

ספר דור רביעי

ביאור רחב על מסכת חולין מרישא עד גמירה ואור חדש על פסקי הרמב"ם ז"ל שאינם מתאימים עם דעת יתר הראשונים טעמו ונימוקו עפ"י דרכו שדרך בהבנת המשנה והגמרה. אשר ביררתי וביארתי בעזה"ת ע"י יגיעה רבה לילה ויום כמעט רובימי חלדי, אני הקטן משה שמואל בן לאאמ"ז הגאון מו"ה אברהם גלאזנר זצ"ל, ונכד של הגאון רשבכה"ג בעל החת"ס זצ"ל, יושב על כסא הרבנות פה ק"ק קלוייזענבורג תע"א זה ארבעים וארבע שנים לטובה.

פה קלוייזענבורג תע"א, בשנת תפא"ר לפ"ק.

M. Glasner Oberrabbiner, Cluj, Rumänien

בדפוס המשובח של השותפים
ווינשטיין & פרידמאן קלוייזענבורג
בשנת תרפ"א לפ"ק

Cluj - Kolozsvár 1921
Druck von Weinstein & Friedmann

מודעה

כבר נודע בשער בת רבים, שבכל מקום שבא בספרותינו שם עכו"ם וגוי לגנאי, הכוונה עלبني עובדי אלילים שבימים הקדמונים, שלא הכירו חוק ומשפט והתגאלו בכל מיני התועבות, אבל לא חיללה על האומות הנאויריות שבזמןנו אשר אב אחד לכולנו, ושומרית דת חוק ומשפט, ואשר אנו חוסים בצלם וננו מחויבים לדרوش שלום וטבתם כל הימים.

ספר
דור רביעי
על מסכת חולין

פרק	דף עמוד
הקדמה	ב א
פתחה	ז א
פרק הכל שוחטין	א א
פרק השוחט	מ א
פרק אלו טרפות	נ"ט א
פרק בהמה המקשה	פ"ה ב
פרק אותו ואת בנו	צ"ח ב
פרק כסוי הדם	ק"ג א
פרק גיד הנשה	ק"יב ב
פרק כל הבשר	קל"ה ב
פרק העור והרוטב	קמ"ט א
פרק הארווע והלחיים	קנ"ח א
פרק ראשית הגז	קס"ג א
פרק שלוחה הקנו	קס"ז ב

הקדמה

רש"י ז"ל, אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ר"ל שעשה משה בכתב כדי שעני העדה, המה העמלים בתורה, יعيינו בה תמיד וידרשו בה עפ"י המדות שנמסרו להם, והוא ממש כמו בבראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, שבראם ומסרם לאדם "לעשות" לשכללם ולהשבחים מדור לדור, כי התורה אשר שם משה לפני בניי, נמסרה להם להשביבם ולשכללם תמיד. ואעפ"י שהتورה חותמה נתנה, ועליה אין להוסיך וממנה אין לגרוע, ואמרו חז"ל אלה מצות כתיב שאין נביא רשי לחדש דבר מעתה, כל זה אינו אלא שלא להוסיך או לגרוע אבל לפרש ולדרשה, נתנו רשות לכל ב"ד הסמוּך. גם באזה הוודמי דבריה דגם שם אין בכח האדם לברווא יש מאין, רק למוג ולהתwick כחות ויסודות נפרדים ע"י המצאת הקישור הפנימי והגעלם שביניהם. הרי דהתורה והבריאה שווין זהה ואין חילוק רק بما שהבראה נמסרה לכל בא עולם, ותוה"ק לעם הנבחר לבני ישראל, לנו היא, לחבה ולשכללה, להגנות בה בمسירת הנפש, כדי להציג את האמור שבה, שתגלתה לנו אורות חדשות הנוטנות תונן לחיינו הרוחניים.

וז"ל הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות ממרים "ב"ד הגدول שדרשו באחת מן המדות כפי מה שנראה בעיניהם שחדין כך, ודנו דין, ועמד אחרים ב"ד אחר לסתור אותו, הרי זה סותר וזה כפי מה שנראה בעינויו, שנאמר אל השופט אשר יהיה בימים ההם, איך חייב לлечט אלא אחר ב"ד שבימיך" עכ"ל. ומה שמשינו בעדיות צריך ב"ד גדול בחכמה ובמנין כדי לסתור דברי הב"ד הקדום באזמנן, כתוב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ' ב', דזה דוקא בגזרה ותקנה, אבל לא בפירוש התורה. והקשה שם בכ"מ לפיק דעת הרמב"ם, איך פריך שה"ס אמימרא דאמורה, ממשנה או בריתיא, עד שהוצרך לתרץ אלא אמר כיון כהאי תנא, ואס לאו מסיק בתיבותא, ולמה לא נאמר דעתם פlige, כיון דרשתות נתונה לדורות האחרונים לחלוק על הראשונים, וכותב על זה וזה: "ואפשר לאמר דעתם חתימת המשנה קיימו וקבלו שזרות האחורונים לא יחלקו על הראשונים, וכן עשו בחתימת התלמוד, שמיום שנחתם לא ניתן רשות לשום אדם לחלק עלייו" עכ"ל. והנה יש להעיר ע"ז, אם כן הוא כאשר כתוב הכל"מ, איך לא הוציא עניין גדול ונוראה כזה, בכל הש"ס בבלי וירושלמי, דבר שהוא היסוד ההוראה שקבעו על עצם שלא לחלוק על המשנה, ואח"כ קבלו כן על הגمراה, וכל זה אין זכר ורשף לכואורה.

ומה שנראה לפ"ד בעין הרם והנשא הלאה, והוא עפ"י מה דאיתא בגיטין דף ס' ע"ב, דתנא דברי" מנין לדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאמרם בכתב שאתה אמר כתוב לך את הדברים האלה, אלה אתה כותב ואי אתה כותב הלוות וכותן לעיל מני דרש ריב"ג, כתב כתוב לך את הדברים האלה, וכותב כי על פי הדברים האלה, הא כיצד, דברים שככתב אי אתה רשאי לאמרם על פה, ודברים שעל פה אי אתה

יוצר האור ובORA החשך, יתברך וישתבח מן העולם ועד העולם, כי את זה לעומת זו עשה אלקים, כדי שיתגדר בו האדם, להבדיל ולהפריד בין האור והחשך, בין האמת והשקר. כי זה כל האדם כל זמן שהוא חי על האדמה, לדודו ולדורש אחר הנפטר והנעלם והשתוקקתו זאת היא תכליתו ותכלית המותאו למלאות נפשו במושכלות וחירות. כי מי שהשיג תאוותו ואני לו השתוקקות יותר, היוו אינס חיים, ומיו ימים שאין בהם חפא. כי עיקר החיים מהicia את כל הנברא, הוא התשוקה העצומה למה שמנוח חוצה לו וקשה להשיגו, אין אדם מת וחצי תאוותו בידו. וע"ז אמר החכם מכל אדם, שלוש הנה לא תשבענה וכי ארץ לא שבעה מים (משל לי ט"ז) וגם אמר (כהלת י' ז') וגם הנפש לא תמלא, ור"ל הנה בארציות והן במשכילות, א"א להשיג מלאה כל זמן שהאדם חי על האדמה. ואולי לאו כוונו חז"ל במדרשי שדרשו על המקרא, וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל, שנגנו לצדיקים לעתיד לבא, ר"ל שלעולם יהיה האור האמתי גנו מעוני הצדיקים, ויחקרו ידרשו להשיגו. ובזה ימצאו תענווג חיים וככל זכות קיומם, להתעלות מנצח לגביה ולשאוף בכווסף נפש להשגה גבוהה מעל גביה בעולם העשי "אשר ברא אלקים לעשوت".

ועיין בראש"ע ז"ל שפירוש האי "לעשות" השרשים בכל המינים שנtran להם כח לעשות כדמותם. ורש"י ורמב"ן ז"ל מאנן בפירוש זה, מסתמא מושום דהכח להוליד, לא מקרי לעשות אלא לפירות ולרבבות, וש"י שיק רק על דבר חדש מיסודות ישנות. (עיין רמב"ן על הקרה נעשה אדם) ולכן נדחקו בפירוש האי לעשות. ול העני נראה לקיים פירוש הראב"ע, אבל לא קאי על התולדה הטבעית שלolid בדומה לו, אלא קאי על האדם, ופירשו שמה שברא אלקים, יעשה האדם בשכלו חדשות להוציא הכותות הצפונות בבריאה לפועלות ידים. וכאשר פירוש העקרבים דור לדור ישבח מעשיך, שהאדם משבייח את מעשה ה' ע"י המיצאות חדשות, נפלאות שלא שערום הקודמים לו, ועל פעולה זו שפיר שיק לאמר לעשות. ומאוד יומתך לנעוץ בזה סוף התורה בתחילת. כי כמו שהוא בחכמת הטבע, שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חדשות מן היסודות היישנות, כן הוא בחכמת תורהינו הקדושה. כי אם שמעו בישן תשמע בחדש אמרו חז"ל, וכוננות שמן התורה הישנה המכזוי' בידינו, המתגיע בה וממית עצמה עלייה, יכול להוציא חדש שלא היה עוד לעולמים, ובבחינה זו אמרו ז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמידי ותיק עתידי לחדר, כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתידי להתהדר בכל דור ודור. כי האדם לעמל יולד ולראות טוב ולשומו בעמלו, זה במא שמחדר וממציא דבר בצרבי בנ"א הגשמיים, זה במא שМОציא יקר מזולל, או מבאר כל חמירה ומגלה מצפוני התורה, רזי אלקים חים. זה נרמזו בדברי תורה"ק, וכל היד החזקה ולכל המורה הגדול, שהוא נתינת התורה כפירוש

הקדמה

על הגורות והתקנות שאין להן אלא מקום וsheet, שנגזרו ונתקנו ע"י השתנות הענינים והאנשימים והמצבים כידוע. אלא דריש' ז"ל מיאן לפרש דתושבע"פ שנסקרה למשה בסיני בהדי תורה שבכתב, תהיה קראוה "חדשים" ולכן נדחק לפרש דמשום דברי סופרים כולל גם גוזרות ותקנות لكن מכנה לכל מה שהסופרים אומרים בשם "חדשים" זהה ודאי נדחק גדול. ועל גוף המאמר קשה מאד מה מתרץ על הקושי, וכי לא ה' מצינו ליתן לנו ספר גדול כדי החזקה של הרמב"ם, ואיך מתרוץ הקושי? למזה לא נכתבו, במאה שמשיב בעשות ספרים אין קץ, ועיי' בתשו"ח סיימן Katz'ב שהקשה כן, שהי' יכול ליתן לנו ספר גדול כל דיני התורה בכל ובפרט. ותוס' ז"ל שם בד"ה מפני מה לא נכתבו כתבו וזה': יוגם בהללו'ם לא נתנו כדי שלא ישתכחו' עכ"ל, ועל דבריהם אלו הרבה דייו נשתףך. עי' בחוי' שם ובחוט השני והוא דוחוק דמלבד ממה שזה נגד הכלל دقיל הרמב"ם ז"ל, דהllum"ס לית ב' מחלוקת, אין להבין דבריהם, אדם עלולים להיות נשכחים, למה לא חש לשחתה הני הללמ"ס שנמסרו לנו. ובחוט השני רצה לאמר, אדם כל תושבע"פ ה' ניתן למשה מסיני, מחמתה הרבי היה השחחה נופלת בה. אבל עתה דהllum"ס מעט מעיר הוא כמו שנמן הרמב"ם ז"ל בהקדמותו לזרעים, ונשלמו באיזו מהן ע"י הבאים אחריותו אין השחחה מצוי' בהן. ובזה יש ליישב שלא יסתורו התוס' דברי עצם, ובביבמות דר' ע"ז ע"ב ד"ה הלהכה, שכתו שס' כדעת הרמב"ם, דעל הללמ"ס לא מצינו חולק. ואם קבלה היא נקבע. אבל בכל אלו הדוחקים לא יצאנו עדין מהסבירה הגדולה כאשר יראה המיעי' בתשוב' הארוכה בחוי' שם גם מה שקשה להו להטנוס' למזה לא נאמר הכל בהללמ"ס, הנה הללמ"ס קיל מתשבע"פ שנדרשת ע"פ המידות דהרי אין למדין ק"ו מהלהכה, גם אין לתקן על הלהכה ועיין בטור יוז' סיימן רצ"ד, דספק ערלה בחוי' מיותר מפני שהוא רק מהללמ"ס, והגס שהב' שם השיג עלי, מצינו הרבה מהראשונים שסבירו דהllum"ס ד"ס מקרי, ורק במקומות דעיקר מפורש בקרא, ושיערו מהלהכה לוקין. ואין רצוני כאן להאריך בהזאה, אלא לבאר בוגת הגמ' עירובין הנ'ל.

אבל דעת, דהנה החלוק הגדל והנגלת לעין כל שבין תורה שבכתב לתורה שבע"פ הוא כי תורה שבכתב נמסרה למשה מלאה במלה, מבראשית עד לעני כל ישראל, ותשבע"פ נמסר לו העניין, ולא המלות, ע"ז אמרו ז"ל כל הנביאים נתנבאו בכיה אמר ה' הוסיף עליהם משעה שנתנבאו בכיה ובזה הדבר, ר'ל הנביאים לא קבלו המלות למסורת לישראל אלא העניין, והם מסרו את העניין כפי הבנותם בלשון עצם, וזה "כה אמר ה'", אבל משה התנבא בכיה ובזה הדבר, דהינו תורה שבכתב "בזה הדבר" ותשבע"פ "בכה אמר ה'", תורה שבכתב מלאה במלה כאשר קבלו, ותשבע"פ העניין בלשון עצמו, והינו דאמרי חז"ל אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד ר'ל אותה נבואה עצמה, כל אחד ואחד אמרה בסגנון ובלשונו המיחודה לו, ואפיו אם נקבל דברי המלבים בהקדמותו בספר ירמי', שכל דברי הנביאים ע"ה דברי ה' המה, שהושמו בפיים מלאה במלה, ושינוי הסגנון רצון ה' היה, אבל בתושבע"פ פשיטא שאין לומר כי ה' מלות מסר למשה, כי המלota א"א למסור רק בכתב, ואשר עינינו רואות באמת, דהllum"ס לא נמסר לנו רק העניינים, ומה רביינו מסר לנו מה שהבן מקבלת סיני, והנה כל עין הנמסר על פה, בטבעו מונח שינויו בהבנתו מאיש לאיש, דכל אחד מכנים בו מעט מהשגתו והבנתו הפרטיה, ועיי' ריש' כתובות נ"ז ע"א ד"ה הא קמ"ל ז"ל: "איכא למיימר אלו ואלו דברי סופרים חיים הם, זמני דשיך הא טעמא, זמני דשיך הא

רשאי לאמרם בכתב. עיון ברש' ז"ל. ז"ל: "דברים שאמרתי לך בכתב אי אתה רשאי למסרן לישראל על פה" עכ"ל וראייתי בת'ית שנטקתה בדברי ריש' ז"ל, מהזה דוקא למוסרים לישראל, והלא האיסור הוא לכל אחד עצמו, ולדעתי נראה דcumo בסיפה, בדברים שעלה פה אי אתה רשאי לכתבן, הוא דוקא למוסרים לישראל ללימוד מהם, אבל רשאי לעצמו כדי שלא ישכח שרי, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בהקדמותו ביד החזקה ז"ל שם: "ומיימות משה רבינו ועד רבינו הקדוש, לא חיבור שלמים אלו בربים בתושבע"פ, אלא בכל דור ודור ראש' ב"ז או נביא שהי' באותו הדור, כותב לעצמו זכרון השמועות ששמע מרבותיו, והוא מלמד ע"פ ברבים וכו" עכ"ל, הרי דלעצמו היה רשאי לכתוב, כמו כן סובר ריש' ז"ל איפכא ג'ב, דרך למד ע"פ אסור בדברים שבכתב, אבל למד לעצמו רשאי, ומה שאינו רשי לכתוב שלא מן הכתב, היינו משום דכל כתיבה זהה כמלמד לאחרים מבון, והנה הטעם שלא למד אחרים ע"פ דברים שכתב נגלה לעין כל, כדי שלא יפול חילתה איזה שינוי בלשונו. אבל הטעם שלא לכתוב תושבע"פ למד אחרים נאמרו באה סברות רבות.

ובאמת ז"ל כבר ישבו על מודעה זו, דלמה נחלקה התורה לשנים, בכתב ובע"פ ולמה לא נתנה כללה בכתב. והוא בנMRI עירובין דף כ"א ע"ב, אל ר'ח להאי מדרבנן דהוה קאי מסדר אגדתא קמי', מי שמייעא לך' חדים גם ישנים' מהו. אל' אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אל' וכי תורה פעמים פעמים נתנה, אלא הלו מדברי תורה, והלו מדברי סופרים. דרש רבא מה דכתיב, יותר מהמה בני זההր שעשות ספרים הרבהה אין קץ, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, שדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העובר על דברי ספרים חיב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא שעשות ספרים הרבהה אין קץ, עכ"ל הגמרא. והנה ריש' ז"ל מפרש' דבורי ספרים" חדים שנתחדשו בכל דור ודור גדר וסיג. אבל תכ"ד חור זה, דבד"ה ויתר מהמה פירש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבנות, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ, שנחalkerו בהם חכמי ישראל לאחר שנטמעת הלב ושכח, כדכתיב בסיפהDKRA נתנו מרועה אחד זה משה, וכתיב בתראי' יותר מהמה בני הזהר מהמה שניתן בסיני בכתב שהיא עיקר, בני הזהר באלו שבע"פ, שום הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו שאן קץ לעשות ספרים הרבהה בכל אלה עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת עשה וטרפון כדי הייתה כלה, כדכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. וואי קרא ודאי על הגזירות והתקנות נאמר ולא על תושבע"פ והוא פלא. ובפי' רבינו חנאל הנדפס בגלון הש"ס וויליא ציין לברכות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון כדי הייתה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזירות ותקנות רק על תושבע"פ, אשר מזה דבר אכן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו בשכך שצרכיך לשוכב, ולא סמך אב"ה שדרשו שעיל זמן שכיבת קאי. והדבר מוכיח מתווך הסוגי' כולה כאן דעל תושבע"פ הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני' חדשים גם ישנים, אמרה נססת ישראל לפני הקב"ה, רבש' ע' הרבה גירות אורתיה על עצמי יותר מהשהגורת עלי, וקיימות, וע"ז מביא אח'כ הא דאל ר'ח להאי מרבנן שדרש חדשים על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתוב הרמב"ם - נקרה כל מה שדרשו עפי' המידות כי על שם זה נקרא ספרים כאמור ב חגיגה ט'ו ע"ב באיה שוקל אליה שוקל קלות וחמורות בתורה, ספר שסoper אוותיות שבתורה ועל תושבע"פ קפetic ושם אמר מה לא נכתבו ולא

הkowski אם יש ממש בתושבע"פ' למה לא נכתבו, ותי' משום עשות ספרים הרבה אין אך, ר"ל דהיה מוכחה לכתב לכל זמן ואמן פ' חדש משונה מכפי שהי' פנימם, כפי צורך המקום והזמן, דמה"ט נמי קרי לתושבע"פ' חדשים, כי תושבע"פ' אינה אמת החלטי אלא הכספי, דרך מה שהסבירו עליו חכמי אותו הדור הוא האמת, אבל כשstorim מה שהיא אמת עד היום, נעשה פירושם החדש אמת, כי כן נצטווינו מאותו י"ת' שלא נסור מן הדבר אשר יגידו לך חכמי אותו הדור ואפילו יעקרו מה שהי' מוסכם עד עתה, וזה ג'ב' הכוונה במה שאמרו אלו ואלו דברי אלקים חיים וכפרש"י שהבאתי. וממנה כאן אותו י"ת' אלקים חיים, וידוע מה שאמרו המקובלים "אלקים" במטריאלי טבעי, והוא כמו חי' עולם שבברכת התורה וד"ק.

והן הן דברי הרמב"ם שהעתיקתי למלואה, דס"ל דכל ב"ד בדורו אף שאיןנו גדול מן הקדום אלא קטן ממנו, יכול לחלוק ולפרש ולדרשו הכתובים כפי הבנותם ועפ' הכללים המוסכמים בין החכמים, שנמרו לממ"ס, כי על הללמ"ס כתוב הרמב"ם שלא מצינו חולק ואפי' ב"ד של יהושע הוה מציל חלוק על ב"ד של משה רבינו בפירוש התורה והדרשות. אמנים זאת כתוב הרמב"ם מעיקר הדין, עפ' מה שאמרה תורה אל השופט אשר יחי' בימים החם, כדרךו של הרמב"ם ז', והוא באמת הלכתא למשיחא, שאם ב Maherah יבנה בה ימ"ק ושבו בניהם לבולים ותויזר עטרה לישונה, להיות תושבע"פ רך ע' ויהי' אסור בכתב. כי זאת שים מסר פירוש התורה לחכמי דור ודור מבלי שייצרכו להשיגו על פירושו בתוי' דינם הקודמים תלוי זהה, שתושבע"פ לא כתבה ולא נעשה לה קיים בעט ברזל, אבל מעתה אשר רבינו הקדוש וחכמי דורו יעקרו את האיסור דדברים שע"פ אסור לכתבם, פשיטה שאסור לו לחולק על מה שקבעו דורות שלפניו בכתב למען ימדו ימים רבים, כי זאת היהתה כונת היתר הכתיבה לחסום את הדרך بعد הדורות הבאים לחולק על הראשונים שקדומים. ורק בה נבי' הרעש הגדול שהי' בהיתר כתיבת זו, עד שאמרו ז' בתרומה י"ד ע'ב, דכל הכותב הلكות כשרוף את התורה, ואמרו על היתר הכתיבה מوطב שתערker תורה ואל תשכח תורה מישראל, - הן אמת שערקו כאן ציוו' התורה בקורע', אשר לפי הכלל שבידיינו אין כח ביד החכמים רק להוראת שעה ולא לדורות, אבל מצינו עוד עיין עקרית דבר מן התורה בקורע', למשל גבי עד אחד באשה שכתו' התוס' ריש פרק האשפה רביה, דמשום שיש קצת טעם בדבר משום דיקי ומינסקי אין זה עוקר דבר מן התורה, וכן בಗות שבטל שלא בפני השליך, סמכו על אפקעינו רבנן לקידשו מני', ועקרו כמו כן שמיית כספים עי' פרוזבול, וכן לא מצאו עילה להיתר כתיבת תושבע"פ, רק מכך הקרא שבקבלה, דעת לעשות לה' הפרו' תורהיך, והו רואית ב' הפרת תורה, ולא עוד אלא דברם האゴפא דין לכטוב תושבע"פ אינו אלא תושבע"פ, מדרשה דע'פ' הדברים האלה כרתי את ברית (ועיין במהרש"א בח' גיטין ס' ע"א שהקשה דלא כרא' מקרא דע'פ' הדברים אינו מוכח רק דאי'cas נס תושבע"פ, אבל לא אסור לכתבה. וגם, כי ע'פ' הדברים האלה עי'ש אך נדחק. ואני פרשתי הדברים ע"פ כתוב לך הדברים האלה עי'ש אך נדחק. ואני פרשתי הדברים ע"פ מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ם ז'יל דקדום שחבר רבנו הקדוש המשנה הי' כא"א כותב הדברים עצמוני לזכרו, אבל ברבים לא למד אלא על פה, וא"כ הכי פירושו דהאי קרא, כתוב לך הדברים שקי' ג'ב' על תושבע"פ, ורק לך לבדוק אותם שלא תשכחם, כי על פ' הדברים האלה כרתי את ברית, ולכן אסור לכתבם לרבים, למד מוחן) וכע'פ' קשה טובא דסכ"ס אינו אלא דרשה בעמא, ולפי דעת הרמב"ם, הלא יש כח ביד ב"ד לחולק על דרשה זו ג'ב'.

טעמיא, שהטעם מותהפק לפי שנייו הדברים בשינוי מועט" עכ"ל. ומה"ט פסלו עד מפי עד, دقינו דהושמע לא ישמור המLOTות רק העניין, וימסר לשליishi כפי הבנתו, ובכל ישונה העדות, וממילא עשרה ששמעו דבר אחד, או ראו עניין אחד בכתב, כא"א מבין אותו בסוגנו שלו כפי שכלו ודעתו, כי אין דעתות ב"א שוין.

ומעתה מי שאינו רוצה לעקם האמת, גיע להחלטה, שמה שנסר פירוש התורה ע"פ ונארס לרכתבה, הוא כדי שלא לעשותה קיום לדורי דורות ושלא关联 לקשרו ידי חכמי דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנותם, כי רק על אופן זה נבי' נחיות התורה, כי שניינו הדרות ודעותיהם, מצבם ומעמדם הגשמי והמוסרי דרישות שניינו דיניהם תקנות ותיקונים. וראיתי בספר הכתב והקבלה, שטרח ג'ב' למצוא טעם ומה נמסר רובי דיני התורה ע"פ, ולא עד אלא שקשה לו יותר, כי הרבה פרשיות שבתורה נשתנו מכל וכל ע"י התושבע"פ, שהוציאים מפשtotם, ולמה לא כתבה לשון מבוררת שלא תהיינה בה הבנות מתחלפות, וכتب דלדעתו הוא כדי לנשות את האדם אם יקבל פירוש האמתי של חז'ל, עי'ש מה שהאריך, ובאמת איינו כדי להשיב על דברים בטלים כלו ויפה היהת שתיקתו מדיבורו, וכל ההתחכחות בהז, איינו אלא להוסיף תימה על תימה, אבל האמת הו, שהוא חכמה נפלאה ממחמתה התורה, שמסירה לחכמי כל דור ודור פירוש התורה, כדי שתהייה התורה היה עם האומה ומתפתחת עמה, והוא היא נצחיתה, ובזה מתפרש בטוב טעם נסח ברכבת התורה שלאחריה אשר נתן לנו תורה אמת וח' עולם נטע בתוכנו" ועיין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דפרש"ת "תורת אמת" היא תורה שבכתב "וחי עולם" היא תיאור ועפ' האמור מובן היטיב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גרעון תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחרר אותן או יתראות אחת פסולה, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכמיות התלו'י בהינת השופט שבימי'ץ, אבל מהאי טעמא גופה, נקראת חי' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי' עולם, וכי ליתן חזוק (אויטאריטעט) לחכמי התורה שבכל דור ומורה, ז'יל החינוך מצוהatz' לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפילו יהיו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, אבל נעשה כטעותם, טוב לשבול טעות אחת ויהי' הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כא"א וכי דעתו, שבזה הי' חורבן הדת וחילוק לב העם והפסד האומה למגורי וכוכ' עכ'ל, וכעין זה כתוב הרמב"ז עה"ת שם וז'יל אפילו תחשוב לבבך שהם טועים והדבר פשוט עיין ימין לשמאל, תעשה כטעותם, ואל תאמר איךائق' אוכל החלב הגמור הזה, או איך הארוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך צוה אותה האדון המצווה את המצוות וכו', ועל מושמות דעתם נתן לי התורה אפילו יטעה" עכ'ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" באחד ז'יל ולבן אמר שזאת התורה מסרה ליהושע, לעשות בה כמו שיריצה כשיאמר על ימין שהוא שמאל ועל ימין שהוא שמאן **כפי הזמן והמקום**, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שיריצה, וכן מסרה לזקנים וכו' וזה אחת מהסיפורות, למה לא כתבה תושבע"פ אבל נתנה לב"ד הגדו' לעשות כמו שיריצה" עכ'ל, הרי לך מבוואר ממש'ב' דע'פ' שנסר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסר המLOTות אלא העניין, ולא נתנו לכתב, זאת מורה שרצון המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, מען לא יבא סתירה גלו' בין החיים ובין התורה, וזה הוא מה שתירץ הש"ס על

הקדמה

להלן אצל ישמעאל אל' מה כתיב בה, אל' לא תנגע וכו'. וכאorio' יפלא הא הנ' ג' משבע מוצאות שנצטו ב'ג' חם, אשר בלאה' חיבים לשרmons, ועינן מה שכתבתי בזה דבר נכוון בשביבי אש על הפסוק הנ'ל. וכעת נראה לי דנהנה ברור אצללי כשמי, שלא לפושט העם רק לחכמים הנאוירים והישרים לבבותם דבר ה', ולכן בחכמה השיבו כי לא יכולו לקבל התורה מצד הנהו מוצאות שלשה, כי אם תמסר לחכמי האומה לדרש ולפרשuni לאוין, يولיכם רוח אומותם שלו לחתימת התלמוד קבלו עליהם שלאiba לאחורים המשנה והתימות התלמוד קבלו עליהם שלאiba לאחורים להלוק, כי בהאי כתיבה בעצמו מונה האי קבלו, שלא להלוק על מה שקבעו בכתבם וגבלו הראשונים. וקרווא לה עקרת התורה, ומשלו כתבו הלכות לשופרי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שנייט כל מחמי דור ודור, לדרוש ולפרט התורה כפי הבנותם. אבל ההכרה הגדול שאצלם יצא הכבד בתוצאותיו הלא היה כמו שאמרו מוטב שתעתקר תורה ואל תשתחה תורה מישראל, כי אין אמר שרצון **המציה יתברך** היה בה שחלק התורה לשתיים כתוב ובעל פה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפעול אדים בהבנת תורה'ק וממצותיה, אבל רק רוח האומה וחכמיה השרו' על אדמתה, וחיה חי' עם שלם ומוגבל מעצמיות מכל צד, שלא נתערב בה רוח אויה'כ. רק בקדושת האומה הישראלית המתפתחת בארץ הקודש בטח, למסור לה התורה כדי לפרשנה ולדרשה כפי הבנת שופטי כל עת ועת, וזו לשמעו אליהם איפלו יאמרו על ימינו שהוא שמאל, אבל לא על אומה המפוארה בין האומות וחכמיה מועקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאותם העולם מנשבות בהם, וממציאות את רוח הקדוש שביהם, עד שאמרו חז'ל כל הדר בחו'ל דומה כמו שאין לוALKI. ועיין רמב' ריש' פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעת הרמב'ס ז'ל, אין חיוב כלל למונות שופטים בחו'ל, וממילא מובן דין להניח בידם כח זה שננתנה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ופלא תראה ברשי' שבשות ד' ע"א ד'ה וממנה לא זהה ממוקמה דמשמע מני' דהרבה אחורי רבינו נתחרה המשנה. ועי' ברש'ש מש'כ' בזה וכן הוא ברשי' ב'מ ד' ל'ג ע"א ועמדתי משתומם) שראו התפשטות הגליות וצרות המתרבות על האומה המmightות רוחה, דאג על קיומם התורה, כי מה תהא עלייה, אם לא יעשה לתושבע'פ' קיום לדורות ע"י חיבור בכתב, ופחד שברבות הימים יבא בה רוח זו ומזרע לנו, רוח הזמן של האומות המישלת בנו, ותשתחה תורה אמת מישראל, וכן הסכימו לחבר תושבע'פ' בכתב למסרה לישראל כתורה חתומו, כמו משה מפי הגבורה, שלא ישפט בה הונסת וגורען אלא לפרשנה ולדרשה, כמו שעד אותו הזמן היו מפרשים תורה בכתב. כי ע"י שננתנה המשנה לישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א"א שייק להם וلتפארתם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקפת תורה בכתב, הסובלת לטהר עפ' המדות הרץ' ב'ק' טעמיים. ואחרי רבנו הקדוש וחבורתא קדישתא, באו רבינה'ר'א, ואחריהם רבינו הראשוני הרמב'ס ובعل' השו'ע, ומצאנו כי הם צרכיהם לעשיות כחותם, לבנות מבצר לטורת בית ישראל ובדברים שלמעלה פרשטי ע'ג נוסח ברכה ראשונה שבברכת התורה "אשר בחר בנו מכל העמים וננו את תורה" כי יפלא לכארוה דהוא נגד מה שדרשו בע'ז ב' ע'ב על המקרא, ה' מסני בא וזורת משער הופיע מהר פארן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, אר'י מלמד שהחיזירה הקב'ה ל תורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקבולה. ואיך מברכין אנו שבחר בנו מכל העמים אחר שהחיזירה על כל אומה ולשון ומואנו לקובלה. - ונהנה בספריהם על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעשוו שאל: מה כתיב בה, אל' לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של שמאלאם רוצח הוא וכוי, הילך אצל עמו ומוואב, אל' מה כתיב בה, אל' לא תנגע וכו'.

כמו על שאר דרישות, ולמה הריעשו כ'כ' על היתר כתיבה. - אבל הדבר מובן ע'פ' מה שכתבנו למעלה, דהאי היתר כתיבה איינו כאשר מצה או לאו שעקרו, אלא ע'י היתר כתיבה עשו מתושבע'פ' תורה שבכתב, דהינו שאסרו ידי הב'ד' הבאים אחריהם שלא להלוק על דרישתם והכרעתם, רק לפרש דבריהם, כמו שמספרין תושב'ג'. ואין אנו צריכים לדחקו של ה'כ' מ' ז'ל, דאפשר דבשעת חתימת המשנה וחתיות התלמוד קבלו עליהם שלאiba לאחורים להלוק, כי בהאי כתיבה בעצמו מונה האי קבלו, שלא להלוק על מה שקבעו בכתבם וגבלו הראשונים. וקרווא לה עקרת התורה, ומשלו כתבו הלכות לשופרי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שנייט כל מחמי דור ודור, לדרוש ולפרט התורה כפי הבנותם. אין אמר שרצון **המציה יתברך** היה בה שחלק התורה לשתיים כתוב ובעל פה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפעול אדים בהבנת תורה'ק וממצותיה, אבל רק רוח האומה וחכמיה השרו' על אדמתה, וחיה חי' עם שלם ומוגבל מעצמיות מכל צד, שלא נתערב בה רוח אויה'כ. רק בקדושת האומה הישראלית המתפתחת בארץ הקודש בטח, למסור לה התורה כדי לפרשנה ולדרשה כפי הבנת שופטי כל עת ועת, וזו לשמעו אליהם איפלו יאמרו על ימינו שהוא שמאל, אבל לא על אומה המפוארה בין האומות וחכמיה מועקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאותם העולם מנשבות בהם, וממציאות את רוח הקדוש שביהם, עד שאמרו חז'ל כל הדר בחו'ל דומה כמו שאין לוALKI. ועיין רמב' ריש' פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעת הרמב'ס ז'ל, אין חיוב כלל למונות שופטים בחו'ל, וממילא מובן דין להניח בידם כח זה שננתנה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ופלא תראה ברשי' שבשות ד' ע"א ד'ה וממנה לא זהה ממוקמה דמשמע מני' דהרבה אחורי רבינו נתחרה המשנה. ועי' ברש'ש מש'כ' בזה וכן הוא ברשי' ב'מ ד' ל'ג ע"א ועמדתי משתומם) שראו התפשטות הגליות וצרות המתרבות על האומה המmightות רוחה, דאג על קיומם התורה, כי מה תהא עלייה, אם לא יעשה לתושבע'פ' קיום לדורות ע"י חיבור בכתב, ופחד שברבות הימים יבא בה רוח זו ומזרע לנו, רוח הזמן של האומות המישلت בנו, ותשתחה תורה אמת מישראל, וכן הסכימו לחבר תושבע'פ' בכתב למסרה לישראל כתורה חתומו, כמו משה מפי הגבורה, שלא ישפט בה הונסת וגורען אלא לפרשנה ולדרשה, כמו שעד אותו הזמן היו מפרשים תורה בכתב. כי ע"י שננתנה המשנה לישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א"א שייק להם וلتפארתם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקפת תורה בכתב, הסובלת לטהר עפ' המדות הרץ' ב'ק' טעמיים. ואחרי רבנו הקדוש וחבורתא קדישתא, באו רבינה'ר'א, ואחריהם רבינו הראשוני הרמב'ס ובעל' השו'ע, ומצאנו כי הם צרכיהם לעשיות כחותם, לבנות מבצר לטורת בית ישראל ובדברים שלמעלה פרשטי ע'ג נוסח ברכה ראשונה שבברכת התורה "אשר בחר בנו מכל העמים וננו את תורה" כי יפלא לכארוה דהוא נגד מה שדרשו בע'ז ב' ע'ב על המקרא, ה' מסני בא וזורת משער הופיע מהר פארן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, אר'י מלמד שהחיזירה הקב'ה ל תורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקבולה. ואיך מברכין אנו שבחר בנו מכל העמים אחר שהחיזירה על כל אומה ולשון ומואנו לקובלה. - ונהנה בספריהם על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעשוו שאל: מה כתיב בה, אל' לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של שמאלאם רוצח הוא וכוי,

ודינים ממש כמפורט בפרק, כמו קידושי כסףஆ"פ דקרי לי "ד עיין ריש הלכו" אישות. ובוגין העניין הלא הרמב"ס לשיטתו ס"לrical דרבנן אית' ב"י לאו דלא תסור, והא דسفיקא דרבנן לקולא, משום דכך אמרו דיה"י ספק שלחם מותר, וא"כ במה שדרשו מן המדות לגמרי עשו כדאוריתא, וש להם לכך זה מקרה דלא תסור כמו לרמב"ז, ודעמי" דקרו דלא תסור די"ק על פירושי המקראות קאי. וכל מה שכתבתיב בענין זה הוא רק בדרך אפשר, ואם שגתי חלילה, ה' הטוב יכפר בעדי. ונזהר לעניינינו: דעל ידי עשיית קיומ לחששבע"פ בכתבano אומרים, דאפיילו יאמרו על ימין שמאל, דאמרה תורה על אותו הדור, שההמועט משועבד להכרעת הרוב, קאי וקיים - מיום חתימת המשנה ימצא שבعلي המשנה טעו, לדור, שאם דור אחר חתימת המשנה ימצא שבعلي המשנה טעו, וכן דור אחר שהסבירו הראשונים הן לחומרה והן לקולא, וכמוש"ב נון אלא מה שהסבירו הראשונים הן לחומרה והן לקולא החינוך דਮוטב לנו לסביר טעות אחת בהלכה אחת, מלסתור חלילה כל הבנין, ואפי" דבר הבניין על חכמת הטבע ושאר חכמוות, אין אלו יכולות לזו ממה שקבעו להלכה במשנה או בגמרא. וזה שאמרו ז"ל בחולין נ"ד ע"א וכי להסביר על הטរות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים. ז"ל הרמב"ס בפ"י מהלכ' שחיטה הלכ' י"ב ויג' עוזר חוץ מאלו שמננו חכמים הדורות הראשונים, והסבירו עלייה בבתיה דיני ישראל, אפשר שתחמי, ואפי" נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות, וכן אלו שמננו ואמרו שהן טרפה, ע"פ' שיראה מדרכי הרפואה שבידינו שמקצתן אין מתייחס ואפשר שתחמי מהן, אין לך אלא מה שמננו חכמים דנאמר ע"פ' התורה אשר יירוץ עכ"ל הזהב. ובוא וראה עד כמה רחוק דעת הרמב"ס מדעת הרשב"א בתשובה סימן צ"ח, שroxצה להכחיש המציאות שנהרא לעין כל, מכח קבלת חז"ל, אבל הרמב"ס דעת אחרת עמו באמרו מאחר שתתקבל הדבר בבתיה דני ישראל, וע"י הכתיבה עשו לדבר קיומ הדורות, אין לנו אלא מה שאמרו רחוק דעת הרשב"א לאכול פירות וגבינה שהתליעו, כל זמן שלא פרשו התולעים, והני ומה שאמר בגמרא גמרא דאי בדור לה סמא חייה, דרך דחו בعلמא עיקר י"ד לפרך אלו טרפו) וכן תראה מה שפסקין בא"ח סימן שט"ז סעיף ט' דהורג כנה בשבת פטור, וכן ביו"ד סימן פ"ד דמותר מор יושב הקב"ה וזה מקרני ראמים עד ביצי כנים, ונדחקו לטרץ מינא הוא דמקרי ביצי כנים ובאמת בזמןנו מוסכים בחכמת הטבע, דיליכא בע"ח בili פ"ר וע"י הטלת ביצים, ומ"מ לא נסתור דינא אפיקו ללחמיר נגד הכרעת והסבירת חכמיינו ז"ל, בכתמים של נדה פחות מגברים תולין במאכולות, ועוי בשו"ת מעיל צדקה דמאכולות לנו אפיקו חלק ריביעי אין בדמה, וצ"ל דנתקטנו הרבה, ומ"מ גם בזה"ז אנו תולין בה האע"פ שבטע מגוף האשפה Kata'a עיי"ש, ועוי בענין יומא פ"ג ע"א ר' מותיא בן CHRUSH אמר דמי שנשכו לב שוטה מאכליין אותו מחצר הכלב שלו וחכמים אוסרים. וכתב הרמב"ס בפיימן"ש אין הלהה קר' מותיא בן CHRUSH אלא כחכמים דסבירו דין עוביין על המצות אלא ברפואה בלבד, ר"ל בדברים המרפאים בטבע וכו', אבל לא בדבר שהוא רק מדרך סגולה וכו' והוא עיקר גדול עיי"ש. ועוי בתוס' שבשות ט"ז ע"ב ד"ה אסור להתרפאות דמשמעו דלא ס"ל סברת הרמב"ס. ולא ידעתני למה השמיתו כל

לי טובא, דמנג'ל דלא היו דנין באיזו זמן מן הזמןים עין ממש כיון דהוא ז'ל בעצמו כתוב דבר כל דרישות ז'ל, יש כה לחולק על בי'ד שלפנוי, הלא אין זה הללמ"ס אשר לפי דעת הרמב"ם אין חלק עליהם, אלא דח'יל דרישו כן מסברא ומה ברורה תחת חבורת המש'ב שם הרמב"ם, ובכען זה בודאי היה כה לאיזו בי'ד באיזו זמן לחולק. אלא דכלכאר' כונתו למה שהאריך בהקדמתו לארעים, הדברים שהיו נוהגין כן מימיות עולם, מעולם לא נפל ספק, כמו אם פרי עץ ההדר הוא אטרוג או פלפלין וכדומה אלא דפליגו מןין לנו מקרה. והגם שעל זה גופא קשה הרבה, כמו שהאריך בתשובה חוי' הנ'ל, דמצינו הרבה פלגותות גם בכען אלו, כמו דבני בתירא שכחו אספסח דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמאיל והל דפליגו בנדה אי מטמאה למפרע או לא, ובפסול זה חולין במקווה, דלשמא לי' כלל, דבר הנוהג בכל ימים ובכל אשא ובכל אדם בזמן שנהגו בטומאה וטהרה ור' ס' לדגה'ג איןנו נהג אלא בשיל מין וכדומה אין מספר, וכמו שהאריך החוי', ולא עוד אלא דגס באזם השופטים והנביאים מצינו זהה, דעין' ברמב'ע עה'ת פ' בחקתי, בקרא "דכל חרם אשר חרמס מן האדם לא יפה מות יומת" ופירשו, דבז'יא ליהרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאר דרושים, אבל יפתח טעה בפסוק זה שנדר להעלות בתו לעולה, ואמרו ז'ל דיפתח ונחנס עי' גדלותם לא רצוי לילך זה זהה, כדי להתריד נדרו ונענשו שניהם. וכן בדור המליך רצוי לפסלו מפני שהוא מצד אמו ממואב והיה רוע גדול על זה, עד שדרשו עמו עלי עמוניties מואב ולא מואבית, וכן עד שדרשו וחיה בהם ולא שימות בהם היו שותבים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונא בא עליהם והרגם, ומשתמא דגס בשביב חולה شب'ס לא חלו את השבת, והם דברים הנוהגים בכל ימים. אבל חוץ מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן א"א להעמיד דעת הרמב"ם ז'ל, דהרי הא קרא בנטיגת אשא הרה כתיב, ואס' הי' אס'ו, ונתת נפש תחת נש, עין תחת עין וכו', והנה בנפש בנפש פליגי אי נפש ממש או ממש, ותלו בפלוגתא דר'ש ורבנן, בנטכוון להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב"ם פלוגתא זו דאמ עין בעין, ידעו באיזו דרך גדו'ן כל בת דינים מימות משה עד עתה, מהו בנפש בנפש לא ידעו איך לדונו, ופליגי בי', ומה תאמר כיון דז'יא כבר בטלן סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש'ס סנהדרין מ"א שהארבעים שנה לפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם בעין ממש לא דנו א', דזאת הו ג'כ' דיני נפשות, במקצת נפש מכל הנפש, וגם אפשר דימות בלקיחת אבר, עין או יד או רגל, ובמלקות פליגי ר' ישמעאל ורבנן ד' ע"א, אבל עין תחת עין דataksh לנפש בנפש, אי עין ממש ודאי דהוה דוקא בבי'ד של כ'ג, ובלשכת הגזית, ששאר דיני נפשות, אם לא שנאמר דומה גופא שהיו דנין אז בחבלות עין יד ורגל כבממון, ש"מ דמעולם היו דנין אותו בממון, וא"כ בנפש בעין דמייך ולא בדמייך, והני תנאי פליגו עליו. ואיך אייפליגו אי בדמייך ועוד אלא אמרין שם בהחולב פ' ע"א, דר'א אמר עין ממש, ופרק עין ממש ס'ד, דאיך פליג על כל הני תנאי אלא דשミニ בעין דמייך ולא בדמייך, והני תנאי פליגו עליו. גם זאת או בדמייך, כיון דידעו ממעשה בת דינים שלפניהם, וגם זאת הי' צרכיהם לדעת אי בדמייך שמו או בדמייך. שוב ראיית בהגהת מהר'ץ חיוט ז'ל בב'ק פ'ד ע"א שמספרש ג'כ' דברי הרמב"ם אלו כמו שפרשטי דכוונתו, דהוה כמו הני י寥פותות דפרי עץ ההדר וכדומה, ומפרש דהינו דקש' עיל ר'א, איך אמר עין ממש. אבל הקשיות שהקשתי ושהקשה החוי' עדיי במקומן עומדות. אלא דבלא'ה יש מבוכה גדולה בדעת הרמב"ם דקרי לכל מה שנדרש ב'ג' מדות ד'ס ומחקל בינם, להלמ"ס ובכמה מהם ע"כ אנו צריכים לאמור

הקדמה

קושי פלונית על התוס'. ועל הריא"ז קושי פלונית, אלא שמע מינה הם סברו כסברתי, ונראה מי נדחה מפני מי, התוס' והריא"ז או המחברים. ואם אולי יש את نفس תירוץ אחר על התוס' והריא"ז אולת סברתי אשר הסברתי, יודיעני ואודה לו, ובלבך שתרצו כי ג"כ סברא ואפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, אמנים השליליים והמצאות רובם שקר, והם המכxis פניהם האמתות וגורמים בעוליהם להחזיק בשקר בתורת ה'. כי רע בעיניהם להודות על האמת ולזב החrifיות שלהם **וזאת המכשלה תחת י"ד החrifיפות**. ויזל הריב"ש בתשו' סימן ר' לרבנו מנחים הארוך ז"ל "אמנים תדע ותשכל כי ראוי לכל חריף ומופלפל לשמור מaad את הדרך עץ החים, פן בפלפלו וגנב חרופי יהיו למיטים מן השירה נטפל, ומה בצע אם חריב פיפיות בידו, חריב חיל הגודל, חריב החודרת יורדת ונוקבת עד התהום ובהרים מקדרת ותהי האמת נעדרת - הלא כל ייש וכל חוץ להעמיד תורה ביישור על מכונה ולא יכרת מעונה" עכ"ל. ומה שקשה בעיניו שהראתי שהרבר ב"ש נעלמו ממנה דברי התוס', והקשה א"כ גם המל"מ יהיו נעלמים ח"ז, ועכ"ב אמר שצרכיכים לפרש פ"י אחר בתוס'. בחיה, כי הראה לי אחד מתלמידי כי הרגיש שעה"מ שדברי התוס' אלו נעלמו מל"מ. ותמהני על מעלהתו וכי מפני כן ענקש علينا את דברי התוס' מפשוטם ח"ז, והקדושים האלה ר"ל הב"ש והמל"מ הם בעלימא דקשוט ונחיא להו שנוציאו شيئاות, כי شيئاות מי יבין, ולא ח"ז שייגרמו לנו לעוות היישר ולעוקם דברי התוס' מפשוטם ואמותיהם, וכן לא יעשה", עכ"ל הטהור. מתוך הדברים האלה תראה עד כמה בהלה נפשו הטהורה בהאי דרך עקלתו ש כדי לקיים דברי האחרונים נעם הדרך לפרש דברי הראשונים באופן רוחק מן השכל והפשט, ונאמר על ימין שהוא שמא.

והנה דבריו הקדושים צרייכים Katz ביאור, כי נראה כסותרין את עצמן שכabb שיקבל סברא אפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, והוא סתירה גלו"מ ובי', דסבירא היא תולדה שלילת ואס הוא דוחקה אינה סברא. ולא עוד אלא דבריו דבוסף דבריו מתרעם הוא בעצמו, על הדוחק שרווח השואל להעמיס בדברי התוס' להוציא הדברים מפשיטם. אבל דעת כי לעולם הסברא השרה הייתה הגבירה שא"א להסירה ממושלתה, וכי לקיים את הסברא שא"א להכחישה, נדחקו בלשונות הקדמוניים שהיו מורים לכאר' להיפך. כן היה תמיד מימوت המשנה ולהלהה. כן אנו רואים שעשו תכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה להן רשות לחלוק עליהם, אם נמצא בהן סתירה למימרא דאמורא, ותירצו חסורי מחסרא וכו', או נעשה כמו שאומר וכו' וככט בדוחוקים בלשונות המשנה כדי להעמיד סברתם השרה והברורה להם. וזה כוונת החת"ס במה שכabb שהדוחוקים רובם אמותיים, ר"ל הדוחוקים בלשון הראשונים שאנו דוחקים בהם, כדי להעמיד סברת האמת של האחרונים, הם לרוב אמותיים ר"ל אמת הסכמייה. אבל כל זאת אנו עושים רק במקרים שנשגר עליינו הדריך רק לחלוק ולסתור הסברא, אבל כדי להעמיד דעת איזו אחרון שאין סברתו מוכחת, ורק כדי שלא נשוו כטוועה נכensis דעתו בעדעת הרשונים נגד משמעויות לשונים או שנחיה את הסברא השרה, ובננה גג על גג להמציא דברים שלא היו ולא נבראו, רק כדי להמתיק לשונו של חכם קדמוני כנגד זה שפק הנגן ז"ל סוללה ויפה אמר אלו هي האי אחרון בחיים עומדים לפניינו, פשיטה שאינו דוחין סברתו מכח לשון התוס' או הרשב"א, ועתה בשwil שמת ודבריו נקבעו בדףס, הרי הם מוקדשים לנו, ולא נהין לסתור אותם לא מגני ולא מסברא, אין לך שבוע הדעות יותר מהה.

הפסיקים והרמב"ם בכללם, דין זה אסור להאכיל מהחר הכבב של כל שוטה. ועכ"פ לפי מעמד חכמת הרפואה שבעזמננו, אין זאת מדרכי הסוגולה כמו שדיימת הרמב"ם, אלא רפואה בטבע CIDOU מחד הפסיכיאטרים, ועוד מלפנים מון האימפרובו של הילדים ננד הבאלטאטער. ועיין רמב"ן עה"ת פ' חקת על הפסוק ויעש משה נשח חשת שכ"י, כי הוא מדרכי התורה שכל מעשה נס בתוך נס תסיר הנזק במזיק ותרפא החולי במחלה וכו' עי"ש. ובאמת הוא מדרכי הרפואה לרפאות חולין הארץ בארכס עצמו. הנה אמת כי הסכמת חכמי הטבע ג"כ אינה אמת מוחלטת, ואפשר יעמוד דור יותר מושכל ויסטור כל בנייני הקודמים, אבל גם גם זאת אמת, כי אם לא היה הסכמת חכמי התלמוד ע"ה מכרחות אחרות אותנו, היינו דינן על פי מעמד החכמה במקום ובזמן ההוא, כמו שהראתי דינו דינו נדינן רוץח עפ"י אומד הרופאים שבכל זמן וזמן. ואם יאמרו שלמה זו אין תרופה, נהרוג את הרוצח, ולא נאמר להם, גמירי די בדרי לי' סמא, שאין אנו מכיריכים אותו עתה חי, כי ע"ז נאמר ואל השופט אשדר יהי' בימים ההם וכן פשיטה דאם חז"ל היו עומדים אז על מעמד חכמת הטבע דהוים, לידע שככל בע"ח פרה ורבה, לא היו מתיירין להרג כנה בשבת ולא כל גבינה מתולעת רק בשביב שדורות הקודמים להם היו סוברים שהני בע"ח מניינו קגביל' ונתנו מעצם וכמש"כ הרמב"ם ז"ל, דב"ד מותר לסתור דברי ב"ד הקודמים בזמןן אףלו אינם גדול בחכמה ובמנין. ואפיו בפירוש הכתובים מכ"ש בדברים התלויים בחכמת הטבע, דלא היו חושים לסתור דבריהם, מושם דשמא מהו היכמים ביוטר וידעו מה שאין אנו יודעים, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ואל השופט אשר יהי' ממנה וכמש"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל. קבעו הלכה בר"מ, מושום שלא ירדו לסוף דעתו. אמנים כל זאת אפשר כל זמן שלא הייתה הקבלה והמשמעות כתובה וחותמה בעט ברזיל וצפורה שמיר, אבל מאחר שההכרה העצם הביא לידי CD לעשות לטופשע"פ קיום לדורות, אין לנו רשות לשנות אף קוצו של י"ד בחכמתם והכרעתם הן מה שנגע לפירוש הכתובים, והן מה שנווגע בחכמת הטבע, כי כל תורותם קודש היא לנו, ואין לו זוז ממנה וכמש"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל.

אבל דע כי עניין זה אחורי שעברו עליינו אף שנות גלות ונודדים, המיתה בתוכנו את ההגיוון הישר וכח הביקור, והולדיד דרך פלפול הרחוק מדרך החכמה, כרחוק מזרחה ממערב. וכבר צוחו ע"ז רבותינו גודלי האחרונים אשר ראו בשבר בת עמנון, איך היינו לבו וקהלון עבini כל בעל דעה ישרה. ולא אביה באזה דעת המבקרים החדשניים שאין לי עסק בהם ועםهم ובמהונם, אבל נאמנו עלי דברי צדיק ונאמן, גדול ליהודים החדרים, עמוד ההוראה שבדור אחרון, ה"ה ק"ז בעל החת"ס צ"ל מה שכabb בעניין זה, והוא בתשובה הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרבות אחד מופלפל שרצתה לדוחקו לכנוס עמו בפלפולה רבה, ז"ל הטהור: "מאז שמתי גדר בפניהם מבלי השב על קושי" כי אם פ"א וכו' ואלפים קושיות מתוגולדים כת בעו"ר בbatis מדרשות בכל יום כי לקוצר שככלנו אין אנחנו יודע עד מה וכו'. אמנים לכבודו הגדל אשובך רק על אופן שביל פלפולי, לא על העיקר. כי מה זה דרכך אמרה: תדע מכך קושי מוחבר פלוני שהוא סובר כמווני, דאלת"ה לא היה פלוני מקשה מיד, הימנותא קאמניה שגים מעלה יידי חשוב וספרון אצלי כמו אותו שהביא ראי' ממנה, אלא שאין שכלי נוטה לקבל הסברא יאמרנה מי שיאמרנה. ואין משוא פנים בהלכה. ועתה שאלה זו יודענני אלו הוה המחבר ההוא קיים ועובד לפני, והקשה לי קושי שלו, והייתי ממהר לכזב סברתו. והבאתי לי ראי' דאל"כ תקשה

אבל אדרבא יבדקו אחריו עד מקום שידם מגעת, ובלי ספק ימצא דברים רבים שלא כונתי בהם את האמת אשר מחותה שהאדם משוחד מדבריו ומרעיונו גם אני לא יכולתי להשمر מרשות הטיעות הפרושה לרוגני כל אדם. אבל כך היא דרכה של תורה, זה בונה והשני בא אחריו ומקבר דבורי, ומוציא הפסולת מתוך האוכל כדי למצאה את האמת האהובה מכל, ואם שכלו, והשנתו, וראיותיו מכירויות אותו לסתור בנינו של ראשון, הוא סותרו ואני עושה שקר בנפשו ובנפש המחבר, לבנות בנין של'Brien רעיון הזהה, גג על גג, כי באז מזיך להענין ומזיך גם להמחבר ההוא, המctrער בעולם האמת, שגרם ע"י טעותיו להחיזק בשקר. וכן אמרו חז"ל במשנה פ"ה דאבות ד' מדות ביישבים לפני חכמים, ספוג ומשפך משמרת ונפה. ומהד הטובה שבכלן נפה שמוציאאת הקמה וקולות את הסלת, דהינו שمبرר את הפסולת מתוך האוכל, ועין בהקדמת לקוטי חבר בן חיים, שהביא בשם רב החת"ס ז"ל שמקדק איך נתנים החכמים פסולת לפני תלמידיהם ע"ש מה שכתב. אבל הדבר פשוט שא"א לבר בלבד בתבון, והחכם בעצמו אינו יודע לבקר דבריו עצמו, שלא יתערב בהם פסולת מעט, וזאת היא מעשה התלמיד המשכיל. אבל יש מי שיקולט הכל לקרכו, כל מה שראה ולמד וקרא ואני מבחין בין טוב לרע כספוג שיקולט הכל וגורע ממנו מי שיקולט את הפסולת ומשליך העיקר והוא משמרת.

עליך תכליתי שאני רוצה להציג ע"י חבירו זה הוא, לממד בנייה יהודה קשת, איך צריך לבקר ולהקור ולדרשו בדברי חז"ל הקדושים, כדי למצוא את האמת, כדי להבין עמוק ותובנותם, ובפרט איך צריך לדקדק בלשונות הרמב"ם ז"ל אשר לרוב הוא מפרש הסוגי דלא חכמי צraftת ז", וכן לדדק בין פרשי"ו ודרבי התוס". כי בכל מקום דפלו תמצוא שכל הסוגי מתרפרשת באופן אחר לכל חד וחוד, ולאו דוקא באוטו מקום דפלו. ועיקר עבודתי הייתה באור שיטת הרמב"ם ז"ל, שלרוב פעמים נתקשו פסקי מפני שרגלים אלו לפרש הסוגי עפ"י פרשי"ו ותוס' שלפנינו, ואין איש שם על לב שיש דרך אחרת בפירושה אשר בה דרך הרמב"ם. ואני משכני נפשאי בעיון אחר עיון עד שגדמה שבעה"י כונתי לאויהה הדרך, וממילא פסקי הרמב"ם מוכרים. והרבה פעמים נראה לפום רהיטא כי פסקי הרמב"ם מכונים עם פסק חכמי צraftת ז", וע"ז נתקשו פסקי מכאן למקום אחר, עד שגם ה"מ לא ידע פשר דבר, והחרונים אחורי כי אומר בכח זה בכח, ממשאים סברות ומוציאים דין חדש, ואני הרatty כי מעיקרא אין התחלת לשום קושי", כי פסק הרמב"ם בדינא וטועמא, חלוק מפסק יתר הראשונים. גם על דברי רשי ותוס' טרחתי הרבה להבינים, ולממצא תמיד סדר ומשטור בפלוגתם, וזה חשוב מושך על כל mseceta ויתר מקומות בש"ס.

והנה הראש יוסף והלב ארוי, שני מאורות הגודלים על מס' ז', היו לי לעיניים, כי לווי שוכתי לראות דבריהם, לא הייתה בא לכמה דברים וככלים גדולים. אבל בכל זאת לא נשאתי להם פנים במקום שמצאתה דבריהם אינם מחוורים. וביתר האחרונים לא עסקתי בקביעות רק לפעמים, או שנטעו רורת על דבריהם מאחד החכמים או התלמידים, וכך אפשר שהמצאה שבורות והערות בחבירו זה, שכבר קדמוני אחרים, ואקווא שלא יחשדי שום אדם, למתעטף בטלית שאין של. וכן לעומת זה אם תמצוא סתירה לדברי בספרachi האחרונים ז"ל הלא זה הדבר אשר דברתי, שאין אנו אחריין וערבאי לדברי האחرونים ז"ל, אף שלא יעלה על דעתך לחשב שהגעתי לגדולתם ובקיאותם - כי אין אוכל יטעם ממש' ב' הנב"י כן", ואנו אנו משועבדים להם לכבות דעתינו בחזק היד, במקומות

ועין בnob"ק חוות סימן ל"ה, ד"ה מה שנסתפק ז"ל: "והנה אם החוי היה פסק כן, ואטו כל מה שנמצא בתשו' האחרונים נחליט להלכה, הלא חיך אוכל יטעם, ואם דבריו לא נהירן מאן משיחיה בהו", ע"ל. עוד עיון בnb"ת י"ד סימן צ"ו מה שכתוב הגאון ז"ל על הגאון העצום ר' וואלף אלעסקער ז"ל וע"ל: הנה חבורו עדיין לא ראייתי אבל את המחבר הכרתי היטב, ואם כי הוה מופלג גדול ועצום בתורה ועצום התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו ובקיאותו, ובקיאותו, ראייתי כי כאשר יבוא דבריו בדפוס, **פירוש הרבה בדרכי הפסיקים ורשותיהם**. כי אף שהיה ציס"ע וחסיד ופרש גדול היה לו לב אמרץ בגברים, ולא נשא פנים לגודלי הראשותם, והיה נקל בעיניו לסתור דבריהם ולהרeros יסודותיהם, כאשר תראה אשר הוכחתיו בחבירו nob"ק חקל או"ח סימן ל"ח, ואמנם לע"ה הוא בג"ע העליון בישיבה של מעלה, ובלי ספק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו ה"י לש"ש עכ"ל הזהב.

הרי תראה כי עוד בימי ההם היו דרכי הלימוד של הגאנונים האמתאים לבורר וללבן להקור ולדרשו אחר האמת בלי שום משוא פנים. אבל מאז וע"ג נפלנו מאה ועשר מעלות אחרוני. כי אין דושר ואין מבקש, אין חוקר ואין מבקר ואין סותה, רק בונה גג על גג. כי כל מה שנדפס שחזור ע"ג לבן עליון אין להшиб, וההדפסה מצויי לכל מאן דהוא, והספרים החדשניים יציצו בעשב השדה. ואם המצא ימצא איש אחד ימצא מן הכל הרוצה בעבר את הקוצים, ולנכש את הפסולת, הרי הוא נדון כיון מרירה, וכקוצץ בנטיעות ח"ו, וע"ג מלאה הארץ חנופה לכבות הדעת תחת יד בעלי זרוע ולשונו מדברת גדולות המוכנים בכל עת להכות בשפט אפס, את כל מי שמתנגד לדעתם, וכל דאלם גבר בהנים ליחסם אדים המעליה בכל נשק האמת והשכל והסביר, תחת לסתור דבריו בראיות נכוחות, ותחת להעמיד למוד גנד למוד, מחשבה מול מחשבה, ומהו מסתפיקים לצאת נגדו במצח נחוצה במלשינות, רכילות לה"ר וכדומה מהאמצעים השפלים של אנשים חסרי מוסר ונעדרי דעת שלמה.

ואני הגבר נסתיי בכל אלה, כי רב בו שבתי בימי חי, ותלי"ת לא מצאו בי וב"ב כל און, כי קמו בי לדפני, אבל רק מפני שדריך למודי לא יטעם לחיכם וקשה עליהם לשם הגינוי המבקר דעת שלפני בלי משוא פנים ע"כ חבורו עלי רבים לדפני חנס. ואני על כל גל וגלו נגעתי ראשי והייתי תמיד מן השומעים חרפחים ואני משיבים, אבל בשיטות למודי עמדתי כעמדו ברזל ולא הנחתיה בשביב לילתם של אלו, ואדרבא בו מצאתי חי רוחני נוחם ונופש על כל התלאות, ותלי"ת לא יגעתני לrisk, כאשר יראה כל המיעין בצד בחבירו זה אשר אני נותן לפני החכמים השלמיים ונבונים המבוקשים האמת ולאהבת האמת, צריך אני להחזיק טוביה להני המהרבאים, כי ע"י התנגדותם, טרחתני ויגעתי להחזק הענינים בראיות כראוי מוצקות ותלי"ת עלתה בידי. ואל יחשدني הקורא והמעיין בחבור זה, כי אדמה בנפשי שככל מקום שהשגתני על רבותינו הקודמים לנו ז"ל כונתי האמת, כי רמות רוחא זו הוא בערות מאין כמוות, ובפרט שהוא סותר את דרכי מכל וכל. כי מה שהרבה בתני בנפשי עז להציג הוא בניו על היסוד, שככל אדם עלול לטעת, אפילו הגודל שבגדולים, שהוא משה רבנו גוף טעה במאה שדן מעצמו, בשער של אהרון ואחרון העמידו על האמת. הרי אכן אדם בארץ שלא יחתיא המטרה לפעמים, ואין זאת גנאי לשום אדם אם טעה, אם הטעות היא מلتאה שלא שכחא אצל, ועל דא סמיכתי לבקר ולהשיג לפי שכל ולבנתני. אבל אין רצוני שיקבלו דברי גם אחר הבאותם בדפוס ואחרי שתאוסף נפשי, כאשר יעלה ברצון הבורא יתברך.

הקדמה

היי צדיקים וישראלים, תמיימי דרכך, וגדלו את בניהם בעושר ובכבוד, על ברכי התורה והיראה. ובבנין אברחים בעודו בילדותו נראו בו טהרת הנפש וזק לבב, כי היה מסור בכל גופו ונפשו ומואדו ל תורה ולעבודה ולגמ"ח, עוד בימי נעורי. חוץ מהתמודתו הנפלאה הצעירנית ביראת אלקים, והי' לפלא בבית מדרשו של רבוי הראשון הגאון האדור מה"ז בער מיקאלаш צ"ל בתהליכי וบทപלתו שהיתה רטובה מבכי ודמעות בזויות בהמ"ד, והוא למופת לכל בני גilo. גם עוד מימי בחרותו בפ"ב נаг בטבילות, דבר שהי' אז לפלא ויצא מן הכלל. וחוץ מיראותו ודבקותו בה' ובתורתו, הצעיר ענוות רוח וטובתلب, יוצא מגדר הממוסע. תמיד בקש התחרבות עם חבריהם ענאים ודלים, ועשה עמם צדקה וחסד בכל עת. מנהגו היה לתת בכל שנה בגדיו - חלקוק ועד בגדי העליון - לבחרים ענאים. עם חבריו אלה גם אחר חתונתו, כאשר כבר ישב על כסא רבנות בק"ק י"נק, התהלך באהבה ואחותה, זכר אותן שלא זכו לפרנסת מרווחת כמוhow, ושלח להם בכל רוגל ומנה יפה יותר מכדי יכולתו. נפשו הייתה כעפר לכל ולא היתה גנא בעיניו, לשמש אורח יהי' מי שייהי, והיה תמיד מן הנעלבים ואינם עולבים.

עוד בימי בחרותו היה מנהגו, לרשות פנקס כל מעשייו מידיים בימיו. בו בא לחשבון עם נשוא, בו מצא אח"כ מראה חייו הפנמיים, כי אפיו מחשבה לא טוביה רשם שמה. ואספра מעשה שהיה כפי שמשמעותה מפי אמו"ר צ"ל שלמד אצל רבו האחרון ק"ד בעל הכתב סופר צ"ל, והיה אז בן עשרים, נתן רבו צ"ל עניינו בו לטובה, כי היה מן הבחרים המושלמים במדעים וגם מתנהג בחסידות, ורצה רבו לתהות על קנקנו לראות אם תוכו כברו, لكن כאשר נסע בקץ לירגען על אייה שביעות, קרא לו שישע עמו, חוץ מהבחור המשמשו א"א צ"ל נתרצה בשמחת הלב, להיות בצדתו חדא עם רבו. והי' היום וא"א יצא מן החדר שדרו בו, בעת שרבו ישן מעט אחר הצהרים ושכח לסגור את הארויז אשר בו הוה מונה הפנקס ה"ג. וייה בבאו החדרה אחר עבר זמן מה, וימצא את רבו קורא בגליגונוטי ויחרד חרדה גדולה, וכמעט פרחה נשמהו מבלהה. כי מובן מאליו כי שם נרשמו עניינים שונים ומחשבות שונות, כי באמונה שלמה חשב עם נשוא, ושמרים בסוד ולא הוה מראהו לשום אדם بعد כל הון וק"ז לרבו. (ובפרט שהיה כתוב בו שהוא משתוקק לישא את אחיות רבו. אשר בימים מעתים אח"כ שבקה לנו חיים בעודה באבה בתולה בת ח"י שנים). ויפול לפני רבו ויבך ומתחנן לו שלא יעשה זאת לקרא הדברים. ורבו לא קם ולא עז ולא השיב לו מאומה. כאשר ראה כי קלטה אליו הרעה מארת המלך, וישב אל חדרו וחשב כי עתה יהי מוכרת לבrho מפ"ב, ונעה שם בבליה. רבו לא קם ממשיכו עד שקרא כל הכתוב בפנקס מרישיא ועד גמリア, וכאשר החלים קרייתו יצא ויבא אל חדר הסמוך ומסר את הפנקס לידי תלמידו ונש��ו על ראשו ואמר לו זהה": "כ"ל יפה ומום אין בז'" ומאותו שעה ואילך היה תלמידו זה איש סודו וויעץ הפנימי בכל ענייני הישיבה ושאר עניינים, וכאשר שאל אותו גיסו זקני הכהן ג"מו"ה דוד צבי ע"פ צ"ל, האם כשר הדבר בעיניו שיתן בתו הבכירה אמר מורתו ריזל ע"ה לאיש זהה לאשה, השיב לו: דע כי אם היה לי בית שהגייע לפרקה לא היה בא למדה זו לשאול ממני עצה בדבר זה.

התנהגותו בעבודת ה' הייתה בהצנע לכת ובתשוכה גדולה אחר המצוות פ"א לא היה בנסיבות בפסח חזרת (סלאט) שהוא מצוה מן המובהר למרור כմבוואר בשו"ע או"ח סימן תע"ג ונתן לטרי"ב היוגרטען דינר זהב بعد איזו קלחים סלאט. וכשנודע זאת לרבים ע"י המוכר, לעוז עליו בני עירו, ונצלע הרבה על

שדברינו נראה מדבריהם, וסבירותינו אמתית מסברתם. אבל אפילו אם נמצא סתירה לחודשינו בראשונים או באיזו מאמר בש"ס שלא הרגשתי בהם, ולהם אנו משועבדים ואין בכחנו לחולק עליהם, הלא זה הדבר אשר דבר האדון החת"ס צ"לDBC כל מקום שהסבירו ושכל הישר מכיריה שהוא כך, לא סבירה כריסטית אלא סבירה מבוארת לכל בר דעת, אז אנו מחויבים לישב לשון הראשון החווא או המאמר בש"ס, אפיו בדוחק, למען לא נצטרך לוז מסברתינו הישרה והאמתית, וכאשר דרכו דרך זו הקדמוניים צ"ל, ודוחקים כללה רובם אמותים, ר"ל אמת הסכמי.

אמנם להלכה ולמעשה, ודאי אכן לזו מדברי והסכמות הפסיקים המקובלים אצלנו מדור דורה, אף שלפי באורנו והבנטינו יש לפפק בדבריהם אבל מ"מ מהני לנו בירור הפסק הלאה, נגד המוסכם בפסקים לצרפו במקומות שיש עוד מקום להקל וכדומה. ובפרט נחוץ מאד לידע אצל כל דבר הוראת או"ח, אם הנדונו הוא דאורייתא או דרבנן, ובדבר זה נסתם כל חזון ונתערבו הפרשיות דשמייה יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, וללבן עד מקום מותחין הדרבן, ובש"ס גופי ובראשונים תמצא פלוגות נוראות בהזה. ועל כל זה נתמי לבי בחבורי זה, לברר וללבן עד מקום שידי יד מה מגעת. ובתפללה למשה אסיים יהא רעווא קדם אבואה דשמייה יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, ושלא אומר דבר שלא כרצונו יתברך, ובאחות אבותי הקדושים נ"ע אוכי"ר.

איתא בירושלמי פ"ו דפסחים, כל תורה שאין עמה בית אב אינה תורה, - ונראה כונתו כי מלפניו זאת בישראל שرك יחוסי כהונה ולוי היו מורים לעם וכדתכיב בקררא, יورو משפטיך לעקבות ותורתך לישראל, וכתיב ושתפי כהן ישמרו דעת תורה יבקש מפיו, כי בשבט הלוי בחר ה' לחיות החכמה העלינה שופעת עליהם תמיד והמה מסוגלים מצד קדושות מקורות ותולדתם לדון ולהזרות. ועיין בתשי"ח חת"ס סוף חאו"ח מש"כ להגאון מהר"ץ חיוט. ואע"פ שכתר תורה וחכמה מונח לכל מי שירצה לאכאות בו, בכל זאת מצוחה לכתלה עכ"פ בכהנים ולויים, וכן נדרש על הקרא, אל הכהנים הלוויים ואל השופט אשר יהי וכו', מצוחה בכהנים הללו ואם לא ימצא בהם מי שראי"ו רק אז, ואל השופט. וזאת היה לחיזוק תושבע"פ, כי מסתמא ברא כרעה דבאה וילך בעקבות אבותוי, וכן גם אחר שגלינו מארכינו, ונוטל כתר התורה מעיל רosh הכהנים, מ"מ ראיינו שהتورה הייתה מהזרת על אכסני שלה, דור אחר דור. ויש לדרש סמכין אל הכהנים הלוויים ואל השופט, שופט דומיי דכהנים מה הכהנים מיויחדים, אף השופט שהוא ממיוחסים شبישראל. וזה כונת הירושלמי הנ"ל דכל תורה שאין עמה בית אב, אינה תורה, וכן אמרו במדרש למה נמשלו ישראל לגפן, מה הגפן היא חיה ונשענת על עצים מותים, כך ישראל הם חיים ונשענים על המתים, (מד"ר שמות פמ"ד) וכן מדרכי מחברנו להקדמים לפרי שללים, תולדותיהם וקורותיהם למען ידענו מבטן מי יצאו הדברים, ולא אשנה גם אנחנו את מנהגם, ובפרט שמצוות כיבוד או"ח לנו מוחיבים בה גם לאחר מותם, מביאתנו לידי כך, בספר מקצת שבחי אמרו"ר הגאון ר' אברהム בן אידל צ"ל שהיה ג"כ רבוי מובחק, גם למען יהי דברי אלה מדריכיו של אמרו"ר הגאון צ"ל מוצקם וקיימים, לזכור עולם ליווצאי חלצי, בני ובנותי, חתני וכלתני ולבניהם אחרים, וומרו דרך אבותם לעשות צדקה ומשפט, ולא יעדדו קרסולים מדרך התורה והמצוות, למען יטב להם ולבניהם אחרים.

אמו"ר צ"ל נולד בשנת תקפ"ה בכפר קטן סמוך לארצענברג (בסלואווקי) אביו מה"ז יקוטיאל ואמו מרת אידל ע"ה, שניהם

בני לוי. שתולים בבית ה' אלו תשב"ר, בחצרות אלקינו יפריחו, שעומדים ומשמשים בעזירה. ובאר הוא כונתו דבני לוי שנטקסו מבטן טרם נוצרו בקהל גינו מדרוגה למדרגה בעלי عمل וטורח הרבה עד שנעשה גודלים בעודם עולי ימים, משא"כ מי שאינו מבני לוי אע"פ שיגעתו ומצאתו תאמין, אבל רך אחורי גייעה שנים רבות, ורק לעת זקנותו יזכה גדולות. זה שאמר צדיק כתמר יפרח, דהינו שמתחליל פורחומי מיד כארז לבנון ישגא, בעודו באבו יתרגדל שלו. אבל זה אינו רק בבני לוי המיעדים לכך מהרין ולידה, כי בהם תמצאה, "שתולים בבית ה' אלו תנוקות של בית ובך" אתמול ראיתו אותן בבית רבן בתור תנוקות, ולמחר בחצרות אלקינו יפריחו שעומדים ומשמשים בעזירה פורחו מיד כארז לבנון ישגא, בעודו יתרגדל מפיהם, והיינו יפריחו את אחרים. וכן מצינו בנח ואברהם. כי בנה שהי' חטר מגען צדיקים ושרים למצ ומטושלח, מתחלת ימי היו נקרא צדיק, הצדיק תמים, וככתוב ונח מצא חן בעני ה' מציאה מצא שבא צדקו בללא عمل וגיעה, אבל אברהם שהי' בן תרכח ה' צדיק לעמוד בעשר נסיוונות עד שקראו הו יתברך ירא אלקים כי בעקידה נסיוון העשيري כתיב עתה יעדתי כי ירא אלקים אתה. ומה מאד יומתcko זה דברי המדרש סוף פרשת נת, א"ר סימון ג' מציאות מצא הקב"ה בעולם אחרים, דוד, וישראל. אברם דכתיב ומיצאת את לבבו נאמן לפניך, דוד דכתיב מצאתי את דוד עבדי, וישראל דכתוב ענבים במדבר מצאתי לישראל איתובין חבריו לר' סימון, הלא כתוב ונח מצא חן בעני ה', אמר להם הוא מצא אבל הקב"ה לא מצא, עכ"ל. והכוונה מבוארת באברהם הקב"ה מצא עיין מציאה הבאה בהסת הדעת כי דרשו עליו במדרשי מי יתנו טהור מטהמא, אברהם מתרח, וכן דוד שהי' אדמוני, ואמרו עליו שבן שפהח הוא ומצד אמו מואבי עד שהוחכרו להתרו לבא בקהל, ולדרושים מואבי ולא מואבית, ומיה' יכול לחשב עליו "שיהי" נעים זמירות ישראל, ولو המלוכה, והי' כמציאה לפני הקב"ה, וכן ישראל במדבר כי עם לוע יצא ממצאים ובעוד ימים הייתה יהודה לקדשו ישאל משלחותיו, ואמרו במדרשי על והיה בשלח פרעה מי צוח ווי, פרעה צוח ווי בראשותו את העם דגים, נוסעים ביד רמה להיות מלכתה כהנים וגוי קדוש, והמשיל הדבר לבעל שדה שבו תל ומכו רוזול והליך הסיר התל וסקלה ונטעה, עד שנעשה גן הدسים, ולכן מצא הקב"ה מציאה בישראל. ופרק מנה דכתוב ונח מצא חן, ומתרץ לי שפיר, היא מצא כי בלי עמל זכה להיות חשוב בעני המלך אבל הקב"ה לא מצא בו מציאה, כי מעותך הי' להיות צדיק ונאמן מצד מה שטרחו אבותיו בשביilo.

סדר למודו של אמרו ר' ז"ל ה' מס' ר"ה וימתא או סוכה באלו ותשרי, מגילה על פורים, פסחים על פסט, שבועות על חג השבעות, תענית על ת"ב וכלה עם פסקי הרא"ש ז"ל. בכל לילה קודם שעלה למיטה פרק משניות, ובכל יום שעור עיון, חז' משות' הבאים לפניו מהמקשים תורה מפיו. ורבו השני הגאון העצום מהי' שלמה קוווטש ז"ל, כאשר הציע לפניו איזה שאלה בפלפולא רבה בעודו ציר לימים רב בק"ק יינק תצ"ו, השיב לו בזאה"ל: מובטחני בך שבימיים לא כבירים תהא" מנהנשאים. - מעת שהייתי בן עשר היה לומד עמי כל עניין עמוק שבא לפניו חן בא"ה והן בטיקון עגנות, גיטין וקדושים. ואף שגעגועיו עלי היו גדולים באשר היהתי לו בן יחיד היה דרכו לעוררני משינת הילדים כמה שעות קודם עולות השחר והביא לי למתיי מים לרחצה וקפאפע חם, וישבנו אח"כ למד יחיד, כל דבר בעניין גמור אפילו עניינים העמוקים והרחוקים מדעת לדיים, עד שיכלתי לפלפל אם הרבניהם ות"ח שעברו דרך עירנו בשמות גיטין ותק"ע עניינים, שאין יד כל בחור משתמש בהם

שנודע הדבר.

בנסיותיו על הדרך שהי' בימים ההם לרוב בעגלה, הי' תמיד מהיר להתפלל בעשרה, אע"פ שהיה מוכרכ להתעכ卜 עי"ז שעיה או שטים, ולהוסיף לבעל העגלה כמה DINRIN על שכרו. ואך אם לא עלתה בידו אחר כל הטראה להמציא צבור להתפלל, שמה עכ"פ על שחאב לשעות מצואה. והוא רגיל לפרש בזה מאמר נפלא בברכות מ"ז ע"ב אר"ה תשעה וארון מצטרפין, א"ל ר"ג וארון גברא הו, אלא אר"ה תשעה ונראין עשרה מצטרפין, אמרי לה כי מכני וAMENTRI, אמר הוא ז"ל בគונת ר"ה שבא לפרש דבריו הראשונים דהשעה וארון מצטרפין. דהנה הרבה פעמים באים תשעה יחד העשيري, ובתוך כך בא אחד, אבל המה מפוזרים אינה ואנה עי"כ נטאפהה החביבה. ופעמים יראים להתפזר וממתינים על העשירי בחשבם שע"י שיתפרדו בתוך כך יבא אחד ולא ימצאים וילך לו אבל העשירי לא בא ונתבטל המניין, ואלו היו מוחזירים אחורי, היו מוצאים אחד להשלים המניין. שמא תאמר שלאו ולא לא יקבלו שבר כאלו הטעלו בעשרה, ע"ז קאמרו ז"ל שם דף ח' ע"ב מצטרפין, ודבר זה למדנו מן הארונו, דאמרו ז"ל ב"ה דליתא, דט' כה"ג דلوחות ושברי לוחות מונחים בארץ, וילפו מזה שיזהרו בזון ששכח תלמודו, לכל שנאנס ולא עלתה בידו חשבין לי כאלו עשו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהוא תשעה והתאמזו להשלים המניין ולא עלתה בידם, ע"י מה שלמדין מהארון מצטרף להחשב כאלו הי' עשרה. ור"ג דלא הבין המליצה הללו, נתקשה בדבר וכי ארונו גברא הוא, ופי' לו ר"ה דבריו דכוונתו על תשעה שנראין כעשרה, והיכי דמי, או דמכני וממתינים שעיה או שתים על העשירי ולא בא, או דמבדרי לחזור אחר העשירי עי"ז נטאפהה החביבה, כי בנתים בא אחד והלך לו, כיון שלא מצאים במקומות בכל אופן מצטרפין כאלו הי' עשרה, מרון דילפין מני' חשב לשעות מצואה ולא עשה מקבל שבר כאלו עשרה. (ועיין Tos' שבת לב ע"ד ד"ה על שקורין לאחר"ק ארנה שכטבו ע"ג דבל דוכתני קרי לי' תיבה כמו העובר לפני התיבה, היורד לפני התיבה או"י אשכנן נמי דكري לי' ארנו כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמרו ר' ז"ל, אין مكان ראי' דהכא על ארונו דמשה קאי שימוש נלמד חשב לשעות מצואה וכו').

אותי בנו ייחידי כל בחותוי הרוחניים פэр עלי להדריכני ולמדני וכיים בי מצות ושנותם לבניך לדבר בס כל יכלתו, כבר ד' שנים הiliary כשר התחיל למדני האלפה ביתא ולא רצתה למסור דבר זה למלמדי בית הספר החדשנים מטעם הדיעוז. וכמה פעמים ספר לי ש캐שר הראה לי אותן שי"ז ואמר לי: ראהبني לאות זה יש ג' ראשין והוא נקרהת שי"ז אמרתי לו מני ובי ק"ז ממני שיש לי רק ראש אחד על השי"ז שיש לה ג' ראשין דרכ הלחצה לענין אחד, ואמר לאמי ע"ה: מובהחני שבנו זה הי' גדול בשראל, כי מי שמע מילך כבר ארבע שנים לימוד ק"ו שהוא הקיש שכלי מדעתה דעתPsi. חוץ ממה שלמדתי בחדר חומש רשי"ז וגמרה, למד הוא ג'כ' עמי, וכאשר היהתי כבן תשע כבר ישתי בינה בין הבחרות לשמעו שערוי. בחודשו מן העת היא הביא כמה פעמים קושיות ופלפולים ממנני, לא פעם אחת שמעתי מאחרוי הדלת אחר השעור באמור לאמי ע"ה "אשר يولדי" רגיל הי' לאמר לי שלא יהיה לבי גס עלי על שאני מצליח בלמידה, ואמר: דע כי אבותיך כבשו לפניך הדריך והשרה מחרוזת על עברוך והتورה מחרוזת על אכسنיא שלה ופירש בהז דברי המדרש. צדיק כתמר יפרח כארז לבנון ישגא אלו

הקדמה

ויהי מנוצח ממנה. וא"א השיב לה תמיד על תרומותותיה: אל תdaggi כי בנק זה יתבעיד בעזר הש"ת לאילנא רבא. ובעת פטירת אביו, ז"ל היהת א"מ ע"ה בת מ"ט שנים. ונשארה אלמנה ל"א שנים, ולא רצתה להנשא שנית רק לשאר אצל, בנה יחידה ואצל בתה יחידתה, אחותה היקרה אשת חיל המפורסמת בצדקה מרמת מרים גיטל תחיה שדרה בעדש וכעתה פה, ונפטרת אמי מורתינו ע"ה ביום י' מרחשון שנת תרס"ט.

והנה מקורות חי אבותי וקורות חי, אלו הייתה כונתי לפרטן ולספרן כלו, הייתי צריך לחבר חבר גדול, אבל לא באזה חפצתי ורק ראשית פרקים נתתי לפני הקורא כדי להודיע כי מגע גדולים אני וגונת הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתיה מorth צבי תה".
ונתגלה לי בית מלא תורה ויראת ה' וכל תורהנו, מראשית למודין, קבלתי מאמו"ר ז"ל, כי חוץ מאיה חדש שהייתי בפ"ב בסוף מי ק"ד בעל הכת"ס ז"ל לא שמשתי אצל שום רב אחר, ומעט בואי הנה עם אבותי ז"ל בין שבע שנים, לא עזבתי את עיר רק באקראי, ואני מלא תודה לבני קהלי הן לאותם ב"ב שכבר שבקו לנו חיים והן לאותם שם חים אנתנו ה' אריך ימיהם, כי שלוי ושל אבי ז"ל שלהם. ואיננו רוצה להזכיר שמות פרטיים מכמה טעמיים אבל דרך כלל אברכם בברכה שלישית והוא רועא שיטקיים בהם ובזערם אחריהם הנ בטחות שכפי דברי ז"ל התנבאו נביאנו עליהם, שכן אמרו: כל הטובות שהתגנבו היו למחזקי תורה ומכבדיה וקרأتي שם חבירו זה "דור רביעי" באשר אני הראשון שבדור הרביעי להחת"ס ז"ל, ושמו הקדוש בקרבי, ואקווה שלא ימוש כי בתורתינו אפלו אם שניתי לפעמים, ואעפ"פ שהשגתني גם על דבריו הקדושים, הלא דברי קדשו שהבאתי לעיל היו לי לעיניים ועליהם קסמיינה. וזוכתו הנגדו זכות שאר אבותי הקדושים אחורי עמוד לי שלא אבוש ולא אכלם ולא בעוה"ז ולא בעוה"ב, ואזוכה לדסיד ולהוציאו שאר חזשי דהינו על רוב סוגיות הש"ס, וככמה מאות ש"ת ודברי אגדה, שהם אתי בכתביהם ושלא תמיש התורה הזאת מפי זרוי זרע זרعي ע"ע אוכי"ר.

עוד לפני שנעשתי בר מצוה, עד שהגה"ק מהר"מ פאנעט ז"ל מדעת שלח לי כתוב חבר לרבר מצוה נגד רצון אמו"ר ז"ל. ודרך היה לפלפל עם הרבנים שדרשו בבית הכנסת, עד שהגה"ק ר' הל ליכטנסטיין ז"ל, בקש ממוני שלא לעשות כן עמו כי עיקר תכילת דרשו דברי מוסר ולא פלפל הלכה. וועררני למדוד בכל יום ספרי מוסר כי לא המדרש עיקר אלא המעשה. ודברי קדשו בהבט קודש עשו עלי רושם גדול.

אמו"ר ז"ל בר ברב צדקתו גוז אמר להשIANI אשה בן י"ח שנים לקיים דברי ז"ל בן שמונה עשרה לחופה ואני נולדתי ב"ב כ"א אדר ראשון תרט"ז ובשנת תרל"ד בל"ג בעומר נכנסתי לחופה עם זוגני הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתיה מorth צבי תה".
ואחר שלש שנים ומחצה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרב פה קהلت ז"ו, למלאות מקום אבי מורי ז"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בן נ"ב שנים אחורי שישב בברנות ביבנין י"א שנים ופה עירינו י"ד שנים. תנצ"ב"ה ואחותו יגן עלו ועכ"א.

מצדامي אני דור רביעי מהחת"ס ז"ל. זקנתי הצדקת המפורסמת מorth הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת ריזל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס ז"ל, אמי מורת ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זmirת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהובה תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בבית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמן. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: רואה אני הן בלמודך עם התלמידים והן בנסיון איןך משגיח על בנק ייחיך כראוי. והרבה פעמים הייתה קובלת עלי לפני אמו"ר ז"ל לאמר לו: דע כי לאחר הצהרים בעת ישנית, לא למד בנק מאומה, כי על דברת Tos' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפשט, ובזה עברו ב' שעות יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאין ידע להסביר לו כראוי,

פתחה

לهمبشر נחירה כלל, ולר"ע לא איתסר להםبشر תאהה במדבר, ובפירוש האי פלוגתא, מחלוקת רשי' Tos' ורמב"ם ז"ל.

וטרם שנבוא לביאור הני שלש שיטות נברת תחהה ענן נחירה מה טיבה כי גס בזה ראיית מובכה גדולה.

ורשי' בפ' השוחט כ"ז ע"ב כתוב דאפיקו אי יפלין מושפץ את דמו דיון שחיטה לעוף מן התורה עכ"פ נחירה בסימנים בעין, וכונתו דושפץ דהכא דכתיב אחריו וכשהו בעפר ע"כ הוצאת הדם ממש קאמר, וכיון דהתורה הקפידה על הוצאת הדם, פשיטה לא שכונתה על הוצאת הדם מקום שהוציאו תדריך ונגילה והיינו מסימנים, לעין הוצאת הדם ממקום שזב חתתו, שאני ושפך משמע נשפץ לחוץ לקיים וזבחת מקום שזב חתתו, אבל איןנו נשפץ כי בשפע, וניהו דאם דוקר בלבו זב הדם לאט לאט, אבל ראיית בתיו"ט זה החליק בין איזה לשפיכה כמובן, ולכן דיק רשי' ז"ל מושפץ דודקה במקומות הסימנים יש לקיים את זאת, אבל ראיית בתיו"ט על המשנה לפקן פ"ה דהנור והמעקר שכטב דהנירה אינה נוגעת בסימנים כלל עיי"ש. ודבריו תמהין מאד, חדא שהוא נגד דברי רבוינו רשי' ותוס' שכטבו בכמה מקומות במס' או דהנירה בסימנים הו, ועוד Adams אפשר לקיים ושפך ע"י חתיכת ורידין בלי לנגע בסימנים, באופן דבעמsha נחירה אין בה מעשה טרפה אלא הוצאת דם הנפש, או פשיטהASAOR הוה להחוץ בשינויים ומילא, דשיטה היהת אסורה להם במדבר משום דמייד שניקב הושט העשה טרפה, והי' השחיטה בבהמה בקדשים כמו מליקה בעוף ושינויים בחולין אסורים היו, דבר זו שלא נזכר בשום מקום, אלא ודאי דהנירה ג"כ בסימנים היה, כי בלא הכרת סימני החואר אין הדם נשפץ בשפע מון הווידין אלא דכפי הנוראה נתמך התו"ט בדברי רשי' י"ז ע"א ד"ה הנור שכ', דנירה היינו קרווע לארכאה מנחריים עד החזה עכ"ל, דמשמעו לאקור' בלן נקובת סימנים, אבל יאצ' א"א, דהרי רשי' בעצמו במקומות הנ"ל לא כתוב כן, וגם על משנה זו לפקן פ"א ע"ב ד"ה הנור והמעקר, מוסיף רשי' ז"ל "סימנים", הרוי דקאי גס אונהור ומפרש דנורח הסימנים, ובדף פ"ה ע"ב ד"ה נחרו פ"י, "חנקו" הרוי דבעין סימנים בנחירה, וכן באמת דברי רשי' תמהין במא שכ' דנירה היינו קריעה לאורך החואר, ומה שמדוייק לשון נחירה ואומר כי ישודה מנהרים, לפ"ד נהפוּ הוא, דנחרים מלשון נחירה שיסודה "חוור" והיינו נקב, ונקראו נקי החוטם נחרים על שם שני הנקבים, ונרדף עם "דקורה" יונקירה" וכולן פירושן תחיבת הסclin או הרומח בחזקה, והיינו דרשׁה וגיטרא, וזה הוה החליק שבין שחיטה לנחירה כי שניהם עופר במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילון דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלה הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי בסוגי, איך שאיש שיטות גדלות וקבועות, הלא מהה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ם ז"ל שככל אחד אחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבrhoו אל, ר' יש' ור' ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשפץ תאכלبشر, וכי ירחק מנק המkos וזבחת מביך ומצאנך וכו' ר' יש' סובר דפרשה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור' ע' סובר דאתא לאסור להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלא"ש לא אישתר

אית' נחוץ לפתוח שער הפתיחה לפרק הראשון המדברים מעיין שחיטה וטרפה, באשר זכיתו לגלוות עמוקות, בפרט בשיטת הרמב"ם ז"ל, דברים שלא שעורום נשאי כלו ומספרשי השיטות, ועפ"י הכללים שהוצאתי פרשתי הסוגיות אנה ואנה, עד שבכל פרטיו העניים הייתה ציריך לכפול הדברים ולהאריך יותר מדי, לכן מצאתי נכון להעמיד בראש ספרי עיקרים אחדים ולבאר כל עיקר ועיקר באריכות, ובזה הקלטי לי המלאכה בפנים החיבור שלא אצטרך רק להראות מקום לעיקרים, וכן כתבת שער הכולל בכמה כללים השיכיים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחייב זאת,יפה עשה לעין תחהה בפתיחה כולה ולהיות העניים מסודרים בזכרנו ואז بكل יروح בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החוןן לאדם דעת ומאיר עין חמיכים.

יעיקר א' השחיטה והנחירה

תוה"ק אסורה לנו האבמה"ח והטרפה והנבלה מפורש במקראי קודש, אבל לא פירשה לנו במקרא מלא איך נקשר הבשר לאכילאה, בלי לפגוע באחד מאיסורים אלו, כי הקרה דזוחחת שנאמר קודם שנכנסו לארץ אתה להתר הזביחה של בקר וצאן בריחוק מקום שהי' אסור להם במדבר מבואר בפסקאDKRA, ואין כאן ציוו מפורשת על שחיטת חולין, אלא מقلלא נשמע, וזה דבר נפלא שלא יבוא ציוו מוחלט על ההקשר בשאל אכילה, ולא עוד אלא כיון דהאי קרא בסוף ארבעים נאמר, ועל אחר כניסתן לאארץ, כל ארבעים שנה במדבר איך אכלו בשר - וקרא דושפץ את דמו וכשהו בעפר בחיה וועף הנאמר במדבר מיד במתן תורה, שם לא נתרפץ על איזה אופן ישפץ הדם, ובאמת שפיכת הדם בכל מקום הוא נטילת נשמה על איזה אופן שהיה, כמו שופץ דם האדם בediator ישפץ הנאמר לב"ג, ואל תשפכו דם גבי יוספ, דכלול כל מיני הריגה, אלא דכאן כיון דכתוב וכשהו בעפר ע"כ שפיכת דם ממש קאמר, אלא דסק"ס לא אייתפרש איך נשפץ את הדם, גם לא דבר כאן אלא מהיה וועף, ועicker הקרה משום כייסוי נאמר, ולא מצין אופן הקשר הבעה"ח לאכילת אדם אלא בקדשים, דשם כתיב ושותט את בן הבקר, ולילך משם על חולין, חז' ממה דאין למدين חולין מקדשים, א"א דהא מצין מליקה בעוף קדשים, הרי דקדשים מצוות הקרבתו בכך, בהמה בשחיטה וועף במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילון דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלה הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי בסוגי, איך שאיש שיטות גדלות וקבועות, הלא מהה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ם ז"ל שככל אחד אחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבrhoו אל, ר' יש' ור' ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשפץ תאכלبشر, וכי ירחק מנק המkos וזבחת מביך ומצאנך וכו' ר' יש' סובר דפרשה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור' ע' סובר דאתא לאסור להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלא"ש לא אישתר

פתחה

לרי"ש מיותר למגורי, על כן כתוב רשי"י דבאותם מיותר הוא אלא דוורחא ذקרה למיكتب נמי אכילת בשר זביחה, או אתה לא מעת וזבחת ולא גיזה ובפסה"מ כתיב או דבא לאסור חולין שנשחטו בעזה, כן כי רשי"זיל בד"ה בשער נחרה לא אישתרי כלל. זו היא דעת רשי"ש, אבל ר"ע דרש קרא דלאחר קרא דברת תאוה כתיב, כי ירחק מנק המקום וכו' וזבחת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, וכאמר ذקרה אתה לאסור להם בשער נחרה משנכנסו הארץ, שעד עתה הותר להם. ולדעתי רשי"ליף ר"ע היתר נחרה במדבר מכלל, דמדייצטריך לצאות מעתה על האזביחת מכלל דעד השטה אישתרי להם בלי זביחה, ובמה בנחרה ומדקאמר ר"ע ذקרה דזבחת אתה לצאות על האזביחה, ולא להתייר האזביחה בחוץ מוכך דלא ר"ע גם עד השטה הותר להם האזביחה בחולין בחוץ ذקרה דחוית חוץ רך על קדשים קאי (וכן פרשי"זיל בתורה בפ' שחוטי חוץDKAI אקדשים וכרכ"ע אלא דבר' ראה בקרא דבלאות נפש תأكل בשער מפרש דאתא להתייר להם בשער חולין שנאסר להם במדבר אה"כ מקריבה שלמים, ואთ כרי"ש לפי שיטת רשי" וא"כ הוא מצוי שטרוי לב"י תורי ודו"ק).

והתוטס' הקשו על רשי"ד כמו לר"ע דנייחא לי' דיליף הימור נחרה במדבר מכלל מדחיבת רחמנא באזביחה כشنכנסו לארץ, למה לא ניחא לי' לר"ש דיליף איש אסור בשער תאוה מכלא דاشתראי בקרא בכ"י ירחיב ה' את גבולך וכו', אבל כבר כתبني,-DDOR המדבר לא ידעו ממשנה תורה עד סוף ארבעים ולא מציע ידעו לא אסור ולא היטר מן הכתובים שבפ' ראה אבל הי' מוכרכה משה רבינו לומר להם מפי הגבורה תיקון נחרה לאכול בשער, או אסור בשער תאוה, וכל מה שאמור להם משה במצוויו לשם הוא תורה שכטבת. והי' מוכרכ דכתבו בד' ספרים בין שאר חצויים והפרשיות שבתורה, וכן מה שכ' רשי"בר"ע דמהאי קרא דכתיב כי ירחק וזבחת נפ"ל דעת השטה לא נצטו על האזביחה, היינו אכן DIDUNIN זאת מהאי קרא אבל לדoor המדבר ה' להם מקריא אחר המתיר להם הנחרה והוא קרא דושפּק את דמו דכתיב בחיה וועף והוא נחרה כמש"כ לעיל, וליפא בהמה מעוף מהקיישא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא דכתיב רשי"ד מהאי קרא דזבחת יליף ר"ע מושם ذקרה דושפּק יש למיליף להיפך נמי וכרכ"ש שפיכה שפיכה משוחטי חוץ ולומר דהאי ושפּק שחיטה קאמר או קאמר, דשחיטה חולין בקר וצאן מקדים לפינן וועף מהקיישא להבמה ננ"ל, אבל הכל תלוי אה"כ מפרשין האי קרא דכי ירחק וזבחת, כי ממש נוקח לפרש קרא דושפּק את דמו, וגם קרא דושחט את בן הבקר דהוא עובודה בקדשים דוקא, ותצע אדם נאמר דליך שום קרא אחר להתייר נחרה אלא מקריא דזבחת, קשה נחרה לר"ע מנ"ל דילמא שאר הריגה, וע"כ לומר דמושפּק את דמו יליף דבעינן עכ"פ נחרה ממילא דמץ' ליליף נמי דסגי בנחרה, וכמו למ"ד דין שחיטה לעוף מן התורה דיליף מהאי קרא דבשפיכה בעלמא סגי, וליפא בהמה מעוף בהקיישא ננ"ל.

עשא אונז' כaepernickת ושמע דבר נפלא דזבחחים דק"ז ע"א פлаг נמי רשי"ש ור"ע, בדינא דשחוטי חוץ בעוף מנ"ל. רשי"ליף איש אסור שחוטי חוץ בעוף מקריא דאו אשר ישחט, לרבות את העוף, ומיליקה בעוף ממוצע מקריא דזה הדבר, ור"ע אסור דשחוטי חוץ בעוף יליף מקריא דמס' דם שפּק, ומיליקת בעוף ממוצע מקריא דאו אשר ישחט, לאפוקי מליקה, והנה כפי שרגלים לפרש פלוגנות כללה, זה למד מפסק זה וזה מאחר בלי שום הכרח פנימי ואין סדר, ופה תראה כי דברי רבותינו זיל בדרשותיהם עמקים וכrai מוצקים, דרי"ש דס"ל כאן דלא אשתרי להם נחרה במדבר, ולא יכול לאכול רק בשחיטה, יליף שפיר מאו אשר ישחט לרבות שחוטי חוץ בעוף, כיוון דזאת הימרה הקשר שחיטה חולין בכלל, لكن בתורות

בבא סלקינו דעכ"פ נחרה נמי בסימנים והחילוק שבין שחיטה לנחרה שזו במשוכה והוא בדרסה וקרא דושפּק את דמו, כמעט שלא מני הרגינות אבל מורה על הכרת סימני החואר עם הורידין כדי שיצא הדם בשפע דרך שפיכה, ועתה נבוא לביאור השיטות.

שיטות רשי"זיל, ר' ישמעהל דס"ל בשער תאוה נאסר להם במדבר, יליף זאת מקריא דשחוטי חוץ, ذקרה זה אף בחולין נאמר דאסורה התורה גם את החולין לשחוט בחוץ ולאכלו ורק כשהובה לארכנו הותרו להם לאכול בשער בהמה. ומיאן רשי"זיל לא אמר דרי"ש יליף איש אסור בשער תאוה כשןכנסו לארץ, בקרא דבלאות נפש תأكل בשער, אשר כן סברו התוס', דהרי האי קרא נאמר להם בסוף ארבעים קודם כnishten לארץ ממש, ומניין היה להם איש אסור בשער תאוה במדבר כל הארבעים, ע"כ לומר דאסור זה אמר להם משה ע"פ, וההיתר כשןכנסו לארץ נכתבה בתורה, ואת דבר שא"א, דכל תושב"פ אינה אלא לפרש הכתוב ולא חדש איסורים או מצוות, ואיך נאמר דאסור בשער תאוה נוון להם ע"פ, הא חדא ושנית איך יבא קרא כתוב להתייר מה שנאסר ע"פ, ولكن בקש רשי"י מקריא מלא שבו נאסר להם בשער תאוה, והוא הקרא דאיש אשר ישחוט בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין, ומדייליך מהכא דבשער תאוה איתסר להם מוכך דלא ר"ע לא ה' גם במדבר רק השחיטה המכשרת את העב"ח לאכילה, ולא הנחרה כר"ע, דאי כר"ע דהנחרה היתה מכשרת במדבר, מנ"ל דבשער תאוה איתסר להם הלא רק השחיטה בחוץ נאסרה ולא הנחרה דהרי אשר ישחוט כתיב, ואפיקו מליקה בחוץ ממעוט כאשר אביא הסוגי זבחים לפניו לkeysן, אלא ודאי דלא ר"ע מועלם לא הותר הנחרה אלא שחיטה בעין ייליף שחיטה בחולין, מדכטינב ואליך מיצות כהונה, וא"כ האי שחיטה משום הקשר באכילה בעין ומ"ש קדשים מהולין, וא"ת דין דרך שישמך הקרא בדבר הנחוג בכל יומ ובכל אדם שחיטת חולין, שנדע אותו ממה דכתיב בקדשים, לק"מ דהרי לר"ש ה' איש אסור להם בשער תאוה ולא ה' צריך קרא דשחיטה להקשר בהמת חולין, ובחייב וועף דכתיב ושפּק, יליף שפיכה שפיכה משוחטי חוץ, דמה הטעם דכתיב דם שפּק והוא בשחיטה אף האי ושפּק את דמו ע"י שחיטה קאמר, וכמש"כ רשי" שם ד"ה פטור מלכשות דלא ר"ע גמר שפיכה שפיכה משוחטי חוץ, וכן הנחור והמעקר פטור מלכשות, או דהאי ברי"תא בראש פרק השוחט דיליף מזאת תורה הבהמה והעוף, מה בהמה בשחיטה אף וועף בשחיטה ר"ש היא, דבלאי"ה אליבא דרי"ש אתיא, דיליף וועף חולין מבהמה קדשים, וכן ס"ל דשחיטה דכתיב בקדשים אינו אלא תיקון נבלה וכן פרשי" שם ד"ה מה בהמה בשחיטה, יוצא מיד נבלה דכתיב ושהחט את בן הבקר עכ"ל. וכל הרואה יראה דריש" רצה להטעים איך מבואר בשוחט דכתיב בקדשים, הקשר חולין דהרי חזין מליקה בעוף שאינה מכשרת בחולין. וכן הוסיף רשי"י דהאי ושחט בבהמת קדשים ע"כ לטהר מיידי נבלה אתא דהרי אינה בכחן ולא עובודה כמליקה, ולר"ע ודאי עובודה ה' במדבר עיין לקמן בדרכנו, וכיון דיליפין מהכא דועוף בשחיטה כמו הימה הרי האי ושפּק את דמו עכ"פ ע"י שחיטה קאמר ושם כתיב נמי חיה הרי דגס חיה בשחיטה, ולא הקפיד הקרא לפרש שחיטה בפירוש משום דעתך קרא על מצות כי סיוי הדם אתה, וכמש"כ דלפי מה שפירותי במקומו עפר למטה ידען מדרשין האי ושפּק את דמו דקאי על בעפר כלומר ושפּק בעפר וכסחו בעפר עי"ש דנייחא דכל הקרא על מצות כי סיוי אתה, וכיון לדעת רשי"ר רשי"עכ" קרא בד' ספרים בעי על שחיטה חולין ולא סגי לי' בקרא דבמשנה תורה דכתיב זבחת, שזה נאמר בסוף ארבעים, וא"כ האי זבחת שבמשנה תורה

הפלא ופלא, דאך אס נסתפק בדוחקים הללו על האי זבחת, איך יתיישב מה דכתיב רחמנא, "כאשר צויתיך" אצל האי זבחת דלא אתה כל להורות לך הולכת שחייבת. ולן נרא דיש לתרץ קושיות רשי"י דלא רשי"ש האי זבחת למה לי. דלאורו יש לדון אס במדבר היו מוחיבים בכיסוי הדם בבהמה, ומכיון בגמרא לקמן פ"ד ע"א דאמר לי יעקב מינא לרבע, אמרת חיה בכללה בהמה לסימנים נימא נמי בהמה בכללה חיה לכיסוי, אמר לי עלייך אמר קרא על הארץ תשפכנו כמיים, מה מים איינו חייב בכיסוי אף אם איינו חייב בכיסוי. וכואורה האי קרא דפ"כ ירחיב עיין בהגות מהרש"ש שם) רק על נניסtan לארץ נאמר, וא"כ במדבר באמת הי' בהמה לעוף מהר' תני' תני' לא דבשוגי שם בארטית בארכוה, דהאי יעקב בכל ח' לכיסוי אלא דבשוגי שם בארטית בארכוה, דהאי יעקב מינאה רק לר"י' פריך דرك לדידי' אפשר לומר דהא דכתיב כי יצוד דדיבר הכתוב בהוויה, כמש"כ הרמב"ם שם בפי"ד משום דבר בר בקר וצאן נאסר להם במדבר, ולן דיבר רק מחי' ועוף, אבל לעולם אי איתרמי לי בקר וצאן בעלי מומיין, דמותר לשוחט בחוץ, הי' צריכין לכיסוי אבל לר"ע דבר בקר וצאן אישטרி להו ע"י נחירה, למה כתוב כי יצוד, אי בהמה בכל חיה לכיסוי עיי"ש בארכות, ולפ"ז ייל דר' ישמעאל דהיא חייב בהמה בכיסוי ועכשו דיאשתרי فهو בשר תאوة נפטרה מכיסוי וע"ז נאמר זבחת כאשר ציויתיך בקדשים ולא בכיסוי הדם, ה"ג מעתה גם בהמה חולין לא בעי כיסוי, והאי דרשה דעל הארץ השפכו דקאמור דרכ' דחו"י בעלמא אמר לי להאי מינאה, דהרי כמה פעמים כתיב כן ודרשין מני' כמה ענינים, דוק ותשכח.

עוד קשה דלאי שיטה זו או איך מתפרש לר"ע האי קרא דוכי ירחיק ממך המקומ, دمشמע שהוא נתינת טעם למצות זיבחה דלאחריו ולאיסור הנחירה, ואיך תלי זה בריחוק מקום ועיין בלב ארי"ז'ל דקמתהמה כן, וכותב דהאי כי ירחיק וכו' סימנא בעלמא היא, אז נצטו על הזיבחה, ואין זה נתינת טעם, אלא דזה דוחק גדול דלא בריחוק מקום, אלא בכינוי הארץ תלוי המצווה זיבחה. ועוד קשה על שיטת רשי"ז'ל דס"ל דר"ע ילייף דר"ע מושפך את דמו וכמו שתכתבו לעיל, מוגمرا גופה דקמiska בשלמא לר"י' היינו דתנן השוחט וכו' נוחר והמעקר פטור מלכסות אלא לר"ע אמאי פטור מלכסות, ועיין רשי"י דכתיב דלאי' יש Nicha אפיקו למ"ד השוחט את הטרפה חייב לכוסות כתיב עכ"ל, מלשון זה המשמע לאקור' דהא דבעינן חז' ושם שחייבת כתיב עכ"ל, רשי"ז'ל לאקור' דהא דבעינן השחיטה בכיסוי ילייפן לר"י' מהאי קושי' גופה. וקשה דהא הקושי' נס לר"ע אזלא רק אי אמרין שחייבת שאינה ראו' שמה שחשיה, והיינו משום דילפין שפיצה שפיצה משותפי חז' א"כ נס לר"ע איכא גז"ש לחיב דוקא בשחייבת ממש כמו לר"י' ש, וצ"ל דס"ל לרשי"י דהא דילפין גז"ש דלבעי' שחייבת הוא רק לר"י' דס"ל דאונן המתיר באכילה הוא רק שחייבת, אבל לר"ע דס"ל דאונן המתיר הוא הנחירה ג'כ, א"כ האי גז"ש על הנחירה הוא דאתא וכמש"כ רשי"ז'ל בד"ה אלא לר"ע, לדיד' נחרתין זה שחייבת כן צ"ל ע"כ, אלא דזה נחיא רק אי איכא איזו למוד לר"ע ממקום אחר דנחירה מותרת, אז אפשר לומר דהאי דתא, אבל אי ליכא לר"ע למוד אחר רק מקרה דושפך ילייף לי' דנחירה סגי, כיון דחיזין דס"ל להגוז'ש א"כ למה לא נילוף באמת גז"ש שפיצה שפיצה לחיבתו בשחייבת ממש דומאי' דשותפי חז' וזאת בודאי אין לומר דר"ע ילייף שפיצה שפיצה כיון דגס בשחייבת חז' דס' שפיך בענירה אתה ואופ', וכמש"כ לעיל בavor הא פלוגתא דזבחים ק"ז ע"א, דבאמת הא דשביק לר"ע דרשה הפוטה דרי"ש שם מאו אשר ישחטי, ודרש מדם יחשב דס' שפיך, כיון דוקא כיון דידענן

ובני' הרואים להקרבה נאסרה השחייבת בחוץ, והמליקה ממועטת מקרה דזה הדבר, כיון דהמלך' אינה מתרת את החולין, והتورה לא אסורה בחוץ רק הקשר המתריר לאכילה. אבל לר"ע דס' דגס נחירה התירה בחולין במדבר, סברא נדולה הוא דגס בחוץ תאסר נחירה, כי שחיטה דוקא למזה לנו. בשלמא בהמה הקפידה תורה דוקא על שחיטה, אע"ג דבחוץ גם נחירה מתרת, מושום דבקדים בעינן דוקא שחיטה ולא חייבה תורה בחוץ רק כעין פנים, אבל בתורים וב"י דבפניהם במליקה, והוא ממועט בבחוץ וע"כ משום דבחולין אין המליקה מתרת, דכי תבר שדרה ומפרקת עכ"פ טרפה היא, אבל הנחירה בסוגים שפיר משרות, וכיון דרצה לאסור גם בעוף מהיכי תיתי יקפיד על השחייבת דוקא שאינה דומיא דפני', וגם אינה מוכרת בחוץ, ולכן דרש לר"ע מדם יחשב דס' שפיך לרבות השחייבת [ולאו דוקא שחיטה אלא ה"ה נחירה ונקט שחיטה כיון דעתה נאסרה הנחירה נקט מה דנהיג עתה, כמו דאמרין כאן בסוגיא לעין בכיסוי, וכיון דאטסר אטסר, ואע"ג דבדבר היהת הנחירה בעי בכיסוי, עתה דנאסра הנחירה בטל מצות בכיסוי ממנה, הכי נמי לעין שחוטי חז' במדבר הי' חייבין גם על הנחירה בעוף, ועכשו וכיון דאטסר אטסר ודוק'] וזה יחשב וכו', מרבה הכל אף הנחירה והיו חייבין על נחירת חוץ בעוף כמו על השחייבת, וכעון שאמרו ביוםא דס"ד ע"א דוחהיתו לזכק היינו שחיטתו לעניין או"ב, ומשם נשמע דלר"ע גם באוא"ב חייב הי' במדבר גם בנחירה, אע"ג דכתיב בחוץ דכתיב וריך בשחייבת וחוץ דכתיב ואל פתח אורל מודע לא הביא, דדרשין דבעינן רואי לפתח או"מ, בעינן שחיטה דוקא, אלא דזה לא קאי רק אברך וצאן, ולא עופר דבמי' מליקה בפניהם, וע"כ צריך לאמר כן דלר"ע נחירת עוף בחוץ חייב, דאל"כ הא ייל' נחירה, וכמש"כ רשי"ז' כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירת חוץ, וPsiṭṭa דמס' דאטסי' בק"ז מנ"ל, ועוד קשה קצת לאמר דר"ע דריש את דמו ילייף נחירה, וכמש"כ רשי"ז' כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירה, וע"כ הייתך צריך לאמר דאו אשר ישחט ממעט נחירה, וא"כ למעט מליקה דאטסי' בק"ז מנ"ל, ועוד קשה קצת לאמר דר"ע דריש מאו אשר ישחט דכתיב בראשא למעט מליקה, ומדם יחשב דכתיב מאוחר בקרה מרבה שחיטה, ורשי"ז' שכתב שם בזבחים דאו אשר ישחט כתיב אחר דס' יחשב, שלא בדקוק הו, אלא ודאי דגס ר"ע ס"ל דאו אשר ישחט מרבה שחוטי חוץ בעוף, אלא דאו אשר ישחט משמע לאכורה ריך שחיטה וע"ז כתוב דס' יחשב הכלל, גם הנחירה כנ"ל, וכיון דאייכא שני ריבויים ע"כ דאו אשר ישחט למעט מליקה את, דלא לית בק"ז דאי למעט נחירה ומליקה באמת אתי' בק"ז, דס' יחשב למה לי ובא זה ולמד ע"ז דשחיטה ונחירה אסורין, ומליקה לא נאסра, והדברים מוכרים וקיים לעיני' בס"ד.

ודע דאפילו לר"י' דמרבה, מאו אשר ישחט, שחיטת עוף בחוץ, וס"ל ג'כ דגס על חולין חייב מושום שחוטי חוץ לשיטת רשי"ז' שאנו עוסקים בה, ע"כ צ"ל דאיינו חייב על עוף חולין, כי אם אמרת כן אסורת אכילת תורים וב"י במדבר מכל וכל. דבשלמא בקר וצאן נאסר להם בשר תאوة, אבל הותר להם אכילתبشر ע"י הבהא לקרבן ולאכלם שלמים, אבל בעוף הא שלמים ליכא כדרשין בת"כ ריש יוקרא, ואסמן העוף עללה קרבן, עללה ולא שלמים, וזה לא מסתבר כלל לאמר, דהתורה אסורה להם אכילתبشر מבלי מצוא להם היתר באיזו אופן כموבן, וע"כ בהיתר בשר תאوة לא הזכירה תורה רק בקר וצאן, ולא תורים וב"י דהני גם במדבר לא נאסרו בחוץ אלא דוקא בקדשים.

זו היא שיטת רשי"ז'ל, וקשה על דבריו ז'ל, דמש"כ דלאי' שאתא בעורה, או דאוראה בקרה למכתב זביחה גבי אכילתبشر, הוא

פתרונות

יריחיב ה' את גבולך, ומוחמת זה לא תוכל להביא קרבן בכל פעם שתאתהו לאכול בשר, ע"כ היתרبشر תאו, אבל לר"ע גם זה לא צורך נכתב. והחת"ס נשמר מזה באמרו דלא יאכל אדם בשר אלא מותן הרחבה גבול ולתיאבן, אבל כל המעניין בגמר' שם לא נמצא ריק שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבון, אבל הרחבה גבול לא נזכר שם, וגם הרמב"ס פ"ה מהלכות דעתות הלכה י' לא הזכיר רק תנאי זה דلتיאבון, אבל אמרו שם יכול יkich אדם מן השוק ת"ל וזובחת מבקרך ומצאך יכול יצבח כל בקרו ת"ל מבקרך וכו' ומהו כתוב שם הרמב"ס דלא יזון אלא כפי הצלחו, ודוי לבראיא לאכול בשר מע"ש לע"ש, ואם הוא עשיר יאכל בכל ימים. אבל זאת לא נדרש מקרה דכי ירחיב ה' אלקיך, אלא מקרה זובחת מבקרך ומצאך, כי קרא דכי ירחיב וכו' קאי על האומה בכלל, ולא על אישי ופרטיו בני אדם, דהרי כתיב כאשר דבר לך, ולא דבר רק על האומה להבאים לארץ נשבת ולאו מעשר היחיד מדבר. ואם ההינו דורשים hei כי ירחיב וכו' כדי רבי החת"ס ז"ל שהוא ג' תנאי לאכילתبشر, הוה מסתבר לאמר דלא נאכל בשר בגולה רק בא"י אטams שלנו היא, וכאשר באמות מביא האב"ע בשם רבים אומרים בפרשת שחוווי חוץ אסור לאכול בשרגלוות. וכיון דאנן אכלינו בשירה, ע"כ דלא דרישין להיות תנאי לאכילתبشر וא"כ לר"ע רק"יל כוותי' גם hei כי ירחיב אין לו הבנה, והוא קושי' גדולה על שיטת רש"י. ובר מן דין הלא כל רואה מראה דהאי דרשא דראב"ע היא אסמכתא דרבנן הוא ממש' בר המרב"ס בהלכות דעתות הנ"ל, וכן נאמר דלר"ע יכול לכדרaab"ע הוא דעתית ולכך שיטת רש"י ז"ל אין בידי ליישבה על כנה.

ב) שיטות התוס'. ס"ל לרבותינו בעלי התוס' דהן ר' ישמעאל והר' עקיבא סברו דהאי קרא דשוחתי חוץ רק בקדושים א"ר, והא דאמר ר' ייש דבר ותואה אටסר להם במדבר מהאי קרא דתהיילם עכשו שנכננס לארץ, דכתיב בכל אות נשך תאכל בשם, ילייף, דמכל דעד השטאות הוא אסור להם, וכן ר' יע' דקאמר בשר נחרה הותר להם במדבר ממאי דעתו עתה בכנסתם לארץ על השחיטה ילייף, דעד עכשו הותרה הנחירה, והגס דדור המדבר לא מציע דען הני מהני קראי שנאמרו בסוף ארבעים שנה, ורק אונן ודען זאת מדיויק דהני קראי, ס"ל להתוס' ע"כ דלהם נאמרו הדברים על פה, ומימילא הן תיקון הנחירה לר' יע', והן השחיטה לר' יע' פ' אמרו במדבר. גם אפשר לאמר דחויב שחיטה לר' יע' ילייף מזאת תורה הבהיר והעוף כמו לר' יאליבא דרי"ש. אלא דנתקשו בתוס' מנ"ל להש"ס דפליגו דלמא מר אמר חד ומיר אמר חד ולא פלייג, והני תרי' דינים מציע להיות קיימים שניים כאחד ואין סתרה ביןיהם דבשר תאوه של בקר וצאן הרואים להקרבה גם ר' יע' אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשחיטה ובין בנחירה, והותרה שנכננסו לארץ בקרה דבכל אותן נפשך אלא דרך ע"י שחיטה מדכתיב וזבחת. וגם ר' יע' מציע סבר דבחיה ועוף ובעלוי מומי, היהת הנחירה מותרת במדבר, ואתא קרא דזובחת לאסור הנחירה והנحو בקושי!. ומובן מאליו דלשיטות רשי' ז"ל אין התחלה לקושי' זו, דהיא אסור להו בשר תאوه לר' יע' מכרא דשוחטי חוץ ידען, ואיך קאמר דאטסר להו דהיא שם בפירוש שחיטה כתיב ולא נחירה, דואל פתח אוול מועד לא הביאו כתיב, ובעינן דוקא שחיטה הרואי' לאוול מועד, ואי' דמודה דנחירה אשתרי להו א"כ גם בברק וצאן אשתרי להו הנחירה וא"כ הותר בשר תאוה בנחירה, אע"כ דרי"ש פליג אר"ע בדיןא דבשר נחירה. ושיטה זו של התוס' תמורה מאד, חדא דגס לשיטה זו קשה קושי' רשי', דלר' ייש הא זבחת למאי אctrיך, כיון צ"ל דגס לשיטות ילייף ר' ייש שחיטה לדדור המדבר מקראי או מhalbמל'ס

כבר דיל"ע נחירה מורתת מאיזו קרא, אבל ללימוד זאת ממש בודאי "א", ד"א"כ אכתיב יקשה לנו מ"ל לר"ע למדרש מהאי קרא ולאמר עי"כ דנחירה מורתת, מה הכריתו לכך לישבק דרשה פשוטה דרי"ש כדי שיוכל לומר נחירה מורתת, אלא ודאי דaicא דרשה אחרת או הכרח אחר לר"ע דנחירה מורתת ועוד קשה דהאי בר"יתא דרבינו המובאה דף כ"ח ע"א דכאשר צויתיך מלמד שנצטויה משה על הושט ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שניים בבהמה, אין נפרשנה, דהלא הני דיןיהם מה הלוכות נחירה לדעת רשי" ותוס', ולא הלוכות שחיטה דוקא, דגס בנחירה בעין סמנים ומוסטמא בהבימה דנפיש חייתה בעין תרתי, ובעו"פ דזוטר חייתי" בחדיא סגי, כי פשיטא דגס בנחירה בעין כדי להמיתת הבעה"ח, גם קשה עוף בהאי קרא דכאשר צויתיך מ"ל, הא בקר וצאן כתיב. ורש"י ז"ל הרגיש שם בזה דכתב בד"ה ברוב אחד בעוף דלאו מקרא יליף אלא כלומר: שנצטויה על הלוכות השחיטה עכ"ל, וכן פריש על האי קרא דכאשר צויתיך, בפירשו עה"ת, דמלמד שנצטויה משה על הלוכות שחיטה. אבל איך אפשר לומר לנו כי הגمرا מביאה האי בר"יתא דרבינו, על הא דפרקיך מאו לנו דפליג על ר' אליעזר הקפר ברבי, דס"ל און שחיטה לעוף מן התורה, דלייף היקשא דבר זכבי ואיל פסולין המקדשין לחיבם שחיטה, אבל עוף דליך ריבוי און לו שחיטה מן התורה, ועל זה מביא רבי הוא דפליג ודרש מכארך צויתיך דגס עוף יש לו שחיטה ואייכא צוויי עוף, ואם כן עכ"ד דיש כאן לפותא גמורה על שחיטת עוף, ונראה עכ"ב מפשיות ואmortiyת הדברים דרבינו מכארך צויתיך יליף אעופ, ואיך נכלל עוף בזה. והתוס' שם באמתת הקשו למה לא מביא הגمرا הא דבר קפרא דלעיל דדרש למה הטיל הכתוב עוף ביה נחירה בר קפרא וכו', וזה דהו"מ להקשות דהיה להגمرا להביא בר קפרא וג"ק דר"א דשניהם דרשו מזאת תורה הבהמה והעוף דשניהם צרכיהם שחיטה זה בשני סימנים וזה בסימן אחד, ונڌחקו עד להפליא דנחיא למצוא דרבוי הוא, וכפי שכתבתי גם מצד הדוחק "א" אמר לנו צרכיים להני תנאי דאל"כ עוף דבעי שחיטה היכי כתיבא דמהללם" מלחוד מעולם לא נדע דין חדש אלא פירוש הכתוביםCIDOU ופרט ללקות עליו, ודאי אין לךין על הלכה אלא דתתוס' לשיטתי"ה הנה ניחא להו כי שם בד"ה ועל רוב א' בעוף דרשו בגמתריא של "כאשר" אחד בעוף ושנים בבהמה ורובה של אחד כמו זה עי"ש, וא"כ רבי לא צריך להני תנאי, משום דדרש, מכארך" גם עוף דבעי שחיטה. אבל איך אפשר לקבל דרשה זו לדרשה גמורה, על שחיתת עוף מהו"ת נגד המפורש בקרא בקר וצאן וההיקש מוסיף חיה אבל עוף מאן דברשמי, עוד זאת קשה על שיטת רשי" ז"ל שכותב דיל"ע קרא דבר תאوة לכדרaab"ע ATA דדרש דפ"ד ע"א מזה למדך תורה ד"א שלא יכול אדםبشر אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעל החות"ס ז"ל בחודשיין, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עלה, אלא דו נדרשת מרישא דקרה דכי ירחיב ה' אלקיך את גבולך ואמרת אוכלה בשח, כי תאوة נפשך לאכול בשח, מזה שמענו דלא יכול אדםبشر אלא מtopic הרחבות גבול ולתיאבון, אלא בסיפא דקרה דכתיב בכל אות נפשך תאכל בשח מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכות מיד קרא דלאחריו כי ירחיך מכך וכו'. ומהז דריש DATA להאותה בשח שנאסר להם עד עתה. אלא דיל"ע כולא קרא לכדרaab"ע הוא DATA עכטד"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החות"ס ז"ל לא הרגש, כי דבריו אלו מהה קושי" גדולה על שיטת רשי", כי אין נאמר שר"ע שהיה דורש על כל קוץ וקוץ תלי תלמים של הלוכות. הוכרת כאן לאמור דתתורה דברה מאמר שלם "בכל אות נפשך תאכל בשח" ברוב דברים על חנס. ולא עוד אלא דגם רישא דקרה דכי ירחיב ה' אלקיך את גבולך, מיותר לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשח תאوة כי

אללא אדם נאמר כן הלא כלל בדינא הלכה בר"ע מחברו, ואיך פסיקנו בר"ע וקייל יש שחיתה לעורפו מו התורה.

ופלא תראה דשם דף כ"ח ע"ב, מביא הגמרא מימרא דר"ב בפניחס ذאמר אין שחיתה לעוף מן התורה, מדכטווב ושפך מכלל דבשיפה בעלמא סגי, ופרק اي הכי חייה נמי, ומשיין דאיתקס לבקר וצאן, ופרק הא עוף נמי איתקס לבהמה באת תורה הבהמה והעוף, ומשיין היא כתיב ושפך וכו'. והנה כבר הרגש הפלתי והחית'ס לבחו'ו, ז' בחדשוו הא קרא במדבר נאמר, ואז התורה הנחירה נס לבבכמה וכרכ'ע, וכמו ש' רשי' ז' לבסוגי' דבשר תאוה בד"ה אלא לבכו'ע, דמה'ט פריך שם הש'ס לר"ע לבעי כייסו בנוחר, ואיך לילך' מושפך אין שחיטה לעוף מה'ת, וככתבו שניהם דהאי אליבא דדר'יש קאמר דלא הותרה נחירה במדבר. וזה פלא והפלא על הנני גאוניים, הרי לא רוא דהנمرا פריך לר"ע בעי נחירה כייסו אבל לר'יש נחיא והיינו משום דס'ל יש שחיטה לעוף מה'ת, וכמש'כ' לעיל מקרא דעתך תורה והעוף או דיליפין שפיכה שפיכה משוחוטי חוץ לחביב בשחיטה דוקא, כמו שנראה לכאר' מלשון רשי' דרכ' י' ע"א ד"ה חביב לכוסות, דר'יש האי גז' ש גופה נמי אפשר דמרורה לון שחיטה ולא נחירה מה שנטקשת בדברי רשי' הלו לעיל בדברינו הון אמרת שהתוט' כתבו שם דאך דיליפ' ר'ם שפיכה שפיכה משוחוטי תוך, מ"מ אין מקרא יוצא מיד' פשוטו. וכונתם דלענין דניליפ' מכח האי גז' דבענין דוקא שחיטה, לי'א פלוגתא בין ר'יש ור'ם, דגס ר'ש אפשר דיזודה לאה, דהא רק מכח דדריש אשר יאלכ', ממעט שחיטה שאינה ראי' מכסוי, אבל הא דלביע שחיטה איןנו ממעט מה'ז, וא'כ' קשה על מימרא דר'י בר פרנחס, איך ליליפ' מושפך לממעט שחיטה, ניליפ' שחיטה בגז' ש משוחוטי חוץ, וע' ז' כתבו דאיין מקרא יוצא מיד' פשוטו, שא'א למיליפ' גז' לעניין המפורש כאן הפקו, זה בודאי ברור אבל זאת איינו ברור, פשוטו של מקרא איןנו סובל שחיטה, אמרת הווא גם שפיכה בעלמא משמע לולוי הגז'ש, אבל כיו' דאיינ' גז'ש, למה לא נאמר למוד סתומ' מן המפורש, כמו בכל גז'ש שבש'ס, יה' איך שיה' ר'יש' ע'כ' ס'ל דיש שחיטה לעוף מה'ת דהכל היה בשחיטה במדבר, וע'כ' דר'י בר פרנחס אליבא דר'ע קאמר אין שחיטה לעוף דס'ל במדבר ההו吐רה הנחירה ורק כשנכנסו לארץ נצטו על האביה בקרא דזובחת מבקרך ומצאנך, ושם בקר וצאן כתיב, ונתמעתו ח' ווע'ו. אלא דליך' איכא הקישא דצבי ואיל לפסומר'ק, ולעוף לי'א קרא, ומיליא בהתריא הראשון קאי, דכתיב ושפך, דבשיפכה בעלמא ההו吐רה הללמ'ס, וכיו' דלעוף לי'א קרא לחביב, ממילא דבהתראי הראשון בשפך קאי. אלא דלפי'ז' קשה מאן מי פריך הש'ס, והיא עוף איתקס לבהמה בקרא דעתך תורה הבהמה והעוף, והאי תנא האי קרא במדבר נאמר, ואז גם בהמה בנחירה היינה, והאי תנא דיליפ' שם מהאי הקישא דעוף בשחיטה ע'כ' כרי'יש' ס'ל, דבאמת מים'ס ליליפ' ר'יש' דבענין שחיטה, ואף אם נאמר כנ'ל דר'יש' מגז'ש דשיפכה שפיכה ליליפ', מ"מ איצטריך הקישא לאחד בעוף ונסנים בבהמה. ותדע מדברי רשי' גופ' דקן היא, שפירש שם מה בהמה בשחיטה שנאמר ושותת את בן הבקר, והוא קרא דזובחת דבחולין, אלא ודאי בקדשים, ולמה לא הביא קרא דזובחת דאייר'י בחולין, ממשום דהאי זובחת כבכמה כיו' דבמה נחירה גופה לאו בשחיטה, חיזיב האביה בבהמה וכרכ'ע, הרי עד שנכנסו לארץ לא נתחייבו בזובחת, וא'כ' איך נלמד מקרא דעתך תורה הבהמה והעוף הנאמר במדבר, דעוף בשחיטה כבכמה כיו' דבמה נחירה גופה לאו בשחיטה, לכן הוכחה רשי' ז' לפרש מה בהמה בשחיטה מושחת את בן הבקר, ור'יש' הוא דיליפ' מקדים לחולין לשחיטה, ס'ל נחירה לא

וכmesh"כ לעיל, א"כ לא צריךתו ציווי על השחיטה עצמה. ולכ"א
הוה אפשר לומר דלטוס' ע"כ כולהו קראי הכא אתו, להודיע לנו
איךأكلו בשר במדבר, דיש כאן לכ"א סתירה במקראיDKRA
וזאמרת אכלת בשם, משמע דואמר שלא היו יכולם לאכול בשם
כלל וכס"ד דהמ乾坤 על ר"י"ש, ומצד' אחר חיזין דאמורה תורה כי
יצוד ציד חיה ועוף אשר יאכל וכו', וכן קרא דאך כאשר יאכל
את הצבי ואת האיל וכו', דמשמע דמותר לאכול, ע"כ צרייך קרא
דוובחת מברך ומצאנך המודיע לנו ברכות שלא נאשר להם רק
במהה דחאי להקרבה, וכיון דלשיטת התוס' ע"כ צ"ל דהתורה
הודיע לנו אופן אכילתם במדבר, א"כ אנו צריכים למידע הכל
באופן ברור. אלא דאפשר נאמר כן לכל המקרא ATI להורות
שרך בקר וצאן הוה נאשר להם, עדין קשה וובהת וכו', כאשר
צוויתך למה לי כיוון דלא בא להורות לנו בדין שחייב שכר נצטו
עליהם כולם במדבר וכמו שהקשתי לעיל לשיטת רשי"ז". ועוד
דא"א לאמר דלטוס' כל המקראות, האלו באים להודיע לנו איך
אכלו בשר במדבר בלי שיחי' באיזו נפ"מ לדין, דמלשון הגמרא
מוחך להיפך, דאמרו לא בא הכתוב אלא להתר לחים בשער תאה,
משמע לצריך היתר על זה לדין דאל"ה הינו אסורים בבשר תאה,
ועוד דהש"ס בעי' לאמור בס"ד דעכשו שגלו יחוירו לאיסורן הראשון,
וע"כ צ"ל דבמדבר היה ציווי ע"פ, לשיטה זו, לאסור בשער תאה,
וכשנכנסו לארץ רצחה התורה להתר לחים אישור זה, וע"ז באו
הני קראי, ודבר זה מבהיל את הרעינו לאמור, דהיה ציווי שלם על
פה מה שלא מצאנו בשום מקום, ועוד דנאמר דאיתו תורה שבכתב
להתר ציווי של פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא לא הייתה צריכה
להתר לזה כלל דע"פ היה משה המצויה ודאי הודיע להם לישראל,
שאישור זה דבשר תאה הואazonani, כל זמן שהם במדבר, ועוד
תימא דלפי"ז ע"כ א"א לאמרDKRA איתו להודיע לנו אופן אכילת
בשר במדבר בלי שיחי' לו איזו נפקותא, וא"כ קשה בשלמא קרא
דבשר תאה אשמעין דעתה הותר להם, אבל קרא דוובחת המורה
לו רק, דבמדבר הי אסוריון רק בשער וצאן, והוא מהו לנו לידע
דבר שכבר עבר, ודור המדבר שלהם נאמרו הדברים הלא ידעו
מה בא הכתוב להתר לחים, וא"כ האי וובהת מיותר לגמרי.

ובגוף פלוגות ר'יש ור'ע דפליגי במה שהיה במדבר בגמרא ר'יש סבר בשר נחירה לא אישתרי כלל, ור'ע סבר בשר תאזה לא אתסר כלל, אך יפלגו בדבר שאין נפקותא לנו כלל בו, וגם הולכתא למשיחא ליכא, ולא שייך לשניא דמר סבר הци ומר סבר הци, וזה קשה הון לרשי"ו והו לדתוטס. ולכאר'ו היה נראה לאמר דיש נפקותא גדולה בפלוגותא זו והוא אי שחייבת לעוף מה"ת או לא, דלר"ש דבר נחירה לא אישתרי כלל ומועלם לא היה נחירה תיקו לאכילת בע"ח, וקרא אתה להתריר בשר תאזה של בקר וצאן, ולא לצוט על הזביחה שנצטו עלייה עוד במדבר או ע"פ או מקרה דעתת תורה הבהמה והעוף, ע"כ פשיטא דין חילוק בין עוף לבהמה, דמה כתיב בקר וצאן בעי היתר, אבל הוא להתריר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי היתר, אבל עוף לא, דכבר כתבנו, דאף דגס עוף בחוץ חייב, היינו דוקא עוף קדשים אבל עוף חולין לא היה נאסר. אבל ר"ע דסbor דבר נחירות תאזה לא אתסר כלל, וקרא אתה לאסור הנחירה שהותר להם עד עתה, וכיון דקרו דזובחת ציוו הוא ולא כתיב בי" רקס בקר וצאן, ניהו דעל חיה איך הקיים מצבי ואיל ולבקור וצאן, אבל עוף בהינתן הראשוני קיימת וכרכ"א הקפר ברבי ליקמן כי"ע ע"א. ע"כ דכן הואadam נאמר הכל בשחייבת מן התורה ואף עוף א"כ פרט דברך וצאן למאי אתא אלא זובחת מבקרך וצאנך כלל ופרט הוא, זובחת כלל, מבקרך וצאנך פרט, ע"כ הפרט למעט אתה.

פתחה

שם משומם דאנן פסקינו לר"ג' דשחיטת חולין לא בעי כונה, ע"כ דכאשר צויתיך לא קאי אקדשים, דא"כ לעבי כונה. והחთ"ס ז"ל בחדשו חולין ל"א, בלי להביא דברי הב"ח עשו מה מתרוצז עלי ר"ג, שהקשה שם כיון דרבנן תנאים לית להא דרבנן, ומפרשים כאשר צויתיך בקדושים (cmbואר בהאי רמב"ן) א"כ לעבי כונה חולין כמו לקדושים. [וקושיותו ע"כ לרבות דס"ל חולין לא בעי כונה, וע"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר צויתיך אתה אמר דגש חולין בעי כונה, אבל לר' יוחנן דס"ל לכל חולין בעי כונה ליכא קושי' כמובן, לדידי' הא חולין כאן לא בעי כונה היינו מDSL'ת התורה מתעסק בקדושים וא"כ אי אמרת דכאשר צויתיך אתה לhorות נמי דבעי כונה בחולין, א"כ חולין וקדושים שוין זהה, ולמה לנ' קרא בקדושים הלא בלי קרא נמי היינו אומרים דבין חולין ובין קדושים בעי כונה, כמו דס"ל לר'ו"ח חולין בעי כונה ועין בחידושי לסתו דף ל"א ודוד'ק]. וכל הני גאנונים והרמב"ן מכללים לא חלו ולא הרגישו דבhai דחויב דברי רביעוקרים שחייטה עוף מה"ת, כי הלא רק רבינו דפלייג אר"א הקפר דקאמר כאשר צויתיך לא קאי אקדשים, רק אצויו חדשה של שחיטת חולין הכלול גם עוף אבל אי כאשר צויתיך קאי אקדשים, הלא בקדושים לא היה עוז בשחיטה, ואם אין לנו קרא על עוף, שחיטה לעוף מה"ת מניל' כאשר כבר בארכנו לעמלה, הדני י寥ותות דלעיל מני', לר'ו"ש קאי ולא לר'ו"ע דהוויה להם בשער נהירה במדבר. ולא על חננ' הביא הרמב"ם בראש הלכות שחיטה הכל' ד' ברייתא דרבנן, וכן הטור אחריו פתח הלכות שחיטה בדברי רבנן, והתחילה תניא רבנן ואמר כדבירותם דרבנן תנאים לית להו הא דרבנן, והפשוט והנכון במקרא דכאשר צויתיך דקאי אקדשים וכרמב"ן ז"ל, איך הביאו הפסוקים דברי וסמכו כל הלכות שחיטה על קרא דזוחבת, ובאמת איינו כן אלא דבקרה דזוחבת את בן הבקר כתיבו הלכות שחיטה, וכאשר צויתיך מראה מקום הוא על קרא דזוחבת וכרמב"ן אמרה, אלא דלעומת זה קשה גם להיפך על רבנן מציא לאמיר דכאשר צויתיך קאי על צויתיך על שחיטת חולין, כיון דעתך כבר נצטו על הלכות שחיטה עכ"פ בקדושים, ולמה בעי ציווי חדש ולא סגי להראות מקום על קדושים ועכ"פ משומם עוף הוא דבאי ציווי חדש, דלא הוा בקדושים, אבל עוף מאן דכר שמי' בקראי דכאשר צויתיך, הלא בקר וצאן כתיב, ואדרבה ממוסע בפירוש בהאי קרא ממש'כ' למ�לה, דזוחבת כל וברker וצאן פרט ואין בכלל אלא מה שבספרט, ואפלו צבי ואיל דמרבען מהקיsha קשה להולמו נגד כלל ופרט, שהוא מדחה בתורה, אלא דבזה י"ל כיון דמצינו דחיה בכלל בהמה ובכמה בכלל חייה לכמה דברים, אין בהאי ריבוי דצבי ואיל דבר חדש. עכ"פ דבברker וצאן אין חייה במשמעותו, אבל עוף ודאי אימעט בפירוש דאל"כ פרט דברker וצאן למה לי, ולמאי אתה.

גם מש'כ' הרמב"ן ז"ל דלשון וצוחט משמעותי' הפשט הכרת סמנני הצואר משא"כ וצוחט שאין זה במשמעות הלשון, לעכ"ד אין בין וצוחט לוובחנת טבח ולא כלום, דכולם שמנות גרדפין לעניין אחד. ואם בדברי הרמב"ן ז"ל למה לנ' למכתב וצוחט דלבעי כאשר צויתיך להראות מקום על וצוחט וכו' בקדושים, הי' לו לכתוב וצוחט, ולא יצטרך לומר כאשר צויתיך. ועוד ר'אי לדבורי מהגמרה לסתו פ"ה ע"א, דפלייגו ר'יש ור'ם בשחיטה שאינה ראי' באוא"ב ר'יש יליף מטבח טבח והכן דשחיטה ראי' בעינן ור'ם יליף משחווי חז' להיפך וקשו על ר'ם ומה לא יליף מטבח טבח והшиб יפליגו שחיטה משחיטה, ולא יפליגו שחיטה מטבחה, ומקsha בגמרא מי נפקא מני', הא תניא דבר'י, ושב הכרhn ובא הכרhn זו הוא שיבת ז' הווא ביאה וכו' הרי דהגמרה דמקsha Mai'

הותר כלל בשום מקום אף עוף בשחיטה, נמצא דהאי תנא קמא דר"א, וכן בר קפרא דיליף שחיטה לעוף מדהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, ע"כ קר"יש ס"ל שלא התורה להם נחרה כל במדבר, ור'י בר פנחס דס"ל אין שחיטה לעוף מה"ת ע"כ בר"ע ס"ל, דנחרה התורה מקרה דושפץ את דמו, וכשנכנסו לארץ נצטו על האביהה, אבל רק בברker וצאן, ולכן הוצרך הקיש על ח' מקרה דאך כאשר יאלל, ולעוף דליך ריבוי לשחיטה נשאר בהיתרו הראשון, כמו אלו רואים מפורש בגמוא דהא האי ר'י בר פנחס מפיק בוגרוא דכר"א הקפר ברבי ס"ל, ובדבריו מפורש דלהכי אין שחיטה לעוף כיון דלא מצא קרא לחיבו, כמו שמצא לאך קרא דאך כאשר יאלל וכו', עכ"פ משומם דס"ל דזוחבת מביך ומיצאנך ממעט חי' ועוף, או שאינו מרובה לשחיטה רק בקר וצאן ועל עוף לית לו לימוד לחיבו, וא"כ קושי' הניל' חזקה מאד, Mai פריך הא איך איקא הקישא דזאת תורה בהמה והעוף, הא האי במדבר נאמר ולהיפך אתה למדרשי מני' מה עוף בבחירה דכתיב ושפך, אף בהמה בנחרה. ועכ"פ צריך לאמר כן דאם נאמר דגש עוף בשחיטה, א"כ פרט דברker וצאן הנאמר אחר הכלול דזוחבת, Mai אתה לא מטעט דהיא בוחרת רחמנא וצוחת כאשר צויתיך ואכלת וכו', דרך עוף עכ"פ, ליכתב רחמנא וצוחת כאשר צויתיך ואכלת וכו', הכל ולא נצטרך ילפנות על חי' ועוף, ומעולם לא שמענו דהיא כלל ופרט שהוא מדחה בתורה, נרבה ממק"א הכל ואתה האי כלל ופרט בצדדי, ודין לנו הכא דנילוף חי' מהקיsha דצבי ואיל והוא היל' הכלל ופרט דברker וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

ומתווך הדברים תורה גם כן, איך אין תחלה לקושית התוס', דמתקשו על הא דקאמר מוא תנא דפליג על ר'א הקפר ברבי, ומסיק רבינו, והקשו למה לא הביא את בר קפרא (והאחרונים חוסיפו דהיא יכול להביא את ת'ק דר'א ואת בר קפרא) וזה לא קשה כלל, דהיא יכול לאסוק פלוגתא ביש או אין שחיטה לעוף מה"ת אליבא דר"ע, די' הוा אמר ת'ק הווא או בר קפרא הוא דס"ל עכ"כ קר"יש, א"כ הי' נצמח מזה דפלוגתא דיש שחיטה לעוף מה"ת תל'י בפלוגתא דר"יש ור"ע, ואנן קר"ע בעינן למיפסק ומילא דהינו מוכרכים לפסק אין שחיטה לעוף מן התורה, ועכ"ז קשיאל מאן תנא דפליג וכו' וס"ל דאך אליבא דכר"ע דקייל' כוותי' אפה' יש שחיטה לעוף מה"ת, ומסיק דליך תנא אחר דס"ל כן רק רבנן, וכאשר אבאר, והוא עכ"פ שיטת הרמב"ם ז"ל, שהוא דעת שלישית ומוכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

ג) שיטת הרמב"ם. וטרם נבא לביאור שיטת הרמב"ם ז"ל בעין הגודל הלאה,اعتתיק לך מה שכתב הרמב"ן ז"ל בנומיוקיעה"ת, אקרוא דזוחבת ז"ל ש: על דעת רבותינו כאשר צויתיך על מה מהלמ"ס, מלמד שנצטוה משה על הוושט וכו' ודע כי שחיטה בהה'ק היא הכרת סימני הצואר וכו', והנה עתה כשבא להתייר בשר החולין, ותאכל אותם בכל אות נפשך, לאמר שיתירים חולין בכל מקומות, ובבד שיה' זוחין כאשר צוחת מה תחתה שיבתיהם כלום קרבנות, וזה פשטו של מקרה זה על נכוון, ושמא רבותינו נתכוונו להה'ק מה שאמרו בספרי כאשר צויתיך, מה קדשים בשחיטה אף חולין בשחיטה. והנה מצות שחיטה מפורשת בכאן ומבראות בדברי רבותינו בקבלה עכ"ל. ואני עומד משותם על המראה הגדולה והנוראה הזה שהרמב"ן ז"ל מדחה דעת רבותינו בעלי הש"ס, דהינו ברייתא דרבנן ורבניתו ברבניתו בקבלה וכו', ולא הרגש כי זה קושי' עצומה על הש"ס ובריתא דרבנן. ותב"ח ז"ל ריש הלכות שחיטה בלי לצין על הרמב"ן הקשה מדעתה דנפשי' למה נפרש כאשר צויתיך נצטו על פה, כיוון דמצינו בפרקיו דקאי אקדשים ותירץ

נתקשה אז בזה כמו שheckشتני אני דומהני פסוקים דנאמרו להם בסוף ארבעים שנה א"א דיעו מנה, לא אישורبشر תאوة לר"ש, ולא היתרبشر נחירה לר"ע ולכן דברי התוס' א"א להולם, אבל שיטת רשי ניחא ל"ד לר"ש באמת אייכא קרא דחווי חוץ על אישור דבר תאوة, ולר"ע לא בעי קרא על היתר נחירה דכל שלא נצטו על השחיטה, ממילא ידעו לנחוור. אבל לא פירש דבריו דמנין ידעו נחירה בסמנים מטהר ומחייב ולא הריגה בקופץ. וכן קשה זאת על דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דלא נצטו במדבר על שחיטת חולין אלא הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, הרי מבואר דלא ה' להם ציווי מיוחדת על הכהר בשר, אלא עשו בזה שארכ"ם, וזה על איזה אופן נמית הבע"ח כדי לאכלו. אבל דעת דזיה ראי' גמור' למה שכטבתי כבר בארכחה בקונטריס הלכה למשה, כי גם ב"ג היו מכוון שלא לאכול מטה מלאיה, וגם נוטה למות מחמת מכותיה שהיא הטרפה המפורשת בקרא אשר עליה אמרה תורה לכלב תשליכון אותו, שאין זה ראוי לשום אדם הנברא בצלם אלקים, ומהויב לשומר את נפשו, וכמש"כ הראב"ע שם כי הטרפה אריסט, וכן אין לתנה לאדם. אלא דמש"כ שם דגרוע מן הנבלה, لكن לא התיר לתנה לגר שבשעריך או למכרה לנכרי,יפה כתוב אם נפרש נבלה נחירה או נתבללה בשחיטה ע"י אחד מפסולי שחיטה, כאשר כה האמת, אבל אם נפרש דאתא קרא על סתם נבלה מהיא מטה מלאיה ע"י חולין או ע"י אפיקת כחות החיים, היא ודאי אריסט כמו טרפה הנוטה למוות עכ"פ. (ונדרם מעניין זה בהאי פיתחה במק"א בס"ד), אבל דעת כי בקרא דאבאמה"ח הן בקרא דכתיב גבי ב"ג, אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו. והן בקרא דנאמר בשיני ולא תאכל הנפש עם הבשר, מבואר אישור נבלה כמו אישור אבמה"ח. דהרי התורה אסורה לאכול הבשר بعد שנὴנְפֵשׁ דהינו הדם בתוכו, ור"ל דכל שלא הוציא תחליה את דם הנפש, והוא מסתמא בסימנים וכמש"כ רשי ז"ל דף כ"ח ע"א בד"ה לטהרה מידני נבלה, דושפך את דמו סתמא במקומות הסימנים הווא, אסור לאכלו. והרי תורה דבדף קכ"ח ע"ב ילי' דאבאמה"ח מטהמא נבלה מקרה דכי ימות מן הבבמה הרי דקרה לאבמה"ח מיתה במקצת. והנה הרמב"ם בפ"ד ממש"א הלכ' י' כתוב דבריו מן החי ובשר מן הטרפה חד לאו הו, משומש דמהה לטרפה היה או חתכה בסכין, ומהה לי כולה מה למקצתה, וא"כ ק"ו אם אסורה תורה אבמה"ח שהיא מטה מקצתה, שלא ע"י הזאת הדם הנפש, מכ"ש מטה כלה שלא ע"י הזאת דם הנפש שאסורה, ומזהណדע כי גם ב"ג צריך נחירה לה慷慨 הבשר, וכסתם לשון הש"ס חולין ל"ג ע"א דנקרי בנחירה שני ל"י ובmittata, הרי דבעי עכ"פ נחירה ולא הריגה בקופץ ולא מטה מלאיה עי"ש בהגחות רצ"ה חיות ז"ל. וכן הוא בתוס' לקמן צ"א ע"ב בד"ה כמ"ד דב"ג נצטו על הנחירה לתירוץ, הב' שם. וכן כתוב רשי ז"ל דף צ"ב ריש ע"ב לחד לישנא דבריו דמקכל מלאיה נאסר לב"ג, ובפסיקתא ממעט מטה מלאיה מקרה דמקכל רמש אשר הוא חי הכתוב בפרשת נח, ועיין בזה לפניו בفتיחה זו אריכות דברים. ועכ"פ אם נאמר כן בגין היטב הרמב"ם ז"ל שכטב דישראל במדבר הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, משומש דגם שארכ"ם נצטו על הנחירה דהינו הוצאה דם הנפש ע"י שינחו במקומות הסימנים. ואפשר לומר ג"כ דלפ"ז לא בעי נחירה דוקא בסימנים דכיוון דהעיקר להוציא דם שהנפש תלוי בו ד' בנחירה לתוכן הלב שם נמי יוצא דם הנפש והווחת רשי ז"ל ר' כ"ח ע"א מהא דאמרין ניחו דכי תבר שדרה ומפרקת טרפה הוה, דמשמע דא בנחירה מתכשרה, מ"מ צריך להיות בלי מעשה

נ"מ, משמע שאין שום נ"מ במשמעות הלשון בין שחיטה לטבילה וכיון דאין נ"מ בהוראת הלשון, הוא ג"ש טובה אף דיש شيئا במבטיא, כמו גבי ושב הכהן ובא הכהן, דהתס' נמי בהמעשה אין שינוי בין שיבת לבאה, דבאה הינו ובא הכהן אל הבית, ושיבת נמי ובא הכהן אל הבית, אלמא דשחיטה לטבילה וטבילה שווין, דאין רק חילוף זיין בטית כMOVEN, וא"כ ראי' דושחתה זה אסם לטבילה כמו שחיטה לטבילה, הרוי ג"כ מפורש לטבילה שפיכה לטבילה כמו שחיטה לטבילה, הרוי ג"כ מפורש לטבילה שחיטה שווין בעצם הוראתן להקשר הבע"ח שייה' ראוי לאכול משא"כ שפיכה. ולכארו' בלאה' דבריו של הרמב"ז ז"ל נגד הסוגי' דריש השוחט דחקר הש"ס שחיטה מן הוצרר מנין עד שמסיק ולטעניך או ותו, שהייה דרשעה וחילדה וכו' מנ"ל, אלא גمرا, שחיטה מן הוצרר נמי גمرا, אלמא דלאו מלשון דושחת נשמע שחיטה מן הוצרר, אלא דבזה י"ל דהאי גمرا דקאמר היינו ה' דכתיב הרמב"ן, דמקובל אצלנו לדשן ושותט הכרת סימני הוצרר, ולא כמש"כ רשי ז"ל דהלהם"ס הוא ועיין תויו"ט פ"ב דזבחים דגמירים לאו הללמ"ס אלא קבלה בעלמא מדור דור, וכן הני' ה' דברים הפלסים בשחיטה מלשון ושותט וזבח נלמד כאשר אבא בהאי פיתחה במ"א. ורשי ז"ל בעצמו כתוב שם דדרשה מפורש בקרא וכן פסול עקרו לדעת רשי' דאי מעת מושחת ולא וקרע, וכן איןכך אבאר במקומו אלא דגס אזבח כן הוא וכדמסיק שם בגمرا גס איזובחת וא"כ עכ"פ נפרק מה שעלה בדעת הרמב"ן לחילק בין שחת לאזבח. אבל שמע נא והטה אזנק לשיטת הרמב"ם ז"ל בפירוש הענין הרם והנשא הלאה, ותראה איז כל דברי חז"ל שקולים במאזני משפט צדק, ואין בהם נפתל ועקש, וכל אחד ואחד מן התנאים איז למד המקרא לפוי שיטותו בחכמת אלקות אשר עליו. הנה דעת הרמב"ם ז"ל היפך דעת רשי' ותוס' דבקרא דשחוט חוץ לא פלגי רשי' ור"ע כלל, ושניהם ס"ל דאתא קרא לאסור שחוטי בחלות וצאן דחזי להקרבה אף שהוא חולין, כאשר מבואר חוץ להלכות שחיטה פ"ד הי' ז"ל הטהורה: "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטות חולין, אלא הי נוחרין או שוחטין (האי שוחטין קאי על חייה ועופו) ואוכליו שארכ"ם, ונצטו במדבר שכ הרכוצה לשחוט לא ישחט אלא שלמים וכו', עד סוף הפרק". הרי דפסק קר"ע דהוותר להם במדברبشر נחירה, אבל בקרר וצאן הרואיים להקרבה, לא היו רשאים לשחוט בחוץ אלא לנחוור, או להבאים שלמים. זה הוא היסוד אשר הכל תלוי בו. ואע"פ שגמ' הרמב"ן ז"ל הלך בשיטה זו, מבואר במה שהבאתי ממוני, וגם בדבר הקודם שם בקרא דכי ירחיב ה' אלקיך את גבולך כתוב כן מ"מ לא זכה לפרש הסוגיות ע"פ הקדמה אמותית זו על נכוון כמו הרמב"ם ז"ל. הנה אי גם ר"ע ס"ל דשחוטי חוץ גם בחולין נאסר להם במדבר, א"כ הקרה דוכי ירחק מך וכו' וובה מברך ומצענק גם לדידי' אתא להתר למס הזרקה בחוץ, ולא למצוות על הזרקה אלא כיוון דס"ל דבקרא דבר תאوة לא אתא להתר בשר תאوة דלא אתרס כלל, ע"כ דבשר נחירה הותר להם במדבר וכיון דמצטרך עתה להתר להם זביחה בחוץ משומש ריחוק מוקם, מכל דעתה נאסר להתר מטה זביחה דاشתרי להם עד עתה ולא דמהאי קרא ידיעו במדבר דנחירה מכשרה, דהאי קרא בסוף ארבעים שנה נאמר להם, ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל בסוגי' שם ד"ה שבתחלה, שכטב בשלמא לר"ע ז"ל מדמצטרך למצוות על השחיטה ש"מ דעת השטא לא נאמר דבר, וממילא נחרו ואכלו דודאי לא הרגו בקופץ דהויל נו"ט, וע"כ הייתה המיתה בסימנים איז ע"י נחירה עכ"ל. והנה

פתחה

פשות ולא נכון הוא אלא הפשט והנכון הוא כמו שפירשו רבי בבריתאճאש צויתך הוא מאמר בפני עצמו וכאליו היה כתיבճאש צויתך לאזוח ונשפט תיבת לובה משום דלעיל מני כתיב זבחת וקאי נמי אשלה אכאר צויתך, ולא קאי על זבחת דרישא דקרו דהוא התר ולא צוויי, אלא כאשר צויתך לאזוח על פה, על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, כי באשר צויתך מדבר על כלל האזיהה בכל בע"ח, ולא בברker וצאן בלבד דברker וצאן דאדרker בהאי קריא, אהיתר זביחה קאי, והאי היתר לא בעי רק בקר וצאן שהיה נאסר בהם האזיהה בחוץ, דחיה ועוף לא היו באיסור זה, ממש'כ' למעלה, דאך תורמים וב"י, אף דעתית בהו איסור שחיטה בחוץ, הינו דוקא בקדושים ולא בחולין, וכיוון דעתה באשר צויתך נאסר להם הנחירה מה לי בהמה מה לי חיה ועוף, ולא הזכיר רב' ה' דברים הפוסלים בשחיטה משום דהם כבר הי, שיקים בקדושים, ולא החריך עליהם הלכה חדשה, וגם נכללים מהם בכלל לשון הקרא דושחת זבחת כאשר נבר לKNOWN, אבל שיעור השחיטה לא נtabar חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק לא מבעי בעוף דליתא בקדושים בשחיטה, אלא אף בהמה לא היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דא"כ בקר וצאן דריה פרט מה קמיעט, וכמש'כ' לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע הייתה שחיטת חולין בברker וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קריא דכי ירחק וכי זבחת מבקרך וממצאנך, אתה להתייר האזיהה בברker וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר האזיהה משום ריחוק מקום, מミילא נשמע דנאסר להם הנחירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי ישא בקר וצאן מחיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על התר האזיהה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון במא דamar זבחת מבקרך וממצאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי אזבחת אין לו פירוש, כי על התר האזיהה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר האזיהה בברker וצאן, ולא לצות על האזיהה, מה זה דמרא מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן האזיהה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מבקרך וממצאנך כאשר צויתיך בחיותם קרבנות וכו', לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבד שיה זבחון כאשר צוה מתחלת בהיותם כולם קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מדויק כלל דהרי מהtier האזיהה קמדבר ולא מהtier אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם בלא זביהה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביהה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש'כ' התוס' שם מדרש דשל בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על האזיהה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דהשות בשבת ממש'כ' שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקריא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סימנים מפעל וזבחת דани מותיר לך האזיהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמע איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביהה חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו דלכטוב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש'כ' לעיל. ובפרט כי אם לשון זביהה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על התר שחיטה ואיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא הפשט והנכון לדעתינו העניה לא

טורפות, מזה הכרח רק שמשמעותה אחרת שאין לה שייכות לשפיקות הדם אסורה אבל שפיקת הדם גופי אפשר דשרי בין במסנין ובין בבל. נמצא עכ"פ דגס לב"ג נאמרה הנחירה זהה שנאסר להם לאכול בשר בנפשו דמו ונשנית בסיני בקרא דאמבה"ח, דפירוש שנייהם איסור אכילת הבשר בלי סילוק דם הנפש ממנו, והן הן דברי ר"ע דאמר, שכאן אסור להם בשר נחירה, שהותר להם עד עתה מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, דמשמע הא אם תוכיא הנפש מן הבשר תאכלנה.

והנה לפי פרשי ז"ל דלר"ע קרא דשותי חוץ רק בקדושים כתיב, הרי דזבחת לר"ע הוה צוויי על האזיהה, וממילא כאשר צויתיך הפירוש כמו בקדושים, דעת עתה היהת האזיהה רק מצוח בקדושים, כי גם קדושים אם היה נותר אותם, ניהו דנספלו אבל נתהרו מידי נבלה, והיתה השחיטה עניין עבודה דוקא בקדושים עיין לב ארוי בסוגי' זו ד"ה ומידי דברי, דכ' דבמדבר היהת השחיטה עבודה ופסולה בז'ר) ולכן אמרה תורה עניין מציך גם על שחיטת חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואיפלו נרבה צבי ואיל מכך היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דא"כ בקר וצאן דריה פרט מה קמיעט, וכמש'כ' לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע הייתה שחיטת חולין בברker וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קריא דכי ירחק וכי זבחת מבקרך וממצאנך, אתה להתייר האזיהה בברker וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר האזיהה משום ריחוק מקום, ממיילא נשמע דנאסר להם הנחירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי ישא בקר וצאן מחיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על התר האזיהה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון במא דamar זבחת מבקרך וממצאנך ומצאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי אזבחת אין לו פירוש, כי על התר האזיהה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר האזיהה בברker וצאן, ולא לצות על האזיהה, מה זה דמרא מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן האזיהה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מבקרך וממצאנך כאשר צויתיך בחיותם קרבנות וכו', לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבד שיה זבחון כאשר צוה מתחלת בהיותם כולם קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מדויק כלל דהרי מהtier האזיהה קמדבר ולא מהtier אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם בלא זביהה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביהה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש'כ' התוס' שם מדרש דשל בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על האזיהה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דהשות בשבת ממש'כ' שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקריא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סימנים מפעל וזבחת דани מותיר לך האזיהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמע איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביהה חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו דלכטוב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש'כ' לעיל. ובפרט כי אם לשון זביהה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על התר שחיטה ואיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא הפשט והנכון לדעתינו העניה לא

בע"ח שידך דין השחיטה בזה לא סמך על ההלכה, ומפרשו בראש ההלכה דע"פ מודה בתורה מפורשים בקרה, וכותב דברך וצאן כתיב בהדי' זובחת מברך וצאנק, ע"פ דלהתיר הזביחה בחוץ אתה, מ"מ מכללא נטע דבעי לזביחה דוקא, דאל"כ למה תלה היטר הזביחה בריחוק מקום, והאי כאשר צויתך עכ"פ אברך וצאן כתיב בהאי קרא ודאי קאי וחי' לפנין מהיקש דצבי ואיל, וועף מדאיתקס לחי' לומר דעתך וחי' חד דינא אית להו דשיפקה של זה כזה במדבר בנחירה, ואחר שנצטו על שחיטה חולין בשחיטה, ודרשה זו מוכרת מן השקיל וטורי' דהרי פריך למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורהليل' מהקיsha דזאת תורה הבהמה והעוף, והא אין קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ לומר קושי' הש"ס hei מ"מ נילוף מני', דבכמה וועף חד דינא אית להו, ואם נתחדר מצות שחיטה שניים בשחיטה, וא"כ מכש"כ דיש למילוף מחי' וועף שכטוביים יחד בשפיכה וכטוי' דשניהם שוים. והא דלא פריך הש"ס מהיקש זה, הוא משום דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה דסובר דרל"ע שחוטוי חוץ לא נאסר רק בקדושים, וקרא דזובחת ציווי הוה ולא היתר, ע"כ ולמעט אתה עכ"פ חדא או עוף או חי', וכן לא מאי הש"ס להקשות דנילך עוף מחי' אבל אנן דמפרשין גם לר"ע דזובחת להתריר הזביחה בחוץ אתה, ומcáשר צויתיך אנו למדין אתה ציווי על הזביחה בכלל, באופן דיש לנו מקום להכנסי הכל בכלל הזביחה, למה לנו ההיקש דזאת תורה הבהמה והעוף דאיינו מדבר כלל מהקשר אכילה, אם יש לנו ההיקש חי' וועף המדבר מהקשר אכילה, ומילא כיון דאנו יודען מכח האין היקש דהקשר אכילה דחי' וועף שווין שפיר, אנו אומרים دائשר צויתיך, כולל הכל אפי' חי' וועף, ולמדין מן הלמוד מבואר באזחים מ"ט ע"ב, וזה פירוש נכוון ופושט בהאי קרא דזובחת כאשר ציויתיך אליבא דרבבי דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה ואשר פסוקין כוותי', והספרishi שהביא הרמב"ן ז"ל דמפרש כאשר צויתיך בקדושים משום דАЗיל כמי' אליבא דר"ע דאי שחתה לעוף מן התורה אשר לדידי' מתפרש כאשר צויתיך בקדושים או דס"ל קר"יש לדידי' גם כן מותפרש כאשר צויתיך בקדושים ולמעט כייסוי הדם, מה קדשים בשחיטה בלבד כיסוי, אף חולין בשחיטה ובלא כיסוי, ואשר תראה לפניו הוא העיקר כי הספרי גם במ"א ס"ל קר"יש.

נמצא פסקן של הדברים, דדעת התוס' בפירוש פלוגת ר"יש ור"ע נדחה לנמר', מטעמים שביארנו, ודעת רשי' בפלוגת' זו הו אדעת המ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה אבל דעת הרמב"ם הו אדעת רב בפלוגות' דרי"ש ור"ט דלשניהם יש שחיטה לעוף מן התורה, אבל פליגו אי השחיטה מ"ע או רק תיקון הלאו דנבליה, דרי"ש דברשר נחירה לא אישטרி כלל השחיטה ואפי' בקדושים אינה מצויה אלא תיקון והקשר הבע"ח לאכילה, ואפי' אם נאמר דמצווה הוא בקדושים, רק מצד מצות הקרבת הקרבן הוा, אבל לדעת ר"ע דוחנירה התורה להם במדבר, היהת השחיטה בקדושים במדבר מצויה מיחודה, ואחר שננכטו לארץ נעשה מצווה גס בחולין, ונאסר להםبشر נחירה, ומזה נפרק דעת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל נבלה דס"ל, דזובחת לאו עשה אלא תיקון הלאו הוא כמו תזבח ולא גיהה עי"ש, ודבריו סותרים דברי ר"ע דהלהcta כוותי' לבני ר"יש, דהא ר"ע אומר זובחת לאסור הנחירה אנטא שהי' מותרת עד עתה, ואין זה דומה לתזבח ולא גיהה, דהתס אי לאו תזבח היהת הזביחה אסורה, וניהו דגס הכא בעי' קרא להתריר הזביחה בחוץ וכדעת הרמב"ם והרמב"ן בדר"ע, מ"מ הנחירה הי' מותרת ומכללא שמעין דנאסורה אתה, ועכ' מכח עשה دائשר צויתיך וכמו שביארנו, אבל כוונת הריצב"א הוא לפרש דברי ר"ע דאמר זובחת אתה לאסור הנחירה, דהינו להחליף תיקון הנחירה

והנה האי ר"י בר פנחס דיליף מושפך את דמו דאלל"ע מה"ת הוא ממש כר"א הקפר ס"ל כמ"ש בגמ', אלא שהעמיד הדין הלאה על הקרא דושפך את דמו הנامر לישראל במדבר, דלר"ע אנטירה קאי הון בחי' והון בעוף, וכמוש"כ נמי רשי' ז"ל בסוגי' דבשער תאوة, וכונתו אינו למדוד מהאי קרא לחודה. דאין שחיטה לעוף מן התורה, אלא מקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ' ממועט חי' וועף, שלא בעו שחיתה, אלא דיש לנו שתי היקשות חדא צבוי ואיל לבקר ואן, שהוא היקש שנאמר לג' במשנה תורה אחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, ויש לנו עוד היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף שהוא בויקרא, והנה האי היקשא עכ' לר"ע אתה, דבכמה בנהירה כמו עוף, אלא כיון דאיתקס לחדי' ה'ה דלאחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, אפשר למילך לעוף דעתה בשחיטה כמו בהמה מכח האי היקש עצמו ולא נמעט מברך וצאן אלא חי' ולכן אמר כיון דכאן כתיב נחירה בחי' ובעוף, וא"כ יש לנו היקש חי' לעוף וועף לחי', וזאת א"א שהי' שניהם בשחיטה דא"כ פרטא דברך וצאן אצל זובחת מאיתך למעט, אלא עכ' איזלין בתיר היקשא דצבי ואיל לבקר וצאן, ולא בתיר היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף משום דושפך אצל עוף כתיב, ומסתבר יותר להנין הנחירה בעוף,DSLICK מני', מלוקמי את' דרוחוק מני', כך מתפרש השקיל וטורי' מה דפריך והוא עוף נמי איתקס לשבמה, והכוונה שנרבבה עוף ולא חי' דהקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ' למעט אתה או חי' או עוף.

ואם ננים אלו הדברים, תראה איך צדקן פסקי הרמב"ם שכתב בראש ה"ש ז"ל: „מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשבמה חי' וועף ואחר כך יאכל, שנ' זובחת מברך ומצאנק ונאסר בבכור בע"מ, אך כאשר יאכל את הצבי ואת האיל, הא למדת שח' כבמה לעניין שחיטה, ובעוף הוא אומר אשר צוד חי' או עוף ושפק את דמו מלמד, ששפיכת דם העוף ששפיכת דם החי'“, עכ"ל. ורבים תמהו, איך מביא על שחיטת עוף, לפותא דושפך את דמו, אשר מהאי קרא נשמע להיפך דבשפיכת בעלמא סגי' וכמי' אין שחיטה לעוף מן התורה, ולמה מיאן הרמב"ם להביא הדרישה דזאת תורה הבהמה והעוף, או דרשא דבר בקרה, דהטיל הכתוב עוף בין בהמה לדמים, והוא קושי' התוס' על הש"ס, ומה אמר רביה היא, ולא אמר כהני תנאים דלעיל, ותירוצים דניאחא לי למ Zhao דרביה סבר יש שחיטה לעוף מן התורה לא יעיל לתרץ לשון הרמב"ם דאיינו מביא כלל הא דרביה, אלא ממציא עצמוני לפותא חדשה, אבל לפי העצתינו בדבריו הקדושים מזוקקים כצרכו כסף ומוכחים מן השkol וטורי', דהנה מהא דרביה שפיר נשמע חיוב שחיטה לכל בע"ח בדרכ רמז, دائשר צויתיך סתמא כתיב וקאי על ציווי הזבירה, מ"מ לא מקרי מפורש בתורה חי' וועף, אלא אבל אברך וצאן, עכ"פ מכללא נשמע דיש עליהם מצות זביחה כיון דהוצרכה התורה להתריר הזביחה בהם בירוחוק מקום, אבל לומר دائשר צויתיך קאי אכל בע"ח אין מוכרת, דאפי' אי לא קאי רק על אברך וצאן נמי שפיר מתריש הקרה, דגס אברך וצאן צריך ציווי חדש על השיעור של ב' סימנים כאשר נפרש לנוינו בס"ד, וא"כ הא נופה דנאמר دائשר צויתיך כולל גס וחי' וועף אינו אלא הללמ"ס, ועינו בש"ס ווילנא בהגנות ר' דוד לורי' ז"ל על הא דקאמר בגמרא רב היא ז"ל: מאן תנא דפליג וסביר שחיטת עוף מה"ת, רב בדרש כאשר צויתיך והיא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהללמ"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמת שרבני ז"ל פסק שם בה"ד רבבי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאיזה מני

פתחה

ובפוסקים רק התייחסו לכך נבללה, ולא זכרו גם ביצא כל דם הנפש דהפרכו לאו כלום הוא, משומש דקשה לעמוד על הדבר דדם הכוнос בלב נמי דם הנפש מקרי, עיין רמב"ם פ"ו הלכה י' מ"מ, ואילו תלו גם הכלש נחרה במיתה ממש, ולא בשיעור הוצאה הדם ולכן מסתבר לאמיר דושפק את דמו בעין במקום שעלול לצאת רבוי הדם בשפיכה, והוא במקומות הסימנים כאשר בארנו בעיקר א' וזאת נקראת נחרה. ומעתה איך נאמר דעתה נחרה שלא נצרה בתורה מתרת בל' הוצאה דם הנפש המפורש בקרא, אלא ובין יציאת כל דם הנפש או מיתה שע"י נחרה, והוא שימות הע"ח עכ"פ בתוך מעל"ע. כי כן יש ללמד מדיין עבד כנעני דאמירה תורה, שאמ מות תחת ידו נקם יקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם שאמרו חז"ל שהוא שיעור מעל"ע, הרי לכל שמת בתוך מעל"ע מחמת האתו, מקרי מות תח"י ולאחר מכון הווה מיתה בידי שמים בהגרמו, שלא חייה התורה על זה בעבד כנעני וא"כ בנהירה דבעין מיתה שע"י נחרה פשוטא לכל שלא מת אלא אחר מעל"ע דמיתה צו נבללה מקרי ולא נחרה. אבל משיחתה המתרת מיד, לא איכפת לנו אם ישחה אח"כ כמה ימים. הרי דאיכא בשיחיטה קולא גדולה, משא"כ בנהירה אס' שהה מותה מעל"ע או יותר קודם שיצא דם הנפש, לא אשטרי במדבר וכשנכטו לארץ אשטרי ע"י השיחיטה המתרת מיד. ובגינט ורדים נתקשה איך אפשר דייצנו מקדשה חמורה לקדושה קלה דהפרכסת היהת אסורה קודם מתן תורה (וגם במדבר אליבא דר"ע) ואח"כ אשטרי כי גם בכח"יו שיק' מי איכא מידי כמובא בסנהדרין נ"ט ע"א, ונחיה לי' באמרו דכיון דע"י שנתקדשו במצב שיחיטה אשטרי אין זאת יצאה מקדשה חמורה לקדושה קלה. אבל בחבورو פרמ"ג סיימן כ"ז נתקשה טובא מנ"ל לח"ל הא היתרא דהפרכסת דלמא רק להחמיר צotta תורה ליזוח ולא לנחוור אבל להקל להתרIOR איסור אבמה"ח בעודה מפרכסת מניין לנו, ולא מצא מענה לחומר הדבר, אלא לדעת הרמב"ם ז"ל דדרשין מלא תאכלו על הדם שלא לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה (סנהדרין ע"ג ע"א) שהוא דרשה גמורה ולא אסמכatta, הרי נשמע ממש דהשיחיטה מתרת מיד. וופר אני תחת כפות רגלי הפרמ"ג ז"ל, אבל במחכ"ת לא נאה לו אמר דבר זר ומזר ערaza, כי כבר הודיעתי כי ככל גדול הוא שדרשות חז"ל נבנו על סברתם ושכלם שכל אלקי שביהם, ומעולם לא הכניסו בפסק דבר המתנגד אל הדעת והשכל הישר, ואכן הוא בכל הדרישות מכ"ש בדרישה זו, אשר בפסק זה דלא תאכלו על הדם שחייבו מברין בו כמה עניינים כמו לא תאכלוبشر ועדין הדם במזרכ, שאין מברין על הרוגי בי"ד, שסנהדרין שהרגו את הנפש שאין טועמן כלום באותו היום, גם אמרו שם, אתה לא זאתה לבן סורר ומורה ועל כלם אמרו דין לוקין משום דזהה לא שבלכלות ועי"ש בהגות מצפה איתן, שהביא בשם תשוי הרשב"א והרמב"ז והרבא"ן ז"ל שאפלו למ"ד לוקין על לאו שככלות, הני גוריעו משאר לאור בככלות ולא לקו, משום דכללו רק ברמז עניינים שונים ומעתה איך עולה על הדעת דסמכו חז"ל להתרIOR מכך דרשה בפ' קדושים נכתב ובמדבר נאמר, אז עדין לא נצטו על שיחיטת חולין ולא הותר להם מפרכסת, ואיך TABA אז זהה ראי דלא נאכל השחיטה מותרת מיד, ותדע עוד דהרי האי קרא דלי"ת על הדם דהשיחיטה מותרת מיד, לאו מפרכסת בתורה שגם ב"ג מוזהר עליו אם לא שידעו ממ"א כזו, אבל מופרש בתורה שגם ב"ג מוזהר עליו אם לא שידעו ממ"א דהשיחיטה מותרת מיד, והם הנחירה אליבא דר"ע פשוטא דלא תארה מיד קודם שתצא נפשה, וכ"כ הפלתי ז"ל בסימן כ"ז אות ב'. והוא מוכחה דהלא נחירה לא כתיבא אלא מושפך את דמו דכתיב גבי כס"ד בחיה וועוף, למד ר"ע במדבר סגי להו בנחירה בعلמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומזא בשר בנפשו לא תאכלו דבעין דכל שהוציאו דם הנפש שרי, וכמש"כ לעיל בעיקר א', וכיון שאין אלא כמי לאחר שהתייחס דהוה צאנב הלאטה כי מקרה מלא דבר הכתוב כי הדברים הוא הנפש וכל שיצא הדם יצא הנפש. עיין בראב"ם ריש פ"י מהל' טו"א שכ' ז"ל: „הדים שמנוי מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו' עכ"ל, הרי דלאחר שיוצא דם הקילוח ושותת כבר מותת במתה ייחשב, ע"פ שעדיין מפרקס צוין שיצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

שעד עתה בשיחיטה, וכך שהנחירה הייתה תיקון ולא עשה, כמו כן לר"ע עכ"פ דבקדשים עשה הו, אבל בחולין שנצטו עתה עלי' אינה מצהה אלא החלה הקשר בהחשה, אלא דהא מנ"ל לר"ע, דלמא באמת למצוה צייתה התורה על הזביחה בחולין כמו בקדשים, דהרי אין דומה לתזבח ולא גיזה, עיין בשوت"ת ק"ד בעל כתב סופר זצוק"ל ז"ד סי' ס"ט שהביא שם קושי' עצומה שהקשה ג' אבוי החת"ס זצוק"ל, על הא דס"ל לר"מ דנותן טעם לפgem אסור, ויליף מגיעולי נקרים, והוא דכתיב לגר תנתנה בנבלה דרשינו מני' הרואין לגר קרויה נבלה מוקי' ר"מ בסРОת מעיקרא, והקשה דהא איכא איסור עשה דאיינה זבוחה דודאי קדמה לטרחוין, ותירץ הוא ז"ל, דהאי דינא אי איכא איסור עשה דאי' תלוי בפלוגת' דרי"ש ור"ע ואולי ר"מ ס"ל קריש עיי"ש, והגאון ז"ל יפה כיוון דודאי תלוי האי דבר בפלוג' דרי"ש ור"ע, ונפרץ הריצב"א כמו שביארנו, ומש"כ דר"מ אولي קריש ס"ל, אין זה ספק אלא ודאי היכן הוא, דר"מ קריש ס"ל כאשר תראה מבואר לפניו בעיקר ר"ש ור"ע לדעת הרמב"ם, וכן יש נ"מ עוד לעין אח"א וכי המבוואר גם פלוג' נותן טעם לפgem תלוין בה, ועוד נפקותא כאשר נbaar לפניו בס"ד.

ומה שיש מן העיון אי השיחיטה עשה הו, מניין לנו דאוכל בשר שאשי' כאכל נבלה ובלאו דנבלה קא, דלמא רק איסור עשה דאי' איכא עלי', אבל הנחירה גם עתה שנאסרה לאכילה מכח האי עשה, מ"מ מטהרת מידי נבלה, ביאור דבר זה יבוא לפניו א"יה בעיקרים הבאים, גם תראה איך מתרש הקרא דבשר תאוח לר"ע אשר נראה כמיותר למורי כמו שהקשתי לעיל.

עיקר ב' השיחיטה מותרת מיד והנחירה אחר יציאת נפש

שנינו בברייתא דף ל"ג ע"א, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה, חותק כיitz בשר מבית טביחתה וכו' ומਮתיין לה עד שתצא נפשה ואכלו, הרי דהשיחיטה לא דיא שהמיתה שלל ידה לא מקרי נבלה, אלא שמלקט גם איסור אבמה"ח ומתרת מיד, עכ"פ דכל זמן שפרכסת הרי הוא חייב לכל דבריה וכמו ששנינו בראש העור והרוטב, דחשוחת בהמה טמאה עד שתמות, אבל בטהור השיחיטה מותרת מיד. ולදעת הר"ר שמעי' בתוס' בשמעתין פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה, לכל מילוי שbow הע"ח כמת ע"י השיחיטה הכתשה. אולם בנחירה אמרו שם בגמרא, דלכרי בנהירה סגי לי' ובמיתה תלייא מלטא, וכל שלא מותה עדיןאית בה אבמה"ח, ולאו דוקא לנכרי אלא אף לישראל במדבר שהותר להם הנחירה אליבא דר"ע פשוטא דלא תארה מיד קודם שתצא נפשה, וכ"כ הפלתי ז"ל בסימן כ"ז אות ב'. והוא מוכחה דהלא נחירה לא כתיבא אלא מושפך את דמו דכתיב גבי כס"ד בחיה וועוף, למד ר"ע במדבר סגי להו בנחירה בعلמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומזא בשר בנפשו לא תאכלו דבעין דכל שהוציאו דם הנפש שרי, וכמש"כ לעיל בעיקר א', וכיון שאין אלא כמי לאחר שהתייחס דהוה צאנב הלאטה כי מקרה מלא דבר הכתוב פ"י מהל' טו"א שכ' ז"ל: „הדים שמנוי מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו' עכ"ל, הרי דלאחר שיוצא דם הקילוח ושותת כבר מותת במתה ייחשב, ע"פ שעדיין מפרקס צוין שיצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

כך ע"ה מכח ובעול ואינו ממתין עד שתתפִּיס, ובעל נפש ודאי לא יעשה כן, רק מי שאינו יכול לעמוד על יצרו נגד תאותו, ולכן מסיים שם הפרשה ואכלת בשעריך בכל אות נפשך ר"ל דשני דברים יותר לכך אונח את האוכל בשעריך חולין הנשחטן וממי שיצרו מתגבר עלייו שלא יוכל להמתין עד שתצא נפשה, יוכל לאכול מיד בכל אות נפשך.

וכל זאת אליבא דר"ע דעתחודה עשה ליבורו כשכננסו לארכז, וכונתחדשו עמה קולא זו דהשכיתה מתרת מיד, אבל לר"ש דמעולם לא הותרה הנחירה ומיד במתן תורה הייתה השכיתה תיקון נבלה בכנירה לר"ע, ואדרבה במדבר נاسر להם בשער תאוה מכל וכל, וכשכננסו לארץ חותר להם בשער תאוה, וע"ז אתה קרא דברכל אמות נפשך תאכל בשער דהינו ביל קרבבה, א"כ על הא דשכיתה מתרת מידי אין לנו שום יlpותא, והוא השחתה לר"ש כמו נחרה לר"ע ת תיקון נבלה, ולא היתר אבמה"ח - והנה כבר הווחתי לך בעייר הראשון דר"מ כרי"ש ס"ל ע"כ, דהרי הוא סובר בע"ז דר"ס"ז ע"ב דנותן טעם לפגס אسور, ומוקין קרא דנבללה בסrhoה מעיקרה, וזהת דוקא לר"ש דליך עשה דانيا זבוחה, אבל לר"ע דআকা כאשר צויתיך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרה כיון דבדבudo במעי אמו איכא הא夷 עשה, עיין בסוגי' דטע"כ פסחים מ"ה ב�ודרש"א שם שנטקsha למה הוצרך הש"ס שם לעשות ג' פלוגות בין ר"מ ור"ש ור"ע, ולהחדש דר"ע ילייף טע"כ מגעולי עכו"ם אית ליל' דלא אסורה תורה אלא קדרה ב", ולמה לא ניחא ל' למימור דדר"ע כר"מ דנותן טעם לפגס אسور, ולפי הצעתנו תורה כי ר"ע ע"כ ס"ל נוטן טעם לפגס מותר, דהה לא מצי מוקי קרא דנבללה ברשותו ומייברא ביז לדידי, איכא מושיביברא עשה דאו"ז זרים

ועתה אනך למקומות אחר להראות, כי ר' מ כרייש ס"ל ולית לי דהשכיתה מורתת מיד. כי בהמה המקשה פלייגי ר' מ וחכמים, אי בן ט' ח' ניתר בשחיתת אמו או לא. והנה היתר שליל ע"י שחיתת

ועיין בסוגי' מש"כ מזה. וכך פ' דברי הפרם"ג תמוהיין.

וראיתת**** בתשו ק"ד בעל הכה"ס ז"ל חיו"ד סימן י"ז שנטקתה ג"כ
מנין יצא לח"ל דבר זה, דשחיטה מתרת מיד אע"פ שהיה חי
כל דבריה, וכותב שנצטער הרבה על הדבר, ונכנס שם בפרצה
דחוקה ללימוד דבר זה מהיתר בני מעיים. ומוחכ"ת כל דבריו שם
בנויים על הקדמות רעוות אשר תורה בחודשי ליקמן בסוגי
דאין מאמנים דף ל"ג, ואין עת האסףפה. ואני בקונטרסי הלכה
למשה העלמי דבר הנוטן להشمיעו, והוא דמלמד ממה שאמרה תורה
כל בהמה תאכלו אשר מהא ילפינן בריש פרק בהמה מקשה דין
ט' ח' הנמצא בהמה ניתר בשחיטתם אמו, ואם נאמר דבשחיטה
לא סגי עד שתמות, איז נותר הولد שלא מת ולא ימות לעולם
מחמת שחיטת האם, ודין לולד להיות כאמו, זה נכון מأد, אבל
גם לא מומו עמו, כי גם היתר שליל במעי אםבו ב"ט ח' לא דרשו
אלא אחר שידעו ממוקם"א דהשחיטה מתרת מיד, אבל פשיטה דלא
חדש דבר גדול זהה, מכח האיד דרישה דע"פ דהוא דרשה גמורה,
הרי תורה דר"מ חולק ומויק לקרה לבן ט' מת ולא חי, או בן
ח' די דהוא כמות וכאחד מיאבריה אבל להתיר בן ט' ח' אין כאן
הרבך והמורה

אבל דע כי גם בזה פלייגו ר'יש ור'ע, כי הקרא דבכל אות נפשך תאכל בשור אשר ממנהו דרש ר'יש דחוית להם בשור תאוה שנאסר להם עד עכšíו, הוא ל'ר'ע מיותר למגורי, כאשר נתבאר למעלה בעיקר א'. והוא דבר שא"א, וכן צרכין אנו למשכנא נפשנא מצואו איזו דרשה ל'ר'ע בקרא המיותר היה, ותל"ית מקום הניחו ארויות להתמודר בו והוא

דָּהַנָּה כל זמן שהנחירה הייתה מכשרת לא היה המתאותה לאכול בשר צrisk להמתין על המיטה כי היה רשאי לעשות גיסטרא ואדרבה כל שמהר להמית את הבע"ח שלא יש' הרבה בהוצאה דם הנפש עדי' טפי. אבל בקדשים שנכטו על השחיטה נאסר להם לעשות גיסטרא כי היא המכלקת בין שחיטה לנחירה לשניהם בסמנים, אלא זו בדרסה, וזה ממשיכה ממש"כ רשי' ז"ל בריש השוחט בפי' דברי הש"ס שאמרו דושחת וזבח, אותו למעט גיסטרא, והוא האמת לאמתה של תורה כמו שתראה בדברינו אלה. וכן במודבר מי שאינו להוט כ"כ על אכילתו היה מביא שלמים ושחטים ורק אחר כל המעשים קבלת זוריקת הדם והקטורת אימורים זכו מישלחן גבוח לאוכלبشر. ומני שתאב הרבה לאכולبشر היה נחרוז ומותר בה מיד דהרי יכול לעשות גיסטרא אם רצה שימות הבעל מיד. ועתה כשנכנסו לארץ ורכתה התורה לאסור הנחירה ולקדשו מידי. במצות שחיטה גם בחולין, וגם במים שאינו רוצה להביא לאוהל מועד אפיקו אינו רחוק, כי תואה נפשו לאוכלبشر ואני רוצה להמתין עד שנענו כל המעשים הצריכים בקדשים, רק ירצה למלאות תאوت נפשו מיד לכון התיריה התורה כנגד יצ'ר להתיר אחר השחיטה לעשותה גיסטרוא אחר השחיטה כאמור ז"ל, דרישחיטה מתרת מיד, וממילא דמצוי חותך גם בעודה חייה מבית טביחתה. וכן דברה תורה כאן נגד שני כתות, כי ירחק ממקום ואמרת אוכלה בשור, הוא הכת אשר הייתה מביאה שלמים אם לא שנתרחק המקום, ועוד כת שני שתאמר, אוכלה כי תואה נפשך לאוכלبشر, ולהוט אחר אכילתו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"מ אמרה תורה וזבחת כאשר צויתיך ולא תנchor, ולעומת המתואזה אמר דאיינו צrisk להמתין עד שתหมวด רך, בכל אות נפשך תאכל בשר מיד, כי השחיטה מתרת מיד, וממילא נשמע שגם גיסטרא אחר השחיטה ליתין בה, אלא דדבר תורה כנגד יצ'ר לא נגד יצ'ר והוא ממש יפ"ת דברה תורה כנגד יצ'ר וכען שאמרו בפסחים מ"ט ע"ב מה ארוי דורס ואוכלה ואני ממתין עד שתหมวด,

פתחה

כולה בנסיבות לא דינהו וכך תידק רק עשה הוה על הזביהה, אבל הלא דיל"ת כל נבלה הנאמר ג"כ במת"ב פ' ראה אנדרה קאתא והוא ג"כ נתחדש שנכנסו לארץ וכן לא נאמר לאו זה בפ' משפטים כמו שנאמר שם לאו טרפה, כי באמת לאו טרפה כולל טרפה ונבלה, דמי לא עסוקין בטרפה ארוי והמיתה בטרפה זו. והרי תורה ברמב"ם בפ"ד הי"ז ממ"א פסק דכל שני לאוין משני שמות אין מצטרפין חוץ מנבלה וטרפה הוואיל והטרפה תחולת נבלה הוה. הרי ע"כ דמלואו טרפה שמעין גם הנבלה וגם ליקות עליו דהוה כמו בת מבת הבת דין זה כאשר ק"ז דין לוקין מה"ז, אלא זו עוד יותר, אדם אין אתה אומר כן אלא דבעין לאו מיוחד אונבלת, איך מצטרפ טרפה ונבלה יהוד דשני שמות הם - ומה שכתב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ"ו ווז"ל: טרפה זו הוה האמורה בתורה זו טרפה אותה חית העיר וכו' ואין אתה יכול לומר טרפה אותה והמיתה אותה, שאם מיתה הרי הוה נבלה, ומה לי מתה מחמת עצמה וכו', הא איןן מדבר אלא שטרפה ולא מתה עכ"ל הזהב אין כוונתו לשולט טרפה ומתה איןן בכלל לאו זה, דזאת לא נשמע מהוחצתו, כי מה שכתבadam מיתה הרי הוה נבלה אין הכוונה ונבלה כבר אמרה במק"א בפ' ראה, חדא הלא כמעט כל התורה נשנית במת"ת ומה קשה לי, ועוד דהלא מפרש בדברי עצמו באמרו, דאי"כ מה לי מתה מלאיה או שברתת חייה, אלא דר"ל דבשלמא אי הקרה מيري ללא מתה נמי, אי דבר הכתוב בהוה כאשר כתוב הרמב"ם לפקון, וה"ה אם טרפה ע"י סבה אחרת נמי אסורה, אבל אם נאמר דמיiri בהמיתה דוקא אין המיתה שע"י חית העיר ההוה, אדרבה המיתה מלאיה ע"י חיה או אפיקת הכהות הוא ההוה, באשר כל בע"ח עומד למוט, אבל לא להיות נטרף ע"י חית העיר, ולא עוד אלא דלמא לא נקט נבלה סתם והיא כוללת כל מיני מיתות, וזה שאמר דאם מתה הרי הוה נבלה ולמה אסורה תורה טרפה בשדה ולא סתם מתה או נבלה אבל לעולם טרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. ומעטה אם כוונת התורה בכלל רלק לשנות לאו טרפה שנאמר בפ' משפטים, למה מאייר על הנבלה ולא על הטרפה. ובamoto כפי הנראה נתקשה הספר בזיה וקאמר דכל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה. והאחרונים האבני מלואים בתשובותיו, וק"ז בעהchat"ס ז"ל והמלה"ם ז"ל, כולם כל או"א מפרש לפי דרכו לפי שנטקsha בעיניהם. ופלא שוכלים העבירו עיניהם מן הפישוט בתכלית המשפטות, דהספר נתקשה לי לזה במת"ת מזהיר על הנבלה ובפ' משפטים על הטרפה דהוא תחולת נבלות, דעת"כ מה"ט לא הזהיר בפ' משפטים על הנבלה, מושם דהוא בכלל טרפה, וכן לא מצא מענה ע"ז אלא לדרש כל לרבות את הטרפה באופן שהאהיר כאן ובפ' משפטים על שנייהם.

ובאמת הספר איזיל בזה לשיטותי דהרי עיקר אי' הודיעתך דהספר המובא ברמב"ן ז"ל על זבחת כאשר צויתיך דמפרש כאשר צויתיך בקדשים כרי"ש סובר, דבמדבר כבר נקטו על השחיטה, וא"כ הנירה משעת מת' הוה נבלה, لكن לא מצא פירוש אחר בקרא דיל"ת כל נבלה הנאמר במשנה תורה אלא דחויר ושונה הלאו טרפה שכול נבלה וטרפה, ונשנית במת"ת מושום נתינה לגר ומיכירה לנכרי, כי רק במדבר שלא הים לא גור ולא נכרי אמרה תורה לכלב תשליקו אותו או שמריש כלב הינו נכרי עיין ברש"י עה"ת ובמגילתא ודוק. אבל לר"ע דס"ל דנחרה אשתרי. במדבר שפיר בעין הלאו דיל"ת כל נבלה על הנחרה, שלילי לאו זה לא הוה בשער נחרה אלא בעשרה דזבחת, ונתחדש האי לאו נבלה ע"י העשה דזבחת, וכן אמרה תורה על האי נבלה לתהה לגר או למקרה לנכרי, ועל הטרפה להשליכה לכלבים, כי נבלה וטרפה

אנו יליף שם בגמרה מקרה דפ' ראה, כל בהמה וכו' בהמה תאכלו - ועיין שם בחודשי ק"ז בעהchat"ס ז"ל, שהביא דברי רשי"ת בפ' שミニ, שדרש זאת מקרה דהtram דכתיב כל מפרשת פרשה וכוי' בהמה תאכלו, כתוב הוא ז"ל דכן נדרש בת"ב. ובמחלוקת לא דק שפרק, דהן אמרת שבת"כ שם נדרש היהר שליל, אבל הת"כ עצמו שם מביא קרא דפ' ראה, ולא קרא דפ' שミニ, ועיין שם בקרבן אהרן דעמד ע"ז עיי"ש. ובאמת גם בפ' שミニ, מיותר האי תיבת בהמה, אבל שם לא כתוב כל בהמה וכו' בהמה אלא כל בהמה - וכבר כתוב הראש יוסף ז"ל בסוגי' שם, דל"מ דלא הותר ב"ט שי בחיתות אמו רק מות, לא יליף מבהמה בהמה רק מכל בבהמה, אבל חכמים דילפו שליל ב"ט שי דיקא מבהמה בהמה, דאפיילו ב"ט שי שהוא בהמה שלמה ויש לה שחיטת עצמה, דדר' סמנים אכשר בה רחמנא אפ"ה תאכלו ע"י שחיטת אמו - ומעטה הרי שלך לפניך דבקרה דפ' שミニ שנאמר עוד במדבר, דעתך לא נקטו על שחיטת חולין ולא הותר להם אסור אבמה"ח לא ע"י נחירה ולא ע"י שחיטה, לא לרבתה התורה היתר לשיליל רק ע"י כל בהמה, ורק ב"ט מת או ב"ח דזוהה כמות, אבל בט"ח לא, כדי לוולד להיות כמי, ובומו הלא בmittah תל"י מלט', ואיך נתיר ב"ט שי שהורש בשדה - אבל במשנה תורה בפ' ראה אחר שנצטו על שחיטת חולין, והתחדשה ג"כ ההלכה דהשחיטה מתרת מיד, גם אישור אבמה"ח, נתוסף גם היתר לשיליל בט"ח, וכן כתיב כאן, כל בהמה בהמה תאכלו, וזאת דעת החכמים דס"ל קר"ע וכחכמתא, אבל ר"מ דס"ל קר"ש לא מדייק האי בהמה בהמה רק כל בהמה, ואני מרבה רק ב"ט מת והבן הדבר כי הוא עמוק ואמת לאמתה של תורה.

והנה כבר כתבתי עייר הראשון, כי לר"ע שייעור השחיטה ב' בהמה ואחד בעוף הוא ג"כ נתחדש בהלה כשןכנסו לארץ, כאשר העיד רב' דכאשר צויתיך קאי על השיעור וע"כ דלית לי' כהני דרישות שלפנינו מזאת תורה ההלכה והעוף ומאות ראשו שכבר הווז או ממה שהteil הכתוב עופ בין בהמה ודגים מבואר בראש השוחט משום דhani תנאים כרי"ש ס"ל וליל' כאשר צויתיך דאיתא על הללמ"ס אלא כאשר צויתיך בקדשים וא"כ רב' אלבא דר"ע דבעה האי כאשר צויתיך על ההלכה שייעור השחיטה בהמה ובעוף ע"כ דבמדבר גם בקדשים לא הי' שייעור ב' סימנים מעקב. והדבר נכון ומובן אליו דכיוון דבמדבר עדין לא הייתה השחיטה מתרת מיד רק לאחר מיתה שע"י שחיטה והוא עכ"פ תוך מעל"ע כאשר בארנו א"כ שייעור למאי עמי, Adams במתה בפחות מבי' סימנים מחמת ריבוי הוצאות הדם נמי שפיר דמי ורך עתה שנתחדשה ההלכה דהשחיטה מתרת מיד בעין לעומת זאת מעשה גמורה המיתה ע"פ רוב בשעה מועטות. - ורק עכ"פ הקדמה זו נבון דעת ר"ע במשנה דף ל"ב דסובר לפני חזרה בשחתת את הושט ופסק את הגרגרת או להיפך או שחת אחיד מהם והמתין לה עד שמתה דמחיי האי שחיטה סימן אחד לטהר מידי נבלה ואינה אלא טרפה (ר"ל אסורה באכילה) וממי יודע פשר דבר זה ומה סבר ר"ע לפני חזרה וקיבלה ההלכה מר' ישבע שככל פסול בשחיטה נבלה, ועיין במחר"ס לובלין שהרגיש ג"כ בפלא זה ולא העלה דבר - לכארו' עלה במחשבה לפני דר"ע דס"ל דהותר נחירה במדבר הרי דנחרה היתה מתרת מידי נבלה וניהו דשנכנסו לארץ נקטו על הנחרה מכל וכל שלא תטור מידי ישבע נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסק שניות או שחתת דר' נבלה ומילא דר"ע גם בפסק שניות ה' מטהר ולבוטה אל' ממה שזה דוחק גדול נפרק ממה דנקט במתניתין או שחתת סימן אחד אלאandi דגס לר"ע עכ"פ סימן אחד בשחיטה בעי אבל

ר"ע קודם חזורה, ניהו דאför שנצטו על האביצה הנחירה גם נבללה, מקרו דלי"ת כל נבללה דקי על הנחירה ושהיתה פסולה, מ"מ לגבי שיעור השחיטה של ב' סימנים בהמה, שלא היה נהוג בדבר גם בקדושים. ועתה מתהדר בהלה, לא אתה הלהכה זו במדבר גם בקדושים. כי הקרה דזובחת ואכלת אתה לפרש, אבל אלא לעניין אכילה, כי הקרה מטה מטה סימן אחד בכתירות, ומזה מכח האי לגביה טומאת נבללה כל שנשחת טומאה ב' סימנים, עד שהחיזרו ר' ישבע שחיטה תוך מעל"ע עכ"פ, נתורה טומאות נבללה כי הלאו דלי"ת כל נבללה לא קאי אלא על נחרית ב' הסימנים, עד שהחיזרו ר' ישבע בשם ר' יושע שהיה לו קבלה, דהלהכה זו דבעי ב' סימנים, קאי גם לפירוש הלאו נבללה, ולא רק עשה דזובחת.

ובא ואראך איך מוכרכה הדבר מלשון המשנה עצמה דקתו"י שhort את הושט ופסק וכו', או שחתט אחד מהם והמתינו לה עד שמתה. הנה האי והמתינו לה עד שמתה הוא לכוארה שפט יתר למורי, דPsiṭṭia דרכ לארח מיטה מצי מסטמא משום נבללה, דהה משנה מפורשת היא בריש העור והרוטב, דאפילו שחתט ב' סימנים בטמאה אינה מטמאת טומאת נבלות כ"ז שהיא חייה, ומקרו מלא דבר הכתוב כי ימות מן הבהמה, עיין לקמן ל"ז ע"א, וכן כתני בפרק קמא שחיתות נכרוי נבללה ומתמא במשא, ולא כתני אחר מיטה דהאי והמתינו לה ודאי אין לו פירוש, והולל" ומתה אם רצח לשולול מטמא, משום דקסמק על מה דקתו נבללה ומתמא בהעור והרוטב. ולא עוד אלא נטעה דטמא מחיים. אבל לפפי הצעתינו דבר גדול ממשמעינו באזה דכוין דכל עצימות סברת ר"ע לטהר בסימן אחד הוא משום דבשחיטה במדבר וכון בנחירה לא היה השיעור מיעב, כיון דבשחיטה תלי' מלטא, ממילא נצמה מזה,adam אחר השחיטה או הנחירה קודם יציאת דם הנפש, היה הרוגה בהכאה דלא שייכא למעשה השחיטה ונחירה, אינה נתרת אלא נבללה תהשב כמש"כ למעלה, דומו עוף יוצא מיד טומאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבר הנביא אבל שכדיל"ע דחוית הנחירה במדבר, ע"כ מהאי היקשא על הנחירה לפניו דבסי" אחד סגי לי' בין בהמה ובין בעף, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בבהמה הלאו רשותה חדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרב, ע"כ הלהכה שנתחדשה בכניותם לארץ רשותה דר"ע דנפקא לי' בהקיא דזיאת חומרא זו, וככתב דיל' בטעמו דר"ע דנפקא לעניין טומאה נאמר כפרשי' שם, תורת הבהמה והעוף, דעיקרו על הנחירה להשוויה נבללה, ומעתה לא נדע מה עליה על דעת ר"ע לאמר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבללה. וראיתי להגאון מהרש"ש א"ל בהגותו על הש"ס דעתם ג"כ בחומרא זו, וככתב דיל' בטעמו דר"ע דנפקא לי' בהקיא דזיאת קודם יציאת דם הנפש, כסברת ר"ע קודם חזורה, ממילא אדם הרוגה ולא ולא לטומאה, מ"מ סגי סימן אחד לטהר כנ"ל, כי לאו נבללה לא אחד להתריר, מ"מ סגי סימן אחד בשחיטה בפסול, אבל אשחיטה כשרה אתא אלא הנחירה או אכולה שחיטה בפסול, אבל אשחיטה כשרה שחיטה במדבר בקדשים בס"י אחד דאתא הלהכה ובטללה בימה שאמרה דבעין דבעין דוקא ב' סימנים, לא אתה אלא אסור באכילה ולא לטומאה, כסברת ר"ע קודם חזורה, ממילא אדם הרוגה ולא המתינו לה עד שמתה נבללה גמורה הוה, שלא נחלה בתרי ראשין, לא אמר דהשחיטה בסימן אחד מטהרת כמו שהיתה במדבר, ווטהר גם אם ירגנה בקופץ אח"כ��לאו של עתה שנתחדשה ע"י שהוצרקה הלהכה ב' סימנים, ולכן בדיק אמר דזוקא בהמתין לה עד שמתה פlige ר"ע ומתרה, אבל בהרגנה אחר שחיטת סימן אחד מודה דטמא דבללה גמורה הוה והבן.

ועפ"י אלה הדברים תראה איך פלוגתת ר"מ וחכמים במשנה דלקמן דף ע"ד ע"א במצבה ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או לא תלוי' ג"כ בפלוגתת ר"ע ור"יש, דבר כתבתני לך בעיקר הראשון דר"מ דאית ל"י נותר טעם לפגמים אסור ע"כ דברי"ש ס"ל, דליקא עשה בזביחה רך תיקון נבללה וממילא דהשחיטה אינה מתרת מיד, אלא לאחר מיטה שע"י שחיטה. וכך ב"ט כי אי' להיוית ניתר בשחיטה אמו, כדי לולד להיות כאמנו, והאי ולד לעולם לא ימות מחמת שחיטת האם, ולכן מוקי קרא דכל בהמה רק ב"ט מות או ב"ט כי, דהוה כמת, אבל חכמים כר"ע דהשחיטה מתרת מיד ולכן גם ב"ט כי נותר עע"פ שחיה יחי' וחורש בשדה.

פירוט הנושרין מכל האמור דהאי היתר מפרכסת בפלוגתת שני דלר"ש וכל הנין תנאים דעימי' דהשחיטה הוא תיקון בעלה מא כמו הנחירה לר"ע, לא אשטרי מפרכסת וביעין מיטה שע"י השחיטה, ורק לר"ע דהלהכה כוותי' וכרבוי דכאשר צויתיך אתה לאסור

הנוטה למות וmprcsat, אינה ראוי לאדם הנברא בצלם אלקים, רק לכלב, אבל האי נבללה שנטנבללה בשחיטה שפיר ראוי לנכרי, ואפילו לגר שאותה מצוח להחיזתו. הוצאה לנו מכל זה דל"ר ע"ב ע"כ איכא לאו דבללה על הנחירה או שחיטה פסולה שהיא נחירה ולקמן דף י"ז ע"א הארבתי לפרש דברי ר' ירמי' ביומא ל"ז ע"ב דקאמר דר"ע וריש"ג קמפלגי בלאו דבללה, דריש"ג לאו לאו מעלייה הוא, ולר"ע לאו מעלייה הוא. ופרשטי נגד ר"ש"י ותוס' ז"ל דהכונה, כיון דהאי לאו ע"כ עלبشر נחירה או פסולי שחיטה קאי והאי לאו נתחדש ע"י עשה דזובחת, וס"ל לריש"ג דין לוקין על לאו זהה, ולר"ע לוקין כיון דס"כ נאסר בלאו. ولكن א"א לא אמר דר"ע קודם חזורה הוה ס"ל דליך באבר נחירה ורק עשה דזובחת, ולא עוד אלא דמסתבר לאמר דכל שיטת ר"ע בקרא דזובחת כאשר צויתיך דאתא לחדש זביחה בחוילין נצמחה מכח הקרה דלא תאכל כל נבללה דנטקsha לו, איך אפשר דבמשפטים מזהיר רחמנא על הטרפה, ובפ' ראה על הנבללה ועיין רמב"ן ז"ל Uh"ת ריש פ' דברים, דכל מצות שנוטספו במת' ולא נזכיר בד' ספרים, או שלא נהגו בהם עד שנכנסו לארץ, או דלא שכיחי, ובלאו דבללה א"א לא אמר שום טעם למה הניחו עד מ"ת, ועוד איך יזכה ליתן מטה מלאה לגר וכברי, דבר שהוא סכנה גדולה ועיין רמב"ן ז"ל Uh"ת ריש פ' נמוסי בגין כל אומה ולשון ובלאה ע"כ הקרה דטרפה כולל גם הנבללה כנ"ל. וכן לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לא אמר דנטחיש הלאו הזה ע"י ציווי הזביחה, על הנחירה להשוויה נבללה, ומעתה לא נדע מה עליה על דעת ר"ע לאמר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי רשותה של הנחירה להגותו על הש"ס דעתם ג"כ בחומרא זו, וככתב דיל' בטעמו דר"ע דנפקא לי' בהקיא דזיאת תורת הבהמה והעוף, דעיקרו לעניין טומאה נאמר כפרשי' שם, דומו עוף יוצא מיד טומאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבר הנביא אבל שכדיל"ע דחוית הנחירה במדבר, ע"כ מהאי היקשא על הנחירה לפניו דבסי" אחד סגי לי' בין בהמה ובין בעף, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בבהמה הלאו רשותה חדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרב, ע"כ הלהכה שנתחדשה בכניותם לארץ רשותה דר"ע דנפקא לי' בהקיא דזיאת דלית לי' גם בקדשים דרשת דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הוויז, אשר מושם לפפי הני תנאים דבקדים בעין ב' סימנים, דאי אית ל"י למה לי הלהם"ס על ב' סימנים בהמה, כיון דכבר נצטו על ב' סימנים בקדשים, ואי דאתא בחוילין דב夷 נמי ב' סימנים, שלא נטעה לאמר נירוח דנטסו על הzbichah בחוילין, אינו אלא לגבי איסור נחירה דעד עתה הותר להם הדרשה והעוקר, ומעתה בעין זביחה במשיכה, אבל עדיין בסימן אחד סגי כמו בנחירה, דע"כ א"א לטעות כן דא"כ למה תולה היתר הזביחה בריוחוק מקום, הלא על זביחת סימן אחד לא היה חייב בחוץ, דהה אפילו לישיט התוס' לקמן כ"ט ע"ב (ע"י"ש בחודשי שהוא נפרכת) גם על סימן א' בחוץ חייב, היינו דוקא אם גמורה בפנים אבל בפסק מלחשות פשיטה דפטור, דהא אינו ראוי לבא לפניהם.

ולכן אין לנו מנוס אחר לא אמר דר"ע לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעין מיטה שע"י זביחות הסימנים, ותוך מעל"ע עכ"פ כמו שביארנו לעלעה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים ביומו א"כ כל שמות ע"י זביחות הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מתכשר. ואל אילא הדבר בעיןיך דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבשחיטה תלי' מלטא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו היינו ומשך לא שייך על נקב בעלה דלא בעי משיכת הסcin, והרי בפרקוש אמר רב' דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה נתחדשה בציוי דשחיתת חולין, ولكن סבר

פתחה

בריש ההלכות שחיטה אע"פ שפסק הרב דכל הלל מ"ס הם ומקרה דזבוחת כאשר צויתך, מ"מ כתוב עמוק בשחיטה מהקיים דכי יצד ציד חיה ועוף דשיפיכת דם עוף כדם חיה, ולעיל בעיקר הקודם הארכתי להוכיח זאת דלא על ההלכה סמך רב לחייב עוף בשחיטה מוח"ת עי"ש. אבל האמת הוא כי, אליבא דר' ישמיעאל והתנאים דס"ל כוותי איזל הסוגי" דריש השוחט, ולדידחו באמת גיסטרא פסול משום דברענן מיתה עי" שחיטה אבל אכן כר"ע ס"ל דשכננסו לארץ נצטו על שחיטת חולין ואז אישתרי להם מפרכסת נגד יצה"ר ומילא גם גיסטרא אישתרי וואז לפע"ד האמת לאמתנו והניחו לי מקום להתגדר בו ודוק".

עיקר ג' שחיטה שאינה ראוי'

בשחיטה שאינה ראוי' כגון שחוטת את הטרפה או שחוט חולין בעירה או לע"ז וכדומה באופן שאין הנחתת ראוי לאכילה מצד איו"א איסור שבו, פליגו בה תנאי, ר"מ ור"ש איז שמה שחיטה או לא. ונפ"מ לענין אוא"ב ולענין כס"ד מבואר לקמן דף פ"ה, אבל אמרו שם דלא לכל אמר ר"מ שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה, דמודה ר"מ שאין מתייה שחיטה טרפה את ב"ט כי הנמצא בהמה (דיהינו רב ליבא דר"מ) ולא לכל אמר ר"ש ששא"ר לא שמה שחיטה דמודה ר"ש דמתהרת מיד נבלה עי"ש בגמרה.

והנה הגם דפרש שם בגמרה, דר"מ יליף משוחטי חז"ז דשא"ר שמה שחיטה, ור"ש יליף מטבח טבח והcnן דלא שמה שחיטה, כבר כתבתי לך כמה פעמים דכל גדול הוא, דדרשות ולפנותוгалו שאין הכרה גמו, דהלא איכא למייר גם להיפק אינן אלא אסמכתאות ועיקר הדין או שידעו מקבלה ישנה איש מפי איש שכן הוא, או שמקח הסברא דנו כן ולכך יש לעין, דבשלמא סברת ר"מ מבוננת, דכיוון דעתך השחיטה אין בין שום חסרו, רק מצד אחר איכא כמו כתיבת טרפה או חולין בעירה, למה לא יקרה שחיטה לגבי אוא"ב ושאר מילוי, ומהיכי תיתי למייר דלא עבר אלאו דואא"ב לא תשחטו או בגב ובתח מושם דאית ב"י איסור מצד אחר. אבל טעמא דר"ש דלש"ש צריכא עיינה הרבה ומיאמין לשימושו לאמר דמשום כתיבת גביACHI יוסף וטבח טבח והcnן גזה"כ הוא דואא"ר לאכילה, לאו שמה שחיטה עליה ופטור משום אוא"ב וכסה"ד וכדומה.

אבל עשה אונך כapurcasת ושם דעתמא דר"ש הוא, משום דס"ל דכל שחיטה הרואי' לאכילה, אית בה מצוה כדכתיב וובהת ואכלת כאשר צויתך, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בריש הלוות שחיטה, מצות עשה שישחות מי שיריצה לאכול בשר בהמה חיה ועוף. ואח"כ יאכל וכו' ורק כשחשחיטה מצואה אז התיריה התורה לאכול מיד וכנגד יצה"ר כאשר הארכנו בזה למעלה, והוא זאת עיין שאמרו חז"ל דכל שנעשה מצותו אין מועלין בו ה"ג, כל שנשחט ונעשה מצותו הותר לאכול ממנו מידי, ולית ב"י אבמה"ח, אבל בשוחט את הטרפה וכדומה דאין כאן מצוה לאבות דין זה לצורך אכילה, הוה האי שחיטה כנירה במדבר דלא הותר על ידה איסור אבמה"ח, והא דאינו מטמא עתה כנירה משום דעת זה איתן קרא מיוחד, דשוחט את הטרפה איינו מטמא, דכי ימות מן בהמה כתיב, מקצת בהמה מטמא ומקטת איינו מטמא, וזה טרפה שחיטה, מבואר בשמעתין ע"ד ע"א. ודוקא לענין טומאת נבלות מהני האי שחיטה, אבל להתרי איסור אבמה"ח לא. וזה דלא כדעת הtosf' שבת ק"ו ע"א ד"ה חז"ז מוחובל ומבער ויתר הרשותים ז"ל שנמשנו אחריהם. עיין יוז"ד סימן כ"ז. ומה עשה כי אהבת האמת דוחקני שלא לכבות נובאות אף אם הוא נגד דעת הראשונים, ודבר זה מוכחה מכמה סוגיות הש"ס ומtopic פסקי הרמב"ם ז"ל כאשר

הנחריה, ולצotta על השחיטה בחולין, ועל אחד בעוף וشنנים בבהמה, אשרtri גם מפרקסת בקרא דכל אותן נפש תואר, והוא יותר מדויק נגד יצה"ר כמו יפת תואר, ומילא למ"ד אין שחיטה תמה דלא לשתמייט תנא למימר בעוף מפרקסת אסורה, וכי שהרטא גם בסבב היתר מפרקסת לאו ד"ה הוא. וה"ה לעשות גיסטרא אחר השחיטה אסור להני תנאים, ועיין פשחים י"ט ע"א דרצה להוכיח דלית לי לר"ע רביעי בתרומה וחמשי בקדש, שלא לשתמייט תנא וכו', ופרק אי הכני ניקום ונסמוך. ועיין בראש"ש בפיו"כ סימן י"ד, שהביא בשם מהר"ס דס"ל אין שחיטה לעוף מה"ת, וכן בתשי' בשימים ראש המיחסת להרא"ש סימן ק"ז הביא שם הר"ר ישע' שפסק אין שחיטה לעוף מה"ת, והגמ' דשיטה זו יחידת הוא, דROAD דROAD דPOSEKIM ס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, אבל עכ"פ להקל להוכיח על ראש העוף כשבועה למות, שמשתיר הרמ"א ז"ל בי"ד סימן כ"ג. אני חוכ בזה הרבה, וגם בבהמה לפי מה שחחש הרמ"א בסימן כ"ד על שיטת הראבי" דלא לשוו"י גיסטרא, וכאשר בארכנו שיטה זו מדין שחיטה קאtiny עליה דהסוגי" דריש השוחט אליבא דרי"ש ושאר תנאים דעמי/al, דלית להו הא דרבידי דדרש מכשר צויתך דأتא על שחיטת חולין, עד דמסיק לבסוף להא דרבבי, וכלל הני תנאים במאמת נתמעט גיסטראמושחת ולא הותר כשכננסו לארץ, ולא מטעם הבלתי דם באברים עיין ט"ז סכ"ד סק"ב ובראש יוסף ר"פ השוחט) כי קשה הדבר מאיד דמשום הבלתי דם באברים נגע בה, כיון דקרו דושחט ודאי ממצע גיסטרא. ולפע"ד ברור ממש"כ דהאי קרא דושחט ודאי ממצע גיסטרא מצד שחיטה עצמה, אלא דלע"ד דהלא כוותי אשתרי מקרא דכלן אותן נפש תאכל בשר, ומאן דרצה לחוש להני תנאים דפליגי אר"ע ובפרט דגס לר"ע לאו היתר גמור הוא דמקרי בשר תמותות שחיטות, והותר מדויק כיפ"ת, ודאי דיפה עשויה להחמיר בה, וא"כ מכ"ש בעוף דאייכא גם אליבא דר"ע מאן דאמר, אין שחיטה לעוף מה"ת ואיך מאן דפסק כוותי דאיין להתרי בפשיטות להמית העוף אחר שחיטה. ומש"כ הפלטי ז"ל דיל' עיין שכטבו התוס' יבמות לענין עד אחד בעדות אשא. דברדיה הדומה יש כה ביד חכמים לעקור דבר מה"ת אף בקו"ע וא"כ כשתקנו שחיטה בעוף התירו מפרקסת, ותמהני על פה קדוש איך יאמר דבר זה. דההם הינו טעמא דמשום תק"ע סמכו על אשיה דיקא ומינסבא, ומונז חומר שחומרת עליה בסופה הקלת בתחלת מה הכרה אבל כאן מה ראו על כהה להתרי מפרקסת או להחות על הראש דבר דאית ב"י מה"ת משום נבלה או אבמה"ח, בלי שום הכרה לעקור דבר זה, והדבר צע"ג לדעתו וזה יאיר עיני.

אחר כתבי כ"ז ראייתי קדוש א' מדבר בענין זה והוא הגה"ק בעל השיב משה בתשי' כ"ג ושם ביאר בארכיות גדול לדלדעת רשי"ו ורבאי" ז"ל מדין שחיטה גיסטרא פסולה, אלא כדי לישב שיטה זו שלא תהי נפרקת מכמה מקומות בש"ס, חידש לו דאן דרביה ס"ל דשוחט עוף מהללם"ס ידיעין, והקרא לא דיבר אלא משחיתת בקר וצאן, אין לנו קרא על פסול גיסטרא אלא בהמה ולא בעוף, ובזה מושבים כל הקושיות על שיטות רשי"ז ז"ל עי"ש שמוקלט דבר זה אף שלא נזכר בשום פוסק, כי מקום הניחו לו להתגדר בו. הנה יפה כתוב דכל מי שיש לו עינים לראות ולבד להבין ידע, דכל ההתקומות בדברי רשי"ז דלאו פסול שחיטה קאמיר הוא על חנס, אלא דמה שהמוציא הגה"ק ז"ל לחלק בזה בין לומר הוא זר, לא בלבד מפני דוחק העני בעצמו, אלא דחלילה לנו לומר דאין לנו שחיטה לעוף אלא מההלה, דاز ה' עוף שנפסל בשחיטה אין בו מלוקת כלל ההלכה שאין לוקין עליון. והרי תראה דהרמב"ם

של אחד כמושו שבתירוץ בתרא, הוא דאוריתא לפיכך אתיירוץ קמא דאיתיך בעוף קאי, מפרש עבד רבנן הרחקה ומפרש טעם הרחקה, אבל אתיירוץ בתרא דקאי על רובו של אחד כמושו, לא פירש מידי, ע"כ משום דס"ל דהא מדאוריתא בעין לכתה סימן שלם, וכן הבין הרוא"ש ז"ל לפרש דעת הר"ף ז"ל, דפסק קלשנא בתרא ולא כקמא משום דהני חרי לישנא בדרבן פלגי.

ושיטה זו היא מחויסרת הבנה לממי, לא בלבד שהוא דוחק גדול לומר דמשום דלא אתו למייעב רובא חד עבד הרחקה שישוחט לכתה ב' סימנים, דהא לפי דעת רשי ז"ל ע"כ מודה לך ל"ב דלכתה בעין שלם דהרי בחדי תנן במתניתן אחד בעוף ושנים בהמה, ולדעת רשי הוא מה"ת הרוי כבר עשו הרחקה שלא לעבד فهو מרוב, וכמ"ש אי גם זאת דרבנן אך עשו בעוף הרחקה להרחקה, ובפרט דלי"ז דכ"ל כוותי דבעין בעוף שחיטה ורידין דאייא הרחקה טובא לשוחוט שחיטה שלמה. למה לי הרחקהcoli האי, אלא דקשה אלישנא קמא כיון דאליז ומודה דרובו של אחד כמויו רוק בדיעבד, ושפיר מציא קאי לישנא דדיעבד במתניתן האיא, למה ימציא לא צורך דבעי ב' סימנים בעוף משום דבר שאין זכר לדעת הר"ף ז"ל פסקין כל"ק משום דבדרבנן אלילן לקולא, דהא דאלילן לקלוא בדרבן היינו שלא נאסר בדיעבד מכח ספק דלא עבדין וא"כ מהייכי תיתי דלא ניחוש לך לשוחוט לכתה ב' סימנים וצ"ע.

ב) שיטת הר"ר אושעיה שבתוס' لكمנו לי ע"ב ד"ה החליד המשיטו שם נצחה דס"ל דרוב הסימן הוא השיעור שחיטה לכתה הון בעוף והון בבהמה כי מדאוריתא אין חילוק בין לכתה דלייעבד דהוא ז"ל מפרש האבעי דשהה במעטות סימנים Mai דקאי אשוחט בסכך שאינו חד ושווה בחיתיכת מעוט בתרא של סימן הראשון בבהמה וקמסתפק דכיוון דבר חתק רבו הוה כנחתך כלו ומה שמוליך ומביא באוטו מעוט בתרא הוה כחותך ביד או ברוגל והוא שהי' בשחיטה בין סימן לסימן. מtopic דבורי מוכרכה דס"ל דמה"ת שעור דלכתה הון ברוב ורק מדרבן משום הרחקה בעין כלו וא"כ הון האי ישוחט מעוט בתרא כחותך ביד וברגל דאי מיה"ת בעין סימן שלם לכתה איך יעלה על הדעת דכל זמן שעוסק בשחיטה הסימן שהוא מוחיב לשוחטו מה"ת כלו ולא רובו בלבד שהי' בו משום שהי' וכחותך ביד או ברגל.

ולהא שיטה ג"כ קשה קושיות הנ"ל ועוד יותר דכיוון דגס הא דבעין סימן שלם הוא מצד הרחקה דרבנן איך עשו בעוף עוד הרחקה להרחקה לישנא קמא אם לא שנאמר דל"ק באמת הא דבעין סימן שלם הוא דאוריתא ולפ"ז פלגי הני תרתי לישנא בדאוריתא והאי דקמבעי בהחלה סימנים בעזה במעטות סימנים קמסתפק בהאי דינא אי סימן שלם בעין מה"ת או רק מדרבן.

ג) שיטה השלישית והיא המחויסרת היא שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דהכל מדאוריתא קאמר דבעין לכתה סימנים שלמים ובו שניות מה"ת דכן כתוב מפורש בפ"א מה"ש הלכ' ט' ז"ל, וכמה שיעור שחיטה ב' סימנים שהם הקנה והושט שחיטה המעלוה שיחתכו שניהם בין בבהמה ובין בעוף ולזה יתכוון השוחט וכי עכ"ל. וכן הוא דעת הר"ף ז"ל לפי גרסתינו עיי' בראי' ריש פרק השוחט. והני תרתי לישנא לא פליגי כלל אלא דשני דיעבד קתני במתניתן א' בעוף ורובו של אחד כמושו וע"ז كما אמר בעל מסדר

תראה בארכיות בסוגי" דז' סימנים אכשר בה רחמנא דר"ה במו שבארתי שם, וולת זאת לא מצאנו ידינו ורגלינו בביבהמ"ז. ובזה נבי נמי האי דקתני במשנה דף מ"ע"ד דשותה לשם הרים וכי' שהשתו פסולה, ופרק בגמרא פסולה אין זבח מותים לא, ורמנחו וכי' ומשמי הא דשחתה להר והא דשחת לגדא דחר. ויש לתמונה טובא דאייך קתני שחיטתו פסולה, וכן בשאר המשניות שם הא אין כאן שום פסול בשחיטה עצמה, ורק איסור מצ"א, ואסורה באכילה הוה ל"י למימר, ובפרט דתניתן כר"מ ס"ל דשא"ר שמה שחיטה, חז' מכסה"ד דכתיב אשר אילך, ואיך קורא להאי שחיטה שחיטה פסולה והוא תמייה גדולה אין עלי' יושב אחר אלא עפי' העוצתיינו דכל שחיטה שא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח ולכן קורא אותה שחיטה פסולה הגם שאינה נבלה לעין טומאה ולא לעין אישור אכילת נבלה, אבל אבמה"ח אכן זמן שמספרסת שחיטה פסולה דקתני היינו דאסורה באכילה, דשחיטה פסולה ונבלה תרי מיili נינה, כאשר נבואר אי"ה בעקרים הבאים דרך אחר שוחר ר"ע והודה לר' ישוב, בכל מקום דקתני שחיטה פסולה היינו נבלה, אבל קודם קודם חזרה לא, וכל המשניות דמקilton נסתמו אלא בא דר"ע קודם חזרה, لكن שפיר קתני לשון שחיטה פסולה ע"פ דאין בה משום נבלה. אבל אי גם איסור אבמה"ח לא הוה לא מצוי למתרני כלל האי לשנה דשחיטה פסולה. וזה ברור ואמת לאמתה של תורה.

ולפ"ז ר"מ ור"ש לשיטתייו פלגי בששא"ר דכבר כתבנו דל"ר"מ דס"ל קר' ישמיעאל גם בשחיטה מצוחה כל רק תיקון כמו נהירה לר"ע וא"כ מה דהרי אין בשחיטה מצוחה כל רק אכפת לו שדבר אחר גורם לה ביו שחיטה ראי' לאינה ראי' דמה אכפת לו שדבר אחר גורם לה איסור באכילה אבל לר"ש דכר"ע ס"ל דמצוחה אכן באזיבת חולין שנתחדשה כשנכנס לארץ וגם זאת נתחדש דשחיטה מתרת מיד קודם שתצא נשפה א"כ בששא"ר דלית בה מצוחה, ולית בה היתר זה להוציא מיד אבמה"ח, ס"ל דלא שיש אע"פ דמצחצת מן נבלות, כאשר גلتה התורה בשוחט את הטרפה דשחיטה מתרת מיד נבלה, אבל איסור אבמה"ח אית בה, ומש"ה מסחרר לי לר"ש דבמקרים דבעין שחיטה, שחיטה שאינה ראי' לא מקרי שחיטה, כיון דaina מתרת איסור אבמה"ח.

והנה רבנו הקדוש נראין לו דברי ר"מ באוא"ב ודבריו של ר"ש בכסה"ד כUMBRA בגמרא פ"ה ע"א, הר דיסובר כר"מ בסברתו, ורק בכסה"ד ס"ל קר"ש מדכתיב אשר אילך, ולפי העוצתיינו לכואורה תומו, דהרי רבינו קר"ע ס"ל, וכאשר באורנו בארככה בעיקר א'. ולדיידי' השחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח, ושהחיטה טרפה אינה מתרת מיד דלאו מצוחה היא, ולמה הי' על ששא"ר שם שחיטה אבל באמות לק"מ דנראין דבריו של ר"מ לרבי באוא"ב דקאמור בגמרא, היינו דינו ולא טumo כאשר תראה בבאור הסוגי' שם באררכיות עיי'ש היטב.

עיקר ד' שיעור השחיטה בבהמה ובווע'

בריש השוחט תנן השוחט אחד בעוף ושנים בבהמה שחיטתו כשרה, ורובו של אחד כמושו, ומפרש בגמרא דלשון דיעבד דנקט התנא או משום אחד בעוף דלכתה שנים בעין או משום רבו של אחד כמושו דלכתה בעין כלו, והנה יש בזה ג' שיטות:

א) שיטה רשי ז"ל דהא דבעי ב' סימנים בעוף לכתה לתירוץ קמא הוא רק הרחקה דרבנן, דחששו דלמא לא ATI למיעבד רובי דחד, אבל הא דלכתה בעין סימן שלם ורק בדיעבד רובי

פתחה

בביהס"ת אם נאמר דמ"מ איכא מצוה לכתלה שיבא מים גם בביבס"ת, הרי יהי' זאת מצוה בפני עצמה, גם בלי תכליתה לטהר הטמא, וזה א"א דהאי בבית מים יהי' כמו טהור הבא במים דין בו מצוה, משא"כ בחילצה ובכורים. דעתך מחות נינהו, דייצא בלי קריאה ונאמרה הקריאה רק למצוה. ולפ"ז נתקשה הגאנן שליט"א איך מצי הרמב"ם לחוק על האיסברא מבורתה, שאפלו היא מצוה אינה מצוה בעצם עשייתה, אלא כמו דעתה אתה לטהר הטמא השחיטה אתה ג"כ לטהר ולהקשיר הבע"ח, וכיון בשחיתות רוב ובעוף בסימן אחד כבר טהור וכשר מאכילה, מה מוסיף תח כח המעוט הנשאר שנאמר דמליצהו לכתלה יחתך עוד.

וחכם אחד חוראה לי, וטס' קידושין י"ג ע"א ד"ה האשה דשם בקרובן يولדת דaina לא להתר בetroitת קדשים וביאת מקדש דcen מבואר בשבועות ח' ע"א ذקריםות דילידת ודמצורע כלו באין לטהר ולא לכפר עיי"ש ברשי" וטס', ומ"מ איכא בהו לכתלה ודיעבד וכמש"כ התוס' קידושין הניל והשבתי לו דלק"מ, דשאני קרבנות דבעלמא מצוה איכא בהבותן לכון גם בנהני דבאן להקשר ולטהר נמי אית בהוא בעשייתן מצוה שייה"י יותר לרצון, והרי כמה עניינים בקדשים דains לא מצוה ולא לעכב, כמו שלא להזכיר פחות מל' יום, לשחות לכתלה בכל שרת לסוך על הקרבון, והקטרת אמורים, דכל אלו למצוה ולא לעכב נאמרו וכי נאמר ذקריםות يولדת ומוצרע אין לדקדק בכל אלו מפני שבאים להקשר. ובסביבנות הבאים לכפר הלא איכא סברת התוס' דכל שנטכפר בלאה"ה למה לי למייעבד יותר אלא ודאי ذקריםות שאנוי דבמקום אחר מצינו שבאים למצוה, لكن בכל מקום אית בהוא מצוה חז' מתכלין, משא"כ בטבילה טמאים דלא מצינו בשום מקום מצוה לטבול אלא לטהר טמאים, וממה שמצינו בכח"ג ביו"כ חמיש טבילות מים אין למדין, כי הוא לתוספת קדשות הים וקדשות כה"ג אבל לטבילה עצמה אין למדום מים שהוא מצוה, וכן סברת התוס' לגבי טבילה שיריה וקיימה וקשה ממילא מ"ש שחיטה.

ומתוך חומר קושי ז' תורה, איך צדקתי בדברי שתכתבתי בעקרים הקודמים, דברמת וזכחת לר"ע מצוה היא כשרוצה לאכול, ולא רק לתקן האיסור, ואדרבה ע"י מצות זביחה שנצטו עליה בטלת הנחרה ונעשה נבלה, כי הלא דנבלת ג"כ נתחשד ע"י ציווי השחיטה וכמו שהבאתי לעיל אשר מה"ט קאמר ר' ירמי' ביוםא דף ל"ד דלאו דנבלה איינו לאו מעיליא. נתחדש הלאו על הנחרה שהיתה עד עתה תיקון והקשר לבע"ח, ע"י מצות זביחה נתבטל האיסור ונקרה בשר נחרה נבלה, וא"כ איינו דומה לטבילה בטבילה לא היה מעולם תיקון אחר לטהר טמאים אלא ביתא מים, אבל כאן היה נחרה התקיקון, ורק ע"י מצות שחיטה בטלה. וקדמה השחיטה תחוללה להיות מצוה, ואח"כ נעשית התקיקו והקשר. ובני רחימי הרב מוויה עקיבא שיחי' הביא לדברי אלו ראי' נפלאה מגمرا סוכה נ"ג ע"ב דפיגי שם ר' ריבנן אי תקיעה ותרועה אהת הוא או תרתי נינהו, וקאמר בטעמא דרבנן דאמרו תרתי נינהו מדכתיב, ובהקהל את הקהיל תתקעו ולא תריעו, וא"ס"ד תקיעה ותרועה אחת הוא, א"כ פלא מזוה עביד, ופלגא לא עביד, ור"י האיסי לסימנא בעלמא הוא דאתא, ורבנן סימנא הוא ורחמנא שווי' מצוה. ופרש"ז ל' שמצוין להקהל בסימן זה ולא באחד עיי"ש, הרי מפורש דנינו דאין לתקיעה זו תכלית אחרת רק להקהל, אבל כיוון דעתך למייעבד סימן אחר להשיג האיסי תכלית ורחמנא קפיד דוקא אהאי סימנא מכל דעתך איכא בדבר, וא"כ הכא בשחיטה ממש דומה לה דחתם, והרי היה עד שנכנסו לארץ תיקון אחר דהינו נחרה, ורחמנא קפיד דוקא אשחיטה ע"כ משום דאיכא מצוה בדבר, ולגודל המצוה אסורה התורה הנחרה שהיתה התקיקו

הש"ס דמתניתין נקט לשון דיעבד או משום אחד בעוף או משום רשא"ב.

וג' שיטות אלו פליגי בהבנת דברי רב בברייתא דדרש כאשר צויתך מלמד שנצטו משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה דהרמב"ם ז"ל ורש"ז "ל מפרשיהם הא דנצטו על הושט ועל הקנה היינו לכתלה צריך לשחות قول וועל רוב אחד בעוף ורוב ב' בהמה היינו דיעבד אלא דרש"י הא דעל הושט ועל הקנה קאי אבהמה דכל שנים ובעוף כל אחד זה דוחק דהו"ל לפרש פל שנים בהמה ועל אחד בעוף אבל לרמב"ם הפירוש מרווח דין חילוק בלכתלה בין עוף לבהמה ובין דרש"י הכתוב ה' שם בראש הפרק דהרמב"ם דיליף עוף מהיקשא דבי' יצוד ציד היה או עוף ע"כ דשווין הוא עכ"פ בשחיטה ולכתלה, ולא פסק מהני תנאי דילפו עוף מהיקשא זאת תורה בהמה והעוף או ממה דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני הרי יצא מפורש דעוף בסימן אחד לכתלה סגי מושום דהני תנאי כולהו אליבא דר' ישמעאל אשר בارتוי לעיל, ואנו אין לנו אלא קרבי אליבא דר'יע, דכאשר צויתיך מלמד וכו', והאי הלכה הכוי מתפרשת ולכתלה בעין ב' סימנים שלמים בין בהמה ובין בעוף.

אבל לדעת הר"ר אושעיא ומדאוריתא אף לכתלה לא בעין רק רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, האילכה דקאמר רב' ה' מתפרשת, שנצטו משה על הושט ועל הקנה דהינו מוקם השחיטה, ולא פוקי בלבבו או זנבו ואזנו כדפרק בגמרא ריש השוחט, ועל השיעור כמה צריך לחתוך ולשוחט בהם מפרשת הלהלה רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, והוא עכ"פ שיעור דלכתלה.

והנה באמת הא יי בעין לכתלה כל הסימן או רק רוב תלוי בפלוגתת ר' ישמעאל ור'יע. דבאמת בדאוריתא לא מצינו חילוק בין לכתלה דיעבד באיסורא, אבל במצוות הלא כמו וכמה דברים נאמרו למצוה לכתלה ולא לעכב הן בקדשים והן בחולין כמו קריאה בחילצה, ואגד דלולב דנאמרו לכתלה ולא לעכב, וכן לר"ע דכאשר צויתיך למצזה נאמר ולא לתיקון הלאו, ושלא כריבצ"א בתוס' שבועות כ"ד, וכאש הארנו זהה בעקרים הקודמים, שפיר י"ל דמליצהו לכתלה בעין שני סימנים וגם שלמים, אבל לא לעכב דידייעד דסגי בروب ובעוף בסימן אחד, אבל לר"ש דין בשתיחה שום מצוה רק תיקון האיסור, לא שייך לחלק בין לכתלה לדיעבד. והרמב"ם ז"ל הלא מפורש אומר בראש ההלכה, דמצות עשה לשוחט מי שיריצה לאכול בשר והוא קר"ע ורב דמפרש אליבי' כאשר צויתיך דהלהה אתה למצוה לכתלה על ב' סימנים שלמים הן בהמה והן בעוף.

אליא דהגן האמתי בעל אור שמה על הרמב"ם שליט"א עורנו דבמצואה שאין אלא הכספי איסור אף למצואה מקרי מ"מ לא שייך בה לכתלה ודיעבד מדאורייתא כמו באיסור דכל מה לי להוסיף עוד, אתה אלא להקשר ולתקן וכל שנטקן דבר מה לי להוסיף עוד, וסביראו זו המוכרכות ומוסכמת אל השכל הישיר והփשוט, מבוראת בתוס' נדה דף ס"ו ע"ב ד"ה כל הרואין לבילה שהקשׁו שם למה לא נבעיא באית מים בבייס"ת לכתלה כמו דבעין בילה במנחה וקריאה בחילצה ובכורים ותרצוי ז"ל: דין סברא נגי' בטבילה שלא הקפידה תורה אלא שיטהר האדם, ואין לומר דלכתלה לבעי' דכיוון דבדייעבד טהור לכתלה נמי לא בעי', ותעללה לו בטבילה אבל בילה ומקרה בכורים וחילצה מצות נינהו, הילכך לכתלה לעיבוד עכ"ל וכונתם מבוארת דאע"ג בטבילה טמאים נמי מצוה היא דהרי בטבילה בזמןנה מצוה וمبرכין עלייה, אבל עיקרה אתה לטהר ומש"ה בשם מצוה תקרה. וכן כל שהשיג תכליתו ונטהר בלי' ביתא מים

עורף בצדואר הוא מקום השחיטה עין בחודשינו שם י"ט ע"ב ודינ' ע"י". ושהיה' וחלדה שניהם יש להם סמך בשוחט כאשר נראה ממנה דקאמר ר'ל לOLUMN דר' לע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חוץ שחוות לשונה, ופוסל בשוחט כשר אבל לגבי חלדה פסקינו כוותאי אלא כרב דבב' וכו' מוקומות כשר אבל לגבי חלדה גםenan דרשין זאת, דקרא חוץ שחוות דהוא רק גל"מ בעלמא דשחט משמע בגלו ולא בחלדה, וכן משמע מותוס' שם לע"ב ד"ה החlid דחלדה פסולה ממשום דברען שחיטה מפורעת. ובפרט דעתך פסול חלדה נראה דהוא מטעם דמסתמא לא מציא שחיט שפיר בלי דרשה או עיקור או שהי' כשתווב הסcin תחת העור, וכען שכתבו הראשונים גבי עיקור דביה' ג' דבשימים עקרים לא מציא שחיט בלי פסול ה"ג בחלדה י"ל וכן וקצת ראי' יש לה מהה לדלא נשנה בשום משנה האי פסול דחלדה רק דרך אגב הזיכרו לפולוגת ר' ישוב ור' דר' לע"ב ע"א ושם כתני באזה': שחיט את החושט ופסק את הגרגרת וכי או שהחליד הסcin תחת השני ופסקו. והנה פסק את הגרגרת דחלודה ר' אשונה היינו עיקור וכפרש"י שם אבל האי ופסקו דחלודה זו דהחליד את הסcin תחת השני ע"כ אין הכוונה דפסקו דרך דרשה או עיקור דא"כ היינו רשיא ולמה לי החליד א"ו דהאי ופסקו בשחיטה קאמר ומלהטה למעליה וא"כ למה נקט לשינה דמשתמע דפסק בדרשה או עיקור אי לאו להשמענו דפסול דחלדה הוא מטעם דמסתמא א"א שלא ידרוס או עיקור או ישחה. ועיין بما שכתבתי בהזאת במסנה דר' לע"ב ע"א. ושהי' נמי נתמעט מושחת דומי' חוץ דהוא בא"ג ולא בשתי פעמים ואם נctrיך הלכה לשוהי' הוא על שיעור שהי' ולkolא לדלא תימא דאפיילו שהי' מועטות, כל דחו פסולת, ועל תשיבנוadam מץ שחוט מושען דזומיא דחוץ בעינן הר' שם ליכא שהי' כל אין זאת קושי' דא"כ תקשה נילוף דומי' דחוץ דין בו אלא הולכה דשחיטה פסולה בהולכה והבהאה דין דומי' דחוץ, אלא דכל כי הני קושיות לך' מא אשר כתבתني לך' כמה פעמים דלעילם לא דריש חז"ל כסומה בארכבה, רק מה שמסתבר להם וראוי להזכיר בקרא. וכן בשחיטה מסתבר להם, דעתן שחיטה הוא הכרות סימני הצואר לא ע"י דרשה ועיקור שהוא זירות יתרה להמית מהר, וגם לא להיפך להשותות בחתיכה זו יותר מדי, ע"י שישחה בין סימון לסייעו, דניהם דבלי הפסקת השחיטה מציא מוליך וمبיא כל היום כלו, אין זאת פרcka לטעם הנ"ל, דכל אסור לו להפסיק בחתיכה מהו לו להוליך ולהביא יותר מכפי הצריך. ועיין بما שכתבתני על המשנה נפלח סcin והגביה דר' לע"ב ע"פ בהא סלקין דאפיילו להני ג' הגרמה שהי' וחלדה לא בעינן הללמ"ס. וא"כ איך פשיטה לי לש"ס לאמר דכל הני ה' הלכות שחיטה גمراה הנה, עד שמכוכיח מהה דשחיטה מן הצואר נמי גمرا.

אבל כאשר תדקך בפרש"י לOLUMN דר' ט"ו ע"א ד"ה כלחו תנינא תורה דרש"י ז"ל בעצמו הדר ב' ממה שכתב בריש השוחט, וכבר כתוב השטמי'ק בב"ק, דרש"י ז"ל היה כותב כמה מהדורות בפירושו על הש"ס, וארע כמה פעמים דבמ"א נשר פירשו של מהד"ק ובמקומות אחר תקנו דהדר ב' מני, וכן גם בעינן זה دقאנ הביא רשי' ז"ל על דרשה משנה דר' לע"א, דשחט והתייחס לר' אשיה' בב"א שלא הוליך והביא. ופלא דהרי שם כתני דשחיתתו כשרה, אלא דתלאו באם יש כמלה צואר בסcin אשר מזיא מצינן לדיק ה' א' בפחות מזה שחוות פסולה ולמה לא הביא רישיא דמשנה דחתתי את הר' אשיה' בב"א דפסולה. ועל עיקור הביא משנה לע"ב ע"א דפליגי ר' ישוב ור' דר' בשחט את הושט ופסק את הגרגרת דהיא עיקור ולמה מניח משנה דליעל דר' ט"ו ש"ב דשם כתני עיקר דין דעתך, דבכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה מפני שהן חונקיין

עד עתה. וכך אין זה דומה לטבילה דעיקורה לטהר ולתקון, ושא לא מצינו למיר דלמה הקפידה התורה דוקא אטיבלה במים, דמי יימר דআיכא תיקון אחר בעולם להוציא הטמא מטומאתו, משא"כ בשחיטה דידיינן, מתיקון נחרה שעדי עתה. וזה ראי' נפלאה לדברינו. ולפ"ז כל זאת לר"ע דנחרה היתה מכירתה במדבר אבל ר' שמעאל דס"ל דמעולם רק שחיטה היתה מורתת ומכרשת אין בשחיטה מצוחה רק תיקון כמו בטבילה ואין בה לכתלה ודיעבד וכל שרובו של סימון כשר בדיעבד ה"ה דלא עיי' לכתלה יותר מה"ת עכ"פ.

ולפסק הלכה חששו הופסיקים לכל השיטות ופסק המחבר ריש סימון כ"א קרמבל"ס דשחיטה המעליה שישחות שניהם בין בבחמה ובין בעוף ומ"מ פסק נמי כר' אוושעא בסימון כ"ג ס"ד דהשוחט בסיכון שאין חד ונתעכט בשיעור שהי' בשחיטת מועלות האחדו של סימון הראשון זו פסולה. ומתמה הדרישה מובא בט"ז ר' ס"א דלמה מתייר הטור לכתלה לשוחט בסcin שאין חד כיון דפסק קרמבל"ס דלכתלה גם בעוף בעין שני סימנים מה"ת עי"ש מה שנדרך הט"ז. ובמחייב'ת של הניגאנום כאן לא חשו لكمחים, דלפי דעתם היה להם להקשות יותר דאפיילו בדיעבד פסול גם בעוף דהיכן מצאו שהי' לכתלה ולא בדיעבד, אדם צריכין לשוחט לכתלה גם בעוף שני סימנים ממילא אית בי' שהי' גם בדיעבד לפסול, כמו לרשי' בשעה ממש בمعنى בתרא כיון לצריך לכתלה לשוחט כל הסימן שובי אית בי' שהי' לפסול אף בדיעבד. אבל לקושיותם אין שום התחלת כל כפי מה שבארנו דהני שיטות אינם מתקיימים גם יחד לדעת הרמב"ס דבעינן מה"ת לכתלה כל הסימנים אין מקום לשחיטה ר' הוועי' כנ"ל, אלא דין פסקינו כלום לחומרא אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דבסיכון שאין חד בעוף כשר לד"ה, דאי לרמב"ס דבמי' שחיטתה שני סימנים, אין כאן שהי' ואי להר' הוועי' דפוסל בשוהי' כה'גו' מו' משום דהוה כחוטך ביד וברגל, ע"כ דלא עיי' לכתלה כל הסימן ולא שנים בעוף אלא מפרש הולכה דעל הושט ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שנים בבחמה הוא השיעור דלכתלה ודוקא.

עיקר ה' פסולי שחיטה

שגור בפי בעלי התלמוד חמשה הלכות שחיטה שהי' וכו' וקראים הלכות מושום דכך נמסרו כן בהלמ"ס וכן אמרו בראש השוחט ותו שהי' וכו' מנ"ל אלא גمرا ה"ג גمرا. אלא דרש"י ז"ל כתוב שם דכלחו הללמ"ס לאו דוקא דיש מהן שכתבו, כגון רשי' כגן' נתמעט מושחת דהיאנו ומישך מבואר בגמרה, ומשי' כרשי' כגן' משום דעתך שהוא בסיכון פגום לדעת רשי' ז"ל נמי כתיב כמו דרשה דמণיעט נמי מושחת ולא וקרען ואשר תנן במשנה דלקמן חונקים, ופרש"י ז"ל שאין חותכין אלא קורען מפני הפגימות. ויש לתמונה טובא אם תרתת מהם מפורשים בקרא איך כללים יחד בהלכות שחיטה לאמר מהם רק מהלכה, הלא יש נפקותא ורבתא בזה אם הוא תושב"כ או תושבע"פ ואשר תראה לפניו. אלא דאיי אומר שאם תדקך תראה דכלחו כתיבי ולא בעין שום הלכה אפילו על אחת מהן. דהנה הגמורה הרי שחיטת שלא במקום שחיטה וכחוותך בידו או ברגלו הוה וכיון דין ידיעין דשחיתת סימני הצואר בעין וכמש"כ הרמב"ז ז"ל עה"ת דשחט מושעתו בלשח"ק כריתת סימני הצואר, ועד כמה הוא ושת וקנה. זאת לפין מליקה דאסרה תורה ממול עורף ולא עורף, ולעומת מול

פתחה

וכל הסוגי' שם אליבא דרי"ש איזא, ולידי' ודי הני הלכות שחייב רק הלהקה בעלמא נינחו, כי אין לשום הלהקה סמך בקרא דושחת שמתפרש מעצמו ומהיקש ידעין שיעורי שחיתות בהמה יעוף, ופשיטה דין לוקין על הלהקה צו זום ומכ"ש דין אמר דרוה נבללה לטמא כי הלהקה גופה לא לעניין טומאה נאמר, ולא דנבללה אצטריך לנוחר ומעker דליך שחיתה כלל - אלא אפילו לר"ע לדידי' אתה קרא דזוחבת כאשר צויתך לאמר שנצטויה משה על הל"ש, וכן שאמר רביו והוא אליבא דרי"ע (עיי' היטוב בערך א') הרי לפלא ייחסב שרבי הזכיר בהאי הלהקה דכאשר צויתיך על הושט ועל הקנה ורובי א' בעוף ורובי ב' בהמה, והשmitt מכל וכל הני הלכות שחיתה של השהי' וכו'. ורש"י צל' בגמרה שם ובפירשו עה"ת הרגיש בא' וכותב דלאו דוקא אלא דעתו על הלכות שחיתה וכן הרמב"ם צל' בפ"א כתוב לכל דיני שחיתה נאמרו למשה עפ' ונסמכו אקרא דזוחבת כאשר צויתיך, אבל מי לא יודה דברי בבריתא הוה ל' להזכיר עכ' בפירשו ובפרט דמה דמציך ושת קנה ושיעורן בהמה ובעוף אין זה הלכות שחיתה, שכן בנחירה נמי בעין ושת וקנה ומסתמא' בבהמה דנפש חיota ואחד בעוף דזוטר חיota כמש"כ רשי' ותוס' כמה פעמים במס' זו דגש נהירה בסוגים בעין - אלא דכבר כתבנו בערך ב' דלא' בין בשחיתה ובין בנחירה היה סגי במדבר בסימן אחד בין בעהמה ובין בעוף, דהרי בmittah תלייה מלטה, דהינו בmittah תוך מעל"ע כמו שביארנו שם, ורק כאשר נתהדר איסור נהירה ונצטויה על האזיבה בחולין ג'כ', נתהדר "ג' היתר מפרקשת שהיתה אסורה עד עתה, וכן הוצרך לקבוע שיעור שחיתה בעהמה ובעוף, כדי שנידע שהוא בטח ראוי' להמית מיד בשהי' מועטת, כי רק אז יש מקום להתייר מפרקשת כmeno, עי"ש היטוב, אמרו מעתה לכל זאת לגבי שיעור שחיתה דהוא הלהקה מוחדשת שניצרכנו לה עתה, אתה עתה הלהקה על פה, אבל בנני' ה' הלכות שחיתה, אם נאמר דעתה נאמרו כמו שיעור דאחד בעוף ושנים בעהמה, הרי במדבר בקדשים לא היו פסולים הני צורך לחדרם, ועל כן יפה אמר רבוי דכאשר צויתיך אתה רק על שיעור שחיתה בעהמה ובעוף שהוא הלהקה מוחדשת שנתחדשה עתה שנכנסו לארץ, ונאסר להם הנחירה והותר להם האזיבה בחוץ, ולא יכול מיד מהרמת תאות נפשם לבן הוציאו דהינו שיעור ב' סוגים בעהמה וסימן אחד בעוף, אבל יתר דיני שחיתה בקדאו קאו, ואי הני ה' דברים פסולים שחיתה, עכ' דכבר הנגנו במדבר עפ' תושבע"פ, ואין כאן צורך לחדרם, ואי לא נהגו במדבר מהיכי תיתני נימא דעתה נתוסף להם חומר בשחיטת חולין מה שלא ה' במדבר בקדשים.

אבל ה' אנק' ושמע דברי אמות המאים עני חכמים ומגלים סוד הטעוס בעין גдол הלהזה. והוא דכבר כתבנו לכל הני הלכות שחיתה כתובים דושחת ממעט דרשה ועiker וגם שהי' דושחת משמע ומשך ולא ודרש ולא עiker וגם בפעם אחת ולא בהפסקה. וכן ממעט חוץ לסוגים דהינו הגמורה, דאנו הכרת טמין הצואר מיל עורף בעין. וחילדה כבר מلتוי אמורה משות דמסתמא עלול לקלקל אם לא יהיה הסיכון מגולה והוא עיין עיקור של בה"ג שתכתבו צל' דעתמא פסול משום שלא מצי שחית שפיר. ואם תרצה גם חלדה ממעוותת כמו שהי' דזומי' דחץ בעין שהוא בגלי ובב"א, ודרכ' הלהקה ולא דרך דרשה ועiker. וא"כ אין לנו צורך לשום הלהקה לידע אלו, אלא דלולי הלהקה לא הינו פסולים שחיתה אלא בכולו או רובו בדרשה וכו', וכן שהי' בשחיטת הכל

- אלא ודאי דרש"י צל' המשמש הני משות דשם המדבר מכולו בדרשה או בעיקור דתהי' את הראש בב"א כולם בדרשה, ושחית במגל קציר ומגירה כלו בעיקור ואין זה בכלל הלכות שחיתה דהרי זה נוחר ומעker, ומקרא מלא דבר הכתוב ושחית ולא ודרש ולא עiker. אבל מקרה זה לא נדע רק אם כלו כך, אבל אם אכן ריבו בשחיתה רק מיעוט בפיסול באופן דעתקים ושחית דקרה דהאי מיעוט בפיסול שיגרום דתהי' כל השחיטה נידונית כנחרה, זאת לא שמענו מקרה רק מהלהקה. וכך מביא רש"י צל' אפסול דרשה סיפה דמתניתן דשחית והתי' את הראש דשם שמא לא ימלט שלא ולא דרכ' דרשה שחית אלא דמחמת קוצר הסכי' לא ימלט שלא דרכ' במקצת הסימנים וכן הביא על פסול עיקור, שחית את הושט ופסק את הרגשת, דתהי' דהatoms עכ' לא במגל קציר ומגירה מירי דא"כ איך שחית אחד ופסק אחד אלא ודאי בסכך פגום איינו עיקור רק מקצתו כmeno ועי"ש בתוס' ובמש"כ שם - ועכ"פ כאן מתרץ רש"י צל' שפיר דלכלון קרי לי' הלהקות שחיתה דגם דרשה ועיקור במקצת הסימנים א"א לפסל מקרה דושחת כל שחיתת רוב הסימנים בלי' דרשה ועיקור. ואפי' דרס ועiker במעוות קמא, לא מביעי' דלא הוא הוה פסלין השחיטה ממש זה לא אמר דתו אין כאן שחיתה, והוא אכן כנחירה, אלא דאפי' טרפה אפשר דלא הוה מכח הקרא, לויל דאתא הלהקה ופסלה לשחיטה מכל וכל כאשר תורה לפניו איה. וכך שפיר קרי להו לכולן הלכות שחיטה דרכ' מוהלה אנו יודעים דמעקבים השחיטה.

אלא דלפ"ז נצمح לנו קושי' חזקה עד מאי והוא, דהרי כלל גדול הוא בידינו לכל הלהקה דלא אתה לפרש ר"ל דבעלעה מתפרש הקרה אין לה אלא דין דברי סופרים שאין לוין עלייה, ומכ"ש דלא נאמר דהני פסולי שחיתה יהיו פסולין שחיתה כ"כ עד שתעשה נבלה והלא קרא דושחת שפיר מותפרש מעצמו כנ"ל ואთא הלהקה רק להוסיף איסור, דאפי' פסל במקצת השחיטה פסולת א"כ מלוקות וטומאת נבלה מנ"ל. והפרמ"ג צל' בפתחה לה"ש נתעורר לחזור על שاري הלהקות שחיתה חוץ מדרצה (ופלא דשכח עיקור דהו ג' כ' מפורש בקרא) אם יש להם דין תורה לעין ספקן וכדומה ופשיטה ל' דדין תורה ממש יש להם כמו דרשה ממש דאתא הלהקה לפרש הקרא - ותרי תיויה קחינהaca - חדא דגס על דרשה ועiker יש לחזור והיינו בדרש ועiker במקצת הסימנים כנו"ל, דזאת הוה תוספ' מהל' דלא ידענו מקרה, אלא בדרש ועiker כלו או רובו כנו"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונתקיים הקרה דושחת, ודל האי מקצת דרשה או עiker, ולול הלהקה בס מעשה טרפוות ליכא, דאי' לחצי חיota בלי' הא הלהקה דר' ישב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין לאמר דאתא הלהקה לפרש הקרא כיון דהקרא מותפרש מלאיו. ומה שמשים שם וצל' "והוא כל מבהמה ששחה או החליד וכדומה לוכה מה"ת דהני אגמרי' רחמנא לשמה שזה שונן שנאמר ל"ת כל נבלה הakin הוא" עכ' ודאי הלאו דלי' לת' כל נבלה הכתוב במ"ת בפ' וראה לאחר שנאסרה הנחירה על נוחר ומעker נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשר נחירה בלאו, וכאשר הארכנו בזה לעיל בעיקר א'. אבל לא אמר דכולל גם פסולי שחיתה במקצת סוגים מניין לנו.

ויתר תימא דלמן אמר הפרמ"ג דהלהקות שחיתה דהינו ה' דברים הפולסים שחיתה נאמרו לפרש הקרה בין לר"ש ובין לר"ע א"א לאמר כך, דלא ישמعال כלל לא אתא קרא דזוחבת על מחות שחיתה כל רקמושחת דכתיב בקדשים נדע גם בחולין ומכח היקש דזאת תורה הבהמה והעוף וכאשר צויתך קאי אקדשים הכל כמו שביארנו בערך א', לא מצינו שום הלהק' על האי ושחית, כי הכל ליפ' מקרה, דב' בעהמה וא' בעוף כאמור בראש השוחט

הছיזרו ע"י הכלל שקבל מר' יהושע, לכל שנפסלה בשחיטה נבלה. וכא"ג גם ר"ע ידע לדפסול בשחיטה נבלה, אבל היה סובר זהה לא נקרה פסול בשחיטה, משום דשיעור שני סימנים הלהקה מוחדשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ"ל, מ"מ ר' יהושע אמר כלל רצה לכלול גם פסול בשחיטה המוחדשת, דהיינו שני סימנים, ופליג אסבירה דר"ע לאמור כלל שנתחדשה הלהקה דבעינן שני סימנים בבהמה, שוב כלל שלא נעשה גם סימן השני בהקשר שחיטה, נפסלת בשחיטה מקרי ונבלה הוה כמו נחירה. כך הוא שיטתו של ר"ל. אבל ר' יהושע דהוא בר פלוגתי' בכ"מ, גם כאן דעת אחרת עמו. והוא דלית לי' סברת ר"ל דבנחתך ר' דריאה הקנה, דריאה כמוון דמנחא בדיקולא דמייא, ולאו דוקא רוב אלא גם בכל הקנה לית לי' סברא זו, ולאו דוקא הריה אלא אפילו הקנה עצמו איינו כמוון דמנחא בדיקולא, כאשר הוכחות זאת באורך בסוגי' שם. ומהאי טעמא מצי סבור דלכתלה בעין כל הסימנים בשחיטה, ורק אדייעבד סגי ברוב, והוא מן התורה, בכך מופרשת הלהקה על הקנה ועל הושט ר"ל כולם, ועל רוב אחד ורוב ב' הוא הדיעבד. וכך דאייכא תורה שחיטה על כל הסימן, שוב אי אפשר לאמור דמקצת בפיסול מפסיד השחיטה משום דליקא רובה, דהא שפיר מצטרף מייעוט בתרא לרובה. ופשיטה דבמדבר לא נפסל בקרבן בשליל מקצת נהירה שהיתה אז הקשר בחולין, אלא גם עתה אין בו משום מעשה טרופות כמו שביארנו לעיל, ורק בסימן אחד בפיסול איתן בי' משום מעשה טרופות, עתה מאחר שהנהירה נאסרה, ואפילו נחר השני לבסוף או לא נחר כלל, אלא המתין לה עד שמתה תוך מעלי"ע, מ"מ אסורה באכילה מצד שנתחדשה הלהקה דעתה בעין עכ"פ רוב ב' בבהמה להכשיר, אבל מיד טומאה נתהר. ולפי"ז ר"ע קודם זהרה היה סובר דסימן בפיסול לגמרי הוה טרפה, ובפיסול במקצת אפילו בשני סימנים כשר מה"ת לגמרי, משום דס"ל כלל מה שנתהדר עתה ע"י איסור נהירה ושיעור שחיתות שני סימנים הוא, דנירה גמורה נאסרה בלאו דלית כל נבלה, ונירה בסימן אחד נאסרה רק באכילה, כי מה שהייה כשר בקדשים במדבר לא מצי להיות עתה נבלה. וממילא פיסול במקצת הסימן אין כאן מקום כלל לאסור מה"ת אם לא שנאמר יש טרופות לחץ חיות אז היה מקום לאסור بواسטת מקצת פיסול, אבל מהיכי תיתי לאמר כן בili הכרת. עד שהছיזרו ר' ישבב ע"י הכלל שקיבל מר' יהושע, והוא דנירה במקצת הסימן גם במידת השחיטה בקדשים, ולא משום טרופות, אלא משום דא"א לנירה שתעשה שחיטה, ר"ל כלל מעשה טרופות בסימנים נהירה הוה, דמ"ש נקבות השטמן פסוקת הגנרגת, דכוין דנירה בחד סימן שני, ה"ה דנקה"ו נהירה מקרי, דהא לא בעין ומשך בנירה כמו בשחיטה, כי היכי דנאמר דנקב לא מקרי נהירה, כלל מעשה טרופות בסימנים נהירה מקרי, והאי קבלת דר' יהושע לאו מזבחת אשר צויתיך נצמחה, רק היא ישנה יותר ומקרה דושחת את בן הבקר דנאמר למצוות בקדשים, וגם אז הייתה נהירה פוסלת ר"ל כלל שנחרה במעטה טרופות בסימנים تو לא מתכוורת בשחיטה, דין נהירה נעשית שחיטה, כך הייתה מתפרקת מצות וחטט בקדשים בתושבע"פ. אמרו מעתה דעתה שנכנסו לארץ ונצטו גם על שחיטת חילין ממילא הנהירה פוסلت את השחיטה, כמו עד עתה בקדשים וכיוון דעתה בעין ב' סימנים בבהמה לשחיטה, ממילא גם בסימן השני פוסלת הנהירה את השחיטה.

והוא הסוד הגדול אשר רק הרמב"ם ז"ל היה משיגו במוה דס"ל נ Kirby"ו הוה נבלה מחייבים, והטעם בהזה דכוין דנקב הנהירה, ותו לא מצי להיות נשחתות. דבגרות נמי אין לנו טעם אחר, כי לויל את הוה מצי לשחות גם הגנרגת שלא במקומות חתק, דלית

בהתיקות הרבה עד שלא נשחתו רבים בפעם אחת, אבל בעשה כל הני במעטות הסימן באופן דאייכא כאן רוב סימנים חשובים שפיר דתהי השחיטה נפסלת משום האי מייעוט זאת לא ידענו מקרים. ולא מביע דלא הוה ידעינו דהשחיטה נפסלת בכך והוה כנחר וכן, אלא דגם איסורה בכלל לא הוה ידעינו בפיסול מקצת הסימנים לא בושט ולא בקנה. בקנה לא אפילו היה דורס ועוקר בשליש האמצעי באופן דבעת שפסק הרוב היה בدرسיה, דהרי תראה בהගרים שליש האמצעי כשרה כדאמרין ליקמן יט ע"א וכן הלכתא ומטעם דכוין דהנני ב' שלשים מצטרפין להיות שחיטה כשרה, לא מצטרף למעשה טרופות. אלא דשאני במקום שחיטה משלא במקומות שחיטה, כמו שכ' התוס' שם, אבל רק מטעם דהלהם"ס הוא דבמקומות שחיטה הוה פסול בשחיטה, ואמרין להיפך דאייכא כאן פסול בשחיטה, ואין כאן צירוף לשחיטה עי"ש בחידושי, הרי דלולי הלהקה דפסול במקצת השחיטה מקלקל את השחיטה גם טרופות לא היה במקצת הגנרגת אפילו בשליש אמצעי, ובוישט נמי אי אין טרופות לח"ח והוא הסברא החיצונה וכבר שחת הקנה ואפי' התחל לשחות בושט יש סברא לומר שלא איכפת לנו אי דורס ועוקר מקצת מן הוושט בשעת שחיטה דכךחא מעשה קחشب. ומ"ה בעין הלהקה שמקצת הסימנים בפיסול מפסידות השחיטה.

אלא דהא מלטא דאייכא דבעינן הלהקה על פיסול במקצת הסימנים, ולולי הלהקה אף כשר לאכילה הוה לאו ד"ה הוה, כי הוא פלוגתא רבתא בין ר' יהושע ור' ליל לממן דף ל"ב, וכמה פלוגותות שביניהם תלויות זהה. ולא אריך כאן בઆור כל הסוגי' דשם, ושאר הסוגיות המסתעפים וריך ראשין פרקים הראשונים כאן וממי שורחא לבוא עד תוכן הדברים לאורך ורוחב ועומק הענינים עיין בחידושי בסוגי' שם, ובסוגי' דף כ"ט ע"ב דפלוינו אי ישנה לשחיטה מתחלת ועד סוף ובסוגי' דמגרמת יט ע"א.

ותמציאות היוצא מכל הילן סוגיות דר' יהושע ור' ליל ישבו על מדוכה זו, لما יופסל פיסול במקצת הסימנים כנ"ל, וס"ל לר' ליל דעת מא דהא מלטא הוא משום כלל שנפסק רוב הסימן הוה כמוון דמנחא בדיקולא, ושיעור השחיטה באמת גם לכתלה אין אלא רוב סימנים וכדעת הר"ר אושע' שבתוס' שהבאתי בערך הקודם, כלל שhortech יותר מרוב הוה כחוותך ביד וברגל, וא"כ מי שדורס או עוקר-April רק במקצת הסימן הרי ליכא רוב הסימן בשחיטה כי מיעוט בתרא לא ייחס שחיטה כלל רק רוב הראשון, ולכן אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוב בשחיטה. ולפי"ז שלא במקומות הפיסול יכול לשחות שחיטה הוגנת ואין אלא טרפה ורק במקומות השחיטה נפסדת השחיטה דליקא רובה בשחיטה. ולפי דעת ר' ליל הא מלטא את לי' לר"ע גם קודם זהרה, דע"פ שהיה סובר דסימן אחד בשחיטה וסימן אחד בנירה מוציא מיד נבלה מ"מ היה מודה דב' סימנים רובן בשחיטה ורק מיעוט בפיסול או בעוף סימן א' רובו בשחיטה ומיעוטו בפיסול דנבלה הוה, דכוין דבמדבר בנירה והס' אחד בשחיטה ס"ל דטהרו מיד נבלה, משום דבמדבר היה מכשיר גם באכילה בקדשים, דכוין דבmittah תלי' מלטא אפשר להיות בשחיטה אחר הנהירה, כלל זמן שלא מות לא עשתה הנהירה פועלתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אז כיוון דנהירה לא נאסרה, וא"כ גם עתה שנאסרה הנהירה אינה אלא כטרפה שחחתה, אבל בשחתת במקצת פיסול גם במדבר היה הקרבן נפסל, דהרי לא נתקיים ושחת א' בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ"ל. ועיין בדף ל"ב בסוגי' שם דכתבות דבאמת גם זאת כלל שנחתך רוב הוה כמנחא בדיקולא ידעינו מוואי הלהקה כלל אפילו במקצת הסימן פוסל. ווי' ישבב

פתחה

יחדתי עיקר ממועד לביקורת הסיכון, מפני שהוא עניין סגור ומוסוגר בש"ס ופוסקים, והוא מכיון גדול בדייני שחיתות כידוע, ובברחבי חרבותי קוונטרס ממועד לבירור העניין הרם והנשא הלאה, הנקרה בשם „הלה למשה“ ומזה שיצא החיבור לאור עולם, ניטוש פל בזאת תופסת מרובה, שכן אמרתי לייחד כאן בفتוחת חבירי על חולין, עיקר בפני עצמו להאי דינא.

הנה בדיקת הסיכון לשחיתה לא נזכר לא במשנה ולא בברייתא, ואדרבה תנע במתניתין ט"ו ע"ב, ובכל שוחטין חז' מגיל קציר והמגירה, ואי סתם סיכון פסול לשחיתה איך מוציא דוקא אלו שהמה כליא אומנות עשוות פגימות על פניו כל החוד, כיון דגם בסתם סיכון העשי לחזוץ פטולה השחיטה. ומה שאמר בוגרא שם עיין מגירה שניינו, ע"כ אין הכוונה דבסיכון עיין מגיל קציר ומגירה שניינו, דהא לעומת מגיל יד דרישא קתני, וכן כתני בהדי שנים ציפרין, אלא דהש"ס מדיק דוקא פגימה עיין מגירה בעין דפסול. רוק ממירמא דר' חסדא אמרה בתרא שמעין לראשונה חיוב בדיקת הסיכון. ואופן שמעותו הוא נפלא מאד, באמרו מניין בדיקת הסיכון מה"ת שנאמר ושותם זהה, והוא קרא דכתיב בשאול המלך, והו"ל להקשות ע"ז דהאי דברי קבלה ולא דברי תורה הוא, ולא עוד אלא דעתך זה תוס' על דברי תורה, דבתרה כתיב רוק ושותט או זבחת ולא כתיב "בזה" ושאול הוסיף ושותטם "בזה" הרי דהתורה לא הקפידה על הסיכון לבדוק לא בתחלתו ולא בסוף, ורק שאול הקפיד מdadמר "בזה" ואיך קאמר דבדיקת סיכון הוא מה"ת, אבל לעומת זאת פריך להיפך, פשטייא כיון דכי נקב טרפה, ומישני עבי בדיקה לחכם אמרינו וכו', עד שלבסוף הסוגי מסיק דבעי בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל שלא בדק כן שחיתתו פטולה וכן הלכתא. וכי לא ישוטטם על המראה הנוראה הלאו, דכמה רחוק האי דינא בדיקת אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא לעcobא, מדינא דמתניתין דבל שוחטין חז' מגיל קציר והמגירה והשנים מפני שם חונקין.

אבל עשה אזך כאפרכסת ושמע איך יתפרשו המשנה והגמ' ומתוכם הרבה פסקי הרמב"ם ז"ל. כי רק הוא היחיד והמיוחד שבין הפסיקים אשר העמיק בשכלו האלקרי, להבini דברי חכמים והוציא מדבריהם סלת נקי, בירור ההלכה האמתית. ואני העני יגעתי גייעה רבה ונוראה, ובשבבי על מותאי ובהליךתי בביתין, בחצריך וברחוב העיר, בשעת אכילת מזוני, ובבדרי עם הבריות לא הסחתי דעתתי מעוניין, עד שהגעתי עד תכליתו כפי קט שכלי, ונוראות האורות שנגלו לי מן השם תליית בכל מקום שמשכנתاي נשאי למצוא האמת באזכות אבותי הקדושים נ"ע וזה הו"ג י"כ אחד מהענינים האלה. וזה החלilo בעזר הנוטן לעיר כת.

הנה בין לרשי"ג דעיקור דהכלות לשחיטה הוא שוחט בסיכון פגום, ובין להב"ג דלא מנה בהל"ש עיקור דסיכון פגום, לשינויים סיכון לא נזכר כלל. דלבב"ג כתבו התוס' דף ט' ע"א ד"ה כלחו דשותט בסיכון פגומה איינו שוחט אלא חונק لكن לא מנאם בהכלות לשחיטה, וכיון פגומה ינו שוחט את זאת, דמ"ש מדרסה דממושעת נמי מושחת ולא ודרס ומ"מ חשבם בין היל"ש. וגם לרשי"ג נתמעט מגיל קציר ומגירה מושחת ולא וחנק, וכגדתנן במתניתין מושום דהן חונקין וכפרשי"ג ז"ל שם דאין חותcin אלא קורעין, ולא נזכר פגימה כלל, ועיין בש"ת ק"ז בחת"ס י"ד סימן ט"ו שכתב שם בזוז הדברים ז"ל. אטו פגימה נאמרו למ"ס עיקור שרהיי נאמרו וכו'. וכיון דלא כלא לא קרא ולא הלכה על סיכון פגום, רק דבעין ושותט ולא וקורע ולא ודרס, לא הי' עליה על הדעת דבנعي בדיקת סיכון לעcob, דהרי כל שאינו מרגיש בשחיתתו שקרע רוק שהוליך והביא הסיכון בל עכבות דבר "ושחת" קריין בי' ואין "וקרע" רק כשהרגיש שקרע או

לן כמאן דמנחא בדיקולא. וזה שורש הפלוגתא דר"י ר"ל, בישנה לשחיתה מתחילה ועד סוף. עיין בסוגי בדרכינו באריכות דף כ"ט ע"ב. ولكن רבוי דקמפרש הקרה דכאשר צויתיך דעתך עתה מה שוי אליבא דר"ע, לא מצי אמר רק מה שנתהדר עתה מההלך' שחיתת חולין, והוא דבעין לכתלה ב' סימנים שלמים ובדיעבד סגי ברוב א' בעוף וברוב שניים בבהמה דבר שלא היה נהג עד עתה בקדשים, כי בקדשים בהמה הוא סגי בדיעבד בסימן אחד, ובעוף לא היה נהג שחיתתא כלל, אבל בפסולי שחיתה הנה בכולא סימנים והו במקצתם, לא נתחדש עתה דבר, ודינם כמו שהיה במדבר בקדשים, ולכן לא האקרים רבוי כאן. וכל המשניות דמקילתו נשנו כר"ע קודם חזרת, ולכן באוא"ב וכסח"ד, לא פטר אלא בנוחר ומעריך דלא שחתט כלל, אבל בפסולי שחיתה במקצת הסימנים, דאיןם אלא חומרא דרבנן לפסול, לא להקל אמרו לפטור מכסי אווא"ב, והשותט ונתנבללה בידו דקתני התם, היינו שמת עם גמר שחיטה ולא שנפסלה בשחיטה, ורק לאחר חזרה נשנה האי דינא, ועיין זהה שכתבת שבס בפ' אווא"ב ובפסקין הרמב"ס שם. דברים המכרים לפרש כן ותורה צמאונך.

וכל זאת אליבא דר"ע, דנירהה התחלה מכشرת במדבר, והשחיטה היתה מצוחה תחללה בקדשים ואח"כ גם בחולין, אבל לר' ישמעאל דמעולם לא הייתה נירה מכشرת רוק שחיתה, מAMILא דהשחיטה לאו מצוחה היא רק תיקון לאו דנבללה, גם אינה מתרת מיד איסור אבמה"ח, רק בmittah תלייא מלטה, כמו בנהירה לר"ע, ומAMILא דמאי היהת בב' סימנים וכדייף את ראש דCKERות, ומAMILא דגס לכתלה לא בעין יותר מרוב, ולא כל הסימנים ואשר תראה באמות מלשון הש"ס ריש השותט דקאמר שם אי מה בהמה ברוב שנים הרי דנקט רק רוב שניים גם לכתלה, ואע"ג דמאות ראש שכך הותז יל"פ, משום דגס ריש מקרי כבר הותז. דע"כ לאמר כן, דהרי בדאריותא א"א חלק בין לכתלה לדיעבד, וכיון דמקובל אצלנו דרובי כmorpho, ע"כ דהוא השיעור דלכתלה דהא אין בשחיטה מצוחה רק הקשר ותיקון בעלמא. ולכן לר' ישמעאל לא בעין שום קבלה או הלכה על פסולי שחיתה אפילו במקצת השחיטה, כמו שבઆנו לר"ל אליבא דר"ע. ואיפלו אם אמר דלי"ש נמי לאו מקרא ידע שיעור ומקומות השחיטה אלא מהלכה, מ"מ לא מהלכה הנשענת על הקרה דזוחת כאשר צויתיך דהאי קרא לא אתה לצוות מיידי, אלא מהלכה המפרשת קרא דזוחת את בן בברק כי שם איכא ציוו על השחיטה הנה בקדשים והו בחולין. ולידי" פשט ההלכה דעל השוטט ועל הקנה היינו מקום השחיטה, ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בבהמה היינו שיעור השחיטה לכתלה.

וראה עתה כי לרבי אליבא דר"ע דקסמן האי הלכה על הקרה דוחbatchת כאשר צויתיך, א"א לפרשא בעל השוטט ועל הקנה היינו לציין מקום השחיטה אתה, דהרי מקום השחיטה כבר ידענו מושחת דבקדים וכומו דכתבנו, דלא אתה ההלכה על שאר הכלות לשחיטה שכבר קבלו ע"כ במדבר במצווי דושחט, ה"ה וכש"כ דלא בעי עתה לציין מקום השחיטה דהוה קנה ושותט, אלא ע"כ דגס זאת על השיעור אתה דבעין לכתלה שני סימנים שלמים, הנה בבהמה והו בח"י ובעוף דעת עתה לא התחלה השחיטה נהוגה בח"י וועל. ומזה ג"כראי" לרמב"ס דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתלה, דאי בעוף סגי לכתלה בסימן אחד, מה חידש עתה דבעין ב' סימנים שלמים בבהמה כבר היה זאת כן בקדשים, אלא ודאי דקאי גםAufן להזכיר לכתלה ב' סמני' ודוק היטב כי הדברים אמתיים ועמוקים תליית".

בבדיקה סימנים, דיווכל לסמן דמסתמא שחיטת שפיר, אבל בשחתת שחיתה מצומצמת צריך ביקור להבחין אם הוא מוחזה או רובה ובודיקה כזו בעי חכם, ולעולם אסימנים קאי ופירוש זה מוכרח עי"ש בחודשי, ומעתה הרוי לפניך דחתת שחיטה מצומצמת בעלי הראות חכם אמר, אלאadam אריר דחתת שחיטה מצומצמת בעלי הראות לחכם, כי בדיקה כזו בעי הבחנה יתרה והבנת הלב, לע"ז קאמר לחדול בין הטמא והטהורה, בין נשחת חיזו או רבו של הסימן, ועיין מש"כ בזיה בפרק אלו טרפות דף מ"ד ע"ב. וזה דקמתרץ הש"ס על הקושי, דPsiṭṭaḥ דכי נקב טרפה, ולמה לי בדיקת סכין, ואם ירצה להיות בטוח מעצמו יודע שצורך לבדוק סכינו, ומה חידש לך ר"ח, ומתרץ דבבדיקה לחכם קאמרי, ר"ל דחידש לנו הרבה, דלא תלי הדבר באם נקב או לא בסכין, אם פגום או לא, אשר זה בעי חכם לראותו. כי להרגיש בפוגימה דקה הנרגשת ואינו אוגרת דבעי הבנת הלב והבחנה יתרה, צרך חכם. ועי"ז פריך דהרי האי בדיקה לחכם באמות אינה מעכבות, ואין בה אלא משום כבodo של חכם, כדאמר ר"י דלכתחלה היה הסcin שלם מכל פגום, אבל בדיעבד לית לנו בה, כי כה היתה דעת ר' יוחנן, וכאשר אבא אר, עי"ז משני מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, ר"ל לא תימא דהאי חיוב בדיקה על פוגימה דקה דבעי חכם הוא מדברי קבלה שהיה כן מאז, כי היכי דתקשה על ר"י דאמר לנו אלא סלסל בעלמא מפני כבodo של חכם דזה ליתא, אלא חומרא דרבנן הוא שהחמירו החכמים שאחר ר' יוחנן, וטמכוו אמקרה דשחטתם בזיה, אבל באמות מקומות דנא לא ה"ז בזיה פסול בפוגימה הנרגשת לחכם שאינה אוגרת ואיינה קורתא אלא בכתħallha. כך הוא הפירוש האמתית לדעת הבה"ג כפי הבנת הגאון ר"ץ חיות, וכן דעת הרמב"ם זל כדמות מהרבה פסקי בעינו זה וכאשר אבא אר.

דרהנה כבר הרأتي בעקרים הקודמים, דל"ע קודם חזרה לא ה"י בכל פסולי שחיטה דהינו בפסול במקצת הסמנים רק איסור מדברי סופרים שאין בו מלכות ולא טומאות נבלות, וה"ה דספקם לקולא כאשר ספק דרבנן, ולכן המשנה דשנית אליאב דר"ט קודם חזרה שפיר קאמרה דבעל שוחטין חזק מגל קצר והמגירה, ובבסטם סcin דאין בו אלא ספק פגום אם שחת בוחיטה ודאי כשרה דנינה מדרבנן ה"י פסול אם הייתה קורתא מקט חוטש, אבל כל שלא הרגיש שום עקבות דבר בשעת שחיטה וגם לא ראה במקום החתק שום היכר קריעה שפיר דמי ע"ג דיש פגימה בסכין, ומחייב"כ דלא דקדקו על פוגימה כ"ש שאינה אוגרת ואפי' בכתħallha לשחות בו, ולכן אין כאן מקום שלא נאסר בשום משנה או ברייתא בדיקת הסcin גם פסול פגימת הסcin אלא השוחט במגירה שאין בה שוחט אלא חונק, והוא ניכר בכולה מעשה, כי כן הוא עיקר מה"ת ואם ה"י פגום במקום אחד והרגיש או ניכר שמייעוט החוטש נקרו ה"י פסול מדרבנן אם לא אתה ההלכה על פיסול במקצת הסימנים, והאי והודה לו ר"ע ע"ב אחר רבי נתודע, כי לא בלבד הרבה משניות נשנו כר"ע קודם חזקה, אלא דהאי ברייתא דרבנן, דכאשר צויתיך דמלמד שניצווה משה וכו', ג"כ נשנית כר"ע קודם חזקה, כמו שביארנו במקומו בעקרים דלעיל, דמה"ט לא הזכיר רבינו הני חמשה הל"ש, וראה זה פלא כי מתווך הסוגי במקומה لكمון ל"ב ע"ב מוכח דגם אמוראי קדמאי עדיין לא ידעו מהאי חזקה דהדר ב"י ר"ע, או לא קבלוה דמסדר שם התירוצים על האי ורמנחו אלו טרפות וכו' תħallha תירוץ של רבא, תירוץ אחד שנדחה ואח"כ הדר ב"י רבא ואמר אלו אסורות כתני, ואח"כ מביא תירוץ מר"ל, דאמר כאן שחת במקום חתק וכו' וודחאוomi ארא"ל הכי, והא ארא"ל וכו', ואח"כ מסיק אלא ארא"ח בר' אבא אר"י, כאן קודם חזקה וכו', וכי לא ישתומים, אי ביבית

שנראה בתוך החתק איזו מקום שנקרע ולא נחתך. והרי הדבר מוכחה דכיוון דזה נקרה, "ושחת" וזה, "וקרע" ע"כ המועשים אינם שווים ונרגש או ניכר בין מעשה למעשה. ופלא תראה בלשון הע"ס דפרק פשיטה, כיון דכי נקב טרפה, ולא קאמר כיון דכי פגום טרפה, הרוי דפוגימת הסcin לא נזכר כלל בהלכה. ובלב אר"י נתעורר על דקדוק עצום הלאה. אבל עין בהගות הגאון רצ"ה חיוז זל שכتب וז"ל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עין ש"ס סימן יט סק"ד מה שכתוב בעטם בדיקת הסcin ממש דכתיב ושותם בזיה, ודחה הש"ז מכאן, דאם רינן דע"ז לא צרך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחכ"ת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפניות לשון ר"ח, בגין בדיקת הסcin מה"ת שנامر ושותם בזיה, משמע דלא הי לפניו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא היותר מסתבר), דה"ק בגمرا, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתמר, עכ"ל הגאון זל. וכונתו דמכך האי דקדוק דלא קאמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי קאמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם ירגשי שמנקב וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איו קרע שאינו חלק, שਮוכיח דשם לא נחתך רק נקרע דטרפה, ומילא מי שרצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו זל ברכה בסם ומלאות על השחיטה ודאי דצרך לבדוק את סcin תħallha, אבל לדריש מקרה לצריך לבדוק הסcin מהיכי תיתי ועי"ז משני דבעי בדיקה לחכם קאמריין. תירוץ זה לפי פירוש זה בקושית הש"ס צרך ביאור כמובן, גם מה דפרק אח"כ, והא אר"י לא אמרו להראות סcin אלא מפני כבodo אח"כ, ומ שני מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא הו, בגין מובן, דכיוון דאין בהוראת סcin לחכם אלא מפני כבodo של חכם, גם מדרבנן אין כאן חיוב ואיך קאמר ר"ח בגין בדיקת סcin וכו', אדם בדיקה לחכם קאמרי דאין אלו מפני כבodo של חכם, לא שיד' לשאול בגין, וגם לא לסמכו על הקרא. ועי"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מורי וכו' כי לא ידע דמבדברי קבלה לא ייפינן דינים חדשים, עי"י ב"ב ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה אתיא גיהה ודוק. אבל לדיעה דעת הרמב"ם זל דס"ל דמשום לתא דאיסורה נגעו בי, ולא משום כבodo של חכם זל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק הסcin שלו שחת בפה פגומה וכו' מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו פעם אחרה ותהיה פגומה ושחות ביה וכו' עכ"ל. והרבבה דיו נשפה לישיב דעת הרמב"ם ולהשווותה עם הנמורה דכאן עי"מ לח'ם שט ובעליהם ויתר אחרים, ובמחכ"ת הульו חספה בידם. אבל האמת יורה דרכו, דהנה הא דבעין הוראת סcin לחכם, או שיבדק הטענה קמי' חכם כלשונו הרמב"ם, הוא משום דגס פגימה דקה שאין בכחה לעקו נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבנן דסמכו זאת קרא דשאול דושחתחים בזיה, דלא די בשחתתם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרע, אלא דבעין גם "ביה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפוגימה אי מצי קרע או לא, דכל שהscin נקרו פגום, פסול השחיטה והוא מדרבנן. ולמצוא פגומה כזו, צריך הבנת הלב וטורח יתירא לכן צריך חכם או קמי' חכם, דלא סמכין בזיה על סטם טבח דלא דקדוק קרוא"י בבדיקה. ולא מפני כבodo של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שהה כדי ביקור מפרש הרמב"ם זל בפיהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמרו עליו דהרי בדף ס"י ע"א קאמר בגمرا, וכי לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' דטבח צריך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקארם אבוי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז זל לבודוק הסcin להראות לחכם. אבל אני כתבתי שם דהרמב"ם זל הי' מפרש דברי אבוי הכי, לא בבסטם שחיטה אפשר דלא בעי שום

פתחה

טריפות, כן ר"י לא אמר בה מידי, אלא הקשי' נתקשה בימי רבא, וربא ה' המתרץ הראשון ואחריו אחד מבני דורו, רצה להעMISS תירוץ מסוים ר"ל דהה מחלוקת בין מקום חתך לשלא במקום חתך וכאשר נדחה, דמהני תרי' ממורות א"א להמציא תירוץ זה כנ"ל, אמר רחוב"א תירוץ אליבא דר"י, ואמרבו בשםינו كانوا היה נתקשה קשי' זו בבית מדרשו של ר"י, אבל באותה זה אין אלא דרחב"א המצא תירוץ זה מותוק דברי ר"י המחולק עם ר"ל, בהא דמקום חתך ושלא במקומות חתך, וא"כ בימי ערך לא נתקבל עכ"פ חזורת ר"ע, ומילא לכל פסולין שחיטה במקצת הסימנים אינם לכל היוטר אלא מדרבן אסורים, ולכן שפיר אמר ר"י דלהראות סכךנו לחכם, שהוא על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת, דאיו בה אלה מפני כבודו של חכם, אבל לאחר אשר אמרו בא בתראי קיבל חזורת ר"ע, וקבעו כמסמורות נתועים לכל פיסול במקצת השחיטה נבלה כנחרה ממש, שוב החמיין בפגימה אפיו אינה אוגרת פסולת מדרבנן אף בדיעבד, כי סמכו אקרא דוחתטם בזה לפסול סכך פגום, אפיו אין בכך האי פגימה ליקרע כלל. ולהאי פגימה כדי להרגש בעי חכם מדינא כאשר ביארתי כל זאת בארכוה במקומה ומילא שוב הוה הוראת הסכךן לחכם עיקר הדין ומשום ליתא דאיסורה, ועל חכם טרח הפלתי ז"ל לישב דעת הרמב"ם ולומר דמאחר דתקנו ח"ל להראות סכךין לחכם מפני כבודו של חכם, הטבח שעובר ע"ז, נעשה האי עבריה לשטן לו, שייעבור על הפגימה בבלי דעת, כי בפרטאות כאלו, א"א לישב חומר עצום כזה, אלא אפיו הינו רוצים לקבל התוכחות הללו לאמת, הרי הוא נפרק ממה שנתנו הרמב"ם טעם, שאין מראין סכך להחכם בי"ט, שמא ימצענה פגום וישחינה במשחאת שלא, עיין עוד לפחות בזאת, ולפי תירוץ של הפלתי, لما ניחוש כאן מאחר שעשה כתיקון חכמים להראות הסכךן לחכם, ומה בין בדיקה שבודק לעצמו ב ביתו, לבודקה שבדק בפניהם החכם, עכ"כ היכן לו סכך בדוק בעי"ט כמובן, והוא תשובה נחיתת לדבריו אלא ודאי בורר ממש, לדעת הרמב"ם, איקא חשש דבדיקה בין עצמו ה'י בהעbara בعلמא, ומהני רק על פגימה האוגרת, והוא עתה אחר חזורת ר"ע חש פסול דאוריתא שמא יקרע משחו בשוט, ובדיקה לפני חכם תה'י על פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, שהיא פסולת עכ"פ מדרבנן אחריו אשר סמכו אקרא דוחתטם בזה דבעינן סכך שלם שאינה פגום כלל, והוא חומרא שעדיין לא נגגו בה בימי ר' יוחנן כנ"ל וזה ברור. בס"ד, ועיין בחודשנו דף ג' ע"ב ד"ה גמור' אבי לא אמר קר"א, ותמצא עונגה.

ועפ"י הדברים האלה בארתי השיטות בסוגי' דשם, והמה שיטת הרשב"א והרא"ש והעור בדעת הר"ף מצד אחד, ושיטת הרא"ה והרמב"ם ז"ל שהמה אוזל בחד שיטה מצד שני, ודלא כב"י דסובר דהרבב"ם כרשב"א, כי זה ליתא דהרי הרשב"א פסק מהני אמרו אי דחלקו אר"ח, ורמב"ם ורא"ה ז"ל פסקו קר"ח, דחירות הצפורה דהינו הרגת הצפורה פסול בסכך, אפיו אינה אוגרת כלל, אלא זה מדרבנן דעתו ז"ל על סכך פגום עע"ג דין בכו לעkor השיט, סמכותו אקרא דוחתטם בזה, ואזת אחר שקבלו החזרה דר"ע דפיסול במקצת הסימנים נבלה מה"ת הוה עי"ש בארכות ולא הראשונים כאן רק הני פסקי הרמב"ם ז"ל המיעדים כולם עדות המכונות ע"ז דפגימה כ"ש אינה פסולת אלא מדרבנן.

א') הרמב"ם בפ"א הט"ו וט"ז כתוב ז"ל. היה התלם הזה מרוח אחת לא ישנות בה ואם שחתך דרכ' הרוח שאין הפגימה נכרת בה שחייתה כשרה. כיצד שבדק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגום וכו', עכ"ל. בפסק הלהה נלאו כל אנשי חיל למוצא ידים ורגלים, דהרא"ש

מדרשו של ר"י ור"ל ה' מקשין האי סטיירת המשניות מן והודה לו ר"ע על משנה דאלו טריפות נקה'ו ופסה'ג, ה' לבעל מסדר הש"ס לסדר תחלה תירוצים של ר"י ור"ל אמרו אי קדמאי ולבסוף תירוץ של Baba Amora בתרא, כדרכו בכל הש"ס, ולא עוד אלא דהש"ס מדחה דר"ל מעולם לא ה' מתרץ קושי' ז', דהרי אר"ל שחתט את הינה ואה"כ נקבת הריה וכו' ועיין ברא"ש של' ולא ידעינו ה' אהרוןיתא ואיזין לחומרא, ועיין בהגחות מהרש"ש שתמה ע"ז דההדר ב' מחדא דכעין זה לא מיצין בש"ס, אבל כתוב דממה שאמור הש"ס, אלא ארחב"א אר"י, כאן קודם חזרה וכו', ר"ל בזה דמעולם לא ה' ר"ל מתרץ כלום אלא ר"י מתרץ עי"ש, ומוי לא יבין כי דבר זה עוד יותר דוחק מדברי הרא"ש, דמן"ל הש"ס הא, דר"ל מעולם לא תירץ כנ"ל, דלמה לא נדחה האי מירא דשחתת הינה ואה"כ נקבת הריה וכו', קמיה האי מימרא דמתרץ בין מקום חתך לשלא במקומות חתך, הרי מסתבר דלא נקבת הריה בין סימן לסייעו, לית לנו כוותי', הרי מסתבר דלא אמרה כל או דהדר בה והכלכתה, הן אמת דכפי שכתב הרשב"א ז"ל דלא נקבת העצמו ע"ז מודים דהוהCMDMB'ד, לא קשה זאת אבל אז יותר תמורה למה הביא כל האי מירא דוחות תירוץ של ר"ל, דבלאי'ה הוליל', כיון דנספק הינה, מה לי מקום חתך ומה לי שאלה במקומות חתך, אם דבר זה פשוט כ"ב, עד שאנו אומרים דאפיו מאן דחולק אדינא דנקבת הריה בין סימן, אבל בסימן עצמו מודה גם הוא דר"י דכאן קודם חזרה וכו' לאו ר"י בעצמו אמרו אלא רחוב"א ממשמי', וגם זאת רק בלשון „אללא“ לאחר שדחה דר"ל לא תירץ מיד ואמ ביבמ"ד של ר"י נתקשה קושי' ז' דורמיןונו וכו' ור"י ה' מתרץ בזאת ר' יוחנן, וזה ה' צrisk להעמיד דבריו בראשא, ולא לסדרו לבסוף ובדר"ל אלא ארחב"א אר"י וכו', אבל עיון לקמן בחדושנו שפירושו הסוגי' לדעת הרמב"ם, כי ר"ל רצה למצוא טעם להאי הלכה דר' ישוב, דאפיו שחת הרוב בהח嗣 השחיטה, פסול מקצת בדרשה או בעיקר לשעות נבלה וכוכלה נחרה, וקאמר משום דהאי מיעוט בפיסול מctrף להשלמת הרוב, דמייעוט דמייעוט CMDMB'ד ותו לא איצטיך לשחות אפיו לכתילה לא, רובא הוה CMDMB'ד ותו לא איצטיך לשחות אפיו לכתילה לא, וכשיות ר' אושיעיא בתוס' ל' ע"ב ד"ה החליד, וא"כ ע"כ המשירות אמרו ר"ל, כי תלויות זו בזו, כי רק מכח דס"ל דאחר פסיקות רוב הסימן הרי הוא CMDMB'ד, מצא אמר האי טעם של ההקל', ומה מקצת הסימן במייעוט קמא בפיסול פסולת את השחיטה, אבל בזאת לא מתרץ הקשי' מפסה'ג דקתני נמי בין הטופות דמה"ט גופא הוה לי' ליחסוב לנבלה כיון CMDMB'ד,תו לא מצינו שחות הרוי ע"כ דר"ל מעולם לא אמר מלתי' כדי לישוב המשינה קר"ע לאחר שהודה, אלא כדי ליתן טעם ל渴בלת ר' ישוב, וע"ז Kammer אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חזרה כאן לאחר חזרה ומשנה לא זהה ממקומה, הנה גם זאת אינם דברי ר' יוחנן, אלא ר' חי בא' למד תירוץ זה, כמה דר"י מחולק ה' עס ר"ל, על מה דאמר חלק בין מקום חתך לשלא במקומות חתך בפיסול במקצת השיט, דר"י לית לי' CMDMB'ד לא הריה ולא הסימן עצמו, ולכן מצטרף מייעוט בתראי להשלמת הרוב, אבל חתך דלכתחילה בעינן לשחות הסימנים כולם, ומילא דגס במקומות סובר בטעמא דהאי הלכה, דכל שנעשה לשחיטה מתחילה ואפיו רק נקב בשוט, הוה נחרה מתחילה ועד סוף, ומתני' דלאו טריפות ועד סוף, וה'ה לנחרה מתחילה ועד סוף, ומתני' דלאו טריפות קר"ע את' דלית לי' האי הלכה דר' ישוב, זאת אמר ר"י ור"ח בא' הוסיף מדיל'י' דממייא לאחר שבמיוי' כבר נתקבל האי חזרה דהדר ב' ר"ע צ"ל דמשנה לא זהה ממקומה כמו שהיתה שוני' קודם חזרה, אבל כמו דר"ל לא אמר תירוץ על קושי' הש"ס мало

וה"ה אם הסcinן מלא פגימות כלו דמ"ש, ודין דב"ה דשותם במגל קצר דרך הליכתו דתהור מיידי טומאה ליתא לדין כיון דמגל קצר עכ"פ נרגשות הפגימות גם בהולכה, והוא לי' שוחט בסcinן פגום דזהה נבלה מדרבנן, ולכן לא מצי הרמב"ס מיתתי האידי. וראה איך הרחוננו פירוש מרוחם בגרמא לדעת הרמב"ס ז"ל, ולא הוצרכנו לדוחק פרשי' ז"ל שמחلك בין פגימות דמגל קצר ובין האידי דמסוכסת, כי כל דברי רש"י ז"ל וראשוניםanza בזה דוחק אחר דוחק כמו שבארנו שם בסוגי' ודוק'.

ב') הרמב"ס פ"ד הי"ד ז"ל: ישראל מומר לעבירה מן העבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וצריך ישראלי כשר לבדוק את הסcinן ואיה' יתננה למומר זה לשוחט בה מפני שוחזתו שאינו טורח לבדוק, ואם הוא מומר לע"ז וכוי' הרי הוא בעכו"ם ושחיטתו נבלה. הלכי ט"ו, מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן העבירות של תורה הרי זה שוחט בין לו לבין עצמו, אם היה מומחה שאינו מניה דבר המותר ואוכל דבר אסור, שזו חזקה על כל ישראל ואפיקו הרשעים שבהם, עכ"ל הזחוב והמוזוק שבעתים בכל מלאה בלי חסר יותר, ובכל זאת אין יוצא ואין בא בשתי הלוות אלו כאשר אבאר בזה. א') אכן מחייב בבדיקה סcinן ונוטן לו לכל מומר אפיקו לעבירה קלה מנבלה דלא חדש על נבלה כלל, ורבא מרא דהאי שמעתה לא דבר רק מומר אוכל נבות, ולא מומר לשאר שעבירות. ב') ולעומת האידי חומרה שמחמיר להצrix בודק scinן ונוטן לו גם למומר לכל, מקל בפסול לעדות, זהינו באינו מומר ומוחזק בכך רק שעבר פעמי' אחת ואפיקו אוכל נבות, דשותם בין לו לבין עצמו, ואף בודק scinן ונוטן לו לא בעי, דכאן מדייק דרבא דוקא מומר קאמיר ולא חדש ע"י פעם אחת ואוכל נבות דקאמיר רבא אינו מדייק לומר דדוקא נבות ולא אישור אחר. ג') בגמרה אמרו בטעמא דהאי היתרא דמותר לאכול משחיתת מומר ולא חישין לקלוק בשחיטה דלא שבך היתרא ואכל איסורה, ומ"מ בדיקת scinן ונוטן לו בעי, משום דמיirth לא טרחת. אבל הרמב"ס בחלוקת הראשונה במומר לא האיך האידי טעמא, דלא שבך היתרא, ובחלוקת השני זהינו בפסול לעדות דאין אלא חדש, אשר לפי דעת הרמב"ס אפיקו בחשוד לנבות לא בעי בדיקת scinן כתוב הטעם דלא שבך היתרא אכל איסורה וכן הרי לא צורך הוא דהרי אפיקו בדיקת scinן דלא שייך בי' האידי טעמא, נמי לא בעי ע"ז לא אמר לנו שום טעם דלמה לא בעי בדיקת scinן עכ"פ לחשוד לנבות. ד') בדחשוד לעבירות דה'ינו עבר פ"א יכול הרמב"ס כל העבירות ואפיקו ע"ז ושבת דגש בע"ז ושבת בעין דוקא מומר, וכאשר כתוב כן בפי' בחלוקת ראשונה דנקט מומר לע"ז או מחלל שבת בפרהשי' ועכ"ב דוקא מומר קאמיר Adams לא זו דוקא הויל' האידי בחלוקת שנייה בעבירה במגל לעבירה מן העבירות דדוקא בשאר עבירות, אבל בע"ז ומחלל שבת שחיתתו נבלה, וזה סתירה גלו'י' למש"כ הרמב"ס בפיהם' ש' על המשנה דשותם בשבת שכתב שם שאם היה מיד כעשה חברה או עכ"פ בתחלת החיתה נעשה מחלל שבת, ושוב הגמר שחיתה פסולה הויה, הרי דגש בפ"א דיננו כומר לפסול את השחיטה. ה') עוד הקשו עליו מתוספתא מפורשת דברדו לו גדיי או שנגנו בו עין דריש' וש"ך סיינו ב' מה שנדחקו. ובאמת יפה כתוב הפלתי דהרמב"ס השמייט מה"ט נגנו בו ולא כתוב רק שנאבדו, אבל מש"כ וכי מושום התוספתא לא הייתה מקובלת אצלנו וכו', וכי הוא זה אשר יבין אית' זאת, דהרמב"ס לא היה מקובל התוספתא ומה חדש דין לצריך בבדיקה scinן נגד תוספתא מפורשת. ובכל אלו החומרות שפכו הראשונים וגם האחוריונים דיו הרבה, אבל כל בעל שכל ישר עכ' מוכרח להזודות כי אין ממש בתירוציהם ובמקומם אריך לשטור את דבריהם. ובפרט

ז' לתמה כיון שהגימה זקופה מצד אחד, איך אפשר שלא תרגיש אכבעו כשהוא יורדת לתוכה, והמעו"ט הלץ بعد הרמב"ס לאמר דכוונו דאין הגימה קורעת בירידתו, אבל ודאי נרגשת להבודק, ומ"כ הרמב"ס ולא תרגיש ההינו גימה הקורעת.ומי הוא זה אשר יקבל דוחק גדול ונורא זהה בלשון הרמב"ס ז"ל שהיה לשון ערומים. אבל חוץ מהה קשה עליו הלח"מ, דלמה לא מחלוקת הרמב"ס בין פגימה אחת להרבה כמו שמחליך בוגרא, ותירץ דס"ל להרמב"ס דכל שאינה נרגשת בהליכתו הו"ל מגל קצר שב"ה מכשירין לקמן במשנה י"ח ע"א בשחת דרכ' הליכתו וניהו דשם בוגרא קאמר דרכ' לעניין טומאה מכשירין ולא לעניין אכילה הרי תראה דרמב"ס לא הביא דין זה בהלכות אבה"ט, ועכ"ב ס"ל דלא קיימת מסקנא הכי, ודלא כפרש' ז"ל שם, והגمرا וברייתא דהכא דקאמיר דבחרבה נידון מגירה הכל כב"ש ודלא ההלכתא.

ויאמר נא המעין וכי נחיא לי' לרמב"ס לתלות ב' בוקי סרקי דברים שאסור לשומעם, דבריתא וסקלא וטר' סתמא בוגרא אזלא אליבא דב"ש, במקומות דכלל גדול בידינו דב"ש במקומות ב' איינו משנה, ולא עוד אלא דלא הביא דין דמתניתן דמגלא קוצר דרכ' הליכתו ב' מכשירין, וסמך על מה דהביא האידי דיא נסוכסת דמבדבר רק מפגימה אחת, ומזה נדע דאין חילוק בין שמי' שיז' באה' ר' דהבריתא מחלוקת הכי בפירוש, במה דאמרה סcinן שיש בה פגימות הרבה תידון מגירה,ומי הוא זה אשר יכול לסבול דוחקים כאלו.

אבל לפי הצעתינו פסק הרמב"ס הלאה מודוקדק ומכוון להלכה ביל שום דוחק דהאי משנה דב"ה וב"ש ג"כ אליבא דר"ע קודם חזיה נשנית וכון הבריתא דת"ר ולכן שם במשנה קתני במגל קצר פגימותיה קורען מצ"א והוא שחת לצד השני באופן שידעו שלא נקרו הטעמים מ"מ גרו ז"ל לאסור באכילה אבל טומאה לא גזרו. ועכ"ז קתנו בבריתא דזה דוקא בפוגימות הרבה דיא נסוכסת דר' פיסול אס שחת דרכ' הבאות והו נבלה גמורה, لكن גרו בה גם בהליכתו אותו הבאה לעשותו מגירה לאסור לב' באכילה ולב"ש גם לטומאה לנבלה מדרבנן, אבל בפוגימה אחת דין, בזה אלא פיסול במקצת הסימנים, זהה גופי לא הוא רק פיסול מדרבנן כמו שבארנו למעלה, לא גרו הולכה אותו הבאה, והש"ס מתחלת לא ידע דמוהליך ולא הביא מיררי, لكن נתקשה מ"ש פגימה אחת מפוגימות הרבה דהרי גם פגימה אחת דקורע רק מקצת הסימן נמי פסולה השחיטה עכ"פ מדרבנן ועכ"ז משני דכהוליך ולא הביא אז ליכא חשש שנקרע באמות, אלא דראי לגוזר הולכה אותו הבאה, ולא גזר רק בפוגימות רבות במגל קצר, אבל לא בפוגימה אחת. אולם כל זאת קודם שקבלו חזרת י"ע אבל אחר שקבלו החזרה הרי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה קורעת השחיטה ומטעמה מדרבנן, א'כ דיא נא במגל קצר דמתניתין נפל בבירא מכל וכל דהרי הני פגימות עכ"פ שאינן קורען דרכ' הליכתן, אבל נרגשות מהה כל סcinן שפנו בהרגשה פסול את השחיטה ומס לעניין טומאה דלא חלקו ז"ל בגזרה זו כדי לחזקה ועשאו כפסול בשחיטה דאוריתא. ולכן לדין יש לנו נדו חדש דין דין סcinן שיש בו פגימה הנרגשת בהבאת ולא בהולכת הצפון. ובזה ודאי אין חילוק בין פגימות הרבה להגימה אחת דביבוב'כ אין בהם כדי לעkor לא בהלכה ולא בהבאה ואין כאן רק דוחש בscinן פגום פגימות שאינן אוגרות, וכיון דחיזין דפגימה האוגרת בהולכה ולא בהבאה התירה הבריתא בשחת הולכה בלא הבאה ה"ה לדידין דלא מקרי שחת בסין פגום כיון דיאנו מרגיש הגימה בהליכתו, ולכן שחיתתו כשרה, אבל בשחת בהבאה שחיתתו פסולה ומדרבנן דפגימה הנרגשת ואינו אוגרת אין בה אלא פסל שחיתה דרבנן.

פתחה

ומושום לתא דעתך. ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשותט בשbeta. וא"כ מי שرك פעם אחת עבר הרי ספק שהוא תשובה וא"כ עכ"פ בדייעד שחתוט מותר הנשחת וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתחה לשחותו. ומה שכתב הרמב"ם בפיהמ"שadam שחתוט בשבת במידת הוה שחיטה פסולה לק"מ, דהתמס בשבת עצמו שחח וליכא למימר שהוא תשובה לכך שחיטתו פסולה ומדרבנן אבל אי שחח ביום שלאחריו באמת כשרה דשמא עשה תשובה כל זמן שאיןנו מוחזק למחל שבת. ועתה נבא לחלוקת השני' במאי שהיה פסול לעדות מלחמת עבירה מן העבריות כתוב דשותט בין לבין עצמו אף בלא בדיקת סכך. והטעם לניל', אמנם מאחר דaicא עבירות חמורות מנבלות וגם לנבלות עצמו דהרי הרמב"ם כולל הכל, א"כ ניוו דלענין בדיקת סcin על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הוא אונבלות DAORIYTIA, וא"כ לא יבדוק כלל הסcin וגם יקלקל בשחיטה עצמה, וכן הוצרך לטעם דלא מותר ואוכל דבר אישור. וככתוב במקתק לשונו הזחוב זהה חזקה על כל ישראל אפיקו הרשעים שביהם לדולי דaicא חזקה אלימתו על זה, הרי הוא ספק DAORIYTIA, דשמא לא עשה תשובה, אז ישחות בלא בדיקת סcin כל, גם לא ישגיח לשחות כהוגו, וכן בעינן כאן חזקה דלא שבק היתרא ואכל איסורה, וכי האיטם גם ארישא דמתיר לעיל גס במומר לנבלות בבדיקה סcin, ולא ניחוש לפסולי שחיטה אלא דמתמיון לכתוב האיט טעם לבסוף, מושום_DACTRICK לכל שתי הحلכות. והא דלא בעי בחשוד אפיקו לנבלות בדיקת סcin אינו מה"ט שלא שבק היתרא והרי מתרח לא טרח לבדוק, אלא מושום דבחשוד אין כאן חזקה שלא יבודוק שפיר, והרי לעיל בחולקה ראשונה כבר כתוב דבודק במי חזקתו שאינו טרוח עי בבדיקה סcin, והאי אין בו חזקתו אין טורת, רק ספק ובבדיקה סcin זו שהוא מושום פגימה דרבנן די בשאיין כאן חזקה שאינו טורת, רק ספק, דהוה ס"ס בדרבן דאך לכתחה אין לחוש.

ולכן באבדו לו גדיו השמייט הרמב"ם נגנוו וכמש"כ הפלתי, אבל מהתוספתא לך"מ על הרמב"ם, דגש היא נשנית קודם שקבלו חזרת ר"ע, דכל פסול בשחיטה נבלה, אז לא היה האי בבדיקה חכם אבשרה ואוטופרא אצרכטה לעכב עכ"פ, ומשנה לא זהה מקומה, ועיין בمبוא התלמוד דגש בברייתא שיק לאמר משנה לא זהה ממוקמה ומה"ט לך"מ מה דהקשה בהגנות ק"ז רעך"א ז"ל על יוז"ד סיון ל"ג דאיך פסק הרמב"ם נקה"וו נבלה נגד תוספתא מפורשת דנקה"וו אינו אלא טרפה דגש האי תוספתא נשנית קר"ע קודם חוזה וזה פשוט וברור.

(ג) בפ"ד היל' ט' מהלכות יי"ט כתב הרמב"ם ז"ל, אין ממשין את הסcin במשחצת שלה אבל מחדדה עג' העץ או עג' חרש או ابن או אין מוריין דבר זה לרבים כדי שלא יבואו לחדרה במשחצת, בד"א בשיכולה לחתו בדוחק או שנגמה אבל אם אינה יכולת לחתו בדוחק, אין ממשין אותה אפיקו על העץ, שמא יבוא להחשי במשחצת. מפני מה אסור להראות סcin לחכם בי"ט, שמא תה"י פגומה ויאמר לו אסור לשחות בה מושום פגימתה, וילך ויחד במשחצת, וחכם שראה סcin לעצמו הרי זה משאילו לע"ה עכ"ל. והנה הגאנונים ק"ז רע"א בהגותו לאות"ח סיון ת"ח וזה שאלות בי"ד סי"י י"ח הריעשו על טעם זה של הרמב"ם, דמהכי תיתני ניחוש שימיצאה פגומה כיון דלא עי בדיקה לחכם אלא מפני כבודו של חכם ויד שאלות כתוב הלא ללא נמצאת סcin יפה מעברינו לי' מבואר בגמר' וברמב"ם. ובמה"כ'ת לא קשו לסתום בקושיות כלו, הלא הרמב"ם לשיטתי' איזיל דמשום לתא דאיסורה בעין הוראות סcin לחכם ומושום דעתבים קל' הדעת המה דהרי לר"מ

במה שעוררתי באות ג'). לא ראיתי אף באחד מן המפרשים שיעור על האורות הזאת, שהיא בעצם מורה שלא יכול לרדת לסוף דעת קדשו של הרמב"ם ז"ל, אשר מימות משה עד מעה לא קם כמשה.

אבל לפי הצעתינו אין תחילת לשם קושי' וכל דבריו מזוקקים והוא דרמב"ם ז"ל מיאן בפרש"י ז"ל בהא דמיינר לא טרח שפירש Adams ימצא פגום לא יחוור אחר סcin אחר או ישחינו, דפירוש זה נפרד מני ובו' דקאמר שם בגמרא דחמןן של ע"י מותר מיד מפני שמחליפין, הרי דטורחא כד' לחילוף חמץ מטריחין וא"כ כ"ש דמטריחין לתקן הפגם או להחליף את הפגום בכשר, ועיי' ריטב"א שנחדק הרבה ליישב פרש"י ז"ל מכח האי חומרא. אבל הרמב"ם ז"ל חורי כתב שהזקתו שאינו טורה לבדוק, ולא מהמות גודל הטורחא שיש בבדיקה, דזאת ודאי לא ניתן להאמר דהיא בבדיקה הסcin טורה גדול, אלא עכ"ב כונתו דמחמתן קלות דעתו, איןנו נתון לב לבדוק ביחסוב הדעת י"ב בדיקות שהצריכו ח"ל כדי לא מזוקם דקה הנרגשת ואינה אוגרת, עכ"ב מושום דאין זה אלא חומרא דרבנן שאינו חושש עליה וידעו מש"כ הר"ר יונה ז"ל דהרבה יוארת טמיים ויישוב הדעת צריך בבדיקה הסcin, וא"כ מומר אפיקו לאיה עבירה קלה שהיה, פשיטא דעת"פ אין בו יוארת טמיים כדי לבדוק ביחסוב הדעת והבנת הלב למצוא גם פגימה הנרגשת לחוד, דאין בה אלא חומרא דרבנן, וניהם דאפיקו על אישור דהרי חמץ שאינו מאותה עבירה שהוא מומר עליה איןו דוחש דרבנן שעעה"פ לר"ש נמי רק אישור דרבנן הוא, ומ"מ אמרין דמחליפין, ע"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה DAORIYTIA, וא"כ גם הכא נימא דעת"פ שהוא מומר למשל אשעטני, מ"מ אין חשוד לשחות בסcin פגום מדרבן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנין דהינו אי טריך למצוא פגימה צוא, ורק ע"ז אמרו דאין בו יוארת טמיים לטrhoח עליה בשומות לב כדי שימצאנה, כדי שלא יכשל באישור דרבנן. וכן שכן הוא לא חשו לה רק במומר ואפי' לשאר עבירות ולא בחשו אפיקו לנבלות מושום דחילוק שבין מומר לחשוד הוא דሞמר שעבר ג' פעמים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חשוד אפשר דעשה תשובה, דניינו דגש בפ"א נפסל לעדות, היינו מושום דלעדות בעינן מוחזק בכשרות והאי עכ"פ אין מוחזק בכשרות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ אין מוחזק להיפך לאפשר דעשה תשובה, דהרי תראה דammo בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שהוא תשובה, ופרק שמא ס"ד דמושום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומתרך ודאי עשה תשובה הרי דבת"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרар בנ"א עכ"פ ספק הזה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הזה לא נחמיר בבדיקה סcin דין בו אלא ספק דרבנן שמא לא עשה תשובה, ולא בדק ביחסוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת ואף דספק דרבנן נמי לא עבדין לכתחה, אבל אכן יש עוד ספק שמא לא היה בסcin פגימה כלל, לכן מותר לכתחה לסיכון עליו בלא בדיקת סcin ונoston לו בפרט אם אין לנו שוחט אחר. וזה שמד"יק הרמב"ם ז"ל בלשונו הטהור בחולקה הראשונה דሞמר צריך לישראל כשר לבדוק לו הסcin, מפני "שחצקו שאינו טורה לבדוק" מד"יק לכטוב "חצקתו" דזקוק מומר שחצקו שלא עשה תשובה, וא"כ חזקתו שאינו טרוח לבדוק, דמקלו גיד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, ואח"כ כתב דሞמר לע"ז ולהחל שבט שחיטתו פסולה לנמרי, ודוקא מומר ולא חשוד, והוא נמי מה"ט דשחיטת מומר לע"ז ולהחל שבות אינה פסולה אלא מדרבן עיין בחודשי הר"ן ז"ל בסוגי' ומ"ש לדעת הרמב"ם ז"ל דשחיטת נכרי גופה אינה אלא מדרבן

דקה דרבנן שרי על עץ ואבן, זהה הוה כמו בשאר סכך דאפשר לשמש בדוחק, אין בו משום מתקן מנא, אבל במשחזה שלה לעולם אסור דגם בסכך שרואוי לשמש בדוחק אסור, זהה מלacula ממש מקרי. ומיושב בהז גם מה דקה ק"ז רעק"א זל דחכם איך רואה לעצמו סכךנו בי"ט שהוא ימצא פגום והוא ל"י מטלטל מוקצה, ולפי הנ"ל לק"מ, דהרי על עץ ואבן יכול לתקנו זהה שרי לחכם, ורק אין מוריין כו וرك בע"ה חשו שיחדדה במשחזה שלה אף-DDI היה על עץ ואבן, דמסתמא בכל מתקנת במשחזה שלה מעלה עץ ואבן שיש יותר תורה לתקנה.

מכל הלין פסקי הרמב"ם זל' יוצא מפורש דהאי בדיקה מעולה אפיגמה הנרגשת שאינה אוגרת אינה אלא מדרבן אחרי שקבלו חזורת ר"ע שגזרו אומר דסכך פגום פסול השחיטה ע"פ שאיןו עיקר הסימן וסמכותו אקרה דושחתות בהז דלא די להשיג עלי השחיטה שתה"י בדרכ' מישיכה ולא בדרכ' דרשעה ועיקורו, אלא דגם על הסכך צריך להשיג שלא תהי פגומה, וכל שנקראת פגומה.

ורק זאת אזכיר עוד כאן דהאי בדיקת הרגשה בחוש המשוש נמי סמכותו אקרה דושחתות בהז, כיון דלמדו דבי בדיקה לחכם, ע"כ בבדיקה הרגשה בחוש המשוש ולא בבדיקה ראי' בחוש הראות קאמר, כי דבר ידוע דוחש הראות חזק יותר אצל ההומונאים העוסקים בעבודה גשמית ולא במושכלות, והלוש אצל החכמים בעלי ספר, וחוש המשוש הוא להיפך חלש אצל ההומן עובדי אדמה וכדומה וחזק אצל החכמים בעלי מנוחה וכיון דאבידיקת תכם קסמכין מAMIL דבדיקת הרגשה בעין דהו יתור מוכשרת לה. וזה דברינו אבושא ואטופרא נדחקו הראשונים זיל, והתוס' כתבו דבריאו בגנד ושת וטופרא בגנד קנה והאחרונים זל' חקרו למה עזבנו אכן בדיקתبشرא. ולולי דבריהם זל' הייתה אומר הבדיקה צריכה צרך להיות על תרתי על חדודו ועל חלקו, כי הסכך צריך להיות חד וחלק וכ"כ הרמב"ם בפ"א היה באיזה דבר שוחטין וכי והוא שחיי' פיה חד ולא יהי' בה פגום, ולכן בעין אבושא להבחן אם חותך היטב שהוא חד כראוי, ואטופרא אם אין בו פגום והכי נהגנו גם עתה לבדוק הסכך על בשර היד אם חותך כראויCID. עוד זאת ראיית להזיך כאן מה שראיתי דבר חדש מק"ז החת"ס זל' בתשו' הנ"ל דגימה אית בה משום עיקור או משום שחיי', וזה לכארו' פלא, נהי' דבמקרים שהוא פגום איןנו איןנו חותך אבל שחיי' כ"ד צו הרי מדינה אינה פסולת ורק חומרת אחרים היא לפסול בשחיי' משחו, אך אפשר דבסכך פגום משום שהי' נגע بي'. אבל ניחא לי בשנאמור כיון שאין שיעור לשחיטה ומוליך ומביא כל הימים כלו כשר, ע"כ השוואות מצטרפות לשיעור שהי' בשחיטה אריכתא והוא אבעיא דלא אפשר בגمرا דף ל"ב ע"א. ולפ"ז יש לנו טעם חדש דחצ"ל חשו על כל פגימה אפילו אינה אוגרת ואני קורעת משום דעתך' פ' מוקם הפגום אינו חד ויש חשש שהי' בשחיטה אריכתא לכן לא פלוג רבנן ופסלו כל פגימה אפלו אינה קורעת ודז"ק.

ועוד זאת נשאר לבאר לך, דעתת הבה"ג ג"כ כדעת הרמב"ם, וכאשר הבאת לעיל מוגירות רצ"ח זיל' שמעתיק דברי הבה"ג שכותב בבדיקה הסכך אנו למדין מושחתות בהז, ומAMIL דלא קשה על הבה"ג קושי' התוס', דלמה לאמנה בין חמשה הל"ש עיקור דסכך פגומה, דהרי מאחר בכח הפגימה לעkor, אין נחשוב עיקור אלא עיקור ר"ל אפלו אין בכח הפגימה לעkor, אין נחשוב עיקור דסכך, וכן תראה בחינוך שהוא הראה זל' של שמנה הל"ש וכגדעת הבה"ג בתוכם עיקור סימנים ממוקם חיבורם בלתי וועל כל הני כתוב דשחיטתן פסולה, ואה"כ כתוב זל' "וג"כ צריך לדעת עניין בדיקת מתקן מנא, וכך גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

במשנה דריש גיה"ג איןames על הלב וגיד ולחכמים דנאמנים משום דהוא איסור תורה ודאי, אבל לטrhoה ביב' בדיקת אחר פגימה דקה שאינה אוגרת חסודים הם דשמא לא יתרוחו בהז. וההילוק בין לבין בין מומר לאחד מן העברות לדעת הרמב"ם דומויר חזקתו אין טורה כלשון הרמב"ם, ובtbodyם ספק הוא ודינם כפושלי עדות דספק שמא לא בדקן כראוי על פגימה הנרגשת. ונינויו דשם כתוב דשותט בין עצמו היינו באינו טבח דלא תקנו להראות הסכך לחכם אבל בטבח תקנו. גם בטבח בדיעבד כשר הבשר אף דלא הראה סכךו לחכם דודוקא ללא נמצאת סכךויפה מכירין אבשרה דטרפה אבל בנאבד הסכך משמעו דשר ולא נדייק מרישא דודוקא בנמצאת יפה לא מכירין הא בנאבד מכירין דכן יש למלמוד מן הרמב"ם זל' שכטב, דבלא נמצאת יפה מכירין אבל בשרא דטרפה, ועיין בחודשי ליקון דהרמב"ם לשיטתי' מוכרכה לפרש כן, ועל כל בשרא היינו אותו הבשר ששוחט בלי להראות הסכך לחכם שא"א לעמוד על הסכך לבדקו עתה. דלא מסתבר כלל לאמר דපילו הראה סכךו לחכם יקנשו לאסור האי בשר, וכיון שכן מוכחה דבנמצאת סכךו יפה לא מכירין גם על האי בשר דאי' לברר השר סכךו והבן. עכ"פ לק"מ לכל שمراה סכךו לחכם אין בכך כלום אס הטבח לא בדקה רק בהעbara בעלמא מוגימה האוגרת דהרי מו"ט תקנו להראות סכךו לחכם משום דחשודים הם בכך. אבל אם עבר ושוחט ללא הוראת סכךו לחכם מעריבין לי' שפיר. ובזה נסתירה ג"כ ראיית הגה"ק בעל ד"ח זצוק"ל' שמכוכיח מהאי רמב"ם דאם מחייב לש"ב הסכך שהראיה בתורת יפה שהוא פגום דלא מעריבין לי', דאל"כ אין חשו להראות סכךון לחכם בי"ט שמא ימצא פגומה. והוא קושית הגאנונים הנ"ל אבל אין זה ראי' דהרי מה"ט תקנו הוראת סכךון לחכם ואיך נעביר את הטבח שעווה כתקנת חז"ל, וא"א לבוא למכלול דהרי בכל פעם מראה סכךו לחכם אבל עתה בזמןנו שכותבו הראשונים זל' דמנוגים אנשים ידועים ומוחזקים, וגם אינם שוחטים לעצם ומוכרים לאחרים, ולהם מחלו חכמים כבודם, ולרמב"ם דמשום לתא דאסורה ג"כ בטלה התקנה, דהרי רק בטבח המוכר לאחרים תיקנו, וא"כ מי שנמצא סכךו פגום אין ראי' ממש דין לכנסו, אמנים לדינה ודאי הci הוה, דאל"כ לא הנחת בת לא"א וכו'.

אבל מה דקה טובה על הרמב"ם הוא דהמעיין שם ברמב"ם ובכ"מ ימצא דשיות הרמב"ם הוא דכל שנטקלל הסכך באופן שגים בדוחק איינו ראוי לתשמשו, אז גם לחדודה על עץ ואבן אש שלא נתkon לגמרי אסור, דהוה תיקון מנא בי"ט. אבל אם לא נתקלל כ"כ רק שמ"מ טוב לחדודה שיחתוך יטור יפה, אז על עץ ואבן שרי ואין מוריין כן לרבים, אבל במשחזה שלו לעולם אסור משום דזה מלאכה גמורה עיי"ש. וא"כ קשה בסכך של שחיטה כל שנפוגם איינו ראוי כלל למלאכתו ומה ל"ע ואבן או משחזה שלה, ולמה לי' לרמב"ם אמר דילך ויחדד במשחזה הרי בעץ ואבן נמי אסור כל שאינו ראוי כל ועיי' בשוו' ק"ז החת"ס זל' יו"ד סי' ט"ו' דנתקה השה בזה, ורוצה להוכיח מהז אין שום פגימה יוצאת רק במשחזה שלו והוא פלא, דהוא דן שם על מטלית אבל מה עניין זה לעץ ואבן וחוש שדבר בהם הרמב"ם, הci נאמר בפגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, לא תסולק על עץ ואבן אתמהה.

אבל אם נאמר דהי' פגימה שאפשר למצוא החכם אינה פסולת השחיטה אלא מדרבן, אז דברי הרמב"ם מזוקקים עפ"י הטעמי' דביצה דץ י"ט ע"א דכל שנטמא בלבד הטעמה מטבלין אותו בי"ט ופרש"י' כיוון דמה"ת חז' אל' מדרבן אסור לית ב' משום מתקן מנא, וכך גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

פתחה

דורי רק בהזיר כתב הרמב"ם ז"ל האי או נולד, והא ודאי לא שכך שיויצא אבר וחיזירנו.

אבל שיטת הרמב"ם הלאו מוכחת מдин דבן פקועה, דהרבנן ז"ל סביר דבן פקועה שהפריס ע"ג קרע טעון שחיטה מה"ת, והוא דבר חדש שלא שערו אדם שקדמוני, ומ"מ כן הוא כאשר אבר בזה, וכל המיעין ישפט בצדך דבן הוא.

וז"ל הרמב"ם ז"ל ספריה ממן"א, מצא בה עובר כי אע"פ שהוא בן ט' ח' גמורים ואפשר שיחיטה אינו צריך שיחיטה אלא שחייבת אמו מטהרתו ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה עכ"ל, והוסיף על דבריו הכה"מ וז"ל, "ושיחיטה זו אינה אלא מדבריהם מושם מראית עין וכתב רבנו בפיהם"ש, ודע שאינו צריך בדיקה, ר"ל שאין הטרפה מפסdetno, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי עכ"ל. וכן הasticsים הרשב"א ז"ל וכוכ"עכ"ל הכה"מ. ומ"מ לא יודה, דהרבנן ז"ל, לא היה רשאי לכתב סתום, ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה בלי האי תוספת הדבריהם, "מושם מראית עיר", כי בכ"מ תמצא שהרבנן ז"ל מזכיר מאי לאbara מה שהוא מה"ת ומה מדבריהם כמו בכל פרקים, בחלב ודם וגיה"נ ובמkommenות אין מספר, ומכך"ש מה שהוא רך משום מראית עין, אך יכתב סתום צריך שיחיטה שהוא לשנה דתנה דמתניתן על קרעיו ומצא בה בט"ח טעון שחיטה, והוא מה"ת.

וראה איך במחכית של הכה"מ ז"ל, שגה גם בינה שתלה ברמב"ם בפיהם"ש דברי התוטס והראשונים ז"ל שכתו דבהתפריס ע"ק דין השיחיטה הכרחית אלא מפני מראית עין, אין הטרפות פסולת בו. וכל הרואה יראה דמעולם לא דבר הרמב"ם מזה.adam כדורי הכה"מ ודאי לא היה הרמב"ם ממשיט דין זה החזקה. ז"ל בפיהם"מ „זה בט"ח שמוטר לאכלו ללא שחיטה, אין חלבו ודומו מותר אצל חכמים, ודע שאין צריך בדיקה, ר"ל שאין הטרפות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי, והלכה כחכמים ע"מ שלא יהלך על הארץ, ובדררי רש"ש שמותיר אפיקו הפריס ע"ק איןם הלכה" עכ"ל, הרי לך מפורש דלא דבר הרמב"ם מהפריס ע"ק עד סוף המשנה רך דבר מלא הפריס דוחשיטה של אמו מתיירטו, מ"מ חלבו ודומו אסור, כי כן הוא שיטת הרמב"ם כדיוע, ומעטה נצמלה לו חקירה, אם תהיה האי בט"ח טרפה מבטן מה תהא עליה, דלפומ סברא חזונה כמו דhalbvo אסור משום דמקרי שור, ולא נידון לעניין חלב כאחד מאבריו האם כמו כן חי"י הטרפות פסולת בו, ע"ז מלמדנו דזה ליתא דגביה חלב נידון כשרו שלם בפ"ע, אבל לגבי טרפות לא, והטעם דכל טרפה הוא תחולת נבלות וחוד לאו הוא כמש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ד ה"ז ממן"א, ולכן כל שאין הנבלות פסולת בו, איך תפסול הטרפות שהוא רך תחולת נבלות. ואם נמצא עובר מת לכ"ע שחיטה אמו מתיירטו, ואיך היה הטרפהichi גרווע מהמות. דין זה ממשינו הרמב"ם ז"ל לשיטתו דס"ל תלבן אסור. והotos ותור הראשונים דפלני בזה על הרמב"ם, וס"ל דhalbvo מותר, אין מן הצורך שייאמרו דאי טרפות מן הבطن פסול בו, דהוא ק"ו מחלב, אבל לעומת זה בתפריס ע"ק דס"ל בעי"ח מטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל אין לידי לאברים, והוא או אין לידי לאברים, דר"מ יש לידי לאברים, ולכן לא בעין קרא כל לאסור אבר היוציא דכוון דזהו(Clod), שוב לא נגרר אחר שאור העובר, ולא ניתר בשיחיטה האם, ומילא דזהו בשאר אבמה"ח ומטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל אין לידי לאברים, והוא נגרר האבר היוציא אחר עיקר העובר, اي לאו קרא דובש בשהה טרפה דמרבעין מנ"י אבר שיוצא חוץ למחיצתו שנאסר טרפה. אלא דהא דין לידי לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שחזר האבר בטלת הלידה הלו ע"פ שנולד אה"כ. אבל בנויל כדרכו אף שהוציאה תחולת האבר מה בכך הלא אנגלי מלתא למפרע דהכל חד לידי ואני אכן יציאח חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי" דמברכת ס"ט ע"ב דברים נחמים קלוריון לעינן תלי"ת. וכן על חנס קמתמה הבי" ז"ל, דהא רוב לידות נמצאת אבר היוציא

הסיכון שהוציפו חכמים לבודק אותו עם הצפורן ועם הבשר ובשלש רוחותיה של הסclin, ואם נרגש בה פגימה אפילו כ"ש השחיטה אסורה" עכ"ל, הרי מפורש אומר בדיקת הסclin מפגימה כ"ש אצרכתא דרבנן הוא, והשוחט באפי פגימה כ"ש, השחיטה אסורה ולא פסולה. יותר ביואר הדברים תמצא בסוגי" דף י"ז ע"ב עי"ש היטב.

עיקר ז' אבר היוצאה ואבר המдолדל ובן פקועה

דיני אבר היוצאה והmdlدل ודיני בן פקועה מבוארים בפ' בהמה המקשה, אלא דבביאור הסוגיות יש מבוכה רבתא בין המפרשים והפוסקים. ואשר בارتני בפנים דעת הרמב"ם ז"ל בבואר הסוגי" היא המחוורת ומתΚבלת וכל נושא כליו וגם לרבות הראשונים ז"ל, לא ירדו לסוף דעתו, ולא הרגשו מה היא שיטתו, וכך נא עמיד רק מקצת שיטתו בענינים אלו, שהוא נ"מ רבתא לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתואמת וצדק תלי"ת.

הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ט כתוב ז"ל: עובר שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם וכו', ואפיו החזיר אותו אבר לمعايير ואח"כ נשחתו, או נולד הولد וחיה כמה שנים, הרי אותו אבר אסור משום טרפה וכו', עכ"ל, וע"ז כתוב הכה"מ דכלא/or נראת שדין זה כולל לכל עובר שהוציא ידו גם למי שלא נשחתה אמו קודם לידתו, אבל לפי האמתה הטעות, שא"כ ברוב הבעמות נמצא איסור בהרבה אברים שיויצאים קודם הלידת. ואף שמדובר מוכחה שהיה סובר ברמב"ם כפישוטו, אבל האמת יורה דרכו שלא כיון הרמב"ם לזה עצת"ד. ומכח האי אמרת שלל, נתקשה בבי" הרבה, שהשימייט הרמב"ם ז"ל הא דר" מישראי דד"ע"ה ע"ב דאמר בן פקועה הבא על בהמה דעלמא הولد אין לו תקנה למ"ד חושין לזרע האב, וכן השמייט הא דאביי דאמיר התם הכל מודים בקהליט בו פקועה דשרי דמלתא דתמייה מדרך דכוויי אני, ולא ידע הב"י מענה לכל אלו. אבל אני בارتני כמשמעותם בדברים דדרבי הרמב"ם כפישוטו וכל גдол בידי, דכל המdisk בדברי ולשון רבנו הרמב"ם, ידו על התחותונה, כאשר כתבתי בהקדמה, דהרבנן ז"מ שעשה חברו משנה תורה, בכוונה שלא נctrיך אדם לעין בשום ספר זולתו כדי לידע דיני התורה, היה מוכחה ע"כ לדקדק בלשונו להיות ברור ומובן וטהור מכל סייג, ושלא ישטע לתרי אונפין, כי לולי זאת נפל פטו בבריא מבוגן, ולכן תמיד משכנתני ונשאי, להעמיד דברי הרמב"ם על פשوطות משמעו, ותלי"ת בכ"מ ראייתי נפלאות, וכן הוא בהענין אשר לפניו.

דעת הרמב"ם ז"ל דבר היוצאה לדעת חכמים דר"מ דף ע"ב ע"א, ע"כ אית בי" איסור טרפה גם קודם שחיטה ומצד בשאר בשהה טרפה, כי רק אז מובן מה שאמרו דוחשיטה מטהר את היוצאה מידני נבלה בטטרפה. ופלוגתת ר"מ ורבנן הויא בשידי לאברים, או אין לידי לאברים, דר"מ יש לידי לאברים, ולכן לא בעין קרא כל לאסור אבר היוציא דכוון דזהו(Clod), שוב לא נגרר אחר שאור העובר, ולא ניתר בשיחיטה האם, ומילא דזהו בשאר אבמה"ח ומטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל אין לידי לאברים, והוא טרפה דמרבעין מנ"י אבר שיוצא חוץ למחיצתו שנאסר טרפה. אלא דהא דין לידי לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שחזר האבר בטלת הלידה הלו ע"פ שנולד אה"כ. אבל בנויל כדרכו אף שהוציאה תחולת האבר מה בכך הלא אנגלי מלתא למפרע דהכל חד לידי ואני אכן יציאח חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי" דמברכת ס"ט ע"ב דברים נחמים קלוריון לעינן תלי"ת. וכן על חנס קמתמה הבי" ז"ל, דהא רוב לידות נמצאת אבר היוציא

ומי הוא זה אשר לא יודע דהאי „אע”פ שלא הפריס עיג'ק“ שכטב הרמב“ס אין לו שחר, אם נאמר דעת השחיטה בהפריס עיג'ק אינה אלא משום מרע“, דהרי הרמב“ס הכא מכרת דבר דחייבין על חלבו כרת, ומה לי הפריס או לא הפריס. דמלשונו ממשען דאם הפריס פשיטה דחייב כרת, וכל החולק על הוכחה זו בדוחקים בדברים אין תרופה למכת עורנו בעניינו שכטב.

ג') והוא הייתם בולט, דהרבנן פ"ב היל' א' מהלכ' אבה"ט כתוב ו"ל: השוחט את הבהמה וכו' ואם מת קודם שיפוריס עג"ק הרי הוא טהור שחיתת אמו מטהרתו עכ"ל. ואשוחט את הטרפה קאי עי"ש בכ"מ. והרי מבוארadam הפריס עג"ק ומית מטהמא כנבללה והא מנ"ל לרמב"ם, דמהיכי תיתי נימא דמשום מ"ע גזרו רבנן טומאה. ועיין בי"ד סי' ג' טוי סק"ד דרצה לאמר דכל עצימות החיטה משום מר"ע איינו אלא לכתחה ולא לאסור בדיעבד, וביו"ד החדשות נדפס מנוב' ז' הל' השגה על דברי הטו"ז אלו, מדברי הרמב"ם אלו דפסק דאפיילו מטהמא כנבללה גמורה. ולא חיל ולא הרגש כי אפיילו נדחו דברי הטו"ז אין לדברי הרמב"ם שום הבנה, דכל גדול בידינו אפשר טומאה לא מפשין, וכאשר אמרו במקilterן פ"ז ע"ב אם אמרו ספק טומאה לטהר, יאמרו ספק אייסור להתריר. ואיך עלה על הדעת לחישך דבר זהה שאון לו שום רמז רמייא בגמרא, דבפהפריס עג"ק מטהמא אם מת. ולא עוד אלא דהרבנן לא חש להشمיענו חידוש דין זה רק מכלא וכלהריך יד, דמזכרתב ואם מת קודם שהפריס עג"ק שמעין הא לאחר שהפריס מטהמא. וכallow הוא דבר פשות שאין צריך להشمיענו, וזה הפלא וופלא. ומהזה מוכח ביל' יכולת להшиб, דהרבנן ס"ל דעתן שחיתה

ומעיקר הדין ומוהית, וכן אם מותם כאשר נבלה.
 ואחר שכךינו לידע כל זאת ממילא נבין כי הרמב"ם היה מוכשר
 לפреш דעתךابر היוצא אינו תלוי בשחיטה, אלא הוא אישור
 בפ"ע מקרה דובש בשדחה טרפה, דהרי גם אחר שחיטתה האם אסם
 הפריס עג"ק טעון שחיטה מה"ת, ולמה יאשר האבר עין בפנים
 מה שהארכנו בהזונה נצמחה גם אבר המודולל כמו אבר היוצא
 אסור מה"ת, דמחד לפוטא מרביבן תרווייו. ורש"י ותוס' יתר
 הראשונים דסבירו דבר האבר היוצא עיקר אישורו מחמת שאין להולד
 שחיטה שכבר הותר בשחיטתת אמו, ולא בעינן קרא דובש בשדחה
 אלא אה릭יר דלא מהני, لكن מציא סבורי דבר האבר היוצא מה"ת אסור
 ולוקין עליו משום אבמה"ח, ואבר המודולל אינו אלא מדרבן;
 וקרא אסמכתא בעלמא, אבל לרמב"ם אין אישור אבר היוצא
 תלוי בשחיטה רק מקרה דובש בשדחה נאסר, لكن חד דינה אית
 לי' עם אבר המודולל, ושניהם אסורים מה"ת, אלא אין לךין
 עליהם משום דבונה לאו שרבכלה.

ובטumeא דהא מלטה דיש חילוק מה"ת בין הפריס לאל הפריס עג"ק כתבתי בפנים, דהנה כפי שביארנו בעיקרים הקודמים החשיבותה במדבר כמו הנחירה אינה מתייחס עד שםת הבעל, ורק כשנכנסו לארכ שנסarra הנחירה הותר להם מפרקסט ע"י שחיטה אבל לעומת זה נתן להם שיעור ב' בהמה וא' בעוף דנייהו שלא בעין מתה והשחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח אבל מעשה הממית בבודאי תוכ' מעל"ע בעין עכ"פ. אמרו מעתה די לולד להיות כאמו דכל שהשחיטה אינה ממיתה דהינו שאנו רואים דלא פעה כלום מהיכי תיתני נтир. דהא דאמו מותרת מיד משום דכל שנחתחו שני סימנים מן הנמנע שיחי' זמן רב, יותר מעל"ע דהרי נשחטו שני סימנים באיש וברוח אשתו מותרת. אבל הא ולד דחי' חי' ולא ימונות מחמת השחיטה לעולם איך יהיה מותר. עיין בפנים בארכות ודוק".

מדרבנן, דר' כהנא שם סתמא קאמר הפרס ע"ק איכא בגיןו
וע"ז הביא דר' מישרשיא דבון פקועה הבא על בהמה דעתלמא הולד
אין לו תקנה. ומימרא זו לפום רהייטה אין לה שייכות כלל להאי
פלוגתא דריש"ש ורבנן, עין בחודשי ק"י החות"ס ז"ל שם, דמתמה
הרביה ע"ז, אבל הרמב"ס ז"ל קמתרץ ברוחב בינוו חומרא זו
בפשיותו, דר' מישרשיא דוקא לריש"ש קאמר למלתי" משום דהוא
היה מפרש דברי ר' כהנא חמיו, דהפריס ע"ק איכא בגיןו
מדאוריתא קאמר, וא"כ לדעת חכמים דיינו אין לו מקום רק
לריש"ש ועל זה חולק אבי וס"ל דגם לחכמים אין טעון שחיטה
רק מדרבנן משום מר"ע. וכיוון דר' דהוא בתרא לא רצה לקבל
הא דהרבה אמראי קדמאי אמרו הלכה קריש"ש וכל מקום ששנה
רש"ש הלכה כמוותו וחושש להא דר' יונתן דאמר הלכה קריש"ש
במסוכן ובתרומות מעשר. והאי ר' יונתן גופי לא קאמר דין
הלכה קריש"ש רק בהני תרי אלא דבאייך אין הכרעה. ואי כל
עצמיות פלוגתתם רק בדררבנן ומשום מר"ע, אין מקום לפוסק דלא
קריש"ש כמובן. אלא ודאי משום דר' אשיש ס"ל דלא כאבי אלא
בר' מישרשיא דבדאוריתא פלייגי, ופסק הרמב"ס כוותי ולפיכך יפה
עשה דלא הביא לא דר' מישרשיא ולא דאבי משום דר' מישרשיא
אליבא דריש"ש אמר למלתי" ואנן חוששין לפוסק בחכמים דפליגי,
וס"ל דמדאוריתא טעון שחיטה, ודאבי פשיטא דין הלכה, אלא
בר' מישרשיא דבדין דאוריתא פלייגי, עין בחודשי שם בארכוט.
ועל אמרת דברי אלו מורים גם שאר פסקי ולשונות הרמב"ס
וכולם מעדים עדות מכונות דמה"ח טעון שחיטה כאשר תראה
מו הפסיקים שאביא באזה.

א') בפי"ב מהלכות שחייטה ה"י כתוב "אדם יצא העובר ח' והפריס עג'ק און שוחטין אותו ביום אחד ואם שחתן איינו לוקה" על'ל. מהא דכתב דאיינו לוקה נמי מוכח דעת'פ' איסור תורה אייכא הכא דאי רך משום מוד'ע בעלמא פשיטה דאיון CAN מלכות. והא דבאמת אין לוקין עליו, משום דזה אייכא כמה אמוראים דאמרו הלכתא ברש'ש וניהו דפסקין להחמיר בשל תורה כחכמים, ולא סמכין אהאי כללא דרי' ח'יא דבכל מקום ששנה רש'ש במשנתינו הילכה כמוותו, אבל להקל להלכותו הושיען לדרש'ש. ולא עוד אלא דמהא דאסר הרמב"ס ז' לשוחט העובר בו ביום נמי מוכח דעתו שחייטה מדינה, דהרי ק"ו אייכא אם אין הטרפות פוסל בו כפי מה שכתבו התוס' ו/orאשונים ולדעת הב"י גם הרמב"ס בתוכם, משום דלא חשו שהוא משום מר'ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכנו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטראות וכן על פגימות הסכין לא חשו, מכש"כ דאיון לחוש משום אווא"ב דמן דרואה אותו שוחט ממנו ידע דנשחטה אמו היים, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג'כ' שהעובר היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר'ע נשחט. ואם מכר הולד לאחר ושחטו בוداعי ליכא מר'ע כלל, דהאי לוקח ממנו ידע דנשחטה אמו היים, ומוהיכי תיתי יחשדו בו ידע ושחט. ואפייל אם נדחק דמ"מ שייך כאן מר'ע, עכ'פ' חידוש דין חדש הרמב"ס מדעת'י דנפש' שאיין דרכו בכך למה לא כתוב ראה לי, כדרכו הטהור בכל מקומות. והרי תראה דהרא"ש והטור ז' להשטיוט דין זה של הרמב"ס מכל וכל, וידעתני שלא מטעמא דיידי השמיותו, דהמה לא נחתנו כלל להזדהות דהרבנן מצריך שחייבת מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשמיותו משום כלל מסתבר فهو לחוש למראית עיו גבי אווא"ב לכט לא חשו להראיון.

ב') בפ"ז הলכה ג' שם כתב השוחט בהמה ומוצא בה שליל כל חלבו מותר וכו', ואם שלמו לו חדשיו ומוצאו חי אע"פ שלא הפריס עג' וגינו צריך שחיטה, חלבו אסור וחיבין עליו כרתת, עכ"ל.

פתחה

טומאה יש לה חזקת טהרה, והני תרי חזקות מתנגדות דוחקתו שחייטה מה"ת לדינה לא זו בלבד דבון ט' כי שהפריס עג"ק טען אישור איסור דלא נשחתה כראוי וחזקת טהרה אומרת דכראוי נשחתה, וא"כ נימא דל חזקות מהכא, והוא"ל ספק בין לענין אכילה ובין לענין טומאה. וכן ספק הרמב"ס פ"ג הט"ו בנשפט הסימן ולא נודע אם קודם או לאחר"ש דהוה ספק נבלה, וכן בהלכ"י י"ח כתוב דרך כלל דכל ספק בשחיטה הרי זה ספק נבלה, אלא דבאל בדק בסימנים פסק בפ"א ה"יב דהוה נבלה, ומשמע נבלה ודאי. ועיין בתפicha לפרמ"ג ז"ל שהאריך ולא מצא מענה לישיבת דעת הרמב"ס. לכואורה נהפוך הוא דלא בדק בסימנים קיל משאר ספק דהא אילقاך אן רוב, דרוב פעמים שחוט שפיר. וניהו דחרשב"א ז"ל כתוב דהוה רובה דתלי' במעשה, דחזקת שלא עשו מעשה, אבל עכ"פ לא גרע משאר ספק בשחיטה, ולמה לא יהי' גם כאן רוק ספק נבלה, הון לענין אכילה והון לענין טומאה. וכפי הנראה דמה"ט כתבו התוס' שם דמה"ת טהורה וכשרה מושום דרוב פעמים שחוט שפיר, ורק מדרבנן החמירו לענין אכילה ולא לענין טומאה. אבל מפרש"י שם לא נראה דרכן מדרבנן קאמר וכפי שהראתינו לעיל דרישנו כן מקריא, וכפי הנראה אין זה אסמכתא בעלמא, רק דרשה גמורה כי הכתוב מיותר למגרי וכן דרש תדבר"י הא קרא כן כמובא בירוש"א. עיין מה שכבותינו שם זה.

אבל דעת רשי"ו ותוס' הלכו בזה לשיטתייהו, כי התוספות סברו דחזקת איסור דקאמר הינו חזקת איסור שאינו זובח, כמו"ש התוס' שבשעות ובביצה CIDOU ובמקומו ארarti השחותס' סברו, דענין חזקה הוא להחזיק את השם טהור טמא אסור מותר וכדומה, ואיפלו עיי' סיבה חדשה. ר"ל אפי' נctrיך לחריש חזקה שבנה שניתה, כדי להעמיד הדבר על חזקתו, עשוין כן כמו שתכתבו התוס' בהרבה מקומות בסוגי' דרוב כמו דפטור מן תעיד שהפרה אדומה טרפה, או חזקת ולד במעי' חזקת דגראה הבכורה תעיד, דאמו כבר ילדה כדי להעמיד חזקת פטור על מקומו, ואע"פ שהحسابות מתחלפות, כי מתחלה פטורה מן הבכורה משום דעידי' היא במעי' אמה ולא נפטר רחמה, ואח"כ כשכבר נולדה פטורה, מפני שאמה ילדה כבר, מ"מ כדי להחזיק שם פטור מהזיקין שבנה חזקה חדשה, וא"כ הכא נמי חזקת טהרה דברמה חזקה אלימטה להעמידה גם אחר מיתה בהמה,داع"פ שבחייב היתה טהורה מפני החיות המצלת מן הטומאה, ועשיין נחיקנה לטהורה שהיא שחוטה, מ"מ שפיר חזקה הוה להחזיק את השם טהרה איפלו מסבה לשבה, ולכן נתקשו דנוקי חזקה להדי' חזקה חזקת טהרה כנגד חזקת איסור, ולהיו ספק שחוטה הון לענין איסור והן לענין טומאה, דליול לבני איסור בחר חזקת איסור ולגביה טומאה בת רשותה א"א, כיון דהוה תרתי DSTORI וכן חוכרחו לאמר דמשום דרוב פעמים שחוט שפיר מה"ת טהורה ומורתת אלא דמדרבען החמירו לגבי אכילה ולא לגבי טומאה דלא לאפשר טומאה ולמ"ד נבלה ס"ל כיון דהוה תרתי מיל' DSTORI השוו מודתויהם לאמר דגם לענין טומאה מटמא מדרבנן.

אולם דעת רשי"ז ז"ל היא, דענין חזקה היא לא אמר דלא נתווה השנות או התחדשות רק להעמיד מעמד מצב כל דבר כמו שהוא כל זמן שאפשר, ואין משגיחין על השם כלל והוא למ"ד נבלה, והכי קאמר בחיה היתה בחזקת איסור אבמה"ח מטעם שלא נשחתה, כי החשותה אף שהיא חי' מוציאה מידי איסור זה, ועתה אמת שמתה לפנינו, וליכא איסור אבמה"ח, אבל המعتمد שלא הייתה שחוטה, ר"ל שלא נעשה מעשה השחיטה עדין במקומו עומד, וכיון דבחזקת שלא נשחתה מוקנית לה, והרי מותה ממילא נבלה הוה גם לענין טומאה, מה תאמיר והוא היתה טהורה ע"ע וכן דעידי' הוא טהורה הוא, זה אינו דחא כדי להעמידה על חזקת טהרתה בעין גנד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת איסור אכילה עומדת, ולענין

והויצא לנו לדינה לא זו בלבד דבון ט' כי שהפריס עג"ק טען שהימנה מה"ת לדעת הרמב"ס, אלא גם מה שהתריר הרמי"ז ז"ל בסימן כ"ג סעיף ה' להוכיח על ראש העוף כששוחה למות יש לדון בזה בתرتית, חדא דמאיחר שלדעota הרמב"ס בעינן לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבשח שחייב דיעבד ופרט בעוף רק רוב סימן אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דגמ' בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעינן להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעל"ע. ומכך בשחתה מעל"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבלה גמורה הוה, דהרי בארכנו דחא דניתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרוא, הינו מושום דאן סחדי' דאיתר שחחית ב' סימנים מת בשעה מועצת גם بلا עשיית גיסטרוא. אבל בשוחט רק סימן אחד וכ"ש רק רוב סימן אחד, ואני רואין אותו חיל פנוי כי אפי' ב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעל"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתריר אלא דזה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקום שלא שחת הוריידן ולא יצא ממש דם הרבה שחי' ימים איך נתיר אח"כ להחות על הראש ונבלה אם גם בגין פקעה שהפריס על גבי קרקע עכ' שחחית מען התורה. והדבר חדש אבל נצחים על כרחנו מישית הרמב"ס ז"ל ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בחדושנו ד"ה ולכן.

עיקר ח' כל ספק בשחיטה להחמיר ונשחתה הותרה

מיימרא דר"ה במכילתן ט' ע"א דאמר בהמה בחיה' בחזקת איסור עומדת עד שיודיע לך במה נשחתה, אבל אם נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיע לך במה נשחתה, ואך באיתיליד בה ריעותא. ומימרא זו מביאה הגמוא על הא דתנא בברייתא, שלא בדק בסימנים נבלה או טרפה לכל חד כדאית לי' וקאמר דפלגי בדר"ה דמ"ד טרפה ס"ל חזקת איסור אמרינו חזקת טומאה לא אמרינו, ולמ"ד נבלה בחזקת איסור קיימת והשתתा מטה עיין בגמרא. והנה שורש מיימרא דר"ה נמצא בספרא מובה ברשי"ס פ' שמינין: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין החיה הנאכלת ובין הח' אשר לא תאכל, צל' בין חמוץ לפורה ובין צבי לערוד, אלא בין נשחת ח齊ו של קנה לנשחת רבו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הני נמי למה לי' וכי לא ידיעין מקום אחר דבעין נשחת רבו ולא ח齊ו, וכן בטרפאות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא ח齊ו, וכן בטרפאות מעיים דכשר, או האדים הקיימים ננד בימי הביניים עצם וכדומה דטרפה, כי על כל אלה עכ' בא ההלכ' המיוונית, ולמה לי' הא קרא, אבל הפירוש האמתי בדרשה זו הוא, דאתא לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחחיתת אס שחת רבו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, דקודם שנבדוק אס נשחת רבו הוא טמא, דבחיקת שלא נשחת' מוקמין, ובין החיים הנאכלת ובין החיים אשר לא תאכל, הינו בנמצא נקובה הריאה או בני מעיים לאחר שחחיתת דמסתמא תלין בזאב או במשוש ידא דטבחה, لكن הקדים הנאכלת, ואם הוא במקומות דאי מוקם לתלות עכ"פ דמ"מ אפשר דעתהacha אחר שחחיתת, חיישין מושום דהרי נקוב לפנוי. הרוי לך משחח הני דינים המבוארים בגדרא דקאי ר"ה עלייו, ומובאים בהאי דרשא דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר למ"ד דלא בדק בסימנים נבלה דטמא קרי לי', אם לא בדק אי נשחת רבו, ודלא למ"ד טרפה ואסורה באכילה.

ויש להעיר, דכואורה הינו אומרים דלא כמר ודלא כמר, אלא בין לענין אכילה ובין לענין טומאה ספק הוה, דחא אוקי כאן חזקה גנד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת איסור אכילה עומדת, ולענין

הוא כמו בת מבת הבית דלכ"ע לוקין עליו, ולא עוד אלא דמי לא מيري הקרה נמי בטרפה חית העיר עד שמתה ממש, בלי חסרונוابر תחליה, ומה ש' שם בחל' י' ו'ז'ל,, "ואין אתה יכול לומר שטרפה והמיתה, שאם מתה הריה נבלה, ומה ליל מתה מהמת עצמה או הכה בסירף או שברה ארוי והמיתה, הא איןנו מדבר אלא בשנטרפה ולא מתה" עכ"ל, אין כוונתו כמו שביארו האחוריים וכן הוא בפי המלב"ם ז"ל, נבלה כבר אמרה בפ' ראה, דהרי רוב המצוות והלאו נאמרו בד' ספרים ונשנו במת', וניהו דח'ל' דרכם לדירוש איזה חדש דין בהאי השנות העניות, מ"מ העיקר שבמ"ת חור על הראשונות, שעל שם זה קורי' משנה התורה, ואשר ב' הרמב"ן ז'ל בראש דברים עי"ש, ובמוקום שיש לדירוש דרשינו, וכן כאן יש כמה וכמה חידושים דינים כמו כן נוטל'פ' שמותר, ולהקדים נתינה לגר למיכירה לנכרי, וכן להקיש בב"ח נבלה וכדומה, עד שאין זה שום קושי' למה נשנית במת', אבל הלא הרמב"ם בדור מללו, שכותב דאם טרפה והמיתה הרי זו נבלה ומה לי וכו' ר'ל דאם נבלה רוצה לאסור למא נקט שנטרפה עי"תיתי יער, דה' מתה מלאיה או עי"סיבה אחרת, כי אז אין לומר שדיבר הכתוב בהזה, כמו דאמרין בטרפה ולא המיתה, רק מוכחה דבר מטרפה שלא המיתה אבל ה' וה'ב' כמשמעותה שהוא נכלל בלאו זה והשתאות זוכינו לידע, דלאו דטרפה כלל גם את הנבלה, האילאו נבלה שנשנית במ"ת לכארו' מוציא את הטרפה, כמו דאמרין בשמעתין ל"ז ע"א נבלה ממעטת המשוכנת, ה'ה דיש ממעט גם מחסרא אבר שקרובה למות שהוא תחולת נבלות ולמהrina הכתוב כאן לכתוב נבלה תמותה טרפה שהוא כולל גם את הנבלה. ועל מודוכה זו יש רב ר'ע ור'יש, ור'ע בן מזה, דבאמת האילאו נבלה לאו מוחודש הוא שנכננו לארץ ונצטו על הזביחה ואיתסר להם הנהירה. ולולו האילאו היה בשר נהירה אסור באיסור עשה דאיינה זבוחה, אבל לאו נבלה מנ'ל, لكن אתה קרא דל'ת כל נבלה ר'ל אפיקו עי" נחרחה, ולאחר שקיבל ר'ע קבלת ר' ישבע, אפיקו בפיטול במקצת השחיטה, הכל נאסר בהאי כל נבלה, ובזה ניחא נמי דציוויתה התורה ליתנה לגר או למיכירה לנכרי, ולא להשליכה לכלב טרפה שכולג גם את הנבלה שמתה מלאיה או הרגה בkopf, הדני אינט ראין לאדם הנברא בצלם אלקים, וכמ"כ ר'הרב"ע עה'ת' דטרפה ארסי' וסכנה לאדם לאכללה, ומכם"כ הנבלה שמתה מלאיל' דכל דתוי ונימוסי' עם ועם מענישים את המאכילה המתה מלאיל' לאחר וכמ"כ רשי' בשמעתון דף צ"ב ע"ב שהוא בכלל שלשים מכות שקבלו עליהם ב"ג שלא יוכל בשער של מתה מלאיה, וכן נהרה מגמ' لكمן ל"ג ע"א גם לנכרי בעי נהירה, כמו שמדליק הגאון רצ'ח ז'ל בהגותוי, אבל הנבלה שציוויתה התורה ליתנה לגר או למיכירה לנכירה היא הנבלה המחוודשת שנכננו לארץ דה'ינו שלא נשחתה קרואוי, וחכם אחד הקשה לי ממה בסוגי' דמסוכנת, דמסוכנת שר' דאל'כ לאו נבלה מה לישטה מסוכנת אסורה נבלה מבעי, ולידי' הלא הלאו איצטרך על הנהירה ושלא נזבחה כראוי' והשבתי לו דה'ינו קושי' התוס' שמשקהו, דהרי בלאו מסוכנת אייכא איסור עשה דאיינה זבוחה, ומ'מ איצטריך הלאו כדי' ללקות, ותירצ'ו דהוומ'ל' ולטעמי', ובמסקנא הלא יש לו לפוטה אחרת להתרтир מסוכנת. ועוד אני אומר דסוגי' מציא את' כרי'ש ככמה סוגי' בשמעתון דאיל' כוותי' כאשר הרأتي במקומות, ולוי'ש הלאו נבלה איינו אלא חזרת הלאו דטרפה כאשר אבר זה, והוא דלרי'ש דם במדבר נאסרו בנחירה וرك השחיטה היתה מוציא את הב'ע'ח מיד' נבלה, ע"כ ה'אי לאו דל'ת כל נבלה איינו אלא חזרת הלאו דטרפה שביבשת משפטים, ומה דשינה הכתוב לכתוב נבלה תמותה טרפה. ע"ז איתי תירוץ בספריו שהוא אליבא דרי'ש נשנה כאשר כתבתי בעיקרים

לחדר שנשחתה זאת מנ"ל. ואולם אידך מ"ד דס"ל טרפה ואסורה באכילה סובר דאלין בחזקה בתר שמא ומחזקין השם כמו שהי' בili השקפה על הסבה ולכן וכלן אף דטרפו אהדי לא אכפת לנו כמו שמצוינו בפ' דטרחות גבי שי שבילין ושני בנ'א דבאו לשאול בזאת' דטרהורם שניהם ע"ג דח'ד ודאי טמא הכא דכוותי',adam נשאל על אכילתה אמרין לע' אסורה, ואם נשאל על נגיעה אמרין לע' טהור דכמו דבשני בנ'א דאים תלויים זב'ז' הע' שני עניינים בחד בהמה דין לטלות זב'ז, דהרי אם הוא טרפה מצד אחר שפיר נאמר דטרהורה היא כדי להעמידה על חזקתה הקודמת, כמו כן אמרין גם בכשרה ע"פ שאנו אוסרים אותה באכילה מצד האי שחייטה. ומדובר דהשון טרפה ואסורה באכילה דר'ל דלא גרע מאלו היהתה טרפה דאי ודאי אינה מטמא אלא אסורה הכי נמי בכשרה. ועיין לקמן בסוגי' ומשי' שם. ועתה נאמר דכל זאת לא שיק אלא בלא בדק בסימנים דההספק הוה שמא לא שחית רובה רק מחיצה, והרי לא נעשה מעשה שלמה אלא אסורה הכי שחייטה, ובזה שיק לאמר דאוקמין בחזקת שלא נשחתה, והוא ודאי נבלה כי חזקתה אינה מצי' מתנגדת להה כנ'ל. אולם בשחת שני סימנים אלא דההספק שמא שהה ודרכ' או שמט הסימן, והספק אי קודם שחיתה או לאח'ש, כאן לא שיק לא אמר דנקוי בחזקת שלא היהת נשחתה דכמו כן נקי בחזקה שלא היהת נשחתה, דמה' לי שחיתה המכשרת או נהירה הפוולט, בכוב'כ נתחדשה כאן מעשה או מכשרת או פסולת, מה תאמיר חזק'ת אינה זבוחה אמרת שלא הייתה המעשה מעשה מכשרת, הלא חזק'ת תורה אמרת שלא הייתה המעשה מעשה פסולת, ולמ' דטרפה ואסורה באכילה בלא בדק בסימנים דאיזיל בתר שם בחזקה אה'ג' דכל ספק בשחיטה הדין כך, דלנבי' אכילה הוה ודאי נבלה ולגביה טומאה תורה. אולם למ' דלא איזיל בתר שמא רק בתר הסבה המעמיד את השם לכל מיל' הן לאכילה והן לטומאה ספק הוה, כי כאן אנו דנוי על המעשה אי היהת באופן המכשיר או באופן הפוולט, ואין כאן שום חזקה לא לאכון ולא לכאן, וכן שפיר פסק הרמב'ם דהוה רק ספק נבלה וזה אמרת וצדק בס'ד. ולפ' לדעת הרמב'ם דכל ספיקות מותרות מה'ת הרוי' כל ספק בשחיטה חוץ מל' בדק בסימנים, כאשר ספיקות דאסורים רק מדרבנן, אבל לדעת התוס' הנפוך הוא דלא בדק בסימנים דרוב פעמים שחת טרפה לא הוה רק נבלה דרבנן אבל שאר ספיקות בשחיטה כגון ספק נשחת קודם או לאחר שחיתה או ספק שהה (עיין מה שכתב לקמן דף ז' ע"א בתוד'ה סכין דספק שהה וכוי' ספק השkol הוה) הרי זה נבלה ודאי מה'ת, משום דמוקמין אחזק'ת איסור עשה דאיינו זבוח ודוק').

עיקר ט' „טרפה והנבלה"

כבר כתבנו בעיקרים הקודמים דמה שנאמר לאו דטרפה בפ' משפטים, ולאו נבלה בפ' ראה שהוא מ"ת הוא זורות גדול, דעת כל הני ציווים שלא נאמרו בד' ספרים ונאמרו רק במת', מתי'יגע הרמב'ן ז'ל בראש דברים ליישב ואומר, או משום דלא דבאמת היניכם מההוציאים לישראל עד ערבות מואב במת', או דבאמת לא נהגי בדבר עי"ש. ועתה מה יענה הרמב'ן ז'ל, על האילאו נבלה דלא נאמר בד' ספרים טרפה, דלא שיק שום אחד מהני טעמים כmoben, והלא דבר הוא.

אבל דע דבהתיר קשור זה פלגי ר'יש ור'ע הנ'ל, דהנה לכ"ע האילאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמה'ט כתוב הרמב'ם בפ' ד' ה'ז ממש' א' דנו'ט מצטרפין לכך ללקות עלי', משום דטרפה תחולת נבלות הוא עי"ש. וע'כ משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, אדם תחולת נבלות אסורה תורה, נבלה גמורה לא כ"ש, והאי ק"ו

פתחה

וטרפה הקיש נבלה לטרפה טרפה לנבלה¹ ואיזה מן המפרשים מחק „טרפה ונבלה“ דזאת לא נמצא כלל בקרא, הכי יאות לਮוחק כמה וכמה תיבות מתוך מאמריהם, משום דלא ידעין לפום רהיטא פשוט הדבר. אבל האי מיכילתא יפה מתרפשת במא שכתבנו לעללה, ועליה קסמן הרמב”ס ז”ל במה שכ’ בפ”ד ה”ח ממ”א הניל, והכי פירושה, אין לי אלא בשדה, רצה לומר אם נטרפה ע”י דרישת חית השדה אבא או ארוי, שמצו דיבר הכתוב, בביתינו, ר”ל אם נטרפה כמו נקבת הקוץ או חוליות וכדומה, מן המכות שאינה יכולהתו לחיות מניין שהוא ג”כ בכל טרפה שאסורה התורה, ולא מצינו דבר הכתוב בהוה, דהא תינוח אם ידעין דהאי טרפה חית השדה באرس הממית קאמר, ומושום דא”ח אסורה תורה, אז שפיר תלינו למימר מה לי א”ח ע”י דרישת האבא או ע”י סיבה אחרת שארע בביית, אבל מניין לו זאת דלמא טרפה האמורה בתורה מצינו לחיות, ומ”מ כל שהטיל ארס בה אסורה והדקין מהטלת ארס בגופה, דמנין דחדא פעהה בשינויים, ולכן צריך תחללה לילוף טרפה ממש דנטטה למומ אסורה תורה שהוא תחללה נבלות, ושיך לאו זה דטרפה לאו נבלה, ולמד זאת מהא דכתיב בפרשת משפטים טרפה ובפ’ ראה נבלה, ע”כ חדא לאו הו כנ”ל וקאמר „טרפה ונבלה“ ר”ל דכאן בפרשת משפטים כתיב טרפה דע”כ כולל גם הנבלה, משום „נבלה וטרפה“ דכתיב בפ’ ראה שם נבלה מפורש וטרפה איתרבי מתיבת „כל“, וצדדרש בספר היל, ע”כ שניהם משום נבלות אסורה, זאת משום תחולת נבלות, וזאת משום גמר הנבלות, ומימילא ידעין דכמו ד Nebula להילך בה באיזה אופן מתה, כן לא תחולוק בטרפה באיזה אופן נעשה קירבה למומ, ומה דכתיב בשדה ע”י דרישת חית השדה, משום דידייבר בהוה, והן הון דברי הרמב”ס בפ”ד ה”ח ממ”א עי”ש, אלא דהא טרפה ע”כ בנותה למומ קירובה לנבלה מייר, לא יליף שהכניסו לא”י מה שכתבתם שם ותמצאו עוגג.

ועכ”פ היוצא לנו מזה דגム לריש הלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, ומושום דטרפה תחולת נבלות ועכ”ב בנטטה למומ, ועכ”פ שריש שהוא תדברי² ס”ל בראש פ’ אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר יוזד וכן בפא”ט גם למ”ד טרפה חייה, טרפה המפורש בקרא הוא הנטה למומ מחותמת מכותיה, ורק בח”ט של ההלכה פליגו אי חי או א”ח והוא דעת הרמב”ס ז”ל כאשר אבאר בעיקר יוזד.

וראה זה איך דברנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא דז”ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת”ל טרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה במ”ת) אלום הרמב”ס ס”ל דהאי מכילתא דדרש טרפה ונבלה בשדה, דחד לאו הוא, אליבא דרי”ש נשנית, דהנירה לא אשטרי טרפה, עכ”כ דהאי לאו נבלה שאמרה להם בכניםstan לא ארץ, הוא במדבר, וזה בלשון רש”י איכה עירובוב דברים, ולולי דמייסתפינו היהי מגיה „ענ”ל לממדך שאין הקב”ה מקוף וכו’ והוא דרך אגדה, ולפי אגדה זו נמי ציל דרך, לכלי מדבר שייצאו עמהם נאמר הדבר, אבל לדורות אמרה תורה, נתינה לגר וכמירה לנכרי, כי לדעת המכילתא הני תרי לאוין טרפה ונבלה חדא נינהו ורק נשנית בפ”מ) אלום הרמב”ס ס”ל דהאי מכילתא דדרש טרפה ונבלה בשדה, דחד לאו הוא, אליבא דרי”ש נשנית, דהנירה לא אשטרי טרפה, עכ”כ דהאי לאו נבלה שאמרה להם בכניםstan לא ארץ, הוא במדבר, אבל במדבר שלא הילך בה יחרץ כל לשונו ליתן שכר לכלי מערבים שייצאו עמהם על שליא יחרץ כל לשונו אמרה תורה לכלי תשילכו אותו, אבל כשכננסו לא ארץ יתנו לגר שבשעריך או ימכרנה לנכרי הבא מארץ רחוקה, אבל ר”ע דס”ל במדבר אכן בשער נחירה, שאיתסר להם מכללא עי”ש שנצטו על הזביחה, הלא בעין אחרת מיוחדת על הנחירה ופסולי שחיטה, ולולי זאת אין כאן לאו ולא טומאת נבלות אלא עשה בעלמא, אבל הוא מפרש האי ל”ת כל נבלה, לא כספרי ומכילתא דכל לרבות את הטרפה, כדי להשווינו עם לאו דטרפה אלא כל נבלה, לרבות נבלה חדשה שלא היתה במדבר דהיינו הנחירה ועליה אמר ליתנו לגר ולמקרה לנכרי, שהמה לא נצטו על השחיטה, ובנירה סגי להו, אבל הטרפה הנטה למומ וקיומה למות והנבלה שמתה לגמרי הכלולה בלאו דטרפה המה לכלי מפני שאינה ראיי לאדם אלא

שלמעלה, ז”ל „נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מניין ת”ל כל נבלה לרבות את הטרפה“ עכ”ל, והאחרונים כמו תשובה ד’ בסוף ספר אבני מלאים וק”ז בעל החת”ס ז”ל והמלבי”ם ז”ל כולם נדחקו בפירוש הספר הילאה, זה בכיה זה בכיה, ולא זכית להבין מה קשה فهو, בהאי ספרי שפירשו פשטוט כביעה בכותחא, דסובר דעתכ’ האי לאו הוא השנות של הלאו דטרפה שכולל גם את הנבלה, ולכן פריך טרפה מניין דהרי מנבלה ממוועט טרפה ואיך נשנית הלאו הילאה באופן דומויא את הטרפה, דא”א לומר דבד”ס ספרים לא נاصر רך הטרפה, ובמ”ת ניתוסף הנבלה, ד Nebula קי”ו מטרפה כנ”ל, ולא עוד אלא דאין נאמר דבמדבר אישורי להם הנבלה, לכן מתרץ דגם האי נבלה כולל את הטרפה עי”י דכתיב, כל” דאיתא על הטרפה שהוא מקטן נבלות, וכמו שכתב הרמב”ס שהוא תחולת נבלות ושפיר איתרבי בתיבת כל, ולמלךות וכמו דדרשין איש כי יכה כל נפש אדם, אפילו כ”ד נפש לרבות את הגוסס, ונחרג עליו עא”פ שאינו אלא מרביי דכל, מפני שכלי שמסתבר לרבות אתה נמי למלךות, כמו שהארכתי בהז בם”א, וא”כ האי לאו ד Nebula הוא ממש כמו לאו דטרפה, דטרפה כולל את הנבלה, וכל נבלה כולל את הטרפה, ומה דכתיב בטרפה לכלב תשילכו אותו ובנבלה כתיב נתינה לגר וכמירה לנכרי, המכילתא באמות מפרש האי לכלב לנכרי קאמר שדומה לכלב, וכן מובה בפרש”י עה”ת ולכך נזכר עוד מזה. ולולי דברי המכילתא היל נפלע”ד לומר, דהאי קרא דטרפה במדבר נאמר שלא היל הם לא נכרי ולא גר, רק אמרה תורה להשליכו לכלב, והאי קרא ד Nebula נאמר בסוף ארבעים על כניסתו לארץ ושם היל הם גר בשעריהם וכן נכרי מארץ אחרת, ועכ”פ ר”ע וריש פליגו בפירוש האי לאו ד Nebula, לר”ע הוא לאו דטרפה האמור הנחירה לעשותה נבלה, ולרי”ש הוא השנות הלאו דטרפה האמור בפ’ משפטים, ועיון דף יז עי”א על האיבעדי דרי”י אשר בשער נחירה שהכניסו לא”י מה שכתבתם שם ותמצוא עוגג.

ועכ”פ היוצא לנו מזה דגム לריש הלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, ומושום דטרפה תחולת נבלות ועכ”ב בנטטה למומ, ועכ”פ שריש שהוא תדברי² ס”ל בראש פ’ אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר יוזד וכן בפא”ט גם למ”ד טרפה חייה, טרפה המפורש בקרא הוא הנטה למומ מחותמת מכותיה, ורק בח”ט של ההלכה פליגו אי חי או א”ח והוא דעת הרמב”ס ז”ל כאשר אבאר בעיקר יוזד.

וראה זה איך דברנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא דז”ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת”ל טרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה לא חילק בה בין בשדה ובין בביית, אף טרפה בין בשדה ובין בביית א”כ מה ת”ל בשדה שדייבר הכתוב בהוהו עכ”ל. והנה יש להעיר הרבה א”) כיון דיל”ל דבר הכתוב בהוהו, כל הדרישה של הקיש נבלה וטרפה ללא צורך, דהרי בכ”מ דאמירין דיבר הכתוב בהוהו, בלבד שום יליפות’ מכח הסברא לחוד אמורים כן, וכאשר המכילתא בעצמה שום אומרת כן, דקתוני שם כיווץ בה, בשדה מצאה, דה”ה בביית, ונטע כרם, הוא הדין שאר אלילות ורש”י ז”ל עה”ת מוסיף עוד, מקרה לילה, היל בימים, אלא שדייבר הכתוב בהוהו, ובכל אלו ליכא שום יליפות’ עז’, אלא דמסבר’ לומר דלאו דוקא, וכאנ בעי יליפות’ מיוחדת להקשי טרפה לנבלה דבשדה לאו דוקא אלא דיבר הכתוב בהוהו, אתמהה. ב’) אינה כתיב נבלה וטרפה בעי יליפות’ מיוחדת להקשי טרפה כדי דבעלמא כתיב, וטרפה ונבלה כדי להקשי אהדי. ובת”ת כתיב דבעלמא כתיב, ועיון במלבי”ם והוא דוחק גדול, ולא עוד אלא דאי קרא ד Nebula וטרפה לא יאכל לטמאה בה קסמן, מהו לי הקשי הלא שם לא כתיב וטרפה בשדה, אלא סתם טרפה, ונילוף משם דטרפה בכ”מ בין בית ובין בין בשדה. ג’) במכילתא איתא “טרפה ונבלה, נבלה

ובכללם גם הטלת ארס של הדורס לתוכך בשר הבהמה אין זה בכלל פירוש הקרא אלא היא עוקרת הקרא ולמה לא חשב בסוטה דף ט"ז ע"א בין הני שלשה, דלהלן עוקרת הקרא, עי"ש ברשי"ע על מה דאמרינו שם דהתורה אמרה בתער וחכמים בכל דבר וא"ל „וא"ת אין זו עקירה אלא תוספת, איברא עקירה היא שלקון אותו על כן, ואסור להכות את ישראל בחנוך" עכ"ל, וא"כanca דכוותי, דהתורה אמרה בנטטה למות עד שאינה ראוי לאדם אלא לכלב, כמש"כ הרמב"ם וההלה מוסיף, נקב כי"ש באחד מאברים הפנימיים אשר בזה הולכת ואוכלת כשאר בראים, ומ"מ ליה על זה, ולכן גם בדروسה קשה כן, דהרי גם בדروسה בעין עד שנטטה למות, ומניין לו דבהתלת ארס בתוך בשר הבהמה ותו לא שתהי' בכלט טרפה האמורה בקרא. ודע דאפילו הני תלתא דמנה שט בסוטה דהלהקה עוקרת הקרא, דוקא ר' ישמעאל ס"ל כן, אבל חכמים פליגו עלי' ואיתו לה קראי על כל הני שלשה, כן כתוב רשי"זיל שם, וכן כתבו התוס' בשמעתנו דף פ"ח ע"ב ד"ה שוחק, הרי לדידין לא מצינו בשום מקום דהלהקה מוסיף על המפורש בקרא ללקות עלי', והפרמ"ג שכتب דהאי הלכה יצא מן הכלל, והוא דבר זר שלא ניתן להאמר, והן אמת כי גם על דברי הרמב"ם זיל יש לתמוהו שכتب דדרוסה מפורש בקרא ושאר מני טרפויות מהלכה אותו, ואע"פ שכולן הללמן"ס הויאל ואין לך בפירוש אלא דרוסה החמיירו בספקו ובשר מני טרפות יש בהן ספקן שמוטרין עי"ש בריש פ"ה מהל"ש ודברים אלו חותמים וסתומים הם, א') דרוסה עי' הטלה ארס איה מפורש בקרא, דהרי גם דרוסה בתוך הני ח' מני טרפויות נמנה, ב') סותר דברי עצמו שלפניו דברים הפרק כתוב וא"ל „כבר ביארנו בהלכ' מ"א שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה" וכ' עכ"ל הרי דהכל מפורש בקרא, כדייר הכתוב בהווה, וגם דרוסה אינה מפורשת בקרא מה היא, כי אפשר לפרש שגורר באזנו או ברגלו או שטרפה וקרעיה כדג, ובعين ההלכה לפרש דהטלת ארס קאמר, ג') אם יניח שיש צד קיל בשאר מני טרפות על דרוסה, אך אפשר ללקות על שאר המינים דהרי ללקות מלוקות הוא הקולא היית גדולה כמו"כ רשי"זיל שהבאתי לעיל ללקות אדם מישראל הוא לאו שיש בו מלוקות דלא יסיפ להכותו, ואם מקרים בשאר טרפויות מכח שאינם מפורשים פשיטה דא"א ללקות עליהם, להקל בלאו דלא יסיפ להכותו.

אבל הט אזיך ושמע קושט דברי אמרת בהבנת שיטת הרמב"ם זיל בעין גדול הלהה, אשר כל הבאים אחורי לא ירדו לסוף דעתו הרחבה, עד שנתקשו עלי', וזה אומר בכח זה בכח, ולא די שלא העילו בתיווצים כלום אלא שנטגדל על ידם, המבוכחה עד שנטבענו בים הקושיות והספקות.

ודע דכל דיני טרפויות שייכים גם בהורג את הנפש לעין טרפה שהרג והורג את הטרפה וכי' שנבון דעת הרמב"ם בטרפota בהמה עתיק עצמנו להלכ' רוצח לראות פסקי שם ונושא אותם לכון דהנה בפ"ד ה"ג כתוב וא"ל „המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהם, אומדין אותו, אם אמדחו לחיים נתן ה' דברים וגפרט ואיפלו חלה המכה והכבד ומת מחמתה המכה ה"ז פטור, ואם אמדחו למתה אוסרין את המכחה בבייה"ס וממתינים לה, ואיר משום דדיבר הכתוב בהווה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על אם מת נהרג המכחה, אם הקל ונטרפה רפואה שלמה והליך בשוק על רגליו כשר בראים, משלם המכחה ה' דברים" עכ"ל והدينם אלו יצאו מותו הסוגי' בסנהדרין שם, והוא דבעין נפל למשכב, דכל שעומד והולך על רגליו כשר בראים, נפטר הרוץ מעונש מיתה ואם שוכב במשכבו אומדין אותו, אם אומדין לחיים, שאין במכה זו כדי להמית פטורין הרוץ, ואע"פ שהנרצה מת לבסוף, ונראה אכן דמהני חי"ט שאין דני עליהם בטרפota בהמה, אין

עומדת לכלב, והכי פירושו של הקרא, ובשר בשדה טרפה, שאם לא ה' ממהר ומקדמים לשחתה קודם שתצא נפשה, היהת מתנבלת ונשלכת לכלב, כי כן הדבר נוטן בכל מטה מלאיה, אע"פ שקדם ושותה, מ"מ תשילכה לכלב כמו אם לא הייתה שחטה, דנヒו דלפי דרישות חז"ל פעולה השחיטה עכ"פ לטהרה מיד טומאת נבלות, אבל לעניין אכילה אינה עדיפה ממטה מלאיה, ותדע דע"כ צריך לפרש כן לדעת הרמב"ם, שהרי כתוב בפירוש דהקרא מيري בקדם ושותה, והוא מוכרח ממה דקרי לי, "בשר" דהינו דבודה עין בשר, וכמו-DDRSHINEN בב"ק מ"ב ע"א דלא יכול את בשרו בשווה", ב' בקדם ושותה לאחר שנגמר דין, וע"כ בהכי מיריעת הקרא דמחייבים דאית בה אישור במה"ח, אם תלש ממנה בשר והוא ג"כ מלאו דטרפה אתה, לדידין דפסקין כר"י לKNOWN ק"ב ע"ב, וא"כ מחייבים שני פעמים טרפה א"א, לאו משוםஆחע"א אלא משום דלאו אחד הוא, וכמש"כ הרמב"ם דהאי במה"ח טרפה במקצת קרי לי, וע"כ דהאי לאו יכול בשר התולש מה"ח, ובשר של במאמה טרפה לאח"ש שעשה עין בשר, וא"כ איך מצי' לרמב"ם דטרפה בנטטה למות קאמר, משום דאי אינה ראוי אלא לכלב, כיון דהקרא לאח"ש דבר, אלא ודאי דהכי קאמר דמסתמא לא ציוותה התורה להשליק לכלב דבר הראווי לאדם, והרי במאמה"ח באמצעות אסור' לב"ג, ושפיר אמרה תורה להשליכו לכלב, ועיין בירושלמי ריש פ' כל שעיה דיליף מהאי קראי היתר הנאה לאבמה"ח, ור' ר' לב בשר מה"ח מפני שהוא קראי קאי נמי על בשר מה"ח, וכתריגוט אונקלס, עיין בעיקר הבא, וא"כ ה"ה בשר מן הטרפה, מייריע בשר שאינו ראוי ליתנו לאדם, וכמש"כ הראב"ע עה"ת, מפני שהוא ארסי וסכנה לאכלו, וע"כ בנטטה למות מיריע, דאל"כ שפיר ראוי לאדם, ולמה ישילכה לכלב, וכאשר במאמת נבלת שנטבעה בשחיטה אמורה תורה ליתנה לגר ולמכרה לנכרי.

היוצא לנו מכל האמור, דבין לר"י' וביון לר"ע, טרפה המפורשת בקרא היא הנוטה למות וקורובה לנבלות, ואע"פ דרי"ש שהוא תדביבי"ש ס"ל בריש פ"ט טרפה ח', דהאי ט"ח על הח"ט של ההלכה קאי, ולא על הטרפה המפורש בקרא וכאשר אבאר עיקר הבא ודוק.

עיקר יו"ד „הח"י טרפויות שנלממו"ס"

הרמב"ג זיל בפתחה שלו לטרפויות כתוב וא"ל „והנה אף שדרosa נאמра בפירוש ופירשו מהלמן"ס, וכదמרן ושאר מין טרפויות הם הללמן"ס,Auf"כ לוקין עליהם שהלמן"ס כך נאמרה, דמה שנ' בכתב טרפה ל"ת, כולל גם שאר טרפויות וכמש"כ הפרח' א' וזה מבואר ממה שכتب הר"ם זיל בפ"ד מ"א, דאין חילוק כלל בין טרפויות ארי או נולד בה מעצמה ולוקה עליוון ודאי"עכ"ל. הנה עירובוב דברים ראייתי כאן, שמתחלת כתיב דכך אתה הלהקה לומר דהקרא דבשר בשדה טרפה כולל גם הני זיין מיני חילאים, ואח"כ כתב דכן מבואר ממה שכ' הר"ם דאין חילוק, והוא סתירה גלו' למה שכتب תחליה, דהרי הרמב"ם כתוב דאין חילוק על אייזה אופן געשה נטטה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפה זאת ואיר משום דדיבר הכתוב בהווה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דה"ה שאר מכות העושות אותה נטטה למות שהוא בכלל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על הח"ט הוא מצד מה שכتب הרמב"ם דהטרפה המפורש בקרא היא שנטטה למות מחותמת מכותיה, והוא שתהי' אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שחייבת חוליה מחמת שתישש כחה ונטטה למות וכו'" וא"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתהי' נטטה למות,

פתחה

כשרה, אולם אם אמדונו למייתה אע"פ שאינה נתנה למota, אלא הולכת ואוכלת כבראים, ניהו דין באקליטם מלוקות, אבל אסור תורהrica מקרה דזאת החיים, כי אוכל אבל אחר ל"ת, שהוא לאו הבא מכלל עשה, וכמו ברווח דלגי הורג את הטרפה אפילו אינו נפל למשכב, כל שאמדוו למייתה, ההרגו פטור, "ה"ה דאסור לאכול מבהמה צו, דחי דוקא אוכל, אבל כל שאינה חי, אלא סופה למota ל"ת, אבל גם זאת רק ע"פ אימוד הרופאים בכל בהמה לפי מה שהיא ולפי המכחה שיש בה, כך מתפרשים הכתובים בלי ההלכה, אמרו מעתה דהאי הלכה שעשתה כללים קבועים כדי שלא ליבעי אימוד הרופאים כמו ברוחץ, אין זה פירוש הקרא אלא חומרה כדי שיפטור, דממעטינן הורג את הטרפה מאיש כי יכה כל نفس בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם עד שידעו בואי שהוא טרפה ויאמרו הרופאים שמכה זו אין לה תעללה באדם ובה יmitt"עכ"ל. והנה בהרוג את הטרפה לא בעין נפל למשכב כל נפש תלו בו, וכן אפילו אבל והליך בשוק כשאר בראים, כל שהי' בו מכח שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בהזה שייה' ושתו או מותו נקוב, אלא בעין אימוד הרופאים שלפי מעמד החכמה שבכל עת ובכ"מ דין על האי גברא והאי מכח אם יש תעללה באדם או לא, ואם אמרו שיש רפואה למכה זו, הורגין את הרוץ ע"פ שההלכה אתה דהני ח"ט אינס חיין, הרי אפילו להציג את הרוץ לא משגחין על האי הלכה בטטרופות בהמה לדעת הרמב"ס, ורבים מतפעשים לומר דעתם את לי מזלא שאני, והוא טועות גמור דמשום שהוא מזלא גרים שלא היה מת, נהרג את אחינו, ולא עוד אלא דא"כ מה מהני אימוד הרופאים שלא ה"י יכול להיות, שמא מצד מולו ה"י כי נהרג את הרגו אלא והוא ברור שימוש רצוח האי הלכה של ח"ט לא מעלה ולא מורד, לא להקל ולא להחמיר, ואל תאמר דהרבנן מסבירת עצמו חידש כל זאת, אלא הדבר מוכח ממשו, דשם סנהדרין ע"ח ע"א אמר רבא הנהר את הטרפה פטור, והקשו בתוס' הלא רבא הוא דס"ל בנדה טרפה חי, ולמה יפטור ההרגו, ותירצ'ו דמ"מ מודה שסופו למota מהבלה זו. וממי הוא זה אשר יוכל לקבל תירוץ זה, דהוא נגד הסוגי דריש א"ט,-DDIK מדקתי כל שאינה כמות חי טרפה, דס"ל לתנא ט"ח, וזה מ"ל כיון דגמ לאידך דס"ל ט"ח, סופה שמיומות מהבלה זו, גם הדרשה דזאת החיים, כי אוכל שא"ח ל"ת למה לא אתה שפיר גם למ"ד ט"ח, הלא שיעור של יב"ח לא נזכר כלל, ועיין היטב בחודשו שם, דא"א לומר דהקרא אתה על ס"ט להתרו ע"י שהיית יב"ח لكن הוכית הרמב"ס מכח חומר קושי' א', דהרוג את הטרפה דקאמר רבא, איינו האי טרפה של ההלכה, אשר ביה איכה מ"ד ט"ח, אלא טרפה ברוצח היינו טרפה ע"י אימוד הרופאים, וכן גם מה שכתבו התוס' ר"פ א"ט ד"ה וכן לטרפה, דיש נפ"מ בעשאו חברו טרפה, וגם בהרוג את הטרפה הכל נפל בביראה דלגי רוצח אין אנו דין עפ"י הלכה זו דטרופות בהמה אלא ע"י אימוד הרופאים הן להקל והן להחמיר ואל תשיבנו ממה דאמרו בסוגי דרוב דלמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמרו במקות ר"ע ור"ט אלו היינו בסנהדרין לא ה"י נהרג אדם מעולם, שהיינו שואלים שמא טרפה הרג, וכל זאת אי לא אלין בת"ר, וא"כ ילכא חזקת שלם דאתא מכח רוב, וממילא איכא ספק שמא ה"י נקב במקום סייף, אשר הרופאים היו אומדים אותו למייתה, אבל אחר אשר זכיינו לידע איזילין בת"ר ואיכא לכל אדם חזקת שלם, אין האי נקב במוח או בושט מוציאו מחזקו שהוא שלם ולא טרפה, עד שיאמדונו הרופאים למייתה, אבל האי ההלכה דניקב הושט או קרום של מות טרפה הוה, לא מהני להציג את הרוץ, כי גם בטרופות בהמה בן הדין תורה, טרם שנדע מהלכה, והוא ממש כמו ברוחץ, דלעבור על הלאו דטרפה כדי ללקות עלי מלוקות, כתוב הרמב"ס דבעין נתה למות והוא אינה יכולה לעמוד, ומהמת מכח שאין לה טרפה, ולoli ההלכה היה אומדיין את בהמה על ידי רופאים כמו שאומדיין את הנרצח, ואם אמדונו לחיים הייתה

וא"כ מניין לנו על מעשה אחרת נמי לומר דהתורה אסרתה, ולכן כתוב הרמב"ס ז"ל בחכਮות אלוקות שבן, שהニー אין מנייני טרפיות קילו, מן מין החית שהוא אדרוסה ע"פ שכולן כחודה הללמ"ס הם, כי גם על דרושא בעינן הלהכה כמו אשראי, דטרפה כתיב ולא דרושא, אלא אדם נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא אתה, דעת"י הטלת ארס נעשה טרפה, אפשר ללקות על דרושא מושום הלהכה מפרש דטרפה דקאמר ע"י הטלת ארס קامر, אבל שוב הני שארי מניל', דאפשרו נאמר דארוי מצ"ג' ב' לנקב האברים הפנימיים קודם שהרגנו, זאת עכ"פ מלטה דלא שכיהה כלל דכל שאר מנייני טרפיות שכיחים יותר ע"י שאר סיבות קו"ץ וחולי'ם מבון, ולמה דבר הכתוב מטרפה חית השדה, וכן קامر דבדרושא החמיר יותר, דדרושא אפשר להסמיד על הקרא, אבל שאר מנייני טרפות אין להסמיד כלל, אבל באמת גם על דרושא אין אנו לוקין כיון דלא נחלק הני ח' מנייני טרפות אלא אומרים דטרפה המפורש בקרא אינה דרושא דוקא, אלא כל שעשתה נטויה למota ביל השקפה על מעשה מיוחדת, ואთ רגיל להעשות ע"י זאב וארי, כי ע"י קו"ץ וחולי' לא שכיח שתעשה נתה למota, אם לא ממש"כ הרמב"ס שם, בנפלת מן הגג או בזורך ח' לתוך לבה וריאותה, סיבותן كانوا רוחקות מן המჳיות הן, נגד טריפת האזב בתוך עדרי צאן שהוא מעשה בכל יום, וממילא דהלהכה של הני ח' מנייני טרפיות ביל השקפה על נתה למota, ותוספת על הקרא הו, ואין להן אלא דין של ד"ס שאין לוקין עליהם, הן דרושא והן אינך, וכן לשאר דין תורה אלא משגיחין בהלהכה זו כמו שהראתיך בדיני רוצח, דלא מהני הא הלהכה לא להקל ולא להחמיר כפי מה שפסק הרמב"ס, וכמו מה מתוך סוג' הש"ס בסנהדרין.

ועתה אביה לך כהנה וכנהנה פסקי הרמב"ס, שכולם מעידין עדות מכונת על זה, הרמב"ס בהלכ' איסורי מזבח פ"ב ה"י כתוב בטעם דפסול טרפה לקרבן מקרא דהקרבה נא לפחתיך, וכותב ה"כ' שם המשום דס"ל דמן הבקר להוציא את הטרפה הנאמר בגמ', איינו אלא אסמכתא, והשעה' מ' בפי' מאה"ש תמה עלי' דבר זה לא ניתן להאמיר ע"י' ש, אבל ק"ז בעחתת' ס' ז' ל' ביו'ד תש'ו' ע"ב רוח' ק' דבר ב' בכתבו, דהרבנן' ס' סובור דמקרה דמן הבקר אין למעט אלא טרפה המפורש בקרא, דהינו דרושא, ולא שאר המנייני טרפות דעתו מהלכ', ולכן עכ' הטהור, ופלא כי לא חלי ולא הרגש וישראלים למצויא דעת, עכ' הטהור, ופלא כי לא חלי ולא הרגש שמתוך דבריו יוצא מאמור דאין לוקין על שאר מנייני טרפיות קו"ץ מדרושא,adam לענין פסול קרבן, נחalker בין המפורש בקרא לשאר מנייני טרפה הבאים מהלכה, ממש'כ' דלא מצינן ללקות עליהו, אסור להכות אדם מישראל בלאו, ממש'כ' רשי' סוטה שהבאתי לעיל, אלאadam הוא ז' עמד באצע הדריך ולא הגיע בענין זה עד תכליתו כי יאמר החות' ס' ז' ל'adam זרך ח' בלבגה גם כן לא איתמעט להקורבה מקרא דבן הבקר, הלא הרמב"ס כתוב ע"ז, מה לי טרפה ארי וברורתה, מה לי זרך ח' בלבגה ונטחה למota, ע"כ מודה דבמכתה הנתה למota, כך ל' הסיבה, וא"כ בדרושא נמי אס אין נתה למota מניין לנו, דהרי א"כ אתה אומר adam גם בדרושא בנטחה למota מיררי, אבל בלא נתה למota צרכין הלהנה על דרושא כמו על שאר טרפיות, כי הטלת ארס אינה מפורש בקרא, והדברים ברורים כשמלה דעת ההייט של הלהכה ודרושא בכללים עכ' הרמב"ס קרא דהקרבה נא לפחתיך לפסלן לקרבן, וקרא דמן הבקר דמעט את הטרפה, הינו הנתה למota מחמת מכח ה'אייזה שייה', וכמו בהרוג את הטרפה דפטור דלא קאי על ההייט של הלהכה.

עוד זאת בחו"מ סי' רלא'ב סעיף י"א פסק המחבר "המושך בהימה

הלהכה נבנית על הקרא דזאת החיה ניהו דבודאי טרפה אין ליזן מן ההלכה דأتה להחמיר על ידי קביעת הכללים, אבל בספק טרפה הדרין על שורש האיסור, שאסורה התורה בקרא דבעין א"ח, ומחרין האי ס"ט ע"י שחי ב"ח, ותדע שכן הוא דהרי ביתרת או חסר מתולדה בס' הרשב"א באותו תשובהazel ומודה, דיכל לחוות כחול ימים, ומ"מ מסיק הש"ז ז' ל' בס' נ"ז סקמ"ח, דגס באלו בספק יתר או חסר מהני שהיה יב"ח להתר עי"ש, וע"כ הטעם ממש'כ' ועפ'י התקדמות מילין אלו נובא לפרש דברי הרמב"ס בראש פ"ה מהל"ש, דתחלת כתוב "טרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה כגון טרפה ארוי וכוכו" עכ' הנה לא הזכיר אכן דרושא, כי בתיבת טרפה, לא נשמע הטלת ארס שעיל שיש זה נקרא האי טרפה דרושא, כי שם טרפה על קרייה ושבורה וכדומה נאמרה, גם ממה שכתב הרמב"ס דבעין נוטה למota, מוחך דיין בלשון טרפה הטל ארס, כי הלא בשביב שהטייל הדורס טפת ארס בגבו של שור ותו לא מידי, איינו נוטה למotaCID, ותדע עוד, שהרי כתוב אח'כ בהל' ב' ויש שם חלאים אחרים וכו' ושםונה מנייני טרפות נלמ"ס ואלו הן, דרושא וכו' הרי דמונה דרושא באלה הלאים שיתווספו מהלכה, וע"כ דהאי טרפה האמורה בתורה אינה הטלת הארץ, אלא טרפה כמשמעותה למota וע"ז אמר שטרפה ע"י חית העיר לאו דוקא, אלא שדייר הכתוב בהווה, דה'ה אם נטרפה בבית ע"י סיבה אחרת, וכן מבואר הדבר בפ"ד ממ"א, דהאי מה לי, לאו אדרושא אלא אטרפה קאי, כי כן כתוב שם, "וכש שלא תחולק וכו' עכ' הרוי לא תחולק בנותה למota בין טרפה חיה וברורה וכו' עכ' הרוי לא מדרושה של הטלת ארס דבר, אלא מטרפה חיה וברורה שהיא המפורש בקרא, ובין שנפלת מן הגג ונשתבררו רוב צלעותיה וכו' וע"ז אמר-DD בכתוב בהווה, דכיוון דסכ"ס נתה למota, מה לי אם ע"י טרפת ארי, או ע"י נפילת מן הגג, או ע"י זריקת ח' בלבגה או ריאותה, אבל הטלת ארס שאין זהה נתה למota, איינו מפורש בקרא כמו נקיית קו"ץ, ועל שניהם אין בו מלוקות, משום דעתו מהלכה, וקאי לפרש את הקרא של זאת החיה שאינו חי לא תאכל שהוא רק איסור עשה בלבד, ולא לאו שיש בו מלוקות, אבל מה שכתב בהל' ש' שם אח'כ ועפ'י שכולן הללמ"ס הן הואיל ואין לך מפורש בתורה אלא דרושא החמירו בה וכוי' הכי מתפרש,adam נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא דבש' בשרה בשרה בשרה אדא ולומר, דהאי טרפה ע"י שטמייל ארס מן אצבעותי, ובין נתה למota או לא טרפה יקרה ואסורה בלאו זה, שוב הני זיין שארי מנייני טרפות, נפלו בבירא, כי تو א"א לומר האי מה לי ודייר הכתוב בהווה, דהאי מה לי אין לו מקום אלא אם לא מתרפרש האי טרפה דקראי מה היא, אלא שטרפה עד שנטחה למota, אז שייך לומר מה לי ארי ומה לי קו"ץ או חולין, כל שנטחה למota ע"י מכבה בכל טרפה הוא, ומשום-DD בברוחה, כתיב בשדה, כלומר ע"י תיתני השדה, אבל אי נפרש כל שהטייל, ארס טרפה, בין נתה למota ובין לא, אך נאמר דה'ה כל שנקב ושתה או ריאותה נמי הדין כן, אתמהה ועין בלב ארוי ריש פא"טSCI'ו לסבירו לסבירו ז', אלא שהוא כתבה למ"ד ט"ח, אז ליכא האי מה לי, אבל למ"ד תא"ח שפיר איכא האי מה לי, זוממיא לא ראה מקצתו ולא יכולו להסביר שיטת הרמב"ס, אבל זה ליאתא, דכל שאננו מעמידין כללים קבועים בלי תנאי דבעין נתה למota, הרוי הוא גזה'כ' להטירף כל שנעשה מעשה זו ביל השקפה על פועלתה, וא"כ הלא גם למ"ד תא"ח, אין הטירף תלוי בחוית דכל שニック בע"ח אחת מן הני מנייני טרפיות לעולם טרפה, בין חי ובין א"ח, וכל פלוגתכם הוא בס'ט אי מהני שהיה יב"ח אבל התורה לא דיברה מזה בקרא דבר בשדה טרפה, אם נפרש דטרפה דקאמר על מעשה ידועה כיון, דהינו הטלת ארס ביל שום תנאי אחר,

فتיחה

האי הלכה סותרת ועוקרת הקרה ועכ"ב צריך להזדמנות דלאחר שהי"ח א"א ללקות, אבל מהני ההלכה עכ"פ לאיסורה, ובתווך יב"ח מהני למלכות, ואיש מא היה היה חי, רוב פעמיים א"ח, ואיש דשמא רק לתוך יב"ח ולמלכות אתה, ולא לחדר אישור אחר יב"ח, א"כ למה לי הלהקה הלא משה רבינו מסתמא הי' חכם הכלול בכל מיני חכਮות וממילא גם בחכמת הרפואה, והי' ידע להמציא הנני כללים מכח חכמו אלא ודאי אתה הלהקה לחדר אישור אחר ביב"ח שטרופה מ"מ, ויאמר נא הגאון, מנא ידע דמשה היה רופא כל בשור, הלה בוגם' בשמעו אמרין וכי משה קנייג' או בטלורי היה, ועוד אשאלה ממון, וכי מנ"ל דבאמת הנני ייח"ט לא משה מפי עצמו אמרין, דהא אמרין אלו ח"י טרופות נאמרו למ"ס, הכוונה דכיוון דמקובלים בתוך האומה דאלו טרופות בהמה, עכ"ב הללמ"ס המה, וכמו אמרין בש"ס פעמיים אין מספר, דלאחר דטרח למצוא דרשה מקרא, על איזה הלהקה, ולא עלתה בידיו, מיסיק אלא הלהקה גמירי לה, אבל דבר שהי' ראוי להאמיר מפי משה עצמו, ולא צריך הלהקה כדעת הדגמ"ר, עד שאם נאמר דעתה הלהקה עליון, צריכין לדוחק ולומר הלהקה חדשן לנ' גזה"כ נגד השכל, לאסור בע"ח בריא ואולם שנטרפה רפואה שלמה, שמ"מ תasser, מהיכי תיתני נאמר כו, ולא נאמר דעתה ממשה קבלנו הני כללים, אבל הוא לא קבלם מסיני אלא מחכמו המציגים. אבל האמת כתבונו לעיל דכללים كانوا אינם מתאימים עם החכמה כלל, כי חכמת הרפואה לא תעמיד כללים קבועים על כל מיני בע"ח אדם ובבמה צפורה השמים ודגי הים. ועלILD קטע זקון וגבור באמצע שניתיו, אין זה מדרכי החכמה, וכמו בשאר שיעורי התורה שיעור גדולות בזכר ונוקבה ושיעור יתובי דעתך באכילת כוכבת, דההכמה מחלוקת בין האנשים והמאכלים, עיין גיטין סוף המסכתא, יומא בפ' יוה"כ. וכן הוא כאן דהני כללים מהה עכ"מ מהלהקה ולא מחכמת אדם, וממלכות א"א ללקות עליהם משום דברענן נתנה למות כדי ללקות, כמו שבארנו לעללה, יותר ביאור הדברים המצוא בחידשינו לפוזרים, כמו לסתור כל הנני ראיות שהביא הפר"ח ז"ל דלקמן על החימ"ט, וכדומה.

אבל עוד זאת עלי לבאר כי בננטה למות מחמת מכות שהיא המפורש בקרא בעין דוקא מכח שאין לה תרופה דאל"כ הרי תחזר לאותנה, ואין סופה למות, אולם בננטה למות מחמת מכות ופצעים שונים ושפיכת דם עד שנעשית גוססת בל' שהי' חסרוןابر מivid שהחיקות תלי בה, מה דינה של זו. והנה באדם פליגו באזה בסנהדרין זר ע"ח ע"א ריבי' ורבנן בגוסס ב"י"א דריבי' הרגו חיב' כמו דהני בוגסס בי"ש ורבנן סברו דפטור כמו בהורג את הטרפה, וממלא דהה בבהמה אי ע"י הכהה חיצוני' נעשית גוססת דריבי' דמדמה לי' לגסס בידי שמים הרוי ז' כשרה כמו מסוכנת דעלמא, אבל לרבען דמדמה לי' לטרפה גם בבהמה כהגו'ו אסורה. אבל מלכות ודאי ליכא כיון דרך מפעם רוב גוססין למיתה קאתינן עליה, דהרי לרבען שם כלון פטורין והתוס' הקשו שם למה לא יתחייב מי שעשו גוסס ודבריהם צ"ג, כי האמת הוא דבלא אימוד הרופאים ע"ס רוב בעלמא אין הרגון ולא מלקין, אם לא על רוב דאיתחזק ובמ"א הארכתי בה. וזה הוא לדעת הרמב"ס ז"ל עניין נפלה מן הגג דברענן שהיית מעל"ע דלא כמו שסבירו רשי' ותוספת דצלאת מידי חשש ריסוק אברים בעין מעל"ע והוא יוצא מכלל שאור טרופיות דמתברר תוך מעל"ע, ועוד דחחיות מצלת ודלא בשאר טרופות והכל גזה"כ, אלא לדעת הרמב"ס ריסוק אברים הוא טרפוות הניכר כשאר טרופיות, אבל גם בILI ריסוק כל שאינה יכולה לעמוד ע"י הנפילה אפילו אין כאן ריסוק אבר מivid, אבל יש כאן ווסטת בידי אדם אסורה, דכל הכהה או נפילה נדונן כמו ע"י אדם כמובן. וזאת לרבען דריבי' הוה לטרפה לעין רוצח, והי"

לטבחה ושחתה ונמצאת טרפה וכו' הוה מק"ט וצריך להזכיר לו הדמים" עכ"ל, וכ' שם הנティבות, דהאי מצות „לטבחה" בטור ליתא, דאפילו מכרה סתם נמי הוה מק"ט, דטרפה א"ח ואף לאחריה או גדר ולדות אינה ראוי, אבל המחבר דנקט שמכר לטבחה דוקא, משום דפסק בסע' שאח"כ, דגום בנמצא טרפה מחמת סירכה חזיר נמי המקח, וזה אינו אלא ספק טרפה, لكن כל שלא לך בפירוש לטבחה, מצי המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא הייתה ראוי' להחרישה, עי"ש, ולא אוכל לקבל דברים כאלו, וכי בשביל הסעיף שאח"ז כתוב כאן המחבר דין שקר, להוטות משפט, ולכתוב דודוקא במוכר לטבחה הוא מק"ט, ולא במוכר סתם, הא חדא, שנית הלא המחבר לא מודעתה דנפשי' כ' היא לטבחה, אלא העתקה בזה לשון הרמב"ס, והרמב"ס לא הזכיר כלל דין זה דטרפה מחמת סירכה נמי הוה מק"ט ואע"ג דהבי' שם כתוב דמסתימת לשון הרמב"ס משמע דבכל טרופות שנמצא דין כן, אפיקו אם נניח לו שכן הווא, אבל אין מפני שמכר בפירוש לטבחה, אבל אכן נאמר דמשום הכי נקט הרמב"ס האי לטבחה דלא נזכר בגמרה, כדי שנדע הדי, שבאמת הוא פשוט אין בו חידוש, דPsiטיא דכל שמכרו לאכילה ראו'י לאכילה בעין, ולעומת זה יקלקל את עיקר הדי דאפילו בלי מכר לטבחה נמי חזיר המקח, במצב טרופות גמורה, ולא עוד אלא דהרמב"ס כתוב שם וז"ל: „המוכר בהמה לטבחה וכוי ומכאן אתה למוד שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכי' כגון זה, ששחט את הפרה פטור וככו"י“. אכן הוכיח הרמב"ס די' זה מגמ' דלא האזירה שמכר לטבחה ויל' דמיiri במוכר סתם ונמצא טרופות גמורה, אז לא קלקל הלווקח מידידי במה ששחטה, דהרי אינה ראי' רק לאכילה ולא למלאכה, והוה כמו שוחט את המשוכנת דמקרי מתקן ולא מקלקל, כי בכל יום ויום מתבחשות והולכות ומתמעט שוויה, ואיך נשמע מזה בעיטה מום מוחלט במקח שיכול להבעו ממנו מועות נתן והഫס' של המום הי' מוטל על המוכר, אלא ע"כ טעמא של הרמב"ס, بما שכטב לטבחה, דאל"כ אפיקו מצא טרפה ודאי מיח"ט אין כאן מק"ט, דהאי הלהקה לא נאמרה לדון על פיה שאר דיני תורה וכמו שכתב הרמב"ס בהרוג את הטרפה, כל זמן שלא אמדודה הרופאים מוקמים אחיזת שלם ונרג הרוצה, אפיקו הי' הנרצח ניקב קרום של מוחו וכדומה, ה"ה ומיכש'כ' דמוהני האי חזקת שלם דבבמה, דלא נבטל המקח מחמת הני טרופות של הלהקה, ולכן מה ששחטה הוא מום גמור, דבחזיקת שלמה ובראה חזקן.

ואלו הייתה רצוחה להראות לך עוד כמה גדרה השערוריה בין האחرونנים, לאיזה החלטות שונות הגיעו, עי' שלא ירדו לסוף דעתו של הרמב"ס בזה, הייתי צריך לחבר חיבור מivid לה, אבל עוד דוגמא אחת אביה והמה דברי הדגול מרובה זיל' ריש הל' טרופות, כתוב לישב מה דפסק הרמב"ס כעולה וכרכיש דנראה כסתרה, דהרי עולא אתה לאפוקי דרכיש כדאמר בgeom', דקשה למה לי הלהקה על דרושא המפורש בקרא, וגם אינן, הלא משעה רבינו בחכמת הטבע הי' יכול לידע איזה מכח מצוי לחיות ואיזה לא מצוי לחיות, ועכ"ב דלהכי אתה הלהקה, דאפילו אם אירעichi יב"ח מ"מ טרפה הוה, אבל לקותא דרכיש דלא תא הלהקה, מהני יב"ח להכשירו.

ifth כתוב הגאון, דכל שקבע לנו הלהקה כללים קבועים מה לנו אם ח' או לא כל שניקב ושתה או ריאותה טרפה אפיקו אלף שנים חי', וлокין על אכילהו מושום אוכל טרפה, אלא דא"כ מנ"ל דמשום אינה חי' אסורה התורה את הטרפה, מה יאמר, דהכי כתיב חי' אוכל וرك א"ח ל"ת, ולדעת הרמב"ס והמכליתא קרא דבשר בשדה טרפה עצמו מדבר בננטה למות, או מלכלב תשיליכון אותו, או מדיאתקש טרפה לנבלה דטרפה תחולת נבלו, ואם כן הוא הרי

ולודו סימני טרפה בדגים מהו, אליבא דר"ע לענין טו"א דאמור כל שאינם יכולים לחיות, דושא דוקא בהמה דאית ב邏ינה שחיתה אמרינן תא"ח, ורש"י נראה דgresスマ בדאית במינה טרפות וכן גרס השטמ"ק בגליון ש"ס ווילנא, והוא פלא, דמ"ש דג מקריע, משאר חלאים שאינו יכול לחיות, אלא ודאי דהכי פירושא דג מקרטעו דהוא נתה למוה וגוסט כפרש"י דפרפר פשיטה דמקרי אינו יכול לחיות אבל סימני טרפה כמו ניקבו הדקין כפרש"י שהוא חי"ט של ההלכה, דעתך רוק ב邏ינים הרציך שחיתה בדקוקי שחיתה כמו נקה"ו, לא מקרי אינה יכולה לחיות לגבי דגים, דבענין דוקא טרפה האמורה מפורשת בתורה כמו שהיא במדבר והרי לך מפורש הדבר כשלמה, והבן את זאת ותדע עוד דבריש הל"ש מונה הרמב"ם המצוות המובאים בהלכתא זו כדרכו בכל ההלכה, ומונה חמש מצוות, ג' מצוות עשה, וב' מצוות ל"ת, לשוחות ואח"כ יאלל שלא לשוחות או"ב, לסתות דם חי ועוף, שלא ליקח אם על הבנים, לשלוח האם אם לקחה, עכ"ל, ואיך המשmitt שלא לאכול בשער טרפה, אשר זיין פרקים קבוע לביאור היא לאו דטרפה בהל"ש, ולמה לא יעד הלכתא מיוחדת לטרפות היכי יש עוד מקום להסתפק בדעת הרמב"ם, דין אין ביאור של הלאו המפורש בקרה, אלא ביאור ההלכה שנתהchanged עם האי ההלכה דכל פיסול במקצת השחיטה פסולת, ואקווה של מי שאוהב האמת יודה כי כוונתי האמת בדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שדעת הראשונים והאחרונים אינו כן, לא יכולתי לכבוש מלhaltות על הכתב מה שלפע"ד נראה אמת לאמת בס"ד.

עיקר י"א נקה"ו נבלה

הרמב"ם ז"ל בפ"ג ה"יט מונה שיש נבלות ובתוכם גם נקה"ו פסה"ג דהרי הם נבלה מחיים ואין שחיתה מועלת בו ורביס וכן שלמים תמוו עליון, חדא לא ידעו מאין יצא לרמב"ם דין זה, דנייהו דין שחיתה מועלת בו, אבל נבלה מחיים מהיכי תיתי וכמוש"ב התוס' ל"ב ע"א ד"ה ורמיינו, דמחיים טרפה הו, אלא דין שחיתה מועלת בו, ונעשה אח"כ נבלה, שנית הלא כמה סוגיות מורות נגד דעת הרמב"ם, דבזבחים דף ע' ע"א אמרין, דטרפה חמירה אסורה מחיים, משא"כ נבלה דין אינה אלא לאח"מ, וכן בשמעתו דף ל"ז ע"א קאמר דין א"א לומר היינו נבלה היינו וכן כתיב כי ימות מן הבהמה וכו', אינה קרו"י נבלה עד שמתה, ועיין בלב ארוי שם דיפה דחיה בזה מה שהמליצו התב"ש והפלתי ז"ל, לדענין טומאת נבלה הרמב"ם מודה דבענין דוקא מהה ממש וכדמוכה מתוני" דריש פ' העור והרטב, אבל לענין איסור אכילת נבלה קאמר דמחיים אית בה איסור נבלה, וזה עכ' נדחה מגמר' זו דהרי האי קרא דכי ימות מן הבהמה, בטומאות נבלה כתיב, ומה ראי יש מזה על איסור אכילת נבלה ואפשר גם איסור אכילה יש איסור נבלה, וכן קsha מגמר' זבחים הנ"ל, דשם מאיסור אכילה דבר, וקאמר דטרפה מחיים וnable רק לאח"מ, וא"כ סברת האחרונים אלו לחلك בין איסור לטומאה בטלה ומובלטה, ובלאה"ז אין חילוק זה מתקל בעל דעה ישרה, דנאמר התולש אחר מבהמה שוטטה נקב לoka משום אבמה"ח ומשום נבלה לשם שני הפכים בנושא אחד כמובן.

אבל יותר פלא שלא הרגשו כולם שהרמב"ם בעצמו גם לעניין איסור אכילת נבלה בגין מטה דושא והוא בריש פ"ד ממו"א ז"ל, "האוכל כיitz מבשר בהמה שמתה וכו' לoka שנ' ל"ת כל נבלה, וכל שלא שhot קראו" הרוי זה מתה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דלאו דnable לאכלה נאמרה עלبشر מבהמה שמתה, ועכ' שלא ע"י שחיתה, ואח"כ כתיב, וכל שלא שחיטה קראו, הרי זה מתה, ר"ל

לענין טרפות בהמה, ולא צריך שהיית מעל"ע דבזה יצאה מכלל גוסט בידי אדם ונעשית גוסט בידי שמים, וכך תראה שהרמב"ם במ"א פ"ד ה"יא, אחר שכטב דין הטרפה, כתוב "בהמה שהיא חולת מוחמת שתחש כחה ונטהה למota" וכו', הרי זו מותרת ולמה נטה ממוה שמייר עד עתה, מבהמה שנטהה למות מחמת מכותה, אלא שאין בה חסרון אבר, אלא ודאי דהיא אסורה אלא שאין לוין ע"ז מטעם דושא תרפה, כיון דין כאן חסרון אבר אלא חולשה כללית, ואין עונשין על רוב גוסטין למיטה ורש"י תוש' היו סוברים דהינו טרפה של נפהlein מן הגג שבא בתוך הח"ט של ההלכה, וכן נדחקו מאד בפירושו, שהתוס' כתבו בסוגי דמסוכנת דנפולה הואה כמחסרא אבר, וממילא צריך לומר שלא דלא כי שהוא משונה משאר טרפיות שאין כאן חסרון אבר, אלא דכל שחמי מעל"ע, חזר להחזרו וכן כתוב רש"י במשנה דריש א"ט דגוזרות ההלכה כך היא, דשארא טרפיות יכולם לחיות עד י"ח וזה רק עד מעל"ע, ושאר טרפיות אינם חזירין להחזרו ע"פ שחמי, אבל נפולה חזורת להחרשה אחורי מעל"ע, וכל זאת לא ניחא לי לרמב"ם, אלא דהאי טרפה שהוא גוסט איןנו מן הח"ט של ההלכה, אלא מן הטרפה המפורשת בקרה, דהרי כל שנטהה למות ע"י הכאח היצונית ע"פ שאין בה חסרון אבר דינו טרפה לרבען דרייב", ולריב"י דגוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, באמצעות גוסט, ומטרפיות זו שפיר יראה אחר שהיית מעל"ע דכל טרפה של גוסט ב"י א', אין אלא אם מות תוך מעל"ע, אבל לאחר מעל"ע דינו כגוסט ב"י ש, ודבר בה נלמד מדי עבד כנעני דאמרה תורה, אם מות תי' קריין ביה וחיב ואם יום או יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) עומד לא יוקם. הרוי כל שמת מחמת הכאח תוך מעל"ע, מות אח"כ, כמו ב"י ש חשבין לי, עכ"ג עלי, אבל בשחה מעל"ע ומות אח"כ, כמו ב"י ש חשבין לי, עכ"ג דהוה בהגרמתו, ושפיר נשמע מזה לנידון דנפולה דכל שחתה מעל"ע יראה מכלל גוסט ב"י א', וכל זאת אין עניינו כלל לח"ט של ההלכה, אבל מה דאתא בהלכה היא, דכמו דהיל' הוסיפה שאר מיני טרפיות, אף שאינה נתהה למות כך הוסיפה על טרפיות נפולה שהיא נתהה למות ע"י הכאח בלי חסרון אבר, שאם יש בה ריסוק הניכר באבר אסורה, ע"פ שאינה נתהה למות כלל, ועל טרפיות זה אין כאן חולק, דאפיילו ריב"י מודה לו, אבל לדעת רש"י ותוס' ע"כ ריב"י מחולק על האי טרפיות של נפולה שאין בו חסרון אבל דלדי"י גוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, וזאת הוויל להשמעינו בפ' א"ט, כי כפי הגראה כל הח"ט של ההלכה אין בהם חולק ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים תעין בחדושנו בסוגי דנפולה ותראה נפלאות.

ואחריו שהודעתיך את כל זאת תבין ג'כ' למה קבע הרמב"ם כל דיני הח"ט בהל"ש, ולא ביאר אותן בהיל' מ"א שם ה' מקומן, אי הי' סובר הרמב"ם שהמה ביאור של הלאו דבר בשדה טרפה, אבל הרמב"ם סובר דהאי היל' הוא תוספת על המפורש בקרה, וסמכותו אקריא דזאת החיה, דרך אסמכתא ולא היתה נארמה במדבר אלא נתהגה עם האי הלהקה שקיביל ר' ישוב מר' יהושע שמקצת פיסול בסימנים הוה פסול בשחיטה והוא מרוממת בקרה דכאשר צויתיך בסיני, דהינו אז כשצטו על שחיטת חולין אבל בשחיטת קדשים במדבר לא הייתה השחיטה נפסקת במקצת הסימנים, וכאשר ביארנו באריכות בעיקרים הקודמים דכוון דהנחירה הייתה מכשורת במדבר והשחיטה בקדשים עבודה היהת, ולמה יפסל במקצת נחירה עי"ש, ומה"ט נמי מתחיל התנא בנקה"ו ופסה"ג שלא כסדר הילוק בהמה, כי הגי ח"ט נתהgcdvo עם האי הלהקה דנקה"ו פסלה"ג פסול בשחיטה הוה אשר ר"ע לא היה רצה לקבלה לעניין טומאת נבלה וכאשר ביארנו הכלל במקומו ולכן סיידם הרמב"ם כולם בהל"ש ועיין لكمן ע"ה ע"א דקמבעי

פתיחה

דף ס"ט ע"ב ותמצית הדברים בקיצור הוא דדעת הרמב"ם דכל דבר שיש לו תחילתה והמשך עד הגמר, אם נגמר לבסוף אמרינו אגמלל"מ, אלא דהאי נילוי לא מהני אלא על גוף הענן ולאណון על דבר אחר המסתתק, ולכן גם בגט אשפה, כל שembr ליה גטה, ואמר לה אם תנען ליה תוך ל' יום מאתים זו זיה מגורתה, אע"פ דלא אמר מעכשי, ולא חלין הגירושין אלא אחר שנתקיים התנאי, אבל התחלת הגירושין ע"כ מעכשי הוא, דהרי עתה קיים וכותב לה ספר כרויות ונתנו בידיה, אלא למעשה זו יש לה המשך, ולכן נילויadam קיבלהקידושין בנתים מאחר, לא תפסו, דהרי היא מעשה קידושין דבר המסתתק הוא, אדם לא חל עתה בשעת המעשה, בטול כי חלף החלק לו, ולא מהני מה שאגמלל"מ שנגמרו גירושיה ע"י שקיימה תנאי, אבל להיפך לומר דזינתה תחת בעלה ונעשה טמאה שהוא נגד הגilio שלבוסוף, זאת ודאי לא אמרינו, וכמו בהקדיש לוה זבין לוה, דהכל מודים נגד הגilio שלבוסוף לא מהני זבינו וקדשו ה"ה הכא לא נאמר ד"א היהת נשנא לאח, וזה ברור כבשמי, וכן הכא בנבלה דכוותי" דכל שחתך צית קודם גמר הנבלות לא מהני הגilio לחיבבו למפרע מושום איכילת נבלה וזאת כוונת הרמב"ם במה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג נבלה מחייבים, ר"ל דהוה כמו עוף טמא דאין במנינו שחיטה, דלא שייך בו טרפה מושום לדסopo להיות נבלה, כן האי בהמה בניקב ושתה, לאחר דסופה להיות נבלה, מיד בשם זה יקרה, ע"ש סופה, אבל לא לחיבב על התולש ממבה שמות נבלה, דכל שנספק ולא בא לידי גמור, אין כאן נבלה, ואי דהאי צית עכ"פ טרפה יקרה, אה"ג אבל גם בלא טרפות נמי האי בשער הנintel בהם טרפה יקרה ולוקה מושום בשער בשדה טרפה. וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

בזה נשלמו י"א עיקרים שייעדי על שחיטה וטריפות, ועתה(ac) כתוב עוד פתיחה כללית על כלל ענייני איסור והיתר הנוגעים לכל המשכתי.

פתיחה כללית

דיני מאכלותhma מה מקצוע גדול במצווי התורה, ובריש' פ' תזיער מובא ברש"י דרשה דר' שלמא, דלמה הקדימה התורה דיני מאכלותhma אסורות בפ' שמיני ואח"כ נדה ועריות בפ' תזיער ואחרי ואמר דכים שיצירת בהמה חייה ועוף קודם לצירת אדם, כן תורתן קדימה לتورת האדם, והאי דרשה צריכה ביאור, דודאי יש לבקש טעם על הקדמת דיני מאכלותdma לדיני עריות, דכפי הנראה מן העונשיםhma מה החמורים, אבל מה שתירץ איינו מובן, דהרי הכל תורה אדם ולא תורה בהמה היה ועוף, ומזה עניין יצירה לכך.

ואמרתי לפרש עפ"י מה ששמעתני מפי אמר"ריה"ג צ"ל' בשם רבו הגאון מה"ז שלמה קווטש ז"ל על הקרא דארורה האדמה בעבורך, שפרש"י ז"ל דהאדמה שניטה מהנה שנטטו להוציא עז פרי עשה פרי, שיהי טעם עז ופרי שווין, והיא הוצאה רך עז עשה פרי, וכשנתקלל האדם על חטאו, נתקלה היא עמו, ופירש הגאון הנ"ל, דחטא האדם נצחה האדמה, لكن לא קבלה ענשה אלא עי"ש שחטא האדם, כי יצירת האדם לבסוף הבריאה אחר שנבראו כל הנבראים, ה"י כדי שיוחלש האדמה עי"ש שהוצאה כל צמח השדה וחייתו ארץ, למען יהי קל לאדם לגבור על נפש החומרו ולשמור את דרך עז החיים, ובכל זאת ראיינו כי האדם לא יכול לכבות יצרו ונפל בראשת התאותו, ועתה אולי אם האדמה הייתה משמרת ציווי הש"ת להוציא עז ופרי בטעם שווה ונחלשה יותר, היה בכך האדם הנברא מadmaha חולשה בתכלית החולשה, לעמוד בנסיוں לבلتיא לאכול מעץ הדעת, لكن אחר חטא האדם נתגלה קלונה של האדמה, ונתקלה עם האדם על ששינתה

שניתה שע"י שחיטה פסולה כמותה מלאיה חשובה, ואם נאמר דעת מחים איתה בא איסור נבלה בתולשبشر מבית טביחתה, הוליל "הרוי זו כמתה" ויוטר מבורר ה"ל, הרוי זו נבלה, אבל הרוי זה מתה דקרו, מורה דלאח"מ כאמור, דהרי זה מתה ולא שחותה, והרמב"ם לשון ערומים דבר, וכל תיבה וכל אות בדקוק גדול נכתב, וכל המתעסק להכניס בדברים ברורים אלו כוונה אחרת, ידו על התחרתונה, ובפרט שהוא לא צורך, כי לא ר' על הרמב"ם ממה שכתב דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחייבים, כאשר אבאר לך כוונתו בזה והוא.

ধהנה כבר הבאתי דעת הרמב"ם דנו"ט מצטרפין לכzieit, מושום דטופה תחלת נבלות, ואין זה תרי לאוין, ולכן כל טופה שלא נשחתה ונתבללה לבסוף אגלאי מלטא למפרע דמתחלת נבלה הוה, דכל דבר שיש לו התחלת וסוף, כל שנגמר לבסוף, אמרינו בי"ג אגמלל"מ, כמו בשחיטה דתחלת הוה מעשה טרופות, ואם ה"י פוסק הרוי משעת שעשה הנקב הראשון בשוט הוה טרפה, אלא כל שגמר השחיטה בהחישר, אגמל"מ דכולה שם שחיטה עלייה, וכן הוא בטרפה שהוא התחלת נבלות, ניהו דאם שחטה נשארה טופה לחוד, דרשתה באה באםצע והפסיקה אבל כל שלא שחותה ומתחה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דאח"ש אה"ג הנבלות להגmr, משום דרשתה מטהרת את הטרפה מנבלות, אבל אם באמת לא שחטה ונתבללה הוה נבלה למפרע, וכן מתחלת חוב שישעבוד נכסיו למלה, דמתחיל קניין של המלה מטהרת השיעבוד, ואם לא פרע הלוחה לבסוף אגמלל"מ דהקרקע של המלה מותחלת השיעבוד, ואתה כל"ע דהכל מודים דהקדיש או זבין לוה, אתה מלה וטריף ופריך, ודבר זה מתבאר בחבורי זאת בהרבה מקומות, אבל אם הלו משלם, פסק הכנין ולא הגע ליידי גמר, וזה דלא כתוס' שלא נחתו זהה, וסבירו אפשר להיות טרפה וגם נבלה, וכך נתקשו להו בד"ה ורמינו הנ"ל דמה פריך דשפיר מונה נקה"ו ופסחה"ג בין הטרופות דמחייבים רק טרפה והא"כ חל עליהם לאח"מ גם נבלה, וכן נכסיו בדוחקים, גם לפרש מה דאמרו בזבחים דיצה עוף טמא במנינו טרפה בדוחק גדול, אבל לרמב"ם מותפרש כפשותו, דכל שאין בו שחיטה נבלה וטרפה חד מלטא הוה, דטרפה תחלת נבלות ונגמרת כמשמעותה, כי מחייבים גם לאו דטרפה אין לו מקום לחול דכאן כתיב בשדה טרפה, דלאחר שעבדה כעין בשור דאם חותך צית בשור מן הטרפה בחיה בלא"ה האי בשור בלאו דטרפה אסור, וכדר"י בשמעתן ק"ב ע"ב דבמה"ח הוא בכלל טרפה וכפי הרמב"ם, דהרי בשור טרווף מן הבהמה הוה, ואפיilo לעניין הלב ובייצים אין איסורם מושום טרפה, אלא משום יוצא מאבר ובמה"ח, כיון דאין להם היתר בשחיטה בהמה טרפה כמו שהוחתוי זאת בעיקר אבר היוצא והמדולדל, עי"ש היטב, וכן כל שניקב החוטש דהוה להיות נבלה מועלת בה מידי נקרה נבלה ע"ש העtid, דסופה להיות נבלה ולא טרפה, ולא לומר דאם חותך צית ממנה לוכה משום נבלה, דהרי לגבי האי צית שוחתך ממנה לא מהני האגמלל"מ דלבסוף דהרי על דבר המסתתק לא מהני האגמלל"מ כמו שביארתי זאת בארכוה בשמעתן בכמה סוגים, ואראך עניין זה ממש ברמב"ם בריש פ"ח מהלכ' גירושין, שפסק שם הרמב"ם דהמגרש ע"ת בתנאי של "אם" לכתלה לא תנשא עד שנתקיים התנאי, ואם נשאת לא תצא, עי"ש בה"ה ובכ"מ בשם הר"ן ז"ל שכולם עומדים ומתרמיין על פסק זה, דהרי בתנאי אם תנען ליה, לא נתגרשה עד שתנתן, ואיך כתוב הרמב"ם דלא תצא אם נשאת קודם קיומ התנאי, דהרי נתמאה ואסורה לבעל ולבעול, עי"ש שלא ידעו פשר דבר, אבל אני ביארתי הדבר ע"ג בסוגי" דלקמן דף כ"ט ע"ב ובסוגי" דמכברת

ואפלו ח"ש דאסור לר"י מקרה דכל חלב רק דברי סופרים קרי ל' הרמב"ם, וקיל משאר איסורי תורה שאין בהם מלכות, דלענין אחע"א אמרין דגס על איסור עשה לא חל איסור אחר, אבל אח"ש נו"ט חל איסור שבואה, עיין שבאות כ"ג ע"ב, דכל דתאתה מרבי הכתובים כגון אסמכתא יחשב ולא כאיסור ודאי של תורה, ורק להחרمير אמרין דאסור מה"ת, ולא להקל ועוד נדבר מעניין זה לפניו, אבל עתה נחקר בטעמא דהא מלטה דכל שאינו נהנה באכילתו לא אסורה תורה, שהוא נגד הסבר החיצונה, דכל כתבי טעמי המצוות שווין דיש במצוון זה של האיסורים לגוף ונפש איזה הפסד גורען, כי נאמרadam כרך החלב בסיב או עריב בו דבר מר, שוב אין בו מן הפסד, ואין מולד בז תכונות רעות שעלו להוליד מי שניין ממוני, הכי נבלה סרוחה שאינה לגר, אין מזיק לגוף ונפש כמו נבלה שנתבללה בשחיטה וראוי למאכל אדם, הוא דבר שקשה לקבלו, ולומר דחו"ל קרא קדרשו דאכילה כתיב בהו, ולשון אכילה מורה על דרך אכילתנו, אבל שלכפ"א לאו אכילה מקרי, גם זאת א"א ל渴בו, דהרי בכ"מ אמרין דיבר הכתוב בהו, ולאמעטת את שאינו הווה, וכמו בטרפה ע"פ דיבר מטריפת חית יער, אמרין מה לי וכו' וכן מקרה ליליה, לאמעט מקרה יום, משום דהסבירא נונתנת דין לעיל בז הנושאים, וא"כ אם אין הסבירא נונתנת לעיל בין ואוכל כדרכו או משנה באכילתו, ודאי אין מקום למעט שלא כדרכו מDUCTיב אכילה, דהרי דיבר הכתוב בהו, יותר קשה לי על הא דפסקין קטן או"ג אין ב"ד מצוין להפרישו, ולמה הלא אותו הפסד טבעי שגורם אכילות נבלות בגופו של אדם, פשיטה דגורות גם בגוף הקטן ועוד יותר מבוגדול כמובן, וכי בשbill דיןינו בר עונשין מהמת חולשת דעתו לא נפרישתו מן הפסד, הלא לא תעמוד על דם רעך כתיב וכמו שאנו מצוין לשמרו ולהסיר ממנו כל נזק וכל מחלה, למה נראה בחיקוק ידים איך האקי קטן מטמטט את לבו במאכילות אסורת, ואמרו בגמרא טהדרין נ"ה ע"ב בקומה דמיודה היא, תקלה נמי איכא והא דלא נענשה ממשום דרhamna חס עליה.

אבל דע דבר חקר השב שמעתא ז"ל למה החמירו בספק סכנתא ואפלו רוב וחזקה לא מהני, ובספק איסור הקילו דלא נאסר מה"ת כלל, וסמכנו גם מדרבנן על רוב וחזקה, ונחיא ל' באמרו, דבאיסור כל שהתיירה התורה, אף"י איתורמי דאכל איסורה הרי הוא אנטו בראשות התורה, ולית לו בה, משא"כ במים מגולים אם מ"מ שתה הנחש מהם יווק וימית, لكن אין לספיק על רוב וחזקה, עי"ש, ובער אני ולא אדע, וכי יאמר דין בטבע המaculaות האסורת שום גרעון והפסד אלא משום דהתורה אסרתון, דאו נshall למה אסרתון התורה, וכיון דע"כ לומר דיש טעם לאיסורן, הדירה הקושי לדוכתני דמה"ט הינו מוחיבים לחוש להאי יזק טבעי שיש בהם כמו שאנו חושש בסכנתא להפסד טבעי שבו, ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר, דהאי הפסד גרעון הנמשך לגוף ונפש ממאכל איסור איינו כמו ארס הממית מדי, אלא adam רגיל ליזון בהם לאט לאט מולידים בגופוuni הני תוכנות מדות רעות, אבל בדרך מקרה אין בהם הפסד הניכר, אלא כיון דהתורה דכל שלכד"א הוא רק דרכ מקרה מתרמי דיאכל בכח"ו, וכיון אין מזוין מה"ט לפרש את הקטן, דכיון דאסור להאכילה בידים, א"א ישאכל הקטן דבר איסור רק דרך הזדמנות ובזה אין כאן יזק טבעי.

ולא הוציאה עז פרי עוצה פרי, עכת"ד הגאון ז"ל והוא פרפראות נאה ודפחים, והוספה אני לפרש בזה הקרא שם, דוחבא האדם ואשתו בתוך עז הגן, ר"ל שתלו חטאם בעז הגן שאין טעם העז שוה לפניו, ובזה מצאו התנצלות על שלא יכול לעמוד ביצרם.

והנה כשם שבתחלת יצירת האדם השגיח יצר הכל י"ת על חומר האדמה שמננה לוקח, שייה' חלש ומזוק, ולא יעכ' יותר מדי מלהתגבר האדם על תאותיו, כן השגיח על תולדותיו לצוטות לו על מזונו שהוא המחלף את חומו כדיוע שיהיה מזוק, כי הנזון ממאכילות האסורת אפלו אין מקללים את טبعו ומדתו כ"ב, אבל בתולדותיו יוצאי ירכו שעשים רושם הניכר, כי אצל התינוק הנוצר, מזונות האב והאם, מהה מקרים את כשרונותיו הרוחניים לטוב או לרע, כי כוחות מזון של האבות מתubevis ומתגשימים בולד הנוצר, ועוד זאת כי לגדור بعد העירות והנדגה, מוכשר רק מי שיזון ממאכילות טהורות וכשרות, כי רק אז יש בידו להכני עז יצרו בעין האישות כדיוע, ולכן מתנאי גדר העrhoה הוא גדר המזון המוחיה ומחליף את חומו, ויש לרמז זאת בקרא דשה"ש "שריך און הסהר, אל יחסר המזג, בטנק ערמות חטים סוגה בשושנים" (פ' ז' פסוק ג') שר ובطن שם מתקבץ מזונו, ואם ישמר את נפשו מהתגעל במאכילות המתוועות, ואל יחסר המזג, אז יהיו بكل סוגה בשושנים, שדרשו חז"ל על פתח נדה, שאם אמרה לו אשתו, כשהשנה אדונה ראיתני מיד הוא פוש. כה המעצור הלאה אין לו רק מי ששממר השר והבטן שלא יכנסו לתוכם מזונות המשגים את האדם ביותר, ולאה כיוון ר' שמלאי בדרשתו, דלמה קדמה תורה בהמה חייה ועוף דהינו דיני מאכילות לדני עראה. ואומר כשם שיצירתן קדמה ליצירת adam והוא טעם להכחיש ולכך החומר אשר ממנו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא מן הצורך לך את חומו כדי לגדרו בעירות ולהלuid כדמותו וכצלמו, צרע קודש מוכשר לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב קדושה, הן בטרפה ונבלה והן בב"ח, כמו דכתיב בעירות קדושים תהיו, כי קדושת האומה תלוי' במצוונה תחוללה, ועל ידה, בגין ערוה, ולכן מצאו חז"ל לגדור ולהחמיר בהני הלאל ואסורי אישות יותר מאשר מזונו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא ממאכילות אסורת להלכתא נבריתא בשרשים וענפים ענפים, ועי"ז נתהווה מבוכה גדולה וניטשטו הגבולים, עד שקשה לידע מה הוא המפורש בקרא ומה הוא שדרשו והוסיפו, ומה הוא גורה וחומרה, והלא יש בזה נפקותא רבתא לידע את כל זאת, למי שרצה להורות כהלה ולא לאבד מזומנים של ישראל חנם, וכאשר תראה בעיקרים הקודמים, עיקר עבדות בחיבורו זה, לעמוד על הראשי הדרבים ולהגבילים כל או"א לפי מה שהוא, עד מתי הוא לאו שיש בו מלכות, ועד מתי הוא איסור תורה ללא מלכות, ומתי התחיל הדרבנן והחומרה, ובכל ביקורי היה לי הרמב"ם עמוד ההוראה, למורה דרך ולמAIR עני, ועפי"ז דרכי זאת אפרש פסקי גם בשאר פרקים הבאים בכל המסכתא עד כללה, ואציג כאן רק איזה כללי הנחוצים לידע כדי להבין דרכי חז"ל במסכתא זו, ואסדר דברי עפי"ז אתוות א"ב וזה החלי בעזה"ת.

אות א'

הלו רוחות בישראל דאכילה שאסורה תורה הוא דока כשנהנה ממנה, דחיך ואוכל יטעם, אבל אכל שלא כד"א או שנפוג המאכל או כרכו בסיב עד שגרונו איינו נהנה מאכילתו, או שאוכל אכילה גסה שאינו תאוב לאכול עוד, או שאוכל פחות מכך מכאן פ' בכל אלו אין לoka וחוץ מחצית שיעור גם איסור תורה לכרא,

פתחה

כתב ו"ז: „האיך יגרים שום שטן לפני הצדיקים ע"י שוגג שום דבר עוז"ע כל, וכן כופל רשי' הדברים בדף המשוך דשות דבר עוז לא מסתיע שיכשל בה הצדיק וקושי' התוס' מכל הנז עובdot אין להם התחלה כלל לפי פירושי', עוז בחודשנו שם ותורה צמאןך, ורש"י' באזה לשיטתו' דהכא איזיל איסור לעתים וחוקים אין בו משום גנאי, ומה שמשמרו הוא כדי שלא עברו אמיירא דרhamna אפי' בשוגג דבר הץrik כפירה, אבל אין חילוק בין דבר מאכל או שאר עבריה ודוק".

ובזה אמרתי דבר המתקבל בפירוש דברי ר"ש בפ' גה"ג דפטורأكل גה"ג של טומאה מכולם, דעת טומאה הלא אגבנן", ומשום ניד נמי ליכא, דזוקא נמי שבשרה מותר אסורה התורה הגיד שלח, אבל לא מי שבשרה אסור, ולפי הצעתנו דלמעלה יש טעם לשבח בדבר זהה, דר"ש דדורש טעמא דקרא סובר, דהא דאסר' התורה אכילת גה"ג, ע"פ שעץ בעלמא הוא ואין בו טעם לחיך משום דמ"מיאכל הגיד עם הבשר כדרכו דמי פתי ייסר הגיד מפני שהוא אין בו טעם, דאיינו עצץ ממש איינו ראוי לכוס, וכיון דדרך ב"א לאכלו עם הבשר שפיר אסרו כדי שלא יאכל אותו תמיד, כי הא דלא אסור בשאר איסורים אם אין בו הנאת אכילה הווא, משום דבלאי'ה בדילי' נמי לאכול בכחיו', אבל בגה"ג דדרך לאכלו עם הבשר אין כאן חידוש שאסרו, אמנים כל זאת בטורה, אבל בטמה דבשוaro בלאי'ה איןנו נאכל, למה יאסר הגיד,adam יקרה דינקר הגיד ממנהתו לא יאכל אותו משום דאין בו טעם, דעת הווא, וניהו דבאוכל גה"ג של תורה בפ"ע ואדי דעובר דכין דאסורה התורה לא אמר דזוקא בתוך הבשר אסורה ולא בפ"ע, אבל בניד של טמאה שפיר דרישין כר"ש כנ"ל ומטעם הנ"ל ודוק".

עפ"י האמור למלעה דגרעון והפסד האיסורים ניכר רק למי שרגיל בהם, יש למצוא טעם הגון לעдел"ת אשר נתקשוו בזה הרבה, הלא הל"ת חמורה מן העשה שעובר בל"ת לוכה והבטל מ"ע בלא כלום, ולמה ידחה העשה את הל"ת, אבל לפי הקדמתנו הנ"ל ניחא טובא, דחומות היל"ת אינה אלא בשרגיל בה, והוא דלוכה בעבר אף פ"א הוא משום דעובר אמיירא דרhamna, אולם קיומ מכות עשה אפילו פ"א הוא תיקון גדול דהרי הרבה מכות שנוהגין רק פעם בשנה, כמו מצה לולב ושורף, וכן שפיר דוחה העשה את היל"ת, דצל המירא דרhamna, אז לא יזיק לו עבירת הלאו פ"א ותועלת המזווה הרי איכא.

אבל מה שיש מן התימא הוא מה שכתב הר"ן ז"ל בפרק לולב הגזול וכן הרשב"א והראב"ד ז"ל, כדי להנצל שלא לעבור על מצות ל"ת, מהшиб האדם ליתן את כל אשר לו, והוקע האי דין להלכה באוי' סי' תרנאי בהגה, והוא פלא לפי הצעתנו דהרי בשביב פ"א שיעbor לא יגע אליו האי נזק טבעי' שנמשך אחר עבירת הלאו זה שריגיל בו, ולא נשאר רק המירא דרhamna, ולמה לא נאמר כלל אמרה תורה דלא תאכל אלא מזרינו ולא שכופון אותו ומילא לא יצטרך ליתן כל ממונו כדי להפטר מן האונס, ויש לראות אם האנס רוצה לכופו, או לעבור על ל"ת או לבטל מ"ע, או שיתן לו כל ממונו, מה יעשה הלא בשביב קיומ מ"ע אין צrisk לפזר רק שליש במומו, יבטל המזווה הלא עשה דוחה ל"ת, ומוטב לעבור על ל"ת כדי שיקיים המזווה, וגם בלאי'ה יש לתמורה הרבה על האי הלכה דמחוקיב ליתן את כל אשר לו, כדי להנצל מעבירת ל"ת, שהוא נגד ברייתא מפורשת ברכות ס"א ופסחים כ"ה דתנא ר"א אמר, אם נאמר בכל נפשך لماذا נאמר בכל מזיך, ואם נאמר בכל מזיך لماذا למה נامي' בכל נפשך אלא אם יש אדם שוגפו חביב עליו יותר מממוно נאמר בכל נפשך ויש שמומו חביב עליו יותר מגופו נאמר בכל מזיך, עכ"ל, הרי דזוקא גבי ע"ז צriskין למסור

וזבר זה יוצא מפירוש מותן הסוגי' דעכברא בשיכרא ע"ז דף ס"ח ע"ב דאמרין שם שריצים המאוסים דאסורה תורה חידוש הוא דמאיiso ובדילו אינשי מני', ופרש"י ז"ל ובלאו אזהרה בדילו אינשי מני' ולמה לי' דזהר רחמנא עלי', لكن לאסור נוון טעם לפנים אתה דשרי בשאר איסורין, והתוס' הקשו על פ' זה, דמ"מ לא ההוה ידעין דהאוכלו בלאו, וכן פירושו דחידוש הווא, דמן הדין הי' להתרין בכל נטפל"ג דעלמא דשרי, עי"ש, ובחידושי' ק"ז בעהchat"ס ז"ל על ע"ז יפה כתוב, דפרש"י ז"ל מוכרכ מלשון הגמ' דקאמר משום דבדילו אינשי מני', שהוא שפת יתר לפ' התוס', ועוד דמשנה שלמה שניינו במקות כ"ג ע"ב, ר"ש ברבי אומר, רק חזק לבתיו יכול את הדם, ומה אם דם שנפשו של ישראל לפיכך הרבה להם וכו' ע"ז אר"ח בו עקשי' רצתה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך לזכות על אהירות, על שקייטים ופרש"י ז"ל שלא היה צריך לצוחות על אהירות, על שקייטים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהם, עי"ש, ולדעת התוספת הלא אצטרך לצוחות כדי לידע שיש לאו באכילתן, אלא דחתת"ס נדחק לישב דעת התוס' דחתנה קאי על ריבוי הלאוין בדים ובשריצים עי"ש. ואני תהה אם דם חדא לאו אצטרך כדי ללקות עליו גם היתרים הן בדים והן בשරיצים נדרשו למה הן באין, דוק ותשכח, אלא דבמחמת'ת אגב שיטפי' כתוב בשם התוס' דאצטרך להזהיר בהם כדי ללקות עליהם, וכל המעיין בתוס' יראה שלא האצירו מלוקות, אלא כתבו אצטרך לאו אצטרך ללקות עליו, רק כדי ללקות לשток קרא מני', ולא יליהו אדם מישראל חנם, אלא כוונת התוס' דמ"מ אצטרך לכתוב לידע שיש לאו באכילתן שאם יזדמן לפעים שיריצה לאכול לרפואה במקומות דליך סכנה, או מלחמת רעבון וכדומה, כדי שידע שזאת אסורה התורה וימשוך ידו ממנה זאת היהת קושי' התוס' על רשי', אבל דעת רשי' וכו' דעת האי משנה דמכות שהביא החתת"ס ז"ל הווא, דבשביל שיידמן לעתים רחוקים שיוכל דבר איסור לא הייתה התורה אסרו אם לא כמו שאמר רחבי' דרצה הקב"ה לזכות וליתן שכר טוב להמוני מהם אף דבלאי'ה ה' נמנע, ומש'כ ק"ז ז"ל שם דלרשי' קשה איך רוצה ללמד דגס נטפל"ג אסור, דהרי מושם דרצה הקב"ה לאcores את ישראל נכתבו, תמהני דהה' דקשה לפ' התוס' איך נסיף חידוש על חידוש, הלא כל גודל בידינו דין לך בו אלא חידושו, וכן פסקינו בסיסי' ק"ד והוא מושב"א ז"ל דעא"ג דשריצים מאוסים בעצם אסורים, אבל תערובות שלחן מותר, אבל בין לפרש"י ובין לפ' התוס' צ"ל דהסוגי' רק בהו"א רצתה לומר דעתמא דרב מושם דבדילו אינשי מני', אבל רבעא מסיק שם דרב או כר"מ ס"ל דנטפל"פ בכח'ת אסור או דס"ל עכברא בשיכרא אשובי' משביב, עי"ש הרוי' דלא חש לדה רצתה לומר בתחלה דשאני שריצים דחידוש הווא, אבל בגין הסברא דס"ל לרשי' ד蹊 הרגילות גורם הנזק כמה הראי' מנשנה דמכות ונס נצבה, והתוס' דפליינו ע"ז וסבירו דגס אכילת מכח המשנה הנ"ל, ומכך כל הנז עזקיוטו לעיל.

ועפ"י דברנו אלו תמצוא שרשי' ותוספות במקילתן דף ה' ע"ב פליגו שם לשיטתן הלאו, דחתנו' שס"ה צדייקים עצמן לא כ"ש, חידשו מכח כמה ראיות שהביאו דזוקא במידה דבר אכילה אמרו דאיין הקב"ה מביא תקלה לצדייקים, משום דגנאי הוא להם שאכלו דבר איסור, ומסתמא כוונתם משום דהאי אכילה עוזה רושם בגין האס, וכן נכנסו שם בדוחוקים לחקל עוד בין מאכל למאכל, אם הוא איסור בעצם או תלוי בזמן, וכל זאת משום דזאלו לשיטתם דהכא, דאפיילו אוכל פ"א דבר איסור עוזה רושם הניכר בגוףו והוה גנאי, אבל רשי' שם בד"ה היכי מסתיע מלהטא למיכל

עובד אלא מלחמת אונס אדמהנו ולמה יהיו חיב, ושות' ריב"ש זיל סי שפ"ז מובא במל"מ שם, האריך הרבה להוכיח דאונס ממון לאו אונס מקרי, ולא מצאתי בכל ראיותיו הכרע אלא מה שהביא האי ברייתא דערובין הנ"ל, ולא ידעת איך יפרש הוא זיל האי דרמב"ם שכ', דכל שאינו כאן רצון איינו חייב בע"ז וה"ה ברוח, ובבנני כיוון דمحיב למסור נפשו ולא עבורו, מה לי אם עבר מלחמת אונס נפשות ומה ליה מלחמת אונס ממון, ופלא ראייתך עוד כי בדיון דעדים שאמרו אונסין היינו בכתובות דף י"ח ע"ב מחלוקת שם הש"ס בין אמרו אונסין מלחמת ממון לבין מלחמת נפשות, והרמב"ם בפ"ג מהלכ' עדות כתוב סתם אדם אין חתימתם יצאה ממקום אחר נאמני לומר אונסים או מוטעים היינו, ואינו מחלוקת בין מלחמת נפשות למלחמת ממון, אלא שהגמ"י ציין תשובה לרמב"ם אשר שם מחלוקת בזיה אבל מ"מ הדבר לפלא בעניין שבחוоро יד החזקה השמייטו, כללא של דבר ענין זה צע"ג כדי לבררו, ואני לא באתי אלא לעורר כי הדבר קשה לאמרו שمحיב האדם להשאר הוא וביתו בערים ובחורס כל ולא יציל את אשר לו בעבירת לאו, ועיין בהתוס' כתובות לע"ג ע"ב ד"ה אילמלי נגודה לחנינה משיאל ועריה הו פלח לצלמא, שהקשו והוא בשחציאו את ר"ע אמר וכו' משמע דבר כל נפשץ מירי אפליו היו מיסירין את האדם בירושין קשיין וכש"כ לנוגדי, עכ"ל ובהגנות מהר"י עיבר"ץ כתוב ע"ז, דסיקת בשרו הכא שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגה, אבל נוגדי שאמור רב הוא הכא שיש לו קצבה. וזה דבר שא"א לעמוד בו עי"ש. וא"כ עניות תמידת כל ימי שהוא יסורין שאון לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמה, ולכן אני אומר שהאי מלטא לאו דרך כלל נאמר, אונס ממון לאו אונס הוא, ודוא"י מי שהוא איש בריא ואולם מלאכתו בידו לפrens את עצמו ואת ב"ב, אם יקחוו כל ממונו אין בהז לא צער הפסד ממון, אבל איןדו דומה לפקס"ג אבל איש חלש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הומו ורכשו שמתפרק על ידו, ואם יקחוו ממונו הרי נפש הוא חובל כי איןلال ידו להתרפה נושא הוא וב"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבריות, בכוגן דא הרי מן הדין חביב עליו ממונו וגופו כ"כ טוב לו המות, מחייב צער של עניות, ואע"פ שחילוק זה לא נזכר בפסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב ודוד"ק.

אות ב'

ممלה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסורה התורה האכילת אישור שלכדה"ג, איינו מפסיק דלא הקפידה התורה רק על הנattoו, אלא דלא אסרו מפני דבלא"ה בדiley אינשי מנין לאכול באופן זה, אמרו מעתה מי שרצה להתחכם וליזון ברגילות ממאכליות אסורות בדרך היתר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל ברשות התורה, וכמו שכתב הרמב"ן זיל על הקרה דקדושים תה"י דאתה לומר קדש את עצמן במותר לך ור"ל שלא היה זול וסובא בריבוי הכמות וריבוי משקל, וקרוי לי נבל ברשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעensis את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כרךן, כדי לבא על ציווי השם י"ת בעקביפין, וכן למשל מי שמספריש לנו"מ מתבאותו ומשליכן לאבוד, כדי שלא יגיעו ליד כהן ולוי, דלא עבר אלא עשה דעתינה להכהן, אבל כרי מותוקן מאיסור טבל שהוא בmittah, הכי אין זה רשע ערץ, כי מה שאסורה התורה את הטבל באיסור mittah, ועל הנתינה לכך ליכא רק מ"ע בעלמא, ע"ג דין להכחיש דכל עצימות אישור טבל נצחה ממה שרצה התורה להחזיק את השבט משרותו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ב בריש העמוד שכתו וזל, וטבל ע"ג דיןינו בשאלת, כיון דאישורי אינו אלא מלחמת תומם

נפשנו ומאנדו, ואם כדעת הר"ן זיל דבעל לאו דעלמא צריך ליתן כל ממונו, בע"ז ליל קרא כלל, ולא עוד דהרי חזין דבהרבה בנ"א חביב עליהם ממון יותר מגוף, וכפי חז"ל בצדיקים כן הוא, דיעקב אבינו נכנס בסוכה כדי להציג פכים קטעים ששבת, וכיון דנפשו פשיטה דין חייב למסור כל ממונו שחביבו אצלו כגוף או עוד יותר מגוף, והוא תימה רבתא על האי הלכה, שבז נזכרתי דלא על הר"ן ודעמי תלונתי, אלא דהלה רוחות בישראל, עי"י עירובין דף מה"ה אר"י ממונו, היא הלכה רוחות בישראל, כתום שצרכו על עיריות ישראל אין יוצאי א"ר וכן תנין בברייתא, כתום שצרכו על עיריות ישראל א"ר עלייהם בכל זיין ואין מחלין את השבת וכ"ד שאבו על עסקי ממוני, וכך כתבי מבוואר, דבנפלה דליהקה בשבת אסור לכבotta ולא להציג שום דבר מחפци לרה"ר, אלא דהרמ"א זיל באו"ח סוף סימן של"ד כתוב בשם האחرونים דכל זאת בזמניהם, דלא היה סכנת נפשות אם לא יכבה הדליהקה אבל עכשו שאנו דרים בין האומות, דיש בזה סכנות נפשות לעמוד בחיבור ידים בפנים הדליהקה, מותר ומצוה לכבות עי"ש, היוצא לנו מזה שאם נזכה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מזוהרים אנו שלא לכבotta הדליהקה שנפלה בעיר, אלא לראות בחיבור ידים שתהיה כל העיר לשיפפת אש, ואעפ"י שעני חשוב במת והתרה אמרה וחיה בהם, לא נתיר איסור כיובי בשביל הצלת ביתו והונו ובשביל הצלת כל העיר, והוא תימא רבתא בעניין, וסתור למה דאמרה תורה בכל מדך דוקא בע"ז, הרי דחשווה הכתוב נפשו למאודו, דכל מקום שאנו עד שיהי מושלך ועל יבור, ה"ה דין מצווה למסור כל הונו, עד שיהי מושלך החוצה, ולא עוד שידוע דבר זה פוגע גם בנפשות ועניות מעבירות גם על דעת קונו כמו שאמרו חז"ל.

אבל חוץ מכל זה, גם מצד אחר יש לי תימא רבתא על האי דין לאסור לכבות את הדליהקה בשבת, דהנה הרמב"ם בפ"ה מיס"ת ה"ד כתוב וזיל: „ואעפ"כ אם עבר באונס אין מלקין ואין ממיtinyו אותו שאין מלקין וממיtinyו אלא לעובר מרצונו ובעדים והתראה שני וכו' ומפני השमועה לממדיו „ההוא" ולא אונס ולא מוטעה ומה אם בעכו"ם שהוא הכל העובר מון מיטת בית דין ק"ז לשאר מצוות האמורות בתורה וכו', ובעריות כתיב ולנערה לא תעשו דבר וכוכ"ל, והנה הרמב"ם לא חש להא דכתיב הרמ"ץ מובא בכ"מ שם לחלק בינוarat למייתת ב"ד, ופלא על ה"כ"מ זיל דבמחכ"ת לא ירד לדעת הרמב"ם באזה הכל העובר מון מיטת בית דין ק"ז לשאר מצוות האמורות פטור דאל"כ ק"ז שלו פריכא דשאני ע"ז דכל שאнос בדבר לא עבר כלום שהרי לא קיבל אלהותו ולא עוד אלא דלמה לי לرم"ם להביא דרשה דההוא למיועטה אונס, אם נאמר דכל שלא קיבל אלהותו פטור, אלא ודאי דכל שעע"ז בעדים והתראה חייב על המעשה אפיקלו לא קיבל אלהות בלב דדברים שלא בלב לא הוו דברים, וכן אין לפניו אלא מיטעם אונס, דאן רצון בعني כדי לחיב, וככל שהוא אונס ע"פ שהיה חייב למסור נפשו, לא עבר בזה רק על עשה דזונקdashתי, אבל הלא דע"ז לא עבר, וכן יליף מזה גם שפסק הרמב"ם בהלכ' ע"ז פ"ג ה"ז דהעובד מאהבה או מיראה דפטור וכרבא בסנהדרין ס"א ע"ב, הארכתי בזה במ"א, ואכ"מ.

אבל היוצא מפורש מתוך דברי הרמב"ם דכל שעובר נגד רצונו רק מלחמת אונס פטור, וא"כ פשוטה לי דה"ה מלחמת אונס ממון הדין כן דמ"ש, הלא אין כאן רצון לעבור ואי דمحיב ליתן כל ממונו כדי שלא יבור, הלא נפשו נמי מחוביב ליתן, אלא בכל זאת אם עבר ולא מסר נפשו פטור ממש דרצון בעין ולכא, א"כ ה"ה מי שאינו יכול לעמוד על עצמו למסור כל הונו, נמי לאו ברצון

שמתוועב בענייניהם אסורה לנו בלא חילול ה', מטעם המצויה קודושים תהיי, וכל שאסור לכל מלן האנוש הנוארה בחוק הנימוס א"א להיות מותר לנו עם קודש, דמי איכא מדידי לדידיהו אסור ולדיין שרי, והتورה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חוקים ומשפטים צדיקים, ואם המה יעדמו על המדרגה יותר נבואה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו علينا, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בגין פקועה הנמצאת מabit בבטן הבהמה גם מוכרים לאחרים בתורת, בשער עגל רך, דבר המתועב ומואס בעניין כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש תפיסה, וכן אין להתייר אכילת ומיכרת מסוכנת, אעפ' שפשטה יידה והחיזירה לאח"ש, בפרט שלא יצא מיהא טובא, דחא שלא אסורה התורה להונות שלכדה"ג הוא משום דבלא"ה בדילאי איןשי מיני להונות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, כמו דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבינו שיפר לברתא החולנית בגהורקי דערלה, אבל אם עי' שאסורה התורה להונות מערלה וכו', אנו מתחכמים להונות מהם בתמידות שלכדה"ג, וממילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לשיא וליתן בהן ולקדש בהן אשר, זאת אסור לנו מה"ת מקרא קודושים תורה, דאיתא שלא נהי' נבל בראשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד אז חן המקדש והן המתקדשת שניהם נהנים בערלה זו, דהוא لكم בה אשפה והיא קבלה דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להונות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי' זו ודוק'.

עוד אביה לך לדוגמא מה דאיתא בכתובות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם אין בניו ובנותיו הקטנים, אבל אין אוטם כשהם קטניים קטנים, ועוד כמה, עד שע, ומכאן ואילך עד שיינדרו מתקנת חכמים שהתקינו באושא, ודעת הר"ן ז"ל דעת ש בכל מזונות האשא היא, ולכן דין דבאוין לו אשה פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכabb דהר"ן בעצמו כתוב שהוא היחיד בעזה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבריו, אלא שהמל"מ מצא סعد לדברי הר"ן בלשון הרמב"ם שכabb, "כם שאדם חייב במזונות אשינו כך חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשנינו עי"ש, ואני אומר כוונת הרמב"ם הי' לתלות חיוב מזונות בניו באשה כדעת הר"ן הול"ל, כך חייב במזונות בנייה ובנותיה שמננו, ולא עוד אלא דהאי, "כם" גופא אינו מודוקדק, דהויל"ל כיוון שחביב במזונות אשינו וכו', ולא, "כם" כמובן, אבל עיין ברמב"ן מה"ת על הקרה דויצאה אשינו עמו שכי' ז"ל, ונראה בעיני שהאדוון נכנס למקום הבעל כי חמלת התורה על האשא והחביבים שחביבים תלויים להם מנגד ומצדפים לדי' הבעל וכו', ואעפ' שלא הי' הוא מחויב במזונות מה"ת, כמו שתנברא בתלמוד כתובות, אבל כיוון שדרך כל הארץ לארנס אדים אשינו ובינוי הקטנים, צוה האל ברחומי להיות הקונה כאב רחמן להם" עכ"ל. והנה לכאו' פלא הלא לגמ' כתובות מבואר דעת ש יורדים לנכסיו לארנסת בניו, ורק אחר שיש הוא מתקנת אשוא, אלא ע"כ לומר דסביר הרמב"ן ז"ל, דהאי עד שיש הוא חוק טبعי ונימוסי, ואעפ' שאיינו מפורש בקרא, כופין על זה כמצוות המפורשת בתורה, וע"ס הנימוס הלאה אמרה תורה ויצא מעמו הוא ובינוי עמו, עד שהי' משועבד לאדון האדוון נכנס תחתיו בחיבור זה של פורנסת אשינו ובינוי, וזה כיוון הרמב"ם במקה לשונו לומר, כשם שחביב במזונות אשינו המפורש בתורה, כך חייב במזונות בניו אף שאין מפורש בתורה, מפני רק ל�מן בשמעתין דף צ"ב ע"א דשלשים מצוות קבלו עליהם בגין ולא מקיימין מהן אלא שלשה, עי"ש.

ולפי האמור הא דכתבו התוס' הניל' דשרצים חדש הוא דהיה להיות מותר לאכול מפני פגמן כל נטפל'ג דעתמא, הוא לפלא בעיני דשאני שקצים המאוזים-shell נפש אדם בר דעה וועל בהן לאכלו והיא הנוטנת לאסרון, אלא דלא צריך לאסרון כמש"כ, דבר נאסרו מכח חוק הנימוס בלי שיצטרכו ע"ז ציווי מיחודה, וכן צ"ל בימה שאמרו נבלה הרואי לגר קרווי נבלה, ושאינה ראוי' לגר אינה קרווי נבלה, לא שייה' מותרת לאכלה, כי האוכל נבלה סרוחה, לית דין בר נש, ולא ניתן לחולת רעבון נבלה סרוחה, בשיש לפניו נבלה הרואי' לאדם.

לא חמירי מיניהו" עכ"ל מ"מ ירצה תורה לסוף דעתך של ב"אadam יאסר הטבל בעונש מיתה בייש כל או"א יפריש תורה, וכל שהפריש מה לא יקיים מצות נתינה לכהן, וממילא די במ"ע בלבד ולא אצטרכ' להזהיר בעונש מיתה למי שלא יtron מעשרותיו לשפט הנבחן, אבל פשוטא דמי שבמתקוו עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכהן, דגרע ממי שלא הפרש כלל, דהרי עשה התהכחות שלא יגעו העין לידי תכליתה שרצה המוצה"ת.

ומה מאי מתישב בעזה קושי' התוס' החמורה קידושין לו"ע"ב ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמאו אינה מקודשת, הא שרי להונות ממנו שלכדה"ג ונדרקו כל הראשונים בישוב קושי' ז', ועפ"י האמור ניהא טובא, דחא שלא אסורה התורה להונות שלכדה"ג הוא משום דבלא"ה בדילאי איןשי מיני להונות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, כמו דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבינו שיפר לברתא החולנית בגהורקי דערלה, אבל אם עי' שאסורה התורה להונות מערלה וכו', אנו מתחכמים להונות מהם בתמידות שלכדה"ג, וממילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לשיא וליתן בהן ולקדש בהן אשר, זאת אסור לנו מה"ת מקרא קודושים תורה, דאיתא שלא נהי' נבל בראשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד אז חן המקדש והן המתקדשת שניהם נהנים בערלה זו, דהרי ראוי להונות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי' זו ודוק'.

עוד תדע בכל דברים המאוזים שנפשו של אדם קצה בהם, אפילו לא היה התורה אסורתן, היה האדם העובר ואכלו יותר מותועב ממי שעובר על לאו מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל עליי בני אדם הנוראים ל佗בה אפילו אינו מפורש בתורה לאיסור, העבר ע"ז גרע מן העובר על חוקי התורה, למשל התורה אמרה לא ילש גבר שמלת אשא, אבל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אבל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחווה מיד אחר החטא הרגשו בעצם פחיתות גдол לילך ערום, כחית השדה, ויתבושו ויתפרו עלי תאנא לעשות מהן חגורות לכשותبشر העורה, ועתה אשאליך מי שכך משנתנו ומושכב ערומים במטתו, והבית בוור באש עד שמכורח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשא לכשות ערומי, מה夷שה מוטב לצאת ערום בקרית חומות אין בה לאו מפורש מללבוש כסות אשא שיש בו לאו דלא ילש, ועיין ביו"ד סי' שע"ב בכהן ערומים באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנז"ב דעכ"פ ילש הכתונות והמכנסים, ובענייני פשות הדבר דלצת ערום עבירה יותר גדולה מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתנו ובדג אשא, כי היא עבירה המוסכמת אצל כל בעלי דעה, והעובר עליה יצא מכל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד משל אחת,بشر אדם לדעת הרמב"ם אין אלא באיסור עשה, ולדעת הרשב"א מותר למגורי מה"ת, ועתה אמר נא בחוליה שב"ס ולפנויبشر בהמה נchorה או טרפה של חי"ט, ובשר אדם איזה בשער יאכל וכי נאמר, דיאכל בשער אדם שאין בו איסור תורה ע"פ שمحוק הנימוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכל בשער אדם מודח מלהיות נמנה בין האישים, ולא יאכל בשער שהتورה אסרו בלאו, היילה עוז"ד שאנו עם הנבחר עם חכם ונבון, נבעור על חוק הנימוס כזה, כדי להנצל מאיסור תורה אתמהה. ועיין בשו"ת חכ"צ ז"ל סי' פ"ד ע"ד בתורה הנרבעת דמסיק להלכה להתייר באכילה ודלא כב"ח, ומיסים ז"ל, זולת במקום שנטנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעניינים הנוראים, וכדברי ספר החסידים, עכ"ל, ואני אומר דכל

אות ג'

כל גדול בידנו לכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל י' החתיכות ב"ב" מותר מה"ת. ועיין בפתחה על תערובות לפרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לח"ל חידוש דין זה, הלא מקרה דארליך, דמיינ'י לפינן דאלין בכ"ה בת רורoba, לא נשמע חד בתרי בטיל, כי בסנדירין אלין בת רור rob, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוך על כל דפריש מרובה פריש גם באיסוריון, גם באנו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר אם הרוב היתר, אמרין גם הא שיאנו דינן עליו מן הרוב הרא, אבל בטעירבת חתיכת הלב בשני חתיכות שומן לומר דעתהך החלב לשמן להיות מותר כמותו היא מאן"ל עי"ש. ולכאורה' ה' מקום לומר דעתה בתרי דומה להיתר דשליך"נ שכטבנו לעלה, דכיון דהוא מלטא דלא שכח שיאנו אכילה צו, لكن לא קפיד רחמנא על אכילה צו, וכן תערובות דלבטל לכתה אסורה מה"ת כמו שהעליה הנוב"ת יה"ד סימן מה', וכאשר נדבר מזה עוד לפניו, ודרכ' הזדמנות הר' הוא לא שכח, שכן דקsha להענין אסורה התורה אבל בתערובות לא, אלא דקsha לומר דבר שלא נזכר כלל, לח"ל מפרשין כל הני לאו איסורה אכילה דקרה, דבעינא אמר לא תאכל חזיר, אבל בתערובות לא, ולא עוד אלא דא"כ למה בתערובות אלו אסור בלח טעכ"ע דאוריתא, וכיitzת תאכ"פ, אפילו מלכות וכרת איכא, ואי' היתר חד בתרי אסברה הנ"ל בני מ"ש מב"מ ממין בש"מ, וכן צרכיך אנו למשכנא נפשאנא, כדי למצוות דעת קדושים מאין יצא לח"ל היתר זה לביטול חד בתרי ואען ואומר כיד ד' הטובה עלי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחראונים בשם הגאון מהו' משלום טיסמניטץ ז"ל בטעם הדא מלטה, דהרי בסנדירין בעין רובא מותוך כלו כידוע, וגם המיעוט צרכיך לחתום הפסק כד' שיצא מותוך כלו, וע"כ משום דעת המועטים בטיל ברובא, ואולי שלזה ייוינו ג' התוס' בראש פ' המנית, במה שכטבנו, דהמייעוט סנדירין כמאן דליתא דמי', עי"ש עכטד"ק אלא דלפע"ד לא הואר בזה כלום, דסכס"כ, אין לנו איסור ברור דאו חזיב או זכאי, וכן מקרים את המיעוט שיסכימו אל הרוב, אבל עדין אין למוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר הנפק איסור להיות היתר לך צרכיך אנו להוסיף מיא ולהוסיף קמחא כדי להעמיד תירוץ זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו זולט התורה שבכתב שנמסרה לנו ממשה מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדרשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחווים אנו לשמעו ולעשות למצותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסכמי', עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזה בהקדמה עי"ש, וא"כ הוא בתושבע"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהב"ד דן וכמሩע ע"פ רוב דעתות, אע"פ שציוויתה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל לאחר מכן או לאחר זמן, יכול ב"ד אחר או אפילו גם הם בעצם להזכיר להיפך, ונעשה כהכרעתם, וכן האמת הסכמי' מקרי, וההתורה גזרה לילך אחריו אע"פ שאנו אמת מוחלט, ומה מאד יובן בזה מה דאיתא בשמעון דר' קי"א ע"ב דאמר רב, חס לי' לארעי דאבא ב"א דיליספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לכאורה' איןנו מובן, למה לא ליספי לי' כיון דלפי דעתו היתר הווא ואוכל בעצמו, ויודיע דמאן דאיסור טעה בהלכה הווא, ולא שייך כאן לומר דמ"מ' הא דאיסור שוו' אנטPsi' חד"א דהא לא או מטעם חומרא אנטPsi' קאסר, אלא משום דסביר שר הדין כן, ואם חברו החולק ומתייר, יודיע דחברו טעה בדיון, למה לא יאכיל אותו מהו, אבל לפי האמור

וראה זו בהאי משנה דסוף מכות שהבאתי, כתוב רשי' ז"ל ז"ל "دلע' הי' צרייך לצוחות על כמה מצוות וכמה אזהרות, על שקצים ונבלות (ר'ל מותות מלאיהן) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל והנה במשנה שם מביא תחלה, "רשבר" אומר, הרי ה' הוא אומר רק חזק לבתיי יכול את הדם וכו', ומה אם דם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שcar, גזל ועריות שנפשו של אדם מתואה להן ומחמדתן וכו'" עכ"ל ולמה מיאן רשי' ז"ל גם בדברי רחבע' להשאר אצל איסור דם, ובביא תמרתו שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקשתני לעיל בדים שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גזל ועריות שנאותה להן, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נש שום אדם לא יאכלנה, לכן רחבע' דקאמר דלא איצטרך לכמה אזהרות, לא מציזי אadam, דהאי לא שפיר איצטרך, דיש ב"א שאוכלן אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אדם שאינו קץ בהן, עד שמי שאכלן יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה נכתבו, דבלא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטרך הלאו בשקצים לידע שהוא לא בלאו, בלא"ה לך מ', דגס בלא לא מפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינן לאו מפורש על אכילתבשר אדם, או לילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי ב"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכופין לוון את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא באלו, אמר רחבע' דלא הי' צרכיך לכתוב מפני שככטוביים דמי'.

והנה בעיקרים דלעיל הבאתך דברי הרמב"ם ספר' ד מהלכות שחיטה שתכתב, דישראל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכו"ם, ותמהתי שם עליו, הלא העכו"ם אינם מצוין על נו"ט ולמה לחו ניריה, והוכחות מזה דרמב"ם סובר דעת מהה רמב"ם בהלכי מלכים גם את זאת בין ז' מצוות שנצטו ב"ג, אבל לפי האמור ניחא בריוות, דהרי רחבע' קא קשי' לי' שקצים ונבלות מלאיהן, ומה ניצטוינו כיון דמעצטנו הינו יודעים להבדל מהם, באשר הוא מeos ומשוקץ עבini כל adam, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לאזות את ישראל, כתוב בס מה דמלילא הוה ידענן וא"כ ב"ג דלא רצה הקב"ה לזכותם באמת לא נאמר להם מה שצריך לכתוב, אבל מה שהוא הנימוס באשר הוא אדם, מעצםם צרכיך לדודר בהם, באשר המה בכל מה שנפשו של אדם קצה בו, וכן באמת אסורים גם המה באשר המה נבראו בצלם אלקים, וא"כ שפיר בעו נחירה ולא מיתה באלה נחירה, שהוא מתוועב מעצמו בלבד ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לעונש בפלילים כל העובר.

היווץ לנו מכל האמור, לכל המתוועב עבini אדם כלל האנושי אע"פ שאין על הדבר אחרת מפורשת בתורה, אסור עליינו יותר מאיסורי התורה, ולא מצד חה"ש בלבד כמו ש' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנאסר לב"ג א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכה מיד', וכן בשיר אדם או נבלה סרווחה ודאי חמור מחלב וטבל לעניין חשב"ס, ומה דאמרו ביוםא פ"ג ע"א דטבל ונבלה מאכליין אותו נבלה, נבלה שנתנבללה ע"י שחיטה פסולה קאמר, אבל לא המתה מאל" שעונשין על אכילתו מצד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מאליה סכנה גדולה הוא לאכלו ואיך יעלה עה"ד לח"ל יכוו ליתן חוללה בשר המת, נבלה מאסה המושלת לאשפפה לכלבים טרם שיתנו לו טבל שלא נתkon, וכל המותעך בזה הוא משפיל כבוד התורה, וגורם שייאמרו עליינו עם טפש ונבל תמותת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

פתחה

וקיו' בדיני נפשות שאדם מוחזק בנפשו ואין להרגו או להלקות עפ"י רוב, וכוקשי התוספות ריש המניה, וסנהדרין שאני דהמייעט כמוון דיליתא כמש"כ שם התוס' ומזה שמצוינו דאפיקו ברובא דיליתא קמן איזלען בנפשות אחריו כמו שהקשו בתוס' כבר הסכימו האחרונים כלומ פה אחד, דיאת דוקא ברוב דיאתץק מלפני האי מעשה במ"א, והוא דיליף מרוץ וудים זוממים דאיזלען בת"ר דאל"כ ניחוש דלמא במקומות סייף נקב הוה, ואע"ג דהאי רוב ע"כ איאתץק הוא, הכי פירושא, דאי לא איזלען בת"ר לא יתחזק הרוב לעולם, ורק אי בעלמא איזלען בת"ר ואז איאתץק הרוב לשאר מיל, ומילא אי יש לנו לדון עליו בדיני נפשות נמי איזלען בתרי' משום דכבר איאתץק לשאר מיל.

מכל האמור יוצאה דהאי דאיזלען בסנהדרין בין במוניות ובין בנפשות בת"ר, אין הטעם כמו שעלה ע"ד מקצת האחرونים, משום דרוב פעמים הדין עם הרוב, והם מכוונים עפ"י הרוב את האמת, דהרי בין בממון ובין בנפשות לא איזלען בת"ר, ואיך נסימוק על האי רוב להוציא ממון ולהרוג אדם המוחזק בגופו ונפשו ובמנונו, ואם הי' אמת מוחלט בדיון והינו מי כיוון האמת הרוב או המיעוט, באמת לא היינו יכולים להוציא ממון ולומרו את דין הרוצח על סמך רוב, דרוב פעמים הרבים מכוכינו האמת, אין זה רוב דיאתץק שנלך בתרי' בדיני מוניות ונפשות, אלא דאיצלען ליכא אמת מוחלט, אלא אמת הסקמי, וע"י הסכמת הרוב נשעה ונתקווה האמת, ומילא המיעוט כמוון דיליתא, ואת כוונת התוס' בימה שכתבו דבسانהדרין המיעוט כמוון דיליתא, והבן את זאת, ומיניה דהה" בתרומות איסור והיתר אמרין דהרוב מהפך את המיעוט מאיסור להיתר, כמו בסנהדרין דהרוב מהפך האמת של המיעוט לשקר, כי אם הרוב היה מסכים לדעת המיעוט, היה זאת האמת, והוא אמרין כל דפריש מרובה פריש לא מסנהדרין ידען, אלא מהא חד בתרי בטול, דכיוון דחצין מסנהדרין דהמייעוט נתהפך מאיסור להיתר ע"י הרוב וא"כ בט' חניות, אלו כל החתיכות שבתוכם היו נשלכות לחוץ על צבור אחד, היו כולם מותורות, משום חד בתרי בטול מכש"כ דחתיכה אחת הפורשת מאתה מהן שמוטרות, ושמור לך את זאת ועין עוד באות הבאה ודוק.

אות ד'

לפי הצעתו שמעלה נביון מה דקאמר בגמ' מנא הא מלטה דאמרו רבנן דיזל בת"ר, רובה דאייתי קמן כגו ט' חניות וסנהדרין לא קמבעי לון כי קמבעי לרובה דיליתא קמן כגו קטון וקטנה, ובסוף הסוגי' מסיק דלייל י寥וטא אלא אהיכא דלא אפשר, אבל היכי דאפשר עדין לא נדע, מנ"ל دمشقין ארובה דיליתא קמן, וככתוב שם רש"י זל דעכ' לומר או דמהלכה ידען למיזל בת"ר, או דזרז מהמה דמחלק לעיל בין רובה דאייתה לרובה דיליתא קמן, והרבבה האריכו האחرونים לפרש דמעירקא מאקי כסבר ולבושא מאוי כסבר, גם מה דמחלק בין אפשר ללא אפשר קשה לשם, ועין שם בסוגי' מה שכתבתי בזה, ועתה האור ד' לי אוור חדש בענין זה, לירד לעומק מחשובות חז"ל.

והנה הלב ארי' זל שם בסוגי' נתקשה בכל הניל, ועוד הקשה דאיך מדמה הא דר"מ דחייש למיעוטא רקה מדרבנן ומחלק בין אפשר לא אפשר, להא דרצה לילך מדאוריתא ודחה דלמא שאני בין אפשר לא אפשר, ועוד זאת דהאי דחוי' דרב כהנא לדוחות הילופטה דר"א משחיטה עצמה, נתקשה לדנטפה דהוא לילך מהרג את הנפש, ושם נמי יש לדוחות דשמא שאני התם דלא אפשר, لكن מפרש הלב ארי' זל דבhai פירכא דר"כ, לא כל הני

ニחא כיוון דבכל הלכות כאלו הכל תלוי בהסכמה חכמים, ואין כאן אמות מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האoser יכול ממנה שאסור מכשול הוא בידו, ועין מה שכתב בזה בשמעון דר' ו' ע"א וד"ק.

הקדמה ב'. המרדכי זל הקשה איך הולclin בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הוא וקבעו כמעמ"ד, ותירץ דאיו אנו דינן על הגוף, אלא על הדיבור היוצא מהם והוא ניד' עכטוד'ק הקושי' כמו התירוץ גם שניהם צריכים כראיך ביאור דלא כור' הקושי' אינה מובנת, דהרי אנו אמרין דהדין עם הרוב ומילא המיעוט כמוון דיליתא דמי' וכמש"כ התוס' ריש המניה שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חניות דיליכא למיניהם דהמייעוט כמוון דיליתא, כיוון דנזכיר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכתבנו באות הקדום, דכל זמן שלא ממשו למשמעות הרוי שני הדעות שווות ההן, ושניהם יכולים להיות אמת הסקמי, והכל תלי בהרעה, אם יהי' הרוב לכך כיוון או לכאן, וכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיוון איזא קביעו הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מציא לדוחות רק ע"י ביטול כי לווי זאת באמת הוא האמת וכמש"כ באות הקדום. אבל התירוץ ע"י הוא דהא דרוב לא מהני לבטל הקבוע היינו דוקא רוב המצויר מקביעות הרובה כמו בט' חניות, דיאת אנו יודעים דלא לך רק מחתה מהם, וכי יכול להיות מן הטרפה כמו מן הصلة, דלבגי כל אחת עומדת הטרפה נגד וזה תאמיר בצירוף כל הנסיבות הוא רוב נגד הטרפה, ע"ז נשיב מי צרפים יחד, הלא רק באחת מן החניות לך ואם לא הי' חילוק בכשרות ביןיהם, הייתה כל אחת נכנסת בספק שמא בה לך. אבל אם איפלו בשתי חניות אחת טרפה ואחת שרפה, והصلة מוכרתת ככלים מן הטרפה, זהה ודאי הי' איזלען בת"ר לומר דמסתמא מוכירה לך כרוב הולוקין, משוע דהאי רוב אינו מצורף מקביעות רבות, ועין בי"ד סימן קי' בפ"ת אותן ב' שהביא דברי הנוב"ת או"ח ס"י ע"א דמסתפק באז, אי בכהג'ו נמי אמרין קבעו כמחצה דמי, או איזלען בת"ר, ומה דספק אצל הנוב'זל כמחצה דמי, וזה ראי' ברורה לפ"ד, דהרי בין קורבה ובין רובה דוחה את הקבע אמור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנסיפה, דהרי שתי דעתות עומדות זכ"א, דעת המכביין ודעת המזיכין, ודעת את יבאו כולם יחד דהיאו כל המדינה, וע"כ לומר דהה לא קשי' לי, משום דכל עיר ועיר קבוע, ובב"ב דר' ג' ע"ב דאייתי שם מתיב ר' זעירא, והו כל העיירות קבועות וכמחציתם של מחצה דמי, لكن הקורבה מכריע לצד הקורבה, אבל פריך דילמא אייכא אחריתא דנסיפה, ובזהתו אין לומר קבוע כמעמ"ד דבלא צירוף, העיר האחת רוב נגד הקורבה, וזה ראי' ברורה לפ"ד, דהרי בין קורבה ובין רובה דוחה את הקבע אמור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנסיפה, דהרי יוצאת מ"ב דינים ודעת השנוי' מ"א דינים, ומילא האי דעה חזקה נגד ברורה, ולא שייך בכהג'ו קבע, זאת כוונת תירוץ של המרדכי דעל הדיבור דהיאו הדעה אנו דינן, והוא ניד' ר'יל דקבע נעשה רק אחר שמתכבדים יחד, המכביים והמצחים, ואז לא איכפת לנו, הקבע' ואיפלו לדעת המהרי'ק דגס מטעמים שונים מצורף לרוב, מ"מ מחדא חשבו דהרי אפשר דכולא טעמא אית' בי' לחיבבו או לפטרו, ולכן אין לפניו אלא שתי דעתות חולקות, האחת חזקה יוצאת מרוב, והשני' חלשוה יוצאת ממייעוט, لكن החזקה מכריע את החולשה.

הקדמה ג'. כמו דאין הולclin במנון אחר הרוב משום דחוקת ממו'ן של הנתבע חזק, עד שאין מוציאין ממו'ן עפ"י הרוב, כן

צרכין לדחוק, דהש"ס חזר ממה דסביר מתחלה לחלק בין איתי קמן ללייטה קמן אלא דכל הני י寥פות דלעיל קמו ווגם נצבו ולא נפרק רק אוקיימטא דר"א ובפניהם בסוגי' ראייתי מקטתי' ולא כולה עי"ש ומה שכתבתבי כאן הוא סולת נקייה בעזה"ת.

אות ה'

אע"פ שהבטול חד בתרי הוה ממש שביארנו למעלה מ"מ לבטל חתיכת איסור כמוון דלייטה דמי, כמו שביארנו למעלה מ"מ לבטל חתיכת איסור בשנים של היתר לכתלה, אסור מה"ת לשוטן כן וכמו שהבאתי מנווב"ת יוז"ס ימי, דהרי אמרין לא אמרה תורה שלח לתבלה, ואל תחתמה על החפש שהרי בדארויתא לא מצין חילוק בין לכתחלה ודיעבד, דאנן על מעשה הביטול אמרין שהיא עבריה בידו, וטמא דהא מלטה הוא דגס בסנהדרין רק מזחוק אמרה תורה ארליך, וכעין שאמרו טומאה דחו"י בצדgor ולא הותרה, וכן מה"ת מוחיבים לחזור אחר תורה אם אפשר, כן הא דסמכין ארווב סנהדרין ואין וחושין אדעת המיעוט הוא מזחוק, כדי שלא תתפרד האומה ותקרע התורה לקרים, וכאשר הבאתי בהקדמה דברי החינוך זהה, וא"כ ה"ה לבטל בידים איסור בהיתר הוא אסור מה"ת, ועיין ברשב"א ז"ל סוג"י דמקראיין דף צ"ד ע"א שכטב דמעיקර הדין מותרין ליקח בשיר שקיד נקרי בעיר ישראלי, ומשום דסמכון אסור למכור להם טרפה שמא ימכרנה לישראל, ורק הלא דמدين תורה קאמר דזהו כמוון שלח לתבלה, ואי קשי' לך מקריא מלא דבר הכתוב בנבלה, לגר אשר בשעריך תנתנה או מכר לנקרי, אף אני אשיב לך, הרוי כתיב, "ואכלת" שהוא שפת יתר, ואתא לומר דרך שתடוע דיאכלנה בעצמו, וכי האי ואכלה גם אונקרי, ואם תרצה לדקך יותר, נאמר דזוקא בגין תושב איכא חששא זו שיחזר וימכרנה לישראל, ולא בגין שבא מארץ אחרת דמננו לא יקחנה ישראל, דשא מאהה ממוקמו, ועכ"פ הדין דין אמרת דלבטל אסור חד בתרי אסור מה"ת, ובזה מצאו חז"ל סמך לאזרע על דבר שליל"ם שלא יתבטל דכל שאפשר להמתין עד למחר שלא נצטרך לבוא להיתר חד בתרי בטל שהתיירה התורה בקושי, טפי עדין.

אבל כל זאת בתערובות מב"מ דאפילו אם יתבטל באלו רק מטעם חד בתרי בטל קאtiny עליל', אבל בלח כלש שאינו מינו שישינו שוה עם האיסור לא בשמא ולא בטעמא, לאו מטעם חד בתרי בטל הותר, אלא מטעם דפנימ חדשות בא לאן ועצם האיסור נשתנה לד"א, ועי"ז פקע ממנו שם האיסור, והוא סברת רבינו יונה ז"ל, מובהה במ"א או"ח ריש סי' ר"ו, דכל שהאיסור נשתנה לגוש אחר גם בל' תערובות פקע איסورو ממנו, אלא דאנן לא פסקין בזה כוותי' כמבעואר שם במ"א, אבל הטעם הוא מטעם דammerין בכוכרות דף ו' דכל היוצאת מן הטמא טמא, ולכן כל נשנתנה לד"א עכ"פ יצא מן הטמא מקרי ואסור, ואולם איסור זה הוא איסור חדש דכל איסור יוצא אין בו מלכות מטעם דאין זה אלא כמו ארכך בשיטת הרמב"ם הלאה, ואיפלו לדעת התוס' דדרישה גמורה היא ואית בי' מלכות, מ"מ מודים דאיסור חדש הוא דבלאו דטרפה וטמאה בשיר כתיב, וחלב וביצים לאוبشر נינהו, ובמוקמו שם הוכחתי דבר זה מכח כמה קושיות שנתקשו בהן האחرونין, כמו שהקשה הנז'ב איך ס"ד בגמ' דחלב תורה' אסורה מכח דס נוצר ונעשה חלב, כיון דגס דם שבשלה מותר, וכן חקר הפלתי איך נתיר נטיל"פ בחמץ בפסח, כיון דגס אפרו אסור, וכדומה מוקשיות, ועל قولם אני אומר דאיסור יוצא אסור, וכן אף החמצ אין חמץ, אבל יוצא מן החמצ, ואיסור זה חל אחר שפקע עיקר

יליפות דלעיל רצה לטstor כפרש"י ז"ל, אלא רק האי יפותה דר"א, דיליף משחיטה עצמה עי"ש. איך נזחוק להעמיד דבריו עפ"י דעת הרמב"ם דכל הספקות מותרות אלא במקומות דאייכא לבורורי מה"ת צריך לברר, והורג את הנפש שאין דעל הספק לא נהרג, ולא אරיך כאן בדבריו לסתורם, ולא הבאים כאן אלא מפני שגם בדרך אלך לפרש דר"כ רק לטstor לפוטא דר"א כאמור, אבל לא מטעמי' דלב ארי' אלא מטעם אחר כאשר באבר זהה בס"ד.

הנה לפ"י מה שביארנו באוט הקדום רובה דאייכי קמן דיליפין מסנהדרין, היינו דיליפין חד בתרי בטל ונחפק הדאמת של המיעוט נתהפק לשקר, מהמות הייתה, כמוון בסנהדרין, אבל במקומות דלא שיק לבטל את השרוב מכך את המיעוט, אבל במקומות דלא שיק לבטל את המיעוט מכל וכל, מאיזהطعم שייהי', לומר כל דפריש מרובה פריש זאת לא שמענו מסנהדרין, וע"ז קמבעי בסוגי' מנא הא מלטה אמרו רבנן זיל בת"ר, ומפרש כנון קטן וקטנה דלא שיק לומר אמרו סנהדרין והאיילנות מפני שמוועדים המה, יתבטלו ברובה דשאар קטנים, או מיעוט בהמות הטרופות יתבטלו ברוב החשות שבועלם, וויי' המיעוט כמאן דלייטה, זהה א"א כיון דעומד להתברר בהמות עי' בדיקה, ובקטן וקטנה הלא יגדלו ויתברר ולא שייך כאן בביטול כמוון, אלא דנאמר דמסתמא האי קטן וקטנה והאי בהמה אשר הנידון עליהם מהן הרוב ולא מן המיעוט, ולא נצטרך להמתין עד שיגדלו, ולא נצטרך לבדוק ההמה אחר הטרופות, זאת מנ"ל, ונוה דבטח' חניות אמרין בנטמא הלאך אחר הרוב, משום כל דפריש מרובה פריש, היינו דזוקא ברובה דלייטה, דלא שיק להמתין חד בתרי בטל, דאנן hei קאמاري', אם כל החתיכות היו פורשות מן החניות לחוץ היי יכול מותרטות, משום חד בתרי בטל, ק"ו דאיתח שפרש לחוץ דכשרה משא"כ ברובה דלייטה, דלא שיק בו חד בתרי בטל כיון דיש להכיר האיסור כמו שהסבירנו באוט הקודם, מניון לנו דגס כאן סמכין אכל דפריש מרובה פריש, וע"ז ילך כל הני י寥פות מקרבות ומרוץ וע"ז דבכלו ע"כ סמכין אכל דפריש מרובה פריש, דהרי לא מצין למיבדק, מטעמים שונים כדאמרין בגמ', עד דיליף כ"א משחיטה עצמה דנייחי דבקין אחריו הטרופות אבל מה נעשה במקומות שחיטה שמא היה שם נקה"יו, וע"ז השיב ר"כ שכלהות גדול, דאין זה דומה לכל הני י寥פות שלפניו, דבכל אלו לא שייך חד בתרי בטל ובכל זאת אנו סומכין אכל דפריש מרובה פריש, אבל כאן בשחיטה דבאמת מקום החתק אין לו בדיקה, מילא הוה דמי' דט' חניות וכרבוא דאייכי קמן,adam הינו שוחטין את כל הבמות שבועלם ובבודקין אותן מכל הטרופות היו כוון כשרות, דאי מושם מקום שחיטה דאין לו בדיקה, הרוי חד בתרי בטל, ואיך יגרע בשוחט אחת מהן דהוא יציבי באירוע וגיורא בשמי' שמי', ואל תשיבנו דהא דאי"א לבזוק, הוא בעצמו גrms עי' מעשה השחיטה שלו, והוא קלחה מן הקבוע, דהרי קודם השחיטה לא בטלו הטרופות בתוך רוב החשות, הא ליתא, דכל עצמיות הטעם דלא בטלו מהחים משום אפשר לשחותו ולבזוק, ועתה הרוי עשה כן וא"א לאחיז החבל בשני ראשין כמובן וזה הוא דמלחקל בין אפשר ללא אפשר, דבכל הני דליעל דאפשר לבדוק מצד מציאות הטרופות, אלא דאי"א מצד אחר כמו ברוחך משום איסור לנויל' או ברישא של עולה דאיסור לחתוכו, זהה ילך שפיר רוב מניניו ולא נשוב לחלק בין אפשר לאפשר, דכל שגלהה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש מה לא אפשר או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום דאי אפשר, דכל שגלהה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש מה הטרופות ניכרת אחר ששחט, וא"כ שייך בו חד בתרי בטל כנ"ל וליכא למיליך מני' במקומות דהמציאות של הטרופות אפשר, דלא שייך ביטול חד בתרי והפירוש הלאה הוא אמת לאמתו לפע"ד ולא

فتיחה

זהו מבחן כיון דמונא הוא", עכ"ל,ומי כחכם יודע פשר דבר זה, אבל לפי הקדמתנו שככל אלקות דבר בהם, דהנה מתחלה רצה הש"ס לומר דמונא לא בטל מכל וכל,adam יתערב קב חיטן בט' קבין של חבירו יכול להה וחדי, ואחיכו עליה ומסיק דנייהו דמונא לא בטל אבל איסורה התלויה במונא שפיר בטל, ע"ז משני ר"א דהני מים ומלה לא בטלו משום דשיל"ם, והטעם כיון דעכ"פ מונא לא בטל לגבי קני הבעלים, וא"כ אף בתערובות מבשא"מ ונשתנה הגוש בשמא ובטועמא לגוש אחר, האי שינוי איינו רק בגזלו, אבל לא בשואל, וא"כ עדין נשאר ממונא של המשאל ומה תאמר מ"מ לגבי איסור תחומי בטל ברוב או בששים של השואל, הרישוב מכך חד בתורי בטל קאתיין עלי' והוא לי' דשיל"ם ולא בטל, זו היא כוונת התוס' ברכור כמשמעותם בצהרים בס"ד.

ובזה השלמתי הפתיחות לחיבוריו זה בעזה"ת ושבח לכל עליון שעזרנו עד כה ויה"ר שאכה לראות חברוי זה יוצא בהדרו מותחת מכבש הדפוס ויתברדרו מיili בעולם עוד בחים חייתי אכ"ר.

האיסור ע"י השתנות עי"ש, בסוגי" דשללא קמאי, והנה ידועה סברת המרדכי מובהה באו"ח סי' ק"כ ס"ב דבתרובות לא מצי חיל איסור חדש لكن ענבים שבתוך הגיגיות שנתקבעו בשבת, היין שיצא מהם מותר לשתו, מפני שבתערובות בא לעולם ולא חל עליו איסור משקון שיבו, ואע"פ שהוא דשיל"ם, וה"ט דדシリ"ם לא בטל משום דחד בתורי בטל לאו היתר גמור הוא, אלא בקושי התירה התורה, لكن צרו חז"ל להמתין עד למחר, משא"כ באיסור שבא בתערובות לעולם, אמרין דלא התחיל לחול ולא בעי ביטול, וזה ברור, וא"כ גם בתערובות מבשא"מ כיון דנשתנה בשמא וטועמא לגוש אחר ופקע מנוי" איסור הראשון שחול עליו איסור יוצא, הלא הוא איסור חדש דלא מצי חיל בתערובות.

ומה מאי יובנו בזה דברי התוס' הסתומים וחותמי ביצה ל"ט ע"א ד"ה משום על הא דאמר ר"א דמים ומלה של חברתنا אינהبطلה בעיסה משום דהוא דשיל"ם, והקשו בתוס' והוא דシリ"ם רק במינו לא בטל, אבל בשאיינו מינו בטל, ותירצו ז"ל ,,ויל דאה"ג דלא אמרין לי' אלא במב"מ, והכא גבי תחומי שאני דחמיiri כאלו

דָוָר רָב יְעִי חולין פרק הכל שוחטין

תתעורר נפש הבעה ועיין נקרא האדם משפייע הרו שנייהם מקבלים ממשפיעים, ולכן רק אדם אשר הוא בחינת מקלט ומשפייע רשיין לאוכל בשר אבל מי שתחסר לו אחת מהcheinות אלו ומכיון'ם אמן איננו מקבל ולא משפייע וגורע מון הבהמה, שאסור לאכול בשאר.

וככל זה מרמז במשנתינו דרכ קדמה למס' זו אשר עסקה בהח承
אכילתבשר,, הכל שוחטין ושותין כשרה" ר"ל כל אדם מישראל
ראוי והגון לבוא ולאכול בשאר,, חז"ן מהרש" שהוא אין שום ואינו
מדבר רמז למי שאינו משפייע ואינו מקבל כי השמייה רמז להקבלה
והדיבור רמז להשפעה,, "שוטה" הוא בחינת משפייע ואינו מקבל
דאיזה שוטה המאבד מה שנותנים לו ולשוטה דומה מי שמחזיק
את הת"ח ואינו מקבל ממנו חכמה דעת ומוסר השכל הרי שדי'
וזו בצד', "וקטן" הוא בבחינת מקבל אינו משפייע כדאמרינו
בஸוכה דקטן אקנוי קנה ומקיי לא מקנה והוא משל לת"ח שמקבל
מתנה מאחרים ומחזיק טוביה לעצמו ואינו משפייע מאוור תורתו
לאחרים, וכל הני שלשה מני בני אדם אינם ראויין לאכול בשאר
שמא יקללו ולא יתקנו בשחיתון ר"ל שע"י לא תעתלה נפש
ההבע"ה, וזה רמז נפלא ראוי להתחלה מס' חולין, ובסיומה אומר
למען יטב לך ליום שכולו ארוך ליום שכולו טוב.

הנה אנו רואים כי לרוב הכהנים והראויין לאכילתבשר מצד
מדרגותם אין פרנסתם מצויה ומספקת וההתורה אמרה כי יrichיב
ד' את גבוק ואמרת אוכלה בשר ואמרו לקמן פ"ד ע"א דלמוך
התורתה ד"א שלא יאכל בשר אלא לתאובו מותך רחבת ידים
ורובי ת"ח הלא אין להם אותה הרחבה הצריכה לאכילתבשר, גם
אמרו חז"ל כך דרך של תורה פט במליח תאכל וחוי צער תחוי
בבבתרורה אתה עמל, וא"כ תאמר בלבך אני מתייגע למדוד כדי לידע
איך להכשיר את הבע"ח לאכילה ואין להגיא למדרגה להיות ראוי
לאכול בשר ולביסוף אני רואה כי אחרים שאינן ראויין אוכלים בשר
לי אינם מגיעי אף כפול, ע"ז קאמר בסוף המש' כדי להרגיע את
רוח המדוכה הלאה באמרו כי על שאלה זו מודיעך דרך רישעים כלחה
צדיק נגע כל היום וחכמת המסקן באז"י כבר התכחמו ריבים ואין
לנו ע"ז יתרוץ מספיק אחר רק לומר לעמו יטב לך ליום שכולו
טוב, ולמעןiarיכו ימיך ליום שכולו ארוך ובאהי אמונה צדק יחי'
בי היום לשוטות ולמוחק לקביל שכרם. ודוק"ק.

הכל שוחטין ושהייתן כשרה" שמעתי מהגאון מהר"י אסא
אל שהעיר כי כאן בשחיתת חולין משתמש התנא בלשון שחיטה,
ובזבזחים שמדובר מקדשים משמש בלשון זビחה, "כל הזבחים
שניזבחו" והוא היפך הקרא, דבקדים כתיב ושות את בן הבקר
בבחולין כתיב זבחת מבקרד ומצאנד.

הנה דבר גדול דבר השר, דיניו דקדושים הנאכלין לעולם נקראו גם בתורה זבחים ולרוב כתיב בהו לשון זביחה וכמו ואבותח פסה אשר תזבח בערב וכדומה הרבה ולכן יפה באර התנאה בלשון זביחה על האחחים לשון נופל על לשון, אבל בשיחית חולין דילפין מקרה רוזחבת מבקרך ומצאנך וכדתני רבינו בפ"ב דף כ"ח ע"א והוא הוה ליל' להתנא לבוחר בלשנה דקרא ולשנות הכל זבחין זוביחתו בשרה. - אבל האמת יורה דרכו דכאשר ביארנו בפתחה וכן לסתמן שם על ברייתא דברי דלא' ישמעאל וחבל תנאים שעמו

משנה: הכל שוחטין וכו', הנה צריך ליתן טעם למה פתח התנא מסכת שחיתות חולין בדייני השוחט ולא בעיקר דין דשחיטה ונשחטים וכן שישידר הרמב"ם זיל' דיןים אלו והתחל במנין בע"ח הטעונים שחיתתו ואה"כ מקום השחיטה ושיעורה וכי' ולבסוף מי הוא השוחט, ועיין מה שاكتוב באזה בראש פ' בהמה המקשה טעם עמוק שהי' לרביינו הקדוש באזה, וכךancestor בריש חיבוריו אכן במיליאגדתא ודרכ אגב לנעוץ סוף המסכתא המסימית בדרשא דלמען ייטב לך ליום שכולו טוב לתחילה.

הנה בפסחים מ"ט ע"ב איתא תנ"י רבי אומר ע"ה אסור לאכול בשער שנ' זאת תורה הbhמה והעוף כל העוסק בתורה מותר לאכול בשער בהמה ועוף וכל שאיןו עוסק בתורה אסור לאכול בהמה ועוף, והכוונה מבוארת כי הקב"ה לא נתן שליטה לאדם על הבע"ח להמיטים ולאכלם רק אם הוא אדם השלם כי ורhamיו על כל מעשי כתיב וצער בע"ח DAOIRIITA ואין לאדם רשות להמית הבע"ח רק אם ע"י אכילת האדם יתעללה הבע"ח ממדרגת ח' למדבר כי כך היא המדה הדומה יתעללה בצומח, הצומח בח' והחי במדבר, ויתרנו ואכות המדבר על החיה תלוי במה שהמדבר משעבד כחוותיו הרוחניים הדעה והדיבור לתורה ולעבודה להיותם שלם בגופו בממוני ובתורתו אבל עם הארץ של אותו הזמן שה' רוחוק מהת' ח' בדעותיו ובמעשייו כרחוק מזרח ממערב לא ה' לו רשות להמית הבע"ח מפני שלא יתעללה על ידו ואין זה תikon אלא קלקל, ויפה ביאר ק"ז ועל החות' ס' צוק' ל' הקרא במשלי א' י"י, כי חנם מזורה הרשות בעניין כל בעל כנף והם לדם יארבו צפנו לנפשותם", הכוונה, בעל כנף מקרי הנפש החינוי של העוף המרגשת בעצמה הצורך להתעללה ומבחןת בין מה שטוב לה ובין מה שרע לה, וכאן אמרת אתה בן אדם שאיןך כדי לאכול ציד חי' ועוף בחרנס אתה פושט את הרשות לכלוד בה את העוף, כי הס' ר"ל לע"פ שהבע"ח בעצםם "לדים יארבו" ומცפים שייבוא מי שרואין שישפוך דם כדי שימצא תיקון לנפשם ממדרגת ח' למדבר, אבל, צפנו לנפשותם" שלא יצודו על.Indeed, if the animal is dead, it is permitted to eat it.

ויש לرمז זאת בקרא,, ולא תאכל הנפש עם הבשר" ר"ל שלא תכלת הנפש של הבע"ח ע"י אכילתבשרו כי מי שאינו בבחינה זו שיוכל לתקן נפש הבע"ח מכללה עם אכילת הבשר גם את הנפש, ולכן אמר רבי דעתה אסור לאכול בשור וע"ה מקרי מי שאיןו לא בתורה ולא בע"ט המחייבים את התורה כי בצל החכמה בצל הכסף אמר החכם והכוונה כי מי שהוא מחזיק את החכמה בכיספו לא ימלט שלא קיבל לעומת זה מאור תורה של המוחק ממנו כאמור התנא בפ"א יהי ביתך בית וועד לחכמים והוי מתאבך בעפר רגליהם והוי שותה בצמא את דבריהם, ממילא דהני תורה החכמים והמחזיקים בעס מוקרי ורchromyi רבען מהה ראויים לאכול בשור, אבל מי שמחזיק ת"ח וממן לבוא בחברותם ואני מותחים באור תורהם ומדומה בנפשו שיציא י"ח ע"י שישמש פיע להת"חazon גשמי מבלי להיות מקבל ג"כ, או להיפך אותן החכם המקובל השפעה מן המחייבים אבל אין מותאמץ להיות ג"כ משפייע השפעה רוחנית על המחייבים ומחייב טוביה לעצמו תועבת ד' גם שנייהם ואינם ראויין לאכול בשור כי יותר אכילת בשור נבנה על השתתפות העניינים כי כל אחד מקבל ומשפייע דהאדם ניזון מן הבע"ח ונעשה מקבל ולעומת זה

הני תרי לישני דרבינא דלא קיימי רק למסקנא דהכל לכתתלה הוא אבל אי הכל בדיעד לא מצין לאוקמי הריבוי איאנו מומחין או אינו מומזקן כפי מה דס"ל ר宾א בלשנותיו עכ"פ ודוו"ק.

ע"ש משנה, חז' מחרש שוטה וקטן וכו', שיטה הגראע מכון, ולכון יש להעיר למה מעמיד שוטה בין Chrsh וקטן - יש לישב, דלא ברביה דינים נקטם ייחד כדיוד, ויש מהן להחמיר ומוהן להקל, כמו במשנתנו פטולין לשחיטה בין לבין עצם, וממושיר את שחיטתן באחרים רואים אותם ואשמעין דלא בעי כוונה לשחיטה וכדלקמן י"ב ע"ב, וכן בגיטין כ"ד קתני הכל כשרים לכתוב את הגט, ואפי' חשי"ק דהוא לקלוא וא"כ בכל דין ודין הי' צrisk לשנות הסדר, כדי שייה' בדרכך לא זו אף זו, וכדי להשווות הסדר הטיל שוטה באמצע לעמץ יהי' לא זו אף זו בכ"מ במקום שמkill הר' ריש ושוטה ובמקום שמחמיר הר' שוטה וקטן, ואידך כדי נסבה אותו הני תרתי.

ויתר ניל לישב הא סי סדר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל אה"ע ח'ב תשוי' ב' דשני מיני שוטים הם א' חסרי דעת והם ודאי גרוועים מחרש וקטן שהם פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש איה שגעון והוא פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש לו תוספת שגעון בענין אחד, (פיקסע אידיע), וזה עדיף מחרש וקטן ומ"מ פסול לכל מילוי דבעי דעת, עי"ש היטוב, וכן י"ל דכדי לאשמעין דבעל מיני שוטה קאמר, הטילו בין Chrsh לקטן - וזה קרוב לשם טוב - ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא שאדם רשאי להמיר דכתיב לא יחליפנו וכוי עכ"ל יש להעיר למה הביא רש"י ז"ל כאן לאו דלא יחליפנו ולקמן בד"ה וסופג את הארבעים הביא הלאו ימיר, אבל ניחא ע"פ מה שכתב המהרש"א ז"ל בתוס' ד"ה וסופג דמש"ה לא לקי שמנונים משום דהוא לאו הנתקע לעשה ולא איתיר הלאו השוני להוסף עוד ארבעים כי צrisk לתרי לאו ללקות עכ"פ חדא, ולפי"ז ניחא דלאו שאדם רשאי להמיר דלא מייר רק מאיסור גרידא מביא רש"י ז"ל הלאו דלא יחליפנו דכתיב ברישא דלענין איסורה לא איכפת לו אף שנתקע לעשה אבל אהא דסוגג את הארבעים מוכרכה להביא הלאו השני דלא ימיר כי הוא גורם המלכות דבלא לאו השני הוה ניתק לעשה ודוו"ק.

תוס' ד"ה הכל שוחטין, כתוב בה' א"י דנשימים לא ישחטו מפני שעדעתן קלות וכי אינן נראה דאיתן דאיילו במוקדי שוחטות לכתתלה דאמרין בפ' כה"פ וכו' עכ"ל, ראי' או לא זכיתי להבין דאייך נוכל לומר דאגב נשים נקט לשון דיעבד דהא נשים נמי שוחטות לכתתלה עכ"פ בעוג' ובקדשים דאייכא קבלת הדם דזהו עבודה בכהן סתמא דמלטה הכהן עומדת שם לקבל הדם ורואה ממילא השחיטה וניהו דאפשר שאינו מדקדק לראות השחיטה לידע אם נשחט כהונן מ"מ כיוון דסתמא דמלטה איך אעומד על גבוי שפיר מצי' לשנות דהפסולין שוחטין לכתתלה וגם נשים בתוכו כיוון דאייכא עכ"פ מציאות דשותות לכתתלה בע"ג מדינית שחיטה גרידא לא מייר הכא אלא מדיני שחיטת קדשים מצד עבודה ואייך נאמר דמשום נשים נקט לשון דיעבד שאינו מדקדק, אולם לפ"מ השמי"מ בכונת הלכות א"י דנשימים דעתן קלות לפי שהם רכות לב ומיעודות לעילוף הי' ניחא דלא ביהר' עי"ש, ולמ"ד בכווי או מומר נמי יש לאוקמי בדיעד בחותק כזית בשר בכווי ובבדיקת סכין במוור ובכולחו אייכא ריבותא דשחיטה כשרה ושפיר דמי לפרש בדיעד כמוון, משא"כ לתרתי לשני דרבינא דדיעד היינו צrisk לדקו או לשאלו מה אתה לאשמעין זהה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתתלה לא צrisk לרבינא, ולהליך בין לכתתלה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק למור דדיעד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך זהה א"ה בסוף הסוגי' דכלוחו רבינא לא אמרו עי"ש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימות המוזכרת בגמ' וכן שפיר עביד רש"י ז"ל שהשמי'ט

dale'a אישתרי נחרה במדבר כל הלכות שחייב מושחת את בן הבקר ילפין לדידי' הא ושות משום הקשר האכילה כתיב ולא שיך לעבודה ומה לי קדשים ומה לי חולין ולר'ע נמי דאישתרי נחרת חולין במדבר וחתט דוקא בקדשים עבידתו בכך הלא ואבוחת כאשר צויתיך פירשו כאשר צויתיך בקדשים וכאשר כתב הרמב"ז ז"ל עה"ת וא"כ ג"כ מושחת ידען הלכות שחייב בשתיטת חולין, וכאשר אבאר במ"א, אבל אז אין שחיטה לעוף מה"ת, אבל רב' דמפרש כאשר צויתיך על פה בסיני רק לדידי' אין לנו מנו הקרא דושחת מאומה אלא מקרא דושחת כאשר צויתיך, וכאשר ביארתי זאת בארוכה דרך לרבי יש שחיטה לעוף מה"ת וא"כ לישנה דמתני הכל שוחטין באמות מורה או כרי"ש תנאים אליבא דר'ע דסבירו אין שחיטה לעוף מן התורה או כרי"ש ודעמי' דלא סביר כלל דקרא דושחת לשחיטת חולין אתה. ובזה הרוחנו נמי דלא צriskין לדחוק כרש"י ורש"א ז"ל בריש פ"ב דה' דברים הפויסלים בשחיטה דamar בגמ' דגמירי להו מוהלכה דלאו דוקא, דהרי דרסה ועיקור מקרא דושחת ידען, דושחת ולא דרס ולא קרע, דכל זאת ליתא לרבי דהלהתא כוותי' דלא מצינן למילך מושחת דכתיב בקדשים מאומה דהרי מצד ההקשר אכילה גם נחרה סגי ולא בעין שחיטה אלא לא לקדשים מצד עבודה ולא להכשיר, ושפיר בעין הלכתא על כל ה' דברים לרבי ואלייבא דר'ע והא דדרש لكمן ל' ע"ב ושות אין ושחט אלא ומשך הלא תדר"י והוא ר"ש קאמר אבל לר'ע אליבא דרב' ליתא לדרשה זו פסול דרסה ועיקור בחולין דלא מzinן למילך מקדים וקצרתי כאן ובמ"א הארכתי ומשם תקח להבון הדברים על בוריין ודוו"ק.

הכל שוחטין, פירש"י ז"ל היכי דקתני הכל כולהו מיתוי וכי' והכל שוחטין דמתני פלגו בה אמראי בגמ' למר לאatoi' טמא בחולין ולמר לאatoi' כותי או מומר עכ"ל עיין בראש יוסף ובלב אריה שתמהו על רש"י ז"ל מאחר דנהית להביא האוקימות למה השמי'ט הני תרתי לשני דרבינא, עי"ש שנחקרו זהה, ולפענ"ד הי' נראה דהנה הא צrisk לרש"י ז"ל להקדים לנו דהכל ATI לatoi' הו משום דגבג'י' שkil וטרוי אי האי הכל לכתתלה הוא או דיעבד דוקא ואי לאו דהכל לatoi' אתהizia חידוש, אייך מציא אומר הכל שוחטין בדיעד דא"כ מאן לשחוט לכתתלה, וכך באמות פירש"י ז"ל لكمן ג"כ בד"ה וכל הכל וז"ל: וה'ק "הכל תורת שחיטה נהגת בהן שאמש השחטו אותן הפסולים דמתביב תה' שחיטתן כשרה" עכ"ל וכן מקדים לנו רש"י ז"ל מיד דהאי הכל עכ"ב ATI לרובי'izia שוחט שיש למגmons עליון, ומזה נבין איך הגמ' ריצה לפרש הכל שוחטין בדיעד משא"כ הנני תרתי לשני דרבינא ז"ל נקט בדק dock רק אותו הג' אוקימות דאייכא פרש אלביב'יו הכל גם בדיעד משא"כ הנני תרתי לשני דרבינא א"א לפ"מ רק כפ' המסקנא דהכל דחכא לכתתלה הוא, ונחי' הני אוקימות כסדרון דרב'ע דמוקרי רישא בטמא בחולין אם נפרשנה שהיא בדיעד נוקמי בסכין קצחה וכאשר אפרש זהה لكمן בס"ד בד"ה אמר רב'ע עי"ש, ולמ"ד בכווי או מומר נמי יש לאוקמי בדיעד בחותק כזית בשר בכווי ובבדיקת סכין במוור ובכולחו אייכא ריבותא דשחיטה כשרה ושפיר דמי לפרש בדיעד כמוון, משא"כ לתרתי לשני דרבינא דדיעד היינו צrisk לדקו או לשאלו מה אתה לאשמעין זהה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתתלה לא צrisk לרבינא, ולהליך בין לכתתלה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק למור דדיעד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך זהה א"ה בסוף הסוגי' דכלוחו רבינא לא אמרו עי"ש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימת המוזכרת בגמ' וכן שפיר עביד רש"י ז"ל שהשמי'ט

אולם אחר העיון אני רואה כי לא עלה על דעת התוס' לומר כן ובפרט אם ה' כוונתם לכטוס בפרצה דוחקה כזו להחמיר בגודלינו מומחה יותר מבהיר'ק נגד הסברה החיצונה ה' מפרשים את זאת בפירוש ולא ה' סומכין בכךן זה על המבין עצמו, אבל כוונתם פשוטה דהנה לאותן האוקימיות שמת叙述ים האי, "וכולן" דקאי אטמא במקדשין או איאין מומחין ואין מוחזקים הרבותא דמותניתן חומרא הוא ולא קולא דודאי פשיטה היא Adams אחרים רואין ומיעידין שלא נגע ושות שפיר דמהני לטהר ולהתיר דלא גרע מכל עדות שבתורה דע"א נאמנו באיסורין ומה לי הוא או אחר הרואה את המשעה אלא ודאי הרבותא לחומרא דצרכין אחרים רואין ולא סגי בלא"ה בליטת קמן ולא סמכין לומר דודאי נזיר מליגע או דספק טומאה ברה"ר טהרה ולרבינא דלא סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה אבל לעני חשו"ק הוא להיפך הרבותא לכולא דASHMEYNN דלא בעין כוונה לשחיטה ולאפוקי מוחכם דר"ג דבעי כוונה כדלקמן יב ע"ב, אבל הא דבעין אחרים רואין ליכא שום רבותא מאחר דכבר קתני ברישא שמא יקללו את שחיתתן וממי לא דיעין דבלא אחרים הוה עכ"פ ככל ספק בשחיתה דלהחמיר, ולפ"ז אי וכולן קאי רק רק אחשוי'ק לחוד מוכח שפיר דין מושרין להם לכתלה לשחיטה באחרים רואין דאל"כ ומה נקט בדיעד דוקא ולא לכתלה כיו' דעיקר הרבותא השרויתא היל"ל רבותא יותר דאפילו לכתלה, משא"כ אי וכולן קאי נמי אטמא ואינו מומחין ומוחזקים הרבותא הוא לחומרא דצרך אחרים רואין ואיכא למימור שפיר לדכתלה נמי שחיטן באחרים רואין והא דנקט בדיעד לאשמעין דאפי' בדיעד צרך אחרים רואין בליטת קמן ולא סמכין ארוב ודוק"ק כי הוא ברור כמשמעות ופלא על הגאנום זל' שלא נחתו לעומק הפשט זהה.

בטור ס"י א' פסק דקTON מומחה ויודע לאמן את ידיו אם שחת בין עצמו כשר בדיעד, ותמהו עליו הא אין לקטן שום נאמנות, ותירץ הפלתי זל' דלאגבי מומחה לא בעין הגדרתו דהא מצא תרגנגולת שחיטה בשוק ג"כ כשרה וכן מומר שחסט עג'ג שאין לו נאמנות משות דכיו' דמומחה הוא ודאי שחט שפיר ולא חיישין לקלוק שairaע לו והג' בקטן שהוא מומחה ויודע לאמן את ידיו, עכט"ק, ופלא גדול בעניין איך דימה הגאון זצ"ל דברים שאין דומים ורוחקים זמ"י כרוכח מארח ממערב, דודאי גדול בר דעת שרצו לשחיטה בהגאון אין קלוק יוצא מת"י מן הסתם אבל קטן הגם שיידע לשחיטה הגונה כיו' שאין לו דעת שלימה בגין למאן דלא רצח עתה לקלוק בידים כדרבן של קטנים לחבל ולהשחית, צע"ג, ומכח זה נולד לי קושי' על הא דדייק בגמ' שמא קלוקלו לא כתני אלא שמא יקלקלו, והוא שפיר נקט שמא יקלקלו כדי לכלול גם האי דינה של קטן אומן ומומחה שהוא ג"כ פסול לשחיטה מפני שהוא מועד לקלקל אשר ע"ז מורה לעון לכתלה כמש"כ התוס' ד"ה התם כדקתו טעונה על הכל מערכין וכן רשי' זל' לקטן על יקלקלו, כתוב דמודעים הם לנבל בידים וא"כ טובא אתה לאשמעין במה דנקט לשון לכתלה, ואח"כ מצאתי שכונתי בקושי' זו להגאון יריעות שלמה בבית יד שלו ה"יא, ומה שתירץ שם הוא דוחק, ומה שנלפען' דהוא עפ"י מה שכתבו החודשי ר"ן זל' הביאו הרראי' כמה פעמים בדף שלפנינו דלאגבי כתמי ניהו דאיינו חדש לקלוק בידים רק כיון שאינו חוש אלפנוי עור אנו חושין שישחות בלי זהירות הראי' וממי לא יארע לו הקלוק בוזה חלק כתמי מומזר דמורר זהיר ומדקדק עד מקום שידו מגעת לשחוט קרוי משא"כ כתמי כיון דלא איכפת לי אם יקלקל השחיטה אינו זהיר קרוי ולפ"ז גם כאן בקטן ניחא דלא צרכין לטעמא דיקלקל בידים ובכוונה אשר ע"ז מורה לשון יקלקלו דבלא"ה לא עדיף מוכחות ישחיתתו פסולה ללא עומד על גביו ממש דאיינו חושש אלףני עור וחישין שיארע לו קלוק ה"ה בקטן שאין

שנדחקו בכוונותם, ולפען' דהכוונה דנסים כהנות אינם פסולות לעובדה מטעם זרות אלא משום שהמה נקבות ולא זרים כי כהנות אוכלות בתרומה ופטורות פטר רחמן מבכורה הר' דיאנה זורה ושם במשנהמנה כל מי פסולם לעובדה שהמה שרשים לשחיטה ומינה זרים ישראלים ונשים כהנות וטמאים ונקט עבדים משום איןך או ג'כ עבד של כהן דאוכל בתרומה והוא זר, כנ"ל בכוונות התוס'.

אבל אני תמהה עפ"י תוס' חגיגה י"ז ע"ב ד"ה וסמך שהקשו דלמה לא נמעט נשים מהקיים דושחת וסמך דכמו שאין סמכות כך אין שחיתות, ותירצ' דמרビין דנסים שחחות בקדשים בפ' כה"פ, ועל תירוצים זה תמהני דלא מצין שום ריבוי פרטני לנשים רק ושות והקריבו בני אהרן כתיב מלמד שמקבלה ואילך מצות כהונה אבל השחיטה כשרה בזיר וכיו' דידיין דלא עובדה הוא ממילא אמרין דכל הפסולין לעובדה כמו נשים ועבדים נמי שרירים לשחיטה וא"כ באמת עדין קושי' התוס' במקומה עמדת דנעט נשים משחיתת קדים מהקיים דושחת וסמך, אבל ה'י איך שיהי' מה דנדחקו התוס' כאן למה לי' למיטני' נשים בהדי הנך פסולים הוא פלא גדול הלא איצטריך טובא לאשמעין לאפוקי מוקשי' התוס' חגיגה הנ"ל וצע"ג.

ובגוף קושי' התוס' חגיגה הנ"ל נראה לי לתרצ' עפ"י התוס' קידושין ל"ז ע"א ד"ה קובלות והזאות שהקשו מהה ל' מיועטה דבini ישראל ולא בנות ישראל דנסים אינן בסימכה תיופוק לי' דהוה מ"ע שהז"ג דנסים פטורות, ות"י איצטריך כי היכי דלא נקי שסימכה לשחיטה ולומר דסימכה נהוגת בנשים כמו שחיטה שמרבייןמושחת שהשחיטה כשרה בנשים עכ"ל והנה כאן יפה כתבו דאיתרבאי נשים מושחת דניהם דליך רבוי פרטן עליהם אבל כיו' דמימילא איתרבאי הוה מצין למידרש היקשא מסימכה לשחיטה ולהחיב בסימכה שהוא לחומרא ולא להיפך להוציא נשים משחיתת כי היכי דאין בסימכה, - ועיין תוס' ב"ק ג' ע"א ד"ה דומי' דרגל דלעלום הקום ועשה הוא החומרא, עיי'ש, וא"כ כיו' דיש לנו מיועטה דבנ"י דלא נדרוש היקשא דסימכה לשחיטה לחיב נשים עכ"ב דנסים שחחות, ואין להקשות דעתה שידיין ממיועטה דבנ"י שאין נשים סמכות נדרוש להפוך דנסים אינן שחחות, זה אינו דא"כ לכתוב קרא מיועטה דבנ"י לשחיטה ולא בסימכה, גם יש לדורך דרך אחר ולומר עפ"י מה שכתב הריטב"א בסוגי' דמ"ע שהז"ג דלעלום אין לדרש נגד הכלל אם יש לדרש להפוך, וא"כ ליל בני ישראל למעט נשים מסימכה כי היכי דלא נדרוש היקשא לשחיטה לחיבים דהא ודאי נדרוש נגד הכלל דמ"ע להפוך להוציא נשים משחיתת כי היכי דלא נדרוש נגד הכלל זל' ש"ג נשים פטורות אלא ודאי דנסים בכל שחיטה מ"מ لكن איצטריך ב' ב"י בסימכה למיעוטי נשים, וזה עיין מה שכתבו התוס' קידושין ל"ז ע"ב ד"ה ט"ז ט"ז מיחג המצות עיי'ש ואפילו לפי הבנת ה'פ"י זל' שם בכוונות התוס' עיי'ש גם כאן ניחא דהא איכא שחט דכלול גם נשים, ואולי כוונו התוס' חגיגה לזה بما שכתבו דאיתרבאי ריבוי לנשים בפ' כה"פ וכוונותם דושחת ובני ישראל דכתוב בסימכה הוה ריבוי בפירוש לנשים, ודוק"ק, אבל עכ"פ דברי התוס' כאן לא נתיאשו איך העלימו עין מנה שכתבו בחגינה וצע"ג.

תוס' ד"ה שמא יקלקלו בgeom' דיקיך וכו' וליכא למימר דידיעד נקט משום טמא במקדשין או אינו מומחין אבל חשי' זל' אפילו לכתלה שחיטין באחרים רואין עכ"ל בתחלת עלה במחשה לפני דכוונת התוס' להחמיר יותר בגודל אינו מומחה מחשש'יו משום דבגדול אפשר דלא ידקדו הרояן כ"כ لكن אין ליתן לו לכתלה לשחוט משא"כ בחשי' מסתמא ידקדו יותר ומצתאי פ' זה בפלטי סי' א' וכן בהגחות ק"ז רע"א זל' ליו"ד ואע"ג שיש קצר סתירה זהה מותס' לקטן ד"ה דליך קמן עיין בפלטי זל' מה שכתב זה,

וזה נכון. ויתר נראה לי מכאן ראי' לשיטת הטו"ז בס"י א' סק"ז דברי לי מהני אף' בסכין קצירה ומ"כ התוס' דרוב פעמים אנו יכול ליאמר אסcin קצירה קאי דלא מסתבר כלל לומר דבsecin ארוכה אין צrisk שאלה ליאמר, ולכן בטמא בחולין שחתט בסcin ארוכה אין צrisk שאלה כלל דתלען דלא נגע ובמוקדשין לא ישחוט אפלו בסcin ארוכה דשמא גען ויפסל את הקדשים דהוא איסור תורה ואם שחתט בסcin אפלו בקצרה סגי בברוי וצrisk הברי אפלו בסcin ארוכה כאשר אבא, אלא דבליטה קמן לצrisk אחרים רואין אפער דלא צrisk רק בשחת בסcin קצירה דבלאה' הוה לי' ספק טומאה ברה"ר או דמיiri בבמה דרוה רה"י כמש"כ התוס', או ייל דשאני קדשים דאפלו בסcin ארוכה חישין לשמא נגע וצrisk הרי דוקא מושם דעבר אדרבי חז"ל שאמרו לא ישחוט והאי עבירה גורמת לו ליגע עין שמצינו בר"ש שקרא והטה ואמר כמה גודלים דברי חז"ל שאמרו לא יקרה לאור הנר ר"ל מושם דעבר אדרבי חכמיםaira לו כן ועיין לממן דף ה' מה שכתבתה בענין זה ברש"י ותוס' שם.

ומה שהקשה הל"א ז"ל לשיטת הטו"ז לוקמי מתני' הכל בטמא בחולין וירושא בסcin ארוכה וספא בקצרה ובברוי לי ובליטה קמן באחרים רואין לק"מ לפענ"ד דאי שיך לומר דסיפא דשחיטתו כשרה בחולין מייר' דלמה לא ישחוט אפלו בסcin קצירה דהא ליכא שום איסור לטמא חולין כמש"כ התוס' ואיך שיך לומר דלאabal בסcin קצירה לא ישחוט וגם אין לומר דלא ישחוט ע"מ לשאלו דכל מעש משתלי דהא באיסור דרבנן ודאי אין לחוש לדלמא משתלי כדלעיל וחוץ מאה הלשון שחתותו כשרה לא אתה שפיר דהא גם בנטמא הבשר כשר וראי לאכלו במימי טומאותיו ושאני בקדשים דיניה דעתך השחיטה ליכא פסול אבל מצד הטומאה אין ראי לאכילה דבת שrifpa היא ולכן קאמר דדוקא דברי לי שלא גנעתי שחתותו כשרה וראי' לאכילה ודז"ק.

ע"ש ואם שחתט ואמר הרי לי שלא גנעתי, הקשה בגליון הש"ס למה לי הרי לי כיוון דעתה רה"ר היא, ותמה על התוס' דחקשו כן לקמן אהא דליתא קמן לצrisk אחרים רואים אותן דלא הקדימו קושיטם לכוא, ולפענ"ד נראה לישיב דודאי הא לא קשי' ליל' לשאלו כלל כיוון דספק טומאה ברה"ר טהור דהא כל היכא דaicא לבורי, מבירין אלא קשי' לי' דלסגי גם באומר שמא וזה לק"מ אדם הוא בעצמו מסתפק אי גען הרי דלא הו רמיה אדעתני להזהר ואיך קרוב לוודאי שנגע ולכן צrisk הרי דוקא ולא סגי בשמא אבל בליטה קמן לשיליל' שפיר נתקשה לתוס' כיוון דליתא קמן אפשר דה' נזהר מligע ולמה נחמיר בספק טומאה ברה"ר ומוכרכחים לתרץ דרוב פעמים אין יכול להזהר מligע ר"ל אף' היה ג"כ שכיח יותר לגען ודז"ק.

ע"ש הכא עיקר והתム אידי' דתנא שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים, איאתני מקשין דלפי תירוץ זה איך נפרש שם המשנה דנקטה לשון דיעבד דמשני הש"ס דמשום טמאים נקט לשון דיעבד ואיך יתכן דנקטה לשון דיעבד שאינו מודוקדק על שאר פסולים מושם טמאים אשר נשנה רק אידי' דהני פסולים, והנראה לפענ"ד דתנא אין הכוונה כמו בכל מקום דאידי' חדא נקט אידי' לשון שאינו מודוקדק אלא הכוונה דהאי טמאים דתנא קאי אכל הני פסולים זרים נשים ועבדים שהמה טמאים ג"כ שחתותו כשרה בדיעבד וכיון שמיירי בכל טמאים מודוקדק והטב לשון דיעבד, ומושיב בה ג"כ קושי' התוס' אהיל' א"י דלעיל דלא משני דמשום נשים נקט לשון דיעבד דתני קודם לטמאים והיינו מושם טמאים הוא תירוץ יותר מרוח כמובן, ולהכי נקט טמאים לבסוף דקאי אכל הני שמנא שם טמאים ודז"ק.

רש"י דה' דיעבד נמי לא שמא ישחו כלומר שהוא עכ"ל, הא

לו דעת ובוודאי איןו חשש אלףוני עור ולא עדיף מכותי ולכון שפיר אמרין דעדין האי לשון לכתה שמורה קלוקול בידים מיותר, ודעת הטור דקטן המוחזק אצלנו בעל נאמנות כמו שסמיכין עליו להביא ע"י בשර ממקולין אפיקו ברוב טבחי עכו"ם ה"ה בשחיטה בין לבין עצמו כשהוא מומחה ונגיל, - ולא חישין שלא ידקק בשחיטה או שיקלקל בידים ודוק היבט.

תוס' דה' התם דקדתני טעמא פי' בקונטרס וכו' ועוד וכו' והוא לי' לשוני' דתני לי' מושם וספג את הארבעים עכ"ל התוס', הקשו קושי' האחורה הללו לשיטוטם שם בראש תמורה דמפרשים קושי' המקשן שם ע"פ המסKENא דהaca דידע דaicא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' תרתי דיעבד ליל עיי'ש וע"פ דבריהם שם הוקשו הaca לרשי' למה לא מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הaca דמשום וספג את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לא קשה לרש"י ז"ל התם דקושי' הש"ס שם כמו הaca דהכל לכתלה ולא שאמם רשאי דיעבד כמו שמקשה הaca על משנתנו לך' מ' קושי' התוס' דלפירש"י ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מותפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשKENא דהaca, ואיך דלי' תרתי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ רוש"י ז"ל מתרץ הaca דמשום וספג את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרש"י ז"ל, למה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הaca בתירוץ הגם' דתנתם דקדתני טעמא דהתרצן דהתאם רצה לתרץ ממשKENא דהaca דaicא הכל דיעבד ממשילא לא צrisk לומר דדריך התנאים הוא זה, ורשי' ז"ל החוץ לתרוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתלה ובמשKENא גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל' האי סברא ומושב קושי' המהראש"ל כאן ודז"ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בע' הכי קתני הכל שוחטין אפלו טמא בחולין וכו' הנה הא דשוחט לכתלה ולא חישין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טורת הקודש ביל' לשאלו אם גען או לא מושם דהא טומאה איןו אלא מדרבנן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבוואר בוימא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"י להקל כמו שפסק הרמב"ם ז"ל ריש' פט"ז מabortה הטומאה והוא ממשנה טהרות עיי'ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי"י בד"ה שם גמי' אילימה שכטב דלפי האמת בליטת קמן גם בחולין שנעשה על טורת הקודש צrisk אחרים רואין אותן מושם דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הנגנו ז"ל גמי' ורmb"ם הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אין יכול להזהר מligע הי' דינו אמת אלא דקהה לפי דעת התוס' איך שוחט לכתלה כיוון דרוב פעמים גען וצrisk למור דלטמא חולין ליכא איסור כלל אפיקו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' דה' טמא בחולין דדוקא בפיירות דשיך בהו תרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דגם זהה עדין לא סגי דא"כ עדין קושי' הגמי' במקומה עומדת טמא בחולין מי למירא דלמה לא ישחוט לכתלה דלא איכפת לנו אם יטמא, ואיך מותר לאכלו ביל' שאלו זו ליתא לפי דברי הראי"י וגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אין יכול להזהר מligע וצrisk באמת ברה' לי או אחרים רואין, ואיך גופא קמ"ל דבבשר ליכא איסור לגרום טומאה למה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלטמא לימירא, אלא עכ' דאין זה תירוץ דמה עני' זה לשחיטה ולא שיך למס' ז.

שוב נתישבתי לקיים דברי הראי' דניהם דבטומאה דרבנן גם ברה"י ספקא להקל מ"מ ס"ל דשאני הaca דלענין לידונו לטמא לטמא תרומה וקדשים דאוריתא הואה ומוחזקין בשר זה להטמא ודאי כשר שפק טומאה ברה"י א"כ גם לאכלו למי שאוכל חולין בטירה נמי אסור דהא מושם שפק תרומה גענה בה ואיך נתיר אותו לאכלו אז יאכלנו עם תרומה ויטמאנה טומאה דאוריתא,

מהני ההקשר, וגם לפי דרכנו זה מושב מה שלא העמידו קשייתם על חולין שנעשה על תורה הקודש דשם אכן הקשר דם חולין שהיא אדורייתא מילא דמקבלת המפרכשת טו"א הגם שהוא דרבנן ודוק.

גמר' הכא עיקר והtems אידי' דקתי נאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים וכותב המהרש"א ז"ל במה"ב דלהיא תירוץ צ"ל ע"כ כללות א"י דנשים לא ישחטו לכתהלה ונקט התם לשון דיעבד משום נשים ולא משום טמאים דהא הכא עיקר והtems לא נקט טמאים אלא אידי' שאר פסולים ואיך יתכן דבשביל הא אידי' שנייה נימוקו וטעמו מלכתהלה אדי' עבד אלא ודאי כללות א"י ונקט דיעבד משום נשים, ואני תמה לא"י דאמ הכא עיקר דכלוא פרken בתורת שחיטה אירי בין חולין ובין קדשים איך העלים התנה מאתנו עיקר הדין דפ' כל הפסולים ذור שוחט בקדשים ותנה רך טמא, אבל הנראה לפען"ד דאה"ע לפי תירוץ זה דהכא עיקר אנו מפרשין הרישא דהכל שוחטין בקדשים נמי ומרבין בי' כל הני פסולים דפ' כה"פ ובלבד שלא יהי' טמאים אבל אם הם גנעתי שוחטנו כשרה והוא דמוקי בחשעטה"ק והוא משום דאייל לפני האב"א דהתס עיקר, דבלא"ה הרי כתבנו לקמן בתוס' ד"ה חשעטה"ק דלפי תירוץ דהכא עיקר לא צריכין לימייר דמביא סכין ארכוה שלא יגע וסביר חשעטה"ק בקדשים דמי אלא מצין לימייר דהכל שוחטן אפיו בא סכין ארכוה משום דס"ל חשעטה"ק לאו בקדשים דמי עי"ש ומעתה אמר אני דאם הכא עיקר על כרחנו לאוקמי הכל שוחטן לרבות זרים בקדשים וא"כ קשי' לנתרת מתניתן ל"ל וצ"ל כללות א"י בנשים לכתהלה לא אפיו בחולין גרידא ולא נטרבו בהכל שוחטין ומילא דלא מצין לרבות נשים גם בשחיטתן כשרה דהאי שחיטתן כשרה לא קאי אני שוחטין דנטרבו לכתהלה דלשנה דשחיטתן הכי ממשע, ושאני טמאים דמצוי איכלו זרים יכולם להיות או טמאים או טהורים כי הטומאה אינה עצומות אלא סיבה מקרית והוה כמו מומחין או מוחזקין דמוקמין لكمו רישא במומחין או מוחזקין וסיפא בלא שחט, לפניו או לא יעדין אי מומחאה הוה כמו כן מצין לאוקמי רישא בטהורים וסיפא בטמאים והכי קתני הכל שוחטן כשהן טהורים אבל לא כשהן טמאים ובודיעבד שוחטנו כשהן טמאים שחיטתן כשרה, אבל רישא באנשים וסיפא בנשים א"א לאוקמי משום לשנה דשחיטתן, ולכן נשנה משנה דכל הפסולים משום נשים דלא נטרבו הכא וכמוש"כ המהרש"א ז"ל זdock.

ד"ג ג' ע"א רשי"ד"ה ואפיו כותי מוסרין לו בהמה לכתהלה לשוחט דמצוות שהחיזקו בה היא וכו' עכ"ל כתוב הראי" ז"ל דוציא להז אע"ג דעתך על גביו הוא משום דאי לאו דחיזקו במצוות שחיטה הול' כמו מומר להכuis דלאו בר זביחה כמו ש' התוס' לקמן דר' ע"ב ד"ה אלא מומר, ותמהני איך מדמה מומר להכuis לכוטי דל"ל תורה שב"ע פ' דזה לא מקרי להכuis כיון שאינו מחזיק בה כלל, ועוד דאי הוה דינו להכuis א"כ מה אני לנו בימה שמחזיק במצוות שחיטה הא ס"ס א"י מחזיק בכמה מצות אחרות והוה מומר להכuis לשאר עבירות וקיי"ל דמומר להכuis אפי' לד"א דיןינו בעכו"ם כמש"כ התוס' הנ"ל וכן פסק המחבר בס"א ע"י ה', ובר מן דין געלמו ממנה דברי רשי" עצמו ג' ע"ב ד"ה חוץ מהשוו"ק שכותב שם בסוף וז"ל: אבל להכuis אפיו נמצאת סכינויפה לא דמועד לנבל בידים עכ"ל מזה מוכח דס"ל לרשי' דמומר להכuis הוי בר זביחה דאל"כ לא ה' לו לכתוב משום דמועד לנבל בידים אלא דאיינו בר זביחה, ובאמת הביא הרמא' בשם ב"י שהכריח מלשון הראי'ש דמי שאינו חושש בשחיטה ואוכל נבלות ללא תיאבון ע"פ שאינו עושה להכuis כמומר להכuis, ועיין

dale'a פירשי ז"ל כן במתני' על שם יקלקל דר"ל שמא קלקלו אלא נקט יקלקלו וכוי' משום דבמתני' אינו מוכחה דהאי חוץ אדי' עבד קאי דשנא אהכל שוחטין קאי וכדמתרץ لكمן דף י"ב ע"ב דאפיו באחרים ראים אותם אין מושרין להם לכתהלה אבל כאן דאמ' בפירוש אפיו דיעבד נמי לא הוצרך רשי" ז'ל לתקון לשון לכתהלה דנקט, ותדע שכן הוא דלא על חנם צין רשי" ז'ל דברי על "דיעבד נמי לא שמא ישחו" ולא סג'י לי לציין רק על תיבת "שמא ישחו" ודוק.

תוס' דה ובמקדשין לא ישחוט שמא יגע בבשר, ע"ג אמרין لكمן מפרקסת ה"ה חי' וכו' מה שלא הקדימו קשייתם על השגעטה"ק ולא עוד אלא דם תירוצים שמא יגע אחר הפירכוכס לא מספיק על חולין דא"כ מה מהני סכין ארוכה, נראה לפען"ד דלא כוא' יש לתרצ' קשי' התוס' דהחשש שמא יגע בסימנים שכן דרך להعبر ידו על החתק לראותם נשותו כראוי' וסימנים הנהו כמנחא בדיקולא כדלקמן ל"ב ע"ב אפיו מאן דלי' הא דר"ל שם דשחט הקנה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה בשני סימנים מודה ועכ"פ בסימנים עצמים לכ"ע המה כמנח בדיקולי עיין בו"ד סי' כ"ז, ועיין מה שתכתבתי בה בסוגי' דהנתם ודוק) וכן הראה לי חד מתלמידי שבספר יעב"ץ על מס' חולין באמת מתרץ קשי' התוס' כן, אולם לפי מה שתכתבו התוס' בדיבור הסמוך בתירוץ השני דמיירishi שהעבירה בנהר ועדיין משקה טופח עלי' א"א לתרץ בכ"ל דאייך יוכשרו הבני מעיים שהמה אברים המודלדים ע"י הקשר של בהמה דלקמן בעור ורוטב דף קכ"ז ע"ב פליגו בה אי כיוון דמפרקסת דהא אפשר לומר דחוישין שמא יגע בסימנים שהמה אברים המודלדים ואי משום הקשר הלא דם חולין מכשיר משא"כ בקדשים צריך לומר שהעבירה בנהר הרי ליא הקשר על הסימנים ולכך שפיר קשה הרוי מפרקסת חי', ומושב זה גס קשי' האחרונים דלפי תירוץ התוס' שמא יגע אחר הפירכוכס מה מקשה האי טמא דאטמי במאדי דקשי' הגמ' קאי על חולין דאי' הקשר דם ולא צריך לחשש שמא יגע אחר הפירכוכס וכן מושבים שאר דקדוקים וגם קשי' התוס' ד"ה כגון דבדק קромית של קנה כמובן.

אמנס בעיקר קשייתם הרבהה לתמונה הל"א היכי לא ידעו התוס' שני שהוא שונה מה שמא שמא שמא טומאת אוכליין דעור ורוטב כמוש"כ התוס' בעכ"פ בזמנים דקמן דף ל' ע"א והנתן ד"ה היכי לא ידעו התוס' שני שהוא שונה מה שמא שמא עי"ש וקשי' ז' באמות צריכה נגר ובר נגר דיפרקיין, ולול' דברי לעיל התייחס אמור דקשי' ז' ושני תירוצים שתירצו מושלבים הם בשני טענים שתכתבו התוס' בדיבור הסמוך לעניין הקשר או תיבת הקודש מכשרתו או שהעבירה בנהר, ונאמר דהנתם' אן סברו כדעת הרמב"ם ז'ל דחיבת הקודש אינה מכשרת אלא מדרבן ולפי מה שהוכח היל"א בהעור ורוטב הא דמפרקסת מטמא טומאת אוכליין נמי רק מדרבנן לא מסתבר לומר ומי' ה' סברת התוס' דתרטית מדרבן לא מסתבר דחיבת הקודש אינה צמה מדרבן לא מסתבר דחיבת הקודש והכא הקשר דחיבת הקודש אינה צריכין עכ"פ הקשר דאויריתא והכא הקשר דחיבת הקודש אינן אלא דרבנן וע"ז תירצו דחישין שמא יגע אחר הפירכוכס אבל בא"ע שתכתבו דמטמאה טו"א כמשנה דעור ורוטב סובבים דבריהם לפמש"כ בדה"ק דמיירishi שהעבירה בנהר דהוה הקשר תורה, ונחיה לפ"ז ג' כמה להעמיד במצוות שהעבירה בנהר כיוון דאי' הקשר דחיבת הקודש אשר אין בה פלוגות', אבל לפ' האמור ניחא כדי' שלא נצרך לומר דהחשש הוא שיגע אחר הפירכוכס, וכן לפ' התירוץ שיגע אחר הפירכוכס בלא"ה אין לומר שהעבירה בנהר ועדיין משקה טופח עלי' וכל זמן הפירכוכס דהוה חי' לפי סברת התוס' ודאי לא

באחרים רואין אותו אע"פ שבבא זו מيري בגין אחרים רואין, וא"כ לפיה אוקימטה של אבי הוה פלטינן מהאי דוחק אם הינו מפרשים דוחץ מחשו"ק קאי אלכתלה ובעומד על גביו וספר קאמר שמא יקללו זהה הי' ממש דינו של רבא, וכן לתרץ את כתוב רשי"ז"ל "דחה אדייעבד קיימין" ור"ל דנחו דהיה יותר מרוחח לפרש האי חוץ מחשו"ק ארישא דהכל שוחטין מ"מ כיון אדייעבד דסיפא דשחיטון כשרה קיימין מפרשין האי חוץ נמי אדייעבד אע"ג צרכין לסביר הדוחק בתיבותו שמא יקללו שימושינו באחרים רואין אותם אשר לא מيري מזה השטא, ותמהני על הראי"ש שהרגיש בדברי רשי"ז אלו ולא נתית לדבר פשוט כזה, ודוד"ק.

תוס' ד"ה המניה קתני דיעבד לאו לשוני אליבא דאבי קatoi וכי אי נמי כל זמן שיכל לתקן ע"י חותך צית בשר ונונת לו יש לו לתקן אבל אי ליתא קמן שרי עכ"ל מכאן מוכח דהתוס' חולקים על שיטת הגאנונים המובהה لكمן בראי"ש דהיכי דבديיעבד מותר אלא תיקון שרי לכתלה על סמק שיעשה אח"כ אדם סברו כשיטת הגאנונים איך מוקי אבי הכל שוחטין בעומד על גביו הא גם בלא עומד על גביו יצא ונכנס שרי לכתלה על סמק שיהי חותך צית בשר כיון דבديיעבד בל"ה שרי, וזה לנור דכין דצرك תיקון לא מקרי לכתלה כמש"כ הראי"ש ז"ל لكمן לך צרך עומד על גביו דוקא שיהי מותר לכתלה בלי תיקון, זה אינו דעין لكمן ברא"י בשיטת הגאנונים ד"ה השיטה הב' דאי לאוקמי הכל מומחין שוחטין לכתלה ובאי מומחין וליתא לפניו דיעבד שר דאייך יאמר דהכל מומחין דוקא שוחטין לכתלה דהה גם בגין יודען שהוא מומחה שוחט לכתלה על סמק שיבדקנו עי"ש וא"כ ה"ה הכא איך אמר דוקא שוחט לכתלה וביצא ונכנס מציח שיתן לו צית בשר, וברא"י איך אירבוב דברים עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' רבينا אמר הכי קתני הכל מומחין שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו' ל"א הכל מומחיקים שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו', ותמייה לי איך סובר רבינה לחלק בין מומחין למומחין מהיפוך להיפוך דבלשנא קמא סובר דלענין מומחין לא סמכין ארוב אפילו בדיעבד ולענין מומחין אפילו לכתלה ובאיתא קמן איין צרך לשאלו ובלי"ב מהף סברתו דלעילופי אפי" בדיעבד חיישין ובמומחין אף' איתא קמן א"כ לבdkו ולא ראיית מי שירגש בהז' **ונלעפנ"ז** דהנה כאן נגד הרוב דומחין ומומחין אייכא חזקת איסור דאייה זבוחה וכבר הקשה הראי"ש لكمן דף ט' ובתבה"ב ה' שחתיטה דנאמר סמק מיעוט אל החזקה, ותירצ'ו דהאי רוב עדיף מסתס רוב או משום דהוה רובה דרובה הוא מושם דאיו מומחה ומומח נמי מציח שפיר, והנה רובה דרובה הוה כודאי ולא מגער לי' אפילו אלף חזקות שכגדוד דמה איכפת לנו החזקה כיון דידענן בודאי נשנתנה ונסתלקה החזקה אבל אם נאמר דהאי רוב הוה רק רוב פשוט ממילא דמגער לי' החזקה ומיצרפת למיעוט להשותטו ספק ואיסור אף בדיעבד, וא"כ רבינה הכי ס"ל דרובה דומחין הוה רק רוב פשוט ורוב דומחיקים הוה רובה דרובה וממילא משתנה הדין ע"י האי מעילו וגריעותא מהיפוך להיפוך דכוון דומחיקין הוה רובה לא צרך שאליה כלל דהאי חזקת איסור אינו יכול לנרע רובה דרובה דהוה כודאי לעשותו ספק אבל מומחין דלא הוה רק רוב פשוט אפילו בדיעבד לא מושם דסמק מיעוטא לחזקה ובילשנא אחרינא סובר להיפוך לעניין מומחין ומומחין וכל עצימות החילוק אינו אלא אי הוה רוב פשוט או רובה דרובה וזה נכון.

ויש לראות לפ"ז להנץ אמוראי דפליגי ארתי לישנא דרבينا לשיטת הגאנונים דעתו לחו' רוב מציון אש"מ דוקא בדיעבד אבל לכתלה צריך לבדוק את השוחט וכן פסקינו להלכה בש"ע ריש ה' הרוי דפלירשי"ז ז"ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מורה דין

בב"י שהר"ז ז"ל חולק ע"ז, וא"כ לפיה שיטה זו צ"ל ע"כ דאף בשאר עבירות מי שאינו חשש בה הוה כמושר להכuis דהה כל טומו של הראי"ש הוה משום דס"ל דאיינו צריך לכיון להכuis את קונו אלא כיון דלא אשגח כלל במצבה זה הי' לפי שיטה זו מהיה כותבי בר כו"ם דמ"ש וא"כ לכוא' צריך להבין מה שיטה זו ומה היא כותבי בר זביחה, הלא כמה דברים שבע"פ שאינו חשש עליהם וכמו לפ"ע מבואר כאן, אלא ודאי כותי דאיינו חשש מצד שאין לו תורה שבעל פה אינו בכלל להכuis אפילו לדעת הראי"ש ולכון דברי הראי מופרדים.

ומה שנלפענ"ד בכוונת רשי"ז"ל היא דהנה האי עומד ע"ג דנקט אבי גבי כותני לאו הינו אחרים רואין שבמשנה שם מيري בשחיתת חשו"ק דמועדין הון לקלקל ולכון הרואה אותו צריך שיהא בקי ומומחה שידע ששתחו כהוגן אבל גבי כותני, לא משום שאינו בקי Katain עליה אלא משום חדש אלפ"ע ולכון סגי שיהא מירתת ומיליא ישחות כהוגן, והגע בעצמך דהה לרבע ביוצא ונכנס שפיר דמי זהה פשיטה דלא מהני בחשו"ק אלא ע"כ משום דmiratot ושהיט שפיר ומיליא מדרבא נשמע לאבי דלכון צריך עמד על גבי כדי שירא מירתת דהה לא פלגי אלא דלאבי ביוצא ונכנס לא מירתת כאשר כ"כ וצריך עמד על גבי ולרבא אף ביוצא ונכנס מירתת הביאראייתנו ממתני' דאי השומר צריך להיות ישב ומשמר והתמס ודי לא הוי טעמא אלא משום דmiratot, זה ברור, עין תוס' لكمן ע"ב ד"ה בודק סכין, וכיוון שכן הוא ע"ג לא בעין שהוא מומחה ובקי וסגי שהחותי יחשוב שהוא מומחה ממילא שפיר מירתת ושחט כהוגן עי"ש שלא אחרים ממשם שוחטים אבוי לשונו ונקט עי"ג לא אחרים רואין דחאה העומד ע"ג אין מומחה וכמי מהם המדויב במתני', אבל עי"ג הינו סתם אדם אלא שהחותי יסביר שהוא מומחה וירתת מיני'.

והשתא דأتית להכא דהאי עי"ג אינו מומחה באמת א"כ יפה כתוב רשי"ז דשחיטה מצוה שהחזיקו בה הוי דאל"כ איך סמכין דשחיט שפיר אם אינו יודע ה' שחתיטה דהה העומד ע"ג אינו בקי וזה נכון ברור ועיין עוד لكمן מהז'.

ומה דלא פירשי"ז דASHMUNIN דכותים גרי אמת הון ולאפוקי ממ"ד لكمן דלא מוקי כאבי ורבא משום דכותים גרי ארויות הון, ייל משום דאי אין לסייע דשחיטה כשרה חיבור לדין דרישא וגם בלא"ה אין דיו זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ז וזה הכא דיני שחתיטה בעי לשוני ודו"ק היטב.

רש"י ד"ה חוץ מחשו"ק דאפילו דיעבד נמי לא דהה אדייעבד קיימין עכ"ל ויש לדקדק למה לא פירשי"ז"ל כן לעיל באוקימתה דרב"ע ובשאר אוקימיות דלקמן, ונראה לפענ"ד משום דבכל אידך אוקימיות א"א לפרש דחוץ מחשו"ק קאי אהכל שוחטין שהוא לכתלה ונאמור דחשו"ק לא ישחטו לכתלה אבל בדיעבד ש"ז וכשר דמיהici תיתי נכשי שחייטו כיון דקtiny דשما יקללו את שחייטו מيري בכותי וועומד על גבי א"כ שפיר הוה מצין לפרש דחוץ מחשו"ק אלכתלה קאי שלא נמסר להם לכתלה לשוחט אפילו בעומד על גבי שמא יקללו את שחייטן דמועדדים הם לקלקל כשיתוט רשי"ז"ל בהא מימרא דרבא لكمן י"ב ע"ב אבל בדיעבד שחייטו כשרה ונוקמא כשהאי עמד על גבי הוא באמת מומחה וראיה השחיטה, ומילא הוה ידען דאי דינא דמי לא מסרין להם לכתלה בעומד על גבי, והינו מרווחין הרבה בפירוש זה לפי שיטת רשי"ז"ל כי התוס' לעיל בד"ה שמא יקללו בסוף דבריהם כתבו דלפי ר"ת ניחא דבאן אחרים רואין אותן עסוקין הרוי דפלירשי"ז ז"ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מורה דין

דעת לית לי' הא דרבא דסמכינו אמרו לאותו דבר דלא שבת התיירא וס"ל דכינוי דעת ב' כהתיירא דמי' לי' ולכן מוקי הרישא בכוטי והסיפה במומר לשאר עבירה דלא דש ב' ואתה לאפוקי מדרכ'ם דס"ל דמומר לד"א הוה מומר לה'ת אל לא רבא קשי' למה לא מוקי רישא במומר כשמעת'י' וסיפה בכוטי ולא נctrך להקל בדוחזיך ולא כתיבא כנ"ל וע"ז משני דאה'ג ולדבריו דאבי קאמר אבל הוא בעצמו מוקי רישא במומר וסיפה בכוטי.

אמנם לקמן נайд מזה כי האמת איינו כן והדבר תלוי בשתי לשונות שבגמ' ל�מן דף י"ז ומכאן חיל' לשיטת הרמב"ס זל' וכי ביאורנו ועשה איזן כאפרכס לשמעו עמוק עניין הלהז - דהנה כבר באורת בפתחה ולקמן במימרא דרבא דעת הרמב"ס בהא דבעי בבדיקה סכך משום דמייטה לא טרחה הינו שחזקתו איינו מטריה לבדוק בבדיקה הרשותה אבישרא ואטופרא על פגימה הנרגשת שאינו אוגרת כי לבדיקה זו צריך יראת שמים לבודק בהבנת הלב וכן צריך להראות סכךיהם לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל חומראו ולפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת אבל קודם לכן לא היתה בבדיקה זו אלא חומראו לכתלה וכן אמר ר' להראות סכךיהם לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל הרמב"ס פסק דהוא משום לתא לאיסורה ובחנים נתקשו האחרונים על הרמב"ס זה כאשר ביארתי זאת במיקומו - ומעתה אם רבא עדיין לא קיבל חומראו לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דינו דבמומר בודק סכך ונוטן לו רק אלכתלה קאי אבל אם שחת בדיעבד מותר בלא"ה כי על פגימה האוגרת איינו חדש כמו שאינו חדש לשחיטה עצמה ועל מה חדש לעבור על פגימה הנרגשת לחוד מלחמת שאינו בודק בהבנת הלב ובמтиינות יתרה אינה פוסלת את השחיטה א"כ לא מצרי רבא לאוקמי ריק הסיפה דהכל שוחטין במומר דלא קטני ושחיטתן כשרה אבל הרישא דקטני ושחיטתן כשרה והוא ע"י שבודק סכךיהם אחריו זה אינה דהרי בדיעבד כשר בלא שום בדיקה - ולשון ושחיטתן כשרה ע"י איזה תיקון ממשע' הטו'ז - ועיין ברא"י שהבאים כמה ראות לסברת הטו'ז - אבל אם רבא קיבל חומראו אז לפסול השחיטה גם בדיעבד אז שפיר מוקי רישא במומר וmpresh שחיטתן כשרה ע"י שבודק סכךיהם אחריו.

והנה ל�מן דף י"ז ע"ב איתא א"ל רבינא לר' אש' אמר לי ר' סמא ב"ד"ר מרשיא משמק דאמרת לי' משמי' דרבא צריכא בדיקה אבישרא ואטופרא ואתלת רוחתא א"ל אבישרא ואטופרי אמרי רוחתא לא אמרי איכא דאמרי אבישרא ואטופרא ואתלת רוחתא אמרי ממשמי' דרבא לא אמרי - ומסתמא עיקר כהאי איכא דאמרי בככל הש"ס דלשון שני העיקר ולא עד אלא דהכא ואיא כן הוא דהרי אין פסקינו להלכתא דבעינן גם אתלת רוחתא ואי רבא לר' אש' אמרו נקבע הלכתא דלא כוותחו וא"כ ר'א משמי' דנפשי' רוחתא איך נקבע הלכתא דלא כוותחו וא"כ ר'א משמי' דנפשי' אמר האי דינא צריך בדיקת ההרגשה ולעכב דהאי צריכה לעכב הוא וכאשר ביארתי שם בסוגי' אבל ממשמי' דרבא לא אמרה וא"כ לא קshaתו למה לא אמר רבא בדיעבד ורק ר'א שהוא אמר בעי בדיקת סכך במומר ולא לעכב בדיעבד ורק ר'א שהוא צריכא האי בדיקה ולעכב מוקי מותני' בהכי ומוכניס זאת בסיפה דשחיטתן כשרה - וממילא דתו לא קsha על אבוי' דלא מוקי ר'א ובמומר ולא צריכין לומר דלית לי' להא דרבא אשר כפי מסקנת הסוגי' דלקמן הבירית' כוותי' ודלא כר' ענן ואיך נאמר דאבי' כר' ענן דמסקינו בתיבותא אלא אבוי' כרבא רישא בכוטי וסיפה במומר ולאותנו דבר כנ"ל.

ודע דלא תיקשה לך איך מוקמיין מתני' כרבא במומר לאותו דבר ודבעי בדיקת סכך גם בדיעבד אם הוא דין מחודש שנתחדש

שיטתה, ועתה מה סוברים בהאי רוב אי הוה ככולא א"כ לכתלה נמי לא נctrך בדיקה ואי ס"ל דהוה רוב פשוט בדיעבד איך סמכינו כיון דaicca חזקה המתנגדת, ונראה מזה ראי' לשיטת הרשב"א בתו'ב' בדוסף דלעלום האי רוב מציין אצל שחיטה מומчин הוה רק רוב פשוט ומ"מ לא אמרין סמוך מיעוטה חזקה לשאר משום דעכ"פ נעשה מעשה לסלק חזקה ואין זה דומה לשאר סמוך מיעוטה חזקה דהחזקה מעידה שלא נעשה מעשה כלל עי"ש, ולפ"ז ניהו דהאי סברא מהני אידייעד לאחר שנעשה מעשה להקשר הנשחט בלי בדיקת השוחט אבל מ"מ כל זמן שלא נשחט ואפשר לביר הרוב מבוריין, ועיין עוד ל�מן מהז ודוק'.

גמר' אבי לא אמר כר' אש' לא ס"ל הא דרבא אלא ר' בא מ"ט לא אמר כשמעתה לדבורי דאבי' קאמר ול' לא ס"ל התוס' הקשו בתימה הא תרי הכל שוחטין קתני ומפרש רבא ל�מן חד לאatoi' כותי וחדא לאatoi' מומר ותירצוי בדוחק דהכי פריך דקמ'יתא איבעי לי לאוקמי כשמעתה' - ומ' לא ריגש כמהן הדוחק לומר כן, ולא עוד אלא דא"כ מה פrisk אבוי מ"ט לא אמר כר' א' והווצרך לתרץ דלא ס"ל הא דרבא כיון דאבי' באמת מוקי רישא בכוטי כשמעתה' וסיפה במומר כרבא - עוד קsha מה זה דקאמ'ר, רבא לדבורי דאבי' קאמר רבא חד בכוטי וחדא במומר הר' דמשנה ראשונה מוקי בכוטי ואין לדוחק לומר דהרי מוקי אידך מתני' בכוטי - עוד קsha איך קאמר הכא לדבורי דאבי' קאמר והא لكمן בפירוש קאמר רבא חד בכוטי וחדא במומר הר' דמשנה דברי רבא והוא שפיר ס"ל והא שפיר ס"ל דהרי מוקי אידך מתני' רבashi משמי' דנפשיה דמתני' במומר ולא אמר שמעתי' משמיה דרבא בעל האקימטה ונגב גנבי למזה ליה.

אבל דע דפירוש שkil וטר' זו הוא סוד גדול ר'ל סוד דפשט (גם לפרד"ס יש פרד"ס) וכמה הלכתא גבורתא נשמע מן הדא הנה אם נוקי משנתינו בכוטי כשמעתן א') דכויתים גרי' אמרת הן והוו בר זיבחה, ב') דלכתלה בעין עומד על גביו ולא סמכינו אחותך כזית בשר אח'כ דלמא משתלי, ג') דבחותך כזית בשר סמכינו עליה וכרכשב'ג' لكمן דוחזיך בדלא כתיבא מהני ודלא כת'ק דבעי כתיבא ואחיזק וא"כ איכא רבותא הון ברישא דהכל שוחטי והו בסיפה דשחיטתן כשרה והאי דסיפה רבותא גדולה הוה דמכליע להקל בפלוגתא כת'ק ורשב'ג' דלקמן - ואם נוקי משנתינו במומר איךא רבותא דסמכינו אמר בבדיקה סכך מושום דלא שבת התירא ואכל איסורה אבל דוקא בבדיקה סכך מושום דמייטה לא טרח ובדיעבד בודק סכךנו אחריו והמשנה שניה דלא קטני בה שחיטתן כשרה רק הכל שוחטין אם נוקי בכוטי נשמע דכויתים גרי' אמרת הון ובר זיביחה עד שעומד על גביו שוחטין לכתלה אבל הא דבחותך כזית בשר ונוטן לו דסגי ודלא כת'ק דרשב'ג' לא נשמע - ואם נוקי במומר נשמע דמותר לסמוך עליו לכתלה דלא שבת התירא ואכל איסורה והאי דבעי בבדיקה סכך לא נרמז כלל אבל בלא"ה הלא דין זה זיה על הסברא דמייטה לא טרח ונוכל להוסיף מעצמוני דבר זה דבעי בדיקת סכך ומילא בדלא בדקנו לו הסכך וחשת אין לסמוך עליו דבעי בדיקת דמה לי לכתלה ומה לידעבד כיון דהסבירא נוותנת דמייטה לא טרח - ועתה נזהה אין אם יש לנו הני תרי' משנות דהכל שוחטין וצריכין לאוקמי חד בכוטי וחדא במומר פשיטה דונקי הראשונה במומר והשני' בכוטי ולא להיפך כי אם הראשונה בכוטי צריכין להקל כרכשב'ג' לסמוך אחזיך בדלא כתיבא כת'ק וא"כ מהי' תמי' א' אם השני' בכוטי לא נכריע להקל דלא כת'ק וא"כ מהי' תמי' נוקי הראשונה בכוטי ולכנ' פריך תhalb' על אבוי' למה לא אמר כר' אש' עכ"פ שיש עוד הכל שוחטין דאיתך משנה דמאי מוקי במומר מ"מ הקשי' חזקה גם עליו למזה לא מוקי רישא במומר והסיפה בכוטי כנ"ל ע"ז משני

בלי בדיקה ע"מ שיבדקנו אח"כ ואישתלי לבדוקו ודאי אסור הנשחת דברנן דברנו על השוחט והנהנוו בספק מומחה מהמת החזקה שהוחזקנוו שלא למד שוב אפלו בדיעבד מעכבות הבדיקה. ודוק' כי הוא נכון בס"ד.

גמר' ואם שחת ואמיר ברי לי שלא נתעלפת שוחיתתו כשרה, תמייה לי טובא כיון דבברתי לי סגי ע"ג דלא שחת מعلوم משום זההוא מומחה ויודע אדם נתעלף שוחיתתו פסולת למה לא יתנו לו לכתחלה לשוחט וגם בדיעבד למה לשאלו ובליთא קמן מה תפסל השחיטה הלא הלכה רוחות היא דחזקה על חבר שאינו מוציא מתחי" דבר שאינו מתוקן וקו' אם הוא קילקל השחיטה ע"י עילוף דודאי גיד למי שנtan לו לשוחט כדי שלא יכשל בנבלה ובפרט אם הוא בפנינו שאלת מה דודאי هي מגיד לנו בלא שאלה והוא שוחטין ושוחיתון כשרה ועיין בראש' פ' כל הבשר בפייה"מ ובמה שכtabתי שם ודוק' היטב.

תוס' דה דלייה קמן דלייה קיימא דמשמע הא איתא קמן ולא ידע אין שוחיתתו כשרה וכו' והנה כפי הבנת המפרשים הוכחו התוס' את זאת מדלא אשמעין יותר רבותא דאפיקו איתא קמן ולא ידע דסגי באחרים רואים אותם, ודבר זה תמורה דהא התוס' בעצמן הביאו מירמא דר"ג Dai ידע דלא גמיר פשיטה והביאו פירושי" זל דפשיטה דראה מותר ולא ראה אسو, הרי דהוא מלטא דפשיטה דאחרים רואים אותם סגי גם בידע דלא גמיר ואיך אמור דהתננא איתא לאשמעין דבר פשוט זהה, וכוננת הגמ' דבליתא קמן צrisk אחרים רואים אותם ולא סגי בלאה ולא נאמר דבליתא קמן סמכינו ארוב מצויין אצל שוחיטה, וראיתי בראש יוסף שהביא בשם ת"ש דמתרך קושי' התוס' כנ"ל וננהANTI לדעת הגאנן בעל ת"ש אלום הר'יא המליך بعد קושי' התוס' שהוכחו דלא סגי באחרים רואים אותם מדלא מוקי הש"ס באיתא קמן ולא ידע דדוקא בדיעבד שי באחרים רואים אותם אבל לכתחלה אין ליתן ללא גמיר אפיקו באחרים רואים אותם וכדעת הרבינו ברוך הובא בהג"א, ולא הבנייה מה הוועיל זהה דאיך הוכחו התוס' מזה דלא מהני אחרים רואים אותם והוקשו ממירמא מפורשת דר"ל דלקמן כיוון דיתור של לדחות האי דינא דרבינו ברוך ונאמר דבאותו שרי ליתן ללא גמיר גם לכתחלה וציעג' גם מן הריטב"א זיל' נראיה דמפרש כוננת הגמ' דסגי באחרים רואים אותם מהא דחקשה לעיל על הא דאמר לעיל בליתא קמן דנס"יל' מה אתה לאשמעין באחרים רואים אותם ודאי עדיפה מברי שלו וכיון דכבר שמעין דברי שלו סגי מכש"כ אחרים רואים אותם, ולפי האמור גם זה להק' מ דהא הרבותא הוא להיפך דבליתא קמן לא סמכינו אסתמא זהיר ולא נגע אלא חישין דגנע וצריך דוקא אחרים רואים אותם, ועיין מה שכtabתי לעיל בתוס' דה' שמא יקללו וצע"ג ודוק'.

תוס' דה רוב מצויין אצל שוחיטה ושות' אין לכתחלה אבל אין לפреш דדיעבד הוא דהוא שוחיתתו כשרה וכו' עכ' ולהנני בזה לפреш שיטת הגאננים זל בהאי שמעתאתה כיד ד' הטובה עלי.

שיטה הא' היא שיטות רשי' ותוס' דהנץ אמראי נאדו מאוקימתא דרבינה מכל וכל וסוברים דאפיקו לכתחילה סמכין ארוב מצויין אצל שוחיטה וא"צ למבדקי' כלל, וככתבו התוס' דאין לפреш דדוקא בדיעבד כשר בלא בדיקה ולא אוקומה כרבינה ממש דקשי להו וכולן הא גם לדידחו וכולן קשי' ר'ל דה' מצי לאוקמי הכל שוחטין הכל מומחים עע"פ שאינם מוחזקין ושוחיתון כשרה היינו אינו מומחה שוחטה וליתא קמן למבדקי' שוחיתתו כשרה בדיעבד, ונפלאתמי מאד על הב"י סי' א' דרצה להוכיח מדלא הביא הטור שיטות התוס' דגם הם סוברים לכתחילה צריך לבדוקו ומה שכתבו דושוחט לכתחלה היינו על סמך שיבדקנו כדעת הגאננים והוא תמורה דא"כ מה זה שכתבו, אבל אין לפреш דדיעבד היא דהוא שוחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מותני' בהכי מושם דקשי' להו

בדורות האחרונים כי כן דרךן של חז"ל כמו שסמכו הרבה דיןיהם דרבנן אקרוא בדרך אסמכתא בעלמא כן עשו אח"כ האמוראים להסמייך דיןיהם על המשנה - וכל מי שיש לו מוח בקדקודו צrisk להודות אלה וכן ראייתו מובה בשם הניג"א זל' שכtab הא דעתינו בגין' חסורי מחסרא והכי קתני וכדום מהן הדחוקים הרוחקים מנו הפשט הוא כדי להעמיד דיןיהם דרך אסמכתא במשנה - כי לולי זאת איך יעלה על הדעת כי התננא דלא האזכיר כל מומר ולא נזכר בשום משנה בדיקת סכך - וכאשר אבאר דבר זה במשנה דהשוחט במג'ן קצר - יתכוון להשמעין לען דין מומר דלא שביק התירא וגם דין בדיקת סכך שהמור מריתר לא טרכ וככל זאת בתיבות הכל שוחטין ושוחיתון כשרה ועיין בראש' פ' כל הבשר בפייה"מ ובמה שכtabתי שם ודוק' היטב.

תוס' דה ואם שחת בדוקין אותו ע"ג דaicא ברייתא לקמן דסביר רוב מוציין אצל שוחיטה מומחים וכו' ותריצו בדוחק, ולפענ"ד נראה לישב עפ"י מה שכtab הפ"ז זל' כאן שברת רביינה בליישנא קמא דל"ל רוב מצויין אצל שוחיטה מומחים דלשיטתי'azel בביברות כדרובא דתלי' במעשהה לא הוועיל דלא אלין בתרי' והנה שוחיטה מומחים הוועיל תליא במעשהה הלמוד ולא אלין בתרי' והנה ידועה סברת הרשב"א בטעמא דרובי דתלי' במעשהה לא הוועיל רוב מצויין אצל גנבי ישראל דלא שיך לאוקמי אחזקה רק אדם או בהא דרוב גנבי ישראל דלא שיך לא רובי דעלמא שען עליו לא שיך חזקה דהא ידען עליו אבל ארובא דעלמא שען עליו לא שיך חזקה דהא ידען בודאי דחליך ממנו יצא מחזקה ורק אי דניינו א אדם או דבר ידוע אם הוא מן הרוב או מן המיעוט שיך לאוקמי אחזקה ולומר דניינו דaicא דציאו מחזקה זו אבל האי ידעו לא יצא מחזקו וסביר או אמתית ומשתמשין בה כל האחرونים.

ולפ"ז הא דלא סמכין ארוב מצויין אצל שוחיטה מומחים זה דוקא כשמכריין השוחט ודניין עליו ובזה מציין למימר דאוקמווה אחזקה שלא למד אבל בברייתא נמצא תרגנגולת שוחיטה בשוק דאיון השוחט פנינו ואין מכירין אותו כדי שנדיון עליו והnidון הוועיל רק על הנשחת זהה גם רבينا מודה דאמרין אחד מן הרוב שחת דרוב מצויין אצל שוחיטה מומחים וליכא כאן חזקה שלא למד כנ"ל ודוק' היטב.

ובזה ניל לישב על נכוון דעת בעל העיטור מובה כאן בהג"א לכתחילה צריך לבדוקו אם הוא מומחה ואם שחת בדיעבד אפיקו הוא לפנינו א"צ לבודקו והוא תמורה דכיוון דהוא לפנינו הרי זה ממש לכתחלה, יותר תמורה שהב"י כתוב לדעתה הבעל העיטור אין ליתן על סמך שיבדקנו כמו דשי רלי דעת הגאננים, והקשה החבאות שור דאיך פליגו הגאננים ובבעל העיטור בסברות הפוכות כזו דהא לשיטת הגאננים הבדיקה חמורה יותר דאפיקו אי שחת בדיעבד צריך לבדוקו ומ"מ הקילו ליתן לו על סמך שיבדקנו ולבעל העיטור דקיים בבדיקה דבידייך דבידייך אפיקו איתא איזיך לבדוקו איך יחמיר שלא ליתן על סמך שיבדקנו, אבל לפי האמור לעלה יש לישב הכל עי' דהנה סברת הבעל העיטור הוא כנ"ל דאם דניין על הנשחת ולא על השוחט שפיר סמכין ארוב מצויין אצל שוחיטה מומחים דהוא רוב גמור אלא דחולך בסברא זו בחוד דרגא למלعلا דאפיקו אם השוחט קמן כיון דלא התחלנו לדון עליו רק על הנשחת לא איכפת לנו מה שהוא לפנינו, והוא כעין סברת הר'י"ף זל' גבי אישתמודען דהאי אחזוה דהאי מיתנה הוא דנאמן קרוב או פסלן מצד דלא הוועיל רק גילוי מלטה בעלמא דעדין לא דניין עליו, וא"כ מי שחת אפי' הוא קמן לא צריכין לבדוקו משום דאיון דניין עליו אלא על הנשחת ועל הנשחת מהני שפיר הרוב משא"מ, אבל אם נותניין לאחד לשוחט הר'י הנידון עליו אם הוא מומחה או לא וצריך בדיקה מושם דלבגי' אמרין חזקה שלא למד ואם נותניין לו

הקשה ע"י דניאו דהאי אוקימטה דרבינה אידייח שפיר אבל עדין יכולן לאוקמי במומוחין להיפך מרביבא (ומה שכתב ברא"ש כרביבא במומוחין ר"ל לאפוקי אין דלא מוקי כלל לענין דינא דמומוחין אבל כללם כונתו לאוקמי להיפך מרביבא כן כתוב במעו"ט שם עי"ש) וור' ר"ל הכל שוחטין אפילו אינס מומוחין על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדייעבד וליתא קמן ע"ז תירץ הרاء"ש דלא שייך לומר הכל שוחטין במקום דצרייך עוד איזה תיקון.

ואם נאמר דהганונים רק מצד הכרע חדש האי דינה דמותו ליתן על סמך שיבדקנו נחיה מה שהעללה הב"י בדעת בעל העיטור לדידי אין ליתן על סמך שיבדקנו ממש דרישתו דנאדו גם באמצעות דברי רבינה דהינו דבדיעבד אפילו איתא לפניו אין צריך לבדוק אותה א"א לאוקמי מותני הכל מומחה שוחטין ובדיudit שוחיתתו כשרה בלי שם תיקון ממש'כ הטו"ז בס"י א' סקנוי דשחיתתו כשרה דמתני לעולם משמע ע"י איזה תיקון עי"ש היטב, אולם על גוף דברי הטו"ז אני דין הרבה, הנה הפמ"ג שם כתוב דמדברי הרא"ש דהינו מקושיתו על הגאנונים ממש דלא כסבירת הטו"ז עי"ש וכוונתו דלפי סברת הטו"ז לא هي קשה קושי הרא"ש על הגאנונים דлокמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושוחיתון כשרה בלביל בדיקה בליטתו קמן דהא שוחיתון כשרה ע"י תיקון ממש, וחותמהני על הגאנון ז"ל דלפי הבנותיו יותר ה"י להקשוט על הטו"ז סבירי דמצוי לאוקמי מותני בהכי מושום דקשי' فهو וכולן' הרי דגם התוס' מוצאי לאוקמי מותני' בהכי מושום דקשי' فهو וכולן' הרי דגם התוס' סבירי דמצוי לאוקמי שוחיתון כשרה בלי שם תיקון דודאי כך היא ההכוונה במאש שכתבו דאין לפרש דאין לומר דרצונות לפרש שוחיתון כשרה באיתא קמן וע"י בדיקה דאי' לא הזכר כלל במשנה דין דדרוב מצוין אש"מ רק אדרבה בדיקה דוקא מכירת השחיטה ולא סמכין ארוב וממש כרבינה ובמה פליגו, אלא ודאי פשיטה כוונת התוס' דנקוי האי ושוחיתון כשרה بلا בדיקה באיתא קמן וא"כ הנהזה זה נגד סברת הטו"ז, אבל באמת קושיתו של הפמ"ג מעיקרא ליתא דודאי האי דליתא קמן היא התיקון אשר על ידו יצאונו מידי בחיזוב בדיקה דכיוון דליתא קמן לא מטרפין מה שוחט וסמכין ארובה אבל עיקר סברת הטו"ז קיא על שיטת הבעל העיטור דסובר באיתא קמן לא צריך בדיקה ע"י כתוב דלישנא דמתני' קשה לפרש בכחגו, והן אמרות כי גם בזה קשה להלום דברי הטו"ז דמה קשי' לי אם על הדין עצמו איך לכתחלה צריך בדיקה ובדיudit העיטור סובר כן למה לא יכenis דינו במשנתנו אלא דיש לפרש כוונת הטו"ז באופן זה דלשות שוחיתון דבמשנה משמע דקאי על האי שוחט עצמו שמירiy bi' ברישא וכיוון דמיiri ברישא מושחת מומחה איך קאמר ושוחיתון על איינו מומחה ובשלמא לרבינה דמזכוני כן מתני' לא קשי' ממש דכיוון דמצריך בדיקה הרי נעשה מומחה ושפיר קامر ושוחיתון של הנני מומחים רק שנחזקו אח"כ שהם מומחים כשרה אבל בא בדיקה שנשאר איינו מוחזק למומחה אין זה האי דרישא ולא שייך לשון 'ושוחיתון' אלא דאי' כ' כוונת הטו"ז אז באמת קשה עליו גם מותס' כנ"ל דהא התוס' רצוי לאוקמי מתני' כן דחכל שוחטין כשרה באינו מומחה וליתא קמן ולא עוד אלא דרבינה גופא האי וכל קאי גם איינו מומחה ובולא בדיקה וכמו שמדיקין מלשון ושוחיתון היינו אותו מומחים כמו כן מצינו לדיק' לשון וכולן דקאי ג' כ' אני דלעיל لكن דברי הטו"ז צ"ש להרים

וונחדר להא דקמןadam לא נאמר כתוו"ז גם לדעת הבעל העיטור מהי מסתבר לומר דסבירר בהא כשיטות הגאנים דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ודלא כדעת הבב"י בשיטת הבעל העיטור אלא דלפי מהה שאבלר לפניינו בטעמא דשיטות בעל העיטור תנאים דברר הבב"י

וכול"ן והא באמת בן הוא לדעת הגאנום דדוקא בדייעד שחייבו כשרה ולא מציא לאוקמי מותני בהכי מושום דקשי"ה להו הכל דמשמע بلا תיקון ולדידהו צריך לתקן של בדיקה וגם אין לפרש הכל מומחין שוחטין דהא באמת גם אין מומחה מציא שחתט על סמד שיבדקנו. ומתוך חומר הנושא עליה בדעתו לפреш דברי הב"י עפ"ז מה שיש להעיר בדברי התוס' שכתו דהוה מציא לאוקמי מותני בהכי כנ"ל דהא הש"ס מסיק הדני אמראי פליגי אתרתי לשנאה דרבינא ובשניהם לקוא ואם נפרש שלא הקילו הון במומחין וחן במוחזקין רק בדייעד דלייטה קמן אבל לכתהלה צריך בירור בשניהם וכductת הגאנום א"כ לא מציא אוקמי מותני בהכי דהא הכל ע"כ לאתוני אתה דבר מה ואיך נאמר הכל מומחין מוחזקין שוחטים פשיטה מאן לשחות אי לאו מומחין ומוחזקין, ע"כ DCונת התוס' לפי מה שאמרו בגמ' דפליגי אלישנא קמא וס"ל רוב מצויין אצל שוחיטה מומחין אבל במוחזקין מציא סברני כרבינא דלא צריך כל מוחזקין ואש פשר הוה מציא לאוקמי מותני הכל מומחין שוחטין ע"פ' שאינס מוחזקין כרבינא ושחיתון כשרה קאי איאנו מומחין וליטא קמן כנ"ל ולכך ע"כ צרכין לפреш DCונת התוס' במה שאמרו דפליגי ארבעין וסברני רוב מצויין אצל שוחיטה מומחין היינו אפיו לכתהלה אין צריך מומחה ולפ"ז לפי מה דמסיק דגム אידץ לשנאה דרבינא פליגו וס"ל לעלופי לא חישין שב לא צרכין למימר דס"ל במומחין ומוחזקין דאפיו לכתהלה לא צריך לבדוק אלא בשניהם רק בדייעד סמכין ארוב ומ"מ לא מציא לאוקמי מותני בהכי משום דל"ל לרבות בהכל דמתני' מידי כיון דכתהלה צריך מומחה ומוחזק, וזה אפשר כוונת הב"י דיל' דההות' לא כתבו דבריהם אלא לפום האי צד דפליגו הני אמראי רק אלישני קמא ורק במומחין אבל במוחזקין ס"ל כרבינא ואז ודאי צריך לומר דמומחין ומוחזקין לא צריך אפיקו לכתהלה אבל לפ"ז כתהלה רק מכריען לגבי תרתי לשנאה צרכין לומר דמקילין אף כתהלה רק מכריען לגבי תרתי זה הוא מה שנלפענן"ד ליישב דברי הב"י אולם דעת כל האחראים בשיטת התוס' כפשותם דס"ל לדינא דאפיו לכתהלה לא צריך כומחין והנה הרاش יוסף ז"ל כתב לדעת התוס' קשה לשנאה דגמ' דבמומחין קאמר רוב מצויין אצל שוחיטה מומחין ובמוחזקין קאמר לעלופי לא חישין דמשמעו דלא חישין כלל אבל במומחין ליכא רק רוב, וככתב דצ"ל לדעת התוס' דלעלופי לא חישין אפיקו ברגיל להתעלף כדעת הב"י אליבא דרמב"ם ואע"פ שלא התיר רק בדייעד התוס' סברני דאפיו לכתהלה לא חישין עכט"ק עיי"ש ולפי דעתך אין הדברים מוכרים כלל כי לשנאה דש"ס מדוקדק היטב דلنבי מוחזקים אפיקו לעין דלא שחת מעולם לא חישין לעילו משום דרוב ב"א אים מתעלפים לכון קאמר לעלופי לא חישין ולא מציא קאמר רוב מא"ש מוחזקין אבל במומחין צריך להיות דוקא מומחה אלא אכן אומרים דמסתמא כל העוסק במלאת הזבחה מומחה היה לנו כן קאמר רוב מצויין אש"מ ודוק".

שיטה ה' הוא שיטת הגאנונים מובה ברא"ש שלא נאדו בכך אמרואי אלא מסוף דברי רבינה וрок בליטאיו קמן סמיכין הרוב מצוין אצל שחיטה מומחין אבל מ"מ שרי ליתן לאינו מומחה לשוחט על סמך שיבדקנו אה"כ כיון דאי נמי מישתלי התירא קאכל, הנה כפי הנראה מדברי הרא"ש חדש הגאנונים האי דינא דמותר ליתן על סמך שיבדקנו אה"כ כדי לקיים הפירוש אשר שללו התוס' דהינו דלהני אמרואי רק בליטאי קמן סמיכין ארוב מצוין אצל שחיטה מומחין ומ"מ לא קשה קושי התוס' דא"כ לאוקמי הכל מומחין שוחטין ובדייעבד שחיטותן כשרה באינו מומחה וליתא קמן דבاهכי"א לאוקמי דהא גם אינו מומחה שוחט בכתבה על סמך שיבדקנו לענ"פ שפיר אמר הש"ס דנאדו מהני אוקימטא דהכל מומחין שוחטין לענ"פ שאינס מוחזקין, אלא דהרא"ש ז"ל

אי סובר קדושים דמי ואתה לאشمעין דמ"מ מותר לשחות ובסכין ארוכה ולא חישין שמא יגעبشر שפיר שיק זאת לענין שחיתתו אבל אי לאו קדושים דמי ולא בעינן סכין ארוכה אין עניינו לכך, אמן אם נאמר דהכא עיקר לאshmeynun דינה דסיפה בשחיתותן כשרה בקדושים וחולין דרישא אגב גוררא דסיפה נקטה, שפיר מצין למימר דעתך לאshmeynun דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי ע"ג שלא שיק לכך כיון דין אגב גוררא נשנית, משא"כ אם התרם עיקר והכא קדשים אגב חולין נקט ע"כ צריך לאshmeynun ברישא דהכל שוחטין דין השיך לשחיתה דוקא ודוק' היטב. שוב מצאתי בדברי בראש יוסף.

בסוף העמוד רשי"ד מהות לכתבה לאו"ה נראה דעתות הדפוס אילא הכא וצריך לציין "מותרת" וקאי ארישא דברייתא דשחיתות כתוי מותרת וכותב רשי"ז לדהאי מותרת ע"כ לכתבה היא ע"ג דשחיתתו כשרה דמתני דיעבד, ומצתתי אח"כ בהגנות מהרש"ש שהגיה כן, שוב אני רואהidis לקיים הגירסה שלפנינו ולומר דכוונת רשי"ז לומר דלא תימא דזוקא בשחת בהמת ישראל דמותר ע"י חותך צית שלא יפסיד הבמה אלא אפיו שוחט בהמות עצמו כדי למכור לאחרים מותר ליקח ממנו לכתבה ע"י חותך צית ונוטן לו ודוק'.

הרא" ש"ל הביא בשם הלכות אי"ד דשחט ולא בירך שחיתתו פסולה, ותמה בהג"א דלא אישתמי לן בשום דוכתא דמש"ה הוה שחיתתו פסולה, ובאמת ביותר הו"ל דהא שנינו לפחות זרך סכין לנועצה בכוטל והלכה ושחיטה בדרכה השחיטה כשרה, הרי בפירוש דין הברכה מעכבות, עיין ברמב"ס ריש' השחיטה של' ואם לא בירך בין בשוגג ובין מידד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, בהגמ"י לאפוקי מלבדו דבורי ושל רבנו הרמב"ס ז"ל אנו למדין טעם ואנה מדקדוק דבורי ושל רבנו הרמב"ס הבשר מותר ולא סתם דמן דפוסל כי לא על חנס נקט הרמב"ס הבשר מותר ולא סתם שחיתתו כשרה, והנראה בזה הוא, דהנה כל ברכת המצוות אינם אלא מדרבנן מבואר בברכות ט"י ואעין בהגנות מהה'ץ חיות שם, ושגור בפי האחרונים דחתומים שתקנו חז"ל לברך על כל מצוה עבר לעשיותן כדי לעורר הכוונה כן כתבו הנו"ב ושאר האחרונים, ואני לא כן אדמה דהרי לא תקנו חז"ל ברכת המצוות רק במצוות שבין אדם למקום ולא במצוות שבין אדם לחבריו וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בפי"ה ה' ברכות ה"ב וז"ל: וכל מ"ע שבין אדם למקום בין מצוה שאינה חובה ובין מצוה שהיא מברך עלי' קודם עשייתה עכ"ל ואם נאמר דתיקון הברכה בצדקה בყורה חולים והכנתת כללה וכדומה מתקינות שפר ושאר ממצוות שבין אדם למקום שהמעשיה גופה מוכחת דלשםמצוות ד' קעביד דאל"כ לא ה' עשו מעשה זו שאין בה שום צורך ותועלת משא"כ במצוות שבין אדם לחבריו רק ע"י הברכה ניכר שעשו לשם מצוה ואפ"ה לא תקנו בהן ברכה, ואל תשיבנו דבמציאות שבין אדם לחבריו בין כיון למצוה ובין כיון השגנו התכילת המכון משא"כ במצוות שבינו לבין המקום כמו שופר או תפילין אי לאו הכוונה לאו מידי קעביד ולא יצא שתי תשיבות בדבר חד מה נאמר למ"ד מצות א"צ כוונה ויצא גם بلا כוונה למצוה, ועוד להלא הרבה מצות כמו שחיטה וטבילה וכדומה דלכ"ע אפי' בא כוונת מצוה ואפיו דרכ' מתעסק השגנו ה��ילת דהנה תורה והנשחת מושך לאכילה ולמה תקנו שם ברכה, ע"כ תאמר דאפ"ה תקנו ברכה כדי שיעשה המצווה בכוונה ויקבל שכר על עשיית המצווה לשם המצווה א"כ מכש"כ דהיל' לח"ל לתקן ברכה בתנית צדקה וכדומה כדי שיתן לשם מצוה שזו לו הש"ת, لكن נלעננד' עפ"י מה שתכתבו ספרי הקבלה דיש לייזה מאד שלא לכבד ולהוקיר תשמי המצוות דנראת ע"ז ר"ל

במה שהעמים בשיטת הבעל העיטור דלא יבהיר לי על סמך שבדקנו, עיין לקמן, ולכן יותר מחורור בזה הוא כמש"כ הרא יוסף דהганונים לאו מצד הכרע קושי התוס' חדש האי דין ואקו"ש התוס' לא קשה להו בלא"ה דכיוון דלא ניתן להו וכולו تو לא קשה מה טעמא לא אמר זה כזה עי"ש שהוכיח כן מדברי הרשב"א וא"כ ממי לא גם לשיטת הבעל העיטור מצין למימר כן ועין עוד מה שاكتוב لكمן בשיטת הבעל העיטור בס"ד.

אולם יש להעיר על שיטת הגאנונים ז"ל דפי שיטות דהני אמוראים מקריםים הם דלכתחלה צריך מומחה ומוחזק ובדיעבד סכין ארוב למה לא אמר הש"ס להיפך דנאדו מאוקימות דרבينا משום דעתה והוא דבעינן מוחזקן ומומחה לכתבה ומה"ה לא מצי לאוקמי כרבינה דהא הכל דמתני ע"כ לרביי אתה ומה מורה אי הכל מומחה ומוחזקן דזוקא שוחטין לכתבה והולל להש"ס דפליגו ארביבה בהרמאנא תרי לישנא ונינה דליך נפקותא לדינה אם נאמר דפליגו אמורומיין לkolא או אינו מוחזקן לחומרה אבל הטעם דלא מוקי מתני כרבינה יותר שפט ומסתבר אי הי' אומר דפליגו בשניהם לחומרה אז לא מצי לאוקמי רישא דהכל משא"כ עתה שאומר דפליגו לקולא שפר מוקי הכל דרישא וגם שחיתתן כשרה דסיפה אם לא שנדש הדין דמותר ליתן על סמך שבדקנו, וממש"כ לפ"י מש"כ בשם הרשא יוסף דרך מצד וכולן דמתני נאדו דזוקא גודל הוא וצ"א.

שיטת הג' הוא שיטת הבעל העיטור דהני אמוראי נאדו גם באמצעות דברי רבينا דאפיו אי איתא לפנינו א"צ לבודקו ושחיתתו כשרה בדיעבד ללא בדיקה, ועיין לעיל בד"ה "תוס' דה" ואמ שחט בודקין אותן" שכתבתה להסביר טעמא דשיטה זו מושםadam דין על הנשחת סמכין ארובא דתלי' במעשה משא"כ אם דין על השוחט, ולפיכך יפה כתוב הב"י בשיטת הבעל העיטור דין אין ליתן על סמך שיבדקנו דהרי כבר דנו על השוחט ואוקומו על החזקה שלא למד שוב אי אישתלי ולא בדק אסרים גם בדיעבד את הנשחת, אלא דלפ"ז ה' לנו אוקימתה מרוחות ואפיקו וכולן דמתני נאדו שפיר דהכל שוחטין מומחה זוקא שוחטין ואפיקו על סמך שיבדקנו איןו רשאי ליתן ושחיתון כשרה אם שחו בדיעבד ולא צריך בדיקה וכולן שוחתו על סמך שיבדקנו וליתא קמן לבודקו צריך אחרים רואים אותם, ויש ליישב דלא שיק דלא שיק רואין במקומות דנתנו לו על סמך שיבדקנו אם לא שהוא בדרך הזדמנות והוא דחוק בלשון ואחרים רואין אותו דהיל' ואחרים רואין בלשון עבר, ומד Amar בלשון זהה משמע דבכוונה עומדים שם לראותו, ודוק'.

וזע דאם נאמר דלא כב"י בדעת הבעל העיטור אלא דבליתא קמן לא צריך לאחרים רואים אותם וקשר מטעם רוב יש אתנו לפרש טעמא דבעל העיטור עוד באופן אחר, והוא עפ"י מה שכתב הרשב"א ז"ל בריש ספרו תוה"ב בטעמא דרוב מצוין אצל שחיתה מומחה משום דגס האינו מומחה וכי שחט שפיר ולכן מהני הרובapiro נגד חזקת איסור דבכמה, ולפ"ז יש חילוק אם אנו דין על השוחט או על הנשחת,adam אין דין על השוחט ליכא רק רוב פשוט לכך ניכר לכתבה לבדוק אבל אם שחט כבר ואנו דין על הנשחת, סמכין בלא בדיקה אפילו הוא לפניינו דהוה רובה דרובה ודוק' היטב.

תוס' דה חולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי האי טעמא הוה מצי למימר נמי לישנא קמא עכ"ל ונלעננד' לישב בטוב טעם דלכאו' למה לא נאמר דהא גופא אתה לאshmeynun דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי אכן שוחטין אפילו טמא ובלא סכין ארוכה אלא זהה א"א לומר משום זהה לא שיק הכא לדיני שחיתה ומה בעי בהאי דין הכא דבשלמא

יבדק בסימנים מיד ואם ימצא שלא נשחת כשיורו ישלים החתק טרם שיורו שהי - אבל לפ"ז נצמה תמורה לרבתא איק הוקע הא דיינא דרבא בשוי' להלכה לדין דין דוסרין כל שהי אפילו משחו. והנראה לפ"ד דהרי لكمן כתבו התוציא דין בדיקת הסימנים לאחר שחיטה אלא מדרבנן מושום דרוב פעמים שחת שפיר אבל הרשב"א כתוב דהוא דאוריתא מושום דרובא דתלי' במעשה הו ולא אזלין בתיריה - ואומר אני דלפ"ז אם אנו רואים שנשחטו רוב הסימנים אלא דאנו מסופקים מתי נשחטו אם בב"א או בשהי' בינו לביןים שוב אמרין דרוב פעמים שחת שפיר ולא צריך להשלים אח"כ דין אכן אכן חזקה שלא עשו מעשה דהרי המעשה מונחת לפנינו שנשחטו הסימנים יכול או רובן ועל הספק אם בב"א או באז"ז שפיר מעד הרוב דחת שפיר דבב"א עשו ודו"ק - ועיין لكمן דף ט' אריקות בעניין זה.

הרמב"ס ז"ל בפ"ד מהלכי' שחיטה פסק דאפילו מומר לאחד משאר עבירות צrisk בדיקת סכין, ותמהו עליו הא מומר לד"א לא הוות מומר להכת"ת, הנה לפענ"ד הרמב"ס ז"ל נשמר מקוש"ז וזהו ז"ל איינו מפרש הא דאמרו בגמ' מיטרחה לא טרח כפירוש"ז ייל' דאם מצא הסcin פגום לא יחוור אחר סcin אחר רק מפרש מיטרחה לא טרח לבדוקיפה ומישב בא מה דקשה בגמ' לפרש"ז דהה מיני' וב' מביא הש"ס בריתיא דחמצן של עובי עבירה מותר מיד מפני שמלחיפין הרוי דטטריחין להנצל מעבירה וכאשר הקשה כן הריטב"א ז"ל בחידושים ונחקר לחלק בין טרחא לטרחא אבל לפי פירוש הרמב"ס ניחא דמחמת קלות דעתו לא טריחה עצמה לבודק קרואין ומכלו יגיד לו שהסcinיפה וכאשר כתוב כן הפ"ז בטעמא דהילכ' אי' דנשימים לא ישחטו כתחלת מפני שדעתן קלות והכוונה דישחטו بلا בדיקת סcin קרואין דזה צrisk הבנת הלב ויישוב הדעת והמה י��יל לבודק בהעbara בעלמא עי"ש ואם נפרש כן יפה פסק הרמב"ס דהה' במומר לד"א דעכ"פ קל בדעתו הווא ולא טריחה לבדוק הסcin קרואין דהינו בדיקת סcin אחרי פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת שאינה אלא מודרבנן כאשר בארטאי בקונטראס הלהקה למשה ועיין لكمן בזה במקומו ובפטיחה בארכיות בודאי דיש לחוש שכל העובר עבריה מיקל בבדיקה זו, והא דנקט הרבה מומר לנבלות לאשמעין דאפילו מומר לנבלות טגי בבדיקה סcin ולא חישין לקלוק בדוחיטה עצמה דלא אמרין דש ב' בתיריא דמי' לי'.

אולם גם לפי דרכו של רש"י ז"ל יש מקום לישב דקדוקו של הריטב"א הנ"ל שלא תקשי מחמצן של עובי עבירה דהא דאמר מפני שהן מחליפין הכוונה שמחזרין אחר החלפה אם ימצא בנקל להחליף ללא טרחה יתרה וכן בסcin ודאי נמי מחזרין לטקנו או להחליפו לאחר מכן אם אפשר בנקל אבל אם לא עלה בידם התקינו או החלפה הכא והכא עושים בעבירה אלא דבחמי' מيري דלא ידעין בודאי דאית להו חמץ שעעה' רקס פסק הוה שמא נשאר להם ולכך מהני הא דמלחילין לעשותו ס"ס דשמא לא hei' להם חמץ כלל, ואז אפו או לשׂו אחר הפסק, ואם מידי מש דליך שייעור לisha ואפי' שמא ללחו מון הנקרי בכיס, ואת"ל שהי' להם חמץ שמא עלה בידם להחליף כי המה מה חזין להחלף אם אפשר, אבל בשוחיטה דאייכא חזקת איסור ודאי לא סגי לו בהא דאנו אמרים שהשתדלנו לשחות בסcin יפה דשמא לא עלה בידם, ובדברנו רק שייה' הכווי מירחתה כמו בזיכר ונכנס, אח"כ מצאתי ברטיב"א ז"ל שכטב דמש"ה קאמר לבוי רבא דמי ולא קרי לי' משום דיזיא ונכנס לא מציא קרי לי' עומד על גבוי עי"ש וננתני ודז"ק.

שמכבד עץ ואבן ומהו"ט אומרים בהשענה כשמסליקון הד' מיניהם למען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים אין עוד להורות שלא נתעה ח"ו לכבذ את הד' מיניהם כי תשמי' מצוח זורקים ואיי בהם משום קדושה ורק מפני בבוד המוצה יתרבך אנו ונוטלים מוחבבים אותם בשעת קיומ המוצה אבל לא חלילה שיגיע להם איזה כבוד או חיבוב, ולכוונה זו כיוונו ח"ל לפענ"ד בתיקון ברכה עובר לששית המוצה לשולול כל כבוד ויקר למעשה וחוץ שעשו בו המוצה, ומכם"ש שיש לחוש בזה במילה וחlichtה שלא יהיה' כמל שם הר גרים ושוחט לשם הרים וכדומה.

ולפ"ז יש לומר דבעל הלכ' אי' הי' חשש דמאחר שתקנו ח"ל ברכבת השחיטה והוא הוי ולא בזיך הרי יש לחוש שמה שחת לשם אחד מכל הני שמנה התנא בפ"ב ולכן פועל השחיטה, מצד תקרובות ע"כ אבל באرك סcin והלכה ושחטה כדרוכה ע"פ שלא בירך כיון דונפל החחש שחת לשם ע"ז או ד"א מAMILIA השחיטה כשרה דלא עבי כוונה אלא דהרמב"ס ז"ל לא ס"ל הא סיירה וכדי לשולול זאת כתוב הרמב"ס דהבשר כשר לא מיבעי השחיטה ודאי לא נפסלת בכך שהיא שלא בירך אלא גום הבשר כשר ואין לחוש שאסרך הבשר מחתמת הרהור ע"ז נכון וברור.

ד' ע"א גם' ולאבי קשי' סייא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא וממצו קרי לי', ולרבא קשי' רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי כעומד על גבוי דמי עכ"ל, הא דקאמר לאבי דיזיא ונכנס בא וממצו קרי לי' ולרבא קאמר דיזיא ונכנס כעומד על גבוי דמי, היינו משום דודאי יש חילוק בין יוצא ונכנס לבא וממצו לדינא כמו שמוסח מהו מתניתיא דע"ז דלגביו יי"ג יוצא ונכנס שרי לכתחלתה ובא וממצו דזוקא בדיעבד ולכן מוכರח לומר לאבי דהאי בא וממצו באמת יוצא ונכנס ובעוד שהוא יוצא ונכנס בה וממצו עסוק בשחיטה או בא לבסוף השחיטה, אבל לגבי רבא נהפוך הוא דמלשנא שעומד על גבוי א"א להכenis יוצא ונכנס אבל קאמר לדינא שווין הון דמהה לי עומד על גבוי או יוצא ונכנס דמי להדי לדינא ובשניהם שרי לכתחלתה כמו שניינו גבי יי"ג דיזיא ונכנס לכתחלתה נמי שרי וכאשר כתוב הלב אריה לעיל לרבע דיניו דמודה לחילוק דקאמר אבוי הכא נגע והחтем לא נגע אבל הוא סבור דביזיא ונכנס מירחתה בכ' כמו בעומד על גבוי ולכן קאמר לישנא "דدم" ומזה ראי' למה שכטבת עלי דהא עומד על גבוי לאבי דקאמר איינו שוחט מומחה המבini אם נשחט קרואין אלא אפי' איןש דעתמא אשר הכותי יה' מורתת ממוני, הא נאמר שעומד על גבוי פירשו כמו אחרים רואים אותו דומתני' שמעמידין על השחיטה א"כ לא צrisk כל לטעמא דמירחתה ואיך קאמר דיזיא ונכנס כעומד על גבוי דמי הא לא דמי כעוכלא לדינאי דיזיא ונכנס אם מרגע הוא מיטעם מירחתה ועומד על גבוי היא עדות של מומחה שיפה שחת הכותי, אלא ודאי ממש"כ, ולפ"ז לכאי' תמהני על לשון רש"י ז"ל ד"ה כעומד על גבוי דמי ז"ל: ועומד על גבוי דקנתני תנא הינו יוצא ונכנס עכ"ל אשר מזה נראה דריש' רצה לפреш האי דמי כמו קרי לי' דלעיל והוא פלא דאייך יקרא יוצא ונכנס בלשון עומד על גבוי, ואולי כוונת רש"י ז"ל במא דקאמר הינו יוצא ונכנס לומר דין און בהאי עומד על גבוי מעליה יתרה מיזיא ונכנס דין און כמו אחרים רואים אותם ומבניים רק עומד על גבוי בלי להשಗיח על מעשייו או איינו מבין כלל מה שעשו רק שייה' הכווי מירחתה כמו בזיכר ונכנס, אח"כ מצאתי ברטיב"א ז"ל שכטב דמש"ה קאמר לבוי רבא דמי ולא קרי לי' משום דיזיא ונכנס לא מציא קרי לי' עומד על גבוי עי"ש וננתני ודז"ק.

גמר' גופא אמר רבא מומר או"ג לתיאבון בודק סcin ונותן לו ומומר לאכול משחיטתו וכו' הקשה הרשב"א ז"ל דהרי אמר לKNOWN דף ט' ע"א דלא בדק בסימנים נבלה ואיך סמכין אמר מר דילמא לא שחת רובה דעתך אינו תלי' ברצוני ועתנו ותירץ דמסתמא

ומצניעים החמצן לאחיה^ט להחליף אם אפשר אבל אם לא ימצאו מי שמחליף עם ביל הפסד אוכלים אותו בעצמן דמפני הפסדן עברו גם על אכילת חמץ שעעה^ט דלא"כ למה לא ימכרו אותו קודם הפסה璪ול ומלשון הביריתא מוכח דמייר בעובי עבירה אבל דלא"כ לול טעמא דמפני שמחליפין דהא אפילו לא ימצאו מי שיחליף עם שוה בשווה יקחו ביוקר פת מנקרי יימכרו את שליהם בזול כאשר יוכל כיוון שלא חשיינו על אכילת חמץ בשום אופן וכיון שאמר מפני שהן מחליפין הרי מבואר דזוקא כשמחליפין אינם יכולים אבל אם לא ימצאו להחליף יאכלו בעצם וכן יתנו לאחרים וזה ברור בס"ד.

ע"ב רשיי ד"ה מפני שמחליפין בסה"ד ו"א שאף לעצמו שרי וטעות הוא בידם דא"כ מצין דמים לחמצן בפסח, הנה דברי רשיי ז"ל תמהוחין לפום ריהטה וכאשר תמהוחו עליהם בתוס' דהא לכתהלה עכ"פ אסור להחליף והואיתי בשו"ת ק"ז בעל החות"ס זכ"ל או"ח סי' קיב"ב וביתר ביאור בחודשו לחולין כאן דכוונת רשיי ז"ל כי הי"א מהנה שיטת הרמב"ן ז"ל בפ' השוכר דחליפין מותרין ממש דין אלו דמיון של איסור הנהה וכדברי הירושלמי קדושין על המשנה דmercruן וקדש בדמיון מקודשת וא"כ ליכא איסור בהחלפה או במכירה ושפיר קשי לי לרשיי א"כ מצין דמים לחמצן בפסח דהא שרי לכתהלה למcor אלא דבאמת הרמב"ן ז"ל נשמר מזה כמו שכ" החות"ס דעתמא דהא מלטה הוא משום דא"ל למcor דין לו בעלים והמעות שקיבל מתנה או גזל הוה, וכן תראה שם"ט דחה הרשב"א כאן קושי רשיי על הי"א דא"א למcor דאיו שלו ולא כמו שדחו התוס' דברי רשיי בכתבם דין זה דיקוא דכתהלה אסור למcor דזה ודאי ליתאadam עבר איסור תורה בהחלפה עצמה אז מミילא אסרו חכמים החליפין כי היכי דלא להנות מאיסורה וכאשר נבאר בס"ד הדבר לפניו בסוגי' דסכך של ע"ז עי"ש ולכן מצד זה שפיר הקשה רשיי ז"לadam החליפין מותרין אפילו מדרבנן ע"כ דלא עבר איסורה במעשה ההחלפה וא"כ מצין דמים לחמצן, אלא דנפרכים דברי רשיי כמש"כ הרשב"א דין זה מכירה דיןינו שלו, אלא דעתית הי"א שהיא שיטת הרמב"ן ז"ל נפרכת כאשר הארכתי בכמה מקומות עיין בספר שביבי אש במס' פשחים ובגיטין עי"ש ודוד"ק.

תוס' דה מותר מיד, וכו' א"ג כפ"י ר"ת דבצק מيري וכו' והשתתא אתה שפיר וכו' ומותר מיד דказמר הינו כשיעור לשיה עי"נ במחרש"א ובפ' דבריו בראש יוסף דזוקא מיד קאמר דמותר דהינו כל זמן שנמצא בזק בידו אבל לאחר שנמצא פת בידיו אסור מושום פת עכו"ם דטטרח לא טרח ולחלות שהי לו בזק והחליף בזק פת עכו"ם דטטרח לא אמרין דכל מה שנמצא בידו עתה תלין דכך הי לו והחליף עי"ש ואני בער ולא עדע אדם לא ידעין שנשאר לו חמץ או שנתחמצן לו עיסה בפסח מהיכי תיתני ניחוש בפרט אי הבריתא קר"ש ATI דחמצן שעעה^ט אינו אלא קנסא דרבנן בעלמא ולא עוד אלא אפילו אי ATI קר"י דאיכא חשש דאוריתא מ"מ איך קאמר דזוקא מיד מותר אבל כיש לוט אסור אפילו אחר לשיה ואפי' דהא לגבי איסור פת עכו"ם פשיטה דספקא מותר ואמרין דשما לא נשאר לו חמץ ולש ואפהacha^ט כדסיגי כל הארץ, אבל הא לא קשי'adam נאמר שלא ידעין אם נשאר לו חמץ איך מביא סיעיטה לרבעא לפי מה דקאמר בגמ' ודאי מחליפין אין הפירוש דזודאי מצאו להחליף אלא דזודאי מחייבין להחליף אבל הא ודאי לא ביריא לנו דזודאי מצאו מאן דמחליף להו, אלא דסיגי בהא דזודאי מהזירין להחליף כיון דaicaca ס"ס שמא לא נשאר להם חמץ ואם נשאר اللا מהזירין להחליף ושמא מצאו מי שהחליף להם אבל כאן בשוחט דaicaca חזקתו איסור ודאי מה מהני מה שהזיר לשוחט

ספק כנ"ל וספק במקומות חזקה הלא הסכימו האחרונים דאסור גם באיסור דרבנן עין בפרק י"ד סי' ק"י ובשאר האחרונים מה שפלפו בזה, אולם זיל דריש לשיטתי' באמת ספק במקומות חזקה באיסור דרבנן שרי ולכנ שפיר מצי את' האי ברייתא כר"ש ומيري בדאית ל' חמץ ודאי ומ"מ סמכין להקל שמא עלתה בידו להחליף כיון דזודאי מחייב להחליף, אבל לדידן דל"ל בהא כר"ש באמות אין לדין זה מציאות דאי ספק הוה איז שרי בלא"ה מכך ספק דרבנן ואי ידעינו דה' לו חמץ ודאי לא מהני סברת מחליפין דסכך' הוה ספק במקומות חזקה, דהנה בראש נדה מביא הש"ס פלוגותא דרבנן ור"ש במקומות שנמדד ונמצא חסר דلت"ק כל טהרות שנענו ע"ג בין ברה"י ובין ברה"ר טמאות ודאי ור"ש אומר ברה"י תולין וברה"ר טהור ומסיק דשניות למדוזה מסוטה ור"ש ילך סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחולת טומאה ברה"ר טהור אף סוף טומאה כן ורבנן סברו דתחולת טומאה איכא חזקת טהרה ובסוף טומאה איכא חזקת טומאה, והקשו שם בתוס' וכי ליל' לר"ש חזקה עי"ש שנדחקו אלום מדברי הרשב"א ז"ל כאן בחולין لكمון דף ט' ד"ה אל' אבוי למדתי ישוב נכוון לקושי התוס', והוא דעתין חזקה אינו אלא במקומות שמסתפקים مت' יצא הדבר מחזקתו בזה לפניו מגע דמקמין אחזקה דמעיקרא אבל אם נעשה איזה מעשה לסלק החזקה ורק אנו מוספקים אם נעשה כראוי' או לא לא שייך לומר דאוקמי אחזקה ולומר דלא נעשה מעשה אבל כל ספק במקורה תיריה התורה בלא"ה, עי"ש היטב, שכותב הרשב"א דזה טעם דר"ש דמטהר ברה"ר אפילו נגד חזקת טומאה, ולפ"ז נאמר דפלוגות האחרונים אי ספק דרבנן במקומות חזקה להקל או להחמיר תלי בזה adam נאמר גם בספק במקורה מוקמינן חזקה לעשותו כודאי שלא נשנה אז גם בדרבנן להחמיר אבל אי ספק במקורה מגרע החזקה רק שרי מטעם דכל ספק במקורה שרי מה"ת א"כ בדרבנן אמרין להיפוך דספק שמא נשנה הדבר מהני להתריר, זה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי' שפיר מהני ספק החלפה להתריר חמוץ של עברי הגם דזודאי נשאר להם חמץ אבל און דפסקין כרבנן גבי מקוה ומוקמינן אחזקה במקומות ספק במקורה ליכא להאי דין דחמצן של עברי עבירה שום מציאות וכן השמיותו הפסיקים, ודוק' היטב.

ע"ש תנין דמسيיע לך חמוץ של עברי עצירה מותר מיד מפני שהן מחליפין, פירש"י שאין מבערין מפני הפסדן, והקשה בת"ח ובר"י דאייה סיעיטה איכא לרבה דהא החשוד על ב"י הקל לא חשוד על אכילת חמץ שעעה^ט החמור עי"ש וצרכיך אנו להוסיף לבאר הקושי' דנייהו חדשנים נמי ליהנות חמץ כי ע"כ לתכליית זה אינס מבערין חמוץ כדי ליהנות ממנו אחר הפסח אבל עדיין אכילה חמזרה מהנהה לא חשי' והה להכחיל אתנו באכילת אישור, וניהו דלפי מה שכותב הרاش"י יוסף لكمון ב"ה עוד אבואר לך דהא דמחליף אסור לו החליפין הוא דזוקא במחליף עם נכי' אבל במחליף עם ישראל לא דהמעות שקיבל מישראל גל או מותנה הוה עי"ש, וא"כ לכואו יש לומר דמה ליה מחליף עם נכי' או ישראל דבכוכ"ב עבר רק אחדא איסורה דמחליף עם הנכי' עבר אדווריתא בהחלפה עצמה דהנהה בשעת המקח בקנין החליפין ובחליף עם ישראל ניהו דעבר אלףני עור להכשילו אבל לעומת זאת לא נהנה מאיסורה. אבל זה אינו חדא adam יודע כל זאת אז יודע דעבר איסור גזל וגם אלףני עור ווד דלהכשיל אחרים באכילת אישור חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכנ שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכתבנו בדבר הקודם לק"מ דהא דאמרי מפני שהן מחליפין אין הכוונה דזודאי מוצאים להחליף אלא שמשתדים ומהרין להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן הינו אפילו אם יכולם למcor בזול ג' אין מבערין

דמיון והתוס' לא בקשו יותר אלא להוכיח דאיכא הרוחה רבה בין החמץ לחולפיו ואם גם מדרבנן שרוא החיליפין איז התמייא יותר גודלה על רשי' ז"ל שכטב דאיון כאן אלא הרוחה פורתא דאיון לומר דכונת התוס' דלא נאסרו החיליפין למחלף מה'ת זהה פשיטה כיוון דאיון תופסן את דמיון מה לי אחר ומה לי הוא אלא ודאי כיונו התוס' למה שכטבנו דאם החיליפין הי' מותרין למחלף אפי' מדרבנן לא קשה מידי על רשי' ז"ל דשפיר כתוב דליך אלא הרוחה פורתא כיוון דההחלפה עצמה אית' ב' איסור דאוריתיא ולכן כתבו התוס' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן ר'ל מעשה החיליפין נמי רק מדרבנן והטעם משום גוזרו על החיליפין ומילא לא עבר בההחלפה איסור תורה והויה הרוחה גודלה ולא פורתא ולכן הביאו ראי' מרשי' ע"ז דהחלישין אסורין לו מדרבנן אבל רשי' ז"ל הי' סובר דהאי איסור שאסרו רבנן החיליפין לא מבטל איסור של החלפה והוא פלוגות' ישנה אם ע"ז רבנן נשנה הדין תורה ויש בזה כמה דעתות ואכ"מ להאריך בזה.

ובזה תבין גם מה שכטבו התוס' אח"כ וז"ל: ונראה שפנותו לרשי' אסור מדרבנן ממה שכטב כאן דאי' כמצינו דמים לחמצז בפסח ואין זה דיקא וכיו' כיוון דלכתחילה אסור למכור ע"ל וכי לא ישתומם על לשונם שכטבו ונראה שפנותו לו לרשי' וכיו' הלא בפירוש כתוב כאן רשי' לדחות הי' שumbediac' מצינו וכיו' זה ומה שהוכיח רשי' ז"ל כאן אסורים החיליפים דאל'כ מצינו וכיו' זה ליתא דהא עכ"פ לכתחילה איסור בההחלפה וכאשר מתמיחים האחוריונים ז"ל על האי דברת רשי' ז"ל שאין לו שום הבנה. עיין בראש יוסף שהביא בשם של אברהם פירוש דוחוק, גם קשה דלפי מה שפישרנו דברי התוס' דרצו להוכיח דלשוי' איסורים החיליפים עכ"פ מדרבנן למה הביאו מරחק לחם מוש"י בע"ז כיוון שכטב כאן דע"כ החיליפים אסורים מצינו דמים לחמצז בפסח.

אבל לפי האמור הכל ניחא דהני י"א שumbediac' רשי' עכ"ב לא ניחא فهو לומר דמשום הרוחה פורתא בגין איסור אכילה לאיסור הנאה מחליפין דכוון דעובי עבריה הנה שams לא ימצאו להחליף אוכלים גם בעין החמץ אין מסתבר לנו דמחזרין בטירחא אחר הקל הקל כיוון דשניהם אסורין מה'ת ואכ"כ לומר דר'ל דמלחלף עצמו שרי' דהינו שלא איסור תורה בההחלפה ומילא לי' באכילת החיליפין אפילו איסור רבנן לא, דהא בהא תל'י'adam מודים דבhhחלפה עצמה עברו איסור תורה מה הוועלו באמור דשרי באכילה כיוון דבר עבר אדורייתא בההחלפה וכן כאן רק הרוחה פורתא אלא ודאי דליה'א גם בההחלפה לא עבר אמידי וכאשר בתמתן כן הוא שיטת הרמב"ז ז"ל ומ庫רו מירושלמי קידושין על מנת' דמקdash בערלה שכטב בטעמא דמוכרן וקדש בדמיהן מוקדשת משום דאיון דמיון והוא גזל או מותנה בידו משום דס'ל לשיטה זו דאיון לאיסור הנהה בעלים כל ומקרין אינו שלו וע"ז הקשה רשי' ז"ל אכ' מצינו דמים לחמצז בפסח, אלא דלפי האמור קושי' זו לא ק"מ דעתמא דשרי למכור היא משום דאיון זה מכירה דלא מצי מוכר דבר שאין שלו ואכ' לי'א דמיס לחמצז בפסח אלא דרש' ז"ל לנחת לטעמא דהא מלטא ולכן הקשה שפיר על האי שיטה, ולכן אין כאן הוכחה דלשוי' החיליפין אסורים כלל כי כאן אין כוונת רשי' אלא להוכיח דאיכא איסור תורה בההחלפה אבל מ"מ כתבו התוס' מאחר דרש' ז"ל סובר בפירוש בע"ז שם החיליפים אסורים עכ"פ מדרבנן למחלף נהיה דהוכחותו הי' מהא דכתוב כאן לדחות הי' על גופו ההחלפה אסורה ה"ה דהחליפין עצמן אסורים וע"ז כתבו זה ליתא דניחו דיש להוכיח דההחלפה אסורה אבל החיליפין אפשר דמותרים, ודוק' היטיב בכל הדברים שכטבתי כי הדברים ברורים בס"ד.

גמר' לימה מסיעע לי הכל שוחטין כתוי ואפי' ערל ואפי' דדרש כי חרס היא למייעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה'ת אין תופסן

כהונן דשם לא עלתה בידו, אבל קושי' זו ליתה דודאי סגי כאן במה שמהדר לשותיפה דהא איכא חזקה אלימתא דאיון קלקל יוצא מתח'י מומחה בר דעת ושפיר סמכין דשחת שפיר ולענין בדיקת סכך באמת מה'ט לא מהני מה שמחזר אחר סכך יפה דלמא לא עלתה בידו ממש'כ' למעללה.

אבל התוס' שהקשו דהוה פת עכ"ס ז' לא סברו דלא ידעין אם נשאר להם חמץ דאי' באמת לא ה' מקשין מידי דלבבי אישור פת עכ"ס תلينו להקל דלא נשאר להם ואפו בעצם אבל הם סברו דמיiri בידיעין שנשאר להם חמץ או עיסה בודאי והוא דתלין בחיליפה סברו דרוב פעמים מצ' מחליף ורובה וחזקה רובה עדיף אפי'ו מדרבנן להאי מ"ד ולכן קאמרו עכ"ב מירי הכא דאנו רוצים ליקח מה שידיעין שנשאר להם א"כ בזק שפיר לוחקין אבל אם נמצא בידיעין שנשאר להם פת אין ליקח משום פת נמצא בידם פת וanno יודען שנשאר להם פת אין ליקח משום פת עכ"ס, ויש להם קצת דעת ראי' דביריתא מירי שידיעין שנשאר להם חמץ מה דפרק הש"ס ממאי דר'י היה דלמא ר'ש היא ואי דלא ידעין שיש להם חמץ שעעה'פ איך מצי את' קר'ש דהא אז בלא טעמא דמחליפין שרי' דשמא לא נשאר להם חמץ והוא ספק דרבנן לקולא אלא דמ"מ ראי' גמורה ליכא דיל' דהכי קאמר דלמא ר'ש היא ומירי בידיעין שנשאר להם חמץ אבל אי' ר'י היא אז מירי بلا ידעין ודוק'.

בא"ד ומה שפירש הקונטרס שמרוחין לדידין מיהא שרוי ונראה שמרוחין גם לגבי דידחו למה דס'ד השטה דהוה דאוריתיא דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן וכיו' עכ'ל עיין בלב אריה שכטב דגס רשי' ז"ל כתוב דמרוחין גם לדידחו והוא דדייק לכטוב בהתריא טפי פורתא עג'ג דאיכא הרוחה הרבה מדורייתא לדרבנן דיק' לכטוב כן למסקנה דמצ' את' קר'ש ומ'מ' איכא הרוחה פורתא גם לרש' דלא אכל האיסור עצמו אלא חיליפין, ור'ל דהוה תרתי דרבנן, ולכאו' יפה כתוב בכוכנת התוס' דנראה דהוקשה להם על רש' שכתב דאיון כאן לדידחו אלא הרוחה פורתא דהשתא דקאמר דאת' קר'י איכא הרוחה טובה, אלא דמה שהמליץ بعد רשי' חיליא טובה דההשתא לר'י קיימין אבל במחcit'ת כל מה שכתב ליתא דהא רשי' ז"ל יפה כתוב דגס לר'י לי'א אל הרוחה פורתא דינוי דחליפין אינם אסורין אלא מדרבנן אבל ההחלפה עצמה הוא איסור תורה דנהנה בההחלפה שתשתער לחישוג היתר תמורה הוא איסור וכאשר נדבר מזה לקמן בסוג'י דסיכון של ע"ז עי"ש, ואם תדייק בדברי רשי' ז"ל תמצא שכן הוא, דז'ל: ואע'ג דהשתא נמי איסור הוא לגבי דהא מותחני מחמצז שעעה'פ דאי לא דיהיב לי' לעכ"ס לא יהיב לי' דידי' וכי הרוי דקאי על מעשה ההחלפה עצמה דהיא איסור תורה ולכן כתוב רשי' ז"ל דאיון כאן אלא הרוחה פורתא מאיסור אכילה שהוא במלוקות לאיסור הנהה שאין לוקין עליו לדעת הרמב"ס ואפי'ו לדעת התוס' דלוקין על הנהה מ"מ איסור אכילה הוא גנאי יותר ממש'כ' התוס' לקמן ה' ע"ב ד"ה השתא.

אולם התוס' השיגו על רשי' ז"ל שפיר בamaros דמאתר שגוזרו חז'ל לאסור החיליפין למחלף שוב לא עבר אדורייתא כלל בההחלפה עצמה דההחליף איסור הנהה באיסור הנהה והמעין היטיב בדברי התוס' יראה יובן כי לכך כיוונו דז'ל: ונראה שמרוחין נמי לגבי דידחו וכיו' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן כמו שפירשו בקונטרס בע"ז וכיו' ויש לדקדק דבתיבת "דחליפין" אותן היב' יתרה והויל' "דחליפין" ומילא הול'ל "אינם אסורין" בלשון רבים ולא, "לא אסורה" בלשון יחיד, ויתור יש לתמונה שהביא ראי' מוש"י בע"ז שפירש דאסורין החיליפין מדרבנן להלא בעי ראי' דאסור מדרבנן אלא דלא אסור מה'ת וזה מבואר בגמ' עצמה שם דדרש כי חרס היא למייעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה'ת אין תופסן

ככופר בכה"ת מ"מ בר זビחא הוא.

ה' הקשו האחרוניים דלאחר דעתותב ר"ע מה נעשה בראיתו מיהושפט שאכל מב"ט טבחי דחאוב דלא מתרץ הש"ס מיד עלי זה.

ו' הרא"ש ויתר הראשונים פסקו כרבא משום דהאי ברייתא דהכל שוחטין ואפיו מומר ע"כ במומר לאוטו דבר מירי וכרבא דהרי איתותוב ר"ע והקשה הלב אריה למה לא סמכו נ"כ על הירושיתא דחמצן של עובי עבירה דקאמר בגמ' דאמר לי' רבנן לרובה תניא דמסיע לכך.

אבל הט אכן ושמט פירוש הסוגי לפי שיטת רשי' ורמב"ס ז"ל כל או"א לפि דרכו ותיישבו לך כל הנני קושי' דלעיל כמו חומר בעזה"ת ותחלוה נפרש הסוגי לפי שיטת רשי' ז"ל.

הנה דע דלפי הס"ד שבגמי לא ידע הש"ס שום חילוק בין מומר לחושוד דהינו בין אכל נבלה פ"א שנקרה חושוד ובין אכל הרבה פעמים הנקרה מומר לעניין דינו של רבא דבשניהם בעי בדיקת סכין ובשניהם סגי לסמוק עליהם במעשה השחיטה עצמה דלא שבק התירא ואכל איסורא דהרי רק אח"כ חידש סברת דש ב' כהתריא דמי' לי' והוא דנקט רבא מומר או דשיגרא דלישנא הוא או דלרבותא נקט דלא תימא דמומר לד"א היה כמומר להכח"ת ואינו בר זビחא ולכך שפיר מביא ראי' להאי דינא דרבא מברייתא דחמצן של עובי עבירה ע"ג דלא אתחזקו למומרין לאכול חמץ שעעה"פ אלא אתחזקו שאין מבערין מפני הפסן ואם לא ימצאו להחליף לאהה"פ חסודים לאכול וכאשר בירנו זאת לעלה דכן מירי האי ברייתא ועיין לעיל דבזה מושב כל מה שנטקשו האחרוניים זהה. ולכן הראי' מהאי ברייתא לדינא של רבא לא קומה במקנה שזכה חלק בין חושוד למומר דבמומר אל דש ב' וכחתירא דמי' לי'.

ואח"כ מביא ראי' מברייתא שני' דהכל שוחטין ואפי' עREL כתוי ומומר. ועודין לא נחית לחלק בין חושוד למומר ומ"מ מומר לעRELות ליכא ראי' לרבעא משום דמומר לעRELות לא מקרי חמור מנבלה או כדעת הש"ד משום דין האסורים שווין או כדעת הדגול מרובה משום דהוה בשואה"ת. והוא האמת כי דעת הש"ד נפרק מתוך השקיל וטרוי' דהכא כאשר תראה ובמומר לעRELות ATA לאשמעין לאפוקי מד"מ דס"ל דחושוד לד"א היה חSID לכלה"ת אבל הראי' לרבעא הוא מאפיו ישראל מומר דקTONI אח"כ Dai במו"ר לד"א ושאינו חמור מנבלות היינו מומר לעRELות אלא ודאי במו"ר לעRELות וזה דהוה מצי לאוקמי במו"ר לחמור מן נבלה כמו חמץ בפסח או חלב ודם שחושוד לנבלות הקל ממן אלא דכיון דעתךין לא ידע חלק בין חושוד למומר יותר ניחא לי' לאוקמי מומר סתם דקTONI היינו במו"ר לאוטו דבר דמייריב' וע"ז מדרחה הש"ס דילמא מומר לאוטו דבר לא אלא במו"ר לע"ז וכדר' ען וניחא לי' לשון סתם מומר דשייך על ע"ז כМОבן אלא דגס אי נוקי כן הרוי נשמע כדבבא דהא ע"ז ודאי חמורה מנבלה והוה חושוד לנבלות لكن חדש עתה דמ"מ ליכא ראי' לרבעא חדש לאוטו דבר מומר לאוטו דבר כיוון DDS ב' ואיכא למימר דכתירא דמי' לי'.

וכשתדקדק בדברי רשי' זל' הנחמודים מהב ומפע רב תמצא בדברי דעתא דקאמר אלא מומר לאוטו דבר פרשי' זל': לנבלות לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דאפיו מצוה חדש עליה כי מזמןין לי' התירא סמכין עלי' עכ"ל הרי דליך רבota אחרית בדין של רבא אלא דעת"ג חדש לא שבק התירא אבל لكمן כאשר דוחה היא דר' ען וקאמר כדרכ"ע לא אלא כדבבא במו"ר לאוטו דבר פרשי' זל': לשחיטה לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דלא תימא כיוון DDS ב' כהתירא דמי' לי' וכמו עכ"ל הרי דעתה נתחדש לע' דרבא מומר לרבותא נקט דבב' יומי' לא שבק התירא וזה ברורו

ישראל מומר וכו' עד סוף הסוגי' דמסיק לר' ען בתיוובתא.

והנה רבו כאן הקושיות והדקודקים ואסדרם אחת אחת.

א' האי עREL דקTONI מוקי במומר לעRELות וקמ"ל לד"א לא הוה מומר לכלה'ת כולה ופרש' זל' ושהיט שפיר - הכוונה לאפוקי מד"מ דס"לBBC בביבירות דף ל' דחושוד לד"א היה חSID לכלה'ת (ועין לקמן בראש הסוגי' דהשוחט בשבת בתוס' וראש יוסף שם ובפסקת דו"ק) וא"כ אינו חSID לנבלות ושהיט שפיר וגם בדיקת סכין אינם צריך לשיטות רשי' זל' ומוכח מכאן דערל אע"פ שהוא חמור מנבלה דאית ב' כרת לא משוי לי' חSID לנבלה והטעם או כמש"כ הש"ד יוז"ד קי"ט סק"ב משום דבשני מיני איסוריים לא אמרין השוד לחומר עין בפ"ב מהל' מיליה - אבל אין לפרש דלעלום מומר עד שימוש עין בפ"ב מהל' מיליה של רבא ולדעת הרמב"ס אינו חייב כרת לעRELות שוד לבולות דקל אל כמש"כ הדגול מרובה שם משום דהוה שביק התירא דהרי הגמ' אמר דקמ"ל דלא הוה מומר להכח"ת ולא דחושוד לנבלות לא שביק התירא - ומתוון כך אני תמה אקריא על הגאון בעל הგחות יד שאל שם ביוז"ד שהקשה למה לא מוקי בגמ' האי מומר בברייתא במומר לדבר חמור מנבלות כגון חמץ בפסח ודלא כרבא ולא כר"ע אלא ודאי דמומר לעRELות חSID אנבלות ודלא כשי' זל' לא כdagm"r עכ"ד והמה נפלאים ממני דלפ"ז מפרש הא דאמר בגמ' במומר לעRELות וקמ"ל דלא הוה מומר להכח"ת דהינו שזהו בר זビחא ולא כפרשי' דשחית שפיר ופירוש זה ודאי ליתא דפשיטה דמומר לדבר אחד לא נפסול מלשות וכמש"כ הפלתי והראש יוסף צציינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לעRELות דלמא מומר לד"א שומר מנבלה וזה לאו הינו מומר לעRELות דאיו חSID לנבלה והאי מומר לד"א החמור מן נבלה חSID לנבלות.

ב' בגמ' לא לעולם אימא לך מומר לאוטו דבר לא מ"ט כיון DDS ב' כהתריא דמי' לי' והקשה הלב אריה וכי לא ידע כבר חhilוק בין דבר אחר לאוטו דבר דהרי המביא ראי' מברית' זו כבר אמר אי מומר לאוטו דבר הינו מומר לעRELות אלא מומר לאוטו דבר אלמא דaicaca טעם דלאות דבר גרע מל"א ואיך - שלא כאן מ"ט ועיין ב' מש"כ שדריך קרוב לדרכנו.

ג' עוז הקשה הגאון הנ"ל דר' ען המכוח דינו מיהושפט שאכל מטבח דחאוב, לדעת הרמב"ס דגס במומר לשאר עברות בעי בדיקת סכין יקשה לדנפשי' איך אכל יהושפט מטבח דחאוב בלי בדיקת סכין דהרי אמר דלא הוה מפלג מנ"י נפשי' כלל. עיי' שנדחק.

והנה כפי מה שביארנו שיטת הרמב"ס דמיירח לא טrho לבודוק בדקודוק והבנת הלב על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת וחומרה זו דהינו לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת נתהווה בימי אמוראי בתראי, קושי' זו לק"מ כMOVן, אלא לדעת רשי' ויתר הראויים דמפרשים מיטריך לא טrho לתקן הסכין הפגום מפני שאוכל נבלות לתיאבון ודאי קשה הא מומר לע"ז ודאי חSID לנבלות, וכאשר באර לפנינו ודלא כב"י דבב' דוקא מיני איסוריים שווין. וחSID לנבלות ודאי בעי בדיקת סכין כמו מומר לנבלות לדעת רשי' דמ"ש וכאשר באר וא"כ הקושי' איך אכל יהושפט בלי בדיקת סכין בעי ישוב.

ד' רשי' דה' אלא מומר דקTONI לעכו"ם ואיצטריך לאשמעין משום דאמר ממר דחמורה ע"ז של הכל כופר בה כמודה בכלה"ת ואפ"ה סמכין עלי' כר' ען עכ"ל וכל מקמן דקאמר דלא כר"ע משום דאמר ממר כר' ען וככל מקמן דקאמר דלא כר"ע משום דאמר דאי"פ דהוה וכו' ואיך כתוב רשי' דר"ע אהיה ברייתא קאי ואמר דאי"פ דהוה

התירה ואכל איסורה וא"כ למה ניחוש שמעיד עדות שקר ולבור על פני עור במקום שאין לו תועלת לעצמו.

אבל מה עעשה שכל אלו האחרוניים וגם הראשונים ז"ל עמהם במחכ"ת לא ירדו לדעת הרמב"ס ז"ל שמננו יצא החלוק הלא שבן מומר לחשוד לידע טumo וניימו כי הוא מחמיר מצד אחד להצטרכ בדיקת סcinן לכל מומר אפילו לד"א ולכל מנבלה נמי ומיקל מצד אחר לסמוך על חשוד אפילו לנבלות ולא מצרך בדיקת סcinן וע"כ טעמא אחרinya ה' לרמב"ס בזה לא משום דሞמר דש ב' דהרי מומר לדבר הקל אפילו חדש אינו לנבלות ומ"מ מצרך בדיקת הסcinן אבל דע כי מצאת גם ברא"ש ז"ל שמלחין בין מומר לשפир לעיראה אחרית שקל מנבלה דאיינו חדש כלל לנבלה דלא לחשוד מטעם דሞמר דש בי' ז"ל והלctaה בהא כרבא וכ'ו' אבל מומר לד"א מסקין רקמן לא הוה מומר לכיה"ת חז' ממומר לנסך שלול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאוקמי בהci.

את הין ולחלה את שבות ולא בעי בדיקת סcinן דזוקא עבריין לאחוי דבר, "דש ב'" הוא דקארם רבא דבעי בדיקת סcinן וכי עכ"ל כוונתו מבוארת דהוא מודה דעת הרמב"ס בתרתי לא לבד במומר לעיראה אחרית שקל מנבלה דאיינו חדש כלל לנבלה דלא בעי בדיקת סcinן אלא אפילו אם הוה מומר לחמור מנבלות דהוה שפир חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcinן ובזה לא די במה שכתב דמסקין דሞמר לד"א לא הוה מומר לכיה"ת אבל חדש וודאי הוה ואיך מתיר ללא בדיקת סcinן לכל מומר חז' ממחלל שבות וע"ז כיון דעכ"פ חדש לנבלות ע"ז הוצרך לחשוד דרבא לא מצרך בדיקת סcinן גם באוטו דבר רק למומר ולא לחשוד ומומר דזוקא דש ב' - אבל כל הרואה ישותם הלא רבא לית לי' סברת דש כהתראה דמי' לי' איך נסמק על גוף השחיטה שלא יקלקל מלחמת שאינו חשש לאיסור נבלה ומ"ש מומר לנבלה מכותי דבעי עומד על גבי או יוצא ונכנס - וכדי שלא להשות גдол הראשונים כתועה בדבר פשטוט ח"ז מסתני נשאי לירד לסוף דעת קדשו ומצתתי מוקם לישב דבריו ולומר דגム רבא מודה לסברת דש ב' כהתראה דמי' אבל דזוקא לתיאבון שהוא דש ב' אבל שלא לתיאבון שאינו דש לאכלו לא הוה כהתראה וכל שפיר יש לחלק בין מומר לחשוד לגבי אחרים שאין בו תועלת עצמה רק לאחרינה במומר דכל שהוא לתיאבון שהוא לי' כהיתר גם להאכיל לאחרים אינו חשש דהרי במקומות צורך כהתראה דמי' לי' ומילא גם לפני עור ליכא לפי דעתו אבל בחשוד ניהו דלעכטם ה' שוחט בסcinן פגום ע"ג דוידע שעבד איסורה משום דיסקין תקיף עלי' אבל להכשיל את חבירו במקומות דלא מגיעו לו הנאה למה לי' ואין אדם חוטא ולא לו.

ותיתתי לי שאחר זמן רב מצאתי בספר יריעות שלמה בבית יד שלו הלכה ה' ד"ה וכן סברת הש"ך שרצה להעMISS סברא זו בדרכי הש"ך אבל נעלם מעניינו הבדולחים שמדובר הרא"ש ז"ל מוכח סברא זו אבל הש"ך ז"ל אלו היה כוונתו לכך לא היה שותק מלבר סברא מחודשת זו.

ולא עוד אלא שאין ספק אכן דהרא"ש גופה דלולי שהיא רואה ברמב"ס שמלחין בין מומר לחשוד גם באוטו דבר לא הוה עולה בדעת קדשו להמציא סברא זו כדי להקל בחשוד שלא לחציך בדיקת סcinן כי סכ"ס קושי הפרמ"ג הנ"ל במקומה עומדת דין לדמות שוחט לאחרים לمعد לאחרים כי בשוחט לאחרים בין בשכר ובין בחנם אייכא הנאה ותועלת להשוחט כמו שביארנו לעיל, וממיימת דרבא דזוקא מומר ליכא שום הכרע עתיקר מימרא דרבא לכולא אתה דמותר לסמוך אשחיטת מומר בגין עצמו ומשום שלא שvikת התירה ולא אמרין דש ב' כהתראה דמי' לי' ורך דרך אגב קאמר האי דבודק סcinן וננתן לו משום דעתינו היכי הוה ואיך דניך חדש לא בעי בדיקת סcinן.

ולפי האמור גם בהא דר' ענן אייכא ס"ד ומיסקנא בדס"ד סובב הש"ס דר"ע משמעינו דሞמר לע"ז ע"ג חדש לנבלות דהרי מוחמור לכל הוא מ"מ לא שvik התירה ואכל איסורה ומילא גם בהא דאמר מר חמורה ע"ז וכ' נמי מתפרש דזה חדש לכיה"ת וכמו שלר"מ דמומר לד"א חדש לכיה"ת אבל איינו מומר לכיה"ת והוא בר זביחה כאשר ישראאל אלא כאשר ישראאל מוכחה בדיקת סcinן דכ"ר ענן לא אלא כדרבא ה' מוכחה לדחשי דבדר' ענן טעמא אחרinya אייכא לפסול שחיתו ומשום דאמר מר חמורה ע"ז וכ' והוה ממש כמו מומר לכיה"ת דאיינו בר זביחה ולא קשהתו לאוקמי דלא כר"ע ודלא כרבא במומר לדבר חמורה דכיון דמומר סתם קאמר וצרכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאוקמי בהci.

ולכן קמה הראי לרבעה מבריתא זו ולפ"ז דרבא אפי' במומר דdash ב' קאמר שלא שvik התירה משום דל"ל דכתה תира דמי' לי' ומשום דצצלו מוחר וחשוד חד דינא אית להו וא"כ מכם' כחו מורה במה שביעי רבא בדיקת סcinן משום דמיורת לא טרחה פשיטה גם חדש בעי בדיקת סcinן דמומר דנקט רבא לרבותא דגם מומר סמיכין עלי' דלא שvik התירה אבל להקל בחשוד דלא ליבעי בדיקת סcinן במומר מהיכי תיתי.

אלא דהמעין בפסקים יראה שלא בין הוה וראש המדברים זהה הוא הרמב"ס ז"ל דמלחין בין מומר לחשוד ופסק דמי' שנפסל לעדות ע"י שעבר איזה עבירה שבUberiorות שוחט בין עכמו גם בדיקת סcinן והכ' מ כתוב שם דמלשונו מוכח דאיפלו חדש לאותו דבר דהינו שנפסל לעדות ע"י אכילת נבלה נמי לא בעי בדיקת סcinן אלא דבב"י סותר את דברי עצמו וכותב חדש לאותו דבר צריך בדיקת סcinן ובש"ע שלו העתקה דברי הרמב"ס מלה במלה אשר מלשונו ממשמע חדש לא בעי בדיקת סcinן אלא דהרמ"א בהגה שדרכו לננות תמיד אחרי המהמיר כתוב חדש לאותו דבר חשוב כמומר ובאי בדיקת סcinן ורשואו נרשם בב"י - וע"ז השיגו הש"ך סק"כ דהרי הב"י בעצמו בכ"מ כתוב חדש לנבות נמי לא בעי בדיקת סcinן ומה שיכ' בב"י דבעי, השכיל הש"ך את ידו לפשר הדבר באמרו לחלק בין שוחט בשכר לשוחט בחנים דבשוחט בחנים דינו עםיד בשל אחרים ואנן פסקין כרשב"ג בביטחון חדש על הדבר מעיד עליו דחזקה אין אדם חוטא ולא לו אבל בשוכר שיש לו תועלת בדבר ודאי חדש אין נאמנו ובאי בדיקת סcinן וע"ז אתה הפרמ"ג ז"ל ומחייב לי' אמוחא דמה עניין זה לעדות הלא כאן אמרין דמטרה לא טרחה לתיקן הסcinן הפוגם ע"ש ולכורה כוונת הש"ךadam שוחט בחנים אם ימצא הסcinן פוגם לא ישוחט לו דלמה לי' לעבור על לפני עור חנס בלא דבר, אבל באמות זה ליתא דהשחיטה הוה טרחה גדולה אשר נותנים שכר עליה ואנס נמצאה מי שעושה שירות זה לחברו חנס מסתמא הוא צריך להחזיק לו טוביה או שמצפה ממנו איזה טוביה להבא, ואני לך תועלת גדולה לעצמו מזו והרי תורה באיסורי הנהה כשם שאסור למכרן כך אסור ליתנים לנכרי ומשום דנהנה בנתינה זו מפי לנכרי מחזיק לו טוביה וכן שנינו בנדירים דמודר הנהה אסור ללמדו מקרה במקומות שונים שכר ולכן יפה השיג הפרמ"ג על הש"ך שמדמה העניים הרוחקים זמ"ז כרחוק מזרח ממערב.

ולא די בזה אלא דע"י חידשו הוצרך הש"ך ז"ל לחשוד דמומר איינו מעיד בשל אחרים אשר אין לו טעם וגס סטיית לשון המחבר בס"י קי"ט שהוא מתשובה הרשב"א מורה להיפך שהרי כתוב מי שהוא מפורסם בעבירה מעיד בשל אחרים ווגם הסברא אומרת כן דגס במומר נאמן דהרי סמיכין על שחיתו משום דלא שvik

הרי באותו שעה עכ"פ דין מומר עליו וזה אמת לאמתו של תורה ומה מאי שמח לבני כאשר מצאתי בדברי בס' ריעות שלמה סי' ב' סי' ד' ד"ה ועוד נ"ל ברור ז"ל, "ועוד נ"ל ברור אף שהעלתי בפ"א חשוב מומר לדעת הרמב"ם הינו דנקרא מומר אבל לטעם דבר חשוב מomiduto בודאי עבי מועד ורגע וכוי וכו' וכי נימה משום דאכל פ"א במאיד עשה עוד פעמייד אדרבה אמרין אולי עתה לא הי אוכל וכו' עכ"ל" ובזה מיישב סתרת פסקין הרמב"ם באותו עניין עי"ש ועיין לךן בחדושנו בסוגי" דשותט בשบท.

ועתה בא ואראך איך כל מה שכתבתי מוכרכ ובולט מתוך דבריו הקדושים וסידורו הנפלא של הרמב"ם ז"ל כי א"ל בפ"ד ה"ד, "ישראל מומר לעבירה מן עבירות שהיא מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וציריך ישראל אשר לבדוק את הסcin וכוי מפני חזקתו שאינו טורח לבדוק ואם היה מומר לע"ז או מחל שבת בפרהisa וכו' הרי זה בעכו"ם ושותטו נבלה. הל' ט"ז מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן עבירות (כאן כול גם ע"ז ומחל שבת) הרי זה שוחט בין לבין עצמו אם היה מומחה שאינו מותר ואוכל דבר אסור שזו חזקה היא על כל ישראל ואפילו הרשעים שביהם" עכ"ל ההזהב.

וכל המדקדק בדברי קדשו יראה כי חוץ מהא דמדיק לכתוב במומר חזקתו שאינו מטריח לבדוק, ולא די לו בשמא אינו בודק הרי שכח ליתן טעם שהיתר לשוחט בין עצמו דהרי גם במומר לנבלות מيري והי לו ליתן טעם משום דאיינו מניח ההיתר זהה חזקה אף על הרשעיםшивישראל כמש"כ בהלכה שאח"כ ובהלכה זו שמדובר מפסול עדות ואפילו על הנבלות שוחטין גם בלי בדיקת סcin עי"כ כשרים, שם כתוב האי טעמא דלא שביק היתרא דין בו צורך וגם איינו מספיק דהרי לפי הבנת הש"ז וגם הרא"ש זיל שהזכרתי הטעם בחשוד להתריר משום דבשל אחרים נאמנו דין און חוטא ולא לו וא"כ تو לא בעין הטעם דלא שביק היתרא ומייקר הטעם דא"א חוטא ולא לו שתוק הרמב"ם מכל וכל האם חזקתו שאינו פירושנו אין לנו לחשך ולא יתר ולא חילוף רק הכל מודקד דבhalbca קמא מדבר מן המומרים שאפילו דבר קל לנבלות צריכין בדיקת סcin עי"כ הקשר ואע"פ שאינו חזוד כלל לנבלות ובודאי בודק הסcin ואם ימצאה פגומה יתקנה דטרחא כל דחו ודאי מטריח שלא יאכל ולא יאכיל לנבלות ואפילו מומר לנבלות עשויה כן כיון אפשר בטרחא מעות לשוחט כראוי ובסcin הראו"י מ"מ חזקתו שאינו טורח לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כדי למוצה פגימה הנרגשת שאינה אוגרת ומפני זהה אינו אלא חומרא דרבנן אין חושש עלייה וממילא גנס אינו אינס חושש על זה אלא נבי מומר חזקתו אין טורה לבדוק אבל גבי חזוד ופסול לעדות כיון דין אין חזקה דשמא שב מאולתו והוא ספק דרבנן ולהקל. ולכן לא היה צריך להזכיר בהלכה שאח"כ טעם למה לא נצrik בדיקת סcin גבי חזוד דממה שכתב לעיל במומר מפני חזקתו וכו' מבואר הטעם מעצמו דבחשוד דליך חזקה לא עבי בדיקת סcin אבל טעם על מה ששוכמץ על גוף השחיטה שלא קקלק ויזהר לשוחט כהוגן ודאי עבי הון במומר והן בחשוד דלגי פסולי שחיטה דאוריתית גם הספק אסור כודאי ופה עשה שהמתין בתנית טעם זה עד הלכה שני' כדי להשמעינו דבחשוד נמי בעין טעם זה דלא שביק היתרא כמו במומר ולפוקי מדעת הרא"ש דבחשוד לא בעין טעם זה דשותט הוה כمعد בשל אחרים ונאמן מטעם אין און חוטא ול"ל - וזה אמת לאמתו בשיטת הרמב"ם זיל.

נמצא פסקן של הדברים להלכה דלפי שיטת רשי" זיל דוקא מומר לאותו דבר עבי, בדיקת סcin אבל מומר לשאר מייל אם הוא קיל לנבלות לא אבל במומר לחמור שחשוד לנבלות וכן בנפלsel

ולכאורה הייתי אומר דיש הכרע לזה מכח הקושי' דלעיל בריש דברנו דאין אבל יהושפט מב"י טבח דחאכב אלא בדיקת סcin דעכ"פ מומר לע"ז חשוד לנבלות ועכ"פ דחישוד לא בעי בדיקת סcin אלא דעכ"ז זה ליתא דשותט בשבר הלא גס לדעת הש"ז בעי בדיקת סcin והני ודאי שוחטים בשבר הלא כי משותטי אחאב ה"י ומוכרחים לעשות מלאתכו אבל רשי" זיל באמות נשמר מקושי' זו במה שכ' זיל, "achelor וסיעתו חזין בהו דעתבו ע"ז היו ובנבלה לא אשכחן דפרקנו ואייא למייר דצרא ע"ז תקיף עלייהו" עכ"ל הרי דרש"י זיל רצה לתרץ בזה למה לא אצרך בדיקת סcin עכ"פ ותרץ דשאני בזמן אהוה אז יצרא דע"ז שתקיף עלייהו ולא העשה חשודים כלל על שאר עבירות ומ"מ הוכיח דאיינו כמושר לכח"ת אינו בר זביחה דלבבי האי דינא ודאי אין נפ"מ דאפילו אם מצד יצרו עי"ז מ"מ הרי ככופר בכח"ת למ"ד דכן הוא.

ועתה נבו לפרש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דהנה כבר כתבנו למלعلا דהראמ"ם מפרש האי מיטרא לא טרח דלא כרשי" אלא שאינו מטריח לבדוק וממאן בפירוש רשי" דמפרש איינו מטריח לתקן הפגימה שמצוין מושן דטרחא כל דחו צואו ודאי מטריח כד להנצל מאסור אכילת נבלה דהרי חזין דטרחיה להחליפ החמס שעעה"פ כאשר הקשה כן באמות הריטב"א על פרש"י ונתקח חלק בין טרחה לטרחה עי"ש וא"כ פשיטה דין לפреш מה שכ' הרמב"ם חזקתו אין טורח לבדוק כפשוינו שאינו בודק הסcin כל מפני הטורח, אלא הכוונה שבודק בהערבה בעלמא בלי הבנת הלב באופן שמרגיש פגימה האוגרת אבל לא פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת כי להרגיש פגימה דקה צואו צrisk התבוננות הרבה ויישוב הדעת וכמו שכ' הרבנו יונה מובה ברא"ש לסתור נבלה דהרביה יראת שמים ויישוב הדעת צrisk בדיקת הסcin ומה"ט אין לנו לחلك במומרין בין לאו דו דבר ובין לד"א ואפילו لكل לנבלות שאינו חזוד כל לנבלות כי האי פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת אין בה אלא פסול דרבנן שהחמירו בה אמרואי בתראי כאשר בירנו זאת בארכונה לסתור דף י"ז ובפתחה בעירק מיוחד שכן הוא דעת הרא"ה והרמב"ם ז"ל י"ז כל שהוא מומר לעבירה תה"י מה שהתאי עכ"פ הוא קל בדעתו ואני מטריח לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת לא מפני גודל הטורח שיש במעשה זה את אלא מפני קלות דעתו שאינו חזוש על איסור קל דרבנן ושפיר מוכרח הרמב"ם לומר דכל שהוא מומר לאיזה עבירה תה"י בעי בדיקת סcin. אולם בחשוד עי"ש עבר פ"א ואפילו לאו דו דבר לא בעי בדיקת הסcin כי שמא עשה תשובה דנינו דפסול לעדות הוה משום דעדות עי" עד כשר בודאי והאי ספק הוה אבל לגבי חיש פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת שאין בה אלא פסול דרבנן הספק מותר וכן הוא לעניין בר זביחה דמחל שבותות עע"ז בעי הרמב"ם דוקא מומר ומוחיק בכך אבל בפ"א לא משום דהאי פסול דין דאיינו בר זביחה איינו אלא פסול דרבנן כמש"כ הר"ן ז"ל בחדושיו וממש"כ לדעת הרמב"ם דאפילו על שחיתת נבלה כתוב שיראה דין און אלא דרבנן ולכן בפעם אחת דאפשר דעשה תשובה הוה ספק דרבנן ומוחיק תמצוא מדויק לשון הרמב"ם שכ' במומר, "חזקתו" איינו מטריח לבדוק הרי דזוקא בדאכיא חזקה שאינו שב משא"כ בחשוד אפילו על נבלה אין חזקתו שאינו מטריח רק ספק וספק שר".

ומה מאד מישב בזה מה שכ' הרמב"ם בפיה"מ לסתור על המשנה דשותט בשבת דאם במאיד הרי שחיתתו פסולה שרבבים תמהו עליו דהלא בפ"א לא עשה מומר ולפי האמור אין כאן דומו חזקתו עומדת כל כי בין מומר לחשוד אין שום חילוק אלא דומו חזקתו עומדת במרדו וחשוד أول עשה תשובה דהרי בת"ח אמרין ודאי עשה תשובה ובכל אדם עכ"פ ספק הוה ולכן מי שחייב שבת פ"א ואח"כ שחת בימי החול לא פסלין שחיתתו כנ"ל אבל שחת בשבת עצמו

דינו כמפורט להכweis ובימי ר"א ור"א חדש ולכך בימי הבריתא עדין לא דנו לכותי כמפורט להכweis ודוק".

גמר' שם חוץ ממומר לנסخ את הין ולחול שבתוות בפרהסיא. מאיד אני משתומם מהו לו בחילול שבת בפרהסיא מה דלא צריכה בע"ז דשם גם בצעעה הוה כמפורט להכ"ת. ומה שעלה בדיון בזה הוא, דלulos שבת וע"ז שוון וכפרש"י ז"ל דמחל שבת כופר במעשה בראשית אלא דבע"ז גופא דוקא כשועבד מלחמת שמקבל אלהותה דין ככופר אבל אם מכח סיבת אחרת ואיפלו שלא מלחמות אונס בשליל תועלת אין עלי דין ע"ז וכמפורש בסנהדרין ס"א ע"ב אמר העובד עכו"ם מהבה או מיראה אבוי אמר חייב ורבא אמר פטור עד שיקבל אלהותה עי"ש בסוגי' וברמב"ס ופסקין כנגד דפטור וא"כ שבת ודאי לא חמירה מע"זadam מחל את השבת לא כדי שכופר במעשה בראשית אלא להנתנו למה י"ה נידון ככופר. וכן בעין פרהסיא דהינו שעושה כן ביד רמה במקום שהי' יכול לעשות כן בצעעה דזה מורה על כפירה במעשה בראשית אבל בע"ז לא בעין הוכחה שעובד מושם קובלות אלהות דמסתמא כן הוא דאל"כ למה עבדה משא"כ בעושה מלאכתו בשבת מסתמא שלא לשם כפירה עשויה, אם לא שעושה כן בפרהסיא ביד רמה.

והא דמחל שבת דין בע"ז כתוב רשי"ז ז"ל דהאי תנא חמירה לי' שבת בע"ז והוא לשנא דגמי' עירובין ס"ט ע"ב ר"א אמר הא תנא הוא חמירה עלי' שבת בע"ז עי"ש ומשמע דלאו ד"ה הוא אלא האי תנא ס"ל כן. ולפע"ד עניין זה תלוי בפלוגתת הרמב"ן והרמב"ס ז"ל דהרמב"ן ז"ל ריש בראשית כתוב על הא דקהשה רשי"ז דלא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ז"ל, "יש לשאול בה כי צריך גדול הוא להתחיל התורה בראשית בראשית כי הוא שורש האמונה ושאינו מאמין בזה וחושב שהעולם קדמון הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל" עכ"ל. אולם הרמב"ס במורה נבוכים דעת אחרית עמו שבפ' כ"ב שם כתוב דלולי שיש לנו הוכחות וראיות פוליסופיות על חידוש העולם מכח המקראות לא הינו מוכרים לאמונה זו עי"ש וכעכ"פ לפי דעתו אפשר להיות מצוח ושליט בעולמו גם לדעת אפלטון שהעולם קדמון. והרי לך בזה תלוי אי כופר במעשה בראשית הוה ככופר בכ"ת וכעכ"ז.

ובאמות' פלא בעין אם כדעת הרמב"ן ז"ל דמי' שמאמין בקדמות העולם כופר בכ"ת אז גם הבן נה מצווה להאמין בחידוש העולם וא"כ למה לא נצטווה גם הוא על שמירת שבת, ומה תאמר דגוי שלא נצטווה על השבת יוכל להאמין זאת בלי אותן של שביתת שבת אבל מי שנצטווה על שמירת שבת כל ש machlomo מורה שכופר במעשה בראשית זאת מכיון הינה וכי נאמר דכופר נמי ביצ"מ אשר שבת גם על יצ"מ הוא יותר והדבר צ"ע ודוק".

אבל חוץ מזה אני נבוך מאד בדיון זה דמחל שבת ינסח את הין במנגו הוא דבר אך שא"א לשמעו דנה ח"ל אסרו ינימ של גוים מושום בנותיהם ומגען בין שלנו מושום תקרובות עכו"ם ואטו שכשוך שדרך לנסخ בכך - ומעתה אם נדונו את המחל שבת ככופר בכל התורה ומשום דכופר מעשה בראשית ונארס"י ני' מושום בנותיו מוטב כי אישור חיתון שייך גם במחל שבת כמו בע"ז - אבל לומר מגעו בין שלנו הוה כמגע עכו"ם מהיכי תיתני הלא האי דכופר במעשה בראשית ואומר שהעולם קדמון הוא יותר רוחק מנסוך ותקורת עכו"ם מכל מאמין ואיך נדמה בה מה חול שבת לע"ז.

ובאמות' דין זה דמגען אסור את הין לא נזכר לא ברמב"ס ולא בש"ע וрок בתש"ו הרשב"א יש ذכר למו, ובعين הוא מכיון הינה ודוק".

תנוס' ד"ה חכם תימה דהיא איצטרך לכדרשין בריש לולב הגzel

לעדות מלחמת שאכל נבלות אין שום טעם להקל שלא יצטרך בדיקת סכין כי התחרומות הרא"ש והש"ץ ז"ל אינו כדי להקל ומה שהקלו הראשונים באזה בלאה' קשה מאי הלא לא נמצאו שום חולק על דברי רבינו יונה שהבאתי לעיל בדיקת סכין צריך הרבה ריבוי רשי' וישוב הדעת והרא"ש בעצמו הביא דבריו לסתם - כי בדברי הכל לכתלה בעין סכין חד וחלק בלי פגימה הנרגשת כאשר באאר במקומו - וא"כ איך נאמר דמי שאכל נבלה אפילו פ"א ומכח"כ מי שהוא עבירה מומר לאיה עבירה אחרת יש לו אותו היראה ויישוב הדעת הצורך בבדיקה סכין כדי למצוא פגימה דקה והוא תמייה קיימת על כל הני הראשונים שחלקו על הרמב"ס במומר לשאר עברות אבל בחשוד אפילו לאותו דבר יש להקל ולסמוד כשר דעת הרמב"ס ז"ל ומטעמי' דשما עשה תשובה והוא ישראל כשר מפני שהבדייה ביישוב הדעת היא רק מדרבנן וכדי למצוא פגימה דקה כנ"ל.

ואחר בירור השיטות בעין זה נסתלקו כל הקשות שהעמדו בראש דרבנו כМОבן זOLT הKOUSHI' דמה נעשה אנו דלית לו להא דר"ע ומומר לע"ז לאו בר זביחה הוה, בהאי מעשה רב דיהושפט אשר הש"ס לא נחית לתרצה אבל גם זאת לק"מ לפ' מה שהבאתי בתוך הדברים לעיל דברי הר"ז וכדמוכח נמי בפסק הרמב"ס דהא דע"ז ומחל שבת לאו בר זביחה אינו אלא מדרבנן דעכ"ב רק מה"ט דוקא במומר פסק הרמב"ס דיחשיטו פסולה אבל בפ"א לא וכאשר ביארנו למלعلا וא"כ בזמן יהושפט אכן לא מירם דעדין לא פסלו שחיתת מומר לע"ז ורב ען שהביא ראי' מיהושפט ה' סיובר דכל שמן פורש להיתר גם בדברי הנבאים אין כח ביד חכמים לאסרו וכדעת הטו"ז הידעוה ודוק היטב.

ד"ה ע"א רשי"ז ד"ה עפ' הדיבור שאני שהקב"ה התירו לו לפי שעיה דכתיב וכו' וכן פ' התוס' ולכארה לפי הס"ד דעדין לא ידע הש"ס מהא דשחיתת מומר לע"ז נבלה, ה' די לומר דהקב"ה ידע דכשר ה' וכמ"כ התוס' על איסור בשר שנטעלם מן העין אלא דיל' דרש"י רצח ליתן טעם גם לפי המסказנא אלא דלא הוועיל באזה דהרי עדיין נשאר הקושי' מהו נעשה במעשה רב דיהושפט כנ"ל, ע"כ לומר דעדין לא אסרו שחיתת מומר לע"ז שהוא רק איסור דרבנן כנ"ל אלא דמ"מ סבר רשי"ז בדבדר שהקב"ה בעצמו התיר לאלי' שחיתת טבח דאתaab לא מסתבר כלל שיגזרו ח"ל לאסרו, וכן צ"ל על מה שהקשו בתוס' מבשר שנטעלם מן העין דזאת ודאי גזירה דרבנן עיין لكمן דף צ"ה בסוגי' שם ובמה שכטבנו - ואין לומר דבשר שנמצא בפי עוף הפורה ודאי גרע ואסור מה'ת דזה ליתא דהרי כל המדינה טבח ישראל הוו ואין חיש דאוריתיה וכן כתוב הרاش"י יוסף ועכ"ז קושי' התנוס' נמי סובבת דאן אסר רב בשר שנטעלם מן העין במקומות שהקב"ה בעצמו האכיל לאלי' מה שהביאו אורבים וצ"ע ודוק".

הרוא"ש סוף ז' כתוב ועבריין להכweis פר"י שאינו חושש לאיזוח הוה בע"ז ואיינו בר זביחה וכו' ואע"ג דתני' בהז בריתא שחיתתו מותרת וכו' והא מסקין קמו בדבורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים עכ"ל וכותב המיעוט דהאי ואע"ג דתני' וכו' הוא מלטה באפי' נפשה דמה עין זה להא דלעיל ולפנע"ד להמשיכו שפיר להא דלעיל דמסכים הרוא"ש לר"י דמי שאינו חושש ליבותו דינו כሞמר להכweis שאינו בר זביחה ובמומר להכweis ודאי אין חילוק בין לאותו דבר ובין לד"א כМОבן וא"כ הכותים שאינם חוששין על לאו דלפ"ע ה'י נמי דינים כמוסרים להכweis ע"ז כתוב הרוא"ש דבאמת בדורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים וא"ת סכ"ס איך התיר בבריתא שחיתת כותוי כיון דדינו כሞמר להכweis איינו בר זביחה י"ל הלא בלאה' כתבנו למלعلا דהיא דמויר לע"ז איינו בר זביחה דרבנן הוה וא"כ הא דמי שאינו חושש בדף ה'י

עצמם ולהיות שפל בעיני עצמו וכמו שאמרו ז"ל אם כל העולם יכול יאמרו عليك צדיק אתה תהי בעיניך כרע שעדי לכוף את יצרך, אולם לרשע ובעל עבירה היכה"ר מהפך את דרכו כדי שלא יעלה על דעתו לשוב בתשובה אומר לו כבר נפלת ברשות החטאיהם ואין לך ישועתך באלוקים סלה ומה לך לעשות רך אכול ושתה ויטב לך בכל מראה עניין כי אבד תוחלתך מד' לכיה"פ תורה נפשך בעולםך בכל אשר תאוה לעניין וא"כ באדם זהה העונה הוא גוריאותך כי מעכברו מושב מדרכו הרע - ומה מאי מתישב זהה לשון הש"ס דקאמר מן הבהמה וכו' כדי שיחזרו בתשובה ותוס' הרגשו בזירות זה שנוטן טעם לתורה וכתבו דלאו טumo דקרה קדרש וכוי אבל לפיה דברינו נכוון מאי שרצונו לתרץ הא גופא דידילמא בהמה דקרה על המתאר את עצמו בהמה דהוא מעליותא קאי וככל' ועי' מתרץ הש"ס דכאן מביאי קרבן שתכלית הקרבן לעורר את החוטא לתשובה אין מקום לענוות יתרה להיות חשוב בעיני עצמו כבבאה כי זה עצת יצחיר' וכן קאמר דכדי שיחזרו בתשובה איך גוריאותך אם הוא בעיני עצמו כבבאה, וזה כוונת המתאר התם אדם ובבאה ר"ל שמדובר מן צדיקים מנוקים מן ר"ל דכאן המודובר מן החוטא המביא קרבן כדי שיתעורר תשובה ובהזאת אם ייחס בעיני עצמו כבבאה גוריאותהacula הכא מעניini דקרה והכא מעניini דקרה ודוו"ק.

תנוס' ד"ה ר"ג פרשי"ר ר"ג בנו של ר"י הנשיא וכו' ועוד תימא גוזר ר"מ על סתם יננס ולא גוזר על שחיטה דאוריתא וכו' עיין בראש"א ובראש יוסף והנה מדברי התוס' נרא דסבירו דשחיטת מומר לע"ז היה פסול מדאורייתא דאל"כ איזה לתא דאוריתא אילא בשחיטת כותה אלא שוחט בעומד על גביו באופן דעל גוף השחיטה אין להסתפק אבל באמת כתבתני לעיל בשם הר"ן והרמב"ם ז"ל דשחיטת ע"ז רק מדרבנן אסורו וא"כ לק"מ למה לא גוזר על השחיטה כשגורר על יננס דיננס חמוץ מן השחיטה דב"ים אפשר לנוננס ממש ואז אסור מה"ת אבל בשחיטה שוחט הכותי בעומד על גביו לייכא למימר שהוא שחתל לע"ז דמחשכה בלא דברו לא מהני כמו בפייגול עיון תוס' לקמן לע"ט ע"א ד"ה אלא ותו"ט ב"מ פ"ג משנה י"ב, ע"כ לומר לנו דהרי גם לאחר שגורר ר"ג על שחיתתנו רק באכילה גוזר אבל לא לעשותה תקרובות עכו"ם ובסתם יננס הלא אסור גם בהנאה ואס תקשה לך למה לא גוזר על שחיתתם שבינו לבין עצמו לאסרו בהנאה מחשש תקרובות כמו בין זה י"ל כיון דבאכילה בלאה"ה אסור לא ראו לגוזר על הנאה לחוד - ועיין בראש יוסף שכותב בשם הרשב"א דר"מ לא גוזר על שחיטתה ממש דס"ל קר"ע דמזור לע"ז מותר לאכול משחיטתו ולא הבنتי דמ"מ כמו שגורר כל יננס למה לא גוזר על שחיתתם ממש לתא תקרובות כמו ביני כיון דעתך לי' דשותט בינו לבין עצמו יצא ודוו"ק.

תנוס' ד"ה צדיקים עצמן לא כ"ש הקשו מכמה עובדות שמצוינו שנכשלו צדיקים בדבר עבירה וא"ר"י דזוקא במידידי דאכילה שהוא גנאי לצדיק שאוכל דבר אישור משמרו הקב"ה אבל בשאר מיל' לא עכית"ד התוס'". אולם מדברי רשי"ל מוכחה דלא ס"ל חילוק זה דהרי כתוב "שם דבר עוז" לא יארע לצדיק אבל לעומת זו מיישב רשי"ל קושי התוס' באופן אחר דז"ל רשי"ז"ל "האיך גירום שום שטן לפני צדיקים ע"י שוג שום דבר עוז" והאי שום שטן אין אנו יודעים מה הוא אבל רשי"ז"ל לסתן בדף הסמוך מפרש את עצמו בד"ה אפשר וז"ל אי איתא גוזרו חכמים על חערבות דמאי, מסתיע עמלתא דגירום עוז וכוי עכ"ל הר' דהאי דהנה לצדיק ונקי בא עליו היכה"ר בעבירה גוררת בעבירה כי העבירה שעבר אדם נעשה לשטן לו להכשילו בעבירה אחרת וא"ת

אי לפני יאוש אדם כי יקריב מכם אמר רחמנא ז"ל לאו משוע דתפקידוلن מהאי קרא דהא מביתו נפ"ל כדאמרין בב"ק קרבנו ולא הגזול אלימת אי לפני יאוש למה לי קרא כלומר וכי יכול להקדיש ביתו אמר רחמנא וכו' עכ"ל ומילא יראה כמה מון הדוחק אנו צריכין לשוב לפיה תירוצים ולא עוד אלא דמתוך דבריהם הוסיף חומר על חומרadam מביתו נפקא לנ דלפני יאוש אינו קדוש וכמו שאמרו בב"ק לפני יאוש פשוטא ל"ל קרא א"כ למה נайд מזא בלול הגזול והביא על לפני יאוש רחמנא אמר דחכא דמכם אמר רחמנא, אבל לויל דבריהם היכן נלעפ"ד לישב כל הנני סוגיות באופן אחר והוא, כי מביתו לא מצין למילך אלא דקדושת פה אינו חיל על דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדש אק ביתו מקדושת בה"ב משעת דלית ב"י רק אמרה בעלמא אבל בקדושים מזבח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מעשה ודאי אסרו עעפ' שאינו שלו ומנא אמרنا לה מהה ש' התוס' לסתן ז"מ ע"א ד"ה רבוצה דהא אמרני א"א דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דאמרין אבל עשה בה מעשה אסורה וזאת מדורייתא דילפין מכל מقدس בע"ז ד"כ נ"ז כו' נמי במקדיש ותתיי לי שכונתני בדבר זה לדעת קדשו של התבב"ש סוף סי' ה', - אמור מעתה דבפ' LOLוב הגזול דמייריך מקרבן שמקריב הגזול לא מצי מביא קרא דביתי להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חיל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואין עלינו לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי ממי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני יאוש דאיינו שלו ניהו דאיון דאסרו הקדש חיל עליו ע"י מעשה אבל קרבנו פסול הוא לפי שאינו "מכם", וכן בב"ק דדרש אם עליה קרבנו למעט גזול שפיר קאמר אי לפני יאוש ל"ל קרא וכוננותו לא כמש"כ התוס' דביתי אמר רחמנא אלא אקראי דאם כי יקריב מכם קסמאן דמכך נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואסרו אבל איינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזינו לידע דגס אחר יאוש דקינה באיש נמי פסול ומשום מצווה הבאה בעבירה אבל מאחר שממעט גם לאחר יאוש דפסול א"כ אלףו הוא מקריבו ואסרו אבל איינו לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יאוש גם הטעם דאיינו "מכם" לא עיי דהרי לאחר יאוש מכם קריין ב"י דהרי אילא יאוש וגם שניINI רשות ומעשה ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדריש על המקריב שהוא רהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ' האmittiy לפע"ד ובסוגי דחתנת גזולה הארכתי ודוו"ק.

ע"ב גמר' וכל היכי דכתוב בהמה גוריאותה הוא והא כתיב און ובבאה תושיע ד' וכו' ומשי הטעם און ובבאה הכא בהמה להודיה - ונלעפ"ד בביואר דברי חז"ל, דודאי "בבאה" מושאל על און מורה על פחיתות ושלמות המדרגה אלא דנטקוטא רבתא אילא בין המתאר את עצמו למтар את אחר כי המתאר את עצמו "בבאה" הוא מדרכי העונה וכמו שפי' רשי"ז לולמר דכאי רוח וא"כ פריך שפיר מנ"ל לפרש האי מן הבאה דהתורה מכנהו להבאה והוא ממושעי ישראל דילמא מן הבאה קאי למtar את עצמו כבבאה שהוא מדכאי הרוח וכמו שמספרין "אדם ובבאה" דקרא ונקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמשימין את עצם כבבאה דלא נקל קרבן אלא מושעי ישראל ומן הבאה שנאן ואני רוצה בקרים - ועי' קמשני ולא מבعلي גאות שהקב"ה שנאן ואני רוצה בקרים - והא המשני הטעם און ובבאה וכו' ר"ל דלענין הבאת קרבן המודובר בו גם מי שמחזיק את עצמו כבבאה אינו מעליותא דהרי דרכיו של היכה"ר משווים הם ומתהפקים כחומר חותם לפי האדם והמקום והזמן דהנה לצדיק ונקי בא עליו היכה"ר בתחבולה לעורר בו הנאה מגביהו בעיני עצמו זלעומתו צריך לדחפו בשתי ידיים ולהכניע את

דאישתחת שפיר והדמאי מעושר ותירץ דמ"מ כיון דחכמים גרו על שחיתות כותי וכן על דמאי הוה אישור דרבנן ודאי עד דהוה מכשול אפלו אם קמי' שמי' גלי' דשחת שפיר ונתענש הטבל והלב אריה לעיל על ר"י דאכל משחיתות כותי ג"כ מתרץ כ"ל אלabal באן לדמאי כתוב לאחר שזיכינו דלא גרו על תערובות דמאי שב ליכא מכשול אפלו בדמאי עצמה אם הוא מעושר והוא עפי' דברי הש"ך בכללי ס"ס שלו אות י"ז שכתב דכל אדר' שלא אסר אלא מצד חומרא בעלמא לא גרו על התערובות ובטל ברוב וא"כ כיון דדמאי בטבר הרוי דאין אישורו אלא חומרא בעלמא ולא מקרה מכשול אם אירע שאכל וקמי' שמי' גלי' דמעושר עי"ש ודבר גدول דבר הנביא ויש לי שתי ראיות ברורות לדבריו, א) מהה שאמרו בגמ' שבת כ"ג ע"א דגם מצוה דרבנן בעי' ברכה ופרק מודמאי דלא בעי' ברכה ומשי' אבי' ודאי דדבריהם בעי' ברכה ספק דדבריהם לא בעי' ברכה ורבא אמר רוב ע"ה מעשרין, ועתה אם נאמר דאפלו אי קמי' שמי' גלי' דמעושר מ"מ רבע עלה אישור דרבנן וכל האכלו מקרי מכשול למה קראו אבי' ספק דדבריהם ומה הועל רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין כיון דס"ס איכה אישור דרבנן ודאי על הדמאי שאין להיסרו אלא עי' הפרשה. - ראי' שנייה מהא דשנינו במס' דמאי דין מעשרין מודמאי על דמאי אלא מינה ובבה כדי שלא ישרר מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור, ואי נימא דמה"ת הכל מותר ומדרבנן הכל אסור ודאי אין כאן ספק רק ודאי ר"ל ודאי היתר מה"ת ודאי אישור דרבנן - אבל העניין לכך הוא דהא דסמכין ארוב או אחזה מה"ת ולא חיישין אמיינוט או על השתוות החזקה משא"כ בסכנתא שם חיישין גם למיינוט ואפלו למיינוט ואם מה"ת כתוב השם שמעתתא דשאני אישורא מסכנתא דבאיסורה כיון דהתורה סמוך ארוב וחזקה אפלו אם לפעמים יבא אישור לידי' מן המיעוט מ"מ אין עליו אשמה של כלום דהרי ברשות התורה עשה מה שעשה ואם אכל מהלב בהמה ואח"כ נמצאה טרפה לא בעי' תשובה כלל כמו בשוחט את הפסח בשבת ונמצא טרפה בסטר שפטור מרבנן משא"כ בסכנתא שאם יידמן המיעוט לידי' יסתכן ימות ולא יועל לו הרוב והחזקקה להצלו ובפתיחה הארכתית בדברי הש"ש אלו עי"ש.

ולפ"ז אם באים חז"ל לאסור שלא סמוך על הריב באיזה עניין אם עבר ועשה או אכל ונמצא שאכל ועשה אישור אז גם מה"ת עשה האיסור וחיב' קרבן נמצאת באיסורי כרת ולא יכול מהאיסור עי' הרוב והחזקקה דתו אין זה אнос ברשות התורה, סברא זו כתבה הרשב"א ז"ל בשבועות על הא דאמרו שם בעונה סמוך לסתה אם פירסה נדה בשעת תשמש חיב' חטא וαι"ג דמה"ת הווה אונס ולא שוגג אבל כיון דרבנן הזהירותו לפירוש ממנה עונה הסמכה לוסטה שוב אין לו התנצלות זו של אונס עי"ש נמצאה לפ"ז באיסורי דרבנן אבל שאסרו מלחמת שחשו על המיעוט אין להם דין אישור ודאי דרבנן דהרי אין לנו צורך בזה כי גם מה"ת מזוהה לחוש על המיעוט וממילא יש באיסורה ונכשל במיעוט בעי' כפרה מה"ת Adams נמצוא ונתגלה דעבד איסורה ונכשל במיעוט ואם מה"ת ואפלו קרבן חטא מביא והוא הצד החמור ואם באמת קמי' שמי' גלי' דמן הרוב הוא אז לא עבד מיד והרי לא גרע ממה שאמרו Adams רצה לאכול בשער חירות ועלתה בידו בשער טלה וכאה שנדירה בנזיר ובעה הפר לה שלא בפניה דאמרה תורה ד' יסלה לה - וכן יפה אמרו חז"ל דהפרש דמאי לא בעי' ברכה מפני שאין כן מצוה ודאית וכן וזה חיב' מה"ת וממילא מי שאכל דמאי ולא אפשר שהוא פטור וזה חיב' מה"ת וממילא גלי' דהוה מעושר וכמש"כ הלב ארוי ז"ל ברוח קדשו וזה אמת לאמתו.

ובייה הראשה האיך אתה לידי'>D צדקיק אם הקב"ה משמרו ע"ז תשוב שלא משמרין אותו אלא משגנה ולא מזוון צריך לשומר את עצמו, אמרו מעתה במקום שאנו מוסופקים על מעשה שעשה הצדקיק אם הוא מעשה אישור ולאו אדעתיה או שבעינו הוא היתר וכמו בכל הני עובדות שਮביא כאן דר"י אכל משחיתות כותי ואנו מוסופקים אי נכשל באיסור או לא ח' לגזרה שגזר ר"ג וכן דר' אסי אכל ביצה המצומקת בין אצל ע"ה ואנו מוסופקים אי נכשל בדמאי ולאו אדעתיה או שלא גרו על תערובות ולצד זה שנכשל באיסור צריכין לומר על כרחנו שהאי צדקיק עבר תקופה על אייה עבירה בזדון הגם שרוחוק הדבר מ"מ איינו מן הנמנע דהרי נאמר אין אדם צדקיק בארץ שלא יחטא שהרי משה ואחרון חטאו ונענו והאי חטא העשה לשטן לו להכשילו בשוגג, ודאי יותר מסתבר לפשטוט האי ספק ולומר דלא ח' לגזרה ר"ג ולא גרו על תערובות דמאי ממה שנאמר שעבר תקופה על עבירה בזדון אשר גרם לו השוגג, אבל במקומות שאין לננות ימין ושמאל ובוזאי אישור נכשל ע"כ נאמר בעבר תקופה על עבירה עצמה הייתה לשטן לו שלבסוף קרא והטה וע"ז אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר כי הודה ולא בוש דמחמת האי גזרה דרבנן שעבר עליה בא לידי הטיה וכן צריך לומר בכל היב עבדות שהביאו התוט' שמסתמא עבר תקופה על אייה מזיד שנעשה לשטן לו. ומה מאי מודוקדק לישנא דגמי' דקאמור "היכי מסטייע מלטא" דמשמע דלעולם אפשר דמסטייע לכך אלא דמהיכי תיתי נאמר דנסטייע במקומות דיש לומר דלא עבד אישורא. ועיין בפתחה שכתבתני דרש"י ותוס' לשיטתייהו אזלו בפלוגתא זו ותורה צמאן ודוק'.

ד"ג ו' ע"א גמר' איננו גרו ולא קבלו מניינו אתה ר"א ור"א גרו וקבלו מניינו ופרש"י ז"ל דבדורו של ר"מ ור"ג לא רצוי לקבל לפי שהי' רגילים בהם בדורו של ר"א ור"א ה' אפשר להם לפירוש עכ"ל ולפ"ז קשה לומר דר"ג גופא דאכל משחיתות כותי ור' אבהו דשלח לאתווי חמורה מבוי' כתאי לא חשו לאירתה ר"מ ור"ג מפני שהחומרון עם לא רצה לקבל הגירה מפני שקשה לפרש מהם. אבל לפ"ז נראה לויל' דברי רש"י ז"ל לומר דלא קבלו הגירה מר"מ ור"ג מפני שהם גרו מטעם דחייב למיינוט וכמו שסביר/arcanus, אבל ר"א דר"מ לטעמי' דחייב למיינוט וגזר רובה אטו מיינוטא, אבל ר"א ור"א ודאי קרבען ס"ל דלא חייב למיינוט ואפ"ה גרו עליהם וכך שגורו על הדמאי ע"פ שרוב ע"ה מעשרין לפיכך קבלו מהם. ועיין Tos' יבמות קי"ט ע"א ד"ה מחווורתא ודוק'.

שם גמר' ר"ז ור"א איקלעו לפונדקאי דיאי אייתי לקמיינו ביצים המוצומקות בין ר"ז לא אכל ור"א אכל אל"ר ר"ז לר"א ולא חייש מор לתערובות דמאי אל' לאו אדעתאי. כפי הנראה אכל ר"א כל צרכו ואח"כ שאלו ר"ז שהרי אח"כ קומתמה איך מסטייע מלטא וכו' וקשה טובא איך המתין ר"ז עד שר"א מלא כרסו מהני ביצים ולא עכבו מיד בתחילת אכילה להצלו לביש' את ועל הפונדקאי שהביא להם ומסתמא עמד עליהם כל שעט אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו פלא והפלא. אבל הנלפ"ז דכדי שלא לביש' את ועל הפונדקאי שהביא להם ומסתמא עמד עליהם כל שעט אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו איסור דרבנן גדול כבוד הבריות ובמה שהוא לא אכל לא נתבישי כי לא גילה לו הטעם מפני מה שמי' אוכל זה וכוכן מאי בס"ד ודוק'.

ע"ש גמר' אר"ז אפשר גרו על תערובות דמאי ומסטייע מלטא Dr"א למיכל אישורא והקשה הרاش' יוסף הכה וכוכן לעיל גבי' הא Dr"י אכל משחיתות כותי דלמא קמי' שמי' גליה דלא עבדו אישורא

לא בעל התובות והאי אשת חבר המשייעת לה אפילו נאמר סיוע שיש בה ממש לא עשתה טוביה לבעל התובות אלא להאהה ופשיטה Adams שיכיר לטחון תבאות חבירו ישבור לו מס'יע שהוא מופיע אין לו דין פועל לאכול מתבאות בעה"ב וזה"ב ודוק.

רש"י ד"ה מפני שחשודה מחלפת והאanca דלאו לטובה הוא ואיש נקרי הוא ובמש' דמאי קתני לה ולא קתני המתקלקל וכי' עכ"ל לכארוי האי, ובמש' דמאי קתני לה שפט יתר הוא ולא חדש רשי' ז"ל לכתוב דברים בטלים שאין בהם צורך לפירוש הגמר' אבל באמות דבריו כאן מזוקקים ואין בהם יותר דריש' לשיטת' דפרש הש"ס החט נמי מורי ואומרה לה דלטובת בר ב' רב קמכוונת דיליכ' חמימא ונטקתה לי' למה לי' להש"ס להמציא דמתרץ הש"ס החט נמי מורי ואומרה לא קתני בהדיא דמחלפת המתקלקל בחמותה ואי משום דכאן לא קתני בהדיא כמו לעיל הלא הא כדכי ליכל חמימא נמי לא קתני ומה ז' או ז' لكن הזכר רשי' ז"ל לומר דמש' דמאי קתני לה בהדי משנה דלעיל ואס' דגס בפונדקיות מטעס מחלפת המתקלקל חיישין ומה לא כרך ותני הנוטן לחמותה ולפונדקיות בחד בבא ע"כ לומר טובה גדולה שהיא זורה אצלו לא שייך לומר שתעשה לאיש נקרי טובה גדולה כזו להחליף המתקלקל אבל טובה כל דזה להחליף קרייא בחומימא תעשה וכן חלוקם התנא לשתי משניות וזה'.

דף ז' ע"א גמר' מוקם הניחו לו אבותוי להתגדר בו וכי ופרש' כי שבאונו בנינו אחרינו במה יגדל שם עיין במהרשי' ח"א ובמהר"ס על התוס' ד"ה אלא ולפע"ד נראה בכוונות רשי' ז"ל בשפטו דהניחו לבנייהם להתגדר בו כי צורך ותועלת גדול בדבר אם ימצא המנהיג מקום להתגדר כדי להגדיל שמו כי רק אז דבריו נשמעים אצל המונע העם וכן לא חששו להניח המכשול בשוא"ת מצדם כדי שבאו אחריהם ויתגדרו בו להגדיל שם ומ"מ לא קשה לרשי' קושי התוס' משבת דרכ' בדבר שיש בו איזה חידוש דין שייך לומר שיתגדל שמו של המחדש אבל בדבר פשטוט לכל אין באם אחריהם אבל הכא בכיתת נחש הנחשות שעשה משה עפ"י ציווי השם וממש' במה שהתריר רב' בית שאן נגד המקובל עד עתה ודאי יש בו להתגדר ולהתגדר ע"י חידוש זהה שלשה דברים שעה דף נ"א שמנה הא דכיתת נחש הנחשות בהדי שלשה דברים שעה חזקי' ולא מיחו חכמים בידו הרי דהיה מקום לבעל דין להחולף עלי' וזה'.

עמ' גמר' מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין מיזיכון אותו וא"ל אין מזיכון וא"ל אין מזיכון וכי' ועיין בה' ק"ז ועל החת"ס ז"ל ול' נראה בא"א לפרש כוונת הני שלשות -adam תעין בהני קושיות שמקשה הש"ס על האי היתר בית שאן הן הנה נחלות שלשה סוגים א' הקשה ומ' א' מ"ד דבית שאן לאו מא"י ובkowski' ז' רוצה להכחיש את עדות ר' יהושע מכל וכל דפשיטה דרך ענה בר"מ שאכל עלה של ירך בבית שאן בili לעשר ע"ז קאמר מدلע דחה רבי את המעד בקשוי' ז' למידן דאין מיזיכון את הת"ח שאמר שמוועה מוחדשת מלשון ולא יצח החוץ וכפריש' ז' לומר לו לא שמעת וחזר ב' ב' פריך והא ר"מ עליה בעלמא אבל או דלמא אבל ולא אדעתי' או דלמא הפריש ממ"א כל הני קושיות הם מסוג שני דהינו שאכל עלה של ירך בבית שאן בili לעשר ע"ז אין בה ממש ללמידה ממנה האי חידוש זהה שאמרו לה אין מזיכון אותו מלשון כי לא יזכה לעולם ד' דהינו לשון ריחוק וכפריש' ז' שאין משקצין דבריו כלומר שאין ממש בדבריו ללמידה מהם דבר ו- והkowski' האחורה שהקשה ודלמא נתן עניין בצד זה ואכל מצד

אללא דמכח דבר אמיתי הלא נצمح לי קושי' גדולה על שיטת ר"ת דבשmock ע"ב ד"ה והיתר דס' לד"ר מ' עליה של דמאי אבל ולא של טבל כפרש' וא"כ כמה קושי' הש"ס שם ודלמא אבל ולא אדעתי' ותירץ הנمرا דהשת' בהמתן של צדיקים וכי' נפרק דהא בדמאי עפי' מה שביארנו ליכא מכשול לצדק אם באמת מעורר היה. - אבל יש לתרץ זאת דר"מ לשיטתה דחיש למיעוטה בכל מקום אפשר הוה אישור דמאי איסור גמור דרבנן עין Tos' יבמות קי"ט ע"א מחוורתה ולידי' אפשר דהפרשה בעי' ברכה וגם בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אבל דמאי ולאו אדעתי' וא"ג דין הלכה כר"מ בהא דחיש למיעוטה מ"מ לא הוו ספו לי' מן שם' דבר אישור שהוא איסור ודאי לשיטותו וכמו שאמר רב לKNOWN דך קי"א ע"ב בגב' נ"ט ב' נ"ט דחס לי' לאזרע' דאבא דליספי לי' מיד' דלא ס"ל, ולכארוי' למה לא ליספי לי' כיון דיודע דכשר ורב טעה בדין ולא שייך כאן שוי' אנפשי' חתיכה איסורא כמובן, אבל כבר הארכתי בזה בהקדמה דלגביה תושבע' פ' אין לנו אמת מוחלט רק אמת הסכימי ולכן כל זמן שלא הסכימו להזכיר חד מ"ד איפלו קמי' שמי' אין כאן הלכה מבורת ויש מקום לשני הדעות ולמאנן דס' לדאסור הוה שפיר' לדידי' איסור גמור וממושל אם עבר על דעת עצמו והדברים עתיקים ודוק. עיין בפתחה זאת ג'.

עמ' גמר' ולחלופי לא חיישין והנתן וכי' הלב אר' הנ"ל הרגיש בדקדוק עצום דמה שייך כאן להקשות על דינא דהאי ברייתא שהביאה כאן רק להקשות על הא דאמר דלא גزو על תערובות דמאי, וכותב דלפי האמור ניחא אדם לא גزو על תערובות ה"ה דספקו מותר כמש' ב' הש"ד שם הנ"ל דכל שלא אסרו אלא מצד חומרה בעלמא גם ספיקא מותר ואני דומה לגבינות עכו"ם עיי' ש- ואני תמה על דבריו דאי' מה משני הש"ס הטעם בדעתני טעמא וכי' סכ'ס לא יצא מכלל ספק דמאי יאמר לו שיתקלקל הלחם עד שיצטרך להחליף - אבל באמות זה הכלל שכ' בש"ד דכל שלא גزو אתערובות גם על ספק לא גزو בדמאי ליתא דעין בכ"מ בהלי' מעשר פ"י ה"יב שכטב דבDMAI כיון שחשו רבנן אמייעוט ה"ה דלא מהני ספק ספק ואין בראש יוסף כאן אבל אני רואה דהראב"ד ע"כ ס"ל כhalb אר' שמשיג שם על הרמב"ם שפסק בנותן לטוחן עכו"ם דאסור שמא החליף בתבאות ע"ה וכותב ז"ל "אי' ואס' משום הספק הזה הוה ס"ס אלא שמא החליפים בשלו מותר והא דחיישין בפונדקיות בחמותה הוא מטעם האמור בגמ' דלטובה מתכוונות אלא דברן אני ולא א宾, וכי' בשביל דלטובה מתכוונות יצא מכלל ספק וקרוב לוודאי שהחליפה - ולא עוד אלא דלבסוף פריך הגמ' מהא דטוחנת אשת חבר עם אשת ע"ה וכי' השטא מגזל גולה חלופי מבועיא ומה פריך אה' ג' דחישודה להחליף אבל מ"מ שרי' משום ס"ס כמש' ב' הרaab"ד - גם לא הבנתי מה שתיקון הרaab"ד דחישש הוא שיחליף בתבאות עצמו ומירוח עכו"ם חיב' מדרבן' עכ' הר' הרaab"ד דספק דמאי מירוח והא ספק דרבנן ג' להקל ומ"ש דמאי ומ"ש מירוח עכו"ם דשניות דרבנן וספקן להקל, וצע'ג' לישב.

ובגונף דקדוקו של הלב אריה י"ל דספק שייך הכל לא לפי מה שתירץ רפרם דשאני שאור ותבלין דלטועמא וחשוב כבעין נצמה קושי' ז' דלמה לא ניחוש לחלופי דלפי תירוץ ראשון דעשי לי משליכי כמאן דמערב בידים דמי לא קשה דניחס לחלופי כיון שלא גزو על חערובות דמאי וזה' ודוק.

עמ' ב' גמר' השטא מגזל גולה וכו' הקשה המהרשי' ז' דאייה גולה איכא כאן דהא פועל אוכל מדינה בדבר שלא נגמרה מלאכטו להלה כדאמרינו בפ' הפועל עיי' ש' במה שנדחק לתרץ, ולפע"ד רק' מ דין לאשה זו המשייעת לחברתה בטחינה דין פועל כי

וא"כ הוא מミילא ליכא שום הוכחה מהאי עובדא שהקב"ה רגלה חסידי ישמור כמובן. ומעתה אומר אני דרפס"י ברוב ענותנותו שלא רצח נגלות הדבר כדין שלא יכול היה הדבר בחמורו והשיב להם את חמורו שלא יכול דמאי לא כן תלה הדבר בחמורו והשיב להם מחרמא אנטפה היהתה וכן משמע נמי מגמ' דילן שמביא דבר רפס"י שאמר עניה זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכליין אותן טבל. הרי דעתה הדבר בחמורו שיש בו דעת ורצון ולא שעכבותו מלאכול ממשי" מפנוי מעלת רפס"י וגם אמר שמאכליין אוניה דרפס"י דמאי פנוי שהיה ידעה שלא עשרו והוא דמאי. וכל זאת אמר רפס"י בענותנותו אבל אכן לא קבלנו דבריו בזה ולא נאמין בדעה יתרה שהבמורה אלא בשביבו עכבותו מלאכול דמאי שלא יכול בו הצדיק ועושים ק"ו אם מאכילת אישור של בהמותו נשתרם הצדיק מכש"כ שלא יכול עצמו דבר אישור. ולכן פרכינן שפיר דהא מאכליין את הבבמה דמאי וא"כ אין כאן שום מכשול בעוביל ודוק".

דף ח' ע"א גמור א"ר יז אמר שמואל ליבן סכין ושות בשהחיתתו כשרה והא איכה צדדין בה"ש מרוחה רות. וככתבו התוס' דמקאן משמע שאם ניקב השוט נגד מה שחתט טרפה, כוונתם במה שככתבו "נגד מה שחתט" דשלא נגד מה שחתט פשיטה דטרפה דיש טרופות לחץ חיות ולא עוד אלא אפילו נבלה נמי הוה דהא אותו הנקב משלים לרוב הסימן והוה מקצת שחיתה בפיסול אבל בניקב נגד מה שחתט דהאי נקב לא מצטרף לרוב לעשותה שחיתה פסולה דהרי אין נקב לא למצטרף ל�מן דל' ע"א דשחת בשנים ושלש מקומות כשרה ודוקא בהיקף ואיפלו זה למעלה וזה למיטה אבל בשווה זה למעלה זה למשטה לא מצטרף עי"ש בתוס' ופוסקים וא"כ נבלה לא הוה דלא שייך לשחיטה כדי לפטלה מ"מ טרפה מיהה הוה מושום דיש טרופות לחץ חיות ולא תאמר דוקא באבר אחר קמ"ל ר"ז דאפילו באותו אבר עצמו הדין אין דעא"ג דLAGBI צירוף שחיתה הא נקב שכגד מה שחתט לא מצטרף לא להכשיר אם נעשה בסכין כשר ולא לפסול השחיטה אם נעשה בסכין פגום מ"מ טרפה מיהה הוה, אלא דלפ"ז הוה מצין נקה"יו שיהי טרפה ולא נבלה ולמה לא מוקמי בהכי ל�מן ל"ב ע"א מתני" ד אלו טרופות, אבל כד תדייק באמת מוקי בהכי ר"ל שם באמרו כאן שחתט במקומות חתק וכן שחתט שלא במקומות חתק דהינו אך דכל שלא משלים את השחיטה אינו אלא טרפה אלא דלפ"ז ר"י דFLAGIG ומתרץ מתני" ד אלו טרופות שנשנית קודם חזרה ס"ל באמת דכל מעשה טרופות בסימנים נבלה הוה דמעשה טרופות בעצמו דין נהירה עליו והוא שיטת הרמב"ם זל' דכל נקה"יו נבלה מהקריב ברמב"ם לפי גירסת הטור ס"י ט' שנكب היה נגד מה שחתט פסול השחיטה אבל הב"י הביא גירסה שרך טרפה. ולפ"ז ברור שגירסה מוטעת היא דלשิตת הרמב"ם אין במציאות שם טרופות על השוט ועל הקנה שהם מקום נהירה ואם תרצה להבין הדבר על בורי עיין בדרכו ל�מן בתוך הסוגי' שם ובפתחה ורהור צמאונך.

ע"ז זאת יש להעיר על הא דפרק כאן והא איכה צדדין לפישיות רשי"י ל�מן שם בסוגי' דר"ז לית לי' הא דיש טרופות לחץ חיות איך פריך כאן לר"ז שהוא בעל המאמר והא איכה צדדין ובזוחק י"ל כיון דבשם שמואל אמר המימרא ואנן פסקין דיש טרופות לחץ חיות שפיר פריך על שמואל דמסתמא ה' סובר כהלהטא יש טרופות לחץ חיות ודוק".

ע"ז יש להעיר bahwa ענינה דלקמן דף' מבואר דבשחת בשנים ושלשה מקומות דהינו בענינים שוחטים ב' סכינים זה למעלה זה למיטה או שחתט מקצת הסימנים ופסק שחתט במ"א בלי שיעור שהי' השחיטה כשרה וכן פסקין בי"ד סי' כ"א וקשה לי כיון דמה

אחר היא מסוג השלישי - דהינו שמניח לו המעשה כמוות שהיא גם מודה לו שיש ממש בדבר ללימוד ממנה הא חדש דין כפי הנראה אבל אפשר שר"מ ע"י מחשבתו夷' שבר' את העלה שאכל בדבר זה התלו במחשבה מי יכול לידע מה שבלב חייבו אם לא בחכמה נפלאה ורואה' ק והוא גואה ורמות רוח יתרה לסמוך על עצמו שיפה ירד לדעתו של ר"מ ומ"מ רבינו שלא חש לקשי' זו מושם חז' מאן גברא רבה דקמסהיד עלה ופרש"י ומסתמא יפה כיון ודקדק בדבר זה אין לסמוך אלא על אדם גדול רם ונשא - וכען זה מצין בגמ' דילן שבר' כיוון דעתה ומשי' חז' מאן גברא רבה לא כיוון דעתה ולבסוף כיוון דעתה ומשי' חז' מאן גברא רבה דקמסהיד עלה הרי גם שם על המחשבה היה צריך לדון וקסמו עליו דירד לדקדק על מחשבתו משום דגברא רבה הוא - וראה זה כאן איך דקדק בעל הש"ס ליחס את המעד באמרו העיד ר' יהושע בן זריז בן חמיו של ר"מ לומר דבן הדור הוא כי אביו רוז' ה' בן חמיו של ר"מ ומסתמא מי שזכה לחתנתא קר"מ אדם גדול היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר"מ שחכמה גדולה הייתה ולכן לא חש רבוי לקלב עדותו ולא אמר לו רמות רוחה הוא זה להיעיד שלא נתן עניינו בעצם זה ואכל בצד אחר וזה מסוג השלייש שהיה יכול להקשות ולא הקשה לנו אמר כיון מהיחסין אותו מלשון זהוחה הלב וכפרש"ג גאותך גרמה לך שלא הטית אוון וכי' שלא ירידת לסוף דעת ר"מ לידע אם לא נתן עניינו וכו' ודוק"ק כי נכו' הוא מאד בס"ד.

ע"ש גמר' אל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני אתה ספק עושה ואני ודאי עושה אל' אם אי אתה חולק גורני עלייך שלא יעבורי בך מיס לעולם - וש להעיר שלא השיב לו על טענותו שאני ודאי עושה ואת ספק עושה אבל מה שנלפע' ד הוא דבזה שאמר לו אם לאו גורני עלייך מצא תשובה נחרית לטענותו מפני שהבינו בשועשה רצון צדק ג"כ עושה רצון קונו דכיון זהחצדייך גדול כ"כ עד שיוכל לגזר על הנהר שלא יעבורי בו מים לעולם ומשום ותוצר אומר ויקים לך א"כ אם ישמע לו לפלוג מקיים רצון קונו כמו בהילוכו בדרכו ודוק"ק.

ע"ש גמור' א"ר יז' כמו נפש גברא ממשה ושיתין רבעון דalgo התם חד זימנה והכא תלטא - ולכאר' קשה טובא מנ"ל Adams משה היה צרך לבקווע הים שלש פעמים שלא הי' בכחו לגזר כן עד שמחליט דרפס"י הי' נפש זכותי יותר ממשה - ולכן נראה דמקאו יש סתירה לדברי הרמב"ם פ"ח מהל' יסודה' שתכתב ז"ל, משה רבינו לא האמינו בו יישראל מפני האותות שעשה וכו' אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפני הចורך עשהם לא להביא ראי' על הנבואה הי' צרך להשקייע את המצריים קרע את הים וכו' והנה אנדרה זו שלפנינו מורה על ההיפך כי האי בעל המאמר סובר ע"כ דהני ניסים כולם נעשוו כדי לחזק אמונה ישראל בד' ובמשה עבדו דלולי זאת היה מקום להציגם על אופנים טבעים וכן לזונם ולהש��ותם בili נס ואם נאמר כן יפה קאמו אלו היה ביד משה לבקווע את הים כמה פעמים בזה אחר זה היה עושה כדי להזק יותר אמונה העם דהרי גם עם עשת שקרוע לא היה בו תכלית אחר אלא כדי לחק את האמונה אלא ודאי דלא נפש זכותיה יותר ודוק".

ע"ב תוכ' דה' הא איתמר, בירושלמי ובב"ר לא משני מידי אלא השיב להם דמחמורה אנטפה עכ"ל לפע' אין כאן פלוגתא בין הירושלמי לגמר' דידן דלפי הירושלמי דמחמורה אנטפה הייתה צ"ל דהאי חמור לאו חמור בעלמא ה' אלא כמו שכתבו הקדמוניים שהי' אותו החמור שרכב עליו אברהם ובעלם ומשמעות לעני רוכב על החמור דעל חמור בעלמא לא שייך כלל לומר דמחמורה אנטפה,

עכ"פ בנסיבות לשורף את הסימן כشيخה לצדדין אלא דמ"מ פריך ר' י' ימיר מר"ז על ר"פ משום דהוא סבר דעתני סכך פגומה על חודה כדדי שלא תחולוק בין פגימה אסרו חכמים השחיטה בכל סכך פגום משא"כ במלובנת דלא מץ' פסול את השחיטה רק בשיטת הדין דר"ז במקומו עומד דין לחושشيخה ואין על הסכך שם פגום וכשר בדיעבד אבל אין לא חיישין להאי סברא דר' יimir ופסקין קר"פ דבעינן בדיקת הסכך גם אתלת רוחתא ולעכובא ומיליא גם על סכך מלובנת שם פסול עלייה ומהני היא דביה"ש מרוחה רוחה סכ"ס לא עדיף מסכך פגומה בפוגימה הנרגשת לחוד דPsiטיא שאינה קורעת הסימן ומ"מ פסול השחיטה וזה ברור ואמת בס"ד.

ומה מад מתו"ש בזה קושי" עצומה שהקשה הראש יוסף דאין דחו הר"י"ף והרמב"ם דינו של ר"ז מכל וכל דהא עכ"פ בעוף ואוז און הגיגרת לבודה יתקשר דהא רק אסברת בה"ש מרוחה רוח פליגו אדר"ז וחישו לצדדין אבל על הא חדודה קודם ללבונה ליכא מאן דפליג וא"כ בקנה ליכא שום חשש דאפילו שורף הצדדין דקודם שחיטה רוב הסימן לא איכפת לו וכיון דנשחט הרוב שוב א"א לטורוף אחר שכבר נשחט בהקשר ואון אפילו לשיטות רשי"ז ז"ל דמצוי מפסיל במייעוט בתרא דזה דוקא בהושך דרך שחיטה אבל בפסק הגיגרת לאחר שחיטת הרוב לית לנו בה וכמו ש' הש"ק י"ז סי' כ"ז בשם המהרש"ל ז"ל. ועיין מש"כ אני בהזאת לקמן ל"ב. ולפי האמור הקושי" מתרצת שפיר דאן לא מڌחין הא דר"ז לא ריש דבריו ולא סוף דבריו אלא מטעם אחר נדחה דינו ומשום דחכמים פסל כל שחיטה שנחתה בסכך פגומה וסכך מלובנת עכ"פ דין פסול עלייה כמו סכך פגומה הנרגשת ואון אונגרת וא"כ מה בין עוף להמה ותדע דכן הוא דהרי בסכך פגומה נמי מציא להקשות כן דבעוף ותוופס את הקנה ליתקשר דהרי בידי שמיים א"א לצמצם עיין תוס' לקמן כ"ח ע"ב ד"ה לפ"י דמלטה לא שכיח כלל שבלא כוונת הצמצום יידמן הצמצום מעצמו וא"כ בשוחט את הקנה לבד עד שmagyu לרוב לא איכפת לנו אם הפוגימה קורעת ורק באוטו משחו המשלים את הרוב ומיהיכי תיתי ניחוש דכשהגעו לאוטו משחו פגע בו הפוגימה והשלים את הרוב שע"ז אמרו דאי"א לצמצם ולמה נפסול הסכך פגומה בין שפולדת השחיטה ובין שאינה פולדת השחיטה אין להקל בין עוף להמה אפילו באז הקנה בלבד והדברים ברורים וקלירין לעיניהם בס"ד.

ע"ש גמר' רבבה ב"א סכך של ע"א מותר לשוחט בה ואסור להחות בהבשר וכוי א"ר פעמים ששותט אסור במסוכנת ומתחך מותר באטמי דקיימי לקורבנא עכ"ל הנגמ' הנה הא דאסור להחות בשר ולשותט מסוכנת כתוב התב"ש דהוא אסור מה"ת מקרא דלא ידבק בידך מאומה והביא ראי' מהא דאמרו בפסחים אפיק עצי מוקצת ועיל עצי אשרה, אבל בעבר וחתק או שחת דפי דעת הרמב"ם והש"ע הבשר אסור פשיטה דאיינו אלא מדרבנן וכן ראיתי בישועת יעקב סי' י"ז בשם הר"ן ז"ל. ובabar עניין זה הכל הצורך.

הננה הנאה שאסורה התורה באיסורי הנאה הוא דוקא בשנהנה בשעת מעשה ובעוודו קיים האי דבר איסור וכגון המרייח בبشמי ע"א או סך גופו בשמן של ערלה וכדומה אבל גראמא של הנאה לא אסורה תורה דהיאנו השוכר את הפועל שכחו רק גורם הנאה מקרי וכן שכר מצווה בה ובבא והוא בשער המתוקן ע"י סכך של ע"א נמי רק גורם הנאה וכן בו איסור תורה אבל השחיטה עצמה ודאי איסור תורה ואע"ג דין במעשה עצמה הנאה הנרגשת כמו סיכה אבל מוה שהדם מתעשר ג"כ הנאה מקרי ואיסור מה"ת דהרי

שוחט תחילה במקצת הוושט איינו מצטרף להשלים השחיטה ששחט אח"כ למעליה או למטה מהו למה לא יתרוף בהאי נקב שעשה בושט דבלא"ה פריך הרשב"א וכן הוא ברש"י לסתן כי ע"ב בכל שחיטה דעלמא דהא איכא מעשה טרופות בתחלת השחיטה ואיך מתכשר ע"י מה שהושך להשלים והוא אין טרופות חזר להכשרה ותירצו דשאני הכא דדרך שחיטה בכך וא"א לשוחט בא"א אבל כאן בנ"ד שפסק מלוחות והתחיל בם"א והאי מיעוט הנשחט לעמלה איינו מצטרף להשלים השחיטה למה לא מיטרפ בהכי ועיין לסתן דף ל' יישוב נכו"ע ז"ז ודוק'.

הר"י ז"ל המשmitt האי מימרא דר"ז והרמב"ם פסק בפירוש דלא כוותיה וכתבו הראשונים ז"ל בטעםא דהא מלטה ממשום דאן פסקין כהני אמוראי דלקמן י"ז ע"ב דמצרכא בדיקה לסכך באברה ואטפרא ואתלת רוחתא ור' יimir פריך שם מהא דר"ז הרי דאן לית לנו בה"ש מרוחה רוח, אבל הראב"ד יותר הראונים ז"ל פסקו כהא דר"ז ממשום דמחלקיים ואומרים דבסכך מלובנת יודע להזהר שלא יטה לצדדין אבל אם לא יבודק אתלת רוחתא ולא ידע דפגומה לא יזהר מלהטאות אבל לא ניחא להני ראשונים לומר דהני אמוראי שם פליגו אדר"ז ממשום דלישנא גdem' שם "מי לא אר"ז" ממשע להו דהאי מימרא הוה מקובלת אצל להלכה פסוקה. וכן כאן הלא הביא האי מימרא ביל' חולק ולפע"ד נראה דגם הר"י"ף והרמב"ם לא העלימו עיניים מכל זה אבל מ"מ יפה דחו דין זה מהלכה ומטעמא שאבאэр זהה.

ধהנה לקמן בסוגי דף י"ז ביארתי דהרמב"ם וכן הר"י ז"ל כשיטת הראה"ה ס"ל דפוגימה הנרגשת אטפרא אף שאינו אוגרת כלום פולדת השחיטה אבל היא חומרת אמוראי בתראי דלפני כן רק לכתה קפדו שי"י הסכך חלק אפילו מפוגימה הנרגשת. והאי דר"פ דצרכך בדיקה אבשרה ואטפרא אצרכת לעקב קאמור ומAMILIA דגס אתלת רוחתא לעקב דאייך המימרא לשתיים אבשרה ואטפרא לעקב ואתלת רוחתא רק לכתהה אבל לדעת הרשב"א והר"ן ודעמהם דס"ל דזוקא פגימה האוגרת פולדת וכאר שן נקבע ההלכה בשו"ע האי אצרכטא דר"פ בדיקת הנרגשה רק לכתהה והוא. ועיין תוס' לעיל דף ג' ע"א ד"ה אין השומר דיל' צרייך לכתהה וגם בדיעבד, דבDİיעבד אין השחיטה נפסלת אלא ע"י פוגימה האוגרת שקורעת את הסימן.

והנה הר"ן ז"ל כתוב בשם הראב"ד ז"ל "דע"כ לא אמר ר"ז אלא בדיעבד אבל לכתהה לא ומ"ה אסיקנא דלכתהה צריכה בדיקה אתלת רוחתא ור' יimir הוא שא"י לומד לכתהה מדיעבד דר"ז ואנן לא ס"ל כוותיה" עכ"ל ודבורי לכאור' אינס מובנים איך למד ר' יimir לכתהה מדיעבד ואיך לא השיב לו המסדר הש"ס דאי זה לימוד אבל לפי הצעתנו ניחא דר' יimir הכי קאמור דהא מר"ז נשמע דאפילו האוגרת אינה פולדת מן הצד וא"כ ניהו דלכתהה יש לבדוק מפוגימה האוגרת אבל בדיקת טופרא שהיא מפוגימה הנרגשת ודאי לא תבעי לר"ז ודאי אם רואה או ע"י שאר בדיקה שאין בצדדי הסכך פגימה האוגרת ויפה דן אלא דאן לא חיישין לקושייתו ממשום דר"פ ממשום לא פולוג קאמור דכל שבודק בטופרא אחוודה יבודק גם הצדדין בזה. אבל הרמב"ם דס"ל דצרכטא דר"פ לעכובי קאמור דח"ל גזרו שי"י הסכך חלק מכל וכל שם פגימה על הסכך אפילו ברי לו שאין הפגימה אוגרת את הסימן שחיתתן פולדת והוא חומרא שהחמירו בימי אמראי בתראי כמו שהוכחת זאת בסוגי שם א"כ אין כאן סתירה מהא דר"ז בשם שמואל שעuden בימי לא החמירו על פוגימה הנרגשת על הא דר"פ, ולאחר שהחמירו לפולד כל סכך פוגם אפילו אין הפגימה אוגרת מכש"כ שיש לפולד סכך מלובנת שיש

בבריתא סוף תמורה אף של אשירה והרמב"ם פ"ז ה"י מע"ז, כתוב עכו"ם או אשירה שנשraphה אפרה אסור בהנאה ולא כתני השורף את האשרה ועכ"ב משום דגム נשraphה מלאיה או נשraphה גוי אסור האפר אבל הכא בנעל ישראל ואפה הפת וארג את הבד אסורה הפת והבד מדבדנן ומטעם שעבד אישור תורה בשעת אפי' ואירגנה אבל אפה וארג נカリ לא נאסר הפת והבדן וכן יש לדיק משולן הרמב"ם ז"ל בהאי דין דשות בסקין של ע"ז שכותב שם בהל' יט' וז"ל, "סקין של עכו"ם וכו' ואם היהת בהמה מסוכנת הרי או אסורה מפני שהוא מותקן והרי זה התיקון מהנתן ממשי ע"ז" עכ"ל הרי ברור מללו דהתיקון בעצמו הוא ההנהה ממשי ע"ז וזה ודאי איסור תורה ומה"ט אסור הבשר שהוא איסור דרבנן, וכן הוא דעת הרשב"א ז"ל שכותב שהבמה כולה אסורה. וראיתי בס' יריעות שלמה סי' יו"ד אות ב' שתמה בא על הרשב"א שסתור דברי עצמו שהוא ז"ל כתוב בסוגי' דמצוה לה"ג דاع"גDid קבל שכר בזה ובבא עברו עשיית המצויה אין זה אלא גורם הנאה דשרי ולמה אסור אכן הבשר של המסוכנת, ולהיפך קמתמה היירוע שлемה על הרמב"ם דאסור הבשר במסוכנת למה לא תהי גם בבריאת אסור הבשר לאחרים דיניהו לדידי' מקלקל הוא אבל לאחרים אין כן רק הנהה ולמה נתיר לאחרים להנות מאיסורא, עי"ש שראה במקצת דעתם ההיתר הוא משום שגורם הנהה מותר אבל לא נחית לעד כי רק אז מותר בלבד עבד איסור בשעת מעשה כמו במצוה ובפועל וכן שאות הבריאת אבל במסוכנת דבר בתיקון זה איסור תורה איסרו חז"ל הגורם ממנה לו ולאחרים כן"ל.

ולא אחד תחת לשוני כי גם מדברי התוס' נראה דלא נחית לדברים האmittים הנ"ל שהקשו בד"ה מותר לשחות, משבת דשות חיבר משום שהוא מתנקן לגבי אבמה"ח ולפי הנ"ל אין כאן מקום להקות דשאני שבת דכל שעשו מלאכה שמניע לאדם הנהה ותוועת ממנה אפילו לאח"ז ועכ"פ שלא נתרבה הנו בשעת עשיית המלאכה שפיר חייב דחרי חולב וمبער הנה המלאכות שביצם הון קלוקל ואיובוד ומ"מ בכל מלאכות שבת הם שנאיסרו וכך אמרו בשבת ק"ו ע"א דכל המקלקין פטורין חוץ מחובל ומבער ולמ"ד שם דודקא בצריך לאפרו ולכלבו מ"מ בשעת המעשה מקלקל יחשבי כי עי' הערת העצים ונטילת נשמה של בע"ח יפסיד שווי' הקודם אבל כיון דדרך לעשות כן מפני הנהה הבא לו או אח"כ מלאכת מחשבת מקרי אבל אכן לגבי הנהה שנורם הנהה מותר איסור תורה מותר כל מעשה המגרע את שוויו עכ"פ שגורם לו הנהה אח"ז אין בו משום נהנה וכן שבירנו לעיל ואין לומר דגם התוס' כיוננו לזה בתירוצים כי מסוף דבריהם שכותבו „אבל לעניין הנהה מע"ז לא חשוב ברכורו של ע"ז בחיליפין לא עבר איסור תורה ובמכירה אבל באה שבעד עבדותו בי"ג לא עבר איסור תורה כי לא נהנה ממלאכתו רק לבסוף וא"כ אין כאן טעם נתרבה הנו מפני שהשכר משלם רק בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לאסור אח"כ את שכרו שקיבלו בהיתר ולא מצאו תירוץ כי עלי"א. ואת לדעת שיש חילוק בין חיליפין ושדרו שלא ישכיר א"ע לעיל". ואת בגד שנעשה ברכורו של ע"ז בחיליפין לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאותה לגבי אהרינה ולא נהנה מאיסורא אם יכול מהני פירות שהחולפו בערלה עי' חי' חירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראל משא"כ הא בשר והאי בגד דונשתנה למליאות' של עטה עי' סכך וכרכור של ע"ז כל מי שננהנו ממנה נהנה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל אדם נカリ ארג בגד ברכר של ע"א שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנהנת תקרובות ודאי דשיי האי בגד לישראל כי אין כאן מקום לאסור הגורם כנלע"ד ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג ברכר של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתני

מכירה ג"כ אין במעשה עצמה הנהה ממשית לנוף ומ"מ ילפיק מאו מכוור לנカリ היתר הנהה כי בשעת שMOVEDIA את האיסור מושתו ומוכניס את ההיתר תמורה הרי נתרבה הנו וריבוי נכסים הוא הנהה גמורה כי ברכוי נכסים נתרבה כבודו ומוראו אצל הבירות ולכן יפה כתוב התב"ש הנ"ל דהשחיטה במסוכנת אישור תורה הווה כי בשעת מעשה נתרבה הנו כי המסוכנת עומדת לכלבים ושוו' מועות והשחותה רואוי' לאדם ושוו' מרובה אבל להנות אה"כ מן הבשר מותר מה"ת כי הנהה שיש לו באכילתבשר זה אינה אלא נרמא בעלמא מצד הסכך וכן שחליפין ערלה שמכר או החליף מותרין מן התורה דעתך הערלה רק גורם הזה לאוטו הנהה שננהה בחיליפה אלא דבכ"מ שעבר בשעת מעשה המכירה והחלפה על איסור תורה אסרו עליו מדרבנן הגורם ממנו כדי שלא להנות מאיסורי שעבר וכמו שאסרו מעשה שבת כדי שלא להנות מאיסור מלאכה שעשה, ולפי שבירנו לעלה בסוגי' דמחליפין החליפו באיסור זה גם מאיסור תורה שעשה במכירה והחלפה דכיוון דאסרו החליפין שב לא נתרבה הנו והוא כמחליף איסור באיסור וכן אסרו עליו הבשר במסוכנת כשחתה בסכך של ע"א שלא להנות מעשה איסור שעשה ומילא ניצל גם מאיסור זה כי מאחר שנאסר עליו הבשר לא אהנו מעשי ולא נתרבה הנו. ולכן בשוכר את הפעול לעשותו עמו בי"ג וכן במצבה שתקע בשופר של עלה למ"ד מצוה לה"ג לא הי' מקום לאסרו עליו שכרו או לומר דלא יצא כדי שלא הנהה משכר מצוה שהוא גורם הנהה דהרי בשעת מעשה לא עבר מיד כי לא נתרבה הנו כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וכן שכר מצוה והמעשה הלא היה לעול על צוארנו ולא נתנה להנות כמו שפרש'י בר"ה כ"ח ע"א וא"כ אין מקום לאסור אף מדרבנן מה שננהה משכר מעשי. ולכן פריך שפיר בריש פ' השוכר על הא דקתני שם שכרו איסור ממתני' דמקdash בערלה דקתני אם מכון וקידש בדמיון מקודשת. ועל חנוך הקשו בתוס' שם דהא מכון וקידש בדיעד קתני אבל לתחילה גם שם אסור לקדש בדמיון ונתקחו לרטרץ עי"ש דממתני' דמקdash בערלה לא רצחה אלא להוכיח דגורם הנהה מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה לחיליפין וכיון דמותר מה"ת ניחו דשם אסרו תכמים לתחילה לקדש בחיליפין וכיון דמותר מה"ת עלה הוא משום דבר איסור תורה בחילפה ובמכירה אבל באה שבעד עבדותו בי"ג לא עבר איסור תורה כי לא נהנה ממלאכתו רק לבסוף וא"כ אין כאן טעם נתרבה הנו מפני שהשכר משלם רק בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לאסור אח"כ את שכרו שקיבלו בהיתר ולא מצאו תירוץ כי עלי"א. ואת לדעת שיש חילוק בין חיליפין ושדרו שלא ישכיר א"ע לעיל". ואת בגד שנעשה ברכורו של ע"ז בחיליפין לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאותה לגבי אהרינה ולא נהנה מאיסורא אם יכול מהני פירות שהחולפו בערלה עי' חי' חירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראלי משא"כ הא בשר והאי בגד דונשתנה למליאות' של עטה עי' סכך וכרכור של ע"ז כל מי שננהנו ממנה נהנה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל אדם נカリ ארג בגד ברכר של ע"א שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנהנת תקרובות ודאי דשיי האי בגד לישראל כי אין כאן מקום לאסור הגורם כנלע"ד ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג ברכר של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתני

לאוקמי' יותר בסיכון דמוית להשתמש בו ללא תיקון כלל אבל על הא דמפרש דהאי חדש הינו שלבנה באור שפיר קמquito דכיון דעת' תיקון מיררי למה לי לבון הרי סגי' בעיטה.

והנה הא דחקשו דסגי' בעיטה כפי המבואר מתריצם קאי למד' דביה'ש צוון וא'כ' קשה דהרי אז בהדחה בעליםא סגי' גם נעהיטה לא עבי וכדליךנו והלכתא בעזון וע'ז' הי' להם לתרץ דהשי'ס רצהה לתרץ אפלו למ'ז' ביה'ש רותה. אבל ניחא דכאשר נכתב אח'כ' האי תירוץ שלבנה באור יש לו מעלה נגד התירוץ דפסק בי' גוזא דמצוי מיררי בכל סיכון שייה' והתוס' כתבו לקמן ד'ה' והלכתא דהא דסגי' בהדחה הוא רק בשחתה בה באקראי ולר'ת בסיכון שנחתך בה צוון דוקא, וא'כ' הכא דרצה לאוקמי' בכל סיכון שייה' צרייך דוקא בעיטה.

בא"ד ותימא דמשמע הכא דבעי' לבון וכן משמע בתוספתא וכו' ותימא דבפ' כל שעיה וכו' עכ'יל' לד' דבקושי' הראונה דתסאי בעיטה לא הקדיםו האי דמשמע הכא דבעי' לבון וכו' ולמה הוצרכו בגין להקדמה אבל ניחא ולשונם מדווקדק היטב - דהנה הרשב'א ז'יל' מתרץ קושי' התוס' דכאן לא נחותה הש'ס בדיני הגעהה ובלאו דוקא נקט התיקון יותר מעולה דהינו לבון עי'יש' והנה תירוץ זה ודאי לא שייך אלא על קושי' דסגי' בהגעהה אבל לא על הקושי' דידי בעיטה בקרקע דבשלא מא לבון והגעהה דשינויים באים להוציאו הבלתיה שמתוך הכליל מצין למימר דלא דקדיוק ביןיהם ונקט לבון יותר טוב להוציאו הבלתיה אבל אי סגי' בעיטה אבל נקט דבוקע אין זה הגעהה כלל אלא להסיר כל הנדבק על הסיכון עכ'יל' נועיצה נקט לבון, כיון דלא צריך כאן שום הגעהה מן בלועה ולכן הקושי' הראונה דסגי' בעיטה הקשו ולא האי הקדמה דמשמע דלבון דוקא אבל בקושי' שנייה דסגי' בהגעהה כדי לשול תירוץ הרשב'א כתבו דמשמע הכא דהאי לבון דוקא הוא ומושום דמשמעו להו שקיי' לתיקון התירוץ בהՃשה ואין לומר דלאו דוקא קאמאר כਮובן והויסף עוד דכן משמע נמי מtosפתא ושם בדיני הגעהה קעסוק ומטעים זה הרשב'א באמות מדחה האי/tosפתא מהלכה עי'יש'.

ובזה מיושב גם קושי' המהרבש'א שהוקשה למה הביא התוס' ממරחיק לחמס מפסחים ולא הביאו מהא דMOVואר לקמן דאפיילו בסיכון טרפה סגי' בחמיין, דמהה דלקמן לא הי' קשה אלא על המירמא שלנו אבל לא מן התוספתא מושום דtosפתא מירמי בסכינים שהשתמשו נקרים כל השנה לכל צרכיהם ובви' דוקא לבון ועל דהכא נוכל לתרץ כתירוץ הרשב'א דלאו דוקא לבון דה'ה הגעהה אבל מהא דפסחים קשה גם על התוספתא ולא הווענו בתירוץ הרשב'א דהרי בפסחים נמי מיררי בסכינים שנשתמשו בהם כל השנה עד שהוכרכו לחלק בין הא דפסחים להא DTtosפתא, וזה ברור בפירוש דברי התוס' ודוק'.

ע"ב רשי' ד'ה' ואבע'א אפלו בישנה וכגון שלבנה באור. וליד דמלשון דאמר תרתי אבע'א ואבע'א ממשע דקאי להעמיד התירוץ שמתירץ בהՃשה וקאמאר אבע'א דפסק בי' גוזא ואבע'א דלבנה באור ומש'ה' קר לי' חדשה וכמו דאמרין בפסחים מובה כאן בתוס' לעיל דאמר ר'א לדידי חדטה דעבדי לי' ומפרש דכען חדטה עי' נורא. ויש לישיב דרש'י' קשי' לי' דדריך הש'ס לעולם לאחר התירוץ היוטר מרוחק ולהקדים התירוץ החלוש וא'כ' קשה כאן הוא להיפך דידי לתרץ מה דמוקי' בהՃשה יותר מרוחק לומר דפסק בי' גוזא שהוא חדשה ממש מלומר כגון שלבנה באור ועשה בעין חדשה, ולתרץ את זאת קאמאר רשי' ז'יל' דלא קאי להעמיד התירוץ חדשה אלא קאי על גוף הקושי' ותפ'ל לתרצה אז יותר מרוחק לומר דלבנה באור דמצוי מיררי בכל סיכון סיכון

דשאני הכא דכל התקון נצמה מן הקלקל דאליל לא הוה מתחילה לחותך לא הי' צרייך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחשבין התקון נגד הקלקל אבל התם דהתקון של ענבייה אינו נצמה מן הקלקל של הכלל כਮובן והסביר נכמה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היטב בכל הדברים שתכתבנו.

רש'י' ד'ה' ותיפוק לי' עע'פ' שהוא מקלקל אסור לחותך מושום שמנונית וכו' עכ'יל', המהרבש'א ז'יל' הרגיש שיש לדקדק למה נקט דרש'י' מוחתק מירמא דרבא ולא נקט שוחט שהוא עיקר המירמא דר'ג', והנראה לפע'ד דרש'י' ז'יל' בכיוון דוקא מוחתק נקט אבל משוחט לא מצטי מקשה דלכוא/or' מה פריך וזה סתם סיכון של עכו'ס אינו בי' ואפלו נאמר דבסיכון העומד לתקרובות בשער לא שיך לומר סתם אב'י הלא אפשר עכ'פ' לאוקמי' באינו בי' וא'י מושום שומן שקורוש עע'פ' אפשר בקינוח והדחה וצ'יל' דמ'מ גס אב'י אסור לכתלה אלא דהמרש'ל כתוב דמותר על סמק' שיקלפנו אח'כ' וא'כ' לא פריך מיד עיין בראש יוסף. אבל זה אינו אדם יש לו סיכון לקלוף החתיות בשער שחתך בסיכון על ע"א יחותך מיד בהאי סיכון ולא יצטרך לקלוף אלא ודאי דיל'ל لكن פריך שפיר ותפ'ל מושום שמנונית אבל על שוחט לא מצפי פריך דהרי מצי' שחת על סמק' שיקלוף את ביה'ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי' לקליפה ודוק'.

בא"ד מושום שמנונית דאייסורה דنبולות דنبולו בסיכון עכ'יל' הישעות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט רשי' דנטובות ולא תקרובות עכו'ס שהוא גס איסור הנהה. לדעת הפסיק לקמן בסוגי' דרביצה דעע'פ' שאין אדם אסור דבר שאינו שלו אפ'ה בשחת בהמת חבירו לע'ז' לא התירה בשחיטה זו אדם כדעת המתירין מה פריך ונוקמא בשחת בהמת חבירו לע'ז' דליך שאס'ר מצד משמשי ע"ז'. ולזה כיוון רשי' בamarro נבלות אבל הסיכון נאסר מצד משמשי ע"ז'. דע'כ' פ' איכא מושום נבלות אפלו אם נוקמי' שאס'ר מצד משמשי ע"ז'. ולזה כיוון רשי' בamarro לע'ז' עכטדי'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש'ס מוקי' בסיכון דפסק בי' גוזא וה'ה דהוה מצי' לאוקמי' בשחת בהמת חבירו. אלא דאיini אומר דאפיילו בהמת חבירו דלא נאסר' בהמתה מושום דאי'א דש'יש אבל מה שנבלע בסיכון שהוא דבר מועט שלא ניתן להשבען לא שיך' לומר דלא נאסר מצד שהוא של חבירו, ואם נרצה לישיב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות ייל' דכל שנבלע בסיכון בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע'ז' לא שייך' מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה הבהמה תקרובות לעכו'ס וא'כ' מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסיכון לא נגרר אחר הבהמה להעתות עמה תקרובות זהה דבר נכו' לפע'ד עניון לקמן בסוגי' דטיפת הלב ק"ח ס"א בעין סברא ז'.

וראייתי באחרונים שדנו בשחיתת מסוכנת מצד מCKER דאמ' לא נחרה הוה מטה מלאיה ואני רואוי' אלא לכבדים ועיין בפ'ת סי' יו'ד אות א'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר בהמתה בריאה לשוחט בסיכון של ע"א ולא נctrיך השלcta דמי' שכר הסיכון לים המלח ואם נאמר דבאמת צרייך אז ודאי הי' אסור לשוחט לכתלה כדי להשליך אח'כ' דמי' הנאת הסיכון לים המלח וצ'ע' ע' כתע'.

תוס' ד'ה' שלבנה באור הא דתנן בסוף ע"ז' וכו' דבעיטה בקרקע סי' וכו' טכ'יל. הא דלא העמידו קושיות על מה דמתרץ בהՃשה דעל מה שמתירץ שלבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ בהՃשה ממש הינו שלבנה כאור וכמו שהבאתי למטה בשם הלב אריה ז'יל' דאם בחודש ממש מוקי' כמו דאמר דפסח בי' גוזא לא קשה מהא דעת' ז'יל' דסגי' בעיטה דהרי רוצה

מקצת בפיסול נמי שחיתון פסולה וכנהירה נידונת כאשר העיד ר' ישוב בשם ר' יהושע ל�מן ל"ב ע"א במשנה שם, וכן י"ל"ד משלו המאמר עצמו דקאמר שהי"ד דרשה וכו' שהם פסולין השחיטה שהוא השילות ולא קאמר הלכות שחיתה בابت אחת בהלכה והבאה בגלי בסימנים שאינם עקוריים ולרש"י בחיתוך ולא בקריעה ובמקומות הסימנים ולאפקי לעמלה או למטה מהן והחילוק שבין לשנא דקרה ולשנא דהילכה בולט ומורה באצבע על מה שכתבנו דקרה מדבר בלשון החילטה "ישחת" וכל שרוב הסימנים שחוטיםינו י"ד ו"שחת" אבל ההלכה מדברת בלשון שלילה „שהי" דרשה וכ"ו וכן כל שקרין ב' לשאה או דרס ואפיilo במקצת הר' עשה מעשה פיסול והבן דבר זה ועוד תדע לך דהמאמר הלאה מדבר מפסולי שחיתה במקצת הסימנים דהרי הש"ס פריך מאי קמ"ל כולחו תנינהו ומשני לא צריכה שחחת לפניו ב' וג' פעמים וחחט שפיר קמ"ל כיון דלא גמר זימני דשהה ודרס ולא ידע ופה מדיק זאת מודקאמר „כל טבח שאיןו ידע" ולא קאמר סתם „כל שאיןו ידע" משמע דטบทה הרגיל לשחות ומוחזק אצלינו שחחת שפיר מדבר ומ"מ חיישין זימני דשלא מdeadע אירע לו דרך מקהה דשהה ודרס, ולא קאמר דלמא בגין שהה ודרס כיון דלא ידע מושם דריש, ובת הרש"ב" וממה שכטב ר"ש ז"ל כגון דרשה מושם דגם עיקור דסכך פוגמה מפורש כמו דרשה וכמו דקתרני لكمן במשנה דחוץ מגל קציר והמנירה ובשנים מפני שהן חונקין ופרש"י שאין חותכין אלא קורעין עכ"ל והוא אומר גם נמל"ס אשרא קאי וכן כתוב הרש"ב" וממה שכטב ר"ש ז"ל דושחת لكمן ל' דושחת דאמרו لكمן במשנה דבבנין מפורעת ובהלכה ולא בדרשה וא"כ ה"ה דבבנין בחד זימנא כחץ ולא בהפסקה שהי" ואין להקשות דא"כ נימא דבבנין דוקא בהולכה כחץ ולא בהולכה והבהה ע"ז נשיב דין זה קושי" דرك מה שמסתבר נmutט כי ע"י הלכה לחוד בכל עשה גיסטרא שהוא ממוצע מושחת ממש"כ ר"ש ז"ל בראש השוחט עי"ש בחודשון, ואיך נmutט הלכה והבהה ונצטרך דוקא הלכה לחוד, חלדה הטעם מבואר דא"א לשחות כהונן בלי דרשה והי" כשחלד הסכך תחת העור והוא מלטה שחחות מעיד עליו והגרמא הלא שחיתה בסימנים בעין וכמש"כ הרמב"ז עה"ת דמלת וחחט היא חתיכת סימני הצואר וא"כ למעלת או למטה אין זה צואר ואין זה סימנים ולקמן דג' ככתבתה דמליקה דבבנין ממול עורף ולא עורף, ידיעין דלעומת זה בשחיטה צואר נגד מול עורף וכן עיקור לדעת בה"ג כתבו הרשאונים דסימן השמו"ס לא"א לשחות כהונן בלי דרשה והי" וא"כ קsha טובא האי הללמ"ס למאי אתה, ופלא תראה כי لكمן כ"ח ע"א דתני" רבינו אמר צויתך מלמד שנכטוה משה על הוושט וטל הקנה וכו' ומהני הלכות שחיתה דהכא אין זכר למו ורש"י פ' שם דלאו דוקא אלא הלכות שחיתה בכלל ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעוף ושנים בהמה ורובי של אחד במורה בתיבת כאשר עי"ש עכ"ל עכ"פ התמייה קיימת למה השמייט רב' הני חמשה הלכות שחיתה ומנה ושת珂נה בעוף אחד ובבהמה שניים ורובי של אחד כמהו שככל הנני לכאר או דני שחיתה לחוד המה אלא גם הלכות נחרה כי הלא לדעת ר"ש"י ותוס' גם בנחירה בעין סימנים מבואר בכמה מקומות במס' ז' וא"כ ציריך נמי לידע כמה מן הסימנים צריך לפחות וכמה בעוף וכמה בהמה ועיין היבט במקרה שכתבנו שם בסוגי' וכאן רק בקיצור אני מוגלה לך סוד עניין זה והוא:

אבל התוס' לא נחא להו בזה והקשו על פרש"י דעיקור הינו הא דתנן שחט את הוושט ופסק את הגרגרת ז"ל ותימא דין זה שחתה שחיטה דקאמר הכא היא בשחטה כהונן ורקע במקצת הס"י עשה שני פסולים והן הנה פסולין שחיטה אבל כל השחיטה בדרשה או בעיקור ע"ז לא בעין הלכה כי הוא מקרה מלא ושות ודרס ולא וקורע ולכוון הוצרך ר"ש"י להביא הני משניות דקתרני בהוא דמקצת בדרשה ובעיקור נמי פסול.

שתמשו לשחות ולהתוך בשר מלעה מיד בסיכון דפסק ב' גוזא דוקא. ועוד נלפע"ד דבלא"ה יליכא לתרץ הכא חדשה דקאמר היינו שליבנה באור דעין ברשב"א ז"ל שכטב דסגי בהגעה ולאו דוקא נקט שליבנה באור אלא לרווחה דמלתא קאמר כן וא"כ א"א לתרץ בהז האי חדשה דקאמר מבון ועיין לבב אר"י וד"ק. **ודע** דהא דקאמר דפסק ב' גוזא לע"ז ופרש"י חתיכת עצים לא ידעתاي איך נעשה הסכך בזה ממשי ע"ז כי זה מקרי ממשי דמשמי כי הcorrת עצים להסיק לע"ז העצים גופן אינם נאסרים כמו שכי ר"ש"י ז"ל הכא דלכ"ע ממשי עכו"ם בעין עד שייעבדו ואיך יאשר הסכך מושום שימוש העצים שהם גופן עי"ן לא נאסרו. ויע' וכעת לא פנית ליין ולא באתי רק לעורר את המעיין.

דפ' ט' ע"א א"ר עי"א א"ש כל טבח שאיןו יודע הלכות שחיתה אסור לאכול משותתו ואלו הן הלכות שחיתה שהי" וכו' מדקאמר הלכות שחיטה ולא קאמר דיני שחיטה מוכת דהני הללמ"ס הם וכן אמרו בפי' لكمן ריש השוחט,ותו שהי" וכו' מנ"ל גמר וכו' ופרש"י הללמ"ס אלא שכטב דכלן לאו דוקא דיש מהן שנכתבו כגון דרשה דאמרין لكمן ושות ומשך, והללמ"ס אשארא קאי וכן כתוב הרש"ב" וממה שכטב ר"ש ז"ל כגון דרשה מושם דגם לשונם דבבנין מפורעת ובהלכה ולא בדרשה וא"כ ה"ה דבבנין בחד זימנא כחץ ולא בהפסקה שהי" ואין להקשות דא"כ נימא דבבנין דוקא בהולכה כחץ ולא בהולכה והבהה ע"ז נשיב דין זה קושי" דרכ מה שמסתבר נmutט כי ע"י הלכה לחוד בכל עשה גיסטרא שהוא ממוצע מושחת ממש"כ ר"ש ז"ל בראש השוחט עי"ש בחודשון, ואיך נmutט הלכה והבהה ונצטרך דוקא הלכה לחוד, חלדה הטעם מבואר דא"א לשחות כהונן בלי דרשה והי" כשחלד הסכך תחת העור והוא מלטה שחחות מעיד עליו והגרמא הלא שחיתה בסימנים בעין וכמש"כ הרמב"ז עה"ת דמלת וחחט היא חתיכת סימני הצואר וא"כ למעלת או למטה אין זה צואר ואין זה סימנים ולקמן דג' ככתבתה דמליקה דבבנין ממול עורף ולא עורף, ידיעין דלעומת זה בשחיטה צואר נגד מול עורף וכן עיקור לדעת בה"ג כתבו הרשאונים דסימן השמו"ס למאי אתה, ופלא תראה כי لكمן כ"ח ע"א דתני" רבינו אמר צויתך מלמד שנכטוה משה על הוושט וטל הקנה וכו' ומהני הלכות שחיתה דהכא אין זכר למו ורש"י פ' שם דלאו דוקא אלא הלכות שחיתה בכלל ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעוף ושנים בהמה ורובי של אחד במורה בתיבת כאשר עי"ש עכ"ל עכ"פ התמייה קיימת למה השמייט רב' הני חמשה הלכות שחיתה ומנה ושת珂נה בעוף אחד ובבהמה שניים ורובי של אחד כמהו שככל הנני לכאר או דני שחיתה לחוד המה אלא גם הלכות נחרה כי הלא לדעת ר"ש"י ותוס' גם בנחירה בעין סימנים מבואר בכמה מקומות במס' ז' וא"כ ציריך נמי לידע כמה מן הסימנים צריך לפחות וכמה בעוף וכמה בהמה ועיין היבט במקרה שכתבנו שם בסוגי' וכאן רק בקיצור אני מוגלה לך סוד עניין זה והוא:

דהני הלכות שחיתה דקאמר היינו במקצת הסימנים וע"פ שרוב הסימנים נשחותים בהחזר וזאת לא נשמע מן ושות דפסול וכאשר נבאר בדיבורים הבאים לדלא הולא הולכה היינו מצינן להחשיר דרש או שחטה במקצת הוושט שאפיilo טרפה לא יהיה כי ושות קרינו בפי' כל שרוב הסימנים נשחותים אבל הולכה אתה דאיילו בשחט

איך שתקו התנאים במשנה ובברייתא מלהזכיר חיוב זה דרבנן של בדיקת הסימנים לאחר שחיתה, ולא עוד אלא מה נעשה בדיינא דרבא דמומר לנבלות מותר לאכול משחיתתו מושום שלא שבך התירה ואכל איסורה ושחית ספר אבל דלא לא שחת רובה ואת אינו בידו דהרי צרך לבדוק בסימנים והרשב"א שם הקשה כאזאת ותירץ דמסתמא יבדק בסימנים ואם מצא דלא נשחט רובה יגמור השחיטה תוק שיעור השהיי" אלא דסכך"ס מה נעשה לדידן דאנו אוסרים כל שהיי כל דחו ואיך פסקין דין זה דרבא לקבעו בשו"ע, ולעליהם שם ישבתי זאת דרך פלפול בסברא הנה עי"ש.

ב') דמתחללה רצה להביא ראי' לדינא דשמואל מהא דתנן דריש"א דשיעור שהיי" כדי בикור Mai לא כדי ביקור סימני ודחנה ראי' זוCDC ביקור חכם קאמר וקאי אסכין, ואח"כ שאל לא בדק מייא ומביא ברירתא דפליגו בה תנאי אי טרפה או גם נבלה ומטע מא במשא הרוי מפורש כאן בברייתא זו דין של שמואל, למה לא הביא ראי' לשומואל מהאי ברירתא כמו שמביא תחילת ממשנה והביא הבריתיא כדי לפרש מימרא דאמורא דבלא בדק מה דין זה וזה אינו מדרך הגמ' וכמו לא מצאתי בש"ס.

ג') האי כדי ביקור חכם דקאמר הוא תא תימא רבתא דהרי בדיקת סכין לחכם ורק קודם שחיתה בעין וגם זאת רק מפני כבודו של חכם ומה עניין זה לשיעור שהי.

ד') כאשר מסיק דעתה חכם אמרין מה עניין חכם לכאנ הלא כל שוחט צרכ שיבודוק בסכין גם לאחר שחיתה ולא בעי חכם וא"כ יותר הי' לו לתלות שיעור השהיי' בבדיקה סכין שלאחר שחיתה בין שחיטה לשחיטה.

ה') הרמב"ם ז"ל בפיה"מ מפרש כדי ביקור בטח חכם " כדי שיעור בדיקת השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחביב או לא" עכ"ל וכל אנשי חיל עמדו ממשותם איך אפשר שהרמב"ם העלים עניינו מסווגי מפורשת כאן דדחה הש"ס דלא קאי על בדיקת הסימנים אלא אבדיקת סכין ולא עוד אלא אדם באמת אבדיקת הסימנים קאי חכם מה עבידתא הא לא בדיקת הסימנים על הטבח אם חכם ואם לאו ואיה מצין להצרך חכם בלבד בדיקת הסימנים.

ועתה בני הט אונז לשמעו קושט דברי אמות ותראה איך שיטת הרמב"ם בולתת מותוק הסוגי' אשר בה כל יתר הראשונים נלאו למוצה דרך יישון האור.

הנה הרא' ש"ל כתוב ואחריו בנו הטור בס"י כ"ה Adams רואה בשעת שחיטה הסימנים שוחטין לפניו אין צרך יותר והמחבר בש�"ע שינה לשונו וכ' וו"ל,, השורת צרך שיבודוק בס"י לאחר שחיתה אם נשחטו רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שוחטין רובן וכוכ' עכ"ל והטז"ז הרגיש בשינה לשון זה שהמחבר מוסיף מدل'י דאפשר רואה שנשחטו רובן יכול לסמן אראי' בשעת שחיטה אבל במהרייל' בשם רבו כ' באמת להחמיר, שראי' ונכוון להעביר ידו על החתק דבראי' אין לבדוק יפה דביה"ש מלא דם, ופשיטא דעל שחיטת רוב קامر המכ עכ"ל הטו"ז. וכפי הנראה מותוק דבריו דהמוהרייל' לא לפреш מלטה דשומואל Kata, אלא אם הוא מודה לדעת הב"י Adams ראה בשעת שחיטה שנשחטו רובן מדינא לא צרך יותר, אבל מצד חומרא ועזה טובה קامر שייעביר ידיו לתוך החתק, אבל לפע"ד א"א לומר כן כי דעת הב"י הוא לפלא עניini כי לפי שיטתו צרכין לפרש מירמא דשומואל Dokai שטמאין כמי שיתו צרכין לשחיטה שנשחט הרוב ואיך סתם דבריו לומר הטענה כי מירמא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרא ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא ברש"י שם צ"ל בין חמוץ לפרה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרשא גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האcir האי חייב בדיקה שום תנא ואיפלו לדעת התוס' דמה"ת יש לסמוך על רוב פעמים שחט ספר

שיך להל"ש דזה פסול מפני שלא שחתו ולא דמי לשאר הל"ש וויל דמיירי שחתוט בסכין פגומה או במגל ואה נקרא פסק את הגරגרת ופסולה הוה מושם דין שוחטין אלא חונקין וכוי עכ"ל ועיין במהרמ"ל שלישיב דעת רשי"י כתבו דמיירי בסכין פגומה וקרי לי' פסק את הגרגרת אלא דבר אני ולא עד אין שוחטין אלא חונקין וכוי עכ"ל מזו כאן הלא ר"ע שם במשנה באמת סובר דס' אחד בשחיטה מצאו כאן הלא ר"ע שמשחיטה בא"פ שהסימן השני בפסקה אלא דר' ישב סגי לטהר מיד נבלה אע"פ שהסימן השני בפסקה אלא דר' ישב החזרו באמרו כלל ממשמי"ר דר"ד דכל פסול בשחיטה נבלה וא"כ אכן כתבו התוס' דלא שיך זאת להל"ש וניהו דר"ע גם קודם חורה סבר דטרפה מיהה הוה עיון בזה لكمן מה שכחתי שס בעניין הנSTER הלאה אבל עכ"פ שם שחיטה כדי לטהר מיד נבלה גם על סי' אחד איכא - ועוד זאת קשה ליadam ננייה להתוס' דכל שכל הסימן בפיסול עי" עיקור או פסיקה לא שיך למנות בהל"ש מה העוילו בתירוצים דמיירי בשחט בסכין פגומה דהאaca בגראגרת מיראי דלא מיטפל בסכין פגומה אלא אם הפלס פוגע במשחו המשלים את הרוב דקודם לנו או לאח"כ לא מיטפל ואיפלו לדעת רשי"י דקמפרש האיבער דשהה במיועט סי' דלקמן על מיועט ונאמר דמדאוריתא קמבעי לפסול עכ"פ איבער דלא איפשטא הוה וא"כ לא מצין לומר דאתה ההלכה על סכין פגומה בגראגרת אדם פגע בפגימה במשחו המשלים את הרוב הרי זה כלו פסקו כלו וכמיש"כ התוס' בעצם לדעת הה"ג דלא מנה פסק הגראגרת בסכין פגומה בتوزוק הל"ש מושם דין כאן שחיטה לא חניקה. גם לא הבנתי מה בין דרשה לעיקור ולמה דרשה שיך לה"ש עי"פ שהוא ג"כ דרוש ולא שוחט וכן כל דברי התוס' לפנין בספר החחות. אולם זאת שכחינו דברגרת אין חילוק בין פסקו כלו במגירה או שחתו בסכין פגום כל שהשלים את הרוב עי' הפגימה הרי היא כמו חצי קנה פגום שהוסיף עליו כ"ש בפגימה דוידי כי עוקר כל הסימן יחשב זה ליתא דעתינו لكمן בסוגי' דמוגרמת דפסקינו קר"י א"ר בהרים שליש אמציע ושחט שני שלישיים כשרה ובטוס' שם עי"ב ד"ה שחט ופגע בו נקב והיוצא ממש הוא לכל שמצטרף להשלים את השחיטה לא מצרי מctrופ נמי אל מעשה הטרפנות וכן בשחט שני שלישיים אף שליש האמציע בהגרמה כשרה ממשום דשליש קמא דמצטרף לשולש בתרא להשלמת השחיטה לא מצטרף לשולש אמציע כדי להתריף אבל במקומות שחיטה שאני והינו ממשום האילכה דכל פסול בשחיטה נבלה עי"ש, ובפרטיה יש בעניין זה אויליות כי זאת עיקר הפלוגתא בין ר"י וויל' لكمן ל"ב ע"ב ומתחום פלוגתם והוציא הרמב"ם דין דכל טרפו במקומות שחיטה נבלה ולא טרפה והדברים עתיקים ודוק' היטב.

ע"ש גמר' ואר"י א"ש הטבח צרכ שיבודוק בסימנים לאחר שחיטה וכי' עד במתניתא תנא נבילה ומטמא במשא הסוגי' הללו כולה מוקשה וצריכה הרבה כדי לירד לעומקה ולגלות סודה. א') קשה דכפי הנראה הוא נבלה מן התורה דקמיסך האי דין דלא בדק בסימנים להא דר"ה דבכמה בחזקת איסור עומדת עד שידעך לך במה נשחטה ולולוי דמסתפניא היטני מגיה ב' של במה בכ' ולගורס כמה נשחטה وكαι על הסימנים אם נשחטו כשיור Ci תיבת במה אין לו פירוש ולשון הרמב"ם בפ"א הי"ג ע"ד שידוע לך בודאי נשחטו שחיטה כשרה" וכן דעת הרשב"א ז"ל כאן דלא סמכין ארובי פעמים שחט ספר מושם דזה רובה דתלוי' במעשה והאי מירמא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרא ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא ברש"י שם צ"ל בין חמוץ לפרה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרשא גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האcir האי חייב בדיקה שום תנא ואיפלו לדעת התוס' דמה"ת יש לסמוך על רוב פעמים שחט ספר

שהקשו להם הרוי אסור אבמה"ח ע"י המיתה חלף הlek לו, ואיך שיק לטעמו על איסור שכבר עבר ולכן כתבו דחזקת איסור דקאמר הינו איסור אין זוכה ומשום דכתיב זבחת שהוא מ"ע ע"ש.

והנה לכאר' נראה דרש"י בעצמו חזר כאן מנני וב' ממה ש' בתחילת דחזקת איסור הוא אבמה"ח, דבר"ה מר סבר כתוב אז' ו'ל מ"ס בחזקת איסור הראשון עומדת שלא הייתה שחותה, וכיון דבחזקת שאינה שחותה מוקנית לה הרי מותה ומטמא עכ' הרי דלא הזכיר כאן חזקת אבמה"ח אלא חזקת אינה זוכה כתוס' - וכד הוויא טילא אמרתך דברי רשי' זיל' בדרכ פלפל הנרגוג בינו עפ' מה שראיתן לקודש זקנ' מאורה'ג רעה'א זיל' בהגחותיו לוי'ד סי' כ"א, שרצה ליישב קושי התוס' על רשי' דאיסור אבמה"ח בלאה הרי היל' וכתב הוא זיל' דבשחיטה פסולה עכ' פ' הבני מעיים אבמה"ח, אפילו לדיןן דיל' הא דר' דרייה לאחר שחיתת הקנה, כאמור דמנח בדיקול, ב' סימנים כ"ע מודים דהבנייה מעיים כמנח בדיקול, וא' כ' חזקת איסור אבמה"ח של בני מעיים מעד שלא שחותה כראוי, והבמה כולה נגררת אחרי הבני מעיים עי'ש ולפ' א' אמרתך דכל זאת ש'יך בפסולי שחיטה של שהי' דרשה וכו', אבל בפסול דלא בדקו בסימנים דאיירין הכא לא ש'יך הא חזקת אבמה"ח, דרייה אי לא נשחת רובה ליכא איסור אבמה"ח על הבני מעיים, لكن על עיקר מירא דר' דקיי על כל ספק שחיטה לעלמא, מפרש דחזקת איסור הוא אבמה"ח, אבל בהא דמר סבר, דקיי על לא בדק בסימנים, והכרח לפреш דחזקת איסור הוא אינה זבחה אבל אחר שנכנשת בעומק ענייני מסכתא זו, ראוי ש' אין בכל אלו ההקדמות ממש, וכאשר יתבאר לכל המעין בפתחה של' ובחדשי לקמן ל"ב ע"ב.

אבל האמת יורה דרכו שאין כאן שום סתרה בדברי רשי' זיל' - כי מה שפ' רשי' זיל' מ"ס דבחזקת איסור שעשה דאיינה זבחה מוקנית לו ענין לפ' התוס' דבחזקת איסור הוא התוס' קרא דזוחת, אבל רשי' זיל' כאן לא הזכיר קרא זה כלל, וגם לא כתוב דבחזקת אינה זבחה מוקנית לה, אלא בחזקת שלא נשחתה, פלוגתת רשי' ותוס' בזה הוא כאשר אבאר דעתינו חזקה דילפין לקמן מגע יש לפרש על שני אופנים, אופן אחד דבכל ספק壬 שנטעורה אצלו על השתוות הדבר מכמותה שהיא מתחלה, אמריןן שלא נעשה שניין אלא הדבר נשאר כמוות שהיא, וא' אין אנו מחייבים את השם טומאה טהרה אויסור הייתר וכדומה, אלא מחייבים המעד ומצב בלי השתוות, ולא איכפת לנו השם כלל, אלא אפילו משנתנה השם ע"י סיבה מ"מ מחייבין העמד הישן ולא נסתפק壬 שנתהדר סיבה חדשה, והמשל בזה איסור אבמה"ח, ע"פ ש"ע המיתה משתנה האי איסור אבמה"ח לאיסור נבלה, מ"מ אם נחייב במעד הישן שלא נשחתה ע"פ שהוא מותה לפניו, אבל מעשה השחיטה נאמר שלא נעשה כהונן והוא קלוא לא עשה, אז שפיר אסורה ומטמא לנבלה - וכן להיפך למשל אם אנו דינן על הولد אם הוא בכור, לא מצינו למינור דמוקמין האי ולד על חזקת שאינה קודש בבכורה מפני שביעודה במאי אמה לא היה בה קדשות בכור, כן גם עתה לאחר שכבר יצא לאoir העולם, דרייה הסיבות אינם שוות דבمعنى אמה אין בולד קדשות בכור מפני שפרט רחם בעין ואם נחייב את השם זה דאיינה קדוש גם לאחר הלידה, צריכין לחודש סיבה חדשה דהינו שלפני ולד זה כבר היה פטור רחם ע"י לידה קדومة, וכן בחזקה לאו להחייב את השם קטין עליה, אלא להחייב המעד שכבר יצא מ"ע לבסוף ולא לסיכון ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ם ומתיישבות מミילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבינו ודוק' היטב.

ודבריהם שכתבתי למדתי מתוך דברי הרשב"א זיל' יבמות דף ל'

והסימנים נשחטים מכל וכל לא מסתבר כלל להזכיר עוד בדיקה אח'כ, אבל בסתם שחויטתו אינו כן כי מלוכלך היב"ש בربוי הדם והרבה פעמים לא נשחתו قولן רק רובן שכן קאמר בסתם דחטבה צרך לבדוק ולא יסмоך על מה שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים قولן או רובן, כי עלול לטעות לפעמים, והוא חומרת שמואל שהחמיר שלא לסמוך על הראי' שבעת שחיטה ומסתמא רק לכתחלה קאמר האי צרך אם באמת ראה בשעת שחיטה שטח צרך שיבדק בס' לאחר השחיטה ואם לא בדק כתוב זיל' שכתב 'כל נבל הא פ' היזב הננה בסיפה לאו היר ומהיר' עכ' היזב הננה בסיפה לא כתוב אם לא בדק לאחר שחיטה אלא סתום אם לא בדק ממש דברישא לכתחלה מציריך בדיקה לאחר שחיטה דוקא ולא סגי במו שראה בשעת שחיטה, אבל בסיפה כתוב, אם לא בדק דהינו דלא בדק כל לא בראי' בשעת שחיטה ולא בבדיקה לאחר שחיטה, אז הוה נבלה, ותדע שכן כוונת דברי, מדים'ים אפיקו השוחט זהיר ומהיר, ר' זיל' שלא נסמוך דרוב פעמים שחיטת ספר, וא' דמי'רי דלא בדק לאחר שחיטה אבל ראה בשעת שחיטה נשחטו قولן או רובן, יותר רבודתא הול' דאפיקו ראה בשעת שחיטה נשחטו כהונן מ"מ נבלה הוה, והוא ברור בפירוש דברי הרמב"ם זיל'.

ועל זה רוצה הש"ס להביא ראי' לחומרת שמואל כדרכו להסמיד דין מחודש לשונה וברירתא, ממתני' דלקמן דקאמר ר' ש' כדי ביקור, היא שיעור שהי', ודחה לא כדי ביקור חכם - והכוונה בזה לדעת הרמב"ם עפ' שיטתו, בהא דצורך להראות סכינו לחכם הוא מושום לתא דאייסורא, וכתבנו כבר למללה דלאחר שחחמירו לפסול השחיטה ע"י פגימה כ"ד הנרגשת ע"פ שאינה אוגרת, עניון חכם מדינה דסתם טובח אינו מטריח לבדוק בהבנת הלב, כי למצוא פגימה דקה כל כך צריכא הרבה ישוב הדעת ומתיונות ומינה דה'ה בכל דבר הצריך הבחינה יתירה על כל שהוא עני חכם, ופרשי' זיל' לסתם מ"ד ע"ב דמלטה דתלי' בסברא מקרי הורה בה חכם, ופרשי' זיל' כגון מקיפין בריאה דפעמים אדים טועה בדמיון, וא' כ' ה'ה בשחיטה מצומצמת壬 שקשה להעמיד על הבירור אם נשחת רובה, לא די בבדיקה הטבח אלא עני חכם, וזה דקמנני לא אלא כדאמר ר' זיל' כדי ביקור חכם وكאי הסימנים דאם אירע שחיטה מצומצמת, אבל לעולם אימא בסתם שחיתות סגי ברואה בשעת שחיטה דאייסור רוב הנראה לעיניים, וע' פריך אח'כ לא בדק בסימנים והוא בדלא בדק כל או בשחיטה מצומצמת שמיירי המשנה בamarra כדי ביקור חכם ופרק בדיעבד אויל סמכין אשוחט זהיר ומהיר, דמסתמא אכן רובה, ע' ה'ה היבא ברירתא חד אמר טרפה ועד תנא נבלה, ומהאי ביריתא ודאי ליכא הוכחה לדינא דשםואל שהוא עצכטא לכתחלה ומדרבנן, במקומות שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים כהונן, אלא הא ברירתא קאי על לא ראה כלל או בראה שחיטה מצומצמת壬 ולא בדקה וכאשר נדרש בספר היל' דלהבדיל בין הטמא ובן הטהור הינו בגין נשחת חציו של קנה לנשחת רובה, הרי דמשחיטה מצומצמת המדבר, שלא נתברר אם נשחת רובה או רק חי' זיל' קאמר דנבלה ולא סמכין ארובה פעמים שחיטת ספר - וכאשר אבאר בסיכון דמי'ר אדר'ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבסוף ולא לסיכון ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ם ומתיישבות ממיילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבינו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' בדר'ה קמייפילגו וכ' מר סבר בחזקת איסור קימא והשתא מותה היא ומר סבר בחזקת איסור אמרין חזקת טומאה לא אמרין - הנה רשי' זיל' מפרש חזקת איסור הינו איסור אבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רשי' זיל' בזה,

איסור דaina זבואה אילא חזקה טהרה דבמה, והיין צריכין למימר אוקי חזקה מול חזקה ויהי' הן לעניין איסור אכילה והן לעניין טומאת נבלות ספק, וזה שלא יחד תנא דהנין תנאי דבריתא בגין כתבו בד"ה ואסורה באכילה, דמה"ת מותרת גם באכילה ומושום דרוב פעמים שחייב שפיר, ואינו דומה לשאר ספק כמו ספק שהה או דרש, דעתה איזו שניוי, כמו הגביה הסיכון באמצע השחיטה ומסופקים אלו אם שהה כשיור שהי' או שחתט בסיכון קוצר בהלכה ללא הבאה ונסתפק אם דרש, וכדומה מן הספקות העולות ע"י איזה שניוי, זה שיק לומר דומוקמין אין חזקה איסור של אבמה"ח או אילא זבואה, וניהו דלעומת חזקה אילא איסור אילא חזקה טהרה, עכ"פ ספק הוה ולדעת התוס' גם ספק איסור מה"ת, אבל בלא בדק בסימנים דיליכא לפניו שום ריווטא לעורר ספק אם נשחת הרוב, אזילין בת"ר רובה דרוב פעמים שחייב שפיר, וכן לדלדעתם לא מיררי בשראה שהשחיטה מצומצמת, או שנאמר דאפיילו בראה שהאי שחיטה מצומצמת מ"מ אילא רובא, דמסתמא שחיט הרוב, כרוב שחיתות דעתמא, אבל מדרבנן החמירו לגבי אילאה ולא החמירו גבי טומאה, אלא דהתוס' לא בארו דעת דברין, שבחזקת לא איכפת לו להחזיק את השם אלא שלא חדש סיבה חדשה להוציא הדבר מהה מתחלה.

אבל האופן השני בעניין חזקה, הוא ההיפך ממנו שכתבנו, דלעומם מחזקין את השם היין אפיילו ע"י סיבת חודה, כמו בהא דולד הנולד, יש לו חזקה שאינו קדוש ברכורה מעוי אמו, כמו שחזקת טומאה דגברה לא נסתלק ע"פ שנטהר באפר הפרה, מושום דשמא הפרה טרפה היתה ולהיפך לא נזיך שם לאחר אחר, עכ"פ שהסיבה לשני השמות שות, כמו מאיסור אבמה"ח לא נשלטה" אלא דבחיה ע"פ שלשיניהם יש סיבה אחרת, דהינו "לא נשלטה" כל שלא שחטה נקרא האיסור אבמה"ח ובmittata אם לא שחטה נקרו נבלה, מ"מ כיוון שאין השם שווה לא נחזק הסיבה לחודה.

ובזה פליגו לפי פירוש ז"ל הני תנאי דבריתא בהא דר"ה, דמר סבר נבלה ומטמא במשא דכל זמן שלא תוכל להביא ראי' על מעשה השחיטה שנעשה כהוגן אנו מוקמינו את הבהמה בחזקת שלא שחטה, דהינו שלא עשה הא מי מעשה כהוגן, ומילא מחזקינו מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, כי הסיבה שלא שחטה שווה בשינויים, אבל איידך מ"ד דסובר טרפה ואסורה באכילה אבל נבלה לא, סובר אכן השם מחזקין ולא הסיבה שלא נשתה, ולכן שם איסור אכילה שהי' לעליה בחיה מחזקין, שג עתה אסורה כבחלחה, ובזה י"ל או דסובר כתוס', דשם איסור הוא איסור עשה דaina זבואה, או והוא העיקר, דשם אבמה"ח ונבלה כשם אחד יחויבו כי אבמה"ח הוה מטה מקצתה ונבלה מטה כולה, דמה"ט אבמה"ח מטמא נבלה וככברואר לקמן קל"ח ע"ב וכאשר נדבר מזה עוד בכמה מקומות במס' ז', ولكن גבי איסור מוקמינו לה בחזקת טרפה, ולגביה טומאה מוקמינו לה בחזקת טרפה, ואני בזה סתירה, דמן' ג' אי לא נשטה קרוא' הרני נבלה ואי נשטה קרוא' הרני זו מותרת גם באכילה, דמי' מש מה דשנין במס' טהרות, מובה בגמ' פסחים דף י', בשני ב"א שהלכו בשני שבליין, אחת טמא ואחת טהור, דבבאו לשאול בזאי' שניים טהורין ואפלו בב"א רק מדרבנן טמאים, אבל מה"ת טהורין וכמ"כ התוס' שם.

זו היא שיטת רשי' וריש' א' ז"ל אבל התוס' סברו בעניין חזקה כאופן השני שכתבנו, דלעומם מחזקין השם, אבל המציגו שם שחזקת איסור עשה שאינה זבואה ומקרה דזוחבת דאיתא למתוצה, ואפלו להחזק את השם ע"י סיבת חודה חדשה נמי מחזקין כאשר מבואר מtos' לקמן בסוגי' דרוב, דומוקמין בחזקת שאינו קדוש ברכורה ע"י שנאמר שאמו כבר הוליד ולד לפני זה וכפניהם חזקה כאלו, וכאשר נברא שם. וכך נתקשה לנו כאן, הלא נגד חזקה

דחני איסורים אלו ג"כ ע"י המיטה של הבע"ח ושל הבעל, אבל לא נתהפקו להיתר, כי גם אחר מיטתת הבעל חי איסור ממש נבלה, ואחר מיטתת הבעל אשתו אסורה ממשום יבמה לשוק, אבל האי איסור אשת אח דמלילא נעשה היתר ע"י מיטתת הבעל, אין כאן מקום להמשיך אותו האיסור לאחר מיטתת הבעל, והסבירה ברורה בעיני, אשר על כן אני אומר דעתך הרשות'א אין לה שום ראי' מש"ס וסתירות רבות לפניו נגעה, لكن קם דיון של הפלתי במקומו דוגם נקה'ו'ו הוה ספק בשחיטה, ועוד נדבר מענין זה לפניו בסוגיות הבאות בס"ד וד"ו'ק.

ע"ש גמר' גופא אר"ה בהמה בבחיה בחזקת איסור עומדת וכו', נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', כתוב בחדושי ק"ז בעחתת"ס זיל' דרא"ה בראשיא קמ"ל דאלין בתיר חזקה ובסיפא דאלין בתיר רובה, דברישא ממשיכין חזקת איסור שבחי הבהמה, ובסיפא סמכינן ארוב בהמות כשרות עי"ש, ויפה כתוב דברישא אכן חזקה ובסיפא רובה אלא דחא מלטה דאלין בתיר חזקה ורובה אית' בכמה משניות וברירות ולא צרכין בהזדה דרא"ה אבל ר'ה רבותא אחררת קמ"ל דברישא קאמר דומוקמין בחזקת איסור עד שידעך בימה נשחתה ולעליל כתבנו דה' ראוי להגיה, "בכמה" תחת "במה" כדי לכוון דבריו להא דספרא דדרש להבדיל בין הטעמה ובין הטהור על ספק שחט חייו או רובו של קנה אלא דקשה מעד לשולח יד בלישנא דגמ' ובערט שא' צרכין להגיה גם תיבת נשחתה לשלק אותה וgom קsha וכי ר'ה ברייתא אתה לאشمמעין אבל האמת עד לעצמו כי דרכן של חז'ל להכניס חדושי דינים ולהסミニים לקרא וכן חודשי דינים של האמוראים להכניס במשנה או ברייתא קדומה וכן עשה ר'ה כאן כי הברייתא מדברת מספק במעשה השחיטה עצמה اي שחת רובה או חצי דומוקמין בחזקת איסור ונידון כنبלה והוא אבל ר'ה מוסיף דרא"ה גם בנולד ספק בסיכון והוא דינו דלקמן דפליג בזה עם חברו ר'ח דהנשחת בחזקת ראי' וממצאת לאחר שחיטה פגומה וקמ"ל דע"ג דהנשחת למור לחשיטה עומדת וגם הסcin ה' לו חזקת בדוק והיינו צרכין למור התשא הוא דאיתרע מ"מ ממשיכין חזקת איסור דבמהו למור דברו נגט הסcin ולכו בדקוק גודל קאמר עד שידעך ב מה נשחתה ר'ל באיזה סcin נשחתה אם שלם או פגום וזה רבותא רבתא כי ר'ח באמת מכך ואומר שמא בעצם המפרקת נפגמה ור'ה פסול אפיו בשיבר בה עצמות וכן בסיפא דקאמר נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שידעך ב מה נטרפה נמי בדקוק אמר ב"מה" ולא, "אם" כי הברייתא דרשא זאת מקרה דולחבדיל בין היה הנاقلת לחיה אשר לא תאכל בנולד בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה וכמוש"כ רשי' זיל עה'ת ומסתמא הפירוש על ספק דרושא או בישוב לה קוץ מחיים בספק שאירע בה דבר מחיים ואנו מסופקים אם נפסקה ע"י האי ריעותא או לא כי לא על חנס קרי לי' סימני טרפה דבכוכ"כ נטרפה מחיים כי רק מה שנעשה מחיים קרי טרפה וקמ"ל דע"ג דהריוטא לפניו לא נאמר הרי האי בע"ח בכוכב"כ יצא מן הרוב דהרי רוב בהמות אין להם מים במות או קוץ בושט מ"מ סמכינן ארוב בהמות כשרות לומר דיניהו דיצא לעניין זה מן הרוב שאין להם ריעותא עדין לא יצא מן הרוב הנסיבות וכאשר כן דעת חכמי קראקא בי"ד סי' ל"א וכאשר נדבר מענין זה באירועים בסוג' דישב לה קוץ בושט עי"ש - אבל ר'ה לא ס"ל כן אלא כדעת הרמ"א המחריר בנולד ריעותא מחיים אלא בבא זאב ונintel ב"מ והחיזין כשהן נקובים דליקא ריעותא מחיים ולא איתרע הרוב כלל בזה אלין בתיר רובה ולכו בדקוק אמר ב מה נטרפה ממשום דקאי על הספק אם ע"ז אב ולאה"מ או ע"ז קוץ וחולי ומחייבים וקרי לי' טרפה שלא בדקוק אדם הזאב נקבע לאח"מ לא מקרי טרפה.

חוර לפניך, אולי כבר נתחרס קודם הטבילה, عليك להביא ראי' שכן הי', וכל זמן שאין לך ראי', אמרין השتا הוא דזרה, דהרי לפנין מנגע ליזול בתיר חזקה דמעיקרה.

ולבן מאי תמה על הגאנונים השב שמעתה והישועות יעקב סי' נ' וק"ז בעחתת"ס זיל' י"ד סי' זה שכולם דוחים הא דחידשلن הפלטי בס' ל"ג, דספק נקה'ו'ו הוה ספק בשחיטה, כיון דאם ניקב החותט אין כאן שחיטה, והגאנונים הנ"ל דחו דבריו ע"י הרשות'א הנ"ל, דכוון דלאה' נחתט היה חזקה שאם עשה בה מעשה השחיטה כהונון תתנכר לאכילה, כי בחזקת ראי' לשחיטה הייתה עומדת, א"כ עלייך להביא ראי' שנולד איזה דבר המוציא מהחזקת ראי' לשחיטה. ואיך לא חלו ולא הרישו דתוטס' לא סבריו כסברת הרשות'א, אלא דאן מחזקין את שם החזקה ואפיו ע"י סיבה חדשה, וכן מורים כל הני סוגיות שהבאתי לעיל שלא כרשב'א.

והנה השב שמעתה שמעתה הא ה' פ"ז הרגיש בתימא זו, והקשה מרבייתא דשחתת את הושט ונמצא הגרגרת שמטה ואין יודע אם קודם או לאחר שחיטה נשפט, דהוה ספק בשחיטה ופסולה, ולפי סברת הרשות'א דלעלום דינן על החזקה כמו שהיתה קודם שנולד הריעותא, הנה הייתה בחזקת ראי' לשחיטה ואיך נוציאנה מכח ספק, כיון דגוף מעשה השחיטה כהונון נעשה, ומתרץ את זאת עפ"י דברי הרמב"ן מובה בח' הר' ז' זיל' ריש א"ט, דשומות בשעת שחיטה מש"ה טרפה, משום דאי' דשחת שפיר משום תנעות הסימנים וא"כ בספק שמוטה אי'א ספק בגוף מעשה השחיטה אי' העשוה כהונון, ואין דומה לטפק נקה'ו'ו דאן לספק על גוף מעשה השחיטה עי"ש.

הנה מה דלא נתקשה לי' מכל הני דלעיל צ"ל דבנה פשיטא לי' דהספק בגוף המעשה, דאם המקוה חסירה הרי לא טבל כל גופו בב"א, ואם יש עלייו דבר חזק נשאר מקצת גופו בלבד בטבילה, ואם הסcin פגום לא שחת אלא קרע, וכמוש"כ רשי' לנקן י"ד ד' השמא בעור נפגמה, ונמצאת שלא נשחתו הסימנים אלא נקרעו וקרו אמר וזבתת עכ"ל, אלא אני רואה דבל זאת לא הוועיל הגאון לסלק האי חומר, חן מרביית' דספק שמוטה שהקשה הוא זיל', והן מכל הני משניות שנמצא בהן סתרה לסבירת הרשות'א, כי אפיו נניח שבכל הני אי'א ספק בגוף המעשה מ"מ מה מעורר לנו האי ספק בגוף המעשה, אותו הספק שחוצה לה, והרי האי ספק אפשר לנו אם נעמיד המקוה והסcin בחזקתו דמעיקרה, ואז נאמר האי גוף ה' בחזקת ראי' לטבילה, והאי בהמה היהת בחזקת ראי' לשחיטה, لكن עלייך להביא ראי' שע"י סיבה חדשה יש על האי גוף דבר חזק, והסימני הבהמה נשפטו - ומוש"כ במקואה ספיק גוף גוגם שעלייך להביא ראי' שנחרס המקוה ונוגם הסcin קודם גמר טבילה ושחיטה נגד חזקה דמעיקרה.

גם הראי' שהביא שם השב שמעתה לסבירת הרשות'א שנראה בעינוי מוכחת, לא כן עמד', דראיתו הוא ממה דהקשה אבוי ביבמות שם, א"ה בספק קידושין נמי נימאacha זו בחזקת היתר ליבם עומדת אל תאסרנה מספק, ומהו פריך והאacha זו אסורה היהת בחיה בעלה על אחיו מצד איסור אשת אח וא"כ נחזק האי איסור אשת אח גם לאחר מיטתת בעלה, וכאן איןו מאיסור לאיסור כמו אשת איש ויבמה לשוק, אלא האי איסור אשת אח עצמו נחזק גם לאח"מ מפני ספק קדושי ערווה, אלא ודאי דע"י סיבה חדשה לא נחזק אפיו אותו איסור עצמו, ולפע"ד שאני התם דאיסור אשת אח במקומות שאין לה בנין, כתעת יתרה לחתך ולמוץוא ע"י מיטתת בעלה ואני דומה לאבמה"ח או לאיסור אשת איש דע"ג

ראשות הרבים לילוף מסוומה לטהර ומוגה"כ, אבל בורה"י טמא הכל ספקות דעלמא באיסורין דאלין בחו לקולא - וזה ש' רשי"ד"ה הלכתא גמairy לה מסוימת, אז"ל "דברה"ר ספק טהרה וגזה"כ הוא דהא ברה"י לחומרא אלין וכל ספק איסורה נמי לחומרא בעינן למיאל שמא יubar" עכ"ל - ועיין בח' רשב"א שמיישב בה לאבבי מהיכי תיתי לילוף איסורה מוטמאה בורה"ר כיון דחיזין דעתומה ברה"י לחומרא, ואח"כ הקשה לרבה לפ"ז, וכי לית לי" דבספק איסורה מוקמינן הדבר אחזקי, הנה קוש"י וזה היא דוגמת קוש"י התוס' בד"ה התר מס' שני נזירים, דמשם מוכח דאפיילו דבר שאין למדוד מסוימת אפ"ה מה מוקמינן אחזקתייה ולהקל, תלינו, אין כאן ראי' והלב ארוי' ז"ל לא עיין בגמ' עד שהי' סובר התוס' מסברא דנפשים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהכא מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודוז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביא, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה ההלכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיילו בעוף שהசשו בו סי' אחד אם נשפט האחד אין השיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ב הבה"ג ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטתת שני הסימנים דאל"כ רב"א لكمן כ"ח ע"א דאית ל"י בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי Tosfeta דשחת השוט ונשפט הגרגת אשר מינה שמעין עיקור דביה"גadam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלמא אי לכתלה בעין שני סימנים, אז שפיר ייל' דראוי' לשחיטה בעין גם שניים, ואפיילו לעכט בדייעבד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראי' לשחיטה, ولكن רק רשי' לשיטות' דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה שני בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין لكمן כ' ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטתה, ובמה שכתבתיהם שם ודוז"ק.

ע"ב גמור' אל רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין איסורה לסכנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכללי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התר דצרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"ז הא' הוא פרשי' ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש בן, והוא דלulos ההלכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה ההלכתא דאבי' דיליף איסור מוטמאה בורה"ר, להתיר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה ההלכתא לילוף מסוימת להחמיר אבל בורה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדיין בכל התורה, לכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה בורה"ר טהרה, כדי שנילוף מוטמאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה הטהר בורה"ר, אלא לראי' מביא, כמו דטוהרין ס"ט בורה"ר משום ההלכתא לא אתא לילוף מסוימת אלא בורה"ה ונשאר רה"ל^{קונטיניטו} אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה ההלכתא לילוף ס"ט בורה"י מסוימת להחמיר, ממי לא שמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוימת טומאה בורה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין ייל' דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט בורה"ר ספק להחרר לגמרי וע"כ ה"ה באיסורי דיליכא חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההlectionata אתה

נראה דקיי על הנקב שבמקום נקב או לא, מפרש"י נמי כן, אך אמר מי חיישין שהוא שון הגמ' ממשמעו לי' דהצاب נקב אלא דהספק הוה שמא במקומות נקב נקב, הרי דפשיטה הכניס את שניים, אבל א"א לפרש בן, דא"כ איזה ריעוטא אייכא ומ"ש מלתתנייה דהרי הצב ודאי נקב ולכן העיקר כמש"כ התוס' דמייריא אפיילו יש נקבים שלא במקומות שניים, והביאו ראי' מלקמן דמישרין נקבה הריאה במקומות דמשמשיא ידי' דטבחא, אך אמר שם גמ' כי היכי דתלינו באזב, ואי' דבצב נקב במקומות שניים תלינו, אין כאן ראי' והלב ארוי' ז"ל לא עיין בגמ' עד שהי' סובר הדתוס' מסברא דנפשים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהכא מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודוז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביא, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה ההלכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיילו בעוף שהচשו בו סי' אחד אם נשפט האחד אין השיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ב הבה"ג ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטתת שניים שמעין עיקור דביה"ג adam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלמא אי לכתלה בעין שני סימנים, אז שפיר ייל' דראוי' לשחיטה בעין גם שניים, ואפיילו לעכט בדייעבד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראי' לשחיטה, ولكن רק רשי' לשיטות' דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה שני בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין لكمן כ' ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטתה, ובמה שכתבתיהם שם ודוז"ק.

ע"ב גמור' אל רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין איסורה לסכנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכללי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התר דצרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"ז הא' הוא פרשי' ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש בן, והוא דלulos ההלכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה ההלכתא דאבי' דיליף איסור מוטמאה בורה"ר, להתיר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה ההלכתא לילוף מסוימת להחמיר אבל בורה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדיין בכל התורה, לכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה בורה"ר טהרה, כדי שנילוף מוטמאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה הטהר בורה"ר, אלא לראי' מביא, כמו דטוהרין ס"ט בורה"ר משום ההלכתא לא אתא לילוף מסוימת אלא בורה"ה ונשאר רה"ל^{קונטיניטו} אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה ההלכתא לילוף ס"ט בורה"י מסוימת להחמיר, ממי לא שמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוימת טומאה בורה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין ייל' דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט בורה"ר ספק להחרר לגמרי וע"כ ה"ה באיסורי דיליכא חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההlectionata אתה

בדברינו لكمן.

הפי' הב' הוא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה מותר מה"ת מבואר בשם עיי"ש והפרש הרשות הזה הוא ממש כפי' הרשב"א ורש"י ז"ל אלא לדעת הרשב"א פליגו אבי ורבה בספק במרקלה דока ולדעת הרמב"ם פלייגי בכל ספק ואפיו בתולדה עיי"ש היטב, ובער אני ולא א宾 דאייך אפשר לומר כן, דהרי כתבנו לעלה דלאכי דילכתא כוותי' אפיו מדרבנן מותר כל ספק במרקלה, ولكن שפיר מביא אבי ראי' דחמירא סכנתא מאיסורה, מס"ט ברה"ר דטהור והה באיסורי כו, ומושום דכל ספק במרקלה טהור, אבל במים מוגלים אסור עכ"פ מדרבנן, אבל לדעת הרמב"ם דילוי אפיו ספק בתולדה להקל מס"ט ברה"ר כ מבואר בדבריו איך מוכיח אבי דחמירא סכנתא מאיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור עכ"פ מדרבנן לחומרא אבל בס"ט ברה"ר לא החמירו ח"ל וא"כ מנ"ל דסכנתא חמירה מאיסורה וצ"ע בעת.

והנה הגנו הנ"ל מכريع כדעת הרמב"ם, מפני שיש לו שני קושיות חמורות על שיטת הרשב"א, ואני אומר דמשום הני קושי' אין לדחות שיטת הרשב"א, כי לך"מ כאשר אבר בזיה.

הקושי' הרשותה דהרבש"א מדויל ידי' קמשתלים זהה עיקר קושי' הרשב"א על הרמב"ם, מסוגי דרוב דלקמן, דאייך לפניו רוב מכל הני קרבנות מדלא היישין דילמא טרפה הו, הא לדעת הרמב"ם כל ספק שריא מה"ת ולא בעין רוב' וקושי' זו עצמה קשה גם לדעת הרשב"א דהה שמא טרפה הו, הוא ספק במרקלה ובספק צזה גם הרשב"א ס"ל דשרי וכאבי, ואפיו אם נדחק טרפה מבטן לאו ספק במרקלה יחשב, מה עינה ליפוטא מפרה אדומה, דהיא בת שתי שנים דיליכא למיחס טרפה מבטן עכ"ד' - הנה פשיטה דגם החשש טרפה מבטן בספק במרקלה יחשב כי כל שניינו הטבע עכ"פ מקרה חדש הוא נגד הרגילות - אבל מ"מ אין כאן התחלת לקושיתו, כי הלא אנו יודעים בבירור שיש בהמות טרפות בעולם ואי לא אזילין בתר רוב הנסיבות, יחושו כמחצה ע"מ ועל כל בהמה אנו מסופקים שמא היא מן אותו הטרפות שישנים בעולם וזאת ספק בתולדה יחשב ורק אחר דזילין בתר רובו אם מכח אייזה סיבה שאירע, כמו ישב לה קוץ בשוט וכdomה, אנו מסופקים שמא ניקב מעל"ע, זאת ספק במרקלה יחשב, ומה שנקט הרשב"א חתיכה ספק הלב ספק שומן ה"ה חתיכה ספק מן הטרפה או מן הכרעה דאסור מה"ת כי אין אנו דעתן על המקרה של הטרפות אלא על החתיכה שכבר נטרפה, אם היא מן הטרפה או מן הכרעה - וזה פשוט וברור, עד שתמה אני על הганון בעל שב שמעתתא איך שהוא בדבר פשוט צזה.

ודע אין ליישב בזה גם קושי' התוס' שהקשו שם בסוגי', דילמא משום דמקומין הפרה שהיא בת שני שנים בחזקת היתר שהיתה לפני שנה, ונאמר כיון דאייכא בטיח במעות בת שיטים בעולם שהם טרפות, אנו חושש שמא האי פרה היא חד מאותן טרפות שייצאו מחזקתן ונטרפו, זה ליתא, דבר כtabנו לעיל ד' ג' בשם התוס' והרא"ש ז"ל בב"מ, דלועם לא שיך חזקה אלא על דבר ידועה, אבל על דבר שאין אנו דעתן עליו לא שיך לאוקמי חזקה, וכן אם נאמר דהיא פרה הוה מאותן שנטרפו הרי אנו מוציאים אותה הפרה מחזקתה, אבל אם נאמר שאוותן הטרפות נשארו ברוב דעלמא, לא נציא שום פרה מוחזקתה, וכן כתב הנ"ב לענן חזקת ח' דגברא שאנו דעתן, ולא נאמר דהרי ההרוג מונח לפנינו ובכוב"כ אחד נהרג וכיוצא מחזקת חיותי, ומה לי זה האיש אשר אנו דעתן עלי, או איש דעתמא, זה האשידיע לנו יש להעמידו על חזקת

תhi, אבל איש דעתמא שאינו יודעים אותו לא שייך להעמידו על חזקת ח' כי הרבה ב"א מתים בכל יום והוא אחד מהם. ושמור רק דבר זה כי הוא כלל גדול בענין חזקה.

הקושי' השני' שהקשה השב שמעתתא על שיטת הרשב"א היא. מנדה דף ט"ו ע"ב'Dתנן שם נמצא על שללה לאח"ז וכו', תנא וחיבין אש תלו ותנא דין מ"ט, בעין חתיכה אחת משתת חתיכות, עכ"ל הגמ' והקשה הגנו הנ"ל והא תנא דבריתא דלא כמו, דאפיו סובר דבחתיכה אחת נמי חייב اسم הלא כאן הוא ספק במרקלה דמותר לדעת הרשב"א - עכ"ד' ק' - וגם בה שגה הגנו במח"ת כי אן נתחרשו שני מקרים, הביאה וראיית הדם, ואן אנו יודעים היה שABCDEFGHI' מקרה קודם ואיה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה היה שABCDEFGHI' מקרה קודם ואיה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה דספק במרקלה יחשב, כאמור כתבנו לעלה דוקא לר"ש דאית ל"י דחזקה דהשתאות כנגד חזקה דמעיקרא כמו דליתא דמי, אבל הכא דלא שיך כלל חזקה דמעיקרא כמו שכבון, פשיטה דהאי ספק אייזה מקרה קודם, הביאה או הראי', הוא כלל ספק בתולדה דאסור מה"ת למאן דס"ל דעל חתיכה אחת מביא אש תלו - אדם לא תאמר כן אלא דגם שם שיך חזקה דמעיקרא תקשה לכ"ע איך מביא אש תלי כיון חזקה דמעיקרא מעידה שלאחר ביאה ראתה, אלא ודאי כמש"כ דבזמן קרוב כזה לא שיך חזקה דמעיקרא לומר ביאה היתה קודם הראי', וזה ברור ואמת בס"ד. **הפי'** ה' הוא פ' התוס' ד"ה התם ומפירושים נצחים שיטות דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה אסור מה"ת, בدلיכא חזקה כמו במרקלה לר"ש, אבל במקומות דאייכא למימרו העמד הדבר על חזקתו, בין לאבי' ובין לרבא מוקמיין חזקה, עג' דאיתרעד ע"י הרשב"א, דבגע רך חזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתאות לפין, אבל במקומות דנולד ריעותא לא שיך לאוקמי חזקה, זה ליתא אלא דל"ש, ובכל מקום מוקמיין חזקה, ה'ן נגד חזקה דהשתאות והן נגד ריעותא שנולד - ושיטה זו נציחה מדברי התוס', כאשר אבר בזיה.

דהנה התוס' הקשו לרבה מפ' שני נזירים דמשם מוכח דאפיו ספק דיליכא למילך מסוימת מתרין מושום דמקומין אחזקה טהרה, ואיך קאמר כאן דהכלcta גMRI מסוימת, דמשמע דכל ספק טועאה ברה"ר דלא מצין למילך מסוימת, כמו ברה"י - ויש לתמה, חדא, דלמה טהורין מחמירין לטמאם, כמו ברה"י ולת מה לא הקשו בפשיטות, וכי לית ל' לרבא דמקומין מלטה אחזקי' במקומות ספק, וכמו שהקשה כן הרשב"א, עג' דמקומין מלטה אחזקה לא בעו להביא ראי' מפ' שני נזירים - דהרי במקומות אין מספר מצינן, במשניות ובריותות דמקומין אחזקה, כמו שפי' רשי' לקמן על הא דאמרו שם, מנא הא מלטה דאמרו רבנן אוקמי מלטה אחזקה, ז'ל "בהרבה מקומות סמכי לайл בתר חזקה" עכ"ל.

שניית בתירוצים, דהכלcta איצטריך לספק ברה"ר בدلיכא חזקה, כמו האי דמקווה שנמדד ונמצא חסר לר"ש, אמונם בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, מוקמינן ההלכתא אפיו במקומות דאייכא חזקה, ועיין ב מהרמ"ל שהביא קושי' העולם, דלמה فهو האי אריכות, דאייכא חזקה, דהרי לתרץ קושיטים די דאייכריך ההלכתא במקומות דיליכא חזקה, דהרי מחזקתם די באמרים דסוגי' דהכא איזיל בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, אבל לפי האמת דעתלין בתר חזקם בכ"מ, מוקמינן אחזקה ואפיו מה שאינו דומה לשוטה - ואני מוסיף לתמה דעכ"פ ה' התוס' להקדים בתירוצים עיקר הדבר דלי' המשקنا דעתלין בתר חזקה

אסור מה"ת, אלא דבמקרים חזקה נעמיד על חזקה אפילו איתילך ריעוטה, אלא דבאיילך ריעוטה בבחמה מחייבים זהה אילכה פלוגתא ועיין זהה בסוגי' דישב לו קוז בושט בארכיות.

הפי' הד' הוא פ' הרראש יוסף ז"ל דלעומם כבר ידעו כאן דמקומינו אחזקה, ומה שרצה רבא לאסור הוא רק מדרבנן, וכמו בסכתנא דמחמרין, ולאזה הקשה לוABI מס"ט ברה"ר דמתהרין אפילו מדרבנן, ועכ"ד דלא מחמרין במקום חזקה, ושאני סכתנא מאיסורה, ע"ז השיב רבא דמספק טומאה ברה"ר ליכאראי, דהתס הלכתא גמירי לה מסוטה לטהר, לפיך לא רצוי חז"ל להחמיר נגד המפורש להיתר, משא"כ באיסורא החמירו בספקו אף במקום חזקה, פלא דהראש יוסף לא הזכיר כלל דריש"ו ותוס' ורש"א פירשו הסוגי' באופן אחר - ולפי פירוש הרראש יוסף אפשר דפסקין כרבא להחמיר מדרבנן בספק במקום חזקה, ע"ג דמסיק לבסוף להוכיח מהא דעתו דחמיר דחמירא סכתנא מאיסורה, מ"מ עיקר דין של רבא החמירו בספק במקום חזקה לא איפרך, דבסכתנא מחמרין אף נגיד רוב וחזקת, אבל בבא צאב ונטל ב"מ קולא רק רובה לחודא מחמרין, ועיין זהה בסוף סוגי' דרוב בראש יוסף ובפר"ח סי' ק"ז ועודוק'.

ע"ב גמר' מתיב ר' שימי שרצ בפי חולדה וכו' וקשה, תקשה לדנפשה, והוא טומאה ברה"י הוא דספיקו טמא, דהרי לא ידע דברין דוקא דבר שיש בו דעת לשאל, ויש לישב דרבא דס"ל דכל ספק מה"ת להחמיר עכ"ד דהילכתא דסוטה רק להקל ATA אריה"ר ולא להחמיר אריה", וכפרשי"ד דברה"י להחמיר כבשר ואסורי שבתורה, ולכן ידע אכן בו דעת לשאל ואינו דומה לסוטה, מ"מ פריך ליטמא כמו בשאר איסורי תורה דספיקו להחמיר ע"ז קמשני דהילכתא אתה גם על רה"י לקולא דכל ס"ט ברה"י דוקא בשדומה לסוטה טמא ואם לאו טהור, כמו ברה"ר דת��רמושם דאיינה דומה לסוטה.

וסברת חז"ל דחלקו בין יש בו דעת לשאל לאין בו צrisk הסבר, זודאי הא מלטה בסברא תל"י וכמש"כ התוס', כתובות נ"ד ע"א ד"ה תנאי, לגבי דיני תנאים דבעינן תנאי דומי' דבגבו"ר, דזוקא בדמיון דאית בי' סברא מדמין, דאל"כ נימא דוקא בקרע מהני תנאי וכדומה עיישי', וכן הכא עכ"מ מכח סברא אצריכו חז"ל דוקא דבר שיש בו דעת לשאל דאל"כ נימא דוקא באדם ודוקא באשה וכדומה.

ולכן נלפע"ד בסברא דהא מלטה, דכל שיש בו דעת לשאל, דהוה לי' למידע אם נתמא או לא, הוה האי ספק כספק מחייבת חסרון דעתה שלא מצפין לס"ס וה"ה דלא מצין להקל בספק כזה, ומושום דכל מלטה דאפשר לידע ולברר ספקו לא סמכין להקל, וניהו דבסטה יש להאה ווהbowel ידיעה ברורה, א"א לומר דה"ה בשאר ס"ט בעין ידיעה ברורה לאיזה אדם, דא"כ אין כאן ספק, נשאל להאי והוא נאמן, لكن אמרין דעת"פ בעין ד א"מ באמצע שיהי' במצוות לידע והוא דומי' דסוטה דאם היא או הוא מודים, טמאה ודאי ואני שותה ודוק'.

תנוס' דהה התם הלכתא, תימא וכו' דבפ' שני נזירים וכו' ואכתי Mai תירץ, דהשתא הוה לי' ס"ט ברה"י והוה לי' ודאי טמא וכו' עכ"ל וקשה לי' טובא, דהה התם מביא קרבן טומאה על תנאי, שעולה למי שהוא טמא ובסוף נזירות דעתה מביבאן שניהם קרבן תורה, וכיון דיכולים לברר ע"ז תנאי וסגי' בקרבן אחד, ומה יביאו שניהם קרבן טומאה, ואין להקשות א"כ מה פריך הש"ס שם, אי רה"ר הוה, כייאו שנייהם קרבן תורה, והא אפשר לברר ע"י קרבן

לא בעינשן דומו' דסוטה, אבל התוס' מקדיםין הא תוספת יתרה, דמסוטה ילפין היכי דליך חזקה וכו' הרי משמע זהה עיקר התירוץ - אבל כד נדייך אין בדברי התוס' אלו לא יתר וללא היפוך אלא כל דבריהם בדקוק גדוֹל נכתבו - דהא דלא קשי' לחו קושי' הרשב"א, וכי לית לי' לרבה חזקה, ע"כ מושום דפשיטה לחו דהסוגי' דהכא אצל בהו"א דעתין לא ידעתן חזקה מקרה, דלפי סברתם דוגם במקום דאיילך ריעוטה שיך לאוקמי חזקה, גם לאביי חזקה, ספק, כיון דאייכא כאן חזקה כשרות, אבל ודאי דכל האי פלפולה אזלי, קודם שמסיק דازלינו בתר חזקה וילפין זאת מנגע, ולכון גם לרבה ל"ק, דחשיב לאביי דאסורה מטומאה א"א למילך מושום דההש כלכתא גמירי לה מסוטה, אבל נתקשה فهو דלפ' דלרבעה אתא ההלכתא אריה"ר ליליך מסוטה לטהר, נצמתה חומרא בס"ט ברה"ר, דכל שאינה דומה לסוטה ספקו טמא אפילו אייכא חזקה, דאל"כ הילכתא למאי ATA, וזה עיקר קושי' התוס' שהביאו הא דשני נזירים, להקשות ממש דוקא דמי"רו מס"ט ברה"ר ומתרה ע"ז דאין למדוד זאת דמה"ט לא הקשו על רבא בפשיותם וכו' ליל חזקה וכקושי' הרשב"א - והמהרים ראה מקצתו ולא כלו.

ובזה מתיב ג"כ קושי' חמורה שהכח הפ' ז"ל על הא דפרק התוס' איך ילפין מסוטה לטהר אפילו ליכא חזקה, והוא בסוטה אייכא חזקה טהרה, וקשה הוא ז"ל והא ע"כ הילכתא ATA לטהר אפילו ליכא חזקה דאל"כ הילכתא לטהר במקום חזקה למה לי, וכמש"כ התוס', אבל לפי האמור ניחא, דהלא באיה הילכתא יש לפנינו שני דרכים, האחד שנאמר ATA לטהר ברה"ר אפילו במקומות דליך חזקה ואז הוא גזה"כ בטומאה ברה"ר, להקל נגד כל התורה דספק להחמיר - או שנאמר דהילכתא ATA להחמיר שלא לטהר ברה"ר אלא דומי' דסוטה, אבל בשאיו דומה לסוטה טמא ע"פ דאייכא חזקה, ואז הילכתא ATA להחמיר, והרי כלל בידינו בכל הדרשות דלקולא ולחומרא לחומרא מקשין ולכון שפיר הקשו התוס' כיון דבסטה אייכא חזקה טהרה, מהיכי תיתני נוקמי הילכתא להקל אף בדליך חזקה, כיון דמצינן לאוקמי הילכתא להחמיר דבטומאה ברה"ר לא נתהר אלא דומי' דסוטה. אבל באינו דומה לסוטה אפילו נגד חזקה טהרה - ע"ז מתרצים דוגם בסוטה כיון דקינא לה ונסתרה איתרע חזקה, ר"ל ניהו דברה"ר אין סתירה מ"מ כתבו התוס' נדה דבלילה ואפללה גם ברה"ר ג"כ קטת סתירה, ולכאורה' אין זה מספיק דכיוון דס"כ אין אין סתירה גמורה איך נילוף לטהר ברה"ר ס"ט בדליך חזקה כלל, אבל לפי האמור, היכי מתפרש תירוץ התוס', וכיון דבסטה ברה"ר ג"כ איתרע קטת חזקה, שוב יותר מסתבר לאוקמי הילכתא להקל ברה"ר אפילו בדליך חזקה כלל מלוקמי הילכתא להחמיר אפילו בדיאיכה חזקה, דבר שגム בסוטה ליתא, וזה ברור ונכוון בפי' דבריה התוס'.

ומעתה נבון היטב מה לא הlk הרשב"א בעקבות התוס' לתרץ דהסוגי' דהכא אצל בהו"א קודם DIDUIN חזקה מקרה, מושום דס"ל דכל ספק במרקחה מותר מה"ת, וא"כ בمسקנא מה נעשה עם הילכתא ATA לטהר ספק ברה"ר, דהא למה לי' כיון דבכל ספק במרקחה אזלין לקולא אפילו ליכא חזקה.

נמצא לפי האמור, דלדעת התוס' כל ספק הון במרקחה והן בתולדה

הפסד בגופו ונשנותו, לא רק מצד דבר אמיירא דרומנא אלא מצד טבע הענין, וא"כ למה לא ניחוש באיסור כמו בסכינה, וכן מנוס אחר אל לומר, דההפסד באיסורין אין בא רק בשרגיל בהם, אבל בפ"א לעתים רוחקים אין בהם אלא משום דבר אמיירא דרומנא ועיין אריכות בזה בפתחה ולעיל דף י' ע"ב בהא דאכל ר"י משחיתת כתוי עי"ש ודוק.

ע"ש גמרא אמר השוחט בסכין ונמצאת פגומה אמר ר"ה אפיקו שיבר בה עצמות כל הימים כלו פסולה חיישנן שמא בעור נגמה, ו/or"ח אמר כשרה שמא בעצם נגמה - הא דקאמר „אר"ה“ ולא ר"ה אמר כדרכו בכ"מ דפליגו תנאים או אמראים, משום דעתך פלוגתמתם بلا שיבר בה עצמות, כי אם או מכשיר ר"ח ותלה שבעצם המפרקת נגמה, אבל ר"ה מוסיף מدل"י דאפשר שיבר בה עצמות נמי, וכן מוכח מدل"א כולל האי „אפשר שיבר בה עצמות“ בראש המאמר ולומר „השותט בסכין ונמצאת פגומה אפשרו אחר שישיבר בה עצמות“ וכן מכלל דינדו פלוגתמתם אף بلا שיבר בה עצמות ו/or"ח מוסיף חידוש דין אפשרו שיבר בה עצמות, וכדברי תמצוא בח"ר רש"ב"א זיל, ולכן להורות ע"ז קאמרו „אר"ה“ ולא ר"ה אמר ר"ה דלא תינא דר"ח רק בשיבר בה עצמות מכשיר, אלא על עיקר הדין ובלא שיבר בה עצמות מחולק ותולה להקל דשما בעצם המפרקת נגמה.

אלא דלכאור' רשי זיל לא פירש בן שחרי כתוב בהא דר"ח שמא בעצם נגמה, „בעצם שיבר בה“ - אבל כד נדייק ע"כ רשי זיל רק בהו"א מפרש בן דהרי בגמ' למון, והלcta כותוי" דר"ח בשישבר מכלל דפליגו אף بلا שיבר ו/or"ח תולה להקל בעצם המפרקת, אלא דבש"ד לא נתית לדקדק בדבורי ר"ה כמו שדקדנקו, וסובר דזוקא בשיבר פליגו, דהרי הגמ' לקמן פריך, אי بلا שיבר נמי פליגו, אלא דאייגם במאי, וממנה אימא בעצם המפרקת איפנס, הרי בסתם גמר' הי' סובר מתחלה, דשما בעצם נגמה דקאמר ר"ח, עצמות שישיבר בה קאמער. ועיין בהגהות מהרש"ש זיל שמשיב לשון שמא דקאמר, וכן משמע מהא דמפresher טעמא דפלוגתמת וקאמרו בשלמא ר"ה כשמעתיה" אלא ר"ח מ"ט אמר לך עצם ודאי פונס, עור ספק פונס, ואין ספק מוציא מידי ודאי, ע"כ עצם שישיבר בה קאי, די אמפרקת איק קאמער דודאי פונס, דודאי ליכא מ"ד דמפרקת בגיןעה בעלמא פונס ודאי אלא דיש לראות למה באמת הדר הש"ס מהא הס"ד כיוון דבאמת לית הלכתא קר"ח בהא דתולה במפרקת, ומה נתלה בי' בוקי סרייקה, ולמה לא נימא דרך על מה שמוסיף ר"ה לאסור בשישבר חולק ר"ח, ומשום דעתם דרך שיבירה ודאי פונס.

אבל הט אנק ושמע פ"י הסוגי על אמתה ועל ידה יפתרו כל הספקות הנפולות בענין, ולא אאריך בקושיות ודקדוקים, אשר בלאה"ה מבוארים במפרשי הש"ס ואען ואומר:

הנה בשוחט בסכין ונמצאת פגומה פליגו ר"ה ו/or"ח, אבל בנאבד הסכין بلا בדיקה שלآخر שחיטה, בזה איקא פלוגתא ברשונים, אי גם בזה פליגו ר"ה ו/or"ח, דעת הרמב"ן זיל דר"ח דפושל בנמצאת פגומה אחר שישיבר בה עצמות, ה"ה דפושל בנאבד הסכין, לדעתו גם ר"ה מודה דעתם ודאי פונס וא"כ אין לפנינו שום ריעוטה ומה שפושל ר"ה הוא מטעם דאיתሩ הסכין ע"י חתיכת העור שקודם שחיתת גוף הסימנים, עד שאבד חזקתו חזקת בזוק, והבדיקה שלא"ש היא חווית המכבבת אף בדיעבד, ומה שיקט דינו בנמצאת פגומה ולא בנאבד הסכין, משום דנאבד מלטא דלא שכחיא היא, ומה מאי מושב בזה מה שדקדנקו למעלה שלא כלל ר"ה הא דшибר, בריש דבורי, משום דאי תשקה שישיבר בה עצמות ודאי

טומאה על תנאי, זה לק"מadam מדיניא שניהם טהורין, לא נהיב קרben טומאה ולמנות עוד נזירות דטהרה, ואין זה בירור כМОבן, אבל להיפך אם כריה"י דניין ומיטמאן שניהם, ניהו דצרכין למנות לשינויים עוד שלשים דטהרה, אבל שעניהם יביאו קרבענות טומאה מהיICI תיתי, כיון דבחד על תנאי סגי וצ"ע ודוק.

ד"ה שאני אומר אדם וכי ואית דהכא תלין באדם טמא וכן בפ"ק דפסחים גבי קרדום שאבד בביתו, ואלו בפ"ק דנדחה וכי עכ"ל, מה שלא הביאו ג"כ הסוגי דלקמן מפ' כסוי הדם דר"מ מטהר העיסה משום דתלין באדם טהור וכמו שהביאו בסוף דבריהם, י"ל בפשיותם משום דמשם אין מוכח דתלין באדם טהור אלא לפי פירוש ר"ת, דרוב מטפחים עבירה קאי אבל לפירוש"י שם דروب מטפחים באשפה לא מيري כללizia, אבל בלא"ה נמי נחיא דלא הביאו הא דר"מ משום דתלון קשה איפלו אם בכ"מ תלין באדם טהור, אבל כאן כיון דרוב תינוקות מטפחים בעיטה, נctrurf עוד מעיוט דאדם טמא והוא לי' רובה דרובה לטומאה, וכך עכ' הרשב"א בתו"ה בריש הלכ' שחיטה דרובה מוציאין אש"מ הנה רובה דרובה משום דמייעוט אינס מומחין ג"כ לפעמים שוחטין שפיר, וא"כ הכא במייעוט זה לא חייש להסמכיו אל החיקאה וכיון דבלא"ה קשה על האי פי' של ר"ת דשם, لكن לא הביאו בקושיתם, אבל בתירוצים שפיר כתבו, דוקן צ"ל בהאי דיסוי הדם ודוק.

ד"ה אם יכולת חולדה לשותות פ"י בקיי וכי הרי נעשית בהם מלאכה וכי קשה לפירושן, וכי מה מלאכה שייכא בשתייה עכ"ל, והנה הלב אריה זיל יפה תירץ דכוונת רשי זיל לפ"ה הרא"ש דההשת הדעת עכ"פ מקרי, ומש"ה צין רשי מס' גיטין דשם איתא הא דמים נפלו בששלק בהם משקלות ומשום היסח הדעת עי"ש ואני הבאת ראי' לדבורי, דרש"י לאו דזוקא מלאכה קאמער רק כוונתו להיסח הדעת, דהא מלאכה אינה פסולת רק קודם קידוש ולא אח"כ כמבואר במס' פרה ס' פרת חטא משנה ד' וא"כ למה לי' לרשי' להוכיח דהכא קודם קידוש מירוי, די לאחר קידוש טומאה למאי, והא בלא"ה לא מצי מירוי לאחר קידוש דלמה יפסלו ביכולה חולדה לשותות, דהא משום מלאכה והן משום מים חיים לא שיד' אלא קודם קידוש, אלא ודאי דמשמעות היסח הדעת קאמער, וזאת פסול בין קודם ובין לאחר קידוש והוא ראי' ברורה ודוק.

ד"ה או שירד בה תל בלילה וכי, א"ג לפי שפסול בא מחמת טומאה וכי, עכ"ל ועיין במחרש"א ועיין בלב ארוי' ש' בגם רשי' סובר דאי ליכא למיחש חולדה, לא טומאה איכא ולא פסולה, דהינו באופן דלא שכחו חולדות אבל שאר שרכיס איכא עי"ש היטב - ובאמת לא הבנתי איך אפשר לפרש בענין אחר, דהינו שלפי שיטת רשי' יהיו כוונת הבריתא, די ליכא למיחש לחולדה איפלו טמא נמי הנה כמו ברישא, אדם כן הוא, מה זה דנקט או שירד עליהםTEL בלילה, דהא בלא"ה טמא ופסול הוה, כיון דליך למיתלי בחולדה, דבשלמא ביכולה חולדה לשותות אמרין דפסולה הוה, ואי לא איפלו טומאה נמי הוה, אבל האי דיריד עליהםTEL הינו באין יכולת חולדה לשותות, וא"כ טומאה נמי הוה וצ"ג לפ"ע"ד על רבינו המהרש"א זיל שהעלים עיניוizia וגם על הלב אריה דלא הביא זאת לראי' ברורה לפירשו ודוק.

ד"ג י"ד ע"א גמר', ש"מ חמירה סכנתא מאיסורה בטעמא דהא מלטא כתוב האוון בעל שב שמעתא דבאסורה כיון דהתורה היראה הספק, לא עבד מידי איפלו אי קמי' שמי' גלייא דאסורה אכל, אבל בסכנתא סכ"ס אם שתה הנחש מן המים יסתתק, ואני השגתי ע"ד זה, כי גם באיסורין עכ' יש טעם בדבר למה אסורה התורה החלב והתרה השומן, כי מסתמא נצחה להעbor איזה

על חזותו, וכמש"כ לעיל סברא זו. אבל באמות קשה להשתמש בסברא זו כאן, דא"כ במקואה נמי נימא דין הנידון על המקואה שהוא באלה חסר לפניו אלא על הטעמה, וכך לא נעמיד המקואה על חזותו דעתיקרא, וצ"ע.

ועכ"פ לפי שיטה זו דעור לא שכיח שיפגום, לא חיישין בנאבד הסcin שונפוגם ע"י חתיכת העור, אבל כשנמצאת פגומה ואיתרעו לפניינו מספקין שמא בעור נפוגם, ואפיו שיבר בה עצמות, ודודאי ר"ה לא יחולוק לומר עצם איינו ודאי פוגם, אבל מ"מ דומה האי סcin בענין זה, לב"מ שהחזריך זאב בנקבים גם שלא במקומות שנייו דאע"פ שהזאב ודאי מנكب בשינויו, אבל מ"מ מקרי נקב שלא במקומות שנייו ריעוטה עד שצרכיך לומר דבהתמה נשחתה בחזקת היתר עומדת, ולא די לומר נשחתה הותרה וכמבואר בגמ' לעיל, וא"כ הכא ג"כ הני הרבה פגימות שב██סכוין, אין מוכרים שבאו כולם משבירת עצמות, لكن ריעוטה איכא, וחוזקת היתר ליכא, דהרי אנו דין ע"י האי ריעוטה על השחיטה עצמה, שכן קאמר ר"ה דפסולה, שמא בעור נפוגמה אלא דלפ"ז צ"ל דaicaca בסcin גם פגימה דקה, אדם רק פגימות גסות, שאין בכך העור לעשותם, הרי הנה כולם נקבים שבמקום שנייו של האב, והוא נאבד הסcin בלא בדיקה, וזה כשר גם לר"ה וכמש"כ לעלה, ור"ח מכשיר דאיימת בדיקה, ולפ"ז לר"ח גם שם יותר דלדיד"י עצם המפרקת יותר עלול לפגום בעצם המפרקת איפגם דלדיד"י עצם המפרקת יותר עלול לפגום מעור لكن תלין במצוין ובס"ד דआcum שיבר בה קאי נמי ניחא לישנא דשמא דקאמר, מושם דאגימה דקה קאי דאפשר שנעשה ע"י עור, ורק הפגימות הגסות שבזה מהות בטח מן העצמות, וכן הא דקאמר עצם ודאי פוגם, הכוונה דעלול יותר לפגום מעור ותلين במצוין. ולפ"ז לר"ח גם באב לא בעין טעמא נשחתה בחזקת היתר עומדת, אלא מושם דאפיו שלא במקומות שנייו קרוב יותר לתלות בזאב מלומר שנטרפה מוחים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה ונמצא עליו דבר חזץ דהרי גם שם יותר יש לתלות במה שעסיק באותו מין כל היום, מלומר שנדק בז קודם טבילה, דהרי הוא היה בחזקת שאין בו חיצחה וראוי לטבילה, ומ"מ טמא. ומכח האי קושי" מוכחה הש"ס לחזר מהאי טעמא דין כאן ריעוטא, אלא דגס ר"ח מודה דריעוטא מקרוי, ובזאב דוקא משום דבחזקת היתר עומדת שרי, אבל בטבל ונמצא עליו דבר חזץ טמא, משום דבחזקת טומאה עומדת, אבל חידש לו דהכה קיל משום דסcin איתרעו בהמה לא איתרעו, וכאשר אבאר לפניו סברא זו, וכן דרך הריעוטא מכח חזקת הסcin ולא נגרע ע"י חזקת איסור דבהתמה, וממילא דבاهאי מסקנא פlige ר"ח גם بلا שיבר בה עצמות ותולה במפרקת משום חזקת הסcin, אלא דלקמן איכא תרי אבע"א, דלחד אבע"א דטרף כר"ח לבר מקמייתא צ"ל דס"ל דר"ח דמכשיר אף בל שיבר, משום דעתם המפרקת נמי שכיח ועלול לפגום יותר מן העור, אבל במע"מ לא הוה תלין לקולא לסיכון על חזקת הסcin, וככלעיל דפליגו בזה אבוי ורבא וכאשר הארכתי שם, דלפי שיטות הרשב"א לא שייך לאוקמי אחזקה במקומות ריעוטא, אבל אידך אבע"א דר"ח כולם מוגדרות תלין בעצם המפרקת בתירiyata, סובר דגס בספק השkol יש לסמוך אחזקה דעתיקרא ולומר לדבשו איפגם, ומה שתבו התוס' דברראשונות רגיל לייזהר שלא לדוחוק את הסcin משא"כ באחרונה נראה לכל שהוא דוחק גדול.

ומעתה נבין היטב מה דפריך لكمן, דאי כר"ח ולאכשרי בתירiyata תבעי בדיקה לחכם, ולא פריך כן לר"ה, וכאשר הקשי שליל, אדם כאבע"א קמא דר"ח גם بلا שיבר כשר משום דעתם המפרקת נמי עלול יותר לפגום מעור, אז איכא לר"ח חומרא מה

עוד יותר לא שכיח, ולמה לא נקט דינו בנאבד אבל עתה דקאמר נמצאת פגומה סתם דהוא שכיח נגד נאבד ניחא, אלא דמוסיף עוד אפיו שיבר בה עצמות, וממנו תלמד דה"ה בנאבד הסcin, דהינו حق.

ועוד אני אומר דבאה דນמצאת פגומה דקאמר, אפיו לא הי מוסיף האי אפיו שיבר בה עצמות, יש במשמעות, דגס נאבד הסcin הדין כן, דמי לא עסקין דນמצאת פגומה בפגימה גסה והלא כבר כתבו האחرونים בספריה שחיות, דאם נמצא פגימה גסה לאחר שחיטה כשרה, משום דפגימה זו שאין בכך העור לעשות, פשיטה דלא חיישין לה ואמרין דבעצם המפרקת נעשה, וא"כ ר"ה רק לרוחא דמלטה הויסי האי אפיו שיבר, דלא תדוחק לומר דນמצאת פגומה דוקא בפגימה דקה קامر שאפשר להעור לשעותה, אלא אפיו בפגימה גסה שא"א לעור לעשותה נמי, ומשום דכל שחתק העור איתרעו הסcin וצריך בדיקה והאי פגימה גסה מעכבות הבדיקה, שכן פסולה ואל תקsha דא"כ ליבעי שני סcinים לשחיטה, אחת שיחתוק בה העור והשני ישיחסות בה הסימנים דכיוון בדיקת הסcin שלאחר שחיטה מעכבות, ניחוש לדמא מישתלי ולא יבודוק, כמו דחישין לעניין בדיקת השוחט אם מומחה, ודאי לאו מלטה הוא דכל שחוא חובה בכל שחיטה לא חיישין לשכח, והוא פשוט.

ונפלאת מאי על הרاش יוסף ז"ל שכתב בראש הסוגי' שני טעמים להתריר בנאבד הסcin, חדא דהרי יש לסcin חזקת בדוק ואי דלעומת חזקת הסcin איכא חזקת איסור דבהתמה, הלא הבבמה שחותה לפניך. ובמבחן' זה ליתא דאם נאמר דעור ספק פוגם גם חזקת הסcin איתרעו לפניך, דהרי חתק בה עור, כי האי דהרי שחותה לפניך נמי הכוונה דעתשה מעשה שאפשר לסליק האיסור, אבל אם השחיטה הגונה ע"ז אנו דין, דשמא איפגם הסcin בחתיכת העור, ואין כאן שחיטה הוגנת. אבל יותר תמורה הטעם השני שכ' הגאון, והוא דבנאבד הסcin איכא ס"ס שמא לא איפגם כלל, ואם איפגמים שמא במפרקת איפגמים, וזה טעות נגלה במחכ"ת, דהרי מיד כשחתק העור נתעורר הספק שמא נפוגמה כיון דעור ספק פוגם ואם היה מסליק ידו מיד היה האי סcin ספק פוגם ואינה רואי לשחיטה ומפרקת מה בעי הכא והוא פלא.

אבל מה שקשה על שיטת הרmb"ז ז"ל הוא ממה דקאמר לকמן דר"כ מצריך בדיקתא בין כל חדא וחידא, כמוון כר"ה ולפסולי קמייתא דאי כר"ח ולאכשרי בתרייתא לבעי לחכם, וקשה הלא לר"ה נמי תקsha תבעי בדיקה לחכם, כיון דלדיד"י אבד לסcin חזקת שרורות וצריכה בדיקה לאחר שחיטה לעכובי, איך ישחות את השני בלי בדיקת חכם, ולא עוד אלא דגס משום קמייתא לבעי בדיקה לחכם, דמה מהני בדיקת חכם של קודם השחיטה, כיון דבין הבדיקה לשחיתת הסימנים חתק עור, המאבד חזקת הסcin, וזה תמורה גדולה.

שיעור הרשב"א והרא"ש ז"ל דר"ה דוקאBNמצאת פגומה קאמר, אבל נאבד הסcin גם לר"ה מודה דכשורה, דלא חיישין לעור שיפגום דלא שכיח כלל, והוא כמו רוב מוציאין אש"מ, דמיועטא כמוון דליתא ולא מצרפין לחזקת איסור דבהתמה, כן כתוב הרא"ש ז"ל. והנה לפע"ד לא הי צריך לומר דהאי מיעוט עור פוגם אינו מיעוט גמור, דאפיו זה מיעוט כשר מיעוטים, אין להקשوت, לימה ספוך מיעוט לחזקת איסור דבהתמה, דהא כמו כן איכא חזקת בדוק דסcin ומוקמיין חזקה לחדי חזקה, ולא דמי להא דרוב מוציאין אש"מ כמוון, אם לא שייאמר דסובר הרא"ש כיון דהscin נאבד וגם בל"ה אין אנו דין על הסcin לא שייך להעמיד הסcin

דוחזה דהשתא עומד נגד חזקה דמעיקרא, ניהו דגאה"כ הוא ליל בתר דמעיקרא, הינו בשאיינו עומד חזקה אחרת כנגדה אבל לגבי חזקת טומאה דעתבל, כספק השוקול דל'ינן.

ולפי תירוץ זה, הוצרכו לתרץ הא זאמר לקמן מכדי מיתלי תלין, ותלין במפרקה בתירioticא, הא כן ספק השוקול הו, ואיך תלין להקל, لكن הוצרכו לחיש דעלול יותר לפוגם בתירioticא משום דבקמייתא זהיר שלא לדוחוק את הסcin במפרקה כדי שלא יגום הסcin.

הת'' השלישי דבאמת אין חילוק בין איתרע הסcin או הבהמה, אבל הכוונה, דאיפלו אי פוגם הסcin, עדין אפשר דנשחת כהונן, לאפשר דלא נגע הפגימה בסימנים, והוא ס"ס, וכתו בדשתא אתה שפיר דפרק בתר הכא, כל ספק לאותוי' מאי וכו', ועיין ב מהרש"א מ"ש דנחיא להו טפי לפי האי תירוץ מבתירוץ קמא, ועיין ב מהר"ס, ועודין דבריו אינם מבוארים, דהה גם לת' קמא טעמא דר"ח דעתם ודאי פוגם וקרוב לפוגם יותר מעור.

אבל פירוש דברי התוס' הכי הוה, דהנה לפי התירוצים הקודמים אנו צריכין לומר בטעה דר"ח, או מושום דmockminin הסcin בחזקתו דמעיקרא, או מושום דרגיל יותר לפוגם במפרקה מבעור, כדי שלא תקשה לך ממקואה שנמדד ונמצא חסר. אבל עדין קשה מטבל ועלה דשם איכא ג"כ חזקה דמעיקרא דה"ר אויל לטבילה, שהרי לא הי' חישין שמא הימים שטופ איזה חיצזה מגוףו, ולא הי' צריך בדיקה כלל אחר הטבילה, אם אין עליו דבר חזץ, וגם יותר יש לתלות באותו המין שעסוק בו כל היום, ומ"מ מיטמאן אותו, ולכן הוצרך עוד לחלק ולומר דכאן קיל מושום דסקין הריעוטא, אבל לא איתרע, משא"כ בטבל ועלה דעלוי גופא נמצאה הריעוטא, אבל עדין אנו צריכין גם לטעמי היתר הנזכרים לעיל כדי שלא יקשה אהירה וכשר, משא"כ בטבל ועלה דהדריותה בהנטבל נולד, אע"פ שהי' בחזקת רואי' לטבילה, מ"מ כל שנותער הספק עיי' שנמצא עליו דבר חזץ, לא מצין להזכיר את הספק שנולד להקל מצד החזקה חזקת רואי' לטבילה, באשר עומדת נגודה חזקת טומאות - אולם במקואה שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת טומאה של הנטבל און להעמיד המקואה על חזקתו דמעיקרא, ולומר השטא הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב"כ איכא ספק במקואה זו, אי שלם הי' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואני ספק מוציא מידי ודאי, ולפי תירוץ זה, אע"פ שריעوتא דסקין ספק השוקול, דין מפרקה עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לכולא מלחמת חזקת סcin לומר דלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת איסור דבכמה לא מעלה ולא מוריד, דגנර החשחת אחר הסcin, וכן גראה מפי רשי' דלקמן, דה' מכדי מתלי תלין שכ' ואיל' "דהא ודאי נגיעת סcin במפרקה לא פגמה טפי מועור שהרי אינו מכח עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לכולא וכו' עכ'ל.

הת'' השני סברת ר"ח דתולה במפרקה להקל אינה, מצד חזקה דמעיקרא דסקין דלא שייך במקום דaicca לפגינו שתי סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והmprka, לא שייך ביה לומר דסיבת האחורה גורמת ולא הראשונה, דאין זה דומה להא דגנע, או שנאמור דזמן קצר כזה, בין חתיכת העור לנגיעה המprka, לא שייך לאוקמי אדמעיקרא, אבל טעמו דר"ח מושם דעור אינו עלול לפוגם כמו מפרקה, لكن תלין במצו אלא בטבל ועלה דaicca חזקת טומאה נגד האי רוב ומוציא, אמרינו סמוד מיעוט לחזקה אבל בשיטתה דין עניין לנשחת אל הסcin, אין להסמיד חזקה איסור דבכמה אל המיעוט של פגימת העור - אולם במקואה שנמדד,

תוס' דיה סcin איתרע בהמה לא איתרעה הקשו ממקואה שנמדד ונמצא חסר, שם נמי מיטמאין הטהרות שנעשו על גביו, ולא אמרין המקואה איתרע והאדם לא איתרע, ותירוץ ג' תירוצים ואבארם אחד אחד.

תי' הראשון, סברת סcin איתרע, ולא הבהמה היא, דחזקת איסור דבכמה לא מצי מעיד על הסcin שנפגם, כי רק דרך הזדמנות באו הבהמה והסקין יחד, ולכן אנו דינן על הסcin בלי התיחסות להנשחת, וכל שהסקין יצא בחזקת השירות, מילא נגררת הנשחת אהירה וכשר, משא"כ בטבל ועלה דהדריותה בהנטבל נולד, אע"פ שהי' בחזקת רואי' לטבילה, מ"מ כל שנותער הספק עיי' שנמצא עליו דבר חזץ, לא מצין להזכיר את הספק שנולד להקל מצד החזקה חזקת רואי' לטבילה, באשר עומדת נגודה חזקת טומאות - אולם במקואה שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת טומאה של הנטבל און להעמיד המקואה על חזקתו דמעיקרא, ולומר השטא הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב"כ איכא ספק במקואה זו, אי שלם הי' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואני ספק מוציא מידי ודאי, ולפי תירוץ זה, אע"פ שריעותא דסקין ספק השוקול, דין מפרקה עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לכולא מלחמת חזקת סcin לומר דלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת איסור דבכמה לא מעלה ולא מוריד, דגנער החשחת אחר הסcin, וכן גראה מפי רשי' דלקמן, דה' מכדי מתלי תלין שכ' ואיל' "דהא ודאי נגיעת סcin במפרקה לא פגמה טפי מועור שהרי אינו מכח עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לכולא וכו' עכ'ל.

הת'' השני סברת ר"ח דתולה במפרקה להקל אינה, מצד חזקה דמעיקרא דסקין דלא שייך במקום דaicca לפגינו שתי סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והmprka, לא שייך ביה לומר דסיבת האחורה גורמת ולא הראשונה, דאין זה דומה להא דגנע, או שנאמור דזמן קצר כזה, בין חתיכת העור לנגיעה המprka, לא שייך לאוקמי אדמעיקרא, אבל טעמו דר"ח מושם דעור אינו עלול לפוגם כמו מפרקה, لكن תלין במצו אלא בטבל ועלה דaicca חזקת טומאה נגד האי רוב ומוציא, אמרינו סמוד מיעוט לחזקה אבל בשיטתה דין עניין לנשחת אל הסcin, אין להסמיד חזקה איסור דבכמה אל המיעוט של פגימת העור - אולם במקואה שנמדד,

לן אם אלף חזקות יעדמו נגדה, כיוון שאין בהמה שום שייכות לסכין אלא דרך הזרמוֹת, ומוקה שאני מושם דחסר ואתאי, ובלאו חזקת טומאה של הנטbel איכה ספק על הזמן שבין שני המציגות, וטבל ועלה דטמא ודאי הוא מושם דהרי'וּתא נולד בגוף הנטbel כמו שמחליך הש"ס - אמנם כל זאת לר'ח דעת לי' האי חילוקא בסכין איתרעני בהמה לא איתרעני, אבל אין לא פסקינו בזה כוותי, אלא בר'ה דלא מחלוקת בין נולד ריעותא בסכין לנולד בהמה, שכן נתקשו להו שם בנדה, למה שרפינן תרומה על הנכסן בביית הנגע, כיוון דaicא תרתי לטיבותא הרוי הנגע חסר לפניך וחזקת טהרה דברא, עד שהוחרכו לתרץ, מושם דגזה"כ דטמא אף שנחכר בתוך שבעה.

ולפ"ז הא דפסול ר'ה כאן בנסיבות הסcin פגומה באמות רק מספק, כיוון דלא שיך כאן חסר ואתאי כמו במקוה, אלא דקשה טובא על הרמב"ם ז"ל, דבاهאי דטבל ועלה פסק בפ"ב ממקוואות דטמא ודאי, אם לא שנאמר ממש"כ המל"מ פי"א שם לישב דעת הרמב"ם שסוטור את עצמו ממוקה על בחיות, דהרבמ"ס סובר כת"י שני שבגמ' נדה, דגמר סוף טומאה מתחלת טומאה עיי"ש היטב, דלפי תירוץ זה בכל ענייני טומאה הספק קודאי - אלא דלפ"ז יש לי השגה רבתא על הרاش יוסף ז"ל שכ' בסוף סוג' דרוב ד'ה הנה קיימ"ל דאוקי מלטה אחזקה, דבכ"מ דלא שיך חסר ואתאי פסקינו דמכח תרתי לריעותא לא הוה רק ספק, ולא ודאי, ומתוך זה יצא להציג את הכה"מ פ"ה מתרומות ה' כ"ד מקושי' הלח"מ שהקשה למזה ניחא להכה"מ הא דפסק הרמב"ם במניח פירות להיות מפריש עליהם ונאבדו, דהוה רק ספק, עד שכתב עליו הכה"מ דפושט הוא, ועל הלכה הקודמת דהוא דינא של חביתה שנמצא אח"כ חומץ, תמה על הרמב"ם דפסק דהוה ספק, דמ"ש ממוקה, וכותב הרаш יוסף דשפיר עבד הכה"מ דלא השיג, דהרי' בפירות שנאבדו לא שיך חסר ואתאי, ובפי' הרשב"א בגיטין הינו גנבו, ולא נרבכו, עיי"ש ואני תמה על הרاش יוסף בזה דמה עינה להא דפסק הרמב"ם בטבל ועלה דטמא ודאי, ואית דשאני טומאה דספק כודאי והא הכה"מ לא נכנס זהה דהרי' הקשה מ"ש חיובות ממוקה, ואולי ייל דוגם לדידן דפסקינו דלא כר'ח דהראש סברת סcin איתרעני בהמה לא איתרעני, לעשות עכ"פ מודאי ספק, אלא דהראש יוסף לא יתיישב בזה, כי הוא כתוב שם בפירוש דאן האי סברא סcin איתרעני לית לו כלל, והכל תלוי רק בחסר ואתאי, ואיך יתרץ הא דפסק הרמב"ם בטבל ועלה דודאי טמא, ובסוג' דלקמן עוד נאריך בעין זה ודוי'ק.

ע"ב גמרא מנא הא מלטה אמר רבנן אוקי מלטה אחזקיה, הא שלא קאמר, זיל בתר חזקה" וכמו שאמר לקמן זיל בתר רובא" משום דפשיטה לנו מסברא דלא ניחוש להשתנות הדבר, ואשת כהן שהליך בעלה למ"ה, אוכלת בתרומה על חזקת חיל בעלה, דאל"כ לא מצין טהרות אלא נשמרם כל שעה שלא נתמאו וכדומה, ולא עוד אלא דזאת נלמד מהא כתוב ושמרתם בתרומה וקדשים, דביהם באמות פועל היסח הדעת, והוא פסול טומאה כדאמר ר"י בפסחים דף ל"ד ע"א, ש"מ דבשר מיליאlein בתר חזקה ואמרין דמסתמא לא נשנה הדבר מכמותו שהיא, אבל כאן המכדר בעיל גבוי מירא דר"ה, מדלא אמר נשחתה הורתה, אלא נשחתה בחזקת היתר עומדת, ש"מ דאפילו איתילד בה ריעותא, דהכא דכוותי, אם ה' אומר זיל בתר חזקה" הוה מפרשין כמו זיל בתר

אולס כשאני לעצמי ה' נראה בפ"י דברי הגמ', דאמור בטעמא דר'ח סcin איתרעני בהמה לא איתרעני, דסביר כתבנו למלعلا דבזמןא פגימה גסה, שאון בכח העור לעשותה לכ"ע כשרה דעת' בעס המפרקת נפגמה, וא"כ המדבר כאן מפנימה דקה שדרכו של עור לעשותה, והנה לקמן דף י"ז בירנו באריכות, דפגימה הרואו' ליקרע את הסימן אפילו במקצת צrisk להיות אוגרת הרבה, אבל החכמים נזרו על סcin פגום אפילו אין בכח הפגימה לקרוע את הסימן, שיחיתתו פסולה וסמכו זאת אקריא, "דושחתתם בזה" דבторה כתוב "ושחת" וקיים על מעשה השחיטה שתה" דרכ המשכח ולא דרכ קריעה ועיקור, ובדברי נבלה הוסיף, "ושחתתם בזה" דהיכן סcin חד וחלק וכל שחתת בסcin פגום אפילו אין הפגימה גדומה כ"כ שמצו לקרוע את הסימן, שיחיתתו פסולה, והוא מדרבנן אלא שעשויה כעין דאוריתא, והוא פי' מימרא דר'ח שם דקאמר, מנין לבדוק סcin מה"ת עיי"ש, ובפתיחה מה שהארכתי בזה, ומעתה כאן דע"כ מפגימה קטנה וקלילא המדבר, דגדולה וגסה ודאי מופרקטת קאתא ולא מן העור, שפיר קאמר, סcin איתרעני בהמה לא איתרעני, ר"ל, דניינו דסקין איתרעני, מ"מ הבמה ודי לא איתרעני ונחתת כהונג, אלא דמ"מ בסcin ודי פגומה פסולתו השחיטה, אבל כאן דשמא בעס המפרקת נפגמה השחיטה כשרה.

וע"ז פריך מבריית' דזה הכלל כל ספק בשחיטה פסול Mai לאו לאותוי' כה"ג דאל"כ Mai Km"ל, וע"כ בפסול דרבנן קאמר, דנמי ספקו להחמיר דnidon כדורייתא, וממשני לא ספק שהה וספק דרש, וע"כ נמי במיעוט סימנים קאמר דהוא אייבעי דלא איפש, דאל"כ Mai שאני מספק שמותה ולכנן פריך ומ"ש, Adams החמיר בספק שהי' במיעוט סימנים, למזה לא יחייב גם בספק סcin כו, ע"ז משני דמ"מ כאן איכא שיינוי בגין מעשה השחיטה, אבל בסcin דחשתה הונגת ביל שום שיינוי אין להחמיר כל כך כנפער' עד וDOI' היטב כי הדברים עתיקים בס"ד.

עוד לאליך מיין על דברת התוס' אלו - דהנה בתוס' נדה ב' ע"ב ד'ה התם תרתי לריעותא, הקשו מ"ש מקוה מגע, דהרי' בגין מיטמאין הנכסן לתוכן הבית תוכן ימי ההסגר, ע"פ שנמצא הנגע חסר בסוף שבעה, ולמה לא נצרכ' חזקה דהשתא דחסר הנגע לפניך עם חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, ותירצ'ו דשאני מקוה דחסר ואתאי, אבל הנגע אין דרכ' להתחסר אלא בפ"א, והוסיפו עוד דבגע נזה"כ הוא, דאפילו חסר בתוך שבעה, כל שי' שלם בשעת ההסגר טמא כל שבעה, וכ' סמ' המהרב'יל ז"ל, שהוחרכו לזו החוספה, דאי משום דליקא בגין טעמא דחסר ואתאי, עדיין קשה נוקי חזקת שלם דבגע נגד חזקת טהרה דדברא, וויל' טמא מספק, אבל לא נשרו עליו את התרומה, לפיך הוכרחו לחיש, בגין האי חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, כיון דאנו דניין על שעת ההסגר, אשר אז לא היה שום נפקותא להאי גברא אם הבית טמא או טהור, ואיך נאמר דמשום האי חזקה דגברא שנכנס השטא, נתחסר הנגע בשעת ההסגר עיי"ש במהרמ"ל, ועיין לקמן בראש יוסף על התוס' ד"ה אדנפיק, שהקשה ג"כ למזה לא יהי' עכ"פ ספק, מכח דנקוי חזקה בהדי חזקה, ותירצ'ו של מוהרמ"ל לא נירה לי' עיי"ש - ולפ"ז קשה נמי כאן מה הוועילו בתירוצים דשאני מקוה דחסר ואתאי דاكتצי קשה בסcin, ניהו דלא שיך חסר ואתאי מ"מ חסרו דהשתא שהסcin פגום לפניך, בצירוף חזקת איסור דבבמה יעשה ספק איסור, כקושיותם בגין שם.

ומה שנראה לפע"ד הוא, דהתוס' סברו בהאי תירוצא קמא, דר'ח חזקה דהשתא ליתא נגד חזקה דמעיקרה, עד דלא איכפת

אחזקה, כמו שמצוין בתרומה וקדשים דהיסח הדעת פסול בהם ולא אזילין בחר חזקה, ונפרש הקרא כפשוטו, דעתמוד על פתח הבית כדי לראות הנגע בשעת הסגר, אלא ואדי מנגע גופה ילפינן חזקה, וכאבי דאחורי הדלת מאי אייכא למימר, ע"ז השיב ראב"י דלulos ייל מא מגע ילפינן חזקה אלא מהלכה, ומאחוורי הדלת נמי יש לראות הנגע ע"י פתיחת חלון, ומה דלא מפרשין הקרא דגזה"כ הוא בנגע כנ"ל, משום דגס בל' לעמוד על פתח הבית מציא לביר שלא נחרש הנגע ע"י דרא דגברי, لكن ע"כ הקרא אתה שלא ישחה, ויסגור מיד, נclfפער"ד נכו פירוש הסוגי ואעפ"ר שהרשותנים וגם האחוריונים לא נחתו זהה, מקום הניחו ליתתגר בו ודוק".

תוס' ד" והדילמא, אין להקשوت וכו' דלמא הכא טמא מספק, דספק טומאה ברה"י ספקו טמא וכו' שמעתי בבחורותי מפי הגאון מה"ז נטウ ואולף ייל ראב"ד בפ"ב שאמר שנעלמו מעיני בעיל התוס' משנה שלמה נגעים ריש פ"ה, דכל ספק נגעים טהור, והוא פלא - וכעת שבתי וראיתי במקור הדין שם, והוא נדרש בתו"כ מן הקרא, וראה הכהן את הנגע לטמא אותו, דכתיב בנגע אדם, וכן במשנה שם רק מגע אדם מירוי, ואולי לא ילפינן נגע בתים מגע אדם, ע"ז הדבר צריך תלמוד ודוק".

בא"ד דכל עניין טמא הכתוב וכו' ואפילו דבר שאין בו דעת לשאול, והקשה הרاش יוסף והא הבית בעצמו דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ומה זה שכתו דכל עניין ואפילו וכו' ולכאר' היתי אומר דבית שפיר בדבר שיש בו דעת לשאול נידון, דהרי ריק ע"ז אמרת הכהן המטמא אותו לטמא, וכן אמר ר"י בנדה דף ה' ע"ב דכל ס"ט הבא בידי אדם נשאלין עליה, אלא דלפ"ז קשה לי להפץ, ומה זה דבר שאין בו דעת לשאול, דכלים שבבית נתמאו עם הבית ואפילו נחلك לומר דכלים לא ע"י אמרת הכהן נתמאו, אלא תחלה נתמוא הבית, וכן הבית נתמאו הכלים, מ"מ פשיטה דגנרגרים הכלים אחר הבית ואם הבית טמא ודאי, מפני שמקרי דבר שיש בו דעת לשאול, גם הכלים שבתוכו נגררים אחריו ע"פ שאין בהם דעת לשאול, וכן שם בנדה דאר"י דכלים המונחים בקרקע נתמאו ע"ז ספק מגע שraz שביד האדם, וכי נאמר,adam ach"c נגע הכלים בטהורות לא נתמאו הטהורות מפני שהם דבר שאין בו דעת לשאול אטמהה, וכן דברי התוס' צ"ג ודוק".

בא"ד ומהא קשה דהך מלטא דמי למקוה שנמדד וכוי' וזה נ hollow דשבקין חזקת נגע ואזילין בתור גברא דאומקין בחזקת טהרה והרי חסר לפניך עכ"ל, והקשה האר"י, למה לא קשי' להו דנוקמי הבית בחזקת טהרה והיה' תרתי במקומות חדא ות' כיוון דrangle העי hei שלם פ"א כבר יצא החזקתו, ומ"מ הקשו הtos' דנטהר הנכנס תוך שבעה מה שחתט דה"ה דאושרין הכלים, ומוכח דפליגו על הא דהביא הטו"ז י"ז סי' א' סק"ו בשוחט שוכח, דמפריטין למפרע מה שחתט דה"ה דאושרין הכלים, ולא נעמיד הכלים בחזקת כשרותן וכמו שפי' רשי' בගיטין גבי מקוה שנמדד, דכל טהורות שנעו על גביו למפרע טמאות, דהינו תרומה ששנשתמשה בכלים שנובלו במקוה זו, ולא מעמידין התרומה על חזקת טהרתה, אלא נגררת אחרי האדם והכלים שובלו במקוה חסר, ה"ה הנ כלים שבשלו בו בשර משחיתות השוחט שוכח, נגררו אחרי הבשר שנובל בם, ואם התוס' היו סוברים כן, לא הווה קשי' להו, לאוקמי גברא חזקת טהר ונצחפה לחסרון הנגע שלפניך, דהלא כל שהבית טמא נגרר האדם הנכנס לשם אחרי הבית, כמו הכלים אחר הבשר שנובל בם, עי"ש.

"רובא" בدلיכא שום ריעוטא, אבל כה אמר "דאoki מלטא אחזקה" הפירוש לאחר דאיתילד ריעוטא, אז דנשתנה ודאי, והספק על זמן שבניתים, וזאת ילפינן מגע וכמוש"כ התוס' דאפיקו נמצא הנגע חסר בסוף שבעה ועיין עוד בדברנו לקמן ודוק".

ע"ש גמר וدليلא כגן שיצא דרך אחורי דקחוי ל"י - והקשה הרשב"א ז"ל דהא בפשיותו הוה מציא להקשות, דלאחר שיצא החזיר פניו לראות את הנגע, וכן הראש יוסף ז"ל כיון בקושי זו לדברי הרשב"א ולא תירץ מידי, ולפע"ד נראה, כמו דאמרינו لكمן ריש פ' כייסי הדם דושפך וכסה אמר רחמנא יצא זה שמחוסר שפיכה גרידה וכסיי הכי נמי ויצא והסיגר א"ר לאפוקי זה שמחורי דעדיין הראי' הראונה כאן, דהא דכתיב וראה הכהן דרכ' אחורי ראי' קודם ההසגר, אבל הש"ס פריך דילמא דשיכא הינו מתחלה וע"ס ודוק".

רש"י ד"ה יכול, יהיו רשות לך לbijתו ולהזור ולסגור הדלת, עכ"ל ועיין במהרש"א שכ' בין בראשית דלא לך לbijito לכתחה, ובין בסיפה דבידי עבד שפיר דמי, סתמא כתני, ומירוי בכל גונא עי"ש ולא ידעת מה הוועיל בהז דס"ס קשה, אדם לא ניזל בת רזקה, מהיכי תיתי נאמר דיסגר ע"י חבל ארון מביתו, ומוש"כ דברייתא סתמא כתני, ליתא, דא"כ מה משני ראי' בגון דקימיא דרא דגברי, כיון דברייתא סתמא כתני, אפילו לא קימיי דרא דגברי ומה לי אי מוקמינן כגן דקימיי דרא דגברי, או כגן דחווז לפתח הבית לראות הנגע, דהרי עיקר הברייתא לא מירוי אלא מדין דיסגר מיד כאשר יצא מן הבית ולא ישחה, והוא דנקט שלא לך לbijito, אורחא דמלטה נקט, אדם אין לו עסק אחר למה ישחה שם, אבל גם בשהי' שס עובר על המוצה דלכתחלה שסגור מיד.

אבל לפען"ד דהכי מתפרק קושי' הש"ס על ראי' דאי לא אזילין בחר חזקה וצריך לראות הנגע אחר שיצא קודם ההסגר, מנ"ל לדריש ממה דכתיב "אל פתח הבית" דלא ישחה בהסתגרו, דלמא לעולם מותר לשוחות וממילא גם לילך לbijito ולסגור משם, אך דרכ' בעמודו על פתח הבית וראה את הנגע יסגר, ובידי עבד ייל' משם יסגר מרווח באוון שאינו רואה את הנגע, ובידי עבד פשיטה דלא מעכבי הא' ראי', דכל זמן דלא מתילד ריעוטה ודאי לא חיישן דבציר ל"י שיורא, כמוש"כ לעיל, אלא שאם נמצא חסר לסוף שבעה באמת טהור למפרע דלא מוקמינן אחזקה, וכן אמרה תורה, דעתמוד על פתח הבית, ומදלא מפרשין קרא הכי, ש"מ אזילין בתור חזקה וליכא קפidea לילך לbijito ולסגור משם, אלא משום השהי', ע"ז מתרץ ראי' דלulos איכא למימר דלא אזילין בתור חזקה, ומ"מ א"א לפреш הקרא דמשום שרואה את הנגע צריך לעמוד על פתח הבית בשעת הסגר, דהרי גם מביתו יכול לראות ע"י דרא דגברי, אלא דמש"כ מהרש"א, מושם דלישנא דברייתא ועכ"ד פרש כו, דאי כמוש"כ מהרש"א, מושם דלישנא דברייתא דסתמא כתני קשי' ליל', דודאי מירוי גם לסגור מביתו קשה טובא דהא ראי' איננו חולק על גוף דין דחיזקה, שהוא מהללם"ס אלא דלא יל' מנגע וכמוש"כ מהרש"א בתוס' ד"ה מנא הא מלטא בדף השמוך, וא"כ אלישנא דברייתא לך"מ, דמאחר דעכ"פ אזילין בתור חזקה لكن קאמיר טעם, דאפיקו לך לbijito ולסגור משם ע"י חבל, נמי שפיר דמי, אבל מקרה לא מצין למילפ', דשמא אי לאו דיעלן מהלכה אזילין בתור חזקה הוה מפרשיןadam הלך לbijito וחזר לפתח הבית, שוב מצאתי שהלב ארי' עמד ע"ז, והביא שכן הקשה הרמב"ן מובא בחו' הר"ץ ואין אחד מהם העלה בא דבר המתקביל, אולם לפי פירושינו ניחא, דהכי קא קשי' ליל'adam רק מהלכה ידען חזקה, אז שמא בגע גזה"כ הוא דלא סמך

הטמא אחר המקוות והנשחתת אחר הסכין, דהרי בשאיו לפניו לדון על הנובל ועל הנשחתת, לא נוקמי המקוות והסכין על חזקתו דמעיקרא, משא"כ בטהורות שנעשו ע"ג שפיר אמרין דנגרו אחריו הכלים הנטבלים כי כבר החלנו את הנובלים לטמאים ומילא ג"כ דברי הנגרו הטהורות אחרות, הוו הנה דברי הטו"ז שהם ג"כ דברי הריטב"א ומעתה דברי התוס' לא די שאין חולקים על הטו"ז אלא אדרבה מכונים לדבריו, דהא דלא קשי' להו, לצרף חזקת טהרה של הבית, הוא לפ"ד דברינו פשוט, מושום דעתה כשהCSR הנגע לפניינו הבית טהור בכוכב"כ, ומה איכפת לי' בבית, אם היה טמא עד עתה או טהור, ומה תאמר דיש נפקותא לידע זאת, מפני אדם טהור שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או לטמאו, הרי זה כמו שאמרו בכתובות חזקתו אמונה לא מהני לבתיה, כן נמי הכא חזקת הבית לא מהני לאדם הנכס בו, וכיון דלבית עצמו אין נפקותא בדבר, חזקת טהרטו לא מעלה ולא מורד, אבל חזקת טהרתא בדבר, חזקת טהרטו לא מעלה ולא מורד, כי רק ע"י טהרה דגביא שפיר מעיד על הבית שהי' טהור אי, כי רק ע"י שנכנס לתוכה אנו באין לדון על שתי החזקות דמעיקרא ודהשתא.

אולם בתוס' נדה מתרצים קושיתם זו, דנימא תרתי לטיבותה לטהור, כמו שאמרין תרתי לריעותא לטמא, דשאני מקוה דחסר ואתאי, משא"כ נגע דרכו להתחסר פ"א, והוא סייפו עוד דבגע גזה"כ,adam שלם הנגע בשעת ההסגר אפילו נתחסר מיד, מ"מ טמא הבית עד סוף השבע, וכבר הבאתי לעיל דברי התוס' אלו ומה ש' עליהם המהרמ"ל והראש יוסף כתוב כאן, דברי המהרמ"ל אינם מובנים אבל לפ"ד כוונתו מבוארת דהא דמחלקין התוס' בסברת חסר ואתאי, והוא התני' הראשון שבtos' כאן שהוקשו לסכין מקומו, אינו מספיק אלא לertz ר"ח דעתך לי' סברת סכין איתרעני בהמה לא איתרעני, וע"ז שפיר כתבו בסברת סכין איתרעני לא שיך אלא במקומות דלולי ריעوتא דסכין, היינו מחליטין לצד חזקה דמעיקרא, ורק אז נגרר הבבמה אחר הסכין, אבל במקווה, בבלא טמא נמי הי' ספק מתי נתחסר, מהני חזקת טומאה דהנטבל לומר ארין ספק מוציאה מידי ודאי, אבל לר"ח דלית לי' סברת סכין איתרעני, כמו שביארנו טumo למעלה, כאשר כן הحلقتא, עדין קשה, ניהו נגע דרכו להתחסר בפ"א ולא חסר ואתאי, מ"מ עכ"פ נקי חזקת טהרה דגביא נגד חזקת טומאה דבבית, והי' ספק ולא נשורף תרומה עליו וכן שחזקת איסור דבבמה עומדת נגד חזקת סכין לר"ה, ונפסקה השחיטה עכ"פ מספק - וע"ז קמשני, דמ"מ נגע שאני דגזה"כ הוא שהבait טמא, אף שבציר הנגע מיד אחר החסגר, ועל זמן מיעוט זהה שבין יציאת הכהן להסגר, ודאי אין לחוש שנתחסר, יותר יש לתלות החסרונו בזמן שבעת ימי החסגר - כן יתפרשו דברי התוס' ולזה כיוון מהר"מ שם. אלא דלפ"ז קשה טובא, איך ליף חזקה מגע, דילמא במקומות דאיთילד ריעותא לא מוקמיין אחיזקה דמעיקרא, ושאנו נגע דסמכין אורובה, דבזמן קצר משעת יציאה עד החסגר לא נשתנה, וע"ז ודוך"ק.

תנוס' דהא אלא לאו משום דאמרין אוקמיין אחיזקה, ואני לומר דשאני הכא דאלין לחומרא וכו' והקשחה הראש יוסף בדיבור הקדום, אחזקי' adam הני הנגע גדול וכו' והקשחה הרה"י טמא ולא מוקמיין דהא גופה קשי', כיון דספק טומאה הרה"י טמא ולא מוקמיין אחיזקה, ותי' דהבית דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ויפה דחחה הלב ארוי' תירוץ זה, דא"כ קשה להיפק דאי' ספקו טהור כמו ברה"ר, ואיך נלמד חזקה בעלמא - ועוד הלא כבר כתבנו, דעתך דין דעת לשאול יש בו - אלא דקושי' אין כאן, דרך ספק השkol אלין בס"ט ברה"ר לחומר וכמו בסוטה דע"י מקרה שאירע נולד לנו הספק דמעיקרא, וא"כ שפיר מעד חזקת איסור וחזקת טומאה את הספק לקולא, אבל בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתא, מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ولكن לא שיך לומר דנגרר

ובמחכ"ת של הגאון ז"ל ערבותם דברים ראויים כאן, כי לא ירד לעומק הענין, וההקדמה שהניח דהבית טמא מפני שבשעת מציאות הנגע ה"י הנגע שלם ובטלת חזקת טהרה דבבית, הוא דבר שלא ניתן להזכיר, דניהם דאי' בשעת ראיית הכהן את הנגע, החלנו את הנית לטמא, אבל כאשר בסוף שבעה מצאו הנגע חסר ועלה הספק אצלנו שהוא שמא נתחסר עוד קודם הנטבל ומילא החסלנו בעוטות את הבית לטמא, למה לא נצרף חזקת טהרה דבבית לטהרטו, ותடע ממקוה שנמדד שכן הוא, דהרי כל הנטבלים בתוך המקוה שהיתה שלמה עבינינו החסלנו לטהורים, ומ"מ אחר שנמצא המקוה חסר לאחר זמן נתעורר הספק שהוא המקום חסר אז כשבלו הני טמאים, מצרפיין חזקת טמאו לאו ע"פ שכבר דחשתא אע"פ שכבר החסלנו לטהורים, וזה ברור כמשמעותו, ומילא גם מה ש' בראש יוסף דהתוס' פלגו על דטו"ז, ליתא וכארב באבר זהה בס"ד, ובתוך דבריו יתורץ שפיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' שנעמיד הבית בחזקת טהרטו הקדום.

ותחללה נבר דברי הטו"ז שהם דברי הריטב"א לא لكمן בפ' כסוי הדם, שכתב דטהורות שנעשו ע"ג נגררים אחר הנטבלים במקווה, וחזקת טהרטו לא מעלה ולא מרוייד לשנות את דין, והסבירו לכארו' מבוארת דאנו דני על המקוה בשעה שטבלו בו הטמאים אם עדין ה"י שלם או כבר חסר כאשר נמצא אח"כ ואז לא היו להני טהורות שנעשו ע"ג עדין שום שייכות עם הני הנטבלים, והחסלנו עפ"י צירוף חזקה דחשתא עם חזקת טומאה דהנטבלים שהמקוה היא אז חסר ומילא הנטבלים טמאים כמו קודם הטבילה, ואיך יבואו הטהורות שנשתמשו בכלים הנטבלים אלו להעיד על שלומות המקוה בזמנן שלא ה"י להני טהרות שום נפקותא בשלמות המקוה או בחסרונו - אלא דעתו זה יקשה לנו כי האי סברא עצמה נוכל לומר גם לעומת חזקת טומאה דהנטבלים, כי אנו דני על המקוה מתי נתחסר והחזקת דחשתא אומרת שנתחשר מיד אחרי המידיה והחזקת דמעיקרא אומרת השטא היא דחסרה, ואני לפנין מנגע ליאול בתר חזקה דמעיקרא ולומר השטא היא דחסרה, ולמה לא נימא דהנטבלים נגררו אחורי המקוה, וכל שהמקוה בחזקת שלם, ממי לא נתקשר והחזקת דחשתא אמרת שנתחשר מיד אחורי המידיה סכין איתרעני בהמה לא איתרעני דס"ל דהבהמה נגוררת אחר הסכין, וכל שנחלייט מכך חזקה דמעיקרא, דסכין השטא הוא דאיתרעני ממי לא נגרר הנשחתה בה אחורי הסכין, אלא דנן קר"ה פסקין דמצרף חזקת איסור דבבמה לחזקת פגום דחשתא, וא"כ לית לנו האי סברא דגירה, ואיך נאמר חזקה דטיהר השטא לא מהני להעיד על שלומות המקוה אלא נגררים אחורי הנטבלים, וחזקת טומאה של הנטבלים תהני לגרוע חזקה דמעיקרא של המקוה, ולא נאמר דהנטבלים נגררים אחורי המקוה, אבל דע דבר הבאתי כמה פעמים סברת התוס' והרא"ש בב"מ חזקה לא שיך אלא על דבר ידוע ושאנו דני עליו, כי דבר שאין לנו שום נפקותא אם הוא כך או כך לא שיך להעמידו על חזקתו שלא נשתנה, ומילא גם בדבר ידוע, שהוא לפניינו כל שאין לנו שום נפקותא בדבר לא שיך לאוקמיין אחיזקה.

אמור מעתה סכין שנמצאת פגומה ומוקה שנמצא חסר, ואני מוסופקים מתי נפגמה הסכין ומתי נחרה המקוה כיון דחשתא בכוכב"כ הסcin פגומה ואינה ראוי' לשחיטה, והמקוה חסר ואני ראיו לטבילה, מה לי אם השטא נפגמה ונחרר או לפני זה זמן מה ולא שיך לאוקמיין אחיזקה דמעיקרא אלא אם יש לנו אחיזקה דמעיקרא והוא שחתט בסcin וטבל במקוה ואיך שיך לאוקמיין על נפקותא, והוא שחתט בסcin וטבל במקוה ואיך שיך לאוקמיין על חזקתו דמעיקרא, וא"כ שפיר מעד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיון לכל עצמיה עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ولكن לא שיך לומר דנגרר

אלא כי הא דר"ה באיתילד ריעוטא קמבעי, ומכח"כ להני שיטות דאפילו איתיילד ריעוטא מחיים נמי סמכין אוירוב בהמות כשרות, דחאה מנ"ל, וממילא גם הנני יליפותות שהביא, אין להם מקום כאן, דהרי האי דינא לא נשמע מהם.

אבל דעת, כי לישיב הסוגי על נכוון לא מצאתו אלא לפי שיטת הרמב"ס ז"ל, דס"ל דכל הספקות מותרות מה"ת, כמו ס"ט ברה"ר, אשר באזה פליגי לעיל אבוי ורבא, כמו שהבאתי שם בשם השב שמעותא - והרשב"א ז"ל הקשה על שיטת הרמב"ס מסוגי זו, דמה קמבעי מנ"ל דזילין בתר רובה מקרא, דהא ספק השkol מותר מה"ת ונילך מס"ט ברה"ר, ומכח"כ דרוב מותר ואפלו מדרבנן כדי אם אסור הספק, אבל לדעת הראשונים ספק אסור מה"ת מסוטה, דילפין מינה ס"ט ברה"י לטמא, והה בכל איסורי התורה דבעין למיזל לחומרא, כמו שפרש"י לעיל עי"ש, שפיר קמבעי לי, מנ"ל דיש חילוק בין ספק השkol לרוב, כך צרך לפרש לדעת הרשב"א ויתר הראשונים. אבל קושי הרשב"א על הרמב"ס לק"מ, כי מה דקמבעי לי, מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, היינו לעשותו כודאי, ולא מטעם ספק להקל, ונפ"מ למיזל גס בקיים מצות, ספקן לחומר כאשר אבואר, וכן נגד חזקת איסור, ולמר זודאי נשנה מכח הרוב, تعد שחררי מפרש, דקמבעי לי' כגון קטן וקטנה, דפליגו בי' ר"מ וחכמים, ולמה לי' להביא מפרק לחמי, ולא קאמר כי הא דר"ה דלעיל, דאלכין בשרא בכל יומא בלי' בדיקת חי"ט, דהרי אפלו נטלן זאב והחירין כשהן נקובים, סמכין אוירוב בהמות כשרות, וכן אוכליין חלב ולא חישין לטופה, אלא דהא פשיטה לי', דהרי גם ספק טרפה אינו אסור מה"ת רק מדרבנן, ואיך נהממר ברובה ומכח"כ דלא נבעי קרא על רוב, כיון דאיתן לו לפוטא מטומאה ברה"ר, ספק איסורין להקל ומכח"כ רוב, אבל בקטן וקטנה קמבעי לי' כי שם לויל דזילין בתר רובה מכח ודאי, לא הוה שרין לדoor זה, לא מבעי לפי גירסה אחת ברמב"ס, דבאייסור כרת מודה דספקו לחומר מה"ת, וא"כ אי' רוב דינו כספק ולא כודאי, איך ידורו זה עם זה באיסור אשתי אח שהוא בכרת, אלא אפלו נניח גם באיסור כרת הספק שרי מה"ת, למ"ד חתיכה אחת משתי חתיכות בעין, וכאשר כן הحلכה, ומ"מ אס מה"ת אין חילוק בין ספק השkol לרוב ורק דרבנן חלקו לגוזר על הספק ולא על הרוב, במצבים יומם ליכא בקטן וקטנה שום מצבה, דשמא הוא סריס או היא איילנות, ואי' ידורו זה עם זה במקומות דליקא מצוחה, ואבאר לך דבר זה - הנה החוו"ד ז"ל בראש בית הספק שלו חידש לנו דבר זה, דרך באיסורין קאמר הרמב"ס דספק מותרין אבל במ"ע בספק לא יצא, אלא דהוא ז"ל נסמך סברתו על מירמא דר' גידל סוטה כת"ז דיליף חילוק בין דבר שיש בו דעת לשאול, לאין בו דעת לשאול מסתירות הכתובים, "והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל", הא נגע בספק יאכל, וכל טהור יאכל בשער" טהור ודאי יאכל, ספק טהור לא יאכל, הרי לך דבר כל מקום דיבורה התורה בלשון ודאי, ולכן ס"ל לרמב"ס דבלא תאכל נבלה וכדומה, נמי מתפרש כן, ודאי נבלה ל"ת אבל ספק תאכל, ובמצווה אמרה תורה אכול מצחה נמי כן מתפרש, ודאי מצחה אכול, אבל בספק מצחה לא יצאת ידי חותך, עכט"ק של החוו"ד והאחרונים התחכמו עפ"י הקדמתנו, להמציא בטופה, דכתיב זאת החיה אשר תأكلו, ודרשין חי אכל, שא"ח לא תאכל, נמי ספיקו אסור, דחי ודאי אמר רחמנא, עיין בלב ארוי ריש פרק אלו טרפות וכו' בכל לאו הבא מכלל עשה - אבל לא כן עמידי, כי כלל גדול בדרשות חז"ל שהעיר נבנה על הסברא, ולפי סברתם דרישו המקראות, כאשר הראות זאת במקומות אין מספר, גם במס' ז', ועיין בתוס'bekמן פ"ח ע"א ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו, שתמהו, דר"י ורבנן הפכו סברתם גבי בכור אפלו מקצת בכור, ותירציו

דראשונה עדיפה מן השניה, גם בטומאה כן, ודבר זה למדתי מותוס' פסחים ט' ע"א ד"ה ואת"ל, שכתו בת"י האחרון דספק הרגיל מהני להקל אף ברה"י, אע"ג דס"ס לא מהני, וטועמא דהא מלטה הוא, כי בכל ספק טומאה גזה"כ דאלכין לחמיר, ומכח ודאי ולא מספק, וא"כ ס"ס נמי לא מהני, משום ד"א לדzon על שתי ספקות אחת, וכאשר דנון על ספק הראשון אמרין ודאי ולהחמיר, וממילא כמו כן בספק שני ושלישי, אבל בספק הרגיל לצד אחד, דיליכא גזה"כ בכהג'ו, שפיר אלכין לקלוא, וכן הוא בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתא דחזקת דמעיקרא עדיפה איזלין בתרה גם בס"ט ברה"י, שב ראיית כי הראש ישך בעצמו לקמן ב"ה הנה הראת לדעת כתוב בדברי, ופלא שלא הזכיר כאן לישיב קושיתו, ודוק".

דף דף ע"א גמר' מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ראיית ב"ש חתן סופר לדודי הגאון ז"ל שמדקדק למה לא קאמר סטם, מנא הא מלטה דזילין בתר רובה, כמו שאמר לעמלה מנא הא מלטה דומקמין אחזקה, ואגב שיטפי' לא עיין אז בגמ' כי גם לעיל קאמר כמו מנא הא מלטה דאמרו רבנן.

ורגה לעיל פרש"י זיל במקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולהתир כי ההוא דלעיל, ור"ל הא דר"ה, דאמר בהמה בחזקת איסור עומדת וכו', ופосל השחיטה בנסיבות הסיכון פגומה, משום האי חזקת איסור, וכבר כתבו לעיל דמש"ה לא קאמר מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר חזקה, אלא דוקין מלטה אחזקה, משום דرك דחזקת דאיתרעו קמבעי לי', ולכן מדויקדק הלשון דאמרו רבנן דהס דחשׂו דין זה ואע"פ שהוא דאוריתא, אבל הכא ברוב דפרשי' דאיידי דאיידי במנא הא מלטה דחזקת נקט נמי הא, הרי דלא משמע לי' לרשי' זיל דקאי נמי אדר"ה דלעיל, דאמור בסיפה של מאמרו, נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', דהינו מכח רוב בהמות כשרות וכדאמרו לעיל, דמשמעני איפלו איתילד בה ריעוטא, חדא משום דלא ידע רשי' זיל איך נפרש הני לפוטות שבגמי, שלא נשמע מהם דאפילו באיתילד ריעוטא אוקמינן בחזקת הרוב, ואמרינו דלא יצא מן הרוב, ועוד משום דלא קאמר האי לישנא, מנא הא מלטה דאוקמינן על הרוב, דlisheemu minai' דקאי אדר"ה, דאפילו באיתילד בה ריעוטא קמבעי, لكن פרש"י זיל דאיידי דחזקת, קמבעי אורי, וכונתו אממשה בכל יומם שאוכלים בשר בלי' בדיקה אחריה חי" טרפות וכן חלב, בלי' לחוש לטרפה וכדומה, ולא חישין למיעוטא, ולפ"ז ודאי קשה לישנא, "דאמרו רבנן" דהא מלטה לא מצין מפורש ברובא דליתא קמן, אלא בקטן וקטנה, והוא באמות פלוגתא דר"מ ורבנן, וקשה לומר דעל זה כיון באמרו, "דאמרו רבנן" ודרך פלפול אמרתית דכוונת הש"ס על האי רובה דאמרו רבנן, רובה וחזקה רובה עדי', דדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון התוס', דהא מzinן למילך רוב מחזקה, דהרי רובה עדי' מחזקה, וכותב הוא ז"ל דאי"כ לא הוה מצין למירר רובה וחזקה רובה עדי', דדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון הגמ', דמן"ל הא דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ואפלו נגד החזקה, שאם לא תמציא לפוטא על רוב אלא מק"ז מחזקה, איך תאמר דרובה עדי' מחזקה דהא אמרין דיו וכו'.

אבל הר"ן זיל בחידושיו באמצעות מפרש דקאי על סיפה של המירמא דר"ה, דמן"ל הא דאמרו רבנן לעיל דזילין בתר רובה איפלו במקומות דאיתילד ריעוטא, וממילא ניחא לשנא, "דאמרו רבנן" אלא דקשה לפ"ז דקאמר בגמ', דרוב בסנהדרין ותשע חנויות דאיתא קמן לא קמבעי לנו, אלא כגון קטן וקטנה דפליגו בה ר"מ וחכמים, ולמה לא קאמר דרובה בין דאיתא קמן ובין דליתא קמן לא קמבעי לנו, וכאשר באמות מסיק לבסוף הסוגי', שלא אני

ומעתה נשוב למה שהתחלנו ב' לפרש דמש"ה פריך מקטן וקטנה דפיגנו בהן ר"מ ורבנו, Adams לא נדעRob מקרה דחשי כודאי, אלא י"ה דיינו כספק שמותר בכ"ת, מ"מ עשה דמצות ביום ע"כ ליתא בקענו וקטנה דשמא הוא סריס או היא א"לנות,وضיטה דלא ציוויה התורה לקיים ספק מצוה, במקום ודאי כרת, דין ספק מוציאה מיד ודי.

ולפי הצעה הנ"ל נבואר הסוגי לדעת הרמב"ס דכל הספקות מיותרות, וביקע Rob מ"ל מקרה דהוה כודאי וכן קמתמה,ala כתוב אחריו רבים להטות וכיוון Dunn עפ"י Rob סנהדרין אפילו להרוג את הנפש, ע"כ Dror כודאי לכל מיל, ע"ז משיב Dror ואיתם קמן לא קמבע לי', נקט גם ט' חניות, ע"ג דבאייסוין גם ספק מותר ולמה לי Rob, דשאני בשר, ספק משוחטה או מנבללה, דיאיכא נמי חזקת אישור דאיינה זבוחה, וכן כתבו התוס' נה ד"ח ע"א ד"ה אחר הרוב, גם בט' חניות אייכא על בשער הנמצא חזקת אישור שאינה זבוחה - והדין עטם וכמו שהארכנו למעלה דבר דבר שאנו Dunn שלו שייך לאוקמי אחיזקה, אבל השאר דין הנידון עליהם, לא שייך לאוקם על החזקה, כי רק עפ"י סברא זו דבאייסוין מבנים - אבל על רובה דליתא קמן וכגון קטע וקטנה קמבע לי' כמו שביארנו לעמלה, Dolli Krar Dror כודאי איך נאמר DIDOR במקום אישור כרת ודאי מצד ספק מצוה.

וע"ז הביא כל הנני לפוטות, מקרבותנות ומפרה אדומה ועגלה ערופה ושער המשתלה, דכל הנני מצות, اي לאו Dror כודאי, איך אמרה תורה תקיים המוצה רק בספק דשמא טרפה הוה, Ach"c יליף ממכה או"א ומרוץ ועדים זוממין, דכל הנני اي Dror רק ספקאה הוה, איך צotta ה תורה להרוג את הנפש על הספק, ור' אש אמר דעתיא משיחיטה עצמה דامر רחמנא שוחט וליכול, ולהוש דלמא במקום נקב קשיט.

הנה גם האי יפותא ניחא לדעת הרמב"ס דכל נקה"ו נבלה, ואין שחיטה מועלת בו, ואם הרוב רק ספק הוה שהתורה התיירה, כלן הרי אייכא חזקת אישור דאיינה זבוחה, ועליך להביא ראי' שニיחה, ממש"כ הפלתי דכל ספק נקה"ו ספק בשחיטה הוה, וכאשר החזקתי דברו לעיל וכן נהרא שדעת הרמב"ס נמי כן הוא, כאשר ביארתי במ"א, ודז"ק היבט.

ע"ש גמר' כי קמבעין לו רובה דליתא קמן. בסוף הסוגי כ' ריש"ז י"ל דהדר מחילוק זה והכל נלמד מקרה אחריו רבים להטות, ויש לראות דאייה סברא יש לחלק בין רובה דאיית' ובין רובה דליתא קמן, ומה לי ט' חניות דאמרין על בשער הנמצא לפני החניות כל דפריש מרובה פריש, ולא אמר כן על בהמות דעלמא שרובם כשרות, דהאי עולה שאני מקריב, או האי קטן וקטנה שאני דן עליהם פרשו מרובה דעלמא ולא ממייעוטם, עיין בהגחות ר"צ חיוט שנטעורה בהז' ולא העלה כלום.

אבל דע כי הפרמ"ג ז"ל בפתחה לטעורות חקירה א', מניה לנו כלל גדול דכל שלא היה האיסור וההיתר ניכר מعلوم, לא שייך ב' ביטול חד בתاري, כי על כל חד וחדא אני דין שמא הו טרפה, ומה לרוב הכא, וכן הסכים עמו החוו"ד בס"י ק"ח סק"ה, והביא ראי' נפלאה מהא דפרק ל�מן, ור"מ דח夷יש למיעוטה האיך אכל בשראי, ומה פריך, וכי לית ללה"מ חד בתרי בטל, ויתבטלו מיעוט הטרפות שביעולם ברוב הנסיבות ומוטרין כולן משום חד בתרי בטל, ואין לומר דאפשר לברר איסورو ולא שייך ביטול, דהא שמא במקומות שחיטה נקב הוה קפריך, וזאת א"א לברר כמובן, אלא ודאי דכל שלא ניכר ההיתר והאיסור מעולם לא שייך ביטול חד בתרי עי"ש. **ולפ"ז** גם כל דפריש מרובה פריש לא שייך, דהרי אין כאן

שאין לדומות הדרשות, אלא מה שהש"ס מדומה, והביאו עוד שם סתירותים אלו, וע"כ כוונתם דלפי סברתם דרשו ח"ל פעם כן ופעם להיפך, והוא האמת, ולכן אין להביא ראי' מדרשת ר"ג בנדה שם, שכן דרוש בכ"ת, ובפרט דשם בחד קרא כתיבי הני תרתי, ויש יותר מקום לדיקק רישא וסיפה, וכעין שכטבו התוס' ריש מכילתא, דנדיר ונדבה בחד קרא דיקין שנייהם דוקא, אבל במא לא, ולכן גם כאן לא נסמך על הדרשה, אבל נראה מה יאמר הסברא והשכל, אם הספק בל"ת ועשה שוויין, או חלוקים הם זה מהז, ואחר הסברא נלך.

והנה כבר הבאתני לעיל דף ט' דברי השב שמעתתא שմסביר לו מה חמירא סכנתא מאיסורה, שכתב דכל שהתורה התיירה מחייב חזקה או Rob, ע"פ שקמי' שמיא גלייא, דהאי יצא מן החזקה והרוב, מ"מ אין עליו אשמה, כי היה אונס בראשות התורה, ולכן גם מצין למימור דבכחגו' לא אסרה התורה ומילא לא עביד אישורא משא"כ בסכנתא, הא סמייקה על החזקה והרוב לא יצילנו מן הנזק, אם מ"מ אריר שהמייעוט בא לידיו, ולכן סכנתא לא מהני, לא Rob ולא חזקה, והנה דכוותי' בספק לדעת הרמב"ס דהתורה התיירה, ואפילו אם ידמן דאייסורה אצל אונס הי' בראשות התורה ואין עליו אשמה, ועיין מה שכטבת שט' לתקן בדבריו, ועתה אני רואה כי לא הוועתי כלום, כי דבר זה א"א להעמידו, והנה לפי הקדומו, מובן החילוק הגדול שבין עשה ללי' לענין זה, שכבר כתוב הש"ז ח"מ ט' סי' כ"א בשם היירושלמי דלעולים אונס כמוון שעבד לא אמרין, אלא אונס כמוון דלא עבד, והסביר ברורה, דכל מה שעבד באונס, כיון דחסר מחשבתו ורצוינו לשעות כך, הרי לא נחשב המעשה לכלום, אבל להיפך מי שלא מציא קמי' מה שומוטל עליו מחייב איזה אונס, שייה' חשוב כמוון דעבד, זאת לא אמרין, ואע"פ שאמרו ח"ל, חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשא, מעלה עליו הכתוב כאלו עשאו, אין זה אלא לענין שכר אויל דמחשבה כמעשה, אבל סכ"ס המצווה לא עבדו ולמשל, אם הביא קרבן ונמצא Ach"c טרפה בסתר לא נאמר דין אונס ה' בראשות התורה ותיפטור מלhalbיא קרבן אחר, ולכן חילוק מבואר דבל"ת שפיר מצין למימור דספק שי' רחמנא ואם אריר שאכל ספק פטור מצד אונס בראשות התורה, אבל במקרים עשה, אםأكل ספק מצה או הביא ספק קרבן, איך נימה דספק Adams קמי' שמאי גלי' דפסול ה' הרי א"א לומר דכל שמחות אונס לא אכל מצה ולא הביא קרבן, הנה כמו שאכל והביא,อลם חזקה ורובי דמנהני נמי בנסיבות עשה, ע"כ כודאי יחשב, ואז מש"ה אמרין דמצוי מביא קרבן שהחזקה או הרוב מעיד עליו שקשר, משום דמצוי לסייע דודאי כן הוא, וניהו Adams מ"מ הוא מן המייעוט לא יי"ח, מ"מ לא בעי למחיש למייעוט דכמהן דליתא דמי, Dror כודאי יחשב, ומילא דבזה נדוחין דברי השב שמעתתא דהרי בסכנתא נמי נימה הכי דלא צרכין לחוש על המייעוט כמו בנסיבות אלא ע"כ לומר, דסכ"ס יותר חשו ח"ל על איבוד נש מהה שחווע על ביטול מ"ע, וממילא לא צרכיןתו לשברטו דה' דלא חשו על עבירת הל"ת בדאיכה Rob או חזקה, כמו שחווע בסכנתא, ומה'ת באמות גם בסכנתא אין לחוש למיעוטה וכון כהראש יוסף ז"ל דחמירא סכנתא מאיסורה רק מדרבנן הוא ובמ"א הארוכתי בענין זה עיון לקמן פרק אלו טרופות דף מ"ז ע"ב.

אבל היוצא לנו ממה שכטבנו דבאמת רק בל"ת קסביר הרמב"ס דספקות מיותרות אבל בנסיבות עשה הספקות אינו יוצא בהם מה'ת לחומרא בעין למיזל בהו, ומטעם שכטבנו לעיל, דבל"ת פטור מטעם אונס כמוון דלא עבד, אבל בעשה לא מיפטר מטעם אונס, אבל Rob וחזקה מהני גם במא"ע משום דין איתן לנ' לפוטא עליהם דהו כודאי וה' דמנהני בסכנתא מה'ת כנ"ל.

האי דרשה *שיהי* שניהם שווין, זאת, גם המשתלה צריך להיות כשר ליף לפחות מהן מהן הגורל קבוע לעוזל אלא בראשו לשם, יותר אני קמתהה דלא מצאתי מי שהרגיש בדקוק עצום הלאה, ומה שהקשה המהרש"א דלמה לא ליף מהא דבעינן שניהם שווין שצרכיהם להיות כשרים לק"מ דאי זה אלא למצוה ולא לעכבר כמבואר במשנה ריש פ' שני עשרי, אבל מה שנלעפ"ד הוא, בדברי המהרש"א ילי"י קושיתינו, והכי פירוש הגמר, מתחילה משקה מהא דשניהם שווין, וליחס דילמא חדא טרפה הוה וא"כ אינס שווין, וכי תימא מה נפ"מ, ר"ל דין זה אלא למצוה ולא לעכבר, ע"ז משב דהלא אין הגורל וכו' והוא לעכבר, ודוק". שוב ראיית מעין זה בהגחות ר"ץ חיות ז".

רש"י ד"ה וסנהדרין דתנו י"ב מזכין ו"א מחייב זכאי. מה דלא הביא דרוב מחייב חיב, משות דבאמת י"ב מחייב לא קטלון, והרי אמרה תורה לא תה"י אחרי רבים לרעות, אלא דלאו"ר מהא דיב"ב מאכאי זכאי, אין ראי' כל דאלין בת רובה דמקש"כ אי לא ניזל בת רובה, דלא קטלון לי' בשביל המיעוט דמחייבין, אבל כוונת רש"י אדיoka דמהא דיב"ב מזאכין זכאי נשמע, אדם איכא רובה לחיב דמחייב אלא דין צרכין יותר מ"ב ומרבנן עליהם עוד דינים כמובואר בסנהדרין, וכייד שלא להאריך בהאי דינא כתוב רש"י בקיצור דלענין פטור סגי י"ב, ולענין חיוב צרך לעין שם במקומו איך הדין ודוק".

רש"י ד"ה היכא דלייף שמחובר מבחוץ לצד הגב וכו', מה שלא פי' כן לעלה גבי רישא של עולה, דקרו אמר נמי היכא דלייף ליל' בה, משות דשם לא הקפידה התורה אלא שלא ניתן לנתחים, וכל שיש קצת חבר בין מבחוץ ובין מפנים שב לאו לנתחים נתחכו, אבל כאן הקפידה התורה שתה"י האליה תמיימה, כל שנחתק שב אינה תמיימה, אפילו אי לא מוחתק לנתחים, לפיכך הוצרך רש"י לפרש האי ליפ' דהכא, הכוונה שנחתק רק מבפנים אבל בחוץ לצד הגב נשר שלם מכל וכל שלא יהי ניכר שום קרע וסדר, כדי שיהי' נופל עליה שם תמיימה וזה פשטוט ודוק".

תנוס' ד"ה מנא הא מלטא, וא"ת כיוון דאמרין זיל בת ר חזקה כיש"כ בת רובה דרובה וחזקה רובה עדיף, ויל' דלאב"י פריך דלא קים לי' חזקה מקרה עכ"ל, ופי' רק מהלכה ואין למידון ק"ו מהלכה, והקשו האחرونנים דעתךין נלמד דאלין בת רובה מקרוב, דרוב עדיף מקרוב, וקרוב הלא מפורש בקשר: והיה העיר הקרובה. אולם הרשב"א מתרץ קושי התנוס', דהא דרובה וחזקה רובה עדיף זוקא אחר שידעין רוב מקרה, אבל כל צוין דלית לו יפותא על רוב, לא איזין בת רובה כלל ומיכש"כ נגד חזקה, ולפ"ז מיושב גס קושי האחرونנים דינלוף רוב מקרוב, אלא לדברי הרשב"א זיל סתוימים, דכמו דידעין עתה לומר דרובה עדיף מחזקה ואת ע"כ מכח הסברא, למה לא נסמך אסבירא זו גס בלא יפותא ולומר, כיון דאמרה תורה זיל בת ר חזקה מיכש"כ בת רובה עדיף מחזקה, אבל מה שנראה לפע"ד בכוונות דברי הרשב"א הוא: דהנה הא לאוקמינן אחיזקה יש לפניו שני דרכיים, או דנאמר גזה"כ הוא זנוקי מלטא אחזקי', או שנאמר טעם לדבר זה והוא משום דעפ"י הרוב לא ישתנה הדבר מכמות שיהה וא"כ האיזין בת ר חזקה נמי נבנה אסברת רוב, אז ממילא את הרוב מעיד נששתנה החזקה, החזקה בטלה נגד הרוב, כי כל עצמיות החזקה היא מכח הרוב, וכיון דהרוב אומר נשנתנה מה מהני החזקה, אמרו מעתה כל צוין דלית לו יפותא דהטוראה סמוכה למיזל בת רובה, לא נדרוש טעמא דקרה דמויקי, ממש דרוב פעמים לא נשנתנה הדבר מכמות שהיא, אלא נאמר גזה"כ הוא לאוקי מלטא אחזקייה, וממילא לא מצין למליף רוב מינה, ומיכש"כ דלא מצין למירר

רוב ומיעוט כי היכי דנאמר דהאי מרובה פריש, כי על כל חד וחוד אנו מסופקים שהוא או שמא סריס או איילונית היא, ואין זה דומה לט' חניות דaicא רוב ומיעוט מבורר אלא מחתמת שניכר כל או"א בפ"ע לא שייך בהם ביטול, אבל חתיכה שפירש ונמצאת שפיר אמרין כל דפרק מרובה פריש, שהרי אם כל החתיכות שבכל החניות היו פורשות לחוץ על כדי אחת היו כל מותירות מכך ביטול ברוב, מכש"כ שחתיכה אחת שפירשה שנותרת, אבל בהמות דעלמא שלא ה' ניכר מעולם הנסיבות והטרפות בפני עצמן, ולא שייך בהו ביטול כנ"ל, גם פירוש חד מיניהם לא שייך דען כל חד ואחד נופל הספק שמא טרפה הוה, ואני אכן אלא דרוב פעמים לא מיטרף וזה רובה דליתא קמן, ע"ז קמבעי מנ"ל, אבל בסוף קמיסיק דלי"ש וכמו דאלין בת רובה דאיתא קמן ומכח, ביטול חד בת ר' כן איזין ברובה דליתא קמן ומכח דרוב פעמים לא מיטרף ולא נעשה סריס - ובזה נמצא פשר להא דחקרו האחرونנים מניין לנו חד בת ר' בטל דמסנהדרין לא נשמע זאת, ועיין בפתחה כללית של מה שהארכתי בזיה.

ודע דבזה חזר וניעור מה שהקשה השב שמעתתא על הרשב"א שהבאתי לעיל, דתקשה הרשב"א לנפשיה דהא בספק במרקחה גם הרשב"א מודה דמותר מה"ת, וא"כ האי דלמא טרפה הוה, והוא ספק במרקחה, ודחיתו דהרי הספק הוא אם האי בחמה שלפנינו מן הרוב או מן המיעוט, והוא ספק בתולדה, אבל לפי דברנו אלו שבכאן, הדין עם השב שמעתתא דע"כ כאן אין הספק אם נפרש מן הרוב או מן המיעוט, אז היה דומיי דט' חניות וכרובא דאיתא קמן, אשר על זה לא קמבעי, אלא הספק על כל חד ואחד שמא היא טרפה, ולכך קשה ודאי לדעת הרשב"א, למאי דמקח ספק במרקחה לא חישין, ולא מצד דאלין בת רובה ודוק".

עוד יש לחלק בין רובה דאיתא' לדלית' קמן דהרי היא גופא, דרוב בהמות כשרות ורוב קטנים לאו סריסים, אין אנו יודעים בבירור גמור, אלא ע"ז נסיון של דורות הקודמים, דראינו בהמות ששתנו שוחטנו שרובם כשרות וקטנים נתנדלו שרובם מולידים ואני סריסים, אבל בכל מקום אין מן הנמנע, שדור אחד מחמת אייה סיבה נשנה עליו סדרי בראשית, וכעת רוב הבהמות טרופות ורוב הקטנים של עתה סריסים, ואע"ג חזקה אלימתא הוא דלא נשנה הטבע מכמות שהי' מקדמות דנא, מ"מ אינו כרובה דאיתא' קמן שהוא ודאי גמור ולא בעין חזקה כדי להחזיק את הרוב, אלא דלבסוף מסיק דאין חילוק, והוא משום דחזקה דלא איתרעד ולא ראיינו מעולם נשנתנה, הוא כודאי.

ומה מאד מיושב בזה הקשי' המפורסת מאות הגה'ק מה"ז משה ט"ב צ"ל שהקשה דהרי הסוגי' איזלה אליבא דר"ש לפי דעה אחת בתוס' ד"ה חטא תר' רחמנא, ולר"ש דדורש טעמאDK, מסתמא טעמא דאלין בסנהדרין אחרי רבים, הוא משום דרוב פעמים האמת עם הרבים ולא עם המיעטים, והאי רובה דליתא קמן הוה, וא"כ רובה דסנהדרין נבנה על רובה דליתא קמן. והוא קושי' מושכלת, אבל לפי האמור מיושבת על נכוון, דהאי גירועה דאיתא' בכל רובה דליתא קמן, ליכא הכא, דהאי רוב פעמים מכונים הרוב את האמת, לא נבנה על הנכוון כי מעולם לא נתרבר לנו שהרוב כיוון האמת והميعוט טעה, אלא שהשכל הישר מחייב את זאת, דטובים שניים מאחד, והוא ראי' שכילת שחשובה ממש כראי' גשמיית, וא"כ האי רובה, דרוב פעמים האמת עם הרבים, הוה רובה דאיתא' קמן לפני עיני שכלנו כמו ט' חניות. והבן את זאת ועיין בפתחה כללית ודוק".

ע"ש גמר' את' משער המשתלה דרחמנא אמר ולכך שני השעריים *שיהי* שניהם שווין. מאד אני תמה למאי הלכתא מביא

לא אמרין, ותדע שהרי חייב לשחותו קרבן פסח אחר, ולכן אין לפטרו אלא מצד טעה בדבר מצוה, וכן פליגו רשי' ותוס' באומר מותר בשבת, והדברים עתיקין ואכ"מ להאריך בהם, וכעכ"פ לפי דעת התוס' צריכין לפרש גם כאן, דלא הקפידה התורה כשמבאי קרבנות בשבת, אף שהמצוות ספק הוה, משום דעתה בדבר מצוה, ואפילו לא עשה מצוה פטור, ואפילו למ"ד בלא עשה מצוה חייב מ"מ לא מצי ליף מכאן רוב, דהרי יש לומר דעתה בדבר מצוה אפילו לא עשה מצוה פטור, ובפקנ"פ דאפילו נגד הרוב וס"ס מותר לחיל שבת, הוא מטעם דשותת לגבי חшиб"ס הותרה ולא הודהה ודוד"ק.

תוס' ד"ה את' מפרה אדומנה, וא"ת וכו' ויש ללימוד מותך כך הלכה למעשה אדם עשה גבינות מקמה בהמות וכי הקושי' מפורסתם דלמה נקטו שעשה גבינות מקמה בהמות, ולא סגי להו לדון על גבינה מאותו הבמה, ועיין בלב אר"י איך מתרץ את זאת, אבל אין דבריו מובנים ממשמע דבאיסור דרבנן בטל חד תרי במבר'ם, וזה ליתא מבואר בי"ד סי' צ"ח סעיף ו' בש"ך וט"ז ופרק"ג שם דוחז"ל לא חלקו בזה כלל, ואפילו באיסור דרבנן צריך ס' ואיך כתוב הלב אר"י, דאי ריק מדרבנן לא מוקמינן אחיזקה שלא נתבררה, בתערובות חד בתרי היה מותר מצד תרתי דרבנן.

אבל יש לךים דבריו בשנאמר דמיירי בעשה גבינה מכל בהמה בפ"ע ולא עירב החלב ביחיד, ואז התערובות של הגבינות הוה יבש ביבש, והוא דלא בטל הגבינה מן הטרפה, בהני דרישות, משום דחויה דבר שבמנין וחטיכה הרואין' להתכבד, ובזה שפיר איכא חילוק בין שהוא ספק אייסור דאוריתא או רק דרבנן, ועל כל גבינה וגבינה איכא ס"ס להתיר, ספק שמא לא נטרפה בהמה אלא סמך לשחיטה וכול' שרשות, ואת"ל דaicaca כאן גבינה טרפה, שמא האי גבינה שבידי מן הנסיבות, אלא דס"ס כזה, דחויה ספק אחד בגופו וספק אחד בתערובות לאו ס"ס הזה להתיר, אבל עיין בש"ך סי' קי"י סקס'ב וס"ג דבאיסור דרבנן מהני גם ס"ס צו, ואף שיש לחלק דכאן עיקר האיסור סכ"ס דאוריתא מ"מ יש לומר דהתוס' לא חלקו בזה, ודוד"ק.

ועתה הנה לבאר שיטת התוס' ושיטת הר"ש שחולק עמם כמובא כאן ברא"ש ז"ל: הנה דעת התוס' דرك חזקה דמעיקרה שנתרבירה בשעתה ממשיכין נגד חזקה דהשתטא, אבל חזקה שנתרבירה לפניינו לאח"י אלמפרע, כמו בפורה בת שתים של אחר כלות שנה נודע לנו שכשרה הייתה בשעת לידה, לאו חזקה הוה להמשיכה עד ההשתנות, וכן בהמה שנמצאת טרפה אפילו היא בת כמה שניין, לא נאמר השתטא היא דנוטפה, ועד השתטא הייתה בחזקת כשרהה, כי מעולם לא הייתה כשרהה מבורת בשעתה אלא למפרע, וזאת לא מקרי איתחזק, لكن אוסרים הגבינות למפרע דשמא טרפה הייתה מכבר, ואפילו לאחר שזיכינו דאלין בתר רובא, והוא מפער, וא"כ גם בלאו חזקה הר' אמרין על כל בהמה מיד כשגולדה, דהיא מן הרוב וכשרה היא, וא"כ נימא כמו ממשיכין החזקה לומר דהשתטא נשנה הנגע ולא קודם לכך, כן ממשיך הרוב לומר דהשתטא יצאה האי בהמה מרוב כשרות, ועד השתטא הייתה בתוך הרוב כשרות, דהרי רובה עדיף מחזקה, ואם ממשיכין החזקה ממשיכ' שמשיכין הרוב, זה בורכת דהא דרבנן עדיף מחזקה, הינו מאמין שאחר הראי', כי רק אז מקרי חזקה, אבל בשעת ראי' אין זה חזקה אלא ודאי, והוא פשיטה דעדיף מרוב שיש נגדו מיעוט, וכן נינו DIGITALITA לו התורה דMESSICKIN הודי, דהינו הנגע בשעת ראי' שהיתה כשיעור, לומר כשנמצא חסרה לאח"ז, דהשתטא היא דחסירה, אבל מניין לו להמשיך הרוב דאיינו עכ"פ ודאי, לומר דלא יצאה מן הרוב עד השתטא.

רובא עדיף מחזקה, אבל לא אמר שזכה לו מילך רובה מקרה, אז ודאי לא נאמר דחזקה גזה"כ הוא אלא טעם דחזקה נמי מכח רוב הוה, וממילא רובה עדיף מחזקה ודוד"ק.

בא"ד ולמאי דפרש ר"ח, דרבנן עדיף מחזקה לא מסברא, אלא ילפין מפרה אדומה דאייכא חזקה נגד הרוב וכו', כי מה שהבאתי למללה דף י"ד בדרכי הטו"ז דלעלום נגררו הטורות אחורי כלים הנטבלים, גם כאן נגרר הטמא אחורי הפרה דהרי חזקה היה להאי טמא שם יזרקו עליו מאפר הפרה יטהר, ומה לי עם חזקה טומאה שלו, אבל כפי שביארנו שם הדבר זהה תלו依 אם נאמר רוב הוה כודאי או שספקה הוה אלא דתורה התירה האי ספק,adam נאמר רוב כודאי, אז פשיטה דהטמא נגרר אחר הפרה ואין לו דמיון לשאר רוב וחזקה המתנגדים זה זהה דהרי כאן עשינו מעשה המסליקת את הטומאה והמעשה נעשה כהונן באפר פרה שודאי כשרה, אבל אם נאמר דרבנן רק ספק מוציאה מידי י"ל דגנד חזקה טומאה לא התירה התורה דין ספק מוציאה מידי ודאי, וכלן כוונת התוס' דפרש אדומה מוכרכה דרוב הוה כודאי, וממילא ליכא כאן חזקה המתנגדת, אבל נלמד מכאן דגס במקומות שעונמד הרוב נגד החזקה דרבנן עדיף דרבנן כודאי פשוט דמדיחה החזקה, וכאשר פרשתי לעיל לדעת הרמב"ם דכל הסוגי ע"ז קאי דמן"ל דרבנן כודאי, וממילא אפילו נגד חזקה, ודוד"ק.

תוס' ד"ה אבל היכי דלייף, מקשיןامي לא ליפ' מכל קרבנות דחויה שבת וכו', ונ"ל דלא מאי להוכיח ממש, דaicaca למירם דמספק נמי אמר רחמנא דלא חתני שבת כמו בפקנ"פ דלא הלכו בו אחר הרוב, עכ"ל, הנה לכארו', קושיתם לשיטת הרמב"ם יל"י דהרי כל הספקות מותירות, ולמה לא יכול שבת על ספק קרבן, אלא דסביר כתבנו לעיל דלגביו מוצאות יבום, אי לאו דאלין בתר רובה והוא קטו וקטנה ספק סריס ואיילנות ודאי דלא שרי לדoor זה עס זה, מפני שהאיסור ודאי, דהרי איכא כאן אשת את, אלא דבמקומות מזחנה נדחה, א"כ עלייך להביא ראי', דaicaca כאן מצוחה, וכן הוא בשעת כיוון דחילול שבת ודאי, והמצוחה שדוחה אותו ספק, אין ספק מוציאה מידי ודאי, הא חדא, ועוד שניית, דהרי הרמב"ם מודה בספק העומד להתברור דאסור מה"ת, וכן קושיתם חזקה לכ"ע, אבל לעומת זה תירוצים חלש מאד, דaicaca מדין זאת לפקנ"פ שהרי בעצם כתבו דבקנ"פ לא הלכו בו אחר הרוב, משא"כ הכא דPsistein adam סמך על המיעוט לחיל שבת דחיב, וא"כ מ"ש ספק ממייעוט דשניות ספקה הוה אי לא אלין בתר רובה, אבל דביריהם צריכין תיקון, כי לא משום דספק מצוחה דוחה את השבת, אלא משום דכל שציוויה תורה להקריב קרבן בשעת אפילו אם נמצא טרפה, הרי הוא פטור משום דהוא אнос מכח ציווי התורה, אלא דבזה נמצא סטייה בתוס' פשחים ע"ג ע"א ד"ה שחוטו שכתבו קפיטר לי' לאו משום דעתה בדבר מצוחה, ולר"א דבלא עשה מצוחה חייב באמות גס בזה חייב ודלא כפרשי' שם במשנה, ובסוגי' שם הראיתי, כי זאת פלוגתא ישנה בין רשי' ותוס', לדדעת התוס' לא מקרי אונס אלא כעין נערה המאורסה דאונס מכך צוחת התורה לאו אונס מקרי, דaicaca י"ד מצוחה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוחה צריך שייאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס במעשה, וכל שאיןנו אונס במעשה, איך יפטור בשוחט קרבן פסח בשעת ונתמצא טרפה בستر, מטעם אונס, וכי עדיף יהי' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעתה מצוחה רוצה אני כדי שלא יהיה אונס השבת, ולא מטעם אונס, ואם הוה אמרין אונס כמוון דעבד דמי', הוה מצין למינפערו בשנאמר אכן אם נמצא טרפה הר' הוא כמו שהביא קרבן, אבל כבר כתבנו לעיל דאונס כמוון דעבד

נקב הוה - ועין ברמבי"ס בפ"ב ה"ח מהל' רוצה שכטב, ז"ל „ההורג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והולך בשוק, ה"ז פטור מידי" נאadam, וכל אדם בחזקת שלם והרגו נהרג עלייו עד שידעו בודאי שהוא טרפה, ואמדחו הרופאים שמכה זו אין לה עליה באדם ובאה ימית" עכ"ל ולכאורה תמורה, דמותה מדבריו דאפיילו ודאי טרופות אינה מצלת את הרוצה, עד שאמדחו הרופאים את הנרצח, שלולי זה שהרגו היה מת בללא"ה מכח האי מכח, אבל עין בפתחה אותן י"ד אריקות בהז שביarticתי שיטת הרמב"ס המחוורת והאמיתית ותמצא עונג - ומה שנתחדר לית עתה הוא דמויאי פסק הרמב"ס נשמע, ודסבור כדעת הר"ש הנ"ל דחזקת דאת"י מכח רובה, נמי מהני לסלק את הריעותא הנולדת ואיפילו לקטלא, דהרי בונרכח שיש לו נקב במותו או בוושטו, עכ"פ ריעותא גדולה הוה, ומ"מ כל זמן שלא יאמדווה הרופאים שהמכה הוה ממייתן בודאי ממייתן את הרוצה מפני שמעמידין את הנרצח בחזקת שלם, והוא מכח רוב, דרב ב"א שלמים הם, ולא מעותדים למיתה מחמתן מכח, וניחוח דהמכה לפניו, אנו אמרים שאין זה מכח הממית ועשה את האדם חסר, אלא מעמידין אותו בחזקת שלם וע"פ דאין הולclin בדיני נפשות בתר רובא אבל בתר חזקה דאת"י, מכח רובה שפיר הולclin, ועין עוד לפחות מהו ודוק' היטב.

על"ש גמר' את"י מעדים זוממים וכ"ו וכי תימא דבדקין לי', והתנני' בריבי אומר לא הרגו נהרגין, הרגו אין נהרגין - קשי' לי דהאי בריבי לומר לי דהרי לא הרגו נהרגין מקרה מלא דכאשר זם כתיב, ואי דלא נטעה哉, דאמרו דוקא הרגו נהרגין שם במקומות דף ה', הי' לו להבאה המשנה שם, דקתני כיוון שנגמר דין נהרגין הזוממין, ומהרביה האי דרביבי רואה, דלולי בריבי דהרגו אין נהרגין, לא מצין למילך מעדים זוממים.

והנרא להפ"ד, דבאותם בלאו בריבי ליכא ילפota, דהנה בתוס' ד"ה ודילמא, הקשו שמא חוביין אותו יב"ח לברר שאינו טרפה, ותריצו בתריזץ השני,adam הם אין נהרגין אלא לאחר יב"ח, גם הוא איינו נהרג אלא עד אחר יב"ח, דאין להחמיר עליו יותר מעלהם אם הוועו, עי"ש, ולפ"ז אם נימא דם הרגו נהרגין אז פשיטה דנהרגין מיד דהרי אפשר לבדוק כי ס"ד דהשתা, א"כ גם בלוא הרגו למה לא נהרגין לאחר יב"ח, דשוב אין לומר דגם הוא לא ה"י נהרג עד אחר יב"ח דזה ליתא דהא שיפר הי' נהרג מיד, דהרי אחר שנהרג, אם יוזמו ג"כ נהרגין מיד, ולכן לוילו בריבי, דהרגו אין נהרגין, לא ה"י מצי למילך רוב ממה שהרגין העדים, דאפשר דממתניין יב"ח רקשי' התוס', ונכוון הוה מאד ודוק'.

על"ש גמר', ר"א אומר את"י משחיטה עצמה וכ"ו עין בח"י הר"ן כאן ובתוס' لكمן דף כ"ח ד"ה אתה, דין להוכיח מכוא דין לשכטבו כאן, adam לגבי חזקה דמעיקרא לא מהני חזקה דאתיה מכח רובה, מכש"כ בנולד ריעوتא מחייבים - והרמ"א ז"ל באמת פסק להיפך מtos' דבסי' נ' פסק דבפסק טרופות לא סמכין להתריך מחמת חזקה דאתא מכח רוב בחמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצא ודאי טרפה איפילו הוגלד פי המכחה, כשרים הגבינות של קודם ג' ימים, והוא סברא דכשרה, וכו' שבס' ת' ו' - והתיש' חלק בין ריעوتא שבגופה, כמו מים במוח שאפשר להיות מונילדיה, ובין בושט שבודאי לא ה"ז אתה, והחו"ד חולק עליו וכו' שאין חלק בהז, והרבה פלפלו האחוריים בעין זה בריאות וסתירות, ותלי"ת הניחו לי מקום להתגדיר בו, ואם תרצה לעמוד על ראשון של הדברים, תעין لكمן בסוג' דישב לו קו"ז בושט מה שכתבתי שם וירוח צמאונך ודוק'.

על"ש גמר' ודלאה היכי דאפשר אפר, והיכי דלא אפשר לא אפשר, דאל"ת היכי דחייב לחשיש למיעוטה היכי אכל בשאר וכ"ו, ופרש"י ז"ל היכי דאפשר לא סמכין ארובא וצרכין לבדוק כל ח"ט, אבל בושט במקום שחיטה דלא אפשר סמכין ארובא, וכן בקטן וקטנה דאפשר להמותין עד שיגדלו, והנ"ך ככלו מושם דלא

אולם שיטת הר"ש, והוא הועיל שברא"ש כאן הוא, ז"ל למאי דמסקין דאלין בתר רובה, כל הហמות בחזקת כשרותן ואיפילו בתוך שנותן, משום דברם בהמות כשרותה הן, ורובה עדיף מחזקה, על"ל הדברים צרכין ביאור, עיין במעיו"ט ואין דבריו מובנים, דהנה דעת הר"ש הוא, מאחר דאלין בתר רובה, נעשה מן הרוב חזקה מילא, דכל בהמה אנו מחזיקים לכשרה מכח הרוב, וחזקה זו אלימטה היא כמו חזקת גג שראינה שלמה, וכמו שאמרין סוקLIN ושורפין על החזקות דהינו חזקה דאת"י מכח רובה, דasha שבאה ובנה מרכיב על כתפה ונתחזק בעיר שהוא בנה, הרי אח"כ נסקל על ידה כשהכח אותה, וא"כ הא בharma נמי נתחזקה אצלנו לכשרה, והרי אכלנו מחלבה, והוה חזקה אלימטה להמשיכה נגד השינוי שנמצא בה אח"כ, לומר דהשתा הוא דאיתרפי, וכן יל"פ ריש דברי הרא"ש, אלא דמה שהוסיף בסוף דבריו, דרובה עדיף מחזקה אין לו פירוש, דא"כ למה לי לומר דמכח רוב, כל הហמות בחזקת כשרות, תפ"ל דרוב עדיף מחזקה ואם ממשיכן החזקה מכש"כ הרוב, אלא דזה ליתא כמש"כ בועללה דרוב עדיף מחזקה אבל לא מודאי, ואני הודה ממשיכן ולא החזקה.

ועיינתי בתשי' הרא"ש ז"ל ושם מצאתי פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתא דאלין בתר רובה עכ"ל ור"ל דניהם דחזקה בכל שעטה ושעתא דאלין בתר רובה עכ"ל ריש דבשתה החזקה בשרשא בשעת ראי"י ודאית היהת, אבל מיד כשהחעיף עניין ממנה נעשה מן הוזאי, חזקה שלא תשתנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת חי דכל חי עתיד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר וכדומה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגרוע מצד אחד שלא הי' מעולםDOI, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחולשנו כי תמיד הוא עומדת בתקפו לומר, אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכטב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דסופה להשונות, כמו שהוא בגע, דחשינוי לטובה להתרפות הוא טبعי ועלול הוא לכך, זאת הוא סברת הרא"ש, ומילא לדידי' באמת לא צרכיןתו לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכן הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של החשנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשתנות ועלולה לכך.

והנה בנולד ריעוטא מהיים, כמו ישב לה קו"ז בושט, או נמצא מים במוח, סטרו התוס' שיטות, כי لكمן דף מג"ע ע"ב ד"ה קסביר כתבו דבישב לה קו"ז בושט, וכן בספק דרושא, ע"כ צרכין לומר דשחית יותר לאיסור מלhitar, כי לויל' זאת בעין לאוקמי הבהמה על חזקה דאת"י מכח רובה דכשרה, והוא סברא היפה ממה שכטבו כאן, adam לבני חזקה דמעיקרא לא מהני חזקה דאתיה מכח רובה, מכש"כ בנולד ריעוטא מחייבים - והרמ"א ז"ל באמת פסק להיפך מtos' דבסי' נ' פסק דבפסק טרופות לא סמכין להתריך מחמת חזקה דאתא מכח רוב בחמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצא ודאי טרפה איפילו הוגלד פי המכחה, כשרים הגבינות של קודם ג' ימים, והוא סברא דכשרה, וכו' שבס' ת' ו' - והתיש' חלק בין ריעוטא שבגופה, כמו מים במוח שאפשר להיות מונילדיה, ובין בושט שבודאי לא ה"ז אתה, והחו"ד חולק עליו וכו' שאין חלק בהז, והרבה פלפלו האחוריים בעין זה בריאות וסתירות, ותלי"ת הניחו לי מקום להתגדיר בו, ואם תרצה לעמוד על ראשון של הדברים, תעין لكمן בסוג' דישב לו קו"ז בושט מה שכתבתי שם וירוח צמאונך ודוק'.

על"ב גמר' ר' כהנא אמר את"י מהורג את הנפש, וניחוש שמא במקומות סייף נקב הוה, וכן אמרין במקות דף ז' דאמרו ר"ע ור"ט, אלו היינו בסנהדרין לא ה"י נהרג אדם מעולם, דשא במקומות סייף

נפשות ובין מיתה למיתה.

ואני פה אל פה אמרתי לדודי הגאון צ"ל שלא כיוון המטרה בזה, דנינו דודאי אמת לאמתו הוא מה שכ' ההפלה, כי לויל סברא זו לא מצין ידינו ורגלוں בבה"מ, אבל מה נעשה כי בעלי התוס' כאן ע"כ לא נחטו לסבירא זו, דלפי סברא זו, אין התחלת לקושיתם, דהרי כאן אזלין בתור רובא דאיתיחזק דלאו טרפה הו, אבל התם בנסקlein ונשופים שנטערוו רובה דלא איתיחזק הו - ולא היה לו מענה והודה לדברי - ואחר זמן רב כשערתי עוד הפעם על מס' זו, ראיתי כי שגתי, כי התוס' בקושיתם נשמרו מזה, דהרי ע"ל: "הקשה ר' דהaca לפינן מרווח וудים זוממין דאלין בתור רובא אף בדיני נפשות, וכן מוכח בפ' בן סorer דף ס"ט וכ"ו" עכ"ל ולא על חנס הוסיפו האי הוכחה מפ' בן סorer, אלא לשולן כן הביאו מפ' בן סorer דשם מוכח דגס אחר רוב דלא איתיחזק אזלין בדיני נפשות עי"ש, וזה נכון וברור בכוונת התוס'.

אלא דלפ"ז מצד אחר יש לתמונה על התוס' דלמה הקשו מהכא ומפ' בן סorer ולא הקשו קושיותם לעיל בראש הסוג' דקאמר בסנהדרין דרובא דאיתיחזק קמן לא קמבעי לו דאלין בתור רובא, ושם המדבר מдинני נפשות, דקרה דאחרי רביס להთוט בדנ"פ כתיב, והי' להם להקשוט מהו בנקלים עם נשופים לא אזלין בתור רובא דאיתיחזק קמן כמו בסנהדרין, ועל קושי' זו גם תי' של ר"ת נפל בבירא. כי אמר הר"תadam נפל מחלוקת בסנהדרין באיזה מיתה יחרג, שלא אזלין בהז Achri רביס להמיתו בחמורה אלא דנין אותו בקהל, כפי דעת המועטים שבсанהדרין, הלא מקרה מלא דבר הכתוב אחורי רביס להთוט, ומאן מפיס לחידש דבר זה להוציאו מן הכלל מה שבר נפטר, ולא נלך בו אחורי הרוב והוא דבר זו שאין הדעת סבלתו.

אבל האמת יורה דרכו, שכבר כתבנו לעמלה וכן בפתחה, דביטול לא שייך אלא באיסור בתוך התייר, אבל לא בהтир בתוך האיסור, ומפעם דהאיסור שהוא המציאות יכול להתבטל ברוב התייר שהוא החuder, אבל לא להיפך, התייר שהוא העדר, לא תעלה להיות מציאות עי' הביטול, וכן הפטור לא מצי להתבטל כדי להישות חיוב וכן מוכח מה שאמרו בב"מ דף י' ע"ב, עשרי ודאי א"ר ולא עשרי ספק, כי האי פטור שפקץ מן המניין לתוכה העדר, לא להתחייב עי' ביטול מה שבר נפטר, וא"כ הה' הכי הני נקלים שפטורין ממיחת שרפיה החמורה לא יתחייבו עי' ביטול בנשופים וזה ברור כמשמעות עע"פ שבعلي התוס' לא נחטו זה וד"ק.

בסוף סוגיות רוב, אציג פה עוד קוש' אחת שמשמעותי מפי ת"ח אחד והיא, דלמה לא יליף דאלין בתור רובא מיבום גופה, אשר מני' המדבר בראש הסוג', בקטן וקטנה דפליגו ר' מ' ורבנן, והרי ממצאות יבום גופה מוכחה יבום, אבל כרת דاشת אח אחינו מחד אב הם וליכא כאן מצוחה יבום, אבל כרת דASHOTACHACHIN גם באחינו מן האם, והשבתי לו דלא'ר' דהינו ממש קושי' התוס' דבריש הסוג' דלמה לא יליף מכל הקרבנות שדווחן את השבת ולא חיישין לטרפה, אלא דיש לראות דהתירוץ שכתבו הtos' וכן מה שכתבתי אני שם לא שייך הכא, דהרי רק הביאה הראשונה היא המצוחה, אבלacha'ן אין בדירתם יחד, מצוחה מיעבדת של יבום, אלא מצוחה פ"ר וממצות עונה כאשר איש ואשה, ועל הנין מצוחה ודאי קשות, כיון דאיכא חשש איסור כרת, איך ידورو זה עם זה, لكن הקושי צ"ע.

וכעין זה הקשה הת"ח למה לא יליף רוב, דלא'ר' איך נושאים נשים ולא חיישין למזרות, והראש יוסף קמתמה על הת"ח, הלא ממזר ודאי אסר רחמנא ולא ממזר ספק, אבל במחכ"ת לא דק,

אפשר עכ"ה. ורקשה לי טובא, אם קטן וקטנה מקרי אפשר דלא ישנאו עד שיגדלו, למה לא נימא גם בטרפה אפשר שלא לאכול בשר, וההה ר' משחיתת חולין קילוף, דהתרה אמרה שחווט ואכול, והרי עד נח נאסר אכילת בשר לאדם, וכן במידבר לר' ישמעאל נאסר להם לשטר תאורה, ולמה הותר להם כשכננסו לאארץ, ולא חש שמא במקום שחיטה נקב הוה, עוד קשה דהרי ר' בחנה בעצמו יליף לעיל רוב מהורג את הנפש, הרי דלית לי חילוק זה בין אפשר לא לא אפשר, ולא עוד אלא דמדאוריתא ודאי אין שום סברא לחלק בין אין אפשר לא אפשר, דהרי אפילו בין לכתחילה לדיעבד אין חילוק מה"ת, ומדר' מאין ראי, לפי מה שכתבו התוס' لكمון דר' מ' רק מדרבן היה שנטקsha בכל זה ולא העלה דבר המתකבל.

ולולי פירושי צ"ל הי' נלפע"ד לפרש פ' אחר, ועפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס צ"ל ביו"ד תשוי' כ"ד על דברי התוס' בכורות דף כ' שהקשין, למה לא אמרין סמוך מיעוט אינס מומחין לחזקת איסור של הנשחט, ותירצ'ו דהאי רוב מצויין אצל שחיטה מומחין, הנה כמו סתם ספרי דידיini מגמר גמרי, דגם ר' מ' מודה דלמייעוט כי האי לא חיישין, אבל הרשב"א בתו"ב, הקשו על זה דמה עינו להא דבעי למילך' רוב מרישא של עולה ומשחיטה עצמה, הרי ע"כ דמייעוט גמור יחשב, ומ"מ לא אמרין סמוך מיעוטה לחזקה, ותוי' החת"ס דודאי כל הטרפויות יחד מיעוט גמור הוה ואי לא אזלינו בתור רובא וצריך לבדוק אחריו כל ח'יט, א"א לחלק ולומר דושט לא נבדק מושם דהוא מיעוט דמייעוט, אבל אחר דזיכינו למייל בתור רובא ולא צרכין בדיקה על שאר טרפויות, ורק על הושט ומשום דמצטרכ' חזקת איסור דאיתנה זבוחה למיעוט נקה"וו, באז שפיר אמרין דהאי נקה"וו הוה מיעוט דמייעוט וכמן דליתא דמי עכטדי'ק עי"ש. ומעתה hei' קامر ודילמא שאני לו בין אפשר לא אפשר כדי לחלק השאר טרפויות מון נקה"וו ונאמר, לצרכיכון כולם בדיקה מושם דלא אזלין בתור רובא, ונשאר נקה"וו דלא אפשר למידקי לבדו, והוא מיעוט דמייעוט ולא צרכ' בדיקה דכמאן דליתא דמי, אבל הנני שאר הילפות קיימו במקומות, ודלא כפרשי'.

והרא' שמביא מר' מ' איינו אלא דהוא ע"כ עבד הци, לבדוק אחרי הח' טרפויות, ובושט סמק', דהמייעוט הוה מיעוט דמייעוט וכמן דליתא דמי, דלא מסתבר לומר דכל פשח וקדשים בלא בדיקת הח' טרפונות, נלפע"ד מתוך חומר העניין.

ודע דעל הא דאמר פשח וקדשים מה אייכא למימר יש לתמונה, hei' בימי ר' מ', שה' הרבה אחר החורבן, הקריבו פשח וקדשים, וכבר נתעוררו ע"ז האחוריים, ואולי ייל' דគונת הגמ' הוא, דלא הי' בא לידי מידה זו, מה he' עשה וד"ק.

תוס' ד"ה ליהוש, בסה"ד הקשו מנסקlein בנשופים דידינו בmittah הkkleh, הרי דבדיini נפשות לא אזלין בתור רובא, ותוי' ר' ת' דכיוון דבכוכ' נחרג בין מיתה למיתה לא אזלין בתור רובא, והקושי' מפירושמת משרות אروسה בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך נידונת בשרפיה החמורה, ולא בחנק הקל כא"א דעלמא, וראי' בס' חתן סופר לדודי הגאון צ"ל שכטב, דעיקר התוי' על קושי' זו הוא, מה שכתב החפלה צ"ל בסוף פ' ק' דכתובות על התוס' שם, דהא דלא אזלין בתור רובא במומו, היינו ברוב הנולד עכשו בהאי נידונו שאנו דנין עליון, אבל ברוב שהחזקנו מקדמות דנא, הרי נעשה מרוב חזקה ומהני גם במומו (והוא ממש'כ' למעלה שיטות הר"ש והרמב"ס) ובזה מישובים כל הקושיות שהקשו כיווץ באז עי"ש, ומילא דמיושבת גם קושי' זו מבת כהן, כי היא נתחזקה אצלנו שהיא בתו של האי כהן עוד קודם ההזנות, וזאת מהני גם בדיני

והוא מומחה משום דעבריין הוא וצריך בדיקת סכין, כנפלפ"ע. והנה עיינתי בתוספתא בפ"ב וממצאתה משונה ממה שהביאה כאן בוגם כי ז"ל, "המוחזק תרגנולת שחוטה בשוק וכן מי שנtran תרגנולת לאחד מן השוק לשחוטו ואינו יידע מה טיבו, הולcin אחר הרוב" עכ"ל, הרי התוספתא מירוי Dempzu האבעלים שחוטה אלא דחשlich לא הי' מוחזק אצל למומחה, ויש בהזה רשותא רבתא נגד הרישיא Dempzu תרגנולת שחוטה בשוק, כי אכן האבעלים עבדו שלא כדין, דהרי אסור לכתהלה ליתן למי שאינו יידע אם מומחה אס לאו, ולדעת הבעל העיטור אפילו בדייעבד אסור מכובואר שיטותו לעיל בסוגיו' ואם הא夷 שליח מומחה, הי' לו לידע גם דין זה דעכ"פ לכתהלה אין ליתן לשחוט למי שאינו מוחזק אצל למומחה, ומ"מ אמרינן בי' רוב מצווין אצל שחיטה מומחים, וחידוש שהפוסקים לא הביאו דין זה, ויש לישיב ודו"ק.

כבר הבאתי לעיל בדוח'ק דהרבמ"ס לא פסק כהאי ברייתא בתרגנגולת מצא שחוטה בשוק, מפני שדבר זה תלוי בפלוגתא דר"י ו/or'ח בןו של ריווסה"ג דלקמן, אם עשו' להטיל נבלתו באשפה שבביתם ושם פסק כר"ז לחומרא ומילא דה'יה בשוק דאסור, חדידינא אית ליה לתרוייהו, וכמ"ש התוס' ד'ה כי פליגו, דמהה דקאמר בב"מ דף כד' גבי גדי דר"ח, שמצא שחוט בין טבריה לציפורி מוכח כן, אלא דתמותו האחוריינן על הרמב"ס דשבק הסוג'י דשם, דהתירו את הגדי לר'ח כר'ה בןו של ר'יה'ג שהוא מעשה רב, ופסק בר'י לחומרא.

ונוראות נפלאת על הפלתי שכ' ליישב זאת על שני אופנים, או דחכא איכה תרי מיעוטי, מיעוטאים מומחין ומיעוט שטחילין נבלתם בשוק ובאשפה שבבית, משא"כ התם דמיiri ברוב טבחי ישראלי דודאי מומחין ומוחזקין הוו, או דחכא בע"ב מירי דאין דרכם לטפל בנבלה, אלא להשלכה, אבל התם בטבחים דין דרכם כלל להשליך נבלתם רക מוכרים לנקרים, עכט"ק ותמה אני איך מתყישב הסוגי שם לפִי דבורי שאמרו שם שהתרווחה כר"ח בנו של ריה"ג, והרי לפִי חילוק הפלתי גם ר"י בר פלוגתי מודה התם, שנית הלא כאן אמר דפליגו אי אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית ולפי דברי הפלתי, ר"י מטעם תרי מיעוטי אסור ואפלו אין שעשי להטיל, ועוד זאת לא ידעתי איך אפשר לחלק בין הכא להתחם כיון דבין הכא ובין התם מירי במצב שחותםומי יידע אם טבח שחתטו או בע"ב, ומה תאמר לדגדי אין דרך בע"ב שישיחות אלא טבח הרמבי"ס גם בגדי וגם בשוק פסק קר"י להחמיר וע"כ גם הוא ברוב טבחי ישראלי מירי, דאל"כ בלא"ה אסור, גם חילוקן דברוב טבחי ישראלי לא צריכין לרוב מצויין אצל שחייטה מומחין מפני שהם מומחין מוחזקים, לא הבנתי, הרי סכ"ס תימא הוא, וכי בע"ב אינם חוששין על איבוד אוכלין ואיבוד ממונם, ומשליכים מה שנפסל בשחיטה באשפה, את מהה, ועיין לקמן צ"ד ע"א דשמעי דsharp פיסי" לנכרי בתרגנות טרפה, ומה שעשו להטיל לכלבים באשפה או בשוק הוא מה שמתה מלאיה, ואני חוששין במצב באשפה או בשוק, ע"ג דנראאה שחותט בסימנים לנטנבלת בשחיטה תחת ידו, ועיין לקמן בפ' אוא"ב וכיסוי הדם, על הא דקתני במשנה, שחת ונתנבלת בידיו, מה שכתבתה שם, וכן מורה לשון הרמבי"ס כאן, שכ' שמא נתנבל לפיכך הושלך דהאי, "לפיכך" מורה שעומד להשלכה דASHPA מפני שנתנבל, ונפסלה בשחיטה ע"י סכך פגום או שחיי" וכדומה, אין זה סיבה כדי להשליך לכלבים, וכן מורה לשון הגמ"י דמנבלה ממש שעומדת לכלבים ולא לאכילת אדם מירי, דאל"כ איך אפשר דפליגו אם אדם עשוי להטיל נבלתו הלאiani נפסלה בשחיטה אין דרך כלל להטיל לאשפה אלא לקיים בה

דאי דרשא דמזר ודי לא ממזר ספק, וכן קחל ודאי ולא ספק, לא מצינו למידרש אלא לאחר שזכינו למיזל בתור רובא אבל אי לא אזיין בתור רובא, יליכא במציאות לא מזר ודי ולא קחל ודי, ואפיילו א"א שבעה במדה"י ולדה אין כאן ממזר ובאי, דבריאת עכו"ם אינו עושה ממזרות, והקל ודאי פשיטה דליתא כਮובן, لكن גם קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעת קושי' זו יש לתנץ, דשמא במקומות מצוחה התיריה התורה אישור ממזרות, וממש'כ לדעת הרמב"ם, דקמבעי מנ"ל דרוב הוה כודאי, דלא מאי למדוד מזיה כਮובן ותל"מ ודורי'ק.

ד י"ב גمرا, מי לא תניא הרי שמצא תרגנולת שחוטה בשוק, או שאמר לשלווחן, צא ושות, והלך ומצא שחוט, חזקתו שחוט, עכ"ל הברייתא, וכתבו התוס' וכן הר"ן ז"ל בחודשו דברישא איך למיימר דבעליה שחוטה, ובסייפה קמ"ל, אפייל אמר לשלווחן, והשליח הלך ומצא שחוטה, דהשתא שלא ברשות בעליים נשחתה, אפ"ה חזקתו שחוטה.

והנה הרמב"ם צ"ל בפ"ד הלכ' ז' פס' דינים אלו בהזה"ל: "הריאנו ישראל מרוחק ששחת, והלך לו, ולא ידענו אם איינו יודע הרי זו מותרת, וכן האומר לשלוחו צא ושחות ל', וממציא הבהמה שחתה, ואיינו יודע אם שלוחו שחתה או אחר, הרי זו מותרת, שרוב מצווין אצל שחיטה מומחין הס" עכ"ל, והכ"מ שם, על דין השני, דוכן האומר לשלוחו, ציון האי דבעי מני" ר"ד מר"ג, האומר לשלוחו צא ושחות והלך וממציא שחות, והא דלא ציון הביריתא דין דאו שאומר לשלוחו, משום דהאי דין מתפרש כמש"כ התוס', במצב השיליח שנחט ע"י אחר, והרמב"ם מימייר שהבעליים מצאו שחות, ולפ"ז גם רישא, הרי שריאנו מרוחק וכוי לאו דינא דבריתיא הוא, וממציא תרגולות שחותה בשוק, אלא, דין היוצא מתוך השקליל טורי' על מימרא דר"ע לעיל מני', דראיה אחדSSHות וכוי' דקאמר עלייה, אי דלא ידע אי גמיר אי לא גמיר, לימה רוב מצווין אצל שחיטה מומחין, ופסק הרמב"ם ב��ושי' ז', וכמציאות שאמר ר"ג בראאה אחר שחת, אבל הני תרתי דיןיהם שבבריתא השמייט הרמב"ם, והוא משום דפסק בהל' ח' שם בר"י דבמצע בשוק אסור, וכן באשפה שבבית מותר וכדפסק בהלכה שאח"ז באבד לו גדי או תרגול ומצואו שחות בבית מותר, והאי בריתא הלא מימייר' דמציא בשוק, אבל מה שיש לתמונה הוא, דלמה הביא הרמב"ם כלל האי דין דאומר לשלוחו דאיכא תרתי לטיבותא דאפשר דהשlich שהוא מוחזק אצלו שחתה, וכו' וכאשר נתקשו התוס' על הביריתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפреш דהשlich מצא שחת אחר, ולא הבעלים מצאו שחות, דזה נלמד מרישא בק"ו כנ"ל.

ומה שנלעפ' דוא' דאייכא רבotaא CAN דעא'פ דהאי ישחט עבד
אייסורה, ישחט בהמת חבירו שלא ברשות בעליים, דהרי מזיק הוא
וכאדמרין בסוגי' דסכךין של ע"ז, ומ"מ סמכיין גם בזה ארכוב מצויין
אלשחיטה מומחהין, כי זאת לא נשמע מרישיא, דראיה אחד ישחט
מרוחק, מצאי מיררי בבהמת עצמו, וכן לא מהא דאבד לו גדי
ותרנגול דשחטו בתורת מציאה, והרמב"ם איזיל לשיטתו זהה דס"ל
דכל מומר לאיזה עבירה שייה' צריך בדיקת סכךין מושום דחזקתו
איינו מתריח לבדוק בדיקה כראוי, ואפילו איינו מומר רק פ"א כל
שבשעת ישחיטה עובר עבירה דיןו בזה כמושם וכאשר ביארתתי לעיל
בסוגי' שם מלטה בטעמא, וא"כ ה"ג דשחט שלא ברשות בעליים זהה
LEN למיימר, דבעי עכ' בדיקת סכךין, אבל מ"מ מותרת משום דספק
זהו דשמא שחט השליך, ובספק הלא פסק הרמב"ם דשרי DDOKKA
במי שחזקתו איינו טורח לבדוק פולס, וכאשר ביארתני שם, ולכן
מי שראה שאחד שוחט בהמתו שלא ברשותו באמת אסור ואפילו

דברנן, ואי דוכלים סברו בפשיטות דתרומה בזה"ז דאוריתא עד שלא נ Nichah להו לאוקמי כאותו מ"ד דברנן, אין מדחה הרמב"ם סוג" ערוכה איז, ופסק דתרומה בזה"ז דברנן.

ולכן נלפ"ד ל"ישב קושי התוס' הנ"ל לפי דרכו של הרמב"ם, והתוס' לשיטות מוכרחים לתרץ ולהקל בין עיקרו לבין עיקרו מה"ת.

דינהנה רשי עירובין דף הנ"ל ד"ה מת"י, כתוב וא"ל, "אבל שילח דקביל עליה מחבירו, אילך למימר, דמייאש ולא עביד, דסבירו החוא לא סמך עליה" עכ"ל למדנו מדברי רשי ז"ל, דסבירת ר"ג דלית ליה שליח עשושה שליחותו הויא, מפני שהשליח ידמה בנפשיה שבחנים טרחות כי המשלח יסתפק אם השליח עשה שליחותו, ולא יסמוך עליו, ולכן בדרבן דספקו מותר, ודאי יעשה השליח שליחותו, דהרי הבעלים בטוח יסמכו עליו אפילו מכח ספק, ואם יקשה לך א"כ לר"ג למה לי בדרבן חזקה שליח עשושה שליחותו הפל" דספק דרבנן שרי, עיין במל"מ בפ"ד ממכורות שהקשה כן ותני תירוצים א' בעירובין לא שרי ספקו אלא בהונח וא"כ נולד ספק, אבל ספק העונח לחמייר, ב' דנפ"מ דלקתחה אין להכניס א"ע בספק עירוב, אבל משום חזקה שרי לשולח עירובו ביד אחר עיי"ש, והנה לפי הסבר' של רשי ז"ל נופל תי' הראשו בבריא, אבל עצמיות החזקה שליח עשושה שליחותו נבנה על הסברא, דיעשה משום דהמשלח יסמוך עליו, וא"כ אם ספק הונח אסור אדרבה לא יעשה השליח שליחותי משום דיחשוב שהבעלים לא יסמכו עליו, ולכן בראכין לומר כפשהו בדרבן סמכין להקל אחזקה שליח עשושה שליחותו ולא בדואריתא, אבל אם ספק הונח מותר יש לקיים סברת רשי' דמש"ה היכי מותר ליתן לו לכתחה עירוב בידו, חזקה אילך דודאי יעשה, כי יודע דבכוכ"ב הבעלים יסמכו עליו.

והנה עיין עירובין דף ע"ו סוף פ' הדר דרש"י ותוס' פליגו בספק הונח, דריש"י ז"ל סובר דמותר ונוס' פליגו עליו, עיין ברמב"ם פ"ז מעירובין ובה"ה שם, דהרבנן סובר בזה כרש"י דספק הונח גיב' שרי, וכן הובא שיטת הרמב"ם בזה בא"ח מג"א סי' שצ"ד, וא"כ לפי דעת רשי' ורמב"ם ז"ל דספק הונח שרי לא יקשה המtos' ד"ה תנאים, דשפיר הביא ר"ש ראי' משם דחזקה שליח עשושה שליחותו, דנינו דבתרומה דרבנן מירוי, אבל הלא ספק עישור בטבל דרבנן נמי אסור, דאפשרו דמאי אסור בזה"ז וא"כ אילך הסברא דלא יסמוך המשלה, ומ"מ שרי, הרי דחזקה שליח עשושה שליחותו אפשר בדבר דלא יסמוך המשלה וממילא ה"ה בדואריתא, אבל התוס' דס"ל ספק הונח אסור, מוכרחים להקל בין עיקר מה"ת לאין לו עיקר מה"ת - והוא כפטור ופרח בס"ד.

ולפ"ז יש נפקota לדינא בין רמב"ם ותוס' אפלו לפי מה דפסקו ר"ש, דגמ' בדואריתא אמרין חזקה שליח עשושה שליחותו, אבל פסקינו כר"ש צריכין אנו לחלק בין שיבוא המשלה לידי מכשול או לא כמש"כ התוס' דבאיון מכשול למשלה גם ר"ש מודה אילן חזקה, אבל לדעת התוס' אפשר דבראי לו עיקר מה"ת, סמכין אחזקה או אפשר במקומות דאיון כאן מכשול, דמהא דאיון חזקו תורום אין ראי' דהרי הוא עיקר מה"ת, אבל לרשי' ורמב"ם דאיון חילוק בין עיקר מה"ת לאין עיקר, שפיר מוכח דלא אמרינו כלל חזקה שליח עשושה שליחותו אפשר באיסור דרבנן במקומות דליך מכשול, כנ"ל. **ובאמת** צריך ליתן טעם למה לא סמך בא"ר אחזקה, צ"ל אילן זה חזקה כלל, אדרבה אילך חזקה שלא נעשה מעשה והוה רק ספק השkol ולא מהני נגד חזקת אישור אפשר בא"ר, וככדעת הרבה פוסקים דספק נגד חזקת אישור גם בדרבן אסור, אבל התוס' סברו דלעומם חזקת שליח עשושה שליחותו חזקה הוה, אלא לגרועה היא ולא אזלין בתורה בدلיכא מכשול לא בדואריתא ולא

מה שאמרו תורה לגר אשר בשעריך תנינה או מכור לנכרי, וכיון דעתך בין טבח לבעה"ב, דשניות מוזהרים שלא להאכיל נבלה ממש לשם אדם, וכאשר ביארתי זאת בארוכה בفتحה, דמה שאמרה תורה לכלב תשילכו אותו לטרפה, והיינו טרפה הניטה למota, מכש"כ במתה ממש דאיתנה ראי' אלא לכלב, והקרא דלגר ולנכרי דכתיב בנבלה היינו בנבלה בשחיטה ע"י פסולי שחיטה, שהיה ראי' גם לישראל במדבר לדעת ר"ע, עיי"ש, וכך כל דברי הפלתי בזה אין להם קיום כלל.

ומה שפסק הרמב"ם ז"ל לחומרה כר"י ודחה האי סוג" דבב"מ במעשה רב, וכו' האי תוספותה שモבא כאן דמצוא תרגנות שחויטה בשוק כשרה, נלפ"ד פשוט, דהרי דבר זה תלוי במנגנון בני אדם בזמנו ובמקומות, אי דרכם להשליק נבלתם בשוק או לא, וכיון דחיזינו דבזמנם ובמקומות של הנני תנאים היה חילוק דעתות בזה, הרי דקישה לעמוד על הדבר, ומכש"כ דין לקבוע הלכתא בזה לדורות להקל, וכך שפיר עבר הרמב"ם דפסק להחמיר, וזה ברור עבini ודו"ק.

ע"ש גמר', אכן שמא שרה ושמעה דרש,ראייתי מדקדקים, ולמה לא חיש נמי לחדלה וכמו שאמר לעיל בראש מיכלון גבי חז"ק ושמא יחלדו, ונלפ"ד, דעל חדלה ליכא למחיש רק בחשו"ק, דעלולים לקלקל בידים מפני חסרון דעתם, אבל בר דעת שחויטה מהיכי תיתי חיליד הסcin תחת הסcin וממטה למעלה, ואחד מתלמידי עוררני על דברי התוס' לפקמן לי ע"א ד"ה או שהח ARISING הסcin תחת השני ופסקו, שכטבו דנקט אורחא דמלטה, דכשחישט סימן הראשו בהבא, כשחוור ובא לעשות הולכה, תחוב ראש הסcin בין סימן לסימן עכ"ל, והשבתי לו, אדרבה מדבריהם ראי' דתולדה אצל בר דעת הוא זר, וכך צריכין למצוא מציאות איך יתרמי חדלה בלי כוונה, וכתבו דכשחישר עס הסcin לשחויט סימן שני אפשר שתחוב הסcin בין סימן לסימן אבל גם זאת הוא הרחוק המציגות כਮובן אלא אפשר שאירע כך על צד הרחוק משא"כ לשחויט בכיוון בחדלה תחת הסינים, אין שום בר דעת עשושה כן, ודוו"ק.

ע"ש גמר' צא ותרום Mai, אל אין חזקתו תרום, הנה הרמב"ם ז"ל פ"ד מתרומות פסק כן שאין חזקתו תרום, מפני שאין אומרין באיסורין חזקה שליח עשושה שליחותו עיי"ש, והמל"מ רצה להוכיח דהרבנן פסק כר"ג, אמנם יפה השיג עליו הנבו"ק א"ע סי' ב' דהרבנן פ"ס עכ"כ כר"ש ס"ל, דאל"כ למה פסק בתמורה דאיון חזקתו תרום, דלשיטתו תרומה בזה"ז דברנן, ואי משום דעיקרו מה"ת, וכmesh"כ התוס' עירובין ל"ב ד"ה תנאים, דдин אחד יש לו עם דואריתא לעניין זה, עכ"כ הרמב"ם ל"ל הא סברא, דהרי עירובי תחומיין לדידי, דיב"ב מיל דואריתא נמי עיקרו מה"ת, ומ"מ פסק דחזקה שליח עשושה שליחותו, אלא ודאי דהרבנן סובר בזה בשיטת הר"י שבתוס' עירובין דבמקומות דאיון מכשול למשלה, גם ר"ש מודה אילן חזקה שליח עשושה שליחותו, וממילא דהילכה כר"ש נגד ר"ג, וכיון דליך שום הוכחה לפסק כר"ג, אלא דלפ"ז נשארה קושי התוס' שם בעירובין במקומות על הרמב"ם, דאייה ראי' אילך לר"ש מלקט כלכלת של תאימים, דהא מעשר פירות דרבנן לשיטתי' דמעשר פירות דואריתא, הלא בזה"ז הכל דרבנן לדידי' כנ"ל, ומה שת' הנ"ב דהרבנן סובר, דסוגי' דהצטט סובבת והולכת אליו דמי"ד תרומה בזה"ז דואריתא, דהרי פליגי בזה תנאים, לא ניחא לי, חזא דסכל"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא זו דילמא את' כמ"ד דברנן, וגם ר"ג למה לי להדרי ולאוקמה כר"ח חזאה, ולא מתרץ בפשיטות דאת' כמ"ד תרומה בזה"ז

אמת ודוק.

ע"ש גמר' מאן תנא וכו' זrok סcin לנאצה בכותל והלה ושותה כדרכה, ר"ג מכשיר וכו' והא בעינן מוליך ומביא שהלה ובהה כדרכה, ופרש"י זיל דהו"מ"ל בסcin שיש בו חז' לצואר מללא צואר, דסיג בהלה לחוד, אלא בכ"ד מחדר לאוקמי אפיו באיזמל עכ"ל וופר אני תחת כפות רגליו, אבל פירשו אינו מותקבל בשום אופן - חזא דהלה ובהה כדרכה הוא רחוך הממציאות, ולמה לי' לנכנס בפרצה דחוקה, במקום שיש לו דרך מרוחה, דחתט בסTEM סcin שיש בו מללא שמי צואר, ולא עוד אלא דגס על המקשן קשה, כיון DSTMS סcin של שחיטה יש לו האי שיוערא, מה עלה על דעתו לפוך והא בעין הלכה והבאה - וחוץ מזה אונז הדין אינו אומר דליתא, דבזרכ סcin אפיו אין לו שיעור נמי כשר, דרך באדם המוליך את הסcin איכא חשש דרשא, אבל בסcin שהולך מעצמו ושחט בדרך הליכתה מה חשש דרשא שיך כאן, ועיי' לקמן לע"א ע"א בתוס' דה חז' לצואר ובראשונים שם ותמצא כי כן הוא, ואפיו לכתהלה נראה דמותר לשוחט כן בהלה לחוד, והראי' מהא דאמרו לקמן דרבא בדק גירה לר"י בר חלפתא ושותה בה יופא בהדי דפרק, ואיך שחט בה לכתהלה בהלה לחוד, ודוחק לו למור דחתם כדיעבד דמי, דהרי א"א לתפוש העוף, דכמו דה' יכול לצמצם הגירה על הסימנים לשחטן, הי' יכול לירות בו הגירה במקום שאין עושה טרפה כדי לתפשו, אלא ודמי דדרך זריקת הסcin אין כאן חשש דרשא.

אבל לפ"ד נראה דחש"ס מדיק לישנא דברייתא דקאמרה, והלה ושותה כדרכה, דהאי "cdracha" מיותרת ומורה ע"כ דחשיכטה הייתה נשאר שחיתות, ע"ז פריך, והא בשאר שחיתות בעין הלכה והבאה, וכאן איך אפשר זאת, וע"ז משני דاضר דהכוטל הקשה ע"י חבות הסcin החזירה לאחריה עד להלה ובאה כדרכה, ודבר גדול ממשמעין זהה התנא דרך אגב דהו"א דבחזרתה אין כאן כח ראשון של גברא אלא גרמא דיל' וכמו דאמרו לקמן ט"ז ע"א בסרנא דמייא, החלק בין כח ראשון לכח שני, קמ"ל דליתא אלא דכח גברא מיקרי, ובאמת צ"ע אם בכח'יו אוינו מעורב בו כח הכותל, ועיי' לקמן מה שכתבתי שם בס"ד. ועפ"י פ"ז ה' הי' עכ"פ להפוקים להזכיר זאת דאפיו חוץ הסcin ע"י חבות הכותל על הסימנים דכשר - ואני רואה דהרבמ"ס זיל' אדרבה השמייט את זאת כתוב וכותב זיל': "ששחטה בהליך" והשמייט האי כדרכה, וגם לא הזכיר שהלה ובהה ומסתמא בכוונה עשה כן וצ"ע ודוק'.

ד"ג י"ג ע"א גמר' בעי מנוי' שמואל מר"ה, מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול, פרשי' זיל', כלומר מנין למתעסק שהוא שפסול בקדשים וכו' רצה לתקן זהה דקבי עלי מתעסק בשחיטה מה דינו בקדשים, והיינו כמו לעיל בפלוגתא דר"ג ורבנן זרוק סcin, אבל לא תימא דמתעסק בקדשים וסביר שהוא חולין, אבל השחיטה הייתה בכוונה, וזה לא כואר' מן התימא דהרי עיקר מירמא זו נשנית בזיכחים מ"ז ע"א ושם קאמר, השוחט לשם חולין כשר, משום חולין פסול, כי הא דבעי מנוי' שמואל מר"ה וכו' ושם פרשי' "מנין למתעסק בקדשים שוחט קדשים בלא כוונה אלא כמתעסק בדברים אחרים" וזאת מתפרש דהוה מתעסק בקדשים, וסביר לשם דברים אחרים, ולא מתעסק בשחיטה, דלו כוונתו על מתעסק בשחיטה, ומה ל', דקסבר דהוה דברים אחרים, דאפיו יודע לשם קדשים אבל אין כוונתו לשוחט, אלא חותך דרך מתעסק - וצ"ל דגס לדעת רשי' מתרפרש האי איבעי על שני אנפין, אלא דחתם, דהמודובר לשם חולין או משום חולין, מפרשין האיבעי דשםואל על מתעסק בקדשים שאין יודע שהם קדשים, וכן דין דקיי על פלוגתא דר"ג'

בדרבנן שעיקרו מה"ת, אבל מדרבנן שעיקרו מדרבנן, שפיר חזקה מיקרי.

ולפי האמור יש מקום ATI, לקיים פסק של רמ"א זיל' בא"ע סי' ל"ה סעיף י"א שהביא בשם יש חולקין, דבצא וקדש לי אשא פלונית דמותר בקרובותה, משום דחשכהlica ליכא למיקנס' ותמונה עלי', דמה שכתו התוס' בנזיר ובגיטין דרך מינעם קנס אסור בכל הנשים, היינו משום דמן הדין ישليل בתר רובה אבל אמר אשא פלונית, מדינה יש לאסור מצד חזקה שליח עושה שליחותו, ולפי הנ"ל זיל' דוזיא לשיטת התוס', דחזקה זו מהני להקל באדר' דין לו עיקר מה"ת נגד חזקת אישור, ה"ה וממש' כDMA להחמיר באיסור נורה, ולפיכך דזוק באד' רובה כתבו התוס' דמטעם קנס אסור, אבל לדעת הרמב"ס דאפיו באיסור דרבנן גרידא שאון לו עיקר מה"ת, לא מהני האי חזקה, כדי להתיר, ה"ה דלא מהני להחמיר אפיו באיסור תורה ומשום דלית כאן חזקה כלל, והוא הושך השkol נגד חזקה היהיר, דשי' גם בדאוריתא, ודוק'.

ע"ש גמר' אבל בתרומה דילמא איש אחרינה שמע ותרם, והוא לי' תורם שלא מדעת וכו', הנה הא DMA תורם כתבו הראש יוסף וכן וכן המל"מ בפ"ד מבכורות דיש לפרשו על שני פנים, או שידע הבעל' מידת כריו' ונתן הטבות הנהה לשלווח, אז מצא תורם הכוונה שמצוין חסר מידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא ידע מידת כריו' ומצא תורם בצד הכרוי צבור קטן כשיעור תרומה ומעשר בפ"ע, והנה לדידי קשה על שניהם, על אופן הראשון קשה לי', איך קאמר DMA תורם, מהחותה הכרוי כשיעור תומם, ורק משום תורם שלא מדעת קאתה עללה הלא יותר קרוב, אדם לא תרם השלח שונגנון האי חסרונו, דבכוב'ב האי תורם שלא מדעת דמחזק טה"ג לעצמו והלך לו עם התו"מ, גנב הוא - ועל אופן השני יש לתמוה, הלא הבעה'ב שמצוין מופרש יכול לקרו' שם תרומה ופשיטה DBMKOM דיכול לבקר הדבר, דין לשם סמו' על חזקה או דהוא רק מטעם סברא, דדרך השלח לשעות שליחותי, ויש לישיב בדוחק ודוק'.

ע"ש גמר' זיל' לכ"י תיכל עלי' כורא דמלחה - עיין לקמן קי"ב ע"א מה שכתבתי שם.

ע"ב גמר' שמא יקללו וכו' א"ר זאת אומרת שאין מוסרי להם חולין לכתהלה לשוחט, ויש להעיר, לפי דעת הרמב"ס ורוב הראשונים, דזובחת מ"ע הוה וمبرכין עליה כמו על הפרשת תרומה וטבחית טמאים, DCOLIM הכהרים מה, איך נמסר להם לכתהלה לשוחט, גם בלי טעם שמא יקללו, דהרי אין להם כוונה לשחיטה וכפי מש'כ התוס' לקמן, אפיו לחתיכת סימנים לא, והוא ממש כמתעסקים, הרי בטלו מ"ע. אבל זיל' DNPF'M באין לו שוחט אחר הידוע לאמן את ידיו לשחיטה, ע"פ שידוע להיות עומד על גבי, ואז ודאי אין למנווע מלאכול בשער שבceil ביטול מ"ע רשותית, כמו דמותר לו לאכול פת באין לו סוכה ולא נאמר שיאכל קלילות ואגוזים, אבל מטעם שמא יקללו, ואחרים הרואין לא ישגיחו כראוי דaicaca לתא דאיסורה, יש למנווע לכתהלה מאכילת בשער. ולפ"ז ע"כ משום לתא דאיסורה נגעה בה ולא משום בל תשחית. דבמקרים צורך ודאי דלא שיך בלתשחית.

ולפי האמור מיושב זהה קושי' התוס' על רשי' בריש מכילתין, שהוקשו, דהרי מסיפהDKTNI וכולן שוחטו בדיעבד, שמעין דין מוסרין להם לכתהלה לשוחט, ולפי האמור ניחא DMA שמעין בדאICA ברא דעת לא ישחטו הם, משם ביטול מ"ע דזובחת, אבל שם דקtiny שמא יקללו, אשמעין אפיו בDALICA אחר הידוע לאמן ידיו לשחיטה, דתו ליכא משום ביטול מ"ע, מ"מ לא ישחטו משום לתא דאיסורה. וזה דבר נפלא בס"ד, והדין היוצא מהה דין

ודו"ק.

ע"ש משנה שחייבת ע"כ נבלה ומטמא במשא. המשנה מעלים לנו דהא מנ"ל, ולא כמו דקתי נלעון לאי ע"א נבלה סכך וחיטה פסולה מושום שני ובחות ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, וכן הגמ' לא קמבעי מנ"ל, אולם בתוס' לעיל דף י' ע"ב ד"ה קסביר, כתבו דילפינו מקרה דזובחת ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, ככלומר מי שהוא בר זביחה עי"ש וברא"ש שם, והוא ממש הדרשה המובאה במשנה דנפלה סכך, וזה פלא אדם מכח האי יפותא פסליין שחייבת נקרי ומושום דבעין דוקא בר זביחה המצווה על הזביחה, מכש"כ דנפלה סכך וחיטה דליקא שום כח אדם דפסולה, וא"כ האי משנה דלקמן הוא משנה שאינה זריכה וכייד נסבה, ולא דיין בהא, אלא שהתנא המתין בדרשה זו עד להתמס, ולא האכירה כאן שהוא העיקר, דמן הקרא ממוצע מי שאינו בר זביחה, אלא דמק"ו שמעין דנשתחה מלאיה שפסולה, ולא עוד אלא למעט נשתחה מלאיה סגי, "ובזbatchת" לחוד, דהרי בכל מקום דכתיב עשיי' המעטינן העשויה מלאיה, כמו גבי סוכה וציצית ומוצות, וא"כ גם כאן, מזבחת ולא הנזבח מלאיה, וכן תראה, שהרמב"ם במתוק לשונו האזב בפ"ב הי"ב תיקון את זאת וזו"ל "אבל נפלת סכך וכו' פסולה שי' ובחות עד שיריה' האזבח אדים" וכוי עכ"ל הרי דלא בעין למדרש סומוכין ובחות ואכלת אלא מזבחת לחוד ממוצע נזבחה מלאיה, וע"כ לומר דגם התנא כיון רך להאי ובחות ולא שנזבחה מלאיה, אבל מה שקבעי במשנה דדרש ובחות ואכלת מה שאתה זוכה אתה אויל, האי אוירות דברים הוא, מפני דזובחת אינה מצוה חוביות, כמו ועשו להם ציצית, אלא מצוחה רשותית אם תרצה לאכול لكن מביא התנא גם ואכלת כי רך בצירוף ואכלת הוה ובחות מצוחה, אבל לגוף הדרשה אין בתיבת ואכלת שום צורך, וא"כ ודאי קשה טובא למה לא הביא התנא האי דרשה על דין דשחיתת נקרי, כי כאן באמת רך ע"י סומוכין מצין לפחות מעתם נקרי, דזובחת לחוד לא נתמעט נקרי ע"פ דודאי מצוחה ובחות לישראל כאמור כמו דלא נתמעט נקרי מעשיית סוכה ע"פ דכתיב חג הסוכות תעשה לך, ולא נתמעט אלא העשיי' מלאיה אבל סוכת גנב"ך כשר, ודבר זה מבואר היטב לקמן בסוגי' דנפלה סכך ועי"ש כדי שלא יצא בכך לכפול הדברים, וכן אי כדעת התוס' דדרשין האי סומוכין ובחות ואכלת ה' לו להביא התנא כאן דרשה זו, וממילא ה' מיותר כל המשנה דלקמן דנפלה סכך, ומכש"כ הדרש דזובחת למייעוט נזחטה מלאיה, דהרי ממוצע יותר אפיו שחייבת אינו בר זביחה, וחוץ להזורהה במרקא ימצא שתיבת "זבחת" רוחוק מתיבת ואכלת" עד שאין כאן סומוכין.

אבל הרמב"ם זיל דעת אחרת עמו, כי זיל בפ"ד הי"א, "ונקרי שחחת וכי שחייבתו נבליה ולוקה מה"ת, שנאמר וקרא לך ואכלת מזבחו, מאחר שהזהירות שמא יאלל מזבחו אתה למוד שזבחו וכוי, וגדיר גדול גדרו בדבר שאפיו עכו"ם שאינו ע"ז שחייבתו נבלה" עכ"ל ובפיה"מ מבאר דMESSOM לטא דע"ז נגעה בה, ובפ"ב מהלכ' אבה"ט מפרש יותר דטומאת מגע ומשא דקתי נלא או דאוריתיא, דטומאתה רך כמו תקורות עכו"ם עי"ש, ונושאי כליו ושאר האחוריות האריכו הרבה בביואר שיטו ולהשוויה בסוגי' דחכא עין בהם.

הננה הרמב"ם נאיך מפי התוס' מטעם שכתבנו לעיל, וע"פ שבתוספה מאליה, מ"מ משנתינו עכ"פ פליגנו, דהרי על שחייבת נקרי ושנזבחה מלאיה, לא הביאה הקרא דזובחת רך על נזבחה מלאיה בnposה סכך, וגם מושום דא"א למעט נקרי מזבחת כמו דאין ממעטינן אותו מעשיית סוכה ובציצית נמי אי לאו דבעין עשו' לשמה ה' כשר גם הנקרי,

ורבן בזרק סכך, מפרשיין מתעסק בקדשים, מותעסק בשחיטה אצל קדשים, והיינו ה' וכמש"כ התוס', ותרוייוויל כוונה לעמשה השחיטה, ואתה בן הבקר, דושחת מורה דבעין כוונה לעמשה השחיטה, ואתה בן הבקר מורה, שבעין שיתכוון לבן הבקר שהוא קדשים, ועיין בדבר הפטון, ודו"ק.

תוס' ד"ה מנין למטעס, פרשי' למטעס בסקין להגביהו ולזרוק אותו, וקשה דבכחג'ו אפיו בחולין פסול לרבן וכוי, כוונתם להקשות דאם אין לנו למעט אלא בכחג'ו דזרק סכך שהוא מתעסק ממש, א"כ איך פסלו רבן למטעס בחולין אלא ודאי דרבנן ממעטינן אפיו אם נתכווי לחתיכת סימנים דכשר בחולין אבל בקדשים פסול, וזאת גס לר"ג כן הוא, כי לא פליגנו רך בחולין אבל בקדשים מה דפסול לרבן פסול נמי לר"ג, וכן כתוב הלב ארוי' וכל לחי' מריש פ"א מהלכ' פסה"מ דמסתפק בהא זכינחו ר"ג לרבן, מי כתיב וחתכת ובחות כתיב וכוי הרוי דלר"ג, או דלא בעי כוונה כלל, או דבעי כוונת זביחה דוקא, ולכן בקדשים דמטעס פסול ממילא גם כוונת חתיכת סימנים פסול עד שמתקוין לשחיטה, ולכן הקשו להם דrho"יל לרשי' לפרש דאפיו בתכווי להחיקת סימנים נמי פסול בקדשים ואפיו לר"ג אלא דסוף כל סוף קשה להבין מה קשי' להו כיוון דלר"ג באמת לייא חילוק لكن לא נחות רשי' לפרש את זאת, בפרט לדלון הגמ' דמושחת את בן הבקר עד שתתהי' שחיטה לשם בן הבקר, מוכח כרש"י דאלו לתוס' מושחת ממעט כל שחיטה שאינה ככוונה לשחיטה ולא בגין הבקר, אלא דהה Tos' נשמרו מזה, דלהכי כתבו דאייכא עוד מתעסק בקדשים, דהיינו בשוחט מושום חולין קדאמירין בגביהם ותרוייוויל מושחת את בן הבקר נפקא עכ"ל ור"ל דבאמת כאן לא ה' צריך להביא רך ובחות, ולדרוש מvae דבלא כוונת שחיטה פסול, ולאפוקי אפיו כוונת חתיכת סימנים דג"כ פסול בקדשים, אבל מושום דמעטינן ג"כ מושום חולין, ואתה אימעת מבן הבкар, הביא כל הפסוק ודרשו כפי הצורך למעט גם מושום חולין, אף דלא מיירי הכא מהאי מותעס, ואתה כוונתם במה שכתבו, דמושחת את בן הבקר תרוויויה נפקא, אבל מאן דמפרש דתרוויויה נפקא, מושום דשקלים הם והי מניינו מפקית, משtabsh דהרי מושחת א"א למעט מושום חולין, ובגן הבקר א"א למעט מתכוין לחתיכת סימנים.

ומה מאי מתישב זהה קושיא עצומה שיש להקשות דלפי מה דמעטינן גם מושום חולין מקרה זה, איך קامر לרמן ל"א ע"ב דבחולין מתעסק כשר, מדאיצטריך קרא לעכובי במושום חולין דפסול, אבל במתעסק שפיר איצטריך קרא לעכובי במושום חולין דפסול, בזביחת לעולם גם בחולין פסול, אבל לפי האמור נירה שפיר, דכמו דיש שני יתרומים על שני מיני מתעסק בקרא דושחת את בן הבкар, כמו כן יש בקרא דרצונכם תזבוחו דאתה אלעככ ג"כ שני יתרורים "לרצונכם" אשר מני' דרישין לדעתכם זבחו והוא קאי על עיקר זביחה, והו"י של "תזבוחו" מורה דבעין לדעתכם גם לעין בן הבкар, והש"ס לא האזכיר אלא דלדעתכם זבחו, מושום דהאי לדעתכם קאי על שנייהם, וניהו דלקמן כ"ט ע"ב דרישין מהאי "תזבוחו" של לא יהי' שניים שוחטין גב אחד, הלא יאידייא הוא, כי החכמים חולקין עלי, ועוד דהרי אמר שם ר"כ "תזבוחו" כתיב חסר ויו' הראשון, וא"כ סובל האי שני דרישות, זהה אמת וכוכו ולכן יפה השיגו תוס' על רש"י, לדעתך רש"י דאתה למעט מתעסק כמו זרכ סכך, עכ"ב מבן הבкар מתמעט ומתמעט גם מושום חולין הכל מהאי, א"כ גס "תזבוחו" ממעט שנייהם, קושית הדרת למקומה, דילמא מתעסק בוגר השחיטה מדין שחיטה נגעה בה ולא מדין קדשים, ופossil נמי בחולין, ולעכובי בקדשים כתיב מפני מתעסק דמושום חולין, ועיין עוד לרמן בסוגי' דף ל"א אריכות בעין זה

לצערו" קמכווין אסור בהנהה, אלא ודאי דוקא בניסוך אמרינו כו' דאין עתה דרכם לנסך כלל, لكن לא חישין אפילו בשופך לפני ע"ז דקמכווין לנסך, אבל בשחיתתו לא שמעין דאיו דרכם ליבוח לע"ז, ומה לי אם מצד מנהג אבותיהם או מצד קירית עצם עובדים, ותדע שהרי בגמ' אמרו, בהא דאמר ר"י א"ר ע"ז אין מינים באומות, למאי, אילימא לשחיתתו, השתהא במין ישראל אמרת אסורא, דעכ"ט לא כ"ש, הרי לך בפרקוש דמיין אף בהז' שחיתתו לא חישין בסתם עכ"ט שמא מין הו, אבל במיל שויועים בו שאדווק ורגיל לשחות לע"ז ליכא חילוק.

הן אמרת שהרמ"ט בפיה"ט כאן כתוב להקל בין עכ"ט לעכ"ט וכותב דהני עכ"ט דיין שאינים עובדין רק מצד מנהג אבותיהם בידיהם, אין שחיתותם אסורה בהנהה, אלא באכילה מצד מוחשבתם לע"ז, אבל כבר תמה על דבריו הלב ארוי זיל והאריך לישב דבריו, אבל ללא יועל דס"ט תקשה לרמ"ט, לא יהי בהז' שום תקרובות ולא יי"ג אסור בהנהה, והוא בעצם כתוב בפרקוש בפי"א ממ"א דכל תקרו עכ"ט ויי"ג אסור בהנהה ולוקה א"כ"ש, משום לא ידבק בידך מאומה, ולא הוציא שם מן הכלל אלא גור תושב ויישמעאלים שאינים עובדים כלל הרי מוכח דשאρ אומות העובדים ואפיקו רק מצד מנהג אבותיהם, עושין תקרובות ויי"ג, אבל"כ יותר hei ליה להחיזיא אומות שבהז' א"ז, لكن הדבר תמהו מאד שהשמיט היא דינה דמיין לע"ז סתמא אסור בהנהה.

ומה שנלפ"ע"ד בהז' הוא, דוידי מחשבת ע"ז כמחשבת פיגול, וביעין דוקא דיבור ולא מחשבה בלבד, עיין תווייט בב"מ פ"ג משנה י"ב אולס מחשבתו ניכרת מתוך מעשי, או באדיק לע"ז דאיון סחדוי דמחשבתו לע"ז, חשוב כדיבור דעתו לא הוה דברים שבבל - והרי תראה ר"א אומר סתם מחשבת עכ"ט לע"ז, ולא סגי לי בשם חשוב לע"ז, וכן החכמים דפליגו עלי', לא חשו לשמא חשוב, והרי לפחות פrisk וליחסו שמא מין הו, וכן רשי זיל פ"י ל�מן, אין רוב עכ"ט נבלה, וד"י קינן אבל איסור הנהה לא, דוקא בנכרי מירין, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנהה, וכן נראת מפרש", אבל נכרי נבלה, הא עכ"ט ישראל בהנהה נמי אסור, וממילא נדע מין עכ"ט דגרע מין ישראל, וכדאמר לקמן בגמ' דמיין נכרי גרע ממיין ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' מתני' משום קרא דזוחחת נכרי, אבל פולש שחיתת נכרי, דלאו בר זביחה הוא וכמו שחיתת הקוף, ואכלת פולש שחיתת נכרי, אלא דאיון דיקוא הא דמיין לע"ז הא עכ"ט דקთני במתני' לשון מושאל הוא, וכונתו "נכרי" שאינו ישראל, לא מצי מדיק הא ישראל לע"ז בהנהה נמי אסור, דהרי לא מירין כלל בע"ז אלא בנכרי, ואפיקו גור תושב, או נכרי שמקיים שבע מצות ב"ג, אלא דאיון גם הא דיקוא הא דמיין לע"ז, נמי אינו מכון כ"כ כבובן.

ולפי האמור ייל דמאיחר דמסיק דעתו של עתה רק מעשי אבותיהם בידיהם,תו ליכא סתם מחשבתו לע"ז, ואפיקו במין לא, משום דאיו אדוק כ"כ, כדי שנאמר סתם מחשבתו לע"ז, וביעין אמרה דוקא, או שמחשבתו ניכרת מתוך מעשי, כגון מקריב ממש לע"ז או מנסך ממש לפני ע"ז, וזה אין חילוק בין מין למומר, אלא דעתין שחוויות הסוגי לא נתישב היטב, ודוקא.

על"ב משנה השוחט בלילה וכן הסומא שוחט שחיתתו כשרה, הנה הרמ"ט זיל מחלק האי משנה לשנים ודין דשותט בלילה הביאו בפ"א ה"ח זיל ואמתו שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה והוא שיה"י אבוקה נגדו וכו', והדיון דסומא מביא בפ"ד ע"ז ו"ל, "הסומא לא ישחוט לכתהלה אלא א"כ אחרים רואין אותן ואם שחחט שחיתתו כשרה" עכ"ל, והטעם בהא מבואר כי הרמ"ט בדיון דשותט בלילה, דינה דתוספותא פסק, דשותטין בלילה לכתהלה והוא שאבוקה כנגדו כי זה עיקר הדין מה שרצה התנה להשמעינו,

משום דקרה למצואה כתיב ולא לעכב, ורק עשוי מלאיה לתמעט וכמו שאבאר בסוגי' דנפלה שכין.

ועל התוספותא גופה יש לדקדק שנקטה בדריך זו ואין צ"ל זו, תחלה כרכי ואח"כ קוף ונזבחה מלאיה, אבל אם נאמר דרכך דרך אסמכתא קתני עכ"ט, כי עכ"ט לאו מזבחת איטמעט, אלא משום לתא דע"ז, אז מסודר הסדר, דלא זו אף זו קתני לא מבעי עכ"ט דאית ב' משום לתא דע"ז, אלא אפילו קוף ונזבחה מלאיה דליך האי טעמא, פסול משום דכך אדם בעין.

ומש"כ הראב"ד צ"ל בהשגתו שם דהמה כבכמה וכאי יחשבו לו, הוא פלא והפלא, הפרוי על המדה יותר מד', וכי לא ידע דבעשיית סוכה הקוף ומלאיה פסולת, ובעשיות גוי כשרה, וכן ביאת בהמה לא אסורה האשה על בעליה, וביאת גוי שעאה טמאה וזונה, ואיך עלה על דעתו, שגוי הנברא בצלם אלקים ומזכה על שבע מצאות המבאים אותו לידי חי' עוה"ב, בקוף וכבכמה יחשב, חיליה לומר כן.

והנפקותא לדינה בין שיטת הרמ"ט לשיטת התוס' לא לבד לעין טומאת נבלות וכן לעניין גוי שאינו ע"ז, דלמרט"ט אינו אלא מדרבנן, ולתוס' הכל מדאורייתא, אלא דכמה וכמה נפקותות יצאו מפלוגתא זו, כאשר תראה בחודשנו لكمן בסוגי' דהשותט בשבת ובסוגי' דישנה לשחיטה מתועס' لكمן כ"ט ע"ב, עי"ש היטב וairo עניין.

ע"ש גמר' ר"א הכי קתני שחיתות עכ"ט נבלה הא דמיין לע"ז - האי מין דנכרוי קאמර, אבל ישראל מומר לע"ז, ע"פ שאינו אלא דינוי כמין, ממש"כ התוס' לקמן בע"ב ד"ה שחיתת מין, דבஹוריות דף י"א מוכח כו, וכותב המהרש"א זיל, דהא דכתבו התוס' לעיל דף ד' ע"ב, דהכא מירין באדוק וע"ז תמיד, היינו דוקא לר' ענן, דממשיר שחיתת מומר לע"ז, והוא עכ"ט מחלוקת בהכי, אבל אכן דיל' הא דר"ע, מומר ישראל דינו כמין, ולפ"ז, מתני' דקთני שחיתת עכ"ט נבלה, וד"י קינן אבל איסור הנהה לא, דוקא בנכרי מירין, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנהה, וכן נראת מפרש", אבל יש לתמונה הרבה, דהרי משנתינו סתמא עכ"ט קתני דמשמע בין נכרי ובין ישראל,adam לא אמר כן אלא דוקא נכרי קאמר, אבל נכרי מזרע מין ישראל, וכדאמר לקמן בגמ' דמיין נכרי גרע ממיין עכ"ט דגרא מין ישראל, וכדאמר לקמן דבאמת לדיקוק עכ"ט נכרי נבלה, הא עכ"ט ישראל בהנהה נמי אסור, וממילא נדע מין ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' מתני' משום קרא דזוחחת נכרי, אבל פולש שחיתת נכרי, דלאו בר זביחה הוא וכמו שחיתת הקוף, ואכלת פולש שחיתת נכרי, אלא דאיון גם הא דיקוא הא דמיין לע"ז הא עכ"ט דקთני במתני' לשון מושאל הוא, וכונתו "נכרי" שאינו ישראל, לא מצי מדיק הא ישראל לע"ז בהנהה נמי אסור, דהרי לא מירין כלל בע"ז אלא בנכרי, ואפיקו גור תושב, או נכרי שבע מצות ב"ג, אלא דאיון גם הא דיקוא הא דמיין לע"ז, נמי אינו מכון כ"כ כבובן.

עוד זאת יש לי תימה על כל הפוסקים והרמ"ט בראשם, שהשטיוט מכל וכל דין זה, דשחיתת מין לע"ז אסור בהנהה והוא די מוסכם יצא מתוך הריביתא ומדיקוא דמשנה.

שוב מצאתי שהتاب"ש זיל כבר קדמוני בקושי" או וכתב, דבזה"ז שאינם ע"ז אלא מנהג אבותיהם בידיהם, אין חילוק בין מין למומר לע"ז, וכמש"כ הש"ד בס"י קכ"ג בשם הב"ח דהאידנא אפילו חזין דשפחיה לי קמי' ע"ז מותר בהנהה, משום דאים יודעים בטיב ניסוך, עי"ש ואני תמה, דא"כ נימה בשוחט לע"ז נמי דלא נאסר בהנהה, ומשם דאיו יודע בטיב עבודה שלם, והרי בי"ז סי' ד' פסקינו בשוחט בהמות עצמו לע"ז במקומות דליך למינר

רשוי למה לי אחרים רואין אותם דהה סגי אם יש כאן מי שיבדק בסימנים אע"פ שאין מומחה לשחיטה, אלא ודאי משום חשש פסוליה שחיטה לא ישוחט בלילה וכן הסומה.

ובלא"ה אני תמה על פרשי" וכי לא סגי במעבר ידו על החתך ומוגשים שהסימנים כולן נשחתים, אשר זה לא עיי ראי' כלל, וכן יש להוכיח מדברי הרמב"ם, שיש שם בדיון סומה, ואם שחט שחיטתו כשרה, ולא הזכיר ובלבד שפקח יבודק בסימנים ודוק".

ד"ר י"ד ע"א משנה, השוחט בשבת ובויה"כ אע"פ שמתוחייב בנפשו, שחיטתו כשרה - הא דעתה שבת לא מיטסרי, לא שייך להאי מס' שעסקה בדיוני שחיטה, ומוקמה במס' שבת או בתורות מטהרת מידי המבשלה והמעשר בשבת, והי' לו להוסיף שם גם השוחט בשבת, והרי תראה דבאמת לא כתני דאיסורה באכילה ליום, והוא ע"כ משום דלא עסק עתה בדיוני שבת, ולכן צריך לראות מה אתה להשמעינו בהאי משנה דהשותט בשבת, וראיתי בש"ת מהרי"ק שרש ק"ס שכ', דאתא לאשמעין דשחיתתו כשרה גם בגין אחרים רואים ציוו ביהן וכוכו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשוחטין בין ביום ובין בלילה, ע"כ צרכין הא הלכה כדי שלא שכתבו בעלי המקובלים דיללה זמן שליטות השדיין והלילין, לפיה מושם דע"ג דמחל שבת, אין שוד אנבלות, או משום ציוו בהן וכוכו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס ר"פ מוסיף והוא שאבוקה כנגדו, וכן תראה בלשון הרמב"ם שומר לכטווב,, מתי שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה וכו"ו ולעל מנני בחל' ד' כתוב,, זיביחה זו האמורה בתורה סתם, צרך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכוי' שכל אלו הדברים ע"פ ציוו בהן וכוכו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשוחטין בין ביום ובין בלילה, עכ"ל, צרכין הא הלכה כדי שלא נאמר דיללה לאו זמן שחיטה כמו בקדשים, יותר נראת למור, ומה שכתבו בעלי המקובלים דיללה זמן שליטות השדיין והليلין, ונראת כשותט להני, ויש קצת ראי' לזה מדקתני בתוספתא בהדיليلת בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשנאי אלו ודאי הרבותה של אחישר ששותט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשי"י (ויש לעין מה השמשיט הרמב"ם את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבורו עם סומה, ונקט לשון דיעבד ומשום דמייר' דומי' דסומה, בגין אבוקה כנגדו כדאמר בಗמ', וממילא שמעין דיללה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה כנגדו גם לכתלה מציחט, כי גם התוספתא דאבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חדש, כי גם התוספתא לאו האי רבותא קמ"ל אלא דיללה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין עוד לפחות במשנה דהשותט בשבת מה שכתבתני שם, ודוק".

אבל האי מתני' קמ"ל לאפוקי מקושי' מהרש"ד'ם דנימא כל מלטא דאמר רחמנא לא תעיביד לא מהני וא"כ שבת וויה"כ לאו זמן שחיטה הוא, והטעם הוא ממש"כ המהר"יט, דהכא בכוב"כ עבר אמרו דרומנא דהרי נטילת נשמה בלאו שחיטה מלאכה היא, لكن לא שייך כאן לומר אי עביד לא מהני משום דלא ניצל מן האיסור, ע"ז יש להסביר, דכיון דהוא לשחיטה כשרה כיוון, ואם לא עשו מותשבתו, עשה האי שחיטה קלקל ופטור, עיין לקנון מה שכתבתי בהז' על דברי הפיה"ם, אבל אני אומר עוד טעם אחר, דכיון דאן בר"ג פסקין, דכיון מתעסק בשחיטה חולין כשר, שוב לא שייך באשחיטת חולין אי עבד לא מהני, וכמש"כ התוס' תמורה דף ה' לענין צורם אוזן בכוור, דכיון דגם בשגענה מלאיה הותר, לא שייך אי עביד לא מהני, וכן הוא נמי במקומות דמתעסק כשר, ודוק".

בפיה"ם לרמב"ם כתוב ואיל,, ואמר השוחט בשבת אם הי' שוגג, ולפיקח שחיטתו כשרה, ושמא תאמר למה לא תהא שחיטה מזיד בשבת כשרה, הוαι ואינו מחל שבת ואין שחיטתו פסולת אלא שחיטתו כשרה, דכיון דבאר יוטר מזה תאמר בשעת שישוחט קצר מן הסימנים קודם שיגמור שחיטה הוא מחל שבת וכו', עכ"ל.

פסק של עצמו בחיבורו יד החזקה שכותב בפ"ד הי' וט"ו בפירוש דוקא מומר לחילל, ומחקק שם בין חמוד למומר, ב' שבאותו שחיטה שנעשה כומר לא נפסלה שחיטה הלו, ולא אמרין שהמומרות

כדי לפرش הכלל שבמשנה שאח"כ, דף ט"ו ע"ב, הכלל שוחטין ולעלום שוחטין ובכל שוחטין, ותחלתה מפרש הכלל שוחטין חוץ מחשו"ק, ושהיתה נכרי נבילה, ואח"כ לעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, ואיכא באזה רבותא להשמענו שלא לטעה לומר דנילוף מקדים דיללה לאו זמן שחיטה הוא, וניהו דמצד הקרבנה אמרה תורה, ביום צוותו להקריב קרבניהם, אבל מצד השחיטה מטהרת מידי נבלה גם בשוחט קדשים בלילה, היינו לפי האמת דידיינן דשחיטה נהגת גם בלילה, אבל יכולם היינו לומר דהא דאמרה תורה ביום צוותו להקריב, משום שחיטה ציווה כן, משום דאי שחיטה בלילה, ואז באמת הי' שחיתת לילה פסולה מדין שחיטה, קמ"ל דלעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, אבל אין לדוחק ולפרש, דקמ"ל Daoor האבוקה כאור היום דמי, אז עיקר חסר מן הספר בתוספתא, דרך ר"פ מוסיף והוא שאבוקה כנגדו, וכן תראה בלשון הרמב"ם שומר לכטווב,, מתי שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה וכו"ו ולעל מנני בחל' ד' זיביחה זו האמורה בתורה סתם, צרך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכוי' שכל אלו הדברים ע"פ ציוו בהן וכוכו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשוחטין בין ביום ובין בלילה, עכ"ל, צרכין הא הלכה כדי שלא שכתבו בעלי המקובלים דיללה זמן שליטות השדיין והليلין, ונראת כשותט להני, ויש קצת ראי' לזה מדקתני בתוספתא בהדיليلת בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשנאי אלו ודאי הרבותה של אחישר ששותט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשי"י (ויש לעין מה השמשיט הרמב"ם את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבורו עם סומה, ונקט לשון דיעבד ומשום דמייר' דומי' דסומה, בגין אבוקה כנגדו כדאמר בגמ', וממילא שמעין דיללה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה כנגדו גם לכתלה מציחט, כי גם התוספתא דאבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חדש, כי גם התוספתא לאו האי רבותא קמ"ל אלא דיללה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין עוד לפחות במשנה דהשותט בשבת מה שכתבתני שם, ודוק".

רש"ג דה לכתלה לא ישוחט בלילה שמא לא ישוחט רובה והוא לא ידע עכ"ל, ויש להעיר על כدلעיל דף ט' ע"א, וא"כ צרך לבדוק גם בדיעבד טרפה או נבלה כדלעיל דף ט' ע"א, וא"כ צרך לבדוק בשים אח"כ ביום, ולמה לא ישוחט בלילה, ואםachiשין כיוון דלא מצי בדק מיד, דילמא מישתלי ולא יבדק אח"כ, זאת הוה לי לרשי"י לכתוב, שמא לא ישוחט רובה וישכח לבדוק אח"כ ביום, ועוד הלא סומה עכ"כ צרךшибודק פכח את הסימנים אחרים, ואת מצי להיות מיד, ולמה לא ישוחט, لكن נלעפ"ד דרש"י הי' סובר דהא צריך לבדוק בסימנים, דוקא בדרואה שלא נשחטו כלם, לאו סומך על הראי' שנחתת הרוב, דהרבבה פעמים מצי לטעות בזיה, דביה"ש מלא דם גם מתרחב החתק ונדמה שנחתת הרוב, אבל במקומות דלא ראה מיידי, בדיעבד סמכין דמסתמא נשחטו כולם כדרך לשוחט כל הסימנים, ועיין בהז' לעיל מה שכתבתני שם בארכיות, ובאמת לשון המשנה נמי מורה דלא צרך שום תיקון ושחיטתו כשרה, דאי צרך בדיקת סימנים, וזאת מדרבנן ממש"כ התוס' שם, איך שתק התנא ואקמר שוחיטו כשרה סתם.

אבל הרשב"א כתב טעם אחר דלכתלה לא שמא ישחה וידרט, כי לא מצי להזהר כ"כ באפלה, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם, שכן בסומה לא ישוחט אלא א"כ אחרים רואים אותו, ואי כדעת

הנה מדברי הרמב"ם אלו יוצאים שני דיןיהם המעוררים פלא, אי, שבפעם אחת דינו כמומר לפסול שחיטה, והוא נגד סתמא דברייתה דלעיל דף ה', דמדוּר דוקא ממומר לחילל שבותות, ונגד

אבל יש לנו עוד לבאר בדברי הפיה"מ, מה שכך' דמיד בחתיכת העור חיל את השבת, ואם תרצה לבאר יותר עכ"פ מתחלת חתיכת הסימנים, הכוונה בהזאת, דלמ"ד מקלקל בחבורה חייב ללא שום תיקון, הרי חiyib בחתיכת העור אף שהוא מקלקל, אבל אם תאמר מקלקל בחבורה נמי פטור עיין שבת ק"ו ע"א ובתוס' שם, עכ"פ בחתיכת השחיטה שעשה מעשה טרפות ודאי חiyib, דמעשה טרפות מקרי נטילת נשמה, עכ"פ שלא תמות מהר רק אח"ז, ואית בה תיקון, להוציא מיד' אבמה"ח ע"י שתמות לאח"ז, ומצתית שכן מפרש דברי הרמב"ם גם המנ"ח, ובמ"א הארוכתי בזה ועיין Tos' ביארתי והוחטי זאת בארכיות לעיל בסוגי דמומר לשוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג"פ, הוא מפני דבפ"א אמרין שמא עשה תשובה, משא"כ בג"פ שהוחזק לעבריה זו, הווה ודאי ולאו ספק, וכאשר היטב, ומילא ל�"מ דכאן בשוחתו שבת ניהו דאם שחת אח"כ ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו מושום דሞמר מושום דלא החזק בו ו王某 עשה תשובה (ספק מותר, מושום פסול דשחיתות מומר לחיל שבתות, איןו אלא פסול דרבנן וכמש"כ שם ב' הר"ג ז"ל) אבל האי שחיטה שחת בתשבת ודאי פסולה, דהרי באוטו שעה ודאי לא עשה תשובה, וזה אמת לאמו.

ועתה על אידך דינו שמחדש לו הרמב"ם, דהאי שחיטה עצמה שנעשה בה מומר לא הי' נאסרת, אם לא שנעשה מומר בעשיית חבורה מיד, או עכ"פ בחתיכת השחיטה, והתוס' חולקין עליו בזה, והוא באמות תמורה דלמה לא נאמר דהמומרויות עם פיסול השחיטה בהדי קאתי' כמו דאמרין גיטו וחצרו באין כאח'ת וצדומה.

אבל גם זאת לא נתגלה, אלא למי שזוכה לסוד הפשט, כי בדבר זה הלכו הרמב"ם והתוס' לשיטתהו, לדעת התוס' דפסול שחיתות נカリ מקרא דזוחת ואכלת קאטה ואדי כן הוא דכל שנעשה מומר בשחיטה זו נקרהת האי שחיטה שחיתות מומר ולא קרין כאן וזבחת, דהרי נעשה איןו בר זביחה עם הזביחה, כי בעין דוקא בר זביחה להקשר את הנשחת, אבל לדעת הרמב"ם דגם נカリ כשר לזביחה, אלא מצד לתא דע"ז פסול הזביחה וה"ה מחלל שבת מדרבנן דעשה כע"ז והוא פסול מצד אחר שבא אחר ההקשר כי כל אין שלא הושכר לא נפסל, וא"כ אידך קרין ב' וקרא לך ואכלת מזבחו, דרך או נעשה מומר כשנגמר שחיתתו ושוב אין לו שהות לפסלה והרי תדקדק בלשון הרמב"ם שכ' "ולמה לא תהי שחיתתו כשרה הוαι ואינו מחלל שבת ואין שחיתתו פסולה אלא אחר גמר שחיתה" ולא כתוב "עם גמור שחיתה" כי אז באמות הי' באין כאח' והבן את זאת כי הן הן הדברים שנאמרו למ"ס, ועוד נמצאו לפניינו נפקותות אלו לדינן, התלוים בהאי פלוגתא דרמב"ם ותוס' וכאשר ארץ מד', מהני שתי ראייות שהביאו התוס' דבפ"א לא הוה מומר, האחת הוא מהא דר"ל ל�מן לע"ט, דשותת ע"מ לירוק דמה לע"ז, דהבהמה מותרת עכ"פ שעבדו בס"ף - והנה לרמב"ם אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף שחיתתו לא מצ' מי מיפסל שחיתתה, דבשבט שאני שנעשה מומר בחתיכת השחיטה, הראי' השני היא, דלקמן סוף פ"ב דשנים אוחזין בסכין ושוחטין ואחד מהם שחט לאחד מכל אלו, ומוקי לי' בישראל מומר ותפ"ל מושום מומר פסול ולמה לי' דשחת לאחד מכל אלו, עכטד"ק - והנה בשוע"ז סי' ב' פסק המחבר כדעת התוס' דשנים שוחטין ואחד מהם מומר שחיתתה פסולה, אבל הש"ץ שם הביא בשם הרמב"ם דמכשיר, והש"ץ ז"ל לא הבין טעם הדבר, אבל הוא פשוט דגם דין זה תלוי בפלוגתא זו שבין תוס' לרמב"ם, דאם מזבחת למדנו דזוקא בר זביחה בעין, כל שפטיכי ב' איןו בר זביחה, שוב לא קרין ב' ואבחת, אבל אי לא בעין בר זביחה, אבל מיפסל מושום וקרא לך ואכלת מזבחו, כל שפטיכי ב' איןו עופד עז' שוב לא קרין ב' זבחו, דזבחו כל זבחו ממשמע, כמו זבחת דכלו ממשמע ולכן שפיר פסק הרמב"ם דלא מיפסל בשנים שוחטין, אלא במחשבת עז' ממש דזאת לא מזבחו יլפין לפסול, אלא מושום דחצוי תקרובות הוה, ומה לי' יכול ומה לי' ח齊ו, וזה ברור ואמת לאמו של תורה בס"ד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מכונם, נבווא להצלם מקושי' המפורסמת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס רצה לאוקמי מתני' במאיז' וכר"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגליו במס' דתיקון להוצאה מיד' אבמה"ח, אלא דההס תיקון גמור הוא דהרי הטרפה בלאה' אינה עומדת למידי לא לחריש ולא לגדל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וכל השחיטה ועשה רואי' לב"ג תיקון גמור הוא, אבל במי שמספיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, למה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הוא, והדבר צריך תלמוד.

וא' ב' גמ' ונסבין חבירא למירר ר' יהודה היא, פרש"י עליה דעתם לומר ר' יהוא, וזה פלא והפלא דכל הסוגי' מתחלה וע"ס קאי הכא, דמתני' ר' יהוא, אלא דמזהר למצוא לאיזה ר' קמכווני הני חבירא, עד דמסיק ר' אש' דר' דMbps' דמבל' הוה, ואיך שיק' עז' לשון ונסבין, דמשמע דס' ז' כון, אבל לא קם במסקנא, ויגעתו ומצאת' שחצ'ל' בחדשו לחולין נתקשה בזה, ונתקה ביאור רב דcolaה מוקשה.

ב' לפ' המסקנא דר' דMbps' דמבל' היא, סתום רב' כאן בר'י, ובמס' תרומות פ' ב' מג' סתום כר' מ' דתנא המבשיל והמעשר בשבת בשוגג יאכל במאיז' לא יאכל, ויהי' תרי סתמי' דסתרי אהדי' והן אמת בפי' מ' שם מפרש הרמב"ם גם משנה זו כר' מ', דבשוגג יאכל למוץ' שובמאיז' לא יאכל עולמי'ת, אבל הא גופא חידוש גדי', דהרי כאן בסוגי' קאמר, דתני' תנא קמי' דרב המבשיל בשבת, בשוגג יאכל במאיז' לא יאכל, ומשתיק לי' ר' רב מישום דתני' כר' מ', הר' דא' א' לפרש לשון זה כר' מ', ובפרט דהוא ממש לישנא דר' מ' בברייתא, אשר ר' יהוא חולק עלי'ו ואומר בשוגג לא יאכל עד מוץ' שובמאיז' לא יאכל עולמי', ואיך נפרש לישנא דר' מ' סתום בו תנא המשנה בתורות כר' מ', יותר פלא בעני' דתנתא שם כולל מבשיל ומעשר ביחיד, ובמעשר פסק הרמב"ם בעצמו בפ' ג' הט"ו מה' ש' דבשוגג

אולם יש לנו עוד דרך לישב האי יי'תורה דיו'ה"כ דנקט, דהנה אם מתני' בשוגג מירি אבל במידת הי' שהיתנו נבלה מצד שיחיתות מומר לחל שבות כדעת הרמב"ם כאן בפיה"מ, אז ה'כי מתרפרש המשנה, הדוחוט בשבת ע"פ שבמציד מתחיב בנפשו לא חישין שמא מיד הוא ותמי' שהיתתו נבלה, אלא תלין דשכח שהוא שבת ושחט בשוגג ולכן שהיתתו כשרה, ומשות דשחיתת מומר נבלה איינו אלא דרבנן כאשר ביארתי זאת במקומו וא"כ נקט יוה'כ בהדי שבת לאשמעין דם יוה'כ דינו בזה שבת, Adams היה מתחייב בנפשו היתה שהיתתו נבלה, וכך אשר פסק התב"ש, וכאשר הוכח כן מרמב"ם ס"פ ג' מהל' גירושין לפי נוסחת הטור מובאה שם בכ"מ עי'יש.

והנה הא דמחל שבת דינו כמור לכה"ת להיות שהיתתו נבלה, לאו כ"ע הוא, אלא כן הוא בבריתא דלעיל דר' ה' ושם כתוב רשי' זיל, דהאי תנא חמירה ל' שבת בע"ז וכו', והוא לישנא דגמ' עירובין דף ט ע"ב, ומדקאמר דלהאי תנא חמירה ל' וכו', משמעו דaicא תנא דפליג, ולפע"ד האי תנא דלעיל מנין, דאמר חמורה ע"ז, דכל הוכפר בה כמודה בכחה"ת כולה, הוא פליג ע"כ על הא דשבת בע"ז, והרי הוכפר בע"ז אע"ג דמחל שבת היה כמודה ברכה"ת, ונירנו דמן דעובר על כה"ת, אע"פ שאינו ע"ז, נמי דינו כሞר, עיון בדרישה בטור סי' ב' שאני האי דעובר ממש על כה"ת, אבל אם מחל שבת יהי בע"ז, לא היה מצי למיר, דכל הוכפר בע"ז כמודה בכחה"ת.

והנה ראייתי בתורה תמיימהעה"ת שהרגיש באיה, וכותב דכוונות התנא בהיפך, דכל המודה בע"ז כופר בכחה"ת, אלא דילשנא מעלייא נקט, ובמהכ"ת לא דק ולא עין בספר, דשם תרתי קתני, כמודה כופר וכופר כמודה עי'יש, וכיון דקרה דוכי תשוג, אשר ממנה יצא הדרש זהה, ממודה בע"ז מירי, ובכל זאת התנא נחות ללימוד גם ההיפך, ע"כ לשול אתה שלא אמר שבת נמי בע"ז. ועיין לעיל במקומו, מה שכתבתי בעין זה דשבת בע"ז. ועכ"פ פשיטה דלאו ד"ה הוא, ולכן אני אומר גם מאן דמויקי מתני' הכר"מ דאסורה באכילה ליוםא, ודיק' זאת מיתורה דיו'ה"כ נמי לית לי' דשבת בע"ז, דלא"כ הלא יש לפреш האי יוה'כ דנקט להשותנו לשבת לעין מידן נ"ל.

ונאמר מעתה, דספר קאמר ונסביר וכו', דהא דרב מוקי מתני' הכר"י לא קיימת במסקנא, דכאשר מסיק ר' חנן בר אמר, דכי מורי לו רב לתלמידיה, מורי לו כר"מ וכ' דרש בפרק' דרש הכר"י מפני ע"ה, א"אתו לומר דמויקי מתני' הכר"י, והוא פסק כר"מ דלא כסותמא דחכא ולתקל, אבל הני בררביא דלא שמעו האי מימרא דר' חנן, לא דקדקו יפה במימרא דר'ה, דלא אמר הלכה ממשמי' דרב כמו בכל מקום, אלא דחי' בר רב דרש ממשמי' דרב, והיינו נמי דדרש בפרק' ממשמי' דאבותו, כי כן עשה גם אביו בעצמו, דדרש בפרק' הכר"י לאסורה באכילה ליוםא, אבל להלכה הלא מורה לתלמידי' הכר"מ, וא"כ ע"כ מוקי מתני' כר"מ דמותר גם ביוםא, וזה'כ דנקט, משות דס"ל לתנא דין' כי האי תנא דחמירא ל' שבת בע"ז, ואתא לאשמעין דרכ' אגב דיו'ה"כ דיו' בזה שבת, דבמציד היה שיחיתתו נבלה וכמש'כ' למעלה.

ולפי הצעה הלווא מיושב הרמב"ם כמי חומר, דהא דפרק' ונוקמי במידת וכר"מ הוא בס"ד דנסבין חבירי, וכאשר מתרץ לו דשבת דומי' דיו'ה"כ, והוא לפי התנא דפליג על האי תנא דחמירא ל' שבת בע"ז, ולכן מצין לאוקמי גם במציד אבל לאחר שמסיק להא דר' חנן, דרב רק בפרק' דרש כן, אבל באמת מוקי מתני' הכר"מ וכחלה, ואז צריך לתרץ הא דקתני יוה'כ לאשמעין דיו'ה"כ

iacel בו ביום, ובמציד עד מוצ"ש והוא כר"מ, וכן במ"א ס"י של"ט סק"ז שכטב, לדידין דפסקין הכר"י ה'ה במעשר ד אסור לו עולמית, במה"ש שם מגיה דכן כתוב לדעת הר"י, אבל לדעת הרמב"ם לא עי'יש, הרי דרמב"ם מחייב מחלוקת דעתיה בין מעשר לממשל, משות דמעשר בשבת איינו אלא משות שבות, אולם בזה נלפע"ד דיפה פסק במעשר להקל, דע"כ גם לר"י א"א לאסורה הכר' עולמית, דהא דאסרין מעשה שבת לריה"ס מה"ת ולר"י מדרבנן, לא ה'י חמור משוחט את המסוכנת בסיכון של ע"א, ש' הרא"ש שם בסוגי דהבשר מותר, ולא דמי לכרכר שארב בו בגד, או לעצים שאפה בהן את הפת, דעיקר הבגד והפת בוצרתו של עתה נתהוו ע"י תשמי' ע"ז, משא"כ שוחט בסיכון ללא נשתנה הבשר ע"י הסיכון, ואפילו הרשב"א והרמב"ם שחולקים ואוסרים את הבשר, כתוב הש"ז ביו"ד סי' קמ"ב, דזוקא במסוכנת די לאו שוחטה היתה הולכת לאיבוד, אבל במחתק בשר לחתיות, גם המה מודים דיין לאסורה הבשר בשביב האי מעשה דמחתק, שלא שינה כלל את הבשר, וא"כ במעשר בשבת נמי אין זה בכלל מעשה שבת כדי לאסורה התבואה, דנヒו דהוא חילול את השבת במעשהה זה, אבל התבואה לא נקראת בשליל זה מעשה שבת, וכך שלא נאמר שהומוציא אוכלין מרשות לרשות, שיהי אסורי עולמית ממשום מעשה שבת, ומה"ט ניחא ג' כקצת דרמב"ם ה' מפרש האי משנה תזרומות הכר"י ולא קשי' לי' דהרי התנא נקט לשינא דר' מ', דיל' דכוון דקתני גם מעשר בהדי ממשל, ובמעשר גם ר' מ' מודה דיין לאסרו עולמית, מוכrho לשנות סתם בשוגג יאלל ובמציד לא יאלל, ויתפרש כל או"י דעת דינו, במשבל לא יאלל עולמית ובמעשר עד מוצ"ש, כן ה'י דעת הרמב"ם, אבל סכ"ס פשוטה דמשנה ודאי הכר"מ, ואז סתם רביינו הקדוש שם הכר"מ וכואן הכר"י.

ג' דכאשר מסיק בגמ' דרב בעצמו מורה לתלמידים הכר"מ, ורק בפרק' דרש הכר"י משום עמי הארץ, איך פסק הכר"מ להקל, והוא מוקי משנתנו הכר"י, הלא בלבד ר' מ' ור' הילכה הכר"י, וממש'כ' דהוא לחומרא, ואי משום משנה תזרומות דמסתמא הכר"מ ודלא הכר"מ ס' הלא סתמא דהכא היא האחרונה, דבשני סדרים יש סדר לשנה, והרי חזר רבי וסתם הכר"י ולהחמיר, ואיך מצי רב להורות להקל.

אבל עשה איזק כאפרכת ושמע קוישט דברי אמת בפירוש האי שkil וטרוי.

דהנה בಗוף המימרא דר'ה משמי' דרב דאסורה באכילה ליוםא לא פרשי' דרב דיק' כן מモתני' דהרי אפשר דרב דינא דעתיה מושם קאמר, ולא קשי' לי' מモתני' דקתני סתם שיחיתתו כשרה, ומצד דהאי תנא בדיני שחיטה קעסק, ולא בדיני מעשה שבת, ומצד השחיטה קתני דכשרה, ועדין אפשר דאסורה באכילה ליוםא מצד דיני שבת, דיין לו עתה עסוק בהן, אבל על הא דנסבין חבירי למימר ר' ה'יא, מאיריך ר' בפירושו, דמהא דאמרו ר' ה'יא ולא אמרו "ס"ל הכר"י" מוכח דשמעו דרב מוקי מתני' הכר"י, כי על מימרא דאמורה לא מצין למימר ר' ה'יא דאי הו"ל להאי בעל המאמר לומר דבר בשם אמרו, וכיון דע"כ מוקי מתני' הכר"י, צריכין למצוא בלשון המשנה עצמה שמורה ע"ז, ובפרט DSTMS בר פלוגתא דר' ר' מ' ה'יא, ומהיכי תיתני נוקי מתני' הכר"י נגד הכלל DSTMS משנה ר' מ', ולכן קמפרש רשי' דהני חבירא כיון דלא מצאו להאי דינא טעם רק אליבא דר' ה'י, במקומות דחכמים שהוא ר' מ' חולקין עליון, ע"כ דרב מצא במשנה עצמה רמז להאי דינא, דאסורה באכילה ליוםא, והוא כאשר קאמר לבסוף הסוגי', משות דשבת דומי' דיו'ה"כ קתני, והא רמז הוכחה גמורה הוה, דהרי יוה'כ דקתני הוא מיותר למגרי, וכן כתוב הת"ח וע"כ להכא אתא דאסורה ליוםא כיוה'כ.

הבשר של המסוכנת, אע"פ שעבר אסור תורה בהאי שחייה שהוא מותקן מ"מ לא אסרו הבשר, משום דלא ניכר בבשר מעשה השחיטה כמו בגדי הרכור, וא"כ גם בסעודה שבת לא נהמי יותר ולא נאסר עולמית רק במבשלה וכדומה, שניכר בכל המאכל, אבל לא בשוחט, והוא נקודה נפלהה ודז"ק.

עוד יש לי להעיר על שיטת רשי"זיל שכותב לטעם דסוגי' דהכא חולקת על סוגי' דגיטין דין הטעם לר"י משום דקנס שוגגatto מزيد כדאמר בגיטין, אלא אסרו כדי שלא להנות מאיסורה, וכן בעין להמתין בצדדי שיעשה וגם אין חילוק בין לו לאחרים, דין משום קנסו שוגגatto מיד ה"ל לאסור לו עולמית מזיד, ולאחרים יהי' מותר גם בו ביום.

ואני תמה דעתך כי קנס שוגגatto מזיד מהא דקנס בנוטע בשבת ולא בשביעית עי"ש בגיטין, שם א"א לומר דמשום שלא להנות מאיסורה דמ"ש שביעית משבת.

עוד קשה לי מהא דאמר שם בנוטע דיעקר, משמע דאסור גם בהנהה דאל"כ מצוי למקרה, ובמבשלה לא מצין אלא אסרו לו האכילה ולמכרו שרי, וא"ג דמboveשלה שוה יותר, והנהנה במכירתו, ועיין ברמב"ם פ"ז הל' ג"ג שכותב, "ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בדברון אסור לו להנות מאותו מלאכה לעולם וכו', כיצד ישראל שבישל במזיד למ"ש יاقل לאחרים, אבל לו לא יכול עולמית וכו', וכן כל כיוצא בה" עכ"ל, פתח באסור להנות, וסימן بلا יכול עולמית, אבל לאחרים שרי, משמע דמותר למכור התבשיל לאחרים, עוד קשה לי על הרמב"ם, דהשנית ולא הביא הדין דנותע בשבת דיעקר בין בשוגג ובין במזיד, ובזה חילוק בדיןנו, ומאמנת דבנוטע א"א לקנסו באופן אחר רק ביעקר, אבל עכ"פ hei לו להבאים בפ"ע, ולא לכללו בכל כיוצא בה.

עוד קשה לי על הרמב"ם איך מפרש האי מבשלה דתורות כר"י, כיון דשם כתני נמי נוטע דבשוניג יקיים והוא כר"מ ולא כר"י.

גם על תוס' גיטין יש לי להעיר, דבגמ' שם פריך מותני' דמעשר ומבשלה על ר"מ דקנס במטמא ומדמע דרבנן, וככתבו התוס' דמשום DST מסתם מתני ר"מ קפריך, וועררני חתני הרב מששבעש נ"י דהא מעשר וمبשלה כתני בהדי' במשנה, וא"כ ע"כ ר"מ קאמר, דממשל קנס ר"י שוגגatto מזיד - ואני הוסיףתי בתיאמה על הגמ' למה לי' להקשות ר"מ אדר"מ, דיויר hei ליה' להקשות דמותני' דממשל ומעשר מני, דאי ר"מ קשה מעשר, ואי ר"י קשה מבשלה - וכל זאת צ"ע.

רש"י דה מיחל, המערש שני הויאל ויכול לתקנו באמירה בעלמא, ולומר הרי הוא מחולל על מעות שיש לי בטען הבית, לא התירו לו חכמים לשתו ולסמו' אברירה, אבל בתו"ם וכו' עכ"ל, עיין בתוס' יומא נ"ה ובכמה מקומות עוד, שמתמייחסים על פי זה, חדא, ללא קביעות מקום אכן מתחלל, ועוד דברי בפ"י כתני בתוספתא, דמפריש אח"כ תשעה מע"ש, ואם לא הפריש הרי שתה טבלים למפרע, כמו שאמר لكمן בגמ' אי אתם מודים לי שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבלים למפרע עי"ש בתוס'. ואני אוסיף להקשות חדא, מה מהני לי' חילול זה כיוון תוי"מ בעי' לסמו' אברירה, שניית דברי גם לחילול בעין בירירהadam אין המע"ש מבורר ולא חיל השם מע"ש עליו אין מצי מתחלל.

אבל אגלה לך בזה סוד עמוק של עניין בירירה, ופלוגתת רשי"ז ותוס' בפירוש דין און בירירה, אבל רק בקיור תמצית הדברים של קוניתרסי על סוגי' דבירירה, והוא:

דהנה בדבר שנטברר, אלא דחסרונו ידיעה איقا עד שצרך

שבת לעין דשחיטה ממור נבלה, שוב א"א לאוקמי בمزיד, משום דשחיתתו ממור ונבלה.

ולפ"ז הרמב"ם דפסק כר"י ודלא כרב, וגם פסק מהאי תנא דהמירה לי שבת ע"ג,ليل הא דנסבין חברי' דמשום שבת דומי' דיווח'כ את' כר"י, אלא דבלאה פסק כר"י, ומשנתינו לא איירי כל בדיני מעשה שבת, וויה'כ נקט משום דומי' דשבת כנ"ל, והאי משנה דתורות מפרש כר"י מטעם שכתבנו למעלה ודז"ק.

ואבאר עוד שיש להעיר על כלกรณ אמוראי דרצה למימר ר"י דהכנה או דכלים או דנרות, ובכל אלו משום מוקצת נגעה בה, וממילא דליך בי' שוגג מזיד, וגם בחוליו והבריא מותר, וכי לא ידעו צריכים להמתין בצדדי שיעשה, וגם בחוליו והבריא מותר, וכי לא ידעו הני אמוראי מדין דמעשה שבת, דהוא משנה מפורשת בתורות וברייתא דפליגנו בה ר"מ ור"י הסנדלה, השגורה בפי האמוראים במס' שבת, אבל הא לא קשי' לי דהרי רב ע"כ ממותני' דיק דשבת דומי' דיווח'כ, ולדידחו אינו דומי' דיווח'כ בחוליה והבריא, דיל' נhero דגס לדידחו שבת דומי' דיווח'כ, אבל לא דיקי' כולי' האי לומר דבעינן דומי' ממש לכל מליל, ותדע שכן הוא, דריש' מפרש מיד דידי' ממותני' דשבת דומי' דיווח'כ, אע"פ דחש"ס ע"כ לא ידע זאת, כשהקשה ונוקמי במזיד כר"מ, עד שהמתרך אומר לו דשבת דומי' דיווח'כ אלא ודאי. עיקר הדיווקא שפיר ידע גם המקשן, אבל לא ידע דבעינן דומי' ממש, דכמו' יהו'כ בין שוגג ובין מזיד. וזה ברור אבל קושיתו הראשונה כראוי מוצקת היתכן שלא ידעו מאיסור מעשה שבת.

אבל מה שנלפע' הוא דהני אמוראי סברו, דשוחט כיון דמקלקל הוא, אלא דמי' מלאכת מחשבת מקרי מפני שהוא רוצה לאכול, לגבי מעשה שבת לא מקרי הנהה, דמי' משכך של ע"א דמותר לשוחט בה אפילו לכתהלה מטעה דמקלקל, והרי מעשה שבת מטעם שלא להנות מאיסורה Katainu עליה וכמיש'כ רשי'י لكمן בסוגי' זו, لكن מעשה שבת לא שייך רק באוון מלאכות שמשביחין ומעלון את החוץ בשוויו, כמו מבשלה נוטע וכן מרשר, אבל מלאכת נתילת נשמה דמקלקל את שוו' ובאכילה אין כאן רק גורם הנהה לא נאסר, כך סברו הני אמוראי, דלא חשו בשוחט לאיסור מעשה שבת, שוב הראה לי בני הרב האברך נ"י שהגאון מהר'ש אוללמאן ז"ל הקשה באמת איך זה שוחט שהוא מקלקל אסור מעשה שבת, ומיש' משכך של ע"ז דמותר לשוחט בה. אולם לפע' נhero דשפיר מיושב בזה מה שהני אמורים לא חשו למשעה שבת בשוחט, אבל על אוקימתא דר"א אין מקום לתמהה, דנhero דלא מצאו מקום לאיסור בסיכון של ע"ז הנגרם הנהה, הלא כתבנו דעליה בסוגי' דשם, זה הוא משוש דבשעת מעשה השחיטה לא עבר איסור DAORIYTA, וגם אדרבנן לא, כיון דמעשה השחיטה קלקל הוא, אבל בכל מקום דבר אDAORIYTA איסרו רבנן גם הגורם עי"ש, וא"כ הכא כיון דעכ"פ חילול את השבת בשחיטה זו, لكن שפיר יש לאיסור לו הגורם ג'כ וזה ברור ונכוון מאד בס"ד.

עוד ראייתי להעיר במה שראיתי בספר יריעות שלמה, שכותב דבשוחט את המוסוכנת בשבת, דאסורה עולמית, ואפי' בשוגג, משום דלא להנות מאיסורה, וכאן לא שייך עד כדי שיעשה כמושבון, ולכואר' יפה זו, אלא דאי' הרاي אין שבת דומי' דיווח'כ לגבי מסוכנת, וממותני' מסתמא במסוכנת איירי, דאיך ידמן שיחוח שבת וישכח שהוא שבת, שהוא דבר זר, אלא ודאי מותך שבחול על ממונו להציגו שכחה שהיום שבת ושוחט את המוסוכנת, אבל מכאןrai לדעת הראי' שhabati לעיל, דגס בסיכון של ע"ז לא אסרו

לגביה תרומה ומעשר ראשון בלאה צריך לסמוק אבריריה, לפחות לא יסומך גם אםעשר שני, קושי זו אין לה מקום אלא לדעת התוס' Adams א"ב בלאה טבל הוה, וא"כ מה ליא אם הוא טבל מצד שלא נפרש רק תוי"מ או לו נפרש מאומה, אבל לדעת רשי"י דחכל תל, והיו מותקון, אלא דלמי"ד א"ב אפשר שישתנה תרומה ומע"ש שהם איסורים נפרדים, וכי בשביל שלא יוכל לתיקן שלא ישתה תרומה, לא נתיקן שלא ישתה מע"ש שלא בקדושת מע"ש אתמה, וקושי התוס' מן התוספותה וכן מהא אמר, אי אתם מודים לי שמא יבקע הנזוד ונמצא שתה טבלים למפרע, לך"מ, Adams למד"ז י"ב, אם לא בא ע"י איש סיבה ליד הפרשה, הרוי טבל למפרע, מכש"כ למד"ז א"ב, דמה שאמרינו דאפשר שתה תרומה, ודока בא בא ידי הפרשה, דליך ספק אחר אלא שמא שני לוגון אחרים היו מיועדים להפרש מצד הידיעה הקודמת, דשמא לא הי מעותד להפריש מאומה ואח"כ נשתנה הדבר ע"י בחירה, להא לא חיישין כלל, דהרי הוא הי אומר שיפריש, והפריש כמו שאמר, ומהיכי תיתני נאמר, דמ"מ עפ"י הידיעה הי מעותד שלא להפריש, ולכן אין חש אחר אלא שמא שני לוגון אחרין הי מעותדין להפריש ושთאן ע"י בחרתו החפשית, אבל אם באמת לא בא לידי הפרשה ע"י איש סיבה שייהי, הרי אנו אומרים בטח כן היהת הידיעה הקודמת וממילא דלא הי מעותד להפריש כלל ואין כאן תרומה, והדברים עתיקין וחברתי קוונטרס מיום אחד לסוגי"י דבריה המפוררת בכל הש"ס, ואיזה גרגון מקונטריס תמצוא גם במסכתא זו בפתחה או במקומו, ודוק היבט.

ע"ב Tos' ד"ה אמר דשותת לי לר"י מוקצת מחמת מיאוס וכו', דחו"י בعلמא הוा דמוקצת מחמת איסור חמור ממווקצת מחמת מיאוס דהא لكمנו וכוי עכ"ל ולפערנ"ד נראה ליישב, דהא דקאמר, אמר דשותת לי, קסמך על הא דמסיק לבסוף, ודילמא שאני הטעם, דהו דחאו בידים, ור"ל דהכא במוקצת מחמת מיאוס, דחאו בידים ע"י שהשתמש בתוכו, והיה סובר דמידי דמיאיס מק齊ה איןש מדעת"י למגורי, משא"כ בשחיטה כאן, דין זה דחו"י בידים, והמתרצה, אין, דתנן כל הנורות וכו', לא הבין כוונתו, עד שהשיב לו דודאי בשחתו בידים, כך לי מוקצת מחמת איסור או מחמת מיאוס, אבל כוונתי היה מושום דחאו בידים גור מחמת מיאוס, אבל מה דאמר لكمנו דר"מ אית לי בשוחט מוקצת, ע"ג דלית ליה מוקצת מחמת מיאוס, ע"כ מושום דר"מ לית לי דמיאיס איןש מדעת"י מידי דמיאוס, וא"כ שפיר קיל מאיסור, אצל לר"י דס"ל דמידי דמיאוס מיאש איןש מדעת"י למגורי, נר של חרס חמור מבהמה לשחיטה, מושום דהאי הקצה ע"י מעשה, והאי ממילא איתתקצ'י ודוק'.

ד"ג ט"ו ע"ב גמר' הלכתא השוחט לחולה בשבת מותר לבריא באונמא, מ"ט כיון דא"א לכאייתبشر בלא שחיטה וכו' המבשל לחולה בשבת אסור לבריא גזרה שמא ירבה בשביבו, ע"כ, מקשין העולם לפי דעת הראשונים, דרביו בשיעורא הוה איסור תורה, כמו שמכוכ מגמ' מנוחות ס"ד ע"א דבעי רבא, חוליה שאמדזהו לשתי גיגורת, ויש שתי גיגורת בשתי עוקצין, ושלש בעוקץ אחד, הי מניינו מייתין וכו' עי"ש, וא"כ כאן בשוחט נמי יחווש שישחות עוף גדול עפ"ש שסגי לחולה בקטן - קושי זו אין לה התחלת, קרוב קושיות העולם, דהני מקשין לא חזו לקמחיהו, דאיסור ריבוי בשיעורא לא שייך אלא במקומות דיש לחלק המלאכה לשתיים ושלש, כמו בתלית גיגורת, דהוה מצי לתלשן בשלש תליות, עפ"ש שתלשן בב"א, הוה ריבוי בשיעורא כמלאכה בפ"ע, אבל בשחיטה שא"א לחלק המלאכה של נטילת נשמה לחלקים, מה לי שוחט עוף קטן או שור גדול, וזה פשיטה כביעה בכווחטא, ודוק'.

להתנות, כמו במניח עירוב, אם בא חכם לזרחה, יהי עירובו לזרחה, ואם למערב יהי עירובו למערב, זהה לכ"ע חל, וכגד אמר למלך ר"י, וכבר בא חכם הרוי כבר מבורר הדבר אלא שרונו ידיעה של המניה אייא כאן עד שצורך להתנות, וזאת אנו מפסיד חלות העירוב, אולם אם עדין חכם לא בא, ובידו לובה בשבת בין לזרחה ובין למערב, והוא תולה חלות עירובו בבייאת החכם לרוח זה או זה, זהה נפלנו בפלוגתא גדולה של ביריה, דלמי"ד יש ביריה, סבר דגם בהז לא אילא ידיעה הקודמת לאיזה רוח יבא החכם, ורק מתנו בני אדם הווא נעלם, ולמה לא חיל העירוב לאווטו הרוח שכבר קמי' שמייא גלי' שהחכם יבא בו, והסבירו הלאו ליש ביריה, כתובה בראשי' ביצה ליט' ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסה"ד וז"ל, "ואמרין מר מדידי" קומלא, מים שעלו בצדו הוון המבורין מן השמים לחלקו" עכ"ל הרוי לפניך, שהטעם שאנו אומרים יש ביריה, הוא מפני שכל המעשים הנעשים בעולם, הנה מסודרים גלויים וידועים מז' ומקדם, רק געלמים מתנו והוה הכל כמו וכבר בא חכם.

ומעתה מה מшиб האי מ"ד דס"ל אין ביריה, הלא מובן מאליו, שהוא צוח, הרוי אתה מכחיש בבחירה, הלא יסוד כל יסודי הדת הוא שהאדם חופשי לעשות או למנוע מעשאות כפי רצונו של עטה בלי מונע או מכחיש מלמעלה וא"כ החכם בידו הי לבוא בשבת לאיזה רוח שירצה עטה בשבת, ואיך תוכל לומר דזהה כדי שכך ברא ביריה בא, אלא דבזה יש לנו שני דרכים אשר בזה פלגו רשי' ותוס', דרש"י לסתן בד"ה אוסרין כתוב וז"ל, "אלמא לר"י ליל ביריה, וחיש שמא תרומה שתה" עכ"ל וכל הרואה ישתומים, איך אפשר דשתה תרומה הלא הוא אמר מה שאני עתיד להפריש הי' תרומה, ואיך חיל על מה שלא הפריש, וכן קמתמה ק"ז הגאון רע"א ז"ל בהגהותיו למשניות, אבל לפי האמור האי מ"ד כד דן, הלא אנו צריכים להאמין בידיעה ובחירה גם שנייהם עפ"פ לשם שני הפלכים בנושא אחד, וכmarsh'כ הרמב"ם ז"ל בהל' תשובה, כי לא מוחשבותי מחשיבותיכם ועכ"פ שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכחחת, لكن יש גם בחירה המבטלת את הידיעה, והינו שפע"י حق הידיעה הי החכם מעותד לבוא לזרחה, ועפ"י דעה זו חיל העירוב לזרחה, כי מה שאמר שם לאיזה רוח לזרחה עפ"כ כוונתו אם כפי הידיעה העולינה מעותד לבוא לזרחה, כי לויל זאת לא מצא העירוב מקום לחול עטה קודם השבת, אבל בכ"ז לאחר בחור החכם מדעת עצמו לילך למערב, ואיך ילך המניה למערב כיון דכבר הי' חל עירובו לזרחה, וכן בהפרש תומ"ד דילמא עפ"י הידיעה הי מעותדים שני לוגון אחרים להיות נפרשים ועל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפרוש אמר "שאני עתיד להפריש" אבל בשבא לשותות أولי בחר הוא בבחירה, לשותות אותן שני לוגון שהיו עתידים להיות נפרשים מצד حق הידיעה, הרי נמצאה דשתה התרומה.

הדרך השני הוא לומר, כיון דבחירה מצי להכחיש את הידיעה, הרי הדבר מעיקרה מוטל בספק ואני לדון עפ"י הידיעה לומר, דחל אז המבורר קמי' שמייא, מאחר דבחירה מצי לסתור את הידיעה, וממילא לא חיל העירוב והתרומה על שום אחת מהן, ושני דרכים אלל, מפוזרים בתוס' עירובין דף ל"ז ע"ב ד"ה אלא מעטה, דסתם Tos' סבירו שם דאין ביריה גינוי דלא חיל כל והוה טבל כדמייקרא, אבל בשם מהר"י כתבו דאי אין ביריה אחת מהן תרומה, או זה או זה, וממילא מותר לכהן לאכילה שניהם אף אי אין ביריה עי"ש, והוא ג"כ שיטת רשי' כאשר הראיתיך למעלה. **ומאחר** שזכהנו לכל זאת, אין כאן שום קושי' על רשי', דשפир חיל החילול על מע"ש אף למ"ד א"ב דכיוון דבכוב"כ אילא כאן מע"ש או זה או זה, למה לא חיל החילול, גם מה שהקשוינו דהרי

רואה שה Maharsh"א נשמר מזה, שהרי כתב „ולאותיו כל nisi בתלוש“, ור"ל למה לי צור קנה ואוכוית, דאי בשביל שלא עבי כל, בחדא סג'ן, אלא ודאי דאי דיאכט בכל חדא איזה רבודתא בעפ"ע, ולפע"ד נראה דיש רבודתא בכל הני דיאע"פ דלא בעינן כליל לחולין, אבל סטמא דרך לשוחטין בסכין, ואם יש לפני סכין ושוחט באחד מכל אלו, ה"י מקום לחוש דלאיזה כוונה שוחט בהני, כי ענין שחיטה ה"י שוחט במחובר כמו צפורה, וכן עניין שלא ראוי שוחט בהני, עלול למחשבות ע"ז באזמינותם, וכל המשנה ידו על התחרתוניה, וכן אשמעין דאפילו לכתחלה, ר"ל אפילו יש לו סכין מצי שוחט בהני, וכמו אשמעין לעיל דשוחט בראש הספינה, לאשמעין דלא ניחוש לאיזה מחשבה פסולה, ודז"ק.

ע"ש גמרא ל"ק كانوا במחובר מעיקרא, וכך נחלש ולבסוף חבורו, הנה כתבנו לעיל דעתם דמחובר הוא משום דאייך דרך הלכה והבאה בכך, וכן משמעו ממה שכתו התוס' כאן, דמשום שהוא ידרוס ודאי דאייך חילוק בין חלש ולבסוף חבור לгазה"כ חק בili ובעיל זאת אנו רואין, דח"ל לעשו הא פסול מחובר לגזה"כ חק בili טעם, ע"י שמחולקין בין מחובר מעיקרא לתלוש ולבסוף חבורו, אבל כו דרכון של חז"ל במקומות אין מספר, מפני טעם ממש שהי' להם בזיה, והרי נראה בשחיטה עצמה כמה דינין אשר על דם נעשה העניין חק יותר מהק פרה אדומה, למשל שהי' פסולת בשחיטה וכי לא יבין את זאת, כי הטעם גלי' לכל, מעין לא יאריך לענות נפש הבע"ח שלא לצורך, ואח"כ בא רבא לקמן ל"ב ע"ז ואמר, השוחט בסכין רעה אפילו כל היהם כולם כשרה, ונען השחיטה עצמה הלא היאabis מינים, כדי שתצא נפשה ע"י שפיקת דם הנפש על הארץ, אשר בשביל זה קראת התורה האי מעשה, גבי היה ווער בלשון שפכית דם שנ', כי צוד וכי שפוך את דמו, ואת שחיטה לר' ישמעאל, וגם לר"ע עכ"פ נחירהabis מינים, עיין רש"י לקמן כ"ח ע"א ד"ה לטהרה מידי, עיין חינוך גבי מצות שחיטה, ולבסוף שניינו במתניתן לקמן ל"ג ע"א דשוחט ולא יצא מהם דם כשרים עיין שם מה שכתבתי בזיה, והנה בא יצא שום טיפת דם, הרי האי מעשה שחיטה מעשה קוף בעלמא, והmittah ע"כ מחמת סיבת אחרת נתהוו עין ברמב"ם שם ובדרבנו, ובכל זאת אמרו חז"ל דכראה, ועשו ע"י זה מעשה השחיטה לך בili טעם ולקולא ומהז יש תשובה נציגת למה שכתב קודש זקני בעחתת"ס ז"ל בתשי"ס רנ"ד ל"ו, דהא דלא דרשין טעמא דקרה לר' יהודה הינו להקל אבל להחמיר ודאי דרשין טעמא דקרה גם לר"י עי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות וחדר מהן כאן, דהרי אין לך טעם יותר מבורר משבחיטה שהיא שפיקת הדם, ובכ"מ לא משגיחין על הטעם, ומכלין בשוחט את המ██וכנת שלא יצא ממנה אפילו טפה אחת שכירה אם פשתה יידה או רגליה, ולא עוד אלא דגס ר"ש דדורש טעמא דקרה איינו חלק על זה שהרי ר"ש איררי שם במשנה ואומר הוכשרה בשחיטה, והדברים עתיקין, וידועים לירודע' בינה, ודז"ק.

דף ט"ז ע"א גמרא, אמר מר השוחט במוכני כשרה, והא תנאי שחייבתו פסולה, ל"ק הא ברסנא דפרק הא בסRNA דמייא - פרשי" סרנא דמייא שחיטתו פסולה, שהמים מגליגין אותו ואין שחיטה זו מכח אדם, ותנו לקמן נפלת סכין ושוחט שחיטתו פסולה, דכתיב ובחת וأكلת וכו' עכ"ל - וזה רבות בשנים נתקשה לי, לפי מה דפסקין כר"י דאשו משום חייו וכתו התוס' סנהדרין ע"ז ע"א ד"ה סוף חמלה לבוא, דלא"י אין חילוק בין מקרוב האש אצל הדבר או הדבר אצל האש, דהכל מעשו מקרו' ולא גרמא, א"כ גם כאן אם הוא מקרוב הבע"ח אצל האי סרנא דמייא, וממש"כ אם הוא מזוהה בזיה רבודתא על הסRNA כד' שישחט, ומה לא קריין ביה ובחת, ומה ענין זה, להא נפלת סכין ושוחטה, דין שם שום בח אדם אלא מאליה שחיטה, וממש"כ המג"א איזה ס"ר רנ"ב סק"כ

משנה שם השוחט במגל יד וכו' ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמנירה והשניהם והצפורה מפני שהן חונקין - וכ' רשי ז"ל דמפני שהן חונקין אשררא קאי ולא על צפורה, דעתם דצפורה מפרש בגמי' משום מחובר עכ"ל, ויש לראות מהו באמת כולן התנא ייחד ובחד טעמא, וכן בחמשה הלו' שחיטה, למה לא מנה ששה דהינו שוחט במחובר כמו צפורה, ועל עניין שלא ראוי שיתעורר על זה.

ואין לומר דפסול מחובר איינו מHALCHAH, אלא נלמד מקרא דוקח את המ████ת, עיין בהගות ר"ץ חיוט ז"ל שהעיר בהז מגמי' יומא כ"ח ע"א דאמרו שם ואנו מאברחים נקים ונגמור וכן כתוב העורך דאייך למדין מאברחים שלא נצטווה, וכן הוא בירושלמי דאייך למדין מוקודם מ"ת, אלא דזאת ה"י מקום לישב, דלאו ממה שעשה אברהם לפניו, אלא מייתורה דקרה ממש' כהתוס' لكمן ד"ה מני' לשחיטה, אבל א"כ מה השיב ר"ח זריזותיה דקרה קמ"ל, ועיין בהגחות מהרש"ש, שתמה מה לא פסלין במילה מחובר מדכתי ותקח צפורה צור עי"ש.

ולכן נראה לעפ"ד דקרה דאברהם המובא בגמי' אפסול מחובר איינו אלא דרך אסמכתה ועיקר פסול דמחובר יפין כמו אפסול מחהר ועיקור, מושחת ומשך כדאמר לקמן בפ"ב דף ל' ע"ב - דהנה لكمן דף כ' ע"א א"ר כהנא מצות מליקה קוצץ וירד, וזה היא מצותה ואם מוליך ומביא נמי כשר, אכן איכא שם פלוגתא והא דבעינן במליקה קוצץ וירד לח"ד לעכב, ולהח' למצוחה, לא איתפרש מונ'ל, כי רק הא דהוא בעצמו של כהן ולא בכלאי איתפרש, דבכליה לא אكري מליקה, וכמש"כ רשות' לי לקמן כ' ע"א ד"ה שנ' וצפורה דב탈וש אפילו מליקה פסולה לא מקרי, וע"כ לומר דכינוי דיבעינן במליקה מחובר, ממילא שמעין דהוא דרך מצחה ומיטהה נאמר שאין דרך במחובר להוליך ולהביא, אלא דלמ"ד דלא מעכב ומוליך ומביא נמי כשר, או דטפי עדיף, ס"ל דכל כמה דלא ממגעט קרא בהדי' כדים מועל צואר וסכין, כי עביד מליקה שחיטה ר"ל דרך משיכה) טפי עדיף, ע"ג דמסתמא מחובר בקציצה ומיטהה נאמר גם להיפך, דבשחיטה דבעינן יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהם בעינן תלש כי רק בתלוש יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהם דרך אסמכתה קמייתי וכיוון דעיקר פסול מחובר מפסול דרשה ועיקור קאתה لكن כללו התנא בהדי' איןך דנטטעטו מושחת, מפני שהן חונקין ולא חותכין דרך משיכה, וכן לא נמנה מחובר בין ההלכות שחיטה לפסול בעפ"ע, לנפער' נכוון בס"ד, ועיין עוד לקמן ועדין צ"ע ודז"ק.

גמר' השוחט דייעבד אין לכתחלה לא וכו', ורמינו בה כל שוחטין וכו', וכותב מהרשה"ל בדף הסמוך דלרווחא דמלתא מביא האי ברייתא, דהא בלא"ה הוה מצי להקשوت, דמיהיכי תמי' צור וקונה לכתחלה לא, והדין עמו דהרי המקש מתחיל כן בשלמא מגל יד, אכן לא כתחלה חש שמא אתה למיעבד בהדי' גיסא, והוא מצי מסיים קושיתו, אבל צור וקונה מ"ט לכתחלה לא, אלא דרך הש"ס הוא במקומות דיש לפרוץ ממפורש לא קסמך אסביר להקשות ממנה, וכן בערבייתא מפורש צור וקונה אפילו לכתחלה דאי נפרש בכל דיעבד הוא, ומה השmittה האי מגיל יד, אלא דהMaharsh"א ז"ל لكمן משיג עלי' וכו' ז"ל, "וגם תירצ'ו איינו מבורר שכטב דלרווחא דמלתא פריך מריריתא וכו', זה איינו, דהא כיון דאייצטריך למיתני בכל שוחטין ולאתוי' כל הנני בתלוש, ע"כ אין הסברא פשיטה בהן, דומי' דכל הנני דקתני הכל שוחטין עכ"ל, ולכאורה יש לתמורה על דבריו הלא ודאי אית' בהו רבודתא, שלא נטעה לומר דבעינן כליל דוקא, דנילוף ממ████ת דאברהם, וגם לעניין חולין ליבעי כליל, ואח"כ מצאתי גם הרראש יוסף ז"ל לקמן י"ז ע"א כתוב כן, אלא שאני

על"ש גמר', א"ל ויו' דכתוב אופטה קאמר פרשי' ז"ל, על הבקעת וכולה מנוחת לפרקם מפני השינוי הבקעת, ונראה דר"ל בהאי משל, דדרשה זו דומה לו"ו הכתובה על אופטה, מפני שהדרשה מורה דברין כל' לשיטתה אבל מחלוקת הדרשה לשנים דלגבי קדשים, בעינן כל', ולחולין עכ"פ תלוש בעינן, וזה דומה לו"ו הכתובה על אופטה הנחלתket, שהפסידה צורתה כן הדרש זהה, ע"י הא חילוק בין קדשים לחולין הפסיד טעםו ובאשר באמת התוס' מתיגעים לישיבת האי דרשה על כנה, וד"ק.

על"ש גמר', אמר רבא פשיטה לי תלוш ולבסוף חבירו לעניין ע"ז הוה תלוש וכו', לעניין הקשר זרים תנאי היא וכו', בעי רבא לעניין שחויטה מא' - ויש להעיר למה לא נילוף מחדא על איןיך ולומר דתנאה דעתך דקאמר תלוש ולבסוף חבירו דינו כתלוש, בכ"מ ס"ל כן, והני תנאי בהקשר זרים דפליגו, בכ"מ פליגו, אבל כד נדייק ניחא דהאי תלוש ולבסוף חבירו איןינו לא בכלל מחובר, ולא בכלל תלוש כמובן, וכן במקומות דהקרה מעריך בפירוש מחובר ממילא נתמעט תלוש ולבסוף חבירו, ובמקומות דaicא קרא בפירוש דבעין תלושעמי ממעוט תלוש ולבסוף חיבורו, ובמקומות דלא נתברר הדרשה, ואיאقا למינרו הכי או הכא,aicא פלוגטא, וכון בע"ז על ההרים כתיב ולא ההרים, הרי מפורש אמור דמחובר לא, וא"כ תלוש ולבסוף חיבורו מניון למעט, דהרי איןינו מחובר ממש, אבל בהקשר זרים ממעטינו מחובר ממשני כתובים וכמש"כ רשי' ז"ל בשם ת"כ, "בכל" ריבוי הכל "וכלי" ממעט הכל, וכן אמרין דבעין תלוש ולא מחובר, וא"כ איןינו מבורר בדרשה עצמה, אי אתלוש רחמנא, או שכל שאינו מחובר רצה לשול, וכן פליגו בתלוש ולבסוף חיבורו מניון לתלוש ושולאל על שחוויה, דהקרה דבעי כל' בקדשים כתיב, אלא מודלא כתיב את העולה אמרין דגם בחולין עכ"פ תלוש ולא מחובר בעינן כמש"כ התוס' וא"כ מציצ מסתפק על מה קפיד רחמנא בחולין, אי על תלוש דוקא, או שלא יהיה מחובר, כי בזה תלוי הדין של תלוש ולבסוף חיבורו, ובזה נפרק קצת מה ש' התוס', דוקיח דרש דבעין תלוש לחולין דاز' ודאי היה תלוש ולבסוף חיבורו פסול דהרי ויקח כתיב, דבר הניקח מיד ומוקום ליד, אלא דבלאי' היה כאן מן התימא הוא דחקלו ח"ל בין מחוחר לתלוש ולבסוף חיבורו נגד הסברא הפשוטה, דעתם הפסול הוא משומס דקרווב לעשות דרשה ועיקור, אשר בזה אין חלק בין הנושאים וכמש"כ רשי' ז"ל לעיל וד"ק.

על"ב תוס' ד"ה תלוש ולבסוף חיבורו לעניין שחויטה, תימא Mai קמבעי לי' וכו' עיין במוהרשר"ל שסתמה על התוס' דמאי קשי' להו, דהאי רבא בתלוש ולבסוף חיבורו דمبטל לי' הוא דקמבעי, אבל מתני' מצינו לאוקמי בדלא מבטל לי', וכן הוא ברא"ש ורשבע'א עכטד'ק, ואני רואה שרש"י נמי מפרש כן, ש' ז"ל: "ומהאי דלעיל לא משמע לי' לרABA, כדםפרש ואיזל" עכ"ל ו/or' לדמפרש ואיזיל, דשאני סכין דלא מבטל לי', וממילא ה"ה מהני' דמסחריר בנור וקנה מייר'י בדלא מבטל, אלא דתתוס' לא ניחא בזה, משום דנראה להם דוחק גדול לאוקמי צור וקנה דמתני' בדלא מבטל להו, דשאני סכין דמסתמא לא מבטל לי', ועוד דאי בדלא מבטל לי', מה ש"יך צור וקנה הכא, דהה בסכין דיא דלא ישחות לכתחה בחיבורו לכוטל, וכן הוצרכו לתרץ דרבא באמות מוקי מתני' בר"ת, דלית לי' פסול מחוחר בצור וקנה, אפיילו מחוחר מעיקרה דרשה ומדרבנן, וכן אשמעין בצור וקנה, ובריתא דמכשורת מהוחר אפילו לכתחה, בעופא דכליל, או בר"ז דלצדדין קטני, ולפ"ז תלוש ולבסוף חיבורו דمبטל לי' לרבי עדין לא אפשר אי מפיטל בדייעבד כמחוחר מעיקרא, או לא וד"ק.

donein חיטין לתוכ רחיהם של מים בשבת דפטור משום דאיינו אלא גרמא, כבר דחאו האחרונים מהאי טעמא שכתבנו, ובגהות ק"ז החת"ס ז"ל שם מחלק, בין מלאכת אפי' ובישול דג'ך רק מקרב הדבר אצל האש, וחיבר משום דכו הינה במקdash, ובין תהינה שהיא במקdash שחיקת סמנים בידים ממש, לכן פטור, ואני לא יודעת איך הוועיל באזה ליישב דעת המג"א, דמה עינה על הא דתניא בביבה כ"ב ע"א, דמושיף שמן בבר חייב משום מבעיר, ומלאכת הבירה במשכן ודאי לא הייתה ע"י תוספת שמן בבר, ואחר זמן כשיכא שו"ת מהר"ס שיק לאור עולם מצאתה שהגאון ז"ל בא"ח סי' קי"ד ישב נמי על מדוכחה זו, ולא מצא מענה אחרת רק לחדר, דהאי שחיטה פסולה דקאמר הכא פסול דרבנן הוה שגוזרו אותו סוף מים לבוא, עי"ש.

ואני תמה על הגאון ז"ל כי אין מלאו לבו לומר על איסור תורה, שהוא איסור דרבנן מכח קושי', ואפילו היא עצומה נגד פשوط דברי הגמי' ונגד פרשי', וכל הפסוקים לא האצירו כלל שرك מצד גזרה נגעה בה, נתתי אל לבי לחקור ולדרשו בטעמא דהא מלטא, עד שהaire ד' את עניין למצוא דברי חוץ, להסיר חומר הקושי' בסברא קלה אבל מוכרתת מכח השכל הישר, והוא דודאי דכל המקرب דבר אל האש לא נחשב המעשה כולה לו לבדוק בלבד שותפות, דמי יכול להכחיש, דכך האש דלא אתה מחמתוי', נשתחף עם האדם במעשה זו, והמעשה נעשה בין שניים, אלא דלגביו מזיק או רוצח, מאחר דבעל האש כבר אלה ח齊ו ונשאר האש בלי בעליים, והאדם המשתחף עם האש שאין בו רצון, והוא בר דעת ובר רצון, מהຍיבין אותו גם על חלק הנזק, ועל השור והבוּר התו"ס ב"ק דף י' ע"א ד"ה לאatoi, דכך האש דלא אתה מחמתוי', נשתחף בזק, אדם האס בכוונה הוא חייב בכל הנזק, ובבעל השור והבוּר פטוריין, דאחריות המעשה מוטל הכל על האדם בר דעת, עי"ש, וכל זאת לעניין חייב נזקי' וכן לעניין חייב מלאכת שבת דMbpsל ואופיה חייב גם על חלק שותפו האש, שהי' מוכן מע"ש, לפי שהוא בר דעת, אבל לעניין קיום מצוחה במקומות שטוח עליו לעשות דבר מה, והוא נשתחף עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, הרי לא קיים המצווה כתיקונה, כיון דכולה מכח אדם בעינן ולא ח齊ה, וכן בשחיטה דכתיב ואחת אשר מני' ילפין דבעין כח אדם, אם כח אחר כמו מים מעורב בו, הרי לא קריין בי' וצbatchת.

ובסבירא זו נחה דעת, כי היא אמיתית וקלורה לעיניים, אבלראייתי עומד נגדה פסק הש"ק סי' ב' סק"ל, שחולק על המחבר שפיטל בבשר ופסול שוחתו בשותפות, והוא ז"ל מחייב בפשיטות, וכتب שכנע דעת הרמב"ס מדהבאי דין דב' אוחזין בסכין וכור' ב' פ"ב ולא המתין להביאו בפ"ד בין שאור פיטולי שחייטה עכ"ב דזדקה בשוחט לע"ז פיטול מצד מחשבת עכו"ם, אבל מצד פיטול שחיתת נカリ' ליכא, כיון דישראל משתחף עמו, וכן מבואר בתוספתא, עכטד'ק עי"ש בש"ך היטיב - אבל באמת הש"ק במחcit' טעה בדי' זה, וכאשר כבר כתבתי זאת לעלה בסוגי' דהשות בתשבת, דהרבמ"ס לשיטותי' דס"ל דשחיתת נカリ' אינו פיטול אלא מקרה דוקרא לך ואכלת מזבחו, لكن כל ישראל נשתחף בזביחה זו שוב לא קריין ב"י, "זבחו" אבל התוס' נカリ' פיטול נמי' דסברן, דפסול נカリ' מזבחת קאתא, ממילא גום שותפות נカリ' פיטול דהרי לא קריין ב"י, "זבחת" זה ברור כשם שבחרים - וממילא נאמר דהתוספתא דמכשורת נמי' שותפות נカリ' וכדעת הרמב"ס, עכ"ב נמי' בהא דרשה דזקרא לך ואכלת מזבחו כרמב"ס ס"ל, ומה שהביאה התוספתא קרא דזבחת על פיטול נカリ' וקור' ונשחתה מלאיה, האי נカリ' כדי נסבה דזקראי לא מצין למעט מזבחתו אלא מזבחו וכאשר ביארתי זאת במקומו, וד"ק היטיב.

דומה לי מה שנטנהלה וונטרפה מחדש או שנמצא קודם מנבלה וטרפה של תmol שלושים, וא"כ מ"ש הני דלא קמבעי לי, ומ"ש האי איבריبشر נחירהDKמבעי לי', אבל דע כי כבר הודעתלי לך בעיקר אי' שבפתחה, דלא"ע דבר נחירה אישתרי להו במדבר, גם אחר שנצטו על האביהה בכניסתו לארץ לא הי'بشر נחירה אסור בלאו דנבלה אלא באיסור עשה דזובחת, אם לא אתה לאו דלא"ת כל נבלה שנאמר להם ג"כ אז והוא אתה על הנחירה ופסול שחייבת, והיא נבלה חדשה שנטנהה ע"י העשה דזובחת, שאמרה תורה כל שלא קיימת בה מצות וזבחת הרוי דינה נבלה, ובזה נבין גמר' תמורה ביומא ל"ז ע"ב, דפליגו ר"ע ורוייה"ג אי' עולה מכפרת אלאו דלקט שכחה ופה, ואמר שס ר' ירמי' דפליגו בלואו דנבלה דרא"ע סבר לדלאו מעלה הוא ורוייה"ג סבר לדלאו לאו מעלה הוא וכן כון בלקט שכחה ופה, ופירשי"ז ל' לאו לאו מעלי', משום דכתיב אחרי לגרת תננה וכי' דהוה עשה, ואע"ג דין זה כאשר ניתוק דכאן וא' לאקיים העשה אלא קודם קדום עבירת הלאו, מ"מ כיון דכתיב העשה אחר הלאו, שוב אין ליקין לרוייה"ג, וכן בלקט שכחה ופה נמי הוי, דכתיב אחר לא תלקט, לעני ולגר תעוזב אותם, עכת"ד רשי"ז, והתוס' שם הקשו עליו למה לא נקט לאו דטרפה דכתיב קודם לנבלה דאייא נמי עשה אחריו, לכלב תשליכין אותו, ועוד הקשו לדמה לי' כל להביא לאו דנבלה כיון דמצאי אמר בלקט שכחה ופה גופא, דלאו לאו מעלי' הוא דהא הינו הך, והתוס' שם הקשו עד קושי' עצומה, דהא אין שום טבria שלא ליקות על אכילת נבלה ע"י עשה שקדמה, וכמו"ש בגמ' מכות ט"ו ע"א, וכי' משום דבר גם עשה עדיף לפטור מליקות, עי"ש מה שנדחקו בא.

ואני אומר ע"פ שאיני כדאי, כי מעולם לא עלה ע"ד ר' ירמי' לעשותות מנבלה לאו הניתק לעשה, כי גם הלשון "לאו מעלי'" ולאו מעלי' צוח ווי על פירוש זה, אבל כוונת ר"י הוא דנבלה הינו נהירה או נתנבלה בשחייבת, דעת זה נאמר האי לאו אליבא דרא"ע, לאו מעלה הוא לדעת ריוסה"ג מפני שנצמה מן העשה דזובחת, ולא ה' חמור למלוקות כשאר לאו דעתמא, כי לויל העשה דזובחת שנטחודה להם, לא היהאת בכל נבלה, וכן במדבר דנאסר להם הנבלה והטרפה ומ"מ בשור נהירה הותר להם, וא"כ לא ה' הלאו חמור מן העשה שהיא סיבתו, ומדומה האי לאו דלא תלקט נמי לאו דנבלה, כי הלאו נקט נצמה מן העשה של לעני ולגר תעוזב אותם, דלויל דציוויתה התורה להנחים לעניים לא איכפת לנו אם מלקט או מניח וכן גם האי לאו לא ה' חמור מן העשה ללקות עליו, וכעין סברא זו מצין ג"כ בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה' ה' לערלה בשתיים שכטבו ז"ל, "וטבל עע"ג דין דאיינו בשאלת מ"מ כיון דאיסרו איינו אלא מחמת תרומה ומעשר, לא חמירי מיניהם"ו עכ"ל, אבל ר"ע סובר דעתג' דנמצא הלאו דהאי נבלה מעשה דזובחת אבל סכ"ס הרוי עבר אמיירא דרומנה דאמרה לא תאכל כל נבלה, והוא הפירוש האמתי שם, עע"ג שרשי"ג ותוס' לא נתנו לאו, מקום הניחו לי.

ומעתה האי ר' ירמי' דהטם, קמבעי לי' הכא אליבא דרא"ע ניהו דמחייב מלוקות לאו דבר נחירה כנ"ל, מ"מ באבריبشر נחירה שהכניסו לא", אולי לא חל הלאו כלל דכוון דנצמה מן העשה דזובחת דהוא מצוה אנברא, וכל שלא ה' במצוות להחנת הרוי אין בו עשה זה, וא"כ על האברים שהכניסו לא מצין למימר דאייא עליהם עשה דאיינה זבוחה, כיון דברים לאו בני שחיטה נינהו, והעשה נתחודה עתה שכבר היו אברים וא"כ אולי גם הלאו לא נאמר עליהם, או נאמר כיוון דכל בשער איינו זבוחה דין נבלה דין, כמו כון הני, וה' דהוה מצי למיבעי בהמה שיש לה עיקור

ע"ש גמר' שוחטין, מאן תנא רביה, ר' ישמעאל היא, דתני' וכו', הנה פלוגתא דרי"ש ור"ע הוא יסוד ושורש של כל המסתכת' הללו כאשר תראה כי כחוט השני נמשך פלוגתא או בכמה וכמה עניינים, ובפירוש פלוגתתם אייכא פלוגתא נפלאה, רשי"ג ותוס' והרמב"ם, וכל אחד מהני פירושים צריך ביאור רחב, וקובעתו ליה בפתחה עיקר הראשון, הנקרא "השחיטה והנחירה" ושם ביארתי בארכיה הסוגי' כולה, עם הני שלש שיטות של הני שלשה הרועים, لكن לא רציתי לכפול כאן הדברים, וכל הרוצה לעמוד על עומק הסוגי' הללו לימוד בעיון האי עיקר ויארו עניינו - ולא אחיזר כאן רק על קצת דברים קטנים שלא באו שם ליד' ביאור, ותל"מ.

ע"ש גמר' מתקין לה ר"י וכו' ועוד מעיקרא מ"ט איתסר ממשום דמקורי לשכךו ולבסוף מ"ט איתשר, ממשום דמרתקי ממשכן וכש"כ השתת דאריךקו להו מפי, ויש לראות, ורבה מה קסביר, והגמ' לא חש לתרצוי, אבל מסתמא נברא רביה ממותו לא יאמיר מלטא בלא טעםא - ולפע"ד דעתמא דרביה, דסובר הא דעתסר להםبشر תאווה במדבר לר"ש הוא ממשום דעתדין לא קיימו מצוות התלויין בארץ ואפילו מצוות שאין תלויין, הרובה מהן לא קיימו במדבר, עי"ן רמב"ז עה"ת ריש דברים, ורק לא היו ראויין להחmitt בע"ח למלאות תאוותן אלא בשקריבו קרבן, אבל שנכנסו לארץ, ונעשה שומרין המצאות בארץ, והותר להם הבשר, אפילו להשביע תאוות נפשם ללא הקربה עי"ן מש"כ בראש מיכלtiny בענין זה, וכן ה'ו"א כשלגו ונבטלו מן המצאות התלויין בארץ, וגם אותן המצאות הנוהגין בחו"ל ובגלות, רפואיים בידם, וגם כי עיקר המצאות מהה בארץ כמש"כ הרמב"ז ז"ל עה"ת בכמה מקומות, יחוירו לאיסורן הרשות קמ"ל, ומ"מ לא קיבל ר' יוסף צעס זה, לפי מה דמסיק לקמן, גם רלי"ש הותר להם במדבר מה דלא חז' להקרבה, מקרא דעתך ואישר יאלל את הצבי ואת האיל, הרוי דין הטעם כנ"ל. ועי"ן בח' ק"ז בעחות"ס ז"ל מה שכתב בעין זה ודוק'.

ד"ה י"ז ע"א גמר' בשלמא לר"ע דעתסרبشر תאוה לא איתסר כלל וכי' ויל"ד למה בכל הני בשלמא לר"ש דלעיל, לא קמחדר סברתו של ריי"ש, אלא קסמך על המבואר לעיל בבמאי קמפלגי, וכן בהאי בשלמא לר"ע חוזר לשנות טעמו דבריו לא איתסר כלל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשלליק מבמאי קמפלגי לא ה' מן הצורך לחזור על סברת ריי"ש וכיון שהתחילה כן לא שינה לשונו גם בכל הני בשלמא שאח"כ, אבל כשהתחיל להקשוט על ר"ע שכבר נתרחק הרבה מביאור טעמו, חוזר לשנות טעמו דבריו תאוה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר' ירמי' בשור נהירה שהכניסו עמהם הארץ מהו, הנה רשי"ז ז"ל פירוש דדריש וקבל שכר הוא, אבל ה'א"ש ז"ל הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל לקבוע בעיא בגמר' לא צורך לא אשכחן, וכן כתוב דעתג' לעניין מודר הנה עי"ש ועיין בנו"ת חי"ד סי' ס"ה בביאור דברי הרא"ש, ובאמת קשה מאי לישב דבריו, דלמה לא בעי ר"ע על מודר הנהה ובמציאות הרא"ש, ומה לו לחקור על העבר מכבר, כיון דלאו אקראי קסמך, ופרש"ז ז"ל ליל"י דrai' שהביא הרא"ש מגמי' יומא דקשאל שם כיצד הבהיר ופרק מי' דהוה ה'ה, אינה מוכרתת דהכא ר' ירמי' קבעי לי' ור"י באמת דרכו ה' למבעי לחודדי בעלמא דבר שאין במציאות כלל, וכמו בב"ב כ"ג ע"ב דקבעי רגלהacha בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה האפקחו מב' מדרשא.

ולפרש גוף האיברי שהיא מוקשה מאי צריך אני להאריך קצת, דהנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו נבלה וטרפה שהיה לה בשעת מ"ת מה דינם לאחר מ"ת, וע"כ פשיטה לי' דאסורים

תנו בכל שוחטין חז' מגול קצר והמגירה וכו' מפני שהן חונקין, והרמב"ם פסק האי דין בא Hai לישנא „ובאי זה דבר שוחטין, בין בסכין של מותכות, בין בצור או בזכוכית או בקרמית של קנה האגם, וכיוצא בהן מדברים החותכנים, והוא שיהי פיה חד ולא יהיה בה פגם וכוכו עכל, והוא דין דהאי מתני' אלא דתמותת מה דקתי נ' במשנה, חז' מגול קצר והמגירה וכו' כתוב הרמב"ם, והוא שיהי פיה חד ולא יהיה בה פגם, וזאת על כרחנו רק עי' בדיקת סכין בהבנת הלב ובישיוב הדעת נוכל לידע כי בסוף הحلכה כתוב „אבל אם היה כמו תלם בחודו של דבר שוחטין בו ואפילו הי' התלם הזה קטן יותר, שחתותו פסולה" עכל הרי שלא התנה שום תנאי בהאי תלם וכותב אפילו קטן בגין דהינו שرك נרגש בלבד, עי' ב' שאינה אוגרת שום דבר שחתותו פסולה, ואיה מרווח רב איכא מן המשנה דקתי נ' חז' מגול קצר והמגירה ובין הרמב"ם שכ' והוא שלא יהיה בו פגם ואפילו קטן בגין דלפי דין זה עי' צריך בדיקת הסכין, בדיקה מעולה ביישוב הדעת והבנת הלב, והשוחט בסתם סכין או דבר אחר בלי בדיקה הרי זה גבלה, וא"כ הרי מה אמר במשנה בכל שוחטין הינו עי' בדיקה מפיגימה כל דהו, וכאשר מפרשין המשנה דהכל שוחטין אליבא דר"א אפילו במומר או"ג אבל בבדיקה סכין, כן צרכין לפרש גם האי בכל שוחטין רק עי' בדיקה מכל פgam כ"ד, ואין שיק' אח' כ' לומר חז' מגול קצר והמגירה מפני שהן חונקין, ומ' מון בני הדעת לא יודה, כי האי תנא, דעתنا האי משנה לא עליה על דעתו לפטול השחיטה בסתם סכין بلا בדיקה, ואפילו לכתלה, ואיך בנין את זאת.

אבל כבר ידעת כלל המסתכת' נשנית אליבא דר"ע קודם חז'ה, ולא מיקרי נסילה בשחיטה אלא בשכל השחיטה בפיסול נשחות, ואפילו סימן אחד בפיסול, נתהר מיד נבלה עי' סימן השני, ופיסול במקצת הסימן לפי שנבראר אפילו באכילה שרי עכ' פ' מה'ת, לא מביע בסתם שחתויות דשותט את הקנה תחלה, דלא מצ' מיטרף במקצת ושת בפיסול, אלא אפילו אם ארעה דמקצת הוושט נשחת בדרשה או בעירך דסכין פגימה קודם שחתית הקנה, ג'כ' אין מעשה טרפות אליבא דר"ע שקודם חז'ה, דהרי כל מעשה טרפות בסימנים אם גמרן עד שמota הבעה הרי זו נהירה כי הנירה בסימנים היה, וא"כ אין כאן טרפה אלא גבלה, וכאשר ביארנו זאת בארכאה לקמן ל"ב בסוגי' דשם, ולאו דגבלה שנאמר על הנירה, הוא אם לא נתקיים בה מצות שחיטה אבל האי, הלא נשחתה כראוי' ואיך אפשר להיות גבלה ושוחטה, והבן את זאת כי הוא אמת לאמתנו, וא"כ השוחט נשפט סכין לר"ע קודם חז'ה, עי' פ' נשפטתמא יש בה פgam כמה פגימות מ' מ' רוב הסכין לא פגמים, וא"כ רוב הסימנים נשחותים, ושחיטה מעליה הוה, וטרפות לא הוה אלא או שנקייב את הוושט וסילק את ידו, כיו' דלאו נירה מקרי מAMILא טרפה הוה, אבל כאן שגמר את הסימנים, הלא נהירה לאו טרפה הוה, ואיך יגרע משום שוחטה, ונירה לא הוה, נשחיטה כשרה לא מצ' להצறף עם האי מיועט באכילה נ' הקרה נהירה דזה תורתית דסתרי - ועיין לפחות קמן דר' יי' בסוגי' דמוגרמת נמי כען זה, דשליש של שחיטה לא מצטרף עם שליש של הגrama לפיסלה, עי' ש' ובמה שכבתבי, ולכן ברור כמשמעות דר' ע' קודם חז'ה וכל המשניות שבמס' זו שנשנתו אליבאי לא ידעו מבדיקת סכין, ור' א' דמוקי' מתני' דהכל שוחטין במומר ובבודק סכין הוא דרך אסמכתא וכמוש'כ' שם במקומו.

אלומ לאחר שחזר בו ר"ע וקבעו חז'תו שזה הי' בימי ר' יוחנן כמו שהוכחתה מרשי' שבעות דר' ע'א, ופסילין כל פיסול בהקצת סימנים להיות כנירה, ושוב לא יועיל שחיטה ממילא סכין פוגם נמי פועל את השחיטה דהרי כל נקב בשוט שלא עי' שחיטה,

סימנים, לדעת הבה"ג שאינה טרפה אלא שאין שחיטה מועלת בה, שהוכנעה לא"י מהו, דהרי עליה לא נאמרה העשה דזוחחת, אם קאי עליה בלאו דגבלה אם נחרה, אבל עתה בהמה בסימנים עקרים, כיו' דהה' עליה עשה דזובחת קודם שענקרו סימניה, או עכ' פ' בمعنى אמה אגב אמה, ודאי אית' בה אישור גבלה בנחרה, ואולי גם אישור עשה דאיינה זבוחה, ע"ג דהעשה אגברא קאי, מ"מ כיו' קודם העיקור היה עליה אישור עשה דאיינה זבוחה, שוב לא פקע האי אישור ממנה ודז'ק היטב.

ע"ב גמר' ת"ר סכין שיש בה פגימות הרבה תדוון כמגירה שאין בה אלא פגימה אחת, אוגרת פסולה, מוסוכסת כשרה וכו', הנה בענין פגימות הסכין חברתי וחוצאי לאור קנטורס מיוחד בשמו „הלכה למשה" והתמצית ממנה אספתין בפתחה עיקר י' בדיקת הסcin לשחיטה" עי'יש היטב כי אכן אקרר בדברים.

הרא' ש' ז' הביא לשון הרמב"ם ז'ל שכ' סכין שתבדוק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פgam, וכשתחזר ותבדוק אותה בהבאה, ותרגיש שיש בה פgam וכו', ותמה עליו הרא' ש' במוסוכסת כיו' שזקופה היא מצד אחד, אך לא ירגיש באכבעו כשהוא יורד לתוכה, והمعدני י"ט המליך בעד הרמב"ם דס' ל' קר'ז' ז'ל דבירידתו אינה קורעת, וכונתו בהמה שכ' „ולא תרגיש" פגימה הקורעת עי'יש".

והנה אמת הדבר דגם הרמב"ם קר'ז' לא הזכיר הא דמוקי' בגמ' מסוכסת, כגו' דק'יא מארישא דסכינא, אבל ללימוד מהה דסובר קר'ז' ובענין דזוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בפיגימה הנרגשת, הוא דבר בטל, שהרי הרמב"ם ברור מללו דמדובר מבדיקה סכין כדי' ובענין אטופרא, וכאמר שירגיש בהולכה ולא מיפסל בפיגימה הנרגשת, בדבורי שפיגימה הקורעת קאמור, אלא דלעומת זאת גם על הרא' ש' יש לתמורה טובא, דאיך מצא ברמב'ס רמז רמייא דבמוסוכסת הנשנית בברייתא קמיiri, דהרי הרמב'ס לא הביא כלל, לא דיני דברייתא המחלוקת בין פגימות הרבה לאחת, ולא חילוק שבין אוגרת למוסוכסת כי לא הזכיר כללconi לשונות אוגרת ומוסוכסת אלא מרגיש ולא מרגיש, גם לא, הא דמוקי' בקיימי' ארישא דסכינא, גם לא הביא להולכה דברי ב"ה במשנה שאח' דהשותט במוגל קצר דב'ה מכשוריין לעניין טומאת נבות, שהה' לו להביא בהול' א'ב'ה עכ' פ', ולהל' מ' הרגיש בכל זה, ונכנס בדוחק שאין למעלה הימנו וכתב דהרבנן לא ס' כר'ש' דלקמן שכ' דע'ג' ד Dichai ai דיקא נמי, מיהא דר' י' איתא דגמרא גמיר ל' מרבי', דרך לעניין טומאה פלגו, אלא ס' לדב'ה מכשירין במוגל קצר גם לאכילה, ולא גוזרין הלכהatto הבהא, ולכן גם במוסוכסת הרבה כשר כב'ה, ודלא כי האי ברייתא דאתה עכ' כב'ש עי'יש', ומ' שמע צאת לדוחות ברייתא וشكיל וטר' שבסג' למור דאותי כב'ש, גם לדוחות מירמא דר' יוחנן מריא דכלוא תלמודא דאמר דלא התירו ב"ה אל לא לטhor מידי גבלה, ולהקל גנדו וכל זאת בהעbara בעלמא, כי בפירוש לא כתב הרמב'ס דאין חילוק בפיגימות הרבה לאחת גנד הברייתא, כל זה הוא כחומר לשנים וכעשן לעינים.

ובאמת אני עומד ומשתומם לראות את המראה הנוראה הללו, איך גדולי הראשונים ואחרוניהם נסתבו בסבוך השגיאות בהבנת פסקי הרמב'ס בענין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למעלה ראש, וצטרכו ליכנוס בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמת כי סוג' הש' הלוא שהיא אחת מהסוגיות היותר סתוםות, ומולבשת בנסיבות הפשט, גורמת להם שלא ירדו לסת' דעת רביינו הגדול הרמב'ס, אשר כל ר' לא אнос ל' וידע מה בחשוכה ונורה עמי' שר'.

הנה הרואה את הסוג' הלוא בעין בקורסות עומדים ומישתומים, ממשנה

לא צריך דם מושחת דכתיב בתורה שמעין, דמי שירצה להיות בטוח לאכול מזבחו, צריך להכין סכין חלק בלי פגימה, ולכן הוסיף שאל במה שאמר ושותחים זה ואכלתם, וזה מה דפרק הש"ס פשיטה כיון דכי נקב טרפה, עיין בלב אריה שמדקדק על לשון הגם "דחול" פשיטה דכי פגום טרפה, והוא דקדוק עצום וגם רשי' זיל הרגיש בו דוק ותשכח, אבל לפि ביאורנו מדויק הלשון מאד דהכי פריך מה מוסיף לנו הא קרא דשאול, דהרי גם מקרה דושחת, אנו יודען דכי נקב טרפה באופן שביארנו דטרפה הו, וא"כ מי שירצה להיות בטוח יבדוק תחלה סכינו, וא"כ שאל לא חידש לנו כלום, וגם ר"ח אחורי, ע"ז הי' לו לתרץ דלא כן הוא אלא דשאול חדש לנו דלא סמך כלל, לא על הרגשתו בשעת השחיטה ולא על מה שנבדוק אה"כ מקום החתק אלא כל שהסכין פגום השחיטה פסולה, אלא אז יקשה לו מנ"ל הא מהאי קרא דשאול, דהרי שפיר אמר ושותחים זהה כדי שלא נצורך לבדוק, דסכ"ס לא הי' להם לא יכול אם ימצא קרוועה במקומות אחד, ולכן קמשני בדיקה לחכם קאמירין, כי מהאי קרא איןן, דלא סמך על השוחט שיבדק הוא הסכין אלא דעתן בידו סכין בדוק, "דבזה" הכי ממשען, וכבר כתבענו לעלה דף ט' ובפתחה עיקר ו' דכל דבר שצරיך מצומצם על משהו וכל דהו לא סמיכין אסתם טבח וצריך חכם וכמו בדיקת הסימנים לאחר שחיטה בשחיטה מצומצמת כאשר מפרש שם הרמב"ס כדי בикור והוא מדינה ולעכובי, ולכן ממה דבדק שאל הסכין בעצמו, ולא סמך אתხים, מוכח דסכין פגום פסול השחיטה אפילו אין בכת הפגימה ליקרע הסימן, אלא נרגשת בהעברת צפורהן על הסכין, דכל שהסכין נקרא פגום, פסול השחיטה אלא"כ אלא דבעינן פגימה האוגרת דוקא שכחה ליקרע הסימן, חכם מה בעי התם הלא למצוא פגימה כזו אין צריך להבנת הלב ויישוב הדעת כי אפילו האוגרת רק חוט השערה דהינו שהחותן השערה נאגר בין עוקצי הפגימה ואני יכולה לעבור אנה ונאה פגימה כזו בהעbara בעלמא בין צפורהן ובין בראיית העין נמצא בקהל ולא בעי חכם, ע"ז פריך והאמר ר"י לא אמרו להראות סכינו להחכם אלא מפני קבועו של חכם, ורק לדבידה על פגימה כ"ד כזו הנרגשת ואני אוגרת אינו אלא סלסל לכתחה, אבל לא לפסול השחיטה בדיעבד, וכך רק מפני קבועו מראין לחכם, אבל בלא ראיית חכם כשרה השחיטה בדיעבד, ע"ג דחישין שהטהבת לא בדוק בהבנה הלב ויישוב הדעת כראוי, ע"ז משני" מדרבנן וקרא אסמכנתא בעלמא", ר"ל דהאי חומרא לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת אינה אוגרת, הוא חומרא דרבנן שהחמירו אחר זמן של ר"י ואסמכותו אקרא, ואח"כ מביא הש"ס hei אמראי קדמאי בדקו לי במשמעותו בשמייא בשייא ובחותן השערה, עד דמסיק אר"פ צריכה בדיקה אبشرוא ואטופרא ואתלת רוחתא. מפשות הלשון ממשען דכל hei אמראי הקילו לבדוק רק אחר פגימה מהחמת מפני שהן חונקיין, ופרש"י שאין חותcin אלא קורען מהחמת הפנימיות, וכבר כתבענו לעלה דהאי משנה נשנית קודם חורת ר"ע ואז במגל קציר ומגירה דוקא פסולה השחיטה, אבל לאחר חזרה גם בסכין שיש בו רק פגימה אחת, נמי מיפסל השחיטה, מפני שקרען במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חותך או קורע אפשר לידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת השחיטה שהוא יכול להרגשי אם הוא חותך בלי עכבות דבר או שיכש מגיע למקומות הפגום הוא קורען, או אפיו אם שחת בלי להשיג עיל זה, יכול לבדוק מקום החתק או לפחות להכיר בין חתיכת קריעה, כי החתוך חלק והקרועה מגומג - וכן בתורה לא כתיב רק ושותח, וממילא מי שירצה להיות בטוח שיהי השחיטה יכולה חתוכה ולא קרועה, צריך להכין סכין שאין בו פגימה העולוה לקרוע הסימן, וכן ר"ח דיליך ממה דכתיב לגבי שאל דאמר "ושותחים זהה" דבעינן הכתת סכין לשחיטה, הוא

נחרה מקרי ושוב אין שיטתה מועלת בה, וכאשר אבאר את זאת لكمן ל"ב, אבל עדיון בדיקת סכין לא עyi, רק מפגימה שיש בכחה לקרוועה את הסימן, אבל בדיקת הרגש, על פגימה שאינה אוגרת, לא הייתה רק סלסל בעלמא, ולפיכך א"ר יוחנן דלהראות סכינו לחכם הוא מפני קבועו של חכם, והרי תראה, דהרבמ"ס מציריך הוראה לחכם מדינה ומשום לתא דייסורה, וכאשר ביארתי לעיל דף ט' חיל"י דרמב"ס ממה ששנו במשנה لكمן בפ"ב, בשיעור שהי' כדי ביקור חכם ומפרש הרמב"ס בפיה"מ דביקור סימנים קאמר, והדין עמו דבשחיטה מצומצמת דבעינן להבחן בין מחצה לרוב במשהו, הבדיקה זו היא הוראה וצריכה חכם דוקא, ולא סמיכין אטbatch, וא"כ אי בסכין, פגימה דקה שאינה אוגרת נמי פסולת השחיטה ודאי להאי בדיקה, חכם בעינן, אבל בזמנן ר' יוחנן עדיון לא פסלו בדיעבד האי פגימה ורק לכתחה נגנו להחמיר, لكن הוראות הסכין לחכם איןן אלא מפני קבועו של חכם, דלהבחן אם יש בו גם האוגר דבר מה או לא בקהל יכול לראות את זאת גם הטבח, ואני באיה הבדיקה, ורק ע"י דרשה דר"ח והבאים אחריו נתהוו האי הלכה, לפסל מכלח האי אסמכנתא דושחתתם בזאת, כל סכין פגומה, בין יש בכך הפגימה ליקרע את הסימן ובין אין בכך השחיטה פסולה, כל שם פגום על הסכין, השחיטה פסולה, וכאשר אבאר لكمן זהה שיטת הראה"ה והרמב"ס ז"ל.

ולפ"ז הרמב"ס לא פסק, לא ממשתניינו דרך מגירה פסולת דהוא כר"ע קודם חזרה, וגם לא כביריתא דת"ר ע"פ שהיא כר"ע לאחר חזרה, אבל מ"מ לא פסולת מסוכסכת אלא אוגרת, אבל פסק כר"ח דפגימה כדי חיגרת צפורהן והוא הרגש צפורהן איפלו אינה אוגרת כלום פסול השחיטה, וממילא דלא פסק כב"ה דשותח במגל קציר בהליךתו דאיו מטמא, דהלא גם בהליךתו נרגשות הפגימות, וכקושיות הראה"ש וposal השחיטה מדרבנן, וגם מטמא כנבהתו מדרבנן, אבל בפגימה שאינה נרגשת בהליךתו אבל נרגשת בהבאתו מכשיר איפלו באכילה וככ"ה במגל קציר, ולא גורגן הלכה אותו הבאה כיון דבלא"ה גם בהבאה אינה קורעת, דכל פגימה הקורעת בהבאתה א"א שלא תרגיש גם בהליךתו, וכקושי" הראה"ש, וממילא דאיו לטלק בין הרבה לאחת ובין באמצעות רישיא דסכינה, וכל הדינים מכונים להלכה כפי מה דמסקין כר"ח דפגימה הנרגשת שאינה אוגרת פסולת מדרבנן, וזה ברור ואמת ועיין עוד لكمן בביור השיטות ודוי"ק.

ע"ש א"ר חסדא מניין לבודיקת סכין מה"ת שני ושותחים זהה ואכלתם וכו' עד א"ר פפא צריכא בדיקה אبشرוא ואטופרא ואתלת רוחתא, אבאר הסוגי"כ כפי שיטת הרמב"ס והרא"ה ז"ל.

הנה בתורה כתיב ושותח, אשר מניין" שמעין דדרך חתיכה ולא דרך קריעה וחונקה בעינן, וכבדתנן במסנה חז' מגול קציר והמגירה מפני שהן חונקיין, ופרש"י שאין חותcin אלא קורען מהחמת הפנימיות, וכבר כתבענו לעלה דהאי משנה נשנית קודם חורת ר"ע ואז במגל קציר ומגירה דוקא פסולה השחיטה, אבל לאחר חזרה גם בסכין שיש בו רק פגימה אחת, נמי מיפסל השחיטה, מפני שקרען במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חותך או קורע אפשר לידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת השחיטה שהוא יכול להרגשי אם הוא חותך בלי עכבות דבר או שיכש מגיע למקומות הפגום הוא קורען, או אפיו אם שחת בלי להשיג עיל זה, יכול לבדוק מקום החתק או לפחות להכיר בין חתיכת קריעה, כי החתוך חלק והקרועה מגומג - וכן בתורה לא כתיב רק ושותח, וממילא מי שירצה להיות בטוח שיהי השחיטה יכולה חתוכה ולא קרועה, צריך להכין סכין שאין בו פגימה העולוה לקרוע הסימן, וכן ר"ח דיליך ממה דכתיב לגבי שאל דאמר "ושותחים זהה" דבעינן הכתת סכין לשחיטה, הוא

لتמורה, דעכ"פ הרמב"ס כר"ח פסק ולא כהני אמוראי, וא"כ ממו"ג اي מפרש חגיון צפורהן אוגרת את הצפורן, הר' איליאן כאן שיעור גדול ואיך כתוב בהל"ש דבهرגת פגימה בלבד השחיטה פוסלת ולא נתן שיעור, ואי דמפרש חגיון צפורהן דר"ת הרגת צפורהן, והוא כדעת הרראי, איך יכול להשווו לשחיטת הרשב"א דבעינו עכ"פ אוגרת דבר מה דהינו חוט השערה, שהוא כראב"י דבדק בחוט השערה, וכמ"כ "הגר"א צ"ל בהගותיו ליו"ד, הלא ר"ת דקאמר כחגיון צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא התנה כלל שתהיה אוגר דבר מה, וכן פשיטה דדעת הרמב"ס כראב"ה דמפרש הא דר"ח כחגיון צפורהן הרגת צפורהן והיינו נמי דר"פ, והביא שפיר ראי מסכךין של שחיטתה מושם דהתם ודאי אמוראי בתראי להחמיר אתו נגד הקדמאי ולא להקל, ו��ושי הרשב"א הלא אוגרת שניינו לק"מ, דהרי הוא חומרא דרבנן שנתחוווה בימי ר"ח בעל הדרשה של ושותהם באזה, דכל שם פגום על הסכין, שחיטתו פסולה והני אמוראי שקודם ذום ר"ח וח"פ עדין הקילו בבדיקה זו לבדוק בשמשא ובמיא ובברא ובחות השערה, וכל אלו הבדיקות קולות הנה נגד בדיקת הרגתה שבוטפרא ובברא, וכאשר כתוב הפלתי בסyi י"ח שהודיעו ע"ז השוחטים שלו, שמי שיש לו הרגתה טוביה אין לך בדיקה טוביה מהרגתה טופרא בהעbara על חוד הסכין, וכן בדיקת הרגתה בטופרא היא החומרא היית גודלה בלי ספק, ודמי לסתאה דמכשיר ר"א, אף דגס זאת נרגשת בהעbara הטופרא, על זה כתוב הרראי ז"ל, דהטעם בהזה מושם דעתך זה מגוף הסכין, והרשב"א במשה"ב שחק על חילוק זה דס"ס הרי נרגש, וכן ק"ז בעחתת"ס בי"ד סי' ט"י לענין מה שמקילן השוחטים שמחליקים הסcinין אחר שחיטתה בעור או סמרטוט, באומרים שפגימה בגוף והויהית דאבי ורבא מעולם, ובפרט בדבר גדול זהה שמרבה יגון ואניחה לחכמים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ס מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הנרגשת פסולת שחיטתה, ולא יזכיר דבריו עכ"פ שתאנgor חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספסל פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגתה מעולה בחוש המשוש שימצאה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענין זהربים חללי הפילה ועצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעינו דוקא אוגרת עכ"פ כחות השערה, אז ילכיא מי שלא יירגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גודלה דאמטא באמטא לא יתוב כידוע.

תראה מילוון הרמב"ס שאביה, א"כ לפי מסקנת אמוראי בתראי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה אוגרת פסולת, לפי שהסכין בשם פגום יקרה וזאת פסלו הני חכמים דהינו ר"ח ודעמי, סמכותו אקרא דוחתתם באזה, דבעינו סכין שאינו פגום שוב ממילא נפל כל הני בדיקות של הני אמוראי בברא, ומה מודדק באזה הלשון אר"פ ולא קאמר רפ"א כדרך בכ"מ שאידך חולק על הראשון, כי כאן רפ"פ הסכימות חכמי דורו קאמר שחייבו להצריך לעוכובה בדיקת הרגתה, וכן נעשה הוראת חכם ג"כ אצרכתה לעוכובה ולא רק מושם כבודו, כך מתפרש הסוגי לדעת הרמב"ס שהוא ג"כ שיטת הראי ז"ל כאשר אבא.

דהננה הרמב"ס ז"ל כתב, והוא שיחי פיה חד ולא יהי בה פגום וכו', ואפילו הוי התרטט ביותר שחיטתו פסולה, ולא הזכיר כלל שתהיה אוגרת עכ"פ חוט שערה, וכן בהלכות שאח"ז דיבר רק מוהרטת פגימה בהליכה ולא בהבאה, אשר מעיד עליו הראי ז"ל דזאת א"א בפוגימה האוגרת, דכל שאוגרת א"א שלא יריגש אפילו בצד שאינה אוגרת, כמו שהבאתי דבריו לעיל, וכן בחנים רצוי הטoor והב"י להשוות דעת הרמב"ס עם דעת הרשב"א, והב"י כי דעכ"פ דהרבמ"ס לא הזכיר האי תנאי שהזיהיר הרשב"א, דבלבד שתאנgor דבר מה, סתמא כמפרש ועי"ז נתהוו כל המבוכה הגודלה בין האחוריונים כאשר תראה. ובאמת לא ידעת מה אדוו כי, הלא כבר כתבתי בהקדמה של דהרבמ"ס אשר חיבר חיבורו, כדי שלא יצטרך לשום חיבור זולתו בעניין הלכה, בשום אופן איינו סובל דוחקים כאלו, דקסמן על המעין בגם, וכדומה, כי דבריו צריכין להיות מבוררים ומובנים לכל קורא אף למי שלא ראה גمرا' והויהית דאבי ורבא מעולם, ובפרט בדבר גדול זהה שמרבה יגון ואניחה לחכמים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ס מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הנרגשת פסולת שחיטתה, ולא יזכיר דבריו עכ"פ שתאנgor חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספסל פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגתה מעולה בחוש המשוש שימצאה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענין זהربים חללי הפילה ועצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעינו דוקא אוגרת עכ"פ כחות השערה, אז ילכיא מי שלא יירגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גודלה דאמטא באמטא לא יתוב כידוע.

ועוד אני תמה איך לא חלי ולא הרגיש הב"י ז"ל, שהרמב"ס עכ"חolk על הרשב"א, דהרי הרמב"ס בפ"א ה"ד מהל' ביה"ב כתוב ז"ל, "כל בן שנפגמה כדי שתחגור בה הצפורן בסכין של שחיטה, הר' זה פסולה" עכ"ל והאחרונים מצאו סתירה בסכין פסקים אלו, מהל"ש להלכ' ביה"ב, עד שהאגוניס הלב אר"י והיריעות שלמה ז"ל כתבו, דהכא בהל"ש מדרבנן קאמר, דאפילו פגימה כ"ש שתרגיש פסולת, אבל בהל' ביה"ב דין דאו"יתא קאמר, דהיא חגיון צפורהן עי"ש בاريוכות בדביבה, ובמוחכ"ת אין בדביבה ממש, אכן תולה הרמב"ס תנוי בדלא תנוי לכתוב דפוגימת ابن בסcin של שחיטה, ובסcin של שחיטה הלא הוא המבוכה הגודלה בין הפסיקים מה היא חגיון צפורהן, הרגש צפורהן או אוגרת הצפורן והוא רוצה לפרש ומסתמ קא סתם ואס לדידי' פשיטה לי' דכדי' חגיון צפורהן פירשו דאונרת את הצפורן, א"כ מה מושך ביאור אכן במא שכתב, בסcin של שחיטה, ועל הב"י עוד יותר יש

נקב דהינו עיקור אז טרפה, אבל בדיקת סיכון לא אתרmor, וע"כ דרבנן הוא וסמכותו אקרוא דושחתתם בזה ולכך לא מנה עיקור דסיכון פגומה בהל"ש כנ"ל.

אולם לדעת רשי דעiker דהיל"ש הוא עיקר דסיכון פגומה, ע"כ אין בשיטת יתר הראויים דחכמים לא פסלו אלא פגימה האוגרת ומפטעם שהוא עיקר הא פגימה מקצת הסיכון ולא רצוי לסיכון הארגשת השוחט או בדיקת הסימנים אם הם חתוכים או עוקרים, אלא דbullet זאת צ"ל הא דנקט שמואל, "עיקור" בין הל"ש אין הכוונה שידוע הטבח, מושחת ולא וקרע וממתני' דbullet שוחטין חז' מגיל יד והמגירה מפני שהן חונקן, אלא דוידע ג"כ דסתם סיכון פסול לשחיטה, וצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל זאת נכלל בתיבת עיקור דמקומו על הסימנים כאמור, אבל עתה אידיין הכתנת הסיכון לשחיטה קאי והיינו משומם דכל שידוע עיקור פסול הרי מAMILIA יודע דבעי בדיקת סיכון וכקושי' הגם' על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה וכפרשי' שם דאי איכא פגם נקב, וכמה מן הדוחק לסביר את כל זאת, כי לא אאמין שרשי' ודעמי' היו אוכליין משחיתת טבח שהי' יודע דין חונקן ועוקרין אלא שוחטין בחיתכה, ותו לא, על סמך האי קושי' הגם' פשיטה דכי נקב טרפה ממילא ידע האי טבח להכין את הסיכון כדינה.

ועתה נברר שיטת רשי' זו שהיא שיטת הרשי' עפ"י הבנת הרשב"ז צ"ל, והוא דהרי' ר' הביא בהלכותיו הני אמרו אי דבדקו בשמשא במיא וכו' ואח"כ הביא מימרא דר"פ שצרכיה בדיקה אבשרה ואטופרא והשميיט הא דר"ח דפגימת הסיכון כפיגימות המזbatch בחgitrat ציפורן, ומזה דנו הרשב"ז והר"ן ודעם ז"ל דהרי' ר' מפרש חגירת צפורה שתה' הczifron נاجر בין עוקציה הפגימה, ומkill לפ"ז ר'ח לא לבד נגד ר'פ דבעי בדיקת הרגהשה אבשרה ואטופרא, אלא אפיו נגד הני אמרואיד דבדקו בכל הני תחבות, ודואי מחרמו נגד ר'ח אבל לית הלכתא כר"ח וקיימ"ל דפגימת הסיכון בכ"ש מיהא לאו דוקא כ"ש ממש דהא אוגרת קירין לי', ואוגרת כשםה שום דבר ואפיו חות' השערה, אבל בשאינה אוגרת שום דבר ויהינו דמי' לסאסאה, עכ"ל הרשב"ז ז"ל.

ויש להעיר דהרבש"ז לא הביאראי נגד ר'ח רק מהני אמרואיד דבדקו אנה ואנה, ולא הביא הא דר"פ דבעינן בדיקת הרגהשה אבשרה ואטופרא, אשר עליו אמרו כל הני אמרואיד בתראי' יש' (וברא"ש באמת כולם ר'פ בהדי הנך ולקמן נדבר מה) אבל ניחא לי דהרבש"ז דס"ל דהאי כ"ש לאו דוקא אלא אוגרת בעין, ע"כ מפרש אצרכטה דר"פ אלכתחה, ואע"ג דלשותן צרכיה משמע לעכב, עיין רמב"ם פ"א הל' כ"ד ב"כ'ם שם, אין זו קושי', דהאי צרכיה בדיקה, הלא אסיכון קאי, וא"כ הפירוש לצרכיה בדיקה, ואס' ירגיש איזה פגם אסור לשוחט באין סיכון עד שיתקנה, ועין תוס' גיטין ד' ע"ב ד"ה אי מהחיה, ודוק'). דלכתחה בעין סיכון שאין בה פגימה הנרגשת כלל, והאי דמי' לסאסאה, דהוא לרשב"ז אוגרת שום דבר ונראה ואינה אוגרת, כמו"כ דבשאינה אוגרת שום דבר הנינו דמי' לסאסאה, ס"ל לרשב"ז דכשרה רק בדיעבד, ומה שאמר ר"א מאן יhib לן מבשרא ואכלין, הינו בדיעבד שוחט כבר. וממצאיו כן בריטב"ז צ"ל שכטב וז"ל, "דמתשובת ר'א אנו למدين, שהשואל ה' שואל אף לדייעבד אי אכלין מבשרא, די לא Mai אשרדר ל' ר"א" עכ"ל, ר"ל די השואל אלכתחה שאל, אי מותר לשוחט בסאסאה, היה לו להסביר מאן יhib לו האי סיכון ושותפין בה, וא"כ ר'פ בדיקת הרגהשה עבי בלי שתאותר דבר מה, ע"כ לכתחה קאמר אבל בדיעבד כשר כמו סאסאה, דהינו סאסאה

הסימן רך ואני מותח, וכשmagyu אל הסימן עבר הפגם מעליו כמו סיכון רע שאינו חותך, ומה"ת ודאי אם נבדק הסימנים, ולא נמצא בהם היכר קריעה, או שהרגיש השוחט שלא נתקב בחיתכה וממש"כ במאלה, لكن אין מקום למנות עיקור הסימן, וראה זה מה שכתב הראה"ה בספר החינוך שלו מצוה תנ"א, דשם מבאר כל דין חמשה הל"ש וכותב על כל אחת מהם לשון פסולה, ואח"כ כתב שהחיתטו פסולה, וכן בدرسא מסיים שחתתו פסולה, ואח"כ בדק ז"ל, "וג"כ צריך לדעת ענין בדיקת הסיכון שהצריבו חכמים בדיקת העשויים הטענה של סיכון, ואם נרגש בה פגימה אפיו כ"ש השחיטה אסורה" עכ"ל והרי שולץ לפניך דהאי בדיקת סיכון מפגימה כ"ש חכמים הצרכו, והשוחט בדיקון פגומה צו, השחיטה אסורה ולא פסולה, וא"כ האיך חשוב עיקור סימנים בסיכון פגומה, אי בלשון זה, הרי נפרש דבעינן לראות עכ"פ מקצת הסימן קרוועה ולא חתוכה, ואי ישחטו שוחט בסיכון פגומה, אין זה מהל"ש דאוריתא, אלא דרבנן, שאסרו כל שחיטה בסיכון פגומה, וזהאמת וצדקה.

ולכן קושי' הרשב"ז על הראה"ה דמ"ש האי סאסאה דלא פסלה כיוון דסכים איכא איזה הרגהשה בהאי סאסאה, لك"מ דסבירת הראה"ה מובנת יפה, כיוון דbullet כ" אין בכח פגימה שאוגרת ליקרע הסימן, אלא דחכמים אסרו כל סיכון אשר שם פגומה עלייה, וכיון דהאי סאסאה אינה מגונ הסיכון (וכפי הנראה הוא סיכון שלא נפל ממנה מה שנקרה בפי השוחטים דרענטיל) הרי אין שם פגומה על הסיכון, لكن כשר לשוחט בו אף לכתחה ולפי דרבנו גם על דברת החת"ס הנ"ל יש לתמוהו כן, דכיוון דאליז ומודה דכל שעוברת ע"י החלקה בעור אינה פגימה בגוף הסיכון, מה קאמר דהרי עיקור אסור רחמנא הי' העכבה בסיכון או שאר עכבות הרוי קורע את הסימן, הלא אין בכח האי עכבה ליקרע את הסימן, אלא דאנו באין עליה משומש דשחט בסיכון פגום בין אוגרת ובין אינה אוגרת שאסרו חכמים, והאי דעוברת ע"י החלקה שאינה בגוף הסיכון אין על הסיכון שם פגום, ולא איפכת לו וכמו סאסאה כשר מה"ט לדעת הראה"ה.

והנה כפי הנראה ק"ז צ"ל הרגish בזה ולכך הוסיף דעתם דסיכון פגום הוא גם מצד שהי' דבר שלא ראוי בשום פוסק, וכוכוonto דמקום הפגום, אם גם אין בכחו ליקרע הסימן, אבל עכ"פ אין חותך באוטו מקום וכמו סיכון רעה, ואית בי' משומש שהי', אבל גם זאת לפלא בעניין, שלא מביע לפדי דין דגמי', דבעינן שייעור לשחיי' כדי שחיטה אחרת, דליך לחוש משומש פגימה אחת או שתים שייעוב השחיטה כשייעור שחיטה, אלא אפיו לפי חומרת האחרוניות לפסול בעוף אפיו בנמצא גמי' נמי אין זה דומה לגמי', דשם חיישין שהגמי' מעככ כל הסיכון מלחותך את הסימן עד שייחזור הגמי', אבל כאן ניהו דב███ הפגום אינו חותך אבל אינו מעככ את החלק החד מלחותך, ולכן כל דבריו תמווון, ונשוב לעניינו.

הנ'ך רואה לדעתה הבה"ג, لكن לא נזכר פגימת הסיכון בתוך הל"ש שנסמכו מיסיני, משומש דב███ עיקור בסיכון פגימה נאמורה, וחכמים הושיבו פסול דסיכון פגומה בלי השקפה על עיקור הסימנים, ומינה תראה איך הבה"ג לשיטתי'azel במה שתפס מימרא דר"ח כפשיטה דמנין לבודיקת הסיכון מה"ת שני' ושותפם בזה, וכותב עליו והאו ר'צ' חיוט בהגחותיו לש"ס ז"ל "משמעו דלא הי' לפני גירסת הש"ס כאן או שסוביר דה"ק בגמ' פשיטה כיוון נקב טרפה לאו בדיקה אתמר" עכ"ל וחכם עדיף מנביא דהרי הבה"ג עכ"ס סוביר כן דכי

א' דמהה שכ' בתחילת דבריו, וכפלו לבסוף, כי התורה או ההלכה לממ"ס דיברה מ אדם יותר שלם בחוש הרגשותו, הוא שגיאה כי לא התורה ולא ההלכה דיבירה כלל מפיגמת הסכין ובודיקתו, לא לדעת הביה"ג ולא לדעת רשי", כאשר ביארתי לעיל בארכיה, רק מעיקר סימנים וכאשר הבאתי כן ג'כ' משות'ת חת"ס ז"ל סי' ט'ו.

ב' ואפילו היה כדבריו, דילכה אתה על בדיקת סכין בהרגשת צפורהן, מיל' דמאדם יותר שלם בחוש הרגשותו דיבירה, הלא אדרבה, בכל שיורי התורה כמו כיitz ביצה ואגדול וכדומה, אנו הוליכין בו אחר גודל ביןוני כדיוד ולמה כאן נבעי אדם דיתור שלם בחוש הרגשותו והتورה אמרה זוחבת מברך וממצאנך לכל איך עובד אדמנתו, שמסתמא חוש הרגשותו חולשה כדיודה.

ואני אמרתי דבר נאה, דמהאי אסמכתה, "דווחתתם באזה" ייפני י'כ בדיקת ההרגשה, דכיוון דלפינו מכאן הוראת חכם ולא סתם בטבת, ע'כ בדיקת הרגשה ולא בדיקת ראיית העין בעין, דחוש הראות חזק אצל בעלי עבדה שאינם קורין בספרים, וחוש המישוש חולשה אצלם מפני כבודות ידיהם מן העבודה, ובת'ח בעלי ספר שעסוקם תמיד בקריאת ספרים ובטלים ממלאכה שנעשית ע' אחרים, הוא להיפך, כי חוש הראות נחלשה וחוש המשוש חזקה אצלם, וזה פרפרות נאה.

ג' אכן על דעת קדשו, לפסול כל פגימה הנרגשת בטופרא מה"ת, וכי לא ראה בגמי' דsharp פגם ושדר פגם ושדר, ושלחו לי' מגירה שניינו, אבל כל hei פגימות שעשה כשרות הי', כי אמר הפלתי שלא היו נרגשות, והוא בעצמו מעיד, שאין לך פגימה קטנה כל כך שאינה נרגשת בחוש המשוש של אדם השלם בהרגשה, ודמי' לסתסהה יוכיח שהיא נרגשת לכל אדם וכשרה ואשר מזה מביא הרשב"א ראי' דבעין דוקא אוגרת, אבל נרגשת לחוד לא מיפסלא, ולפוגמה האוגרת ע'כ' חוט השערה למה לי אדם השלם בחוש המשוש.

ד' אכן אני אמראי מרוב קדושתם חשוו שאין להם חוש המשוש כראוי, ומה לא חשוו על חוש הראות, ולמה לא בחרו באנשימים מוחזקים בחוש הרגשה כיון שהיא יותר מעלה, וגם אכן עליה ע'ה'ך כי בכל הנרדעא ובਮערבה כולם היו חולשי הרגשה, עד שהוחרכו לבדוק בשמשא ובמייא.

ויאנני מסופק כי כל זה קרה להגן ז'ל ולשאר הפסוקים שא'כ נכשלו בכךין זה כמו שהבאתי לעלה, משום שראו דברי הראה'ה שכתב דהני'D בדקנו בתני אופנים מסוימים, לאו אצרכתא אמר, אלא דלרווחא דמלטה עשו כן, הרי' דברי הראה'ה דהני בדיקות מעילות יותר מבדייקות הרגשה דטופרא, ע'י' נتابבלו הדעות חדח אמר דברמתן כן הוא, והפלתי ממציא דלא כן הוא, אלא שחששו שהרגשותם אינה שלמה, אבל באמת מועלם לא עליה על דעת הראה'ה לומר דבר זר כזה, אבל הראה'ה בתחילת הי' מפרש הא דר'ח אמר חירת צפורה דאגורת צפורה קאמר ונגד זה ודאי החמייר הני אמראי לבדוק בשמשא ובמי' וכו' שהמה פחות מאגורת צפורה, אבל תכ'ז' חזר מזה וקאמר דגס ר'ח כר'פ הרגשות צפורה קאמר, דאיינו מלשון חgorה אלא מלשון חgorה בי'ז ע'י'ש, ואז פשיטה דהוא המחייב מוכלים, ופירוש זה בדברי הראה'ה למדתי מtopic דברי המשמרת המשיג עליו, כי תחלה הקשה עליו, דאיין אפשר להשות דר'פ בדר'ח, כיון דר'פ נמי אبشرא עלי, והוא ודאי פחות מחגירת צפורה וביר, ר'ח בדיעבד אוגרת צפורה רק בתחילת עי' הרגשות צפורה וביר, ר'ח בדיעבד אוגרת צפורה

כמ"כ הרשב"א, וכן אין מר'פ כל כך ראי' בדיעבד אפילו אוגרת כ'ש פסולת דאפשר עד אגירת צפורה הכל רק בתחילת, אבל הני אמראי לא חלקו בין תחלה לדיעבד, דהרי בדיקות בדיקה דלכתחלה הוה, דכן נהגו לבדוק את הסcin להכינה לשחיטה, ולא קפדו אבדיקת הרגשה גם בתחילת, אבל בדיעבד נמי פסולו אם נמצא אבדיקת שום דבר, וכן מבואר הדבר בთוה'ב' במשמרת שלו, ו'ל: "מייהו לא שתה'י פגימה כ'ד ממש הנראית לשמש פסולת דהא אוגרת אמרינו, אלא שאלו ה' נראית שם היו בודקין אותה לאחר מכון, אם תחגור שום דבר ואפילו חוט השערה ובכן הוי פסולין אלו נמצאת פגימה אפילו רק אחר שחיטה" ע'ל הר'ח דחקילו מצד אחד נגד ר'פ דבעי' לכתה בדיקת הרגשה אבישרא ואתופרא והחמירנו נגד ר'ח לפסול באוגרת שום דבר אפילו פחות מועובי הצפורה וכן לעניין לכתה פסוקין כר'פ, דמצריך בדיקת הרגשה לפסול הסcin פגום אפילו אינו אוגר שום דבר, אבל בדיעבד כשרה החlichtה עד שתאגור הפגימה ע'כ' חוט השערה, וכראב'י' בדק בחוט השערה אם אוגרת, וכמ"כ הגר'א ז'ל, ועוד לא כר'ח דאיינו פסול אלא באוגרת עובי הצפורה, אבל עיין בפרט'ג' במש'ז'אות ב' דמפרש דברי התוה'ב' דר'ל דלאחר שבדק בדיקות במ' בשושא עכבות כ'ד אפילו אינה אוגרת וכמו בשרא ואתופרא דר'פ, וא'כ ע'כ דר'פ דאמיר צריכה בדיקה אבישרא ואתופרא פליג עליהם, לומר דאיין לסמו על אופן בדיקותם, וא'כ קשה למה הבאים הר'ח'י' כיוון דהביא דר'פ דעליו אמרו יישר והלכתא כוות', ויתור קשה קושי הר'ז'ן ז'ל על hei חכמים, למה فهو יכול האי, כיון דאי'א טופרא ובשרא דצבע, והיא הבדיקה יותר מעלה והיותר פשוטה, וכן נוראות נפלאי על דברי מהרש'ל מובאים בטוי' ריש סי' ח'י', דמשום הני אמראי דאו' להחמיר אפילו על פגימה שאינה אוגרת כלל, ואחריו כל האחרונות שפכו סוללה על הב'ח שהקליל באיסור תורה להתיר פגימה הנראית לעין שאינה אוגרת, ועין עוד בפלתי שהגען להחלטה אמיתי, דהראש טופרא היא הבדיקה יותר מעלה, יותר אין להחמיר, מפני שפוגמה שאינה נרגשת ממרגש טוב, א'א להכירו באופן אחר, ושכן העידו לפניו כל השוחטים המופלגים שלו, ומישוב לו בזה הרמב'ס, דלא סתר את דברי, דכאן בהלכות שחיטה פסול פגימה בכ'ש, וב herald' בה'ב כתוב שיעורה בחגירת צפורה, הינו הרגשות צפורה, והוא ממש בכ'ש והיינו כדעת הראה'ה, עכט'ק', וכל מה שכתב עד עתה הואאמת ומכוון למה שבירנו לעלה, אלא דח'כ' נתקשה לו מה עשה בהני אמראים שבדקו בכל hei שאר בדיקות, דלומר דהני אופני הבדיקות עוד יותר מעילות מבדייקת הרגשה בטופרא, ה'י' דבר זר עייני הפלתי, כאשר באמת כן הוא, עיין כל בר דעת, וכן הגיעו להמקרה נפלאי, לחישר דמפני שכח הרגשה אינה שורה בכל אדם כדיוד, והتورה ודאי מ אדם השלם בחוש המשוש דיבירה, וכן השוו hei אמראים לעוצם קדושתם, אלו אין הרגשות שלימה, ובחרו בדרכים שונים אחרים שא'כ' הרגשה כמו במיא ושמיא וכדומה וכו' ומשיים ז'ל, "כי עיקר הפגימה אשר לנו במסורת הללמ'ס, היא חגירת צפורה וכו', וזה ברור ובטלו כל המחלוקת" ע'ל.

והנה כל הקורא הדברים, משתומם, איך חכם כמהותו הוציא מקולמו דברים בטלים כאלו, ובמח'ית שגגה יצאה מלפני השלית בזה, כאשר אbara.

لتא דאסורה, משא"כ לרמב"ם דפסק שיעור פגימה בכ"ש איכא בבדיקה לחכם משום לתא דאסורה, ודבר זה נאה לאמרו בדרך חידוד לתלמידים, אבל איינו אמיית, כי כל הבהיר הזה הוא רק מפני שבדיקת סיכון בעי הבנת הלב וישוב הדעת, אבל מה שיש ביד כל אדם להבחין בהשכמה ראשונה אין בה שום כבוד לחכם, וכמו בבדיקה סימנים דלא עללה על דעת אדם מעולם לומר שהוא היה כבוד לחכם שיבדק הוא אם נשחת הרוב, אבל עשה אכן אפקסטות ושמע בירור שיטת הרא"ש ז"ל לפי דעת הטור.

הנה הרא"ש סובר כפי שתראה דהא דאציריך ר"פ בבדיקה אבשרה ואוטופרא היינו הך דר"ת, והבדיקה היא אם איינו בסיכון כדי חגירת צפורהן, ואפיילו אם יש בו חגירת משווה פוגמה מצפורהן, מותר לשחות בו לכתלה, וא"כ تو אינו לתמונה לממה לי בבדיקה אבשרה ואוטופרא ולא די בראי' בעלמא, דלפי שיטה זו לא בעין השחזה כמו השחזה הפלים שלנו שאנו בהם פגימה כלל, אלא מيري בסיכון הבהה ממשחזה גדולה כאשר סכנים אחרים כדי שייה' חדים להחזוק בהם, ובهم מסתמא נמצאים פגימות דקות עכ"פ, ולכן בעי בבדיקה מה פגימה שהיא חגירת צפורהן, ושפיר נקט ר"פ לישנא דצריכה משום דקאי על סטם סיכון דאית ב' פגימות וצריכה בבדיקה להבחין בין פגימה לפגימה שלא תהי' גדולה כחגירת צפורהן וחינה או צרייך עיון והבנת הלב כמו סיכון חד וחלק המוחדר לבדיקת סימנים, לבדוקו מפגימה כ"ש, וניהו דכתבו למעלה גם בבדיקה סימנים, אם אירע שחיטה מצומצמת, בעי הבדיקה יתירה ביישוב הדעת לשער בין מהחזה על מהחזה ובין רוב ומ"מ לא עבי חכם, זולת לדעת הרמב"ם ממש"כ לעלמה, אבל התם איינו מתרמי זאת אלא לעתים רוחקות ומולתה דלא שכיהה היא, אבל כאן כל סטם סיכון בחזקת פגום הוא, ולכן שפיר בעין חכם משום לתא דאסורה, או משום כבוד לכל מר כדאית לי', כדי שיבחין בין פגימה שיש בה כדי חגירת צפורהן, לפגימה שהיא חחותה כ"ש מוחגרת צפורהן, ולפ"ז מתרש הגמ' דפרק על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה, כפשו דודאי סטם סיכון בעי בבדיקה מה"ת, דשמא הנני פגימות, שמן הסטם יש בו, איתת בהו שיעור חגירת צפורהן מיטירף בהכי, וע"ז מתרץ בבדיקה לחכם אמרינו נמי כפשו, ונהי אמוראי דבדקו בשמשא ובמייא וכדומה הוא בודאי מה"ת, והוא בדיקת רחיקת צפורהן ז"ל, וכל מה דאמרינו נמי בבדיקה קודם שחיטה הוה, והחמירו על עצם אפיilo על פגימה פחות מהגירת צפורהן, כי חגירת צפורהן היא מעיקר הדין אבל הם החמירו, אבל יכול האי לא החמירו לבדוק בהרגשות צפורהן ולכן לא אמרו אפי"י, וכן כתוב הריטב"א ז"ל ז"ל: ובל מה דאמרינו בהני אמוראי איינו אלא בתחלתה, ולא עבדו הци מדינה ממש, דהא לא נקט חד מיניוו לשנא דאצירcta, אלא הנני בדקו והני בדקו, לנוהג בו חומר בעצמן קרואו לכל בעל נפש לדקדק בזה לכתלה הרבה, שלא לזל בז לא אמרו אצרcta אלא בשרה וטופרא ואתלת רוחחת, דהא ודאי צרייך לכתלה אבל בדיעבד הכל מודים כר"ח שאינו נפסק אלא בחגירת צפורהן, ודמי' לساسאה אין בו פגם כלל התירנו לשחות בו אפי' לכתלה וכו' עכ"ל, הרי כי גם הריטב"א ז"ל שהביא כאן שיטת הרא"ש דהכלcta כר"ח סובר כן דהני אמוראי החמירו על עצם, ומשום דלכל בעל נפש ראוי לעשות כן, הביא גם הראי' ז"ל בהלכותיו הנני אמוראי, להתלמד שהם מהם לימדו וכן יעשו יראי' ד' מתקדים במצבות אבל מה שכתב הריטב"א ז"ל דאצרcta דר"פ הוא מדינה לכתלה,

כאמור, והני אמוראי פליגו אר"ח ופסלו מדינה פחות מהאי שיורה, ואח"כ כתב הרשב"א שם ז"ל, "עוד כתוב כאן לישנא דתଘור בה בצפורה אינה מלשם חגורה וכו'" א"כ חז' לומר שפוגמת סיכון בכ"ש, שהצפורה מרגשת אפילו בבל"ה הרי דהרשב"א דן את הראי' להאזור מדבריו הראשונים, ולאחר חזרה זו ודאי לא מצינו למיימר דהני אמוראי גם ע"ז החמורים יותר, דעת כמה ליחמורו ולайл, וגם איך מהני فهو בדיקה שליהם יותר מבדקית ההרגשה, שהיא הבדיקה הייתר מעלה, וכל זאת ברור אמת וצדקה.

שיטות הראי' לפי פי הרא"ש ז"ל כפי שהבינו בנו הטור, דלulos הלכתא כר"ח דפוגמה אינה פוסלת אלא חגורת צפורה ממש, והוא דרשmittel הראי' ר' הא דר"ח ממש שhabba הא דר"פ, ז"ל והאי' ז"ל: "רב אלפס ז"ל לא הביא הא דר"ח יש שמספרש דעתו שהוא סובר דהנק בדקו בשמשא ובמייא ור"פ בדק אבשרה ואוטופרא פליגו אדר"ח וכו', ולן נראה כיון דפסק דבעין לבדוק אבשרה ואוטופרא, היינו כדי שתଘור בה הצפורה, הילך לא הווצר להזיך הא דר"ח עכ"ל, ושתחgor בה הצפורה, הילך לא הווצר להזיך הא דר"ח עכ"ל, והנה אם תדקק תרהה, כי כאשר הביא הראי' יש שמספרש שהוא הרמב"ז הרשב"א והר"ן ז"ל, מוסף על דבריהם, כי הם לא הזיכרו בדבריהם, בין הני אמוראי דפליגו אדר"ח את ר"פ דאמיר שצריכה בבדיקה אבשרה ואוטופרא, רק הני אמוראי בדקו בשמשא ובמייא וכי ואשר ביארתי לעיל דבכוונה גדולה השמיתו האי דר"פ, דלא דבר מבדק הסיכון שלאחר שחיטה כדי לפסול השחיטה, אלא מבדיקה הצריכה קודם מדרבןן מקרה דושחתתם זהה, ומהז לאicia סתרה לר"ח דדיבר מעיקר שעיר פגימה הפויסל מה"ת לאחר שחיטה, אבל הראי' ש"ל לאחר שחיטה, אבל דילא דקדק באזה דר"פ לא שייך כלל בהדי איןיך, דמש"ה לא אמר "ור"פ אמר" ר'ק, אמר ר"פ, וגם לשנא לצרכיה, שמורה על בדיקה לכתלה ולא שתפסול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דילא כאן שום בבדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתלה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי חגירת צפורהן אפי' אם חוגרת חוט השערה, שוחטין בה לכתלה, דאל"כ לא ה"י מצי לכלול האי דר"פ בהדי איןיך, ולהוכיח ממנה דלא כר"ח, כיון דהוא מדבר מלכתלה ומה עניין זה להא דר"ח שמיירוי מפגימה הפויסל מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הראי' בפשיות, דכיוון דהביא הא דר"פ לא צריך להביא הא דר"ח, הרי דתירוץ כבר ה"י מונח בכך, بما שכלל בקושי' את ר"פ בהדי איןיך, גם לא דקדק בין אבשרה ובין בשרה ובלשנא, אשר הערטבי באזה לעלה, ומפרש אבשרה כמו בשרה ור"ל דחוות בתוכו עור האכבע, כמו שעשין השוחטים לבחון חידוזו של הסיכון, כן ס"ל שהי' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צריכה שיטה זו ביאור רחוב, והראי' ש' קיצר מאד, והטור שמספרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשכוני נפשאנא כדי שתהה' שיטתו עכ"פ ראוי להעמידה, כי מאי עומדת נגידו מה שביברנו למעלה דעל חגירת צפורהן לא בעין שום בבדיקה של הנני בדיקות אלא ברא"י בעלמא סגי' כמו בקרבותנות, וגם מה עינה על הא דהביא הראי' הנני בדקו בשמשא ובמייא וכי דעכ"פ פליגו אדר"ח, וממש'כ' דקשה על הא דאבי עמייה' דמייא לساسאה Mai, הרי דאפיilo על פגימה בלבד חסרוון היה מסתפק וושאול, וכן שהקשה הרשב"א בטה"ב, וייתר מכל זה זה קשה בבדיקה לחכם Mai עבידתא, כאשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך' החת"ס ז"ל בחידושיו לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשפטו דין פגימה פוסלת אלא כדי חגירת צפורהן, ס"ל דהבדיקה לחכם אינו אלא משום כבודו ולא משום

צפורהן קאמר, ואיך כתוב דלא פליגו הרשב"א והרא"ש בಗוף הדין, והא הראה"ה והרשב"א ודאי פליגו דלהרא"ה לא שיקד הא תנאי שהנתנה הרשב"א, ובלבד שתאנור בה עכ"פ חות השערה", חדחרישה בעצמו על דברי הטור שהעתיק מרשב"א: "ובלבך שתחגור כ"ש ואפלו בחות השערה" כתוב דלא דק הטור בלישינה, דמשמעו מלשונו דאצפורהן קאי ישיה" חוגר בה חות השערה, דהינו שיגריש הצפורהן בחות השערה, זהה ליתא דלרשב"א בענין שייה" אונור בה חות השערה ממש, ולא די בהרגשה לחוד, וכן תיקון המחבר לשון הטור, וכתוב "ובלבך שתאנור בה כ"ש ואפלו חות השערה", ועיין בביור הגר"א ז"ל שצין על זה: „מהא דראב"י“, וכונו משום דראב"י בדק בחות השערה נקט הרשב"א שיעור זה, דהיא השיעור היותר קטן שנשמע מהני אמראי, דכל אידך שיעורים יותר גודלים, לא מביע מאן דבדוק במיא דודאי יותר גדול כਮון מאליו, אלא גם הני דבדקו בשושא לבשנא ובבשרה, א"א לפרש לכל פגימה כ"ש בדקנו בראיית שמש כפ"י ראשון בראשי", וכן בלשנא ובבשרא דברוגשה בעלמא פסלן, דכוון דהני מדין דאויריאת מיירי לפי דעת הרשב"א, הרוי קשיא להו דהא אונורת שניינו, ודמאי לסתאה הא התיר ר"א אחרון שבאמוראים והחילוק שמלחק הראה"ה בין פגימה מגוף הסclin לסתאה שאינו מגוף הסcin, לא ס"ל הרשב"א, ולכן ע"כ דהני נמי אחగירת דבר מה בדקנו, ואם כן ראב"י בדק מחגירת חות השערה, והוא המכמיר בכלום וגם נקט דבר מסוים, لكن הני נקטינו דבעי עכ"פ חגירת חות השערה, אבל להרא"ש אם קראה"ה סובר כבר ביארנו דמנהני אמראי יליכא להוכיח מידיו דהמה הקילו נגד ר"ח ור"פ, שבדקו שתהיה" אונורת מידי, אבל אנן כר"ח ור"פ עבדין ומדרבן פסילין כל שירוגשת בצפורהן, דמדרבען גם بلا אונורת מיפסל, ודמאי לסתאה שאני, וכחילוק הראה"ה ז"ל. א"כ פליגו טובא הראה"ש והרשב"א באשעיר הפגימה דלרבא"ש אין כאן שום תנאי שתהיה" אונורת, אלא שירוגיש באצבעו, בחות השערה כלשון הטור, ולאפוקי כסאסאה, וידעו דבר זה אצל השוחטים שמחליך בין שמרגשים אין לעגיל או איין דרעטיל, ובין שמרגשים איין קלעפיל אפילו דקה מן הדקה, וזה חילוק גדול שבין הרשב"א והרא"ה בשיעור הפגימה עצמה.

ואע"פ שהראיתיז באיה, דלא צדקן דברי הדרישה במה דכתיב, לדידיא אין חילוק בין הרשב"א והרא"ש דהא סותר את דברי עצמו, שמנגה בטור דבעינן לרשב"א דוקא אונורת חות השערה ממש, ולא רק הרוגשה בחות השערה, אבל פירשו בשיטת הראה"ש דלא כטור נראת נכון דכן משמעו מלשון הראה"ש דסובר בשיטת הראה"ה, וממילא דמחמיר נגד הרשב"א והרמ"ז ז"ל, לדידיהו בהרגשה לחוד אין לפסול בדיעבד רק לכתהלה, והיין דמי לסתאה שלא התיר ר"א לשוחות בו אלא לאכול הבשר בדיעבד, דלרשב"א פגימה הנרגשת ואין בה כדי אונורת חות השערה ילפינו מהא דר"פ, אךऋיך בדיקה אבישרא ואוטופרא והוא צרכית לכתהלה, אבל הני אמראי לא החמיר על כתהלה כלל, ובדקנו בהני בדיקות אותן הסclinים שהי' נראה להם פגימות, או שהי' מרגשים בטופרא אם יש בהם כדי אונורת דבר מה עכ"פ חות השערה, כאשר כתוב כן הרשב"א בשמורת בפירוש, אבל הראה"ש מחייב לפסול כל פגימה כל הרגשת בחות השערה, ומחייב לכתהלה בדמי לסתאה כשיטת הראה"ה.

ומתווך אלה הדברים תראה, גודל השערורי' שנתחווה בין האחرونנים ז"ל, ע"י שלא ירדו לתוכו עומק פלוגות הרשב"א והרא"ה ז"ל, דהנה הב"ח אחר שהביא שיטת הרשב"א וודעמי' בדעת הראי"פ, הביא דעת הראה"ש כפי הבנת הטור, וקסמן להקל על שיטתה זו בפגימה שנראית כיון שאינה חוגרת הצפורהן, עפ"י מעשה דרש"י

ומפרש בדיקת אבראה ואוטופרא היה מפיגמת פחות מחגירת צפורהן היא לפלא עבini, כי כפי הנראה הוא אינו רוצה לישב פסק הראי"ש ז"ל, דלפי שיטתו לא מתיחס הראי"פ במה שהשmissת הא דר"ח, דlididi' לא מצינו לישב זאת כמו שכתב הרא"ש, דנככל בדברי ר"פ דבמי אבראה ואוטופרא והוא כדין חירות צפורהן, עפ"כ עדין שיעור הפסול בדיעבד לא שמענו, אלא דהרייטב"א לא רצה לישב שיטת הראי"פ מבואר בסוף דבריו אלא דרך דרך עצמו כאשר יראה המיעין בו.

ונחזר לביאור שיטת הראי"ש ז"ל, כי הסרנו שיטה זו כמעט כל התלונות, אבל הא דמסתפק בעל האיבר זמי' לסתאה Mai, אפלו נפרש דלכתחלה ולבעל נש קמיבעי, ממש"כ הריטב"א ז"ל עדין קשה, דמה עלה על דעתו להחמיר אפלו בעלי נש, כיון דגם הני אמראי בדקנו במא ובמשא מצד ממדת חסידות ולכתהלה, רק צאת מהחש פגימה פחות מחגירת צפורהן בדקנו, אבל פגימה בלי חסרון כל מהיכי תיתי להחמיר, והרי תראה דהרייטב"א ז"ל כתוב ודמאי לסתאה מותרת אף לירא שםים, והוא לשיטתו דהני אמראים החמירו על נפשם לכתהלה, אפלו על פגימה בלי שום חסרון, וכך יש מקום להאי איבר, ואדרבה צריך הסביר למה פשטה ר"א לקלול, כיון דהני אמראים החמירו על עצם בפוגימה בלי חסרון, אבל צ"ל דהרייטב"א סובר באזה חלק, בין פגימה בגין הסcin לסתאה שאינו מגוש הסcin, כשיטת הראה"ה ז"ל, ואע"ג דיפה דחה הרשב"א במשמעות שם חילוק זה דמי"ש הא מהא, עי"ש אבל צ"ל דרך לשיטת הראה"ה אין חילוק בהכי, והוא ז"ל סובר דמדייא אסור כל פגם אפלו בלי חסרון, ואם כן שפיר דחאו המשמרת, דמדייא ודאי אין חלק בין זל"ז, אבל לשיטת הריטב"א דרך מצד ממדת חסידות החמירו הני אמראי בפוגם בלי חסרון, צ"ל שפיר דגמים שאינו מגוש הסcin כמו סאסאה שהוא מה שאנן קוריין דרענטיל, וכמו שכטב הראה"ה ז"ל כיון דלעולים לא שיק בז חסרון שייה" אונור אפלו חות השערה, שפיר קאמר ר"א מאן יהיב לנו וכז' זאת יש להמליך بعد שיטת הריטב"א, אבל לשיטת הראי"ש דגם הני אמראי שהחמירו, לא החמירו אלא ביש בו חגירת דבר מה עכ"פ מהיכי תיתי נחמיר עוד יותר ומה עלה על דעת בעל האיבר, אבל גם זאת ניחא דנייהו לדעת הראי"ש הני אמראי בדיקה דלכתחלה בדקנו, אבל הלא יש בתוכם בדקנו בשושא ובבשרא ונוכל לפרש בראיית השמש בצל הסcin כלשנא אחרנית שברשי", ובראה הינו הרוגשה בשרא, וא"כ מהם שהחmirו לכתהלה על ראי' והרגשה בלי שום חסרון, וא"כ שפיר קמיבעי דמי' לסתאה Mai, ואחדדר לי' ר"א דלא היא, דגם הני בדקנו בשושא ובמי', על פגימה שאונורת בדקנו וכפי שני שברשי", וכן בבשרא שאונור קצת עור האצבע, אבל בדמייא לסתאה אין מקום להחמיר כלל, וכן צ"ל שהבין הטור ז"ל שיטת אבוי הראי"ש ז"ל.

אבל הדרישה ז"ל לא ניחא לי' בפירוש זה שהוא קולא גдолה, ומדקדק מלשון הראי"ש שכ' „וכל פגימה שהוא מרғיש בצפורהן, הינו שתחgor בה הצפורהן“, דמשמע להיפך דכל פגימה כ"ש הוה בחריגת צפורהן ובלבד שתאנור בה עכ"פ חות השערה ולכן כתוב, דבעיקר הדין אין חילוק בין הראי"ש לרשב"א, לדלת שניות פגימה כ"ש שאונור חות השערה פסולת, אלא פליגו בפירוש דברי ר"ח, דלרשב"א ר"ח שיעור יותר גודל קאמר, והיין שתחgor בה הצפורהן ממש, אלא דלית הלכתא כוותי' אלא כדי אמראי, ולרא"ש ר"ח נמי הא שיעורא אמר, ולא פליגו עי"ש.

והנה תיווה גדולה קחזינה כאן, דלפי פירוש הדרישה שיטת הראי"ש היא שיטת הראי"ה, דחגירת צפורהן דקאמר ר"ח הרגשת

עד תראה, כי גם המחבר ז"ל זיכה כאן שטרא לבי תרי, כי מאחר דפסק כרשב"א כאשר מבואר לכל רואה, לא ה' לו להתריר לשוחט בדמייא לساسאה לכתלה, דהריש"א בפירוש אמר דדמייא לsassאה, היינו פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, ולא חילק ביןותם כמו שחקלך הראה", וכיון חד דינא אית להו ממילא לא התיר ר"א, דאמר מאן יחיב לנו מבשרא, אלא הבשר בדיבוב ולא השחיטה לכתלה, דמר"פ דאמר אריכה בדיקת אבשרה ואתופרא אלו למדין שאין לשוחטו לכתלה בסיכון שמדוברים בה פגימה אפילו אינו אוגרת חוט השערה, והמחבר מעתיק בדיון דסאסאה לשון הרמב"ס, משום דבר"י כולל הרמב"ס עם שיטתה הני ראשונים הרשב"א ודעמי סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זאת מה שהתריר רשי"י ואחריו היב"ח, לא בעין לתולין בשיטה זו, אלא גם לדעת רשב"א ור"ז ורמב"ן ז"ל הדין כן, אבל שאינה אוגרת חוט השערה ממש (ולא חוט השערה כמו שהביא היב"ח שלא בדקדוק) כאשר בדיבוב ואין כאן מי שאוסר את רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפיה הבנת הדירisha וכפיバイורנו גם הרמב"ס סובר בשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומכך מימרא דר"ח ור"פ דבברגשה בעלמא סגי לאסור, אבל הני אמוראי בדקקו אחריו פגימה הנרגשת או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמיר כלוי האי, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דלシיטה זו ג"כ החמיר הני אמוראי כי זה טעות גמור ב邏輯, כאשרバイורנו כלל החוץ, וא"כ היב"ח לא התיר איסור תורה על סמק דעת יחיד, רק איסור דרבנן ע"ד הרמב"ז הרשב"א והר"ן ז"ל, והרי תורה בפסקי המחבר והרמ"א ג"כ שפסקו כהיב"ח, דהלא המחבר בסע"י ב' פסק ז"ל: "שיעור הפגימה כ"ש ובלבך שתאנור בה כ"ש אפילו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקן הלשון שאינו מודדק בטור וכותב "חוות השערה" ולא "כחוט השערה" וכפי הגר"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחוות השערה, ולא בהרגשת צפורה בחוות השערה, גם משנה משлон הטור שכתב "ובלבך שתאנור", שהוא לישנא מפוקפק, דיש לפרשו על הרגשה כפי הרא"ה והרא"ש, וכותב לשון מבורר יותר "ובלבך שתאנור", להורות דברגשה בלבד אינה פסולת עד שתכנס בוגם עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, אכן אין אנו בקיין בבדיקה, ואסרים כל פגימה הנרגשת, ורק בסעיף ו' שפסק המחבר בדסקין הדומה לsassאה שאצבעו מסתובך, שוחטין בה לכתלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכותב, אין אנו נהגין לשוחט בה לפי שאיין אנו בקיין בדבר, והרי אתה כי לעיל דדייבעך קאי בזה שפיר בקיין, כי כל שאינה אוגרת חוט השערה, משש אינו לאסור בדיבוב, ושפיר סמכין אבקאיותנו גם עתה, ולכן לא הגיה כלום, אבל אכן דמיירי לשוחט בו לכתלה דהיו להבחן בהרגשה עצמה אם רק מסכסך הצפורה או מרגע פגימה דקה מז הדקה, כתוב אכן אנו נהגין לשוחט בו, והרא"י דכן הוא, אדם יתעקש אדם לומר דמהגה זו נשמע גם למלחה שאנו בקיין, וא"כ היב"ח כ"ד הנרגשת פולסין השחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, כיון אכן אנו לרמ"א לכטוב ונוהגין לאסור השחיטה בסאסאה, כיון אכן אנו בקיין וחווישין דלמא אייכא פגימה כ"ד ואיך לניח לשון המחבר וכותב רק איין אנו בקיין ואין נהגין לשוחט בו לכתלה, אלא ודאי דאף בהרגשת הפגימה שאינה אוגרת אין לאסור בדיבוב, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אות יג ודוק) וא"כ לא התיר היב"ח, רק מה שהתריר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו כשיטת הרשב"א ודעמי, ואין אכן מקום להרעיש על הפסק גופה, אלא על טעמו כי מתוך דבריו נראה שמדובר בפסק זה על שיטת הטור דהוא ייחיד, כי לא נתית היב"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחות השערה וזה אמת וברור בס"ד.

ועתה נשוב לדברי הדירisha, שmaps מה שכתב הטור "וכיוון שהpagima פסולת צריך לבדוק הסcin תhalb"ה וכותב הדירisha, משום דכתיב ושותם בזה, וכן הוא בבה"ג בראש שוחטות חולין, כמו שצין מהר"ץ חיות, אבל הש"ץ משיג ע"ז וכותב, והוא בדיקת הסcin גופא דארוייתא היא, ורק להראות לחכם אמרו רבנן, ולפי הצעתו בבירור השיטות, שניהם ננים לשיטות, כי האי, "וכיוון שהpagima פסולת וככו" הוא ג"כ לשון הרא"ש ולדעת הפרישה, הרא"ש הוא המכחים ביוטר, וכשיות הרא"ה דברגשה בעלמא פסולת, והוא מדרבנן כבאיורנו בשיטת ראה"ה שסמכונו על קרא דשותם דכתיב בזה, אשר שם נדע שרואוי להתחמיר בהרגשת טופרא דמלה"ט בעין חכם ממש"כ למלחה וכן שפיר כתוב הדירisha משום דכתיב ושותם בזה, אבל הש"ץ שפיר השיג עליו משום דהלא הטור מפרש דעת הרא"ש דבעין שתאנור בה הצפורה, דהוא ודאי פסול תורה, ועל זה שלא תאנור בה הצפורה בדיעבד בדיקה, וכקושי הש"ס וرك להראות לחכם היא מדרבנן, כמו שסבירו לעיל דלפי שיטת הטור פ"י הגمرا ע"כ כפשויטו, וכן שפיר השיג הש"ץ, דעל גוף בדיקה זו לא בעין קרא, ותדי שבדברי בן הוא, דהנה תראה שהטור הוסיף על דברי אביו שהרא"ש כתוב "וכיוון שהpagima קורעת צרייך לבדוק הסcin תhalb", והטור הוסיף "ולא סמוך על מה שיבדק אח"כ", והוא פירוש לדברי הרא"ש, משום דקש"י לי לטור פשיטה כקושי הש"ס וכן הוסיף לומר דאין הכוונה להשמעינו עיקר בדיקת הסcin, אלא לצריך בדיקה בכתלה ולא יסmodal לאחר שחיטה, פירוש זה צריכין דוקא לפ"י הבנת הטור בדעת הרא"ש, דהבדקה היא שלא תאנור שהצפורה ממש אבל לפירוש הדירisha, אין כאן שום צורך להוציא דלא יסmodal אבדיקה לאחר שחיטה, דהא גוף הדין לצריך בדיקה בהרגשת צפורה ולא יסmodal על הראהיה, דאין כאן חנירת צפורה אתה לאשמעין, והוא הון דברי הדירisha.

וננה המחבר בש"ע שנייה מלשון הטור וכותב בסעיף ג' וז"ל "צריך לבדוק הסcin קודם שחיטה ואם לא בדק לא ישוחט", ולשונו נפלא דלא די שנוי הדין אין בו צורך דפשיטה, אלא שמוסיף אחרת אחר זההה,Adam לא בדק לא ישוחט, והש"ץ הרגיש בזה וכותב בס"ק ה' וז"ל: "צריך לבדוק הסcin קודם, ואין לסmodal על מה שירצה לבדוק אחר השחיטה (טור) ולאיה כפל המחבר וכו', ואם לא בדק לא ישוחט והטעם וכו" עכ"ל. הנה כל רואה וראה כמה מן הדוחק לתקן לשון המחבר כדי שייה' מכוון למזה שכתב הטור, אבל לפע"ד נראה דהמחבר שפסק דלא קרא"ש, לא כטור דמייקל עד חנירות צפורה ממש, ולא כפי הדרישה, דמשווה את דעת הרא"ש עם דעת הרא"ה, אלא בשיטת הרשב"א דבעין דוקא פגימה שאוגרת חוט השערה ממש, אבל בהרגשה לחוד אינה פסולת, אלא כתבנו דרישא ז"ה צריך שייה' הסcin חלק לנמי' לכתלה גם בהרגשה לחוד, כי זאת נלמד מר"פ דמצרך בדיקה

שהובאה בבי"י, במעשה שבאה לפני רשי"י דאחד שבדק לאחר שחיטה, ונראה לו פגימה קטנה, ורש"י לא רצה לאסרו, מפני שאין צפורה חוגרת בו, וכותב עליו הפר"ח ז"ל דשתי לי" מארי שהתריר אישור תורה עפ"י דעת יחיד, ולפיバイורנו הב"ח והפר"ח גם גם שנייהם ב邏輯 לא כיונו המטרה, דאמת הוא מה שכתב הפר"ח דלומר דבעין דוקא חנירת צפורה, דהיוו שתאנור הפגימה את הצפורה, הוא דעת ייחיד דהיוו דעת הטור המפרש כן שיטת אביו והוא דרך הראשון בהרא"ה, אשר גם הרא"ה חזר בו, וזה קולא גולה באיסור תורה עפ"י דעת יחיד, דהיוו הטור או"פ שוגם הריטב"א סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זאת מה שהתריר רשי"י ואחריו היב"ח, לא בעין לתולין בשיטה זו, אלא גם לדעת רשב"א ור"ז ורמב"ן ז"ל הדין כן, אבל שאינה אוגרת חוט השערה ממש (ולא חוט השערה כמו שהביא היב"ח שלא בדקדוק) כאשר בדיבוב ואין כאן מי שאוסר את רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפיה הבנת הדירisha וכפיバイורנו גם הרמב"ס סובר בשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומכך מימרא דר"ח ור"פ דברגשה בעלמא סגי לאסור, אבל הני אמוראי בדקקו אחריו פגימה הנרגשת או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמיר כלוי האי, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דלシיטה זו ג"כ החמיר הני אמוראי כי זה טעות גמור ב邏輯, כאשרバイורנו כלל החוץ, וא"כ היב"ח לא התיר איסור תורה על סמק דעת יחיד, רק איסור דרבנן ע"ד הרמב"ז הרשב"א והר"ן ז"ל, והרי תורה בפסקי המחבר והרמ"א ג"כ שפסקו כהיב"ח, דהלא המחבר בסע"י ב' פסק ז"ל: "שיעור הפגימה כ"ש ובלבך שתאנור בה כ"ש אפילו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקן הלשון שאינו מודדק בטור וכותב "חוות השערה" ולא "כחוט השערה" וכפי הגר"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחוות השערה, ולא בהרגשת צפורה בחוות השערה, גם לשונא מפוקפק, דיש מלשון הטור שכתב "ובלבך שתאנור", שהוא לישנא מפוקפק, דיש לפרשו על הרגשה כפי הרא"ה והרא"ש, וכותב לשון מבורר יותר "ובלבך שתאנור", להורות דברגשה בלבד אינה פסולת עד שתכנס בוגם עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, אכן אין אנו בקיין בבדיקה, ואסרים כל פגימה הנרגשת, ורק בסעיף ו' שפסק המחבר בדסקין הדומה לsassאה שאצבעו מסתובך, שוחטין בה לכתלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכותב, אין אנו נהגין לשוחט בה לפי שאין אנו בקיין בדבר, והרי אתה כי לעיל דדייבעך קאי בזה שפיר בקיין, כי כל שאינה אוגרת חוט השערה, משש אינו לאסור בדיבוב, ושפיר סמכין אבקאיותנו גם עתה, ולכן לא הגיה כלום, אבל אכן דמיירי לשוחט בו לכתלה דהיו להבחן בהרגשה עצמה אם רק מסכסך הצפורה או מרגע פגימה דקה מז הדקה, כתוב אכן אנו נהגין לשוחט בו, והרא"י דכן הוא, אדם יתעקש אדם לומר דמהגה זו נשמע גם למלחה שאנו בקיין, וא"כ היב"ח כ"ד הנרגשת פולסין השחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, כיון אכן אנו לרמ"א לכטוב ונוהגין לאסור השחיטה בסאסאה, כיון אכן אנו בקיין וחווישין דלמא אייכא פגימה כ"ד ואיך לניח לשון המחבר וכותב רק איין אנו בקיין ואין נהגין לשוחט בו לכתלה, אלא ודאי דאף בהרגשת הפגימה שאינה אוגרת אין לאסור בדיבוב, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אות יג ודוק) וא"כ לא התיר היב"ח, רק מה שהתריר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו כשיטת הרשב"א ודעמי, ואין אכן מקום להרעיש על הפסק גופה, אלא על טעמו כי מתוך דבריו נראה שמדובר בפסק זה על שיטת הטור דהוא ייחיד, כי לא נתית היב"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחות השערה וזה אמת וברור בס"ד.

פוגום שיפסול את השחיטה ולבן כל שם פוגום על הסcin, איך פסול בשחיטה וא"כ כל הני אמוראים בדקוקו הכי והכי, על שיעור שהscin יקרה פוגום בדקו, ור"ח דאמר בדיקה לחכם ולעכובא, מדרבנן ולא לכבוזו לחוד, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה בישוב הדעת והבנת הלב קאמר, ושיעורה אמוראה ממילא דהיא בהרגשה בעלמא, ועתה דר"ל מנה שלש פגימות פריך שפיר, ולהשוו נמי פגימתה הסcin, דיה' שיעור hei דקחשיב איזה שיעור שייה', הלאenan שיעור שנקרא פוגום בעין בכל הני, ומילא גם scin עמהם והפסיק במירא דר"ל ולא הנicha למירה, "דוולן כדי פגימת המזבח שהוא חגירת צפורה", מפני שהאי חנירת צפורה אינו מבורר מה הוא, אי מלשון חgorה, וזה אוגרת בעין, או מלשון חgorה, ואז נרגשת לחוד נמי פגימה יקרה, אבל ממה דמוסיף ר"ח, אף פגימת scin שמעין דהרגשת צפורה קאמר, דהרי ר"ח בדיקה לחכם בעי ולעכוב, וע"כ מחמיר על hei אמוראי דלעיל, ולידך הרגשת צפורה נמי פסול, אבל מ"מ פריך שפיר על דר"ל ולהשוו נמי פגימות scin, דאפילו אם הוא חולק, וסובר מהני אמוראי דלעיל דבעי חgorת דבר מה, ואפילו כעובי צפורה, א"כ גם בהני הדין כן, כי בכולן על שם פוגום אנו פסולין, הן scin והן אבני מזבח ואוזן בכור, כי גם בסcin אין לנו בודקין מה שיש בכח הפגימה ליקרע הסימן, אלא מה ששם פוגום עלייה, ע"ז מתרץ, בחולין לא קמיiri דPsiṭṭa לוי' דבקדשים לא החמירו חכמים לפסול הקדשים ולהבאים לביה'פ, מפני האי חgorה, דלא לשחטו בסcin פוגום, אפילו אינה אוגרת.

וראה זה איך מדויקך לשון הרמב"ם בה' ביה'ח, שכטב דפיגמת המזבח בחגירת צפורה בסcin של השחיטה, כי רק ממה שהוסיף ר"ח scin של שחיטה להני שלש פגימות, אנו למדין בחגירת צפורה קאמר, לאו חgorה קאמר אלא חgorה וכדברי הראה ז'ל, והוא אמת לאמת בס"ד.

ואחר אשר זכינו לבאר הסוגי והשיטות היוצאות ממנה נבוא לפסק הלכה.

פסק המחבר והרמ"א.

המחבר תפס שיטת הרשב"א לפסק הלכה, שהיא שיטה אמצעית בין הרاء'ש לפי דעת הטור המקיל ביotor, ובין דעת הראה'ה המכמיר ביotor, ולכן פסק בסעיף ב' בשיעור פגימה בכ"ש, ובלבבד שתתגgor בה כ"ש אפילו חוט השערה, ונשמר המחבר, בלשונו לכתוב שתתאגר בו חוט השערה, ולא שהצפורה יונиш כחות השערה, וככיבור הגרא'א ש'כ, דהוא כראב' דבדיק בחות השערה, דהוא המכמיר בין hei אמוראי דפסקין כותייהו ודלא כר"ח דבעי דוקא חגירת צפורה, ודין זה הוא דין תורה ובדיעבד, אבל בכתבה הלא בעין ש'הי' scin יפה בהרגשת צפורה, וכר"פ لكن כתוב בסעיף ד' צרייך לבדוק scin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם שחיטה לא ישחות, וככין בא"ג דהוא מירא דר"ח, דבדיקת scin מדרבנן, דהינו בדיקת הרגשה דקאמר ר"פ שהיא בכתבה, ודלא כפ' הש'ז', שרצוchar להעMISS בדרכי המחבר דבר הטור "לא יסכווך אבדיקה של אחר שחיטה" דפלפי פסק המחבר שהוא כרשב"א, אין מקום לדין זה, דהא אכן scin דפסל בכתבה ולא בדיעבד, וכאשר ביארנו לעיל באורך, ולפ"ז גם דמייא לساسה hei להמחבר לפסק, דין שוחטין בו בכתבה כשיתה הרשב"א, אבל דמ"מ פסק המחבר באזה דשותטין בו בכתבה, מושם דהמחבר hei סובר דרמב"ם כרשב"א ס"ל, ופסק דלא כר"ח אלא מהני אמוראי, וכאשר כתוב הב"י בפירוש, דגם לרmb"ם בעין שתתגgor בו חוט השערה, ומ"מ ראה שהרmb"ם פסק דדמיא לsassah שוחטין בו בדוחק. דלשתיה ז', מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז'ל גרו על scin

אטופרא, דהיא ע"כ הרגשה, וניהו דכתבנו מעלה, דלפ"ז לא hei להמחבר להעתיק לשון הרmb"ם בהא דדמי" לsassah שוחטין בו בכתבה, דלשתית הרשב"א אין צרכין לחלק בין פגימה דקה מן הדקה להא דsassah, אלא שניהם אסורים בכתבה, אבל י"ל דהמחבר שהי' סובר דרmb"ם ורש"ב"א בחדא שיטה אלו כמש"כ ב"ב, וכיון דרmb"ם פסק לsassah שוחטין בו בכתבה, הרי דע"כ חילק בין הא להא מושם שלא ניחא לי לפרש דר"א דאמר מאן היב לו מבשרא, יהי כוונתו רק אדייעבד, ולכן פסק בזה כרmb"ם אבל לעולם לשוחט בסcin שמרגש בו פגימה אף שאינה אוגרת כלום אסור לכתבה, ולפ"ז אכן צרך גדול בדיון בדיקת scin אטופרא, וצריך לכפלו שלא ישחות בlij בדיקה זו, ור"ל דאפילו רואה שהscin יפה ואין בו פגימה האוגרת, כי זאת יכול לראות בהשכה ראשונה מ"מ לא ישחות בlij בדיקת הצrica בכתבה אטופרא,adam ימצאה אח'כ פגומה בlij אוגרות חוט השערה תה'י השחיטה כשרה, אבל עבר לשוחט בכתבה בסcin שאסרו חכמ'ז'ל לשוחט בו, ולכן דין זה מן הצורך הוא לכתבו, ואני צרייך שום טעם יותר מרווח דאייכא חש איסור גם בבדיקה כלל, וע"ז אמר טעם יותר מרווח דאייכא חש איסור גם בבדיקה, או דבעי ליתן טעם גם לשיטת החולקים ופוסלים פגימה מיקל בשיעור פגימה נגד הראה'ה, ודלא כב"ח דלא נחית להה הכל כמו שכתבתין, ושמחתי כמוצא של רב וברוך שכונתי לדעת גאון הגאנונים מאורן של ישראל.

ועתה חל עוד עליינו חובת ביאור סוף הסוגי' דנתקשו בה הראשונים ז'ל, והוא במה דאמר ר"ל שלש פגימות הן, והוסיף ר"ח אף פגימות scin, ופריך ואידך, ומושני בחולין לא קמיiri, ואח'כ מסיים המירא דר"ל, וכולן פגימתן כדי פגימת המבה.

וקשה טובא מה פריך ואידך, דלמא ר"ל דלא כר"ח, אלא אחד מהני אמוראי ס"ל, ולית לי' דפיגימות scin בחגירת צפורה, ועוד זאת למה מפסיק את המירא דר"ל ולא הניהו למירה, עד שסבירא דר"ח שמוסיף פגימת scin ומקשה ואידך ומתרץ, ואח'כ מסיים המירא דר"ל וכולן וכו', ולרש"ב"א מיושב כל זאת דלפי שיטתו אין כוונת המקשן לדליקש נמי scin של שחיטה בהח' שיעורה, אלא כאר'א לפי שיעורו, וכדי שלא נטעה זה, הפסיק במירא דר"ח וקמישה לעליו, טרם שמסיים דcoln הני שלשה בחגירת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי' יותר גדולה, אז מפי ר"ח לא שמעין כלל שיעור הפגימה, דבמה שהושפיק אף scin, אין למדוד שיעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן דר"ח מרא דשמעעתא דמণין לבודיקת scin מה'ת לא ישמיינו בדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגוף התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא דר"ל וגם לא דר"ח, אלא למינينا בעלמא, הוא דוחק גדול דמפעשות מירא דר"ל נראה, עיקיר כוונתו למה דסימן וכולן כדי פגימת המובה.

עוד הקשה הריבט"א ז'ל דמה מתרץ בחולין לא קמיiri הלא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ות' דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוחק גדול ונורא, ועין בהגחות מהרש"ש ז'ל, אבל לשיטת הראה'ה שהוא שיטת הרmb"ם ז'ל ניחא טובא ובל' שום דוחק. דלשתיה ז', מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז'ל גרו על scin

דפסול אף בדיעבד, אלא אפילו לפי פסק המחבר כרשב"א אסור לשחות בו לכתהלה, דהיינו "דר"פ", דמה שלא הרגיש ודאי מהמת חולשת הרגשותו היא כיון שההגימה נראית לעין, וחיללה להתייר זאת לכתהלה, וגם אי אפשר זאת במצבות דהלא חוש הרגשה גדולה מחשוש הראות, וכאשר העיד כן הפלתי ויודיע לכל מי שיש לו עסק עם חלפים, דמי שהוא שלם בחוש הרגשה, מרגיש אף מה שאינו נראה אפילו אפי' לטוב עין, אבל להיפך שייה' ונראה ולא נרגש הוא רק بما שחש הרגשותו חולשה מחשוש הראות שלו, ומה"ט החמירו חכ"ל לבדוק בטופרא שהיה בדיקה המעלוה, ואם נאמר דפגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת פסולת השחיטה, אז ה"ה וכש"כ פגימה הנרגשת, ועוד דלפי דברי הת"ש אכן אוגרת חוט השערה לאינה נרגשת בטופרא, וזה דבר או לא ליתן להאמר במחלוקת".

ואספраה בזאת מה שקרה לי כד הויינא טליה עם הגאון הצדיק חכם עדיף מנביא מהר"ס פאגנט צ"ל בעהמ"ח ש"ת שעיר צדק ובבנין צדק, כי הרגשה"צ הנ"ל הי' נקרא רבינו של השוחטים, ובכל מדינת ז"ב לא קבלו ש"ב שלא הי' לו קבלה ממן, והי' מבין נפלא בכל עניין ש"ב, אולם בימי זקנותו הוחלשה לכך הרגשותו כאשר נתודע לו ולשותחים המופלגים של, וטל יולדות שהיתה ביריה בנפשו עוז לכתוב לו: ילמדנו רבינו לנו שהרב יעד בתוך הקבלה שהוש"ב מרגיש פגימה דקה מן הדקה, הלא כתוב הקבלה של הרבה הנהוגה בינוינו כמבואר בש"ע ריש הלכה שחיטה, אין יכול לסובב, רק על השווא מומחה בדיןיהם ומוחזק במעשה השחיטה ואין מתעלף, אבל על השחתת הסcin וריגש פגימותיו אין הרב אדון בדבר זהה, וכי מי שיש לו הורמנה לדון ולהורות בדיין או"ה, הוא ממילא מבין על החלף, הלא אין מנהגנו לנשות את הרב על זה, ושאני חכם שבגמי', שהרי אמרו ז"ל בחולין שצרך ללמד כתוב שחיטה ומיליה, אבל בזמננו שאין לו מודין כל זה, מה להרב אצל הסcin, הנה זאת לשוחטים המומחים וכלך אצל הדיינים, כאלו הדברים כתבתתי להגאון הנ"ל צ"ל, והשיב לי דברים כמדורות הרבה, וככתב לי אל TZדקה הרבה וכי תקsha על הגמ' שאמרו חכמ"ל להראות סכינו לחכם, ומ"ה מנסת את החקם, ושהיתה שאמרו שצרך ללמד פירוש רש"י ז"ל לאמן את ידיו לשחיטה, אבל למדו הרגשות הפגימות לא הזוכר, וכן הי' מלפניהם בישראל שככל רבו מוסמך להוראה מסמיך שוחטים, וכל המוסיף בה גרע, זאת הייתה תוקן תשובה קודשו, ואני עדיין הרהרתי אהרוי כמה שנים, עד שהגעתי לימי בינה ואז ראייתי והכרתי שסתירת זקנין בנין, ובין נערמים סתריה, כי אם נחמיר בהז' יותר ויותר לא הנחת ש"ב לבני אברהם אבינו, כי יבוא עליו איזה מרגיש אחר, שלם בכך המשיש, והי' חי השו"ב תלואים מגנד, ובבוקר לא ידע מה הי' בערב ויפה עשו הרבה זקננו שבדורות הקודמים, שלא הניחו את השובי"ם להראות סכיניהם לשום עבר ושב, ובדורנו היתום כאשר יבוא איזה רב להעיר או לישוב, תחלת עסקו שנופל על השו"ב להראות לו סכינו, ורבים חללים הפilo בהז' כי פעמים באמת חכם העיר אינו מן המרגישים הנפלאים, וכן השו"ב שלו והוא יושב בטוח תחתיו ופתאות יעבור דרך שם איזה רב שחוות הרגשותו טוביה ושלמה ומריעש על השו"ב שהוא מנבל ומאכיל נו"ט, ואשלה נא, לפי אשר ביאנו השיטות לעמלה, הכי באמות ATA הלהלמ"ס שرك מרגיש נפלא ראוי להיות שוחט? ישתקע הדבר ולא יאמר, כי כן ה"י לפנים בישראל שככל רב בעירו הי' בוחר בשו"ב שמצוין חוץ בעינוי הכי נאמר ח"ו שמןינו שאותו הרב לא הי' מן המרגישים הנפלאים, האכיל נו"ט, וכי לא די במה שהחמירו לפסל סcin פגום אף שאינו אוגר כלום ונוסיף און דבעין מרגיש נפלא, ولكن מאוד מאד הי' חוץ לתקן בעינוי זה תקנות קבועות, למען לא יוכל לבוא איש

ורמב"ס, דהרבנן קרוא"ה, בין הרגשה בגין הסcin ובין סאסאה שאינו מגוף הסcin, אבל לעיל ביאנו דזה ליתא, כי הרמב"ס קרוא"ה ס"ל, لكن שפיר מחק פגימה שאינה אוגרת, לדמייא לsassאה, אבל הרשב"א דלא מחק, זה נצמץ משיטתו כמו שביאנו באורך לעמלה, והרמ"א שהגיה בהא דsassאה, דאיין אנו נהגין לשחות בה, מושום דאיין בקיין לא הגיה מעלה בדי פגימה האוגרת דפסולת בדיעבד, כתוב דאיין אנו בקיין ואסורי כל פגימה בדיעבד, אפילו אינה אוגרת כלום ורק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי בקיאים לראות, אם חוט השערה תאגור בין עוקצי הפגימה, אבל כאן בדימיא לsassאה דקאי אלכתהלה, להבחן בהרגשה בעלמא אם מרגיש סיבוך ועלמא שהיא נדבקת על הסcin מה שנקרא דרטנטיל או געלענט, או שמרגש פגימה דקה שהיא מה שנקרא קלעפיל, זה אין אנו בקיין לסמוק לשחות לכתהלה, ובדיעבד ליכא נפקותא כי בדיעבד שנייהם כשרין, כל שאון חוט השערה נכנס בתוך הפגימה כן הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כmo שהרattaך לעמלה, אבל האמת היא דכפי ביאנו, נמי, שיטת הרא"ה שהיא נמי שיטת הרמב"ס ז"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בgeom מתרפרש בעלי דוחק, לויל מה שצרכין לומר גם בקרבות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והג דלפי שיטם הכל דרבנן בין אינה אוגרת ובין אוגרת חוט השערה כי אין בזה כח לעקו הסמין אבל מ"מ ראוי להחמיר כשיטה זו ולאסור גם בדיעבד פגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע גם הרמב"ס ס"ל בראש"ה, לא הי' מקל נגד הרמב"ס, שהוא אכן תמיד העיקר, אבל מה שהרעויש על הב"ח שהתיר איסור תורה על סמק שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמ"א,ומי שסומך זהה בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרגשות הטובה ואני מרגיש פגימה שאינה אוגרת כלל הוא מרגיש פגימה האוגרת חוט השערה, שאינו אוסר השומר והכלים בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על מומונ של ישראל, וע"ז אמרו ז"ל גDEL הנהגה מיגע כפי יותר מיא שמס, ולא אוכל לסייע האי דינא בלתי להביא דברי התבבות שור ולדקדק בהם, ז"ל שם בס"ח"י סע"י ב' בשם"ה: שיעור פגימה כ"ש, בין בעומקה בין במשכה, ובלבבד שתעכב ויסטבך בהם שום דבר ואפיו חוט השערה, ואע"ג דבזק אבשרה ואטופרא ולא הרגש שום עיכוב ואחר"כ מצא בה פגם ממשו ע"י ראי' נגד המשם וכדומה, יבדוק אם בחות השערה אם נכנס לשם לא ישחות בו ואם שחת אסורה, אבל אין צורך לבדוק אח"ז כי אם כמו שכתבתי لكمון סע"י ז' ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שמא יראה במשם) עכ"ל ומ"ל לא ישתומם על דבריו דמשמע מהם,adam מרגיש לא מהני בדיקת בחות השערה, רק בגין מרגש אלא רואה, אז מהני בדיקת מדידה בחות השערה, ובמחכ"ת כי רבה היא, שגיאה יצאה מפני השליט, הון בדין והון בנסיבות, דבת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכותב במשח"ב, דבדיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיון דהביא ה"ז דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיבורו הרגשה בעלמא טופה, וזה פלא והפלא, והלא הרי"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פגימה בדיעבד, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתהלה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרבנן כתוב, דהרגשת פגימה שאינה אוגרת הינו sassaea ולא רצה לחלוק כחילוק הרא"ה, וא"כ איך אפשר שהרשב"א פסול פגימה שאינה אוגרת ומחייב sassaea, וממילא גם להיפך, מה שהתיר השם"ח פגימה הנראית אינה אוגרת חוט השערה, הוא מכשול גדול לא מביע לשיטת הרא"ה והרמב"ס

אשברא דטרפה, כבר תירצז דהכא דוקא בטבח מוכר לאחרים אמרין כן, וב모mr בשוחט באקראי ובחנס נמי בעי בדיקת סכין, אלא דלפי רmb"ס יש להקשوت למה לא סגי גם במומר שיבודוק הוא עצמו הסכין לפני חכם או בקי בדיקת סכין, דהרי הרmb"ס גם במומר כתב דחיזתו אינו מתריח לדבודק, אבל אם אנו רואים שבודק כראוי, לא חשוד לשוחט בסכין שנמצאה פגומה אפילו פגומה בהרגשה לחוד, אלא יתקינה, וכמו שסמכינו עלי על השחיטה עצמה, שידקדק בה לשוחות מהונן, משום דלא שביק היתרא ואכל איסורה, ואפילו איסור דרבנן כמו חמץ שעעה^פ, אינם שודדים אם יכולן להחליף, כמו שביארתי שם לעיל בסוגי, והוא קושי עצומה לפי דעתך על פי הרmb"ס דמייטה לא טרחה לדבודוק וצ"ע.

ע"ש משנה, השוחט במגל קציר בדרך הליכתו וכיו' עד סוף השkil וטרי' בגני עיין מה שכתבתני זהה בריש הסוגי דלעיל ישב בדור ואמת למה השימוש הרmb"ס ז"ל האי דינה בהל' אבה"ט עי"ש הטב.

ע"ש משנה, השוחט מתוק הטבעת וכיו' לעיל דף ט' ע"א בראש"י ד"ה כולחו תנינו, כתוב בפרק השוחטת תנא כולחו פסולו שחיטה, ובאמת זה לאו דוקא, דהרי דין הגרימה תנא הכא בפ"ק, וכמ"כ שם רשי"ז'ל בעצמו, וכן יש ליתן טעם, למה תנא פסול הגרימה, בפ' זה, ואיך פסולו שחיטה בפ' השוחט, ומה שלגוף^ד הוא, דתנא סדרא נקט, בדתחלה מפרש הכל השוחטין, דהינו מי ראוי' להיות השוחט, ואח"כ לעולם השוחטין, דהינו זמן השחיטה ביום ובليلו, וכן בשבת שחיתתו כשרה, ואח"כ מפרש בכל שוחטין בין בוצר וכו', ואח"כ מפרש מקום השחיטה בסימנים, אלא דכאן לא מפרש אלא מקום השחיטה בקנה, ולקמן בגמי' דר' מ"ג ע"א פליגו רב ושמואל בשוט אי תורבץ הוושט נמי ראוי' לשחיטה, כתוב שם רשי"ז, דרב תורבץ הוושט נמי הוה ראוי' לשחיטה, לא גמירי הגרימה אלא בקנה, אלא דהתמס מסיק, דלא תיצתו להא דכייל יהודה אחוי ממשי' דרב, אלא ע"פ דנקותת תורבץ הוושט במשחו כוושט עצמו אבל לענין שחיטה, נתנו בו חכמים שיעור. וכפי הנראה גם זה מהללמם"ס, וא"כ שיקד הגרימה מה"ת גם בוושט, וכן קשה למה נקט הכא דינו דוקא בקנה ולא משמעינו מקום השחיטה גם בוושט. והנה אם נאמר דפליגו רבנן וריב"י בהרים שלישי ושות שני שלישים לכארו' ניחא דבושט ז"ל דכ"ע מודים דפסולה השחיטה, כיון דנקותו של התורבץ נמי במשחו אבל למ"ד דפליגו בשוחט שני שלישים והגרים שלישי, ודאי קשה למה פליגו דוקא בקנה ולא בוושט, והתוס' לקמן ד"ה דילמא ריב"י היא, כתבו כמסתפק דשמא פליגו בוושט כמו בקנה, ולא ידעת למה בוושט יה' רבנן מודים דלא מיפסל בשליש האחרון, אבל יה' איך שיה' כפי שכתבנו דעיקר כוונת התנא להشمיעינו מקום השחיטה איה, איך שכך לצין בוושט עד כמה הוא מקום השחיטה, והכי הוו' למתני מקום השחיטה בקנה מן הטבעת הגדולה ולטמה, ובוושט מן התורבץ ולטמה, ואח"כ דרך אגב פלוגותת רבנן וריב"י בדין הגרימה, ואיך הניה התנא מקום פלוגותת רב שמואל, אי תורבץ מקום שחיטה הוא או לא, והדבר צע"ג לפע"ז.

והנה בגין פסול הגרימה שיה' אחת מפסולי שחיטה יש לעין, שכבר כתבנו לעמלה דר' ט' ע"א וכן לעיל התורבץ ולטמה, ואח"כ דרך אגב פלוגותת רבנן וריב"י בדין הגרימה, ואיך הניה התנא מקום פלוגותת רב שמואל, אי תורבץ מקום שחיטה הוא ונמי אוגרת, וכמ"כ בהרגשה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמקשר ריב"י פסול, וא"כ בהרגשה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמקשר ריב"י וכאשר איפסק נמי ההלכה דעת שלא הגרים ברובה לא מיפסל השחיטה, א"כ האי הלבטה למאי אתה, ודזאי כל שוחט שלא

וז ישחית וייחבל כרצונו באין מפריע, וירבה מחולקות בישראל, והמחמיר ע"ע קדוש יאמר לו אם לא יאללبشر רק בביתי, ולא יפריע שוחטים דכלוא עלמא.

ד"ה י"ח ע"א א"ר האי טבח דלא סר סכיני קמא חכם ממשתינן לי' ורבה אמר מעברין לי' ומכריין אבשרה דטריפה היא ולא פליגו כאן בשנמצאת סכינו יפה כאן בשלא נמצאת סכינו יפה, והנה הרmb"ס ז"ל בפ"א ה' כ"ז פסק האי דינה זהה^ל: כל טבח וכוי' ואם נמצאת פגומה מעברין אותו ומנדין אותו ומכריין מה זה השוסיף בשר שוחט שהוא טרפה^ע כל וROLואה ישתומים מהו טרפה דמשמע הרmb"ס ז"ל שמכריין על כל בשר שוחט שהוא טרפה דמשמע דגס על בשר שיש בחנות שוחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין שלא למכרו עוד לישראל ומ"ל האי חומרא, אבל הדבר נחיא מאד דהיא מכריין דטרפה שהוא בנמצאת סכינו פגום למא依 עי' אדם היא במקומות שמכריין פשיטה דמ"ש מנפל טרפה בעיר, ואם במקומות שאין מכריין הכרזה זו למא依, אי שלא למכור לישראל, אותו בטבח רשות עסקין שמאכילד נבלות לישראל מזיד, הלא אין לו אשמה, אבל שלא סר סכינו לחכם, וגם אחר השחיטה לא בדק סכינו ביישוב הדעת כראוי, אשר מה"ט בעין הראות סכין לחכם, דחישין שיקיל הטבח בבדיקה זו, וכשיטת הרmb"ס ז"ל, אבל שייה' חשוד למכור נבלות אחר שמצאו סכינו פוגם, מאן דכר, שייה' אלא דלשיטות הרשב"א לדכתהלה בעין סכין יפה מכל וכל, ז"ל דמיiri הכא בשלא נמצאת יפה לשוחט בו לכתהלה, וניהו אפשר דנתקלקל על עי' השחיטה, ובדייעבד שר כל שאינה אוגרת חוט השערה, אבל כיו' דלא סר סכינו קודם לא תלין בהשחיטה, אלא אמרין דשחתן בן לכתהלה בסכין שאינה רואוי, ולכנן מעברין וקנסין לי' להכריז אבשרה של בהמה זו דטרפה, ע"פ שאינה טרפה מדינא, אבל לשיטת הרmb"ס דיאנו כשית הרשב"א כאשר ביארנו לעיל און לנו סכין פוגם של לכתהלה ודיעבד, כי רק דמי לאساسה שוחטין בה לכתהלה, וכל שמרגשין בה פגימה כ"ש, פסול אף בדייעבד, א"כ קשי' לי' האי מכריין Mai עבידתא, لكن מפרש דמזכירין גם על מה שוחט בסכין הבדיקה קמי' חכם. ולרmb"ס לשיטתי עי' מדינא בדיקה לאחר שחיטה, אפליגו בשוחט רק בהמה אחת, עי' בה' כ"ד שם, ודלא כראב"ד וא"כ חישין כי היכי דבاهאי בדיקה אחרונה הקיל ולא הרגש, כן הקיל גם בשאר שחיטות, וא"ג דמדינא נאבד הסכין כשר, אבל מכח קנסא קנסו לעיל כל בשר שיש לו עדין למכור, שמכריין לעיל דטרפה היא, שוב ראיתי דהריטב"א ז"ל הרגש בהאי מכריין וכן בעט"י, וכתבו דמזכירין על כל בשרא שוחט קרמ"ס, אבל לא הבנתי על הריטב"א, דהוא לשיטתו לא הי' צריך לה, דהא שם בד"ה הקדום מפרש דארכצתא דר' פ' הוא לכתהלה, ודרא' כחגירת צפורה בדייעבד, א"כ מתרפש שלא נמצאת סכינו יפה לשוחט בו לכתהלה, ומשום קנסא מכריין ודוק' הילב.

רש"י ד"ה דלא סר סכינה, שלא הראה סכינו לחכם עכ"ל, אבל הרmb"ס ז"ל כתוב ז"ל כל טבח שלא בדק הסכין שלו שוחט בה, לפני חכם^ו וכוי' ועיין בתענית דר' כ' ע"ב ברש"י ד"ה סייר, שמספרש נמי האי מימרא דר' דהכא, קרמ"ס דסר לשון בדיקה הוא, והנה הרmb"ס לשיטתי^ז דמשום לתא דאישורא נגעה בה, יפה מפרש, דיאנו חזדיין את הטבח דלא יטורח לבדוק י"ב בבדיקות בכווננות, ויעבור על הסכין בהרבעה בעלמא, עד שלא ירגע פגומה שאינה אוגרת, וכמ"כ לעיל בשיטת הרmb"ס, ولكن כל שבודק לפני חכם והוא שבודק בכוונות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, סגי בהכוי, ומה שהקשו الآחוריים דמ"ש טבח ממומר, כיון דגס טבח עי' בדיקת חכם, ואם שוחט بلا בדיקת חכם מכריין

דקהני, دمشמע אין חילוק בין נשחת רובה או כולה, וזה ליתא לרבען דרייב"י לדידידו יש חילוק, דבנשחת רק רובה עדין יוכל לפסלה ע"י איזה פיסול דרשא או הגroma, והוא מפני שלכתה בעין שחיתה כל הסימן מה"ת, וכן הוא דעת רשי"ו רומב"ס, כאשר אבאר זאת במקומות, אבל בשחת כל הסימן تو לא מצי מיפסל אם דרש או הגרים במקומות אחר, אך ע"פ דיש טרופות לחצי חיות, ולא הוה הסימן מנחא בדיקולא לר"י דהילכתא כוותי, כאשר באրתי זאת لكمן ל"ב, מ"מ כיוון שכבר נשחת הסימן تو א"א לנחרו, כי נחרה אחר שחיתה לאו כלום הוא, ואין זה דומה לניקבה הריאה בין סימן לסימן, דזה מעשה טרופות, אבל בסימנים ליכא מעשה טרופות אלא מעשה נבלות דהינו נחרה, ולאחר שחיתה הסימן א"א לנחרו, וזה הוא דעת הרמב"ס כאשר באրתי זאת בכמה מקומות ודוק".

ע"ב גמור' העיד ר"ח בן אנטיגנוס על מוגרמת שהיא כשרה, וכتب רשי"ז על דהילכתא, לכל עדות הלכתא כרחב"א משום דקאי ר"ג כוותי, لكمן, על הא דקבוע הלכתא כרחב"א משום כמש"כ רשי"ז שנטקתה על הש"ס שתלה הקביעות הלכה בדר"ג ולא כמש"כ רשי"ז כאן לכל עדות הלכתא נינהו, ואני רואה כי גם על ר"ג גופא קשה, דבגמי הוקשו לו, כמוון לא כרבנן ולא כרביב"י, והшибב אני לא חילוק ולא בילוק אלא שמעתתא ידענא, אמר חי"ר א"ר מישפיו כובע ולמטה שחיתתו כשרה, ומה לו לתלות בשמעתתא אמרו אי, אשר גם לעילם סובב הקושי, איך פסקו להקל באיסור תורה נגד המשנה אשר אמרה דמקום שחיתה בגרגרת, הוא מטבעת הגדולה למיטה בין לרבען ובין לריב"י, וע"כ גם אמרו אי רק על עדות דרחב"א קסמכו, וכמש"כ רשי"ז שם.

אבל מה שנלפע"ד בזה הוה, ולכןן קאמר ריב"ל דמוגרמת לרבען כשרה לריב"י, ומוגרמת דרייב"י כשרה כמנחא פשיטה, ומתרץ מהו דתימיא רחוב"א אדרבען קאי, קמ"ל, ואימא ה"ג, א"כ העיד עלייה מיבעי לי עכ"ל דגמ', ולפ"ז ליל דכינוי לכל עצימות העדות אינה מבורת דקאי גם אריב"י, אלא מכח האי דקדוק קל, אדם רק אדרבען קאי, העיד עלייה הו"ל, لكن לא סמך ר"ג לפרש מעצמו עדות זו של רחוב"א, אלא עפ"י שמעתתא דהני אמרו אי, וגם הש"ס לא קבע הלכתא רק עפ"י ר"ג משום דاضשר לפреш עדות דרחב"א, באופן דלא פlige אעיקר מוקם שחיתה, אשר מה"ט הוזק גם ריב"ל לפреш לו דברי רחוב"א, אלא עדין קצת דוחק הלשון שבגמ', "דהילכתא כרחב"א" דהילכתא מישפיו כובע ולמטה משום דר"ג הכי ס"ל בדרחוב"א, ועוד דהו"ל להביא דרייב"ל דהרי הוא המפרש דברי רחוב"א דמחייב גם למיטה מטבעת הגדולה ודוק".

ד"ה יט ע"א, אריה א"ר איסי מחלוקת בשחתת שני שלישים והגרים שליש וכו', אבל הגרים שליש ושחתת שני שלישים ד"ה פסולה, דכי נפיק חיota בעין רובה בשחיטה וליכא וכו', לישנא אחראינה מחלוקת בהגרים שליש ושחתת שני שלישים, דרייב"י סובר מיד' דהוה אחצוי קנה פגום, לרבען התם מקום שחיתה, הכא לאו מקום שחיתה וכו' עכ"ל הגמן".

הנה בסוגי זו יש מבוכה גדולה בין המפרשים ז"ל, ואני טרחתி הרבה לירד לעומקה דהאי הלכה, ותלי"ת עלתה בידי עפ"י הקדומות והעיקרים שליל לבאר כל חמרא.

הנה כבר בארכתי בעיקר ד' כי לדעת רשי"ו רומב"ס, בעין שחיטת כל הסימנים מה"ת, ורק בדיעד סגי ברוב, אבל דעת ר' אשיעא שבתוס' لكمן ל' ע"ב ד"ה החליד, דמה"ת לא בעין גם לכתחלה רק רובה הסימן, וכל החותך יותר הוה חותוך בידו וברגלו ולא

במקום שחיתה אין זה שחיטה, אלא דיל' דשאני דרש ועיקור דבמקום שחיתה, כל שדרס או עקר הרוב אין זה שחיטת אלא ודרס ועקר, ומילא כונח, ולא מהניתו שחיתה במקומות אחר כיון שכבר נפסלה ע"י נחרה, אבל בהגרמה דהוא מעלה מקום שחיטה הוה"א דגמ' נחרה לא הוה, דהרי גם נחרה בסימנים בעין, ושלא במקומות שחיתה רק מעשה טרופות הוה ולא נחרה, וא"כ מצי שחיטת במקומות אחר, דהינו למטה ונחויר מידי נבללה, שכן בעין ההלכה דעכ"פ להיות פסול בשחיטה, גם מעלה מקום שחיטה המשווה לי, לנבללה דלא מהנייה בה שחיטתה לטהר מידי נבללה, וטעמא דהא מלטא, בזה פליגו ר"י ור"ל כאשר בארכתי בفتحה ולקמן דף ל"ב, לדעת ר"ל כל שנפסק הסימן ואיפלו רק ברובה הרי הואbek, וא"כ ממילא נס בנפסק לעלה מעלה מקום שחיטה נמי נחרה מקרי, ולא אחר כמנחא בדיקולא, וא"כ ממילא נס בדיקולא, ואיפלו הסימן כן הוה, ותו לא מצי שחחת, ולר"י דיל' הא דר"ל, ואיפלו הסימן השחות נחרה לא מצי שחטה.

אלא דילפ"ז לר"ל הקושי, דלמה לי הלכה על פסול הגרמה, חזורת ונעורות, כי לר"ל גם בדרסה ועיקור אין כאן פסול אחר, אלא דמאתה שנפסק הסימן והוא כמנחא בדיקולא,תו לא מצי שחט, וא"כ בשאר פסולי שחיטה בעין ההלכה רק על מקצת בפיסול, להשמיינו דמצטרף האי מקצת לשאר הסימן שנחתק בהכשר, להשלים הרוב כדי ששוב לא מהני המיעוט הבתרא להכשר, כיון דכבר ע"י רוב הוה כמנחא בדיקולא, אבל בהגרמה, האי הלכה למא ציריך.

אבל לך"מ, דר"ל לשיטתי ע"כ סובר דהגרים שליש ושחת שני שלישים פסול, דהרי בשליש אמצעי כבר הוה הקנה כמנחא בדיקולא, כאשר אבאר لكمן, וכן שמואל בעל המিירה של החמשה הל"ש, סובר בפירוש لكمן כ' ע"א, דהגרים שליש שארם כשר, באמות כר"י שני שלישים דפסול, ולמ"ד דהגרים שליש קמא פליגו, ס"ל, דלאו כמנחא בדיקולא הוה, ומילא ציריך הלכה גם על רובה בהגרמה, לאשמעין, דاع"ג דלאו מקום שחיטה, אבל מקום שחיטה נחרה להביא ר' הילדה שוב לא מצי שחטה, וכן ההלכתא, כאשר תראה لكمן ביאור הדברים ודוק".

ע"ש במשנה ריב"י אומר ע"פ רובה, רשי"ז על מפרש פלוגותם. בהגרים בשליש האחרון וכלישנא קמא דר"ה لكمן, והוא מתרץ טעמא חדא דסתמא דליישנא דרבנן, אמרו ע"פ כולה משמע הכי, גם מיעוט בתרא בהגרמה פסול, דלמ"ד דוקא בשליש קמא פליגו, צ"ל דהיא ע"פ כולה דאמרו חכמים לאו דוקא, ולמיעוטה שליש קמא אתה, כמש"כ רשי"ז لكمן, שניית דהרי רשי"ז באמות פסק כאוטו לישנא קמא דר"ה, וכרבנן טרפא, ופוסל גם בהגרים בסוף הסימן.

אבל דע דגמ' להאי לישנא דפליגו בשליש בתרא, מודים חכמים Adams שחית רובה של הסימנים ופסק משלחות, דכשר וכסטם מתני' דריש השוחט, דרובה של אחד כמווהו דאל"כ לפליגו בשחתת רובה הסימנים ופסק, ומילא נדע, דמי שמצרייך לעכובי כל הסימן, דפוסל במיעוט בתרא בכל פסולי שחיטה, אלא דנתקשו האחראונים במא שאמרו لكمן בגמ' דילר"ה דפליגו בהגרים לבסוף, הא דתנן רובה של אחד כמווהו ריב"י אמרו, הרי דרבנן לית להו האי דינא, אולם לפע"ד על גופו הדין שהוא הללמי"ס, כדאמר רב בפ' השוחט, דאתא ההלכתא, על הhost ועל הקנה ועל רובה אחד בעוף ועל רובה שנים בהרמא, לית מהן דפליג, אלא דהגמי' מדייך לישנא "דכמוהו"

וא"כ אין רבותא כי"כ דמcker ריב"י במשמעות בתרא נמי משא"כ בהגדרה דבמשמעות קמא פסול מ"מ במשמעות בתרא מכיר ומשום דברנו נפיק חיota דCMDMD"ב.

אולס באידך לישנא ד"ה דכל"ט בהגרים לבסוף כשרה ופליגו בהגרים בתחילת במיעוט קמא, צרכין לומר דפליגו בהיפך, דרבנן סברו דרך רוב הסימן בעי שחיתה, ומיעוט בתרא חותך בשער המת, משום דכמאן דמויה בדיקולא דמי, וכן בהגרים במיעוט בתרא כשרה, אבל במיעוט קמא פסולה, דהרי ליכא רובה של סימן במקומות שחיתה, דמיועט בתרא לא מצטרף לשחיתה, דכמנחא בדיקולא הו, אבל ריב"י סובר דלאו כמנחא בדיקולא דמי, וביעין לכתלה כל הסימן בשחיתה, אבל כיון דבדיעבד sagi ברוב, لكن בין הגרים במיעוט קמא ובין הגרים במיעוט בתרא כשרה, משום דרובה של אחד כמותו, ומה אמר דעתמא דריב"י דמcker בהגרים במיעוט קמא, מיד דרואה אחיזי קנה פגום, לאו דודומה לגמרי דהרי בחציו קנה פגום sagi בהוספ"ע לעיל כ"ש בדייעבד, ואכן הרוי בעין שני שלשים האחרונים בשחיתה, וכגד אמר ריב"י, מלא חות ע"פ רובה, הרוי דשאני במקום שחיטה שלא במקומות שחיתה, אבל לגבי שלא לצרף שלישי אמצעי سبحانיה, לשלייש קמא שבଘרימה לפסול, קמדמה האחדדי ואומר, כמו דבחציו קנה פגום חלק השחות לא מצטרף, אלא להקשר ולא לפסול, כמו כן בהגרים שלישי, ע"פ דלהקשיר לא מצי מצטרף, כיון דלאו מקום שחיטה הוה, אבל לפסול לא מצטרף כלל, דהרי אין כאן שום מעשה טרפות כמו בחציו קנה פגום, ורבנן סברו, התם מקום שחיטה הכא לאו מקום שחיטה, הכוונה זהה כיון דלאו מקום שחיטה, ולא מצי מצטרף להשלים הרוב, במה יתקשר, הלא המיעוט בתרא ודאי לאו שחיטה קחשוב, דהרי היא כבשර המת דכמנחא בדיקולא הו, אבל בהגרים בשליש בתרא ד"ה כשרה, דהה תנן רשא"כ, האי רשא"כ מופרש לרבען ואופן אחר ממנה שייתפרש לריב"י, דרבנן האי כמו כמותו כמותו ממש קאמר, דהרי לא בעי לכתלה יouter מן הרוב, אבל לריב"י באמת לאו כמותו ממש, דהרי בעין לכתלה לשחות כל הסימן, אבל הכוונה דכיאו דגס לדידי"כ שיר בדייעבד ברובה, א"כ אין סברא לפסול ע"י הגדרה במיעוט בתרא, ולען לשניהם רובה שא"כ דלא מיפסל בהגרה במיעוט בתרא אבל לא מחד טעמא כנ"ל.

וע"ז פריך קושי' מושכלה, ומאן ליאן דהאי רובה דההם לאו ריב"י אמרו, דילמא ריב"י אמרו וקיי על רובה דשניהם שלישי בתראי, אע"ג דהגרים בשליש קמא כשר וכדינא דהכא דקאמור ע"פ רובה sagi, והוא מפני דגס המיעוט בתרא שייך לשחיטה, וא"כ מצינן שפיר למיר, דבଘרמים במיעוט בתרא פסולה לריב"י, וכדעת רבנן בלישנא קמא, ומ"ל דהאי רשא"כ קאי אמיטוט בתרא בהגרה, בין לרבען ובין לריב"י, והבן את זאת, כי הוא כפטור ופרחה.

ועתה נבוא לבאר פלוגת ר"ה ור"י בהגרים תחלה וסוף, וחחת שליש אמצעי, דר"ה מכיר ור"י פסול, ועיין מהרש"א ז"ל על Tos"ר ד"ה הגרים, ויפה כתוב, דר"ה ע"כ מפרש הא דריב"י דקאמור ע"פ רובה, וכי היכי דשם מהני האי בשחיטה ואז דומה ממש לחצוי פגום, כך מצטרף נמי האי שלישי קמא של הגדרה לשלש האמצעי. ולפ"ז לר"ה, בין לרבען ובין לריב"י, לא בעין לכתלה נמי רק רוב הסימן, כי השאר כמאן דמויה בדיקולא דמי ולא פלייגו אלא אם שלישי קמא של הגדרה, דינו בחציו קנה פגום, או שאני חיoti קנה פגום דרואה מקום שחיטה. ויש להסביר קצת סברת ר"ה דמדמה הגרים שלישי קמא לחצוי קנה פגום, ולא מחלוקת בין מקום שחיטה

שייך לשחיטה כלל, ובדבר זה פלייגו ר"י ור"ל لكمן ל"ב ע"ב, דיל"ל דבשחת רוב הקנה, הריהה כמאן דמנחא בדיקולא מכש"כ הקנה עצמו, וא"כ האי שחיטתו יכול לאו והוה כהו כמו כמנחא בדיקולא, וא"כ האי שחיטתו יכול לכתלה למי, והוה כהו כמו דאמירין لكمן כ' ע"ב, וכי מטה עומדת ושוחות ה"ג האי קנה כmeta מהש וממנחא בדיקולא, ולמה יחתוך בשער המת, והוה כחוותך בידו וברגלו, גורע מזאה דהרי האי פסיקת מיעוט בתרא על הבהמה אבל ר"י שהוא יצורי, שתהני האי פסיקת מיעוט בתרא על הבהמה אבל ר"י שהוא חולק זהה על ר"ל, כאשר ביארתי זאת בסוגי' שם ובפתיחה, לית לי" דריהה כמנחא בדיקולא, וגם הקנה עצמו לא, ודלא כריש"א דסובר דהסימנים השחוטים לכ"ע כמאן דמויה בדיקולא דמי דזה ליהיא כאשר ביארתי שם, ולען לדידי"כ מצינן למיר דכתלה בעין מה"ת שחיטת כל הסימנים, כיון דע"י השחיטה עדין לא נפסק חיותם מון הבהמה, כמו שהבהמה עצמהחייב כל דבריה, כן גם סימניה חיין הון ע"י חיבור חזק ואמץ לאברי הבהמה, כאשר ביארתי במקומו בראיות ברורות.

ולפי האמור, ר"ה בלישנא קמא סובר דרבנן וריב"י נמי פלייגו ביה דרבנן בעין שחיטת כל הסימן לכתלה ומה"ת ולען פסול בו הגדרה גם בסוף השחיטה, דכל זמן שלא סילק ידו מן השחיטה, יכולה חדא שחיטה הוה וכל פסול שארע בה, בין בתחילת ובין בסוף פסולת את השחיטה, וריב"י סובר, דלא בעין לכתלה מה"ת יותר משחיטת רוב הסימן, וכל שנשחת הרוב בהכשר הסימן כמאן דיקולא דמי, והוא כחוותך בשער המת, והא דלא אמרו, דריב"י נמי בעי סימן שלם מה"ת, ומ"מ מכיר אכן בהגרה, במשמעות רוב הסימן, וכל שאר פסולת השחיטה כמאן דיקולא דמי, ואם פסק מלחחותתו זו לא מצי מפסל, וכאשר סובר כן בלישנא בתרא כאשר אבא, משום דא"כ למה לא פלייגו כן בשאר פסול השחיטה, וכגון בעיקור דסיכון פגומה דאיiri ב', במשניות שלפני זו, דרואה רבודתא יותר, דאפילו במקומות שחיטה,תו לא מיפסל אחר שחיטה הוא, הוה כפסק מלחחותו, וסבירו זו נזכרת באחרונים, ולומר דבאמת ריב"י לא מכיר אלא בהגרה ולא בשאר פסול השחיטה, לא מסתבר לי' לר"ה, כי באמת אין חילוק זהה, דכיאו דלהיא לישנא ATA הלהקה למ"ס, על הגדרה בתחילת השחיטה שפסקת השחיטה, הרוי דשייכא לשחיטה כדי לפסלה עכ"פ, וכך שביארנו בדה"ק, וא"כ ה"ה בסוף השחיטה, אבל עכ"פ כדי שלא נטעה כן, הו"ל להעמיד פלוגתת על מה דסליק מנוי, لكن הוכיח מזה דפליגו אי בעין לכתלה שחיטת כל הסימן מה"ת, או sagi ברוב לכתלה, ואז אין שום חילוק בהאי דינא בין הפסולים, لكن נקט הגדרה לאשמעין דרכ אגב פסול הדגש, ולפ"ז הא דקאמור, דבଘרמים בשליש קמא ד"ה פסולה, הגדרה, וכי נפיק חיota בעין רובה בשחיטה, האי טעמא רק לריב"י איתא דرك לדידי" נפיק חיota ברובה, דהינו קנה דרואה, אבאל דיקולא דמי, אבל לרבען דבפי כל הסימן לכתלה, כמאן דמויה בדיקולא דמי, אבל נפיק חיota דקהנה כמו דלא נפיק כל הקנה ג"כ לא נפיק חיota, הרוי שביראו במקומו, אבל לרבען לא בעין האי טעמא, דהרי פסולת השחיטה גם במיעוט בתרא וממש"כ במיעוט קמא, מפני של הסימן בשחיטה בעין, ובמקומות שחיטה, ואז זה דומה לחצוי קנה פגום, דודאי גם לרבען כשרה משום דההם מקום שחיטה, וכ"ז דלא עשה מעשה טרפות לא קפידין על פסיקת החצוי גם בפסקול משא"כ בהגרה דליך פנינו שחיטת הסימן יכול לא בהגדרה - ובזה נמצאת עוד טעם מרוחה, למה פלייגו בהגרה ולא בעיקור דסליק מנוי, משום דבעיקור הלא לכ"ע כשר במיעוט קמא בקנה,

שחיטה פסולה, כמו נkehיו דמתעם שחיטה פסולה קתינו עלה לדעת הרמב"ם, ותו לא מצי שחית מה שכבר נפסלה, אולם לדעת התוס', ודאי קשה טובא להבין דין זה דגע בו נקב, דרישותם דכל"ע אחר שחיתה הרוב, הגרגרת כמנוחה בדיקולא דמי, צרייך לחלק ולומר/DDוקא בנפק במקומות שחיתה כן הוא, אבל מעלה ממוקום שחיתה, אע"ג דבכל פסה"ג וטרפה, מ"מ לעניין כמובן בדיקולא דמי לאו בגרגרת ייחשב, וזה דבר שלא ניתן להאמיר, וכןו שתמה על זה הפלתי שהבאתי בדחה"ק, ודזוק היבט. ע"ש משנה, השוחט מן הצדדין וכו', השוחט מן העורף שחיטתו פסולה, המולך מן העורף מליקחו כשרה, בגמר' מד"ק דהאי עורף מול עורף אמר, דאל"כ, מי ארי' שוחט אפיקו מולק נמי פסול, וכאו' היה לו למידק יותר משוחט עצמו, מי ארי' עורף אפיקו פנים נמי פסול, דהיא בעין שחיתה למטה משיפוי כובע, ולדעת משנתינו דלעיל למטה מהה בטבעת הגודלה, אלא דיל', דפסול הגרגרה באמת מליקה ידיעין דכיוון דאמרה תורה מליקה ממול ערוף, ולא מערפו, מושום סימנים אמוריה, דבעין משיפוי כובע למטה גם במליקה, וממילא דשחיטה כנגד מול עורף בעין, כי את זה לעומת מה אמרה תורה, מליקה מלאחריו ושהיתה מלפניו, וזה נכון מאד.

והא דקתני, בשוחט מן העורף דשחיטתו פסולה, לכוא' אינה אלא טרפה שחיתה, לפי מה דמסיק لكمן דמליקת עורף בלבד רובبشر קאמר, דאל"כ, וכי מטה עמוד ומולק, א"כ "הה שחיתה מן העורף נמי בא רובبشر ואינו אלא טרפה, אבל מ"מ פסולה מטעם מחlid, דל"ל טעמא דמחlid, דהיהם לפ"ד, דעם רובبشر קאמר, ואז ס"ל לרבע דליקא תלדה, אבל לאחר מסקנא, דעת'כ בא רובبشر, ע"כ הוא מחlid הסיכון בין בשער המפרקת לסייענים, וכמש"כ התוס' لكمן ד"ה מפני שהוא מחlid, וכל מה שכתבת ע"ד הנה מצאתי מבואר בראש יוסף, אלא דלפ"ע, לדעת הייש"ש זל סי' מ"ד, דشبירת המפרקת, אף בא רובبشر עם פסוקת הסימנים י"כ נבלה הוה, כמו מפרקת עם רובبشر, ומטעם מיד, והיינו דר"ל ור' אסיד דלקמן דמפרשו, הותזו ראשיהם כו, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם עיון ראש יוסף ל�מן כ"א ד"ה כתוב הרא"ס, גם בא טעמא דחלדה שפיר קאמר שחיטתו פסולה, והוא לפ"ד רשי זל لكمן בסוגי' דמסוכנת דבעין פריכוס לאחר גמר שחיטה, ולא די בפרקוס עם סוף השחיטה, וכאשר אמרו שם בגמ', זה פירש לחיים וזה פירש למתה, דבעין חיית אחר גמר לידה, וכן פסקין בי"ד סי' י"ז קרשי', וא"כ כל שנפק השפרקת ונמי סימנית הרוי היא מטהו, וליכא חיית אחר השפרקת, ואנן חיית אחר השחיטה בעין, ואפיקו בעוף דסגי בסימן אחד, וכן בבהמה דסגי ברוב שני סימנים, ונאמור/DDוקא בנפקו הסימנים לגמרי הוה מטהו, ולא בפסקת הרוב שלහן, מ"מ הרוי לכתה בעין שחיטת כל הסימנים, וגם בעוף כדעת הרמב"ם, והוא מה"ת, אלא דבדיעבד כשרה השחיטה ברובה, ובעו"ף אף בסימן אחד, אבל ראוי לשחיטה עכ"פ בעין וכמו בבלית המנוחות, דעת'ג דין הבילה מעכבות, אבל ראוי לבליה בעין, וכןו אחר שנפק השפרקת, אין שני הסימנים ראויין להשchtת למגרון,adam יופסקו قولן, תה' מטהו, ואין זה שחיתה אלא הריגה.

ומה דקאמר ר"ח لكمן לסייע לעזרי מומתני, דמלך בסיכון מטעמא בגדים, ואי אמרת טרפה הוה, תהני סכך לטהרה מיד נבלה, לכוא' לפי האמור, מה ראי' מביא שם, דילמא ע"י שחיטת סימנים נעשה מטהו וכןו מטעמא כנבלה, רק' מ דהא חדש לו היש"ש דמפרקת עם הסימנים עושה נבלה, הינו אם איתא להא דזעירי, דמפרקת ורובبشر נבלה, ה"ה מפרקת ושני סימנים נמי

לשלא במקום שחיתה, מושום דכיוון דלדידי' כל שנחתת הרוב כמו דמונה בדיקולא דמי, ממי לא בשעת גמר פסיקת רוב הקנה גם מה שמלטה ממקום הגרגרה כמנוחה בדיקולא דמי, אלא דבכלו בהגרגרה גזה"כ דפסול שחיתה הוה, אבל כל שהגמר של הרוב במקומות שחיתה שפיר דמי דכוולוCMD"Z, וממי לא בשעת תחלה וסוף, והගרים באמצע ע"כ דטרפה, דהרי השלייש בתרא לא מצטרף דהוא CMD"Z, וכך כאשר חזר ר"ה להזכיר זאת את ר"ר, שפיר קאמר לי' ר"ח לא תחדר בז', דאי' הפסצת לkiemiyta, Adams תזודה דשליש האחרון שייך לשחיטה, א"כ לאו כמו דמונה בדיקולא דמי, ואיך תצטרכ שלייש كما דהגרגרה להשלים הרוב כיוון דלאו מקום שחיתה הוא, אבל ר"י שפיר פועל באמצעות שחיטה ושלישי קמא ובתרא בהגרגרה, והקשר באמצעי בהגרגרה ושאר שני שלישים בשחיטה, מפני שישוב דרביב"י ע"י סימן שלם לכתה, וכך הנני שני שלישי שחיטה מצטרפים להכשיר, ושני שלישי בהגרגרה מצטרפים לפסול.

וראה זה איך שגה הפלתי זל שגיאה רבתא בפירוש הסוגי' הללו, עיון בי' בס"י כ' אות ג', שחולק ביד רמה על ה"כ"מ והש"ך יותר הפסיקים, שכתו דשליא במקומות שחיתה בין בקנה ובין בשוט לאו נבלה הוה כנספק, אלא מהני השחיטה למטה מקום הפסיקה כמו בשאר טרופות, והוא זל לפי דעתו הביא ראי' שאין עליה תשובה נגדם, מהא דמכשיר ר"ה בשעת שליש אמצעי, מושום דנפיך חיונא בשחיטה, ומסיק בה"ל, וכן ברור דהוואיל דນפק רוב הגרגרת ורובבו ככולו בכח"ת, הוועיל כנטיל, ונפק הגרגרת נבלה עכ"ל, ופלא והפלא שלא שת לבו דהינו פלוגתא דר"י ור"ה, דלה"ה כל שנפק הגרגרה הוה CMD"Z, וממי לא דליך חילוק בין במקומות שחיתה ובין שליא במקומות שחיטה, אבל ר"י החולק עליי, ואשר ההלכתא כוותי' סובר, דגרגרת שנפק לאו כמו שחת, נעלם בדיקולא דמי, ואפיקו כלו נפק, וכן כל שנפק למטה מקום שחיטה, שפיר מצי שחית למטה ממשנה ומה שליא מצי שחית, בנפק במקומות שחיטה, למטה או למטה מקום הפסיקה, לאו מטעם דכבר הגרגרת כנטיל דמי, וכסבירת ר"ל, אלא כר"י ומטעם דכבר הוה נchorה, ונפסלה לשחיטה, ותדע דהרי ר"י דמכשיר בהגררים שליש אמצעי, והוא כשגמר שליש האחרון בשחיטה,adam פסק ולא גמר פשיטה דטרפה וא"כ אין יכול ר"י שחיטת שליש האחרון כיון שכבר איטרף וכנטיל כלו דמי, וזה ראי' שאין עליה תשובה היפך דבורי הפלתי.

הןאמת, שהני הגאנונים מדויל ידייו קמשתלו, כי כולן נמשכו אחרי הרשב"א והוא ג"כ שיטת התוס', דאחר שחיטת רוב הקנה, עכ"פ הקנה כמו דמונה בדיקולא דמי, אפיקו למאן דל"ל הא דר"ל לבני ריאת, כי גם בין הראשונים, לא מצאתי זולת הרמב"ם והר"ן בחידושים שם בסוגי' لكمן ל"ב ע"ב, שזכו לידע את זאת, שר"י בר פלוגתא דר"ל לא ס"ל כמו דמונה בדיקולא דמי, לא הריאה ולא הקנה ולא בסימנו אחד ולא בשני סימנים, אבל האמת כו' דישנה לשחיטה מתוע"ס لكمן כט' ע"ב ודזוק.

ע"ב תוס' ד"ה שחית ופגע בו נקב, ולא דמי לשחיט שליש וכו' ועיון היטב במרהש"א, והדבר מובן ע"פ דברינו לעיל, דמקומות שחיטה גרע מהגרגרה לעניין פגע בנקב, חוץ לר"ה והן לר"י, דלה"ה, לפי מה דס"ל עתה דגע בנקב הוה כנעה לאחר שחיטת השלייש קמא, פסולה מושום דנעשה כמנוחה בדיקולא דמי, ע"י הנקב, שלא ע"י שחיטה, ומה יועל אם יוסיף עוד שליש האחרון, כיון דהוה כבר כמונח בדיקולא דמי ולר"י הגם דבגרגרה כהגו' כשר הוה, דהרי ליל CMD"Z, ומци' משלים רובה בשחיטה ע"י שליש האחרון, אבל בנקב במקום שחיטה שפגע בו, דהוה כגמור הרוב בפיסול, הוה

מעט קרא בהדי' כדמות צואר וסכין, כי עבר מליקה בשחיטה, (ר"ל דרך משיכה) טפי עדיף" עכ"ל וקשי' ל' טובא, דא"כ מניון לו' דקוצץ וירוד כשר, ומכח"כ דקשה על המ"ד דקוצץ וירוד דוקא, מנ"ל, וראיתי להרש"א שהרגיש בזה ו"ל, "קוצץ וירוד אין מוליך ומביא לא, שהתורה חלקה בין שחיטה למליקה, א"ל ר"י כ"ש דמוליך ומביא, דלא אשכחן דחלקה התורה אלא בממול עורף, אבל בהרכבותיה, כל שאתמה יכול לעשות מליקה בשחיטה וכו', וניהו הדתורה התירה אפילו בדרישה, כ"שadam הוליך והביא וכו' עכ"ל, ועודין לא איתפרש לנו, أنها התירה התורה בדרישה, ומכח"כ למ"ד קוצץ וירוד דוקא, מנ"ל דחלק מליקה משחיטה גם לענין מוליך ומביא, זו במשיכה וזה בחניקה אבל לפע"ד ברור הוא מה שכתבנו למעלה, משנה דשותט בingleton קצ'ר, דכל שהוא בעצם של כהן, דהוא במחובר, דרכו בדרישה וכל שהוא במשיכה חדשת היינו ממשך, דרכו בתלוש, עי"ש, וכן מליקה שהוא בעצם של כהן, בדרשין מוהקריבו הכהן, כמו שהביא רשי"ז ל' עב' דcashr עכ"פ בדרישה, אלא בלבד מ"ד בדרישה דוקא, כסטמא דמחובר, ולהאי מ"ד גם בשחיטה לא בעינן קרא מיוחד מ"ד דכ"ש מוליך שהוא ומשך הוא בתלוש, והוא דוקא, וגם לאידך מ"ד דcashr תלוש, DSTAM וחתת שמא, כדי שלא תחולק מליקה משחיטה לגמורי, מ"מ בשחיטה לא ומביא, כדי שלא תחולק מליקה משחיטה לגמורי, משום דהסברא נאמר, דcashr בchanika כדי שלא תחולק מליקה, משום דהסברא נתנת דמשיכה עדיף טפי מחניקה מיתה קלה, וקרא דאברהם דשחיטה בתלוש רק אסמכתא בעלמא וכמ"כ לעיל.

ובזה מישיב היטוב לשון רשי"ז ל' בד"ה אמר שמואל, שכטב, ומכח"כ קוצץ וירוד, והגיה השטמ"ק שנדפס על הדף בש"ס וילנא "וה"ה קוצץ וירוד", משום דקשי' לי, זהה בגמ' קאמר להיפך, דمولיך ומביא הוה כ"ש מקוצץ וירוד, ולפי האמור אין כאן מקום להגיה, דק"ו מצינו למימר, או ממה שמספרש על דבר שאנו מפורש, ומה שסבירא, או להיפך מן מה שהסבירא נותנת, על מה שיש סמק' בברא, וכן הש"ס שפיר קאמר, מוליך ומביא ק"ו הוא, ממפורש דקוצץ וירוד ומה הסבירא דכל שדומה לשחיטה טפי עדיף, אבל רשי"י נמי יפה כתוב, אם שמואל סבר דمولיך ומביא כשר מכח הסבירא, מכח"כ דקוצץ וירוד כשר דנלמד ממה שהקפידה תורה על המוחבר שהוא מסתמא בדרישה, זה נכו' וברור ודוק'.

ריש"י ד"ה אמר שמואל כל השר וכוי, שמואל לאו בהל"ש אייר, דא"כ איכה למיפרק טובא, דאי סבר מוליך ומביא פסול והא איכה מוליך ומביא ואיICA לתלוש, ואיקסבר מוליך ומביא כשר וכוי קשי' סייפה וכו', עכ"ל, עין מהרש"א, שנתקשה הרבה בדברי רשי"י אלו, דאיך קאמר, והא איכה לתלוש, כיו' דלעיל כתוב, דתלוש לאו מליקה מקרי, ולא שיק' בו לומר דפסול, ואני איד' רשי' השתה מהא דכ' לעיל, א"כ גנס אי סבר מוליך ומביא במליקה כשר, עדין קשה, והאICA לתלוש, עי"ש שנדקק מthead. ולפע"ד נהאה, דזה דכ' רשי' לעיל, דתלוש לא מקרי מליקה כלל, הוא כדי לישיב המ"ד דאתא לימועט שן צפורה במחובר, דלמה לא אמר להיפך וכדאית דמפרשי דלמעוט שן צפורה במחובר, והא מ"ד עכ"כ סובר דمولיך ומביא במליקה כשר כדאמר בגמ' דמה"ט לא אמר למיעוטי מיליך ומביא, ולידי' הוא דכ' רשי' דתלוש לא מקרי מליקה כלל, משום דמפורש בקרא דבעינן בעצמו של כהן, אבל פסול מהוחבר בשחיטה לא מקרי מפורש בקרא, דכמו אמרין במליקה עע"פ DSTAM בדרישה, מ"מ כ"ש דמוליך ומביא כשר, כן ה' מקום לומר דסתמא בדרישה, עע"פ DSTAM ומשך בתלוש, מ"מ ה'ה במחובר או אפילו בשחיטה, עע"פ DSTAM ומשך בתלוש מליקה כל מה דاضשר, אם לא מכח אסמכתא דאברהם או כמ"כ לעיל, דכל שאין סברא לומר דזה

כן, אבל אי ליתא להא דזעירי, אז גם הא דהוואו ראשיהן צריכין הפרש עם רובبشر, ולא נשאר מעורחה אלא בעור.

והנה הא דפרק רבא ל�מן, אי קשי' הא קשי' וכי מתה עomed ומולק, ומתרץ דעתין כמו דתניא בברית' וכיitz מולקין את העוף, חותך שדרה ומפרקת بلا רוב בשער עד ש מגע לסייענים, לפי האמור, האי קשי' ותירוץ שייכין גם بلا עיר, אדם ימלך המפרקת עם הבשר והסייענים, פשיטה דכמתה הוה, דהיו'נו הותה הראש ממש, ואנן בעינן גם במליקה חיות אחר המליקה, כמו בשחיטה אחר השחיטה, לכל שמות תחת ידו ממש, אין זה, לא מולק ולא שוחט, אלא הורג, ואע"פ דלישנא דרבא, וכי מתה עומד ומולק" וdoi משמע דאדזערי קאי, מ"מ גם גם بلا הא דזעירי, הינו מוכרכים לומר דמניח רובبشر כדי שלא יהיה מות תחת ידו.

ומה מאי מישב בזה קשי' עצומה, לשיטת הסוברים דר"ל ור' אסי פליגו אדזערי, ומכח"כ התוס' ל�מן ד"ה הותז, איך פרנסו הני אמראים האי ברייתא דכיitz מולקין את העוף, והראש יוסף הוכחה מכח קשי' ז' למור, דהני אמראים לא ידעו מהאי ברייתא, וכן לא פסקין כוותיהו, ולפי האמור אין מבריתיא זו שום סתירה לדבריהם, דבכוב"כ צריך להניח הבשר כדי שלא תהיה מותה עם גמר המליקה.

ולפ"ז ר"ח הני קאמר, די אמרת טרפה הוה ולא נבלה, ומ"מ מניח הבשר כדי שלא תהי מותה עם גמר המליקה, תהני לי' סcin' לטהר מידי נבלה, אז לא נימה כייש"ש דמפרקת עם הסיינמים נבלה הוה, אלא ודאי צעורי דמפרקת עם רובبشر נבלה, ומילא כמו מפרקת עם הסיינמים כייש"ש, וכן אפילו אם מניה הרוב בשער מ"מ לא מהני הסcin' לטהר מידי נבלה, משום דמפרקת עם הסיינמים עושים מיתה וכייש"ש ואי תקשה לך בכל מליקה הר' הוה מפרקת הסיינמים והוא מותה עם סוף המליקה, לא היא כי ברוב סיינמים עדין לא מותה, והמיעות הבתרא הוא רק משום מצות הבדלה ולא שייכי לעיקר המליקה.

וכל זאת כתבנו לדעת רשי' דבעינן חיות אחר גמר שחיטה, אבל התוס' ל�מן שם בסוג' נראה דלא סברו ברשי' וכן לא דידי'וזאי צל' DSTAM תלדה פסולה השחיטה מן העורף ודוק'.

ד"כ ע"א גמר' ארבעב"ח לא, למיעוטי שנ צפורה, לפי פרשי' דמחוברת קאמר, ולמעוטי מספיא דקטני, כשר במליקה פסול בשחיטה, הכי מתרץ, כשר במליקה, דהיו'נו צפורה מוחברת פסול בשחיטה, משום דבשחיטה בעינן תלוש, ומילא מומעט גם שע' מחיבור מה"ט גופא, וכן כתוב רשי' בפירוש, ו"ל, "והכי קאמר כשר במליקה כגון צפורה וכו', כיו' דASHMEINU צפורה ה'ה לשון DSTUM משום מחיבור ה'ה" עכ"ל لكن לא ידעת' מה נתקש' התוס' בזה, ואולי הוא תוספות ברשי' ממהדור' בתרא שלא היה לפניהם, כי רשי' ז' כמה מהדורות כתוב כאשר כתוב השטמ"ק בק"ק, אלא דמו' שתיריצו התוס', דלא נקט שע' אלא לומר דלא מיפסל מטעם מהוחבר כמו בשחיטה, איןנו מובן כלל, וגם למה לה דחוך כ"כ, כיו' דיש לפרש כמו שפרש' ז' עכ"ל, דבעל הגמ' מוסיף שנ מפני שמחוד טעמא פסול כמו צפורה, ואולי לא ניחא לה' זה, משום דנקט שע' תחלה, דלפרש' הול'ל לאחר צפורה, כיו' DSTAM מצפורה, אבל גם משום הא לא אר'י, דנקט לשנא DSTANI דלעיל, דקטני והשינים הצפורה ואע"ג דהתם בשינוי תולשין מיררי, עי' תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתבו דה' דה' דה' מצי לאוקמי במחובר ופסול כמו צפורה ודוק'.

ע"ש גמר' איר כהנא, מצות מליקה קוצץ וירוד זו היא מצותה וכו', א"ל ר"י כ"ש מוליך ומביא, ופרש' ז' דכל כמה דלא

העוף, אין בסימנים עוקרים ניכר מעשה דהבדלה, או חיבור בחתאת, אבל למ"ד אין עיקור סימנים בעוף במליקה, אבל בשחיטה יש עיקור, ע"כ דס"ל כב"ג, דין טרופות כלל בעיקור סימנים, וכך ש"ץ הבדלה למטה מן העיקור, אבל שחיטה, הכי אגמרי' דין רואין לשחיטה. ומה ש"כ עוד הלב ארוי', דלול' דברי התוס' אין כאן הכרע לומר דלא ס"ל לרשי' עיקור דבבה"ג, דיל' דמה"ט לא מנה האי עיקור, משום דס"ל כרמי' ב", דין עיקור סימנים בעוף, ולא מנה אלא פסוליש שחיטה השיעיכים בין בהמה ובין בעוף, עי"ש, יותר הו"ל, דלא מנה אלא מה דחשוחת צריך לידע, והאי עיקור דבבה"ג, לא איכפת לנו אי לא ידע הטבח ממןו, דהרי לא חישין לעיקור, ולא עבי למיבדק אבתרוי', כדפסקין בו"ד סי' כ"ד, אלא לדפי מה שכתבנו שם, גם לחדרה לא חישין, דמש"ה קתני שם, כיון דלא ידע שהוא או דרס, ולא כתני שמא החלייד, כמוquet.

תוס' ד"ה לא אמרו, בס"ה, והוא דנקט בהתכלת גבי נו"ט לא יאכלו הכהנים וכו', לאו דוקא, דנבללה לא הוה כדיומכח לקמן וכו', אלא כלומר טרפה, וкраנא נקט נבללה אגב טרפה, עכ"ל התוס' כי הנראה גרשו שם בגמ' „אישתרי נמי נבללה“ ולא כמו שהගירסתא לפנינו „אישתרי נמי נבללה וטרפה“ וכן כתבו דנבללה דנקט לאו דוקא, אבל כוונתו על טרפה, אבל אי הינו גו' גורסים נו"ט, לא מצין לתרוץ דנקט נבללה אגב טרפה, דהרי רבينا דקאמר אישתרי להו, לא יאמר שקר דרך אגב, אבל אCKERא דזאהיר נבללה וטרפה לא יאכלו, שפיר כתבו DAGב טרפה זההיר נמי נבללה אף דאי בו צורך.

והלב ארוי' נתקשה דמה' קשי' فهو, למ"ד א"ש לעמיה'ת הלא יש לו תירוץ על הקרא, כדאמר שם ר"י דהאי קרא אליו עתיד לדרשו, ועל רבינה לא מצי מקשו, דמסתמא סבר כהכלכתא יש שחיטה לעוף מן התורה, והניח קושיתו בצ"ע, והוא באמת Koshi' עצומה על התוס' ואין לומר דהחותס' לכ"ע קשי' לחו משום דסבירו דין נבללה חל אטרפה משום דין איסור חל על איסור וכמש"כ הננו"ב, עי"ן בשו"ת ק"ד בעל הכת"ס סי' כ"א ודלא כמש"כ התוס' לקמן ל"ב ע"א ד"ה ורמניה, עי"ש וא"כ אין במליקה רק טרפה מכח שבירת השדרה שקדום דזה ליתה דעתמא דנו"ב הוא משום דנבללה לא מוסף ולא כולל הוה, אבל אם נימה אטרפה אישתרי לכהנים ממייא הוה נבללה מוסף לגבי הכהנים, וא"כ עכ"ב גם נבללה אישתרי להו, ולכאורה' לי"ש דבב' התוס' דהכי קשי' فهو, דכיוון דבלא"ה תירוצו של רבינה דחוק ונמש"כ התוס' שם במנחות דמצות' בכך שנייני, ואם דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה עכ"ב צרכיו לתרוץ כר"י דAli עתיד לדרשו, למה לי' לרביבא להמציא תירוץ דחוק שאיןנו אלא לחד מ"ד, אבל אם כן כוונתם לא הי צרכיו לתקן דברי רבינה אלא הקרא דנקט נבללה אגב טרפה, אבל דברי רבינה בלאה' ניחא דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה לנכט נבללה.

וכך הווינא טלי' אמרתי בכוונות התוס' דקשי' להו דמן'יל דאישתרי נבללה, דלמא רק לא נצטו על האזבחה ואישתרי להו נהירה אבל נבללה גמורה מניין ואי' דקראי דיחסקל נמי אהאי נבללה, דהיאנו בשער נהירה זההיר להו, הו"ל להקדמים טרפה לנבללה דוזאי טרפה חמור מבשר נהירה בסימנים דאישתרי להו במדבר, אלא דעתה אני יודע דא"א להעמיס זאת בתוס' כי המה לא נתנו לעין זה שהוא ביארתי זאת במקומו ודוק"ק.

על"ב גמור' עיר' נשרב המפרקת ורוב בשער עמה נבללה, פרשי' זיל' ומטמא מיד אע"פ שמרפרכת וכו' עכ"ל, והוא ממש כמיירא דশמויאל לעין אדם דלקמן דקאמר נשרב המפרקת ורוב בשער

עדיף, אמרינו קרא דוקא אמר, אבל עכ"פ לא מקרי מפורש, כדי שנאמר דין זה שחיטה כלל, אלום לאידך מ"ד, דמוליך ומביא במליקה פסול, ע"כ דס"ל אע"ג דאיכא ק"ו דמוליך ומביא עדיף מדרישה, מ"מ פסול דכיון דהקפידה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדרישת כי הינו הך, א"כ גם הוא ע"כ כמפורש בקרא ישב, דאל"כ הוא לו למיר ק"ו דמוליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' זיל דאי ס"ל מוליך ומביא פסול, והאיaca מוליך ומביא גם תלוש, דלהאי מ"ד תלוש פסול מקרי, אבל שם מליקה עליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא איaca תלוש, דלהאי מ"ד מהדרין לסבירת רשי', לתלוש לאו מליקה היא כלל, וכמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועיין לעיל ט' ע"א תוס' ד"ה כולה תנינהו ובמה שכתבתית שם וד"ק.

תוס' ד"ה אילימה למשמעות עיקור סימנים, לפ' הקו', דעיקור סימנים הוה טרפה תימה וכו', והנה הלב ארוי' זיל רוצה לישב שיטת רשי' זיל, באמרו דגמ' רשי' מודה דלא מהני שחיטה בסימנים עוקרים, ומכך סברא דאי' לשחטן כראוי' בלי פסול דרשת או שי"י', כדעת הרמב"ן זיל מובא בר"ג, והrai' דכן הוא, דהא בתוספות דנסמטה הגרגרת, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיטה, דקתני זה היה מעשה ואמרו כל ספק בשחיטה להחמיר, עכ' לא מטעם טרפה Kata'a עליה, דהרי בספק טרפה אמרינו נשחתה התורה, אלא ודאי מודה רשי' דלא מהני שחיטה בסימנים עוקרים, וכל הסוג'י' כאן אולה לעין פסול שחיטה ומילקה שתהיה מטמא, וכן כתוב המג'ש עכ"ט' ד הלב אריה.

והנה ראיינו מן התוספותא אינהrai', דאפשרו לדעת הבה"ג דסימן השמות אין שחיטה מועלת בו, קשה, למה יקרא זאת ספק בשחיטה, לפי מה שדחו האחرونים את דברי הפלטי, ש' דספק נkeh'yo הוה ספק בשחיטה, וכתבו הם דזה ליתא, דוקא ספק במשעה השחיטה עצמה אבל ספק במרקחה אחרת עכ"פ שעיל ידה השחיטה נפסקת, אין זה חמור משאר ספק. טרפות דmockminio אחיקת שרשות, ועיין בהז' היטב במה שכתבתית בזה לעיל בסוג'י' דחזקה, אבל ניל' דהאי ספק אי נשפט קודם או לאחר שחיטה, איינו דומה לשאר ספק טרפה, דכאן לפניו שני מעשים שמותה ושחותטה, ואינו יודעஆיזה מעשה קודם, אי השמותה או השחיטה, והוא כמו במלחיף פרה בחמור וילדת, ואין אנו יודעים, אם המקח קודם לילדה או הלידה קודמת להחלפה, שלא שיק להעמיד על חזקה דמעיקרה, עיין לעיל בחידושי בזה, זה ברור, ולכן אין שום ראי' מזה, דמפרש שחיטה מיירוי, ובגוף הסברא לומר דעיקור הוא מטעם דאי' לשחותט כהונן כשלגון כסימנים עוקרים ממקום הוגם שהוא טעם נכוו על ההלכתה, אבל קשה לומר דמטעם זה העשאו רבינו כפסול ודאי, דאי באמת רק פסול ספק הוה, נימא בספק נשמטו קודם שחיטה, ס"ס, שמא לאחר שחיטה, ושם נשתחט כהונן, ועוד זאת, דמתוך הסוג'י' דהכא מוכח, דעיקור סימנים הלכתא בלבד טעמא הוה, דקאמר אדרבא אי יש שחיטה לעוף מה"ת, הכי אגמרי' דבעוף אין עיקור, הרי דעיקור, הלכה הוה, ובלא טעם, דאל"כ אין חילוק בין עוף להבמה, גם דחוק גדול לומר, דשモאל לעין טומאה אמר למלאתי, ולהאי תנאי דמליקת טרפה מטוהרתה מיידי נבללה.

ולפ"ע ז' מקום יותר מרוחה לישב דעת רשי', בשנאמר דס"ל לשמויאל אין טרפות לחצי חיים, וא"כ אם נשפטו הסימנים לאחר שבירת המפרקת ופסיקת החוט,תו לא איכפת לנו עיקור סימנים מצד טרפות, אבל מ"מ פסולים למליקה, כיוון דכבר נפסקו, הרי הם מובדים מן הראש, ואע"ג דעדין יש בהן חיון להיות נשחתים, אבל למליקה דהבדלה בעין בעולת העוף, ולא יבדיל כתיב בחטא

היה מפרש דהותזו ראשיהן על כל שאר בע"ח כסתמא דמשנה דאהלות, ועוד הלא גם לתוס' צריכין לפרש, הא דפרק רבא וכי מטה עומד ומולך, דאיתא דבאמת במשנה שם ליתא תיבת, "עף" אלא בהמה וחיה קתני, ולכנן גם בתוס' צריכין להגיה כן ולמוחוק תיבת עוף, דבלאה אין לעופ טומאת מעג ומשה אלא אמר דעוף מטמא מיד, והא אין לעופ טומאת מעג ומשה אלא טומאת בית הבלעה וכבר כי רשי"ז ל' במכות ט"ז ע"ב, דנמלה בשעת בליעתה נעשה מטה, ונינו דלקמן ק"ב ע"ב ד"ה בכ"ש, כתוב רשי"ז זל דחביב משום אבמה"ח בבלעה, וא"כ ע"כ צריכין לחלק בין נמלה לעופ דעוף חיותא נפייש יותר מנמלה, מ"מanca בהותזו ראשיהן, פשיטה דחיותא זוטר כי"כ שבשעת בליעתה מטה לגמרי כמו נמלה בריהה, וא"כ אין שום נפ"מ בהאי דינא דהותזו ראשיהן לגבי עוף, ולכנן י"ל דבחיה ובהמה בעין שני סימנים ובעופ בחוד סימון, כדין שחיטה מהני לעשותו מות ביצרו מפרקת ורוב בשר אבל כל זאת דוחק גדול לומר, דאבי פריך לי לרבע, ותקשה לך עולת עוף וכי מטה עומד ומולך, כמלטה דפשיטה, דבסיימן אחד סגי בעופ כמו שני סימנים בהמה וחיה, ודילמא רבא לא ס"ל לחלק בין עופ לבהמה לעניין זה, ובגי גם בעופ שני סימנים לעשותו מטה, וגם בלשון רשי"ז זל קשה להעמיס פירושו של המהרש"א, וראיתי בשטמ"ק שנypress על הדף בש"ס ווילנא שמוגיה ברשי"ז „דהה הא עופ" ולא כמש"כ לפניו „דהה ואדי עופ" ורצה לתקן בהזה הלשון شيئا' מכון לтирוצו של המהרש"א.

אבל לפע"ד נראה עפ"י מה שהשיג הראש יוסף על יתר דברי המהרש"א, וכותב דכל מעשה מליקה מהלכה וגוז"כ הוא ואין להקשות, וכי מטה עומד ומולך אלא דקשי הגמי היא, שלא מסתבר דמצות מליקה חלוק משחיטה עי"ש, א"כ י"ל דהaca הכי קא קשי' לי וכי מטה עומד ומולך, כיון דבסיימן אחד עופ עומד למות מיד, דמש"ה סגי בשחיטת סימן אחד, למזה הקפידה התורה בעולות העופ על שני סימנים, חלוק משחיטה, וע"ז משני, משום מצות הבדלה, וא"כ הפירוש בגמי' אז דברי רשי"ז מותפרשים כפושטן דעופ בחוד סימן מטה, דהינו שעומד למות תיכף לאחר שחיטה סימן אחד, ומאמי מעכב את השני, במליקה יותר מבשחיטה, ודוו"ק. ע"ש רשי"ז ד"ה כל המעכב בשחיטה, עור איינו מעכב בשחיטה וכו', אבל סימנים שחיטה תלה בהו רחמנא, ולכתחה כולהו עוי כדתנן בשוחות וכוי עכ"ל.

הנה פשיטה דסימן השני עכ"פ איינו מעכב בשחיטה אלא, כוונת רשי"ז זל דעתכ"פ בעין שניים ראויו לשחיטה, דהרי אפיקו נkehיו'ו מעכב את שחיטתה הגוררת, אף בעופ דהשarrow בסימן אחד, ובגהגות המהרש"ש כתוב דברי רשי"ז אלו שייכין למטה, אבל ישינו בשחיטה, כי שם מקומות עי"ש, אלא דרש"ז זל סותר שיטת עצמו, בימה שכתב כאן, דלכתחלה עוי שני סימנים, וע"כ מה"ת קאמר, ושם בריש השוחות, כתוב דהא דבעי שני סימנים בעופ לכתחה, איינו אלא מדרבן, ומשום גזרה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, ועין בלב אריה איך נדחק לפреш דברי רשי"ז דכאן, ולפע"ד נראה דגס כאן אין כוונת רשי"ז לומר דמה"ת בעין שני סימנים לכתחה, שכן הוא באמת דעת הרמב"ם, אלא דממה דגזרו חכמים לשוחוט לכתחה שני סימנים, דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, מוכח דגס שניהם המה בתורת שחיטה גם ביחד, Adams לא תאמר כן מה אני להו, האי תקננתא, דדילמא לא יהי' סימן השני דהינו הושט שחיט רובה, רק מקטטו, והוא נשחת תחה ואיתך יתקשר בשחיטת רוב הקנה כיון דכבר אטריך בנקה"ו, וכן יש נמי להוכיח מראב"א لكمן בשוחוט שס"ל, בעופ ושת ולא קנה בעין, וא"כ קשה, אם נשחת הקנה תחילה הרי הוא מעשה טרפות ולגבי שחיטה הלא ושת

עמה מטמא באוהל, והוא דלא אמר זעירי בפירוש ומטמא במשא וכן שמואל لكمן בעשאה גיסטרא, וכן ר"א דאמר ניטל הירך וחל שלה, לא אמרו רק דנבלה הוה ולא הזכירו דמטמא במשא ורק רשי"ז הוסיף גם התם „מטמא עוד בחיה" - אבל באמת אין בזה צורך, דMOVן מאליו דכל שטש נבלה עליו מטמא במשא, ורש"ז זל ג"כ רק בשビル האי, „מיד" שכתב מצא בו צורך להוסיף שלא תאמר דר"ל נבלה לעניין שלא תחני בה שחיטה אבל אינה מטמא מיד, וכן הוסיף רשי"ז דכוונתו דהוה נבלה מיד בעודה מפרקסת, כי האי פירוכס הוה כפירוכס דזגב הלטהה, אלא דגם זאת מובן מאליו ורק לרוחה דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי"ז זל את זאת, דנייהו דמצינן גם על נkehיו'ו ופסה"ג דמקרני נבלה, והיין דלא מהני בהו שחיטה אבל אינו מטמא מחיים, שאני התם לדעת התוס' רק על פסה"ג קאמר כן, ולא הו נבלה מחיים כלל לעניין איסור אכילה נמי לא והכוונה שם דהוה נבלה לאחר שחיטה ומיתה ומטעם, דגנרגת הנפסק כמו נבלה בדיקלא דמי הוה ולא מצי שחיט לי, וא"כ זאת ודאי לא שייך במילוי אחרינא כמו בנשבר המפרקת או בегистרא וכדומה דמ"מ אם עדין היאichi תחני לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבלה, ואי דלא הוה נבלה בחוי הרמב"ם דגם נקה"ו הוה נבלה, ומחיים לעניין אכילת נבלה, וכמוש"כ התבוו"ש שלדעתו אייכא חילוק בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרי בארכנו הטעם ג"כ משום דכל שינקב השוט הוה נחרה ותו לא מצי שחיט, וא"כ בהני דזעירי ודשומואל לא שייך זאת כלל, لكن כל שאמרו נבלה, ע"כ הכוונה דמטמא מיד, והוא דקתני לעיל במתני' שחיטת נקרי נבלה ומטמא במשא, וכן בברייתא לעיל דף ט' בלא בדק בסימנים נבלה ומטמא במשא, דבכל הין לא מטמא מיד אלא לאחר מיתה, מ"מ קתני מטמא במשא, בשחיטת נקרי פריך באמת גמ"י פשיטה, ומשיינן לאפוקי דaina מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתניא טרפה ואסורה באכילה, לאפוקי דלענין טומאה אמרין דשפир שחיט, קתני במתניתיא דנבלה ודאי הוא גם לעניין טומאות משא, ועיין בראשו יוסף, ד"ה הר"ס זל, שכותב דמש"ה לא קשי' מתני' היא, דמלך בסכין מטמא בגדים אביה שחיטה דמש"ה, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לרמר דהוה כמו נקה"ו ופסה"ג, דהוה נבלה מחיים לעניין איסור ולא לעניין טומאה עי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דהוה נבלה מחיים, וכן לא מהני בי' שחיטה, וא"כ ה"ה בשאר מיili נמי מצינן למירר כי, דהוה נבלה מחיים לעניין איסור אכילה لكن לא מהני בי' שחיטה, אבל באמת נהפוך הוא, משום דלא מהני בי' שחיטה, لكن מקרי נבלה מחיים, וא"כ דוקא בטרופות בסימנים, דaicא טעם לומר דלא מהני בה שחיטה, אייכא הא מיון נבלה שאסור באכילה, ואני מטמא, אבל בשאר מיני טרופות, מה לא תחני בהו שחיטה, זהה ברור כמשם בצהרים - ובפתחה שליל וכו' בחדושי لكمן ל"ב תראה, כי גם מה שמחדש לנ התב"ש והסקימו עמו כל האחרונים, חלק בין איסור לטומאה, לא מנוי ולא מקטצי', והוא שגיאה רבתא, שמעולם לא עלה זאת עד' הרמב"ם זל עי"ש ודוו"ק.

רש"י ד"ה וכי מטה עומד ומולך, דהא ואדי עופ בחוד סימן וכו', עכ"ל עיין בmahרש"א זל דכוונת רשי"ז, דבاهאי עופ דכבר נשבר המפרקת ורוב בשר עמה, עי"ש, ויש להיעיד, דהא لكمן קאמר ר"ל. הותז מש, ור"א אומר כהבדלת עולת העופ לראב"ש, והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה ועופ במס' אהלות, הרי דגם בעופ בעין שני סימנים דוקא, ונינו דרש"ז מפרש لكمן דашרצים קאי, היין כדי שלא לעשות פלוגתא בין זעירי ושמואל, לר"ל ור"א מפרש המשנה דהותזו ראשיהן, אבל אי ליתה לזריר, גם רשי"ז

מכש"כ פרה, כמו שעושין ק"ו מערופה על שחיתה, אבל רשי"ז"ל דעת אחרת עמו, דס"ל דאפיקו ידעין דתורים גדולים, מדכתיב בעומת ב"י שהם קטנים, מ"מ הו"א דלמצהו קאמר ולא לעכב, משום הק"ו, אבל بلا החק"ז ודאי כן הוא, שלא בעין קרא יתרא לעכב, ולכן לא קשה לרשי"ז קושי התוס' ד"ה ומה תורדים, דרש"ז לא יסתטרו שני הק"ו, כי גם שנייהם יכולם להתקיים, לעכב לא נפסלו קטנים בתורים גדולים בינה, והכי קامر, ומה תורדים שלא הוכשרו בקטנים, קודם שעשינו ק"ז להיפך, אז תורדים גדולים דוקא גם לעכב, והוא דזאת דתורים גדולים גופא ידעין מבני יונה, כמש"ב רשי"ז, מ"מ מצין למלף שפיר דברי"ג גדולים לא מעכבו בדיעבד וממי לא נדע דגם בתורים קטנים לא מעכבו בדיעבד, ולכן שפיר כתבו התוס' דרש"ז דבעי למדוד רק לעקובי ה"י ניחא, ולפי פרשי"ז הא דקאמר, שלא לשטמת קרא, הוא דוקא, כמובן, אלא דבזה הקשה המהרש"א, דהא אין מה שום ראי"ז דמעכב, כיון לדלמצה עכ"פ עבי דוקא תורדים גדולים וב"י קטנים, מוכרכ לכתוב בכל מקום תורדים וב"י, והוא קושי עצמה, אבל לפע"ד נראה גם דכוונת הגמי הוא, דהרי בכל הקרבנות אנו מוצאים גדולים וקטנים, כמו פר ועגל, כבש ואיל, ומסתמא הגדל חשוב יותר מהקטן, ומ"מ חзין דפעם מצוה בגודל ופעם מצוה בקטן, ובאלו דמביאין קרבן עופות, כגון יולדות זב וזבה ומצורע ושמיעת קול, לא לשטמי בשות אחד מהם, דיצהה על תורדים קטנים ויונים גדולים, כמו שמצואים בקרבנות בהמה, אלא ודאי דהני אינם ראויין כלל לקרבן, ודז"ק.

ע"ב גמר' ת"ר יכול היה כל התורים וכל ב"י כשרים, ת"ל מן וכו', פרט לתחלת הציהוב שבזה ושבזה, הנה לפי דעת רשי"ז"ל שביארנו לעמלה, אף לדלמצה גם בלאו מיעוטא דמן, והוא ידעין דבעין דז"ק גודלים בתורים וקטנים ב"ב", ותחלת הציהוב דהוא בריה דוקא לא בכלל גודלים ולא בכל קטנים, אבל לעכב לא היה ידעין, דכאן לא מצין למימר, שלא לשטמת קרא לצוות על תחלה הציהוב, דהא גם בקרבנות בהמה לא מצין קרא על פlags להיות מצוה לכתחה, ומ"מ כשר פlags להקרבה (וכאשר מבואר ברמב"ס בפ"א ממעה"ק), וטעמו כתוב הכל"מ דילפין מומאים השמיini והלאה ירצה, דפלgas ג"כ עולה לרצון עי"ש) וא"כ היה מקום לומר דה"ה בעופות כן, וכן בעין מ"ן למעט תחלה הציהוב דלא, אבל דעת התוס' דכל שאינו למצוה ה"ה דמעכב, למה לי קרא למעט תחלה הציהוב, כיון דאיינו לא בכל תורים ולא בכלל ב"י, אלא דהה Tos' לקמן ד"ה כי איצטריך, באמות כתבו דלפי המסקנא דmittotzman אתא לרובע ונרבע, אפיקו אי תחלה הציהוב בריה הווה, לא איצטריך קרא למיעוט, דבלא"ה ממועט, כיון דלאו גודלים ולא קטנים אלא בריה הוה, אלא דלישנא דגם לא משמע כלל כן, ועוד דגם לפי דעת התוס' עכ"פ בס"ד ה"י סובר דבעי קרא למעט תחלה הציהוב, וקשה דהא לפי התוס' כבר ידע לעיל דלא בעי קרא למעט ממש"כ התוס' דה"ה לא לישמעתי, וא"כ בלבד בעי דר"ז הוי"ל להקששות על הברייתא דבעי, מ"ן למעט תחלה הציהוב הא למה לי כיון דלאו תורים ולאו ב"י נינהו, ואולי יל"י דמתחלת סבר דלהא גופא בעי קרא, לאشمיעין קרא דבריה ולא ספק הוה, וכן משמע מפי רשי"ז דה"ה אי אמרת בשלא, אשמעין קרא דבריה הוה וכו' עכ"ל, ולבסוף מסיק דאן בנלא אמרת למעט רובה ונרבע, ודז"ק.

ריש"י ד"ה אלא א"א ספקא נינהו, וקרא לא פסלינהו אלא היכי דמחייב תוריין בהדי' או ב"י בהדי' עכ"ל, דברי רשי"ז"ל אלו לית נגר ובר נגר דיפרקיינו, דהא בכל קרבנות כובה דמצוי מביא או תורדים או ב"י צrisk למעט תחלה הציהוב שלא יביא מכך ספק, היכי נאמר דעתה רשי"ז"ל לומר התורים וב"י חד מינא הוא וצע"ג.

ולא קנה בעין, וא"כ הוה צריכין להזהר שלא לשחות לראב"א, ורק הושט ולא הקנה וגם לדידן, שלא נינקוב הושט בלי שחיטתת הקנה תחלה, אלא ודאי דגס שניהם יחד ש"יכים לשחיטתה והשנים מן האחד,ఆ"ג דיליכא מצוה להדר לכתלה על שחיטתת השני, ולפ"ז לרשי"ז"ל דמפרש האיBei ליקמן ל' ול"א בהחlid במיעוט סימנים ושזה בתרא של השני קמבעי לי, כיון דתורת שחיטתה על שניהם, ויש לעין בזה והסבירו בעצמה דחוקה לומר, דשניהם ביחס לתורת שחיטה עליהם, ומ"מ לאBei לכתלה רק סימן אחד, ודז"ק. **ד"ג** כ"א ע"ב, רשי"ז"ה דה"ה ובידו הימנית, ואי קשי' למה לי להאי תנא למימר כמשפט חטאבת בהמה, לאוקמא אחתאת העוף דסליק מני וכו', דהא כולהו נמי איתנייה בו וכו' עכ"ל, והתוס' נתקשו הרבה בתירוץ של רשי"ז, ולפ"ז נראה לויל דבורי שניהם, דאי"א לומר דמשפט אתה לחטאת העוף, אלא אם השווי אשר עליו אתה כמשפט, איינו נוגע לקרבן העוף, אלא מה דשוה גם בקרבנות בהמה, לא שיק' לומר כמשפט חטאת העוף, והוא חלוק ממוני בכל דיניה השיעיכים לעוף, ושזה רק בדינים השיעיכים גם בקרבנות בהמה, ולכן מוכרכ התא"ק לדרוש כמשפט חטאת בהמה, ולפ"ז ר' ישמעאל דדרש כמשפט חטאת העוף לעין ממול ערף, מאי שפיר למילך גם הני שלשה דינים מכמשפט, ולא צrisk להוכיח את זאת, דממי לא משתמש, ולא צriskין למה שכי רשי"ז"ד ר"י ילי' הני מהקיים אחרינה, ודז"ק.

ד"ה כ"ב ע"א גמר' ת"ר, תורדים גדולים ולא קטנים, ופרש"ז"ל لكمי מפרש Mai משמע עכ"ל, כוונתו בהז'ה, דודאי תורדים שם המין, וכ כולל בין גדולים ובין קטנים, וכמש"כ גם לקמן ד"ה ואימא בני יונה, דוקא ב"י דכתיב בהז'ה בני יתירה משמע דוקא קטנים, אבל תורדים בין גדולים ובין קטנים ממשמע, אבל לקמן מפרש, דדרשין סמכים דתורים דומי' דבני יונה, מה בני יונה קטנים ולא גדולים, כך תורים גדולים, ולא קטנים, ומזה אני מתפלא על התוס' ע"ב ד"ה ומה ב"י, שכתו דרש"ז לשון תורים משמע גודלים, וכאשר הראיתיך זה ליתא, שובי מצאת בהగות המהרש"ש שהרגיש בזה, ועיין עוד לקמן מה שאכתב בזה ודז"ק.

תוס' ד"ה שיכול ומה ב"י וכו', א"נ דהוה מצי למיכתב ב"י ותורדים, דרששת לא הוה מקיש תורים לב"י, דאייכא למימר דקאי נמי בני אחורים וכו' עכ"ל, תמהני דהא "או מ"ן" מספיק בין תורים לב"י, ולא עוד אלא אדם "בני" קאי גם אתרומים, אז ה"י צrisk לכתוב תור במספר יחיד כמו יונה, וצ"ל דלא דקדקו התוס' לתקן הלשון, וכוונתם אי הוה כתיב בני יונה ותור - אלא דכפי הנראה לא נחתטו התוס' לחלק בין תורים לטור, דאל"כ ה"י להם תירוץ מרוחה יותר, דאל"ו ה"י כתיב בני יונה ותורים, לא הייתה ממעט קטנים מון תורים, משום דבני מצי קאי גם אתרומים, אבל מ"מ הייתה מרבבה גם גדולים, מפני דכתיב תורים לשון רבים, ולא חור כמו יונה, אבל מש"כ התוס' משום דלא כתיב "בני" מפורש גם בתורים, הוא דחוק גדול כמובן.

והנה דברי התוס' אלו מישך ש"יכו, להני דברת התוס' שבטעם השני, כי שיטתם הוא, דאם הלשון מבורר דתורים גדולים וב"י קטנים ממשמע, אז לא בעין קרא יתירה לעכב, כי היכי דלא בעין בשעה דפסח ובפרה אודומה, דוקא שה לא אליל, ורשה פרה ולא עגלת, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא יתירה לעכב, אמרין דרך למצואה נאמר, אבל על גוף הנקרב לא בעין קרא לעכב, וגם לא נלמד ק"י דאם עגלת כשרה לערופה

ספק אם קיים נדרו, אבל בתחילת הציהוב דלא נקרב, הרי זו ספק להקריב, וודאי חייב להביא אחרים הרואים להקרבה, ודוק'.

ד"ג כ"ג ע"א רשיי ד"ה ואין עלה לו מזבחו, אם הי' מוחיב איל בלבד או כבש בלבד, וטעמא לא מפרש תנא אי משום ספקו אי משום בריה, עכ"ל, הנה לרי"ש דבריה הוה, אפלו אי מצי מקריב איזה שיחה או איל או כבש, נמי לא עלה לו פלגס מזבחו, אבל רשיי זיל רצה לפרש השטה המשנה גם לבר פדא שספקה הוה, לכן כתוב Adams מוחיב רק אחד לבדוק או זה או זה, אולם על התו"ט, דמפרש כן המשנה לפי האמת, קמתמה ק"ז רע"א זצ"ל בהגחותיו שם, דהא אנו פסקין כר"י דבריה הוה, א"כ שפיר מצי מיר מותני ונודר או זה או זה ומ"מ לא עלה לו פלגס מזבחו והניח הדבר בתימה.

והנה לדידי קשה להיפיך, דאפו לרי"ש דבריה הוה, למה לא עלה לו מזבחו וכן יש לי תימה על הא דפסק הרמב"ם "בריש פט"ז" ממעה"ק, דהנודר קטן והביא גдол, יצא וכת"ק וدلען כרבי במנוחות ק"ז ע"ב, ומ"מ בפלגס פסק דפסק הוה, דשמא בריה הוא ולא יצא, ותמהני ייון גם אס בריה הוה, ראווי הוא להקרבה כמו שהבאתי לעיל, ובנדרים אלא הוליכין אחר לשון בא", וכיון דמי שנודר בקטן, כוונתו כ"ש גдол דיכול להביא, א"כ גם פלגס כ"ש מקטן, ולא עוד אלא דפלגס בלשון בא"א אין לו מושג כלל, והרי תראה דבמשנה דפירה שס קאמר דר"ט קרי לי פלגס, בן עזאי קורחו נוקד, ור' ישמעאל קורחו פריך גסא, הרי דין למושג זה, שם בלשון העם, כי רק מכח הכתובים, דכשב בן שניתו, ואיל בן שניתים, אנו למדין לאחר שנתו מיום ליום יצא מכלל כבש, ושלשים יום אח"כ נכנס לכליל, וממילא תוך אותו שלשים יום אין אנו יודעים מה לדzon בי, اي בריה או ספקה הוה עי"ש בתו"ט, אבל בלשון בא"א פשיטה דאים מכירין מושג זה כלל, וא"כ בנודר להביא כבש, להאי לא יכול להביא פלגס הגודל ממנו, דודאי מי שהבטיח לחבירו ליתן לו כבש ונתן לו פלגס תבואה עליו ברכה, ולמזבח נמי הלא גדול במקומם קטן שפיר דמי, ולכן היה נראה דהאי בקי"ה הכא בפלגס, קאי רק לרבי, דקאמר בנודר קטן והביא גודל לא יצא, לדידי צ"ל, דברכבות, הלא במקומות דבאי כדין קרבנות חובה, ובקרכבות חובה, הלא במקומות דרבנן דרבנן דגדול במקומות קטן שפיר דמי, הרי נודר בדעת עצמו תלה הדבר, וא"כ אין מקום לומר דלא מציא מביא פלגס לצאת ידי נדרו של כבש, וצ"ע לפ"ע"ד ודוק'.

תוס' ד"ה כי איצטרך וכו', ומורי הר' אהרן תי' וכו' חד למיעוטי רבע ונעבד, וחדרמייעוטי תחלת הציהוב וקמי' שמ' ודי גלי' אי קטנים אי גדולים הו וכו', הנה לדעת הר' אהרן גם לספקא אתה קרא, לברר הספק שלו לצד אחד, אבל תרי מיטוטי לספקא לא, זאת נשאר הספק גם לתורה, זאת א"א דהא קמי' שמ' גלי', אלא והתהנני ذكري לה מה קרי לה, דכיוון דהכא תרי מיטוטי כתיבי, חד בתורים חד בבי', ולא ידעין איך מהן לרובע ונעבד, ואיזה מהן להחלת הציהוב, א"כ האי מיעוטא על תחלת הציהוב כדי כתיב, אדם נדע ממקומות אחר דתחלת הציהוב בכלל גדולים או קטנים, לא בעינן האי מיעוטא, ואי דלא נדע, לא נתחכם מהאי מיעוטא, ושאר אצלנו הספק בתחילת, اي נמעט מן תורותים או נמעט מן ב", והקרא ע"כ לפרש אתה ומיסתם קסטום, וצ"ג.

ע"ב גמר', בעי ר"א, האומר הרי עלי לחמי תודה מן החמצץ או מן המצה, והביא שיאור מהו וכו', וא"י דר"מ לר"מ מדליק עלי' חמץ הוא וכו' עכ"ל הגם, הנה כל הראשונים ואחרונים عمלו בפרישותה דהאי שקל וטור', ובكونטרסי "מצה שמורה" הארכתי בביורו האי

תוס' ד"ה והביא תחלת הציהוב, וא"ת וכו' א"ג כיון שהסבירן ליד כהן יצא ידי נדרו, מאחר דמ"מ האחד מהן ראוי להקריב, עכ"ל, בלח"מ פ"יד הלכ' ה' ממעה"ק תמה על דברת התוס', דהא אפלו נפסל בשעת הקרבה צריך להביא קרבן אחר וכבדתנו בראש זבחים, כל הזבחים שנאצחו שלא לשם כשרים, אלא שלא עלו בעלילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בnder כתבו דיצא ידי נדרו בהבאה, וממשום דלשון נדרו לא משתמע יותר אלא להביא, כי זה הוא בידו, אבל אם אח"כ הכהן פסל בעבודתו, או ע"י סיבה אחרת לא בא לידי הקרבה, הוא כבר נפטר מפני שעשה מה שהתקהיב את עצמו דהינו להביאו לעזרה ולמסרו לכהן, אבל באזחים שחיבר בסוף דהינו להביאו לעזרה למוצה בעלמא, מודים התוס', דמחיב זה לא נפטר עד שנקרבו להלכตน, ועיין במיעילה דף יט ע"א, דלפי פרש"י שם פליגו ר"ש ור"י כהרבנן וחובה, אי נפטר בהבאה לעזרה לחוד, ושם ההלכתא כר"י, דלא נפטר עד שיוציאק הדם, אבל התוס' הכא סברו דבנו"ג גם ר"י מודה, דאחר הבאה אין עליו שום אחריות, דכהנים שלוחוי דرحمנא נינהו, וכיון שקבלויהם ממנה, הרי קיימ העשה דוחבאותם שמה, ולכן בדקודק אמר התנא, דלא עללה בעלילים לשם חובה, ולא קאמר לשם נדרו, הן אמרת דריש"י שם ממשנה מפרש דלא לשם חובתו ולא לשם נדרו, אבל אתוס' אין כאן תPsiה, אם מפרשים דזוקא לחובתו איןו עללה אבל לנדרו עולה, וגם משלו הרמב"ם שם דכ' "עד שיקריב כמו שנדר" לא ראייתי שום הכרע לומר דכוונתו על ההקרבה ממש, ואדרבה ממה שמוסיף הרמב"ם "כמו שנדר" נראה יותר דסגי במסירה לכהן, כי אם בתר אמרתו אזילין, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו, וכי אמר הררי עלי עולה, יותר משמע דלהבאה קامر ולא להקריב, שהוא דבר התולוי באחרים, אבל מה שיש להעיר על התוס' הוא, דהאי הבאה דכאן, שambil דבר שאינו ראוי להקריב, לאו הבאה היא, דנעהו דרך מכך ספק לאו בר הקרבה הוא מ"מ אינו ראוי מקרי, ומ"ש ממה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רבו, אם קודם זריקה שכח חייבין בפסח שניי דאים ראוי לאכילה מצד ספק והוא כוזאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראוי להקרבה מצד ספק, הוה כוזאי דלא קיימ נדרו, אם לא שנחקל דהכא אם הקריב שנייהם, שפיר יצא ידי נדרו, لكن גם בהבאה יצא, אף שאין להקרים בתחילת, ולפ"ז תי' קמא שבtos' משיך שייך לתי' בתרא.

אלא דעל הרמב"ם יש לי תימה רבתא, שכ' בפט"ז ה"ב ממעה"ק, וכו' הנודר עלות מן התורois או מב", והביא תחלת הציהוב שבהז שbezeh הרוי זה ספק, עכ"ל וכותב ה"כ", דמספק, אי ההלכה קר"י או כב"פ דלקמן, וא"כ ספק אי בריה או ספקה הוה עי"ש וא"כ ודאי לא יצא ידי נדרו, דהא אי אפשר להקריםם כלל, ואפלו הקריםם בדייעבד נמי ספק הוה אי יצא, דשמא בריה והוסול, ואין זה דומה למה שכ' הרמב"ם ברישא, בנדר מן הכבשים או מון האלים, והביא פלגס, דפסק הוה אם יצא, דשם ראוי האי פלגס להקריב עכ"פ, וא"כ שפיר רק ספק אם יצא, דשמא בריה הוה, אבל אכן בתחלת הציהוב דlatent להקריב גם בדייעבד ספק בריה הוה, אין רק ספק איזה זו מספקא, ולא נאמר דודאי לא יצא, וממוש"כ לפ"ז דעת הלח"מ דר商量"ם בעי הקרבה ממש, וזולת זה לא יצא הרי הני לא באים לידי הקרבה ולמה פסק, דפסק הוה, וכן נלפ"ע"ד דמה שכתב הרמב"ם דפסק הוה, היינו דפסק הוה אי מצי להקריב, וממילא באמת חייב מכך ודאי להביא אחרים, והרי תראה דכאן כתוב סתום הרוי זה ספק, ולעיל מני בפלגס כתוב הרוי זה ספק אם קיימ נדרו, משום דבפלגס שהוא נקרב בכוב"כ, הוה

בפירוש הקרא דמחמצת דאיתא במכילתא מהמצת היא שאור, וביע קרא משום דאיינו ראוי לאכילה, כי באמת לא נזכר בתורה שאור Nebi מגביה אכילה אלא לגבי לאו דבל ימץ, ולגביה מצות תשביתו, והוא משום דראוי לחם בה עיסות אחרת, אבל לאכול אותו כמוות שהוא, מנ"ל, דהרי בכל התורה לא נאסר לאכילה, דבר שאינו ראוי דרבלה הרואוי לגר אסורה, שאינה ראוי לגר לא נאסרה בלאו דרבלה, אבל כאן בחמץ גה"כ הוא, דגש על אכילת שאור איכא כרת, אולם בגמ' דילן אין זכר להאי פירוש המכילתא, דמחמצת יהי' שאור, אלא בדף כ"ט ע"ב שם מביא ברייתא דר"ש שאומר דקרא דמחמצת אתה לחמץ שנתחמץ מחמת ד"א, וכתבו שם התוס' דעת' שאור פשיטה, אלא בנתחמץ ע"י שMRI יין, והו"א שהיה' כמו תערובות חמץ, אמור מעתה האי כל דכתיב אצל חמוץ, דאיתא לריבוי' דבר מה למלכות ולא לכרת, ע"כ דומי' דמחמצת שהיא עיקר הקרא בעינו, וכן למ"ד דהאי ממחמצת הוא שאור חמץ בתערובות דאין בו כרת אבל חייב עליו בלאו.

אמור מעתה דר"מ דמרבה נוקשה, ע"כ מפרש הקרא דמחמצת דאיתא על שאור,, וככל" מרביה דומי' דשאור שהוא רע ואינו ראוי לאכילה, דהינו הני דמנה במשנה, ור"מ כולל גם שישור עמהם, ע"כ דגש שישור חמץ גמור אבל רע לאכילה, משום דאיינו לא מצה וגס חמוץ איינו נגמר, ואילו ר"מ בזה לשיטתי' דס"ל בע"ז ס"ח ע"א דנטלי' פ' אסור ולפי זאת מגעולי כתומים, ולא חילק בין פגס פורתא לפגס מרובה, ואיפלו קדרה בת יומה לדידי' הוה פגס ומ"מ אסור, ולא התיר אלא סרוח מעיקרא מבואר שם בגמ', וכן גם האישור דאין בו אלא פגס פורתא הוה לר"מ רע לאכילה, אבל חמץ מקראי, מה"ט גופא דמקצת חמוץ ככל החימוץ, כמו מקצת פגס כפוגם גמור, אלא דלולוי הריבוי לכל, הוה מותר משום דהוה כסrhoת מעיקרא, חמוץ או איסורו בגין כאח, איפלו אם נעשה אישור בפסח, שכן עניין קרא לחיב עכ"פ מלקטן, ואולם מכך פגס כפוגם גמור לא פורטת, אלא סרוח מעיקרא מבואר שם בגמ', וכן האישור כיוון חמץ הוה, למה לא יוכשרו משום לחמי חמץ, ואי משום הפגם כיוון דלגביו תודזה שנטקסו הלחמים קודם שהחמצו, לא מazi מיפסלו לר"מ דסובר נטלא'ג אסורה, ה"ה דלא נפסל ע"י פגס ומכם' משום פגס פורתא שלא שיק' נמי הקיריבו נא לא לפחתיך, וכל זאת לר"מ, אבל לר"י דמסתמא אית ל' נטלא'ג מותר קר"ש, וכחלכתא, ומחלוקת בין פגס פורתא לפגס טובה, אי הוה ס"ל דשייר חמץ ממור הכר"מ, ה' מהיב איפלו כרת ובלא שום קרא, אלא ודאי לדידי' אין זה חמץ גמור, ומה"ט גופא דחימוץ פורתא הוה כפוגם פורתא, ולכן יש להסתפק אי בריה או ספקה הוה, ואי בריה הוה פטור מכלום, דהרי לדידי' דנטלא'ג מותר, לא מפרש מחמצת שאור, שלא מסתבר כלל לומר דחיבי כרת על אכילת שאור שאינו ראוי לאכילה (ועיין בשוו' בית שערים ותיתי לי כי הרבה קודם דאייא לריבוי' כתובים הדבריםacial בחדושי לפחסים) אלא קר"ש ונמר' דילן, דמפרש מחמצת על נתחמץ מחמת שמרי יין, וא"כ איפלו דורש,, כל' לריבוי, יש לו לרבות תערובות חמץ ולא אישור.

ומה מדו"ד מיושב זהה, דלא יסתורו סתוות האחדדי דשם בפסחים סוטם בחמץ נוקשה קר"מ דלוקין עלי', ובשיאו סותם קר"י דהאכלו פטור, ולפי האמור אין כאן שום סתרה דהא דסוטם

סוגי' וכן אקצ'ר, הנה הא דקאמר דלר"מ חמץ הוה מדליק עלי', ע"ג דכרת ליכא, פרשי' היינו טעמא דליך ברת, דלאו חמץ הרואוי לאכילה הוא, ועל פ' זה קשה טובא כאשר הארכתי שם בקונטרסי, ועייר התימה, אם מחמצת שהוא רע לאכילה פטור מכרת, ולולי הריבוי דכל מחמצת ה' פטור לנמרי, כאוכל דבר פגום ונפסד, אך יוכשר כזה לגבי מצה, דהרי פשוטה Adams הביא לחמי שאור תנומת לחמי חמץ, דפסולים מה"ט דאין זה ראוי לאכילה, והקייבתו נא לפחתיך, וא"כ ה' שייאר אם גם ישיאור איינו ראוי לאכילה, וביח' ק"ז בעחחות' ס"ל כתוב, דודאי אין כוונת רשי', דאר' לאכילה, דاز' ודאי ה' פסול לתודזה מחמת קלוקלו, אלא כוונתו דאין חמוץ עשו רואוי לאכילה, لكن איינו חייב כרת על חמוץ זה, אבל בתודה לא איכפת לו אלא שהי' חמץ, וחמצ הוה מדליק עלייה בפסח עי"ש, וכל הרואה ישתומים, איך גאו וחייבים כמותו, יאמר דברים כאלו שאין הדעת סובלתן מכמה טעמים, דוק' ותשכח.

תוס' דרכו דרך אחרת לפרש, דודאי גם לר"מ האי שייאר לאו חמץ גמור הוא מדליה חייב עלי' כרת אלא בריה הוה, אלא דכוונת הש"ס במה דקאמר, פשוטה דלא יצא, משום מצה קאמר, דלענין מצה ילפין תודזה מפסח, ופי' זה לא הבנתי כלל, דה"ה משום חמץ פשוטה דלא יצא, דהא לא חמץ הוה אלא בריה, מדאייטרך קרא בפסח לחיב מלכות עכ"פ, ש"מ דבריה היא, וממילא לא אצטרך כלל למייף תודזה מפסח, דכל זמן דלית לך ריבוי, איינו לא בכלל חמץ ולא בכלל מצה, ואיך עלה ע"ד ר"ז דקמסתפק לר"י אי ספקא או בריה הוה, כיון דלר"מ פשוטה דבריה הוה, מהיכי תיתני חדש פלוגתא זהה בין ר"מ לר"י, בגין מהות, השיאור, ולא נאמר, דלשניותם בריה הוה, אלא לר"מ דדרש כל, איכא קרא בפסח לחיב על ישיאור מלכות, ולר"י דלא דרש ליכא מלכות, ופטור אשיאור משום דלאו בכלל חמץ הוה, אם לא שנאמר, דממה דרב' קרא, למדיין לר"מ דבריה הוה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין תחלת הציהוב, כנראה מפי' רשי' דה' אי אמרת בשלמא, שכתב דקרה אתה לאשמעין דבריה הוה, אלא דכאן א"ז לומר כן, שהרי במשנה ריש פ' אלו עוביין מונה שם שלשה מיני אומניות לשם חמץ נוקשה, ולא מנה ישיאור בינויהם, והש"ס מוקי האי משנה קר"מ דшибור, והני שלשה ודאי לא מטעם בריה קאתינו עליהם, דהרי הם חמץ גמור אלא פגומים בטעםם, וכולן מריבין, יחד עם ישיאור, וא"כ מנ"ל דמרבה גם ישיאור, ונלמד ממנו דבריה הוה, כיון דבענין הריבוי על הני דפוגמים ואינס ראוי לאכילה, ע"כ דבלא קרא ידע ר"מ דבריה הוה, וסביר דושא שיאור דבריה להני הפוגמים, ומרביה כולן משום דהו מניינו מפקתי, ולא עוד, אלא דזה גופא קשה טובא, דאייזה שוויי יש בין ישיאור שהוא בריה, להני חמץ גמור ורע לאכילה נינהו, עד שיליך ר"מ גם שניהם מחד ריבוי, גם תירוץ השני שבתוס', כנראה שיש שם ריבוי בתודה ומנחות, חמץ נוקשה חשוב חמץ לבגיהו, אין לקבלו, וכיון יתנו ואבינו אותו, דאיפלו מצד הדוחק אין לומר כן, שהרי הגמ' כאן לא על האי יתורה קסmek, אלא קאמר מדליק עלי' בפסח חמץ הוה לגבי תודזה, ועוד איך מסופק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקה הוה, כיון דאייא לריבוי' בתודה חמץ הוה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, ומה תימה רבתה על תי' זה.

אבל לפע"ד נראה לךים פרשי' ז"ל, ולא כמו שהבינו ק"י החות"ס ז"ל את דברי רשי' על צד הרוחק והדוחק, אלא כפשוטן, וכאשר באර בזה בס"ד.

דהנה בפסחים שם איתי, דלר"מ אתה כל מחמצת לריבוי' נוקשה, ולר"א אתה לריבוי' תערובות חמץ גמור, ופלוגתתם תליי לפע"ד

כל הטעמהה בכלי עצם מדרבן, כיון דלענין גולמא דינס כמתכות, משום דדמיה יקרין, למה לעניין פשטיהן עשאום ככלי עץ, ולא השו אותן לכל מיili לכלי מתכות, אלא ודאי דטומאה שלחן דאוריתא, ודוק"ק.

תוס' ד "ה ופосל את המוקה, היינו מקוה חסר, אבל שם אינו נposal בשום עניין וכו', הנה הלשון פוסל את המוקה לא משמע כן, אלא דהמעיין ב"ב" שם בהגנות אשרי, יראה דב' לוגין מים שאובים בתחליה, קודם שהי' במקוה רוב כשרים, פוסלין את המוקה מה"ת, למ"ד כולו שאוב פסול דאוריתא הוא, (ודבר זה נעלם מעניין הגאנן בעל ד"ח ז"ל בהלכ' מקוואות של), ומעתה לשון המשנה מדויקדק, דפוסל את המוקה שלמה שנמשך לבור אח"כ, והוא פסול דאוריתא, וממילא ליתא גם מה ש' התוס' לקמן דבפסק דרבנן מיררי הכא, ודוק"ק.

תוס' ד "ה המתמוד ונתן מים במדחה וכו', וא"ת מ"ט דרבנן שפטרו שמרים שיש בהם טעם יין, ואע"ג דלא החמיין, והלא כל איסור שבתורה שלא במינו בנ"ט וכו' והקו"ש חמורה ותירוצם אינו מספיק כמובן, ונתגלה לי דבר חדש לישב צו"ז, והוא עפ"י מה ש' הרמב"ם בפי"א מתרומות הל' ה' ז"ל, "בדרכ' שמרקדים את הקמח בחולין, כך נהוג הכהן בתמורה, מרകד לאכול, ומשליך את המורשן וכו'. בהיל' י"ב הסובין של חיטים חדשות אסורין מפני שרואוי למأكل אדים, ושל ישנות מותר, בהיל' י"ג הנצולות וכו' שמרים של תרומה שנtran עליהם מים, הראשון והשני אסור לארים, והשלישי מותר וכו'", עכ"ל, וכל הנני הדינים, הנה משניות ותוספות, והנה מי לא יודח, שבתווך הסובין והמורשן יש הרבה חלקי קמח, ואיך יצאו לחולין עד שימושיכין אתם, וע"כ אתה אמרת דתרומה הנtranתנה לכהן לאכילה ולשתיה ולסיכה, כמו שהתחלת שם הרמב"ם בראש הפרה, רק חלק הרואוי לכך נתקדשה בקדושת תרומה, ולא הפסולת שעמדו להתרפה מבהולין, ולפ"ז התמוד שהואה הפסולת מן היהין, ודאי דינו כמו הסובין והמורשן מן החיטים, אלא דכיון דרך להוציא עוד מן השמרים חלקו יין ע"י שנותנים עליהם מים, גם להאי תמד דין תרומה עליו והנה אם בתמורה הדין כן ה"ה בטבל, דלא מצי לחיות חמור מן התרומה, וכמש"כ התוס' קידושין ל"ח ע"א בסוף ד"ה וה"ה, דכל עצימות אישור טבל הוא משום דפתיכי בי' מתנות כהונה ולא חמור טבל מן התרומה, אמרו מעתה אם ישראל מפריש תרומה ומעשרות מן הקמח או מון הפת, וכמש"כ הרמב"ם לעיל מינוי בפ"ה הלכ' י"ח דשפיר דמי, ודאי הסובין והמורשן שהוצאה בטבלו מותרין כמו בתמורה, וא"כanca נמי בתמוד, לרבען כל שלא יצא יין אלא טעמא בעלמא הרי נידונים הני שמרים כפסולת של יין שאין בהם אישור טבל, כמו בסובין ומורשן של טבל ושל תרומה, וזה נראה לפ"ז אמת ונכוון לישב צו"ז החמורה של תוס' . ודוק"ק היטב.

ד"ג כ"ו ע"ב רשי' משחמיין אין משיקו במים, דחמרה הוא וכו', וממים מטהרין בהשקה וכו', והיה חיבור ובטלי לגבי מקוה, כתובאה טומאה שזרעה בקרעך, וכו' אבל יין במים לאו זרעה הוא, דעתמא לא בטיל עכ"ל, אבלו תיבות „דטמעא לא בטיל“, אני רואה סתירה למה scl' רשי' בתחלה, כי בתחילה כתוב דחשקה מטעם זרעה הוא שמחברון למוקה, וזה דקודם שבטלו בבי"ת דקומה, גם בשופכן לבור ריקן רבי"ת מים, היו נתחרים מה"ת למ"ד מוקה כולה שאובה מטהרתה דכל שהמים נתחרבו לקרען עולם חבורו למיטעתן, וגולםיא יש להן דין מותכת, ולענין פשטיהן יש להם לעניין עז, דהאי תלו, אי איתקש לשך, והאי תלו אי דמיה יקרין, אבל אי נשאר עליהם אבל טומאתן בטלה, אבל בין דלא שייך חיבור

בשיעור כר"י, הוא משום דפסק הכר"ש נטפל"ג מותר ואין בשיפור מה"ט גופא משום חמץ גמור, אלא בריה, ולית לנו קרוא לריבוי' ומה ששותם חמץ נוקשה דהני ג' אומניות לעבור עליהם, לא משום דרבנן נוקשה מכל מחמצת הכר"מ, אלא הכר"א, דmoruba מכל מחמצת תערבות, וכמו ששנה שם במשנה, תחלה הני ד' מני מדינות שעוברין עליהם, ונוקשה לממד מק"ו מתערבותות כהאי מ"ד שם בגמ' ויתר ביאור הדברים נמצא בكونטרסי מצה שמורה, ואכ"מ להאריך בזה יותר, ודוק"ק היטב.

תוס' ד "ה ותאה פרה כשרה בעריפה מק"ו, וה"ה דהו"מ למperfץ הци, אבל חולין וקדשים וכו' ולפע"ד דברי התוס' תמיוחין בזה, דכל חולין וקדשים הנאכלין, א"א לממד מק"ו מעגלת בעריפה, דדין לבא מה"ד להיות כנדון, ועריפה בעגלת אינה מתרת לאכילה, ואיך נתיר באכילה ע"י עריפה חולין וקדשים, ורק עולה דcolaה כליל ה"י מקום למדוד, אבל עולה איתקש כמה פעמים לחטאתי, لكن דברי התוס' צ"ע. שוב נאכrichti, بما שכתו התוס' לקמן פ"ב ע"א ד"ה עגלת ערופה דעריפתו זו שחיטתו, ומתרתת מיידי נבלה, וחיב משום או"ב, וא"כ אין כאן תימה, ודוק"ק.

ד"ג כ"ד ע"ב תוס' ד"ה התורה העidea וכוי' הקשה ר"א, מנ"ל דהיאנו מטעם אויר, דילמא מטעם שכלי חרס מצרכ' כשוכן נוגעים זב"ז ונוגעים בכל וכו', ולפע"ד נראה אדם משום צירוף כל גם מה שעלה הגודש חוץ מודפוני הכליל, הי' מצטרף להיות טמא, וכך כתיב תוכו דוקא, דמשמע דוקא מה שבתוכו ולא מה שמנוע על הגודש חוץ לתוכו, אלא דשוב נאכrichti דזאת איבעי דלא איפשطا הוה בפסחים מ"ח ע"ב, בכללי שאין לו לבזבז אם מצטרף מה שמנוח עליו, וככתוב הטור והשו"ע סי' שכ"ה, דלכן יש ליזהר כשצרכן בכללי, שלא יצא שום דבר למעלה מודפוני הכליל, אז הוה הצירוף ספק עי"ש, אולם לפ"ז דمدלא קמבעי בגמ' בנסיבות שמנוחות על הגודש בסל חוץ לדופני הסל, אלא קמבעי בכל שアイ לו לבזבז כלל, יש לממד, דבSEL כיוון דמצרכ' מה שבתוכו, נגרר אחריו גם מה שעלה הגודש משא"כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק"ק.

ד"ה כ"ה ע"א תוס' ד"ה ואפלו כל שטף מציל, פי' ב��' וכו', וקשה לפירושו דא"כ מה חידוש יש בכללי שטף יותר מכל חרס, עכ"ל ולפע"ד נראה פשוט, דכל חרס שאינו בר קיבול טומאה מבן כלל, פשיטה דמציצל, דהרי הגב שאינו בר קיבול טומאה, מפסיק בין הטומאה שבאור החיצון, ובין האוכלין, משא"כ בכללי טומאה מכבין טומאה מגן, אלא דחכרשו כאן שהטומאה קלישטא, שהיא ראשון ומתמא כלים, لكن לגביו אוכלי שבתוכו דמקבלין טומאה גם מראשו ל佗מאה, הו"א דגב כל שטף לא הא פסק הוה, ומכך הטומאה לאוכלי שבתוכו, והוא לא נתמא משום קלישטא בלשון רשי' ימצא שלחבי כיוון ודוק"ק.

ע"ב תוס' ד"ה המככל דכל עטם מכבלי טומאה, מדאוריתא קבעי לאטוני וכו', עיין במרח"ס זיל שנטקשה, דמן"ל דר"ג דקאמר, כל עטם ככלי מתכות דמי, דמדאוריתא תיקני, וכיון דהני דמיה יקרים כמו מתכות, גולמא שלחן נמי מכבלי טומאה, ולפע"ד נראה לישב, דהנה הא דתנן שם במתני' דכלים, דכל עטם פשטיה טהורים, ומכבליין טמאים, אי מדאוריתא קאמר לא קשי' לנו מה לעניין גולמא יש להן דין מותכת, ולענין פשטיהן יש להן דין כל' עז, דהאי תלו, אי איתקש לשך, והאי תלו אי דמיה יקרין, אבל אי

מקוואות הארכתי בשיטות אלו, וכן אין מקום להאריך בזה ודו"ק.

הדרן ערך פרק דכל שוחטין

לקרע לא שייך ג"כ זרעה למים, וא"כ איך מסים רשיי דמשום טעם לא בטל אין זרעה, ואולי כוונת רשיי דאלו לאו טעם הנשאר, הי' נתהף הין למים עיי' ביטול ומילא מהני עליו זרעה, ובאמת יש מי שאומר זרעה ג"כ מטעם ביטול קאותין עליה, ובHAL

פרק השוחט

אבל גובה פלוגתת רשיי ורמב"ם, אי בעין בעוף לכתלה ג' סימנים מה"ת או סגי' בס"י אחד' תלו בפירוש האי הלכה שאמרה לנו רב בבריתא תנ"ל, דרש"י ז"ל מפרש ההלכה „על הוושט ועל הקנה" שבזה מצין מקום השחיטה, שהוא בסימנים ולא בשאר אברים וכמה שיעור השחיטה, ע"ז ATA סיפא דהאי הלכה ואמרה הקנה, ביראתי דבר זה לעיל בסוגי' דמגורמת עיי'ש, או דנאמר דהאי בווא, על רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה" ואית תקשה לך הא לפ"ז לכתחלה תשג'י ברוב מה"ת, ע"ז אשוב לך או דאה"ג, כי כן הוא באמת דעת ר' אושעיא בתוס' ל' ע"ב ד"ה החליד, כאשר בחדת שוחטת ר' אושעיא בתוס' ל' קמונ' לי ע"ב ד"ה החליד, ואישר ביראתי דבר זה לעיל בסוגי' דמגורמת עיי'ש, או דנאמר דהאי „על הוושט ועל הקנה" דקאמר אתה ג"כ לומר דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובן אלא דכל אחד כפי שיעורו בהמה בשנים וועוף באחד, אלא דזה קצת דוחק, אבל דעת רשיי כן הוא כנראה ממ"א אבל הרמב"ם מפרש ההלכה בדרך מרוחה "על הוושט ועל הקנה" הוא לכתחלה לשוחות שניהם, ככלום ולא רובן בין בהמה ובין בעוף, „על רוב וכו'" הוא בדיעבד, ולפ"ז hei תרי לשינא בגמ' לא פליגו, דכל תרתי נשמע מן ההלכה דבעין לכתחלה שלמים גם בעוף כן, ורק בדיעבד סגי' בסימן אחד בעוף, וסגי' ברוב הסימנים, אבל לרש"י אם ס"ל קר' אושעיא שבתוס' בפירוש האי ההלכה לא ביראתי דבר אלא רב אחד בעוף ורוב ב' בהמה,DOI hei תרי לשינא בגמ' פליגו, דלאב"א קמא, דמשום אחד בעוף נקט דיעבד, צריכין לפרש דשנים בהמה שלמים ג"כ תקנתא דרבנן, ורבנן תקנו שנייהם שלמים בין בהמה ובין בעוף, ונקט לשון דיעבד משום דרש"י ס"ל דשלמים בעין מה"ת, ואיז ליל'ק רבנן גם בעוף וכן משום הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דגש בעוף בעין שני סימנים מה"ת לכתחלה ורק בדיעבד כשר בסימן אחד, ועיין בכ"מ שם בראש הל' שחיטה, שכ' דהרמב"ם ז"ל פסק כתרי לשינא בגמ' לחומרא, דהינו דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובן, וגם בעוף כן והוא מה"ת, ודבר זה תלי אי לפינן שחיטה לעוף מילופתא דבר קפרא, דהטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגמים, דאי גם לכתחלה סגי' לעוף סימן אחד, ואי לפינן, מאשר יצד ציד חיה וועוף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתחלה שני סימנים, עכת"ד הכה"מ, ובמחלוקת אין בדבריו ממש, לכל הני הדרשות מה לידע מי מן הבער' ח' צrisk שחיטה, כי לא ניחא לי לרמב"ם לומר דגוף חיוב שחיטה בעוף נדע מהללם"ס, ואין לה סמק בתורה שבכתב, אבל דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמש"כ הרמב"ם בפירוש ביה' ד' שם, אז ל' זביחה זו האמורה בתורה סתם, צrisk לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן בהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאייה דבר שוחטין וכו' שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כשהאר תושבע"פ וכו' עכ"ל, והוא לוקח ממה שאמר רב, ואחתת כאשר צויתי, מלמד שנצטווה משה על הוושט ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללמד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אם נאמר דמקרא ציד חיה וועוף נלמד דשיעור עוף וחיה שווה, איך נאמר דבידיעבד חלקים מהנה דבעוף כשר בס"י אחד, מכח ההלכה שתהי' עוקרת הקרה המורה לשוחט וזה רג'ם שהוא ובאייה דלשון שוחט זבח היה כמו והמית או והרג בכ"מ שהוא ובאייה

ד"ג ע"א משנה, השוחט אחד בעוף ושנים בהמה שחיטתו כשרה, גם פrisk דיעבד אין לכתחלה לא ושנים בהמה, עד כמה לשוחות ולайл, ומתרץ אבע"א אחד בעוף ואבע"א, ארובו של אחד במותו, ופרש"י אבע"א בעוף אצרכוו רבן לכתחלה תרווייהו, מושם הרחקה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, ואם שחת רקס גדול, כיון דעכ"פ כל הסימן בעין לכתחלה מה"ת, ואם שחת רקס רובה, עמי השלים שחיטתו תוכז שיעור שהי', כדי לקיים המצווה לכתחלה סימון שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוציא מצוה דרבנן לשוחט לכתחלה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם שחש שוחט לכתחלה שני סימנים, וכך אמר קכ"ג ע"א, בטלית שנקרא רובה, בטלית שאינה טבולת יומם דלא מהני עד דמייקרעו כולה גורה דילמא לאأتي למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עיי'ש, אבל בימה שאמרו דלכתלה ישוחט שניים עדיין לא הוועילו, אדם מ"מ יזדמן שלא שחת אלא מהחזה ואין בידו להוציא עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי', כשר בחשבו שנחשת הרוב, גם לשינא דגמי' מורה דלא כפרש"י, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שניים בהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי, למה לכתחלה לא סגי' לי באחד, והוא לא ידע מגירה זו, והי' לו להקשות סTEM בין אbehoma ובין עוף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דגש בעוף בעין שני סימנים מה"ת לכתחלה ורק בדיעבד כשר בסימן אחד, ועיין בכ"מ שם בראש הל' שחיטה, שכ' דהרמב"ם ז"ל פסק כתרי לשינא בגמ' לחומרא, דהינו דלכתלה בעין כל הסימנים ולא רובן, וגם בעוף כן והוא מה"ת, ודבר זה תלי אי לפינן שחיטה לעוף מילופתא דבר קפרא, דהטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגמים, דאי גם לכתחלה סגי' לעוף סימן אחד, ואי לפינן, מאשר יצד ציד חיה וועוף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתחלה שני סימנים, עכת"ד הכה"מ, ובמחלוקת אין בדבריו ממש, לכל הני הדרשות מה לידע מי מן הבער' ח' צrisk שחיטה, כי לא ניחא לי לרמב"ם לומר דגוף חיוב שחיטה בעוף נדע מהללם"ס, ואין לה סמק בתורה שבכתב, אבל דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמש"כ הרמב"ם בפירוש ביה' ד' שם, אז ל' זביחה זו האמורה בתורה סתם, צrisk לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן בהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאייה דבר שוחטין וכו' שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כשהאר תושבע"פ וכו' עכ"ל, והוא לוקח ממה שאמר רב, ואחתת כאשר צויתי, מלמד שנצטווה משה על הוושט ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללמד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אם נאמר דמקרא ציד חיה וועוף נלמד דשיעור עוף וחיה שווה, איך נאמר דבידיעבד חלקים מהנה דבעוף כשר בס"י אחד, מכח ההלכה שתהי' עוקרת הקרה המורה לשוחט וזה רג'ם שהוא ובאייה דלשון שוחט זבח היה כמו והמית או והרג בכ"מ שהוא ובאייה

דם לאריקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשבייל שלא הוציא כל דמו, כיון דאיכא די דם לאריקה, ועיין במעו"ט על הרא"ש, ע"כ ר"י רק לכתהלה קאמר, דמצווה בריבוי דם לאריקה, ואמאי פליגו רבנן עלייה, אבל אי רישא בחולין וכדמיסיק, עדין אפשר לומר דר"י אוסר גס בדייעבד, ועיין עוד לקמן ודוו"ק.

ד"ה חצי אחד בעופר, ה"ה חצי כל אחד וכו' ומרישא נמי שמייעא לי' דודוקא רוב בעינן וכו' עכ"ל, לויל דיליכא בחצى מעשה אחד אוושט קאי, דבקנה לא אצטרך כיון דליך באחצוי מעשה טרפוות, ופשיטה דמעשה טרפוות עכ"פ בעינן, כדי דליפוק חיוטא, וכן אחד וחציא בבהמה נמי מותפרש אחד הקנה וחציא הוושט, ולא להפוך, כי חצי קנה לאו כלום הוא, וממילא דלא שמעין האי דין מרישא, דהו"א דהא דקאמר רוב אחד ורוב שניים משום קנה קאמר, אבל בוושט מקצתו הוה כמו רוב קנה דלענין מעשה טרפוות מקצת הוושט ורוב הקנה שווין הוו, ולא צרכין לדוחק של התוס', והוא נכו' ואמת בס"ד.

ד"ה שנים בבהמה לכתהלה לא, עד כמה לשוחט וליזיל, ואי משום וורידין אפילו ר"י מודה בבהמה, הויל ומנתחה אבר אבר עכ"ל, הנה לפי פשוטות לישנא דר"י, דקאמר עד שישחוט ולא קאמר עד שינקוב, ודאי משמע דמدين שחיטה נגעה בה, ודבעינן שפיקת הדם שהוא המmitt, ועיין לקמן מזה וא"כ נפרש דברי ר"י, אז מילא גס בבהמה בעינן שחיטת וורידין, אלא דלפי דמסיק דאימא עד שינקוב ולא עד שישחוט. אז קיים מירמא דר"ח, דלא אמר ר"י אלא בעופר, וכמבואר כן בגמ' לקמן כ"ח ע"ב, וא"כ הכי הו"ל להתוטס לתרץ קושיתם, ואי משום וורידין הלא איןש בשחיטה, וכן שפיר פריך עד כמה לשוחט וליזיל, ואי דלא מסתבר להו, דהמקשן דהכא כבר נהות, דעת שישחות דר"י לאו דוקא אלא עד שינקוב קאמר, א"כ לא תירצו מידי, די לא נחות אלה אז לא נחות ע"כ גס להא דר"ח, דר"י מודה בבהמה, כי אם נפרש שחיטתן בגין בעופר ובין בבהמה ודוו"ק.

ד"ה ותו וכו', ונראה כגרסת הספרים ולטעמיך, ור"כ קאמר לה שחיטה מן הצואר נמי גמ' ולא מאזנו ולא מחתמו, אבל אכתי לא ידעין מהיכן מתחילה וכו' עכ"ל ועיין בת"ח שהרבבה להקשות על פירושם, ואני אוסף עוד בתימא, דלפי פירושם הקרא ATA לפרש ההלכה, דהלהקה מסורה לנו מקום השחיטה שהוא מן הצואר, והקרא ATA לפרש דמתחילה מן הגרון ולא מן העורף כמליקה, ואני לך כיוצא זהה בכל תושבע"פ, דהכתיב ATA לפרש את הנמר בדף ה, הא חדא, שנית קשה, דלפ"ז אם מתחילה מן הגרון מציע לעשות גיסטרוא, ואיך קאמר דלא לשוו" גיסטרוא, ולא עוד אלא דילמא דוקא גיסטרוא בעינן, דמה שכתבו תוס' בקושיות על פרשי", דמיהיכי תייתי ניבעי גיסטרוא, ליתא דשפיר יש להזכיר גיסטרוא, דשחיטה דומי" דעריפה בעינן, אלא דעריפה מן העורף ובדרשה, ושחיטה מן הגרון ובמשיכה, אבל לעניין גיסטרוא נימא דשניות שווין, ועיין לעיל דר' כ"ע א"כ כל מה אפשר לדמות עריפה לשחיטה טפי עדיף, וא"כ ה"ה להיפך אלא ודאי כיון דכתיב ושות בעינן ומשיך ולא ודרס, ע"כ מה"ט הוא כדי שלא עשה גיסטרוא, וכאשר מסביר זאת ר"י ז"ל במתוך לשונו, דמי' שמושך הסכין משכו לדעתנו ופסק כשיריצה, אבל הדורס בכח אינו יכול לצמצם שלא יתיז הריאש ועשה גיסטרוא' וניהו דאן לא פסלין גיסטרוא אחר שחחתה ההלכה והבהאה כהונון, כבר כתבתי לעיל, דהוא דוקא לד"ע שנתחדש ההלכה, לאחר השחיטה מותרת מיד, ולכן דוקא حتיעז את הריאש בدرسיה שהוא בפ"א פסול, אבל ע"י הולכה והבהאה, דאיינו בב"א, כיון דאישטריך עם גמר חתיכת הסימנים tuo לא מיפסל,

אופן שתרצה, א"כ עיקר המצווה מהלכה ידעינו, וכעון זה לא מצין, דלulos ההלכה לא אתה אלא לפреш פרטיה דיני המצווה, אבל לא אתה חדש לון מצווה חדשה, ועיין עוד לקמן ודוו"ק.

ע"ש גמר', וקרא למאי אתה דלא לשוו" גיסטרוא, בלשון ראשון פרשי' שלא יחתוך כל המפרקת לשנים, דהיינו משמע חטהו, הוצאה את דמו ותו לאו, פ' לקמן חתתו עד מקום שהוא זב ותו לא, אבל בילשונה אחרת פ' דלא לשוו" גיסטרוא, הינו שלא ידרוס, ולפי פ' זה כתב ר"י דמה שאמרו היל' שהחיטה הללמ"ס, לאו דוקא כולם, דהרי דרשה, מפorsch בקרה, הנה לפי פ' הריאשון אפילו אם שוחט דרך הלכה והבהאה بلا דרשה, כל שוחט כל הריאש, הריא וה פסול, ודרוש זאת מלשון חטהו או חתתו ולא יותר, ואז דרשא לא איתמעט כלל, אלא אתה ההלכה גם על דרשה, ולא כשמיוא וכתנאו דברי' לקמן לי ע"ב, דמעטו דרשה מושחת, וכל המפורשים מתפלאים על שיטת רשי' הלו, דמיהיכי תייתי יופסל השחיטה אחרי שכבר נגמרה ע"י שוחטך אח"כ המפרקת, והתוס' כי מה שכתבו בד"ה ותו, מפרשין דברי ר"י דלא לשוו" גיסטרוא לחותוך גס המפרקת, שאין מצווה בדבר לעשות כו', אבל לא שיופסל אם עושא כו', ולכן קמתמו ע"י מהו לי קרא דמיהיכי תייני ס"ד דבעינן גיסטרוא, והרשב"א בתה"ב כתוב דלאו משום פסול שחיטה נגעה בה אלא מטעם שלא יבליע דם באברים, ולדעתו הו רה אסמכתה בעלמא, דעיקר הקרא ATA שלא ידרוס ושלא יעkor, אבל א"כ, האי אסמכתה מה בעי הכא, והלה תראה דרש"י ז"ל מתייגע לפרש גיסטרוא שלא יחתוך המפרקת, כדי שיהי' גס דרשה מהלכה ולא מפorsch בקרה, ואם כרשב"א דאי זה לא אסמכתה בעלמא ומטעם הבעלת דם באברים, עדין צריכן לומר דקרה כדשווא או כתדברי' למעט דרשה ATA, וא"כ הוול"ל דקרה ATA לדרשה.

אבל האם יורה דרכו דרש"י ביל"ק מפרש דלא לשוו" גיסטרוא דשחיטה נפסلت ע"י שוחטך גס המפרקת, אלא דהסוגי' כאן אזלא אליבא דר' ישמעאל דלמד מושחת דכתיב בקדושים חיוב שחיטה גס בחולין, וס"ל דלא אישתרי להם נהירה במדבר ולידי" לא השחיטה לחוד מותרת, אלא המיתה שע"י שחיטה, וכן שהי' הנחירה מותרת לר"ע במדבר, דמפרקסת היהת אסורה משום אבומה"ח, וכאשר ביארוכה בפתחה בעיקר ב' וא"כ כל שוחטך המפרקת אחר שחיטת הסימנית הריא לא מחה ע"י שחיטה אלא ע"י הגיסטרוא, דמפרקת ורוב בשער עשה נבלה, צעררי לעיל דר' כ"ע, ואז שחיטת הסימנים לא מעלה ולא מורד, דלא פעלנו מיד, ורק לר"ע נתחדר האילכה כשנכנסו לארץ, דהשחיטה מותרת מיד, ומילא דלאחר חתיכת הסימנים מצי' עשה כל מה שיריצה, כדי שתמותת מהר, ולכן אלייבא דרי"ש אבל להלcta מודה הריא מצד פסול שחיטה, והוא אלייבא דרי"ש אבל להלcta מודה דכשרה, אלא דכפי שביארנו בפתחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא כמו יפת תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יצח"ר, עי"ש בפתחה ותמצו עונג, וכן דאי לדידן נמי אין לעשות כו, ואני זהורת מיאד להשוחטים שליל, שיעכבו מעשה הקצבים שדריכם לדקור סכינים בתוך המפרקת, מיד ממש אחר סיליק זד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הוה הפירוקס צאנב הlatent והדברים אמיתיים וכיילרין לעינים תל"ית.

תוס' ד"ה השוחט, ונראה דוקא לכתהלה קאמר ר"י וכו', או ר"י בדייעבד נמי Kasar, דלמא לכתהלה רבנן מודו ודוו"ק, וכו' עכ"ל, ראי' ז' אינה מוכרכת, די רישא בקדושים וסיפא בחולין, ור"י לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישה בקדושים דמציריך שחיטת וורידין משום

בכל הנסיבות, אבל גם שפיקת הדם ממש עד שתצא נפשה בריבוי הוצאות הדם, על מודча זו כבר ישብ הפרט'ג' שנטקה לוי מנ"ל לחז"ל דחשתה מתרת איסור אבמה"ח, עד שאמרו דעתך חתך כיית מבית טיבתו, מיד אחר מעשה השחיטה אף שעדיין היא חי' לכל דבריה, ולא היה פנאי למעשה השחיטה לפעול בה מאומה, ויתר מה אתה רואה, דרי' דאמר במשנה עד שישוחט את הורידין, וכן תנא בבריתא המובאה لكمן, וורידין בשחיטה דברי ר' לא הניחו הדברים על פשטותו אלא מגהים עד שינקוב את הורידין, וורידין מנקבים בשעת שחיטה ולא מטעם שחיטה אלא מטעם איסור דם ולכתחלה, וגם הוא דקANTI בתוספה מובה בתוס' לעיל, דרי' פסול בעוף עד שישוחט את הורידין, לא מפרשינו כמשמעותו דפושט בדיעד ומושם דבעופ עכ"פ, דכתיב ושפק את דמו בעין שחיטת הורידין, אלא מפרשים בדוחק, לאו דוקא פסול בדיעד, אלא כלומר אסור, עכ"ל, מכל זאת תראה איך רחקו דעתה זו, דבנعي החצתת דם הנפש ע"י שחיטה, רק חזקו במסמורות נטוועים ואחר שנצטוינו על הזביחה לא בעין יותר אלא חתיכת הסימנים בלבד, והוא המורתת מיד, ובפתיחה הארכתי לאר דבר זה עיי' היטב, אלא דכאן דיליף מקרה דושפק את דמו, דין שחיטה לעוף מן התורה, קשה טובא. והא Hai פרשה במדבר נאמרה, ואז נס בהמה הי' בשפיכה בعلמא, לר"ע דהכלתא כוותי, וכך מבואר לעיל דף י"ז ע"א, דפרק שם לר"ע ממותני דלקמן דהנחר והמעקר פטור מלכסות, ופרש' שם וזיל, "והא על כסוי הדם במדבר נצטוינו, ונחרתן היתה שחיטתון, והנוchar בה"ז נמי בעי' כסויו", עכ"ל אלא כשהנכוינו לארץ נצטוינו על הזביחה, hon בבהמה והן בחיה ועווף, וכאשר תנא רבינו בבריתא, וא"כ היא יפותאת דמושפך, דשבpicha בعلמא סגי, אין לה מקום כלל, שוב ראיית כי הפלטי'יל בריש ספרו עמד על קושי' החמורה הללו, וכל דבריו במחלוקת'ת אינם ראויין למוטו, ולכאורה רצתי לומר דהיא תנא כר"יש ס"ל, דבשר תאوة איתסר להם במדבר, ולא ה' נחרה מעולם מתרת אלא שחיטה דילפין חולין מקדים דכתיב ושחת את בן הבקר, אלא דעופ לא נילוף לא מהיקש ולא משאיר לפוטות מושום דכתיב ושפק, הרי מקרה מלא בשפיכה בועלמא סגי, אבל כפי הנראה לעיל מתוך הסוגי, וכאשר כתבו שם התוס', גם ר' ישמעאל מודה בזכבי ואיל וכל שאינים ראויין למצבה הי' מותר בנחירה, אלא בדבר זה צריךacial תלמוד, ועיין בفتיחה.

אלול יש לי תירוץ מרוח על הקושי' עפ"י מה שביארנו דעת הרמב"ם, דעל הנחירה לא היה ציוי מעולם, אלא דכל שהמית כדרך המתים לצורך אכילה, איןו לא טרפה ולא נבלה, וא"כ י"ל דהיא מ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה סובר, דהאי ושפק את דמו, ציווי הוה ומצויה כמו הכייסוי, ופי' הקרא, כי' יצוד ציד חיה או עוף, אז אני מצואה עלייך, ושפק את דמו וכסהו בעפר' והגינה נמי מורה דושפק שידי לשעה דוכסחו, ואני מתנאי המאמר לומר כי' יצוד וכו' ושפק את דמו, אז אני מצואה לך וכסהו בעפר, דהרי האתנחתה עומדת על תיבת אשר יאכל קודם ושפק את דמו, ואם ושפק אלעלילrai, והוא מתנאי המאמר, הי' בעל המסורה להעמיד האתנחתה אחר ושפק את דמו, כמו דכתיב, אכלת ושבעת וברכת, והעמיד האתנחתה על תיבת ושבעת להפרידו מן וברכת שהיא המצווה, זה ברור, וכיון דושפק מצות עשה הוא ושיך לוכסחו בעפר, א"א לומר דרך במדבר שיך הא夷' עשה, ונתבטלה שנכוינו לארץ, דדמי' דוכסחו לעמה"ת, אבל אכן דס"ל יש שחיטה לעמה"ת באממת צ"ל דישפק דמו הוא מתנאי המאמר, ולא כבעל המסורה, שכן מצינו הרבה דbullet המוסורה הוא נגד ההלכה, ויתר נראה לקיים המסורה גם לדידן לומר, דין ס"ל דהאי ושפק את דמו

אבל לר"יש דיליף שחיטה חולין מן ושחת, דבקדים באממת איכה פסול בגיסטרא, אפילו ע"י הולכה והבאה ה"ה בחולין כן, וכmesh'כ לעמלה, ודברי התוס' צע"ג ודוד"ק.
ע"ב גמר', אדר' משום ר' י"ב פ', אין שחיטה לעוף מה"ת, שני' ושפק בשפיכה בועלמא סגי, וכתיב רשי' ז"ל ואין נבלת עוף קרי נבלה אלא במתה מלאיה, או הרגה במקה שלא ע"י סימנים, אבל נחירה או עיקור סימנים כשר בו עכ"ל, וכן כתבו התוס' דף י' ע"א דה לא אמרן, דנינו דאין שחיטה לעוף מן התורה אבל נחירה בסימנים ודאי בעין, והוכיחו כן מהא דקאמר הכא בסמוך, ואי אמרת אשלא"ע מה"ת תhani לי סכך לטהרה מידי נבלה, הרי דבעינו עכ"פ חתיכת סימנים כדי להוציאו מידי נבלה, אלא דיש לראות מני לנו דנחירה בסימנים בעין, הלא בשחיטה נשא וננתן הש"ס, שחיטה מן היצור מנ"ל, עד דמסיק, אתה מhalb, והרי אמר רבינו ל�מן דעתו משה על הוושט ועל הקנה וכו', וא"כ בנחירה נמי צרכין לומר דהיה הלכה על הסימנים ורוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, והוא דבר שקשה לשמעו, דاز כל מה שאמר רבינו ל�מן דעתו משה על הוושט ועל הקנה ועל אי' בעוף וב' בהמה הכל הוא ג'כ' הלוות נחירה.

והנה מדברי הרמב"ם נראה דלא סבר באזה קרשי' ותוס', דיה' לנחירה הלכה מיוחדת בסימנים דוקא, ז"ל בפ"ד הי' "ఈ' כשייחו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטת החולין, אלא היו נוחרים ואוכליין כשאר העכו"ם וכו"ז עכ"ל, הרי מפורש אומר דלא היו להם ציווי מיוחדת על הנחירה אלא היו נוחרים ואוכליין כשאר העכו"ם והוא לכאורה פלא, הלא שאר העכו"ם לא נצטו על הטרפה והנבלת לית', כמו שביארתי בפתחה בעיקר ט', וא"כ היו יכולים לנchor לאוכל כשר עכו"ם بلا ציווי מפורשת, על אופן הכתנת בשר רק על אבמה"ח, ולכנן יכולן להמתה הבע"ת, באיזה אופן דהוא ק"ז אבל ישראל גם במדבר נצטו על הנבלה בלאו דבשר בשדה טריפה כל שמיית הבע"ח לצורך אכילה, כדרך הנרגז בין העמים, לא ה' נקרא נבלה, ורק אחר שנצטו על הזביחה שנכוינו לארץ, נצטו ג'כ' על נבלה חדשה, שהיא כל שהמית בע"ח שלא ע"י שחיטה הוגנת נבלה מקרי, וע"ז אתה הלאו דיל"ת כל נבלה, אולם להמליך بعد שיטת רשי' ותוס' צ"ל, דמושפך את דמו דכתיב אצל חיה ועווף, אנו יmittת אבר הוא מקצת נבלה וכאשר דרישו כי' מימתה על אבמה"ח שמטמא מכש'כ מטה כולה, אבל כשם שמיית הבע"ח לצורך אכילה, כדרך הנרגז בין העמים, לא ה' נקרא נבלה, ורק אחר שנצטו על הזביחה שנכוינו לארץ, נצטו ג'כ' על נבלה חדשה, שהיא כל שהמית בע"ח שלא ע"י שחיטה הוגנת נבלה מקרי, וע"ז אתה הלאו דיל"ת כל נבלה, אולם להמליך بعد שבעין דוקא שפיקת הדם ממש, ושחיטה יבשתה פסולה כי' ושפק את דמו כתיב, ועיין ל�מן במשנה השוחט בהמה חיה ועווף ולא יצא מכם דם, דשחיטה כשרה, שכבתבי שם, דלכן מהנה התנא הני שלשה מיני בע"ח הטעונים שחיטה, לענן דין זה, ולא כתבי סתם השוחט ולא יצא דם, משום דקANTA לאשמעין דאפילו בעוף הדין כן, ולא פוקי מהני תנאים דס"ל אשלא"ע מה"ת, ב) דמפרכסת אسور להאי מ"ד בעוף, משום דرك בשחיטה התירה התורה מפרכסת ולא בנחירה, דבעין מיתה, אלא שבחזה כתבתי אני כבר לעיל דכל שיצא דם הנפש הוה כמותה, וא"כ הינו ה' דלעיל.

ואם תקשה לך למה לא נאמר, דמצות שחיטה בקרא דזובחת להוסיף אתה ולא לגרוע, דהינו להחמיר ולא להקל, דבעין זביחה

יש שחיטה לעוף מן התורה, ואם רוצה לידע שם האי תנא מי הוא הי' לו לפרוק הכי מאן האי תנא דדרש לעיל זאת תורה הbhמה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתרץ רביה דהרי רביה ע"כ לא דרש האי דרשה, דהרי תולה עיקר שחיטה לעוף בהלה ובקרא לכשר צויתיך, וגם הלשון מאן תנא דפליג אר"א הקפר משמעו ככלו עדין לא ידע שום משנה וברייתא, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה דאל"כ הוליל" מאן האי תנא ולא "מן תנא" פתרון של כל אלו החומרות תמצאה בפתחה עיקר א', ולא אכפול כאן הדברים מפני גודל האריכות ודז"ק.

על"ש גמר' ר'א" אמר וושט ולא קנה, מכאן נראה ראי' ברורה, לדעת הרמב"ם ז"ל דכתהלה גם מה"ת בעין שנים בעוף, דאי כדעת רשי' דמה"ת גם לכתהלה סגי באחד, א"כ לר'א"א דהאי אחד המיחוד קאמור וושט ולא קנה, הרי דקנה כעופ אינו בתורת שחיטה כלל, ואיך לא יופסל השחיטה בעוף, אם שחט הקנה תhalbה כדרך רוב השחיטות, הלא עשה מעשה טרופות בקנה קודם שהגעה לושט, ואיך לא אשתטט תנא לר'א"א להזיר שלא לשחוט הקנה קודם ששחט את הושט, אלא דכבר כתבתי לעיל דף ע"ב ברשי' ד"ה כל המעכוב המשעב בשחיטה דגס לרשי' דסני בס"י אחד אפייל' לכתהלה, מ"מ שייכים שניהם יחד נמי לשחיטה, א"כ גם לר'א"א צrisk' לדוחוק כן לדעת רשי', דלא מסתבר כלל לומר דשחיטת בהמה תפיס בעוף, וכן מוכח מרשי' ד"ה לא בהמה שכטב "כלומר הא אפייל' בהמה קאמור וכו'" עכ"ל ואמ' נאמר דמייפסל בעוף אס שחט הקנה תhalbה, לא היה מקום להאי כלומר דדרבהה דוקא בהמה מירי דאיilo מיפסל בשחיטת הקנה תhalbה, אלא ודאי כדאמרו, אלא דשיטות רשי' דחוקה היא, למור ע"פ שאין צrisk' קנה אפייל' לכתהלה לא, מ"מ שייך לשחיטה, ודז"ק.

תוס' ד"ה אתה כי מממסס קועי' דמא, פ"ה וכי' א"ג לענין ספק דרושא, אפייל' לא האדימו הס' אלא משחו טרפה, כדאמר לקמן דרגרת דרוסתו במשחו, דזираה מיקלא קל' עכ"ל, הא דהאריכו התוס' לבאר דדרושא פosal בגרגרת במשחו, ולא סגי להו בפשיטות, דאי משומם כלבא וקני' בעין דוקא נקב, אבל האדים אינו פosal כלל, אבל אי איכא חשש דרוסה, אז האדים בלי נקב נמי פosal, משומם דכל שהאדים גם לעין נקב אין לו בדיקה מאותו מקום שהאדים, לכך הוצרכו לומר דמ"מ הנפקותא הוא בגרגרת דנקב משחו אינו פosal, אבל האדים בדרושא פosal במשחו ודז"ק.

על"ב גמר' אמר רבא, חכמים ר"י בר' בטטרופות כר"י, אלמא אחד דקאמר או הא או הא, עכ"ל הגמ'. יש לתמהוה, וכי גברא אגברא קא רמית,ומי עדיף רבא ובר' החכמים, מ"ג החולק על לר'א"א, ואומר או ושת או קנה, עכ"כ צל' דמ"מ ממעשה רב קפריך, דמוכח גם למשעה לית מאן דחש לי' לר'א"א, אלא דעדין קשה דהו"ל להביא מעשה בכל יומ, דשוחטין עופות ולא בודקין אם נשחט הושט, רק תוקפין אגונDEL ואמ' יוצאת הקנה מכשירין כמו שאנו עישין הימ, דמסתמא גם אז הוי יושין, ולמה לי' להביא מעשה שairy' דמסמסס קועי' דמא, אבל י"ל דכיוון דכתהלה בעין שני סימנים, או מדאוריתא או מדרבן, ובזמן הגמ' עדין לא פסלו שהי' משחו אפייל' בעוף לא, הי' תמיד בדakin אם נשחט גס הושט, כדי לגמור, אם לא נשחט תוך שיעור שהי', וכמוש"כ הרשב"א ז"ל בראש מיכילתו דר' ג', דמומר מותר ליתן לו לכתהלה לשחות, אף דאי לא בדק בסימנים נבלח, משומם דמסתמא יבודק, ואם מצא שלא נשחט הרוב ישלים תוך שיעור שהי', וא"כ כל שחיטות שלhem בעופות נמי הוי דבודקים גם את הושט, וגמר אס לא הי' נשחט, וכן לא הי' מצי מביא ראי' ממעשה בכל יומ ודו"ק.

על"ש א"ר חכמים יוסף בר' בטטרופות כר"י, הנה לדעת רשי' דמה"ת

שיך למצות כיסוי, דהרי בעין עperf למטה, ומפרשין הקרא דושפך את דמו בעperf וגס וכיסחו בעperf, דהרי בעperf קאי נמי על ושפך, וכן יש לפреш מה דאמר שם בפרק כיסוי הדם דבעין עperf למטה מדכתיב, "בעperf" ולא כתיב "בעperf" דכוonto דאלקו קאי רק על וכשו הוויל עperf אבל אי קאי גם אושפץ אז שפיר כתיב ושפך בעperf, והוא דבר נאה ומתΚבל בס"ד ודז"ק.

ד' כ"ח ע"א גמר', הוא דאמר כי האי תנא, דתני' ר"א הקפר ברבי אומר, מה ת"ל אך כאשר יاقل את הצבי ואת האיל וכו', מה פסה"מ בשחיטה, אף צבי ואיל בשחיטה וכו', עיין לעיל י"ז, ע"א דקאמר שם בשלמא לר"ע היינו דכתיב אך כאשר יاقل וכו', ופרש"י ז"ל, "אך כאשר יاقل עכשו צבי ואיל בטומאה, ר"ל דחא לא בעי שחיטה), כן תאכלנו לבקר וצאן משתכניםו לארץ, שאע"פ שאני מטעין שחיטה לחולין שתמכנסו לארץ, אבל עכשו, אין צrisk' לאכול בטורת הקודש, אלא צבי ואיל של עכשו, שהטמא והטהר יאכלו בקערה אתחת" עכ"ל הרי צבי ואיל דהאי קרא בצביו ואיל שבמבדר מירידי דלא תעון שחיטה, אבל מה שמקיש הכא צבי ואיל לפסה"מ, היינו צבי ואיל של אחר כニיסון לארץ, לפסה"מ של אחר כニיסון, כי פסה"מ במבדר ג"כ לא היו בשחיטה אלא בנחירה וכמוש"כ התוס' שם ד"ה ר"ע, ויל"י בזה מה דקשה, דלפי הגמ' דילן, ذקרה דזוחבת בפסה"מ מבדר וכמוש"כ רשי' כאן, שחיטה בחולין גרידא מנ"ל, אלא דלפי הינ"ל, שוב ילפינו בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו צבי ואיל טען שחיטה לאחר כニיסון, כן גם בקר וצאן של חולין, כי היקש זה דרשה גמורה היא, ודז"ק. על"ש גמר' רבי היא דתני' רבי אומר זוחבת כאשר צויתיך, מלמד שנצטויה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דרבי.

א' **למה** לא נפרש כפושטא ד캐שר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השחיטה בקדשים, כדכתיב ושותת את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כתוב באמת, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספר, וכ"ז בעחחת"ס כתוב דרוב התנאים חולקים זהה על רב, ומפרשין כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא איך הביאו הרמב"ם האי רביך וכן מביבא ר' בריש הל' שחיטה, וכל הדין דיש שחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק' אחר רק האי ברייתא דרבי, כאשר תראה בביאורינו בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרא רחוק ודו"ק, ורוב התנאים חולקין עליו, וכן מ"מ על האי דרשה כסמכין.

ב' **למה** השמייט רבי עיקר הל' שחיטה שהוא, מה דאמר שモאל לעיל דף ט' ע"א שהי' דרשה חלה הגרמה ועיקור, ומציין להל' שחיטה קנה ושת ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה שהוא ג"כ הכל' נהירה לדעת רשי' ותוס', גם נחירה בעין בסימנים, ומסתמא בעין שיעור, כמה מן הסימנים צrisk' לנchor.

ג' **איך** מוכניס בקרא ד캐שר צויתיך, דקאי מפורש אברק וצאן, גם עוף דלא נזכר כלל בקרא, והתוס' הרגישו בקושי' עצומה הלאו, ורוצים לתרצה עי' שדרשו רשותות וגמטריא של כאשר, ואיה מצינו בכל הש"ס שמצוה ולא דאורית', הי' נבנה על גמטריא' מושכלת צאו.

ד' **קושי'** **תוס'** על הגמר', מה לא הביא בר קפרא דלעיל, דדרש מזאת תורה הbhמה והעוף דהטיל הכתוב לעוף בין בהמה לדגים, ומה דלא הקשו דהוומ"ל דתנא דברייתא דלעיל הוא, דלמד מזאת תורה הbhמה והעוף, אתה לומר מה בהמה בשחיטה אף עוף בשחיטה, הוא משומם דשם סתמא נשנית ולא נזכר שם התנא, אבל באמות הקושי' על הגמ' יותר עצומה, דמה פריך מאן תנא דפליג עלי' דר"א הקפר, כיון דכבר הביא לעיל כמה תנאים, דס"ל

הדם, וגם וشفך את דמו כתיב בחיה ועוף מן הוצאה הדם ממש קמשתעי וכאשר הארכתי באזה לעמלה ושפיר אכן מקום טובא לולמר דאורידין קפיד בשחיטה, וכן מפורש ברשי"זיל שכתב בד"ה דרש בהנו, זיל,,,,שחיטה ממש בעי ר"י או לא, ר"י לא שמי עלי הא דר"ח עכ"ל, הרויadam שחיטה ממש בעי ר"י, איז ליתא לד"ח דמחלוקת בין עוף להמה, דלאו משום דם הוא, אלא משום דשיך לשחיטה, ואיז עכ"ב מה"ת הוא ולעכבר, ואינו דומה למייעוט בתרא, דמה"ת אייכא חילוק בין לכתילה לדיעבד, משום דשם אתה ההלכה דרובו של אחד כמותו, אבל כאן, אי שחיטה הוצאה דם הנפש הוא, עכ"ב הוורידין מעכבים דבלא ווירידין ליכא שפיקת דם הנפש, וכל זאת פשוט וברור, ודוק".

דף כ"ט ע"א גמר', חדא בחולין וחדא בקדשים וצריכא וכו', יש לתמורה טובא על האי צריכתא, דהאי טעמא לדם הוא צריך, לא מספיק אלא להזכיר לכתילה כל הסימן, אבל לא לפסול בדייעבד, וכאשר קאמר נמי לקמן, דairiy דקאמר עד שישחות את הוורידין בקדשים, אמר פליינו רבנן עלי, וכתבו התוס' בריש פרקן להוכיח מהזה, דרי"ר רק לכתילה קאמר ולא לעכבר עי"ש, הרוי דהאי טעמא לדם הוא צריך און כדי לפסול השחיטה, וכן כתוב המעייט על הרא"ש בריש פרקן, וכש"כ דקשה לצד השני של הצריכתא, דקאמר, דאי אשמעין בקדשים דסגי ברוב, הו"א דבחולין דלא צריך לדם, גם בפלגא סגי, ואיז מהיכי תיתי, דמה"ת דשיך לגוף השחיטה, ודאי דין חילוק בין קדים לחולין, אבל מה שנעל"ד בזה, דהאי צריכתא קאי על ההלכה דקמני רב"ד דאתא על הושט ועל הקנה ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בהמה, דכתבנו לעיל דרישא סותר לסייע. וכן פרשנותו לפי שיטת הרמב"ם ורש"י, דאייכא לכתילה ודיעבד בהאי הלהכה, דלכתילה בעינן סי' שלמים, ובדייעבד ורבא נמי שפיר דמי, וע"ז קאמר עתה, דלולי דASHמעין תנא בקדשים האי הלהכה הכי, על הושט ועל הקנה בקדשים, ומושום מתרצים האי הלהכה הכי, על הושט ועל הקנה בקדשים, ועל רוב לדם הוא צריך, הצריכה התורה שחיטתת כל הסימנים, ועל רוב וכי הוא בחולין, דלא צריך לדם, ואיז אשמעין בקדשים סגי ברוב, עדיין יש מקום לפреш ההלכה דעת הושט ועל הקנה בחולין, ומופטרש להיפך דסגי בכל דחו, דהיאנו מעשה טרופות, והא דקאמר בפלגא סגי אין הכוונה פלאגא דוקא אלא ה"ה פחות מפלגא, ותדע דבקנה ודאי דגס בפלגא לא סגי, דהא פשיטה דעת"פ מעשה טרופות בעינן, ועכ"ב על הושט קאי משום דמייטרף בפחות מרוב, אבל נקט פלאגא אבל לאו דוקא פלאגא ממש, ובהכי ה"י ההלכה מתפריש יפה, וכדי ליתן טעם דמהיכי תיתי נחلك בין קדים לחולין, קאמר האי טעמא דבקדים לדם הוא צריך, لكن מסתבר לאוקמי האי הלהכה דקאמר שני שיעורין, שיעור הגודל בקדשים, ושיעור הקטן בחולין, אבל לא דאנן הוה פסלין מה"ט בקדשים בשחת רוק ורבא, ובזה תבין דברי התוס' בד"ה, אבל בחולין דלאו לדם הוא צריך, אםיא בפלגא סגי, שנטקשו להו, והא קתני חזי א' בעוף ואחד וחזי בהמה שחיתתו פסולה, ולכן מה קשי' להו, דהא אפשר דמדרבען פסולה, וכמו דמודקמין לעיל אליבא דמ"ד מעי"מ כרוב, אבל לפי האמור דהאי פלאגא דהכא, לאו פלאגא ממש קאמר, אלא מעשה טרופות, וקאיஆושט, אין מקום לפסול מדרבען, דכיוון דגס בכ"ש סגי ליכא למיגזר מידי כמובן.

ומה מואוד מישב נמי באזה קוש" המהרש"א, שהקשה למה לא משני הש"ס לעיל, דפרק מהא דחזי אחד בעוף, על רב דס"ל מע"מ כרוב דמתני בקדשים ומשום לדם הוא צריך, ולפי הצעתנו לך"מ, דלעיל חזי ממש קאמר רב דהוה כרוב, וא"כ א"א לומר בקדשים ממשום דם בעינן ממשו ונוסף על הרוב, דבاهאי ממשו

לא עbi לכתחילה יותר מס"י אחד ורבנן הוא דחושו שהוא לא אתא למיעבד רובה חד, ייל דהכא ליתא להאי חשה, דלאו קשה מהא דאמרו לקמן קכ"ג ע"א דבטלית טבולת יום לא חיישין שלא יקרע רובה ויאמר על מתחה או פחות ממחזה שהוא רוב, משום דלא חס עלה למיקרעה בשופע, וא"כ הכא בשחיטה ודאי דלא חס למישחט ואיך חששו שלא ישחות רובה, אבל הענין לכך הוא, דחושו שהוא יארע שלא ישחות רובה ויעבור זמן שהי' להשלים השחיטה, ואיז יהי" דררא דמונא והפסד, דציטריך להתריף, שכן ידמה על מתחה שהוא רוב, ולכן החמירו לשוחט לכתילה כל שני היסמין, ומיליא הוא רוחק שיארע לו שחיטה מצומצמת זו, אמור מעתה כל זאת במקומות שאין אותו הקנה כדי שלא לנגע בשוט, שפיר חששו שהוא יארע לו שחיטה מצומצמת, ולהשלים לא יהי" בידו, משום שייעבור זמן שיעור שהי', והיה החשש שהוא נקב הושט או דבאותם נקב הושט ולא יכול להוסיף על הקנה משום שהי' אבל שאוזח את הקנה באופן דבטח לא שיקח החשש שהוא יארע על מתחה שהוא רוב והא מצי להשלים כל היום, כי ממן"ג אי אייכא רובה בקנה כבר איתכשר ואי ליכא רובה הרי על חצי קנה פגום מצי להושט כ"ש, וכן שנינו בסוף העמוד בשחת חצי גרגרת ושחה בה וגורה אח"כ דשחיתתו כשרה ממ"ג, ואי דריש"י דשהי' במייעוט בתרא נמי לחומרה דמסיק בתיקו, מ"מ כאן בספק לית לו בה, וזה קרא לי חכמה עד שאמר חכמים ברי וכו'.

ולדעת הרמב"ם דצרכי מה"ת לכתילה ב' סי' צ"ל היינו במקומות אפשר, אבל כאן כיון שלא אפשר באופן אחר שרין לי' לשוחט לכתילה רק סיון אחד, אלא שלא ידעתו איה חכמה איך באיה חידוש דין, ולומר כפשהו נמצא דבר חכמה בהאי עצה דלשוחט רק הגיגרת לחדוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שככל בר ב' רב יכול לאמרו ואולי דחידש לנו שלא אמר דכל שהוושט אינו ראוי לשחיטה אפיו מחמת חש טרופות אינו ראוי מקרי ומיליא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שניהם ראים לשחיטה בעינן, קמ"ל דהאי ראי מקרי, ויש בעינן זה חילקי דין ולא כל המקומות שות, עיין בספקים דף פ"ח ע"ב ודוק.

ע"ש עbi ר' ירמי ווירידין לר"י שהה בהן דרשת בהן מהו, הלב Ari' רוצה להוכיח מכאן כיון דלא אפשר בשיטת רשי"י, דהאי בעי בחילד ושהה במיעוט סי' קאי על מיעוט און לא שחטן, דפשיטה דורידין לא ר"י, דורידין יעכbero בדייעבד און לא שחטן, דפשיטה דורידין לא נאמרו בתורה או בהלממי"ס, אלא ודאי ר"י רק לכתילה קאמר לשוחט את הוורידין, ומ"מ מסתפק ר' ירמי אויל שהי' ודרשה פושל בהם וסיים שהה ברור ע"ש.

ותמהני על גאון כמוותו איך ישגה שגיאה רבתא זו, וגם עירובם דברים ראייתי כאן, דלכתילה ודיעבד מה בעי הכא, דלפי דעתו, שלא נצרכו ווירידין לא בקראה ולא בהלה נס לכתילה לא נצרכו להזכיר שחיתתן, ועכ"ב רק מדרבנן אצרך ווירידין וא"כ שפיר אפשר דאך בדייעבד פועל מדרבנן, ואם נניח לו דגס זאת פשיטה דרבנן לא תיקנו שחיטת ווירידין לעיכובי ורק לכתילה, א"כ נאמר דרב ירמי עלה ע"ד דපלו במה דאצרכו רבנן לכתילה, אית ב' פסול שהי' ודרשה לפסל, וזה יותר ממה שסביר רשי"י, דריש"י במיעוט בתרא אמר למלאי ומפני שלכתילה בעין כל הסי' מה"ת וכך רצה ר"י לפסל שהי' ודרשה מהא דאצרכו רבנן רק לכתילה אתמהה.

אבל הדבר פשוט כביעה בכותחא דר' ירמי קמסתפק אי ר"י מדין שחיטה קאמר ומיליא הוא מה"ת ולעכבר, ושפיר נצרכו בקראי, דהרי ושות ושות ושות דרשיין דבמוקם שאב ושות חטהו, מן

מושום דאגלאי מלאה למפרע דמעיקרא שם גם שחיטה עליה, א"כ איך קאמר לעיל דלפלוgi בהכחירה דפירה בתרי גברא או בתרי סודרא, והוא לכ"ע מטמא אגמל"ם דשחיטה הוה, ונדחק הרבה, אבל יפה כתוב בזה הלב אריה, דודאי מודה ר'ל על גוף השחיטה שams נגמרת בהכשר, אגמל"ם דכללה שחיטה הוה, ומילא האי גם לאו גם מכח הוא, ולכן بلا נתנקה עדין, נוכל האי גם להכשיר עתה אחר שנתגלה גם שחיטה הוה, אבל בנתנקה שצרכין אנו לומר דחכšíר אז קודם הגilio, בהז סובר ר'ל ור'ח דעת ל' כוותי, שלא מהני הגilio על דבר המסתלק, דאנן בעין שאז כאשר הדם על הדלעת יקשר, ואז עדין לא נתגלה ור'י ורבי סברו, דהgilio מהני גם על דבר המסתלק, שנאמר שעשה פעולתו אז קודם שנטגלה, ולכן שפיר קאמרין לעיל בתרי גברא ותרי סודרא דהוא כמו נתנקה הדם, דואז איזא ל' מעשה קמא ואם אז לא נתמאת בשעת מעשה איז טמא למפרע, כי בהז פליגו ר'י ר'ל אי אמרין אגמל"ם אדבר המסתלק, אבל לאחר הגilio, לכ"ע מהני הגilio לדון עלי כמי אשר נתגלה עתה, דינו לומר דכללה שחיטה מיקר, ומילא מצי הדם שניתז באמצעות לחכישר עתה אחר הגilio, עכת' ד הלב אריה ז'ל וה' הדברים שנאמר למ"מ, ובזה ישבתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל רבא בזכחים לי' כר'ל, דאין לשחיטה וכו', למה לא חשב בהדי הני תלת הלכה כר'ל לבני ר'י ביבמות ל"ז ע"א, ולפי האמור פליגו איז מהני אגמל"ם בדבר המסתלק, הרי הוא ממש אותו הפלוגתא בערך היטב גובה ועיין היטב لكمן ע' ע"ב בסוגי דמברכרא, אבל עכ' פ' היוצאה לנו מזה, דר'ל דס"ל שלא מהני הגilio לשפהיל, וא"כ הינו לך ולמה החליצה שכבר נסתלקה קודם הגilio שפהיל, וה' הדברם בס"ס כמו ל' לחשב בפ"ע, ופלוגתא זו תמצוא עוד כמה פעמים בס"ס כמו בפסול, לכ"ע פטור, ואז יתחייב על מעשה שעברה קודם הגilio, וז' קושי עצומה על' התוס', ועתה נראה ר' ברמב"ם ז'ל דינים אלו היוצאים מtopic הסוגי, הנה בפ"ד מה' שחיטה ה"ג כתוב "התחיל העכו"ם לשחות מיעוט סימנים גומר ישראל וכו' פסולה ישנה לשחיטה מתחלה וуд סוף", ותמה הלח"ם דהלה בגמ' אמרו דבשחת ס' אחד נכריו וגמרו ישראל דפסולה לכ"ע, ולמה תלה הרמב"ם הפסול בהא דינשה לשחותה מתחלה וуд סוף ולא מצא מענה זהה, בפ"א ה"ח מפש"מ כתוב הרמב"ם, "שחת מיעוט סימנים בחוץ וגמרו בננים וכו' פסולה ישינה וכו'" הר' דתלי הפסול במ"ד ישנה וכו' ובגמר' אמרו, דשחת א' בחוץ וא' בננים לכ"ע פסולה, אבל כאן יותר תמהו, דכיון דפסק כר'י דינשה וכו' הרי מסקין דבמייעוט סימנים בחוץ לא די שפסול לר'י, אלא חיווא נמי חייב, ואז כתוב הרמב"ם דוקא פסול ולא חייב וכן אין לדחוק כ"ש' כ' התוס' דלאו דוקא, דא"כ עיקר מקום דין זה ה' בה' שגנות, ולא בפה"מ, ובשנות לא הזכיר מדין זה כלום, ולא עוד אלא דשם מבואר להיפך, בפ"ד ה"א שפסק שם בשוחט בהמת קודשים בשבת בחוץ לע"ז חייב שלש וכותב וכו': "ובמד"א באומר בוגמר זביחה שעבד אותה, אבל אם לא הייתה כוונתו לכך, משוחט בה מעט לע"ז תאסר, ואינו חייב מושום ש"ח עד שישוחט שנים אוRob שנים, ונמצא כשגמר השחיטה שחט בהמה אסורה לקרבן שאינו חייב עלי' מושום ש"ח כמו שביארנו" עכ"ל הרי בAIR הרמב"ם דפטור, משום דבגמר השחיטה אינו ראוי לבא לפנים, אבל לא כמש"כ התוס' מושום דהוה שחיטה פסולה, ועתה אם הרמב"ם פסק כר'י דינשה וכו' למה לא מתחייב על תחולת השחיטה שאז ה' ראוי לבא לפנים ואי צריך לגמור השחיטה הרי גمراה בהכשר מצד

יותר לא יצא גם יותר, ועוד דלעיל לא קאי לפרש ההלכה, כי היכי דנימא דהא דקאמר על הושט ועל הקנה מוחצה קאמר ומיריע בחולין דהרי ההלכה דעל הושט ועל הקנה לא מיתפרש אלא כלו או מעשה טרפות, אבל מוחצה מהיכי תיתי, וא"כ אינו אלא מדרבנן ומהיכי תיתי דנפשול קדשים בשבל זה, וזה ברור ואמת ואין צורך לכל מה שנחקרו האחרונים בזה ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ל מושום לו סי' סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף, ור'י אמר ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, אמר רבא הכל מודים וכו', לא נחלקו אלא בשחת סימן אחד בחוץ וכו' אחד בפנים, למ"ד ישנה וכו' מחייב ולמ"ד אינה וכו' לא מחייב, אמר לו רבה ב"ש, מ"ר לא אמר היכי ומנו ר' יוסף, והיכי דשחת ס' אחד בחוץ וכו' אחד בפנים נמי פסול, שהרי עשה בה מעשה דחטאת העוף בחוץ, לא נחלקו אלא כמו שוחט מיעוט סימנים בחוץ וגמרו בפנים, זהה מוחייב ולזה לא מחייב, עכ"ל הגמ', והיא מוקשה עד מאי יצא ואני בא בה, רשי' ז'ל פי דבעוף קאי, והתוס' דחו דאי' לפרש כן, لكن פרשו דבבמה קאי, והי מיטפרק למ"ד אינה וכו', אבל חידש לנו ר' יוסף, דמ"מ מודה האי מ"ד דחייב, מושום שעשה מעשה דחטאת העוף, והא דקאמר ר'ק פסולה לאו דוקא דחיב נמי לכ"ע, ז'ל הא דקאמר שעשה בה מעשה דחטאת העוף, לשנא דלעיל מוניה נקט, והכוונה שעשה שחיטה העוף דעלמא, דכיון דמצינן בעור בס"י אחד שחיטה מקרי, ה"ה בהמה שמשחיטה גם על סי' א', אלא דלא מתקשר כי אם בשנים, וכאשר כתבו לנו ר' ישב לא פlige עליה מסברא, אלא כי סברתו בהז קיימות דגס ר' ישב לא פlige עליה מסברא, אלא דההזרו מכח ההלכה, דכל שנספהלה או דוקא דחיב נמי לכ"ע, והדרין לסבירא דגס סי' אחד שחיטה מקרי לחיבו מושום שחוטוי חז' צ'ל, וכן הבין עכ' המהרש"ש ז'ל בהגותיו שם בסוגי' שמבייא ראי לסבירא ר'ע, מהאי דכון עשה בה מעשה דחטאת העוף,adam נפרש כפשו דחטאת העוף דוקא קאמר אדרבה הראי' תתhape לסתירה, אלא דמה שכתו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, דאי' אפשר לומר כן, כיון דר' יוסא בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסול לחוב ובחייב קנה פגום, אבל בזבח בהמה מוחיב ולזה לא מחייב, וכן מצאתי בהגות מהירוש"ש שמתקפל ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי התוס' שהקשו בעצם על פירושם, מהא דלקמן מי' ע"ב, דשוחט בשבת בחוץ לע"ז דחיב' ג' חטאות, והויך לאוקמא בחטאת העוף ובחייב קנה פגום, אבל בזבח בהמה לא, דמכי שחט סי' אחד אסרה ואידך מוחתק בעפר הוא, והרי כאן מחייב לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותירצו דשאני הכא דגמור השחיטה בפגם אבל התם כיון דלע"ז שחיטה ונאסרה בס"י אחד, אייך מוחתק בעפר וקנטקלקלה בשחיטה יחשב עכת' ד התוס', וכבר צוחו על דברי התוס' אלו, דהלא מוחתק בעפר דקאמר הש"ס שם, הינו דתו אינה בהמת קודשים הרואין לבא לפנים, אבל לא שחיטה תהיה נפסلت ע"ז, דהלא משנה שלימה הוא באוא"ב ובכיסוי הדם, דשוחט לע"ז חייב מושום או"ב, וכיסוי הדם, ואיך קאמרו דהוה נתקהללה בשחיטה, ואין זה דומה למה שכתו התוס' בד"ה אירע פסול בשחיטתה ודוק', ולא עוד אלא דמי רואה, דלר'ל דסובר אינה לשחיטה וכו', עכ' א"א לחיב בס"י א' בחוץ, אם נאמר לצריך עכ' פ' למזור השחיטה כאשר כן הוא באממת, דהנה לקמן דר' ל"ז ע"א, פליגו ר' חייא בשוחט והתיי דם על הדלעת בין סי' לסי' אי מכך או לא, וקאמר דפליגו בפלוגתת ר'י ור'ל, דרבי סובר דמיכשי סובר ישנה וכו', ור'ח' דסובר אינו מכשי סובר אינה וכו', וקאמר שם ר'פ', דהכל מודים היכא דלא נתנקה הדם דמכシリ, כי פליגו בנתנקה בין סי' לסי', ונתקשה שם בחידושי הר'ז דכוון דקאמר דליך' ע"ב ללא נתנקה מכשי, עכ'

הקרבן נגד האי גilioי, וכן קאמר דהיכי דשחטו ס"י אחד בחוץ, נoho דלגבוי חיויבא דכרת וחטאת דהוה נתנקח הדם, פליגו ר"י ור"ל כנ"ל, אבל לענין פסול מודים דפסולה, משום דעשה מעשה דחטאתי העוף, וכאשר פירשנו למעליה, דלישן דלעיל נקט, והכוונה דעשה מעשה דשחיטת העוף דלכ"ע שם שחיטה עליה, והיא כשרה, ע"ז מהני הגליי כדי לפסול, אבל לגבי חיויבא ודאי פליגו, דהה הוה נתנקח הדם, אלא דחידוש דפליגו גם במקצת סיימנים, וזה תלוי בנתנקח הדם מכשייר הדם עתה אחר הגליי, משום דעתגלה דהאי בפלוגות אגמ"ל, אלא דלרי' לשיטתו, גם על נקב הושיט בלבד, שם שחיטה עליה, אפילו מטורע"ס סוףDKאמר, מתחילה ממש קאמר, דהינו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטתו על נקה"וו לאו שם שחיטה עליה, עלי', ולסוףDKאמר היינו בסוף ס"י אחד, אז שם שחיטה עליה, אפילו הפסיק, אלא דשחיטה פסולת תקרה, ולגבוי שחיטה כשרה לבסוף ממש בעין, והוא כפי שביארנו לקמן ל"ב דר"י יליף מההכלכה, דכל פסול בשחיטה נבלה, דכל מעשה טרופות בסימנים שם שחיטה פסולת עליה, באופן שא"א לשחות עוד אפי' שלא במקומות הנקב, מושום דלשתטי' דל"ל כמוון דמנוח בדיקולא דמי, גם במקומות הנקב ה"י מקום לשחות כראוי', דאיכא רוב חז' מהנקב בצירוף מיעוט בתרא, ומדאمرة לנו הלהכה דבמעיטו קמא מקרי פסול בשחיטה, הרי דנקה"וו יש לעלי' שם שחיטה פסולת, רק אחר שגמרה ואפי' בהקשר, דכל שנגמר השחיטה, על ההתחלה איקרי שם שחיטה, אמרו מעתה בשחיטה כשרה נמי, אגמ"ל דנקב הראשוין שעשה בשוט שם שחיטה כשרה עליה, וכך לא די שפסקול הקרבן אלא דחיב נמי השוחט, דמקרי שוחט בחוץ בהאי מיעוט סיימנים, אבל ר"ל לשיטתי' דאית ל'י כמוון דמנוח בדיקולא דמי, לא מציא יליף מן הלהכה דמ"ק נמי בשם שחיטה יקרה, דלעולם לאו שם שחיטה עליה, אבל פסול הוה, משום דאינו מצטרף לרוב החוות, כי המיעוט בתרא של הושט א"א לצרפו לרוב, דהוה חחותך בשבר המת, אבל לעולם מציא שחת שלא במקומות הנקב שחיטה המתרת מידי נבליה, וכיון דלאו בשם שחיטה יקרה, לא מיבעי דאינו חייב כרת וחטא ל"ל, דל"ל אגמ"ל ולא מחיב אפי' בסימן שלם בחוץ, אלא דגס כשר הקרבן דנחו דלענן גוף השחיטה, גם הוא מודה אמרין אגמ"ל, אבל לא נתגלה אלא דגס האי מיעוט שיק' לשחיטה זה לא נתגלה, ואיך יופסל הקרבן ע"ז חלק מון השחיטה והותורה אמרה איש ישחט וע"ז בלבד לאו שם שחיטה עלי', וכן כשר הקרבן.

ומעתה תראה איך כל פסקי הرمב"ס מכונינים, ומה שאמת ותורתו אמת, דהנה לגבי פלוגות אגמ"ל, הלא איפסק הלכתה כר"ל לנבי ר"י בחולץ למעוברת, ומיליא נס הכא בשחיטה דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, אבל לגבי פלוגות' זו אי תחלת השחיטה דהינו נקה"וו בו שחיטה יקרה אם בפיסול, להיות שחיטה פסולת, ולא תhani לה תו שחיטה לטורה מידי נבלה, אפילו שלא במקומות נקב, ואם לא בפיסול וגירה בהקשר שנאמר לגבי השחיטה עצמה אגמ"ל, דגס על האי מיעוט שם שחיטה כשרה עליה, או לא אמר כן, בזאת הדרין לכלא דר"י ור"ל הלהכה כר"י, וכן פסק בה' שחיטה דשחט מקצת סיימנים ע"ז נカリ השחיטה פסולת כר"י דישנה לשחיטה וכו', ומיעוט דגס המ"ק בשם שחיטה יקרה, והוא צבוח של נカリ, אבל לר"ל לא ה"י מיפורSEL בכך, דלא קרין ב' צבוח על מיעוט סיימנים, ומה שאמר רבא דהכל מודים היינו בס"י שלם ולא במעטה השט כנ"ל, ובפסח"מ פסק נמי דבשחט מיעוט סיימנים בחוץ דמיפסול, משום דישנה וכו', וניהו דלא מיפורSEL רק בשחיטה ולזה שתקרה שחיטה בעין הגליי של סוף השחיטה, הלא על גוף השחיטה גם ר"ל מודה אמרין אגמ"ל, כמו אמרין בלא נתנקח הדם, אבל לענין חיויבא פסק דמייפטר ואפי' בסימן שלם, דבאה

השחיטה, ואי דלע"ז, הרי אכן פסקינו שחיטה שא"ר שמה שחיטה, ואחרי העין מצאת תליית' שאית כאן שום קושי' והכל מכון דהנה עיקר פלוגות' ר"י ור"ל הוא מבואר מתוך הסוגי', בהתי על הדלתע באגמ"ל'ם בדבר המסתתק, אבל על גוף השחיטה לכ"ע אמרין אגמ"ל'ם, לקרוא כל המעשה בשם שחיטה, דהינו דגס תחלתה לאו מעשה טרופות הוה, אלא חלק מחקקי השחיטה, וכך כל שלא נתנקח הדם מכשייר הדם עתה אחר הגליי, משום דעתגלה דהאי דם לאו דם מכיה הוה כמש"כ לעיל, אלום כדי לחיב על ש"ח לא די ביה דנחו דנטגלה דגס התחללה ה"י שיק' לשחיטה והיא חלק ממנה, עד שדים הניתז לאו דם מכיה נקרא, אלא דם שחיטה, אבל הלא בש"ח כתיב איש ישחט בחוץ, וכי חלק שחיטה בשם שחיטה יקרה, לחיב עלי' חטא, וכן בשחט גו' מקצת סיימנים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, וכן שחיטת נカリ דהוה כה אדם ה' כשרה, אלא דאסורה מקרה דוקרא לך' ואכלת מזבחו, מכאן שזבחו אסור, ליכא למירר כמש"כ רשי' ז"ל דפסול גס לר"ל, משום דנחו דלאו שחיטת נカリ הוה, מ"מ פסולת, דהוה לי' כקו' בעלמא, זהה ליתה לרמב"ס אדם לא יקרה בשם שחיטת עכו"ם, אז כשר דלא מקרי זבחו, וניהו דהאי מיעוט עכ"פ אינו זבח ישראל, מה בכ' והלא לא בעין זבח ישראל אלא למצוחה, רק כה אדם בעין והוא איכא וא"כ הוה ג' כ' כ' שחוטי חז' דבעינו זבח נカリ כדי לפסול, ואיך נאמר דתחלת השחיטה זבחו מקרי, משום דמצטרף להיות חלק הזביה, כי הגליי לא פעל רק שתאי' נカリ חלק מן השחיטה, ולא בשם זביה סתם, וכך לא נזכיר בגמ' במירא דרבא בהכל מודים, וכן במה דפליגו, רק שחט סיימן אחד, ולא מקצת סיימנים, ובסימן אחד כבר כתבנו דשםעין מדר"ע דבשם שחיטה יקרה אף בבהמתה, אלא דעדין אינה שחיטה כשרה עד ישיחוט סיימן השני, וכן קאמר דשחט סיימן אחד נカリ וסימן אחד יישראל, הכל מודים דפסולה, דהרי איכא שם זבח עכו"ם גם על סיימן אחד אפי' بلا סיימן שני, והא דקאמר שהרי עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לאו דאיכא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיטה עלי', אבל כיון דאיכא מעשה טרופות, הוה שם שחיטה על סיימן שלם, ואם תרצה לדקדק יותר אמרנו לך' דרבא באמת ס"ל, דזבחת לגבי יישראל לעכבר נאמר ר' נתן לרבען נראה מהה שאמר רבא לקמן ל"א ע"ב, בהא אזכרו ר' נתן לרבען מי כתיב וחטא זבחת כתיב, וכי' אכן לא פסקינו ביה כרבא, כאשר מותבאר באורך בקונטרתי מצה שמורה עיישי', וקאמר עוד דבעולות העוף אם מלך סי' אחד למתה וסי' אחד למתה פסולת, משום דעשה דחטאתי העוף למתה, וכמש"כ הרשב"א ז"ל, דמליקה דומי' דשחיטה בהז, וכיון דמצינן שם מליקה על סי' אחד דבהתאות, ה"ה דבעולה שם מליקה עלי', לפסולו בעשאו למתה שלא במצוותו, דכלל הנี้ לא בעין שום גליי, אבל קאמר דפליגו בשחט סי' אחד בחוץ וסי' אחד בפנים, דנחו דשם שחיטה איכא על סי' אחד, אבל לא שם שחיטה כשרה בעין, וזאת שחייב על ש"ח הלא שחיטה כשרה בעין, וזאת שהיא שחיטה כשרה תל"י בהגמר,adam לא גמורה או גמורה בפיסול, הרי פטור דלאו שחיטה כשרה יקרה אלא שחיטה פסולת, וכן כשר נמי לא פליגו דפסול, דס"ל לרבעא דלר"ל קרבן כשר נמי הוה וזה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקח הדם לכ"ע מכשייר, משום לגבי השחיטה עצמה כ"ע אית' לה אגמ"ל, וא"כ לענין לפסול הקרבן הוה בלא נתנקח הדם, דעתה שהקרבו לפניך אגמ"ל דנסחט בחוץ סי' אחד שחיטה כשרה, ואיך נכשיו

כמו שסבירו התוס', דמנין לנו לילוף מבחן שחוט,adam ה' הקנה פגום במקצת דין לשחטו במקום אחר ולא עוד אלא דר"ל מרוא דין Hai שמעתא, הוא בעצם אומר לך ל"ב ע"ב' דבשחט שלא במקומות חתק דין אינו אלא טרפה ומהני השחיטה לטהר מידי נבייה, וקשה היא השחיטה מפורעת בעינן, וכל שנפסק במקום אחד שוב אין השחיטה מפורעת במקום השני, וניהו דשם פריך ע"ז מאידך דר"ל דס"ל בנפק הגרגרת הוה כמאן דמנון בדיקולא דמי, הרי ביארתי שם, דהוא מותירוציא על מתני' דפסח'ג' הדר ב', אבל בגין הדין לגבי ושת קם דיני', דבנפק הוושט במקצתו, מציא שחט לעמלה או למטה לטהרו מידי נבליה, עי"ש, וא"כ יסתורו הני תרתי מירמות אהדי.

אבל לפע"ד נראה ברור, דהא דפוסל לדעת רשי' ב' וג' מקומות אף בדיאכה רוב במ"א, היינו דוקא בוושט ובשהתחל במקומות אחד, ולא גמר הרוב והתחילה לעיל ריש ד' ח' ע"א, איך יכול שרך אשר באבר, דבר הקשתי לעיל ריש ד' ח' ע"א, כי מטרוף בשחט ב' וג' מקומות בוושט, כפי מה דפסקין דכנגד מה שחתט לא מצטרף לרוב אלא בהיקף, וא"כ הא דהתחל בוושט בily לגמור מעשה טרפות, בעלמא הוא, והלא בלא"ה הקשו הרשב'א וגם רשי' לעיל ד' כ' ע"ב, דבכל שחגמרו הרוי אגמל'ם דשייך לשחיטה, אבל כאן טרפות, אלא דכל שחגמרו הרוי אגמל'ם דשייך לשחיטה, אבל כאן בתחיל בוושט והניחו מנוקב, וא"כ שחתט לעמלה או למטה, מה שחתט ממיועט ממ"ק, אבל לגבי אגמל'ל אדבר המשタルק, הלא פסקין כר"ל ולכן לדוגמה התחלת השחיטה פסקין כר"י דהשחיטה מהרמב"ם ז"ל דהشمיט הא דאמרו, בהכשרה דפירה פליגו בתרי גברי או בתרי סודרא, והראש יוסף שפק עליו סוללה, דנעלים ממנה, דהרבמ"ס פסק ישנה כי כר"י, וזה ליתא לפי בייאורנו דיפה הקשה היש"ש, דנヒו דלגביה התחלת השחיטה פסקין כר"י דהשחיטה מתחילה ממיועט ממ"ק, אבל לגבי אגמל'ל אדבר המשタルק, הלא פסקין כר"ל ולכן לרמב"ם לפסק דהראשון טהור כיון דזהו מעשה המשタルק, אלא לפע"ד נראה לפי מה שפסק הרמב"ס בפ"י ה"ג בה' טומאות אוכליין, בנית זם בין סי' לסי', ונתקנה דתולין לא אוכליין ולא שורפין, וזה כר' אש' בגמ' דקምפרש תולין דרי' חייא הכה, משום דפסקי מספקא לי', ישנה וכ' או אינה וכ' הרי דהא דפסקין כר"ל בחולץ למעברת, וגם גבי שחיטה, אינו מכח ודאי, אלא לחומרה לא אמרנן אגמל'ל אדבר המשタルק, וא"כ א"א לטהר בתרי גברי אלא חולין, וזהת איינו מפורש בגמ', ولكن השמיתו הרמב"ס, וסמך שנלמדו סתומים מן המפורש, אולם התוס' שסבירו דגס לר"י הגרגרת עצמו כמאן דמנון בדיקולא דמי, וא"כ גם לדידי' נקה'יו רק טרפה ולא נבליה, וממילא לא הוה כהשחיטה פסולה, ולא מציא לפרש דפליגו ר'י' ור'יל בתורתיכי כנ"ל ולכן הוצרכו ליכנס בדוחקים שונים בפיירוש הסוגי.

ד' לפע"ד גמר', אמר ר'י אמר רב השוחט בשנים ושלש מקומות שהתייחסו לשירה, והעיר הת"ח', מה עניין מירמא לו לאין, בשלמא לפ"י השאלות דמיירוי דבין הכל אילא רוב, י"ל דקא אמתני' דקטני דרובה סגי, וקאמר רב דהאי רוב אפיקו הוא מצורף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' דמפרש דדוקא בדיאכה רוב במקומות אחד מכחיר רב, ושמואל פלייג גם ע"ז משום דבכgreg'ו ליכא שחיטה מפורעת, דין זה יותר הי' מקומו על המשנה דשנים אווחין בסכך הטעמוך בעמוד, וגם יתר הקושיות שהשחיטה שם על פרשי' עד שמכרע דעיקר כשאלות עי"ש.

אולם לפע"ד נראה דרש'י' ושאלות לא פלייגו ושניות לדבר אחד נתקונו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי', שהקשו כיוון דיאיכה רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאד בישובם, לומר כיוון דנחתק גם למיטה או למטה ואפיקו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש'י' בעצמו עכ' אינו סובר כו, דין מאפרעת אז'ל. "מנглаה ונכרת דהינו במ"א עכ'ל, ואין טעם זה מספיק ליפסל אלא בדיליכא רוב במ"א, אבל בדיאכה רוב במ"א אלא דיאיכה רעל מעלה ולמטה איזה חתק ליפסל, הכי הול'ל, מפורעת מגולה ונכרת, דאין לא מרוחות, אבל מלשון דהינו במ"א" שכ' רשי' מוכיח דכל דיאיכה רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפوتא מבחן איינו מתרפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשו

הכח כר"ל, דעל דבר המשタルק לא אמרנן אגמל'ל, דלחיב על מעשה המשタルק קודם הגilio, הוה כמו נתנקה הדם דלא מכשיר, והבן הדברים כי הם אמיתיים תל"ת.

והרי והרי לך מבורר גם מותoxic סוגי ז' דר"י ור'יל פלייגו, اي נקה'יו נבלה דהינו כהשחיטה פסולה, ופסקין כר"י ולא תקשה לך קושי' התוס', דרבא ס"ל בזבחים כר"ל, לגבי אגמל'ל דוקא ס"ל כר"ל אבל לא לעניין אם שם שחיטה על תחלת השחיטה, ובפרט לפי מה שנראה, דרבא ל"ל כל הא חדש ר' יוסף דגם במשמעותם פלייגו, ולא עוד אלא דמוכרח דרבא ל"ל כל, דעל המציאות שם שחיטה פסולה עליו דהא הוא מתרץ סתוות המשניות ד' ל"ב ע"ב, דכאן שחטת וא"כ פסק, דאו פסול בשחיטה מקרין, אבל פסק ולבסוף שחטת, בדבר אחר גרט לה ליפסל, הרי דהוא סבר דאפי' בסימן שלם שפסק, אין עליו שם שחיטה פסולה, ובזה נתישב היטב מה שתמה הראש יוסף על הייש"ש ז'ל, על שהקשה על הרמב"ם ז'ל דהشمיט הא דאמרו, בהכשרה דפירה פליגו בתרי השיש', דנヒו דלגביה התחלת השחיטה פסקין כר"י דהשחיטה מתחילה ממיועט ממ"ק, אבל לגבי אגמל'ל אדבר המשタルק, הלא פסקין כר"ל ולכן לרמב"ם לפסק דהראשון טהור כיון דזהו מעשה המשタルק, אלא לפע"ד נראה לפי מה שפסק הרמב"ס בפ"י ה"ג בה' טומאות אוכליין, בנית זם בין סי' לסי', ונתקנה דתולין לא אוכליין ולא שורפין, וזה כר' אש' בגמ' דקምפרש תולין דרי' חייא הכה, משום דפסקי מספקא לי', ישנה וכ' או אינה וכ' הרי דהא דפסקין כר"ל בחולץ למעברת, וגם גבי שחיטה, אינו מכח ודאי, אלא לחומרה לא אמרנן אגמל'ל אדבר המשタルק, וא"כ א"א לטהר בתרי גברי אלא חולין, וזהת איינו מפורש בגמ', ولكن השמיתו הרמב"ס, וסמך שנלמדו סתומים מן המפורש, אולם התוס' שסבירו דגס לר"י הגרגרת עצמו כמאן דמנון בדיקולא דמי, וא"כ גם לדידי' נקה'יו רק טרפה ולא נבליה, וממילא לא הוה כהשחיטה פסולה, ולא מציא לפרש דפליגו ר'י' ור'יל בתורתיכי כנ"ל ולכן הוצרכו

ליכנס בדוחקים שונים בפיירוש הסוגי.

ד' לפע"ד גמר', אמר ר'י אמר רב השוחט בשנים ושלש מקומות שהתייחסו לשירה, והעיר הת"ח', מה עניין מירמא לו לאין, בשלמא לפ"י השאלות דמיירוי דבין הכל אילא רוב, י"ל דקא אמתני' דקטני דרובה סגי, וקאמר רב דהאי רוב אפיקו הוא מצורף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' דמפרש דדוקא בדיאכה רוב במקומות אחד מכחיר רב, ושמואל פלייג גם ע"ז משום דבכgreg'ו ליכא שחיטה מפורעת, דין זה יותר הי' מקומו על המשנה דשנים אווחין בסכך הטעמוך בעמוד, וגם יתר הקושיות שהשחיטה שם על פרשי' עד שמכרע דעיקר כשאלות עי"ש.

אולם לפע"ד נראה דרש'י' ושאלות לא פלייגו ושניות לדבר אחד נתקונו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי', שהקשו כיוון דיאיכה רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאד בישובם, לומר כיוון דנחתק גם למיטה או למטה ואפיקו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש'י' בעצמו עכ' אינו סובר כו, דין מאפרעת אז'ל. "מנглаה ונכרת דהינו במ"א עכ'ל, ואין טעם זה מספיק ליפסל אלא בדיליכא רוב במ"א, אבל בדיאכה רוב במ"א אלא דיאיכה רעל מעלה ולמטה איזה חתק ליפסל, הכי הול'ל, מפורעת מגולה ונכרת, דאין לא מרוחות, אבל מלשון דהינו במ"א" שכ' רשי' מוכיח דכל דיאיכה רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפوتא מבחן איינו מתרפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשו

בהרבה מקומות, דהא דהשחיטה מותרת מיד הוא דבר חידוש גדול, ועכ"פ אין להוסיף עליון, וכן אני אומר דנヒו דלאחר שחיטה מיד, מותר לחותך צית בתשרי השחיטה, וכמו ש兩人 בבריתא דלקמן, אבל מי שחותך צית בשר אחר שחיטה רוב הסימנים קודם שישילק השוחט את ידו, מלגמור השחיטה בכל הסימנים מכזווה עליו מה"ת לדעת רשי' ורמב"ם, הרי זה לוקה משום אבמה"ח, דרך אחר שחיטה דלכתחלה התירה המפרכסת, וכן אחר שחיטת רוב הsei וסילק את ידו באופן דתו לא מצד גמרא מפני פסול שהי', אבל כל זמן שעסוק בשחיטה לא, ולול דמיסתפינה, הייתי אמר באמת לא התירה מפרכסת רק בשחיטה שלמה שהיא שחיטה לכתחלה, אבל בשחיטתה דיבעד ברוב הסימנים צריך להמתינו עד שמתנה ממש, ובזה היינו מבינים מה שחלקו התורה השחיטה לשנים לכתחלה ודיעבד, עיין בفتיחה עיקר ג' שם לעניין שחיטה שאינה רואיה כתבתתי דאיתנה מותרת איסור אבמה"ח, עיי' ש, ומילא שפיר מיפסל במשמעותו בתרא כמו במק"ד דהרי למי' יש טרפות לחיציות, ה"ה דלאחר כל הסימנים כל זמן שהוא חי היה נטרפת עי' נקובת הבני מעיים, אי לאו דלאחר שחיטה מותרת מיד, וכן אם נאמר דלאחר שחיטתה רוב הsei איןנה מותרת מיד שפיר שיק בה גם טרפה וכן פסול שחיטה במב"ת, כנפלו"ד נכון להמליץ بعد שיטת רשי' זל.

אולם הרמב"ם, ע"ג דס"ל כרשי' דלכתחלה בעין סימנים כולם שחוטים מה"ת, יותר מרשי' דאפייל בעוף הדין כן, מ"מ לא ניחא לי' לפרש האיבעי במב"ת, ומפרשה כפושטה דבמעות קמא קמבעי בחילה, אבל בשהי', השיכל לפרש דהאיבעי דשהה במיעוט סימנים קאי על שעירו שהי', דהוא כדי הגבה והרביצה ושהיטה, וקמבעי אי כי שיעור כולה שחיטה, או וכשיעור שחיטות מיעוט סימנים סגי, ושראות, מה ראה על כהה, לפреш הני שתי האיבעות על אופנים שונים, אבל אחר העיון שיטת הרמב"ם בזה ברורה ונכונה.

דרhana בין לרשי', דמפרש האיבעות על מב"ת, ובו לר"ת דמפרשם על מק"ד, קשה טובא, מה קמבעי, ומה כל השחיטה מה"ת, ושנים לא קמבעו, לא בדראשה ולא בעיקור דסכי פגומה, ולא דבר הוא, עוד קשה דהרי איכה Tosfa מפורשת דשות מיעוט השוט ושהה כדי שחיטה פסולה, כמו שהקשו שם בתוס' על ר"ת, וכן ס"ל לרמב"ם, דהא פשיטה לי' דפסולי השחיטה פסלו במק"ד, דעת זה ATA ההלכה, כמו שביארנו זאת כמה פעמים במס' ז, וכן בשהי' מפרש דהאיבעי קאי על השיעור אם ככל השחיטה, או בשהי' כשיעור שחיטות מקטת סימנים סגי, והרמב"ם בזה לישטי' יפה קמפרש דבר ביארנו דהא דנקה"ו נבלה הוא מטעם, ועל מקטת השוט נמי שם שחיטה כשרה, ישנה לשחיטה מתחלה ועד פסולה, ומילא גם בשחיטה כשרה, עיין לעיל בסוגי' סוף, כי על מקטת הsei שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעניין שעירו דישנה לשחיטה ובמש' שם, וא"כ שפיר קמבעי אי גם לעניין שעירו שהי', בשחיטת מקטת הסימנים משערין, אבל בחילה מפרש כפושטו, דההיליד במיעוט קמא ואח"כ גמר הרוב שלא בחילה, ע"ג דבשאך פסול שחיטה פשיטה לי' דפסול מקטת כמו בכול לאחר שקיביל ר"ע ההלכה שאמר ר' שבב מושם ר"י, מ"מ בפסול תלדה יש מקום להסתפק, משום דכפי הנראה פסול תלדה הוא משום שחיטה שאינה מפורעת, דא"ג דלית לנו הא דשمول ודר"ל דבעו שחיטה מפורעת, הינו דока לעניין שחיתת בב' וג' מקומות, אבל לעניין חלדת הסcin גס אנו בעין שתהי גלו' הסcin כדי לראות את ביה"ש מפורעת לעינים, וכן נראה משלו התוס' כאן, ד"ה החליד, דקשי' להו, דמה עניין זה להן, ולאחרם גבי מתני תלדה הוה לי' להבאו, ותירצטו DAGGER דאכשיך רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת,

ביארנו זה ליותר דבגרגורת גם ברוב במא כשר, ובושט גם כל הסימן לא מהני מחמת הפסול של המיעוט שאינה מפורעת, והדבר חידוש, אבל לפע"ד ראוי לקביל, כדי שלא לדחוק דחוק אחר דחוק בעית רשי' זל ודוק'.

ע"ב גמור' עיי ר"פ החlid במיעוט סי' Mai, תיקו, פרשי' זל דבמעות בתיא קמבעי, וסילק בתיקו, וכן בהג儒家 מספקא לנו דלמא כרבנן טריפאי, וכמ"ד גם בשחתת שני שלשים והגרים שלש פליגו, כן הוא שיטת רשי', וריב"ם בתוס' כתוב דהग儒家 שאני דשלא במקומות שחיטה ודאי לא נפלת, אחר שחיטת הרוב במקומות שחיטה, דהוה כאלו שחיתת ברגלה, ור' ל' דafilו נפרש כרשוי דהאיבעי דהיכא במעטות בתרא קאי, ומ"מ בהרומה ליכא למיבעי כמו בחילה ושהי', דכל עצמיות האיבעי הו, משום דלכתחלה בעין שחיטות כל הסימן, א"כ עדין הוא עוסק בשחיטה, אבל בשומר שללא במקומות שחיטה, הרי לא גמר שחיטתה כי מה שחתקה לעלה ממקום שחיטה הוא בחותך ברגלו, ואיך יופסל בשבל זה, השחיטה שכבר נגמרה עי' הרוב במקומות שחיטה, ובער אני ולא אדע דמה עינה הריב"ם, על האי מ"ד לעיל בסוגי' דሞגרמת דמפרש כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמנתני דשוחט לתוכן הטבעת, דבשחט שני שלשים והגרים שליש פסלו רבנן, ע"ג דמודים שאם היריב"ז זל, פוסק בשחיטת שני שלשים היא מותכש, וכמוש"כ שם היריב"ז זל, וכאשר הארכתי לעיל באזה עיי' ש, הרי דסבירתי דהוה בחותך ברגלו ליתא, כי באמת עי' אתה ההלכה דליפסל השחיטה חשוב מקום שחיטה, דכבר כתבנו דבכל פסול שחיתת, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אתא על מקטת בפיסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקטת בפיסול אתא ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי' דאם אכן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבען טריפאי ואיליא דהאי מ"ד אך בהגרים לבסוף פסלו, אלא דהרביב"ם הכי קא קשי' לי לרשי' דכיו' דמסיק לעיל דההיליד כריבי', איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחילה, הלא יש סברא לכך בין שאור פסול שחיטה להג儒家, ואי דרבנן טריפאי לא מחלוקת, אבל ריב"י מחלוקת כי'ל ומ"מ בחילה הספק עומד במקומו, אלא דיויתר ה"י לו להקשות על פרשי', דאיך מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחלקו בה רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי' עצומה על רשי'.

והנה אי לדעת רשי' מדאוריתא קמבעי לפסל או רק מדרבן בזה יש חילוקי דעתות בין האחرونים זל, דנヒו דהא פשיטה לנו, דמדאוריתא בעין לכתחלה כל הסימן לדעת רשי' וכמו ש' ג' ברכmb'ם זל, מ"מ לא מסתבר لهו לומר דמיפסל השחיטה במעטות בתרא מה"ת, וכן כתוב מהרשב"ל זל גם לרשי' רק מדרבן קמבעי לי' ליפסל, אלא דלפ"ז נצחת הקושי' איך פסק רשי' לחומרה בדרבן בספקא דרבנן, וכ' ע"ה הראש יוסף זל, דמשום חזקת איסור דבכמה, אזילין גם בספקא דרבנן לחומרה, והנה גם בזה יש פלוגתא, אלא דלא הבנתי איזה חזקת איסור אכן הכא, כיון דמה"ת יצא בהיתר, ועל איסור דרבנן אנו מוספיקים אי אסרי זה, ובשב שמעתתא אכן כווצא בזה, אבל איינו דומה לדרכה דוק' ותשכח.

אבל חוץ מכל זה, לא שמעתי מעולם להעמיד על החזקה בספקא-DDIINA, כי החזקה לא יכרייע את הדין, וכן דברי הרוש יוסף תמויהין.

ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיטת רשי' באמת מדאוריתא קמבעי לי', ואני לתמונה כל כך על הסברא דאי יופסל במעטות בתרא כיון דאין בו צורך אלא לכתחלה, דכבר כתבנו

והו ל' נקב בעלמא וטרפה, ע"ש, ועינן ל�מן שם שכותבי לישיב שיטת ר"ת וד"ק.

בأن"ד ור' אושעיא מפרש החליד במיועוט סי' הינו לאחר שחחת הרוב האחד והחליד תחת המיועוט שנאר וחוט סי' השני, ושזה במיועוט סי' דלקמן, מפרש דקאי אשוחט בסיכון רעה וכו', אבל כאן שכבר חתק רבו הרוי הוא אלו נחתק כלו, וכشمוליך ומביא כל הימים באותו מיועוטא, והוא אלו חותך ביד וברגנול ויש כאן שהי' פסולה, עכ"ל.

כבר כתבנו לעיל, דלシיטה זו צרכין לפרש ההלכה דעתן רב**י** בבריתיא לעיל, "דרוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה" הוא השיעור דלכתלה ורישא דלהכה, "על הווט ועל הקנה"ATA לציין מוקם השחיטה, ולא שיעורה, ומפירוש זה הצמח האיבעי בחלה כיוון דהאי מיועוט הנשר כפסק דמי, דכמאן דמ"ד, עד שהו חותך בשער המת, והוא עור דלא הוות בכל שחיטה למ"ד תחת העור אינו יודע, וכן מסופק לענין שהי' הינו אם עסוק בחתיכת חיי מיועוטא, יותר משיעור שהי' כיוון דהו חותך ביד וברגנול, אי שהוא כשהי' בהמה בין סימן לסיון.

ולפ"ז בחלה קمبיעי, כמו דמסופק בעור, ולא בדרך את"ל, דהרי אם כשר בעור כשר נמי תחת מיועוט קמא של סימן הראשון, ואם פסול בעור פסול גם כאן, אבל בשהי' לכאורה' מאי קמביעי לנו, כיון דלא שיק לשחיטה אף לכתלה, אם שורה בחתיכת דבר דשותט בסיכון רעה דקאמר רבא דמליך ומביא כל הימים, אי בעין דוקא חותך תמיד, או סגי בשלא הגביה מביה'ש ומוליך ובמביא תמיד, בין חותך בין אינו חותך, וכמובא בזה ב' דעות בתו"ש עי"ש, ואם נאמר כדעת המקיל, אז לא איכפת לנו אפילו אינו חותך מס' השני, כי' שעוסק בהא מיועוטא, דלא גרוו ממוליך ומביא בלא חתיכת כלל, אבל כל זה דוחק, דחויל לספק בשחטה בסיכון רעה שפעמים אינו חותך כלל מה דינו, ולכן נראת דהני בעלי האיבעוי מסופקים בפירוש ההלכה גופא באיזה אופן מתפרש או דכתבה בעין סי' שלמים ורק בדייעבד סגי ברוב, או דשעורא דרוב לכתבה הוא, ולא עיי' יותר, אלא לא דלפ"ז האיבעוי חלהה ה' בתא"ל דתחת העור כשרה.

ודע דלפ"ז בהני שתי האיבעות הדינים מתחלפים,adam נאמר דבעינן שני סימנים שלמים בשחיטה דכתלה, אז בחלה במעטה בתרא פסול ובשהי' כשר, ואם דסגי לכתבה ברוב הסי', אז הוא להיפך, דבלילה כשר ובשהי' פסול, וא"כ השוחט בסיכון רעה והחליד במ"ת, והוא נבלה ודאי ממנ"פ.

עוד תדע דלシיטה ר' אושעיא חלהה ושהי' ממש, וכן שאר פסולי השחיטה במיועוט בתרא, לרשותי' קאי האיבעוי עליהם, לדידי' כשר בפשיטות, דינויו דגם לדידי' מסופק בעל האיבעוי בפשט ההלכה כנ"ל, אבל אפלו אי בעין לכתבה כל הסי' מ"מ מהיכי תיתי יופסל בו שהי' או חלהה, וכן לשיטת רשי' דהאיבעוי קאי על חלהה, ושהי' ממש במ"ת, הא' דיןא דר' אושעיא בשחטה בסיכון רעה לית לנו בה ושרי' לכתבה כיון דרש"י בעין כל הסי' לכתבה הרוי הוא עוסק תמיד בשחיטה, והוא פשوط, ובזה תמה אקרה על הדרישה והט"ז זיל בריש סי' כ"א, שהקשוו על הטור והמחבר, דפסקו כרמב"ם, דגם בעוף בעין ב' סימנים לכתבה, ואיך כתבו בס' כ"ד, דבסיכון שאינו חד אסור דוקא בהמה ומטעמא דר' אושעיא, אבל בעוף שוחטין בו, ומשמע אף לכתבה, ואמאי כיון דלדיודה גם בעוף בעין ב' סי' לכתבה, ועמדתי משתומם דלפי הבנטום של הני הגאנונים למה לא הקשו דגם בדייעבד ה' פסול כמו בהמה, דהרי

קמ"ל דאיתנה מפורעת, צואת פסולה עכ"ל, הרי דפסול חלה, מצה מפורעת גנעה בה, ומעטה יש מקום לומר, דבמיעוט קמא דבלאה"ה עדיין אין השחיטה מפורעת, لكن אין להקפיד על חלהה הסcin בשעת שחיטתה מ"ק ולכן קמבעי ומסיק בתיקו וד"ק ועינן בדיור שאח"ז.

תוס' ד"ה גבי החליד, גבי מתני' חלהה ה' ראוי להביא, אלא אגבճ אכך רב עליל שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאיתנה מפורעת גנעה התוס' אלו ממש, דפסול חלהה מצד שחיטה שאינה מפורעת גנעה בה, וכן כתוב הדרישה בס' כ"ד, דמקרה דחץ שחותט לשונם, יש סדק לחלה, דמה חץ במשיכה אף שחיטה במשיכה, והפרמ"ג במש"ז מגיה בדברי הדרישה, דמה חץ בגלו依 אף שחיטה בגלו依 עי"ש, ולכאורה יש להעיר בזה, דהא בסוף העמוד מביא הש"ס, דרבא הוה בדיק ליה גירא לר' יונה בר תחליפה, ושותט בה עופא בהדי דפרה, ופרק ודילמא עיבד חלהה, והרי דעכ"פ גם עי"ז וכי עיבד חלהה, אבל לק"מ דאן הכי לפין מיחס, דכמו שהחץ חץ מצי עיבד חלהה, אבל הולך גלו依 דairo, דלולו זאת ה' מעוכב מליך כשהוא יורה אותו הולך גלו依 דairo, ור' יונה בר גלו依 ולא מרוחק כמובן, כך הולכת הסcin על היצור צרך להיות גלו依 ולא מעוכב בהליךתו על היצור, עי"ז שנחלה תחת הסי' וממילא גם החץ אם נכנס בתוכה היצור ושותט הסינים בחלהה דפסול השחיטה עא"פ שעוד היצור הולך בגלו依, כי אכן ההלכה על היצור למדין מಹלכת החץ עד הדבר שפגע בו החץ, ומהזה נראה דהטעם של חלהה הוא שלא יהי' הסcin מעוכב בהליךתו, וא"כ חלהה מחש דרשׁה ועיקור נגעה בה, וכן נראה מלשון המשנה לקמן דקטני, או שהחילד את הסcin תחת הסי' ופסקו, נקט לישנא דפסקו וגמ' פריך מאי קמ"ל תנינא, או שהחילד את הסcin תחת הסי' ופסקו וכו', וממשני אי ממתני' הו"א ה"מ מלמטה לעמלה דלא קעביד כדרך שחיטה, אבל מלמטה לעמלה דקעביד כדרך שחיטה, אם לא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הו"א דמשום חשש דרשׁה נגעה בחלהה והוא ממטה לעמלה, וקמ"ל ר"י א"ר ליישנא דופסקו למטה הדין כן, וע"כ דגס מלמטה למטה עדיין איכה הא' חשש דרשׁה, דאל"כ למטה נקט גם הוא ליישנא דופסקו ולא קטני ושותטו, וע"כ מושום מותrix מיד' למלה נקט ליישנא דופסקו ולא קטני ושותטו, דרצה להשミニו דגם כאן איכה הא' חשש שא פסקו, וניהו דבכוב"כ נפסלת השחיטה בחלהה, כיון דatta הקרה או ההלכה עליה, מ"מ נקט ר"י א"ר ליישנא דופסקו ממתני' כדי שלא יהי' לבעל דין לחיקוק ולומר דשאני ממתני' דהוא ממטה למטה ואית בי' טעם שלא שחת דרוי, משא"כ ממטה דליקא טעם זה, כמו שאמר בಗמ', למטה איכה חשש זה, ולכן כל אופן חלהה פסולה, כנלפ"ע"ד נכון ודו"ק.

ד""ה החליד במיועוט סי' מהו, ומפרש ר"ת דהכא עיי' בם"ק וכו', וכן שהה במיועוט סי' דלקמן מפרש ר"ת דבמ"ק, עיין בתוס', וכו' הרא"ש זיל בסברת ר"ת דאפשר דלא אגמר'י פסול לשחיטה אלא במיידי דמנבלה ב' ולא בם"ק, עי"ש ומכאן ראי' גמורה דלשיטת ההוני' נקה"ו אינו נבלה רק טרפה שאיר טרפו, וכאשר אבאר لكمן נצחות שיטה זו, ממה דסבירו ר"ת דאפשר אלא טרפה דגס בסה"ג אינו אלא טרפה מחיים, רק שאין שחיטה מועלת בגרגרת הנפסק, מושום דהוה כמנחה בדיקולא, וממילא דבנקה"ו דשפир מצי שחטט למטה או למטה מן הנكب, אינו אלא טרפה, ולכן סובר ר"ת דאפשר לומר דלא אגמר'י פסול לשחיטה בם"ק, ושיטה זו קשה מאד להולמה, וכאשר דחאה רשי' לקמו נ"ב ע"א ד"ה תיקו, שכטב, דאי במיועוט קמא בושט ממנ"פ מיטרפא, דכוין דשהה הרי איזל מעשה קמא,

את הראש, והוא דלא קתני התנא בפירוש שחת בתבא לחוד, ואז לא הי' צרייך להא דהתי את הראש בע"א, מושם דרוצה לאשמעין נמי דלכתחלה לעולם צרייך הולכה והבאה, ואת לא הווע שמעין, מהא דקתני שחת בתבא לחוד לשון דיעבד, דבלל הניא דקתני בתמני שחת שני ראשון אחד, ושנים אוחזין בסכין, נקט לשון דיעבד אף דכרע לעשות כן גם לכתחה מושם דין דרך לעשות כן, ה"ה הו"א דהאי דשחט בתבא לחוד נמי מושם דין דרך לשוחט בתבא לחוד נקט כן, אבל לעולם גם לכתחה מציע עביד המכ, אבל עתה דקתני והתי את הראש, ומושם דבבאה גמורה עם כל הראש, אבל לויל זיאת הי' גס מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין אתה דמדינה מוחיב להבאי ולהוליך, דאל"כ, שפת יתר הי' הא דהתי את הראש בע"א, ועיין במל"מ פ"ב הלכ' ט' שהביא חלוקי דעתות בדיון זה אי בעין בסכין ארוכה נמי הולכה והבאה לכתחה, ולפי מה שכתבנו הדבר תלוי בשיטת רש"י ורמב"ם, דלרש"י נקט והתי את הראש בע"א, כדי להשמעינו זאת, דלכתחלה הי' מן הצורך להבאי ולהוליך. אבל לרמב"ם ז"ל דודק נקט והתי את הראש, לא נשמע דין זה, ועיין לעיל ד"ב ע"ב בענין זה, ודוק.

הננה הא דנפלה סכין כולל הן דנפלה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד כח אדם, והוא דנפל מיד מושבו ונפל מחיקו, שלו לגבי נקיין ע"י שפט את ידו או שעמד ממושבו ונפל מחיקו, מה שאותה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטררי' שעליה צריכה ביאור רחב, וכבר כתבתי לעיל בפ"ק על המשנה שחייבות נカリ נבלה, ובשאר מקומות ביאור שיטת הרמב"ם והתוס' בזיה, ועתה ארחיב את הדיבור, אבל אודה ולא אבוש, כי גם אחר כל הטורתה, לא עלתה בידי לסלך כל הקושיות והסתירות הנמצאות בענין גודל ועומוק הלאה, וזה החליל בעזיה"ת.

הננה הא דנפלה סכין כולל הן דנפלה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד כח אדם, והוא דנפל מיד מושבו ונפל מחיקו ע"י שפט את המזיק יש להם, מושם דיןandum מועד לעולם אבל כאן דבעין כח אדם לשחייטה זאת לא מקרי כח אדם כלל, כן כתוב הרשב"א ז"ל ומדייק כן מודאמר בגמ' טעמא דנפלה, הא הפילה הוא כשרה, הרי דודק הא פילה כשרה, אבל נפלה בכל אופן פסולה, והסביר דבריו הקדושים נמצא ברא"ש ז"ל, שכ' וז"ל, "טעמא דנפלה וכו' ואע"ג דלא נתכוין לשום חתיכה אלא שנתכוין להפילה וע"י אותו נפילה שחת, אבל אם נפלה סכין מידו בלבד כוונה, הוי כמו שמונחת על הקיר והפילה הרוח, דלא קרין ב' זובח ואכלת, כיון שלא נתכוין לשום דבר, דעתמא דר"ג דלא עבי כוונה כלל בחולין, מוגלי רחמנא דמתעסק פסול בקדשים, ואף להתיכה לא עבי כוונה, דהיא לא כתיב וחთכת אלא זובח, ומיהו בלבד כוונת שום דבר א"א, מಡכנית וובחת דהוי לכל הפחות כמו עשית, וצריך לכובן לשום דבר מעשה" עכ"ל, פי' לדבריו, דנהה בזיבח הי' ארבע מדרגות וכולן כח אדם, ומה מא' שוחט בכוונת זיבח דהינו לזובח בכל דקדוקי שחייטה מכזו עליו כדי להתריר את הבע"ח להדיות או לבובה. **ב'** שוחט בסימנים כדי להmittiat את הבע"ח, להקשרו לאכילת אדם בין נקרי ובין ישראל, כי בחיים אסור לאכלו, וגם נייחו דלא בעין כוונה ליביחה, שכתבנו דרבנן דר"ג דבעי כוונה להתיכה, לא להתיכה בעלמא, אלא להתיכת סימנים דיקי, וכוונה זו אין לחשייך עע"ג דכוונת מעשה איתת להו, וכמו דשנינו לעיל ע"ב ע"ב דמעשה יש להם ר"ל כוונת מעשה, היינו מעשה שתכליתה ניכרת מיד, כמו חקיקת אגוז למוד בהן עפר, דמיד שנחנק הרי הוא מתוקן למדיידה אבל כוונת חתיכת סימנים כדי שתצא נפשהalach'ו, ותהי מוכשרת לאכילת אדם, לכוונה זו בעין קצת חכמה, כיizia חכם הרואה את הנולד, ולידע החילוק שבין חותך בהתיא

לרש"י כל דשייך בו שחיטה לכתחה, פסולין בו כל פסולין שחיטה אף בדיעבד, והרמ"א בהגה בס"י כ"ג כתוב דפסلين אין שהי' וכל פסולין שחיטה במעטה בתרא וא"כ גם האי שהי' דשחט בסכין שאינו חד נפסול אף בדיעבד, אלא דאנו פסקין לחומרא כדעת שנייהם, אמנם תרי פירושים של רש"י ו/or אושעיא בפי' האיבערו, סותרים זה את זה כאשר ביארנו, אלא דאנו פסקין לשער ממן"פ, דאי לר"א, דוקא בשוחט בסכין שאינה חד בעוף לשער ממן"ג, אי שהי' כי האי פסולת, ע"כ מטעם דלא בעין לכתחה יותר מן הרוב, וא"כ בעוף כבר איתכשר בשחיטה הרוב שחיטה דלכתחלה, ורקאי אח"כ לשוחט כל מה שלבו חוץ, ואי דבעין כל הסוי' לכתחה, א"כ הרי הוא עוסק בשחיטה ולית כאן שהי', ולשיטות רש"י הלא פשיטא לי' דבעין כל הסוי' לכתחה, ולית כאן שהי' כלל. ולמה לא ישוחט בעוף בסכין שאינה חד גם לכתחה. - ומזה תראה איך באיזים הני ארויות דבי אילעוי נפלת שלחתת, ע"י שלא דודק יפה בטעמא דהני שיטת רש"י ו/or אושעיא.

אבל על הטור והמחבר יש תימא, דחששו על שיטת ר"א כלל, דכפי ביאורנו הלא בא מלטא, אי בעין לכתחה שני סי' שלמים, או רובו שליהם שני סי' פליגו ר"י ו/or למקמן ל"ב, ומושם נצחים שיטת הרמב"ם דנקה"ו הוה נבלה מפני שפסקין בר"י נגד ר"ל, וא"כ אין מקום כלל לחוש לשיטת ר' אושעיא ודוק.

ע"ש משנה, התיא את הראש בע"א פסולה, הי' שחיטה והתי את הראש בע"א, אם יש בסכין מלא צואר כשרה, עכ"ל המשנה, הרמב"ם והרמב"ן ז"ל מפרשין האי בא בתרא, דוקא בתאי את הראש קאמו, דבעין אורך הסכין ב' צוארין, אבל בסוי' לחודן אין קפidea עע"ג דשחט רק בהולכה, דנヒו דבבא קמא, האי התיא את הראש לאו דודק, דכל שלא משך הסcin ושותט דרכ' דרשה, אפילו לא התיא את הראש רק הסוי' לחודן ודאי פסולה, מ"מ נקט והתי את הראש מושום, דכן אורחא דמלטה דכל ששחט בדרשה וחתיכות צנון, דרכו להתי את הראש עם הסימנים, וכמש'כ רש"י ז"ל בראש פרkon, עי"ש, אבל בבבא בתרא דמיירי ששחט בדרך הבאה ולא בדרכה, אי בעין גם בזה שיור לסקין, لما נקט כלל והתי את הראש, שאין הדריך כן, אלא ודאי דודק אם אירע כן שהתי את הראש, בעין מלא צואר, אבל אם נחתכו רק הסימנים נמי כשר, ויש להסביר הדבר עפ"י מה שכתבו התוס' בדף הסמוך דה חוץ לצואר, דין צרייך להוליך כל אותו השיעור, ולא הוצרך שיור זה, אלא כדי שישוחט ביריות, ופעמים שהסcin חריף וישוחט הרוב בלבד הולכת מלא צואר עכ"ל, וא"כ אין בסכין פhorot מכשיעור אלא חשש דרשה, וזה עצמוני מורה ששתחט בדרשה, דבדרך הולכה אין דרכ' לחותן כל הרחא, וכמש'כ רש"י בראש פרkon, لكن חשו כאן בסכין קצר ובהבא או הולכה לחודן, אויל דרס אבל בלבד נחתכו רק הסוי' שאין כאן ריעוטה המורה על הדרשה לא חיישין גם בסכין קצר והולכה לחוד דעה דרשה, כיון דאפשר לשוחט ללא דרשה, ואדרבה מדלא התיא את הראש, איך הא הוכחה דצמץם את ידו שלא ידרשו.

ולרש"י יותר הרשונים, דס"ל דגס בשחט רק הסימנים לחודן נמי חיישין לדרשה, צ"ל דהא דנקט והתי את הראש הוא ליתן טעם למה הביא ולא הוליך את הסcin, כدرיך השחיטה דלכתחלה, لكن קאמר דמשום שאירע דבבאה לחוד התיא את הראש, ולא הספיק להוליך וכן מבואר ברש"י ז"ל וז"ל: "וותהי את הראש בהבא הרואה עד שלא הספיק להוליך וכו'" עכ"ל הרי דריש"י כיון פרש הא דקתני והתי את הראש, לא מושם דודק באתי

דוקא עשווי' לצל, וכదאמר ר' חי סוכה דף ח' ע"א, מי' כהלהכתה אר' והוא שעשה לצל סוכה, ופרש'י זל, וזל: דע"ג דסוכה לשם חג לא בעין לשם סוכה בעין וכוכ'יל. וא"כ הוא ממש כרבנן דר' דרכא, ואיך מצינו דוינ'ו רוגלו ביביהם'ד, דכאן פסקינו כר'ג דלא בעין אפי'לו כוונת חתיכת סיימנים לא, אלא כוונת מעשה תה' מה שתה' סגי, ובסתוכה לא סגי בהכי, אלא בעין דוקא כוונת עשי'י לשם סוכה, דהינו לצל, שהוא כמו כוונת חתיכת סיימנים גבי שחיתטה, ובקונטרסי "מצחה שמורה" הראיתי, דהירושלמי בסוכה חולק אתלמוד בבלי בהזה, ולית לי' דבעין עשי'י לשם צל, ולא פוסל רק בענשה מלאיה בלי' כי אדם, וחזרתי על כל הצדדים לישב מר' דילן ולא עלה ביד.

עוד זאת יש להעיר, לגבי טבילה דכתיב בה עשי' כמו בסוכה ושחיטה, "ורחץ את בשרו במים", ושם ליכא שום מ"ד דנבייח כה גבריא, דלכ"ע גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים טהורין, אלא דלדר' יוחנן דאף לחולין בעי כוונה, מוקמינן בישוב ומצעפה متى יתלש הגל, ועיין מהרמ"ל זיל כאן ד"ה בראשי אבל הכא, ש' דזמנוחת שמעין תרתי דבעינן כח גברא וגם דבעינן כוונת זביחה, ויתור מסתבר ליביע כח אדם בלא כוונה מכוונה בלבד כח אדם דהינו ביישוב ומצעפה متى יפול שכינו עיי'ש. ולא אדע איך נפרנס לפ"ז הדין דעתילה דנהפוך הוא דכח אדם לא בעין, ובכוונה פליינו כל הטמאיםшибאו בימי עיי'ש, ובهائي קרא הרי כתיב "יובא" דמשמעו אפיקו מילא בלא כח אדם, וכעון דמשמע עשי' והוא ע"ד דכתיב יותן, וניהו דכתיב הרמב"ם ריש מקוואות, דהאי קרא בנין אבל הכל הטעמים שיבאו בימי עיי'ש, ובهائي קרא הרי כתיב "יובא" למידרש כמו יותן ויתן דגביה השר, דבעינן עולול קלקל וכמוש"כ הכא נמי יובא דומי' דורחץ מדעת ונבעי כוונה עכ"פ, ואנן הרי פסיקין כרב דחולין לא בעי כוונה, ואפיקו בתורה וקדשים אינו אלא מעלה דרבנן, אולי אין לדמות הדרשות אהדי', ועודין ציע'.

ע"ש גמר' אמר נדה שנאנסה וטבלה אר"י א"ר טהורה לביתה, הנה בדיון זה יש לי מקום לעיין הרבה, דהנה בשחיטה כל שאינו מתכוון לשחווט בדקוקו שחיטה הר夷 עלול הקלקל וכמוש"כ הרשב"א זיל בראש מיכלתו לגביו כותי, וכן פשיטה לפי דעתך דבטילה נמי דאית בה דקדוק גדול שתהיה כל גופה תחת המים, ולא יצא שער ראשה חוץ למים, וכמוש"כ הרמב"ם בראש מקוואות, ג"כ הדין כן שם טבלה בלא שום כוונת טבלה, שחיישין שמא לא טבלה כהונן, וכמוש"כ בנאנסה כמו נפל מה הנגרל לתוך המים, שמה"ט לא עלתה לה טבילה, ולכן עכ"ל לומר, דמייר כיון בדאיכא עומד על גביו נשתוכוין לראות אם טבלה כהונן, וא"כ קשי' לי, הרוי איכא כיון כוונת הרואה, וזה סגי בטבילה כדאמרין לקמן אילימא דאנסה חברתא ואטבלה, כוונה דחברתא כוונה מעלייתא היא, אלא דבזה יול, דבעינן דוקא כוונת בעליים, ומה דמוהני בשנות כשפוקחות מותקנות אותן, הינו מצד בעליים, דמי שנמסרו בידם לשمرם ולפקח עליהם כבעליהם יחשבו לעניין זה, ובאמת הי' מציע לתרץ לקמן דוקא בהני שמנה, בראשית סומא ושנטרפה דעתה, הוא דמוהני כוונת המתקנת אותן, אבל בפקחת שנאנסה ע"י אחרים, لكن לא אלא מושם דלא שכיח שפוקחות תהיו נטבלות ע"י אחרים, אבל ה"ה יותר ניחא לי למייר דנפלה מן הנגרל או שירדה להקר, אבל ה"ה Adams נטבלה על כרחה ע"י אחרים, נמי לא מהני כוונת אחרים על הפקחות. שוב ראוי שהרראש יוסף נתקשה בה והניח בצ"ע, דלמה לא מחلك הש"ס בין פקחות לשנות, ומה שכתבתי אני נלעוף"ד נכון, ובזה נתני'ש ג"כ מה שהקשו התוס' לעיל דף י"ב ע"ב, מיש שחיטה מוגט, דבגט מהני כוונת העומד על גביו בחשו"ק,

הרגל לחותך בסימנים, שהיא ניכר רק לאח"ז, אין בכך שכלים של חז"ק. ג' כוונות חתיכה בעלמא בל' השקפה על תכליתה, ובזה אין חילוק, אם כיון מתקווין להמית את העב"ח להתריר ויעשה מה שיעשה, כי כל שאינו מתקווין להמית את העב"ח להתריר או להכשיר, כל שאר כוונות אינם אלא כוונות איזה מעשה, עד שראוי לקרותו כח אדם, בזה פליגו ר"ג ורבנן דר"ג מכשיר בכהג"ז ממשום דלא בעי רק כח אדם, וכיון דאיכא כוונת עשיי' מקרי כח אדם, ורבנן סברו, דנヒו דלא בעין כוונות זיביחה להתריר להדיוט או לגבואה כמו דבעין בקדשים, אבל הכוונה הפחותה ממנה דהיניו כוונות נוראה עכ"פ בעין דהיניו כוונות חתיכת סימנים כדי להמית העב"ח כדי להכשירו לאכילת אדם, בל' השקפה על מצות שחיטה ד' פתח את ידו ונפללה הסcin כוונת זיביחה להתריר להדיוט מותעסק לגבי פתיחת היד, וניהו דמתעסק לגבי שחיטה להתריר או אפילו להכשיר כשר, אבל כיון דבעין כח אדם הוה כמן דלא עבד מיידי, ואע"ג דלאבי נזקי גם זאת את אדם המזיק נידון, ע"ז כתוב הרשב"א זיל' דשאני נזקי דמשום אדם מועד לעולם מחייבין לעיל על מתעסק בעשיי' עד שלא ידע שעשה דבר מוה, משום חסרונו זירותו, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דחקפידה התורה על עשיית אדם, והוסיף הרה"ש זיל' דעל זה ודאי קפיד רחמנא דהאי וחבתה, עכ"פ כמו וועשית ר"ל דנヒו דממעטין כוונות זיביחה ונס כוונות חתיכת סימנים, דהיניו להתריר או להכשיר כנ"ל, מדיאצריך קרא לעכב במתעסק בקדשים אבל כוונות מעשה בעשיית מעשה כמן ממשום דאי און כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיית מעשה כמן דלא עבד כלל יחשב, והנה כאן הבן שואל, הלא וחבתה כתיב וזה עכ"ז מורה דבעין כוונות זיביחה ממש, אלא דאנן ילפין מקדים דרך למזויה נאמר בחולין ולא לעכב, וא"כ לעכב במתעסק בעשיי' בחולין מנ"ל, דמהוא דכתיב זובחת אין ללימוד כלל, דהרי למצואה לכתילהה ודאי בעין אפילו כוונות זיביחה, דלולי האי כוונה לא קיים המצואה, ואפילו למ"ד מצוות אין צריכות כוונה, אבל עכ"פ כוונות חתיכת סימנים בעין, שהוא להמית את העב"ח, דאי נעשה המצואה בלא כוונה, אבל לר"ג דלא בעי כל זאת, עכ"ז דס"ל דזובחת למצואה לכתילהה נאמר, אבל לא לעכב, וא"כ כח אדם לעכב מנ"ל, אבל דעת כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחוטיב עצים למערכיה או לסוכה, עי"ש, למידין מהתם, דכל דבר שכר אמר השתה נמי לאו מצואה, אבל לא לעכב, וא"כ כח מצואה לא מזכה לעשותו, דהרי אמרין דמי לאו מזכה לא מזכה אייכא לעשותו, כדי לעשות מאליו, עכ"ג אדם לא נעשה מאליו מצואה אייכא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצואה, דהוה מכתשיי' מצואה אשר לר"ג דחוין גם את לקיים עיקר המצואה, כמו עי"ש שפיר דמי, ואם הרוח תלש האתרוג כשר השבת, כמו לעשות איזמל למול ואפילו לעשות פחמין כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוה עליו, דהרי לא ציוותה התורה לעשות איזמל למול, ולא שופר לתקועו, ולא לכורות אתרוג ולולב מן האילו, כדי לקיים מצאות ולקרחותם לכם, והיינו טעמא ממש דכל הני, אם נמצאו בידו בלא עשיי' שפיר דמי, ואם הרוח תלש האתרוג כשר ליטול, אבל בסוכה דכתיב מצואה בעשייתה, דכתיב חוג הסוכות תעשה לך, ניהו דכתיב רק למצואה ולא לעכב, ר"ל אם עשה שלא לשם סוכה או אפילו עשה גוי כשרה לישיב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה,adam בעשווי' מלאיה בא כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצואה מפורשת בקרה לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שופר, וזה ברור ואמת, ولكن כאן נמי, דאי נזכה מלאיה ע"י הרוח שהפיל את הסcin נמי כשרה, לא הוּא אמרה תורה זובחת למצואה אלא תאכל בשער זובחת.

אולם מה דקשי לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דממעטינן תעשה ולא מן העשוויי, ממעטינן ג'כ עשוויי לדירה או לצניעות דבעין

אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דוחק גדול.

עוד הקשה הראשiosa' זיל, דלמה באמת לא נבעי כוונה לטבילה בתורומה וקדוש מה"ת, דהא لكمן רצה לילך שחתה מטבילה לר"י דלבעי כוונה, ומתרץ הש"ס דשאני שחתה דגלי רחמנא מתעסק בקדושים שפסול, מכלל דבחולין לא בעי כוונה בשחיטה, וא"כ קשה להיפך, לרבות מה לא נילוף טבילה לתרומה וקדושים משחיטת קדושים דלבעי כוונה - ואני מוסיף בתמיा למלה לא נאמר דקרה דוכבש שניית, גם לרבת אטא אכוונה לגבי תרומה וקדושים דבגד המונגע אין לו מסתמא נפקותא אחרית בטהרתו אלא לתרומה וקדוש, ואפילו נימא דאיכא גם לאוכל חולין בטהרתו אבל מ"מ אמרה תורה וכובס שנייה מדעת ובכוונה, כדי שהבגד יהי טהור גם לתרומה וקדוש.

אבל קושי הראשiosa' יוסף ומילא גם קושתי לך"מ, דמשחיטת קדושים לא נוכל ללמדך רק לקדושים אבל לטבילהTEM שאמם שהם חולין לצורך קדושים, לכוא למליף מקדושים, וכן מוכבש אין לומר דרך לצורך תרומה וקדושים בעי כוונת טבילה ולא לצורך חולין, כי אין לנו רמז לחלק בין טבילה לצורך תרומה וקדוש ובין לצורך חולין, רק לחלק בין קדושים לחולין, כי כן מצינן בשחיטה דמתעסק פסול בקדושים ולא בחולין, וכן לעניין טומאה, היסח הדעת פסול בתרומה וקדושים ולא בחולין, אבל לא נאמר דהה"ז בחולין יפסול את התרומה ואת הקודש בניגיונו, או שלישי בחולין יעשה רבייעי בקדוש, אבל מדרבנן עשו מעלה בטבילה לתרומה ולקדוש דבעי כוונה, ולא לעניין חולין, ולקושתיימה מה העלים הש"ס להשמעינו דפליגו רב ור"י גם בתרומה גופה, דלא"י הוא מה"ת ולרבך רק מדרבנן, ילי", נשמע שפיר מתוך הלשון>D אמר רב טהורה ולרבך רק מדרבנן, לא קאמר ומדי לא אמר אף לביתה לאסורה, ומכלל דגס לעניין תרומה, מה"ת טמאה היא ולא אסורה לאכול מדרבנן.

ומעתה נאמר דרבא שהקשה לר"ג לא דק בליישנא דבר כנ"ל, והי' סובר דכמו שר"י דבעי כוונה לטבילה מDAO"תיא קאמר, כן לרבת דחולק עלי רוק לבבعلיה חולק, אבל בתרומה מודה לו מה"ת אינה טהורה, لكن הקשהadam לא בעין כוונה מה"ת באיסור כרת, מכש"כ דלא בעין באיסור מיתה בי"ש הקל, וניהו דודאי ידע בתרומה וקדושים עשו מעלה למור דוחזק לחולין לא החזק למעשר, ומינה נשמע מה"ת בתමת טהור לכל, ואיך עליה עד"ז דרב בתרומה מה"ח פסול, זה ליתא דהרי לר"י בתמאת מה"ת פסול לתרומה וגס לחולין, וכך מירiy דאננסת בטבילה בלא כוונה כלל, וזאת אפשר דמה"ת הוא, והני מעלות מירiy בשטבל בכוונה לחולין ולא למעשר תרומה וקדוש, וכן קשי' לי לרבעאadam לא רב לא בעי כוונה לבבעליה הה' וכש"כ דלא ליבעי כוונה לתרומה מה"ת, ולידי' נשמע לי דלא פליג רב א"ר, בתרומה כלל, ע"ז משני לי ר"ג וא"ל, בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה כלל, אבל תרומה בעי כוונה מדרבנן ומשום מעלה, ולפליג רב א"ר בתרתי אתה בתרומה ובעלה, ומරיש אני בעצמי כי לשון רבא גם ר"י דוחק, אבל לא מצאתי מפלט אחר מחומר קושי' רשב"א וקושיתוי,ומי שכחו רב ממשני, יבוא וייתרכז הסוגי' בדרך יותר מרוחה, ודוק'.

ע"ב גמר' היכי דמי נדה שנאנסה וטבילה וכו' אר"פ לר"ג בנפלת מה הגשר ולרבנן שירדה להקר, ופרש"י זיל ולא לטבול, ונפלת כולה לתוך המים עכ"ל וכל הרואה ישתומים, דמה בין זה לנפלת מן הנשר, כיון דלמעשה הטבילה לא כיוונה כלל ודרך מתעסק נפלת כולה לתוך המים, היכי מה שירדה להקר בלי טבילה, כוונת מעשה

דשאני גט דבעין דעת בעליים, ממי לא גם להיפך מהני דעת בעליים או שלוחם ממחשבת וכוונות בעליים בשוחט חשו"ק, משא"כ שהיתה דלא בעי בעליים, לכן לא מהני ממחשבת וכוונות בעליים בשוחט חשו"ק, וככען אמרין, ותיתני לי שכונוני ל�מן ל"ח ע"א דזה מחשב זהה אבל לא אמרין, ותיתני לי שכונוני בזה לדברי הרשב"א זיל שם, עי"ש.

אבל אי קשי' לי הא קשי', דהא פסקין בי"ד סי' קצ"ח דקרויה שפתותיה או עצמה עיניה, לא עלתה לה טבילה, והוא מימרא דרי' בנדנה דף ס"ז ע"א, ואיך יתקיימו הני שני דין, דלא קבעי כוונה לטבילה, ואפילו נפלת מוגשר טהורה לביתה, והוא אכן למייחס שמא קרעה שפתותיה ועצמה עיניה, ומסתמא כך הוא,-DDDR ב"א לשות כו, אם לא שכינוו לשם טבילת טהורה, וכך ודי לא שיק דאיכא רואה מי שכיוון לראות שלא עשתה כו, והוא דבר שאינו במצבות, שads אחר ידע את זאת, והי' נראה מיה ראי' לדעת הרמב"ם ודעמי' שגרשו שם בנדנה, ולית הלכתא הכל הני אמראי, והנ"מ לטהרות אבל בעלה לא כדר"ל, עי"ש בתוס' וא"כ ר"י לשיטתי' באמת בעי כוונה לטבילה, דלא"כ איך חשב אוגף הטבילה אם לא קרעה שפתותיה ועצמה עיניה, אבל אכן דל"ל כר"י דההן אלא לטהרות אבל בעלה לא, שפיר פסקין כרב דלא בעי כוונה לטבילה, אבל לפ"ז פסקי השו"ע קשים, דהרי מזכי שטרוי לבי' תרי', לפ███ כרב דלא בעי כוונה לבבילה, ולפ███ דברקרויה שפתותיה לא עלתה לה טבילה, ולא עוד אלא דם לרמב"ם קשה דהא אמרו במתני' שם י"ג ע"ב וכמו באים כאן, דכל הני שחברותיה מתקנות אותן אוכלות בתרומה, הרי גם לגבי טהרות לא חיישין לקריצת שפתותיה ולעצימות עיניה, אם לא שנאמר כיון דאיינו אלא מדרבנן, לא החמיר להאל להיין נשים שאינן בני דעת את התרומה, ואע"ג דאנו מצווה לשומר את התרומה מטוימה, מ"מ הקילו בהני נשים דאי"א בלא"ה, וудין הדבר צ"ע ודז"ק.

ע"ש גמר' אל רבא לר"ג, לרבת התרת אישור מיתה מיבעי, אל בעלה לא בעי כוונה, עכ"ל הגם' והקשה הרשב"א זיל ומוה פריך, הלא מצין הרבה דברים דאמרו במס' נדה, אבל נאמרו אלא לטהרות ולא בעלה מושם דטהרות חמיריה להו, עי"ש שנדחק מאד לישוב.

והנה לדידי יותר קשה, דהרי עיקר פלוגתת רב ור"י בתרומה גופה הוא, דרי' סבר לי כתנא דדרש וכבס שנית, מה ראשונה לדעת שניי' לדעת, מבואר لكمן בסוגי' וא"כ כוונה לטבילה DAO"תיה הוא, וכן כ' הרשב"א זיל, דלא"י בעין כוונה לטבילה מה"ת, וממי לא דלדי' ליכא חילוק בין קודש לחול, אבל רב בתרומה ולקיים נמי לא בעי כוונת טבילה מה"ת, ואינו אלא מעלה דרבנן, וכמובא ברמב"ם ריש פ"ג מאב"ט דכוונה לטבילה בכל מעילות הוא ומד"ס, וסימן שם,, אבל מدين תורה הויל וטבל מ"מ, הרי הוא טהור לכל, עכ"ל, ומזה נצחה דסובר רב דהאי מעלה עשו לתרומה וקדוש, ואלא בעלה חולין, וכמו כמה מעילות דעשוו בתרומה וקדושים וכקושי' הרשב"א, וא"כ קשה טובא, איך העלים לנו הש"ס עיקר פלוגתת בתרומה גופה, אי כוונת טבילה DAO"תיא או מעלה דרבנן והעמיד פלוגתת, בנדנה לבבעליה, אבל לתרומה שניהם שווין דלא עלתה הטבילה, וגם תירוץ של ר"ג כספר החותום, דהשיב לו חולין לא בעי כוונה, הרי רבא לא על דין דחולין הקשה, אלא על דין דתרומה שהוא קיל מנדנה ומה בעי כוונה, והויל לתרוץ דתרומה וקדוש עשו בהן מעלה, וכקושי' הרשב"א, וכמו דמצין במיל"ע שבנדנה דلتרומה מטמאין למפרע ולא בעלה, והותם ליכא האי טמא דחולין לא בעי כוונה, הון אמת שהחותס' ד"ה עון כרת, מהפכין דברי המקשן שהוקשה לו עון מיתה

שחוּשׁ לעשׂותה" עכ"ל, וא"כ פשיטה דבשחיטה נמי דינא הכא דכל שנותכוֹן לשוחיטה עג' דנתכוֹן לאחרת, ונשחתה חברתה דכשרה וממילא גם בנסחטוֹו שניהם ג"כ מהני כוונה להאהת גם לשניהם, שלא עד מוקם לחק בין שני דינים הלא, ואמ' כנים אנחנו בדברנו אלו צ"ל דהא דקאמר רバ דבנשחתה אחרת עמה, דלבנן פרה כשרה, בהמה פסולה, זוקא בפרה אדومة הדין כן משום דפוסל בה שחיטת אחרת עמה, משום אותה ולא אותה ואת חברתה, וא"כ כל שוחט את הפרה הרי לא גבי שחיטתה כהיפך כוונה, ולרבנן דבעין כוונה לשחיטה, ה"ה דהיפך כוונה פסולת, ובזה ילי" מה שיש בעיר על דברי רשי"ז צ"ל ב"ה ד"ה, ש' וצ"ל פרה פסולה מחמת מלאה האחרת ובהמה כשרה" עכ"ל, ותמה הראש יוסף צ"ל, למה לא פרשי"ז דמשום שחיטת שתים נפסלה הפרה, ואני אוסיף לדקדק, למה הוסיף רשי"ז תוספת שאינו צריך, כתוב דבבמה כשרה, דפשיטה ומה"ט גם רבא לא הזכיר רק פסול דפירה לד"ה, אבל כשרות דבבמה הוא מלאת דפשיטה, אבל לפי האמור ניחא, דלכאור' ה"י מקום לומר כיון דפירה נפסלת ע"י שחיטתה שנייה עמה הרי אכן סחדי דאיינו רוצה שתתקשר האחרת בשחיטה, אלא רוצה לנוחרה להאכילה לעכו"ם או לכלבים, כי פרה אדومة דמיה יקרים, ומהיכי תיתי ריצה לפסלה בשחיטת הבמה הלאו, ונאמר DSTEMA כמפורט דהוה לי היפך כוונה, שלא תתקשר בשחיטה, וזאת מהני לרבען, דבעי כוונה לשחיטה כנ"ל, אבל זה ליתא דאפילו לא תתחשך הבמה ותהי' כנחוּה, נפסלת הפרה עכ"פ מחמת פסול מלאה האחרת, ולכנ' הפרה לעולם פסולה, והבמה כשרה, וזה נכון מאד בכוונת רשי"ז צ"ל, וד"ק.

ר"שי ד"ה ופירות הרי הון בכ' יותן, ומקבלין טומאה מכאן ואילך, דאשכחנה לו נפילת פירות (לפער"ד נראת להגיה נטילת פירות) ליטול ידיו בהגבהתן, והוה לי' משקין שסופו לרצון וכו' עכ"ל, וכפי הנראה דלהיפך הוול"ל, הרוחה לי' משקין שתחלתון לרצון, כי הרצון הוא כניסית ידי והוצאו מן המים כדי שיוודחו, ושוב מכשירין את הפירות עעפ' שהמים שעל הפירות שלא לרצון המה, כי רק תחלת תליות המים בעין שהי' לרצון, אבל נפילתן על הפירות אףלו שלא לרצון מכם מכם.

ועיין בח"י הרשב"א צ"ל, שהקשה על הרמב"ם בפי"ב מטו"א, שפסק דבעין רצון בעלים דזוקא, מהא דקתרני הכא ופשט מי שידיו טמאות דמשמעו אפילו אחר שאינו בעל הפירות, ועין בכ"מ שם ש' על דברי הרשב"א שאין לדבריו הכרע, ואני תמה דיוטר ה"י להקשوت על הרמב"ם, דמקאן מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפלת המים על הפירות, כל תחלת תליות המים ה"י לרצון, והרמב"ם דמציריך רצון בעלים דזוקא, עכ' לשיטותי' איזיל דבעין רצון ומחשבה בשעת תליות המים מן המים, גם רצון בעין נפליתן על הפירות, עי"ש בהשגת הראב"ד (ודברי ה"כ"מ שם נפלאים בעין, דהרי בפירוש כ' הרמב"ם כן הלכה ג' שם בדיון כופה קערה עי"ש) והאי רצון בתחלת תליות המים, ודאי דלא בעין בעלים של הפירות, דמה להני בעלים, עם הני מים שעדיין לא נפלו על הפירות, אבל מה דמציריך הרמב"ם דעת בעלים, הוא ברצון השני שבשעת נפלת המים על הפירות, אבל הראב"ד והרש"ש וכן רשי"ז ותוס' דפליגו על הרמב"ם, וס"ל דכל שהמים נתלוון ברצון מכשירין גם بلا שום רצון בשעת הנפילה על הפירות, לא שייך כלל דעת בעלים ואפילו בהאי דין אדם אין תחלתון ברצון וסוף לרצון דמכשירין דאי' נמי רק מצד שהמים יהיו כתולשי לדעת בעין הא רצון, עי"ן בהשגה שני' של הראב"ד שם, וא"כ גם אם לא מצד הפירות בעין הא רצון אלא מצד המים שיתחשב עליהם לשום דבר תלוש, עי"ן לעיל דף ט"ז ע"א רשי"ז ד"ה לענן הקשר

מרקם, ואין זה דומה כלל לכונת חתיכת סימנים, כי מעשה דחתיכת הסימנים הוא מעשה השחיטה המותרת, אם לא ארע בחתיכה זו איזה פסול מהני פסולין שחיתה, אלא דהוא כיוון לשטם חתיכת הסימנים בלי השקפה על דקדוקי המשעה הלאו, אבל בירדה להקר, אין מעשה ולא בכונתה עני טבילה כל גופה כלל.

אבל דע כי מזו דבשחיטה, אי לאו דאתא הحلכה להגבלה בהני דקדוקי שחיתה, גם על שחיטת פסולה ה"י שם שחיטה עליה, כי הحلכה גורמת שאנו מחלוקת בין דכון דכונת סימנים בהקשר לחתיכת סימנים בפיסול, ואשר על כן סברו רבנן דכונת חתיכת סימנים שטם נמי כוונה שחיטה מקרין, דלגי' הכוונה לא נחلك בין מעשה, כמו כן בטבילה טמאים, דאמרה תורה ורחץ בשרו במים או במים יובא, לoli דרישת חכ"ל, "את כל בשרו" שהיה כל בשרו תחת המים בב"א, במשמעות לשון רחיצה במים, לא הוות מצין לחלק בין שרחץ כל גופו בפעם אחת במים, או שרחץ גופו וראשו בהפסקה, כי האי מושג טבילה שלנו, נתהוו עי' הحلכה דבעין רחיצת כל הגוף תחת המים בפ"א, ולכן לגבי כוונה, הוות כוונת ירידה להקר בלי השקפה על טהרה שציוויה הרחיצה ואין חילוק בין בפ"א לשתי פעמים, והוא ממש כמו כוונת חתיכת הסימנים בשחיטה, ושומר לך הדבר הזה כי הוא אמת לאימינו, ומתרשים דברי רשי"ז כפושטן.

אבל מה שיש להעיר על האי מימרא דר"פ הוא, דלפי מה שביארנו לעיל דגס לר"ג בעין כוונת מעשה הפלת הסcin עכ"פ, דכיוון דכתיב כוונה לכך שמעין דעכ"פ כח אדם בעין, וממילא דבעין נמי זבחת למצות, שמעין דעכ"פ שהבאתי לעיל דמתעסק כוונה לכך אDEM, וכמיש'כ הרא"ש והרש"ב"א זבחת מצות, וכל זה בשחיטה דאייכא בכח אדם. לא ייחס עשיית אדם כלל, וכל זה בשחיטה דאייכא קרא דזבחת דמני' ילפין דבעין עכ"פ כח אדם לעוכבי, אולם בטבילה דאפיילו גל שנטלש ונפל על האדם ועל הכלים מטהר, הרי דלא בעין כח אדם כלל, ומה"ט בנפלה מן הגשר נמי עلتה לה בטבילה לר"ג עג' דליקא בנפלה שום כח אדם, ודומה לנפלה סcin ושותחה, וכיון דלר"ג לא בעי בטבילה שום כח אדם ולא שום כוונה מעשה כוונה זו להקר לרבען מני', דכמו דליין' נפלת מן הגשר דליקא שום כח כשר, נימא דגס לרבען כן הדין דלא פליינו ר"ג ורבנן אלא בשחיטה דלשניהם בעין כח אדם, וממילא גם כוונה לאיזה מעשה, לר"ג סגי כוונת הפלת הסcin ולרבנן בעין כוונת מעשה הממית, דהינו כוונת חתיכת סימנים, אבל בטבילה דלא בעין שום כח אדם לר"ג, מנ"ל דפליגו רבנן עלי', ודבר זה צע"ג בעניין ודוו"ק.

ע"ש גמר' א"ר, שחת פרה ושותחה בהמה האחרת עמה וכו', נשחתה לאחרת עמה, לר"ג פרה פסולה בהמה כשרה, לרבען פרה כשרה בהמה פסולה, ויש לי מקום עי"ו איך הדין בשתי חוליין, ונתקוין לאחת ושותח השניה, או שחות שניות לרבען דבעי כוונה לשחיטה, דהינו לחתיכת סימנים, מה דינה של השניה, ומזה העמיד הרבה דינו בפרה אדومة ובהמה האחרת, שהוא הלכתא למשיחא ולא קאמר בשתי בהמות חוליין, נשחתה האחרת עמה, דר"ג כשרה גם השני ולרבנן השני פסולה, לייא למשמע מינה, דבחולין לכ"ע שתיין כשרות, די"ל דפסול פרה אתה רבא לא שמעין דתלו בפוגותא דר"ג ורבנן, וכמו שאמר לךן דר"ג איצטריכא לי', אבל לפער"ד נראה דבבמת חוליין גם לרבען דר"ג אין לפסול השניה, דקשה מאי לומר דבמעשה אחת תה"י אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' אלה יש להביא ממה שפסק הרמב"ם בפ"א ה"י מהלי' שבת, "דהי לפניו שתי נרות دولקות או כבויות, נתכוין לכבות את זו וכבה את זו או להדלק את זו והדלק את זו חייב, שהרי עשה מן המלאכה

פסולה, ויש להעיר לפי מה שכ' רשי' ז"ל על האיבען דשהה במשמעות סי', דבמיוט קמא לא מצי מיבעי דמנג'פ' מיטרף, דכיוון דשהה אזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול שהי' דאתא עליו ההלכה להקל ATA, דלולי ההלכה, מיד כסילק את ידו מן השחיטה הוה מטורפין אם ניקב החוט, אפילו بلا שחה כשיור שחיטה או ביקור, וזה דברZR וומר כן, ולא עוד אלא דא"כ איכא מקום להאיבען במ"ק ולהיפך ולומר, דילמא דוקא בשחה בין סימן לסייען לאיא כבר שם שחיטה עליו וכאשר נבר במשנה שאח"ז, אז איכא היא שיעורה שהי' אבל בפסק משלחות אחר מ"ק הוה טרפה מיד, וכן יש לתמונה לפי שיטת ר"ת דלעיל ל' ע"ב דס"ל דבמ"ק קמבען, טרופות דנקה"ו לא משחחת לה אלא בניקב ע"י קוץ או חולח, אבל בניקב ע"י סיכון של שחיטה לא מיטרפ לעולם, משום למצי משלים השחיטה במקום הא נקב, וזה דבר שאין הדעת סבלתו, ואין לומר דבטייל מחשבתו למגררי משלחות, אז מודה ר"ת דטרפה הוה מלחמות נקה"ו, דהרי במשנה קתני השחוי הסcin וער ובא חבירו ושחט, הרי ע"ג דהראשון נתיאש משלחות עוד, ממ"מ מצי השני לגמור תוך שיעור שהי' הרי דהכל תלוי בשיעור, ואם נאמר במ"ק ליכא פסול שהי' ומ"מ כל שמתיאש משלחות נפלס מיד, מכש"כ בין סימן לסייען, למה לא נפלס אם הרראשון מתייאש משלחות, אלא דזאת יש לישוב כמש"כ לעיל, דכל שחחת סימן אחד שם שחיטה עליו, וכן מצי גם אחר לגמור השחיטה תוך שיעור שהי', ולא איכפת לנו מה שהראשון מתייאש משלחות עוד, משא"כ ללא עשה רק נקב בושט, כל שטייל ידו ומהשבותו משלחות גרע טפי, ולא מציתו אחר לגמור השחיטה, אבל האמת איינו כן, אלא כפי אשר אבאר לך בהז.

דהנה כבר ביארנו בכמה מוקומות במס' זו, דבניריה בדבר שהותר להם, הי' צריכין מיתה מלחמות הנחרה, ולא אישתריהם מפרקסט אחר הנחרה, ומעתה אני אומר דכל שנחרה ולא מבה תוך מעל"ע הוה נבלה, דmittata שלאחר מעל"ע לאו מיתה שע"י הנחרה הוה, אלא גרמא בעלמא, ודבר זה נלמד מדין בעני, דאמירה תורה אם מת תחת ידו נוקם ינקם, ואם יום או יומיים יעמוד לא יוקם, וזה מעל"ע כפי דרישת חז"ל הרי דכל שמת תוך מעל"ע של ההכהה, מקרי מת תחת ידו, וכל שמוט אחר מעל"ע, לאו מעשו ממש הוא, אלא כמוגרמתו וכן אני אומר בנחרה, כיון דבעין מיתה שע"י הנחרה, בעין המיתה תוך מעל"ע, למען תהיה מיתה תחת יד הנחרה, אולם בשחיטה כיון דהיא מתרת מיד, עוד קודם המיתה, לא איכפת לנו כלל אם יומים יعتمد ח', דהרי איפילו בן פקעה וחורש בשדה כמות יחשב, אחר שנחטה אמו, אמנים אם השוחט ישחה במעשה השחיטה יותר מעל"ע ג' כ' נבלה הוה, ולא על חנס אמר רבא בגמ' דשותט בסcin רעה, איפילו מוליך ומביא כל הימים כלו, ושיעור זה דוקא, ולא יותר, כי בשואה יותר מעל"ע קודם גמור, בטל כח האדם דבעין בשחיטה, דהרי ההתחלה היה קודם מעל"ע של הגמר ולא מצטרף, ועיין עוד לקמן במשנה הבאה מה שכתבנו שם בעניין זה, ומעתה נאמר דאי לאו ההלכה על פסול שהי' הינו מכשירים לגמור השחיטה גם אחר שפסק, תוך מעל"ע כמו במוליך ומביא דמציא מריך כל מעל"ע, ואתה ההלכה דכל שפסק משלחות בשיעור גם שיטת ר"ת דמפרש האיבען על מ"ק, דאפשר שלא פסלת שהי' אלא בין סימן לסייען, אבל במקצת החוט אויל מציא גומר תוך מעל"ע אבל לאחר מעל"ע פשיטה דטרפה, אלא דמ"מ קשי' ל' לרשי' על שיטה זו,adam אמר דכל זמן שלא שhot הרוב אין שם שחיטה עליו ליפסל בשחוי' אז איפילו بلا שיעור שהי' כל שטייל ידו ומהשבותו משלחות עוד, נימא דטרפה הוה ודוק'.

זרעים, וא"כ בעל הפירות לא שייך זהה כלל, אלא רצון שלנות המים כדי שייה' להמים דין תלושים לרצון, הרי דהאי פלוגתא שבין הרמב"ם לראב"ד, אי בעין דעת בעליים דוקא, תלוי בפלוגתא השניה אי בעין גם רצון בשעת נפילת המים על הפירות, ולכן יותר הרו"ל להרשב"א להציג על הרמב"ם ולומר דמכאן מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כי הוא העיקר ומילא בטל מה שהצריך הרמב"ם דעת בעליים, דהא כאן לא חישב כלל על הפירות, לא הבעלים ולא האי טמא שרצה להדיח את ידיו.

אבל המעניין ברמב"ם יראה שנשמר מקושי' או דז"ל שם בהל' יו"ד "פירות שנפלו לתוך המים ופשט ידיו ונפלן לא הוכשרו, ואם חישב שיזדחו ידיו, והוכשרו במשם שבידיו שהמים שבידיו וועל הפירות הרו"ן כתלושין ברצון" עכ"ל, הנה תראה דהרבנן משלון הש"ס וכ' ופשט ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כד' שלא נפרש דעל אדם דעתמא דעלמא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוין לדבר אחד וע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא מটכיו לשניהם, מושם דא"א זה בלי זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתקן המים כיוו דא"א להעלותן בלא מים שעלייהם, וכך לדעת כל בני הראשוניים גם בחלוקת הראשונה דפשת טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעליה הפירות לדעת, העלה המים שעלייהם ג' כ' לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ם ניחא דנינו דתליתש המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אנו בעין גם נפליתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחלוקת שנייה שבשביל שיזדחו ידיו פשט את ידיו הרי דהעליה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעליה הפירות עליהם עליהם וא"א שלא יתחלחו ע"י המים שבידיו הרי איכא פסיק רישא גם זהה ושפיר הוכשרו, וכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם דאמ ניחא דלא בעין בעליים עכ"ם מושום דסגי ברצון תחללה על תליתש המים, וזאת איכא גם בחלוקת הראשונה, בתמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומושם דא"א ליטול הפירות בלי מים שעלייהם, ודוק'.

ד"ג ל"ב ע"א נאמר' נשחתה בהמה אחרת עמה לר"ג פרה פסולת בהמה כשרה וכו'. הרמב"ם בפ"ד הי' מהל' פ"א פסק, דבנשחתה אחרת עמה הוה כמו נחתק דלעת עמה שכשרה, וכותב הכה"מ, דעת' ה' הי' לרבני גירסת בוג'ו והוא, דבנשחתה אחרת עמה לר"גشتין כשרות, ע"ז פריך הש"ס פשיטה, וקמשני סד"א דאותה אמר רחמנא, ולא אותה ואת חברתה, ואיפילו בהמת חולין קמ"ל, עי"ש. ורנה לפ"ד גירסת הגמ' דילך באמת תמורה פאדי דאיפילו נימא דקרו דאותה ממעט גם בהמת חולין, מ"מ עדין מנין לנו Adams נשחתה מאליה דרך מטעסק, דposelet את הפרה, ולמה לא נאמר דחברתת דומי' דידה מה היא בכוננה אף חברתה נמי בכוננה דוקא, דהרי נשחתת אותה כתיב והאי ושחת עכ' בכוננה, ומילא דהדיוק ולא אותה ואת חברתה נמי בכוננה, אבל לא בನשחתה מילא, דלא קריין בה ושחת את חברתה, אלא ונשחתה, וכליישנא דרבא, ומ"ל כמעט גס זאת זאת גם הסברא נותנת, דמ"ש פסל מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנסיבותה עמה שלא מדעתה אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחת כתיב ולא בנשחתה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ם דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו לא, כי כן דרכו של הרמב"ם בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלה ודוק'.

ע"ש משנה, נפלת סיכון והגביהה וכו' אם שחה, כד' שחיטה

זהאי הלכה דרי' לא איצטרך אלא אמצעת השחיטה בפייסול, כי לולי ההלכה הללו לא היו יודעים ממקצת בפייסול נידונות ככלא בפייסול, וכאשר נבואר את זאת לפניו בפלוגתא דרי' ור' ל' לקמן, דפליגו לפרש הא מלטה דמה בין מקצת בפייסול לבלה בפייסול, אבל דרא'כ לא נתניישן לו איך עלה עד ר' לומר אדם פסק או עקר כל הסימן, ורק אחד מן הסימנים שחת, ולא עוד אלא אדם שחת ר' ס' אחד והניח השני שלם, והמתין לה עד שמתה שתהיה "ג' טהורה מנבלות", ועיין בהגנות המהר"ש שישב על מדוכאה זו, ונדריך מאי בישובו, ועוד זאת נפלא ממי מה בעי ר'ע, באמריו והמתין לה עד שמתה, דהרי בכל נבלות דעתמא בעין מיתה ממש, דכל צון ש玆 פרכסת אינה נבלה לטמא כמבואר במשנה דעור ורוטב, והרי לעיל בפרק קתני שחתית נכר נבלה ומטמא במשא, ולא הזורץ לומר והמתין לה עד שמתה מרוב פשיטתו דעת שלא מתה אין כאן נבלות, ואיך נאמר דהאי והמתין לה עד שמתה שפת יתר הוא לא צורך, אלא דבר התנא במשנה ספרדים ושווקים הם, לא פחות ולא יותר, גם הלשון "והמתין לה" הוא משונה וכי לא די אם הי' אומר "ומתה" אם רצונו לשולול שלא תאמר שקדם מיתה רוצח לשחות יותר נוותני לו שיעור לבודוק בסימנים, ודוק'.

אבל ביאור דעת ר'ע קודם חזרה תמצא בארכוה בפתחה עיקר אי' וב', ותמצית הדברים כי במדבר בין נחירה ובין שחיטה לא היו מתירין מיד, אלא ע"י מיתה, ותוך מעל"ע של מעשה הנחירה והשחיטה, כאשר כתבנו לעמלה, ומילא לא ה' שיעור בנחירה ושהחיטה כמה מן הסימנים צריכים לחזור דכל שעשה מעשה המיתה דהוא סימן אחד עכ'פ', ומזה על ידה תוך מעל"ע כשרה, ורק אחר שנצטו על זביתות חולין ואיתסר להם הנחירה בלוא דنبלה, ונתחרש להם גם היתר מפרכסת, דהשחיטה מותרת מיד, לעומת זאת איקבע שיעור ב' סי' בבהמה וסי' אחד בעוף, ומעתה סובר ר'ע, ניהו דלענין איסור אכילה בעין עתה שני סימנים להתייר, אבל לעין טומאות נבלות, די סימן אחד בשחיטה לטהור, כמו שהשחיטה שבמדבר לא ה' יותר מס' אחד בהברע, כל שמתה בו תוך מעל"ע, וכן בדיקdock גודול אמר, "והמתין לה עד שמתה", ר'ל שמתה תוך מעל"ע, אשר ע"ז מורה לשון "שהמתין לה" שהמיתה קרובה לה עד שיכול להמתין עלייה, אבל אם שחתה למותע עד אחר מעל"ע גם ר'ע מודה דنبלה, וכן אם הרגה בקופץ אחר שחת ט' אחד כיון דלא ע"י מעשה בסימנים מטה, נבלה הוה (ובמ"א נסתפקת בדין זה), ואם תרצה לעמוד על עיקרין של הדברים למוד העיקרים בפתחה של' ודוק'.

ע"ש גמר' ורמיינהו, א"ט בהמה נקה"וו ופסה"ג וכו', הנה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה, ובנה נשורת הפלוגתא הגדולה שבין Tos' ויתר הראשונים ז'ל במחכ'ת לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם, עד שהפרמ"ג העמוק והבקי הנורא, בפרט בהלכות אלו כתוב בס' ל"ג בשפ"ד שלו אותן ה', דהא דמוסכם מכל הפסיקים דנקה"וו נבלה ואין שחיטה מועלת בו, לא ידע מקום זה בא ש"ס, ומה דעתן הכה"מ הסוגי' דהכא, הלא רק בפסה"ג קאמר ומשום דכמונחא בדיקולא דמי, דהסימן עצמו ודי' וכי כמבד' ד' (וכוונתו על הרשב"א שכותב כן בסימן עצמו, גם מאן דיל' הא דר'יל דלקמן דריאה כמבד' ד' מודה) ולכן גם בעוף, כיון דשניהם ראויים לשחיטה בעין, שפיר הוה פסוקת הגיגרת או הוושט נבלה, אבל נקה"וו מנ'ל, ואח'כ' הביא מtos' בכורות דנוראה דנקה"וו אינו אלא טרפה עי"ש שישים ו'ל, "גם מקור הדין דנקה"וו הוה נבלה לא ידענא מניין לנו" עכ'יל ובהגנות ק"ז רעא'ג ז'ל על הי'ד ציין לנו תוספות מפורשת, ואומרת דנקה"וו רק טרפה ולא נבלה, גם בהא מלטה דנקה"וו הוה נבלה מחייבים

ע"ש במשנה ר'יש אומר כדי ביקור, ובגמ' מפרש כדי ביקור טוב חכם, ועיין בפייה"מ לרמב"ם כדי ביקור על הסימנים אם נשחטו רובו, ועיין לעיל דף ט' ע"א איך ישבתי דעת הרמב"ם, דלא די דלא קשה עליו מן הסוגי', אדרבא שיטותו מוכחת, עי"ש היטב, ועתה אני מוסיף להוכיח דא'א לפרש כדי ביקור הסוגי', כריש'י יותר הראשונים חדא, כיון דלא האזכיר התנה בשום משנה דין בדיקת סכין, ושצריך לבדוק י"ב בבדיקות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, איך יתנו שיעור לשחית' בבדיקה סכין שאין אנחנו יודע עד מה ויתלה תנוי בדלא תנוי, שנית הלא מסתמא גם שיעור שהי' הללממי'ס הוא שאර שיעורי התורה, וא'כ' צריכין לומר גם אופן בדיקת סכין היללממי'ס, וזה את דאי לא ניתן להאמיר דהרי פליגו לעיל דף י"ז ע"ב באופני הבדיקה כמו וכמה אמוראי, ולכך דעת רשי' יותר הראשונים בזה נפלאים ממי, אבל בבדיקה סימנים בשחיטה מצומצמת הוא דאוריתיא וכאשר ביארנו זאת שם במקומו, ושפיר נתן שיעור לשחית' כדי שיבקר הסימנים בשחיטה מצומצמת אם צריך להוציא עוד, או אילך רובה וקשר ללא תוספת, ואע'ג דלרמב"ם בעין לכתלה כל הסימנים מה'ת, מ"מ בשאינו רוצה לשחות יותר נוותני לו שיעור לבודוק בסימנים, ודוק'.

ע"ש משנה שחת את הוושט ופסק את הגיגרת וכו', או שחת אחד מהם והמתין לה עד שמתה וכו' ר' ישבב אומר נבלה ר'ע אומר טרפה, כלל אמר ר' ישבב וכו' והודה לו ר'ע עכ'ל המשנה, פלוגתא זו הוא יסוד המסכתא שבענייני שחיטה, וממנה מסתעפים דינים ודינ' דינים, וכרכ'ע קודם חזרה נשנו כל המשניות ולא רק משנה דא'ט, וכמסיק ר' יוחנן לקמן, אלא כאשר הראיתיך עד הכר'ע קודם חזרה, כי לא נתקבל בין החכמים האי מאמר דהודה לו ר'ע, אלא אחר זמן רב בדורות שאמר רב, כי כאשר הראיתיך לעיל גם ברייתא דרבבי, דתני כאשר צויתיך מלמד שנצotta משה וכו' שלא האזכיר הני חמישה הל"ש, נשנית הכר'ע קודם חזרה עי"ש. לכן צריכין אנו למשכנא נפשנאו כדי להבין שתות ר'ע קודם חזרה, אשר כל אנשי חיל לא מצאו פשר דבר, דהא דלא ידע דו דלא רצה לקבל כללא של ר' ישבב שאמר מושום ר'י, דכל שנפשלת בשחיטה נבלה, מובן היטב, כי לולי האי הילכה לא ה' עולה ע"ז שום אדם לדון כנבלה כל פסול בשחיטה, כיון שריאנו שהחנירה מטהרת מדי נבלה במדבר, דה' אסור להם טרפה ונבלה, אבל בשער נחירה אישתריהם להם, והיינו אמורים כי נבלה לא נקרה אלא מה שמתה מלאיה או הרגה בקופץ, שלא כדרך המmittin לצורך אכילה כדעת הרמב"ם, ולדעת רשי' ותוס', גם נחירה בסימנים דוקא, שבעל נשף דם הנפש לחוץ, אבל מי ששפך את הדם ע"י נחירה בסימנים לצורך אכילה, אין זה נבלה אלא בשער נחירה דאישתריהם להם במדבר. - ומה נתחדש להם שנכנסו לארץ, מצות עשה דזובחת, וע"י האי מצוה נאסר להם בשער נחירה, וא'כ' מז' והלהא מי שאוכל בשער נחירה עבר אהאי לאו הבא מכלל עשה, אבל אלao דنبלה מאן דכר שמי', אלא דההילכה שאמר ר' ישבב מושום ר'י גلتה לנו דלא די-scalable שנפשלת בשחיטה אסורה מקרא דזובחת אלא דגס נידון כנבלה שמתה מלאיה ומטמא במ"מ, ר'ע דלא ידע או לא רצה לידע מחלכה זו, ממי לא סובר דין כאן אלא איסור עשה דזובחת, וטרפה שאמר נאמר דלשון מושאל הוא, ואסורה קאמר. כך היה לכארו' מקום לומר. אלא דזה ע"כ ליתא דהרי ר'ע גופה רק בשחת ט' אחד בהכשר שחיטה קאמר, אבל בפסק כל החסנים בפייסול שהיא מודה שהיא נבלה, וע'כ' צריכין אנו לומר דיל"ע, האיל או דיל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטו על האזבחה על בשער נחירה נאמר, וכאשר ביארתי זאת בראיות ברורות דכן הוא, עי'ן בפתחה עיקר א' וב', וא'כ' צריכין לומר,

בדיקולא וכן המיעוט בתרא כחוות בברא רגלה, ואין לצרפו לרוב הנשחתת ולומר דחוץ מן הנקב איכא רוב נשחת בהקשר, لكن הוה נבלה, אבל אם נשחת שלא במקום הנקב, שפיר מטהר האי שחייטה מייד נבלה, והא דדחה הש"ס האי דר"ל, דמחלוקת כן, בין נשחת במקום חתק לשלא במקום חתק, היינו בגרgorת דשם אין חילוק, כיון דכל שנפסק פ"א הוה כמנחא בדיקולא, אבל בשוט ודאי קם האי חילוק, וכן הנחלתה של ר' יהושע שפיר מטהר גם על מקצת פיסול בשוט, וא"כ הש"ס גם קודם שחדיש ר' ל' תירוץ לחילוק בין מקום חתק לשלא במקום חתק ידע את זאת לבבי ושת, וכן לא פריך רק מפסה"ג, או נאמר דפרק גם מנקה"ו אבל לאחר שתירץ ר' ל' לחילוק בין מקום חתק לשלא במקום חתק לא נשאר רק הקושי" מפסה"ג דבזא נדחה החילוק מכח אידך דר"ל, אך אמר דריאיה כמדמ"ד אבל לבבי ושת, קם תירוץ שפיר ור' הווצרך לתרץ כאן קודם חזרה וכאן לאחר חזרה משום פסה"ג כי גם הוא מודה דעת פ"ה הקנה בעצמו כמב"ד וכמש"כ הרשב"א ז"ל, כך מטהר הש"ס לעילם, אלא משמע הци, וכן קשי' להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"ו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרפיות הא ודאי איכא לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, ווסףו להיות נבלה בין א' תירוצם על קושיותם, דהש"ס פריך דהוו"ל למימר עיקר האיסור שהוא נבלה, הוא יותר מדויק וא"א לא קבלו בשום אופן, דהרי התנא מונה והולך הני ח"י טרפיות שנמסרו לממי"ס, ושם ודאי נאמר גם נקה"ו ופסה"ג בין הטרפיות, ולמה ישול אוטם שלא למנותם, מפני שאח"כ חל על איסור טרפה גם איסור נבלה, ולא עוד אלא דבשו"ת כת"ס הנ"ל מוכיח מגמ' אב"א דלא חל נבלה אטרפה, וכן כתוב הנ"ו"ב דאיסור נבלה לא מוסיף ולא כולל הוה על איסור טרפה.

ב' התוס' בעצם הגיגשו, כי ממהDDRשו בזחים ס"ט ע"ב נבלה וטרפה לא יאכל, על נבלות עוף טהור, דיצא עוף טמא שאין במינו טרפה, מוכח דכל שא"א לשחותו אין בו משום טרפה, וזה האמת וכאשר נבאר בשיטות הרמב"ם, אבל התוס' נדחקו לפרש האי דרשה, דאין במינו טרפה לחוד קamar,ומי יכול לסבול דוחק זהה, הרי זה מקרי אין במינו טרפה, משום דלאחר מיתה יתוסף עליו גם איסור נבלה, ואיה מ戎מי אצת בקרא דכתיב נבלה וטרפה, דאית ב"י דאית בראה יותר מסתבר לומר דבנבלת עוף טמא מירוי, דאית ב"י תרתי נבלה וטרפה לעולם, כיון דאין במינו שחיתה - והמעיין בספרא במקור האי דרשה יראה בלבד הפ"ה התוס' בספרא כלה, דשם פליגנו ר' יהודה וחכמים בפירושו דהאי קרא, ר' דרש נבלה, יצא עוף טמא אסור משום טמא ולא משום נבלה, דס"ל א"א ח"א, וטרפה אתה על שחיתה, שאין שחיתתו מטהר טרפות עוף טהור מטומאת נבלה, וחכמים שהוא ר"מ דס"ל אחע"א דרש, נבלה שיש במינו טרפה לאפוקי עוף טמא שאין במינו טרפה, ומעטה אי כפירוש התוס' דאין בו טרפה לחוד אלא גם נבלה, למה לי טרפה, דהא מנבלה לחוד הוה מצי למדרש מי אסור משום נבלה לחוד, לאפוקי עוף טמא דאית ב"י תרתי משום טמא ומשום נבלה, כמו שדרש ר' מובליה לחוד, וזה ראי ברורה נגד הפירוש של התוס'.

ג' רבא מפרש אלו אסורות קטני, ש מהן נבלות ויש מהן טרפות, ויפה ד"ק הכת"ס הנ"ל מדאמר, יש מהן בלשון רבים, גם נקה"ו בכל הנבלות ולא רק פסה"ג, ואני מוסיף להקשوت מ לצורך הgingה אלו אסורות קטני, מוכח נגד התוס' דס"ל דנקה"ו ופסה"ג טרפה נמי הוה, דא"כ למה לי להgingה דלאו אסורות קטני, דשפир קטני אלו טרפות, דהרי אמת כן הוה דטרפות הוה, אלא דיש מהן, שהם גם נבלות, והכי הוליל' אלו טרפות, אלא דיש מהן גם נבלות, אבל לעקוור אלו טרפות ולהעמיד במקומו אלו אסורות,

כמ"כ הרמב"ם, נובוכים האחרונים ז"ל בפירושו וטעמו, עד שבא התוב"ש ז"ל, ומחלק בין אישור נבלה לאכילה, ובין טומאת נבלה, ולזה הסכימו כולם, אבל באמות במחכ"ת דבר בטל הו, וכאשר מוכח מסוגי' דמסוכנת לקמן לקמן ל"ז ע"א וכמו שהעיר על זה הלב ארוי שם, ואני הריאתי, כי מפורש יוצאה מפי הרמב"ם דגם אישור אכילת נבלה ליכא עד שמתה הבהמה ממש עיי"ש.

אבל הט אזיך לשמעו פירוש הסוגי' ואיך יוצא ממנה כואר נוגה שיטת הרמב"ם ז"ל ותחילה נבאר איך מטהר הש"ס לדעת התוס' ואסדר הקושיות שנטקתה על שיטותם, ואח"כ יairo עיניך לראות או ר' בהיר בפירוש השוגי' לדעת הרמב"ם ז"ל.

הנה לדעת התוס' לאו דטרפה ולאו דນבלה תרי לאוין נפרדים הם, וכל בהמה ועוף שנטרפו הרי תלי מיד לאו דטרפה עליהם, ואם אח"כ מתו بلا שחיתה חל עליהם הלאו דນבלה, והביאו ראי' לדין זה מסוגי' דמסוכנת לקמן, ותירוץ בדוחק הש"ס דזחים דף ס"ט דלא משמע הци, וכן קשי' להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"ו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרפיות הא ודאי איכא לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, ווסףו להיות נבלה בין אס תמות שעיה ובעין שחיתה אח"כ, כי הגרגורת שנפסקה הוה כמאן דמבד"ד ואין שחיתה אחר פסיקה, וכן מבואר ברשב"א בתו"ה ב' דכל שנחת הסימן, כמנחא בדיקולא דמי' אפילו למאן דחילוק על ר' ל' דלקמן, בשחת הקנה ואח"כ נקבה הריאיה, כי הסימן עצמו לכ"ע כמנחא בדיקולא אחר שנפסק פ"א, וכן פסקו בפשיותו הש"ך והטו"ז בסע' כ"ו ודו"ח דברי הב"ח שמסתפק אס לסמוך ע"ז למעשה עי"ש, ולפ"ז קושי' הגמ' לא ה' אלא מפסה"ג, אבל נקה"ו, הלא אינו מעכ卜 מלשוחות שחיתה הונגת ולמה תה' נבלה, ועיין בשיו"ת קדושת דודי בעל הכת"ס ז"ל סי' כ"א שמאפרש ג"כ דעת התוס' דkowski' הגמ' ר' קם מפסה"גrai, אלא דרוצה לדוחק להשות דעת התוס' עם הרמב"ם דנקה"ו הוה נבלה, אבל זה ליתא כאשר תראה כי הא דנקה"ו נבלה תלוי במה דכתיב הרמב"ם דזהו נבלה מהיים ולא טרפה, ומאחר שהתוס' כתבו כאן בפירוש דזהים אין כאן אלא טרפה, מילא לא מצי סברו דנקה"ו הוה נבלה, דהרי שפיר מצי שחוט לעמלה או למטה מון הנקב, הון אמת דלפי מה שהבין הראש יוסף דעת הרמב"ם דנקה"ו נבלה משום דכל טרפות בסימנים מוקם השחיתה חמורה ועשה נבלות, ה' מוקם לומר דגס התוס' אית להו הци, אבל מי יכול לקבל ציאות, דעל סברא קלישטא בלי' סוד ושורש נבנה דין דנקה"ו נבלה, שיוציא מהה הרבה קולות כמו לעניין או"ב דMOVOR לשחות אחרים, וגם שורפין את התרומה על מגעה בנבלה כזו, ואני לרווחה דמלתא הוחתמי דסבירת הראש יוסף ליתא ממה דמנה דמנה הרמב"ם נחלפו עורות הושט בין העין טרפיות, וניקבה כנפה וחסרון כאיסור בגרgorת לא מנה, והרי אלו על שם שסוף הגרגורת לפסק ברובו טרפה, וכמ"כ התוס' והרא"ש שם ב' א"ט, ומ"מ לא מנאן הרמב"ם בתוך הטרפיות, אלא הוה נבלה כמו פסה"ג וא"כ למה מנה בושט נחלפו העורות בתוך הטרפית, ולמה לא תה' נבלה כמו נקה"ו, אם נימה דכל טרפות בסימנים חמור והוה נבלה, אלא ודאי דזהו ליתא, ועטמא אחרינה אית לרבנן ז' בבא/oron, וכן מאחרינה אית לרבנן ז' בבא/oron, שכן בהא סלקין לדעת התוס' קושי' הגמ' ה' ר' קם מפסה"גrai, אבל נקה"ו לעולם רק טרפה הוה, כמו דמשמע נמי מtos' בכורות שהביא הפרמ"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פסול בשחיתה נבלה, והוא לא דוקא בסימן שלם בפיסול, אלא אפילו במקצת השות דהרי במק' פסלין כל פסול שחייב חוץ מהג儒家, ס"ל להתוס' דהוא מפני שבמקומות החתק הר' נגמר הרוב בצירוף הפסול ולדעת התוס' ה'ה אחר שחיתות רוב הסימן הוה כמנחא

שני סימנים הרי הלב כמב"ד, ואנו אמרינו דמפרכסת לאח"ש הר' היא חי לכל דבריה, ותנית לי שכונתי בדבר זה לדברי חדשיו הר' ז"ל كانوا בסוגי' לকמן ע"ב, אלא דבר כtabנו מעלה דהלאו דלא"ת כל נבלה אברש נחרה אתה, וכיון דנחרה בסימנים כל שנספקו הרי הוא נchorה והוא בלאו דלא"ת כל נבלה, וממילא דשוב לא מותCSR ע"י שחיטה, ונינהו DCtabnu מעלה דלא"ע גם סי' אחד lagi בנחרה כמו בשחיטה וא"כ איק מטהר ר"ע ע"י שחיטה סי' אחד אחר שכבר נפסק סי' אחד והוה שחיטה אחר נחרה, אלא תנאי התנה ר"ע בדבר „וְהִמְתַּנֵּן לְהָעֵד שְׁמַתָּה“ וכאשר ביארנו הינו אס מטה תוך מעלי"ע, וכן בסתם אין בכח סי' אחד בלי שפיקת דם הנפש להמית את הבמה דנPsiח חיוטא בתוך מעלי"ע, לכן לא קמפה מא ר"ע בשחיטה סי' השני אחר פסקות סי' הראשון, אמנים ר' ישוב הביא הלכה מפי ר' יהושע, אבל פסול בשחיטה, ואפלו במקצת הסימן דהינו בשליש אמצעי של הגורתה, ומ"ק של החוט, הוה נבלה, ר"ל שם נחרה עלי, ושוב לא מצי שחוט, וזאת הלכה לפרש קרא דזוחת אתה, DCtab ב"י כאשר צויתיך, והוא DAOיריתא ממש וליקין עליו, וא"כ נקה"יו ופסה"ג יצאו מכלל שאיר טרפיות, כי עלייהם יש הלכה מיחודה דינידונים נחרה אשר תוו לא מותCSR בשחיטה, ואפלו לעניין טומאה לא, כי הלאו דלא"ת כל נבלה, קאי על כל בשור נחרה, וכיון דההלה מפרשן לנו דזוחת מקרי דוקא אם כל השחיטה היא בהכשר, אבל פיסול במקצת הסי' הוה' נchorה, הרי דנקה"ו או פסה"ג נידונו נchorה ולא משום טרפה Katain עליה, אלא משום נchorה דאיין לה שחיטה, אז א"א למנות אוטם בכל הני יח"ט טרפיות דאיין להם רק דין ד"ס, שאין לוקין עלייהם והני הלא אין שחיטה מועלת בהם ומה נבלה ומיטמאין DAOיריתא. וראה זה בכל המסתכתא, לא תמצא שטבנה על שחיטה פסולה, רק במשנה דשחיתת נכר, קתני נבלה ומיטמא במשא, והוא לדעת הרמב"ס מקרה דוקרא לך ואכלת מבחו וטומאתה DRben ואיסור איכלה שללה DAOiriyta, אבל זולת זאת לא תמצוא דקרא לפסולי שחיטה נבלה, והשוחט נתנבללה בידי דפ' אוא"ב וכסה"ד, ע"י שיש שבארתי דהפיירוש הוא שמתה ת"י ולא פרכסה, ולא כמו שפרשי' נתנבללה בידו שלא מדעת ע"י פסול שחיטה, כי כל המשיכ' נשנית CR"ע קודם חזרה, ולידי' כל הני פסולי שחיטה במקצת הסימנים, אינס אלא כמו הני יח"ט, ואין בהם טומאת נבלה, דלענין טומאה לא גזרו כאשר תראה במשנותנו לר"ע, דນפסק סימן אחד רק טרפה הרה ולא נבלה, וטרפה דקאמר הינו טרפה דיח"ט דאיין בו מלוקות.

עוד זאת אבאר לך כי לדעת הרמב"ס אין נבלה חל אטרפה ולא משום דאיין אישור חל על איסור, אלא משום דחדא לאו הוה, DCtab כתוב הרמב"ס בפ"ד היז' ממ"א, אבל שני לאוון אין מצטרפין ע"ז חזז מון נבלה וטרפה, הואל והטרפה תחולת נבלות היא ע"י'ש, והדין עמו דהרי בפ' משפטים מזהיר על הטרפה ולא על הנבלה, משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמי לא עסקין דטרפה חייתו העיר והmittah, ועוד כיון דהוא תחולת נבלות ק"ו DCtab נבלה אסור, והוא ק"ו כמו בת מבת הבית, דלוקין עלי, וכן דנבללה אינה אסורה אלא לאחר מיתה דرك איז קורי' נבלה, כי הטרפה רק לאחר שחיטה דמש"ה כתיב בשרדת טרפה, ולא טרפה לחוד משום דמיiri דעבד"י עיין בש"ר, וכעין שדרשו בב"ק מ"א ע"א, ולא יאכל את בשרו דשור הנסקל, בשחוטו לאחר שנגמר דין, ואל תשבני ממה דאמירין בזכחים ע' ע"א דטרפה חמירה מנבלה דאסורה מחייב, הכוונה באזה דלאו דטרפה מתחיל מחייב, ועוד דהרי כולל גם בשר מה"ח וכרי' לקמן ק"ב ע"ב דאמר האוכל בשר מה"ח מן הטרפה אינו לוקה אלא אחת, וא"כ מה"ט גופא לא מצי חיל לאו דטרפה בעודה בחיותה כי כבר איתת בה

הוא לא צריך, גם זאת הוא תשובה נחיתת נגד דעת התוס'.

ד' ר"ל מתרץ כאן ששוחט במקומות חתק וכו', ופרק ה"ש"ס,ומי א"ל הכי, והא א"ל וכו', וכتب הרא"ש ז"ל „דר"ל שאמר שני דברים לשוטרים זא"ג, ולא ידעין כי מניינו דאחריתא, הלכך עבדין לחומרא" עכ"ל, ועיין הଘות מהרש"ש ז"ל שכתב דזה דוחק גדויל, DCtab כהגו' הוול להש"ס לפרש דהדר ב"י מהאי או מהאי, لكن כתוב מהה דאמר הש"ס, אלא אר"י כאן קודם חזרה וכו', בא לומר דמעולם לא היה ר"ל מתרץ כלום, אלא ר"י הי' מתרץ עיי"ש. ואני אומר דר"ל דשחט הקנה וכו' נחתה מפני האי מימרא דמותר ר"ל כאן במקומות חתק וכו' או דחרור ממנה, ובפרט דאן בלאה לא פסקינו כי הא DR"ל, דשחט הקנה ואח"כ נקבת הריאה DCtab דמנוח בדיקולא דמי, ולמה לא נאמר דמהאי הדר ב"י, אלא דהתויס' הלא סברו כמש"כ הרשב"א, דלגביה הסימן עצמו כ"ע מודים דהואCMDmb"ד, אבל אי יותר תמורה, דלמה הביא כלל האי מימרא DR"ל לדחות תירוץ, שאין מזה שום הוכחה דאפשר דהדר ב"י וכלהכתא, ועוד דגוף תירוץ עכ"פ לא נדחה, והוא ללהקשות סתם, כיון DCtab נפסק הקנה, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי מכאו דמבד"ד, אם כן הוה דהדבר פשוט לבעל הש"ס, גם בלי מימרא DR"ל DCtab שנספק הקנה פ"א שוב הוה מב"ד, והוא תימא רבתא לשיטת התוס'!

שיטת הרמב"ס ז"ל:

טרם שנבווא לביאור גוף הסוגי' צרכין להקדומות מילין על כל עני שחיתות וטרפות, כפי אשר ראהו הרמב"ס ז"ל בעניין שכלו ורווח בינוינו.

בריש' ע"ט ובפתחה עicker י"ד ביארתי כי לדעת הרמב"ס כל הני חי' טרפות שננה התנה שהמה מהללם"ס, אין לוקין עלייהם, אלא דיון דברי סופרים יש להם משום דלא בא הלכה לפרש הקרא אלא להוציא עלי, דטרפה המפורש בקרא, היא הנטהה למות, דהינו מסוכנת ע"י מכיה שאין לה תרופה, אשר זאת אומדים הרופאים בכל זמן לפי מעמד חכמת הרפואה, כמו ברוצח, וההלה דלא בעי נתה למות, ולא אימוד הרופאים בכל פעם לפי הגוף המוכה והמה מעמד החכמה, הוא חומרא רבתא, שהויספה ההלה על הקרא, אשר אין לו דיון פירוש הקרא, אלא הוספה על הקרא, שאין לוקין עלייה, וכן כתוב הרמב"ס בפירוש בספר המצות שלו, דאיין בחיה"ט אלא אישור DRben, והתפארת ישראל ברש"א ע"ט הביאו, וכتب דבחיבורו יד החזקה חזר מניה, אני הראיyi דנפהוק הוא, כי אדרבה חזק את הדבר בכל פסקיו, עיין בפתחה היט ובממצא עונג, וא"כ נקה"יו ופסה"ג כשאר טרפיות אס הולכת ואוכלת כשאר בריאות אין בה אלא אישור טרפה שאינו מפורש בקרא ואין לוקין עלי, אם שחיטה כראוי איפלו בפסה"ג, כיון דאיכא ושטי לר"ע קודם חזז מידי נבלה, ואין לומר דהא בעין עכ"פ ב' הסימנים לכתלה, וממילא ראיון לשחיטה בעין גם לעכב, כי גם הקנה הנפסק ראיו להשחט במקומות אחר, כי אין לית לו הא DR"ל DCtab הקנה CMDmb"ד, וכאשר ביארתי זאת ברור כשם שבחרים, כי חיבור הקנה בשאר האברים כמו קנה לושט, ולמטה עם הכרשתא חזק מאד וגם יכול להתרפא כאשר עינינו רואות מעשים בכל יום ואיך נאמר ע"ז דהוהeman דמנוח בדיקולא דמי, ולא עוד אלא איפלו בפסקת שני הסימנים שכ' הרשב"א דאי לכ"ע כל האברים הפנימיים מב"ד, ביארתי דזה ליתא, והראיyi דיניטל הלב הוה כניטל הרаш דהוה כמותה ומיטמא מיד, וא"כ כל ששוחט

שמוספת על המפורש בקרא, ועי' רצה רבעה חלק בין שחת תחלה ו Ach"c פסק ובין פסק Ach"c שחט, ולפי האי חילוק לא אתא ההלכה על מkeitzet סימן בפיסול כל ואפיו על כל הסימן נמי לא דאין בו אלא מעשה טרפיות בעלמא, אלא על סימן השן שהיא הגמר שחיטה, ואם הוא בפיסול הוה לנחירה, ואולי בסימן השני אחר שחיתות הראשון גם מkeitzet בפיסול פסול, דלולי זאת, הלכה למה לי, אלא דלא ידעתך איך יפרש רבעה המשנה Da"t בעוף דקמתי ג"כ נקה"ו ופסה"ג, הרי יאמר Da"t בעוף לאו נחירה מקרי, הלא פסולו כמו הקשרו, ולאחר הנחירה אין תhani שחיטה, ולי"י דלפי מה שביארנו לעילadam שהתחת מעל"ע, לאו נחירה הוה, וממילא מהני שחיתה Ach"c לטהרה מיד נבלה, ובלא"ה רבא נפרק בתירוץ והדר ב', ומשיין אלו אסורות כתני יש מהן נבלות וש מהן טרפיות, ורק"ל דכollow בהאי משנה Da"t הני דאסורות מכח ההלכה Da"r יהושע שהן במלכות, עם הני דעת מההלה שאל חי"ט מושום שאר ביהן יש מליקות לך לא חש לערבינחו תחת שם טרפה, ועיין לקמן מ"ט ע"ב Tos"ה רב ואיסורא דאוריתא שכתו, דרבא הדר לגבי ר"פ, וכותבת אני שם דסבירת רבא ה"י דלא דעתנו הני חי"ט כדורייתא ממש עיי"ש, ואולי נהפק הוא ממה שכ' התוס' כי מאחר ששמע רבעה הא Da"r דהכא, חזר מתירוץ דalgo אסורות כתני, ואח"כ אמר דחלב טמא סותם מפני הטרפיות אין בו איסור של מליקות, ועי' פריך א"כ למה לא מנה נמי דעתה גיסטרא וגיטל הירך וחולל שלא, ומשיין כי כתני נבלה דלא מטמא מחיים, ורק"ל נבלה דנקרא ע"ש סופה, כתני בכל טרפיות, אבל נבלה ממש שטטמא מחיים, מושום דהפרוכס איינו אלא כזב הلتאה, לא מציא לחשבן בין הטרפיות.

ומה מאי מיושב לדעת הרמב"ם דקדוק עצום, דלמה סיידר בעל הש"ס תירוץ של רבא שהוא מאמוראי בתראי, לפני תירוצים של ר"ל ור"י אמראי קדמאי, והוא מושום Da"t נפקותא רבתא לדינא, דלרי"י באמת הני חי"ט אין בהם מליקות, וקילו מנקה"ו ופסה"ג שהם פסולין שחיטה, אבל לרבעה כיון דהנתנא ערביבו נראה דשותון עכ"פ לעניין איסור אכילה, ולכן לא רצה בעל מסדר הש"ס לקיים תירוץ של רבא בהמה שיביאו בסוף בדרך כלל הש"ס, דהacketaa כבתראי, אלא רצה לקיים תירוץ של ר"י Da"t קודם זהה וכאן לאחר זהה, כי זה האמת דכאשר ביארנו לאו דוקא היא משנה Da"t נשנית כר"ע קודם זהה אלא כל המסכתא כן מורה, ומשתמא גם רבא הדר ב' כמו שהדר מתיירוץ קמא אחר ששמע הא Da"r, אבל לשיטת התוס' דאין שום נפקותא לדינא בין התירוצים של רבא ור"י, התמיה קיימת ומה לא המתין עם תירוץ של רבא עד לאמר תירוץ של ר"י, והוא נקודה נפלאה.

ועתה נבווא לתירוץ של ר"ל, שאמר כאן שחתת במקום חתך וכאן שחתת שלא במקומות חתך, ר"ל אומר לנו מלטה בטעמא על האי הלכה של ר"י מושום ר"י, דמש"ה פסול אפיקו במקצת הסימן מושום דכל שנגמר הרוב של הסימן, הרי האי מיעוט בתרא כמו דמנוח בדיקולא דמי, ולא בעי למיחשת אפילו לכתלה לא, וא"כ בהאי רובה קמא פתיכי בי הפייסול, כמו למ"ד לעיל י"ט ע"א בשחת שליש קמא שליש בתרא, והגרים שליש אמצעי פטולה השחיטה, מושום דמיעות בתרא, לא מצי מצטרף להשלים רובה בשחיטה, לאחר פסוקת הרוב הוה כמדמ"ד וכחותך בריגלו כמו שביארנו שם, ולכן הון נקה"ו והו פסה"ג, אם גמר השחיטה באוטו מקום נבלה הוה לאחר שקיבל ר"ע ההלכה מושום ר"י שככל פסול בשחיטה נבלה, והאי הלכה, זאת גופא חדשה לנו דרוב הסימןaggi לבכתלה, ואידך כחותך בשחר המת ולכך כל שפטיכי ברוב קמא מkeitzet בפיסול הוה ככלו בפיסול, אבל אם שחת שלא במקום

לאו זה בלא שום מעשה טרפה, אם חותך צית בשר מה"ח חייב משומ האי לאו דבשר בשדה טרפה, ואל תשיבנו דמ"מ נפ"מ לעניין חלב ובצים דאסורים מן הטרפה, הנה לדעת הרמב"ם אין בחלב ובצים אלא איסור עשה, דכל היוצא מן הטמא טמא, וא"כ "א" לומר דלאו דטרפה אחלב ובצים כתיב, דכל דליך לאו בבשר ממילא ליכא איסור בחלב, אלא דחלבה אסורה מושום דבשרה אסורה מושום במה"ח, שהוא ג"כ בלאו דטרפה נכלל, דהרי בלא"ה אמרין בבכורות דף ו' ע"ב דחלב דשרי' חדש הוא דזהה יוצא מאבמה"ח (וכוונתו איסור יוצא מבשר מה"ח או אבמה"ח) אלא דהתורה התירה, ונאמר דהתורה לא התירה אלא בבחמה שאיסור בשר אבמה"ח יש לו היתר בשחיטה, אבל בטרפה, אבב בטרפה, איסור בשר מה"ח שהוא טרפה, יש לו המשך גם אחר השחיטה או המיטה שוב אמרין דחלבה אסורה מצד יוצא מן הטמא.

ודרך אגב אודיע כי מכח הא מלטה יש לי תימא רבתא על פסק הרמב"ם בס"י כ"ד סע"י ט"ו דעיקור סימנים פסול בלחיטה, אבל אין בו מושום טרפה, וחלב וביצה מותרים, והוא מותשי הרשב"א, ואני תמה על דין זה,-Decio דלית לה היתר בשחיטה מנ"ל דחלבה שרי', דלמא לא התירה הלב תורה לאו מבהמה שאיסור בשר ואבמה"ח יש לה היתר, אבל האי בהמה אסורה לעולם, וצ"ג.

ונחדר מה שהתחלנו דאיסור טרפה נמי מתחילה מיד ולא איקבע אלא לאחר שחיטה, אולם איסור נבלה אין לו תחילת מחיים כלל רק עם המיטה נעשה נבלה, אולם בטרופות שאין שחיטה מועלת בו, עד שבטה סופה להיות נבלה, אנו קורין את איסורה מיד בשם נבלה, כי מה דחילון הכתוב לשני לאוין הוא, מושום דטרפה ע"ג שהוא תחלת נבלות, אפשר שלא תבוא לידי נבלות, אם תשחט שחיטה המתהרת מיד נבלה, אבל האי שא"א להחט, لما תקראי טרפה שיש ג"כ לא הוקבע אלא לאחר שחיטה, כי מחיים בלבד הכי אסורה לחתווך ממנה בשר מהאי לאו גופא, וגם מושום איסור שעשה דאיינה זוכה ואם ע"ש סופה הלא תמי נבלה, ולמה תקראי טרפה ולא נבלה, אבל מעולם לא עלה ע"ד הרמב"ם לחלק בין איסור לטומאה, ולומר Adams חתך אבל או בשר מן בהמה שנטפס הקנה שלה או ניקב ושתה, שילקה מושום נבלה ונס מושום אבל או במ"ח, זהה דבר בטל ולא ניתן להאמיר, ובפתחה הארכתי בזה והראיתי דהרבנן בפירוש כתוב דוגם איסור אכילת נבלה אינה עד שתמות מוש עיי"ש היטב.

ועתה נבווא לבאר הסוגי, הש"ס מבקש למצוא טעם על האי הלכה של ר' ישבב בשם ר"י, למה תה"י מkeitzet שחיטה בפיסול נבלה ומתחיל בקושי' ממתנית' Da"t, דשם מנה נקה"ו ופסה"ג בין הטרפיות, ואי דאין שחיטה מועלת בנקה"ו ופסה"ג הרי בשם נבלה יקרא האי איסור, ע"ש סופה שתמי נבלה לאחר מיטה בין שחיטה או מטה באופן אחר, כי גם הטרפה מkeitzet נבלות, אבל דנקראת טרפה מושום דאפשר שלא תבוא ליד נבלות, אבל האי ראוי להקרנא נבלה, מושום דוזאי תבואה להיות נבלה, ואע"ג דבhai מסכתא בתיקו בשר לאכילה קמייר ולא בעין טומאה וטהרה, ולענין אכילה מהו לטרפה ומה לני נבלה, ואפשר דמה"ט לא דקדק התנא כ"כ, ומנה נבלות בהדי טרפות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבוע התנא כאן פלוגתא דר' ישבב ור"ע אי נבלה או טרפה ה"י לו קבועה במס' טהרונות (ואי דלמ"ד שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה, הוה ל"י למיתני בפ' אווא"ב) אבל באמות יש לנו נפקותא גדולה בזה, כי ההלכה של ר' ישבב דכל פסול במקצת שחיטה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עלייה, מפני שאטא לפרש הקרה דווחתת כאשר צויתך, ואם לא נקבל ההלכה זו ויהי נקה"ו ופסה"ג רק טרפה כשאר טרפיות, אז דינם כד"ס, דאין לוquin על ההלכה זו

כשרה עליון, אם גמר השחיטה בהקשר, ואנן כר"י פסקין נגד ר"ל לענין זה אבל לא לענין אגמל"מ עי"ש בסוגי דלעיל כ"ט ע"ב.

ומעתה אין להקשות על הרמב"ם שפסק כר"י, מותספתא שהביא ק"ז רע"א ז"ל, דהאי תוספתא נשנית כר"ע קודם חזרה בכמה וכמה משניות, וזה ברור ואמת בס"ד.

ועיין לקמן בראש א"ט מה שכתבתי ע"ד סידור הטרפויות שהתחילה בקנה ושות ולא בקרים של מות, ומtopic כל דברנו בענין זה יתבאר לך דבפסק נקה"ו רואיו להחמיר יותר מבואר טרפויות, לא מפני טעם שכ' הפלתי, דהוה ספק בשחיטה כי ע"ז, פלפלו האחרונים כאשר ביארנו במקומו, אבל מטעם דהאי הלכה דפסולי שחיטה חמירי כנ"ל, וכעין שכ' הרמב"ם דספק דרישה חמורה שאסר טפקי טרפויות מושם דדרישה מקרי מוריש בקרה, ועיין היטב בפתחה עיקר י"ד בזה ודוק".

תוס' ד"ה והרמיהו, בסה"ד, ויל' דמתני' ד"א"ט משמעו לי לאח"ש, מדקתיyi סייפה כל שאין כמות חייה, ולא כתני כל שאין חייה עכ"ל עי"ן בחודשו ל�מן שם, כי הא夷 לשנאי איצטראך לומר דאפיילו איתרמי דהיא חייה, כל שיש לה אחד מן הטרפויות אלו הרי זו אסורה לנו מכח טרפה, ואם הי' קתני כל שאין חייה טרפה, הנה הדיקוק, הא חייה כשרה, וכן נראה מפרש"י שם שהבין כן הא夷 לשנאי, אלא דהתוס' לא הי' צרכינו לדקדק מהאי לשנאי דתנא דמתני' בלאה"ש מיררי, דPsiטיאן הוא, דרבנן של הנימטרפויות, וא"א למצוא רക לאחר שחיטה כמו טרפויות דברים הפנימיים וכן דרישה, א"א לעמוד עלייה אלא בבדיקותبشر שכגד הבני מעיים ובדיקת הסימנים עצמן, ולא עוד שהרי התנא אקררא קאי, והקראיبشر בשדה טרפה קאמור וכמוש"כ לעיל דברן לא איקרי אלא לאחר עדבדי' עיין בשרד והטעם דידיירה התורה מבשר, מושום דברמת לא חל איסור טרפה מחיים לא מבעי למ"ד בהמה בחויה לאברים עומדת דimentiili תלוי איסור טרפה עד שהליך לו איסור אבר ובמה"ח וכן מושם כר"ש ז"ל ל�מן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שטטרפה, אלא אפיילו לאידך מ"ד דלאו לא"ע הרי איכא כאן איסור עשה דיאינה זבוחה, עי"ן Tos' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל ובמהרש"א שם, ואי מושם הלב וביצים, הלא אין בהם אלא איסור יצא מן הטמא, ומה ציר של טרפה, ואי דליקא על הבשר איסור לאו טרפה, לא מצינן למימר מציר היוצא ממנה, אסור מושם יצא מן הטרפה, ומה שמן"מ רוב טרפה אסורה, כבר כתבנו לעיל מושום לכל שאין להבהמה היתר אכילה הרי בשירה אסורה ועומדת, וליתן למדוד מהלב דעתמא דשרי' רחמנא, מושם דבכל בהמה דעתמא יש לשירה היתר, אבל הא夷 טרפה לא, אלא דאלו התוס' נחתו למה שכתבנו לא היו מקשין מידי, והי' יודעים, דטרפה לא מצי להקראי רק ע"ש סופו ולאח"ש, דאז איקבע לאו זה דטרפה, אבל מה שלא נטהר בשחיטה לעולם, לא מצי להקראי טרפה ע"ש סופה, אלא נבלה ע"ש סופה, וכדעת הרמב"ם ז"ל והדברים עתיקים הופיע בהם ותמצאים אmittים לאמתו של תורה ודוק".

ותלמיד אחד עוררני על הא דאמרו ל�מן קכ"א ע"ב דמפרכס לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, הוαιיל וככל גראה ולהעמידה על פחות ממציאות, הרי גם איסור נבלה מתלי תלוי אני עומדים משתומות איך אפשר לומר כן הלא אפיילו ניטל הירך וחול שלה הרי זו נבלה ומטע מאיד מושם דאין הפרוכס אלא צונב הלטאה וממוש"כ ניטל לבה כאשר כתבנו לעלמה, ואיך אפשר שתחיתה בהמה, עד שmagar כל בשירה עד פחות ממציאות, ועל חן נטען לממצא פתרון לחידה זו, וצע"ג.

החותך שפיר דמי להוציא מיד נבלה גם לאחר חזרה ר"ע והינו דין דמשנה דא"ט, ע"ז פריךומי אר"ל הכי, והוא אר"ל וכו', והנה בא הא夷 אידך דר"ל הוה מצי להקשות מני' וכו', דניהו דלענין נקה"ו שפיר יש חלק כנ"ל,adam גמר השחיטה במקום הנקב נבלה, ואם שחתט לעלמה או למטה ממוני איינו אלא טרפה, אבל סברתו דבמקומות חתק לא מהני רוב השוט שנשחט כראוי, מושום דמוצב בתרא כמדמבר"ד אחר שחיטת הרוב וא"כ בפסה"ג אין מקום לשחותוט עוד, כיון דכבר נפסק רובה, אלא דניהם לא מצי להביא מימרא מפורשת מר"ל, דאומר כן בפירוש, ולהכי לא מצי אמר דר"ל הדר מבתריתיא כדי לקיים קמייתא דהרי מקמייתא גופא נפרק מותוך סברת עצמו, ע"כ דמעולם לא אמר קמייתא כדי לתרץ למה תנא התנא נקה"ו ופסה"ג דתירוץ זה לא מספיק אלא על נקה"ו ולא על פסה"ג, אלא דוידי אמר הא夷 חילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק לדינא ובפ"ע, אבל לא לישיב המשנה דקתו בה נמי פסה"ג, ועל זה מסיק אלא ארחב"א אר"י" כאו קודם חורה וכואן לאחר חורה, ומשנה לא זהה ממוקמה, והנה ר"י מסתמא לית לי הא דר"ל דאחר שחיטתה הקנה הריהה כמדמבר"ד דמי", וה"ה הקנה עצמו, דהרי אין דבעהן לכתהה שני סימנים שלמים, וכאשר כן מוכח מהא דר"י א"ר דלעיל ד"י ע"ט, דפסקין דשני שלשים בשחיטה ושליש אמצעי בהגרמה דכשר, משם דהני שני שלשים הקמא והבתרא, מצטרפין לשחיטה, ולכן דע"כ בקנה עצמו גם ר"י מודה דcmbד"ד, דאל"כ, למה לי' ליכנס בבדיקה זה, דמשנה דא"ט שנית קודם חורה, כיון דל"ל להא דר"ל, יש לתרוץ מוחור כמו שארא"ל לחלק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, אבל לפ"י ביארנו זה ליתא דמה"ט גופא דלית לי' להא דר"ל دقדמבר"ד לא מצי לחלק בין מקום שחיטתה לשלא במקומות שחיטתה, דכיוון דגם המיעוט בתרא לשחיטה יחשב, מה לי' הגרים שליש אמצעי, ומה לי' פגע בנקב בשליש אמצעי, כי חילוק זה שכתבו התוס' שם ד"ה שחיטת ופגע בו נקב, הוא כען חילוק שרצת רבא לחילוק, בין שחתט ואח"כ פסק, לפסק ואח"כ שחיטת, ורק לר"ל דס"ל דבפסיקת הרוב כمباد"ד, יש מקום לחילוק, אבל ג"כ רק בושט ולא בגרגרת, וכאשר הארכתי שם והבאתי דברי הפלתי שכטב דגם במקומות הגרמה הוה כמ"ד ע"ש, ולכן סובר, דכל מעשה טרפות במקומות הסימנים דינו כנחרה,adam מותה תזוז מעל"ע ממעשה הטרפות בסימנים, הוה כנחרה, ולכן אין חילוק בין נקה"ו לפסה"ג.

והאי הלכה חדשה לנו שלא אמר דנחרה לא הוה אלא כשותה תוך מעל"ע, אבל אם שחתטה יום או יומיים רבים, תה"י רק טרפה ותהני לה שחיטתה, ע"ז אתא הא夷 ההלכה דלא היא דכיוון דשחיטה מתרת מיד ה"ה דנחרה פסולת מיד, וכיון דאלו הייתה מותה תזוז מעל"ע הוה דינא כנחרה, ה"ה بلا מטה ש נחרה עלייה, והרי תראה דר"י מה"ט גם בשחיטה סובר, דישנה לשחיטה מותע"ס, ועין לעיל דף כ"ט שביארתי דר"ל ור"י בתורת פליגו שם, אי על מיעוט סימנים שם שחיטה עלייה, אלא דלשחיטה כשרה בעין הגמר בהקשר כדי לומר אגמל"מ, עי"ש בארכיות.

היווץ לנו מכל האמור דר"ל ור"י פליגו בהאי הלכה דר"ל רק ברוב גרגת איאפשר לשחיטה, ומושום דכמה דמונה בדיקול דמי, ובמיעוט ושת לא נפסל אלא במקומות חתק, אבל ר"י דל"ל כמו דמונח בדיקול א דמי טעמא דההילכה הוא מושום דכל מעשה טרפות בסימנים, ואפיילו במקצת השוט שם נחרה עלייו, لكنתו לא מצי שחתט וממילא גם בשחיטה כשרה על מקצת השוט שם שחיטה

אלא ש"מ דקים فهو לח"ל, דוקא ריאת היא דחויתה תלו בקנה בלבד, ולא ינק משאר אברים ולא בשאר ב"מ וכו', עכ"ל הראש יוסף ז"ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להראותך שכמעט כל דבר ודברו, הוא שנייה רבתא בפ"ע במחכ"ת הנשגבה ושכל' עמיד ומשתומם איך לנאו אדר כמותו יקרה כאלה.

הנה דברי חי"ר ר"ן ז"ל שהביא, תיתני לי כי כוונתי להם מודנפשאי וברכתני ברוך שכונתי לדעת קדשו של גודל הראשונים, והבאתי ראי' מפורשת מרמב"ם פט"ו ממעה"ק, דעתל הלב הוה נintel הרראש אשאין בה שוב שום חיות, עיין ב"ש שפסק שם קר"ש, דחקדייש דבר שמתה בה פשטה קדושה בכלה וכותב כוון הקדיש לבה או ראשאה, הרי הקדים עוד לב בראש, וכאשר ידועה כן בין הרופאים שאומרים, אחר געהרנשלאג אפשר עוד לחוית זמן מה, אבל הערצשלאג ממשית על אחר, ובזה נדמו דברי הרשב"א שכטב, דבשחיתת שני סימנים לכ"ע כל האברים הפנימיים דמי, וממש"כ פשוטותי" דראש יוסף, דלר"ל אחר שחיתות הקנה גם הלב והכבד כמדמ"ד, דההיפך מזה הוא הפשיטות וככיבעא בכותחא, דהאי כמדמ"ד, ע"כ לאו דוקא כי חיבור הריאת לגוף הבהמה איינו תליוי דוקא בקנה, דהרי חיבור הקנה והושט בכל האורך הוא חיבור הכרחי, לדעת ר"ח בתוס' ריש פא"ט מפרש סימנים שנדללו ברובן על פסיקת האי חיבור באורך, והקנה מתפשט לשלהה, חדא לריאת וחודה לא לבא וחודה לכבדא, ממילא תמצא חיבור עצום בין הנני שלשה אברים ראשים והמונה הולכים ומתחברים גם למיטה מהיה, עד לכרכשתא ע"י חיבורים שונים, ולא נמצא גבור בארץ, מרוב אשר יוכל להוציא הריאת מותוק הגוף אחר שחיתות הקנה, מרוב החיבורים העצומים שעדרין מחבר הריאת לשאר אברים ואל הגוף, אבל כוונת בעל המאמר דרישא אחר שחיתות הקנה כמדמ"ד, הינו בתור ריאת, כי פעלתה ותעדתה היא, לרוח על הלב ע"י נשימתה, שהיא ספוגי ומتمלאית רוח ע"י הנשימה, ומתרוקנת ע"י הוצאות הרוח, וכל שנפסק הקנה כל הנשימה, בטלת פעולתה, והרי היא כשאיב בשර הבהמה, שאנו נקב פועל בו, וכיון דבלאי"ה לא מנשבתתו ואינה מרחפת על הלב, מה איכפת לנו אם ניקבה או לא ומה שאמר ראב"י לeken, דלר"ל אין מזמינים לנכרי על ב"מ ומושום ריאת ממש"כ רשי"י, אשר לפ"י האמור איינו מובן, עיין בזה ליקמן מה שתכתבתי לישיב.

אבל מה שכי' הראש יוסף אם תלש הריאת לאחר שחיתות הקנה, שהיא מותרת באכילה, וממילא דגם לדידן הדין כן בקנה עצמו, לפי דעת הרשב"א וכל הפסיקים אחרים, דהקנה עצמו לכ"ע כמדמ"ד, דבר זה הוא מבהיל את הרעיון, דבזה התיר הראש יוסף אבמה"ח דאוריתיא דאסור הן לב"ג והן לישראל בלאו שיש בו מלוקת, דאפיילו נניח לפרש האי דרישא כמדמ"ד כפשוטו, סכ"ס לא עדיף מאבר המודולד התליוי בחות השערה, דבעי שחיתה, ומהני לי' השחיתה דע"פ דאין בו שום חיות ועובד ליפול, אבל כ"ז שמחובר בחות השערה אין בו מושום אבמה"ח, וככדרשינן לקמן ע"ד ע"א, כי יפול עד שיפול, וניתרין בשחיתה עין ליקמן לע"ב בתוס' ד"ה מדלא קברין, שכתבו דמה"ת לא הווי אבמה"ח, כיון שמחוביין הן מעט, מותרין בשחיטהaabrim המודולדלים, ואינו בהם אלא מצות פירוש בלבד עכ"ל, ואיך עלה על דעת הראש יוסף שלא ליבעי הריאת שחיתה שני סימנים, ושלא תהני עליה שחיטת סימן השני, דמ"ש משאר אברים המודולדלים, וכי ה"סובר דבראת אין לריאת שום חיובו, אחר פסיקת הקנה, ומונחת בדיקולא ממש אמתמה? ולא אחחד תחת לשוני, כי גם ק"י בעחת"ס ז"ל נפל בהאי שגיאת רבתא, שכטב בתשי"ח לי"ד דהא דעת ב"מ. מושום אבמה"ח בב"ג, הינו דוקא בשנשחתו הסימנים כולם, אבל במעורין עדין

אבל זאת ודאי אמת, דתולש בשר מפרקסת שנטרפה בושט או בקנה, אין על האי בשר איסור אכילת נבלה, אלא איסור בשר או אבמ"ח, כי כ"ז שהיא חייה, אין בה לא טרפה ולא נבלה, רק התחלת טרפה או נבלה שנקבע לאח"ש ולאחר מיתה ודוי".

ע"ב גמר' ומשנה לא זהה מקומה ופרש"ז ז"ל וז"ל: „ומשנה דא"ט אחר שנישנת בביהם"ד לא זהה מקומה וכו' עע"פ שהזר ב"ר ע"כ ואע"פ שזו קודמת אליו, אין סדר למשנה ואע"ג דבחדא מס' יש סדר, הנ"מ בסתם ואח"כ מחולקת וכו' אבל במילא אהרניתיא לא קפדיין אסידרא"ע עכ"ל, כל דברי רשי"י אלו אינם אלא דברי תימא, דמו הועל רשי"י בדוחק העצום הלאה, דגם בחדא מס' מצין למימור איין סדר למשנה, עע"כ קשי' לי לרשי"י על רב"י מסדר דחכא, לאחר פרק לר"י ישב, ומה מתרץ ע"ז דרבבי סידר האי משנה בפ"ק דהודה לו ר"ע דאי"ס, הרי סכ"ס רב"י דהה"י כמה דורות אחר ר"ע, כבר ידע דהדר ב"ר"ע נבר ר"י ישב, ולמה סידר משנה דא"ט דלא כהלהcta, ודלא כפי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי „והודה לו ר"ע" ניתוסף כאן על המשנה אחורי שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואולי אחר רב"י, שר"ע חור והודה לר"י ישב, וכאשר הראיתיך גם האי ברייתא דרב"י קודם חזורה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה נשנית כר"ע קודם חזורה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסביר דבחדא מושב כאשר פלפו ר"ע ור' ישב בבי"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו כשייטו קודם חזורה, עכ"כ דלא ידעו או לא קבלו האי שמוועה דף ד' ע"א, רשי"י ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטו, ועיין שבעות דף ד' ע"א, רשי"י ד"ה ומשנה לא זהה מקומה ז"ל. „ומשנה ראשונה עע"פ שהזר מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא יכולת בדורות שאחר רבי, לשכח מפיים ולבטלה מביה"מ, והניחו את שתיהן וכ"ל, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי' בכם להשיכחים ע"י חזורה, והיינו דלא רצוי לקבל החזורה ולא האמיןו לשםות החזורה, ועיין בהגות מהרש"ש שם, שכ" דמדברי רשי"י אלו מוכרת, דבמי רבי ודורות שלอาจารיו, עדין לא נכתבו המשניות עי"ש, ויהי" איק שיהי" האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רב"י ניתוסף על המשנה אחורי שנתקבל השושא, דחזר ר"ע להזדמנות לקבלת ר' ישב ממש"י דר' יהושע, ולכך דברי רשי"ז ז"ל כאן תמוון עד להפליא ודוי".

ע"ש גמר' גופא, ארשב"ל שחת הקנה וכו' א"ר לא אמר ר"ל אלא בראיה, הויאל וחוי הריאת תליוי בקנה, אבל בגין מעיים לא, עכ"ל הגם', וכי הראש יוסף וז"ל: „משמעות ב"מ הוא דקינו התליין בשוט, ומשום דיש טרפות לח"ח, אבל כל מה שתליין בקנה כגון הלב והכבד וככדומיה, כולחו כמבד"ז, ולאו דוקא ריאת, ואף שפשוט הוא לאoor, אבל הר"ן בח' כי ואינו מחוור דא"כ הריאת מהתא ואיך יתירנה שחיתות השוט, וכו' עכ"ל. מה שכתב דא"כ יתרנה שחיתות השוט והלא כבר כבר מטה, לכארוי דר"ל, איך ניתר לב וכבד בס"י אחד, כיון דבר אחר אין בהם חיית וכו', והנה גם בריאת תקשה זאת, אלאaca אגמרי רחמנא למשה, דבעין ב' סי' לכל הבהמה, ואה"ג דלר"ל, אם שחית הקנה והוציא את הריאת מהבהמה קודם שחיטת השוט, דמותר ידי בס"י אחד כיון שיצא כל החיים, כמו עוף דזוטר חייתי" דיב"ס' אחד, אלא דקש"י ל' לר"ז, אי איתני" דלב כבב נמי ניתר בס"י אחד כמבד"ז, איך ודאי דמתה כל הבהמה בס"י אחד, דעתך חיות דבע"ח תליוי בלב, ועיין בשורת חכ"ץ ומה שישים שכן' רשי"ז, הוא מ"ש על הא דامر ראב"י, ש"מ מדר"ל וכו', מושום ריאת, וממאי לא פ"י על ב"מ ממש וכשחט גם הושט,

הכלכלי, ולעומת זה קשה גם להיפך,adam טעמו דר"ל משום דא"ט לח"ח, מהו נקט בnickba הריאת, ולא אמר סתם נקבו בני מעיים וכרכ"ז, או סתם נטרפה בהמה, בין סימן לסימן.

אבל לפי ביאורנו שלמעלה גם بلا האידי דר"ל, מהא דמחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק, שמעיין דס"ל דלא בעינן אף לכתה רך רוב הסימן לשחיטה, וע"כ משום דאחר שנשחט רבו הוהCMDMB"ד, אבל פלוגתא דרבא ור"ז לפי הצעתנו הכי מתפרק, דהנה יש להעיר, כי הש"ס לא מבאר לנו אי הא דיש טרפות לח"ח או א"ט לח"ח, מלטה דתל"י בסבירה היא, או הלכה היא שקבעו זה להקל וזה להחמיר, כי כפי הנראה מדאוריתיא קאמר, דיש טרפות לח"ח למ"ד דס"ל כן, ולא מנזרת חכמים, אולם לפחות הנאה ברור דגם האידי דינה תלוי בהסביר וטעמא של האי ההלכה שקיבל ר' ישוב משום ר"י, דכל פיסול אפילו שמקצת היס' פסול את השחיטה, adam כר"ל דאמר דההלהكا אתה רך אמוקם חתק, ומושום CMDMB"ת כחוטק בידה או ברגלה, וכך לא מctrף האי מייעוט בפיסול למייעוט בהכרח, להיות רוב בשחיטה, אז אין לנו שום טעם לומר, דה"ה אם באמצע השחיטה ארער טרפות אחרת ב"מ, דנמי אסורה הבהמה, דהרי הסברא החיצונית גוננת דכל שכבר נעשה בה מעשה טרפות ע"י סימן אחד השחות, שב לא מיטרופי, ושאני מקצת לפיסול בוושט אחר שחיטת הקנה, דהרי אין כאן שחיטה כולה אלא פתיכי בה נהירה אבל לר"ז דלא מחלוקת בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, ומטעם דבעי לכתה שני סימנים שלמים לשחיטה, והרי גם במקומות חתק אכן רובה בשחיטה, בצרוף המיעוט בתרא, ומ"מ ATA ההלכה ואמרה, דמקצת נהירה פסולת גם אחר שחיטת סימן אחד, דה"ה דמעשה טרפות יאסר אחר שחיטת ס"י אחד, דאי אין טרפות לח"ח, כמו כן אין נהירה לחץ שחיטה, ולפ"ז ר"זיפה פריך לר"ל, אם התורת בריאה, הרי יש לך לפרש ההלכה מטעם דבכל מkeit היסול בשחיטה אין כאן רוב, מילא תתייר בבב"מ ג"כ, דאין לך טעם לומר י"ט לח"ח, ורבא דאמר, לא אמר ר"ל אלא בריאה, ר"ל דין להוכיח מר"ל דעתך לי" א"ט לח"ח, אבל ודאי מודה דמצוי סבר א"ט לח"ח, אבל אכן דפסקין כר"ז דין קודם חורה וכו' וממילא דלא כר"ל, בהא דריאת וכנה אחר שחיטת הרוב CMDMB"ד, ומפרשין טעמא דהאי ההלכה דמקצת פיסול אפילו באמצע השחיטה פסולת, מטעם נהירה, דה"ה דטרפות באמצע השחיטה אוסרת דיש טרפות לח"ח, והבן הדברים שהם קילורין לעיניים ואמיתים למביני דבר.

ד"ג לג"ע ע"א גמר, אמר רבא"י ש"מ מדרשב"ל, מזמן לישראל על ב"מ, ואין זמןין עכו"ם על ב"מ וכו', מהה דאמר ש"מ מדר"ל, ולא אמר ש"מ מדרבא דמפרש טעמא דר"ל משום CMDMB"ד, יש ראי' לדברנו דלעיל דגם לר"ז ס"ל, דר"ל מטעם CMDMB"ד קאמר, אלא דמליל נשמע דא"ט לח"ח, כמו שביארנו לעיל.

ומה שאמר מזמן ישראל, דהוא שפת יתר, וכן נהרא דרש"י זיל בפירושו השמיתו, ועיין בפ"ג הנdfs על הדף בש"ס וילנא, כבר כתבנו לעמלה, דה"י מקום לומר דגם לישראל ליתסור הריאת משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, בסתם שחיטות ששוחתינו הקנה ת החלה, והוה שחיטת הושט לגבי ריאת וכנה, שכחיטה על אברים המודולדים קמ"ל דלא נכנס זה בכלל האיסור, וכמוש"כ לעמלה, ומזמן ישראל עליהם, ועיין מהרמ"ל זיל שמביא מקשין סתם, דליהו לישראל נמי אבמה"ח, נמו בחתק בשער קודם גמר שחיטה, וכפי הנראה, גם הנמי מקשין לא נחתו לידע, דהאי CMDMB"ד לאו כנחתך ממש, אלא כאמור המודוליד, ולכן אין להקשות אלא דתאה בה מצות פירוש דרבנן, אבל מה שתירץ

במייעוט בתוא, הו"ל רק כאברים המודולדים, שאין בהם אלא מצות פירוש מדרבנן, וכבר תפסו עליו הבאים אחריו, בנו הכת"ס ותלמידו המהרא"ס שיק זיל, דהרי בב"ג בmittah תל"י מלטה, ומיתה הריא עשו ניפול, (ונדבר מזה עוד לפניו) אבל לפלא בעינן כי כולם לא הרגשו דלהיפך יש יותר תימא, דמה של' החת"ס דאם נשחטו כל הסימנים, אז אין להם דין אברים המודולדים, אלא כמפורשים ממש, זו קשה מכולם, וכאשר ביארנו לעמלה, וכל הרוצה לעמוד על הדבר ילק לביהם"ט, ונסה להוציא מתוך חלל הבהמה אחרי הפשטה ופתחת גופה,இיה מן הב"מ שיריצה, אם יהי' בכחו להוציא דבר מה בליך תיכה בסכין ana ana, ודבר זה אין צריך לך פנים, ובכל זאת נעלם מעניינים הגאנטס הראש יוסף והחת"ס, וגם מעניינים המשיגים, שלא הרגשו בשגיאת גדולה צו, וכן ישתקע הדבר ולא יאמר, דבשחיטת הקנה בלבד יותר דבר מה מן הבהמה, ואפילו הקנה לחוד, לא לדין ולא לר"ל, כי לעולם לכח"פ כאמור המודוליד יחשב כדי ליבעי שחיטה, ואם תקשה לך א"כ ליטרסו הריאה לר"ל מדרבנן כשאר אברים המודולדים, ומוש"כ לרמב"ס דאיכא איסור תורה באברים המודולדים, ובגמ' משמע דגם לר"ל מותרין לישראל דהרי לא אמר ראבי"י אלא דין מזמן נרכרי, אבל לישראל שרי גם הריאה, ולדעת הריאש יוסף והחת"ס לא קשה קשי' זיל דלדידתו הכי פירשו דין מזמן נרכרי על ב"מ, כנסחטו כל הסימנים דاز לישראל שרו, דשחיטה אין עשו ניפול, לנכרי אסורים משום דמייתה עשו ניפול, אבל בנשחט רק רוב הקנה אז הריאה וככל התלוי בקנה הלב והכבד והטהול, גם לישראל מהני עלייהם אסורים, אבל דנייהו דשחיטת הושט מהני עלייהם כשאר אברים המודולדים אבל אסורים משום מצות פירוש, כשאר אברים המודולדים, אבל ציל' יכנס דינים תומאין אלו בדעת לר"ל גدول האמוראים, אבל ציל' דכל דרך שחיטה, לא אסרו חכמים משום מצות פירוש, ולדעת הרמב"ס לא הכניסו את זאת בכלל הדרישה דבשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מצי עשה טרפות ודוק".

ע"ש גמר מתקיף לה ר"ז לרבע, מאחר שנולדו בה סימני טרפה התרת, מה ליריאת, מה ליב"מ, והדר ב"י ר"ז עכ"ל הגמי, ופליגו בפירוש האי והדר ב"י ר"ז, רשי' ותוס', דרש"י הדר ב"י מוקשינו, משום דሞודה דיש טרפות לח"ח, וטעמא דר"ל כדרבא, דודקה בריאה קאמר משום CMDMB"ד, וראבי"י אמר דילמא לא הדר ב"י, וס"ל דעתם דר"ל משום דין דמליל טרפות לח"ח, אבל דקמבעי לי' לר"ז ניקבו ב"מ בין סימן לסימן, אליבא דרבא קמבעי, דס"ל יש טרפות לח"ח, וכתבו התוס' דריאת, דרש"י לא ניחא לי' שייחלוק ר"ז אדר"ל, וכן הביא הטור דעה זו, דהלהתא כר"ל, דלית מאן דפיג אידיño בריאה עכ"פ, אלא פליג בשאר בני מעיים מה דינו, וזה תלוי בטumo בריאה, אי משום CMDMB"ד או משום דין דא"ט לח"ח, אבל דעת התוס' אינו כן, אלא דר"ז פליג אדר"ל משום דס"ל יש טרפות לח"ח, ופליג נמי אדרבא דאמר בטעמא דר"ל משום CMDMB"ד, אלא טעמא משום דין לח"ח, لكن פריך, אם התורת בריאה, תתייר נמי ב"מ וכן כר"ז פסקין לחומרא, דיש טרפות לחץ ולבא כר"ל, והרא"ש זיל מוסיף דר"ל וופא אמר תרתי מיל דסתרו, ולא ידיעון הי' דאחרונייתא ועבדינו לחומרא. **והנה** הן שיטת התוס' והן שיטת רש"י לפי הבנת התוס', קשה מעד לקבלים, דכבר כתבנו לעמלה בשם הגאות המהרא"ש, דקמתמה דהוויל להש"ס לסייעים, דהדר ב"י ר"ל, שנית קשה דאם יש מקום לומר בטעמא דר"ל כר"ז, ומושם דין דאין טרפות לח"ח, ואיז לא יסתרו שני מאמריו, מהיכי תהיי לא נאמר כן כדי להשווות שני

כניפול, מושם דעומד ליפול, ודוק.

ע"ש גמר' בישראל דבשחיטה תלי' מלטה, כיון דאיכא שחיטה מעלייטה אישטריה להו וכוי, עיין בفتיחה עיקר ב', דהא מלטה דבשחיטה מורת מיד, איתחדרש להו שנכנטו לאرض, ונצטו על שחיטת חולין, אבל בדבר בין נורח ובין שוחט, הי' המיתה מורת איסור אבמה"ח, אבל התולש אבר לאחר נהירה או שחיטה הוה אבמה"ח, וכן כי' הפלתי זיל' בריש הל"ש דלמא"ז, אין שחיטה לעמיה"ת, מפרקסט בעוף אסור, וא"כ בדבר הי' צרכין להשליך הב"מ בכל בהמה בין חולין ובין קדשים, לכלבים או לשרפן מושם פסולי קדשים, והוא דבר שאין הדעת סבלתו, ובפרט לפי דעת הרשב"א, דלאח"ש שני הסימנים כל האברים הפנימיים כմגדמ"ד, מה נעשה בקרא מפורש ליתן הקיבה להכהן, וכןו שהעיר ע"ז בשוו"ת כת"ס הנ"ל, וכי' שביארנו בעיקר א' ר' ישמעאל לית לי' היתר מפרקסט, ולדידי' מפרקסט גם עתה אסורה, והוא האמת והבאתי ליה ראי' ברורה מהא דאר"ל לקמן ע"ב, דר"מ מחולק באברים כמו בעובר דהוה מגע לנבללה, ושם באירתי מושם דר"מ קר"ש סי"ל, עי"ש בארכיות, וא"כ לכל הני נימא, דגש לישראל הב"מ אסורים, כיון דגש לדידיו במיתה תלי' מלטה וזה דבר שא"א, וכבר כתבנו לעמלה דגש לדידין הי'lein לא אסור הב"מ עכ"פ מושם מצות פירוש דרבנן, דהינו האברים התלויין בקנה ועכ"פ הריה, אך אמות שכפי שביארנו אכן לא ס"ל האה דר"ל, לא בריה ולא בקנה, ולא בב"מ אחר שחיטה שגי סימנים כמגדמ"ד, אבל גם לר"ל קשה הדבר לומר, דሊר"ש ולר"מ לפי מה שאמר ר"ל, דפליג גם באברים דאסורים, תהיה הריה ג'ב אסורה מה"ט, ואין לנו מנוס אחר, אלא או' קושתיי לעמלה, דר"ל לא אמר אלא דבתו ריה הוה כמגדמ"ד, אבל בתור בשר איינוCMD, או שנאמר כיון דרך שחיטה נעשה, לא נידון CMD לעניין האבמה"ח, ומילא גם בנחירה כן הו, דדרך נחירה בסימנים, לא נעשה אבמה"ח עכ"פ שהריה מותה קודם ללב, וכמש"כ לעמלה, וא"כ כל המאמר דראב"י דין מזמין נカリ על ב"מ, לחודז'י' בעלמא איתמר ולא להלכה, ועכ"פ יפה עשה הרמב"ם זיל' דהشمיטו מהלכה, עכ"פ דלא ס"ל האי מי איכא מיד', ואוסר אבר המודולל לבני' ועיין עוד לקמן ודוק.

ע"ש גמר' אבל לנכרי בנחירה סgi להו, ובמיתה תלי' מלטה וכו' ממה דאמר בנחירה סgi להו, מוכיח הגאון רצ"ח זיל' בהגחותיו לש"ס, דגש ב"ג נצטוosa שלא לאכול מטה מלאיה ובעי' נחירה עכ"פ, ועיין בفتיחה עיקר א' וב' ארכיות זהה, וכן כתבו התוס' לקמן צ"א ע"א ד"ה כמ"ד, וכן רשי"ד דף צ"ד ע"ב בריש העמוד, בחוד לישנא שהוא בכלל שלשים מזות שנצטו ב"ג, ולפע"ד הוא בכלל דינים, דברכלם ודאי הו מצות שמרת הגוף מכל נזק, ואיסור מאבד עצמו לדעת, וידועה דמתה מלאיה, וכן הטרפה המפורש בקרא שהיא נתה למוט מחמת מכותיה, שאין להם תרופה, שהמה סכנה גדולה לגוף, וכמש"כ האב"ע, על הקרא דכלבל תשיליכון אותו, ותדע דהרי האי קרא דטרפה כולל גם בשר מה"ח, וכדעת ר"י ל�מן ק"ב ע"ב, וכן הحلכה, וכן תרגום אונקלוס, וכןו שאסור ליתון במאח"ח לב"ג כן אסור לו ליתון בשר מבער"ח הנטהה למוט, וכן הוה בכלל לאו דטרפה, גם הנבללה שמתה מלאיה, או מחמת מכותיה דקו"ח הוא ולא עוד אלא דמי לא עסקינו דטרפה חית העיר והמיתה אבל הלאו דבללה שנאמר בפ' ראה, שאמרה תורה לגר תנתנה או מכור לנכרי, היא נבללה חדשה, שנצטוינו עליה בכתינה הארץ, דהינו נהורה או נסלה בשחיטה, שהותרה במדבר, וזה ראוי ליתנה לגר או למקרה לנכרי, וכן אית'י' בפסקתא דממה שנ' בנה,, "ומכלחו" ממעט, ולא את המטה מלאיה והוא ולא דלא הביא הרמב"ם זיל' בהל' מלכים איסור זה לב"ג, ייל' כיון דבגמ' דילן לא

המור"ם הוא משולל הינה במחכ"ת, שכטב דכין דמיד אחר שחיטת הינה כליה חייתי' דריה, לא מקרי עוד בשר מה"ח עכ"ל, ותמהני והלא כל בשר מה"ח כון הו, דמיד כשפירוש הוא מות, דהרי דרשינו כי מות מון הבהמה על אבמה"ח, רקמן ע"ד ע"א, אם לא שנפרש דבריו, דכוonto מה ש' הרاش יוסף שהבאתי לעיל, דכין דהוא כמות ממש ומידי', הרי שחיטת הינה לבד סgi לריה, וע"ז כבר מلت'i אמרה לעיל.

אולם על גוף המאמר דאין זמןין נקרי על ב"מ, כתבנו לעמלה דיש תימא רבתא, דהרי מעולם לא עלה ע"ד ר"ל לומר דעת' שחייבת הינה הוה הריה כנפרדה ממש מן הבהמה, אלא דידי' כאשר בשר הבהמה שאינו בה טיפות נקב, דרך כל זמן שהיא משמשת בתור ריהה המרחפת על הלב ע"י נשימתה אז שייך בה טיפות אט תנكب אבל אחר פסה"ג סבר ר"ל דבטלה פעליה שעווה ונידונת כבשר בעלמא, והרי תראה דרבא אמר בטעה דר"ל, מושם דחי' הריה תלו' בקנה, ולא אמר דריה תלו' בקנה, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל לא היא עצמה המכricht כוונתו, אבל לעניין אבמה"ח הלא עיין שייה' האבר מודולל בתור בשר, אבל לעניין אבמה"ח הלא עיין שייה' האבר מודולל עד שייה' עומד ליפול משושים דחיברוו לריהה כל כך עד שטרום מיתת הבהמה עומדת ליפול מכל וכל, אבל האי ריהה חיבור גם אחר פסיקת הינה כל כך חזק, עד שאין לחשוב כלל, שהאי חיבור תופרד קודם מיתת הבהמה, כי או שתטרפה או שתמיית מהר, אבל שתתפרד חיבור הריהה מן הבהמה מכל וכל ע"י רקובו של החיבורים שלה, וудין תחיה הבהמה, הוא מן הנמנע, וכך יד ורגל שהן עומדים לדמותה לאברים החיצוניים שנדללו, כמו יד ורגל שהן עומדים ליפול ממש, בעוד שהבהמה תשאר בהיותה.

ומה שנלפ"ד ביישוב חומר הלאה הוא, דהנה סברת מיתה עשו ניפול הוא, דכל אבר המודולל דין לו רק חיבור דק לגוף הבע"ח, אם תמיית יתפurd האי חיבור דק וקל, זמן מה קודם המיתה, מחמת קלשיות יניקותו מגוף הבע"ח, ולכן חשבינו את המודולל כנפל קודם יציאת הנפש, וא"ת בלא דלול נמי מותים הابر היצוניים והרחובים ממשן הראש כידוע, וא"כ נאמר דחרගלים והידים מהה כאבמה"ח שנפלו קודם גמור המיתה, זה ליתא, דכין דכך דרך כל המתים, שתחללה יצוא רוח החיים מאברים הרחובים והחיצוניים, וא"כ מאברים הפנימיים, עד שגס הלב והמוח פוסקים מתנוועתם, הרי לא נחלק הגוף לשנים, מפני שדרך המיתה בכך, אבל אם נפסק הרגרט, עד שהריהה הסמוכה ללב, שדרך היהת למוט לבסוף, מפני חזק החיות שבה, עתה תמות קודם הרבהה כמו היד והרגל, בזא שפיר אמרין, דמיית הקדומה שלא כדרכה, מושה לריהה כניפול קודם גמור מיתה הבע"ח, ויש לישב בזא עוד קושי' עצומה שנטוער עליה קדוש דודי בשוו"ת כת"ס זיל' יוז"ד סי' י"ז, דאייך נחיב לב"ג על אברים המודוללים משום אבמה"ח מכח מיתה עשו ניפול, זהה ילפנו מקרא דכל אשר יפול מהם במותם, שלישראל נאמור ולא לב"ג, ולפי האמור ייל', דמכח סברא הנ"ל בלא שום קרא ידיען דכל של שועמד ליפול, דהינו למוט קודם מיתת הבע"ח, מחמת שנדולן מון הגוף דינו כניתל, אי דאים מעליין ארוכה, עוד בעודם בחיבורם ליטמא טומאת נבלות, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבללה, ומושני דאייכא קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי דלולי הקרא היינו מטמאין אותן כאמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, משום דכל העומד ליפול דמי, אלא דאייכא קרא דכי יפול עד שיפול, ולכן עיון לעומת זאת קרא אחרינו דכי יפול מותם דמייתה עשו ניפול, אבל לב"ג דליקא קרא דכי יפול, לא עיין קרא דבמותם, אלא הדרין לסבירה החיצונית, דכל המודולל הרי הוא

בשחיטה נמי מצין למים ל' שחייבת עצמה שוחחת מושם דאיינו מצווה על השחיטה, אין לו היתר זה דמפרכשת אם שhot הו, אבל אם שhot ישראל שמותר להשוחט ולכל ישראל חבירו, מהו "יהי אסור לנכרי, כיון דשחטה מי שמצווה על השחיטה, והסבירא פשוטה כל כך, עד שנתהפך לקושי על התוס' שהניחו זאת בתימא, אבל לפע"ד נראה להצדיק התוס' דיפה הקשו, והוא עפ"י מה שראיתי בספר גינת ורדדים להפרמי"ג זל שהקשה איך אפשר לומר דמפרכשת שהיתה אסורה לב"ג קודם מ"ת (ולפי שכתבנו לעיל גם לישראל במדבר) שמותרת עתה, דזאת מקרי שיצאנו מקדושה חמורה לקדשה קלה, גם זאת הוה מי אילא מידי, כמובא בסוגי' דסנהדרין שם, ותירץ דכיון דכיוון דנטקדשנו במצבות שחיטה, ועי"ז אישטרוי מפרכשת, לא הוה יציאה מקדושה חמורה לקללה, עי"ש, וכן ס"ל להתוס' דכמו דליקא מא"מ מקודם מ"ת לאחר מ"ת, מכח האי סברא דנטקדשנו במצבות שחיטה, ה"ה דליקא מא"מ מישראל לנכרי, ונאמר דרך למי שנתקדש במצבות שחיטה אישטרוי מפרכשת, ולא למ"י שלא נצטווה על הזיבחה, וזה נכון.

ומכח הני דברי הגנת ורדדים נdroו דברי האחרונים ובתוכם גם ק"ז בעהattach"ס זל' ביע"ד סי' י"י שסבירו דביצים וחלב של טרפה אסורים לב"ג משום אבמה"ח לדידחן, לכא קרא להתרים, וזה ליתא דהרי כל שאסור קודם מ"ת, א"א שניתר לנו עי' נתינת התורה, וכיון דחלב וביצים אישטרויין לנו, מילא מוכח גם קודם מ"ת אישטרוי, ובאמת אין מקום לאסור, כי מה שאמרו בביברות דחלה חידוש הוא דשרי' דזהו לי' לאסור מצד אבמה"ח, ר"ל ציר של אבמה"ח ומצד יצא מן הטמא, וכ"ז לישראל אבל לב"ג לא נאסר יצא מן הטמא ולא צירן וווטבן, ודוק'.

בא"ד, ויל' מ"מ אבמה"ח דידחו אסור משום דבעי שחיטה עכ"ל וכי' הרاش יוסף, דמה שכתבו דעתו שחיטה, הינו עשה דזובחת, ומכח זו נתקשה לו, מש"כ דישראל עבי צית, והא לגבי איסור עשה דזובחת עובר אף בכ"ש, דהאי ואכלת בקרא שם רשות הוא, וכן נדחק דקאי על הטמאים עי"ש, והנה אפיקו נינה לרחש יוסף הקדמתו, דבאייסור עשה סגי בכ"ש לעבור עליו, גם לר"ל דח"ש מותר מה"ת, מ"מ לא חז' לקחות' במה דחקשה על התוס' דמן'יל דהתוס' ס"ל הכא דזובחת לעשה אתא,-DDילמא קריצב"א בשבעות שצין בעצמו ס"ל, דין בשחיטה אלא תיקון ולא מצוה, ע"כ הוכיח זאת דאל"כ לר"מ דאליבי' קיימו הכא, דלית אבמה"ח בחיה וועפ', תהי מותר לגמרי לחזור אחר ובשר מהם כדי לאכלו, ולא בעינן האי תיקון שחיטה אלא אם ירצה לאכלו אחר מיתתו, אלום זה ליתא דבריך ביארתי בעקר' א' וב' דבאה ואיזובחת מ"ע הוה כתוס' שביעות וביצה או רך תיקון קריצב"א, הוא פלוגתא שנה בגין ר' ישמעאל לר"ע ור"מ בהז' קריש"ס ס"ל כאשר הוחתית שם בריאות ברורות, וא"כ לר"מ לא מקרה דזובחת יפלין שחיטת חולין כדי להיות מ"ע, אלא מושחת, דכתיב בקדשים, וא"כ אין מ"ע אלא תיקון הלאו, ותדע, דבכ"מ הון בביצה והון בשבעות וכן לקמן ל"ז ע"א בתוס' ד"ה השטא מחיים, דקדקו לכתוב "זביחה" ולא "שחיטה" וכן כתבו, "משום דבעו שחיטה", הרי דלא כיוונו על איסור עשה דזובחת, אבל מ"מ עשי שחיטה לר"מ, משום דבשר ואבמה"ח, אסור עכ"פ משום טרפה, וזאת אפילו לר"ל לקמן דקאמר, דלאו דטרפה לא אתה רק אטרפה, ולא אبشر מה"ח, הינו משום דס"ל דלאו דבשר מה"ח נכלל בלבד תאל תאל הנפש עס הבשר אבל לר"מ הדאי לאו רק אבמה קאי, ולא דטרפה כולן גם חייה וועפ', פשיטה דמכנישין בו גם איסור במ"ח בחיה וועפ', דלית בהוא איסור אבמה"ח, ואע"ג דה Tos' לא נחטו לכל מה שכתבנו, כמו שביארתי בפתחה, מ"מ האמת הוא כן, דל"ר' מ לא הוה שחיטה אלא תיקון הלאו ולא עשה.

זכור בפירוש איסור זה לא חש להביאו, אבל מכללא איתמר, ממה שכ' בפ"ד ממ"א, דטרפה האמורה הינו שנותה למות עד שלא תהי ראו' אלא לכבל, דהינו לאחר מיתה, הרי דמפרש הקרא, לא למוצה, על השלcta הטרפה לאח"ש לכבל, אלא דתורתה אמרה דאותה הטרפה שעומדת היהת לכבל, אם לא היה שוחת אותה, לא תאכל, ואפיקו נפרש דעתו תורה שנשליך את הנטהה למות לכבל, ולא התירה לתהה לגר ולמכרה לנכרי, נמי משתמש דין ליתנה לאדם הנברא בצלם אלקים, ואני ראו' אלא לכבל, אבל בכל זאת לא שמעין דיה' הנכרי מצווה על נחירה בסימנים, אלא כל שמייתה כדרך המミニטים לצורך אכילה, ואפיקו בkowski' אין לה דין נבלה שמתה מלאיה, אבל ישראל גם במדבר היו מצווים עכ"פ על נחירה בשפיקת הדם, דכתיב ושפק את דמו, וזה שפיקת דם ממש, דהרי התורה חייבו בכיסוי, ומהו הוכיח רשי' זל' בראש פרkon דנחרה בסימנים עכ"פ בעין, דמשם بكل שפוך הדם, וכך יש לתמונה על הרמב"ם, שכ' בסוף פ"ד מהל' שחיטה, במדבר היו ישראל נוחרין ואוכלים כשאר עכו"ם, והוא פלא דשר עכו"ם אפיקו נצטו על המתה מלאיה, אבל לא נצטו על שפיקת דם על הארץ, וכך יוכלים להמית את העב"ח כפי רצונם, כדי לאכלו, אבל ישראל נצטו על ושפק את דמו, והדבר צ"ע ועיין בפתחה ודוק'.

ע"ש גמר' תנוי דלא כראב"י, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נשפה וכו' ואחד ישראל ואחד נכרי מותרין בו, הנה הרמב"ם לא פסק כראב"י, אבל גם לא כי האי ברייתא, דבפ"ט מהל' מלכים הי' ג' כתוב, האבר ובשר הפורשין מן המפרכשת, עכ"פ ששחתה בה ישראל שני סימנים, ה"ז אסור לב"ג משום אבמה"ח עכ"ל, הרי דלית ליל' מי אילא מידי, ומ"מ לא הביא הא דראב"י, דין און זומני לנכרי על ב"מ, אולם זאת ודאי לך'ם, דחוץ ממה שתמיהת לעיל על האי דינא, הלא ביארנו דרי' לית לי' להא דר"ל דכממדמ"ד, לא ברייה וגם לא בקנה עצמו, וא"כ אין כאן משום אבמה"ח, אבל הא דחלה האי ברייתא מוהלכה ודאי קשה טובא, דהרי סברת מי איכא מידי מקובלת להלכה, בסנהדרין נ"ט עי"ש, והנה פ"ט לפי מה שבארתי בפתחה, דהא דמפרכשת שרי הינו כמו יפה' תואר במלחמה שלא דיברה תורה אלא נגד צח"ר, למי שהוא להוט לאכול בשר, ולא מאי עומד על נפשו להמתין עד שתצא נשפה, ולעשotta גיסטרא הינו הך, דושחת ממעט גיסטרא, עיון מש"כ בריש פרkon, וא"כ בנכרי דמצוי שפיר לעשות גיסטרא למה נתיר לו לאכול מפרכשת, וזה ג' כוונת ר"פ דבעי למימר לי' לראב"י, והא מי אילא מידי, ולא אמר לי' משום דעתמא קאמר, ואע"ג דבריתא מ"מ קתני דאחד נכרי ואחד ישראל מותרין בו, אויל ר"ל דאי היב"ג נהרג עליו אבל איסורה עכ"פ אילא, מכח האי סברא הנ"ל, והרי תורה דהרבנן נשמר ולא כתוב דחיב משום אבמה"ח, כמו שכתב שם בשאר ההלכות אלא דאסור משום אבמה"ח, ומהר"ם שי"ף זל' כאן הרגיש בהז' וכותב ג' דרכ איסור קאמר הרמב"ם ולא חיב.

ועוד נלפע"ד לומר, דמאיחר שכפי שביארנו לעיל ובפתחה האי ברייתא כר"ע ATI דלר"יש לא אישטרוי מפרכשת כלל, עי"ש א"כ לבב' ב"ג דלא נאמר ארליך, לא שייך קביעת הלכתא כר"ע ודלא כרי"ש. וממילא נשאר הדבר בפסק, אי שרי לי' מכח מי אילא מידי, ואיסור לו מספק אבל אין חיב עליו, ודוק'.

Tos' ד"ה אחד עכו"ם ואחד ישראל מותרין בו, משמע דעתמי משום מא"מ וכור' ותימא וכור' והג' שאני עכו"ם דלאו בני שחיטה נינהו עכ"ל, ותיתתי לי כי כוונתני לדעת המעיו"ט, וכן הוא בהגבות מהרשיש' ויתר האחرونין, דלק' מ' דהתמס שפיר קאמר דלא התירה תורה יפת תואר אלא לישראל דבוני כיבוש נינהו, אבל נכרי דין לו רשות לככוש ממי לא רשות ליקח יפה' עכ' , וא"כ כאן

הדם, כי השחיטה מתרת מיד, וגם קודם הוצאה הדם מותר לחתק כזית מבית השחיטה, כדלעיל, וזה הוא הפירוש האמייני במשנה זו, ומקומן הניחו לי להתגדר בו בס"ד וד"ק.

שוב נתישתי, דאפשר לומר דגם הרמב"ס ז"ל לא נעלם ממנו הפשט אמייני הלאה, אלא דהוא כבר כתוב בראש הל"ש בפירוש, דמה"ת בעין שחיטה בכל הגני ג' מינים, וגם פסק דמפרכשת מותרת מיד, בחותך צית בשר מבית טביחתה, וא"כתו האי דין דלא יצא מינו דם דהשחיטה מותרת, אין בו צורך, דנסמעו מן הנ"ל, ולכן קאמר דיש עוד רשותה במשנה זו דרך אגב דלא חיישין בה למסוכנת, דמה"ט קתני לה סמוך למשנה דמסוכנת, אבל בכל זאת כבר מלתי אמרה דדין של הרמב"ס בזה לפ"ד הוא מכשול גדול, וד"ק.

רש"י ד"ה הוכיחו בשחיטה, מגו דשרי' שחיטה להז בר מידי אבמה"ח, משוי' לי' נמי אוכללה לגבי טומאה, עכ"ל וכ' הרاش יוסף ז"ל, דלפ"ז ה"ה בשחיטת טרפה, ציון תוס' ל�מן ל"ו ע"ב ד"ה שחיטה מכشرת ולא דם, שכתו מושום דמתורת שבר לאכילה, וא"כ שחיטה טרפה לא, והנה כפי אשר ביארנו בפתחה עיקר י' שחיטה שאינה ראותה אינה מתרת איסור אבמה"ח, אלא מצלת מטומאת נבלות, אין נפקות לא דין בין רש"י ותוס', ומה ששינו התוס' מלשון רש"י וכתבו מושום דמתורת לאכילה, היינו מושום דהתוס' לא נחתו זהה האמת, דשא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח, ועיין היטוב בעיקר הנ"ל וד"ק.

ע"ב גמר' כל הטוען ביאת מים מד"ס וכו' וחכמים אוסרים במעטה, העין משפט, ציון לדין זה, ברמב"ס פ"ג מהלכ' מע"ש ופט"ז מהלכ' טו"א, דבמע"ש כתוב הרמב"ס עדREL כטמא למע"ש, שמע"ש קרווא כמו תרומה, אבל טבול יום ואוכל במע"ש אף שאינו ואוכל בתרומה, עכ"ל. ולא דעתינו, אי אפיקלו מכללא נשמע מהאי דין תורה, האי דרבנן דעתו ביאת מים מד"ס, שהשו חכמים מדויתין במע"ש כמו בתרומה, דהרי אנו רואין לעניין טבול יום דהקליה התורה במעטה יותר מן התרומה, ותדע דגם ר"מ דאמר כאן מותר בחולין ובמעטה, ודאי לא פlige אדין זה שכ' הרמב"ס, דערל וטמא שווין.

וכן בפט"ז ה"ח מטו"א שכ' הרמב"ס, דכל הכתוב בתורה ומדברי קבלה מהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא דבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ותרומה ומיעיש בלבד וכו', לא דבר הרמב"ס אלא מדיון תורה, ואין ללמידה מזה, דה"ה הפסיק בתרומה מד"ס, דגם במעטה פסול, ובפרט לפי מה דמסיק,-DDOKOA לגבי אכילת מעשר אסירים חכמים, אבל בנגיעה לא, וכמש"כ התוס' דין הדין, וכdomoch משלוν הבריתיא, דחכמים אוסרים, בתרומה, הלא אלו פסולין את התמורה ש"יך לשון מטמאין, וא"כ והו"יל לרמב"ס פסוק דין זה בפירוש, אבל בנגיעה, וא"כ ודאי הו"יל לרמב"ס פסוק דין זה בפירוש, אבל הטוען ביאת מים מד"ס וכו', ולא ראויimi מישנתעורר בזה, ובעיני צע"ג וד"ק.

תנוס' ד"ה, והוא נגעה היא, בסה"ד וי"ל דההמירו חכמים שלא לאכול כשייש ידים מסואבות, ע"ג דמותר ליגע, עכ"ל, ותמייה לי הגוף, אסור אפילו אם המאכל לא הוכה לקל טומאה, שוב מצאתי שקדמוני בתמי הלאו בהגותה המהרש"ש ז"ל והנicha בצע"ג. **ד"ט** לה ע"ב גמור', א"ר אשי, אומר הי' ר"ש שחיטה מכشرת ולא דם, ופרש"י ז"ל דגפ"מ בוגר דם שחיטה על האערומים שלא הוכשרו, וכותב הרי' ז"ל אבל בשוחט את הטרפה אין נפ"מ, דהרי גם בטרפה מוציאיה מיידי אבמה"ח, וכבר כתובנו לעלה, שחיטה טרפה אינה מוציאיה מיידי אבמה"ח, אלא דבלאי"ה אני אומר, דכאשר ממשמע

כל זאת כתבתי מכבר, ועכשו אני רואה כי מקומו הוא מוכרע, דהרי טעמא דר"מ, אכן אבמה"ח נהוג אל באבמה טהורה בלבד, אמרו שם בגמ' מושום דלעיל מני כתיב זוחבת מבקך ומצאנך, אמרו מעתה דר"מ ע"כ ליל הא דרב, זוחבת כאשר צויתיך קאי גם על חייה ועוף, וגם לא היקש לצבי ואיל דם חייה בשחיטה דא"כ גם הלאו שלא תאכל הנפש עם הבשר קאי על כל הגני דמרבנן לשחיטה, אלא ודאי ר"מ לומד שחיטה חולין, מושפץ את דמו דכתיב בחיה ועוף, וילך שפיכה שפיכה משוחוטי חז' ומילא דליך עשה בשחיטה אלא תיקון הלאו, וכאשר יתרbeer הכל בארכיות בפתחה, וד"ק.

ע"ש משנה השוחט בהמה חייה ועוף וא"כ ממה דם, כשרים וכו', הטור והשוו"ע הביאו דין זה בס"י כ"ח, בין דיני כס"ד, והשミニו בהמה, מושום דמפרישן המשנה דأتא לאשמעין דמצות כס"ד איננה מעכבות והוא פלא, וכי אצטיריך זאת להشمינו, ולא עוד אלא דכמה דחוקים צריכין אנו לשובול. א') דשניתαι האי משנה שלא במקומה, דמקומה הי' בפ' כס"ד. ב') דקANTI השוחט בהדי חייה ועוף שלא לצורך. ג') למה לא קתני סתם השוחט בע"ח בפרטות, הוא שלא לצורך. ד') ממה לא קתני סתם השוחט ולא יצא מינו דם, כמו בכמה משניות דקANTI השוחט סתם, וכי על כל מינים הנשחטים, והרמב"ס ז"ל דרך דרך אחרת במשנה זו, והוא דקאיamesha שלאחריה שדיברה משוחט את המסוכנת, ואתא לאשמעין כאן דבלאי יצא מהם דם אין לחוש למסוכנת להציג פרוכס, אלא דגם בפירוש זה אנו צריכים לשובול דחוק גדול, דהוו"ל לשנותה אחר מונה משנה דמסוכנת, וגם לשנות השוחט סתם ולא למונות המינים בפרטות, ולא עוד אלא דעל גופו הדין אני נבוק מאד, כי הלא הוא ידועה לכל, דבכל שחיטה יבשתא, הבע"ח שווה למות הרבה גם יום או יומיים, עד שניצרכים להכotta על ראשיו כדי שימות מהר, וכך כל שוחט ולא יצא אף טיפול דם אהת, דכן מיררי הכא, אם הוא מונחת מותה מיד, פשיטה דהיתה מסוכנת, דלולי זאת אין במצוות שמשעה השחיטה עצמה היה מידי, וזה דבר שא"א להכחיש, ולכן חיללה להכיר הנשחט שלא יצא מינו דם אם איננה מפרכשת, ולא נתנה סימן חיים כלל, דהאי דין דבריה לא בעי פרוכס, ודאי לא נאמר אלא ביצא דם הרבה, ובשפיכת דם הנפש, מצי להmittת מיד, אבל בשחיטה יבשתא חס מהזיכרון, ועפר אני תחת כפות רגלי ובינו הרמב"ס ז"ל, אבל כאן לפי קט שכלי הפרוי על המדה, להתיר נבלה גמורה.

ולכן לפ"ד ברור כמשמעותו דלא כיוון התנא בהאי דין, לא להא דסבירו הראשונים, ולא מהו שסבירו הרמב"ס, אלא דאתא לאשמעין, שחיטה יבשתא כשרה, ולא בעינן שפיכת הדם כמשמעות הקרא דעל הארץ תשפכנה כמים ועם עיקר זוחבת הדם דכתיב אצל זהירות הדם, וכטעם נגלה של שחיטה בצוואר מקום החזאת הדם, כמו שכתב החינוך ועין לעיל בריש פרקן, מה שכתבנו בזה, על דרי' אמר עד שיחסות את הורידין, והשתא שפיר מקומ דין זה בפ' השוחט, ומהנה כל ג' מינים הנשחטים, לאפוקי ממ"ד דאו"ש לעוף מה"ת דלדיד"י עכ"פ בעוף, ודאי בעין שפיכת דם ממש, דכתיב וشفך את דמו, דוזדי נהירה בלא החזאת דם הנפש, לאו מידיו הוא, דהרי כל עצומות נהירה בסימנים לא ידועין אלא מודכתיב וشفך את דמו, ומקום הסמנים מוכשר ביותר לשפיכת הדם, כמו שכ' רש"י ז"ל בריש פרקן דף כ"ח ע"א, ואיך נאמר דחויתכת סימנים שלא נתפרק, ללא שפיכת הדם המפורש בקרה תשגי, וכן קאמר התנא דאן דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, ומקרה דכאשר צויתיך, גם בעוף לא בעין שפיכת הדם, ע"פ שבמדבר בשעת היתר נהירה, כל נהירה או שחיטה יבשתא, נבלה גמורה היה, אבל לאחר שנצטוינו על השחיטה تو לא בעין החזאת

האדם בכל משקה להכשיר האערעים, אלא דברין התולדות שמנה במשנה שם, מצינו רוק ומרי גמלים וגם ריע וכדומה שהמה משקה סרורה, ובבעל משנה אחרונה כתוב שם דכל הני מכשירין רק מדרבנן עי"ש, אבל על דם שחיתות בהמה היה ועוז, "אי"א בשום אופן לומר דרך מדרבנן מכשירין, אך"ג דהנתנא מנגאנם בתוך התולדות, דהרי דם קדשים דאיינו מכשיר יליף מקרא דעת הארץ תשפכנה כמיים, ולא מצינו בש"ס עיין זה לילוף מקרא חדשני דיןibus בענין שאינו אלא מדרבנן, ובכל זאת פסקי הרמב"ם עדיין לא נתבררו, וצ"ע זודוק.

ד' ז' ד' ל' ע' נמר' ס"ד"א הואיל ואיסרו בגזיה ועבודה, דמן
ליביעי קבורה, קמ"ל עכ"ל הגם, התוס' נדחקו מאי לפרש האי ס"ד,
זה לא גם הגזיה לאח"ש מותרת, ורק מעשה הגזיה אסורה מחייבים
בעבודה, אבל לפע"ד נראה לפреш בפישוט, דהס"ד היה, מאחר
דחיאין מאיסור גזיה ועבודה דעתך גם לאחר שהחומר הקדושה
עליהם, הו"א חדdam שהיה עומד לזריקת המ abolish עדין באיסורי'
קימאי, דשאני הבשר דגם בעודה תמים, היה עומד לאכילת אדם
אחר הוריקקה, ומכח"כ העור והצמר שהי' ניתנים לכחן גם בעולה,
לכן לאחר שהחומר מותרין, משא"כ הדם שהי' עומד לזריקת
המאובח, שכן צריך לקרוא דגם זאת יצא לחולין לאחר שהחומרו, והוא
נכון לפע"ד ודוק'.

ע"ש בಗמ', אר"פ הכהן מודים, היכי דעת'י' לדם מתחלה ועד סוף כ"ע לא פלייגו דמכשיך, כי פלייגו בנטקנעה הדם בין סיימון וכו', כבר הבאתי לעיל דף כ"ט ע"ב, מה שנטקנעה כאן הר' ז' בחדשו ומוה שהשביב ע"ז הבהיר ז'ל, כי רוח'ך דבר בו, וכי הוא אחת מכללים הגדולים שבש"ס, דפלוגתא זו אי ישנה לשחיטה מותע"ס, היינו פלוגתת ר"י ור'ל בחולץ מעוברת יבמות ל"ז ופלוגתת אבוי ורבא, במלפרע הוא גובה או מכאן ולהבא הוא גובה, פסחים ל"א ע"ב, כי הכהן סובב אל מקום אחד, אי אמרינו אגלאי מלטה למפרע בדבר שאינו מוכರה להיות כן לבסוף, ואם דין על דבר המסתתק ממנו, ולא על גופו הדבר בעצמו, ואבואר לך הדבר.

הנה בכל דבר שיש לו המשך להגמר, כל שנגמר בלבסוף אמרינו, כי "אגמל"ם, דמיד בהתחלה הוציאו האי מעשה ממעמדו הראשוני, להכניסו למעמדו החדשתו המשוונת, מהיפך להיפך, כי כל המעשה אפללו ממש זמן רב, כחذا מעשה יוחשב מוגע"ס, וסוף מעשה במחשבה תחלה, ובזה אין פלוגתא, אבל לדון על דבר אחר המסתתק ממנו, ולומר דגש קודם שנגמר דהינו עד שלא נתגלה, הוא כנגמר ונתגלה, באזה פליגו, והוא בחולץ למועדרת דהפיילה לבסוף, דהכל מודים דחייבות בחיליצה, ולא אמרינו דהניא המת צרע בזוד מי עשו, ע"פ שלבסוף הפילה, דכל שהפיילה לבסוף, אגמל"ם דלאו צרע של קיימת היה, אלא מעותד ליפול, וכనפל מעיירה הוה, ובכל זאת בחולץ למועדרת אייכא פלוגתא, דר"י סובור, וכי היכי דעל גוף חיליצה אמרינו אגמל"ם, דהאי לא הניא צרע של קיימת, ה"ה אם נחלצה בשעת עירורה, נמי חיליצה כשרה הויה, מכח אגמל"ם, ורק פליג וסובור ניהו לאחר הגליין אלו רואין דמתחלת לאו צרע של קיימת היה, מ"מ האי מעשה החיליצה צרכיה לחול אז בשעת מעשה, ואז עדיין ספק הי', اي תפול או לא, ועתה שתברר הספק, מעשה החיליצה כבר נסתתק ולא מציע לחול עתה, לכן אין במעשה זה כלום, וכן הוא בע"ח נשטעבד לולה למלה, ולבסוף בא השדה ליד מלוה, כל שהקדיש או זבין לוה בתנאים, כ"ע מודים DATA מלוה ופרק וטרף, משום דהרי בשלאל שילם, ואתא לידי גוביינא, הרי הוא גובה למפרע, דהינו הגביה הוא מותחילת השיעבוד וע"ס, ומילא נגדי האי אגמל"ם, לא מציע הלהו להקדיש או לאבן, אבל מ"מ במקדים דהרי כשלא נטלה פליגו, דאכבי סבר כר"י בחולץ למועדרת, וכי היכי DATA אתה מודה מכח

מסוף הסוגי, האי הקשר שחייב להר"ש הוא כיון הקשר דחיבת הקודש, וחיבת הקודש לדעת הרמב"ם מכשיר רק מדרבנן, וא"כ ה"ה שחיבתה להר"ש, ו/or"ש לשיטותי" דס"ל שחיבתו מצות עשה ומתרת מיד, ולכן חיבת מצוה זו מכشرת ג"כ, ו/or"מ דס"ל שחיבתה איננו אלא תיקון בעלמאו, וכפי שבארנו גם אינה מתרת מיד, لكن אינה מכشرת, וא"כ אכן נפקותא גם בבשר הבמה עצמה, אי הדם מכשיר, אז הוה הקשר דאוריריתא, ואיל הדם איננו מכשיר רק השחיטה המכشرת, אינה אלא דרבנן, וכןן ע"ג דפסקין דשחיטה מצוה ומתרת מיד, מ"מ לא פסקין קר"ש דמכشرת, משום דלר"ש נמי רק הקשר דרבנן הוא מצד חיבת מצות שחיבתה המתרת מיד, אבל אנו ס"ל כיון דמ"מ אסור לאכול ממנה עד שתצא נשלה, ולרמב"ם הוא איסור דאוריריתא, لكن לא מישתבר דמשום הא היתר, דיכול לחותך כיית מבית השחיטה שצורך להמתין עד שתצא נשלה, אמרו דמכשיר, لكن לא פסקין בהא קר"ש, ודודו"ק.

ע"ש גמר ת"ש, רשות א"ד המת אינו מכשיר, Mai לאו דם שחיטה מכשרת, לא הא דם חללים מכשיר, עכ"ל הגמ', ופליגו רשי' ותוס' האי דם המת, אי דם אוו דם בהמה קאמר, ולשני הפירושים צרכין לסביר דוחק אחר דוחק, כאשר יראה כל המיען בסוגי, ובפסקין הרמב"ם אני רואה שלא חיש לכל הסוגי" דהכא, ודרך דרך לעצמו, והוא בראש פ"י מהל"טוא, שלא האזכיר דם חל אדים שמכשיר, שכפיו הסוגי" דהכא הוא עיקר הדם שמכשיר, דכתיב דם חללים ישתחה, אשר בזוא כ"ע מודים, ולעומת זה כתוב, הדם המני מון המשקין המכשירים הוא הדם השותת בשעת שחיטה מן הבמה והחיה והעופות הטהוריים, אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הן וכו', עכ"ל, והנה זה הוא נגד המשנה דפ"ג דמכシリון, שמנה דם שחיטה לתולדה, ועכ"ב דאב המני בין השבעה משקין, הוא דם אדים, ומקרה דם חללים ישתחה כתדברי" לדלקמן, וממילא דחילוק שבין דם הנפש ובין דם הקילוח, ג"כ רק בדם האדים הוא, ועל דם האדים כתיב דם חללים, דם שנעשה בו חלל, אבל דם שחיטה המני בתוך התולדות, ואשר יליף מקרה ועל הארץ תשפכנה כמים, לא מצין חילוק בין דם לדם, וכל דם היוצא ע"י שחיטה מכשיר, והרמב"ם בעצמו מנוי ובי כתוב, בניתז דם על האוכל בין סימון ונתקנחת הדם, הרי זה שפק, ופשיטא דם הניתז בין סימון לסייעון, אין זה דם שהנפש יצאה בו, ועדין בהמה בתוקפה וגבורתה ומ"מ מכשיר, והוא סתרה גליי" מנוי ובי, ולא זכיתי לפשר הני פסקים אהדי, ובגוף תמיחתני, דלא האזכיר הרמב"ם דם חל אדים הוא האב לעניין הקשר, ודם שחיטת בהמה חייה ועו"ף הוא התולדה, מצאתי במשניות החדשות דפוס ווילנא, במקשרין שם, שעמד על זה בעל משנה אחרונה, ויגע מאך לרטרצו, וכותב שהרמב"ם מצא משנה בפ"ב בבכורים, דקטני שם דושא דם מהלכי שתים לדם בהמה לעניין הקשר זרים, אשר מינה ממשמע דאים נלמד מבהמה עיי"ש.

והנה לפע"ד, דהרמב"ם **ה** סובר דהאי יlfotaa מקרא, דעל הארץ תשפכנה כמים, יlfotaa גמורה היא לדעת חכמים דר"ש, והאי יlfotaa-DDM חללים ישתה, אינה אלא למד על דם שחיטתה בהמה, DDOKA דם שהנפש יצאה בו מקרי משקה, דהאי קרא דרך מליצה נאמר, אבל לעולם אין דרך לשותות דם אדם כלל, וכען שנ' וישחטם במדבר, עיין ברמבי"ז ע"ה על קרא דוחבתת, ש' DDOKA מליצה נאמר על דם אדם לשון שתויי אבל מ"מ למדין מליצה זו, DDOKA דם שנעשה בו חלל דרך לקראו משקה, ונאמר בו שתיה, ובאמת במשמעותו לא האזכיר דם האדם, בין זו המשקoon, אלא דם סתם קתני, ואי DDOKA דם האדם קאמר הי' לו לפרש דם האדם, כי בدم סתם לא שמעינו דם האדם DDOKA, ובדם הקזה קתני, "לשתייה" ר"ל דוחشب להש��תו לנכרי, אבל זולת זאת אין דם

ע"ב תוס' ד"ה מתיב ר"י, רש"א הוכשרה בשחיטה, מדרבן לא פריך דאמר דם מכשיר, דהכשר דם כהשור מים וין שחכל משקה עכ"ל, כוונתם שלא תימא דמדם חללים ישתה, לא ילפין אלא דם אדם שנקרא משקה, אבל דם בהמה חייה וועף לאו מטעם משקה קמץ' משקה, אלא מילופטא דעת הארץ תשפננה כמים, דאיתקס דם למים לעין השר, וכאשר כתבנו לעיל דמשננה דמכシリין דקרי לי' תולדת, משמע דאיינו אלא מדרבן וא"כ הוול"ל נמי מדרבן דר"ש, לך כתבו התוס' דזה ליתא, אלא דם מטעם משקה מכשר כמו מים וין, דמדם חללים ישתה שמעין על כל דם בע"ח דאייקרי משקה, וכאשר כתבנו לעיל לדעת הרמב"ס, אדרבה עיקר היפוטא מדם חללים ישתה על דם של בע"ח קאי, ולא על דם אדם, דלא נאמר אלא דרך מליצה, אלא דלפ"ז אינה מובנת הקושי' שהקשו אח"כ מבוצר לגת שכותבו, "וא"כ מא依 פריך וכור" ומה שיקיות יש לקושי' זו להא דלא פריך מדרבן דאמרו הוכשרו בדמיה, ודוק".

ד"ג ל"ז ע"א משנה, השוחט את המsocנת רשב"ג אומר עד שתפרקס ביד וברגל וכו' וכتابו התוס' דאפילו לכתלה שרי, ונקט לשון דיעבד משום דברי למיינני עד שתפרקת עכ"ל, לא זכית להבין, דמה בעו, הרי אפשר לפרש דלכתלה לא ישחות, ושיליכנה לכלבים, ולשון דיעבד דנקט היינו שלא ימתין עם החולנית עד שתסתכן אלא ישחטנה מעט קודם לכן, בעוד יולין עוד להעמידה על רגליה, ובלי"ז ציל כתוב טעם למה לא נחיא להו למיר דלכתלה יש לחמיר כיחזקאל, דאי זה אלא חומר לאגדולי ישראל, אלא דהתפארת ישראל כתוב באמות דמש"ה נקט לשון דיעבד, ואולי כוונתם דמי שרצו להחמיר שלא לאכול מסוכנת, לא ישחטנה, אלא ימתינה כדי שהנקרים מימיין לצורך אכילה, וימכרנה לנכרי, ועיין לקמן ע"ב ד"ה גמר' ובב"א מהכא מה שכתבתי שם ודוק".

ר"ש"י ד"ה עד שתפרקס, דאי לא פרכסה, קים להו לרבען דנטולה נשמטה קודם גמור שחיטה עכ"ל, והנה הרע"ב מברטנורא במשניות כתוב בלשון שמא, דעתא נטולה נשמטה קודם גמור שחיטה, וכרש"י משמע נמי בגמ' ליקמן, דקאמר רבא, כל שאינה עשו כו בסוף שחיטה, בידועה שנטולה נשמטה קודם לכך, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"ג ממ"א, דכל שלא פירכהה כלל הרי זו נבלה ולקין עלייה, ויש לראות מה באמת היא נבלה ודאית, כיוון דבריאה לא בעין פרוכס, הרי דאפשר שיש בה חיות ביל' שתפרקס, אבל מכאן יש ראי' ברורה למה שכתבנו לערלה, על המשנה הקודמת, דכל שייצאה ממנה דם הנפש בשפע, אפשר שתצאו נשמטה גם באמת פרוכס, ואע"ג דאן לא פסקנן קר"א דדי אם זינקה (רטור באמת פסק קר"א ור"ש במצא כתלי ביה"ש מלאים דם), אבל בשופך דם בשפע ובכח ודאי לכ"ע מודים, אין לך פרוכס גדול מזה, אבל מסוכנת דמסתמא אינה מוציאה דמה אלא לאט או לא מוציאה דם כלל, באז כל שאינה מפרכסת, עכ"ז דיצה נשמטה קודם לכן, ועיין בפרמ"ג סי' י"ז ובח"ז חת"ס ז".

אבל מהSCI רשי' דנטולה נשמטה קודם לכן, לכארוי' נראה למידק מנין' דאם יצאה נשמה עס גמר שחיטה שפיר דמי וכדמשמע נמי מרבא דלקמן שאמר בידועה שנטולה נשמטה דם להן, אבל הש"ז בס"י י"ז סק"ג פסק דבעין חיות אחר גמר שחיטה, וכן משמעו מרש"י גופא בסוף הסוגי' ד"ה בסוף שחיטה SCI ז"ל סוף שחיטה ממש שתפרקס בגין שחיטה דתויה בה חיות אחר השחיטה" עכ"ל, הרי דכל שחחיטה ומיתה באז אחת נבלה, וראיתי במשניות חדשות דפוס וילנא בחודשי יתרון האור, פלפול ארוך בזאה, והגאון ז"ל ברוחב בינוו באור דכן הוא כדעת הש"ז,

אגמל"ם, דקדושת להו לא מהני מה"ט גופא נאמר דקדושת מלה מהני, אבל רבא קר"ל סובר דנhydro דעל גוף הגביה לאחר שבא לידי כך, אמרין אגמל"ם, כדי שלא יועל קדושת להו נגד האי גilio, אבל קדושת המלה דהוה דבר המסתלק,adam לא הי' חל הרקdash בשעה שהוחזיא הקדשו מפיו,תו לא מצי חיל, כי באoir לא מתלי תלוי, להמתין עד שיתגללה מה תהי' בהאי שדה, וכן לגבי דבר המסתלק אנו אומרים מכאן ולהבא הוא גובה.

וכן הכא בשחיטה, דיש לה התחלת וסוף, ליכא האי פלוגתא, רב' אמר הוכשר, ור'ח אמר תולין, ומפרש ר'פ' פלוגתם היכי דאיתא לדם על הדלעת מותע"ס לכ"ע מכשר, והטעם כיון דלבסוך איגגלי דראוי שחיטה ההו, מיליא שחויטה אוכלה מעשה מותע"ס, והוה האי דם דם שחיטה מכח האי גilio, ומכשר עתה, כיון דעדין לא נתקנת, אבל בנתקנה קודם גמר השחיטה, אנו נפלים בפלוגתא דר"י ור'ל בחולץ למעוברת, ורב' דסובר מכשר קר"י, ור'ח דסובר חולין לראות אם הדם עדיין בעין על הדלעת, סובר קר"ל, שלא אמרין אגמל"ם אדבר המסתלק, אבל بلا נסתלק, דהינו לא נתקנת, גם הוא סובר דעל גוף השחיטה אנו אומרים דמותחלת מותע"ס, ור'א אמר, דר'ח אמר הולין, גם בנתקנה קאמר, ומשום דמסופק בהאי פלוגתא דר"י ור'ל, אי ישנה לשחיטה מותע"ס או לא, ועל הקדמה והסביר הלאו, נבנית כל הסוגי' דלעיל דף כ"ט ע"ב, וכמה סוגיות במסכתא זו כאשר ביארתי כל או"א במקומה עיין בהם ותרוחה צמאן.

אבל בא וראה, איך שהלב ארי' ז"ל שזכה לגלוות האמת הלאה בפלוגתא זו דרב' ור'ח ור'י ור'ל, לא ראה באספקלי' המAIRה את העין כולו, עד שקמתמה על הרמב"ס, דפסק בפ"י מטו"א בנתקנת הדם דספק הו, וחולין לא אוכלין ולא שורפין, והוא כר'ח אליבא דר' אש, וקמתמה הלב אריה, הלא הרמב"ס פסק כמ"ד ישנו לשחיטה מותע"ס, וגם פסק דלא קר"ש אלא כת'ק דם שחיטה מכשר, ולמה פסק כאן דלא כרבי אלא כר'ח, ומשיס' "והמפרשים לא העירו בזאה ולי צ"ע טובא" וינוי דעת קדשו כי גם הרראש יוסף ז"ל הניח קושי' או בצע'ו, אבל מ"מ הלב ארי' לאחר שזכה להבין עומק פלוגתא זו, לא היה רשאי לתמונה על הרמב"ס בזאה, אלא להיפך הוויל' לתמונה Adams כנים הדברים, דר"י ור'ל פליגו בשחיטה כמו בחולץ למעוברת, اي אמרין אגמל"ם אדבר המסתלק, כמו שגילה לנו הלב ארי' ברוחה"ק שעליו הרוי צרכין לפסק גם כאן קר"ל נגד ר"י, כמו בחולץ למעוברת ואיך יפסוק הרמב"ס כרב' שהוא סברת ר"י ולכך התמיה להיפך הוא מאחר דהאי חולץ למעוברת, הוא מהני תלת מילוי דאמיר רבא שם יבמות ל"ז ע"א, דהלהכה קר"ל לבבי ר"י, וא"כ ה"ה בפלוגתא דיל"ש מותע"ס, דפלוגתא זו היינו היך, וכאשר באמות פסק רבא בזבחים דף ל' ע"ב קר"ל, דאי לשחיטה אלא לבסוף, ועיין תוס' לעיל כ"ט ע"ב שהקשו למוה לא מנה רבא ארבע מילוי דהלהכה קר"ל לגביה ר"י שם ביבמות, ואני כתבתי שם, דלפי דברי הל"א דהaca הקושי' מישבת, דלא מנה האי משום דהינו היך דחולץ למעוברת, קשה על הרמב"ס להיפך, איך פסק תולין, ולא פסק דין מכשר ודאי וכרכ"ח אליבא דר"פ, והא דפסק קר"י ישנו לשחיטה מותע"ס, עיין ביאור דבר נפלא הלאה לעיל דף כ"ט, ולא אכפול כאן הדברים, אבל מה שפסק כאן תולין ולא פסק כהלהcta דיןינו מכשר, משום דלא אמרינו אגמל"ם אדבר המסתלק, ודאי צרכיא עיינה רבה, אלא דבאמת יש לראות, כיוון דרב' קר"י דאמרין אגמל"ם גם אדבר המסתלק, ור'ח אליבא דר"א ספוקא לי' בדבור, איך פסקנן קר"ל דלא אמרין אגמל"ם אדבר המסתלק, והדבר צרכי תלמוד ועיין גדול למצוא איזה טעם להליך בין הקשר לשאר מילוי, ודוק".

אבל אין כאן תחלה קושי' למאן דירוד לעומקה דעת הרמב"ם זיל, ושם בפתחה ביארתי הדבר, דהרמב"ם סובר דטרפה ונבלה חד לאו הוא, דטרפה תחולת נבלות הו, דטרפה א"ח ועומד למות, וכן ג"כ מצטרפין טריפה ובילה לכזאת, משא"כ בשאר שני לאוון, למשל טמאה וטרפה לא מצטרפין, וכל דבר שיש לו התחלה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לעין הדבר בעצמו, עיין לעיל בסוגי' ל"ב ע"ב אריכות זהה, ומה שחייב הכתוב נבלה וטרפה לשני לאוון, הו מפני שהחיטה מוחלת בינוים דטרפה ששחתה נטהרת מנבלות, וטרפה גופא ג"כ לא נקבע איסורה מחיים אלא לא משרות, שלא חלק, דבשלא גט ומיתה שניהם מהריין את האישות, ואינם סותרים אהדי' لكن מצו חליון גס ביחד, כמו גטה וחצירה דבאין כאח'ת, אבל שחיטה אהדי' את הב"ח והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הב"ח באיסור נבלה, והשחיטה אבל לפ"ד נראה חלק, דבשלא גט ומיתה שניהם מהריין את האישות, ואינם סותרים אהדי' لكن מצו חליון גס ביחד, כמו גטה וחצירה דבאין כאח'ת, אבל שחיטה אהדי' את הב"ח והשחיטה אסורה לכחן, ע"פ שנעשה אבל מעתה ג"כ גורשה, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבלה הוה ולכך אסורה, כיון דשניהם חליון וסוטרין אהדי', הרי אין כאן היתר נבלה, ולכאורה ה' ראי' לדין זה דבעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דין במשנתנו, בהמה דקה שפשתה ידה ולא החזירה פסוליה, שאין אלא הוצאה נשך בלבד, הרי דהמיתה עם השחיטה ב"א פסוליה, אלא דהרמב"ם עומד לנגיד, כי במסוכנת שלא פרכסה כלל כתוב דזהו נבלה וлокין עלייה וכמו שהבאתי לשונו לעיל ובהאי דין דקה שפשתה ידה ר"ל דהתחלה איסורה מחיים הו, דכל טרפה נמי רק לאחר שחיטה ר"ל איקרי עד שמותה, וטומה ואיסור שוין בה דברי מסוכנת כמו דaina מטמא כך שר' באכילה, אולם הרמב"ם שפיר כתב דכל טרפה שאין לה תהර בשחיטה, האי טרפה נבלה מקרי ר"ל דהתחלה איסורה מחיים הו, דכל טרפה נמי רק לאחר שחיטה ומיתה איקרי והאי דלית בה שחיטה, ומה נקרה טרפה ולא נבלה, וכן הדין בהמה שישמנה עקרורים, שלדעת הב"ה, וכאשר פסק גם הרמב"ם והשוע' כשרה, אלא שאין שחיטה מוטלת בה מהלמל"ס אם תרוף ע"י איזה טרפות, נקבות קרום המוח או הריאה וכדומה, ג"כ נבלה תקראה ולא טרפה, ר"ל דלא"מ תהי' נבלה, וכן הו באנקה' וו' ופסה' ג' מהחר דמקה הלמלמ"ס אין שחיטה מועלת בה דנדותן ננחרה וכאשר ביארתי לעיל ל"ב ע"ב והוא ג"כ טרפה איסורה לא בשם טרפה יקרה אלא בשם נבלה ושניהם ע"ש סופה, אבל בחותך ממנה בחיה צית בשר או אבר ודאי לא ילקה רק משום במ"ח ואבמה' ח' ולא משום נבלה, דהרי האי חתיכהתו לא אתה לידי נבלות, ומשום לאו דטרפה הרוי בימה' ח', הינו טרפה, דחד לאו הו, ובזה נבון היטב דל"ל, דעת ל"י דבמה' ח' וטרפה שני לאוון הון ולוקה על במ"ח ומון הטרפה שתים, שפיר איכא לאו דטרפה גס בנקה' וו' ופסה' ג', אף דבפסה' ג' עכ"פ אין שחיטה מועלת בה דברי הגראתCMDMB'Z, אבל החותך ממנה צית בשר, לוקה שתים, משום במ"ח ובשר מון הטרפה, ויפה מתרץ לעיל ר"ל בגין שחתוט במקומות חתק' וכאן שחתוט שלא במקומות חתק', לדידי' איכא לחו דטרפה מחיים שלא יהונך צית בשער ממנה, אבל לר"י דלאו דטרפה אין לו מקום אלא לאחר שחיטה ומיתה כל שלא שייך בה שחיטה מעולם לא נקרה טרפה אלא נבלה, ובפתחה שם הבאתי דכען זה ממש פסק הרמב"ם בgets על תנאי של "אם", דנヒו דקדושים שני קודם שקיימה התנה לא חליון, דהרי הגירושין לא גנומו, עד שיתקיים התנאי, אבל מ"מ לא נארת על בעלה אם קיימה התנאי לבסוף, כיון דהני גירושין ע"ת יש להם התחלה וטוף, ואגמל'ם שהוא גירושה משஸר לה הגט, עכ"פ לעניון שלא חזון כא"א אשנחתה תחת בעלה, עי"ש בפתחה באריכות, ועכ"פ האחرونים ז"ל על חנס נתגינו להמציא חילוק בין איסור נבלה לטומאות נבלה לתלות בוקי סריקי ברמב"ם, מפני שלא ירדו לסוף דעתו, ומה שכתבתי הוא האמת לאמיתו בס"ד ודוק'.

רש"י ד"ה למאי הלכתא בסה"ד, שלא תימא אין איסור חל על איסור, ובתוס' זבחים דף ע' ע"א הקשו והא טרפה ונבלה מושך הו על חלב, (כוונתם על מה שכתבו لكمון ק"א ע"א ד"ה מאן האי תנאי עי"ש) ומהיכי תיתני נימא דלא חל, והניחו בתימא, ולפ"ד נראה דכיוון דאמרה תורה, יעשה לכל מלאכה ואפי' לגובה, והוציא את החלב מכל בשר לעניון טומאה, עיין פסחים כ"ג ע"א פלוגתא דר"ע וריש' ג' זהה, ה"ה דאיינו בכלל בשר לעניון אכילה, لكن בעין קרא

אלא שהביא דברי הפר"ח ז"ל שקצתה מגט, דבגט דהמיתה והגט כאחת מהני וחל הגט, כדמות מוסגי' דב"ב ק"א ע"א, והגאון ז"ל נדחק לומר דשחיטה איכא הללמ"ס שעבין חיות אחר גמר שחיטה, אלא דבעצמו הרגש שהדבר קשה לאמרו עי"ש, אבל לפ"ד נראה חלק, דבשלא גט ומיתה שניהם מהריין את האישות, ואינם סותרים אהדי' لكن מצו חליון גס ביחד, כמו גטה וחצירה דבאין כאח'ת, אבל שחיטה אהדי' את הב"ח והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הב"ח באיסור נבלה, והשחיטה משרות, שלא איסור נבלה, ואיך אפשר שישלו שניהם כאח' ואדרבה מגט ומיתה יש ראי' דשחיטה ומיתה אסורה דהרי בגט ומיתה אסורה לכחן, ע"פ שנעשה אבל מעתה ג"כ גורשה, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבלה הוה ולכך אסורה, כיון דשניהם חליון וסוטרין אהדי', הרי אין כאן היתר נבלה, ולכאורה ה' ראי' לדין זה דבעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דין במשנתנו, בהמה דקה שפשתה ידה ולא החזירה כתוב „אסורה" ולא נבלה ולא מלוקות, וכפי הנראה, דיק הראב"ם לשנאי דין דתנא פסוליה, ולא נבלה דיין אלא איסור דרבנן או מHALCHA שאין לוקין עלייה ואני מטמא נבלה, וכן ב"מ במס' ז' שקטני שחטוט פסוליה, ולא קטני נבלה, מתרפרש כן, והדבר מובן דכל שטש שחיטה עליה אלא שפסקה, אינה נבלה, וא"כ יש ראי' מכאן להיפך, דהא דבעין חיות בגורם שחיטה הוא רק דרבנן, או הלכה, אבל לא מעיקר ד"ת, אלא דאיינו תמה על הרמב"ם דמאיו של אחר הודאת ר"ע לר' ישבד לעיל כל פסולוי שחיטה ההמה נבלה לעניין טומאה ועכ"ג גס לעניין מלוקות, למה לא נימא גס על האידי דין, דהוה מהלכה וקרוי ל"י פסול בשחיטה, קודם חורת ר"ע, אבל לאחר שהוזה גם היא פסול בשחיטה לוקין עלייה ומטמא נבלה גמורה, ולהליך בין הנושאים קשה וצע"ג ודוק'.

שוב נתישבת דל"ר ע' קודם חזרה, דסימן אחד נמי מתר מידי נבלה, א"כ כל שיצאה נשמהה בסוף סימן השמי ודיין דאיינה אלא אסורה, ככל פסולישחיטה, ולא נבלה, כי בסימן הראשון כבר יצאה מידי נבלה וכיון דכל המשם', נשנית קר"ע קודם חזרה שפיר כתני במשנה רק פסוליה ולא נבלה, אבל הראב"ם שכטב דיין זה אחר חזרת ר"ע הו"ל לפ██וק גס זהה נבלה ולוקין עלייה, ודוק'.

גמר וدليلו הינו נבלה היינו מסוכנת, לא ס"ד דכתיב כי ימוות וכי' מחיים לא איקרי נבלה עכ"ל הגמ', מכאן הקשה הלב ארזי ז"ל על הא דכתיב הרמב"ם ז' דנקה' וו' ופסה' ג' והוא נבלה מהרים, שהוא נגד גמר' מפורשת הלאו,DDRUSHI מקרים דמחיים לא איקרי נבלה אלא לא לאח'ם, ועל חנס חדש התבו'ש והפלתי ז' לומר, דהראב"ם מוחלק בין איסור אכילת נבלה לטומאות נבלה, שהרי האי קרא בטומאות נבלה כתיב, ואיך יליף הגמ' מני' דמחיים לייא איסור אכילת נבלה במסוכנת, והניח הדבר בתימא, ואני מוסיף להקשוט גם מגמ' זבחים דף ע' ע"א דקאמר מה טרפה שכן איסורי מחיים, משא"כ נבלה, הרי מפורש אכילת נבלה יא אכילת נבלה איינו מחיים, אבל בפתחה עיקר יוא"ד הראיתיך שהרמב"ם גופא ס"ל דלאו דນבלה ליתא מחיים, כי כן כתוב בפירוש בראש פ"ד מהל' מ"א ז"ל: „האוכל צית מבשר בהמה שמחה וכו' לוקה, וכל שלא נשחתה כראוי', הרי זו מתה וכו' עכ"ל ומדאמר הרי זו מתה, ולא הרוי זו כמתה, הרי מפורש אומר דעכ"פ בעין מתה אלה אלא דכל שנפלה בשחיטה, אין שחיטה זו מצלת תהה' מתה, אז תהי נבלה, וא"כ סותר את דברי עצמו במה ש' בפ"ג מהל' ש恢חיטה דנקה' וו' ופסה' ג' והוא נבלה מחיים.

חסרוןابر תאסר ומשום דא"ח וע"כ דאיינו חי מיד קאמר דכל שאינה מחסרא אבר ע"כ רק מסוכנת העומדת למות מיד בכל חייה, אבל בחולה, הרי רוב חולים לחים, וכאשר מוכיח דמסוכנת שרי, ע"כ דהאי לאו הבא מכלל עשה אמחסרא אבר קאי, וא"ת הלא הוא בלאו דטרפה, הלא בשביב זה כתוב הרמב"ם לדלאו דטרפה המפורש בקרא הוא הנטהה למות מחמות חסרון אבר דהיאנו מסוכנת שתמות מיד בתוך מעל"ע, אבל הלא הבא מכלל עשה דחי אכול שא"ח לא תאלל, לא התנה האי לאו חדש דאכל טרפה ויחול על איסור חלב, דכיוון גופה שפיר קאמר בגמי דיבוא איסור נבלה חלב, ומילא דליקא לא כולל ולא מוסיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בכלבبشر, וכחותרת נבלה בהנהה חלבנה ונידה לא הותרו, ומילא דלא צרך קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתירו בהנהה, ור"ע סובר דחלב בכלבبشر בין להתר הנהה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטראיך קרא להוציאו מכלבبشر לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמוה על ריש"ג, דкамר דחלב אינו ניתר בכלב נבלה בהנהה ופרש"זיל משום דחלב אינו בכלב, הלא בלאו דנבלה לא כתיבبشر, ומהיכי תיתי לא יהי החלב והגיד בכלב נבלה סתום, אבל דע ריש"ע לשיטתי איזיל וריש"ג בשיטת בר פלוגתי דריש"ע מהעיאל איזיל, דבר הודיעתי דריש"ע מפרש האי קרא דנבלה שהוא לאו חדש על הנירה שנכנכו לארץ וכיוון דהכא לא כתיבبشر מילא דגס חלב וגיד בכלב נבלה, لكن לא איצטראיך קרא להתר הלהב בהנהה דהוא בכלב נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלב נבלה לעניין טומאת נבלה, ומילא הו"א דהה לה עניין איסור נמי כו הוא, ומיש"כ בטרפה דכתובبشر בפירוש, لكن בא הקרה אבל לא תאכלו הלא לאיסור חלב ממשום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמעאל איזיל דקרה דנבלה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וכדריש בספר שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה כתיבبشر נמי גם נבלה, וכאשר ביאנו זאת כמה פעמים, ובטרפה כתיב ש"ל דאין החלב מילא דגס כאן על האיبشر קסמן, ולכן שפיר ס"ל דאין היגיון והגיד בכלב נבלה דכתיב ביبشر בפ' משפטיים, ודוק היטב.

תוס' ד"ה השתה מהחימאים אסורה, בא"ד, וא"ת למא דפרישית אי אמרת נמי מסוכנת שרי תקשי אמא איצטראיך קרא לאיסור נבלה, הא אסורה מהחימאים משום איסור שאינה זבוחה וכי עכ"ל, וקשי' לי טובא דהא במדבר עדין לא נצטו על הזביחה, ומ"מ נבלה נאסר להם, שב מצאתי נשטערור בזה ק"ז בעחתת"ס זיל בחודשין, ומה שתי' שם, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דינקותא, ואינו כדי להסביר עליו.

אבל האמת כmo שהארכתי בה בفتיחה, דבמדבר נצטו על הנבלה מכלל לאו דטרפה, והאי לאו דנבלה שנאמר במת' אחר שנצטו על שחיתות חולין, נתחדש לאיסורبشر נחרה ופסולי שחיתה, כן הוא לר"ע, ולריש' אם נאמר דנטצטו גם במדבר על זביחת דברים שאינן ראויין להקרבה, או האילאו דנבלה, הוא חזורת לאו דטרפה, וכאשר נהראה מודרשת הספרי שם, דקאמר לא תאכלו כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה, עי"ש בفتיחה, וא"כ קושי' התוס' הכראי מוצקת דאם לא צרכין קרא אنبלה מי מסוכנת אסורה, ה"ה דלא צרכין קרא אنبלה, משום דנטצטו על הזביחה, ומילא כלبشر שאינו זבוח אסור, ואין לנו תירוץ אחר אלא דבאמת הוה מצוי למימר ולטעמכ' המש"כ התוס' הון אמרת שהתוס' לא נחתו לכל זאת, כאשר מוכחה מכל הילוך שיטות במסכת' זו, מ"מ כאן כיוונו יפה, ודוק.

תוס' ד"ה ודלאה היינו טרפה, בא"ד וק"ק דלעיל דפרק הינו נבלה היינו מסוכנת לא קאמר לעבור עליו בלאו ועשה כדקאמר הכא, עכ"ל ויפה אמר תלמידי המולג מו"ה שמואל קעפעטש נ"י דלעיל כיון דדחה הקושי' וקאמר, לא ס"ד וכי לא חש לחזק קושי' שבלאה"ה אינה מתקיימת, אבל הכא הקושי' דלמא היינו טרפה הינו מסוכנת מתקיימת, שעיל דדה נדחה הילפוטא, ביארה כל צורכה, דלמא לעבור עליו בשני לאוין ועשה, ודבר נכוון הוא מאוד.

על"ב גמור' ואב"א מהכא, ואומר, אהא ד"א וכי' ויש להעיר, איך נילוף דברי תורה מדברי קבלה, ועד דאתא יחזקאל מנא אסורה, ולכן עתה לומוד רוצה להרשות מהאי קרא דמסוכנת بلا שום

מיוחד דאכלו לא תאכלו גם משום נו"ט, ואל תשיבני דלשן הגם' מוכח דלא כוותי, דהרי קאמר יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב, הרי דמטעם אין איסור חלב על איסור בעי קרא דחל, שאני אומר דלעולם חלב לאו בכלבبشر הוה, לריש"ג בלא שום קרא, ור"ע מכח דחוציאו מכלל טומאה כנראה שם בסוגי' דחוצקי' ור"א, ולא נאסר החלב ממשום נו"ט אלא מכח האי לאו חדש דאכל לא תאכלו הוהו, ומזה' גופה שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה וטרפה ויחול על איסור חלב, דכיוון לאו חדש הוה על חלב, ומילא דליקא לא כולל ולא מוסיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בכלבبشر, וכחותרת נבלה בהנהה חלבנה ונידה לא הותרו, ומילא דלא צרך קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתירו בהנהה, ור"ע סובר דחלב בכלבبشر בין להתר הנהה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטראיך קרא להוציאו מכלבبشر לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמוה על ריש"ג, דкамר דחלב אינו ניתר בכלב נבלה בהנהה ופרש"זיל משום דחלב אינו בכלב, הלא בלאו דנבלה לא כתיבبشر, ומהיכי תיתי לא יהי החלב והגיד בכלב נבלה סתום, אבל דע ריש"ע לשיטתי איזיל וריש"ג בשיטת בר פלוגתי דריש"ע מהעיאל איזיל, דבר הודיעתי דריש"ע מפרש האי קרא דנבלה שהוא לאו חדש על הנירה שנכנכו לארץ וכיוון דהכא לא כתיבبشر מילא דגס חלב וגיד בכלב נבלה, لكن לא איצטראיך קרא להתר הלהב בהנהה דהוא בכלב נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלב נבלה לעניין טומאת נבלה, ומילא הו"א דהה לה עניין איסור נמי כו הוא, ומיש"כ בטרפה דכתובبشر בפירוש, لكن בא הקרה אבל לא תאכלו הלא לאיסור חלב ממשום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמעאל איזיל דקרה דנבלה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וכדריש בספר שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה כתיבبشر נמי גם נבלה, וכאשר ביאנו זאת כמה פעמים, ובטרפה כתיב ש"ל דאין היגיון והגיד בכלב נבלה דכתיב ביبشر בפ' משפטיים, ודוק היטב.

תוס' ד"ה שא"ח לא תאכל, בריש א"ט דרש מהאי קרא דטריפה אינה חייה, והיינו לפי המסקנה דהכא, שלא מחוקמי' במסוכנת, עכ"ל, מה שכי התוס' דלפי המסקנה דהכא אתה קרא דזאת החיה אם ט"ח או ט"ח, ולא מצין קרא על דבר טבעי שיש לעמוד עליו, ראה חדא, שנית דעתך לא דעת מה קרי לי טרפה, זיל דען ההלכה קסמן דהני ח"י מכות מטוריפי', ואתה קרא לפреш ההלכה, זאת לא נמצא, ועוד בו שלישיה דלמא נפ"מ לידע זאת, דהני דמנה ההלכה שהמה טרפיות, אם מציע לחיות או לא, דהרי המה טרפיות בין חיין ובין אין חיין, ואני כאן נפקותא אחרת אלא לבני ספק טרפה אי מהני שהיית יב"ח, וכmesh"כ הרשב"א והר"ן זיל בריש פא"ט, ואית עניין דרבנן הוא דמה"ת בלאה ספק טרפה שרוי', לא מבעי לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"ת אלא גם לדעת הרשב"א הלא ספק במקרה שרוי', ובגמי' נמי מה"ט לא קאמר אלא רמז לטרפה שא"ח מה"ת מנ"ל, ור"ל דדרישה גמורה ליכא לאשכחוי ע"ז, כיון דמה"ת אין לו שום נפקותא, בין ט"ח לטרפה א"ת. אבל רמז קמבקש למצבוא, ומביא קרא דזאת החיה, אשר עיקר הקרה אתה לאיסור לאו הבא מכלל עשה, כל מה שאינה חי, ומילא מכל העשה דחי אכלו, הרי דכל שהוא חי אינה התורה אלא א"ח מכל העשה דחי אכלו, והר"ל דכל שהוא חי אינה אסורה, ולכן עתה לומוד רוצה להרשות מהאי קרא דמסוכנת بلا שום

רבותה דיחזקאל, וא"ג דיחזקאל כהן הוה, הלא גם כהן צרך לפרש תומ"ו ואסור לאכול טבל עכ"ל, ותימא רבתא על התוס' דמשמעו דס"ל דוגם במתנות זרע והלהחים וקיבה בעינן הפרשה ואם לא כובל כל הבמה, וכן כתבו לקמן קל"ב ע"ב, על האי מירא דר", דטבל ממש קאמר דמתנות לפנין נתינה נחינה מתרומה ל�מן קל"ו ע"א, והוא עניין פלא והפלא דעתות הפרשה לא שיק, אלא בדבר שאינו מצווין כמו בתו"מ, אבל בזרע והלהחים והקבה, שמצוינים הם ומופרשים ועומדים, מה שיק כאן להפריש, ועיין בי"ד סי' ס"א ובפרמ"ג שם, שכותב ג"כ כדבריו, דלית במתנות מצות הפרשה, אלא מצות נתינה להכהן, ומה שהביאו התוס' ראי מלקמן דיליף נתינה נתינה מתרומה, אדרבה מהתמים מוכח בדברי, והיינו הז, אבל מה שנראה עניין הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, והוא הנוטה למות דהינו מסוכנת, ע"י מכח באחד מאבריה שאין לה תרופה, והוא נודע ע"י אידך קרא דיחזקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נו"ט, כמו ברוצח דהדין כן, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצרכז בכל פעם, בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתהיה נטחה למות מחמת המכחה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לע考ר מה שמספרש בקרא, או שמוכרה ממנו, אלא אתה לפרש לו וכן גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסרין בהמה לקוי' באחת מהני טרפויות שהולכת בשוק ואוכלת כשאר בריאות, וכן לא היינו אסורים בהמה הנוטה למות מחמת המטרפות, כיון דהתורה התנאי לשאורה, דבעין תרתי, נתה למות, וגם שתהיה זאת ע"י בטרפה שאסורה, דבunning תרתי, נתה למות, ואילו יש לנו קרא דזאת החיה, אתה לאסור בלאו הבא מכתابر, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, אתה לאסור בלאו הבא מכלל עשה כל שנקרה אינה חי, ומעתה יש לפנינו שני דרכים או לפרש האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכתابر ואז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים ימים או יב"ח אין זה במצבות בלי מכתابر ובלוי שום חסרון, אלא חוליה כללית ורוב חולים לחיים ואיך נידון לומר, לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, ע"י חסרוןابر, ואז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר فهو דהאי קרא אתה לאסור באיסור העשה כל hei טרפויות המצוויות הרבה, מלואקמי' על המסוכנת בעלי מכתابر, אבל לא שכיה כלל,adam ע"י הכהן נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הוא טרפה דנפלה מן הנג עיין לקמן במקרה שכבתבי במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת ע"י תשות כהה שהגעה קרובה למיתה, והוא מלטה דלא שכיה, וגם בלאה מייסי עניין ב"א ולא אכלו, ויחזקאל שהתפאר שלא אכל מסוכנת התפאר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה למות והולכת ואוכלת כשאר בריאות ובשניות כאחת יש להתפאר שפיר, דהאי קרא דזאת החיה מורה לאסור אחת מהני תרטי כמו שביארנו, ומושם דמאסעה עניינו ואת הטרפה לא משום דקרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהולכת ואוכלת, מחתמת שסופה לא תחיה ודוק'.

ע"ש גמור' ולא בא בפיبشر פיגול, שלא אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר"ג אמרו, שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עיין מהרש"א זיל איך להכenis אלו, בשר פיגול דכתיב בקרא, ונתקע מאד, אבל עיין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשתי הדבר בדרך מרוחה ותרוوها צמאונך.

תוס' דה שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, מה

והותז הראש אפשר שתפרקס גם אחר ההתזה, משום שפעת חיוט שבברים היחסונים מקודם התזה אבל במסוכנת אם באמת מתה היהתה מוחמת אפיקת הכח ולא מוחמת השחיטה, אז האברים היחסונים מייתו בריש ואלא מצו מפרקסים וכל שהיד והרגל מפרקס מורה על חיוט הלב ושאלמלא הווז הראש, היה חי עדיין, דאלו בשעת התזה כבר היה מות, מכש"כ שלא היה רגש חיוט בידים ורגלים שמתים תחלה.

ו"ע דהמעין בגמי ותוס' ב"ב קמ"ב ע"ב ימצאו לפום רהיטא סתרה לדברי האmittים האלו אבל بكل יש לישיב, ועל זה וכיוצא בזה צרך למשכן נפשי כדי להעמיד האמת המוסכם ומוחלט על תלו ודוק.

וכאן בסוף הסוגי אני חזר למה שדרשו לעיל ולא בא בפי בשיר פיגול היינוبشر מבהמה שהורה בה חכם, ציינתי לעיל שתעין במא שכתבתלי لكمן מ"ד ע"ב, וכעת ניתוסף לי ראי' ברורה לדעת הושט, כיון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דברייאה לא חלקה תורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, אבל מה שתלי' בשיקול הדעת היינו גמור' דהרי מבואר ביבמות צ"ב ע"א דהרוו בי"ד ששקעה החמה ולבסוף זרחה, אין זה הוראה אלא טעות, והוסמך ע"ז לעשות מלאכה בשבת מביא חטא, אבל הורו בשיקול הדעת דאי זה מלאכה או שאין זה הלב שאסורה התורה וטעו, העושה על פיהם פטור ממשום דזה הוראה מקרי, הרי יצא מזה מפורש אבל שדרך הוראה טעה, אין כאן שגגה להעשה על פיו, אלא הקולר תלי' בבי"ד שהורה כן, כי כך גורה התורה לומר ועשית כאשר יורוך ואין לך אלא שופט שבימי'ך, וא"כ لما ניחוש בההוראת חכם על טעות, משא"כ בדבר התלוי במיציאות, שאמ טעה אין זה הוראה, והעושה ע"פ טעותיו הייב חטא שפיר יש להחמיר שמא טעה החכם בריאה או במדידה וכדומה, וניהו דאיון פסקין דיחיד שעשה בההוראת בי"ד חייב חטא ודלא כר"י דפוטר, עיין ברמב"ם פ"ז משגנות, היינו ממשום אבל שהבי"ד איינו מביא קרבע העושה מביאו, אבל לעולם גם לדידן קיל להעשה, مما שעושה ע"פ טעות במיציאות.

ועכ"פ אני תמה על הרמ"א בהגה סוף סי' קט"ז, שפסק שם דין זה דהורה בה חכם בדבר שתלי' בסברא דלא כרשי", אלא אבל שhoraה חכם מסברא ולא נמצא הדין בפירוש שהיא מותרת בעל נפש לא יכול ממנו, דמשמעו אבל שנדפס בספר להתר ארע"פ שאותו המחבר מסברא התיר שפיר דמי, ואין לדבר זה טעם,adam החכם הזה יזכה לדפוס חדושיו נעשה סברתו גמור' ע"י הדפסה ואפלו אם ימצא חולקין עליו מ"מ אם רוב הפסיקים מסכימים להתר שפיר דמי, וכאשר באמת כן הוא ולא שמענו מעולם שבבעל נפש יחמיר בדבר כמו לשל בתערובות מין במינו דרש"י ודעמי' פסקין כר"י דלא בטל, אבל אכן פסקין קרבען דבטל, ולא שמענו מעולם, מי שיחמיר זה לחוש לשיטת רשי"ו ולמה נחמיר יותר בדבר שחכם מופלג מתר ע"פ סברא שירה ואין עדיין שום חולק עליו לחוש, שמא טעה בסברא, ואע"ג דבזה"ז דאיון לנו חכם מוסמך מ"מ לא אוכל להבין דלמה נחמיר יותר בההוראת חכם בשיקול הדעת שאין שום חולק עליו אלא שלא נמצא התייר מפורש בדפוס, מה שנמצא מחלוקת בדפוס, אלא שהכريع כדעת המתיר, ידעתני שיש מקום לחלק בין שאקבע התייר בפסיקים מפורסמים, ובין סברת יחיד שעדיין לא נתקבל בכל העולם, אבל הסברא הישרה נונתת ההיפך, אבל שסבירה הברורה מסכמת להתייר, בלי שנמצא חולק עליה, הא התייר יותר ברור וראוי יותר לטמוך עליו ממה התייר שיצא מtopic פלוגתא בין הפסיקים במקומות שאין כן הכרעת בי"ד הגدول המוסמך אשר עליו אמרה תורה ע"פ הדבר אשר יורוך והדברים עתיקים ועיו בזה لكمן קי"א ע"ב בהא אמר רב חס ל"י לרעוי דבא בר אבא דליספי לי מידי דלא ס"ל, ובמה שכתבתי שם וכן

ולפ"ז אין זה טעם אלא סימנא, וכיון דר"מ אומר בשעת שחיטה סתם, ס"ל אין לשחיטה אלא לבסוף, הרי דבסי' השחיטה בעין הפירוכס, עכת"ד היתרונו האור, אלא דשגאה רבתאagna בכואן במוחכ"ת, דא"כ איזה ראי' הביא הברה"ג מהא דרבא דפסק קר"מ דבסי' השחיטה בעין הפירוכס, להאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף, דניהו דרבא למدين מר"מ דבעין פירוכס בסוף שחיטה, אבל בהאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף מנ"ל דפסקין כוותי דרבא, וכר"מ, דהרי בהאי דינה דעתנה לשחיטה פליגו תנאים ואמורים הרבה, וגם גופו הדבר למדין מלשנאות דר"מ דאמר סתם, דכוונתו על סוף שחיטה הוא דוחק גדול כМОון.

אבל מותך חומר הנושא נראה לפ"ד דבר חדש בדעת הבה"ג, והוא דס"ל דלמ"ד ישנה לשחיטה מותע"ס, כמו דבעוף דזוטר חיota דבמסוכנת דזוטר חיota טפי, די במקצת הושט, כיון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות ומי שמנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, דשחט בה סימנו אחד והמתין לה עד שמתה, והזודה דנבלה הוה גם קודם חורה עכ"פ טרפה הוה, שאני התחם לכל שפסק באמצעות שחיטה והי' יכול לגמורה לא עדיף משהה בין סימן לדסול, משא"כ שאינו יכול לגמור מפני שחיטתה פעלה שמתה, כיון ששם שחיטה על האי מקצת ואין כאן יותר כדי לגמורה ספר דמי, ואף שהסבירא קלישטה, מ"מ מותקבלת יותר ממה שכ' בעל יתרון האור לפ"ד, ודוק.

ע"ש גמור' אר"ח, מנא אמינה לה, דתנן וכו' אימת אי לימה בסוף שחיטה, עד כמה תח'י ותיזל, עכ"ל הגמ', ר"ח היה סובר דפסחה ידה, הוא סימנו הוצאת הנפש של עתה בשעת פשיטת ידה, וכמוש"כ התוס', דזדייק כו' מלשון המשנה דקטני, שאינה אלא הוצאה נפש בלבד, ולכן פריך אי פירוכס בסוף שחיטה בעין, מה לא תסגי בהאי פשיטות יד, אלא דזה תימא דהרי הפירוכס הוא סימן חיות, ולא סימן להוצאה הנפש,ומי שביעי פירוכס בסוף שחיטה, בעי' חיות בסוף שחיטה, ולא הוצאה הנפש, וכאשר ביארנו זאת בראש הסוגי' דשחיטה ומיתה בהדי' לא מהני, וס' תשובה ר' בא אינה מובנת דלמה ל' למייר, אבל שאינה עשוña כו', דהינו פשיטה והחזרה כמו שפי' רשי' בידוע שנטלה נשמה קודם לכן, דמשמעו אדם נטלה נשמה אז בסוף שחיטה כפשטה ידה, הוה שפיר דמי, והלא זה ליתא כפי' שכ' הש"ך וכנראה מפרש"י הכא, אין חיוט בסוף שחיטה בעין ולא הוצאה הנפש בסוף שחיטה, עצ"ג ודוק.

ע"ב Tos' ד"ה אלא דמתה והדר לדתוי', והוא דאמר בפ' יוצא דופן דעובר מית ברישיא, היינו היכי דמתה עצמה, אבל נהרג לא עכ"ל, והסבירא מבוארת, דבכל מיתה טבעית מחייבת אפיקת הכוח, מתיים האברים הרחוקים ממשן החיות תחללה, וממש"כ הولد שאינה גופה ממש, ועודיו הלב והברים הסומכים ללכ' יש בהם חיות, אבל במיתה פתאומות ע"י שחיטה או הריגה, הנפק הוא דע"י שפיכת דם הנפש יומת הלב והראש משכן החיות, אבל באברים היחסונים עדיין השפעת החיות שלפניהם פועלת בהם, עד שפרקדים גם אחר מיתת הלב והראש, ומ"ה תנן במשנה דאהלות, בהותז ראייהון טמאים עע"פ שהברים היחסונים מפרקדים דאיון זה אלא כזנב הלטאה, ר"ל דהאי פירוכס הוא משפע החיות שקודם לכן, שעדיין פועלת בהאי אברים היחסוניים, אע"פ שהראש הותז, ומן האמת הלאה יוצא, כי שגגה רבתא יצאה לפניי האחרונים ז"ל במוחכ"ת, במה שהביא הפת"ש בס"י י"ז דמסוכנת לאחר שהותז ראשיה לא מהני הפירוכס שאינו אלא כזנב הלטאה, והוא כיציבא בארא וגיורא בשם' שמי' אבל שכחו ולא ידעו כי רק בבריאה

אין הא שחייבת מכשפת לאכילה שחייבת פסולת יקרה, וזה אמת לאמיתו, אלא דעת הרמב"ם יש מקום לתפיסה, שכ' בפ"ג ה"ח דכל מקום שאמרנו בשיחיטה פסולת, הרי זו נבלה, ואם אכל קצת ממנו לוקה משום אכל נבלה וכו', עכ"ל, ואיך כתוב הוא ז"ל על כל הנז שיחיטתו פסולת כלשנאנא דמתני', וזה אינו, דהני גם לאחר חזרת ר"ע אין אלא איסורין באכילה. אבל לא נבלה, ויל"י בדוחק דהאי כלל דכלי הרמב"ם, לא קאי אלא במקומות דהפשטול הוא בגוף מעשה השחיטה, אבל לא אהני דבוגר השחיטה אין כאן פיסול, אלא מצד מחשבה זהה, ודוק".

ד"ג ذ"ל ע"א גמר' איתמר, השוחט את הבהמה לארוק דמה לע"ז, ר"י פסולה ור"ל מותרת, ולינו اي מהשBIN מעבודה לעבדה, וליפין חוץ מפנים, והקשה הרשב"א ז"ל דתפ"ל דהוה נבלה מצד השוחט שנעשה מומר לע"ז, כיוון דגס ר"ל מודה דהשותח חייב וכמ"כ התוס' כאן, והתוס' לעיל בסוגי' דהשותח בשבת, הוכיחו מכח האי קושי', דברעם אחת לא נעשה מומר, אולם שם כתבתי, לדעת הרמב"ם החילוק שבין מומר לחשוד הו, דבמומר שהוא רגיל בכך חזקתו דלא שבבתשובה, אבל חשוד ע"ז פעם אהת, שפק היה שמא עשה תשובה, וממילא דברעת השחיטה דעבירה אין חילוק בין פ"א להרבה פעמים ולכן הרשב"א בזה קרמבר"ס ס"ל, ושפיר נתקשה לו אם הוא חייב ע"י השחיטה זו משום מקריב לעכו"ם, הרgi גם שחייבת מומר לעכו"ם, אלא דלהרמב"ם לשיטתי ליק"מ דס"ל דשחיתות נקרי וכמ"כ שחייבת מומר דעשה רבנן כהיתות נקרי, אין בו רק מקרה דוקרא לך ואכלת מזבחו, וכל שנעשה עתה מומר ע"י השחיטה זו, לא קריין כי' זבחו, אבל הרשב"א בתוס' ס"ל בהז, דמקרה דזוחבת פסלין שחייבת נקרי, הרי דבעינן בר זביחה דוקא, א"כ האי דנעשה מומר בזביחה זו לא קריין כי' זבחת, עי"ש בארכיות, וכפ"פ הרשב"א דפסק קרמבר"ס דבפ"א באוטו השחיטה עצמה דינו כמומר, וס"ל בתוס' דפסול נקרי הוא מכח זבחת, לא מצא מענה לקושיתו זו, עד שהוכרח לחשד דבר המבהיל את הרעיון, והוא, שמה שאמר בגמי' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, לא שהשוחט יזרוק אלא ע"מ שהגוי יזרוק דמה לע"ז, ואז ג"כ הבהמה אסורה לר"י, מטעם תקנות עכו"ם, אבל השוחט לא עבד כלום, וכן נפסק האי דינה בטור ושוו"ע סי' ד' וכי יתן ויבננו את זאת, דחוץ מן הדוחק העצום, להכנס נcarry בעל הבהמה שאין לו רמז עליו בגמי', הרgi לא קתני השוחט בהמות נקרי אלא השוחט את הבהמה, גוף הדין מרפסין איגרא לאראעא, دائך אפשר לעשות תקנות לעכו"ם, והוא לא עבר עבירה, אלא עע"ז בטהרה, אתה אמרה? דע"כ אתה אומר דבاهאי מחשبة עצמה הוא עע"ז דומי' דפיגול דהשותח ע"מ שיأكلו הבעלים חוץ לזמננו, הרי הוא מגול וЛОקה, כן ע"כ גם כאן ביוון דחישב משחיטה על האזיקה, מקרי עבודה, וחיב בין שיירוק הוא ובין שיירוק אחר, ואין לומר דכוונת הרשב"א דהשותח ידע שדעת הנקרי לזרוק דמה ולהקטיר חלבת דבידעה כז אין עע"ז בשחיטה ומ"מ נעשה תקנות עכו"ם, דזה ודאי ליתא, וכדמוכחה ממה דשנינו בסוף הסוגי' בהני טיעי דיבח דוכרי לטבחו ישראל ואמרו להו, דמא ותרבא לדין, ופרש"י לעכו"ם, ובשרה ומשכלה דידכו, וקאמר דשרי, הרי ע"ג דהטבה ידע דעתם הבהמה יזרוק הדם ויקטיר החלב לע"ז, מ"מ מותר הבשר, ושרי אפילו לכתה לעשות כן, וכן דברי הרשב"א ז"ל תמורה ולית נגר ונגר דיפרקיינו לפע"ד ודוק".

תנוס' ד"ה ר"ל דמי' מיתה וכו' ואין לתמורה איך נירג, הא דלמא מימליך ולא זרייך וכו' הכא ודאי לא מימליך וכו' עכ"ל.

הנה לפי תירוץ זה סברו התוס' דחייב מיתה לא בא אלא על

בקדמה של, ודוק".

משנה השוחט לכוטי שחיטתו כשרה, הלב ארוי ז"ל הביא דברי הר"ז ז"ל, שכ' דהלהכה כר"י דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, ומוטר אף לכתהלה, והא דנקט בmontani' שחיטתו כשרה לשון דיעבד וכו' וקמתהה על הר"ז, למה לא נימא דلت"ק בדיקת קתני לשון דיעבד, דלפי מה דמוקי' בגין' אף בדשמיין דחישב, הרgi אכן ממשום לפ"ע, וממש"כ לפי ל"ק, דרך בדלא שמעין מיררי, דיש לחוש לכתהלה דלמא חשוב מחשבה לע"ז, עכת"ד ולפע"ד נראה דודאי ליל"ק לת"ק ייל', דרך בדיעבד שחיטתו כשרה, אבל לכתהלה יש לחוש שהוא חשוב לע"ז והשוחט לא שמע, אבל מ踔ר דפסקין כר' יוסי דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, גם לכתהלה און לחוש, ומה ש' הר"ז לתרץ לישנא דדייעבד לת"ק, היינו לישנא בתרא דאף בדשמיין דחישב לית לו בה, שלא ילפין חוץ מפנים, וא"כ אין שום נפקותא לדינה בין ת"ק לר' יוסי, ומה ש' הלב ארוי' דיש בהז עכ"פ ממשום לפ"ע, זה אינן, דכוין דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, לא עבד הנכרי במחשבה או ולא מידידי, דהרי תנוי בסנהדרין נ"ו ע"ב, בעכו"ם דברים שב"י דשל ישראל ממתיין עליהם, אין ב"ג מזוהר עליהם, וכן פסק אין ב"ג של ישראל ממתיין עליהם, אין ב"ג מזוהר עליהם, וכך פסק הרמב"ם בפ"ט ה"ב מליכים, ופשיטה דבזה מוחשב וזה עובד אין בי"ד ממיתין, ואין זה דומה להא דלקמן דשותח ע"מ לזרוק דמה לע"ז, דאפילו ר"ל דס"ל דהשותח מותרת מודה דהשותח חייב מיתה, וכך שאמרו בסנהדרין ס"א ע"א דגמרה בר קטלא הוא מידי דהוה משתמש להר, דהר מותר ועבדו בסיף דשאני התם דעבד מעשה שהוא עבודה, וכפרש"י ז"ל שם וז"ל, "והכא נמי לא עבי קרא הוואיל ושותחה צורך זריקה הוא, והוא חשב בשחיטה ע"מ לזרוק, הנה לי' כעובד עכו"ם דהא זריקה بلا שחיטה לא סגי וכו' עכ"ל הרי מסביר לנו רשי' דשחיטה זו ע"מ לזרוק בכלל שעבודה היא, ולן חייב עלייה, אף שלא נאסרה הבהמה על ידה אבל כאן בזה מוחשב וזה עובד, דליקא שום מעשה אלא מחשبة בכלל, כל שלא נעשה הבהמה תקרובות עכו"ם, גם שם שעבודה אינה על המוחשبة לחוד, ואין זה דומה למה שאמרו דע"ז חייב גם על המוחשبة לחוד, כדכתוב למען תפוש את ישראל בלבותם, דהינו קיבל אלהות בלב, אבל כאן הקרבה לעכו"ם הוא וככל שאין כאן לא קרבן ולא מעשה, רק מחשبة בכלל אין כאן חייב לגינוי המוחשב וממילאlico ליכא לפ"ע, והלב אריה במקצת' שגה בהז, ומה שנלעפ"ד כתבתתי ודוק".

ע"ש במשנה ורש"י פוסל, אר"א אפילו שחיטה לאכול לכוטי מחצר הכבד שלפה פסולת וכו', הנה התוס' הקשו מהא דלקמן בשוחט לשם הרים, דמדייק פסולה אין זבחי מתים לא, ולידייק קשה להפוך על לישנא דפסולה, דהרי השחיטה אינה נפסקת בכך ואפילו בשוחט לעכו"ם ממש, למ"ד שחיטה שאינה ראויה שמה שחייבת, וכאשר סתם התנה לקמן בפ' אובי' דשותח לע"ז חייב ממשום אוא"ב, ואיך כתני כאן וכן במשניות שאחר זו, בשוחט לשם הרים וכן בשוחט לשם עולה, שחיטתו פסולת, שוב מצאתי בהגחות מהרש"ש ז"ל בסוף פרקו על המשנה דשותח לשם עולה שננתעורר בהז ולא ידעתி למה המתין עד המשנה האחרון ולא הקדים קושיתו במשנה זו.

אבל באמת אין כאן מקום לתמוה לפ"י מה שכפלתי ושלשתי זאת, דכל המסתכת' אליבא דער"ע קודם זרחה נשנית, ולידייק' שחיטה פסולה אינה נבלה, אלא אסורה לטבחה, ואפילו סימן אחד בפיסול אינה עושה נבלה, ורק אחר חזרת ר"ע נידונת כל שחיטה פסולה כנבלה, לענין מלכות וטומאה, וא"כ שיק' לשון שחיטה פסולה על כל דבר המפסדת כשרהות הנשחת בשעת מעשה השחיטה, כמו מחשبة זהה, ע"ג דאין הפסול בגוף השחיטה, כיוון דסכ"ס

בשעת שחיטה למה לי להכפיל הדבר אחר השחיטה, וצ"ג וד"ק. ע"ש גמר' אלא א"ר שיזבי, לא אמרו בה היתר משום כבודו דרש"ב"ג, ועיין בהගות מהרש"ש, והלב אר"י כתוב, דייסור לא אמרו משום דחם בעצם פליגו ארשב"ג, ול"ל סופו מוכיח על תחלתו, ולא הבנתי דא"כ למה לי' דהיתר לא אמרו משום דוכיח הוו"ל למימר דמסופקים היו בסברא זו דוכיח סופו על תחילתו, דכמו דמץ' לחולק על רשב"ג מצי מסתפקים בסברתו, אלא דקושי' ז' עוד יותר קשה, לפי המשקנא דרש"ב"ג דהחותנת נכסיו הוא דהרי שם באמות פליגו רבנן עלייו ולמה לא אמר דמסופקים היו, דהלהcta מאן לכון לא אמרו בה דבר, ור"ח דלעיל דמלפרש משום כבודו של ר"א' ורבנן ולא אמר דמסופק ה"י' דהלהcta כמו' י"ל דלא מסתפרק שהוא מסופק בדר"א נגד הת"ק' ור' יוסי, וא' דא"כ הו"ל לי' למימר דייסור לא אמרו משום דס"ל קרבען, ד"ל כיון דבהתיר אמר מפני מבני כבודו של ר"א, אמר כן גם באיסור דלא אמר מפני כבודו של רבנן, אבל כאן ברשב"ג ורבנן ודאי הי' מצי לומר דמסופקים היו לפסקו כמאן, אלא דיש לישיב דברכל מקום שההלהcta רופפת בידך, בדואריתיא זיל לחומרה ובדרבען להקל, لكن א"א לומר דמסופקים היו אבל אי סברו בחכמים דרש"ג, שלא אמרין סופו מוכיחה ע"ת, שפיר דייסור לא אמרו, מפני שישבו בחכמים, והיתר לא אמרו מפני כבודו של רשב"ג, אבל להפק א"א לומר דסבירי רשב"ג ולא אמרו מפני כבודו של חכמים, דין חולקין כבוד לרבות במקומות דאייכא אישורה והוא פשוט וד"ק.

ע"ש משנה השוחט לשם הרים וכוי' שחיתה פסולה, עיין במסנה דלעיל שכותבי דכל הנני שחיטתו פסולה, ע"פ שאינה נבלת דהרי שש"א ר"ש"ש, מ"מ קרי לי' שחיתה פסולה ככל שחיטתו פסולה דבاهאי מסכת'DKודם חזרת ר"ע אין בה משום נבלה, וכן ע"כ אתה אומר בן דהרי, בגמ' קאמר דזבחי מתים לא, משום דהא להר והא לגדא דהה, ופרש"י דלאו תקרובות מקרי משום דאין ההר העשה ע"א, אבל מ"מ פסולה מכלול משום דדמי' לשחיטת עכ"ם, וע"כ דرك לאכול גזרו אבל לא לעניין טומאת נבלות דאם אמר דכל שפסלו שחיתה מדרבנן גם לעניין טומאת נבלות גזרו, א"כ גם לעניין תקרובות עכ"ם לאזרו שיהי' אסור בהאה, אלא ודאי במקומות דקטני במסנה שחיטתו פסולה, אין בה משום טומאת נבלות, וכ"ר ע"כ קודם חזרה, דרבנן לא גזרו אלא על האכילה ולא לעניין טומאה וד"ק.

ד"ג מ' ע"א גמר' א"ר"ה הייתה בהמתת חבירו רבועה לפניי וכוי' ופרש"י ז"ל דלא מבעי הגביה והרביצה דקנאה בהגבבה ונעשית שלו וכו', והתוס' הקשו ע"ז, דהא גזלו אינו קונה רק כדי להתחייב באונסין, אבל לא להיות שלו כדי לאסרו וכמו דאמר גזל ולא נתיאשו הבעלים, שניהם אינם יכולים לקדישו, וכן מוכיח נמי מדפרק לסתון לר"ג מננסך, והא שם הגביה כדאמרין בגיטין שם דמכי אגביה' קניה, עכת"ד תוס'.

והנה לפע"ד דבר זה תלי' בפלוגתא, דבב"ק ד"ג י"א ע"א מסקין דין שמיון לנגב ולגוזן, אבל לשואל שמיון, וכתבו שם התוס' בשם הירושלמי,DDRשין חיים שנים ישם ולא מותים, וכן בגזלה והшиб את הגזלה אשר גזל כען שגאל, וכתבו שם ז"ל, "והיינו טעמא, דגנב וגוזן קנו מיד, כשהוחציאו מרשות בעלים, אבל מזיק לא נתחייב אלא כמו שהזיק וכוי" עכ"ל, והוחציאו להאי טעמא משום דין אפיקו אין כאן שינוי לקוחות, מחיבין לנגב ולגוזן לשלם ממו, ולא להחיר את החפש ולשלם הפקת, וכמ"כ התוס' שם ד"ג ע"ב ד"ה א"ה, ובתוס' ד"ג ס"ח ע"א ד"ה מה טביהה, דבסי' אחד או אפילו בשני סימנים שחוטים, אין כאן שינוי לקוחות בכך, ומ"מ אין שמיון המתה לנגב ולגוזן אלא היא שלו, ומשלם בהמה מעלה, וכן כתבו

הזריקה, ואם באמת אירע דלא זRK, דנשפיך הדם וכדומה פטור, והוא תמורה מאד, דא"ז אין דומה כלל לפניים, דהרי בפיגל לא בעינן שייכל או יקтир חוץ לאמננו, אלא במחשב לאכול מיד נתפגלו הקרבן, והוא חייב מלוקות משום מפיגל, ואין לומר דרכך לר"ל דלא יlf חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שיזרוק, אבל לר"י דיליף חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בלי שיזרוק, כמו שחייב במפיגל, דא"כ הסוגי' שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פליגו ר"י ור"ל נמי בחיווא דגברה דל"ר' חייב א"ג דמנעל ולא זRK, ור"ל לא מחייב עד דז裏ק, ואיך קאמר שם בגמ' דל"ר' נמי לא בעי קרא לחיווא גברא, הלא בעי לחיבו על המחשה ע"מ לזרוק בשלא זRK לבסוף, וע"כ דלפי תי' זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד זRK, וזאת א"א דשם קאמר דיליף הכל מפנים, הון פסול הבהמה והו' חיוא דגברא, ולכן דברי התוס' בתי' זה אין להלמס, אלא העיקר כתי' שני, וכן כ' רשי' ז"ל שם בסנהדרין בפירוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זRK אח"כ ובין לא זRK, והוא לר"י והו' לר"ל, אלא דל"ר' צרך הדבר הסבר גדול כיון דלא יליף חוץ מפנים למה נחשוב זאת לע"ז במא שמחשב מעובודה לעובודה, ומה דקאמר מיידי דזהה אמשתוחה להר, אין הנידון דומה לר"י דבמשתוחה להר עבר עובודה שלמה, אלא דמזהה' כ' אין המחוור נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרונו שלא נאסר הבהמה, הלא בעובודה, שאין מחשבין מעובודה לעובודה, ולמה לעניין חיוא דגברה תחשב עבודה, מה שלגביה התקרובות לא חשב עבודה, ורשי' ז"ל נדחק להסביר הדבר וכתב ז"ל, הויל ושחיטה צורך זריקה הוא והא חשוב בשחיטה ע"מ לזרוק הוו"ל כעובד ע"ז דהא זריקה بلا שחיטה לא סגי' עכ"ל, וכוונתו הוא, דזהה כען מה שאמרו בגיטין נ"ב ע"ב דהגבבה צורך ניסוק הוא, ומחייב מיד בשעת הגבבה, עי"ש בתוס' ד"ה מנסך, אלא דגם שם אם אחר הגבבה, חזר בו ולא נסכו דזודאי לאו כלום הוא, אלא דכל שנסכו אחר הגבבה, אמרין דהגבבה נמי שיק לניסוק, לעניין קמ"ל בדרבה מני', אלא אפיקו אם נחلك ונאמר, דהתסם הגבבה בלי ניסוק לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיתה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חישב בה לע"ז, וכן ה"ה אם חישב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפיך למה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיתה עצמה במחשבת זריקה מקרי עבודה, והיינו מחשבין מעובודה לעובודה, והדבר צע"ג בעניין ואחיזק בטובותami למי שיגלה לי טעמא דהא מלטה וד"ק.

ע"ב גמר' שחטה ואח"כ חייב עליה, זה היה מעשה בקיסרי, ולא אמרו בה לא איסור ולא היתר, ומסיק בगמ' משום דמסופק אי אמרין מוכיח סופו על תחילתו, משמע מכון דמחשבה לחוד בל שום דיבור מהני בע"ז, דהרי אפיקו נאמר דסופו מוכיח, איןו מוכיח אלא דמחשבות ה' גם אז כמו שאומר ATA, אבל אין כאן הוכחה על אמרה שבתחלתן, וזה תימא רבתא דנייהו דעל ע"ז מותחייב גם על המחשبة הינו קובלות אלהות, אבל על הקרבנה שיתחייב על המחשبة שחייב להקרבן, זאת לא שמענו,ומי שלא אמר כלום רק חייב במחשبة ע"מ לזרוק, ודאי דלאו כלום כמו בפייגל דבעינן דזק אמירה ולא מחשבה בעלמא, ועיין תוס' לעיל ד"ה אלא, ובחו"ט פ"ג משנה י"ב בב"מ ד"ה החושב, שוב ראייתי שק"ז בעחתות"ס בחודשי נתקשה בהז, ולכאן' לפי דעת רביינו ירוחם דהאי חייב זRK ממש קאמר, י"ל דסופו מוכיח דמסתמא דרכך דחא חייב זRK מושך קאמר, אבל מלשון רשי' ז"ל שכטב דחא"כ אמר שיזרוק וכו' וכן מפסק הרמב"ם והשוו' שכתבו שחישב עליה אח"כ לזרוק, משמע דעד השטא לא אמר כלום, שהרי מי שמע מה שאמר אח"כ שיזרוק ה' שומע גם בשעת שחיטה אם היה אומר שוחט ע"מ לזרוק ולא עוד אלאAdam היה אומר כן

ואם ירצה הבעלים ליטול הכליל השבור וישלם להם הפחת שומען להם, וכן מבואר ברמב"ם בפ"ג מהל' נזלה שכתב בטעם דהא מלטה שאם רוצחים הבעלים בשברים הדין עמהם, משום דמןני תקנות הבעלים אמרו אין שמיין ואם הם אינם רוצחים בתקנתא זו שומען להם, וכן הבין הדבר ה"ב סס"י שנ"ד עי"ש, ולדעת התוס' דמה"ת אין כל שבור בתורת השבה, ניהו דאפשר ג"כ לומר, דתלי בדעת הבעלים דאים מחובבים לקבל השברים, אבל אם ירצו לקבלם עדין מצות השבה על הגזלן, אבל אז לא ה' מחייב לשלם הפחת, אלא אם הוא האיזקו או בגרמותו, אבל לא בשנאנס ונשבר, כי הוא לא קיבל חיזוב שמירה על הגזלה, וביאור שיטות אלו תמצאו באריכות בס' שביבי אש, ואכ"מ להאריך בזה ודו"ק.

רש"י ד"ה הייתה בהמת חבירו, לא מבוי שלו דמיתסרי וכו', מיهو כי עבד מעשה בגופיו מיתסרי, כדאמרין בפ' ר"ש ע"פ שאמרו המשתחווה לקרען עולם לא אסורה, חפר בה ברורות שיחין ומערות והשתתחווה להן אסרו, והג' וכו', עכ"ל ול依 יש תימא, קרען עולם דנאסר ע"י מעשה בגוף הקרען מנ"ל, והש"ס שם על הא דעתלא דבר, המשתחווה לבהת חבירו, בעשה בה מעשה אסורה, כאמור דיליף זאת מכל אחז, וכן שהביא רש"י זיל' כאן, ועל הא דחפר בה בשו"מ דמצאי אוסר, לא פריך מנ"ל, וחתני הרוב משועבעש נ"י עוררני שהריטב"א נ"ב ע"ב שם, עמד ע"ז וכתב, דמהלהה לממ"ס ידיענן דעשה בה מעשה בקרען עולם נאסרה, ואם קבלה היא נקבב, אבל עין בין זה הי' להש"ס פירוש עכ"פ, ועוד אני תמה, דשם דף נ"א ע"ב, מוקי לקרוא דאבד תאבדן את בל המקומות, באם אין עין למקומות דלא מציא אוסר, תנו עין לכלים שנשתמשו בהן לע"ז, ואמאי לא מוקי במקומות ממש, כפשוטו של המקרא, ובחר בפה בשו"מ, עוד יש לי לתמה על הא דאמר שם אמר ראב"ה, כגון שניסך לה יין בין קרנית, שנאסרה הבהמה זהה כמו הआ דעולה, ואכ"ה ה"ה בקרען עולם, אם ניסיך יין על ההר וכיוצא בזה, שנאסר הקרען, חד דינא אית לי' לקרען עולם עם בע"ח וכמוש"כ רש"י כאן, וכדמשמע בע"ז מותוך הסוגי' וכן מבואר ברמב"ם ריש פ"ח מע"ז, שכ' דכל שין בו תפיסת יד אדם, כמו קרען עולם ונחרות ואילנות ובעל חיים, ע"פ שנאבדו הרاي אלו מותרין בהנהה עכ"ל, הרי דכולל קרען עולם עם בע"ח בהדי, ואכ' כל שניסך וקייטר על ההר נאסר ההר, כמו הבהמה בניסך לה יין בין קרנית, ואכ' היא דרשעה שאין ההרים אלהיהם אין לו מציאות, דהרי מסתמא כל העובד את ההר מקריב עליו קרבנות, הן אמרת דהרבמ"ס זיל' השמייט האי אוקימתא, ניסיך לה יין בין קרנית, ולא הביא רק שחתט בה סימון לעכו"ם, והוא מימרא דר"ה דהכא, אבל מימרא העבדת נאסרה, מזה נראה דסובר הרמב"ם דבעין דוקא מעשה הניכר בגופה, ולכן לא נמצא בהמה הנعبد שתasar ע"י עבודה, וכן בקרען עולם כתוב דחפר בה בשו"מ לשם ע"ז משמע דזוקא במעשה הניכר בקרען נאסרה, אבל ניסין וקייטר עליה לא נאסרה, אבל מ"מ מה דלא מוקי קרא דכל המקומות בחפר בה בשו"מ, ודאי קשה טובא, וכעת צ"ג.

ודע דבאה דחפר בה בשו"מ, הוסיף רש"י זיל' כאן, והשתתחווה להן, והרמב"ם זיל' כתוב, שחרר לשם ע"ז, משמעו דבאה סגי, ולפע"ד תלוי הדבר בחופר אם ישראל או נכרי, דבזה פליגו ר"י ור"ע בע"ז דף נ"א ע"ב ולר"ע דהכלכתא כותבי, ע"ז של עכו"ם נאסרה משועשה ושל ישראל עד שתיעבד, ואכ"ה זיל' דריש"י ורמב"ם לא פליגו ודו"ק. **בא"ז**, הא סימון אחד לאו דוקא, דה"ה לחצוי סימון וכי' עכ"ל,

כאן טעמא של דבר זה, והוא משום דברמת מיד בהגבגה קנה הגנב והגゾן את החפש, להתחייב בתשלומי, אלא כל זמן שהחפש בידו בלי פחת, חייבו התורה להחזיר לבתו תחת תשלום ממון, והאי מצות והשיב מעכב הקניין שאינו יכול להקדישו ולמכרו, והוא שיבוד שכתב בקרה, אבל אם נשפט הגזלה, ואפילו במקצת שני בו שינוי ל开玩笑, כיון שאין להשיב, ד הבעלים אין חיבים לקבע, במועד הנפסד, שוב הקניין של הגזלן הוה קניון גמור לקבעה, אבל השואל משיכחה שלו אין כדי לנקות, אלא כדי לקבל על עצמו אחריות כל היזק והפסד ואפילו באונס, וכך שמיין לשואל, ואפילו נשתנה החפש בשינוי הראי' רקונט, וממי הגזלן משלים השוויה של הגזלה, כשעת הגזלה בין להקל ובין להחמיר, והשואל משלים כשעת ההייך בין להקל ובין להחמיר, והארכתי בעניין זה בס' שביבי אש שנדרפס ע"י תלמידי בשנת תרס"ג, ובתוך הדברים כתבתי שם לישב בהז' ע"ג קושי התוס' גיטין נ"ג ע"ב ד"ה גזלו הוא, דבגמי' שם פריך אחזק' מהא דגוז חמץ ועה"פ דמצאי אומר לו הרי שלך לפנק, ואני הייך שא"נ שמי' הייך האי גזלו הוא, וממנו מעלי' בעי' לשולם, והקשו בתוס' איך מדמה הייך דמלילא למזיק בידים, דכל שאין כאן שינוי לנקות למה ישם הגזלן יותר מזו השומר, ותירצטו בדוחק דלחזקי' דהיאק שא"ג שמי' הייך אין לך שינוי גודל מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' שכחו דברי עצמס שבב"ק הנ"ל, שהרי כי כאן כתבו בשם הירושלמי וכפי הטברטים, דכל שנספסד ונקלה שווי, ע"י הפסד הניכר לעין אינה בת השבה, דהתרורה אמרה והшиб רק חיים ולא מתים, ואע"פ שא"ג בזיה שינוי לנקות, ומילא דקני למספר וחיב ממון על קניון של שעת הגזלה, ומדובר מאד לשינה דגמור' שם "האי גזלו הוא וממו גזלו בעי' לשולם", ר"ל ממן טוב ולא רע, שכן אין הנגזל מוחיב לקבל ממנו החפש שניכר בו הפסדו, כי לא להקל אמרו תורה, והшиб את הגזלה, אלא להחמיר שלא מצי' להחזיק בגזלה ולשלם ממוני ניכר, אוםרים הבעלים אתה נתכוונות לקנות החפש בשעת הפסדו ניכר, ואנו מוחיב לפחותו במומו, ואני אני מוחיב לקבל מנק שגוזת ונתחייבת אז לשלם במומו, ואני אני מוחיב להשיב את הגזלה עצמה אם היא ראי' להшиб, והאי אין ראי' להшиб.

ומה מאי נבין בה מה דאמרו בב"ק ע"א ע"ב, כיון דשחת בה פורתא אסורה איידך לאו דMRI' קטבח עי"ש בהגות מהרש"ש של' דמיכאן מוכח דאייסורי הנהמה מקרי איןו של, והוא פלא, דהרי אין פסקינו דאומרים בא"ה הרי שלך לפנק, ע"כ משום דאית בעלים לא"ה, ולפי האמור, כוונת הש"ס כך הוא, דכיון דשחת בה פורתא שוב איינו בתורת השבה, וקנוו למספר ומילא אסורה בהנהה, וכיון דלענין א"ה חשב כשלו גם לעין לשולם ד' וה', אנו אומרים לאו דMRI' קטבח, אבל בטביחה דעלמא ניהו דמתחלת השחיטה אין בתורת השבה, אבל התורה עשו כברשותו לעניין ד' וה', דהרי א"א להתחייב בעניין אחר, וכמו בחמצ' דע"פ שאסורה התורה בהנהה ואני ברשותו, מ"מ אמרה תורה שלך אי אתה רואה, דעשה הכתוב לעניין זה כברשותו, אבל בטביחה לע"ז כיון דע"ז האי בטביחה פורתא אנו אומרים דשלו קטבח, כדי שיאסור בהנהה, איך נחייב על הנגמר ד' וה' שהוא תרתי דסתרו, נclfפ"ד נכנו.

ועלכ"פ מכל הא דאמרן יצא שיטת רש"י זיל' כאור נוגה, דגם כאן בהגביה והרביצה כיון דנעשה גזלן עליה קנהה למרי, אם לא שמעכב מצות השבה, אבל כיון דשחת בה פורתא שוב איינה בתורת השבה מילא חל אישור ע"ז עליה וקנינו ואיסרו באין כאחת. **אמנם** שיטת הרמב"ם אינו כן, וכותבי' איפסוק הלכתא בחו"מ סי' שנ"ד ושס"ב, והוא דהא אין שמיין לנגב ולגוזלן הוא תקנתא דרבנן,

להעמיד דעה זו מפני חומר הקושי של הנקה"כ, דוחכיה מתווך הסוגי" גמס מקצת קנה די לאסירה לע"ז אלא דנדג שיטת התוס' והנקה"כ עומד הקושי העצומה, הא לעשות תקרובות בעי אחת מן העובדות, ולא סתם מעשה, ועל חci קנה לא נופל שם שחיטה.

אבל אחר עיון רב האיר ד' את עיני למצוא דעת קדושים, והוא כאשר אבאר באזה, דהא דאננו אמרוים דאחצוי קנה אין, לא שם שחיטה כשרה ולא שם שחיטה פסולה, והוא ע"י ההלכה, כי יש לנו שתי הולכות שנראות בסטורות, חדא, דכל פיסול במקצת השחיטה נבלה, לקבלת ר' יישוב משום ר' וחודה, דפסוקת הגרגרת ברובא, אבל עד ח齊י כשר ואיך יתקיימו שני הולכות אלו, דמכח הלכה הראשונה אנו פוסלים בנkehיו את השחיטה, וכאשר ביארנו לדעת הרמב"ם, דשם שחיטה פסולה גם על מקצת הוושט, וא"כ ה"ה בגרגרת דמ"ש, ואיך יוכשר השחיטה בחצי גרגרת פגום, אלא כיון דaicא הלכה דפסחה"ג ברובא, ע"כ לומר דכל שאין בו מעשה טרפה, לאו שם התחלת השחיטה עלייו, אע"ג דמצטרף לרובינו דומה להחטאת העור דלא שייך לשחיטה כלל, וכאשר אבאר בפתחה עיקר יוד"ר ובריש א"ט, בפריש אטא"ט, בפרישות ממקצת ושת ררוב קנה פסול את השחיטה, וכל זאת במקומות דבעינן דיני שחיטה, אבל בשוחט לע"ז, המכ יאמר האמור דזובח לאלהים יחרם, דוקא בזובח עפ"י הולכות שחיטה, אבל הנוחור לע"ז לא עבר מידי, הלא הוכחנו מגמ' דלעיל דר"ז ע"א, דגם על הנחירה נופל שם שחיטה וזביחה, כדכתיב הצאן ובקר ישחט להם, והוא נהירה לדעת ר"ע דאישטרி במדבר, ובנהירה, כי היכי דמקצת הוושט מקרי תחלת נהירה, ה"ה מקצת הקנה דמה עניין התחלת השחיטה למעשה טרפה, כי רק לדין מכח ההלכה אין בתחלת שחיתת הקנה ממשום פסול שחיטה, אבל לויל הא הלהכה, כיון דשייך להשלמת השחיטה, למה לי מעשה טרפות דוקא, ובפרט לפ"י מה שביארנו בפתחה ובשאר מקומות, לדעת הרמב"ם לא דנין על פי האיל הלהכה דח"י טרפיות, לשום דבר מדיני התורה, רק לעניין שחיטה וטרפה בע"ח, וא"כ לעניין שוחט לע"ז, ודאי דין שום נפקותא בין מקצת הוושט למקצת הקנה, ואם על המקצת שם זביחה לע"ז עלייו, כך לי ושת כמו קנה ולפ"י של לקיים שיטת רשי"ז ל"ש שב' דמכח ישנה לשחיטה מתוע"ס קאתיין עליה, דע"ג דמוודה רשי"ז דגם במקצת הקנה קאמר, כיון דשחתת בה פורתא, מ"מ למ"ד דעל מקצת הסימן אין שם שחיטה, ה"ה דין עליו שם נהירה, כי הן בשחיטה והן בנחירה עיין שתה"י כדי שתצא נפשה מהר תוך מעל"ע כמו שביארנו זאת במקומו, וממילא גם זאת אמת, דכל שלא נמר אין ממשום תקרובות, ומישוב הרשב"א שהביא מין, בין שאר פסולים וכותב דכל שהתחילה ולא גמר, אין כן ממשום תקרובות עכו"ם, דודאי עבודה לע"ז עיין, וכל שלא גמר הזביחה או הנחירה, אין שם עבודה עליו, אלא כיון קר"י ס"ל דישנה לשחיטה מתוע"ס, וה"ה בנחירה כן נאסירה הבמה מתחלת הזביחה, ואפיilo במקצת הקנה נ"ל, והדברים קילורין לעיניים ואmittים לאmittio של תורה בס"ז.

אבל דע דלפי האמור דוקא ללא גמר כלל והנヒ והלך לו, אצל גמר השחיטה אפיilo שלא בכוננה לע"ז, או אפיilo גמר אחר השחיטה בלבד מחשבת עכו"ם, מ"מ חייב המתחיל, והנשחת הוה תקרובות עכו"ם, וכן בשחווטי חזק, בהתחיל בחוץ וגמרו בפנים, למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, ועוד בשו"ת מהרי"א ז"ל יוד"ר ס"י ל' מה שפלפל

בזה עס בעל יריעות שלמה ומה שנפלפע"ד כתבתתי וד"ק.
תנוס' ד"ה כי הא דאמר עולא, לא מייתי סייעתא מעולא וכו', דאי ס"י אחד בעי הוול' לפרש עכ"ל, דעת קדש לא זכיתי להבין, והא עולא בענבד מיירן, וממילא הא מי מעשה דקאמר ע"כ לאו מעשה שחיטה הוא, דין דרך לשחות את הנענבד עצמו, ولكن לא מצא

והאי חci סימן אפיilo דקינה כדמות מגמ' דלקמן, דמוקי דוקא בחצי קנה פגום, ואי לאו דפוגם נאסר מיד בתחלת חתיכת העור והנקה, אלא דביו"ד ססי' ב', פלינו זהה הטו"ז והנקה"כ ז"ל, שהטו"ז סובר דעכ"פ מקצת הוושט בעין, כדי להקרא עליו שם שחיטה, אבל במקצת הקנה אין שם שחיטה נופל עליו, ולא על חנס נקט ר"ה כיון ששחתת בה דמשמע שחיטה דוקא, והנקה"כ דחיה דבריו מתווך הסוגי שלפנינו עיי"ש, ופלא שנעלם מעיני שניהם, דבר פליגו בהזיה רשי"ז ותוס' בב"ק ע"ב דבגמ' שם אמר, כיון דשחתת בה פורתא אסירה, ופרש"ז ז"ל דס"ד דישנה לשחיטה מתוע"ס, ומתחלה נאסירה, והתו השיגו עליו, וכתבו דאפיilo למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף נאסירה בפורתא שהאיסור תליי במעשה ולא בשחיטה, וא"כ מAMILא נשמע דלדעת התוס' אפיilo מקצת קנה עכ"פ מעשה מקרי, ולרש"י בעין דוקא מקצת שחיטה.

והנה מה שהשיגו התוס' מהא דעולה דבריו עשה בה מעשה אסירה, לאו השגה היא, דהרי עולא מנענד מיירין, ושם כנון ניסך לה יון בין קרנית ודאי מעשה עבודה יחשב, כי ניסך הוא אחת מאربع עבודות, אבל ר"ה דמתקרבות מירי' ולחיטה עבודה היא, אבל מקצת קנה דלאו שם שחיטה עליו, ואין כאן עבודה, מרכמי תני דתאסר בהזיה, ותני לי שקיימתי מדןפשאי מה שחידשו הגאנונים החוו"ז وك"ז בעחחת"ס ז"ל, דעכ"פ מתחלת חיתוך הקנה מוקצת לע"ז הוה, וע"י מעשה גם מוקצת נאסר להדיות כמו תקרובות, כמו בענבד דעכ"י מעשה נאסרת הבמה אף להדיות, עיין בה החות"ס באריכיות, אלא-DDבר זה נפרק, ממה דמתרך הש"ס באומר בגמר זביחה עבודה, דא"א לצמץ זאת, אם לא במדידה בדקוק וצמצום גדול, וכן עכ"ב באומר בתחלת השחיטה שורча לעבוד בגמר זביחה, ואם כדברי הגאנונים הנ"ל, מה הוואיל הש"ס בת"ז זה, והלא מצד מוקצת תאסר מיד בתחלת השחיטה, דבלאי"ה הקשה הלב ארוי, דלמה לא תאסר כמו בשוחט ע"מ לזרוק לע"ז, ות"ז דבעינן עיין פנים שהי' המעשה מעשה עבודה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחצי מתיר אין מפגין, וה"ה בע"ז אין אוסרין בחצי מעשה שחיטה, וכל זה תניין אי מצד תקרובות בעין למיסר, אבל מצד מוקצת אמריא לא תאסר, אלא דאי דגס למוקצת בעין מעשה שמורה על המוקצת כמו גיזה, כמובואר בראמ"ס בפ"ד הד" מhalb' איסורי מזבח, אבל תחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למוקצת ולדעת הראב"ד שם, שיש לו נושא אחרה בגמ' ולא עבי מעשה להகשות, הלא נצחים מה דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עיי"ש, וא"כ בלא"ה א"א לומר דמתעם מוקצת קאתיין עליה, הא עדין הוא ראיי לבוא לפניים, אם ייחזור מהקצתו בסוף השחיטה, וכן עדיין התמייה במקומה עומדת, איך במקצת קנה תה"י אסורה מאחר שאין על מקצת הקנה שם שחיטה.

ועל אני מדקדק מלשנאי דר"ה, דבריו כיון ששחתת בה סימן אחד, ולא אמר אם שחט, ד্‏רוצה לומר דעכ"פ בעין שיינמר השחיטה, אלא דמלפרע אסורה מתחלת השחיטה, אבל בשפסק במקצת הסימן מלשחות יותר, אין כן תקרובות, כי לכאר' כו' מוכרכה משיטת רשי"ז בב"ק שכ' דשחתת בה פורתא אסירה, מטעם דישנה לשחיטה מתוע"ס, והרי כל שלא נגמר השחיטה גם להאי מ"ד ליכא כאן שחיטה, ובזה נחיא נמי דנקט ר"ה ס"א אחד, משום דלא נחوت לפלוגתא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מתוע"ס ומלהטא דפסיקה נקט דבסי" אחד מסיק הש"ס לעיל כ"ט ע"ב דלכ"ע פסול בש"ח, אף כשיינמר השחיטה בפנים וא"כ בע"ז נמי דין דנאסר בס"י אחד, כשיינמר אח"כ, ולר"י אה"נ דין על מעוות הוושט שם שחיטה עלה אם גمراה אח"כ, ונאסר למפרע, אבל אחר כל ה兜ר Ach"A

ע"ש גמור' וארכ"פ אי לאו דאומר ר"ה בהמות חבירו, לא הוה חטא תיובתני מיט' דידי' מצי אוסר דחבירי לא מצי אוסר, ופרש"י והאי חטא דכהנים הוא עכ"ל, והוא לכאר' תמורה דהרי כהנים שום משלחו גבוח קזינו, אבל קודם שחיטה וזרקה אין לכהנים שום קניין בו, יותרו הוליל דשל גבוח הוא דהה קדשים הו, ואולי כוונת רש"י כמש"כ בלשנא אחרינא, דشار זבחים שיש לבעלים חלק בו שפיר מצי אוסר, אבל חטא דכולה לכהנים אלא שהבעלים שוחטין אותה וכו', מאה משמע דלרש"י לאו משום דעתך כריהו"ג דק"ק ממוון בעלים כמש"כ התוס', אלא דכל שהבשר לבסוף נאכל לבעלים, מקרי בעלים כדי לאסורה בשחיטתה ע"י, כיון דנסר להם לשחיטה, ולא דמי לעובד ומוקצת דלא מצי אסרו לרבען דרישא"ג, מושום דלאה לא נסර להם, אבל לשחיטה נסර להם, ולכן קאמר רש"י שפיר בחטא דכהנים הוא, ורק דנאכל לכהנים לכן לא מהני מה שנסר בעלים לשחיטה, ולא יוכלו לאסורה במחשבת ע"ז שליהם, אבל קשה ממפלג דעתיכ הכהן אוסר את הקרבן שאינו שלו, והה בעולה דין לא לכהן ולא בעלים שום חלק בו, הרדי במעשה אדם אוסר גם דבר שאינו שלו וכן ראייתו שהקשה כן היריעות שלמה, ועכ"ב משום דנסר בידו לשחיטה, חשוב לגבי האי מעשה בעלים עליו, דבידו לקלקלו ולהפסידו והה לאסרו והה אם נסרג בהמות חולין לכך לא יטהר, בין שוחט חטא בהמה לבין חטא העוף ולפ"ז ה' מקום לחalk, בין שוחט חטא בהמה לבין חטא העוף לע"ז, דבעוף שהוא במליקה ודוקא בימין של כהן, לא מצי הבעלים לאסרו לע"ז, אבל בחטא בהמה שלו דשחיטה שלה בעלים מצי אסורה, אבל הסוגי" דחכא לא ס"ל כן וצ"ע ודז"ק.

ע"ש גמור' ר"ג ור"ע ור"י אמרין אין אדם אוסר דבר שאינו שלו, הנה כפי מסכתת הסוגי" גם הם ס"ל בדבמעשה מצי לאסרו, אלא דבישראל שאינו מומר לע"ז אמרין לצערו" קמכווין, והקשה הפלתי, א"כ מה פריך ר"ג לר"ה מברייתא דשלש חטאות, תקשה לדנפשי", דהא בשוחט חטאתו לע"ז, למעשה מצער לי' וכיון שלא שיק' לצערא קמכווין, כי שחת בה פורטא ליתסר.

והנראה לפ"ז זהה, דהנה ק"ז בעחחות"ס ז"ל בחදושיו כאן, מביא דברי הרמב"ז ז"ל ע"ז שכח שם דף מג ע"ב וז"ל, אבל האוסר דשא"ש ע"י מעשה לא שמענו אלא וכו', וגם שייה' מעשה ניכר בשינויו שאינו חור לברייתו, דדמיי כאמור דקני לי' בשינויו דומיי דגאלן" עכ"ל ודבריו תמורהון כMOVON, והחחות"ס מתרცם לומר דברצירוף איסור הנאה של תקרובות עם השינוי, עושה כשל עי"ש, ונ"ל דהינו אלו באדר"ג דא"א דשא"ש ורק במומר אוסר, אמרין דשינוי הניכרת או הגבה בצרוף איסור הנאה נעשה ככלו, וכן מצי אוסר, אבל לר"ה ועלא דאפייל במעשה כל דהה, כמו ניסך יון בין קרניתה, או חתיכת מקצת הנקנה, נמי מהני בשל חבירו לאסרו, ע"כ אין הטעם מצד קניין, אלא דגמرين מכל Achz, דפרש לדר"ג דפיגג אר"ה דוקא במעשה זאת, אבל במעשה הרבה מודה, הינו דוקא בס"ד דלא ידעין מסברת לצערו" דחבירי" קמכווין, ור"ג מודה במומר, ומשום דקשי' לי' לרשי' מיה פריך ממנסך, והה התר מעשה הרבה הוה, ורק לפ"ז דברי החחות"ס דהגבגה עם הניסוך מעשה הרבה הוה, لكن צריכין למירר דחש"ס ה' סובר השתא דלרש"ע לא מצי אוסר כלל, אבל כאשר מתרץ במומר מודה ר"ג מצי אוסר, ורק בישראל פלי' משום דלצערו" קמכווין, ודאי פלי' ר"ג אר"ה גם בזאת, וביעי מעשה גמור בשינויו הניכר או הגבהה וכדברי החחות"ס בשם הרמב"ז.

ולפ"ז אני אומר דעתינו עוד נפקותא, בין ר"ג לר"ה, דלר"ג Demutum קניין Katainu עלה, דוקא בדיעו שהוא דחבירי' וזה ע"י

הש"ס שם בע"ז מעשה אחרת, אלא דניסך לה יון בין קרניתה, דמעשה בגופה דהוה עכ"פ מום, אין זה עבודה, אלא ביטול ע"ז, דכל שפחסה וקטעה בטלה, כמבואר שם דף נ"ג, וכך שפיר קאמר דמעשה דועלא ע"כ לגבי לאסור את של חבירו, מעשה כל דהו ישב, כיון דאיינו ניכר בגופה, וכך גם ר"ה לאו דוקא סי' אחד דהוה מעשה רביה קאמר, אלא מקטצת קנה דאיין בו מעשה טרופות, והוא מום עובר נמי סגי, לאסור של חבירו כן ה' נלפע"ד, אבל עיין ברשי' לקמן ד"ה ועלוא, דמשמע נמי דפרש כתוס', וכן מפורש נמי בתוס' לקמן מ"א ע"א ד"ה ת"ש, דועלא מעשה שחיטה קאמר, ולדידי צע"ג דאייך שיק' בעבד שחיטה, שאין דרך עבودתה בכך,ומי שלבו רחב יותר, יישב את זאת ודז"ק.

ד"ה חייב שלוש חטאות, באה"ד וייל אדם זרך הורצה וכו' ואע"ג דאו"ב בחוץ פטור משום מחוסר זמן, שבת לא חשוב מהchosר זמן דין זרך העשה דCKERBN יחיד דוחה ל"ת דשבת עכ"ל, הא דצרכיא להקדים האי תירוץ אדם זרך הורצה, משום דבלא"ה לא גרע שבת מנעלת דלותות ההיכל, דאמרו ביוםא ס"ב ע"ב, דשחת בחוץ קודם פתיחות דלותות ההיכל פטור, דאיינו ראוי לבוא לפנים, ואם התרם דבביו לפתחו מקרי איינו ראוי לבוא לפנים אבל מכש"כ כשאישור שבת מכבב, דמקרי איינו ראוי לבוא לפנים אבל לאחר שהקדים אדם זרך הורצה, אלא דקש"י מאו"ב שג"ב אם זרך הורצה, ומ"מ חשוב מהchosר זמן, ע"ז כתבו החילוק שבין או"ב לשבת, אלא דעת חילוק זה יש להשיב הרבה, דסבירתם זו פליגו ב"ש וב"ה במשנה כריתות דף ז' במפלת לאורו' שמונים ואחד והקשרו ב"ה לב"ש, מ"ש ממפלת שבת שאתם מודים שמביאה שתי קרבנות, עע"פ שלא יצאה לשעה הרואי' להבאת קרבן, והшибו ב"ש שניניليلה דין זרך ראיין לא לקרבן יחיד ולא לקרבן ציבור, משא"כ שבת דראוי' לקרבן ציבור, והיינו סברת התוס' דהכא, דלילה בעצם איינו ראוי להבאת קרבן, אבל שבת רק אייסור מלאכה מעכב, דהרי קרבן ציבור נקרב משום דדוחה את השבת, ומאחר דב"ה לא נחתו לחلك בהכי, איך תפסו התוס' כב"ש דאיתנה משנה במוקם ב"ה, וכמידומה לי שמצאתי אח"כ בטורי אבן שנטעורה בה, ובתשובה את הארכתי ואכ"מ ודז"ק.

ע"ב גמור' מחתך בעפר הוא, התוס' ב"ק דף ע"א ע"ב כתבו דלאו דוקא מחתך בעפר, דודאי שחיטה מעלי' הוא למ"ד שא"ר ש"ש, דהה שוחט לע"ז חייב משום או"ב אלא דכיון דאיסור משום תקרובות עכו"ם, אינה ראוי' לבוא לפנים, אלא דא"כ, פלא למה לא יתחייב אסימן קמא, כיון דגוף השחיטה נגמרה כהונג, ומ"ש משחט סימן א' בחוץ ומגרון בפנים דלעיל כ"ט ע"ב, ורשי' ז"ל כתוב כאן דברים מעורבבים, ומשתמיען לתרי' אפי', דפתח ואמר דפקע שם קדשים מינה, דמשמע Abel השחיטה שפיר נגמרה כהונג, ואחר"כ כתוב לחلك מהא דלעיל, דהתרם טעמא משום דישנה לשחיטה מותוע"ס, אבל הכא סימן שני לא אישתחט כלל, דחיתוך עפרא בעמא הוא, ולענין שבת וע"ז משום נטילת נשמה הוא דמחייב, מדברים אלו ממשען דין כאן שחיטה כלל, ואחר"כ מסיים, "אבל לענין ש"ח לאו שחיטה קדשים הוא" זהה חור לדבורי הראשונים דשחיטה הוה אלא דלא קדשים ננהו, והדרה קושי' לדוכתי'مامאי לא חייב משום ש"ח, והוא פלאי.

אבל אם תרצה לעמוד על אמתת הדבר, עיין היטב במה שביארתי שיטת הרמב"ז זהה לעיל דף כ"ט ע"ב, ותמצית הדבר, דלענין חיוב חטא לא אמרין אגמל"ם, לפי שהוא דבר שנסתלק קודם הגליו, אבל לענין פסול הקרבן שפיר אמרין אגמל"ם, ובזה הסוגי' וכל פסקי הרמב"ז הכל על מקומו יבא בשולם, עי"ש היטב ודז"ק.

דעת הארץ תשפכנה כמים, דהינו כמים השופכין, שאין לאדם צורך בהן, כן צייתה התורה לשופך את דם הנשחת לאיבוד, ולא לקבלו בכלל כדי ליתנו לכלבו או למכורו לנכרי וכדומה, מושם דחק עכו"ם הוא לקבל הדם בכללי, כדי לעבוד בו ע"ז, لكن הרתקה התורה דבר זה, אפילו הוא עושה כן כדי להנות מן הדם, דלול זאת קשה למה אמרה תורה לשופך לאיבוד דבר הרואין להנות ממנו, כי לאחר שנספח על הארץ קשה מאד לגררו כדי להנות ממנו.

ואח"כ סיים הרמב"ם וכותב, ואס שחתו שחתתו כשרה, ואת מוכח מלשון המשנה, דבמשנה דלעיל דשות דשות לשם הריס, וכן במשנה שאח"ז בשוחט לשם עולה, כתני שחיטתו פסולה, ובاهאי משנה כתני אין שוחטי, משמע אין לעשות כן אבל השיטה לא נפסקת בכך, וכמ"כ זאת הרשב"א יותר הראשונים, וטעמא דהא מלטא דנינו דאיכא חשש הרואים שיחשדו דלע"ז נתכוון, אבל אין לא חסידין לאיש מוחזק בנסיבות, מושם דעתך דבר מכוור ואפילו הוא איסור מצד בחוקותיהם לא תלכו, לא נוציאנו מחזקת כשרותו, ואי לדעת הרמב"ם עכ"פ בעי בדיקת סכין, אפילו הוא מומר לשאר עברות לק"מ, דעת המשנה ודאי לא קשה, כאשר ביארנו במקומו, דהאי דינה של הרמב"ם די חדש הוא, אחר שהחומרו לפסול כל פגימה הנרגשת אפילו אינה אוגרת, אבל על פסק הרמב"ם נמי לא קשה דהרי דזוקא במומר בעי בדיקת סכין, ולא במי שעבר רק פ"א ולא רגיל בכך, מבואר זאת אצל בסוגי דלעיל בפ"ק.

אולם בשוחט לתוך הגומה בשוק, כתוב הרמב"ם שם בהל' ו' אסור לאכול משחיטתו עד שיבדקו אחריו שמא אפיקורס הוא, וזה זה יצא לו מרבייתא שהביא הגמי' لكمון, דקתי ניה, ובשוק לא עשה כן, משום שע' ובחוקותיהם לא תלכו, ואס עשה כן ציריך בדיקה אחריו, אלא דהרב"א הנ"ל בתוה"ב, לא מסתבר לי' הפרש דהאי ציריך בדיקה אחריו דקאמר בגמי', כדי להתריר שחיתותו ששחט, ומפרש להיפך בדבוקה זו להחמיר, שאס ימצא בו נמצא דופי, להחיזקו למין, וכן נראאה מפרש"זיל ש'כ', "בדיקה אחריו שמא מין הוא לעכו"ם ויבדל מפטו ומיננו" עכ"ל הרוי לא להחשיר את הנשחת, שכשר בלא בדיקה אלא להבא להחיזקו למין אם ימצא בו שמי' פסול, דהרב"א לא ס"ל לחקל בין כל הני דחشب במתניתן, ולכן גם בשוחט לתוך הגומה בשוק אין לאסור זביתחו, אבל הרמב"ם, דמחלוקת בטעמא דהני דיני המשנה כדלעיל, וס"ל דשות דתוך הגומה יש איסור ממש בדבר ולא רק מצד חיש הרואים, אלא דאית ב' משום חק לעכו"ם, וכן מחלוקת בין שוחט לכלי ריקון או לגומא בחצרו, דיל' דמסתמא עשויה כן לנוקות חרוץ או להנות כן הדם, שאז בדיעבד שחיות כשרה, ובין עשויה כן בשוק דיש رجالים לדבר دقדי לעבוד עשויה כן, כי אין דרך לנוקות השוק, וגם כדי להנות מן הדם לא, כיון דזהו במקום הפקר ואני משומר, ולכן כל זמן שלא בדקו אחריו ונמצאה נאמן וכשר, חיישין אין שמא מין הוא ושחיתתו אסורה.

ואחר באור הני שתי שיטות אני מפליא פלא והפלא בדברי פרט"ג סי' י"ב סק"ד בשפ"ד שלו, שכתב, "ואין ציריך בדיקה אחריו בדיעבד, ונפי'ם באינו לפניו לחומרא וכו' גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא, אותו אס הוא לפניו לחומרא וכו' גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא, ובודקין מפטו ומינו עד שבודקין לחומרא וכו'" עכ"ל ותמה אקרה על הני הדברים שבמחכ"ת כד שכוב וגוניים כתבם, דינה המשנה ברר מלה דאין שוחטין, אבל אס שחת שחתתו כשרה, ומסתמא מטבח השוחט למכוור מיררי, ומילא דמותר ליקח מהאי בשרא, שהוא לכתהלה לבני הלווקין וכשכ' דאם אין לו שוחט אחר, דמותר לו ליתן לשוחט ולא ציריך ליהוש שהוא מין, אלא דלכתהלה ציריך לבדוק אחריו, כדי שאחר שנמצא עליו דבר המעורר ספק

שאסרו רצה לKNOWNה, וכך לעבוד בשלו, אבל בסובב שהוא שלו, ואני מתכוון לKNOWNו גם במעשה גמור ושינוי הניכר אין אסורה אבל לר"ה דאי טעם האיסור ממשום קניין בין שידע שהוא דחbareי ובו שסובר שהוא שלו, מazi אסר, ומתרוץ מעתה הקשי' הנ"ל דשפיר פריך ר"ג לר"ה משלש חטאות, דבשלמא לדידי, לא נשעה האי חטא תקרובות ממשום דהרי שגג גם בשחוותי חוץ, וסביר שהיה חולין והיא שלו, ולכן לא יכול לאיות בה, لكن לא מהני, אבל לדידי דבעמעה כל דהו סגי לאסורה של חברו, ע"כ אין הטעם ממשום קניין קרמבל"ז, ולמה לא תאסר ממשום תרבותות ודוק".

ד"ה מ"א ע"א גמר' ת"ש ב' אוחזין בסכך וכו', עד הבמ"ע בישראל מומר, עיין לעיל בסוגי הלווא, כיון דבאה שחתה שנעשה מומר, אין שכבתבי לפרש הסוגי הלווא, כיון דבאה שחתה שנעשה מומר, אין חילוק בין פ"א לשלה פעםים עי"ש.

ד"ה מ"א ע"א תוס' ד"ה לאו כל כמיין, תימא וכו', ויל' דהכי מייתי התם, דכיוון דריב"ב שרי לזבינהו לכל עכו"ם שיריצה, לרבען נמי דפלו עלייה, שרי לזבינהו להאי עכו"ם דנסכי, עכ"ל ואין דבריהם מובנים ועיין בתוס' ע"ז שם שביארו יותר, והוא דבשלמא ישראל מומר דנסכי, שפיר חייב לשלם מכח מזק, מושם דאל שפכו העבלים את היין נמי חייב, כיון שלא שוה לדידי מידי, אבל נכרי דלידידי לא נاصر היין בהנהה, לא מצי ישראל לתבעו נזקו ממנה, אלא כשמניה היה לנכרי שנasco, דלו שפכו מצי הנכרי מיפטר, מ"מ כיון דבישראל מומר חייב ממשום מזק חשבין גם בנכרי כדמי הזיקו עי"ש, אבל עדין איינו מובן מה רצוי להוכיח מריב"ב דמתיר למכורו לכ"ע, ממשום דאי בכך האדים לאסורי דשא"ש, והוא פלאי, אולם לפי דברי הרמב"ז שהבאתני לעיל יש לפרש הסוגי דשם כמו חומר, דכיוון דריב"ב ס"ל דלאו כל כמיiny לאסורי ינו של חבירו לאנסו, ומה זה דקרו לאנסו ולא אמר בפשיות, דאי אדם אדשא"ש, אלא דע"י הגבהה וניסוכו, מכירחין את העבלים שיקנה המנסק את יין לאנסו, והוא כמו תולי' ורבין, א"כ שפיר מצין ליקח דמי הין מן המנסק נכרי ע"פ שצרכיך להנית לו את היין, מפני שקנה אותו בעודו שchar, כי הקניין והnisoc בין אחת כמו SCI' החת"ס בשם הרמב"ז, ודז"ק היבט כי נכוון הדבר מאד בס"ד.

משנה, אין שוחטין לא לתוך ימים וכו', אין שוחטין לגומה וכו', ובשוק לא עשה כן, שלא יתקה את הצדוקים עכ"ל, המdiskak בלשון הרמב"ם זיל, ימץא שוחט טעמא דהני דינים לשנים, כי זיל בפ"ב ה"ה, "אין שוחטין לתוך ימים ונחרות, שהוא יאמרו עובד מים הוא זה, ונראאה כמרקיב למים, ולא שוחט כליל מלא מים, שהוא יאמרו לצורה שתראאה במים שחת" (וכפי הנראאה גרס הרמב"ם במשנה, "אגן" וכගירסת הערוך, ובצלולים景德קם בgeom' אסורה, כמו לתוך ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישוחט לתוך הכלים, ולא לתוך הגומה, שכן דרך עכ"ם וכו"ר עכ"ל הרוי דבאהני תרתי לתוך כלים ריקנים ולתוך הגומה, אין הטעם מפני החש של הרואים שנראאה כמרקיב לע"ז, אלא ממשום דכוון דרך העובדים, קיבל בכלי כדי שייעבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל וצד חמוץ, דהשות לתוך ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקريب למים, אין לעומת זאת כלה, דמה לי שפכו על הארץ או לתוך המים, אבל לעומת זה איכה חשש הרואים, שיאמרו דלעובודה קמכוין, אבל המכנסו לכלי או לתוך גומא נקייה, אין כאן חש עבודה כלל, אבל לעומת זה המעשה עצמה מורה, שרווחה בהאי דם לכנסו כדי לעבוד אח"כ ונראאה כשות ע"מ לזרוק לע"ז כי לדין דם אסור באכילה, ולמכרו לנכרי, שווי' מיעוטו כ"כ, עד שאין דרך לכנסו בכלי, או בגומא נקי' המעשה עצמה מכוור שעווה כדרך העובדים המכנסים את הדם לצורך איזה עבודה ואולי גם הנכרים אין דרכם לאכול דם, ויש להسمיך דין זה אקרה

שחייב לשלם לו כל נזקו והפסדו, כי מגוף הדין אין המדבר שם, אלא בדין דעתך אישן למעיבד דין לנפשו, ואפילו ע"י חבלה, ותדע דלא נזכר דין זה בהלכות שכירות פועלים, כי שם ה"י מקומו, אי להא אתה, לדין עם הבעה"ב, שאינו מחייב להחזק משורת שיצא עליו שם גנב, אבל מביאו בהלה' חובל בחברו, המדבר מדין עבידך דין לנפשו, ובזה נפל בברא ג"כ, מה ש' שם הבאה"ט על בעל שבות יעקב אשתתמיותי הגהה הלא, דזה ליתא, וכל דעתך שם במקור הדין יראה דכן האמת, אלא דלפי סברתי שכבתבי לעיל, אולי במקומות דaicא חשש פסדא רבה בעה"ב, הדין עמו, שלא מטען לחיזבו להחזק בביתו, מי שחשוד בעני הבריות לנגב וצריך להתיישב בדבר, אבל הא פשיטה דומה לא דבר המרדי והרמ"א בהגהה שם, ודוק.

על"ב משנה השוחט לשם עולה וכו', שחייב פסולה ור"ש מכיר ופרש"י ז"ל דכל שבא בנדר ונדבה איך מאית עין, דהראוה אמר עכ"ל עכשיו הוא מקידש וחתו לעולה, ור"ש לא חייש למזה עכ"ל, מדברי רש"י אלו נשמע דאנן לא חיישין, דלמא בהאי שחייב לשם עלה הקדשה עתה, דניהם דוחשות לע"ז מהני לשוחת תקרובות, ע"ג דלא הוקצה לכך מתחללה, וכן ודאי מי שהי' שוחט בעירה בהמת חולין לשם עולה, בלי להקדישה קודם לכך עולה, אבל השוחט בחוץ שאין דרך כלל לשוחט לא נאמר דכוונתו הי' להקדישה לעולה כדי שיתחייב על איסור ש"ת, DSTAMA לא כיון לכך, וכן אין כאן אלא משום מרחה"ע, שהראוה יאמיר דבhai אמרה לשם עולה, אולם בתוס' בשם הריב"א מפרשים דר"ש לשיטוט דכל דגש אנן חיישין שהקדשה עתה ועיין בבב"ח שם) ולמן הוכרת רש"י לפרש דר"ש לא חייש למרחה"ע דהרי גם לת"ק ליכא רק ממשום מרחה"ע, אולם בתוס' בשם הריב"א מפרשים דר"ש לשיטוט דכל שהתנדב שלא כדרך המתנדבים, איןו חל ההקדש, ליכא כאן ממשום מרחה"ע, דהמקדש עולה כדי לשוחטה בחוץ אין זה עולה, והתוס' לא מפרשים לדעת הריב"א דברי הת"ק, והוא לומר דמפרש כרש"י דמשום מרחה"ע קאtiny עלי', דאי פלוגתא שבין ת"ק לר"ש רחואה מaad, דר"ש אפילו הקדשה קודם לכך לא קדוש, ממשום דהקדש ע"מ להקריבו בחוץ הוא, ולרבנן אפילו בשעת שחיטה בחוץ, אם אמרו לשם עולה, איך ממשום מרחה"ע, ע"ג דaicא תרתי, שהוא בחוץ וגם לא הקדשה מחייב אלא בשעת שחיטה, لكن נראת יותר דلتת"ק איך חשש שם הקדשו מחייב, לת"ק, דל"ל הא דר"ש דלא חל ההקדש בשקהדי שלא כדרך המתנדבים, ומילא החשש הוא גם לדין ולא מפני הראויים, ובאמת לדעת רש"י יש להקשות, מ"ש מהא דלעיל דין שוחטין בתוך ימים ונחרות ולא בתוך כלים ונוגמא, דכל הני נמי אית בה חש הרואים ומ"מ אין בו אלא איסור לכתלה לעשות כן, אבל לא אוסרין את הנחת משום האי מרחה"ע, וכאן בשוחט לשם עולה אמרין שחיתותו פסולה ממשום מרחה"ע ואולי יש לחלק וצ"ע ודוק.

רש"י ז"הames תלוי בא על ספק חיוב כרת, כגון ב' חתיכות לפניו, ואכל אחת מהם, ובאו עדים ואמרו, אחת מהן של חלב הייתה וכו', עכ"ל מדברי רש"י אלו ממשמע נגד דברי ק"ז בעהchat"ס ייל חומ"ס כי' שכותב, דאשם תלוי חייב אפילו בדין שיש בין החתיכות של חלב ונכנס במאיז בספק, אם לא שנאמר דרש"י נקט מלתא דעתך, אבל לא יכול במאיז אחת משתים בשידע שיש בהן חלב, לא שכח שיעשה כן, ועיין בשו"ת בית שערין ז"ל בראש ספרו שהביא פלוגתא בהז בין הראשונים.

עוד זאת נשמע מדברי רש"י אלו, ולאחר שאכל, בעין דוקא שני עדים כדי להזכיר בכרבו, דניהם דוקודם שאכל סגי להחזק החתיכה לחלב בע"א וכמו שפסק הרמב"ס בפט"ז ה"י מהלכ' סנהדרין, אבל לאחר שאכל לחיבג גברא בקרבע בעין שני עדים, אבל פשיטה לי

על משרתו שנמנע משחיטתו מיינו ומפטו, דשما מי הו, ומדובר הרשב"א מוכח בכך כנ' שכ' דהבדיקה לחומרה, ולדעת הפרמ"ג הוא להיפךDKודם בדיקת אסרו ליתן לו לאבותה, וכן יינו ופטו אסורים, וא"כ הבדיקה לכולה שאם לא נמצא עליו דופי, לא ליחסו תועה שהוא מין בסטר וכוי' מוכח מרשי" ש' כבודקין אותו כדי שיבדל מפטו ומינו, ופטו ויינו ודאי לבבי דין לכתלה הוא ולדעת הפרמ"ג אסורים קודם הבדיקה, ואיך כתוב רשי" דהבדיקה הוא שיבדל מפטו מיינו, ומזה הביא הרשב"א ראי" דהבדיקה הוא לחומרה ולא לכולה כדי להזכירו, ולכן דברי הפרמ"ג משללים הבנה.

ומההאי דינא תמצא תשובה נצחית לדברי הגה"ק ועל ד"ח ז"ל תשוי ד' לוי"ד, שכטב דוחשות שיש עליו לעז רינון, ללא שום בירור אם אמת הדבר, מעבירין אותו, והביא ראי' זה מדין משורת שיצא עליו שם גנב, דפסקין בחו"מ סי' תכ"א בהגה, דאפילו תוך זמנו יכול להוציאו מביתו, ואם במנון הקל אמרו באיסור החמור לא כשי'ב, וסימן שם שמצוה לסלקו עיי"ש, ומה עינה הגאון להאי דינא דרש"ב"א ורש"י דהכא, וכדאי פסק ההלכתא כוותיהו בשוע"ע, הבדיקה אחר השוחט שחתט בתוך כלים או לתוך גומא בשוק, איןוא לא לחומרה, וכך הרי עבר שוחט בתוך גומא ואדי דוריתיא או דרבנן עכ"פ, דאמרו לא ישוחט בתוך הגומא, ואפילו לדעת הרמב"ם דמחמיר, לאסור שחיתותו עד שיבודק אותו, הוא דוקא בשוחט בתוך הגומא בשוק, דaicא רגלים לדלים ע"ז נתכוון, כמו שביארנו לעיל, אבל בחצירו או בתוך ימים ונחרות, ע"ג דעבר עכ"פ על איסורא דוריתיא או דרבנן, לא אבדanza שוחט בתוך חזקתו כשרותו, וק"ז בין בנו של ק"ז על לעז ורינון שלא נתברר דאין מקום להעבירה, וראיתו שהבא משרות שיצא עליו שם גנב, איןוא ראי' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוכחות בריאות ברורות, דادرבה ממון הקל חמור בהז מאיסורא, והרי ספק ממון להקל להנטבע ע"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"ז קדושין בסוגי" דע"א, שהביאה בשם הרמב"ג ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שטהטען אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, ע"פ שספק איסורא לחומרה, אבל כיון הקל חמור בהז מאיסורא, והרי חוש לספק איסורא, מכש"כ שמחמת חש איסור שלו, שלא יוכל לסלק חבירו משירותו המוחזק בו, ושאני במשרת גנב, דהבעלים אומרים, כי חזקתו כשרותו לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גנב,ומי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז ורינון, אם יאמרו העבילים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט ישלני בשחיטה שאינה כשרה, אף אם נשוב לו, מי שאמיר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה, וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משותות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה דחזקת כשרות דגbara חזקה כל כך, עד שתשי תכי עדים המכחים זו את זו, בגין ומיידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת כשרות ע"ג דבודאי חד כת פסולה, ומכש"ש אין להרוג איש וביתו לסלקו מפרנסתו שהוא עבירה כרכיחה, בשליל חשש לעז ורינון,ומי שמקיים מצוה זו של הגה"ק ז"ל, ליפסוק רישא דוחשות בשליל קול רינון, חבר הוא לאיש משחת, והוא עצין שאמרו ביום ד"ג חמירא להם טהרת כלים יותר מהורג את הנפש.

ואחר שכטבת תשובתי הנ"ל, נתעוררתי מחכם אחד, כי ראי' הד"ח ז"ל ממשרת גנב, בא"ה בדotta היא, דין זה הוציא המרדי מואה דאמרו בב"ק כ"ז ע"א, דעבד שמרבד לצאת דעבד איןש דין לנפשי" בלא בי"ד, ויליף המרדי דה"ה משרת שיצא עליו שם גנב, אין צורך להזכיר בביתו עד שידין עמו בדינה ודיינה, אלא מאי למיעבד דין לנפשי, וגם להוכיחו אם לא ירצה לצאת, אבל פשיטה Adams המשרת יתבענו לדין, והוא לא יוכל לברר שבאמת גנב הוא

כשרה, ומשום דע"י שפיקת הדם מאי מית גם בלי פרוכס, ותדע שכן כוונתו, אדם נאמר דבלא יצא מהם דם נמי, אפילו ראיינו שלא פרכסה כלל, כשרה, מה לו להוסיף וכן בריהה, כיון דאפילו בחולה, דלא יצא מהם דם הדין כן, ואבקש סליחה מאת רבינו הרמב"ם ז"ל שפלטה קולמוסי נגדו דברים קשים שלא כדין.

ולפי האמור תימא רבתא לי על בעלי השיע"ע שהשミニטו דין זה שחידש לנו הרמב"ם, והלא לפי דעת הרמב"ם, יש שלשה מדרגות לעניין פריכוס א) מסוכנת דבענן דוקא פריכוס אבל אם שחתה והלך לו ספק נבלה הוה, ורמב"ם שכתב ודאי נבלה ולוקה, משום דמיירי בראה שלא פרכסה כלל כמבעור בדבריו, ב) לא יצא ממנה דם, دائم ציריך לבדוק אחר פריכוס, אבל בראה שלא פרכסה כלל, י"כ ודאי נבלה, ג) בראה שאפלו ראה שלא פרכסה כלל, מי כשרה, ואיך שתקו הפסיקים מכל זאת וצע"ג.

הדרן עלך פרק השוחט

אדם ירצה להאמין לע"א שמצו מביא קרבו על פיו ואפילו לא מהימן עליה כב"י תרי, ודוי"ק.

[שייך לעיל] לשנה דף ל"ג ע"א בהמה חיה ועוף כשרים אחריו ההדפסה ראיינו, כי על חנס כתבתי שם דהרבמ"ס נתנו מכשול לפנינו بما שהתריר בא לא יצא מהם דם בלי פרוכס, כמו בבריהה דתנן בשנה שאח"ז, אבל אם היה בחזקת בריהה, אפילו אין בה אחד מכל הסימנים הללו, כשרה" דז"ל הרמב"ם בפ"ד הי"ג ממ"א,, השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא מהם דם, הרי אלו מותרין ואני אומרים שהוא מותם הוי, וכן השוחט את הבריהה ולא פרכסה הרוי זו מותרת" עכ"ל, המדקדק בלשונו הזהב ראה, דhilוק גדול יש בין לא יצא מהם דם לביריה, לעניין דיני פריכס, אבל יצא מהם דם, נשמר הרמב"ס ולא כתוב ,,ולא פרכסו" אלא סטם دائم אומרים מותם הוי, והכוונה בזה, دائم צריכין לחוש שהוא מותם הוי, ואין צריכין לחזור אחר פריכוס, אבל ודאי אםaira שראינו הטיב דלא פריכסו, ודאי נבלה הוי, ממש"כ שם, דכל שלאי יצא דם ולא נתן שום סימן חיוט אחר השחיטה בטח מתה, אבל בבריהה כתוב ,,ולא פרכסה" הינו דראינו דלא פרכסה, ומ"מ

פרק אלו טרפות

בניקב קром של מוות, דכפי סדרו של התנאה הולך מראשה לסופה, ועיין בהרמב"ס שי"ג בバイור שלו שכ' דלאחר חזרת ר"ע דנקה"יו ופסחה"ג נבלה הוה, شيئا התנאה סדרו ולשונו, אבל לפ"ד דוחק גדול הוא לומר כן, דלאחר חזרה נשתנה סדר ולשון המשנה, שהייתו שגוררה בפיים מאז ומקדם, ולא תקנה על כנה לשנות נקה"יו ופסחה"ג נבלה, ואם נאמר דבבהאי שהקדמים ושת לגרגרת והפרידם מאין, במה דקתני נקה"יו ופסחה"ג, די לרמז את זאת, והנני חמייו ואית בהו משום נבלה, למה נזכר הש"ס לעיל ל"ב לישיב לר"ע לאחר חזרה האי משנה, בתירוצים שונים עד שבא ר"י לתריצה, דבאמת קודם חזרה האי משנה, כיון דבבהאי נוסח שהיא לפניו נמי מרימות, דנקה"יו ופסחה"ג חלוק מאין, וע"כ משום דבנהין אין שחיתתו מטהרתן מייד נבלה.

אבל הט אזען לשמעו מה שמקוסחה ומוסתר היה, בהא דקתני נקה"יו ופסחה"ג בשינוי לשון וקדם לשאר טרפיות שלא בסדר, ופשיטת דפירושי סובב לשיטת הרמב"ס ז"ל, דשיטת התוס"ט נפרכת מכח הני דקדוקים מכל וכל, דכאשר בירנו לעיל ל"ב בתוס"ט ד"ה ורמנחו, לדעת התוס' נקה"יו אין בו אלא טרפות בעלמא, כמו ניקב קром המות, וא"כ למאי הלכתא חיבר התנאה יחד ושת עם הגורגרת והקדמים הושט עוד לגרגרת, ואין לך תשובה נצחית יותר מזה נגד דעת התוס' דנקה"יו אינה פסולת השחיטה, ואין להמליץ בעדים, דעכ"פ במקומות הניקב אם שחט נפסקת השחיטה משום דהאי נקב לא מצטרף אל הרוב, אז עוד יותר בולט הקושי, דהוה לי להקדמים פסה"ג דהוה ודאי אתה לידי נבלות, ולא נקה"יו, דרך אפשר לבוא לידי נבלות, בדרך רחוק מאד, דהיאנו בידע מחייב שניקב החוט שלה, ועוד קשי' לי למה התחל בהם, ולא התחל

ד"ג מ"ב ע"א לשנה אלו טרפות בהמה, עיין לקמן סוף המס' ק"מ ע"א רשות" ד"ה והוא בהדי כתיב, שכتب דטרפה בעוף לפנין מקרה דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, ובהגבות המהרא"ש קמתמה, דהרי האי קרא לעניין טומאה כתיב, ולא אתה לאזהרת אכילה, ולמה סני לי לרש"י לומרDKרא דבשר בשדה טרפה כולל בהמה ועוף עי"ש, ובאמת זה ליתא דבשר לשון זכור, והויל"ל ובשר בשדה טורף, אבל האי טרפה אבמה קאי שהיא לשון נקבה, והפירוש, בשר בשדה של טרפה ל"ת, וקרוא דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, דלפי דרשת חז"ל דקאי על נבלת עוף טהור, הע"ג דນבלה וטרפה לשון נקבה והויל"ל נבל וטורף, אלא דשם נבלה וטרפה הוא שם בפ"ע ונופל שפיר על עוף כמו על נבלת עוף טהור, מפני שגם בעוף אכן נבלה וטרפה, וזאת ידרין אחר דדרשין הקרא על נבלת עוף טהור, אבל לויל האי קרא ודרשת חז"ל, דקאי על עוף, הנה מפרשין כל נבלה וטרפה שבמקרה, על בהמה וחיה מפני שהוא בלשון נקבה, ולא על עוף שהוא לשון זכור, ומישיבים דברי רש"י, דלulos לאו דטרפה כולל גם עוף, אבל רק ע"י קובלות חז"ל, DKרא דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה קאי על נבלת עוף טהור, הרוי. דגס בעוף שייך לשון טרפה שהוא לשון נקבה ודוי"ק.

ע"ש נקה"יו ופסחה"ג, דקדקוד האחוריים למה شيئا לשונו מאין, ולא כתני ניקב הושט ונפסק הגורגרת, כמו דתני ניקב קром של מוות, ולמה חיברים יחד, ויפה כיון בני הרוב האברך מוו"ה עקייבא שיחי' דהדקడוק הראשון מישוב ע"י השני دقדי לחברים יחד בו"ו החיבור, شيئا לשונו לשנות נקה"יו ופסחה"ג, כי היכי דלא נאמר, ניקב הושט ונפסק הגורגרת חדא טרפות הוה, כמו נשבר השדרה ונפסק החוט שלה, ועוד קשי' לי למה התחל בהם, ולא התחל

בידו דأتא ביחוד על פיסול במקצת השחיטה, שהיא נבלה לטמא, והאי הלכה דין דאוריתא אית לה, וגם למלכות לא מצד הני ח"ט, אלא מכח פיסול השחיטה דהוה לנכירה, והיא הלכה דأتא לפרש את מצות אבותה, ואמרה דכל שלא נזבחה כולה שחיטה הוגנת אלא מקצתה בפיסול לנchorה תחש ועל הנchorה יש לנו לאו מוחודש, דלא תאכל כל נבלה אשר לפי האי הלכה קאי, הון על הנchorה כולה והן על מקצתה, וכן לוקין על אכילתبشر שנחתט במקצת פיסול כמו על בשר נחרה, ואחר שקיבל ר"ע הלכה זו,תו אין לו מקום לנכח"ו ופסחה"ג בהדי איןך, דהני לכל היותר באיסורעשה אסורים, ונכח"ו ופסחה"ג בשער נחרה הוה ובלאו ולא עוד אלא דלפי האי הלכה, דאתא מפורש על מקצת פיסול בסימנים,תו לא איצטרך למנות נכח"ו ופסחה"ג בכלל ח"ט, (וההלה בלאה לא באה על פרטויות הטרפיות, עיין לקמן בהא דאמר לעלה שמנת מיני טרפיות נאמרו למשה מסיני ובמה שכותבי שם) ואבאר לך בנהירה, דאם ניקב הושט או פסק הגגרת ופסק הנחרה טרפה, וכמיש"כ רשי" זיל לעיל דף ל', הון אמרת שכותבי שם לישב שיטת ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וה'ה נאמר כן בענשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא דאי' יש פסל שהי' בנהירה, ומונעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, למיה יגרעו שאר ופסחה"ג לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, למיה יגרעו שאר טרפיות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז'ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אלא דיל' דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למota לאח"ז מחמת מהכה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א בסוגי' דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצין לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכת אבר, או על הח"ט שסופן למota לאח"ז וכמו ש'כ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' מה דרשו חז"ל יותר האי קרא על ח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שנחרה היה מתרתת, ה' צד חמור בזה, דמפרכסת היהת אסורה, דבmittah תל'י מלטה, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתה חדש היהת מפרכסת נתחדר ג'כ' היתר מסוכנת, ואתא ההלה על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

והנה ר"ע קודם חזרה, דסובר מקצת סימן או אפיילו סימן שלם בפיסול אין בו אלא משום טרפה ולא משום נבלה, טumo וניומוקו ה' משום דמעשה טרפות אין בו מלכות אלא איסור עשה לכל היותר, לא מצי מעכב השחיטה ולגרום נבלות לעניין טומאה, ולשרוף תרומה וקדשים, ולכן כל פסול שחייב במקצת הסימנים לא היה חמור אצלו משאר הטרפיות דין בהם איסור מלכות, דכל שפיסול השחיטה תלוי בהלה זו של ח"ט, אין דין עליהם לשער דין תורה, כמו שהוחחת, שכן שיטת הרמב"ם, לא מצי משווה נבלה לטמא, ומ"מ אף לפ"י דעתו זה, סיידור המשנה דאי' לתקדים נכח"ו ופסחה"ג ולחרום ולהקדים ושות לפני גגרת, כל זאת הוא להשמעינו כי עיי' הא הלכה דח"ט נעשה מקצת פיסול בשחיטה, לשחיטה פסולה, ונפ"מ דלולי שם שחיטה פסולה עליה, לא היינו מטירפין במקצת דרש או חלה וצדומה לא מבעי בין סימן לסימן, דין טרפו לחci חיות, אלא אפיילו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפו על מקצת שלא בהכשר שחיטה, אם אכן רובה בשחיטה, ואשר ביארנו זאת בפתחה, וכן בסוגי' דלעיל ל"ב ע"ב, אבל לעניין טומאה לא נקרה נבלה, כיון דיעקר הפסול נבנה על האי הלכה של ח"ט, אבל ר' ישב משום ר'י הביא הלכה מיוحدת

שבמקום שחיטה נקב הוה, אבל המשנה מותפרשת לדעת הרמב"ם, עיין בעicker יוז'ד, דשם ביארתי, לדදעת הרמב"ם, האי הלכה דחי' טרפיות ג'כ' נתחדשה כשנכנסו לארץ ונצטו על האזביחה, אבל במדבר שנחרה הותר להם, לא נזהרו על הני ייח' טרפות אע"פ שנצטו על הטרפה בקרה דבר בשדה טרפה, כי טרפה המפורש בקרה כפי שמספרש לו הרמב"ם היא הנטה למות מחמת מכוותיה, אבל הני ייח' טרפות بلا נטה למות דהינו מסוכנת לא נאסרו במדבר, ותדע דנקה"וו ופסחה"ג נחרה הוה דנחרה בסימנים בעין, מה תאמיר דנחרה דוקא בשני סימנים אבל נכח"ו או פסה"ג בבהמה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי' יש פסל שהי' בנחרה, דאם ניקב הושט או פסק הגגרת ופסק הנחרה טרפה, וכמיש"כ רשי' זיל לעיל דף ל', הון אמרת שכותבי שם לישב שיטת ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וה'ה נאמר כן בענשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא דאי' יש פסק הנחרה טרפה, ומונעשה טרפה אלא מוספת על הקרא, אבל דיל' דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למota לאח"ז מחמת מהכה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א בסוגי' דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצין לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכת אבר, או על הח"ט שסופן למota לאח"ז וכמו ש'כ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' מה דרשו חז"ל יותר האי קרא על ח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שנחרה היה מתרתת, ה' צד חמור בזה, דמפרכסת היהת אסורה, דבmittah תל'י מלטה, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתה חדש היהת מפרכסת נתחדר ג'כ' היתר מסוכנת, ואתא ההלה על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

להוסיף, דהינו שלא יועיל בו שהיית י"ב חדש, אבל בily שהיית י"ב חדש, כל שאינה חיה מכך חכמת רפואית רפואה טרפה, א"כ גם הני בגידא נשי ובוכלי, למה לא יהי טרופות בלבד שהוא י"ב חדש.

(ב) מה פרך הש"ס מבוגר' ושב שמעתתא, דילמא הני נמי כהאי דרכיש, לאו מוהלכה נאסרה, אלא מהני בעלי המאמר או מרבותיהם הקודמים ומהני אצלם שהיית י"ב חדש, אבל بلا שהיית טרופות כמו לקוטא דרכיש.

(ג) מה נעשה למ"ד טרפה חיה, היכי נאמר לדידי' באמות ליתא לדריכיש הלא הש"ס אתנא דברי', דעת לי טרפה היה קפריך, והוא איךא שי', ובתוכם גם הא דרכיש.

(ד) ועל גוף הגוינו של הדגול מרובבה, אני עומד ומשתומם דמה בעי ממשה רבינו לעשותו לרופא כלبشر ואפלו בהמה חייה ועויף, עד שלא נדרש להלכה על החית', שהיה משה ממצאים מחכמת הרפואה שבו, והגמ' ליקמן ס' ע"ב צוח וכי משה קנייא או בלטורי היה, ומה יעשה הדגמ"ר ברוצח, דשם נמי בעינן לידע אם המכחה שהכח הרוצה יש בה כדי להמית כדי לקיים דין דיבערת הרע מקרוב ברוצח, ולא בא ההלכה לממדנו הטרופות המימות באדם, ולמה לא חיבר משה פרק א"ט באדם, והניח הדבר על אימוד הרופאים, שככל מקום ובכל זמן וכל נידון ונידון בפ"ע, ולא העמיד כלים השווין בכל זקן ובחור חולש ובריא.

(ה) ואם נניח שעל משה רבינו היה מוטל החיוב, להעמיד לו הני כללים, לדון בדייני טרופות בהמה חייה ועויף, אלא דזהה הkdimo, ולהתקלתי שנasar כל הני אפילו אום י"ב חדש ונתרפהו, נגדי הקרא המפורשuchi אוכלו, מנ"ל דבאמת הני כללים לא משה מפי עצמן אמרו ולא מפי הגבורה, כי בכל מקום שנמצא בש"ס על איזה הלכה שהיא הללמ"ס, הכוונה כיון שלא מצין סמק בקרה ובודאי מתקבל הדבר באומה שכן הדין, ע"כ מהלמ"ס הוא דמי עצמו, ודאי לא חידוש משה דבר, אלא או שדרשו מן הכתובים עפ"י המדות, או שנmarsר לו הלכה ע"פ, אבל דבר הרואי' להאמיר על ידו, כפי הבנת הדגמ"ר, מנין לנו דבאמת לא מפי עצמו אמרו, הלא הני חית' ראיין היו להאמיר מפי משה כי אם אמר דנסרו לו בסיני, האיל הילכה עוקרת הקרא דרכטיב חיא אוכל, וכקשי' הדגמ"ר, וכי אמר דהיא לחז"ל עדות ברורה על זה, דהני חית' המקובלם אצלנו לא משה מחכמו אמרו כמו שהיה ראוי להיות, אלא שמען מפי הגבורה, כדי לעקור הקרא דמי אוכל, ולאסור גם את החיניתרפה, מכח גזרת ההלכה וחוק שאין הדעת סבלתו.

UND צי' גם על הרשות'א בתשו' סי' צ"ח המפורסת, יש לי לתמונה הרבה, ואיל שם בתחלת התשו' "אם ראית ושמעת מי שמייקל ומ Chesir ביתרת או בכל מה שמננו חכמים בכל הטרופיות אל תשמעו לו וכו', הרי שמננו חכמים במשנתנו חית', נקה"ו ופסה"ג וכו' וקוני סייפה זה הכלל וכו' ועל זה הכלל סמכו להוסיפ, בסוג'ר' וש"ש, ועוד היו מקצת חכמים מוסיפים והולclin בטרופיות, כמה שאינה חייה כפי סברתם, וסומכין על הכלל הזה וכו' ועל הטרופיות האלו הנוספות, סימן לטרפה י"ב חדש וכו', ומכך' כל אותן שמננו חכמים במשנתנו בסוג'ר' וש"ש, ומה שמננו חכמים מכלין, (נראה להגיה ובסוג'ר' וש"ש שמננו חכמים מכלין) א"א להם בשום צד לבוא לידי היתר לעולם וכו' עכ"ל.

הנה דבריו ה"ק סותרים זה את זה מנוי ובוי', כי מתחילה כתוב דבסוג'ר' וש"ש למדו חכמים מזה הכלל, ר"ל דזה הכלל יוצא מקרא זאתת החיים, שדרשו חיא אוכל שאינה חייה ל"ת, ולכן הוסיפו על הני חית' שנmarsרו למ"ס, ומకצת חכמים רצוי עוד להוסיפ, כמו ניטל הנוצה בעורף לר"י, ועל הני הנוספות, וכן על ספק טרפה מהני הייתה י"ב חודש להכשרים, ולבסוף כולל בסוג'ר' וש"ש בתוך הני

הרמב"ם דכל שניקבו הקромים הגיע הנקב לבשר הריאה מחמת שהוא ספוגי והוא ממש ניקבה הריאה ודוז'ק.

ע"ש נפלת מן הגג, עיין מה שכתבתי זהה ליקמן בסוג'י ועל המשנה נ"ז ע"א עי"ש היטב ותרווה צמאונך.

ע"ש ודרותת האב, הא דקANTI דרושא לבסוף, ע"פ שהאי טרופות שיק' בכל אברים הפנימיים וגם بواسט וקנה ולדעת הרמב"ם, האי טרופות חמור משאר טרופיות, י"ל משום דעת שלא מכירים האברים דרושא ברישא, הו"א דבכל מקום שהזאת מטיל אורוסטו טרפה, لكن קתני דרושא לבסוף להשミニו דרך הניג אברים דלעיל פועל הדרושה ודוז'ק.

ע"ש זה הכלל, כל שאינה כמות חי' טרפה, בגמ' מפרש דזה הכלל אתה לרבות הני בסוג'ר' ושב שמעפתתא דלא מנה התנה בפירוש, וכן מבואר ליקמן דף נ"ד ע"א, אלא דיש לי בזה מקום עיון גדול, דשם מביא הש"ס ע"ז עובדא דבי' ר"י רישבא דמחו בנגידא נשייא, ועובדא דר' פ' ב"א רישבא דמחו בכולי' ומותו, ובכולן אמרו וכי להסיף על הטרופות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים, ופרק זה והא קחין דמתה, ומשנה גמירי דאי בדרי לה סמי חיה, היוצא לו מסוג'י זו דע"פ שהנסין מעיד שמקה זו מミית, ואין אתנו יודע בחכמת הרפואה להעלות ארכוח, כל שלא נמסר לנו מסיני שהוא טרפה, אמרין מסתמא יש למכה זו רפואה שנעלמה מאטנו, וקמי' שמי' גלי' וכן הוא מפורסם ברמב"ם בפ"י שכתב וו"ל,, ואינו לנו להסיף על הטרופות שמננו חכמים והסכים עלייה בתני ישראל, דכל מהו חוץ מלן, אפשר שתחיה, ואפילו שעפ"י חכמת הרפואה שבידנו אין תרופה למכה זו, מ"מ כשרה" עכ"ל וא"כ דכל הני טרופיות שבידנו ע"כ נמסרו כולם מסיני, ולא היה כה לשום חכם בשום זמן לחוד טרופות מכח הנסין, וחכמת הרפואה, דהרי אפשר שיש למכה זו רפואה והוא לא ידע, וא"כ הני שבח שמעתתא, לא הני אמוראים חדש מכח חכמתם, אלא קבלה החיתה בידם איש מפי איש, דהני נמסרו מסיני, וא"כ האי כלל דמשנתינו הוא ללא צורך כלל, כי למי אמר האי כלל, למי שקיבלה בידו דלקתה בכולי' טרפה לא בעי לי' כלל, ולמי שאין קבלה בידו מה מהני לי' האי כל, כיון שאין להסיף על הטרופיות מכח הנסין וחכמת הרפואה, ומכיון'כ למ"ד טרפה חייה דודאי בעין הללמ"ס על כל אחת ואחת מן הטרופיות, ובגמ' מוכח דיליכא פלוגתא במספר הטרופיות בין הני מ"ד טרפה חייה או טרפה אינה חייה, אלא אי מהני שהיה י"ב חדש בספק טרפה, וא"כ אין מצא התנה לסמוק על זה הכלל, ולשתוק מן בסוג'ר' ושב שמעתתא.

עד זאת יש לעין, הא דודאי טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש מוכח ממה דמנה התנה הני טרופיות סתם שחן טרפה, ולא חילק אם כבר עבר עליהם י"ב חדש או לא, והוא מנ"ל, דהרי מקרא מלא דבר הכתיב, חי אוכל ורק שאינה חי' ל"ת, וכתיב הדגול מרובה בגליון ליו"ד סי' צ"ט, דזאת דעת מודה דאתא הילכה על הני מיini טרופיות, ולא קסמק על הקרא דמי אוכל לחוד, ועל משה רבינו שימצא בחכמת הרפואה מה שיכול לחיות, ומה שאינו ראוי לחיות, אלא ואית אתא הילכה לומר דהני בכוכ"ב טרופיות, ובממצאה זו מצא הדגמ"ר ז"ל מקום לישב הרמב"ם לחילק בין טרופיות שנלמשמ"ס, דלא מהני שהיה י"ב חדש, לטרופות דחידש רכיש מחכמת הרפואה, דשם מהני י"ב חדש עי"ש, ובמחייב'ת כל דבריו בזה בטלים ומובטלים, ואין בהם תקומה נגד הביקור השכללי, ואבאר בקיצור.

א) הר' אמרו חכמים שאין להסיף על הטרופיות מחכמת הרפואה, ואי לפי דעת הדגמ"ר רק להיות טרפה להלוטין אין

וחרמבי"ם, ואגימה דקה דבוי חכם קמבעי, דמנינו שפוסלת עי"ש, ועוד"פ אנו רואין ממש דדרכם היה להכenis כלאוחר יד תושבע"פ ככלו הוא מפורש בקרא, דרך לעולם על בדיקת סכך קמבעי ל"י דהרי בקרא דושחת ולא וקרע לא כתיב בדיקת סכך, אלא דחשוחת מרגיש בשחיטה עצמה אם קרע או חתק, ומ"מ פריך הש"ס פשיטה שהבדיקה מה"ת מדקטיב ושותת ולא וקרע, עד שמותרך דעל בדיקה מפגימה כל דחו דבוי חכם, קמבעי לי' וכן ממש הכא, ר"ל סמק זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרא דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מנה הנ"י דנסרו מסיני, ובseg"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובהני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא דין עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbekמן נ"ז ע"ב שרשב"ח שעשה תחבולות וניסונות לברר טרפות, קרוא ל"י עסקן בדים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסונות, ואם חז"ל היו דין עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכים הרפיאות שתהיה בכל טרפה מחמת אייה חסרונו באחת מאברהה, נקובה חסורה או שבורה לא שמענו מהאי קרא, וא"כ יפה פריך ר"ל, רמז להני מכות המינויים במשנה שהנתנה מכנה אותן בשם טרפות מניין מה"ת, ואין להסביר ע"ז דהלהכה אתא לפרש הקרא, דהן הנה הטרפות אשר עליהם כיוון הקרא, דהרי בעינן נתנה למוט עד שתהיה עומדת להשילך לכלב, והוא המסוכנת, ובכל זאת מודה ל"י בלשון בתמי", מניין ובר בשדה טרפה, אבל ה"י שואל על דבר המפורש בקרא עד שטמיה שאלתו, אלא רמז לטרפה שאינה חייה מה"ת מניין, וכן ציריך להפוך הדבר ולומר אלא רמז שכל שאינה חייה, שאסור מה"ת מניין כי אם נפרשו כפשו, התשובה אינה מובנת ذקאמר ל"י דכתיב זאת החיה ודרשין מניין כי אוכל שאינה חייה ל"ת וספר ידעין טרפות שמנתאים איןין חיין, כי נאמר דקרה אתא לפרש ידעין דהני טרפות שמנתאים איןין חיין, וזה פלא דריש"זיל את הלהכה, דבר שלא שמענו מעולם, וראה זה פלא דריש"זיל מפרש, לפירושו למתני דקתרני כל שאינה כמו חיות טרפה קמבעי ור"ל ע"ג דאין לדינה שום נפקותא, דהרי הטרפות מינויים וידיעים לנו, ואפילו למ"ד טרפה חייה, לא מצינו שום פלוגתא בינוותם, שי"ה האחד מוסיף על הטרפות והשני מגער מהם מ"מ רצה ר"ל לידען, מניין לתנא זאת דטרפה אינה חייה, עד שכולל אותן שלא מנאם בזו הכלל, יותר הראשונים שכפי הנרא לא ניחא להו לומר דרך טרפה אינה חייה לעין ספק טרפה, אין שום נפקותא מה"ת בהז, דבלאה"ה ספק אישור להקל מה"ת, ואפילו לדעת הרשב"א החולק על הרמב"ם בספק בתולדה, אבל בספק במקרה וממש"כ בדאיכא חזקת שורות, לכ"ע שרי מה"ת. **ב)** פריך בgeom' ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, וכן הבן שואל, למה ל"י קרא על טרפה חייה, דהרי הוא המכחים וסביר דלא מהני בי"ה שהיה י"ב חודש, אבל איך נקבע פירושים כאלו טרפה אינה חייה לעין ספק טרפה, אין שום נפקותא מה"ת בהז, דבלאה"ה ספק אישור להקל מה"ת, ואפילו לדעת הרשב"א החולק על הרמב"ם בספק בתולדה, אבל בספק במקרה וממש"כ בדאיכא חזקת שורות, לכ"ע שרי מה"ת. **ג)** פריך בgeom' ולמ"ד טרפה חייה מה"ת, וכך הבן שואל, למה ל"י קרא על טרפה חייה, כי אשר ביארתי בפתחה בשאר דין תורה לא משଘין כלל על האילכה דח"ט, אבל חז' מזה לא האיזו הקושי העצומה הללו ממקומה, כי מי הוא זה אשר ס"ל טרפה חייה, כתוב רשי"זל שהמהו אוטן החכמים דלקמן נ"ז ע"ב, דאמרו לו הרי הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, וא"כ הכי לא די הנסיכון שהוא מעשה בכל יום, שוראים מתקיימות שתים ושלש שנים, לומר דטרפה חייה, שוב מצאתי בהגחות מהר"ץ חיות שמתמיהה כן ושאני האי מ"ד דעתך לי קרא על טרפה אינה

דמנה דמתני' וכותב עליהם דלית להו שום היתר, והוא סתירה מופרשת, ואם כוננו דבג"ר וש"ש מוקבלים היו אצל איש מפי איש עד משה רבינו, איך כתוב דסמכו על זה הכלל דמתני להוסיף על הנ"י דמתני' בסג"ר וש"ש, ומדמה האי הוספה להא דהוסיף ר"י ניטל הנוצה וקדם, אבל ה"י איך שהי' כיוון דהרשב"א עכ"פ איזל ומודה דמקצת חכמים הוסיף על הטרפות מודעתם וסבירתם, על סמק זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרא דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מנה הנ"י דנסרו מסיני, ובseg"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובהני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא דין עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbekמן נ"ז ע"ב שרשב"ח שעשה תחבולות וניסונות לברר טרפות, קרוא ל"י עסקן בדים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסונות, ואם חז"ל היו דין עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכים שעושים חכמי הרופאים, ואע"פ שבימים קדמנים עסקן חכמי התרבות גם בחכמת הטבע, אבל הכרעות בדיוני התורה לא היתה רק עפ"י השמואה והקבלה, ופלפול הדרשות במקראות, ובפירוש דברי החכמים הקודמים, כי אם היו דין עפ"י מעמד החכמת הטבעיות, היו הדינים בכל מקצוע התורה משתנים, לפי מעמד החכמה בכל אמן מבון, ובהני מני טרפות שבידיינו, עפ"י חכמת הרפואה מעולם לא היו מגיעים לידי חחלה כז"ו, דהרי החכמה אמרת, דבזה א"א להעמיד כללים כללים כל גוף וגוף ובכל מכחה ומכה, וכאשר באמת ברוצח בן הדין, לציריךAIMOD הרופאים ולא מצין כללים לדון על פיהם, ולכן ההלכה דהעמידה שלמים על הטרפות שוות, ודבר זה ציריך AIMOD פרטי בכל גוף וגוף ובכל מכחה ומכה, וכאשר באמת ברוצח בן הדין, לציריך AIMOD הרופאים ולא מצין כללים לדון על פיהם, ולכן ההלכה דהעמידה שלמים על הטרפות שוות ע"כ להחמיר אתא, שכל שיש לה מכחה כזו טרפה בלי השקפה על החיות אם תוכל לחיות או חיתה י"ב חודש, וכיון כל שיעורי התורה, כמו שיעור גדלות איש, שהוא י"ג שנים בין חכם ובין טפש, ועיין גיטין דף פ"ט ע"ב, בהאי דנפיק עלה קלא דאייקדי לקטן הנראת בגודל ואמרו עדין לא הגינו לפוגות ראובן, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"פ דאייקדי שנראת מתוק מעשי כגדול בר דעת, לא ניחוש לקדושין, כי לא הגינו לפוגות ראובן גדולים חקרי לב, להבחן בכל איש פרטי מתי הגיעו לדעת שלמה, لكن אין לנו אלא השיעור של שנים וסימנים, וכן לענן שיעור ככותבת ביוה"כ, דביתובי דעתה תלי מלטה, ועיין ביאמא דף פ' ע"ב פריך כל העולם בכוכבתה וועוג מלך הבשן בכוכבתה, ובשר שמן בכוכבתה, ולולבי וגנים בכוכבתה, ותריצו מה שתיריצו והעיקר דבכל שיעורים וככלים כן הוא, דאי"א להיות מכוון בכל איש ובכל פרט, אבל כדי להשוו הדין נתנו השיעורים והכללים, וכן על חן כתוב הרשב"א ז"ל בתשובה שם דאפילו מאה מעדים על טרפה שהיתה חי, לא נאמין להם נגד קבלת חז"ל, יותר ביאור העני תמצא בפתחה בעicker י"ד, כי שם הרأتي איך חשב הרמב"ם על עין זה, ועיין بما שכתבנו لكم נ"ד ע"א ביישוב הרמב"ם שהקשתי על האיזה הכלל ועל תוספת דהני בסג"ר וש"ש ודז"ק.

גמר' ארשב"ל רמז לטרפה מה"ת מניין, מניין ובר בשדה טרפה ל"ת, אלא רמז לטרפה שאינו חייה מה"ת מניין, דקתרני סיפא זה הכלל וכו' עכ"ל הגמי', האי שקיים וטור' דומה ממש לשקל וטור' דלעיל י"ז ע"ב, דארח' מניין דבדיקת סכך מה"ת וקמתמה עליו מניין והוא כי נקב טרפה, ר"ל דהא כתיב בתורה ושותת ולא וקרע, הרי לך מקרה מלא צורך בדיקה לטכין, Adams לא יבודק נקב, וע"ז קמהדר בעי בדיקה לחכם קאמרין, ופרשנו שום עפ"י הבה"ג

לא היה התרבות אוסר על הספק את הטרפה, דהוה מוקמינו אותה בחזקת שלם, הא בורכו דבשלא ברוצח, דאيكا קרא דכי יכה כל נפש אדם, לאפוקי מקצת נפש, ע"כ לא מיפטר אלא בטרפה שאין בו אלא מקצת נפש, וכל שאין סופה למות, לא מקרי מקצת נפש, דעתך חסרוןابر לא מקרי מקצת נפש, אבל בטרפה דילמא אמרת וחסרוןابر אמרת תורה בשדה טרפה לא תאכלו, וניחו דיל' דכיוון דההלהכה מונה דוקא הני מכות, ובניהם אברים, ולא מכת אוזן ועין וכדומה, וגם ממה דנקב בלי שום חסרון פסול בכמה אברים, למדיון דעתמא מושם דבנהני כל חיות של הע"ח תלי, אבל עדין אין לנו הוכחה דיש בו בודאי כדי להמית, אלא מצין למימר דבנהני אפשר דמיית, ומ"ה אסורה התרבות, ועל התרבות גופא לייא להקשאות למה לא סמכה התרבות על חיקת שלם, שלא לאסורה את הטרפה, כי זו קוש' לאלקינו שאין מקשן כליה, כמוון, וכמדומה לי כל ישר הולך יבין מכל האמור לעלעה, דאן להעמיד שיטת התוס' בהז, אפילו אם נקבל כל הדוחקים.

ולכן אנו מוכרים להודות, כי ממשה ועד משה, לא קם כמשה ריבינו הרמב"ם ז"ל, אשר בעיני שכיו היז והטהור ירד לתוך עומק דברי חז"ל המכוסים והנעימים ולמלובשים לפעמים בעשרה לבושים, הנה הרמב"ם ז"ל קבוע במסמורות נטוועים בפ"ד ה"ז ממאכילות אסורות דטרפה האמורה בתורה היא שטרפה אותה חית העיר ושברה אותה ונטתה למות, והאי נתה למות פירושה שאינה יכולת לעמוד והיא כמו מוסוננת וכאשר מוכחת שם במש"כ בהלהה י"א, ודבר זה הנלמד ממה דאמורה תורה טרפה, ולכלב תשיליכון אותו, הרי דמכה זו שעשו רואי' לככל, אם לא ישחטנה מיד, ועל דין זה שהוא דין תורה ללקות עליו, אין כאן שום מחולקות, וגם לא נצטרך לשום הלכה לפרש האי קרא דכל שנטה למות מחמת מכתابر טרפה ואי לצריך לדעת אם אין תרופה למכה זו ולא תוכל להרפא,لالג מס ברוחץ כן הוא עיין רמב"ם ריש פ"ד מהלכ' רוצח ה"ג כתוב "המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהן אומדין אותו וכו' ואם אמדונו למיתה וכו' ואם הקל ונטרפה והולך בשוק על רגליו בשאר בריאות וכו' ונפטר" עכ"ל ובמקרה כל זאת בגמר', וכמו דשם ברוצח לא בעין כללים קבועים לחיים ולמות, רק סומכין על אמוד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ק"ו דראוי לטעוך על אימוד כזה גם בטרפנות בהמה, וא"כ האיל הלהכה לקבוע כללים לדון על פיהם על הטרפה, אין זה פירוש הקרא אלא תוספת, כדי להחמיר על המפורש בתורה, ולא עוד אלא דוסתר גם את המפורש, כי לפי ביאור הרמב"ם דבעין נתה למות מחמת המכה, והאי הלהכה ע"כ بلا נתה למות קامر, דהני ח"י מכות מטרפה, דאי שנטה למות על ידם והוא מן הנמנע ע"י נקב بلا חסרון, בושט או בריאה או בב"מ תהי נתה למות, דעתך מה שאנו אומרים, טרפה אינה חייה י"ב חדש הכוונה שהמכה מתפשטות והולכת עד שיחלה הע"ח וימות, אבל הקרא עבי שתהי' נתה למות וرك אא תאסר, ולכן ע"כ לומר דאيكا קרא אחר לאסור את כל שיש לה מכה שסופה להמיתה ע"פ שאינה נתה למות, כי הלהכה לחוד לא תחדר לו אייסור חדש, ועל האיל קאי הלהכה, שלא נצטרך וגם לא נסמק על לימוד הרופאים, אלא נדון ע"פ הני כללים שנמסרו לנו, ולכן כך מtopic שלאלת ר"ל רמז לטרפה מה"ת מניין ר"ל להני טרפנות של הלהכה דעתך לא אתו לפרש הקרא דבשר בשדה טרפה כנ"ל אלא איזה קרא אחר ומניין, והמקשן לא הבין או עשה א"ע כלו לא הבין, ופרק מניין ובשר בשדה טרפה, וכך לא אפשר לומר דהאי הלהכה אתה לפרש האי קרא, וע"ז משיב לו אלא רמז לטרפה שאינה חייה מניין, ור"ל אלא רמז כל שאינה חייה ע"פ שאינה נתה למות, שהוא ג"כ טרפה מניין, דהרי התניא כן אמר דכל שאין כבואה חי טרפה, ולא עבי נתה למות,

חייה, מוכרת לומר דכל הני יצאו מן הרוב, לא כמש"כ הרשב"א דשקר אמרו, אבל הני חכמים שראו וידעו דברמת מותקיניות שתים ושלש שנים, מהו עוד דרשה מפורשת בתורה דטרפה חייה, וממי הוא זה שיתרצה את חומר קושי' הלו. ג) בסנהדרין דף ע"ח ע"א, אמר רבא החורג את הטרפה פטור, והקש שם בתוס' והא הוא דס"ל בנודה דטרפה חייה, ומכח חומר הקושי' חדש דגם למ"ד טרפה חייה סופו שימוש מחייב זו עי"ש ולפ"ז לא פליינו אלא בהגבלה הזמן, למ"ד טרפה אינה חייה ימות תוק שלשים או תנ' י"ב חודש, ולמ"ד טרפה חייה ימות זמן שאין לו קצבה, ובר עני ולא אדע איך יפרנסו הסוגי' דהכא, דמן'ל לר'ל, דתניא דמשנתנו סובר טרפה איננה חייה, הלא מזה הכלל אין להוכיח זאת, דהרי רוצה לרבות בסג'ר וש"ש שם ג"כ טרופות לא מוכיח דכל שאינה כבואה חייה, כדי שיש שם זיכרון זאת, למ"ד טרפה חי' זיכרון כבואה חי' ומ"ד טרפה חי' זיכרון זאת תוק טרפה אינה חייה ובין למ"ד טרפה חי' גם הקרא דעתה החיה, שפיר נדרש גם למ"ד טרפה חייה, דכל שאינה חייה ל"ת הלא בקשר לא נרמז כלל צורך למות לאיזה זמן מוגבל, וצ"ל דתתוטס' הכי מפרשים הסוגי', דתתניא דמרבה הני בסג'ר וש"ש באזה הכלל, ע"כ לא מהכמתה הרפואה ידע דכל הני טרופות אינם יכולים לחיות, אלא מקרא, והאי קרא למה לי הלא הטרופיות נמסרו לנו מסיני, כי מכח הקרא דטרפה אינה חייה, עדין לא ידענו מאומה. כי מי אמר לנו איזה מכח יכול להתרפא ואיזה ממית ביל חמלה, ולא כמו שסובר הדגמ"ר דלעיל, שם"ר וה"ה החכמים שאחריו יכולים לעמוד על הדבר, וע"כ הני טרופות יכולו צרכין להمسר לנו מסיני, ולמאי נפ"מ ATA קרא דטרפה אינה חייה, אלא ודאי כדי שנדע להזכיר ס"ט בשתיית זמן מה, או יום או שלשות ימים או לי יום או י"ב חודש, וכל זאת ג"כ מה לממ"ס ולכן ע"כ דהאי תניא ס"ל דיש איזה זמן מוגבל, למתי מօרכחת למות, אבל למ"ד טרפה חייה ע"ג דעכ"פ גם לדידי' סופה שתמות מהאי טרופות, אבל קרא AA דANTA ע"ז, דלמא נפ"מ אלא אדם ימצא אדם שיקבל את כל זאת, הלא עוד יותר יפול בסבוך הקושיות חדא דמנין לו דטרפה חייה הלא מהכמתה רפואה או מנשיון AA לקובע דינים, ואי דבאמת פריך הש"ס עליו ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, איך אפשרшибא קרא על זה שאין לנו שום נפקותא לדינא, מה נשוב ע"ז, נשוב תירוצי האחرونים דיש נפקותא לענין טמאה לידה וכדומה, והלא זה ליתא לשיטת התוס' דכמו בהרוג את הטרפה פטור גם למ"ד טרפה חייה מפני ששופו למות מחבלה זו, כן הדין בטמאה לידי דמ"ש, האררכיanza להראותך עד היכן מגיעים הדברים אם נחיזק בהאי דוחיק של התוס'. ד) עוד זאת יש מן התימא, דלא כור' למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי אלא ספק ב证实ה דהירצטו ב证实ה דאף למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי לאו ספקה הווה, ותלי בנסיבות מעמד הנטרף, וכאשר באמות כן הוא, ולכן שפיר פטור ההרוג את הטופה, דמספק לא קטלינו, וע"כ דזה ליתא דאי טרפה ספקה הווה הוה מוקמין הנרצח בחזקת שלם, וכאשר כן פסק באמות הרמב"ם בפ"ב ה"ח מהלכ' רוצח וצ"ל "ההורג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והלך בשוק ה"ז פטור מידיין אדם, וכל הרופאים שלם והרגו נהרג, עד שיודיע בודאי שאיה טרפה, ולפנינו נשוב על דבריו, ועכ"פ מפורש אומר דבלא אימוד שבודאי ימות מהאי מכח הינו הורגין את הרוצה מפני שמעמידין הנרצח בחזקת שלם, ולכן הי התוס' מוכרים לומר, דלא פטור אלא מז'ל ה"י מת הנרצח מן הטרפה, אי לא זה הרגו, וא"כ אני שואל מז'ל להאי מ"ד דטרפה, ודאי סופה שימוש מחייב דחייב דיש לו קרא דטרפה חייה כדדרש הכא התדברי', מלבדיל כב' אבל ע"ז שסופו שימוש ליל קרא, ומ"ל הא וא"ת דגם לענין אכילת טרפה

כמויה חיה טרופה, ובHAL שחייבת יתבואר לך איזה חולין עושה אותה טרופה וכו' עכ"ל, הרדי דתולה זה הכלל במסרים ולא בקשר דזאת החיה, ועכ"מ משום דלא משמע לי שתה' דרש גמורה, וגם מקרה דכלכל תשיליכון אותו נמי לא יצא, דהרי ממש ה' צרך להיות נתחה למות, ומה שיויצא מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כבר אמרו לעלה בהלכ' ח' ז'יל: "נמצאת למוד וכוי ואסורה הנוטה לשאול מעתה ממות מכותיה, ואעכ"פ שעדיין לא מתה והיא הטרפה, וכשם שלא תחולוק במיתה וכו' כך לא תחולוק בנותה למות, בין שטרפהה היה ושברתה בין שנפלה מן הגג ונשברתו רוב צלעותיה בין שנפלה ונתרסקו אבריה בין שזרק בה חז' ונתקב לבה או ריאתה וכו', הוайл והיא נוטה למות מ"מ הרי זו טרופה וכו' עכ"ל הרי דמונה כאן כמו וכמה טרפיות הנולדות מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כולל מכות גדולות ונאמנות, וכופף ומישלש והוא נוטה למות, דהינו שוכבות בחליה שאין לה תרופה, ומה זה שכabbach'כ, שאמרו חכמים זה ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש אדם, כל שאמדוחו את הנרצח שסופה ה' למות אם לא ה' נהרג עכ"פ שהלך בשוק ואכל ושתה כשר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנוטה למות דהוא עצמן נפל למשכב, ואי-כך אייסור עשה דשאינה חייה לא תאכל אפילו בלוא נוטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח'י ועל האי איסור עשה קאי ההלכה שנדון דרישה לדבדר', דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דעת'ח, פירוש דטרפה היה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכוון דקרה לה ט'ח נכל בזה איסורה, לכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר', צרכין ג'כ' לסבול הרבה דחויקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז'ל בכיוון כיiso והעלימו הענינים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקשר ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב'ם ז'ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקשר העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח'יט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחייבת לפ'ז לא קsha קוש' התווע' על רבא דס'ל ט'ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוחו הרופאים למיתה, וכך שהבאתי לעיל פסק הרמב'ם, דאפילו לדין דפסקין טרפה אינה חייה, כל שלא אמדוחו הרופאים למיתה מחייבין את הרוצה, משומ דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד'ס דלא מליקינו עליו וכמו של' כן הרמב'ם בספר'ם שלו בפרשוי, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ'י האי ההלכה ומכם'כ למ"ד ט'ח דלא פטרין הרוצה בשליל נקה'יו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א עכ' דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר'ע ור'ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הוה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם,תו לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב'ם שהעתקתי לעיל.

ולהלה היה נראה לרמב'ם ז'ל, דהאי דרש דזאת החיה אינה אלא אסמכתא בעלמא, ולכן לא הביאה, אבל כתוב בהל' ט' שם ז'יל: "ענין הכתוב שהנותה למות מחמת מכותיה, וא"א לה לחיות מחמת מהה זו אסורה, מכאן אמרו חכמים: זה הכלל כל שאין והה דהוומיל והוא התנא מנה נקובים ללא חסרונו שכן טרפה והמה ודאי אינם עושים ממש כמסוכנת הנוטה למות, אלא כיוון דמהפץ השאה מניין לטרפה שאינה חי תולה שאלו על האי דזה הכלל, לרמז לנו דלא מניין לטרפה שאינה חי מבעי לי, אלא על מה שמספרש בזה הכלל, דכל שא"ח טרפה קמבעי מנ'ל, כי רק אם נמצא רמז בקשר לאסור את שא"ח עפ' שלא נוטה למות, וכל קבל האיל הוכח שקבע לנו כללים קבועים, לדון על פיהם שהמה טרפה, ועכ"ז קאמר דאיך קרא דזאת החיה, דאתה על שאין יכול לעלה, עפ' שלא נוטה למות, ואסורה באיסור לאו הבא מכלל עשה, וכן תמצא ברוצח דלחיב הרוצה בעין דוקא מכח שאמדוחו אותו למיתה גם ונפל למשכב הוא עצמן נוטה למות, אבל כל שעמדו ממשכבו והולך בשוק ואוכל כשאר בראים, עפ' שאמדוחו למיתה ומות באמות לאח'ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש אדם, כל שאמדוחו את הנרצח שסופה ה' למות אם לא ה' נהרג עכ"פ שהלך בשוק ואכל ושתה כשר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא לא-כך בנוטה למות דהוא עצמן נפל למשכב, ואי-כך אייסור עשה דשאינה חייה לא תאכל אפילו בלוא נוטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח'י ועל האי איסור עשה קאי ההלכה שנדון דרישה לדבדר', דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דעת'ח, פירוש דטרפה היה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכוון דקרה לה ט'ח נכל בזה איסורה, לכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר', צרכין ג'כ' לסבול הרבה דחויקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז'ל בכיוון כיiso והעלימו הענינים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקשר ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב'ם ז'ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקשר העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח'יט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחייבת לפ'ז לא קsha קוש' התווע' על רבא דס'ל ט'ח, ומ"מ אמר דהרוג את הרוצה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוחו הרופאים למיתה, וכך שהבאתי לעיל פסק הרמב'ם, דאפילו לדין דפסקין טרפה אינה חייה, כל שלא אמדוחו הרופאים למיתה מחייבין את הרוצה, משומ דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד'ס דלא מליקינו עליו וכמו של' כן הרמב'ם בספר'ם שלו בפרשוי, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ'י האי ההלכה ומכם'כ למ"ד ט'ח דלא פטרין הרוצה בשליל נקה'יו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א עכ' דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר'ע ור'ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הוה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם,תו לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב'ם שהעתקתי לעיל.

ע"ש גמר' נפ'ל מאידך תדברי', דתנא בין החיה הנאכלת וכו'

בעהחת"ס ז"ל שכותב דר"י דאית ל' בנדזה טרפה חיה באמת ס"ל דטרפה ילפינן מקרא דבוני החיה הנאלכת וכוכ', וזה הוא לאו, ע"יש לבטסף מ"מ מסיק דלר"י טרפה תרתי משמע, ודבריו דחוקים.

אבל לפ"ד גם לר"י מוכרים לומר דטרפהDKRA על מכת אברים קאי, דשם בשר הוא לשון זכר, וטרפה לשון נקבה, ואי אברש קאי הוליל ובשר בשדה טרוף, כמו דכתיב עליה זאת טרף בפה, אלא וא"ז דהפריש הוא, בשר מן הטרפה, וטרפה אבהמה קאי ולא אברש, עיין בדברו ריש פרkon בדיבור הראשון, ולכון אף דדרשין הקרא גם אבמ"ח ע"כ מתיבת בשדה ילפינן, וכן תראה בסוף דברי הרמב"ס, דעת"ג דምפרש דבמה"ח הינו טרפה במקצתה, מ"מ כתוב „כיוון שנעשית בשר בשדה“, הרי דאיצטריך האי תיבת בשדה כדי לרבות נמי במ"ח, וא"ג דהאי בשדה אתה לומר שטרפה חית העיר והוא הדרושה, אבל מدتכיב „בשדה“ בין בשר ובין טרפה, ולא כתיב ובשר טרפה בשדה שמעין מני תרתי וזה האמת.

וזע דלאור' לפי פירוש הקרא דבר של טרפה, ע"כ בשחותה מיררי הקרא כי בשר מקרי אחר שנחיתה וכאשר ביארתי זאת כמה פעמים לעמלה בפרקם קמאי, והאי לכלב תשlicoן אותו אברש קאי דאותו נמי לשון זכר, ולא אטרפה שהיא הבמה ואמ"כ דרשות הרמב"ס דיליף מני דהקרא מיררי בנטהה למות עד שאינה ראי' אלא לכלב, נפל בבירא, דהרי הפסוק מבשר הטרפה שלآخر שחיטה מיררי, אבל דע דהרמב"ס יליף זאת מדיצוותה התורה להשליך בשר הראו' לגר או לנכרי, לכלב, ולית ל' האי דרשת אגדה דנכבד הכלב מן הנכרי, המובהה ברשי"י בסוגי, דחזקיה ור"א, אלא ממש"כ האבן עזרא דיש סכנה לאדם לאכול טרפה זהה ברור ואמת ודוק'.

תנוס' ד"ה א"ט אי גרשין אלו ניחא וכי עיין ב מהר"ס שי"ף, וכונתו דהאי וי"ו דואלו ניתוסף אחר חזקה, ופירושו אמי'תי, אבל אסוף דברי התנוס' יש להעיר שכטבו „אי אכל הנוי שחיטתו פסולה דלעיל דהוה פסול דאיירUSH בשחיטה והוה נבלה וכו" עכ"ל, וזה ליתא דלר"ע קודם חזקה כל הנוי דקתו שחיטותן פסולה אין נבלה לטמא, כיון דאפיינו סימן אחד בהקשר מטהר מידי נבלה ואע"ג דודאי גם קודם חזקה ידע ר"ע מפסקו שהוא בין סימון לסייעון, וכן בכל פסולו שחיטה במקצת סימננים, אבל כל הנוי פסולים היו אכלו כהני ח"ט מהלכה שאינם דין דאוריתיא אלא מד"ס, וכן אין בהם מלוקות ולא טומאת נבלות עד שקיבל קבלת ר' ישבב מושום ר"י וכאשר ביארתי כל זאת בארכיות לעיל ל"ב ובשאר מקומות, והתנוס' לא נחתו בכל אלה ודוק'.

ד" ה' ניקב הלב באחד ומ"מ ניטל הכבד ולא נשטייר ממנה איצטריך דאפשר להיות ניטל הכבד ונשאר המרה דבוקה בגדי הכבד והסימפונות עכ"ל, ראי'תי מי שרצה להוכיח מדברי התנוס' אלו דס"ל כרשות"א דטרפות הכבד הוא מצד המרה שסופיה戾ול ולא מצד עצמה, דאל"כ בנסיבות היו להם לתרצ דאיצטריך ניטל הכבד באופן הבעה"ח אין להם מרה או בצעי ואיל שאר המרה במקומות הכבד, אלא וא"י דס"ל דבוחני באמת ניטל הכבד כשר, ועוד יש להוכיח זאת ממה דלא תרצו דאיצטריך כי היכי לדנדע שניי בבדין טרפה, אבל אי טרפות הכבד מושום מרה היא, דסופה דתני בבדין טרפה, אבל שניי בבדין כשר כמו שניי כיסי הורדא ליטול ניחא אז באמת שניי בבדין טרפה מלה ל"ה פלוגתת הש"ץ והמ"ב דתרי רואין לא אמרין, עיין יי"ד סי' ל"ה פלוגתת הש"ץ והמ"ב ז"ל בזה וכן ישבתי מה שמקשין העולם, לר"ל דນפק הגרגרת, הריאה כאמור דמוני בקופסה דמי, מה ל"י פסה"ג הרי טרפה מצד חסרה ריאה, ואמרתי משום תרי גרגרת איצטריך וככ"ל, אבל האי קושי' האחורה בלאה ל"ק"מ דאי לא דפסה"ג טרפה הוה אמרין לדדרה בריא, ואין כאן שום ריעוטה גם בריאה ודוק'.

יש להעיר למה לא פריך הכא כדעליל ואידך בהאי קרא מה עבד ל', וממצאי בפלטי שעמד בזה ות"י דהקרא שפיר מתפרש למ"ד טרפה אינה חיה לומר לך דאפשרו אירע שהטרפה חיה י"ב חדש, מ"מ טרפה, אלא דר' ישמעאל דחייש למיועטא לשיטתי' אילף מכאן אפשרו בספק טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש עי"ש ומאד תמןני במחכ"ת, איך פלטו קולמסו דבר בטל כזה דלפי דבריו פליגו הני מ"ד, לא בטרפה חיה או טרפה אינה חיה, אלא אי חישין למיועטא ועל זהה וכיווץ זהה אין כדי להшиб.

אבל לפ"ד נראה ליישב עפ"י פרש"י עה"ת, ש' על האי קרא דלהבדיל, ז"ל „דבין פרה לחמור ובין צבי לערוד א"צ, דהן מפורשין בפרשה אלא בין הטמא והטהור, לנשחט רובה לנשחט חייו, ובין החיה וכי' בין סיימי טרפה כשרה לסיימי טרפה פסולה“, והפלתי הביא דברי רשי"י אלו וקמתמה, דהרי זה כתתדרבי"י דס"ל ט"ח, ודלא כהlcתא, ואני אומר דادرבה דהוא כמ"ד טרפה אינה חיה, והכל קאי אליה שחייב דבון טמא לטהור הוא שאספק אם נשחט רובה או חייו, והוא חזקת איסור א"ז, ולהזכיר באספק, ובין החיה הנאלכת לאשר ל"ת הוא בנמצא נקב במקומות דמשמשא ידא דטבחא, ובין שאין לתלות והרי נקוב לפניך, ורקリ' לשניהם חייה מפני חזקת שרותו של הנשחט, חזקה דאתני' מכח רובה, וכן מקרים שאין לתלות או עפ' שהחזקה מכח רובה אומרת דחיה היהו במקומות שאין לתלות עז"פ טרפה אינה חיה, אבל התדרבי' רחוק, כן מתפרש הקרא למ"ד טרפה אינה חיה, אבל התדרבי' דקאמר דאתא קרא על חי"ט, ע"כ על גוף הטרפויות מוקי' ל', ועליהם אמר קרא להבדיל בין החיה שאין בהם אלו, ובין החיה הנמצא בהם אלו, ושניהם חייה קרי להו משום דט"ת.

אלא דلتדרבי' קשה מה שהקשה רשי' שם דלהבדיל נון פרה לחמור לא איצטריך דמפורשים הם, כמו כן בין טרפוiot לכשרות מהה לי הרי כתוב ובשר בשדה טרפה ל"ת, אלא דמכאן נמי ראי' ברורה דלחכ"ט בעין קרא מיוחד, כי לא נלמד מקרא דטרפה דמייר לי'כ"ע בנטותה למות ולא בחיה, ודוק'.

ריש' ד"ה ובשר בשדה טרפה, ואע"ג דליפין מני' בעלמא בשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, מ"מ טרפה ממש טרפה ממש, ובש"ס ווילנא בשטמ"ק מגיה „מ"מ טרפה כמשמעו“ והוא נכו' וכמש"כ רשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, דמחלוקתן הכתוב לשנים "ובשר בשדה" וזה במ"ח וכן בשר קדשים שיצא ממחיצתו, "טרפה" כמשמעו, ומה שלא הביא רשי' דאתא קרא אבמה"ח וכאשר כן תרגום האונקלס, וכן הוא בירושלמי בסוגי דחזקי' ור'א, מושום לכל הנוי אלא בא דר"י קאי דלומד במה"ח, מקרא דבשר בשדה טרפה, אבל כאן מרא דשםעתתא ר"ל הוא דיליף במה"ח מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, וכן לא הקשה רשי' אלא מבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, ובתריזו דמ"מ טרפה כמשמעו, מישוב גם לר"י.

אלא דהרמב"ס לכאר' נראה דחולק על פרשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, ש' בפ"ד ה"י ממאכילות אסורות וז"ל „וכן החותך במה"ח וכי' לוקה מושום טרפה, שהרי בשר זה מובהמה שלא נשחטה ולא מתה, מהו לי טרפה אותה היה מה ל' חתכה בסכך מהו לי בគלה מהו לי במקצתה, הרי הוא אומר ובשר בשדה טרפה ל"ת, כיון שנעשית בשדה הרי הוא טרפה עכ"ל, הרמב"ס מתרץ בפירושו זה קושי' התנוס' שם שהקשו למה לא לקו על במ"ח ומן הטרפה שניים, כמו בנה וمبושל לגבי פשת, ונڌחו מאי אבל להרמב"ס מתרוץ זאת היטב, דנא וمبושל שני שמות הוו אבל במ"ח הינו טרפה דמה לי טרפה כולה מה לי מקצתה וא"כ לכאור' קשה מנין לנו להכניס שניים דילמא באמת רק טרפה מקצתה דלית בה שחיטה, אבל בטרפה כולה דאית בה שחיטה מניל', ועיין בה ק"ז

הרגל למעלה שום טרפות מצד צמות הגידי, ורק למעלה מון השוק יש מושום חתיכת הרגל, שפיר מצין למימר דרש"א מכשיר, אבל עדין יש לתמונה על רשי"י כיון DSTMS טוגן" דחכא, אלה אליבא דעולה, לא יהי לו לפסק כרב אף דלחומרה הוא ודוק".

ד"ה ופרכינן אע"ג דיקולה ליכוות, קשיא היא דאפק"ה איכא למימר דאטropaה לא פליג ר"ש, דלא מאן קמותבין אתנה דברי" וכוכו, עיין מהרמ"ל, ומלא שלא הביא הברייתא המפורשת ביבמות ק"כ, דרש"א אומר לענין היתרasha יכול ליכוות ולהיות, אבל לא דא"א לומר דכאן בתוספתא שמודבר מבהמה, יאמר רב"א יכול ליכוות ולהיות ולחוות כדי לידע שלא להתרIOR אשה ע"ז, ועיין בח"ק"ז אצ"ל שביבא דברי הרשב"א נבות, שכ" דהאי תוספתא דהכא משובשתא היא, והכא לא קטני אלא רשב"א מכשיר בלי נתינת טעם, אלא שם ביבמות אמר רב"א יכול ליכוות ולהיות והש"ס בגין הביא תחלת דברי רשב"א מיבותות ע"ז פריך מניין דמכשיר לענין טרפה, צ"לDKאמור, למאן קאמור לה וכו' לרוחא דמלתא קאמור, דהא רשב"א אינו משועבד לתדברי, והויל"ל דלמא אטרפה לא פליג דאפשר ס"ל טרפה חייה.

אלא לש"י א"א לפרש כן דהא הביא התוספתא דהכא כצורתה דקטני בה רשב"א מכשיר מפני דיקולה לכויות ולהיות, ומ"מ כתוב כיון דחש"ס לא הביא אלא סוף דבריו דיקולה לכויות ולהיות, קפריך דילמא אטרפה לא פליג, אבל לפע"ד נראה דהכי קא קשי' לי דלפי הס"ד דרש"א לא קאמור הכא אלא יכולת לכויות ולהיות, הי' סובר דאפשר דהמסדר התוספתא העמיד הכא דברי רשב"א מיבותות, משום דהוא סבר טרפה אינה חייה, וא"כ מכללא הבין קא קשי' לא דלה הקשה, וע"כ רק לשיטת הרמב"ם, דאין בהם משום טרפה אלא משום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין הח"יט, זהה אמת וצדקה, אלא דמה"ט גופא מאן דמקשה לא חיש דכל טרפה תחלת דכתוב הרמב"ם דהוה נבלה מהים משום דס"ל נבלה נבלות הואה, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים משום דאפשר בשחיטה המתרת מיד נבלה וכן נקה"וו ופסה"ג און להם שחיטה, משום דברך שמשום נחירה על האי טרפות, כמו מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעתך נקה"וו ופסה"ג אינס חיין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחלת שחיטה פסולת איכה בהן, וכسمנים עקרים בה"ג דקשר אלא שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נקב בעלמא שפיסול שחיטה עלייו, ומ"ש פסה"ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן אינס חיין, כי לולי זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נקב בושט אינס חיין ודאי דה"ה בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה"ג אינס חיין, הה"ה פסיקת החוט השדרה כן הוא דמ"ש, וכן תדברי"ד ס"ל ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר חזרה, והוא נקודה נפלאה דכל הני אמרואי דס"ל ט"ח אלבא דר"ע קודם חזרה אמרו למלתי"הו, וצ"ע".

ונדע דמתניתני דיבמות דמחלוקת נמי, בין מן ארוכובה למעלה ובין מן הארוכובה ולמטה, יש להוכיח עולא ארוכובה עליונה קאמור, לדגבי אדם ארוכובה דמלטה בשכיבה ולא באזיפה כבבהמה, עיין בשווית ק"ז צ"ל וא"כ לא שייך לישנא מן הארוכובה ולמטה, אם לא שנדחק כיון דאמר למעלה אמר נמי למטה אף שאינו מודוקך ודוק".

תנוס' דה' והא איכא, תימא דלא פריך מניטל צמות הגידיין וכו', ויל' דהוה בכלל בהמה שנחתקו רגלייה עכ"ל, דביריהם מוקשים דבין הרבה ובין לעולא דלקמן, אין לחשוב הני תרתי בחדא, דלא מבעי לעולא, דנחתך למעלה מצוה"ג כשר, ודאי דתרתי נינהו, אלא גם לרוב דנחתך בכ"מ טרפה, מ"מ הרי קאמר שם נחתך בלא צוה"ג, וצוה"ג בלא נחתך טרפה, הרי שם שני טרפות הלווקת, וכפי הנראת התוס' נחתו להו שחררי כתבו בקושיתם, תימא דלא פריך מניטל צוה"ג דתנן בחדי" בפ' בה"מ דטרפה, והאי בהדי" דקאמרו הוא שפת יתר, כיון דהוא סיפא דהאי מתני' ועיין ברשב"א ובחר' ר"ץ צ"ל, דהקשו סתם, מהו לא פריך נמי מצמות הגידיין כדתנן שם בסיפא דמתניתין, אבל התוס' כיונו דלא נימא דנחתקו רגלייה היינו ייטל צוה"ג لكن כתבו, דקתני שם בחדי" צוה"ג בפ"ע, אלא דמ"מ תיצרו, דהוה בכלל בהמה שנחתקו רגלייה, והוא פלא, אבל כוונתם כמש"כ בח' הר"ן, דהוה בכל קשי' הגמי' דנקט רישא דמתניתין, אבל כוונת המקשין גם על צוה"ג, ולא צריך לפרש זאת, כיון DSTMS טרפה לה ברשב"א דמכשיר, הרי מתרוך נמי מצוה"ג, אלא דחר' צ"ל לא נחיא לא' ב', טרפות לת"ק, לא מסתבר לומר דפליג ומכשיר, אבל אי הסוגי' איזה לעולא ארוכובה הוא שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

ד"ה דורות הצע באה"ד, טעמא לא משום דסopo לינקב דאי"כ בכל נקובה היה וכוי אלא שהארס שורף וסופה למות עכ"ל, הפלתיyi בס"י נ"ז סובר דכוונתם שהארס ממית, ולכנן נתקשה לו מגומן דמסתפק בגרגרת דרוסטו בכמה, אי כאיסר כקובתו או סגי במשחו משום דמיקל' קלי ואיל, הרי משמע דמיקל' קלי עד כאיסר, ואני תמה דאי אפשר לומר דהארס הוא הממית, הלא אז אין כאן מחסרא אבר, והויה לי כמו אכלת הרדופני או צואת תרגנוליס כדלקמן נ"ח ע"ב, אע"ג דמיית בהכי כשר, והוא כמו מסוכנת דודאי מית דהרי קרי לי מה"ט אינה חייה, בסוגי' DSTMS טרפה, משום דאן בטרפה מחסרא אבר בעין, ושימות מכח האי חסרון, אלא ודאי כוונת התוס' דהארס שורף את האבר והויה כמחסרא משום דבר שרוף מן הארץ הלויה, איינו פועל פועלתו כמו חסר או נקב, אבל לא משום דסopo להתחסר, ומה דמנה בין מיני טרפות דרושא, פירשו, שרופה מן הארץ וקיי אבר שנדרס, ותדע עוד דאי הארץ ממית מה לי מוקם הדרישא היא הוא הלא כל שנכנס הארץ לגוף הוא ממית כמו שם המות אלא פשיטה ממש"כ ודוק".

ע"ב גמר' והא איכא בהמה שנחתקו רגלייה, הראש יוסף זיל הקשה כמה לא נימא דתדברי" כר"ע לאחר חזרה לא מנה נקה"וו ופסה"ג בין הח"יט, משום דהני נבלות הוה, ותמורתם נוכל להזכיר שתים אהירות, והנה לשיטת התוס' דנקה"וו ופסה"ג טרפות נמי הוה, לא הקשה, וע"כ רק לשיטת הרמב"ם, דאין בהם משום טרפה אלא משום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין הח"יט, זהה אמת וצדקה, אלא דמה"ט גופא מאן דמקשה לא חיש דכל טרפה תחלת דכתוב הרמב"ם דהוה נבלה מהים משום דס"ל נבלה נבלות הואה, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים משום דאפשר בשחיטה המתרת מיד נבלה וכן נקה"וו ופסה"ג און להם שחיטה, משום דברך שמשום נחירה על האי טרפות, כמו מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעתך נקה"וו ופסה"ג אינס חיין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחלת שחיטה פסולת איכה בהן, וכسمנים עקרים בה"ג דקשר אלא שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נקב בעלמא שפיסול שחיטה עלייו, ומ"ש פסה"ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן אינס חיין, כי לולי זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נקב בושט אינס חיין ודאי דה"ה בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה"ג אינס חיין, הה"ה פסיקת החוט השדרה כן הוא דמ"ש, וכן תדברי"ד ס"ל ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר חזרה, והוא נקודה נפלאה דכל הני אמרואי דס"ל ט"ח אלבא דר"ע קודם חזרה אמרו למלתי"הו, וצ"ע".

ומהSCI הרש' יוסף, דלמעלה ממוקם שחיטה איכה עכ"פ טרפות בשוט וגרגרת, הוא אמת וצדקה וכמש"כ ה"כ"מ והפר"ח, והפלתי החלק זהה במחייבת טעה טעות גדול, וכאשר ביארתי כל זאת בסוגי' דמוגרמת לעיל דף יט עי"ש ודוק".

רש"י דה' ארוכובה, מקום חיבור השוק והירך, ויש לי תימא רבתא, דכאן פרשי"י אליבא דעולה לקמן ע"ז ע"א, ודלא כרב שם, DARCOVICH הוא האידי דמנכרת עם הראש, ושם פסק רשי"י כרב ולחותה עי"ש, והנראה לפע"ד דהאי סוגן" ע"כ אליבא דעולה איזה, דשם בסוגי' פריך עולא לר"י, לדידך מאי וכן שניטל צמות הגידיין, ומפני לי' ארוכובה بلا צוה"ג וצה"ג بلا ארוכובה, ופריך והנא נחתך צוה"ג לחוד נמי טרפה, ומעתה "ל דהא DRASH" פליג ומכשיר רק בחוד מניהו, אבל אם נחתקו רגלייה ממש באופן דאייכא כאן ב' טרפות לת"ק, לא מסתבר לומר דפליג ומכשיר, אבל אי הסוגי' איזה לעולא ארוכובה הוא שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

שיעור קייב לחרוּן גלגולת בשיעור מיתה כיוון דבנקיית הקром לחד מות, (וניהו דוידיא לען טומאת אוחל דמייר התרם בעין כדי לטהר חסרוּן, אבל כדי שינט וימות אין זה שעור, עיין בפלטי ס"י ל', שכ' דאי עם נקיית הקром מיר' למה לי חסרוּן עצם, ולא דק בלישני ודוק'). זה ליטתה דהא לתדברי קיימין דס"ל ט"ח וא"כ שפיר נתן שיעור כדי שימות ואעפ' שטרפה הוה بلا שום חסרוּן ע"י נקיית הקром בלבד, אלא אז גם בחסרוּן בשדרה י"ל כן דמייר עס פסוקת החוט, וניהו דפסוקת החוט לחוד טרפה אבל אין מミית אלא עם חסרוּן חול'י' אחת למך ושתיים למר, וראי'ש דאמיר וכן לטרפה לא ממתני קדייק אלא מסבריה דנפשי' אומר כן, אבל אחר שהקדימו דמש"ה מסדר הש"ס האי דרי'ש בתוך בסג"ר משושים דידייק ממתני דבשיעור מיתה תלי' מלטה דהאו טרפה אינה יהיה ס"ל ושפיר מידייק כן, א"כ קשה גם מגלאת ליפרך בין בסג"ר, ואין להקשות דאי'כ בלא'ה לק"מ על תדברי' דס"ל ט"ח ולדיד' אין לדידייק ממש לא לעין חסרוּן שדרה ולא לעין גלגולת, דחש"ס ידע דיליכא פלוגותא במינו הטרפויות בין הני מ"ז ט"ח וטרפה אינה יהיה וכאשר ביארנו זאת כבר למעלה, זה כוונת דברי המהרא"ס שיף.

ומה שהקשה על שכתבו התוס' בתירוצים, ס"ד דאם נקבות הקром וכי, והא לפ' האמת נמי כן הוא ועוד דאם לפי האמת איןו כן לא ה' קשה כלום מעירובין, עיין בזה בפלטי הנ"ל וזה דלא ממש'כ' למעלה.

אבל לפע"ד נראה לפרש בכוונותם שכתבו ס"ד, כיוון דעתה ס"ד שם מיר' עם נקיית הקром, שב' ליכא בבמה שום טרפות בחסרוּן גלגולת بلا קром, ולכן לא פריך מחסרוּן גלגולת אבל לפי האמת י"ל דאי'ק טרפות באיזה שיעור, ולא שיעורא דמלא מקדח דמתני', דהאי ע"י הקром ובאים קאי, אבל בבמה מצ' להיות טרפה בשיעורא אחרינא بلا קром, והוא בכל נחבותה הגלגולת, ומ' שפיר הקשו מעירובין דשם אמר דאי'ק תרי' חומרא דסתרי אהדי' בgalglat הנצמה מפלוגות ב"ש וב"ה, דמה עניין טרפות הgalglat בבמה דע"כ הוא שיעורא אחרינא, פלוגותא זו דמייר באים ועם נטילת הקром ודוק'.

ד"ה אפיק חדא ועייל חדא, ולמ"ד חסרוּן בפנים לא שמי' חסר וחסרוּן דמתני' לר"ש, דרבנן הי' בכל נקבות, צ"ל דח' סוג' כר"ש, דרבנן ליכא רק י"ז עכ"ל, כוונתם מבואר, דניהו דמוקי לתדברי' כייחדי' דלא פסקין כוותי', כמו כרשב'א דמכשיר בנחתוכו רגלי', וכר"מ דמכשיר בגלוּדה, היינו כדי' להשות חיט' דקאמר תדברי' עס המנוים במשנתנו, אבל כאן דבלאה' מכניס טרפות חדשות שלא נמנה בהמשנה, מהה ל' לעשות מהמס ובה'כ' דחברים התנא בתירתי, חדא כיוון דרבנן דר"ש ליכא רק י"ז, אלא ודאי' סוג' ס"ל דמתני' את' כר"ש שחרורה הריאה הוה בכל חיט', אלא דלווי' דבריהם ה' נלפע' דדקושיתם לק'ם דהא באמת גם לרבען אי'ק חסר או חליף דאותו, וכאשר באמת מפרש כר' הרמב"ס בפיה'ם, והוא דלא אמר בגמ' דמשנתינו דקונטי או שחרורה, על חסרוּן אונות קאי, נלפע' דמושם דאי'כ' לקמן במשנה דallow' כשרות בעוף הוו'ל לחשוב חסרה ראה דהרי בעוף אינו פסול חסרוּן אונה, אבל לעולם ההלכה באה ע"כ גם על חסרה ראה במינו האונות, וכעין זה מצאתי ג'כ' בהגות מלא רועים, כל זאת כתבתי בימי חרפי, אבל הדרנאי בי, דבאו' כשרות בעוף לא שיק' למתיini חסרה אונות כיוון דלית בהו מני' קבוע, מה חסרה שיק' בהו, והוא דלא מטורץ הש"ס דחרורה אונות קאי כאשר מפרש כן הפיה'ם לרמב"ס, הוא מטעם שאבא, דהנה הרשכ'א בתשי' שהזכרתי לעיל, איזיל ומודה דחרסר בתולדה מצ' להיות בחו'ל

הרי איכה צוה'ג, لكن מטורץ הר'ז כיוון דבחד אבר יחשב לי' בחדא, ולא ידעת מה עינה לניקב הריאה וחסירה, וכן חרותה שהיא בראיה דהכל בחד אבר, וחשב לי' בתלתא, لكن נראה לעפ' דההות' לא חשו' לקושי' הר'ז דבאמת י"ל דהנק תרתי, נחתכו רגילה וצוה'ג כאמור, ולא ח' למ' שמקשה לי' והא איכה גולדוה דמיליא יבין דאי'א למימר, דסביר לי' כר"מ דמכשיר בגלוּדה, ועוד הרי לרבנן דר"ש ליכא בריאה חסירה, הרי אפשר לדתדרי' כרבנן דר"ש ס"ל, דחסרוּן בפנים לש' חסרוּן, וכמ"ש'כ התוס' בד"ה אפיק חדא, עיין لكمן מה שכתבתבי בזה ודוק'.

ד"ה ואורי' א"ש וכן לטרפה, באה'ד א"ג לענן טרפות אדם וכו', לענן הורג את הנפש וכו', ולענן עשה חבירו טרפה עכ"ל, דעת התוס' נפלא ממוני דהרי לבבי רוצח, לא אזלין בתר האי הלהקה של חיט', לא ל科尔א ולא לחומרא, דכן מוכח פשוטות לשון המשניות והסוג'י' בסנהדרין, וכן מבואר בפסק' הרמב"ס, דאם אמדחו הרופאים למתה ולא קם ממותו עד שמות נהג הרוצח, אפיק לא נמצא בו אחת מהני טרפו'ת המנוו'ת כאן, ולהיפך כל שום ממותו והולך בשוק על משענותו, דהינו משענת בריתו, אפיק עשו'ו אחת מן הטרפו'ת, ומת אח'ז לא נהג הרוצח עלי', ולא עוד אלא שכבר הבאת' דברי' הרמב"ס בהלי' רוצח, דאפי'ו' הורג את הטרפה, כל שלא אמדחו הרופאים את הנרצח למתה מכח האי טרפו'ת, אנו הווגין את הרוצח, אעפ' שהרג את מי' שה' בו אחת מה'יט', ומכם'כ טרפה שהרג דהדין כן, דאם הרופאים אמדחו לחיט', נהג אעפ' שיש בו מה'יט' כי האי הלהקה רק לענן טרפו'ת במאמה מקובלת, ולא לשאר דיני תורה, כאשר הוכחות' זאת מכמה פסק' הרמב"ס, עיין בעicker י"ד, והדבר מוכרת דלמה לא נארמה האי הלהקה ברוצה שהוא המקצוע היותר חמור, ונלמד ממש על טרפו'ת במאמה חי' ועו'ף וכן מבואר בסוג'י' דיבמות הנ'ל ועיין בש'ע אה'ע סי' י"ז סע' ל"א ול"ב דאי' מעידין על מי' שדקrho'ו ויר' בו חיצים אף בעשאו טרפה, ומה שמחליך עפ' מירמא דרבא בין סיכון מלובנת לאינה מלובנת, לגבי טרפו'ת במאמה לא שמענו חלק זהה, ואדרבה מירמא דר'ז לעיל דר' ח' מ' מוכת אין חילוק די' לאו דחוודה קודם לבונה הוה טרפה, אעפ' שלגביה אדם אמרין דאפשר שיחי', וס' בנחתוכו רגלו' קמתמה ה'כ'ם, ומה מעידין, עי'יש בב"ש סק'ץ' ז', עיין בה' ק"ז החת'ס ז'יל כאן מה שתמה על הב"ח, והדבר צריד עיון, ולפ' דה' הי' נראה דرك' במים ורגלים בראים וחין עד זקנה ושיבת, ולפ' דבלאה' מה'ת אשטו' מותרת סמכו' אס העלו מן המים רגלו' מארכובה ולמעלה, אלא דמן הסוג'י' שם לא משמע חci', וצ'ע' דו'ק.

בא"ד וא"ת א"כ אמריא לא פריך נמי ולהשוב גלגולת עכ'ל בראש יוסף ז'יל מקשר דברי התוס' אלמעלה, דבלא הקדמות ריא'ש ממתני' דיק', הוה מצינ' לתרץ דחסרוּן גלגולת הוה בכל גלגולת שנחבסה דפריך מני' בשב שמעתא דבחד אבר כחדא חשיבה, אבל עתה הקשו כיוון דמתני' היא, ה' לפרק חסרוּן בgalglat בתוך בסג'ר ולא לכלו' בנחבסה שהיא שמעתא דאמורא עי'יש ולפ' ע' לא הויל בפירישו' כלום, דאפי'ו' לא דרי'ק ריא'ש דחסרוּן בשדרה טרפה ממתני', מ'ם חסרוּן בgalglat ודאי' מתני' הוא דהא קטני' כדי' שינטל מה'ח' וימות, אלמא דאי'ק חסרוּן בgalglat הממיית, אבל ראי'תי במר'ס שיפ' ז'יל דדריך דרך' קשר' קושי' התוס' אשפנוי, אלא דקיצר כדרכו, וכן אבר כוונתו בתוספת ביאור משלי והוא, דבלא הקדמות ריא'ש מדייק ממתני' היינו מתרצים דלא פריך הש"ס מחסרוּן גלגולת מושם דהתרם עם הקром קאמר, ולגביה טרפה הלא נקיית הקром לחוד טרפה, ואי' קשי' לך' דאי'ה

להאמר, דהרי רשי' זיל כתוב, וא"ת תה' לסתורא דרכיש בכל נקבוה, לאו מלטה הוא, דהרי ניקבה הכלוי ליכא מ"ד טרפה, וא"כ למאנ מהני האי סימנא, למאנ דלא ידע דבניקבה הכלוי לית בה טרפות, הרי מצי פסול ניקבה ומילא גם לסתורא בכל ולמאן דידע דלית טרפות בניקבה, ידע גס בלקתה, הא חדא, ועוד איך יחולוק עולא אטדרבי' דאמר דח"ט נאמרו לממ"ס, לא מביע לפי מה דמשמע מותוך הסוגי וכאשר מבואר ג'כ בתוס' ד"ה הנך דאפקית בקושיטם, דלית מאן דפליג אהא מניון דח"ט דקשה אלא אפלו לפוי תירוצם דלרי' תנא דמתני פלייג הינו דוקא אמניין פלייג דאיינו מכoon, אלא פחת הוה, אבל לא דלא נאמרו פרטימ כל אלא הכללים, ולומר דעתלא קאמר דחויז מן הפרטימ, נאמרו גם הני כללים, ודאי ליטתא דלמא הילכתא נאמרו הכללים אחר שפרט כל הח"ט, אלא ודאי עולא הוא עדשה הני כללים מתוך הפרטימ שהיו מקובלים בידו, ומותוך דבריו שמעין דלא היה מקובל בידו הא דרכיש, ומלשון הש"ע שכ' ח' מיני טרפות יש, יש למשמע הци, ומסתמא כן נראה לב', לפרש דברי הרמב"ס שכ' בפ"ה ה"ד ויז'ל: "ויש שם חלאים אחרים אם יארע לה טרפה והן הלמם"ס, ושמנה מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו'" על' כל' מdadמר תחלה דחלאים הפטולים נאמרו למשה מסיני, ואח"כ כתוב עוד הפעם וח' מיני טרפות נאמרו לממ"ס, משמע דהאי סימנא דח' מיניהם עשינו עצמנו, שיצאו כן מתוך הטרפיות הפרטיות שנאמרו למשה מסיני והדברים סתוםים, ומה שהקשו על הרמב"ס דמאי שטרי לב' תרי, שפסק עולוא וכרכיש, עיין לקמן נ"ד ע"א על המשנה ועל פלוגתא ד"ר' ור'ל, מה שכתבתי שם, ודוד'ק.

רשי' ד"ה לא תיפוק וכו' וחליף הינו חסירה ממוקם הראוי להיות, ובחליף דעורות הושט פרשי' דאין לך נקבה גדולה מזו ואבאר דריש' סובר דhilוף האונות שהוא מתולדה אין להכנס ב الكل נקבה, דיל' לרשי' דחשר בתולדה סופו לינקב וע'כ דקשה ריאת טרפות בפ"ע הוה, וכפי שביארנו לעיל חסירה הריאה לא בא בה בהלכה על חסרו אונות מתולדה דמאי חיוט, ואינה טרפה אלא מכח הילכה אחרת דחשר כנטול, כמו יתר כנטול, דבליל הא הילכה דאמר ר'ה כל יתר כנטול גם חסר בכל והכי מתחפר, כל יתר בחשר וחסר כנטול, ור'ה קיצר בלשונו, וע'כ כן הוא אדם חסר איינו כנטול למה יהיו יתר גרע מחסר, וחסירה ריאה אי אתה בא ב الكل הח"ט בהלכה, מתרפרש או בחסרו בפנים לרבען או בחסר מבחו זר'ש, וכן האי hilוף האונות דהוה בכל חסירה, איינו אלא לרבען דסל' חסרו בפנים שםיה חסר, דיל'ש אם הוא כנטול ביד הוה נקבה עד הסימפונות ולא בעין להכניסו בחסר, ומילא הוה לי לרשי' להכנס גם חסירה אונה בכל חסירה ריאה בפנים, אבל לר'ש דקשה ריאה בא על חסרו שבחויז וכן לרבען אי ס'ל דחשר מפנסים לא שמייה חסר דלא בא הילכה כלל על חסירה הריאה, כל הטרפיות שבריאה צריכין להכנס ב الكل נקבה ומטעם דחשר כנטול ומילא אייכא נקב, וכאשר באמת כן כתוב התבורי' זיל דבל הטרפיות בריאה בכל ניקבה הריאה הו, אבל בחליף עורות החושט בס' רשי' מוכרא לומר דבליל נקה'ו הוא דהרי בושט אין לנו הילכה על חסר רק רק, אבל מה דקשי לי טובא הוא דכפי מה שכ' רשי' דהוה כנטולן ממקומן משמע דריש' מפרש דהאי hilוף העורות בתולדה הוא ולא מחמת חוליה נשנתנה מראיתן, וא"כ קשה מנין לרבה טרפות דhilוף בשוט שאינו דומה להילף דאונות בריאה, דשם שפיר מצינו למימרAdam נמציא רק תרתי בימין ע"ג דאיכא בשמאל תלטא אין זה השלמה אלא חשבין דבימין אייכא חסרון ובשמאל אייכא יתר, וחסר יותר כנטול דמי טרפה, משא"כ בשוט דעתלא חסר עור אחת כשר, א"כ hilוף העורות משום מה נתrief, הן אמת דלפי ההסביר של' גם בריאה

ומים, דהרי הידועה לכל, א"א להכחיש, אלא שכ' דכך היה הילכה לממ"ס, דכל שnitel ביד טרפה, גם חסר או יתר טרפה, עי"ש, אמרו מעתה, איך אפשר דבתווך הח"ט ATA תא חסירה אונה כיון דלאה ה'י צרך הילכה מיחודה, דחשר כנטול, ועל ניטל ביד הילכה א'צ' בריאה, כיון דנקב בעלמא פסול בה, אבל הרמב"ס לשיטות' לא ס'ל כנ'ל דהרי כתוב דבכ' משבניינו ניטול, חסר בתולדה שר' ולדיידי' גם יתר כנטול איינו מכח הילכה מיחודה, אבל כמו דחשר טרפה לאו מצד דחשר כנטול, אלא שהוא טרפה בעצם ה'יה יתר כו, ולדיידי' ל'ק לי' והוא אנו רואין דבון יתר ובין חסר חיון הון, דהרי גם בקבוקים כן אנו רואין שחין ומ' מתא הילכה שבכל טרפיות הון, ולכן שפיר מצי מפרש דחסירה אונה בכל ח"ט נאמרה, ולא חש להא דלא מתרץ הגמ' כן, כדרכו בהרבה מקומות.

אבל דע דהא דפרק הש"ס מחרותא קשה טובא דהא ע'כ בכלל חסירה או נקבה היא, וכמש'כ' רשי' בסוף הסוגי' דכל טרפיות הריאה בכלל חסירה או ניקבה נינהו, והרמב"ס מנה חרותא בכלל חסירה, ותדע דעולא רק ח' מיני טרפיות מנה ואין חרותא בכלל, ולא ראייתי מי שהרגיש בזה, אבל מה שנלפ'ע' דהוא דלקמן נ'ה ע'ב מiotiy עבדא דרבב'ח שאיל בב' מדרשא, ואמרי לי' דיש לחרותא בדיקה אי בידי שמים או בידי אדם היא ע' מים פושרים, וכותב שם הר'ז זיל דהאי בדיקה רק בספק אי בי"ש או בי"א, אבל בודאי בי"ש לא צרכא בדיקה, ובודאי בי"א לא מהני בדיקה, דאפילו הדירה בריא, לא יצאה מכל טרפה ובודי' הר'ז מוכראhim, דכיו' דתנאה סתם חרותא בי"ש כשרה ובו"א טרפה ע'כ דהילכה כך הייתה, וכלן אין בידנו להקל אפילו הדירה בריא, כמו בכל ודאי טרפות דלא מותני י'ב'H דודאי הדירה בריא, וא"כ ע'כ הוא טרפות בפ"ע כמו דרושה שכתבו התוס' לעיל דלא מטעם סופו לינקב או לחסור, וכאשר כתבנו שם בפי' דבריהם, כן אתה הילכה על חרותא בי"א, כי כל מה שאנו מטריפין מושום דסופו לינקב, ודאי ה' מהני שהיה י'ב'H חודש אם ה'י במציאות לעיל שנעשה כן קודם י'ב'H חודש, דכל שלא בא הילכה בפירוש אלא דאן אמרין דסופה להיות כך, אם חזין דלא כן הוא, למה נטרף אותו, וממש'כ' הכא דאייכא חרותא הדירה בריא וחרותא דלא הדירה, והאי בי"ש וב'א אין הילכה, אלא סימנא בעלמא הוא, כל שאנו רואין ע' פושרים דהילכה בריא, מה לי בי"ש או בי"א, זה בורר, אבל חרותא איינו ע'ש סופה טרפה אלא הוא טרפות גמורה אם היא בי"א, כי כן אתה הילכה, ועלא דלא מהナ זאת למין טרפות כמו דרושה, מושום דהו באמת ליל' דחרותא היא חד מח"ט דאתו מוהילכה, אלא דהו כמו לocketה דרכיש, ומה דלא קאמר לאפוקי חרותא, מושום דודאי אמרתני לא פלייג אלא דס'ל דהו בכלל חסירה כמש'כ' הרמב"ס, אבל הש"ס מדיק מדלא קטני במשנה חרותא בי"ש כשרה, ובברירתא קטני דב'א טרפה, ע'כ אלא קטני חרותא בי"ש כשרה, ולא מצד סופה להתחסר אלא, מושום דצמeka שם טרפות בפ"ע המה, ודוד'ק.

ד"ה סימנים שנדלדו ברובן וכו' שנתפרד זו מהה, ויש לי ראי' להאי פירושא דאי כריש' האי תרתי נינהו חד בושט וחד בקנה, ואייכא ח' שמעותה, ולא שב, ודוד'ק.

ד"ה א"ש נערקה צלע מעיקרה, עיין מה שכתבתי על דבריהם שבכאן, لكمן דף נ"ב ע"א ודוד'ק.

ד"ג מג' ע"א גמר' אמר עלא ח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו', לאפוקי לסתורא דרכיש ב"פ, ויש להעיר למאי הילכתא נאמרו בסיני הני סימנים של ד"ג ח'ק נפ"ש, וראיתי ק' ז' צ'ל בחודשו נתעורר בהזזה, וכ' דהני סימנים נאמרו לאפוקי דרכיש, וכן נרא דסובב הפלטי שהבאתי לעיל, אבל במחכ'ת דבר זה לא ניתן

טרופה אע"פ שחזר להקשרו, והוה זאת כמו ודאי טרפה דלא מהני שהיתה י"ב חודש, אע"ג זאת מורה שנתרפה המכחה ולא ישטור לעולם מ"מ כיון דשם טרפה היתה עליה פ"א, אינה יוצא שם זה לעולם ודוק.

תנוס' ד"ה והוא אר"י הלכה כסותם משנה אע"ג דסיפה דאלן כשרות מסיע ליל וכוי עד סה"ד, והקשו המהרש"א ומהר"ם שף זיל מהא דלעיל דאר"י הלכה כרב"י, והא למה לי כיון דסתם התנאה ניקבה המרה, ותרצו כיון דרבים פלייג עלי', לא אר"י הלכה כסותם משנה והנה דבר זה בפלוגות רשי' ותוס' שנוי לקמן נ"ה ע"ב, במה דאמר בלשון ייחיד אני שונא אותה דרש"י פי' ייחידי היא דמשמעו דאת"י כיחיד ולדעת התוטס' הפריש דגורס במשנה עצמה דברי ר"ש, אבל כל שסתם רב כי דברי יחיד אף ברבים חולקים הלכה כסותם, דהרי ת"ק דר"ש שם סתמא איתתר וסתם סתמא רבים הם, וגם הכא רק סתמא איתתר ת"ק דריב"י בברייתא, ורק ר' לוי המהרש"א רבים דאיין לומר מושום דר"י אמר, מיי אהדרו לי חבריה לריב"י, מוכח דרבים נינחו דהרי ר"ג גופא רק מכח האי ברייתא ידע דפליגו, ותדע דכו הוא Adams אמר דר"י ידע מקבלה דרבים הי' החולקין על ריב"י, מש"ה החץ לקבוע הלכה כמותנו הי' צריך להקדים האי מימרא דמאי אהדרו לי' וכוי ואח"כ לקבוע הלכה כמותנו.

ועוד קשה טובא דאייך שנה משנה דברי יחיד כל דהנה לקמן נ"ו ע"ב קתני במשנה דלו' כשרות בעוף ר"א אם ניטל הנוצה פסולה וככתבו שם התוס' ד"ה אייבע להו,-DD ביר' יחיד המה וככתב שם הר"ן דאל"כ הו"ל למיתני' במשנה דאי"ט בעוף ולא באלו כשרות, וכן תראה בגלודה דקתני' במשנה דלו' כשרות בבהמה, ר"מ מכשיר וחכמים פולסים ולא קתני' לי בא"ט מושום דר"מ פליג ומכשיר, ובמשנה דאי"ט לא מנה, אלא מה דהוה ד"ה בלי חולק, ואני דיש פלוגותה הרבה בזה הכלל, ויש מזה ראי' נפלאה למה ש' הרמב"ם בהלכ' ממרמים דעת הללמ"ס לא נמצא פלוגותא ועיין מה ש' בתקדמתה שליל בעניין זה, יה' איך שיה', עכ"פ חזון דהתנא נשמר למנות באין משונה דאי"ט דבר דתלוי בפלוגותה דמה"ט לא קתני' בה ברמה שנחתכו גלילה והגלווה רק כוללם בזה הכלל וכן לא קתני' ניטל הנוצה בא"ט בעוף, אפילו לשיטת הסוברים דהינו כגולדה בבהמה עיין לקמן וא"כ קשה טובא איך קתני' ניקבה מרעה כייחידה, אבל ראה זה החדש דהאי ניקבה המכחה קתני' בין קביה לדקון ומקומה היתה לעיל מני' אחר ניטל הכלב והלא דבר הוא, וכן אין ספק אכן כי בסוד המשנה באמת לא היתה שינוי' מרעה, אלא לאחר אמר ר"י דהלה כרב"י הכניסתו ושלא במקומו כדי לידע שהוא תופת, ומה שאמר בגמ' לעיל אפיק מרעה ועיל חרוטא, לאו אליבא תדברי' דזוקא אומר כן, אלא גם לדידן ולמסקנא צרכין למימר הכי דמירה יחידיא היא, ואפילו ס"ל לרבי כוות', היה מרובה טרפות זו בזה הכלל, כי דבר התלוי בפלוגותא לא שנהה באין משונה ולעומת זה חרוטא דלית בה פלוגתא ראוי' להכנס בתוך ה"יח טרפות אם לא שנאמר חרוטאות בכל ריאה שניקבה היא ולעיל הראתך כי יש בזה פלוגותא.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דהנה הרשב"א זיל כתוב דטרפות הכלב איינו אלא מושום דסוף המרה לintel, ולכן בעין כאית במקומות מרעה, והוא לא'ור' תימא רבתא, וא"כ מאן דפליג אריב"י ומכשיר ניקבה המרה, גם טרפות בכבד לית לי' והוא דבר שא"א לקובלו, דאי"כ למה לא פלייג גם בכבד, אבל עכ' כוונת הרשב"א דמאן דפושל בכבד אפילו נשתייר כ"ש עד דאיכא כאית במקומות מרעה הוא דסובר דהאי שיור דכיזית במקומות מרעה, משום הגנה דמירה בעין אבל بلا נשתייר כלום ודאי דאיכא טרפות בכבד בפ"ע

בתלתא בימינו וארבע בשמאל הי' כשר דליך כאן שם חסר אלא שם חליף וחילוף לא שמענו מהלהקה דמטרף, כי רק ח' מיני טרפיות יש, ויש באמת זה פלוגתא אולם מדברי הרא"ש זיל מוכח דבושט משום לקותא וחולי' קתני' עלה וא' שפיר הוה הכלל נקוב הכל בשර שרופא גרדו, אלא מסתמא לרשי' לא ניחא לי' בזה משום דשינוי מראה לחוד אינו פסול רק בקרים הריאה בלבד ולא בשאר דברים כמבעור בי"ד סי' נ' באחרונים שם דבעין דוקא לקותא ממש אבל שניי' מראה לחוד שר, אולם לדעת הרא"ש זיל דבשני עורות ושניהם נשתנה מראיתן גרע טפי, וצ"ע ודוק.

ד"ה והוא אר"י הלכה כסותם משנה, והוא נמי סתמא היא ומאי אלמא דסיפה מרישה עכ"ל ועיין מה שנדחקו התוטס' בפרש קושי' הגMRI' והנה הריב"ף זיל גרס גם באידך מתני' ונשתיר ממנה כ"ש, וצל' דלקמן דף מ"ו גרס דפרק מבריתא והתני' כאית, וכן כתוב הראש יוסף במשנה לעיל ד"ה בא"ד ניטל הכלב, אלא דקשה להגיה בgeom' וגם לא סגי בהאי הגהה דתנני' תמורת דתנן, דבגמ' הci אתית' ניטלה הכלב וכו' הא נשתייר הימנה כלום כשרה וכו' ואי דתנן במשנה דלו' כשרות בפירוש דנשתיר כ"ש כשרה לא בעי לדיקוא זאת, ולא עוד אלא דכל השקלול וטורי' הי' ללהעמיד שם על המשנה דלו' כשרות דמופרש בה דבשior כ"ש סגי, אבל לפ"ע' נראה דלקמן מתרץ הא ר' חייא והא ר' בר רב' וכו' וקשה וכי רב' היה סותם משניות ע"פ תלמידו ובנו דר"ח תלמידו הי' ור' ש' בנו הי', אלא ודאי דהכי פירושו דרש"ר הי' שונה במשנה דלו' כשרות ונשתיר ממנה כ"ש כדי שלא יסתטו הסתומות ור' ח' מחייב ומגיה ונשתיר ממנה בזית, ולכן הריב"ף הביא המשנה כמו שנאה רש"ר, דמסתבר יותר לגרוסן כן כדי שלא יסתטו המשניות אהדי' אבל להלכה פסקין כר'ח דמחמיר, ולכן כאן פריך על ר' יוחנן דאית ליה הלכה כסותם, איך נקבע ההלכה כר'ח המגיה במשנה השני' כדי לסתור המשנה הראשונה, ודוק.

ד"ה בקורסן פסול הci ס"ל משום שהמאכל מתאש שם, ומחללו ונכנס בנקב וכו' רצה בזה ליתן טעם לאסור בקורסן יותר מבושט אלא דאי' מפה פריך לע' אדרבה ושת דأكلה בי' וכו' אבל קורקbn מניה נייח כדקי' קאי, והוא בקורסן לאו מטעם דזימן מתרמי אהדי' פסלין, אלא משום דהמאכל מתחחל ויוצא באכלsson, ויל' בדוחק ודוק.

ד"ה אינו קרום ואם ניקב ונסתם וכו' אינה מתקיימת וכו', דהאי סתימה מעיקרה הוא עכ"ל, עיי' בראש' יוסף זיל שהבין מדברי רשי' דטעמא דלא מהני סתימה דלאח' זיל משום לכל שם טרפה עליה פ"א, שוב אינה חוזרת להכשרה, אע"פ שנתרפה המכחה וע' מביא יש מי שסובר והוא הרא"ש זיל במשמעותו, דעתו מאה משום דספסו לסתור הקטום. ולכאר' איה מצא ברשי' זיל סובר כן דהיא בתחלת דבריו כתוב ג"כ אינה מתקיימת, וממה דמסיים דההיא סתימה דמעיקרה היא ולא אמר דהאי סתימה מתקיימת, אין להוכיח דאפשר דרש"י טעמא אמר, משום דהוא מעיקרה לנו מתקיימת, ואולי משום דאי' רשי' כרא"ש ס"ל דספסו לפסק, לא הי' לי להביא כל הני סתימות של דופן וכבד וחולחות, ולחקל ביןיהם דPsi שמתה דהסם כל זמן שהבהמה חי, אבל אם קامر דגס קרום שעלה מה' מתקיימים לעולם, שפיר כתוב רשי' לחلك ביןיהם דהסם לעולם לא הוה שטרפה על האי מכמה משא"כ בקרים שעלה מחמת מהה ויש להביא ראי' לדעת רשי' ודלא קרא"ש, מהא דאמורין כאן בוושט ניקב א' שלכני' זיל טרפה משום דזימן מnidzoy בהדי הדדי' ומה בכך כיון דאי' זה אלא לרוגאים אחדים ואח"כ חזורין למקומן, הרי כאן סתימה המתתקיימת לעולם, אלא ודאי כל שפע אחד שם נקוב על הושט, שוב לא יצא שם

בשבך קוץ בלא בדיקה, שהוא דומה ממש לודאי דרושא, והוא תימא רבתא.

ועתה נראה, איך מתרפץ כמי חומר השקיל וטרוי' לדעת רשי' אם נפרש הרoria נטרפה, הנה הא דס' לרשוי' דלגבוי נקב נמי אין לשות בדיקה מבחו', נראה דעתמי' הוא, כמו דס' לבודאי דרושא לא מהני בדיקה, עיין ל�מן נג' ע"ב דהתוא' מסבירים דדעת רשי', בעמיהם מroids הבשר ואני יכול לסייע על הבדיקה, ורק בספק דרושא סמכין משום דאיכא עיין ס' שמא לא דרס כלל, ואת' לדרס, semua יפה בדקין, וליכא רושם הארץ בשער ובסימנים, וסמכין אבדיקה קלישטא, וא' הג' בממסמס קווע' דמא דלעיל, ס' לי' כיוון דהאי הוה כודאי דרושא דהרי צוארו נקרו מון הקוצים, וציריך בדיקה אלימתא להוציא מספק שמא ניקב הוושט, لكن לא מהני בדיקת חז'ן, דשמא נכנס טפת דם בתוך הנקב ואני ניכר, וכמוש'כ רשי' ז'ל לעיל, ולפ' אומר אני דלמא' דלא חיישין לספק דרושא, מודה רשי' דמהני בדיקה לודאי דרושא, לכל שלא הייש לספק דרושא, הוא מטעם דמקמין בהמה אחזקת שרוט, מילא גם בודאי דרושא, חז' החזקת שרוט כ'כ, דמהני גם בדיקה קלישטא, ובזה מיושב קושי' התווע' ל�מן, שהקשו על רשי' מרבי דס' ל' א'ח לספק דרושא, ואחר שזכה' לש'ס ווילנא מצאת' בהגחות מלא הרועים, שתמנה על התווע' שלא נחטו זהה דרש'י' מודה למ' דאין חוששי לספק דרושא דיש בדיקה לודאי דרושא, וננהANTI מאד, וכע'פ' יוצא מיה דלהאי מ' דאין חוששי לספק דרושא, ה'ה דגム בממסמס קווע' דמא יש לו בדיקה לשות ממש נקב, וסמכין אבדיקה קלישטא, ולא חיישין שמא נכנס דם בתוך הנקב, אבל ישב לו קוץ בשוט הוה מקום לומר גרען דהא כאן איכא תרתי, שמא נסתם הנקב ע'י דם, ולא בדיקה מעלייא היא, וא'ת דלא, אבל שמא נקוב היה ונטרפה, וכן קאמר עלא דלשםא בישך קוץ בשוט, דמהני הבדיקה כמו שהיא העת, כו' היתה מאז ומקדם, ואי משום שמא ניקב לפניו אלא דנסתם, מן הדם שנכנס בתוך הנקב, הלא כמו דמהני בודאי דרושא הבדיקה, כו' מהני גם כאן, וכל זאת אי ס' לי' לעולא א'ח לספק דרושא, וכן שפיר פריך ומ' ש מספק דרושא ומושני דלעולא א'ח לספק דרושא, ומהני בדיקה גם לודאי דרושא, וה'ה העת, כו' היתה מאז ומקדם, וא'ח לספק דרושא, דשאני דדרושא מפורש בקרא, וכן החמירו בה בספק דרושא, והשמ'ח והפלטי ז'ל תירצ'ו דנקה'ו'ו דלרבמ'ס הוה נבלה מהיים, נמי כמפורש בקרא הוה, וחמור כדראשה, עיין בח' ק' ז'ל, וכל דבריו במחכ'ת דברי תימא הם, כי מה שכולל נקה'ו'ו עס ניטול הירך וגיסטרא, דהמה נבלות אף כשרכו'ו הוא טעות דמוכת, דהרי ליכא מי שיאמר דבנקה'ו'ו מטמא מהיים, וגם יתר הדברים שכטב, פסול שחיטה, ויש בו מלוקת באכילת הבשר אחר השחיטה, ומטמא כנבלה אחר השחיטה, וכן פשיטה דחמור כדראשה, ודראשה שAKER אצל הרbam'ס מפורש בקרא, פריך ביאור רחב, איה מפורש מה היא הדרישה, ומוקם שפולס בו הדרושא, עיין בה בפתחה עיקר יו'ד ודז'ק.

תונס' דה' קסביר עלא א'ח לספק דרושא וכו' וא'ת ואמאי, נימא נשחתה הותרה וכו' והכא נמי כי נשחתה, נעמידנה בחזקת מה שהיתה קודם שנולד בה ספק דרושא וכו' עכ'ל, הפלטי ז'ל רצה לחודש השתוא' רק אספק דרושא קא קשי' להו, אבל אישב לו קוץ בשוט לא, משום דכאן לא שייך נשחתה הותרה, דהוה ספק בשחיטה, וכבר תפסו עלי', דהתוא' יבמות בפירוש כתבו גם בשוט

ולכ"ע, וא'כ באמת ליכא סתייה בין המשניות דבמשנתנו פא"ט דלא כתני רק טרפיות דלית בהו פלוגתא, כתני דוקא לא נשתייר כלום דזאת דה', וمرة לא נשנית בסוד המשנה כנ'ל, אבל במשנה דאלו כשרות שפיר כתני ונשתייר כזית דוקא משום דהרי פסקינו כריבב', דניקבה המרה טרפה, ומילא אם לא נשתייר כזית בכבד במקום מרה, טרפה מצד המרה ולא מצד הכבד, ולכן הני תרתי דר' דקבע הלכה כריבב' במרה, וכן בכבד עד דאית ב' כזאת מיש שיכי אהדי' והוא נקודה נפלאה, עג'ג דחשקל וטרוי' דגמור' לא נחות לה.

ומעתה אומר אני דלר'י' ו לרמב'ס ז'ל, דלא גרסו במשנה דלקמן כוית אלא כ'ש, גם ניקבה המרה און לגרוס ומאן דחוסיף מרה במשנה, הגיה ג'כ' כזית במשנה דאלו כשרות ועיין עוד שם, מה שתכתבתי בזה ודז'ק.

ע' ב' גמר' האי ספק דרושא וכו', עיין מה שתכתבתי בפלוגת רשי' ותוס' זהה, דעל דף כ'ת.

ע'ג גמר' אמר עלא יש לה קוץ בשוט אין חוששן שמא הבריא, רשי' ז'יל הביא שני פירושים בהאי לשון הבריא, א') שהוא לשון נטרפה, ב') שהוא ניקב מלוון וברא אותו בחרבותם, עיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קושי' הגמ' ומ' ש מספק דרושא כתוב רשי' דהכא בשוט א'א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מיניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד'ה חיישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפי' ראשון, ואיך מרכיב רשי' אטררי רכשי, עיין מהרמ'ל מה שנדחק בזה, ולא עוד, אלא דרש'י' הלא סובר, דגס לעגון נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא'כ למה לי' למימר דחיישין לשמא נטרפה, כיוון דאיכא למחיש שעידי' נקב לפניו ואני ניכר.

והנלפע' ד' בביואר השיטות הוא, דהנה הרא"ש ז'ל כי ז'ל מ' ש מספק דרושא פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מיניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דדוקא אדומית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ' ש מספק דרושא דמצרכין בדיקה, והכא קאמר עלא אין חוששן, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא' עכ'ל, ונפלאתי מאד, דאייך אפשר שלא ליבעי בדיקה חוכל הקוץ התחוב דכל היכי דאיכא بكل לבורי וודאי מברינו, אפילו א'ח לספק דרושא, דשאני התם, דאיכא טרחא גודלה לבדוק מכפה דמווחא ועד אטמא, אבל הכא מהיכי תיתי לא נבדק נגד הקוץ התחוב, שוב מצאת' דהרא' יוס' ג'כ' קמתמה על פי' זה, ולא מצא מענה לישיבו, אולם לפע'ד נראה דכוננות הרא"ש הוא, דאין חוששן משמע דמעיקר הדין א'צ' לבודוק, וכך בנאבד בלא בדיקה כשר, אבל ודי מודה דכל שהוא לפניו דצריך לברר, אבל פריך ומה שנדחק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חוששן דקאמר עלא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חוששן שמא נטרפה, משום דא'כ מה פריך ומ' ש מספק דרושא, דשאני ושאני, דהרי הכא נמצא הושט שלם, ומהיכי תיתי ניחוש להבריא נטרפה, כיוון דאיכא חזקה דכמו שהוא שלם עטה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דרושא הרי חוששן שע'י הדרושא עטה הוא דרושא לפניו, אם נבדק, וכן לא מאן דס' דיש לנקב בדיקה מבחו', מוכרכין לפרש דאין חוששן דקאמר עלא, א'ח דעתה נקב לפניו, נינוי דלכתחלה כיוון דאיכא לבורי מברינו, אבל בנאבד בלא בדיקה כשר, אבל אי קשי' הא קשי' ה'א יש בז' בשוט דומה לודאי דרושא, ונינוי דגס לודאי דרושא מהני בדיקה לדעת התוא' דלקלמן, אבל בדיקה ודי עבי ולעכבר, וא'כ מה מותrz הש' דלעולא א'ח לספק דרושא, סכ'ס איך נכשיר

דכשיותו הו, והן ה兜רים שנאמרו למשה מסיני, ומקום הניחו- לי להתגדר בו בס"ד ודוק".

ד"ה שני הטעם דאיתחזק איסורה, ובחתיכה אחת ספק חלב ספק שמן, וא"ג דלא איתחזק איסורה, לא איתחזק נמי התירא, אבל הכא מעיקרא היה החזקה בחרה, עכ"ל והנה כפי הנראה לא גרסו התוס' „הטעם איתחזק איסורה הכא לא איתחזק איסורה“adam כנירסא זו, קשה להמה לא אמר הכא איתחזק התירא, כדי שלא יקשה לנו מחתיכה אחת וכן נראה דלא גרסו כן, מדרגרסו „שאני הטעם“ דלשוון זה לא סובל הא סייפה, „הכא לא איתחזק איסורה“ כמוון ולכן שפיר כתבו דוחשי"ס לא הקשהתו מחתיכה אחת, משום דידע דהכא אכן להפוך חזקת שרנות, אבל לירשת רשי"י דקאמר בפירוש „הכא לא איתחזק איסורה“ לכאו' קשה לא דיא בזה, דהא גם בלא איתחזק איסורה כמו בחתיכה אחת נמי אסור, והולול הכא אכן להפוך חזקת התירא, והנעלע"ד דלא כאר"יש לתמוה טובא על המשך שבגמ' דלמה לי' להקשות משתי חתיכות, דאין דומין כלל להא ספק נקה"יוו, ולא פריך מחתיכה אחת דדומה ממש לספק בשוט דבשניות על חדא חתיכה דינין, אם כשרה או אסורה, והוא תימא רבתא בעני, ולכן נראה לפע"ד דעכ"ה המשך ידע דהכא אכן חזקת היתר מכח חזקת שרנות דבמהה, ולכן לא קשה מחתיכה ספק חלב דאסורה, דהתמס ליכא שום חזקה להכריע את הספק, אבל הקשה משתי חתיכות שאכל אחת מהנה וחיבע עליה אשם תלוי, ע"ז קשה לו ניחו דודאי אסור לאכול אפילו באחת, אם מוטלת בספק, אבל לחיבע קרבן הלא אכן חזקת פטור דגברא, שמעיד דכמו שקדום האכילה, לא נתחייב בקרבו, כך גם עתה אחר האכילה, כי חזקת פטור שלו, כי ריע הספק אכן את של היתר, ואי דاشם תלוי על הספק בא נילוף מני' חזקה בשום מקום לא יכריע את הספק, ונארס גם ספק קוז בשות איתחזק שאסור לאכול אף אחד מהנה, ולכן א"א שיכריע חזקת פטור שלו, מה שכבר איתחזק ה"י מקודם שאסור לאכלו, אבל הכא בספק קוז, על זה אנו דינין אם לאסור או לא, וכיון דאיça חזקת שרנות לא אסרינו והא דבחתיכה אחת לא מתחייב אשם תלוי, גזה"כ הוא דבעין דוקא אייקבע איסורה משתי חתיכות, כן נראה לי נכו בפשט הטוגי" ודו"ק.

ע"ש גמר' אמר מ"ר דרבينا, מותבינה תיובתא לפני סנאיה דברא, לעולם הלכתא כדורי ב"ה וכוי' תמייה לי דבלא האי Tosfot נמי קשה דපילו מצינן לעשות כתרי חומרא דסתורי אהדי וכמו שבאמת אנו עושים דازלין בדאוריתא, הכא לחומרא והכא לחומרא, עין בדיבור שאח"ז, אבל הכא הרי' שרי' בין לר' ובין לשםאל ממ"ג כמש"א בגמ', והנעלע"ד דרב לא קאמר רק תורבץ החושט במשהו, ובועל המימרא הוא דמדליק דהיה מקום שחיטה, אבל אין מזה הכרע, אפשר לרומר דלאו מקום שחיטה הו, ומ"מ במשהו כמו למיטה מקום שישעיר דהא"ג דהוה במשהו כשר אר במשהו, מ"מ קאמר בגמ' דבכרס קשחת ופסולה, וכאשר באמת מעיים, מ"מ קאמר למיטה מקום שישעיר דהא"ג דהוה במשהו כשר אר במשהו ואינו מקום שחיטה, אבל שםואל דאמר ברובא פשיטה דלאו מקום שחיטה הו כאמור, ומעטה סבר האי מקשן דעתמא דברא ה"י דמסופק בדברי רב דקאמר במשהו, אי הוה בכלל ושת לשחיטה, ולכן טרף לי' וא"ג דאייכא ס"ס שמא הלהכה כשםואל ואיז ליכא כאן טרופות כלל, ואפילו אי הלהכה כרב אפשר דהוה מקום שחיטה אפילו מאן דס"ל דלא מהני ס"ס במקומות חזקת איסור, בספקא דידיינה ודאי מהני, דלא שיק חזקה

דשיכח יותר לאיסור מלහיתר, וכבר ביארנו דשיכת התוס' הו א"ז בלא"ה דנקה"וו אין בו אלא טרפות בעלמא, והחו"ד וכק"ז דנא פ"ק בסוגי לאוקמי אוחקה שהיתה רואי' לשחיטה, ואני ביארתי בפ"ק בסוגי דחיקה ורוב דפליגו בא רשי"י ותוס' עיי"ש.

ובגוף העניין אי בנולד ריעותא מהיים מוקמינו אוחזת כשרות דאתה" מכך רובא, פליגו בזא הרמ"א וחכמי קראקא מבואר ביו"ד סי' ל' והתב"ש מביא ראי' לדעת הרמ"א דאוסר מהא דאמרו בכתובות פ"ב דרוב נשים בתולות נשאות והנשאות בתולות יש להן קול, וזה הויל ואין להן מים במוחו, וזה הויל ואית לה מים במוחו כאשרות, ולשורות אין להם מים במוחו, וזה הויל ואית לה מים במוחו יצאה מכל רוב הcessות, ויפה דחיה החוו"ד סי' נ' ראי' או, זה הותם אכן רוב הcessות נשות, אבל הכא מאן יימר דרוב דאית להו מים במוחו אינם כשרות, ואני מצאתי ראי' מוכרתת נגד הרמ"א וכחכמי קראקא, והוא מגמ' ריש פ' שור שנח, דפליגו שם רב ושמואל במכור שור לחברו ונמצא נגן אי איזלינו במנון בתר רובא דלרדייא איזנו, ופריך שם ומחאי אונן, אי האי גברא זבין לרדייא הוא או גברא דזבין לשחיטה, ומשמי לא צריכא פלוגתא באדם זבין להא ולהא, וכ' שם הרא"ש זל' וז"ל: „ומוקי פלוגתא באדם שקונה לשחיטה ולהרישה וכו' וכמיון זבין להכי ולהכח, ליכא למיקם עלי' דמלטה לפיה מנהג הקונה, וסביר רב דזילין בתר רובא, וא"ג דזה האיש קונה זהה כמו זהה, מ"מ כיוון דרובא דעלמא מסיעי לרדייא מכריע דעת הקונה לצד זהה" עכ"ל הזהב, ולכאור' איינו מובן כיוון דאנן על האי גברא דניין, והוא קונה לה כמו זהה, דיש לו שדות וגום בית המטבחים, וא"א למיקם עלייה, לאיזה מהם קזבין יותר, מה מהני רובא דעלמא להכריע דעת הקונה להזה, ורובא דעלמא שיצא מרובה דעלמא כיוון שקונה נמי לשחיטה, ורובה דעלמא קונה רק לרדייא, אבל הדבר מותבאר היטיב עפ"י מה שכתבו התוס' לעיל כח"כ ע"ב ד"ה בידי' שמים א"א לצמצם, דכל דבר שאין האדם מצמצם בכוונה, מAMILIA הואה איינו מצמצם, דבידי' שמים לא שכיח כל שיתרמי הצמצום, עי"ש ולכן בכל הני ספקות שאנו אומרים דספק השkol הוו, אין הכוונה דבצמצום הווא מחיצה ע"מ, דזה פשיטה דליתא אלא ודאי איזא רוב לצד אחד, אבל כיוון דאנן לא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב קרי' לי' ספק השkol, למשל מחיצה זקרים ומהצה נקבות, פשיטה לנו דאיינו מצמצם דכל בידי' שמים א"א לצמצם, ר"ל דרוב פעמים איינו מצמצם. וא"כ האי רוב מעיד דאייכא ע"כ רובא לצד אחד או לאזכרין או לנקבות, ולא מחיצה ע"מ במצמצם, ומ"מ קרי' לי' מחיצה ע"מ משום האי ספק גופה, דלא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב, אמרו מעתה אי איזא רובא דעלמא, שפיר מכריע האי רובא דעלמא את ספקתנו שאנו מסופקים לאיזה צד נוטה הרוב בהאי נידון שאנו דניין, ואזאת הם דברי הרא"ש זל', דנייהו דהאי גברא זבין להא ולהא, וא"א למיקם עלי' לאיזה צד זבין יותר, אבל זאת פשיטה לנו דאייכא רוב לאיזה צד, כי לומר דקונה במצמצם מחיצה לשחיטה ומהצה להרישה, הלא א"א לצמצם וכפי' התוס' דהרוב אומר דאיינו מצמצם וכמיון דמווכרים לומר דאייכא רוב לאיזה צד, מסתבר לומר דרובא דעלמא מכריע ספק זה לצד רובא דעלמא, והרי תראה דהאי הכרעה הוא רוב גמור אפילו להוציא עליו ממוון, לרוב דזיל גם במומו בתר רובא מכש"כ דמהני באיסור ליזל בתר'י וא"כ בכל ריעותא מהיים כמו במוחו, אמת הדבר דצאה מרוב הCESSOT כשרות, דאין להם מים במוחו, אבל כיוון דספק הוה אי הני שיש להם מים במוחו שטרפות או טרפות הוה, ופשיטה לנו דאייכא רוב לצד אחד ולא מע"מ במצמצם, א"כ רוב בהמות דעלמא, במקומות כשרות דעלמא מכריע האי ספק לצד רוב בהמות דעלמא,

כן, דהרי אנו מוחמירים בדאוריותא, במקומות שאין כאן הכרעה, אבל הכוונה הרוצה להכריע כב"ש, והוא בר היכי להכריע, ואז לא בעי לחוש על ב"ה הרבים מפני שرك לדורו מהני הכרעת הרבים, אבלدور הבא אחריהם יכול לסתור הכרעתם, כי אין לך כאן אלא שבימייך, ואין دور זה משועבד לדoor שלפניו וכਮבוואר במתנה נעדויות פ"א משנה ה' ולמה מצירין דברי יחיד בין המרובים, הוайл ואין להכה אלא כמרובים, שאם יראה בי"ד את דברי היחיד ויסמוך לעלי' וכו', ועיין בפי הראב"ד שם שכי' שיקול בי"ד האחורי לקבוע הלכה בדברי היחיד שבודדות הקודמים, כמו שמצינן באמוראים אחריםinos, שהם קבעו הלכה כייחדים הראשונים בכמה מקומות ואע"פ שהמרובים חולקים עליהם, ואם לא שמציאו דברי היחיד הראשון לא היו יוכלים האחרונים, לדחות דברי הראשונים מדעת עצמן, לפי שאין בי"ד יכול לבטל וכו' עכ'ל, ולפי דברי הראב"ד לא הי' צריכין להתוטס', דחbarek יצא נגד הסברא דמחודדין טפי, אלא דחbarek יצא לקבוע הלכה כב"ה, גם לדורות הבאים, שלא יבא מי שיכירע נגד ב"ה, ויתלה את עצמו על ב"ש המועטים, אבל גוף דברי הראב"ד נפלאים ממנה,adam אין בי"ד יכול לבטל דברי הראב"ד שקדמו להם בזמן, מה תחת הא夷יחיד או מיעוט החולקים, שנשנמצא עליהם לבטול דברי בי"ד שגדול בחכמה ובמנין, אבל באמת הרמב"ם חוק ע"ז, וכו' בפ"ב ממරמיים, דעת דרישות המקראות, יכול גם בי"ד קטר לחלק על בי"ד הגadol ממנו שהי' לפני זמן, כי על זה נאמר אל השפט אשר יהיו במיך, ורק בתקנות וגוזרות אמרו, דיין בי"ד יכול לבטל וכו', ועיין בכ"מ ועיין היטיב בהקדמה של אריכות דברים זהה ודוו"ק.

ד"ה והא איכא עיקור סימנים, לפי היק' דבעיקור סימנים הנה טרפה, תימא דהיכי פשיטה לי' דהוה טרפה וכו', וכי תימא שלא גרע משימות הגרגרת שהיא טרפה, דזה דוחק גדול ועוד קמשני דברובו כשרה, אע"פ שבפסח"ג תנן ברובו טרפה, עכ'ל ועיין מהרמ"ל, דምפרש דשימות הגרגרת אנו יודעים מפסח"ג, וזה לכאר' פלא, דהא איכא תוספתא מפורשת מובהה לעיל דף י' ע"א, דנשפט הגרגרת ואח"כ שחת את הושט פסולה ולמה לנו לתלות שימות בפסקה, ומילא דלא קשה כלל מה שהקשו בתוטס' דחא ע"כ גרגרת גרע טרפה ברובו, ובתורבץ שנintel מליחי ברובו כשר, דחא גם בגרגרת שנשפט ברובו י"ל דכשר, וכאשר באמות פסקינו כן בי"ד סי' כ"ד סעיף ט"ז,-DDזוקא נשפט כלו, אבל כוונת התוטס' הו, דנhydro דתני בתוספתא, דשימות הגרגרת טרפה, מ"מ אין זה אלא מכללה, דהא תוספתא לאו בדיני טרפות מיררי, אלא לאשמעין אתה בה"ג דין עיקור שפושל בשחיטה, ולרש"י נמי דבפסק נשפט קודם או לאח"ש, שהוא להחמיר ומטעם שביארנו שם, עיין לעיל בחודשונו, אבל לא למד לו דין דשימות הגרגרת טרפה, וע"כ לומר דעתיך טרפות שמעין מפסח"ג דקנתני במשנה, ותדעadam נאמר דלא נשמע נשפט מנפסק, ולא נזכר דין דשימות הגרגרת רק בהאי תוספתא, ממילא דשייעורא בכלו ולא ברובו, נשפט כלו משמע וכטורבץ, דבעינן ניטל כולל מליחי, וא"כ הוה טרפות בפ"ע במקומו ושיעורו ולמה לא פריך הש"ס לעיל בין בסג'יר, והא איכא שימות הגרגרת, אלא ודאי דהוה בכלל פסח"ג וברובו ודזוקא להב"ג דיין בשמוטה טרפות, עיין כלו, וא"כ בתורבץ הושט כיוון דבאמת רובו שנintel מליחי כשר, כלו טרפה מנ"ל.

ו"ע דרש"י הוא דלא פריך לעיל, והא איכא סימנים שנידלו ברובן, כולל מליחי, מושם דבריך פריך והא איכא סימנים שנידלו ברובן, והוא כשר מפרש כאן, באפרק אפרק בכח, ומטעם דהוה כניטל כלו, ובזה נמצא יישוב נכוון לקושי' שהנחתה לעיל בצ"ע, דלפרשיי היה סימנים שענדלו שטי טרפיות, בשט וברגררת, בכל אחד

להזכיר את הדינים, אבל הוא רמי עלייה חומרא דרב דהוא במשהו וגם חומרא דשומאל דודאי לאו מקום שחייטה, ואע"ג דרב הא ספקה הו, ומספר קפריך דהוה ממש כתרי חומרא דסתרי אהדי Dai כרב דבמשהו הרי יש ספק שמא מקום שחייטה הו, ודוו"ק.

ע"ש מcoli ב"ש ומcoli ב"ה רשע, מחומרי ב"ש ומחומרי ב"ה, עלי' הכתוב אומר כסיל בחושך הולך וכו' והקשה הרשב"א ז"ל, והא אמרו בע"ז בכ"מ דלא איתמר הלכתא, בדאוריתא הלך אחר המחרמר, ובדרבן אחר המקיל, ותירץ דהנ"מ במקומות דלא סטרו החומרות אהדי, אבל במקומות DSTORO כמו בשדרה וגלגולת צריד לשעות, או כמו או ממר ובשביל שהדברים סותרים נקל בדאוריתא בשאין בידנו להכריע, ופוק חי' כל פסקים שבשו"ע ותמצאו דАЗלין בחומרא הכא והכא, במקומות שאין לנו הכרעה, אבל לויל דברי הרשב"א, נלפער"ד דהא דקרי לי' כסיל, לאו מושום דלא יאות לשעות כו, דודאי כל שאין בידו להכריע מוכרכח למילול לחומרא הכא והכא, אבל קרי לי' כסיל בשוביל שאין לו דעת מכרעת, לומר כחד מינינוו מסתמא נתעוררו האחרונים על דברי הרשב"א אבל אין עת הפנאי מסכים לחפש אחר דבריהם ודוו"ק.

תוס' ד"ה אי כשמואל, והוא אמר ברובו אע"ג דשומאל פועל בפ"ק הגרים שליש וחט שני שלישים וכו', הכא בעי למימר דרבא לא פסול מה"ט וכו', עכ'ל תירוצים דחוק, ועוד דסכ"ס, למה צוה ר' בא שישלים רבא דמי תורה לмерא, כיון דלשםואל טרפה מצד הנרמה, אולם לפער"ד נראה ברור דשומאל דזוקא בגרגרת פועל, בהಗרים שליש קמא ולא בשות, דעתם הפסול הוא אע"פ דשחיטה לא מצי מצטרף ליפסול, משום דעל שליש אמרע בגרגרת עדיין אין עלי' שמשחיטה, אלא בצירוף שליש קמא ולכך האי דפושל ס"ל להיפך, דשליש קמא דהגרמה לא מצי מצטרף לשלייש אמרע להקרא בשם שחיטה וכיון דאייכא כאן מעשה טרפה, ועדין שם שחיטה ליכא,תו לא מהני שליש בתרא להצטרף עם האמצעי להיות שחיטה כשרה, אבל בשוט כיוון דעל שליש האמצעי בלי צירוף השליש קמא, איכא שם שחיטה עלי', לא מצי מצטרף להשלמים הרוב לטרפות ועיין היטיב מה שכתבתני לעיל שם בסוגי' מעניין זה, והדבר אמת לאמתו בס"ד ודוו"ק.

ד"ה מ"ד ע"א גמ' לעלה עד כמה, עד כדי תפיסת יד, ופליגו רשי' ובה"ג ז"ל בהאי שייעורא אי אצבע אחת או ד' אצבעות,ولي' קשה טובא דנחזו כמו הו, דהא תורבץ ניכר בסימני כמו שאמרו לעלה, ואיך יפליגו פלוגתא רחוכה צו, מאתה עד ארבע, ומכם"כ לפי פרשיי דלעיל דיזונה אמר מבלעתה דיזונה שם חכם הי' שייעור זה ד' אצבעות, וצ"ע.

תוס' ד"ה ור"י היא דאמר אין משביחסין ב"ק, תימא וכו', י"ל דשאני הטע שלא יצא אלא לבבudo של ר"א וידע דב"ק דב"ה מסייע קרא, דאחרי רבים להטוט וכו' עכ'ל האי וידע שכתבו הוא כמו וועי"ל, או כמו א"ג דהא שני תירוצים מהה, דلتירוץ קמא גם נגד רבים משביחסין ב"ק ושאני ב"ק דר"א דלבבudo יצאה, אבל להאי וידע אין משביחסין ב"ק, אלא במקומות דרבים שומעים מיעוט דחריפי טפי דהסברא באלא"ה קלישטה דהרי הרבים שומעים חריפותם של המועטים, וכיון דמ"מ חולקין עליהם מסתבר לפ██וק כרבים אלא דקשה טובא, כיון דקרא מסיע לע"ה וארלה"ה בא"ה משמע בין שהמעיט שווין או חריפים טפי הלהקה כרבים איך קאמר הרוצה לעשות דבריך ב"ש עשה דאפיקו אין משביחסין ב"ק אקראי דארליך' ליכא ליפלוגי, אבל לפער"ד דמה שאמר הרוצה לעשות וכי אין הכוונה דברצינו תלוי' מלטה או בהטלת גורל חלילה לומר

וחידותם, דהנה לפי מה דמסיק מカリ מורה בה חכם, דוקא במלתא דתלוי בסברא, ולא במקום דסמן אגמרי', ופרש"י ז"ל מלתא דתלוי בסברא, כגון מקיפין ברירה, دائיכא למייר דלמא לא מיידמו שפיר וכו' ופעמים שאדם טועה במראותיהם, ויפה פ"י דאין לפרש דעל סברת השכל לא סמכינן דלמא טעה, דהרי מצינו הרבה פעמים בגמי אב"א קרא ואב"א סברא, ומזה הוכיח הרמב"ז ז"ל, בסברא ישרה, שהשכל הישר מעיד עליה חשובה כמו קרא, וכן אמרי כ"פ, סברא היא למה לי קרא, ולא עוד אלא דגמרא דקאמר הינו מה שמקובל מרב"י וכי לא אפשר דרב"י מכח הסברא אמר למלתי, וכן מוכחה לומר, דסבירא דקאמר הכא, היינו הבחנה חשאית ברובו כשר, תקשה לדנפשה, אך פrisk ניטל מלחי כיוון גם זל יכולו מלחי כשר, אלא שאין שחויטה מועלת בו, ולא עוד אלא דיוטר קשה לרבות דקאמר תורבץ במשחו, והוא ניטל יכולו כשר, אלא ודאי שלא גרס הבה"ג הא קושי' בתורבץ הושט ברובו כלל, אם לא לפיה שתירצו בתוס' דהוויל ולטעמי, וכן העיקר כמו שפי' המהרש"ז ועוד'ק.

ע"ב גمرا היא פשה"ג DATAI ל�מי' דרב יתיב וקובדיך לי' ברוב עובי', אמרו לי' ר"כ ור"א לרבות ממדתנו רבינו ברוב חלה, שדרי' ל�מי' דרבב"ח וכי פלאה דעת ממני ולא אצית להבן, אם באמת למד לתלמודי ברוב חלה, ומה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר DATAI ל�מי' דרביה מתרץ למה בדק מבחן, דח הדוד דאבי עבד הכי, וכואן א"א לתרץ כן, כיון דשדרי' לרבע"ח ולא רצה להתריר, הרי באמות נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשטיा דליך למד' דסני ברוב עובי',adam נאמר גם בשחיטה פליינו, למה לא מיטי פלוגתיו בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ הינו טעמא, דבשחיטה דרבוא רק בדיעבד כשר, ומושום דהוה כcolo, יליכא למימר גם רוב שופט כולו, אלא אולם בטטרות דין הטעם ברובא, מושום דסופו לפסק כולו, אלא דשיוערא לך הו, דבاهכי ימות טרם שיופסק כולו, וכן דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, מושום דבاهכי אינה חייה, לכן יש להסתפק, אויל שיעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פשה"ג ברובא, ופשטיा דלא קבעי כמה, דלמא כולו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמיירף ברובא, שכן אמר אבי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הו, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי, היכא דבעין רובה, בעין רוב הנראה לעינים, שחיטה דעת دائיכא רובה לא מיתכשר לא כ"ש, ועיין בפרש"י שם, ומתמצא דהסברא היא כמו שכבתבי, אלא ודאי דבאי בכמה מושום דאפשר במחזה או גם מטעם דהוה כcolo, וכן שיך עדיון להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דה"ה בטטרות כן הוא, אבל רב בטטרות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדרי' לרבע"ח מושום דלא ביראה ליה.

ודע, דרב נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשות מה פrisk לעיל ל"ב ע"ב ר"ל אדר"ל, דלמא ס"ל ר"ל כרב בטרפה רוב עובי', ובשחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דאמר, דרייהCMDMB"ד, הינו בשחיטה دائיכא רוב חלה, והוא כנסק כולו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פסל, עדין מצינו שhotela במקום החתחך, דלאו CMDMB"ד, והוא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רק מדרבן מטריך ברוב עובי' וד"ק.

ע"ב גمرا' ולא בא בפי בשר פיגול, אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, מושום ר"ג אמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מוגנותיה, עיין לעיל בח"א לmaharsh"z ז"ל, אך נדחק להכenis הני תרתי בלשון בשר פיגול, אבל עשה אזן כאפרכסת ושמע ביאור דברי חכמים

ומה שאמור מושום ר"ג דלא אכל מבהמה שלא הורמו מוגנותיה זאת מתבאר עפ"י מה שאמרו בפ' הארווע קל"ב ע"ב, א"ר זאת אומורת דהדיין עם הטבח, ויליף זאת מזכטיב, מאת העם זובי' הזבח עיי'ש, ועתה נראה, האי טבח עני מה קעבדי שמצוי הכהן לtbodyו ממנה, מוגנות מבהמה אחרתיא, הרי מכאן מוכחת, דהטבח אסור לו לשחות עד שידע בבירור, שהבעליהם יתנו המוגנות להכהן, וכל שלא נתנו הבעלים המוגנות, מסתמא עבר השוחט ושחט, בלי לחזר אחר הדבר, שיתנו הבעלים המוגנות, لكن הדין עם הטבח, וא"כ שפיר איך כען פסול בזביחה, וכפיגול דתלי בדעת העובד, כך זה שוחט ע"מ שלא ליתן המוגנות להכהן, הרי שוחיתתו בשחיטה פיגול.

וננה התה' והלב אריה ז"ל כיוונו לד"א, והקשו מהו פrisk הש"ס ארבעב"ח מיחזקאל, דלמא ס"ל קר"ג דלא אכל מבהמה שלא הורמו מוגנותיה, ותירצו עפ"י התוס', שכתבו דרי' דאמר כל האוכל מבהמה שלא הורמו מוגנותיה בה חכם, והאי מימרא דרי' רבב"ח אכל יחזקאל מבהמה שהורה בה חכם, וא"כ מימרא דרי' רבב"ח אמרה משמי' וא"כ גם רבב"ח מסתמא כוותי' ס"ל, עכת"ד הגאנונים הנ"ל, אלא דעת דברת התוס' אני תמה, דמה הוועלו בתירוצים, דסכך'ס פרך ר"י מר"ג, דעת ר"ג לא מצוי פליג והת"ק לא פליג אר"ג לומר הכר"י, דכל שלא הורמו מוגנותיה הוה כתבל, וגם קושיטם דלא"י מה רבותא דיחזקאל, קשה להולמה, דהרי בעצם כתבו דיחזקאל כהן ה', אלא דמ"מ כהן נמי צרי' להפרש ואסור בטבלו, זה פלא והפלא דשאני תנו"מ, دائיכא מצוחה בהפרשה, ומוצוחה בנתינה וניהו דכהן מציזקם לעצמו אבל במצוחה הפרשה חייב שלא יהיה טבל, אבל במנוגנות פשטיा דליך מצוחה בהפרשה רק בנתינה, וזה על הכהן ליכא, ולמה ה' לכהן אסור לאכול מפני

שם בפרש"י ליתה דהדר בי', ואדרבה שפ"י דלכן האמין לדבריה, וכמ"ש התוס' למלך, וע"כ לדעת רשי"כ כן הוא דהאר כתב שם, דמן פנוי כבודו של רבב"ח טימא לה בתיחה, וא"כ דעתם כבוד החכם, איינו רשאי להתייר ולטהר, מה שחברו אסר וטימא, מה לי סברא ומה לי גمرا, בכוב"כ אייכא זילותא דראשון אלא דעת טעם זה קשה, דמהה פריך הכא ארבעב"ח אין עבד הכי, שהרי המהרש"א הקשה, שמא לא ידע רבב"ח, שרבי ה"י אסרו, ותירץ דוקשי"ס סובבת על רב דשרדי"ק מ"י דרבב"ח, ועתה אם נאמר דין אין ממש על תירץ דאסירא, אלא ממשום כבוד החכם, הלא רב ה"י מצי למוחל על כבודו, דרב שמחל על כבודו כבודו מחול, ואולי ייל' דמתחלת דלא ידע הש"ס חילוק בין סברא לגمرا, והי' סובר דבר כל גונוא אייכא ממשום הורה בה חכם, א"כ במקומות שכבר אסר חכם אחד, מן הרاءו לכ"ע שלא לאכול מהה שאחד אסר, כיון דגס לדעת המתיר, יש למנווע עכ"פ לת"ח שלא לאכלו, لكن פריך אין שדרי' רב לרביב"ח, אבל לאחר שזכה לחילוק בין סברא לגمرا, שוב ליכא איסור להתייר מגمرا מה שאסר חברו, אלא ממשום כבודו של הרionario, וא"כ הכא ממשום כבודו נמי ליכא דהרי מצי מחל על כבודו, אבל התם ע"ג דאגמרי' סמך לא ה"י מטהר לה, אם לא ממשום דהאמין לדבריה ודוק'.

ויש לי מקום עיון על הא דאביי התם בנדה, פלוני חכם התיר לי כזה Mai, ופרשי"מ מי שטסמוע לעלה חברתה שהראה דמה לזו, וא"ל בדים זה שלך הרأتي גס אני לפ' חכם וטירר עכ"ל וכ' הוב"ח זל' בס"י קפ"ח, דמהה שלא פי' דלפנוי חכם אמרה כן, דכיוון דההכם רואה את דמה של עתה, לעניין מהה מספרת זאת לחכם, אבל אה"נ אם אנו מסופקים על דמה של עתה, והיא אמורת צזה התייר לי פ' חכם, דהוה בכל האיבער, וכיון דלא איפשטי לחומרא, וככתב זאת כדי לישיב דברי הטור שם שכ' ואסם הביאה לפנינו דס, והחזקונה בטמא, או אפילו נסתפקנו בו בטמא או בטהור, והיא אמורת פ' חכם טירר לי כיוצא בזה, אין סומכין עליו עכ"ל, הרוי דהטור לא כתוב כרש"י דהאביי הוה אם تسמוע חברתה לעלה, ולפנען ד דברי הטור והוב"ח תמווחין מאד, דין לפרש כל דבhabiba להפנוי חכם קמבעי שתה"י נאמנה, דא"כ לא תהי' צריכה לבוא לפנוי חכם כלל, ותוסמוע על מהה שהראה פ"א דס כזה לחכם, וזאת נשמע דילטנא מעשה דילטאה דזאללה לגבי רבב"ח ואמרה, דכל יומא הוה דכי לה, הרוי דזאללה בכל פעם בהא מראה לשאול לעלה, וע"כ דasha העצמה לעולם לא תוכל לטהור דמיה, על סמך שהראה כיוצא בהא לחכם, וממוש"כadam החכם רואה ומסתפק בהאי מראה, דלא מהני הגדתה, שכזה התיר לה פ' חכם, דלו' ייחי' כדבריה adam הוא בר הכי' לראות דמים לא יפושט שפוקן בשביל הוראת חברו שטירר, וכן פרשי' דקביעי ניהו דעת עצמה אינה יכולה לסמוע אولي' חברתה יכולה ליסמוע לעלה דבקל יש לחלק בין הנושאים כמובן, ורוצה לפנות מזכה ראיית ואבדתיו, או מעשה דילטאה, דזאללה לגבי חכם והאמינו לה, ה"ה דחרברתא מazi, עיין מהרש"א ומורה"ס מה שנדחקו בהא, ובדריהם סותרים זא"ז, לא מתישבים על הלב, ומה שנלפע"ד, דרש"י זל' קשי' לי', מה לא מחלקין גם כאן בין מתר מסבראו או מגמן, דבמתר בסברא דהינו כמו שפוש"י כגון מקיפין בראיה, אייכא חсадא אבל אם אגמור"י סמך הלא גלי' וידעו מאייה טעם היתר, דבעינן רוב חלה, ולא ה"י נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי' יפה הורה, ולישיב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ אייכא חсадא, דנותר שכר בשビル הוראתו דהוא איסור בפ"ע, ממשום דאמרה תורה מה אני בחנם אף אתה בחנם, ולא ממשום שמא יעוט את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שהעידו, נקט רשי' מה דרגילין לחשוד, דמשוחד היה כמובן ודוק'.

שהישראל לא קים מצות נתינה, וע"כ כמו שכתבנו לעלה כיון דהדין עם הטבה, הרי השחיטה בעצמה כשותפה פיגול, ולכן גם לכון אסורה וזה אמת ונכוון.

ולבן נראה דוקשי' הגי אחرونיהם ה"ל בלאו תירוצים לך"מ, כי לא מיחסקאל אנו מקשים על רבב"ח, אלא מהני תנאים דפרשימים דברי יחזקאל, וצריכין אנו לחוש על שנייהם כי לא פליגו זה על זה בגין העניינים, דיש לת"ח להזהר בשנייהם אלא דלמר נרא להכenis בהאי בשר, פיגול חומרא זו, ולמר חומרא אחרינה, ואולי אז ודאי יחזקאל בשנייהם היה נזהר ושנייהם נקרים בשר פיגול וזה ברור ודוק'.

ע"ש גمرا וא"ר חסדאizia שונא מתנות יחיה וכו' ויל"ד מה לא כפשוטו שאינו מקבל מתנות, וכמו שהביא דר"א ור"ז שלא קיבלו מתנות, ובוח' ק"ז זל' הרגייש בהא, וכ' דגס מי שמקבל שלא לרצונו אלא מצד ההכרת, בכלל שונא מתנות הוה, אבל דכל זה מופרך מעשה דר"א שהביא דלא קיבל ואמר לא קבעי מор דאייתי, ור"א עני מדוכא הוה, וכאשר מביא החת"ס בעצמו מגמי' תענית, ופלא שלא הרגייש בהא, אבל לפע"ד נראיה, דאיכא עוד שונא מתנות, והוא מי שאומר שליל ושלך שלך, אשר תנן עליו בפ"א, שיש אומרים שהוא מדת סdom, דכל מי שאינו נוטל כדי שלא יצטרך ליתן, והוא מדה גורעה מאד, ולכן קבעיizia שונא מתנות יחיה, שהוא תפארת לאדם, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, קלומר שווטרן במומו, והוא סימן שאינו מקבל מתנות מוחמת שאינו רוצה להנות مثل אחרים רק מגיע כפו ודוק'.

ע"ש גمرا ר"א כי הוה משדרי' לי' אבי' נשיה לא שkill, וכי הוה מזמני' לי' לא איזיל, אמר לא קבעי מרדאייטי, כפי הנראה דרך אחר דאמני' ליה אהדר לי' לא קבעי מרדאייטי, ויל' דבזימן לסייעיה יש עוד טעם שלא לילך, דכתיב משלי כ"ג, כי חשב לבחו' את מושל, בין תבין את אשר לפניך, ושותת שכון בעליך וכוי' אל תלחם את חם רע עין', וכאשר אמר רבב"י לרבי, לעיל ח' ע"ב שלא רצה לسعد אצל אחרים, ממשום דיש שיש לו ואינו רוצה, ומ"מ מזמין מפני הבושה, עי"ש בתוס', ולכן במהה דהדרי' לי' ולא קיבל, לא ה' צrisk ליתן טעם, דPsiṭṭā דמשום שונא מתנות, כי בקבלת מתנות המובאים לבתו, לא שייך האי קרא כמובן, אבל כהוזמין לסייעיה כדי שלא יחושו שטטעם, כי תשב ללחום את מושל וכו' נמנע מלайл, لكن אהדר לי' לא קבעי מרדאייטי ודוק'.

רש"י ד"ה ממשום חсадא, דלא לימרו ממשום דברי' ניהלי' מוזיל גבי' ונראה כנותל שכר על הוראותו, ולמלך ד"ה הרחק מן הכוiro, פ"י שלא יאמרו בשビル岑 זיכחו להזה, שיתננה לו באול עכ"ל ודבורי רשי' סותרים זא"ז, עיין מהרש"א ומורה"ס מה שנדחקו בהא, ובדריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנלפע"ד, דרש"י זל' קשי' לי', מה לא מחלקין גם כאן בין מתר מסבראו או מגמן, דבמתר בסברא דהינו כמו שפוש"י כגון מקיפין בראיה, אייכא חсадא אבל אם אגמור"י סמך הלא גלי' וידעו מאייה טעם היתר, דבעינן רוב חלה, ולא ה"י נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי' יפה הורה, ולישיב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ אייכא חсадא, דנותר שכר בשビル הוראתו דהוא איסור בפ"ע, ממשום דאמרה תורה מה אני בחנם אף אתה בחנם, ולא ממשום שמא יעוט את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שהעידו, נקט רשי' מה דרגילין לחשוד, דמשוחד היה כמובן ודוק'.

תוס' ד"ה היכי עביד הכי, והא תנני' חכם שטימא וכו', וא"ת דלקמן גבי האי מחתא וכו', ויל' דהנתם אגמירה סמך וכו', ופי' שם בקי' דהדר ב"י מאידך שנווי' דשני מעיקרא וכו' עכ"ל, והנה

לי' למוח שהוא יותר חשוב, ובזפק וושט, שדינן לי' לושט היותר חשוב, ומילא נמצאה דהaca לחומרא והכא לחומרא ודוק'ק.

ע"ב גمرا ניקב הלב בבית חלו, עyi ר"ז בית חל גודל או לבית חל קטן, ופרש"י חל גודל האמצעי, חל קטן הרבה חללים קטנים יש לו סביב עכ"ל, ולא ידעתו איה המה הנחלה הרבה, והרשב"א בתוה"ב וכמו בא בטור ריש ס"מ כתוב, דג' תללים יש לבב, אחד גדול באמצע, ושנים קטנים מהם אחד בימינו ואחד בשמאלו, ולפ"ז החללים הקטנים הרבה שהזיכר רשי' כשרים בנקבו, כי לא דבר מהם כלל, ונחיא לשנאה דיבת חלו דלא דבר אלא מבית שחאלים מתקבצים בתוכו, ועיין בח' ק"ז ז'ל, והנה הרמב"ס בפי"מ וכן בחיבורו הגדי כתוב דרכ' ב' תללים יש לבב, אחד גדול בימין, וקטן ממנו בשמאלו, וכן הוא בחכמה הרפואה, אלא שהם שיש ד' תללים לבב, ב' תללים גדולים, ולמעלה מהם ולא מן הצדדים, ב' קטנים, הנקראים "פארקאממערן" והוא הנכון לפרש הגמר', דמסתפק ר"ז, אי חל גדול קאמור, דהינו ב' הגדולים שהוא „הויפטאקאממערן“, כי אפילו היבנה לי לרמב"ס דשל הימין גדול קצת משל שמאלו, לא מסתבר דבשביל האי שניין ב"ש נחلك בהם לעניון טרפות, אבל קמבעי על הנני שני תללים "פארקאממערן" שהם לעלעה אי הנקב פועל בהם, וזה ברור לפ"ז ודוק'ק.

תונס' ד"ה נתמaza מוחי' דדין תימא לריב"ם, דמייתי ראי' ממוח דראש, דשיערו בנקב משחו, למוח דחוות השדרה דשייערו ברובו, ועיין בת"ח יישוב נכו' ע"ז, אבל לפ"ז בלאה' נראה דלקושי' ז' אין לה מקום אלא לשיטות הרוי"ף, דקרמא תחתה לחוד נמי טרפה, אבל לר"ת דתלי בעילאה, וכמוש"כ לדעת הרמב"ס ושרар פוסקים דנקבו תרויוהו דוקא, שפיר יליף שדרה ממות, אדם המוזמן מהני לינקוב שני עורות ז' ע"ג ז', ורוחקות זו מזו, מכש"כ שמהני לפ███ עור אחת, ועיין בח' ק"ז ז'ל ודוק'ק.

ד"ט מ"ז ע"א גمرا ניטה הכבד וכו', הא נשתייר הימנה כלום וכו', ל"ק הא ר"ח והא רב"ר, כי הא דר"ח זרייך לה, ורב"ר מטביל לה עכ"ל, כבר כתבו על מעלה, כי יש לתמורה על האי תירוץ, דלא מצינן עכ"ז זה בש"ס, לתלות ב' משנהיות דסתורי אהדי, חזא בתלמודו דרבבי ואידך בבנו של רבבי מסדר המשניות, וחתני הרב מ"ה חיים צבי ריצ' נ"י אמר פרפרת נאה, דשניהם ס"ל צוית, אלא דלאן דזריק לה ואין הריאה חשובה בעינוי, כל נשתייר פחות מצית לא נשתייר כלום קרי לי', ולמאן דמטביל לה והיא חשובה בעינוי, תנא "ונשתייר ממנה צוית", והוא ע"פ מה דאיתני בביבטה ט"ז ע"ב, דעתנו שיר ממנו כ"ש סומך עליו לשבת, וקאמר בגמ' מאי כ"ש לאו ע"ג דליקא צוית, לא דעתה ביה צוית, ופרש"י ולגביה כרך שלם קרי לי' כ"ש, וא"כ "ה" דנשטייר כ"ש קרי לי' ולא כלום, ולפי דעתינו יש לומר להיפך, בבדבר שאינו חשוב אפיו נשתטייר כ"ש, ולא כלום קרי לי', יהי איך שייה', אין זה אלא דברי אגדה, ואין לקבלו בתורת אמת, אבל האמת שכונת הש"ס שם גרסו במשנה כן, וכאשר כתבנו לעלעה ודוק'ק.

תונס' ד"ה עד ועד בכלל, או עד וכל, מדאמר בפרקון لكمון כל שיעורא חכמים להחמיר, ליכא למיפשט דהני ملي' במשנה או בברייתא, אבל הכא מימרא הוא עכ"ל, הנה התוס' בזה לשיטתייו איזו, דלקמן דקאמר חוץ מגיריס של כתמים, פרש"י ז', מושום דכתמים דרבנן איזלן בשיעורייו להקל, אבל התוס' שם פירשו דכך היא המדה, דלא ניחא להו בפרש"י, מושום שלא קאמר חוץ מימי' דרבנן, ופורט דוקא גריס של כתמים, ולפי פירושם זה, שפיר מחקלין בין משנה וברייתא, למימרא דאמוראי, דליישנא דעתنا לחוד ולשנאה דאמורה לחוד, אבל לפ"ז דגס

חומרא ולא מעיקר הדין ואכ"מ להאריך יותר ודוק'ק.
ד"ג מ"ה ע"א גمرا, דא"ר חלבו א"ר נקבים שיש בהם חסרון מצטרפין לכאסר וכו', וכותב הרא"ש ז'יל דהא דעתך גם השלים שביניהם בנקה כנפה, מושום דסופו לטלול השלים שביניהם, וראייתם בס' ירידות שלמה שהקשה, דלפ"ז הוה כאן תרי רואין, דחסרוון כאיסר גופה, כתבו התוס' לעיל מג' ע"א ד"ה הנק דאפקת, נמי מטעם סופו לפ███ רובה טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש"ד בס' ליה סקי"ד בשם המ"ב לענין שני כי סי' וורדא דכשר, דמשום דעתך כנטול דמי, וסוף הורדא ליטל ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, וליל ק"מ דסבירת המ"ב לא שייך אלא בשני אברים, כמו כיס וורדא, ובכיס לא שיק' שום טרפות מצד עצמו, אלא כל שניטל הcis סוף הורדא ליטל, בזה שפיר שייך לומר, דשני כיסין לא איכפת לנו, לא מביע למאן דס"ל דכל יתר כנטול הcis שפיר שייך לאין מים אין מס' א"כ לא שייך כטול הוא חק בלי טעם, כי מצ'יichi מים אין מס' א"כ לא שייך כל יתר כנטול, אלא באבר דעתך בי טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפילו לדעת הרמב"ס דס"ל דכל יתר סופו להנטל, וכאשר ביארתי הני שיטות לעיל, מ"מ כל זמן שלא ניטל עידיין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מחרשה אבר עטה, ולא משום סופו ליטול וכל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש שכבר עטה החולשה ניכרת בהאי אבר שאין פועל פועלתו, וכאשר ביארנו זאת בתמ"א, ולכן כאן בשני כיסין, כל זמן שההגנה של הורדא קיימת, לא שייך לומר דהורדא מרגשת חולשה, משום דסוף ההגנה שללה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'ק.

ע"ש גمرا אדר"ש ב"ג וסימן ח'יתא דמתנה ב' מוחא, ארבע"ח אריב"ל, כנדgo בביבטס ניכר, עכ"ל, הנה על האי מימרא דריב"ל פרש"י דמתוך שהקרום התחתון של מוח דק מאז, ואין ניכר לממרי ונראה כמות עצמו, הוא נוון לו סימן בביבטס עכ"ל, ולא פי' כט בהא דריש"ג דנותן ג"כ סימן ח'יתא דמתנה בי מוחא, משום דהאי סימנא קאי נמי אדיינה דעד דאיןקב תחתה, וקאמר ח'יתא דהינו שך, כלומר דהחיות תלוי בקרמא דתתאי, דכל זמן שהמוח מונח בתוכו בלי מפריע, קרי לי' ח'יתא, ר"ל שהוא משמר החיות, אבל ריב"ל לא נתן סימן על הדין רק על מציאות הקרום, ולכן לא קאמר נמי וסימן, אלא שרצה לצין מקום الكرום התחתון, ועי' קשה לרשי' הא קחצין אותו, لكن מפרש דמשום שהוא דק מאז ואין ניכר, צריך לסמן כמו שהוא בביבטס, ודוק'ק.

ע"ש גمرا אדר"ש ב"פ אבריב"ל משום ב'ק, מוח כל מה שבקדרה נdone כמות, התחיל למשוך נdone בחוט השדרה ומהיכן מתחילה למשוך וכו', ומוהיכן מתחילה למשוך דשל אל לכארו' אין מובן דספר מצין כל מה שבקדרה הוא מוח, וכאשר יצא מן הקדרה הוה חוט, ויתור פלא דכאשר נתן סימן בפולין בפולין עידיין יש לו מקום ספק, וכנדג פולין עצמו ינו ידע ומסתבר כלפניהם והוא לחומרא, ומסתמא מיד כנדג תחלת הפולין, הוא מתחילה למשוך, דלא"כ לא היה מסתפק כנדג הפולין Mai, ומ"מ קאמר דמסתבר כלפניהם, ועיין לקמן נ"ו ע"ב גבי זפק קאמר ריב"ל, דגנו של זפק נידון כושט, ופרק נמי היכא כל שנמתח עמו, והנה המה סברות הפוכות, דכאן במוח קאמר ע"פ שמתחילה למשוך חשוב כמו מה שהוא בתוך הקדרה, ובזפק הוא להיפך דכל שהתחילה למשוך נידון חוץ לזפק, אלא דכפי הנרא איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפניהם, משמע דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

והנლפע"ד דהאי מקום שהתחילה למשוך, לעולם יש לדון לכך ולכאן, אבל מסתבר דנספח לה יותר חשוב ולא להקל ממננו, וכען שאמרנו, هو זנב לאירוע ולא ראש לשועלים, ולכן במוח וחוט שדינן

להכשרה ולא מפני שסופה לסתור, עי"ש מה שכתבנו בהז, וא"כ מה מהני האי סרכא להזרה, עוד קשה מאד, הלשון והסידור דהאי מימרא אליבא דרש"י, אך אמר סתם תרתי אונה דסרכן להדדי, ומסתמא כסדרן משמע, וכדרכו לסורך כאשר עיננו רואות דמחדה לשליישת הוארחוק המציגות, כאשר נודע זאת לכל העוסקים בבית המטבחים, והול"ל תרי אונה דסרכן להדדי כשרה, ושלא כסדרן טרפה אבל הוא אומר להיפך תרתי אוני דסרכן להדדי, ליל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן, שהוא דבר לדלא שכיח וגם לא מישתמע בלשונו, גם האי ליל בדיקה דקאמור, איינו מובן וטרפה הוליל, ועיין בראש"ב בשם הרמב"ג, דעת מא קייחיב, דמש"ה טרפה מסווג לדיל' בדיקה, אבל סכ"ס יותר מובן הי' לולמר טרפה סטם, ובפרט שיש לדיק אבל בכסדרן אית לה בדיקה, והרי באמת כסדרן לא בעי בדיקה כלל, עיין בראש"ש, וכן משמע מפרש"י שכ' היינו ריביתיהו, והדרה בריא, משמע דאפיילו מפקא ייקא לית לו בה דסופה להיות נסתם, דרש"י ע"כ מוכרכ לסביר כי אידי קודם שנסתם טרפה הוה,תו לא מתசר בשום סתיימה בעולם, כמו שסבירו לעיל מ"ג ע"א, ועוד קשה על רשי' ומה הוציאו ח"ל בדיקת הריאה כיון דכל SRCOTOT כשרות חזק מסרכא שלא כסדרן, שהיא מחדה לשליישת דלא מיתרחש אלא לעיתים רוחקים, ולכ"או היתי אמר לדלעת רשי' משום שאור ריעותות דשכחו בריאה תקנו, ויש סמק לזה בראש"י לעיל י"ב ע"א דה פשת, שכ' שם, ונקובת הריאה משום דשכיח בה ריעותא בדקינו וכו' עכ"ל הרוי דנסחר לכתב SRCOTOT אלא ריעותא סטם, אולם לפחות דר' נ' ע"ב ד"ה Mai, כתוב בפירוש ובסריכי דרייה, משום דשכיחן, בדקינו בתרייהו, אם לא שאנ אמר דרש"י גם SRCOTAN כסדרן בעי בדיקה, וזה איינו מכובן לשיטת רשי', דאפיילו לא סופו לפסק, לא מהני סתיימה כנ"ל, لكن שיטת רשי' בכל ענפיה א"א להעמידה לפע"ד.

שיטות התוס' דסרכא בין כסדרן ובין שלא כסדרן ATA בא נקב, מחמת שוואות כל מיini משקה, ומ"מ שלא כסדרן טרפה, משום דסופה להתרפרק ולנקב הריאה, וכסדרן ושלא כסדרן שניהם בתרי אונה דסמכא, אלא דכסדרן הוא מחייב לחיתוך, ושלא כסדרן מחייב לגב, או מגב לגב, ושלא כסדרן דקאי לפי השפט הפשט על סדר האונות, איינו מדויק לפי פירושם, והרי תראה שכטבו, "כסדרן" דוקא באוטו עניין ששובכבות זו אצל זו, ר"ל מחייב לחיתוך, הרוי לצריכין להוסיף ביאור, כדי להבינו, דזוקא באוטו עניין ששובכבות, אם SRCOTOC מקרי כסדרן אבל לעומת זה מרוחה לנו, דשלא כסדרן הוא השכיח, וכסדרן הוא הלא שכיח, כדיו זאת להשוויטים, וכן שפיר אמרו סתם, דיל' בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן השכיח, אבל אם ארע בכסדרן היינו ריביתיהו, ומה"ט אין סופו להתרפרק, אבל אין ריביתון, כמו מרבעיתיהו, ומה"ט אין סופו להתרפרק, אבל אין לפרש דרגילותות להיות, דادرבה שלא כסדרן יותר לריגלות להיות, ומ"מ טרפה, ומה שיש מן החומר לפי פירושם בלשון המימרא, הוא מה דקאמר לית לו בדיקה, דבדיקה מה בעיaca, הלא לא חישין שכבר ניקב, אלא שעטיד להנקב, והוליל הטעם דסופה לנקב, ועיקר זה חסר, אבל העיקר מה שיש מן התימא על שיטת התוס' הוה, האי SRCOTAN הוא בדבר שחווצה לה, וכן קוץ ומחת, SRCOTOC לנקב, ועיין בי"ד סי' מ' ובפרמ"ג שם בשם הלבוש, שלא מטרפין ע"ש סופה, ע"פ שבודאי ניקב מהחט את הלב מעל"ע, אבל כ"ז שלא ניקב אין מחשרא אבר, ומכח'כ'ean, וכדקאנ הימנאה יוניקבת הקромים אלא בניקבתبشر הריאה, וכדקאנ הימנאה הריאה שניקב, וכל זמן שהקرومם קיימים, ע"פ שחולשים מהה

במשניות אנו מוספקים, אי עד ועד בכלל, אלא דבדאוריותא אזלין לחומרה, ובדרבן לכולא, כמו בכל שפקה דעלמא, מה בין משנה למימרא דאמורה, אבל לשיטתו לקמן בלא"ה קושי' התוס' דהכא לך'ם, דהרי רשי' מפרש לקמן דבכל הנוי דקמיית מסתפק אי משערין בשוחק או בעצב, ואת פשיטה דאיינו אלא אצימוצים של חוט השערה, ובזה אמר דבדאוריותא לחומרה ובדרבן לכולא, ואין עניינו לכך, דהכא Kmstafek על שטח גדול של בין הפרשות, אי הוא בכלל או איינו בכלל, וזה ברור, ועיין לקמן דף נ"ד ע"ב וריש דף נ"ה מה שכתבתי שם ודוק'.

ע"ש גמ' הריאה שניקבה רב ושמואל ור"א דאמר קרמא עילאה, ואמרי לה קרמא תהאה, ופלא בעיני הלא ריאה שניקבה ולא קרומי הריאה שניקבה כתני, ועיין שם בפיה'ם וכן הוא במהר"מ שיר' ז'ל שם, דלא כתני קרומי הריאה כמו במוח, דקאנ קרום המוח, משום דהטרפות הוא דבש הריאה הספוגי ניקב ומוציא הרוח מותוק הנקב, ואיך עלהעה' דח' דח' קרום שניקב טרפה, אלא שראיתי בת"ח כאן שכ' ז'ל, "הא דלא נקט מתני' קרום של ריאה כדקאנ קרום של מוח, משום דקרומי הריאה דבוקין ומוחבוריון בבשר הריאה, וכי חדא נינה" וכו' עכ'ל ולפי טעם זה יש מקום לומר, דהה ניקב קרום אחד מקרי ניקבה הריאה, אלא דברי הת"ח קשה להולמים,adam הכל ריאה מקרי למה לא נפרש ניקבה הריאה מעל"ע כמו ניקבה הטחול, ור"ש שפיר אמר עד לבית הסمفונות, דיש נקב מפולש שלא נגע בסمفונות, דזאת ודאי כשר לר"ש דבאי סمفון גודל, צ"ע.

לכן נראה לפע"ד לפרש, דלכ"ע ריאה שניקבה דמתני' מיiri שהיעג הנקב לשבר הריאה, דמש"ה כתני ריאה ולא קרומי הריאה, מ"מ קסביר חד מ"ד, דבניקב קרום עליו טרפה, מצד סופו לינקב, ע"ג דהמשנה לא כתני אלא עיקר הטרפות שנאמרו למשה מסיני, אבל אין מוסיפין כל שסopo לינקב נמי טרפה, אלא דבר כתבנו לעיל דכל שאין הטרפות בגוף האבר לא פסלין ע"ש סופו, כמו בכיס הורדא דלא אמרין תרי רואין עי"ש וא"כ ה"ג אי הטרפות הוא בבשר ולא בקרומים, לא שייך להטריף בקרום העליון, משום דשור התחתון לינקב, ובזה פליגו הני אמוראי, אי הטרפות בקרומים או בריאה עצמה.

ומזה יש לתמונה על שיטת התוס' דלקמן, SRCOTOC מטעם סופו לינקב מטריפין, איך אפשר זאת כיון דהטרפות בשבר שניקב, והבשר עדין איינו מרגש שום חולשה, וועשה פעולתו לרוחף על הלב באין מפריע, אין כאן מחסרא אבר, אלא דתימא זו יש בכמה וכמה טרפיות שאנן מטריפין ודוק'.

ע"ב גمرا וא"ר הני תרתי אונה דסרכן להדדי לית לחו בדיקה, ולא אמרן אלא בשלא כסדרן, אבל בכסדרן, היינו ריביתיהו עכ'ל הגמא.

הנה רבו הפירושים במימרא זו, וכל או"א נמצא חומר או בלשון או בעניין עצמו, עד שקשה להכריע בינהם, ולהלכה אנו מחמירין בכולן, ואבראר בהז.

פרש"י ז'ל דכל SRCOTAN הוא כסדרן והן SRCOTOC מורה על נקב שהיה ונתרפה, והוא קרום שעלה מלחמת מכחה, ומ"מ בכסדרן כשר, משום דשובכבות האוניות ע"ז ואין מטרפקי, והקרום הולך ומתחזק, ושלא כסדרן מפרש רשי', דשתי אוניות החיצונות נדבקו בSRCOTAN, ובלעט לא ניקב אבר, אבל דיבוק למא' עדיף SRCOTAN ממעל לאמצעית, או מתחזית, ועל פירושו הקשו בתוס' הכי עדיף SRCOTAN מקרים שעלה מלחמת מכחה ללא דיבוק למא', יותר קשה דרש"י סותר את שיטתו, דעליל דמפרש קרום שעמ"מ אינו קרום מהמת שככל שפעם אחת שם טרפה עליה, אינה חזרת

דף מ"ז ע"א א"ר ה' אונמי איתת ל' לריאה וכוי חסר יתר או חליף טרופה, מדלא החסיר וורדא, ע"כ בזמנם לא היו לבתנות וורדא, אלא להני חייו בריאות, ומילא לרבעה כל דעתה לה וורדא, הוה יתר טרופה, וה"ה לר"א כן, ומ"מ אונן מטריפין בין חסר ובין יתר וורדא, ועין בב"ח סי' ל"ה וד"ק, ובvikר הענין של חסר יתר וורדא, ייש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתשוי כתוב, דחסיר וכן יתר וחילוף, ייש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתשוי כתוב, דחסיר וכן יתר מתחלת ביריתו יכול לרבות כחול ימים, ומ"מ טרפה דיתר חסר, וחסר גנטול, עיין ש"ד סי' נ"ז סקמ"ח ובפרט"ג שם, ולכאורה' חסר גנטול, לא מצין אלא דעת' דחויה בכלל כל יתר גנטול והוא קיצור לשון, ורק יתר חסר וחסר גנטול, כאשר כתבנו לעיל מג' ע"א, ברשי' ד"ה לא תיפק ולפ"ז כל יתר וחליף בריאה, בכלל ריאה שנתקבה, והחלכה לא אתא אלא על נוקובה, אלא הלכה אחרת אתא על כל יתר חסר וחסר גנטול, ובכל האברים וה"ה בריאה וחסורה ריאה דמתני' כר"ש או כרבנן וס"ל חסרון בפניים שמייה חסר, אבל לא חסרונו אוניות דלא אתה אלא בהלכה מיוחדת נ"ל, אבל הרמב"ם בפיה' מ' וכן בחיבורו היד החזקה ס"ל, דחסיר מן' האוניות הוא בכלל חסירה הריאה, ואתא בהלכה בין ח"ט ועין לעיל ר"פ, דラרמב"ם לשיטתית' דכל היכי דקתני ניטל חסר כשר ע"כ לית ל' דחסיר גנטול, ומילא גם יתר חסר איינו הלכה, אלא יותר איינו יכול להיות כמו חסר דמחייב כח האבר ע"י שיש יתר, ואין אחד מהם יכול לעשות פועלתו כראוי עיini בהגהת מהרש"ש שם, על הא דכל יתר גנטול, ואי דחוינן דחסיר או יתר חיין ימים רביס, לרמב"ם לא קשה לי' כאשר כבר ביארתי זאת לעיל וד"ק. ע"ש גמר' האי ביני וביני וכו' וקרי לטבחא ע"י עינוניותה דוורדא ופרש"י צ"ל אוננה קטנה על שם קלישטה ואיזומה, עכ'ל הנה מהה ذكري ל' ביני וביני עינוניותה דוורדא, והוציאו האחרונים כמה וכמה הלוות, להתרף שינתה מקומה ותוארה, עיין בס' ל'ה בהגהה וראיתי מקשין, ומה לא נקייד שתהה' אודומה ביוטר דע"ש זה קרו ל' וורדא, (ולא נאכל בשאר כלל), ואמרתי דיל'י, דבכל הני שינויים במקומות ותואריהם מותולדה, יש לומר דהאי לאו וורדא היא, אלא יתרת אחרינה והוא חסירה וורדא וטרפה, אלא בשינוי מראה אפשר שנשתנה ע"י חולין וכדומה אין כאן הוכחה לומר דחסירה וורדא, ומשום שינוי זו, אין להתרף כמובן, אלא לאחר האמת הלווה נפלו כל הני חומרות בבירא דכיון דשם וורדא לא מורה על שום פסול, ומה חדש עינוניותה וביני וביני, ובלא'ה אני תמה על הני חומרות הלא כפי דמוכח מגמ' אין זה אוננה קבוע, וכי שכתבו התוס' בדורותם באמות רך חייו בריאות היו להם, ומש'ה' הרבה לא האכילה במנין האוניות, ואיך אפשר לחפש טרפיות חדשות ככלל, על סמך קנה רצוץ כאלו דכלל הרואה בעיניו שכלו השר את השkil וטררי' לא ניתן בכל הני לשונות מקום לדקדק בהם, הרי אמר האי ביני וביני, יאמר נא האומר איך נוצץ מזה דאם עומדת בין ארוכה ובה לאומה, تو לא מקריב ביני וביני, וממה דאמר ר'ה לר"א, וקרי ל' בטבחא עינוניותה דוורדא, ודאי דליך ממשמע מנ' מיד', דהרי ר'א לא ידע מהאי ביני וביני כלל, ורצה למיטרף מאן דאית לה, והשיב לו ר'ה, דכל הני חייו בריאות אית לה, ולחזק דבריו הגיד לו דקרי ל' בטבחא עינוניותה דוורדא, ולא עוד, אלא דקראי לא ממה דקרו לו לטבחא ילפו, אלא ממה דהגיד לו ר'ה בטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דPsi' דPsi' דבואה יחידית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת ר' דלקמן ע' ע"א, דמקיףין רק בחדא בהמה ולא מבהמה לחברתה, וא'כ ע'כ מיר' הכא דיש בהמה זו תרי בועי, لكن כתבו דברתני בוועי נמי כשר אס לא סמכי להדדי, והכא ברוחקים מיר', שוב ראיית במרח"א מחד' ב שנתעורר על דברי התוס' והנים בצע'.

וסופו לינקוב ע"י האי סרכא, מ"מ כל זמן שלא נקבע הריאה משמשת בגוף לרוח על הלב כמו, ואין כאן מחסרא אבר עתה, אלא סופו להתחסר ואם סופו להתחסר אבר טרפה ק"ו ב' ב' של ק"ו מסוכנת שסופה להתחסר מכל וכל, שתומות בעוד שעיה או שתיים, שתהה' טרפה והוא תימה רבתא על שיטת התוס', ועין בעיקר יוז' ולקמן מ"ח ע"א בחדושנו.

ודע בין מדברי רשי' ובין מדברי התוס' נראה, שלא דיברו אלא מסרכות ממשיות המדברים האוניות יחד, ולא מחוטין דקין הנמשכים מאותה לחברתה, דוק ותשכח, אלא דהרבמ"ס והטור אחורי כתבו דוחות הנמשך וכו' ואפיו הוא דק ביותר הויה סרכא והנה לדעת רשי' דסרכא מורה על הנקב, אפשר דגם האי חוט דק, כן הוא מורה, אבל לדעת התוס' דסופה להתריך ולינקוב איך אפשר לומר כן על חוט דק, שבתונעה קלה של הבעמה תוכל לפסקו, שבטח תינקוב הריאה ע"י האי פסיקה, וכל מי שירצה, יכול לנשות את אס יתפרקו האוניות מהדדי, אם יוספק הסירכה או תפרק עמה קרום הריאה, אלא דהרבמ"ס מבואר דמעיקר הדין אין לאסור אלא דיבור ממש ומאותה לשליישת כדעת רשי', כי כן פסק בפ"ח ה'ח, והוא מימרא דרבא, ולהני חוטין הה סגי לחותכן ולבדוק בפושרין אם אין נקב, אלא דמצד המנהג אוסרין אותן, כן כתוב בפ"ה א"ו עי"ש. ויש עוד שיטה שלישית והוא שיטת הראב"ד ז"ל, דסרכא שלכ"ס מורה על נקב וכרכ"י, אבל כסדרן הכי ריבוטי'ו, ר'ל רגילה לבוא بلا נקב מחתמת הפשטות הליחה והזיעה, וכמוש'כ התוס' בכל הסרכות, וזה שיטה הייתר מתתקבלת על הלב מצד הדין אבל מה שיש להפליא עלייה, כי קשה להאמין שהסרכא היוצאות מכח הזיעה, אינה מותדבקת אלא כסדרן, וסרכא היוצאות מותוך ליחות הנקב מותדבקת דזוקא שלא כסדרן, הוא דבר שאין הדעת הבריא סובלת.

ועל' פ' היצא לנו מכל האמור, כי עיקר טרפות הסירכות חותם החומרה עליה, ועל' פ' אינה דאוריתית, דהרי ההלכה שאמרה ריאה שניקבה, א"א להעמיס בה סירכה של התוס', וסירכה שלא כסדרן של רשי' בלאה' אינה שכח כלל כמוש'כ לעיל, ולכן אני תמה אקרה על' רבינו הש"ד ז"ל, שכabb ביו"ד סי' פ"א סק"ט, דסרכא גמורה של' כ"ס ודאי טרפה ולא ספק, ואם היה בדבריו, אז לא היתה דברה התורה מדרוסה משום-DD בדיבור בהוויה, כמוש'כ הרמב"ס, אלא מסרכות שהמה המជית כ"כ, עד שהוצרכו חז'ל לתקן בדיקת הריאה, ועד שנטרכ במנה אחת מפני שנדרסה, נטרפות אלפים בהמות על סרכות הריאה, וגם מעולם לא שמע או ראה איש, שבמנה מותה, ולא מצאו לה סיבה אחרת אלא שריאה שלה סרכוה, ובר מכל הלין טועין שכח הש"ד דאי' תאנה ר'ש במשנה, דאית ל' עד שתנקוב בבית הסمفונות, ולדידי' הלא כל הני טרפיות של סרכות ועוד ועוד, כולל נפלת בבירא כmobon, והרי לקמן דג' מ"ט ע"א, כמו אמראים אומרים הלהקה כר"ש, אלא דבעל מסדר הש"ס מסיק, אכן הלהקה כר"ש, והוא לחומרה ומספקא, אבל עכ'פ' אין יוצא מידי ספק דשמא הלהקה כר"ש, ואיך כ' הש"ד טרפות הסירכה הוא ודאי טרפה ולא ספק וד"ק.

תוס' ד"ה אין מקיףין בבועה, כشنיקבה היכא דלא ממשמעה ידא דטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דPsi' דPsi' דבואה יחידית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת ר' דלקמן ע' ע"א, דמקיףין רק בחדא בהמה ולא מבהמה לחברתה, וא'כ ע'כ מיר' הכא דיש בהמה זו תרי בועי, لكن כתבו דברתני בוועי נמי כשר אס לא סמכי להדדי, והכא ברוחקים מיר', שוב ראיית במרח"א מחד' ב שנתעורר על דברי התוס' והנים בצע'.

עכ"ל. שמעתי מקשין, תפ"ל דאפיו היה מחייב למסור נפש גם על שאר מצות, אבל לא نفس חבו וandi יביא את התינוק לידי סכנה בשליל המצוה שלו, ואני זה כולם כי המצוה על הבן אלא דהוא לאו בר הכי הוא עתה שכן מצוה על האב או על הב"ד ולשיגדל באמת מוטל עליו המצוה, כן הוכחתி ממה שפסק הרמב"ם בה' מילה פ"ב ה"ו, הא דרבא פשחים נ"ב ע"א דאמר ערל האשאה ואיזמל העמידו דבריהם במקוםCRT, הרי ذكري לי' מילה בזמןה עשה שיש בה CRT וدلא כרשי בסוגי' שס דפרש דערב פשת קאי עיי"ש דא"כ הוול לרמב"ם להביא האי דין בה' פשת, ע"כ דס"ל דלulos המצוה על הבן והוא עשה דכתת גס מלא בזמןו אלא בתורת זכיה מלין אותו האב או בי"ד ובמ"א הארקטיבי זהה, אבל אי קשי' הא קשי' דהרי על עשה בלבד לא היינו מחובבים להסתכן הילד א"פ אילו ולא דרש דוחי בהם ולא שימוש בהם דرك לעבור בקום ועשה בעין לתת כל ממוני כדי שלא לעבור אבל על מ"ע שהוא בשוא"ת, א"פ אילו ממון הרבה איינו מחייב לפזר, ומכח"כ שאינו רשאי להסתכן בנספו, ולמה לי' לרשי' להא דין לך דבר וכו'. ואולי במצבות מילה שאני דבלאי' דרשו עליה הקרא דעתך הרגנו כל היום, צ"ע ודז"ק.

ד"ה נשפהה קיתון. בשרג הראה נימוח וכוי' ועכשו חציו ריקנית עכ"ל, לא זכיתי להבין למה לי' לרשי' قول' האיל וא פ"י בPsiות כיוון שנימוח הבשר, הרי הוא עכ"פ כבשר שופא גרדו וחסר הכל צ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה שלישי הביאתו לפני, נראה דסביר דבתרי זמני היה חזקה כרבי, מדבר המתינו עכ"ל, דברי התוס' נפלאים כמו שהקשה המהרשות'א ז"ל ומה שתירץ דר"ג גופה רק עיי' מעשה או נתברר לו דין למול האדום והירוק, זה פלא והפלא.adam לא ביראה לי' מקודם דבר זה איך התיר כאן למול אחר שיובלע דמו, דשמא אין בירקות ואדיימות סכנה למול, והני דמותו מסיבה אחרת מות, והוה לנבי האיל שלישי מות אויל' ייל' כיוון דחזי דהני אדומים ומות, מסתבר לומר דהא גרמא, מלולות בחולה שאין ידועה לנו, צ"ע ועיין בח' ק"ז ז"ל ודז"ק.

ד"ג מ"ח ע"א גמר' אר"י ב"מ אר"ג, ריאה הסמוכה לדופן אין החושין לה, האי סמכה סרכוה קאמר וכפרשי' דבוקה בצלעות זאת א"א אלא עיי' סירכא, ובש"ס וילנא בפ' ר' גרשון כתוב בפירוש כלומר סרכוה, ושליtan טעם למה שינה ר"ג להחליף סרכוה בסמכה, ונלפע"ד דהוא כדי לאשמעין דמייר הכא שלא במקומות ריביתא, וכגדתראץ לקמן דהינו במקומות שאין הראה סמכה לדופן, רק נסכמה עתה עיי' הסירכא זאת משמעינו שפיר, במה דאמר ריאה הסמכה לדופן, כלומר שנסכמה לדופן, ועי' וכיוצא בה נאמר ותבחר לשון עرومיס, ועיין בח' ק"ז ז"ל, שמחلك בעין אחר בין סמכה לסרוכה.

וננה בסוגי' זו רבו הפירושים עיין בראש יוסף שסידר וואריך בהם ואני לא באתי אלא להעיר, כי מtopic סוגי' זו נפרק שיטת התוס' דטרפות הסירכא מטעם סופו לינקוב הואה, ולית נגר ובר נגר דיפרקיינה, דמה שמחליך הש"ס בין סרכוה מאונה לאונה לסרוכה לדופן אין להעמיד כלל לשיטת התוס', דבר הארכתי בעיקר י"ד להראות לך דין להתריך ע"ש סופו אם לא שכבר נחה הابر וначלה כ"כ, עד שראו לומר עליו דמחסרא אבר, דכן יוצא מפורש מtopic סוגי' דמסוכנת לעיל ל"ז, דמסוכנת, אף דבטה תמות מחמת החולי או אפיקת הכת, כל זמן שאין כאן חסרונו אבר כשרה, ואני טרפה דאסירין ע"ש שסופה למות, מושם דמחסרא אבר, כן מבואר הינו מסוכנת, ועי' כוונת הגם' דמחסרא אבר עתה, די' שסופה להתחסר, רשי' ד"ה המתינו לו. דין לך מעתה, ולהומרא אמר רבא ועי' ודז"ק.

הרמב"ם ז"ל פסק בכל הני א"ד דטרפה מספק, אבל בהאי דשיעא פסק דטרפה ודאי, וכ' הב"י בטעמי' דבכל הני מאן דמטריך בהא לית לי' דאחרינא, אבל בהא דשייעא דל"ל חתיכי דאוניב' בלא פרט, הלא חמשה אוניב' בעינה ולהאי לית לה, ותיית לי' כי קיימתי דבר זה מדנפשי, אלא דקשי לי' דא"כ מ"ד דשייעא רפרט מאין קמ"ל, דהרי אפיו חסר אוניב' אחת טרפה, ע"כ לומר דיש איזה סברא לחלק ביניהם, עד דהוצרך להשמיינו דשייעא כולה נמי טרפה, והדרה הקושי' לדוכתי, אבל הנפלע' דבאמת בזה פליגו הני אמוראי' על האי מ"ד דשייעא, דלא על חנס בקשרו חשבונות רבות לפרש האי אופתא במשושא בחזותא וכדומה, והניחו היותר מסתבר דשייעא, דיש לו סמק' גדול בדربא עכ"פ, דבענן' ה' אונות, אלא ודאי דהני ס"ל דהא פשיטא וק"ו מחסירה אוניב' אחת, ולגביה זאת הלכה כרבבים, ונדהה האי פירוש ומילא הוה ודאי טרפה, כהני שאר מ"ד, דס"ל דהאי דשייעא ודאי הוה, ואני ספקא הוה דלא ידעין לאיזה מהם כיון רפרט.

ובא וראה איך מבואר דבר זה מtopic סידרו של רבני הרמב"ם ז"ל, דברי' ב' כתוב, חסר מנין האונות וכו' טרפה, והוא מירוא דרבא, ואח"כ בה"ז כתוב נמצאו שתי האונות כאונה האחת ואני נראות בשתיים טרפה, והוא יוצא ממירא דפרט דדמי' לאופתא, כאשר כתוב ה' מ' ואח"כ בה"ז כ', נמצאת כולה שתי ערוגות ואין לה חיתוך איזנים, טרפה וכו' עכ"ל הזחוב, ותמה עליו ה' מ' דלמה הקדים דין דשתי אונות כאונה אחת, היוצא מדין אופתא דין אופתא עצמו, והניחו בתמיא עיי"ש, ולפי הצעתינו הכל בדיק ובחשכל וברוח"ק שבו מסודר, כי הרמב"ם פסק כהני א"ד דלא מופשי האי דפרט דשייעא, אבל הא דשייעא כולה שאין לה ה' אונות, ומילא שתיים כאחת ומכח"כ ערוגה כולה שאין לה חיתוכי דאוניב' טרפה, וכן אחר דאמר דחסר אוניב' טרפה שהוא מפורש במירא דרבא, כתוב דה' שתי אונות הנראות כאחת, דהוה כחסר וטרפה, ואח"כ כ' דcola ערוגה כאחת טרפה והוא ק"ו משתים, אלא דלאפוקי אתה, ממאן דפרט אופתא דפרט בהכי דלאפוקי' דעכ"ב מחלוקת בין חסר לאופתא, דוקא אופתא כולה טרפה אבל שתים לא, דסבירא לי'א למילוף, ורפרט דוקא ריאה כולה אופתא קאמר, אבל מאחר דלא פסקין כוותי' אלא כרבבים דחולקין וסוברים דשייעא מרבה שמעין, מAMILIA הון כולה והן שתי אונות דשייעא טרפה, וכל זאת משמיינו הרמב"ם ז"ל, עיי' שישידר תקופה דין דשתי אונות דאם היה מהפך הסדר לקבוע תקופה דין דשייעא תקופה, הוה מצין לטעת דפסק כמ"ד דשייעא מרפרט נלמד, ולומד אופתא בשתי אונות מכולה אופתא, וזה אמרת לאמיתו בס"ד. ומזה' יש השגה על פסק האחרונים להקשר בשתי אונות הנראות כאחת עיי' סמפון שבתוכם, ומחלוקת בין כולה אופתא למקצת אופתא, דלהז' יש מקום להאי מ"ד, אלא לומד זינים דשייעא מאחר דהרבמ"ם פסק דלא כהאי מ"ד, אבל בשום אופן בין שתי אונות לכולה ערוגה וגם זאת אמרת לאמיתו ודז"ק.

ע"ש גמר' ר"ח חלש וכו' ואיתוי קמ"י ריאה נשפהה קיתון ואחריה, א"ר והוא דקיימי סמפון, מנא יעדני, מ"תינו צוא דקוני' וכו' עכ"ל, ויל"ד אדם דוקא לאחר בדיקה צו' יש להזכיר, איך סיפר לנו סתם דר"ח אכשרה והעלים מתנו דבדקה תקופה, או שציווה לבודקה اي קיימי סמפון, ועל ר"י דאמר נמי סתם ריאה נשפהה קיתון כשרה, יש לדוחק דאחר בדיקה קאמר, אבל בהאי מעשה רב קשה לומר דשתק ולא סיפר לנו בדפק תקופה, והי' נראה דהאי בדיקה אינה מעכבת, ולהומרא אמר רבא ועי' ודז"ק.

גם דרבנן טרפאי מודים דסימפוני נקט ואותאי, אלא טרפי מטעם חסרון בפנים דש"ח לדידחו דא' בכל נוכל להחריע כהני דמכתשי, מפני דוחץ מהני כבר יש לנו רבים דס"ל דחסרון בפנים לא שמייה חסר, דלעיל התירו ריאת נשנפהה קיתון מעשה רב והי' שם ר'ח' ור'ג' וכל הדור ושתקי לי' וכן ריאת שנימוקה התיר ר'ג' ותנוי' כוותוי' ולית כאן ספק לקבוע ההלכה מכישרין, אבל אי נאמר דזוקא במשפט פליגן, והני טרפו חשו מושם דרוב נבעלים דרך הושט, והוא פלוגתא חדשה בין הני תרי כתות של שלשה שלשה, לא ברירה לו ההלך תא כיון דהוא באיסור דאוריתא, ע"ג דר'י מן המתירין ולגביה ר'ל הלכתא כוותוי' מ"מ בשיש עוד חולקין בדבר אין זה כלל לפסקו קר'י נגד ר'ל להקל בדאוריתא והרי תראה דרש'י צ"ל לא סגי לי' לקבע ההלך תא כרבנן דמכתשי עד נמצא עוד טעם מושם דר'א ור'א בשיטתיתיו דמכתשו איזלו ומעתה הци פירושא, לימה דבחסרון בפנים פליגן, ר'ל דמתעם חסרון בפנים טרפו הני שלשה ממילא נדע דאן ההלכה כמוותן אלא כהני דמכתשי ומסיק דפליגו בסימפוני נקט ואותאי והוא פלוגתא חדשה, אלא דמ"מ סכמינו אמרן דמכתשי ממש'כ' רשי' ז'ל, ועתה תראה כי לא חנים קבוע רשי' ז'ל כאן ההלכה שאין דרכו בכך, מושם דשייך זאת לפשט הסוגי' כנ"ל, ובכ"מ שתמצאו ברשי' קביעת ההלכה יש טעם מיוחד בדבר, כי רשי' לא העמיד תבورو אלא לפרש השkil וטר' ולא לקבע הלוות ודו"ק.

ע"ש גמר' הא יחו רצבו אמר, ופרש'י שקשה ואינו מגין אבל להדי בשרא הבשר שהוא רך נכנס בנקב, ואני תמה דמ"ש מקרומי הריאה שנקבו דלא אמרין שהבשר סותם מפניהם ובפיה' מ' במשנה באמת כתוב והגיע הנקב לשער הריאה, ושאלתי השוחטים ואמרו לי דבהרבה מקומות לא תבצץ הריאה אף שנקרו עקרומים, ועמדתי משותום, אדם כן הוא אז ודאי כיון הרמב"ם היה במא שכותב והגיע הנקב לשער הריאה, אלא שחבורו לא האזכיר כלום מזה וצ"ע.

אבל מה דקשה יותר מזה הוא, דפרק מהדורא דכנתא שניקב להדי חבירי' דמגן עליה, ואמר ר'א טרפות קמדמית להדי, אין אמרים בטרפות זו דומה לו שהרי חתכה מכאנ וטורפה וחתכה מכאנ וחיה, והוא בעיני ספר החותם, דהטם בטרפות עצמה ודאי אין לדמות, דהרי ראיינו נגד השכל דחוות למטה במקום צומת הגידין טרפה, ולמעלה ממנה כשרה, אבל כאן מהגנה המדובר, ושפיר מצי לחקר ולדרוש מ"ש דבחדורא דכנתא מגין ובסימפוני לא מגין, והוא ליחסיב כי הכתנתא רך וסותם והסימפוני קשה ואינו סותם כאשר כתוב רשי' ז'ל, ולא לעשותו רק שאין להרהר אחריו והוא פלא והפלא בעיני עד שנלפע' ד' זאת הי' מכריח את הרמב"ם ז'ל לפרש הא סוג' באופן אחר, דז'יל בפ'ז' ה'ג, "אחד מסימפוני הריאה שניקב אפיו ניקב לחבורו טרפה" עכ"ל וכבר תמה עליו הראב'י' וכל הבאים אחריו, זה ננד הסוג'י' דאמרה דזוקא להדי' חבירי' טרפה, אבל להדי בשרא כשר, ולפע' ד' דהרבמ"ס מכח קושי' הנ'ל היה מפרש הסוג'י' הци, דהה דמשני היא לחבורו אמר אין הכוונה כפרש'י' דחברי' קשה ולא מגין אבל בשרא מגין, ואדרבה בשרא דספוגי אינו מגין כמו בניקבו הקרים בוחוץ דאיינו מגין (ועיין לבב אריה ז'ל שנתעורר ג'כ' על זו) אבל קבלה היתה בידם דניקב הסימפוני דזוקא להדי' חבירי' טרפה, אבל להדי בשרא לא, ולא משום דהה מגין זה לא מגין, אלא דהאי טרפות כן נמסר, ופרק על זה מהדורא דכנתא דמגן ולמה לא מגין גם הסימפוני על תבورو, ע"ז מתרץ לו דין לדמות טרפות להדי' דכאן הטרפות כן הוא דלהדי' חבירי' טרפה ולא מהני הגנה דסימפון, ולהדי בשרא ע"ג דספוגי ולא היה ראיי'

הקל מינה לא כ"ש, ועיין בפרק ג' סי' מ' במשבצות זהב אות ד' מה שכ' בשם הלבוש לענין מהט לבב, דשאני חסרון בגלגולות וסירכא בראיה, דהוא דבר המתחדש בגופה, משא'כ מהט בסימפונא דלבא דאיו להטריף משום דספוגו לנקב, דהתחליל כבר לשרווף בהטלת הארס, עי"ש, והנה אין ספקacial דגס בסירכא וחסרון גלגולת צריכין לומר דבר נחלשו העורות כ"כ עד שחוובים ננקובים, דאל"כ לא נדע מה בין סירכא למחת, ועיין בפרק ג' שם ובסוף פתיתחו לסי' ל"ט, שחקר בסירכא לדעת התוס', אי מצי חי רך עד י"ב חדש או עד כ"ד חדש, ואני אומר דאי'א לומר דאי'א טרפות דמצוי לחיות יותר מיב'ח, דאי'כ גם מחסרא אבר רך לאח'ז, ואתה א"א דהרי בעין מחסרא אבר עתה, אלא ודאי דסירכא שלא כסדרון, ע"י שימוש דספוגו לחתוך בין הצלעות כאשר הרופאים עושים מעשים כנקוב, שימוש שומשכת לכאנ ולכאנ נחלשו העורות כ"כ עד שחוובים כנקוב, כמו בשר שרופא גורדו דחשוב כאיינו, ותדע Adams נאמר דרך נוכל חתוך בין הצלעות כאשר הרופאים עושים כל יום, ולפרק הסירכות מן הריאה, והרי אמרו כל דאי בדררי לה סמי וחייה, אין כאן טרפות אפילו אין עושין כו, וכן רשב'א מכשיר נחתכו רגלייה משום דיקולה ליכוות ולחוויות, ואיך נטירף הסירכא שבקל נוכל לסלקה משום דספוגו לנקב הריאיה, אלא ודאי דחישין שכבר נחלשו העורות ולא מהני אפיו נסלק הסירכא ממנה, אלא דלעיל כתבתי Adams הטרפות אינה בקרומים אלא בשר הריאה שניקבה כדמשמעו מלשון המשנה, וכփיה' מ' לרמב'ס, ג'כ' נפרכת שיטת התוס' דאי' גם החולשה שבעורות נמי לא מהני להטריף עי"ש, אבל התוס' ע"כ סברו דטרפות בעורות גופא, ואולם מתוך סוג'י' זו מוכת דמשום ספוגו להטריך אין זה סתימה, וע"כ משום דברין דסבירר איתם נקב, ולא דספוגו להיות נקב, וצ"ג ליישב שיטת התוס' ודוו'ק.

ע"ש גמ' ריבר'י הוה קאייל באתרי' דר'י בשוקא דטבחי, חיזינחו להניך דקיימים צמחי צמחי' אל' לא בעי מר אומצא וכו' ופרש'י' דרוצה היה לדעת אם ישירנה אם לאו, ובхи' ק"ז ז'ל הקשה מיש מהני עובדות דברת הכא, בהני דקיימי' כנד'י וטינרי' טינרי' דקאמר מדמחלפי' שם ולא אמר להו מיד', ש"מ דכשרים, ולמה החורץ כאן להאי הערימה כדי' לידע דעתו של ר'י, עי"ש שנדחק לישב, ולפע' ד' נראה פשוט דהני צמחי' שהמה מורה ואו בוותא קטנות אפשר דבעברה בעלמא לא הכליר בהם, משא'כ' כנד'י וטינרי' שפרש'י' צמחים גדולים וכבדים וטינרי' עוד יותר גדולים מהם וכן הוא בראש' ש דאלו קטנים ואלו גדולים, פשיטה דנפלו בעיני כל עובר דרך שם, ואולי רשי' ז'ל כיון בפирשו זה לישב הא' קושי' של ק"ז ז'ל ונכוון הוא ודוו'ק.

רש'י' דה' קרום אבל סתימה דופן סתימה מעלייתא הוא, עיין הגות מהרש' שדר'ל דע"י הסביבה אגלאי דהדופן ה' סמוך והוא סתימה דמעיקרא, ולא ידעתה למה נדחק בהז, דמה יענה לדעת רשי' בסירכא מחייבך לגב או מגב לגב בתרי אוני דסירכא להדי' דמקררי' כסדרון וכשר ודוו'ק.

ע"ב גמר' איתמר מהט שנמצא בריאה וכו' לימה בהא קמייפלאו דמור סבר חסרון בפנים שמייה חסר ומי'ס לא שמייה חסר, יש להעיר, איך קס'ד דבחסרון בפנים קמנפלגו דאי'ל לאיפלוני בפשט דחסרה ריאת שבמשנה, אי חסרון בפנים קאמור וכרבנן או חסרון בחוץ וכרכ'ש כדלעיל, והנפען' דודאי גס בס'ד ידע דנקט פלוגתא זו במחת בריאה כדי להשמיענו דמן דמכתשי לא חשו לשם דבר הושט נכנס המחת לריאה, אבל הי' ניחא לי' לומר

ארישב"ל הלכה כר"ש וכו', ואין הילכה כר"ש, ופרש"י ז"ל גמור' קפסיק לי, ובישיבה האחוריונה נפסקו ההלכות הללו הפסוקות סתם בגמ' עכ"ל, ואני עומד ומשתומם, אם הא הילכה היתה רופפות בידים עד הישיבה האחוריונה, ור' ביבי ור' ב"א אמוראי בתראי סברו דהילכה כר"ש, וכן נראה דסבירו רבה בר תחליפה ור' בר באבא דפרשוי דברי ר"ש דלספונו גדול קאמර, והמה בשם רב אמרו למלתתיו כדעליל מה ע"ב, ורבנו הקדוש נמי אי חסירה ריאיה לר"ש קתני, הרי עכ"פ לא הカリ עגנון, מעתה יש לתמונה על כל הגני טרפיות, בריאה, סירכות ומראות הפסולות דנאמרו סתם בגמ' נימא דהינה דלא כר"ש, לדידי' בעינן עד שתינקוב לבית הסטפונות, דכל הגני משום יקבו הקרומים או סופו לנקוב טרפה, דלא שוייך אליבא דר"ש, ואך לא נמצא מאן דמקשיר בכל אלו, משום דסובר הלכה כר"ש, ולא עוד אלא דתנקו רבותינו ז"ל בדיקת הריאה משום סירכא דשיכחו, והרי אדרבה היא הנוננת דהילכה כר"ש, דבעינן נקב עד הסטפונו הגדל, כמו דמצין בניטל האם בסנהדרין לע"א, דהאכילה ר"ט לכלבים, וחכמים ביבנה דחו דבירו, משום דהיעיד תודוס הרופא, דין פרה וחזירה יוצאות מctrנים, שלא ניטל האם שלה, וכ' שם רשיי ז"ל והרי חזין דמתיקיות, והכא דכווי, דמעולם לא שמענו דעתה בהמה, ולא נמצא לה סיבה אחרת, אלא שריאיה שלה הייתה סרכוה או נקובה, ולמה לא תכريع עניין זה את הילכה, וכבר העיר בשוו"ת מהר"ס שיק ז"ל תשוי ס"ז ע"ז לענין תחיבת הcars הרגיל בבחמות עי"ש.

אולם אחר זמן רב נתישבתי בדבר דלפי מה שמויק מתני' או שחשרה אליבא דר"ש, כתבו התוס' במשנה לעיל, דבחסרוון כ"ש מודה טרפה, האי כ"ש דקאמורו התוס' בגם' ליתא, אלא כיון דלא איתפרש בגמ' חסרון לר"ש בכמה, ודאי משמע דאפילו חסרון כ"ש קאמר, ונראה לומר דהאי חסרון לאו בשר הריאה בעין, דלא מסתבר כלל דחסרוון כ"ש בשר, יעשה מעשה טרפות דהרי חסרון פנימי לא שמייה חסר ובנימוק הריאה נמי, דוקא בחסרוון יותר מרביעות בעין, אלא ודאי דחסרוון מן העורות סגי לר"ש, וחסירה דומי' דניקבה קתני וכמו ניקבה בעורות כן חסירה, הן אמת שלכאורה נראת להיפך, והריאה שניקבה קתני וכבר הבאנו כ"פ דברי הפיה"ם ודברי המהרא"ס שיר על המשנה שכ' משום דכל שניקבו הקרומים הרי ניקבה הריאה דספוגי היא, ולעולם ניקבה הריאה בעין, וא"כ גם או שחשרה אריה קאי ולא אקרומים, ומכח"כ اي אליבא דר"ש, דבנكب בעין עד הסטפונות, איך נפרש או שחשרה הריאה על הקרומים לחוד, אלא דלא אדע איך נפרש חסירה הריאה על כ"ש בשער הריאה, لكن מוטב לקבל דוחק בלשון המשנה מלקל דוחק בעני עצמו, ולכן נחלתי דר"ש בחסרוון כ"ש שבעורות מודה טרפה, וא"כ גם לדידי' איכא סירכות ומראות המטרפות כי מקום הסירכא והמראה תופס מקום, ואיכא כאן חסרון בעורות, ואפיilo לרשיי דסירכא מחמת נקב בא, מסתמא נקב שמצויא ליהה איןו بلا חסרון כ"ש, וניהו דאי או שחשרה דמתני' דלא כר"ש, אלא מיירי בחסרוון בפניהם או ממש"כ המרמב"ס בפייה"ם בחסרוון אונות, לא שמעין כלל דר"ש בחסרוון כ"ש מודה, אבל לפע"ד נראה בדור דכל הגני אמוראי דס"ל דהילכה כר"ש, ה"ט משום דס"ל דרבבי במתני' קתני, או שחשרה אליבי', אבל לולי זאת מהיכי תיתי יפסקו כר"ש נגד סתם מותני' באיסור דאוריתא, וא"כ ממ"ג ליכא כאן חולק על הגני סירכות ומראות, דאי או שחשרה דמתני' כר"ש, ואז הילכה כוותי, הרי מודה ר"ש בחסרוון העורות כ"ש, ואי דלא את"י האי שחשרה דמתני' כר"ש, ואז לא מודה ר"ש בחסרוון כ"ש, אז בא"ה אין הילכה כר"ש, כנלעפ"ד ליישב הדבר כפי חומר העצום שבו ודוק'.

להג' מ"מ אינו טרפה מאייה טעם שייה' שלא מתגלה לנו כמו בחיתוכת הרגל דאנו רואים ג"כ דבר שמתנגד לשכלנו, דחתוכה מכאן וטרפה וחתוכה מכאן וכשרה, ומה שכתב הרמב"ם דאפיilo ניקב לחברו איזו ר"ל לדודי' בשרא מאש"כ דטרפה אלא אפיilo להדי חברו ד"ל דאיכא הגנה מ"מ טרפה, כי כן נמסר האי טרפה, וידעתי דהלוון עדיין דחוק והוא נגד הכלל שכתבנו בהקדמה בדילשון המרמב"ם אין לדחוק אבל אין כלל שאין בו חוץ ודוק'.

ע"ש גמור' הא מחותא דאישתחכח בחתווכא דכבדא וכי' אל ר"א אלו אישתחכח בשרא כה'ג הוה טריף מר וכו', יש לתמונה דשאני דאישתחכח בשרא דלא חיישין כל דאתא דרך בלית הפה, אלא אמרין דמוחץ אתה ע"י חיכון בכוון או בקרקע, ועיין בראש' דאפיilo בקופא לצד החלל מכשryan משום דע"י שמתחכת אף הקופא עוברת דרך עובי העור בשער וא"כ איך מדמה מהט בכבדא, דוזאי דרך בלית הפה אתה בתוך הגוף למוחט בבשר הירך, ולא עוד אלא דבעצמו מסיק DSTMS מהט בכבדא טרפה משום דרוב נבעליהם הם דרך השוט זרך באLIMITATA בקופא לבר מכשryan, ואיך קמתמה על מר בר' דרי' דסבר למיטרפי, ודחי לי באלו אישתחכח בשרא דאיין לזה שם דמיון להאי דינא, צע"ג בעניין ודוק'.

רש"י ז"ה נקובי נקב, בסה"ד והלכטה כהנץ רבנן דמכשryan וכי' ועוד דקם לי' בשיטתהיו ר"א וכו' עכ"ל, וקשה לי איך נשמע מהא דרי' אשן דאית לי' כרבנן דמכשryan, דהא בכבדא בקופא ליגו מש"ה מכשryan משום דא"א דעובר בקופא את הכבד שהוא קשה ולכך אמרין דרך סימפונות אתה, אבל בריאה דרכך דלא מתקין נבה בינה בין קופא לבר או לגוי, מצי להיות טרפה לר"א, דאפשר דבר כרבנן דטרפו, משום דרוב נבעליהם דרך השוט, ויל"י ודוק'.

ד"ה מ"ט ע"א גמור' הא קשיטה דאישתחכח במרה וכו' והנ"מ בתמורה, אבל דיזיתא מיבצע בעז ופרש"י, ומאן דטרוף במחט טוף נמי בהא, והקשה המהרא"ס, דהא הכא בכבד קיימין וכו' ומסתמא נכנסה המחת דרך השוט לכבד, כי בכבד לא שוייך בדיקה שהיא שלמה, ות' כיון דאישתחכח במרה הו"ל בסימפונא רבה בכבדא וכו' עכט"ד, ואני תמה, דא"כ הלא ליכא מאן דמטריף בהא, דהא אמר לעיל שקיים גילמא דטרופה, אבל לעפ"ד נראה לפרש, דנヒו דסימפונא נקטו ואתאי, אבל כיון דמיבצע בעז, חיישין שניקב המרה והבריא, למאן דחייב לעיל במחט בריאה לשמא הבריא, ומטרוף משום דרוב נבעלים דרך השוט, הכא מטרוף מטעם שמא ניקבה המרה והבריא, ואע"ג דלעכילד לא חייש לשיטת רש"י, לניקבה הריאה והדרה המחת, אלא דחייב שדרך השוט נכנס לריאה, ואני ריאה דרחבה, משא"כ מרה קטנה שקרובה לניקוב ע"י האי קשיטה דיזיתא, ואס כנים דברנו, מישוב בהז גס קושי' התוס' שהקשו על פרש"י, דא"כ הוה דלא כהלהטה, דין ר"י דלא דמכשryan לעיל פסקינו, ולפי האמור ניחא, ד"ל דאפיilo ר"י דלא חייש לעיל לשמא הבריא, הינו דוקא לגבי החשש שדרך השוט נכנסה בריאה, דהוא חשש רחוק אצלו, דנヒו דרוב נבעלים דרך השוט, אבל כל הנבעלים דרך השוט הולכים לחוץ דרך הכרכשתא כדרכם, ואפיilo מחת אם נתעכב בהילכתה לקוץ נתבחה לאיזה אבל שעוברת דרך שם, אבל לא לצאת לשטח הריאה, משא"כ כאן במרה שפיר מצי חייש לשמא ניקב והבריא, ותדע דלעכילד דר' מ"ג ע"ב רצה לומר, נמצאת איתמר וזכה לי' דכל הגני חיוי ברייתא קויצי אוכלי, וא"כ במנצא במרה דלא שוייך האי סברא, למאן דחייב בישב לו קוץ בשוט לשמא הבריא, ה"ה דחייב במנצאת במרה, לשמא נקב והבריא, כיון דуורה דק מאד וצר מאד המקום ודוק'.

ע"ש גمرا יטיב ראב"א קמי' דר"ה ויתיב וקאמור א"ר מלוך

וזל, „ולהא דברי ה'ך בעי, לא אפשרת לי' אכתיה טעמי' דרב מא' הוא" עכ"ל כוונתו דר"ז לא ברירה ל' האי טעמא דלא מהדק, כי באמת קשה להבין, וכי עדיף סתימות ירכיכם בחחלות או דופן בריאה, שהם שני אברים, מחלב הדבוק בשער, ובאמת הרמב"ם בפ"ז הי' כתוב בטעמא דחלב טמא, וכל הנני דלא סתום, משום דקשין ה'ן, ומסתמא קושי' מחלחות, ודופן וכדומה, הכריחו לפרש כן, וכעכ"פ כיוון דליך טעם מבורר בדבר קמבעי ל' דלמא בטמא וטהור תלי' מלטא, מפני איזה טעם הנעלם מתנו, וד"ק.

תוס' ד" ר' רב ואיסורה דאוריתא וכו' כדר"פ הלכה ומסתבר בדברא נמי חוזר בו, אך אמר لكمן חימצא ובר חימצא חד סתים וחדר לא סתים עכ"ל עיין בלב אריה שתמה על ראיית התוס' ובאמת لكمן עז' ע"א מצין עוד הפעם, דרבא סמך אר"י מטעם דהתורה חשה על ממונם של ישראל, לצרף גידין הריכן להיות חופין על עצם הנשבר, ושם כאשר השבי לו ר' פ' כדחכא אמר אישתיק, וכאן לא קאמר, אישתיק, ולפע"ד נראה דהנתם כיוון דבאות ר' הדר לגבי ר' ל' בגידין שסופן להקשות, ודאי לא מסתבר לסמוך ע"ד יחיד שנדחא, אישתיק והדר ב', אבל הכא נסמך אר"ש במקום רב, ומושום דח"ט לא חשבא ל' כדורייתא ממש, עיין לעיל ל' בע"ב ולקמן שם שכתבנו בזה ביטר ביאור, ומה שרצה רבא לסמוך להקל בסכנת גלווי מושום דסמך ארבים נגד ייחד, ומ"מ דחה ל' רבב", ר' ש' וסכנות נפשות, כי במקום סכנה יש לחוש גם לדעת היחיד.

והנה הלב אריה הקשה על ראיית התוס', דאיתרבה, מדמסופק רב בחימצא ובר חימצא, הי' סותם, עכ"ס' ל' חלב טמא נמי סותם, דעת' י"ע, הי' חימצא ובר חימצא וכו' עי"ש, וכן כי הת"ח, ולא ידעת למה ל' אריכות הלו', דאפילו נאמר דלא ידע רבא פירושא דחימצא ובר חימצא, הוה ל' להוכיח זאת מכח הדין DSTIMIS ולא סתים, דהרי דאייתרא אינו תותב, ודאקשתא תותב, וכן קשנה הת"ח, דמה לו לאתו' הא דר"ג דאיינו מיכל קאכל' וכו', כיוון דאקשתא גרעיני טפי דתוتب, כפרש"י, ופשיטה דאקשתא הוא אינוי סותם, ודאייתרא אינו תותב כלל סותם, ומכך חומר קושי' ז' כתוב, דאי לאו דר"ג הו"א דתורויה מותרין באכילה, וסבירת רשי' דרא דאקשתא דמי' לתותב לאו סברא היא, אלא מכח ריעותא אחרינא חד לא סתים, עי"ש, ואני תמה, ודודאי אמת הוא, משכ"ר רשי' דרא דאקשתא תותב קרום, ורק באמצע מחוחר, וא"כ אפילו שנייהם מותרין באכילה, וכליינא בתרא דלקמן, דvakshata פליגו, סכ"ס במקומות דתוتب איך יסתום, דהרי לא בטהור וטמא תל'י מלטה, ועיין לקמן בתוס' ד"ה ודאייתרא, ובגהות מהרש"ש, וא"כ ר' רבא דלא ידע עכ"פ מושום ריעותא אחרת, ודע דתוتب קרום בלשנא דבר, אבל ר' רבא אפילו שנייהם מותרין באכילה, מ"מ אין כאן מקום להשחפק, שמא דאקשתא דתוتب יסתום ודאייתרא אינו תותב לא יסתום אתמהה.

ומה שנלפע"ד להתריך הלהא, דבר הבאתני לעיל דפליגו רשי' ורמב"ם, בטעמא דחלב טמא אינוי סותם, דריש"י מושום דאיינו מוחבר בשער יפה, ולרמב"ם מושום דהקרום המפשיק קשה ואינוי סותם, והנה דאקשתא כ' רשי', דהאי נמי לתותב דמי, דאיינו מוחבר אלא באמצעות הקשת, ועיין בהגנות מהרש"ש על התוס' ד"ה ודאייתרא, שכ' דלפי דבריהם דבעמרבא דאכלו גם דאקשתא, מיסתם נמי סתים, עכ"כ צ"ל דלאו תותב כ"כ הוא גם בצדדים, ולפע"ד ר' רב מסופק בטעמא אי כרש"י אי כרמב"ם דריש"י מושום דאקשתא דמי לתותב, עכ"פ אינו מהדק כ"כ, אינו סותם, ודאייתרא דלאו תותב כלל, סותם, אבל אי כרמב"ם מושום דהקרום

וכאשר חזרתי על הדברים בשעת ההדפסה אני רואה כי עדיין התימה שלי דלעיל קיימת, דכפי הנראה ברור, דר"ש ות"ק פליגו בפירוש ההלכה שהיתה מקובלת בידם, דלשון זה, "הရיאה שניקבה או שחסרה" היה מקובל בידם, ות"ק פירשה הכי, הריאה החיה קרומי הריאה ומפני שהנקב מגיע לבשר הספוגי קרי ל' ריאה שניקבה, ואו שחסרה חסרונו בפנים קאמר, ור' ש לא ניחא ל' לומר דריאה קרומי הריאה קאמר, וכדקדוק המהר"ם שיפ', דמ"ש מקרים המוח דבאה ההלכה על הקרים, لكن מפרש, דעת הסימפונות קאמר, וא"כ עכ"כ Dao שחסרה, ודאי דקאי על גוף הריאה ולא על חסרונו הקרומים בלבד, וזה ברור בעיני ולכן אין בידי למצוא תירוץ לתמייתו, וד"ק.

ע"ש גמר' דתני' כה תברכו את ב", ר' י"ש אומר למדנו ברכה לישראל מפי הכהנים, להננים עצמן לא למדנו וכי, ולכאר' יש לתמוה על קושי' זו דהרי לכהנים אין חלק ונחלת בארץ ומתפרנסים מיתר השבטים מחלב דג תירוש ויוצר שלחים, והאי ברכה לישראל הוא כען אורח מברך לבעה"ב, כן נצטו הכהנים שומרי משמרת הקודש, לברך את העם, יברך וישمرך כפרש"י עה"ת שיתברכו נכסיתו והי' נשמרים מון המיקון, וכן יאר, ושלום הכל לאישור וטובת האומה, שתשכון בטוח שאנן והשקט, ובאישור תובת האומה, מילא מתברכים הכהנים, ומה צרכין ברכה לעצמן, אבל הנלפע"ד ברכה הנזכרה לכהנים, היא שיצליחו בתורה ויזכו לאוריה האmittiy, כדי שידעו להדריך את העם בדדך הנהה למקומות ולבריות, כאשר כל תח'ץ צריך להתפלל עז' בכל יום, יה' ר' שתAIR עני בתורתך ולא יאמר פי' דבר שלא כרצונך וכו' וע' קשא' ברכה לכהנים עצמן לא למדנו, וד"ק.

תוס' ד", והקב"ה מסכים על ידם, ולר' י"ש לא איצטריך קרא להכי' וכו', וזה דוחק, ולפע"ד נראה בגם ר' י"ש כהנא מסיע כהנא, כי לכאר' דברי ר' ע"ד דקאמר מפי הגבורה לא למדנו צרכין ביאור, דמנין לו שבעין הסכמה מפי הגבורה מ"ש האי מצוח משאר מצוות למשל הקב"ה ציווה לעשותות מעקה, ע"פ שיפול הנופל ממנו, ר' ל' שלא יפול רק מי שרואין ליפול, והוא כדי לצרף את הבריות, כן ציווה לכהנים מקבל פורנסתם מון העם, שיברכו את העם, ואם הקב"ה ימצאים ואוים לברכה ישפיע עליהם, ואם חלילה לא, לא, אבל הענן יתבאר, ע"פ מה שכתב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ז ו' זל' כהן שלא ה' לו דבר מכל אלו המונעים מנשיאות כפים, ע"פ שאינו חכם ואינו מדקדק במצוות, או שהו הבריות מרנני אחריו, או שלא היה מ"מ בצדק, אין מונעים אותו וכו', ואל תתחמה ותאמר, ומה תועיל ברכבת הדיטוזה, שאין קיבול הברכה תלוי בכהנים, אלא ברכבת'ה שנ' ושמו את שמי על ב", ואני אברכם, הכהנים עושים מצוותן, והקב"ה ברחמי מברך את ישראל בחפותו עכ"ל הזהב, ולדבריו כיוון ר' ע' בשאלתו, מפי הגבורה לא שמענו, ככלומר שלא תאמיר שיש כה בכחן המברך מצד לידתו, יה' מי' שי' דזה אינו אלא הקב"ה ציווה להם כן, כדי שלא יהיה כפו' טוביה, שקיבלו מן העם, ונאה לברכם, אבל חלות הברכה תלוי בחפותו ית' ולא בכחן המברך, זאת דעת ר' ע' מבני הגרים שאינו מיחס, אבל ר' י"ש מיחסו כהנה, מסיע כהנה, ס"ל דבאמת חלות הברכה תלוי בכחן המברך זרע אחרן קדוש ד' ע"פ שמצד עצמו אין ראי' להאי איצטלא וד"ק.

ע"ב גמר' בעי ר' י', חלב היה Mai, דזוקא אמר חלב טהור סותם, והאי נמי טהור, או דלמא, מושום דמהדק והאי לא מהדק, ויש לראות Mai קמבעי ל', וכי האי ממירא דרב גזה' כ' הוא שאין לדריש טעמא, ה'ן אמת דאבי מהדר ל' כן, אבל איך עלה ע"ד ר' ז' למיבעי כלל, וכפי הנראה רשי' זיל הרגישי בזה ומש'ה כ'

זהו, הרי הוא ושת דנקובתו במשהו, ולהז לישנא דלעיל, דהאי דר' אבינה טפח בכרס סמוך לושט קאמור ניחא עכטד'ק, ואינס מובנים לי כלל, דעת'ה הכא לא אזיל הסוגי' בחך לישנא, אז ודאי דלא פריך מידי, ודר' אבינה מאי, דהוא נמי שייך בדרבה בר ר'ה, אמר מפרעתא, כמו דר' אסי דאמר מן המיצר ולטפה, והוא פלא. **וראיתי** בח' ק"ז ז"ל שכ' דהמהרשות' לשיטות' איזיל דס"ל ברכורות' כ' ע"ב, דנקה'ו אינו אלא טרפה, אבל אי הוה נבלה איךא בעיניו טובה, לעניין או"ב וכסה"ד וחלה וביצה עכטד'ק, במחכ'ת, טעות פלטתו קולמוס, דלענין חלב וביבה לא נקל בנקה'ו גנד שאר טרופות, דהרי אינו מטמא מחיים, וגם בל"ה שגה, דפסוקות החוטט גם המהרשות' מודה דרווה נבלה כמו פסה"ג, וא"כ הרי נפ"מ אי נדונ כושט או ככרס לגבי פטוקה, אבל חוץ מזה גם גוף הדבר ליתא, דגש בל"ה ר' אבינה אין כאן ממשום נקה'ו דתהי פלוגתא עין זו במציאות, אבל און הענן רגיל כל כך כמו הכא דבל' יומ שוחטין בהמות לרוב, ואיך פליגו אי אוכלי דאקשתא או נמנעים מלأكلו, צע"ג.

ע"ש גמר' א"ד דאייתרא לא פליגו דשרי, כי פליגו דאקשתא, רשי' ותוס' ז"ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, אבל דאל דאייתרא וכו', וככתבו דהאי קלישנא קמא שבגמ' דהכא, ואני תמה, אכן פליגו תרי לישנא במציאות כזו, דהוא מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורךן דאקשתא משום חלב ואייך אמר ע"ז א"ד דלא היא, אלא אוכלין גם דאקשתא, וכן אני עובדות שבביאא כאן, פרשי' דליך קאי, ומה אמר האיכא דאמרי לשני מעשיות, והוא פלאי, והן אמרת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא עין זו במציאות, אבל און הענן רגיל כל כך כמו הכא בתורה דמשער טפי, והרי מקום שחיטה אמרו שם אינו אלא עד שישער, וא"כ בכוב"כ אין במקומות זהה משום נבלות דלאו מקום שחיטה הואה, כמו בטורבץ החוטט במשהו מצד נקה'ו, עניין שחיטה לאו מקום שחיטה הואה, זהה ברור, ועפ"י הדברים יש מקום ATI ל"ישב קושי' המהרשות' (דכפי שביארנו אין בת' המהרשות' ולא בח' החת"ס כדי להעלות ארוכה), דהנה תראה לעיל דלשםאל תורבץ דלאו מקום שחיטה הואה, ומעתה לשםאל ה"ה האי מקום שישער, אם אינו שייך לקרס הפנימי, נמי בפטוקה ברובא חן אמרת דיש לשאול מנ"ל האי טרופות דבשלמא תורבץ החוטט הוה בכל סימנים שנדרלו ברובן, אבל למטה מנ"ל, אלא ד"ל לדמדין למטה מלמעלה, דס"ס הרי נפסק היושט מן האברים הפנימים, ואם לשماאל כן הואה, גם לרבות קודם דמסקין לעיל להא דרמי בר יצחקל, דאמר לא יצטי להני כלל דכייל ולא בנקב, ולכן ס"ד דrab תורבץ במשהו, משום דרווה מקום שחיטה, א"כ למטה במקומות דמשער דלאו מקום שחיטה, עכ"פ אין הנקב פועל בו, רק פטוקה ברובא, והסוגי' איזלה הכא אליבא דהאי ס"ד, דכ"מ שאין מקום שחיטה הן בשוט והן בגרגרת ברובא טרפה ולא בנקב, ולכן שפיר פריך, ודר' אבינה מאי, כיון דליך' ע' האי מקום שישער לאו מקום שחיטה, נדונ ברובא, אי לאו דרווה קרס הפנימי, שוב ראייתי דממקומו הוא מוכרע, דהרי דר' אבינה ממשמי' דרב ע"כ כיהودא אחיו דרמי בי"ס"ל, דrab תורבץ החוטט ממקום שחיטה, וכל שאינו מקום שחיטה ברובא, דאל"כ הכא גופה קשה, דלמי הילכתא נאמרה הללמ"ס, קרס הפנימי שניקב על האי טפח אחרון בשוט, דבלא"ה תדוון החוטט לעניין טרופות כמו תורבץ וכקושי' המהרשות' א, מה תאמר דהאי טפח דמשער גם ביל' שנטנו בו לחכים שיעור דאיינו מקום שחיטה, לא היה הכא בכלול ושת כלל, א"כ לא הקשה המהרשות' א מיידי דאייך הוה כושט בלי דר' אבינה, וזה ברור אמרת צדק, עד שאין התחלת לקושי' המהרשות' א, שוב ראייתי בלב אריה ש'כ' דחסוגי' דהכא אלה אליבא דשומאל עי"ש ודוז'ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמיאנו לכו לא תטלו בי' בוקי סרייא וכו' ויל"ד מלטא דאמר ר' יוחנן מרא דכולא תלמודא, איך קרי לי' בוקי סרייא, שלא לתלות בר'ג, ונלפע"ד Adams מקום הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על החיט' שמנה בכותני', אלא כבר כתבו תוס' לעיל מ"ג ע"א דה הנך דאפקת, דר"י דאית לי' אלו טרופות דזוקא, ליל האי מספר דחי"ט, אלא דמצין לרבות זה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ' מרבה חלחולת במקומות הדבק ברובו, אבל רבע לא רצח לתלות בר"ג טרופות חדש וקרוי לי' בוקי סרייא לעומת מה דס"ל, דחית' דזוקא, וביהם לא נמצא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא כשיטת ר' יונה מובא בראש' דגש לר"ג, כדי תפיסת אין הנקב פועל בו, אבל שיערו בניטול רובו, ודוז'ק.

ע"ב גמר' ודרב' אבינה ודבוני מערבה Mai, והקשה המהרשות' א, ואילא כר' אבינה, נמי טרפה, דטפח בשוט סמוך לכרס אי לא כרס

קשה, נהפוך הוא, דאייתרא דקרים ונקלוף, הקרים קשה ואני סותם, אבל דאקשתא כמו שאינו תותב ממש, כן איינו קשה ממש, מפני שהרי באמצע מחוור, لكن ע"פ שטמא, מ"מ איינו סותם, כן נלפע"ד לישב חומר הסוגי' הלו ודוז'ק.

ד"ג נ' ע"א גמר' א"ד דאייתרא לא פליגו דשרי, כי פליגו דאקשתא, רשי' ותוס' ז"ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, אבל דאל דאייתרא וכו', וככתבו דהאי קלישנא קמא שבגמ' דהכא, ואני תמה, אכן פליגו תרי לישנא במציאות כזו, דהוא מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורךן דאקשתא משום חלב ואייך אמר ע"ז דלא היא, אלא אוכלין גם דאקשתא, וכן אני עובדות שבביאא כאן, פרשי' דליך' קאי, ומה אמר האיכא דאמרי לשני מעשיות, והוא פלאי, והן אמרת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא עין זו במציאות, אבל און הענן רגיל כל כך כמו הכא דבל' יומ שוחטין בהמות לרוב, ואיך פליגו אי אוכלי דאקשתא או נמנעים מלأكلו, צע"ג.

ע"ש גמר' ואין הלאה כרשב"ג בטרפה, ויש להעיר שלא נacr בברייתא דaicaca מאן דפליג, אם לא שנאמר דבמה דקטני, "רשב"ג אומר", ולא "רשב"ג", נשמע דחביריו חולקין עלי, ודוז'ק.

רש"י דה' מקיפין בקנה, אם נמצאת פטוקה לאח'ז או קודורה כאיסור עכ"ל, ונדף בಗליון, "תיבת לאח'ז" משולל הבנה קצר, ובפרש' שבר' י' ליטא" האי בעל הגליון במחכ'ת לא דק, דהנה במקומות דמשמשי ידא דטבחא, תלין לאח'ש בלבד הקפה, משום דלעולים תלין במציאות, וכן להיפך דרוחוק במציאות הרבהה, דנעשה לא מהני הקפה איןיה בירור של דריש', לא מהני הקפה איןיה בירור של דריש', כי הוא השערה אנושי שאפשר לטעות בה, שהרי תראה, דריש' לעיל מ"ד ע"ב מפרש, הורה בה חכם, כגון מקיפין בריאה, דאייכא למייר שמא לא אידמו, וכן נראת ממה שהסכים רשי' לישנא אחרינא, דמתקה לדקה היינו מואנה לאונה באותה בהמה, ולא מבהמה לחברתה וטסיים, "ויאת נראית לי" שאין מקילין כל כך, הרי דגוף הקפה אינה בירור גמור, لكن אין סומcin על הקפה אלא במקומות ספק, אבל לא במקומות שהוא רוחוק המציגות שעשו לאח'ש, ומעתה בב"מ ובריאה דעל נקב כד' אנו דנין דבל' אפשר דנעשה בבב' דעת, אפילו במקומות דלא ממשמשי ידא דטבחא, שפיר סמכין אהקה לתלות דנעשה לאח'ש, אבל בקנה דבעין דזוקא פטוקה ברובא, או קודורה, שיהי' נעשה זאת בבל' דעת הטבח, הו רוחוק המציגות, אלא בהנחת ההמה והלך לו, ולאח'ז חזר אליה ונמצא כן, אז יש לתלות, דנעשה עי' אדם בטל או קטן המשחית, וזה ברור בכוונות רשי' ז"ל ודוז'ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמיאנו לכו לא תטלו בי' בוקי סרייא וכו' ויל"ד מלטא דאמר ר' יוחנן מרא דכולא תלמודא, איך קרי לי' בוקי סרייא, שלא לתלות בר'ג, ונלפע"ד Adams מקום הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על החיט' שמנה בכותני', אלא כבר כתבו תוס' לעיל מ"ג ע"א דה הנך דאפקת, דר"י דאית לי' אלו טרופות דזוקא, ליל האי מספר דחי"ט, אלא דמצין לרבות זה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ' מרבה חלחולת במקומות הדבק ברובו, אבל רבע לא רצח לתלות בר"ג טרופות חדש וקרוי לי' בוקי סרייא לעומת מה דס"ל, דחית' דזוקא, וביהם לא נמצא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא כשיטת ר' יונה מובא בראש' דגש לר"ג, כדי תפיסת אין הנקב פועל בו, אבל שיערו בניטול רובו, ודוז'ק.

ועיין בראש יוסף שבאמות ברשי" בב"מ שם מבואר טעמא לאסורה בnnיקב מצד אחד משום שעורו דק ולא הוה סתימה בינה שנשאר, ולא כמש"כ החוס' כאן, דמשום שמא הברית, ועיין בفتיחה עיקר י"ד Dell שלא ניקב מעלי"ע לא נאסר ע"ש סופו, אלא Dell'א"ה אני תמה על פרשי", Adams מצד עורו דק, א"כ גם בnnיקב ע"י חוליל הדין כן ולמה נקט מחת ולא קאמר סתום בה"כ שנייקב מצד אחד כשרה כדי לדיק "אבל בהמסת מצד אחד טרפה", ואולי י"ל דמשום סייפה דנמצאה עליו קורתם, Dell'ז זה ש"יך Dokא במחט, ולא בניקב בעלמא, ועיין בת"ח שכטב דרישא דהאי בריטיא אפיילו באלה קורתם דם מטריף, דמייריה בהוציא הבני מעיים מיד ומצא ביה"כ מנוקב, דהה דמקיפין לעיל הינו Dokא לאח"ז, ועיין מש"כ בזה לעיל רשי" דהה מקיפין בקנה, אבל דברי ת"ח אין להם שחר במחכ"ת, דהרי כאן מחת תחובה, ולמה לא נאמר דלאח"ש נתחבה מעלי"ע, כיון דליך קורתם דם, וכי מון השחיטה עד אחר הפשתה ע"י נדנד הbhמה קריגלי, א"א נתחבה המחת להלאה אתמה, ודוד"ק.

ד"ג נ"א ע"א גמר, הוגלד פי המכחה, בידועה שלשלת ימים קודם שהחיתה וכוי עיון חומ"ס סי' רלב"ב סע' י"א ז"ל "המוכר בהמה לתרבו לטבחה ושחטה ונמצאת טרפה וכו'", וכ' הנתייבות ז"ל "בטור לא נקט לטבחה, ומשמעו אפיילו מכירה סתום מה מקח טעות, טרפה נקטה לאינה חייה, וא"כ אפיילו לחרישה הוה מום במקחת, זנואה דהא זנוקט המחבר, לטבחה הוא, משום ש"כ בסע' י"ב, דאפיי טרפות דסירקה מבטל המקחת, וסירקה הוא רק מכח ספק וכו', ולפ"ז נראת זנוקט בקנו לאכילה וכו', עכ"ל ואני תמה, איך לא ראה הנתייבות טרפהות ואף בסירקה דין הכה, כדרכו בכ"מ והרמב"ם לא הזכיר כלל דין זה דסירקה, ומה עיננה הנתייבות על הרמב"ם זנוקט לטבחה, הן אמות דהבי" כ' דמסתימת לשון הרמב"ם משמע דבכל זנוקט המחבר העתיק, כאן לשון הרמב"ם כדרכו בכ"מ וליתא, כאשר תראה מתווך דברנו.

הנה הzcرتלי לך כ"פ ובעיקר י"ד הארכתי להראותך, כי הרמב"ם בשום שאיר דיני תורה, לא הלך אחר האיל הלהכה דח"ט, כי סובר דרך עניין אכילתבשר נאמרה היא הלהכה, וא"כ גם כאן אם לא כדי לטבחה ולאכלה לקחתה, ילכא כאן מkick טעות משום דນמצאו בה לאח"ש אחת מן החית", כי אנו מעמידים אותה בחזקת שלמה ובריה, לחרישה ולגדול ולדעת, עד שייאמדוה הרופאים שלא הייתה ראוי לחיות, כאשר כן פסק הרמב"ם ברוצח דאיינו ניצל ע"פ שיש להנרצחizia טרפות עיון בעיקר י"ד.

וראה זה מה ש"כ כאן הרמב"ם בפט"ז ה"ו מהל' מכירה, ז"ל "מכאן אתה למוד, שהמוכר דבר שה"י בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכו', כגון זה ששחט את הבמה פטור" עכ"ל ולפי הבנת הנתייבות דהאי טרפה אינה חייה, ולא יכול לא לחרישה ולא לגדל ולדעת,izia מושעה בשחיטה, ואדרבה תיקון הוא זה, כמו במסוכנות, כיון דאיינה ראוי לשאר מייל, אלא ודאי דלגביו שאר דיני התורה אין לנו מושגים על האיל הלהכה, ודיןן אותה כבריה, ולכן כתוב הרמב"ם „لطבחה" Dokא, והטור וב"י לא ירדו לסוף דעתו, אלא דהטור השמייט מה"ט תיבת לטבחה, והב"י סבר לתקנו בינה שההעמיס בו דמייריה אפיי בטראות דסירקות שהמה ספקא, והאמת עד לעצמו ודוד"ק.

ע"ש אל ר"ס לאבוי, חז' מר האיל צורבא מרבען דאתא ממערבא ואמר ר' אוירא שמיינ' וכו', עיין בפסחים פ"ו ע"ב דאיין דריך לקרווא לעצמו בשם רבוי ורב, ואולי כדיחזק שמוועתו אמר כן, והוא Dell'א ריצה לילך לקראת אבי, וגם לא נחות מאיגרא לאראעא לכבוד אבי מריא דאתרא, ולבסופ' נתודע דהעליה בידו חופה, י"ל דהוא באמת

דפליגו ולהוחמורה, וכאן לא נמצא אלא דלימה דפליגו ולכאורה' הכא מסתמא פליגו, דבשלמא בדרוסת האbab י"ל דת"ק נקט זאב משום דבר בהוהו וכדכתיב זאב יטרוף וכן הקרא דבר שבדה טרפה סתמא באב מיררי לפ"י הרב אבן עזרא, אמרה תורה לכלב בה"ה הידיעה לכלב שומר הצאן שהכחיש את הכלב מן האbab, אבל אין דרך הכלב להצל השור מן הארי, ולכן שפיר מצין למימור דרי"י לפרש אתה אבל כאן דת"ק שנקרע רוב אקארם, שהוא לפי דברי ר"י בקתה שבתקנות, ואת לא איצטריך לכל דרובה כcoleה, דהרי במתניתן קתני פסה"ג ופסוקת החוט ולא קתני ברובא משום דמסתמא רובה כcoleה וכואן קתני נקרע רוב החיזונה, ושיעור טפח דחנוץ מאד לידע לא קתני, ואי הוה קתני פסה"ג עס ר"י, ידעינו דקטנה דליקא טפח סגי ברובא, וע"כ דת"ק פlige עס ר"י, ולא מצאתי ישוב על האי תימא רבתא אלא לפי שיטת הרמב"ם דנקרע רוב החיזונה לא קאי כל על אורך הקרע, אלא על עובי הבשר שנקרע ברוב עובי, עיין בפט"ז ה"ה, וטעמא של הרמב"ם שכטבו ה"כ"ם בשם הרשב"א ובשם עצמו לפע"ד אינם ראיין לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיטתו מכח קושיתינו הנ"ל דע"כ סבר הש"ס דת"ק על שעיר עובי קאי, והש"ס מוכיח זאת משום דשיעור רובה באורך א"כ לאמרנו כמו דלא אמר כו בפסה"ג ובפסיקת החוט, והא דקטני נשתרבו רוב צלעותיה, משום דמשונה האי טראות דכולל אברים הרבהה, ועל כן מצין פלוגות הרבה ב庆幸יריהן, אבל מה שיש לעיון הוא לכל הני לשנא חז' מבני מערבה דמפרשי דנקרע רוב החיזונה על הכרס עצמו, דא"א לפריש על רוב עובי דהכרס הוא עור דק, ועוד זאת יש מן התימא דשומואל לעיל בריש פרשן אמר בשער החופה את רוב הכרס ברובא, כי הוא מפרש המשנה דרוב החיזונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש האי ברובו דשומואל, דאי ברוב עוביizia הוכחה יש לנו לפריש כו, ולומר דלשומואל אין הפי" ברוב עובי כמו מותני על בשער החופה קאי, וא"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשמייא, כיון דהסוגי' לעיל פריך מני' בין השב שמעתתא, אלא Dell'א"ה שעורא דטפח אילבאד דשומואל ליתא דלא נזכר בבשר החופה כלל, ובאותו י"ל אדם כל הכרס קורי הכרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשער החופה אותו מיטרף ברוב עובי ובטפח לארכו, כי קרוב להיות הכרס נראת כמש"כ הפווקים הנ"ל בעיטה דרמב"ם, אבל להנץ הכרס החזונה הכרס עצמו ברובו, לא מסתבר כלל להטרף בבשר החופה כמו הכרס עצמו لكن לשומואל ודאי ריך בק:right רובה ממש קאמר ודוד"ק.

רש"י ד"ה מאי, וכיון דלא איפסק הלכתא, עבדין לחומרה וכו' ובסיירקה דרייה משום דשיכין בדקינן אחורייה עכ"ל, מה דבעו רשי"י הכא בהז עיון בלב אריה ותיתני לי שכונתי לדברי, ומה דיש להעיר על שיטת רשי" הוא, Adams סירכות שכינוי ממילא גם נקבים שכינויו, ולמה לא בדקינן גם אחורייה, דנפיקת הריה אינה מעיקר הדין. ועיין בש"ז כתוב סופר ז"ל שמישב את זאת, עד הפלפול, שאין דעתך נוחה הימנו, אבל לפע"ד נראת דעיקר מה שחשו החכמים הוא, Adams לא יבדקו אחר הסירכות, יתרבו המכשולים, כי ימכו הרישא ליזו, ואח"כ מי שבא הרישא ליזו, בכל ימצענה סרוכה أنها ואני, אבל נקבים אינם ניכרים אלא עיי נפיקת ואת לא שכיח שינפחו את הריה לא צורך, ולפ"ז מי שמחמיר בנאבהה הריה הוא שלא מן הדין, ובഫ"ז מרווחה לכ"ע כשרה ודוד"ק.

תוס' ד"ה מחת שנמצא בעובי בה"כ מצד אחד כשרה, אבל המסת אפיילו מצד אחד טרפה כך פרשי" במן"א, ואפיילו את"ל שאון סבירה שהי" טרפה, הואיל ולא ניקב רק חצי העור וכו', עכ"ל

מחסרא אבר, ממעטו אותו מכל, דאיין זה כל נפש, ומאן דסבירתו נוטה לדמותו לגוסס בי"ש מרבה אותו מכל דأتא לרבות כל דחו נפש, ר"ל אפלו גוסס העומד למות מיד תוך מעלה"ע, כי האי מלת כל, נדרש תמיד לסייע לסייע לסייע, אמור מעטה, לגבי טרפות בהמה דכורותי, התורה אסורה הנבליה שהיא ממש, והטרפה הנוטה למות מחמת מכות אבר וחסרונו, אבל המשוכנת מחמת תשות כח כשרה, דאיינה לא בכל נבלה, מפני שעדיין חייה, ואני בכל טרפה, מפני שאין בה חסרון אבר, אולם הנוטה למות מחמת הכהה, או נפולה ממוקם גבוה ואני יכול לעמוד דהינו ה'ך, דיש לה דין מסוכנת בי"א, וכל שעמדתה מעלה"ע יצא מכל גוסס בי"א, דבר זה נלמד מדין מכחה עבדו אדרמה תורה אדם מת תחת ידו דברתא בעין מחסרא אבר מבואר לעיל ל"ז ע"א בסוגי מסוכנת, ושם הרגשו התוס' זה, וכתו ונפולה נמי מחסרא חשובה,ומי הוא שיבין את זאת, ורש"י במתנני דא"ט כתוב על עני נפולה, ואין טעם בטרפות שללמא"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מחסרא אבר, משונה טרפות זו, ובשאר טרפות ודאי שאפייל חי' יחי' אלף שנים לא מתכושו וספקן יצאה מידי חש טרפות ע"י שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה ע"י הנפילה, וזאת אין ניכר ע"י בדיקה, ריסוק אברים שנתחוו ע"י הנפילה, וזאת אין ניכר ע"י בדיקה, וע"ז מהני שהיית מעלה"ע, א"כ הרני נפלה מן הגג רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה ההלכה, הא מה"ת ודאי מוקמינן אחיקת כשרות, וכל ששתחה תוך מעלה"ע גם בא בדיקה יתכשר, ולאחר מעלה"ע פשיטה הדבידה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפות וא"כ היא טרפות נפולה אין לה מציאות מה"ת כלל, ואיך אתה ההלכה עלייה, אבל גם כאן לא יצאו הראשונים ז"ל ידי חותבת ביאור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והניחו כל זאת לרבענו הגודל הרמב"ס ז"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר אורך.

אבל הרמב"ס ז"ל מאיר לנו העינים זהה, דהוא ז"ל סובר דרישוק שנתרסקו ואני חייה י"ב חדש כשאר טרפות, אלא דשייך ריסוק גם באברים שאין הנكب או הניטול פסול בו, אלא תוך מעלה"ע עדין לא ניכר האי ריסוק שהוא הפסד צורתו ותווארו, לכן לא מהני תוך מעלה"ע הבדיקה ואחר מעלה"ע בדעי בדיקה לאו דווקא אשר טרפות אלא גם אריסוק בעי בדיקה, כי ז"ל הרמב"ס בפ"ט ה"ח, וכיצד הוא הריסוק שיתרוצץ האבר ויחלה מחמת הנפילה עד שתتفسד צורתו ותווארו" כך פירשו הראשונים ז"ל דעת הרמב"ס, אלא לפי פירושם זה לא ידוע לפרש למה בעמדת תוך מעלה"ע מהני בדיקה, כיון דקים فهو לחז"לعدد עבור מעלה"ע לא ניכר הריסוק, וע"ז נדחק הר"ז הובא בכ"מ שם וז"ל, "בָּהַנִּי דָמְרֵינִי חֹשֶׁשִׁין לֹא לִמְרָא דִיהֲבִין לְהוּ דִינִי דְנֻפּוֹלָה וְדָאִית דָמְתָנִי דְלָבָעִי" ונידקה, אלא בודקין אותה מיד בלי עמידה ושהייה ולא מהוור, וכי אמרין חוששין, משמע שדין נפולה גמורה, ואע"ג אמרין לישנא דחוששין, היינו טעמא מושם דכלוא מלטא דרישוק אינה אלא חשש באעלמא, עכ"ל וכען זה כ' הרשב"א ז"ל, ע"י"ש וראה עד היכן הגיעו הדברים, שהראשונים ז"ל בדו מלבים טעמא לדברי הרמב"ס, ותלאו בו דבר עצם, עד שכ' הר"ז ז"ל, כתוב הרמב"ס וכי ובאמת הרמב"ס לא כתוב בדברים האלו מעולם וגם לא עלו על לבו, כי דעתו רחוק מעדתם כרחוק מזרחה ממערב.

ועתה הט אזנק ושמע שיטת הרמב"ס זהה, הנה בנפלת מן הגג ולא עמדה, נעשה מסוכנת בי"א ואפלו אין כאן שום מחסרא אבר, לרבען דריש"ב מדמו לו לטרפה, וכמו דברוץ פטור דהוה כהורג את הטרפה, ה"ה לעניין טרפות בהמה דינה כטרפה, אלא דריש"ב דחיב ברכות מושם דמודמה לי' לגוסס בי"ש כשרה, אבל אין דפסקין שם כרבנן, מミלא גם כאן פסקין דתוך מעלה"ע דינו

לחודדי דהני רבנים שבבבל אמר בשם רב דטרף מוחט שנמצא בבי"ח מצד אחד, דבר שהוא נגד המשנה דתקנינו שניקבה לחוץ וגם נגד הבריתא ונגד הסברא, דמ"ש ביה"כ מכל שאר אברים דבעין מעלה"ע או חללו, ורצה זהה לנסתום, אי מסברא דנפשים יבינו דמסתמא ראה רב קורט דם מבחוץ, וממילא דאיין כאן חן חדש כלל, וכיון דלא השינו את זאת, דרך עונש ה'י מתריחן לשם פפיו מה שהי' ראוי לידע מדעת עצמן, וכך עזזה מצין בפסחים סי"ו ע"א, דהה העונתו ה'י מקנתרן לבני בתירא בדברים, על שלא ידעו מסברת עצמן דפסח דוחה שבת, עי"ש ודוו"ק.

ע"ש גמר נפלת מן הגג אר"ה וכו', הנה טרפות נפולה משונה משאר טרפות, גם לא איתפרש מה היא, כי כל גודל בידינו דבטרפה בעין מחסרא אבר מבואר לעיל ל"ז ע"א בסוגי מסוכנת, ושם הרגשו התוס' זה, וכתו ונפולה נמי מחסרא חשובה,ומי הוא שיבין את זאת, ורש"י במתנני דא"ט כתוב על עני נפולה, ואין טעם בטרפות שללמא"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מחסרא אבר, משונה טרפות זו, ובשאר טרפות ודאי שאפייל חי' יחי' אלף שנים לא מתכושו וספקן יצאה מידי חש טרפות ע"י שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה ע"י שהיית מעלה"ע, מון ודאי טרפות, מה תאמר דנפולה בעצם הלא א"א להיות טרפה, אלא ריסוק אברים שנתחוו ע"י הנפילה, וזאת אין ניכר ע"י בדיקה, וע"ז מהני שהיית מעלה"ע, א"כ הרני נפלה מן הגג רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה ההלכה, הא מה"ת ודאי מוקמינן אחיקת כשרות, וכל ששתחה תוך מעלה"ע גם בא בדיקה יתכשר, ולאחר מעלה"ע פשיטה הדבידה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפות וא"כ היא טרפות נפולה אין לה מציאות מה"ת כלל, ואיך אתה ההלכה עלייה, אבל גם כאן לא יצאו הראשונים ז"ל ידי חותבת ביאור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והניחו כל זאת לרבענו הגודל הרמב"ס ז"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר אורך.

דע דפרטון של האי חידה, נמצא בסוגי ארוכה בסנהדרין דף ע"ח ע"א, דשים מבואר דהורג את הטרפה פטור, והואוג את הגוסס בידי שמיים חייב, וכל זאת לפניו מקרה איש כי יכה כל נפש אדם, דממעט את הטרפה שאין כאן כל נפש, אבל גוסס הרוי אכן כאין כל נפש, אולם בגוסס בידי אדם דהינו בהכחה בט' מקלות ועשאו גוסס, ובא העシリ והמיתו, פליגו בה ריב"ב ורבנן, דריש"ב מחייב דכל נפש כל דה נשמעו, ורבנן פטרו דכל נפש עד דאייא כל נפש, וא"ר דבזהורג את הטרפה הכל מודים דפטור, ולא פליגו אלא בגוסס בידי אדם, דמר מדמה לי' לטרפה, וממר מדמה לי' לגוסס בידי שמיים, וכתו שם התוס' ז"ל, "ע"ג דקראי קדרשי, איצטרך לי' להני טעמא" עכ"ל ודבריהם צריכין ביאור, כਮובן לכל רואה, אבל פ"י" דבריהם כך הוא, דהנה בפסחים מג"ע ע"ב אמרין דחוץ מר"א, לא דרשו התנאים "כל" אלא דרך אסכתא, אבל לא ללקות על ריבוי דכל, וכן פסק הרמב"ס בכ"מ דאיין לוקין על ריבוי דכל, אלא שההתוס' שם ובשער מקומות הוכיחו, דרי"ע וכן שר תנאים דרשו כל גם למלך, ולכן מחלקים דלסייע לסבירא אייא למדרש כל גם למלך, וו"א דרש גם נגד הסברא, עי"ש והוא אמרות.

ועפ"י הקדמה זו תתרפרש הסוגי שלפנינו הכי, דהאי "כל" לפעמים מרבה ולפעמים ממעט, כמו תועבת ד' כל גבה לב, דמפרשין הכי וכי ידוע, וה"ג ממעתיקין ההורג את הטרפה לפטרו, מפני שאינו כל נפש רק חצי נפש, דמחסרא אבר שהחחות תלי בו, ומרבינו את הגוסס דהוה גופו שלם, לדריש אפלו כל נפש, ר"ל מkeitת נפש, אבל בגוסס בי"א פליגו בסברא דמי שסבירתו נוטה דהוה כטרפה

מה זה שאמר דאיינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפי הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעת שאר טרפיות קאומר, דהרי מפרש ואומר לשמא נטרסק אבר א"צ בדיקה, והוא תימא רבתא ואח"כ בהלכה י"ט כתוב נפלת מן הגג ולא עדמה אסור לשחותו אותה, עד שתשחה מעל"ע, ואם שחתחת בתוך זמן זה, הרי זה טרפה, וכשהחות אותה לאחר מעל"ע, צריכה בדיקה כמו שביארנו, עכ"ל כאן עומדת כל רואה משותם, Mai ai Dekman, דלפי שיטת הר"ן והרבש"א בדעת הרמב"ם, דעתיך טרפות נפלת היא בגין יכולת לעמוד, איך המתין הרמב"ם בהזע לעבשוף, ולא הזכיר זאת בריש דבריו בהלכה ח', Adams לא עדמה ושחתה מיד טרפה, בין נתראスク ובין לא נתראסק, כי לפי דעתם, הינו דין דמותני נפלת מן הגג ושחתה מיד, וכן שפרשי על המשנה שהוסיף, "ושחתה מיד", והרמב"ם אדרבה כתוב, "ונטרסק אבר מאבריה וכו'" הרי דהוא מפרש כן המשנה, דהרי בהאי, "כיצד דין נפלת", דין של המשנה שהיא הללמ"ס, מביא, הא חדא, שנית מה זה שכטב, "אסור לשחות אותה עד שתשחה מעל"ע ואמ שחתה תוך זמן זה טרפה" הלא זה עיקר הטרפות של ההלכה שענשתה כון, שלא עדמה ושחתה מיד טרפה, ומה זה דקאמר "אסור לשחות אותה" שימוש מזה, דהוא איסור בפ"ע, ואין זה עיקר הטרפות של ההלכה. עוד זאת מה זה דקאמר טרפה" דמשמעו ודאי ולהלא רק ספק טרפה הו, משום דאי"א לבדוק תוך מעל"ע, דבשלמא לרשי" דין אין ברישוק ארבעים שום ריעותא הניכרת, הרי ההלכה כך אתה, וכמש"כ רשי" שאיו טעם בטרפות וכן אתה ההלכה, דשחתה תוך מעל"ע, אכן כאן טרפות, ע"פ שם היתה שורה מעל"ע, כשרה היתה מדין רישוק, אבל תוך מעל"ע טרפה וצ'יל משום דרוב גוסcin למתה מיד. וכמש"כ שהבאתי לעיל מוטס' יבמות הרי זו טרפה, מכח האי רוב. אבל לרמב"ם דבעין דוקא רישוק הניכר באבר. אלא בדעתך מעל"ע עדין אין להכיר זאת, איך היה טרפה ודאי, ולא עוד אלא דומה"ת גם ספק טרפה לא הזה, דהרי נעמיד אותה בחזקת כשרותה דלא נתראסק האבר, וכמש"כ לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"ת, וא"כ א"א דאתה ההלכה על דין זה, דשחתה מיד ללא עדמה.

ובר מן דין על לשון הגמר, גופה קשה טובא, Dekman נ"ז ע"א אמר"א בן אנטיגנוס אחת זו וצריכה בדיקה. לרשי" מתרפרש כפשוטו, דעת"פ שהשתה מעל"ע ויצאה מחחש רישוק אברים. אבל צריכה בדיקה משום שאיר טרפיות. אבל לרמב"ם לפי הבנת הראשונים, הלא האי שהיתה מעל"ע איינו אלא כדי שנוכל לבדוק, כי איז כבר ניכר הרישוק, מה מחודש לנו ראב"א לצריכה בדיקה, פשיטה הלא שהיתה מעל"ע להכי הוא, כדי שנוכל לבדוק, ולהיפך הולול"ל דאתה זו ואחת זו מהני בדיקה, ואי משום דבמשנה קטני סתם כשרה, עבי הוא למימר לצריכה בדיקה, על המשנה גופה יש לתמוה, אם שהשתה מעל"ע זהה כדי שנוכל לבדוק, איך שתקichi מחדוש דין זה ולא פירוש דבריו דשחתה מעל"ע יש לה בדיקה, ולא קודם לנו, וכתני סתם כשרה.

כל אלו החומרות והקשרים א"א להתיירה רק ע"פ דרכנו בשיטת הרמב"ם, ונגד דעת הראשונים, אשר עפר אני נתחת כפות רגליהם, ובכל זאת, אם אכbose נבוצאי ימצאי עוו, כי התורה אמת נקראת, ואין מחניפים בה, לדעת הרמב"ם בנפלת ולא עדמה שהיא מסוכנת ב"י, ע"י הכאח חיצוני כל מעל"ע אסורה מצד גוסcin ב"י, דלפיו בה רבנן וריב"ב בסנהדרין, אי דיןנו כגוסcin ב"י יש וכשרה או טרפה, וטרפה, ואנן כרבנן ס"ל דהוה בטרפה ומחרסא אבר, עכ"פ שאין לנו שום חסרון באבר פרט, אלא חולשה כללי ע"י רוב המכות או איבוד הדם, ואע"פ שאם שהשתה מעל"ע, יצאה

טרפה, דהוה גוסcin ב"י, וממילא דלא מהני שום בדיקה, דאפיילו אין בה שום חסרון, הרי מצד גוסcin ב"י דינה כטרפה, אבל לאחר שהשתה מעל"ע אפילו אינה עומדת ועדין היא כמסוכנת וגוסcin אבל כבר יצאה מגוסcin ב"י, ונעשה גוסcin ב"י"ש דכרשה, אם לא מחסרא אבר, אבל ע"ז את ההלכה, דרישוק אחת מאבריה הפנים ע"י נפללה, היא טרפות כשאר טרפיות של הח"ט, ומאה דיברה המשנה דאי"ט בamarah נפלת מן הגג, ולא קתני בה ומפרקת שחתה תוך מעל"ע, כמו דקמנן לקמן נ"י ע"א במשנה דאי"ט בעוף, דשם כתני והשתה מעל"ע ושחתה דכרשה, ורק מדייק נדע דבלא שהשתה מעל"ע טרפה, אבל אין זה מה"ט של ההלכה, אלא טרפה המפורש בקרא, דהרי פטרין הרוצה שרצח את הגוסcin ב"י, משום דהוה כטרפה המפורש בקרא, דכי יכה כל نفس ולא מקצת نفس, ה"ה כאן דאמרה תורהبشر בשדה טרפה, שהוא לדעת הרמב"ם הנטה למות מכח מכת הדורס, דשם ודאי דלא כתיב כלל דבעין מחסרא אבר, דהרי עשה נתה למות ע"י הכאח אפיילו ללא מחסרא אבר, לדעת רבנן דריב"ב דינו כמחסרא אבר, אבל מה דבעין בטרפה מחסרא אבר, הוא משום דהקרא בכל עניין מיררי, אפיילו שהשתה מעל"ע, ואז بلا מחסרא אבר אין לה דין דמסוכנת ב"י, אלא כמסוכנת ב"י"ש, וזה כשרה דלא אסירה תורה אלא נבלת שהיא מותה ממש, אבל כ"ז שmpractis עדין, כשרה, ולכנן משנתינו דדיברה רק מה"ט של ההלכה, לא מצי קתני נפלת מן הגג ומפרקת שחתה תוך מעל"ע, דזאת טרפה המפורש בקרא, וגם בדקה לא מהני, דאפיילו אין כאן שום חסרון אבר דינה כטרפה מצד מסווגת ב"י, אבל כאן מיררי בעמלה או שהשתה מעל"ע, דתו ליכא כאן משום מסוכנת ב"י"א, אבל איתן כאן טרפות דרישוק אחד מאבריה, אם נמצא, שסופה אינה חיה כמו שאיר טרפיות, והוא מוחלה דח"ט, ומעתה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פליג על טרפות דנפולה, לדעת הרמב"ם זה איינו דניפה דפליג על דנפלה מן הגג ומפרקת שחתה תוך מעל"ע, דlididi גם גוסcin ב"י"א כמסוכנת ב"י"ש כשרה, אבל על טרפות דרישוק אבר שהוא מוחלה, לא פליג, ולכנן לדידי אפיילו תוך מעל"ע ולא עדמה נמי מהני בדיקה, ואם לא נמצא אבר מרישוק כשרה, אבל משנתינו לא דיברה כלל מלא עדמה ושחתה תוך מעל"ע, שהוא לרבען דריב"ב טרפה המפורש בקרא אלא מעמלה ולא הלהקה או שהשתה מעל"ע באופן שיצאה מסוכנת ב"י"א, ואשר אבר לאלקמן במשנה דאי"ט בעוף, דבבמה סתמא דמלטה לא נעשה מסוכנת שאינה יכולה לעמוד מחמת הנפללה עי"יש.

והא לך פסקי הרמב"ם, פ"ט ההלכה ח' כתוב אז"ל, "דין נפללה כיitz, בהמה שנפלת ממקום גביה ונטרסק אבר מאבריה, עד שתפסד צורתו ותאזרו" הרי דמפרש האי דינה דמשנתינו נפלת מן הגג ונעשה בה מעשה טרפות שנפסד אליו אבר צורתו ותאזרו שהיא ניכר בהאי אבר, וכאן לא מפרש באיזה מעמד צריך להיות הבהמה, כדי שנחש להאי רישוק אבר, אבל בהלכה שאח"ז כתוב, "בבמה שנפלת מן הגג אם הלהקה אין חוששין לה ואם עדמה ולא הלהקה חוששין לה" וכי עכ"ל, ועודין בכ"מ שכ' דהוא מירמא דר"י א"ר, עדמה אינה צריכה מעל"ע, אבל הלהקה אינה צריכה בדיקה והוא איז שינה הרמב"ם האי מירמא, שכ' הלהקה תחליה אם הלהקה א"ח ואח"כ עדמה ולא הלהקה חוששין לה, והשמיט הא דיאינה צריכה מעל"ע, והלא דבר הוא, ואח"כ בהלכה י"ז, כל מקום שאמרנו א"ח לה, מותר לשחות מיד, וא"כ לבודוק שמא נתראסק אבר וכו" עכ"ל ומוי לא ישתומם על שפת יתר, דמותר לשחות מיד, כדי, כיון שכ' דאין צורך לבודוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ור"י א"ר בהלכה אבר דיאינה צריכה בדיקה, ותו לא מייד, ועוד זאת

במשנה דס"ל לרשי' لكمנו נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ואין ספקacial דוחכתו היה, ממה דקתני סתם דרושא האב, ולא קתני והדים הבשר תניג ב"מ, מכלל דין לודאי דרושא בדיקה, ומה"ת הוא כן, דהרי ההלכה אמרה כן, דרושא האב, וצל"ל משום ע"פ הרוב דרך הדורס להטיל הארס במקומות שעשו אותה טרפה, וגם לוקין ע"ז לדעת רשי', דהרי ההלכה אומרת כן, ואין לנו לחזור על טעם ההלכה אם מצד רוב או מצד ודאי אמרה, ולכן גם בンפליה מן הגג ס"ל לרשי' דלית לה שום תקנה וע"כ מירי' דשחטה מיד Adams עמדאה או שהתה מעלי"ע הלא כשרה מצד ריסוק אברים, וגם הבדיקה דעתך אינה אלא משום שאר טרפות והוא חומרא דרבנן, ולכן הוכחה רשי' להודות שהאי טרפות חידוש וגזה"ב הוא, עד שתלו בו הראשוניים, דתווך מעלי"ע לא ניכר הריסוק, אלא מצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריש"ב וכותב אח"כ שאם שחטה הרוי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס בי"א לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתם רוב גוסcin למתי אין לוקין, לכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוב גוסcin למתי, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ איכא רוב דטרפה הוה, הרי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאיתו כאן איסור תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואם עדין לא די לך בזה שתודה לי דכך הפירוש האמי, אקחך אל מקום אחר ומשם תראנה ברור כשמש דין הוא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאר לך הרמב"ס טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפה חיה ושבرتה, בין שנפליה מן הגג ונטרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחמת עצמה, ונקב לבה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, ברמה שראה חוליה בוחמת למות, הוואיל ולאaira עליה אפשר דלא הטיל הארץ במקומות שעשו אותה מחסרא אבר, וכו' עכ"ל, וכן הבן שואל, למה נתה הרמב"ס ממה שדייבר עד הנה, מטורפות חיתו עיר, או נפליה מן הגג, הלא גם בטראות חית העיר אפשר דלא הטיל הארץ במקומות והפצעים, וכן בנפליה מן הגג ולא מ"מ נתה למות מחמת המכות והפצעים, ומ"מ נתה למות ואינה יכולה לעמוד, נטרסק אחד מאבריה, וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, ההאה ושפיקת דמו, ולמה לי' לצין מסוכנת בל' חסרונו אבר דוקא ע"י חוליה שבא מעצמה ותשש כחה, כי זאת נדע מק"י אם ע"י מכת הארי והזאב או ע"י נפליה מן הגג כשרה, כשאין בה חסרונו אבר, מכם"ב כשנטה למות ע"י חולשת חולי כליל שכשרה אלא ודאי דהאי נמי כטרפה אסורה, וכרבנן דריש"ב, אלא דין בא ממלכות משום דאפשר שאם לא שחטה הייתה חייה, ולכן א"א לאוקמי הקרא דבר שרבדה טרפה בכחג"ו, דלאו גמור למלכות א"א, דשמא הייתה חייה עד לאחר מעלי"ע, ולאחר מעלי"ע כליה כהן מסוכנת בי"א, ולא ע"י חית הייר, כי לאחר מעלי"ע כליה כה המכה, והmittah שאח"כ מקרי בי"ש בהגרות של המכה, והאי דין דעתה למות מחמת המכות בל' חסרונו אבר, דהוא טרפה ובלא מלכות, כתוב הרמב"ס כאן, והוא יוצא ממשנה דא"ט בעוף, דקתני שם דאם שחטה מעלי"ע כשרה, מכלל דין לא שחטה אסורה, ומושום מסוכנת בי"א או שאר סיבה חיזוני דין אחד להם, ואין בו מלכות, כן"ל. וכל שחולק על פ"י זה ברמב"ס, كانوا חולק על פ"ב שנים שעבורו, וכן נפליה שבhalbca בין החי"ט, שנשנה במשנתנו דא"ט בבהמה מפרש הרמב"ס בהל' ח' דהיא, כיצד נפליה מן הגג ונטרסקו אבריה דהינו נשנתה צורת ותואר האבר, ובעודה או לאחר שחטה מעלי"ע, דיצאה מחחש מסוכנת בי"א, ובזה הלכו רשי' והרמב"ס לשיטות, דריש"י ז"ל שמספרש נפליה מן הגג וחיטה מיד, משום דס"ל לרשי' כל שבא ההלכה נפליה מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטרפות ללא שום תנאי אחר, כמו דרושא האב דקתני

מידי גוסס בי"א, כמו שביבארנו למעלה, מ"מ פטור הרוצה, וטרפה בהמה, ולא נעמידנה על החזקה שהיא בריאה וחיתה, שתחיה גם עד למשך עכ"פ, חדא דלעתיד לא נמרין חזקה, ועוד דהרי רוב גוסcin למתי תוך מעלי"ע, כמו שכטב התוס' יבמות, מ"מ נראה דניינו דפטור הרוצה, ואסורה בהמה, אבל מלכות משום טרפה ליכא משום דין אין עונשן על רוב זה לא איתחזק כמו מוציאין ממון על רוב זהה, ובמ"א דברנו מזה ואכ"מ.

ולכן כי הרמב"ס הל' יט בסוף הענין דין זה נפליה מן הגג ולא عمדה אסור לשחותו אותה עד שתשחה מעלי"ע ולא מדין נפוליה, כי הלא לא יהיה יש לה בדיקה, ואפילו בחולם לא עליה ע"ד הרמב"ס ז"ל, מה שתלו בו הראשוניים, דתווך מעלי"ע לא ניכר הריסוק, אלא דעת מוסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריש"ב וכותב אח"כ שאם שחטה הרוי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס בי"א לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתם דעל רוב גוסcin למתי אין לוקין, לכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוב גוסcin למתי, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ איכא רוב דטרפה הוה, הרי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאיתו כאן מלכות, ואם עדין תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, אקחך אל מקום לא די לך בזה שתודה לי דכך הפירוש האמי, אקחך אל מקום אחר ומשם תראנה ברור כשמש דין הוא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאר לך הרמב"ס טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפה חיה ושברתה, בין שנפליה מן הגג ונטרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחמת עצמה, ונקב לבה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, ברמה שראה חוליה בוחמת למות, הוואיל ולאaira עליה אפשר דלא הטיל הארץ במקומות שעשו אותה מחסרא אבר, וכו' עכ"ל, וכן הבן שואל, למה נתה הרמב"ס ממה שדייבר עד הנה, מטורפות חיתו עיר, או נפליה מן הגג, הלא גם בטראות חית העיר אפשר דלא הטיל הארץ במקומות והפצעים, וכן בנפליה מן הגג ולא מ"מ נתה למות מחמת המכות והפצעים, ומ"מ נתה למות ואינה יכולה לעמוד, נטרסק אחד מאבריה, וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, ההאה ושפיקת דמו, ולמה לי' לצין מסוכנת בל' חסרונו אבר דוקא ע"י חוליה שבא מעצמה ותשש כחה, כי זאת נדע מק"י אם ע"י מכת הארי והזאב או ע"י נפליה מן הגג כשרה, כשאין בה חסרונו אבר, מכם"ב כשנטה למות ע"י חולשת חולי כליל שכשרה אלא ודאי דהאי נמי כטרפה אסורה, וכרבנן דריש"ב, אלא דין בא ממלכות משום דאפשר שאם לא שחטה הייתה חייה, ולכן א"א לאוקמי הקרא דבר שרבדה טרפה בכחג"ו, דלאו גמור למלכות א"א, דשמא הייתה חייה עד לאחר מעלי"ע, ולאחר מעלי"ע כליה כהן מסוכנת בי"א, ולא ע"י חית הייר, כי לאחר מעלי"ע כליה כה המכה, והmittah שאח"כ מקרי בי"ש בהגרות של המכה, והאי דין דעתה למות מחמת המכות בל' חסרונו אבר, דהוא טרפה ובלא מלכות, כתוב הרמב"ס כאן, והוא יוצא ממשנה דא"ט בעוף, דקתני שם דאם שחטה מעלי"ע כשרה, מכלל דין לא שחטה אסורה, ומושום מסוכנת בי"א או שאר סיבה חיזוני דין אחד להם, ואין בו מלכות, כן"ל. וכל שחולק על פ"י זה ברמב"ס, كانوا חולק על פ"ב שנים שעבורו, וכן נפליה שבhalbca בין החי"ט, שנשנה במשנתנו דא"ט בבהמה מפרש הרמב"ס בהל' ח' דהיא, כיצד נפליה מן הגג ונטרסקו אבריה דהינו נשנתה צורת ותואר האבר, ובעודה או לאחר שחטה מעלי"ע, דיצאה מחחש מסוכנת בי"א, ובזה הלכו רשי' והרמב"ס לשיטות, דריש"י ז"ל שמספרש נפליה מן הגג וחיטה מיד, משום דס"ל לרשי' כל שבא ההלכה נפליה מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטרפות ללא שום תנאי אחר, כמו דרושא האב דקתני

לעומוד חישינן, ולפ"ז צ"ל הא דמתירץ לקמן, ה"ב"ע בהפריס ע"ק, אין הפירוש כפרש"י ננער לעומוד, אלא דהליך ממש ע"ק, אולם הרא"ש ודאי מפרש כרש"י דננער לעומוד אבל לא הילך.

ועפ"י אלה הדברים יש מקום ATI, ליישב פסק הרא"ש צ"ל בפ"ק דבר זה דף ו' ע"ב שכ', דהא דשותחוין עגל ביוט' דוקא כשהפריס עג"ק, כדמותה בפאט נ"א ע"ב עכ"ל, וצוחו עליו כל הבאים אחריו, אין זה אלא דחו"י בעלהaca ודלא קר"ג, אבל אכן הרוי פסקין קר"ג, דביה"ר אין בו משום ריסוק אחרים, לא בעין הפריס עג"ק, ולפי הניל"ל, דהא דانيا יוכלה לעמוד הלא היא רעוותא גדולה, עד שבכל הנין דלא חישינן, אם אינה יוכלה לעמוד חישינן כנ"ל, אלא דבבית הרחם מיד אחר הלידה, כיון דאי דרכו להלך כלל, אם אינה יוכלה לעמוד רק ריעوتא כל דחו הוה, אולם כל זאת אם נשחת מיד, אבל אחר איזה שעתו אם עדין אינה יוכלה לעמוד, ודאי חישינן, כמו בכל הני דלעיל, וא"כ כוונת הרא"שadam שוחטין אותו אחר כמה שעות, כי מסתמא אין שוחטין את הולך מיד כיוצא לאויר העולם, אז בעין הפריס עג"ק ודוק"ק.

תנוס' ד"ה בה"ר אין בו משום ר"א, משוה דאיכא ריעותא דאיינו הילך איצטריך לי לאשמעין, דאי לאו הכי פשיטה דאלין בתר רוב ולדות עכ"ל האי, "דאילאו הכי" אין הולך הוא, אז לא בעו למימור דאלין בתר רוב ולדות, דאפיילו בנפולה גמורה מהני הילך, אבל הכוונה דאי לאו הכי אלא שחטה מיד, באופן דאיין ריעותא דלא הילך, דין דרכו לילך מיד, וכמש"כ לעיל, מ"מ פשיטה דאן מחזיקין ריעותא, משום דאלין בתר רוב ולדות, ודוק"ק.

הרמב"ם צ"ל מפרש האי מימרא דר"ג באופן אחר, והוא דבית הרחם שנתרסק הרי זו מותרת, ואיזיל זה לשיטתי, דרישוק דבר הניכר הוא שנפסד צורתו ותווארו של האבר ופושל גם באברים שנטולו אינו פושל בהם, וכן הו"א דה"ה בנתרסק הרחם כן הוא, קמ"ל ר"ג דלא, וכי זה "אלא העמידו מתוך השקיל וטרוי שבגמי", ועיין בכ"מ ובלח"מ, ולכאורה קשה על בעלי שווי שפסקו האי דינה ושווה להקל נגד כל הפסיקים, דפרשימים הסוגי' כפשותה דעל שהוא הנולד קאי, וניהו דכל הפסיקים הראשוניים אין ריסוק הניכר טרפה כלל, מ"מ כבר הסכימו הרשב"א והטור לפסק זה להחמיר כרמב"ם, דבממצאابر מושונה במראה ותווארו אצל נפול להטריף, אבל لك"מ, דהא דפושל הרמב"ם האי רישוק דידי' גם בהני אברים שיטיל שר, כתוב הכה"מ, לדמד זאת מהא דר"ג דיאיצטריך לאשמעין דביה"ר אין בו משום ר"א, ע"פ דינט האם שר, מכל דשר אברים דאפיילו ניטל שר בהם, רישוק פושל, וא"כ, כיון דאן לא מפרשין הא דר"ג דקי ע"ל הרחם, לא פסלין ברישוק הרחם, משום דאן שום טרפות פושל בו, אלא דלפ"ז קשה להיפך דלמה פסקין כרמב"ם ברישוק תחול וכליות נמי, כיון דלא ס"ל כוותי בפירוש האי מימרא דר"ג, אלא לדידין שנשכחין אחרי הרמ"א צ"ל שכ"ב סי' נ"ח דאן לא בקיין בבדיקה זו, בלא"ה אין נפקותא לדינה בזה ודוק"ק.

ע"ב גמרא אמר אמייר משמי' דר"ד, נפילה שאמרו צריכה בדיקה בנגד ב"מ, א"ל מר זוטרא hei אמרין משמי' דר"פ, צריכה בדיקה בCOND בית החלל כלו, ופרש"י צ"ל כנגד ב"מ שמא נקרע רוב החיצונה או נקבע הדקון, עכ"ל ומסתמא כנגד הלב והכבד והכבד ס"ל לרשי" דלא צריך בדיקה, משום שם רוחקים כנגד מחיצונית הבהמה, וגם לא ניחא לי לרשי" דמאן דמוסיף כנגד החלל כלו שיהי מוסף הני, דמג"נ אי איכא מקום לחוש גם בהני, הלא אפשר להכניס בדרכי אמייר, אלא דלא מסתבר לי לרשי"י כלל שיהי חשש ניקוב או קריעה בהני אברים הטמונהים

ורבן, בסנהדרין שם, וכן התוס' שכתבו לעיל ל"ז ע"א, דנפולה נמי כמחסירה אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם אין חילוק בין טרפה המפורש בקרא ובין ח"ט של ההלכה, ומה יצא מזיה, דריב"ב דס"ל גוסס ב"א דומה לגוסס ב"ש, פליג על ההלכה דנפולה מן הגג, ורבא דامر בסנהדרין, הורג את הטרפה פטור, אטרפה של ההלכה קאי, ואע"פ שהוא סובר ט"ח, עי"ז הוצרכו להמציא דמ"מ סופו שירות מוחבלת זו, לפחות זמן טובא, ורש"י הוכרח לומר דטרפות דנפולה הוא גזה"כ, יצא מככל שאר הטרפות, אבל לרמב"ם צ"ל אין כאן לא חידוש ולא קושי' וריב"ב לא פליג אטרפות דנפולה דאיתא מHALCA, כמו שביארנו די והותר, והווצרתכי להאריך כ"כ, ולכפול הדברים כמה פעמים כי ידעתי שקשה מאד להוציא מלבן של הלומדים כללים ודינים המקובלים מימות הראשונים, בILI חולק ומפרק, ולא אחותה על הרמב"ם צ"ל, כי גם על שיטתו יש לתמוהו, והוא דלמה מהני הילך, להוציא מחש רישוק, וזאת לרשי"י ותוס' ניחא, דכיון לדידחו טרפות נפולה הינו מסוכנת ב"א, בלי שום חסרונו אבר, אלא חולשה כללי, וממילא הילך ואיפלו עמידה מוציאה מהיא מסוכנת מבון, אבל לרמב"ם דתרי מיili נינהו, ולכן בעמלה אף דיצאה מסוכנת, אבל לא יצאה מחש רישוק, ובви בדיקה על רישוק, אפילו מסתבר דמשום רישוק אבר אחד כמו טחול או כליה, בדיקה, דלא מסתבר דמשום רישוק אבר אחד כמו טחול או כליה, או אפיילו כבד, לא תוכל לילך ברגליה, ואתה ודאי מן התימא, אבל שבורמת רישוק הניכר, לא רק אבר אחד מתרסק אלא כמו אברים, וזה מסתבר שפיר דانيا יוכלה להילך הילך יפה, וכך כל שהלהקה שובי התימא הילו, ודוק"ק. וזה עד לקמן נ"י ע"א במה שכתבת ששם ובפתיחה עיקר יוז"ד.

ועתה נשוב לבאר הסוגי', אר"ה הניח בהמה למעלה ומצאה למיטה, אין חוששין משום רישוקי אברים, עכ"ל, لكمן בעובדא דהאי גדי' דחאי חולשלא באיפומא דגר נפל, כתבו התוס' דמייר ע"כ בלא הילך, דאי בהלך, הלא בהלהקה אף בדיקה לא עבי, והרא"ש צ"ל על האי דר"ג דבית הרחם אין בו משום ר"א, דבלא עמד מيري, וא"כ מסתמא לדידי' גם ר"ה מيري בהכי אפייל بلا עמד, והוא פלא בעניין, דכל שלא עמדה, הוא סימן מסוכנת כדאמר כך לעיל ל"ז ע"ב, וניהו דודאי בלא שום סיבה המורה על חליה אין לחוש, אם עיי' כאב עובר אינה יוכלה לעמוד לפי שעה, אבל בהניח למעלה ומזכה למיטה ואני יוכלה לעמוד, הרי רגליים לדבר שנפלה, ולמה לא נבעי עכ"פ שהי' ובדיקה, ומ"ש מהא דשוררים מגנחים זא"ז, או נפל לאראען חישינן וכתבו התוס' ע"ג דיליכא מכירסא דתורה אלא ארבעה טפחים, מ"מ כיון דמחמת הכאנה נפל חישינן, וכך נראה ברורו דזוקא בלא הלהקה אבל הלהקה חוששין, וכן נראה משלוון הרמב"ם, שאחר שכ' עמדה ולא הלהקה חוששין, כתוב נפלה מחמת עצמה, וכן הניח למעלה ומצאה למיטה, אין חוששין וכן כל הני דחשב בהלהקה י"ב, משמעו דעל מה שביאר לעיל דעמדת ולא הלהקה קאי, והרא"ש צ"ל נמי נראה, דרך בבית הרחם קאמר דאפיילו לא עמדה לא חוששין, דבבית הרחם, הא דלא הילך מיד אין שום ריעותא דאיון דרכו לילך מיד, וממילא גם איינו יכול לעמוד, איינו מורה על מסוכנת דמחמת כאב הלידה רגליות הוא אפיילו שתתעלף, ובשעה מועצת חזרת לבריאותה, אלא שההתוס' כתבו גם בבית הרחם דאיון הולך ריעותה הוה, משמע דבאיינו יכול

עם האסיטה, ולא נשאר רק אמצעיתה של החולי', ורב טרכ אפיקו בחד צלע כהג'ו, וממה שהшиб להם, גיסטרא קאמוריתא, הינו ריתח'י שמענו מזה דגש בחדאו כהג'ו טרפה, וכמיירה דבר, ועיין מהר'ם שיף ויתר האחוריים, דחקשו דלמא משום דנבלת נמי הוה, קאמר לו גיסטרא קאמוריתא, ולא משום דבחדאו נמי טרפה הוה, אבל דעת דהרמב"ס, הוא בהליך שחיטה והן בהליך' אבות הטומאה, לא הזכיר כלל האי גיסטרא דצלע מכואן ומכאן עם האסיטה, שתה' נבלת מטמא מחיים, והלח' מ' פט' ה'ב הרגש בזה וכותב זיל' "עוד אמרו שם בעקרבה צלע וקצת חולי' מכואן ואמצעיתה של החולי' קיימת שהיא נבלת, ולא ראתי שהזיכירה רבינו בהליך' שחיטה, שם מצוי הוא להשתבר או לעקור מן העצמות, וגם מזה איכה ראי' ביאור דין הנבלות, ולא ידעת טעמו" עכ"ל ויתר הו"ל להקשות דאפילו בעקרבה 'ב' הצלעות וכל החוליע' עמה לא האיך הרמב"ס בין הנבלות, רק כ' בפ"ג ה'יט וזיל' "בהתמה שנintel ירך שלה וכוי' הרי זה נבלת כמו שנחטח ח齊יה ונחלקה לשני גופות" וכוי' הרי מלשון זה ש' "כמו וכוי'" מוכח-DDOK בנהכלקה למגיד דהיינו כל הבשר שבין הצלעות, דרך אז הוה נחלקה לשני גופות, אבל בעקבית חוללי' ע"פ שע"י נחשבים הצלעות עוקרים, כמו שאמרינו لكمון, דחוליה בלא צלע היכי משכחת לה, מ"מ בשביב זה לא נחשה הבהמה נחלקת לשני גופים, דהרי החיבור הנורא של הצלעות והבשר לא נתבטל עדין אבל פ"י הסוגי' לפי דעת הרמב"ס זיל' כד הוא, דעל הא דפרק הש"ס, והוא רב נמי גיסטרא קאמר, כתבו התוס' זצ"ל דמעיקרא את' ל' הא דרב שפיר, דלמא לא חשב היא דבר גיסטרא, ועיין לבב אריה זיל' דגש הוא מחייב בסברא הנ"ל דכל שחייב הבשר שבין הצלעות קים, אין לחשו לגיסטרא בשביב עקרית חולי', והיא באמת הסברא החיצונה והפשוטה, אלא דכל זמן שלא ידע הש"ס פירוש הדבר, היה מקבל עכ"ב דברי רב כפישון, דgisטרא קאמוריתא, DIGESTRA ממש' קאמר, ולכן פריך על רב, והוא נמי גיסטרא קאמר,adam שליהם הוה גיסטרא, נס שלו גיסטרא רוח, ואע"פ ששניות עפ"י הסברא החיצונית אינם GISSTRA, אבל כאשר מתרץ דבר בחצי חולי' קאמר, והם שאלו בשתי צלעות עם מקצת חולי' והינו דרב, אלא דהוא טרכ בחדאו והם שאלו על שנים, מצד זה ומצד שכגדון, וסמכו לידע נס דינו דחדא, מותוך תשובתו אי ירתח או ישוב במענה רך, ורב באמת השיב להם בריתחא, GISSTRA קאמוריתא, דהיינו ריתחא כדאמר בגמי', כלומר דמא依 שאלו על תרתי, דאפילו בחדאו כהג'ו טרפה, שובי לא בעין לממיר DIGESTRA ממש' קאמר, אלא דרך גומא, כדי לירתו עליהם על שאלו בתרתי, במקום שגם בחדאו טרפה, וא"כ לא שמעין מני' כל דהוה GISSTRA, והדרין לסבירא החיצונה דלאו GISSTRA הוא כסברת התוס', ולא עוד אלא דמרב גופא שמעין דלאו GISSTRA ממש' קאמר, adam באמת ס"ל דשלחים GISSTRA ממש' הוה, אין כאן ריתחא דהרי האמת קאמר, ולא נשמע דגש בחדאו טרפה, ומושבתת קושי' המהרא'ם שיף זיל', וזה ברור ואמת לאmittio של תורה בס"ד ודוק'.

אחרי כתבי הלכתى לבייהם"ט לראות בעין גשמי' איך תחובים הצלעות בחוליות, ונתודע לי שם דבר חדש לי, שלא נשמע מותוך הסוגי' והמפורשים, והוא כי החולי' האחת אינה סוגרת בתוכה הצלע, כמו שדמייתי עד הימים, אלא הצלעות תחובים בין החוליות, ומשתתי חוליות נתהוו אסיטה אחת, שסגורת בתוכה הצלע שתחובה בין שתי החוליות, ומה מדויקדק לפ"א, מה דקאמר רב בעקרבה צלע וחולי' עמה מפרש בגמי' דחצ'י חולי' קאמר, שכי' פשטו רואה דוחק גדול, אבל השთא ניחא דחצ'י מכל צד קאמר דהאסיטה מתחבר משני חצ'י חולי' ומה שאמר لكمון דאי' חולי' בלבד הדין כן, ודוק'.

בתוך תוכו של החلل, لكن פרשי' דהוא מוסיף דבאי' בדיקה משוע שבירת הצלעות או עקירת השדרה, אלא דקשה לי לומר דאם יימיר לא חש לשבירת הצלעות שהוא עלול יותר לשבור מלנקוב הדקיו, אבל לשיטת הרמב"ס ניחה טובא דאמיר בדיקה כנדכ' כל ה'ב'ם האברים הפנימיים קאמר ולא משום נקב או קרעה דלא שכח כלל, אלא משום ריסוק שניוי צורה ותואר של אחד מאברים הפנימיים, וא"כ האי בדיקה משום טרפות נפולה היא, וע"ז מוסיף מор זטורא, כנגד החلل כולו, גם משום שבירת עצמות או עקירת חוללי'Bei למידקי', ע"פ דלא שיק' לטרפות נפולה, אבל הלא מצוי הוא להשתבר או לעקור מן העצמות, וגם מזה איכה ראי' לשיטת הרמב"ס ודוק'.

רש'ג דה כgon שהפריס עג"ק, נגעր לעמוד ותחbare פרוטוטיו בקרקע לעמוד, כדאמרינו لكمון עמודה מניפולתה אינה צrica מעיל"ע עכ"ל. וניל' דבדיקה מיהא בעי, ויהי' נפשט האיבע' דרי' ירמי' בביבה ל"ז ע"א לכולא, ואთ לפ' מה שדוחין, דלמא דלא כר"ג, אבל לדידון דפסקין כר"ג, לא בעין אפיקו נגער לעמוד, ודלא כרא"ש בפ"ק דביצה וכמוש"כ מזה לעמלה, וכעת אני רואה DIS לקיים פסק הרא"ש, לפי שיטת הרמב"ס דרישוק לחוד ומסוכנת לחוד, והעמדה צריך להוציאה מסוכנת Bi"א, דדין טרפה גם بلا רישוק, ובדיקה בעי' מצד ריסוק שלא יצא מהש' זה, אלא ע"י הילוך כראוי, וא"כ ניהו דר"ג אמר דביה'ר אין בו משום רישוק אברים ולא צריך בדיקה אחריו אפיקו לא עמודה, אבל עדין למה לא נבעי שהיית מעיל"ע להוציאה מסוכנת Bi"א, דהרי לא עמד, ואפשר ע"י דחק הלידה נעשה גוסס, כמו בסנדירין שם בהני דרכהו בעשרה מלכות, דט' הרשונים שעשו גוסס Bi"א, בלי שום מעשה טרפות וחסרונו אבר, אלא דלרשי' ותוס' הינו רישוק אברים, אבל הרישוק הכללי' של רשי' ותוס' זו מסוכנת Bi"א, דפליגו בה ריב"ב ורבנן, וא"כ ניהו דביה'ר אין בו משום מעשה טרפות הניכר באבר אבל רישוק כללי' שעיל'ה נעשה מסוכנת שפיר מצי' להיות אשר להז' בעין מעיל"ע, ולפ"ז מופרש כאן, הא דאמר היב"ע בהפריס עג"ק, גם ליל' קאמר וקמחדש זאת עתה דלכ"ע בעין נגער לעמוד, כדי להוציא מהש' מסוכנת, ואף שהרא"ש זיל' דלא נחות לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זה, אבל עכ"פ די שלא יצא שגנת הוראה מלפניו ודוק'.

ד"ה ביהם"ט, כשמפליים וכוי' אפיקו ממוקם נבוה, עיין מהר'ם ש' זיל' מה ש' בזה ואני עבר ולא אדע, אדם ממוקם גבוה עשרה הפילהו, הרי לא שיק' צפוניו נועץ בקרקע, והוא נפולה גמורה וצ"ע.

תוס' דה עמודה א"צ מעיל"ע, בסה"ד ונראה דגרסינן התם, עמודה אינה צrica מעיל"ע וכוי' עכ"ל, לפי דעת הרמב"ס שפירשנו דמעיל"ע לא צריך אלא להוציאה מיידי מסוכנת Bi"א, כל שעמדה הרי יצאה מכל מל' מסוכנת, וא"כ ודאי לצריכן לגרוס עמודה א"צ מעיל"ע, אלא דקשה להיפך לרמב"ס, מה קמ"ל פשיטה, דכל שעמדה הרי אין כאן מסוכנת, ולמה נבעי מעיל"ע, ויל'י דקמ"ל, כל שעמדה פ"א א' אפיקו יצאה מיידי גוסס Bi"א, ונשנית כגוסס Bi"ש כיוון דעמדת פ"א דכבר יצאה מיידי גוסס Bi"א, ונשנית כגוסס Bi"ש כיוון דעליה לעמוד, תו אינה צrica מעיל"ע, מן הנפילה, וכמו שכתב הרמב"א ס"י נ"ח סע' ו', כל שהלכה אחר הנפילה וא"כ אינה יכולה לעמוד (ברמ"א ס' לילך וט"ס הווא) דינה כשאר מסוכנת, ה"ה אומר אני דבעמדה וחזרה להיות אינה יכולה לעמוד הדין כן, ודוק'.

ד"ג נ"ב ע"א גמר' א"ר, בעקרבה צלע וחוליה עמה טרפה וכי' עד סוף העמוד, לפי המסקנה ר"כ ור"א שאלו על בעקרבה מכואן ומכאן

ותי" דאיידי דנקט מן הזאב ולמעלה וכו', א"ג כי היכי דאשמעין בבהמה, דלא תימא אורחא דמלטה, נקט ה"נ אינכא לשוני בעופות עכ"ל, והנה האי תי' השני הוא אליבא דאב"א שבגמי אבל לתי' קמא, דרב פליג ארבי"ב וסובור דרי" פלייג את'ק זאב בגסה נמי דריש, צ"ל כתיה קמא שברא"ש, אלא דלפי מה של' התוס', דרב קמ"ל דזאב בגסה נמי דריש, מדאמר בבהמה למעלה מזאב, משמעו דכל מז אזב ולמעלה שוה, איך קאמר מז הנץ ולמעלה בעופות, וזה ליאתא, דהרי הנץ אינו דorous בעוף הגס, ועיין בר"ץ ז"ל מה שתיבי" בדוחק קושי" הראי"ש ז"ל, אולם לפע"ד נרא ברור, דל"ק דרב פליג ארבי"ב וסובור דרי" פלייג את'ק, פלייג נס בעופות, דلت"ק נס דorous אף בעוף הגס, אב"א גמר' ואב"א סברא, הסברא נוננת כי היכי דת"ק, סובור זיאב שהיא חייה קטינה מציז דרש אף שור הגadol, משום דעת ואלים זהירין, ודרכו לדorous, ה"ה הנץ בעופות, דהרי אמרו لكمן דהנצ אפilio בדרברבי מניה, ואינך רק בדכוותי הרוי דהנצ עלול לדorous יותר מאשר עוף הדorous. ואב"א גמר' דלעיל במשנה כתבו התוס' ד"ה ודורות הנץ ז"ל, גבי טרפות העוף הוה שיק' למיתני, אלא משום ר"י תנא לי' הכא" עכ"ל.

ויש' לראות הלא ר"י מן התנאים האחרוניים, מתלמידי ר"ע, ייסוד המשנה הלא הייתה מסורה בידם מאז, ועד דאתא ר"י, היכי לא היה נשנה דורות העוף במה, כמו דורות הזאב בבהמה, ועתה אם אמר דבר משנה דא"ט בעוף היה שנוי' דורות הנץ בעוף הדק והגז בעוף הגס, לא הי' לר"י שום דבר להוסיף או לגרוע ע"ז, ולא אמר על עוף מיד, ולמה מהקה רבינו הקדוש מן המשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן ובשם ר"י, אע"ג דרי" לא אמר בהז דבר, אלא ודאי, דקודם דפליג ר"י או מפרש דברי הת"ק הייתה כתני בא"ט בעוף, דורות הנץ סתם וכמו דקתוני כאן דורות הזאב סתם, כאשר כתבו התוס' דדין דעוף מקומו בא"ט בעוף, כי בסיסו המשנה לא היה כתני יותר, ואחר שר"י פלייג או מפרש כדי שלא להצטרך להעמיד דבריו בשתי המשניות, מהק רבי דין דדורות הנץ, ממשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן כל דבריו של ר"י, ומילא נדע דחת"ק פלייג הון בבהמה והן בעוף או שר"י מפרש שנייהם ולא איצטרךתו לדברי הת"ק בעוף במשנה דא"ט בעוף כנלפע"ד אמת לאמיתו ודוק'.

ע"ש גמר' מיתיבי דורות חתול נץ ונמי' עד שתנקוב לחלל, אבל דורותה ל"ל ותשברא, אלא דלפי היס"ד דל"ל דורותה כל עיקר, ע"כ הי' מפרש עד שתינקב לחלל, ממצד נקב נגעה בה כפרש"י, דאל"כ מה פריך מדורות הזע, דלמא באמת לאחר שתינקב לחלל, וגם בלאה' אם לאחר שניקב לחלל יש להם דרישת, גם בגדים וטלאים, לא מסתבר כלל לומר דבעוף הדק לית לי' דרישת, אבל לאחר שמתՐץ לעצמו כאן בעופות כאן בגדים וטלאים, אז מהדרין לפרש דבנקי לחלל יש להם דרישת אף בגדים וטלאים, אבל דלפ"ז ואדי קשה טובא, מה דחק לר"י ולרמב"ם לפרש כן, אבל מה שמלפע"ד הוא, ממצד מחת בחלל הגנו, לא מיסתבר לו החוש כלל, דපאיilo הגיע הצפורה לתוך החלל, אין ארכו של צפורה הנץ מספיק, לנקב אחד מאברים הפנימיים, שהם רכים ומוטחים וחוזרים بكل לאחריהם, ועיין ברמב"ם פ"א ה"ד, דמשמעו מלשונו דזוקא בנכנס הקוץ או החץ בחלל הגוף ממש דהינו בקוץ ארוך, שאחلك גדול ממנו נכנס לתוך החלל, ולא עומד בשפת החלל ע"פ שעבר לפניהם, כנלפע"ד לדינא.

ע"ש גמר' מיתיבי דורות נץ לא דרש, והוא תנן ודורות הנץ, הא ל"ק כאן בעופות וכאן בגדים וטלאים, עכ"ל ויל"ד, דלמא הילכתא נקט

הסמכה לה, או בימין או בשמאל, מ"מ כבר מנותק הצלע מקומה, כי חזי חור אינו מחזק את הצלע מבון, וגם ר"כ ור"א דשאלו בעקרה צלע מכאן ומכאן, שאע"פ שעם האסיטה קאמרו, מ"מ אמרו, והחוללי קיימת, דהאסיטה ניטלת ולא החוללי קיימת ודוק'.

ע"ש גמר' א"ש נעקירה צלע מעיקרה וכו' ופרש"י ואפי' ללא אסיטה, ור"ת מפרש עם האסיטה, כי היכי דלא חילוק שמואל עulo בר זכאי ור"י, דלחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעינן עכת"ד התוס', והי' להם להזיכר גם רב, דרב נמי דוקא וחוללי עמה, דהינו חזי חוללי לדלעיל, והנה האחוריים הקשו סתירת רשי" אהזדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דשماואל, דעת חזי חוליתה קאמר, והנה משום הא לא ארוי, דהרי בתוס' שם כתבו זול, "לקמן פלייג עלי" בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתברו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דשماואל, משום איןך דקאמר וכו' עכ"ל, ועיין שם במרה"ל מה שתמה על דל"ק פלייג וקאמר בין אבל חוץanza אני תנמה, דמה שלא האצירו ר"י, דפליג וקאמר בין נערו ובין נשתברו, ברוב שני צדדים, משום דמר"י לא מצי פריך דלחשוב נערו, דהינו נשתברו דקתוני במשנה, ולכך כתבו רק בר זכאי, דמנyi ג"כ הוה מציז להקשות, משום דס"ל נערו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי אין קר"י פסקין ודלא כשםואל שהוא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס ולייחסו דשماואל שהוא דלא כהילכתא, אבל הת"י ע"ז דבאמת מרף פריך, ועם חזי חוללי גם בצלע אחת טרפה, ונקט דשماואל, משום איןך דשماואל, ולא מדקך בי' דזהות דלא כהילכתא מושום דהרי אפשר לפרשו דעת חזי חוללי קאמר כרב, ולזה כיוון רשי" ז"ל דלעיל שמואל דקאמר סתם נעקירה צלע מעיקרה לא משמע דעט החוללי קאמר, מ"מ קושי הש"ס ע"כ לא הי' אלא לפי הילכתא וכרב, דעת החוללי דהינו מkeit האסיטה טרפה, אבל התוס' מ"ב ע"כ לא הי' אלא לפי הילכתא טרפה, אבל התוס' דלעיל, י"ל דפליג דס"ל דשماואל הי' כידוע, וליחס בדרכי התוס' דלעיל, י"ל דלעיל שמואל בל cholli קאמר, והוא בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמת אבר זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הילכתא כוותי' משום איןך דשماואל ודוק'.

ע"ב גמר' מתקיף לה ר"א ולתנייהו בבי' קולי ב"ש וחומריב' ב"ה, א"ל רبا, כי איתשל לעין טומאה איתשל עכ"ל לפי מה שהזכרנו כ"פ, לדעת הרמב"ם, דשא ריני תורה לא נדוונ ע"פ היא הלכה דחי"ט, לכאור' יש לעיין, איך קאמר כאן דב"ש סבורו הכא לגבוי טומאה, בעינן שתי חוליות לטהר, ה"ה גם בבהמה לא מיטרפי אלא בחסרון שתים, אלא דגס بلا שיטת הרמב"ם נמי קשה, דלמאנ' ב"ש ט"ח ס"ל, ומילא לא תלי זה בהז, וכמו דאמרין בריש פרkon על בהמה שנחתקו גליה, אע"ג דלעין אדם ס"ל לתקדר"י כרשב"א, דיקולה לכחות ולחוות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ח, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתاري חומרא דסתורי אהזדי כגון שדרה גבללה, דמקרי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרה כסיל, אם חשש למ"ד ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניחו דשماואל קאמר וכן לטרפה, משום דהוא טרפה אינה היה ס"ל, אבל ב"ש מצי סברו ט"ח, ואין כאן כיסיות למאן דמחמיר גס בטרפה, ויש לי הרהוריו דברים בהז אלא דלא בሪרי לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג ודוק'.

ע"ש גמר' א"ר א"ר, בבהמה מן הזאב ולמעלה, ובופות מן הנץ ולמעלה, ועיין ברא"ש דהaskha, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דורות הנץ בעוף הדק, אבל למטה ממנו לא דרש,

והנה רשי' ז' ל' לקמן מפרש דאוחז בצרפתני ומגביה מן הקרכע מה שאותכל, ולפירשוּוּ ודאי דאין לו עניין כלל להאי דרושא דהכא, אבל התוס' בשם ר'ת מפרשים, דרושא ואוכל מחיים, ואני ממתין עד שתמאות, ומבייא ראי' מא'ק צ'ז'ע'ב, דאמרו שם ארוי דרש ואוכל פטור, עי'יש ולפ' לא ידעתני מה בגין האי דרושא, לדריש דהכא, ולמה לי באמת האי, "ואוכל" דבזרוס לחוד הוה סי' לוטמאה, וה'ה דמטריף, דהרי עופות טמאים אין להם דריש כלל, כמו ש' בעצם דאין דריש לטהורם, ואי' דקש' להו מה קמבעי דלא עופות טמאים, דהרי מוכח לקמן דרושא מהם ל' לר'א בשאר עופות טמאים, דהרי מוכח לקמן דרושא מהם דורסים והרבה אינס דורסין, ומכח' דמסיק כאן דלכולם יש דריש עכ'פ' בדיזוטרי מני' לפע'ד נראה דגס כאן לא קבוע אלא על אותו שדרכם לדرسו, אי מטילין ארס, או אי יש כח בארס וכו' עכ'ל. לכארו' סוטר רשי' את עצמו במה שכ' לקמן בדף הסמוך עכ'ה ב��ען עד שתינוקוב לחיל, ופרש'י "אבל הגיע לחיל יש לחוש שמא ניקבו הדקין ובבדיקה א' מא' מפני שאין נקב דק ניכר בהם" עכ'ל וכאן כתוב דלא מיטרף עד שניקבו הדקין, הרי דמיהני בדיקה עכ'פ', ולקמן יפה מדיק דלא מהני בדיקה, דהרי מדקתי בקוץ עד שתינוקוב לחיל, ובדרושא משאדים הבשר תננד ב'מ, הרי דשווין הון ניקב לחיל עם דרושא ובדרושא הלא שיטת רשי' דלא מהני בדיקה, ועכ' הפירוש עד שרואוי להאים הבשר, דהינו שתחב צפרוני נגד חיל הגוף לאפקוי על ירכיו, וכדומה, ואולי מייר ליקמן שנכנס הקוץ כלו לתוך חיל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידוע וניכר מודה רשי' דיש לו בדיקה, ועכ' צרייך לומר כן,DCF כי שכתבת ליעיל, רשי' הוכיח לדדרושא ודאי אין לו בדיקה, משום דההכלכה כך אתה, "ודרוסת הזאב" ובזה סגי להטיריף, ואיב' נקבות חיל הגוף בקוץ, דאינו מנין הטרפיות, עכ' בדזיה יש בדיקה. אבל בקוץ הנמצא בתוך החלל, מסתבר דמן הנמנע לבדוק כל החלל מנקב כ' ודוק'.

עד' נ'ג ע'א, גמר' בעי ר'א, שאר עופות טמאים יש להם דרושא וכו' הא דלא קבוע בשאר חיות חוץ מראי זאב לגבי בהמה Mai, לדעת הרא' ש' ז' בامت ליכא דרושא בגין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עיין בטור סי' נ'י, ונראה דלפי הני הראשונים, צ'ל דבחיות ידע דדיבר התנא בהווה, ולכן נקט ארוי זאב, דהני שכחיהם יותר מאשר חיות לבוא לתוך העדר, עיין בב'ק ט'ז עכ' ארוי דרושא ואיב' טורף, ובשביל זה מצין למימור דר' לפרש הת'ק אתה, משום דהת'ק דיבר בהווה וייתר שכח הוא הזאב שבא על הצאן לטורף, ולכן אין מקום להסתפק דודאי גם שאר חיתו יער יש להם דרושא, אבל בעופות לא מציין דנץ וג' יותר עולמים לדروس, וחוץ מזה נראה לפע'ד דבזעופות טמאים דמשוניס חם הרבה זמ'ז בסימני טומאה שליהם עד שהתורה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, ולכן שפיר יש מקום להסתפק לעניין דרושא מה דינס של אינך, דלא הזכירים התנא בשמותם, ע'ז' קפשת ל' רב היל, דיש להם דרושא, והא דפרק ל' ממונטי' והאן תנן דרושא הנץ, לאו ר'א לרוב היל קפריך, דהא ר'א ספוקי מספקא ל' בפי המשנה, אלא מסדר הגמי' שלאחר ר'א, ותדע דהא לא כתני, אל'ל' והא דקמשני דהני בדគותיהם או בדרבבוי מני', ואינך בדיזוטרי מני' היינו נמי מטעם דהם עולמים יותר לדروس, וכן אלים אויריהו אפילו בדרבבוי מני', וא'כ בחיות נמי הדין כן, וכן הוא באמת דעת הרשב'א ז'ל, והיא השיטה המחוורת ודוק'.

התנא דברייתה נ' דלא דרש בגדיים וטלאים, כיון דמשנה שלמה תנן, דנץ דוקא בעוף הדק, ולרי'פ' ורמב'ס דמפרשים דכשיגיעו לחיל דרש אף בגדיים וטלאים, הא אתא לאשמעין, אבל לרשי' קשה, אולם אם נאמר ממש'כ' למעלת, דלמאן דס' לדרי' פlige' את'ק, ה'ה בגין פlige', דلت'ק דרש אף בעוף הגס, וממילא גם בגדיים וטלאים חד דינא אית להו, אז האי ברייתא את'י' קר'י ולאפקוי מת'ק וקאמר דנץ אין לו דריש בגדיים וטלאים, וה'ה בעוף הגס, ואולי מזה הוכיח רשי' לפרש במותני' דר' פlige' את'ק, דמיהני ברייתה דקתני נ' דאין לו דריש בגדיים וטלאים נראת כו' ודוק'.

רש'י ז'ה עד שתינוקוב לחיל, בקוץ בעולמא ועד שניקבו הדקין וכו' עכ'ל. לכארו' סוטר רשי' את עצמו במה שכ' לקמן בדף הסמוך עכ'ה בקוץ עד שתינוקוב לחיל, ופרש'י "אבל הגיע לחיל יש לחוש שמא ניקבו הדקין ובבדיקה א' מא' מפני שאין נקב דק ניכר בהם" עכ'ל וכאן כתוב דלא מיטרף עד שניקבו הדקין, הרי דמיהני בדיקה עכ'פ', ולקמן יפה מדיק דלא מהני בדיקה, דהרי מדקתי בקוץ עד שתינוקוב לחיל, ובדרושא משאדים הבשר תננד ב'מ, הרי דשווין הון ניקב לחיל עם דרושא ובדרושא הלא שיטת רשי' דלא מהני בדיקה, ועכ' הפירוש עד שרואוי להאים הבשר, דהינו שתחב צפרוני נגד חיל הגוף לאפקוי על ירכיו, וכדומה, ואולי מייר ליקמן שנכנס הקוץ כלו לתוך חיל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידוע וניכר מודה רשי' דיש לו בדיקה, ועכ' צרייך לומר כן,DCF כי שכתבת ליעיל, רשי' הוכיח לדדרושא ודאי אין לו בדיקה, משום דההכלכה כך אתה, "ודרוסת הזאב" ובזה סגי להטיריף, ואיב' נקבות חיל הגוף בקוץ, דאינו מנין הטרפיות, עכ' בדזיה יש בדיקה. אבל בקוץ הנמצא בתוך החלל, מסתבר דמן הנמנע לבדוק כל החלל מנקב כ' ודוק'.

עד' נ'ג ע'א, גמר' בעי ר'א, שאר עופות טמאים יש להם דרושא וכו' הא דלא קבוע בשאר חיות חוץ מראי זאב לגבי בהמה Mai, לדעת הרא' ש' ז' בامت ליכא דרושא בגין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עיין בטור סי' נ'י, ונראה דלפי הני הראשונים, צ'ל דבחיות ידע דדיבר התנא בהווה, ולכן נקט ארוי זאב, דהני שכחיהם יותר מאשר חיות לבוא לתוך העדר, עיין בב'ק ט'ז עכ' ארוי דרושא ואיב' טורף, ובשביל זה מצין למימור דר' לפרש הת'ק אתה, משום דהת'ק דיבר בהווה וייתר שכח הוא הזאב שבא על הצאן לטורף, ולכן אין מקום להסתפק דודאי גם שאר חיתו יער יש להם דרושא, אבל בעופות לא מציין דנץ וג' יותר עולמים לדروس, וחוץ מזה נראה לפע'ד דבזעופות טמאים דמשוניס חם הרבה זמ'ז בסימני טומאה שליהם עד שהתורה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, ולכן שפיר יש מקום להסתפק לעניין דרושא מה דינס של אינך, דלא הזכירים התנא בשמותם, ע'ז' קפשת ל' רב היל, דיש להם דרושא, והא דפרק ל' ממונטי' והאן תנן דרושא הנץ, לאו ר'א לרוב היל קפריך, דהא ר'א ספוקי מספקא ל' בפי המשנה, אלא מסדר הגמי' שלאחר ר'א, ותדע דהא לא כתני, אל'ל' והא דקמשני דהני בדគותיהם או בדרבבוי מני', ואינך בדיזוטרי מני' היינו נמי מטעם דהם עולמים יותר לדروس, וכן אלים אויריהו אפילו בדרבבוי מני', וא'כ בחיות נמי הדין כן, וכן הוא באמת דעת הרשב'א ז'ל, והיא השיטה המחוורת ודוק'.

ודע דהך דרושא בעופות, כתבו התוס' לקמן דין זה מה שאמרו, כל עוף הדروس טמא, אלא דשדיה זהיר' כי שליף צפורהנו, כמו בזאב בהמה, ולא ה'יהם לפרש האי דרושא דהכא, שמנפוש די והותר בסוגי' הש'ס, דהוא הטלת ארס, כשהוחזיא צפורהנו מון הנדרס, אבל ה'יהם לפרש הסימן טומאה של דריש מה היא,

אסורות, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בטעות שלא ייקלו ראש באיסורים, אבל באישות שהוא מלתא דלא שכיח שאירע ספקה בהם, וכל עצימות גיטו וקידושין, איתרמו לאדם רק פ"א בחמי מסתמא, לא מצאו צורך לחמיר בספקן נגד חזקה, והרי תראה דהתורה עצמה הקילה בעין ממירות שלא לאסור מזר, אפילו שלא במקומות חזקה ועיין עוד בדיור שאח"ז ודוק".

ע"ש גמר קטע רישא חד מיניהו, נח רגיא', וכתבו הפוסקים הא דלא חישין שמא דרש אחרינו קודם דקטע רישא דהאי, משום דחזקת אלימوتא לח"ל דין הדורס מניח את הנדרס מידי עד שיראה נקמתנו בפנינו, ומזה"ט אף בהmittת יותר, לא חישין לנשאים, עיין בט�"ז וש"ך סי' נ"ז סי' דאיKa פלוגתא זהה, ולפ"ז בכל ס"ד"ר כמו באיתו שתק ואינהו מקרקיין איכה לעומת רוב ארויות דורסים, רוב הדורסים אינם מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקומות בפניהם, וכן שפיר אמר בגמ', איכה למייר הכי ואלמא"ה, הנה ס"ד"ר, וא"כ קשה דליעל בנמצא צפורה על גבו של אחד מהם, דין אמר רב לטעמי, דין בהא מצי מודה שמואל, והרי איכה תרי רובה להתייר חדא דרוב דורסים ממיתים מיד, ואני מניחים את הנדרס מידם ועוד רוב דין הצפורה נשמטה מיד הדורס, אלא דזה לך"מ דעתו זה איכה רוב המתחכם, אין צפורה יושב בגבו. אבל מ"מ קשי', דין רוב ארויות דורסין לא הי' לנו להזכיר כלל דעתות הארי רובה, איכה רוב הדורסין אינם מניחים הנדרס עד שימוש, ועיין בדיור שאח"ז.

ובגוף הפלוגתא שבין האחוריונים אי קטע רישא דתראי או יותר נמי כשר, כתבתבי בתשובה לדלידין אפילו לא ראיינו הנדרס נכנס החישין דתלינו במצוי, ודורסים יותר שכחחים שיירגו בעופות ובצאן, מכביבים או עכברים, פשיטה דאיKa בנמצא כמה מתים בעדר או בכלוב במקום דלא ראיינו דורס נכנס דכשר, דיןינו דבגמ' קאמר קטע רישא חד מיניהו, והוא דוקא חד ולא תרי, משום דהש"ס הלא סובר ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא, ואני לא חישין לדורס אלא בשראיינו הדורס נכנס, וזה ודאי הדין כן דכל שירגו יותר הרי הוא יוצא מן הרוב דנה רוגיזיו لكن החישין על הנשאים, אבל הרשב"א ז"ל כתוב דבראמנו הכלבים בני תרבות נינהו ולא שכיח שיירגו בעדר או בכלוב ותלינו במצוי שדורס נכנס לשם, וכך בנמצא פצעעים ללא שראיינו שם דורס נמי חישין דתלינו במצוי וכן רובה דרובה השאלות שבאו לפניו באופן זה המה, שלא ראו דורס אלא שמעו רעש בכלוב או בעדר ובדקנו ומצאו, ובזה פשיטה דגם במצוותיהם והנשאים אין בהם שום פצע וחיבורו, שכשרים הם, דמי הגיד לנו שرك דורס אחד היה דלמא ב' או ג' היי, או שהאי דורס עלה בכלוב ב' או ג', פעמים בתחילת הלילה, באמצעו, ובסוףו, ובכל פעם קטע רישא חד מיניהו. וזה ברור לדינא ביל פקובק לפ"ע"ד ודוק".

תוס' דה רוב ארויות דורסים, וא"ת איפלו אט"ל צפורה זה מהמת חיקוך אתה, מ"מ איפלו בשאר שוררים שאין בהם צפורה, היה לנו לחוש כיון דרוב ארויות שבין השוררים דורסים, ובஸמוך נמי דקאמר אבוי וכי עכ"ל, כוונתם דודאי הכא מיiri באיתו שתק ואני מקרקיין, באופן דבלא צפורה חישין דאי שניהם שותקים או צועקים דבעלמא ל"ח, משום דאמרין שלא מא שי"י דקמבעתי אחדדי, איך קאמר כאן רוב ארויות דורסין, הא בכחג"ו רוב אין דורסין, אבל כבר כתבנו לעיל דרמב"ם כל שלא ניכר בשור על ערו שום רושם דרישא באמת איינו חושש אלא איפלו בניכר פלוגו רב ושמואל, דמן דלא חייש תלין דבគותל נתחכם ונעשה האי רושם, משום דעתו רוב ארויות דורסים, איכה רוב הדורסים

גם על שאר השוררים איכא חשש דרושא וכמוש"כ הרשב"א ז"ל, ועיין בטור סי' נ"ז ובב"י וכמו בא בהגמ"י שם, ולמה שתק הרמב"ם מזה, ג') הביא דין דהוא שתק ואני מקרקיין בשועל או נמי' שנכנסו בין העופות ובגמ' נראה, דבארי שבין השוררים נאמר דין זו, וכן פרשי ז"ל דעל שתיק ואותיב בנינו, על ארוי ביןיהם, וכן על ארוי קמעוואי, פרשי נוהם, וזה על ארוי נאמר, ועיין בראש יוסף מה ש' על דברת רשי", דיש מי שמספרש דקאי על מה דסליק, ספק כלבא ספק שונרא, עלי"ש. אבל על הרמב"ם ודאי קשה,-DDI-דבר מרاري שנכנס בין השוררים, ולמה לי להוסיף, וכן שועל או נמי' וכו', אם גם בארי דין כן, ועיין בלח"מ שהרגש בזה כתוב דה"ה בשורדים, אלא דרהיטה דגמי בעופות דין אמר לעיל מני', ספק כלבא ספק שונרא וכו', עלי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי רשי ז"ל, בארי שבין השוררים מפרש כל הני, ולא קאי אדעליל, ובפרט הרמב"ם שכותב אח"כ בהלכ' י"ב סתם, ספק שנכנס לכוא טורף, או נודע אם זה מן הטורפן וכו', למה לא כתוב גם דין זה, בהוא שחק והן מקרקיין בסתם טרכ' עכ"פ, וכן דורס שנכנס בין בהמות או עופות והוא שתק והן מקרקיין, אבל אם נאמר דהכל שנראה שום רישום בחוץ, שב' א"צ שום בדיקה יותר ניחא דזאת דוקא בשור שעורו חלק, ובארוי שמקום הצפורה גדול. אבל לא בכבשים שעירור, ולא בעופות בנוצתם, והדורסים שליהם צפורה נקנות, וכן בשור דוקא בנמצא צפורה תחוב יש ס"ד"ר, ורק על שור זה ולא על שאר השוררים, שיכולים לבדוק בכל מבחוץ, וזה ש' הרמב"ם במתוך לשונו דס"ד"ר צריכה בדיקה כדורסה ודאית, ר"ל דלא סגי בבדיקה חוץ אלא עבי בדיקת בפנים, כדורסה ודאית, והמציאות בזה הוא כאשר מפרש, בארי שבין השוררים, בנמצא צפורה בגבו של אחד, דאי איכא ספק על אותו השור לבדו, ואני סגי בראיה בעלמא שאין בהם היכר נקב בחוץ, או בשועל וنمיה בין העופות, אפילו אין כאן היכר רושם מבחוץ, ממשום דבוחני אין לסמוד על בדיקת חוץ מטעמים שהזכרנו, נכלפ"ע"ד בគונת הרמב"ם עלי"פ דהפוסקים לא נחתו ליה.

אחרי כתבי זאת ראיתי בבי' בשם הרשב"א ז"ל הובא ג"כ לקמן במהרמל", על דברת התוס' ספק שונרא שכטב, דכל שאינו ניכר רושם הדירסה בחוץ, א"צ שום בדיקת פנים, אלא דגס לרשב"א אם ניכר איזה מראה אדמומיות או רושם חברה בחוץ, שב' צריך בדיקה בפנים, ואני אומר דכל זאת בעופות או גו"ט אבל לא בשור הגדול, שדורס שלו הוא הארי, ואולי גם לא אמר ררבי, שדורס שלחם הוא האיבר, דשם בעין דוקא מקום צפורה ניכר, ועיין עוד لكمן מה שכתבתבי על דברי המהרא"ם, ועכ"פ חידוש נפלא עבini שהמחבר בשלוחנו הטהור, לא הזכיר כלום מהא דרשב"א שהביא בעצמו בבי', יצ"ע ודוק".

ע"ש גמר איכא למייר הכי ואל"ה אוקי מלתא אחזקי' והו"ל ס"ד"ר, ורב לטעמי וכו', הא אוקי מלתא אחזקי' שלא במקומו הו, דהכי הוליל, הוה לי ס"ד"ר ואוקי מלתא אחזקי' עיין באחרוניים, ולפ"ע"ד נראה דהש"ס רצה לשול בזה, שלא אמר דרב ושמואל פליגו אי שייך לאוקמי אחזקה כשרות בנולד ריעוטא מהיים, עיון לעיל בסוגי' דישב לו קוץ בשוט, ארוכות בעניין זה,adam נאמרכו הוה ס"ד"ר ספקא דאוריתא, لكن לשול את זאת קאמר תחלה, אוקי מלתא אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, ואח"כ אמר והו"ל ס"ד"ר במקום חזקה, ורב לטעמי דאין חישין איפלו מדרבן, אבל לשמויאל חישין מדרבן, ומטיעים שמובאים לעיל בסוגי' הניל בתוס' ושאר הפוסקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפי ד"א בимвות דומוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתין בעלה קים, לפענ"ד נראה דלא החמיו חכמים רק בטראות ושרар מאכלות

שיסתפק בדרכosa אסורה, הרי אין זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ בקדשים ודאי לא החמיר חומרא זו להביא קדשים לביה"ג, ובפרט שכפי הנראה, הוא חומרא דאמוראי, דלא מזכיר במשנה ובריתא. **ועיין** בזאתים שם דר"ל מוקי בנפולה וט"ל דילכתה נמי צריכה לבדוקה, והוא לפי דברינו לכאורה פלא דPsiטיא דהאי בדיקה בהלכתה, שהוא מצד איזה נקב או שבירה באברים הפנימיים הוא חומרא דרבנן, ואיך מוקי מתני' דכל הזבחים שנתרעבו בהכى, אלא דריש"י ז"ל כפי הנראה נתעורר בהזה וכותב ז"ל וכיון דיתחזק בה ספק טרפות און מכניין אותה לעזרה לשוחטה, משום הקריבתו נא לפחתך עכ"ל, והנה על אוקימיאתא דאיתריב בדרכosa לא כתוב מידי, משום דריש"י לשיטתי ס"ל דודאי דרושא לית לי' בדיקה, וכן מוקי דוקא בודאי דרושא. אבל בספק דרושא, כיון דיש לבדוק, שפיר מצי' שחתה בעזרה דהרי כאן לא איתחזק בה ספק טרפות, כי האי איתחזק של רשיי הינו דוקא בנפולה, שקודם שהלכה היתה אסורה ודאי משום נפולה ואע"פ שהלכה אח"כ יוצאה מאיסור ריסוק אברים. אבל עדיין נשארה בספק שאר טרפות, וזאת קרי לירש"י איתחזק ספק טרפות דס"ל דמחזיקן מאיסור לאיסור, והוא גנאי לשחתה משום הקריבתו נא לפחתך. אבל בספק דרושא דלא איתחזק איסורה כלל, דשמא לא עשה מידי אין כאן גנאי לבדקה, כך מתרפים דברי רשיי, וא"כ גם לפ"ד דעת רשיי קושי' דחומר"ם והש"ך לך"מ. אבל הרמב"ם לשיטתי לא צריך לכל הני דחוקים, אלא דהן בדיקת ודאי דרושא והן בדיקת ודאי נפולה, דאוריתא הוא, כאשר ביארנו לעיל בסוגי' דנפולה, ואיכא בשינויים משום הקרבתו נא לפחתך, דלו"ל דגס בהלכתה צריכה בדיקה, לאו משאר טרפות לחד קאמר, אלא משום ריסוק אברים דיש בדיקה לרמב"ם, ומזה ג"כ יש ראי' מוכרכות לרמב"ם, בדיקה משום ריסוק קامر שהוא דאוריתא, כי הלכתה כך אתה על דינותת האזב וועל נפלת מן הגג, ולר"ל אפיו בהלכתה لكن שנייהם פסולים לקרבן, משום דataruo בדרכosa ובנפילה, והקריבתו נא לפחתך ודוד"ק.

ד"ה דרושא שאמרו צריכה בדיקה וכו' פ' בוקי' כגן ספק דרושא או שדרסה ואין מקום הדרישה ניכר מבוזץ, ודודאי דרושא לא מהני בדיקה, וכן פ"י הריב"ם וכו' עכ"ל, כבר כתבנו לעיל בדיבור הקודם ולעיל בסוגי' דנפולה דשיטת רשיי הוא כיון דילכתה אינה על דירותת האזב, וכן אונפלת מן הגג, ולא על האדם, הבשר ע"י דרושא, ועל ריסוק אברים ע"י נפולה, וכן ששנינו لكمן בא"ט בעף נפלת לאור ונחרמו ב"מ, ע"כ דהני טרפה להלוטין נינהו, ומשום דע"פ רוב כל הנדרש נכנס הארץ לתוך הגוף, וכל שנפלת מן הגג מתרסקו אבריר, אלא Adams עמדת או שחתה מעלי', מוציאה מידי חש ריסוק, וא"כ ס"ל לרשיי דמה"ת לא מהני בדיקה בלבד, והוא רושם דרושא א"צ בדיקה בפנים כלל, ניחא, וכדרכיו ממש כ"כ עצמה איכא ספק באיזו שתק ואינחו מקרקרים, או אפיו במקומות שדרס ולא ניכר תחיבת צפורה הדורס עד הבשר, דשם מה"ת בלבד ה"מ ובסימנים עד שיידומו הסימנים עצמן, הרי דע"ג דהדים הבשר נגד הסימנים דודאי נדרסה, מ"מ שררה מפני שלא האדים הסימנים עצמן עכט"ד. לא זכית להבון ראי' או כלל, דמי אמר דאמוריות בבשר ודאי מכח דרושא Kata, דמעולם לא שמענו בהדים הבשר, לחוש על דרושא, הלא כמו כן ע"י הכאח וכדומה מאי הבשר להדים, וכמו בנפלת לאור ונחרמו ב"מ דבלא נפלת לאור לא חיישנו על האי חומר כמובא בפוסקים, ולכון

אין מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקמתם בפניהם. ועיין עוד לפניו מה שاكتוב בזה ודוד"ק.

ע"ב גמר' אתררי' דشمואל הוּה, להאי גירסא הדר ב"י רב דאי לא הדר הוּיל להכשיר גס באתרא דshmואל, מושם הפסד ממון ז"ל ויש קטת ראי' לזה מהא דאמרין בפסחים דר' ל' ע"א, דאמר שמואל להני דמצבי ננדוי אשווי זיבנא דכנדוייכו, ואי לא דרישא לכו כר"ש, ופריך ולדרוש להו, ומתרץ אתררי' דרב הוּה, וקשה איך מפחדם בדבר שקר שידרוש להו כר"ש באתריה דרב דס"ל דלא כר"ש, אלא ודאי הци' קאמר לו דאם תמכרו ביקר דאיכא הפסד רב, לא אחולוק כבוד לר' מפני הפסד ממונם של ישראל ודוד"ק.

ע"ש גמר' ולהנקינהו ולשידיניהו לאשפפה וכו' בת"ח ז"ל הביא גרסת מקצת ספרים או ניתבינהו לעכו"ם, וככתב דהה דהוומ"ל דניזיבינהו לעכו"ם דמקרי נזדמן, ואין מושם עושין שחורה בנו"ט עי"ש. ואני תמה על האי גירסא דא"כ מה קאמר, ולעתימיך נישדיניהו לכלבים, וכי הוא יותר טוב מליתנים או למיכרinos לעכו"ם, דהרי כל הראו לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביבה דר' ו' ע"א דכל דחוי לאדם, לא מושן לכלבים. אבל לפ' גירסתנו דלא הקשה שתינס או ימכרinos לעכו"ם ניחא דכיוון דלא נהרט לאוכול, חונקים, הוה נבלה כמותה מלאיהן, שגס לנרכי אין ליתנס לאוכול, דהרי התורה אמרה לכלב תשליךון אותן. עיין בפתחה עיקר א' ועיקר י"ד, והא דלא פריך למה באמות חנקם ולא נהרט, כדי שיהי ראו לנכרי, משום דכפי הנראה שמויאל בכבודו ובעצמו עשה כן שחנקם והשליכם לנברה, וידעו המקשן שעשה כן בעצמו כדי שיהי בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת איה חכם המתיר ס"ד' כרב, ולכן לא טרח לנחרור כל או"א, אלא חנקם ביחס שהוא קל יותר, והשליכם לנברה, אלא דקש"י ל' למה טרח להוליכם לנברה ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמיך, ומה השליכם לאיבוד מכל וכל, אלא כדי לפרשומי מלטה דאסורה عبدال הכי, וש מה ראי' לירסת רשיי, "אלא אתררי' דshmואל הוּה" ולא הדר ב"י רב, והויצק שמויאל לחזק הוראותן, דאי רב גופה הדר ב"י, למה לי' כולי האי ודוד"ק.

תוס' דה ספק שונרא ס"ק אמר קני', וא"ת דבריש פ' התערבות ע"ד ע"ב אמרין, גבי נתערבה בטרפה וכו', וmprsh כולחו כר' ינאי לא אמרו, דבון נקובת הקוץ לדירותת האזב מידע ידיין, דהאי משוך והאי עגול וכו' עכ"ל, והקשה המהראם' ז"ל, דלמה לא נוקמא דנתערב בדרכosa שאינה ניכרת כלל, באיזו שתק ואינחו מקרקרים, דלשמויאל דילכתא כוותי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שהביא ה"ב' בשם הרשב"א ז"ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א"צ בדיקה בפנים כלל, ניחא, וכדרכיו ממש כ"כ הש"ך סי' נ"ז סקל"יו עי"ש. ואני תמה, דמה הייעלו בעה, דעד"י יש להקשوت למה לא מוקי דאייכא רושם אדמים באהי ס"ד'ר, וכן באינך שנתרעב ומה ישי' הוכחה למה שתבנו לעיל, דלרמב"ם מן האזב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורה האזב והארו ניכר, ולא רושם אדמים בעלמא ולכון שפיר קאמר בגמי', דבון דירותת האזב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קוישיטם לך"מ, דניהם דאנן ברושים בעלמא סגי' לנתריף ספק דרושא. אבל כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הוּה ל' ספק דרושא לאשמעין, דמה"ת ודאי דמקמיין אחזקי' ואין חושין לספק דרושא. אבל לשמויאל דחייש לספק דרושא, הואר מדרבן וכן מבואר הדבר ברמב"ם בריש פ"ה מהל' שיטתה שתכתב מפני שדרושא מפורש בקריאה החמירו בה, וכל ספק

דאיינו משום נקוב או נפסק אלא שם דרושא הוא טרפה בפ"ע, עיין בריש פרקן על התוס' ודروسת הנץ מש"כ שם, ובדיבור הסמוך ודו"ק.

ד"ג נ"ד ע"א גמר' בתור דבעי הדר פשטה, אחד זה וא"ז במשחו מ"ט זיהרי' מקלט קלי ואזיל. ופרש"י "גרסינון" ולא ידעתו איזה גירסה אחרת הייתה לפניו רשי' שרצה לשולולה. וכפי הנראה האיתיבת "ואזיל" רצה רשי' לקיים שהי' חסר בנוסחא אחרת שלפני רשי', ושלנא נטעה לפרש דהארס שורף את האבר ולכן אין נפקותא בשיערו, וכן צרך לגורוס, "ואזיל" לומר דשורף עד רובו של גורגרת דסopo לפסק, וכן משמע מרשי' לדלעיל בדף הקודם ד"ה צרכיה לבדוק שכ' שסopo לשורף עד שתנקוב את בני מעיים, הרי דעתך סopo לנקב קאתין עלי', וה"ה בגורגרת סopo לפסק. אולם דעת התוס' לעיל במשנה אינו כן, אלא דရיפת אבר הנלקה מן הארס, הוא המmitt ולא מצד שסopo לינקב או לפסק,adam משום דסopo לינקב או לפסק, לא ה"י טרפות בפ"ע, כמו שלא חשיב מראות פסולות בריאה וכדומה לטרפות בפ"ע. ולפע"ד מה דלא חש רשי' י"ל לקושי' זו הוא מפני דלישיטוי' ודאי דרושא אין לו בדיקה מה"ת, משום דההלהكا אתה על דרושא הזאב דטרפה, א"כ שפיר הוא טרפות בפ"ע, אעפ" שטעם הטרפות משום סopo לינקב או לפסק, אבל החוס' ורמב"ם דס"ל, דגם לודאי דרושא איתת לה בדיקה, וכל שלא האדים הבשר או הסימנים מחמת הארס כשר, מוכרים לומר דရיפת הארס הוא שטעם הטרפות בפ"ע ולא מטעם סopo לינקב ולפסוק, והוא בכ"ש בין בשוט ובין בגורגרת, ולא גרסו האי "ואזיל" אלא דရיפת אבר בכ"מ בכ"ש, ובעל האיבעדי דקמבעי קנה דנקבותו באיסר דרושא בכמה, באמת ה"י מסופק בפלוגתת רשי' ותוס' ופשט לי כתוס' דזהירות' מקלט קלי, ר"ל שזה טרפות בפ"ע והוא במשחו בכל אבר בשוה, והוא נכון מ"ד ודו"ק. **ע"ש גמר' אל"ר ר"ל**, מנו רב ומנו רב לא ידענא לי מכאן יש ראי' למה שכתו התוס' לעיל ל"ח ע"א ד"ה איצטרכ' דעיקר samo ה"יABA, ורק בשם חшибות קרו ל"י רב, שם זה וזה וא"ז הוה לי בעודו שישמש בшибוב רבי בא"י, רק אח"כ בתור ראש ישיבה בבבל, קרו לי' בשם רב, כמו ר"י גnesia בשם רב, ולכן ר"ל לא היה מכירו בשם רב, שאל מנו רב, דלפי פרש"י דעיקר שמו היה רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה"י זוכר את רב שהי' החשוב שבתלמידי רבוי יותר גדול בתורה וחסידות מר' יוחנן ודוו"ק.

ע"ש גמר' שמותה ושותה כשרה וכו' ר"י אמר יביא ויקיף. הראש יוסף ז"ל הביא כאן קושי' הרשב"א ז"ל דהא לדעת הבה"ג, דין בשמותות הסימנים משום טרפה אלא מגזרת ההלכה אין שחיטה מעלת בהן, לעומת לא ידמו החתוכים, דהא אפילו נשחתה לאחר שמותה עדין הייתה בחיים חיות' וחתק השני הוא עתה לאחר השחיטה: והראש יוסף תמה דאפשרו לרשי' "דשותת הסטי' טרפה, מ"מ איינו נבלה, דשלא במקומות שחיטה הוא ואטו טרפה אין בה חיות עיי"ש. ובמחלוקת דברים אלו שלא בדקוק כתובם, ואם במקומות שחיטה דנבלה, הכי מושם דין בה חיות קרווא נבלה, דהרי רק לאחר מיתה מטמא, אלא מושם דין שחיטה מועלת בו יותר لكن מקרי נבלה מחיים, וכמו שביראו זאת בעיקר י"ד בארכות, גם מה שכך דלמעלה דלאו מקום שחיטה רק טרפה הוה, בה איכא פלוגתא, עיין לעיל בפ"ב בסוג' דሞגרמת. ואני ביארתי שס דלמאן דס"ל דכל שנספק הקנה שוב הוה כמדמ"ד ולדעת הרשב"א על הקנה עצמו ליכא דפליג ע"ז, א"כ מה לי נפסק במקומות שחיטה, או למלعلا ממקומות שחיטה, כיון דטרפה הוה, ממילא דכאן דכמ"ד ותו אין שחיטה מועלת בו, וממילא יקרה נבלה, אלא דلغבי נידון דין של הקפה, אין שום נפקותא אם טרפה ואם נבלה, דהכא

רק במקום דאיכה חשש דרושא ובעינן בדיקה להוציאה מספק דרושא כל שהאדים הבשר, הרי עדין הספק שהוא מכך דרושא אתה, במקומו עומדת ואסורה אבל ואדי לרבות דלא חש לטסק דרושא לא יאשר אפיקו נמצאת האדים הבשר אינה וננה, כי מכח סיבות שונות מצה להיות אדמיות בשבר, ראי' השניה הביאו, ממה דרב מורי ב' מכפה ועד אטמא, וע"כ בודאי דרושא מיيري דהרי לרבות אין חוששין לטסק דרושא, והנה לעיל בסוג' דישב לה קו"ז בשות כתבתתי דלבב גם רשי' מודה דמהני בדיקה גם לדאי דרושא, וכן הבאתי בשם הנחות מלא רועים אכן עין ב'. ועתה הדריני ב', כי טעמא דרש"י מפני שההלהקה סתם אתה, דרושא הארץ, ע"כ דהיא ודאי טרפה ואין לו בדיקה, ולכן א"א דלשדי פליגו בהז רב ושמואל, מ"מ ראי' זיין מכיר, דתקשה לדונפישיך דע"כ לרבות צרכי להיות ניכר מקום הדרישה, וא"כ למה עלי בדיקה מכך ועוד אטמא, מה תאמר דכל שעלה הדורס על הנدرس, גם מודה דביני בדיקה, דזוקא באיהו שתק ואינו מקרקין פלי, משום דאייכא עין ס"ס דשמא מוחמת ביעותא מקרקין אבל לא עללה עלייהן, וכמ"כ למעללה משום דכנגד רוב ארויות דורסין איך רוב שעשה אותו טרפה, גם רב חייש ומצרך בדיקה, א"כ ודאי דנפל ראיות התוס' בבריא דASHER דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדרישה, וא"כ צרכיה בדיקה מכך ועוד אטמא, אבל בראינו שדרס דהינו שניכר מקום הדרישה לא מהני הבדיקה דאפשרו לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמות רשי' י"ל דהבדיקה מהני, או באיהו שתק ואינו מקרקין, אי בעלה ארוי ולא ניכר מבוחץ מקום הדרישה ובاهא ספק הآخرון גם רב מודה דביני בדיקה, ולכן ראיות התוס' נגד רשי' אין מכיר.

וזע דבשה"ד כתבו, דגם רשי' לא נקט לטסק דרושא אלא משום דזע צרכיך לבזק ננגד כל החلل, אבל אם ה"י ניכר מקום הדרישה, לא ה"י צרכיך לבזק אלא ננגד אותו המקום, אין כוונתך שכן הדין לדידן דהרי אנו פסקין כשמואל דוחשין לטסק דרושא, ומילא דצרכיכון לבזק ננגד כל החלל, אפילו ניכר מקום הדרישה אלא דר"ל, לרבות חייש לטסק דרושא באיהו שתק ואינו מקרקין, ה"ה דלא חייש ללא ניכר מקום הדרישה, וא"כ לרבות דקאמר מכפה ועוד אטמא, אם ניכרים כמה וכמה פעעים במקומות מפוזרים צרכיך בדיקה בכל החלל, אבל כבר כתבעו דזה ליתא, דהרי לרשי' כל שודאי נدرس אפיקו במ"א, הרי הוא דרושא הזאב שאסורה ההלכה, וכאשר הוכחת זאת לעיל ומפרש"י שבפ' התערבותות דלא קשי' לי' למאנ דומוקי לי' בדروسות הזאב, דהרי אפשר למבדק' אחר השחיטה.

והנה הלב אריה ז"ל בפירושו לדברי התוס' אלו, ס"ל דטסק דרושא בסימנים הוה כספק בשחיטה, לדעת הפלתי דטסק נקה"ו ופסה"ג ספק בשחיטה מקרי עיי"ש. וכבר כתבתתי במקומו דהאחרונים ז"ל טעו בה טעות גדוֹל במחכ"ת בחשבם דכל מעשה טרפות בסימנים הוה נבלה לדעת הרמב"ם, דזה ליתא, דזוקא נקב או פסוקה דמקרי תחלה נחרה ונידון שחיטה פסולה למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, אבל לא טרפות דלא שייך לחשבון תחלה שחיטה פסולה, והרי תראה דנקה"ו ופסה"ג וכן נחסרה הגגרת כאיסר ונקהה כנפה, דכל הני לא מנה הרמב"ם בין הטרפיות מפני שהן עניין שחיטה פסולה, אבל נהכו עורות הושט במראו מנה בתוך העין טרפיות, הרי שלך לפניך, דכל דלא שייך לומר דהוה כתחלת נחרה, אין בו משום נבלות, וכן הכא בטראות דרושא

ואם נאמר דהו' גם הנה מקובלים בידם מדרות הקדמוניים, האז ה' הכלל למאית אتا, אין לומר אדם ישכו יהיזרים ע"ז' ה' הכלל דהא אין להוציא על הטריפות מכל חכמת הרפואה. וראה זה כי הרמב"ם ז"ל בעצמו נכשל במה שהזהיר כאן שאין להוציא מכל חכמת הרפואה על הטריפות והוא הוציא לנו ניטל לח' העליון בפ"א ה'כ"ג. והסביר זאת לחכמי לוניל אין לך כל שאין כמו מה' ח' יותר מזווע עי"ש. אבל דעת כי עמקו מוחשבות ח'ז"ל ואין לך לא קושי' ולא סתירה וגם פסק הרמב"ם על מקומו יבא בשansom, אבל כדי שנבאו למטרת חפצינו צרכיך לפרש המשנה והשקליל וטררי שבעמוד ה' אלה כי מתוך פירושנו יתגלה לנו טעמא ופירושא דהא מלטא ולכן עשתיק עצמנו למשנה.

משנה ואלו כשרות בבהמה וכוי' וכתבו התוס' דכלחו צרכיCDFRISHNA בריש פרקו. והمعنى שם בתוס' ימצא דפרישו רק ה'ני אברים נזנרכו בתוך הטריפות והקשרות מגרגרת ועד המסע וביה'כ. דהו' נסקרה כמו נפסקה וכן כולם. אבל מהני דקתי נסקרה בין הקשרות ולא נזנרכו לעיל בין הטריפות והן הנה תחול כלויות ולהי התחתון והאמ לא דברו מאומה, ובאמת קשה למה כתני באלו כשרות פשוטיא לכל שלא נשנו בין הטריפות ממשיא כשרות דאין לנו להוציא על הטריפות אבל באמת כתני הני כדי להשמעינו דיש גם בהם אופן המטריף ומכח האי דיווק אמר רבא ניקב ה'טול בסומכי טרפה. ורכיש בפ' דלקתיה בכל' טרפה, וניטל ה'טס או דأتא לאפקוי מר'ט בסנהדרין דהשליך בהמה שניטל האס שלה לכלבים או כהני פוסקים דבנימוק האס יש להטריף וניטל לח' התחתון שרחה, למד מזו הרמב"ם הא לח' העליון טרפה. והנה لكمנו אר' ז' לש' אלא שיכולה לחיות ע"ז' המראה והעלטה וכוי' אלא דמהרש' ז' מוקח מימרא זו שאינה מובהה לא בר'ז' ולא ברמב"ם וכאשר כ' המהרש' ז' הוא תוספת על ה'גלוון מן הגאנונים וטעה הסופר וכתבה בפניהם. ואני אומר דמאן דגרס לי' בגמ' הי' מי שייה' הוא מחולק על הרמב"ם בדין דלח' עליון ולכון מדיק האי דינא מiotra דמתני' דקתי ניטל לח' התחתון שרחה דל'ש אלא ביכולת לחיות ע"ז' המראה והעלטה וכוי', אבל הרמב"ם דחה האי מימרא משום דס'ל דלulos יש לעשות את תחבולת להכנס המזון כדיו ולכון דיק משננה יתירה או דנטיל לח' העליון טרפה ולרמב"ם גם הא דאמרו לעיל מ"ד ע"ז' ותנא תונא ניטל לח' התחתון שרחה לא גראム לי' דהו ז' פסק דזוקא ניטל עד הסימנים כשר עיין בפ' שם.

מלטו' הדברים שאמרנו אנו לנמדיין לכל הני שבשעתהא לא מוחכמתם בלבד חדשו ולא על סמך דזה הכלל לחוד אלא דלכלון יש רמז במשנה ניקב הטוחול ולקחה בכול' כמו שפרשנו גלגולת שנחבסה מהה דקתי נפתחה הגלגולת שרחה נעקרה צלע מעיקרה עם חצי חול'י' ה'וא טריפות מורכבת משני טרפיות דענקרו רוב צלעות ללא חול'י' שלמה טרפה ממתי' דאהלות וככ'ה' וכל הרכיב רב שניות ייחד לומר דנעקרה צלע וחצי חול'י' דינה לנעקרה חול'י' רב שניות מה שכתבנו זה לעיל נ"ב ע"ז' וסימנים שנדלדו שלמה. ועיין מה שכתבנו בז' בפ' ר'ח' דנדלדו מחייבים בארכן ברובן אי כפרשי' ממקום חיבורן בלחי הר' הו בא כל עיקור סימנים ר'ל עיין עיקור ואי לפ' ר'ח' דנדלדו מחייבים בארכן זאת נרמז מהה דקתי נקה'יו ופסח'ג בו'ז' החיבור דASHMUNIN בז' דבעין שייה' מוחברים ייחד בארכן כבר אחד וזה רמז טוב וברש החופה את רוב הcars ע"ג' דASHMOAL ע"כ' מפרש נקרע רוב החיזונה דמתני' על הcars ע"ג' CADAMRINU לעיל בגמ' מ"מ כיון דקתי נזקערו רוב החיזונה דאו תמיד לרבות אתה וכדרשין בריש פ' התנא ריב' ב' לא רצה להוציא מ'ט על הטריפויות שהוו מקובלים דהא מאיד' הושפו האמוראים ע"פ המשנה דזה הכלל כהנה וכנה.

בחיות תלי מלטה, וכיון דכוכב' כחיה הוה איך ידמה החיתוכים, אלא דמ"מ לא הקשה הרשב'א על שיטת רשי', דהיינו דטרפה הוה, הרי הגורגורת כמאן דמונה בדיקולא, וניהו דבכמה כולה היה לכל דבריה, אבל הגורגורת דהוה כדמות' רשי' חשוב כמת, וכaber המודולDEL אין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא יחשב כניפול, אלא ע"ז' מיתה, ولكن לא הקשה הרשב'א אלא לדעת ההב'ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף ז'ל שלא נחות לכל זאת.

וזע דהלב אר' ז' ה' הביא כאן קושי' המהרב'ס שף ז' שהקשה דמה מהני הקפה, כיון אפשר דנסמט בין שחיטתת הקנה לושט. ותי' הלב אריה, דבאמת בזה פליגו רב ור' ה'aca, דרב סובר קר'ל, דכל שנפסק קנהCMDMB'Z. ولكن קאמר א' לשוטה שתעשה שחיטה דאפיקו אם נשמט בין סימן לסייען כשר, לאחר שחיטתת הקנה השוטה אינה פוסלתתו דהוה CMDMB'Z, אבל ר' פליג על הא דר'ל ולית לי' CMDMB'Z, ואפיקו הקנה עצמו לא, ודלא כרשב'א. וכן לדידי' אפשר שנשמט בין סימן לסייען, אז טרפה הוה לדעת רשי' עי"ש. וכל ההקדמות אמיתיים, ואם תרצה לערמוד על בוריין של הדברים תעינוי היטב מה שכתבתבי בזה לעיל ד' י"ט ודף ל'ב' בפלוגת ר' ור'ל בהזה. אבל לפרש דרב ור' כאן פליגו בז' אי שוטה שבין סימן לסייען פוסל, הוא דבר שא' להעמידו, דהאי יבוא ויקיף דקאמר ר'י, אין להלמו והלב אריה כ' דיבוא וישמות במא' לראות ההשומות אי דומות האחד. לא הבנתי מה קאמר, דאי' ישנות עוד הפעם סימן השוטה, ועוד זאת דקושי' הרשב'א במקומה עומדת, Dai לר' סימן השוטה לאו CMDMB'Z, אי' דמו הני חיתוכים אפיקו אם לאח' נשמט, כיון דגם הגורגורת חי' כמו האברים, וכן דבר קדשו אנם כדי להקימים. גם כרשב'א קיימות, אפיקו בלא בה'ג, כי האמת הוא דר' יוחנן ל'ל CMDMB'Z לא הריאה ולא הקנה וצע'ג.

ע'ש גמר' זה הכלל: לאתו' מי לאתו' שבשעתהא דבי' יוסף רישבא וכוי' אל' וכי להוציא על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים וכוי' עכ'ל הנם'. ועיין לעיל במשנה ד'ה' זה הכלל מה שתהמאת על הסוג'י דהכא דהרי סותר א' ע' מנוי' וב' מני' דמתחלת אמר דזה הכלל אתה לאתו' הנ' ש' ועכ' דמוכח זה הכלל אנו מוספין כל מה שנראה לנו שאינה כמורה חיה, וכמוש'כ' הרשב'א בתשי' סי' צ'ח' דעל סמך זה הכלל שבמשנה הושפו החיכמים שבדורות הבאים הני ש'ש, משום דבהתני' נמי אינים יכולין לחיות ועכ' ע'י הנסינו שעליה נבנה חכמת הרפואה ידעו את זאת. ובתווך כד' דחה ריב' ב' האי רישבא בשתי' ידיים אין להוציא על הטריפות והרי הוא הי' מן התנאים הראשונים שבימי' הי' עוד מקריבין קרבן פסה (ואולי לא על האי תנא כיון כאן וכו' ראה כושי' ודו'ק) וככה וכמה דורות אחריו חדש טרפיות לרוב כמו הני ש'ש ואין לומר דלהיא מכח בגידה נשי' יש טרופה ותחבושת דז' בכ' הוליל', דגמירו דאי בדרי לה סמי' וחוי'. ומה דמתרץ לי' בעל מסדר הש'ס על קושיתו דמקשן והא קחציא דמתו, גמירי דאי בדרי לה סמי' וחוי' לאו דעל הני מאורעות הי' קי' קבלת בידו דיש סם לאו אלא דרך כלל אומר לו לכל הטרפיות שלא מנו החיכמים מסתמא כן הוא דיש איזה תרופה למכות אלו. וכן מבואר ברמב'ס שהבini כן. ז'ל בפ' הי' ב' וזה להוציא על הטריפות אלו לכל של שארע לבכמה או לחי' ועוף חוץ מללו שמננו חכמי' דורות הראשונים והסכימו עליהם בבתי' דיני' ישראל, אפשר שתחיה' עכ'ל, הרי' דדרך' כל' אנו אומרים כו' הרפואה שאין סופה לחיה' עכ'ל, הר'י דדרך' כל' אנו אומרים כו' שמסתמא אפשר שתחיה' ע'י' איזה רפואה הנעלמת מatanu וא'כ' אם התנא ריב' ב' לא רצה להוציא מ'ט על הטריפויות שהוו מקובלים בידו איזה הושפו האמוראים ע"פ המשנה דזה הכלל כהנה וכנה.

ע"י מחת וכן חסירה ע"י חיתוך, וכן לא הוה ניקבה הכלול ע"י חולין ולקתה בכללי נקבה וחסירה וכו' עכ"ל, ותמה אמי שהלב ארוי ז"ל החזק לדוחק, דבר ברור כמשמעותם, אכן נוכל להכנס נקב או חסרונו שע"י חולין בכללה נקבה וחסירה, במקום שהנקב וחסרונו בעלי חולין כשר, הרי דכאן החולין הגורם שנטרף ומפני שהוא מכאייב יותר וא"כ האי לקותא שם החולין, שהוא מכיה יותר גדולה מן סתם נקב וחסרונו, ע"כ תחת סוג אחר נופל, אבל בהני אברים דניקב או נחסר סתם, נמי טרפה, פשיטה דלקתה בכללה ניקב או חסירה הוא, וכאשר כתוב רשי"זיל שם, על לאפוקי דרך זזה אמרת לאמינו, וברור לכל מבין דבר, אמרת מעטה, מהיא דלא מצין במנתני לסתה לא שמעין דלקתה איינו טרפה, והרי בכ"מ דניקב או נחסר טרפה, מכש"כ דלקתה דהינו נתמסס טרפה אלא מהה דלא נזכר טרפה בכללי הרי אין לנו להוסיף טרפות באבר שלא שניינו טרפות במשנה, אמנים אם נזכר באלו בשנות, דעתנו הכלויות כשרה, דעתה להשמעין דאייכאizia מין מכיה בכלויות שהוא טרפה, שפיר מצין למדוד, דלקתה שהוא מכיה יותר גדולה מנטיל שהוא טרפה, ואין להסביר כי סוג לסתה עדין לא שמעין בשום אבר שהי"ט טרפה, הא ברכא, ואדרבה לסתה בכלו שיש בהם טרפות, נהוג כיון דכללה מעתים מהה, אולם עלא דמנונה מני טרפיות היוצאות מן כל הטרפות שיש לנו במשניות הון מפורשות והן מרומות, איהי סובר כרכיש דלקתה בכללי טרפה, יוצאת מהה דקתו באלו בשורות ניטיל הכלויות כשרה, הוול' למנות ט"י טרפיות, וגם לכלול לסתה ביניהם, והדברים קלוון לעינם תלית.

ואחר הדברים האלה, נבון היטב השkil וטרוי, ולא יקשה לו כלל למה לא קאמר, דפליו בדרכיש, דבאה דרכיש א"א דפליו, והרי לסתה דגרא מנטיל או חסירה, אין להוציא משום דלא דמי' להני, כיון דגרע מהני, ובכלל מעתים מהה, רק הא דר' מתנה דשף מדוכתי' דהוא פחות מנטילך ונטיל, אם דמי' לניטולי וככל לרבות מנטילך' דהוא פחות מנטילך ונטיל, אבל אי לא דמי' לניטולי, אפילו לסתות אותן בזה הכלל, אבל אי לא דמי' לניטולי, אפילו לסתות הרבה דוקא וקאמר דאתה לא רבו' היא דר' מתנה דלא דמי' לניטולי, כמו שאמר בגמ' אין הכוונה דלא דמי' כל לניטולי, ואין לרבות זה הכלל, אלא די לי לאו מונטי' דאלו בשורות הוו'יא למור דלא דמי' לניטולי וכשר, ואתה אלו בשורות לגלות בן דמי' לניטולי, ומילא איתרבי בזה הכלל, וכן תראה מפרש"זיל, דזיל, "ולנטולי נמי לא דמי', דהא לאו נטלה למגורי הוו'וא" ואח"כ כי' בד"ה הני, זיל העני נטולי הוא דשרות ניטיל הטחול והכלויות, אבל נטילת ירך דר' מתנה טרפה" עכ"ל הזאב, הרי שלך לפניך, דرك משום דמי' לניטולי, מצינן להטריפו ממיעוטי דאלו בשורות, ולנטולי נמי מורה על זה, דקאמר "לאו לנקייב דמי' ולא לפסוקי ולנטולי נמי לא דמי'" משמע דלניקובי ולפסוקי לא דמי' כלל, ולנטולי נמי לא דמי' דמיון גמור, עד שבעי לרבות דהוה בכל ניטולי, ע"כ כן הוא Adams נאמר דלמי' אלו בשורות דוקא, פתח פתוח לנו לרבות הכלל, אף מה שאינו דומה Katz, יש לרבותו כמו שביארנו, וכן לא יצא קאמר לעיל דאין לנו להוסיף על הטרפיות שמנון חכמים, כמו שהשתתי לעיל, אלא עכ"כ דהאי אלו בשורות ג'כ לא אתה לרבות, אלא במה שדומה Katz, יש לרבותו כמו שביארנו, וכן לא יצא קאמר לעיל דלעתות פלוגתא דר' ר'יל, אלא בהא דר' מתנה דהוה פחות מנטיל ונחתק, אבל דומה Katz לניטולי, ותלו אי אלו טרפות דוקא, או אלו בשורות דוקא, ותמהני מאד על התוס' אך מצאו סברנו דמכך אלו בשורות מצינן להוסיף טרפות כרצונו, ומה נעשה עס מה שאמנו דאין להוסיף על הטרפיות שמנון חכמים.

אחרי כתבי ראייתי בח' הרשב"א ז"ל של' ג'כ, דהא דקאמר דמי'

ונקרע רוב הcars חיצונה ומה זה דקאמר "או" דאייה שייכות יש בין שניהם אבל אם נאמר דמרמז גם עלبشر החופה שנקרע והוא משומם דסוף הcars שנטגלה לינקוב כמו שכותב הב"ח סי' מ"ח ניחא טובא דקאמר או שנקרע ומרמז עלبشر החופה זאת נמי משומם ניקב הcars נגעה בה, והוא דר' מתנה דבקי דאטמא דשף מדוכתי' הוא נלמד, מנחתקו רגלייה, דהרי אמרין לקמן דדמי' קצת לנוטלה דאי כשר הוה הומ"ל באלו בשורות, דרגל דשף מדוכתי' ע"ג דמי' לנחתק כשר, כמו דקתו נסדק הגרגורת שלא נטעה דדמי' לנפסק. **ומעתה** זכינו שא"א להוסיף על הטרפיות השינויים במשניות אלא באחד משני אופנים, או באבר שנוצר בו טרפות ואנו מוסיפן מכיה הדומה לסתה שנייה, כמו הני דבקי דאטמא דשף, ודנערקה צלע וחצי חוליה, וסימנים שנולדלו, וכן כל הני בצלל ניקבה הריאה, או שחסירה סירכא ומורה ובעות, דכל הני בצלל ניקבה הריאה, או שחסירה הם, או באברים שנוצרו במשנה דאלו בשורות שניטל או ניקב כשר בהם, דאיתא לדיקא, דיש מכיה המטריך בהם. ובזה מתיישב היטב דריב"ב השיב לי ליוסף רישבא, דמחו בגדי נשי וקטלי, דאיו להוסיף על הטרפיות משומם דג'ה'ין הוא אבר חדש שלא נוצר לא באלו טרפות ולא באלו בשורות, لكن אין להוסיף טרפות כזו מכיה זה הכלל לחוד, ורק אבא דחשיב כמו כן בהאי דmacho בכללי וקטלי, ע"ג דכלי' תנן באלו בשורות, אלא דאיין לדיק דנחתק טרפה, דמה בז' ניטל כליה או מקצתה, ורק לסתה בכללי יש למידק משומם דכאייב לה טפי. ועיין עוד בדיבורו שאח"ז ומה שיש להעיר על כל הני טרפות דנטיל כשר בהם ורק ניקב או נליה טרפה, עיין בפתחה עיקר יוד ודוד'ק.

תוס' ד היזה לדר' מתנה דאי' בזה הכלל, מ"ט דמי' לנוטלה. ואית דהכא משמע בין לר'יל ובין לר' דלא מרביין בזה הכלל א"כ דמי' להאנך דמתני', וא"כ האי דרכיש דלעלוא דלקתה בכללי' היכי ATI', והוא אמרו בריש פרקין דלעלוא דאמר ח' מיני טרפות מנו חכמים דאתה לטעוטי דרכיש עכ"ל. ועיין מהרש"א, מהר'ם שי"ז ויתר המפרשים, ואני עמוד ומשתומים, כי קושי התוס' מרפסין איגרא לאירוע ובתכח"ד סותרים דברעי עצם, דהביאו ראייה מדאמר לעיל דועלא לאפוקי דרכיש, והרי מותחה כתבו דרכיש בזון דאיינו דומה להני דמתני' אין לרבות בזה הכלל ולמה לי לעולא לומר מימרא כד דרכיש, דמי הכניסו כדי שצורך להוציאו, הרי מדאטריך לדועלא כדי לשולח הא דרכיש מכל דמצין לרבות בזה הכלל דמתני', אלא דכפי הנראה התוס' הרגשו בזה, וכך כתבו דלעלוא דח' מיני טרפות שנוחכמים" והוא שינוי לשון מלשון הגם' דהרי בגמ' אמרו "דחי' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני" אלא דההטס' מפרשים האי דועלא, דלא היה בידו קבלה אז, דבשני נאמרו שמנה מיני טרפות אלא דהוא מדיק מן המשניות, דלא כתני אלא אני מינימ' דז' חנ'ק נפ"ש, מכל דמיין אחר ליכא, וא"כ עולא הינו מותני', והנה כן הוא הפ' האmittiy בדברי עולא, וכאשר כן כתוב גם המחבר בריש הלכ' טרפות, וכאשר למד כן מדברי הרמב"ם, כמו שביארנו במקומו, אבל לא הועיל בזה הכלל, להצדיק את דבריהם, דניאו דלא נוצר לסתה בכללי' בזה הכלל משומם מ"ט טעות גדי לנומר, דהרי לסתה קצתה בכללי' בזה הכלל משומם דלקתה שס חדש הוא, דהרי לסתה הינו שנטסס הבשר כאשר כתוב הטור והמחבר, והוא גרע יותר, מניקב או נחתק או ניטל, דהרי כאיב לי טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לסתה דטרפה, דהרי הוא בשורופא גרדו, וכ"ש מנטיל, ועיין לעיל מג' ע"ב בלב ארוי ד"ה אמר עולא, דקמתמה שם על האו"ה ש' דמי' ניקב הכללי ע"י חוליא גרע מלסתה עכ"פ אם יש בו חסרון, הרי שפיר הוא בכלל נקבה או חסירה, וכותב שבודחק ייל דכיו נקבה דועלא ג'כ

מסתבר לי שהיו מומנים חכמים מיוחדים על טרפיות בלבד, הרי הדහוקים בטבות צריין להיות בקיים בכל הטריפות, אך פ"פ דאין צורך לבדוק אחריהם, אבל שלא יعلמו עיניהם מהם, אם יראו אותם, מחמת שאינם בקיים בהם ובשומות, והם לא מכח הכרעתם אמור דהכלתא כרכיש, אלא בכך נהנו מАЗ להטריף לכתה בכלל, וכן תראה لكمן דף נ"ז ע"א, דבריך סתירה מרובה בכתה בכלל, והוא שוטק במקומות שיש חילול השם להתריר את הטרפה, ואדרב לגבי שמות ירך בעוף, ואמר לי, בריה נהרא ונשטי, ופרש"י אין מנגה המקומות דומות וכו', וכן שם ע"ב אר"י אמר אידי, אילמלי הוה ר"י באתרא דאורו בה החורתה להתריר, לא פירכם ע"י"ש בפרש"י, והא לכארו פלא, האין חכמה ואין טובונה נגד ד', ואיך הי' שוטק במקומות שיש חילול השם להתריר את הטרפה, וניחא משום דגס הוה רך לחומרה ומצד מנהגנא פסק לאסור, ובזה מישוב מה שהקשה הרשב"א ז"ל, דהרי ר"י ס"ל א"ט דוקא, ודלא בר' מתנה, ואיך סובר דשותות ירך בעוף טרפה, וניחא משום דלא מעיקר הדין הוי מטריף אלא דבמקומו הוי נהוגין להתריף, ולא רצה לבטל מנגם, וכן הרמב"ם פסק כדרכיש משום דטרפא דמערבא נהגו לאסור לכתה בכלל, כי רכishi ב"פ נמי ממשי' דרב אמר לAMILTAY' והוא מאמוראי בתראי ושמע דרב הי' אוסר, וקרוב הדבר לומר, דרב הי' אוסר לכתה בכלל, כמו דאסר שמות ירך בעוף, ושם אמר בעצמו מצד מנהג המקום עשה כן, ולכן נטאש ההיסטוריה בשמו, ובכן הוקבעו הני הלוות מצד מנהג המטרפין, ככלפ"ד נכון זוד"ק.

ע"ש גמר אל שב בני שב, אין בעלי אומניות רשאין לעמוד מפני ת"ח, בין לפרש"י ובין לפ"י התוס' לשון הש"ס דחוק אבל יותר מחורר פי' הר"ן ז"ל שכ' העוסקין במלאכת עצמן אינם רשאין לעמוד,adam maktzan uomdim ומקצתן אינם uomdim איכא זילותא לת"ח, ואני אוסף על דבריו, ואם אפילו כולם יעדמו מתוך אחד עומד הרי הוא מカリית את חבירו לעשות כמוות נגד רצונם, מה שאינם היו מוחיבים לעשות, והוא כפייה חבורותי (געazzulashafatlichutzawang) שאינו מן הדין, ומה יש ללמידה לכיצוא בזה, אבל הרמב"ם ובעליו ש"ע, לא פסקו כדעת הר"ן זוד"ק ותשכח. ודע דגוז הא עובדא, לא ידועא מה בע הכא ומוקמה הי' בקידושין ששם מדבר מעין קימה והידור, ואילו משום דרצה לספר דבר נפחא ביחס להמציא דיןיא קורדנאי לשער בו טריפתא, הוא גופא אין לנו בו צורך, דהש"ס איןנו מביא סייפור מעשיות בעלמא, אם לא שיש ללמידה מהם דבר מה, איזה הלכה או מדת טובה, אבל נתישב לי במה שכ' ק"ז ז"ל בחידושיו, גם בר נפחא הי' עוסק במצבה, במה דמחייב אחר האי מطبع כדי לשער בי טריפתא, ומ"מ אל שב בני שב, ע"י"ש זוד"ק.

רש"י דה ain בעלי אומניות העוסקים במלאכת אחרים וכו' וצריך להזהר ולתת עינוי וכו' והכי תנ"י בתוספתא וכו' עכ"ל, רשי ז"ל האריך, כדי לתרץ מה דקשה לכארו, דהרי רק בשעת מלאכתן אמרו, אבל בשולחני שאינו עוסק במלאכתו אלאCSI לשפני מוכרים או ליקחים, והאי בר נפחא לא רצה ליקח ממנו אלא לראות האי דיןיא קורדנאי למזרדו, ולא עוד אלא דמסתמא קם ר' חננה פטוראה, בעוד שהיה בתוך ד' אמות טרם שהגע לשולחנו, וא"כ צריך לומר דהיה אז עסוק בקונים או מוכרים שלפנוי, ואתה הו"ל להש"ס למייר ולא לסתום, ולכן הוצרך רשי ז"ל לפרש, בעלי חנויות ain דינם כבעלי אומניות, רק בשעת שעוסקון במלاكتם אינם רשאין לעמוד, אבל בעלי חנויות, כל זמן שיש בהם בוחנות, מקרי עוסקים במלاكتם, ואין לו להסיח דעתו מסחרתו, אלא לשאול להעבורים מה הם מבקשים וכדומה, שכן משמע מן התוספתא שהביא רשי ז"ל, דאין רשאי לעסוק במלاكتה אחרת

לנטול, לאו דדמי ממש אלא דאיכא למיטען בי' דדמי' לניטולי עי"ש מילא דגס אידייך דקאמר דלנטולי נמי לא דמי' ג'כ' הци מתפרש, דהוו"א דלא דמי', אלא דמי' כתב הרשב"א, דלקותא דרכיש דלא דמי' כלל, ליל לר'י, ומ"מ הלכתא כרכיש עי"ש, והוא פלאי, ומה שכבתבי אני נפלע"ד אמת לאמתו, ומקום הניחו לי להתגדר בו זוד"ק.

ע"ב גמר גופא אר' מתנה בוקי דאטמא דשך מדוכתי טרפה ורבא אמר כשרה, ואי איפסיק ניבי טרפה, והלכתא אפסיק ניבי נמי כשרה, עד דמתעכלא אתעכל, עכ"ל הגמ'. ועיין ברשב"א ז"ל שהביא גירסת הגאנונים והר"ף ז"ל דר' מתנה, כיון דר' מותנה, כיון דר' זוד"ק פליגו בי', ור' לית לי' דר' מותנה, لكن מקיים הרשב"א הגירסת שלפנינו דר' מתנה מטריף גם بلا פיסוק או עיכול ניבי, ע"י פליג ר'י דאמר א"ט דוקא, דאתא למיטעט משום דלא דמי' לניטולי, אבל אנן דرك באיעוכל ניבי מטרפין, שפיר מרבין בזה הכלל דהאי ודאי דמי' לניטול או לפוסקי עי"ש. ואני תהה דהרבש"א ז"ל מדויל ידי' קמשתלים, דלעיל הבאתី דברי קדשו, דס"ל דר' ז' פליגו אדריכיש משום דלא דמי' לדמותני דלקתה סוג חדש הוא, וא"כ הכא נמי כיון דאייפסיק ניבי כשר, רק אייכלו ניבי והרי אין זה בכלל פסוקי או נטולה, ואי דמי' מפסקין כן ודלא בר'י ז' ור' ז' ומכו שכבת דמי' מפסקין כרכיש ע"פ שאינו דומה, גם כאן הכי הול"ל, אלא דבזה י"ל דרכ נפסקו אמרין דקשר אבל נטלו למגרי ודאי טרפה, וא"כ אייכלו היינו נטלו, וכן משמע ממה דכ' הר"ן ז"ל דבנטיל הירך לא בעין אייכל ניבי דכי מכשרין באיפסיק משום דהדרא ברייא ור' הרגל לה ישוב למקוםו, והוא דנקט אייכול, משום-DD בדרה ברייא ור' הרגל לה ישוב למקוםו דלא שכיח כלל שניטלו הניבין במקומות דשך הובקי מדוכתי', אלא דלפ"ז יותר קשה על עיקר סברת הרשב"א דכי היכי דבאיעכל ניבי דמי' לניטול דהיאנו ניטול הרגל ממוקמו משום דתו לא ישוב למקוםו, ע"כ לרי' מותנה גם בלא אייכל ניבי ס"ל דלא הדרא ברייא לשוב למקוםו, וא"כ למה איינו דומה לניטולי, וכן דבריו צ"ע.

ובגוף קושי הרשב"א ז"ל, הנה הוא ממש כמו ברכיש שכבת הוא בעצמו דאע"ג דלא דמי' להני דמתני' מ"מ מפסקין כוותי' וכן הקשו על הרמב"ם ז"ל, דפסק כעולה דח' מני טרפות נאמרו על משה מסיני' ומ"מ פסק כרכיש, ואיך מזיכי שטראabi תרי, ועל כל אלו הקושי' נלפע"ד ברור דלאו מעיקר הדין מפסקין כן, אלא מכח מנהגנא דטבח דנהגו להתריף, דהרי הרשב"א כתוב דמש"ה מפסקין כרכיש, מזאמרין לקמן אר"ג שאולטינחו לכלוחו טרופה דמערבא, ואמרי לי הלכתא כרכיש ב"פ, והני טרופה דמערבא לאו חכמי מערבא היו שבחם הכריעו ההלה, דריש"י ז"ל מפרש מורי הוראות של הטרפות, הרי שהוא מומני רק להורות על הטרפות בלבד, ולא חכמים סמכים בכל מקצוע התורה, והן הנה טבחים שבמערבא שבזמןם היו בקיים בטרפות וראה זה מה שכי' הרמב"ם ב"פ הי' ז"ל, "כל טבח שהוא יודע הטרפות האלו" (וקאי על כל ע' טרפות שמנה שם) והרי הוא בחיקת שרota, מותר לו לשחות ולבדוק לעצמו ומוכר לאחרים וכו' עכ"ל, וחידוש בעניין שככל הפטוקים העלימו עיניהם מדין זה שלא הביאו דחשוט צריך להיות בקי בכל הטרפות, دائיר לומר דזודקה בטבח המוכר לאחרים הוצרך להיות בקי בכלן אבל אם הם שניים, אחד שוחט ואחד קצב, בטל הדין הזה, דלא ידעתני מ"ש, ובאמת עמדתי משתומים מנין יצא לרמב"ם דין זה, והנושאי כליו שתקו מלצין המקור, אבל לפע"ד ברור דמנה דקורי לי' כאן טרופה דמערבא שהטעים שבמערבא, דלא

האמור לא שיקד הכה לדהתס כלל. עיין לעיל דף מ"ז ע"א תוס' ד"ה עדועב"כ, שהקשה שם, למה לא פשוט שם מהא דהכה, ואמרו כל שיעורי חכמים להחמיר, ותרצאו שלא נאמר זאת אלא במסנה או ברייתא ולא במירא אמוראי. וזה דבר שא"א לשם. ולרש"י אין אנו צרכין להאי דוחק, דהרי גם התם הוא כמו בתפלת השחר, דמספקין על פרשה שנייה אי לעלה או למטה שדין, ולא שיקד כל שיעורי חכמים להחמיר ודוק.

על"ש גמרא ניטל הטחול א"ר עוירא ממשמי' דרבא פ"ש אלא ניטל אבל ניקב טרפה. כבר כתבתי בפתחה דעתרотов זו וכן לקתה בכלל' הו וא תימא רבתא בעניין, דהרי כלל גדול בטרפות דבענן מהחרא אבר שהחיהות תלוי בו, וכיוצא כלל זה מסוגי' דמסוכנת לעיל ל"ז ע"א, וא"כ ניהו דנאמיין לח"ל דוחול שניקב בסמכוי, וכן לקתה בכלל' כאיב ל"ט וסופה שימות הבעה' מהאי CAB, אבל כיוון דנטל כל האבר כשר, הרי דין אבר שהחיהות תלוי החיהות, שהרי יכול להחיות בעלדי' מה בכח שאם נלקה האיר אבר גדרע טפי וראו להמית הבעה' על ידו, הרי גם בעין כן הוא, אדם נחלה ונת Adams הרבה מסתכן בו האדם עד שஸלקין אותו, ומסתמא גם בטחול וכליות כן הוא, אדם מסלקין אותו מציא להחיות, ולמה טרוף בלקותא שלהם, וכן קשה צאת בניטלו צומת הגידין, כיון Adams נחתך הרגל למעליהם, יכול להחיות הרי דין אבר שהחיהות תלוי בו, ולמה יטרוף בנחתכו צה"ג, Dunnיהו דאפשר דכאיב ל"ט כיון שהוא צע"ג בעניין.

על"ש גמרא אידי' דתננה רישא מותר באכילה, תנא נמי סייפה אסור באכילה. לקמן בראש בהמה מקשה כ' רשי' וכן ר"ע ברטנורא זיל' דטחול וכליות דנקט במתני' משום דמידי' דלא מיטרפי' הו, והתה התיו' ט"ל עליהם, דהוא נגד הש"ס דהכה ולא ה' להתיו' ט הגירסה כאן דאב"א ניקב לחוד ונחתך לחוד) אלא כתוב דהה דנקט טחול וכליות משום דאורחא יותר לחחתכם משאר אברים הפנימיים. עיין בלב אריה שהאריך בזה. עפ"י התני' ע"ט ה' לי מקום עוד לתרץ קושי' הגמי' Adams חתק בין סימן לסיון ואין טרפות לחץ חיית, שפיר מותרת בהמה, ואי דין פסקין יש טרפות לח"ח, כבר ביארנו לעיל ל"ב ע"ב, דזאת ידעינו מכח ההלכה שקיבל ר' ישבב מן ר"ג, דPsiול במקצת השחיטה בין סימן לסיון נמי פסולת השחיטה, וא"כ ר"ע קודם חזורה ה' ס"ל כסバラ החיצונה דין טרפות לח"ח, ומותני' דבכמה המקשה נמי נשנה קר"ע קודם חזורה, אבל דברי התני' קשה לקבלים דמה לי טחול וכליות ומה ליCBD רווייה, ואיך שיקד לומר אורחא על דבר שלא שכיח כלל, שיחתו אדם חלקי אברים בהמה חייה ולהניהם שם. וכך העיקר במש"כ רשי' והרבע' ט' דמשום דמידי' דלא מיטרפי' הו. והא דמתרצה הש"ס כאן אידי' דרישא כתני אסור באכילה, ודאי דוחק גדול. וכן האב"א לפי גירסתנו דניקב לחוד ונחתך לחוד, אבל לפי מה שתכתבו לעיל דטרפיות דטחול וכליות באמת אין להם סמוכה במסנה, ורק ממנהנה נתקבלו להיות אסורים, ואח"כ הוקבעו להלכה ועיין לעיל א"כ אין מן התימא, שהגמי' נדחק לתרץ המשנה שלא תהי' סתירה גלו' נגד האי דין דרבא, ולא מפני שבאמת התננה דמשנה כבר ה' מטריף נקבות הטחול, וכן הוא בהרבה מקומות בש"ס דמנכensis דינים שנתחדשו, לתוך המשנה, ומחייב' לתרץ המשנה שלא ה' היפך האי דין כאשר הראות במשמעותה זו בכמה מקומות.

ודע' דבלאו כל הניל' מן התימא Adams דחתיכת טחול עווה

כל עיקר, אפילו בעת שפוני, שהרי נתן טעם לפיה שאון עניין על החנות, הרי דבענן שייהו עניין ולבו תמיד על החנות, וזה ברור בכונת רשי' ודוק.

תוס' ד"ה אין בעלי אומניות וכו', כדאמרין בקידושין מה קימה שאון בה חיסרוןisis וכוי, ועיין ב מהרמ"ל דכך צרך לגרוס, ובגמ' שם פריך ע"ז, והלא נוקב מרגלית שיש בו חיסרוןisis, וע"ז כאמור להיפך, מה הידור דין און בו ביטול מלאכה, אף קימה דין בו מלאכה, ואח"כ מקשין להיפך מה קימה דין און בו חיסרוןisis, וא"כ התוס' הו"ל לatoi' היא דמה הידור אין בו ביטול מלאכה, דבלא זה הריaic בקימה חיסרוןisis, וכגון נוקב מרגלית, וגם כאן ע"כ מצד ביטול מלאכה, ע"פ' שאון בה חיסרוןisis כיס של פרוטה, קאתין עללה, והטעם מבואר Adams יצרך לעמוד, הרי בפני כל עובר שהוא ת"ח צרך לעמוד ואם רבים הם, יתבטל ממלאכתו בחיסרוןisis כיס הרובה, ודוק.

ד"ה כסלע כייר מכסלע, פ"ה דין אפלוגתא דשדרה וגלגולת וכו' וקשה לפירושם דמלתא דפשיטה הוא, כסלע הוה כייר מכסלע, דלא כתני בהו עד עכ"ל, וכ' מהרמ"ש זיל' דריש' נשמר מקושי' זו דפרש על סלע, דקצת לאשמעין, כסלע מצומצם קאמור דטרפה, אלא דלקמן בדף הסמוך ד"ה התם לחומרה כתוב, אבל כסלע וכאסיר דר"ג וכ' עי"ש, פלא והפלא מאחר דזכה דרשות המהרמ"ש מפרש בכסלע לאשמעין מצומצם לצמצום להחמיר, איך לא הבין גם באיסיר לרשי' אין כאן רבותא אחרת, דפשיטה דשעורא דשעורו ח"ל אטרפה שערו בכאיסר, אלא דתננה דמתני' אכשרה קמהדר, וקאמור דעת כאיסר כשר משום דכאיסר טרפה, ור"ע אמר דהאי כאיסר אפילו מצומצם טרפה כמו יותר מכאיסר, ואון זה עניין לעד ועד בכלל שבמקומות אחרים, כמו לעיל דף מ"ז ע"א וכן בפ' בתפלת השחר דעת' שעוטות, עיין עוד לקמן בראש דף הסמוך מה שאכתוב באזה דודוק.

בא"ד, כמה תחסר וייה' בה אונאה וכו' עיין ב מהרמ"ל SCI דלקולא ולחומרה לא שיקד רק באויה או בטומאה וטהרה, אבל לא בממוון, דקלולא לאחד הוה חומרה לשני, ואי קשי' לך דהא גם בממוון אמרין דבספק אולין לקולא לנtabע ולחומרה לתובע, דהמוחzia מחבירו עליו הראי הינו דוקא בספק במצוות, או אפיקו בספקא דפלוגתא, דמקח ספק אין מוצאיין ממון, אבל בעיקר קבועות שיעור אונאה, שאין עדין שום נידון לפניו, לא שיקד קולא וחומרה כמובן ודוק.

ד"ה ג' הע"א גמרא דא"ר אבוח אר"י, כל שעורי חכמים להחמיר, חז' מגירס של כתמים, וכותב רשי' זיל' דעתמא משום דעיקר כתמים בנדה הוא דרבנן, וכ' בהגותה מהרשב"ש, דלפ"ז לא מקשו התוס' מיד' מהא בתפלת השחר, דקמבעי שם אי עד ועד בכלל, דרא תפלה נמי דרבנן, ולפענ"ד בלאה' לדעת רשי' און הדמיון מהכא להתם עולה יפה דהרי מיררי מצומצם השיעור אי שוחק או עצוב והוא כ"ש, ובזה כתוב רשי' אמי מצומצם חומרה הוא משערין במצוות, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משוערין במצוות, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משוערין במצוות, וכל השוגן' כאן מדברת מכך אל, דוק' ותשכח. וכן שפיר כתוב רשי' דבדרבנן דכל ספקא להקל, ה' לעניין זה ג"כ לקלוא משערין, אבל שם בתפלת השחר, הרי קמבעי על שעיה שלמה, אי עד ד' שיעות עד סוף ג' קאמור, או עד סוף ד' קאמור, וכן הוא بعد י' בתפלת מושך, ולא שיקד שם כלל קולא וחומרה, כיון דלאו אצטצום דיון קמבעי לי', אלא על גוף קביעת זמן התפלה. ובזה נת'י'ש ג' מה שהקשה המהרמ"ש, דטרם דמסיק הש"ס, התם לחומרה, מהה הקשה רבעה לר"ג מתפלת השחר והמוספין, דשם עדזועב"כ, ולפי

אלא כמו שאמר טרפיות הריהה דדמ"י לדיותא או אופטה וצדומה, דכלון בכלל ניקב וחסר הו, ורק התנה מכך הניסיון נתודע לו כי ביש' הדירה ברוי ובו"א לא, יש נפקותא לדינה לידע זאת במקום דא"א לבדקה כגון שנאבדה, אי יש לתלות בכל רעמים שם מענה, או שידעו שהבעיטה עי' אדם, אלא דלפ"ז, לא ידעתי איך פסקין כהה דר"ז ז"ל מאחר שפסק הרמב"ם כעולה דח' מני טרפות אמרו למשה מסיני וכותב חזרותה בכל נוקבה ואין זה טרפות בפ"ע וצ"ג וד"ק.

ע"ש רשי"ד ה' אם נשתייר בו כסלע עי' אותו השיר מעלה ארוכה עכ"ל, וכן כ' בד"ה כל העור כלו, ואל "כל היכי נשתייר", ההוא כסלע מעלה ארוכה וחוזר כל עورو לקדמותו" עכ"ל, ונראה דרש"ז ז"ל לא כתוב כן, אלא להני מ"ד דלא בעו מקום מיוחד להאי שיורי וגם סגי בחדא כסלע, אז לא מסתבר לומר, דבאהי שיור כל דחו סגי לחיות, אבל למ"ד דעת כל פנוי רוחב השדרה ובראשי פרקים ומקומות טיבוריו בעין, אז שפיר מצינן לפרש דבاهי סגי לחיות אע"ג דנשאך חסר, ובאותה המעין בנדה נ"ה עי' יראה דאיכא בא' לשונות שם, אי בעור גזו מחליף או לא, וא"ד דאין גזו מחליף אמרו, ור"מ דמחייב ממשום דקירות בשרא וחוי, ומילא דלבנן סגי בשירויו להיות חי בחסרוו השאר עי'יש וד"ק.

תנוס' דה' בלשון ייחד אני שונה אותה, שבמשנה עצמה הי' שונה דברי ר"ש, אבל אין לפреш דאתה' ייחידי, דמה בכך וכו' עכ"ל הלשון, "אני שונה אותה" משמע כתוס', דרש"ז דאתה' ייחידי, הici הוליל', דהאי סטמא ייחידי את', אלא דקשה לומר לכל סטמא בעלמא רבים אומרים, דהרי העמים מצינן במשנה בפירוש "וחכמים אומרים" ולמה העמים מפרש שם רבים ועתמים סותם סתם, ועיין לקמן דפ"ה עי' א' דקאמר שם, ראה רב' דבריו של ר"מ באוא'ב ושנאו בלשון חכמים, ודרכ' שבסה"ד ושנאו בלשון חכמים, עי'יש, ואם עשה כן כדי לחזק ההלכה לשנות דברי ייחיד בלשון חכמים, מכש"כ שהי' שונה בכ"מ שבאות רבים המה, בלשון חכמים ולא בסתם, ועיין מה שתמהתי שם על עניין זה וד"ק.

ד"ג נ"ז ע"א משנה, ואלו טרפות בעוף נקה"יו ופסה"ג וכו' וכו' רשי"ז ז"ל ואפ"י דכל טרפות בהמה נגדם בעוף, הני איצטרכא למתרני וכו', הנה כל הני דמנה כאן,יפה מותפרשים דאיתרכא עי'ין בראשונים. אבל מה שכי' רשי"ז והר"ז ז"ל דנקה"ו או אטו פסה"ג, ופסה"ג שלא נטעה דבעוף דחויטה מועט מיטרף גם בניקב קשה לקבול, א"כ גם פסקות חוט השדרה או נטילת הקבד ליתני, שלא נאמר דבעוף דזוטר חיוთא גם בפחות סגי. ודוחק לומר דבר נשמע זאת מהא דפסה"ג, וגם דוחק גדול לומר דנקה"ו ב כדי נקט ממשום פסה"ג, דאי פסה"ג היה בו צורך יש לומר כן, אבל בגין דפסה"ג גופה פשיטה אלא כדי שלא נחמיר יותר להטריף גם בגין ניקוב, וכך מ"ד לשלא נושא כעובי דינר זהב, וזה נקבע מעל"ע מפני שישפו לניקוב, וכך מ"ד לשלי' לעיל נ' עי' בהמסס בתוס' שס דה' מחת, וע"ז אמר אם נשתייר כעובי דינר הוה הגנה ואין סופו לניקוב, וכן נראה מפרש"ז ז' ב מה ש' ויש הגנה כנגדה, דס"ל דלעולם נקב מפולש בעין אלא דפחות מעובי דינר איןנו מוגנו, ולזה כיוון ג' המכבר בריש סי' מג ש' ניקב הטחול נקב מפולש טרפה וכו' עי'יש בפרט"ג וד"ק.

ע"ש ת"ר אינה חרותה, וכל שצמקה ריהה שללה ביש' כשרה ב"י' טרפה וכו', עיין בחדושנו לעיל מ"ב ע"ב בד"ה, תוס' אפיק חדא, שהוחתמי כדעת הר"ז ז"ל דבידוע שהוא ב"י' לא מהני בדיקת פושרין ובידוע שהוא בא' יש לא בעי בדיקה, דמש"ה קתני במשנה ובביריתא רק עיקר הדין כפי שatta מהלכה, חרותה ב"י' טרפה, ב"י' כשרה, וכל שהוא כן, לא נשנה דינה עי' שהדרה ברייא בפושרין, אבל הבדיקה מהני במקומות דלא ידעינו אי ב"י' אי ב"י', ובזה ישבתה לעיל הא דפרק, והוא אכן חרותה, אע"ג דכל טרפיות שבריה בא' בכל ריהה שניקבה או שחסרה המה, ממשום דעתך על חרותה אתה הلقה מוחמדת, דאל"כ מה לי ב"י' או ב"י' ש, לכל שאינה הדירה בפושרין טרפה וכל דחדורה כשרה, ולפ"ז עלא דחשב רק ח' מני טרפות ולא חשב גם חרותה, ע"כ ליל הא סברת הר"ז, וס"ל דכל דחדורה בר' עי' פושרין כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נשעה, והא דקתני החילוק שבין ב"י' או ב"י' ע"כ לאו הלכה היא, כיוון דעיקר חרותה לאו מהלכה את'。

ע"ב גמר' א"ג שאילתיינו לכולה טרופה דמערבא, ואמרו לי הלכתא כרכיש ב"פ, ולית הלכתא כר' עוירא, ולא אמרן וכו' ויש לדקדק, דכמו כן הומל"מ להיפך דהילכתא כר' עוירא, ובנקב בסומכა, ולית הלכתא כרכיש בשלא הגע הלוקוא למקומות חרץ, דהרי במערבא לא אסרו אלא בהגע הלוקוא למקומות חרץ ויל"י דהא דבעין שיגע הלוקוא למקומות חרץ יש להכenis בדברי רכיש, אע"ג דקאמר סתום לקתה בכלוי', אבל הא דניקב הטחול טרפה דקאמר ר' עוירא סתום, א"א להכenis דזוקא בניקב בסומכי והחילוק מבואר מעצמו, וד"ק.

ע"ש גמר', ואי אישתייר בה כעובי דינר אהב כשרה, והנה לויל דברי הגמי' הינו מפרשים נקב הטחול מעיל"ע קאמר דכלابر שאין לו חلل, מסתמא נקב מפולש בעין. וא"כ חומרא ATA להשמיעין דכל שלא נשתייר וכו' כשרה, וצ"ל דלעולם נקב מפולש בעין, אלא דכל שניקב עד שלא נושא כעובי דינר זהב, וזה נקבע מעל"ע מפני שישפו לניקוב, וכך מ"ד לשלי' לעיל נ' עי' בהמסס בתוס' שס דה' מחת, וע"ז אמר אם נשתייר כעובי דינר הוה הגנה ואין סופו לניקוב, וכן נראה מפרש"ז ז' ב מה ש' ויש הגנה כנגדה, דס"ל דלעולם נקב מפולש בעין אלא דפחות מעובי דינר איןנו מוגנו, ולזה כיוון ג' המכבר בריש סי' מג ש' ניקב הטחול נקב מפולש טרפה וכו' עי'יש בפרט"ג וד"ק.

ע"ש ת"ר אינה חרותה, וכל שצמקה ריהה שללה ביש' כשרה ב"י' טרפה וכו', עיין בחדושנו לעיל מ"ב ע"ב בד"ה, תוס' אפיק חדא, שהוחתמי כדעת הר"ז ז"ל דבידוע שהוא ב"י' לא מהני בדיקת פושרין ובידוע שהוא בא' יש לא בעי בדיקה, דמש"ה קתני במשנה ובביריתא רק עיקר הדין כפי שatta מהלכה, חרותה ב"י' טרפה, ב"י' כשרה, וכל שהוא כן, לא נשנה דינה עי' שהדרה ברייא בפושרין, אבל הבדיקה מהני במקומות דלא ידעינו אי ב"י' אי ב"י', ובזה ישבתה לעיל הא דפרק, והוא אכן חרותה, אע"ג דכל טרפיות שבריה בא' בכל ריהה שניקבה או שחסרה המה, ממשום דעתך על חרותה אתה הلقה מוחמדת, דאל"כ מה לי ב"י' או ב"י' ש, לכל שאינה הדירה בפושרין טרפה וכל דחדורה כשרה, ולפ"ז עלא דחשב רק ח' מני טרפות ולא חשב גם חרותה, ע"כ ליל הא סברת הר"ז, וס"ל דכל דחדורה בר' עי' פושרין כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נשעה, והא דקתני החילוק שבין ב"י' או ב"י' ע"כ לאו הלכה היא, כיוון דעיקר חרותה לאו מהלכה את'.

מטהרתנה, שכ' ז"ל,, "ואウף טמא קאי וכו', והוא דנקט לה לשון נקבה, משום דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנן בה הכי, נבלת עוף טמא וכו"ו עכ"ל, כוונתו, דשם נבלה וטרפה, נופל בין בעוף ובין בהמה, והוא תמיד לשון נקבה, עיין בחדושנו בריש א"ט, וא"כ גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בהמה, ולכן התנא דקתני אלו טרפות ואלו כשרותה הן בהמה והן בעוף, שפר קתני גם כאן „נפלה וראשה“ הכל לשון נקבה, משום דלא על עוף קאי אלא אכשרות שבעוף. אבל הרמב"ם דלא דבר מטרפה וכשרה אלא מעוף, מוכרכה לכתוב הוכתה חולדה על ראשו, פוק חי מה בין הרמב"ם ליתר הראשונים, כי הטור בס"י לא שת לבו ליאת, וכותב ז"ל ,,ואウף של יבשה אם הוכתה חולדה על ראשה או נגפה וככו"ו הכל בלשון נקבה מפני שנמשך אחר לשון המשנה, מבלי לעמוד על טעמא דהאי זורות הלשון ודוק".

והנה על גוף הדין הלאה, כתבו הר"ז והרש"א ז"ל דלעיל במשנה תנן נפלת מן הגג, והכא דרשעה וטרפה וכו', דהאי כי אורחא, וחאי כי אורחא, דבמהמה דרכיה להתרסק ע"י נפילה, ועוף ע"י דרשעה וטרפה בכוטל ולא ע"י נפילה, עיון בהם, וזה ודאי אמרת צדק. אבל עדיין לא נתישב לנו למה לא קתני לעיל דשחתה שוחיתת מעלי", אבל בהוכתה חולדה על ראשיה דריכחה בדיקה מהאי טרפות עצמה של האי הכא, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסובר רשי"י לדודאי דרושא לא מהני בדיקה וכתבנו בטעמו משום דקתני ודוריוסת האב, הרי דלהכה כך אתה דכל שנדรส טרפה, וכן בנפולה אתה הולכת נפלת מן הגג. עיון לעיל בסוגי"י דנפולה, א"כ גם כאן לכארוי איך מהני בדיקה כיוון דקתני הוכתה חולדה על ראשיה, הרי דזה שם טרפות מוחלתות דאל"כ הויל"ל ניקב קרום על מוח, כמו דקתני בא"ט כבירה, ואיך כי כאן רשי"י בד"ה הוכתה חולדה דחיישין לנקיית הקרום, ועל חישול הלא מהני בדיקה וכדאמר בgeom', אבל ניחא לי, بما שפרש"י בgeom' בד"ה טרפה, שמא ניקב הקרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פ"י דברי, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון ריכץ, ואגב רוככ"י מפקע פקע בבדיקה האצבע, וא"כ גם אחר בדיקה יצבץ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמי"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב גם התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דרושא ודאי מכך דקרווב הדבר, שהארס שורף ונתירסקו אבריה, וא"כ גם גם במשנה יפה קתני הוכתה חולדה במקומות שעשו אותה טרפה ר"ל שההכה הגעה עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להקשר, אם בטח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר geom' דמהני בדיקה הינו לביר אס באמת הוכתה במקומות שעשו אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואני לו בדיקה, ויש לי מכך לישב זה דברי התויז"ט התומחוין שכ' דמצינו למימר דקמ"ל בהא דהוכתה חולדה על ראשיה, דבעוף טרפה בנקיית קרום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי"י דאין חילוק בזה בין עוף לבעמה, ולפי האמור, כוונת התויז"ט דהויל"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דאי"א למיבדק" דלעלום יצבץ, דהרי חיזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עליאי, אע"ג דלא אינקב תטא, משום דמחמת רכחותי לעולם יצבץ, הרי דהוה כמעט מעתה הוכתה חולדה על ראשיה, ולא קתני ניקב קרום של מוח, שנתקשו בזה המפרשים ודוק".

ORAITHI במשניות וילנא, בגליוון „אור גדול“ שהביא תשוי' מהר"ם לובלין ז"ל סי' צ"ד שכ', דלהכי קתני רק ימויין עד שתלך עי"ש. דלקתלה אין לסמוך על הבדיקה רק ימויין עד שתלך עי"ש. שתלו דבר זה באילן גדול בלשון הרמב"ם ז"ל, דמה ירווחה בהאי המותנה עד לרבתה הוא במחכ"ת של הגאון ז"ל, דמה ירווחה בהאי המותנה עד שילך, וכי יותר כשרה תהאי אז מקודם הילכה, אטמהה, ומה ש'

אבל דע דתנן דמשנתנו אתה לאשמעין בהא דקתני נקה"ו ופסה"ג דיש שחיטה לעמיה"ת וכל נקה"ו ופסה"ג בעוף טרפה מה"ית כמו בהמה, דלמ"ד אשעלמה"ת לא נאמר נקה"ו ופסה"ג בעוף פשיטה, אלא דגס נקה"ו כיוון דבנחירה לשירה, דודאי לא בעי יותר מבשחיטה, אלא כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בהמה, ולכן התנא עכ"פ תוכן מעלי"ע למגורר את הנחירה בשות הנקוב ואין כאן טרפות אלא מדרבן, ואצת כבר שמעין מהא דקתני בריש השוחט, דבעין שיטתה גם בעוף, ומדמנה כאן נקה"ו ופסה"ג בעוף, מוכח דריצה לומר דהאי טרפות נס בעוף דאוריתיא אכן כ████ טרפות שמנה וזה ברור ואמת לפע"ד, ואם תרצה לעמוד על בורי"ד דהאי ענייא תעין היטב בפתחה ובסוגיות השיעיכים אלה בחדושנו אהנה ודוק".

ע"ש במשנה הוכתה חולדה על ראשיה במקומות שעשו אותה טרפה עיון בהගות מהרשב"ש דקמתה כיוון דמהני בדיקה כדאמריןgeom' איך קתני סתמא טרפה, והרי בסיפה בדיספה בכותל, קתני כשרה עכ"ג דבעי בדיקה, הנה לדעת רשי"י דבדיקה זו בשחתה מעלי"ע אינה משום ריסוק אברים אלא מחשש שאר טרפות שפיר קתני כשרה משום דקאי על טרפות דריסוק שמאיה יצא לגמרי עי" שוחיתת מעלי", אבל בהוכתה חולדה על ראשיה דריכחה בדיקה מהאי טרפות עצמה של האי הכא, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסובר רשי"י לדודאי דרושא לא מהני בדיקה וכתבנו בטעמו משום דקתני ודוריוסת האב, הרי דלהכה כך אתה דכל שנדרס טרפה, וכן בנפולה אתה הולכת נפלת מן הגג. עיון לעיל בסוגי"י דנפולה, א"כ גם כאן לכארוי איך מהני בדיקה כיוון דקתני הוכתה חולדה על ראשיה, הרי דזה שם טרפות מוחלתות דאל"כ הויל"ל ניקב קרום על מוח, כמו דקתני בא"ט כבירה, ואיך כי כאן רשי"י בד"ה הוכתה חולדה דחיישין לנקיית الكرום, ועל חישול הלא מהני בדיקה וכדאמרgeom', אבל ניחא לי, بما שפרש"י בgeom' בד"ה טרפה, שמא ניקב الكرום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פ"י דברי, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון ריכץ, ואגב רוככ"י מפקע פקע בבדיקה האצבע, וא"כ גם אחר בדיקה יצבץ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמי"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב גם התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דרושא ודאי מכך דקרווב הדבר, שהארס שורף ונתירסקו אבריה, וא"כ גם גם במשנה יפה קתני הוכתה חולדה במקומות שעשו אותה טרפה ר"ל שההכה הגעה עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להקשר, אם בטח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר geom' דמהני בדיקה הינו לביר אס באמת הוכתה במקומות שעשו אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואני לו בדיקה, ויש לי מכך לישב זה דברי התויז"ט התומחוין שכ' דמצינו למימר דקמ"ל בהא דהוכתה חולדה על ראשיה, דבעוף טרפה בנקיית קרום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי"י דאין חילוק בזה בין עוף לבעמה, ולפי האמור, כוונת התויז"ט דהויל"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דאי"א למיבדק" דלעלום יצבץ, דהרי חיזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עליאי, אע"ג דלא אינקב תטא, משום דמחמת רכחותי לעולם יצבץ, הרי דהוה כמעט מעתה הוכתה חולדה על ראשיה, ולא קתני ניקב קרום של מוח, שנתקשו בזה המפרשים ודוק".

ע"ש במשנה דרשעה וטרפה בכוטל או שריצתה בהמה ומפרכסת ושחתה מעלי"ע כשרה עכ"ל, בכל המשנה דבר בלשון נקבה, ולא ידעת למה כיוון דעוף לשון זכר, והרמב"ם בחבורו נקט לשון זכר שחתה בכל אלו, אבל עיון לקמן דר' ק"ב ע"א, רשי"י ד"ה ה"ג ואון שחתתה

עמדו, אף דלא כתני ומפרכשת, אלא דרש"י מפרש שם דשחטה מיד, אבל בסוגי דנפלה כתבתני דלא הוועיל בזיה מידי, אבל שלא נתבררلن דאיינה יכול להעמוד לא נחזיק ריעותא, וקשה מאד לומר דהלהכה כך אתה, דנפלה מן הגג ושחתה מיד ודוק"ק.

ע"ש במשנה ר"י א' אם ניטלה הנוצה טרפה, עיין בס"י נ"ט בב"י דלמאן דפסק כרי"מ משום דס"ל דהניינו כלודה בהמה ושם חכמים דר"מ פולין, אלא דקשה למה שנה רביע לעיל בלשון חכמים, וכן קאמר ר"י"א בלשון יחיד, ולכן באמת הר"ף והרמב"ם ז"ל השמיטו טרפות זו בעוף, ומה שכטבו התוס' דלכן לא חשב לו ביתר עליון עוף, גם ניטלה הנוצה משום דבלוגותא לא קמיiri ולא זכתי להבון, דהרי מאן דפסק כרי"ע"כ משום דסובר דנטילה הנוצה הוא לעומת גlodה בהמה, ואין כאן יתר וצ"ע ודוק"ק.

תוס' ד"ה אבל היפך בהם טרפה, בכל נקובי דמתני' הוא דעתמא משום דסופו לינקוב וליירקב עכ"ל, מלשון הגמ' לא משמע כן, דהרי מביא ראי' מקרה דהוא עשיך וכוכונך, ודרש מלמד שברא הקב"ה כונניות באדם, שאם נהפק אחת מהם איינו יכול לחיות, וכן נראה מהרשי" שכתב שם ירדו מבסיסןשוב איינו מתישבים, ולא מטעם שסומן לינקוב, וכן כתוב הרמב"ם ז"ל בפ"י הטו' ז"ל "בני מעיים וכו' ואם נתהפקו ע"פ שלא ניקבו טרפה, שא"א שייחרו כמוות שהיו אחר שנהפקו ואינה חיה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דבבניהם שאים במקומם אין הב"ח יכול לחיות, ולא מטעם שסופו לינקוב. וראיתי למעי"ט על הראי'ש, שהביא דברי התוס' משום סופו לינקוב טרפה, וכותב וכן הרמב"ם כתוב זה הדין גבי דין הנקובים בפ"י מהל"ש עכ"ל, ובמחכ"ת כי רב הוא, שגנה הרבה ראייתי כאן דודאי לא אתה הלהכה רק על ניקוב הדקון, אבל ניטלו הדקון מקו"ז טרפה, כי רק חסר בתולדת ס"ל לרמב"ם לא הוה בכלל ניקב אבל כל שניקב טרפה מכש"כ ניטול, וא"כ יפה סיידר נהפקו ב"מ בין הנקובים, אבל לא מטעם דסופו לינקוב כתוס' אלא דכל שאינו במקומו הוה כניטול, וניטול ק"ו מניקב טרפה והתוס' שלא ירדו זהה, המה נפלאים ממש.

ואולי יש להמליץ بعد התוס' דלא מיסתבר להם סברת רשי"י והרמב"ם דאי"א להחיזרים כמהות שהוי, דזאת לא נשמע מקרה, מה תאמר כלל שהחיזרים בידים אלו חוששין שלא החיזרים על מקומותיפה. עיין בדברי חמודות בראי'ש אותן רעד"ז דעות בזיה, סכ"ס כיוון שיש במציאות להחיזרים יפה למה טירוף באה, דהרי כלל אפשר בדבורי לה סמי וחיה, איינה טרפה אפילו לא בדבורי לה כלום, וכן סברו כלל שנתקהפו פ"א שם במקומות ההיפוך, נחלשה העור וסופו אתה קרא לומר כלל שנתקהפו פ"א שוב איינו יכול לחיות רשי"י והרמב"ם, דלא"כ פשיטה דבב"מ מהוופכים איינו יכול לחיות ודוק"ק.

ד"נ נ"ז ע"א גمرا, א"ר שמות ז' בהמה כשרה, שמות ירך בהמה טרפה וכו'. האי שמות ז' בהמה טרפה בגמרה שלנו נמקח ע"י שני חזאי לבני, ובגהות מהרשי"ש כתוב כלל ידע למה מהקה. ולפע"ד פשות. אדם רב בפיירוש אמר שמות ז' בהמה טרפה, א"כ היינו דר' מתנא דבוקי דאיתמא דשף מדוכת' ואיך מביא הש"ס בריש פרkon בין הני ש"ש הא דר' מתנא, אם כבר קדמו רב בהאי דינא, אלאadam לא גרסין ליה בדרב, הא גופא קשי' דרב דנחתית להשミニינו דין דשימות ז' בהמה ושותות ירך וגף בעוף, למזה השמייט שמות ז' בהמה ולא אמר בה לא אסור ולא היתר. אבל ניחה לפ"י מה דמסיק דגס בעוף לאו בפיירוש אמר דשותות ירך טרפה, אלא דפומבדיתא נהגו בו איסור, ולא התירה

הרמב"ם "אם שחטה" משום דמסתמא ימותין עד שתליך כדי למען בתרוחת הבדיקה. אבל לומר דמשום לתא דאייסורה ראוי' להמתין הוא טעות נגלה, ודוק"ק.

תוס' ד"ה נבלות והא שחוטה היא, וא"ת והוא שמעין לי לר"י בפ' חטאת העוף, דשחיטת העוף אינה מטהרת טרפה מתומנתה וכו', ויל' וכוי עכ"ל. ועיין בפרשיהם ובפרט בהגנות המהראש"ש, ותראה כי תירוצם של התוס' גם שניהם משוללים הבנה וקושיתם עצומה ותמייה רבתה, ע"פ שכתו ריק בלשון "ואית".

ומה שנראה לפ"ד זה הוא עפ"י מה שכתבנו לעיל מ"ט ע"ב דרבא ור"פ פליגו אי הח"ט כדורייתא נידונים שלא שידייך להקל בהם משום דההורה חסה על מומonus של ישראל או נימא דאיון אלו אלא מד"ס, וכמוש"כ הרמב"ם בסה"מ שלו, והכא הני תרי תנאי ר"י ור' נחמה נמי בהא פליגו, ומעתה ר"י דבדק בידא ולא חייש למאכיל טרפות דקאמר לי ר"ג ס"ל דכיוון דאין לוקין על הח"ט, ממילא דגס לעין טומאה דדרשין נבלה וטרפה דגביה נבלות עוף טהיר טרפה נבלותה, דוקא בטרפה האמורה בתורה מפורשת, דהיא הניטה למות, ולא הני חי"ט של הלהכה.

וע"ז קאמר בגמ' נבלה והא שחוטה היא, ואיך קאמר לי ר"ג נבלות דההרי בין לדידי ובין לר"י אין כאן נבלות, לדידי לא דמסתמא ס"ל בחכמים דפליגו על ר"י דשחיטה מטהורתה מידי נבלות, ולרי לא, דהרי הוא אמר עד מתי אתה מכלה מומonus של ישראל, הרי דחי"ט איןם כדורייתא אצל, דאל"כ לא ה"י מקל לבודוק בידא, וזה נכון מאד.

וזע דלפי האמור קשה לכאור' דמ"ש לעיל דפסקין קר"פ ולהזכיר, דחלב טמא איינו סתום, וכן פסקינו כמאן דבדק בידא ולקיים, ולא חיישין דאפשר שלא יבצע מחמת עיקומות שנייה החרלדה, אבל י"ל דשאניג גבי ספקא דבלוגתא דליקא לצרף חזקת שרשות דבכמהheidו, אבל כאן בספקא דמציאות אי בדיק שפיר או לא, דaicaca בל"ה חזקת שרשות דבכמה סמכין אבדקה קליטה ודוק"ק.

ע"ב גמר' דרשת וטרפה בכוטל, א"ר אבר אנטיגנוס משום ראמבר"י אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה, במס' ביצה לא גרסין האי, אחת זו ואחת זו' וכן נראה מהרשי" ששם שכטב "הגי גרסין" ומסתמא להא כיון לאפיקי דלא נגורוס אחת זו ואחת זו', וכן נואה מזלא מפרש כאן מיד', דאהיכי קאי האי אחת זו ואחת זו. וראיתי בפ' ר"ג בಗליון ש"ס וילנא שמספרש כלומר בין שדרשה או טרפה או ריצצתה וכו', ופי' זה איינו מתקבל מכמה טעמיים כמובן. אבל לפ"ד נראה לקיים היגירסא, עפ"י שיטת הרמב"ם שביארנו והיא דמשנה דא"ט בהמה תנא דין נפולה בהמה, ומיריר שעמדה דין דרכך דרכך דרכך ותהי' מסוכנת, וכן בעוף כתני ומפרכשת משום דכך דרכך לעמוד ותהי' גוססת, והיא צריכה מעל"ע לצאת ממסוכנת בידי האדם, אבל הן בהמה שעמדה ולא הלהכה אחר הנפיל והן עוף שלא שחה מעל"ע אחר הריצצת, תנא בבררייתא דצרכין בדיקה משום ריסוק אבר שניכר, וזה פ' המתkeletal על האי דachat ז' ואחת ז', דקאי על שני דיני המשנה, אבל רשי' לשיטתי לא מצי גרס לי ולפרש כן, לדעת רשי' כל מה ששנה בח"ט בהמה, סתם טרפה אין לו בדיקה כמו דרשות הזאב, דס"ל שאין לו בדיקה, וה"ה בנפלת הגג כן הוא ולכן לרשי' צריכין לפרש גם שם דלא

שיטות רשיי ז", דאמירם מביצים שנולדו ולא מבנים שנמצאו בمعنى האם קמיiri, וכן אין למאמר עניינו כלל, להא דב"ש וב"ה בעדיות דאסרו בה אפיו ביצה נבלה, ומכיון ביצת טרפה בין שיחלא-קמא ובין שיחלא-בתרא, דהותם מיררי בונמא ביצה גמורה בمعنى תרגנותל הנבלה, דב"ש מתירין, וב"ה אוסרין מדרבנן. אבל ביצת טרפה הנמצאת בمعنى תרגנותל אח"ש, קאמר דמודדים גם ב"ש דאסורה, שהרי גדרה באיסור, וניהו דבשחלה בתרא אייא זוז". אבל כיון דבשחלה קמא עכ"פ אסור מה"ת, כל שנמצאת בمعיה לא חלקו בה ואסרו בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא, משום דלעומם דעתן על האם והביצים שבתוכה בלבד, ואם נתיר הביצה שבمعنى הטרפה, יהיו עליין המון מלטה דתמייה, וכי היכי דב"ה גזורו ביצת נבלה אותו ביצת טרפה, כך מודדים ב"ש ביביצת טרפה דלא מחלקין בין גדרה באיסור לגمراה באיסור, ומודדק שפיר היא דקתני במתני' שם, מפני שגדלה באיסור, דאתא לאשמעין דאפיו בשיחלא בתרא מודדים לב"ה דיש מקום לגזר או שיחלא קמא או דב"ש כתלמודיך ר"א ס"ל, דזוז"ג אסור, וליאו חילוק בין שיחלא קמא לשיחלא בתרא ושניהם אסורים, ולב"ה כיון דעתן בمعنى תרגנותל הכל אסור, דלא עדיף ביצת טרפה בשיחלא בתרא מביצת נבלה, ועיין בי"ד סי' פ"א סי' ב"ה בגה דבטרפה שנינה מן הכרה אפיי בקרוב, יש אוסרין מושם מר"ע, דנראה כאוכל טרפות, הרי לכל הנמצא בתוך הטרפה אפיי מוחואה לה אסור, מכש"כ הגדל בתוכה דאית ב' מושם מר"ע, והיינו טעמא דב"ה, דאוסרין נמי ביצת נבלה, אבל כל זה בנמצא בمعنى הטרפה, אבל בנולדו הביצים שאין לנו רק על הביצים כי הטרגה עדיין היה, זה לא גזרין כלל שיחלא קמא אוatto שיחלא קמא אוatto ספנה מרעא, ומישוב קושי התוס' ותדע שכן הוא, דהנה מטעט איז"ג שהтир אמריר בשיחלא בתרא, עכ"ב בעודה בمعنى ומעורה בגין נמי שרי, אע"ג דאי דינם כשר, וכמש"כ הרמב"ם בפי"ז הא"ז ממאכלות אסורות זוז"ל, "ראאה לי דהאוכל ביצי DIGIM טמאים וכו', וכן האוכל ביצי העוף הטמא התלוויות באשכול, שעדיין לא פירשו ולא נגמרו, lokha כאוכל בני מעיים שללים" עכ"ל, ר"ל דاع"פ לאחר שגמרו אין לנו לוקה על ביצים מבואר שם בהלכה הקודמת, אבל כל שלא נגמרו הוה כבני מעיים ובכלל בשער המה אבל ביביצי עוף טרפה בשיחלא בתרא לדעת אמריר דזוז"ג הוה מותרין למגמי, איז איז אמריד דכל צוון שמעורות בגין נידונים כגון אחד עס העוף,lokha עליהם משום בשער טרפה, איך חור ונויר החיתר של איז"ג אחר שכבר נארו קודם שגמרן, אלא ודאי ניהו דנדונים כשר, אבל האי בשער יש לזכור ולנקבה חלק בו, והוה בשער של איז"ג, ואיך קאמר דלישנא קמא דאמירם סבר לי" כראב"י דטרפה יולדת, ולמما לעולם טרפה אינה יולדת רק טענת, וכמבואר ברמב"ם דזוקא אינה יולדת. ועיין בשוע"ס נ"ז בש"ך סקמ"ה, ושפיר קאמר, דאם נמצא שאינם גמורות בעוף טרפה שחוטה משיחלא בתרא, שכשרה ממש זוז"ג, וכן הקשה באמת הראש יוסף זל, אלא ודאי דעכ"פ מדרבנן אסורות, דכל שנמצא בمعنى העוף, לא עדיף מביצת נבלה דאסורה לב"ה, ובביצת טרפה גם ב"ש מודדים להא גזרה, וכן עכ"פ אמייר רך מביצים שנולדו מיררי, ובנולדו ס"ל דלא נזרו שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא אפיו בה, לא, ומש"ה לא מצי פריך ר"א אמייר ממשנה עדידיות, דמיiri ביביצת טרפה הנמצא בمعنى טרפה, דומיי דביצת נבלה, דבזה בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא אסורה וכקושי התוס' ועיין מה שכתבתי עוד בזאת בתוס' ד"ה ושווין.

ועפי הקדמות דברים אלו נbaar הסוגי בס"ד והוא דר"א דפרק אמייר מושווין ביביצת טרפה דאסורה, משום שגדלה באיסור האי ושווין אר"א ורבנן קαι, דפליגו בولد טרפה לגביה, וקאמר

בפניהם, א"כ י"ל דר' יודה מעשה ראה בעוף דלא התירה ולכך אמר משמו דין זה בעוף, ומכללא נמי א"א ללימוד מדאמר שמות יד בבחמה כשרה מכלל דבריך טרפה, DID איצטרך לעומת עוף דקאמר טרפה, משום חשש הריהה קאמר דביד דבחמה ליכא חשש על הריהה ודוד"ק.

רש"י ד"ה נזכר שאינו בקי בתרגגולים אינו רגיל לאכול תרגגולים לפיכך לא ידע אם יש להם ריהה וכו' עכ"ל. רש"י זל נתקשה, הלא לא ריאינו אינו ריהה ואיך החליט דאיון להם ריהה ולא עוד דכמו כן הוויל דאיון להם כבד וקורבן. لكن פירש דלא היה רגיל לאכלו אבל ראה אותן פתוחים וראה כל הב"מ חוץ מן הריהה דנהבתה בין הצלעות בעוף ואננס נראה את אבל אם היה אכלו היה מוצאה בשעת אכילה ודוד"ק.

תוס' ד"ה שמות ירך וד"ה למה ליה לмер. עיין מה שכתבתי זה לעיל נ"ד ע"א, ועיין בלב אריה זל נתקשה, הלא שכתב היפך דברי דתוס' דרב דאית ליה לקתה בכללי' מכש"כ דאית לה דר' מתנא אף באיל עיכל ניבי עי"ש. הן אמת דלפי דברי התוס' לעיל שם י"ל כן, אבל לפיה שביארתי אני שם אין שום הכרע מזה, דעכ"פ דאית ליה דרכיש, מצין למעת מא"ט דוקא, הא דר' מתנא עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר אל והלא רחלacha היהת בשכונתו שנקדר קנה שלה, ועשוי לה קромית של קנה וחיתה, אל על דא את סמק, והלא הלכה רוחות בישראל, שמות הירך בעוף טרפה, ותרגגולת היהת לי' לרשב"ח שנשماتת ירך שלה, ועשה לה שופורת של קנה וחיתה וכו', עכ"ל הגמ'. והנה הא דחיתה קמפריש רשי' דעל המכחה שנטרפהה קאמר, דאם על תרגגולת קאי, עכ"ד דחיתה י"ב חדש קאמר, א"כ מה השיב לו בזוק י"ח הזה. אלא דבבנוי תרתו זנדקר הקנה באיסר ונשמט ריכה, לא דעתה בימה חייתה המכחה, הלא זה חסרו שלא יכול למלאות, ונשמט הינו נעל למגורי כמש"כ הלב Ari', דאל"כ האי שופורת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונות רשי' ה"י נראת לפרש וחיתה המכחה שהיתה בריהה ושלמה ולא מתנותה והולכת, כי הי' סובר דעתך הטרפות המפורש בקרא, הרי היא הנטהה למות, וא"כ עכ"פ בהני חי"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתה"י החולי ניכרת שמננות והולכת, וע"ז השיב לו דגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בריהה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מתעורר החולי ומתחה, ומכאן הוכיח הרשב"א זל בתשו' דבושים אופן אין להכחיש קבלת זל, דטרפה אינה חייה י"ח אפיו מה עדים יעדו כנגדה, ואני בפתחה ובשאלה מקומות הוכחות, כי לא כן דעת הרמב"ם זל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לו ההלכה, רק בטעاري"ע אינה חייה ולא, "בפראקסיס" עי"ש. והוא דאמרו כאן תוכ"ז י"ח הוה דחו"י בעלה הוא, דהרי אמרו לו לקמן הלא הרבה מתקינות שתיים ושלש שנים, ולא עוד אלא דמה נעהה לר"מ ולרבי דקאמרו סימן לטריפה שלשים ימים, איך נאמר דפליגו במצוות, דלחוד שנים רבות יכול להיות, ולחד רך עד י"ח, ולחד רך עד שלשים יום, אלא ודאי רך לעניין ספק טריפה פליגו, ולא על גוף המជיאות ודוד"ק.

ד"ג נ"ח ע"א גמר אמר אמייר הני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך הוה לי זוז"ג ומותר וכו', עד סוף העמוד. הנה סוג' זו עמוקה עד שכל בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא לפרש כראוי, ורש"י ותוס' כאו"א דרכ בדרכ לעצמו, ואני בעניי משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רש"י זל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, זה החלי בעזה"ת.

ומהאי פלוגתא שבין תוס' ורמב"ם אי לוקין על היוצא מן הטמא נצחת פלוגתא שנייה ונפקותא רבתא לדינה, והוא ביווצה מן היוצאה, לדעת התוס' כיון דאיתן לו קרא היוצאה מן הטמא כתמא עצמו ולוקין עליו, ה"ה היוצאה מן היוצאה ואפילו עד מהה, דמ"ש, כיון היוצאה כתמא ממש. אבל לדעת הרמב"ם היוצאה אישורה בעלמא הוא באלא מلكות, שוב ביוצאה מן היוצאה לכוא איסור כלל, ולא עוד אלא דラמבר"ם רק ביוצאה מן איסור שיש בו מلكות יש איסור, ולא ביוצאה מאיסור עשה, זיל' בריש פ"ג הנ"ל, "כל מאכל היוצא ממנו מן המינים שלוקין על אכילתן, הרי אותו המאכל אסור מה"ת" (וain בו מלכות כמבואר בהל'ז) ואח"כ כתב, דhalb adam מותר באכילה, הע"פ שבשר adam אסור הוואיל ואין בו אלא איסור עשה עי"ש וא"כ מכש"כ ביוצאה מן היוצאה דעת הרמב"ם בין בו אלא איסור בעלמא בחזי שיעור, מכש"כ הרמב"ם בהלכ' ז', וחיש מהר מסלך בזה השנתה הראב"ד על הרמב"ם בהל' י"א, שכ' הרמב"ם שם, אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר, שאין מינו טמא, עכ"ל. ותפס עליו הראב"ד ז"ל בבוטה מדקרת חרב, זיל' "מה ראה לשנות הטעמים שפירושו בו חכמים שהם מתוקנים יותר מוכלים, כי ביצת טרפה אינה ממין טמא ואסורה, והטעם שפירושו בו, לאימת קגביל וכי קמסרחה, וכי מסרחה עפרא בעלמא" (תמורה ל"א עכ"ל). וה"ה זיל' המלץ بعد רבינו שכabbת טumo, כדי להוציא אפרוח של ביצת עוף טמא שיישב עליו עוף טהור שאסור ודאי ולוקין עליו, אין אמרין לאימת קגביל וכי מסרחה. עי"ש בדבוריו במחכ"ת אין כדאים לו, דהרי בעצמו כתוב דבזה גם מלכות אייכא, עכ"ב לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא אין כאן מלכות לדעת הרמב"ם מכש"כ על אפרוח היוצאה ממנו. אבל אייכא שפיר מלכות אפיקו היה גם הביצה תהורה, מטעם היוצאה ממנה עוף טמא בסימני ותוואר, דבעופות הכל תלוי במנה שהוא, ולא מי שיצא ממנו, ועיין בנדרה זר' נ"ע"ב תוס' ד"ה תרגולתא דאגמא, שככטו שם דבעופות הכל תלוי בסימני העוף, וניהו שככטו שם וכן קמן ס"ב ע"ב, דעיקר דתרגולתא ותרגול דאגמא שני מינים הם, אחד טמא ואחד טהור. אבל הם ה"י במציאות שעוף טהור היושב על ביצי עוף טהור, להוציא אפרוח עוף טמא, דין עוף טמא היה לי, لكن הכי הוויל לה"ה זיל' להצדיק את הרמב"ם, דאפרוח ביצת טרפה שרוי, מטעם דהוה יוצא מן היוצאה, כיון דהביצת עצמו אין בו אלא איסור יציא, וביצת עוף טמא נמי הכי הוה, אלא דהאפרוח היוצאה ממנו לאו מושום יוצא מן הטמא אסור, אלא מושום דהוא עצמו עוף טמא ולאחר יש בו מלכות, כי הוה הוא מה שאסורה התורה. אבל האפרוח של ביצת טרפה מין הוה והוא בו אלא מושום מצד יוצא מאיסור יציא דשרוי, זאת גם לר"ה שם בתמורה דלית לי סברת דאיתמת קגביל וכו' וס"ל דאפרוח ביצת טרפה אסור, דהוה לבוה קامر וכשר פרשי"ם, דמש"ה נקט אפרוח ביצת טרפה דהינו יונה. אבל להדיות גם לדידיה שרוי, מושום דהוה יוצא מן היוצאה, ומה דקאמר שם הש"ס דאיתמת קגביל וכי מסרחה, הינו לסתור דברי ר"ה, דקאמר דמודדים חכמים לר"א דהאי אפרוח נראה מותוך דבריו ליקרב, זאת נדחה בהאי איתמת קגביל וכו', ובא וזה כי הרמב"ם זיל' מביא האי דינא דאפרוח ביצת טרפה גם לעניין הקרבה בפ"ג מהלכ' איסורי מזבח, כמו שציין עליו העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גביל כבר מסרחה, ואדרבה נראה מותוך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דכתב שם הלכ' י"ז דכל האיסורי לגבי מזבח ולדוניהן מותרין, חז' מולד נרבעת וכו', שלדוניהן ממונן אסורי למזבח, ואח"כ בהלכ' י"ג כתוב וזיל' "בד"א כשנעבדה בה עבריה בשתייה מעוברת, שהרי הولد מצוי עמה בעת שנפיסה והיה כאחד מאבירה, אבל נתבערה אחר שנעבדה בה עבריה, הרי הولد כשר למזבח וכו', וכן אפרוח ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל. הרי כולל האי הדין

ושוין בביבסה טרפה דאף להדיות אסורה, וזאת לר"א ניחא ל' ולא מימר קשי' ומטעם שאבאר וכאן אני צריך להאריך קצת, והט אזך ושמע, ותורה צמאונך. הנה לקמן ס"ד ע"א תוס' ד"ה שאם רכמה הקשו, לאכילה ולמלךות למה לי רכמה, והא קיימ"ל כל היוצאה מן הטמא טמא, וכן בסמוך שס מהה לו קרא דבב היננה על ביצת טמאות ותירצין, דאה"נ דכל הני לא צריך קרא, אלא דביצים שאין דחידוש הוא מושום דאתנו מן החי ושרי עי"ש היוצאה לנו מדברי התוס' אללו, דכל היוצאה מן הטמא דינו כתמא עצמו ללקות עליו. וזאת נלמד ברכירות דף ז' מקרה דאך את זה לא תאכלו מעלי הגרה ומperfisi הפרשה יש לך מעלה גרה ומperfisi פרשה שאית אתה אוכל ממנה, והוא לדעת התוס' דרשתה דרשה גורה, גוליין מלטא שנשאר באסורי' כמו שהוא במני אמו, דאך החותך ממנהابر פשיטה דאסור מושום טמא, דעובר ירך אמו, ואתה קרא דלא תאמיר כשיצא לאoir עולם פקע שם טמא ממנהו, עי' שיש לו סימני טהרה, וכן הוא בביבים לדעת התוס' דכל מן שמערות בגדיין הרוי הוא כבשר עוף טמא, וכמש"כ הרמב"ם שהבאתי לעיל, ואחר נגמר ונשתנה לביצה לא מהני לסליק האיסור שהי' בה, ולוקין על היוצאה מן הטמא כמו על העוף טמא עצמו דהקרה אתא דלא יצא מאישרו שהי' עליו קודם שנגמר, ואע"פ דלענין טומאת נבלות לא ידונו הביבים הגמורים שבתוכה כבשר, דחתם הטעם מושום דכפירים קודם המיתה דמי, ומה שאינם אסורים מושום אבמה"ח עי' יש לנו לפוטא בסוגי' דבכורות שם, דhalb ובביבים אינם אסורים משום אבר או במה"ת, זו הוא ביבים לדעת התוס' אבל דעת הרמב"ם זיל' איינו כן, אלא דהוא מישב קושי' התוס' בפשיטות, דהני דרישות היוצאה מן הטמא טמא, ודרישת דבת היננה אינם דרישות גמורות ולמלךות, אלא לאיסורה בעלמא וכמו חצי שיעור, וכמובא בפ"ג ה"ו ממאכילות אסורות, שככוב שחלב בהמה טמאה וביצי עוף טמא אסוריין מה"ת ואין לוקין עליין וכו' וכן כתוב בפ"א ה"ה, בהמה טמאה שלידה כמו בהמה תהורה וכו', הרי זה אסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא וכן הטהורה טהורה. ועיין בפרמ"ג ריש ס"ו פ"א שככוב, לדעת הרמב"ם זיל' גם דרשת זיהו דרשת גמורה למלקות, דהרי עיקר הקרא לחיזר ושפן אתה, אלא דתמייה בעינוי דלא משתמיט אחד מן הפסיקים לומר כן עי"ש. וביעני אין כאן שום תימא, דברהבה מקומות לא נחתו הפסיקים לדעת קדשו של הרמב"ם זיל'. אבל הדבר פשוט בכיא בכותחא, דין כאן מלכות על היוצאה מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל נששתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השינוי אבל נתחדש לעילו ייסור חדש הנקריא יוצא מן הטמא או מן הטרפה שאין בו מלכות, והוא סברת רבינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במי"א סק"ג, דמתיר המוסיק שנטהווה מדם החיה, אלא דשפир חולקין עליו הפסיקים, דニーון דאמת דאייסור דם ליכא, כיון דנשתנה לד"א בכל מ"ד דם נערך ונעשה הלב, اي לאו קרא הוה אסריםין, לא משום דם ממש אלא מושום יוצא מן הדם, וכי גרע מדם שבשלו חכם אחד, איך הוה אסריםין חלב, מושם יוצא מן הדם, וכי גרע מדם שבשלו דפסקין דין אייסור מושום יוצא מן הדם, ומחלב לא נגמר דודאי איינו ראי' לזריקה, ולפי האמור לדעת הרמב"ם ל"ק"מ, הכי משום דם ממש אין באין לאסריםין חלב מושם דם, וכי גרע מדם שבשלו דפסקין דין אייסור עליו מושום דראוי לזריקה בעין, וכש"כ חלב דודאי איינו ראי' לזריקה, והי' האמור לדעת הרמב"ם ל"ק"מ, הכי המשום דם ממש אין באין לאסריםין חלב מושם דם, וכי גרע מדם שבשלו דפסקין דין אייסור בפ"ע הוה, ודם שבשלו רק איינו עבור עליו. אבל איסור תורה ודאי יש בו, שלא גרע מושם יוצא מן הדם אסור, (אבל דהרמב"ם לא ביאר דעתו בדים שבשלו, עיון בפ"ז ממאכילות אסורות), ועיין בפתחה הכללית של שהארכתי בכלל זה.

בתמורה שם, שכותב ג"כ בתוכך דבריו דולד נשתנה שני פעמים, "וכך" דמשמע חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן חכמים דרא פסקינו, ה"ה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעינן טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהams דלגביה ביצה לא חשוב כגורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דרא, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דועבר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דאחר שענשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להקשרים למצבה. ועיין בזה בהגחות מהרש"ש ז"ל על המשניות תמורה במסניות דפוס וילנא שכטב כן, דעת הרמב"ס בכל הני משום דחשינו מכשרין למאבחן, וכותב ובן ביצת טרפה דשיiri למצבה משום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבחן וחכמים דרא, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, משום דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מן היוצא שרי למגמי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחויר לפרש השkil וטור' שבין אמריר ל"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס ז"ל שביארנו, דאמיר דאמיר שיחלא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דاع"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליהקה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כתמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מധתיר שיחלא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותה ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורה בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצת טרפה בשיחלא בתרא אייכא זרע הזכר גורם היתר, כן ביצת טרפה, דהרי זרע הזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרואה. אבל עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית ל", דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועיין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי משום דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבה משורחת, אלא דלא מתיחס האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלייה כמו על בני מעיים, כמש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה משום דנוצראה מזער סרוחה, כיון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות כיוצא מן הטמא, וא"כ מה בין ביצת טרפה בשיחלא בתרא לביצת טמא או לשיחלא קמא, אלא וא"י אמריר ס"ל דליקין על יוצא מן הטמא, ולכן ביצת עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל ביצת טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דוגם זאת תלוי במה תחלת לי דיויצא אית בי" מלקות כתמא עצמו, באמת אית לי" דולד בתוס' זוז"ג והלכתא, לסביר התוס' דכיוון דאית לי" חיים בפ"ע, לא שייך לומר דאסור ממש יוצא אין לה שום מקום. ולכן אמריר דס"ל פריך לי" ר' אשיש תחלה מהא דושווין אבל לא בעב"ח הדומה טרפה אסור גם להדיוט בעיברה ואח"כ נטרפה כמו ביצת טרפה בשיחלא קמא ולית לי" סברת התוס' לחקל בין ביצה לולד, ע"ז פריך לי" אשיש תחלה מהא דושווין אבל לא בעב"ח הדומה דפלgota ר"א ור"י קאי נמי אהדיות קתני ושווין, ולא מודים. ועיין בהגחות מהרש"ש שכטב דחילהוק בין לישנא דושווין ובין מודים הוא, דושווין היינו בלא חלקו בהה מעולם, ומודים היינו שחלקו בו תחלת אבל חזרו והודיע אח"כ. ואני אומר דזה ליתה וכל מי שיש לו חזק לטועם יודה לי, והראי" שمبיא הגאון הוא ראי' לסתור, דוק ותשכח. אבל החילוק האמייתי שבין ושווין ומודים הוא, דושווין שייך במקומות דיש חדש בשניהם דס"ל כן, אבל מודים שייך במקומות שرك באחד הוה חדש דמודה לאידך אבל באידך פשיטה דאית לי" כן. ועיין בריש ביצה ומודים ב"ש לב"ה, שאם יש לו דחק נעוץ וכו', ובדף י"ז ע"ב שם, ושווין שמשיקין את המים בכלי אבן לטהרים וכו', וכן נמצוא בכ"מ והוא החלוק האמייתי אין להסביר עליו. ומעתה אחר דהאי ושווין אר"א ור"י קאי דפליגו בלבוגה, ובביצה דאסור לד"ה עכ"ה להדיוט קאמר, ביצה לגביה לא סלקא, וא"כ שפיר קתני ושווין. דאייא רבותא בשניהם דאסרו גם להדיוט את הביצה, ופרק בהזאה אמריר, דlididi ניחא, דלגביה

דאפרוח ביצה טרפה, עם שאר תולדות מאיסורי מאבחן, וכותב עליו "וכך" דמשמע חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן חכמים דרא פסקינו, ה"ה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעינן טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהams דלגביה ביצה לא חשוב כגורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דרא, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דועבר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דאחר שענשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להקשרים למצבה. ועיין בזה בהגחות מהרש"ש ז"ל על המשניות תמורה במסניות דפוס וילנא שכטב כן, דעת הרמב"ס בכל הני משום דחשינו מכשרין למאבחן, וכותב ובן ביצת טרפה דשיiri למצבה משום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבחן וחכמים דרא, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, משום דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מן היוצא שרי למגמי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחויר לפרש השkil וטור' שבין אמריר ל"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס ז"ל שביארנו, דאמיר דאמיר שיחלא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דע"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליהקה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כתמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מധתיר שיחלא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותה ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורה בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצת טרפה בשיחלא בתרא אייכא זרע הזכר גורם היתר, כן ביצת טרפה, דהרי זרע הזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרואה. אבל עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית ל", דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועיין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי משום דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבה משורחת, אלא דלא מתיחס האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלייה כמו על בני מעיים, כמש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה משום דנוצראה מזער סרוחה, כיון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות כיוצא מן הטמא, וא"כ מה בין ביצת טרפה בשיחלא בתרא לביצת טמא או לשיחלא קמא, אלא וא"י אמריר ס"ל דליקין על יוצא מן הטמא, ולכן ביצת עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל ביצת טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דוגם זאת תלוי במה בתרא מוטעם זוז"ג ואפילו בודעו הביצה מעורה בוגופה של הטרפה, כיון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי" מושווין וכו' פלייג עלי' בתترت, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואני לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא/output מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא ומהנה נצמה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם ביצת טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייכא האי זוז"ג, דזרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגחות מהרש"ש על המשניות

אמו, ולא נטרף הولد עם האם. אבל בבייצה دقוגפה דמי מודה. דשוב כشنגורה ע"פ שפניהם חדשות באו לאן, אסורה משום יצא מעצמו שהיתה טרפה קודם שנגמרה. אבל לאמירם דס"לadel יוצא לוקין קשי' ל"י דע"כ פליגו אף להדיוט, דתו ליכא סברא הנ"ל כמבואר בדברכו לעיל, וא"כ ע"כ הא דמודים בבייצה טרפה בשיחלא בתרא, דבשיחלא קמא מהא יאסר ר' יהושע יותר בבייצה מולד, דעתה עדין לא ידע דביצה יותר חשוב כוגפה, מעובר קודם שנגמר, ולכן כשמתרכז לו דמ"מ מיריב בשיחלא קמא, פריך לו מפלוגתת ר' וא ר' דע"כ לאמירם פליגו אף להדיוט, ולמה מודים בבייצה, עד שמשיק דביצה גופה היא, ואנן דפסקין טרפה אינה חייה ואינה يولדת, ומוקמינן פלוגותת ר' וא ר' בעירה ואח"כ טרפה ובعتبر ירך אמו, ופסקין כר' אשיג נגד אמירם, דיויא איננו אלא איסורה בעלמא, ע"כ מפרשין פלוגותת ר' וא ר' רק בלבובה ולא בהדיוט ומטעם הנ"ל, ובבייצה טרפה דלא שייך טעם הנ"ל אסור אפיקו לר' יהושע, דהאי חילוק שבין ולד לביצה דקאמר הש"ס כדי לתרץ דברי אמירם, גם לדין צריכין, כיון דא"א לאוקמי ושווין בבייצה טרפה בשיחלא בתרא דחרתי טרפה אינה, يولדה.

בהא סליקין דהאי סוג' דקאמרה דר' וא ר' פליגו גם להדיוט אליבא אמירם קאי, אבל לר' אשיג דהאלכתא כוותי לא פליגו רק בלבובה, דלהדיוט לא שייך בולד אסור יוצא לנ"ל, ולכן יפה פרש"י בתמורה בשונה שם, דר' וא רק לגובה אסור. אבל להדיוט לא אלא דעתמא שכ' שם משום דמאיורי קרבוי כדקאמר בש"ס צ"ט, דהאי טעמא קאמר הש"ס לר' יהושע דמודה בבייצה, אבל לר' גס הولد נאסר במעי האם דירך אמו הוא, אלא כשןגמר יצא לאויר עולם פקע אסור זה, משום דעתשה גוף אחד ונשתנה לדבר המותר, ואיסור יוצא בולד שחי בפ"ע ליכא, רק בבייצה כמו שביארנו ודוק' היטב בכל אשר כתבענו כי הדברים קילוריין לעניינים בס"ד.

תונס' ד"ה ושווין, לא כמו שפי' ב��' דקאי אפלוגותת דר' וא ר'ין, אלא קאי אפלוגתא דב"ש וב"ה וכו', וא"ת דהשתא חשבו ב"ה בבייצה טריפה כבשר דאסרו אפיקו ממותה נמכרת בשוק וכו', פי' לדבריהם, דמבייצת טרפה דמודים גס ב"ש, וכן אמירם דאוסר בשיחלא קמא, לא קשי' לה, דהני לאו משום דחשיב כבשר אסרו, דלulosains בככל לאו דבשר בשדה לאחר שגמירו אלא כיון דקודם שנגמרו בככל בשער היי וכמוש"כ הרמב"ס שהבאתי בדיבור הקודם, שוב לא פקע איסורין ע"פ שנשתנו לנווש אחר. אבל לב"ה דאסרו ביצת נבלה אפיקו ממותה נמכרת בשוק, ואע"ג דPsiṭṭia להו דין אין ביה לב"ה אלא איסור דרבנן, דאפילו נחשב הביצה הנגמרת כבשר אינה חמורה יותר מאשר המдолדל, דלית ב"י נבלה אלא אבמה"ח דמייתה עשו נפול, ובבוח"ח בבייצה ליכא דאל"כ כל ביצים דעתמא יהי אסורים, אלא דכל שלא נולד הוה מדרבנן כבשר, והוא בנמצאת בעי נבלה כבר המдолדל, ואסורה מדרבנן כבשר מדרבנן, ותירצ'ו שני תירוץים, חדא דנייחו דלאגבי נבלה חדאה ביצה פורש מן הנבלה ע"י מיתה עשו נפול לנ"ל). אבל לאבוי ביצה לשחלב של עוף דגוף האיסור איינו אלא דרבנן לא חשבו כבשר, כך תי' הבה"ג, גני השני דגבוי נבלה דבר האיסור חשבו כבשר. אבל לגבי בשר בחלב דכל חד שרי וצריך להעתה עתה בשר בחלב לא חשבו כבשר, כך תי' ר"ת, וע"ז הקשו על הבה"ג מפ' הדר וכוי ולקי שעה לתי הבה"ג דלפי תירוץו לר' מ"ד דאית לוי' לקמן ק"ב ע"א דבמה"ח איינו נהוג בעוף מה"ת א"כ גם ביצת נבלה הווה כמו בשר בחלב גוף האיסור רק דרבנן, דחרתי משום אבמה"ח קאמאין עלה ולא משום נבלה לנ"ל. ואיך אפשר דר' מ"י חילוק על ב"ה דמנין מוכח דנוהג אבמה"ח גם בעוף וזה אפשר דגם ב"ש

הדיוט בטל הוז"ג ע"י שנעשה כבשר האם קודם שנגמר, ונואר כמותו, אלא נשתחנה אח"כ לביצה והלך לו איסור זה, אבל בה תחתיו איסור יוצא מן הטרפה, דלא שייך בולד לנ"ל, אבל שייך בבייצה, אבל לאמירם דמותר הביצה בשיחלא בתרא וע"כ גם במעי האם כשמועורה בגידי, מכש"כ שמותר כשןולד, קשה וע"ז מתרץ דאמירם מוקי האי ושווין בדספנא מרערא דליך זוז"ג, ופרק לי' אמא לא מוקי בשיחלא קמא, דליך זוז"ג כיון דנעשה טרפה בשעת עיורה, ע"ז מתרץ משום דקANTI שגדלה ולא קANTI שגמרה, וכאות הקשה המהרש"א, דהא לפרש"י לא מצי מוקמי בשיחלא קמא, דלמה לי ביצה, דהינו עיורה ואח"כ נטרפה, דגס בולד דינא הכי, ואני זה קושי דיל' דנקט ביצה כדי שלא צטרך לומר בפירוש דגס להדיוט קامر, דניהם דלגי פלוגותתם אמרינו דר' אדאוסר, אסור אף להדיוט, ופליגו לגובה להודיעיךacho דר' וא, אבל בהא דשווין לאיסורה בעירה ואח"כ נטרפה, הו"א דשווין רק בלבובה כי להדיוט יש סברא להתריר משום דש לולד חיות בפ"ע. ולכן נקט ביצה דבזה פשיטה דלהדיוט קامر, חדא משום דלא סלקא לגובה, ועוד אפיקו תאמר דלענין אפרוח שנולד ממנו יש נפקותא לגובה, דהא ליתא דהרי אפרוח ביצת טרפה לכ"ע שרי, דהא מעפרא קגביל כדאמר בתמורה, ולפע"ד נראה, ר' שם דקטעעה לומר דמודים חכמים לר' באפרוח ביצת טרפה, מכח האי ושווין סבר כו', דהוא סבר דפלוגותתם רק בלבובה קאי וממילא דהאי ושווין נמי בלבובה, וביצה לגובה לא סלקא לנו ע"כ באפרוח שלו קאמר והוב.

ועתה נפרש לשנה בתרא דרבינו, דלא סבר קראב"י ומונתי להא דאמירם בהאי לישנא, אמר אמירם, הני בי עדי דספק טרפה משחינו לחו אי דהרי טענה שרין ואי לא אסורן איתבי ר' וא וכו', הנה להאי לישנא לא שמעין להא לאמירם דס"ל בשיחלא קמא דליך על ביצי טרפה, מ"מ איזיל גס האי לישנא בשיטה זו, דכפי הנראה אמירם גופא אמר ההני תרי לישנא דהרי אי טרפה היה או טרפה אינה היה פלוגתא שונה בין תנאים ואמוראים היא, והה"י יולדת ואינה יולדת וכדעליל, וכן נראה מלשון הגמ' דר' אחא ורבינה לא פליגו איך אמר אמירם, אלא דמר מתני לאמירם אליבא דמ"ד טרפה יולדת ומתרץ דאמירם אליבא דמ"ד טרפה אינה יולדת, ואמירם גופא אמר שניהם להאי מ"ד ולהאי מ"ד, כי לא הכריע בינויהם, אבל ר' אחא ורבינה דהכריעו דרב' אדאוסר טרפה יולדת, אמר בשם אמירם האי נושא, ורבינה דסבירא טרפה יולדת אמר נוסחא השניה, דאל"כ איך נאמר משום דהוא סבר קראב"י תולה באמירם דאמר הכי, ואידך משום דפליג אראב"י, תולה באמירם דאמר הכי, ולפיקך בהא דשמיין מלישנא קמא דליך דהש"ס הכא סובר דאם אין לוקין על היוציא ואין בו אלא איסורא בעלה מאחצ'י שיעור, אין לאסור ספק ביצת טרפה כלל, ועיין לעיל מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דארוייתא, מה שכתבתני שם, ולכן הוכית ר' וא מדברי אמירם דבעי שהי"י בספק ביצת טרפה, דס"ל דליך על איסור יוצא כמו בטרפה עצמה. אבל לר' אשיג דסbor דאיסור יוצא אינו אלא איסור בטלמא וכחצ'י שיעור, ספר מתיש'ב פלוגותת ר' וא בעבור ירך אמו, ודוקא לגובה, דאפילו לר' אדאוסר ירך אמו, הינו קודם שנגמר ויצא לאויר העולם. אבל לאחר גמרו ויציאתו הרי פנים חדשות בא לאן, והוא דמ"מ אסור לגובה משום דלידידי לא מהני השינוי להתריר לגובה. אבל להדיוט מודה, מטעמא דכתיבנה לעיל בליך דפליגו בנטרפה ולבסוף עיירה בזוז"ג, משום דאיסור יוצא לא שייך בולד כי שמצויה להיות טרפה בפ"ע. אבל בבייצה ודאי אסורה משום יוצא אפיקו לר' יהושע דס"ל עובר לאו ירך

ט"ח או ט"ח אבל בגין סברת התוס' כבר כתבו לעמלה, בריש הסוגי' דרך זאת יש מקום לסבירתם אם נאמר דיויצה מן הטמא הוה כתמא עצמו ולוקין עליו, אבל לפי דעת הרמב"ם דasiswa יוצא הוא איסור בפ"ע ואינו בו מלוקות, ונראה יוצא מן הטרפה. מה מהני זאת דיש לוולד חיות בפ"ע הלא לא משום טרפה קתניין עלי', אלא משום יוצא מן הטרפה, ואס תרצה לדקדק יותר ולומר דס"ס הא דאסורה התורה היוצא מן הטמא ע"כ משום דיש בו בכך ע"פ שאיןנו נראת דבר מן האם, דלפנ"ד לא על הנם נקט הרמב"ם למשל דחלב וביצים של טמאים דומין לאיסור ח"ש שלא בלבד לעניין הדרשות דומין זל"ג, דשניהם מריבוי הכתובים שאינם דרישות גמוראות, אלא גם במஹותם יש דמיון בינהם דכמו ח"ש שהוא החיצי בנסיבות, כן הני יוצאים מן הטמא, המה החיצי שייעור באיכות, כי כח האם ותוכנותה שורר בולדחה ע"פ שיש לוולד סימני טהרה, וכן בחלב וביצתה ע"פ שנשתנה לנוגר אחר ואין כבשר, מ"מ מסתמא יש בהם כח הבשר טמא שה תורה רצתה, למנעו אותנו מלייזון בהם, ממי לא גם בולד טרפה יש בו מליחות האם החולנית ומותמצית גופה שאסורה לנו התורה, אלא דמ"מ י"ל כיוון דהחוויות הוא היפך הטרפות כי הטרפות תחולת נבלות כמש"כ הרמב"ם. והאי ולד הולך ומתחזק, יש סברה לומר דדוחה האי עיפוש וחלהה שקבלה מליחות האם החולנית, וכפי הנראה זה כונתו בגמ' תמורה עי"ש, וכן ספקacial דלסרברא הנ"ל כיונו דע"י דרא אלא בולד טרפה שם דקאמר דעת כאן לא פליגו עלי' דרא אלא בולד טרפה דמאיורי קרביב, אבל ביצת טרפה דמוגפה דתרנגולתא קרביב, אפילו רבנן מודו, ופרשי' ותוס' דלאחר שנולד הולך ומגדל, משא"כ בביבה העמידו מושום זוקין מושום דנסיכין כבנין מעיים של האם, ורק לא מיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעתיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיון דבלאה"ה לית הלכתא אמרו, אבל התוס' לשיטות דס"ל דkowski' הש"ס הי מב"ה, וגם ס"ל דבאה דקאמר אמרו דשיחלא בתרא שררי מושום זוי'ג הלכתא כותני, ונפ"מ גם לדידך, דעתך לאן טרפה אין יולדת באירוע שודאי טרפה טעונה ולידה, או ביתרת שלכ"ע היה וולדת, لكن דחו הא תי' השלישי שהוא באמיר העיקר, ובזה תבין נמי למה העמידו קושיותם כאן שלא במקומו דכאן לא נזכר הא דב"ה רק הא דשווין, אבל לפי האמור, לויל אמריך דהכא היה ניחא להם דב"ה גورو על ביצת נבלת האם נאסר ובין לשיחלא קמא ובין בשיחלא בתרא, אבל אמריך אין מתיחס בון כנ"ל لكن הקשו הכא והצרכו לתירוץ הבה"ג ווית' כנ"ל ודוק'.

ודע דיש לי לכואורה קושיא עצומה על הרמב"ם דאייך יפרנס הסוגיא דלקמן ס"ט ע"א דמסיק בתיקו בחלב של אשר היוצא, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ה הי"ב ממאכילות אסורת דאסורה החלב מספק, ולא לדידיה אשר היוצא דאי בו מלוקות, והובן ג"כ כאיסור ח"ש איך תאסר החלב ממנו דיויצה לא נאסר אלא מאיסור לאו שיש בו מלוקות לדעת הרמב"ם, אבל ניחא לי כי לרמב"ם הכי מתרפרש האיבע' בגמרה, דכל חלב דעתמא כאבמה"ח (ור"ל כל ציר של אבמה"ח) דמי, אלא דשראי רחמנא משום דעת להבמה התיר לאיסור ובמה"ח ע"י שחיטה, אולם האי אשר היוצאה דלית לה היתר בשחיטה, ניהו דלאחר שחיטה אין בו לאו ממש רק איסור בעלמא, מ"מ קודם שחיטה חוזר להיות חלבה היוצאה ממנו ציר של אבמה"ח, ולא ציר של אשר היוצא שלאחר שחיטה, והוא אמת וצדק בס"ד ודוק'.

על"ב גمرا תנן התם וכו'. אר"ה ל"ש שלא שחייב ביד, אבל חיסר יותר ברגל טרפה נמי הוה, מ"ט כל יתר כניטול דמי עכ"ל הגمرا. בפירוש דברי ר"ה אייכא פלוגתא רבתא בין הרשב"א לרמב"ם ז"ל, דהרבש"א בתשו' סימן צ"ח ס"ל דכל טרפה מן החית"ט א"א לחוות שום אופן, ואפיו מאה עדים יעידו שראו ח"י עדי שקר הם נגד קבלת ח"ל טרפה אינה חייה, אבל לעומת זאת בטרפה מבטו, הון יותר והן חסר מודה שאין להכחיש שהמה חי חי' כחול ימים, אבל

מודים להם, אלא דהס לא גרו בביבה לחסהה כבשר, אלא גם על תי' השני של ר"ת יש לי תימא דאין להטעים סברתו אלא בשנאמר, דלבבי איסור אין מוציאין את הביצה מאיסור שהיתה בו בעודה מעורה במעי האם. אבל כפי שביארנו הלא לאיסור נבלת בל"ה אין בה, דהרי עכ"פ מודולד מקרי, ורק מטעם מיתה עשה ניפול נוכל לחסהה כשארابر המודולד שנעשה אבמה"ח, וא"כ גם כאן איסור חדש רמיין עליה ולא איסור נבלת כפשות דברי התוס', וקשה לחילק בין הנושאים ולכך העיקר ממש"כ התוס' בועליל, דב"ה גورو בביבה נבלת אטו ביצת טרפה, וביצת טרפה אסורה משום דנגמרה באיסור, אלא דעת תי' זה כתבו דאין נראת להם, דהרי לא גזרין שישחלא קמא ואטו ביעי דספנא מרערעא, עכ"ל, אבל דכבר כתבתבי בדיורו הקודם, דkowski' זו לא קשה אלא לשיטות דסבירו דkowski' הש"ס מושווין הוא ממשנה זו דעתיות ועכ"פ דהש"ס לא סבר שום חילוק בין ביצים הנמצאים במעי האם לביצים שנולדו, אבל לפ"ד דעת רשי' ורמב"ם ז"ל דושווין קאי על פלוגתת ר"א ור"י, קושיתם לק"מ, דב"ה גورو על ביצת הנבלת הנמצאת במעי האם משום ביצת טרפה בשיחלא קמא, כ"ש שגورو על שיחלא בתרא אטו שיחלא קמא, אבל כל זאת בנסיבות דשניהם אסורים ואן בהם מלוקות מושום יצא, ובעת שעדיין הון מערין במעי האם על שניהם זוקין מושום דנסיכין כבנין מעיים של האם, ורק לא מיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעתיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיון דבלאה"ה לית הלכתא אמרו, אבל התוס' לשיטות דס"ל דkowski' הש"ס הי מב"ה, וגם ס"ל דבאה דקאמר אמרו דשיחלא בתרא שררי מושום זוי'ג הלכתא כותני, ונפ"מ גם לדידך, דעתך לאן טרפה אין יולדת העמידו קושיותם כאן שלא במקומו דכאן לא נזכר הא דב"ה רק הא דשווין, אבל לפי האמור, לויל אמריך דהכא היה ניחא להם דב"ה גورو על ביצת נבלת האם נאסר ובין לשיחלא קמא ובין בשיחלא בתרא, אבל אמריך אין מתיחס בון כנ"ל لكن הקשו הכא והצרכו לתירוץ הבה"ג ווית' כנ"ל ודוק'.

ד"ה במאי קמפלגי וכו' ובайдך ד"ה הכה' כל מה שנתקשו להם הוא ולפי שיטותם, אבל לפ"ד שיטות הרמב"ם כל זאת לק"מ כאשר ביארנו לעיל בריש הסוגי' ודוק'.

ד"ה והלכתא בסה"ד, ולענין ולד הינו טעמא, ע"ג דבעלמא עובר ירך אמו הוה, לענין טרפות שאני דתלו בחיות ההבמה ולעובר יש לו חיות בפ"ע עכ"ל. עיין לבב אריה ז"ל דעפ"י דבריהם רצה לישב דעת רשי' ז"ל בתמורה, דס"ל ר"א ס"ל כן, אבל לא פlige רק בלבגוזה, אבל כל זאת אי ס"ל טרפה אינה חייה אבל כאן איזיל הש"ס בין בלישנא קמא ובין בלישנא בתרא כמ"ד ט"ח, لكن לא שיקד סברת התוס' עי"ש ומתמה אני על גאנון כוונון, איך פלטהה קולמוסו דבר בטל ציה, הלא גם למ"ד טרפה חייה כתבו התוס' בסנהדרין ע"ח ע"א דסופו שימות מחבלה זו אלא דאין שיעור קבוע לכמה, אי למד יום או ל"ב חדש או יותר, וממש"כ לדעת הרמב"ם שביארנו דעת טרפה האמורה בתורה שיש בו מלוקות ליכא שום פלוגתא, דבעינן נתה למות מחמתה מכח וחסרוןابر. ואיך עלה ע"ד הגאון לעשות מלאו דטרפהחק כפירה אדומה, הלא הלכה רוחת הוה בסנהדרין דה הנ"ל ולעיל בטעמי' דמסוכנת דבטרפה בעין מחסרא אשר שחחות תלוי בו ואין חילוק בזה בין למ"ד

כנטול דמי, וכן מפרש הרמב"ם ז"ל האי מימרא דר"ה ה כי, ל"ש אלא שחרס יותר ביד, אבל ברجل חסר מתולדה טרפה, דעתך ההלכה אתה על חסר הרגל מתולדה, יותר טרפה דנטול דמי מכח סברא, וכאשר כתוב הפלטי בס"י נ"ה וכן בהגנות מהרש"ש כאן, ככל שמתחלק הכח של האבר לשנים נחלשו פעולות ואפשר שימושה בע"ח ברבות הימים, כמו בניקב משחו בשוט או בדקון, וכן מונה הרמב"ם בראש פ"א מהל' שחיטה שתי חסרים בין החית'ט, שהם חסרים מתולדה, וכותב "חסורה כי"צ, ב' אברים הם שאם חסר ממשנין טרפה, ואלו הן, הריאה והרגלים", ואח"כ בהכל"י י"א כתוב "בבמה שהיתה חסורה רגל בתחלת בריאותה טרפה, וכן אם היה תירה רגל, שכלי היה תיר חסר הוא וכו"ע כל". הרי לך, לדעתך הרמב"ם עיקר הטרופות ברגל שבא בהלכה, על חסר בתולדה, ואח"כ מביא נחטך מארכובה ולמעלה והוא ממשנה דבבמה המשקה אבל זה נלמד מחסורה הרגל בק"ו,adam חסר בתולדה טרפה, מכש"כ נחטך, והוא דלא קתני במשנה עיקר הטרופות של חסר הרגל, משום דהוא מלטה דלא שכית, ונחטכו רגלי' שכיה יותר ולא נמנה בפירוש בין החית'ט שבמשנה דאי"ט, אלא כלל בזיה חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסرون בפנים, מודקדך הלשון ניטול ואי אפילו אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הו, נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הו, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסرون אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול ניקב הוא ומשום ההלכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בחית'ט שאים חיין, כן"ל.

והנה בין לרשב"א ובין לרמב"ם פ"י כנטול, שנטו או שחרסו שנייהם, וממילא באבר דבין חסר ובין ניטול ביד כשר, גם יתר כשר. אבל דעת הרמב"ם ז"ל דעת שלישיית, דנטול דקאמור ר"ה הינו דהירתה הו כנטול ממקומו בעומקו, עד שגם יתר טחול טרפה, והוא פ"י דחוק מאד, ומ"מ לדינה חששו הפסוקים גם על שיטה זו.

וזה דריש"י ז"ל נמי מפרש הרמב"ם דיתר חסר, אלא דהוסיף בפירושו וכותב, "זהו לי" כשותות ירך בבמה וטרפה" עכ"ל. וכן בביבורות שמות כותב, "ובבמה שניטל ירך וחול שלה טרפה, וכיימ"ל בבמה שנחטכו רגלי' מן הארכובה לעלה טרפה, ועוד בוקי דעתמא דשך מדוכתי" טרפה" עכ"ל, ועיין בפוסקים ומפרשי הש"ס מה שכתבו בזיה, ולפנ"ד נהא דריש"י ז"ל רצה בזיה, כיון שלא נראה לו לפреш יתר כנטול ביד אלא חסר בתולדה, ובטרפה הרגל הלא לא מצין חסר הרגל אלא נחטכו רגלי', שכן הוסיף רשי"ז דהוה כשותות הירך, וששותות הירך משמע לי' בין בתולדה ובין ע"י סיבת שאירע אחר הלידה, וס"ל דהאי ששותות ירכו שמנת שבסביבות דוקא ע"י סיבה מירוי ובלא אייכל ניבי, כי היני לא תקשה והא טרפה נמי הוועי"ש בריש"י, ודלא כתוס' שמתכו, דמתולדה קאמור והוא כשר. אבל רש"י ס"ל דאיתרבה בתולדה טרפה גם בלא עיכול ניבי, דעתמא דבעינן עיכול ניבי הוא דבלא עיכול ניבי הדרכה ברא, ובណולד כך בירך שמות לא הדר לעולם, ולפ"ז ר' מתנא דאמר דבוקי דעתמא דשך מדוכתי" טרפה, ולא התנה והוא דאייכל ניבי, במтолדה מירוי, ומני' שמעינן דחסר הרגל מתולדה נמי טרפה, ע"כ גם לריש"י ציריך לומר דעריך טרפה הרגל של ההלכה בין החית'ט טרופיות היהת חסורה הרגל, דאל"כ אלא דהילכה הייתה על נחטכו רגלי', חסורה בתולדה מנ"ל טרפה, כיון דריש"י לית לי' חסר כנטול כמו דל"ל יתר כנטול, ודוק"ק.

משנה אחוזת הדם וכ"ו התוס' חדשים על המשניות כתוב בשם הרשב"א, הטעם דאע"פ שהדברים האלה מミtinyן את הבהמו, אינה אלא כמסוכנת וכשרה, וצ"ל דלא שמעינן אלו ממתני' דמסוכנת דלעיל לע"ז ע"א דהיתם במסוכנת מהמת חולשה ואפיקת הכת. אבלanca אשר מעין דאפילו אכן בגופה איזה דבר שמשמעותו, כל

מ"מ אתה הלהה מיוחדת לומר דכל יתר כנטול דמי, ורק"ל אע"פ דפעולת יתר וחסר אינו כנטול דזה כי וזה אין חי, אבל לעניין דין טרפה דומה זה לזו דשניהם אסורים מכח הללמ"ס, והוא גזרה ביל' טעם. ורק מחייבי התורה שאין להרהר אחרת, ולפי שיטתו כך מתפרש מאמר הלאה, כל יתר חסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו באמרו כל יתר כנטול, וסמך על מה שהתחילה לומר "אבל חסר יותר ברגל" הרי דדייבר מחרס ומיתר, וע"כ הטעם שנותן קאי ג"כ על שנייהם, ולכן ס"ל לרשב"א אכן חילוק בין חסר לניטול ובכ"מ דקאנטני ניטול טרפה לאו דוקא ניטול דה"ה חסר, ומה דקאנטני בכמה טרופיות חסר ובכמה ניטול, וכן הא דחי' מני טרופות שמנה עלול ובתוכם חסורה ונטולה, האי חסורה ע"כ אין הפירוש חסר מותולדה, זאת א"א להיות בין החית'ט שהמה כולם אינם חיין, וחסר מתולדה שהוא כנטול אינו טרופות בפ"ע אלא בכלל ניטול והוא, וגם הלכה בפ"ע היא על כל הטרופיות דכל חסר כנטול, אלא חסורה נופל על ניטול במקצת האבר, ונטולה היינו כולם, ושניהם ע"י מכח או חוליל ולא בתולדה וכן חסורה ריאה שפירוש. או חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסرون בפנים, מודקדך הלשון ניטול ואי אפילו אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הו, נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הו, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסرون אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול ניקב הוא ומשום ההלכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בחית'ט שאים חיין, כן"ל.

אבל לרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא לא סבר להכחיש את הידוע בכל, ולומר כי ע"י נקב כ"ד בראיה או בדקון אחת דתו להמית, דהרי אמרו כמהים לרבי לעיל ולהלא הרבה מתקיים שתים ושלש שנים, ועל המעשה בכל יום א"א לחילוק, והטרפה האמורה בקרא, ודאי דאיינה יכול לחיות, כי היא הנטהה למות, דהינו אינה יכולה לעמוד מחמת מכחה שאמדדו הרופאים למיתה, כמו ברוצח. אבל הני כללים שהעמידם ההלכה ע"כ אינם "המתקאים" אלא "המיינמוס" כי לא להקל על מה שמספרש בקרא, אלא להחמיר עליו אתה, ור"ל דהני נמי ראוי להמית את הע"ח על צד הרחוק, וכך אין אנו שואלים אחר לימוד הרופאים. אלא חשבין האי ההלכה כאימוד הרופאים אבל רק "בטעריע" ולא לומר דאי"א להיות בנקב משחו של אברים הפנימיים, דבר שאין הדעת סובלת בשום אופן. אבל לעניין ספק טרפה מהני לו האי "טעריע" להתייר אחר שהיה "ב' חדש, יותר מתרת מהני" ב' חדש כי בש"ך סי' נ"ז סקמ"ח מסיק, דגム בספק לחיות שנים אין מספר, והוא לדעת הרשב"א, דעא"פ מודודה דיכול לחיות שנים אין מספר, והוא אמת וצדוק, ואל"כ יהיה יתר חמור מחרס וניטול, דבسفוק מהני שהיה ב' חדש ובספק יתר לא תהני, והוא יציבא באירוע וגירא בשם שמי, וכן לרמב"ם כן הוא בכל ספק טרפה, דהאי חומרא של ההלכה שמשרה לנו כללים די לנו אם נטרף ודאי אפילו חיין משום דההילכה כבר קבועו אונון לטרפה. אבל ספקן לא נטרף, אלא אומרים הרי ההלכה על היסוד דטרפה אינה חיה נתיסיד, וכן בספק טרפה מהני הייתה "ב' חדש, אף שענו יודען דאיינו דאיון החיות מכירע באממת, והעד ע"ז הוא ספק יתרת לדעת הרשב"א, וכש"כ הש"ד הנ"ל.

מזה יצא לרמב"ם ז"ל שלא בעין למימר בחסר מתולדה וביתר, דעתך הלהה מיוחדת כנראה ביל' טעם להטריף מה שאין בו שום חוליל וכי חי' כשאר בראים, שהוא ג"כ דבר שאין מתקבל, ואיך המתוין האי הלהה לממ"ס שיתגללה ע"י ר"ה, ולא נזכר בשום משנה וברייתא, וגם ר"ה גופא לא הזכיר שקיבל הלי' דינא איש מפי איש ומלהקה לממ"ס, אלא מפרש המשנה וטעמא קאמר דכל יתר

טמאים שאינם ביתנים והרבה מהם רוחקים מן היישוב, ואדם אחד מאלף שכירם בשמותם, דודאי צריך גדול יש לסייענים כדי להבדיל בין טמא לטהור, אבל מה דלא סגי בסימנים והוזכר בbahmot לנקבותם בשמות, שור שה שבים ועייזים וכו' וכן בחגביהם דלא סגי בסימנים, צריך טעם, אבל בעופות לא קשי' דלפרש הסימני טהורה ולא בעי למנות כ"ד מיini עופות טמאים, דהרי בעופות גם בס"י אחד או ב' או ג' טהורם, אם מכיר הני דעתאים כדאמר לקמן בגם, וכן צריך למנותם אף בשידעינו סימני טהרה שלם אבל בהמה וחגביהם דכל שכן להם הסימנים כולם טמאים, הרי שיצינו לשנה דמסוכנת דהיא שרי, גם הנז דמנה כאן, אם גם אין מן הצורך למנותם בשמותם, כמו דלא מנה מיini הדגים לא הטהורים ולא הטמאים, י"ל דבא לאסור אם יזדמן דרך מקורה שייה' בהמה או לחגב טמא, אותן הסימנים שיש למיני הטהורים, ולהיפך, להתריר אם יארע בהמה טהורה סימני טמאה, דהינו גמל בمعنى פרה, משא"כ בדגים דלעולם הסימנים מכריעים, והטעם כי בהמה וחגביהם הסימנים כשם כן המה סימנים לא טעמים, אבל בדגים, האי סנפיר וקשחת אין אלו סימנים בלבד, אלא טעם ההיתר. וכך לא איכפת לנו במין הדג, אלא בסנפיר וקשחת. וראה זה מה שכתב הרמב"ן ז"ל עה"ת בטעם סנפיר וקשחת, שהוא שחדג הי' תמיד למעלה בשיטה העליון של המים עד שהαιיר שולט בערו והוציא ממנה הליחות הגຽות המזיקות, ושאן לו סנפיר וקשחת י שכן בתחום המים, ולרוב הליחות ואפיקת החום, לא ידחה בהם דבר עיי". ודבריו הקדושים בינויים על ע"ש במשנה,أكلת סם המוות או שהכישה הנחש, מותרת מושום טרפה, ואסורה מושום סכנת נפשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתימה למי נפ"מ קامر שמותרת מושום טרפה כיוון דמ"מ אסורה מושום סכנת נפשות, עי"ש שנדרך לישב ומיש"כ שם דלו נפ"מ למלכות, מה כתוב דין זה בי"ז. הנה מושום הא לא ארוי, דhari עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין זה לאו שיש בו מלכות אלא איסור עשה בלבד, דושמרתם לנפשותיכם, אבל באמת כרך כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ס בסה"מ שלו, דעל ח"ט אין בהן מלכות, אבל קושיתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, דהניأكلת סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם וуд, אבל עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מתוק גופה, כי לא מיסתר כל שעולם תהיי סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמר סתם אסורה מושום סכנ"פ, מושום דבאמת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתיה כליה כח האי סם וארס מגופה ודאי שרי, אבל מושום טרפה הייתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד ודוו"ק.

עד יש למצוא נפקותא, אי הנז סימנים טעמים המה או רק סימנים לעניין מה שכתב הרמב"ס ז"ל בריש פ"ב ממאכילות אסורות, דלאו על שאר בהמות טמאות חז' מן המפורשים בתורה, ידיעינו מק"ז, ומה הנז דرك סימן אחד להם וטמאים, ק"ו הנז ב' סימני טומאה, והוא מספרא מובא גם ברש"י עה"ת, והרמב"ן ז' שס חולק עיי". ועתה אם נאמר דעתם הטהרה, מעלה גרה ומפרשת פרסה וטעם הטומאה ההיפך שפיר עבדין ק"ו אם חזיר וגם בסימן אחד טמא, מכש"כ הנז בשני סימנים, אבל אם נאמר חזיר וגמל ושפן ואורנבת אסורה התורה, והני רק סימנים נינחו,izia ק"ו איכא לאסור שאר בהמה טמאה בלאו דעלמא רק בעשה אסורם, דכל בלי שני סימנים אסורים מכח העשה דזאת החיה אשר תאכלו וכו' אבל בלאו אינם אלא המנויים.

הן אמרת דכפי הנראה חז"ל נשمرו מקושי ז', באשר דרשו בכל הני הפרטים, כי מעלה גרה הוא, והוא שליט בעולמו יודע שאין לך דבר מעלה גרה וטמא אלא גמל ושפן ואורנבת. וכן בחזיר כי מפריש פרסה הוא, והוא שליט בעולמו, דין לך דבר מפריש פרסה וטמא אלא חזיר, לפיכך פרט הכתוב הוא, ופרש"י ז' ללמדך שאין לך לחוש מעלה גרה אחרת, דכל שאר מעלה גרה טהורם עכ"ל. ועיין בתורה תמיינה שתמה על פרש"י דלפ"ז כל עיין דרשה או אך למוטר דמהיכי תניית להוסיף על הטמאים שמנאנס התורה עי"ש מה שפירש לפי דרכו, אבל סידור קושיתו על רשי' משולל הבנה, והכי הוליל, כיוון דליך מעלה גרה לחוד רק גמל וחבריו,

שאין כאן חסרונו אבר עיי' נקב או פסוקה או שבורה וכדומה, אין כאן איסור, ולעומת זה מהכא לא נדע דמסוכנת שרי, דכאן לא דיבר מסוכנת ממש שאינה יכולה לעמוד על רגליה, דמה של' הרשב"א ז'ל דדינה מסוכנת הכוונה דע"פ' שטופה למות מחמת האי חולי, לא גרעיה מסוכנת דעלמא דשר', כיוון דאין כאן חסרונו אבר. אבל לא דהאי משינה מסוכנת איירוי, דאפילו אינה מסוכנת עדין איצטראק לאשמעין דין זה טרפה האמורה בתורה, ע"פ' שיש בגופה דבר המעודד להמיתה, אלא דמאחר שיצינו לשנה דמסוכנת דהיא שרי, גם הנז דמנה כאן, אם גם הגינו למדרגת מסוכנת נמי שרי, וכן תראה מסידור דיןנים אלו בرمב"ס, דדין דמסוכנת הביאו בהלכ' מ"א, אחר שביאר דין טרפה האמור בתורה, הינו נתהה למות מלחמת מכת אבר, כתוב אבל הנטהה למות מלחמת תשות כחה אין זו טרפה אבל צריכה פרוכס, אבל האי משינה דאחזות הדם והמעונת וכו', כתבה בהלי' שהיטה בפ", בין שאר הח"ט של הحلכה שמקומם בהלי' שחיטה, כמו שביארנו בעicker י"ד, וכتب דהני אינם בכלל טרפות של ההלכה, ולא הזכיר שצרכיכון פרוכס, כי לא מירוי שהיא מסוכנת עי' תלaims אלו, אלא שמחולי פשוטים, מפני שהחטוי ז' סי' קט"ז לא נחות מה שכתבת, והי' סובר דלכל הנז דין מסוכנת ממש יש להם, משום לדמדן מדברי הרשב"א וזה ליתא כמש"כ ודוו"ק.

ע"ש במשנה,أكلת סם המוות או שהכישה הנחש, מותרת מושום טרפה, ואסורה מושום סכנת נפשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתימה למי נפ"מ קامر שמותרת מושום טרפה כיוון דמ"מ אסורה מושום סכנת נפשות, עי"ש שנדרך לישב ומיש"כ שם דלו נפ"מ למלכות, מה כתוב דין זה בי"ז. הנה מושום הא לא ארוי, Dhari עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין זה לאו שיש בו מלכות אלא איסור עשה בלבד, דושמרתם לנפשותיכם, אבל באמת כרך כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ס בסה"מ שלו, דעל ח"ט אין בהן מלכות, אבל קושיתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, דהניأكلת סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם וуд, אבל עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מתוק גופה, כי לא מיסתר כל שעולם תהיי סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמר סתם אסורה מושום סכנ"פ, מושום דבאמת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתיה כליה כח האי סם וארס מגופה ודאי שרי, אבל מושום טרפה הייתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד ודוו"ק.

דפ' נט' ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריש פרסה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנה תורה בפ' ראה, אבל בעופות לא נאמרו סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפ' שמיini ובפ' ראה, והטעם שמספר השטמאים קامر בגמ' מפני שהם מועטים נגד הטהורים שאון להם מספער, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגביהם נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובଘבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' גם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בסימנים, והוסיף עוד לצינוס בסימנים או מפורשים או מדרישות הכתובים, הוא מובן בפשיות דשותם שלולים להתחפה, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמיהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטראק בסה"ד, דאיצטראק קרא שלא נטעה וכאשר אמרו לקמן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומיכש"כ בעופות

בשدة טרפה כתיב, וכ כולל גםبشر עוף, אלא דתנה חלק עוף מבהמה מפני איזה שינוי אברים שבhem, וכמבואר במשניות דלעיל, וכן שפיר שמעין בא"ט בהמה גם חייה, אבל בסימני טרפה דבקרא בהמה כתיב, אלא דמנה דתחיל הפרשה בזאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, דרישן דחיה בכל בהמה לסייענים, וככלkommen דף ע"א ע"א, ודאי התנה דתנה סימני טרפה מוכרכת להזכיר בפירוש היה אתה מדרשה דבר כל בהמה היא ולכך דברי רית לפע"ד עצ"ג ודוד"ק.

ע"ב בא"ד יש לה טלפים כטלי פחיה, אכתיא איכא לספקוי בהמה דיש טלפי חיה דומה לטלפי בהמה עכ"ל. עיין במהרשי"א זיל מה שנדחקו בפירוש דבריהם, והלב אריך ליישם, אבל לא עלתה בידו דאחר כל הארכות שלו לא ידעתך איך קאמר ר"ד טלפי חיה הדומים לשלהמה, לא מעלים ולא מורידים לא לאייסור ולא להיתר, דכינן דמנה תורה בטהורם, ואון בהמה תורה בעולם חז' משור כשב וע, ולהן טלפים מיוחדים שונים של חיה, למה לא מהני טלפי חיה להתריר טלפי בהמה לאיסור, ולכן לפע"ד הפ"י הייתר נכוון הוא פ"י המהרשי"ל זיל, דאין כוונת התוס' לומר שיש מין חיה שטלפה דומות לשלהמה אלא שמצוין פעומים בהם שינוי הטבע בפרטית ולכן חיש ר"ד לשינוי הטבע זהה גם בהמה לאגביה הטלפים, ע"פ שלא ראיינו בהמה כך, משא"כ בקרים דלא מצין שנייני הטבע לא בהמה ולא בחיה, لكن הוה קרנים סימן מובהק, ובזה מסולק קושי' המהרשי"א מעליו ודוד"ק.

ד"ג ס' ע"א תוס' ד"ה הרכיב שניים דשאים עצ"ג ומוה, וא"ת מתני' הוא, אין גוטען אילן באילן ולא יוק בירק וכו', עיין במהרשי"א זיל שהביא דעת הרמב"ס זיל, שהשميיט הרכבת יرك בירק, משום דס"ל דמתני' לענין איסורה תנן ולא למלכות, דמדון ק"ו אין עונשין, והכא קמבעי לי למלכות, דכינן דהסכים הקב"ה עיל ידם כמאן דכתבי בהדי' דמי, עכטד"ק, ולא הרגש המהרשי"א דרש"י זיל פריש מהו להרכיב זב"ז, וכן נתעורר ע"ז המהרשי"ש זיל, ולכאור' יש לתמונה על רשי', ומה לא ניחא לי' לפרש כמשמעות לשון הגם', דקמבעי אי מותחיב בדיעד בשחרביב. אבל יפה עשה רשי' לפענ"ד, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ס דהשמייט מכל וכל האי דינא דהרכבת יرك בירק, והוא משום דבא"י דלוקין גם על זריעת כלאים בשני מיני זרעים כאשר פסק שם הרמב"ס בריש הלכ' כלאים, פשיטה דלוקין גם על הרכבת דהוא גרע זרעים, וכמש"כ הכר"מ שם, ואי בחול"ל דמותר לזרוע כלאי זרעים, לאסור הרכבה מיל' דלבגי הרכבה אין ק"ו מאילן כמוון, ולא עוד אלא אפילו הוה כתיבי בהדייה למיניה בזרעים, לא הוה מצין לאסור בחול'ל, דאיתמעט משך לא תזרע כלאים, דנוגה דוקא בארץ,adam בשעת הבריאה לא ה' נצטו לצאת למיניהו והוא יוצאים בערוביה, מミלא א"א לאסור כלל להרכיב או אסוד כמוון, וא"כ יפה פרש"י דקמבעי רק אי שרי להרכיב או אסוד מדרבן, וזה תלי בהא דרי' חニア בר פפא,adam חשבין כאלו כתיב בציווי בהדי' למיניהו בزرעים כמו באילנות, אז ע"כ הרכבה בהן מר'ית. אבל אי לא כתיב בהו למיניהו כמו באילנות, אין מקום לגוזר בזרעים אותו אילנות, כך צריכין לדוחק בפירוש האי האבעי, וכיון דرك מדרבן קמבעי, כל חיקו בדרבן לקולא, וכן שפיר עבד הרמב"ס זיל שלא פסק לאסור הרכבת זרעים בחול'ל ודוד"ק.

ע"ב גמר' אර"ל הרבה מקרים שראוין לשורוף, והן הן גופי תורה וכו', כיוצא בו, ואת העם העברי אותו לערים, מאין נפ"מ, אלא ליקרו לאחיו גולים עכ"ל הגمرا. עיין במהרשי"א חא"ג, דאיכא טעמא א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלבגי טרפה בקרא סתם ובר

ומפריס פרסה לחוד, רק החזיר, אך נוכל להוסיף על אלו כיון דליכא, אלא דלפ"ז קושתו לך"מ, דאי לאו דגילה לנו קרא דהוא שליט בעולם, הו"א דהני שמנה המה בלאו ואינך שדומה להם, רק בעשה אסורים וממילא גם הני שאון להם סימן כל נמי רק בעשה, דתו ליכא ק"ו דידי לבא מן הדין להיות כדונן, כיון דכל בסימן אחד כל שאינס מפושטים אינם אלא בעשה, גם הני הבאים מק"ו לא ה'י חמור מוהם, ואפיקו נאמר דשיך כאן לומר דכל היכי דמיפרק ק"ו לא אמרין דיין, אבל עכ"פ בק"ו צו' ודאי יפה כתוב הרמב"ז זיל דאין עונשין עליו, וליכא אחירנא בחוד סימן, וממילא איתן לו למייעבד שליט בעולם וליכא אחירנא בחוד סימן, ולא כתוב סתם ק"ו על שאר הבהמות דלית להו שום סימן טרפה, שהמה בלוא, אלא דסכך' נשר קשה, لما פרט להני כלל, ולא כתוב סתם וכמו בדגים, דכל שאין מפושיס פרסה, וגירה לא יגר, לא תאכלום וטמאים הם לכט, ואולי י"לadam ה'י כתיב כן הו"א דכל שאין לו שום סימן טרפה בלוא, אבל מי שיש לו אחד כמו גמל וחירות, איינו אלא בעשה, אלא דלפ"ז קשה למה באמת לא נימא כן בדגים, דמי שאין לו סנפיר וקששת בלוא, אבל בסנפיר לחוד ואין לו קשחת רק בעשה אסור, והיינו נפלטמים מוקשי' הש"ס דלקמן, סנפיר דכתוב רחמנא למה לי, אשר לקושי' זו לא מצא תירוץ אחר, אלא לדחוק ולומר דמשום יגדיל תורה ויאדר כתוב דבר שאין בו צורך, שאין לך דוחק גדול מזה, ובעני הוא קושי' עצומה דץיך נגר ובר נגר דיפרינה ודוד"ק.

תוס' ד"ה אלו הן סימני חיה, כל שיש לה קרנים וטלפים, קרנים אתא לאפוקי וכו' אבל אכתיא איכא לספקוי בהמה טמאה, لكن בעין טלפים פרשות סודוקות וכו' ר"ד אומר כל שיש לו קרני חיה אי אתה צריך לחזור על טלפים, דסביר היה טמאה אין לה קרנים וכו' עכ"ל וק"ל דלר"ז וLER דסתם כוותי' בנדה כמו שסימנו התוס' לפ"י הריב"ס, תקשה מה האריך התורה בשני סימני טרפה והוציא אח"כ להוציאו הכל וחבירו וחיזיר דאית להו חד סימנא, כיון דמצוי אמר כל שיש לו קרנים טהור וכל שאין לו טמא דכמו דבחיה טמאה לא נמצא בקרנים, כ"כ בהמה טמאה כן כאשר עינינו רואות. עיין במ"א בא"ח ס"י תקפו' סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, וא"י משום דיש מין עזים טהורם ללא קרנים, היה לו להוציאו הני מין עיזים לטרפה ותו לא, והי' מיתר ריבוי דברים הרבה, ואולי י"ל דלא רצה לסמן סימן שבאה לאח"ז, דהרי תורה בתוספתא דשנינו, דכל שאין לה שניים למעלת תורה, והتورה לא תלה טרנתן בהן מפני שבאו לאח"ז ודוד"ק.

בא"ד, ור' פירש דיש לו טלפים דקאמר לא אתי' לאוריוי שחייב טרפה היא, שהרי הכא לא איירי אלא בסימנים להתריר חלבה לאפוקי מהבהמה טרפה וכו' עכ"ל, דברי ר'ת בזה נפלאים ותמהותים מאד, שהרי האי "אל הן סימני חיה" הוא סיפא דtosftata המובאה לעיל, דברישא אמר שם, אלו הן סימני בהמה כמו בא"ג, וכיון דחלקים בתורת, עכ"כ דבכמה דוקא אמר ולא כתנא דמשנתנו דקתני סימני בהמה וחיה, ובtosftata לא כתני נמי דנאמרו מה"ת כמו דתנה תנא דידן אלא סתם, ואיך כתוב הר'ת דתנה דtosftata לא נחות לאורי' סימני טרפה דחיה, דהרי עדין לא דבר מחייב כלל רק מהבהמה ומה דפריך הש"ס על התוספתא קודם שהניחה למקרה חיה בכלל סימני, הכוונה דפריך דלא הוה לי' לחלקם לשנים אלא לשנות כמו במתני' אלו הן סימני בהמה וחיה, אבל השתה דחלקים לשנים בתורי בבות, פשיטה דבבא האחורה גם לטהר מטומאה קמייר' דאל"כ הו"ל בבבא הראשונה, אלו הן סימני בהמה וחיה כתנה דמתני' ואין זה דומה להא דתנה א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלבגי טרפה בקרא סתם ובר

אין מספר שיש למצוא בין נשר ליוונה, וכיון דרך על ההלכה נבנה כל הילופוא להוסיף על הניגי כ"ד המנוין, או מין נשר לדעת רשי", או שאר מינים שיש להם ד' סימני טומאה לדעת התוס', איך אפשר ללקות עליין, הלא האי הלכה לאeparshala לא להוסיף על המפורשים אתה, וא"ת דבאמת אין לוקין רק על הניגי דמפורשים, והניגי דמורבין מכח ההלכה, לאיסורא מרביבן ולא למלךות, מה פריך הש"ס על מה דקתו במשנה דסימני העוף לא נאמרו, ולא והתני' וכי והא האמת כן הוא דלא נאמרו, ואין כאן למלךות אלא על אלו המפורשים ואין דאיתרכו מד"ס הנה, ומכח"כ דקשה על מה שמתארץ אביי דלעוזם נאמרו, אלא דפירושן לא נאמרו, וזה שמלפער"ד בזה הוא כי חילוק גודל בין כל הניגי תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשילה כדי לחזק העם וככל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולות האחורה להעיר את העם לערים מקצתה אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישובו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולות האחורה הללו עובדה קשה עד למאך להעיר העם מקצתה אל הקצה שאין בזה צורך שעה אלא בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וזרעו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מצליח להולד מחשובה כזו לחזק ולשכלל מולדותו וארצו האזוק בה וככל מחשובותיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתידין להיות בחלקו ייחרבו, ואשר ציווה לפני מותו עלילות עצומות לארץ אבותיו איך יתכן שהוא ה' חושב מחשבות ועובד לאדון שלו, ועל שם העתיד לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישוף גודל מזה, ולכן להעיר האי חופה מעלי, גלו לנו חז"ל מצפוני לבב, מה ראה על כהה ומה הגעה עלי, כי לא מחתמת חיבת הארץ השני ומושליו חקר ודרש פעל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעיר את העם לערים, אלא טעם המכוס אתו היה, כדי להסר חרפה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, נכלפער"ד נכו מאד ודוק".

אבל ראה דדעת הרמב"ם ז"ל דלא כריש"י ולא כתוס', דהוא ז"ל בראש הלכ' מאכלות אסורות הי"ד כתוב ז"ל, "סימני עוף טהור לא נתרפש מה"ת, אלא מהן מן הטמאים בלבד, ושאר מיני העוף מותרין, והמינים האסורים כ"ד הון ואלו הון וכוכו" ואח"כ כתוב "כל מי שהוא בקי במינים אלו ובشمאותיהם ה"ז אוכל כל עוף שאינו מהם, ואינו צריך בדיקה וכוכו" עכ"ל, הרי ברור מילנו נגד רשי" ותוס', דלית לנו לרבות שום עוף לטומאה חוץ מאלו המנוין ומפורשים בתורה, וכל המכיר בהם ובشمאותם, מציא אכל כל עוף שאינו מהם בלי השקפה על הסימנים, והסימנים לא נאמרו אלא מי שאינו בקי כדי שיוכל לאכול עוף הבא לפניו ב"ד סימני טורה, וכן אם מכיר עורב בשנים ואם מכיר פרס ועזינה גם בס"י אחד, אלא דלא זכית להבין איך יפרנס הרמב"ם הסוגי, לדיד"י אין צריך להגיה בלשון המשנה כולם, דיפה קתני במשנה דסימני עוף לא נאמרו, ונשר לא לסימנים כתיב ודלא כדקתו בבריטיא, דנשר לרבות אתה, או מן נשר כריש"י, או שאר מינים כתוס', דהרי יליכא שום עוף טמא חוץ מאלו המפורשים, ועלה והפלא תורה דבעל דbullet זאת דקדק בלשונו לכטוב, "דלא נתרפשו" והוא לשון אביי, ולא כתוב, "לא נאמרו" בלשון המשנה, ולבסוף כתוב דהני סימנים נתנו חכמים, למי שאינו בקי בהן ובشمאותיהם, הרי דסובר דבאמת לא נאמרו כלל hei סימנים בתורה, ואפילו בהלהה לממ"ס נמי לא, דלא מישתבר לומר דהלהה אתה למי שאינו בקי, דהלא כל הבקי יכול לעשות סימנים אלו כדי למסרם לאינו בקי, ואין כאן צורך כלל, שייהי נמסר למשה מסיני.

אבל אחר העיון נראה לפער"ד ביישוב לשון הרמב"ם ולהשוותו עם השkil וטור"י שבגמי, כי יש לנו קרא על סימני עוף בקרוא דוחבדתם בין עוף טמא לטהרה דבסוף פ' שמיini, ז"ל הרמב"ם ז"ל בראש הלכ' מאכלות אסורות, "מע' לידע הסימנים שمبادלים בהן בין בהמה חייה ועוף ודגים וחגבים שモותר לאכול, ובין העוף הטמא לאכלו שנ' והבדלתם בין בהמה טמאה לטהורה, ובין העוף הטמא לטהורה, ונאמר ולהבדיל וכו", עכ"ל. ועיין בה"ה שס' דבטה"מ עשה הרמב"ם מכל או"א מע' בפ"ע, ואצת ההבדלה ע"כ ע"י סימנים קאמר, דהוא בדיקה והבחנה חיונית בחילוקין דקון. אבל במקום דיליכא סימנים אלא מנויים הטמאים או הטהורים בשמותם לא שייך ע"ז לשון הבדלה אלא לשון הכרה, גם לא צריך להזכיר שנייהם אלא או הטמאים או הטהורים, ולא על חנן דיקיך הרמב"ם בלשונו הבהיר כתוב דמ"ע לידע בסימנים שمبادלים וכו' ולא כתוב לידע ולהזכיר הטמאים או הטהורים, ומאחר שזכינו דמהאי קרא יצא דיש גם

שהעביר את העם לערים, כדי לחזק הקני שקנה את הארץ לפרעה, וכפרש"י על התורה שם, מ"מ כל הסיפור הלאה ללא צורך אם לא כדי לאשמעין דהייה חס על כבוד אחוי עכטדי"ק. ולפע"ד לא כיוון יפה, דהרי כל הפרשה כולה שם מלא מסיפורים כאלו מחכמת יוסף ותחבולותיו שליקט כל הכסף והזהב וקנה בהמותם וחיותם לפרט ולבסוף גם אדמתם, והניגי אדמות הכהנים, והכל בעצה ובזימה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העניים, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו לחזק הקני לנפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כמוון. אבל מה שמלפער"ד בזה הוא כי חילוק גודל בין כל הניגי תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשילה כדי לחזק העם וככל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולות האחורה להעיר את העם לערים מקצתה אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישובו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולות האחורה הללו עובדה קשה עד למאך להעיר העם מקצתה אל הקצה שאין בזה צורך שעה אלא בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וזרעו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מצליח להולד מחשובה כזו לחזק ולשכלל מולדותו וארצו האזוק בה וככל מחשובותיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתידין להיות בחלקו ייחרבו, ואשר ציווה לפני מותו עלילות עצומות לארץ אבותיו איך יתכן שהוא ה' חושב מחשבות ועובד לאדון שלו, ועל שם העתיד לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישוף גודל מזה, ולכן להעיר האי חופה מעלי, גלו לנו חז"ל מצפוני לבב, מה ראה על כהה ומה הגעה עלי, כי לא מחתמת חיבת הארץ השני ומושליו חקר ודרש פעל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעיר את העם לערים, אלא טעם המכוס אתו היה, כדי להסר חרפה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, נכלפער"ד נכו מאד ודוק".

ד"ס א"א גמר' סימני עוף לא נאמרו ולא והתני' נשר מה נשר מיוחד וכו', אף כל כיווץ בו טמא, חורין וכו' אף כל כיווץ בהן טהורין, אמר אביי לא נאמרו פירושן מדברי תורה אלא מד"ס, עכ"ל הגמ'. והסוגי" ארוכה והשיות בה מרובים כאשר יראה כל המיעין בה, אולס חוץ ממה שהרגישו ונתעוררו בה הראשונים והאחרונים מפרשיש הש"ס, לי העני בדעת תמורה הסוגי" מאד, דהנהABI עכ"ז איזל ומודה דלא נאמרו בתורה סימני עוף טמא אלא ציטוי השני ומושליו חקר ודרש פעל ועשה עניין גדול ונורא זה, כדי להסביר את העם לערים, אלא טעם המכוס אתו היה, כדי להסר חרפה מעל אחיו דלמיינו למין ולמיןהו, כמבואר لكمן ס"ג ע"א, ואין כאן שום יתרור ולא שום רמז על סימנים, ואיה כתיבי כדי שנCENTER לפירושן הלא תורין לקרבן כתיביו ולא אייתרו לדרוש מוהם סימנים ונשר הלא הוא כאחד משאר כ"א המנוים בתורה בשמותם, בלי שום השקפה על סימנים, ואיך נבין מה דקאמר דנשר מיותר דהוה נלמד מק"ז משאר עופות המנוים, דהוא בספר החתומים דכל זמן שאין לנו בקרוא שום רמז רמייא על סימנים, איה ק"ז איכא, ובמה עדיף נשר לטמאו יותר מאינך, ולא עוד, אלא דכל הניגי קושיות שבגמי דלא כתוב אלו, או אלל, ווילוף בק"ז מאינך כתיבבו, אפילו הי הסימנים מפורשים, איך נלמד במה מצינו או מק"ז כיוון דאין עונשין מה"ד CID, מכח"כ בשעריק הרסימנים אינם כתובים, והניגי סימנים ע"כ מהלכה נמסרו לך, דהרי אפילו הי נשר וטורין מיותרים בקרוא ואתה ללימוד מהם סימנים, הלא שניים שונים יש בין תורים לנשר גם חוץ מאלו ארבעה, כמו מה ששנינו במשנה דפירה מובאה لكمן, דכל העופות פסליין את מי חטא חוץ מן היונה מפני שמוצצת, ובמודש על הקרא עניין יונים מנה כמה שינויים בעניין יונה משאר עופות, וכדומה שינויים

גם ברישא בנוסח זה דועך בס"י אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא דייל דלא אמר כן מפני שהוא שפ"ע לא שכחו בישוב כדאמר למן, וכל שאינו מכיר אין מהיכי תיתי יכיר פ"ע. אבל לשיטת התוס' דברישא לא דבר מעור שבא בס"י אחד דוקא אלא במכיר את כלו, עוד הבא בס"י אחד בחוץ טהור בלבד בדיקה, ואפילו אית ל' עוד בפנים סימן שני ושלישי טהור ודאי יותר קשה דהוומ"ל דועך שאין לו אלא סימן אחד בלבד, כל שיכיר פ"ע טהור. אלא דמ"מ לא עשו מזה תימא אלא כתבו, דהוומ"ל וכ"ז משום דגס לדידיו לא דבר ממלתא דלא שכיה, שיהי מכיר דוקא בפ"ע ולא בשאריו ודוד"ק.

ע"ב גמר' ארכ"פ תרגנולא דאגמא אסירי, תרגנולתא דאגמא שריא, וכתבו התוס' שאין לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור, דقول היוצא מן הטהור טהור, אלא שני מיניהם הם וכ"ל, אולם בנדה דף י' ע"ב כתבו דלא שייך בעופות יוצאת דגש מן הטמא, דהה הביצה בלאה נעשה תחליה עפרה ומופערת קגביל האפרוח, כדאמרין בתמורה ל"א ע"א, אלא הכל תלוי בסימנים עי"ש, ולפ"ז יש לומר דהיא חד מינא הוא, אלא דלנקבה יש סימני טומאה, ולכך סימני טהרה, אלא דגס זאת ליתא, דהרי בקרא סימנים לא כתיבי אלא מנויים הטמאים בשמותם, ואם תרגנולא דאגמא אחד מהני המנוויים הוא, איך נתיר הנקבה שלו עפ"י סימנים להקל נגד המפורש בקרא לאיסור אלא דהטוס' בזה לשיטתי'יו אזלו, דס"ל דמוכח הנ' סימניםanno מוסיפים לטומאה עוד מינין הרבה אין מספר, והוא למלאות, מושום דכלום דרצה גמורה הוא מנשר וטורים. וכאשר בارتהי' זאת בריש הסוגי. ולכן גם להקל מהני האי דרצה להתריר הנקבה מושום שיש לה סימני טהרה, ולא עוד דאפילו הנשר אם אירע ויש לאחד עפ"י מקרה אצבע יתירה הרי הוא טהור, אבל לדעת הרמב"ם שאין לסימנים אלו שום שורש בקרא ורק לאינו בקי אמרו חכמים שיש לבדוק בסימנים, עי"ן לעיל אין מקום לדברי התוס' אל, וגם לרשי"י דס"ל דיליפותא נשר וטורין לא אתה אלא לרבות מין נשר לטומאה, אין להתריר בסימנים כלל, כל שהוא ממין הטמאים. זה ברור ואמת ודוד"ק.

ד"ג ס"ג ע"ב גמר' ארכ"י עוף טהור נاقل במסורת ונאמנו הציד לומר עוף זה טהור מסר לי רב"י ופרש"ז צל במסורת, אם זכר הוא באדם כשר שאכלו, או שמסר לו רב"ז ציד חכם שהוא טהור עכ"ל. הנה אם זכר שאדם כשר אכלו לא בעי להיות לא ציד ולא חכם אלא סתם אדם כשר, אבל מסר לו על פה שזה עוף טהור, צריך להיות ציד חכם, דהיינו איש הבקי בהן ובشمוטיהו, והוא לא כואר' אינו מובן. ובאמת הרמב"ם צל מפרש האי מימרא דר' יצחק באופן אחר שכטב וזל, "עוף טהור נاقل במסורת, והוא שיחי' הדבר פשוט באותו המקום שזה עוף טהור ונאמנו ציד שהוא בקי בעמيين אלו ובشمוטיהו" עכ"ל. הר' דמפרש הא דאם עוף טהור נاقل במסורת, הינו אם הביאו לפניו עוף ממקום אחר שלא היה ניכר אצלנו, אם שם במקומו שהוא שכיח אצלין אותו, זאת מקרי מסורה, ואין צורך לחזור מני התיר לאנשי אותו המקום עוף זה, כי מסתמא עפ"בeki אוכלי אותו שם, ויש עוד אופן להתיר בצד שמעמיד על עוף שאינו ניכר לנו, כי רב"ז אמר לו שהוא טהור, ואז צריכה לדיע שרבו היה בקי בהן ובشمוטיהו, דלויל זאת אין סומכין על הגדרתו. וזה הפירוש נכון מאד. אבל רשי"ז צל שפירש דסגי בז' שאחד יהי מי שיהי אכלו ולא בעי להיות ציד בקי, נראה דרצה חלק בין עבד עובדא עצמוני, בלי כוונה להheid, בין בא להheid, ובסוגי' דע"א נאמן באיסורי הארכתי בסברא זו, דיש לה מקום, אבל כאן קשה לחלק בהכי.

והנה בתשובה אחת שנדפסה מהגה"ק משינאווא צ"ל שאסור

בעופות סימנים כדי להבדיל בין הטמאים לטהורים, אפילו אין מכיר שום עוף בעולם בשמו ותוරו, שפיר פריך הש"ס על לשון המשנה דקתני דלא נאמרו, ולא והוא תנ'י וכוי והכוונה על הקרא דהבדלתם, דע"כ האי ברייתא על האי קרא כסמק, דיליף מנשר וטורין הסימנים, דהני נשר וטורין אינם מיותרים כלל, אלא אגב דמתורין דההורה ציוותה להבדילם בסימנים ע"כ מנשר וטורין מוכרכים להוציא הסימנים, והא דילפין מנשר כל כיוצא בהן לטומאה לאו דוקא, דחויז מאיל המנוויים אין שום עוף טמא, נקט גם נשר דכיווץ מצין לידע כל עוף שיש לו ד' סימנים דעתhor, נקט גם נשר דכיווץ בו טמא, עפ"פ שאין שום עוף חוץ מנשר יש לו ד' סימני טומאה, והני סימנים לא בעין אלא לקים מצות הבדלה בשאיינו בקי בהן ובشمוטם, ואני הלאה לא חכמים הוציאם מנשר וטורין, ולכו מדויקך לשון הרמב"ם שלא הבא לשון המשנה דלא נאמרו, אלא לשון אבי דלא נתרפרש, אבל מצות עשה Aiaca להיכרים בסימניםיהםumi' שמי' לא בקי בהם, כך נלפ"ד ברור בדעת הרמב"ם ובביאור הסוגי' לשיטתו, אבל שיטות התוס' וגם שיטת רשי"ז דבאמת מרביינו לטומאה אינה עופות חוץ מאלו המנוויים בתורה א"א להעמידו, כי מכך הלאה לא בקי בקי בהן להוסיף לאוין למלקות, והוא תימא רבתא ודוד"ק.

תוס' ד"ה הדורס. עיין מה שכתבתי בזה לעיל דף נ"ג ע"א בד"ה גMRI' שם ודוד"ק.

ד"ג ס"ב ע"ג גמר' ארכ"ג היה בקי בהן ובشمוטיהו, עוף הבא בסימן אחד טהור. לדעת רשי"זיל קאי אפרס וענינה המדבר מהן לעיל מני' ודוקא בסימן אחד, באופן שאין לחוש רק לפרס וענינה, ומה דלא סגי בקי בהן לחוד ללא שמוטיהן דהיאנו שמכיר בתוארו, כתוב רשי"זיל, שאםשמו של העוף שדן עליו פרס, עפ"ש איינו דומה לפרס שמכיר ובקי בו, חיישין שמא איינו הוא עכ"ל. ר"ל שמיון פרס מצי להיות גם מי שאינו דומה לפרס בתוארו, ולכוארה איינו מובן דהא בפרס לא כתיב למיניו, וא"כ רק פרס אסורה תורה, אבל מין פרס שרוי, ועוד דמה מהני בקי גם בשmotiahן ויודע דהאי לאו פרסשמו מ"מ שמא מין פרס הוא, שנקרו בא שם אחר, אבל כוונתו מבוארתadam איינו בקי בשmotiahן, חיישין שמא האי נמי פרסומו, והוא הפרס שאסורה תורה, והאי פרס שהוא מכיר מכבר איינו אלא מין פרס דשרי. ולכן כל שנקרא פרס כלו אסוריין מספק, מפני שא"א לידע לאיזה מהן כיון הקרא, ולפ"ז קאי האי "ובشمוטיהן" לא לבד על פרס וענינה, אלא גם אהאי עוף הבא לפניו בס"י אחד צריך נמי להיות בקי בשמו.

אבל התוס' דעת אחרת עטם, שמספרים בקי בהן ובشمוטיהו על כל הכה"ד הטמאים ועוף הבא בס"י אחד לאו דוקא אלא ה"ה בב' וג' סימנים, הכל טהור, דכיוון דמכיר את כולם ואני מהם, ואם בא בסימן החיצוני דהיאנו אצבע יתירה, איינו מחויב לבדוק שמא יש לו עוד זפק וקורבןנו נקלף, וגם לא ניחא להו לפרש דבעין בקיאות בשmotiahן של הכה"ד, דהא למה לי כיון דהאי עוף שלפנינו את ל' שמא אחרינה למאי ניחוש, אי דשמא נשתנה שם, וא"כ גם במכיר את הכה"ד בשמנון יש לחוש, שמא מתחלת לא היה שם כן, ורש"י סובר דלחדר שניי השם חיישין, אבל לשני שניי שמות לא חיישין, עפ"ג דמצין בגמ' שבת שצינתי לעיל דשלשה נשתנו שםיהו, בי' כסא הבלילא והבלילא בעי' כסא. ולכן פירשו התוס' דכדי שלא נטעה בהן צרי' בקיאות השם ג"כ. עוד זאת נתקשו לתוס' דהוומ"ל בסימן אחד טהור והוא שיכיר פרס וענינה. וזאת לרשי"י לא קשה דהרי ברישא מזה בקי בהן ובشمוטיהו, הינו פ"ע, בסימן אחד טהור דוקא בסימן אחד קאמר. אבל בסיפה דבלא בקי בהן ובشمוטיהו, הינו בפ"ע, אז בס"י אחד דוקא טמא, אבל בב' דוקא טהור והוא שיכיר ערוב אלא דגס לרשי"י הוומ"ל

ישוב אחר, אבל התירוץ האמייתי על הקושי הלא הוא, כי מאחר דכתיב והבדלתם בין עוף טמא לטהור, והוא מ"ע מפורש להבדיל בסימנים בין טמא לטהור, כאשר הבאתך לעיל דברי הרמב"ם ריש הלכ' מأكلות אסורות, הרי אמרה התורה בפירוש דלא נסmoveן ארובי, אלא נבדיל ע"י סימנים בין טמא לטהור, ולכן שפיר פריך גם בביצים, דלמא בשל עוף טמא ניניהו, אבל בטרפה ע"ג דוגם שם דרישין להבדיל בין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל, על החית' לתדברי בריש פרkon, ועיין ברשי' עה"ת, דאתא להבדיל בין נולדו בה סימני טריפה כשרה, לסימני טריפה פסולה, ועיין בחידושינו בריש פירקן, מ"מ לא נאמר צריך לבדוק אחר היח'ט ולא נסמק ארובי, דהאי הבדלה מוקמינן בנולד ריעוטא דוקא, אבל לא בסתם וזאת נרמז במה דכאן הקדים החיה הנאכלת, ולא כמו בטמא דהקדים בין עוף טמא לעוף טהור, ותדע דאל"כ לא נאכל חלב וביצים לעולם, זה אמת לאמתו, ובזה נמצא פשר הדבר למה בנולד רעוטא דוקא מחייב לא סמיכיןacha קח'ת מכח רובה דרבנן, אשר ע"ז כרכרו כמה כרכורים הראשונים והאחרונים זה בכח זה בכח, ולא זכו להאי אמת, דמשום מצות הבדלה שאמרו תורה אין לסמוק במקומות ריעוטא על הרוב, ומקום הניחו להתגדר בו בס"ד, האמת ודוק'.

ד"ה ס"ד ע"א גמר' אי וכי Mai Datma, אפילו Dat hora נמי. עיין מה שכתבתי בביור שkil וטר' זו ל�מן בפ' ג' צ' בסוג' דביצה אפרוח ודוק'.

תוס' דה שם רכמה ואכללה לוקה, מה שיש להעיר על דברי התוס' אלו, עיין היטב לעיל בסוג' דשהלא קמא דף נ"ח ע"א ושם בחדשונו נמצא ביאור רחב לשיטת התוספות דסבירו ליקון על היוצאה מן הטמא, ושיטת הרמב"ם דסבירו דאין ליקון, כי אלו הילופות אינם דרישות גמורות אלא כמו דרישת, דכל חלב על ח'ש, ונicha לא דידי' דבעין בביצים קרא מיוחד דבת העינהليلוף איסורה, ע"ג דסבירו איתן אין על פרה במיעי גמל קרא דלא תאכלו ממعلى הגירה ומפרטיו הפרשה, בכוכורות דף ה' ע"א, Dat hora שיוציאו מן הטמא אסור, דהatoms בשער, אבל ביצה דהoga גוש אחר ואינו בשער לא נדע ממש לאשרו, ולכך בעין קרא דבת העינה גם על גוש אחר שאיכא בו משום יוצא, ומזה נדע גם חלב טמאה שאסורה וכמש'כ הרמב"ם ז"ל בריש פ"ג ממאכלות אסורות ודוק'.

ומה שכתבו התוספות דביצה Dat hora דשר' ואין בה משום אבמה"ח, ידיעין מתקח לך דרישון ולא לכלביך, הרי ביצים מותורות באכילה עין בחדשונו לקמן דף ק"ט ע"א דזה פלא והפלא, דמרקרא זה לא אימעת אלא ביצה טמאה אבל ביצה טרפה דראוי להיליד אפרוחים לא אימעת, וא"כ "ה"adam ביצים אסורות מצד אבמה"ח, מ"מ קריין בי' תקח לך גלד אפרוחים, ואני עומדים לכלבים וצעיג' ודוק'.

ד"ה ס"ד ע"ב ג' אמר חז'קי' מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מה"ת, שנ' ואת בת העינה, וכי בת יש לה לעינה, אלא זו ביצה טמאה, עיין בהගות הג' מהר"ץ חי'ות ז"ל שהביא בשם בעלי התוס', דעינה בעת זיקנהה נעשה בשורה קשה כברזל מפני שאוכלת אבניים, לכן רק בילדותה אסורה תורה, והניח הג' בצ"ע, דלפ"ז אכן נפרנס דרשת ז', קטנים לאפקידי גודלים, והניח הג' בצ"ע, דלפ"ז אכן נפרנס דרשת ז', דأتא לאסורה הביצים, ומזה באמות נ"כ ראי' לשיטת הרמב"ם דאי' כאן מלכות והדרישה אינה אלא כמו אסמכטה, אלoms לישב דעת התוס' ז"ל י"י דס"ל דמשו"ה הי' צרך לכתוב בת, דמעצמננו נדע דרך כל זמן שבשרה ראותה לאכילה מוזהרין עלייה, אבל בשיזקון יהיו בשורה קשה כברזל, פשיטה דלאו בר אכילה הוא, ולכן קרא על איסור ביצים שלה אתה, ומה דדייקא בהאי עוף טמא מרבה ביצים שלו לאיסורה, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין

הבר אווזות הגודלות שהיו מתרבבים אז במדינתינו, הביא ראי' לאסרן, מדברי הרמב"ם שהבאים גם המחבר ממה שכתב "והוא שיהי" דבר פשוט באותו מקום שזה עוף טהור" ו"ז"ל של הגה'ק הנ"ל, "לכאר' שפט יתר הוא, דהא כי מקודם שזה עוף טהור נאכל במסורת, ומסורתה הוא שעוף זהה נאכל, ומה צריך עוד להנתנו שיהי" פשוט באותו המקום הלא בסע' ה' הביא פלוגתא בזה, ואיך סתם בכך שצריך שיהי" פשוט באותו מקום, אלא נראה ודאי דכוונתו הוא לבאר, שלא מקרי מסורה רק אם אין שום שינוי ודבר פשוט באותו מקום הנאכל מוקדם, אבל אם אין מרגלים בעוף זהה אין זה מסורה" עכ"ל קדשו.

הנה לא עיין והגה'ק ז"ל בשעה שכ' הדברים האלו, בגمرا ורש'י, דלולי זאת לא ה' קשי' לי דהאי "והוא שיהיה דבר פשוט באותו מקום וכוי" הוא שפט יתר, כי ה' רואה דמאמר ר' הוא דامر, דעוף נאכל במסורת, ופרש'י בשוצר שאר כלו, ורmb"ם לא נחיא בפי' זה מה פנוי סיפא דהאי מאמיר דامر, וכייד נאמין לומר וכו', והוא שיהי' בקי בהן ובשומותיהם, דמ"ש כאן דלא סגי באדם כשר לחוד, ובשוצר שאכל, סגי באדם כשר לחוד, لكن מפרש הרמב"ם נאכל במסורת, הפ' שפטוט הדבר באותו מקום שהוא עוף שכח שם שטהו, אז מותר במקומות אחר שהביאו לשם מאותו המין לסמוק על מסורת מקום ההוא, אע"פ שאין אנו יודעים עפ' מי יותר להם לאכלו כיון שפטוט שם להיתר מסתמא עפ' בקי אוכלים, ומה שכתב הגנו ז"ל דהרי בסע' ה' מביא המחבר ב' דעות אם מסורה מהני מקומות למקומות, במחכ'ת כד שכב ונויים כתב צאת, הלא בסע' ה' מירiy בעוף דשכיה הכא והכא, ובחד מקומות אוכלים אותן ובחד מקומות מנניעים מלאכלין, יש מחמריים שלא לסמוק על מה שנטודע לו שיש מקום שאוכלין אותו, דאפשר דכאן קבלו על עצם שלא לאכלו מפני שכחican עוף טמא הדומה לזה, כן כתוב הרשב"א עיי' ומה עניין זה לאא, דמ'ירiy שבאיון מין חדש לכאן שלא ראיינו עד הנה, דבזהו דאי' לכ"ע מהני מסורת אותו המקום אשר שם שכח האי עוף ופטוט שם לאכל, ופשט זה פשטוט כביעה בכותחא, ופирושו של הג' ז"ל דמיiri בעוף שנאכל כאן, ואמר שמותר לאכלו במקומות, והוא פשט שאין הפה יכול לדבר ולא האzon יכול לשם ודו'ק.

רש'י דה אלא אינו מי ידע בהו, כלום מכירן שלא ה' אחד דומה לזה והוא טמא, עכ"ל, גם בפירוש דברי רש'י אלו במחכ'ת טעה הגה'ק הנ"ל ז"ל בתשובתו הנ"ל שה' סובר דהאי שיהי' בקי בהן ובשומותיהם קאי על התלמיד המעד לפניו עפ' מסורת רב, כדי שלא יחלף טהור בטמא עי' דמיiri כזוב, ומזה דן הג' ז"ל להמציא איסור עי' גודל וקטן עי' שם להזוכר פ' זה, ועל רבו הציד קאי,adam אין בקי בהן ובשומותיהם ורק בשומותיהם אנו חושין דעל שניים השם יסומך להתייר, אבל באמת הוא דומה בתוארו לעוף טמא, ואסרו ממש נדמה, אע"פ שיש לו שם אחר מחמת איזה שינוי שבו, ואם כן אדרבה מכאן אכן ראי' להיפך דכמו דע"י שנדמה לעוף טמא הוא טהור נדמה כן להיפך נדמה לעוף טהור טהור, וכן כתוב אביון הגה'ק ז"ל בד"ח תש'י מ"ח שכתב על אחד מרבניים שרצה למגר דשכנן ונדמה לא אמרינו רק לאסרו ולא להתייר, הבל יפיצה פיהו, עיי' ופירושי ברשי' ז"ל נמצא בכל הפסיקים בטור ובש"ז סי' פ"ב סק"ב עיי' ודו'ק.

תוס' דה ודילמא דעוף טמא הוא, וא"ת כיון דעופות טהור' מרובות ניזול בתר רובה וכו', ותמהני למה לא הקשו כן למעלה על כל הגי מימרות דאמרו שצריך להיות בקי בהן ובשומותיהם, ולבסוף מיסיק דעוף אינו נאכל אלא במסורת, ולמה לא קשי' להו דנסmoveןarov טהורם, ותירוצים דיש בנסיבות רוב מטמאים, איןנו עולה יפה לרמב"ם דס"ל דרך כ"ד מינים הם ותו לא, ולכן קושי' התוס' בעי

יש לו סנפיר, אבל התורה לא מצה סמוכה על קבלה זו, עיין לעיל דף ס"א ע"א תוס' ד"ה כל עוף הדורס טמא ובמהר"ס שיר שם, והש"ס שפיר פריך כיון דאמות הוא דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, ומה כתוב רחמנא סנפיר, אבל אי או או קאמר שפיר בעי כתוב קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר מפני שהتورה לא סמוכה שנדע האי כלל דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, וזה פשוט ואמת בכוונת המהרש"א וד"ק.

הדרן עלך פרק אלו טרפות

איןנה מטלת ביצים אלא אחר שכבר נתקשהبشرה ואז הוו"א דברכה שלה לאו יוצאה מן הטמא מיקרי דהרי אז כברبشرה עז בעלמא הוא ולא חייבה התורה עליה, וממילא גם ביצים שלה שי"י קמ"ל דמ"מ יוצאה מן הטמא מקרוי וד"ק.

ד"ג ס"ו ע"ב גמי ולכתוב רחמנא קשחת ולא סנפיר בתוס' נדה נ"א ע"ב הקשו דלמא או או כתני עד שיפורט לך הקריאה ייחדי והקשה שם המהרש"א דא"כ לכטוב רחמנא סנפיר לחוד, ותירץ בתירוץ השני, דעתך קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר עי"ש, והתלמידים לא ידעו לפרש דברי קדשו, אבל פירוש דבריו הוא דנינו דאנן ידענן מקבלת אדה"ר או נה, דכל שיש לו קשחת

פרק בהמה המקשה

ע"כ מיيري בנשחתה אמו, ומה שחסר זאת במתניתין עיין בתיו"ט. אולם דעת הרמב"ם ז"ל אינו כן דסובר דבריו דהיו אולם אסור, אפילו גולד אח"כ הولد ולא נשחתה אמר כי כן כתוב מפורש בפ"ה מהלכ' מא"ה ע"ט, וכן הבין הכלבו דברי הרמב"ם, אלא שכ' דכל הראשונים חולקים עליו וס"ל דכל שלא נשחתה אמו ונולד אח"כ אין כאן שום איסור יוצא, אבל הב"י בסימן י"ד נדחק לאמר הרמב"ם, כדי להשוותו אם שאר הפסוקים, כי דבר זה אצל דבוחזיא ידו או רגלו יאסר אותוابر לעולם, והוא מעשה בכל יום אצל הלידות שהולד מוציאה תחילתה ידו או רגל, ואחריו נשיכו כל הפסוקים האחרונים ביל פוצהפה ומ慈פץ ואני בעני רואה כי מוכרים אנו לפרש דברי הרמב"ם כפושטם וכמו שהבינים הכלבו. **הננה** הרמב"ם ז"ל השmittה להא דרי' מרשיא דלקמן בדף הסמוך, דקאמר בן פקועה הבא על בהמה מעלייתו הولد אין לו תקנה, והב"י כתוב עליו דלא ידע למה השמיתו. ופלא הדבר שלא שת ליבו הטהור על שיטת רשי ז"ל לקמן דף ע"ה ע"ב, שכטב דלפי מה דמסיק רבא, ד' סימנים אוכיח בה רחמנא, לית לנו להא דרי' מרשיא, ואפשר דהbab' לא רצתה להעמיס שיטה זו בדעת הרמב"ם ז"ל מפני הקושיות העצומות שבתוס' שם על שיטה זו, ולקמן תראה מה שכתבתי זה, והנה כל גודל הואacial אףלו אם נדחק פעם אחת בלשונו לפרשנו נגד המשמעות הפשטות, אבל אם נצטרך לדחוק פעמים, הדרין לכלא דין הלשון יוצא ממשמעותו כי עפ"י שני העדים יקום דבר. ובפרט בלשונות הרמב"ם ז"ל שמסר המחבר נפשו על ברירות הלשון, שלא יפל לוום ספק, באשר לא ציין מ庫ר הדין מאין מוצאו, וכונתו היהת שלא יctrיך אדם לשום ספר זולתו כדי שיוכל לדון בדייני תורה, כמו"כ בהקדמותו בספרו, עד שקרוא משנה תורה, ואיך יעללה על הדעת שהרמב"ם לא ישגיח על לשונו ויסמוך על המעניין בסוגי' ולכן דרכי תמיד למסור נפשו לקיים פשוטות דברי הרמב"ם ומכך' שלא נסבול תרי מלטה Datmeh. והרי תראה כי הנני תרתי משך שיוכו בדיידיadam ליל להא דרי' מרשיא, מכח מימרא דרבא דד' סימנים אוכיח בה רחמנא, א"כ היא דرك דבר עצמו אסור, דהכלתא כוותי, כדמסיק הש"ס על ריו"ח בר פלוגתי' בתיבותא, והוא מדדרשין בשרשודה טריפה כטרפה שאין לו היתר, ע"כ דמייר אף בלא נשחתה אמו, דכיוון שלא מחלקין בין שחיתות כשרה לשחיתות טרפה ולעלום אמרינן ד' סימנים אוכיח בה וכאשר אבר טעמא דהא מלטה במקומו

ד"ג ס"ח ע"א משנה בהמה המקשה ליד וכו', דין המשנה נבנה על הדין דהolid ניתר בשחיתות אמו, ודין זה נשנה ל�מן במשניות ודרך אגב מתוך פלוגתת ר"מ ורבנן ל�מן דף ע"ב וע"ד, ובאמת דהיה לו לתנא להתחל בעיקר הדין תחלה, והכי הול"ל בהמה נשחתה ולד הנמצא בתוכה מותר באכילה, ואח"כ בהמה המקשהليل וכו', וכן ל�מן נמי לא נשמע דין זה רק מתוך משמעות פלוגתת ר"מ ורבנן, ובאמת שהוא היסוד אשר כל אלו הדינים בניוים עליו וח"ל השמיותו ואשמעין רק מכללא, ועיין חדושי ק"ז חת"ס צ"ל במשנה והנרא להענ"ד דדרך התנא כז הוא, לבנות על הקדמה מקובלת להם מפי השמועה, לפי שבוקשי התירו לחבר ספר בתושבע"פ נגד המקרא דעת פ' הדברים האלה כרתו את ברית [ועיין בהקדמה למסכת זו בארכיות מעניין הרם הזה] ולכנן הניח התנא עיקר ושורש ייסוד ההלכה על פה, על השמיעה מפה לאוזן באופן שכטב המתחל ללימודם עם תלמידים הלכה זו, יצטרך להקדמים להם על פה עיקר ושרה האי הלכה, ואח"כ הסעיפים הסடעפים מתוך המשנה הכתובה. וכן תראה בראש ברכות מתחלמי מיימת קוראין את שמע בערבית, והשמיט עיקר הדין דחיב אדם לקרוא ק"ש ערבית ושרהית, עד פריך הש"ס תנא היכן קאי דקתרניマイימת, ומתרכז אקראי קאי דכתיב בשכט ובקומץ. ובאמת פשطا דקרה לא מיררי בק"ש שרהית וערבית, רק על תית דהכני כתיב ולמדתם אותם וכו' לדבר בס בשכט וכו' כלומר בכל זמן אפשר, אבל עפ"י קבלת חז"ל הוא מצות ק"ש שרהית וערבית, והתחילマイימת כדי שיכטרך המלמד והלומד להקדמים על פה פירוש הקרא ועיקר הדין, דחיב אדם לקרוא שמע שורתין וערבית. ובן במסכת זו תראה שהתחיל התנא הכל שhortin ולא בעיקר היוב שרהיתה בהמה היה ועוף מקרא דזבחות כאשר צויתין, מלמד שנצטויה משה על הוושט וכו' והטעים נ"ל כדי שיכטרך הלומד להקדמים עיקר הדין דחיב שרהיתה ועוניו על פה, קודם שיוכל ללמידה מתוך הכתוב כדי לקיים למוד תושבע"פ על פה, ולעשות רוח בין תושבע"כ לתושבע"פ, שלא יהא נראה כאילו המשנה הוא המשך התורה, ולהוציא מלבד המכחישים בתו"ק הכתובת שהיא מן השמים, זה ברור ונכוון בס"ד.

רש"י בד"ה בהמה המקשה ליד בשעת שחיתה. הוסיף רש"י ז"ל דבשעת שחיתה מיירי מתניתין בגין הרבה, דמוstrar באכילה קאי אולד וא מקום חתק, ובין לריו"ח דקאי אבר גופי' דזרה מהני,

נאסר היוצא אפילו לא נשחתה האם גם לא החזיר האבר, דא"כ האי „ונאסר האבר” שפת יתר הוא, שכבר כתוב לעיל דבר היוצא נאסר, וגם מה מה יונאסר האבר ואח”כ נולד” דמשמע דaicא דבר בין היציאה להלידה, אלא ודאי כדאמרון דהשחיטה של האם או חזרת האבר עשויה טרפה. ולפי”ז מתניתין לא מיריר דוקא בשעת שחיטתו דנימה דוקא נשחתה אמו צריך לאשמעין דמקום חתק מיותר בהחזר כיוון דבר עצמו אסור, אבל بلا נשחתה אמו,ابر עצמו נמי מותר, אלא אמרין מתניתין בכל גוני מיריר, אפילו לא נשחתה אמו ונולד צריך להתר מוקם חתק, דבר עצמו אסור וכן ניל”. ורש”י זיל דכ’ בשעת שחיטתו, ג”כ אין הכרח לאמר דחולק על שיטת הרמב”ם ע”ג דלית לי’ דר’ מישריא דיל’ כיוון דשיטה זו של הרמב”ם מוכרכות מכח מירמא דרבא, דמהדש לן השחזר ואח”כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חזז מהחיצתו, דדרך לידה יצא, וכל שנולד אח”כ אגמל”מ דציאת אבר תחילה לידה הוה, אבל כשחזרו הרי בטל הא תחולת לידה, וכעין אמרו ע”ג דמנكب הוושט תחולת כיוון דדרך שחיטתה בכך חשוב שיטתה וישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, הנ’ גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרין ל�מן דאפשר חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרין אגמל”מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחלה הלידה, אבל כשחזר באבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מותחולת הלידה. אבל כשחזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידה על יצאה ראשונה זו אף שנולד אח”כ כלו, ובdry ס”ט ע”ב הארכתי בדבר זה עי”ש. ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחת בושט במקומות אחד ואח”כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע”א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטתה לגוף השחיטה שנאמר כן אפילו פסק מולשתו שם עי”ש בחידושי, משא”כ כאן כיוון שהחזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ודע דלפי באורנו בדעת הרמב”ם זיל, הא דאמרו דבלא החזירו מקום חתק אסור, דניהם דלאו יצא מקרוי ואין בו מושם בשער בשדה, אבל מ”מ לא הותר בשחיטת אמו דלאו בבהמה הוא, איינו אסור אלא בשלא נשחת הولد אבל שחת אח”כ הولد, מהני שחיטת הولد למקומות חתק דד”ס יונאים אכשר בה רחמנא, דבאה מקום חתק לי’א איסור טרפה שאין לו תקנה, רק אסור שלא נשחת, ומועליל לי’ יונאני הولد כמו בגין פקועה הבא על בהמה מעלייתא, ואם בכל זאת פסק הרמב”ם שם בהלכ’ י’ דמקום חתק אסור בין שחתכו קודם שחיטתה בין חתכו לאחר שחיטתה ולא הזכירadam ח’ מעיל לו שחיטת עצמו להתרו, אפשר לאמר דלא דיל’ שאבר שחיטת הרמב”ם למלטה דלא שכיח כי האי שיחי’ הولد אחר שחיטת אמו ואחר שחיטת אבר, ולא עוד אלא דגם זהה צריך לחלק בין טרפה בהאי שחיטת אבר או לא, ודודאי למאן דס”ל ד’ יונאים וכי ומהני גבי האי מקום חתק, ה’ה דשיך טרפו לתגביה האי מוקם חתק, ואם לא נשחת כלל עד שנולד אז בלאה”ה נמנע במציאות, להבחן מקום היציאה בדקdock, כדי לידע איזה הוא מקום שעמד בשפט הרחמס, لكن כתוב הרמב”ם סתם אסור, וחומר נראה לפ”ע דכל שאבר עצמו אסור אין להתר מקום החתק עי’ שחיטתה, מושם דקרווב הדבר דאתה להתר גם האבר, כי בהאי חילוקא קלישא בין אבר למקומות חתק לגבי ולד שנולד שלם, וניתר בשחיטת אמו חזז מאבר אחד שיוצא קל למטען ולכו ודאי דאין להתר עי’ שחיטתה את מקום חתק ועיין עוד ל�מן ודוק.

גמר אר”י אמר רב ואבר עצמו אסור, מ”ט דאמר קרא ובר בשדה טרפא לא תאכלו, כיוון שיצא בשער חזז למחיצתו ונאסר האי טעמא אצטיריך לרבות כדי לאסור האבר אף שהחזרו, וכמש”כ התוס’ זיל: כדדריש ל�מן דומאי” טרפה שאין לה היטר בהר’ס לובלון דכוננת התוס’, דמהאי דרשה ילפין דין לו היטר בחזרה, אבל בלא החזירו שיהא האבר אסור בין שחתכו קודם שחיטתה ובין לאחר שחיטתה לא בעי קרא, דכל שאיןו בבהמה לא היטר בשחיטת אמו, ושוב מAMILא היה כבר מה”ח שלא נשחת, וראי’ דכך הוא דהרי מקום חתק בלא החזיר נמי אסור והאי לאו מטעם בשעה נאסר דהא לא יצא חזז למחיצתו, עי’כ דנאסר מושם דלא קריין בי בהמה בהמה, או כל בהמה כדאמר לקמן ומAMILא כשר במתה”ח שלא נשחת הוא, ובין החזיר ובין לא החזיר האיסור הוא אבמה”ח כלומר דכל שחוציא אבר נעשה האי

אי’ה והה”ג דמהני סימני בן פקועה דנשחתה אמו לגבי הولد, ודלא כר’ מישריא, ה’ה דאנו מוכרכים לכארו’ לאמר דמהני שחיטת הولد לאבר היוצא דד’ סימנים אכשר בה, ואיך מסיק הע”ס ל�מן במהו לנgeoע את חלבו בתיקו, מושם דין לו היטר בשחיטתה אלא ודאי דשאני אבר זה אסור מטעם טרפה והוא דקרי ל�מן אבמה”ח, הינו אבמה”ח שנטלש כי מקרה דבר בשדה טרפה מרביבין לי’, ואם כן הוא פשיטה שאף بلا נשחתה אמו אין האי אבר ניתר בשחיטת הولد דבאיסורי קיימת דין אין השחיטה מותרת איסור טרפה.

ומה דקשי’ לי להבי זיל איך אפשר שאבר היוצא דרך לידה יאסר לעולם והוא שכיח הרבה הנה כשתקדך בלשון הרמב”ם תראה שלא אסר הרמב”ם אבר היוצא بلا נשחתה אמו, רק כשחזר ואח”כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חזז מהחיצתו, דדרך לידה יצא, וכל שנולד אח”כ אגמל”מ דציאת אבר תחילה לידה הוה, אבל כשחזרו הרי בטל הא תחולת לידה, וכעין אמרו ע”ג דמנكب הוושט תחולת כיוון דדרך שחיטתה בכך חשוב שיטתה וישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, הנ’ גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרין ל�מן דאפשר חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרין אגמל”מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחלה הלידה, אבל כשחזר באבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מותחולת הלידה. אבל כשחזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידה על יצאה ראשונה זו אף שנולד אח”כ כלו, ובdry ס”ט ע”ב הארכתי בדבר זה עי”ש. ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחת בושט במקומות אחד ואח”כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע”א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטתה לגוף השחיטה שנאמר כן אפילו פסק מולשתו שם עי”ש בחידושי, משא”כ כאן כיוון שהחזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ואביה לשונות הרמב”ם זיל להראות כי כנים ואמתיים דברי, זיל בפ”ה מהלכ’ מ”א ה”ט “עובד שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם בין שחתכו קודם לשחיטתו אמו ובין שחתכו אחר לשחיטה, ואפילו החזיר אותו אבר למעט טרפה וכו”, ובהלכה נולד הولد וכו’, הרי אותו אבר אסור מושם טרפה וכו’, י”ב כתוב זיל “עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח”כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו” עכ”ל. הנ’ רואה דבהלכה ט’ מדבר תחולת מהר האבר היוצא ולא החזיר וכותב בין שחתכו קודם שחיטת אמו ובין אח”כ, ואח”כ הוסיף לאמר ואפילו החזיר אותו אבר ואח”כ נשחת אמו נולד הولد, ואי כדוחק של הבב”י דגם כאן מיריב בשחיטה אמו מה הלקם לשנים ולא הוסיף האי, אפילו החזיר” לחילוקה ראשונה ולכתוב בין חתכו וכו’, ואפילו החזיר האבר קודם לשחיטת אמו וכו’, אלא ודאי דבזהאי אפילו החזיר אכן חידוש דין, נולד אח”כ אף בלא שחיטת אמו, כל שחחזר אין כאן שם לידי על יצאה זו ודינו CABר היוצא ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י”ב כתוב “עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח”כ נולד וכו” והנה ה’כ”מ לשיטתו מפרש הני תיבות “ונאסר האבר” דהרבנן זיל היה מחייב כתוב תמורת “ונאסר האבר” ונשחתה אמו” כדי שלא יצטרך ה’כ”מ לפרש דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב”ם כפושטן, אז בדיק כתוב “ונאסר האבר” כי בשני אופנים מצי להאסר או עי’ שחיטת אמו קודם לידי, או עי’ חזזה קודם לידי דהן עי’ שחיטת האם, והן עי’ חזזה בטלה הלידה ומאחר שכבר ביאר הרמב”ם לעיל בהלכ’ ט’ אותן שני האופנים שענser האבר עי’, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר עי’ אחד מב’ האופנים הניל’, ומזה מוכרכה ג”כ דין לפреш דברי הרמב”ם דלעולם

התוס' דבאים המודולדים ליכא איסור תורה, אלא מצות פירוש מדרבןן וקרא דובשר בשדהDDRשין ל' אבראים המודולדים, אסמכתא בעלמא היא, ולכん לא מצי סבר, דעתך איסור דבר היוצא מקרא דובשר בשדה לפין, ד'כ' יהא נמי אסמכתא, ואיך אמרו מעג טרפה שחוטה, דנחו גזרו חכמים טומאה לקדשים בטרפה, אבל לא לטרפה דרבנן, וע'כ' לאמר דעתך איסור דבר היוצא בלאו קרא דובשר בשדה ידעין, משום דכל בבהמה כתיב, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אצטיך האי דרש דובשר בשדה אלא ביצהابر והחיזיר, ע'ג' דהשתאות הוא בבהמה, כיון שיצא פעעם אחת שוב לא ניתר בשחיטה אמו לעולם, ונשאר האי אבר כאלו לא נשחת, מ"מ מטהרו השחיטה מיד' טומאה, דלא גרע מטרפה כיון דאיתקס לטרפה, וממילא לא מחלקין בין החיזיר ללא החיזיר ולפין נמי קולא, דכמו בחיזיר מהני השחיטה לטהרו מיד' נבלה, ה'ה בל החיזיר תהני לטהרה, ובלאו האי קרא הוה אמרין דחיזיר מותר אף באכילה דבבהמה הוא, ובלא החיזיר, לא רק דאסר אלא דמתמא נמי כשר אבמה'ח וכרכ'מ.

נמצא דרמב'ס ויתר הראשונים פליגי בפלוגתת הב'ח והש'ג, דלעת הרמב'ס איכא איסור ברור באבר היוצא, איסור דבר בשדה טרפה, וליתר הראשונים לייא איסור ברור, ורק מפני שאין לו סימנים לשחיטה נאסר. ומהז תראה ג'כ' איך מוכרת בדעת הרמב'ס לאמר דגם לא נשחתה אמו איכא איסור זה, דהא בהא תל'י דכיון דבלא קרא דובשר בשדה הוה מתירין אבר היוצא ע'ג' שחיטתה האם אף בל החיזיר, משום דגערר האבר אחר גוף הולוד, דהא אין לידי לאברים א'כ הא דאין השחיטה מועלת לאבר היוצא, הוא מטעם דהוא בשדרה, ע'כ' דאיסור זה הוא הסבה דאיינו ניתר ולא להיפך דאיינו ניתר יהי' הסבה לאיסור בשער בשדה, אלא דבלא החיזיר ונולד אח'כ' אין יציאה לחוץ למחייבת משום דangelai מלטה דתחלת לידה הוה ממש'כ' למעלת בדברו הקודם, משא'כ' בחיזיר דבטל הלידה, וכן בל החיזיר וחתחכו קודם שחיטה, דכיון דחתחכו אין לנו לידה לאבר ושפיר איכא חוץ מאיסור אבמה'ח, גם איסור בשער בשדה להוי טרפה, ועיין בה'ה הל'כ' י' שהרמב'ס השמייט אבע'י דנחתך אבר אבר גורס בגמ' למ'ד יש לידי לאברים והוא דלא כהכלכתא.

ודע דהbab'ח ופר'ח בס'י י'ד, פליגו בשוחט את הטרפה והוציא העובר את זדו, אם ניתר האבר בשחיטתה העובר או לא. דלעתה הב'ח ניהו דיש שחיטה לולד הנשאר אפיקו רק מיעוט נשאר בפנים, משום דד' סימנים אפשר בו רחמנא, אבל האבר'י אסורים, והפר'ח כתוב עלי'ו ועל הש'ג' דקאי בשיטתי' דטעות הוא בידם, דכל שיש לו לד' סימנים לשחיטה שוב ניתרים גם האברים היוצאים. ולפי באוריינו הב'ח לשיטתו יפה כתוב, כי לדעת הרמב'ס ודאי כן הוא, דבר היוצאה אסור מטעם בשער בשדה עוד קודם השחיטה ואי'ת תנחני לו השחיטה לסלק איקס זה, אבל לאיך הראשונים, דין אין כאן איסור רק שאין לו סימנים ממילא כל שיש שחיטה לולד, ודאי דעתרים גם האברים שיצאו, דרך זה איתקס לטרפה דין אין לו היתר בשחיטה האם אבל שחיטה עצמה מהני לי'. ובזה נדחה ראי' הפר'ח דמבייא ראי' מואה אמרין גבי אבע'י דמהו לחוש לרעו', אי לר'מ' איסור יוצא לייא, אלמא דכיון דיש שחיטה לולד, לא נאסר אבר היוצאה עי'יש'. ולפי האמור אין ראי', דלעתה הרמב'ס והב'ח דס'ל כן, ר'מ' ורבנן בזה ממש פליגו איבר היוצאה יש בו איסור טרפה מצד עצמו, או רק איסור אבמה'ח ע'ג' שאין לו סימנים לשחיטה ור'מ' דס'ל דמתמא משום אבמה'ח ס'ל דאיסורו באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא רק משום שאין לו סימנים וכונל', וא'כ אם בן ט' חי הוא, הטעון לדידי' שחיטה, מועלת השחיטה גם לאברים משא'כ' לרבותן, וזה נכון מאי גם הריאות האחרות מטוס' ורשב'א דף ע'ה ע'ב אינט

aber היוצא, אשר מן ה'ה הטעון שחיטת עצמו, אלא דבלא החיזיר פשיטה לא בלא לפותא דהוה אבמה'ח דלא ניתר בשחיטת אמו לא האבר ולא מקום החתך, ובבחיזיר בעין לפותא דבשר בשדה דהיהו אבר היוצא טעון שחיטת עצמו, ונשאר באיסור דבש בשדה שנייה לא יותר, גם זה אין לו יותר רק בשחיטת עצמו, ואתו א'א. משום דחולד כבר ניתר רק בשחיטת אמו והסימנים שחוטוין. וכן מבואר ברשב'א צ'ל ליקמן גבי האבע'י מהו לגומו את חלבו, מובאים דבריו בש'ג' י'ד סי'מ' י'ד סק'יא שמסיק שם על הב'ח דמחלק בין בן פקעה הבא על בהמה דעלמא, דחולד אין בו איסור רק שנייה השחיטה מועלת בו, והוה כשותה לדעת בה'ג דחלבה וביצה מותרין, משא'כ' באבר היוצא דאית ב' איסור טרפה, והביא הש'ג' צ'ל דברי הרשב'א צ'ל שכטב, דבר זה אין בו איסור מחמת עצמו כטרפה, אלא מחמת שאין לו סימנים להתרו בהם ע'ג' שחיטה, והרי כל הגוף כבשר מונח בדיקולא והابر שיצא בלבד נשר חי וכי עכ'ל. ואני אומר כי הש'ג' צ'ל יפה כתוב לדעת הרשב'א ר'ר'ן ותוס', אבל העברי עניינו הבדולחים מעל דברי הרמב'ס שכתב בפירוש בהל'כ' ט' הינ'ל, "העובר שהוציא ידו בין חתחכו ובין לא חתחכו קודם שחיטת אמו ואפיקו החיזיר וכי אותו האבר אסור מטעם טרפה, שככל בשער שיצא וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה, כיון שיצא למקום שהוא נעשה טרפה" עכ'ל, הרי דבעי קרא דובשר בשדה על כל אבר היוצא אפיקו לא החיזיר, והאי אסור לדעת הרמב'ס בהל'כ' י'א דליך משום אבמה'ח אבל بلا חתחך אין בו אלא משום טרפה, עי'יש' בכ'מ' צ'ל דמהו ש'כ' לעיל בהל'כ' ט', דבין חתחך וכי' איכא משום טרפה. וכאשר בארנו דבתחך איכא תרתי, משום אבמה'ח ומושום טרפה. וכאשר בארנו למעלת הוכרה הרמב'ס צ'ל לאמר דאית כאן איסור טרפה דאל'כ' למה לא תנחי שחיטת עצמו מאחר דד' סימנים איכשר בה רחמנא, וא'כ פלוגתת הב'ח והש'ג' הוא ממש פלוגתת הרמב'ס ורשב'א ודעמי'. ולדעתני נראה דס'ל לרמב'ס דבזה ממש פליגי ר'מ' ורבנן לקמן דף ע'ג' דר'מ' ס'ל אבל היוצא מגעו נבלה, ורבנן ס'ל מגע טרפה שחיטה. והנה ר'מ' דקרו מגע נבלה, ה'יינו אבמה'ח דמתמא נבלה, וקאמור ר'מ' דאם תאמר דמהני שחיטה לטהר את האבר תנתרנו נמי באכילה, וכיון דבאכילה פשיטה שאינה מתירתנו, דהא אינו בבהמה, הרי דהאי אבר לא נשחת, ממילא שחיטה עשויה ניפול, והוה האבר כניפול ע'ג' שחיטתה העובר ומטמא כשאר אבמה'ח. הרי דלה'מ' לא בעין קרא מיוחד לאיסור באכילה, אלא דכיון דמקרה דכל בבהמה לא אתרבי להיתר, ממילא אסור משום אבמה'ח דשחיטה עשויה ניפול. אבל חכמים דאית להו דגם באבר היוצא אין שחיטה עשויה ניפול, ומהני שחיטה גם לאבר היוצא לטהר מיד נבלה, כמו דמנהני לאבר המודולDEL שבוגוף, כי כן אמרו לר' מאיר דמדמין אבר דעובר לאבר המודולDEL דמתשובת ר'מ' בבריתיא נלמד, דמהה שאמרו חכמים במשנה כטרפה, כונתם על כל מני טרפה, וה'יינו יכולה טרפה או אבר המודולDEL, דהוה נמי טרפה לאסר באכילה מה'ת לדעתה הרמב'ס, עי'ין בה'ה כאן היל'כ' י'א) הרי דס'ל לחכמים דכמה דשחיטה מהני לטהר לאבר המודולDEL, ע'ג' דכטרפה ייחשב, ולא שייך בהמה לעין אכילה, כי מהני השחיטה לטהר לאבר היוצא, עי'כ' כונתם לאמר, דנחו דלא מקרי כל בבהמה, מ'מ נגרר האבר אחר העובר, ולא גרע מאבר המודולDEL, דהא אין לידי לאברים פסקין. אמרו מעתה דאי לאו קרא דבש בשדה דאתא לאסר אברים המודולדים, באמת גם באכילה הוי מותרין ע'ג' שחיטתה א'כ ה'ה אבר היוצא היה מותר באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא לאסור אבר היוצאה באכילה, והן אבר המודולDEL, והן אבר היוצא, מקרא דובשר בשדה אסרים להו. ורשב'א צ'ל צ'ל דאליל בשיטת

ויצא לא שידך רק בנסיבות אמו שחייבת כשרה, וא"כ לענין מה חברים הכתוב אלא ודאי דלהי כתיפה שאין לו היתר.

ע"ש גمرا אבעי להו לדברי האומר אין לידי לאברים הוציא ידו והחזרה וכו', עיין ברא"ש דחד"י ז"ל חולק עם רש"י ז"ל, וס"ל דלהי לישנא דמערבה דפלמי ביש לידי לאברים, גם ר"י מודה לר' דבר עצמו אסור, ולא מהני חזרה, ומאי דאמר מא' בגיןיו לא על שתי הלשונות קאי, רק על רב ורו"ח. ולפי"ז בא פלוגתא דיש לידי לאברים פסקין כרי"ח, ואבעי"ן דינן אי מועל חזרה לענין רוב העובר או לא, אליבא דהילכתא. והנה לא פירשין הרא"ש ז"ל דלפי שיטת הר"ף למה קמבעי דוקא למ"ד אין ליה, דהא גם למ"ד יש לידי מציא מבצעי, כיון דזרה אליבא דשניהם לא מהני, והספק שמא חזרה מבטל הלידה לגבי המעוות הנשאר, דעת"ג דהני אברים אסורים ולא מהני להם שחיטת האם, מ"מ אפשר דלמעוט הנשאר מהני, א"כ ה"ה למ"ד יש לידי, איכא למימר הכל. ולא עוד אלא אדם נאמר דיש חילוק בין יש לידי לאין לiddך לענין זה דהazar הابرבים. א"כ למה לא קאמר הש"ס האי איכא בגיןיו. בשלמי לר"ף דמאי בגיןיו קאי על ב' הלשונות לא קשה כנ"ל, אבל לר"ף דקאי על פלוגתא ריו"ח ור"ל, א"כ חד נמי איכא בגיןיו. שוב ראייתני כי מהרש"א במחד"ב הרגיש בכל זה והניח ביש לשיב. וכונתו דיש לומר דהא גופי קמבעי לי' אי איכא בגיןיו דוקא הא למסיר מיעוט אבר שבפנים, או לענין זה חד דינה אית להו. ודוק היטב בכל זה כי הוא פרי גייעה הרבה וס"ד.

דף ט ע"א גمرا ותבעי לך ק"ק בירושלים פרשי"ג כוגן שהוציא את ידו בירושלים והחזרו, ותבעי למ"ד יש לידי לאברים וכו', עיין מהרש"א והר"ס ורא"י ז"ל, שהארכו בפירוש דברי רש"י ז"ל, ואחרי דברי כולן קשה, איך אפשר לשמעי למ"ד יש לידי, דהא כתבו התוס' דהאי ודאי פשיטה ל"ד אדם נולד כולם או רבו או ראשון, דעתו שחתית עצמוני, וא"כ למ"ד יש לידי לאברים הרי הוא לגבי האי אבר כמו רובו או ראשו לגבי כל הولد, וכל דהוה כילד לא בעין קרא דובשות בשדה לאיסרו, וכמש"כ בפירוש דבורי רש"י ז"ל, נולד כלו לנולד מקצתו, משא"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, כיון דرك מכך דהוה בשדה עד שזרה מהני לשיטת רש"י נאסר, אולי בעזירה או בירושלים לא מקרי בשדה, מגו דהוה מחיצה לגבי שחתית, הוה נמי מחיצ' לגבי אבר היוציא. ואולי כונת הקושי' באמנת כך הוא, וכמו דלמ"ד יש לידי ליכא למבעי דמ"ש אבר חבר, ומיש' כלו ה"ה למ"ד אין לידי נמי לא תעבי, דלגי' מחיצת אבר שהוא אמו לעולם מקרי בשדה אפילו בעזירה, דלא מצינו מגו בעין זה רק בחילוק בכמות, אבל לא בחילוק באיכות כמו כן.

רש"י דהא אין לו תקנה, וסימנו אינס סימנים דהא פגלי' כחוותין דמו, וא"נ ה"ל סימן אחד, ובמהמת צrica ב' סימנים עכ"ל, ולקמן דף ע"ה ע"ב כתוב, דמצד שהי' נגע בו, דאיין לך שהי' גדולה מזו. ולפענ"ד דשני טעמיים אלו תלויים באבעי' דלקמן דף ע"ד

מכريعות דדיין זה תלוי בנסיבות לפוגת רמב"ם תוס' ורש"ב". והש"ץ דס"ל בנסיבות כדעת התוס' והרש"ב"א וכנ"ל, וכן פסק בכ"ח דשותט את הטרפה האבירים היוצאים אסורים, לכ"א מוצי טורי לב' תר. ושיטת הרמב"ם ז"ל הוא לכ"א השיטה המוחורת בש"ס דכפי ביאורנו נראה דפליגי בזה ר"מ ורבנן והלכה כרבנן, דמגע טריפה הוא ולא נבלה. אלא דהא אסור מקום חתק לרמב"ם קשה מעד להולמי, דכיוון דלא הוה בכלל בשדרה דהא חזין דזרה מהני, וא"כ למה אסור כלל וככל, נימא מקום חתק נגרר אחר הولد, כמו דהוא אמרין על כל האבר אי לאו קרא דובשות בשדרה, ואין לומר דהשתא דאייכא קרא דובשות בשדרה לאסור האבר, אמרין מקום חתק נגרר אחר האבר, דא"כ למה מהני חזרה כיון דນאסר עס היוציא, עי"י במשבצות סימן י"ד סק"ג בשם הלבוש ומ"כ עליו שם דברים נוגעים בדברינו במעט אלא גם עליו קשה מה תועליל חזרה. ועי"ן בדברינו בסוף הסוגי'.

על זאת ראוי לobar דלפי דעת הרמב"ם דבר היוצא עם אבר המודולל חד דינה אית להו, דבנסיבות איכא אישור תורה ואין בו מלוקות, א"כ לענין טומאה דרבנן לטמא קדשים נמי זה כמו זה מטמא קדשים מדרבנן. ובאמת בפ"ב מהלכ' אבהת' לא ההיכר רבינו הגadol באברים המודוללים טומאה זו, רק באבר היוצא, ואולי מארח שלא נזכר בגמורא לא ח' לכטוב, אבל באמת גם לענין זה חד דינה אית להו. ודוק היטב בכל זה כי הוא פרי גייעה הרבה וס"ד.

רש"י דה' ובשר בשדה: כלומר חוץ למחיצתו דהינו לאoir, שורח זה הוה לי' מחיצה להתרו בשחתה וכו', וכל מי שיש לו מחיצה יצא כוגן בשער קדשים שיוציא, נמי מהאי קרא נפקא לנו עכ"ל, והראש יוסף עמד על שפט יתר ז' ברש"י, שהוסיף האי וכל מי שיש לו מחיצה, והוא באמת פלא והרא"י ז"ל נתקב בשדה. אבל לי' נראה דרש"י הוצרך ליה דהוא קשה לי', מי עשה רחם זה מחיצה לויל, היתר שחיתה והוא יפותוא מכל בהמה, ואיך נאמר דהאי קרא דובשות בשדה קאי על האי יפותוא דעליקרה על רוך דרך אסמכתה נסכמה לקרה דכל בהמה, דמייר'י מסימני בהמה טהורה ולא משותה, וככון זה לא מצינו, لكن כתוב רש"י ז"ל, בדאמת האי קרא אצל מה שיצא מחיצתו אתה, כוגן בשער קדשים שיצאו, ואנו ידעינו ממילא דהה באבר היוצא אשר מפי השמועה למדנו, דرحمם אמו הויל' מחיצה לענין היתר שחיתה, נמי הדין כן, אבל קרא ודאי לאأتي לדבר שלא ידעינו רק ע"פ דנקרא בשם היא, והבן את זה כי הוא דבר העומד ברומו של עולם, ומקום דבאמת לי' מן השם תיל"ת. ועי"ן בסוף הסוגי' בדברינו.

שם ע"ב גمرا, מיתיבי בשדה טרפה מה ת"ל פרשי"ג אטרפה קאי, מה קראו טרפה ומה מלמדינו בכך, הוה לי' למכתב בשם בשדה לא תאכלו, ותמייה לי' הלא טרפהDKרא כמשמעותו כאשר פרשי"ג ז"ל בריש אלו טרפות, וכן לקמן דף ק"ב ע"ב ד"ה ובשר בשדה, ז"ל בשער משמה שפירש מקומו זה בשר מה"ח, וטרפה ממשמעו. אבל כוונת רש"י ז"ל דמלדא כתיב וטרפה בוין המחלקת מוכחה דקאי אלמעלה, ולמאי הלכת' קראו הכתוב להאי בשער היוצא טרפה, ומיש"כ דהו"ל למיכתב בשדה לא תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לחברים הויל' לחברים בוין' המחלקת. והתוס' לקמן כתוב, דלהכי אבל במ"ח ומ"ט הטרפה אינו לוקה אלא חדא משום דלא כתוב וטרפה בוין' ש"ט חד לאו הוא, וא"כ לכ"א חדא נימא גם כאן דלאוכל מן היוצא ומון הטרפה, שלא רק לא חדא אתה הא דכתיבי ייחד, ולא לדריש ממוני דשוב אין לו היתר בעזירה, אלא דזה א"א דהיא על אבר היוצא אישור יוצא ואישור טרפה לדעת הראשונים ז"ל, דאישור

והנה לדעת רשי' זיל דלקמן דהא דר' מרשישא ליתא לדרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, כתבו שם התוס' זיל דלפי' זיל הסוגי' דהכא עד דמסיק בתיקו במזווע לגמווע את חלבו תה' שלא כהlecטת, דלדעת רשי' זיל למאן דאית ליל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, גם לאבר היוצא יש תיקון בשחיטתה העובר, זה דוחק גדול לומר, דמה דמסיק בתיקו הי' שלא כהlecטת. וכותבתני אני למעלה דהרמב"ס שלא הביא הא דר' מרשישא נמי אית ליל' ברשי' ועל כן הוכחה לאמר דבר היוצא שאני דאסור מכח טרפהDKרא דובשר בשדה, ולכן אין לו תיקון בשחיטה וابةית הגמורא דמהו לגמווע את חלבו ומזה דמסיק בתיקו, אלא אליבא דהlecטת, ורק הא דר' משרישא נדחה מהלכה, דשם ליכא איסור יוצא, ולכן מהני שחיטה אחר שחיטה, דאין חילוק בין שחיטה לשירה לשחיטה טרפה וגם בכחג'ו צריך לסימני האם לוולדת השולחן מבהמה מעלי' אמרין נמי ד' סימנים אכשר בה רחמנא.

ועתה אני רואה כי מאן דאית ליל' ברשי', דאין חילוק בין שחיטה לשחיטה, וכיון שאין צריך לה לענין הولد אמרין שפיר שיש להם סימנים דד' סימנים אכשר בה רחמנא, ע"כ צ"ל דגס באבר היוצא הדין כן, דלית ב' איסור בפני עצמו שום ובשר בשדה, והני לאבר שחיטה עצמו מושום ד' סימנים וכו'. דהנה טעמא דרש"י זיל הוא דלהא דד' סימנים אכשר בה רחמנא לית לנו קרא יתירא, אלא אמרין דהאי קרא דכל בבהמה תאכלו היתרא הוא דרביבי רחמנא, ולא יכול לצמוח מה שום חומרא ואייסור, וא"כ נהו דעתך הولد בשחיטה אמו לא יזיק אם אנו צריכים לשחיטת עצמו, כגון שליל של בהמה טרפה, כי התורה אמרה הولد יכול להיות יותר גם בשחיטת אמו. וכן הוא לא לשון רשי' זיל לקמן ע"ה ע"א ד"ה ד' סימנים אכשר. ומני' נצמץ דע"י הא היתרא דרביבי רחמנא א"א שיצא שום חומרא ואייסור, וכך אמר דר' ע"א דמושיט ידו למעי בהמה, אי לא בענין אויר לשחיטה דמציח שחתת את העובר בפניהם, וכן אמרין נמי דרכ' אחר שנשחטה אמו ע"פ דסימנים של הولد כשוחוטין, אי בא אברהם דעלמא והוליד מציח שחייט אותו ולד, והכל מטעם דחומרא לא מציא למפיק מהאי קולא דכל בבהמה תאכלו, וכי היכי דאם לא היה אמרה תורה כל בבהמה תאכלו איין כאן מקום להשחף בולד של בן פקואה הבא על בהמה מעלייה, דיש לוולד שחיטה ה"ה עתה. אמרו מעתה האי אבר היוצא איילאו דכתיב היתרא דכל בבהמה תאכלו, לא הינו יכולם לאסרו מצדبشر בשדה. דהא דמחיצת עובר אמו הוא מצד דנירט בשחיטת אמו כל זמן שהוא בתוכה וכמש'כ רשי' בריש' פירקן, וע"כ שיק ב' יצא חז' למחיצה והניו בשד'ה. אלא אחרי דרבבתה לו התורה מכל בבהמה דעverb כ"ז שהוא ניתר בשחיטת אמו א"ק יעשה ע"ז רחם מחיצה ונצמת האיסור דיזוצא חז' למחיצה כיון דאן אמרין דמכח קולא זו א"א שיצא שום חומרא, גם דרישה זו דבר בשדה, לא מצינן לדרשא, ובפרט דיש לנו לאוקמי קרא על מה"ח כרי'יך לקמן ק"ב ע"ב, ועלبشر קדשים שיצאו חז' למחיצתו כי א"ק אפשר לעשות מכך היתרא דכל בבהמה מחיצה חדשה לאסורה על ידה. וגם חז' מזה קשה לאמר דדרישה דובשר בשדה תהא נבנית על דרשאה אחרת דכל בבהמה תאכלו, כי לפי דעתינו לא נמצא כזה בכל הש"ס [ועי' מש'כ לעיל בדברי רשי' בריש' פירקן בזיה] וכן אנו מוכרים לאמר דלדעת הרמב"ס באמת לא נבנית דרשאה דובשר בשדה אדרישה דכל בבהמה תאכלו, אלא דרכם אמו מחיצה טבעית הוה, וכל היוצא שלא כדרך לידה [כאשר בארנו לעיל דציאת זו כיון דהছזר לאו דרך יחשב] בזיה מיריע קרא, ובהছזר אף שלא נשחטה אמו, או בלא החזר ונשחטה אמו, דלא ATA לכל לידה, מקריע יצא לחוץ למחיצתו הטבעית, ואפלו ללא קרא דכל בבהמה הוה אסרין לי.

ע"א, דהושיט ידו למעי בהמה ושחתת בן ט' חי, דאפילו לרבן מהני השחיטה, דד' סימנים אכשר בה רחמנא, או נימא דרך ביצא לאoir העולם איך שחיטה בהמה, ע"ג דד' סימנים אכשר בה, Adams נאמר דד' סימנים אכשר בה הינו מושום דעדין אין לו סימני א'כ הא דשחיתת אמו מהני, הינו מושום דעדין אין לו סימני עצמו, והוא כבר מאבריה, וכיון שנשחטה הו"ל האיל וכבר שארה בדיקולא, ואין לו סימנים כלל, ולכן אין האיל ולד שנולד מבן פוקעה נשחטה אמו ג"כ חצי שחוט, ואין לו סימנים לשחיטה רק חצי סימנים או סימן אחד, ואני להתרח חצי השני בעין שני סימנים כי כל צוית וכזית בעי שחיטה ב' סימנים להתרח, וזה אין לו ממש'כ רשי' זיל כאן. אבל אם נאמר הצד השני של האבעי' דשם, דבר ט' חי יש לו שחיטה גם בمعنى אמו מצד דד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע"כ לא אמר הא דשחיתת אמו מהני לוולד שיש לו סימני עצמו לשחיטה, מושום דבשחיטת אמו נחשבים סימני הولد כאילו נשחטו, וא'כ בולד של בן פוקעה א"א לא אמר כמש'כ רשי' כאן, דאין לו סימנים, דהרי יש ויש דהא עוד בمعنى אמו הוי לו סימנים אלא דנחשבים כשותין וא'כ למה לא נתיר עתה להוסיף על חצי השחיטה חצי השני להשלים שחיטתון, לכן צריכין אנו לטעם א'כ דשחיתת זיה ברור ואמת. אלא דלפי' פירש"י דלקמן דעתך שחיי' נגעו בה שכטב כן אליבא דר' מרשישא תמה, דכיוון דלדעת רשי' הא דר' מרשישא ליתא לדרבא אמר ד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע"כ צריך לאמר דכיוון דשחיתת האם מהני לוולד סימנים לשחיטה כל בمعنى אמו, והוא כאחד מאבריה, דכו מוכח מהאבעי' דהושיט ידו למעי בהמה, דקאמר התם לרבען לאו דד' סימנים אכשר בה רחמנא לא קמבעי' לי, דאין לשחות בمعنى אמו, הרוי דחש"ס סבר לסביר פשטota דשחיתת אמו מהני, משום דאין לוולד סימני עצמו, ואיך כתוב רשי' אליבא דר' מרשישא דל"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, דסימני הבן פוקעה הנחשבים כשותין, ומצד שהי' נגעו בה, אשר זה דוקא למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל מה שכטב כן דסימני אינס סימנים ניחא, דכל שניתר בשחיטת אמו ע"כ מושום דאין לו סימנים וכבר שארה בדיקולא ואבר מאבריה יחשב, ומיש'כ א'כ דהא פלגי' כשותין דמי, לכן גם אחר הלידה אין לו סימנים דנחשבים כבשר שחוט, אבל לא כסימנים שחוטים ודוק'.

תוס' דה תלתא לא אמרין, תימא Mai Kmevuyi ל', והוא זוז'ג שר' עכ'ל. עיין באחרונים זיל מה שתמכו על דברי התוס' אלו, הא בחד גופא לא שייך זוז'ג, שניתר הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבלבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדחקו מאי לישב ונלעפנ' דחודה קושי' מתווצת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכטבו האחרונים דבחד גופא לא שייך זוז'ג אבל כאן מתרי איסורי' הא נהפוך הוא, דהא זוז'ג שר', והכי נמי אמרין איסורי' מבטלן זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר' הפיגול והונטור והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע מושום דיש כאן כמה כוחות מעורבים. והא דהביבאו מזוז'ג כל ולא מהאי דאיסורי' מבטלו' זה את זה הוא, כי היכי דלא נאמר דנהי' דבעין מבטלן זא'ז' אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלן, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנעלעפנ'.

להשלמת העניין הני חור כאן בסוף הסוגי', לפלוגת הראשונים והאחרונים זיל בענין איסור יצא, אם הוא איסור מהמת עצמו מקרה דובש בשדה, או הוא אסור רק מושום דאין שחיטה מושעת לו מושום דאן כאן סימנים, כיון דהוותר העובר בשחיטת אמו אשר דברנו מזה לעיל בארכוח.

בשدة טרפה דנאמר במדבר קsha, איך מצי קאי על אבר היוצא לאשרו וудיו לא ה' נוגג כל היתר שחייבת לו Lad ע"י האם, שדין זה נתחדש במשנה תורה אחר שניצטו על האזbatchה, וכך ע"כ דקרה על אחר היוצאים קאי. כמש"כ רשי"ז, וכן עתה מאחר שיכינו לדין דכשנכנסו לארץ נתחדש להם היתר שחייבת אם לו Lad מילא נאסר האבר היוצא, וזה אמות וצדקה.

ועיין בעicker ב' שם ביארתי דרבנן גם האיר קרא Dat'כ אהיתר שליל אבל לא Bat' ח' אלא Bat' מת וכרכ' מדררי במדבר אמר דעדין לא נצטו על השחיטה, וב' מת גם הנחירה היתה מתרת, ובפ' ראה כאשר נתחדש מצות שחיטה חולין ומהו היתר מפרכסת, שב נתחדשה גם היתר שליל ב' ח' דלא הותר עד עתה וכן כתיב כאן בהמה בבהמה.

ואותה כתיב הכא והכא נמי ייל דמהך Dat'כ ילפיין דחויתן מן הטחול ומון הכליות אסור באכילה, דשלמה ולא חסра, והאי דפ' ראה אתא על שחיטה טרפה דלא מהני לו Lad ואע"ג דשא"ר שמא שחיטה, מ"מ לא מהני להתייר הولد מטעם שבארנו DD' סימנים אכשר בה רחמנא لكمן, והוא משום דשא"ר עכ' פ' אינה מתרת מיד אלא שמיתה שאחר השחיטה אינה נעשית נבליה לטמא מミלא האי ב' ח' שלא ניתר במיתת האם שוב לא ניתר, וכן ייל דהאי קרא דאותה אתא להכי אדם הוא שלימה לא טרפה עד שנאנכלת היא עצמה, אז ניתר הولد עמה, אבל לא כשהיא חסра, ואשמעין דהאי שחיטה אינה מתרת מיד וכן שליל בمعنى טרפה לא ניתר, ועיין מה שכתבת בזה لكمן פ"ה ע"ב ולעיל נ"ה ע"א ודודו'ק.

ע"ב ב' גمرا אמר צא שליש ומכו"ם וחזר ויצא שליש אחר ר' אמר קדוש רבה אמר אינו קדוש, ר' אמר קדוש למפרע הווא קדוש וכו' ורביה סבר מכאן ולהבא הווא קדוש, ואזו לטעמייו וכו'. **הנה** לכוא' ה' נרא דפלוגתא זו דר' רורה דומה לפלוגת' דאבי' ורבא בפסחים ל'א בעב"ח אי למפרע גובה או מכאן ולהבא הוא גובה, דכל עני שי לו המשך התחלת וסוף מצינו פלוגתא, אי אמרין אגלא מלטה למפרע, דמשעת התחלת הווא כנגמר או לא, וכן הווא בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא לבסוף וכדומיהן, והכי נמי הלידה מתחילה יציאת הولد ועד שיצא רובה נגמרת והוה תחילת היציאה עיין שייעבוד של המולגה גבי חוב, דמשעת השיעבוד מתחילה קניינו ונגמר בשעת גבינה, וכן נמי הכא משעה שהתחילה יצא נשעבב האי ולד לקדשות בכור, וכשיצא רובה נגמר הקניין, אז קדוש לחלוין, ופליגו ר' רורה בפלוגתא דאבי' ורבא דשם. אלא Dat'כ קשה הא התם אמר דהיכי דמקדייש או זבין לוה, כ"ע לא פלייגי דאתא מלה וטורף ופרק, כי פלייגי בהקדיש או זבין מלה, ועיין לעיל דר' ב' ע"ב שהארכתי בהאי כללא רבתה והסבירתי הדבר כשמלה, דלכ"ע על גוף העניון אנו אומרים אגמל'ם, דאל'כ נקשר כל פסלי שחיטה ושהיטת נקרי עד הגמר שייה' בהכשר, אלא ודאי דעת גוף השחיטה אנו אומרים אגמל'ם אלא עיקר הפלוגתא אי מהני האי גilio למפרע, אדבר המשタルק קודם גמר השחיטה, וכן לא פלייגי בלא נתנקה הדם דחויש הדעת, רק בנתנקה הדם בין סימן לסימן דהוא דבר המסתלק, וכן בעב"ח לא פלייגו זבין לוה דכיוון דעת גוף השפיריס ע"ג קרקע ע"י נחרת אמו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחירה עד שתמות, וא"ת שגס הولد אינו ניתר רק אם מ"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחרה בעין כדי לויד להיות כאמו ולכך לא אדע איך מצין למידרש היתר שליל ב' ח' מקרא דפ' ויקרא עיין מש"כ בזה لكمן דר' ע"ב ע"א על המשנה].

ולפי'ז יש נ"מ בין החזיר לא החזיר. עיין בתב"ש סימן י"ד שהביא בשם הלבוש דמקום חתק אסור משום שרואה פני השדה, והוה בכל בר שדה, והקsha עליו, חדא Dat'כ בלי החזיר כל חוץ עד מקום שרואה פני השדה נמי אסר, אותו מקום הרואה פני השדה, ובקדשים מצינו כן בפתחה העוזרה ע"ג דראה פני חזץ לא מיתסר משום יווץ, ועוד הקsha למזה מהני חזצה כיוון דנאסר משום ובשר שדה, ועיין פרמ"ג שצינתי לעיל. ולפי הנ"ל ייל דחhilוק בין החזיר לא החזיר דבלא החזיר אילו איכא כאן תחלת לידה, וגם האי מקום חתק ה' עומד לצאת, כי בא עד שפת הרחם, אמרין דהוה כלו יצא, אבל בחזיר הרי חזין שהאי יצאה לא היתה תחלת לידי כלל, אלא דחולד שדרכו להתנווד במעי amo ana ו安娜 וכמה פעמים בסכך הוציא ע"כ ידו לחוץ, ומעטה זה שיצא נאסר דזה אין דרכו הטבעית כלל שע"י התנוועה הפנימית יצא לחוץ ומרקרי יצא לחוץ למחייבתו הטבעית, אבל עד שפת הרחם שערו חז'ל דלפעמים דרכו להתಡחק, ואין כאן יצאה לחוץ כלל, ומלבושים ומנאוי תסתאים שמטטה דרמב'ס ז'ל, וממילא יפה פסק הרמב'ס דמקום חתק נאסר بلا החזיר, ובchezir מותר. גם נמצוא לפ"ז אין להתייר מקום חתק בשחיטת עצמו ודלא ממש'כ לעיל דהא איסור דמקום חתק הוא משום ובשר שדה.

ויעש להביא קצת סיוע להאי סברא שכתבת בדעת הרמב'ס מהא דבעי ר'ח הוציא עובר את ידו בעירה, והנה לפ' צד האבעי' דעוזרה הוה מחיצה נמי לאבר היוצאה, א"כ אם שחת בהתמת קדשים בפתח העוזרה וידה חזץ לעוזרה ה' נאסר האבר מצד יוצא, הרי דסביר לבעל האבעי', איסור יוצא אינו תלי כלל בהתייר שחיטה של האם על הולך, וניהו דבגמרא מודה באמת האבעי' מצד דמחיצת עובר אמו הווא, הינו דאן מחיצה טבעית בעין לגבי אבר היוצאה כנפער' לפ' חומר הנושא וכע"פ בהא סלקין לדעת הרמב'ס ודאי אף بلا שחיטת האם איכא איסור יוצא בהזיר, ולא ממש'כ הב' ונדחק בלשון הרמב'ס דוחק אחר דוחק ודוק' היטב.

גמרא שם חתק מעובר וכו' מנ' כל בהמה מפרשת פרסה וכו' הנה פסוק זה בפרש ראה כתיב אולם בויקרא כתיב כל מפרשת פרסה וכו' בבהמה אותה תאכלו, וריש' ז'ל שם הביא דרש זה על השיל הנמצא בבהמה, ואח'כ כתוב על אותה ולא בבהמה טמאה ולעבור עליו ועשה, והוא פלא דלא דרבנן האי דזוקרא כלל להתייר שליל, וק'ז בעחת'ס בחדשו ציין ת'כ דדרש כן, אבל באמת זה ליתא דגם הת'כ מביא קרא דרא, ועיין בקרבו אחרון. ולפער' דזוקא קרא דרא דרש דמיוטר למגמי', דשים מונה והולך שור שהבשים וכו' ואח'כ כתוב וכל דרש דלהתייר שליל ATI, וכל הקרא לדרשה. דכבר פרט כוון וכן אח'כ כתוב וכל דרש דלהתייר שליל ATI, וכל הקרא לא סימן פרסה ופרשות כבשוגין, אבל קרא דזוקרא אינו מיותר לדרשה. אבל ר'ש'י דסביר דחת'כ מהאי בהמה דרש, א"כ למה לא סימן למלטה לדרש גם מאותה, כשהיא שלמה כמו שדרש הכא. ודע דלדעתה בלאה לה לא מazi דרש הקרא בא' שמיini על היתר שליל ב' ח' דהנה האי קרא במדבר נאמר, ובמדבר שעדיין לא נצטו כלל על השחיטה והוי נוחרין או אוכליו שאמר עכו"ם, ממש'כ הרמב'ס בפ"ד מה"ש, וממילא דאי בmittah תל'י' מلتא ואיך נтир ב' ח' שמספריס ע"ג קרקע ע"י נחרת אמו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחירה עד שתמות, וא"ת שגס הولد אינו ניתר רק אם מ"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחרה בעין כדי לויד להיות כאמו ולכך לא אדע איך מצין למידרש היתר שליל ב' ח' מקרא דפ' ויקרא

ובזה נתחזק לי מש"כ לעיל ברש"י דריש פרקן. דהנה גם בש

וא"כ הכא דכוותי, דעולה קדושתה אלים ואינו מניה לבא לידי קדושת בכור, כמו קדושת הגוף עצמו דאיו מניה לבוא לידי גמר גוביינא, זהה ברור ואמת לאמתה של תורה תליית. עיין עוד בדברינו ע"ד התוס' لكمן.

תוס' ד"ה יצא רבו הרי זיה יקרב, ע"ג דתנן בפ' כל פסול המקודשין, דבר מה מתירין למנות נכרי על הבכור וכו', תמייה לי שלא מבעי לר"ה דמפרש האי דציא רבו נמי במחתק אבר אחר ומנייה, דהוא הני אברים אבמה"ח אלא אפיו מן דמפרש יצא רבו ואח"כ חתכו נמי, הלא אין דרך לעשות ויסטרא אלא לאט לאט, וכיון כאן אבמה"ח עד שתמות ואסור לנכרי, ולא עוד אלא לפי מש"כ רשיי זיל' לסתן דר' צ"ב ע"ב וכן התוס' צ"א ע"א ד"ה כמא"ז, דגם בני נח נצטו על הנחרה, ולא אשתרי להו נבלה ממשות, דהנ"מ שמתה מלאיה, או הרגה בקופץ וכמו שהארכנו בזה בכמה מקומות [ועיין בפתחה למיכלתן] א"כ אין לתהה לנכרי ולא מציא קשי' להו רק למה איינו משליך לככלבים כמו ברישא, וזה ודאי ליתא דברישא ליכא קדשות בכור כלל, אבל בסיפא דaicא בכור בעל מום, פשיטה אדא Sor להשליך לכלבים אע"פ דשי' לכורי דcum דאן פודין את הקדושים להאכילן לכלבים, ה"ה וכש"כ בכור בע"מ דאן לו פדין ונאכל במומו, דאין תתנו לכלבים, ומהמות קדשו צrisk קבורה אמנים הדין דין אמת דבלאה"ה לא שרי לנכרי כיון דאיו מותר לישראל ממש"כ התוס' דבכור בע"מ שנמצא טרפה נמי יקרב וכן פסק הרמב"ם זיל' ודוד"ק.

תוס' ד"ה ר"ה והא דאר"י דמותר להטיל מום בבכור קודם שיצא לאויר העולם וכו', והיינו דלא כר"ה עכ"ל וכותב מהרש"א זיל' ולא דמי' להא דמחתק ומשליך דמעולם לא חל קדושה עליו ובגמר יציאת הרוב לתניינו אבל הכא בגמר יציאת הרוב חיל עלי' מיהא קדשות בכור בעל מום, וא"כ למפרע עביד איסורה שהטיל בו מום עכ"ל, ותמייה הלא לקמן בדף הסמוך בתוס' ד"ה Mai לאו מחתק ומנייה בסוף דבריהם הקשו כן באמת, דלמה לא קשי' לי' אמתקח אך מטיל מום, ותרצו דמציא לאוקי בנפל או מחתק קודם שיצא לאויר העולם. וכפי הראיה היה סובר מהרש"א זיל' דהנתם לא קשי' להו על מחתק דרישא, אלא על הא דמקשה Mai לאו מחתק ומנייה, ואמאי לא יקרר ונטקוו למה לא פריך איך מחתק ועשה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות כו', דאפשר לאוקמי בדוחק, אבל לפיו האמת ודי דלא מוקמיין מתניתין דוקא בנפל או במחתק וקודם שיצא לאור העולם, אלא גם בגין קיימת והוציא אבר מותר לחתו, ע"ז מוכרת מהרש"א לתרץ דשאני הכא דלטניינו, ויפה כתוב לפוי שיטת התוס'. אבל אני אמרודם נחתו התוס' לסברא זו, דבלתניינו לא אמרין אגלאי מלטה למפרע לחיבתו משום מטיל מום, לא היה להם להקשות כלל, לא הכא על ר"ה מדרי', ולא לסתן אקושי' הגمرا דפרק אמריא לא יקרר ולא פריך על הטלת מום, דאיו סברא איכא דמותר לא יקרר רבו, לא מטיל מום בבכור כר"ה זיל' שפסק כר"ה על החתח"ס זיל' שכבור, דהרבנן זיל' שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות לעולה קודם שיצא רבו, לא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישימו התוס' דיש חילוק בין מכירה לנכרי להנק, אבל איינו יודע מה הוא החילוק, ונכח הרבה, גם הביא שרבה גדולי האחרונים נדחקו לישוב ולא עלתה בידם, עיין בלח"מ במקומו סוף הלכו בכוורת. ולפי העתינו אין כאן התחלה קושי' כלל.

ומעתה איך קאמר רביה הכא דמשום דמכאן ולהבא הוא קדוש, שפיר זיבין והוא הא זיבינה הוה ממש כמו זיבינה דלא דרכ"ע אתה מלה וטריף, ולמה לא יתא כאן נמי ההקדש לטרוף מן הולקה, מה דשתחעבד לי' מתחלת הלידה.

אבל כד נדייק בהאי ואזדא לטעמייהו דקאמר, נראה דלק"מ דביצה שליש דרך דופן ושני שלישים דרך רחים פלגי להיפך, לר"ה איינו קדוש ולבנה קדוש, ומפרש טעמא דר"ה סבר כל שתחלת הלידה הייתה דרכ' דופן, تو לא מציא מכך רחים בית הרחים לא האחרונים אבל רבה סבר דהאי יציאת רובה דרכ' מתחלת הלידה. איכפת לנו, בין רוב ראשון בין רוב אחרון. והרי החלוקת מבואר מעצמו, דהנתם בשיעבוד ליה או בשתייה מתחלת מנוקבת הושט, ולכן מלה משעת השיעבוד, והשתייה מתחלת מנוקבת הושט, בהא גוף הגוביינא והשתייה אמרין אגמל"מ אבל הכא לעונין גוף הגוביינא והשתייה אמרין אגמל"מ אבל הכא מתחלת הלידה, דהנ"מ גוף פליגו אי מתחיל שייעבוד הקדושה מתחלת הלידה, דלר"ה מתחיל, דאם הלידה הייתה בפסול בתחלת' דהינו דרכ' דופן, שב לא אתה ידי קדושה לעולם, אבל לרבה איינו מתחיל כל מתחלת הלידה, אפשר להיות קדוש ע"י סוף לדידה נמי בשני שלישים האחרונים, וניהו דאם יצא כדרכו מצטרף גם מתחלת הלידה לרוב, מ"מ כל שצבן לנכרי בתחלת הלידה, הרי ליכא תחילה בקדושה כלל, והרי זה דומה לחצי קנה פגום, דהרי ע"י שחיטת רוב הקנה מתכשר העוף, ומ"מ לכ"ע בחצי הקנה לא מיפסל שום פסול, ולא נכרי, ודיל הוסיף עליו כ"ש מכש"כ הכא דלא בעינו כל צירוף מעוט קמא. ואולי לרבה סgi בשליש אמצעי דרכ' רחים להשלים לרוב עובר שיצא לחוץ, ולא נקט שני שלישים אלא משום דאורחא בהכי שכיוון שנפתחה רחמה ויצא שליש גם שליש האחרון ומסתמא יצא כדרכו דרכ' רחים ולכן שפיר קאמר רבה דזבינת נכרי מבטל הקדושה, דכיון שאין הכרה שתחול הקדושה מתחלת לידה, אין כאן שייעבוד לקדושה בתחלת הלידה, ושפיר הלה המכירה, וכיון דיש מקום למכירה לחול, א"א تو שיהי קדוש כלל ולא שייך כאן אגמל"מ כמו בשחיטת חצי קנה דרכ"ע לאו שחיטתה עליו.

אמור מעתה ר"ה דאמר למפרע קדוש, הוא משום דס"ל דהקדושה מתחלת מיד בתחלת הלידה, איינו מוכרת לטבר כאבי במפרע גובה, יוכל לסבור כרבא וכלהכת' דמכאן ולהבא, ומ"מ על גוף הלידה ודאי אמרין גם לרבע אגמל"מ, דמה"ט לא מהני זיבינה הלויה, וה"ג לא מהני זיבינה לנכרי להוציא מקדושת בכור שהוא נגד האגמל"מ כנ"ל. ומה מה שהצתעתיז בזה תראה מעצמך, איך שתי קויות התוס' מותי"שיבות מלאיהן. שהקשו בד"ה ר"ה מסוגי דברכות לה"ה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וככובדו דהムר"ה, אם לא שנחילק בין מכירה לעשית מום, ועיין בחידושי ק"ז בעל החתח"ס זיל' שכבור, דהרבנן זיל' שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בבכור ביציאת מועל הראש, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רבו, לא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישימו התוס' דיש חילוק בין מכירה לנכרי להנק, אבל איינו יודע מה הוא החילוק, ונכח הרבה, גם הביא שרבה גדולי האחרונים נדחקו לישוב ולא עלתה בידם, עיין בלח"מ במקומו סוף הלכו בכוורת.

ধהנה עשית מום להתחייב עליהם הוא דבר המסתתק כמו הקשר דעתך בנטקנין הדם, ועל דבר המסתתק לא אמרין אגמל"מ דאם לא חייב אז בשעת עשיית המום שוב לא מציא מתחייב אח"כ, ולכן שפיר מותר להטיל בו מום. וקושי' השני מהקדשו לעולה קודם יציאת רבו לא קשה דהרי אמר רבא בגיטין מ"א הקדש חמץ ושחרור מפקיעין מיד שעובד. והיינו קדושת הגוף מבואר שם,

דאית נאמר דחلك מן הבכור הקדוש אינו קדוש, ובפרט לדעתה התוס' והרא"ש דהכלתא כרבה.

אבל אבל דעת דלפי הצעתינו דלמעלה מתרש הסוגי' כמוון חומר בלי שום דוחק. דנהה הא פשוטא לי' למ乾坤 לירך או"ה, מי לאו מחותך ומניח ויצא רבו דקנתני, היינו רבו בת' אחת ולא במחותך, אשר מכח זה נדחקו בתוס' לאמר דלרבה נמי במחותך והניח מצי משליך עד הרוב, כל זאת המשמעות אינו אלא לר"ה ולא לרבה. ודבר זה למדתי ממתוק לשונו של הרמב"סzel ומפסקיו דהוא ז"ל פסק כר"ה ודלא כתוס' ורא"ש דפסקו הרבה, וכتب בפ"ד מבכורות ה"ג וא"ל, "המבררת המקשהليل' חותך אבר ומשליך לכלבים, והבא אחורי בכור וכו'", עי"ש הנה שינה רבנו מלשון המשנה דקנתני מחותך אבר אבר וכו', והוא ז"ל השמייט ולא כתב רק פ"א אבר, ואמר דהבא אחורי בכור, ודלא כרש"י ז"ל דכתיב דפטורה מן הבכורה, דמותניתין גס ארישא קאי, דלגביה פטור מן הבכורה אין נ"מ בין שישיא ראשון אבר ובין שישיא רוב כאחת, דהא שני לאו פטור רחם הו. ולא ראייתו שום אחד מן נשאי כליו ושאר הבאים אחריהם, לפреш דבר זה המבהיר את הרעיון דודאי גם הרמב"ס מודה בפטור בכורהינו תלוי בקדושה, דשם בהל' אחרת פסק כדייך דר"ה, דביצה שליש ראשון רך דופן ושני שלשים רך רחם דאיינו קדוש, ומ"מ לא עלה על דעתו לכתוב בהבא אחורי בכור, הרי ע"ג דלא קדוש הרשות נפטרה מן הבכורה, דמ"מ לידה הוה ונפטר רחמה. ובאמת דהרבנן ז"ל בhalbנות בכוורות שלו דחה שיטת הרמב"ס בהז' מכח קושי' כעינ' זאת, מההמפלת חרرت דם ושליא דפוטרים הבא אחוריים, ומחותך לא גרע מהם לפטור עי"ש.

ואני אפרש בס"ד עומק מחשבות הרמב"ס ז"ל, דנהה לפום הרהיא ופשתות לשון המשנה דקנתני, מחותך אבר אבר ומשליך, משמע דתחלה מחותך אבר אבר ואח"כ משליך, لكن פשוטא לי' להמקשן להקשות מי לאו מחותך ומניח, ואח"כ אחר חיתוך כל האברים משליכם לכלבים. אולם יש מקום לפרש מתני' הци' מחותך אבר אבר עד רבו ולא עד בכלול ומשליך לכלבים יצא רבו ר"ל האי אבר המשלים לרוב עוברתו לא שליך לכלבים דהרי עתה נתقدس. אלא דזאת א"א לומר אליבא דר"ה דמאי טעם מחותך תחלה הלא הוא ס"ל למפרע קדוש ואיך מטיל מום ומשליך קדשים לכלב, ועל כרחך לומר דאגמ"ל"מ לא אמר' אליתנייהו, ולא חל קדושה למפרע אדרב דلتיא בעולם, וא"כ כיון דלא קדוש מיעוט קמא למפרע,תו אידך לא מצי קדשו, כמו ביצא שליש דופן דלא חל הקדושה אידך, מה תאמור שאני בשיליש דופן דלא מקרי לי'ה, אבל הכא נהיר קדושה לא חל הדבר דלייא, אבל ליה מקרי, זה אינו דהא הר"ף והרמב"ס פסקו לעיל בריו"ח דאיין לידה לאבירים, הרי דעתן לא נקרה שם לי'ה, אלא ביצא רבו מחותך אבר אבר עד שיצא רבו, וכיון דעת אבר המשלים לרוב דלייא בעולם לא שייך אגמ"ל"מ, ה"ה להיות קרוא לידה למפרע לא אמרין על אבר דلتיא וא"כ הוה ממש כיווץ דופן ולא בא לכל>Lידעה לעולם, וכן על כרחנו לאמר דיכול להשליך גס מרוב ואילך לפנינו אחר שיצא כל הול' מצי להשליך כיון דנתחכו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפתש הקדושה בכולו. כן הוא שיטת התוס' ורש"י כמש"כ התוס' . והסביר דחוקה מעד דמ"ש משליש קמא דעת דופן, דמותפשטות הקדושה בכללו אם יצאו ב' שלשים דרך רחם אח"כ, דגם האי שליש קמא דעתך דופן קדוש, ומ"ש הני אברים דנתחכו דלא תתפתש הקדושה לעלי'ו כמו דנתקדשו שאר האברים אחר הרוב.

ר' יוחנןوابי, דס"ל דגם על דבר המסתתק מהני היגלי למפרע איך יפרנסו המשנה דמחותך ומשליך לכלבים, ודוחק לומר דמויקי מתני' בנפל, כמש"כ התוס' רק לתרץ דהגמר לא פסיקה לה להקשות, אבל לא לפי האמת והם יסבירו מהי דוחק גדול, ע"כ לומר דהס"ל כרבה דהכא דמכך ולהבא קדוש, ר"ל דשליש קמא לא קדש כלל, כשןחותך ורק על המעוות קמיא קאמר הרתנא דמשליך לכלבים כמש"כ התוס' לקמן [ע"י מה שاكتוב זהה שם]. ולפי"ז ר"ה דס"ל כאן בבעור למפרע קדוש מוכרכ לஸבור כר"ל וכרבא וכhalbתא בכל הני דלעיל, דاذבד המסתתק לא אמרינו אגמ"ל"מ, דאל"כ יקשה לו המשנה איך מטייל מום בעבור ואיך משליך לכלבים אבל רבה דסובר מכאן ולהבא קדוש מצי סבר כרי"ח ואבוי אפילו בדבר המסתתק אגמ"ל"מ, ושאני הכא דשליש קמא לא קדוש ודז"ק היבט.

די' ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחותך אבר אבר ומשליך לכלבים, Mai לאו מחותך ומניח ואי אמרת למפרע קדוש יAKER מבעי' לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבה והתוס' הקשו איך נחא למ"ד מכאן ולהבא קדוש, דס"ס גס ביצא מחותך קדש בעור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה כבנדה דיא מחותך אמו טמאה לידה, וככמונתינו דהא דנטטרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו איןן מכריות דהא לעיל דף ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התוס' דאך דמאו טמאה לידה אינו מוכרכ דיא מחותך הוה כילד. וספר קמבייע לעיל אי הוה כילד וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודיין ראי', דהרי אף לר"ה דמפרש מחותך דפטורה מן הבכורה אף דלא קדוש הרוי דפטר רחם מוקרי אף דלא נתקדש שום אבר, אבל כתבו התוס' הוא דלעיל רק לפריש האבעי' כתבו כן, אבל מאחר שלא נפשטה ופסקין לחומרה הצד האבעי' דהא נפיק לי' רובה, הרי דלא מחקין בכך, וכמו דאמו טמאה לידה, כך חשבין הولد כילד. ומה דפטורה מן הבכורה גס לר"ה, אף דמחותך ומשליך דמצוי להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כילד אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמא ע"ג דאח"כ נולד כדרכו שוב לא קדוש, דהרי ביצא שליש דופן ושני שלשים דופן רחם ולי'ה מקרי, מ"מ כיון דשליש קמא לא קדוש שוב לא מצו חיל קדושת בכור כלל, וא"כ כיון דבשליש הרשות שחותך והשליך לכלבים לא מצו חיל הקדושה, משום דلتנייהו, שוב כשיצא האבר המשלים לרוב ע"פ דודאי שם לידה עלי', אבל הקדושה تو לא חיליא, וכן גם את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמכך ולהבא קדוש ולא עבי דוקא שליש ראשון, ודאי אין חילוק וכל דמקרי ילוד הרי הוא קדוש, וספר הביאוראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקדיש נמי. ותרצוי דודאי לרבה מפרשינו מחותך ומניח עד רובה ולא עד בכלל, ולפ"ז אין במשנה שתי חלוקות רישה וסיפא, אלא חד דינא דמחותך אבר אבר עד שיצא רבו, אבל האי אבר המשלים לרובתו איזו משליך אלא יקר, ואין חילוק בין מחותך ומשליך למחותך ומניח, דמכי יצא רבו ואילך טעון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים לפנינו אחר שיצא כל הול' מצי להשליך כיון דנתחכו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפתש הקדושה בכולו. כן הוא שיטת התוס' ורש"י כמש"כ התוס' . והסביר דחוקה מעד דמ"ש משליש קמא דעת דופן, דמותפשטות הקדושה בכללו אם יצאו ב' שלשים דרך רחם אח"כ, דגם האי שליש קמא דעתך דופן קדוש, ומ"ש הני אברים דנתחכו דלא תתפתש הקדושה לעלי'ו כמו דנתקדשו שאר האברים אחר הרוב.

ועפר אני תחת כפות רגלי רשי' ותוס' במשמעותה מנוייה להרשנו לאמר פירוש מרווח בגמרא, ולא נctrיך לאמר דלרבה מחותך ומניח עד רבו מצי משליך אותו שליש קמא, אשר דבר זה בלתי מתקבל

שלא יבואו לידי נגמר כמו הכא בקדושת עולה דמפסקת לקדושת בכור, דהרי קידושין הם קדושות הגוף מבואר בנדירים בסוגי' דבר פדא. אבל דעתינו זה באրתי בארכוה בפסחים בסוגי' דלמפרע גנבה, ותוון דברי שם הוא עפ"י דברי הר"ן ז"ל בנדרים ריש שאל העלה נדרים, דמהני אם הלכה אצל חכם והתריר, ובין ששאל על החקם דלא מהני להעמידה הרכה הראשונה דאיתך על מקומה, וכותב הר"ן דהאי הרכה דחיך קלישטה היא בעצם דאנן תרי מפירין בעין لكن לא מציא האי חצי הרכה להמתין על הגילוי למפרע מה שמתיר החכם החקם דשני. משא"כ מעשה הקידושין דהוא מעשה שלמה אלא דעתך תנאו מתלי תלי, זה שפיר אמרינו דמצוי להמתין עד שיתגלה למפרע אכן עלה נדרים והסבירו קיוריין לעיננו וראיוי למי שאמרו, ועפ"ת תורה אמרת זו של הר"ן ישבותי כמה חומרות בש"ס, וכן חומרא זו מישובת דשאני בכור, דמיעות בכור שיצא הוא בעצם קלישטה, דאנן יצא רבו בעין, וניהו דאם יצא אח"כ רבו, אמרינו אגמל"ם דהתחליל הקדושה מיד. אמונם אם בנתינן הקדישה לעלה, אין בכך האי קלישטה לדוחותה ולהמתין עד שתתגלה למפרע אחר יציאת הרוב, וחולפה והלכה לה מחמת קדושת עולה, אבל קידושין דמעכשי הלא הם מעשה שלמה, אלא דמכת התנאי דעת לי יום צריכין להמתין עד שייתברר התנאי, וכל שבאה העת הרי נתגלה אז נתקודה מכל וכל, מAMILא פקווע קדושי שני, וכן בחקדייש מעכשי ועד לי יום הדין כן ויפה פסק הרמב"ט דלא חל קדושת עולה והדבר ברור ואמת ביל"ס.

רש"י ד"ה اي נימה רבו ממש ורב"א קמיiri ע"כ דעת"ג דשנינו לעיל מחותך ומניה נעשה כמי שיצא רבו שנוי" בעלמא שני אגב דוחקי, ומנתניתן במשמעותה קיימה עכ"ל, ודברי רשי"זיל אלו נפלאים ממוני דסכ"ס הלא לר"ה ע"כ דחakinן לפרש מתניתן כו, דנעשה כאלו יצא רבו, וא"כ לדידי' מא' אי'ICA ממתניתן לדיניא של רבא, ולמה לא פירש רשי"זיל בפשיות דהגמרה אלא אליבא דרבבה דהילכתא כוותי, ממש"כ הרא"ש ז"ל דלסרברת ר"י ותוס' מסתבר לפוסק כרבבה, ולידי' מותפרש יצא רבו יAKER כפשוינו יצא בב"א יAKER גם מה שבפונים ממש"כ התוס'. אלא דבר כtabתי דבברי התוס' פלאים ולא זכית ליhabitנים, דכיוון דהם בעצם כתבו דלרבה מחותך ומניה לא מציא משליך רק עד רבו, ולא עד בכלל, א"כ ע"כ האי יצא רבו על מחותך אבל דלעיל קאי, דרך עד רבו משליך, אבל יצא רבו تو לא משליך, וליכא כאן שום דוחק במתניתן, ולא אי'ירי מתניתן כל ביצה רבו בב"א, ורק לר"ה דמצוי משליך אבל אחר עד כלו, אז מוכרכחים אנו לפרש יצא רבו בב"א, ולדוחק במחותך ומניה נעשה כמי שיצא רבו הוה כיוצא בב"א, ומה נמי תראה איך יפה עשה הרמב"ם שפסק הכר"ה, והרי סתם גمرا דהaca רוצה לפשות אבעי' דרבבא ממתניתן אליבא דר"ה. אלא דעתנו נגדנו קושית רשי"זיל, דהה לר"ה מוקי' ממתניתן במחותך ומניה דהוא כרובה בב"א, ואיך אמר פשיטה, אבל כד תדייק שפיר, תראה כי רק לפי פירוש רשי"זיל קשה קושי' ז, ולא לפי דעת הרמב"ם ז"ל, דבשלםא לרשי"זיל, איקא רבותא בהא דמחותך ומניה דהוא כרובה בב"א, לאפוקי מדרבה דס"ל מחותך ומניה מותר להשליך עד רבו, אף אחר שיצא רבו או כלו, אבל לפי פירושנו בדעת הרמב"ם, דגס לרבה לא עלה על הדעת לומר דמצוי משליך המועט קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לפנינו, רק מפרש מתניתן דעת שיצא רבו משליך, ומשם ואילך לא, ומAMILא אם לא השליך שוב אי'ו' משליך, א"כ לר"ה דמפרש דמשליך עד כלו, וסיפא דקאמר דמחותך ומניה היה כיוצא רבו בב"א שנייהם פשיטה, דבזה ליכא פלוגטא כל ויצא מחותך או מסורס אמו טמאה. לדעה תנן, لكن ע"כ צ"ל דאיקא אי'ו' רבותא קדושי ראשון, וממאי לא נימה דקדושי שני פסקו את הראשונים

בגמ' אליבא דר"ה, וכותב מחותךaber ומשליך וכו' לאמור דכל aber שמחותך משליכו מיד. אולם לרבה דס"ל מכאן ולהבא קדוש הלא פרשנו למלחה דלאו מטעם דל"ל אגמל"ם אדרבָה המסתתק וכר"ל ורבא דפסקין כוותיהו, אלא אדרבָה הוא ס"ל כרי"ח ואבי', דגס אדרבָה דליתא בעולם שיק' אגמל'ם אלא דס"ל דהקדושה של בכור אינה מתחלת בהכרח מתחלת הליידה אלא מצוי מתחלת גם באמצע ליהה, כמו ביווץ דופן דמתקדש בשני שלישים אחריםinos ע"ג דבתחלת ביציאת שליש קמא ליכא ליהה, ולכון ס"ל דמצוי מחותך ומשליך, ואפי' אם יולד אח"כ כלו, האי מועל קמא לא יתקדש למפרע, דעת"ג דגס אדרבָה דליתא בעולם שיק' אגמל'ם אבל לא אדרבָה שאי'ו' מוכרכת לאמור דהתחליל הקדושה מואז, וא"כ לדידי' מותפרשת המשנה שפיר דחדא קתני, מחותךaber אבל עד רבו, ולא עד בכלל ומשליך לכלבים, אבל יצא רבו אחר שכבר השליך המועל,תו לא משליך דבhaiyi אבר ודאי אמרינו אם יולד השאר אגמל"ם דקדוש דhaiyi אבל ע"כ ציריך שיכול קדושת בכור לחול, ואם ישlico וולד אח"כ כלו ונאמר אגמל"ם דקדוש היה נמצוא דהשליך בכור לכלבים, וא"כ מתניתין דחדא קתני וליכא כאן רישיא וסיפא, ושפיר פטורה מן הבכורה גם במשליך עד רבו. ולרבה גם בעובר על אישור השלהה ומשליך כלו אבלaber נמי פטורה מן הבכורה, דהא קדוש למפרע גם בליטנייה ורוק מיועט קמא אי'ו' קדוש כנ"ל. ואולי גם רשי"זיל לא קאמר דפטורה מן הבכורה אלא לפני פשוטות המשנה דמתפרשת יותר כרבבה, דמחותך עד רבו ומנתניתן דחדא קתני, דהה כתוב בין יצא אבר ובין יצא רובה בב"א וכו', אבל לא הזכיר דהשליך ג"כ, אלא דעת"ג להעמיס כן בדעת רשי"ג כיוון דמפריש יצא רבו כאחת וחתוכו עכ"ל, וזה דלא כרבה לפני באורנו.

והנץ רואה כי בראש הסוגי' כתבתי בדרך אפשר אולי סובר רבא כרי"ח ואבי', אמרינו אגמל"ם בדבר דליתא בעולם, ועתה לפי באורנו מוכרכחים לאמר דרביה סובר כו כנ"ל ודוק' היטב, ותל"ית כי זכיתי לבאר הסוגי' המקשה הללו ע"פ דעת הרמב"ם זיל ביל שום דוחק ומה שרשי' ותוספות זיל לא נתחו להא הוא משום דבריות ובפרט שרשי"זיל פסק לעיל כרב דיש לידה לאברים לע"ז בארכיות ובפרט שרשי"זיל פסק לעיל כרב דיש לידה לאברים וא"כ א"א לפרש דבריא הבא אחורי בכור כרמב"ם ונפל כל הבניין מבואר לمعنى בדברינו היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי ברי"ט אלגאי זיל בהלכות בכורות להרמב"ן זיל פ"ג אות ל"ג שהאריך בבורא סוגי' זו הסתוםה, והוא זיל וכן בעל دمشق אליעזר שהביא שם ס"ל דהה פלוגטא דר"ה ורבבה, תלוי' בפלוגטא דאבי' ורבבה כר"ל ורבבה, ע"ז נקבעו בהון ספיקות ונסתבכו בקשיות וסתירות ומה אומר ומה אדרבָה, האמת עד עצמה וחיך אוכל יטעם להבחן ולשפוט אם צדקתי בדברי או לא. אולם ראייתי שם שהקשה הריט' אלגאי על הרמב"ם, דפסק בהקדיש לעולה קודם יציאת רובה דלא קדוש בבוראה, וסוטר את עצמו בפ"ז מהלכות ערכין בתוך ל' למאבחן ולשפוט אם מוקדש, והקשה הוא זיל לעלי' ניהו אי' זרעה הוה ניחא דאין חורה להקדש, ובזה אי'ו' דומה להאי דהאומר בקידושין אבל אי' תנאה הוה, הרי הקדושה מתלי תלי וקאי עד שיתקיים התנאי, ולמה לא חל קדושת עולה הקדומה. ועיי"ש מה שנדחק בהז. ולא הבנתי למה לא מקשה על גוף הדין, דהרי את מקודשת לי מעכשי ולאחר ל' יומ ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דף ס' דבין רב ובין לשמנואל, אי תנאה הוה פקעו קדשי שני ע"י' שגמרו קדושי ראשון, וממאי לא נימה דקדושי שני פסקו את הראשונים

טומאה בלועה, ולכון קשי' להו מאי פריך מ"ט דת"ק תינוק ל' דוחה טומאה בלועה. וכבר הרגש מהרש"א "אל لكمן דף ע"ב ע"א בתוס' ד"ה גזירה שמא יציא הולך ראשו, דתתוס' סותרים דברי עצם דהא ס"ל لكمן דגס ר"ע מודה בטומאה בלועה, ורק כשהוציא ידו פליגו ר"וי ר"ע, עי"ש שנڌק, ומה שכטבתני אני בזה בארכיות שם, אלא דחוץ מזה גם על רשי' אני תמה איך על דעתו דבעגיל ראשו כפיקה יטמא בהמה נמי בפתחת הקבר בלבד יצא לחוץ, דא"כ גם השחיטה לא תועל להתריר דנחשב כיולד, וכן אשה תהיי טמאה לידה משעת פתיחת הרחם, ואיך אפשר לומר מומתניתן דהכא, והש"ס רוצה לדחות דעתך לפреш דלא תשפט לא אבעי דלעיל, ולא אבעי דהכא, אלא אתה לאשמעין רוב הזה כילד, ובן ט' חי הנמצא בהמה מותר באכילה ולא נזכר בעבר כמעט אבר. ועיין בריש"ט אלגוי שם בזה. ודוק' היטב.

בשות מקום דפתחת הרחם לחוד לשוו' כיולד, ובבהמה המῆקה לילד והוציא עובר את ידו אין לךفتح הקבר גדולה מזו, ומה שבוחז אסר ומה שבפניהם ניתר בשחיטתם, ורק לעניין טמאה בלועה קאמר דבעגיל ראשו כפיקה איינו בלועה לעניין נגיעה, אבל להיות כיולד מאן דבר שמייה. וכן תראה מתוך פסקי הרמב"ס זיל' لكمן דף ע". וכך הני תרתי משניות דבבמה שמת עובה והושיט הרועה את ידו, ודasha שמת עובה ופשטה היהת ידה, מתרפרשות בכל גווני, בין העגיל ראש כפיקה ובין לא העגיל, בהמה לעולם טהור משום דאף דין כאן تو בלועה לגבי נגעה, אבל כל שאינו כיולד אין כן טמאה כלל, דהרי ניתר בשחיטתם, ואיך אפשר שייתר מה שטמא כבר משום נבלות, אף בהמה טמאה כן דאתקsha לטהורה, וה"ה ממייל דאף בהושיט ידו לחוץ נמי אינו מטמא, ואעפ' פ' דין זה לא ניתר בשחיטתם אלא לאכילה, אבל מטמאנת נבלות טהור, וכרבנן לקמן במשנה דין אלו מגע טרפה שחוטה. ופלא על מהרש"א ל�מן דכתוב דעל אבר שיצא אין לנו ק", וכי דוקא מאכילה עשינו הק"ו הלא גם מטמאה מצין לעשות הק"ו, אם השחיטה מועלת לטhor את היד היוצאה גם אחר שיצא הילד כלו, או חתק האבר אחר שחיטה, מכש"כ שלא תטמא קודם שיצא וזה ברור. ובאייך מתניתן בעובר מות בתוכך מי עשה נמי מתרפרש בכל גווני, אפילו לא העגיל ראש כפיקה טמא, ולכן צ"ל סטמאה זו بلا העגיל אינה אלא דרבנן, ולפ"ז שפיר פריך הכא מ"ט דת"ק, דכיוון דמסתמא כתני ע"כ גם בהעגיל ראש כפיקה טהור, וע"כ דליך טמאה כלל על הילד קודם שלילו ומנייל הא. ומה שהכריחו לרשי' ותוס' לפреш דגס בהמה העגיל ראש כפיקה טמא הרועה, הוא מכח מימרא' דר"י' שם בברורות, דאמר שם ג' פיקות שמעתי בשל אשה כשל שתי, ושל בהמה כשל ערב, הרי דגס בהמה שיק' העגיל ראש כפיקה. וצ"ל דר"י אליבא דריש"ג ז"ל דקאמר בטמאה טמא, נתן שיעור זה אף דלא קייל' כוותי', בהדי איןיך מצי לפреш גם דברי ייחד. וכן תראה דהרבמ"ס זיל' מביא שיעור כפיקה באשה סוף פ"ה מהלכ' טו"מ, ושיעור כפיקה של סקאיין לעניין ארץ העמים ובית הפרס בפי' הל' ג' שם, אבל שיעור כפיקה של עובר בהמה השמייט, הרי מבואר דליידן דס"ל כת"ק דבין טהורה ובין טמאה טהור הרועה, אין נפקות' בין העגיל ראשו כפיקה או לא, דבכל עניין טהור, דהא ליכא כאן טמאה כלל וזה ברור כמשמעות בצהרים. ומקצת הדברים מצאתי אח"כ בבעה' מ' זיל' ונחנתי ממד. ועיין لكمן בסמוך.

ד' ע"א ע"א האשא שמת ולדה בתוכך מעי' וכור' גמי' אמר רביה כשם שטמאה בלועה אינה מטמאה, כך טהרה בלועה אינה מטמאה, כל הסוג' עד לבסוף. הנה סוג' זו מקושי הבהנה, הן לפ' רשי' זיל' והן לשיטת התוס', ואבאר דעת שניותם ומה שקשה עליהם, ואח"כ אבוי' דעת שלישית שיטת הרמב"ס זיל' המחוורת כאשר תראה בעינך. הנה דעת רשי' זיל', דר"י ר"ע פליגו لكمן בטמאה בלועה, דר"י ילי' מעל פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהינו

בדין זה, לגבי מעט אבר שבפניהם שימושים את הרוב, או יצא רוב עובר במעט אבר. וכ"כ התוס' לעיל ע"ח ע"ב ד"ה החזיא ידו וחטכה, דהאביעי לעניין הנשאר בפניהם, אבל מה שיצא פשיטה דකוש, דיצה מחותך הרי הוא קמ"ל דמחתק ומניה הוה כיצא לידי. אלא דיש להקשות דלמא הא קמ"ל דמחתק ומניה הוה כיצא רבו בב"א לעניין חלק שבפניהם, כמו שפסקו הראשונים זיל' האבעי' דלעיל לחומרה, דיצה מחותך נאסר מה שבפניהם ולא בעין רובה בב"א ואולי זיל' בזה דאה"ן אלא אז היה נשפט האבעי' מומתניתן דהכא, והש"ס רוצה לדחות דעתך לפреш דלא תשפט לא אבעי' דלעיל, ולא אבעי' דהכא, אלא אתה לאשמעין רוב עובר במעט אבר. ועיין בריש"ט אלגוי שם בזה. ודוק' היטב.

ע"ב משנה בהמה שמת עובה בתוכך מעי' והושיט הרועה את ידו ונגע בו, בין בהמה טמאה ובין בהמה טהורה טהורה, ריש"ג אומר בטמאה טמא ובטהורה טהורה, ופרש"י דעתם דת"ק מבואר מ"ז כדאמר מפרש בגמרא, ולכאורה לפע"ד טעמא דת"ק דינא הכי דכיוון דחיזין דהתירה ר"ח בגמרא, ובבהמה טמאה ממילא דינא הכי דכיוון דחיזין דהתירה התורה העובר בשחיטתם אמו, ע"כ לאמר דהנה כאחד מאברה כל זמן שלא יצא לאויר העולם ולא מקרי בהמה כלל, וא"כ ה"ה בטמאה כך דמה שלא ניתר בשחיטתם אמו, הינו משום דגס לאומו אין שחיטה. ותדע דהרי חלב וגיד דשליל מותר מכח כל בהמה תאכלו, והשחיטה ודאי אינה מתרת איסור גיד וחלב, וע"כ אתה אומר דכיוון דיניתר בשחיטתם אמו לא מקרי בהמה לעצמו והוא כابر מאמו, וא"כ ה"ה בטמאח חשוב ולדה כאחד מאברה, ולא קרין ב' וכי ימות מן בהמה, ולא כי יגע בנבלת בהמה טמאה, דין זה בהמה, ועוד ראי' דפרק בגמרא אחר שбар עטמא דת"ק, וריש"ג מאי טעמא, ומה פריך וכי משועבד הוא להאי הקישא דוכי ימות מן בהמה וכו' לחלק הפסוק לשנים ולאמר דמיירי מטמאה טהורה ולהקיש אלא ודאי הסבר' נותרת גם ביל' שום קרא, דין זיל' דריש"ג דמחלוקת בין טמאה לטהורה מאוי. אלא דלפי' ז' קשא איך יליף נגד הסברא הבורה מסמך בעלמא. והנראה לפע"ד בזה דיל' דפלוגתתם תלוי בהאביעי דרי' הוועי' דלקמן דף ע"ד ע"א, דהושיט ידו למעי בהמה ושחת ב"ט חי דקמבעי נמי לרבן דיניתר בשחיטתם אמו, ואולי מהני שחיטת עצמו נמי דד' סימנים אכשר בה רחמנא, וע"כ לאמר דלאו מצד שהוא כאחד מאברה ניתר בשחיטתם אמו, וא"כ איך ניתר בשחיטת עצמו, אלא דגזה' ב' הוא דאף דיש לו שחיטה לעצמו מהני נמי שחיטתם אמו. ומה דמסתפק לאמר כן, הוא לפ' הילופוא דבבמה הרי' דהתורה קראו בהמה ועיין לעיל ס"ט ע"א דפרק באמת לילופוא זו אלא מעתה ימירו בו וכיוון דיש לו שחיטת עצמו, וא"כ גם מיתה יש לו, לקרווא בו כי ימות מן בהמה, איןיך דבטהורה דגזה' ב' יש לו היתר איפלו לאכילה בשחיטתם אמו, איך יטמא, משא"כ בטמאה, ולפ"ז זיל' דמש"ה בעי קרא לת"ק לדרוש סמויכן טמאה לטהורה, לאוטו צד האבעי' דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אך אין הטעם משום דהו כאחד מאברה. אלא דלפי' זים חלב וגיד יוטסרו בו, דהרי שחיטת עצמו במעי אמו ודוק'. יש לו שחיטת עצמו במעי אמו ודוק'.

רש"ג ד"ה ק"ו כלומר אפילו לר"ע דאמר لكمן טמאה בלועה כגון עובר במעי אשה טמאה, הכא מודה מ"ז וכור' עכ"ל, וכ"כ התוס' בד"ה Mai טעמא דת"ק, ורש"י ותוס' הלוכו בה לשיטותם, דבברורות כ"ב ע"א כתבו שנייהם, דבעגיל ראשו כפיקה גם בהמה טמא הרועה, אף קודם שיצא ראו רובה דין כאן

שאצלה לחוצה לה, למה לא תטמא משא כמו שמטמא בשתי טבעות, אבל עצמיות הטעם טומאת משא ליכא הוא, משום דטומאה בלועה נחשבת כמעוכלת ואינה בעולם, כי רשי' זיל הכא ובנדנה מב' ע"ב, וא"כ מה העילו התוס' בפירושים לעומת הקושי, האשה למא טהורה, וכן בטבעת לדעתם דאיכא משא, וזה קושי' עצומה עד מאד.

אולס לפענ'ך נראה לפרש הסוגי' כמין חומר, וכן פירשה על כרחך גם הרמב"ם זיל. דהנה פלוגתת ר"י ור"ע, אין לה שייכות כלל עם היפוטוא דרביה דטומאה בלועה אינה מטמא, אשר לאז כי"ע מודים אבל פלוגתת היא, אי עובר בمعי אמו יש לו טומאה כלל, דהרי לא קריין כי אדם כי ימות דלאו אדם הוא, גם עניין רוצח פטור על העוברים. והרי בבהמה טמאה נמי שנינו לעיל, דעוברה מות אינה מטמא את הרועה שהושיט ידו להוציאו, וכבר כתבנו לעמלה דאפילו העיגל ראשו כפיקה ונפתח רחמה הדין כן, וכן בהוציאו ידו, וכש"כ התוס' בעצם בחד תירוץ, דהרי איתיקש לטהורה, וא"כ ה"ה עובר אדם כל זמן שהוא בمعי אמו הוה ירך קרא דבאדם איןון כן, או דס"ל כריש"ג דבבהמה טמאה טמא, וכן עיי' במעי אמו, או דס"ל כריש"ג דבבהמה טמאה טמא, וכן עיי' קרא אתא אפי' עס העיגל ראשו כפיקה, דכל זמן שלא נולד אין כאן טומאה כל עיקר, עד שיצא ראשו חוץ לפרוזדור אז הוה כילד. אבל ר"ע יש לו קרא דהנוגע במת בנפש אדם עובר בمعי אמו טמא, והיינו בהעיגל ראש כפיקה, דאל"ה הרי הוה טומאה בלועה. ומה פריך לר"ע מנ"ל משום דר"ע זדורש טומאה דקרה כבואר ביגיטין ריש פריך הנזקן ודאי דהו"ל למיפיק מבהמה טמאה ועל עובר ליכא טומאה כלל, וכמו שבארנו לעיל במשנה הקודמת דהסבירא נوتנת כיון דחוינן דמהני בבהמה טהורה שחיטת אמו על הولد, הרי ודאי משום דעובר ירך אמו, וא"כ ה"ה בבהמה טומאה וה"ה אדם, וכן פריך לר"ע אי לאו דאיכא קרא מיוחד על עובר במעי אמו דטמא, מיש' עובר אדם מעובר בהמה טמא, וכן קאמר דדרש הנוגע במת בנפש אדם. ואין זה שיק' כל לדינו של הרבה ר' מאה דטומאה בלועה אינה מטמא אבל טרם שידע הש"ס פשطا דמתניתין, פריך על ר' מה עובר והיה דהוה ס"ל דמתניתין ר"ע היא, דולד במעי אשה מטמאה ב מגע אבל לא במשא, וטמא דלא מטמא במשא, משום דכל עניין טبعי לא שיק' ב' משא כי דבר דמיילא הוא ולא דרך משא, וכן החיה טמא והאש טהורה, ופרק על ר' מה אמר טומאה בלועה אינה מטמא אף במען, וא"כ למה החיה טמאה וע"ז מתרץ דבאמת טומאה החיה טומאה דרבנן היא בלא העיגל ראש כפיקה משום גורה, ולא תימא דוקא אליבא דר"ע ע"ג דאין חילוק בין ר"ע בלא הוציאו כלל, דלשינויים טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דר"ע דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מיש' בבהם' והושיט הרועה את ידו דלא גזרין אותו מטהמה דבבהמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהורה, וכמו"כ לפקון מושם החיה טומאה גזירין אותו הוציא ידו, אבל לר"י דגזרין מושם הוציא ראש צרך לחלק דבבהמה דחרחים מגולה ליכא למנזר כמש"כ רשי' זיל. גם מה פריך הש"ס ור"ע עובר דטמא מן התורה מנ"ל, לדעת התוס' פריך בפשטות כיון דטומאה בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דר"ע מטמא גם בלא פריך מושם דהו"ל למעט ממשמעותיו דעל פni השדה, אף דאיו מיותר כן כתוב רשי' זיל.

וمنא לי דכל שהיא משא טبعי אין זה בכלל משא, לא באוכל ולא בולד במעי אמו, דבנדנה מב' ע"ב קמבעי', אותו מקום של אשה בלועה הוא או ביחס'ת הוא, ונ"מ שתחכו לה כזית נבלתא באוטו מקום. ולמה לא קמבעי' להו על ולד מת, אי מטמאו משא מה תאמר, דולד ודאי בלועה הוה משום דהוא טבעי, רק בנבלה קמבעי' לי, הרי דכל שטבע הדבר כך הוא לא שיק' בו משא, וכן

טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ורק' מטעם בנסיבות אדם, דעובר במעי אשא טמא, דהינו דטומאה בלועה מטמא. ולפי' זי' אי מותניתין ר"י היא, החיה טמא מה"ת, דטומאה בלועה מטמא, והאש טהורה משום דטומאה ביחס'ת הוא, ואי מותניתין ר"י החיה טמא מדרבנן, דגזרין שהוא הולך חוץ לפרוזדור, והחיה לא תדע, ובבהמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלו, והאש טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דיליך טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, עכ' כר"י ס"ל ומוקי מותניתין כוותי'.

והתוס' הקשו על רשי' זי' א"כ אמר لكمן דמתניתין דעתבעת לא שמעין לא טומאה בלועה ולא טהרה בלועה דהו"א טעמא משום מגע ביחס'ת הוא, הא עכ' פ' במשא הוה ליה לטמא, דהה טבעת הרי הוא רב כלול וטומאותו בוקעת ועולה, ולמה לא טמא במשא, וטהורה נמי למה לא טמא אין הבלועה עצמא פטייל. וכן קשה על הא דאמרו דעובר וחיה כתמי' טבות דמי, ודלא תימא ר"ע הוא, אשר בכון פרשי' זיל דעתמא דasha טהורה הוא משום מגע בהיס'ת הוא, והא במשא עכ' פ' מטמא כמו' שהביא רשי' זיל בעצמו בריש הסוגי' מגمرا נדה מ"ב ע"ב. ב') קשי' להו לפריש' זי' כיוון דרביה ור"י חדא מלטא אמרו, וקרא דעל פni השדה דר"י, על טומאה בלועה קרא דנבלתא דרביה, וקרא דעל פni השדה דר"י, ועוד איך ניחא מותניתין דasha טהורה אליבא דר"י, כיוון דאייא עכ' פ' טומאות משא. וכך פרשו דרביה אתה לא שמעין דטומאה בלועה אינה מטמא אפילו טהרה שאצלת, מה דלא נשמע מותניתין, דהתס אינה מטמא דבבהמה דעלמא וכן טהרה דانيا מטמא מטמא דעלמא, אבל מטמא אבילה שאצלה מטמא, "וכשם" שאמר הרבה, הכי פירשו כשם שהאדם איןו מיטמא מטיבעת שבול, כך שתי טבעות איין הטהורה מקבלת טומאה שאצלת, ומה דפרק תרוייהו תנינהו, לא קאי על טומאה בלועה דאייא מטמא, על זה לא הקשה כלום, דהה זה לא חידש לו רבה, אלא מטהרה בלועה קפרק, ור"ע שניהם מודים דטומאה בלועה אינה מטמא, אבל פליגי בעובר במעי אמו דלזרע מטמא (ולදעת מהרש"א אף מה שבפונים) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבחוץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה' זי' הוא עד שיזל אינו מטמא, וכך שפיר מתוקמי מותניתין בר"ע, דחיה טמאה גזירין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמונגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואינו מטמא, ולר' גזרין אותו הולך ראיו חוץ לפרוזדור אז הוה כילוד. ולפירש התוס' הא דקרו דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאין חילוק בין ר"ע בלא הוציאו כלל, דלשינויים טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דר"ע דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מיש' בבהם' והושיט הרועה את ידו דלא גזרין אותו מטהמה דבבהמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהורה, וכמו"כ לפקון מושם החיה טומאה גזירין אותו הוציא ידו, אבל לר"י דגזרין מושם הוציא ראש צרך לחלק דבבהמה דחרחים מגולה ליכא למנזר כמש"כ רשי' זיל. גם מה פריך הש"ס ור"ע עובר דטמא מן התורה מנ"ל, לדעת התוס' פריך בפשטות כיון דטומאה בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דר"ע מטמא גם בלא פריך מושם דהו"ל למעט ממשמעותיו דעל פni השדה, אף דאיו מיותר כן כתוב רשי' זיל.

וכל המעין בצד יודה, דבון לרשי' זי' ובין לתוס' צרכיהם אנו לסביר דוחק על דוחק, וכל הסוגי' ספר החותם ובפרט שיטת התו' א"א להולמה,adam נאמר דלא כרביה, ונחلك בטומאי' בלועה בין טהרה

מן המת משני מותים ובכளו כתב דין מצטרפין, ובהלכ' ג' כתוב דעתית מבשר המת וכיitz נצל ומלא חפינו רקב גם משני מותים מצטרפין משום דטומאתן ושיעורן שווה. ובhalb' ב' באבמה"ח של אדם אפלו מdad אחד אם נחלק לשנים איןנו מצטרף הרי החקוק מבואר, בין אם השיעור בא בכמות ובין בא מצד האיכות, נפש או שדרה וגלגת או אבמה"ח דבוחני לא שיק צירוף משני גופין דאז בטל האיכות, זה ברור ואמת ומצתתי כעון הדברים בדברים בדרכו סנהדרון ד' ע"ד ד"ה מנין לרבייעת עי"ש הטיב.

במשנה בהמה המקשה לילד והזקיה העובר את ידו וחטכה וכו' שחת את אמו ואח' חותכה הבשר מגע נבלה דר"מ, וחכ"א מגע טרפה שחוטה וכו'. הסוגי' מוקשה מdad, והאחרונים ז"ל לא יצאו יה' בביורום ובראשו ז"ל אני רואה פלוגתא עצומה בפירושה, בין רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל כי כל אחד מהם דרך דרך לעצמו בהבנתה ובארר דבריהם כדי ה' הטובה על.

א) **שיטות** רשי' ז"ל, כפי המבואר בראש פירkon ס"ל לרשי' ז"ל ולמד' חזרה לא מהני, ס"ל יש לידי לאברים ולמד' חזרה מהני, ס"ל אין לידי לאברים, וממילא כיון דאותוב ר' יוחנן דס"ל אמר עצמו מותר בחזרה, אידחני נמי הא דאמיר אין לידי לאברים, ומש'ה חזרה לא מהני, כמו דלא מהני בהזקיה ראש דהוה כילוד אם החזירו. וממילא דלא בעין דרש דבושר בשדה טרפה לרבות החזירו. ר' יוחנן דבושר קמא ולישנא דמערבא למשיר מיעוט אבר אחר היוצא, זהא מסברא דכל שנולד לא מהני בי' חזרה ונאר, עוד דלא שיק בלילה טבעית והחרחית לאמר עליה יצאה חוץ למחיצה ולהקרא בשם טרפה. ותדע שכן הוא דהרי אמרו לעיל דאייכא בגיןיו דלישנא קמא ולישנא דמערבא לא מישר נשמע מקרא שבפניהם, הרי דלישנא דמערבא אסרים גם מה דלא נשמע מקרא בראנו דבבבמה טהור, מ"מ קרא דבמת בנפש אדם מורה דמטמא שבפניהם ע"כ הוכרח לאמר דע"י הזקיה ידו גם מה שבפניהם טמא, אבל לפיה באוינו דבבגיגיל ראש כפיקה ליה תומאה בבבמה, שפיר אתה קרא דבמת בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שיחי' נראה וגולוי אף שהוא עדין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ס ז"ל ע"כ דכפי שבאוינו לעיל דף ע' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' וריש' ז"ל וס"ל דבבבמה לא איכפת לנו העיגיל ראש כפיקה, דכל שאינו ילוד היינו מטמא הן בבבמה טהור והן בבבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הילופטה דר"ע דבמת בנפש, וכוחתי' פסקינו ודוק.

הנה לפ"ז אין דקי"ל כרב דחזרה לא מהני ויש לידי לאברים, כל עbor שהזקיה אבר נידון כולד ולא כאבר מן הבבמה ומיד חל עליו איסור אבמה"ח למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת, ולמד' לא לאברים עומדת חל עליו אבמה"ח כשיתחתק. דרך בעודה במעי בהמה תנן חותך מעבור שבמעיה מותר באכילה בשחיטת האם, אבל בשיצא והוא כילוד אם נחתך, ה' אבר מן הח' ומצד העbor ולא מצד הבבמה, דכיוון דכילד דמי איך אפשר לדונו כאבר מן הבבמה, והוא תרתי דסתרי. ומה נצמח דכל שהעbor מות נידון האי אבר היוצא, דהיא אבר לעולם נידון כולד ולא כאמו. וניהו דחולד שלא יצא עדין נידון כאמור לעניין שחיטה מגזה"כ דכל בבבמה תאכלו, אבל לגבי אבר שיצא ונולד ונפרש מן הבבמה, נידון הولد כיוצא אם חי הוה אבמה"ח, ואם מות כאבר מן המת והוא נבלה, זהה שכותב רשי' ז"ל בד"ה מגע נבלה דאי העbor חי הוה מגע אבמה"ח דמטמא לנבלו, ואם נמצא מות הוה נבלה ממש, דשליחת רשי' קי"ל יש לידי לאברים וע"כ הוה כן. ומה דאמרו בגמור' דטמא דאמ' משום שחיטה עשוה ניפול, אין הכוונה כמו בmittata דועשה ניפול דהינו שמטמא מיד בעודו בחבورو משום אבמה"ח דהוה כנפל ממש קודם המיתה והשחיטה דזה א"א דהרי כיון דמצד דכילד דמי קטין עליה, הרי אפלו מיתת האם איןו עושה ניפול דבין לר"מ ובין לחכמים אם הבבמה נתנבללה בשחיטה או נהרגה בתהזה ראשיה והיה בה אבר היוצא והולד יצא חי,

ה' ניחא לי לאמר דהה' טמא משום מגע והאשה טהורה, דין אכן משא, ע"ז קmortץ דלעלום טומאה בלועה כמוון דליתא דמי' והריה טמאה מדרבנן, ואין כן טומאה דאוריתא, ופריך למה ל' למימר قولא הא, ומתרץ דלא תמא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי אלה טמא לית ליה טומאה בלועה, ואתה' מתניתן כוותי' וממילא נפרץ רבה מר"ע ומסתס מתניתן, דזה ליתא דאפילו כר"י מצ'י את' מתניתן, ומושם דגזרו באשה שמא הוצאה ראשו חוץ לפרוזדור, וממילא גם אי כר"ע את' מתניתן מדרבנן אמר, דגזרה אותו העיגיל ראש כפיקה, אבל מה' ית מודה ר"ע דכל שבבלעה הטומאה אין כן טומאה כל עיקר מגזה"כ וקרא דבמת בנפש אדם, דמרבנן מני' טומאה לעובר במעי' אשה, היינו בעיגיל ראש כפיקה, דלא בעין יולד וכל שאין הנגעה בלועה מטמא במעג. ומעתה לא צריכנא להאי דוחק של מהרש"א ז"ל דלר"ע בהזקיה ידו מטמא גם מה שבפניהם, דהא במת בנפש קדרש. דמהרש"א שפיר נצרך להה' לדעת התוס' דבבגיגיל ראש כפיקה גם בבחמה טמא, א"כ ע"כ קרא דבמת בנפש את' להוסיף איזו טומאה בולד אדם שאינו בבחמה, ואי דידו שהזקיה דמטמא, להה' לא צרך הקרא, לא מבעי' פי' דעה שני' שבתוס' לקמן ד"ה וחכמים אומרים, דכן הדין נמי' בבחמה טמא אין כאן תוספת טומאה באדם אלא אפי' לדעה א' דבבחמה טהור, מ"מ קרא דבמת בנפש אדם מורה דמטמא שבפניהם ע"כ הוכרח לאמר דע"י הזקיה ידו גם מה שבפניהם טמא, אבל לפיה באוינו דבבגיגיל ראש כפיקה ליה תומאה בבחמה, שפיר אתה קרא דבמת בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שיחי' נראה וגולוי אף שהוא עדין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ס ז"ל ע"כ דכפי שבאוינו לעיל דף ע' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ושינוי ילוד היינו מטמא הן בבחמה טהור והן בבחמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הילופטה דר"ע דבמת בנפש, וכוחתי' פסקינו מות.

וזע דלמאן דPOSEK הכר"ע יש להקשوت לכארו' הא מתוך השקלה וטרוי' שבגמי' איןנו נראה כן. דהא אמר דפליגי ר' ור' בקרא דעל פני השדה, דל"ר' אתי לאפקוי ולד' במעי' אשה, ולר' ע' לרבות גולל ודופק ור' ע' עובר דטמא יל'יף מובמת בנפש אדם, ור' מוקי' האי קרא לרבייעת דם מן המת, ור' ע' לטעמי' דיליף לי' מוקרא דעל כל נפשות, וס"ל לרבייעת מב' מותים דמטמא ואנן בהאי דינא דרביעית מב' מותים לא פסקינו הכר"ע אלא בחכמים דפליגו עליו כMOVIM ברמב"ס ריש פ"ד מוהל' טוי' מ', וא"כ איך פסק הכר"ע בעבור במעי' אמו, אבל לק"מ דבאמת לא תל' זב' י, דבלא' הה' הקשו התוס' דל"ר' תרי קראי לרבייעת דם לע' וע' כ' לומר דר' מוקי' חד לד"א, אבל אין הכר"ע ס"ל דבמת בנפש אתי לעובר במעי' אשה ועל כל נפשות מות לרבייעת דם ויש אם למסורת וכמוש'כ התוס'.

ועל הא דר"ע דMOREBA רביעית דם משני מותים הקשו בתוס' יומה דף פ"ז ע"א ד"ה טומאת, דלמה לי' קרא דהא כל שטומאותו שוה ושורוי' שוה מצטרפין, ולא מצאו מענה אחרת, רק דatzterik לבא משני נפלים דין בכל אחד דבבבמה ר' עיין מש'כ' בזה בסוגי' דט"ח ל�מן ק"ח ע"ב ברשי' ד"ה לעולם לא מצטרפין) והכפות תמרים שם תמה לפ"ז על הרמב"ס, דPOSEK דלא הכר"ע וקאמר דרביעית דם מב' מותים אינם מצטרפין ולא הזכיר כלל דהינו דוקא מב' נפלים, וע' כ' דבכל מותים הדין כן ואיך יתרץ קושית התוס'. אבל לפען' דנראה דkowskihet התוס' לך' מ', דכאן אמרה התורה נפש ונפשות ולא רביעית ותלי' הטומאה בנפש האדם אלא דין אמרין דשיעור נפש הוא רביעית וא"כ איך יצטרף זאת משני מותים כיון דין כאן נפש, ור' ע' מוקרא יל'יף דמצטרוף ותדע שכן הוא דהא הרמב"ס שם מונה והולך, שדרה משני מותים וגלגת משני מותים, ואבר

לו הבנה כלל, כיוון דחכמים דר"מ דהילכתא כוותייהו, ע"כ נמי יש לידה לאברים ס"ל, איךמצו אמרו דהשחיטה של האם מהני להאי אבר הנולד לטהר מידי נבלה, וילפו זאת מטרפה, הלא שפיר צוח ר"מ הא נוגף והאי לא נוגף, ורק לטרפה ואבר המודלד בה נשחת גופה, אלא אדרסור מצד אישור טרפה שהיה עליה מוקודם لكن, אבל האיר אבר היוצא לאו גופה, אלא נולד ונפרד מן הבבמה, ואם מהני השחיטה על הנולד נמי, למה לא יתרנו ע"כ דלא מהני על הנולד, וא"כ איך תטהר דבר שאינו גופה ונקרן נולד ע"י השחיטה גופה, ומה שהשביו שייתר מצלה על שאינו גופה מוגפה, אין זו תשובה כלל, דבחותך מעובר שבמעיה אין כאן לידי, ונותר מכך כל בהמה תאכלו אף באכילה, אבל אבר היוצא דאיכא כאן לידי, איך נחلك בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח לאמר שם החולד או נתן האבר, ומכו"ש דקשה באבר דעתבר מות, למה לא מטמא מיד לחכמים כמו לר"מ כיוון דכילד דמי, וממילא לא תhani השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא קודם השחיטה איך TABA השחיטה ותטהר ועין לבב אר"י ובמלוא הרועים בהגנות הש"ס שתומו על דמיון זה דשחיטה טרפה לאבר היוצא, ובאמת חומר הקושי איןו אלא לשיטת רשי"ז ל' כאשר בارتוי, אבל לשיטות התוס' והר"פ וייתר הראשונים דעתם תראה כי דעת אחרת עם.

ב') שיטת התוס' הווא, דפלוגתא דיש לידי לאברים אינה תלוי בפלוגתת רב וועלא בשם ריו"ח اي אבר עצמו אסור או מותר ואע"ג דאיתוoso בהא דקאמר דאבר עצמו מותר, מ"מ במה דקאמר אין לידי לאברים הלכתא כוותי נגד רב, כי רק במערבא אמרו בטעמא דרב דאבר אסור משום יש לידי לאברים, אבל תלמודן קאמר בשם רב דקיליף מקרה דובשר בשדה טרפה דלה מהני חזורה כטרפה שאין לה היתר, ומעתה סובר לר"מ כיוון דהאי אבר כابر דבבמה נידון, בין עובר חי ובין עובר מת, כל זמן שלא נשחט אין כאן לא איסור או טומאה, ולכן כתבו התוס' בד"ה וחכ"א לקודם שחיטה לכ"ע אדם הנוגע באבר זה הטהור, ורק השחיטה גורמת איסור וטומאה ומושום דהשחיטה עשוña ניפול. אלא דזה לכארו, אין לו מובן כלל דע"כ אין הכוונה דהשחיטה עשוña ניפול מעיקרא אלא כמש"כ רשי"ז ל' דאין השחיטה מועלת על היוצא, וכי נאמר דשחיטה גרעה ממיתה, דהמיתה ודאי אינה עשוña ניפול לאבר היוצא כמש"כ לעיל בשיטת רשי"ז ל', אבל דעתה עכ"ז הוא דכל שהאבר בחוץ אין לו היתר בשחיטה מקרה דוכל בבהמה תאכלו, דמכללא משמע דמה שאינו בהמה ע"ג דלא הוה כילוד, מ"מ אסור משום דאינו בהמה, ואינו ניתר בשחיטתה. אלא דזרה היהת מהני, אי לאו קרא דבשר בשדה טרפה, דמג"נ יילפין כטרפה, אבל השחיטה מהני עכ"פ על מה שבבמה לטהר, וכ"כ הרחש יוסף זל' והדברים קילוריין לעיניים, ומה מאורוזים בחידושים הרשב"א זל' בשם בעלי התוס' שמספרים כן דברי הש"ס דלקמן, דקאמר ר' יוסי בר חנינא, Mai טעמא דר' יוחנן אליבא דחכמים הא יאית ל' תקנתא בחזרה והאי לית ל' תקנתא בחזרה, ופיישו זל' הכוונה דבאבר היוצא איה ל' תקנתא בחזרה, להיות נתהר מטומאה גם לר"מ, דבଘזיר מודה דלא גרע מטרפה, כיון דכל האיסור בא מקרה דטרפה. אלא דבלא החזר ס"ל כיון דבלאו קרא דטרפה, כל שאינה בהמה אין השחיטה מועלת בו, ומילא דזה כניפול, דהשחיטה אינה מועלת, ומילא באיסורה קמא קיימת ונאסר ומטעמא מיד כהוזיא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכ לשליטות רשי"ז ל', דעתמא דאבר היוצא הוא ממש דיש טמא דר"ח דלקמן דקאמר, דבאבר דעתבר מות לכ"ע שהשחיטה עשוña ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, ומילא באיסורה קמא קיימת ונאסר ומטעמא מיד כהוזיא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכ לשליטות רשי"ז ל', דעתמא דר"מ איסור אה"ב לאבר חי וישראל, לא מעד בחרבו ע"כ כשות Ach"c, דמסתמא בגין חי, מות מהר אחר שחיטתת אמו, ומטעמא האי אבר כאבמה"ח דעלמא. ואפיקו למ"ד בהמה בח"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחתוכה עומד, כיון דהולד ניתר בשחיטה והוא נשאר אסור לעולם וכן חל עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם Ach"c מות מAMILIA מטמא משום אבמה"ח. והרי זה ממש כמו נקבות הושט ופסח"ג לדעת הרמב"ם זל' דאית בהם איסור אכילת נבלה מחיים וטומאת נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הولد ולא על האבר, וטומאת אבר מן החי ע"י מיתה הولد, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעבור חי, אבל בעבור מות כיון דאבר היוצא כילוד, הרוי הוא מיד אסור טומא משום נבלה עוד לפני השחיטה דבשלמא בעבור חי כל זמן שלא שחת את האם עדין אין כאן איסור אבמה"ח לחולתו, לא מבער"ב"ט לרבען דאפשר שיזולד כלו וישחט שחיתות עצמו, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, אלא אפילו לר"מ דבבן חי מיררי אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ויישחט שחיתות עצמו لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח לר"מ נמי רק ע"י שחיתת האם, אבל בעבור מות דהאי אבר לעולם באיסור Kiymia, א"כ מה בין לאחר שחיטה לקודם שחיטה, כיון דיש לידי טמא דר"ח דקמן דקאמר, דבאבר דעתבר מות לכ"ע שהשחיטה עשוña ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, ומילא באיסורה קמא קיימת ונאסר ומטעמא מיד כהוזיא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכ לשליטות רשי"ז ל', דעתמא דאבר היוצא הוא ממש דיש טמא דר"ח דלקמן דקמן דקאמר, דבאבר דעתבר מות לכ"ע שהשחיטה עשוña ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, ומילא באיסורה קמא קיימת ונאסר ומטעמא מיד כהוזיא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכ לשליטות רשי"ז ל', דעתמא דר"מ איסור אה"ב לאבר חי וישראל, לא מעד בחרבו ע"כ כשות Ach"c, דמסתמא בגין חי וישראל, מה אמר הרבה דלקמן דפליגו בין באבר דעתבר רשי"ז ל' הוא, מה מות, דעתמא דרבנן בהזיא (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעבור חי) אין

אין כאן על האיר אבר שם איסור וניתר בשחיטת העובר, ואיך תפעול השחיטה על אבר היוצאה לעשותו ניפול יותר מהמיתה, אלא פירשו כמש"כ רשי"ז ל' דלקמן דר"ג ע"ג ע"א ד"ה עשוña ניפול זל' עשוña ניפול בשעת שחיטתה הרוי היא כניפול ממנה ואין שחיתה מועלת בו ומשום לישנא דקלר דילפין לפקון מיתה עשוña ניפול נקט לה עכ"ל. הרוי דבפירוש מדיק רשי"ז ל' דשחיטה עשוña ניפול הכוונה בשעת שחיטתה דוקא, דהינו שאין השחיטה מועלת באבר, ולא כמו מיתה עשוña ניפול דהכוונה כאילו נפל קודם לכן, וכמש"כ רשי"ז ל' לפקון באותו הדף ע"ב ד"ה ואינו מטמא, וכיון דשחיטה עשוña ניפול הפירוש בשעת שחיטתה לאמר דין אין השחיטה מועלת לו להתריר, ה"ה דמיתה נמי הדין כן דעישה ניפול בשעת מיתה, ואני פועלת עליו לאסרו באופן דהמיתה והשחיטה שווין לגבי האבר דאים פועלים עליו כלל, אלא דהשחיטה כיוון דמגזה"כ פועלח על הولد שבמעי הבהמה להיות ג"כ כשחות, מAMILIA נשאר האיר כבבמה היה שאון לה סימנים לשחיטה, וכן מוכך מרשי זל' לעיל דר"ס ע"א ד"ה אבן פקעה דכוותה, דבאבר היוצא אין כאן איסור אחר אלא דין לו סימנים לשחיטה, וזה אפילו לרבען דר"מ דבבן ט' נמי איכא אבר היוצא, ומכו"ש לר"מ דרך בגין חי' שיד אבר היוצא דהכי הוה דבן חי אין דעיטה ניר מאה'ח. מ"מ טומאת אבר שאון לו שחיטה ואסרו משום אבמה"ח. מ"מ טומאת אבמה"ח ודאי לייכא עליו, דהרי הוא חי והتورה אמרה כי מות מן הבהמה וכו' הנוגע בנבלתה, אשר מה למדנו לפקון קכ"ז ע"ב דאמבמה"ח מטמא, הרוי דבעין מיתה דוקא ולא גרע אבר זה מפני חי' חי דין בגין מיתתו, מ"מ כל זמן שהוא חי איןו מטמא, ואיך יטמא אבר שהוא חי משום דין חי שאון לו שחיטה יותר בגין חי' חי שאון לו שחיטה, וכך הלא דקאמר לר"מ דמגע נבלה דהינו אבמה"ח, הינו משום דחתוכו ומה דאמרו בגמרא דל"מ אפיקו בלא חתוכו משום דמגעה ביחס'ת מטמא או למ"ד חבורו אוכlein כמאן דאייפרת הוא, דמסתמא עוד בחבورو ע"כ כשות Ach"c, דמסתמא בגין חי, מות מהר אחר שחיטתת אמו, ומטעמא האי אבר כאבמה"ח דעלמא. ואפיקו למ"ד בהמה בח"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחתוכה עומד, כיון דהולד ניתר בשחיטה והוא נשאר אסור לעולם וכן חל עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם Ach"c מות מAMILIA מטמא משום אבמה"ח. והרי זה ממש כמו נקבות הושט ופסח"ג לדעת הרמב"ם זל' דאית בהם איסור אכילת נבלה מחיים וטומאת נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הولد ולא על האבר, וטומאת אבר מן החי ע"י מיתה הولد, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעבור חי, אבל בעבור מות כיון דאבר היוצא כילוד, הרוי הוא מיד אסור טומא משום נבלה עוד לפני השחיטה דבשלמא בעבור חי כל זמן שלא שחת את האם עדין אין כאן איסור אבמה"ח לחולתו, לא מבער"ב"ט לרבען דאפשר שיזולד כלו וישחט שחיתות עצמו, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, אלא אפילו לר"מ דבבן חי מיררי אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ויישחט שחיתות עצמו لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח לר"מ נמי רק ע"י שחיתת האם, אבל בעבור מות דהאי אבר לעולם באיסור Kiymia, א"כ מה בין לאחר שחיטה לקודם שחיטה, כיון דיש לידי טמא דר"ח דקמן דקאמר, דבאבר דעתבר מות לכ"ע שהשחיטה עשוña ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, ומילא באיסורה קמא קיימת ונאסר ומטעמא מיד כהוזיא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכ לשליטות רשי"ז ל', דעתמא דר"מ איסור אה"ב לאבר חי וישראל, לא מעד בחרבו ע"כ כשות Ach"c, דמסתמא בגין חי וישראל, מה אמר הרבה דלקמן דפליגו בין באבר דעתבר רשי"ז ל' הוא, מה מות, דעתמא דרבנן בהזיא (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעבור חי) אין

אי כן אבמה"ח אלא נבלה, וכך רק ע"י השחיטה ששוחט אמו הוקבע איסור אבמה"ח, על האי אבר היוצא בין חיה ובין מות, ולגביו עניין זה שחייבת עשוña ניפול. וזה מקרים דכל בהמה תאכלו ידיעון, דמכללא נשמע אדם איןו בהמה לא תאכלו. ולquin על האי אבמה"ח אף דרך כללא דכל בהמה תאכלו ידיעון, משום דחויה כמו דרשה דתזבח ולא גיזה דהדרה לאיסורה קמא, ואע"ג דלא דמי, דתחמים אי לאו היתר דתזבח הכל היה אסור משא"כ כאן, דבלא קרא דכל בהמה היה לאבר היוצא יותר ע"י שחיטה הולך אם יצא חי, אבל ייל' דהכא מכח ההיתר דוכל בהמה נצחה האיסור של האבר ממילא, דכוון שהולך בתוכה כשות הרי אין כאן סימנים לשוחט, וא"כ ממילא אילך איסור אבמה"ח כאשר בהמה דעלמא, וחמור ממנו דין לו היתר בשחיטה. אלא אי מטמא נמי אבמה"ח לאחר מיתה או לא, בזה פלגי ר"מ ווחכים. ר"מ ס"ל כיון דשחיטה עשוña ניפול לעניין אסור אכילה לעוקות עלי' משום אבמה"ח, עתה שהוא מות מה לא יטמא, ווחכים ס"ל דשחיטה עשוña שתי פעולות הפוכות, דעת"י שמכורת את הולך העשה האי אבר היוצא בניפול לעניין אכילה, ומ"מ לטהר הקדושים נפלאו ממוני, דפי דעתו דר"ח בעבור מטמא אבר היוצא מיד, עוד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר ר"ח דד"ה שחיטה עשוña ניפול, דשחיטה מה עבי הכא, והכי הול"ל אבל בעבור מות ד"ה טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגム לשיטת רשי" שפרשנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדחוק ולאמר דלאו דקנא קיט ר"ח הא לישנא, כיון דרש"י פלגי חכים ור"מ בתורתינו טעמי לרבה. אבל לתוס" דהו כיתו שיטות מטמא דקאמר בגמרא דפלייגי בשחיטה עשוña ניפול, ואין כאן פלוגתא אחרת איך מפרש האי לישנא דד"ה שחיטה עשוña ניפול דלאו דקנא קאמור. ולא עוד אלא גוף הסברא קשה, דבשלמא לרשי" דמטעם יש לידי לאברים Katainן עלה, שפיר ייל' בעבור מות טמא מיד, ואדרבא בטעמא דרביה דקאמר דפלייגי גם בזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס" דין לידי לאברים, ורק מכח דיצא חוץ למחיצתו Katainן עלה, אבל כאחד מאברי הבהמה יחשב, והוא חי מכח בהמה, איזו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המהרש"א אח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא משום דין לידי לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעבור מות כמו בעבור חי משום דשחיטה עשוña ניפול, וקודם שחיטה אינו מטמא. ומה דפלייגי בגין בעבור חי ומודים בעבור מות נקבע ב"י עד השחיטה, لكن בעבור חי פלייגי דאיסור יוצא גופה לא נקבע ב"י עד השחיטה, מותני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעבור מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והי' נטהר ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי"ז בהמה טמאה והוציאו ידו, לטהר הרואה גם לר"ח לחדר תירוץ שבתוס', אלא דכתבו לבסוף, דיל' דלא ילין טמאה מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למלה שבחוץ וטעמא רבה יש בדבר חלק בין טהור לטמאה, דעתו ר' ברורה כיון אפשר בחזרה להיות נטהר אח"כ בשחיטת האם لكن איןו מטמא בחוץ, משא"כ בטמאה ד"א בחזרה להיות נתהר.

ועתה יצא לפניך שיטת הרמב"ם, דעת שלישית ומכרעת.

ג') **הרמב"ם** ז"ל פסק אין לידי לאברים כדעת הר"ף והתוס', אבל ס"ל דbabbar היוצא לית ב"י רק איסורה בעלמא ולא מלוקות, זיל בפ"ה הלכ"י". אבר עובר שיצא וכו' ואס נחתק לאחר שחיטה האוכלו איןו לוקה, עכ"ל, הרי דס"ל כיון דין לידי לאברים אי לא קרא דבשר בשדה לאסורה בשר שיצא חוץ למחיצה היה השחיטה מתרת גם היוצא, דנヒו דיןabo בבהמה מ"מ היה הנגר האי מקצת שיצא אחר עיקר הגוף שהוא בפניהם, דאין נחקל בגוף אחד לאמר דרויבו שחוטות ומוטר, ומיעוט אסור מושום דלא נשחת שחדבר זה זר מiad, וכן ס"ל דין כאן איסור אבמה"ח ומושום שלא נשחת, כי נשחת שפיר וליכא על האבר לא טומאה ולא איסור אבמה"ח, אבל אית ב"י איסור יצא מקרים דובש בשדה, ולא משום שהשחיטה עשוña ניפול ואני מועלת באבר היוצא, אלא קודם שחיטה לא איקבע איסור זה דיויצה חוץ למחיצה, אלא על ידי חזרה אז נتبטלת הלידה, אבל קודם שהחזרה אם יולד אח"כ הרי אגמ"ל דיציאת האבר תחילת לדידה היה. ולעיל בסוגי' דמברכת הארץ בזזה. וכן בשחיטה دقין נשחתה אמו הרי נتبטלת הלידה, ואגמ"ל דהאי יציאה לאו לידי היתה אלא יצאה חוץ למחיצה, ונאסר מקר' דובש בשדה. ופסק זה כולל אבר היוצא ואבר המודלד בהמה, ובשר קודש שיצא, וכמש"כ ה"ה שם בפירוש דעת הרמב"ם ז"ל. ולעיל בראש פרקן בתרתי דעת הרמב"ם ז"ל

ה아버 אבמה"ח דהאי אבר לעולם כחד מאברי האם שלא הועל לו השחיטה. ווחכים אומרי' כיון דעת מודית לן דבזהior מהני השחיטה לטהר האבר, אח"כ ה"ה בל החזר לא נאמר אלא דין נחתק מועלת להתר באכילה, אבל לטהר למלה לא תhani, ואין חילוק בין עבר מת לחי דבשניהם מודה ר"מ דין כאן לא איסור ולא טומאה קודם שחיטה, וחזרה מהני עכ"פ לטהר ע"י שחיטת האם ולquin רק השחיטה עשוña ניפול בין בעבור חי ובין בעבור מות, ובשניהם נידון האבר ע"י השחיטה כאבמה"ח. ולquin כתבו התוס' דברועה שהושיט ידו דמתניתין דלעיל ה"ה בהוציאו עבר ידו הדין כן דתטור הרועה בגע בו, דכוון דין ליה לאברים ונידון כאמור מן הבהמה, מה לי טמאה ומה ליטהורה, ועיון במהרש"א ז"ל איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוד לרבען. ועיון במהרש"א ז"ל שכותב דודאייפה כתבו קיט ר"ח דס"ל דלא פלייגי רק בעבור חי ובין בעבור מות, אבל לר"ח דס"ל דלא פלייגי רק בעבור חי, אבל במת ד"ה שחיטה עשוña ניפול, האי דרועה בפשיטות ATI דזוקא בלא הוציאו ידו ודאי מטמא. ודבוריו הקדושים נפלאו ממוני, דפי דעתו דר"ח בעבור מות מטמא אבר היוצא מיד, עוד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר ר"ח דד"ה שחיטה עשוña ניפול, דשחיטה מה עבי הכא, והכי הול"ל אבל בעבור מות ד"ה טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגמ לשיטת רשי" שפרשנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדחוק ולאמר דלאו דקנא קיט ר"ח הא לישנא, כיון דרש"י פלייגי חכים ור"מ בתורתינו טעמי לרבה. אבל לתוס" דהו כיתו שיטות מטמא דקאמר בגמרא דפלייגי בשחיטה עשוña ניפול, ואין כאן פלוגתא אחרת איך מפרש האי לישנא דד"ה שחיטה עשוña ניפול דלאו דקנא קאמור. ולא עוד אלא גוף הסברא קשה, דבשלמא לרשי" דמטעם יש לידי לאברים Katainן עלה, שפיר ייל' בעבור מות טמא מיד, ואדרבא בטעמא דרביה דקאמר דפלייגי גם בזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס" דין לידי לאברים, ורק מכח דיצא חוץ למחיצתו Katainן עלה, אבל כאחד מאברי הבהמה יחשב, והוא חי מכח בהמה, איזו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המהרש"א אח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא משום דין לידי לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעבור מות כמו בעבור חי משום דשחיטה עשוña ניפול, וקודם שחיטה אינו מטמא. ומה דפלייגי בגין בעבור חי ומודים בעבור מות נקבע ב"י עד השחיטה, لكن בעבור חי פלייגי דאיסור יוצא גופה לא נקבע ב"י עד השחיטה, מותני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעבור מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והי' נטהר ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי"ז בהמה טמאה והוציאו ידו, לטהר הרואה גם לר"ח לחדר תירוץ שבתוס', אלא דכתבו לבסוף, דיל' דלא ילין טמאה מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למלה שבחוץ וטעמא רבה יש בדבר חלק בין טהור לטמאה, דעתו ר' ברורה כיון אפשר בחזרה להיות נטהר אח"כ בשחיטת האם لكن איןו מטמא בחוץ, משא"כ בטמאה ד"א בחזרה להיות נתהר.

נמצא פסקן של דברים לדעת התוס' דbabbar היוצא שחיטה עשוña ניפול לעניין איסור אבמה"ח, ר"ל דעת"י השחיטה הוקבע האיסור דbabbar היוצא דין בו משום לידי, אבל יש בו משום אבמה"ח, כאשר אבריו בהמה אם יחי' נחתק, כיון שהוא בחוץ, ולמ"ד לאברים עומדת אית ב"י איסור אבמה"ח מיד, אלא דעתיו דכמה' דבבמה דעתית לה היתר בשחיטה, כן הוא לא הוקבע. דכמו' דבבמה דעתית לה היתר בשחיטה, והי' לו שחיטת נמי באבר היוצא, אם יצא אח"כ שאר העובר, והי' לו שחיטת עצמו. וגם בעבור מות לא נקבע איסור אבמה"ח,adam יולד כלו

דטרפה ילפינו דחורה מהני לענין טומאה, וסבירו חכמים דמשם נשמע גם לא החזר, ואין חילוק בין החזר, ובשניהם אסור ואני מטמא, ואסורים משום אבמה"ח. זאת הוא שיטת בני יש מפרשים. אבל שיטת הראב"ד ע"כ אינה כן, דהוא מודה בדבר היזוא ליכא איסור אבמה"ח משום דכל שאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, ה"ה לענין הקשר אכילה אינה עשוה, וכקושי ר"מ לחכמים, אם טרחה מידי נבלה תתרנו באכילה, אלא דיש על האבר איסור אחר דעתא מקרא דבר בשדה טרפה, וא"כ למה לokin על אבר היזוא דילפין לי' מבשר בשדה, ואין לokin על אבר המдолדל, וזאת דהוה רך אסמכתא בעלמא, והחילוק שזה גופה וזה איינו גופה, הלא לית להו לחכמים דק"ל כוותיו, ולכן השגת הדברים זה.

הראב"ד ז"ל אין לה מקום ונפרקת עצמה תכ"ד, ועתה הט אንז' ושמי איך תפרטש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל. דר"מ דסובר דשחיטה עשויה ניפול באבר היזוא בין לענין איסור ובין לטומאת נבלה, ע"כ לאו מקרא דבר בשדה Kata'a עללה, אלא משום דעתاي לי' יש לידיה לאברים וכיון דהוא כילד אין לו היתר בשחיטה אמו, אפילו באח' כהוזיא ראשו דלא מהני חזרה, כל שכבר נולד, ע"ז לא צרך שום קרא ומילא דהאי אבר אם הولد כי הוה אבר מן החי, ואם הولد מת הוה נבלה, וכמו שפרש"י ז"ל דברי ר"מ דאמר מגע נבלה. ואפילו החזר קודם השחיטה הדין כן, ובלא שחט את האם אין שום איסור, דהה לידה הוה, ואם يولד אח' כהו' כהאר בהמה דעלמא, אלא דשחיטה גורמת לעשות ניפול. ואיל קשי לך' הרי אתה קרא דכל בבהמה לאסור, הלא קרא להתייר בא ולא לאסור, באמות הלא לית לי' לר"מ דקרו' אתה להתייר בט"ח, רק בן ח' ח' או בט' מות, וא"כ גם بلا קרא דכל בבהמה תאכלו, לא הי' היתר להאי ולד בשחיטה, ואין כאן Tosafot איסור אם נאמר דשחיטה עשויה ניפול, וא"כ לר"מ באמות איכא באבר היזוא מלוקות, ומשום אבמה"ח או משום נבלה אליו החזר קודם שחיטה. אבל חכמים דפליגי סברין אין לידיה לאברים, וכיון דאין כאן לידיה הוה כאחד מאביריה, השחיטה מטהרת ומכשרת גם את האבר היזוא, כמו בתומאה בקדשים בין טרפה דעתاي בי' מלוקות לטרפה דלית בי' מלוקות. ור"מ פריך فهو לפי שיטתו, אם נתהר מטומאה, יותר גם באכילה, והם השיבו לשיטת עצם, טרפה תוכיח לדידיהו באמות באכילה, ממשו מגע טרפה דרבנן, ומדרבנן לא חילקו בגזירת היזוא, משום דס"ל אבר היזוא לokin עליו משום אבמה"ח, דכיו' טומאה בבהמה היא מילא השחיטה עשה ניפול, דה'ינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא ליטא איסור אבמה"ח. אלאadam החזר האבר קודם שחיטה הוי' דמהני, ע"ז אתה לפותא דבר בשדה דכל שיטא פועל פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלועלים חשבין לי' כאלו הוא בחוץ, וזה היא דרשת גמורה דין כאן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחזר, נשאר עליו גם אחר חזקה מכח האי לפותא, ולכן שפיר מחקלים בין אבר היזוא לאבר המдолדל, דbabar המдолדל מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרא דבר בשדה דהה אבמה"ח לי'א, דכי יפול מהם בתום כתוב גבי אבמה"ח, ודדרשינו עד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמי' דהה יפול ניפול. ואע"ג דהאי קרא דכי יפול לענין טומאה כתוב, והו"מ"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחקלין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שחחיטה מועלת לטהרה, ה"ה נמי להתייר אבל באבר היזוא א"א לאמר דמתיר השחיטה כיון דאמר קרא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דמטמא נמי א"א דהא מקרא

כsmouthה, דס"ל דאייסור יוצא לא תלי בשחיטה דה'ה בהחזר נעשה יוצא ונאסר, דאל"כ אלא דשהחיטה גורמת האיסור, ומקרה דוכל בהמה תאכלו, הרי א"כ בא הכתוב לאיסור וזה א"א לפי מה דקי"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ופרש"י ז"ל דהיתר רבתה לען תורה ולא איסורה א"כ א"א שיצמח מהיתר זה שום איסור, ואיך יצמח מהיתר זה איסור דבר יוצא. ודלא בכ"מ שם שנדחק בפשטות לשון הרמב"ם, וריצה להשוותו עם דעת שאר הראשונים ז"ל, ולא עוד אלא דנתקשה לי' הרי רוב לידות הכי הו, שמצויא ידו תחלה, ולא נחית במקצת דהאי מלטה דרמב"ם רק בהחזר את ידו קאמר ומשום דנתבטלה הלידה. עין היבט לעיל אריכות הדברים זה.

וראה זה הפלא ופלא איך הראב"ד ז"ל בהשגתו על הרמב"ם מדילוי ידי' משתלים. ז"ל על הלכי הנ"ל, "זה שבוש שהרי אמר לעלה שאפייל החזרו וחטכה אחר שחיטה לוקה משום בשער בשדה טריפה (זה ליתה ברמב"ם כמו שהעיר ה"ה ז"ל), ובמשנה אמרו שחט את אמו ואח' כה' התחכה חכ"א מגע טרפה שחוטה אלמא אית ב' איסור טרפה והו"ל איןו לוקה משום אבמה"ח דאין שחיטה עשויה ניפול, ואמס כל זה מה צורך האיל ויש בו לאו דטרפה" עכ"ל, ובסוף דבריו נתפס, דהרי איזיל ומודה לדעתה חכמים דאין שחיטה עשויה ניפול, ובלאו דטרפה ע"ז אמרו שחיטה עשויה ניפול לענין איסור, וא"כ השחיטה מטהרת וגם מכשרת את האבר, ואין כאן אלא איסור דמרビין מטרפה, הלא מטרפה מרביבן נמי אבר המдолדל, ומה בין אבר היזוא לאבר המдолדל, וכקושי' הש"ס לקמן על ר"מ אליבא דורי'ח וע"ז מתרצין שס דהאי גופה והאי לאו גופה, אבל חילוק זה אית לי' לר"מ, אבל חכמים אדרבא אמרו הרבה מצלת על שאינו גופה, וא"כ למה לokin על אבר היזוא, ואבר המдолדל אין בו אלא מצות פרוש בלבד, ועיין מש"כ על התוס' שם), וה"ה ז"ל כתוב נמי כדברים האלה להצדיק את הרמב"ם, דס"ל אבר היזוא ואבר המдолדל חד דינא אית להו לאיסור ולא למלוקות, אלא שכטב וש מון המפרשים שפרשין אין בהם אלא מצות פרוש הינו מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, וחלקו בין אבר המдолדל לאבר היזוא ע"ש, ונראה מתווך דבריו שסובר שכן הוא גם דעת הראב"ד ז"ל, ובאמת זה ליתה, דה'ינו יש מפרשין המה בעלי התוס' ודעums, והמה חילקו בין אבר מдолדל לאבר היזוא, משום דס"ל אבר היזוא לokin עליו משום אבמה"ח, דכיו' דלועלים מילא השחיטה עשה ניפול, דה'ינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא ליטא איסור אבמה"ח. אלא adam החזר האבר קודם שחיטה הוי' דמהני, ע"ז אתה לפותא דבר בשדה דכל שיטא פועל פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלועלים חשבין לי' כאלו הוא בחוץ, וזה היא דרשת גמורה דין כאן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחזר, נשאר עליו גם אחר חזקה מכח האי לפותא, ולכן שפיר מחקלים בין אבר היזוא לאבר המдолדל, דbabar המдолדל מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרא דבר בשדה דהה אבמה"ח לי'א, דכי יפול מהם בתום כתוב גבי אבמה"ח, ודדרשינו עד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמי' דהה יפול ניפול. ואע"ג דהאי קרא דכי יפול לענין טומאה כתוב, והו"מ"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחקלין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שחחיטה מועלת לטהרה, ה"ה נמי להתייר אבל באבר היזוא א"א לאמר דמתיר השחיטה כיון דאמר קרא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דמטמא נמי א"א דהא מקרא

כבר נפל, ובabar היוצאה לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה כדאמר ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל רק אמר דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעת פреш דבר, אכן אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המдолדל יש לנו קרא לטליה דכי יכול עד שיפול, ובabar היוצאה יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל מה שחוצה לה דוחה כיולד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א לחלק בין איסור לטומאה, ע"כ לדידי'babar המдолדל גם איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם بلا החזיר ואמו טרפה או בתנбелת בשחיטה, אין כאן איסור על האבר וניתר בשחיטתו הولد, אבל לעומת זה אסורה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הولد, אין כאן שיש לו שחיטה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הולד, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעומת שניהם דכابر מן הבמה דניין לי. ולעומת זה יש קולא לדעת שניהם בעבור חי וה חזיר וכן לאח"כ כלו קודם שחיטת האם, אין בזה איסור כלל. אבל עתה ניפול, אבל עתה ניפול, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעומת שניהם אסורה או נתנбелת בשחיטה, אין כאן איסור על האבר וניתר בשחיטתו הולד, אין בו רק איסורה ולא מלכות, ואפילו לא שחתט את הטרפה או לאבב לטעומת זה אם החזיר ואח"כ גולד, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעומת שניהם אסורה או נתנбелת בשחיטה, לעומת אבר שיצא בין החזיר ובין לא החזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למיחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כווצא ונאסר למפרען, ובזה תראה דבמה דפלייגי הב"ח והש"ך והperf"ח בסימן י"ג,babar היוצא ואמו טרפה, הוא תלי בפלוגנתה הרמב"ס יותר הראשונים ז"ל. ובאשר כפי שהארתק, ועוד תראה לפניו בס"ד שתת הרמב"ס ז"ל הוא יותר מחוורות בסוגי' היא העיקר, ומילא-abar היוצא גם בטרפה או נתנбелת בשחיטה, אסורה מן התורה ודוק' היטב בכל זה.

ע"ב גמ' אמר טומאת ביחס"ת היא. כבר כתבענו לעלה, דבעבור חי אפיו בין ח' דוחה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהא כי ימות מן הבמה כתיב, וכמו דיליכא משום טומאת תנбелת כל זמן שטפרקשת, ה"ה דיליכא טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרקשת, דמקרה דכי ימות מן הבמה אנו למדין טומאות אבמה"ח, ומשום דשחיטה עשויה ניפול לר"מ אינו עושה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן קודם חתיכה יטמא. וכן במקשנא קאמר, דר"מ אפיו בלי חתכו, אבל ע"כ הכוונה بلا חתכה והמתין עד שימות, ואח"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג'כ' הינו אחר מיתה דאייכא משום צער בעלי חיים לחתוך אבר מעובר חי שלא לצורך האדם, והאי אבר הרוי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעוברין שייך צעב"ח. וברישא דחתכו קודם שחיטתה, וכן לעיל במברכת דקתי מתחך אבר אשר משום דוחתם היא לצורך הבמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחתוך بعد שהולד חי משום צעב"ח.

דפ' ע"ג ע"א גמר', ארשב"ל כמחלוקת בעוברים כז' מחלוקת באברין, ור' יוחנן אמר מחלוקת באבר דעובר, אבל באבר דבמה ד"ה שחיטתה עשויה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דרי"ח,babar המдолדל נמי שחיטתה עשויה ניפול לא הבניי ולא ידועنا מה הוא. דנヒו דאמר ריב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי' תקנתה בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דבר המдолדל מרביתן מקרא דבר בשדחה טרפה, ואיך הי' חמור מטרפה גופה, דמוני שחיטתה לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה עינה לפירכא דרבנן אם לטרפה מהני שחיטתה למה לא תhani נמי לאבר המдолדל וכאן אין לחשב דזה גופה וזה לא גופה, דהא אבר המдолדל נמי גופה. אלא דלא יוחנן י"ל דלאו מקרא דבר בשדחה אסירין אבר המдолדל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דאין מעליין ארוכה טומאות תנבות נמי ליטמא, ומפני לעומם דאין מעליין ארוכה והא דלא מטמא משום כתיב כי יפול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנ' לחשב המдолדל העומד ליפול ואינו יכול להעלות ארוכה כלו נפל, ויהי' אבמה"ח מטמא בעודו בחבורי לבמה, אלא דגלי קרא דבעינן נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לעין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאלו

ע"ב ותוס' ד"ה Mai טעמא דרי' אליבא דר"מ, קצת קשה דשאני אבר דבמה דmadioriyta שרי' אף באכילה כדאמרין לקמן, דין בהם אלא מצות פרוש, ויל' דמ"מ בעי, דכמו שגורו עלי' חכמים איסור אכילה, טומאה נמי הו"ל למינזר, עכ"ל. תורצט לא זכיתי להבין, הלא אפושי טומאה לא מפשינן, וכן לפקמן נדחו ר' הדרת' ס' ז' לחדושי, יותר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם אינה. אלא דהרבנן ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקדוש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבהלה, ולא האוצר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר' מ' לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר' מ' לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היבט.

ד"ג ע"ד ע"א גמורה תיבר ר' יוי אמר רב אכלו לזה לוכה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקק לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאין גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר' מ' ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בבהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בבהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר' מ' וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھאת שחיטה עשו ניפול, ושאינו באבר היוצא דהתורה אמרה דשהחיטה עשו ניפול דהינו שחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה באבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם לרבן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בגין רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומעתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדידיהו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בלב ארי' ובגהות הנגאון מהר"ץ חיות דוחין דברי מהרש"א בקש, וכותבו דכונת רשי ז"ל לאפוקי מישיטת הרמב"ם דס"ל דבר המודולדי ואבר דעובר שיצא דינם שוה, דאסורי ואין לוקין, וע"ז כתוב דבר דקאמר איןו לוכה ה' ר' במודולדי דאין בו אלא מצות פרוש, והוה ר' ב' דרבנן, אבל אבר שיצא לוקין עליו מושום אבמה"ח וזה כתוב רשי ז"ל דמתירין לעי"ש בדרכיהם. ומובן דלפ"ז ליכא שום דיק בהמאמר דאכלו לזה, אם איכא דיקא ע"כ לשון ראשון דקאמר משמעה דרב אכלו לזה לוכה ה' בא לשולל דבר מה, ולא האידך דקאמר איןו לוכה זהה ודאי איןו "דאכלו לזה" ודאי מורה על אכלו כלו, דאל"כ הול' האוכל מהם או האכלו כיון דקאי אברייתא דקתוינה באברים והבשר המודולדיין. ועוד הלא למאי דמסיק דמ"ד לוכה מייר' במתה ומיתה עשו ניפול קשה טובא, איך נשמע זאת מלשון דקאמר אכלו לזה דמתה עשו ניפול בעי לאשמעין, הא ב' י' וב' י' איכא מלכות או מושום

מדרבנן, ואייך ייגרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצר קושי', והוא ענייני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובגהות מלא הרויעים מתהימים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצא ס"ל שחיטה עשו ניפול, ובابر דבכמה אינה עשו ניפול, ובמחייב' של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיין כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר' מ' טפי מדרבנן, דהא לרבן נמי יש חילוק גדול ביןابر היוצא השחיטה העשו ניפול, ובابر המודולדי, גם מה מה מודדים דבר היוצא השחיטה עשו ניפול לעניין אכילה, ר' ל' דאין השחיטה מועלת להתרה, ובابر המודולדי מהני השחיטה אף להתרה, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאין גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק ביןابر היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר' מ' ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בבהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בבהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר' מ' וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھאת שחיטה עשו ניפול, ושאינו באבר היוצא דהתורה אמרה דשהחיטה עשו ניפול דהינו שחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה באבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם לרבן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בגין רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומעתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדידיהו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר' מ' לעיל, לא אם טהרה וכי' ואבר המודולדי שבה, הלא באבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצטו דהכי קאמר דבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא תהא שחיטתו מטהרתו, כמו עבור דבר שאיןו גופה, ע"כ. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת איזו עבור כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עbor הנמצא בבהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא זהה ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעבור הנמצא במעי כשרה, لما יגزو עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עbor בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבאי שחיטה מדרבנן גם לר' מ' כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומת דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עbor דבאי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, וקאמר בטעמא דזה נופה זהה לא גופה וא"כ לחכמים דלית לה חילוק בגין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זהה וצ"ע.

ועל"פ גם בזה תראה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר", פריך למה באבר היוצאה טמא ובابر המודולדי טהור, כיון דשינויים אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ר' ל' דבר היוצאה לאו גופה דכילדות הוה ואיית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גופה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, ולכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבראמת

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבunning שיטול דוקא, ומהכי תיתי לחיק בין נטרף למגורי מן הבהמה או נטרף וудין מעורה במקצת שטופה להתפרק, כיון כלל עיין טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחה תחלת נבלות. והדבר צע"ג בעניינו ואולי י"ל דחוז"ל דיקו מלשנאו דבר בשדה דבunning דוקא תלוש למגרי עד שיהי' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתה בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא"י ר' הושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' כי מהו, תבעי לר"מ ותבעי לרבען וכו', כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמירה תורה כל בבהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בבהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא"כ פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחוטין, ודרשינו בהמה כבבמה, דין על פי שנחשב הولد כבבמה מ"מ שחיטת אמרו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא"כ נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנו נאמר דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין כשהוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר"מ דס"ל דין ט' ח' טעון שחיות עצמו כשיוצא, דבבמה גמורה בבהמה לא ניתר, והוא בודאי לא דריש אלא כל בבהמה ולא בבהמה בבהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז"ל לעיל, וא"כ לדידי' ודאי י"ל דמהני שחיטת הولد כשהושט ידו למעי האם ושותטו. וא"כ נצחה מזה לרבען נמי מהני, דהא ס"ל ד' סימנים אכר בהرحمנא, ופרש"ז ל' לקמן משום דעלכ' קרא להתר אתא ולא לאסור, וא"כ לעין זה נמי אי נאמר דלא"מ מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בבהמה, שיהי' נצחה מזה איסור אם שחיטת את הولد בפנים ואח"כ מטה אמון, דאי לאו קרא כלל בבהמה תאכלו הי' מותר, וע"י האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז"ל בד"ה או דלמא אפילו לרבען, שכותב דמכתש"כ לד"מ דאמר שחיטה שייכא בהיה ור"ל דבאהי צד האבעי ע"כ לאמר דבראו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו ובי' שהשטיות, ודוחק לומר משום דין בלאה לא סמכין על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש"כ הרמ"א בהגה סימן י"ג. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר"א, דרא דפליגי ר"מ ור"י בחלב וגיד, הלכו בו לשיטתם ובב"ט ח' פליגי, דלא"מ דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר"י דעתיר שחיטת אמרו מותר, ע"כ דלית לי' כהאי אבעי דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלבו וגידיו דהא אם ניתר בשחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגידיו נמי איסורין בשליל זה, ע"ג דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעין אוירא לשחטה כמו כן וקו' דלא בעין אוירא לגיד וחלב, וא"כ איך קאמר דלא"י דמותר בשחיטת אמרו הותר החלב והגיד, והא כבר נאסר החלב והגיד בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى אמו. אלא ודאי דלהאי דר"א אר"א לית לי' להאי אבעי, וס"ל דלא"כ לעם מהני שחיטת עצמו בעודו בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשחתה האם ויצא הב"ט ח' לאoir העולם, דלא"מ דלא היה מהני השחיטה נשאר עתה, ע"י אויר העולם החלב והגיד, ולר"י דמהני השחיטה על השליל,תו לכא אוירא דייסר,

אבל מה דקשי' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה לקמן ק"ב ע"ב לאיסור במה"ח, וכר"י שם וכן פסק הרמב"ם בפ"ה ממ"א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגרי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלמא גבי לאו דאמירה חילא קרא לבגי טומאה, דכי יפול עד שיפול, ולכך בעי קרא דמיתה יש פיר עשה ניפול, וא"כ בב"ג הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שישריאן מעתה ערוכה הוה כנשל, ולא בעין כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקשי' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה לקמן ק"ב ע"ב לאיסור במה"ח, וכר"י שם וכן פסק הרמב"ם בפ"ה ממ"א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגרי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלמא גבי לאו דאמירה חילא קרא לבגי טומאה, דכי יפול עד שיפול, והה לאיסור אבר אבדה כה' ה' לאיסור אבמה' ה' הוה נבלה, ואם מות בשחיטת דהינו בכמות, דאם מותה כל הבהמה הוה נבלה, ואבר אחד קריין בי' כי מותה מן הבהמה, ולכך כמו באיסור נבלה בעין דוקא מיתה למגרי, אבל מסוכנתה שרי' ע"ג דעומדת למות, ה' ה' במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעין כי מותה למגרי ולא שייה' לו קצר חיבור לחיות, אפילו עומד לפול, אבל לגבי איסור דטרפה דברן מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע"ג דעדין כי אסורה משום טרפה, ה' ה' בטרפה מקצתה דהינו בשן מן החי, ע"פ דעדין הוא מעורה בגוף מ"מ טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik שחתה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מת שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מתיר כל שנמצא אפלו בשעת שחתה אפשר דהיה חי, כי ר"מ מתיר כל שנמצא מות שפתחה בהמה, וכמוש"כ הרא"ש ז"ל דלא חילך ר"מ בגין מות קודם שחתה למית אחר שחתה, אלא בין מצאו חי למצאו מות, ואילו ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחתת אמו, איק מתיר למצאו מות. וכן נפלאו דברי רש"י ז"ל בד"ה טעון שחתה, שכטב חדשים גרמו לשוויה בהמה באנפי נפשי". דזה ודאי ליתא, וכמו שכתב רש"י ז"ל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגיה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ" שנתיחה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם לר"מ בגין אוירא דجيد וחלב, אעפ" שנתיחה גיד וחלב, וכל זמן דהולד סגור במעי האם לייא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחתית האם עליו אעפ" ששלמו לו חדשינו חי, ולא פлаг אלא מהני שחתה תיל אחר שפתחה הבטן אחר שחתית האם, אז לא מהני שחתה למפרע. ועיין בחידושי הרשב"א ז"ל דעתקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה איינו מחורר אבל הרמב"ז ז"ל תירץ לישיב פרשי ז"ל, דכל דליקא שחתה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחתה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוועכ"ל הרשב"א. ובענין לא הבנתי מה חדיש לנו הרמב"ז ז"ל לישיב שיטת רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, לייא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות צrik שחתה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאך שהיה חי בשעת שחתה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחתות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י ז"ל חדשים לחוד גרמו לשוויה בהמה באנפי נפשי" וזה ליתא חדשים ואוירא בענין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מות אפלו לא נשחתה אמו, אלא נהרגה או נפלה בשחתה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בו"ט מותר הגיד לאויר, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז ז"ל בריש פ"ז ממ"א דנפל של מילני בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלה וסתמא קאמר אפיקו נפל שללמו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהלכ' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחתה אעפ" שניתר בשחתה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אבל אנמץ מות חלבו מותר. והרי שחתה לדידי' לא מהני להתרח חלב, ומ"מ בגין ט' מות חלבו מותר, ואעכ" משום שלא יצאתי לאויר העולם אין כאן איסור חלב. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפולוג, דכן מוכח מסוני" דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור החלב או לו, ואח"כ קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו כ"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גם בגין ט' מות, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלא כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעינן, ואעכ" צrik לאמר דהא כתוב רש"י ז"ל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שכתב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא דכתוב רש"י ז"ל לקמן אהא אמר ר"י חלבו כחלב בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע' מקמיה פשיטותי" דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוק"ק היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחתה מהני שחתה אף לאבר היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari"z'l איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י ז"ל דיש במנינו שחתה בגין ט' חי, אכן על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחתה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחתת האם, ומכל מקום ד' סיימיםACS אשר בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוצאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, מושום דיש במנינו שחתה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אמתה, יציבא באරעה וגיוירה בשמי שמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שישלם הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחתת עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכל שחתת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחתה ודוק"ק היטב.

עד שם משנה השוחט את בהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שנים וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז ז"ל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמוטר לאכול بلا שחתה, אין חלבו ודמו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik בבדיקה, ר"ל שאין טרופות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו כשותע אעפ" שהוא חי, והלכה כחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז ז"ל מדבר מטרופות מבטן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך אעפ" שhalbו וגידו אסורי לחיות חלבו וגידו נאסר ורק נימא דה"ה השחתה מהני אוירא לחיות חלבו וגידו נאסר ורק נימא דה"ה טרופות הנמצא בו מזיק ב', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחתה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, מושום דאי במנינו שחתה, וכן בגין ט' חי הנמצא בהמה שחותה מקרי אין במנינו שחתה כמבואר לעיל טרופות חמורה מנובלות,adam. וסבירא אלימתא הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות,adam מת במעי amo ניתר ומכל"ש אם רק נטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת"י אוירא דיצא חי חל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהיה כשותע, וכן בגין הרמב"ז ז"ל במה דכתב דהרי הוא אין במנינו שחתה, וכן ג"כ ראי' למה שכטבנו לעיל דלית לו הא דבעי' אצלו שחתה והושיט ידו למעי בהמה וחטף בגין ט' חי, adam נאמר בגין ט' יש לו שחתה במעי amo בלא אוירא, א"כ יש במנינו שחתה מקרי, ושפיר היה נטרף במעי amo גם בלא אוירא, זה הכלל כל שיש לו שחתה טרופות פסול בו, וזה וכ"ש דnableות פסולת בו ואיך בגין ט' מות לכ"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחתה לעצמו, וא"כ נהוג בו גם נבלות והבן כי זה ברור לפענ"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה המ"א וכן הב"י ז"ל סיון י"ג אחריו במכח"ת לא דקדקו יפה בדברי הפיה"מ אלו, וכתבו ממשמי" דרמב"ז כאן דההפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחתה משום מראית העין, אבל טרופות אין פסול בו, והוא שיטת התוס' לקמן דר"עיה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז ז"ל בפיה"מ כאן לא דבר מזה כלל, כאשר מבואר לכל רואה דלא דבר מהפריס ע"ג קרקע דטעון שחתה מדרבנן שנטרכ אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שניתר בשחתת אמו, והיינו בלא הפריס ע"ג קרקע זהה לא טעון שחתה כלל, וע"ז כתוב adam נמצוא בו טרפה - הינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צrisk כלל להשמעינו כיון דהס ברו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrisk רובה למימר טרופות לא שיק' גבי', וטעמא דמלתא הוא כמו שבארנו ותימא על גאניג עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם החלב והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נפשה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דנicha ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וחלב וגם הרציך שחיטה לעצמו, איך חזר וمتכשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרה בתוך מעיה, אלא על לדלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות חלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמר כן אליבא דרבנן נמי, דקי"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות Dolad, והוא תרתי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו או אמרין דזה אמתה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא כhalb הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לריו"ח דאית לי אין לידי לאברים, וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכיון דשדיין האי יוצא בתור האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתור האם אלא בתור הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלידה. אבל דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימא כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אישור חלב,uso"כ חובין הנintelש נמי כhalb בהמה, אבל בגין ח' ח' או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטתו דהינו הhalb בחור. וניהו דלענינו אבמה"ח אפיקל בעבור מות חוביןابر היוצא כאמה"ח לדעת התוס', מבואר בדבוריño בסוגו הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאי לו נולד כלו ה"ל נבלה, וכן בי' נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועכומות לכזית, נבלה, דאמרא בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרא דוכי ימות מן ההמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו צית בשור, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר צית בשור.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' שמעאל דהשחיטה אינה מוצאה עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח דיولاد להיות כאמור, וכיון דammo לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, היהولاد, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות Ach"c, מחמת השחיטה, אפיקל מות מיד Ach"c עכ"פ ספק היה אם מחתמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם חי Ach"c ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעליה מאומה על האי ולד, וחכמים ס"ל קר"ע דהשחיטה מצוה מקרא דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפיקל חי הولد חמיש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינן עוד لكمון, בסוגי' דד' סימנים אCASTER בה רחמנא מה שכתבתבי בזה, והדברים עמוקים ואמתיים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחיטה לאמו שרי לר"מ מכל בבבמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צרך רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרך רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הולד כשוחות וכמת,ותו ליכא אוירא מחיים, והוא כמו נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא Bi' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רשי' ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטתו דס"ל יש לידיים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הולד חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו, מ"מ דני על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת, א"כ ה"ה לענין חלב שנטלש מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחובין כhalb הכלויות Dolad, והוא תרתי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו או אמרין דזה אמתה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא כhalb הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לריו"ח דאית לי אין לידי לאברים, וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכיון דשדיין האי יוצא בתור האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתור האם אלא בתור הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלידה. אבל דאי קשה מה לי בגין ח', לימא כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אישור חלב,uso"כ חובין הנintelש נמי כhalb בהמה, אבל בגין ח' ח' או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטתו דהינו הhalb בחור. וניהו דלענינו אבמה"ח אפיקל בעבור מות חוביןابر היוצא כאמה"ח לדעת התוס', מבואר בדבוריño בסוגו הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאי לו נולד כלו ה"ל נבלה, וכן בי' נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועכומות לכזית, נבלה, דאמרא בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרא דוכי ימות מן ההמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו צית בשור, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר צית בשור.

ומא אני מותפלה עד דברי הרא"ש ז"ל, דהוא ג"כ סובר בדעת רש"י כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ כלו חוץ מדמותו, והלא צרך לידע אימתי מות אי מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו מות אי קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפיקל מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תhma על ריו"ח כיון דנקרא חלב בוגר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמור, דאי שחיטה מותרת לבנה, י"ל דגזה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, שחיטה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלן מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיטתם אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחויתו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאת אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין אעפ' שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתו נפשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנת בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא לתיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאת אוכלין כל שקרוא איןנו חי איינו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקשת יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באהה. והאי חלוקה עשוין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורט בטעמא דהא מלטה, דריבה לטמא טומאת אוכלין ממה שריבבה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחידש, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקשת אעפ' שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, זאת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוה ספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל אבעי דר"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei פוסק האבעי לחומרא. והאי דג מקרטע ע"ב אינו מפרש כרש"י דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר באבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי דר"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, ועכ"ס"ל לרשי"ד דהלהcta כר"ע, משום דהוא מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דלשיטת רשי"ז ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקשת מקבלת טומאת אוכלין, וממנה דהעור וההורט נשנית אליבא דר"ע המכريع, ולכן מפרקשת דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו וכבר בטהורה, וכאשר מפרש שם בטума דהא מלטה, אבל טרפה בעלמא אעג' דסופה למות לא, דאפייל בנסיבות אינה מקבלת טומאת אוכלין, מושם דעתך איכא עלייה איסורابر מן החיה, בין לשישראל ובין לבן נח, ואין כאן אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון שכן חיית גמורה ומותר לאכלו ללא להמתין עד שימותו, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי דלא אפשר אי מקרי לגבי דגים איינו חי, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לגבוי הני דשicity בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקשת, אבל גבי דגים דוקא מפרקשת ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיטתם אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דנעהו בדגים מבועי לי' היינו משום דכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקשת שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרו עמו צדקה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"ז פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי ר"ל דאמר מתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' ממתניתן דשנינו בפירוש דמו צדקה את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר רק אמר שאינו עונש ברת, וממי לא פליגי כלל דגס לריו"ח לית לי' כרת בדם השليل, והוא רק אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל הינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הרי"ז והרמב"ם והרמב"ן ז"ל דודאי פליגי ר"י ור"ל, לא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמו צדקה לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופרישן. אלא דהרמב"ן ז"ל מפרש דר"ז ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פליגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלי. נמצא לדידן דלא קייל כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפילו לר"ז לית לי' כרת בדם שליל,DDRיש דם וכל דם, דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתה נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פליגו כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כלל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו שי' מי שי' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ם ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דשליל, או נימא דם שאינו אעפ' דאיון כאו נפש, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפילו בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ם ז"ל, מה דאותבי ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרו עמו צדקה את דמו, דאי זהה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דר"ז חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"ז הוה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקין בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"ז דמחייב כרת גם אדם האברים, עכ"ד דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכל דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתה בדם האברים, ואיין כאן שום איסור, וכן פריך לי' ממתניתן דמשמע דהא דקרו עמו מותר להמתיר בחלבו, באמת דמו דהו, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"ז דקרו הוא המתיר בחלבו, באמת דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דצעיג' דליקא כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת איini יודע הא לאו מנ"ל כיון דדרש דם וככל דם וצ"ע ודוק' היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו פדותה בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד"ה ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכודו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פליגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתה נbear פלוגתת ב"ש וב"ה וו"ע המכريع ב"ש ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסיים דיש לעין ב' אי כן הוא, משום דקשי' ל' למה יהיו בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפועלת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי', דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא על הפרמ"ג זיל דמסתפק בדבר המבוואר בש"ך סי' יג' סק"ח, שכabbת בין ט' ח' הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פוסלת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתista לי' לש"ך זיל דטרפיות פוסלת בו, וממילא דבר שמן חי נוהג בו, דהוא ג' בככל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה דגס אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם זיל, ואיך אפשר תחתلت נבלות תפסול ונבלות גמורה לא תפסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבהמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא דחא עניאו, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo וניימוקו עמו מבואר לעיל. דלהמה לא תהני שחיטת האם על הولد להתר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על בהמה גופה, וזה תימא רבתא שאין עליי תשוי' לאור. אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, כאשר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זו את לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה האריכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים לעיל דף ע"ג ע"א, לא אם טהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכי הכוונה דока לעיין טהר מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היבט.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא איך לאבמה"ח לעיל, דלמא שאינו התם דלא יצא לאoir העולם ואיסורapiro לר'ם, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל חלב מ"ט ח', מותקמא הא abusive לעיל וכו' ע"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאoir העולם דין בזה מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דוכנות התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאoir העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעלום חדשים לחוד משווי' לי' לשור להיות חלבו אסור, ומה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגים סימני טרפות דהאבי' תה' אליבא דר"ע, דאי אליבי קמבעי היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא דהו נטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, וכך שפרשנו לדעת רשי', ولكن לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן זהה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הורג את הנפש, מסוכנתה שר' באכילה וטרפה אסורה והורג את הגוסס חייב והורג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, אבל גוסס מכבליין טומאת אוכlein, אבל מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיות דג טרפה איינו מקבל ט"א. וכן מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפרכסת אינס מכבליין טומאת אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר'ח בטרפה דגעו מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיות שלמה בנסיבות כי מחסרא אבר, ושפיר חשוב כמת לעניין טומאת אוכlein, כמו דחויב כמת לעניין איסור אכילת טרפה, ולעינן רוצה דמקרי גברא קטילא. אלא דמה דליקא פושל טרפיות דיש במיינו שחיטה טרפה כמת לעניין שחיטה וזה אמרת דליקא במיינו הכיא איסור מצד בהמה טמאה אבל שם הטעם משום דבלאו הכיא איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפטיחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרה דטרפה האמורה בקרה דההילו נטה למות מחמת חסרו אבר פשיטה לי' דמקרי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפיות של ההלכה, דרך ע"י שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פוסלת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעיין טו"א בדגים Mai, עי"ש.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניות דבשותית את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתר את הولد, כיון דכל"ע מהני לטהר מידיו נבלה, כדאמר ר'ח להקמן, ולמה לא תתר בacellularה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראי' שמה שחיטה וכדק"ל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עשו שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר בacellularה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שוחט טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ ש לעיין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר זה או ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו לתהני להתר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח אבמה"ח בעודו ח' ואם מות בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מציריך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' ק' וטעון שחייבת פשיטה שחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס ענ"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמרת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דרי' מרשיש', דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לערע האב. עוד זאת את השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבוי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הניל' עליו, וככתב דבשלמא על הר'י'ך דהשמייטו לא קשה, משום דלא שכיה, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמייט שום דבר מהתלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר'י'ך לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי' הרמא' בהגה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג' מאעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוי' והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר'י'ך והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי' לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהיא'נו באמו טרפה שי'ץ' צrisk שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבוי', דבמעי' אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד וד"ק היטב.

דרהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דחא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדק אמר איכא ביינ'יו הפריס ע"ג קרקע, ובין הא דאבי' דהכל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דהאי דינא דרי' מרשישיא אין לו שייכות לדרי' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורוחוק. ואני דור רביעי אחריו ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיק' לדרש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס ענ"ק איכא בגין'יו לא איפריש اي מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, יש לפреш ג'כ' דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר'ם ס"ל דדי' לו Lad להיותו אומו, ובאמו גופה בעין שתמותה הע"ת עי' השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנראה דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדלעיל לג' ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלאטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח'ל' דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, עי"ש בסוג' ובותס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטיני בארוכה בפתיחה בעiker ג' דבעין מיתה תוך מעיל'ע. אלא דהתורה התירה בכגד יצ'ר' למ' שלחות אחר תאות אכילה לאכול מיד כמו יפ"ת עי"ש. אבל כל שלא פעלת השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל'ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקב עיסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר החלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפיו בנמצא מות אח'כ' ולא הוה אוירא כל מוחים, וכמש'כ' לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתבו התוס', דהאי אבוי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר'י' ובין לר'ל דפלייגי בתשל' וכו', דלא' דאמר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש'כ', אלא ודאי לדעתה התוס' לייכא בחדשים לחוד איסור חלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפיו לא שחט אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתיכן מגמר', ודבורי הר'א'ש עדין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב אר' ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי חלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכיאה להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיונה רבא כאשר נתפלאתים גם בא זה כמבעור לעמלה.

שם בסוף הדיבור, ואפיו לר'ל דאמר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבמעי' אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בדעת התוס', דגס לר'י' בעין אוירא כדי' שיחול איסור חלב, ודלא' כבל אר' ז"ל, גס לר'י'ח בעין לפרש צד האבוי' דלעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו לר'ל, ודלא' כמשמעי' מפשיות לשון התוס', דהאי צד האבוי' לר'י' מובן מאליו, אלא כיון דלר'י' ה' צריכין לפרש צד האבוי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר'י'ח ובין לר'ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי' אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהון, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנייהו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא ב"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבוי', דבמעי' אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד וד"ק היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואס מות טהור מטלמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' חי הנמצא במעי' בהמה טרפה דעתון שחייבת, מבעור ברמב"ם בהל' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח'כ' בפ"ב מהל' אבה'ט הל'ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דח'כ' מ' קורוקס ז"ל, דחא דכ' הרמב"ם שם ואס מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי' הו טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התימא, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטהר באמשא, ומהיכי תייתי, וכי משום דבאי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עין. וראיתי בדגול מרובה בי"ד החדשים שהשיג על הטו'ז' דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעבד לא אסרו מושם מראית עין, מפסק הרמב"ם זה דבפהרים ע"ג קרקע מטהר באנבלה, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטהר אנבלה. ולא עוד אלאadam היה הרמב"ם מציא דבר זה דבפהרים ע"ג קרקע גם טומאת נבלה אית' בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהרים טהור. ועוד זאת אני תמה' דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דהפהרים ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואס הפהרים ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי' אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קרש"ש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס ע"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מת קודם שהפריס ע"ק, כמו שכתב הרמב"ם ז"ל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם ז"ל מוכರח נמי לפרש דאיסורابر היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והוחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוציא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דהלכתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס ע"ק, ולאמר דההアイ עבוי' בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארשר נראה דפרק שם בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לאירועו ותפל' בלא איסור יוציא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי' דלית הלכתא כוותי', אבל הוא קמבעי' באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בתיקו א"א לאמר דלא קאי היא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכרח הרמב"ם לאמר דאיסורابر היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזע דעליל דפליגי ר' אש' ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר' אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהרי קמבעי' מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"ם לא קמבעי', דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי' אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא בעי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתה דהaca דלית הלכתא קרש"ש, ומטעה דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס ע"ג קראקע גם זוטרא אליבא דרש"ש דהה מאדריש' דלית הלכתא כוותי', הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי' ז"ל מפרש הא דקאמר ר' אש' למיר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי', דאף דעתו שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהוה כשותט קאמר דפסק לפסח, עיין בחודשי הרשב"א ז"ל דהקהה בשם הרמב"ן ז"ל לעליהם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי' ז"ל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אש' למר זוטרא, מי דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמתה האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מינון בפסח. ואני מתחמי עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהה לילך, דהרי שחוות במועט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראה מתווך פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין אין" קראוין שה. הן אמרת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שמביאה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמר כאן שה ונאמר להלן שה בפסח, ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן צרך תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה.

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ נתקדשו במצוות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נתילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתה אמו פעלת עלי' ע"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס ע"ג קראקע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעלת עלי' השחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעל"ע דוקא, וכן כל שהפריס ע"ג קראקע, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה, אלא מסיבה אחרת, ואל תחתה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלוי תליי בהמה שיפוריס אח"כ ע"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה,adam מת אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והכי נמי לרבען כן הוא דמתלוי תליי אם יפרוס אח"כ ע"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך לרש"ש קאמר ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס ע"ג קראקע, ליתה להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבוי דפליגי, וס"ל בהא דר' כההפריס ע"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאחר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבוי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמרו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכלל שבידינו דבשל תורה הלך אחר המחהמיר, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר השחיטה או דרבנן דההアイ דמסוכן כל מקום שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיטתה בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דההアイ דמסוכן אף דההアイ דבב תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהלור דהה מסוכן, ועיין רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחזרו לאמר אינו אלא כמפרש, דلت"ק דוקא פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אינו אלא כמפרש, רק לפריש בא יוצא בקהלור דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרש לים והיין בשיריא, דין זה לא חיש סכנה, ה"ה דמודים נמי במוסוכן מוחות חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועיין מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דהלהכה קרש"ש בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחלק בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועיין ש"ד סימן רע"ו, שתמהה באמת איך פסקו הפסוקים הא דרש"ש בתלויות השם, כן שפסקו כאן בשחיטתה בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהה דלא קבלו הכלל דהלהכה קרש"ש הינו דר' קבל בלי יוצא ממנהו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחmir, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשלו Rak האי דבן פקועה דהלהכה מה"ת לדעתו, ואיך נפסוק כיחידי לאגבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אש' שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קרש"ש, ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים דלא קרש"ש פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קרש"ש משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, לייא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ז' נבלה גמורה, ואיך נתיר חיללה איסור תורה ע"י פסקי יתר הראשונים נגד דעת הרמב"ם במקומות שאין רואים שלא ירדו לסוף דעת קדשו, ושלפי שיטתו אין כאן שום דוחק בכל הסוגיות ולא עוד אלא אדם לא נשחת רק סימן אחד גם בלאה אין להתריר כלל הכתת הראש כմבואר אצלנו בפתחה ודוק' היטב.

ע"ש רשי' ד"ה הפריס וכו', טעון שהחיטה מדרבנן דעתך לאחלופי לאכול בהמה ללא שחיטה עכ"ל, אין לפרש דוחשו לאחלופי כמו בפסחים דף ע"ה דאין צולין ב' פסחים כאחד מושם תערובות גופם, וה"ה הכא כיון דאין כאן שום היכר, דבקל ברבות הימים יתחלף באחרת, אדם נפרש כן לא נ buoy הפלוגתא בקהלוט אי חד תמייה'aggi או בעין תרי תמייה'aggi וכן לא נ buoy דאיكا חש לדדרישה בבפ"ק דמ"ש טרפה דלא חש לה כיון דאיكا חש החלפה אלא דהכא תמייה'ין שיאמרו גם שאר בהמה לא בעי שחיטה, וכן מוכחה לשון הרא"ש ושאר פוסקים. אבל הדבר תמורה בעני דמיהיכי תיתיב ניחוש שבשביל שיתרמי לעתים רוחקים שאחד ינחו או יכה על ראש בהמה ויאכל את בשרו, שיאמרו דבטלה הזביחה והותר הנבלה האםה? וכי לא קרובה יותר לחשוב את האיש שאוכל נבלה. וגם למה לא חששו על תערובות גופן כמו בפסחים וכו'.

תוס' בד"ה בן פקועה מה שפירש בקונטרס דהרי הוא כדי שאין לו אלא סימן אחד מצדamo וכו' וגם פירש דל' מרשותה לא"ל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, והכל מגומג דאפיילו היהנה בהמה ניתרת בסימן אחד להכחיר דחויס כל סימן וסימן בחציו שחוט וכו', ואפלו למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא מודה הכא, דהתס שחיתת טרפה לא הו שחיטה, אבל כאן הו כאלו חציו נשחת וכו' עכ"ל. ועיין לב אר"י מש"כ בז'ה. ואני תמה מאיד על התוס' דאין כאן שום מקום השגה על רשי' ז'ל, דלפירושם דין לכך סימנים לחץ הولد הצריך שחיטה קשה יותר, הכא יאמרו דמי שיאכל מאותו ולד בלא שחיטה מחיים או לאחר מיתה, צריך לאכול שני זיתים כדי שישתחייב מלוקות, דמי יי"ר לנו דחילך האב וחלק האם שווין הם בכמות, אלא ודאי דין כאן תנערובות בכמות, אלא באיכות, וממילא דין כאן כאן מלוקות כלל על אכילת הولد הזה בלבד שחיטה, והוא כמו כוי לעניין חלב דהוה חצי שעור באיכות, ואין לוין עליו, וא"כ למה לא תנעי שחיטה להאי ולד דיינו זבוח באיכות, ע"י סימני עצמו שהמא ג"כ רק באיכות מקצתם זבוחים ומיקצתם אינם זבוחים, דהאי ולד בר"י בפ"ע הוא סימני ובשרו שווין, ומ"ל להתוספות דהאי בר"י בפ"ע לא מהני שחיטה סימני כמו שחון, וכן הוכחה רשי' ז'ל להמציא דעתך שהי' נגע בה דכמו דבשה"י בכמות השחיטה נפסקת, כמו כן נפסקת בשהיי' בחיתת איכרות הסימנים. גם מה שרצו להילך בין האין, לשחיתת טרפה איןנו מובן, דהא גם בשחיתות טרפה מהניولاد לטהר מיד נבלה, ולדעת התוס' גם להתריר איסור אבמה"ח כמו בammo, דחוינך אבל ממנה בעודה מפרקסט אין בו איסור אבמה"ח, הרי דין הولد שחחות הוא, ואדרבה יותר מקרי שחחות בטרפה, עד שלא מעד מה נשר להתריר בולד טרפה ע"י שחיתת עצמו כמו שתכתבנו למעלה באריכות. וחוץ מזה הלא כל עצימות ההסבר של ד' סימנים אכשר בה רחמנא הוא, ממש"כ רשי' ז'ל דהתירא הוא דרבנן ולא איסורה, והא סברא המוסכמת עם השכל דעתך נאמר שחיתה המכشرת תקלקל יותר את הولد, מנicher האוסרת, ר"ל אם נחר האם היא הولد ניתר בשחיתת עצמו, ואם שחיטה יאסר הولد שלא יהא לו שובי היתר ע"י שחיתתו הוא, ואם הסברא מוכרכות א"כ גם בגין פקועה שהפריס ע"ג קרakeup ולא שחיטה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יבא לנו מזה דמה שהתריר הרמא ז'ל בעוף השווה למota אפיקו מעלה לעחות על ראשו הוא לפ"י דעת הרמב"ם

ריבת כל הני נמי א"כ שהיא מהני לנו עכ"ל הגמר' הרי דבעין כמעט כל הני מגז"ש שהוא מפסח. אלא דנרא דהרבנן ז'ל דחיה האי ברייתא מכח האי דר' אשி כאן. דכי הגראה ר' אשיה מפרש מתניתן דבכורות דמעט כל השמות הללו משה דכתיב בגופי' דקרה, דאל"כ אלא כברייתא דבן בג הלא תקשה לנפשי' דבר אמר כאן פודין.

הן אמת דלא אוכל להבין איך פלייגי ר"א ומר זוטרא ביזא דופן, והמשנה בבכורות לא מנה בכל אלו יוצא דופן, הרי דפודין בו. דומה דקמבעי' שם בנדרה ובפסחים'ק אי פודין, היינו אם היא בכללים דקתני במתניתן וכן בגין פקועה, אי כפ' התוס' דמצד שהוא שוט קמבעי' הרי הוא בכלל שוחות דקתני נמי במתניתן, אבל אי נפרש דמצד יוצא דופן קמבעי', באיזו מהנהו דחויס במשנה נוכן להכניiso, והוא תימא רבתא אצל, אלא מדריך ר'א מה דעתך דילפת שהיא להעמידו, דומה פריך ר'א למר זוטרא מה דעתך דילפת שהיא מה פסח, הלא משנה שלמה היא דין פודין בשחותה והרי היא בן פקועה נמי שחוט הוא, יהי' מאייז טעם שהיה', אם לא שנפרש דהכי כפרי' לי', דבשלמא אם מפסח ממיעין שחוט, שפיר קמדמיית בו פקועה לשחות דעלמא, דשניות הלא אין ראים לפסח אבל אי מסברא קממעט התנא כל השמות הללו, מושום דאיןם בכללים וכסמ"כ הרמב"ם א"כ האי בן פקועה ניהו דשחית הו, אבל מ"מ כיון דריהיט ואיזל שה קריין בי'. שוב ראיית ברי"ט אלגוי ז'ל שכtab, דר' אשי לא ידע מהיא ברייתא. והרבנן ז'ל שכבר כן,adam ר'א לא ידעה איך פסק שם כר' אשי דפודין נגד הברייתא. וכעכ"פ נבוק אני מאייד בפירוש הסוגי' וקשה לי מאי להכenis בرمב"ם כדעת רשי' ורמב"ן, דמטעם יוצא דופן דניין על בן פקועה, והוא לא הזכיר יוצא דופן בדבריו אלא בן פקועה, ובפרט שהגמר' לא הזכיר כלל שם יוצא דופן, וממשנה נלמד דביויצא דופן לא מيري'. لكن יותר נראה לךים פירוש התוס' גם לדעת הרמב"ם ז'ל, דמטעם שחותה קמפלגי ומ"מ לא קשי' מיידי ר'א אדר"א דס"ל דחכמים מדאוריתא מצרכו שחיתה בהפריס ע"ג קרakeup, דהא דלא פסק ר'א כרש"ש דמתיר גם בהפריס ע"ג קרakeup, הינו משום דכיוון דבדאוריתא קמפלגי לא מלאו לבו לפסוק לקולא כרש"ש נגד החכמים, אבל כאן בפדיון hei החושש לדריש"ש להחמיר שלא לפדות, אם לאו דס"ל דכיוון דריהיט ואיזל שה קריין בי', וממר זוטרא ס"ל כברייתא דבן בג בג, דמשה שה קממעין לבן פקועה, ולפ"ז ניהו מה שפסק הרמב"ם כר'א ע"פ דהסוגי' כמר זוטרא אזלה, כמו שכtabו הראשונים ז'ל שפסקו כמר זוטרא, ובפרט דהרייתא מסייעה למר זוטרא, אבל אי נימא דכל עצמיות הפלוגתא הוא משום דהוה שחותות ואיליא דרש"ש דשמא הלהקה כמותו גם בדאוריתא, וכיון זהה גופה ספק הוא כדי הוא ר'א לסמווק עליו נגד הברייתא ודוק' היטב.

ועלכ"פ היה' איך שי"ה בדורו כשם הוא דהרבנן ז'ל פסק דהפריס עג"ק טעון שחיתה מה"ת, כי רק שמי' זה מתפרשים כל פסקיו, וכל מה שהשmittot מן הדינים הנראים כבלי חולק בסוגית הגמר', ואן ספק אצלי שאילו זכה הב"י לאזה ודיי היה פסק כרמבל"ם עמוד ההוראה שהוא שקול אצל הב"י נגד רוב הראשונים, ולא עוד אלא דכל הראשונים ז'ל אילו היו חולקים עליו כלל, כי הלא לפי דרכם אין קץ לדחוקים שמכרכחים אנו לסביר בסוגיות הללו כאשר בарנו הכל בפרקן, כל אחד ואחד במקומו, וא"כ פשיטה דחלילה לא יכול בן פקועה שהפריס ע"ג קרakeup ולא שחיטה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יבא לנו מזה דמה שהתריר הרמא ז'ל בעוף השווה למota אפיקו מעלה לעחות על ראשו הוא לפ"י דעת הרמב"ם

בו גם הבהמה טרפה, אלא אפילו לדעת אידך הראשונים דאין בו אלא מצות פירוש מדרבנן, מ"מ מודים מהה דאיינו יכול להעלות ארוכחה, ובפירוש אמרו לעיל דף ע"ג דבר המadolدل אין לו תקנה בהזירה, ור"ל שאינו חור ומתבדק לנוף ואיך לא תטרף הבהמה ע"י חסרון זה שאין האבר תלוי בה אלא בחיבור כל דוחוא שסופו ליפול. הן אמת דהש"ס לסתמן מביא מתקיף לי ר"ג לשם אל, יאמרוابر שהחיהות תלוי בו מוטל באשפה ומורתת, ולכאורה הוא הקושי' שהקשתי, אלא דהש"ן, "יאמרו" משמע דמייקר הדין מצי קיימין הני תרתי, דבר שהחיהות תלוי בו יהיה נדון כמדולדל, ומ"מ הבהמה תהיה מותרת, אלא מושם שלא יאמרו מקשה לי "דחוליל" דהבהמה אסורה עכ"פ מדרבנן, ועינן לבב ארוי. וזה פלא והפלא דודאי כל שינקר' מadolدل ואון סופו להעלות ארוכחה לעניין טרפות הבהמה ודאי חשבין לי כנפלו, דחובור כל דחו צזה ודאי איינו מצל מלחיות טרפה, ולכן עכ"ב אנו צרכיכים לאמר דהאי, "יאמרו" דקאמר ר"ג לאו משום אמרה דבריות קאמר, אלא בונתו דהבהמה נאסרת מעיקר הדין ומון הדין "יאמרו" אך אפשר דבר שהנשמה תלוי בו מוטל באשפה והבהמה מותרת ודוק.

גמרא א"ר אש טרפות קמדmittiyil' זכי' שהרי חתכה מכאן וחיה וחתכה מכאן ומותה. הרמב"ן זיל' סוביר אדם אחר פסיקת צוה"ג חתך الرجل למعلיה בשוק חזר להחשו, ומ"מ אם לא עשה כן וחתחה כמהות שהוא טרפה ואין זה דומה להא דאמרו לעיל דאי בדרי לה סמא חי' דכמהות שהוא עכשו א"א לה לחיו. והרשב"א אחריו שהביא דברי הרמב"ן כתוב זיל' ווא"ת שמא כבר התחללה מכתה להמיתה בה (ר"ל פועלתה הממיתה) ותירץ חוליל והוא זה זה לשונו: ונזכר הדין זה בפרק הזה מחתמת מה שאמר שחייבתו מתרתו לאותו אבל כמו שנאמר בעובר שחייבת אמו מתרתו ע"כ. ואולי טעות ספר איכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחייבתו מתרתו כמו באבר היוצא מן העובר. דהא דשחייבתו מתרתו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן באבר המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועicker הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ס מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתך. אלא ודאי בונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתך לאו נחתך לגמרי קامر, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכיוון דמקרי בהכי באבר המдолדל שאין שחייבתו מתרתו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דאיון סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שועשה אותה טרפה לא בעין נחתך ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכחה חשבין לעניין טרפה נמי נחתך לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דמלעלת מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשימוש דס"ל דגס למלعلا מארכובה רק האבר אסור אבל הבהמה מותרת, דנחתך דרישא למיטה מארכובה כי הדין דסיפא השיך לכוא אין לו התקשרות עם הדין דרישא. אלא דיתור אני תמה בשיטת שמואל, דאייך אפשר לומר דבכמה תהיה' מותרת. דכיוון דקותני מותניון דכל שאין רובبشر קיים נידון כאבר המдолדל דין שחייבתו מתרתו, מה בין זה לחתק לגMRI, דהרי אמרו לקמן כך ע"ב דאיון מעלה ארוכה והו לי לטמא כאבמה"ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהרי כנפלו דברי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ס דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר שבדעה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

לזרעו ולהלבו של אבר היוצא תהיה' שלא כהכלכתא, וזה דוחק, היא תמייה קיימת כי שם מסיק בתיקו במוחו לגמווע את חלבו, ואיך נאמר דהוא שלא כהכלכתא, אבל זאת התיימה הכריחה את הרמב"ס זיל' לסבור דברابر היוצא מטעם טרפה נגעו בו ולא שייך לשחיטה כלל. וכפיש ביארנו בס הני דין דר' מישרשיא ודרבא דד' סימנים אכך בה רחמנא כולן אינם הכלכתא, כי נאמרו רק לדעת אבי' דחכמים דרש"ש מודים דמה"ת גם הפריס ע"ג קרקע נ יתר בשחיטת האם, אבל אין לית לנו זאת אלא כר' מישרשיא אמר דין אלו אליבא דרש"ש משום דס"ל דלחכמים בהפריס ע"ג קרקע עלי שחיטה מה"ת, וכייל בחכמים כמו שכבתבי למעלה בארכיות בס"ד.

תוס' ז דיה' דנפל דובא עלי', ע"ג דסביר ררבנן לא אסר מושום דrostot ha'zab וכו', כבר הבאתי לעיל דנושאי כל' הרמב"ס כתבו דין זה ממשי' דרמב"ס בפיהם"ש, והוחתני זזה ליתא, דרhmab"ס בפיהם"ש לא דבר כלל מטרפות של בן פוקעה שהפריס ע"ג קרקע, אלא מטרפות שנולדה מון הבطن ובעובר שהותר בשחיטת אמו עי"ש. ולפי מה שהוחתני דדעת הרמב"ס דהפריס ע"ג קרקע טענו שחיטה מן התורה, ודאי דלא מצי להביה האי דינא דליתא אלא לדעת יתר הראשוני, דסבירו להו דכלכלא עלמא בהפריס ע"ג קרקע דמן התורה יותר בשחיטת אמו, ושחיטתו מדרבנן משום מראית עין לחכמים דר' שמעון שורי, וצריך לאמר דלא מייר הכא דעשאו טרפה וכמו שהביא הרשב"א זיל' בחודשי לדעת מקצת הראשונים.

דף ע"ו ע"א משנה בהמה שנחתכו רגילה וכו' האי משנה אין כאן מוקמה אלא בפרק אלו טרפות וכותב הרמב"ס בפירוש המשניות וזה לשונו: ונזכר הדין זה בפרק הזה מחתמת מה שאמר שחייבתו מתרתו לאותו אבל כמו שנאמר בעובר שחייבת אמו מתרתו ע"כ. ואולי טעות ספר איכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחייבתו מתרתו כמו באבר היוצא מן העובר. דהא דשחייבתו מתרתו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן באבר המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועicker הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ס מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתך. אלא ודאי בונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתך לאו נחתך לגMRI קامر, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכיוון דמקרי בהכי באבר המдолדל שאין שחייבתו מתרתו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דאיון סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שועשה אותה טרפה לא בעין נחתך ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכחה חשבין לעניין טרפה נמי נחתך לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דמלעלת מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשימוש דס"ל דגס למלعلا מארכובה רק האבר אסור אבל הבהמה מותרת, דנחתך דרישא למיטה מארכובה כי הדין דסיפא השיך לכוא אין לו התקשרות עם הדין דרישא. אלא דיתור אני תמה בשיטת שמואל, דאייך אפשר לומר דבכמה תהיה' מותרת. דכיוון דקותני מותניון דכל שאין רובبشر קיים נידון כאבר המдолדל דין שחייבתו מתרתו, מה בין זה לחתק לגMRI, דהרי אמרו לקמן כך ע"ב דאיון מעלה ארוכה והו לי לטמא כאבמה"ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהרי כנפלו דברי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ס דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר שבדעה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

מכל בהמה משות דלא מרביין מזא רקס מה שעומד להיות ניתר בחשיות עצמו לכישולד, דהרי תורה דעליל שם קאמר ר"י דמציא בה דמות יונה אסור באכילה דבעין פרסות, וכתבו שם התוס' דזוקא נקט דמות יונה, משות דביצה לאoir העולם נמי אסור, לפי שאיןו מתקיים אבל דמות בהמה ורגליה רגלי יונה, שראוי להיות מותר לאחר שיצא לאoir עולם, לא קאמר ר"י דלא מישתרי אע"ג דין לו פרשות עכ"ד התוי הרי דכל תלוי בימה שראוי להיות מותר אחר הלידה, ומעתה האי של"י זודאי לא ניתר אף בנולד הولد והשליל' קשורה בו, וכן למ"ד לעיל ע"א בהושיט ידו למעי בהמה דיש שחיטה לولد בן ט' חי במעי האם, דפשיטה שאין השליל' נתרת שחיטה זו, וא"כ ה"א דה"ה דלא תהי נתרת גם בשחיטת האם, וכן דמות יונה לבן בעין ריבוי יתרה דמ"מ נגרר השליל' אחר הولد להיות ניתר עמו בשחיטת האם, יותר ממה שהיה נתרת ע"י שחיטת עצמו. ומכלוט במעי פרה דל"ש מהני שחיטת אמו אף על גב דשנולד אסור אין תיבותא דחתם נמי מפרשה בהמה דרשינו קרא יתיר' כמו הכא, "וכל" אשלי'.

ע"ב גمرا לעולם טומאות אוכליין, ושאני עור חמוץ דמאייס קשי' לי', הריש של'י נמי מאיסה ומ"מ מרגע החושב עליה להשותה אוכל, ומ"ש עור חמוץ שלוקו דלא מהני דהאי שלוקו הינו נמי חישב לאכילה דמעשה השliquה מוכיחה עלה. ומצאתה שהרמב"ם ז"ל נשמר מקוס'י זו דכתב בפ"ב הט"ז מטומאות אוכליין עור חמוץ שלוקו הריש זה ספק אם מטמא ט"א בפ"ע מפני שהוא מאיס הרבהה עכ"ל. והוסיף על לשון הנגרא דקאמרה סתם מאיס וכו' מאייס הרבה בל"ס שכון חלק בין של'י לעור חמוץ דהאי מאיס הרבהה עד שבטללה דעתו ולא מהני מחשבה זהה פשוט וכו'. והנה תמהני מאד דכל דיני של'י השמיין הטור והשו"ע, שובראייתי שבעל דברי חמודות אחרות מ"ט הניח הדבר בצ"ע, ואולי ייל' דבזמנינו אלו נקרה של'י מאייס הרבה כמו עור חמוץ, אפשר דגם מחשבה לא מהני ביה להשותו אוכל, וממילא אסור לאכלו ממשום בליך תשקצו. ולדעת הראב"ד בלאה אין בו אישור ממשום דוחה כפרשא בעלמא, ועיין בראש יוסף ולב ארץ.

הדרן עלך פרק בהמה המקשה

שהוא לצורך גמור למונתיינו, גם בפני הבית לא הוה תנא כלל, והיה סומך על הסברא ושכל היישר שלא נטהה בסברא, דמה שמצוין בריש שליח הקון סברא דלא לנרגג אלא בפני הבית הוה מפני שאם לא נמצא בו איזו צורך, אז בכל הגני פרקים דמקילתן ב כדי נסבי, ואת א"א דכמו כן לא נקט דנוגג בפרה אדומה וכדומה ולכן קמהדר למצוא לכל חלוקה שיהי' לו באיזו מקום צורך כ"ש עכ"פ, כדי להבין למה שנינו בכל הגני פרקים ובזה די למצוא איזו סברא קלישטא, כדי שלא יהיה שלא לצורך כלל, אבל עיקר הצורך שבשבילו נחיתת האי תנא לשנות כל הגני חילוקים, צריך להיות צורך גמור אשר בעין למילך מקראי, לוזה דיקיך רשי' ז"ל במתוך לשונו הטהור דבחולין ובמקדשין דআיצטריך למילך מקראי וכו' אבל לא כתוב דআיצטריך למיןקיינחו דין כאן צורך גמור אלא צורך כל דוחה ודוק'.

ככלענ"ד נכון. **ד"ג** ע"ז גمرا אל ר"פ לרבא, ר"ל ואיסורה דאוריתא ואת אמרת התורה חסה על ממון של ישראל. וכן הוא לעיל ד"ט ע"ב ד"פ השיב לרבא כן לעניין הלב טמא אי סותם או לא, והת"ח תמה איך רצה רבא להתייר איסור תורה מושום התורה חסה על ממון של ישראל, וכותב/draba מספקא לי עי"ש. והלב ארי' כתוב דלא הוועיל כלום דגס בספיקה אין להקל בשל תורה עי"ש מה שנחdisk, והקו"ש ודי עצומה דכיוון דבשני מקומות מצינו ויכוח בין ר"פ לרבא נראה דרבא לא הדר ב"י מסברתו, רק אישתק דרושא, ולכן כמי מה שכי' הרמב"ם ז"ל דליך מהותה המותרות, ומושום דנדון בדברי סופרים (ועיין לח"מ פ"ח מהלכ' שחיטה הכה"א ועיין נמי מה שכתבת בפתחהanza דלדעת הרמב"ם באמת אינו לוקה על הטרפיות שאין הבע"ח נוטה למות)DOI ואדי דלא קשה מיידי אי רבא היה רוצה להתייר גם ספק זה מושום דחסה התורה על ממון של ישראל אלא דגם לאין פוסקים דלית להא דרמב"ם, ייל' דרבא לשיטתו איזיל דס"ל טרפה חייה כיידע, וכבר כתבת בריש א"ט דלמ"ד טרפה חייה איזון כרא רקס עשה דלהבדיל בין ההייה הנאלת וכו', ולא דטרפה מוקי לי' לבשומה"ח כמו שמברואר בירושלמי ריש פרק כל שעיה וכגדתרגם אונקלוס או כדעת הרמב"ם דטרפהDKרא נוטה שאינו חי וכיון לדידי' ליכא אלא לא הבא כלל עשה הי' רוצה להתייר מטעם דההתורה חסה על ממון של ישראל ועיין בח' ק"ז ז"ל בריש א"ט ובחדושנו שם ודוק כי נכון הוא.

משנה שם השוחט את בהמה ומצא בה שליא نفس היפה תאכלנה, ופרש"י ז"ל ולא אמרין אבמה"ח הוא שגס הפה בשחיתת האם, ובגמ' פריך מנא הני מיל', ויליף מכל בבהמה תאכלו לרבות את השליל', ועיין בראש יוסף שכי' דבעין ריבוי דכל שליל' מושום דאיתנה בכלל בהמה, ולכואור' קשה דהא לעיל בריש הפרק מסיק דሞכל בהמה ילפין היתר לויל' ולכן גם בחותך מעבר שבמיעי מותר באכילה ומהיכי תיתני נאסר השליל', ואפילו אי מבהמה בבהמה ילי', מ"מ אין סברא למעט של'י' דלהבותא קאמר קרא דאפילו בהמה בבהמה וכגון ב"ט חי נמי ניתר, אבל העני הוא כך לפענ"ד דבלי' ריבוי של'י' לא הוה שמעין להתייר

פרק אותו ואת בנו

ד"ה ע"ח ע"א במשנה אותו ואת בנו נוהג וכו' בחולין ובמקדשין, כתוב רשי' ז"ל מושום דבעין למירם בחולין ובמקדשין דআיצטריך למילך מקראי CIDILPENN, תנא נמי בארכ' ובחו'ל' דלא איצטריך וכו', והראש יוסף קמתמה על רשי' ז"ל למה לא כתוב כמש"כ התוס' דתרתית לצורך דגם בפני הבית ושללה בפני הבית לצורך הוא, וכמברואר בראש פרק שלוח הקון. ואין כאן מקום לתמייתו כלל, ובברי רשי' ז"ל מזוקקים לצריך כסף, וכדרכו בקדושים להיות קולע אל השערה. דהנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב בדבור הסמוך בפני הבית דבפרק בתרא מפרש למה נקטינהו. אלא דהענין מבואר דהאי הי"א דלא לנרגג אוא"ב אלא בפני הבית סברא קלישטא היא, וכמש"כ התוס' בעצם CAN בד"ה אי מה דמש"ה לא צריך קרא לרבות שלא בפני הבית. אלא התנא בעצמו אתה להשミニינו שלא נטהה בסברא, וא"כ די להפיקע את עצמו ולא לגרור אחריו אחרים שאינם לצורך כלל. ר"ל دائ' ליכא בכל הני איזו מהם

זה מהר"ס שי"ר ז"ל מפרש כן הסוגי, ועיין עוד בדברינו על דברו התוס' ד"ה או לרבות.

באו"ד ואית בפרק הזרע דדריש מקרה דין מתנות נהגים בקדושים וכו', זהה מוקמיין קרא בכל מיל' עכ"ל. ואני אומר דהאי קרא דמתנות עכ"ב בחולין ולא במקדשין, דהוא במשנה תורה בפ' שופטים נאמר, והוא מצוה מחודשת שנכנסו לארכ' כסדרם מסדר הפרשיות שמתחליל בשימתי שופטים מלך ואח'יך' אמר דכל הנינים ולויים לא יהיו חלק ונחללה בארץ ואח'יך' וזה הי' משפט הכהנים מנת העם מזאת זובחי הזבח וכו', ומה שנתחדשה מצוה זו בכתנתן לארץ הוא ממשום דבמדבר לא שחטו בחוץ רק בעלי מומי, והביאו חולין לאוהל מועד, והורה לכוהנים חזה ושוק, אבל עתה שנכנסו למקום מפורש בפ' ראה, עכ' לען לא יפסידו הכהנים חלוקמן הארץ שהותר להםبشر תאوة לבוחן חולין בחוץ ממשום רחוק מקום למחרסר זמן עיי"ש. וլפע"ד נראה דינהו דיש לפרש כן האי שאין בהם צורך ודוך'ק.

ע"ב תוס' ד"ה או לרבות וכו', ואית והיכי פריך לעיל ואימא במקדשין אין בחולין לא וכו', דכלאים בקדושים ליכא, וכותב מהר"ס שין צריך בראשו כלאים והשני קדשים, דגמ' מתחלת פריך מניין לאו"ב שנוהג בקדשים הכוונה מניין דיופסל השני מצד מחוסר זמן עיי"ש. ולפע"ד נראה דינהו דיש לפרש כן האי דמנין שנוהג בקדשים וליעיב באזה' קושית התוס' דלעיל וכmesh"כ לעמלה, אבל מה פריך אח'יך' ודלא מא בקדשים ולא בחולין עכ' הכוונה דלמא שניהם קדשים ולא סגי בשני. דכיו'ן בחולין איננו נהוג הרי דלא על השיטה קפיד קרא אלא על ההקרבה לנובה תארצה לרבנן אח'יך' הא דנקיט קרא לא תשחטו הו, כמו לא תקריבו דלעיל מניין גבי מומי בהמה, כי איןallo מצד השחיטה אלא מצד ההקרבה, ונקט תחלת העבודה שהיא השחיטה ממשום דלא ירצה לרבנן נאסר השחיטה בלאו, ואח' מהיכי תיתי נימא דאמ' הראשו חולין נאסר השנוי דהרי בגוף השחיטה לייא איסור, אלא שלא להקריב או"ב ביום אחד. דהאי לא תשחטו מהתפריש כמו לא תקריבו אבל עתה שזכהנו לדין או"ב נהוג בין בחולין ובין במקדשין, מצד השחיטה, שפיר מצין למיר כיון דבענינה קדשים כתיב אית' בי' נמי פסול מchosר זמן על השנוי ממשום לאו השחיטה, ולא נאמר דגמ' על הקרבת שניהם ביום אחד קפיד קרא דבר שלא כתיב כלל, דהה לא תשחטו כתיב, מה שאינו כן אי' אינו נהוג בחולין אז מסתבר דליך פסול בשחיטה אלא בהקרבה, וממילא דוקא בשניהם קודש ודוך'ק היט.

ד"ט ע"ג גמר' מהו דתימה את' צד סוס ומשתמש בצד חמור וכו' קמ"ל, ופרש' ז"ל דין כאן שום צד מיוחד דהא מבבל זרעים' ומינא באנפנא נפש'יו הוא ליישב הקושי' מחצ'י' שפהח' וחצ'י' וחמור, וכען זה כתבו התוס' ליישב הקושי' מחצ'י' שפהח' וחצ'י' בת חורין דאסורה לחצ'י' עבד וחצ'י' בן חורין, וסיימו בחגיגא דף ב' ע"ב, דמה'ט שרי לרוכב על פרדה ולית בה ממשום כלאים. ול' קשה דא"כ למה לא דניין להני שתי פרדות שאחד מסוס וחומורה ואחד חמור וסוס' לשני מינים, דהה משוניים בקהלם ובתוארט החצוני וכגד אמר בגמרא' דהאי עבי קל'י' והאי צנפי קל'י', והאי רבנן אודני' ואוטר גנובתי', והאי צוטרן אודני' ורבה גנובתי'. דבשלמא אי ד'יניין להו מצד אב ואם לחצ'י סוס וחו' חמור שפיר ייל', דכל מניין פרדותacha הוא דבשניהם איך'א צד סוס מסוס הצד חמור מחומר ולא איכפת לא שהצדדים מתחלפים, אבל אי נימא דפניהם חדשות ברי' משונה ובפני עצמה איך'א כאן, דהוא מן בפ"ע, הרי' דגם זה משונה מזו ואיכא כאן שני מינים, אבל לומר דמיון בפ"ע הוא

גמר ת"ר מניין לאו"ב שנוהג בקדשים. תימא הלא הא לאו במדבר נאמר, ואז לא היו רשאים לשוחות אפילו בחולין בחוץ ורק להבאים אל פתח אוחל מועד ולהקריב שלמים עיין היט בעיל דף י"ז בסוגי' דבשר תאوة ובמה שכבתבי שם ובפתיחה, וא"כ עכ' בקדשים נאמר או"ב לא תשחטו, דאילו בחולין גם אותו או בנו לחוד נמי לא תשחטו ממשום שחוטי חוץ שהוא בכרת, והוא לכארו' תימא ורבטה. אלא דלפי מה שכתבו התוס' מכח קושיותם דקסם להקשوت ממשום שור הפסיק העניין יש לתרץ קושיותי גם כן, בשנאמר דהאי שור דבו הפסיק העניין מתחלת הפרשה דשור או כבש או עז כי יולד, קאי אפרשה שלפניה דמבדרת ממומי בהמה שפושלים להקרבה ועליהם קאי ושור או שה שארשתי לך למעלה להקריבם ממשום מומם, ואוטם תשחטו בחוץ עליהם אני מזיהרך שלחו'ם אותו ואת בנו, והי' ניחא בזה דנאייד הקרה משור כשב שאל לשוחות אותו ואת בנו, וכמי' ניחא בזה נרו'ת עוד שלא לצטרך לדחוק במה דפרק' אח'יך', ואימא בחולין אין במקדשין לא כמש'כ התוס' דאמ' גם במקדשין לכתוב בעלמא וזה פלא דהרי התוס' בעצם כתוב בסה' ד' דקרו' דמתנות לעניין חולין כתוב ושם סתמא כתיב וא"כ גם האי דאו"ב הוה מצי למיכתב בעלמא כמו במתנות, ומ' נפרש רק בחולין ולא בקדשים. אבל לפי דרכנו ניחא, דזוקא כאן מדייק דאימא בחולין ולא במקדשין, ממשום דשור דהפסיק העניין של קדשים, קאי אשר דלפנ' פניו שהוא בעל מום, הרי' דבמדבר בחדי' בחולין דוקא והוא דבר יקר בס"ד ודוך'ק. **תוס'** ד"ה מניין וא"ת וכו' ואין לאמר דאייטריך שאם צריך לפסק וכו', מכאן ראי' שגמ' התוס' סברו כמו שכבתבי לעיל, דעכ' חולין ומוקדשין בעין לצורך, ורק אגבם תנא איז'ק, דאל'יך' מנ'יל לתנא דברייתא דברמת איננו נדחה מפני הפסח עד ששאל עלי' מניין, דלמא שאר קדשים קאמר או בפסח ויש לו אחר, ואי' דPsiṭṭא אגב בפני הבית תנא כל הני, והבו.

ועיין בראש יוסף ז"ל שהביא דברי התוס' מנהרות דף מ"ט ע"ב ד"ה העולה דהיכא דאייכא פסל קרבן לא שייך דחיה, וא"כ הכא נמי לא שייך דחיה, דהה מchosר זמן פסל דהשלמה, דאי אמרת נראה דאיון הינדו' דומה לראי' דהה Tos' דמןחות לא כתבו זאת רק בפסול קרבן מצד שהוא קרבן, כמו בעשה דהשלמה, דאי מעשה דמיופסל בכך, אך נאמר בו דח', כי דח' לא שייך רק על מעשה דבגרה ולא להכשיר קרבן פסל אבל כאן דהאי מchosר זמן נצמה מלאו דאו"ב שהוא לאו בעלמא, שנוהג בחולין כמו במקדשין, ואס הלאו נדחה ממילא דליך מchosר זמן, וניהו דלענין דליהו לאו ועשה שפיר אמרין דהוי מchosר זמן משום נדחה לא הותרה, ואיכא אגbara גם איסור עשה דמימים השמיין והלאה ירצה, אבל ארבנן כיון דעתך הלאו אשר ממנה נצמה העשה איינו בקרבו, לא מצין למיר דאייכא כאן פסל קרבן.

שוב ראיתי בחודשי ק"ז בעל החת"ס ז"ל שהביא סוגי' דיוםא ס"ד ע"א, דשם קאמר דבאי קרא דמchosר זמן נהוג בשער המשתלה, בגין שישחט אמו לחולה, ועכ' דלא דחי' ממשום דהוה עשה ול'ת. ואח'יך' כתיב דיש לתמוה על התוס' דהה דאו"ב חשיב מchosר זמן הוא דוקא אחר שזכה לו להא דווי' מוסיף על עניין ראשון קאי עשה דמימים השמיין והלאה ירצה גם אשל אחורי על או"ב, אבל בלי זה אין כאן עשה דמchosר זמן, אלא הוה כמו איסור שבת עיי"ש. ולפי דבריו ז"ל נוכל לפרש הא דבאי בגמרא מניין לאו"ב שנוהג במקדשין, היינו מניין דאייכא איסור מצד שהוא מוקדשין, ומקרי פסול קרבן מצד מchosר זמן. ואח'יך' פריך ודלא מא בחולין ולא במקדשין, לא דלא יהי' הלאו דאו"ב איננו נהוג כלל במקדשין, אלא דלמא אין כאן איסור מיוחד מצד מוקדשין ודוכ'ק. שוב ראיתי

מקצת שה, והוא אין כאן שה כל אלה מון בפ"ע. אם לא שנאמר דבאמת בהא פלגי וכמו שモבא בתוס' חגיגה הנ"ל דף ב' ע"ב תוספתא וירושלמי, דאייסי ב' י' אומר אסור לרכוב על הפרדה משום כלאים, וכל זאת צריך עיון ובירור ואני לא באתי אלא כמעורר כי לא עיינתי בסוגין כל הץך.

דף פ' ע"א גמר' א"ר אוושע', כולה מתניתן דלא כר"ש, ממא מדקתני קדשים בחוץ וכו'. הנה מהא דקטני בריש המשנה דנוהג בחולין ובמקדשין לא מazi להוכיח דהוא דלא כר"ש, דבאמת גם לר"ש אם הראשון חולין אסור לשוחות שני קדשים משום אווא"ב, וא"ג דשחיתת קדשים שחיטה שאינה ראייה הוא, דהרי גזה"כ היא מויו"ז מוסיף על עינו ראשון, דקאי אסור אווא"ב גם בקדשים, וכמש"כ התוס' ע"ב בסד"ה שא"ר, דלר"ש מוקי קרא בראשון חולין והשני קדשים, אלא אי יאיכא מלוקות באוא"ב בקדשים זהה פלגי רש"י ותוס', ועיין מה שכתב זה לפניו בס"ד.

ע"ב גמר' שחיתת קדשים נמי שא"ר היא, דכל כמה דלא זיקן שם לא משתרי בשר באכילה וכו', הנה צריך באור דמשום דבעין זריקה להוציא מידי מעלה, נימא דשהחיטה אינה ראייה, וכמו דאמר בגמ' דכי נחר וזרק לא משתרי, וכי שחט משתרי ואיך קרי להאי שא"ר, אבל מה שנראה לפ"ד בסבירת ר' אוושע' היא עפ"י מה אמרו בביבצה כ"א ע"א בטעה דעתדים ונבדות דאן קרבין בי"ט דआ"ג דאיכא בהם חלק לכהנים ולבעליים, מהו משלחו נבואה רקזו אבל השחיטה היא כולה לצורך גבואה, ואני דומה להבינה תצ"י של נכר וחזי' של ישראל וגם לא למסוכנת דמותר לשחטה ביו"ט, אם יש שהות לאכול אפילו רק כיitzת אחד, דבاهני מציא אמר דשותט בשבייל חלק זה, אבל בקדשים הכל לגובה, ואח"כ הנבואה מיותר מחלוקת לצורך הכהן והבעליים וכמש"כ רשי' ותוס' שם, דהוא עבד הנוטל פרס מרבי. ולקמן אמר רבא דבעולה ודאי שא"ר לאכילה מהקרי, דלית לי דאיכילת מזבח כאכילת הדיות דמי, וא"כ ר' לאכילה מהקרי, סובר דהה בשלמים דהכל לנבואה אין כאן צורך הדיות כלל, ורק ע"י הזריקה והקטורה נפרס חלק ממנו להדיוט, لكن שחיתת קדשים אפילו של שלמים שא"ר מהקרי, ורבא דמחלק לקמן בין שלמים לעולה לית לי האי סברא וסובר דמ"מ כיוון דלהתיר בשר באכילה בעין השחיטה ג"כ, דאיilo נחר וזרק לא אישתר, שחיטה הרואוי לאכילה מהקרי ודוק'.

תוס' דהה קדשים שא"ר היא, וא"ת הא בפרק כס"ד מפרש טעמא דר"ש דילוף מטבוח טבח והכנן, ופריך וליף משחווטי חז' ומשני דני חולין מחולין ואין דני חולין מקדשים, וא"כ הכא דבקדשים נילוף קדשים מקדשים ע"כ, ועיין במלא הרועים בהגנותיו על הש"ס שכטב וז"ל „משמע מדבריהם דבר דבר שאינו נהוג אלא בקדשים ילפין מש"ח דשא"ר שמה שחיטה, ועיין בדבריהם בב"ק ע"ז ע"ב שכטבו שם, דaphael ב"ח גופה היכי דאית ב"י פסול אחר שא"ר לא שמה שחיטה" עכ"ל. ובמחכ"ת גברא רבה קחיזנא אבל הקושי' בדotta היא, כי אדרבה הני תרתי דברי התוס' מתאימים יחד, כי שם דחאו התוס' האי דעה שרצתה לומר דבר"ח עצמה חייב אפילו אייכא שא"ר מצד אחר, משום דמן הדין דחייבת תורה ש"ת, אין למוד שא"ר שמה שחיטה, דהרי כל עיקר שנעשה ש"ח שא"ר היא ע"י שאסורה תורה ש"ח, ואיך נאחז החבל בתاري ראשון, אדם נאמר דלא נאסר ש"ת, אז תהי שחיטה ראי', ודומה זאת למה שכטבו התוס' פסחים כ"ז ע"ב דהה עליה עלייה זכר דעליה עלייה זכר פסולה, עג' דעתה לא ניחה לי, כיון דאם היהתה כשרה הוה ניחה לי. ולכן מן הדין דש"ח א"א למילך שא"ר ש"ש וכן שפיר כתבו התם דגם בש"ח עצמה אי יאיכא פסול אחרינא והוה שא"ר מצד אחר, אין

ומ"מ כל מני פרדות אחת זה, נראה כאוזן החבל בתاري ראשוני וצ"ע, ועיין ל�מן בדברינו.

ע"ש גמר' אלמא קסביר חוששן לארע האב וסימנים דאוריתא עיי' בתוס' ורשב"א ז"ל, דגס ר'ABA ספוקי מספקא לי' קאמו. וקשה לי טובא דהאי סימנים דאוריתא דקאמר כתוב הר"ן בחידושים בשם הרמב"ן ז"ל דאין זה כמו סימני אבודה דמספקינו בב"מ אי דאוריתא איי דרבנן, אלא כמו סימני ביצים דלעיל דף ס"ד ע"א, דאמרין גביהו סימנים לאו דאוריתא, דהינו שאינם מקובלים אצלנו מהללם"ס, וכאן אמר דמקובלים מהללם"ס, ודלא כרש"י ז"ל. והדבר מוכרת דמה עניין זהה בסימן כהה, והוא כמו דמיישין דלמא גם אחר אבד חפש כזה בסימן כהה, וזהו דמיישין לתاري יוסף בן שמעון. אבל כאן כיוון דהני תוארים מקובלים דבאה מן הסוס והחמור הhei, ומן החמור והסוס' hei, מה תימא דלמא לפעמים משתנה הדבר, אלא בכל התורה ככל אזילין בתרי רובא, ורוב הפרדות באודין רברבן ונובתא אטורא בר חمرا, וכי גרע האי רובא מרובה דעלמא כגון רוב בהמות השירות דסמכין עלי' אע"ג דאייכא מעוט טרפות, ע"כ כמו שפירש הר"ן ז"ל בשם הרמב"ן, דהא ונפה ATA לאשמעין דהני סימנים מקובלים בידינו מהלכה, דבר חמורא וסוסי' כז תוארו, ובר סוס וחמורא כז תוארו, וא"כ ע"כ דאין חוששן לארע האב מכח ודאי, דעל הלכה א"א לאמר בספוקי מספקא ואי חוששן לארע האב, אין כאן נפקוא בהני סימנים.

ועוד זאת הקשו האחוריונים ז"ל דאי ספוקי מספקא לי' איך מוכח דס"ל סימנים דאוריתא, דאפיילו רק מדרבנן הלא שרי מכח ס"ס, שהוא חוששן לארע האב ושמא חד מינא הוא. אלא שבזה י"ל שמי סימנים אלו לאו דאוריתא א"כ אייכא לسفוקי נמי שמא אין כאן תערובות ב' מינים דסוס וחמור כלל, אלא דזה כלו סוס וזה כלו חמור, אלא דנטנה צורתו במרקחה זה במרקחת כעין סוס, וזה במרקחת כעין חמור, ועיין בראש יוסף, ודוק'.

ע"ב תננו רבנן אווא"ב נהוג בכלאים ובכוי וכו' א"ר חסדא אייזו כי שנחלקו בו ר"א ורבנן, זה הבא מן התיש ומן הצבאי וכו', עד סוף הסוגי', הנה פלוגת חנניה ורבנן לעיל, אי אווא"ב נהוג בזקרים דתלי בחוששן לארע האב מובנת ספר, דיניהו דPsiata דאב נשתתף ביצירת הولد, או כמו שתכטב הרמב"ן ריש פרשת תזיע, דגדעת ח"ל שהזכיר מזיעו הלובן והנקבה האודם, או כדעת אונקלוס וכחכם היוני, שהאב נותן הצורה ההווית, וגשמי הגוף מהאנס מ"מ אייכא מקום לאמר אין חוששן לארע האב להיות נקרה אב לבנו ביחס שאליו לעומת שאר זרים שבמנינו, מפני שמעשה האב מסתלק, וудין אין כאן בן או בת אלא בכח משא"כ האם שמולדת ולד שלם וגם אח"כ מיניה אותן. אבל בהרכבת שני מינים כמו תיש הבא על הצבאי או להיפך צבי על התיש לה אמר דאין חוששן לארע האב והוה הראsson כלו צבי עג' דאביו תיש והשני כלו שהעג' דאביו צבי זה דבר זר מאד, דהרי מינו של אב ניכר היטב בתוכלו כמו בפרדוט דצורתו משותפת מחמור וסוס, ומסתמאן כן הוא בכל ולדות כלאים שני מינים, ואיך אפשר לאמר דאין חוששן לארע האב, גם לגבי מין כלומר דאין כאן תערובת מין האב, רק כלו מין האם, ומה עניין פלוגת ר"א וחכמים לפלוגת חנניה ורבנן, כי ר"א ורבנן ע"כ רק בשעה ואפיילו מקצת שה מצו לאפיגנו.

אבל לעומת זאת גם להיפך קשה דכפי מה שאמרו לעיל דהנולדים מן הסוס ומן החמור מותרים לבוא זה זה, וקמ"ל שלא שיק למיימר אתא צד חמור ומשתמש בצד סוס, דאין כאן צדדים אלא מין בפני עצמו, וכך שפרשו שם רש"י ותוס', איך נאמר כאן דשה אפיילו

שם חולקים על רשי' זל בזיה וכתבו דהוה כמו קדשים שמותו שיצאו מידי מעלה, וה"ה כאן השחיטה מותר באכילה. ועיי"ש ב מהרש"א מהר"ם לובלין ובהගות הרש"ש, ולפענ"ד נראת דודאי גם התוס' מודים דש"ח אסורים באכילה, אלא דס"ל דכמו דילפין מה שלי בשלך אסור לגביה, כך שלך בשל'י אסור להדיוט ועתה ילפין להיפך, מה שלך בשל'י אסור להדיוט כך שלך אסור לבדיוט, ועתה כיון דאיין בש"ח אסור אחר רק מכח ש"ח לדעת התוס', שפיר כתבו הכא והתס' בב"ק, כדי אייכא פסול אחר בש"ח פטור דמדין ש"ח עצמו אין למלוד, דבש"ח לא הקפידה תורה על שחיטה ראויה, משום שהוא כמו בעלה עליה זכר, ומ"מ השיגו על רשי' זל דמחלק בין אסור אחר דאיתן דס"ס כיון דאמרה תורה לית' וuber אמרمرا דרחמנא למה לא ליקה ודוק.

תוס' ד"ה הנה למחרור זמן שהכתבו נתכו לעשה, פי' בكونטרס וכו', משמע שרצו לפזר כמו שאר נתיק לעשה שבש"ס, ותימא וכו', ומהו מצינו לאו הנתיק לעשה כהגו' ביוםא לי' ע"ב אמר ר"י בלאו דنبלה קמפלגו וכו', עכ"ל. הנה לפי מה שבארנו לעיל דף י"ז ע"א, גם שם ביוםא לאו מצד לאו הנתיק לעשה קתינו עליה, אלא דהאי לאו דنبלה מהניריה ופסולי שחיטה דיבר, שנתחדשו שנכנסו לארץ ונצטו על הזביחה גם בחולין, וקאמר ר' ירמי' דפליגי אי האי לאו מעלה הוא ללקות עליו, משום דעתכם מן העשה דזובחת Dolola העשה דזובחת לא היה נחרה או פסול שחיטה נבלה כלל, והרי גם במדבר נצטו על הנבלה מכללא דטרפה, ואעפ"כ אכלו הנחרה, אלא דר"ע סובר דס"ס כיון דאיתסר עתה בלאו דלא תאכלו כל נבלה, lok'in עליה, ורישא"ג סבר דלא חמור האי לאו שנצטח מן העשה כשר לאו ללקות עליו. אלא דלפי פירושם כאן נוכל לפреш כנ"ל דהנה האי לאו דמחורר זמן לא מפורש בהדי', אלא דבעל ונדר לא ירצה בכתב גבי מומין דרישין, לכל שפסול להקרבה עbor בחמשה שמוט, כברשי' כאן מגמורא חמורה דף י'. אמרו מעתה הא דאו"ב דפסול להקרבה משום מחורר זמן לא נודע אלא מקרה דמביום השמיini ולהלה ירצה, דקיי נמי אשлемטה דהינו על או"ב, עיין בחדושי ק"ז החת"ס זל, ואחר שזכינו שפסול מכל עשה דירצה, שוב אמרין דהאי ונדר לא ירצה קאי נמי אפסול זה דאו"ב דפסול מטעם עשה, וא"כ לא מסתבר ללקות על לאו זה, אבל עצימות הלאו נצחות מעשה דירצה ופירוש הכתוב נתכו לעשה, דא"א דהלאו קאי אמחורר זמן עד שלא נדע מהאי עשה דירצה, ולכן ליא מלקות ודוק'.

בא"ז ונראת לפреш הנה למחרור זמן דכתבו נתכו לעשה מלאו שלא ירצה, ולא הוה בכל שר פסולים וכו', וליכא למימר דatta קרא דירצה דיש בו סעה על הלאו, לכל והכי דaicca למדרש דרישין ולא מוקמינן לי' בלאו יתירי, ואיתן לנ לאוקמי בשאר פסולים וכו'. הנה מש"כ דכל היכי דaicca למידרש לא מוקמינן בלאו יתירי, לא מצאנו זאת אלא שלא להרבות בלאו, אבל לא במקומות דיליכא רק עשה אלא דה Tos' רוצים להשמר מזה במא שכתבו, דאיתן לנ הכרת לאוקמי הלאו להוסיף על העשה גם בא דבכהgo' זיין דיליכא רק עשה לאוקמי לי' להוסיף לאו על העשה. אלא אמרין דדרשין לי' ולא מוקמינן לי' להוסיף לאו על העשה. אלא דס"ס הלשון הכתוב נתכו לעשה קשה להולמו. והתוס' כתבו דזומה להאי דמצורע פשחים ס"ז ע"א שאמרו הכתוב נתכו לעשה וכן להא דחולץ ליבמתו דהוי بلا יבנה. דהכתוב והוציאו מכרת דاشת אח וכן להאי דאמרין הבURA לאו יצאה, ובאמת אין הדמיון עולה יפה, דבעל הני הוה בכלל, והוציאם הכתוב מכלל, אבל כאן הרי מיעקרא לא היה בכלל לא ירצה, איך שיק' לאמר נתכו מלאו שלא ה' בכלל מעולם, לכל זמן דיליכא עשה אין כאן

כאן שחיטה ופטור, אבל כאן מתכו דנילוף תיבת שחיטה דכתוב באוא"ב, מתייבת שחיטה דש"ח בגז"ש, וכך דיליכ' ר"מ באמת שחיטה דכתיב בעלמא מש"ח, וזאת היפوتא אינה מן הדין דש"ח אלא גז"ש שחיטה שחיט, ושפיר הקשו גם לר"ש אי לא תשחטו דאו"ב בקדושים כתיב, נילוף גם לר"ש שחיטה דכתיב בקדושים משחיטה דכתיב בש"ח, ונימה בקדושים ששא"ר שמה שחיטה, ואי הוה האי יפותא קיימת אז ודאי גם בש"ח היה הדין כדאי פלו אייכא שא"ר מצד אחר מ"מ שמה שחיטה, אבל מאחר דה Tos' מתרצים דאו"ב עיקרו בחולין ואין ללימוד גז"ש מש"ח,תו ליא לפotta קיימת אז ודאי גם בש"ח היה דין כדין ש"ח, ונראה מש"ח אין ללימוד כנ"ל. ומאן דרצה ללימוד שם מדין ש"ח, ונראה דבש"ח לא אינן דבב' בין אסור בדברו הסמוך, וש"ח דחיבbert כתיב כי רשי' זל, דגירות הכתוב הוא, ולפי דעת רשי' זדאי דנוכל ללימוד מדין ש"ח, דבשותוי חוץ גם שא"ר שמה שחיטה, דהרי חייה התורה ברת ומלכות עליה ואי דש"ח עצמה שא"ר לא שמה שחיטה אלא דאסור מושום אדם נאסר תה"י שחיטה ראוי' כנ"ל, א"כ ברת ומלכות מה עבדות' גבי', אלא ודאי דבש"ח לא איכפת לנו בשחיטה ראוי', ושפיר מצין מליף דה"ה אם הוא שא"ר מצד אחר.

אבל מה דקשי' לי הוא נאמר לכל שחיטת קדשים שא"ר הוא למה לא נילוף ש"ח מושחתת את בן הבקר, ונחיב בתש"ח גם בששא"ר מצד אחר, ויש לאמר דין דאי שחיטה דערירה משחיטה דהтирיא אבל באוא"ב אם הראשון קדשים, איך אמר ר' אושע'י דמיקטל קטלי', דהאי שחיטת קדשים מעלי' הוה ונקרה שחיטה ככתב וחתט את בן הבקר, ואיך נאמר דלגבוי או"ב לא מקרי שחיטת הראשון שחיטה ועיין בדברו הסמוך ודוק.

תוס' ד"ה שחיטה שאינה רואי פירוש הקונטרס לא מבעי' וכו' ואני נראת, דכיוון דاسر הכתוב או"ב בקדושים, מוייז' מוסף על ענין ראשון, הרי גזה'כ דיליכי עג'ג דלאו שחיטה ראוי' היא דהוה מחורר זמן כיון דיליכא פסול אהירנא, כמו ש"ח דחיבbert אפיקו לר"ש עג'ג דלשא"ר מיליחובי שא"ר, עכ"ל. כבר כתבנו בדבר הקדום דרש"י זל סובר דלגבוי איסור ייל דהוה כמו בעלה עלייה זכר, לכל עצימות דאיינה רואי נצחה מכח שאסורה תורה ש"ח או או"ב, אבל לגבי' מלכות כיון ס"ל לרשי' דבש"ח ונעשה שא"ר הרי אין שחיטה, ואיך ליקה לנו דלא או"ב בלא מפורש מלכות הרי הוא גזה'כ, אבל באוא"ב דלא מפורש מזור בhai לאו שוב אמרין דבקדושים אניון לוקה, כיון דהוא מזור זמן ופסול ואיון כאן שחיטה ראוי'. ובזה מדויק היטב מה דמפרש רשי' זל דקשיית הש"ס למזה פסול הוא מכח שחיטת הראשון דמיקטל קטלי', הרי שני ראי לבא לפנים, וכותב מהרש"א זל, דה"ה מכח השני הוה מצי להקשות אמא פסול, וזה ליא דמכח השני לא מצי מקשה, דהרי התורה פסול מקריא דוייז' מוסף על ענין ראשון, וכקשיית התוס' אבל מצד הראשון שפיר מקשה דקריא מוקמינן בראשון חולין ושני קדשים, אבל אם הראשון קודש גם בא או"ב שע"ב שמי' מקרי, ומ"מ אסורה התורה או"ב בקדשים שוב אין לאמר דהוה בעלה עלייה זכר, עכ"ג גזה'כ הוא דלגבוי או"ב גם שחיטת קדשים שחיטה ראוי' מקרי, וא"כ מה לי ראשון ומה לי שני, וגם למה לא ליקה, דכי היכי דלגבוי איסורא בענין האי גזה'כ א"כ ה"ה דלוכה מגזה'כ זו. ובש"ח נמי גם בלאו איסור ברת דש"ח מקרי שחיטה או"ר דהרי לא נזרק הדם, והוא קדשים פסולים ואסורים באכילה, ועיין בקידושן נ"ז ע"ב ברשי' זל ד"ה מה של' בשלך אסור, דש"ח כיון דלא נזרק הדם מי יתירם, אלא דה Tos'

לשਬש המিירא דין מלכות או"ב נהוג בקדשים קאמר, ומשום התראות ספק דלא שיק"ב לשון נהוג ואינו נהוג מכובן וצ"ע.

תנוס' בד"ה יומ להרצתה, וא"ת מבויים צוותו נפקא ויל' דמהאי קרא לא זהה פסליון לילה אחר שבעה אלא כמו שאר לילות, ואם עלה לא יריד, להכי צרייך קרא דהכא מחוסר זמן. ואם עלה יריד עכ"ל, ותמותה לי טובא דין איך אפשר לפרש דלהוי הא לילה מחוסר זמן, כיון דבפירוש אמרה תורה רך שבעת ימים יהי תחת אמו, ובפרט לר"ש-DDR שטעה מדראה דמשום חיש נפל נאסר, וכל שנשלם השבעה יצא מחושז זה, וגם מהא דיליה לקדושה מוכח דין און מחוסר זמן, דאל"כ מיש הא לילה דמצוי מקדים לי' וכ"מ פיריך עכ"ל. ולא זכית להבן איך לפ"י פירושים ניחא האי טוגי', דנヒו דגangle לבני שליה כמחוסר זמן דמי, אבל מ"מ אי לאו קרא דלא תעשות וכו', לא הוה ידעין מאיסור הקרבת חותן בבמת צבור, וא"כ אין זה דומה למחוסר זמן דעתמא, דברי ידעין מקרא דמויים השמיini והלאה ירצה יחיד לאו קרא דמויים השמיini והלאה ירצה דאסור להקרבה באיסור עשה, ואיך ילקה משום לא תעשות דקיי' אמחוסר זמן בגangle ושיליה, גם במחוסר זמן דאו"ב או של תוך שבעת ימים דהמה נאסרים כבר בעשה, ואין להוסיף עליה לא לדעת התוס'. וכן קשה על פירשו של הר"ר שמואל מווארון, דמכח תרתי לאוין פריך איך אהא חד עשה ומנתק לתרתי לאוין, דאיך נחשב זאת לתרתי לאוין דהא כל אחד ואחד צרייך אידי' דלא ירצה על בעלי מומין, וקרא דלא תעשות אגangle קודם שליה, וא"כ ניחו דיש להכינס מחוסר זמן בהזה, וגם בהזה, אבל לעשות מזה תרתי לאוין כמו בלאי חיליפנו ולא ימיר אותו איך אפשר לומר, והורי התוס' לעיל הקשו דאפשר חד מלכות לא נלקה משום דהוה לאו שבעללות ואיך נסיף עי' כלות שני לאוין אמחוסר זמן וצ"ע ודוק'.

ע"ב משנה השוחט ונמצא טרפה, השוחט לע"ז והשוחט פרט חטאתי וכו', בהגנות ריש"ש נתקשה לר' אושע'י דלעיל למה לא קתני פלוגתייו בשאר קדשים, וכן לרבע דלעיל הו"ל למינקט שוחט עולה. ולפע"ד נראה ליישב משום דבנהי לא מצי למינקט ר"ש פוטר, דהא חייב עכ"פ מלכות משום מחוסר זמן, דלר"ש וכי אמחוסר זמן כבזבחים קי"ד, ונירנו דאם הראשון קדשים והשני חולין מצי מתני פטור, אבל סתם פטור לא מצי למתני משום דמסתמא משמע בין ראשון ובין שני. ואל תשיבני משוחט לע"ז דאמר ר"ל לע"ש אלא ראשון לע"ז ושני לשלחנו דהתנס לרבען דמחיביו קאמור, ושם הרוי גם בשני לע"ז עבר אלא דאו"ב אלא דקלבד"מ, וא"כ מצי כתני מחייבין עכ"ג דבשני לע"ז לא לך, דמ"מ לאו איכא וכו' מ"מ לקבעו בין רשיים גמורים ולשונו מחייבין דנקיט משום ראשון לע"ז, אבל לר"ש דפוטר א"א לא אמר כן מכובן ומכתש"כ לר"י דגס בשני לע"ז מחייבין וכגון דלא אתרו בי' משום ע"ז, וא"כ ייל' דר' אושע'י כרי"ח ס"ל ולדי' לא כתני קדשים משום דבשני קדשים לא מייטר. אלא דכל זאת ניחא לר' אושע'י דבשני קדשים איך מאשום או"ב וממחוסר זמן אבל לרבע דמצוי מカリיב עולה אחר שחיתות האם וליכא שום מחוסר זמן, ודאי קשה למה לא נקייט בעולה דר' המנוח שמעון פטור אלא בזאה ייל' לפי מה ש' התוס' לעיל, עלה לאו בת אכילה היא, דלר"ש לגבי טומאת אוכלין דבעין

פסול מחוסר זמן, ואי איכא עשה לא מוקמינן הלאו דלא ירצה הנאמר בשאר פסולים נס למחוסר זמן, ואין כאן ניתק לעשה כלל כמובן. אלא דחוץ מזאת גוף הסברא דלא מוקמינן בלאו יתרי ליתא כאן דהא הלאו דלא ירצה כולל חῆשה שמות וועבר על השחיטה לחוד וכן על האזקה והקטרה ומשום עשה דמיום השמיini והלאה ירצה ודאי דלא היה עובר רק על ההקרבה אבל על השחיטה לחוד דאיינה עבודה וכשרה בז לא היה עובר.

בא"ד והשתא ניחא טוגי' דפרת חטאתי וכוי אבל לפ"י הקונטרס קשה כי היכי דלא ירצה הוה ניתק לעשה, ה"ג לא תעשות וא"כ מי פיריך עכ"ל. ולא זכית להבן איך לפ"י פירושים ניחא האי טוגי', דנヒו דגangle לבני שליה כמחוסר זמן דמי, אבל מ"מ אי לאו קרא דלא תעשות וכו', לא הוה ידעין מאיסור הקרבת חותן בבמת צבור, וא"כ אין זה דומה למחוסר זמן דעתמא, דברי ידעין מקרא דמויים השמיini והלאה ירצה דאסור להקרבה באיסור עשה, ואיך ילקה משום לא תעשות דקיי' אמחוסר זמן בגangle ושיליה, גם במחוסר זמן דאו"ב או של תוך שבעת ימים דהמה נאסרים כבר בעשה, ואין להוסיף עליה לא לדעת התוס'. וכן קשה על פירשו של הר"ר שמואל מווארון, דמכח תרתי לאוין פריך איך אהא חד עשה ומנתק לתרתי לאוין, דאיך נחשב זאת לתרתי לאוין דהא כל אחד ואחד צרייך אידי' דלא ירצה על בעלי מומין, וקרא דלא תעשות אגangle קודם שליה, וא"כ ניחו דיש להכינס מחוסר זמן בהזה, וגם בהזה, אבל לעשות מזה תרתי לאוין כמו בלאי חיליפנו ולא ימיר אותו איך אפשר לומר, והורי התוס' לעיל הקשו דאפשר חד מלכות לא נלקה משום דהוה לאו שבעללות ואיך נסיף עי' כלות שני לאוין אמחוסר זמן וצ"ע ודוק'.

ד"ט פ"א גמר' א"ר המנוח אמר היה ר"ש אין או"ב נהוג בקדשים, מ"ט כיון דאמר שא"ר וכו'. ויש לתמוה על האי מ"ט דקאמר, הלא בריש פרקן פיריך להיפך, מנ"ל דאו"ב נהוג בקדשים, וא"כ מי קאמר ואוצריך למדרש"י מוו"ז מוסיף על עיין ראשוני, ומכ"ה מ"ט דודאי טעמו דלא דרש הא וכו' להוסיף על עיין ראשוני ואמ הקושי' מ"ט לא דרש אין זאת תשובה דאם התורה אוסרת או"ב גם בקדשים הוה כמו ש"ח לר"ש, וכמש"כ התנוס' לעיל בד"ה ששא"ר. ולפע"ד מכאן איכא ראי' ברורה למש"כ מהר"ם שיף זיל' בריש פרקן, דודאי גם בלאי ווי' מוסיף הוה מפרשינו קרא דאו"ב בין בחולין ובין בקדשים, וכקושי' התוס' שם דכל דכתיב סתמא מהיכי תיתי לחלק בין בחולין לקדשים, אלא דלא הוה פסול בקדשים שמחוסר זמן, ומוו"ז מוסיף ילפינן דעתית בי' משום מחוסר זמן בקדשים, ולכן ר"ש דקאמר דאו"ב אינו נהוג כלל בקדשים ואפילו איסורהlica ליכא לשחותו או"ב פריך, נירנו דלא דריש ווי' מוסיף לעשותו מחוסר זמן אבל למה לא הי' נהוג כמו בחולין לאיסורה עכ"פ וע"ז קאמר דל"ר' ש' איכא סברא דלא לנוהג בקדשים כלל רק בחולין משום דהוה ששא"ר, וזה פירוש אמרתי בס"ד ודוק'.

עו"ד שם גמר' דאמר הרבה היא חולין ובנה שלמים וכוי' עין לעיל אהא דר' אושע'י דעתמא דקדשים מקרי שא"ר משום דכלו לגובה וכחנים משלחן גובה קצוץ, ועתה דרבא מפרש הא דר' המנוח דאו"ב נהוג בקדשים, ונайд מסברת ר' המנוח, ע"כ לאמר דאכילת מזבחCACILLOT הדיות דמי, וכרכ' יעקב אר"י לKNOWN דחולק על רבא, אבל טעמא דרבא דמחלוקת בין עולה לשלים קשה להולמו. ועוד קשי' לי, לרבע דמחלוקת בין עולה לשלים, מה לא מפרש הא דר' המנוח דקדשים דקאמר דס"ט וכוי', ר' סטמא קאמר קדשים שא"ר היא, ושפיר מתפרש בקדשים דעולה ולא נצטרך

מושום דבאהי פרקה בהכא עסקין, ולמה לי האי תוספת לשון בסיפה דחשוחת ונתנבלה בידו. ותירץ דקמ"ל דפטור משום אוא"ב, אבל איסורה קעביד משום צעב"ח או בל תשחית. ומה אעשה שמכורח אני לאמיר שבמחלוקת כד שכיב וניים כתוב הא מלטה, דהרי لكمנו פ"ה ע"ב תנינא בברית' ה策יך לדם כיitz יעשה או נחרו או עקרו, הרי דביש צורך אדם מותר לנחרו, וא"כ גס כאן מצי מיררי דלית לי סכך יפה לשחיתה, רק מסמר לנחר ולעקר והוא צריך לדם ולא עוד אלא דבר שחתט את הנה היום, ועתה צריך לדם ומוקם ואיך ישחות ויעבור על איסור אוא"ב, ועיין נוב"ת חי"ד סימן י' שכותב ג"כ דיליכא בנחירה לא משום צעב"ח ולא משום בל תשחית. יותר תמייא לעיו ז' לדבשנה דבפרק בסה"ד נמי קשה כנ"ל דמתחללה קתני השוחט ונמצאת טרפה וכו' ר"מ מהHIGH ווחכים פוטרין ולא קתני מלכשות ואח"כ קתני התם השוחט ונתנבלה בידו וכן פטור מלכשות, ושם לא שייך תירוץו כלל כМОבן, וע"כ דאייזו כוונה עמוקה ומוסתרת לרבעו הקדוש ביתרת לשון זו.

אבל שמע קושט דברי אמת, איך צדקו דברי רבנו הקדוש, וגס איך מדוקים לשונות ופסקי הרמב"ם בלי עוקלי ופשווי, ואון כאן לא יתר ולא חסר, ולא סדר הפוך, ודברי חכמים כדרבנות וכמסמורות נטוועים. דהנה כבר בארכוה בפתחיתו לחבר זה, דל"ע קודם חזרה לעיל במשנה דף ל"ב ע"א לא היה בשום פסוליה שחיטה משום נבלה אלא דוקא נחרה ממש שבמבדר היתה מתורת ומתרת נארסה משעה שנכנסו לארץ שנצטו על האזביחה, אבל פסוליה שחיטה שאינס אלא מהללם"ס אינס אלא מ"ס ולית בהו מלוקות אלא איסורה בעלמא, ומכח"כ שאינס מטמאין נבלה. אמרו מעתה דהאי הלכה לא אתה אלא להחמיר לעשותו אסור באכילה טרפה, אבל לא טרפה ממש ללקות כי אין לוין על ההלכה, דידי' כדרבנן, כמו דאין לוין על החית' לדעת הרמב"ם כאשר ביארתי שם בארכוה ומיליא שלא הקל להתיר אוא"ב ולפטור מכוסיו הדם משום דהוא כלא נשחתה, דהרי אין בו מלוקות ואני מטמא ואיך נשוי' כלא נשחת להתיר לאו המפורש בקרוא, ולפטרו מכוסיו מצוחה המפורשת. אבל אחר שר"ע הודה לקבלת ר' ישבע מפי ר' יהושע דכל פסול בשחיטה נבלה והינו דההלכה אתה לפреш הקרוא וכאשר אומר רב' דזובחת כאשר צויתך מלמד שנצוטה משה על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב ב' בהמה, וה' דנצוטה על פסוליה שחיטה במקצת הסימן וכיון דההלכה אתה לפרש דינה כמפורש בקרוא ומליקיןعلا ומיטמא נבלה דזהה כמו נחרה ממש, ועיין היטב בפתחה בעירק ה' ותמצא באירור דעת ר"ע קודם חזרה ולאחר חזרה על בור'. שוב גם להקל אמרינו דפטור באוא"ב ומכסה"ד, והנה בארכנו בفتحה דכמו דאמר ר' לעיל דף ל"ב דמתניתין דא"ט שניית אליבא דר"ע קודם חזרה, בן הוא בכל סטמי דכולא מכילtan אליבא דר"ע דקודם חזרה נסתמו. והרי תראה דבכל המשניות דבפרק שני דקתויה בה פסוליה שחיטה לא קתני לשון נבלה אלא פסולה דוק ותשכח, ובאה דקתויה בפ"ק שחיטת נכר נבלה ומטמא במשא, ידוע דעת הרמב"ם ז' דאיינו מדיין שחיטה אלא משום לתא שעבודה זרה ומדרבנן. והנה לכל המעין יקשה מדוע הטענה דקתויה תחוללה פלוגותת ר"ש וחכמים בששא"ר, ואח"כ תנא השוחט ונתנבלה בידו וכו', דאם היה תנא בדרכ' ומודים חכמים לר"ש הוה נחיא, אבל לאמר האי דינא דעתן במאמר מוסגר, כדי שאין לו שייכות להקודם הוויל להקדים האי דינא דהוא עיקר דין דואא"ב אינו חייב רק בשחיטה ולא בנחירה, ולהביא אה"כ פלוגותת ר"ש ורבנן בששא"ר.

אבל דע כי באמות יסוד המשנה כמו שהיתה שניי' מימי ר"ע

וככל שאתה יכול להאכילו לאחררים ע"כ צריך לומר דגס אכילת מזבח אכילה מקרי אלא דרבא ס"ל דיש לחלק בין טומאת אוכליין לשחיטה הרואין' דבעין דומי' דטבוחטבח והכנ עיי"ש, וכיון דאין זאת סבירה פשוטה כ"כ אין דרך התנא לשנות דבר כזה ה策יך עוד הקדמות מלין כדי להסבירו ודוק.

ע"ב במשנה השוחט ונתנבלה בידו והנחר והמערker פטור משום אוא"ב פרשי' ז'ל, ונתנבלה בידו שלא מדעת והנחר והמערker מדעת עכ"ל. הנה בעניין פלא פירוש זה דלמה קתני כל הנחר והמערker כיון דבר תנא השוחט ונתנבלה בידו דהינו שרצה לשחוט אלא שאירע לו אייזו קלקל בשחיטה ולמה לי למונתי או הנחר והמעקר משנה שאינה צריכה כלל. וויתר השטוממות על הרמב"ם ז'ל שבפרק י"ב מהלכ' שחיטה הלכה ה' כתוב, ניחר אוו נתנבלה בידו הרי דהרגיש בזה ורצה לתקן במה שמהפכן לכטוב תחוללה ניחר, ואח"כ אוו נתנבלה בידו, כדי שיהי לא זו אף זו, ולא ז' ואצ"ל ז', אבל עשה בזה לקיים' על סיידרו של רבנו הקדוש במשנה קיומ לדורות. יותר פלא והפלא שבפי' ד שהביא הרמב"ם ז'ל די' דכסי' הדם, דגס ששניינו כה"ג השוחט ונתנבלה בידו הנחר והמעקר פטור מלכשות לנקון פ"ה ע"א והشمיט הרמב"ם ז'ל נחר ומערker, וכותב רק השוחט ונתנבלה בידו לחוד, וזה פלא יותר דהרי שם פסק בחכמים דר"מ דהוא ר"ש דשא"ר לא שמה שחיטה מפני דבכסה"ד אשר יאלל כתיב, וכותב השוחט ונמצאת טרפה וכו' ושוחט ונתנבלה בידו פטור מלכשות וזה ודאי תימא רבתא, כיון דבשחיטה מעלי' שאינה רואה מצד אחר פסק דפטור, מה לו להוציא שוחט ונתנבלה בידו וכוכ' פטור מלכשות, פלוגתא גבי כל הני - טרפה וכדומה - אי ישא"ר שמה שחיטה או לא, שפיר קאמר דשוחט ונתנבלה בידו וכוכ' דבשלה ברווחה דבכל הנחיה דבזה כ"ע מודים, אבל הרמב"ם דפסק הלכה ברורה דבכל הנחיה ונתנבלה בידו, אבל זה דוחק גדול דבלא האי דינא הו"מ לשנות ההלכה מיוחדת דין דחשו"ק.

וראיית בתי"ט שהרגיש על הא דנחר ומערker להקשות להיפך, לממה קתני דוקא hei תרני, ומנייח שאיר פסוליה שחיטה עיי"ש, ואני תמה עלי' וכי הני פסוליה שחיטה הון לא הנחר והמערker איןו שוחט ופסולי שחיטה הון דוקא בשוחט, אלא שאירע לו איה פסול במקצת השחיטה. ועיין בפתחה שביארנו דא"פ שדרשה ועיקור נתמעטו מלשון ושחת דהינו ומשך ולא ודרס ולא ועקר מ"מ קרי נמי להני פסוליה שחיטה מהללם"ס משום דמרקרא לא נתקעת אלא נחר ומערker כל הסימני' אבל ההלכה אתה גס למקצת פיסול בתוך השחיטה וא"כ כל פסוליה שחיטה כבר תנא בכמו דאמר השוחט ונתנבלה בידו ומה דמוסיף והנחר ומערker אין זה שחיטה כלל והויל להתיו"ט להקשות הני למה לי, כיון דבר תנא כל פסוליה שחיטה.

ORAITEI עוז גאון אחד מדבר והוא ק"ז צ"ל בתוס' רעק"א על המשניות, שמדקדק דקדוק עצום בהאי משנה במאמר דקתויה בסופה פטור משום אוא"ב ולשון זה "משום אוא"ב" כחומר לשנים דלעיל מני' קתויה ר"ש פטור וחכמים מחייבון, ולא קאמר משום אוא"ב,

דוחביה תחלה דין דייסוד המשנה בהכל' ג' ומאהר דעתה הא נתנבליה בידו קאי גם על פסולין שחיטה, הוא מהפק הסדר וככבר נិחר או נתנבליה בידו בדרך לא זו אף זו תחלה נוחר, דauseג' דבמדבר הוה חיב' גם בנוחר משום אוא"ב אבל עתה שנצטו על האזיבחה פטור, ולא זו בלבד אלא אפילו נתנבליה בשחיטה דהוא מהלכה, נמי פטור משום דחזר ר"ע והודה דגס זאת נבלה הוה, דהלהקה לפרש אתה דזובחת דזוקא بلا שאשיי' וכו', ואח"כ בהכל' ו' כתוב שא"ר לאכילה יש' לפיכך וכו' כי כו' היה רבענו הקדשו עושא'ai לאו משום דלא היה בידו לשנות המשנה שהיתה שגורה כן בפי התלמידים. אולם בפי"ד בכשה"ד דפסק קר"ש דשא"ר לא שמה שחיטה, וככבר דוחשות ונמצאת טרפה וככ' דפטור מלכסות,תו לא אצטרך להביא דנוחר נמי פטור דפשיטה ופשיטה, כיוון דהקדם בדעתנו ר' מאיר ר' מאיר לאכילה מכ"ש נחירה דדין נתנבליה דפטור מכסי, אבל נתנבליה בידו דהינו פסולין שחיטה מוכרכ להביא, אפילו לר"ש דפטור בשוחט את הטרפה היינו טרפה המפורשת בקריא משום דא"ר לאכילה מה"ת, اي לאו דחדר ב' ר"ע היה מחייב בנפשלת שחיטה דין בו איסור ר' מהלכה והוא ד"ס ואינו לוקה ואני מטהמא כנ"ל, אלא משום דחזר בו ר"ע וכן גם פסולין שחיטה פוטרים מכסי ולכן הביא השוחט נתנבליה בידו לבסוף כי זאת רבוטא הוה גם אחר שנדע דוחשות את הטרפה פטור מכסי והדברי' אמרתים לאמתה של תורה תליית' ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק היבט.

עוד שם גמרא ורש"ל אמר כיוון דכי אתרו ב' פטור כי לא אתרו ב' נמי פטור עיין בהගות מהירוש"ש ז"ל שככבר דבזה מטורץ מה שהקשה לי ר'יו"ח לר"ל, אז אפילו תשב"ר יודעים אותה, דהא טובא אשמעין דאפילו לא אתרו ב' נמי פטור. ויפה העיר וכן נרמז זאת ברשי"ז ז"ל בד"ה פעםים שככבר "ולר"ל כיוון דאלו אתרו וכו', ולא ציין ציון ודבר מיותר על "ור"ל אמר" הר' דמפרש האי לר"ל אמר דלאו לר' השיב כן לר'יו"ח אלא דמסדר ש"ס מתרץ ר"ל, כי היכי דלא תקשה עליו והוא מוכח מהה דלא אמר, אמר לי ר'ל לר'יו"ח כמו לעיל. אמר לי ר'יו"ח לר'ל ובזה מובן דאמר ואזו לטעמי'יו דלכאו"ר כיוון דלאו לר' קאמר האי כיוון דאל אתרו ב' וכו', אין כאן פלוגנתה מפורשת בין ר'ל לר'יו"ח. אבל אם לתרץ קושי' ר'יו"ח קאמר הר' הוה כמו ש郿ורש בן בדברי ר'ל דפיג' בזה אריו"ח. ולפי מה דמסיק בפרק אלו נערות דבחיבבי מיתיות שוגני פטורין, כ"ע מודים כמו שהביא מהרש"ל כאן, צ"ל דרי"ח בעצמו לא קאמר לר'ל רק זו תשב"ר יודעים אותה ותו לא מידי ר'ק הש"ס מפרש דבריו דכוonto על אתרו ב' ולתקשות על ר'ל קל Kata'a, אבל לפि המסקנא דalto נערות אדרבה, גם בלא אתרו ב' קאמר ר'יו"ח דתשב"ר יודעים אותה, מדתנא דבי חזק', ור'ל לא חש להסביר על זה, כיון דבאמת אייכא תנא דפיג' אבד' חזקי' עיין בסוגי' ותוס' שם ודז'ק.

ז' פ' ב' ע"א משנה שניים שלחו פורה ובנה וכו' ובגמר' א"ר יוסף לעניין דינא תנן תנא אם קדם השני הרי זה זרי' ונשר, זרי' דלא עbid איסורה ונשרך דקאלל בשרא, עכ"ל הסוגי', ופרש"י ז"ל לעניין דינא תנן הא דקANTI מותניין מי שלקח ראשון ושות ראשון לא לעניין או"ה שם רצה השני לשחות ראשון והראשון ימתין עד לakhir מותר, אבל דין הוא וכו' עכ' ב' הכוונה בזה דלא תימא דלענין או"ה תנן דזה שלחת ראשון רשי לשחות ואין צריך לחוש שחת השני תחלה, משום דלשוני אין לו רשות לשחות בידעו שקדם הרាលון בלקיחה, אבל אם קדם השני ושות' זכה ע"פ שעשה שלא כהווגן, דלא היה רשאי לשחות בעלי נטילת רשות מן הראשון, דשמא שחת הרាលון יעבור על איסור או"ב, דזה אינו דשניהם שווון לכל

וקודם לכן בודאי היה רק האי סיוף דחשוחת ונתנבליה בידו וכו' לחוד, כי רק בגין ר'ש ור' מ' תלמידי ר'ע נתחדשה האי חקירה, כיון דבעין דока שחיתה להתחייב באוא"ב אבל נחירה לא, אי קפיד רחמנא אשחיטה משום דראוי' לאכילה בעין, ואז מミילא דה' הא אם איכא איסור מצד אחר ג'כ' פטור, או אשחיטה קפיד קרא בלי טעם, ולא כמעט ר'ק נחירה, וממיילא כל שם שחיתה פטור מעין עלי', אף שהיא אינה ראו' לאכילה נמי חיב', ובטעמא דפלוגנתא זו עיון לפחות פ"ה ע"ב מה שכתבתי ביה בס"ד, וכיון שזכינו להא דיסוד המשנה הוא הסיפ' ולכן הוא כאמור מוסגר ולא שיק' להא דפליגי ר'מ ור'ש אחר זמן רב, וממיילא דלא קשה מה דקANTI פטור משום או"ב, כי כך הייתה נסחתה (עיין מבוא התלמוד שלא הי' להם פרקים מסוודרים עיי'יש') קודם שסדר רב המשניות על סדר פרקים, וכן הוא במשנה דכסה"ד, יסוד המשנה מאז הי' הסיפה דחשוחת נתנבליה בידו וכו' פטור מלכסות, ואח"כ נtosפ' עלי' הרישא פלוגת' דר'ם וחכמים שהוא ר'ש. ועתה אין לפреш האי נתנבליה בידו דקאי על השוחט שארע לו פסל שחיב' וכדומה, דהאי לא הי' נקרא אז נבלה לר'ע, וה' חיב' באוא"ב ובכסי דאיון בו אלא איסורה מהלכה דהוא ד"ס ולא אתה להקל וככ'ל, אבל פירוש נתנבליה בידו הוא דשחט כהווגן אלא דיצאה מות מחמת ידו, שיצאה נפשה בגמר שחיטה, וזה נבלה ממש עיון י"ד סיינו י"ז ובש"ד סק"ג, ומדוקדק היטב לשון נתנבליה בידו ר'ל דבעודו עוסק בשחיטה נתנבליה וקמ"ל, דauseg' דחשוחת והמיתה געשין אהבת אין בשחיטה זו משום או"ב וכסה"ד, וזה גרע מניהה דגס במדבר היהת כמותה מלאי', דאן מיתה שע"י נחירה בעין, עיי' מש"כ בזה לעיל דף ל"ז בסוגי' דמוסכנת, ואח"כ קאמר דהנוחר והמעקר נמי פטור מאוא"ב ועל דל"ע דהוותר להם בשר נחירה במדבר היה נוגג או"ב בס' בנוחר ומעיר, דאיון זה כמותה מלאי', וניהו דכתיב לא תשחטו האי משום קדשים הוא דכתיב דוויי' מוסיף על עיון ראשון וכמו בסה"ד דה' נוגג במדבר לר'ע, כן נמי או"ב, וכן אמרו ביוםא ס"ד ע"א דחיתתו לצוק זו היא שחיתתו לעניין או"ב, אבל לאחר שנטטו על האזיבחה ושיל לנו קרא דלית' כל נבלה דקאי על הנחירה לעשותה נתנבליה, שב פטור מאוא"ב כאשר בארנו בארכחה בפתחה. כך הפירוש של יסוד המשנה הלו בעת שנסדרה מר"ע. אבל רבנו הקדוש או אחורי לפי דעת רש"י שנכתבו המשניות אחריו ר'ב' שכבר זכה להא דחזר בו ר'ע והזדה דכל פסל בשחיטה נבלה היה צריך לעשות ולשנות נוסח יסוד המשנה הלו ולכטוב, השוחט ונפשלת שחיתתו פטור משום או"ב, כי ניהו דלאחר שנטפהה הלהקה דכל פסל בשחיטה נתנבליה גם בהשוחט נתנבליה בידו מצין לפרש דapsulation קאי, מאחר דעתה גם זאת נקראת נבלה, אבל מאחר דמוסיף גם הנוחר והמעקר, א"א לפרש אפסולי שחיטה דלמה צריך להוציאי' הנוחר והמעקר דליקא שחיטה כלל והיה צריך למחוק מן המשנה האי הנוחר והמעקר ורבנו הקדוש לא ריצה או לא הי' יכול לשנות יסוד המשנה וכמש"כ ר'ש' שבועות דף ד' ע"א ד"ה וממנה לא זהה ממוקמה, מאחר דהיתחה שגורה כך בפי התלמידים לה היה יכול לשכח מהם, על כן שכל את ידיו הקדושים לסדר האי יסוד המשנה אחר פלוגנת ר'ש וחוכמים, וכאלו היא סיומה דמלטה מדבריהם, ויקשה לנו מה שינה מקומה וממיילא נדע שעשה כן כדי שנפרש נתנבליה בידו על פסולין שחיטה, ומה דקANTI הנוחר והמעקר ופטור משום או"ב, דכל זאת שפת יתר, היינו משום דהמשנה לא זהה ממוקמה.

ועתה נבן לשונות ופסקי הרמב"ם ז"ל על בורין דהוא ז"ל לא הי' משועבד לשנות הדין בלשנא דיסוד המשנה, גם לא הביא פלוגנתא ר'ש וחכמים רק פסק באוא"ב הכר"מ דשא"ר שמה שחיטה, אלא

וחרמבי"ן והחינוך ז"ל דרשין טעמא דאיסורה דאי"ב הוא שלא נתזכיר לשחות אם על בנים ביום אחד, א"כ כל עצימות האיסור אינם אלא בידע שני מן הראשון שלקו לשחתה ואז אסור לו לשחות מספק דschema שחת חברו או רצחה לשחתה הימ, והוא שחתתו אכזריות מספק, אבל بلا דעת אין כאן איסור כלל ואינו דומה לשאר עבירה שעבר שלא מדעת והוא מלטה דמסתבר וכיין זה אמרתי גבי איסור סוטה, ודוק'.

עוד שם ואם קדם השני הרי זה זרי ונשכר זרי דלא עבד איסורה ונשכר דקאל בשרא עכ"ל מכאן מדקך הבה"ג מובה בראי"ש ז"לadam לא היה זרי ועבד איסורה, לא קאכל בשרא. ולא מה"ת קאמר דהרי כתבו הנותן לעיל בראשון פרkon דעתך ל"ת כל תועבה א"א לאסור או"ב משום דאשרה אסרו לי לבו ביום. לבוהו, מכל דלהדיות שרי, אבל בלא שמתה שבת כדין יש דעתות שוגם לאחרים אסור לבו ביום כמו גבי מעשה שבת כדין שלא יהנו מאיסורה, והנה אם נאמר כמו שכתבתני לעיל,DSLALA מדעת ליכא איסורה כלל, א"כ המעשה בעצמו לאו איסורה הוא ואם אחרים דלא ידעו שנשתת כבר האם, כי שוחטין את הבן לא עשה איסור כלל, ולא מקרי מכשול שוב גם אם הוא שחת גבי אחרים לא מקרי נהנה מאיסורה, דLAGBI דלא ידוע זה הוה כנשחט שלא מדעת, ואני דומה למעשה שבת מבון.

וראיתי בפרמ"ג ז"ל שמביא כאן קושי" אחת דנימא כל מלטה דאמר רחמנא לא תעביד اي עבד לא מהני ותירץ דאיסור התלוי בזמן לא שייך לאמר על"מ וכמו בשוחט בשבת עי"ש. ולדעתי ברור כמשש דזה לא מקרי תלוי בזמן, דבכל זמן אסור לשחות אוא"ב ביום אחד, וכמו במחוסר זמן של שבעת ימים יהי' תחת אמו, דלא מקרי איסור התלוי בזמן. הון אמרת שגם התוס' בסוגי' דמצות עשה שהז"ג נחתו לסבירת הפרמ"ג, באשר חשבו מילה וכן שריפת קדשים שהוא ביום ולא בלילה, וכן הקרבת קרבנות למ"ע שהז"ג, אבל האמת עד לעצמה, דין זה זמן גרמא אלא הזמן מגבilo וסיבה אחרת מביאו, ומגן גרמא לא הוה אלא מה שהזמן מביא כמו שבת וו"ט ושביעית ויום ויום ועודמה, ובסוגי' שם הארכתני זהה. ועיין בסוגי' דהשות בשבת שכתבתני דבשחיטה באיה לא שיק' כלל כל מלטה דאמר רחמנא לא תעביד اي עבד לא מהני. עי"ש.

עוד שם גמר' אמר אוא"ב אמר רחמנא ולא בנו ואותו. הא דPsiṭṭia לוי להמקשן דאו"ב ולא בנו ואותו לכאר' קשה דהא א"א להוציאו שני שמות כאחד ולמה לא נאמר דה"ה איפכא בלי דרשה דתשחו דלקמן, ויל' דמדקך כן מדלא כתיב אם על בנו כמו בשולח הקון דכתיב אם על הבנים لكن סבר דזוקא כסדר זה אוא"ב ולא בנו ואותו אלא דלפ"ז באמת צrisk ליתן טעם למה לא כתוב אותו על בנו ולא יצטרך לתשחו, אבל ייל' משום דאי' הוה משמע דהאיסור הוא שחיתות שניהם ואם שניהם שוחטין, זה אחד וזה אחד יהיו כמו בחזאת שבזה עוקר וזה מנת דשניהם פטורין, וניהו דזה למד מלשון רבים דלא תשחו דחייב השני בשחיטת הראשון, ואני אלא מתנאי האיסור ולא שייך לאיסור, מ"מ אותו על בנו אינו משמע שהי' אחד התנאי והשני האיסור, רק שנייהם יחד הוא האיסור, לכן לא מazi כתוב אותו על בנו ודוק'

עוד שם בגמרא כשהוא אומר לא תשחטו הרי כאן שניים, הא כיצד אחד שוחט את הפרה, ואחד שוחט את אמה, ואחד שוחט את בנה, שנים האחرونין חייבין. התב"ש מקשה ודלמא קרא בשנים שוחטין ב"א, דשניהם חייבין אחד התנאי והשני האיסור, רק בנו ואותו, וניהו ד"א לצמצם מ"מ למ"ד ישנה לשחיתה מותועד"ס

או"א הרשות נתונה לשחות, אם הוא זרי ומשער בעצמו שמקדש את חברו, יוכל להודיעו שחתוט טרם שיחות חברו, ואם אינו יכול להודיעו גם הראשון רשי לשחות, מפני שגם לשני רשות לשחות וrama' שחתוט מהבר שחתוט, למען לא ישחות הוא, וא"כ משום או"ה אין לרשות עדיפות על השמי כלום, אבל לענין דין דהינו כאשר לאחד מהם רזיות שיסמוד על עצמו לשחות ולהודיע לחברו, ובאים לב"ד לשאל מה דין, דין הוא דהראשון לו דין קדימה ע"פ שה שני צרך יותר, ומשום דעל מנת כן לך החני שלא יהי לו כח יותר מבעה"ב, ובעה"ב לא היה רשאי לשחות קודם קודם הולך הודה מהבר שחתוט היום. כך מתפרשת האי מימרא דר' יוסף. אלא דיש לראות איך יתקיימו שני דיןים אלו, דיןנו קודם שבאו לב"ד יש לכל או"א רשות לשחות מצד דין דחבירי, אם בטח בזריזותי, וא"כ לאו מכך בעה"ב קאתה לتبוע שישחות הוא ראשון, ואיך ניחחו משום דלא לך רק על מנת שלא ישחות תחל. וגם הא דבעה"ב אין רשות להקדים ולשחות צרך באור, כיון דהיה בידו למקרו לשני והשני יש לו רשות להיות זרי ולשחות תחל, ומה יגרע חזו מכח הולך ממנו.

אבל דע דכך היא הצעתן של הדברים. המוכר פרה ובנה לשני בני אדם בשאר ימות השנה, דין כאן הוכחה שרצוים הולכים לשחות הימים, והדבר בספק מوطל אם הימים או ליום אחרינו לקחו לשחות אין לבעה"ב להודיעו הולך השני אמה מכרתני לשחות, דהוא ס"ס, ספק שהוא לא ישחות הראשון ואתל' ישחט שמא לא ישחות השמי הימים. אבל הוא בעצמו אינו רשאי לשחות הימים, שמא שחת הולך ובחד ספיקא ודאי אסור מה"ת, אפילו לרמב"ם דס"א לkolala, הכא דaicא להתרבר בכל ודאי אסור, וכיון דעתך שפנוי איסור אין לבעה"ב לשחות אפילו אם הוא זרי וידוע להקדים לפני הולך ולהודיעו למען לא ישחות, מצד דין חברו אינו רשאי ויכול הולך לتبוע מעותיו הבשר או לتبוע מעותיו משום דין אם בשעת המחק היה בדעתו לשחות היה מחויב להודיעו דשמא לך ע"מ לשחות הימים. וכיון דלא הודיעו אז הוה כלו התנה עמו ע"מ שלא ישחות בעה"ב הימים. אבל למכור לשני היה רשאי דכיוון דבשביל המכירה לשני לא נאסר לרשות לשחות ואין על הבעה"ב להודיעו משום ס"ס כנ"ל למה לא היה רשאי למוכר. וכך גם אחר שנתודע לשני לקיחת הראשון אם הוא זרי אין לו לחוש על חברו אם ידע בטח שיש לו שחות להודיעו שלא ישחות, כי לא מכח בעה"ב הוא שוחט ולכן אין לשני לחוש על פסידא דראשון, ואין לרשות שום תרעומות על שהקדים לשחות. אבל אם הוא בעצמו אינו סומך על זריזותי' וחושש שמא שחת הראשון או שמא לא יהיה לו שהות להודיעו עד ישחות, וכך בא לב"ד וטעו דהוא קודם מצד שצrisk לו יותר, הנה אם ה"י שני אחין שירשו מאביהם פרה ובנה ונתחלקו בין שניהם ודאי היהת טענתו טענה, והיה שורת הדין מכח שודא דידיינה דכוון דהוא צrisk יותר ישחות הוא תחל, אבל בשני לוקחין דaicא ראשון ושני בזמנם אומרים לו איך בא את ידי מדה זו לتبוע את חברך שימתין עד לאחר, רק ע"י שלקה תבנה של האם שהיתה כבר ל��חה ביד הראשון, וכיון דקודם לקיחה של בעה"ב לא היה רשאי לשחות קודם הולך הודה הראשון, אין לך על ידי הולכה מבעה"ב רשות יותר מבעה"ב עצמו.

אבל אי קשי' הא קשי' דלמה לא נימא דבעה"ב מחויב להודיע גם בשאר ימות השנה אמה מכרתני לשחות דניהו דהוא ס"ס כנ"ל מ"מ לכתבה גם בס"ס אין להכני שצמו במקומות שבקל יכול לברר ועיין בו"ד סימן ט"ז ובפרמ"ג שם בשפ"ד סק"ז ח' ט'. אבל יפה אמר בזה ב"ב החתן כמר בנימין שחיי' דלפי הרמב"ם

בכל הקרבות שהו ממו אחר הקדש או נתערכו וכדוםה למה ירעו עד שישתabo ולא נאמר אדעתא שלא יבואו לידי הקרבה לא אקדשי' דמה שכתבו התוס' כאן בעגלת ערופה דלא מסכו אדעתיהו שימצא ההורג לא סgi להה כדמותם בבב"ק, דהיינו אדבר הרחוק כמו בנפלת לפני מוכחה שחין, וזה אמרין אדעתא דהכי לא קדשה נפשה, עי"ש בתוס' דכל שתלי בדעת עצמה אמריןenan סהדי דלא נכנסה בשום ספריא אפילו הוא רחוק בתכליות הריחוק, וא"ג דלא התנהenan סהדי דהוה כאלו התנה והסביר אלימטה דכל שתלי בדעת עצמו, למה יכנס עצמו בספק כלל, והדבר צ"ג ובמ"א הארבתי בזה בתכליות הבאר בכמה מקומות בש"ס כמו בנדרים אמרין אין פותחן בנוול אדרבה הוליל' דבנולד אין צrisk התרה כלל, דין סהדי דאדעתא דהכי לא נדר והה דלא התנה ממש דלא אסיק אדעת' להתנות ודו"ק.

ד"ה עגלה ערופה אינה משנה, הקשה הר"ר משה מבונדייש אמר לא אמר דשותת היינו עורף וכו', ולפ"ד נראה ליישב קושי' זו בשנאמר דהה התם ביוםאי אתן קרא בשער המשתלה פסול משום מחוסר זמן, עי"כ דבלא קרא לא היה נסל משום לאו דאו"ב משום דהוה אמרין עדל"ת, וכן כתוב נמי ק"ז בעחתת"ס צ"ל בראש פירkon, מעתה כאן בעגלה ערופה דליתון קרא פסול משום מחוסר זמן הרי עשה דעריפה דוחה ל"ית דאו"ב. וניהוadam ערך תחלת העגלה ערופה ואח"כ שחת אמו חיב, מ"מ כבר כתבתי לעיל במתניתין, דמתניתן סתמא קתני בין ראשון ובין שני ושוחט לע"ז אני עי"ש ודז"ק היטב.

ע"ב גمراו אל"ר יוסף מ"ט דסומכוס קסביר סומכוס אצל שני זיתוי חלב בהעלם אחד חייב שתי טאות וכו' תמהני מdad דנייהו דסובר סומכוס כן, מ"מ הרי לא עשה שתיים רק שחתה אהת ואיך יתחייב שניהם יחדא מעשה. ולא עוד אלא איך חל איסור בשחתת הראשון נאסר שני השני בשחתה ואיך יהל עוד הפעם איסור עי"ש שחתת השלייש ומכם"כ כשהחת שני בניה כיוון דכבר נאסר לשחות אמו בשחתת הראשון איך חל עוד הפעם האי איסור עצמו עי"ש שחתות בן שני ללקות שמוננים. ובכל מה שכתבו האחרונים צ"ל זה לא נחה דעתך ולא שקטה רוח. ולolio דמסתפינא אמינה דבר חדש והוא דמאחר דאסורה תורה או"ב וגם בנו ואותו הוה לנו כעון שתי כקרות אחת גדולה ואחת קטנה ונשבע עליה שבועה שלאוכל הגודלה אם אוכל הקטנה ושבועה שלאוכל הקטנה אם אוכל הגודלה באופן שכל או"א הוא איסור ותנאי דפסק הרמב"ם בפ"ד מהלכ' שבועות Adams אכל שניהם מזיד דריש שתים דפסקין כדורי' לגבי ר"ל בהתראת ספק דשם התנא, הרי Adams מתירין אל תאכל האיסור. אם בדעתך לאכול התנא אח"כ חייב עי"ש דשבועת אכילת האיסור עדין יוכל לאין איסור דהרי תלוא בשני שהוא התנא מ"מ עבר למפרע אם היה מזיד דהינו ששבועת אכילת האיסור היה בדעתו לאכול התנא, אח"כ היה בשחתת או"ב כל או"א הוא איסור ותנאי, וכאשר כתבנו למעלה Adams שניהם שחתו בב"א שניהם חייבין זה משום או"ב וזה משום בנו ואוטו ממש"כ בתב"ש, וא"כ באחד שוחט הול' לחיבתו שתים אם התרו בי' כמו שבשבועה שתלאן זה זהה, אלא כיוון דלא נאמרו שני איסורין אלו אלא בלאו אחד, אין דומה לשבעה דשם שבעה תרי שבועות וכן רק לאו אחד כתיב אמנים אם שחת שני בנין ואח"כ אםם או פרה ובת בתה ואח"כ בתה כל שהתרו בו בשחתת הראשוני שפיר וכי תרanti למפרע על שחתת הראשוני דכל או"א הוא תנאי וגם איסור אף על פי שנשחת ראשון כן נראה לי לפי חומר העניין ואם שגיתתי אני תלין משוגת.

מספר חיבין, ותירץ דרצה לאוקמי אליבא דכ"ע, אף למ"ז אין לשחיתה אלא לבסוף. עי"ז קמתמה הפרמ"ג דא"כ לדידן דקי"ל ישנה לשחיתה מותע"ד מניל' דבנו ואותו חיב, וכותב ע"ז הלב ארוי דשגנה יצאה מ לפני, דתתב"ש לא אמר דאי קרא להכי ATI לא נשמע דינה דבנו ואותו, ואדרבה דברי התב"ש ברורין להיפך חדח חיב משום בנו ואותו, וקשייתו רק למה לגמורה לאוקמי בג' במותם הלא גם ב' אפשר למצוא או"ב ובנו ואותו, בשחוטו שנייהם ב"ב עי"ש. ואני אומר דהפרמ"ג שפיר הקשה, דהה דידיין דשנים ששחטו בא"ז שהשני חיב, משום דהראשון רק התנה, והשני הוא האיסור, הוא מדכתיב לא תשחוטו ברבים כדامر בסמור, אלא דילפין נמי דגס בנו ואותו חיב מבדיל כתיב לא ישחוטו אבל כל זאת אם ליכא מיציאות לאוקמי בשנים ב"ב ואחיב שנייהם מניל', חדח אבֵל אי מצין לאוקמי בשנים ב"ב ואחיב שנייהם דבב"א התנא והשני האיסור דלמא שעניהם איסור, ואתא קרא דבב"א שניים חיבין כמו בשבת זהה אינו יכול דשניםיהם חיבין וא"כ ליכא הוכחה דגס אבֵנו ואהו אינו יכול דשניםיהם האיסור, א"כ שנייהם שחתו או"ב ר"ל בשנים בצירוף כמו בשבת, וממילא דלא מתחייב השני בשחיטת אחר את האס והוא אחריו את בנה, דהה שניהם המה האיסור. ותלמידי הרב הדין מ"ה אמרה משעה נ"י השיב לי דבשלמה מאן דשחט האס שפיר חייב דכל שבזה אחר זה גם בב"א חיב, אבל מאן דשחט את הבן למה יתריב, דהה אלו שחת הוא בעצמו אח"כ את אמה היה פטור, וכל שאינו בא"ז אפילו בב"א אינו. (לדעתי לא שייך כל שאינו זה אחר זה אפיי בב"א אחיה רקס במקומות שנייהם מתנגדים כמו קידש ב' אחיה בב"א כיון דז"א אין מיניה את האחורת מלתקדש השניםיהם לחול א"כ בב"א כ"א אין מיניה את האחורת מלתקדש והוא אין ברירה וכן במעשר ותודה המובאים שם בקידושין נ"א. ועל כן א"א למיימר כן מבון, ועיין ריטב"א שם. ההגה מהתני הרב משעבעש נ"י) ואם כייפה אמר מ"מ הקושי' עדין עומדת דמניל' דחיב השני בא"ז דלמא שניהם בעין עי"ש שחתת אחד והא דלא תשחוטו אתה לחיב שנייהם בשחטו בב"א כמו שנים שעשו מלאכה. ואין לי תירוץ אחר רק בשנאמר דז' הו למכתב אותו על בנו כיון דשניםיהם שייכים לאיסור ומדכתיב או"ב יעדין דהראשון התנא והשני האיסור ודז"ק.

תוס' בד"ה והתנן נמצא ההורג, וא"ת איך מדקדק מכאן דלא מתרסא מהיים דלמא היינו טעמא דאדעתא דהכי שימצא ההורג לא אקדושא, כי האי דתנן בכריותות וכו' תמהה אני על תמייתם דמו ענינו זה למפריש אשס ודאי ונודע לו שלא חטא דהרי התם אכן הא קדש טעות, דסביר היה שחתה ולא כוון הפריש קרבן, וכן דנודע לו שטעה מעיקרה נטבל ההקדש למפרע, אבל בעגלה ערופה שנמצא ההורג, אין כאן טעות דהרי על לא נודע מי הכהו חייבה התורה להביא עגלה ערופה, ואיזו טעות אכן איכה בנסיבות הרוג, עי"כ דהה דתצא ותרעה בעדר הינו משום דלא חלה קדושה מהיים, והוא דאמרו שם בכריותות בטעמא דאש תלי דבנודע שלא חטא ירעה עד שישתאב משום דלבו נקפו וגמר ומקדיישו, ולא קאמר משום דעל הספק באה ואין כאן טעות, משום דבאמות גס בנולד סיבה אשר על ידה אין צורך להזכירו, הנה לנמייר דהקדישו רק על תנאי שיצטרך להזכירו כאשר אמרו בב"ק דף קי"א ע"ב, בחחתת שמתה בעליה, דאי לאו דהה מ"ס שד' חטאות מותות הוליל' דאדעתא דהכי לא אקדשה עי"ש בוגרמא ותוס', וא"כ הכא באש תלי דליך הלה, מה לא נאמר דאדעתא דהכי לא אקדשי לכן אמר משום דלבו נקפו גמיר ומקדייש. ובמ"א הארבתי הרבה בכל זה דבאמת קשה

ולעשות מציאות ע"י ביטול, וכן הוא לעניין ספק אם אתה מסופק על חתיכה אחת אם יש עליה איסור או לא עלייך להביא ראי' על המיציאות, ולא על העדר, משא"כ בחתיכה מב' חתיכות דין הספק על המיציאות, רק על מעשה שלך אם אכלתי זו או הוה ספק השkol ואסור מן התורה וחייב עלי' קרבן אשר תלוי ותבן הדבר.

ד"ג פ"ג ע"א גמר' לעולם בזא"ז ודקאמרת מ"ט דר"י כגן דלית ב"י צוית וכו', ופרש"י דלית ב"י בזאת בחד מננייהו וכוכ' ולכאורה' יש לראות לפמש"כ רשי' זיל' ל�מן דר' ק"ח ע"ב דבחציזית בשר וחצי אית' הלב אין מצטרפין מכלל היתרן להקרא שם איסור, א"כ גם הכא דכל שאין צוית בכל הגיד אין יטרף עס' גיד אחר שאין בו צוית מכלל היתרן להעשות צוית איסור, דשאני ח"ש הבא משוער גדול. ועיין בתוס' יומא דר' פ"א ע"א ד"ה כל שטוממאתו דמייתי ה' סברא דרביעית דם משני נפלים אctrופיך לקרה דעתשיות שיצטרפו. ועיין מה שכתבת כי זה לא קמן בסוגי' דט"ח שם ודוק'.

עו"ד שם בגמר' ת"ר את זו דרש ר"ש בן זומא לפי שכל העניין יכול איינו מדבר אלא בקדשים ובקדושיםليلת הולך אחר היום, אבל אף זה כן וכו', תמורה לי דהא בקדשים בלבד אין נשחטין בלילה, וא"כ נימא דיים אחד האמור כאן יום ולא לילה כאמור, וא"ת הראשו מazi להיוות חולין ורוק השני קדשים, וממש"כ לעיל בראש פרkon דלר"ש מוקמינו כן, א"כ ודאי מזכירה דלייה אחר היום הראשון שחתט בלילה שהוא חולין ונשנ' שחתט ביום שהוא קדשים, וצ"ל דהכי קאמר דהאי שור הפסיק העניין לרבות דוא"ב נהוג בחולין הי"א כיון דמ"מ בענינה קדשים כתיב יום אחד קאמר היינו יום ולילה כמו שנקרה בקדשים ודוק'.

הדרן ערך פרק אותו ואת בנו

עו"ד שם בגמר' דתני' הכה את זה וחזר והכה את זה וכוכ' חיב וכו' ר' יהודה אומר בב"א חייב בזא"ז פטור, ופליג בהתראת ספק אי' שמי' התראה או לא, ויש לראות דאפילו התראת ספקשמי' התראה הא הכא לא נכנס אלא בספק איסור שאין עלי' חיב מיתה כאשר הכה את הראשון, ואם אח"כ הכה את החני הרי' ג' ר' בספק איסור נכון, מה תאמר הרי' עתה ממי' הכה בודאי את אבי או היום או אטמול מה בכם וכי בשביל מעשה של עתה, נחייבתו על מעשה שעבר סוף כל סוף אטמול רק בספק איסור נכון, נשמע מזה, דכל שנכנס בספק איסור במקומות דאיקבע איסורה, ואח"כ נתברר דעתך איסורה חייב מלכות ומיתה, ולא יכול לפטור עצמו אני רק בספק איסור נכון נכנסי, דכל שנכנס בזא"ז אפילו בספק במקומות דאיקבע איסורה התיר עצמו לעונש, כשיתברר למ"ד התראה ספק שמה התראה, דלא גרע משובעה שלא אוכל זו אם אוכל זו שהבאתי לעיל בדבר הקדום, דחייב באוכל האיסור ואח"כ התנאי, וק"ו הוא אם התם חייב באוכל תלי במעשה שיעשה אח"כ, מכ"ש אכן דקמא שמיא גליה מיד דבר אלא דלו ולעדים ספק הויה ודוק'.

ואגב אסביר לך מה בין ספק באקבוע איסורה לבין ספק ללא אקבוע איסורה, ר"ל בין חתיכה אחת משתי' חתיכות לחתיכה אחת ספק חלב שפוק שומן, דודאי צריך הסביר למה זו מותר לדעת הרמב"ם מכל וכל מה"ת, ולדעת הרשב"א ד אסור מה"ת עכ"פ אין בו חייב קרבן, ובזו מביא אשם תלוי. הסביר הדבר דכל היתר הוא העדר וכל איסור הוא מציאות כי קודם מותן תורה הכל היה מותר והוא ההuder וע"י מוצות התורה נאסר והוא המיציאות ולכך תראה כי איסור בטל בהיתר ולא היתר באיסור ממשום דמציאות מציא להבטל ולהעשות העדר, אבל להיפך מן העדר לא מציא

פרק כסוי הדם

בעלי מומין דהמה לא שכיחי, גם בזה דיבר הכתוב בהוה, דאמרה תורה כי' יצד' חייה ועוף דבכמה לא אשטרוי כלל בחוץ אם לא בע"מ, ומאל לו לא דבר הכתוב אבל באמות גס אלו אי אתרמי ושחטן בעו בסוי, והאי יעקב מינאה אליבא דר"ש איזיל, ומה דפריך מבכמה בכל חייה הינו דמשום דבר הכתוב בהוה לחוד, קשה להוסיף מין שלא אמר, ולכן קאמר דלעלם בהמה נכלל בחיה אלא דכאן דיבר בהוה הון בכיכ' יצד' והן בחיה, אולם לר"ע דבר תאויה לא איתסר כלל אלא אדרבה אשטרוי להו לנחוור והאי ושפך את דמו דכתיב בסוסי נחרה הוא, הרי מוכח ממה דכתיב כי יצד' דהאי חייה דוקא קאמו, דלא שייךתו לאומר דבר הכתוב בהוה דאס' בהמה בכלל חייה, אז בהמה דלא בעי' צידה הוא השכיח ולא וזה מודקדך דחשיב לו רבא, עלי' אמר קרא וכי' דמשמע דין לא בעין הא ילפotta, ולפי הנ"ל ניחא דין דכר' ע' קי"ל לא בעין שום ילפotta. ומעתה מה דעתך במתניתין ונוהג בחיה ובעוף סטם, ולא קאמר ואני נוהג בחמה ניחא מאי', מושום דכולא מתניתין בהאי מסכת אליבא דר' ע' נשנו, וככל המשניות הסתומות

ד"ג פ"ג ע"ב משנה ונוהג בחיה ובעוף, הא דלא קתני במשנה דאו"ב דנווג בבהמה ולא בחיה ועוף, מושום דפשיטה דשור ושה כתיב אבל כאן הי"א דבר מה בכל חייה כמש"כ התוס' לנו' בעי' להשמיינו, אלא דק"י החת"ס ז' בחדשו מדקדק, דא"כ למה לא נאמר בפירוש ולא בבהמה כמו בגיה'ג דקטני ואני נוהג בעוף. ולדידי קשה עוד דהא כי יצד' כתיב, וכו' הרמב"ם ז' בchap' פ"יד מהלכות שחיטה דלא אנטא למעוטי מזומנים דשר יצוד דכתיב, משום דדבר הכתוב בהוה, וא"כ עכ' האי חייה דקרה דוקא ולא שם הכלל לחיה ולבמה, דהא בהמה דהוא שור ושה אין דרכם לצוד דבייתים המה, וא"כ קרא מפורש טפי' ממנתניתין דברא כי יצד' כתיב אבל במשנה דקטני סתם חייה אפשר דבמה בכל. (הא דבמה בכל חייה הינו בלשנא דקרה אבל בלשון חכמים לא. מחתני הרוב משעבעש נ"י) זה ליתא והוא ראי' אלו טרפות בבהמה וכן קשה לקמן בגמר' האי יעקב מינאה דקאמר לרבע דעתיא בבהמה בכל חייה לכסי, ורבא השיב לו עלייך אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, ותפ"ל דכתיב כי יצד', עכ' דהאי חייה דוקא ולא בהמה. אבל דע' דכבר כתבתי בפתחה דלר' ישמעאל דס"ל בשר תאזה של שור ושה אתרס להם במדבר, ולא הותר להם רק

בריאותו מכל וכל, ורובה המבוקה זה אומר בכה וזה בכה, ותמצית דבריהם כי דין דהאי ברייטה קשה להולמה מצד קשיות התוס' דהאי שפיר מצי מכסה ע"ג גיריה, שנית הלא דם היה שנותר בדם בהמה הרי תנו לקמן פ"ז ע"א במתניתון דרויין אותו כאלו הוא מים, אם היה בו מראית דם חיב לכטוט, והש"ס לא הביא האי ברייטה אלא להוכיח מה דעפר למטה איינו מעכוב. ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכותב, דהאי תנא סובר דגש לח בלח אין בילה. ובמחלוקת ארשה לאמיר כי לא דבר נכונה, כי מאן דס"ל אין בילה, ע"כ אין הכוונה דלח עומד השני על הראשו שתחתיו כמו ישב ביבש, אלא אין נבל בשוה וא"כ אדרבה היא הנותנת לחיב בעסוי אם שפק דם בהמה על דם היה וכע"פ מד"ס ספריא לא נפקא דשמא אייכא מדים החיה גם למעלה. ואלא ודאי דדים שאין דשנופל על הארץ ומתקرار מיד נקרש קצת עכ"פ, כאשר נראה הכל, ולכן פשיטה לי להאי תנא דדים שלמטה נשאר במקומו ודם הבא בזמן מה אח"כ - דבר שחייב לשחיטה סתמא אייכא שהי"י מעיתות - עומד כלו למעלה ומכתה את שלמטה הימנו. והוא דתנן לקמן דם שנשאר בדם הינו בידים או בשפק זה על זה בעודו חסם טרם שנקרש קצת.

אחרי כתבי זאת הראה לי תלמידי הה"ג מו"ה אברהם משה נ"י דבריו הטו"ז או"ח סימן תש"ז דס"ל לאסור הbeer שנפל בתוכו מים תומציתם קודם הפסח מושום דעומדים למעלה, וזה דלא כתח"ס. אמרם החת"ס אדרבה הראשונים קסמייך דגס בלי בלילה ביד אמרין בלח יש בילה, וכבר עמד בהזע על דבריו הטו"ז בפרמ"ג שם עי"ש. עוד הקשה תלמידי הנ"ל על הברייטה דהא לח איןנו חוץ ולמה לא יועל כסוי לדם החיה שתחת דם בהמה, והשבותי לו דזה לך"מ דהרי אדרבה אמרו במנחות כ"א ע"א, דדים בין לח ובין יבש חוץ ופרק שם מבריית' דלו לחין אין חוץין יבשין חוץין, וחדא מנינו דם, וממשני הא דסביר הא דלא סביר, ועיין י"ד ס"ק צ"ח ובפוסקים שם, הרי דדים שאני משאר משקין וטעם אמרם כמש"כ, דבדים איכא ממשות הרבה ודרכו להסתבך וכיון דעתם דלח בלח איןו חוץ הוא מושום יש בילה, ובדים לא שייך טעם זה רק בעודו צילול. עוד אמרתני בסברא דכפי כמה שפרש"י ז"ל לקמן פ"ח ע"ב ד"ה כלל הצריך לפרט דבעינן הדם נבל בעפר דכיוון דהקפידה תורה על כסוי עפר דוקא, שדרכו לבלו מסתמא מושום דבתוכו הי"י נבל ולא שייה ריק מכוסה למעלה, א"כ כל שיש דם בהמה למעלה ואין נבל עם דם שלמטה הימנו מעכוב הכסוי בעפר דהא לא יהיה הדם דלמטה נבל בעפר רק מכוסה ולא סגי בהכי. ובזה מטורץ נמי המ אין במינו אין חוץ, אבל לפ"ז ז"ל קמן דמ"מ איןו חוץ שייך רק במקומות שעדיין צריך שייה' מונח על דבר אחר ומינו מפסיק אמרין דמינו אין מעכוב מהיות נקרה מונח עליון, אבל כאן דבאי נבל בעפר איך יתקשר ע"י מב"מ איןו חוץ, סכ"ס איןו נבל ואפיו ליכא שום דבר המפסיק עיי חוץ מכסוי גם בלילה בעפר ודוק היטב.

שוב ראתי דכל הקושי מותלמיidi נ"י הנ"ל לך"מ והוא ממה שנינו בזבחים ע"ח ע"ב, דלי שיש בו יין לבן או חלב והטבilo הולcin אחר הרוב, וכ恬בו שם התוס' שלא דמי להא דתנן הדיא והחלב לחין אין חוץין דהכא כיון דהאי דלי יש בו חלב עד רבו לא מחלחל, ולא דמי להחלב דמנח אגבא דיניין הרי דבריבוי משקה לא אמרין יש בילה ודוק'ק.

עוד שם בגמר' דאי' זירא כל הרואי לבילה אין בילה מעכבות בו. ויש לי מקום עיון דהרי בחולין לא בעין שנה הכתוב לעכבר רק בקדשים, וכמש"כ התוס' מנהות לא"ע ע"א ד"ה ואם הקדים,

ולר"ע הרי הפסוק מבואר באר היטב דרך בחיה ממש דבר דהא כי יצד כתיב, וכ"כ הריטב"ז ז"ל דמה ממופרש בקרא אין דרכו של התנא לשנות, אבל כאן לאו לפרש בקרא קרא קטטא, דהוא ממופרש ועומד אלא לאפוקי מדר"י ש בר פלוגתי דס"ל דבשר בהמה אתסר לחם ואז הוה גם בהמה חייב בכסי, אי לאו דaicא יפותא אחרין' לפטרה, וכדרבא لكمן שהשיב לעקב מינאה. ولكن בדיק נפלא, לא קאמר ממופרש ואיינו נוהג בבהמה לרמז דלא אצטריך, דהרי בקרא מבואר דחיה היה ממש קאמו, ולא כתני במתניתו הכא אלא לרמז ולהראות מקום לקרא עצמו שמתפרש כך, משום דאשר יצוד כתיב ולאפוקי מדר"י, דalgo לר"י' ודי דהוה כתני ואינו נוהג בבהמה, לדידי' מכח הקרא גם בהמה היה חייב בכסי, דחיה דכתיב משום דודי'ר הכתוב בהוה ושמור לך הדבר הזה, כי הוא נקודה נפלאה בס"ד ועיין עוד لكمן.

עוד שם במשנה במזומנים ובשאינו מזומן ופרש"י ז"ל משום דלקמן בשלוח הקון אצטריך כתני נמי הכא. והקשו בתוס' דאי' כ' למה לא תנין לי נמי באידך פרkon אלא ממפרשים דמשום דכתיב כי יצד הו"א דוקא באינו מזומן נקט לי במתניתו. ולפי האמור למעלה יש לישוב פרש"י ז"ל דהאי כי יצד דמפרשיין דדיבר הכתוב כבר ידענו מדקתני דנוהג בחיה ובעוף, ואילו דינימה דוקא באינו מזומן חייב מדקתיב כי יצד, א"כ מנ"ל דאיינו נוהג בבהמה דלמא גם בבהמה אי מתրמי אינה מזומנת חייבת בכסי, והוא דכתיב היה משום דדבר הכתוב בהוה דחיה דרכה להיות אינה מזומנת ולכן מוכחה לאמר דלא כתני אלא משום דברך שהק כתני נמי הכי ע"ג דבר נשמע, והוא דלא כתני בשאר פרקי, משום דברכל הני לא צריך כלל הכא הרי יש צורך, אלא כבר נשמע ממה דקתני ונוהג בחיה ובעוף, ודוק היטב.

עוד שם גמור, דאי' זירא השוחט צרייך שיתן עפר למטה ועפר למיטה, שנאמר וشفך את דמו וכיסחו בעפר, עפר לא נאמר אלא בעפר וכו', ופרש"י ז"ל עפר למטה ולא על קרקע קשה. ריצה לשולול בהזע פ"י התוספ' דאמרו בסוף ד"ה צריך שיתן, לצריך עכ"פ הזמנה ז"ל דב' הפירושים. ולפע"ד ב' דעתות אלו תלויים בפירוש דברי ר' זירא דלפי פשטות הדברים דרש ר' הא בעפר דבעינן שיכסהו מלמטה ומלמעלה בעפר לאחר ששפך את דמו, ואתה אי אפשר רק ע"י גיריה אלא דאי' חסר בקרא הגירה דחול"ל ושפך את דמו על הארץ, וגררו מושם וכיסחו בעפר, וכיון דלא כתיב הכי, אנו דני' דאפשר לקיים וכיסחו בעפר ע"י שיתן תחלה עפר על הארץ למיטה, ויחשוו עליו ואח"כ ייכנסו מלמעלה וא"כ הוא בעין עכ"פ שיזמין בפה העפר דלמטה דמעיקר המצואה הוא שיעיטוף בעפר לאחר ששפך אלא אדם הזמן עפר דלמטה בתחלה די בכך. אבל יש לפרש דר"ז דרש האי בעפר אשלפנוי נמי והוא كالו כתיב ושפך את דמו בעפר וכיסחו בעפר, דגש השפיקה תה' לתוך עפר, וא"כ לא בעין שום הזמנה אלא אם איכא שם עפר תחוות לשוחט לתוכו, מקיים בזה קרא דכתיב ושפך את דמו בעפר ונראה פירוש זה השני יותר מן הראשוני, מדහביה ר"ז האי ושפך את דמו שהוא לפירוש הראשוני לא צורך כלל כמובן. ולעת דף ל"א השמייט באמת האי ושפך את דמו אלא דשים מCKER במאמרו משום דאיינו עיקר מקומו. אלא דבשו"ע י"ד סימן כ"ח עוזה האי דעה לצריך הזמנה בפה לשיטה העקרית, ועיין עוד لكمן.

עוד שם גמור' ניהו דלמטה לא אפשר למעלה לעבוד כסי, מי לא תניא ריב"י אומר שחת חיה ואח"כ בהמה פטור מלכשות, בהמה ואח"כ חייה חייב לכיסות הפסוקים הראשוני' השמייטו האי

בסיור דיני הכסוי, מיד נתגלה לי אוור גдол אוור בהיר בשחקים. הדנה מתחילה הפרק עד קרוב לסוף מסדר הרמב"ס ז"ל דיני כסוי הדם ולא הזכיר מאומה דחכסי הוא עיטוף בעפר למיטה ולמעלה, ואח"כ בהלכ' י"ד כתוב ז"ל: "השותט צריך ליתן עפר למיטה ואח"כ ישותט בו ואח"כ יכסה בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתום כאשר יתבונן וכיסה בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתום כאשר יתבונן בדבורי הקודשים. א") דמתחיל השותט צריך ליתן עפר למיטה בדבריו הקודשים. ב") מכך מחייב נותן עפר תחוות למיטה ואח"כ כאלו לא דבר עד הנה מצות כסוי כלל. ור"ז דקאמר לשון זה הוא משומך מדבר מכל המצוה וקאמר דחשוט צריך שיתן עפר למיטה ועפר לעמלה. וכן תראה מלשון הטור שבריש דבריו כתוב כיצד מחייב נותן עפר תחוות למיטה ועפר תחוות לעמלה ואח"כ מביא דעות אי צריך הזמנה בפה, הרי דהטור מביא ממש מימרא דר"ז אלא שלא קאמר השותט צריך שיתן וכו', משומך דהוא כבר עסוק בדיון דחביב לכוסות. אבל הרמב"ס ז"ל אחרי כל דיני כסוי מתחיל במימרא בפ"ע השותט וכו' הא חדא. ב') דקפק הרמב"ס ז"ל לכתוב בעפר למיטה „צריך שיתן" ובעפר לעמלה כתוב "ואח"כ יכסה בעפר" והלא דבר הוא דמשנה לשון ר"ז דקאמר ליתן עפר למיטה ועפר לעמלה ועכ"ז דעביד hei כדי להוציא האי עפר מצות כסוי. ג') מה זה שהוסיף על דברי ר"ז וכותב צריך שיתן עפר למיטה ואח"כ ישותט בו, והאי וכו' לא נזכר בדברי ר"ז כי באמת ר"ז לא קאמר דצריך ליתן עפר למיטה קודם שחיטה בהכרח, אלא לצריך ליתן עפר למיטה ולמעלה, דבקרא שדרש משמע שיכתו בעפר לאח"ש ואנץ זה אלא עצה טוביה, שלא יצטרך לנורו הדם יתן עפר תחליה. אבל הרמב"ס שנה בדיק והוסיף ואח"כ ישותט בו משמעו אדם לא עשה כן בטל המצוה עפר למיטה, וזה נגד הש"ס דקאמר ולגרור ולכסוי. והלח"מ דין להיפך הרמב"ס ס"ל דבעי גורירה וזה ליטתא, דהא מצריך לשוחות בתוך העפר, ובגרירה לא יתוקן האי מעות כי רק בדברי ר"ז שלא קאמר ואח"כ ישותט בו, יש לפרש כן דיתן עפר למיטה בין קודם ובין אחר שחיטה כמובן לכל מבין דבר. ובזה נפרק גם פירוש דלעיל דתבנית בעפר קאי גם אשכנזינו דאם קרא שפיקה בתוך עפר מצרייך, מה מהני הגיריה, סס"ס לא קיים השפיקה בתוך העפר כדכתיב בקרא, דמן ספון לפרש טעמא דקרה דמשום הכסוי קאמיר ושפק את דמו בעפר, דלמא אילא טעמא אחרינא בציווי ודושפק לתוכה העפר והבן זאת. ד") והוא העיקיר דמסיים, אבל לא ישוחט בכליז' ויכסה בעפר. וכי לא ישוחטם על המראה הלו, והלח"מ שם הרגשי בהאי יורות וכותב ז"ל: "פירוש בענין דליך למחוש למינות כגון ע"ג כל, אי נמי אפילו אילא למיחוש למינות קאמיר הכא, דזולת האי טעמא דהוא דרבנן, מדאוריתא אסורה" עכ"ל. העתקתי כל לשונו כדי להראות לעין השימוש דבשות אונן אין מתקבלין דבריו. בבדרך הראשון דמיירי ע"ג כל דמיירות מצד חשש מינות, מה עבי הרמב"ס הכא בזה, דהלא דין שחיטה בכליז' לא אסור ועל גבו מותר באר לעיל בפ"ב והכא אסור בדליך אupper למיטה מה עניין זה לכלי, הלא ע"ג קרקע נמי אסור ביל עפר למיטה, ולא עוד אלא דהראב"ס בפירוש קאמיר ולא ישוחט בכליז' ולא על גבי כל. ודרך השני דבانون אסור לשוחט בכליז' מיiri, ואთא לאמר דאית ב"י נמי איסור מה"י מושום דליך פ"ה, גם כאן הבן שואל, מה עניין זה לכלי פשיטה דבלא עפר למיטה בטל חלק מצות כסוי ולא בכלי בלבד אלא ואסמכותו אקרא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

וא"כ איך מדמה הא דר"ז דמיירי בקדשים להא דכשי הדם דהוה חולין. דנiamo דמצינו גם בחולין דרך למצוה נאמר ולא לעכב כמו קרייה בחיליצה ע"כ לאמר דזה דוקא בדבר שאינו מעיקר המצווה רק טפלה בעלמא. אבל ליתן עפר למיטה דהוא מעיקר המצווה מהכייתי לא יעכב. ואולי אפילו מה שכתנו לטמלה בעפר למטטה ידיעין מדמפרשין הקרא דתבנית בעפר קאי אשפנוי נמי דהינו אושפץ את דמו, א"כ י"ל דהוה כתמי מצות שאין מעכבות את את חברתה, כמו תכלת ולבן בצדית ומ"מ קאמר דכל שהוא ראיינו ראוי לעפר למיטה גמור נאשלה, משומך דקרה קאי דאננו מספקין אי האי מצות כסוי נאמר דזוקא בחולין כמשמעותו הסתמית או נאמר דה"ה בקדשים, ע"ז שפיר פשטיין כיוון דקרה תרתי קאמר עפר למיטה ועפר לעמלה, ע"כ דלא מיררי מקדשים וליכא מצוה בקדשים כלל לכוסות הדם, ולא מטעם דאיינו ראוי לעפר למיטה, אלא דקרה מוכח דלא אייררי בקדשים מאיזו טעם שהיה להמצואה ב"ה, שלא לצות כסוי על דם קדשים כמו דלא כזה בבהמה רקי בחיה ועו"פ. ואי קשי' לך א"כ הא דר"ז דכל הראי' לבילה וכו', מה בעי הכא, לעפ"ד נראה דגס התם בהא דבילה נמי הפירוש כו, דכיוון דהتورה אמרה בollowה דלמעלה בעין לבול, ע"כ דלא דבר הכתוב ממנה גדולה יותר מס' עשרונים דזה פסול, ולא משומך איינו יכול לבול אלא מטעמא אחרינא דהקפידה תורה שלא להביא מנוחה יותר מס' עשרונים, דמשומך דאה דא"א לבול למה יפסל כיוון דאיון בבלילה אלא מצוה. וכן צ"ל בכל הנין שהביא התוס' כמו ושמע אשה דמעט חריש, אין הטעם משומך דבענין ראי' לשמעו כדי שנוכל לקיים ושמעו אישה, אלא דמהא דושמעו אישה אנו מוכחים דדברה תורה מאיש שאינו חריש, אבל החרש אינו יכול להפר מאייזה טעם נסתור מatanנו. אלא שהתוס' כא"ז דבענין עכ"פ ראי' ואני בעניי לא אבין האי סברא מה היא, צ"ע.

ובגוף הענין דר"ז דבעי עפר למיטה אשר עליו בנה מסדר הש"ס יסודו, ולכן קדשים פטורין מכוסוי והפוסקים פלגי אי בעין הזמנה בפה דוקא בעפר למיטה. ובענייני יפלא מאי דאייך השמייט רבני הקדוש במשנה וכן ר"ח ור"א בברייתא האי חלק המצווה ולא הזקירותו אפילו ברמז רמאי, אם לא במה דקתני דאיון נהוג במוקדשין אם נפרש מטעם דלא מצי ליתן עפר למיטה. ועיין בימות לע"ז אמר ר"א אפשר דאייא להא דר"ל ולא תנן במתניתן, והיינו נמי מטעמא הנ"ל כיוון דידיינו של ר"ל הוא מעיקרדי דיני ליצח' א"א שלא הי' נזכר ונرمז במשנה, ומיתתי התם מתניתן וברייתא לסייע עי"ש. ועוד דהדרישה דר"ז גופא נראה כעין אסמכתא. אכן יכתב וכיסרו עפר, הלא כל מקום דמשתמש בפועל כסיה תבא אחריו ב"ית השימוש, כמו סוף פ' במדבר וכוסו בה את מזבח הזהב, שם א"א לאמר עטוף מלמטה. ואפילו אם נאמר כמש"כ לעלה דהאי בעפר קאי אשפנוי ושפק את דמו בעפר, אין להזאר דרשת גמורה והכרחית כמובן לכל מבין לשון והגינוי, ובפרט דדרשין لكمן בברייתא דמי שפק יכסה, ובמה שפק יכסה, שלא יכסנו ברgel דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה גם להיפך קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רקי בדבר של טעם שהוא נראה לחכמים מושם סיג וגדר או מושם נמוס וד"א ואסמכותו אקרא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

ומתוך עיוני זה אמרתי אלכה אל הבאר באר מים חיים רבינו הרמב"ס ז"ל, כדרכי תמיד אولي מותוך דקזוק לשונו הטהור והברור, אלמד סוד הדבר הסתום הלאה, וכאשר בינוותי בפי"ד מה"ש

הכל גם קדשי בדה"ב, וטעמא משום דמיחה ועופות טהוריין אין מספר קמיiri במתניתן, ואין מסתבר דלא במקדשון סתם דהכא מיiri רך מטורים ובנ"י". ותדע דברי הש"ס על הקושי וליגרר ולכסי מתרץ אי בקדשי מזבח ה"ג. אבל הכא במה עסקין בקדשי בדה"ב, וקשה איך קאמרו סתם לא במקדשון אי קדשי מזבח בעי כסוי, ואדרבה נהוג במקדשון הול"ל, אלא ודאי משום דחיה ועוף כמעט כולם אינם ראויים למזבח זולת שני מינים בעוף, דהינו תורים וכוסוי, יצא לא חש לדבר עליהם, וסתמא מוקדשין דהכא קדשי בדה"ב הון, וא"כ גם מר בר ר' אש"ס"ל קדשי בדה"ב עכ"פ נמי בכל פטור נהוגו, ומדרשה דושפיך וכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכוסוי, יצא זה דוחוסר פדי". אלא דלפ"ז נתחשו ז"ל מהו לי למר בר"א לחידש דרשה דמה חי" אינה קודש דהא שפיר אמרין לעיל דלא שייך כסוי משום האי דרשה גופה דפטר בקדשי בדה"ב דוחוסר פדי" פטור נמי בקדשי מזבח דוחוסר גיריה. ותרצו דלא ס"ל למր בר ר' אש"י רך מוחסර פדי" דהוא מעשה רביה ובעי ב"יד וכחן. אבל מוחסר גיריה דהוא מעשה כד"ז לא, ובמחכ"ת תירוץ זה לא נתן להאמר, דהרי משנה מפורשת שנינו בגיטין דין כותבין במוחסר קרקע וטעמא משום דוכתב ונתן כתיב ולא שי"י מוחסר תלישה, עי"ש בתוס' וכן לקמן פ"ט בסוף פרקו, ועל משנה זו בודאי לא יחולוק מר בר"א, ומה בין תלישה לגרירה. אבל לדעת הרמב"ם מר בר"א נאיד מהאי טעה דלעיל דוחוסר גיריה, משום דס"ל דכל עופר למטה איינו אלא מדרבן, ומהטעם שכתב הרמב"ם ז"ל, וקרא דר' זира הוה אסמכתה בעלמא ודוק"ק היטב.

דף פ' ז' אמר מר בר"א אמר קרא חייה או עוף, וכו', הנה הדרשה נראה דחוקה מאד, אבל כבר הודיעיך דכל דרישות כאלה לא באו אלא לחזק סברותם או קבלתם של רובתוינו חכמי התלמוד ז"ל, ועicker הטעםDKDISIM פטורין מכסייו הוא דעתן כסוי הדם שיק" לאייסור הדם כאשר הארכיך הרמב"ן ז"ל עה"ת על הקרא שם, כי נפש הבשר בדם הווא, ואני נתתי לכם לכפר על המזבח, ותמצית דבריו שם הווא כי בקושי התיר הש"ית אכילת בשר בכלל, והרי עד נח נאסר ובניהם אחר שהקריב קרבנות התיר לו השחוותה, ור' ל' הנחננרה) והתיר לו רק גופם אבל דם שהוא נפשם לא, כי און לבעל נפש לאכול נפש, רק נתן הדם לזרוק על המזבח שיבא נפש וכיכפר על הנפש. ואח"כ בא הצווי על כסא"פ דהינו בחיה ועוף ושאיןם באים לכפר ולא יהי יכסה עכ"פ הדם, כי גנא הוא לאדם שימית בע"ח להאנטו ורק בקושי התירו לו, לכן יכסה עכ"פ דם. ולא חיבבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום דבמדבר הכל היי קרבנות וגם אח"כ על הרוב בן היה עי"ש. והנה מש"כ דבמדבר לא היה בהמה נשחתות לחולין נרו דין זאת אלא לר' ישמעאל דבשרא תאזה אתרס להם. אבל לר"ע הלא הותר להם לנחר, מ"מ מסתבר דלא היו נחרין אלא מביאין מהם קרבנות, ומיש"כ וגם אח"כ על הרוב יצוה, עכ"פ שאח"כ הותר להם לזבוח חולין משום ריחוק מקום מ"מ ייל דרוב שחיתות היו לגובה, כי כל מועות מע"ש היו אוכליין מהם שלמים כבמנחות פ"ב ע"א, ואכילת בשר חולין רחקה התורה מבואר אכן במאמריהם הבאים לדמיך תורה ד"א שלא יכול אדם בשר רק מתוך הרחבות גבול ותאה יתרה. ולכן בבהמה לא עבי כסא"פ אף בשוחט לחולין, אבל בעוף ניהו דבקדים עצמן ודאי מסתבר דכל שנעשה מצתו ונזרק דמו על קיר המזבח, דלא שיק" ב' מצות כסוי. אבל בחולין כיון דרך מועטין קרבני לגביה אין האי מועלות קדשים יכול לגרור הרוב שאינו קדוש לפטור מכסיי ובפרט שעופות אין מספר מן הטהוריים שאין ב민ים כלל לגביה ועל סברא זו בונה הדרש של מר בר"א דῆה חייה אינה קדוש אף עוף אינו קדוש ר"ל דῆה חייה עכ"פ צ"ל

עתה אביך דעת הרמב"ם ז"ל דהוא ז"ל בשום אופן לא רצה לקבל האי דרשה גמורה רק לאסמכתה, מטעם דהדרשה בעצמה חותם האסמכתה אליה וככ"ל, וגם משום דלא נזכר בשום משנה וברייתא האי חלק המזכה מעפר למטה, והיתכן ששכח התנא להשמיינו חידוש דין זה, שנדרש מדקודק קל בקרה, ולכך ס"ל לרמב"ם דין בזה משום מצות כסוי כלל, רק מאחר דאמרה תורה לכיסות דם הנשפך מחיה ועוף בעפר ומדרך הדם הנשפך על הארץ שוזחלו למרחוק ובפרט אם הקרקע קשה ומדרונו קצת. ואז הכספי קשה מאי צריך לילך כל אותו הדרך ולכיסות דם הנחל, ולכן מסתמא ישחוט השוחט לתוך כל או גומה כדי שי"י הדם נמוס באחד כדי לכסותו בנקל, אבל בזה הלא יש חשחק לעכ"ם מבואר לעיל בפ"ב במשנה וגמרה וכדפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה"ש, וכן אמרו ז"ל דהשוחט צריך שתינתן עפר למטה שע"י כן יעדם הדם במקום אחד ולא יצטרך לשוחט לתוך כל או גומה ואסמכתו אקררא, כדי לעשות חיזוק לדבר זה שלא ישחוט לתוך הכליה היה או עוף הצריכים כסוי. ואולם הש"ס קודם דמסיק בטמא דקדשים אין בהם חיוב כסוי, להא דמר בר ר' אש"י דמה היה אינה קדשים וכי והיה מבקש למצוא טעם למה במקדשין לא, מכח הא דר"ז עכ"ה היה סובר דהוא מעיקר מוצאות כסוי, ליתן עפר למטה ומון התורה, וכן זאת אלא ס"ד בגمرا. אבל אחר שמסיק להאמת וכאשר תראה לפניו דהוא עיקר הטעם דלא בא כסוי בקדשים,שוב לא צרכיהם אנו למייר דר"ז דארוייתא קאמר, ומושום מצות כסוי כלל, וрокך דרך אסמכתה הוא, ולמען לא ישחוט בכללי להקל עליו הכספי, צוו לתת עפר למטה,כנ"ל בדורו ואמות בדעת רבנו הרמב"ם ז"ל, ומילא דיפה כתוב ה"כ"מ שם דממה שכטב הרמב"ם אבל לא ישחוט בכללי ויכסה עפר, נראה דסובר דלא עפי הזמנה בפה דזה ודאי אמת, אבל לא מטעם אחד, שהתוס' לא עלתה על דעתם דהאי עפר למטה לאו מושום מצות כסוי קבוע, משא"כ דעתו של הרמב"ם ז"ל דין בזה משום מצות כסוי כלל, וрокך דרך אסמכתה נדרש כך.

ודע דבריצה דף ז' ע"ב דהביבא הש"ס נמי הא דר"ז פירוש רש"י ז"ל פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא בעפר משמע שהדם טמון ונבל בעפר קודם הכספי, ור' ל' וכסהו כשהם כבר נבל בעפר, והוא פלא דא"כ עפר למלعلا היכן כתיבא דאפשר לשחות במשה במויה שיריצה רק שהדם יהי טמן ונבל תחלה בעפר. ומה גופה דרש"י ז"ל פירוש פעם כד ופעם כד תראה, כי הילופוא הלאו שעפר למטה הוא דחוקה בקרה בדרכ אסמכתה. עוד יש לי רמז זה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עפר למטה ועפר למלعلا במלעתה המכאמר, ובסתמו והוא יטור ממש לא צורך דרכי היל"ל אר"ז ושפק את דמו מוכסחו בעפר עפר לא נאמר אלא בעפר מלמד וכו' ומידתחילה בדין דצrik שיתן משמעינו דהדיין נולד קודם הדרש ומונ הטעם שכתב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקררא וזה רמז הג� לדעתינו.

ועוד אריך הכרח גמור לפרש קרמ"ם ז"ל דמר בר ר' אש"י עכ"ב דס"ל דהאי עפר למטה אין אלא דרבנן וקרא אסמכתה. דהנה האחרונים ז"ל כתבו דלמר בר ר' אש"י דודאי אית לי דגס קדשי בדק הבית לא עבי כסוי, עכ"ב דאית לי ליפוטא דלעיל דושפיך כסוי מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכוסוי, יצא זה שמחוסר שפיקחה פדי"י וכסוי, דלא"כ הלא חייה מצי להיות קדוש קדשות בדה"ב ויפה כתבו בא דניהו דרש"י ז"ל מפרש במתניתן אבל לא במקדשין חטא ועולת העוף, אין זה אלא לעומת מה דס"ד בגמר' דהטעם משום דלא מצי ליתן עפר למטה זה לא שיק" רק בקדשי מזבח. אבל לפי המסקנה פשיטה דכיוון דמקדשין סתמא קטני, כולל

מבקר וצאן מיררי, מ"מ האי כאשר צויתך לשוב קאי גם אחיה ועוף שלא הזיכרו בקרה, דהא זדבָר מבקר וצאן הוא משום דברם היה בעי היתר על האזיפה שנאסר להם במדבר משום שי"ח, אבל כיון דשעפנין מהאי היתר זיבחה איסור נירה שוב גס חיה ועוף בכלל האי איסור, דמהיכי תמי תחקל בינויהם. ולאמר דלא נאסרה הנחירה רק בבר וצאן ולא בחיה ועוף. ואדרבה הר' בבר וצאן היה מוכרת להיתר איסור שי"ח שהיה עד עתה, משא"כ בחיה ועוף דלא נאסרה השחיטה גס עד עתה, וא"כ כמו באיסור נחירה וציווי השחיטה קאי הקרה על כל בע"ח, כמו כן נימא נמי דעת הארץ תשפכנו כמים (עיין בהגחות הרש"ש זל"ע אקרא דבפ' כי ריחיב ז' את בולקן קאי נמי לבטל מצות כסוי, לא מבקר וצאן לבד אלא מכל בע"ח שנתחייבו למצות שחיטה, ומסתבר מלטה טובה, כמו דבמדבר רק בנחירה היה חיוב כסוי בין בחיה ועוף ובין בבר וצאן ורק בשחיטה ומליקה דהיה מצוה לא בעי כסוי, כמו כן נימא עתה שנתחייבו למצות שחיטה על כל בע"ח נפטרים ממסוי בכל).

ומתוך חומר קושי זו נפרכים דברי הרמב"ן זל' בטעם פטור כסוי דבכמה משום דרובם נקרבים דהרי להאי מינאה דפיך דלמא בהמה בכלל חיה לכסי לא שמעין פטור בבחמת חולין דהרי הוא בכלל חיה אלא דדי'ר הכתוב בהוא כי יצוד וככ"ל, ואי מקרא דעת הארץ תשפכנו כמים הלא נתחש לפטור ממסוי כל בע"ח מאחר שנתקדשו למצות שחיטה. אלא ודאי דכל"ע היו גalign בנהירות בהמה במדבר, ומיליא דכי יצוד ממעט בהמה דא"א להיות בכלל חיה, וכל דברי יעקב מינאה ותשובה רבא אזדו לדעת ר' ישמעאל, דברו בבר וצאן אסור להם במדבר, רק בעלי מומין אשתרי ובשחיטה אז מצין למימר דכי יצוד דכתוב משום דדי'ר הכתוב בהוא וכמש"כ בריש פרkon וזה ברור שימוש בצהרים. וכיוון שזקינו להיא עוד יותר מובן לשון המשנה אליבא דר"ע, דקתי נוהג בחיה ועוף ולא קתני ואינו נהוג בהמה, דלר"ע הא דאיינו נהוג בהמה משנה שאינה צריכה היא, וכקושית הריטב"א ואינו לאמר דלאפוקי מהאי מינאה וכמש"כ התוס' דלא נימא בהמה בכלל חיה, זהה ליתא דהרי כי יצוד כתיב ובהמה בייחות היא ואני נצדות ולא מקרי ציד כלל. אבל לעומת זאת אצטריך טובה לאשמעין דחיה ועוף בעו כסוי גם עתה אחר שנתקדשו למצות שחיטה גס בחיה ועוף, דלא נימא כדעת הרמב"ן זל' דגס לר"ע לא היה דרכן לנchor במדבר רק מקריבין קדשים, ומושום הכי דיבר הכתוב בהוא ובאמת גס בהמת חולין שנחר היה חיוב בכסוי, ושוב עתה שנצטו על האזיפה, נאמר על הארץ תשפכנו כמים לפטור ממסוי בכולם, لكن קתני נוהג בחיה ועוף ודז"ק הייב כי הדברים ברורים ואמתים לאמתא של תורה תליית'.

עוד שם גמ' על הארץ תשפכנו כמים מה מים לא בעו כסוי. מכאן נמי משמע, דעפר למטה איינו אלא דרבנן וקרא אסמכתא, דאי דרש גמורה היא, למה לי הקשה למים הר' מהא דעת הארץ תשפכנו ולא בעפר תחוח מוכח דלא בעי כסוי, דניזה דאפשר לגרור ולכסה וכקושית הש"ס לעיל, זה איינו אלא דיעבד אבל לכתהלה הלא בעי עפר למטה, דהרי לעיל ל"יא ע"א דפרק עיל ר' בבדיק גירא לר' יונה בר חלפתא לשוחות עופא בהדי' דפרה, והא בעי עפר למטה ולא מצא שינוי' אחרינא אלא דאמין לי' לכולא בקטא ולא משני בפשיטות בגריר לדם ומכסה מוכח דלבתיחה מצוה שישחוות לתוך עפר תחוח, ואיך יאמר כאן על הארץ תשפכנו וארץ סתם איינו עפר תחוח, וזה הערה נכונה לפע"ד.

עוד שם גמ' אלא מעטה יטבilo בו. תמייה לי, וכי משום דאיתקסם דם למים דלא בעי כסוי כמים, נימא נמי דאיין היקש למחזה ויהי

דמחלוקת הקרה בין חיה לבהמה במצות כסוי, משום דבמה עיל הרוב קדוש וא"כ מסתבר דעתו קדוש נמי פטור ממסוי, וא"כ כמו בבהמה דפרטתו ולא חלקת בין קדוש ובין איינו קדוש כיון דמיינן קדוש, ע"ז אמר דומי' דחיה לא חלקת בה, ר' דל דכל חיוט דמיינן קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוך הרוב עופות דאין במינם קדוש, וזה יותר מסתבר שבהן שאיין קרבין אחר מועט מין דתורים וב"י יהי' גנור הרוב שבהן שאיין קרבין אחר מועט הנרבין ודז"ק היבט.

עוד שם א"ל יעקב מינאה לר' בא קייל היה בכלל בהמה לסייענים, אםא נמי בהמה בכלל חיה לכסי, א"ל רבא עלייך אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים וכו' הנה כתבתי לעלה דהן השואל והו רבא דהשיב, אליבא דרי"ש אמרו דבשר תאוא איתסר להם במדבר, א"כ מהא דכתיב כי יצוד יליכא להוציא דחיה דוקא, אפשר לאמר דידי'ר הכתוב בהוא, דבמדבר לא היו שוחטין בהמה בחוץ רק בעלי מומין שהוא מלטה דלא שכיח, אבל לר"ע דהוה מצי לנchor וקרא דושפיך את דמו מנחירה דיבר וכמボואר לעיל דף י"ז ע"א, דהאי קרא לר"ע נחירה אמר א"כ מי יצד דקאמר, כיון דבמה דבמה נמי מיררי, אלא ודאי דהאי חיה דוקא חיה, כי בבהמה גס במדבר היה פטור מן הכלוי, כך כתבתי לעלה. אולם לפי מה שהבאתי בדבר הקדום דברי הרמב"ן זל' דגס לר"ע רוב בהמות הי' נרבין, א"כ גם לר"ע יש לשאול דלמא גס בהמה חייב בכסוי, והוא דכתיב כי יצוד ציד חיה, משום דדי'ר הכתוב בהוא, דלא היו נוחרין במדבר בהמות הראוין להקרבה. אלא דיש להעיר טוא דלמר בר"א והוא העיקר וכמש"כ לעלה, דרך מדרשת דמה היה אינה קדוש יעדין אין מצות כסיה"ד נהוג בקדשים, וא"כ אם נימא בבהמה בכלל חיה, נפל כל האי דרש בבריא, והוא גס בהמת קדשים חייב בכסוי אחר זריקת הדם, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כיון דכתיב איך נפרשו, דתו לא שייך לאמר דבר הכתוב בהוא, כיון דגס בהמת קדשים בכלל כסוי.

לכן נראה לפע"ד דלא נוהג כסיה"ד בהמת קדשים לא בעי קרא כלל, דהרי תראה דאפי'ו בלאו דאו"ב פריך הש"ס ר"פ אוא"ב מניל' דנווהג במוקדשין ע"פ דכתיב בענינה דקדשים, ומכו"ש כאן דלא כתיב בענינה דקדשים כלל, ולא עוד אלא אדם נאמר דעתו כסיה"ד נהוג במוקדשין ג"ב, וכולל כל מיני בע"ח למזה פרט חייה ועוף כלל והול' סתמא, איש אשר ישפוך דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרט חייה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהאי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכון כתיב כי יצוד ציד חיה ועוף דדבר בהוא, וכמש"כ הרמב"ן זל' דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור ממסוי ומיליא דגס חטא עולת העוף פטורין וכמש"כ הרמב"ן זל' שם טעה ר' בה איכה לפטור קדשים ממסוי, דכל שדמו נזרק על המזבח ומכפר לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מעיטה בהמה ממסוי בהמה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכנו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי' יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, בחולין היו נחרין ואוכלין כשאר עכ"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקoon, וכסבירת הריצב"א בתוס' שבועות כ"ד על השחיטה עצמה, וכאשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עיי'ש וכאשר נכנסו לארץ נתחנדה להם מצוה חדשה לשוחות גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

שדרכו להיות מזומנים, ואת לא קתני במתניתו, ודוק היטב.

עוד שם גمراה ת"ר כי ירחיב ד"א את גבולך למדעה תורה ד"א וכי עין מה שכתבנו זהה בפתחה עיקר א' עי"ש היטב.

תוס' ד"ה וליפרקיינו ולכשינחו תימוא וכו' ויל' דחכי פריך כיון שסופו לפודתו וכו', א"כ לכשינחו ואפילו קודם פדי' ואפילו לא יפדם לבסוף הוה שחיטה ראוי כמו שחיטת קדשים לר'ש וכו', והקשו האחוריים זל' דא"כ מה קאמר לבסוף דפטור מכסי מושום ומחוסר פדי' והוא גם بلا פדי' חייב בכשי כל שעומד לפדות ותרצוי דמל מוקם מקרין מחוסר פדי'. וכמ"כ התוס' לעיל דף פ' ע"ב ד"ה דכל כמה, דזוקא לעניין לשווין ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחררים הוה צורך, אבל לשווין שחיתה ראוי מושום דברוך דמי' לא. ואני אומר במחכ"ת לא כוונויפה בזה דחתם קאו התוס' אליבא דר"ש דס"ל שחיטה שאינה רואה לא שמה שחיטה, ע"כ שפיר כתבו דכל שלא נזרק ע"פ דעתך לזרוק, עדין ששא"ר היא מקרין וכן נמי לעניין כסוי לר"ש כל שחוסר פדי' עדין ששא"ר היא ופטור מכסי, אבל תנא דמתניתן ניהו דעתך לי' קר"ש בעס' ד' לשא"ר פטור מכסי, אבל לא מטעמי' דס"ל לשא"ר לא שמה שחיטה דהרא' פטור מכסי, אבל שאלה לא אוכל שאתה יכול להאכילו לאחררים, דהרי תנא דזין לעניין ששא"ר באוא'ב שנה ר"מ בלשון שחיטה, דהרי תנא דזין לעניין ששא"ר באוא'ב שנה ר"מ בלשון המכמים דס"ל ששא"ר שמה שחיטה, אך בעס' ד' דכתיב אשר יכול דרש דבעין ראי' לאכילה, וא"כ כל שיש במצבות שיה' ראוי לאכילה ע"י פדי' אשר יכול קרין בי' כמו לאוכל שאתה יכול להאכילו לאחררים, דasher יאכל משמעו דכל שאפשר לבוא לבסוף לידי אכילה, וא' מושום ששא"ר הלא אכן קר"מ ס"ל דשם שחיטה והרשות נידעת התוס' קשה להולמה וצער'.

תוס' ד"ה בעין העמדה והערכה וכו', ומפרש הר"ר שמעי' דשחט בה שנים או רוב שנים הינו דזוקא ישראל בטמאו ונכרי בטהורה וכו', אבל הכא דבחיתה זו משתרי באכילה לאו בני העמדה והערכה ננה עכ"ל, וא"ג דגש בהאי שחיטה לא משתרי באכילה דהרי אסור מצד איסור קדשים, מ"מ הרוי אסור אבמה"ח אשרי בשחיטה, וא"כ דחשובה כתמה כן כתבו האחוריים זל', אלא דלפי מה שבארנו בפתחה עיקר ב' כל ששא"ר דלאו מצוה היא אינה מתרת אסור אבמה"ח והוא כמו נהירה במדבר דאיתנה מתרת רק אסור וטומאת נבלה א"כ ליתא האי סברא דעתיא דמ"מ חשובה כתמה אדרבה כדי חשובה גם לעניין אסור אבמה"ח, מ"מ יש לקיים שיטת הר"ר שמעי' בשנאמר דהכא אם אמרת דהוה חי ובכלל העמדה והערכה, מミלא תהי' השחיטה כשתיטה דעתמא המחרת אישור אבמה"ח, ושוב חשובה כתמה ואיך נערכה, והוה כמו שכתבו החוס' בפסחים כ"ה ע"ב ד"ה עליה זכר ודוק.

עוד שם אמר ר' נחמן כגון לנוין ואוכליון, בב"ק דף ע"ב ע"א קאמר ר"ג לא אכילה היום בשרא דתורה. ופרש"י זל', ולא דקדקי ביתך בדבר, ומשמעו דרגיל היה בשרא דתורה בכל יום, וכגד אמר הכא דאן לנוין ואוכליון, והתוס' שם פירשו דלאו דזוקא אלא שרווי בתענית היה, ואולי גם התוס' על האי גמר' קסמכו דכיוון אמר ר"ג דאן לנוין ואוכליון א"כ למה באמת לא אכל בשרא דתורה, דא"א לאמר דהיה כליה פרותה מכיסו, כיון דמסתמא היו לנוין לו, אלא ודאי יושב בתענית הוה דלוי זאת היהائق בשרא דתורה בכל יום.

שם ע"ב גמורא לעולם יאכל אדם וישטה פחות ממה שיש לו וילבש וכיסה ממה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהם תלויים בו והוא תלוי במ"ש אמר והי' העולם עכ"ל בפשיותו י"ל דשפע שמקבל האדם מושית' צריך לחשב תמיד אויל איינו ראוי לכך ע"כ יאכל וישטה פחות ממה שיש לו אבל ילבש ויכסה ממה

כמ"ס ממש גם לעניין טבילה, ואתמה, והרי תראה דכמה פעמים כתוב האי על הארץ תשפכנו כמים, ודרשין דם מותר בהנאה כמים, ודם מכשיר כמים פסחים כ"ב ע"א ושם לא פריך אלא מעתה יטבilo בו, אלא ודאי דלא שייך בעין, זאת איין הקש למחלוקת, דורחץ כל בשרו במים כתיב, ואין דרך לדוח זודם, אין זודם רחיצה אלא לכלקז. ולא עוד אלא דקשה לי לשנא דגמר' דקאמר דלמא אשר משקין אבל דם דקاري מים לא, איך אקרי כאן דם מים, הלא רק שפיקת דם איתתקש לשפיקת מים, ולא דם משפק ור'ל כמו מי שופך מים על הארץ איינו צריך לכשות, כך מי משפק דם על הארץ, אין בו מצות כסוי וצעיג.

עוד שם גمراה ת"ר אשר יצוד, אין לי אלא אשר יצוד, נצדין ועומדין מאליהן כגון אוזין ותרגולין מנין הנה מלשון זה המשמע דרצה למעט מין עופות מכסי דהינו שהוא בייתי ואני דרכו לצורך אבל צפוריםDDRךן לצורך אפילו אם נצדין ועומדין, לא עלה על העתו לפטרן מכסי וה"ט דידע דהאי כי יצוד דיבר בהוה ממש"כ הרמב"ם זל' ומישדרכו להיות נצד חיב גם בניצוד ועומד, אבל אתה למעט אוזין ותרגולין אכן דרכן להיות נצדין והם פטוריין אפילו אם ארען שנצדדים דמה"ט גופה דבר הכתוב בהוה מעתים הני אין דרכן להיות נצדין, ולכן דרש ציד מ"מ דכל שאפשר להיות נצד בכל כסוי, ומAMILא גם אוזין ותרגולים בכל כסוי, ובין נצדין עתה ובין נתגלו בבית נצדין והם פטוריין מושום חיות ורוב עופות שדריכם להיות נצדדים נקט לה, ולא למעט ATA - וכן נראה ממה דלא מצין הש"ס המשנה במזומנים ובשאיינו מזומנים ועליו ליתנה האי ת"ר כדרכו תמיד לצין המשנה ולפרשה ע"י הברייתא שופיע בה הדרישה מקרא. ועוד ראי' לזה דהרי בפרק שלוח הקן כתני במשנה, איזה שאינו מזומן כגון אוזין ותרגולין שכננו בפרדס, הרי דחשוב אוזין ותרגולין בשכננו בפרדס לאינו מזומן, ואיך כתני הכא כגון אוזין ותרגולין למזומן, אלא דהכא ממש' שדרכו להיות מזומן משתייע, והחטם בקנו בפרדס במרקחה מירי ולכארו' י"ל דבזה מתישב פרשי' במשנה דכתיב במזומן ושאיינו מזומן דנקט מושום דכי' צוד דזוקא בשאיינו מזומן, דרא' איצטריך כי היכי דלא ניכא כי יצוד דזוקא בשאיינו מזומן, ולפי הניל' ניחא דהא בריטי' לא דבר כלל מזומן ושאיינו מזומן, דידען מושום דכי' צוד דיבר הכתוב בהוה, אלא רצה לשול שלא מעט מין שאין דרכו לצוד והוא כמיין אוזין ותרגולים - ומה מעד מתישבים בזה דברי הרמב"ם זל' שכותב בפי' דשלוחה הכא, ותמהו התוס' עלי' כהה' דנוגג במזומן ושאיינו מזומן, לא נאמר אשר יצוד אלא דקמתמה מהה' עכ"ל. וכ' עלי' החל' מז' דזה כתוס', אלא דקמתמה מהה' לא כתוב רבינו דאשר יצוד כתיב למדך דרך שאילו יאכל אלא בהזמנה הזאת כמשמעותה בריטית ולפי מה שבארנו זה ליתא דרמב"ם בראשי' ולא כתוס' ס"ל והפרש המשנה דמזומן ושאיינו מזומן לא איצטריך דהרי דיבר הכתוב בהוה, והאי בריטיא דאיתא לפרש שלא נמעט מין שאין דרכו לצוד דהינו אוזין ותרגולים, לא הוצרך להביא כלל, כיון דכתיב בריש הפרק מוצות כסוי לכתות דם שחיטת חי' טהורה או עוף טהורה וכו', הרי דכלל כל מיini חיות ועופות הטהוריים הנשחטים, שוב נתיעשבתי דהתוס' נמי נתחו לכל זאת, דהרי תראה שהתוס' לא צינו הבריתיא דלקמן להקשות על רשי', אלא כתבו מדעת עצם דאיצטריך מושום דכתיב כי' יצוד דלא תימא דזוקא מזומן, וכוונו ג"כ להא דרמב"ם זל' דדיבר הכתוב בהוה, ולא להא דבריתיא דלמלך דרך ארץ Kata, אלא דרש"י ס"ל דניהם דיש קצת רבota דפרשין קרא דדיבר בהוה, אבל מ"ה לא היה כתני במתניתן דהרי הבריתיא גופה סמכתה על המובן, ולא תשמיינו דאף במזומן חיב בכסי, אלא אף במין

אלא היה דורש טעם כלל, דלמה ל"מ בכל מקום ששא"ר שמה שחיטה ולר"ש לא שמייה שחיטה. אבל עתה דרואה שרבענו הקדוש פוסק כאן כמר וכאן כמר ע"כ דין טעם הדבר שוה בכל אלו, וכן צריך להמציא דרישות חלוקות לכל או"א כדי שיוizard טעם לפסק רבענו הקדוש, דראה לפוסק כאן כמר וכאן כמר. ומעתה אומר אני דברמת רך אליבא דרבבי בעין הני טעמים ודרישות אבל ר"מ ור"ש גופי לא צריכין לתרי טעמי ולא לדרישות הכתובין כלל, דהנה באוא"ב ובטבה ומכר דכתיב שחיטה וטבicha הרוי מפורש שחיטה ולא הריגה וע"כ מעשה המכשרת קamar. וכן בכסה"ד דכתיב וشفך את דמו נמי ע"כ מעשה המכשרת לאכילה קבעי בין לשפיכה מ"ח דשחיטה קאמר ע"י"ש ברשי"ד"ה פטור מלכשות, דמה"ט ניחא לי" דלר"ש בנוחר ומעקר פטור מלכשות, אע"ג דגם נוחר ומעקר שפיכה מקרי, ולר"ע באמת גם נוחר ומעקר היה חייב במדבר לכשות, מושם דז' הנחירה היתה מעשה המכשרת, וشفך את דמו עכ"פ נחירה בסימנים הו, ולאחרוק הריגה בעלמא דלא. וכן כתוב רשי"זיל לעיל דף כ"ח ע"א ד"ה לטהרה מידני נבלה ע"י"ש, וא"כ בכל הני ממוצע הריגה. הרוי דלכ"ע מעשה המכשרת לאכילה בעין, ואין בזה פלוגנתא. ועתה נצחת לנו קירה בעשה מעשה המכשרת אלא דמצד אחר אין הנחתת ראי לאכילה, מה דינו לעניין או"ב וכסה"ד וטבח בגנבו. וקאמר ר"מ כיון דושחת קריינן ב' אין דרישן טעמא דקרה וחיב על מעשה השחיטה שעשה. דאנן קרא כדכתיב בעין והוא כן עשה, אבל ר"ש דדורש טעמא דקרה סובר, דמה טעם אמרה תורה דוקא מעשה המכשרת ולא הריגה בעלמא, ע"כ מושם דזו מכשרת לאכילה וזה לא, א"כ כל שאין המעשה מכשרת לאכילה בין מצד מעשה משחיטתה עצמה, ובין מצד דבר אחר, סכ"ס אין הנחתת ראי לאכילה, ומה ליריגנה ומה ליטחיטה, וכיון דכל עצמיות הטעם דברירגה פטור הוא מצד שאינו ראוי לאכילה, הא נמי אנו ראוי לאכילה הוא. כך עליה במחשבה לפניו במושכל הראשון, אמנם הדרנא בי, דאין זה בגדר טעמא דקרה לאמר דראי לאכילה בעין דזה בעצם עלי, ומה הקפידה התורה שיהי ראוי לאכילה כדי לעבור על לאו דווא"ב, ומכו"ש האי דגנב וטבח למה לא היא חייב בד' וה' באשר שנה בחתאו לטבוח הנגב אף אם אנו ראוי לו לאכילה אלא למשרטו או לכלבו, ואדרבה קשי לי על חז"ל, למה לא ניחא להו למייר דאפילו נוחר ומעקר חייב ממשום או"ב ומושם ד' וה', דשחיטה נתנת דכך לי באיזו מיתה שהוא ממית אלא דידייבר הכתוב בהווה דהממית שור ושה, סתמא כדי לאכלו הוא, ולא להשליכו לכלבו, וע"כ ציל דקבלה היתה בידים דזוקא קפיד הקרה אשחיטה אבל עכ"פ א"א לאמר דר"מ ור"ש שדורשן טעמא דקרה פליגי דביבוכ"כ הוא גזה"כ, דזוקא שחיטה ולא הריגה בעלמא.

אבל מה שנראה לפ"ד ברור הוא ממש"כ בעיקר ד' דר"מ ור"ש לשיטתייהו אזלו. דר"מ כרי"ש ס"ל, דבר תאות אסור فهو במדבר, ולידי" השחיטה אינה מתרת איסור אבמה"ח ذקרא דכל אותן נפשך וכו' אתה להתיר בשר תאות ולא מפרכסת וא"כ אין בין שחיטה ראי' לאינה ראי' ולא כלום, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבר תאות לא אייטסר כלל ואדרבה בשר נחירה יותר להם במדבר, ונתחדשה ההלכה לאסור הנחירה ולקדשם במצוות שחיטה ואתה קרא דבכל אותן נפשך להתיר איסור אבמה"ח ע"י מצות שחיטה, וכעין כל שנעשה מצותו אין מועלין בו וכגד יצה"ר דברת תורה עיין היטב בעיקר א') א"כ בששא"ר דליך מצוה וגם בלא"ה דליך בא צורך אכילה, באמת איסור אבמה"ח במקומו עומדת

יש לו, משום גודל כבוד הבריות אבל לכבד אשתו ובינוי שהוא חיווב אצל, צריך לחשב תמיד אולי לא יצא י"ח, ע"כ צרך לפחות עלייהם יותר ממה שיש לו, והיינו שאמר שהם תלויים לך ואתה וכו'.

עוד שם גמוא השיב ר"א הקפר בריבי תשובה מה למילה שכן אינה נהגת בלילות כבימים, ועין בתוס' لكمנו ד"ה מה למילה שפרקא זו קולא וחומרא דכתיבי הוה. ואני תמהני מדוע איך נחשב זאת דانيا נהגת נהגת בלילות קולא, אדרבה חומר' הוא זו דיאנו רשאי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רך פ"א ואי לאו דהגבילה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכה אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגחי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזומן' ג' ומדברי רשי"זיל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י זיל במתוך לשונו הזהב מריש"מ ע"ז שהזומן ג' שהזמן גורם לה שתבא, ור"ל שבשת המצות היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה הדזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצזה דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצות בין זמן גרא מא לאן הזמן גרא מא, אבל בהנק מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אהרתת כגון לדת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דזקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזומן' ג' ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י) אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכחתה. ועין כאן בלב ארוי זיל דנחיתת לחלק בין יום השמיני דעדין לא חל המשזה ובין שאר הימים דכביר חל עליו המצזה. הנה לפי פסקו של רמ"א זיל בהלכוי מילה ר"ס ר"ס ב' נהפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק' ח' ובוים איזו צrisk הטפת דם ברית אבל מל בלילה צrisk הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ד שם תוק' ח' ולילה שווין הן דלא קיים המצזה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח', וצע"ג.

ד' פ"ה ע"א גمرا א"ר חייא בר אבא א"ר, ראה רבינו דבריו של ר"מ באוא"ב ושנאו בלשון חמיכים, ודרכ"ש בכסה"ד ושנאו בלשון חמיכים. וכעין זאת בפסחים מ"ח ע"ב במשנה דאייזו שיאור וכו', דברי ר' יהודה, וחכ"א זה זהה בכרת, ואייזו שיאור וכו', וברבריתא שם כתני להיפך איזו שיאור וכו' דברי ר"י, וחכ"א וכו', וכתוב ר"ש זיל דחכמים דברירתא הוא ר"י דמתניתין וחכמים דמתניתין הוא ר"מ דברירתא. פלא דברי שנייה האמת ותלה דברי יחיד ברבבים כדי שיקבלו לקבוע הלכה/carbis נגד היחיד. ואין זה דומה למא שהרבה פעמים מביא דברי היחיד בסתם דבזה לא שנייה מיידי, אלא דהעלים שם בעל המאמר, להורות דהוא מורה כתוי'. לפיכך הביאו בסתם, אבל כאן במשנה בפירוש לאמר דברים חולקים על היחיד, דבר שאינו כן הוא פלא, אלא דווד יותר מזה מצינו בפסחים כ"ז ע"א דקרו באבע"א השני והוא העתיק. בעלמא קסביר שמואל הלכה כרבי מחבריו ולא מחבריו וכן אפילו מחבריו, וסביר מתני"י איפכא כי היכי דליהו רבנן לאיסורה עי"ש. הרוי דשינה דברי רבנן. כי היכי דתיקום הלכתא/carbis נגד היחיד, וזה דבר המבהיר את הרעיון דאית שרי לשונות האמת כדי לחזק דעתו ושיטו וצע"ג.

עוד שם גמוי' מ"ט דר"מ באוא"ב וכו'. הנה אי לאו דברי היה מזקה שטרוי לבני תרי לפסק באוא"ב כר"מ ובכסה"ד כר"ש, והיה מביא פלוגתתם כאן וכן בטבח ומכר בלבב'ק, דבכל אלו ס"ל לר"מ ששא"ר שמה שחיטה ור"ש לא שמה שחיטה, לא היה עלה על דעת הדורש טעם לפלוגתתם, לדורש טעם בכל או"א בפ"ע,

ז"ל מביא דברי הספרי, כאשר מובא דרשה זו ג"כ בगמ' כאן, וזאת לכ"ע דהרי הש"ס מתרץ אליבא דר"ש הא דרצה דלמעוט עופר טמא - וועף טמא מ"ט משום דאר לאלילה הא נמי אינה רואו"י לאכילה - ולא אמר דר"ש באמת מעטה מאשר יאכל כל شيئا נמי רואו"י לאכילה - הרי דלכ"ע כך היהת מסורה בידם דאשר יאכל אתה למיעוטה עופר טמא, אלא דבימי ר"מ ור"ש נתהוווה הא פלוגותא בשוחט את הטרפה מה דינה ודוק.

עוד שם גمراה מה נפ"מ הא תדבר"י ושב הכהן ובא הכהן וככו, מכאן נחין דברי הרמב"ןעה"ת על הקרא דזוחבת דכתוב שם, דוחשת משמעותא חיתוך סימני הצואר, אבל אוחבת איינו כו, لكن צרייך לכתוב בזוחבת, "כאשר צויתיך" בקדושים. מכאן מוכח דוחשתה וטביחתה ומיליא זביחה (זהה ממש חד מליה היא אלא זי' וט' מתחלפין כיודע) הכל מובן אחד להם דאל"כ איך קאמר מה נפקא מינא.

עוד שם בגمراה ור"ש נמי ליגמר מש"ח, דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים. ור"מ אטו אוא"ב בקדושים מי לא נהיג. כתבו התוס' דל"ר' ש גם בקדושים אין אוא"ב בשא"ר משום דעתך קרא בקדושים כיון דבעניאן דקדים כתיב עי"ש. ולפי מש"כ אני דר"מ מקדושים כיוון דבעניאן דקדים כתיב עי"ש. ור"ע ניחא טפי בפשיות, דל"ר' ש ור"ש פליגי בפלוגותא דר"יש ור"ע ניחא טפי בפשיות, דל"ר' ש דסובר קר"ע דבשר נחירה אשתרי להם במדבר, והאי לא תשחטו גם נחירה במשמעו, דנחרתן זהו שחיטתן, א"כ שפיר קאמר דעתך קרא בחולין כתיב, דהוא הרוב אבל ר"מ דכרי"ש ס"ל דבר תאויה איתסר להם במדבר זולת בע"מ ושותחה דזא קאמר, וא"כ רובה קדשים ההו, והוא דקאמר וכי לא נהיג בקדשים דהלא וויי' מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ דגס בקדשים נהיג הו"ל קדשים הרוב נגד בע"מ דחולין, דתמים לא הי רשיים לשוחות חולין. ומכאן נפרכו דברי הרמב"ן ז"ל בפרשת כסוי הדם שכטב, דבמה פטורה תורה מכסיי משום דבמדבר רובן קדשים, ואפיקלו לר"ע דנחרה אשתרי להם, וזה ליתא דא"כ איך קאמר ר"ש דחולין מקדשים לא ילפינן כיון דבפ' קדשים כתיב ורובן קדשים היו במדבר. ואולי ייל היפך דמכך ראי לדעת הרמב"ן דלפי שאמרנו יקשה על רבוי איך ראה דבריו של ר"מ בא"ב דהא חולין מקדשים לא ילפינן ור"מ דחשיב ולשיטותי דס"ל קריש' שפיר השיב, אבל רבוי הלא קר"ע ס"ל, אלא ודאי דרבוי ס"ל דאפילו אליבא דר"ע דהו תואר נחירה במדבר, מ"מ רובי הנחיטים היו במשכנן בתורת שלמים ולא נהרו בחוץ מה שהיה ראוי להקרבה ודוק היבט.

ולדע דהא דאמרין הכא דש"ח קדשים הוה לפ"י דעת התוס' לעיל ט"ז ע"ב ניחא, דגס במדבר רק בקדשים נאסר ש"ח, אבל לדעת רשי"ש ז"ל שם דגס בחולין נאמר, ולדעת הרמב"ם והרמב"ן ז"ל בין לר"יש ובין לר"ע הכי הוה, וכן עיקר עיין בפתחה עיקר א' קשה טובא מה זה דקאמר דש"ח קדשים הוה, הא נהוג בחולין כמו בקדשים, כמו איסור אוא"ב. ופלא וראיתי בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכטב על הא דקאמר דש"ח ששא"ר הוה, די בשיר תאויה, איתסר להם ואי קדשים וכו' עי"ש ואיך לא הרגש כיון דקרה בשיר תאויה ג"כ מירי א"כ גם בחולין נהיג. אבל לעפ"ד נהגה ברור דחולין ע"פ שהיה חייב ברת על השחיטה בחוץ, אבל הבשר לא נאסר באכילה והא דאמר ר' ישמעאל דבשר תאויה איתסר להם, והא יי"נו דנאסר להם שחיטה אבל לא האכילה אם עבר ושות. והא דפרק שם רビינא א"ה לעולם שוחטין ואוכלין מבעי לי עי"ש בראש יוסא שעמד ע"ז דלפרשי"ז דהאיסור נצחים מאל פתח ואול מועוד לא הביאו מאי פריך. ולפי האמור דאכילה לא נאסרה מעולם, עוד יותר קשה. אלא דבלאי"ה צ"ל לפרשי"ז דלא נתחו

דבmittah תלי מלטה, וא"כ חילוק גדול יש בין שחיטה ראיי לאינה ראיי, ולכן סבר ר"ש דלא שמייה שחיטה מכח האי סברא עצמה, דהרי אינה מועלת אלא שלא תטמא ממש נבלה, אבל אינה מתרת איסור אבמה"ח. ומעטה רבוי ע"פ שסובר קר"ע כאשר באנו בעיקר א' ומ"מ סובר לענין ששא"ר קר"מ באוא"ב ע"כ ממש דדרש גז"ש משחווטי חוץ דאע"פ דהאי שחיטה גרוועה היא, דaina מתרת רק לחצאי נבלה ולא אבמה"ח, מ"מ ממש שחיטה עליה לחיב משום אוא"ב, וטבח בגין כמו שחיב בש"ח על השחיטה דזא, ולא על הנחירה ע"פ דגם שם אינה מתרת איסור אבמה"ח כיון דאיו ראיי לאכילה. ובכשה"ד שאני דאשר יאכל כתיב. והוה האי מ"ט דר"מ דקאמר כמו לקמן דקאמר לא לכל אמר ר"מ דמגיה הש"ס דכונתו על רבוי אליבא דר"מ, ועין עוד לקמן ודוק.

עוד שם ור"ש מ"ט, א"ר מנין בר פטיש, גמר מטבח טבח והכן מה להלן שחיטה הראיי אף כאן שחיטה הראיי, והקשה מהר"ס שיף ז"ל למה לא יליף מזבחות ואכלת, ובכשה"ד הולל מעל הארץ תשפכנו דהollow'ל מושחתת את בן הבקר, וכותב דמקל אלו אין למילך דוכי מפני שמצינו שחיטה הראיי כמים, וכותב דמקל אלו אין למילך דוכי מפני שמצינו שחיטה הראיי קרי לי' שחיטה, נילוף דשאינה ראיי לא שמייה שחיטה, אלא מטבח והכן יליף מיתורא, דאתה יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז ז"ל ובספר הישר לד"ת מבואר דמוותך יליף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא בהאי קרא ובגמרה לא מיתורה יליף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש יליף ר"ש מטבח טבח דלא שחיטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש יליף מטבח טבח דאע"ג דההטס ע"כ לאו טביהה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עלייה, וע"כ אמר דכל המmittah בע"ח לצורך אכילה טביהה או שחיטה קרי לי'. וככ"כ הריטב"א כן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דהצאנ ובקר ישחט لهم, ינחר להם מביעי ומתרץ דנחרתן זו היא שחיטתן. ושם ביארתי דאע"ג דמושחת את בן הבקר ממעטה נחירה ממש ציוויי מדקדק על הלשון לפניו בדקdock כדכתיב, משא"כ במקומות דאיו ציוויי אלא ספרו בעלמא, כל שלצורך אכילה טביהה או שחיטה או שחיטה קרי לי'. ומעטה קאמר ר"ש דהה בלאו דואוא"ב וכן בטבח ומוכר לישנא שחיטה דנקית אנו דנין אותו כמו שחיטה וטביחת דנאמרו בתורה דרך ספרה, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כאן חיבת תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשו במצוות שחיטה ממילא א"א להcin לאכילה בלא שחיטה כשרה, אבל משום האי מצות שחיטה לא וגוציא מלת שחיטה ממשמעותי הפטוט של קודם שנצטו על דקדוקי שחיטה, כאמור דאפילו בשוחט לכלבו כל שדקדק בנסיבות של פסול, שחיטה קרי' לי' וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיון דס"כ"ס שעשו ראיי לאכילה אבל אם באמת איינו ראוי לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחיטה יקרה, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחיטה טביהה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא יליף מטבח טבח, ולפ"ז א"א למילך מהתנס דושפך את דמו ש"יך לציוויו הרי על אונן המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיכה שפיכה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הוותם להם הנחירה, דעכ"פ ATI למעוטי הריגה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבח טבח דבענין נמי ראוי לאכילה, ודוק ועין לקמן עוד בדברי התוס'.

ועיין ברש"י עה"ת שמספרש ג"כ אשר יאכל פרט לטמאים והשפתי חמימים שם הניח בצ"ע שרשי"ז מפרש הקרא קר"מ שלא כהכלתא, דלחכמים גם את הטרפה כמעט אכל - ושגהanza כי רשי"

וצ"ל דהאי מסורת דהעמידה אתנה על אשר יאכל תושבע"פ הוא ולא קסמן הקרה ע"ז דהרי אפשר לקרווא האי ושפק דמו אשפינו ולחברו לתנאי המאמר דכי יצוד וכו' ושפק את דמו, אז מצוח וכסהו בעperf לך שפיר בעינן אשר יאכל להורות ע"ז גופה דמשם ואילך שיקץ ציווי. אלא דלפי"ג גם לר"מ מאשר יאכל דנטא למעוטי עופ טמא נדע דהאו ושפק את דמו שחיטה קאמר, מאחר שמקח האי אשר יאכל אנו למדין דהאי ושפק את דמו שיקץ ציווי, וע"כ הקשר אכילה קאמר, ולא היה צריך רשי"זיל לאמר דמשפיכה שפיכה איליף דשחיטה קאמר, אלא דמ"מ אמרת דר"מ משפיכה שפיכה יליף, דמשחיטה דבר הכתוב ולאפוקי נחירה, ר"ל דלא נימה דעתירה מכשרת בחיה ועופ, וכאשר לר"ע באמות כן הוא אלא דר"ע גם בברker וצאן הכל הוה במדבר, ולדידי"ג גם שפיכה דגביה ש"ח נחירה קאמר, דהרי לר"ע מדם יחשב דם שפק דכתוב בש"ח מרביבן עופ, כמובא באבותים ק"ז ע"א (וכאשר באורכה בעירker א' עי"ש היטב) היינו נחירת עופ, דהרי במדבר הי', דהקשר האכילה היתה הנחירה ומילכת עופ בחוץ נתמעט מאו אשר ישחת, כבגמרא' שם, אבל לר"מ דס"ל כריש כמובא בעירker ד', ומרובה עופ בחוץ מאו אשר ישחת, לדידי"ג לא אשתרי נחירה במדבר, ע"כ לאמר דהאי ושפק את דמו דגביה כסוי נמי שחיטה קאמר, ע"ג דכתוב סתם שפיכה, וע"כ מושום דגמור שפיכה שפיכה משוחוטי חוץ.

ובדברי אלו תבין מה דקשה טובא, דר"ש ליל' למידרש מאשר יאכל דבראו לאכילה הכתוב מדבר, לאפוקי מדרשא דר"מDDRASH שפיכה שפיכה מש"ח, תפ"ל דר"ש קר"ע ס"ל, בל"ה לא דרש שפיכה שפיכה מש"ח, דהאי שפיכה דש"ח לר"ע נחירה קאמר, ועל נחירה לא בעינן גו"ש ודשפק את דמו ע"כ למעוטי הרינה בעלמא אתה, וכמש"כ רשי"זיל דף כ"ט ע"א. ולפי הנ"ל ניחא דאפילו אי נחירה קאמר, מ"מ איכא גז"ש שפיכה שפיכה מש"ח, דכו דהתם נחירה שאינה ראואה שמה נחירה, דהרי עופ קדשים בחוץ פסול, כך האי ושפק את דמו גם נחירה שאינה ראואה חייב בכסוי, וכן בעינן אשר יאכל לאפוקי מהאי גז"ש.

ומה מאי שי לישב באזה קושית הלב אר"זיל דהקשה, איך יליף בסה"ד מש"ח, דזה ודאי חולין מקדשים הוה, דהרי כס"ה"ד אינו נוהג כלל בקדשים. ולפי הנ"ל ניחא דהרי עיקר השחיטה לר"י"ש, ו/or"מ בשיטתי הלק, לפין חולין מקדשים עיקר השחיטה בקדשים כתיב, וע"כ לילך שפיכה שפיכה מש"ח, דשחיטה קאמר ולא נחירה, כמו שהארכנו באזה בעירker א'. ע"ז לא מציין להקות חולין מקדשים לא גמרין, דהרי האי שחיטה דכתיב בקדשים. לאו מצד שהוא קדשים כתיב דלאו עבודה היא אלא מצד הקשר הבשר hon להדיות והן למצב, דמשקה ישראל כתיב מן המותר לישראל, וכיון דלגביו עיקר השחיטה שפיר לפין שפיכה שפיכה מש"ח, לא מסתבר לחלק דלגביו שא"ר דוקא בקדשים הוה שחיטה ולא בחולין, מושום דחולין מקדשים לא לפין, דהרי אין גז"ש שלמחזה. ובפרט דכמו דילפין עיקר השחיטה מקדשים כמו כן כל העסיפים המשטיעפים ממנה שפיר לפין, ואין משיבין דחולין מקדשים לא לפין. והוא דהשיב ר"ש כן היינו לשיטתי' דעתירה היתה מעשה המקשרת בחולין, ושחיטה דוקא בקדשים, וע"ז לעיל בסוגי' דבר שאותה דבאותה השחיטה היתה אז עבודה לשאר עבודות, וא"כ שפיר קאמר חולין מקדשים לא לפין. ו/or"מ שהשיב אתו או"ב בקדשים מי לא נהיג רק לדבריו דר"ש השיב. ומפני זה ראה רבוי דבריו של ר"מ באוא"ב עע"פ דגס הוא קר"ע ס"ל, מושום דגס לר"ע מסתבר למליך או"ב בקדשים מטעם דמי לא נוהג בקדשים, אבל כאן בכשה"ד דר"ש לא השיב כלל על גז"ש דשפיכה שפיכה, אלא יליף מאשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקות על ר"מ איך יליף

מותחה מטעמא דמלטה דר' ישמעאל, דהרי פריך לר"ש צבי ואיל גופי מי קשי, וכמו שהקשה התוס' על רשי"זיל, וע"כ לאמר דרכ אחר שתירץ דכי אסר רחמנא בהמה דחי זכרה נתגהלה לו טעמא, דמשום איסור דש"ח קאמר ר"ש דנאסר להם. א"כ גם רבינה דמקש' שוחטין ואוכלין מבעי לי לא נחית בטעמא דרי"ש אבל לפיה המשקנא והאמת כיון דמש"ח יליף אין כאן איסור אכילה כלל, וכן משמע מרשי" שם שכתב ווז"ל: "שאין יכולן לאכול אלא בשור שלמים ואם ה"י שוחטין בא קרבן ה"י עונשים כרת שנאמר ואל פתח אורח מועך לא הביאו" עכ"ל. הרוי מפורש אומר דאיון כאן איסור אכילה רק שאין יכולן לבוא לידי אכילה מחמת איסור שחיטה שהיא בכרת. ותדע שכן הוא דאפילו בש"ח דקדשים אין טעם האיסור של הבשר מושום חיוב כרת דשחיטה עיינו קידושין נ"ז ע"ב דרש"י זיל כתוב על מה שלוי בשלך אסור, מושום דמי תירום הרוי לא נזרק הדם, ולא יצאו מידי איסור מעילה, והתוס' הקשו הרוי קדשים שמתו יצאו מידי מעילה גם בלי זריקה, וכתבו דבאותם אין בש"ח איסור. ועיין באחרונים זיל ובמ"א הארקטיבי בזה, ועכ"פ בחולין בחוץ לכ"ע אין כאן איסור על הבשר, וא"כ שפיר קאמר דרך בקדשים איכא בש"ח שא"ר. אבל בחולין אף דאית בי כרת אבל איסור אכילה על הבשר ליכא, אלא דלפ"ז נצחתת קושי' עצומה מנ"ל דבאותם מיררי הפרשה גם בקדשים דהוא שא"ר דלמא רק בחולין מיררי ומושום דשחיטה ראיוי היא. אבל קדשים בחוץ דשאלה היא באתמת פטור. שוב ראיתי דלק"ם בדבוק הפרשא שם כתוב חוקת עולם לדורותיכם, ועיין לעיל בסוגי' דבשר תאوة דהראש יוסף הרגש באזה דהוא מיותר עי"ש מש"כ בזה, ועכ"פ מהאי קרא מוכח דש"ח נוהג גם גס בקדשים, דאי ריק בחולין לחוד הלא אין איסורו נוהג לדורות דכשנכנסו לארץ אישתרי להו לשחות בחוץ זה נכון ואמת.

עד שם גمرا' מ"ט דר"מ בכשה"ד גמור שפיכה שפיכה מש"ח מה להלן שחיטה שאינה ראיוי' שמה שחיטה, אף כאן שא"ר דשחיטה בעינן ולא שפיכה בעלמא, לדלי זאת גם הנחורה והמעוקר היה חייב לכיסות, וכן פרשי"זיל לעיל דף י"ז על הא דמקשה שם הש"ס לר"ע מהאי משנה דהנחורה והמעוקר פטור מלכיסות וזיל שם: "פטור מלכיסות דכתוב אשר יאכל ושפק וכסה בראי לאכילה הכתוב מדבר, ואפילו למיאן דמחייב בכסוי בשוחט את הטרפה (והוא ר"מ דלא דרש אשר יאכל דראוי' לאכילה בעינן אלא למעט עופ טמא) הכא מודה דשחיטה מיהא בעינן דגמר שפיכה שפיכה מש"ח, והתם שחיטה כתוב עכ"ל הרוי דלשני צדדים גמר ר"מ שפיכה שפיכה. חדא דשחיטה בעינן ולאפוקי נוחר ומעוקר, ושנית דשא"ר שמה שחיטה וחיבב בכסוי דומי' דש"ח. ואין להקות דאי"כ אשר יאכל למעט עופ טמא לר"מ דל", כיון דילפין מגז"ש בעינן שחיטה, הלא א"כ ממי לא נתמעט עופ טמא דין אין במינו שחיטה, דבזה ייל' דכל און שאין מפורש במקומו דקרה בטהורים הרואים לאכילה מיררי, אין ללמידה גז"ש שפיכה שפיכה דמורה על אופן המיתה, טרם שננדע דקרה מיררי בטהורים הרואים לשחיטה. אבל דקשי' לי הוא דהרי האי ושפק את דמו ציווי הוא, וכן מורה הנגינה שנמסרה מסני דהעמידה אתנה תא על תיבת אשר יאכל, ורוצה להורות באזה דעד אשר יאכל הוא תנאי המאמר, וא"כ בא חצויו ושפק את דמו וכסהו בעperf, וא"כ מזא גופה מוחך דבתרוריהם וברוצה לאכלם הכתוב מדבר, דאי בטמאים נמי איך יצוחה לשפק דם און צד אותו לגדלם לנו או לשאר תשמשיו, ודבר הלמד מענינוDKRA מצדיה כדי לאכלם מיררי, וא"כ אשר יאכל מיותר לאכילה אין להקות על ר"מ איך יליף

את ידו, דקאמר ר"מ דוחבר מגע נבלה, עי"ש מש"כ בפלוגותא דר"מ וחכמים, א"כ אי הוה ס"ל דבט"ח ניתר בשחיטת אםו, גם בעמי טרפה הוה דינה המכ, אבל רבינו דס"ל בהא בחכמים דבט"ח ניתר ובשא"ר ש"ש כר"מ, אבל לא מטעמי משום דשא"ר פועלת כל מה שהחיטה ראיי פועלת, אלא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ דינה פועלת להתריר איסור אבר מ"מ שמה שחיטה, لكن קאמר דמודה דבמעי טרפה לא ניתר הבט"ח הנמצא בה, ומטעם הנ"ל כדי לولد להיות אמו. ובזה תבין המש"כ התוס' בד"ה אימא, לא מצי למימר דמודה ר"מ ורב"ח חי, דשם אין הטעם משום דשהחיטה לא פעה להתריר הولد לדידי ליתא האי סברא כלל, דהרי גם על האם אינה מועלת אלא לטהר ולהתריר מיד נבלה, וזאת גם לולד מהני, והיה האי ב"ח חי שרי באכילה אף שאמו טרפה, אבל כיון דאין לו חיים בפ"ע אמרין דטרפה כאמו, דירך אמו כל זמן שאין לו חיים בפ"ע: ובזה הוה כטרפות החוזר להכשו דאס היה משלם חדשו במעי טרפה היה כשר, אבל צ"ז שלא שלמו לו חדשו טרפה הוה. ועיין לעיל בדף ע"ה בסוגי" דד" סימנים מש"כ שם ודוק"ק.

ע"ש גMRI לא לכל אר"ש וכי, לא צריכא לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזרה וכו', ס"א הוואיל וא"ש מותר בהנאה אלמא לאו שחיטה היא כלל. ועיין בלב אר"י קומתמה מהיכי תיתי הו"א דמשום דהוה תרתי טרפה וחולין בעזרה לא תהי שחיטה כלל ובפרט מה זה דקאמר הוואיל דאמר ר"ש מותר בהנאה, אדרבה כיון דאמר מותר בהנאה הרוי אין כאן משום חב"ע אלא טרפה לחוד, ולמה לא תתריר שחיטה מיד נבלה, עי"ש מה שנתקה בה.

ולפענ"ד עפ"י מש"כ התוס' ב"ק ע"ו ע"ב ד"ה הוואיל דיש מי שרוצה לאמר דבש"ח גופא אף הוא פסול מצד אחר היה חייב, אי לאו קרא דואל פתח אורול מועד לא הביאו, ודחו זאת דא"כ ר"ש למה בטרפה חולין בעזרה מותיר בהנאה, דהא חולין בעזרה בלאה" שא"ר, אלא ודאי דעת"ג דחולין בעזרה שא"ר בהכי חייבה רחמנא, אבל אי ייכא פסול מצד אחר פטור עי"ש. ואתה הכוונה כאן דהו"א כסבירת היש מי שאומר בתוס' שם, והיה קשה למה מותיר ר"ש בהנאה אלא ודאי דשהחיטה טרפה לאו שחיטה כלל גם לענן טומאה, ודלא כר"י א"ר דשהחיטה מטהורתה מיד נבלה, וכן קאמר ר"ש דמותר בהנאה. ע"ז קאמר דלייא לאו דשהחיטה טרפה מיד נבלה, ומ"מ כיון דשא"ר הוא מצד אחר לא עבר אחולין בעזרה. ומה דקאמר בגמר' לא צריכא לשוחט את הטרפה והוא חולין בעזרה לאו דחוקא בכחגו לא תתריר שחיטה טרפה, אלא דהוא כמו לא צריכא, אלא לעומת מה דקאמר ר"ש בטרפה והוא חולין בעזרה דמותר בהנאה דמשם היינו למدين דשהחיטה טרפה דעלמא לאו שחיטה היא כלל. ומה מאי מישוב בהז Kosher התוס' בד"ה ס"ד"א שהקשו, למה לא נקט שוחט את הטרפה והוא או"ב דפטור ר"ש. ולפי פירושנו לק"מ דהרי באוא"ב שחיטה ראיי היא, ופשיטה אדם היא טרפה ונעשה שא"ר דפטור ר"ש, אבל כאן הו"א הוואיל דחולין שנשתטו בעזרה בלאה" שא"ר לא גרע משום שהוא טרפה, אם לא דשהחיטה טרפה לאו שחיטה היא בכלל ודוק"ק היטב.

כל מה שכתבת כי כאן הוא טרם שזכיתי ללמידה פ' ראשית הגא אבל עיון מה שכתבת כי שם דף קל"ו ע"ב ד"ה חומר ברזוע בארכיות גדול. ותמצית הדבר לדעתה הרמב"ם שהשميיט האי תופסתה מהbabiah בהלכותיו משום דהיא דלא כהכלכתא דרבינו דס"ל שא"ר ש"ש כר"מ ומ"מ בכסה"ד פטור מקרה דאשר ייכל, פטור גם בשוחט שלא לצורך אכילה. ועיין בمعدני יוט' כאן שדחה דברי רמי"י

חולין מקדשים, כיוון שכל דין שחיטה מקדשים ילפין וזה אמת וברור בס"ד ודוק"ק היטב.

תוס' ד"ה ור"ש שא"ר ייכל כתיב, אבל אם לא אשר ייכל מטבחה לא גמר, משום דלא דמי שפיקחה לטביה כמו שחיטה לטביה. לכאר' דברי התוס' אינם מובנים דכל זמן דאי נו אשר ייכל לא ידיעין כלל דמהசער אכילה מירי, דהרי לויל אשר ייכל גם עוף טמא במשמעותו, ומה נילוף מטבחה דהרי התם מהசער אכילה מדבר, והכא איפלו הרגו צריך לכיסות דמו וכיוון דבי"כ ובו"כ צריכין אשר ייכל להורות דמה�ער אכילה מדבר הכתוב ולמשמעותו ר"ש נז את דבעין ראוי לאכילה ממש, ולאפוקי הריגנה, שבב"י ר"ש נז את דבעין ראוי לאכילה ממש, מטבחה מטבחה. אבל לך"מ דקו"ש התוס' כי מטבחה דבלא אשר ייכל למוטטי שא"ר, אלא למוטטי הריגנה בעלמא, וכר"מ דאיתא למוטטי עוף טמא דאי נז במשמעותו, נמי הומ"ל דר"ש גמור שפיקחה מטבחה, ולא היה צריך לדחוק דר"ש מטבחה טרפה לעוף טמא, אף דזה אין במינו שחיטה וזה יש במינו שחיטה, ע"ז תרצו דעת"פ דהאי שפיקחה נמי הקשר אכילה קאמר. מ"מ אין הלשון שפיקחות דם מורה על מעשה מיוחד להכשיר, דכל הריגנה בעלמא נמי קרי לי' שפיקחת הדם על שם נתילת הנפש והחיות אלא מאשר ייכל ידיעין דבמה�ער אכילה קמיiri, لكن אין לעשותו לפוטא משפיקה לטביה. ועיין בראש יוסף שהקשה לפום סברת התוס' בקושיותם, איך נפרנס הא דראא רבינו דבוריו של ר"ש בכסה"ד, ותירץ דשפיר נראין דבריו בכסה"ד דהוה חולין ולא יליף שפיקחה חולין מחולין עי"ש ר"מ מה יענה, ולמה לא יליף שפיקחה חולין הוה דלא שייך כל דיני שחיטה מקדשים דענין שחיטה חולין הוה דלא שייך לקדשים. ועתה אני מוסיף מה שהשגב ר"מ לר"ש אטו או"ב מי לא נהיג בקדושים הכוונה דנהיג בקדושים להיות נפסל משום מוחוסר זמן, הרוי דאית ב"י משום פסול קדשים, וזה שראא רבינו דבוריו של ר"מ אלא דר"ש ס"ל דפסול מה"ז נצחים מאיסור או"ב, ע"כ הוה עיקרו בחולין.

ע"ב גMRI לא לכל אר"מ שא"ר ש"ש מודה ר"מ שאינה מתירתה באכילה, ומסיק דאליבא דרבינו דס"ל כר"מ בשא"ר וס"ל בט"ח הנמצא בהנאה שחיטה אמו מתירתו בנמצא בעמי טרפה מודה דאיינה מתירתו. משמע דל"ר"ש דשא"ר לא שמייה שחיטה לא אצטראיך כל להשミニון האי דニア דבט"ח הנמצא בהנאה דאיון דשא"ר. דהרי איפלו אי לא שמייה שחיטה מ"מ הו"א דמחייב להתריר הולד ותהיי ממיילא שחיטה ראיי מושום הולד. ובגוף הדין באמת צריך הסבר רב, למה באמת לא תהני שחיטה להכשיר הולד כיון דלגביו איסור טרפה אמרין עוברiao ייך אמו הוא, וכמ"ש"כ התוס' בסוגי" דעליל דג"ח ע"א. אבל כבר הודיעתי בעיקר א' וד' דשא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח ומילא גם איסור נבלה לא, דכל שניין השחיטה מתרת מיד אינה מתרת לא אבמה"ח ולא נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה יקראי, כאשר דרשינן לKNOWN קכ"ח ע"ב קרא דכי ימות מן הבנאה על אבמה"ח וטומאה תרי מיל רקי על טומאות נבלות ולא לגבי איסור דאייסור, וכיון דבאמו מת השרפה רק לטהר ולא להתריר שום איסור, א"כ גם הולד אם מות טהיר מלטמא, אבל אסור משום אכילת נבלה כאמור משום טרפה (וטרפה ונבלה חד הוא וכמ"ש"כ הרמב"ם ז"ל דמצטרפין דטרופות תחולת נבלות). ולפ"ז לר"מ דס"ל כר"י ר"ש דאיפלו שחיטה ראיי אינה מתרת מיד איסור אבמה"ח רק נבלה, וטומאה ואיסור חד הוא לדידי' כמבואר לעיל דג"מ"ב ע"ב במשנה דהוציא העובר

גמר, אלא דקרה אתה אפיו ליכא שוחט המתחיל חייב לכוסות, וכמיש"ב הרמב"ם ז"לDiceosi מצוה בפ"ע ואינה תלוי בשוחט בלבד, ור"ל דאך דליך שוחט אייכא כסוי, ולכון גם בסני נקט נמי בסיפה לכוסות. וזאת אתה התנא להشمיענו ואגב כסוי נקט באוא"ב י"ל באוא"ב האי דינה אף דשם ודאי א"צ. ואולי גם באוא"ב י"ל דהו"א דוקא בדיאكا שוחט דלא תשחטו כתיב, אבל בדיליכא שוחט כנון חז"ק או במתעסך. אז פטור השני. אולם הרמב"ם שוחט כיסוי וגם באוא"ב חז"ק שוחטו בין לבין עצמן ליכא ז"ל שכתב שם וגם באוא"ב חז"ק שוחטו בין לבין עצמן ליכא מוצות כיסוי ולא איסור אוא"ב, ומכללה נשמע דבאחרים רואים אותן חיב מושום אוא"ב ובכיסוי לא חש להביה האי דינה בפירוש כנפער"ד ודוי".

שם גمرا ורבנן מ"ש רישא דלא פלגי ומ"ש סיפא דפלגי. הקשה הלב ארוי הרישנה ושנא לרבי דיסטם לעיל באוא"ב קר"מ דשא"ר ש"ש, ובכשה"ד קר"ש דלא שמייה שוחיטה מושום דאשר יאלל כתיב, וא"ב האי שוחיטות חז"ק דספק הזה ובמקומות חזקת איסור דלכ"ע אסור מן התורה, ולא קריין כי אשיר יאלל לנו לכ"ע פטור מכוסוי, משא"כ באוא"ב אע"ג אסור באכילה בששא"ר וזה כאן בספק שחייה אסור עכ"פ לשוחט אחריהם מספק והביא דעת הב"ח דבכל ספק בשחיטה שאירע פטור מכוסוי מטעמא דאשר יאלל כתיב והאי אסור באכילה מה"ת עי"ש.

ולפער"ד לא נראין הדברים דכל דקמא שמי' גלי' דראוי לאכילה חייב בכוסוי, כי לאו כל אנפין שווין בהא דבעינן ראיוי לאכילה למשל בעירוב או בממשל בי"ט כל שעינו ראיוי לאכילה אפיו מצד ספק אין עירוב, וגם חייב אבישול בי"ט, וכן בקרבן פsch דשכח מה שאמור לו רבו, אם קודם זריקה שכח זהה אין ראיוי לאכילה מהמת ספק כבפסחים פ"ח ע"ב, אבל כנון הכא דבעינן ראיוי לאכילה חייב בכיסוי לא בעינן ראיוי לאכילה ממש דלאו מושום דסופה להיות נאכל חייב בכיסוי אלא הוה כמו אתרוג דאיינו יוצא, אלא אם הוא ראיוי לאכילה ובכען אלו לא אמרין דספק כודאי אין ראיוי דהא לא בעינן כלל שביא לידי אכילה כמו בפסק דיאICA מצוה באכילת פסחים וכן בעירוב דקובע מקום במקומות שישועד וכן מבשל בי"ט דהותר רק לאו". ובמ"א הארוכתי בכל זה. ותדע דכן הוא אדם כדברי הב"ח ז"ל גם באסורה מדרבנן לאכול מקרי אין ראי מה"ת, עיין מל"מ ריש פ"ז מתרומות ובעשיה"מ ריש פ"ח מלולב, אך אמר בגמרא לעיל דלמ"ד אין שחיטה לעוף מה"ת, בנורח ומעקר צריך לכוסות, ואמאי הא סכ"ס אין ראיוי לאכילה הוה אלא ודאי דכאן כל שאפשר להיות ראיוי חייב לכוסות ודוק. (וממה שכתבתת לעיל לעין שוחט וצריך לדם לכארו' יש סתירה אבל ילי").

והנה הסוגי הלא כולה מוקשה מרישא ועד גמירה ואין יוצא ואין בא בה כאשר אסדר לפניך החומרות העצומות אשר נופלת בה:

א) **ኮושית התוס'** דאיך אפשר לומר דמשום שלא יאמרו שוחיטה מעלייתה היא, נתיר לאו דואוא"ב בקו"ע, וע"כ כתירוצים DIDU הש"ס דמשום דרוב מעשייהם מוקלקין מעיקר הדין היה פטור מלכסות, ומוטר לשוחט אחריהם אלא דשלא נהמר להטעין כסוי צריך ליתן טעם שלא יאמרו, וא"כ ה"ה באוא"ב. ועיין בלב ארוי שהביה בשם הריטב"א ז"ל דבאמת רק משום חומרה בעלמא ס"ל לחכמים לצריך כסוי ואסור לשוחט אחריהם, וכן משמעו שלשון הש"ס דקאמר בעלמא רבען לחומרה. אלא דא"כ הקשה הלב ארוי מה פריך אלא ר"מ Mai טעמא, הלא כבר הטעם אמרו כדי שלא יאמרו שוחיטה חז"ק שוחיטה מעליתה היא, עי"ש מה שנדחק בה. ובסיום דברנו ישבנו קושי' זו בטוב טעם, אלא דבאוון אחר קשה

ז"ל, דמפרש טעמא דתוספות דמחייב מושום דלאו באכילה תלה רחמנא. ובאותה הפטש האmitti הוא כן, אלא ששייל וטרוי דהכא לא נחות אלה. עיין בדברי לקמן ותמצאו עונגה.

עד שם בגמרה והתניא השוחט וצריך לדם חייב לכוסות כיצד יעשה או נחרו או עקרו. יש לראות מה קמ"ל בהא דחייב לכוסות פשוטה. וכפי הנראה רשי ז"ל נתעורר ע"ז ומשום הכל כתיב חייב לכוסות ולא יעשה בהם צרכיו ור"ל דהא אתה לאשמעין דכיוון דהתורה צותה לכוסות דמו איינו רשאי לאלתו ולעתות בו צרכיו. (מכסהו ונוגלה דפטור מלכסות נשמע דלאחר שנעשה מצותו אין בו שוב שום חייב והוא כתשימי מוצה אחרים דקי"ל דנזרקין דבטל מהם כל קדשות המוצה. מחתני הרוב משעבעש נ"י). אבל לגלותו אסור וכש"כ להנות ממנה הכל הנברין). ולפער"ד נראה דאתה לאשמעין דלא תמייא כיון דאשר יאלל כתיב דמנני ממעטינו גם ששא"ר מפני שאין ראיוי לאכילה דלאחר שנעשה מצותו אין שלא לצורך דמו, כבhai עובדא ולא נבי עסוי, קמ"ל דכל שהוא ראיוי לאכילה לא אלין בתר מחשבתו וחיב בכסוי ננפער"ד כנון. ועיין לעיל כ"ז ע"ב דשם לא פירש רשי"י כמו הכא דכתיב חייב לכוסות על כrho ושוב אין ראיוי עוד למלאכה. ולפער"ד דכאן נתקשה למה לא צוה לכוסתו ואח"כ ישליך הדם עם העפר לתוכן הכתינה דוזאי לריחא מהני גם אחר הכסוי, וכן הוכיח רשי ז"ל דאשר בהנאה דכיוון דעתה תורה לכוסתו בעפר דהוה כגון קבורה ממשמע דרצה לאסרו בהנאה, ויש להסביר עוד יותר דהיתר הנאה בדים ליפין מעל הארץ תשפכוו כמים וזאת נאמר בברker וצאן דלא בעו כסוי אבל דם חייה וועף דבעו כסוי אם שחטן וכשה דמן באמות אסור בהנאה מפני דתורתה אמרה לכוסתו בעפר ולא לשפכוו כמים ופלא דלא נתעורר שום פושק בהז' וצ"ע. והתוס' לעיל ל"ג ע"א ד"ה השוחט וד"ה דם שכתבו דכל דם מותר בהנאה גם של חייה וועף עי"ש. היינו מה שלא כסה כמו דם הכנס בלב וכדומה).

ד פ"ו ע"א במשנה חז"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרשי ז"ל "דאםון בראש מכילתן דשחיטתן כשרה אותן אחרים חייבין לכוסות, כדתנן لكمן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רשי ז"ל, רצה לתרץ דלא תמייא דמשנה שאינה צריכה היא דכל דאתה לאשמעין דאחר חייב כדתנן لكمן. אלא דלא ידעת מה הוועיל בזיה דכינוי דהכל תנ מפורש במסנה אחראינה, הן הא דאחרים רואין אותן דשחיטתה כשרה, והן הא דהרוואה חייב לכוסות, מה בעי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפא באוא"ב היא אינה צריכה, דPsiṭia דאשר לשוחט אחרין כיון דשחיטתן כשרה. ופלא תראה דהטור בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דיןים דאחרים רואים אותן חייב מושום אוא"ב בשוחט אחריהם וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שניות, וע"כ מושום דPsiṭia ומשנה שאינה צריכה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש למה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטות. אבל דעת דלפי מה שבארתי لكمן שם המשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שחיטת חז"ק דחייב אחר לכוסות,adam נאמר דמצות כסוי גמר השחיטה אין החיב לגמור אלא אי ייכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרוואה למורה מצד ערבות משא"כ בחש"ק דהוה מותק דאין כאן התחלת מוצה כלל, ולכיא כאן שוחט אלא נשחט, הו"א גם אחר פטור, אבל בברית' דדריש מואמור אל בני' שהוא אזהרה על כל ישראל דוזאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למגור מה שפשע בו חברו והניחו בלי

אבל לפי הצעתיו בפתחה בעיקר א' וד' תגלה המכסה ויתמלא הבית אורה, דנה כמי שהוכנו ר"מ קריש ס"ל דנירה לא אשטריכ כל, ולידי כל פסול שחיטה אפיו במקצת השחיטה נבלה הו, והרי לא שחת רובה כאשר באրתי שם, וא"כ שחיטת חז"ק אע"ג דודאי דרכם לשחוט בדרך השוחטים מ"מ אין מודוקדים על מקטץ פיסול, כי זה ציר התבוננות וזהירות יתרה שלא יקלקל השחיטה, וכמש"כ הרשב"א ז"ל בריש מכילון בשחיטת כותי עיי"ש. ומכ"ש חז"ק דאין דעתם שלמה שעולמים לקלקל במקצת. וע"ז אמר ר"מ מהיב על שחיטתן מושום נבלה, ומשום דרוב מעשיהם מוקלקלים. אולם חכמים דר"מ דכר"ע ס"ל, וכן שנטתקבלה חזותו (הרי כל המשניות נסדרו עוד בימי רבינו קר"ע קודם חזרה מושום דהאי והודה לו ר"ע לא נתקבל מיד וכמש"כ בפתחה) אין פיסול במקצת ואפיו סימן אחד כלו בפסול רק טרפה ולא נבלה, ובמקצת הסימנים רק דברי סופרים דאין לוקין, וא"כ אין לומר דרוב מעשיהם מוקלקלים ועלולים לנchor ולעקור ולא לשחות כלל, דמיהיכי תיתי. וכן לרבען חייב לכשות וגס אסור לשחות אחרים דהרי אין כאן נבלה רק טרפה ואסורה באכילה. וניהו דלא"ש גם בזה מותר לשחות אחרים דהוה עכ"פ שעאר' מה"ת, ואפיו בפיסול במקצת דאיינו אלא ד"ס מ"מ לעניין זה כדאורייתא יחשב רק שאין לוקין עלייה, והרי תורה הרמב"ם בפ"ב מהל"ש פסק דחולין שנשחטו בעזרה פטור מלכשות, מ"מ הגי חכמיינו ומ"מ פסק דבחולין שנשחטו בעזרה פטור מלכשות, של ר"מ הון רבינו וחבריו, דלענינו שא"ר סברו כר"מ דשמה שחיטה, ולכנן פליגי וס"ל דאסור לשחות אחרים אבל בכשה"ד דס"ל לרבי קר"ש דושא"ר לא שמייה שחיטה מושום דאיתר יאלל כתוב, גם לדידי"ט פטור מלכשות. וא"כ בריש קטני סתם דפטור מלכשות בין לר"מ ובין לחכמים, ולא מחד טעמא דלא"מ דס"ל ששא"ר ש"ש גבי כסוי פטור מושום דהוה נבלה ממש, וליכא כאן שחיטה כלל, ולחכמים דהם רבינו וחבריו דלא הוה נבלה אלא אסור מדברי קבלת וכו' חולין שנשחטו בעזרה לדעת הרמב"ם, מ"מ לפטור מכוסי סגי הדרי אסורה באכילה והוא כדאורייתא, אבל באוא"ב דס"ל לרבי וחבריו קר"מ דושא"ר ש"ש פליגי ואמרו דאסור לשחות אחרים, ומודים דאיינו סופג את הארבעים דאפשר דנהרו או עקרו והוא נבלה.

וכל זאת קודם שקבל רבינו החזירה דר"ע דהודה לקבלת ר' ישבע בשם ר' יהושע דכל פסול ואפיו במקצת השחיטה נבלה, אבל אחר חזורה זו פשיטא דיש לפסקו קר"מ הון בכשה"ד והן באוא"ב, ולכנן הורה רבינו תחילה כחכמים ואח"כ חזר להורות כר"מ, דהינו לאחר שקבל דהודה ר"ע, כי רק בסוף ימי או אחריו נטסף במשנה האי והודה לו ר"ע, כי רק כאשר בארנו בפתחה ובמקומו לעיל לע"ב עיי"ש.

ועתה בין תבין דמתחלת הטעוני כבר ידע מהא דרוב מעשיהם מוקלקלים גם לרבען, וכמש"כ התוס' כבר דב"ד רצה למזויא טעם אחר לחלק בין כשה"ד לאוא"ב אבל כאשר מסיק דרבנן בתרתי פליגי,תו לא ניחא לי בהא דאמר לעיל דחששו שלא יאמרו, וכאשר באמת הקשה התורמות הדשן ז"ל על טעם זה, דהיה מכסין דס כי בחול ואין חושין להתרות חלבו, והלב א"ר רצה לחלק דשם בכוי הספק ידוו לכל העולם משא"כ כאן עיי"ש ולפע"ד לא אמר כלום, דהרי בי"ט אין מכסין מושום חש התורת חלבו, ומ"מ בחול לא חששו דהכל יאמרו דמהיות טוב מכסין, ולא מפני שודאי עבי כסוי, וא"כ הכא דכוותי. וכן קאמר בשלמא לרבען לחומרא, ור"ל דחששו לחומרא דשמא פסול שחיטה במקצת אין בו מושום נבלה דהרי ממתניתן מוחך דלית ב', מושום נבלה ודאית, וכמש"כ

دلמה לי טעמא כלל לר"מ, כיון דמעיקר הדין פטור והלא הגמור לא חידש לנו בזאת מידי רק דאמרו דלא"מ מעיקר הדין פטור ואת כבר ידענו.

ב') **ויתר** קשה לי דר"מ ורבנן פליגי כאן מהיפך להיפך דר"מ דחייש למעוטי מותר לשחות אחרים, ולרבנן דלא חיישו אסור את מהה!

ג') **דקאמר** בטעמא דר"מ משום דמחייב היה ר"מ על שחיטתן מושום נבלה, וע"ז מקשה מ"ט, א"ר אמי הוואיל ורוב מעשיהם מוקלקלים. מלשון זה מוכח דרבנן לא פליגי על הא דרוב מעשיהם מוקלקלים. והרי לא אמר דר"מ ס"ל רוב מושמעין מוקלקלי, אלא דכן הוא אליבא דכ"ע. ותדע דר"י יעקב א"ר לאי אמר אלא דר"מ הי' מחייב על שחיטתן מושום נבלה, וע"ז בודאי פליגי רבנן וכן מוכח זאת מן המשנה עצמה, דקנתני ומודים חכמים לר"מ שאין סופג את הארבעים, ואי ס"ד דמודים דליהקה מושום נבלה על אכילת שחיטתן, יותר הול"ל דמודים חכמים דליהקה מושום נבלה, אבל למה לא אמר ר' יעקב א"ר דטעמא דר"מ משום דרוב מעשיהם מוקלקלי אי רבנן פליגי עלי' וס"ל דאיינו כן.

ד') **וממילא** נצמתה הקושי העצומה שבתוס' ד"ה מ"ט דרבנן דלמה לא ילקה לרבען מושום נבלה, דלא די הוכחה דלעיל דמשמע דהאי רוב מעשיהם מוקלקlein הכל מודים, וגם קשה לאמר דר"מ ורבנן פליגי במציאות הקשה הרש"ש מודין Mai ס"ל לרבען אי ס"ל רוב מעשיהם מותוקנים למה לא נاقل משחיתתם ואי ס"ל פלאג ופלגא למה לא יתחייב על שחיטתן מושום נבלה כיון דספק במקום חזקה מוקמינן אחזקה. ואפיו נאמר כדעת הרשב"א ז"ל לעיל ט' דבמקרה הנעשה ומספקין על המעשה לא שייך חזקה, מ"מ אמרינו חזקה שלא נעשה מעשה מתוקנת עיי"ש מש"כ באהראיךות.

והתוס' שתרכזו בהזאת דרבנן מספקא להו אי רוב מעשיהם מותוקנים או מוקלקלים והשתא לא מהני החזקה מיד, לא אכתי להבון דכל ספק דעתמא דሞקמינן אחזקה הוא כן דלא ידען לאיזו צד הרוב נוטה כי כל דבידי' שמים "א" למצוות ולארם דמחיצה הци' ומוחיצה הци', ואדרבה בטח אנו יודעים דלאו במצוות הוא וכמש"כ התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה לפי שא"א לצמצם, אלא כל שאין אנו יודעים להיכן הרוב נוטה מקרי אצלינו ספק השkol, והחזקה מכירעה הספק לצד החזקה לאמר דעתכו כך היה, כדי להעמיד הדבר בחזקתו, וא"כ דברי התוס' בזה נפלאים בענייני הרי דבושים אופן אין לאמר דר"מ ורבנן פליגי במציאות הרוב הלאה ובמה פליגו?

ה') **דקאמר** בגמרא דרבנן אכולה מלטה פליגי, וזה פלא דבמשנה לא קטני הци' אלא דבכשה"ד לכ"ע פטור מלכשות, ורק באוא"ב מביא פלוגתא דר"מ ורבנן והגמר' לא הגיה במשנה מאומה, וע"י בחדושי החת"ס ז"ל מה שנדחק בהזאת.

ו') **והוא** יותר זר בענייני, דמסיק דהורה רבינו קר"מ והורה רבינו כרבנן, והוכיח דאחריניתא הא דהוראה רבינו קר"מ, וכן אקבוע הלכתא ברמב"ם וש"ע, ויאמר נא כל מי שריגל בדרכי הש"ס, היה נמצאו כמו זה דבמשנה שנה רבינו קר"מ וחכמים, ור"מ לקולא וחכמים לחומרא, דPsiṭṭa וPsiṭṭa דהלהכה כמותם, וחזר רבינו אח"כ, ומה ראה רבנו הקדוש על כהה, לחזור מההוראות כחכמים ולחומרא ולקבוע אח"כ הלכה כיחידי ולהקל, אם כל עיקר הפלוגות' כפי שפרשו התוס' והראשונים ז"ל, אי רוב מעשיהם מוקלקלים או רק ספקא הוה אי רוב מותוקנים או מוקלקלים, וכל מי שיש לו מוח בקדקו צrisk להזות כי סוד כמוס איכהanca שעולים מאתנו.

שחחיתון שחיטה כלל ומותר לשחוט אחריהם כר"מ, וברוך שבחר בהם ובמשנתם.

עד לאלקי מילין בהא דכתב הש"ך סימן כ"ח ס"ק כ"ד, דאמ' רצча לכטוט דם שחיטתו אסור משום דחישין שיאמרו שחיטה מעלהיא היא, וכותב דכן משמע מגמא ותוס' וכ"כ הב"ח ואני בעניי אני רואה הריפך מואה מדרך השקלא וטורי' "שבגמר" דהנה משנה שלמה קתני דפטור מלכטוט, אבל לא אסור לכטוט, ואיך מניחה הרבותא הגדולה דאסור לכטוט כדי שלא יאמרו וכו'. אבל מה דקאמר בגמרא בס"ד דרבנן מודים ברישא דפטור מלכטוט כדי שלא יאמרו, היינו זוקא אי רישא דברי הכל היא, אז נוכל לאמר כן בטעמא דרבנן דהם החמירו באוא"ב שלא לשוחט אחריהן אבל הקילו בכתסי כדי שלא יאמרו, ומה דלא קתני אסור לכטוט משום דדר"מ, דהוא לית לי' הא חש שלא יאמרו, لكن לא מצי קתני אסור לכטוט דזה אינו ד"ה. אבל כאשר מסיק דרבנן ארישא נמי פליגו, וא"כ רישא רק ר"מ אמרו, ולא קתני אסור אלא פטור הרי דדר"מ לא חש לשמא יאמרו, ואיך נחולק על ר"מ במקומות דלא פליגו עליון חכמים. ובזה מושב קושיות הלב ארי' שהבאתי לעיל דלמה לא נחיא לי' להש"ס למימור בטעמא דר"מ מושם שלא יאמרו, זה לא נחיא לא"א דאי' אסור לכטוט הולל', ודוק.

ראשי ד"ה שדרכו של תינוק לטפח ידיו באשפota ששרצים מצויין שם, וטמא את העיסה שהוא רואים שנגע בה עכ"ל, והתו"ס חולקים על פירושו ומפרשים דהתינוק ודאי טמא בלבד"ה, מפני שנשים נdotות מגופות אותו, אלא הדחיפות בעיסה ספק וע"ז קאי דאיכא למתלוי.
דאדם נטל מן העיסה וננתן לתינוק.

והנה יש לראות על פרשוי ז"ל לכואו' קשה מאה, לפי מש"ה הטוויז י"ד סימן א' סק"ו ויתר מבואר בירטב"א ז"ל, דכל טהרות שנגענו על גבי מקוה שנמדד ונמצא חסר דעתאות, ע"ג דתני טהרות היינו תרומה, כמש"כ רשי"זיל בגטין, יש להם חזקת טהרה, ולמה לא נעמיד הטהרות על חזקת טהרה שלחן כמו שמעמידין הכלים על חזקת דעתאים, וכתבו דהינו טעמא מושם בדבשעת טבילת הכלים לא היו לפניו הני טהרות, ולא נפק להן מידי אי הכלים נשארו בטומאתן או לא, וממילא אמרין דעתאים המשא"כ חזקת הכלים מהני שפיר על נידון המקוה, משום דעל זהמן טבילתו אנו דין, אם נסתלקה חזקה זו או לא, ואמיינן העמד כלים על חזקת טומאתן עיי"ש וא"כ הכא דהאי תינוק כבר הוחזק לו לטמא לפני נגיונו בעיסיה, חזקת העיסה מה בעי הכא שלא נגררת העיסה אחר התינוק. אבל לך"מ/DDוקא שם במקוה שנמדד ונמצא חסר דמכת תרתי לרויות' אנו מחזיקין הכלים או האדים שטבל לודאי טמא, וכיון לדודאי טמא חשבין להן, ממילא נגררו הטהרות אחרים הכלים והאדם, ולא יסתור מה שהחלנו כבר לודאי טמא, המשא"כ בהאי תינוק תלוי הדבר اي רוב כודאי יחשב או רק כספק, ובها באמות פליגו ר"מ ורבנן דר"מ דחייב למעטוי, אפילו לא חייש רק מדרבנן וכמש"כ התוס' לעיל י"ב ע"א וכן ל�מן בסוגי ז', מ"מ טעמי' משום דס"ל דמה דאמרה תורה בתירה האי ספק, אמר ר' מאיר דמדרבען ראי' לחוש למעוט, ושוב באיכא חזקה נגדו אפילו חזקה נולדה אה"כ, מ"מ אמרין סמוך למעוטא חזקה משום דגם עד עתה היה הדבר בספק ולא החלנו לדודאי, אבל רבנן סברו דרוב ראי' עושה וכיון דבודאי יחשב מה אייכפת לו חזקה העומדת נגד האי ודאי. וע"י מסיק הש"ס דנינו דדר"מ אמרין סמוך מעוטא חזקה אבל לא לעשות מן המעוט

עליל מדקתני ומודים חכמים דאיינו סופג, ולא קתני רבתותא יותר
דמודים דסופג משום נבלה. ומAMILא עתה דזיכינו זהה שוב אין
תימא דלענין כסוי קתני סתם פטור משום דעתו דחכמים דס"ל
בר"מ בשאר"ר לגמר אף בכסה"ד, חולקים נם ברישא לאמר דחייב
לכסות אבל רבינו דס"ל לגבי כסיה"ד קר"ש דלא שמייה שחיטה שפיר
מסתמא קסטים דפטור, דעכ"פ ששאר הוה כי"ל, וכן לרבען ניחא,
אלא ר"מ ט". איינו חוששת דלמא פסול שחיטה במקצת אשר
זהה עלולים הני חשווק דאיינו אלא אסור ולא נבלה וע"ז אמר ר"י
אר"י, דמחייב היה ר"מ מליקות משום נבלה דזהוא כרי"ש ס"ל. ומה
דריך אח"כ ט", והביא דר'AMI משום דרוב מעשיהן מקולקלין
ע"ז דבר ידע את זאת גם לחכמים כן הוא דבזה ליכא שום
חולק, לא הביא זאת אלא משום מה דקשי לי דלר"מ דחייב
למעוטי גם אי הוה ס"ל פסולין שחיטה במקצת לאו נבלה נמי
הוה מחייב משום נבלה משום מיעוט דשמא נחרו או עקרו ברוב
הסימן. כך היה נראה לפע"ד נכוון לפреш הסוגי' שתהא מוסכמת
להאי פירוש האמתי במשנה, ובאה דזרורה רבוי וחוזר והורה. אבל
אם תמצא שהוא דוחק יותר מדי לפреш כן הסוגי', אני אומר הלא
הרבה מן האמוראים לא נתרצחו להא דאמר ר' יוחנן לרוץ המשנה
далו טרפות דנסנה קודם חזקה, דהרי תראה שם ל"ב ע"ב דרב בא
ור"ל טרחו לישיב המשנה באופן אחר וא"כ י"ל דגム כאן לא בעו
ליישיב האי משנה באופן שנצטרך לאמר דחכמים דר"מ תפסו קר"ע
דמשנה קודם חזקה, עכ"פ לחומרא שלא להתיר לשוחוט אחרים. אבל ר'
יוחנן בעל המימרא דהכא דאמור בטעמי, דר"מ משום דמחייב על
שחיתון משום נבלה ודאי כוון למלה שבארנו לדידיך" דס"ל לעיל
דמשנה דalloc טרפות נשנית קודם חזקה ה"ה דכלוא מסכת כן
נשנית, כי לא קבלוhai חזקה עד סוף ימי רבוי או הרבה אחריו
וכmesh"כ רשי"ז"ל בשבעות דף ד' ע"א ד"ה לא זהה ממוקומה עיי"ש
במהרש"ש ודוק".

ועפ"י דברינו אלה בין דברי הרמב"ם ז"ל והם י希' לי לראי גדולה ועומוד חזק לסמוך עליו פירושי בסוגי זו, דהנה מפ"ב מה"ש ה"ד כתוב ו"ל: „חו"ק שיחתו בין עצם מותר לשוחות אחריהם, לפי שאין שיחיטה כל"י עכ"ל ובפ"ד הל' י לעניין כסה"ד כתוב סתם פטורין מלכוסות, ולא נתן טעם ממש שain שיחיתתן שיחיטה, ולא עוד אלא שהעלים עיקר הטעם דקאמר בוגרא, משום דרוב מעשייהם מוקולקים, דממה ש' הרמב"ם דאי שיחיתתן שיחיטה (ומכ"ש לפ"י גרשטיינו דהוסיף תיבת כלל, וכפי הנראה מאן דמחק תיבת „כלל“ ברמב"ם הרגיש בזה ורצה לתקן בהאי מחלוקת, כדי שנוכל לפרש כונתו בהא דאי שיחיתתן שיחיטה, משום דרוב מעשייהם מוקולקים, ולא חישין שם שחת פה. אבל לא הועל בזה כלל,adam לזה נתקוון הרמב"ם, גם בכיסוי היה לו ליתן טעם זה, דהרי חכמים דר"מ בתורו ויהו פלייגי כפי הפירוש הפשט וסבירת התוספת) אין כוונתו לאמר דעת"י הרוב מוקולקים אלא שלא אמר דעתך ב"ע כפ' ששא"ר, והוא אסור לשוחות אחריהם, קמ"ל דזה איינו דאי שיחיתה כלל. ואם כן מתפרק, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכסה"ד דשם לא צריך דangi לפטור אפיו הוה רק ששא"ר, אבל אי נפרש דכוונתו מכח רוב מעשייהם מוקולקים, אין אנו יכולים שיחתו שפיר הרי גם בכסה"ד בעי הא טעמא לפטור ממסוי. הרי ברור לפניך הרמב"ם ז"ל ה' מפרש כפירושינו דזה דרבו מעשייהם מוקולקים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'AMI הואריל ורוב וכו', ולא קאמר דס"ל לר"מ רוב מעשייהם מוקולקים, אבל מה דפליגו חכמים א"ר מ' הוא משום דס"ל דהוא עכ"פ ששא"ר וכר"ע קודם חזרה, אבל אחר שחזר ר"ע ורבו קיבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

על גמר' אם אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אייסור להתרה. הקשה בהגחות מלא הרועים, מה פירך הש"ס דנימא סמוך מעתיא לחזקה, גם כאן הלא נגד חזקה איכא חזקת תהרה, ולעיל עי' ע"א פליגי תנאי זה לא בדק בסימן אי היה טפה או נבלה נמי הוה, ודילמא ר"מ כי האי תנא ס"ל דרך טפה ולא נבלה, ואי נתיר לשוחות אחריהן (ור"ל דהה ר"מ ס"ל שא"ר ר"ש) ותירץ דברמת זאת כוונת הגמר' בתירוץ אדם אמרו וכו' עי"ש וכל הרואה כמה מהדוחק, להכניס זאת בכוונת הש"ס. אבל במכ"ת קושיינו טעות גמורה הוא, דשנה בפירוש דברי התנא דקאמר טרפה ואסורה באכילה, دقונתו טרפה ממש, וזה ליתא, דחרי זה דבר שא"א דאי שחת כהוגן אז כשרה נמי באכילה, ואי שחת שלא כהוגן נבלה נמי הוה, אלא כוונת האי מ"ד דהה נידון הוא כמו דין דשני שבילין פשחין י' ע"א, דבזא"ז שניהם טהורין, וכתבו שם התוס', דמה"ת אפילו בב"א שניהם טהורים דומוקמין כאו"א דפרשו דמה עני נחפק האיסור להיות היתר לכואן, כיון דמחייב כל פריש מרובה פריש יתרנו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כודאי או רק כספק והتورה התיירו, הו באמת פלוגנת ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטamente כמאן דלייא דמי, لكن לא סמיכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו הتورה בקושי וחיש ע"כ למיעוטי מדרבנן, וע"כ ס"ל סמוך מיועטה חזקה ועי"ש בפרש"ז ולומד מצא כדברי, ואיך מתרץ השטמكب"צ קושי התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי מתורתצת בחברתה, דהה דامرיה רבנן מיועט כמאן דלייא לכואר' בעו הסבר גדול, דמהיכי תיתי נימא הци, דין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה גיל יותר מאה, אבל לא שהמעוט כמאן דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדזו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נחפק האיסור להיות היתר, הרי דהמעוט ברובא דליתא קמן כמאן דלייא, וכן מסתבר לאמר דגס ברובא דליתא קמן המיעוט כמאן דלייא, דהרי למשל ברוב בהמות כשרות אמרין שפיר כל פריש מרובה פריש בודאי משום דכל הבהמות שבulous יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נחפק ההיתר להיות איסור וכמו שכtab הר"ן ז"ל בנדרים דרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלעולם האיסור המציגות והיתר העדר, ולכן המציגות יכול לההבטל עי' הרוב להיות נעדר וכמאן דלייא, אבל להיפך להחשב עי' ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמרו מעתה דגס כל פריש מרובה פריש אינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי ריבים להטאות. וזה כוונת השטמكب"צ ז"ל דהה קפץ לדיר הוא הפטור וההדר, ואני רוצה לעשות מציאות עי' ביטול דהינו החיבור במיעטר זה א"א, וא"כ לעולם ספיקא הוה דرك במקומות שישיך נחפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיווב אבל בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיווב לא שייך נחפק וממילא דגס כל פריש מרובה פריש נמי אינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהה במצוות אירין ועין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה ודז"ק.

עוד שם הורה רבינו הכהנים והורה רבינו קר"מ, הי מינינו הלאחריתא. לפי מש"כ ליל דהוראות אלו תלויין בהא דחויר ר"ע והזודה לוי' ישבב, לכואו אין מקום להסתפק דהי דאחריתא, אלא דילל הלא כמה אמראים רבא ור"ל ליל ל"ב ע"ב לא סברו קר' יוחנן דרכי סתם המשניות ר"ע קודם חזרא, וכמש"כ לעיל, ולא עוד אלא אפילו אליבא דר"י אויל הדר ב"י לרבי מהא דזודה לו ר"ע ופסק קר"ע קודם חזרא ודז"ק.

עוד שם תיר' חייה כל משמע חייה, בין מרובה ובין מועט וכו', לפע"ד מצד חייה קדרש, ולא מחיה לחוד, הצד חייה הוא שם דבר על מי שהליך לצד חייו כפי אשר יעלה בידו רב או מעט ודז"ק.

דף פ"ז ע"א תא"ה ושפק וכסה מי שפק יכסה, שחת ולא כסה וראחו אחר מנין שחביב לכסתות שנאמר ואומר אל בנ"י איזהה לכל בני ישראל עכליה", הרמב"ם ז"ל השמייט האי דרשה דואמר אל בני ישראל, וכותב בסוף פ"יד מה"ש וז"ל: וכי שחת יכסה שנאמר וכסהו בעפר, ואם לא כסחו וראחו אחר חייב לכסתות שזו מצוחה בפני עצמה הוה, ואינה תלוי בשוחט בלבד עכ"ל וכן הטור סיימון כ"ח כתוב בטעמא דהאי דינא, שמצות כסוי הוא כאשר מוצאות עשה שכל ישראל חייבים בהן, אלא שהשוחט קודם לכל אדם. ובדרישה נתקשה בדברי הטור, דלמה לי' למטל' דזהה כאשר מצוחות עשה, כיון דאייכא כאן ילפotta מיותרת לחייב כל ישראל (ויתר הולל' דאם בטעמא דהטור דהיה כאשר מוצאות עשה, מה לוי' קרא ומדאצטריך קרא ע"כ אפיו כשר מוצאות עשה) ותירץ דלולי' סברת הטור הוה לנומעט מדכטוב ושפק וכסה, דזוקא על השופך אייכא חיוב כסוי ולא הינו למדין מואמר אל בנ"י, דילל דקאי אכל שוחט ושותוף, אבל השטא מס'יעה הסברא לדירוש ואומר אל בני ישראל, דכל ישראל קامر ולהוציא ממשמעותי דושפק וכסה שאינו דזוקא עי"ש וחוץ מן הדוקן הדגול שבדבריו, ומה נפרכים מכמה צדים. א") איזו מועט אייכא במא השוצה תורה להשופך שיכסה שם עבר או אננס או שגה ולא כסה שאין אחר יכסנו במקומו, כמו בשאר מוצאות עשה כגון נטור או חמץ דודאי עיקר המצווה על הבעלים, אבל אם לא קיומה מאיוז סבה

ודאי אלא דעושה ספק השkol, ובתוםאה הספק מותר דתינוק בדבר שאין בו דעת לשולח חשבנן אבל באיסור אסור הספק. ובהצעתינו נמצאו יישוב נכוון לקושית התוס' ע"ב בד"ה סמוך מעתיא להזקה, דחקשו מהא דעהר יוחשי פ"ז ע"א דאר"י שם דרבנן עשו תינוק כמו שיש בו דעת לשואל, וקשה הא לרבען בלא"ה שפיר מטמאין משום דלא חיישו למעוטה, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השטמكب"צ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קושית התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטוריין, וככשנחנו דנניido וייחיו חיבין במעטר, מכח כל דפריש מרובה פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובה פריש, עשרי ספק מקרי אלא דהה תורה ספק זה באיסורין דכתיב דברי ריבים להטאות ונחפק האיסור להיות היתר עי' ביטול ברוב, אבל הכא לא נפיק מכל ספק עשרי עכ"ל, ודבורי הקודושים לא נפרשו דמה עני נחפק האיסור להיות היתר לכואן, כיון דמחייב כל דפריש מרובה פריש יתרנו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כודאי או רק כספק והتورה התיירו, הו באמת פלוגנת ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטamente כמאן דלייא דמי, لكن לא סמיכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו הتورה בקושי וחיש ע"כ למיעוטי מדרבנן, וע"כ ס"ל סמוך מיועטה חזקה ועי"ש בפרש"ז ז"ל ולומד מצא כדברי, ואיך מתרץ השטמكب"צ קושי התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי מתורתצת בחברתה, דהה דامرיה רבנן מיעוט כמאן דלייא לכואר' בעו הסבר גדול, דמהיכי תיתי נימא הци, דין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה גיל יותר מאה, אבל לא שהמעוט כמאן דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדזו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נחפק האיסור להיות היתר, הרי דהמעוט ברובא דליתא קמן כמאן דלייא, וכן מסתבר לאמר דגס ברובא דליתא קמן המיעוט כמאן דלייא, דהרי למשל ברוב בהמות כשרות אמרין שפיר כל פריש מרובה פריש בודאי משום דכל הבהמות שבulous יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נחפק ההיתר להיות איסור וכמו שכtab הר"ן ז"ל בנדרים דרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלעולם האיסור המציגות והיתר העדר, ולכן המציגות יכול לההבטל עי' הרוב להיות נעדר וכמאן דלייא, אבל להיפך להחשב עי' ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמרו מעתה דגס כל פריש מרובה פריש אינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי ריבים להטאות. וזה כוונת השטמكب"צ ז"ל דהה קפץ לדיר הוא הפטור וההדר, ואני רוצה לעשות מציאות עי' ביטול דהינו החיבור במיעטר זה א"א, וא"כ לעולם ספיקא הוה דרכ במקומות שישיך נחפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיווב אבל בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיווב לא שייך נחפק וממילא דגס כל פריש מרובה פריש נמי אינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהה במצוות אירין ועין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה ודז"ק.

ולפי האמור גם הכא בתינוק באשפחה כפרש"ז ז"ל הרי המיעוט הטהורים שהם העדר, לעולם לא יתבטלו ברוב הטמאים שהם המציגות, וממילא גם כל דפריש מרובה פריש אפיו לחכמים דר"מ ריק ספיקא הוה, והוא אמרין סמוך מיועטה חזקה אי לא דושאחו דבר שיש בו דעת לשואל. אלא דההთוס' לשיטות דסבירו דרוב ומיעוט דהכא מטפוח בעיטה מיריע לא מצי לתרצ' הци ודז"ק.

דמיםים דם כל בשר לא תאכלו, ומה ענין אכילת דם לכסי אם לא בטעם הרש"ם ז"ל, וזה ברור ואמת בדעת חז"ל שדרשו הא וואמר אל בני ישראל לאזהרה לכסי. ועיין מש"כ במשנה זה דבר נפלא בחוש"ק שוחטו ודוק"ק.

ד"ג פ"ז ע"א תנוי אכן, ושפק וכסה בימה ששפך בו יכסה שלא יכסנו ברגל, שלא יהיו המצות בזיות עליו. ויל"ד מה זו שאמר שלא יהיו המצות בזיות עליו דרך כלל, ולמה לא קתני שלא יבזה את המוצה, דהיינו הכסוי בימה שמקצת ברגל. והנראה לפע"ד כי מחייב הטבע אמורים, כי הדם הוא העצם הייתר עלול וממהר להבאיש ועפשהו מקלקל האיר, וגופם מחלות רעות, וע"כ צותה התורה לכיסותו בעפר שהוא יותר מוכשר לבטל האדים המזיקים והבאצלין היוציאים מן הדם הנשף. ואם נאמין לטעם זה, תה"י מצות כסוי הדם, כען מצות וכסית את צאתך. ואם נאמר טעמיים כאלו במצות ה' יתברך, תtabזה המצוה בעיניו כמובן, וכן דרש שכסה ביד דיקי ודלא כדרך המכxisים דבר מואס ברגל, כי יש טעם כמוס ותיקון הנפש בקיום מצות ה' שלא נתגלה לנו, וכן עליינו לכבד את המצות מצד קדשות המצוה. וראי' דכן הוא ממה לדלמוד מה, בשבת כ"ב ע"א שאסור להרשות מעות נגד נ"ח, ולהרבה פוסקים אפילו מරוחק ואיזו בזין אייכא באזה, עד שלמדו מה מאין מכסין ברגל, אלא ודאי כדאמרו, דמשם ילפין דבעינן לכבד המצוה ובעינן דוקא ביד ולא ברגל כשר דבר מואס, ומזה שפיר יলפין גם להרצתת מעות נגד נר חנוכה דמורה על אי כבוד. ובזה נבון נמי למה דוקא כאן בכסי גلتה התורה שלא היו המצות בזיות עליינו עד שאמרו שם בשבת, אבוחון דכלחו דם אבל לפה האמור ניחא דכאן בכסי המעשה בעצמו שהוא לכיסות דבר מואס ועלול לעיפוש, היה הדריך הרגיל לכיסות ברגל ומ"מ הקפidea תורה לכיסות דוקא ביד כדי להראות כבוד לא להמעשה אלא להמצוה בה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל במתוך לשונו הזהב בסוף הל"ש ו"ל: וכשיכסהו לא יכסה ברגלו וכו' שאין הכבוד לעצמן של מצות אלא למי שצוה בהן בה' וכו' עכ"ל ודוק"ק.

עוז שם גמרא אבעי' להו שכר מצוה או שכר ברכה, כבר נתעורר בל"ח הא תרתו אייכא מצוה וברכה. והנראה לפע"ד בគונת האי אבעי', דהכי Kmstafek מצוצה עצמה כיון דאיתא בשילוח ושלוחו של אדם כמהתו. אין אפשר לחטפה מן המחויב בה, דהרי הוא שלחו וניהו דבתורותם שלא מדעת בעליים אין תרומותו תרומה, דחתם אפשר לבטל הפרשתו אם נאמר דלא עשה כלום, ועוד או יותר, ע"כ צריך לשוטו שליח בפרקוש, אבל בכסי או במילה וכדומה דבלא"ה א"א לבטל המעשה, מסתמא ניחא לבעלים כדי שיהי' שכר של המצוה שלהם אלא דמ"מ אפסדי' הא מצוצה בו יותר מבשלוחו. וכך בברכה אייכא ספק דהרי אמרו גודל העונה יותר מן המברך וכע"פ מביך, וא"כ מה אפסדי', ועיין ש"ך ח"מ סימן שפ"ב דהעהלה באמות דביברך בלחש מיררי, דאי אייכא עונה הרי הוא יותר או כمبرך. ועיין בחדושי ק"ז החת"ס ז"ל שהקשה יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכן דרך הרוץ לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורה מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסק וזרק סכין ובחוש"ק דין להם מחשבה ושהיתן חשובה כמתעסק מבואר לעיל י"ב ע"ב, ליכא כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרש"ם שכתוב דעתם המצואה הוא הרחיקת אכילת דם שאינו קרוב לגביה מabit, ולפי טעם זה ודיי הכסוי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי בשיטתה כלל, וקרא ומתניתא מסיע לרשב"ם דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאמרו ז"ל שהוא עניית אמן דהוא בעונה אמן, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

שייה', ודאי דחייב על כל ישראל לבعرو ובפירוש אמרו ז"ל בחmix דהכל מצוין עליו לבعرو. ואין לך דבכם איך לאו דב"י, דלאו זה אין מוועשה, ומה לי לאו זה או ביטול מצות עשה, ועוד לדעת רשי ז"ל כל שהבעלים לא ידעו מחמצם ולא ראויהם אינס עוברים כלל. **ב'** לפי דעת הפרישה הכי הול'ל בברייתא יכול ראהו אחר פטור, ת"ל ואומר וכו' אבל בבריתא כתני,, מנין" ואיך פריך מנין במקומות דבכל המצות היכי הוא, וכל עצימות ספיקו כאן דשמא אתה ושפק וכסה למטעט כל ישראל אתה והול'ל יכול וכו'. ג') הפרישה לא העמיד קוישתו על הרמב"ם ז"ל שהמשמעות ג' ה' האי דרשת דואמר אל בנ"י, ותרוצו נפרק מלשון הרמב"ם, דמדבריו משמע די לאו דכסי מצוה בפ"ע אלא גמר מצות שחיטה לא היתה מוטלת על כל ישראל, והוא מניל דמ"ש מכל המצות שלא קיימה בעלייה כל מי שבידו לקיימה לתיקן המעוות וכמוש"כ הטור, וא"כ מנין לרמב"ם לאמר דמצות כסוי מצוה בפ"ע, דלמא גמר מצות שחיטה היא, ומ"מ כל שלא גمرا השיחט חייב הרואה לגמורה.

אבל האמת יורה דרכו דהרבנן והטור לדבר אחד נתכוונו דקשה להם על הבריתא למה לי ילפota דואמר אל בנ"י דהראיה חייב לכיסות פשיטה דמ"ש משאר מצות עשה, לכל שלא שעאה מי שמחייב בה חייב כל מי שיש בידו לקיימה מצד ערבות, ז"ל דאי צטריך האי קרא דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולא גמר השיחטה, וניהו דב"כ וב"כ מחייב הרואה לכיסות וכוקשייתינו, אבל הנפקותא הוא דאם שחת חשי"ק או זרך סכך לנעיצה בគותל והלהקה ושוחטה כדרכח, דבහני אופנים לא נתקיים מצות וזbatch, ומ"מ הנשחת כשר (ובפרט לדעת הרמב"ם ז"ל דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק") דבכל הני מה"ת. עיין מש"כ בסוגי דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק) דבכל התחלת, ואין ליכא כאן חיוב על השוחט למגור המוצאה כיון דלא התחלת, ואין שוחט אלא נשחט, א"כ גם על אחר הרואה ליכא שום חיוב למגור. משא"כ אי מצות כסוי מצוה בפ"ע היא אז בכל הני אייכא חיוב כסוי וזאת ילפין מואמר אל בנ"י דמצות כסוי מצוה בפ"ע היא ואני תלוי בשוחט בלבד, ואפילו ליכא שוחט אייכא כסוי. ולהא כיון גם הטור דנגרר בזה אחרי דברי הרמב"ם בכהו שכתב דמצות כסוי היא כשר מצות עשה שכיל ישראל חיבטים ר"ל שאינה גמר מצות שחיטה שאז היה החשוב ארואה רק מצד ערבות למגור מה שפשע בו חברו, וממלא בשיחטה חשי"ק דין כאן שוחט בכוננה ולא בר חיוואה היה פטור גם הרואה מלכסות, וע"ז אתה קרא דואמר אל בנ"י דהוא מצוה בפ"ע ואני גמר מצות שחיטה. וא"כ טעם ש' הרמב"ם הוא פירוש למה לי קרא ודוק"ק.

ועין זה אי מצות כסוי הוא מצוה בפ"ע או גמר מצות שחיטה תלוי בטעמי המצואה של הרמב"ן והרש"ב ז"ל, דעתה הרמב"ן ז"ל בטעם המצואה הוא, משומס דין לשפוך דם בע"ח לצורך אכילת אדם בלבד, שלא לצורך גבוה כלל, ולפי טעם זה הכסוי הוא להראות ווער שאינס קרבים על המזבח, ולפי טעם זה הכסוי הוא להראות שהאדם מתבישי על שפיכה זו ומכסה את דמו, וכדכתיב באחוי יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכן דרך הרוץ לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורה מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסק וזרק סכין ובחוש"ק דין להם מחשבה ושהיתן חשובה כמתעסק מבואר לעיל י"ב ע"ב, ליכא כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרש"ם שכתוב דעתם המצואה הוא הרחיקת אכילת דם שאינו קרוב לגביה מabit, ולפי טעם זה ודיי הכסוי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי בשיטתה כלל, וקרא ומתניתא מסיע לרשב"ם דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאמרו ז"ל שהוא עניית אמן דהוא בעונה אמן, ובאיסור דם קמיiri

חייב לברך וכותב דמלשוון הגמור' דקאמר שאם חזר ונתגלה חייב לכוסות, וכיון דمحובי לכוסות מAMILIA חייב לברכוי, אלא זה ליתא דהא בסוכה לג' ע"א מסיק דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחוי אצל מצות ולחומרא אמרין ולא לקולא א'כ ספק ברכות להקל עכת'ז. והדבר נפלא עד מאי דהרמב"ס ושאר פוסקים לא האצירו כלל דבר גודל כזה דהאי חייב לכוסתו היינו מספק ובלא ברכה, ועל הש"ס גופא שי לתמורה דאייך יסתפק ר"פ במקום דקתני בתמאנתן חייב לכוסות, ולא מצינו כיין זה בש"ס שהתניא יסתפק בדין ועין באחרוניים שם בסוכה שנתפלו באזה.

אבל מה שנראה לפ"ד באזה הווא דהנה רש"י זיל בד"ה הא אידחי לי' פירוש זיל "והא אידחי לי' מכספי, דהא בסחו ונתגלה פטור מלכסות" עכל. והוא פלאי מה מביא ממש דהא בסחה בעצמו העשה מצותי". ובসוכה לג' ע"א באמת לא פירוש כן אלא דכתוב על הא אמרין והוין בה כי חזר ונתגלה אמאי חייב לכוסות כיון אידחי אידחי, ופרש"י זיל הויאל ואידחי ע"י הרוח מכסי של מצוה כדקאמר, דכי לא נתגלה פטור מלכסות ע"כ והוא הנכוון דקושית המקשן הייתה מנוי ובאי דכיוון דבלא נתגלה פטור הרוי דנדחא, איך שבוי היה נרא אבל לפ"י פירושו כאן אין הקושי" מצד דחוי, אלא כיון דעתךסה מה לי ע"י אדם ומה לי ע"י הרוח, דהרי כבר נעשה מה שראו לעשות, ונשלם כוונת המצווה יתברך, ואי שבביל דעתשה הרוח והפסיד המצווה, וכי בשビル זה אמר דיקסה עוד הפעם, דבר שאין לו שום תכילת רק כדי שיקבל שכר. והנה לפ"ד רש"י זיל מצא סמכין לפרש כן כאן הכי וכאן הכי בלשון הש"ס דבסוכה קפריך "כיוון אידחי אידחי" והכא פריך "והא אידחי לי'", הרי שלך לפניך דשם כונתו למיפורך דכיוון דע"י הרוח נדחה מכסי איך היה חזר ונרא, ולבן אמר כיון אידחי אידחי. אבל כאן פריך למה לא נימא דכבר עשה מצותי" ברוח כמו בסחה בעצמו, דמ"ש דסכך"ס נתקיימה כוונת המצווה בה" שיתכסה הדם פ"א, ובהכי סגי דוסחו מעוטא הואナン"ל. ומה דקאמר לישנא דואה אידחי לי' ולא קאמר והא עשה מצותי" כיוון דאין כאן מצוה רק התכלית של המצווה עשה וע"י נדחה זה מן המצווה. ואם כן הוא הפירוש כאן בקושית המקשן והא אידחי לי', גם בתירוץו של ר"פ דאין דחוי אצל מצות צריכין אנו להכנסין כוונה אחרת ממה דחשיב ר"פ שם בסוכה על הקושי" דהואיל ואידחי אידחי, והכוונה כאן דאין דחוי אצל מצות דכל שכסה הרוח והרוח חזר ונגלה המשם כמו השב תשימים ושלח תשלה, דבכל פעם הוה מצוה חדשה, ולא שיד' כאן דחויה כל וכסבירת הרא"ש זיל ס"פ אלו מגלחין לגבי שבת, דבכל רגע אילقا יהוב חדש דלא שיד' דחוי, ואי דבכסחו בעצמו פטור, שם אילقا מיועטא כדامر בגמור' והסבירה הוא דכל שכסה פ"א אין דרכו להתגולות עוד, משא"כ ברוח המכסה דרכו לגלות כמו שכסו הוו"ל כמו שליחות הקן דרכו של האם לחזר אל קנה. ותדע דהש"ס לא על דרשה דהשב כסוך, דהרי פריך מ"ש מהשבת אבדה דהשב אפי' מאה פעמים, ומ שני התם לא כתיב מיועטא הכא כתיב העניין אסבירה נבנה, והאי מיועטא כסוך קאי דוקא על כסוי של עצמו, או אפילו של חז"ק ונכרי, אבל בסחה הרוח דרכו לגלות כמו לכוסות הדרין לסבירתיו, להיות כמו השבת אבדה ושלוח הקן. ומעתה מה דקאמר שם דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחוי או אין דחוי, הינו בשאר מצות אבל בכסי ציל ע"כ דלא שיד' כלל דחוי, דכל שהרוח כסיה וגללה, הוה בהשבת אבדה אפילו מאה פעמים חייב לכוסות, וכסתימות לשון המשנה דאמרה

להמברך בדאיقا עונה נגד העונה ועל אותו חטיפה חייב י' זוהובים. וזה דקמסתפק שכר מצוה ומשום מצוה בו יותר מבשלוחו, אבל שכר ברכה לא דעונה מברך או שכר מצוה לא, דמשום האי פורתא מצוה בו יותר מבשלוחו לא משללים מדי', אבל שכר ברכה משלים משום דהמברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום האי יתר משלים. ובזה נדחין נמי דברי הש"ז זיל שמכוכיח מדברי הרא"ש זיל כאן, שמחליך בחטף מצות מיליה בין חטפו מן האב דחיב, ובין חטפו משלוחו דפטור דומה מוכחת אכן לעשות שליח למול, דאל"כ הרוי סכ"ס חטף המצווה מן האב אם חטף משלוחו שהוא כמהותו. ולפי הנ"ל ליתא דהרי בחתיפת מעשה המצווה אין אלא משום מצוה בו יותר מבשלוחו, וזה הפסיד האב בכו"ב, ואיל דחטף זאת מן השlich ע"ז כתוב הרא"ש זיל דבדבר בעלמא, אבל השlich זוכה במצוה דנינו דהאב מסתלק ע"י דבר בעלמא, אבל השlich לא זכה בה להיות טובע הפסדו מן החוטף ודזוק.

עוד שם גمراו בסחו הרוח חייב לכוסות. ארבעב"ח ארי' ל"ש אלא שחזר ונתגלה וכו', ויש להכenis זאת בלשון המשנה דאל"כ הול"ל בסחו הרוח חייב לגלותו ולכסותו, אלא ודאי קאי אשלה מעלה בסחו ונתגלה פטור מלכסות והני מיili אם בסחו בעצמו, אבל בסחו הרוח חייב לכוסות כשתגלה. אלא דעת גוף הדין אני תמה כיון אדם נתגלה חייב לכוסות למה לא יתחייב לגלותו ולהביא עצמו לידי חוב שהיה עליו מתחלה.珂"ז הוא ממה שאמרו חסידים הראשונים הכניסו פירוטיהם דרך חצירותם כדי לחיים במעשר והרי שם לא היה חייב מתחלה כלל, מכ"שacula דהיא מוטל עליו החזיב לכוסות והרוח חטף ממנו המוצה, ולמה לא גילהו כדי ליקות במצווה שהיתה כבר מוטלת עליו, וחכם רב יכח מצות כתיב. וע"פ שיש חילוק בין מעשר לכסי, דחתם לא נפרש המעשר אבל כאן הרוי נתכסה הדם, ורצון הבורה בה" נתקיים בלבד עשייתו, ואין מקום לעשות עוד, אלא דזה ע"כ ליתא דהרי אם בסה בעצמו וחזר ונתגלה פטור, ובסחו הרוח וחזר ונתגלה חייב, הרי מוכחת מהא דכל זמן שלא בסה הוא לא עשה רצון הבורה.

אבל דע כי כבר אמרתי לך כמה פעמים דנקוט כלל גדול בידינו, דכל דרישו זיל כיון אלו הייתה סברתם או קבלתם האב, והדרשה להסמייך לקרוא התולדה, וכן גם כאן שאנו רואים דבהתשב אבדה ושילוח הকן ובתוכחה בכלם אנו דורשים אפיו מאה פעמים, וכך בכסוי דורשים וכיסרו דסני בפ"א, ואע"פ שחזר ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"ז סמכו לדרישו כאן הכי, וכאן הכי, והסבירה מבוארת לכל שופט בצדק דבר"מ דדריך שיחזור הדבר לכמות שהיה לא סגי בפ"א. ובהמה שדריכה לבrhoות מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדריכה לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתוכחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכחו, וכן מסתבר דעת שנסיג התכלית אילقا חייב בהתמדת המעשה הלווא אפיו מאה פעמים. אבל בכסוי הדם הלא כל שנתכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותה שיחזור אחר הדם, אם אירע שנתגלה, ולכן זיל בהני דלעיל השב ושלח הוכח אפיו מאה פעמים וכאן בכסה"ד אמרו דוכסחו מיועטא הוא דסאי בפ"א, אמנים כן בסחו הרוח כמו שהרוח מכסחו כך דרכו לגלותו, כיון דרכ הרוח כדיודע, וא"כ שפיר אמרו דבכח"ג חייב לחזר ולכסותו. ולפ"ז דוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרת נתגלה באמות פטור מלכסות, וכן אם בסחו נכרי או חז"ק ע"פ שחזר ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא ולא עלה ע"ד שום פוסק.

והנה הפר"ח בסימן כ"ח חקר באם הוא גילה בסחו הרוח אם

החייב אנו דנין, אם חזר או לא, וכן משמעו מילשון הש"ס שם בבכורות, בлокח ציר מע"ה דקאמר ואי משום מעוטי מים שבציר בטלי ברובאו, וקאמר ר' דימי ל"ש אלא לטבל בו פטו, אבל לקדרה חזר וניעור, ופרק אבוי וכי טומאה שבטלת חזרה וניעורה, ולא פריך וכי מים שבטללו חזרו וניערו הרי דודאי חזרו להיוות מים ע"י שמאלא מין את מינו, אלא דהטומהה שדבוקה במרקחה עליהם והלכה ע"י הביטול איך חזרה וניעורה. וכך קאמר ר' ר' לחلك בין קדשים לכיסוי, דבכיסוי החזיב לא מציז ליבטל, כיון דחזר להיוות גם נתחדר החזיב לכיסוי דאין דחויה אצל מצות, משא"כ בקדשים לא מהני היא דחזר להיוות גם כיוון דפקע מנין הקשר זריקה שב בטומאה ומכו"ש באיסור דם חזורים וניעורים, וזה כמו קדשים לכל שנדחה אינו חזר ונראה ה"ה כל שפקע האיסור והטומאה איך יזרו למוקמו וכוקשית אבי שם בבכורות, וע"ז תרצה דמ"מ גם בהזה יש לחلك בין קדשים לאיסור וטומאה, דבאמת לא פקע למורי לא האיסור ולא הטומאה וה"ה גם ההקשר לזריקה, אלא מתיילים תלי, עי"ש בבכורות פלוגתת רשי"ו ותוס' בזה, וכך באיסור וטומאה שפיר נטעורו ע"י התוספות, אבל בקדשים לא מהני כיוון לדנחה פ"א דשוב אינו חזר ונראה.

ובאמות כשאני לעצמי היתי מהליך באיסורין עצמן, בין אם האיסור מקרי או עצמי, כגון יי"ס דהאיסור מקרי דאין כל יין אסור, רק מה שננטנסך לע"ז, בהז שיך לאמר כיוון דפ"א בטל האיסור ניהו דחזר וניעור היו בתורת יין, אבל לא בתורת איסור, והוה האי יין דעתם דשתי, וכן לעניין טומאת המים ניהו בקדדרה חזרין להיוות מים, אבל הטומאה שהיתה במרקחה דבוקה בהם, כבר אزالה לה ואני חזרת, אבל כגון דם וחלב הרי כל דם וכל חלב ל"ת כתיב, ואין זה איסור במרקחה אלא בעצם, וכל שינקרא דם וחולב בהמה רביע עליהו איסור תורה בכען אלו כיוון ממנה צרכיו ושוב אסור לו לעשות צרכי כפרשי"ש, שלא עשה לזרוק הכל לתוך ביבותא דמיין, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. ויחילקו של הת"ח בין נ"ח לכיסוי לא הבנתי, דהלא הקושי" הוא כיוון דהתמים משום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מון השיק, ומה לא הוקיקו להחזר ולהדלק אם כבתה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שuin עלול לכבות לא אטריכון, והיינו טעמא לכיסוי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינה בס"ד ודוו"ק.

תנוס' ד"ה רואין אותו כאלו הוא מים, והקשה הרר"ש מوردון, דבಹקומץ הרבה מפרש טעמא דרבנן ור"י מדכתיב ולקח מדם הפר ומדם השער, גלי וידוע שדם הפר מרווחה מדם השער, מכאן לעולין שאין מבטlix זא"ז, ור"י אומר מכאן למיון שאיןו בטל. והשתא היכי מוחץ דאפשרו מבטlix עולין זא"ז ומ"מ בטל,anca לא בטל שאיפלו היה דם הפר מים, היה ניכר אידמיות דם השער. ויל'adam דם הפר היה מים לא יהי' בדם השער מראית דם גמור וכו' עכ"ל. ומיל' לא ישתומם על הדוחק הגadol הלא, דלא אמר דם השער לא ניכר אידמיות גמור במים שכגד דם הפר. ולא עוד אלא דתירוצים נפרק מלשון הש"ס שם, דהרי הדבר ידוע שדם הפר מרווחה מדם השער, וכי בשבייל שהוא מרובה עדין לא סגי ליבטל דהרי רואין כאלו הם מים, וע"כ תאמר דהאי מרובה דקאמר דמרובה כ"כ דלא ניכר אידמיות דם השער, וכי הוא קרא דבר ידוע, הלא אינו ידוע מב' צדדים, דלפי דעתך ידוע להיפך דם השער במים כפי דם הפר אדום הרבה, ולא עוד אלא דהאי מראית דם אינו משוער במתניתין עד כמה מקרי מראית דם, ואיך מציא קאמר ע"ז שהוא דבר ידוע שאין בדם השער במים כדם השער איסורי, דהרי הינו דאמר ר' ר' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני הוא דאין דחויה אצל מצות לחיבתו לכיסוי, הוא האי דם הנפק למים ואני חזר להיות דם לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דם לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכך רק על האיסור או

חייב לכיסות ולכך כל שחזר ונתגלה ע"י הרוח חייב לכיסות בברכה אבל אם הוא אלה או נתגלה ע"י סבה אחרת, אין כאן מצות כסוי כלל, כמו בכיסו עצמו וכ"ל והא דמקסה בעצמו, וחזר ונתגלה אף ע"י הרוח דפטור משום דהא גופא שיהי רוח מנשב בחזק שמללה כסוי עפר שבארץ הוא לא שכיח, אבל בכיסו הרוח הרי כבר איכה רוח המכסה והוא המגלה אין זה כסוי העומד. היוצא לנו מזה לדינא להלכה ולמעשה כל שכיסו הרוח והרוח גלו ודי כיסה בברכה כסתם משנה וכסתימת לשון הפסוקים, אבל אם גלה בעצמו או נתגלה ע"י סבה אחרת ודאי יש לחוש ולכיסות ולא נסמק על סברתינו נגד סתימת לשון הפסוקים שלא נחתו למה שכתבנו, אבל חילילה לברך על כסוי זו באשר גם הפר"ח וכמה אחرونים שאחריו מסכימים שלא לברך, ולפי הצעתנו אין כאן ספק מצוה, אלא ודאי לא בעי כסוי כלל.

ועפ"י דברינו נדחה מה שראיתי בת"ח ז"ל שכتب דממה דקטני במתניתין בכיסו ונתגלה פטור מלכיסות, לכ"ז משמע דזוקא אם נתגלה בדיעבד, אבל אסור לגלותו לכתלה, וא"כ הוה אסור לשוחות ברוחב העיר מקום דרישת הרבים, אבל נראה דמתניתון אורחא דמלטה נקט, דאפשרו לכתלה מותר לגלוות כיוון דמיוט קרא דחזר ונתגלה פטור מלכיסות, אבל דכסי לחוד עשה מזוהה, דכל שמכוסה אפשר רגע יצא לה המזוהה. וא"ג דגבוי נר חנוכה נמי קי"ל הדלקה עשויה מצוה וכבתה אין זוקק לה, מ"מ אסור לכבותו תוך השיעור שאני הטע דפרטומי ניסא בעין וכו', עכ"ד, ולפי דברינו ליתא דגס כסוי, ממש כדי נ"ח הו, דאין זוקק לכוסתו אם נתגלה אבל אסור לגלוותו וכן ברוח מצוי' לגלוות אין הטע דפרטומו מלכוסתו פ"א כמו שבארנו לעלה. וואי' לזה מהא דלעיל פ"ה ע"ב דאמר לי' צא טרוף כפרשי"ש, שלא עשה ויתחיב בכיסוי, שוב אסור לו לעשות צרכי כפרשי"ש, וזה יכול לכיסות ואח"כ לזרוק הכל לתוך ביבותא דמיין, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. ויחילקו של הת"ח בין נ"ח לכיסוי לא הבנתי, דהלא הקושי" הוא כיוון דהתמים משום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מון השיק, ומה לא הוקיקו להחזר ולהדלק אם כבתה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שuin עלול לכבות לא אטריכון, והיינו טעמא לכיסוי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינה בס"ד ודוו"ק.

עד שם גمرا ומי"ש מהא דתניתא השוחט ונבעל הדם בקרע חייב לכיסות, ופרשי"י חייב לכיסות ע"ג דלא חזר ונתגלה, ופלא להבין דמה ס"ד דם הכא בכיסו הרוח ה"י חייב לכיסות אחר שכבר נתקassa, ואיך אפשר לאמר כן דמה מהני הטע על כסוי, דהא בא ר' יוחנן הוה מפרשין מתניתין דכסו הרוח חייב לכיסות דר"ל שחייב לגלותו ולכיסות, אבל לכיסות מה שכבר מוסה מהיכי תיתוי וצ"ל דהומ"ל ולטעמייך, ודוו"ק.

ע"ב גمرا' א"ר חיי' בר"א א"ר' לא שנו אלא שנפלו מים לתוכן, אבל נפל דם לתוכן מים, ראשון וראשון בטל. א"ר פפא לעניין כסוי אינו כן, דאין דחויה אצל מצות. מבואר מדברי ר' ר' דלעולים אמרין חזר וניעור בכל מקום, אלא דגבוי קדשים לא מהני הא דחויה וניעור, משום דכיון לדנחה פ"א שוב אינו חזר ונראה, ולכן לא ידעתלי לכוא' לפרש קושיות התוספות מהא דלוקח ציר מעם הארץ דאמורין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים לשאר איסורי, דהרי הינו דאמר ר' ר' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני הוא דאין דחויה אצל מצות לחיבתו לכיסוי, הוא האי דם הנפק למים ואני חזר להיות דם לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דם לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכך רק על האיסור או

בפרקם הבאים. אבל מוה שנראה סתירה לדברינו הוא מה שאמרו מצות אין מبطلות אז"ז, מהלחה כורך ומרור, ומ"מ אמרו בפסחים כת"ז ע"א דבזה"ז דמץ דאוריתא ומרור מדרבנן, ATA דרבנן ומובל ליה לדאוריתא, מזה לא כואר' מוכח דרישות מובל מצוחה ורכך מצוחה לא מובלות מצוחה, ומילא גם בעולין נמי דוקא עולין אין מבלתיין אז"ז. אבל דם חולין מבטל דם עליה. אלא דמשם לא מצין להקשוט, דהרי התוס' בזבחים שם הקשו קושי' חמורה על הא דמרור דרבנן מבטל מצח דאוריתא, דהרי חזין דאורוז אינו מבטל הדגן ויצא בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו דמתעם גיראה אתינו עללה דהרי מסוגי' דשם מוכח דלאו מטעם גיראה אמרינו, ד"כ לא הוה פריך מידי) ותרצו דמרור הו מובל למורי טעם מצח עיי"ש. והגמ' דתירוץ זה פלא בעיני ד"כ מה מהני היא דמצות אין מבלתיין אז"ז, וכל שבטל כ"כ שאין כאן טעם מצח, איך יוצא, ולא עוד אלא דמלטה דPsiטיא הוא אם יכול צוית פת אסור עם צוית היתר דלוכה על האיסור, ולמה לי מצות אין מבלתיין אז"ז, אבל יהי' איך שיחי' כיוון דהאי סוגי' דהתס' בל"ה אינה מובנת א"א לסתור בה דבר הנראת לאמת בפי המשניות וסוגי' דזבחים דו"ק היטב.

וכדאי להזכיר כאן דבר שכלי שימושתי מפה קדוש כבוד הגאון האמתי מרבעיאן צוק"ל, לפреш מאמור הגמר' יומא ל"ט ע"ב ת"ר ולא תפטעו בהם ונטמאתם בהם, אדם מטמא עצמו מעט, מטמאין אותוו לרבה, והוא מספרא סוף פרשת שמיני. ופרש"י מניחים אותוו ליטמא הרבה, ופריש הגאון ז"ל עפ"י הרמב"ן הנ"ל, דהביטול תלוי ברצון הבעלים, וא"כ מי שאוכל שקצים ורמשים בעין,תו גם בביטול ברוב אסור לדידי', דלא ריצה בביטולם. ועיין יומא ס"ד ע"א דרש רב כי משוחתם בהם מום בהם, דביהם משמע בעיניהם הוא דלא מרוץ אבל בתערובת מרוץ. הרי דביהם דמיותר ההא דחו"ל למכותם בהם אותא לאמר בעיניהם דוקא. עיין זבחים ע"ז ע"ב ובתוס' שם, ולפ"ז גם הכא אמר ולא תפטעו בהם בעיניהם,adam תפטעו בעיניהם, אז ונטמאתם בהם גם בתערובת ודפק"ת.

ע"ש גמר' ר"א מנהרביל אמר בצללתא דדמא, ר"ע מדייפטא אמר הענוש כרת והוא דaicא צוית. וכתבו רשי"ו ותוס' דבעין צוית דם גמור, ועיין בת"ח שנטקsha הרבה בהז דכוין דהאי צלلتא דדמא ראי' לזריקה, הרוי כדם גמור יחשב ולמה לא יתחייב כרת על צוית ממנה, ולא עוד אלא דרי' רמי' וכן במתניתא רק ענוש כרת ומטמא באחל קאמר, והגמר' הוסיף והוא דaicא צוית והוא דaicא רבייעית, וא"כ מה קמ"ל דעונש כרת ומטמא באחל, וחci ס"ד דלא, כיוון דaicא צוית ורבייעית. ועיין בריטיב"א שכטב דמיiri בדאיכה הרבה צלול ולבן ומיעט דם גמור עד דהוה יותר מכדי אכילת פרס ואס היה מערוב במים כה"ג לא היה עונש כרת ולא מטמא באחל, אבל האי צלلتא אפיilo הלבן עכ"פ דם הוא שלא יתבטל בדם הנמור בו עיי"ש. ולא הבינוותי דבריוי הקודושים ז"ל, דהרי המשנה הדרש צלול ולבן ומיעט דם גמור עד דהוה יותר מכדי א"פ פטור, ואיך יתחייב בהאי צלلتא כיוון דעכ"פ שווה בסתם אכילה יותר מכדי א"פ. יותר היה נראה לה עפ"י הריטיב"א, דהרי קאמר והוא דaicא צוית ורבייעית בכדי א"פ, ואיך חייב על כל צוית ורבייעית מותן התערבותות דרך אז אנו דנין הכל כדם, אבל בפחות מכך דם גמור בתוך א"פ לא חשבין ליה לדם גמור, כיוון דלאו כברירתא הוא ונעשה צלلتא. ועדין צ"ע.

ד"ג פ"ח ע"א דתוס' ד"ה ור"י סבר דמו ואפיilo מקצת דמו תימא דספ"ק דבכוורות סברותם ה甫כה וכו', لكن נראה שאין לדמותה הדרשות אלא מה שהש"ס מדומה וכי עכ"ל, מכאן ראי' מה שהזכיר פעם אין מספר, כי רוב דרישות חז"ל מיסודות על

מים ולא בטל מוה"ת, דהרי מכסיון בברכה קאמר, וזורך את הדם ומ珍惜ין הקרבן, ועל מה הטבע דין זה דראין, שוב מצאת ש"ז החת"ס ז"ל בחודשו יש בעל מדוכה זו, ואח"כ עיינתי בסוגי' דזבחין ע"ב ושם בחודשי שיטה מקובצת הנdfsים חדש בהשומות וקמתה על עניין זה, דמה בין חזותא לטעמא והרי הש"ס פריך אר"ל ונשער במב"מ כמו בשא"מ הרוי דמדונה חזותא לטעמא, וא"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בההמ"ד, דהרי פסקינו הני שתמי הון דזבחים והו בכשי דאמורין רואין ואין מובלין ברוב, ובאייסורין קי"יל מב"מ בטל ברוב בעלמא עכ"פ מה"ת, ולמאנ דמציריך שניים הוא מושם גזירה מינו אטו אינו מינו.

אבל מה שנראה לענ"ד בזה הוא, דהנה כל שלא נודע התערבות לא שיק ביטול מבואר בי"ד סימן צ"ח וק"י, וראייתי ברמ"ז בחודשו לע"ז טעם נפלא להא מלטא, דביבטול בעין דעת בעליים ויש להסביר העניין כי הא דאמירין אחרי רבים להחות בקושי התירה התורה, כדי שלא יגרר הרוב אחר המעוות, וא"כ כל דלא איכפת להו לבעלים בביטול, באמת לא בטל, והיינו טעמא דהיתר בהיתר לא בטל, וכן אייסורין דין מבלתיין ז"א כי דפסקין כר' אלעזר שם בזבחים ודלא כר"ל, דסכ"ס אסור לאכול אי משום האי איסורא אי משום האי. ואי דעכ"פ לא לקי זה דוקא לר"ל דס"ל התיראת ספק לא שמה התירה, אבל לר"א (ובירושלמי הוא ר' יוחנן דפלייג אר"ל) דס"ל שמה התירה, אין שום נפקota בביטול ולכן שפיר לא בטל. וזאת מה שאמרו רבנן דעולין אין מבלתיין ז"א. ור"י לית לי' הא סברא דרצו בעין לbijtol לך' וליפ" דמבע"מ לא בטל. אמרו מעתה דרבנן דעולין אין מבלתיין ז"א, מכ"ש דרישות לא מבטל מצוחה שאין לו צורך בביטולו, דמה איכפת לי' אם יכסה הכל או יזרוק הכל, וכל ענין bijtol לא דאיינו אלא דלא צריך לחוש על המיעוט אבל לא דאיינו רשייא לחוש עליו במקומות דלא הפסיד מידי. והרי היינו טעמא דח"ל שאסרו דשל"מ, משום דבקושי התירה התורה לסmock על הרוב, ושלא לחוש על המיעוט, וא"כ במקום שאפשר להמתין עד למחרה למה יהיה נחא לי' בביטול האיסור. וכל זאת בDALIA רקס דבעין למסימק על אחרי רביים להחות, אבל בDALIA כ"כ דאי היה אינו מינו היה בטל בעצם מיעוטו דלא היה נותן טעם או בדבר שאינו יכול דלא היה ניכר חזותא דתו לא בעין היתר דאחורי רביים להחות, אלא משום דחשוב كانوا נאבד מן העולם, לרבען דלית להו סברת ר"י דמבע"מ מתחזק ואיינו בטל לעולם במעוטו, אז לא בעין דעת בעליים לביטולו ולכן שפיר אמרו הן בסיסי והן בזריקה דכל זמן דאי היה בימי ניכר חזותי' ולא בטל בעצם מיעוטו, מציז ריק ומץ מסכה, וממילא מהויב לעשותו דמייכי תייתי ריצה לבטול כדי בטל מצות עשרה, ולפсол את הקרבן ועיין כאן בלשון הרמ"ז שכטב אם ניכר מראית הדם חייב לכסתות הכל. והאי תיבת "הכל" לפום רהיטא הוא שפת יתר וכי לא היה די לאמר חייב לכסתות, וככלשון המשנה ולא לחנס הוסיף הרמ"ז ז"ל תיבה זו, אם לא להביניינו למה לא יתבטל חד בתרי' לגבי חזותא, כמו באיסורים לגבי טעמא, דלא אמרין רואין ולתרא' זאת קאמר האי "הכל" ר"ל מה איכפת לי' אם יכסה הכל, ולכן חייב משא"כ באיסורין דפסיד הרוב אגב המיעוט. ואי קשי' לך' א"כ בDSLIM נמי לסגי בששים דאי בטל בעצם מיעוטו י"ל, כיוון דביבטש ביבש לא מהני ס' דלעולים לא בטל אלא מכח אחרי רביים להחות, לא פlige רבנן בגזירותם בפרט מהר דרי' סובר בל"ה מב"מ לא בטל כלל, لكن אסור בDSLIM hon ביבש והן בלח במשה.

ובזה יש לישב הסוגי' דזבחים, וגם פסקי הרמ"ז המוקשים מאי עיי"ש, אלא דלא רצתי להאריך כאן בזה ועוד חזון למועד

אלקי אביך, להכير גודלות הבורה ב"ה, יותר מבן שפלות עצמו, כי לעומת גודלה ונציחות הבורה ב"ה. מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, וממיילא בטלו כל המדרגות של בניינו, כמו שלעומת עשרו של מילאדרעד לא יחשבו מי שיש לו מأتים, שהוא קרוב יותר לעשרו ממי שיש לו רך منه ועפ"כ שניים לעניינים גמורים שווים יחשבו. ועיין במד"ר ריש ויקרא דקרה לעונתנותי דמשה רבינו דעת, וקאמר שם דעת חסורת מה קנית, דעת קנית מה חסרת, וב恰עתיו מובן היטיב כי עונתנותי דמשה היה נצחת מעדתו כתיבגב גבי' אשר ידעו ה' פנים אל פנים ולעומת גודל השגתו היה אומר על עצמו ונחנו מה דלא חשב כללום, אבל אברהם שלא הייתה השגתו גודלה כ"ב בהשגת משה רבינו, כתיב ב"י ואנכי עפר ואפר והבן.

עוד שם גمراה אר"י מה כתיב האמנים אלם צדק תדברון מישרים תשפטוبني אדם, מה אומנתו של אדם בעזה יעשה עצמו כאלים, יכול אף בד"ת כן ת"ל צדק תדברון, יכולiggins דעתו ת"ל מישרים תשפטו ב"א. ועיין בפרש"י ומהרש"ז א"ל שכתב עליו שהוא דוחק, ולפע"ד האי יכול אף בד"ת כן ע"כ אינו כפשווטו, דמהיכי תיתיא לאפתח פיו בד"ת דכתיב בהו ודברת בם, אבל הכוונה אם טוב לו לעשותות עצמו אלם כגון יראה חברו עובר על לאו או עווה אסור ג"כ ישtopic ת"ל צדק תדברון, וזאת נקרא צדק דועשה צדקה אם מוכיחו וממלמדו און אותו במזון רוחני, וע"ז אמר צדק תדברון. יכולiggins דעתו באשר הוושם למוכיח אחרים, וידון את העולם לכף חوب, ת"ל מישרים תשפטו ב"א, ואל תדונ את חברך עד שתגיעו למקומו, והו דן את כל אדם לכף זכות ודוק"ק.

עוד שם גمراה יצא זה שמחוסר תילisha קביצה וشرפה. והתוס' רצוא להוכיח מזה מק"ו לפסול גט שנכתב על קלף גדול ואח"כ חתכו, ולפע"ד נראה דגם האידי דרשת דמנה יلفו להתריר עפרה בהנהה, אינה אלא סמק בעלמא לחיק הסברא, דמסתמא לא רצתה תורה"ק לאסור קרע עולם של עיר הנדחת, רק המטלילין והבתים שהם תלוש ולבסוף חברו, ועיין לעיל דף ט"ז ע"א דדרשין בע"ז אלהים על ההרים ולא ההרים אלהים אבל השתחוה בבית אסרו, דלגי ע"ז מקרי תלוש. וכיון דברתם הייתה דלא אסורה תורה בעיר הנדחת יותר מן המשתחווה להר لكن סמכו זו את אהיהו דרשת כדרכם בכ"מ שלא בגלות שברטם רק לסמוך הכל אקרא, וא"כ מהייכי תיתיא נילוף מכאן לפסול את הגט שנקtab בתלוש על קלף גדול, בשבייל שהוא מחוסר חותיכה. שוב ראיתי בשטמי'ק הנדפס על הגליון בש"ס ווילנא שכתב ווז"ל, "יצא זה שמחוסר תילisha שאינו חשוב עיר הנדחת" וננהתי עד מאד ודוק"ק.

עוד שם אייתבי בשופר של ע"ז לא יתקע לאו אם תקע לא יצא. משמעו דלא קשה לי בלאו האידי דיקוא, למה בשופר לא יתקע בו לכתהלה, ובupper עיר הנדחת מכיסין בו דמשמעו לכתהלה, משום DIDDU לחילך בשופר ולולב דבאים לרצות מאיס הוא ואפי' לגבי חיליצה כתבו התוס' לדכתהלה לא משום דמאיס למצהו, אבל בכסיוי לא חיישין להא דמאייס. אבל קשה לי לחילך בין חיליצה לכסיוי באשר דרישו לעיל ושפק וכסה שלא יכנסו ברגל מושום ביוזו מצואה וכי היכי לכסיוי ברגל הוה בזוי, ה"ה בעפר עיר הנדחת וע"ז. ואולי היא דקתוני מכיסין בעפר עיר הנדחת היינו דוקא בלית לי אחר. והרמב"ם פי"ד הי"ג כתב מותר לכסתות בעפר עיר הנדחת משמע מדבריו דሞתר לכתהלה, אבל דהלה"מ כתב שם דupper עפרה אמר, וכתרוץ זעירי בגמרא. אבל היכ"מ שם כתב דמשום מללה", וכתרוץ רבא. ולכאור' מסתבר יותר דAPER שrifftה אמר וכדרבא, דאי צעררי ובupper עפרה, מה עניין זה לאו מכל ההלכות כס"ה, ושיך בהלכות ע"ז ושם בפ"ד הי"ג כבר פסק

סבירתם ושכלם האלקי, או על קבלתם, כי רק אם נאמר כן נוכל לקבל מש"כ התוס' דין לדמות הדרשות האחדדי רק מה שمدמה הש"ס ומשום דלא תדע אם הסברא נותנת גם כאן לדירוש כך, או שהיה הענן מקובל כך באומה מזו ומקדם, וווחחו למצוא סמך לדבר בקרה, אבל הקרה לעולם אינו מוכיח כלל כי הלא אפשר למדרש כך או כך, וזה ברור ואמתות וכל שאינו מקבל הכל הזה לא יצא מסבך הקשיות לעולם.

ע"ב דתוס' ד"ה מצינו אף שקרוא עפר, וא"ת דהכא פליגו ב"ש ובפ"ק דביצה תנן דמודדים וכו' שאפר כירה מוכן הוא, ותירץ ר"ת דAPER כירה שבא מן העצים מגדל צמחים ולא דמי לאפר פרה וטלית דלא מגדל צמחים. ולא ידעתני מניין לר"ת לאמר דAPER אוכלי גרע מאפר עצים לעניין מגדל צמחים דהסבירה החזונה אינה נותנת כן, אם לא שmach הקושי' הוכיח דע"כ כן, והדבר קשה מaad דמקרא מלא כתוב עפר אתה ואל עפר תשוב הרוי דעכ"פ לא גרע עפר הנעשה מבשר מעפר דעלמא, ולעומת זאת גם על פ"י ר' נימא דAPER מבשר גרע מאפר דעצים. שМОאל דפירוש דבאמות ב"ש דוקא עפר קאמר, ואפר נמי לא חזי לטסוי יש להעיר, אך אך אפשר דפליגו ב"ש וב"ה בדבר הרגיל ונעשה בכל יום ובכל בית לשחות ולכשות ואיך נתהוו בימיים פלוגתא בדבר הרגיל דמסתמא הוא כ"ע מכסיין באפר שהוא מצוי בכל בית ואיך יחולקו ב"ש על דבר הנוהג בכל ישראל לאמר שבטעות נהגו כך ודבר זה צ"ע בכמה פלוגות עיין זו וצע"ג.

ד"ט פ"ט ע"א גمراה לא מרובכם מכל העמים השק ה' בכם אמר להם הקב"ה לישראל וחוקני בכם שאפלו בשעה שאני משפייע לכם גודלה אתם ממעטים את עצמכם. ופרש"ז ל"ל לא מרובכם לפי שאין אתם מרבים עצמכם אלא ממעיטין וכו' עכ"ל, וכפי הנראה מפרש רשי"ז ל"ל דהאי לא מרובכם היינו ה'ק, עם כי אתם המעת, והכוונה שאין אתם מרבים רק ממעטים את עצמכם והוא דוחק כמוון. ולולי פרשי" נראה לי הכוונה דקשי' לי לבעל המאמר בהאי קרא,adam כפשווט אין הלשון לשון ערומים, דיامر לא תעעה שמחמת שאתם הרוב השק בכם דהרי אתם המעת, פשיטה Adams הם מיעוטי עמים איך עלה על דעתם שמחמת רבוי השק בהם. לכך מפרש הци דהאי דבחר ה' בנו להיות לו לעם סגולה ולקדש אותנו בתורה ומצוות תירוט על שאר העמים, ע"כ מחתמת הנסיבות הנועלות שמצוין בנו, אבל החשך שחזק בנו אינו מכניום כשרונותינו במדות ודעות טובות שבנו אם היינו מתגאים על זה כי אז יצא שכרכנו בהפסדנו ותוועת ה' כל גבה לב, ורק מפני שבכל זאת שמדרגתינו גבוהה על שאר העמים, אנו מכניינים עצמנו לידע, כי עדיין לא יצאנו י"ח, וכך שאמיר יעקב איבינו ע"ה קטנטני מכל החסדים. וכל מה שנתקרנו אליו יתברך יותר גודלה עונתנותנו, לכן השק ה' בנו. זה שאמיר לא מרובכם נגד העמים השק ה' בכם, עע"פ עומדים מעלה בשלמות האדם נגד העמים שבנו אינו מכניום שאמת הוא דהרי מה"ט בחר בנו לתת לנו את תורה, אבל לא מצד האי יתרון השק בנו, אלא משום דכי אתם המעת, דבכל יתרון שבכם אתם המעת וממעטים את עצמכם והוא פירוש נכון לפע"ד.

ע"ז שם א"ר ואי תימא ר"י גדול מה שנאמר במשה ואחרון ממה שנאמר באברהם. באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר ואלו במשה ואחרון כתיב ואנחנו ממה. הכוונה בזה דעתינו בגודלי עולם העומדים בראש המין האנושי אין להבין בפשיטות שמדמה שקר בנפשו, שהוא פחות וגורע במדרגה מוחטבי עצים וושאבי מים, כי אין זאת בגין מציאות שיטה בכך, ואיך נבין הא דכתיב במשה שהיה ענו מכל adam אשר על פני האדמה. אבל העניין הוא כך דכל מה שהאדם יותר משתמש במושכלות ומגין למדרגת דע את

מש"כ התוס' סוכה ל' ע"א ד"ה משום במאצע הדבר וז"ל: „אבל טעמא דכתותי מכתת שייעורא אתרוג נמי בעי שייעור כאגוז או בכיבצה, דאע"ג דאמרין لكمן טעמא משום דלא גמר פירא, מ"מ בעינו דמיינר לקייתה, דמה"ט פסילון ל�מן פפלפלין“ עכ"ל ועיין שם במרח"ס ולכאור' אינו מובן, מה לי אם משום דברינו גמר פירא או משום דברינו מינר לקייתה, דזה כאן בשל אחרה כמו דגנמר פירא אף דעתך לשรอง, כ"ב מינר לקייתה. אבל העניין לפי האמור דדוקא שייעורא מכתת ולא איקות הפרי ולען שפיר כתבו התוס' דאי בעין שייעור כאגוז או כביצה גמר פירא, אין לאמר משום דכתת שייעורי לא גמר הפרי, זה באיקות האתרוג הוה, וכמו דמカリ אתרוג בן מוגמר פרי מカリ, אבל אי משום דמיינר לקייתה דין זה באיקות הפרי, אלא בכתמות וגודל הפרי, בזה הלא אמרין דשייעוריaggi מי שאינו דכתותי מכתת, אלא דזה גופיaggi ודי טעמא בעי דלמה לעניין איקות הדבר לא אמרין דהוהaggi מי שאינו מחמת שעומד לשรอง, רק לעניין שייעוריaggi וצ"ע כתעת.

הדרן עלך פרק כסוי הדם

הרמב"ם ז"ל אפלו בפירות האילנות שמוטרין משום דכתיב תקבוץ ושרפת, יצא זה שמחוסר תילשה, אלא גם על המימרא גופא בגמ' קשה, דאי בעפר עפרה ומשום דמותר בהנהה בכל עיר הנחתה, מה קמ"ל בכסי הוליל בעפר עיר הנחתה מותר בהנהה, וממילא נדע דמכסין בו. ולא עוד אלא מהא דמכסין בה לא נשמע כלל דמותר בהנהה, דזה אפשר משום דמצות לאו להנות נתנו, ומכ"ש הרמב"ם דפסק בראש הלכות שופר ובכמה דוכתא דמצות לאו להנות נתנו, ודאי דלא אתה לאשמעין דמכסין בה משום דמותר בהנהה, דזה אפשר דאלו הוה בכל עיר הנחתה היה עכ"פ אסור לכנות בו בתחילת משה דמאייס ברכ"ל דמותר בהנהה, אבל הא ודאי קשה שלא שיך האי דינה כל לכסי אלא לדין עיר הנחתה דכל שהוא מחובר לא נאסר כלל, וצ"ע כתעת.

עד שם אר"א הכא השתה.htm שיעורא בעין ועיי כתותי מכתת שייעוריaggi וכו', יש להעיר למה דוקא השיעור מכתת אבל אתרוג לווב שופר ايיכא, דכיוון דעתך כל העומד לשรอง כשרוף דמי אתינו עלה, אין כאן אתרוג לווב שופר כלל, אלא אף, והכא ודאי שיעורא דוקא דכתותי מכתת קאמור, אבל פרי הוה. ובזה תבין

פרק גיד הנשה

במחוברים יعلו אבל גה"ע לרבען גם במחובר לא יעלה כיון דנוסף ליה דינו בכל גם איסור אכילה להדיות יש עליון لكن צרך לחלוצו, ועיין מה שאכתב עוד בזה לקמן בד"ה הסmock ודו"ק.

ע"ש ונוהג בבהמה ובchia, עיין בחדושי ק"ז בעהחת"ס ז"ל שהביא דברי הרשב"א בתשו' דוגה"ג של אדם נמי אסור דעיקר המשעה באדם הוות, אלא שהעשה"מ ז"ל כתוב לדעתה הרמב"ם דבשר אדם אסור בעשה א"כ גידו מותר כמו בבהמה טמאה לר"ש אבל משנתנו דל"ל טעמא דר"ש דמי שבשו מותר וכ"ג גס שפיר בבהמה בחיה עי"יש, ואני אומר דא"כ למה לא קתני במתניתן ונוהג בבהמה בחיה ובאדם, אבל כבר כתבתי בפתחה כללית של דבשרא אדם לאכולו הוא יותר מתועב ומשוקץ מכל לאוין שבторה, ולא היה צריך לאשרו, כי הוא יוצא מכלל אדם מי שאכלו, ולכן לא קאי איסור אכילת גיד, אגיד של אדם דבלאה"ה אין שום אדם אכלו, ובפרט שאיסור גה"ע הוא לאזכר נאסר כדי שננקר הגיד מן הבהמה ונזכיר אותו מעשה, ומה"ט קאמר ר"ש דאיינו נוהג בטמאה כיון דבשרה אסור ממשילא דלא ינקר הגיד ולמה לי לאשרו, והת"ק דפיג נמי לא פlig אלא אברהמה טמאה משום דלבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם ולא מסתבר לי לומר דע"י שננתנה תורה ונאסר הטמאה שיתור הגיד שכבר נאסר מז, אבל בשר אדם דאסור לב"ג כמו לישראל כי גס הוא נברא בצלם אלקים, ומזכזה על הנימוס והמוסר הכללי ממילא דלא קאי איסור גיד על גיד האדם, וזאת ברור בעניין ודו"ק.

ע"ש ונוהג בירק של ימין ובירק של שמאל, וגם' קאמר מתני דלא כר"י דאמר איינו נוהג אלא באחת דהינו בשל ימין, והלב אר"י ז"ל מדקדק למה שתיק רב מלחוודינו שר"י פlige וסובר דאיינו נוהג אלא בשל ימין כיון דבלאה"ה מביא בהאי משנה דעת ר"י דאיינו נוהג בשליל, הנה מלא מעכין זה בש"ס דרב' במתניתן הביא הלכה

דף ע"ב משנה גיד הנשה נהוג וכו' בחולין ובמקדשין וכותב רשי"ז ז"ל ולקמן פליגו בה, איך לא מ"ד אפי' בעולה ואיכא למ"ד בקדשים הנאכלין עכ"ל, ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ וז"ל: "ומה שארם מוקדשין ואפלו עללה ששורפני אותה ע"ג המזבח, מוציאו ומשיליכו עכ"ל. ורבים תמהו דא"כ מה פריך הש"ס מוקדשין פשיטה, דזה טובא קמ"ל קרבען דרבבי וכ"ה דלקמן דגה"נ חלצו לתפות, ועיין בראש יוסף ז"ל שכ"י דדין זה לא שיך הכא בפרקון עסקקו מאיסור אכילת גה"ג לאדם, וכוונתו דבלאה"ה כל המתניתן שלא לצורך נשמו בשליל האי דנוהג במוקדשין וא"כ מוקדשין עכ"פ צריך להיות לצורך מענין אכילת אדם דשייך בהאי פירא והוא נכוון, אלא דקצת קשה, דא"כ איך רצה הש"ס לומר דעתה לאשמעין דמקדשין חיל ואיסור גיד, או אי אין בגידין בנוטן טעם, דאיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא, דכל זאת לא שיך כאן להאי פרק דמדבר מאיסור גיד ולא מאיסור מוקדשין.

ולכן אני אוסיף על דבריו, ואומר דלא שמעין מהא דנוהג במוקדשין אי קרבען אי כרבי, דהא גם לרבי שפיר שייך למיטני נוהג במוקדשיןadam פרשו לא עילו דרך במחובר קאמר יעללה, המתניתן סובר יש בגידין בנוטן טעם ממשנה דירק דלקמן והוא גה"ג בכל בשר ומה שמעט מועשת עלתוך הבשר והדים גם גידין עכ"ב צואר דאים כבשר אבל גה"ג הרי הוא כבשר ולכך מה דקאמר רבי במוחבר דוקא יעללה ולא בפרק הינו משום דאסור באכילה וכותיב ממשקה ישראל למנוחה מון המותר לישראל. ולכן לא מציק קאמר ממשום דנוהג איסור גה"ג לעניין הקربה כתני נוהג במוקדשין דהא אין להעלותו כשפירוש ודאי דאין לה עניין גה"ג כל דכל מה שאסור באכילה אסור להקרבה ואי קרבען דחלצו לתפות זאת לא נשמע דidlema/carbi ולא עלה בפ"ע כשפירוש אבל הרמב"ם בפיה"מ שפיר כתוב לדידין דס"ל אין בגידין בנוטן טעם עכ"ג דשר גידין ועכימות

גה"נ' שהוא אסור, דעשה דוחה לא תעשה לא נאמר אלא בדרך הצדמנויות באופן שידעינו בודאי דעתך כאן עשה, ודרך מקרי עומד ל"ת כנגד זה שיק עשה דוחה לא תעשה, אבל בענין שלulos כך הוא, אם בפירוש אמרה תורה שיקים המצוה ע"י עבירת halot אז מצות' בכך וכך יובם במקום כרת או מליקה בעוף קדשים, אין זה בגדר עדליות, אלא מצות' בכך וליכא כאן ל"ת כלל, ואי לא אמרה התורה בפירוש, אזenan לא נעשה עדליות בהג'ו, ואדרבה נאמר דין כאן עשה, וכך כראוי תורה ואכלו אותו אשר כפר בהם, לא עלה על דעתינו דהעשה הללו כוללים גם מה"נ שבתווך הבשר, ומהיכי תיתני נאמר דין כאן ל"ת וממצות' בכך, ועיין לממן בדף הסמוך, דרבנן אמר דעתך קרא דוחה קטר הכהן את הכל, לרבות מה"נ שבתווכו, מיד דהוא אחלה ודם, והшибו לו חכמים דשאני חלב ודם מצות' בכך, משא"כ בגד הנשה בתוך הבשר, ומעתה זה שאמר מוקדשין פשיטה, ואיד הדוחו"א עדליות, וכי משום דקדשי פקע איסור גיד מני', ר"ל אדם נאמר דנאכל הגיד עס הבשר תמיד, הרי דעתך איסור גיד לגמרי, ומהיכי תיתני זה בעינן קרא מיוחד, אפילו לרבי דלקמן, ודוק', ובגוף הסברא כוונתי לדברי ק"ז בעחתת' ס"כ"ל בחדשו"ש עי"ש.

עוד י"ל בכוונת המקשן דקאמר משום דקדשי וכו', שלא תאמר דעתך לאשמעין אפילו לר"ש דס"ל כל שבשו איסור גיד מותר, הינו דוקא מין שבשו אסור, אבל לא קדשים, וכמש"כ התוס' לממן ק"ג ע"א ד"ה ומור טבר, לעניין אבמה"ח בטרפה, لكن קאמר דגם זאת פשיטה, ולא איצטרכ' התנה להשמיינן.

ודע כי יש להעיר מהא דאמרו במכות כ"ב ע"א, דהמניג שור פסהמ"ק לוכה משום כלאים, עיין בפרש"י שם, דוחה חולין וקדשים מהם שני מינים, ועיין ברמב"ם ספ"ט מהל' כלאים ובמל' מ' שם, וכע"פ אס קדשים חשב מין בפ"ע, למה באמת לא נימא לעניין גוח'ן דוחה כמו שבשו אסור, וכע"פ רבותא אייכא באמרו דנורוג במוקדשין וצ"ע ודוק'. ועיין עוד לממן בדף הסמוך.

ראשי ד"ה איסור גיד נהוג בבחמה משעה שנוצר עכ"ל, עינו בראש יוסף וכן בהגהת מהרש"ש שלו ידען, מה הוריך רשי"ז לפרש כו, כיוון דקוושי הש"ס גם בלא"ה קשה, דהרי לא מצי מקדיש הבחמה קודםليل שמונה לילידתה כדלעיל פ"א ע"א, לילה לקדושה ויום להרצאה, וא"כ לעולם גיד קדימים. אולם לפער' דנראה דלא ציין רשי"ז על לשון הגמי' איסור גיד, ועיין בשטמ"ק שנדפס אצל הש"ס ווילנא שmagia בלשון רשי"ז, להוסיף על החיזון, "איסור גיד" ג"ה"נ נהוג בבחמה" וליראה דליקא כאן ציוון כלל, רק להקדמה בעלמא כתוב רשי"ז ל"ד דהסוגי' איזלה כאן בשיטה זו שגיד הנשה נהוג בבחמה משעה שנוצר, ודלא לר"א א"ר דלקמן, והקדמה זו צריכין כדי להבין השקיל וטררי' שלפנינו כמובן ודוק'.

ד"ה יש בגידין בנוטן טעם בשר, ואשמעין האי תנא וכו', ואחת משום מוקדשין שיש בו טעם וננהנה מן המוקדשין וכו', עכ"ל. הנה בדקודק גדול נקייט רשי"ז ל"ש שננהנה מן המוקדשין ולא שאכל בשר קודש, אע"פ שקיים למ"ד יש בגידין בנוטן טעם כבשר, משום דלאו של אכילת בשר קודש ליאך רק בדבר שראו' למאבחן או להננים, עיין היטב ברמב"ם ריש פ"יא מעעה"ק, וריש פ"א מהל' מעילה ובמל' מ' שם, ולאו דמעילה אע"פ שהازהרה שלו הוא, מלא ציטת, וכן תראה מותוך הנוקודה נפלאה שבפיה"מ לרמב"ם בכריות דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

בסתם ובלי חולק ובברייתא איתא פלוגתא בהאי הלכה, וא"כ בכל אלו מקומות יש להקשوت מה השמייט רבנו הקדוש דעת יחיד החולק, והרי שינוי בעדיות פ"א דלמה מזכירין דברי היחיד וכו' ע"כ הי לרבי טעם מיוחד במקום שלא הזכיר אלא בחלק, אבל כאן קשי' לי ללב ארי ז"ל דכיון דהזכיר במשנה זו דברי ר' דפלי' בשליל וקאמר דיןנו נהוג משמע דברת דין המשנה מודה זהה אינו דמיון, דמיון נהוג אלא איןנו נהוג בירך ימין ושמאל, דיןנו נהוג אלא בשיל ימין. ועיין בלב אריה מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש וחולבו מותר בגמ' לממן מפרש דהאי וחולבו מותר חלבו דעתיך קאמר ומה"ת מותר אבל איסור מדרבנן דישראל קדושים נהגו בו איסור, יש להעיר איך שתיק רבנו הקדוש מהאי אישור וקთני סתם וחולבו מותר דמשמע מותר למגרמי, והנפער' בזה עפ"י מה שהביא הב"י בסס"י צ"ט בשם הרשב"א בתורה"ב' דמסופק אי שמננו של ייד אסרו מושם לתא דגיד או מושם לתא דחלב ובביבמות כתוב הרשב"א ז"ל בחחלה דמשמעו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשינו זה תליו בפירוש משנתנו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשינו חלבו דגיד, ומה קרי ל' חלב ובברייתא כתני שמננו, אלא ודאי דהנתנה שחמייט דישראל קדושים נהגו בו איסור קרי ל' חלבו כדי להשלים האי חסרונו דבזה ממשמעו דראואה להמנע מלאלכו משום דנראה כחלה ובפרט דמתניתן ר' מ' דדייק בשמא, אבל בתנא דברית' דקתני בפירוש דנהגו בו איסור קרי ל' שמננו מפני שכו הוא, וא"כ אז יש הוכחה גמורה דמשמעו לתא דחלב נאסר שמננו דגיד, אבל אם נפרש חלבו מותר דמתניתן אחלב דשליל אז ליכא שום הוכחה ונוכל לומר דמשמעו לתא דגיד נאסר שמננו ודוק'.

והנה ראש"י ז"ל מפרש דחלבו דשליל קamar ורב"ט הנמצא בהמה, והוא קר"א לא לממן צ"ב ע"ב, אבריתא דפליגו ר' מ' ור' ביגד וחלב של שליל, ועיין בתוינו"ט ובראש יוסף כא, וכ"ל דריש"י ז"ל ס"ל דרא"א גם משנתינו מפרש כ, וזה דחלבו מותר לאו דה' אלא סיומה פלוגתא דת"ק ור' והוא דלא קתני בדברי ת"ק דחלבו אסור, משום דרב"ט חי הנמצא בבחמה ועל עסקי שחיתה קמיiri, בלבד"ה אין די זה שיקן לכוא ושנו'י כבר לעיל בפ' בבחמה המקשה, דלר' מ' טעון שחיתה, וא"כ פשיטה דנהוג בו איסור גיד וחלב, دائم זה שליל אלא בבחמה מעלי', ולא נשנית כאן אלא בשבייל דברי ר' דקאמר איינו נהוג בשבייל וחלבו מותר, דזאת לא נשמע מדברי חכמים לעיל במשנה דקאמרו שחיתת אמו מטורתה, דהרי עדין אפשר דגיד וחלב שלו אסור, דדי לולד להיותו כאמו, וכקושי' הראי' ז' ז' התם, ולכן קיצר התנה דמשנתינו בדברי ת"ק, שלא הובאו אלא בשבייל בר פלוגת' ולא קאמר רק נהוג בשבייל שצרכ' שחיתת עצמו, וממילא נדע דבון גיד ובין חלב נהוג דהרי הוא בבחמה מעלי' אבל בדברי ר' דקאמר איינו נהוג בשלייל, ובשביב שהוא שליל ושהית האם מטורתו, קמפרש בהדי' דהו גיד והוא חלב מותר, אלא דלפי פירוש זה קשה טובה, אך שינה רבינו הקדוש טעמו מלעליל להכא, דלעליל בעסקי שחיתה מאן דמטיען שחיתה הוא ר' מ', ומ"ד שחיתת אמו מטורתו מה החרכים, וכן הוא להיפך, דברי ר' העצומה הלאו ודברי חכמים דלעיל, בדברי ר' יהודה. ומכח קושי' העצומה הלאו נצחים כמה שיטות בעניין זה ומובאים לממן בראש יוסף בסוגי' דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

ע"ש גמר' מוקדשין פשיטה משום דקדשי' פקע לי איסור גיד מני' האי משום דקדשי' וכו' לכארו' שפת יתר הוא ודאי הי' להקשות סתם פשיטה, אבל לפער' דנראה, דבא לשולן קושי' השאגת ארי' המפורשת שהקשה דנימה עשה דאכילת בשר קודש דחיה ל"ת דגה"נ. והקושי' לך' מ' דמן' דaicaca עשה כלל על

בשר נתقدس לצורך הקרבה או אכילה, וממילא איכא עלי' נמי לאו דמעילה משא"כ בגיד דמתחלה יצא מכלל שאר הבשר דלא חל עליו לאו דכליל תהי' לא תאכל, אלא לאו דמעילה לחוד, ולא עוד אלא שאינו נובך מעד גם בלאו דמעילה אי אית ב', דעתו בתוס' ישנים בריתות יג' ע"ב, שהקשוי שם איך מתחייב על נותר וטמא אשם מעילות, כיוון דלא שוה מידי להקדש, ותירצוי דקדשי הגוף שאני דלא פאקע, ועיין שם בהගות ק"ז בעהchat'ס ז', ועיין Tos' מועליה יי"ד ע"א ד"ה הבל מודים, וכע"פ האי גה"נ דמתחלה עומד לחלו' לאו דמעילה מנ"ל, ולכן נהרא דאיסורה בעלמא קאמר ולא מעילה ממש, וא"כ ודאי דהאי איסור עומד בפ"ע חולוק משאר הבמה, ואולי מכח הלאו דלא תאכל באש תשרכ' דדרשין מני' בפסחים כי"ד ע"א דבאה ליתן ל"ת על כל פסהח"ק, והאי גה"נ הוה פסהח"ק מתחלת הווייתו וכע"פ אין בו מושום כולל בשארبشر, ובזה מיושב נמי מה שיש להקשוט דהאי מוקדשין דנווג בגיד פשיטה דמה אתא לאשמעין, אי דיש בגידין בנותן טעם הלא הוא משנה שלמה لكمון ריך שנתבשלה בה גה"נ וא"י דמקדשין חל על איסור גיד הלא כולל דחל הוא משנה שלמה בכיריות כmob'a בתוס' כאן, ובפרט שתאת אינו ש"יך כלל לפפרקן דעוסק בדיני גה"ע, אבל אם אמר דהאי איסור מוקדשין איסור פרטני דוקא בגין שפיר ש"יך הכא. וממהות שתירצטו בתוס' דאיסור מוקדשים חמורים באכלו בטומאה, נמי איך למשמע מני' דס"ל דאיכא על גיד איסור אכילתبشر קודש, ולא לאו דמעילה דנהנה מן ההקדש כדכתב רשי' ז', דבhai לאו ליכא קרת גם באכלו בטומאה, דהקדישה אינו אלא קדושות בדק הבית וד"ק היבט.

שוב ראיינו דא"א להעensis בדעת התוס' דמקדשין איגיד לאו כוללו הוה, דהרי בדיבור שאח"ז כתבו בפירוש דמקדשין איגיד כוללו חומרו הוה.

תוס' ד"ה אלא קסביר ולא ה"י יכול להקשוט והתנן אינו נהוג בטומאה וכיו' אי אף' ה'י יכול לדקדק ממש דיש בגידין בנותן טעם ניחא לי' למיפורך מירך שנתבשלה בה גה"נ 'שנון' קודם עכ"ל, וכל הרואה ישתומים ודקרו לה מה קארו לה, וכי לא יידעו התוס' המשנה דירך שני'י קודם משנה דנווג בטהורה שהוא מציא האחורייה בפרקון, עד שנshawו וננתנו להקשוט ולתרך תחלה דלא מציא למפרק' משנה דנווג בטהורה, ורק בא"נ נתחדש להם דקושיתם מעיקר' ליתא דהרי הש"ס פריך משנה דירך שני'י קודם זהה פלא והפלא לפום רהיטא. אבל חיללה לחשוד לבעל' תוס' שכתו' דברים של מה בכך. שוב מצאתו שהלב ארוי' עמד בזה ונתקח מעד ביישוב דבריהם עי"ש, ואין דרכנו לדוחק בדוחקים ולהעמיד פילא בקופא דמתחטא.

אבל דע כי קושי' התוס' כראוי מוצקת, דהאי משנה דנווג בטהורה ואני נהוג דיבר והפסיק בשאר דיני דגה"נ עד שישים לבסוף מה שהשairך אכן במשנתינו, וא"כ פשיטה דהאי משנה דנווג בטהורה וממשנתינו דנווג במקדשין חד תנא אמרה והי' לו להקשוט יותר מסימונה דמשנתינו ממה שמקשה ממשנה דירך דאפי' עדיפא דהוא אליבא דתנא אחר נשנה, ומ"מ תירצוי לבסוף דאפי' עדיפא לי' להקשוט משנה דירך השנון' קודם ואני אסיף מיא ואסיף קמחא להמתיק תירוץ התוס', והוא דנהנה דהא דנחلك הא משנה לשנים להפסיק בין כל הני נהוג בשאר דיניהם ולשנות בסוף הפרק דנווג בטהורה ואני נהוג בטומאה, ע"כ טעמא עי'. ויל' בטומאה דהא מלטה דרבינו הקדוש רצה להורות לנו, דכל סתמי דהיא פרקא חד תנא אמרה, וכעין שאמרו בנדרים פ"ב ע"א, דמייתור דקתני דברי ר' יוסא שמעין דכולא פרקה ר' אמרה, ומפרש שם הר'ן

בגיד הנשה שאינו עומד להקריב למזבח אלא חלו' לתפות, אין בו רק לאו דמעילה דaicא גם בדשן, עיין ברמב"ס בפ"ב דמעילה, וכן בדיקוק נקט רשי' ז'ל דבאכילת גה"נ של מוקדשים איכא לאו דנהנה מן המקדשין, ולא לאו דאכילתبشر קודש.

ומכאן נפרק סברת התוס' פשחים דף כ"ב ע"א ד"ה ור"ש, שכתבו דבגיד הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם מודה חזקי' דaicila הנהה במשמע, כיוון דלא שייכי' ב'iacila, ור'ל דניהו דלאוiacila גמורה היא אבל כיוון דעת'פ טעם קליש' פ' לשאר הנהה, וכמ"ש'כ הרשב"א ז'ל מיחסב אכילתנו עכ"פ כשיר הנהה, ולא כאוכל קליפי' ערלה וקשה של כלאי כרם, דלא עבד מידי, דחתם עץ ממש הוא, ואין באכילתנו שום הנהה, משא"כ בגין הנשה דאית ב' קצת טעם כן מופרשים דברי התוס' שם. אבל נפרכו מהא דקامر אכן דודקא אי יש בגידין בנותן טעם איכא איסור מוקדשין אגיד, אבל אי אין בגידין בנותן טעם ליכא איסור מוקדשין ולסברת התוס' הלא שפיר איכא איסור אכילה שהוא בננה בשווה פרוטה, גם בדילא טעם גמור בגיד, דעת'פ נהנה מקרי, אם לא שנאמר דהתוס' כתבו זאת רק שחזק' מצי לתרץ כן דעת ר'ש שאסור גה"נ בהנהה, אבל אין לא סבירא כל סברא זו והוא דוחק וד"ק.

תוס' ד"ה ואתא איסור מוקדשין וחיל איסור גיד וاع"ג דתנן لكمון אינו נהוג בטומאה וכו', איסור מוקדשין דחמור דאית ב' כרת אם אכלו בטומאה חיל עכ"ל.

והקשה המהרשות' ז'ל דהא דאיינו נהוג בטומאה מצין לפרש כר"ש, דמי שבשו מותר וכיו' וכמ"ש'כ התוספות בעצםם لكمון בד"ה בולדות קדשים, ותירץ דמותוך הסוגי' דחתם משמעו דרך לר'ש' ש' אית' לע' האי סברא דפטור בגין של טמאה לממרי אבל לתנאי' דפטור רק מגיד ולא מטומאה, מטעם אין איסור חל על איסור קפטור ומ"ש'כ התוס' דגム לתנאי' דידן מצין למימר דעתמא כר"ש, היינו דכיון דמצוי למיחדי כן ניחא לי' יותר להקשוט ממותני' דניזיר עכ"ד, ורק שי' ל' טובא חדא, דהכא נמי הרי' מקשה הש"ס דא"כ מוקדשין נהוג בגין מבעי' לי', דהוא קושי' יותר עצומה מהלהקשות מאינו נהוג בטומאה, דמצוי מלח' לי' דעתמא כר"ש, אבל יותר קשה דנהנה הראש יוסף ז'ל הקשה ג'כ על קושי' התוס' דמה קשי' להו, הלא הכא מוקדשין כולל הוה על איסור גיד, ותירץ, דלפום סברא דהשתא דגיד חל משעה שנוצר ומ"מ אינו חל בטומאה, ע"כ משום דלי' להאי תנא איסור בת אחת, א"כ ה'ה' דל"ל כולל עכ"ד, ודבורי נפלאים ממן דא"כ מה הקשו בד"ה בולדות קדשים, דאמאי לא פריך מאננו נהוג בטומאה אלמא דעתמא קדים, הלא אינו מוכרת דהרי גיס איסור בת אחת לית' לי' כמ"ש'כ הרש' יוסף וע"כ לומר דתנן דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת, דל"ל איסור בת אחת, וא"כ קושי' הרש' יוסף הדרה למקוםה, וממילא גם קושי' המהרשות' א' דעת'כ יותר נכון לומר דהמ乾坤 סבר דעתמא דתנן דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת.

ולפי חומר העני' מה שנראה מה פע"ד לישיב דברי התוס' מוקשי' הרש' יוסף החמורה, והוא דכבר כתבנו לעלה דעל גה"נ עכ' ליכא איסור אכילתبشر קודש דכל שאינו בכלל כליל תה' אינו אלא תאכל, אלא אית' ב' לאו דמעילה, כיוון דמ"מ נתקדש בכל הבמה, ואע"פ ששאר הבשר עומד ליקרב בעולה או לאוכל לכחנים בחטא וasm, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה לכחנים נתקדש, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה לכחנים וחולין הוה ואני מועlein בה, וצל' דמ"מ נתקדש בכל שאר הבשר ונידון קדושים פסולין מתחלה הקדשו ונתקדש מיד רק למיעילה ולא לשום צורך הקדש כלל, וא"כ ס"ל לתוס' דלא שייך כאן איסור قولל, דהרי אינו דומה קדושת שארبشر לקדושת גה"נ דשא'

אבל אי טעמא כר"ש אין כאן תשובה של כלום, ויפה כתוב הת"ח שהוא דלא כדורי התוס' אבל התוס' לשיטתיו בע"ז איזו דלא ס"ל דכל שבדיли מני' אינשי לא בעי התורה לאסירה, لكن לא נחתו מה שכתבנו, וס"ל דר"ש סמנה ולא עטמא קאמר, אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דאייה הקרא על האי סימנא ובפתחה תורה כי שיטות התוס' בלא"ה נפרכת מכמה מקומות ודוק.

שוב נתיבתי שיש לישב דברי התוס' ע"פ שר"ש טעמא ולא סימנא קאמר, דניהם דטעמא איך שלא נאסר גה"נ של טמאה לפि שבראה אסור, ובלא"ה לא יאללו הגיד, מ"מ כיון שלבini יעקב נאסר גם של טמאה לא מסתבר עתה להתריר דאי"כ נמצאה דיצהה מקדושה חמורה לקדושה קלה ומ"י אינכא מידי וכי כאשר אמרו בסנהדרין. ותדע שכן הוא דהרי בגיד הנשה של נבלה וטרפה גם ר"ש מודה דלוכה ומטעם דרך מין אסור ממיעטין והוא גופא צרייך טעמא, דאי משום דבלאי"ה לא יאללו, גם בנ"ט שי"כ, אלא ודאי דכל שפעם א"י הי' חל לא נתיר בשביל שנופל הטעם ה"ג לד"ש בטמאה שנאסרה לב"י לא נתיר עתה אע"פ שנופל הטעם, אז יצאנו מקדושה חמורה לכללה משא"כ לת"ק דמשום אחע"א קטאיינו עליה, סכ"ס נשאר הגיד באיסורא מצד איסור הקודם והבן כי נכוו הוा.

ד"ה איסור גיד אינכא בסה"ד, א"ג לא בעי לשינוי הци, משום דacaktית תקשה לי" דאי מוקדשין נהוג בNEY וושתא רקאמר דקסבר אין בנידין בנוטן טעם, הומ"ל אין מוקדשין נהוג בגין מבעי לי', אלא עדיפי מיני פריך עכ"ל, ודבריהם צרכין ביאור, אם התרצין לא מוקי' ב��שי' התוס', משום DIDע דיש להקשות עלייו כנ"ל, איך קאמר מה שאמר שג'כ' יש להקשות עליו קושי' זו ממש. אבל פירוש לדבריהם כך הוא, דהרי שkil וטר' רצה להראות דאי"א לאוקמא רבותא בהאי נהוג במוקדשין לא למ"ד יש בנידין בנוטן טעם ולא למ"ד אין בנידין בנוטן טעם, ומוחיל תחלה ביש בנידין בנוטן טעם ומדחה, ואח"כ בגין בנידין בנוטן טעם ומדחה, וע"ז הקשו ולהלא יש לאוקמא כאוקימתא קמייתא ביש בגבג"ט אוקימתא מתקיימת דס"ל אחע"א דלי' כולל, ע"ז קמתרצו גם זאת אינה מותקימת דהרי יש לדוחות דאי"כ אין מוקדשין נהוג בגין CID מבעי לי' וαι קשי' לך"כ איך קמנסה לאוקמי כמ"ד אין בנידין בנוטן טעם ואיסור גיד אינכא ואיסור מוקדשין ליכא שיש י'כ לדוחות כנ"ל אין זה קושי', דהרי לך מתכוון להראות גם אין בנידין בנוטן טעם א"א לאוקמי כי כך דרך הש"ס ודוק.

בד"ה אם יש בה בנ"ט תימא, דילמא אסורה משום שמנו של גיד וכו', ולפי הר"ם אתה שפיר, דפי' דאי להחמיר ולאסור בשמנו של גיד, כיון גיד עצמו אינו אסור עכ"ל, להסביר שיטת הר"ם צרכין דברי הרשב"א דבגיד אינכא עכ"פ טעם קליש, אלא שטעם קליש אינו אסור, אז יש מקום לומר דאי להחמיר בטעם דשmeno יותר מבטע גיד עצמוני, אבל אם אמר CID מחייב הנה, ואני מוציא שום טעם, לא שייך לומר דאי להחמיר בשמנו יותר מבגיד כמובן. וכן דברי הר"ם עכ"פ הרשב"א ז"ל ביבמות ס"ל דשmeno של גיד משום לתא דחלב נאסר ולא משום לתא גיד לית להוא מקום וכבר הבאתני דבריו לעיל ועשיתני סמכוכן לדבריו אם מפרשין הא דחלבו מותר דחלבו גיד קאמר עיין לעיל. אלא דלפי שיטה זו מילא מיושבת קושי' התוס', דמתני' דירך א"א לפרש דמשום שמנו קאמר דהרי סתם ירך קאמר הון דבכמה והון דחיה, ובchia דחלב גמור שרי' מכך' שמנו של גיד ודוק.

בד"ה בולודות קדשים עסקין ואית' והכי אותו בהדי, והא איסור גיד אינו חל עד שהוא בן ט' כי כదامر لكمן ר"א אר"א,

ז"ל דכלוא סתמא דפרק א דברי ר"י הם, והכא דכוותי' והנ"מ הווא לידע פירוש המשנה דנווה בטהורה ואני נהוג בטמאה, שלא כאמור דר"ש אמרה דס"ל אין בנידין בנוטן טעם ומ"מ איינו נהוג בטמאה מטעם דכל שבראו מותר וכו' ומילא חלקו האי סתמא אסתמא דירך השינוי' קודם, דס"ל יש בנידין בנוטן טעם, لكن כתני האי דנווה בטהורה לבסוף פרkon לקשרו עם תחלתו, ולאשמעין דכלוא סתמא דהאי פרקה חד תנא אמרו, וכמו דמלא תדע דטעמא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש אמרה, כמו כן משנה דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש היא, ולכן ספר מקשה הש"ס ממשנה דירך א"ג ממשנה דנווה בטהורה סיומא ממשנה ראשונה, משום דזזה גופא נדע דכלוא פרkon חד תנא אמרה, וא"כ נקט המשנה השינוי' קודם, והבן כי הדברים קילורי לעינים תל"ית.

בא"ד ומה שמקשה ר"י וכי לא מסתבר למימר דאח"כ פקע ממשו איסור גה"נ עכ"ל וכותב הראש יוסף דודוקא לטטעמא דר"ש יש להסביר כן, וכיון דכן נתנה המצואה אף בהמה טמאה דבשרה הייתה מותר, ותו לא נשנית המצואה בסיני ודאי דלא נשנית דינה משום דבבמה טמאה נאסר בשרה, אבל אי מצד אחע"א קטאיינו עלה, אז לא נוכל להסביר דלבני יעקב נאסר אף בטמאה דהאי מותרת להם ושוב לא פקע גם אצלו שבחמה טמאה אסורה דאמאי לא, כיון דנתחדרה ההלכה דבבמה טמאה בשרה אסור וכל מקום אחע"א ממילא דאיסור גיד לא מצי חילאטמא, ובכל מקום אחע"א ממילא דאיסור גיד לא עכ"ב דה' והלא ולכו קמתומה על הת"ח שלא נחotta להזקמן דר' קע' ז"ל מבוארת מבני יעקב נאסר עיי"ש. והנה כוונת הראש יוסף ז"ל מבערתו דמלוקמו דמלוקם בין טעמא דר"ש דמי שבשרו מותר, איינו טעמא אלא טימנא בעלמא, וכך כל שאסירה התורה אז לבני יעקב נשאר באיסורי' דמהיכי תיתי נאמר נשניתה הדין דגה"נ ע"ז שבטל הסימן, אבל טעמא דאחע"א טעמא ממש דכל שאסור מצד אחר לא חל עליו איסור אחר דהלא די במה שמזהר ע"ז מצד אחד, כי רק מצד הדוחק אמרין דאותו שני לאין על עניין אחד כדי ללקות שתים, וא"כ ספר מצין למימר כשותחדרה ההלכה לישראל דבבמה טמאה אסורה נשניתה הדין ופקע איסור גה"נ ממשמאה. אלא דלפער"ד אין לומר כן בשום אופן, דהאי סימנא היכי כתיבא, אדם נאמר דלר"ש איתרת האי אשר על כף הירך מה שלא הזכר לזמן בגמ' ולא ברשי' עיי"ש וא"כ לדרשא אתה למעט ע"כ במה טמאה לאחר מ"ת, דלבני יעקב לא צרייך קרא דלא אימעת להם שום דבר, וא"כ מה משיב לו ר"י והלא מבני יעקב נאסר, אלא ודאי דלא מייתורה דקרה קדרה דהרי הקרא דאשר על כף הירך איצטריך כדלקמן בדף הסמוך לכל מר וממר כדאית לי', וגם איצטריך למיעוטי עוף דלית לי' כף, וא"כ ר"ש עכ"ב מסברא קאמר וכאשר ביראנו לעיל דכיוון דאית ל' אין בנידין דאית ל' איז אינאי בע"ז דר"ח עכ"ב בשרצים המאוסים דבדילי' אינשי מני' ולא בעי קרא לאסרו, ולתרך זאת נאמר דגה"נ שאני, דמ"מ לא יסלק אוthon שום אדם מן הירך ויאכל אותו מתוך שאר הבשר, וכן ספר בעי קרא לאסרו, ונזכר מה דכל שבשרו אסורתו לא איצטריך קרא לאסורי הגיד דבלאי"ה לא יכול אותו אפילו פירוש מן הירך דהרי אין בו טעם ועכ"ב בעלמא הוא, ועיין בה בפתחה מה שכתבתי בארכיות בפלוגת רשי' ותוס' בע"ז הנ"ל. ועכ"פ אמרת וצדיק דר"ש עכ"ב טעמא קאמר דהרי ליכא קרא מיותר ע"ז, וא"כ הוה האי טעמא ממש בטטעמא דאחע"א, ולפ"ז דברי הש"ס לקמן דר' ק' עכ"ב דקאמר, דיקא נמי דקתני אורי וכו' כפשטוא את' דעכ"ב טעמא דת"ק משום אחע"א, וע"ז משיב ר"י דחמור חל ספר,

בבן ט' חי ומושום דעתו שחייבת, ול"י בדוחק דמשמעו לי' דד"ה דקאמר שמואל ד"ה ממש קאמר, لكن יותר ניחא לומר דחלבו נגיד קאי וכדי לאוקמא ת"ק דר"מ הוא, כאשר סתמי דמתני' ור"מ פליג בגיד על ר"י בתרתי דלא מבעי בגין ט' חי דהרי בעי שחיטה בפ"ע, אלא אפילו בפחות מזה משום דחשתיה לא תתייר איסור הקדום לה ובחלב לא מיררי תנא דמתני' אלא מחלבו נגיד שהוא מותר לד"ה אלא דלפי שיטה זו נשאר הקושי' דמה קאמר הש"ס הכא ולקמן דהא דנוהג בשליל, דהינו איסור גיד משעה שנוצר, פליגו בי' ר"י וחכמים, והוא גם ר"י מודה דאסור משעה שנוצר, אלא דס"ל דחשתיה מתרת אותו, ע"ז ייחסן לו הרשב"א בסברא, דכל איסור שיש לו היתר ע"י שחיטה לא מקרי חל לענין איסור חל על איסור, ובב"א ראי' לאה מהה דאמר ר"י בשילוי פרkon, אכל הלב מן החי ומון הטרפה לוכה שלש, ואוקימני' בשנטיפה עם יציאת רובה, דכוון בהדי הדדי קאטו, והא ר"י לעיל ב' בהמה המקשה שמעין ל' דתלש הלב בגין ט' חי לוכה חדשים גרמו לי' הרי דאיסור הלב קדים, אלא כיון דיש לו היתר בשחתה מיתלי תלי ועומד, שמא תשחט האם ולא מקרי חל לענין איסור חל על איסור עי"ש, וכי יtan ויארו עניין להבין דברי קדשו, כי המה לפע"ד מופרדים מכח הרבה טעמים.

א') **איך** מדמה שני עניינים שאינם דומין ורוחקו זמ"ז כרחוק מזור ממערב, דקמן אמר שפו דאמבה"ח וטרפה חילן על הלב בהדי הדדי, דניחו דhalb חל עד במעי אמו בשלומו לו חדשיו, מ"מ כל שלא הוקבע עדין לחלוון דהרי יש לו היתר בשחתה לא מצי מעכש שאר איסורים מלחול, אבל לא נלמד מזה להיפך דmockדשין יכולם לעכב איסור גיד מלחול משום דמתלי תלוי והבן.

ב') **הרי** ממקומו מוכחה חילוק זה דאל"כ איך חל אבמה"ח על טרפה וחלב בנטרפה עם יציאת רובה, הא אבמה"ח מותלי תלוי דהרי אפשר בשחתה ואפילו בניהרה ומיתה, אז הלק לו איסור אבמה"ח.

ג') **הרי** מוקדשין בקדשים הנאכלים נמי מותלי תלוי דעל ידי שחיטתה וזרקה תותר הבשר לכחים, וקדשים קלים גם לזרים ומה לי אם השחתה מתרת או שחיטה וזרקה מתרת, וכמו שהקשו התוס' לקמן בדף הסמוך דלמה לא חל גיד אוולדות קדשים, כיון דלאחר זריקה מותר הבשר ותירוצים דבעין חל מחיים לפי סברת הרשב"א ליתא, דכוון דאיסור מוקדשין מותלי תלוי שפיר חל גיד מיד בשעת לידה עכ"פ, דהרי הוא קבוע נגד מוקדשין דמתלי תלוי ועומד, עד הזירה המתרת איסור זה, ולכן דברי הרשב"א בזה לא ידעתם להולמים.

ולענין ההלכה יש בזה ד' שיטות עיין ברשב"א ז"ל ובראש יוסף لكمון דף צ"ב ע"ב ובמה שאכטובי אני בזה שם בס"ד וד"ו.

בא"ד א"ג ניחא לי' למפרק מתני' דניזיר, דמשמע בהדי דלאו בהדי' אותו עכ"ל, בפשיותו לא מצי לתרץ דניחא לי' יותר למפרק מתניתן מלפרק מדברי אמורא, דהא מתני' דניזיר לא שמעין דאיסור גיד וחלב תלוי בחדים, רק שהגיד לא בא עד שנטקשו אברינו, וא"כ ודאי יותר hei לו למפרק ממיואר דאמוראי כדי להעמיד האמת, דבעין שלמו לו חדשיו עכ"פ, ולכן הויסוף דלא פריך מר' יוחנן דלעיל דלא כתני בהדי' גיד דינו כhalb ומוטר בגין ח', ומילא תען דחותו' לא רצוי לתרץ רק קושי' השני', אמא לא פריך מר' יוחנן דלעיל, אבל קושי'ת הראשונה דאמאי לא פריך מרארא"א דאמר דר"מ ור"י הלו לشيخיהם לא מצו לתרץ, דניחא לי' יותר לפרק מתניתן דניזיר דזה אינו, דהא רארא"א בפירוש אמר דר"מ מודה בעיל מושום דבאי שחיטה הרי דבן ט' דלא

מחליקות בגין ט' חי והlek ר"מ לשיטתי' ור"י לשיטתי' וכו', ויל דהא דשרי ר"מ בגיד דשליל בן ח', הינו לאחר שחיטת האם דניתר בשחיטת אמו וכו', עכ"ל. והנה אבא בקיוצר שיטת התוס' דהכא, והוא ביד וחלב לעולם חילן עוד במעי האם עכ"פ בגין ט', ולתירוץ קמא איסור גיד משעה שנוצר, ומ"מ השחיטה מורתת הני איסורים מגזה"כ דכל בהמה תאכלו, ולא פליגי ר"מ ור"י אלא על עסקי שחיטה, דר"מ בגין ט' דока מתרת שחיטת האם את הולך, אבל בב"ט חי בעי שחיטה בפ"ע ולר"י גם בגין ט' חי נ יתר בשחיטת האם, ולפי פ"ז זה דברי הת"ק דקאמר נהוג בשליל, אין בהם שום רשותה דהרי אין זה שליל לר"מ, דהרי בהמה מעלי' הוא, וכבר כתני פלוגתא זו בגין ט' חי לעיל ב' בהמה המקשה, ולא איצטרכ' הכא אלא לר"י דקאמר אינו נהוג בשליל דນיטרין הגיד והחלב מגזה"כ דכל בהמה תאכלו, דלא שמעין זאת מדעליל, דמימה דניתר הולך בשחיטת האם, עדין איכא למירר דידי' לولد להיות אמו, וכקושי' הראי' ז"ל לעיל בסוגי' דשים, ולהכי ניחא דלא נקט בדבורי ת"ק וחלבו אסור, דבדבורי ת"ק בלבד ר"י המתיר גיד וחלב ע"י שום רשותה, ולא נקטה אלא משום דברי ר"י המתיר גיד וחלב ע"י שחיטת האם, אבל די' באומר נהוג בשליל על הגיד לחוד ולא האריך בו, אבל לשיטה זו קשה מאד איך شيئا' ריבינו הקדוש טעםו מלעיל עד להכא דלעיל שנה דברי ר"מ ביחסיך ודבורי ר"י בלשון חכמים, וע"כ כדי לקבע הלהה כחכמים, ולא עוד אלא דר"ש שזרוי מוסיף עוד אפלו בהפריס עג"ק, וכך שנה דברי ר"מ בסתם הרי דרצה לקבוע הלהה כוותי' דחשתיה אינה מתרת בגין ט' חי וייתר קשה דהנתנא הי' יכול לסתום סתום ואינו נהוג בשליל והינוי יודעים דלכל מיר ומר כדתאי לי', דר"מ קרי שליל בח"ח או ב"ט מת ולר"י קרי שליל אף בגין ט' חי.

אולם הרשב"א ז"ל בחודשו הביא בשם תוס' שיטה אחרת, והוא דר"א אר"א לא אמר דהלו לשיטתם רק בחלב, אבל בגיד דחלב טעמא דר"י מכל בהמה תאכלו, אע"פ שנאסר משעה שנוצר. ואין זה כתירוץ שלפנינו שמחלקים ג' בין גיד לחלב, דזוקא בחלב בגין ט' חדשים, משום דכתיב חלב שור שב וע, ולא איקרי שור עד שמרו חדשין, אבל גיד איכא משעת יצירה, דאפילו לפי תירוץ זה עדין מיתפרש הא דראאר"א דקאי בין אחלב ובין אגיד, דהלו בפלוגתם לשיטתי'ו, דاع"פ שאיסור גיד חל משעה שנוצר, מ"מ ניתר בשחיטה בין לר"מ ובין לר"י, ליה בגין ט' וליה אף בב"ט כי לשנים השחיטה מתריר אסורים אצל השליל, לר"י גיד וחלב, ולר"מ עכ"פ גיד. אבל הא שיטה שהביא הרשב"א ז"ל סובר דר"מ באמת איסור גיד דחל משעה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה, אפילו בגין ט' מושם דידי' ללוד להיות כאמו, ואני חלב בגין ט' דעדיין לא מكري חלב שור, ורק ר"י דמתיר אף בב"ט עג"ג דאייקרי שור, מצד גזה"כ דכל בהמה תאכלו, ה"ה דמתיר גה"ג מה"ט, ולפ"ז התנא דיזון סתום זהה כר"מ דנוהג בשליל גיד והן חלב, דניחו דלגביו שחיטה שנה דברי ר"י בלשון חכמים גם בגין ט' חי נ יתר בשחיטת אמו, אבל לגבי גיד וחלב סתום כאן כר"מ, דאיינו מתריר איסור גיד וה"ה חלבו, והא דלא קתני נמי דחלבו א Sor, י"ל משום דלא דמי, דגידי איסור אפילו בגין ט' ח' ועוד פחות מזה, אבל חלב אינו אסור עד שהוא בגין ט' חי, ולא עוד אלא דיל' דהאי ת"ק דנוהג בשליל, אינו ר"מ בר פלוגתא דר"י בעסקי' שחיטה, אלא מהני חכמים דסבירו בשחיטה כר"י, בגין ט' חי נ יתר בשחיטת האם, אבל איסור גיד שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה ולכן בhalb ד"ה מותר, דבעין חדשים ואוירא, וכמש"כ התוס' لكمון בד"ה מבכורת אלא דלפי דרך זה, קשה מהו פריך لكمון מדרארא"א אדשנאותנו דפליג אר"י וחלבו מותר לד"ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג אר"י בגין, מודה בhalb כנ"ל, אבל לעולם ר"מ פליג נמי אחלב עכ"פ

כאן כר"י, דנוהג במקדשין וכן מצינו לעיל דף ל"ו ע"א בנתקנה מיהיא אשו להדרי, מר לא מכשר ומר לא מכשייר, והוא ל"י רבי חד במקומות שונים עי"ש וכן לא מצי פריך והא hei תנא אינו נוהג בטמאה ס"ל דהרי זה הוא מה שמהדרת התרצון דלכן חלון התנא לשנים, משום דס"ל כר"י לענין נוהג במקדשין ולא לענין טמאה ודוד"ק היטב כי נכון הוא בס"ד.

ע"ש גמר' א"ר פ' ולא פליגו כאן להלכו וכו' והקשה בראש יוסף ובבלב ארוי' ז"ל דמה קמ"ל ר"י דנוהג להלכו ופו' פשיטה וכקושי' הגמ' בראש שמעוניין, וככתב הלב אורי ליישוב עפ"י התוס' דלקמן ק"ג ע"א, שהקשוו לרבען דס"ל כל שבשו אסור אין אתה מצוח על אבריו, בטרפה נמי נימא דלא חל אלבמה"ח, ותירצ'ו דהאי לא אתה למיעוטי אלא מין שבשו אסור, דהיאנו טמאה אבל לא טרפה, וא"כanca דכוותי' אתה ר"י לאשמעין לאפיקי אליבא דר"ש דדרש כל שבשו מותר גידו אסור אבל בטמאה שבשרה אסור גידה מותר, דמקדשין לא, דין זה מין אסור, אלא דא"כ למה לא מתרצ'ו הש"ס כן לעיל על הקושי' פשיטה עי"ש ועיין לעיל מה שכבתבי זה. והנה יותר יש לתמונה על הרמב"ם ז"ל שככתב בראש פ"ח ממאה"ז ז"ל, "גה"ז נוהג בבהמה וחיה הטהורים ואפי' בנ"ט שלחן ונוהג בשליל ובקדושים בין קדושים הנאכלין ובין קדושים שאינם נאכלין" עכ"ל, ועיין בה"ה שם ובחל"מ בפ"ז מעעה"ק, דודאי לא נהנות כאן הרמב"ם ז"ל לדינא דהקרבה למזבח, אלא לומר דלוכה על אכילת גיד בין בקדושים הנאכלים ובין בעולה. ולמאי הלכתא כתוב זאת, והא פשיטה הוא ועליו אין לתרץ דעתך לאשמעין דלא נמי מיא שבשו אסור אין גה"ז נוהג בו, דהרי כבר כתוב דנוהג בנבולות וטריפות שלחן, וביל"ס לאות כיון דלא נימא כל שבשו אסור וכו'. אולם לפי מה שכתבנו לעיל יש לתרץ זאת דתחלתה אשמעין בנ"ט, ומושום דין מינו אסור, ואח"כ קדושים דהוו"א דכמ'ן אסור יחשב, וכמו שהבאתי לעיל דחויש בשור פסהמ"ק לוקה מושום כלאים עי"ש, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל אבל הש"ס לא מצי לתרץ משנתינו דנוהג במקדשין כן, מושום דהרי התנא דמשנתינו לית ל"י הא דר"ש, דהא ס"ל יגבנ"ט וטעמא דאיינו נוהג בטמאה מושום דआח"ע' ואכמ'בוואר למלחה, ודוד"ק היטב.

ע"ש גמר' ורבי מחוברין דהתריא לא איצטרך קרא לרובי' כי איצטרך קרא לגה"ג במ伙ר וכו', קשי' לי טובא דהאי איסורה דלא ליקרב מקרה ממשקה ישראל עכ"ב סברא היא דלא ליקרב למזבח מה שהמקריב בעצמו אינו יכול דאל"כ עד דעתך יחזקאל מנ"ל, וכן ראייתי לאחד מן המפרשים, וא"כ עצמות וגידין דבעצם אינם ראויין לאדם אלא לכלבים, ודאי גרוועים מאיסורה דראוי בעצם אלא איסורה הוא דרביע עלי' ומ"מ מחוברים יעלו דבחדויبشر אין בו גנאי להקטיר דכך דרך לפחתיך נמי ירך שלם ועיין בריטב"א מובה ג"כ בראש יוסף כאן שככתב ג"כ דמשקה ישואל רק אכולא איסור אקמר, ולא אמוחוברים, וא"כ למה לי קרא מיחוד למ伙ר דאיסורה ואולי ייל דרביע דסובר מסתמא. יגבנ"ט, כאשר סתם כן בכולא פרקן ואתא קרא דזהקטיר הכהן את הכל לריבוי דגה"ג, הינו אפי' פירש ועומד בפ"ע, דהרי בכל בשור הו, וכמ"ש בפסחים כ"ב ע"א, דלמי"ד יגבנ"ט הוה הגיד בכל נבלה, ואיינו ממעט מקרה דועשית עולתיך הבשר והדם, ומ"מ איצטרך למיעוטי עצמות וגידין שאינם נאכלין משום דאי לאו קרא דועשית וכי לא הוה ידרין לדרוש קרא דזהקטיר גם על גה"ג שפירוש, דהרי אין כאן יתורה וכל הדרשא בזה נצחת רק מסתירתה הני שני כתובים, וחכמים שהקשוו לר"י ממשקה ישראל למנחה, לאו לימי"ר דלדי"הו חלצו לתפות כר"ה لكمון, דהרי ב伙ר לא שיע"כ ממשקה ישראל למנהג כסברת הריטב"א, אבל הקשו לו דלדי"י

בעי שחתה לית ב"י גיד, אלא דהראשב"א ז"ל כתוב גם על קושי' זו דסוגי' שלנו דלא כראאר"א ודוד"ק.

בד"ה וארוי' לא נצרכה אלא לנפל וכו' תימה דבニアר גרשין בכל הספרים כדאר"י, משמע דר"י לא אמר אהאי דニアר וכו' עכ"ל, תימה צו לא נמצא בשום מקום בתוס', אבל כוונתם לתמונה על בעל הגמי' למה לא הביא עיקר המאמר אשר עלי' סובב ר"י ע"ז תירצ'ו דעיקר מימרא דר"י על משנה דאהלota איתמר והוא אחר משנה דニアר נשנית, וגם לא היו שגורות נגעים ואהלוות כ"כ בפי התלמידים כדיוע לבן הביא משנה דニアר ור"י כאשר עסק באהלוות הקשו לו ואמר שם מה שאמר, וכן מצין הרבה פעמים בש"ס כען זה עין בפסחים דף ל"ז ע"א ודוד"ק.

ד"ג צ' ע"א גמר' אלמא איסור מוקדשין קדים ב"ח ק"ז בעהחת"ס ז"ל הקשה והא קיימ"ל אכלו ואין בו כזאת חייב משום דגיד בר' הוה, וא"כ כשנטקשו אבריו בגדין מסתמא אין בו כזאת והוה לעניין קדשים חי' שעיר ושיר חל גיד על חי' שעיר קדשים, ועיין בהගות ר"ץ חי' לחי' לעיל ב"ד והולדות קדשים שהביא קושי' זו, ומסיק דכיוון דהוה שעיר לג"ה הוה נמי שעיר להקדש כמו בשבת עי"ש, והנה יפה כתוב לתרץ שם איך קאמר דבחדדי קאטו דנימא דגיד איכא קדשים לכיא, דכאן לא שייך הי מיניהם מפקית דודאי איכא להפקיע קדשים דאיינו אלא חי' שעיר, אבל מה עינה כאן דקאמר דגיד לא חל משום קדשים קדים. אבל לפ"ד אין מקום לקושי' זו דאה"נ דכל זמן שאין בכל הגיד כזאת דאיכא גיד על קדשים אבל אם אח"כ נתגדר ונעשה כזאת ודאי דלא לקי אגיד, כיון דליך אקדשים וכ מבואר לפנינו בסוף פרקן בסוגי' דיסור חל על איסור דגיד פ' שחיל על חי' שעיר מ"מ אם אכל שעיר שלם מון האיסור הראשון לא לקי אשני כאשר כן פסק הרמב"ם והשׁו"ע ועיין שם בחודשו וא"כ ק"ז הכא דאם נתגדר הגיד עד כזאת דפקע איסורי משום איסור קדשים קדים, ושם נתבאר טעמא דרא מלטה בטוב טעם וא"כ איך קתני סתם דנוהג במקדשין, הכי נוקי זאת בתלוש הגיד ממעי' אמו של שליל קודם שייה' בו כזאת אטמה? והוא ברור בעזיה"ת ודוד"ק.

ע"ש אימר דשמעת לי ל"ר' בטמאה וכו' וככתב המהרש"א דלפי מה שהוצרכו התוס' לתרץ לעיל דלא ה' יכול להקשות מאיינו נוהג בטמאה, ע"כ משמע להו דהאי תנא דמתני' ס"ל ה' כי ססתמא דמתני' דסיפא, א"כ הוול"ל בפשיות יותר והא תנא דידן צ"ל שכן איסורה נוהג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נוהג בטמאה עכ"ד, וכוונתו כפי מה שכבתבי לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכות חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נוהג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הני נוהג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"י יפה הקשה המהרש"א דחויל להקשות כאן, איך תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והא הוא מסיים דבריו ואני נוהג בטמאה. והוא קושי' נאה ראי' לההרש"א ז"ל. אבל לפ"ד נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחלק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נוהג ואני נוהג, לשנותו בסוף פרקן טעמא בעי, וכבתבי דכיוון להודיע עינו דכולו פרקן חד תנא אמרה, וממי לא נדע דהא דאיינו נוהג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנותן טעם, ומשנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנותן טעם. אולם ייל עיד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכאנו סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אחדדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במקדשין, וניהו דלא מטעמי' דר"י מושום דגיד חמור ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדין דנוהג שווין שפיר סתם רב' כיון דבדין דנוהג שווין שפיר סתם רב'

גיד בע"א עכ"ל, ועיין במהרש"א וביתר האחוריונים ז"ל, اي כוונת התוס' למה שכתבו ל�מן בד"ה קדשים דאייסור כרת, דכל שאיןו חל מחייםתו לא חיל, או דבלא"ה מסתבר דגיה"ע חל מחיים נמי. ואני אומר דכלכל הפירושים דברי התוס' נפלאים וא"א להולם, וכבר כתוב הרראש"ז יוסף ז"ל דהרמב"ס ז"ל לית ליל' סברת התוס', דלא"כ איך לא מכך חדש זה (auseg דהרמב"ס פסק דאגבנ"ט, מ"מ הלא ס"ל דאוכל גיה"ן של נבלה לוקה שתים, א"כ לא מצי חיל גיד על מוקדשין, דሞקדשים לא פקע אף כשתקשה הגיד, כיון דabhängig לאכילה גיבי גיד).

ובאמות' יש לתמורה איך עלה בדעת התוס' לומר דכל שלא חל מחיים לא חל לאחר שחיטה, דהלא גם טרפה למ"ד בהמה בחיה לאברים עמודות כתוב רשי"י לקמן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, ז"ל "ור"ל סבר אין אישור טרפה חל על הבבמה עד שתישחט דאייסור מיתלא תלי וקי, וכי פקע אישור חיות ATI אישור טרפה וחיל"ע"כ, ועיין בעיקר י"ז ו"יא אריקות דברים והרי תורה כתיב וברא בשדחה טרפה דלא דברה התורה אלא כשבודה כעין בשער דהוא לאחר שחיטה, כמו דדרשין בב"ק מה"ע"א ולא יاقل את בשרו דשור הנסקל, דמייריו בשחותו לאחר שנגמר דין, וא"כ ה"ה בגיד אע"פ שנאסר משעה שנוצר ונתקשה היינו להיות מיתלא תלי עד שיתוקן הבשר לאכילה דהינו לאחר שחיטה אבל בתולש הגיד מחייבתי תייתי נאמר דילקה משום במ"ח ומשום גיד, אבל בקדשים דגס לאחר שחיטה קודם זריקה דאית על בשרו אישור קדשים וудין לא מצי חיל אישור גיד בזה יש מקום לומר לכל שלא חל כבשר בהמות מיד לאחר שחיטהשוב לא מצי חיל, ועיין מה שאכתבו בדיור שאח"ז ודוח"ק.

תנוס' ד"ה קדשים דאייסור כרת מי שמעת לי, משמע דאפיקו שלמים לאחר זריקה דשרי אף לזרים, בעי למימר דלא חיל אישור גיד כל וכוי מدلא אשוחו דחיה"י אלא במכברת עכ"ל וממד אני תמה למה המתינו בקושיותם זו עד הכא ולא הקשו כן מיד שמתירץ הכא בולדות קדשים עסקיים ובהדי הדדי אותו, והוו"ל להקשות למה לי בהדי אותו דהא ולולדות קדשים ע"כ שלמים הם וכmesh"כ רשי"ז, וא"כ לאחר זריקה דליך קדשים דנאכל לארים למה לא יהיה גידם איסור, וממש"כ לאחר שסתור תירוצו ומסיק דמ"מ איסור קדשים קדשים מה בכם מ"מ הלא לאחר זריקה שפיר איכא אישור גיד. ולמה נורו בקושיותם עד הכא, ובגוף קושיותם כתבענו בדיור הקודם ד"ל דהא דקאמר דאייסור גיד חיה"י אמוקדשין היינו בין שחיטה לזריקה, دائ לא חיה"ז לאחר שחיטהשוב לא מצי חיל לאחר זריקה דזומי דשאר בהמות בעין ולא צריך לדוחק של התוס' דבעין שיחול איסורי מחיים.

ועוד נלפע"ד לומר דזריקה אינה מתרת אלא מה שרואו" לאכילה, דהרי תורה בעור העולה אי לאו קרא מפורש דכל הניטים תה"י הייתה קדושה לבדkB הבית וא"כ גיה"ן נמי אי נאמר דאחר הזריקה חיל אישור גיד שוב און הזריקה מתירטו לאכול ונשאר אישור מוקדשין על הגיד ודוח"ק היטוב.

ע"ב גמר' מתני דלא כדורי, דתני ר"י אומר אינו נהג אלא באחת והדעת מכרעת את של ימין, איבעיא להו מיפשט פשיטה לי, ומאי דעת תורה, או דלמא ספוקי מספקא לי' ומאי דעת דעת נוטה, עכ"ל הגמר', ויש לתמורה איך אפשר לספקא בשל שמאל דקראי סתמא כתיב ולא בא ליטנות אלא לפреш ודוחק גדול לומר לשון הש"ס דקאמר שלא נתקשרו אבריו בגידין, כי אין כאן גידין שעווישין פעולתם לקשר האברים משום דעדין רכיון הון כבשר ממש. וא"כ ע"נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

גם בפירוש מקריב, דהרי מקרה יתירה דוחקטיirc הכל ריבוי על גיה"ן בפ"ע אתה, ואע"פ דרכי קאמר דאתא קרא אמחוביים דאייסורא הכוונה דהקרה דהבר ממחוביים כדרכו, אבל אנחנו ממילא ידעינו דגרה"ג דבכללبشر הוה מקריב אפילו בתולש, מכתיב ועשית עולותיך הבשר, והוא נמיبشر מקריב בין גיה"ג לעצמות וכרבי ס"ל בסתרת הני כהכלתא אגבנ"ט, ולא הוה בכללبشر וכרבבי ס"ל בשתירתה הני פסוקים, א"כ ע"כ קרא דועשית עולותיך הבשר למיעוטה גיה"ן תורתית אית' ב', אינו ראוי בעצם וגם איסורא רביעי עלי', והוא דהшиб לר"ח ממשקה ישראל הוא לעומת קושיתו מי כתיב לא יاقل המזbatch, דלא ידע כל דאייכא חילוק בין גיה"ג לעצמות ושאר גידין שאmins נאכלין, השיב לו ממשקה ישראל למיננה, אבל עלולים מותמעט מועשיות עולותיך הבשר, ולא גיה"ן אבל שאר גידין ועצמות במוחוביים יעלו מקרה דוחקטיirc הכהן את הכל, ומישוב בהזאה ג"כ דלא פלייגי ר"ח ובפלוגתא דתנאי. ולא תאמיר כי הסוגי רק בדוחק מופרש כו, כי על דוחק כזה כ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל הדוחקים רובם אמיתיים, וכאשר ביארתי דבריו הקדושים בהקדמה.

ויש להביא ראי' לפירושנו גם מרשי"ז שכתוב על הא דר"פ דלא פלייגו דלהעלותו אין גיה"ן נהג דלא כתיב ולא יاقل המזbatch, וככתוב המהרש"ז ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחקטיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מברירות מדקאמר לא פלייגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דסכ"ס למה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רבי דיש לרבות גיה"ן במחובר מוחקטיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פלייגו ע"ז, אלא דא"כ היה תיכון דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש בדבריו יסתום דלהעלותו לכ"ע שרי נגד הכל דמשקה ישאל למנחה מושום דדרשין כן מסתימת הכתובים וא"כ היתכן דכל הני אמראי קמאי ובתראי דלא ידעו מברירות זו לא ידעו ג"כ מקרה דמשקה ישאל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלותו וע"כ לומר דהו סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשר לא שייך ממשקה ישאל ומעתה איך נאמר דמלטא דהו פשוט בעיני כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רבי ורבנו נגד האי סברא והחיזונה אלא ודאי הפרוש כמש"כ.

ואם תנאים אנחנו בדרכנו סר מהר התמייה הרבתית שתמה הלח"מ ז"ל על הרמב"ס ז"ל בפ"י ממעה"ק, דהרבנן ז"כ זיכה שטרו לבי' תרי דפסק כרבי וכוסתם משמעות המשנה בזבחים דפרשו לא עילו, ומ"מ פסק דגיה"ן חילו לתפוח, דלפי האמור כן הוא לר"ה, דג"כ ס"ל כרבי אבל אית' ליה אגבנ"ט ודוח"ק היטוב.

תוס' ד"ה אלמא איסור מוקדשין קדים, אומר ר"ת משום דמתחללה הכל בשער והבשר עצמו מותקsha אח"כ ומתלבן ונעשה גיד וכו', עכ"ל, ותמה תמייה עצומה בהגחות ר"ץ חיות ז"ל, הלא און כחזרת ר"י ס"ל דברת לבסוף איזלין בגין שסופה להקשות, וכן בעצמות הרכין הנאכלין פסק הרמב"ס דחיביב בפסח משום שבירת עצם בפסח, ולמה לא יהי' חייב משום גיד ע"ש סופו עיי"ש, ואני גברא רבה קחזינה, אבל תמה גס זוטרטא ליתה, דאן רק גידין שכבר נתלבנו ועל עצמות שכבר תואר עצם עליהם אלא דעדין רכין הון, אמרינו דnidonim ע"ש סופן, אבל אכן מדיק הר"ת לומר דמתחללה הכל הוא בשער ואין זכר לתואר גיד כלל, רק אח"כ מתלבן ומותקsha קצר עד שונפל עליו שם גיד, וכן מורה לשון הש"ס דקאמר שלא נתקשרו אבריו בגידין, כי אין כאן גידין שעווישין פעולתם לקשר האברים משום דעדין רכיון הון כבשר ממש. וא"כ ע"נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

בא"ד ואע"ג דרשתא ר"ל דין איסור גיד חל על מוקדשין על איסור אבמה"ח דלא חמיר כמוקדשין חיל ועוד דא"א לאיסור

תראה דדמאי וכן חמץ שעעה^ט בטלים ברובם, ומ"מ שמנו של גיד בעי ס', ולא עוד אלא שהש"ג והטו"ז מתמיהים על המחבר בס"ק, דלמה לא אוסר הירך מצד איסור דבוק והן אמרת דהפרמ"ג שם הביא ממנה זיל לתרץ, דשmeno של גיד קיל ויפה כתבת לתרץ המחבר שהרי הוא זיל בכ"מ שלו כאן המליך על הרמב"ם בשמנו של גיד מה"ט, אבל האמת אינה כן,adam hi' kil la ha'i tzrik s', והי' דינו כדמאי וחשעעה^ט, והרי תראה דעת מימרא דר"ז דבנות ישראל החמיירו על עצם ויושבת ז נקיים על טיפת דם כחרדל, מברכין על הטבילה לנדה גמורה, הרי דקבלה שקבלו המון העם על עצם לתוספת קדושה, הרי הוא עכ"פ כאשר דרבנן דשייך לומר עליו וצינו, ואולי עוד חמור יותר מדרבנן בעלמא דהרי הוא כגדיר, (הארכתי בזה לטעם דר"ז צ"ו ע"א על המשנה הנוטל את גוה"ג להוכחה דלא כתח"ס שסביר דקבלת חומרא הוה לנדר דאוריתיתא עי"ש ומעיקר איסור גיד אתה למועד DATA מתקבל יעקב ובינוי לדעת הרמב"ם זיל גם אליבא דרבנן וכן שמנו של אבל דעת הרמב"ם זיל כפשוטו, דברכל הני קורומים וכן שמנו של גיד לא החמיירו בפסח להוציאם קודם צלי' מפני דהמה רך מדרבנן איסורים, וטעם כייר הוא ג"כ מדרבנן לדעת הרמב"ם, והוא תרתי דרבנן במקומות מצוחה לצלתו שלם, והפלגת הראב"ז זיל,adam היו מביאין לפניו פסח זה, כי חבטו בקרקע לפניו אין אלא גוזמא בעלמא, וחיללה לחשדו שי עבר אעשה דאכילת פסחים ואלאו דבל תותירו, משום האי איסור כל שבקלים, ואולי נזהר כתוב "לפנוי" וכונתו כדי לסייע את הצולה המביאו, אבל אח"כ הי' מגביהו ואכלו.

והנה הכה"מ זיל לא מצא ראי' לדברי הרמב"ם זיל כי ראויינו שambilא שם לא הבנתי, אבל לפע"ד מוכח כן מהכא, דהרי ר"ת מפרש דבגדי הנשה ואליבא דר"י אמר, ור"א מוקי בשמנו של גיד, וע"ז נשנה במסנה דישרפז בששה עשר עם הנותר, ואם נאמר דה"י מסיר את הכל לפני הצללי', הרי ה"י מציז הוציאם בעוד יומ בע"פ ולשרפן מיד קודם שיבואו לידי נותר, דהרי תרומה תורה נשרפת בתקלת שיש מושם דאסורה מדרבנן, ולמה ימתין עד שיישו נוחר, וניהו דכל שאסור לו חכמים לאכול ודאי עבר אלו דלא תותירו, דכל שניינו בכל ואכלו את הבשר אינו בכלל לא תותירו, אלא דא"כ גם שרפה לא תעבי, ונשדייהו כמו שאר עצמות וגידין דלאו בשער נינהו כמובואר בגמ' והרי תראה דרש"ז נטעור ע"ז, ובדר"ח דקאמר דעת הגה"ז קאי כתוב זיל, ותטוריוויהו בעו שרפה לכל חד חד מספקין לי בהתריא, והוה נותר ספר וכ"ו ולקמן בשמנו של גיד כתוב זיל ולהלך עכ' משיר לה משום מנוגא, ושרפה בעי האיל ומדאוריתיא בר אכילה הואה עכ'ל, הרי לך דכל דין נותר יש לו וא"כ למה לא יבער את הקромים והחותמים וגה"ג ושמנו קודם שיבואו לידי נותר, ובפרט גה"ג לר"י דיבגבנ"ט דמה"ט הוה בכללبشر ונעשה נותר ושם ודאי נותר גמור הוה דהרי רך מספק מנקחים מלאכול גם שנייהם, ומה ימתין עד שהיהו נותר ויבור על לא תותירו במקומות דיכול לעברן לפני זה, אלא ודאי משום דמצוחה הוה לצלתו שלם, וזה נראה לפע"ד ראי' נcona ומוכרחת לדעת הרמב"ם זיל, מילא נלמד אפיקלו גה"ג לר"י דיש בו טעם והוא איסור תורה, לא חששו להסירו קודם צליה ומכש"כ שאר הקромים דרבנן ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' ת"ש אכל מזוה כזית ומזה כזית וכוי, כבר כתבתי לעיל דיין זה תוספתא כמו שציין בעל מסורת הש"ס, אלא משנה שלמה בפרקן لكمן צי' ע"א אבל בתוספתא איתוי פלוגתא זו בין ת"ק לר"י בסוגנון אחר והוא "האוכל מגה"ג כזית הרי זה חייב ר"י פוטר עד שאכל משניהם" הרי לך מפורש דר"י ספקי מספקא לי' דאל"כ

שמאל,adam לבני יעקב נאסר אז אין זה ציווי, אלא סיפור המעש דבני יעקב קבלו על עצם שלא לאכול את גה"ג, וכיון דכתיב עד היום הזה אנו יודעים דהקב"ה הסכים על ידים, שנאר איסור זה לעולם, וא"כ לא הי' נחוץ ליכתוב בתורה מאיה גיד המודבר, אם של ימין או של שמאל, הלא פשוט איסורו בעם קודם מ"ת, ואם של שמאל נתק ולא אכלו של שמאל, עד מ"ת למה להם לפרש יותר, אבל לחכמים דס"ל דבשיני נאמר והוא ציווי כאשר ציווי התורה אין מקום להסתפק בשל שמאל כלל, אם לא שאמר דשניהם נאסרו כדעת המשנה.

וכתב הרاش יוסף זיל דהמשך לשון האבעי הוא, די אמרין ספקי מספקא לי' אפשר דמתני ר"י היא, ר"ל שלא פליג ארישא לאיסורא קאמר דטרוייהו איסורין עכ"ל, אין כוונתו דרישא ר"י אמרה ונוהג דקאמר לאיסורא קאמר, דא"כ כי פשיטנו ד mipshet פשיטה לי' נימה דחכמים דפליגו ספקי מספקא להו, ומספק קאמרו דנוהג בתרווייהו, אלא ודאי דזה ליתא דנוהג ממשע מכח ודאי, ועוד דהרי בהדי תנן لكمן צי' ע"א (ובמסורת הש"ס בדף הסמוך נסמן תוספתא פ"ז והוא טעות) דאכליה מזאה כזית ומאה כזית סופג שמוינס, אלא דכוונת הראש יוסף הוא לומר דר"י נמי מודה דעכ"פ לא אכלין לתרוייהו, لكن לא חש התנא להזכיר כאן דר"י פליג, וסמק אמותני דלקמן דקתני ר"י אומר אינו סופג אלא ארבעים, ועיין בלב אר"י בריש פרקן דנדחק לישב למלה לא תנא דר"י פליג דאיינו נוהג אלא באחת כמו דתנא דפליג בשליל, ולפע"ד באמות נראין דברי הראש יוסף זיל דגム לר"י לא אכלו גיד של שמאל אפי' אי מיפשط פשיטה לי' דשל ימין מטעם דלא אותו לאחלהפי ובפרט דכפי שראיתי במד"ר פע"ח דר' יוסף ס"ל דנוהג רך בשמאלי עי"ש כי איך נוכל לצир לעצמנו פלוגתא דתנאי בתראי ר"י ור"מ בדבר הנוהג בכל יומם ובכל מקום אס מנקרים ב' ירכות או רך הימנית אלא ודאי דלא אכלו שניהם אלא פלוגתתם הי' אי מעיקר הדין כן הוא או רך מצד ספק או חומרא בעלמא, ועיין עוד لكمן מה שנכתב זה בס"ד וד"ק.

ד"כ ע"א גמר' ר"א אמר לא נצרך אלא לשמנו של גיד דתנאי ופרש"י זיל, מהכא לא תפshoot וכוי והוא לא כאו' פלא הלא אכן לא ממתני" דגידיון והעצמות ישרפז פשיטין, אלא מר"ח דקאמר דהאי מתני" ר"י היא, ופשיטתו זו לא נדחה מהא דר"י אש ד mipshet למתני" בעניין אחר. אבל ניחא לי דודאי מר"ח אמר בתרא"א לא לפשוט ספקתנו אי ר"י דעת תורה או דעת נוטה קאמר, דל"ר מנ"ל הא, אלא מה דפשיטין מר"ח הוא משום דר"ח גופא פשוט לעצמו דודאי ר"י דעת נוטה קאמר, מדקתני במשנה דפסחים דהגידיון ישרפז ואין לנו פירוש אחר במסנה זו, אלא דנשנית אליבא דר"י, וספקי מספקא לי', וממילא אי מצין לפרש המשנה באופן אחרתו ליכא למיפשט מדר"ח, שהוא בעצם לא ידע בבירור דעת ר"י, אלא מכח האי משנה דפסחים, שלא מazi לפרש בא"א ודז"ק,

ודע דהרבmb"ם זיל בסוף הלכ' ק"פ כתוב, זה הי' חולין את הפשה שלם, ולא היו מנקרים כשארبشر, אלא דבשעת אכילה ה"י מסירין גה"ג ושאר קромים והרבא"ז זיל הריעש עליו, והכ"מ שם מצדקו באמרו, כי הלא גה"ג אין בו ליתן טעם ולא אמר רק על שמנו של גיד, דאיינו אלא מצד שראל קדושים נהגו בו איסור, אבל שאר קромים האסורים מדרבנן ודאי גם להרמב"ם זיל בעו ניקור קודם צליה עי"ש, איך נדחק בלשון הרמב"ם. הנה מה שרצה הכה"מ זיל החלק בין שמנו של גיד לשאר קромים האסורים מדרבנן, לפע"ד ליתא דהרי תראה ששמנו של גיד בעי שישים בתערובות ככל שאר איסורים, וכבר כתוב הש"ג זיל בדינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו חכמים מחמת חומרא בעלמא לא בעי ס', ובטל ברוב עי"ש, והרי

והלב ארי' וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביאו כאן דעת הזוהר'ק שגאה"ג מן שיש"ה גידין מכון לילאו דשתי אחיות מן שיש"ה ל"ת, ושרו של עשו לא הי' יכול לו עד שהגע להאי גיד, וא"כ הוא, ודאי לא נגע רק באחת ולא בשתיים, אלא דבמד"ר שצינתי כבר לעיל איתני, דר"י אמר באחת מהן נגע ואחת נאסרו ור' יוסי אומר באחת נגע ושתיין נאסרו, אלא דח"כ כתב שם אית תנא הדעת מכרעתה שהוא של ימין כר"י, ואית תנא הדעת מכרעתה שהוא של שמאל כר' יוסי, מ"ד של ימין ויגע בclf' ירכו, ומ"ד שהוא של שמאל כי נגע בכף ירך יעקב clf'ל, ועיין במפרשי המדרש שם, זה בהאי וזה בהאי הגנות ותיקוניהם, אבל מדברי قولם unic'פ' זה יצא ברור דליקא שום מ"ד דבשניהם נגע, אלא דמ"מ נאסרו בשניהם. ועפ"י המקובלים מיחא דהריי ושותה"ה כמו באדם, כי היכי דנימא דהאי גיד שנגע בו בייעקב תאסר כנגדו בהמה ולכן כיוון דנאסר ע"ש המאורע נאסרו שניהם, אבל דעת חכמי תלמודינו קשה להלום וד' יair עני וד"ק היטב.

שוב נתישתי שיש ליישב תלמודנו עפ"י דברי המהorer'ס שיפ' שהבאתי לעיל, דיןיך דrecht המתאבקים לשום שתוי ידיו למטה, דין שכנגדו נצח אותו למעלה, אלא דבזה לא הוועיל אלא לתרץ למא צריכין למימר דמאתה' אתה, אבל עדין קשה מנ"ל באמת דניסי בתרווי'הו, אבל עפ"י דברים ז"ל דהאי סברא גם איד את איכא לימייר דבמתאבק פנים אל פנים אם ידו אחת לא מציא להשפלו למיטה מתעם שכטב המהרה"מ' ש' ז'ל, ולכן ס"ל לחכמים דר' דע"כ לומר מדחרי נשיי וכיוון שכן מסתמא לא חס עליו להכוותו רק ביד אחת על ירך אחת רק בשתי ידיים על שתי ירכות, והוא הנכוון ודוד'ק.

ע"ש בגמ' א"ר יוסי ב"ח דבר שלח בייעקב ונפל בישראל, דבר שלח בייעקב זה הג'ג', ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל. ועיין ב מהרש"א ח"א שנראה שמספרש דבר שלח בייעקב על מעשה המלאך שנעשה את ידיו של יעקב, וע"י האי מאורע שפשת איסרו בישראל בסיני, ובמחכ'ת לא דק בהז כי כל השופט בצדק הון לשון הגמ' והן פרש"י ז'ל, וכן לשון הקרא בעצמו כפ' הדרשה הללו מורה, דר'ל דבר שלח בייעקב זה איסור הג'ג' ופושט אח'כ איסרו בכל ישראל, ומיליא קאי האי כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג גם אמיירא או דר' יוסי ב"ר, ומושב בהז ג'ב' קושי' התוס' ד"ה כמ"ד, ומה שקשה מכאו על שיטת הרמב"ם ז'ל דס"ל דלק"ע התחל האיסור בבי' אלא דרבנן עכ' נשנית בסיני, עיין לקמן בסוגי' דאייסור חל על איסור מה שכטבזו בהז, ודוד'ק היטב.

תנוס' ד"ה כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג דלא לא נאסר אפ"ה הי' מקיימין שחיטה וכו' clf'ל, ולפע"ד נראה דגה"ג שאני דבפירוש אמרה תורה דנאסר ע"ש המאורע, ועל כן לא יאכלו ב"י את נה"ג, אין לומר דאבות קיימו את הציווי הלאה מדנפסם, קודם המאורע ואני זה דומה לשארמצוות ולא תעשה אף דנזיר אצל זכר ליציאת מצרים וכדומה, מ"מ יש לכולם איזה תועלות ותיקון גוף ונפש בעצם ואכילת מצה ואיסור חמץ תוכיח, שנצטו עליהם עוד במצרים טרם יצאו, וכן אכילת קרבן פסה ובכולם כתיב, טעם של יציאת מצרים שלא הספיק בזקס להחמי ופסח ע"ש שפסח על בת' ב"י ועכ' דיש בקיום איזה עניין חז' מן הזכור הלאה, משא'כ' בגין הנשה דכתיב ב' עכ' לא יאכלו וכו' וכיון דאבות לא קיימה השבטים מנ'יל ודו"ק.

באות' א"ג פרע להו בה"ש הינו נהירה שנצטו על הנחירה clf'ל, ובחדושי הרשב"א כ' לדלא למא דמאכל אותן אבמה'ה. אבל התוס' בפירוש כתבו דנצטו על הנחירה, ועיין בהගות מהרש"ש שתמה איה נצטו על הנחירה, ועיין בהගות ר'ץ חיות מה שכטב

הויל"ל עד שאכל משל ימון. וא"כ ע"כ הסיפה דתוספותא, דאכל ב' גידין מב' ירכות מב' בהמות וכו', אשר מינה פושט הש"ס דלר'י מיפשט פשיטה לי' דשל ימין, ג'כ' אין הפירוש כמו שסביר הש"ס, אלא דאכל כל הד' גידין, וכפשות לשון תחת "מב' בהמות" כתוב "של ב' פ'ג ע"א דרש"י ז'ל תיקון הלשון תחת "מב' בהמות" כתוב "של ב' בהמות". ועיין בראש יוסף שכטב דהאי מב' ירכות הוא שפת יתר Adams קאמר מב' בהמות, ממילא נדע שהוא של ב' ירכות ימונית, דאל"כ ב' בהמות למה לי. אבל אנחנו נפרש כפושטא דאכל כל הד' גידין, ומיריר שאין בכל חד צוית כדמוקרי בגמ', ואין זה דוחק כי התוספותא קאי על החלוקה הקודמת שם אכלו ואין בו צוית חייב, ר' פוטר עד שחייב' בו צוית, וע"ז כתני אח'כ האי חלוקה דאכל ב' גידין, דلت'ק לוכה פ' וואע'ג דאכל ד' גידין לא לקי ד', או משום דבהתורה אחת לא לקי ריק אגופין מחולקים, או נאמר דעת בר' לא לקי על כל בר' ובר', כל זמן דליקא צוית דהאי חשוב הוא לחיב' פעם א', ע"פ שהוא פחוות מציאות דכיוון דאכלו אהшиб' אבל באכל ב' או יותר ובין כולם אין בו אלא צוית לא לקי תורת, והוא נכוון בסברא. (דניהם דבריה דחביב' משום דהתורה אהשבי' אבל מהכי תיתני לא נבעי נמי מחשבת האוכל). ולר' איינו חייב אלא חד צוית לאו, וזה ברור לפע"ד בគונת התוספותא, ועכ' כו' לומר דעתן מסדר הש"ס לא ה' שני לפני האי ריש' דתוספותא כמו שהוא לפניו, ולכן לא נחות לפרש כפירושנו וудידי צע'ג. ודע כי מה שכטבנו דגופין מחולקים אף בהתראה אחת לוכה שתים עיין בזאה בראש יוסף כאן, ומה שהביא בשם מל'ם ריש הכל' א'ב דגס בהמות שיע' גופין מחולקים, ואפי' בשחוותין לדעת התוס' זחים ע"ח ע"ד דה והפיגול. ולפער' דהכחא בגין הנשה ואיליא דרבנן דמחייב' מכח בר' אף פחוות מכשעירו לכ"ע הנה שמי גידין משתי בהמות גופין מחולקים, ובפרט לפי מה שכטבו התוס' לעיל דגד בעיננו שנאסר מחיים, ודודאי הוה משתי בהמות לowitz אליא דר' ר' בזאה יש מקום עיון גדול, לפי סברת רשי ז'ל לקמן ק"ח ע"ב דאי' מאכל התירן להקרא שם איסור, עיין לקמן מה שכטב זה זחים ע"ד זח' היטב.

ע"ש גמר' וטעמא Mai, לא קאי אמה שאמר ר' דאיינו נהוג אלא באחת, דהרי פשطا דקרה מורה על אחת דבל' סייפור המעשה רק מיריך אחד דיבר, אבל בעי וטעמא Mai, על דעת מכרעת של ימין, וכן פרש"י ז'ל במתוך לשונו הזהב' וטעמא Mai פשיטה לי' לר' דשל ימיך', ור'ל דהאי דנווה באחת לא בעי טעמא דהרי רק באחת נגע ותקע ירכו האחת כפושטא דקרה, אלא דלפ' פלא והפלא על מה שמכוכו חכמים דס' לדוגה בשנייהם דמה שאמר בגמ' ורבנן מהחרoria אתה ונשי' בתרווי'הו, אין זה מספיק כלל ללקות על תרווי'הו, על השערה צו בלי שום רמז בקרה ונגד פשוטות הכתובים, ולא עוד אלא שהיא ג'כ' נגד הקרה דזיאבק איש עמו, הכי דרכ' המתאבקים כן הוא, אטמה? וגם זאת לפלא בעני למה فهو לימייר מאחרורי' אתה, והלא גם מלפניהם מציע לנשי' בתרווי'הו בשתי ידיו, ביד ימין את של שמאל, וביד שמאל את של ימין. שוב ראיתי שהמג'ר'ס שיפ' ז'ל נתקשה בהז ות' דמלפניהם אין דרכ' לשום שטי ידיו למטה, דאי' את שכנגדו יגבר עלי' מלמעלה עי"ש, ונכוון הוא אלא דאי' יותר קשה מה ראו על כהה לומר מאחרורי' אתה ונשי' בתרווי'הו ולא עוד אלא דגם על דרשת ר' דהירך' יש לתמונה Adams פשיטה אליה מכח פשוטות הכתובים דפרק באחת נגע ותקע ירכו ואפשר בשל שמאל כמו בשל ימין, אז האי הירך' כתוב בצדוי אין בו הכרע כל דשל ימין הוא, דהרי קאי האי ה"ה הידעעה על אותו הירך' שנגע בו.

נאסר להם בחולין, אם נאמר האבות קיימו כל התורה, איך יוכלبشر חולין כלל. אלא ודאי הא פרע להם ביה"ש על הנחירה קאמר וכבר"ע, דהותר לישראל במדבר נחרה אלא דנחררת עוז"ז אסורה להם מצד לתא דעתך לעצם, וכן קאמר לטבותיהם יטבוחו בעצם, ולר' ישמעאל צל דחיה שאינה ראוי להקרבה שחת ליהם.

ומצינן עוד כעין אגדה זו, על הקרא דشا נא כליך, דאמר יצחק לעשו חודד סכינך ושותיו יפה שלא תאכלינו נבלות, כמה שמשינו אין משחיזין את הסכין אבל משיאנו אותה על גבי חברתא, והוא ממ"ר מובה ברשי"ע ה"ת ושמעית מקשין דמביא ראי' לסתור, דsha אין לנו לשון השזהה דהרי קתני אין משחיזין אלא משיאנו אותה ע"ג חברתא, והגס שאין זה אלא אגדה דרך רמז בעלמא מ"מ היכי אפשר ליישבה שתה"י מכונת להלכה ודאי שפיר דמי.

והנה כפי שכתבנו לעמלה בלאה א"א לומר דברות הקדושים נזהרו על דקדוקי השחיטה שלא יהיה הסכין פוגם דבר שלא נצטו עליו במדבר לאחר מ"ת עד שנכנסו לארץ. אבל גם בנחירה אפשר לקלקל בשחוטך בסכין שאינו חד עד ששותה הרבה במעשה נחירה, ובאופן שהבע"ח מות תחת ידו ועין לעיל פ"א ע"ב במשנה השוחט נתגנבה בידו, שביארנו שם שהפירוש האmittiy הווא שוחט ושותה השחיטה בנטהו עד שננתגנבה בידו, וזה הי נבלה גמורה גם במדבר כל כך בשחיטתו עד שננתגנבה בידו, וגרע מנותר ומעקר דקתני אח"כ עי"ש שהנחירה אישתרי להם, וגרע מנותר ומעקר דקתני אח"כ עי"ש והרהור צמאן. וא"כ גם בהאי אגדה נפרש שיצחק אמר לעשו חודד סכינך שתה"י חדה כי בסכין שאינה חדה יכול לנבל ע"י ששותה הרבה בשחיטה, ולזה די במשיאה ע"ג חברתה כיudo, אבל להוציא פגימות הסכין ודאי לא מהני מיידי להשיהה ע"ג חברתה אלא צריכה משחיזות וזה פרפרות נאה ודוק היטב.

ע"ב גמר' א"ר ע"ש אלתי את ר"ג ואת ר"י וכוי' שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג, כתיב וירוח לו המשם, וכי שימוש לו לבדוק זרחה וכוי' מה ששאל זאת דока ביריד מקום קיבוץ בהמות, אמר אמרו"ר ה"ג צ"ל עפ"י המדרש הידוע, אדם האדם אין ראי' שיזרח השמש, משמשים המזלות בשביל ובזכות הבהמות, ולכן שאל שפיר וכו' לו לבדוק זרחה השמש, דין לומר דברצוטו, שלא פשט ידו בגזיל כדעליל, זרחה השמש, דהרי כמו בהמות אייכא בשוקא ובסבילים ראוי' לזרוח השמש.

ע"ש ויפגע במקום כי מטה לחרן אמר אפשר עברתי על מקום שהתפללו אבותוי ואני לא התפללת מייד היב דעתו למיחדר וכו', ופי' אמרו"ר ה"ג צ"ל כי יעקב שהי' טמון י"ד שנים בבית מדרשו של שם וuber, כפי הנראה חשקה נפשו בתורה כבן עזאי, ומאס בכל תהליכי העווה"ז ובkowski נערת לציווי אביו ואמו לילך לבית לבן וליקח שם אשה ויעסוק בהווית העולם, ומספר עתה כי מטה לחרן וuber את הר אלקיים מקום מוקדש לתפילה מאברהם ויצחק אפשר, היכי א"א כאשר היתי אדוק בתורה בביham"ד של שם ה"י אמר, היכי לי לעבור על מקום קדוש זהה בעלי להרגיש קדושתו, וממה שיאירע לו שעבר בעלי להרגיש קדושת המקום זו על עצמו כי מחשבתו לא טובה לילך לבית לבן וולעסוק בהווית העווה"ז, כבר עשתה פירוטה, החלו ולהפרידן מדיוקות קדושתו, ולבן ירב דעתו למיחדר לביהמ"ד, כי שם בביתו להיות איש תם יושב אוהלים, ומה לו לעסוק בעסקי העולם המחללים אותו מקדושתו, מיד וילך שם כי בא השמש והראה לו הקב"ה בחלומו כי מחשבתו לא טובה היא, כי פרוש ממחייבי העולם מכל וכל, ולהתדבק רק במושכלות אין זה תעודת האדם בעווה"ז, והוא מדרגת מלך אלקיים שאין לו יצר, אבל שלמות האדם הוא לחיות חי' חברותי, ולשם זה חי' שעה

בזה, ואני בפתחה של לי ובהרבה מקומות בתוכה המסקנת' הארכתני הנבלה שמותה מאלי, דהרי אבמה"ח הוא רק מיתת אבר ומטמא כנבלה כדריש בדף קכ"ז ע"ב לקמן דכי' מותם מון הבהמה, ק"ו מותה יכולה דגער מאבר מות, וכתיב' בב"ג א"כ בשור בנסחו דמו לא תaccelו כל זמן שדמו בו לא תאכלו הון בחיים וחון במתה רק ע"י הסרת הדם תאכלו, והוכחות שכך דעת הרמב"ם ז"ל שכטב בסוף פ"ד מהל"ש דישראל במדבר לא נצטו בשחיטת חולין אלא היו נוחרים ושוחtiny כשר עכו"ם עכ"ל, הרי דישראל לא נצטו על הנחירה אלא כשר עכו"ם, וע"כ דשר עכו"ם נמי נחירה בעו, דאל"כ הרי על הנבלה נצטו ואפי' על הטרפה, ואיך כתוב שנוחרים כשאר עכו"ם ואכ"מ להאריך ודוק.

ועיין בmahרש"א ח"א שכטב שדקך לומר נבי הגה"נ טול בפניהם ובגי' שחיתה לא קאמר טבח בפניהם כי בשחיטה לא סגי בהכי דהרי שחיטת נכרי נבלה אפי' בע"ג, אלא פרע להם מ"ש"כ בח"ה, והוא דטבוח טבח אינו ציווי בעצם עי"ש, שצין על מ"ש"כ בח"ה, והוא דטבוח טבח אובל והכו' וכפרש"י בחומש שהוא כמו לטבוח מילא כתיב וטבח, אבל והכו' ציווי הוה, ולפ"ז ניחא דלא קאמר טבח, שלא רצה שיטבח האיש אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתקן בה"ש לטבוח טבחו הון בעצם, והדבר נכון מאי בלשון, ומכם"כ בלשון הש"ס מדוקדק, דלא עבי לפניהם קאמר אז הלשון פרע להם מ"ש מדוקדק, ולא מטה מלאיה וקרא דקאמר אלא להראות דלא הרגה בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי' הטבח, אבל נטילת הגה"נ דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רקס לנאמן ביתו שהי' נאמן אצלו על ניקור הגדי, אלא דמחcit' של mahersh"א ז"ל לא דק בימה שכטב שחחו על שחיטת נכרי שהוא נבלה, דהרי טעמא דהא מלטא לדעת התוס' והראשונים טועמא מדקטיב וזחחת ואכלת, ודרשין דדока המזוודה שלא נחירה ראוי' ליזביחה, ולא נכרי שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחייבין שלא לאכול, מזביחת איןנו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נקונים בשנאמר דלא הי' אוכלם משחיתות מצרי מקרא דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך עכ"מ"כ הרמב"ם ז"ל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כ מבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחרה קאמר שנצטו על הנחירה שפיר קאמר דפרע להם ביה"ש שנחירותו לעצם כי גם נחירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחתו לאו דока זביחת שחיתה כשרה קאמר כמובן וזה אמתה וצדך.

ובלאה אני תמה מאד איך אפשר לפרש דחכא שחיתה ממש קאמר, דהרי אנו קיימ"ל קר"ע דישראל במדבר אכלו בשור נחירה ולא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דabortות החמירו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דאתא לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחוט חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחוט חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם איז, כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק עי"ש ברמב"ז ז"ל, ולר' ישמעאל נמי דנחירה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיתה

שהמצבה אבן אחת, והמצבה נבנה מאבני הרבה וא"כ האי מצבה שהעמיד יעקב דינו כמצבה, דהרי מאבנים הרבה נעשה ולכך אמר והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, להיות בבית אלקים, ולעולם מצבה שנואה מעיקרה הייתה מאייה טעם נסתר, ויעקב שניני מצבה שלו הייתה מצבח ודוו"ק כי הוא כפטור ופרח בס"ד.

ד"ג צ"ב ע"ב גמר' שאין שוקלין בשר המת במקולין, וכ' רש"י צ"ל שני פרושים בשר המת של אדם, ואני שמעתי בשר בהמה שמתה עצמה. ופי השמי מסתבר הן מצד הענין והן מצד הלשון, שלא שמענו מعلوم גם בימי הביניים והישנים שהוא"ע היה אוכלים בשר אדם, ובין התוצאות שעשו הגויים לא הזכירה חותורה תועבה הלו, וא"פ הרמב"ם צ"ל כתוב דבר שר אדם אין אלא בלאו הבא מכלל עשה, זאת החיה אשר תאכלו, לא משום שאין מתוועב כשר מאכלות האסורים, אדרבה התורה לא הי' צריכה להזהיר ע"ז, לא לישראל ולא לב"ג דמווזהرين ועומדים מעלהיהם, דادات הנברא בצלם אלקים לא יاقل בשר אדם המת וכמש"כ הרמב"ז צ"ל דהרביה לא האיהira התורה עליהם כמו שלא לך האדם ערים וכדומה. וגם בלשון בשר המת לא משמעו אדם דאי הויל' בשר אדם, וממילא זה ידעינו דמת קאמור, ומה שלא קאמור בשר המתה ותהי הפירוש בשר מבהמה שמתה, משום דרצה לכלול גם בבה"ח, דין שאין שוקリン במקולין, וכן קאמור בלשון זכר המת וסובב על הבשר דכל בשר מת הן מבהמה שמתה כולה או מקצתה עד שלא מתה, רק הבשר בשר מת קרי לי' ועיין לעיל צ"א ע"א בתוס' ד"ה כמ"ד ומה שתכתבו שם ודוו"ק.

ע"ש גמר' ואני נהוג בעוף, והוא קחיזין דעתית לי, אית' לי ולא עגיל, ופי רשי"ז צ"ל ואני דומה לך. ולকמן צ"ו ע"א דאמר שמואל שלא אסורה התורה אלא שעל הקף שנ' על כף הירך, פריך לבסוף והאי כף מעבי לי למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה ולכאורה תמורה דהרי מAMILא נשמעו למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה שלא נאסר אלא מה שעלה הקף, הרי ממן שיש לו כף דיבורה, אבל כוונת הגמי' דילמא רק למיועט� עופ קאתא, ומ"ל לשماול לדריש דלא נאסר אלא מה שעלה הקף, ע"ז משני דלמיועט� עופ נדע מאייך דכתיב כי נגע בкус ירך יעקב בגיד הנשה, וכן לעיל מני' בסיפור המעשה כתיב וגע בкус ירכו ותקע כף ירך יעקב, ומסתמא אסורה תורה רק במין שהוא דומי' אך שיש לו כף, ולא הי' צריך לכתוב בצדיו, אלא ע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג כי נגע בкус ירך יעקב בגיד הנשה, ונשאר האי, "אשר על כף הירך" שבציווי לדריש לדושמאן. ולפ"ז למיועט� עופ אין לנו יותר כי כל הני כף הירך דכתיבי לצרכו איכתבי דכך הי' המעשה, אלא דמסתבר דדמי' דמעשה נאסר לזכר המאורע דוקא, במין שיש לו כן לאופקי עופ. ועיין עוד בדיבור הסמוך ודוו"ק.

ע"ש בעי ר"י לעופ ועגיל, ואית' לי לברhma ולא עגיל, מהו בתור דידי' איזלין או בתור מני' איזלין תיקו. והקשו הראשונים למה לא פשיטין מתפליןDDRשין דיכה יד כהה ואיזלין באיטור יד בתור דידי'. ויש בזה כמה תירוצים ושיטות היוצאים מهما. ובשם אחרים כתוב הרשב"א צ"ל דשאני הכא דיש לספק שנайл בתור מני' מפני שנאסר ע"י מעשה, ומה יעקב ומינו שיש להם כף, אף כל שהוא ומינו יש להם כף עיי"ש, ועיין בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל, שהניח דעה או בצע"ג דהרי לפ"ז בברhma ולית' לי' פשיטה דיאני נהוג ממ"ג דאי בתפלין הרי איזלין בתור דידי', וא"י דבעינן דומי' דמעשה הרי שם יעקב ומינו אית' להו כף והאי בהמה הרי לית לה. ולפ"ז נראה דודאי היא פשיטה דדמי' דיעקב בעינן וכasher ביארנו למעלה דלאו מיותרא קמעט עופ, אלא משום דהמעשה הי' שנגע בкус, וכן

ברשות התורה והמצוות, ולקיים בכל דרךך דעהו, כדי לקשר הגוף והנפשה, וזה שהראה לו בחלום „והנה סולם מוצב ארצה" "סולם" כינוי לאדם בעזה"ז עולם העשי, שהוא עולה או יורץ תמיד כי הולך הוא או למעלה או למיטה כידוע, והנה עיקר עמידתו ומצבו של אדם הוא ארצה כי לא לתהו ברא לשבת יצרה, אבל ראשו מגיע המשימה, כי התקין עצמן בפזרזדור כדי שתכנס לטרקלין, והנה מלאכי אלקי' עולים וירדים בו" ר"ל דמלכים תחלה הם עמידים במדרגה אל האדם אבל לבסוף יירדים בו, כי האדם השלים המקימים בכל דרךך דעהו כנ"ל, גדול מללאכי מעלה, וכאשר מבואר כאן בgeom' בסוף העמוד דחביבן ישראל לפניו הקב"ה יותר מלחה"ש וכו', וא"ת גודל הנסיךומי' יכול לעמוד בקשרי מלוחמות היצור, אם לא שמתבודד עצמו בד"א של הלכה, ע"ז הראה לו „והנה ד' נצב עליו לשמורו", וכאשר קץ משתנו אמר „מה נורא המקום הזה" ר"ל הדרך הזה נורא ואוים לחבר שני הקצוות והי' האוהל אחד "אין זה כי אם בית אלקים" הלא ס"ס הכלכלי אשר עליו סובב הכל הוא להגיע למדרגות נפשי חלל בקרבי, ושלא יהי' לו אלא לב אחד לאבוי שבשים „זה שער השמים" והשער להישג מדרגה זו, יהי' דרכי זאת אשר אני הולך חRNAה, לישא אשה ולעסוק ברעות צאן לבן הדבר הזה הוא נורא ואוים, כי מי יודע אם אזכה ע"ז להשלמת התכליות ולכך נדר נדרו. והוא אגדה נאותה ודפק"ח.

ע"ש גמר' ויקח מאבני המוקם, וכתיב ויקח את האבן וכו', וככתבו התוס' דעל פי פשוטו יש לפרש שלקה אבן אהת מאבני המוקם עכ"ל, אלא דאי' כ' קשה מה ראו' צ"ל לדירוש מלמד שנטקבצו כל אותן האבנים אל מקום אחד וכו', אבל הנראה לפ"ז דלאו מכח סתירות הכתובים קדרש אלא משום דקשי' לי' כיון דה' שם אבני הרבה דהרי כתיב ויקח מאבני המוקם, למה העמיד המצבה דזוקא מאותו אבן ששבב עליו אבן שנסתמש בו הדיטו, יותר הי' לוליקח אבן אחר שלא נשמש בו אדם מעולם, שהוא כבוד שמים יותר ולכך קדרש דנטקבצו כל האבנים של אותו מקום ונעשה אבן אחת עד שלא נשאר שם אבן. ותடע שכן הוא הכוונה דאם כפי מה שרגילים לפרש דמסתירת הכתובים קדרש, מה זה דקאמור שנטקבצו כל אותן האבנים, הלא יעקב לך רק איזה אבני ועשאו כמי מרזב סביב לראו' כמו שכתב רשי"ז צ"ל בחומר. וא"כ רק אותן האבנים הי' מרבות זו עם זו והמה הי' מקובצים ע"י יעקב, אלא ודאי כפירושנו כן הוא, דכל אבני המוקם ההוא, וכפי מה שכתבו המקובלים דהני אבני המזבח שנעתק עליו יצחק, הי' לכולם השתווקות זו שעלי' יניח צדיק ראשו. ויל' דנטעורה יעקב לשום אותו האבן למצבה מלחמת ענותנותו, והוא לא החזיק את עצמו לקדוש אלקים שהיה האברים מריבות עברו, עד שנעשה לחם נס זה שובלעו באחת, ותלה המריבה והנס באשר הרגינו שיעמיד מצבה, וכל אחות הי' רוצית להיות המצבה הלו. ובהאי אגדה אמרתி לפרש באופן נאה מה שאמור יעקב, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי בית אלקים, עיין בפרש"ז צ"ל וברמב"ז צ"ל, ולפי הנ"ל ייל' דהרי מצבה נאסר במ"ת, כדכתוב לא תקיס לך מצבה, אבל אמרו צ"ל דאהובה הייתה בימי האבות ונעשה שונאה אח'כ' מפני שעשו עכו'ם חק לע"א, ובאמת הדבר קשה מאד דהרי כ' מזבחות בני, כדכתיב ואת מזבחות תתוון ומבלעם אתה למד שערך כמה וכמה מזבחות, וכל מעשה קרבנות בעצם נהוג הי' בעע"ז כדכתיב, למען לא יזבחו עוד לשעריהם, וכתיב ויאכלו זבחים מותים ישתו יין נסכים, ואני חילוק ביןינו לביניהם, אלא שהם מקריבים ויזבחו לשדים, לא אלה, ואנו מקריבים לשםים לאין סוף ב"ה, ובכוננה המבווארת במפרשי התורה. וא"כ מה בין מצבה לשאר מזבחות אבל לפ' האמור כאן דכל האבני עפ"י נס נבלעו באחת, והרי החלוק בין מצבה למזבח כתוב רשי"ז צ"ל בחומר

ניתר בשחיתות אמו דשנאו בלשון חכמים, וכן בגדיד הנשה סתם כר"מ דנוהג בשליל, ושנה דאינו נוהג בשליל בלשון יחיד ור' יהוד' אומר אינו נוהג בשליל, ואם תלוי זה זהה כראאר"א הרי זה רבנו הקדוש מפרק לפרק, ע"י חומר אלו הקשי' נתהרו ד' שיטות בהלכה סידרים ופירשׂם הרاش יוסף ז"ל על נכון, ואלו הן א') ר' אפרים פסק לכך זה כר"מ גם בשחיטה דבן ט' ח' בעי שחיטה מה"ת ושיטה זו א"א להעמידה כלל דכמה סוג' מורים דהלהכה זהה עכ"פ כר"ג, דבן ט' ח'ניתר בשחיטת האדם. ב') שיטת רבני הceptorsים דפסקין כר"י חן בשחיטה והן בחולב וגדי דניתרין בגין ט' ח' ע"י שחיטת האם, ונהי דתולש הלב מבן ט' ח' חלב בהמה, היינו משום דיצא לאויר העולם, והא דרבינו סותר את טעמו לשיטות לעיל כר"ג וכאנן כר"מ, הווא משום דבגדי פלאג אי אסור משעה שנוצר או בעין ג' כחדים כhalb דכתיב בי' שור או דמוץ מא מכלל שליל הוכחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכוותי' כיון דלא גلتה אי בעין באשם דאינו בעמוד והקרב, ובזה פסק רבי כר"מ, דגיד שאני ונארש משעה שנוצר וכמשמעותו הסוג' בריש פירקן. ג') שיטת הר"ף ז"ל כפי הבנת הרשב"א ז"ל, דפסק כר"י בשחיטה דבן ט' ח'ניתר וכן חלבו מותה, אבל גה'ג' אסור בשליל כסותם מתני' דהכא, וראאר"א אמר אבריית' דר"מ ור' הלכו לשיטות רק אחלה קאמר ולא אגיד, דבזה לא הלכו לשיטות אלא פליינו אי גיד אסור משעה שנוצר או דינו כhalb דבעין חדשם ואוירא. ד') דעת הרמב"ם ז"ל דמדחה הא דראאר"א דהלו לשיטות מהלה, ופסק בשתי סתומות בשחיטה כסותם דלעיל דחכמים אומרים שחייב אמו מטהרטונו, ולענין גיד פסק כסותם דהאה ונוהג בשליל בראש פ"ח ממא', וכן לענין חלב דבן ט' ח' הנמצאת בהמה שחוטה חלבו אסורה וחיבין עליו כרת בפ"ז ה", ובכל שיטה משנות אלו יש קשיות أنها וננה עיין היטוב בביאור הרاش יוסף ז"ל.

ו^{פסק} בעלי השו"ע הוא דבסי' ס"ד הביא המחבר דעת רבנו הceptorsים לדעה ראשונה, דבן ט' ח' גיד וחלבו מותר, ואח"כ הביא בשם י"א דחלבו אסור. ובסי' ס"ה הביא ג' כ" דעת הי"א דבשלמו לו חדשיו ויצא ח' לאויר העולם גה'ג' שלו אסור ושם כתוב הרמ"א ז"ל דנהגו להחמיר כסברא האחורה. פסק מוקשה זהה לפי דעתך לא נמצא בכל פסקי השו"ע.

ח'ד א' פסק להקל באיסור תורה שיש בו מלכות, כשיתה אי' של בעלי התוס' ודעם, נגד ג' בשיטות הלא הנה הר"ף והרמב"ם עיקרי ההוראה, ושיטה רבניו אפרים דמחמיר עוד יותר. אבל שנית קשה והוא העיקר דבגדי שהביא המחבר דעת הי"א לאסורה כתוב דזוקא בשלמו לו חדשיו ויצא ח' לאויר העולם, ושיטה זו חדשה לא נמצא בשום פוסק לדעת הר"ף והרמב"ם ז"ל גה'ג' אסור משעה שנוצר, ולא עיי לא חדשים ולא אוירא, דהרי לדעת הר"ף לא קאי ראה"א אלא אחלה דהלו בו לשיטות, אבל בגדיד לא תלי הדבר בשחיטה כלל, אלא פלאגיסTEM סתם אי נוהג בשליל או לא ומושעה שנוצר כסותם סוג' דריש פרקן, ודלא בסוג' דלקמן דף ק' ע"ב, דרך בהכי מותייש בשיטות דפסק בחולב להתריך ובגדיד לאסורה דזוק ותשכח, וממש'כ' לדעת הרמב"ם ז"ל דפסק דלא כראאר"א ואסורה גם בחולב הרי מפורש פוסק בחולב דזוקא בגין ט' ח', אבל בגין הנשה פסק סתם נוהג בשליל ואין מחלוקת כלל בין ב"ט לב"ח דזוקא שלא איקרי שור עד שששלמו לו חדשיו אבל גיד נאסר מיד. ע"י פסק השו"ע נכשלו השוחטים שאוכלון ומאליכון שליל בלי ניקור הגיד על סמך שיטה ייחידית נגד הר"ף והרמב"ם עמודי ההוראה. ולא די בזה אלא שלפי דעתך שיטת הרמב"ם ז"ל היא השיטה המחוורת להשות הטעיות והמשניות בעלי דוחק אשר על כן ואדי צרכין לחוש עכ"פ באיסור חלב שכורת לשיטתו ולא כמו שפסק המחבר כדעה הראשונה, וממש'כ' דלא כרמ"א ז"ל דלא חש להגיה דנוהגין להחמיר בחולב כמו שהגיה בגדיד הנשה, דלעפ"ד

קמסתפק אי דומי' דיעקב בעין או דומי' דמיינו בעין, וניהו דיש לספק ג' כ' אולי' דומי' דיעקב ומינו בעין, ומミלא הון בעוף ואתה לי' והן בהמה ולי' לא ינהג, מ"מ האי ספק איפשר מעצמו דלחומרא אזילין וסגי בחוד דמיון, או דידי' או דמיינו, עיין בד"ק דף ג' ע"א בתוס' ד"ה דומי' דרגל שאומר ר"ת, דהא דלחומרא מקשין אינו מצד ספק, אלא מודה הוא בתורה, דבכ"מ דליך גiley לכאן או לכאן, רצה התורה שנайл לחומרא, ומכח ודאי עי"ש. וכן תראה מוהא דסבירו חכמים דנוהג בשל ימין ובשל שמאל ומפרשין לעיל דס"ל מאחרוי אתה ונשי' בתורויהו וכתבנו לעיל דודאי לית להו שום הוכחה ע"י אלא כיון דהתורה אסורה את גה'ג' ולא גلتה לנו אי של ימין אי של שמאל עכ' דרצתה דלא נאכל תורויהו, וא"כ עכ' אנו אומרים דמסתמא נש' בתורויהו (אח'כ' כתבתני לעיל דאפשר הוכחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכוותי' כיון דלא גلتה אי בעין לאידך ספקא אי סגי בדומי' דידי' או דמיינו, כיון דaicא סברא ללימוד מתפלין דברת דידי', ואיכא סברא דבעין דומי' דמעשה שאירע, האי ספקא במקומו עומד, דאולי יש להכريع מכח הסברא לכאן או לכאן ולכך לא קמבעי להתר שנים אלא או זה או, ודוק' היטב כי נכוו הוא בס"ד.

ו'ד דהא אזילין בתפליין בתר דידי' ואיתור מניח בימין של כל אדם, האי הולכת הוא נגד הקבלה, כי עפ"י הסוד האי ידכה יד כהה דאמרה תורה, אינו אלא סימן אבל הטעם הוא מאפני ששמאלו נגד הלב, וכמו שאמרין כן בה"ר הנדפס בכל הסידורים ודוק'.

הפרמ"ג בס"י ס"ה הביא הכהנה ג' שכתב בשם הבה"ג דגה'ג' נוהג בחיה בכלל בהמה, ותמהו עליו עלי' דהרי לא נזכר בתורה בהמה רק גה'ג' סתום עד שאפי' בשל עוף הי' נוהג, אי לאו דממעטינו מכף הירך דאיין לו כף, וענין בלב אר'י' כאן שמרתץ בדרך רחוק ודוחוק, ולעפ"ד נראה דכיוון דדמי' דיעקב נאסר ה'י סברא לומר לכואר' דזוקא גה'ג' של בהמה ועוף שהוא היותר דומה לאדם, דהרי מקריבין קרבנות רק מבהמה בקר וצאן ועוף, והוא עני נפש תחת נפש כדיוע, והבהמה שהוא ממין תרבויות מסוימת הקרא לאדם, כדכתיב אדם ובהמה תושיע ד', וענין לעיל דף ה' ע"ב, שדרשין אלו בני אדים ממשימים א"ע כבבמה, ופרשי' דכאי רוח, הר'י דהאי בהמה בקרוא דזוקא בהמה, ולא חייה כי רק הבהמות הנה דכאי רוח, והנבייא מוכח את ישראל באמרו ידע שור קונוּחוּ וחמור אבוס בעליו, ישראל לא ידע, لكن ה'י מקום לומר דזוקא בהמה שיש לה יותר דמיון לאדם אסורה תורה ולא חייה שאינה בת קרben, מפני שאין לה דמיון לאדם, لكن אמר הבה"ג דלא אמרין כן, כיון דבענייא אכילה לטימנים ולשחיטה, חייה בכלל בהמה, לא מסתבר להוציאו כאן חייה מכלל בהמה, על סמך סברא קלישטא כנ"ל לישב דבריו שלא לעשותו כתועה בדבר פשות ודוק'.

ע"ש גמר' ונהג בשליל, א"ש וחלבו מותר לד"ה, חלבו דמאי, וכי' ואראאר"א מחלוקת בגין ט' ח' ולהלן ר"מ לשיטתי', ור' ר' לשיטתי' ולא חלבו דגיד וכו', ומסיק דבאמת חלבו דגיד קאמר ומיתני' מוחלבו דשליל לא דבר, רק הבריתיא כולל גם החלב עם הגיד חד דינא אית להו, ותלי בפלוגות ר"מ וחכמים בעסקין שחיטה בפרק בהמה המקשה. והנה יש כאן מבוכה גדולה בין הפסיקים כי הטעיות והמשניות סותרים אחדדי. דנהה סוג' דכאן מביאה דברי ראה"א בלי חולק עד שמקשה מני' עלי' דשומאלא, ולעיל ע"ה ע"א קאמר ר' יוחנן דתולש חלב מבן ט' ח', חלבו כhalb בהמה, וכיון דaicא איסור חלב במעי אמו, ד' לולד להיות כאמו, ואיך תטייר השחיטה בולד מה שאינו מתר באמו. ושנית והוא היותר קשה, דלעיל בהמה המקשה סותם רבינו הקדוש כר"י דבן ט' ח'

אבגבע"ט עי"ש בדבריו הק'.
וְאַנִּי אומר דעל צזה וכיוצא בהא נאמנו דברי ק"ז זכ"ל שהבאתי בהקדמה, החודדין רובם שקר והדוחקים רובם אמת, ואף כאן אע"פ שדברי הר"ן זיל נראין דוחקים מאד אמריתים הם וסבירות הני גאנוני בתראי, לומוד מהם כל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט שקר הוא. כי לעולם כלל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט דרישות דוחקות רקס לחיזוק הסברא הירוש או לקיים דבר המקובל בישראל ביל' חולוק, אבל חלילה לאחד דבר נגד הסברא עפ"י דרישות אלו, ולכן אין לומוד גה"נ של שליל לאסור, לא מסוגי' דוחשי' והרא"ש זיל לעיל, דדי' לויד להיותו אמור, א"כ דילמא באמת טעם, ע"כ בכללبشر הוא אבל למ"ד אבגבע"ט דילמא באמת טעם קאממו דאי' לאחתיר גה"נ בהנהה מכח קרא דנבלחה נגד הכלל שבידינו דכל לא תאכלו א"ה במשמעו, רק למ"ד יש בגידין בנוטן צrisk להוציא הגיד, וגם בהזאה להלכטה לא ס"ל כן, אלא דגה"י מותר בהנהה אע"פ שאין בו טעם. ועיין בהזאה במקומו לקמן. וכן בדים הסברא נונתנת דחילוק גדול בין איכה בין גיד וחלב לדם, דגיד וחלב דבר מסוימים ומופרש לעצמו הווא, ואין להבמה אתה ד' גידין ושתי חלב הכלויות וכיוון דהשחיטה משווה לויל' כירך אמו וכחיד מאבירה, אין נאמר דיש להבמה זו כפל בגיד וחלב, משא"כ גם שאינו מסוים ודם אברים אסור עכ"פ בלאו, ולכן לא מסתבר שבשביל שנוטר הולד בשחיטת האם שיוטר הדם שבתוכו יותר מדם שאר אברים שאסור, ולחזק סברא האmittiyת הלאו, המזיא הר"ן זיל דרשה דוחקה כתמות שהיא. והרי תראה דלעיל דף ע"ד ע"ב פליגו ר"ל ור"י בהזאה, ולר"ל למאן דמתיר בחילבו מותיר נמי בدمו, מוסיק לומר שאין בו כרת ר"ל בדים הכוויס בלב, אבל בלאו כשרар דם התמצית אית' בי' לכ"ע, והרי לך הסברא לפניך וכל שאין לפניו כלל זה, חדש חידודין אין מספר והכל הבל. והנה כפי הנראה הלב ארי' זיל נשמר מזאה דמש"ה הביא דברי הרא"ש דדי' לויל' להיותו כאמו, וע"כ מגזה"כ התיר חלב וגיד, וסביר הלב ארי' כיון דבלאי"ה האי שרויותא גזה"כ בלי טעם, ממילא די' לומר דחלב בכל תאכלו ולא גיד דין לך בו אלא חידושי'. אבל באמות לא העיל בהזאה כלום דאנן היכי קאמירין מגזה"כ שהשחיטה עשו לולד כאחד מאבירה, אע"פ שקודם שחיטה נידון כבהמה לעניין חלב וגיד בתשלש מב"ט חי, אבל חלק בין חלב וגיד בהזאה גזה"כ חדש שאנו עשינו על ספק דרשה דוחקה, וזאת לא אמירין. ובגוף הענין של הכא, בלאיה נראיה דבשיל אפי' ב"ט ומכח"כ בן ח' ופחות מזאה שפיר יש בגידיו טעם דינhero דנטקתה ונעשה גיד אבל הוא רץ רטווב, ולא גרע מעוצמות הרclin שיש בהם טעם לאכלו וזה ברור ודוק'.

בָּא"ד משות דלא מקרי חלב דאיינו בעמוד והקרבב וכו', עיין בראש יוסף זיל' שמתקן דבריו יוצא דמפרש דחלבו מותר אפילו בגין ט' חי הנמצא בהמה, ואפי' אי ת"ק ר"מ הווא, דמצרך שחיטה לויל' זה, ומזה"ה קשי' להו לתוס' מ"ש גיד מחלב, ולא מציך לתרץ דשאני חלב דלא מקרי שור דהרי האי בגין ט' חי לר"מ שפיר אירקי שור, וכומתמה הראש יוסף על הת"ח דמתרכז קושי' התוס' כנ"ל אבל התוס' תירצ'ו דאיימת מהקרבה, ולכן גם באכילה מותה, ולכן קשי' לי' לראש יוסף מ"ש מחלב בעל מום. ואני אוסיף ומ"ש מיציא דופן דמלידה פסול להקרבה, וכי עלה ע"ד להתר חלבו. אבל כל דבריו בהזאה אינם אלא דברי תימוה דאם ת"ק דמתנני ר"מ הוא אז ודאי משליל דידי' קמיiri דהינו ב"ח הנתר בשחיטת אמו, ולא בגין ט' חי דלא נקרא אצלו שליל, ורק ר"י דקאמר אינו נהוג בשליל אפי' בגין ט' חי אמר, לדידי' עדין שליל קרי' לי' משות דינתר בשחיטת אמו, ואפי' השפיר קאמיר שمواל דחלבו מותר לד"ה, כל או"א בשליל דידי' לר"מ ב"ח ולר"י ב"ט. ולא עוד

באישור כרת אין להקל נגד דעת הרמב"ס ז"ל, אפילו הוא היחיד כי פסקיו המה סולת נקיה מנופה ב"ג נופת, ואבאר בזה.

הנה לפע"ד נראה ברור דהרמב"ס ז"ל הי' מקיים הני תרי משניות דראין כסטורין וגם דברי ראהר"א, ומ"מ אין כאן שום קושי' דראאר"א שפיר קאמיר דר"מ ור"י דברייא דפליגו בגין ובבן ט' חי של שליל, לשוטתי'יו איזלו ועל עסקי שחיטה פליגו ובבן ט' חי, אבל בגין ח' לד"ה הן גיד והן חלב מותר, דינחו דגיד איסור משעה שנוצר, דליקא שום טעם לומר דבגיד בעין חדשים, מ"מ השחיטה מותרת כלל, וכקושי' הרא"ש זיל לעיל, דדי' לויד להיותו אמור, א"כ, איך כולל גיד וחלב בהזדי', לומר בשינויים דנונג בשיליל, דהרי חלב איינו נהוג אלא בגין ט' חי, והגיד הרי נהוג משעה שנוצר, אלא ודאי דגס ר"מ מודה בהא לר"י, דכל שהשחיטה פועלת על הولد, גם גיד וחלב מותר, ולכן שפיר כולל הני שנייהם בהזדי', דינחו דבגיד מתחיל האיסור משעה שנוצר, וחלב רק מב"ט מ"מ אין נפקota בזה, דהא עד שנעשה ב"ט השחיטה מותרת, ורק ב"ט נאסרו שנייהם, משום דעתו שחיטה ואי דנפ"מ בתולש מן הولد שבמ夷 אמו, דבחילב עד ב"ט מותר, ובגיד אסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פליגו ר"י ור"ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי נהוג ואינו נהוג בשנמצא בمعنى בהמה לאחר שחיטה קאמרו, אבל אם נאמר דר"מ פליג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת אסורים שכבר חלו, א"כ האי נהוג בשיליל בגין הולא באשיל אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלבו אסור איינו אלא ב"ט ואיך כולם יחד, ולכן שפיר קאמיר ראאר"א דזוקא בגין ט' חי פליגו, ועל עסקי השחיטה, אמנים התנא דמשנתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הoxic ר"מ, אלא סתם נהוג בשיליל, והוא תנא אחר דחולק באמצעות עלי האיסור ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי, וס"ל דגה"נ כיוון דחל מחייביםתו לא פקע יחיד, ואנן כיוון דפסקין בהזאה כסותם מתנני' גם בחילב בגין ט' חי הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהזדי' קאתוי דמוכח דאיסור חלב איינו חיל עד הלידה, "ליל' כיון דאם הולד הי' מת קודם יציאתו, והה חלב מותר מכח כל בבהמה תאכלו אפי' לר"מ, א"כ לעניין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמת דיש לדון אם בגין ט' חי החלב אסור בעודם יוצאים מהתה' קודם הלידה להתר הלי' האי חלב שה' איסור קודם שמת, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' חי טעון שחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בגין ט' חי מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהזאה בחדשי בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ס ז"ל היא לפי בייארנו היותר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"י והרמב"ס שוין ואסרים אותו משעה שנוצר, ולא בגין ט' חי דזוקא, ולכן יש להזהיר להשוחטים שליל אוכל אחרים שליל בלי' ניקור הגיד. וכבר עוררתי ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' כմבואר בתשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק הדין, אבל לפע"ד אין זה כדי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

תּוֹס' ד"ה אילימה חלבו דשליל וא"ת ומ"ש דבגיד פליגו ובחלב מודז. עיין בלב ארי' זיל', שרצה להמציא דלמ"ד אבגבע"ט, אין בגין כל בבל בהמה תאכלו, כמו שאינו בכלל נבלה כדאמר בעסחים, וק"ז וצ"ל בחודשי' כיוון ג"כ לסביר או לחזק שיטת הר"י, וכtab דעפ"י סברת הר"ן זיל', דdam אינו בכלל כל בבהמה תאכלו מפני שיכלון לקיים הקרה באוכלון ממש, לא מוקמי קרא בדים ע"ג דקרה אוכל כל דם לא תאכלו, וא"כ ק"ו לגה"נ למ"ד

יווחנן דבר מישוער שבון הכל והוא צוית ואפי' לעברו, ולא מליקין כלל, ולכן עבי כאן לקבוע הלכתא דלא תימא כיון דלפי דברי מר זוטרא הר' בעינן לידע הא שיעורא דכשעורה גם לר' דאמר בכזית דה'ינו לעניין צירוף ב' ו' מקומות דלא מצרפין פחות מכוזית, קמ' ל' ננייה זו ודי אמרת כן הוא מ'ם הלכתא ג' כ' קר'פ' דיש חילוק בין לעברו ובין להלכותו דכשעורה לחוד מעברין ומ'ם גם בסכיות דמליקין בעינן ודאי דבכשעורה במ'א עכ'פ' דפחות מכשעורה לא מצרפין לכזית. וללא תורה דהרמב'ס ז'ל משנה הא דאמרו בגמ' בב' ו' מקומות וכותב אפי' במקומות הרבה, ולכאו' רצה לשולב זהה בכזית מצרפין גם פחות מכשעורה וצ'ע' ודוו'ק.

ע"ב וונוט' מודלא קא ברינו' אבמה'ח ינוחה, מה'ית לא הו' אבמה'ח כיון דמחוברין הון מעט וכו' עכ'ל. והנה יש לי מקום עיון גדול בעינן זה, דאמת דאבר המודלדיל אף דלא מצי הדרא בריא וסופו ליפול וליסרת, אין בו ממשום אבמה'ח עד שיפול ממש'כ' התוס', אלא דבר זה לאו מסברא בעלמא ידעין אלא מקרא לפין, דלקמן דק' ע"ב פריך הש"ס, טומאת אוכlein אין, טומאת נבלות לא, היכי דמי אי דמעליין ארוכה אפי' טומאת אוכlein נמי לא ליטמא ואי דאן מעליין ארוכה, טומאת נבלות נמי ליטמו, וקמשני לעולם דאין מעליין ארוכה, ושאני טומאת נבלה דר חמנא אמר כי יפול עד שיפול, תנ'ה האבר והبشر המודלדיל בהמה ומעורין בחוט השערה, יכול יטמאו טומאת נבלה, תל' כי יפול עד שיפול וכו' עכ'ל הסוגי' שם, הרי לך דהקרה אתה להוציא מסברא החיצונה, ולומר דהאי חיבור בחוט השערה שסופו ליפול בקרוב, ואין במציאות להעלות ארוכה שמנהני להציג מיל טומאת נבלה והנה היא לא קשי' לי דלענין טומאת אבמה'ח גلتה התורה דבעין דזוקא עד שיפול, אבל לעניין איסור אכילה מנ'יל דלא מקרי אבמה'ח עד שיפול או עד שתנותם בהמה ותהי' המיתה עשוה ניפול, דילמא שאני טומאה מאיסור, דכבר ביארתי בפתחה עיקר יי'ד וכן בסוגיא דמסוכנת לעיל דף ל'ז דאיסור וטומאה חד דינא אית' לחו' ודלא כדעת האחرونים דתלו בוקי סריקה ברמב'ס ז'ל, חלק בnable בין טומאת נבלה לאיסור אכילה כי מש'כ' הרמב'ס דנקה'יו ופסח'ג נבלה, הינו תחלת נבלות ולא ללקות עלبشر התולש ממנה גם משום נבלה עי'יש בארכיות ותרזה צמאנו'ך ודבר זה גם מהכא מוכח דbabma'ח דמטמאCN נמי דין טומאה ואיסור שווון בו, דכל שידען דאינו מטמא מילא גם איסור אכילת אבמה'ח ליכא אלא מצות פירוש דרבנן לדעת התוס', ואיסור בלי מלוקות מריבו הכתוב לדעת הרמב'ס ז'ל. אבל מה דקשי' לי הוא דבשר מה'ח דאית' לדין דפסקין קר'י לקמן ק'ב ע"ב, מקרא דבשר בשדה טרפה, למה לא נימא דכל שעומד ליפול בנפל דמי וטרפה הוה כטרפה עצמה אסורה, עכ'פ' שעדרין חיה משום דסופה למות, כמו כן האיبشر המודלדיל ממנה דהוה ג'כ' טרפה במקצת ממש'כ' הרמב'ס ז'ל בפ'ד ה'י מ'אי, דהחותnek בשאר מה'ח הר' אותו הבשר טרפה מה לי כולה מה לי מקצתה עי'יש, וצל' דמש'ה כתיב בשדה למד עד שנעשה בשאר בשדה וכל שעדרין מעורה אפי' בחוט השערה לא מקרי בשדה, כי לפי פ' הרמב'ס ז'ל דמש'ה טרפה ובמה'ח חד לאו הוא משום דענינו שווה דהאי טרפה כולה והאי מקצתה, באמת האי בשדה לכוא' שפת יתר, אבל אתה לומר דהאי מקצת בעין ממש בשדה וכדי שלא תאמרDDR דדרישה יבשתה היא בלי טעם, תשבור לך העניין כי האי לאו דטרפה עם לאו דnable מישך שיכ'ו, דמש'ה כתיב הרמב'ס שם הי' ז' דמצטרפין לכזית דטרפה תחלת נבלות עי'יש אלא דחלוקן הכתוב לשנים משום דטרפה אפשר דלא תבא לידי נבלה עי' שהשחיטה מבטלת הנבלות, אבל עכ'פ' בעינן אפשר בוא לידי נבלות עי' מיתה بلا שחיטה. ועיין בפתחה שם שביארתי מה

אלא דלפי האי ס'ד מאן לימה לנ דהאי תנ'ק ר'מ הוא דכינוי דלא פליגו כאן בעסקי שחיטה מצי להיות תנא אחר דס'ל בשחיטה כר'י, אבל פלייג עלי' בגיד וס'ל דונולוג משעה שונצרא. ומה שלא תירצ'ו התוס' כת'ה, משום דבעין הלב שור וכמוש'כ' בעצםכו בריש פרKen. ותירוצים דילפין מאמש, איינו מובן, דהרי לעיל דף ע"ה ע"א בעצם כתבו הא דיכול איינו בעונש ואזהרה, לאו מהכא ליף, אלא מכל בבחמה תאכלו ועיין שם בלב אריה ודוו'ק.

ומה שנראה מトンך דברי הראש יוסף דל'ר'ם כל שה'י חי בשעת שחיטת האם עכ'פ' שמות אח'כ' קודם קריית הבטן נבלה ההו, גם זה ליתא כי כל שנמצא מות עכ'פ' שבשעת שחיטה אפשר דה'י חי גם לד'מ' מוהני שחיטת האם לטוחו. ועיין בהז' לעיל בפ' בהמה המקשה מה שכתבנו בזה ודוו'ק.

תוס' ד'ה גוממו עם השופי פי' ב��וי' חלב הגבוח וגיד הנרא על השופי גוממו ומשילכו מיפוי מ'ר'ע וכו', ולפ'ז לא פליגו וכו', עיון בלב ארוי ז'ל, ולפ'ע'ד נראה עוד להוציא על דבריו דשמננו של גיד הוא מסתמא לעמלה ולטטה, והגיד מכוסה בשומו, ומושום מראית העין שכותב רשי' ז'ל איינו גומס אלא מה שלמעלה מן הגיד, אבל לא שלמעלה ממש'ו ודוו'ק.

תוס' ד'ה עללא אמר וכו', אלא קסביר רב דהא דפליגו תנאי ביש בגבנ'ט בקנקנות הוא דפליגו וכו' עכ'ל, ועיין במחרש'א ז'ל ואני בער ולא אדע, אם אגבגנ'ט אקנקנות קאמר האי תנא דלקמן דף צ'ט ע"ב, למה יאסרו הקנקנות ולא הגיד, דכפי הנרא הא דקאמר רב דלא אסירה תורה אלא קנקנות שבו מצד הדוחק אומר כן, משום דהגיד אין בו טעם, אבל למ'ד גטם בקנקנות ליכא טעמא, למה יפרש הקרה דקאי אקנקנות אם לא שנאמר לדידי' אפ' אקנקנות קאמר דבכל גיד המה, ורק רב דס'ל יגבגנ'ט קאמר דקנקנות דזוקא, אלא דל'פ'ז למה לא נפרש דברי עולא דקאמר עז' הז' והتورה היiba עלי', דמודה להא דרב דגטם הקנקנות בכל גיד אלא דס'ל דאפי' למ'ד יגבגנ'ט ובקנקנות כרב, מ'מ' גם הגיד שהוא עז' בעולא אסור רחמנא, ומ'ל' לאב'י דלעולא גיד ולא קנקנות וצ'ע' בעית ודוו'ק.

ד' צ'ג ע"א Tos' חתכי' ומלהי', בסה'ד, מדנתן הבה'ג שיעור לשהיית מליחה כשיעור צלי' עכ'ל. כוונתם דמהא דשומואל דמליחה הר' הוא כרותין אין ראי', דיש לפרש דמליח לאורה קאמר ולא מליחה לדקרה, אבל מבה'ג דילף מושואל דשיעור מליחה כשיעור צלי' מוכח דמפרש הא דשומואל דמליח לדקרה קאמר, ובגוף שיטת ר'ת עין לקמן בסוג'י' דכבד ובמה שכתבנו שם ודוו'ק.

גמר' אמר טבח שנמצא חלב אחריו וכו', עד והלכתא להלכותו בכזית לעברו בכשעורה עכ'ל הגמ', ידוע דלא שייך הלכתא במקומות דליך מחולקות, וכפי הנרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', ולכן אמר נמי אמר מר זוטרא ולא מר זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב' ז'ל דמור זוטרא אתה לאפלוגי אדר'י, דבמי' צוית במ'אי, אולס הר'י' והרמב'ס ז'ל פסקו כמר זוטרא וכר'פ' דמפרש, דר'י' ורב יהודה לא פלייג ולפ'ז נשאר הקושי' דגמי' קאמר והלכתא מכל דפליגו, ועיין במחרש'ל דר' זל דרצה לתרץ זאת, אבל דבריו אינם מובנים ומסתמא טעות הדפוס ערבעבו דבריו עד שהמהו משלילים הבנה. ואולם לפ'ע'ד נראה לפרש דזוטרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אלא דמימה דאמר דשיעורא דרב יהודה בכשעורה הוא במקומות אחד ושיעורא דר'י' בכזית הוא אפי' בב' ו' מקומות, נצחה ממילא דאפשר לומר דלא כר'פ', דלעולים לעברו ולהלכותו חד שיעורא הוא, אלא דקאמר של מ'אי בעין עכ'פ' בכשעורה, אבל בין כולם גם לעברו בעין צוית, אלא דפחות מכשעורה לא מצטרף לכזית, ור'

דרליי' לסתון ק"ב דבמה"ח נמי כתיב בהאי קרא, הרי מחלוקת הקרה לשנים בשר בשדה וgom טרפה ל"ת, הרי שלא קאי בשר אטרפה, שפיר מציין למילש מטropa כקושי הפ"י, אלא דלר"ש דאית ל"י כ"ש למלקות, ע"כ לא בעי קרא מיוחד אברש מה"ח, וכמש"כ רשיי זיל לסתון ק"ב סוף ע"א, דלהכי פלגינוו קרא לאבמה"ח ובמה"ח לחביב אברע ע"פ שאין בו שייעור בשר, ואברע ע"פ שאינו אבר, ולר"ש גם בשבר לא בעי שייעור, וא"כ שפיר קאמר לר"ש גה"ג אסור בהנהה, אלא לדידן מותר בהנהה מקרא דטרפה עכט"ק מימי חרפ. ובמחכ"ת גירסא דינוקותה היא, וכל דבריו באז אינם אלא תומחוין. כאשר אברע לך חדא: קרא דכלבל תשליקו אוטו לכ"ע ע"כ אברע דכתיב בירושא דקרא קאי, ולא אטרפה דהרי אותו בלשון זכר כתיב ולא מציא קאי ריק אברע, ולא אטרפה שהיא לשון נקבה, ועיין לסתון ק"ב ע"א בראש"י ד"ה הג' ואין שחיטתה ממש. ואין להקשوت באבר המודולל דסופו ליטמא כשיפול נימא עכ"פ דגם בעודו מעורה במקצת טרפה הוה ולא תחני שחיטתה רק לטהר מן הטומה ולא להתריר באכילה, זה ליתא דכל שבשר מוה"ח לייא איסור טרפה לאחר שחיטתה איך נחلك בין אבר בשר, דע"כ השחיטה אינה מתורת איסור שהיה עליו כבר ואם בשבר המודולל לייא איסור ה"ה באבר המודולל ובא וראה כמה עמקו מחשבות חז"ל והכל בתבונה ובבדעת עליון היהיב חכמה לחכימין, ודוד"ק היטב.

תוס' ד"ה נאמנין עליו ועל החלב בסתם חלב איירי וכו' ופלגנו, דר"מ סבר דעתן נאמנים בגין הנשה לצריך חיטיטה וכו, ולר"י נאמנים בגין מושום שלא עלי גימה ובחלב נמי וכו' עכ"ל, ועיין בלב ארוי ובוח"ק"ז בעחתת"ס זיל, דשניהם קמתמהו איך סמכין אנן אטבחים, כיון דפסקין כר"מ דבעי חיטיטה, تو ליא תנא דקסם אナン אמנהות הטעבה, דעתמא דר"י מושום שלא עלי חיטיטה. ולפע"ד נראה דרבינו דסTEM וחויכמים אומרים עכ"ב בחיטיטה כר"מ סובר, ומ"מ לעניין נאמנות הנקור קסמך כר"י, דאל"כ איך סתס לסתון כר"מ נגד hei חכמים דהכא דמתני, אלא ודאי דרבינו הכריע לפסק כר"מ בחיטיטה וכרכ"י בנאמנות, ואולי hei תרתי לשינה בוגמר' פליגו בהא, דל"ק דמחייב, הא דאמר ר"י חזו ר' לומר נאמנים ארישא הי' סובר דנאמנות תלוי בפלוגנתה דר"מ ור"י לעניין חיטיטה, ומעיקרה סבר רבינו כר"י ואח"כ חזר בו וסתם כר"מ לצריך שיטול את כולו, ואנן לא משועבדים לפסק כהכרעת רבינו במשנה השני כר"מ, אלא סברנו כר"י ולכן חזרו לומר נאמנים, דהרי איכא תרתי מ"ד אליבא דר"י, אי אמר הלכה כסתם משנה עיון ריש פ' א"ט. ואידך לשינה סובר דהלהכה כסתם משנה, והני תרתי סתמא לא סתמן אחדדי, דלענין חיטיטה סתם רבינו כר"מ ולענין נאמנות כר"י ודוד"ק היטב.

משנה שלוח אדם ירך לנכרי שגה"ג בתוכו מפני שמקומו ניכר. אגב אורחא שמעין ממשנתינו דגה"ג מותר בהנהה, וכדדייך כו' בפסחים כ"ב ע"א, והביא הרא"ש זיל כאן פסק הרמב"ס זיל דגה"ג מותר בהנהה, אלא דחכמי לוניל נתקשו בפסק זה שהוא נגד הסוגי דפסחים שם דתולה דין זה במד"ג יגבגנ"ט מושום כשהותרה נבלה ליתנה לגר או למקרה לנכרי, היא וחלבנה וגידה הותר, אבל למ"ד אבגנ"ט לא הותר גה"ג בכלל נבלה א"כ אסור בהנהה, וכאשר באמת ר"ש אוסר גה"ג אף בהנהה וכיון דרמב"ס זיל ס"ל כר' אבחו ופסק אבגנ"ט, וכדאיפסקי הلتכתא לסתון צ"ט ע"ב, איך מוצי שטרי לב"י תרי ופסק גה"ג מותר בהנהה, והרבה דיו נשפהה לתרץ פסקי וזה ולא אביה כאן רק מה שכתב ק"ז בעחתת"ס זיל' בחדשו מימי חרפ, והוא עפ"י קושי הפ"י בפסחים דנילוף היתר הנהה מטropa, דההם הרוי כתיב לכלב תשליקו אוטו, וגה"ג אפי' אין בו טעם הרי ראוי לכלב עכ"פ. ותמי' הצל"ח דבטropa אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנאותו, וממילא אנן שלא אכליין או

שנית מה של' דלר"ש ע"כ קרא דלא תאכל הנפש עם הבשר רק אבאמה"ח אבל בהמה"ח לית ל"י כלל, די בשר מה"ח אסור, لما לי לאו דבאמה"ח דהא איכא כ"ש בשר באבר, דבר זה קשה לשמען, דלא לישטמט תנא לומר דליך לאו אברש מה"ח והוחתחו דא"כ לד"ש למה חלקו הכתוב לשנים כקושי רשיי' לסתון אינה מכערעת. לא מבуй' לר' יקר שבתוס' שבעות דבתערובות מודה ר"ש דלא עמודה, עיון לסתון ק"ב ע"ב, וא"כ לא חל לאו דטרפה עד שלא החל לו לאו דבמה"ח, וכמש"כ רשיי' זיל לסתון ק"ג ע"א ולכן גם הוא קאמר בשר מן הטרפה הא חדא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב פסק הרמב"ס זיל הוא, דלפי דרכו בפיה"מ לסתון במשנה דנוגה בטורה, דבון לר"י ובין להחכמים קרא, דעת"כ לא יאכלו ב"ז את גה"ג, לבני יעקב בניין, או שנאמר דעת"כ מחזקין בהאי איסור מטעם שנאסר לבני יעקב, או שנאמר דעת"כ נשנית בסיני, דלולו זאת אין אנו מוחיבים לקיים מה שנאסר קודם מ"ת עי"ש, א"כ ליכא מהאי קרא שום קושי א"ר אבחו דהרי הוא יליף דכ"מ דכתיב אכילה גס הנאה במשמע, או מנבלה או מטרפה כמובא ר' שמואל שם בסוגי, והוא דרשא מיטורא דקרא ולא מציא קאי על האי, ע"כ לא יאכלו ב"ז את גיד הנשה, שהוא סייפור המשעה של קודם מ"ת, וא"כ גם ר"א ודאי מודה דבני יעקב לא הווhero אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנאותו, וממילא אנן שלא אכליין או

לאכילה הן במכר והן במתנה הן בשלמה והן בחתוכה, והתוס' ל�מן אzzo לפיה הילכתא דאגבגנ'ט. גם החלוקת שבין מכיר למתנה הגם שהביא כן בשם הדרישה לא שמייע ל'adam המקבל מתנה מתקבב יותר בירך שלמה ממילא swo'i מעתלה, ומ'שלוקחה כדי לכבדה במתנה לאחר יתנו יותר עברו הירך שלמה מחתוכה. ובוגוף סברת התוס' אני בעני' בער אני ולא אבן, איך מקרי צאתה הנהנה מן הגיד מה שהירך שלמה ולא ניטל גידה, הלא אם לא היה להירך הג' נמי הייתה שלמה, כי הלא לא הגיד עשו אותה שלמה, אלא אם ה' מוכרכ להוציא ממנה הגיד, היהת מתקלקלת ומי שמע מועלם הנהנה צו. ומה דוחוכיח הש'ס בפסחים מהאי משנה דגה'ג' מותר בהנהה הוא משום דהאי תנא סובר יגבגנ'ט, וא"כ שפיר מוכרכ מהא דושולח אדם ירך לנכרי שגה'ג' מותר, ומה דפריך שם על היפוטוא מנבליה הנחיא למ"ד יגבגנ'ט אבל למ"ד אגבגנ'ט מא"ל, לא פריך איך מותר לשלווח ירך לנכרי דלמ"ד אגבגנ'ט בלבד"ה מותר לשלווח דאיתו שוה יותר בשביל הגיד שבתוכה, אלא דהgeom' פריך, כי נאמר דלמ"ד אגבגנ'ט תה' גה'ג' באמת אסור בהנהה, אם יש לו בו צורך להשליך לכלבו או לушות ממנה רצואה וכדומה. ועיין עוד לקמן מה שכתבתי על דברת התוס' שם. שוב ראייתי דהראש יוסף ז"ל לקמן בעצמו הריגש במה שכתבתי.

בָּהֲגָהֹת מהר"ץ חיות ציון כאן ירושלמי פ' כ"ש והצל"ח שם דמפרש דבריו דמוקי מתני' בנבלות ובנבלות דוקא גה'ג' מותר בהנהה מטעם דר"ש מי שבשו אסור ירך גידו מותר. ולא ידעתني איך מתרפרש האי מפני שמקומו ניכר והק"ע קמפרש דמותר אפילו במקומות שמכരיזון, דישראלי חבירו יכיר שנבליה היא דהרי לא ניטל גידה, והוא פלא דידלמא חתק ל' עכו'ם ואח'כ' ייכרנה לשישראל, ועיין לקמן בד"ה גמר' חיתוכה דעת'ם מה שכתבתי שם ס' זולת זאת אין דין זה שייך בפרקון דעתוק בדיני גה'ג'. גם לשון בגיד של נבלות דקאמר, איינו מדוקדק, דיויתר הוול'ל בגין דטרפות דהוא יותר שכיח מnbולות. ולפנ' פירוש זה בירושלמי קשה להולמו ודז'ק.

ר'שיי ד"ה ירך שלמה משמע. אין זה ציון, דגבג'ן לא כתני תיבת ירך כלל, אלא ר'שיי ז"ל כתוב דלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה דבעל הגם', והרשבי'א ז"ל כתוב דמל'ן ניכר' דע'כ' בשלמה לא פירש דקמדייק מדותקיי, מפני שמקומו ניכר' וזה השיב ע"ז דלשון קמייר. ותלמידי הרבני מוי'ה שמואל קופטש נ"י השיב ע"ז בין " מפני" שהוא בחחלה מורה דע'כ' ירך שלמה ממשע דאי ירך בין שלמה ובין חתוכה, הי' לי למיתני, "אם מקומו ניכר' ולא, מפני" וכן יפה עשה ר'שיי ז"ל שה'י מדקדק נפלא שכתב, ירך שלמה ממשע, דרך איז מצ' כתני מפני שמקומו ניכר, יפה דבר, ומ'מ' אומר אני דשפיר תפיס הרשב'א ז"ל, כי פרשיי ז"ל בה הפלאopolא, כי האי, "חתוכה לא" דקמדייק הש'ס, אין הכוונה על חתוכה מן הירך, שלישי או רביע, דהרי חתוכה ביו'ו ולא חתוכה ביו'ד' קאמר, כי באמת בין כולה למקצתה אין נפקותא כי אותו חלק של הירך דהוא הכה' מקום מושב הגיד, אם אינה נפרעת לעומת הגיד, ניכר שפיר כמו בכולה, והא דנקט ירך דודאי כולה, ולא מקצתה ממשע, אין בויה דיקוק של כלום דהרי ממתנה דבר התנא, ואין דרך לשולח אלא ירך כולה, לאו מקצת ממנה, אבל הדיקוק הוא דמיירי ע"כ באינה נפרעת במקומות הגיד בדרך שפורען אותה כדי לנקרה, וגם חתוכה כולה קאמר, אלא שנפרעת ומילא אין חתוכה ממוצע מירך בכולה ירך, דהאי חתוכה נמי כולה ירך קאמר, אלא שנפרעת, אבל ממוצע ממה דקמאנ' מפני שמקומו ניכר, ותடע שכן הוא, אדם מלשון ירך, ממשע איינו מפרעת כמש'כ' ר'שיי ז"ל, מה זה דקמאנ' במשמעותה גה'ג' בתוכה, פשיטה דבירך שלמה שאינה מפרעת, הגה'ג' בתוכה, והכי הוול'ל' שלוח איז ירך לנכרי מפני שמקום גה'ג' ניכר אלא ודאי דאיכא ירך שאין גה'ג' בתוכו, והיינו

כר' מושום דנאסר לב"ג, או כרבנן משום דע'כ' האי איסורה דבנ'י נשנית בסיני ע"פ, פשיטה דלא ניתוסף איסור הנהנה אח'כ, שלא נשнич אלא מה שנאסר לבני יעקב ולא יותר, לר'ש דאוסר גה'ג' בהנהה ע"כ שלא סבר בהזה כפ' הרמב'ם ז"ל, וכמו שהבאתי לעלי צ"ב ע"א, אלא דהרב'ם נגד הרמב'ם ז"ל, מסתמא מצ' חיל'י ממקומות אחר, עד שלא חס לא להא דר'ש ולא להני שkil וטרי שבגמ' דנראה דלא כוותי, וכאשר במקומו הארכתי, והראתי דקרה מסיע לע' דהרי מיסים "עד היום הזה" ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא אכלו. ועכ'פ' האי פסק דגה'ג' מותר בהנהה אף' למ"ד אגבגנ'ט לפי שיטותו דלב'ע הקרא ביעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודז'ק היטיב.

וְדָע לדידי בלאה קשי' לי על הסוגי' דפסחים הנ'ל דמקשה מגה'ג' ודם דאי אפשר דהני איסור גיד וחלב ודם יה' א'ה הלא אז כל בהמה מקצתה איסור הנהנה יש בה מחיים דגס גה'ג' ע"כ מחיים נאסר כמש'כ' התוס' בריש פרkon ומכם'כ' דם וחלב ואיך התירה תורה לחROSS ולדוש בשור דכתיב לא תחרוש בשור ובchromo ייחדי, אבל לדוש באב בשור לחודה שפיר דמי, ולא תחסום שור בדישו, אבל תשיבנו ללא חסימה שפיר דמי, והרי נהנה מגה'ג' וחלב ודם ואל תשיבנו דמושר מצד זוז'ג, דאפי' למ"ד זוז'ג אסור איינו אלא מדרבנן, דזה טעות גדול דפשיטה דמי שמסיק תנורו בעצי הקדש ועצי היתר ביחס, או החורש בשור של הקדש ושל חולין ביחס דמעל מה'ת מושום דנהנה מן הקדש, דהרי אישתרשי לי' האי שווי' של עצי הקדש, או מלאכת השור של הקדש, דמה מהני לי' שננהנה גם מן החולין להציגו מיד' איסור נהנה מן הקדש, ורק אחר העשיה אם דינן מה דיננו של התנור המושך או שדה החROSS, באיה ליכא איסור תורה כלל להנות מהם, אפי' באלו זוז'ג דאפילו בעצי הקדש או שור הקדש לחוד אין זה אלא גורם הנהנה דשרי'ת, כמו חלפי איסורי הנהנה דע'כ' פ' שהחלהפה בעצמה הוא איסור תורה, אבל החליפין מותרים אבל מדרבנן אסורים הן החליפין והן התנור המושך והשדה החROSSה, בدلיכא זוז'ג אבל בדאיכא זוז'ג עצי איסור ועצי היתר פלוגתא הוא וכאשר הארכתי בהז'ג' שמי'ן' דושוחט בסכך של ע"א לעיל ד' ח' ע"י'ש, וא"כ פשיטה לי' דאמ' גה'ג' וחלב ודם היו איסורי הנהנה, דלא הי' רשאי לחROSS ולדוש בשור, וא"כ מה פירך הש'ס והרי גה'ג' באמת דגה'ג' מוקראי להתירים בהנהה ומכם'כ' דקשה לר'ש דס'ל באמת דגה'ג' אסור בהנהה, איך נהנין משור בחיו לעבוד עמו או לרקב עליו, וביעני צע'ג וד' יאיר עניין.

שׁוֹב נתיעשבותי דעל ר'ש לא קשה מיד' דהוא ע"כ ס'ל דגה'ג' לא נאסר מחיים, כיון דדרש כל שבשו מותר גידו אסור למיועטו גיד של טמאה, ה'ה דקאי על זמן נמי דכל זמן נמי דכל אוכל ולא גידה, ע"כ מירך המוכנת נאסר הגיד, דהוא דרש דירך אוכל ולא גידה, ור'א לאכול דירך הכתוב. ועיין בצל'ח פשיטים בסוגי' דחזק'י ור'א שהביא דעת הירושלמי דל'ר'ש גם גה'ג' של נבליה מותר לטמאה דכל שבשו אסור גידו מותר. ומה דבעין קרא להתרח חלב ודם בהנהה אין קשי'י כ"ב, אבל סמך הקרא למדוד הינהה מכללא וכעון זה מצינו הרבה הרכבה פעמים ודז'ק.

כַּתֵּב הראש יוסף ז"ל דהא דנקט שלוח ולא מוכר דעתא לאשמעין דרכ' אגב דגה'ג' מותר בהנהה, ובמוכר הלא כתבו הטע' ל�מן צ'ב ע'ב ד"ה והלכתא, דין הנכרי נותן יותר בשビル הגיד אלא דבמתנה מתקבב כשהריך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא ציתתי ליריד לסוף דעת קדשו, הלא תנא דידן יגבגנ'ט ס'ל בכלא פירקן, א"כ בכל גוונא איכא הנהנה כשהഗיד בתוכו כיון דראי

דחtick ל' ומאזין ל', חתך לחתיכות ולא בכוונה לרמות שהיא מונוקרת, אלא דעל ידי שוחחן לחתיכות אין מקום הגיד ניכר, ואთא למיוזן מנ', וע' משני דחיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ר"ל כל שלא ניכר מקום מושב חתך הגיד, על הספק שהוא בא חתוכה מיריך מונוקרת לא יקחנה, ואם הוא מקרי הדת שמקלו יגיד לו, אין אלו אחריאן לו כאשר כן מתרפרש לדעת הרשב"א ז"ל, אז לכא שום הוכחה דນיקור הגיד יהי סימן בשולח לחברו ע"י עכו"ם, דהרי התם המחליף מתכוון לפרטעה כמו אותו היריך שבידו, ומפני לנו שאין בידו לדמות חיתוכו לחטך דישראל. אלא ודאי דרבו של רשי"ז ל' היה מפרש קושי' הגמי' דחתוך ל' ומאזין ל' בכוונה לدمات לחטך דישראל, כדי לרמות לולוח שהיא מונוקרת, ומ"מ מתרץ דכל שאינו בקי ב尼克ור ולא ידע מושב הגיד אינו יכול לכובן חטך לחטך, וזה ברור לפע"ד בס"ד.

ועפ"י הדברים האלו נפלאתינו עוד על דברת הרשב"א ז"ל בריש הסוגי' שכתב דמה דעתו התנא דינו דחתוכה לא, בשולח לנכר, ולא נקטו בישראל בתנא דברייתא משות דעתה לאשמעין, שלא תימא דהאי שילוח לנכריו הוא כלפי פנוי, שלא קפדיין כמבואר בגמי' ע"ז דף י"ד ע"א ודף ח' ע"א, קמ"ל דהכא קרוב הדבר וכודאי משווין לי', וכשה דתנן בגין שאבד בה כלאים לא ימכרנה לנכרו, שמא ייחזר וימכרנה לישראל עכ"ד, ועיין בהගות מלא הרועים, דהקשה לפ"ז מה פריך הש"ס דילמא חתיך ל' ומאזין ל' דהרי זה איינו כודאי עכ"פ, וא"כתו הוה לפני פנוי. ואני תמה למה לא הקשה דעתיך מנ', הלא התם בע"ז מוסחרים דיבר שקרוב לוודאי שימכרו להעובדים, ומ"מ מותר מושם דחشب לפני פנוי, ואיך כתוב כאן הרשב"א דבשולח דורון לנכרי חשב יותר כודאי מהתם אתמהה, הלא בשולח דורון לנכרי קמיiri דאין דרכו למוכר, ואם אויל ימכרנה, הלא הרבה נוכרים לפני למכרה, וכן הוא בגבג שאבד בו כלאים דמסתמא סתם קונה בגין ייחזר וימכרנה לישראל, ולא למוכרו לאחרים ומ"מ חשוב שמו שמא ייחזר וימכרנה לישראל, ואיך סבר הרשב"א לתרצ' זאת במה שכתב דהכא כודאי יחשב, והוא הפלא ופלא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב קושי' הרשב"א ז"ל מסווגי' דע"ז דלפנוי שרי, הוא דלא אמרו חילוק זה בין לפני לפני דלפנוי, אלא במקומות שהעשה שלא כדין עשו, ועובד עבירה במצויד, ואנו אם מקרביין לו הדבר הר夷 עוברים אלףני עור, משות מסיע, באופן דרך בתורי דנהרא עוברים אבל בחוד עברא לא, כדאמרין בריש ע"ז, ה"ה בלפנוי נמי שרי דכל שהוא עבור עבירה, אין אלו אחריאן לו, אלא בחוד לפני שלא להוציא כס יון לניר ואבמה"ח לב"ג, אבל לא שלא להוציא לאחר אפייל קרוב הדבר שמננו הגיע לניר ולב"ג, דלאפנוי דלפנוי לא מקפדיין במקומות דין במעשה שלנו אלא מסיע, ועיקר העבירה על הניר והב"ג שעוברים בשאט נפש, אבל כאן מיריך דישראל הלקו בהיתר גמור אכלו, כי שרי לי לסמוק על החטך הלהזה לומר דעתך גידה, וכן בגבג שאבד בו כלאים, דשרי לישראל ליקח מן הנכרי דין לו לחוש על חוט של כלאים שאבד בו, וא"כ מי שמכרו לנכרי אם אח"כ יגיע לידי ישראל וכשל בו, כל הקולר תלי בצוארו והרי הוא העושה כל האיסור, ר"ל דMOVערת שנראית כמנוקרת ביד הנכרי, הרי הוא כMOVערת שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הראב"ד הנ"ל, דב"ס"ד קודם דMOVערת דחיתוכא דນיקרי מידע ידיע, באמת הי' סובר דמשום קל הדעת אנו צריכין לא ימכור יריך שאינה מונוקרת משות דידייקין מון המשנה דחתוכה לא, דזה ליתא ממש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, משות דין דרכ שולח חתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכהי מכאן דניקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם הי' מפרש קושי' הגמי'

כשהיא מפורעת, ומ"מ נקרא ירך וא"כ איך מצי לidak מיריך דמיירி באינה מפורעת, אם לא ממאי דקתני מפני שמקומו ניכר.

ומה דקתני לשון "מנוי" שהוא בחלה, ולא לשון "אם" הו, משות דמסתמא אינה מפורעת, דכל שהגה"ג בתוכה למזה היה לו הפרעה דיוטר מתכבד בה כשהיא שלמה ולא נפרעת, ועל התאמר א"כ מהא דקתני שנה"ג בתוכה למזה דבשלמה מיריך, ולמה לי מפני שמקומו ניכר, הא בורכת דיניהו דמסתמא בשלמה מיריך, אבל א"כ נידוק מני' דחתוכה אסור לשולח וכמו שתכתבו לעיל, שלא מצין למילך דחתוכה וחילק ממנה אסור, א"ג דמתני' כולה ירך קאמר, משות דדיבר התנא בהווה, ולא לדיק מני' דבאוון אחר אסור, והג' א"א למידק דחתוכה אסור, משות דמסתמא משילמה דבר, ולכן יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדייק אלא משות דעתמא קתני מפני שמקומו ניכר, וזה ברור ואמת בס"ד.

ודע דמה שכתבתי דחתוכה מן היריך נמי מותר לשולח, אפייל אם איינו ניכר אי ניטל גידה או לא, ר"ל שאפשר שנייטל ע"פ שאין האי חתוכה מפורעת כי הפרעה מסתמא אינה ניכרת בכל חתוכה וחטיכה, מ"מ מותר לשולח, הואאמת וצדקה דמה דקתני במותני' טעמא דמנוי שמקומו ניכר, לא תידוק מני', אדם לא ניכר לא לכאנ ולא לכאנ אסור, דזה ודאי ליתא, דכל שאין לולוח מן הנכרי איזה הוכחה שהחתוכה מן היריך המונוקרת נתכחיה, מהכי תיתני יאלנה, והרי תראה דהראב"ד ז"ל מובא בח' רשב"א ז"ל וברא"ש ז"ל, מוכיח מהא דחתוכה לא, דיש לסמוך על כל אדם מעלה מא שニקר כמו בשחיטה עי"ש, הרי דמש"ה אסור לשולח משות דמדינא שרי לסמוק על מה שראהו שהיריך חתוכה כדרך שפורען הטבחים לנקרה, דמסתמא גמר ניקورو ויודע לנקר, אבל כל שאין הוכחה כלל שעסוק אדם בניקור האי בשר, פשיטה אסור ליקח ולאכלו, בלי בקי שיראה אם אין בחתוכה זו חלק מן הגיד. והא דקתני במותני' מפני שמקומו ניכר דלא ניטל גידה, או אם שלמה אין בנסיבות אלא או שתהיה ניכר דלא ניטל גידה, או אם היא מפורעת בדרך שפורען לנקרה שתהיה נראית כמנוקרת, אבל לעומת בחתוכה שאפשר להסתפק אם בא מיריך מונוקרת או אינה מונוקרת נמי שרי. ולפ"ז הא דפריך בגמי' א"ה שלמה נמי לא לישדר לי' דחתוך ל' ומאזין ל', נמי אין הפירוש דחתוך ל' י' חתוכה חתוכה ומאזין חתוכה חתוכה קבוצני מני' דעכ"פ ספק אכן, אלא דהש"ס קפריך דהכרי הרוצה למקרו לישראל יפרענה בכיוון לרמות את הлокח שהיא' סבר שהוא מונוקרת ומוכנת לו מיד לאכללה. שלא יצטרך להוליכה למנקר שיש בו טורח והוצאה, אמת דאי' נהפק הוא דאפי' חתוכה לישדר לי' דכיוון דגוי מצי לחתוך חתוכה דישראל, מAMILIA אין לסמוק אלא דהש"ס לא חש להאריך והקשה אפייל שלמה לא או א"כ דאפשר חתוכה שרי חד טעמא איתם בשנים דמשום דמצוי מוחתיך ומאזין יש לאסור בשניהם, ומAMILIA גם להתир בשניהם וע' קמשני דאפק' חיתוכא דעכו"ם שאינו בקי במושב הגיד לא יכוו המקום, ומידע ידיע לכל המכיר את מקומ מושב הגיד, דין זה חתיכת ישראל המנקר, ואם האי לוקח גם זה אינו בקי, כי גם הוא אינו יודע לבונו מקום מושב הגיד, אז מסתמא לא יקחנה ואכלנה בלי להראותה למבחן ולא צריכין לדוחק שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הראב"ד הנ"ל, דב"ס"ד קודם דMOVערת דחיתוכא דນיקרי מידע ידיע, באמת הי' סובר דמשום הדעת אנו צריכין לחוש שלא לימкор יריך שאינה מונוקרת משות דידייקין מון המשנה דחתוכה לא, דזה ליתא ממש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, משות דין דרכ שולח חתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכהי מכאן דניקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם הי' מפרש קושי' הגמי'

ודוק' היטב.

ד צ"ד ע"א גמור רבע אמר אנפקא אמר לי לאשköוי והוא אשköיה חרמרא מזיגנא, לא ידעתاي איזה גניבת דעת איכא כאן, דמיל' דנקרי לא הריגש שהוא מזיגנא, ואם הוא באופן דאי אפשר להרגיש, וכי מהחייב הוא להגיד לו שהיין מזוו, הלא אמרו ליקמן במקום דאייהו מטעה אנטשי' לית לנו בה, ורוב משתייחן אז הלא הי' חרמרא מזיגנא, ואנפקא חיא משמעו, ושפיר נגנב דעתו דנקרי מצא אשköוי אינפקא, ואנפקא חיא משמעו, שפיר שהיא חייא ולא מזיגנא, אלא דלא משמעו הכא ממה דמשני ליקמן אינפקא חייא משמעו, משמעו דעת השטא לא ידע זאת, ולא עוד אלא דלא קמנשי מיידי זהה עדין מוכח מהיה אדקפיד דאסור לגנוב דעת, אטס מותר לגנוב דעת לא עבר על דבריו, דהרי הי' מצי סבר דגס שמואל רק כדי לגנוב דעת הנקרי אמר בפני הנקרי לאשköוי אינפקא, ע"פ שכונתו הי' על מזיגנא, אלא ודאי דשלא בפניו אמר לו, וא"כ הדרא קו' לדוכתיה במוה גנוב לי' דעתטי. ותלמידי מהו' שמואל קעפטעס נ"י הי' השיב ע"ז דרכם הי' למזוג בשעת שתאי' והוא אשköוי מזוג מאכבר ובזה אטעה. ונכון הוא דכן ממשע בפסחים דף פ"ג ע"א במשנה שם וה邇ים באמצע כשהמשם עומדת למזוג, ופרש"י שמחממי בו חמין שמזיגן בו את היין עיי"ש. ובלאו הци מוכח דאטעה דהרי מזיגנא הי' בחמין יין חייא ודאי לאו חם הוא, וע"כ דעתן לו מזיגנא קרייא, דלויל זאת הי' מכיר מן החמיימות שהוא מזוג ודוק'.

ע ש' בוג'י אל יסרב אטס בחברו לסעוד אצליו יודיע בו שאינו סועד וכו', ואל יאמר לו סך שמן מפה ריקן. עכ"ל הברית', ורש"י ז' הוסיף שיפני שיידע בו שאינו סך דגנן לי' דעתו, כסבר שיש בו שמן עכ"ל, וקשי לי וכוי על חנס התנה מלעיל לדחכא, דלעיל קאמר העמים יודע בו שאינו סועד, יודע שאינו מקבל. ואכן הניח דבר זה על רש"י ז' להשלימו, גם למלה הפסיק עס דבר אחר, "ולא יפתח לו חיות המכורות לחנוני" ואח"כ קאמר "ולא יאמר לו סך שמן מפה ריקן" שהוא ג'כ ענין אחד אם הא דלא יסרב בו לאכול. ועוד זאת דרש"י ז' בעצמו סותר את דבריו מני' וב', דמסיים ביעמיא דגניב דעתטי, דקסבר שיש בו שמן, דהא באלא"ה גניב לי' לדעתאי אפי' הי' בו שמן, כיון דידעו בו שאינו סך. אלא דרש"י ז' נתקשה לו אותו בשופטני עסakin דמי פתי יאמיר לחברו סך שמן כשהפח ריקן, דהא אפשר שייתפס לשקרן, لكن הוץרך רשי' לפרש דחכא נמי מיררי כדעליל, דודיע בו שאינו סך. אבל לולי שאינו כדי ארשני לומר, דלא כן הוא דהרי שינוי גדול יש כאן בדברי התנה, דלעיל קאמר "אל יסרב", וכאן "אל יאמר", אבל העניין כך הוא, דכלל גדול מכללי דרך הוא, דמסרבין לקטו, דהינו לחברו כמותו או לקטו ממנו, ולא מקבלו מיד עד שייפזר, וכן קאמר דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע לחברו לא יסועד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימור לי', ע"פ שיודיע שלא יסועד, ולכך באזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישועד אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא אמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא"כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ דבעפער א' לא הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ"פ במה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקרוא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טובה יקבל. צ'ל דמהנהו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, וע"ג דהאי הנה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

עפ"י הדברים האלו פרשטי על נכוון מה דאייתי בשבועות דף ל' ע"ב דת"ח וע"ה שבאים לדין מותביבן לת"ח, וע"ה אומר' לו ייב

וכו' ע"ש, דלאור' קשה איך מתקיים בצדק תשפטו עמייך, שלא יחדר את האחיד נגד חברו, אבל לפי האמור ניחא טובה, דהאי מותביבן לת"ח ר"ל שמסרבין בו לישב, ואות עושין לת"ח שהוא יידון כחברו של הדין, וא"כ בפעם' לא סגי דחררי לגב' ת"ח לא מקרי הדין גדול, וכאשר אמרין שם בגמ' בע"א שלח לי' ר' יוסף עלא חברנו עמיית בתורה ובמצוות. וע"כ בוכן מיררי, דאי באמת הדין גדול בהחלטת הרשי נמי בוצרבא מרובנן באומר לו תיב, אבל בע"ה דלגב' וdae' מקרי כל דין גדול, סגי באומר לו פעם אין דחררי אין מסרבין גדול, ואם בכל זאת הוא קאי, לית לנו בה, דסביר לת"ח ופעם' אי לע"ה, שפיר קרינן בי' בצדק תשפטו עמייך דוד'ק.

ע ש' גמר' כיון שראתה אמו עלתה לגג ונפלת ומתה, אף הוא עלה לגג ונפל ומתה. הא דלא קאמר שהփילה את עצמה, וכן בכ"מ שמדובר ממאבד עצמו לדעת נקט האי לישנא ז' דרצה זה לומר דבשעת מעשה עצמה, כבר איינו שפוי בדעתו, וכאלו מעצמו נפל ולא חיב אלא על ההסתמה שמתהלה, כשהיא עדיון דעתו צלולה, ונפ"מ דכל שעושה מעשה ע"ז מקרה נורא שאירע לו בפתע פתאום איינו נידון כמאבד עצמו לדעת עין בי"ז ובאחרונים בהה ודוק'.

רש"י ד"ה אין מוכرين טרפה לעכו"ם בסתם א"כ הודיעו שהיא טרפה דתו לכא גניבת דעת, ובמקומות שאין מכריזין דליך למכח שמא ימכrnaה לישראל וכו', עין בראש יוסף ז' וזה דוחק נдол לפריש דברי רשי' דלאוקימתא דר' אש' דמוקרי כולה במקומות שאין מכריזין קאי, ובפרט דכתב דליך למכח למחיש לשם ימכrnaה וזה לא ליתא לדר"א עדין אייכא למכח שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה שמא ימכrnaה לא דרכי מתוקמא ליקמן, דליך איכא אבוי' ורבא דמוקמי האי מציעטה במקומות שמכריזין. אולם לפע"ד דהכי פירשו דבסטם קאמר, אבל בהודיעו שהיא טרפה דליך גניבת דעת שרי למכור אם הוא במקומות שאין מכריזין, דליך למכח שימכרינה לשישראל אחר דזאת לכ"ע הדין כן, דהכי מתוקמא ליקמן דהינו דחכל מודים ביה אט הודיעו וגס הוא במקומות שאין מכריזין דשרי, אבל באלא הודיעו אפי' הוא במקומות שאין מכריזין איכא מושום גניבת דעת, ולחד מ"ד דהינו ר'א גם משומש שמא יחוור וימכרנה להרואה.

ע ב' גמר' אחד מפנוי האנסין, לאור' איינו מובן דאם הואAns ליקח בשר על כרחו של טובח ביל' לשלמי, גם אם לא ישלחjis הריאל זה את הנקרי יעשה כן, ואולי ז' דגס האנס רק מצד ההכרח עושה כן, ועלול הוא שאם יקבל דינר מן הישראל ליקח לו בשר שעד שמנגע לאיטלי' יוציא את הדינר לצרכו כגון להשתכר, ומחייבת פחד משלחו יקח הבשר ביל' מעות. אלא דምפרשי' לא משמע כן שכותב שמעכו את הדינר בידו. ואולי ז' דניזה דהוא אנס ליקח מה שצריך לו ולמכרו כדי להשיג מעות אלא הי' חומס סוחרים שעדרו ליקח ולמכרו ביל' לשלים, אבל לשבר דלא צרך לי' לא הי' עולה בעדרו ליקח ולמכרו כדי להשיג מעות אלא הי' חומס סוחרים אחרים שיש להם סחרה הצריכה לו, ועתה שנשלח עם דינר לטבח הרי מחזקיק כבר בדין ונוטל הבשר בחמס ודוק'.

ע ש' גמר' אימא סיפא וכו' ואיבי במקומות שמכריזין אי' איתא דזהו טרפה אכרזוי הוה מכרזוי עכ"ל הגמ' ורש"י ז' הוסיף על זה ז'ז': "ומדלא אכרזוי לאו טרפה היא ויאכל וממה בכ"ל ועמדתי כשבעה חדא משתומם על האי תוספת שנראה כולל מיותר רק כחוור על מה שאמרו בגמי'. ואין דרכו של רש"י ז' בכך לכתוב דברים שלא לצרך. ומה שנראה לפע"ד בפי' דבורי רשי' ז' אלו הוא עפ"י מה שכתב הרשב"א ז' בשבועות דף י"ח, דاع"פ דלפרוש ממשתו עונה סמוך לוסטה אינה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaira שבא עליה אז ופרשנה נדה חיב חטא על

סתירת המשנה והברייתא, ואילו דוחות רשי' ז"ל דמציא מתרצץ דמתני' במקומות שמכריזין מירוי, א"כ גם לר' אשישין למיין כן ולא נצטרך לומר דפליג המשנה עם הברייתא. ולפ"ז נראה לי'ישב דלית לרשי' ז"ל דזוקא לר'אי מוכרכין לומר דפליגו, ולא לאבאי ורבה. דלאור' קשה דנינו דרישא במקומות שאין מכריזין, וכן קאמר דאסור לישראל ומותר לנכרי מ"מ ליפלוג בדידי ר"ל בנכרי גופא במקומות שמכריזין גם לנכרי אסור חתוכה, ומדמליג רק בין ישראל לנכרי ש"מ דלנקרי עלום מותר. אלא דיש לתרץ מהרי' זאת מציאותה שמעין דמייר לאבאי ורבה במקומות שמכריזין אלא שאירע להם טופות וקאמר דאסור לנכרי נו"ט, מילא נדע דבראותו מקום גם ריך חתוכה אסור לשולח, דשما ימכרינה לישראל, דהרמי מהאי סיפא שמעין דחיישין אלפוני דלפני, וכמש"כ הרשב"א וכאשר הסברנו לעיל בטעם של דבר, וכן לדיזה לא קשה ליפלוג וליתני בנכרי גופא דפערמים אסור לשולח ריך חתוכה זאת שמעין מסיפה וכן יותר קמ"ל במקומות שאין מכריזין מותר, ולא חיישין שםיא יתננה לו בפני ישראל. אולם לר'אי דcola בריתיא במקומות שאין מכריזין ומיציאותה קאמר דא"ה אסור למכור בסתם לנכרי נו"ט דשما הרואה העומד שם באיטליז דשם מתאפסים הרבה לוקחי בשר, יטעה לומר דכשר הוא, דאל"כ ה' הטבח מטבחו כמש"כ רשי' ז"ל וברישא דליקא רואין לא חייש, וא"כ לדידי' קשה ליפלוג וליתני בנכרי גופא, במקומות שמכריזין אסור דגס בלא רואין אייא למיחוש שםיא יזדמן לו לתקח ישראל, זאת לא נשמע מציאותה דשאני שם באיטליז דשם אייא הרבה לוקחי בשר, משא"כ בשולח מבתו לבית עכו"ם אויל לא חיישין שהעכו"ם ילך ויקש לו קונה, אלא ודאי דלית לי' לר'אי דחתוכה דעכו"ם מידע ידייע, וכן גם במקומות שמכריזין באמות מותר לשולח כי ישראל לא יקח ממנו כל זמן שלא ידע מי חתוכו, וכאשר כתוב הרשב"א ז"ל בדמසקנא אם ס"ל חתוכה דעכו"ם לא ידייע, אז לא כמש"כ רשי' ז"ל חתוכה דבל מוקם חישין שיקחו ממוני, וכן יפה קאמר התנא דברייתא דבל מוקם מותר לשולח לנכרי וא"כ פליג אתנן דמתני' דחייש לשמא יתננה בפני ישראל אחר, והוא לא חייש במקומות שאין לוקחי בשר מזוין רקתני במציאות ומפני ב' דברים וכי' ומלהן זה משמע דקאי לפרש הרישא דלווי זאת למה לא כתני ולא ימוכר אדם לעכו"ם קח מפני שני דברים וכי' כמש"ש בסיפה ולא יאמר אדם אוקימנתא דר'א לי' בדין זה בשר מפני ב' דברים וכי' אבל לפ' אוקימנתא דר'א רקתני הרישא דלווי זאת למה לא כתני ולא לשולח חתוכה לנכרי ולא חששתי לא מפני גניבת דעת ולא לשמא ימכרינה לשראל אחר, מושום דהני שני חששות אינם אלא במוchar בשר טופות ונובלות במקולין, דבנו"ט במקומות כשרות אפי' בסיפה ושלא במקולין דלא שכיה דעת, משא"כ בירך במקומות שאין מכריזין ושלא במקולין דלא שכיה שהנכרי ימכרינה לישראל מה איכפת לי' بما שהוא מנוקרת, וכן מושום שמא יחוור וימכרנה אינו אלא במקולין, ואם תקשה למה לא רקתני דינו בירך חתוכה ובמקולין דז' אסור מפני הני ב' טעמיים לך' מ דהרי התנא מביא מה שאמרו חכמים, והם אמרו דבר זה בהמה שמצו'נו"ט מצוין, אבל ירך פרועה שלא ניקרו מיעוט דלא הכריזו גם איז טרפה היא. ר'ל אפי' יארע כן דלא הכריזו אז אין לטבח רשאי למכור נו"ט לנכרי כדיעיל, וא"כ באמות לטרפה הוא זה שהוסיף רשי' במתוק לשונו הזהב על דברי הגמ', ומදלא אكري לאו טרפה היא. ר'ל אפי' יארע דלא הכריזו באנס אבל האי בשר שלקח הנכרי גם אז לאו טרפה היא, ולא קאמור דליך טרפה בעיר אלא דהאי שבד הנקרי בכב"כ לאו טרפה היא ויאכל ומה בערך דבכהג'ו אף דפשע בשלוחו מ"מ לא צריך לחוש למיעוט דלא הכריזו גם איז טרפה היא, ודבר נאה ומתקבל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוו"ק.

תוס' ז'ה אמר אבי תימא לאבוי ורבה ור'א, בראשא היכי משדר לי' חתוכה וכו' ויל' דלית להו להנץ שינוי' אלא שינוי' קמא דאקי במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע דיע, ומותויך כך נתקשׁו להו על רשי' דפי' אמלטה דר'א דפליג אתנן דמתני' אתנן דברייתא, דהרי ר'א נמי מצי לתרץ מתני' כשינוי' קמא דליעל, דמייר במקומות שמכריזין עכתי' ד דבריהם. ופירוש לדבריהם דבתרותי קומתמה על רשי' ז"ל דלמה לא פי' גם אליבא דאבי ורבה איך קמתרצço ביאה זו, ולא דמי לשאר רואה דם בשעת תשמש דפטור, משוע דאנוס הוא דמאי הוה לי' למיעד, דהכא כיון דה' מזוהר ועומד מן החכמים לפרש והוא עבר על זה, אע"ג דרך אישור דרבנן עבר, אבל מ"מ לא מצי מתנצל דאנוס הוא, ועיין לעיל דף ו' ע"א וגם בפתחה מה שהעלתי בזה דבכל הני אסורי דרבנן דאסרו מושום דחששו שמא בהאי מעשה יעbor אדוורייתא ולא סמכו על רוב וחזקה, כמו שהזהיירו על עונה סמוך לסתה וכמו בדמאי שחששו על מיעוט ע"ה שאין מעשרין, אין כאן אישור מוחלט דרבנן אלא ספק איסור תורה, דמכח האי סברת הרשב"א ז"ל, تو מה"ת אסור לספיק ארוב או חזקה, דהוה כמו סכתנתא דלא מהני רוב וחזקה מה"ת, והסביר הש"ש ז"ל הטעם מושום דכיוון דאם יארע שעבר הרי' ה' ניזוק משא"כ באיסור אף אי קמי' שמי' גלי' שעבר לית לו בה כי התורה התירו דאנוס הוא, אמרו מעתה כל שהזהיירו חכמים דתו לאו אнос הוא מילא אסור לו ליכנס, לספק זה דשما יעbor עי' בארכות באזה.

ועל' פ' לענינוaca לכאר' ה' מצין לומר דלעולם במקומות שמכריזין ולא הכריזו אבל מ"מ הרי מתרחש לפעים דאייע טרפה ולא הכריזו מחתמת אייה סיבה וכמו דמייר במציאות שאירע להם טרפה ולא הכריזו ניזה דלא בעי הלוקח מן הנכרי לחוש להז' ומציין סמך ארוב דכל שלא הכריזו מסתמא ליכא נו"ט במקולין, אבל האי משלח עכו"ם ליקח לו בשר דמוchar שלא לשולח מושום דאנס הוא ומץ גוזל את הטבח, שוב אם יארע אונס דלא הכריזו וה' נכשל בبشر טרפה, לא מצי מתנצל אнос התייטי בשרות התורה ואמרה מותר ליקח מן הנכרי במקומות שמכריזין, כי נשב לו אתה שלחת לאייטלי' את העכו"ם שאסרו לך חכמים מפני האנסין, מילא אין כאן טענות אונס מצדך ואל תתעקש לחלק בין איסרו מכם מצד שאסכן על הרוב או שאסרו מצד אחר דזיל בתר טעמא,aca שלא סמך על האונס הוא, מושום דעשה שלא כדין ועbar אדברי ז'יל' והוה זאת כمو'ת החלתו בפשיעה וסופה באונס דפסקין כמ"ד חייב בב'ק כ"ה ע"ב עי'יש, דהתמס נמי הפשיעה הוה לעניין קפיצה והוא לא קפץ אלא נפל באונס, מ"מ אמרין אלו ה' ממשMRI, שלא היה הצלב והגד בראש הגג, ממילא לא ה' באים לדי אונס נפילה, וכן חיב, והכא דכוותי אלו ה' נשמר מלשלוח עכו"ם למקולין ושלח ישראל ה' ניצל מאיסור, וע"י שפשע בשילוח זר ועbar אזהרת חכמים, בא לידי אכילת נו"ט ולא אונס מקרי, ולא אונס דלא אמר בגמ' אי' איתא דהוה טרפה אכרזוי הוה מכרי דהכא עבר לשולח נכרי נגד אזהרת חכמים צrisk לחוש שמא אירע אונס דלא הכריזו דז' נקרא אצל מכך לא אונס דתחלת שלוחה בפשיעה הה, لكن צrisk רשי' ז"ל להוסיף, דאפי' אירע כן דלא הכריזו אז אין לטבח רשאי למכור נו"ט לנכרי כדיעיל, וא"כ באמות לאו טרפה הוא זה שהוסיף רשי' במתוק לשונו הזהב על דברי הגמ', ומדלא אكري לאו טרפה היא. ר'ל אפי' יארע דלא הכריזו באנס אבל האי בשר שלקח הנכרי גם אז לאו טרפה היא, ולא קאמור דליך טרפה בעיר אלא דהאי שבד הנקרי בכב"כ לאו טרפה היא ויאכל ומה בערך דבכהג'ו אף דפשע בשלוחו מ"מ לא צריך לחוש למיעוט דלא הכריזו גם איז טרפה היא, ודבר נאה ומתקבל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוו"ק.

תוס' ז'ה אמר אבי תימא לאבוי ורבה ור'א, בראשא היכי משדר לי' חתוכה וכו' ויל' דלית להו להנץ שינוי' אלא שינוי' קמא דאקי במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע דיע, ומותויך כך נתקשׁו להו על רשי' דפי' אמלטה דר'א דפליג אתנן דמתני' אתנן דברียתא, דהרי ר'א נמי מצי לתרץ מתני' כשינוי' קמא דליעל, דמייר במקומות שמכריזין עכתי' ד דבריהם. ופירוש לדבריהם דבתרותי קומתמה על רשי' ז"ל דלמה לא פי' גם אליבא דאבי ורבה איך קמתרצço

נתקבל, ואילו משום קבוע קאמר הרשב"א הו"ל לפреш כן. וגם דינו שהמציא דבלא נודע ליכא קבוע איפלו אם נהיה לו שכן הוא (הרא"ה מפלפל עלייו). לא הבנתי למה דין זה ללא נודע, דהרי נודע למוכר הטבח שמכר דמה שלא נודע להלוקחים, אי גם זה לא נודע מקרי אז גם בט' חניות איך קאמר דבלוך מהות מון דמקרי קבוע, דהרי ע"כ הא לוחך לא ידע בשעת לקיחת דבאתה מהנה התוס' כלום, והיינו טעונה משום דזה תלי בנהן אוקימיות דעליל, דלאביי ורבא דמוקי האי דלא ימכור לו נ"ט במקומות שמכריין ולא הכריזו, ודאי גם בסתם איכא גניבת דעת דלא הוה לי לאסוקי לנכרי שהיומ ארירע להם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכריין ודאי מודו התוס' דצרך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר"ת אלא דרש"י ז"ל שכטבת דחתם במוכר לו בחזקת שהיא כשרה שלא אליבא דר"א כתוב כן, דלדיי איפלו בסתם נמי איכא גניבת דעת וד"ק.

על"ש גמר' אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור וככתבו התוס' דחומרא בעלמא הוא, ומושום עובדא דלקמן, אלא שכתבו האחرونים ז"ל, דב"ד דבעל השקיל וטר"ע"כ סבר דמדיאן קאמר רב ולא שגאר הוא ע"י מעשה שאירע, דלא"כ מה פריך מכל הני משנהות וברייתא שנשנו קודם רב ועין בה"ק"ז בעהנת"ס ז"ל שרצה לתרץ בהזה פסק הרמב"ם ז"ל ואני תמה מאיד ס"ד דבר מדיאן קאמר דחיישין על בשר שהניא ומצאו אח"כ במקומו, על החלפה של עורבים. וכי לא ידע מכל הני בריתות מובאות בפסחים דף יי"ד ע"א דפלייג בהניא תשע ומצא עשר או עשר ומצא תשע, אבל מצא המספר כמו שהניא לית מאן דחש להחלפה וגם בחסר ויתר כתבו שם התוס' דדוקא בקשרים יחד פלייגו, אבל בלא"ה מה שהחרsr אתון זה מעורר אצלנו הספק שמא הני אחירנא נהנו, וכן פלייגו התם רבי ורשב"ג בשדה שנאבד בה קבר אם מצא אח"כ קבר, אם חיישין שזה קבר אחר והוא מושום דלא ידעין המקום כי נאבד מקומו. אבל כאן שמא השר במקומות שהניאו שנחosh להחלפה מהיכי תתי, ע"כ חומרא בעלמא היא שחדש רב ומה פריך מט' חניות ומיתר משניות. ולעומת זה קשה גם להיפךadam רב רק מצד חומרא גוז לאסור בשר שנתעלם מן העין איק אמר בשם רב סתם, בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור, דלשוון זה משמע דידייאן קאמר ולא גזר שגאר רב, וכמו דלעיל דף ה' ע"ב דקאמר ר"ג וב"ד נמנו על שחיתות כותוי ואסרוו, ומסתמא גם רב לא עדיף מר"ג הנשיא ולא ה"י יכול לגזר מעצמו דבר גדול זהה, לאסור בשנמה"ע בלי' למנות עליו חמי דורי ואיך לא הזכיר זאת בכל התלמוד. ומה שנראה לפער"ד בהזה הוא, דהרי מציין הרבה פעמים בש"ס שדרכם היו לתלות גירותם וחידושי דינים באילו גדול מדורות הראשונים, וכן שסמכו דבריהם אלஇיא מקרה שייה"ר נראת כדורייתא, כן עשו כדי לקיים ההלכתא כייחיד נגד רבים, וכאשר הארכתי בה בכמה מקומות במקילתן ועין לעיל בראש המ██' בסוף האוקמתות מה שכתבנו בהזה. וא"כ ה"ג חשו חכמי התלמוד אמרואין בתראי, שלא קיבלו גירות רב ובית דין שגארו על בשנמה"ע, لكن אמרוא משמו בדרך החלטה דאסור, כאשר הוא גירה ישנה מתנאי קמאי שעיל זה שיק שפי לומר אסור סתם, דהרי כבר אישטרש איסור זה מזמן כביר, וע"ז פריך מט' חניות וממשנה דמckerין נמצא בה בשר ח' דמנה נשמע אין זה איסור קדום עכ"פ. ולא פריך מהני בריתות דפסחים שהבאתי לעיל, זאת פשיטה לי' דבשנמה"ע חומרא וגזרה דרבנן הוא, דמדיאן פשיטה דלית כאן מקום לחוש איפלו בקולא טבח נקרים, דכל שמאו במקומות שהניאו בלי שום

תעשה שambilaididi גניבת דעת והוא דוקא במקום שמכריין ולא הכריזו, וכן שמא יחוור וימכרנה לשישראל וד"ק היטב.

תוס' ז"ה אינeo דקמטעו אנפשיהו פי' בכו' וכו' לכך נואר דחתם בסתם איסור משום דאיו לאורך לאסוקי אידעת' דמכורות לחנונו אבל הכא וכו' עכ"ל, ועל הא דמוכר לו בחזקת שחותה לא השיבו התוס' כלום, והיינו טעונה משום דזה תלי בנהן אוקימיות דעליל, דלאביי ורבא דמוקי האי דלא ימכור לו נ"ט במקומות שמכריין ולא הכריזו, ונכרי שהיומ ארירע להם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכריין ודאי מודו התוס' דצרך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר"ת אלא דרש"י ז"ל שכטבת דחתם במוכר לו בחזקת שהיא כשרה שלא אליבא דר"א כתוב כן, דלדיי איפלו בסתם נמי איכא גניבת דעת וד"ק.

ודע דלאביי ורבא דמציעתא מייר' במקומות שמכריין ולא הכריזו, אלא שאירע להם טropa, הא דקאמר שמא יחוור וימכרנה לשישראל ולא קאמר שמא שלח ישראל את הנcri ליקח לו בשר משום דלהא לא צרך לחוש, דהרי אסור לשלח נקרי לאיטלי גם במקומות שמכריין ולא הכריזו מפני טעם אנשיון וד"ק.

דף ז' ז"ה גמר' אמר רב, שביל שוטה זה שעשה שלא כהוגן נאסר את כל המקולין עכ"ל הגמ', כפי הנראה מפי' רשי' ותוס' ז"ל, הא נカリ זובין לי' האי טבח מן שר הטרופה, בעל מקולין הי' ולקחו כדי למckerין, והמקום ההוא ה"י מקום שאין מכריין או מקום שמכריין ולא הכריזו הימים, באופן שלא ה"י רשאי למוכר לנカリ מון הטרופה באותו היום, והוא עבר ועשה שלא כהוגן, אלא דמ"מ קאמר דלא נאסר שאר המקולין נקרים, מיחמת חיש שמא גם לשאר בעלי מקולין מכר כמו שמכר ליה, אבל מאותו הנcri שמכר לו פשיטה דאסור ליקח איפלו יש לו גם בשר כשר במקולין שלו כיוון דאיתחזק אצל טropa, ולשינה בתראי אי לא דאמרין דלצערוי קמכוון דמש"ה מותר נמי ליקח מאותו הנcri, והוא אסרין את כל המקולין, דהוה חיישין כי היכי דמוכר לזה מכר נמי לאחירנא, והנה יש לראות דס"כ' למה נאסר כל המקולין בשביל בהמהacha שנטרפה, דהא דאסרין למוכר אפי' טropa אחת בעיר במקומות שנטרפה, דהא דאסרין למוכר אפי' טropa אחת בעיר במקומות שאין מכריין, או דבשביל טropa אחת מכריין בעיר כדי שלא יקוחו בכל המקולין נקרים, הינו מושום תקנה להטבעים, דלוליזאת שאסרו ליקח לא ה"י רשאי למוכר טropa לנカリ מושום דלא אמרה תורה שלח לתקלה והוא מה"ת דאסור לבטל איסור לכתלה עין ברשב"א בסוגי' דמckerין לעיל, ובפתחה של' אבל כאן דהאי דמוכר טropa بلا הכרזה כבר דזה שמכר מליקח בשאר מקולין אחר שכבר נתבטל, ואולי מארח דזה שמכר הוא מבטל איסור לכתלה, ולמי שנתבטל בשביבו אסרו חז"ל כמボואר בי"ד סי' צ"ח, וא"כ הכא דהני מוקלי נקרים שלקחיהם בשביל הישראלים שרגילים ליקח אצל המקולין, אבל יותר נראת דהמקולין נמי קבוע הם, וכמש"כ התוס' בד"ה ובנמצא וכמש"כ המהרש"א ז"ל, וא"כ מדיאן אסור ליקח מוקלן ואע"פ דקבע שאינו ניקר הוא, עכ"פ מדרבנן הוה לי' קבוע גם בכחג'ו.

אולם הרשב"א ז"ל הביא בשם תוס' שיטה אחרת בה, והוא דודאי לכתלה ליקח איסור כיוון דמיהימן לו דמוכר את הטרופה הוה ל"י במקומות שמכריין והכריזו אלא על מה שלקחו קודם שנודע קאמר דלא נאסר דכל שלא נודע בשעת לקיחת עכ"פ שנודע אח"כ לא מקרי קבוע למפרע עיי"ש. והנה מה דמדמה זאת למקומות שמכריין והכריזו הוה פלא ממש"כ למלعلا, דחתם תקנתא הוה כדי להתיר המכירה, אבל לא להציג את הלוקחים מאיסורה שכבר

הר"י החולק על רשיי ומפרש דלענין אכילה קבעי ודוק".

ועתה בא וראה עד כמה נכנסו התוס' בדוחקים וdochki דוחקים מכח שיטתה זו דבט' ציבורין לעניין אכילה מיירי דע"י שיטה זו והוכרחו לומר דראיה שלקח הנכרי מן החנות באמת אסור דמקרי נולד הספק במקומות הקביעות כמו התחם בעכבר, ומהז נצחים להם קושי מפ' התערבותות, אכן מהני ניכבשינו דנייניזון, דהרי ראה שניניגיזו מן הקבוע ונכנסו בדוחק גдол דמיירি באופן שלא ראה, ע"ז קשי' להו עוד ע"ס הדיבור, ועיין לבב אר' מה שתמה עליהם. אבל כל זאת לשיטת רשי' ז"ל בפסחים דלענין בדיקה אחריו מيري לא צרכין כלל, כי הכל יבא בשלום על מקומו בעלי שום דוחק והוא דאפיילו ראה ישראל שלקח הנכרי מן החנות, כל שאין לו נפקותא בזה אין לומר דנולד הספק במקומות הקביעות, דנולד הספק לא מקרי אלא כಚירcin לדון עליו, ולכן דבעכבר מקרי נולד הספק במקומות התערבותות, משום דיש להישראל נפ"מ אי חמץ אי מצחה שכול כדידי לידע אם צריך בדיקה אחריו, אבל בנכרי שלקח בשר באחת מן המקולין, ע"פ שראהו ישראל אבל כל זמן שלא לקחו מהם אין לו נפ"מ ובזמן שלקחו יש לו נפ"מ כבר פירוש, דיןנו שנוכל למכוור טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב' בנטערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכריין והכרזין, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיעד ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' ד"ה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא ביוינו להתייר שלקח, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי'adam לא קיימי הא לא כימי הא מבון, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר במנצא ע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכריין והכרז היום מיירי, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גزو כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובא. אלא דמה שיש לתמהה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב במנצא ביד נכרי' דאין שרי' זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרי' דשם איכא תקנה ע"כ שלא לנקות מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעומד וראהו קמווי לי', דהרי הש"ס חידש זאת לכאן, משמע דברית' דט' חניות מיירי במנצא ביד עכו"ם ממש, ועיין בפלתי שהרגיש בזה ולפע"ד אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי ברייתא דט' חניות לפיה מה דמוקי לי' במנצא ביד עכו"ם, מיירי בסתם מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למכור טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטוח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד נכרי מושום דרוב טבחין ישראל ודוק". ועיין בבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam לך מזור בדיעד ולפע"ד נראה כמש"ב.

אחרי כתבי מצאי לי ראי נפלאה וברורה בירושלמי שקלים פ"ז הלכ' ב' המובה ג'כ' בפוסקים, והוא דאחר שהביא הברייתא דט' חניות דבלוך מן הקבוע וחושש לטרפה ובמנצאת הולclin אחר הרוב, א"ר יוחנן שם הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, פ' ומותר דחולclin אחר רוב הטבחים, ופרק' מעשה שאירע חדך ארמאיה הי' חותך מן סוס' ונפיקן לברא למקרו וא"ר יוסי דר' יוחנן רביה ג'כ' בראה אותו יוצא ממוקולין של ישראל עי"ש.

והנה ע"כ מיירי דלא ידע ישראל אם מחותן שמכרין טרפה או משאר חניות יצא, אכן בידע דמחנות של כשרות יצא מאי למימרא ולא עוד אלא דר' הלא כנמצא בפלטיא קאמר וע"כ דASHMUNIN דכמו דבנמצא בפלטיא סמכין אבל דפריש מרבובא פריש, כמו כן

שינויו ודאי האי שנמצא הוא שהניחו, אלא דרבנן גזרו, אבל מאחר דאמרו ממשי' דרב דבשנמה"ע אסור, ע"כ נזהرا קדומה הוא ואי אפשר לפרנס הני בריתיא ומשניות, וע"ז קמדחיה דאפשר לאקומי בנמצא ביד עכו"ם ובעומד וראהו ולא דכו האמת, אלא דכיוו דין כאן הוכחחה מוכרכחת דגזרת בשנמה"ע ישנה הוי, שפיר קامر בשם רב סתם אסור כדי לקבלו מני' كالו הוא גזרה ישנה, אבל לעולם רב הוא דגזר על בשנמה"ע, ואמוראי בתראי אמרו משמו בלשון דמיישטע שנאסר מכבר, ולפ"ז יש לקיים הא דמתוך החות' ז"ל הנ"ל דעת הרמב"ם ז"ל, דס"ל לפ' האמת דרב גזר על בשנמה"ע, אין אנו צריכים לחלק בין נתעלם מן העין לנמצא ביד עכו"ם, ועיין עוד לקמן ודוק".

תוס' ד"ה ובנמצא הלא אחר הרוב, וא"ת דבמקומות שמכרין והכרזיו משום טרפה אחת אסرين כל המקולין וכו', עד שמסיק לבסוף דתקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקומות שאין מカリין שלא לנקות מן עכו"ם לכתבה ע"פ שרוב טבחין ישראל וכו' עכ"ל, וכונתם בל"ס Leh מה שכתבת הרשב"א ז"ל בסוגי' דמכרין לעיל כדדי שנוכל למכוור טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב' בנטערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרזין, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיעד ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' ד"ה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא ביוינו להתייר שלקח, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי' adam לא קיימי הא לא כימי הא מבון, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר במנצא ע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מיירי, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גזו כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובא. אלא דמה שיש לתמהה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב במנצא ביד נכרי' דאין שרי' זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרי' דשם איכא תקנה ע"כ שלא לנקות מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעומד וראהו קמווי לי', דהרי הש"ס חידש זאת לכאן, משמע דברית' דט' חניות מיירי במנצא ביד עכו"ם ממש, ועיין בפלתי שהרגיש בזה ולפע"ד אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי בריתיא דט' חניות לפיה מה דמוקי לי' במנצא ביד עכו"ם, מיירי בסתם מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למכור טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטוח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד נכרי מושום דרוב טבחין ישראל ודוק". ועיין בבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam לך מזור בדיעד ולפע"ד נראה כמש"ב.

תוס' ד"הanca נמי כבנמצא ביד עכו"ם, וא"ת דאמר בפ'ק דפסחים ט' צבורים של מצחה וא' של חמצ' ואתא עבר וקהל וכו' דמה לי נמצאו בפי עכבר ומה לי נמצאו ביד עכו"ם עכ"ל. התוס' לשיטתייה בפסחים שם הקשו כן דס"ל דלאכילה קבעי, וא"כ לא נולד לען הספק רק כשמוציאים מפי העכבר או שנפל מפיו, וא' הינו הכך כבנמצא בשר ביד נכרי' אבל לרשי' ז"ל שפירוש שם כפושטו דלענין להצrik בדיקה קמיiri, א"כ שאני עכבר בחמצ', מנכרי בשר, דמיד שלקח העכבר מן הציבורין נולד הספק לעניין בדיקה וככאמור שם לעיל שמא לטול חולדה בפנינו וצריך בדיקה אחריו, וע"י' בטוס' ותמצא שישידרו התוס' קושי' רק אחר שהביאו דעת

איתמר עלה רב אמר מותרות משום נבלה ולוי אמר מותרות באכילה, וכך הקשו האחרונים ז"ל הרי דרב בפי אוסר בשר הנמצא במקומות טבוח ישראל משום חשש שבביאו מרובה דעתם, ואיך מסיק מכך דרב לאו בפירוש איתמר אלא כלל לא ק"ז בעחחות"ס ז"ל כתוב, דבאמת כאשר מסיק דמקללא איתמר גם זאת דמפרש רב האイ חתיכות מותרות משום נבלה י"כ לאו בפירוש אמרו אלא כלל, ודבר גודל דבר הנביא זה, אלא בל"ה קשה לשון הש"ס דקאמר דמידי הוא טעמא אלא לרבות כי' דכל מקום שמצוין כן הוא על אופן דין חדש מישיב הקושי, אבל כאן הלא רב כדי לתרץ דין דבשנה"ע הוכחה לפרש האי מותרות דלעין טומאה אמר. וא"כ האי מידי הוא טעמא אלא לרבות אינו מדויק, והכי הוליל רב מותרך לך מותרות משום נבלה קאמר ואיתמר נמי הכי וכו'.

ד') הקשו ג"כ האחרונים ז"ל, הלא لكمן קאמר רב דאל תהיו שוטה בחזרים, הרי בפירוש אסור בשנמה"ע בחזרים ודאי לאו סימן הוא במקומות דבעי היכר מדינא, כמו שבביאו התוס' لكمן מגני' ארכוה באלו מציאות, ורק לבג' חומרת בשנמה"ע מהני סימן כל דחו כמו חזרים, ואיך קאמר דרב לאו בפירוש איתמר ובפרי הראש יוסף ז"ל בזה אינם מובנים לי.

ה') ממה דאמר רב, עבדי נמי הכי ואסרינהו ניהלי, אך נשמע דאוסר בשנמה"ע וחיש להחלפה, דשאני התם דעתן תרי במקומות חד ומפני הגרגשו התוס' בזה, אלא דקשי' להו יותר דממה דקאמר עבדי נמי הכי, אדרבה מוכח דאלו עלה רק חזא לא הוה אסור לי' ומתרצים בדוחק גודל, דהרי ראה שלא היה שם עורב ולמייחש שמא קודם לנו שדא עורב ראש במים אין כאן חשש, וא"כ הוה לי' לעלות שניהם דמחייבתי שלו נאבד במים ואידך עלה, כך מתפרש תירוצםומי לא יודה זהה דוחק גודל, Adams חישין להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא למה לא ניחוש גם בגין שי' במים ראש אחר ואדרבה דדרך המים להולך מה שנארק בתוכו להלאה, ולכן עד שבבאי הסל, שט ראש שנפל ממנו להלאה וראש אחר שבא ממקומות רחוק אריע עתה לאן ועליה בסל שלו, אבל אם יהיבנה להו לומר דלא נשמע להיפך, אבל עדיון קשה מנ"ל דאלו הוה מיתרמי בראש אחד ולא ראה אם לאו ערוב ה' כאן דהוה אוסר,-DDילמא דוקא שום דעלו תרין, ואיכא כאן בטוח ראש חדש שלא ידע מאין בא, אי מכאן ואי מעלמא, ואין כאן אף' מقلלא דרב רחיש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא והוא קושי' עצומה שאון למעלה הימנה. ולא עוד אלא דקשה לי' ע"כ כאן בהאי עובדא איך ח' בשנמה"ע כל דהרי בחזרים קאמר רב בעצמו דהוה סימן לבג' הומר' דבשנה"ע, וא"כ ה' חתיכה מסויימת כמו ראש ורגל דהוה סימן, דעין שם ב"מ דף כ"ג ע"ב דכמו דפרק آخرווים דלהוי סימן להחיזיר אבדה, כמו כן פריך את חתיכות דלהוי סימן או דפרק או דאטמא, הרי דשותין הון חזרים או חתיכות מסויימות דשניהם לבג' אבדה דבעין סימן גמור לאו סימנים נינהו אבל לבג' חומרת בשנמה"ע גם שניהם סימנא הוה דמ"ש היא מהא דבעי ר'יה מרוב בחזרים ולא בעי בחתיכות משום דשם במתני' חזרים קתני' ברישא, נקט הוא נמי חזרים אבל אה"ג דבעי נמי בחתיכות ותדע ע"כ חזרים וחתיכות שות הן Adams תאמיר דחרוזים הוה עדיף מחתיכות למה סיידר התנא שם רקתני' הרי אלו שלו חזרים ואח"כ חתיכות דהוה זו ואצ"ל או והו"ל להקדמים חתיכות ואח"כ חזרים אלא ודאי דשווין הון ורב לא גזר רק רק חתיכות בשר בעלמא דלא ידע מאייה חלק הבימה הוא אבל בידע דראש או גרג' או מאטמא הוה סימן וכאשר פריך רב איך אכל בשרא ונשני בסימנא כי הוא דרביה בר'ה דמחתק ל' אתלט קרנה לכתלה ודאי עשה סימן גמור אבל לאוסר בדיעבד

בנמצא ביד נכרי כן, וכיון דמיירי בראה יוצאה מחד מן המקולין הרי ראה שלקה מן הקבוע, ואיך נאמר כאן כל דפריש מרובה פריש כמו בנסיבות פטנטיא, אלא ודאי דכל זמן שלא ה' נפקota לישראל ומה שלקה הנכרי, ע"פ שרואה יוצאה מן המקולין דין בשר שנמצא יש לו ואזאת אתה ר'י לאשמעין ולאפוקי מישית התוס' דראה לחוד גורם לעשותו ספק נולד במקומות הקביעות והואראי' שאין עליה תשובה ודז'ק היטב.

מהדורה בתרא בסוגי' דבשנה"ע

בעברי עוד הפעם בעין עיוני על סוג' העומקה הללו האיר ד' עני וראיתי אויר בהיר או מצחצח ורק ע"פ פירוש זה אנו הולכים בהרחבה בכל שקל וטרוי' בלי דוחק כאשר אבר, ואסדר תחלה מה שיש מן החומר בסוגי' זו עפ' פירוש רשי' ותוס' וווא:

א') אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור. דבר פשוט הוא דרב החמיר חומריא תירה לחוש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא נמצא במקומות שנייה, וуд כאן לא פלייג תנאי בפסחים דף י"ד אלא בהניחס מנה ומצע מעתים או בהיפך, ורק בקשורים יחד וכמוש'כ התוס' שם, אבל מצא כמו שהניחס מאן דכרשמי' שהיה חישש אחלפה, והרי בתמורה וקדשי' דפוסל היסח הדעת, חיישין על נגיעה טומאה ומשום דכתיב ומשמרת תרומות, אבל על ההחלפה לא חישין, ע"ג דבעי שימור וע"כ דרב חומריא תירה החמיר לאסור בשר בהיסח הדעת, שמא הוחלש בנבלה, וא"כ קשה מאי מה פריך לי' ממשניות ובריותות שנשנו מכבר ובמה שכבתבי למלעה דמלשונו דקאמר אסור ממשמע לי' עכ' דהוא גזירה קדומה לא נתקorra דעתינו, דעתין אין מקום להקשות דהו שמי' נשמו קודם האי גזירה ומשנה לא זהה מקומו, ואני זה כמו בשאר מקומות שמתיר תירה בשאר אופנים ורק מצד הדוחק מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכבתבי שם זהה) דבכל הני מקומות גזירה הוה, וממילא בטoutes נשנו והי' מן הרואי לתקן הטעות אבל כיוון שכבר היזכר מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכבתבי שם זהה) דבכל הני מקומות גזירה הוה, אבל כאן בגזירה לא בעו המשניות קודמים שום תיקון דבלאה' כל גזירה דלא נתקבלה ולא נפתחה בתוך העם לאו גזירה היא, וכל שנטקבלה ונתפסה לא תבטלה בשביל שבמשנה שניתנית קודם הגזירה שנו' היתר, ולכן אין שום מקום קושי' ממשנה או ברייתא השנו' קודם האי גזירה, שלא זהה מקומה גם אחר הגזירה.

ב') **тирוץ** הש"ס נמצא ביד עכו"ם שאני אין לו מובן, ניהו דביד עכו"ם שפיר משתמר מן העורבים שלא יהליפו, אבל האי עכו"ם שאמן מן העורבים דשדו קיבל. כמו מעשה דלקמן דשדו עורבים כבדי וכוליתא במעלי יומא דכפורי, וק"ז הוא אם חיישין להחלפת העורבים על בשר שהניחס והעלים עינו ממנה, מכש'כ' דבנמצא ביד גוי דניחוש שמא ממה שבביאו העורבים בא לידו. ומה שכתב רשי' ז'ל שהיתה בחזקת משتمر מראיה דהרגיש בקושי' ז' ורואה לתרצ' זאת ולומר דሞר דמויקניין האי בשר שהיתה בחזקת משتمر כמו שהוא עתה ביד אדם כך ה' מלפנים, ובא לו מיד אדם המשמרו ולא מן השוק, אלא אדם מכח חזקה זו לא ניחוש שהגוי מצאו בשוק מכש'כ' דמצאו במקומות שהניחסו דאי'א חזקה טובא דכאן נמצאו וכאן ה'יה, ומהיכי תיתי הוחלף ע"י עורבים שלא ראיינו, וזה תימיא רבבתא.

ג') על קושי' האחونة ממשנה דשקלים נמצא בגבולין אברים נבלות חתיכות מותרות, קמתרץ מידי הוא טעמא אלא לרבות הא

להם וגם למייעוט לא יחשב, שכן לרוחח דמלתא הביא מעשה שהוא, ולכן מסיק דרי"י לא התיר בשר הנמצא ביד גוי אלא בראו שלקו מהן המקולין באופן דיליכא רק חש שמא מנו"ט לך ועל זה מהני הרוב וכמוש"כ בועללה דלא שייך בנכרי לך מן הקבוע והא דמתיר בנמצא לפטלי" ע"פ דבזה שוב איכא חש בשר טמא שנפל מן הנכרי שיש לו נבלות הטמאים בbijתו וכמעשה שהי"ל כיון דבריך שרובה ישראלי דרים בה הוה נמצא בפטלי" תרי רובה דמסתמא מישראל נפל שהמה רבים בעיר, ואית' שסמייעוט הנכרים נפל הלא גם המה רוב בשר שבידם מן המקולין הו, ובתרי רובה המיעוט כמאן דליתא, וכמבואר בכתבות דר ט"ז ע"א דעללה עשו בייחוסן שלא לסמך ארוב בשריםacialה, אבל ברוב העיר ורוב סיעת רוחקים מעליין ליויחסין, ועי"ק אמר בירושלמי דרב כי איתא לבבל וראה שמקילין בשר שביד עכו"ם שאסור מדינא משום מיעוט בשר טמא, החמיר עליהם לאסור גם מה שנתעלם מן העין ולהחש להחלפה במקומן דליקא שום רעوتא, וממילא אין צריך לומר דעת עורבים שהביאו מעלה מאח, אלא החלפה שבכאן ע"י נכרי שיש בידו בשר טמא, ואולי משום לא פלוג גזר נמי בניכר שאין זה מן הטמאים, כל שאין לו סימן ואפשר דוחולף אסור, וממילא אסור גם בשר הנמצא בשוק, ע"פ שיש תרי רובה ומשום לא פלוג אבל מן הברייתא דט' חניות וממשנה דשקלים דקתי התיוצאות מותירות לא קשה דהרי חומרא דרב הוא שלא ה"י בזמן הקדום.

אולם הגמ' דילן דעת אחרת עמה, דגס היא ידעה דמה דאסור רב בשנמה"ע הוא חומרת עצמו שהחמיר, ובס"ד שהקשה עליו מהא דרב דמקולין וטובי ישראלי דבשר הנמצא ביד עכו"ם מותר, אוili באמת סבר דעתמי" דרב בירושלמי דהחמיר משום דראיה מקילין בשר שביד עכו"ם, ועי"כ דבשר ביד עכו"ם אסור מדינא, אבל המתרצה דקאמר נמצא ביד עכו"ם שאין מגלה לך טעמי" דרב דלעולם בשר שביד עכו"ם המשתרם מיותר דלמייעוט טמא לא חיישין כמו למייעוט טרופות, אבל בשר הנמצא איכא איסור מדינא והוא להיפך מסברת הירושלמי, ומטעם דחווש לרוב בשר דעלמא שהוא נו"ט ועי"ו ערבים המבאים, ואיל"ז דין זה מוצוי, עין בפי" כתבות הנל"ד ה"ש ומדאוריתא, שכותב דע"ג דלא איזילין בתר רובה דעלמא נגד רוב שעיר, אבל עכ"פ מייעוט עושה, ואם הוה פלגה בעיר מצטרוף האי מייעוט לפלא, וא"כ ה"ה אם איכא רובה בעיר דעשה האי מייעוט בצירוף מייעוט שעיר פלא, וכן כתבת הרץ"ז לעיל בסוגי" דביבים, דר"ס ג"ע, דמייעוט טמאות ומיעוט טרופות מצטרוף להחליש הרוב, וכן ה"י סברת רב דבשר הנמצא בשוק עכ"פ שרוב בשר שעיר כשר, אבל חש הבאת העורבים מرواיה דעלמא שהוא טרופות ונבלות מגרע הרוב, ועשה ספק ואסור, וכי לחזק האי דינא דבשר הנמצא אסור מדינא ומשום חש עורבים המבאים מرواיה דעלמא, אסור רב כל בשר שאינו ביד המשוחרר. וראה זה בפי" רשי"ז עיל דעל דינא דרב בד"ה אסור מפרש סתם שהוא נחלף בנבלה ולא הזכיר עורבים ואח"כ על המתרצה נמצא ביד עכו"ם שאיני כתוב אבל בשר המונח שמא עורבים חלפו, ולא כמוש"כ התוס" מיד על רב דעתמי" שמא עורבים חלפו, דהמקשן ודאי לא ידע מה"ט עורבים מdeferך מבשר הנמצא ביד עכו"ם דין כאן חש עורבים, כיון דהוא ביד המשתרם, וחזקה אלימטה הוא דכמו שהוא עתה ביד המשתרם כן בא לידי מיד המשתרם. אבל דלפי דרכנו לא היה לי לרש"י עיל כתוב "אבל בשר המונח וכו'" אלא "אבל בשר הנמצא וכו'" כי עתה מאחר שגור רב לאסור אפילו בשר המונח על שלחנו משום שהעלים עניינו ממנו, פשיטה דגס בשר ביד עכו"ם כmorph, דמסתמא איכא העלמת עין במקולין וגם ברשות הגוי, דהרי תראה דחש"ס

ודאי דסגי בסימנה דחתיכה מסוימות כמו דסגי בחרוזים ויתר נראה לומר דחש"ס טרם שמסיק דרב פשוט לי לר"ה דחרוזים הוה סימן לרוחח דמלת' קאמר דعبد סימן מעלי"י אתלת קרנא אבל לעולם בהיכר חתיכה מסוימת חלק הבהמה הוא ג"כ שפיר דמי ועין באות שאח"ז ודוק".

ו) **סמייעוט** דרב דקאייל לב"י רב חנן חתני" וכו', ולא עלים רב עני"י מיניה דהאי חייתה דתלי" הקשו בתוס' דמקאן מוכח דרב אסר בשנמה"ע, ותירצו דכלמה רוב טבח עכו"ם, וכוי חישין קומתמה הראש יוסף ז"ל דמה בכך דרוב טבח עכו"ם, ורב רק לעורבים חוש להחלפה עכו"ם דהא ה"י נתפס כגבג, סוף הדברים לא מצאתי בת"ח אבל הביא בשם הת"ח דחיי מתירה דבחדி דאותיא כ"ע לאפי' שלא יחליפו הנכרים, או דמותר שיצאו כולם ויהי טרודים ולא יהא העכו"ם נתפס כגבג עכ"ל, סוף הדברים לא מצאתי בת"ח שלפני, אבל לפע"ד לא הוועיל זהה כלום, חדש החלפה בנכרי לא שיק אלא בנסיך לו דבר بلا סימן ולא יכול להחזיקו לעצמו, אז קטין עלה בחש להחלפה טוב ברע, אבל במקומות דלא מסרנו לו מידי, אם איינו נתפס כגבג ונכנס לבית למה יניח אחרת תחתיה ואם יש לו מצע מהזיק בשניהם, ואולי יל"ש זאת בשנאמר דמחליף כדי שלא יתעוררנו בעליו לחזור אחריו הגנבה וה"י נתפס אח"כ בגנבה שבידו, אבל סכ"ס גם بلا נתפס כגבג לחוש להחלפה בעלי שום ריעותא, ודאי דאיינו מדינא אלא משום חומרא דרב דחש בבשר שנמה"ע להחלפת עורבים, וה"ה ברוב טבח עכו"ם להחלפת עכו"ם במקומות דאיינו נתפס כגבג, אבל بلا חומרא דרב, ודאי אין מקום לחוש שעכו"ם ה"י לו בהמה בידו גרוועה מזו והחליפה, דחש זה ממש רחוק כ"כ ככו'ו חוש דהחלפת עורבים, ولكن עדין קושי התוס' במ"ע, למה לא מדקדק מהאי מעשה דרב אסור בשנמה"ע מהש החלפה, וזאת בפירוש נשמע ולא מכללא, ולתרץ כל זאת נראה לפע"ד הפרש הסוגי" לולי פרשי" ותוס' ז"ל באופן אחר והוא.

דבעל מסדר הש"ס ידע שפיר מיד דאסור בשנמה"ע מצד חומרא שהחמיר הוא אסור כן, וכמבואר בפירוש בירושלמי דשקלים דרב ראה דמקילין בעין לקיחת בשר מן הנכרים, והחמיר עליהו, אלא דירושלמי וגמר' דילן פליגו בטעמא דרב, דבירושלמי מוקי להא דארזי' שם דבשר הנמצא ביד גוי כמנמצא בפטלי', והוא שרואו אותו יוצא ממקולין של ישראל, ומשום דמקשה לי התם מעשה השהי', חד ארמאי מקטען מן סוסי' ומפיק בברא. ויש להעיר וכי משום دائירע שנכרי מכיר נבלה שבבתו תו לא נסנק ארב בשר כשר שעיר, ומה חידוש מצא בהאי מעשה כדי לאסור בשר הנמצא ביד עכו"ם, ושנית קשה דאם חושש למיעוט נבלות שבבית הנכרי, מה הנמצא בפטלי' מותר, ולא עוד אלא דהא דקאמר ר"י דנמצא ביד נכרי כמנמצא בפטלי' מותר נפרש כמו שאמר שם ר' יוסי תלמודי" דראו אותו יוצא ממקולין של ישראל, עכ"כ הפירוש דלא ידעינו אם מרוב כשרים או מיעוט טרופות, ובדיינא אחת מוכרות נו"ט דאל"כ Mai קמ"ל, וכמוש"כ למעלה בתוס' ד"ה ה"ג בנמצא, ואם כן הוא מ"ש ראה ומ"ש לא ראה, דהכא והכא איכא מייעוט נבלות ופלא בעניין שכל הפסיקים הביאו דברי הירושלמי וכי לישב שיטת הרמב"ם ז"ל, ולא נתעוררנו לפרשים, אבל לפע"ד נראה עפ"י מה שכתבנו לעיל דר"ס ג"ע ב בתוס' ד"ה ה"ג ארב טמא נינהו, דמש"ה לא סמכנו ארב עופות טהורים משום דאייכא עשה דוחבדלתם ובעינן דזוקא הבדלה ע"י סימנים ולא מהני כל דפריש מרבא פריש, וא"כ ס"ל לירושלמי דבמקומות דאייכא חש בשר טמא לא איזילן בת"ר מושום עשה דוחבדלתם ולא הביא האי מעשה דנכרי אחד מכר בשר סוס וחמור דמאייס משום שלא תאמר דגס העכו"ם נזהרים מבשר סוס וחמור דמאייס

ואשר הש"ס מסיק דמסתבר דפרותא דעכו"ם ה' מודהшиб רב דאיסורה שכחיו טפי, והרי גזירת שחייבת כוותים אמרין לעיל דף ה' ע"ב דר"ג ובית דיןנו מננו עליהם ולא קבלו הגזרה עד שבאו ר'א ור'א ועשהום כוגים גמורים, וכן שאור גזירות ה' נמנים עליהם חכמי הדור, ונשאו וננתנו בדבר עד שיצא איסור חדש לעלמא, והיתכן דגזרת בשנמה"ע שהוא גזרה כבודה עד דפרק הש"ס ורב היכי אכל בשארא, רק כל אחר יד נתהווה מעובדא שהיה ומכללא דלא ביריא לו כלל דעתיך רב, והוא מן הנמנע, ואדרבה לפ"י רשי"ו ותוס' זיל' דינא דבשנמה"ע שאסר רב נשמע מכללא דהאי עובדא ודאי דרב דין אמר ולא חומרה וגזרה שגזר הו,adam אמר דרב גזירה ולא דין אמר אז פשיטה דרך בפירוש מציא אמרן כן ולא מכללא, ולכנן לרשי"ו ותוס' ע"כ רב דין אמר. ולכנן תמהני מאד על הב"י ויתר הפוסקים שתמהנו על הרמב"ס זיל' דאיך הניח סוג' דילן ופסק כירושלמי, דאפילו לפ"י שיטות דהסוגי' דילן ס"ל דבר דין אמר, ולכנן פריך לי' מכל hei משניות וברייתות, כיון דבר ירושלמי מבואר דבר גזירה אמרו, שהחמיר עצמו, הלא ירושלמי נסדר בדורו או קרוב לדורו של רב, כמה מאות שנים לפני הbabli וא"כ פשיטה דזהו יותר דסמכא לידע מה דקאמר רב, אי דין או גזירה אמר ואין זה דומה לשאר פולגות בסברא או בקבלה בפירוש המשניות דאנן אחריו תלמוד בבלי גירין נגד הירושלמי, אבל במה שהיעיד הירושלמי דרב אתה לבבל וראה מקילין והחמיר לעליה, ע"פ שהגמי' דילן לא ידע מיה וסביר דדין אמר רב, לא נדחה עדות ברורה של הירושלמי שנסדר אז בזמנו של רב, מפני השערת תלמודא דילן דין אמר רב, וזה ברור ואמת, אלא דלי פירושינו גם הbabli לא עלה על דעתו דרב מדינה אמר לחוש להחלה בשער המונח על שולחנו לפי שהעלים עניינו ממן, זהה דבר שאין הדעת סבלתו, דבעל התלמוד טעו בהכא, אלא הפרש האmittiy הוא כמו שביארנו, ומוקם הניחו לי' מן השם הטענה בתגדיר בו תלית' וד"ק.

ע"ב גמרא אמר רב בעדי נמי הכלאי אסרינו ניהלי' תמהה לי הלא באברים כתני במתני' דشكלים דובלות, לכל בשער המושליך איתרעו הרבה ממש"כ רשי' זיל', דכו דרך הנבלות לחתחה לאברים ולהשליכם לאשפה, ופשיטה דה' להנהר, וא"כ האי ראש הנמצא בימים אפילו נבלה הוה דראש ודאי בחתיכה ניזון כמובן. והוא תימא רבתא בעני אם לא שנאמר דרכם ה' לילך לנهر ומעיין ברישא לחלים ולהדיחים וכן נראה מירושלמי שקלים הנ"ל שהביא האי עובדא באופן זה חד בר נש איזיל בעי' מישוגה אסקופתיה בגו נחרה ומפרש שם הפנוי משה אסקופתא הוה הראש והרגל ובני מעיים עיי' ואמ' וא"כ אין بما שמנצאה ראש ריעוטא כנמצא בשוק כי עלול הוא בשעת רחיצה בנهر שיפול מידו לתוכה המים ואין זה דומה לנמצא בשוק דשם ע"כ אבידה הוה ואין דרך לאבד מה דבעי' שמייה וכמש"כ למעלה אבל ברוחץ האברים בנهر שפיר דרכו לאבד. ואולי לאזה כיון רשי' זיל' במה שכטב וכו' בעדי נמי הכלאי כלומר אחרים הוה נמי התם ברישא עכ"ל דדברים אלו לפום רהיטא אין להם פירוש דהלא יפה מפרש וכו' דרך הוה כן שמאבד חפץ ישאל אליוין, אבל אם רצה רשי' זיל' לתרץ קושיתני נחאה, כדידי שלא תקשה דבלאי'ה אברים נבלות ע"ז כתוב דאמ' לא ניחוש לעורב כרב, תלין דאחרים הוי כאן ברישא ר"ל בראש כדי לחללו ונפל בימים, כמו שעירע לה, ולא ניחוש להשלכה בנهر מחמת שהוא נבלה. ודוק' היטב כי נכו' הוה מאד בס"ד.

לא מצא ממציאות על רב דהיכי אבל בשURA אלא בשעת' ופרש'וי מיד כנסחט, או בצריך וחთום או בסימנא וא"כ בנסיבות בשידור ביד עכו"ם,/licא חד מכל הני הרי דהוא בכלל איסור בשנמה"ע, ועיין בלב אר' שנטעורה ע"ז, אלא דלי' דרכנו נחאה דכמו לדעת הירושלמי חומרא דרב ה' משום שמקילין בבשר שביד נקרי, אבל כיון דרב גזיר על בשנמה"ע ממילא גזיר גם על בשער המונח, א"ג דזאת מדינה ה' שרי, כן נמי לתלמידא דילן דרב גזיר על נתעלם מן העון משום בשער המונח בשוק, אבל גזירתו כולל ודאי גם בשער הנמצא ביד עכו"ם ולכנן הויל' לרשי' זיל' לפרש, אבל בשער המונח אסור מדינה מחשש עורבים הנוסף על מיעוט טרפות שבעיר דמה"ט גזיר רב גם על בשער המונח, אלא אחר שגזר גם בשער הנמצא ביד עכו"ם אסור דגרען מבשר המונח על שולחנו כמובן, וכמוש"כ בפוסקים ובזה יצא כנוגה צדקו של הרמב"ס זיל' דפסק בין בשער המונח בשוק ובין הנמצא ביד גוי ואפילו נתעלם מון העין אסרו חכמים, דבען לירושלמי ובין לש"ס דילן אחר גזירת רב הכל אסור אלא דשני התלמודים פליגו בטעמא דרב אי מושום דס"ל דבשר הנמצא בשוק אסור מדינה ולכנן גזיר או מושום דס"ל בשער הנמצא ביד עכו"ם אסור מדינה, ולכנן גזיר לאחר לדעת שניהם אחר גזירתו אסור הכל כנ"ל, וזה תורה הרמב"ס זיל' תורה אמת ומוסכם עם השכל. ועתה נשוב לפירוש הסוגי', ואחר שזכה דעתמא דרב מושום דחישש לרובה דעתמא שmgrע הרוב שבעיר, והוא מדינה א"כ בשער המונח בשוק שאינו ביד הרוב וממשני לי' דבנסיבות גזיר דקנות דקנתי דבנסיבות הלא אחר הרוב וממשני לי' ביד גוי קמיiri, דהיא מדינה קודם גזירת רב שרי, וא"כ פריך לי' ממשנה דמכתירין מבשר מבושל ומתרך לי' בעומד ורואהו, וא"כ פריך לי' ממשנה דشكלים דשם תנן בהדי' דחתיכות הנמצאות מותרות, וא"כ מדינה בשער המונח מותר, ומה ראה רב לאסור גם בשער המונח על שולחנו מצד גזירה, ע"ז קמשני מידי הוה טעמא אלא רב רב באמת מפרש האי מותרות דרך מושום נבלה מותרות אבל באכילה אסורות מדינה, ומושום חשש רובה דעתמא שעשו פלאג ובוטמאה על פלאג לא החמיר לצרף תרי מיעוטה לנרע הרבו, אבל באיסור אכילה חשש מדינה וא"כ שפיר ATA רב לשיטתי' וגזר גם על נתעלם מון העין כנ"ל, וע"ז אמר והוא דרב ר"ל הא דאתמר דרב מפרש המשנה דחתיכות מותרות מושום נבלה ולא באכילה, לאו בפירוש אתמר ולא כמו שפי' רשי' זיל' דהא דרב משמע דקאי אמאיDSLICK מני' ולא אדרב דלעיל, אבל לפ"י דרכנו שהוא דעת הרמב"ס זיל', האמת כן הוא דקאי על האי דרב דמפרש המשנה דחתיכות מותרות וקאמר דלאו בפירוש אתמר, אלא מכללא מושום דבאהי עובדא אסר להני תרי רישי אבל אי ה' עולה חדא לא ה' אוסר, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלי' שיטת התוס' בד"ה בחורזים דסימן כל דהו מוגני, אבל אסור מושום דעליה עוד אחד עמו והוא מדינה מושום דחווש ארווא דעטמא, הרי דמפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיו' שנמה"ע אסור ודי' בפירוש אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני' ולא מהה דקבי עלי' ר"ה בחורזים Mai, ע"ז לא עלה על דעת הש"ס דלאו בפירוש אתמר דרב גזיר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רבוינו גדויל האחרונים זיל' שסבירו לתרץ הסוגי' באמרים דלםסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אתמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהריר רב גזיר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסת הלאו נcona בתוס'. דמי' שמע גזירה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

כלל, כמו הכא דסימנים אינם אלא כרוב דרכי המיעוט מתרמי סימון כסימון, לא נהרג על הרוב, משא"כ אם המעשה נעשה בטוח אלא ממץ' אחר אנו רוצים לפטרו דילמא טרפה הרוג, או דלמא לאו א"א היא, כל שע"פ הרוב הוא כשר והיא א"א הרי הוא נכנס לעבר על איסור שענשו מיתה ולא מצי טעון דילמא האי גברא או אתנא מן המיעוט ודוק".

משנה הנוטל גה"ג צרך שיטול את כלו ר"י אומר כדי לקיים בו מצות נטילה, ופרש"י צל דזהoa פלוגתת ר"מ ור"י בבריריתא דלעיל צ"ב ע"ב "בר דרמן" גה"ג מוחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותך שמנו מעיקרו ור"י אמר גממו עם השופי וא"כ פליגו בעומק אם צרך לחוטט או שדי במה שלמעלה וכאשר ישמעו נמי מלשון הגני' דאמר שמואל לבר פולי' דזהoa גאים לי', חות' ב' טפי, אבל באורך הגיד לא פליגו, ושניהם מצי סבר' דלא אסורה תורה אלא מה שעלה הכה' כשמואל בגני' או שנייהם מצי סבר' דבעינן כלו באורך הגיד, וניהו דבריריתא לסתן פlige ר"י עם ת"ק באכלו ואין בו כזית, ומפרש פלוגתתם בהא דשמואל דרבנן ס"ל שלא אסורה תורה אלא מה שעלה הכה' וכו', ולר"י אסורה תורה דcola ירך רבינו הקדוש וכי הראה לא ידע מפלוגתא זו, דהרי לא הביא דבר ר"י שהחוק על הא דأكلו ואין בו כזית, ואדרבה מדהבאי באדכל מהז' כזית ומהז' כזית דפליג ר"י ואומר אינו סופג אלא הארבעים, ובמציאות באכלו ואין בו כזית סתם דחיבב, הרי מבואר דזאת ד"ה הוא. ולא עוד אלא אכן נאמר דרבינו הקדוש מביא פלוגתת ר"מ ור"י בחטיטה דרבנן, והשטייט פלוגתתם בעיקר דאוריתא אי דока מה שלל הכה' או דcola ירך, ועיין בפוסקים דאי'א מבוכה גדולה בזיה, ולפי הפסיק פסקינו כשמואל ופסקין דבעי חטיטה כר"מ, ועוד הכלל דר"מ ור"י הלכה כר"י. ובאמת לשון ר"י כדי לקיים בו מצות נטילה קשה מאד להולמו, לא בלבד מה שנטענו ר' הרשב"א צ"ל דלא נתן לנו שיעור بما שאמר כדי מצות נטילה, אלא דהאי מצות נטילה מה היא, וכי יש מצוה בניקור גיד וחלב עד דקרה לוי' מצוה. ומה שנראה לפע"ד זהה דר"י לשיטתי' דס"ל לבני יעקב נאסר, והיינו דיעקב ובניו נהגו באחת כמעשה השהי', ועיין לעיל בריש פרקן מה שכתבתי בזיה והבאתי דעת חכמי המדרש וכן הוא בזזה"ק דלכ"ע לא נגע המלאך אלא באחת וכפשתות הקרא Dunnע בכף ירך יעקב ותקע כף ירכו הרי לפי ע"ז אין בעצם הגיד שום איסור המזיק באכילתו דמ"ש גיד ימין לשמאלי, אלא דמשום זכר נאסר, וא"כ עיקר הזכור הוא בנטילתנו שהוא מעשה בפועל, כי רק הפעולה מעורר המחשבה ולא המניעה וכבדרשין זכר את יום השבת לקדשו בין או עכ"פ בפה, ולכן קרי ל"י מצות נטילה, עיקר הלאו נאמר רק כדי שינטול הגיד, ועיין מעשה הניקור נזכר אותו דודמי' מונע דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיוון דבכל אפשר לטעות בטב"ע דהרי טב"ע כל דחו קامر, דבנני כלים דמייריה התם שודומים ממש אחד לחבריו א"א מסתמא אלא טב"ע כל דחו (ופלא על התוס' שכתו דהתם בטב"ע גמור דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיוון דבכל אפשר לטעות לא החזק לרמא זזה שקאמר דמהא דלא מהדרין לע"ה אבדה בטב"ע ועל אופן הנ"ל, מהז מוכח דבטב"ע כל דחו עכ"פ יש לטעות, וא"כ גרע מסימנים דניהם דגס בסימנים ריעותה דרצונו שיזירו לו אבדתו אטעת' להכירה בדמיון שוא, ולא משומש שרצה לשקר שאינו חדש כיוון דהוא ת"ח אלא משומש דרצונו מקור השכל CIDOU ודו"ק.

תוס' ד"ה פלני דהאי סימנא והאי קטל נפשא לא קטלין לי' וא"ת והלא משיאיןacha עפ"י סימנים וכו' ועיין באחרונים שמיישבים קושי' התוס' דכל דבר שהחזק ע"י סימנים או ע"י אחד, שפיר סוקlein ושורפין עליה, ועיין בזיה באריכות ביריעות שלמה בבית יד שלו ו גם אני הארכתי במקומו בענין זה בתכליות האריכות.

ועיקר החילוק הוא דבמקום דהמייעוט אומר שלא נעשה מעשה

לענין לעבור על המנהג זהה ברורו. ומה"ט הקיל הרמב"ם ז"ל במשמעותו של נה"ג לענין קרבן פסח שפסק בפ"י ה"א מהלכ' ק"פ שצולח הפסח כולם בעלי להוציא גה"נ וכותב שם ה"כ"מ דנינו דמוודה דחווטין וקורנות האסורים אף' מדרבנן צריך להשירו ולא לאכלו אבל שמננו של ניד שאינו אלא מנהג קדושים בפסח לא נהנו עיי"ש, ולפי דברי החת"ס ז"ל אדרבה שמננו של ניד ה"י חמור משאר קורנות וגידין שאסורים רק מדרבנן אלא ודאי ממש'כ דהקבלה ה"י שלא ה"י חמור משאר איסורי דרבנן וזה ברור לפ"ע"ד וכן ה"א דלא הזכיר התנא במשנתינו מנהג דשמננו של ניד לאסרו אין לנו מנוס אחר מלומר דנינו דפסח כר"מ לענין חיטיטה שהוא מדרבנן אבל לענין שמננו שאינו אלא לר"מ מנהג קדושים ור"י חולק וכגדsmith על השם הגמ' דלעיל, דקרו אמר והוא בשמננו של גיד מיפילג פליגו, ורק לר"מ אסור מושום מנהג, ובזה לא רצתה רבינו הקדוש לסתום כר"מ, והנヒ הדבר על המנהג kali לקבוע הלכה במשנה בדבר זה, מה"ט גם הרמב"ם ז"ל לא כתוב בפירוש שצורך להסביר שמננו של ניד רק בריש הפרקכנ"ל ודו"ק.

תtos' ד"ה מ"ט מדרבנן בריה היא וא"ת ומ"ש וכי' ויל' דהינו טעמא דהני דכי אמר רחמנא לא תאכלו ניד עוף טמא ואמבו"ח, כאלו פירש בין גדול ובין קטן וכו' ויפה מפרש הראש יוסף ז"ל כוונת התוס' דגה"ג וუף טמא דוקא שלם מקרי ולא חסרים ומילא דחיב' גם אקטון כל שהוא שלם, ואם אינו שלם בעין צית דוקא משום דעתך אכילה, ולדעת התוס' דלקמן בדיבור שאח"ז בכל הני לאווי דרשצדים דלא כתיב אכילה באמות אינו לוקה אלא כשאוכל שלמים, אלא דבזה הרמב"ם ז"ל פlige עליהם שהרי כתוב בפ"ב ה"ב ממ"א האוכל כיון משרץ המים לוקה מה"ת שני אל תשקצו את נפשותיכם בכל הארץ השורץ על הארץ וכו', וכן בנבראים באשפות ובגופי הנבלות האוכל מהן צית לוקה שנ' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל הארץ הרומש על הארץ וכו', הרי מפורש אומר דלוכה על צית מהם ע"ג דלא כתיב בהני לאוין לשון אכילה אלא דמ"מ לא פlige על טעם התוס' בבר"י דלוכה בשלם גם פחות מכיתה, משום דשרץ ורומש על הארץ שלם משמע, אלא בסופר דלא מסתגר כלל לומר דבשביל דאותה רחמנא להחמיר לחיב' על בריה שלמה גם בפחות מכיתה דנצח מה קולא, דיפטור באוכל צית מברשות נגד הני טמאים דעתך בי' מברשות לא בשרצים כמה מלקיות, لكن שפיר כתבו באוכל צית מהן לוקה רק אלווי דאכילה, ולא אלווי דלא כתיב בהו אכילה, דהני לאוין הנוספות אפשר דוקא אשלים קפיד רחמנא אבל הרמב"ם ז"ל דסל' דליך רק חד לאו וחד מלקות, ורק בהצטרכות העוניים לוקה ג' ד' ה' וגם שיש מבואר שם בסוף הפרק, לכן לא מסתגר לי' לומר דברן דבשון דעתך בי' רק חד מלקות, דלא לוקה על צית ממשום דחומר רחמנא עלי' באוכל שלם גם בפחות מכיתה הוא חדא, ועוד הרמב"ם הלא פסק כר"ש דדורש טעמא דקרה, סובר דעתם החשוב של בריה הוא מטעם חשיבות, וא"כ באוכל צית דלא בעין חשיבות למה יפטור וכאשר אבא.

דרנה לפי דעת התוס' הא דחיב' בבר"י אל"ש גזה"כ בלי טעם הוא ולכן ס"ל דבין לחומרא ובין לקולא אמר' דהთורה קפיד דוקא אמר' שלמה אם לא במקומות דכתיב ביה נמי אכילה, דאתא לחיב' נמי אכיזית ממנה, ולפי שיטות הביאוראי' לדבריהם מגמ' שבויות כ"א ע"ב דקאמר מפרש נמי בבר"י דמי דסבירו דמפרש כבר' וכו' ובבר' למפרש ר'ל דמשום דמפורש בקרוא שרך שלם, וכן אף באין בו צית חיב' ה"ה במפרש בשבועה. ותמה תמה אקרה הלא פ"י רשי' ז' שם דמשום חשיבות קאמר דמפרש דומה בבר' העי' שמספרש כ"ש אחשב' הוא פירוש מוכרכה שם, דהלא תחלה

ד' הטוב יכפר ודוק'.

ודע דיש להעיר עוד דלמה השמייט רביינו הקדוש מכל וכל הדרשנו של גיד דהוא מנהג ישראל קדושים, כי בימה דקתני צരיך שיטול את כולם וחייב מותר ומפרש ר"י א"ש לעיל דעל שמן קאי, כתני בפירוש וחלבו מותר כתובנו לדעת הרשב"א ז"ל דשמננו של גיד משומם ומותר לד"ה, ולעיל כתובנו לדעת הרשב"א ז"ל דמורוז מנהג זה בשמא שקראו לתא דחלב החמיר על עצם, ייל' דמורוז מנהג זה בשמא שקראו חלב, אבל הלא הרשב"א ז' ייל' יחיד בדבר זה, ובתוס' וכן ברמב"ם מבואר דמשום לתא דגינ' נאסר. והיתקן שישתווק מאיסור זה המנהג בכל מקום ובכל יום והתוס' לעיל צ"ב ע"ב ד"ה גוממו עם השופי, כתבו דומה שהגנו לאסור שומן היגד הוא כמו חומרא דר"ז דבנות ישראל דחומרו על עצמן לישב ז'ל על טיפת דם כחרדל דאמרו בנדה ס"ז ע"א, דהיכא דחומר או חומר, לפ"ע"ד נראה דמנהג של שמננו של גיד דקאמר עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, מנהג קדמון מאד ה'י, ונתפשט בכל האומה דלולי זאת לא ה'י קרא עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, והרמב"ם ז' ייל' ריש פ"ח כולל חלבו וקונקנות כתוב עלייהם שהם מד"ס, ומתא דמשנתינו הזכיר הקונקנות בימה דקתני משום ר"מ דצעריך ליטול את כולם, והשמיט החלב שעל הגיד, ופלא על הרמב"ם ז' דגס הוא הנם שהזכיר החלב בריש הפרק אבל בהלכה ז' שהביא האי דינה דמשנתינו כתוב וא"ל: הנוטל גה"ג צריך לחטט אחורי עד שלא ישריר ממנה כלום עכ"ל, והשמיט דחווץ שמננו מעיקרו דקתני בבריות'. ועל השמות רביינו הקדוש נראה לפ"ע"ד.

דרנה ק"ז בעהחת"ס ז' ביו"ד תשוי' ק"ז כתוב ע"ד חלב שעלה עכו"ם אם ננית דהלהקה כרבב"ז דבאיין דבר טמא מצוי אין אישור הרוי אנו קבלנו עליינו לאסור בכל מקום, והרי הוא דאוריתא ככל קבלה של פרישות ומצד נדר עיי"ש.

ואם כדבורי כן הוא ה'י מקום לומר דהנתא דמשנתנו לא כלל' עם הקונקנות מה"ט גופא, דהני דרבנן בעלמא אבל מנהג ישראל קדושים הוה כדאוריתא, והשארו על המנהג, ולא עוד אלא דקתני בפירוש וחלבו מותר לידע, דרך מצד מנהגאית ב', וממילא דחומר מן קונקנות דאיינים אבל מדרבנן, אלא דבגוף דברי החת"ס אני נבוך מכך כי הלא בעצמו כתוב שם דנינו דכל מליל קיל כאשר איסור דרבנן הינו משום דכך קיבל שי' איסור עליהם קוקלי אסורי דרבנן, אבל לעבור ע"ז, הרי הוא עבר על נדר דאוריתא עכ"ל, ולדעת קדשו לחולה מאכילין ניד החיצון והקונקנות טרם שמאכילין לו שמננו של גיד דהוא חמור מאיסורי דרבנן, אולם במוח'ת של ק"ז צ"ל דבר זה ליתא, כי כמו שאזיל ומודה דלכל מיל' ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קיבלו על עצם שלא ה'י יותר חמור מגזירת חכמים, ה"ה לענין לעבור נמי קבלו שלא ה'י חמור העובר על מנהג קדושים, מעורב אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' ה'ז, דרנה הרמב"ם ז' בראש' פ"ד מהלכ' שבעות כתוב דהנשבע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכיתה הרי הוא אוכל חצי שיעור מנובלות וטריפות וכיוצא בו, והמל'מ' שם חקר מ"ג אי כוונת הנשבע ה'י גם על חצי שיעור הרי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה'י חצי שיעור היותר גמור, והביא שם דעת הרץ ז' שבאמתה ה'י סובר כן דבשבועה ונדר חצי שעור מותר למגמי, אלא דחזר בו והחסכים לדעת הרמב"ם ז' וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין לעבור על השבועה יש ג' מציאות שה'י רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה בלבד ממלוקות כאשר חצי שיעור באיסורי תורה, וא"כ ה'ה כל מנהג שקבעו העם על עצם ג'כ' לא רצוי להיות חמור מגזירות ותקנות חכמים גם

בקרה ודוק.

תוס' ד"ה ו**ר"י** אכילה כתיבה ב'**י**' באמצע הדיבור, ו**יל** דודאי לאלו דשרצים דכתיב בלשון אכילהeki ממשום כזאת שץ, אלא שיש לאו דשרץ דלא כתיב בהו אכילה כגון אל תש��צ. עכ"ל. כבר כתבו לעיל מהרמב"ס ז"ל בפירוש כתוב דמשום לאו דאל תשകצuki/acitah דשרץ המים, ורק חד לאו אית בהו, ומתרץ קוש'י הקוי/acitah דשרץ המים, רק חד לאו אית בהו, ומתרץ קוש'י התוס' לפי שיטתו דרך הatzotot הענינים השונים אפשר ללקות כמה פעמים עיי'ש, וצ"ל אף דלא כתיב אכילה סטמא כמפורט דהיא בר' ומפני לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפרש נמי כבר' דמי, הפ' כמו שפי' רשי ז"ל דעת' שאסור על עצמו כ"ש אחشب' לאכילה, ובלא"ה ע"כ לר"ע דדורש טעמא דקרוא כתלמוד' ר"ש מבואר בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא משום דבר' חשובה ומילא דליתא מה שכטבו התוס'

משנה ירך שנתבשלה בה הג"ג וכוי כיצד משערין אותה כבשר בלבד, הנה הרמב"ס ז"ל בפיה'ם מפרש דר' ל' שיטועם בהיק טעם הגיד בירך כמו שימצא אדם טעם הבשר בלבד, והוסיף עוד לפני שהבשר נוטן טעם בלבד יותר מאשר צמחים והאי תוספת דברים הוא, מפני מה אמר ר'ה لكمן כבשר בראשי לפותת הרי דיש חילוק בין הצמחים לעניין קליטת טעם בשאר שנתבשל בתוכם, אלא דלא עיקר פירושו פלא והപלא, דলפי פירושו דבעינן שירגש ממש טעם הגיד, אז הא שיעור כבשר בלבד הינו על חזק הטעם קאי והוא לקלא, דלא סגי בהרגשת טעם כל דחו, אלא כטעם הנרגש מן הבשר בלבד אשר זה בעצמו כמעט מן הנמנע, מפני שהגיד עכ"פ לכ"ע בעצמו טעמא קלישטא, וכמה מן הגיד בעי כדי שייה' האי טעמא קלישטא נרגש בשאר, וא"פ דלפי סברת הרמב"ס טעמו חלק מטעם הבשר, אבל מ"מ קרוביים הטעמיים כמו כבד ולב ובשר דמボואר בב' סי' צ"ח דינידונים כאינם מינים, דחלוקים בטעמים, אבל מ"מ טעמים קרוביים הם, ואם יבושל בשר וכבד ולב קשה להרגיש בשאר טעם הכבד והלב, ולהיפך טעם לב וכבד בשאר כדי לעכל, ואיך אפשר שירגש בירך טעם הגיד בחזק טעם כמו בשאר בלבד, אפי' אם לא נאמר דcola ha irch קאמר, ולא די לו בזה אלא שמוסיף הרמב"ס ז"ל דנקט התנאה לפת משום דבו נרגש טעם הבשר יותר מאשר צמחים, וא"כ הוא עוד תוספת קולא, דבעינן שיטועם בחיק את הגיד בירך חזק כ"כ כמו שמרגש הבשר בלבד וא"כ הוא לא אסור לעולם ומניין לתנאה קולא זו דלא סגי בטעם הנרגש סתם, בין אי טעם בעיקר דאוריתא ובין דרבנן, ותעד דהרי בע"ז שנשנית קודם חולין, קטני שם במישנה דף ס"ז ע"ב ג"כ בנותן טעם, בגין שנפל על תנאים ושם לא קטני האי כיצד משערין, הרי דלא בעינן ע"ז שום שיעור דכל שנרגש טumo בחיק ולידע ולהבחן שיש כאן תערובות יין, אסור משום טעם בעיקר ואם כן הה'anca אם ירגש טעם הגיד בשאר אסור, ואי דמאי טעם לי', הלא ר"י אמר לנו לקמן דעתם לי' קפילא ארומאי. עוד קשה לי לפ"י הרמב"ס ז"ל מה יענה להני בנ"ט דקANTI בסייפה, גבי גיד בין הגיד וחטיכה בין החתיכות, דחתם ע"כ ליכא לפרש שירגש בחיק דהרי מין במינו ממש הוא, ולפירושו א"א לפרש דבמ"ב שירגוו בששים כמו שכתב רשי ז"ל, דhai גירה תערובות מינו אינו מינו דלבעי' ט' כאשר אמר רבא لكمן עכ' לא ה' בזמן המשנה לפירוש הרמב"ס ז"ל דבשר בלבד הינו הרגשת הטעם ממש, דהרי כל תערובות ה' נידון בפ"ע, ולא שיעור מוסום לכולם, וכי בשאר אויל אפי' עשר פעמים בשאר ה' סגי, כדי שלא ירגש טעם חזק של גיד כמו הבשר בלבד, וא"כ במוב'ב שאינו נרגש גם בחידת הרי, אין כאן מקום לנזר ואיזה שיעור יעשה למוב'ב, لكن פירושו ז"ל בעני ספר החותם וד' יאיר עני.

ועתה נזהה איך מתרפרש האי משנה לדעת רשי ז"ל. הנה רשי'

פרק על הא דאמרו רבנן היאק מצין באוכל כ"ש שהוא חייב, והרי נמלח וממשני בריה שאני, ואח"כ פריך והרי מפרש, ומתרץ מפרש נמי כבר' דמי, ועתה לפי פ' התוס' דבר' נמי כפרש, הדרה קוש'י ראשונה לדוכתי' והרי נמלח, ומה מתרץ בר' שאני, היינו דעת' דמפורש בתורה לחיב, הרי אותה מבקשת לדעת להרשות לחיב אונמלה דעת' מה דמפורש בתורה אין זה טעם לאסור, וא"כ עכ' מה דהשיב בר' שאני הוא טעם על התורה, ומה אסורה כ"ש משום דהיא בר' ומפני לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפרש נמי כבר' דמי, הפ' כמו שפי' רשי ז"ל דעת' שאסור על עצמו כ"ש אחشب' לאכילה, ובלא"ה ע"כ לר"ע דדורש טעמא דקרוא כתלמוד' ר"ש מבואר בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא משום דבר' חשובה ומילא דליתא מה שכטבו התוס' דריש' וגיד בין קטן ובין גדול משמע אשר מזה נצחה דאפילו גדול בעין כלו מצד גזה'כ וכאשר הראיתיך דהרמב"ס בפירוש פסק להיפך, אבל הילפotta דחיב' אבר' כ"ש הוא מלוא דרמשים דהמה כולם קטנים פחותים מכ zie, וכאשר כתוב רשי ז"ל במקו' ט"ז ע"ב דרמש על הארץ על הני הקטנים קאי, ולא מסתבר כלל דשאمرة תורה דאל תשקצ'ו בכל הרמש הרושם על הארץ, דכוונתא על הרבה רמשים ביחס, ומזה נדע דבר' שלמה חשובה ככזית, אם הוא דומה לנמה בכל פרטיה, וזאת אפילו למד' דלא דרש טעמא דקרוא, שכן חידוש הוה נגד כל איסורי תורה דבעינן בית, ומהיכי תיתני נימה דרמשים יצאו מזה מכלל שאר איסורי התורה, אם יש טעם מספיק לפניו דבר' חשובה גם בפחות מכשיעו. וכփי הנרא גם התוס' לא נכנסו בכל האי דוחק אם לא משום האי שkill וטר'י שכן דמשמע מני' דלשון אכילה מבטל חשיבות הבריה, וכלקמן בדיור שאח'ז' אבל הרמב"ס ז"ל לא שת ליבו להאי שkill וטר'י דלא אמר אלא לרווחה דמלטה לפרש פלוגת ר' ר' ובבן על צד הרווחה דפליגו בדשנוואל, והנה היה המקום איתי' להשווות על דרך פלפול האי שkill וטר'י עסקו לפרש דיני בריה, אלא קאי אמיירא דשmailto לומר דבלוגתא שנה, ובפרט שהרמב"ס ז"ל בלאה פסק בפ"ד באכל צפור תורה בחיה בכ"ש ממש, ומושם נבלה עיי'ש, ועיין מה שכטבתי בה لكمן בסוגי' שם ודוק'.

בORTH ז' וא"ת ור"ש דחשיב חטה בר' היאק תרומה עלה בק"א וכו' אכתי ערלה וכלי הcars לא לטלו עכ'ל, הקשה לי תלמידי הרב הגדול מהו'ר' אברהם משה ני' והא ערלה וכלי הcars דעומדים לשרפפה וכותוי מיכתת שעירוייו לא שייך בהו חשיב' בר' ומזה קשי' להו ואמרתי לו דלא קשה מיד' דעת' ביטולתו לא עומד לשروف, והוה שפיר' חשייב וכמו שכטבו התוס' لكمן ק' ע"א לעניין חטיכת הראוי' להתקבב, דכל שראי' להתקבב אחר הביטול אע"פ שה' אסורה בהנאה מתחלת אינה בטלה, וה' לעניין בר' ודוק'.

ע"ב גמרי' והאי כף מבעי' לי' למשמעות עוף דלית לי' כף, תרי' כף כתיבי. ועיין לעיל צ"ב ע"ב בעי' דרי' מה שכטבתי בהא, אבל עדין לא נח דעת' כי אכן נאמר דקרוא דאיתר על כף הירך למשמעות עוף כתיב, דתמורה זאת היה מצוי לכטוב בפירוש את נה'ג של בהמה, וא"כ פשיטה דיתור מסתבר לדrhoו דאיתא לצין עד כמה לא נכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, ומילא שמעין דקאי אבמה וחויה ולא אעוף שאין לו כף, צ"ל דלהרואה דמלטה דאיתר מותרצ' יו דהמי כף כתיבי, אבל אה'ג דבלאה'ה לק"מ דנוקי כל הקרא למשמעות עוף, במקומות שיש פירוש מרוח

ה' מוסכם אצלם דשionario בשר בלבד כמו הוא, וכך לא האזכיר התנאה שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט דמשום לא פולג נמי בעין ביטול כמו איינו מינו, כדי כל או"א ה' משער כפי השערתו דבר בש לפפת, וכן במסנה דקתני יד בגידין בן"ט, ועוד ג' כ' אשיעורא בשבר בלפת קסמרק, ואל"כ גםانون הוליל' מצד משערין, ומ"מ כתוב רשי' ז'ל דלקמן בגין מפרשין דבמ"ט משיעורא בששים, לא שכונת התנאה בטוחה ה' על שישים זהה ע"כ איינו, די לרביינו הקדוש ה' מוסכם שיעור זה דשים, לא ה' כתני כבשר בלפת, כי לפרש אתה ולא לסתום, אלא דרש' ז'ל כתוב כן לפריש הסכמת אמוראי בתראי, דשים סגי בכל האיסורים, אבל בזמנן המשנה כי היכי דבאיינו מינו ה' משער כאו"א כבשר בלפת לפי השערתו כן ה' במ"ט, והטעם דחומריו גם בתערובות מב"ט בלח שללא סגי ברוב חד בתראי, עיין באזה לקמן. ועכ"פ לדעת רשי' ז'ל משיעור דCBSR בלפת הוא מהלכה על כל תערובות משא"מ, ואע"ג דaicא איסור החזק מן הבשר ונוטן טעם בפחות משיעור בשר בלבד, מ"מ לא הקפידה תורה על האי טעם דהוא לעלה מציעור בשר בלבד, אבל מדרבנן לא מהני שיעור כבשר בלפת, אלא להחמיר, דפחות משיעור זה לא נתיר שום תערובת, אבל תערובות דאפשר שנרגש האיסור בתוכו גם אחר שיעור זה אסור מדרבנן, ולזה ה' צרך עוד קפילה, אלא דבגדי בירך דגדי בלאה טעם קליש הוא אוקמי אישיעור של ההלכה ולא עיין קפילה. ועיין עוד לקמן ודוק'.

תנוס' דה' אם יש בן"ט ה' זו אסורה לאו בגין חודמי משערין וכוי ולפי ר"א שמספרש דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג אלא בב"ח ATI שפיר, ואח"כ כתבו דמשמע קצת דין הרוטב ולא שאר חתיכות מסויע לבטל הגיד, והוא לפ"י הקונטרס ניחא וכו' עכ"ל, הנה כפי שבארתי לקמן בסוגי" דטפת הלב, להוכיח דעת רשי' ז'ל כפי פ"י הט"ז בס"י צ"ב, דלulos יצא הבלועה מחתיכה שמקצתה ברוטב גם לשאר הקדרה, ומ"מ נעשה האי חתיכה נבלה, מושום דבכח ראשון שהוא רתיחה ללא רוטב לא מazi להתפשט רק בהאי חתיכה ולא חוצה לה, ורק אחר שהבלועה נכנס בחלק התחthon שבחתיכה שברוטב מתחילה כח הרוטב להוציאיה שם וזה לא מקרי סופיה להתפשט עיי"ש, וא"כ אי בשאר איסוריין אין חתיכה עצמה נ"ג כדעת ר"א אז לא שייך הכא לומר דרך בירך משערין מטעמא דרש' ז'ל דלקמן דשם מבב"ח מיר' דאית ב' מושום חתיכה עצמה נ"ג, אבל הכא גיד בירך איינו או"ס"ל דלא כר"א ואמרין חתיכה עצמה נ"ג גם בשאר איסוריין, וזאת ה' להם לפרש ולא לסתום, יצ"ע.

אולם איך מאן דגרס במתני' אם יש בו בן"ט ולא בה עיין במשניות, ואי אין כאן ממשמעות כלל דבריך לבדה משערין, דהרי אם יש בו אגיד קאי ודוק'.

ד"ה עד שמנגע גיד לאו דוקא עד שמנגע ליד משם, דהא צרכ שינוי כדי קליפה סמוך לגיד, ואפלו כדי נטילה וכו', הא דלא קאמר דעד ולא עד בכלל, ובפרט דיל"פ דקוול' עד הגיד משם, אבל איינו אוכל האי קליפה ממשום דאו ה' מוכחה דסגי בקליפה, וזה ליאתא דהרי עיין נטילה ממש'כ התנוס' ודוק'.

ז'ל סובר דעתם הגיד והבשר שוין, ואפלו אין שוין ממש מ"ט להרגיש כ' לעלה,ומי הוא זה שיבחין בשער הירך אם נתבשל בגידה או בא גיא גידה. ומכתש"כ בשmeno של גנד דודאי חד טעמא אית' עם הבשר, וא"כ מעיקר דין תורה הר' אורק את הגיד ואוכל את הירך חד בתרי בטל, וזאת אפלו למ"ט מב"ט לא בטל, דהרי שוה בשמא בעין וגיד עם בשר איינו שוה בשמא וגם לא בטעה, ומ"מ כתני בנט"ט ועכ"כ מדרבנן הוא וצריכין לחקר חדא מפני מה גרו להחריך יותר מרוב, ומה בין תערובות יש ביש דהנחו על דין תורה להיבטל ברובה, וכאשר פריך לקמן על גיד בין הגידין וחתיכה בין החתיכות דibile ברובא, ובכל כל ניחא לי' דבעין בנט"ט, ושנית היאך משערין האי בנט"ט בגין דגינ' דא"א לעמוד על טumo, אלא דעת' ז' קאמר התנאה כיצד משערין אותה כבשר בלפת. ופירוש' ז'ל דרואין כלו הירך לפת והגיד בשר ושיעור זה הללמ"ס כשאר שיעורי התורה, וכאנ' הבן שואל חדא דהלא רשי' ז'ל פסק בסוגי' דזוען בשלה לקמן דעתם כעיקר לאו דאוריתא, וכל הדרישות בהז' איןן אלא אסמכתא בעלמא, ואיך בא הללמ"ס לשער הטעם דבלא"ה איןנו אסור מה'ת, ולא עוד אלא לכל שלא נרגש הטעם בהז' התערובות שאנו דניין עלייה, מה איכפת לי' שאלו ה' בשר בלפת עיין זה ה' נוטן טעם הלא אכן טума בעין וחיך ואוכל יטעם.

אבל דע כי כפי אשר תראה לפניינו בバイורנו בשיטת רשי' ז'ל הוא, דעתם הנרגש עד איזה שיעור, הוא אסור מה'ת, דיליפותא דזוען בשלה יلفותא גמורה הוה, ורק הטעם שלמעלה מאותו השיעור והוא טעם קלש, איינו מה'ת רק מדרבנן אסור, וויליפותא ע"ז מנזר או מגיעולי כותים מהה אסמכותות וכן ביאר הגאון בעל כנפי יונה בספרו הנעים על יוז' בסימן צ"ח עיי"ש בארכיות, ועין עוד לקמן מזה, ועכ"פ גם לדעת רשי' ז'ל טעם גמור של איסור אסור מה'ת, ע"ז אתה ההלכה כדי להגביל איזה טעם איסור ואיזה מותר והגביל זה את אמרים בשער בלבד, ולא כמו שפירוש הרמב"ם ז'ל שאם נרגש בהחיך כמו שרגש הבשר שדרכו ליתן כדי להטעם הפלפת, אלא הוא שיעור על כמהות האיסור וההתיר ור' לשיה' האיסור בכמות נגד ההיתר כמו שדריך ליתן בשר בתוך הפלפת, ועכ"פ שבזה עדין אין כאן שיעור מוצמצם כי לאו כל אדם שווה בזה ויש חילוק בין עשיר לעני ובין בשר כדיוע ומה שכתבו התנוס' DCBSR בלפת הוא שווה עם שיעור ששים קשה לשמעו מכמה טעמיים, אולם כפי הנראה האי שיעור ששים לא ה' מוסכם אצלם עד סוף ההוראה שבתלמוד וכאשר תראה לקמן בバイורנו וכן קתני עיקר השיעור של ההלכה שהוא בשער בלבד ומהא גופא דקתני כבשר בלפת שיעור שאינו מצומצם ידע רשי' ז'ל דעת' כ' הילכה היתה בידם, דשיעור' חממים לעולם מצומצמות כפי האפשרי, דעל זה אמרו במנחות ק"ג ע"ב כל מודת חממים כך הוא מ"ס חסר קורוטוב איינו טובל בו וכו' ואי שיעור זה חממים אמוריה ומדרבנן בעין כך, ועוד לא היו תולין זאת בכבר בשער, שעדיין צרכין אנו לידע וכמה הוא וזה כתוב רשי' ז'ל על גיד שנתבשלה בין הגידין דלקמן מפרש דיל"ט מבמ"ט שיעורו בששים, ולא כתוב כן לעלה בכבר בלפת. ונס כאן לא פירש כן על בן"ט אלא בד"ה כולן אסורות ממשום דבאמת בזמן המשנה עדין לא

אלא ודאי נזכר באן ע"ש אומנתו שהוא נחתום, וזה נכון מאד, אבל נשאר עליינו לobar למה צריך לכל זה, ואם אין אומן דלא מרע חזקתו למה לי לפי תומו. אבל דעת כי מאחר דאנן מהדרין בברר אחר ששים אי אית' ב"י טעמא קליישטא שאסרו חז"ל כל שטועם לפי תומו ואינו מותכוון לכך, לא סגי לנו בסתם ב"א, אם אחר טעימה כל אחר יד ולפי תומו יאמר, שלא הרגש אותו הטעם שאנו דניין עליו דכיוון שלא נתכוון להבחן בטעמיים, מלטה דלא רמי' עלי' הוה ולא אדעת' וכלו בעין דוקא שידע בשעת טעימה שיש נפקותא בעימטו וזה ודאי סגי גם בסתם ב"א כל שלא הרגש ולאן בתמורה סגי לי' בסתם כהן, וכל שנווון לקפילה אומן הוא מפסיד ממון של ישראל חכם, אמן בתערובות דיסורא מה געשה אם ליתנה לקפילה אומן שייטעמנה ויאמר לנו כפי אומנתו אם הריגש הריג הפריזנו על המדה להחמיר יותר מדוי, ואם שנטעמנה לסתם נקרי הלא אינו נאמן לנו בהגדתו שלא הרגש. מלטה דעבידי לגלי לא שיק' און דבסטם ב"א איכא דרגש ואיכא דלא מרגש, כי חוש' ב"א חלוקים, כמו בבדיקה שכין דאין כל אצבעות שוות, כן בחוש החיך הטעם. ואם נתנו לו לטעם כל אחר יד ולפי תומו לא סגי בהכין, דכל שלא כיון להבחן אינו מרגש כ"כ כמובן, וכן נתנו ר' יוחנן דחכים בטՐ甫ות ובכל מייל עזה טוביה ומושכלת, לדלition לקפילה ארמאי דליתעמעה לפִי תומו מפני דאומן הריגל בטעמיים המאכלים להבחן בין הטעמיים גם בטעם לפִי תומו בלי כוונה להבחן בין הטעמיים, ירגש עכ"פ כסותם ב"א בכוונה ואין מدت הדין לקוי אם נסמק על הגדתו, אבל אמר לטעמי דהינו לפִי תומו, ודיקי קפילה ארמאי שהוא אומן להבחן. כדי שהי' טעימתו שווה עם טעימת סתם אדם הטעם בכוונה, כדי להבחן אבל אחר שכבר טעים שפיר מצין לשאול אותו בתורת אומן מה שהרגש כי הגדתו אינה צrica להיות מסלפ"ת דכיוון דהוא אומן שפיר סמכין אחיזתו שלא מרע אומנתו כמש"כ התוס', ולכן דקדק רשי' זיל שלא האזכיר "מסיח" רק דסמכין עלי' לפִי תומו ר'ל בטעימה לפִי תומו, דהרי מלשון וליטעמעי נשמע רק דהתעימה תהיה' כל אחר יד ולפי תומו. וא"כ אח"כ דושאlein אותו בתורת אומן זה שהרגש והוסיף רשי' זיל שפיר דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, אלא דנפ"מ למלה תא אחריתא Adams יודיעו שבדבר או"ה צרכין יש חשש שכדי להכחיל יאמר דלא הרגש ולא יפסיד אומנתו בכך, כי הכל יודיעיםDDRם כן להכחיל, ובזה דברי רשי' זיל שפיר מזוקקים ומוצרפי' כזהוב וככסף וחכמת שלמה דבר בו, בפירשו של הני שלשה תיבות דליתעמעי קפילה ארמא. ומה מאד מישב בזה קושי' התוס' שהקשו על הא דרבא דעמד על הבהיר'ת' לשאול, בשלמא תרומה טעם לי' כהן, אלא בב"ח מאן טעם לי' שהקשו להם למה לא קמתמה רבא על כל הני משניות דקתיini בהו בנו"ט בתערובות יי"ג ובב"ח, ולפי האמור בשיטת רשי' זיל ניחא, דבכל הני ידע אפשר לסמוך אומן נקרי שיחמיר דלא פסיד אומן, ואי דבאותן שהרא מרגש יותר ימצע שיחמיר שלא כדין, שאני היכי דאפשר מהיכי דלא אפשר, אבל כאן בברייתא דקתיini תרומה ובב"ח בהՃדי, משמע לי' דושאlein הhn דנותן טעם בב"ח כנ"ט בתרומה, ואם נctrיך בב"ח אומן המבחן בטעמיים הריג אינו שווה האי נ"ט עם נ"ט בתרומה, דעת לא צרייך אומן אבל השטא דאמר רשי' דסמכין אקפילה ארמאי ארמאי בטעימה דלפי תומו, אז שפיר שווין הhn כנ"ל, ואע"ג דלפ"ז חסר בדברי רבא האי תיבת, "טלטעה" דמיינ' לפין כל זאת כנ"ל, אין זה קושי' דכיוון רק אומר דשמען מרי"י דסמכין אקפילה ארמאי א"כ באופן הhn'ל לא על שם המשעה העשויה עכשו קראו כן, דכיוון דהוא מדקדק שיתו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמנחו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה ע"כ אומן קאמר ולא על שם המשעה העשויה עכשו קראו כן, דכיוון דהוא כל אחר יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המואכל איך קראהו קפילה בשלל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך, ודוק.

בד"ה אף' מראש אינו באה"ד, ובלא"ה נמי כיון דלא אפשר האיסור להתפשט חוץ לציר שרי, שלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג ואוסרת את כל החתיכות אלא במקום שהאיסור מתפשט בכל החתיכה וכו', עכ"ל, בטעם דהא מלטה כתבתה דבר יקר לקמו בסוגי' דטפת חלב, וישבתי בזה סתרת הטור והמחבר מס' צ"ב לסי' ק"ה אשר נלאו האחرونים למצוא פשר הדבר עי"ש ותורה צמאונך.

ד"ג צ"ז ע"א גמר' ובחلب אסור, והוא ארבע"ח עובדא הוה קמי' דר"י וכו', הראש יוסף הביא בשם הת"ח זיל שהקשה למה לא פריך בלא"ה סתירה על ר"ה מעובדא דר"י, עי"ש מה שכתבו האחرونים בזה, ולפע"ד נראה פשוט עפ"י מה שכתב הר"ץ זיל בשם הראה זיל דבחלב בצליל דמפעפע רע מע מבישול ולא מהני שישים, מושום דאיינו מפעפע בשואה. והנה סברא זו נcona לפִי מה דפסקין דרותה דצלי איינו כרותח דמboseל, אלא דחלב שאני דמפעפע, וא"כ שפיר ייל דחלב איננו מפעפע בשואה אלא הולך בשביב הנוח לו יותר ana ana ולא מתפשט בשואה, אבל אם נאמר דכת הצליל ככח הבישול,תו ליכא לחלק ולומר דצלי איינו מוליך הטעם בשואה דמ"ש כיוון דכהות צלי ובישול שווין הן. וכך קודם שמסיק דחלב שאני דמפעפע, לא מצי מקשה אר"ה מהאי עובדא דר"י, דיל' דשם הוה שישים נגד החלב דחווש הוה, ורק'ל' בסיפור דהאי עובדא דר"י תימא צלי איינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, וא"ז הי' אסור בצליל עע"פ דאיינו בו סמק' וכדעת הראה, דאיינו מפעפע בשואה, קמ"ל דגם בצליל מהני שישים דהוה כרותח דמboseל, אבל מאחר שחדיש לנו דצלי איינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, שפיר פריך מעובדא דר"י דתו ליכא לתרץ דהיה בו ס', דהרי בחלב דאיינו מפעפע בשואה, לא מהני שישים כנ"ל וצריך לתרץ בחוש הוה ר'ל חלבו בחוש ואינו מפעפע, וכפי' ר'ת בתוס' ד"ה בחוש הוה. ולאידך פירוש שבתוס' דחווש הוה דאית בה סמק', ציל' דקמ"ל נגד דעת הראה הhn'ל, דמוני ס' אף בצליל ואע"פ דחווש פחות מרווח דמboseל, מ"מ מפעפע החלב בשואה אלא דלפ"ז קושי' הת"ח הדירה לדוכתי' ודוק', אח"כ מצאת שקרוב לדברי כתוב הלב ארי' זיל.

ע"ש גמר', ואמר להו ליטעמעה קפילה ארמא, ופרש' זיל זיל, נחתום עכו"ם ואשמעין דሞתר לסמוך עלי' לפִי תומו ולא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה עכ"ל מהא דפרש קפילה נחתום ע"כ דלאו ע"ש האי מעשה קרי לי' כן, אלא דבעין אומן הידוע להבחן בין הטעמיים ומ"מ בעין לפִי תומו ולא סמכיןacha, דאומן לא מרע אומנתו, ופירוש זה הוא פלא והפלא, חדא דלמה צרייך אומן ולא סגי באינו נוגש לשסתם בני אדם, ובפרט לדעת רשי' זיל דעתם עלי' דבעי קפילה, דודאי רק דרבנן הוה עיטה שלآخر ס', ולמה לען להזכיר אומן המרגש יותר מסתסם ב"א. שנית אמאי בעין מסלפ"ת ולא נסמק דלא מרע אומנתו כמש"כ התוס', ומה שהוסיף רשי' זיל דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, הוא סותר מה שכתב תחלה לפִי תומו, דהרי מסלפ"ת הינו שלא ישלו כלל, רק כל אחר יד יציאו לפע"ד בזה. הנה תחלה נאמר דרש' זיל ה' לפרש דעת רשי' זיל ובכל מה שכתבו בזה האחرونים זיל לא נח דעת' זה מה שנרא' לפע"ד בזה. מודרך דווי' שצרכין לו בזאת. והרבה דווי' שפך מדקדק שיתו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמנחו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה ע"כ אומן קאמר ולא על שם המשעה העשויה עכשו קראו כן, דכיוון דהוא המואכל איך קראהו קפילה בשלל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך,

חדש הוא דלא אסורה אלא קדרה ב"ג, מ"מ דין חדש הוא לא אסור פליטת כלים, טעם הבא מן הטעם, ולא למדין ריק על הני איסורים שעלהיהם קאי הקרה לצוות להגעיל, ולא ב"ח דתהירא בעל ולא תרומה דין איסורו שוה בכל, וה"ה נמי כי יון לנזיר ודלא כמו שכתו התוס' בפסחים ובניאור בסוגי' דעתם עיקר דה"ה כי יון דהרי ציווי דהעגלת kali מדין כמו kali חלב או בשער משום דמה ענין זה למלחמת מדין ממש'כ' לעיל, ה"ה kali יון לניאור נמי אין לו שיקות למדין, וא"כ למד' דיליף טעם בעיקר מגעולי עכו"ם, באמות לא יליף רק לאיסורי טמאה ונו"ט ודם וחלב שישראל נזהרים בהם ולא עכו"ם, אבל בשער או חלב או תרומה לר' ווין לניאור טעם בעיקר מה"ת עכ"פ בפליטת כלים לא שמענו לדעת הרא"ה זיל, אשר כפי הנראה שכן סובר האי תנא דבורייתא, אשר משום זה צריך להשמעינו דמ"מ מדרבנן אסור לבשל בהם, וממילא גם באינו ב"י אפשר דלא פלוג רבנן, אע"ג דהוה גזירה, ועכ"פ מכאן א"א למדין היתר ודוק' היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי בחודשי הצל"ח על חולין שכטב בPsiiotot דבלועת חלב בכלי לדעת רשי' דעתם בעיקר אינו אסור מדרבנן ק"ו דאיינו עשו ב"ח, אדם בלוועת איסור אינו אסור כש"כ דבלועת היתר לא נעשו איסור עי"ש מה שמיישב בהז Koshi' העולם אכן למד רבא מכיליכת באילפת דאיינו אלא טעם בעיקר מדרבנן אבב"ח דעתם בעיקר דאוריתא לסמוך ארמא. ועכ"פ כיוון שכתב הוא זיל דילרש"י איכא ק"ו דבלועת חלב לא נעשו ב"ח, ה"ה לתוס' דס"ל טעם בעיקר בכל איסורין דאוריתא, ב"ח עדין לא שמעין דבלועת היתר夷'הה ב"ח וכוקשי' המהרא"ם א"ש זיל.

ע"ש גמר' א"ר אמרו רבנן בטעם ואמר רבנן בקייל ואמר רבנן בשים, הلكך וכו' אין לפреш دق' מקום שניינו בנ"ט, הוא בתהירא דמציא ליטעמי' כהן דזה ליטתא, דהרי בכל המשניות ובריותות שניינו בנ"ט בין דתהירא ובין דאייסורא, ובין במושב"ם ובין במ"ט, כמו במשנתינו וביבריה'ת דהביא רבא בעצמו, ב"ח וברותומא אלא دق' הני שנינו בהן בנ"ט אין פירושו שוה, דבנ"ט דשנינו במשנתינו בגין בין הגידין וחתייה בין החתיכות דהוא מב"מ ע"כ בנ"ט היינו ששים, או כבשר בלפת, ובנ"ט שנינו בכב"ח או ביון בימים הינו בקייל ארמא וبن"ט שנינו בתרומה היינו ע"י טעימות כהן, ולכן קאמר הلكך וכו' ר"ל דאנן למדין מכל הני משניות ומミימרא דר"י דאמר ליטעמי' קפילה ארמא, דהדין כן, ועכ' לפרש כן, דשים רק אמרינה נאכתר בשום משנה ואיך נאמר דמה דקתני במשנתינו בגין בין הגידין בנ"ט שהוא ס' דבר שלא נאכתר כלל, וכמוש'כ' לעיל במשנה ודוק'ק.

תוס' דה"ה א"ר וכו' ואמר רבנן בס' באמצעות הדיבור, ור' אפרים ה"ד דהוה דהכא אייריב בחומרא חדתא בעינבא וכו' ויש לי מקום עיון זה אעדיין קשה בתמורה מ"ט לא למד לאסור טעם היוצא מן הcola'ת חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זר. שנית עדיין קשה דאמ לא בטל, א"כ באינו שוה בשמא אבל שוה בטעם יבש ביבש, ואי משום גזרה תערובות מינו אינו מינו, לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, וליתסר בשמשחו ואולי ייל עפ"י דברי הריטב"א זיל ע"ג ע"ב דס"ל דהה דקאמר רב ושמואל دق' איסורין שבתורה במשחו מדרבנן אמרו, ואפי' לרבען דר"י, וא"כ לא שייך לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, דהוה גזירה לאיזרה אבל אותו אינו מינו בטעם לאיכא ריק חד גזרה, דעתם בעיקר דאוריתא. וכשאני לעצמי אפיקו לר"י לא ידעת מניין לו לא אסור אלא מדרבנן מ"מ מה"ת, דהרי חצי שיעור בתערובות לכ"ע לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחותה מכך"פ, ליכא

ע"ש גמר' דתני קדרה شبישל בהبشر לא יבשל בה חלב ואם בישל בנ"ט וכן תרומה. ועיין בראש יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה זיל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יבשל חלב בקדחה شبישל בהبشر מדקדק הראה דאתא לאשמעין, דודקה בתבז יומא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"י, משום דתהירא בעל, והנה בתרומה לא כ' מידידי דלמה יהי מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיינתי בריטב"א גופא, ומצתתי שכטב דתהירא בעל אינו דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעיל דכל"ע בבב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי' זיל כרוב קושי' העולם, אין לה התחלה כלל, دائ' ריק ממשום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' זיל עד מלחתת מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא דאגב ציווה להם להטבילים מטופמות עכו"ם הי' מוכרת לצוות גם אהעגלה דזה ליטתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וקרא דוטר אסמכתא בעלמא, אלאapiro ל懂得 הרשב"א זיל שדאורייתא הוא ונאמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתמש בהם חלב תஹורה, מה נבי העגלה לטבילה. ועכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעיל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכן יפה קאמר הראה זיל, דבכל מיוזן לא דברה מהתהירא בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא הי' בתוק kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה זיה לומר, הכי בשביל זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדחה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביל שאינס דומי' דכל' מדין אתמה. והי' עליה בדעתה זיל סובר בקושי' המהרא"ם א"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת'ס זיל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר אפי' א"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת'ס זיל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר אפי' אי בכל האיסורי טעם בעיקר דאוריתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מן המשם, כמו משרות ענבים שיהם קבלו טעם מן הענבים, וכן יקדש להיות כמוחה, וה"ה ב"ח, טעם הבא מן הגדי לתוכן החלב, אבל טעם kali לתוכן חלב שהוא טעם מן הטעם מנ"ל, ואפי' מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרاي אין בה אלא עשה דתעריבו באש, ולא לאו ללקות על האטי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"כ נאמר דיתהוו ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת'ס זצ"ל קלסי' בסברתו, אבל כתוב דסוגי' הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מן המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה זיל סובר כן שפיר כתוב דתהירא בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס איזעדיין קשה בתמורה מ"ט לא למד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זר. שנית עדיין קשה דאמ לאזה כיון הראה זיל דבאמת אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתהירא בעל, וא"א ללימוד מכל' מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לא אסור רק טעם מן המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בבירא דמה קשי' לוי' דתתנא מה קמ"ל באמרו קדרה شبישל בהبشر לא ישב בה חלב פשוטה. אלא צריכה רבה דהרי מה"ת שרי, וא"כ מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בורייתא, ולפ"ע"ד באמת נראה דהאי בורייתא מש"ה נקט ב"ח וברותומא הני דלא ה'י בכל מדין להשמעינו דאין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מטע"כ, וניהו דאסרה תורה kali מדין ונאמר דלאו

בתרי בטל לתנא דמתני' דאית ל' כרבנן דרי' דמבר'ם בטל, ואיך אפשר דאתא הלכה על תערובות גיד בירך ביחיד שייעור לאיסרוгалו ה'י בשר בלפת, ובשאר תערובות מב'ם או טעםם קרובים כמו בשר שור עם כבד ובשר, קם דינה דכל שלג נרגש בטל מה'ת ברוב, כי לית לנו שום הלכה לאסרו תערובות מב'ם, רק בגין בירך, הרי יש דבר זר יותר מזה. וכבר כתבנו במשנה דעתך רשי' זיל דישיעור דכבר בלפת הוא הללמ'ס, אין לו מקום כלל אלא בשנאמר דעתם עתיק עד איזה שייעור הוא דארוייתא, ולמעלה מהו השיעור אין הטעם אסור מה'ת, ואתה הלכה אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ'פ' מה מהני לו זריקה, וכדומה אבל לעניין אכילה דבעינו צית בכדאי' פ' מה מהני בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש'ס שהי' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איסורי אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וככלקמן דף קט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו אותו ראי' כ'ך דהרי' מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב'ם טעם בעיקר גופה אינו אלא מדרבנן ומ'ג' גוזו מב'ם להצrik' ס' אותו אינו מינו. ומהאי דברי הריטב'א ומשאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

ע"ב גמר' הני אטמתהא דאיימליך בי' ריש גלותא בגידה נשוי וכוי' מלל דכורתה דצליל קאמר קשי' ובכ'ם דקאמר בגמי' קשי' יש לו תירץ, וכך אין איכה תירץ מרוחה, עפ' מי מה שכטבו התוס' לעיל דרבינא עכ' משום שמנו של גיד אוסר, דמסתמא לא יחולק על ההלכה שקבעו לעיל דין בגידין בנותן טעם, וא'כ' זיל דס' לרבינא דשmeno של גיד מפעפע חלהב, וכן אוסר גם בצל ור' אתה סבירו ליה דכחוש בטבעו ואינו מפעפע, או כדעת הר'ם שהביא התוספות דשmeno אינו אסור יותר מן הגיד ודוק'.

ע"ש אר'א אר'י, כל אישורין שבתורה משערין כאלו הן בצל וקפולות, הא שייעורא רק על האיסור לחודא קאי וכמו שפרש' זיל והא דנקט תרתי בצל או קפולות, משום דאם ההיתר מהד מהני משערין האיסור בשני, אבל במשנה דיברב שייעורא לאיסור וליתר, לא ערי רק חדא לכל חד כבשר איסור בהיתר של לפט, וכותב רשי' זיל דהאי שייעורא דבר בטלפת רק לגיד הנשה נאמרה, ור' ל' לגיד בירך, וכן לא סגי בשיעורא דגיד בלבד לומר דזהה כבשר, דהרי גם ההיתר הירך בשר הוות ולכך אתה הקבלה גם לשיעור הירך דהוא כטלפת, אלא דזאת רק לגיב' גה'ג' דקליש טעמו כן הוא, אבל בשאר איסורין משערין האיסור כבצל או כקפולות, וההיתר כמהות שהוא, וממליא דלי' לאו ליתן שייעור מסויים מהאי שייעורא דרי' לומר, שהוא שישים או מאה, דהרי דבר זה תלוי עדין בהיתר מה הוא, וממליא גם בתערובות מב'ם, אין השיעור שהוא לר'י רואין האיסור כלו בצל וההיתר תמיד כפי מה שהוא, כן מתרפרש עכ' לדעת רשי' זיל, והוא פלא והפלא, חדא דהלא במתני' תנא אח'ג' גיד בין הגידין וחתיכה בין חתיכות ב'ג'ט, ולא קתני כיצד משערין את אלו, ולדעת רשי' זיל עניין כאן שייעור אחר לא מבעי בחתיכת נבלה ודג טמא בין חתיכות היתר, אלא אפילו בגיד בין הגידין,adam נאמר דשייעור בשר בטלפת דזא לא לגיד בירך ATA, ומושום דגיד קליש טעמי' א'כ בשחהיתר ג'כ' גידין דקלישון בטעםם, אין כאן מקום להקל נגד שאר תערובות מב'ם, ואני בחתיכה בין החתיכות בעניין האיסור כבצל למה בגיד בין הגידין לא נשער כמו בחתיכה בין החתיכות, וכיון שכן איך סתם לנו התנאה לכתוב ב'ג'ט ולא מפרש כיצד משערין כמו שפרש בירך שנתבשל בה גה'ג' הא חדא, שנית קשה טובא על גוף העניין, איך אתה הלכה על גיד בירך לשער כבשר בטלפת, כיון דבאמת אין הגיד בירך נרגש אם מפני שיטעם הגיד בטעם הירך והוא מב'ם בטעמא, או אפילו אין שווין ממש אלא דגיד טעם הירך והוא מב'ם בטעמא ונרגש בירך שהטעמים קרובים עכ'פ', הלא דין מב'ם אית' לי', דכל שלא נרגש הטעם הרי חד

מן האיסור אלא חצי שייעור בתערובות, ואיך יאסר מה'ת לאכול ממוני ומהא דס' הפר ודס השער דיליף ר'י דאין דס מבטל דס לא נשמע אלא דלא בטל, והוה כבען ונפ' מ לעניין אכילה דבעינו צית בכדאי' פ' מה מהני לו זריקה, וכדומה אבל לעניין אכילה דבעינו צית בכדאי' פ' מה מהני בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש'ס שהי' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איסורי אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וככלקמן דף קט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו אותו ראי' כ'ך דהרי' מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב'ם טעם בעיקר גופה אינו אלא מדרבנן ומ'ג' גוזו מב'ם להצrik' ס' אותו אינו מינו. ומהאי דברי הריטב'א ומשאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

של הביצים מצטרפין לבטול והיה הקילפה של הטמא, א"כ ד' בסמק ולצרכו האיסור כמו בipherals, קמ"ל דלא, אבל מה שכתבו התוס' דמשום דאייכא ביצה טמא דלא אסורה כדאמר איןשי דמי' בעלמא הוא עכ"ל, דבריהם אינם מובנים ממשמעו דקאו אמסקנת הש"ס, דבביצה אפרוח קמייריו וע"ז כתבו דהוו"א להקל גם בביבה שיש בו אפרוח, משום דשאר ביצים מיא בעלמא נינחו. ואין לה מובן כלל דמהיכי תיתי נקל בינה שיש לו טעם גמור משום הני דלית בהו טעם, ואם נדחק בלשונם ונאמר דכוונתם בס"ד דביצה טמאה אמרו ואתא לאשמעין לאפוקי ממה דאמרו אינשי גם זה ליתא דמה עניין זה לכאן בהאי מירמא דנראה בעילע דעיקר דאתא לאשמעין הוא דאין האיסור עללה במניין הששים, ועוד זאת דלמה לא פרשו התוס' לפि המסקנה דביצה אפרוח קאמר מה אתה לאשמעין, ולכן דברי התוס' לפני הספר החותום, ולוי נראה דלפי המסקנה דביצה אפרוח קאמר, אתה לאשמעין שלא תאמר דדבומה לכל, דאיינו כלו אסור דהרי האפרוח אינו ממלא את כל החל דין כי גם פרש הרבה כדיוע ותסגי בנט"ט והוא, להשלים הסמק כמו בכח קמ"ל דלא, כנפער"ד נכון מאך.

ודע דרש"י זיל פירש ביצה בס' ביצה של עוף טמא, והקשה הראשiosa זיל למה לא ביצה טרפה או נבלה, והנה תלונתו איינו כנגד רשי"ז זיל כי הלא הגמ' אמרה כן כאשר מריש דהה"ע בביבה אפרוח קפריך אבל טמאה לא, הר' דהה"ס hei סובר אדם לא בביבה אפרוח אז בביבה עוף טמא קמיירி אבל מה ראי לשיטת הסוברים וכאשר הכריע גם הרמ"א זיל בריש סי' ק"ט דכל שבטל ישב ביבש חד בתاري, تو לא נאסר גס בנתבשoli יחיד, דאין איסורו חזר וניעור עי' הבשול כל שנtabטל ביבש ונחפק האיסור להיות היותר עיי"ש, ולכן לא מאי מיררי כאן בביבה טרפה ונבלה דהרי שבטל חד בתاري ולמה לי שים בבישול, דהרי ביצה טרפה אינה נכרת בתוך שאר ביצים, אבל אי בביבה עוף טמא או כפי המסקנה בביבה אפרוח קמיירி, שפיר בעי' ס' דהרי היא ניכרת ואני בטלה בגין הביצים הנסיבות ודוק.

ע"ב גמר' האי צויאת תרaba דנפל בדיקולא בדבשא סבר ר'א לשערוי' במאי דבלע דיקולא וכו', האי פלאג' דזיאת דתרבא וכו' סבר מר בר"א לשערוי' בתלתין פלאג' דזיאת וכו', נ"ל דהנ' תרתי עובדי משיך שייכי אהדי, דמר בר"א כאשר ראה דאבי הי' משער ההיתר בימה דבלעה קדרה, והאיסור לפיה שנצטמך כמו שפי' רשי"ז זיל, hei סובר דעתמו בהז' משום דהאי זיאת דחרבא שנצטמך ונעשה חצי שיעור, לכן יש להקל בשיעורי ע"פ דבשעת נפילת הי' זיאת שלם, ולכן בשנפלו רק חצי זיאת דחרבא, hei ריצה לשער בתלתין. אבל לא hei טעם אבוי כן, עיין בהגנות מלא הרועים מה שכתב בזה ודוק.

ע"ש גמר' אל' אבואה לאו אמינה לך אל חゾל בשיעורין דרבנן, הפירוש הפשטוט הוא דלא תゾל בשיעורין שהן דרבנן, במקרים שיש להקל כמו כאן דלא נפל אלא חצי שיעור שבאייסור ג'ב' ר'ק דרבנן, ולא hei צריך להזכיר האי קולא דחצי שיעור דפשיטה דלא ריצה לשער כל האיסורים בתלתין אז לא hei קורא זול, אלא חולק ממש על שיעור שקבעו חכמים, וכיון דקרא לי' זול נדע דמשום שיש מקום להקל ריצה למיעט בשיעורי, אבל רשי' זיל לא ניחא לי' בהאי פירושא, דהרי הוא זיל סובר דכבר שבלפת שהוא שיעור שים הוא הלממן'ס, ומפני שטעם עתיקר עד ס' הוא דאוריתא, וכן שכתב רשי' זיל לעיל בדף הקודם בד"ה במאי דבלעה קדרה, וכיון דאייפלגו לישנא ואיסורה דאוריתא היא אזלין להומרא" עכ"ל, ולכן קשי' לי' איך קאמר כאן דשיעורין דרבנן ולא יזל בזון,

ליקח תמורהبشر טמאה בשור טהורה וצ"ע.

ע"ש אל' ר'א לאבוי ולישערינה בipherals ותבלין אל' שעירו חכמים דאי נ"ט באיסורי יותר מבצל וקפלו. תשובה זו צrica הסבר דהלא אייכא פפללי ותבלין דאסירי, וא"כ מה דאו חכמים להחמיר עד בצל וקפלו ולא יותר, ולפע"ד כוונת המתרצה הוא דלא החמיר חכמים אלא עד בצל וקפלו נאכלים בעינא והוא שפיר בכל איסורים, משא"כ פפללי ותבלין דאיון בכל איסורים שאסורים בעינא רק בתערובות, ולא אותו למיטע בהו לשערם בתערובות שאר איסורים, דהרי איסורים מתחילה בתערובות כי בעינא אינם ראויים לאכילה ודוק.

ע"ש, אר"ג גיד בששים ואין גיד מן המניין וכו', כתוב הרاش יוסף זיל דהא דנקט ר'ג'ני הני שלשה גיד כחל וביצה, י"ל דס"ל קר"י דכל אסורים שבתורה כבצל וקפלו, אלא דבגיד דקליש טעמי סגי בס"א, וכחל דחלב שחותה דרבנן הקילו בו יותר וסגי בנט"ט של היהר, וביצה דלא יהיב טעמא قول' האי הוה כמו גיד בס', והוא אפילו לפיה דמקי בביבה אפרוח איינו אלא איסורה דרבנן עי"ש. ודבריו במחכית לא מהוירין חזא דלקמן אמר לי' ר'א לבריה אל תזאל בשיעורא דרבנן, וא"כ מהיכי תיתי ר'ג' פlige אהא דר"א, ושנית האי ביצה למאה לי', דהרי כבר כתני כחל דמשום דהוה ר'ק איסור דרבנן סגי בס', ואדי דבכחל גס הכלח מצטרף לס' הוא מטעמא אחרינא משום דהיא עצמה אינה כול' איסורה כמש"כ האיסור ז' זיל אמר הר' בזמנ' אמוראי בתראי איקבע הלכתא דכל דהו ר'ג' זיל כרבא ס' דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורין בששים, ור'ג' הלא אמר אחד מהם הי' ובזמן רבא, ומהיכי תיתי נימא דהו עדין החזיק בהא דר"י דבעינו כבצל וקפלו, ולכן יותר נראה דר'ג' כרבא ס' דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורה דאוריתא לאיסורי דרבנן לא חלקו בשיעורין וכדר' אשי דלקמן, דלא תזאל בשיעורא דרבנן, אבל כל דברי ר'ג' לא סבבו רק אם סמק חז' מן האיסור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מכיוון עם השיעור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מצעינו דח'ל' אמרו במקומות אחד שעירו זה של ששים שמשם נלמד אחד מן ששים יש בו ממש וכמו שאמרו בברכות נ"ז ע"ב חמישה אחד מששים, ואלו הן וכו', עיי"ש. ואמרו בנדירים ל"ט ע"ב כל המבker את החולה נוטל אחד מששים בחלו ולבן בעין סמק חז' מן האיסור דاز' איני יחשב בעוצם מיעוטו. ורמז הנה אמרתי דנותן טעם ראשית התיבות נ"ט.

ומעתה يتפרשו דברי ר'ג' הכהי, דתחלתה קאמר גיד בס' ואין הגיד מן המניין והוא גופא אתה לאשמעין, דשיעורא דכבר שבר בلفת דקתני בתמanny' דהוא סמק, היינו בלבד מן האיסור, ונקט גיד משום דעל' קתני בתמanny' דשיעורו כבשר בلفת, וממילא וממש"כ בכל איסורי התורה כן הוא, אבל אין לומר דגיד נקט משום דעתמא קלישטה הו"א להקל בו, דהרי משנה שלמה הוא דמשערין כבשר בلفת, הר' דבר שבר נבלה בلفת שוה בשיעורו עם גיד, אלא נקט גיד משום דתහנתא עליו קאי לומר כבשר בlfת, וכן נראה דסבירו התוס' זיל שהעמידו דבריהם על ביצה בס' לכתוב וה'ה בשאר איסורים, ולא נקט ביצה אלא שלא תאמיר מי' בעלמא היא, ולמה לא נתקשה על הא דגיד בס' דקאמר, ע"כ דסבירו דגיד נקט משום דתහנתא בגיד קאמר כבשר בlfת וה'ה שאר איסורים ואח"כ קאמיר דבכחל כיון דאינה כול' איסור ר'ק החלב הכנוס בתוכה עללה לכך ולכך ומctrף עם הנ"ט של היתר להשלים הששים. ואח"כ דביצה איינו כן אלא בה בעין סמק לבד ממנה שאר איסורים, ואוי ביצה טמאה קאמיר כבשר בlfת וה'ה שאר איסורים ואס"ד שבגמ' צ"ל דהו"א כיון דהקליפות

משערין במדידה במים כדיודע, והוה בסמך כשאר איסורין, אבל כאן מيري בתערובות שנראות לפני האומדן שווות, ואז צריך ס"א דין למסוך זהה על האימוד. אבל דבר זה קשה omdat לקבל מכל מה טעמים, חדא דעתך הוויל פרש דבاهKi מיר, ושנית הלא אין זה דין אלא עצה טובה אם לא ירצה לטורוח ולמדוד דלא מסתבר כלל לומר דיاسر לחלוטון התערובות שיש בו ששים, ולא הני מדידה כמו שמהני בביצים שאינם שווות, ועוד בו שלישיהadam באמות לפי האימוד שווה הביצים, למה לא סמכו על זה הלא מב"מ דבלא"ה כל עצימות הששים איינו אלא חומרה בעלמא אותו איינו מינו, וגם רק לעומת הפליטה אנו דין דבלא"ה רק מחומרה דלא ידעינו קמא נפיק בעין ס' נגד כל הביצה, וכל זאת איינו שוה להם עד שהושפטו עוד ביצה אחת, והוא דבר שאין הדעת הבריאות סובלתו היא חדא. ועוד אני תמה מהה אקרה על רבותינו הראשונים ז"ל, הלא אי אפשר לבשל ביצים שלמות بلا מים, וא"כ גם המים מצטרף לבטל האסורה ולא עוד אלא שוגם הקЛОפות בין של היתר ובין של איסור מצטרפים לבטל כמו שתכתב הש"ץ ז"ל בס"פ"ז סקט"ז ומפרש בזה דהני אמרוי דרצו לשער במ"י ומ"ה אביצים קאי, ומשום דחשבו הקЛОפות בהדי היתר, וא"כ בלא"ה צריכין אנו למדידה, כיון דআICA כאן מים וקליפות, וכיון שאנו מודדים אין לנו שום מקום למדוד על שיורם ביצים בינוינו, רק למדוד את כל הקדרה נגד שיורם הביצה האסורה, אם יש בה סמק והוא יותר קשה על שיטת הראשוני ז"ל, ואן לי מקום לישב עד שייאיר ד' עיני למצוא דעת קדושים.

ועתה נבוא לבאר דעת הרמב"ם ז"ל ושיטתו. וצריך אני להעתיק כל פסקי הרמב"ם ז"ל אותן באות בהאי עניינה ולדקדק בלשונו הzbג כדי להבין דעת קדרה של בשר משערין אותן בס', ואני שומן של הגי"ג שנפל לקדרה של בריה שמייד אוטו בס', ואני שומן מן המניין, ואע"פ שומן הגיד מדבריהם הוואיל והגיאן ברייה בפ"ע החמירבו בו כאיסורי תורה וכוי' הלכ' י"ח אבל שנותבשהה עם הבשר בששים וכחלה מן המניין, הוואיל והכחלה מדבריהם הקלו בשיעורו, הלכ' י"ט ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביצים המותרות, אם הייתה שם ששים ואחת והיא הרי הן מותרות, היהה שם ס' בלבד נאסרו הכלל, מפני שהיא בריה בפ"ע עשו היכר בה והוסיפו בשיעורה, הלכ' כ', אבל ביצת עוף טמא שנשלקה עם ביצים עוף טהור לא אסורה אותן, וכו"ו עכ"ל. והריני לבאר פסקים אלו שהוציאה הרמב"ם ז"ל מתוך האיסוגי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל דר"ג עכ"ס"ל כהכלתא דאגבנ"ט, ומה שאמורجيد בששים עכ"ס' אשmeno קאי, וכן הוא דעת הריף ז"ל, ולא עוד אלא אי אגיד עצמו קאי, ולפרש שיורו לפיה התנאה דמתני' מה לי ייד ומה לי שאר איסורים, ואני לומרrig'ג איצטרכי לי שלא תאמר דעתך פ' קליש טעם, וסגי לי בפחות, הלא משנה שלמה הוא דמשערין אותו כבשר ב:left, ובלא"ה הלא מפשטות לשון האי מימרא דר"ג משמע דעיקר חידושו הוא אי האיסור מן המניין של ס', או חז' לאיסור בעי' ופשיטה בשביבל קלישת טעם הגיד אם רצוי חז' לטלול לא בחדר מול ס' מקליין אלא בעשרות או שלשים וכדליך, וכן בחל נמי מה"ט לא ייחא לי לרמב"ם ז"ל כמה שכתחבו התוס' ובהשות הראב"ד מתכוון על דבריהם, דמשום שאין הכחלה גופא האיסור רק משום החלב הכנס בתוכה, לכן בצו רחוי דאי מה"ט בצו רחוי דאי מה"ט לא להם להקל עכ"פ על שלשים. וכן ביצה לא ניחא לי לומר דמשום גודל וקטון הוסיפו חדא, וכמוש'כ' למעליה דהאי חדא פחות או יותר לא משווה החילוק הגדול שבין גודל וקטון בששים ביצים, ולכן ס' לרמב"ם דהאי תוספת וגרעון של אחת בששים איינו אלא משום הכירא דברי' שאינה בטלה בעצמה מפני חשיבותה עשו היכר להוסיף חדא על הששים, ובאישור דרבנן שלא יחלפו

הלא שיור זה דאוריתא כמו שאר שיורין שבתורה, ולפיכך כתוב רשי"ז'ל כלומר אפיו במידי דלא מיתסר לדאוריתא לא תזאל בשיעורי עכ"ל, ולפי פירושו צרכיון להפסיק בין תיבת "בשיעורין" לתיבת "Drvbn" ועוד זאת קשה לפרש"י כמו דמר בר ר"א רצה להקל בשיעור דאוריתא משום דnidzon בעצמו רק אישור DRVBN, ה"ה דחק בנדזה DRVBN כמו כתמים דלא בעין מ"ס של מקווה וכדומה, והוא דבר קשה לשמעו. אבל אם נפרש דהאי שיור ששים באמות רק שיור DRVBN הוא, והוא כמו מאה בתמורה ומאתים בערלה וכלי הכרם, אז ניחא דרכ בנהני שיורים רצה להקל במקום שהוא DRVBN אין אלא DRVBN, וע"ז אמר לי' אבוחה דגם בשיעור זה DRVBN, אין לאל בהן במקום אישור DRVBN וד"ק. **ודע** אכן יש לי מקום עיון רב בדבר אני ולא אדע מה לי בין נפל כזית תרבה לדיקולא דבשרה, לנפל חצי אית' דכל שאין בתערובות כל כך אישור שהיה כזית מן האיסור בתוך כדא"פ, לעולם רק חצי שיור זה דהרי לא מציא אלמן האי תערובות כזית מן האיסור בתכבד"פ. ועיין בש"ת מהר"ם שיק ז"ל יוז"ס קי"ח שהשואל חקר בטעם עתיקר ע"י חצי שיור אם הוא ג"כ דאוריתא ולוקין עליו, והשיב לו הגאון דמסתemat לשון הפסוקים נשמע דאי חוליק, וכן נראה מרישי פסחים בסוגי' דמשרתת, וכן ס"ל לר"ת דעל כל כזית של התערובות מבשא"מ לוקין, והוא ז"ל הסביר זאת בטוב טעם עי"ש, וא"כ ה"ה בתרבה בبشرה שהוא מב"מ, כיון DRVBN אצרכיו גם במב"מ בלח בלח ששים וכך אשר כתני בפירוש במשנתינו דגידי בין הגידין וחתייכה בין החתיכות בנ"ט, והוא בס' כבשר ב:left דלעיל, וע"ז ודאי דלא פלייג מר בר ר"א, וא"כ גם שם ליכא ריך חי שיור מן האיסור, ולמה בעין סמק ולא די בתלטן, והדבר צרי' אצלי עיון גדול וד' יאיר עניינן ודוק.

ע"ש גמר' דבי' נשיאה אמרו ביצה בסמך אסורה, בס' ואחת מותרת, הא דהפסיק מידי ביצה דלעיל בעובדא דנפל ב:left דתרבה, וכחץ יתא דחרבא - ובלב ארוי' הרגש בזה - נראה לפע"ז דהאי חומרה דביצה נצמת מהא אמר למלعلا דאל תזאל בשיעורא DRVBN ובעין סמק דוקא ולא פחות דאי יש מקום להחמיר בביצה או מטעה דרמב"ז ודעמי' משום הכירא דבריה, אבל אי הוה אמרין דהאי שיור דרמב"ס משום הכירא דבריה, אבל יוז' רחוי ר' רצה לשער האיסור דסמק לאו דוקא, ומוצמצם קאמור, דהרי ר' רצה לשער ריצה בר' כמו שנטצטמך והייתר כמותשי' קודס ובחצ' שיור ריצה בר' להקל עוד הרבה יותר, אז אין מקום לדביצה אפרוח רק אישור DRVBN ממש'כ' בביבה, ומכם' כ' אם נאמר דביצה אפרוח רק אישור DRVBN ממש'כ' הרاش יוסף ז"ל דודאי ניחא שהביא האי דינא בת ר' דמסיק דלא תזאל בשיעורין DRVBN.

ובטעמא דהא מלטה דהחמירו להוסיף את על סמק בביבה כתוב הרשב"א והרא"ש ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל, דמשום שהביצים אינם שות בגודל וקטון וטעם זה בעין לפלא יחשב, חדא דהאי תוספת לכולא יתhapeק הלא אם הביצה האסורה היא מן הגודלות מה תחת כחה של תוספת חד ביצה ופשיטה דלולי האי חומרת חכמים לא הי' עולה על דעת שום אדם לשער ששים ביצים עפ"י המניין כסומה בארובה אם האיסור גדול וכן להיפך אם הביצה האסורה קטנה, מה החמירו قولוי האי להזכיר ס"א במקום דלפי המדה הי' ד' בארכבים למשל, ומה תאמיר דכל חומרה זו באמת לא נארה אלא במקומות שלפי אומד שות הנה האסורה עם המותרות, וכאשר כן משמע קצת מלשון הרשב"א ז"ל עי"ש. ואם נאמר כן ה' מיושב שלא יסתטרו המימרא DRVBN דלעיל דביצה בסמך והבריתא דקANTI סתם בנ"ט, להא דריב"ל דבעי ס"א מן הנסיבות, משום דלעיל מيري בסתם תערובות דמסתמא אין הביצים שווות, ואז

שמא כרבא וכל שווה בשמא בעי ששים, ע"פ דבטעמא איןו שוה, וטעם קפילה ולא הרגש, דלדעת הרמב"ם סגי בזה מבשא"מ, אבל אם שווה בשמא לא סגי בקפילה בלבד, ובמי ששים והענין מובן היטוב עפ"י ביאורנו בפתחה דכל תערובות מבשא"מ ע"י התערובות לח שבבל ונעשה גוף אחד, הרי הוא עתה מב"מ, אלא כיון דשםא של האיסור נשתנה וכייל עתה שמא של היתר שהוא העיקר בהאי תערובות, פקע איסורי" שהי' עליו, ואי דיאסר מכח יצא מן הטמא ודלא קרבעו יונה, הרי זה איסור חדש ולא מצא חיל בתערובות כדברי המרדכי עי"ש ותמצאו נחת, ולפי הקדמה זו, כל שווה בשמא ולא בטעה, כמו חמרא עתיקה בחדთא, לא סגי לנו בטיעמת קפילה עד דאייכא ששים, גם לדעת הרמב"ם ז"ל דהרי עי" התערובות נעשה מב"מ, ושמא לא נשנתה, כי היכי דינמא דפקע איסورو הראשון, זה אמרת וברור, ולכן כאן דכוותי כיון דגם האי אפרוח בשם ביצה יקרה כל זמן שלא יצא האפרוח לאויר העולם, لكن לעניין שים דין מב"מ איתת לי', ומה עמקו בהזאת דברי חז"ל דקמפרשו הא דקתוני בתוספתא, ביצי טהורות שלוקן עם ביצים טמאות בביבה שיש בה אפרוח, ואמאי קרי לי טמאה כיון דאית ב"י אפרוח קרי לי טמאה. ולא על חנים קרי לי ביצים טמאות, אלא להודיעך דהאי בגין דקתוני היינו שים ככל תערובות מב"מ דבעי סמך דока ולא סגי בקפילה, ממשום דבשמא שנות הנה, דביצים קרי להו, ועיין בראש יוסף ז"ל ד"ה ע"ש גמר' שכותב ז"ל: "ודע דנו"ט דקתוני היו שיעורא דס', דומי' דרישא ביצים שלוקן עם ביצים טהורות דהוה מב"מ פירושו נ"ט בס', ה"ה נ"ט דסיפה איתן למימור כן, ובDAL"C בטלילא קפילה דבריו לכתוב דבדאika רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמר דאיון ס"א והיא, היכי הוא ז"ל נמי בDAL"C קפילה איירוי, אבל בדאika קפילה ולא הרגש טעם האפרוח מותירות הביצים שנשלקו עמה גם בפחות מס', והיתכן דהרבנן ז"ל יסתום דבריו לכתוב דבדאika רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמר דאיון כותב בשmeno של גיד שנפל לקדרה שלبشر כמש"כ לעיל, אם דגם באינו מינו גזרו להצrik ס"א ממשום ברוי, אלא ודאי כמש"כ דגם ביבית אפרוח שועה בשמא עם שאר ביצים, וכן חומרו עוד להצrik ס"א וממילא בנשלקה בתשליל אחר אינו מינו הדין בגין ע"י קפילה בכל שאר איסורי התורה, ולא כ"ז פרמ"ג ז"ל, אם לא שיאמרו מאחר דאן עפ"י הסכמה הרמ"א ז"ל בראש סי' צ"ח אין סומקין על קפילה וצריכין תמייד ס' גם באינו מינו, ממילא בביבת אפרוח בעין ס"א ממשום חומרא דבריה, אבל לאחוז חומרת הרמב"ם בביבת אפרוח משום בריה וחומרת רשי" ז"ל להצrik ס' גם באינו מינו, ע"ז אמרו חכ"ל כסיל בחושך הולך.

ועדיין נשאר לו לבאר בשיטת הרמב"ם ז"ל דאי' פרנס הרמב"ם ז"ל הסוגי' דמיירוא דר"ג והתוספתא ביבית שיש בו אפרוח דיןו שאיר מא"מ דבעי ס' חז"ז מן האיסור ותו לא, דהרי ר"ג בפירוש אמר כן ביבית בס' ואין ביבית מן המניין, והתוספתא נמי דקתוני בה בגין דהיא ששים ותו לא, דבשלמא לאין הראשונים מר"ג לא קשה דעתך מירוי בביבה בשאר תשליל ולא עם ביצים, והתוספתא רק אמר בגין ז"ל היינו נמי ס"א דבבצים ס"א הוה כס' בשאר איסורין, דהאי יתר ביבית משלים הקוטן וגודל, משא"כ לרמב"ם ז"ל ר"ג לא מצי מירוי בשאר תשליל, דהרי איןנו מינו בקפילה ולא בס' והתוספתא רק אמר בגין ז"ט, ע"כ דלא בעין יותר משיעור שים שהוא בגין ז"ט, דרmb"ם ודאי מודדין הביצה האסורה ומ猝פין להיתר המים והקליפות לבטל, אלא ממשום בריה בעין תמורה

באיסור תורה גראו אחת מששים, להכירה בעלמא, ואע"ג דהאי טעם דהכירה לא האזכיר הרמב"ם ז"ל רק בהאי תוספת חדא בברוי, אבל בגרעון חדא בחייב כתוב סתם דהואיל וכחlid מדביריהם הקילו בשיעורה, נלמד סתום מן המפורש דכוות קולא זו הוא לעשות הפרש בין דאוריתא לדרבנן, דלווי זאת אין להאי פחת מששים על נ"ט דאין בו תועלת אלא במציאות רוחקה שום טעם, ואשר מה"ט כתוב עליו הרaab"ד ז"ל "ויש נוון טעם טוב מזה" אבל אם נאמר דלהכירה כדי להבדיל בין איסורי תורה לדרבנן אין טעם טוב מזה, כי כל שאנו עושים מדרבנן דאוריתא יש בו ממשום בל Tosfot, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל סוף פ"ב מממרים באומר בשר עוף בחלב מה"ת, ועיין בש"ך בסוף סי' רמ"ב בהגחת הוראות או"ה אות ט' ذרכיך המורה להודיע לשואל אם אסור מצד ספק או מצד חומרא שאין האיסור ברור, עי"ש בטעה, ומה שלא נהגו כן כדי ביוזן. ואכ"מ להאריך בזה. ועכ"פ דעת הרמב"ם בהאי תוספת וגרעון כן הוא. ועפ"י הקדמה זו מפרש מימרא דר"ג הכי, גיד ר"ל שמננו של גיד שהוא דרבנן מצד מנהג קדושים, ה"י ראו להתבטל בגין של היתר כמו חיל אלא דכיוון גיד ביריה הוא, וה"ה לשmeno הדבוק בו, لكن הוסיפו עליו חדא להכירה, שלא נבטל הגיד חד בתاري ביבש ביבש, ורק בעין ס' בלבד מן הגיד כאיסורי תורה. ובדקdock נдол כתוב רבינו ז"ל שמננו של גיד הנשה שנפל לתוכן קדרה שלبشر, דהאי שלبشر הוא לא כאוורה שפת יתר דכן הדין גם בנפל לקדרה שלyerukt או שאר תבשילן מבשא"מ, ומדנקת קדרה שלبشر הרי מוכת דרכ במב"מ הדין כן כי שמננו של גיד עס בשר מב"מ הוא, וכמובאר בפי המשנה לרמב"ם ז"ל עלי משנתינו ומזה נסתור מה שכותב הש"ך ז"ל בס"י פ"ז סק"ז דלדעת הרמב"ם בביבה בעין ס"ב, הוא בתבשיל הביצה בשאר תבשיל, והפרמ"ג ז"ל כתוב ע"ז דהוא פשוט, ובמחכ"ת של הני שני עמודי ההוראה זה ליתא, ופלא והפלא שלא חזו על דברי הרמב"ם ז"ל שכותב בפירוש ביבית שמנוא בה אפרוח שנשלקה עם ביצים המותירות, ומסתמא סבورو דלאו דוקא נקט שנשלקה עם ביצים ודיבר בהוויה דאיון דרכ ביבית שלמה בתוכן התבשיל, אבל מה יענו על הא דשmeno של גיד דזודאי דרכו יותר לתתו בתוך ירקות להטיעם, מליתנו לתוך קדרה שלبشر ולמה הוסיף הני תיבות שלبشر, ולא כתוב עכ"פ סתום שמננו של גה"נ שנפל לתוך קדרה, יה"י מה שייה' אלא ודאי דהאי תוספת אחת משום בריה לא שייך אלא בתערובות מב"מ. ולא בשא"מ, והטעם פשוט וمبואר דהרבנן ז"ל ס"ל דעיקר שיעור שים על מב"מ נאמר וסמכוונו אקרא דזרוע בשלה וכאשר אbare דעתו ז"ל לפניו בסוגי' דזרוע בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמיד בגין ז"ל דהינו בקפילה, ורק במקומות דלייכא קפילה סמכין אשימים עפ"י הסכמה אמרוי ביתריא. אבל המשניות והבריותות לא ידעו משיעור זה במובא"מ כלל, וכאשר מבואר דעתו ז"ל בפט"ו שם, ואכ"ח האי תוספת אחת להכירה אין לו מקום אלא בתערובות מב"מ דשם תמיד בעין ס' ווושען על ברוי' עוד אחת בתערובות אינו מינו דעיקר בקפילה ואם אין בו טעם מתירין גם בארכבים, ועוד פחוות מזה, ורק במקומות דאריע דלייכא מי שיטועם משערין בס', מפני שאז בטח לית ב"י טעם, ומה מקום יש כאן להוסיף חד להכירה, ולא עוד אלא דבאיינו מינו לא נבואה לעולם לבטל בריה שלמה דהרי ניכר האיסור, ולכן כל עצמות טעמו של הרמב"ם ז"ל לא שייך אלא במובא"מ, ורק דוקא נקט קדרה שלبشر אצל שmeno דגדי, ודוקא נקט ביצים אצל ביצת אפרוח, ממשום דזודאי במובא"מ אייכא האי תוספת חד להכירה, ואל תשיבו נדביצה שיש בה אפרוח ביצים מבשא"מ הוה דלא שווה בטעה. דהנה לדעת הרמב"ם ז"ל דעיקר שיעור שים על מב"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחלת ובהלכה כ"א הרי במובא"מ איזלן בחר

דמרבנן „מכל“. ודע דבלאה נמי לא הבנתי דברי הראש יוסף זיל במא שכותב דאם משום נבלה אין כאן בריה. הלא לרמב"ס קאי ולרמב"ס זיל הלא גם בנבלה איכא בריה כמו שפסק בפ"ד ה"ג עי"ש.

והשתא דאתنين להכא נאמר דרי"ג קאמר ביצה בס', ולא בעי ס"א מיררי בביצת אפרוח עוף טהור דמסתמא כך הוא כמובן, דהרי ביצת טמא ניכרת ואין דרכו לשלקו אפי' אינה אוסרת בטעםא דמייא בעלמא היא, אבל דכיוון דעתמה מה ישולנה וגם איסור שישבדר לבשל טמאות ונ"ט דשما יבא לאכלו, וס"ל לרי"ג דגם מה שאסור מריבוי הכתובים כמו חצץ שיעור כדרבנן יחשב, וכמו שכתבנו לעיל דף מ"ט ע"ב בתוס' ד"ה רב ואיסורה דאוריתא, לישב דעת רבא דרצה להקל בח"ט כמו בשאר דברי ספרפים, משום דמלחכה אותו עי"ש, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל בחצץ שיעור אף דודאי ידע וסביר כרי"ג בחצץ שיעור אסור מריבוי הכתובים, וכן סגי לי' בס' כמו בשמננו של גידת ותחליה אמר דין דשמננו של גיד וכחל שנדע דבאיסור דרבנן הקלו לפחות חדא וסגי בנז"ן ט"ית והושיפו חדא בגין משום בריה, ואח"כ קאמר בביצת אפרוח טהור נמי כדרבנן דני לו' ולכן בס' והוא סגי, כמו בשמננו של גיד, אבל אנן דלא פסקינו לא קרבה דלעיל ומחייבין בס' ח"ט כמו בשאר איסורי תורה, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל לענין שיעור ס' קר' אשוי, لكن שפיר פסק הרמב"ס קר' חלבו אמר ר"ה, דбиיצה בס' והיא אסורה, בין בטמאה ובין בטהורה, דשניהם אסורים מה"ת. אולם בתוספתא דקთני דבייצה בנ"ט ודאי דלדעתה קודם האי גזרה שהגزو להוסיף חדא על הביצה משום בריה דלדעתה הרמב"ס זיל בלאה"ה מוכחה לנו'ן כון, דהרי לדעתו גס בגין ציריך להוסיף חד משום בריה, ואיך יפרנס משנתינו דקთני בגין בין הגידין בנ"ט דהינו שישים והרי התנא דמשנתינו סובר יש בגידין בענות טעם והוא לוי' דאוריתא, ולמה לא בעי ס"א כמו בביצת להכירה דברי, אלא ודאי דהמשנה נשנית קודם האי תקנה, ובזה נתבאר שיטת הרמב"ס זיל על נכוון, גם הסוגי מתישבת שפיר בס"ד. ועוד זאת הראשונים כאן דומה שהקשה הפלתי זיל ואחריו יתר האחראנים על התוס' ד"ה ביצה בס', ומה לא כתבו דרי"ג אחא לאשמעין לאפיקי מדר' חלבו אר"ה דסגי בס' והיא, ולא בעין ס"א והיא. קושי' בדotta היא, דאי לאפיקי מדר' חלבו הולל' ביצה בס' והיא מותרת, וכלשונו ר' חלבו, אבל מדקאמר ביצה בס' ואינו ביצה מן המניין, הרי הרבותא דאן ביצה מן המניין של ס' ולא דלא בעי ס"א וזה פשוט.

על' ש' גמר' ארחב"א אריב"ל משום בר קפרא כל איסורין שבתורה בס' וכי כל איסורין שבתורה במאה, ושניהם לא למדוה אלא מازוע בשלה וכי הנה סוג' או מרישא לסייע עמקה וסתומה, ויש בראשונים זיל ומכח"כ באחרונים זיל מבוקה נדולה ואני העני בעדעת אתנהלה לאטי לבאר שיטת רשי"ו ותוס' והרמב"ס זיל כל או"א לפ' דרכו ואראך כי שיטת הרמב"ס זיל היא השיטה המחוורת שאפשר להעמידה קרוביה לה שיטת רשי"ז, והרוחקה ממנה שיטת התוס' שאין להעמידה כלל, וכאשר כן הוא ברוב המקומות כאשר בארטני בחבורי זיה.

ואתחיל בביואר שיטת רשי"ז ולוז היא: האי דרצה דזורע בשלה דרצה גמורה היא, ולהצריך בכל חערובות לח בלח שישים או מאה לכל מר כדאית לי', משום דזוקא שלמה צויתה התורה לבשל האיל עם הזורע ולא חלק בשתי קדרות, משום דאי אוסר הזורע את המתבשל עמה פחות מששים, כי כן כתוב רשי"זיל בפירוש لكمן בד"ה הא חומרא זיל: „דלא תימא ליבטן ברובה וכו' ומה איל נזיר דאקיל גבי', לא אקל אלא במאה או בששים,

ששים בדקודק שניים ואחד בדקודק, וא"כ במקומות דקתני בנ"ט א"א להכנסי האי תוספת אחת על סמך ה"ח, שנית הלא הרמב"ס זיל בשמננו של גיד נמי בעי תוספת אחת משום בריה, אלא דכיוון דהוא רק מדרבנן ובדרבען בעלמא כמו בכח ובודמה סגי בנז"ן ט"ית לפירשו, لكن סגי בשמננו של גיד בס' והוא, וא"כ בביצת אפרוח לפי מה שפסק הרמב"ס זיל בפרק ג' ה"ח לחלק בין ביצת טמא לביצת טהור דביצה עוף טמא שהתחיל האפרוח להתרוקם בה לתקה עליה משום שרך העוף אבל ביצת אפרוח בו אלא מכת מרדות מדרבנן עי"ש, וכאן כתוב סתם בביצת אפרוח דבעי ס"ב והי' לו לחלק בין ביצת עוף טמא לטהור דבביצת אפרוח טהור סגי בס' והוא, ולא עוד אלא דלפי שכתב רשי"זיל דמשום נבלה קתניין עליה, אז גס בר' אינה, וכיוון דאין זה אלא נבלה דרבנן הויה לי' בנז"ן ט"ית ככח, ועיין בראש יוסף מה שהאריך בהני עניינים, אבל לישב דעת הרמב"ס זיל לא העלה כלום כאשר יראה כל רואה.

אבל מה שנראה לפע"ד בזה הוא, דלהרמב"ס זיל האי ביצת אפרוח טהור לענין זה כדאוריתא, דהרי דומי' חצץ שיעור הוא דנלמד מריבוי הכתובים מכל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם כדתני' בברית' לעיל ס"ד ע"א. והא דקאמר שם דהוא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, משום דאפילו ביצא לאoir העולם אסור כ"ז שלא נפתחו, וזאת ודאי רק דרבנן בעלמא ופליגו בה ראב"י ורבנן בביצת דף ז' ע"ב, אבל ביצת שרייקמה שכtab עליו הרמב"ס דמקין אותו מכת מרדות אם אלה, הוה איסור תורה בחצץ שיעור, דהרי מריבוי דכל Kata'a, ותדע דהרי שם בהלכ' שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה קורט דם, אם על החלומו אסורה כולה ביצה, ולא כתוב דמקין עלי' מכת מרדות כמו שכtab תחלה בביצת שרייקמה, וכן דרכו בכל מקום לכטוב מכת מרדות רק על דרבנן שנדרש ונסמוד אל הכתוב שהוא שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה כען שלוקין על לא גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתב בפ"ז הט"ז זיל: „יראה לי שככל אלו החוטין והקורומים איסורן מדברי סופרים ואם תאמיר שהן אסורה מה"ת בכל חלב וכל דם אין לוקין עליהן אלא מכת מרדות, והיו בחצץ שיעור מה"ת ואין לוקין עליו" עכ"ל, הרי משמע מדבריו דעל דברי סופרים ממש גם מכת מרודות ליכא אלא במקומות שדרשו כן מריבוי הכתובים, וגם משקל וטרוי' שבגמ' מוכח כן דפרק.htm עליה משום שרך השורץ על ביצת השורץ שאם ריקמה ואכללה לוקה עליה משום שרך השורץ על הארץ, אי הכי Mai Ari' דטמאה אפי' טהורה נמי, דתני' כל השורץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם, ומתרץ מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא. ויל"ד הלא לדעת הרמב"ס זיל דכל דאתה מריבוי הכתובים אין בו מלכות, מה פריך טהורה נמי דהא עכ"פ אין לוקין אותהה כיון דאתה ריק "מכל", ועכ"ב לומר דהכי פריך כיון דאתה מריבוי דכל, אפרוח שיצא לאoir העולם לראב"י, עכ"ב דרייקמה אית בי' מלכות דעל ריקמה לא בעין ריבוי כלל,adam בעין הריבוי על ריקמה באפרוחים שיצא מנ"ל, ועכ"ז מתרץ דבאמת גם לראב"י לאו מריבוי דכל אסור באפרוח אלא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, וריבוי' דכל אריקמה אתה ולאeki ריק מכח מרודות כמו בחצץ שיעור. ועכ"פ יצא לנו'ן הנאמר לדעת הרמב"ס זיל בריקמה דאתה מריבוי דכל ולוקין מכת מרודות עליה דהוה דאוריתא בחצץ שיעור, וציריך ס' כאשר איסורי תורה, כמו שאמר ר"א لكمן ועוד בחצץ שיעור אסור מה"ת, וממילא דהאי תוספת חד משום בריה שיק' נמי בביצת אפרוח טהור. וזה דלא כרשי"זיל שכתב דמשום נבלה נגעה בה ואז לא ה' בה משום בריה ממש'כ הראש יוסף זיל, אלא משום שרך נגעה בה

הזרוע נגד האיל. כיוון דאיכא הללמ"ס לשיעור ביטול האיסורים כבשר בלפת. אולם בהז"ל דלא מצינן הלהקה צו שתחדש לו איסור נגד מקרה מלא אחריה רבים להטוט שמה נשמע ביטול איסורים חד בתרי וכמו שאמרינו בגمرا דמדאוריתא חד בתרי בטל ופירש"י ז"ל מקרה אחריה רבים להטוט, לולי הילפota דזורי בשלה, וכן בעין הילפota דזורי בשלה להוציא ביטול איסורים מקרה אחריה רבים להטוט, ולצמצם השיעור בכמה ATA הלהקה דבשר בלפת, אלא עדין קשה כיוון דمزורי בשלה גם השיעור נלמד למ"ב' ולמר במאה, מה מוסיף תחתנו שייעור אחר כבשר בלפת, שאינו מבאר יותר אלא אדרבה סותם יותר כמובן, ולא עוד אלא כיוון דלפי באירינו לשיטת רשי"ז"ל, הא יילפota דזורי בשלה עיקרה על תערובות מב"מ אתה, דלמ"ד טעם עיקר DAOיתא רק על מב"מ אתה ולמ"ד טעם עיקר דרבנן מבשא"מ מב"מ דלא בטל ברוב, ובענין נמי ס' כמו מב"מ דמ"ש אמר הא שיעורא דבשר בלפת אין לו מקום כלל, דהרי הא דבעין יותר מרוב בביטול האיסורים איןו כדי לבטל טעם הנרגש במבשא"מ, אלא גם במינו בעין יותר מרוב ולא אותו אינו מינו, רקADRבה אינו מינו נשמע ממענו גנ"ל, ומה זה דקאמר התנהא לשינה דבנ"ט כל ותולה אותו בשיעור בשר בלפת כיוון דעיקר ביטול האיסורים דבעין יותר מרוב מזורי בשלה נלמד שהוא מב"מ, ושם נתינת טעם לייא, והוא חומר עצום על שיטת רשי"ז"ל, והרבה יגעתו לישבו, ולא עלתה בידי, אבל מ"מ ברור אצל דשיטה רשי"ז"ל כן הוא, דעיקר יילפota מזורי בשלה על מב"מ הוא דבעי ס' או ק', אלא דלי"י דס"ל מב"מ לא בטל וכאשר כן הحلכתא לדעת רשי"ז"ל, פליגו בי' אבוי ורבא לקמן איך יילפין מזורי בשלה דלאבי קתני בבריתא זה היתר הבא מכלל איסור למיעוט שאר איסורים מב"מ כמו מזורי בשלה נלמד דלא בטלו, מ"מ יילפין לרaben דר"י דבמ"ב לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' בלח בלח, ואז באמת האין יילפota מזורי דלא הحلכתא הוא, אולם רבא מפרש בטל, אלא דמחלך לר"י בין נתערב המשמש לנטרעך רק הטעם דר"י דיליף מב"מ לא בטל מדים הפר ודם השער, אין לא אלא בתערובות המשמש, אבל תערובות הטעם بلا ממש לא שמעין, וכן כתוב רשי"ז"ל בפרקוש לקמן דף הסמוך בד"ה אין בהן בנ"ט, דכי בעין אחד ומאה (בתורה) היכא AISORA בעינה, כgon חיטין בחיטין אבל היכא דליתא בעינה לא בעין ק"א, וכתבו שם התוס"ט דלפירושו צ"ל דהיסירו הגריש מתוכן העדשים. הרי דדרשי"ז"ל אין חילוק בין תערובות מב"מ לשא"מ לעניין ק"א, ובק"א די אפיקו במב"מ, כיון דלא נtabshilו אלא נtabshil בעין ק"א, אבל נtabshil בטל כר"י, ובמבשא"מ סגי בק"א, אבל כל זאת אם נימוח המשמש, אבל בטעמא بلا ממש סגי בסמך, הן במינו והן בשא"מ, כן הוא שיטת רשי"ז"ל, ומשום דס"ל דטעמא אינו עיקר גם לעניין מב"מ, אולם בקדשים דאית קרא דחתאת יקדש להיות כמוו כל הנוגע בהם, הרי דטעם עיקר בקדשים, ממיילא במב"מ דלא בטל כלל אין חילוק יי' טעם לעיקר, וזה הוא דקאמר הבריתא זה היתר הבא מכלל איסור בקדשים דעתם עיקר, והוה לי' זורי עס האיל מב"מ, ע"ג דמסלק הזורי אחר הבישול, ולא נשאר רק הטעם שיצא ממנה מ"מ בקדשים דעתם עיקר הויה לי' לאיסור ומ"מ התיירה התורה ודן אותן כחולין, דעתם אינו עיקר אבל חולין שפיר גמرين מני' דחרי מ"מ הקפידה תורה לבשלה שלמה עם האיל, ולא להחלקה לשתי קדרות משות דעכ"פ ס' או ק' בעין גם בטעם, ומכך' בעיקר אפיקו אינו שוה בשמא דיש לו ביטול, לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' ולא מצד שנרגש הטעם בחיך דהרי

כ"ש באיסורי אחרים"י עכ"ל ועיקר הילפota הוא על מב"מ אלא דרבנן אפיקו שוה בשמא, ולר"י דMOV"מ שוה בשמא לא בטיל, במ"מ השוה בטעמא כמו חמרה חדתא בעינבא, ועיין ברשב"א ז"ל דזרוע בשלה באיל נמי הכה דמויהיל הזורי לגבי איל חמורתה חדתא בעינבא. וממיילא במבשא"מ נמי בעין ששים דמ"ש, ואפיקו אי נס בפחות כבר בטל הטעם מ"מ לא גרע משה בטעמא דבעין ס', אלא באם נרגש הטעם גם אחר ס' תלוי בפלוגתא דעתם עיקר, ולמ"ד טעכ"ע DAOיתא אסור, ולמ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא מותר מה"ת אבל מדרבן עכ"פ אסור מצד טעם עיקר, ולפ"ז הא דקאמר דכל AISORA בתורה בס', לא בטלון בס' קאמר, אלא דען סמך איסורין מה"ת, ולא בטלון ברובא, ולפ"ק פרשי"ז"ל בד"ה בס' דהיכי דבדיקנא ולא יהיב טעמא, או במ"מ דליך למקים אטעמא בעין סמך, וממיילא שמעין דבדיקא סמך בטל מה"ת, אפיקו כי יהיב טעמא למ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא, וזה שכטב רשי"ז"ל בד"ה ושניהם לא למדחו, דמהאי יילפota שמעין גם ביהיב טעמא, אבל רבנן אחמור ואמור דרבנן לא בטל, וכן בעין נמי קפילה ולא תקשה מהאי דרבנן בדליך Kapila אמר רבא סגי בס', וכן מר"י לעיל דקאמר ליטעמי Kapila ארמאקי ואמר רבא דשמעין מני דסמכין אקפילה הרי ממש דבדליקא סמך ולקולא סמכין, דאי בדיקא סמך ולכיא Kapila נמי מותר דקאמר רבא מה רבותא דסמכין אקפילה וכאשר נתקשו בכל זאת על רשי"ז"ל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפ"י באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורי בשלה, איןו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דקאמר רבנן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומילדונן דבעין ס' מדרבן במבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דרי"ז"י דכלכילת באילפס דاع"פ דה"י ס' הצרך מוה"ת, אמר דלטעמי Kapila ארמאקי, וכן בבריתא דקדדרה שבשל בה בשר וכו' דאפיילו איכא ס' בעין Kapila ואשמעין דסמכינו באיש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איןו דבעין ס' אלא דסמכין אששים ולקולא בדליך Kapila, והוא נתחדר בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"ז"ל לעיל על הא דרבנן דאמיר רבנן באיל פש"ז"ל עכ"ל הרוי דלא הזיך רשי"ז"ל בכל איסורין שבторה בס' וכו' עכ"ל הרוי דלא הזיך הלכתא בע"ז וכן כתוב רשי"ז"ל הא דריב"ל דהכא, אלא הא דאיפסק הלכתא בע"ז וכן כתוב רשי"ז"ל על הא דאר"י כל AISORA שבتورה משערין בצל וקופה, היינו קודם דאיפסק הלכתא בששים, הרי דסובר רשי"ז"ל דהאי פסק halacha מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהזומרה אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא איפסק האי הלכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צרך Kapila גם בדיקא ס' ובדליך Kapila ה' צרך לפי האומד בצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"ז"י ז"ל על הא דר"י משות דמתני היא דכבש בלפת משערין. אבל רבע דקאמר אמר רבנן בס' היינו דסגי בס' בדליך Kapila בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הלכתא מאמוראי בתראי.

ודע כי האי כבשר בלפת דלפי רשי"ז"ל הללמ"ס זהה, הנה אם נאמר דرك על גיד בירך ATA וכפשתת דברי רשי"ז"ל, והן כפי ביאורנו לעיל כל AISORA אתה, אפיקו אם נאמר דהיאנו שעיר ששים, לא יתיישב שפיר עס האי מימרא דריב"ל, משום בר קפרא, לפי מה שמספר הש"ס דשניות ילו' מזורי בשלה, יילפota גמורה על ס' או מאה, למאי הלכתא ATA שיעור דכבש בלפת ולא עוד אלא אדם נאמר דשיעור כבשר בלפת על כל AISORA אתה, עכ"פ דהני תרי לשינה דריב"ל גס בשיעור בשר בלפת פליגו אי בס' אי בק', וא"כ מנ"ל להש"ס לתלות פלוגתתם בזורי בשלה ולומר דמשם למדוה שניות דמה"ת לא סגי ברוב, אלא בעין בשיעור

מבשא"מ בנן"ט ומב"מ שא"א לעמוד על טumo יבטל ברובו", ואח"כ מפרש תערובות מבשא"מ כיצד, אם יש טума וממשא דהינו כיitzת בצדא"פ אסור מה"ת אבל פחת מזה ע"פ שנרגש הטעם איינו אלא מד"ס, ולוקה רק מכת מרדות ואח"כ מפרש דין תערובות מב"מ בהלכ' ד' וצ"ל,, נפל חלב כליוות לחלב האלי' ונמוות הכל, אם ה'י חלב האלי' כשנים בחלב הכליות הרי הכל מותר מה"ת אבל מד"ס הכל אסור עד שיאבד דבר האסור בעוצם מיעוטו ולא ה'י דבר חשוב שעינו עומדת כמו שתיבאר, הלכ' ה' ובכמה יתעורר דבר האסור ויאבד בעוצם מיעוטו כשיעור שנטנו בו חכמים, יש דבר שישعروו בששים, ויש שישعروו במאה ויש שישعروו במאתיים. הלכ' ו' נמצאת אתה למוד, כל אישורין שבתורה וכו' מבשא"מ בנן"ט בטל בס' מושום דבריאנו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במבשא"מ.

שיטת התוס', עיקר מימרא דרב"ל דכל אישורין שבתורה בס' או במאה על תערובות איינו מינו ולבטל טעם הנרגש בחיך קאי, ובמקומות דיליכא קפילה ארמאו, ורק באיסורין שאסורים גם לזרים, ולא בתמורה ולא בין לניר, דכל דיליכא טעם הנרגש אין צריד יותר ושורי, והא דאצרכו גם במב"מ בלבד ס' הוא רק ממשום דלא פלוג רבנן כן כתבו הראשונים ז"ל ولكن כתבו התוס' בד"ה ומ"ד בס' דלענין מבשא"מ דעתם עיקר דאוריתיא לאו דרשא גמורה היא, דהרי זרוע עם האיל מב"מ הוה דבטל מה"ת ברוב, אלא ס' או מאה קבלה היתה בידך, ואסמכותו האי קרא, ואם באמות טועמים ואין בו טעם גם בפחות סגי, ואם אירע דיש בו טעם אחר ס' ודאי אסור מה"ת, אלא שכתבו בד"ה לחומרא דקים להו דיביתר מס' למך וק' לממר פוסק הטעם - ואין כוונתם כמו שראה משלו, דלענין מב"מ דרשא גמורה הוא דלבעי ס' או ק' דהרי כתבו דמדאוריתיא בטל ברוב, ולא כמו שפרשיי לולי לפותא זרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברוב - ומיכם יבין את חזא דסכך"ס עיקר הדין לריב"ל הוא לkolא דסמכינו אס' או ק' במבשא"מ וליכא קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, ואת אסמכותו אקרה זרוע בשלה שהוא מב"מ, ואין לו עניין כלל למה דצרכין לידע דהינו דב"ס או ק' אין הטעם נרגש בחיך.

ומה שכתבו בד"ה ולהומרא ז"ל „ועוד דזימן פוסק בפחות מס' או ק' וא"כ הא דילפין לאסור עד ס' וק' חומרא בעלמא הו"ע צ"ל איןנו מובה כלל דלפי שיטותם אם באמת פסק הטעם לא בעניין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא במב"מ שכתבו הראשונים ז"ל דמשום לא פלוג הצריכו כן איך חמור מב"מ דבטל מה"ת ברוב יותר ממבשא"מ דסגי בקפילה, גם לא שיק לא פלוג כלל, כיון דבדאיכא קפילה לא בעניין ס', הרי מב"מ כמו איכא קפילה דמי, אלא דבזה אוי ראה שהתוס' לא סברו דמג"מ אותו מינו גזרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' במב"מ וכאשר כן הוא ג"כ דעת הרמב"ם ז"ל כמו שאבאר לפניו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' כעشن לעינים וכחומר לשנים בפירוש הסוגי בהא דתני בבריתין, זה היתר הבא מכל אישור ודבר רבא דקאמר לא נצרכה אלא לטעם דעיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים הן בלשון הש"סthon בסבירות, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

120 שיטת הרמב"ם ז"ל: דמה"ת חד בתורי בטל במב"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitzת בצדא"פ דהינו טעה ולא ממשו מותר מה"ת, דעתם עיקר לאו דאוריתיא, אלא מדרבנן אסרו במב"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובאיינו מינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחיך. כי כן כתוב בריש פט"ו ממ"א ז"ל: „דבר אסור שנתעורר בדבר מותר

והא דקתני במתני" כייז משערין כבשר ב:left הרכmb"ם ז"ל בפיה"מ מפירושו דעל איינו מינו קאי. כי הגיד נרגש בירך אלא דהתנה נוותן לו שיעור על הרגשת הטעם, שה'י נרגש בחיך כ"כ כמו שנרגש הבשר שנותן ב:left. אלא מה דקשה טובא לרמב"ם עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובאיינו מינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחיך.

המשנה החמירו יותר לאסור באינו מינו כל טעם הנרגש וסמכו על געולי עכו"ם דאפיו פליטת כלים אסור, וזה נתחדש ג"כ הא אסמכתא דזרוע בשלה ולשאר כל תערובות מב"מ בס', ולכן הא משנה דCBSR בפלט במבשא"ם ובו"ט במב"מ לאו הלכתא הו, אלא במבשא"ם אסור כל טעם הנרגש אפיו כל דחו, ובמ"מ בעין ס' כדי שיבוטל בעוצם מיעוטו, ומזה סמכו אח"כ אמראי בתראי להתייר גם תערובות אינו מינו בדליך קפילה בביטול ס' או ק' או מأتים להשות שיעור הביטול באינו מינו כמו במנינו כי מסתמא הטעם כבר בטל עוד קודם שיעורין אלו, כך דעת הרמב"ם ז"ל ומיל שלבו רחב יוכל לסליק החומרות מרשי"י ורמב"ם על אופן אחר כדי שלא נצרכז לכל מה שכתבו אחיזק ל"י טבות ואבתא.

ע"ב גמור'ומי לפינן מינה והתני' זה היתר הבא מכלל איסור זה למיעוטי Mai/co, והתוס' הקשו דהרי שפיר אמר זה למיעוטי שאר איסורי תורה דאי מבלתי כתיחה, עיין בראש יוסף ז"ל שכתב דהותס' סברו בביטול איסור לכתיחה איסור מה"ת, וכudit הראב"ד ז"ל והוא אמת וצדק דחاريabis להחות בקושי התירו ההוראה, ומוהיכי תני' נתר לכתיחה לטבל, עיין בفتיחה מה שארכנו בה, אלא דלפ"ז יש לישב קושי' התוס', דחמי פריך דאי נימא דילפינן מהכא ביטול ס' או ק' דעדיף מרובה וכארש הסביר הרמב"ם ז"ל דנאנך בעוצם מיעוטו והוא כמו דליתא, א"כ נימא דבלט ב' שרי גם לכתיחה עכ"פ מה"ת, דנינו בביטול חד בתרי לא, אבל ב' שפיר דמי אף לכתיחה, וזה נכון מאד, אולם בלא'ה נראה לעפ"ד ליישב קושי' התוס' דהרי ביטול איסור לכתיחה אפילו הוא דאוריתא, עכ' אינו אלא דעת איסור בביטולו, אבל לא שרי' התערובות איסור אחר שביטול, וא"כ כל זאת לא שייך אלא בכונתו לטבל, אבל הכא דמצותוי' בכך לבשלה בהדי האיל, וליתנה אח"כ להחן, לא שיך כלל לממר דעת איסור בביטולו, ואין זה דומה לשאר איסורין כמו איסורי מלאכת שבת, אך שלא בכונה חייב במקום דאיaca פסיק רישא דהכא עיקר האיסור כוונת הביטול כדי לאכול האיסור ע"י תערובות והמעשה של הביטול בלי כוונה זו אין בו איסור של כלום (ותדע דאל"כ איך מצין למילך טעם עיקר מגועל עכו"ם דאפיו אי טעם עיקר לאו דאוריתא שפיר צייתה התורה להגעל כל' בי' כדי שלא יתנו הבליעה טעם במתבשל דהרי הוא מבטל איסור לכתיחה ומיל'adam בישל בלא הגעה דהתבשיל נאסר, וניהו דאי מינו בטל מ"מ הנה פסיק רישא וכmbטל בכונה, וכן אמרה תורה להגעל אבל לא לאסור בדיעבד כשבישל בלא הגעתן) ומ"מ קאמר בגמ' דזרוע בשלה חידוש הוא ופרשי' ז"ל לכתיחה התיר לבטל איסור דנייהו כיוון דעתה כן לבשליה יחד ודאי דלא עבד איסורה כל' כנ"ל אבל מ"מ על האי מצוח לבשל יחד שפיר קאמר חידוש הוא דעתה תורה לבשל איסור עם היתר ודוק' היטב.

ד"ה צ"ט ע"א גמור' רבינא אמר לא נרצה אלא למקום חתק ופרשי' ז"ל דבעלמא בכל איסור והיתר המוחבורים כגון הוציא העובר את ידו וכגון אחר המודולל כוון איסורין כדאמרין ב' בהמה המשקה ס"ח ע"ב עכ'ל, ואני עומד ומשתומם דלעיל שם ליכא שום זכר מאבר המודולל לאיסור מקום החתק, רק באבר להיות נאסר מצדבשר בשדחה טרפה, אבל גם בכלל כל בהמה תאכלו אינו, להיות ניתר בשדחה האם וכמ"כ שם רשי' ז"ל בפירוש, וא"כ באבר המודוללمان דכר שמי' "שייה" מקום חתק שלו איסור. שוב ראיית שהרראש יוסף ז"ל נתעර בזה וצין דברי הרשב"א ז"ל לעיל נ"ז ע"א, ובושא"ו י"ד ס' ס"ב והנה הרשב"א באמת כתוב כן ולומד דבר זה מהא דרבינא דהכא בכל איסורין

תלו ושיעור ששים לא נזכר כלל, ולא עוד אלא דילשנא דבנ"ט לשיטת הרמב"ם ז"ל אינו מובן כלל כיון דעיקר שיעור ס' או ק' אמר"מ נקבע ומשום דאי מינו ניכר בנסיבות התערובות מחמת עצם מעותו ולא משום דהטעם של אינו מינו נאבד בס' ועוד זאת דבפ"ב דערלה תנא שיעור ק' בתמורה ומאתים בערלה וכלאי הכרם, ולמה השםיט שיעור ס' בשאר איסורין הן במ"מ והן באינו מינו. דסובר דהאי ק' ומאתים הן במנינו והן באינו מינו משום דגס רשי' ז"ל סובר דשיעור ס' עיקר אמ"מ איקבע א"כ מה ראה התנא להשמיט שיעור ס' בשאר איסורין הן במ"מ והן באינו מינו. ולדעת רשי' ז"ל אין לקושי' ז' שום ישוב לפע"ד. אלא דבלאי'ה יש לתמונה על הרמב"ם לפִי פירושו bahwa כיון כבשר בפלט דקאי על חזק הטעם דבעין שיטיעום מה השםיט דין זה בחיבורו יד החזקה, ניהו דהנתנא על ירך שנתבשלה בה גה"ג קامر, ואנן איתן לנ' אבן"ט, מ"מ ומה דקאמר דבעין שיטיעום טעם האיסור כבשר בפלט, על כל תערובות מבשא"ם קאי, ולא דוקא אגנד כהן, והרמב"ם בחיבורוADRABA סתם וקאמר בהלכ' כ"ט דתרומה טעם לי' כהן, ושאר איסורין סמכין אטימות קפילה עכו"ם, ולא האזכיר כלל דציריך שיטיעום טעם גמור כמו שדריך ליתן בשר בפלט להטעומו משמעו דכל טעם שנרגש אסור ודלא כתונתי' דדוקא כבשר בפלט בעין.

ולכן קרוב עניין לדעת הרמב"ם (ולא לרשי'') דבזמן חיבור המשנה, דהינו תנאים הראשונים באמת לא ידעו משיעור ששים, הן במ"מ ומכלש'כ' במבשא"ם ובמנינו מינו ה' בטיעמה וכבשר בפלט, ולא כל טעם כל דחו אסור, והדבר מסתבר, דהרי למן דיליך טעם כעיקר מנשורת ודאי נמי לאו כל דחוא קאמר, דהרי ההוראה דיברה בההוא ממשרת צmockים במים כדי לעשות מין לשותות, וכן אם מבב"ח ילפינן טעם עיקר הרוי אמרין לקמן ק"ח ע"א דלאו כל שהוא קאמר משום דדרך בישול אסורה תורה, והכוונה בהזאת דידי' הכתוב בהזאת דרך שבדש בשולחן, וא"כ כמו דממעוט כ"ש דאי טumo נרגש כלל, ה'ה' ממועט טעם קלוש דהרי דרך בישול אינו כן, אלא כדי להרגיש טעם גמור, ורק אי מגעולי עכו"ם כיליך, אז אפיו בפליטת כלים שהוא ודאי רק טעם כל דחו, ולא בדרך המבשلين או השורין אסור, אבל תנא דמתני' דבשר בפלט קאמר דהינו בדרך שמלים בשולחן לחתימת הלפת, עכ' טעם גמור הנוטן בכונה לתוכן המאכל אסור, ובב"ח פשיטה דכך הוא אפי' למן דיליך מגעולי עכו"ם, ואפי' הוא דאוריתא כדעת הר"ת מ"מ בב"ח דדרך בישול דוקא אסורה תורה, פשיטה דפליטת כלים רק מדרבנן בעלמא הוא, וכאשר הארכנו בזה לעיל בהרא דקרה שביבש בה שער עיי'ש. וא"כ הוא במבשא"ם, דלא מקרי תערובות האיסור רק אם נתערב איסור כפ' דרך המבשלים להטעמים המאכל בכונה, וגם זאת לדעת הרמב"ם ז"ל רק מדרבנן, דכן מבואר בריש דבריו ב' זה דכל שהאיסור פחרות מחד בשהה שהוא פחרות המכדי אכ"פ אין לוין עלי, אפיו אצל כל הקדרה, וא"כ במ"מ דמה"ת בטל ברובא חד בתרי, ודאי די' הי' אם אסרו לפי ערך אינו מינו שהוא בדרך המבשلين ליתן טעם ולא יותר, וכן קתני שפיר במתני' גם בגין בין הגידין וחתייה בין החתיכות ב'נ"ט, ור'ל כעריך בשר בפלט על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש דמפרש כבשר בפלט על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש כבשר בפלט, פשיטה דאי זה ס' ולא קרוב לו, וממילא דהאי ב'נ"ט דסיפא שהוא במ"מ נמי ע"כ קאמר אלא לפ' ערך בשר, ולדעת רשי' ז' שיעור קבוע אשר איסורין במ"מ בלבד, ולכן לא כתני במשנה דערלה שיעור שאר איסורין במ"מ משום דאי לא ה' שיעור קבוע אשר איסורין רק כבשר בפלט באינו מינו ובמ"מ ה' נגרר אחר אינו מינו, אבל בזמן אחר יסוד

ודו"ק.

מקום חתק אסור, אבל בגין דלעיל אין זכר לדבר זה, גם מה שציין סי' ס"ב אני לא מצאת דין זה לא בטור ולא בשוו"ע והדבר צע"ג

דורי לא נזכר שיעור ס' לא במשנה פ"ב דערלה ולא הכא, רק שיעור כבשר בלפת באינו מינו והוא הרבה פחוון מס' ובגיד בגידין בגיןCSI כשיעור בשר בלפת, והוא כדי שלא החלוק בין השיעורין ממש כשית התוס', אלא אכן ס"ל כבירית' דריב"ל משום בר קפרא בשאר איסורין מצאו חז"ל ג"כ סמק' להצריך במ"מ ס', כמו שמצאו בתורה טמך על מאה, מקרה דעת מקשו ממן, וא"כ הוא, פריך שפיר על תנא דמשנתינו, וليبוט ברובא וברובא ממש דבביש ביבש ליכא טעם להצריך שיעור של אינו מינו וכדעת התוס' וכן מתפרש מה שהביאו סוג' דב"מ ד"ב מ"ב דקאמר על מעשר דבטל ברובא, והיינו לפי סברת תנא דמשנה, אבל אכן דבעינן ס' במ"מ מעיקר הדין, שוב ממילא גם ביבש בעין שיעור זה, והראב"ד צ"ל דנדחק לפреш דברובא דקאמר בגמ' ברבייה קאמר, הוא משום דמסתמא בשיטת רשי' צ"ל איזיל, דס"ל דבנ"ט כתני במתנית' היינו ס', ושיעור דכבר בלא פה הוא דוקא על גיד בירך נאמר, וא"כ גם התנא דמשנה סובר דבעינן ס' במ"מ, ולשנא נ"ט מושאל ואין מודקדק, וכמש"כ למעלה בשיטת רשי' צ"ל, ולכן צרכין לדוחק דהא דפרק וליבוט ברובא ברבייה קאמר, אבל לרמב"ם צ"ל אין צרך לשום דוחק כנ"ל ודו"ק היטב.

תנוס' ד"ה שאני חתיכה הויאל וראו' להתכבד, בסה"ד, וי"ל דהכי פריך וכור' א"כ לא לתני חתיכת ב"ח, כיון דכבר אשמעין הכא דחתיכת איסור לא בטלה משום דהוה דבר שבמנין עכ'ל, התוס' לשיטתייהו דסבירו לעיל גם חתיכת חטא טמאה זהה חתיכת הרואה להתכבד שפיר כתבו דה"ה ב"ח נלמד מנבלה, אבל לפי דעת הרשב"א והריטב"א צ"ל שככטו, דחתיכת טמאה הוה כחתיכת שנאסרה מכח בלעה, וכוונתם לדעתך דחריל"ה לא מקרי אלא בשנאסרה מתחילה ברייתנו, וכן גם ב"ח נלמד מנבלה, דהרי שע"י בישול ובליעת הטעם נאסר, ולolio' איסור הנאה הוה שפיר בטלה, אבל גם לפי דעת התוס' י"ל דאייצרך לאשמעין חתיכת ב"ח, למ"ד אפשר לשחות מותר, דהרי פלוגתא דתנאיiac באזה לקמן ק"ח עי"ש. ולהאי מ"ד ודאי דאית ל' דין כחתיכת שנאסרה עתה קודם שנשחתה אסורה בהנהה, עיין בראש יוסף צ"ל שחקר לדידן דפסקין בכל איסורין חתיכת עצמה נ"ג, למה לא תה' לחתיכת שנאסרה ע"י בלעה דין חתיכת הרואה להתכבד, ואע"פ דחתיכת עצמה נ"ג בשאר איסורין חוץ מב"ח אינו אלא מדרבנן, מ"מ גם באיסורי דרבנן אסירין התערבותות משום חתיכת הרואה להתכבד, ולפע"ד נראה מושום דחתיכת שנאסרה ע"י בלעה עא"פ דנעשה נבללה וביעין ס' נגד כולה, מ"מ לא מציא איסור בפליטה רק כשא Sor דמעיינרא מציא הולך עמו, הרי דלא לכל מיili חשובה כಗוע האיסור, ולכן גם לעניין חתיכת הרואה להתכבד לא נחשבייה כगוע האיסור, אבל ב"ח אפילו למ"ד אפשר לשחות מותר ולא מציא איסורי בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על אין מינו הוקבע, ומושום דב"ס' דתו לא נregor הטעם, ובמ"מ רק משום אינו מינו גזרו להצריך ג"כ ס', אז שפיר מחלוקת בין תערבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין כאן מקום חלק כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא המחוורת וגם רשי' צ"ל בפירוש הסוג' נתה עליה עכ"פ באזה דשיעור ס' על מב"מ הוקבע, ונלמד מזورو בשלה לא ידעת אייך נוכל להקל נגדם. ולפי ביארנו דלעיל לדעתך הרמב"ם צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסורי רקי' בתרומה וק"ק בערלה,

ע"ב גמר' כיצד משבערין אר"ה כבשר בראשי לפות, הון לפ"י רשי' צ"ל והן לפ"י הרמב"ם צ"ל בפיה"מ, ר"ה לקולא קאמר דרש"י כתב דבעינן בראשי לפותה בשר הרבה כדי לטעם טעם בשר, ממה דבעינן בגין הלהפת, וכן הרמב"ם צ"ל מפרש דהטעם נרגש בלא פה דהינו בראשי הלפת יתר מבשר חמחים ואנן בעין הרשות טעם הגיד בחיק, ולכן בעין ייד הרבה כדי שירגש טעמו בירך, וכע"פ לדעת שניהם ע"כ זאת השיעור פחות מס', דכיוון דאן לפי הסכמה אמרוי בתראי סמכין אששים במקומות דלאיה קפיא בכל האיסורים, ע"כ דבש' לא נרגש שום איסור חז' מדברים החריפים שאינם נאכלין לבדן, אלא מתחלה עומדים לתבל ולהטעים המאכלים וא"כ א"א לומר דשיעורא דבשר בלא פה מכוון עם ס', ומילא א"א לפרש גם בס"ט דסיפה בגין הגידין ובחתיכת בין החתיכות בס', כמו שפי' רשי' צ"ל במתנית' וע"כ לומר לדעתך רשי' דלא פירש כן אלא לפי מה דחHAMIROACH"כ להצריך ס', וזה סתרה גלו' לפירושו בהא דריב"ל דלעיל דלמד מזורי בשלה, דהוא דרשה גמורה לדעתך רשי' צ"ל דס' לעולם בעין, וכאשר הארוכתי באזה לעיל אבל לדעתך הרמב"ם צ"ל ודאי כן הוא דחכמי המשנה לא ידעו מחומרא או דס' בשאר איסורי רקי' מחומרא דק' בתרומה וק"ק בערלה וככלאי הcars וכם"כ למעלה ודו"ק.

תוס' ד"ה אבגנ"ט למאדי דקימ"ל גה"נ אסור בהנהה וכוי' עיין בזה מה שכתבנו לעיל בריש פרקן ודוק'.

דפ' ק' ע"א גמר' וליבוט ברובא, בר' שאני, וכותבו התוס' בד"ה בר' שאני ודבר שאינו בר' ולא חתיכת ראי' להתכבד בטל ברוב, ואפיקו איסור דרבנן לייא' וכון הוקבע ההלכתא בשוו"ע סי' ק"ט, אלא שיש פלוגתת הראשונים הרשב"א והרא"ש צ"ל אל שרי לח' גברא לאכול שלשתן. ולא חשו הטור ובעל' ש"ו' לשיטות הראב"ד צ"ל המובאת ברשב"א צ"ל, גם יבש ביבש עי' ס' וע"פ שהב"י כתב דכן נראה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל. והראש יוסף צ"ל כתב דלא מצא כן ברש"י. ואני אומר דאלו ה' נחתו וירדו לסוף דעתם של רשי' ורמב"ם צ"ל, ודאי דהיו פוסקים כמוותם בפרט לחומרא. דהרי באירנו למעלה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל כתב דלא שווין דעיקר קביעת שעור ס' הוא על תערבותות מב"מ, כמו תרומה במאה וערלה וככלאי הcars במאתיים, כן כל שאר איסורי תורה בס' במ"מ וסמכווה על קרא דזרוע בשלה, וע"כ טעם צ"ל להצריך יותר מחד בתרי, משום דאחרי רבים להטוט רקי' בקושי התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאותים כדי שיבוט האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במ"מ בלאה' לייא' העין עומדת עליו כמש"כ הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, הכל כמו שביארנו לעל' פשיטה דאיין חילוק בין לח ליבש ביבש, כמו בתרומה וערלה דלכ"ע גם ביבש בעין ק' וק"ק, ה'ה בשאר איסורי בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על אין מינו הוקבע, ומושום דב"ס' דתו לא נregor הטעם, ובמ"מ רק משום אינו מינו גזרו להצריך ג"כ ס', אז שפיר מחלוקת בין תערבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין כאן מקום חלק כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא המחוורת וגם רשי' צ"ל בפירוש הסוג' נתה עליה עכ"פ באזה דשיעור ס' על מב"מ הוקבע, ונלמד מזورو בשלה לא ידעת אייך נוכל להקל נגדם. ולפי ביארנו דלעיל לדעתך הרמב"ם צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסורי רקי' בתרומה וק"ק בערלה,

בסוג' דחתיכת עצמה נ"ג עיין מה שכתבנו لكمן בסוג' דטפת חלב דז' ק"ח.

ע"ב משנה נהוג בטהורה ואין נהוג בטמאה. הלשון דאיינו נהוג משמע דלית ב' שום איסור גיד כלל דלא נאמר איסור גיד על טמאה, והנה אם המשנה קר"ש,-DDRASH מינ'ו איסור וברשו

חומר מקרי וכמו שסביר באיבות דף ה' ע"ב שלא מצין למילוי העזה דוחה לא תעשה ממילה ותמיד שכן ישנו קודם הדיבור הרי דחומר מקרי מה שישנו קודם הדיבור. אלא דשם באיבות ראייתי בהגנות הגאון ר"ץ חיות ז"ל שהקשה והא גם יומן נהג קודם הדיבור ביהודה, והביא שם דברי הריטב"א שכותב דע"ג דיהודה ואבותות נהוגן ביבום, לאו מטורת חיוב אלא כמו שקיים אברהם אבינו כל התורה וכותב הגאון ז"ל דבזה ניחה דהרמב"ס פ"ט ה"א מהלכ' מלכים דמונה והולך המצות של אר"ה ונוח ואבותות, השמייט יבום, ופלא על הגאון ז"ל דהעברי עניינו דהרמב"ס שם האזכיר מעשר ביצחק, ותפלות שתקנו האבותות, והלא אלו ג"כ מצד עצם עושים ולא ע"י ציווי השם, ולא עוד אלא דגה"ג כתוב הרמב"ס ז"ל שם, דיעקב חדשו, ולא כמו מילה שנצטווה עליה אברהם אבינו, עי"ש בכ"מ שכותב ג"כ דמלשון הרמב"ס מוכח כן, וא"כ קשה למה השמייט יבום, אלא דלענינו עכ"פ ניחא דרבנן דר"י לא מקרי גה"ע חמור כמו מילה ותמיד, דהני ציווים הוו משא"כ גה"ג דאינו אלא מנהג יעקב ובני, אלא דמלשון הפיה"מ משמע דמשווה גה"ג לAMILAH ואמו"ח ודוק.

ודע דעת הרמב"ס ז"ל הנ"ל, והוא נגד הש"ס בהרבה מקומות א') לקמן בಗמי מביא בריתא דאמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב, הלא לא נאמר אלא בני ישראל, ולא נקרה ב"י עד שני, ולדעת הרמב"ס תקשו לדנפשם, הלא גם המה מודים דנאסר עוד לבני יעקב אלא שבסייעי נתקיים האיסור מחודש, ב') לעיל צ"א ע"א דרש ריב"ח, טובוח טבח והכן, והכן טול גה"ג בפניהם כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג, הרי מפורש אמר דלאידך מ"ד דהוינו רבנן דר"י, גה"ג לא נאסר כלל לבני יעקב, ג') בסנהדרין דף נ"ט ע"א אמר ריב"ח לכל מצוה שנאמרו לב"ג ולא נשנית בסיני לישראל נאמרו ולא לב"ג, והוא אין לנו אלא גה"ג ואליבא דר"י, ולדעת הרמב"ס הלא גם לרבען נאמרה לב"ג דהינו בני יעקב ולא נשנית ומילא לישראל נאמרו, אלא דלפע"ד הי' לרמב"ס ז"ל הכרח גדול לשיטתי מקרה גופא דהנה בהאי קרא דלא יאכלו ב"י את גה"ג מסיים במילותו "עד היום הזה" ואיך אפשר לומר דהאי לא יאכלו דרך ציווי נאמר ובסיני מקדושה חמורה לקדושה קלה, וע"כ נצטוינו על גה"ג בסיני, ופלא עניין שכח חבל המפרשים הראשונים ואחרוניהם העבירו עיניהם מקרה מלא הלויה, שהוא מסיע לדעת הרמב"ס ז"ל, ומה"ט hei סובר הרמב"ס דגס לבני יעקב ובניו הנו בו איסור נאסר להם ורק שהتورה ספרה לנו שייעקב ובניו הנו בו איסור שלא לאכלו, והוא מסתמא נצטוינו בסיני על גה"ג מטעם מי איכה מידי, ונרמז בטורה ממשום דכתיב בני ישראל, ועיין עוד לקמן בדף שах"ז ודוק.

גמר' וסביר ר"י אחע"א, והתני ר"י אומר יכול תהי נבלת עוף טמא מטמא בגדים בבית הבלעה, ת"ל נ"ט לא יאכל לטמא בה מי שאיסורו משום בל תאכל נבלה או שאין איסורו משום בל תאכל נבלה אלא משום בל תאכל טמאה.

ע"ין בהמדש"ל ומהרש"א ברשי"י ד"ה ת"ל וכפי המבואר במס' מעילה דף ט"ו פליגו رب ולוי اي איסור נבלה חל איסור טמאה, והרמב"ס בפ"ד מנ"א ה"ז פסק כרב דນבלות הטמאים עם הטהוריות לא מצטרפין וכן פסק בראש הפרק דמיינים הטמאים שאין שחיטה מועלת בהן, איינו לוקה משום נו"ט אלא משום אוכל בשר טמאה, וע"כ משום דנו"ט לא כולל ולא מוסיף הוה כדי שיחול על

מותר ניחא, אבל אי התנאה דמשנתינו מטעם אין אחע"א סובר, דאיינו נהוג בטמאה ובאשר באמת מסיק כן בגמי אז לכאר' יש לראות, והא דוקא לעניין מלכות אמרין דאיינו חל ע"א, אבל לאיסורה חל, וכדאמרינו באיבות דף ל"ב ע"ב דלקברו בין רשותים גמורים אחע"א, ואיך אמר כאן דאיינו נהוג دمشמע דלא שיק' כל איסור גיד בטמאה, ולא עוד אלא דקשה יותר לפיה מה אמרין שם באיבות דבקטן שנטגדל בשבת אתה אישור טומאה וזרות שבת בהדי, כמו כן נאמר דקטן שנטגדל הני בהמות טמאות דאייכא בעלמא עתה נאסרו עליו היום וגם איסור גיד שליהם עמהם דהא לגביה בהדי הדדי קאתו, ושוב הוה מוסיף ומיגו דחל איסור של גיד טמאה אקטנים שנטגדלו הים חל אcola עלמא, וכן מיד בשעות מ"ת יש לומר כן דהא בסיני כל איסורי תורה בהא הדדי נאמרו, ואיך לא הי' טומאה קדים והי' איסור אהאי דור גיד של טמאה, ולמה לא הי' כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל דעת כל הני איסורים אשר בטבע העני לעולם באים באח' אח'י, כמו גיד בטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנטקשו אברוי בגידין, או נו"ט אגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אח'ל, דלעלום חלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אומרים הדתורה עצמה לא אמרה איסור גיד בטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אח'ל, מפני שהතורה לא יאסר דבר ויחזר ויאסור אותו עי' שינוי שיתהווה אח"כ, שוב אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשותים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקודם מצד טבע העני, ומילא לא שיק' לומר בקטן שנטגדל, וכן בשעות מ"ת דאותו בהדי הדדי, כיון דבטבע העני הגוף הללו דני, אי נאמר איסור גיד בטמאה, כיון דבטבע העני לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם בביבמות, כמו אהות אשא והשתתף אחותו, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העני, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע ששתיהם באים יחד זהה אח"ז, אכן אמרין דאיון אחע"א לקלות או להביא קרבן על שניהם, זהה שיק' לומר אבל לאיסורה בעלמא שפיר חל וממילא בקטן שנטגדל חל נמי Lokha בקיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטיבע העני באים זהה איז דלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדק ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ומה"ט בהני איסורים שבטיבע באים בהדי כמו לאו ד שצריכים דאמרו ז"ל דליהקה חמיש וששבע במקות דף ט"ז, אין להקשוט למה לוקה משום כל הני ולא נאמר דלאיסורה בעלמא נאמרו, ולא ללקות תרתי וש שבע, ונפקא מינה לקברו בין רשותים גמורים, או בחולה שיב"ס, להאכיל אותו הקל הקל, זהה ליתא דכל שאסורה התורה ממלא לוקה משום דבר אמרה דרחמנא, ולא שיק' חלק בין מלכות לאיסורה רק בהזדמן במרקחה, שני איסורים כנ"ל ודוק היטב.

ע"ש אר"י והלא מבני יעקב נאסר וудין בהמה טמאה מותרת להם עיון בת"ח ובראש יוסף דמוכרח מגמי' דמטעם חמוץ קתינו עלי', אבל אין לומר כיון דבמ"ת נתחדשה ההלכה דבחמה טמאה חשתרי, זה איינו דכיון דבמ"ת נתחדשה ההלכה דבחמה טמאה נאסרה גם דאיון אחע"א, ממילא דלא חילג גיד בטמאה, אלא דלפ"ז קשה טובא הפיה"מ לרמב"ס דמפרש, דלעלום גם לרבען נאסר גה"ג לבני יעקב, אלא דפליגו אר"י באמרים שאין אנו מקיימין המצות שנצטו קודם מ"ת לאבותינו, אלא מפני שנטגדו בסיני, כמו אבומה"ח ומילה וכן גה"ג, ויש לתמורה סכ"ס מה השיבו רבנן לר"י דשפיר מציא מודה להו בכלל זה, אבל מ"מ כל שנצטו קודם הדיבור

חחי דכתיב בנה לאפוק מטה מלאיה, והוכחות דעה זו מכמה ראיות מוכחות כראוי מוצקות, יש לעיין מהו לא יכול נבלה אטמאה או גה"נ וכדומה, מצד אישור מוסיף לב"ג, וצ"ל דברמת לא דברו אלא מנבלה שהיא בשער נחרה, או נשכחה בפייסול דהני נתרשו לקרו נבלה שנכנסו לאرض ונצטו על השחיטה, כאשר ביארתי זאת בארכוח שם בפתחה, וזאת רק ליישר נאמרה, אבל מטה מלאיה באמות חל גם אטמאה ודוק.

ד"ג ק"א ע"א גמור' מאן תנא דאישור כולל באחע"א לית ל' ואיסור כולל באיסור חמיר אית ל', הנה רשי"ז מלפרש דה"ג מקרי מוסיף, דכמו דאמ' האיסור מוסיף גברא מקרי מוסיף, ה"ה דאם מוסיף אייה חומר כמו הנהה, מוסיף מקרי וחונס' הקשו עליו מלקמן קי"ז ע"ב דפרק לשימושו וסביר שמואל אחע"א, והאתם בב"ח אחלהב הוה אישור מוסיף משום דאסור בהנהה, אלא ודאי דחומורה זו לא משווה לי להיות אישור מוסיף, אלא דהרמב"ס ז"ל בפייה"מ בכירויות בנוקה נפלאה שלו, מישב קושי' ז' ע"י שמכרע בין שתי שנות הלו בامرיו דלulos אישור הנהה מקרי מוסיף, אבל דוקא אם האי אישור הנהה איינו נצחים מן אישור אכילה, רק הוה אישור בפ"ע, כמו בהקדש דאישור מעלה איינו תלוי באיסור אכילה דהא מועלין גם בעור וקרן העולה, וכן אמרין כיון דאישור הנהה חל על כרחו, דין-can מישעכנו מלחול, لكن מושך עמו גם אישור אכילה לחביב תרתי, אבל בב"ח ושאר אישורין הדומה לו, דכל עצמיות אה"ג נמשך מאיסור אכילה, ואם אין כאן אישור אכילה אין כאן אה"ג, איך נאמר מזו דאיתו סוף הנהה וכו', אדרבה מיגו דלא חל אישור אכילה גם אישור הנהה ליכא, ואין זה אלא אישור חמור בעלמא ולא מוסיף. והנה הסברא הלו באמות נפלאה ונפלאה וראוי' למ"י שאמרה, וכן מוסבר עניין מוסיף ברשי"י כאן דז"ק ותשכח, ומיה"ט אישור כרת לא מקרי מוסיף כמו שנראה מדברי התוס' שהקשו על רש"י ז"ל, דמה פריך הש"ס לקמן לר"י ניהו דאישור כולל ליל', יבא טומאות הגוף שהוא בכרת ויחול על טומאותبشرשהואבלאו, דלמא ר"י מוסיף אית ל', אבל חמור ליל', אבל מה דקשי' לי על סברת הרמב"ס ז"ל הוא, דהא בימות שם אמרין דמודה ר"י לענן לקבעו בין רשותים גמורים דחל, וא"כ גם בב"ח נימא דהא לענן לקבעו וה"ה לענן להאכיל לחולה שב"ס הרי חל, ומילא דאסור בהנהה, שוב הוה מוסיף דמיgo דאיתו סוף' המאיט' ממא"ה הכל' וכו', דכל שאין מלכות על הנהה לא מקרי מוסיף, בפ"ט ממא"ה הכל' וכו', לא קשא דדברי הלח"מ תמהון, דהוא ז"ל רצה לתרץ לא קשא מיד אלא דדברי הלח"מ שפסק בסוף פ"ד דהקדש הוה מוסיף מצד אה"ה, בזה דעת הרמב"ס שפסק בזאת רשות' גם אכילה ולמלכות הון אמרת דלפי מה ש' הלח"מ הנהא איתו סוף' גם אכילה ולבלה, וכן מחלוקת כ"ל והוא פלא, כי לא ה' באותה שעה נגד עניini הגנו, דברי הרמב"ס בנוקה נפלאה שמותרין קושי' ז' באופן הינ'ל, הרי דלא מחלוקת הרמב"ס בין איقا מלכות על הנהה או לא. וא"כ קושתי במוקמה עמדת דכוון דחל לקבעו, הרי איقا אישור הנהה נמי ושוב איقا מוסיף. אבל כבר כתבעו בראש דברנו דלא שייך הא דקבעו דחל אלא באיסורין דבאי דרכ' הזדמנות זה אה"ז וה' אי אפשר לבוא להיפך, אבל כגון בב"ח אחלהב ואנבלה דלulos חלב ובבלה קדים ואשר מה"ט אין במציאות לעולם شيء' בב"ח תחלה וא"כ חלב ונבלה בזה אין כאן שום אישור גם לקבעו, לא, וזה ברור.

ואמ' כנים אנחנו בדברינו נצחים לנו ישב נכוון על שיטת רש"י ז"ל לסתן דפרק בגמי' ורואה'ג אישור כולל ליל', והא תנאי שבתויה'כ וכו', ופרש'י ז' דע"ג דאישור ב"א הוא, מאן דלית ל' אישור כולל גם אישור ב"א ליל', והקשו בתוס' דהא מבואר בגמי' בימות לייג ע"ב, דיוטור מסתביר אישור ב"א מאיסור ב"א מוגבר כוונל. ולפי הצעתנו

איסור טמאה, אלא דהרמב"ס סותר אה"ע בזה דברי'ב בסופו, הביא מימרא דר"ז בריש נמולת והביא אחת שלמה עד שנעשה צוית לוקה ש, חמיש משום נמלת ואחת משום צוית מנבלת המתאים, וה"ה הניח סתירה זו בצ"ע, והכ"מ כתוב בכוונות הרמב"ס דלאו דברשרצים קאמר, ולא לאו דນבלה והלח"מ תמה עליו מאהר דברבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, איה הא לאו מיוחד דבבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, איה הא לאו מיוחד עלبشرשרצים. ולפע"ד נראה לקיים דברי'ה כ"מ ז' לדלא'ה יש לתמונה דאפילו נימא דאישור חל על אישור לאו דນבלה גם בשרצים המואסים כמו נמל' דהא אמרין בע"ז דף ס"ח ע"ב, דלאו דשרצים חידוש הוא משום דבדילא איינשא מני' מחמת מיאוס ואיך נחייב עוד משום לאו דນבלה דלא כתיב בהוא בפירוש, בפרט בלאו דນבלה דלא כתיב ב' לגר אשר בשערך תנתנו הרי דבעין ראי'ו' לגר והני שרצים הללו אינם ראי'ון לגר מקרי, מצד דבדילאי אינו' מיני'יו, ועיין ברמב"ס שם הכל' כ"א ז' זה שאמרנו בפרק זה שאוכל כל כתיב ב' כזית מבריה גודלה וכו', אבל האוכל ברי' טמאה בפ"ע הרי זה לוקה אפילו היהתה פחותה מן החדרל וכו', ואפילו סרחה הבריה ונשתנית צורתה, הויאל ואכללה כולה לוקה עכ"ל, וכתיב ה' דמה שכותב ואפילו סרחה הברי' וכו' הוא בשלא סרחה והבאישה עד שלא תה' ראי' לאדם, אבל אם סרחה כ"כ כבר ביאר רביינו בפ"ד דכל שאכל אוכל האסור אחר שהסריה והבאיש שבטל ממאל אלם ה' פטור, וכן הוא דהלהכה קר"ש דאמר נבלה שאינו ראי' לגר איינו קורי נבלה כמו שתבהיר שם עכ"ל. ואני תמה על דבריו ז'ל, דמה ראי' מובללה, אדרבה ממש ראי' להיפך דהרי בשרצים המואסים גם ר"ש מודה דנטלפ"ג אסור כמבעואר שם בגמר' ע"ז הינ'ל, וכן יש להוכיח מפסיק המחבר ביו"ד סוף סי' ק"ד ש' ב' דדברים המואסים כנלים וזובים ויתושים שלל אדם בודמל מהם למיאוון אפילו נתרבו בתבשילו וניימו גוףן לתוכו אם ההיתר רבה עליו מותר, והוא מריש'א' שכתיב דבහני אין לך בו אלא חדושן לאסרו בעין מגזה' אבל לא לאסרו תערובתן, וא"כ ה' להחומר נמי, דכל שהוא בעין אפילו נסרך אסור, דאיו' למלוד מנבלה דבעין ראי' לגר, כיון דהרי בלא'ה אין ראי' לאדם ומ"מ התורה אסרתון, וכבר חולק הפרח' בס' ק"ג על האי ה' וכותב דבහני שרצים אפילו נסרךו לוקין עליהן, וכפשתות דברי הרמב"ס ז'ל. ולפע"ז קשה טובא לאו דນבלה בהני נמלים שאינם ראי'ון לאדם בלא'ה ליתא, דהא בנסיבות בעין ראי' לגר, והני אינם ראי'ון לגר, ואל תשיבו דהאי אינו ראי' לגר, דוקא בנסיבות אח'כ קאי, ולא כמעט שרצים הנימאים בטבעם זהה ליתא דהא שם בע"ז קאמר דלר"מ אתה קרא למעט סרחה מעיקרה, ולר"ש סרоч מעיקרה לא צריך קרא, וא"כ לכ"ע קשה נהמעט מהאי קרא איסור נבלה משרצים המואסים שאינם ראי'ון לגר, אלא ודאי למ"ד אהע"א לא צריך למעט, ולפע"ד אהע"א באמות נעעת ה' סרחה והן שרצים המואסים דשניים אינם ראי'ון לגר. ומוכרחים אנו לומר דאי'א לא מוחך לבשרשרצים, ולפע"ד ראה לבאר זאת עפ"י מה שכתבו התוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש'ה בעין אחד ח' דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאי'א כמה בדכתיב דלא כתיב בו אכילה, כמו ואל תשקו את נפשותיכם בכל השרצ וכו', ועל אלו לא לקי עד שאוכל שרצ שלם, וא"כ י"ל בהני שרצ לא יאכל, הוא לאו מוסיף על כזית בשרשrets, ולפע"ד ראה לבאר זאת עפ"י מה שבר מן השרצ, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז'ל וכפירוש ה' כ"מ ז'ל ועוד דלפי מה שהארכתי במ"א (עיין בפתחה עיקר יו"ד ו'יא) דבבלה שמתה מלאיה גם ב'ג' מצווה עליה, וכదדרש בפסקתא מכל

היתה שלא לחדש חדים, ולא נחאה לי' דלעומם הגזירה הייתה על יהוה"כ לבטו, אלא דהמה עשו עצות בנפשם שלא לחדש חדים, כדי שלא יצטרכו למסור נפשם על יהוה"כ נראת מזה דכל שהיתה הגזירה על יהוה"כ, לא הי' רשותם להנצל ממשית נפש ע"י ביטול מע"ש כל קידוש החדשים, אלא דקשה אם לא גזרו על יהוה"כ, לעומת קבועתו על שבת דזוקא להתענות בו ולבטל עונג שבת, ולא קבועתו באחד מימי החול, וצ"ל דכוונת הריטוב"א ז"ל דלעומם כוונות הגזירה ה"י לבטל המועדים וגזרו על הב"ד שלא לחדש החדשים כדי שיבוטלו המועדים ממילא, ומ"מ לא הי' צרכין למסור נפשם ע"י, כיון דעיקר הגזירה הי' על העשה דקה"ח והמועדים ממילא יתבטלו, או אולי י"ל דעת"פ שלא קדשו החדשים מ"מ לפי החשבון נפל יהוה"כ על שבת, ולכן ציוו לשמרו בתורת יהוה"כ שלפי החשבון אף שלא נתקדשו החדשים. ובזה הי' ניחאה מה דקשי' לי' דמהה אתה ר' יצחק לאשמעין דבריה"כ כזה דלא חייב חטאota עליו פשיטה, דודוחך לומר דקאתה לאשמעין לאפקוי מוקשי' התוס' ד"ה יהוה"כ, דתירוצים פשוט כ"כ עד דלא איצטרכ' ר' יצחק למימר, וממילא שפטור, אבל אם נאמר דבאמת לפि החשבון נפל יהוה"כ דהאי שתיא אשבת, ובוותא גדולה קמ"ל, דכל שלא קדשו הב"ד חדשם נתבטלו המועדים ולא מהני החשבון לקבוע מועד ודוק.

ע"ש תני אמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב וכו' ולא נקרוו בני ישראל עד סיני אלא בסיני נאמר אלא שכתב במקומו לידע מאי זה טעם נאסר להם עכ"ל הגמר' כבר כתבתי לעיל דלפיה"מ לרמב"ם דגס לרבען נאסר גה"ג לבני יעקב ע"כ הא ברייתא משושבתה היא, והוכחת הרמב"ם ז"ל הוא ממה כתיב "עד היום הה"ד דא"א להיות ציוויו". עתה אני מוסיף בתמיा על האי בריית', דהנה הש"ס פריך מתייב רבא, וישאו בני ישראל את יעקב אביהם, ובଘות ש"ס וילנא הקשו דה"י לי' להביא עוד פסוקים קודמים כמו ויבאו בני ישראל לשבור אוכל ועוד שם, וכל זאת איינו אלא דקדוק בעלמא, דבמה שנדחק הש"ס לתרץ ולהלך בין קודם מעשה ולאחר מעשה מתישב הכל, אבל אני תמה אקרה מה יענו למקרה מלא במעשה דדיןשה"ה קודם המעשה, והתמס כתיב כי נבלהudouso בישראל, הרי דגס המעשה נקרוו י"ר ישראל.

עוד אני תמה דלעיל דף צ"א ע"א איתתי, אמר ריב"ח Mai dictibet דבר שלח ביעקב נפל בישראל דבר שלח בעקב זה גה"ג, ונפל בישראל שפט איסרו בכל ישראל, עיין בmaharsh"a שמספרש דבר שלח ביעקב קאי על המעשה שאירוע בעקב עם המלאך, ופשט בישראל כי סיבה זו גורמת שנאסר גה"ג נישראל, והוא פלא והפלא דמה זה שקדם, "זה גה"ג" והולל ז"ה חקיעת כף הירך" וכן קאמר "בכל ישראל" ולא ذי לו לשנא דקרה שנפל בישראל, ורש"י ז"ל בפירוש כתוב דעיקר הדרש הוא לדבר הנשלח בעקב, דהינו איסור גה"ג שנטപטש, "בכל ישראל" מדיק האי בכל ישראל לומר, דנינו דרך יעקב הנהג כן, נתפשט איסרו לא רק על בני לחוד, אלא שנשאר חק עולם בכל ישראל, והמהרש"ז ז"ל נראת דרצה לפרש האי מימרא אליבא דרבנן דסבירו בסיני נאמר, אבל זה ליתא וצ"ל דמה דקאמר ש"ס על אייך מימרא דריש"ח דדרש טבוח טבח והכך, טול גה"ג בפניהם אתה כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג, קאי נמי אמיירא הקודמת, והש"ס אמר לה הא, "כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג", ולא ריב"ח, אלא דלפ"ז מה השיבו כאן רבנן לר"ג, והא לא נקרו בני ישראל עד סיני, והא גם לר"י הפירוש בקרא, "על כן לא יאכלו בני ישראל את גה"ג עד היום ההז"ה" ר"ל מאז שאירוע המעשה ועד היום ההז, אינם אוכליין, ועתה כבר נקרו י"ר ישראל כאשר כתוב משה את התורה, וכיון שהוא מספר שמאז ועד היום אינם אוכלייןיפה קראו אוטם בני ישראל בשם של עותה, כמו דכתיב ונפל בישראל,

دلעיל י"ל, דהש"ס מוכיח דריש"ג ע"כ ל"ל ב"א, כמו דל"ל כולל דהנה התוס' יבמות ל"ג ע"ב ד"ה אר"י כתבו דנבללה מקרי חמוץ שכן מטמאה, והנה התוס' לשיטתו דגס אה"ה רק חמוץ מקרי ולא מוסיף, ואולם לדעת רשי"י ורמב"ם דגס אה"ה מוסיף מカリ, למה לא נימא גם טומאה מקרי מוסיף מיגו דמוסיף טומאה חל נמי לבני אכילה ואיך אמרו חכמים שהמו ריוסה"ג, דנבללה אגיד לא חל, והקדש ושורו הנסקל חל אגיד, וידעת מה שב' הנוב' בהז' וכון הטעם המליך, אבל אין סברתם דתרי מיili נינהו מתקיימת לדעת הרמב"ם אדרבה הנה גבי הקדש מש"ה מוסיף מカリ, משום דלא תלי באכילה. אבל הנכוו בהז' הוא דلسברת הרמב"ם לנו לא מקרי טומאה מוסיף אגיד, משום דבאמת אי נבלה לא חיל אגיד, גם טומאה ליכא דגה"ג של נבלה אינה מטמא, ובאמת סוברכו ריוסה"ג בפסחים בסוגי דחזקי' ור"א ומושום דין איסור נבלה חל אגיד עי"ש בגמי ובאחרוניים, וא"כ שפיר לא מקרי מוסיף, אמנים אם יש במציאות דיחול נבלה אגיד באיזה אופן, שוב לעולם איך טומאה עכ"פ דהרי אז חל לקברו בכל אנפין ממש"כ לעיל, וממילא דהזה מושיף. אמרו מעתה בנבלה שנטנבללה עם יציאת רובה של הולך דאתא גיד ונבלה בהדי הדדי אם נאמר דבב"א חל איכא מציאות איסור נבלה אגיד ושוב גם בשאר נבלות חל עכ"פ אגיד לקברו, וממילא דמטמא נבלה, וכיון דמטמא הויה מוסיף, ואיך קאמרו חכמים דנבללה אגיד לא חל כיון דמוסיף אית להו, הרי גם נבלה אגיד מקרי מוסיף מכח טומאה, אלא דאי דהין חכמים גם בא לית להו ולא חל נבלה אגיד אפילו דגס טומאה ליכא אגיד, ולא רובו, וכיון דלעומם גיד קדימים ממילא דגס טומאה ליכא אגיד, ולא מקרי מוסיף ולכן שפיר פריך משבות ויהו"כ דריש"ג עכ"פ כי הicy דל"ל כולל ל"ל נמי איסור ב"א והבן.

אלא מה דקשה לי על הרמב"ם ז"ל הוא איך פסק במבחן חלב או נבלה בחלב, דלוכה על בישולו ולא על אכילתו דלמה לא מקרי מוסיף כיון דחל איסור בב"ח לגבי בישול הרוי חל נמי לגבי אכילה וכח דישנא בגמי לסתון דק"יד ע"ב אבל דעת הרמב"ם ז"ל בא"ה בעניינן תמורה טובא דהוא ז"ל מביא שם בהלכ' ב' איסור אכילת בב"ח מק"ז מבישול דשתק הכתוב מאכילה מפני הבישול הבישול שהוא אחת מצורכי אכילה, וכק"ז אכילה עצמה והוא כמו ששתק מבת מאחר שאסר בת הבת. ולפי"ז הי' לו לפ███ כאו כהאי לישנא וכחאי מ"ד דקאמר מזלאeki אכילה גם אכילת לא לקי, אך אפשר ללקות אכילתם אם כל עצימות הבישול לא נאסר אלא מפני האכילה, והוא פלא והפלא לית נגר ובר נגר דיפרקיינהו ודוק.

ע"ב גמור' והתנני שבת ויהו"כ וכי הנה שיטת התוס' הוא דהש"ס ידע מיד דשבת קדמים מושום דקביעה וקיימת, ולכן פריך וכי ל"ל לריוסה"ג כולל, דהא מהחייב איזה"כ מושום כולל, וקשה לי דאפילו אם נימא כן מ"מ קsha, מה פריך הש"ס דהנה לקטנים שנטנבלו בהאי יהוה"כ, ליכא למימור דשבת קדמים דהא עליהם לא חל שבת רק בעשרה בתשרי כיון דלולי שהוא עשרה בתשרי עדיין לא בא כלל גדולות, וכיון דלהני עכ"ב בא שבת ויהו"כ בב"א, שוב הוה מוסיף לכ"ע מיגו דחל אהני שנטנבלו היום, וזה הערכה נפלאה.

ע"ש אלא א"ר, שמאדו הוה ושלחו מותם דiomא דכפורי דהאי שטא שבתא הוה. והקשה הריטוב"א בשם התוס' איך אפשר שבטלו יהו"כ מושום גורה, והא בשעת גורה אפילו אעוקתא דמסאנאי יהרן ואל יעבר וכו', ותירץDKידוש החודש בבי"ד עשה הוה, וע"ז עברו ואל יהרג והואה"ע גרוו שלא לקדש חדשים עי"ש. כוונתו דכל שלא קדשו בי"ד חדשים, ליכא מועדים כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

למה באמות לא נאמר כן, דכמו בשורצים אם אכלו כלו אף בכ"ש חייב משום ברוי', ובಡאיKa כמה זיתים חייב אבל כאלה מצותה ב'iacilia, אבל הטעם מבואר דבשורצים אתה אכילה לחיבר אכילת בשר ממנה, דודוקא בכלו בעינן גם עצמות וגידין כדי שי' שמו עלי', דבחסר עצם או גידתו לאו ברוי' הוות, אבל באבמה'ח אם נאמר דעתך ברוי' חייב אפותות מצית בין הכל, אכילה דכתיב ב'iacilia אתה, ע"כ אכילת בשר דבמקצתו לא מצין לצרכ' עצם וגידין, זהה לאו ברוי' הוות ולכזיות בשר לא צרך קרא, דזה חייב משום ב'iacilia חף דלא תלש אחר רക בשר לחוד, וכל זאת אי איכא קרא לחוד אברаш מה'ח, אבל אי לא הי' קרא רק אבר מה'ח, ודאי הוות אמרינו דין חייב אבר בכ"ש בין הכל, ואכילה דכתיב ב'iacilia אתה אכילת בשר ממנה.

ולפי האמור האי מימרא דרב לאו ד"ה הוות, אלא תלי בפלוגת' דרי' ורל' לקפן, דודוקא לר'י דבמה'ח אתה מקרא דבר בשדה טרפה, מצין למייר דבמה'ח בעי' בזית מפני דכתיב ב'iacilia, משא'כ' לרל' דבוי' אבמה'ח ובין בשר מה'ח, את' מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, ואיצטיך אכילה דקרא משום ב'iacilia דבעי' בזית, ע"כ באבמה'ח חייב אכ"ש משום ברוי' אפילו אכילת בשאר ברוי' דלא בעי' בזית, דניהם דהאי לא תאכל אשניהם קאי, מ"מ לא גרע מאכילה דכתיב בשער עצמו, דמחלקין לומר דעל שרץ שלמה חייב בכ"ש, ולא קאי לשון אכילה אשוץ, אלא אתה לאסור באוכל מקצתו מה דלא כתיב בקרא, מכש'כ' הכא דמפורש בקרא גם בשר מה'ח, דשפיר מצין למימר דלושן אכילה דכתיב משום ב'iacilia, אבל אבמה'ח חייב בכ"ש משום ברוי', ומיוישב זהה מה שתמנה התוו'יט מובא בראש יוסף על הרמב"ם והרשב"ט זיל' שכתבו, למ"ד באבמה'ח צרך בזית, דהא ד"ה הוות דלא מצין מאן דפelig האיה מימרא דרב. ולפי האמור תלי זה בפלוגתא דרי' ורל', ועינן עוד לקמן בסוף פרקן מה שאכטוב זהה, אלא דרלטב"ם דעה אחרת איכא בהאי דינא וכאשר אברא שם ודוי'ק.

אחרי כתבי כי' ראיתי בראש יוסף לעיל דף צ"ז ע"א בסוף העמוד ד"ה ועוד אפשר לפרש שכתב דמודברי רשי' דהכה משמע דחולוק על התוס', וס"ל דבמה'ח לאו ברוי' מקריא, כי הרבה יש לחלק בין מה'ח' לאבמה'ח עיי'יש ולא ידעתי מה הועל בזיה לישב דברי רשי' דהכה דעדינו קשה דעכ'פ' הווה לי' לרשי' פרש, דרב אתה לאפוקי דלא תימא דברי' הוות כמו גה'ג, אבל באמות ניחא דא'כ' מה קאמר רב משום אכילה כתיב בעי' בזית, דהא בגין הנשה נמי כתיב אכילה ולא בעי' בזית, וכמו שאמרו חכמים לר'י לעיל דאכילה כתיב כדי לחיבו על בזית בדאיKa בו הרבה בזיתים, מה תאמיר דהכה באבמה'ח ליקא למימר כן ממש'כ' התוו'יט'ם, וכמו שהסבירו לעיל, ע"כ מצין למימר דצאות ברוי' הוות, ומ"מ בעינן בזית כמו בגין הנשה לר'י מدتכיב אכילה, אלא ודאי ס"ל לרשי' דלאו ברוי' הוות, ולא אתה לאשמעין דלאו ברוי', דזה פשיטה לך, ומ"מ הווע' לא חייב בכ"ש, משום דחלוק כתוב לשני לאוון בשר מה'ח ואבמה'ח, והוא'א דבזה חלוקין דבשר בעינן בזית ובابر סגי בכ"ש, لكن קאמר רב דזה ליתא דאי' יתחייב בכ"ש כיוון דכתיב ב'iacilia, אלא החילוק הוא דbab'er מצרפינו יידי' ועצמות משא'כ' בשאר, ואי לא דכתיב ב'iacilia, הוות מה'יבין אכ"ש ולא מטעם ברוי', אלא מטעם דחלוק כתוב ממש'כ' רשי' זיל' וכן תראה דדי'יך רשי' זיל' לקמן בריש' ע"ב בד"ה בmittata בכ'ז' ו'ז'ל, "בנבלת אכילה כתיב ב', וכל אכילה בכזית בר מאבמה'ח דרב' קרא וקפיד אבר לחדודה' עכ'ל, ובDİב'ור שאח'ז' דה' טמא בכ"ש חייב, דרב' היא עכ'ל, הרי דריש' זיל' מדיק לומר דאפי' נחייב אבמה'ח בכ"ש, לא מטעם ברוי' נהי'בו אלא מטעם דרב' קראDK פקיד אבר בגידין

הענין צע"ג לפע"ד.

דף ק"ב ע"א גמר' כל שאתה מצווה על דמן אתה מצווה על אבריו, והני טמאין נמי וכו', הרاش יוסף זיל' העיר כאן דלר'א' דאיתיך קרא לאסור אבמה'ח של טמאיס, מנ'יל' דאמ'ה'ת נהג עתה בב'ג, דהא נשנית שביל דבר שנתחדש בו, דלולי קרא לא הי' אבמה'ח בטמאים משום דआח'ע'א, ולא מצין תנא שיאמר דב'ע' מותר באבמה'ח עיי'ש והנה לפ' סברתו גם לר'י קשה קושי' זו דהא התוס' ד"ה ור'י הקשו, מה פריך לר'י זיל' קרא, דלמא ר'י מה'כ' יליף דאייסור חמור חל, ותירצ'ו דמה'כ' א"א למילפ' דהא מוסיף הוות דנווהג גם עתה בב'ג משא'כ' גה'ג, ועתה אם נאמר דגס אבמה'ח איןנו נהג עתה בב'ג לא הוות מוסיף רק חמור, ושפיר מצי' יליף מה'כ' על גה'ג דחל על הטמאה, ולא עוד אלא גם לרבען דס'יל' דאיינו נהג אלא בטהורים בלבד, דלמא אתה קרא ללימוד דআח'ע'א ולא מקרי נשנית בסיני, משום דמשנית שביל דבר שנתחדש בו. אבל קושי' חדא מתרצת בחברתא דהא דআח'ע'א סברא חיזונה היא, דכמו שאמרו בע"ז דר' ס'ח ע"ב דשרצים חידוש הווא דבלא'ה בדילאי אינשי מינ'י ולמה אסורה ההונרה, ה'ג' בדבר דבדילי מינ'י מה'כ' תיתי נימא למידרש לא מוקמין בלאי' יתרה, וכיוון שכן מה'כ' תיתי נימא דבמה'ח איןנו נהג בב'ג ונשנית כדי לחיבר על הטמאים חידוש, אם מצין למידרש קרא כרבנן דלהתיר אתה בטמאים זדו'ק.

שוב נתישבותי דקושי' הרاش יוסף זיל' במח'כ'ת בדotta' היא. דהנה בסנהדרין שם פריך למה נאמר דנאורה ולא נשנית, לישראל נארה ולא לב'ג, ולא נאמר אדרבה לב'ג נארה ולא לישראל, ותרץ הש'ס משום דליך מיידי דישראאל שרי' ולב'ג אסורה. והנה התוס' לעיל דר' ל'ג ע"א כתבו דר'ם דה'כ' דאי' אבמה'ח נהג אלא בבהמה טהורה בלבד ולא בח'י' וועפ', ע"ג דליך מיידי דישראאל שרי' ולב'ג אסורה הכא בלאה'ה אסורה לשישראל משום דלא נשחתה ואע'ג דליך אכית בשר באבר (זה' דהוול'ל משום ב'iacilia לר'י דאתא מקרא דבר בשדה דבלא'ה רק לר'י קאי תירוץ זהה ודו'ק) דחצ'י שיעור אסור מה'ח, ולר'ל דחצ'י שיעור מותר מה'ח' אויל באמות לית לי' כלל דמי' איכא מיידי עיי'ש. ומעטה קושי' הרаш יוסף לית לי' מקום, דבמה'ח אפי' לא ה'י' נשנית בסיני נמי הוות נאמרה לב'ג ולא לישראל, דהא ליכא להקשות מי איכא מיידי דהא אסורה לשישראל מצד א'ז או ב'iacilia עכ'פ' בחצ'י שיעור, ואי לר'ל הלא ל'ל מי איכא מיידי, וא'כ' הכלל דנאורה ולא נשנית לשישראל נארה ולא לב'ג ליתא לדידי', וזה ברור כשם. וממיila' דנדחו כל דברי הרاش יוסף דלקמן בד'ה רישא בישראל וסיפא בב'ג שנתקשה לי' בעין זה בב'ג מינ'ל דנווהג בע"ז עיי'ש ודוי'ק. ע"ש גמר', אמר רב באבמה'ח צרך בזית, מ"ט אכילה כתיב ב', פרשי' זיל' ע"ג דתרי' קראי כתיבי, חד לאבמה'ח וחוד ב'iacilia, לא תימא דאי'רabi אבר ע"ג דאי' בו שיעור וכו', והעיר הרаш יוסף זיל' דלמה לא כתוב רשי' דמשום דבמה'ח בר' הוות לא בעי' שיעור, וכמו שבאמת הקשו התוס' לעיל צ'י' ע"ב ד'ה ור'י, יותר ה'י לו להקשות דריש' טעמא לסתור קאמ'ר, דנהפוך הווא דמשום דחלוק כתוב לשני לאוון אבמה'ח וב'iacilia, ידעינו דבעינו באבמה'ח בזית ולא מה'יבין אכל שהוא מטעם ברוי', כי על קושי' התוס' תירצ'ו שם דא'א לחיבר באבמה'ח בכ"ש משום ברוי', דכיוון דאי'נו חיבר רק באכלו כלו א'פ' איכא ד' וה' זיתים لكن אכילה כתיב ב', ע"כ אכית א'תא ד' ו'ז'י'ים, והדבר צרך ביאור דס'כ'ס

ולא נשאר לנו לבאר, אלא איך אפשר דוחיים בלי שום תלישה תהיה עליה איסור בהמה"ח דأتא מוקרא דטרפה, דהינו בשර בשדה שיצא חוץ למחיצתו, וזו לא נקראת בשר ולא יצאה חוץ למחיצתה. אבל דעת דלכאו'ר כמו כן תוכל להקשוט על המ"ד בהמה לאברים עומדת, הלא האיסור הואابر שנתפשט מה"ח, ואמרין לפחות דף קכ"ח ע"ב, ד'אבמה"ח מטמא נגבלה, ויליף לי' מՃכתי וב' ימות מן הבמה החיה, הרי ד'אבמה"ח הואابر המתמן מוציאות היבש בהמה החיה, ואיך נאמר דיאיכא איסור זה עליה כל זמן שהابر חי, אבל צ"ל דהלא כל בעל חי עומד ג"כ לאכילה ואמ' לא הי' לנו תיקון שחיטה של אחר כניסה לארץ, או נחירה של מדבר לא הי' מציאות לאכול בשר, רק או מה"ח או מנבללה, וכיון שכן הר' ביל ציוו ה תורה עומדת כל בהמה לאכילה או חיה או מותה, ושניהם נאסרו לנו והוא חדא איסורא, ומctrף ר' ל' מציאות כמו שבירנו, אלא דלמ"ד אינו לאברים עומדת סובר דעתמות ווגידין אינם עומדים לאכילה בלי חתיכתابر, ולפ"ז אינו אומר דהא פלוגתא לי' לאברים ולא לאברים עומדת תלי באידך פלוגתא אי' אבמה"ח ובמה"ח מחד קרא אתה, או מחרי קראי, או ר' ל' סובר לאברים ר' ל' לשיטותם, דלרי' דאית ל' תרי קראי אבמה"ח ואבמה"ח ס'ל שפיר לאו לאברים עומדת, דנヒו עומדת לאכילה או חיה או מטה מ"מ לאו לחותך ממנהابر עם עצם וגידין, ר' ל' סובר לאברים עומדת כיון דעכ"פ לאכול חי עומדת כתם לאכול מטה, ובמה"ח ואבמה"ח מחד קרא אתה, מה לי בשר ומה לי אבר, ומעתה דברי ר' ש"ז צ"ל מזוקקים שכותב דבاقלו ואית ב' כזית לא גרע מבהמה"ח ר' ל' דזאת א"א לומר דלא תהי על בעב"ח לא איסור אבמה"ח ולא במה"ח דהרי עומד לאכילה עכ"פ, ומה לי מטה ומה לי חי, דהא לר' מctrףין וחדא איסור הוה, ומה תאמר דכיו'ן דאמורה תורה תיקון ע"י שחיטה או נחירה,תו אינו עומדת לאכילה לא חי ולא מטה, זה ליתא לכל שמחוסר תיקון מחוסר מעשה הוה, והרי ربיעה עליה איסור כל זמן שלא נתקנה, יש לי' כמה הרהורי דברים זהה וכעת אין להאריך יותר, ועיין עוד לקמן ודזוק היטב.

הטoor בס"י ס"ב כתוב ד'אבמה"ח נהוג בטהורים ולא בטמאים ובין אית ב' כזית ובין לית ב' אסור, ותמה הב"י צ"ל למה לי להשמעינו גם פחות מ贗ת אסור, ומ"ש משאר איסורי תורה דחצ'י שיעור אסור מה"ת, וגם מש"כ דיאינו נהוג בטמאים לי' נפקותא לנו בהאי דיאין דינן דיני מלקיות, דבכוב"כ אסור, ועל קושי' הרשונה היבא הלב ארוי' בשם פרמי', גדרה יש להקשוט למה באבמה"ח יהיו' חצ'י שיעור אסור, כיון דלא שייך בו חי' לאצטרופי, דהא חלקו בחוץ פטור, ואני תמה דהא עכ"פ איכא גם בהאי חצ'י שיעור קצת בשר דפשיטה דעתך ועצם לחוד לא מקרי חצ'י שיעור, וא"כ איכא משום חצ'י שיעור בהמה"ח. אבל חוץ מזה נראה לפע"ד דהטור כאן דבר גדול אתה לאשמעון, דכיו'ן דכתב דיאינו נהוג בטמאים, הר' דנתנות כאן לדיני מלקיות, וכמש"כ הפרמ"ג' דנקותא גם לדידן לעניין פסולי עדות. וחוץ מזה יש כן נפקותא גדולה לעניין להאכיל לחולה שבב"ס דמאכליין אותו הקל הקל,adam יש אבמה"ח מן הטמאים ומן הטהורים שאין בו כזית בשר רק בצרוף גידין עצומות, וצריך לאכול כלו' למילויcars, דמאכליין אותו אבר טמא דלית ב' איסור מלקיות, ולא אבר טהור דאית ב' מלקיות, וכן אמר נמי דאבר שאין בו כזית אסור, ר' ל' שאם תלש אבר שאין בו כזית יש עליו איסור אבמה"ח כיון שהוא עכ"פ אבר שלם, ואם אצל שני אברים כאלו ודאי חביב מלקיות, דנヒו דבחלק אבר בחו' פטור הינו טעםם דבטל מנ' שס אבר וה תורה הקפידה דזוק על אבר שלם כמש"כ התוס' לעיל צ"ו ע"ב, אבל בשני אברים שלמים דאית בהו כזית בין שנייהם ודאי מctrףין דהא איכא אכן אבר

ועצמות כבריתנא הוה אמינה לחיב בכת"ש ודזוק היטב.

ע"ב גמר, ת"ש נטל צפור שאין בו כזית ואכלו, רב' פוטר פרשי' צ"ל רב' פוטר מפרש ואזיל דקסבר אין אבמה"ח בשלמה דלאו או בר מוקרא, ומיהו אי איכא כזית הוה מחייב דלא גרע מבשר מה"ח דמחייב עליה בכזית, דהא נמי בשר הוא, עכ"ל. וכותב המהרש"א צ"ל וא"ל: ולא ידעת מי הכריחו לה, דהא אי איכא כזית בשר הוה חיב משום נבללה. כמש"כ ר' ש"י ב' אל' חן הלוקין, בהאי דט' נמלים ואחד ח' דחיב אף משום נבללה, דכשבלו'ו הוא מות וכוי' עכ"ל, ואני תמה על תמייתנו דאיך אפשר לומר הכא דבכיות בשר ה' חיב משום נבללה שמת בבלעה והוה נבללה, הר' אינו אבמה"ח, משום אבמה"ח דכיו'ן שמת בבלעה והוה נבללה, הר' אינו אבמה"ח, אלא ודאי דזוקא בנמלים כתב ר' ש"י דבבליעתו מת משום דזוטר חיota טובא וגוסס נמי כמת ייחשב, וכמו דקמבעי לעיל דר' ע"א א' בונלו'ו בדגים סימני טרפה אי' חשוב רשב"א אבל בעוף דבכי שחיטה ומסוכנת בו שר', לא נאמר דבבליעתו הוא מות ממש. אבל לעומת זאת שיטת ר' ש"י צ"ל דחיב משום בהמה"ח גם לר' דס'ל לאו לאברים עומדת, חוץ ממה שהקשו עליו התוס' קשה להולמן, דמה שכתב דלא גרע מבמה"ח דהא נמי בשר הוא, תמהו מאי לא מבוי לר' דיליפ' ב מה"ח מבשר בשדה, דיצה חוץ למחייבתו טרפה קרי' לי', הר' כ"ז שלא נחלש מון הח' אי' קרא בשר בשדה וכטרפה, אלא אפי' לר' דיליפ' מלא תאכל הנפש עם הבשר, דבר שchodא ונפש לחודא לחיב על אבמה"ח ועל בהמה"ח הלא בשר לא מקרי עד שמת, וכמו דדרשין בב'ק ובפסחים על ולא יכול את בשרו, אפי' עבד'י בעין בשר, דהינו שחתו לאחר שנגמר דין, הר' דבשרא לא נקרא מהים, ואי' מצין לחיבו בבעל צפוי ח' משום בשר מה"ח.

והנה כדי לבאר לך שיטת ר' ש"י צ"ל בהז' צריך אני להאריך קצת. ודע דעת' מה שישuber ר' ש"י כאן דבמה"ח לכ"ע איכא מוחים מובן שיטת ר' ש"י צ"ל הידעו' דחזקת איסור בהמה דקאמרין הוא איסור אבמה"ח, וכן גם בנטבנה ביהו'כ פוטר ר' ש' משום דלא מציא חיל' יוה'כ איסור זה הקדום, והתוס' שבעות כ'ה ע"א, וביצה כ'ו ע"א, הקשו עליו והא אבמה"ח חלף הlek לו ע"י המיתה, ולמה לא יכול יוה'כ ונבללה בהדדי, וכן כתבו דחזקת איסור הינו אינה זבוחה משום דכתיב וזבחת וסימנו שם בביבה דבזה נחיא גם למ"ד בהמה בח' לאו לאברים עומדת, דלשטי' קשה מה נעשה להאי מ"ד דהכלתא כוותיה, דאייה חזקת איסור איכא לדידי. אבל אין ספק אצלי דרש' צ"ל בשיגרא דליישנא נקט אבמה"ח וכוונתו במ"ח, וכן הוא רגילות לקרו'א גם במ"ח בשם אבמה"ח, וכן הוא בירושלמי ריש פ"ב פסחים דקאמר אבמה"ח מותר בהנהה, מוקרא דבשר בשדה טרפה לכלב תשיכון אותו, וכוונתו ודאי לbam"ח, ובמה"ח הלא לדעת ר' ש"י דהכא ליכא מ"ד דלא חל מל machim, וכיו'ן שכן מישוב ג'כ' קושי' התוס' העיקרית שהקשו דהא בינו' שמת הלק לו האי איסור ואתא תמורתו איסור נבללה, ולפ"ז לא קשה דהא במ"ח וטרפה אליבא דר' דהכלתא כוות' חדא לאו הו, דאית' מקרא דבר בשדה טרפה, וכבר כתוב הרמב"ם צ"ל בפ"ד הלכה י"ז דنبלה וטרפה מצטרפין לכזית משום דחדא איסורה קחשיב, דטרפה תחולת נבלות, וא"כ ה'ה במ"ח עם נבללה נמי מצטרף משום דח' לאו הוה על טרפה וכן מבואר ברמב"ם שם בהכל' הנ"ל דنبלה ובמה"ח מצטרפין וא"כ לעניין איסור חע"א נמי כחדא יחשיב, וכן לעניין חזקת איסור, ולא שייך לומר דהאי איסור במ"ח הלא לו ואתא תחתו נבללה או טרפה, דכיו'ן דמצטרפין לכזית הר' דהינו ה'ך, והוא ברור כמשמעות דכך ס'ל לר' ש"י צ"ל.

ומבושל, וחילוקם דשם כתיב ויו' וכך נבלא ויו' דחוק. והרי תראה הרמב"ם באמת באבר היוצא פסק דאיו לוקה כמבואר בפ"ה הלכ' י"א, והטעם כתוב ה"ה דס"ל דחידינא עס אבר ובשר המודולל דנפקא ל"י נמי מרביוי דבשר בשדה, והכל אסור מה"ת ואין בו מלוקות, ולפ"ע דאיו בכל אלו מלוקות משות דוחה לאו שבכללות, דאיו לוקין עליו, וכן תראה שהרמב"ם לא הזכיר נמי האי לאו דבשר קדשים שיצא חוץ למיחיצתו, עיין במכות דף י"ח ע"א, ומסתמא ס"ל דחיה דקאמר שם דללקין נמי משות בשדה טרפה, אתי כמ"ד לאו שבכללות לוקה עליו, וכן כאן דבון ר"י ובין ר"ל ס"ל דלוקין אלו דבמה"ח, ע"כ דהאי לאו מעלי' הוא לר"ל מלא תאכל הנפש עם הבשר ודר"י מבשר בשדה טרפה, ואני דומה להני דמרביבן מבשר בשדה דלית בהו מלוקות, אלא דחאי במה"ח ממש בכלל טרפה הוה, מכח מה לי וכיו' שכתב הרמב"ם וכי ליהבין הדמיון איך עולה יפה נאמר, דהנה שתפקיד בלשון הרמב"ם תעמוד משתומות בלי לידע כונתו, כי זיל שם "וכו החותך במה"ח וכו', שהריبشر זה מבהמה שלא נשחטה ולא מותה, מה לי וכיו' עכ"ל, הנה איזה טעם קאמר כאן למלוקות על במה"ח שהאי בשער מבהמה בלבד נשחטה זה איינו מספיק אלא לא לסרו מכח עשה שאמר אח"כ מה ליטרפה כולה ומה לי מקטצתו, אבל דעת כי באמת האי בשער להתריר כי מבהמה בריאה ושלמה ולא חסר לה כלום, כי עושה חליפין, ולמה יחי' בשער זה אסור בלבד משות טרפה, ואי ממשום דבשר זה בעצמו נטרף, ויש עלי' שם טרפה הלא זה מה שאמר דבמה"ח נטרף, ולא מותה" בודאי איינו טעם לאסור, ואדרבה הוא טעם להתריר כי מבהמה בריאה ושלמה נבללה נבללה במקצת דמה לי מותה כולה ומה לי מותה מקטצתו, כמש"כ הרמב"ם לעניין טרפה, והש"ס לקמן דף קכ"ח ע"א יליף דבמה"ח מטמא נבללה מקרא דכי ימות מן הבהמה אפילו מקטצתן ופרק"א"כ במה"ח נמי, ומשנין דזדומי' דבמהה בעינן שאינו עושה חליפין, הרדי דלויל את הוה קרי לי' לבמה"ח נבללה, דהרי עתה מותה, אלא הן אבר והן בשער מה"ח א"א להכenis תחת סוג נבללה, כי סתם נבללה היא דמתה מלאיה מחמת מסוכנת, כמו שאמר לעיל דף ל"ח ע"ב, אבל כל שמית בעפ"ח לצורך אכילה ע"י מיתה הנוהגה אין זה בכל נבללה, עין מזה באריות בפתחה להלכ' שחיטה דברים קילוריין לעניינים, אלא דלאו דל"ת כל נבללה אתה לגלות לנו, דכל שלא נשחטה כראוי' בשם נבללה תקרא, ולכן כתיב כל נבללה, ורק משם אנו למדין דבשר נהירה דאישתרי להם במדבר אחר כניסתן לארץ שנצטו על הזביחה דינו נבללה, וממיא לאזה מצין לומוד דכל בשער שלא נזבח דינו נבללה עכ"פ לעניין אסור אכילה, ובזה מצאת פירוש הגון לדרשת הספריDDRUSH כל נבללה אין לי אלא נבללה טרפה מנין תיל' כל נבללה, והרבה פירושים נאמרו בדרשה זו ואני הארכתי בזה בקונוטרט הלהכה למשה והעלתי דהיריבו דכל ATA על שחיטה פסולה דהינו במקצת הסימן, דאיו בזה אלא מעשה טרפות, מ"מ אמרה תורה דבשם נבללה תקרא ומשם אנו יכולים ללמד נמי במה"ח דתאי' בכל נבללה, אלא דא"א לומר כן דזאת אסור גם לבג', ואני אמרה תורה לגר ולנכרי תנתנה ואכללה, ולכן הוכרכו חז"ל לחיש דבמה"ח איינו מטמא כנבללה, ומשום דעשה חליפין, להזכירו בלאו דטרפה דנמי איינו מטמא, ועיקר ההכרח לחז"ל הי' ממשום דמקרה נבללה ידעו דכל בשער שלא נזבח אית' ב' לאו נבללה, וא"כ לא מסתבר למר דהאי בשער מה"ח שלא נזבח לא תהיה בלאו, וכן הכויניוו בכלל טרפה, וכען שאמר ר"ע קודם חזיתו לעיל במשנה ל"ב ע"א בשוחט סי' אחד דטרפה, ממשום דס"ל נינו דמהני לטהרה מיידי נבללה אבל כל שלא נשחטה קרואו', עכ"פ בלאו הוה כמו טרפה, וזה שכתב הרמב"ם זיל דהאי בשער מבהמה

ואיכא כאן אכילה, ושפיר חייב מלוקות עליהם אפילו אכלן באז"א, וזה נכון מאד בס"ד. ומה שיש להעיר עפ"י מה ש' רשי' זיל לפקמן ק"ח ע"ב בסוגי' דטפת הלב דבח"ש א"א מכל היתרן להקרא שם איסור, ואיך יחול מתחלה איסור אבר אחצי' שיעור עיין מה שכתבת בי זהה שם בסוגי' וירוח צמאונך ודוק'.

תוס' דה שאין בו כזית באםצע הדיבור, ועוד דא"כ אמאי לא חיל עליה איסור אבמה"ח כיון דליך מאטרפה אלא ח"ש, דבפ"ב דיומא וכי מ"מ חיל אחצי' כזית עכ"ל, הנה רשי' זיל ביום א פי' דודקה באכל ח"ש, אבל אם אלל שיעור שלם לא לקי משות השבועה, כיון דחיבב משות טרפה, וכן הוא ברמב"ם ובשו"ע י"ד רלה"ח ס"ד, ועיין שם בהගות אמרי ברוך שתמה על דין זה. ועיין בספר שביבי אש בלקוטים שבררתי כי הדין דין אמרת ומוכרת, ותמצית הדבר הוא, כי הא דחל אח"ש הוא דוקא שלא ה' בעדו לאכול רק ח"ש באופן דאפילו השלם אח"כ איינו חייב מלוקות, וח"ש זהה אין בו איסור רק מכח ריבוי לכל חלב, ושפיר חל עלי' איסור מלוקות מצד השבועה, אבל באוכל ח"ש וודעתו להשלים תוך כא"פ גם ל"ל הוא אסור מה"ת ובלא ריבוי לכל, וכן הוה בירושלמי תורות פ"ז דמודה ר"ל בעדו להשלים דכיוו דמצטרף תכדיא"פ, עכ"ב למור דאיסור אית' ב' בחצי שיעור, דאל"כ הרי היתר באיסור לא מצטרפין אפילו במקומותADMARIN היתר מצטרף לאיסור אלא באוכל בב"א, ולא בזא"ז כמבואר בגמ' פסחים מה"ה ע"א, וכן כאן כל שאכל צאית מון טרפות ונבלות אפילו אכלו באז"ז תוך כדי אכילת פרט פטור על השבועה כי ניהו דחל אחצי' שיעור דוקא ח"ש שאכל בלי כונה להשלים לכשיעור עי"ש בארכיותם דברים קילוריין לעניינים ועכ"פ הדין דין אמרת. וכן ל"ק קושי התוטס' על רשי' זיל און לכל שצירוף עוד ח"ש מטרפה אחרת ואכל שיעור שלם בשער טרפהתו לא מצי' מחייב משות אבמה"ח גם על הא ח"ש של אבמה"ח והבן.

ד"ה ובשר בשדה טרפה זה במה"ח, מדכתי' בשדה דריש דמשמע שפרש מקומו, וא"ג דאיצטרך לבשר שיצא חוץ למיחיצתו כדאמר בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"א, כולהו דריש מיני, עכ"ל, המשיך דבריהם דלא תימא דבמה"ח הוא עין טרפה, וכן שסובר הרמב"ם זיל בפ"ד הל' י"ד, דמסביר לנו מה לי טרפה כולה ומה לי מקטצתה ומה לי טרפה חי' או חתכה בסכין, דהתוטס' וכן רשי' זיל מיאן בזה עדני טרפה הוא חוליל רע המmitt את הבע"ח אח"י, וכמש"כ הרמב"ם זיל בעצמו דטרפה תחולת נבלות ובמה"ח הנפוץ הוא, דהאי אמרין לעיל ל"ג ע"א דהרוצה שיבリア חותך כזית בשער מבית טביחחה, ואיך נדמה זאת באיכות לבשר מן הטרפה לומר חד ענין הוא ובחפז עלה בדעתו לומר דבאות ר"י לשיטתי' איזיל בזה, דהוא ס"ל ט"ח CIDOU, וא"כ שפיר מדמה במה"ח לטרפה, והחותס' לא מצי' סברנו כן מפני שבשנחרדי' ע"ח ע"א כתבו, דגם למ"ד ט"ח סופו למות מחללה זו, אבל הרמב"ם זיל לא ס"ל בזה כתוס', עין בזה בארכיות בפתחה להל' טרפות, ובריש אלו טרפות, אלא אדם לנו איך פסק הרמב"ם כאן כר"י ולענינו טרפה פסק דאייה חייה כר"ל, ומזכי שטרוי לב' תורי, ונתתי אל לב' לברר דעת הרמב"ם בזה אולם טרם עננה חליקי אברר שהרמב"ם יפה עשה למאנ' בפירוש רשי' ותונס' מפני תרי קושי', חד מה שהקשׂו התוטס' בדיבור שאות' זיל מה לקי על במה"ח לר"י, דהאי הוי לאו שבכללות, ותירוצים איינו מספיק, דנייהו דבשר בשדה הוה כלאו בפ"ע נגד טרפה, מ"מ כיון דבשר בשדה כולל כל מיני יוצא מהיחיצתו, במה"ח ובשר קדשים שיצא מהיחיצתו ועובד שהוחזיא את ידו בשעת שחיטה, דהכל כלל בהאי לאו דבשר בשדה, איך ילקה, הא הוה לאו שבכללות. ב' קשה קושי התוטס' שלחא"ז, דלמה לא ילקה על במה"ח ובשר מן הטרפה שתים, כמו בנא

זה האיבער הוא מצד שאבמה"ח חידוש הוּא, וכן בעינן דוקא בב"א והנה כבר כתבנו לעיל לדעת התוס' דאבמה"ח בר"י הוה אין כאן שום חידוש דמצרפין גידין ועכומת, דהא בכל נמי הדין כן, אדם יחסר ממנו עצם שהחיהות תלי בו תו לא בר"י מקרי להתחייב עליו אלא האי חלק משאר בר"י דבעל שאור בר"י חייב אכ"ש, וכן בעינן דוקא כייז, מושום דכתיב ב"י אכילה, ושאר בר"י דכתיב ב"י נמי אכילה, אתה שאם יש הרבה זיתים שחיבב אכיזת ממנו, אבל כאן א"א לומר כן, דכלzeit ממנו איך נטרף גידין ועכומת, ואי דaicא מבשר לחודא צוית לא בעי קרא, דהרי הוא במא"ח וככתבתי לפ"ז לר"ל דאבמה"ח ובמא"ח מחד קרא נפקאתו באמת קאי אכילה דכתיב ב"י אבשרה מה"ח, ולכן חיבב אבר שלם גם פחות מכך ודלתא כרב דלעיל, א"כ קשה מה חידוש יש באבמה"ח יותר משאר בר"י וצ"ל דבאמת לר"ל לאו מכח חידוש קאתא עלי' אלא דbullet בר"י ס"ל כן דחלקו מבוחץ בטל מנין שם בר". ומה דקבי עלי' אלא דbullet בר"י ס"ל קבעי, דלדי' אבמה"ח בעי צוית גם בחלוקת מבוחץ חיבב כמו בכל האיסורין ודוד"ק.

ע"ש גמר ר"י חיב הר"י נהנה גרון בכזית, ורל"א פטור אכילה בעמי עיין. האי פלוגתא דר"י ור"ל לא איתפרש במוה פליגו בשולמא ר"ל ניחא דביני אכילה שלמה שינה גרון גם מעוי, דרך אכילה כד הוא, עיין בשו"ת ק"ז בעל כת"ס צ"ל או"ח סי' צ"ו שכתב דלגי נשבע שלא לאכול לכ"ע לא עבר עד שבعلתו בעמי, דבלשוון ב"א ואכילה לא משמע הנאת גרון לחוד, וכן ביהו"כ דביתובא דעתך תל"י וכן בבהמ"ז דתלי הקרא בשבעה לכ"ע אכילה בעמי עיין עי"ש, וא"כ קשה טובא מנ"ל לר"י דאכילה ذקראי משונה עד דكري לי אכילה בהנת גרון לחוד.

אבל מה שנלפע"ד דסבירת ר"י הוא, מאחר דהלהלמ"ס ATA דישעור אכילה בכזית ואמרין בייניא דף ע"ט ע"ב, דישעור שביעה בכביצה ושיעור יתובה דעתך בכוכבתת שנייני שיעורים אלו הם יותר מצאצית, הרי דבאכילת צוית לית ב"י לא כדי שביעה ואף לא כדי יתובה דעתך וא"כ אכילה בעמי למאי עלי, כיון שלא פעיל מאומה, אלא ודאי דסגי בהנת גרון לחוד לחיב מלכות על איסורין. ואולי ר"ל סובר למ"ד התס ביוםא כמהו בלג רעניתא דהוא פחות מצאצית, וא"כ איכא יתובה דעתך ב妣תא لكن בעי אכילה בעמי דוקא להיות מיטבא דעתך. ולפ"ז נדחיס דברי הכת"ס צ"ל מה שהחיליט דבנשבע גם לר"י בעין אכילה בעמי כלשון ב"א אם נאמר דבלשון ב"א אכילה בעמי אז ממילא גם שיעור יתובה דעתך משמע להו, ונבעי עכ"פ שיעור כוכבתת, אלא ודאי דלגי שבעה אנו אומרים דכוונת הנשבע על מה שהחישב אכילה בתורה וראי' ליה ממשה שכתב הריב"ש ז"ל מובא במל"מ היל' שבעות ריש פרק ד' דח"ש שבעה אסור ואני לוקין עליו שנטקsha לו ממ"נ אי כוונתו ה"י גם אח"ש, ללקות עליי כמו בפרש, ואי דלא כיון רק אכיזת, הרי אין כאן איסור כלל, ותירץ דאמידין כוונתו לעשות איסור זה כשאר איסורא תורה עי"ש, וא"כ לענין זה נמי כיון דbullet איסורי תורה הנאת גרון אכילה יקרא, ה"ג לענין שבעה, זה אמרת ונכוון בס"ד ודוד"ק.

ראשום מה ע"ד מה שכי התוס' שבעות דף כ"ד ע"ב ד"ה דמומי לה כד"ה, דעל ח"ש חל שפיר השבעה גם לר"י, אף דח"ש נבלות אסור מה"ת. וממש"כ לר"ל דס"ל דאין בו אלא איסור דרבנן, והרשב"א חלק עליהם והביא ראי' מהא דאמרו ריש פ' יה"כ, לר"ל כיון דאיסור מדרבנן אין חל השבעה, ופרש"י מושום דaicא לא חסר, ומISK דמ"מ חיל', משמע דלרי' פשיטה לי דלא חל

שלא נשחתה, ומון הדין הי' לו דין נבלה, דכל נבלה אפילו מקצת נבלה, דמה לי מטה יכולה או מטה מקצתה, אבל כיון דהבהמה גופא לא מטה וממעטין אותו מטומאה דזוקא אבמה"ח מטמא דהוה דומי' דבכמה דانيا עושה חליפין לנו האי מה לי וכוי' דהוה שיק לומר על נבלה, אנו אומרים על טרפה, אבל עיקר סמכית דרש זה הוה מושום דכל שלא נבחה ע"כ בלאו הוא, כמו נהירה ושיטתה פסולה, דלא הי' בכלל נבלה קודם כnisstan הארץ, ואח"כ כנבלה תשחוב, ה"ה במא"ח ודוד"ק היטיב בכל הדברים שתכתבתי.

ד"ג ע"ג אמר רבא בגין שתלשابر ממנה וטרפה בו, מר סבר לאו לאברים עומדת, אישור אבר וטרפה בהדי' קאטו, ומור סבר לאברים עומדת ולא אתה אישור טרפה וחיל איסור אבר תימא רבתא יש לי כאן, דאין אפשר לומר מותר האבר הנטלש אשר על ידו נטרפה הבהמה, ה"י בכלל טרפה, הלא אין טרפה לאחר מיתה, ומה להאי אבר הנטלש עם הבהמה, ובשלמא לר"י שפיר מחייב משום טרפה דהא עכ"פ טרפה הוה משום במא"ח, ולוקה על האיר אבר תרתי, ואי קשי' לך מה נקט מן הטרפה הלא בלא"ה חייב אפילו לא נטרפה הבהמה משום אבר, ומשום במא"ח, קושי' זו בכו"ב קשה, וע"כ לומר דלרבותא דר"ל נקט מן הטרפה, אבל לר"ל למה לי לרבה למימר דמש"ה אינו חייב אלא אחת משום לאברים עומדת ולא חל טרפה אבר, תפ"ל דעל האבר הנטלש לא מתפשט האיסור טרפה שהוא דוקא על בע"ח מחייב, ולא על האבר המת שandler ממנה בשעה שנטרפה, וכעת אינני יודע פשר הדבר ולפ"ע"ד לית נגר ובר נגר דפרקנו.

תוס' ד"ה מר סבר ר"י וכי' משמע דאי לאו לאברים עומדת דאייסור טרפה קדים, לא אתה איסור אבר חייל עלה, ע"ג דאייסור מוסף הוא ותימא וכו', ולפ"ע"ד נראה ליישב קושי' התוס' דהנה תראה דלעיל בדף הקודם, דפרק הש"ס לר"י למה לו קרא, ליתי איסור אבר ולחול איסור טומאה שכן איסורו נהוג בע"ג, ולמה לא קאמר הש"ס שכן מוסף הוא לב"ג, כמו שכתבו שם התוס', لكن אני אומר זה דהא דס"ל לר"י דבכמה בח"י לאו לאברים עומדת וליכא איסור אבמה"ח אבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנטקשנו במצב זביחה, עד שאפילו בא לא דל"ת הנפש עם הבשר, לא הייתה הבהמה עומדת לחזק ממנה אבר ולأكل משום דאנו ביהה בעין לנו מהיים ליכא לאו על אכילת אברים כיון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בע"ג אי לאו דאשרה תורה אך בשפנסו דמו ל"ת הייתה עומדת לחזק אברים ולאכול ממנה, لكن לכ"ע לאברים עומדת ומעתה ניחא דאייסור אינו אלא חמוץ ולא מוסיף, למ"ד לאו לאברים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תליה וודוד"ק.

תוס' ד"ה דאייסור הלב באמצעות הדיבור, ונראה לפреш דזוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירה דבכמה הוא דלא עלי אבל אוירה דhalb בעי עכ"ל, כל המיעין בסוגי' לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דין לסברוא זו שום קיום, לומר דלא מקרי הלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביבה שהוציא החלב חלב שור מקרי אטימה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטררי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתיחס, אלא לפי דעת הרשב"א דמש"ה בעין אוירה דhalb, דכ"ז שהוא בעמי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורא לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וזכה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון איינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרשב"א ז"ל בזה מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שככתבתי בזה וודוד"ק.

ע"ב גמר בעי מני רשב"ל מר"י, חלקו מבוחץ מהו, ופרש"י ז"ל

בית הצואר בחלוקת, ובמוחק אותן יותר כדי לתקן התיבת, ולמה בעין דוקא ע"מ לחפור וע"מ לכתוב, אלא היינו טעונה, מושם דפוחת בית הצואר אין על המשעה הללו שם קריאה כי שם קרואה אינו נופל אלא על קלקלול ולא על תיקו וכן מוחק אינו נופל על מהיקת אותן יתר, כי זאת בשם כתיבה יקרה, כי שם מחיקה הוא דוקא על קלקלול שיק, הרי ע"ג דהמשעה שוה כאן וכאן, מ"מ תלוי' שמה בכוננה ותכלית המשעה וה"ה בזומר עצים לא מקרי קצר אללא ע"י מחשבתו שציריך לעצים כך מתרפרשים דברי התוס', ובחדושי להלכ' שבת ישבותו באזה חומרות רבות, ולענינו כאן נמי הכי הוה לבבי לאו דלא תסור, דלא מצי עבר אלא ע"י מוחשבתו וכוננותו לעבור על לא תסור כי לויל' זאת המשעה בעצמה אינה מורה על לא תסור כמוון.

ובזה מיישב ג"כ מה שהקשו על הרמב"ם דס"ל דבכל דרבנן אילא מושם לא תסור, למה שפקו להקל. ומה שתירצו דכך תקנו דפספון היי להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עקש לומר כן, ויפה כיוון דחשכל הפשות מתנגד לה, אבל מ"מ שיטת הרמב"ם ז"ל לא נפרקת, כי מה שכותב הרמב"ם דבכל דרבנן אית' בי' מושם לא תסור, היינו דכוחים לגוזר ולאסור הוא נזכר מלאו דלא תסור, וכל העובר על דבריהם בכוננה זו לעבור על לא חסור, עבר על האיי לאו. אבל מאן דבר סתום, ולא כדי לעבור על לא תסור, עבר אישור דרבנן ולא על לא תסור דאוריתיא שלגביה לאו זה מתעסק הווא, כי כל שחסר הכוננה אין במשעה עצמה יותר מעברת אישור דרבנן, ותדע שכן הוא לדעת הרמב"ן ז"ל דלאו דלא תסור על דרישות חז"ל קאי שדרשו הכתובים ופירשו התורה, א"כ בח"ש שאסור מה"ת מכח ריבוי דכל חלב עבור עליו על לא תסור, גם לדעת הרמב"ן ז"ל קsha איך חל על ח"ש אישור שבועה, כיוון דאית בי, תרתי אישור מכח ריבוי הכתובים, וגם לאו מפורש דלא תסור אלא ודאי דלכ"ע בלאו זה אינו עובר אלא במתכוון לسور מדבריהם ולא בסתם עובר. וזה אמת לאמתו של תורה בס"ד.

הדרן ערך פרק גיד הנשה

פרק כל הבשר

נicha לי לומר דעתו אכן כתני אסור, וה"ט מושם דכל דaicטרך לאשמעין דהם בכלל העינוי דקרה אילא רשי לכלל מה דחייב עליו עם הני דין בהם אילא אישור בעלמא מד"ס, ולכתוב על הכול לשון אסור זה ברור.

והא דכתני אסור לבשל והשמיט אכילה והנהה כתוב הרשב"א ז"ל דילשנא דקרה נקט ולבשל ולאכול קامر, ואני תהה ע"ז הלא ג"פ לא תבשל כתיב ומני' ילפין מכח אם אין עין חד לאכילה וחוד להנהה וחוד לבישול אבל לישנא דלא תבשל לא משמע אכילה ואיך סגי לי לתנאי לשנות לבשל לחוד והשמיט אכילה והנהה, ולא עוד אלא דלקמן דף קי"ג ע"א תנן בשיר בהרומה טורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנהה, ולמה כפל שם אסור לבשל מה שכביר תנא בריש פרkon וא"ד אגב הנהה כתני א"כ גם אכילה היל לשנותו, אבל הפירוש האmittiy הוה, דכאן רק מאיסור אכילה

מושם דaicטרך איסור תורה. ואני תהה בין לר"ל ובין לר"י, איך חל דדרםב"ם על כל תושבע"פ וגם על תקנות וגזרות דרבנן קאי ballo דלא תסור, איך חל על לאו מפורש איסור שבועה, ועיין באבני מלואים בתשובותיו סוף חיבורו סי' י"ד שנתaskaה בזה בספר זהור הרקייע, ולא העלה כלום לישיב עי"ש. ולפע"ד נהרא דהא ידוע דהן לצאת והן לעבור עכ"פ כוונות מעשה בעין, אבל بلا כוונות מעשה זהה מתעסק ולא יצא ולא עבר דכל שאין כאן כוונות מעשה כמוון דלא עבד דמי. והנה בכל לאוון כמוון לא תאל נבלה וטרפה, אם אכן גו"ט בלי שום כוונה הריaictra כהן כוונות מעשה, ובחלב שمبיא חטא ואפילו במתעסק חיב בחלבים ועריות שכן הנהנה והנתא אכילתיו משה ל"י במשעה, אולם בלוא דלא תסור מטיב הלא זה, דאין כאן כוונות מעשה אלא במתכוון לסור, דההינו לעבור על מה שאמרה תורה לא תסור מן הדבר אשר גידוד לך, ואפילו ידע לעבור אישור דרבנן, כל שאינו מתכוון לעבור על לא תסור, אין כאן כוונות מעשה דלא תסור, דלגביה לאו זה הוה מתעסק, ולא מהני בזה גם אם הנהנה וגם לא פסיק רישא, ואסביר לכך יותר בדברי תוס שבת ע"ג ע"ב ד"ה וציריך לעצים שכותבו ז"ל "נראה דאפילו לר"י דמחייב אמלאה שאצל"ג, בעין ציריך לעצים, דלא מקרי קוצר אלא בעין זה, מיד' דהוא אקורע ע"מ לתפור ומוחק ע"מ לכטוב וכוכ"ע עכ"ל ועיין בהගות ק"י רעכ"א ז"ל במשניות שם שהתפלא על ראיות התוס' שאינן מובנות, וכתבתני אני בחדושי פירוש לדבריהם, כי סברתם הוא דיש מלאה שرك הכוונה עשו אותה למלאה זו ולולו הכוונה אינו נופל על האיי מעשה שם מלאה זו ולכן הזכור אינו חייב נמי מושם קוצר אלא בשציריך לעצים, כי לויל' שמתכוון לעצים העש בעצמה מורה על נוטע, ולא על קוצר, ואני דומה לקוצר עשב השדה, אפי' איינו ציריך לעשבים מ"מ קצירת עשב מקרי קוצר, בין ציריך לעשבים שכיוון לך, ובין לא ציריך להם ולא כיוון לך אבל זומר עצים לא מקרי קוצר רק ע"י הכוונה שציריך לעצים, ולסבירו זו הביאו התוס' ראי' נפלאה ממה דלא מצאו לחיב אמלאת כתוב, והלא יש קורע שהקריעה בעצמה היא לצורך כגון פותח כתוב,

משנה כל הבשר אסור לבשל בחלב וכי בפ' יהה"כ כתני יהה"כ אסור באכילה ושתייה וכי ופרק שם בגמר" אסרו והוא ענוש כרת הוא עי"ש וכאן לא פריך אסור והוא ענוש מלכות עליו מושם דהתמס דכתיב ועניתם את נפשותיכם ואתה התנא לפרש מה הוא האי עינוי דכיוונה עליה התורה ושפיר פריך אסור והוא ענוש כרת הוא, אבל כאן דמפורש בקרא לא תבשל, והתנא לא אתה כאן אלא לפרש דלאו דוקא גדי בחלב אם אלא כל בשר בכלל האי לא תבשל הוא איינו ציריך לדקדק ולומר על כל בשר מזוזה שלא לבשל, כי לא נחתת כאן לומר דאסור אלא דכל בשר בכלל האיסור המפורש והשיי איסור המפורש יש בו מלכות פשיטה דמ"ש האי לאו משאר לאי התורה, אבל אין לומר מושם דכלול כאן גם היה ועו"ר ואם כר"ע ע"ת מותני אז אינם אסורים אלא מד"ס, ולכן כתני רק אסור ולא כתני מזוזה, דהא שם בפ' יהה"כ נמי מונה והולך כל החמשה ענויים ומ"מ פריך אסור והוא ענוש כרת ולא

נאמר בזה, עיין לעיל בראש הסוגי' דנוהג בטמאה שכתבותי שם, אכן כתני אין גה"ג נוהג בטמאה, דהיינו לשון משמעו דגם לקברו אין כאן אישור גיד כלל, וא"כ גם גם בב"ח שלא אסורה התורה כלל בחלב ובבלעה הרי אין כאן אישור כלל, וא"כ איך אפשר שאסורה התורה הבישול שהוא אסור רק כדי להרחיק את האדם מלאכלו, אולם י"ל דשאני בב"ח דס"כ"ס איסור המפורש הוא הבישול ולגביו בישול גם חלב ונבלעה בכל גדי הוא, אלא אכן מוציאין את החלב והنبלה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א וכיוון דמכל בישול א"א להוציאם,תו גם מכלל אישור אכילה איינו יוצא אלא מכלל מלוקות אבל איסורה איכא דהרי בכל בישול המה, והבן ולפניהם נדבר עוד מעין זה ודוק.

תנוס' ד"ה כל הבשר תימא דלא תני וכו' בחולין ובמוקדשין וบทוספתא תני فهو וכו' עכ"ל ועיין באחרונים מה שכתבו בה, ולפע"ד נראה דבקדשים הנאכלים פשיטה דחל כיוון דלאחר זריקת דמים נאכל לכחנים ולבעליים ומימילא חל מכח מוסיף לשאר בני אדם, ואיבשר עליה פשיטה דאיינו חל כמו דלא חל אחלב ונבלעה, ואי דס"ל לתוספתא דחע"א או כמ"ד לסתור מקרא שלishi שבפ' הויל' תקופה אסורה בהנהה ואח"כ ואסורה לבשל מקרא שלishi שבפ' ראה, והתדברי' דבאמת מנה הנהה אחר אכילה ובישול לבסו"ר אין הכרע לומר דס"ל דמקרא השני לפניו הנהה ולוקין עלייה, כי י"ל מאחר שמנה לבשלה איסורים דעת בב"ח לחדי והראשון היא אכילת בב"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהה דמשיך שי"כ אע"פ שהנהה ATI רקס מקרא השלישי ואינו אלא מדרבנן כנ"ל, וכן מסתבר לומר דהרי בגמ' לסתור יש כמה י寥פותות דמנין לאכילת בב"ח שאסור, וכלל הנה י寥פותות ודאי דלא לקי על איסור הנהה דבב"ח דוק ותשכח ואיך נשווה באזה פלוגתא בין תדרי' לשאר התנאים והאמוראים, דבר שלא נזכר בגמ'.

אבל מה דיש מן העיון הוא על הרמב"ס שישדר תקופה איסור בישול ואח"כ איסורה אכילה וכן בס"מ שלו שכתב מצוח קפ"ו שלא לבשל בב"ח, מצוח קפ"ז, שלא לאכול בב"ח, והוא נגד סיור/DTDתדרי' ומשנתו, אבל האמת יורה דרכו כי לדעת הרמב"ס הון דרשית דתדרבי' והוא שאר הדרשות שבגמ' לסתור אינם דרישות גמורות לחיב עליהם מלוקות. וכן בחר בדרש המדרש רבה שלא נזכר כלל בגמר' כאשר תראה שכטב בהלה ב' ו'ול' לא שתק הכתוב מלאסורה האכילה אלא מפני שאסורה הבישול, כלומר ואפיו בשולו אסור ואצ"ל אכילתו כמו ששתק מלאסורה הבת מאחר ששאר בת הבת' עכ"ל הרי דהרבנן' מאן בכל הגי י寥פותות שבגמ' משום דאסמכות נינהו, ולמד איסורה אכילה מאיסור בישול שנאסר מפני שהוא אחד מצורכי אכילה מכש"כ אכילה עצמה, וא"כ מוכרכה היה להקדמים איסור בישול שהוא המפורש בקרא והוא האב ואיסור אכילה שהוא התולדה אחריו.

אבל מה שיש להעיר הוא, דאין פסק הרמב"ס בהלה ב' ו' סמ' דהמברש **מלך** או נבלה בחלב דלוקה על בישולו ואיינו לוקה על אכילתו, דהוא לכואורה סתרירה להאי דמדרש רבה ואיסור אכילה נלמד ממה דאסורה התורה אפילו הבישול וא"כ בחלב או נבלה בחלב דליך איסורה אכילת בב"ח איך לוקה על אכילתו ניהא בשנאמר דהרי רק מיטעם דחע"א אין לוקין על אכילתו אבל לעולם איכא כאן איסורה אכילת בב"ח לעניין לקברו בין רשיים גמוריים. אלא דלפי מה שכתבנו בראש פגה"ג דהאי לקברו לא נאמר אלא במקום דרך דרך לא מציז חילאל יש בנסיבות שיחול אם הוא יהיה קודם, כמו דחוות אש ואשת אה, דלפערם זה קודם אלה, ולפעמים להיפך. אבל במקומות שא"א בשום אופן שיחול בב"ח על חלב או נבלעה הרי אין איסור זה כלל בשער נבלעה או חלב, ולא שיק לומר דחל לקברו וכו' כיוון עצימות האיסור לא

רק משום דמיילך עלי' שליח, לא מצי סברו דגזרו על עוף, (עיי"ש בנדרים בהגותה הגאון ר' יוסף חנינא לפא מייזיש ז"ל דברי טעם, דממה דנקט התנאו שם ועופות, אחר שאמר דאסר בכל מני בשר ובלב וכבד וקורבן מוכח דעוף לאו בכלל בשר אלא דמיילך עלי' שליח) וכן אין זה פלוגתא חדשה ר' דרייה"ג מצי סבר כהני תנאים דעוף לאו בכלל בשר וממיאלא דליך מקום לגוזר, עיין עוד לקמן מה שכתבתי שם.

היווצה מן האמור דיפה כתוב הלח"מ ז"ל, דודוקא לר"ע לא בעין בעור טעמא דמיילך, אבל לא מטעמי" דהינו משום דאסר בב"ח, אלא נהפוך הוא, דר"ע דאסר בב"ח מדרבנן וכדי שלא יטעו לומר גדי בחלב אמו ממשמעו זוקא, ע"כ ט"ל דיאניש קרו גם בשר עוף סתם בשר, ולא בעי שליח למילך כלל, ולכן קתני תנא הכאawai דיאנא דנודר מן הבשר דממה דאסר גם בשר עוף וכר"ע שמעוני גם לעניין נדר דאסר בכל בשר חז' מזדים וחגבים, וגם לעניין מלכות בשר עוף בכלל בשר אבל לריוסה"ג וה"ה להני תנאי נדרים דפליגו שם בנדרים, בשר עוף לעניין נדרים כבשר דגים דמיילך עלי' שליח, ותלו בפלוגתא דר"ע ות"ק דידי' במתני' דנודר מן הירק. והש"ס דהכא דפריך רישא לסיפא דרישא דאסר עוף מה"ת כפי הס"ד דלא כר"ע, ובסיפא קאמר דעוף בכלל הנדר והוא כר"ע דמיילך עלי' שליח (ועיין בלב אר"י שנטקשה בזה לדעת הרמב"ם דבעוף לא בעין מימליך עלי' שליח) הכי פירושאadam התנאה סובר דעוף בחלב DAOРИיתא ודלא כר"ע, איך קתני בסיפא דעוף בכלל בשר לנדרים דכמו דאמירין לקמן דרייה"ג פלייג ארא"ע דעוף אינו בכלל בשר בלשון בא", מסתמא גם האי תנא ס"ל כן דאי לאו דתנאה סתם לו כאן כר"ע דעוף אינו מן התורה אלא מדרבנן, הרי ר"ע יחיד בדבר הזה דעוף בכלל בשר סתם דהן ריוסה"ג והן רש"ג ות"ק שלו בנדרים, לא ס"ל כר"ע לעניין זה, וע"כ דמטעם מימליך עלי' שליח קאמר דבשר עוף בכלל נדרו, וכר"ע דמתני' דהנודר מן הירק, וא"כ רישא רבנן דעוף בחלב DAOРИיתא, וסיפא אליבא דר"ע דמיילך עלי' שליח מני' הוה, ולא ר"ע גופא דר"ע לא מצי אמרה, דהרי לדידי' עוף בלאי"ה אסר בנדר דכלול בשר אלא דאליבא דר"ע דהנודר מון הירק נשנית ומשום דמיילך עלי' שליח. ולפי האמור למ"ד דרישא דלא כר"ע, אלא עוף אסר DAOРИיתא בamatת האי סיפא דהנודר מן הבשר לא שיק הכא ולא חש הש"ס להביא ראי"ר לא אמר דרישא נמי ר"ע הוה, מהא דקטני הנודר מן הבשר ודוק' היטב.

גמר' הא עוף אסור DAOРИיתא, המהרמ"ל מדקדק למה לי' דיקוא מסיפא, דהינו ממה דקאמר חז' מבשר דגים וחגבים, כיון דMRIsha שמעין דהרי כל הבשר קתני, והכי הול"ל, כל הבשר ואפיו עוף, ולפע"ד רק"מ Adams עוף DAOРИיתא אסר לא שמעין דעוף בכלל בשר בלשון בא"י לעניין נדרים כמש"כ למעלה וא"כ גם בדברי התנאה בא"ה להכenis עוף בכלל בשר ר' מדיוקא דחו"ץ, אלא אי קsha הא ksha, דחיה ודאי בכלל כל הבשר, וא"כ מהיה הול"ל דמתני' דלא כר"ע, אלא דחיה לחוזא לא מצ נקט דאי משמע להיפיך, דעוף אינו בכלל כל הבשר, וזה ליתא מדוקא דחו"ץ, והא דלא נקט חיה ועוף כבר הקשו בתוס', ודוק'.

תנוס' דה הנודר מן הבשר בגמי' מוקי' כר"ע, ובנדרים פריך דדגים נמי מימליך עלי' שליח ומוקי' מתני' דהכא באמאן דקאיב לא' עינה וביניא דהקהoca וכו' עכ"ל, הנה שם בנדרים לא הביא משנתינו כלל, אלא DAOРИיתא קאי דפליגו בה ת"ק עם רש"ג, והת"ק אסר בעופות ומתייר בדגים ופרק מ"ש עופות דקאיב משום דמיילך עלי' שליח, דגים נמי, וקמשני כנ"ל וכמה מון הדוחק לאוקמי DAOРИיתא DNSנית בנדרים DAOРИי ביומה דקהזה ורך אי מותר

תק דבריתא ודאי לאו ר"ע הוא דלדי"י עוף בכלל בשר גם בלבד טמא דמיילך עלי' שליח, וגם למלכות. ולא על חנס קטני ר"ע דינו במתני' שם בירק ולא קטני בשר דהוא עיקר מאכל האדם וכאר שבטת קתני DAOРИתא דת"ק ורש"ג אלא ודאי דלגבוי בשר לא קאמר ר"ע מלתי' וכאר אבא.

דראה זה דבר נפלא בדרכי הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א הלכ' ד' וא"ל, "וכן בשר חיה ועוף וכו' ואסור באכילה מד"ס כדי שלא יפשטו העם וובאו לידי איסור בב"ח של תורה, ויכאלו בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב אמו ממש, לפיכך אסרו כל בשר ממש" עכ"ל ההזבב, וכל שדרכו להעמק בהמה שלומד ישנותם על האי אריכות דברים בכלל, כי אין דרכו של הרמב"ם ז"ל בכך זה לפרש טעם חז'ל, שלמה גזרו, מפני שਮובן מAliyo שעשו גדר וסיג משמרת למשמותה, כדי שלא יגעו באיסור תורה, וכן תמצא לעיל מני' בפ' ח' בגה'ג כתוב שאינו אסור מה"ת אלא מה שעיל הקף אבל שאיל הגיד וכן חלבו של גיד אינו אסור אלא מד"ס ולא פירוש טעם האיסור, וכן בפ' באיסור דם כתוב, דודם האדם האיסור מד"ס. וכן בפ' הט"ז כתוב יראה לי שככל אלו החווינו והקרונות אסורי מז"ס, ולא פירוש טעם האיסור משום דMOVEN מAliyo, כדי שלא יבוao לאכול האיסור עצמו. ומה ראה הרמב"ם ז"ל כאן לפרש טעם איסור ח' ועוף בב"ח. ולא עוד אלא שהרמב"ם לא סגי לי' במה שכתב, כדי שלא יפשטו העם ויבאו לידי איסור בב"ח של תורה" אלא שהוסיף דברים "שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בשר שור שב ועוף. אבל האמת דבריו להזבב מפורש ל"ת בשר שור שב ועוף. אבל האמת דבריו להזבב ז"ל, הלא תראה דבאיסור חלב לא מצאו מקום לאסור חלב היה אטו חלב בהמה, ולא דם דגים וחגבים אטו שאר דם - ודם אדם משום בשרו אסרו. - הרי דאי מקום לגוזר ממיינו על שאינו מינו. ומה ראו על כהה בב"ח לאסור בשר חיה ועוף אטו בשר בהמה, וכן המציג הרמב"ם ז"ל HIDOSHRA RABBA, והוא דלהוציא מלבו לפреш הקרא כמשמעותו גדי בחלב אמו ממש, וכטעמא דרבנן עזרא דמשום אכזריות אית' ב', ובאיו ראי' לדביריהם מהה שחייה ועוף מותרים, דאם גדי בחלב אמו לאו דוקא אלא כל בשר חיה ועוף בחלב אסר, אלא שדיבר הכתוב בהזבב. ומה אוכlein בשר חיה ועוף בחלב ולא יהיו משמעו להו דג"פ גדי אותו למעת חיה ועוף ובמה טמאה כדלקמן. לכן הוצרכו לאסרן, וזה ברור ואמת בדעת הרמב"ם ז"ל, ופירוש זה מוכחה בדעת ר"ע דס"ל חיה ועוף אינים מה"ת, דלוליז' זאת אין לנו טעם למה אסרו בחיה ועוף בב"ח יותר מבחלב חיה. אמרו מעתה אי בלשון העם בשר עוף לאו בכלל בשר הוות, ומה אסרו בעוף, כדי לאסור בהזבב מה"ט שכתב הרמב"ם, אלא ודאי דלער'ע גם עוף בכלל בשר בלשון העם, וכן הוצרכו לאסור גם בעוף וממיאלא דלבבי נדרים ג"כ עוף בכלל סתם בשר הוות, ולא תלי בהמלך. ותדע שכן הוא דלקמן דף קט"ז ע"א מסיג באב"א, דריוסה"ג ור"ע פלייגו בעוף אי אסר בדרבן או לא, ועיי"ש ברראש יוסף שכתב דלהאי אב"א בחיה גם ריוסה"ג מצי סבר DAOРИיט אלא דאסרו מדרבן, אבל עוף דלא דמיילך בשר בהמה לא איזו, ועיי"ש בלב אר"י שנדחק לפרש במא פלייגו ר"ע וריוסה"ג ודבורי אין ראיים למי שאמרם במחכ"ת.

אבל יפה הקשה דכיוון דע"כ פלייגו בחיה כدمפורש בדבריהם מהכי תיתי לומר דפליגו עוד בעוף דאי בדביבה רמי, אבל לפיה העצטנו בדעת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא, דرك ר"ע מצי סבר דגזרו על עוף משום דלא ס"ל דבמי המלכה אלא דגס בסתם זה בצל בשר, אבל רש"ג דמתיר בנדרים בשר עוף וכן ת"ק שלו דאסר

התוור והשׁוּעַ פ' שהביאו לשון הרמב"ם, כיון דזהר"ז "ל בפירוש כתוב דודක באנדר על אותו היום, ה"י להם לפרשי. ולפע"ד נראה כדעת הרא"ש "ל דבאמת קשה טובה לדעת הר"ז "ל איך נאמר לדלא כיון לאסור דגים מושום דהוא על יום הקוה נדר שבלאה" איננו אוכל. והרי חзין שהוא רוצה לאכול דאל"כ למאי נפ"מ, כיון דרצה לאכול אדרבה מסתבר יותר דכיון לגדור את עצמו מלאכל דגים, כיון דעתך עליון לאוכל גם בסיום דקהזה. אבל לדעת הרא"ש "ל דקאי על שאר יומי ניחא אלא דלעומת זה קשה כיון דנדר על ימים רבים למה נוציא דגים מושום, דהיום אינו אוכל בלבד" ה' וצ"ע.

תנוס ד"ה ה' הא עוף אסור מDAOורייתא וכו', ונראה דהא דס"ה שהוא DAOוריתא משום דסמק אסיפה דגזר העלהה אותו אכילה וכו', אבל אין לומר וכו' דהא גנודר מן הבשר אין כל בשר שהוא וכו', עיין ב מהרמ"ל ובמהרמ"ש ז"ל, שדברי התוס' תමווים והוא בא סיפא גנודר מן הבשר לא קתנה איסורה כלל, וגם לומר דדריך כדרכ' יוסף דאי מדרבינו, לא הו גزو על העלהה שהוא גזולג', קשה לשים עון, דמה מתרץ ר"א מהן ד"ת ומהן ד"ס וכולה ר"ע היא, אלא עיקר חסר מן הספר דה' לו לתוך איך גזר כאן גזולג' וכדמתרכז אבוי.

והנה לפע"ד בהא דכתבו, א"א לדיק מהא דקთני כל הבשר כוונתם הכי הוא, אדם נאמר כן, אז הנorder מן הבשר נמי בעין למימר דשוה עופ לבהמה ע"ג דלא כתני בפירוש, דאל"כ אין כאן מקומו כדחקשה הראש יוסף צ"ל וכדי שלא נסבול דוחק זהה שטmbiya כאן די הנorder דלא ש"יך הכא וגם אינו שוה בדי עם נorder. ומה דלא יותר דוחק קטון מהז, דקתני כל הבשר אסור יש בב"ח, נסbold יותר דוחק קTON מהז, דקתני כל הבשר אסור יש ממהם ד"ת ויש מהן ד"ס, אבל אי דיווק מעץ איסור העלה הי, אז ניחא, דע"כ נסbold האי דוחק גדול דלא שוה די בב"ח לדיון נorder. ומה דלא ח"ר לתרץ איך גזרו אהעלה בעופ דרבנן נראה לפע"ד דבר נכון עד מאי, והוא דהרי הש"ס דמידיק מחוץ מבשר דגים, דעתו אסור, ולא מרישיא דכל הבשר, כבר כתבעו לעיל דה"ה סובר דעתו לאו בכל סתם בשור הוה, ואם בכל זאת נאמר דאסור מדרבנן, אז נפרש המשנה הци "כל הבשר אסור לבשל" ר"ע הוא מוסיף עוד ואמר דעתו בכלל בראשית דכל הבשר ומשום דאייקרי בשער סתם וכדעת הרמב"ם צ"ל לעיל, וטעם הגזירה כדי שלא יטעה העם לפרש גדי בחלב אמרו כדכתיב, שכן הצריכו לאסור כל הבשר ואפלו עופ, מפני שבפי העם גם עופ בכל בשר, וא"כ כוונת מה"ת גזרה הי' בעני העם שהוא כולם אסורים מה"ת, ואם הי' העלה אסורה בהמה ומורתת בעופ שב الدر החשי שיאמרו דבב"ח לעופ, וזה שאמר דהכי קאמר כל הבשר אסור לבשל בין בהמה לעופ, וזה שאמר דהכי קאמר כל הבשר אסור לבשל בחלב מהן מד"ת ומהן מד"ס, חז' מבשר דגים וחוגבים שאינן לא מד"ת ולא מד"ס, עיין באחרונים שנטקשה להם על אריכת דברי ר"א אבל לפי האמור ניחא דרווצה לומר שלא תטעה כדעליל דמסיפה חז' שמעין עופ דאסור, ואז ע"כ ודאי דאוריתא, דאי דרבנן למה גזרו אהעלה, אלא דמורישה נשמעו עופ, ומ"מ הוא מדרבנן וככלו בהדי דאוריתא מתעם הנ"ל, וממיila לא קשה איך גזרו צ"ל, והא דלא גזרו גם אבישול והנאה לדעת הרמב"ם צ"ל לפי טעם הנ"ל, משום כלל שנזרו אאכילה שוב לא שכיח כלל שיבשלו, רק דרך מקרה בנפל עופ לחלב רותח, ועל מלטה דלא שכיח לא החשו על טעם הנ"ל משא"כ העלה אם יחי מורתת יעלו בו בכל

בדגמים, ובפרט דקתני בהדי חගבים, ובחగבים פשיטא דמותר בכ"מ, וכמוש"כ הפסיכים, אבל משנתינו דין לה עסק בדברים, והביהה דין זה דנודר מן הבשר הכא ממש שיווי הדין דחכא והכא כל הבשר אסור, ודגים וחגבים מותר, לאוקמי דמותר ביוםא דה唼זה או בדכאיב ל"י עינא, הוא דבר זר עד להפליא, ובירושלמי נדרים באמת פלא אש"ס דילן בזיה, וס"ל דבשר דגים לעולם מותר, ועיין בר"ץ נדרים דר' הניל"ד והא מן ירך נדר, ובגהגת הש"ס בעליפה עניינים שם. ובאמת בעיני פלא מaad אכן אפשר לומר דאפיילו אינו מינו ממש שום דמיילך עלי' שליח יהי' במשמעותו לשון נדרו, אכן נפרנס המשניות דסוף פ' הנודר מן המבויש, הנודר מן היין מותר בין תפוחים והנודר מן השמן מותר בשמנ שומשיין, וכותב שם הר"ן דכל שיש לו שם לוי' לא מקרי יין ושמן סתם. ופשיטה דבכל הנני מימליך עליהן שלית. אדם רוצה לשותות יין אפיילו על שכר מימליך השלית, והצריך לשם להדליק או לבשל אם לא ימצא שמן זית יikh איזה שומן אחר ממה שימצא ואם"מ פשיטה לא' לתנא דמתני' דבכל נדר אינו אלא מה שנקרא יין ושמן סתם ולא מה שמוסיפין לו שם לויי', וא"כ בדגים נמי נינוי אדם לא ימצא בשאר יסתפק בדגים דהמה קרובים לבשר, אבל מהיינ תויהו יהיו בכל דודרו. ועוד זאת דהרי לגבי ב"ח דאמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא אלא שדיבר הכתוב בהוהו, ולכן אסרים מיה"ת כל בשאר שנתבשל בחלב, ואפי' חי' ועופ ובהמה טמאה היו בכלל, אבל שיצאו מן הכלל ע"י ג' פעמים גדי שכותב בתורה מבואר לקמן קי"ג ע"א במשנה שם, ולמה לא בעין מיעוטא על בשאר דגים וחגבים (דلم"ד חייה ועופ אינם מיה"ת קשה לומר דמעט דגים וחגבים מהיקש דרבלה וכרישת"ג לרקמן) הרי דגים וחגבים אינו בכלל בשאר כלל, ובDALICA שום מיעוטא נמי יידעין דלא הויה בכלל בשאר כלל, ואיך נאמר דזהה בכלל נדר ממש אדם רוצה לאכול בשאר ולא ימצא, יכול דגים ולא ירך או קטניות ממש דגים יותר קרובים לבשר מן ירכ וקטניות, והוא פלא והפלא בעניין. ושוב דקדקתי בלשון הרמפה"ס בפייה"מ כאן שכ' ואזל, "כבר בארכו במקומות מנדרים, שעיקר אצלנו בנדרים הילך אחר לשון ב"א, אבל בזמן שחברו המשנה היינו עשוין שהנודר מן הבשר אסור אפיילו בשאר דגים וכו'" עכ'ל וכי לא ישנותם על לשון הלאה, שבזמן שחברו המשנה היינו עשוין שהנודר וכו', עכ'פ' כפי הנראה בעיל דגם הרמב"ס ז"ל הרגש בזירות דין זה, דהנודר מן הבשר יהי' אסור בדגים שאינם מין בשאר כלל כמו חגבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גזרה חדשה להכennis דגים בכלל בשאר, ור"ע רק בנודר מן הירק אסור בDALOUIN ממש דירק גם דלועין אבל דגים אינם בכלל בשאר כלל, וכן נדחקו לפרש היתר דגים דקתני במשנה ובברייתא ביוםא דהקה, ולא שביסוד המשנה שהיא ישן נושא מתפרש כן, אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכennisו דגים בכלל בשאר לעניין נדריס, מפני דיש מקום להיתר זה ביוםא דהקה והבן את זאת, כי עכ'ון זה צריך לפרש בכמה מקומות וחד מהם הוא בראש מכך ליתן דכמה אוקימותות שבגמ' הכנין בריבוי דחכל שוחטין דין' חדש שנטחדו זמן הרבה אחר יסוד המשנה. וד"ק.

ודרך אגב אציע כאן מה שיש לי מן התקינה על הפסוקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביוז"ד סי' ר"ז בהא דMOVTER דגמים ביוםא דהזה, אי דוקא בנדר רק על יום אחד והוא יומא דהזה, או אפילו נדר על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רווח פלוגתא דהזה"ן צ"ל שם בנדרים כתב בפירוש, דדוקא בנדר על יום הקזה, אבל מלשון הרואה"ש שם משמע דהזה בנדר לכמה ימים, כיון דהיום לא מצוי אצל דגיס, ממילא אין כוונתו בלשונו על הדגמים, וכן נראה ממשון הרמב"ם שכ' ואם מראיין הדברים בעת שנדר וכו', אבל

בעירובין, והוא הרי ס"ל דרב"ח בעור מה"ת עי"ש. ולפי ביאורנו זה ליטתה דר' יוסף קמפרש רישא דמשנתינו דכל הבשר רק אבהמה קאי ומדוקא דחוץ מדגים וחגבים קמד"יק הא בשער עוף אסור, ה"ינו דפלוغو בי" ב"ש וב"ה כדמפרשוו איזיל וכמוש"כ למעליה, וא"כ ליכא כאן סטמא דב"ה אוסר דהרי מני' וב"י אמר דר' יוסי קאמר לי' ויש חולקין עליו ולא משום מביא גאולה קאמר לה, אלא לידע דלאו ד"ה הוא אלא דיש חולקין וס"ל דנהפהוך פלוגו ב"ש לחומרא וב"ה לכולא, והוא תנא עדויות דפ"ד, וממילא צרכין אנו לפסקן כמוותו, ממש"כ הראב"ד, ובפרט שהוא במילוי דרבנן דהעלאה גופא בכוב"כ אינו אלא מדרבן. וא"כ ר' יוסף להלכתא ס"ל דעוף בחלב דרבנן כב"ה אליבא דת"ק עדויות, וממילא דמותר להעלתו על השולחן וזה נראה ברור ונכוון מאד ולא נצרך לומר דאמוראי פלוגו אי בשער עוף בחלב דאוריתא או דרבנן דבר שלא הווצר בפירוש בגמי' ודוק"ק. ועיין לקמן קי"ג ע"א מה שכתבת שם על המשנה המעללה את העוף עיין שם היטב.

וראתاي כאן בדברי הלב אר"י ז"ל שכתב להתנצלותו דבריהם אבינו ע"ה דאיתך העלה לאורחים שלו בן בקר, עם לב וחמאה כיוון דקיים א"א כל התורה כולה ואפלו עירוב תבשילין כמשׁח'זיל, והביא בשם הפסוקים דמה שקיימו האבות התורה הי' אצל כדרבן כיוון שלא נצטו עלייה, ומאחר דאמרין דבחול' לא גרו על העלתה חלה משום דליקא דאוריתא, ה"ה לאבות קודם מתן תורה דליקא בב"ח דאוריתא, אין מקום לאזר העלה אותו אכילה עכ"ה. ואני בער ולא אבין, א"כ איך קיים א"א גם עירוב התבשילין יותר משמרת דרבנן דהרי כולם גזרות והרחוקות נינחו שלא לבוא לפוגע באיסור תורה, ועירוב התבשילין בפירוש כתוב הרמב"ס בראש פ"ו מיו"ט דנתנקן כדי שלא יבא לבשל מיו"ט לחול והוא טעםא דר' אש"י בגמי' ריש פיו"ט עי"ש ודוק"ק.

תנוס' ד"ה ונינתן לכל כהן שירצתה, פ"י ב��' אפי' אינו מחזיק בתורת ד' ואין נראה לר"י וכו', וחשיב בהדי'יו הזروع והלחאים והקבבה ואמרין לקמן שאין ניתנות למי שאינו מחזיק בתורת ד' עכ"ל כונונם דרש"י ז"ל לא ה"י לו להזכיר כאן האי קרא דلتת מנת לכהנים המכחיקים בתורת ד'. דמה"ט חلت ח"ל נמי אינה ניתנת אלא למחזיקים ומתק"ו,adam חلت הארץ דאוריתא דתביעת הכהן עליה יותר חזקה, אמרה תורה למי שאינו מחזיק בתורת ד', מכם' מה שaczוטו בה אינה אלא מדרבן, דלא רצוי ח"ל להזכיר בה ידי' עובי ריש ותבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב אחר, וכייד לא יפסיד למגורי ותבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב ליתנה גם למי שאינו מחזיק, וכן אם הוא עני ובלא"ה צרייך ליתנו ל佗 תורה צדקה, אבל חلت הארץ דיש בה משום טומאה שאינה משמרה כראוי בכל אופן אסור ליתנה לע"ה שאינה משמרה בטירה לכך ס"ל להתוס' ז"ל, אלא דלשון המשנה,, ונינתן לכל כהן שירצתה" אינו מדויק לשיםTEM דהרי אין לו ברירה, דהרי אין לפניו כהן אחר, והכי הול"ל ונינתן אף לע"ה וצ"ע ודוק"ק.

תנוס' ד"ה עוף וגבינה אין בשער ובגינה לא, תימא דהיכי פריך מגבינה אחר בשער, אבשא אחר גבינה וכו'. הנה מפרש"י ז"ל מוכחה דס"ל דאין חילוק דבד"ה ללא קינוי הפה כתוב "שם אכל זה ובקש לאכול זה וכו' אבל בשער בהמה בעי' קינוי כדלקמן, שלאichi נדבק כלום מן הרשות בחניכיו" עכ"ל מזכותם סתם אכל זה, ולא פירש גבינה וכו' בסה"ד שכתב סתם,, "מן רשותו" ולא כתוב גבינה, הרי דבון בשער ובין גבינה תחלה צרייך קינוי ונטילה וסגי בהיכי, ובהיכי מתפרק הסוגי' על נכוון ורק ר'ח' דמחקל לקמן בין בשער תחלה לנגבינה הוא חידש לו דבשער תחלה צרייך המתנה. ולפע"ד ברור דאיסור זה דקאמר ר'ח' הוא חומרת אמוראי, וכך

עת על השולחן עם החלב.

ועפ"י האמור מיושב ג"כ ממש"כ הרמב"ס ז"ל פ"ט הלכה כ' דהעלת עוף אסור משום הרגל עבירה שייכל זה עם זה, אע"פ שעוף בחלב אסור מד"ס עכ"ל ועיין בלח"מ שהקשה הא בגמי' אמרינו אי שרית לאסוקי עוף וגבינה אותו לאסוקי בשער ונגבינה ובאליפס רותח דאייכא בב"ח דאוריתא. ועיין באחרונים ז"ל מש"כ על פרשי' במתנית'. ולפע"ד נראה לפי האמור דהא דמתרך אבי בגמי' כנ"ל הוא אליבא מה דס"ל הש"ס בתחלת הסוגי' דעוף מדוקא דסיפה דחוץ מדגים וחגבים אסרים, אבל אליבא דר'א דקאמר דמתנית' דכל הבשר כולל גם עוף ומטעם הרמב"ס ז"ל לא צרכין כדי שלא יטוע למורה דגדי בחלב אומו דוקא ודוק"ק.

ד"ה ק"ד ע"ב. משנה העוף עולה עם הגבינה על השולחן ואיינו נאכל דב"ש וב"ה אמורים לא עליה ולא נאכל. התנס' הקשו דזה הוה מחלוקת אחר הסטם דלעיל, דכל הבשר אסור עלות על השולחן. ובאמת לפי מה שכתבנו למעלה דהש"ס ממש"ה מד"יק מן "חוץ מדגים וחגביס" דעוף אסור ולא "מכל הבשר" משום דס"ל דעוף אינו בכללبشر סתם, דיש לו שם לויי' כמו דגמים, וא"כ הכי פירושא דמשנה כל הבשר, דהינו בשער בהמה אסור עלות חוץ מדגים וחגבים שמותר לעלות. וזאת לד"ה, עוף פלוגו ב"ש וב"ה. אלא דלפ"ז צרכין לומר דמתנית' דלא כר"ע, דהרי חיה ודאי היה בכל כל הבשר, ואיך קאמר דאינו עולה לד"ה כיון דגם חיה אינו אלא מדרבן לר"ע, ולפ"ז ליתה ג"כ מה שכ' התוס' דפליגו ה"ה בחיה, ולא נקטו בלשונים משום דלא שכיח,adam בחיה נמי פלוגו הוה ל' סתם ואח"כ מחלוקת. וממילא צרכין ג"כ לומר דב"ש וב"ה פלוגו בעוף אי דאוריתא או דרבנן דאי לשניהם ס"ל דחיה אי גרו כאן גזל"ג או לא, וכדabeiי לעיל, הרי שניהם ס"ל דחיה מד"ת ועוף מדרבן וזה חדת דלא כחד תנא דלקמן קי"ג ע"א, דلت"ק חיה ועוף מה"ת, ולר"ע חיה ועוף רק מדרבן, ולריוסה"ג חיה מה"ת ועוף מותר אף מדרבן כדמסיק בסוגי' שם, דבמקומו של ריוסה"ג הוי אוכליין בשער עוף בחלב, וכאן בין ב"ש ובין ב"ה סברו דחיה מול"ת, ועוף מדרבן, אבל אי פלוגו בעוף אויה וחייה. וכל זאת לר' יוסף אז ר'ק ב"ש ס"ל דגצרו בעוף אותו בהמה וחייה. והס"ד שבגמי' לעיל, דעוף אינו בכלל כל הבשר, אבל לר' אש"י דטורץ דעוף בכל כל הבשר ויש מהן מדאוריתא ויש מהן מד"ס עכ"ל לומר דהוה סתם ואח"כ מחלוקת לעניין העלה, אי גרו גזל"ג עוף אותו בהמה ממש"כ התוס' ודוק"ק.

ע"ש גמר' הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסי כל האמור דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. לכאר' תמייה לי דהרי בלא"ה צרייך לומר דר"י קאמר לי' דלא תימא ד"ה הוא דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא דרך ר' יוסי אמר קו, אבל יש חולקין ואמרין דפליגו להיפך וב"ש לחומרא וב"ה לכולא, עיין בריש פ"ה מעמידות בתרומי"ש סתם תנא דפ"ד שם לית לי' דהני נמי דקחشب ר' יוסי והוא מוקלי ב"ש, ולדעת הראב"ד באמת אין לפסקן לא כר' יהודה שם ולא כר' יוסי, אלא כתנאו DSTEM בפ"ד דלא כוותיהו חוץ ממה שמצוין במא" דסתם כר' יודא ור' יוסי עי"ש וצ"ל דהכא כיון דהראש פרקו סתם כר' יוסי דהרי כתני כל הבשר אסור להעלות ועוף בכל דין פסקין כוותי' עע"פ דהוא נגד הסטם شبיעדיות דפליג ר' יוסי. וממילא כאן לא הביא שהוא לעולם. והשתא דאתניתא להכי לא צרכין בשם אמרו מביא גאולה לעולם. והשתא דאתניתא להכי לא צרכין אנו למיימר דר' יוסף ס"ל בשער עוף בחלב דאוריתא. עיין כאן בהגות הגרי"ב שסתמה על הבה"ג שס"ל דמש"ה שרי' ביעא בכותחא משום דעוף בחלב דרבנן, הלא ר' יוסף קאמר לי' שם

חוורתם, וכךין שכותב הט"ז דמלתא דמפורש בקרא להתרן אין כח להחמיר לאסרו, כן הדבר הזה דלא רצוי להיות מפורש במירא דר"י היפך חומרות ר'ח, אבל באמרת ר'י אמר סתום ולא כלום, על שנייהם, עדידיין לא ה' חילוק ביןיהם, וכל מי שאינו מתעקש אלא מבקש את האמת, יודה שהדבר כך הוא ודוק.

ע"ש גמר' א"ל ר' אתה בר' יוסף לר'ח בשער שבין השנים מהו קרי עלי הבשר עודנו בין שנייהם, לפירושי ז"ל השאלה ה' על בשער שבין שניים, אפילו לאחר ששות, שלא לאכול בגינה עד שיטלנו מפני שעדיין חשובبشر, וע"ז קרי עלי' האי קרא, דאלמא מיקרי בשער, עיין בפסקים, ופירוש זה לפלא בעניין דע"כ שאל אם לא חשב אחר שיש נתעכל דמיד ודאי חשוב בשער, דהרי אמרינו לעיל סוף פ' גה'ג' דאפילו חזר והקיאו מתחייב על אכילתו דלא הויה עיכול, מכשכ' מה שנטחוב בין השניים דלא הויה כמעוכל, ולכן ע"כ לפרש דשהל לאחר ששות, וא"כ מה השיב לו מן הקרא דבר שודנו בין שנייהם, דלא מוכח מיד אלאחר ש, ולא עוד אלא דהקרה בפשיטתו לא מירוי כלל בשער שנטחוב בין שן לשן, אלא פירשו הדבשර עדין בפיהם דהינו בין השניים שלמעלה ושלמטה עיון ברשי"ז בחומש, טרם יכרת כתורומו עד לא פסק, ד"א אינו מספיק לפוסקו בשינוי עד שנשנתו יצאה עכ"ל ולד"א דהינו שלא הספיקו לעלוס הבשר, ודאי אין מקום לדרש זה שבגמ' אלא דגם לפי התרגומים שפירושו דלא פסקו מלאכול ג"כ און המדבר מבשר שבין שן לשן כמובן, ועוד קשה לי דמ"שDKMSופק אבשר ולא אגבינה אם נמצוא שנטחוב ממנה בין שניינו ועדין הוא שם לאחר ששות אי שרי לאכול בשער בלי ליטול הגבינה שבין שניינו דמהיכי תיתני נימא בגבינה חשוב כמעוכל בין שניינו ואפילו מיד, דהרי אחר גבינה מותרת לאכול בשער מיד אחר קינוח והדחה, ודוחק לומר דע"י קינוח והדחה א"א שתשאר בין שניינו רק בשער ולא גבינה. ולכן יותר מסתבר שיטת הרמב"ס ז"ל דס"ל דעתמא דר"ח דאמר אלכ בשער אסור לאכול גבינה הוא מטעם בשער שבין השניים שאינו סר בקנוח כמו גבינה אלא דמהרמ"ל ויתר המפרשים נתקשו להו, דא"כ מה שאל לי ר' אתה בשער שבין השניים מהו, כיון דעתיך חיבור השהiji שבין בשער לגבינה הוא מטעם בשער שבין השניים שאינו סר בקנוח, ואני תמהני לכארו' עוד יותר דלפי שיטת הרמב"ס דלאחר שיש באמת חשוב כמעוכל, ואין צורך להסירו וקשראל רק דאפילו בלעו והקיאו לא הוה עיכול, אבל לפע"ד נראה דהיפוריש בגמ' לפי שיטת הרמב"ס כך הוא דר'acha בר"י הקשה לר'ח בשער שבין השניים מהו כלומר אולי אינו חשוב ואין זה אלא כ"ש ואינו כדי לחש עלי ולאסור בשבל זה לאכול גבינה אחר קינוח, וע"ז השיב לו דרך מליצה והבשר עודנו בין שנייהם, דחשוב וכדי לאסור בשבלו האי כ"ש שבין שניינו ולא דרך ראי' הביא האי קרא, אלא דרך מליצה וזה נראה לי ברור ונכון לפי שיטת הרמב"ס ז"ל ודוק.

ע"ש גמר' א"ל הנ' להיכא וכו' וכותב המהרש"א בח"א אפשר שהרגיש בו שורצה לגנבן עכ"ל, וכותב בהגותה מהרש"ש זוז' ול'ז' מה חדש על פרשי' שהיה גנבן עכ"ל, ולפע"ד כוונתו של המהרש"א להקשות מהו לא קיבל אבי תשובה אריסי, דאמר לי' מרי, וע"ז כתוב דאפשר דהיא לאבי' איזה הוכחה דלאו אמות קאמור שוב עיינתי בעין יעקב ושם הגירסה בדברי המהרש"א, "אפשר שהרגיש בו שאינו אומר אמת אלא שגנבן" וננהנאתי ודוק.

תנוס' ד"ה לסעודת' אחראית אכילה לאו בסעודה שרגילין לשות, אחת שחרית ואחת ערבית, אלא אפי' לאלטר אס סילוק השולחן ובירך מותר דלא פלוג רבנן עכ"ל, מה שהזכירו להו,

איסור דבר שסנהמה"ע ذקאמר רב לעיל צ"ה ע"א דאסור, ומובהר בירושלמי דרב גזר על זה, ועיין שם שהארכתי בזיה. וכאשר ביארנו בראש מכך תלען דהא דפוסלן השחיטה בנסיבות פגימה שאינו אוגרת רק נרגשת חומרא זו חיש ל' ר'ח באמרו דבבב' שפפני סכך לחים מעכבות, ולא משום כבodo בלבד כאשר אמר ר'י שפפני עי"ש, והכא דכוותי' דאיך יעלה על הדעת דדבר שלא נזכר בשום משנה או בריני'תא, ואדרבה הן מבריני'תא דאגרא והן מבריני'תא דפליגו בה ב"ש וב"ה דלא דיברו אלא מקינות והדחה ונט"י מוכח דז' לא ה' חומרא זו דהמתנה ולומר דחיחת המתנה כבר ה' על בשער תחלה ולא האצירו התנאים ומה שדיברו מן קינות והדחה סטם נוקמא על מציאות דבתחלת גבינה הוא דוחק שאין הדעת סבלתו, ומה דפרק' لكمנו א"ר דאמר, "ולא כלום" מר'ח דאמר אלכ בשער אסור לאכול גבינה וגם יתר ביאור הסוגי', עיין لكمנו בדיור הסמוך ודוק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' בעיא מיני ר'א מר'י, כמה ישחה בין בשער לבינה א"ל ולא כלום, אין והוא א"ר'ח וכו', אלא כמו ישחה בין גבינה לבשר א"ל ולא כלום עכ"ל הש"ס וכל השקיל וטר'י הלה כולה מוקשה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה, הכי לא ידע מבריני'תא דב"ש וב"ה, דבעי' קינות והדחה, וממי לא דבבא סגי דקשה מאד לומר דלא ידעה מאחר דהוא מלטה דנזהג בכל יום ובכל אדם ופוק חז מה עמא דבר, ע"כ דקבעי לי' כמה ישחה כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה בין גבינה בעין שהי' מה נפטר מקינות והדחה, וא"כ מה השיב לו ר'י ולא כלום, דהא ודאי ליתא דבלא קינות והדחה ודאי בעין שהי', ובזה ודאי אין חילוק בין בשער תחלה לבניה תחלה, ולא בעין שטם הפוסקים השמשטו דין זה, דכמה ישחה בין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשער לבניה בעין שהי' שטם המשוך מן הבשר בתוך פיי כדעת ר'ש"י או משום בשער שבין השניים כדעת הרמב"ס. עדין לא נדע שיעור שהי' שבין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דכיוון דגבינה אין אכן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל מ"מ מיד אסור לאכול בשער אחורי עד שיקנה ידית, וכמה ישחה שלא יצטרך קינות והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעל גבינה ואח'כ בשער שאל, קשה טובא למה לא של גם על בשער ואח'כ גבינה הכי האי מימרא דר'ח כבר היהת מפורסת וידועה, עוד פלא ר'ח לא אמר שיורא אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידועין דאביו המתין מעלי'ו והוא הקיל עד סעודתא אחראית הרוי דלא ה' להם שיעור מבורר על האי המתנה, וא"כ ר' אסיד דבבאי מרבי' ר' יחנן כמה ישחה בין גבינה לבשר, והшиб לו ולא כלום, והיינו בקינות והדחה כדעת רוב הפסוקים, אך לא של גם על כמו ישחה בין בשער לגבינה דלא סגי בקינות והדחה. ומtopic' חומרה הנוי קושיות אני אומר מר'ח א"ר'י קפרק' א"גini' דר'י באמת עדידיין לא החמיר חומרא זו דר'ח, להמתין אחר אכילת בשער רק ה' די לו בקינות והדחה, וכבריני'תא דב"ש וב"ה דקאמרו סטם על בשער וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחורי השנ'י, וכפרש'י ז"ל לעיל, אלא דעל מאן דקאמר מימרא זו דר'י ביביהם' דלהלכה קפרק', איני והא א"ר'ח הרוי דכך קבלו על עצמים שלא לאכול גבינה אחר בשער ובתורת איסור כמ"ש ר'ח ואיך נקבע תשובה ר'י לר' אסיד גמ', וע"ז השיב לו דעכ"פ תלי בין גבינה לבשר, דבזה לא החמיר להמתין והרי תראה דבדורות הפסוקים הוסיפו חומרא גם על גבינה קשה להמתין כמובא ברמ"א בהגה סי' פ"ט, וכאשר הראותיך בכמה מקומות בש"סSENDUCH לישב במאמרות הראשונים להשותם עם חומרות נתהוו א"כ, כדי שלא ה' מפורש היפך

ראשונים קרי מצוה, והשנאים חובה, דחחיו נצמה ונתווה מילא מן הראשונים שהם מצוה ודוק.

בנ"ד ובה"ג פירוש הראשונים שהם מצוה משום סרך תרומה טעוני ברכה, אבל אחרים ששם לצורך אדם אינם טועני ברכה, ומכאן כי הר"י שאין לצורך על ק"ש שלפני מותו וכי"ל, ולכאר' תמורה עשית מעקה וקביטת מצואה למה מבריכין עליהם, ובכללה כלל המצות נצטו לטובת האדם כמפורט בתורה כמה פעמים, ואולי לא אמר הבה"ג כלל זה אלא במצבות דרבנן ולא בדורייתא מפני שבדרבנן אנו יודעים הטעם בבירור, אבל בדורייתא הלא חזץ מן הטעם הנгла, יש בהן סוד ממש, ועיין מה שכתבי בזה לעיל ז"פ פ"ז ע"א לעניין מצות כסוי הדם ודוק.

ע"ב גמר אר"ג לא שנן אלא בין תבשול לתבשול, אבל בין התבשול לבניה חובה, הנה לדעת ר"ש שבתוס' וכן הוא דעת הר"ף והרמב"ם ז"ל, אין חילוק בין תבשול לבשר ממש, התבשול נמי התבשול של בשר כאמור, אלא דלפיו צריכין לדוחק דברין התבשול לבניה היינו לבניה תחלתה דבתבשול תחלתה הלא בעינן שהי"י עד סעודתא אחריתא, והנה אם נאמר לדעת התוס' דלעיל דסודה אחריתא אפילו מיד ועיין סילוק שלוחן ובה"מ, ומ"מ צריך קינות ונדת"י וכדעת השו"ע שהבאתי לעיל, לא הי" צריכין בתוס' לדוחק כאן דבגינה תחלתה דזוקא קמיiri, דהא גם בתבשול תחלתה מצוי מיר"י ובסילוק השולחן כ"ל. אלא זה ליתא דכיוון דעכ"פ בעין ברכת המזון הרי עלי נט"י מצד מים אחרים, ולמה לי נטילה ב"פ ודוק. עוד זאת יש להעיר על שיטה זו דתבשול היינו בשר מה קמ"ל ר"ג דבין לבניה לשבר צריך נט"י, הלא כבר נשמע זאת מביריתא דאגרא ובפלוגתא דב"ש וב"ה דלעיל, לפי הסוברים הדחחה היינו הדחת ידים. ואולי לאפוקי מהא דר' יצחק דלעיל דמחלק בין לילה ליממא, ואז לא הי" קורא אותו חובה, ואולי מה"ט השםיט הרמב"ם ז"ל הא דר' יצחק דקאמר דסגי בעיננו בעלמא, ועיין בס"י פ"ט בש"ך סק"י עי"ש ודוק.

ז"ט ע"א גמר כי אתה ר' דימי אמר מים הראשונים האכלו בשר חזיר וככתב רשי"ז יול שחונוני ישראל ה"י מבשל ומוכר בשר שחוטה לישראל, ונבלות לנכרים, ולזה שלא נטיל ידיו האכלו בשר חזיר, ומהרש"א ז"ל נתעורר על דברת רשי"ז שמתחליל בנבלות ומיסיים בחזיר, וככתב דרש"ז ז"ל רצה לתרץ איך נשא וננתן בדברים אסורים لكن כתוב דמוך נבליה וטריפה שנזדמן לו מרותם בהמותינו, ועתה אירע שנזדמן לו בחובו וכדומה בשר חזיר עי"ש. ולפנ"ד נראה ברור לדינא אפילו בנזדמן לו דרשאי למכוון לנכרי, מ"מ לבשלו ולהאכילו לנכרי כדרך אקסני פשיטה דאסור דזה לבשל ולמכרו מבושל הוא מסחר חדש ולא הותר לו בשבייל שנזדמן ובפרט דבבישול קרוב החחש שמא יבא לאכלו, שוב ראיתי בפתח"ש ססי קי"ז וז"ל: ונראה קצת דה"ה דאסור לבשל בשר טרפה שנזדמן כדי למוכר לכוטי מפני שקשה למכוור בשר הי' דחישין לתקלה עכ"ל, ולפנ"ד מה שנראה לו קצת הוא אצל ברור כמשמעותו מוסר כנ"ל, ולא מטעם דקרוב להascal באכילתו לחוד, אלא משום דלבשל ולמכור מבושל הוא מסחר חדש, שלא הותר לו בנזדמן לו טו"ז בתוך בהמותיו ודוק. אבל מה שנראה לפנ"ד בכוונת רשי"ז יול הואר, דרצה לומר דהאי גברא שהי' מזלאל במשום הראשוני חטא כאן בכפלים, דהיא לו לחוש שלא יכירו מה שהוא ישראל ואי אילו נבליה וטריפה עצל האי חונוני שמאלכי ישראלים וככרים וכמש"כ מהרש"א ז"ל, דنبילה וטריפה שכחיהם אצלו, אבל על בשר חזיר לא הי' לו לחוש דהוא לא שכיח, ובמה שבשייל ומוכר באמת איסורא עבד, עיין בהגות מהר"ב מרנשבורג ז"ל ודוק.

دلכאר' קשה דהרי אביו הי' שווה מעיל"ע ולמה נימא שבנו מор עוקבא הקיל נגד אביו לאכול ע"י סילוק שלוחן וברכת המזון. אבל לפע"ד נראה דהთוס' לא פירשו, עד לאחר מכן השתא, כמו שפרש"י ז"ל דהינו מעיל"ע, אלא דסתם סעודת בשער ה"י בערב וכדכתיב בערב תאכלו בשער, ובבוקר תשבעו לחם, ושזה מן הערב עד הבוקר, כי השתא ר"ל עונה אחת חצי היום דהינו י"ב שעotta, וא"כ אכן נפרש דמר עוקבא הקל בסעודתא אחריתא דהינו חד מן הערב עד הבוקר, ואם לא דוקדק על צימצום השעות שהיא עונה שלמה י"ב שעotta, ע"ז לא הוה קامر דהוא חלה בר חמרה, ולא עוד אלא אדם בשביל שעעה קללה לא הי' משנה ממנה אביו, אלא ואדי דהוא הקיל לאכול עוד בערב בגיןה אחר בשער ע"י סילוק שלוחן ובה"מ.

אלא דהה"ח הקשה על שיטת התוס' דא"כ הוא הרי אין זה אלא להכירה בעלמא, שלא לאכול בשר וגבינה יחד בלבד קינות והדחה, וא"כ גם בגבינה תחללה וא"כ בשר ה"י לו להחמיר עד סעודתא אחריתא, ועיין בלב אר"י מה שכתב זה, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלota בוקי סריקה בתוס', שהמציאו טעם סעודתא אחריתא להכירה, הלא כבר עשו חכמים הכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר וגבינה יחד, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שלוחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שלוחן ישכח בקינות והדחה הכי סילוק השולחן יזכירו. ולא עוד אלא דלשון התוס' מוכח דלא כוותייו דהרי כתבו דמשום פליג רבנן סgi בסילוק שלוחן, וא"כ דעתה הת"ח הלא משום היכירה עבדו כדי שלאיאל בלא קינות אבל המתנה לא צריך כלל. אבל לפע"ד נראה ברור דכונות התוס' דא"ג אסור רבנן לאכול באוטו סעודתא גבינה אחר בשר אף קינות והדחה עד סעודתא אחריתא, משום מושך טעם קרש", או משום בשר שבין שניים רמב"ם, מ"מ לא נזרו רק עד סעודתא אחריתא דעפ"י רוב ישחה בין סעודתא לסעודתא עכ"פ שיש שעotta, אבל מ"מ אם לפעמים יתאה לאכול בגבינה מיד די לו בסילוק שלוחן וברכת המזון לצאתידי תקנת חכמים שאסרו רק בחדא סעודתא, ויש להם סמק גדול מנימרא דר"ח גופה, דאמר סתם אבל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יהיב שיעורא למלה, ע"כ בחדא סעודתא קאמר, וכל שלא אכל בחדא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנות, וכאשר מצין כזה הרבה הן בתורה והן בש"ס, ואינו להאריך כאן זה.

ודע דלפי שיטות התוס' דסעודתא אחריתא אפילו מיד ע"י סילוק שלוחן ובה"מ סgi, אני מסתפק ושותל אי גם בלבד קינות והדחה מהני, כמו שהי"י דשש שעות לרמב"ם דודאי לא בעי קינות והדחה, או נאמר דרך לחומרה א"ר חסדא דגבינה אחר בשר אסור עד סעודתא אחריתא, אבל לא להקל דלא נצרכץ קינות והדחה עי" שסילוק שלוחן וברכה ובשו"ע כתוב צריך קינות והדחה והדבר צריך אצל תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב זהה ודוק.

תוס' דה' מים ראשונים מצוה ואחרונים חובה בברכות דרש תרוייתו מקרא מוחתקדשים, אלו מים ראשונים, והייתם קדושים ALSO מים אחרים וכו', עכ"ל לפי מה שכתבו דמה שאמרו שם שהמוזהם פסול לעובדה, אך ידים מוזהמות פסולים לברכה, היינו להם כיון דהדבר ה"י עליהם חובה ליטול אחר הסעודה לפיקד נחבות כמוות, י"ל גם להרפק כיון דמים ראשונים מצוה דאין לאכול בסתם ידים דהו מזוהמות, וא"כ מכש"כ דלאחר אכילה נחבות מזוהמות לעניין ברכת המזון, ומדוקדק הדבר בקרה דוחתקדשים הוא הצוויי למים ראשונים, וממילא והייתם קדושים מפונקים שידים שלאחר אכילה נחבות אצלכם מזוהמות, וכך

ס"י ד' בשם תשוי הרשב"א ז"ל שלומד מהאי מירמא דבר דעתו של שחרית בעי כל וכל דיני נטילה לשעודה. וופר אני תחת כפota רגלי הראשונים ז"ל, אלא דלפער"ד אדרבה מדלא אמר מותנה אדם על נטילת שחרית רק אמר גוטל אדם וכי משמע דלא דבר מנטע"י לתפלה דלא בעי נטוי כבשעודה, וסגי גם במידי דמנקי כמו צורו באין לו מים, ונלמד מקרה דארחץ בנקיון כפי, וכמברואר שם בב"י לדעת הרא"ש והר"ן והמרדכי ז"ל, אלא דגוטל אדם שתי ידיו שחרית לסעודת שחרית ומותנה עלייהן על כל סעודות היום, ומילא מישוב קושי התנוס' מהא דערבי פסחים דקאמר שםDKידוש הוה הפסיק בין נטוי לשעודה, דשאני הכא דהרי לא הפסיק בין נטוי נוטלין ממשום דלא היו להם שעת הכוורת, ובענין פלא, דbulletא דרבנן DIDעינן טעם תקנות שנתקלק בעין ה' לו שעת הכוורת או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך לעיקר נטילת ידים לתרומה הי' משום נקיות לדעת רשי"ז, ולכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא איתו להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמיין לא מפני שבלייען את זההמא כמש"כ רשי"ז לעליל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן כמש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"ב מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכוורת הכא. ולטעם שכטב הרמב"ם שם דחמי טבירה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

ז"ר ק"ז ע"א גמר' א"ד בשעת הדחק אין שלא בשעת הדחק לא, ופליגו אדרב, וא"ד אפיקו שלא בשעה"ד נמי והיינו דרב. קשי' לי לפי דעת הרמב"ם ז"ל שם הלכ' י"ח דע"י כrichtת מפה מציא אכל בלא נטוי, אך שיק'" שעיה"ד דהרי לכל אדם מסתמא יש לו מפה, אם לא שנאמר דקשה לאכול במפה, וא"כ שעיה"ד דקאמר הכא שעיה"ד כל דחו קאמר, ולפ"ז יש לומר דרמב"ם ושאר פוסקים דעתךשו על הא דרב מערבי בזה, דלשיטת התנוס' ושאר פוסקים דעתךשו על הא דרב מערבי פסחים כדלעיל, והוכrhoו לתרץ דרב באניו לו מים בסמוך קאמר כמש"כ התנוס' וא"כ הא夷 שעיה"ד דקאמר הכא שעיה"ד גמור קאמר, וע"כ דלא הותר לאכול במפה רק לתרומה ולא לחולין, אבל הרמב"ם ז"ל כפי שביארנו לעמלה דרב בנטוי לסעודת שחרית קמיiri, ובזה לא שייך הפסיק בין סעודה לשעודה, וא"פ' בלא שעיה"ד כלל מצי מתנה על כל סעודת היום בחוד נטילה, لكن הא夷 שעיה"ד בשעת הדחק דקאמר כאן שעיה"ד כל דחו קאמר, ולא הוצרכו לכרכוך. ידיו במפה שקשה לאכול בידים כרכוכות במפה CIDOU וDOI".

תנוס' ד"ה מי לאו, עיין בראש יוסף על דבר זה ובסוף דבריו קמתה על הרמב"ם ז"ל שכ' דלט אדם ידי במפה ואוכל תרומה אבל לא חולין על טהרת הקודש או על טהרת הקודש, והה רמב"ם ז"ל סובר חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הון, ולא קודש דמי דכך כתוב בפי"א ה"ט, חולין על טהרת תרומה השלישי פועל בהן, ועל טהרת הקודש הרי הון בחולין גמורין, ובחולין גרידא הרי סובר הרמב"ם דמותר לכרכוך ידי במפה והניח הדבר בצע"ע. ואני אומר במחכ"ת של הרаш יוסף ז"ל דכך לא חש לקמחוי, אבל עצימות הפלוגתא אי חולין שנעשה על טהרת הקודש רק קדשים דמי, או לאו קדשים דמי, הוא אם אכן נדו בי"זין קודש שהשלישי שלו עשה רביעי בקודש, או אפיקו הוא עצמו אם צריך לייחר שלאיטמאו, ומה"ט בראש מיכלתו מוקי רביה בע"מ מתני' דהכל שוחטין בחולין שנעשה על טהרת הקודש ובטמא ששחת דוקא למ"ד בקודש דמי, דרך אז אסור לו ליתן לטמא לשוחט בסיכון קצרה שמא יגע בבשר ויגרום טומאה לחולין שדים קודש מחמת הבעלים שנחגגים בו דיין קודש, אבל למ"ד לאו קודש דמי, גם בעליו אינם מוציאין לשומר את חולעו שלא יטמאו, אבל אם באתות נטמאו, ודאי אסורים לו לאכלן מפני נדרו שקיבל ע"י לאכול חולין עטה"ק, וכן

ע"ש כי אתה רבין אמר ראשונים האכלו בשר נבליה, עיין בראש יוסף ז"ל שכטב דמסתמא לחומרא קאמר, ונבליה חמורה דאית בה גם עשה דאינה זבוחה, ולא ידעתו הכרחותו להה, והוא אדרבה הש"ס קאמר אח"כ דר' אבא מתני' חדא מהני וחדא מהני לחומרא, הרי דחזר חמור מבלה, שנית נעלמו מעני קדשו לפיע שעה דברי הרמב"ם ז"ל בפ"ב ממ"א דbulletא הטמאים הון בהמות והן עופות אכן חוץ מן הללו גם לאו הבא מכלל עשה דאותה תאכלו ויל' בדוחק ודוק".

ע"ש חמיט בטרי" וכו', וכטב רשי"ז ל' דבחמי טרבי' כ"ע מודים דין נוטלין ממשום דלא היו להם שעת הכוורת, ובענין פלא, דbulletא דרבנן DIDעינן טעם תקנות שנתקלק בעין ה' לו שעת הכוורת או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך לעיקר נטילת ידים לתרומה הי' משום נקיות לדעת רשי"ז, ולכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא איתו להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמיין לא מפני שבלייען את זההמא כמש"כ רשי"ז לעליל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן כמש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"ב מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכוורת הכא. ולטעם שכטב הרמב"ם שם דחמי טבירה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

ע"ש א"ר אידי וכו' נטילת ידים לחולין מפני סרך תרומה וודע משום מצוה אמר אבי משום מצוה לשמעו דברי חכמים, ופרש"י ז"ל משום סרך תרומה שהידים שנויות הן לפסול את התרומה, אבל חולין לא מהני فهو שני לפסלו, וכדי שירגלו ואוכל תרומה ליטול ידים הנחיגוה בחולין, ועל מצוה לשמעו דברי חכמים פי' שתקונה עכ"ל, והתוס' הקשו והלא משום סרך תרומה תקונה, וא"כ מי עוד ויל' דתקנו מפני נקיות עכ"ל. והנה רשי"ז ל' כתוב בשבת דף י"ד ע"א על הא דאמרו שם גוזרו טומאה על הידים מפני שעסקניות הם, דנוגען במקומות טנופות וגנאי לתרומה שנמאסת בכך, ודלא כמו מ"ד דמשום טומאה ממש נגעה בה, דהרי אם נע בעבוי טבילה כל הגוף עי"ש, הרי לדעת רשי"ז ל' עיקר גירות טומאה הרי גם אחר נטילה מטמא את התרומה מה"ת, וגם מ"ש ידים מכל גופו, ועוד מה מהני נטילת ידים לגבי טומאה, אלא מאכל מסואב והרחיבו דבר זה הגם על חולין דודי ננאי לאדם השלים לאכול מאכל מסואב אפי' הוא חולין, אלא דממה שגוזרו טומאה על הידים להיות שניות מוכח לעיקר תקנות ה' על ואוכל תרומה שהמה הכהנים, ומפני שטומאה וטהרות חמורה להם, כמו שאמרו ביוםאי גוזרו טומאה על הידים, ומילא בחולין דלא מהני فهو טומאה שנייה, ובפרט לאוכל בימי טומאותו עכ' לומר דמשום סרך תרומה שיהי' רגיל בנטוי", אמרו גם בחולין ליטול ידו לשעודה שהוא עיקר אכילת אדם, אבל באמת עיקר טעם ז"ל ה' הי' משום נקיות שלא يتכלך המאכל עי' ידים העסקניות, הון בתרומה והן בחולין והן בכחן והן בישראל, אלא שלבשו דבר זה בטומאה מפני שירדו לסוף דעתו של המון העם, שאם יגלה להם עיקר הטעם שמנפי נקיות תקנו ליטול ידים לא היה. נזהרים בה וכאשר גוזרו טומאה על הספר כדי שלא יניח אצל האוכלין ומשום עבריים שיקלקלו הספרים, כמו שאמר שם בשבת ומה דלא סגי לי' לומר דמשום סרך תרומה לחודא נתנקה, ותרומה משום גנאי לקדשים וכדמשמע נמי שם מלשון רשי"ז ל' משום דא"כ די' לתקן נזוי' להנינים לחוד ולא לכל העם ודוק".

ע"ב גמר' אמר רב נוטל אדם את שתי ידיו שחרית ומותנה עלייהן כל היום כולם. עיין בתנוס' ובשאר פוסקים וմדברי כולן נלמד דס"ל דבר קאי אנטילית ידים של שחר לתפלה, ועיין בב"י או"ת

להתפשט בכל הקדרה ועיין.

והנה אני רואה ברשי"ז ד"ה אם יש בה בנ"ט מבואר, דרש"ז סובר שמקצת החתיכה ברוטב מיריר וככבות הט"ז DAOסורת שאר החתיכות בILI ניעור משום דפלות החלב מהלך התחthon שבחלץ ז"ל, אמר יש בה בנ"ט באויה חתיכה כלומר שאין באותו חתיכה בלבד הטיפה, מיד נאסרת החתיכה וכ"ו עכ"ל. האילו מפללא לאילו צ"ע א"מ מפרש האילו בנ"ט דמתנני דר"ל שאין בה ששים, והוא לעיל צ"ע א"מ מבואר דבנ"ט בכל מקום בקפילה ורק היכי דליקא קפילה, או ליאכ למקים אטומה משערין בס'. וכי רוצה רשי"ז לאלוקמא מתני בדליקא קפילה אהמהה? ועיין לעיל בתוס' ד"ה אלוק שחקשו אמראי לא פריך אמתנני דטפת חלב מען טעים לי. והנה קושי ז' הקשו רק לשיטות דמשנתינו מיריר בחתיכה כולה חוץ לרוטב אבל לדעת רשי"ז לאלוקמא במקצתה ברוטב וככבות הט"ז לך"מ, דהאי בנ"ט דמתנני ע"כ ליאכ לפреш בעיטות קפילה דהא אפשר דלא טעם חלב, ומ"מ אסורה החתיכה דהא כשmagu החלב לחלק התחthon שבתוכה הרוטב יצא וויאצ, ומ"מ החתיכה כבר נאסרת חלק התחton מן העליון כמש"ב הט"ז. ולכן צריך ע"כ לפреш האילו בנ"ט בס', משא"כ בסיפא דמתנני מניח רשי"ז לאל נ"ט כמשמעו דבניעור בתחלת מיריר ואיז שפיר מצי טעים לי קפילה. ולשיטת התוס' דבכלה חוץ לרוטב מיריר וניעור דסיפא הוא לבסוף הוא להיפך נ"ט דרישא הוא בקפילה ונ"ט דסיפא הוא בס' דיקון, דהא מב"מ הוא וביעי ס' כנגד כל החתיכה ודוו"ק. וכן נראה מtos' כאן שסבירו כן בשיטת רשי"ז לאל מהא דהיבאו ראי לשיטות והקשו על שיטונו של רשי"ז מלקמן דאמרין, אי לא ניעור ולא כיסה כלל, מבולע בעל מפלט לא פליט, ואי כפי' הרמן"ז לאל דרש"ז מקצתה ברוטב אינה אסורה השאר בILI ניעור כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב לא הביאו מידי מלקמן, דויאי היכי הוא דלא פלט החלב לחוץ גם במקצתה ברוטב, אלא ודאי דגס התוס' הבינו כן דעת רשי"ז דמלפלט החלב ואסורה השאר בILI ניעור, ומ"מ נעשה החתיכה נבללה תחלה נ"ל. ולכן שפיר הקשו מלקמן דאמרנו מבולע בעל מפלט לא פלט ואינה אסורה השאר בILI ניעור וזה ברור ונכון ועיין היטב במה שכתבתני לקמן ד"ה גמר' אמר רב.

אבל הר"ן ז"ל דעת אחרת לו בשיטת רשי"ז לאל, דהוא לא האזכיר כלל בשיטת רשי"ז שהחתיכה מקצתה ברוטב ומ"מ אסורה כל שאר החתיכות ע"י פליטת טעםبشر לחוד, דכיוון דחנן' הרי הבשר בעצמו גוש האיסור ומץ אסורה בפליטות טעםبشر לחוד, ולית לי סברת התוס' דאן הנאסר יכול לאסורה אלא במקרים שאיסור עצמו יכול לילך שם, והוא דאיון הקליפה אסורת את השני, הטעם דלא הויה דרך בישול דומי"ד בב"ח, ומה דאמרין לקמן אי דלא ניעור מבולע בעל מפלט לא פלט היינו בס' ז' אפשר לסחטו מותו עי"ש בארכיות. והנה מובן דפי דרכו האילו מומן דכתיב רשי"ז לאל אשר הארכתי בו לעיל מוקשה ועומד הוא.

אלא דלעומת זה ניחא טובה מה שכי רשי"ז לאל, ובשאר חתיכות פלגו אמוראי בgeom' אי אסורתן או לא, והוא פלוגותת רב ושמואל באפשר לשחטו, והקשו כל האחרונים ז"ל דהא למ"ד אפשר לשחטו מיותר גם האי חתיכה הנאסרת חזקה להיתרה וכmesh"ב רשי"ז לאל בעצמו בפירוש פלוגותת אפשר לשחטו, וכן בסוף הסוגי. ולפי דעת הר"ן דרש"ז ג' מיריר בחתיכה שכלה חוץ לרוטב ניחא, דהאי לכ"ע באיסורה עומדת דלא נפלט החלב כלל, ופלגו אם פליטת עצמה של מוחל בשאר אסורת השאר אבל לקמן ובסוף הסוגי מיריר בעינור לבסוף דאי יוצא החלב לכל מותרת. וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א לפי מה דמפרשים דבריו שאסורה בILI

כאן דיש לחוש דגם במפפה לא יהי נשמר יפה מגנית ידו ויבא לידי אכילת חולין טמאים אשר אסור לדידי' מחמת גדרו לאכול חולין בטהרה, לבוי היא מלטה ודאי לכ"ע כקדש דמי, וזה ברור כמשמעותו ז"ק היטב.

ע"ב גמר' אמר שmailto התairo מפה לאוכל תרומה ולא התairo מפה לאוכל טהרות. כבר הזכרתי לעיל שיטת הרמב"ם ז"ל דחולין גרידא התairo מפה, אבל יתר הראשונים ס' דחולין גרידא ודאי לא זהיר כן כתוב הרא"ש ז"ל ועיין בראשו יוסף לעיל ע"ד תוס' ד"ה מי לא כביצה שכטב לדעת התוס' אפללו לכחנים דהתairo להם מפה דוקא לתרומה אבל לחולין לא, ובאמת שיטה זו קשה להולמה, דזה מקרי יצבי באראUA וגיורי בשמי' שמי', דכל עצמיות נט"י לחולין תקנו אותו סרך תרומה, ואיך תהי' חולין עוד חמור מתרומה ואך לבב' ראי ז"ל שהביא ראי' מפה דרשות הרמב"ם ז"ל מהא דבמי' דבמי' מחייב מחייב מחייב איכיל אי בעי נט"י לאוכל והרי הוא חמור מפה, ואיך קמבעי תחלה להתир לאכול בל' נט"י בחולין דאסור במפפה עי"ש. אולם לפע"ד נראה דלשיטת התוס' דבחולין גרידא אסור אף לכחנים, אין הטעם מפני שחולין לא יהיה זhor כמש"ב הרא"ש ז"ל, אלא דלפי מה דאמרו לעיל בדף הקדום דנט"י לחולין מפני סרך תרומה, ועוד משום מצוה דמצוה לשימוש דברי חכמים, הרי אכן בחולין יתר על תרומה, מצות חכמים בלי טעם, והיינו בפתח דקובע סעודתו עליו תקנו נט"י גם בלי סרך תרומה, וכן לא התairo לא מפה ולא אוכל מחייב מאיכיל, והה בפתח של תרומה לכחן נמי דין היכי, והא דהתairo מפה לאוכל תרומה, היינו תרומה דאיינו פת וכמעה דר' צדוק דאל כותבת נכלפ'ע"ד ודוו"ק.

ד"ה ק"ח ע"א. משנה טיפות חלב שנפלה על החתיכה וכו' הנה פלגו בפירוש משנה זו רשי"ז ותוס' אי בחתיכה שבתוכה הרוטב מיריר או בחתיכה שכלה חוץ לרוטב, ומזה יוצאים דיןדים שונים, גם נמשך פלוגותם או בכל השקל וטרוי', لكن ארוחיב באה הדיבור ואבאר את שיטות ונוס הסוגי' לפי שיטת כאו"א כדי' ד' הטובה עלי.

דעת רשי"ז דבחתיכה כולה חוץ לרוטב מיריר לא בפירוש אटמר אלא שתוס' כתבו כן לעיל ד"ה צ"ו בשם רשי"ז, והאחרונים דקדקו מדברי רשי"ז לאל أنها ואגה להוציא ממשמעות דבריו שכן הוא, גם בפירוש שיטות רשי"ז יש פלוגותא בין הרמ"א והט"ז ז"ל בריש סי' צ"ב דהרמ"א סובר לדעת רשי"ז במקצת חתיכה ברוטב הוה הדיון כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב עצמה נאסרת אבל אינה אסורה את השאר משום דהחלב מפעפע רק עד סמוך להחלה שברוטב אבל לא בכלה כדי שתצא ממנה לשאר חתיכות שבקדרה. אבל הט"ז חולק וסובר דרש"ז במקצתה ברוטב איכא תרי חומרות דבחתיכה עצמה נעשה נבללה ואסורה גם השאר בILI ניעור משום דחלק התחthon שבבחתיכה אסורה השאר שבקדרה. והכוונה דויאי כשמगיע החלב לחלק התחthon שבבחתיכה שהוא בתוך הרוטב מוליך הרוטב את החלב גם לחוץ, וכן מן החלב לא נסר חלק התחthon שבבחתיכה דכבלעה כך פלטה החלב לחוץ בשוה לשאר חתיכות שבקדרה, אבל חלק התחthon נסר מחלק העליון מכח איסור דבוק, וחילק העליון נעשה נבללה אע"ג דסופה החלב להתפשט לחלק התחthon ומשם לכל הקדרה משום דבהאי כח המתפשט בחלק העליון לא מץ' יוצא לחוץ לשאר חתיכות כיון דליקא רוטב, וניהו דהחלב המגע לחלק התחthon שבבחתיכה תפשת עי' הרוטב גם לחוץ, מ"מ חילק העליון נשאר באיסרו כי לא מסרי מתפשט דרך הילכו, אלא אם מיד בכל הראשון מץ'

דלא קיימא הכי במקננא, משום דלא מסתבר לומר דגדי אסור וחלב מותר, כיון דשניהם היתר ותירובתן אסרן, ואיך יאסר האחד והשני בשירותא קיימא, لكن אמרינו דלעומם שניהם אסוריין, והא דנקרא האיסור בתורה על שם הגדי לשיעורא אתה דגס החלב נישער בכזית גדי ולא כמשקה בריבועית. אמנם כל זאת ניחא אי ליכא חילוק בין בשר לחלב מצד אחר, אבל אם נאמר דבבשר איכא חלב ממש, אבל בחלב ליכא רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר דעתם עכיר הא מנין לנו ובשלמא אי ילייפין טע"כ ממ"א ניחא, אלא מבב"ח עצמו איך נילוף דלמא באמת החלב אינה אסורת מהמת דלית בה רק טעמא בעלמא ולא ממש שפיר נאמר בפסחים שם באמות כתוב דהילופוטא הוא מבשר שהבשר בעינא אלא שטעם החלב נבלע בו עיי"ש. והרואה יוסף ז"ל כתוב דבאמת ליכא חילוק בין בשר לחלב ובשניהם רק טעמא ולא ממש איכא, דהא רשי"ז"ל בסוגי" דזרועו בשלה כתוב דלולי יילופוטא על טע"כ הוה בטל חד בתורי מקריא דאחרי רבים להטtot, והנה לעולם החתיכה לא תקבל חלב כמוות שהיא רק פחות ממנה וא"כ מצד העצם הרי בטלה החלב ברובו בשר, ורק מצד שנרגש הטעם אסורה. והנה במ"א כתבתוי דדבר זה אינו מוסכם, כי לפי מה ש' הרשב"א ז"ל בסוגי" שטעם עדי שנרגש הטעם הוה כניכר האיסור ובניכר האיסור לא שייך ביטול, א"כ ליתא הא מלטאת דחלב בבשר רק טעם מקרי ולא ממש, ולא עוד אלא דלפי מה שכתבו התוס' והראשונים דבב"ח היתר בהיתר הוה ולא בטל והא זכ"ש אינו אסור, משום דדרך בישול אסרה תורה ובעינן טעם, וא"כ במקומות דאיכא טעמאתו לא מצינן למימר דעתם החלב בטלה, דהא היתר בהיתר לא בטל. ותו קשי' לי טובא על הא דכתב רשי"ז"ל דהילופוטא הוה דכי מסלק מה מותוק זה לאחר בישול, אין כאן אלא הטעם עכ"ל. והוא פלא דהא אנן כרב וכרי"ס"ל, דאפשר לסתחו אסורה, וא"כ אפילו מסלק גם הטעם עדי' שמבהיר החתיכה אח"כ בימיים, נמי נשארה באיסורה הראשוון ואיך נילוף מכאן טע"כ בכל איסוריין.

ואחר העיון נראה לפע"ד דאן הכי גמראין טע"כ מבב"ח, דחזינן דאיסור בבב"ח נתהוו עיי' נתינת טעם זה זהה לדזוקא דרכך בישול אסירה תורה, ואם ההי' מתבשלים זה אצל זה בily נתינת טעם לית לו בה, וא"כبشر שנתבשל בחלב לא נאסר הבשר מחלב שחווצה לו בתוך הקדרה רק מחלב שנכנסה לתוך החתיכה והחלב שבקדירה לא נאסרה מון החתיכה עצמה שנתבשל מותוק הקדרה רק ממהול שיצא מן החתיכה לתוך החלב ונתבשל בה, וא"כ לא תבשל גדי בחלב אמו עכ"ה הכוונה על טעם הגדי שנתבשל בחלב אמו כי הגדי עצמו אינו אסור מוחמת שנתבשל בחלב רק מחמת שחאלב נתבשל בתוך הגדי ולכך מה ש' רשי", דאם הדרינו זה מזה אין כאן אלא הטעם המכונה להסביר דפיעול הבישול אינה נিcritת רק בהא דבכל אחד נשאר טעם, ועל זה הקפידה תורה, וקרי לי' גדי בחלב אמו הינו טעם הגדי בתוך החלב. וממילא ליכא להקשות ג"כ דילמא משום היתר בהיתר דלא בטל, והא כאן על הטעם אנו דינן אם הוא עכיר דאי טעם לאו עכיר, לא איכפת לנו דלא בטל, דרבנן, מב"מ מ"ט לא גמראין וכו', ופרש"ז"ל טעמא ולא ממש מקרי היכי דסליק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם כעיקר בפסחים מ"ז עכ"ב דשרה ענבים בהםים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופוטא מבב"ח לאו מבשר אתי" דבו נכנס ממשא של חלב, אלא מחלב שנאסרו ע"י שקיבלה רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשתה תרתי חד אבבי העמיד דבריו על משנתינו דאיסר החתיכה מהמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעמא ולא ממש מקרי ולא עוד אלא דמחלב לא מצינן למילפ', דחלב שנאסרה לא נזכר בתורה, עד שבגמר' רצוי לומר דבר באמת אית' לי' גדי אסירה תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ניעור כל הקדרה עד ס', ומ"מ תולה האיסור בטיעמת החתיכה אי יש בה טעם חלב או לא, הרי עכ"ד דחתיכה כולה חוץ לרוטב דמהני טעימה, ואפ"ה אוסרת השאר בלי ניуור. אבל כפי אשר הוכחתתי מדברי רשי"ז"ל אין דעתו כדעת הר"ו, אלא דבכולה חוץ לרוטב אינה אסורה וכן איקבע הלכתא בש"ע סי' צ"ב, דבלא ניуור אינה אסורה את השאר אלא דבסי' ק"ה סתרו בעלי השו"ע את טעםם, דשם סי' ז' פסק הטור והמחבר דחתיכת בב"ח מקרי גוף האיסור ואסורת את חברותא בצל' כדי נטילה, כמו חתיכת נבלה וכל מפרשי' השו"ע נלאו למצוא פשר איך זכו שטרו לבב' תרי. ומקומות הניחו לי העני להתגדר בו, כי לפע"ד שני פוסקים אלו שרירן וקימין זה אצל זה וליכא שום סתרה בינם.

דהנהיפה דבר הר"ז ז"ל לכארוי להסביר על סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסור וכו' כיון דהוא כוגוף הנבלה מה תח' כה בhalb' עמו טעם האסור ובפרט בבב"ח הלא ליכא אסור לחוד, ונשאר לחוד, כי שניהם נעשים איסור מכלל היתר עיי' מעשה הבישול, ונשארים באיסורים גם אחר שנחסטו זה מזה, ולמה לא הי' בכח האחד לאסור בלי הלוויית השני, ובפרט שמכח מב"מ קאתין עליה, וא"כ טעם הבשר לחוד הוא האסור ולא טעם החלב שעמו, ואם נאמר דבבינן גם טעם החלב עמו הרי אין כאן מב"מ לא בטעמא ולא בשמא.

אבל הנראה לפע"ד הסבר חדש בהא דאין הנאסר יכול לאסור אלא במקומות שהאסור יכול לילך שם, והוא דכלל מונח אצלו נושאו להתפשט לא נבלה, כי כל דרך הילoco אינו אסור, כמש"כ התוס' לעיל דף ק' בד"ה שקדם, והסבירו מבוארות דאנו דינן כל דבר על שם סוף תכליתו והנחתו וכיון דהאי טפה שנפללה על גג החתיכה לא תנוח עד שתתפשט בכל החתיכה, אנו דינן עליה רק אחר הנחתה, ועפ"ז סברא זו אני אומר גם לאיזיד' גיסא, אם הטפה אסורת החתיכה מפני שיש בה כדי ליתן טעם בכל החתיכה, אותו המוחל שלبشر שעומד להתפשט חוץ לחתיכה מלאו לא נידונו עם החתיכה להיות נבלה עמה כיון דעתם להפריד מן החתיכה ולילך לדרך החוצה, لكن אעפ' שהחתיכה נעשה נבלה, אבל האי מוחל שעומד לצתת ממנה לא נאסר עמה, ולכן שפיר אין החתיכה שכולה חוץ לרוטב אסורת את השאר, כי מה שנפלט ממנה בעוד שמוחנתה שם בקדירה בלי שום סיוע הרוי הימוד להתפשט ולא נאסר מעולם, ושפיר פסקו כן בסyi צ"ב, דשם מיררי מהאי דינא החתיכה שבתוכה הקדרה שנפל עלייה טפה חלב, אבל אם לך החתיכה משם ומקרובה אצל חתיכה קרירה על הגללים ודאי דגוף האיסור הוה ואסור המוחל היוצא גם בלי חלב, כי האי מוחל לא הי' עומדת להתפשט מלאו רק עיי' מעשה שלו, שAKER פסקו לאסורת כנבלה דמ"ש חתיכת בבב"ח משאר איסור עיקרי, ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים בס"ד.

גמר' אמר אבבי טעמא ולא ממשא בעלמא דאוריתא דאי ס"ד דרבנן, מב"מ מ"ט לא גמראין וכו', ופרש"ז"ל טעמא ולא ממש מקרי היכי דסליק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם כעיקר בפסחים מ"ז עכ"ב דשרה ענבים בהםים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופוטא מבב"ח לאו מבשר אתי" דבו נכנס ממשא של חלב, אלא מחלב שנאסרו ע"י שקיבלה רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשתה תרתי חד אבבי העמיד דבריו על משנתינו דאיסר החתיכה מהמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעמא ולא ממש מקרי ולא עוד אלא דמחלב לא מצינן למילפ', דחלב שנאסרה לא נזכר בתורה, עד שבגמר' רצוי לומר דבר באמת אית' לי' גדי אסירה תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ומעתה נשוב לדברי רשי' ז"ל דלפ"ז איך נאמר דמשחו חלב בהרבהبشر, בב"ח מקרי, כיון דעתכם החלב נשתנה ונעשה בשר, החלב מען דבר שמי' ומה'ט ג"כ אין לומר דהיתר בהיתר לא בטל, וכמיש'כ העט'ז מובה בש"ך ריש' רצ'ת, דכל שננטערב ואינו עומד בפ"ע שפיר בטל, ולא שייך כאן היתר בהיתר לא בטל דהא לאו מכח ביטול חד בתרי Katain עלי', רק מכח נשתנה עצם לעצם אחר בשמא ובטעמא, ואנו בשר בחלב בעינן וליכא ואיך קאמר אבוי דאפשרו ליכא נ"ט נמי והוא תימא רבתא, ודברי הש"ך שם נפלאים ממנה לא הבננים ודוק'.

אבל הנראה לפ"ד, דאביי דלא דרייך בישול אסורה תורה הי' סובב, דמיד בתחילת הבישול קודם שנותנים טעם זה בזה נאסרין, ובתחילת הבישול הלא עומדים בפני עצם וכמו טפת החלב על החתיכה קודם שנבלע ונופשתח. ואיז בב"ח מקרי והי' אסור ע"פ דאחר שנבלע בתוך החתיכה תסתבל שטח, מ"מ באיסורה עומדת כמו בנסחת אח"כ אמרינו אסור, כמו כן בנאסר קודם שנבלע. ועי' השיב לו רבא דדריך בישול אסורה תורה, ר"ל דלא נתהוו איסור בב"ח עד שנתבשל זה בזה כל צרכו, ואיז אי אפשר שלא יהיה נבלע אחד בזוך חמירין, וממילא בכ"ש החלב ליכא כאן בב"ח, דהכל נשתנה לבשר. ועיין בפלתי ריש' הכל' בב"ח שמרפרש דברי רשי' ז"ל בד"ה אמר לי' ר'בא, דכוונתם מגדל אסורה תורה כבוש רק בישול הרוי דהקפידה דוקא שתנתן טעם זו בזה, כי רשי' ז"ל לשיטתי' דכבוד דוקא בציר וחומץ הוה כמבושל עי"ש, ודבורי רשי' ז"ל מטעם בדבריו דוק' ותשכח. ולפ"ז צריך לפרש מה דקאמר מ"ט לא גמرين דחודש, אי חדש כי ליכא נ"ט וכי האי חידוש ע"כ האי לחוזא והאי לחוזא שרוי, ולאו מטעם חדש קאהה עליה רק דשאני היתר בהיתר דלא בטל, ונאמר דע"י הטעם הנה ניכר המשם, ובאותם רק בשר אסורה תורה ולא חלב, ע"ז פריך א"כ כי ליכא נ"ט נמי כנ"ל, ומה מעד מושב בזה קושי' התוס' מהא דפסחים דלא קיימת בהאי חדשא מושום דהנתם כבר ידע דדריך בישול אסורה תורה ורק מכח חידוש לא רצתה למילך מני', ועי' שפיר מודה לאילם נמי הכה הוה, אבל כאן לאו מעד חדש קאתא עליה רק כיון דהיתר בהיתר הוא לא בטל ודוק' היטב.

גמר' אמר רב כיון שנתן טעם בחתיכה ע"ג וכו', הנה כבר דברנו בריש דברנו מפלוגות רשי' ותוס' בפירוש המשנה ומילא דפליינו נמי בפירוש דברי רב. ואסדר כאן כמה דקדוקים קשים ואיך נתישבו לכל מיר כדאית לי'.

א') מלישנא דרב דפתח כיון שנתן טעם משמע דקאי אמתני. וכן כתוב הר"ן ז"ל, ואיך יפרשו התוס' דברי רב באיה, לדידיהו לא קאי אמתני ריק מימרא בפ"ע היא כמו ש' הרשב"א ז"ל. ב') דלישיט התוס' הלא ע"כ מייר ריק בגיןור לבסוף, ולמה לא דקdock הגמ' עליו, אלימא לא ניעור כלל וכו' כמו שדקדוקו ל�מן על הבריית' ולא עוד אלא שאמורא צרך לפרש דברי, ולמה קיצר בלשונו ולא הזכיר תנאי של ניעור לבסוף. ג') דפרק לימה פליינה מעירא ליט' לי סליק ואח' נזכר לפרש דברי רב, ופרק ומאי קסביר ולהיפיך דרך הש"ס לפרש תhalbה המימרא ואח' שקיים וטור' בה ממי'. וגם לישנא ומאי קסביר בו' מורה דקאי אדלעיל מני' וחוזר על הנשכותות. ד') מתרץ אי דנפל ברוטב רכה ה"ג, אלא דנפל ברוטב עבה, ופי' רשי' ז"ל רוטב עבה דק של בשר ושומן דהכל מין בשר. וזה למה לי דהא די בשיאמר דליך ברוטב שישים, וכמיש'כ התוס' באמת על הבריית' דלקמן דמשמע לי' דמיירי בלית ברוטב שניים. ה') ברשי' ד"ה ומאי קסביר באיסור שנבלע בהיתר, והוא פלא דהא מב"ח המודבר כאן, וזה היתר בהיתר ולא איסור בהיתר. וכן ל�מן בד"ה אלא קסביר פרשי' ז"ל ואשמעין אף היתר

טע"כ מיי בעי הכא, כי כל עצמיות טע"כ לעניין איסורי אכילה אמר, ואפיו ילפין איסור אכילה מל"ית כל תועבה, נמי לא מצינן למילך טע"כ מב"ח, כי איסור אכילה בב"ח אין לו שיקיות על הבישול, רק ע"י שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה מג' פעמים ל"ת ילפין איסור אכילה הרוי דעיקר האיסור האכילה וכמיש'כ הרמב"ם דהבישול נאסר מושום דהוא מצורכי אכילה, וא"כ שפיר אמרין דאנטינט טעם זה בזה קפיד רחמנא כי זה הנחינת טעם משוו' לי' לאיסור, וניהו דאח' אסור לעולם אפיו נסחט גם הטעם, אבל האיסור נחהווה ע"י נתינת טעם, ועיין היטב במה שכתบทוי כי הדברים עמוקים ואמיתיים בס"ד.

רש"י ד"ה אי חדש הוא וכו', ואפיו כל דחוא בב"ח הוא וכי' עכ'ל. והנה תימא מקרי, דחא כל עצמיות ביטול מני' בשירה בב"ח מקרי, דחא כל עצמיות ביטול מני' בשינה נבנה, על דכל נשתנה שמא וטעה מא בטל שם העצם ומילא פקע שם האיסור וכasher אבאר.

דהנה מעולם תמהתי להבין מה בין תערובות מב"מ לשאינו מני' בלבד בלחביות ממשים, עד שלר"י מב"מ לא בטל ואני מני' בטל, וכן לדידן דבר שיש לו מתירין דמתערב ונבלל זה בזה למשל ייון בימים הרוי הכל נתהפך למים ונעשה האוסר והנאסר הכל מים, והרי אכן מב"מ אסור והיתר, ולמה יבטל לר"י, וגם לדידן בדבר שיש לו מתירין, ולמה לא אמר גם בזה עד שתאכלנה באיסור תאכלנה בהיתר, או עפ"י סברת הר"ן ז"ל מושום מב"מ הרוי עתה הכל מון אחד הוא כי הכל מים ועל מודחוה זו ישבותי הרבה שנים עד שהAIR ד' את עני, כי העני נכו מאד, Adams Natravb ייון בימים ונתהפך היהין למים פקע ממנו האיסור שהי' בו מתחלה, כי ע"י שינוי העצם פקע האיסור, ואע"ג זה הוא סברת ריבינו יונה המובה בא"ח סי' ר"ז במ"א שם, דנשתנה לדבר המותר שרי, ואנן לא פסקין בהא קר"י הנ"ל, כאשר הארכו בזה האחוריים להרבות עליו קושיות. הטעם דלא פסקין כוותי' אינו מושום דל"ל סברתו, רק ה"ט דלא ס"ל כוותי', מושום דאמרין ניהו דפנים חדשות בא לאן ופקע איסורה מני', אבל נאסר מצד היוצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות דר' י' מקרא, וזה איסור חדש שחל על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור השוין, ולכן אין נסח נשתנה לד"א אבל נאסר מצד יותר, עפ"פ דפקע מני' האיסור ע"י נשתנה לד"א את איסור שהוא יוצא מני' נסח שאסור ככל היוצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא בעין אבל בתערובות שפיר נשאר בהיתרו ולא חל על עליו איסור של יוצא מן הטמא כסברת המרדכי הידוע דבתערובות לא מצי חיליל איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה' ובפתיחה כוללת עי"ש והסביר נפלא ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחורי ריבים להחות ובטל איסור בהיתר חד בתרי, וכיון אדם יכול האיסור יתבטל מני' וב'י אין יכול כלל כיון דאין רגע אחת שיקרה שם איסור עליו דהוא בתוך התעריבות לח בלתי, וא"כ הוא אין אנו באים להתיר תערובות אינו מני' מכח ביטול חד בתרי, דהא מעירא ליכא כאן איסור הצריך ביטול, כי איסור הרשותן חלף הילך לו מלחמת נשתנה בשמא ובטמא לד"א, והאיסור החדש של יוצא מן הטמא לא ה"י מקום לחול, לכן שפיר בטל לר' יהודה וגס לית ב'י חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא"כ בתערובות מב"מ דלעולם קאתין עלי' רק מצד קרא דחומי' ריבים להחות, ואשת בקשי התירה תורה וכמו בטומאה אי דחומי' היא בציבור אמרין דכל כמה דמץ' להדר אטורה מהדרין ה"ג בביטול חד בתרי צריכן לחתמו עכ' פ' מדרבנן עד למחר. והוא הון הדברים שנאמרו למשה מסיני בס"ד.

לשם הכתוב מותר וע"ז מכיריע רבי בלא נייר מתחלה אלא לבסוף כר"י ובגניער מתחלה ועד סוף בחכמים אבל במקצתה ברוטב לא מיירי הכא, אבל במשנתינו מיירי בהכי ולכן אסור את כל הקדרה גם בלא נייר לרוב וד"ק היטב. אבל לדעת התוס' רב אמר דין לעצמו וחולק ממשנתינו, כי לדעת התוס' בעין נייר כדי שייאסר כל הקדרה, ולכן מפרשים הרישא דלא נזכר נייר, דאין אסור רק החתיכה אבל אין לפреш המשנה דלאסור כל הקדרה כאמור ומيري בבניורו, כמו שמרשימים ע"כ ר"ד דבריתא, ע"ג דלא הזכיר ניירadam נפרש ממשנתינו כך דלאסור את כל הקדרה כאמור, הרי סותר האי סתמא, סתמא דירץ שלמעלה, ואין לומר דרב סובל האי סתירה ממשום דברי"ס"ל כמו שתכתבו כן לשיטת רשי", לדעת התוס' זה ליתא דהא בעין נייר, ולמהلن לפреш המשנה דמיירי בבניורו בלי הכרח, ונבווא מבוכחה שיסתרו תרי סתמי אחדדי. אלא וזהאי דרישא דמשנתינו בלא נייר מיירי ואסור דקתני רק החתיכה ממשנתינו יכול מפני שהן מינן, ולא צריך לי לפреш דבניעור מיירי, וגם הנגמ' לא פלפל בזה כלל, משום דמלשונו דקאמר כיון שאתה מוכחו דקאי אמתני" וע"כ אסיפה קאי ולחולוק אתה ובסיפה מבואר דמיירי בניורו, אלא אי לאו דרב, זהה מצין לפреш דעתך שאתה טעם הטענה דמלשונו דקאמר כיון שאתה מוכחו דקאי אמתני" וע"כ אסיפה קאי ולחולוק אתה ובסיפה וזה אמר מלתי' לר"י דמב"מ לא בטל. וכן קשי' הנגי וכי לית לי' סלק לשיטת התוס' קושי' קלישטה היא, וכל לדוחתה דמיירי בלית בס' ברוטב, ולא בעי למימור אסורה רוטב עבה וככיפריש" דליך רוטב כל רוק הכל מין בשר, אבל לדעת התוס' הפ' של רוטב עבה הוא דאיכא רוטב מועט ומה דקרי לי' רוטב עבה משום דרב קאמר דאיסורת כל החתיכות אפיילו היי' הרבה חחול הים, ואם כן אם הרוטב מועט ממילא עבה הוה ע"י ריבוי החתיכות. ולכן לדידחו הוה מצי להקשת כמו כן על הברייתא דלקמן כנ"ל אלא שם יש לו קצת הוכחה דמיירי ברוטב מועטת ממש' התוס', אבל על רב מקשיה קושי' קלישטה כמו שהיא ומתרך דמיירי ברוטב מועטת זוקרי לי' עבה כנ"ל.

ועתה נבוא אל העיון מה רහיט להקשות מסלך על רב, טרם שביאר דברי רב מי קסביר באפשר לסתותו, ובפרט לשיטת התוס' דהkowski' בלבד. דנהה הר"ן ז"ל נדחק מכך ומה בין חענ"ג לאפשר לסתותו אסור, דהיינו היא, וכן נראה דהאי אפשר לסתותו באמת אשר איסורין קאי ממש"כ רשי' באיסור שנובל בהיתר ומסתפק מי קסביר רב בשאר איסורין באפשר לסתותו, אדם בשאר איסורין סובר דמותר אז לא ה' מצי לאסור כל הקדרה בב"ח, והוא עפ"י מה שחדיש לו הרשב"א ז"ל בסוגי דזרען בשללה, דרבא דזולין בתיר שמא וכאשר פסקין נ"כ כוותוי, לעולם חתיכות מין בשא"מ הויה, דהיא המוחל היוצא מן חתיכת האיסור עם החתיכות איינו שוה בשמא, זה מוחל בשורזהبشر, וכן חמרה חדתא בעינבא אבל שאר החתיכות נאסרין ע"י שמוחל שיוצאה מהם עם מוחל של החתיכות האיסור נפגשו יחד בתוך הרוטב, ונאסרו מצד מב"מ וממילא יש כאן מוחל איסור הרבהה שמצו אוסר את החתיכות, וכן כתוב הרשב"א ז"ל כאן בסוגי" דתחלת נאסר המוחל היוצא ושוב נאסרו ממנה החתיכות והוכיח זאת מתוך קושי' עצומה עיי"ש. והנה ידוע מש"כ הש"ך ז"ל סי' צ"ב דכל שנעשה בב"ח ואוסר תערובות אחרת לאו בב"ח

שבה נעשה איסור להיות כאן שיעור גדול לאסור אחרים הרבה יותר. וזה אינו דהא בב"ח קיימין ואשמעין דבר נעשה עצמה האיסור לאסור את הקדרה מצד מין במינו אם רב אס הרבה וזה תימה רבתא והאחרונים הרגשו בשני דקדוקים האחרונים עיין בהם מה שנדחקו בהז. וاعנן אני את חלקו בעזה"ת.

על"ב גופא חצי זית בשר וחצי זית חלב שבשלן ע"ז, א"ר לוקה על האכלתו ואינו לוקה על בישולו וכו', בבא מירוה גדולה, ולוי אמר אף לוקה על בישולו וכן תנא לוי וכו'. הנה אמרתיך לא"א דפלוגות רב ולי תלו באפשר לטחono אי אסור או מותר. דהנה רשי' ז"ל מסביר לנו סברת רב דאיינו לוקה על בישולו דא"א מכל התירן להקראה שם אסור. ר'ל דעתנו דהתורה אסורה גם חצי שיעור היינו בנפרד משיעור שלם אבל להעשות איסור חדש בעין שיעור שלם, והנה כאן אם נאמר אפשר לאפשרו מותר איךACA שאישור שלם, דהני שני חצי זיתים ייחד כחדא אישור חשיבי, ואם יתפרדו זמ"ז פקע אישורון וכל זמן שהם ייחד איכא כאן שיעור שלם, ולכן מהחייב לוי ואה"ג דמודה ברבע זית מכל אחד דלא נתהוו שם איסור גם והלכך לכפרן עם חצי זית בב"ח ללקות עליון, ורב דסובר אפשר לשחטו איסור סובר דכל או"א איסור בפ"ע הוא, لكن בעין שיעור שלם מכל אחד. ואמרתיך לישב בהז דעת הר"ף ז"ל דלא הביא בהלכותיו הדרב דחענן וגמ' ואפשר לשחטו איסור, מושום דס"ל דליו פлаг עלי' וכיוון דתני בברייתא כוותי' דליו הכי הלכתא ממילא גם אפשר לשחטו מותר, אולם אנן דפסקין כלוי בשני חצאי זתים לדלקה על בישולו ופסקין ג'כ' כרב דאפשר לשחטו איסור נ"ל דסבירא לנו דליו פлаг על גוף הסברא דא"א מכל היתרן להקראה שם איסור, כי באמת מצינן כמה פעמים בש"ס היפך סברא זו, לעיל דף צ"א ע"א דפליגו ר"י ורבנן בגין שאין בו כזית, וקאמר שם דأكل شيء גידין משני בהמות, לר"י דאיינו סופג רק מ' מושום דמייריך דין בכל אחד כאית, הרי דלא בעין זית שלם להקראה שם איסור, וכן אמרתיך במכות דף ע"ז ברישק ט' נמלים והשלימו כתבתי לעיל דף ע"א ע"א ד"ה ועל הא דר"ע עי"ש דבר יקר מאד ודוד"ק.

רעש"י ד"ה לעולם לא מctrופי בסוף הדיבור, לפי שאין מctrופין מכל היתרן לקרות שם איסור עד שיהי בכל אחד ליעשות איסור לעצמו עכ"ל, נראה לכארו' מזה דאם יש שיעור באחד ואין בשני ג' לא מצי ליטסר, אלא דלא מפורש ברש"י אם לא נעשה איסור כלל גם על אותו שיש בו שיעור, או שרך אותו בו שיעור נשאר בהתרו, וזה נפרק מהא דפרק לעיל על רב בכזיתبشر שנפל לתוך יורה של חלב כלב אמא מותר דליי רשי' ז"ל מאי פריך, והא בכזיתبشر א"א ליינס כזית חלב ואשר כן כתוב הראש יוסף ז"ל לדלועים החתיכה רובו הוה נגד הבלועה שבתוכה, וא"כ שפיר קאמר רב לשיטותו דחלב מותר משום דלית בה כזית אם לא שנאמר דאם החלב לית בה כזית, גם הבשר לא מיטסר, וע"כ רב לאו כזית ממש קאמר ריך לאפוקי פחות מכזית, אבל לעולם הוא כ"כ בש"ר שיובלע בתוכו כזית חלב. אבל אין לומר דבאמת לא נאסר מה"ת רק מדרבנן ומדרבנן ואדי נעשה גס חצי שיעור איסור, דרב לא קאמר רק דאיינו לוקה, חדא דאם ליכא ורק איסור דרבנן הא בטל גם במינו כמש"כ התוס' לעיל צ"ט ע"ב ד"ה זיעה בעלמא הוא, ולא עוד אלא דלמה נקט רק כזיתبشر והא גם בפחوت מכזיתبشر איסור מדרבנן, והוליל מעט בשער בירורה גדולה של חלב או חצי זית בש"ר, אם לא שנאמר דבאמת הבשר איסור מוח"ת בדאיכא כזית אף דחלב לא נאסרה רק מדרבנן ואתא רב לאשמעין רבותא דבב"ח שניהם היתר, اي אין חענ"ג איזה ביטול איסור איכא כאן וודבר צרייך תלמוד, ועיין מה ש' لكمן ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ראשונה במקומה עומדת דלא הוה פריך מידי לרב. והנה בגוף

מרקרי, רק כשאר איסורי יחשב והוא פשוט וברור. והנה לפי הקדמתנו מבואר דבר סובר חענ"ג בס בשאר איסורי דאלת"ה, איך נאסרו כל החתיכות דהא צרייך ליתסר המוחל של החתיכות המתרות מן המוחל של חתיכת בב"ח, ואי בשאר איסורי לא אמרינו חענ"ג המוחלים נאסרים ולא נעשים נבלח, ושוב כשכננסו בתוך החתיכות לא צרייך רק ס' נגד מוחל של חתיכת האיסור ומци ליבטל דמוחל עם בשער מבשא"מ הוה, א"כ לעולם לא נצטרך יותר מס' נגד החתיכה, וזה הוא שרוצה להוכיח כאן דרב סבר גם בשאר איסורי אפשר לשחטו איסור ונוכנים דברי רשי' ז"ל שפי' באיסור שנבעל בהיתר, וגם מה ש' ואשמעין דaicaca כאן שיעור גדול לאיסור איסורו הרבה הרכבה כנgado, היינו דהאי מוחל של היתר ג'כ' העשא איסור ואיכא כאן שיעור גדול לאיסור כל החתיכות מצד מבשא"מ,adam לא נאמר בשאר איסורי אפשר לשחטו איסור לא העשא המוחל נבלח, ואי יאסרו החתיכות מן המוחל, (VIDUTI שיש סתירה לדברי ברש"י ד"ה אמא), אלם אולי תיבת חלב שברש"י ט"ס הוא ודוד"ק) אמנים כל זאת מוכרת, אי אית ל' לר' סלק, אבל אי לית ל' סלק נסתור כל הבניין דז' מצין למימר דלית ל' לר' רב בשאר איסורי אפשר לשחטו איסור והמוחל היתר נעשה רק איסור ולא נבלח, ומ"מ אסור כל החתיכות אם נכנס בתוכו מושום דלא אמרין סלק, ולעולם המוחל באיסורי עומד כבתחלה דהוא מב"מ מוחל היתר על מוחל איסור ולא מצי החתיכה בבטל מוחל האיסור, כיון דaicaca בהדי גם מוחל היתר שנאסר מצד מב"מ, וכלן צרייך להקדמים דרב אית ל' סלק ואח"כ פריך ומאי קסביר אפשר לשחטו.

והא דפרק لكمן וסביר רב באפשר לשחטו איסור, מכזיתبشر שנפל לתוך יורה של חלב, דקאמר רב דחלב מותר הרי דגס בב"ח לית ל' אפשר לשחטו איסור אה"ג דהוא מצי פריך ולטעםך, בב"ח עצמו ע"כ אית ל' אפשר לשחטו איסור אלא דמשני ל' האמת ודוד"ק.

שם גמר' והאitemר כיitz בשער שנפל לתוך יורה של חלב, אמר רב בשער איסור וחלב מותר, ואס"ד אפשר לשחטו איסור חלב אמאי מותר. והנה האחרונים נבוכו הרבה דנטקsha להם, הא האי חלב שבתוך היצית בשער מקשרו הוא עם החלב שבירורה, וסופה להתפשט בתוכה, ואי נעשה נבלח כלל וכמו דלא אמרין נעשה נבלח הבלוע שבקדרה, ונڌחקו מאד לומר דהבלוע בקדרה מקשר יותר מה שבקדרה מבלוע שבחתיכה, והנראה לפ"ע דזה דהכא ע"כ החלב שבתוך הבשר נגרר אחר הבשר דהה א"א שהבשר בלבד איסר ולא החלב, כי האיסור בב"ח היכי נחחו, שנייהם יחד נאסרו, ונינוי דכל אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבראר לפניו בס"ד, מ"מ צרייך לחול האיסור על שניהם וכיוון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליטסר, ממילא נאסרה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחלב פועלת לחידש איסור חשבין אותה כנח ע"פ שהיא דרך הילוכה. וכעין שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא יעמוד, דבליעתו זו היא הנחתו, וכן כתיבתון כשהוא מוחל זו הנחתו, ובכל הני טעמא משום דכל שבעת הילוכו נתהוו דבר חדש, מקרי שם הנחה לעניין שבת, ה"ג כיון דהחלב פועלת לאיסור הבשר מקרי שם נח כדי שתארס גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג' כינוי של ר"ש המובה בתוס' لكمן להצרייך ב' ששים ודוד"ק.

תוס' ד"ה אפשר לשחטו מותר בדיעבד פ' בדיעבד וכו', אבל לכתחלה אין מבטלן איסור כדפי' בק"ו עכ"ל, ואני נבוך בזה דכיוון דבב"ח שניהם היתר, اي אין חענ"ג איזה ביטול איסור איכא כאן וודבר צרייך תלמוד, ועיין מה ש' لكمן ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ד"ה אינו עובר ודוד"ק.

להתир על תבלין הנאסרים מדם להתרין בס' דהא תבלין האוסרין מדרבנן נמי לא בוטל באלו כל אמן שנרגש טעם. וצ"ל דהתוס' סברו כיון דעתיך האיסור שנאסר הרוטב דווריתא אלא דהא דעתשה כנבלת הוא ואך דרבנן זה חמור מזיען דעתיך האיסור אין אלא דרבנן, אבל זה דוחק גדול דהא דעתיך האיסור דווריתא הכא אין אלו אולא אותו הטעם בשר נבלת שנרגש ברוטב, אבל הרוטב בעצם לא נאסר מה"ט מעולם, ואפיו ל"ת דלוקין על קצת מטעם בעיקר, הינו משום דלוקין על הטעם כמו על העיקר, אבל לעולם החיתר לא נהפק לאיסור, ורק מדרבנן גם ההיתר נעשה כנבלת, וננהפק לאיסור ואיסור זה אין לו שום שייכות לדואוריתא, ואיך יאסר מטעם מב"מ אי באיסור דרבנן לא אמרו מב"מ לא בטל עצ"ג ודוק.

הרמב"ם ז"ל בפ"ט הלכ' י' מהלכ' מ"א כתוב, וכן אם נפל חלב לתוך המرك או לכל חתיכות ולא נודע לאיזה חתיכה נפל, נוער את הקדרה כולה וכרי עכ"ל, וראיית בהගות ק"ז רע"ק ז' צ"ל ב"ז סימן צ"ח שמתמה ע"ז הרבה, דאין מונע הקדרה שמא ימצאו בו אח"כ טעם ויתחייב משום בישול ב"ח, דמגניש חייב משום מבשל בשבת, והיה ב"ח, ולפ"ז ה' נראת דהרמב"ם לשיטתי' איזיל בזה, דהוז ז' לביא בראש הפרק הלכ' ב', איסור אכילה מק"ו מבישול, ור"ל דהתורה הרחק אכילת ב"ח כל כ"ק, ואפיו בישול שהוא צורך אכילה נמי אסור לנו. ומלקין על האי ק"ו משום דהוה כמו בת מבת הבית, עי"ש. ומעתה אין אומר דלא אסורה התורה אלא בישול שהוא לצורך אכילה, אבל שלא לצורך אכילה לא אסורה דאלת"ה רק הבישול בעצם אפיו שלא לצורך אכילה איסור, איך נילוף אכילה מק"ו ויהי כמו בת מבת הבית אכילה אבל אם נאמר דרך לצורך אכילה אז שפיר הוה כמו בת מבת הבית, עי"ו, וכן אם נינער כדי לבטל טעם החלב ולא כדי לאכלו אין זה בגדר מבשל ב"ח לחיב עלייו, ולכן גם לעשותות מלוגמא לצורך חולה שב"ס מותר לבשל לדעת הרמב"ם ובזה יש ליישב מה דקשי' לאחרונים על הש"ך בס"י פ"ז סק"ז עי"ש עי"ש ודוק.

ORAITHI לרשותו אין דבר פלא שראיתית בדברי לב ארוי בסוגי' זו דרצה לתרץ קושי' התוס' ד' דהא חדש הוא דבאמת משום דכלאים נמי הכי הוה עדין חדש מקרי כמש"כ התוס' לעיל דף ס' ד ע"ב, אבל כוונת הגמ' שם בפסחים' כלפי מה שאמרו חכמים דמשרת לטע"כ ומכאן אתה ذן לכלאים בשלש ולערלה בתורת, ע"ז פריך לילוף מב"ח, ואי חדש הוא עכ"פ לכלאים דנמי חדש כמותו נילוף מב"ח. ודבריו במחכ"ת שגיאת המה, דהא אי מב"ח לא מצי למילוף משום חדש הוא, אז גם חתיכות ב"ח לא תאשר תערובות אחרת ב"ט דכל שנעשה כבר ב"ח כאשר איסוריין הוא, וכן שנבלת אינה אוסרת בטעמה כ"כ ב"ח, וא"כ לכלאים נמי אין איסור את חערובות וזה ברור. ולעומת מה שהביא ראי' מתוס' לעיל ס' ד ע"ב דגם בתורי מיל אמרין חדש הוא, כבר כתוב ק"ז ועל חת"ס צ"ל לחלק בין הנושאים דשני מיני חדש איכה, א') מה שהוא חדש נגד הסברה והascal, וזה לעולם בחידושים קאי אפיו נמצאי אלף פעמים, שנית חדש משכך שלא מצינו כיוצא בו, וזה נמצאי עוד אחת בטל חדשו, וכן התוס' לעיל מיריע בחידושים נגד השכל, היתר מכל איסור, שפיר כתבו דאפיו נמצאי כמה פעמים חדש מקרי, אבל הגמ' בפסחים מיריע בחידושים דלא מצינו כיוצא בו, ודוק.

ד"ה ק"ט ע"א משנה הכתול קרעו ומוציא את חלבו בגמרה אמר לפרש המשנה כיצד קרוו ארי' קרוו שתי וערב וטחו בכותל. וא"ג דבסייעא בלב נמי קאמר האי לישנא קרוו ומוציא את דמו, והם

הדיין אי לרוב הבשר אסור מה"ת הגם שהחלב לית בה כזית יש לפשטוט ממשנתינו דתנן טפת חלב, וסתם טפה פחות מכזית היא ומ"מ הבשר נעשה נבלה, אלא דהאי לאו דיקא הוא דהאי טפה ע"כ לאו דוקא, דהא בגיןור את הקדרה דסיפה קתני עד שתתנו טעם בכל הקדרה ולפרשי' ז' לדאטפה קאי ובגינור בתחלת הרוי דאפשר דיש בה ליתן טעם בכל הקדרה, עי"ן.

תוס' ד"ה אמר, חלב נבלת היא, מכאן הי' מדדק ר"ש, דלמ"ד מב"מ לא בטיל ציריך תרי שישים וכו', הנה הא דסגי בתרי, ס' הוא משום דאמורין קמא קמא בטול, ולא חזר וניעור, דאל"כ לא תסאי אפיו בהרבבה פעמיים שישים, דהא נכנס וויצא רוטב הרובה בתוך הנבלת שעשו איסור, וא"כ גם חד שישים למה לי והוא קמא בטל, אלא מי ציריך לומר, דנדג' חתיכת האיסור הנראה לעינו לעולם ציריך שישים, ולא אמרין קמא קמא בטול, משום שלא תחולק בביטול האיסורים, בין לח לבש, כי בלח שנפל בפ"א לא שייך קמא בטול, ולכן לעולם ציריך ס' נגד חתיכת האיסור, אבל גנד הרוטב שנבלע בחתיכה וחזר וויצא שאינו נראה לעין למה לי ס' בכל דהו תסאי, כי קמא קמא בטול, ושאני חלב היוצא מכיוית זה להתקדז הירחה דליקא אינון מינו כלל ולא שייך ק"ק בטול, דכל שהוא מחלב מצי אוסר זבל להציריך ס' נגד הרוטב מנין וצ"ע לפ"ז. עוד שניתנתaska ליטובא על שיטת ר' שמואל דלפי דעתו מה מהני ס' בחתיכות להתרין הרוטב דכיוון דרוטב נאסר מצד מב"מ וצרכין לומר סלק את הרוטב והחתיכות מבטולין רוטב הנבלת, הלא החתיכות ניכרים בפ"ע, ואיך יבטול הרוטב שבתוכו הרוטב, וצ"ל דהמוהל היוצא מן החתיכות בתוך הרוטב הוא יבטל את רוטב הנבלת, אבל מני' לדחתיכות יפלטו כל כ"ק מזור שיהי ס' נגד הרוטב שלפלטה החתיכת איסור דמאן מפיס לשער זאת, וכל זאת צע"ג ודוק.

שם בא"ד וקשה לר"י לדבוריו דמשני גדי אסורה תורה ולא חלב, הלא בעלמא חתיכת של יותר נעשית נבלת מדרבנן וציריך ס' כנדג' כולה, דמדאוריתא לא ציריך ס' וכו' עכ"ל. ה' הא דידי'קו דבעלמא חענ"ג רק מדרבנן ולא מדאוריתא ציריך ביאור, וראיית שהאחרונים הרגישו זהה. אבל לפ"ז נראת דהתוס' רצוי לשולש שלא לתרץ עפ"י סברת הר"ן דחענ"ג דוקא דומי' דבב"ח דמני' לפינן, וא"כ אם גדי אסורה תורה ולא חלב הרי' דבלח לא מצינו חענ"ג ממילא לא אמרין כן גם בשאר אסוריין, אבל התוס' לא ניתא להו דרבנן עשו זאת דוקא דומי' דבב"ח, אבל אי מדאוריתא ה' וילופוטא גמורה מבב"ח אז ה' החלוק בין לח ליבש מוכרת, דהא גדי אסורה תורה ולא חלב, הרי' דבחלב דהוה כשאר איסוריין לא אסורה התורה ההיתר שקיבל טעם מן האיסור, אבל אי דרבנן הוא אין מן הסברה לומר דוקא ביבש אמרין חענ"ג ולא בלח לנפ"ז כוונת התוס' ודוק.

בא"ד אלא וכיון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נ"ג אלא מטעם בשר המעורב בו, אין לו דין חלב טמא וכו', ומכאן, יש להוכיח דתבלין הבלווע מחלב ודם ונפלו לקדרה מטבחין בששים, וא"ג דנותנים טעם אפיו באלו, דאינו חמור מן האיסור הנבלע בהן עכ"ל. והנה ראיית בברוך טעם ז'ל ש' דיש לחלק בין הנדן לראי' דנייהו דלענין מב"מ איזלין בתר האוסר, אבל כל של שנרגש הטעם מנין לנו להתרין, ודבורי טעם הם. אבל אני הוסףתי עוד להקשוט, דלמה להו להתוס' לחדר זאת הסברה דין הנאסר ה' חמור מן האוסר, דבלא זה היו יכולם לדוחות דין של ר"ש, דניאר הרוטב מן החתיכה, אבל הא דנעשה נבלת הוא רק מדרבנן כאשר כתבו בעצם, ובדרבנן הלא כתבו לעיל דף צ"ג בד"ה זיעא בעלמא דמ"ב מ שפיר בטול, וממילא לא היו באים לדון

אלא שדרכם היו להסמיד דין שחדשו על המשנה, כמו שסבירו דבריהם על המקרא ואשר הארכתי בזה בפתחה, וכן הוא הכא דהתנה בכל מאמרו לא כיון אלא להשמעינו, דחלב שחוטה אין בה בב"ח מה"ת אבל יש בה מדרבנן, ובגוף דיו החול רך תיקונו של לכתהלה כתני, דקרווע ומוציא את חלבו, אבל אם צלאו או בשלו ללא תיקון מה דין, מהא לא דבר התנה לא בפירוש ולא מדיוקן ודוק.

ע"ש גמור א"ל יתא לר"ג מכדי כל אשרلن רחמנא שרلن כוויותי, אסור לנו דמא שרא לנו כבאו וכוי, א"א גירושה בחוי בעלה וכוי, הנה הנני קמאי דחשב איתו שאינוי טבעי ושפיר קאמר דזכותתו יחו שרא לנו אבל בא"א ואשת אח וכחות דלית בחוא שניוי טבעי משאר נשים אלא איסורה דרווע לעליהו ממתקים אוטם, כמ"ש בסוף נדרים, דס"ד דניאיה לי דלא למות בעל, דמים גנובים ימתקו ולחם סתרים יונעם, וא"כ לא שיך כל שרא לנו נגדן לכל דשרא זהו כאשר נשים, אבל ייל דכל הנני דחשב מן העניות גם במה דשרא נגדן יש בהן קצת איסור דגרושה קראו התורה איש אחר דהוא מכניס לביתוasha שבעה מצא בה ערות דבר, אשת אח במקום מצוה אם אין כוונתו לשם מצוה הרי הוא פוגע בערווה, יפת תואר הלא לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר, ואין כאן היתר גמור אלא דלפ"ז בגרושה לא הי לו לומר בחוי בעלה. דמהאי לשינה משמע דעתה בה עדין צד א"א. אלט זאת בלאה"ה קשה דהרי גם מיתת הבעל דמתיר בעין קרא מבואר בפ"ק דקיודישן וכקדתני במשנה וקונה את עצמה בגט ובmittat הבעל, ומכאן נראה דmittat הבעל הוא היתר יפת תואר, וכבות' הביאו בשם הקליר שכגד א"א אמר היתר יפת תואר, וכונגד כתנית לא קאמר מיידי והכל עשה עפ"י הירושלמי. כוונתם לפע"ד דעפ"י הירושלמי ריש קידושין דין גירושין לב"ג ועיין שם במראה פנים שתמה על הרמב"ם פ"י מהלכ' מלכים, וא"כ ה"ה מיחת הבעל אינה מתרת, ולכן קאמר היתר יפת תואר, ולעומת כתנית לא קאמר משום לדעתה הירושלמי, גם ביאה ראשונה לא הותר עד אחר כל המעשיות והרי היא גיורתן ודוק.

תוס' ד"ה אינו עובר בסה"ד, וש להעמידו לפ"י הקוי שיש בימים ס' וכוי ועיין בהגנות מהרש"ש שנתקשה לו, דמ"מ מה פרץ הש"ס והוא כתני שבשלו דיעבד והוא בבישול אפי' בדאיכא ס' בימים איכא עכ"פ ביטול איסור בב"ח של כל לכתהלה, ואני גברא רבה החזינה אבל קושי לא חזינה דהרי הא בב"ח בתערובות בא לעולם ולא אתה כל ידי איסור ואין כאן ביטול איסור לכתהלה ועיין לעיל מה שכתבתי בדף ק"ח ע"א **תוס' ד"**ה אפשר לסתותו מותר ודוק. **דף ק"י** ע"ג גמור ורב בקעה מצא וגדר בה גדר, דרב איקלע לטטלווש וכוי אמר לא גמירי דבב"ח אסור, אייעכ' וקאסר להו חхи. ויש לתמונה וכי מקרה מלא לא ידעוו, דלא תבשל גדי בחלב אמוני, ולא עוד דמה מקום יש כאן לגדר גדר דדי הי למדם מקרה ואין זה דומה לבשר שנתעלם מן העין דאיסור להו רב כדעליל נ"ה ע"א, ומובהר בירושלמי דמפני שהי' מזולאין ליקח בשר מן הנכר, דשים ידעו ונשמרו מאכילת נבלות וטריפות, אלא שלא חשו בנמצאה ביד עכו"ם, אבל כאן דלא גמירי כל איסור בב"ח מה ראה להוסיף חומרה וכפי הנראה רש"ז ז"ל נשמר מזה, וכותב גם כאן ד"ה בקעה מצא כלומר ראה שהי' מזולאין באיסור בב"ח משמע מיני' דעיקר האיסור נודע להם אלא דלאו בו ולן ראה לפע"ד באמות ידעוו מקרה, אלא דהיו מפרשימים קרא כדכתיב גדי בחלב אמוני, וכמ"ש' ב'rmb"ם ז"ל ריש פ"ט איסרו חז"ל גם בשר ח' ועוף, עיין מותר. ולפ"ז נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכenis דבריו במשנה לאיסור להם גם כחלי, ודוק.

לא בעין שתי וערב ולאacho בכותל דבריהם מוציא כדרכו קאמר, דבלב שדמו כנוס בתוכו, מצי להוציא בידו הדם אחר הקרייה, אבל בחל דהחלב מובלע בשער הכהל, במה יציא החלב, והרי מוציא את חלבו כתני, וע"כ בטוח בכותל, וכיון דעתה בכותל עיין מובן מאליו דקרווע אחד לא סגי להוציא חלב המובלע בתוך הבשר כולם ודוק.

ע"ש הלב קרוע ומוציא את דמו לא קרעו אין עובר עליו וכותב רשי זיל דבגמי' כריתות מוקין לה בלב עוף שאין בדמו כזית, וכן הוא דעת הרמב"ם זיל דס"ל דם שבשלו נמי עובר עליו, וע"כ דמשום דיין בדמו כזיות פטור הכא, ומיררי בלב עוף שאין בדמו כזית. ומאוד אני תמה דחזק מן הדחוק הגוזל והנורא דרישא דחייב מיררי בבחמה וסיפה דלב מיררי בעוף קשה טובא, מה אתה לאשמעין דעל חצי שייעור דם דאיינו עובר עליו, מה שיטי הכא, הלא בכל איסורי תורה הדין כן ד齊ת בעין, והנראה לפע"ד לפיש אתא דמיiri בעוף שאין בלב דקאמר בלב עוף דיין בו כזית, דמשמע דבכל הלב אין בו כזית, אין הפירוש כן, אלא שאין בדמו כזית וכאשר כתבו רשי' ותוס' הכא וכן הוא ברמב"ם זיל שכותב שאין בו כזית "דס" חסיף תיבת דס" לשלון הגם', וע"כ לפיש אתא דמיiri בעוף שאין בכל הלב בזאת דזה לא הי' צריך להשמענו הכא דPsiṭṭaa דמ"ש מחלב ושאר איסורים דבעין כזית, ועל פחות מכשיעור אין עובר עליו, אבל הכא אתה לאשמעין דלא מצרפין בשער הלב לדם הכנוס בתוכו, מפני שנידון הבשר כשומר לדם וכאשר מצרפין בפירות השומר לפני להשלים לכזיות או לככבה לעין טומ"א, עיין מנוחות דף ע"ב וברמב"ם פ"יד ממע"א ובפ"ד מהלכ' טו"א, لكن קמ"ל כאן דבשער הלב איןנו נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. וא"כ משנתינו דקתני כון ועיין נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. והרשות מילתה דפסיקה ובשרו של לב בהמה נמי אין עובר, אלא דבעוף מילתה דפסיקה הוא דליך שום עוף שדים הלב יהי' בו כזית ודוק. ועיין מה שכתב ליישב דברי רש"ז זיל במא שכתב דאיינו עובר עליו יוסף מה שכתב בבראשית זיל דטעם עתיקר אין אלא דרבנן לעולם ילכיא מלכות על בלוטת איסור ודוק.

ע"ב גמור א"ר ז"ר א"ר אינו עובר עליו ומותר וכו' וא"ד אינו עובר עליו ואסור. הנה הא דקתני במתני' דאם לא קרעו אין עובר עליו ודאי בכל אנפין קמיiri בין בצליל ובין בבישול ואפילו עם שאר בשר, דהכי עיקר הרבותה דמתני' הוא להשמענו דבחלב מטה לית בה איסור בב"ח מה"ת, דממעטין מחלב ALSO ולא בחלב שחוטה لكمן קי"ג ע"ב, ודבר זה לא קתני במשנה זולת הכא ומדקתני הכהל קרעו ומוציא את חלבו עכ"פ שמעין דאיכא בחלב שחוטה איסור בב"ח מדרבנן, דמבלש בשר בחלב שחוטה דאסור לאכלו עכ"פ, אבל מדין הכהל עצמו שבישול או לא בא קרייה מה דין, מזא כפי הנראה לא דבר התנה כלל, ولكن רב דקאמר מותר או איסור לאו לפרש משנתינו ATA, אלא דינא קאמר, והא דנסמך אלשנאה דמתני' דאיינו עובר עליו ומותר או אסור, היינו דלא תקשה ולא תידוק ממתני' דלשנאה סובל ההיתר כמו האיסור דהרי האי אינו עובר דקתני דמשמע מני' הא איסורה איכא, הלא בעיקר אכילתבשר בחלב שחוטה ודאי עכ"י איכא איסורה, וכן גם בכחל בהדי בשרא עכ"פ אסור מדרבנן, וכמ"ש' בתוס' ד"ה הא איסורה איכא, אלא שנՃקו לפרש הא דפרק הש"ס מדיוקן דמתני' ארבע דאמיר מותר. ולפ"ז נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכenis דבריו במשנה

המחלקות מסויע לאבדון האומה בכללה, כי אם רבים יהי' העוברים יגעו הנזק גם להמקיימי המועטים מטבע העניין כנ"ל, ולכן שפיר כופין על המוצאות, אולם מצויה שמתן שכחה בצדקה, הלא יצאה מן הכלל לדיון בפרט שכן המקיימה גיעו לו שכר בעולם התחוי' ליום שколо טוב וארוך, וזה אין ערבות ואין אחד תלוי בחבירו, וכל או"א פרי מעלי' יאכל, ומה לי ולו לכופו שיקיים מצוה צו על כרhone, מצויה שאין אישור האומה בכללה תלוי' בה דלהכי יצאה מן הכלל להיותה נידון בפרטן. והדברים עמוקים ואמתיים תל"ת.

ובזה תבין מה שמדובר בארכאולוגיה "הה"ת בכמה מקומות וכן בראש"י
עה"ת על הקרא דוושתת את דברי אלה על לבבכם, דעתך קיום
התורה והמצוות הוא בארץ דוקא שנראה לכאר' כסתירה מפוארת
לקבלת חז"ל דמציאות שאינם תלויים בארץ נוהגות בין הארץ ובין
בוחן", כמובן בקידושין בפ"ק. אבל לפ"נ"ל כוונת הרמב"ן
אלל, דעתך התורה לכוון על קיומה מי שאינו רוצה בה הוא דיקא
באرض, כי רק בישיבת האומה על אדמתה תלוי האומה במעשה
היחיד, אבל בגלוותה כא"א ינדון בעצמו בעזה"ב, כי שכר מצוה
וענשה בהאי עלמא ליכא, רק על האומה בכלל בדרך טבעי ולא
דרך קביעת שכר ועונש, ולמה נכוו בשוטים לעובר אם לא ממש"
רש"י, זיל ש愧 לאחר שתגלו תהיו מציינים במצוות כדי שאמ תחרזו
וכור' ור' לפ"נ דברינו שגם בגלות מוטל עליינו החיוב לראות בכל
או"א יקיים המצוות אפילו על כרחו, מפני שהוא מחייב בכל יום
לשוב הארץ אבותינו ולהיות עם אחד קשור אחד באחד וערבים
זה לזה.

ובמה שכתבנו יש תשובה נחכית למה שהhaftפלה ק"ז בעל החת"ז
על בתשובה אחרונה בחו"ד שכתב וול": אך א"א לי בשום אופן
להאמין שתה"י גאולתינו אחד מעקריו הדת ושם יפול היסוד תפול
החוונה חלילה, ושנאמר אלו ה' ח"י חטאינו גורמים שיגרש אותנו
גירוש עולם, וכדס"ל לר"מ בעשרות השבטים שהם נדים לעולם,
המפני זה רשאים לפrox על מלכות שמיים, או לשנות קוצו של
ויו"ד אף מדברי רבנן חלילה, אנחנו לא נעבד ד' לאכול מפרי
הארץ ולשבוע מטובה, לעשות רצונך אלקי חפצתי. עכ"ל העתקתי
לשונו הטהורה, מפני שחביבין הדברים היוצאים מלבד טהור וקדוש
על כל השומעים אותם ומכם כ"ע לי אחד מיוצאי חלציו, אבל מה
עשאה כי כאן הפריז על המדה ושליא בכינוי כפר בעיר לומר
שאינו מעיקרי הדת מתווך רוב התלהבותו לעבוד בחודשו למס'
ע"מ לקבב פרס, ועל אראך כי ק"ז ע"ל בעצמו כתוב בחודש ה' שלא
גיטין דף מ"ד ע"א בד"ה חוץ ממלאכתו וז"ל: ויש לעין הרי איפלו
מכרו לחו"ל דמקיים כל התורה רק מצוות התלויות בארץ איןו
יכול לקיים, ואפי"ה יצא לחרות, ויל"ד דהתם איןו מקיים שום מצווה
דכל הדר בחו"ל כמו שאין לו אלה, ואפי"ק"ש שקורא בחו"ל, איןו
CKEROA בא"י, כי גרשווו מהתהבה בנחלת ד', וזה מוסר גדול. עכ"ל
הזהב, והוא מכובן למה שכטב הרמב"ן בסוד הארץ דעיקר התורה
והמצוות בארץ וסתירה גלו"י למה שכטב כאן בתשובה דמנהנה על
גאולתינו ב"ב אינה מעיקרי האמונה, אולם אין לי עסק בנוסתרות
ולא באתי בסוד אלקי לידע מה בין ארץ לחו"ל לעניין קיום המצוות,
אבל הנגלה לנו לפי ביאורנו דמלعلا דכל יудוי התורה נאמרה על
האומה בכללה ובזמן ישובת הארץ ומושלת בה, ולכן התורה
והמצוות היא משפט הארץ שבי"ד של מטה מוחארין עלייה, כי אז
תלוי אישור כל האומה במעשה היחידים, אבל בחו"ל נייחו דמצוותים
לקיים מצוות שאינם תלויים בארץ, כדי לקבב שכר בבא, ושלאל
להעניש על ביטולם בעזה"ב, אבל דבר זה לא נמסר לב"ד לכוף
למי שאינו רוצה בתקנות עצמי, ולולי אמוןתנו החזקה בגאולתינו
ושנשוב לארץ אבותינו להיות לעם אחד, ה' בטלה התורה בתור

על' ש' גמר' דתני' כל מ"ע שמתן שכחה בצדה אין בי"ד של מטה מזוהרין עליה, ופרש' ז' לדכך פי' מתן שכחה לומר אם לא תקיימנה זהו ענשו שלא תטול שכר זה, עכ"ל. לכאר' נראה דאין לו שם עונש אחר גם מדוי שמיים לא, רק שנפסד שכר המוצה, אלא דא"כ הוה האי מצוחה רשות בעלמא דמי שיריצה לקיימה יקבל שכרומי שלא קיימה לא יטול השכר אבל לא עבר אמימרא דרומנא, וזאת אי אפשר לומר כן מכמה טעםיים כmobן, ובפרט שלשון הגמ' סותר פירוש זה דהרי אמר דאין בי"ד של מטה מזוהרין עליה, ולדיוק אתה אבל בי"ד של מעלה מעונייש על ביטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דנענש על ביטולה, דהרי אפיילו על ביטול לבישת בגד של ד' 'כנות אמרו ז', לדענש בעידנא דרישא ע"ג הדבר הוא רשות שלא ללובש בגד של ארבע כנפות, ולכן קשה ומה באמת אין בי"ד של מטה מזוהרין עליה לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאור מ"ע כיון גם עלייה נענש בידי שמיים על ביטולה, הרוי הוא עבור אמימרא דרומנא בשב ואל תעשה.

ולוֹלִי פ' רשיי ויל התיי מפרש כי, כבר אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, דהיוں לעשותם ומחר לקבל שכרם, וצ"ל דכל יudeי התורה על קיומה, ונענשה על ביטולה, שמצוין בתורה על כל האומה קא, ולא על היחיד המקיים או העבר, כי דין היחיד הוא בעולם הנשומות אלא שיש פרטימ יוצאים מן הכלל עיין מה שהארכת בזה בספר שביב אש בפ' בחקתי, ומ"ע שמתן שכחה בצדה היא ג"כ פרט היוצא מן הכלל, וקיי על היחיד העושה וכאשר מוכחה מהאגדה דסוף אכילתון דתני ר' יעקב,-shell מצוה שמתן שכחה בצדה תחייב המתים תליה בה, דר' יעקב מעשה ראה שאמר לו אביו להביא גזלת וכו' ובוחרתו נפל ומת וכו', עי"ש הר' דמלקל בון שאיר יudeי התורה כתבו על כלל קיומ התורה דקאי על עזה לפני התחיה, ועל כלל האומה ולא על מלטא י"ל דקיים התורה בכללה ועי' כלל האומה, מביא אישור היחיד, וכן לא קשה לי' למה יש צדיק אובד בצדקו ורשע מרידך בראשיתו, אבל במצווה כמו כבוד אב ואם ושלוח הקון דמתן שכחה בצדה, לא ניחא לי' לפרש דקאי על כלל האומה, ובטעמא דהא מלטא י"ל דקיים התורה בכללה ועי' כלל האומה, מביא אישור באין מפריע, והכל בטבעה ודלא במיש"כ הרמב"ן ז"ל ריש פ' בחקתי ד"ה ונתני האומה בטבעה והכל בטבע העניין, וכן יפה אמרו חז"ל שכר מצוה משכני בתוכם, וכאשר הארכת בזה במ"א, כלל שהאומה גדורה בערים ובמאל ומשנה, ולומודה בעדות ובמדות נשמרו את דרך הצדקה והיוושר, מגיע לה כל טוב וכל אושר, ויושבת לבתוח בארץה באין מפריע, והכל בטבע ייחידת, תאריך ימים על הארץ הטובה לרוגל מצוה זו כموון, וכן ע"כ לומר דהאי הבטהה דרך שכר סגול' ולא טبعי נאמרה, וא"כ ממילא דקאי על היחיד דכיוון דהוא שכר המגיע למוקיימה שלא מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל א"א נדונן מעצמו, וכן שפיר קשי' ל' לר' יעקב היכן אריכת ימי של זה והוכיח מזה דשכנו אחר התחיה ומעתה מאד עמקו מחשבות האי גברא רביה דאמר כלל מצוה שמתן שכחה בצדה אין בי"ד של מטה מוזהרין עלי'. כלל מה שאנו מצווין לכוף לקיום המצוות למי שאינו רוצה בהן צרך טעם, דמה שמרוגל בפניו לומר דמצד ערבות מחייבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאינו רוצה לעשות סוכה או להנין תפילין דבר שאינו מגיע שם נזק לאחריניא, אבל כפי הוצעתינו דלעיל מובן הדבר, דהלא אישור האומה על האדמה תלוי' בקיום התורה והמצוות, וכן כל ילheid ויחיד המבטל קיים

מצوها האחרונה הלא לכבוד משליהם אין לכוף בשוטים עד שיאמר רוצחה אני, משומש דמתן שכרה בצדה ואני כאן משום תיקון ואישור האומה, והרי כאן בהכא מيري דהרי כפתחו, ואיבא לנו לאב ושבן הלא הי' יורדין לנכסיו וישכו מי שישראל את אביו ואמו, אלא ודאי דהיא להם משליהם ורצה לכפונו עד שיאמר רוצחה אני, כדי לקבל שכר מצوها, ע"ז השיב להם שפיר דמי' שמתן שכרה בצדה אין בי"ד של מטהה מוזהרין עליה, אבל היירושלמי מيري ביש לבן ואין לאב שכופין הינו שירידין לנכסיו, זאת ודאי עשוין מפני תיקון העולם, וכן הוא בהשbat העבות וכן בצדקה שהחשו התוס' דירידין לנכסיו ע"פ שע"ז זה עדיין לא קיים הוא המצווה, אבל להתכלית המגעה לאחררנא השגנו ספר, ובשביל שכרו אין אנו אחריאין, רק במצבה שאין מתן שכרה בצדה שהיא לתכלית אישור האומה בכללה כופין בשביב האומה, ולא בשביב שיקבל הוא שכרו בעזה"ב, ודוק'.

ד"ה כבда מה איתין כי, אמר ר' ר' דכולא ח' שמעתא איiri בכבד שלא נמלח וכו' שכך נהוגן העולם לבשל אחר צלייה וה'ה דשיiri אחר מלילה וכו' עכ'ל. תמה אני מאיד דמבייא ראי' ממנהג העולם דממשלין אחר צלייה, על היתר בשיל אחר מלילה, דמסתמא לא היה העולם נהוג היתר בשיל אחר מלילה, כמו שתכתבו בסוף דבריהם בשם הר'י'ך דכל ישראל נהוגן שלא לבשל אחר מלילה, הרי ממנהג העולם דין דאיינו ממשלין רק צולין מוכח נגד ר'ת, ואיך פשוטיא לי' להתריך דבר שנגנו בו איסור בימי כמו בימנו דין ממשלין כבד אחר מלילה, עצ'ג.

בג"ד דשיעור מלילה פי' הבה"ג דהוה כשיעור צלייה משום דמליח הרוי הוא כרותה דצלי וכו' עכ'ל. הא דבעו לאתווי דברי הבה"ג ולא סגי לי' בגין' דאמר שמואל מליח הרוי כרותה דצלי. עיין לךן קי"ב ע"א בתוס' ד"ה הנ"מ דין דין נאכל מלחמת מלחו, דיש שיטה דזדוקא מליח לאורהח עין יעבוד הוא דהוה כרותה דצלי אבל מדברי הבה"ג שמעין דין וכו', אלא גם מלילה לקדרה שאנו מולחין הוא כרותה דצלי ודוק'.

והנה בסוגי' זו דכברא יש מובכה גדולה בין הראשונים אי בלא מלילה קבועי, או אפילו במלילה ומושם דכולאDMA. ועיין בראש יוסף ז"ל לשדר הרשיות וביאור טעםם ונימוקם, אבל לפע"ד לא יצא די' חובהתו כי באירוסוגי' זו תלוי ביסוד עני מלחמתبشر אשר לסתו' וירושי' ז"ל בינוותם נוטה לכך ולכאן. ولكن שיטתו בסוגי' זו סתומה, ואשר גם הרראש יוסף ז"ל כתוב דלא ברירין דבריו עין בסי' ע"ג ואבאר שיטתו זהה.

הפרמא' ג' בפתחתו להלכ' מליח חקר, אי מליחתبشر שאנו מולחין חייב דאוריתיא או דרבנן, ותולה הדבר בפלוגתא אי דם שבשלו או שמלו דאוריתיא או דרבנן עי"ש. וכאשר אבר או אילו לדעת הרמב"ם ז"ל, ע"פ דס"ל קרשי' דם שבשלו ושמלו עכ'פ' אסור בלאו מה"ת, או אף' בכרת, מ"מ חייב מליחתبشر אין אלא מדרבנן, דם הנבעל בשבר אין לו דין דם אברים הינו דם הynos בלאו כדאי בכריתות כ"א ע"א, דם אברים הינו דם הynos בחויטן או בשאר חלול שבברים, אבל דם הנבעל בשבר שאינו כנוס במ"א איןו בכלל זה, כאשר אבר או דבר זה ה' בהעלמת עין של הראשונים ז"ל נמי, והוא פלא והפלא בעני.

הנה בבריתא ובגמ' שם לא נזכר אלא דם הטחול דם הלב דם הכליות ודם האברים. והאי דם האברים דומי' דם הטחול והכליות המכונס בעركי וגידי האבר קאמר, ולא דם הנבעל בשבר דאם על האי דם ה' כוונתו הויל' דם הנבעל באברים ולא דם

משפט הארץ שיה' בי"ד של מטה מהויב לכוף על קיומה, רק היתה ענין פרטלי לכל או"א פריוואטאכע, כמו כל הדחות שבזמננו שאין מושלי הארץ כופין על קיומם באמרים שהוא געוויסטעןאנאכע שאין מן הראו' לכוף על אמוןוט, ועיין ברמב"ן עה"ת ריש פ' שופטים שכותב בשם הרמב"ם וכן הוא ז"ל הפסים על ידו דהकמת שופטים אינו אלא בארץ ולא בחו"ל עי"ש, הכי אית' לך' עיקר גדול מזה. הבן הדריך ויפה אמר תלמידי מורה שמואל קפעטש נ"י דלא על חנס אמרו ז"ל תפח רוחם של מחשבין קינץ, דמפרש רשות ז"לadam לא יבא בחשבונם מחייבים כח האמונה על ביאת המשיח, ואם כדברי החת"ס ז"ל דאין זה עיקר מעיקרי התורה לא הי' מקהל מחשבי הקיצין בתפה רוחם ר'ל. ודוק' היטב בכל מה שכתבנו ועיין מה שכתבתתי בתוספות ד"ה כל מ"ע.

תוס' ד"ה טלית שאולה מדאוריתיא פטוראה לעולם וכו' ולענין ברכיה נראה שאין לבך על השאלה וכו' ואעפ"כ המברך לא הפסיד עכ'ל. הנה המהרא'ם שף ז"ל כתוב דהთוס' דברço מטלית שאינה מצויצת דallow בטלית מצויצת ודאי מברך דאדעתא דמיiri השאלו' כדי לצאת בו עי"ש, אולם לשון התוס' לא משמע דמיiri בטלי'ת שאינה מצויצת, אבל עיין בא"ח ריש סי' י"ד בט"ז שם דרך במי ששאל טלית לתפה וכנהוגו אכלנו שלא לבשו בכל יום אמר הרא'ש ז"ל סברת דמסתמא אדעת' דהכי שوال לו, שיהי' בmontana עמל'ה כדי שיצא בו ידי מצוח, אבל אם שואלה לצורך לבשה בעלמא עע'פ' שהטלית מצויצת, ליכא האי און סחד'. ולכן אף בטלית מצויצת שפיר כתבו התוס' דין לבך, דמיiri בשאלת סטם ולצורך לבישה. ומ"מ סיימו דהמברך לא הפסיד דאפיילו בכחגו כיו' דדרך העולם לבך על טלית מצויצת שוב גם בשואל סטם אמרין דעמל'ה נתנו לו כדי שיוכל לבך עלי'ו כרגיל כנפיע"ד בכוונת התוס' ודוק'.

בד"ה כל מ"ע וכו' ואית' והרי צדקה וכו' ועיין בו"ד ריש סי' ר"ס בט"ז שהקשה מהא דכופין בהשbat העבות, וכן מירושלמי דכופין את הבן לזו את האב, ונכנס בדוחק גדול חלק בינו אם הב"ד רוצה לזכה האדי דהאי גמר' דין. ולפע"ד דבאמת דוחה האדי דהשbat העבות מוקמי' דהאי גמר' דין. דעינו לו ליש אינו כדי היתי אומר דין לא קושי' ולא סתירה. דעינו בשטמ"ק ב"ק פ' הנזול שהקשה כיו' דפריטות בע"ח מצוה למה לא מכין אותו עלי' עד שתצא נפשו כמו בכל מ"ע, וכמו סוכה ותפלין, ותירץ דכיו' דמצין לירד לנכסיו ולשלם חבו' למה לו להלקותנו, ויהה דבר הנביא, דב_socoh ותפילין נמי הינו מושיבים אותן בsuccah ומיניכם לו תפילין בזרוע ובראשו, אי המצווה היתה מתקימית אף נגד רצונו אבל בהני מצות כל שהוא נגד רצונו ועל כrhoו, אין כאן מצוה, דאפיילו למ"ד מצות אצ'כ', אבל היפך כוונה ומכת"כ על כrhoו הוה כמו מתעסק דלכ"ע לא יצא, כי כוונת מעשה עכ'פ' בעניין וכן אין לנו תקנה אחרת אלא להלוקתו עד שיאמר רוצה אני ואיז' חשבין לי' כעשה מרצונו וכמו שהסביר זאת הרמב"ם ז"ל CIDOU, משא"כ במצוות פריעת בע"ח ניהו דאמ' יורדין לנכסיו על כrhoו, לא קיים המצווה לקבל עלי' שכר דיןoso כמו דלא עביד דמי'. וזה עוד גרע מאנטס דהרי לא עביד כלוס, אבל מ"מ תכלית המצווה שישלם חבו' ושהתובע לא יזק השגנו וזה די' לנו כי בשביב שכרו לא נכו' אותו בשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל. וכמ"כ' למעלה ומכאן ג' ראי' דעיקר העrobotות הוא משום דכל ייחד צריך לסייע לאישור האומה אבל אין כופין כדי שיזכה האי ייחד לחוי עזה'ב כי מה לי ולו. ומעתה במצוות כבוד אב ואם איכא ג' תרתי דיןון לו לאב ויש לבן נזון משל בן, ואיפילו יש לו לאב מצוה על הבן לכבדם משליהם וכמבואר זאת בגין' ופסקים, ועל

בשעת שחיטה, ודם הכנסת מתחילה וכן כתב החינוך מצוה קמ"ח, דאף לפי גירסת הר"י"ף ורמב"ס דם הנבלע בשער הלב בל"ת מה"ת, ולפע"ד זה ליתא וא"א להיות מטעם האמור לעמלה, וכל המעיין בדברי הרמב"ס ז"ל יודה לדברי, שהרי הוא ז"ל כתוב בפ"ז הד' וא"ל דם התמצית ודם האברים, כגון דם הטחול ודם הכליות ודם ביצים ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה ודם הנמצא בכבד, אין חיבור בין עליו ברת וכוי' עכ"ל. הנה הקדים הרמב"ס דם אברים וועשו כל ואח"כ כתוב פרטים כגון דם הטחול וכו' ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה, והוא משום דפרש מה דעתך בגמ' תנא והדרותנן דר"ל דהאי דם אברים דתנא לבסוף הוא הכלול ומה דקתי נתחלה הנה הפרטים ובכל כלל ופרט אלו אמורים אין בכלל אלא מה שבפרט, ומיליא דם הנבלע בשער איןו בכלל דם האברים כי בכל הני פרטים שמנה הדם כנוס בעורקים וכמו בדם המתכנס ללב דבדים כנוס מيري ולא בנבלע בשער הלב הרי לך מפורש דדעת הרמב"ס דם הפריש מן הבשר לאח"מ אין בו לאו מה"ת, ורק מדרבנן אסורה והצריכה מליחה או צלי', ולכן פסק הרמב"ס ז"ל שם הלכי י"ב, דהרוצה לאכול בשער חי מולחו יפה משום דלית לי' חילוק זה שתכטו התוס' והראשונים אחרים בסין פירוש לא פירוש, דמה"ת אין כאן איסור כלל ומדרבען אסור לאכול הבשר קודם שנוצאי מאנו דם הנבלע בחוכו, אמרו מעתה אפי' לדעת הרמב"ס דם שבשלו ושמלו וובר עלי, אין מה"ת חיוב מליחה על בשער לקדרה, כי דם הנבלע בשער אין דם אלא חמץ בשרא ורק דרבנן אצרכוה מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא נתפשט חיוב זה למלאות בשער לקדרה, דאל"כ היכתנן שרבנן הקדוש העלים במשניות שלו, כל עניין חיוב מליחת בשער שהוא דווריתא, ונוגה בכל יומם ובכל אדם, יפה אמר תלמידי הרבנינו מ"ה חזקאל ר"ב נ"י דאי חיוב מליחת בשער לקדרה הי' דווריתא, אך שתק הקרה מהכרז זה ואסור לנו דם שבברים ומටיר לו לאכול בשער בכל אות נשנו, ולא אמרה לנו אך נ בשל בשער שבבלע בדם, וכי גרע זאת מהכרז כל מدين דנאמרה לו, ונכוון דבר. וכך דעת ריש"ז ז"ל שסביר דם שבשלו אסור מה"ת וגורס דם דידי' אסור בלבד, דהינו המובלע בשער, הוא לפלא והפלא, הרי הוא דם דויה במה יתכשר דכל מה שפולחת אפיו אחר צליה, הרי הוא דם דויה כי בד שניות נידון כל המחו"י כדם ואיך נאכל אותו הפליטה היוצאה ממנו והבן הדברים ודוח' היטב.

ד' קי"א ע"א גמר' אל' הא נמי לא תبعי לך, דאנא וינאי בריה דרבבי אמר איקלן לבי יהוד' בר"י דר"ש בן פזי וקריבו לנו קני' בקבופיה ואכלנא עכ'ל, ומדמסים ואכלנא משמעו דלא מהא דקربיו להו בבי' יהוד' בר"ש ב"פ מוכיח אלא מהא דאללו הו וינאי בר"י דר"א. ולא ידעת מה ראי' מעצמו ומחבר' הדומה לו וצ"ל דאבי רצה לידע אך עמא דבר בארץ ישראל בעניין כבדא, וכן הביא לו ר' זרייא ראי' מעובדא דהיו מאכלין ואוכלין באין מפריע, אבל לעיל שאמר אנא שלקי לי לר' אמי ואכל ה' מביא ראי' ממעשה רב בר סמכא, משא"כ כאן דהן בי' יהוד' המאכל והן ר' זרייא וינאי לא היו ראי' לסתוך עליהם מצד הוראה שלhn אלא מכח עמא דבר ומסתמא לך מנגג בני מערבה הי' ודוח'ק.

ע' ש אמר להו קרעו שתי וערב וחתוכא לתחת וה"מ כבדא אבל טחלא שומנא בעלמא הוא, ופרש"ז דאקרעה שי"ע וערב דבעי בכבדא משום סمفונות, בטחלא לא עבי. אלא דלפ"ז מה זה דקארם דשומנא בעלמא, ולכן כתוב רשי' ז"ל דף' לקדרה שרין, וא"כ תרתי קאמר דלא בעי קריעה משום דאין בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי לקדרה במילחה שאיבר בשער, משום דאין כולו דמא כבדא, ועין בתוס' ובר"ז ובמורש"א לעיל בתוס' דיה כבדא

הabricים ולא עוד אלא דם הנבלע בשער הול"ל אבל עין זוחים כי ע"א דקאמר ש"מ דם המובלע באברים הויה דם ובתוס' ד"ה ש"מ ובהගהות מלאכת יוט' ובהגהות חشك שלמה שהביא דברי הרשב"א בתו"ב בית ג' ריש' שער נ' דלהתחייב מלוקות קודם שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מהה ראי' דקודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר כאן הנבלע משום דז' הויה משמעו דבעודו נבלע אסור, וזה ודאי איןו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון ד' י"ד ע"א ד"ה ונסביר דקודם שפירש בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש אסור אלא דדבר זה הוא תימא רבתא בעניין, דאיסור דם ית呼וו לאח"מ ופירש מהן המשמע דבבאו נבלע אסור, וזה ודאי איןו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון ד' י"ד ע"א ד"ה ונסביר דקודם שפירש בעודו נבלע בחויים בכל מקום שהוא נסיעה כבאים שאינו דם הנפש, שהוא אסור בעודו בחויים בכל מקום שהוא נסיעה כבאים שאינו דם הנפש, ומניין לו לרבות דם שהוא מוביל בשער שאינו דם ומובואר בגמ' הנ'ל אשר ממנו לומד התוס' ב', דכל זמן שהדם מוביל בשער אין עליו שם דם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי' ברורה שדים הנבלע בשער אפיו פירש אח"כ לא נאשר מה"ת דעין כאן בחודשי ק"ז בעהחות"ס צ"ל שהביא קושי' חמורה דכבד מני' דשרי' דהרי כולה דמא ואמרין בבכורות נ"ה ע"א דזיכרota דדמה כבדא, וכדאמר ר' יצחק כבד שני מותם מטמא במת ברבייעת, וכן פסק הרמב"ס ז"ל שם, וא"כ כי היכא דחקר בבכורות ד' ו' דחלב מנ'ל דשרי' למה לא חקר על כבדא דכלול דמא, מנ'ל דשרי', והביא בשם הלבוש דהיתר כבדא דעין מזכטיב באיסור דם על הארץ תשפכנו, הרי דרך על דם הרואין לשפיקה נאסר דם עי"ש, והוא תירוץ מספיק ואמות וצדק אלא דלא הבנתי איך ניחא להו בכבד שני מותם דשפיר ראי' לשפיקה למה לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבד לאחר שני מותם, והרי ר' יצחק נמי רק לעניין טומאת מת קדרון מיחוי' דכבד דם, אבל לא לעניין אכילה, וע"כ לומר דכל שלא נאשר מהים לא אסור לאח"מ, וכאשר שתבו התוס' ריש' פ' גה'ג לעניין גיד, דכל שלא נאשר מהים שוב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דדבר זה תליו בගירסת רשי' ור"ף ורמב"ס ז"ל בגמ' כריתות הנ'ל, דפרק שם על רב דקאמר על דם לב דבמה חיוב ברת, מבריתיא דקנתני דם הלב בהדי הני דהוה בל"ת ואין בהם ברת, ומשיini הוא דקנתני, אין חייבים עליון, בדים דידי' כי קאמר רב בדים דאתא מעלמא לך הוא גירסת רשי' ז"ל, ופירש דם דידי' הינו דם הנבלע בשער הלב, וא"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדרותנן, וא"כ לפי גירסת ז' מופרש בגמ' דם הנבלע הון בשער הלב והו בשאר בשער הוא בל"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ'ל. אבל גירסת הר"י' ורמב"ס ז"ל הוא להיפך בדים דגופי' חייב ברת ובדים דאתא מעלמא רק בל"ת, ופירשו לך הוא, בדים הכנסו בלב שהוא משכך דם הנפש חייב ברת, אבל דם הלב דקנתני בבריתיא דהוא רק בל"ת, הוא דם המתכנס בלב בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קנתני דם האברים, ומשיini תנא והדרותנן, הרי דלפי גירסת ז' הוא בברת והן בלאו איןו אלא דם הכנסו בעודה הבמה בחויים, כי בשעת שחיטה ואפי' אח"כ כל זמן שפירש כתהי תחשב, וכל שנעשה אז מכוнос וראו לשפיקה הרוי זה בלאו, אבל מדים הנבלע בשער לא דיבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי' הא דקנתני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכרכה דעל האי דם דאיינו מכוнос ואינו ראי' ושפיקה רק אחר שירוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שני מותם אח"מ, שמורתת משום דם. ועיין בפרמ"ג במשבצות ריש' סי' ע"ב שהביא גירסת רשי' ור"ף ז"ל וכותב דרש"י ריק ב' מני' דמים יש בלב, מה שכנוס בו ומה שנבלע בבשרו, אבל לר"ף יש ג' מני' דם דם הנבלע בשרו, ודם המתכנס

אלא שהתורה ציוותה לעשותה הסכמה זו, אפילו למי שלפי דעתו האמת איןנו כן, וא"כ כל זמן שאין כאן הסכמה המכרעת, אפילו קמי' שמי, גלי' דהאמת כמו אמן דמקיל, מ"מ לנבי מאן דס"ל אסור הוול' לדידי אישור גמורadam יקרעו הלהקה כמותו הרי באמת אסור אף אילו קמי' שמי, ולפ"ז כל זאת רק למאן דהגעע להוראה וודעתו מכרעת אבל לתלמיד שלא הגיעו להוראה לא נאמר אסור להאכלו משום טעות' שנגרר אחר המחרמיר, ומסתמא לאיה כיון מהר"ס ש"ף ז"ל בדבריו.

אבל מה דקש' לי הו, דע"כ הא דאמר שמואל, לרבע יhib לוי' ואכל היינו מדעת רב הדודיעו לו שהוא נ"ט, דאל"כ מי רבותא דאלל, וכיון שכן מה זה דקאמר רב חס לוי' וכו' והלא הדודיעו וייתר הוול' חס לוי' לא יכול מה דלא סבירא לי. ואולי לפי מה שכתבנו בדבורי הקודם ז"ל דלעומם שמואל נתן לרוב בלי' להודיעו, ומושום דלא ידע שמואל מהא דרב דאוסף, ומ"מ הוכיח לתלמידיו וכפרש' ז"ל, וא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיيري ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי', ולא היא שאני התם דנPsi מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמרה. אבל לפער' ד נראת דכוונת הש"ס דרב גופא המציא את דינן דנ"ט בר נ"ט אסור מהאי עובדא שאירע לו דאייתי בקרים ד"ג ע"ב דכל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה עיין בפרש' דכ"ע בעו מני', והוא דוחק דמי' רב משאר גдол הדור בעירו אבל עין ברמב"ם פ"ב ה"ד מהל' דעות שכ' דרב אמרו עליו שלא שיחה בטלה כל ימי' והכ'ם שם כ' דאיינו יודע מוקומו. ולפער' אם איינו מפורש במ"א למדוד מהכא, דקאמר כל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה משום דגש מישחת חולין שלו היה לומדין הלכה משום דברור להם שלא שיחה בטלה מימי' ולכן לא נמנע מלישיב ביוםא טבא עת שכורות בין תלמידיו והעם והוא נכו מאד לפער' וא"כ שפיר לפינן גס כאן ממה שאמיר יהיב טעמא قول' האי דלהלכה אמר כן ואולי הוא בעצם ידע חלק דהאי מררות' קגרים, אבל כיון דאייכא דיתיב טעמא, גزر על כל נטב'ו' ועין איסורبشر שנעלם מן העון דלעיל צ"ו, דרב אסר מצד גורה עפ"י עובדא, עיין לעיל במה שכתבנו שם. ושוב מצאת' שכונתי בפי' זה לדברי הר"ן ז"ל וננהנאתי ובזה ניחא דאמר חס לי לזרע' דאבא בא דלייספי לי מידי דלא ס"ל, דכבר תמווה איך יוכחש שמואל לומר שקר. ולידי עוז קשה דאמר חס לי לזרע' דאבא' וא"כ פירוש דאבא דשםואל חסיד גדול ה'י, ולמה לי قول' האי, וכי בלאה לא סי למיר דלא עבד שמואל איסורה, דוזאי אסור לעשותן כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפני האמור י"ל, דכיוון דלאו בפירוש אמר לא ידע שמואל דרב אסר נ"ט בנ"ט, וכן נתנו לאכול אבל רב אמר דמסתמא הי' הקב"ה ממשרו שלא יבא מכשול לידו שיתן לרוב דבר שלפי דעתו אסור לו, וכן קאמר חס לי לזרע' דאבא' שחסיד גדול ה'י שיבא לידי מכשול. עיין עוד لكمון ודוק'.

ע"ש גמר' אל חס לי לזרע' דאבא' וכו', וכארורה יש מן התימא למה לא יאכיל לאחרים דבר שברור לו שהוא מותר, עיין במהר"ס שיר שנטעורה דמלعلا אמר ר"ג גאמו לשבא, וכתב דבר שבא לא חשיבא לר"ג כ"ב. ובפשיטות און לדבריו הבנה ולפי מה שכתבנו לעיל דבר מצד גורה וחומרא קאסר י"ל דהוה קבלה לכל גדר וסיג ואסור לדידי' משא"כ בהא דבר שבא דתלי בפלוגתא דתנאי לעיל אבל עין לעיל דף י' ובפתחה של שביארתי העניין דבאמת אין לנו בהלכה אמת החלטי במקום דaicא פלוגתא רק אמרת הסכמי,

בתערובות בא לעולם נמי נחshaw טכ"ע וככינר. זכ"ע ודז"ק.

ד"ג קי"ב ע"א גמר' ומ"ש לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, ופרש"י כתהמודד לי כור של מלך בשכרי וכוי ולעל דף י"ב ע"א הוסיף רשי"ז ציל דבדיחותא בעלמא הוא, אולם לפע"ד נראה דהיא תיכול אכילה קאמר, וכוונתו כי יש שני מיני שואל אחד המסתפק בסברא, ושואל על עניין הדומה, משום דמסתפק מפני שיש לחلك בסברא, שני שואל סתם ואע"פ שלא ידע שום סברא לחלק בין הנושאים, מ"מ שואל על שני דברים הדומים אלו יש חילוק ביןיהם והוא לא ידע, והנה בכל מקום שתמ冤א האי לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, הוא על אופן שאל באיז' עלי שני עניינים הנראים לדומים, ומ"מ יש חילוק ביןיהם, וכאשר השיב המשיב באחד לאייסור ובשני להיתר, חזיר ושאל ומ"ש. מזה נשמע דהשואל שאל סתם בלי שעלה על דעתו שיש חילוק ביןיהם, וא"כ קשה מה עלה על דעתו לשאול, ולא פשט לעצמו מן הראשון על השני, ועיין במהר"ס שיף צ"ל שנטעורה ע"ז, אבל הוא מה שהשيب לו לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, כי יש שואל ע"ה שלא נסמך על עצמו לדמות מלטה אלא ייש הפרש בין הנושאים, והוא לא ידע, ואם אח"כ באמת השיב המשיב משונה בשני מה מה שחייב על הראשון, שואל ומ"ש, כי לא מחכמתה שאל על השני, אבל אם הי' השואל בעצמו מסופק בסברא אם יש לדמותם או לחلك ביןיהם, לא הי' חזר ושואל ומ"ש. והנה השואל בלי טעם הוא כמאל טפל בלי מלח, כי המלח מתמייק ונוטן טעם במאכל, ולכן כאשר שאל ומ"ש ונתגלה שהוא שואל סתם ע"ה, בעלי להסתפק בסברא אלא משום שאנו סומך ע"ע לדמות מלטה למלאה, הרי שאלתו היתה כמאכל טפל בלי מלח, לכן השיבו לו לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, לרמז לו שאלתו היתה חסורה מלח שאל בלי טעם ודז"ק.

ובגוג' אישור לאנוחי כדא דמלטה גבי כדא דמכמכתא אני תמה דהחשש שייפול מן המכמכתא לתוך המלח ואח"כ ימלוח קדרתו, איינו מביאו לשום אישור דמסתמא איכא ס' בקדרה נגד המלח שנונתנים לתוכו, ומכח"כ נגד הקותח שנתערב במלח, ואפלו לפי מה שכתבו התוס' שימולח בשר, עיין בלב אורי' שגם זהה מסתמא ס' נגד הכותח, ואיך יאמר על דבר זה שבושים אופן א"א לבוא לידי אישור, דאסור להניח זה אצל זה. ואולי משום מבטלון אישור לכתהלה הנעה בה דהיא איתתי לאיסורה בענין, אלא דם זאת אין כאן, דהרי לא ידע ולא כיון לבטול, ובפרט בב"ח דשניות היהiler לא שייך כ"כ אין מבטלון זה בהתחלה, עיין לעיל בסוגי" דטיפת הלב מה שכתבנו בזה. ואולי מה"ט הי' לרמב"ס צ"ל שיטה וגירסה אחרת בזה, והוא דין אין להניח זה אצל זה בסמוך ממש, מפני שהמלח שאב טעם הקותח, ונמצא מבשל בשר בגין שיש בו טעם חלב, וניהו דודאי בטול טעם החלב בקדרה, אבל הלא אין אסרים ליתן אפי' מעט חלב בתוך הקדרה לכתהלה, והאי ודאי הוא שוואב טעמו ואיינו חשש שהוא יפול, כמו לפ"י רש"י ודז"ק.

ע"ב רב מרבי ב"ר אימליך לי' בשר שחוחטה בהדיبشر טרפה, אתה لكمמי" דרבא, אל הטמאים לאסור צירן ורטבן. והנה מה דאייבען לי' לרבות מריה הי' משום דשמעין מהא דר"ע דלעיל, דזוקא דגיט ועופות שלוחיו יחד נאסרו הדגים, משום דרפו קרמייהו, אבל בשר עס בשר לא, וכמছ"כ רשי"ז ותוס' ולכן איסתפק אי דזוקא בשר כשר הדין כן, ומטעם דדם מישרך שريك אבל בטרפה לא, או דלמא ל"ש. אבל בצריך היוצא מן הטרפה אסור הא ודאי פשיטה לי', דהרי משנה שלמה היא, מובאה לעיל צ"ט ע"ב, דג טמא צרו אסור, וא"כربא לא השיב לו מאומה, דעיקר חסר מן הספר, דהיא לו להסביר דחלוק ציר מדם,داع"ג דבדים אמרין מישרך שريك או כבלעו כך פלטו, אבל ציר טרפה לא, עיין באחרונים. ולפע"ד

שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיומ האומה באחדותה, דאס יהו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושותחן, ברבות הימים יטמעו לגמרי בין האומות,adam בישבעם על הארץ שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות הזקן ממרא שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר האrik בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בגולות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רך התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה סימני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשמעותם לשפותם בארצותם בגויהים. דפשיטה דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעsha אגודות אגדות.

ודע דבאמת יש לתמונה על מה שמספר הש"ס מתני' דקתרני דלא נמנעו מפני דאודיעו דהוא כמעט מן הנמנע, הרי תורה דב"ש וב"ה פליגו בפסול זוחלין לטהרת מקוה, וככפי שכטב הד"ח צ"ל לרוב ראשונים הוא פסול דורורייתא, ולא כח"ט צ"ל וא"כ לב"ש דזוחlein מטהרין היו נשחים נדות ובניהם בני נדות, ואיך שיד' כאן הודה ומכח"כ בתשומש כלים לעניין טומאה וטהרה, דלב"ה הטובלות בזוחlein היא טמאה נדה כמעיקרה, ובעה בעל נדה וממילא כל הכלים שימושים בהם טמאות, ואיך יעלה על הדעת דיש לספיק לשאול כלים טהורים מבני ב"ש, שלא יעלה על הדעת להשגיח על מקומות שלם שלא יהיו זוחלין, ומלאה דלא רמי' אדעתיהו כדי שיודיעו זאת לבני ב"ה ומכח"כ שאחר זמן שרבו המחלוקות בין תלמידי ב"ש וב"ה, ועד זמן האמוראים ולמשל פלייגי ב"ש וב"ה לעיל י"ח ע"א בשוחט בingleton קציר הליכתו ובdry' הקודם פליגו אמראי בשיעור פגימה ועייש' מה שכתבתני בארכיות בסוגי' דשם, ועכ"פ אכן פגימה הקשרה לאחד ופסולה לאידך, וממילא דמאן דמיקל לא בדק הסכךן על פגימה הקשרה לדעתו כלל לא, ואיך שיד' כאן הודה את חבירו המחמיר, ונזכר מזה דבימי האמוראים ידע כלל להזיהר את חבירו המחמיר, ובכך מזה דבימי האמוראים עכ"פ כבר נמנעו מלאכול אחד אצל חבירו, והוא נגד האי משנה דקתרני דרך החלטה דלא נמנעו זמ"ז וכדמפרש לבריתא לקים מה ש' האמת והשלום אהבו והענן צrisk למוד ועין גדול, ודז"ק.

בענין נ"ט בנ"ט עיין בفتיחה לרפרמ"ג הלכ' בב"ח בסוף ד"ה טכ"ע, שכטב שמסתפק בקדרה شبישול בה בשר ואח"כ חלב אי דאוריתא או דרבנן וכטב דתלוי' בפלוגתא אי טכ"ע בשאר איסורין דאוריתא או דרבנן עיין מה שכתבתני אני לעיל בדף צ"ז ע"א, דאפילו למ"ד טכ"ע דאוריתא ויליף מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי לפינן מגע"כ דליקא אלא איסור עשה, מההכי תיתי נימא דעתשה בב"ח בטעם היוצא מפליטת כלים, אלא אף' לפינן טכ"ע מפרשרת ולוקין עליו, מ"מ בב"ח דרך ביישול אסורה תורה, וכי דרך ביישול הוא דמי שרצו לבשל בב"ח יקח קדרה של בשר ויישל בה חלב אטמה, ולכן פשיטה לי' דבישול חלב בקדרה של בשר אפילו נרגש בה טעם בשר, אין זה בב"ח שחיהבה תורה על בישולו ועל אכילתיו וא"כ כל עצמיות פלוגתת רבי ושמואל בדגים שעלו בקדרה אפילו לאכלו בקדרה רותח כל' ראשון, איינו אלא חומרה בעלמא באיסור דרבנן. אבל איי תמה לפ' הכלל שככל לנו המרדכי ופסקין כוותי' דבתערובות בא לעולם לא נתהוו איסור חדש, א"כ בלא"ה אפילו הי' בדגים טעם בשר ממש אם יכנסו בו טעם חלב איך יתרהו איסור בב"ח ב頓 הדגים שם היתר, כיון דבתערובות בא לעולם, וצ"ל דהמרדכי לא אמר אלא בתערובות מב"מ שאינו ניכר, אבל בתערובות איינו מינו חשוב בכינר האיסור בפ"ע, ולא מקרי בתערובות בא לעולם. אלא דלפ"ז גם זאת תליי אי טכ"ע בעלמא דאוריתא או דרבנן דאי רך דרבנן מנ"ל דלגי

על'ש גמור' א"ש משום ר"ח השופר מפרקתה של בהמה קודמת התוצאה נפשה וכו', עיין בفتיחה שהוחתתי דיש בזה בל"ה קצת איסור כמו יפת תואר, שלא התרה אלא מצד הדוחק נגד יצה"ר עי"ש הטיב.

על'ש משנה המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו עובר בל"ת ופרש"ז זיל לדידוקא איצטריך, הא אוכל עוף בחלב עופר, ועיין בראש יוסף זיל שכותב דמדלא פירוש כמסקנת הגמי', דאיינו בא לידי ל"ת וכאשר פי' נמי הבע"ט במסניות, ממשמע דס"ל לרשי', דרך דרך דחווי בעלמא קאמר אימא אינו בא לידי ל"ת, אבל העיקר החתנה סוטם דבר עוף בחלב דאוריתא, ולכאורה יפה העיר דינהו דדרכו של רשי' זיל לפרש המשנה כס"ד שבגמרא' במקומם שהפשתות כן הוא, ע"ג דבמסקנא לא קיימת הכי, מ"מ כאן אי הוה ס"ל לרשי' דבר עוף בחלב לאו דאוריתא, ע"כ מושום דמפרש מתני' שהח' ז' כרי"ף וכפפי הרא"ש זיל, דר"ע לפреш דברי ת"ק ATA, ת"ק שבמשנה שאח' ז' נמי ריק בשאר בהמה קامر ולא עוף, וא"כ יותר ה' לי' לרשי' זיל לשתווק מלפרש המשנה שמתפרשת מיד בגמי', ולכתוב דהה גופה לא איצטריך ובגמ' מפרש. אלא אחר העיון אני רואה דבאמת ליכא הוכחה מפרש"י דס"ל להלכה דעוף דאוריתא, דהנה על הא דקאמר בגמ' אימא אינו בא לידי ל"ת, פרשי' זיל כלומר אין לחוש שם יאלנו ויעבור עליו דאי נמי אכלי לי לא עבר עכ"ל, והוא לא כארו' מן התימא דאי קאמר התנא דמותר להעלות עוף עם גבינה על השולחן, והוא כב"ש ודלא כב"ה דמתני' בריש פרקן. אבל מהז איכא ראי' ברורה למה שכתבתי שם ד"ה ע"ש גמור' הא קמ"ל מאן ת"ק ר"י, דלי' יוסף דעוף לאו בכל סתםبشر, לית לנו הא דברי ר' יוסי דב"ש וב"ה פליינו ב"ש לקולא וב"ה לחומרא, אלא בסותם מתני' דעדויות דלא מנא האין בין הני דב"ש לקולא וב"ה לחומרא אלא הנפק הוא דב"ש לחומרא ואוסרים העלה וב"ה לקולא דמתירין, ולפיגי אי בשאר עוף בחלב דאוריתא או דרבנן, ולucken האי סוגי' דהכא אליבא דר' יוסף אזלה לפרשי' זיל ואלי"ב פליינו ב"ש וב"ה אי בשאר עוף בחלב דאוריתא, אלא דאן לא ס"ל כר' יוסי דקאמר זו מוקול ב"ש. אלא בסותם מתני' דעדויות דו נמי מחומריב"ש, וממילא להלכתא פסיקנו כב"ה ולקיים כמשנה דעדויות, ומושום דלא סתם לנו התנאanca כר' יוסי. ולכן הש"ס כאן פריך לפ"י פשtotת המשנה דבאכילה איכא ל"ת דבר עוף בחלב דאוריתא אדם נפרש משותינו כן הרוי סתם כל התנא כאן כר' יוסי דו מוקול ב"ש ומחומריב"ה, ועי' קמשני אימא אינו בא לידי ל"ת ואשמעין דמותר להעלות סתם כאן כמשנה דעדויות ודלא כר' יוסי דפרקן, ולucken יפה פרשי' במשנה כפשות המשנה וודאי' כי דעליל אליבא דר"י, ולא פוקי מות"ק דעדויות, אלא בגמי' במסקנא לא קיימי הכי, והוא ההלכתא דעוף לאו דאוריתא ומותר להעלות, ונדהה אקומהה דר' אשיל לעיל בריש פרקן דכל הבשר כולל גם עוף ויש מה"ת ויש מדרבן, ומ"מ אסור להעלות גם עוף ומה"ת ויש מדרבן, ולucken יפה פרשי' במשנה כפשות המשנה רשי' זיל, אולס שיטת הררי' והרמב"ז זיל דתפסו תירוץו של ר' יוסי מישrok שريك ואני להתריר מטעם שريك אם הי' שופכין דם בשעת צלי' דזוקא דם הנפלט נופל על הציר וכי' עכ"ל, כבר מליתי אמרה לדעת הרמב"ז זיל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור אין בו אשיך תירוץ דקמות ושהדיפות קדים, בין דם הנפלט עyi צליה ומילחה, לדם הנשפך על הצלוי, אבל לדעת התוס' יותר הראשונים דם הנבלע בשאר איסור מה"ת בל"ה לאחר שפירוש, פלא מאייך סמכין על סברות כאלו למלה בשאר על בני מעיים וזוקא.

מכאן ראי' גמורה להא דכתבנו למעלה, דdam הנבלע בשאר אפיו יוצא אינו מה"ת דאין זה בכלל דם האברים, ולא נאסר מה"ת אלא דם הכנס באברים, וכך הוחתתי דקון דעת הרמב"ז זיל, ולכך כל הני סברות דם מישrok שريك וכל זמן דטריד לפלוט אפיו ציר אינו בולע דם, אשר עליהם סמכין במליחת בשאר על בשאר, לא נאמרו אלא מושום דעיקר איסור דם הנבלע בשאר שאינו כנוס אין בו איסור תורה. וכך בטרפה דצירו ודומו היוצא ממנו הוא אסור מה"ת, לא קסמכינו אנחנו סברות שאין להם יסוד. וכך רב מורי דקביעי, הי' מושום דה"י מסתפק אי ציר של בשאר טרפה אסור מה"ת דציר דגים דקוני במשנה דאסור הוא באמצעות רק מדרבנן דיזיא בא בעלמא וכגד אמרינו לעיל דף הנ"ל, ועי' השיב לו רבא שפיר, הטמאים לאסור צירן ורוטבן שהוא מה"ת, וממי לאין להקל בצרר טרפה כמו בדם כשרה הנבלע בשאר שאינו אלא מדרבנן. ודע לדעת הרמב"ז גם צירן ורוטבן של הטמאים אינם לוקין עליהם, ודלא ממש' כתוס' כאן דדרשה גמורה היא, כי לדעת הרמב"ז זיל שנלמד מרובו הכתובים אין בו מלכות, ודינו בחזי שיעור דחשב איסור תורה אבל אין בו מלכות, אבל מ"מ חמוץ הוא יותר מאיסורי דרבנן בעלמא וכגד מוכחה מהא דלעיל דף צ"ח ע"א דאל ר' אשיל למר בריה לאו אמיינא לך אל תזיל בשיעורא דרבנן, ועוד הא אר"י חצי שיעור אסור מה"ת, ולucken ע"ג דאין לוקין על ציר טרפה, אבל מ"מ אסור הוא יותר מדם הנבלע בשאר דהוא דרבנן ממש, ננפיע"ד נכון וברור. ועיין לקמן בדף הסמוך בלב אר' דה בגמי' מיתבי, דהביא דעת הא"ה דבאיסור דרבנן אמרינו בכל האיסורים סברת אידי דטרוד לפлот לא בלו וכבלו כך פלטו. וקמתהמה עליו, דא"כ מה פריך מציר של דגים שהוא מדרבנן לציר של טרפה שהוא דאוריתא עי"ש. ובאמת חילוק זה בין ציר דגים לציר של טרפה רק תוס' סברו, אבל לדעת הרמב"ז בשנייהם אין בו מלכות ואסורים מרובי הכתובים שחמורים אצלנו בשל תורה וחזי שיעור כנ"ל.

תוס' ד"ה ורוטבן וקיפה שלhn, וא"ת ותפ"ל ממשרת ליתן טכ"ע וכו' עסה"ד, וש לי' תימא רבתא על האי דוחקא שבתוס' שכ' דאיצטריך קרא על שתוי' שהוא כאכילה ברוטב, ועל ציר הוו"א דוקא כשהקפהו ואכלו. הלא לקמן ק"ד ע"א דה לרבות את השותה, כתבו התוס' דמיידי דשתיי' כגון יין ושמן לא איצטריך קרא דשתיי' בכל אכילה, ורק בmediי דאיינו עומד לשתיי' כמו חלב ונבלה וחמצז דהוה שלא כדרכך להמחות ולשתות בהা צריכין נשפ לרבבות את השותה. א"כ אי ציר ורוטבן אסורים הרוי הון עומדים לשתייה ומהיכי תיתי בעין להקפות הציר, ורוטבן נמי הלא הבשר עומדת לבישול כמו לצלוי, וכיוון דטכ"ע ממילא הרוטב אסורה בשתייה כי עומדת לך, ושאני גורף החלב והחמצז שהחמה שאיינו עומדת להמחות ולשתות, אלא דדבר זה קשה גם על הסוגי' דלקמן עי"ש בתוס' ד"ה היכי דלאו איסור הבא מאליו, ובמהרש"ז זיל ושם אאריך בזה ברצות ד' ודוק'.

על'ש גמור' א"ר מרשטי' אין מחייבין דם בבני מעיים וכתבו התוס' דאי לאסור מכח זה למלה בני מעיים עם שאר בשאר וכו' דהכא דם מישrok שريك ואני להתריר מטעם שريك אם הי' שופכין דם בשעת צלי' דזוקא דם הנפלט נופל על הציר וכו' עכ"ל, כבר מליתי אמרה לדעת הרמב"ז זיל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור אין בו אשיך תירוץ דקמות ושהדיפות קדים, בין דם הנפלט עyi צליה ומילחה, לדם הנשפך על הצלוי, אבל לדעת התוס' יותר הראשונים דם הנבלע בשאר איסור מה"ת בל"ה לאחר שפירוש, פלא מאייך סמכין על סברות כאלו למלה בשאר על בני מעיים וזוקא.

יתירה ומפקיע, ואח"כ כתב גדי ולא את הבהמה טמאה ולא קשי' ל' דוחה בכלל גדי, וא"כ اي רק תרי גדי כתיבי היינו מוקמינו גדי השני להוציא את בהמה הטמאה ולא את החיה הטהורה שהיא בכלל בהמה טהורה, וא"כ למה לא תיקו רשי' ז"ל גם זה להקדים בהמה טמאה לחייה, אם לא שנאמר דלulos בהמה טמאה שפיר היה בכלל גדי כמו חייה בכלל בהמה אלא דמ"מ מסתבר למעט המשום אסורה בלבד בא"ה וזאת אפילו למ"ד אסור חל על איסור מ"מ במקומות דיאכט מיעוטי מסתבר לאוקמי על דבר שנאסר בא"ה ולפיכך באמות מיעוט דבכמה טמאה באחרונה אתה דכל זמן שישמעט דבר אחר לא נמעט בהמה טמאה, ורש"י ז"ל לא חשב לא את דבכמה טמאה ע"פ דוחה בכלל גדי יתמעט מיתורתא משוםDSAורה בא"ה משום דזהאי גלי לככל ומתבאר מאליו ודוק"ק. ועיו' עוד لكمן מה שנכתב בהאי מיעוטי דבכמה טמאה בסה"ד ז"ל, "אבל בהמה טהורה דלאו גדי כגון פרה ורחול איתרבאי מקראי רקתני בבריתיא בגמ"ג עכ"ל, וכ恬 בהගות מהרש"ש ז"ל ז"ל. אכן לא מצאתי מקומו אליו, ולפ"ע בדור רישי ז"ל את"ר דלקמן קי"ד ע"א קמכוון, דילוי הלב פרה ורחול מיתורתאDKrai דחלב אמרו, וכותב שם רשי' ז"ל דהאי תנא ע"כ לית לי' דגדי אף פרה ורחול במשמעותו, אלא גדי דוקא אלא דמיתורתא דגדי תלתא זימנה ליליף בשיר חיה ושאר בהמות (ועיין במה שכותבת שס) ולכן נמי מיתורתא דאמו על הלב פרה ורחול, ולכן שפיר כתוב רשי' ז"ל כאן דילוף מיתורתאDKrai לרבות גם פרה ורחול אלא דלקמן כתוב דמיתורתא דגדי גדי ילי' לחיה ולשאר בהמות, ודלא כר"ע דילוף מיתורתא דגדי למיעוטי חיה ועוף ובכמה טמאה, וע"כ ר"ע סובר המשמעות גדי כולל גם טלה ועגל, אלא דיל' דגס ר"ע ס"ל גדי דוקא של עזים משם, ומ"מ ממעט עוף וחיה ובכמה טמאה, דכיון דגדי דוקא, ובעינן לריבוי פרה ורחול, שב ממילא נתמעטו אלו, אלא דמלחש רשי' ז"ל לא ממשען דכיון לך, וכעכ"פ לדעת רשי' ז"ל הא דקרו בוגם, דגדי גם טלה ועגל, לאו ד"ה הוא, ודלא כתוס' لكمן ד"ה בחלב פרה ורחול, ובאמת גם רישוס'יג דילוף מבלה לחיה, וממעט עוף מחלב אם, ע"כ דלית לי' דגדי פרה ורחול במשמעות דאי ס"ל כן, ומה ליה' היקשא דנבללה כלל, כיון דגדי כולל כל מין בהמה, ועוף לאו גדי הוא, ודוק"ק.

גמר' מהר"מ אמר אלעזר, אמר קרא וישלח יהוד' את גדי העיזים וכו' ויש להעיר והא התם וכן בקרא ואת עורות גדי העיזים, כתיב בפירוש צאן. לך נא אל הצאן. ואשלח גדי מן הצאן, וא"כ אמר לא מילף מיתורתא עזים אלא דסתם גדי קאי נמי אטלה שהוא מן צאן כי צאן כולל עזים ורחלים, וכמוש"כ התוס' لكمן קל"ז ע"א ד"ה מננה", שכתבו דעיזים נמי אקרו צאן, שנ' לך נא אל הצאן珂ח לי' משם שני גדי עזים עכ"ל אבל מנין לך לומר דגס פרה דהינו עגל בכלל גדי, דהוא בקר ולא צאן, ואולי ייל' דלפי מה דמסיק דתורי מיעוטי כתיבי עזים העיזים, ילי' מינ' דגדי כולל רחול וגם פרה, ומושב קושי התוס' דחקשו ל"ל תרי מיעוטי, דבאמת גם למאן דשני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים, נמי איצטריך עוד חד מיעוטי, והש"ס קיצור בלשונו, ועודין הדבר צריך אצל תלמוד רשי' ז"ל על חייה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ אתה קרא

בל"ית ר"ל אין בא לידי ל"ת לפי שבר עוף בחלב עצמו מדרבן הוא כמו שיתברא"ר עכ"ל הרי דרך זאת אתה לאشمיעין דעוף דרבנן ומה דלא כתני כן בפשיות משום דרצה עוד לאshmיעין דמי' אסור להעלותו וכבר עשי דלעיל ריש פרקו גוזרינו גל"ג ואית נשמע מדקתי אין עבור דמשמע הא איסורה איכה.

ולפי האמור יש להלכטה זו ג' שיטות. דעת הר"ף והרמב"ס ז"ל דבשר עוף דרבנן, ומ"מ אסור להעלותו, דעת התוס' דבשר עוף דאוריתא קר' יוסף דמפרש כן משנה פרקו, וכן מתפרש משניות אלו דהמעלה את העוף אין עבור, אבל על אכילתו עבור, וכן בשיר בהמה טהורה והה עוף ולא פוקי רק טמאה, וב"ש וב"ה פליגו בפלוגתא דת"ק וע"ג, ופסקין כת"ק וככ"ה אליבא דרי' לחומרא, ודעת רשי' דעת שלישית דרי' אשוי נדחה וכיימ"ל קר' יוסף, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דב"ש, וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימ"ל קר' יוסי, דו מוקול ב"ש ומחרומי ב"ה אלא כת"ק עדויות דב"ה לkolala דבר עוף לאו מדוריתא, ונדחה האי כת"ק דחכא ודוק"ק היטב.

על' משנה בשיר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנהנה הנה בריש פרקו דקתו נמי לשון אסור לבשל, מ"מ שם לא דבר מבישול אלא מאכילה לבד לדעת הרמב"ס ז"ל, דלא נאסר הבישול בח'י ועוף אפילו מדרבן לא, ולישנא דקרה נקט, אבל כונתו על אכילה, וכן כולל שם כל הבשר גם ח' ועוף וכדאמר ר' אשוי, דמותני לעולם ר"ע הוא ויש מהן מה"ת ויש מהן מ"ס, אבל כאמור מאסור בישול ממש ומאיסור הנהה דשני איסורים אלו נלמדו מדכתיב ג"פ האילו דלא לבשל טהורה בלבד, אולם הב"ח ז"ל בריש הל' בב"ח קמתמה, איך נדחק במשנה דריש פרקו דקתו כל הבשר אסור לבשל דלפי דעת ר' אשויatti כר"ע, ויש מהן מדרבן דהינו חיה ועוף דرك אכילה קامر ולא בישול, והביא דברי הרשב"א בריש פרקו דמפרש בבישול ואכילה קامر, ועיין בפר"ח שם שדוחה דברי הב"ח ויפה כיון,adam נפרש דלעיל בישול ואכילה קامر ומילא ההנהה א"כ כאן דעיקר דינו אלא לאshmיעין דאיתנה נהוג רק בטהורה ולא בטמאה לא הוה ל' להזכיר כלל והנהה אלא סתם בב"ח נהוג בהמה טהורה ולא בטמאה, ואס רצה דרכ' אגב להשמעינו דבב"ח אסור גם בהנהנה ונקט אגב הנהה גם בישול אז ה'ilo לנקט גם אכילה ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דאין לוקין על הננת בב"ח איך השמייט העיקר ונקט הטעול ועיין לעיל בריש פרקו שהארכתי בפירוש המשנה הללו עפ"י דעת הרמב"ס ז"ל ועכ"פ מדרבן ליכא אין אז מפסק הרמב"ס, והש"ע דחיה ועוף אפילו מדרבן לאו, איסור בישול והנהה ואעכ"פ שבהעלאה גזרו גם בחיה ועוף, עיין לעלה מה שכותבת טעם נכון להז'ה ודוק"ק היטב.

רש"י ד"ה פרט לעוף ולהיה ובכמה טמאה, עיין בהගות הרש"ש שכותב דריש ז"ל הקדים עוף לחיה דמייעוט הראשון יותר מסתבר לאוקמי עוף שאינו בכלל בהמה ופה דיבר אלא דאו הוויל להקדים גם בהמה טמאה לחיה לכאו' דיותר מסתבר למעט דהרי רש"י ז"ל על חייה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ אתה קרא

ואיך לא הזכיר הרמב"ם דאייכא יתירה להוציא טמאה, ואדרבה כתב דלא אסורה תורה אלא הטהורה בלבד, משום גדי משמע ולד שור כשב ועוז ולא טמאה ולא עוד אלא הקדים הרמב"ם בהמה טמאה לחיה וועוז, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מגדי לחוד שאינו יכול אלא ולד שור כשב ועוז. ולעיל כתבנו דיש לתמונה מנג"ל באמת דכולל גם ולד השור דילמא רק ולד הצאן כשב ועוז בהמה דקה, ולא ולד הבקר בהמה גסה, אולם ניחא לי בשנאמר דגום האי דרש דדרש ר"א מדפרט גדי העזים מכל דגדי סתם גם פראה ורחל במשמעו, אינה דרש גמורה, דהרי תורה גם בעגל כתיב כ"פ בתורה עגל בן בקר וגעלת בקר ובשערירים כתיב שעורי עזים הци נאמר דעגל סתם ושער סתם כולל כל מני בהמה, אלא ודאי דגום כאן סמכו חז"ל על הסברה הפושאית,DKRA נקט גדי אבל ה"ה שאור מני בהמות, דין שום טעם לומר דזוקא בשער עז בחלב אסורה תורה ולא בשער רחל ולא בשער פרה, ורק דרך סמק בעלמא דרישו כן, והוציאו את החיה משום דמסתבר דעת בהמה ביתוי קפיד הקרא, והוא מהה שדיבר בלשון הווה גדי בחלב אמרו, כי בחיה וועוז כתיב כי יצוד ציד חיה או עוז, אלא שתלאו ברמא צ"ד מזכותיב גדי העזים בי"ה מכל דסתם גדי בל מין בהמה במשמעו, אבל העיקר על סברתם סמכו, וכן צרכין לומר ברוב דרישות כאלו, ואשר ביארתי זאת בפתחה ובהרבה מקומות במכילתן ודוק' הטוב.

ע"ש נמר' אתרمر המבשלה בחלב ר"א ור"א, חד אמר לוקה וחוד אמר איןו לוקה וכו', אכילה כ"ע לא פליינן דלא לך, כי פליינו אבישול וכו', הנה כפי הנראה פליינו אי עיקר האיסור הוא האכילה, ומושום חומר האיסור אסורה תורה גם הבישול שהוא הכנה לאכילה, וכדעת המדרש הרבה שהביא הרמב"ם צ"ל בראש פ"ט ממש"א, אשר מה"ט יליף אישור אכילה פליינן דלא דוחה כמו בת מבת הבת,adam אסורה תורה הבישול שהוא מצרכי אכילה, צ"ש אכילה עצמה, והוא לפ"ז אישור בישול הרחקה מאכילה כמו בל יראה ובול ימצא בחמצץ, כתוב הר"ז צ"ל בראש פסחים שהוא הרחקה מאכילה. ואם כן נאמר דאישור בישול הוא איסור בפ"ע לא על בישולו, אבל אם נאמר דאישור בישול הרחקה מאכילה כמו בל מבעי לפי דעת הראב"ע והרמב"ז צ"ל מצטד אכזריות אסורה תורה, וכיין אותו ואת בנו ושילוח הקן דודאי עיקר האיסור הבישול, ואיסור אכילה נגרר מאישור בישול אלא אפילו לא נדרש שום טעם, אלא קרא כדכתיב, אלא דמשום דכתיביו ג"פ בתורה לא תבשל, ונוקמי הני תرتתי היתרים לאיסור אכילה והנה וכתדברי" דלקמן, אז שפיר איך למייר דמברש דוחה איסור בפ"ע לקי שפיר משום דआח"ע, אבל איסור בישול אכילה והנה אלא דבר המדרש הרבה ועיין לעיל בראש פרקן מה שהארכתי בזה, ועפ"י הדברים תמהתי על הרמב"ם צ"ל דמצאה שטרוי לב"י תרי, דפסק המבשלה בחלב לוקה על בישולו ואני לוקה על אכילתו. ולא הביא האי תדברי" דגנולד מגן לא תבשל בישול אכילה והנה אלא דבר המדרש הרבה לא שתק הכתוב בהווה ר"ל דה"ה הזקנים שבמיini בהמה וה"ה חלב שאינו מאמנו אבל בשור וכו' מותר לבשל", ובחלה ח' וכו' בשער חייה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם צ"ל תורה שלא השגית על הנני דרישות גדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הولد מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמימורא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דבריך בהווה. ולכן מミילא איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם צ"ל בהמה טמאה אף לעוז עע"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טמאה משום דעוף וחויה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טמאה לית בה איסור בב"ח מדרבענו ויש נפקותא זהה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכו' חייה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי,adam לא תאמר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רק של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טמאה מיתורה ממש וכדמשמע מפשtot לשון ר"ע ומשקול וטרי' שבוגם'

ע"ב גמור' אמר שמואל גדי לרבות את החלב וכו', עד סוף הסוגי הנה תמצוא בדרשות אלו ריבויין ומעוטין, והמבוכה גדולה, DR"ע במתני' דרש הני שלשה גדים למעטיה חיה וועוז ובהמה טמאה, ושמואל דרש אותם לרבות חלב ומתה ושליל ולמעטיה במאה טמאה, וכפי המבואר בוגם' משום דסביר אחע"א וילף מהכא, ומ"מ ממעט טמאה ולאו משום דאחע"א דאפילו מבישול קממעט כמש"כ המהרש"א צ"ל, ולא איתפרש טעמא למה מרבה חלב ומתה וממעט טמאה ולר"ע מסיק לקמן קט"ז ע"א, לחלב ומתה לא צרך קרא, דס"ל בעלמא אחע"א וכן לשיל דגדי מעלי' הוא לא צרך קרא, והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לא חלה דוחה בבל מה שכתבו הaci ס"ל עיין לעיל ק"ב ע"ב ובתוס' שם, ואחריו כל זאת עדין קשה מנ"ל למעט חייה דהוא בכלל בהמה, דכמו דממעטין בהמה טמאה אף דבלא"ה אחע"א דאפילו בבישול מותר, ממעט גם חלב ומתה מבישול, דמסתבר למעט כמו בהמה טמאה, דהאי אסור והאי אסור, ולא נמעט חייה דהוא בכלל בהמה, ולעומת זה קשה להיפך למ"ד לחלב בחלב כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי, למה לי' מייעוט אהמהה אביה. ובכל מה שכתבו האחرونים צ"ל בזה לא יצאו מוסף הדוחקים והקושיות כאשר דרישין לקמן קט"ז ע"ב לאיסור אכילה עוד אלא דהני תלטא לאוין דרישין לקמן דע"ב להלכה בטור ואכ' נפלו כל הני והנה ובישול, וחובה דרשת זו להלכה זו להלכה בטור ואכ' נפלו כל הני דרישות דחכא בביבא, דכיוון דעיקר הלאוין מצרך צרכי, א"א לדרש לא לרבות ולא למעט, משום דכתיב גדי ולא כתיב בשער, אלא חדא דרשת ולא תלתא דבאמת תרתי לא שינוי לשונו בלי' שום כוונה, ואפילו חדא דרשת לא מצין לדרשת מדתכיב גדי ולא כתיב בשער, דהרי אין אמרין דלאו דוקא גדי ריך, אלא גם עז זקונה וכן לאו דזוקא בחלב אמו, אלא בחלב אחותה בין גדולה ובין קטינה, אלא שדיבר הכתוב בהווה, דדריך לבשל בחלב דיקי בשער הרך ולא הזקן, וממילא קרוב להתבשל בחלב אמו דמונכת לפניו, ואכ' אך מצין לדירוש מגיד ולא בשער, ומחלב אמו ולא חלב סטם, כיון דהכל נכתב משום דדיבר הכתוב בהווה. מכל הליון טעמין אין לנו מנוס אחר אלא לומר, לכל הני דרישות אסמכות בועלמא נינהו, וכדי להגדיל תורה ולסלסלה, אבל הדינים היוצאים מכל השקיל וטורי' נבנו על הקבלה ועל פשtot פירוש הכתוב, וכו' תורה בפירוש מפסק הראב"ם צ"ל בעניין זה וזה בפ"ט ה"ג ממש"א "אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני' ל"ת גדי בחלב אמו, וגדי הוא כולן ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ויאמר גדי עזים ולא נאמר גדי בחלב אמו אלא שדיבר הכתוב בהווה (ר"ל דה"ה הזקנים שבמיini בהמה וה"ה חלב שאינו מאמנו) אבל בשור וכו' מותר לבשל", ובחלה ח' וכו' בשער חייה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם צ"ל תורה שלא השגית על הנני דרישות גדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הولد מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמימורא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דבריך בהווה. ולכן ממיילא איתמעט בהמה טماء, והקדים הרמב"ם צ"ל בהמה טماء אף לעוז עע"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טماء משום דעוף וחויה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טماء לית בה איסור בב"ח מדרבענו ויש נפקותא זהה אשר כתבו הפסיקים כיידין, וכו' חייה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי, adam לא תאמר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רק של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טماء מיתורה ממש וכדמשמע מפשtot לשון ר"ע ומשקול וטרי' שבוגם'

דרך לבשל בחלב, משום שהוא רך ומתבשל בבישול קל כמו החלב ומסתמא מתבשל בחלב אמו שמכונת פניו. ובזה השקיל וטררי מתרפרש כמין חומר דהכי קامر, בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, ר'ל אמו דוקא ואפיו מינו לא, דלפום פשוטות הלשון שהוא דוקא הרוי טעם כמו אותו ואת בנו וכמו זהותם דוקא אם ובנה, ולא זקנה ולידה דעתמא ה'ג' דוקא גדי בחלב אמו ולא בחלב אחותה וממש'כ לא בחלב מין אחר, ولكن פרה ורחול מנין, ע'ז מшиб דאייא ק'ו Adams בקרובים שלא נאסרו בהרבעה אסורה התורה מושם תערובות מינימים ממש'כ' ברוחקים שנאסרו בהרבעה אסורה התורה תערובות בשר בחלב. ע'ז קامر דמעיקרא דדינא פירכא ר'ל דק'ו DIDך נבנה על הקדמה מוטעת, DATA שברת דחתums מושם תערובות מינימים, אז יותר מסתבר לאסורה הרוחקים מן הקרובים,-DDILMA הטעם מושם אכזריות של מעשה הבישול, אז נפהוץ הוא DIDIKO גדי בחלב אמו שנאסורה עמו בשחיטה מושם אותו ואת בנו, נאסר עם חלבה בבישול וחדר טעמא אית לאותו ואת בנו ולבישול בב'ח, וכן קامر הלשון דמעיקרא דדינא פירכא דמה שאתת מחזיק لكل הוא החומר, ומה שאתה מחזק לחומר הוא הקל, דהה דנאסר עמה בהרבעה קולא הוא לגבי ב'ח, ע'ז קامر ת'ל בחלב אמו פעם שניית והוא אתה לאיסור אכילה, וכדרישת דבר' רק בהווה כנפטע'ך נכו וברור בס'ך.

שוב ראיתני בחודשי ק'ז בעחתת'ס צ'ל שהעיר קצרה בינה שכתבנו וכتب דהאי ברייתא ATI' קר'ש DIDORTH טעמא דקרו וציין גמר' ערוכה קידושין ד'כ' ע'ב. ובענייני פלא לפ' מה שכתב ק'ז צ'ל בעצמו בתשובותיו ל'ו'ך סי' רנ'ך, DIDOSHIA דלקולא דוקא לא דרישין טעמא אבל לחומרה ודאי חישין אטטעמא דקרו ע'י'ש. וא'כ שם DIDYRI בדינני ממונות בתמי ערי חומה לנאלול לחצאיין, איז נסמוד אק'ו DIDYRUCH עפ'י טעמא דקרו, להוציא מזה ולהיתן לה. ואכן בב'ח DIDYRUCH למדום חלב פרה ורחול מק'ו, הלא בלאה קשה וכי עונשין מה'ד, עד שפרק זה ואתת' ולמה לי קרא, אלא ודאי דהאי ק'ו לא אתה אלא לגנות לן פירוש הקרא, אי גדי בחלב דוקא וכפשות מושמעות' או דלמא דבר הכתוב בהווה, וכל הבשר בכל החלב אסורה תורה, ולפשות ספק זה גם לדידן לא דרישין טעמא דקרו, צרכיך אנו לחזור אחר הטעם, כי רק ע'ז הטעם מצין לעיד פירוש האmittiy ודו'ך היבט.

ע'ב גמר' א'ר אש' מניין לב'ח' שאסור באכילה שי' ל'ת כל תעובה כל שתבעתי לך הרי הוא בבבל תאכל. תמהני על סידור הש'ס DIDYKIM דברי ר'א אחרון שבאמוראים לפני ר'ל ור'י וכמה תנאים בברירות דיש להם י寥ות. אלא דבלאי' הקשו האחרונים צ'ל דהה הוה לאו שבכליות ואיך לוקין על אכילת ב'ב'ח. וראיתי ב'ח' ק'ז בעחתת'ס צ'ל שהביא דברי ה'מ ריש פ'א מה'ל' טומאת מות שכתב, DIDYRI ר'א DIDYFEN מל'ית כל תועבה זה הון דברי המדרש הרבה שהביא הרמב'ם צ'ל שם, שאסור הבישול וכש'כ האכילה והוא מהאי קרא דל'ת כל תועבה ועפ'י הדברים כתוב החת'ס DIDYKIN ג'פ' לא TABSEL וגו' ל'ת כל תועבה, דמג' פעומים לא TABSEL ילפין אכילה והנה באם אין עניין ולא ה'י לוקין, אבל כיוון ילפין למלוקות גם מלאו דלא TABSEL באם אין עניין, ממש'כ התוס' ב'מ ע'י'ש, ואם כנים הדברים אז יי'ל דכל הילופיות דלקמן לא מצין להלכה, דכל הני או שהוא מריבוי

וחצי זית חלב ודאי לקי ודוק'.

גמר' מיתבי המבשלה וכו' הפגול והנותר והטמא שבשלו בחלב חייב וככתב המהרשי א'ז'ל דאייא לאוקמא DIDOKA בבישול דלא זהה אלא חד אישור ח'יב, מ'מ איכא לאוותב ל'ק דאייא מאן דסביר דאבישול נמי לא לקי עכ'ל, והנה לפי מה שביארנו לעמלה בפרק גה'ג' בחלב בחלב אמרין דלא דבר הקרא ר'ק מבשר הגדי ולא מחלב, וכן גם אבישול לא לקי, אבל באיסור שבא על הבשר דרך הזדמנות לייא מ'ז' דלא ילקה על הבישול דאייא אלא חד איסורה, לא הוועיל המהרשי א' כלום בתירוץו, דכאן בפגול נותר וטמא לכ'ע' לך אבישול, אבל צ'ל DIDOSH'ס לא מצי לתרץ דאבישול ולא אכילה קאי, משום דאי פשיטה, ומה קמ'ל דחביב אבישול כיון DIDOKA אלא חד איסורה, ואי שלא תאמר מדלא לך אכילה אבישול נמי לא לקי, וה לא איסורה חל גם לעניין אכילה לך ב'ר' בין רשעים גמורים, ומהיכי תיתטי לא ילקה אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לך, באוכל zeit מתערובות הבשר והחולב באופן DIDOKA שיעור בשר לגבי פיגול ונותר וטמא, אלא ודאי דמה דקתני בברית' גם אכילה, וה'ינו באוכל zeit בשר מפיגול ומ'מ חיבת תרתי אפיגול ואב'ח' ומשום DIDYRUCH' נמי משמעו לעין בהגותה ביאור מהר'ם שיף צ'ל שכ' DIDYRUCH' לא כמהרשי' ואו והוא אמתה ודוק'.

רש'י ד'ה, ומור אמר חד וא'ו, דאס לא התירו בו משום אכילת חלב אלא משום בב'ח, אינו לוקה דלא ATI' איסור בב'ח וחיל איסור חלב עכ'ל, גם מכאן איכא ראי' DIDOKO לא איסורה לא חיל אלא נאמר DIDOKA חל אם לא התירו BI' משום חלב מהה לא לוקה משום בב'ח. אלא צ'ל BI' בכל הני איסורים שבאו ר'ק DIDOKO לאו מושם בב'ח, וזה לא הזכיר שום פוסק וצ'ע ודוק'.

גמר' ת'ר בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, בחלב פרה ורחול מניין, אמרת ק'ו וכו', ת'ל בחלב אמו וכו' עכ'ל. הנה הון לפרש'ו והו לתוס' האי שקל וטררי לפלא בעניין כל רואה ולא נמצא עניין זה בש'ס, וגם קשה מאד לדודוש מחלב אמו אפלו מייתורה לפרט ר'א DIDOKA ורחל, היפך משמעות הלשון מכל וכל, וגם לשון ר'א DIDOKA מעיקרא DIDOKA פירכא משונה מאד הגם שרש'י צ'ל רצה לתקנן, אבל לפע'ד לא תיקון כלום, דלא מצין לשון זה בש'ס הגם DIDYRUCH' אונתלה DIDOKA זוק' ותשכח.

אבל לפע'ד לפרש הסוגי עפ'י מה שהזכירנו בריש פרקו, וכן לעיל בדף הקודם DIDYRUCH טעמים בעניין ATI' בב'ח או ממש'כ' הראב' ע' והרמב'ן צ'ל DIDOKA אכזריות נעה בה וכעין כלאים ושתגען. ואת בנו, או מצד תערובות מינימים וכעין כלאים ושתגען.

והנה אם נאמר DIDOKA אכזריות נעה בה, אז עיקר האיסור הבישול כי הוא המעשה המתוועבת לפנין המקום, ואז לא ידענו טעם לאיסור אכילה, כי אותו ואת בנו ושילוחה הkonן וראייאת BI' יותר אכזריות, ומ'מ לא אסורה התורה אחר המעשה את הנשחת ואת הנקייה CIDOKMUN בדף הסמו'. ואיך יאסר הכא המתבשל, שניית אם מצד מעשה אכזריות אסורה התורה הבישול, אז ודאי מסתבר לומר דאמו DIDOKA ואפלו מינו לא, וכאשר כתוב באמת האבן עזרא צ'ל בתורה ע'י'ש. אולם אם מצד תערובות מינימים וכעין כלאים נאסר, אז עיקר האיסור הוא האכילה והבישול נאסר ר'ק אגב אכילה ומצד הרחקה מאכילה, וכductus DIDYRUCH ר'ק הרבה שהביא הרמב'ם צ'ל, ואז מסתבר לומר DIDYRUCH גדי בחלב אחרית ואפלו שאינו מניין, כמו פרה ורחול, דהרי כל שרוחקים יותר, מסתבר יותר לאיסור וממילא צ'ל גדי בחלב אמו דכתיב הוא משום DIDOKA הכתוב בהווה. דוק' גדי

בדלדרים כתובן אתה, וממילא בעין ילפota דאותו דכתיב בטרפה וכדמפורש בפסחים בסוגי' חזקי' ור' אבוח, זיל דלא חש כאן להאריך וקסמך אסוגי' פסחים שנסדרה קודם סוגי' דהכא, אלא דאי לא היה לו להביא כלל האי ברייתא דפיגו בה ר'ם ור'י, אלא דברי ר' אבוח דמדפרט בנבלת היתר הנאה, מכלל בשאר איסורי אכילה אסורים גם בהנאה. ואולי ייל' מושם דפסחה ذקרה נראת לדברים כתובן וכרכ'י, لكن איצטרך להביא הברייתא דר'ם מפרש דלא אתה לדברים כתובן, ומה דפרק תחלה מ"ט דר'י' מושם דאם אין לנו הכרע לפרש לדברים כתובן, אין לחיש איסור מכירה לגר, ואיסור נתינה לנכרי דבלאי'ה ידעינו ממש'כ התוס' וכן יתר מסתבר לדרוש כר'ם ואתה הקרא לאסור שאר איסורים בהנאה, ולפ"ז ייל' דר'י אי לאו דעתך ל' אוטו בטרפה דאייתר, "מושם דס'ל חשנ'ב לאו דאוריתא, באמת הי' מסתבר לי' נמי לדירוש כר'ם, אלא כיון דעתך ל' אוטו על שאר איסורים דאסורים בהנאה, אייתר ל' האי דנבלת על דברים כתובם ודוד'ק.

ד"ג קטו' ע"ג גמר' אלא מעטה מעשה שבת ליטסרי, עיין בח' ק"ז בעהchatת'ס זצ'ל דהסביר בטוב טעם דבמלاكت שבת אין המלאכה מתועבת דהרי בנעעה ממילא או מעיש' וננמרת בשבת מותרת, ורק אשביות גופו של אדם קפיד רחמנא, והתמהה על התוס' שהוצרכו לחלק בין שבת לבב'ח מושם דבשבת איינו ניכר שעשה מלאכתו בשבת, אבל בב'ח ניכר, והוא דפרק הש'ס דמעשה שבת ליטסרי מושם דלא נחות לחלק בין גוף העני מתוועב או היוצא ממעשה המתועבת, עד שדרשו מהיא, היא קודש ואין מעשייה קודש, וכד'ק ממש כתוב גם הלב ארוי' בתוס' ד"ה חורש עי"ש, אלא דאי תמהה אם המקשן לא הבין החילוק בין הנושאים המבוואר לכל מבון, מה לא השיב לו התרצין שאין כאן תועבה ובלא קרא, וממילא דלא הי' מקשה לי' מחורש בשור וחמור ומחוםס פי' פרה, ויתר קשה דבב'ח מאן אמר לנו דאיינו כמעשה שבת, דילמא קפיד רחמנא על מעשה האדם שהוא מעשה אכזריות, וכטעם האבן עזרא והרמב"ן ז'ל. וכך נראה לתרץ חדא קושי' בחברתה דהמקשין שפיר השיג החילוק הנ'ל, אלא דבב'ח גופא לא ברيرا לנו אם העני בעצמו מתועב או מעשה אדם בשבת, וכיון דרא' מ"מ יל'ן איסור אכילה מל'ת כל תועבה, הרי דאפילו אם המעשה של אדם מתוועב גם היוצאה ממנה בכל תועבה היא, אז באמת לא הי' לנו ללקות על אכילת בב'ח, אלא באכל מה שבישל באיסור בישול, וכמעשה שבת, אלא דמ"מ שפיר אמר ר'א בסתם דבב'ח אסור רק אכילה ונעשה מאליו, וכך דשנינו תפת חלב שנפלת על החתיכה, ואפי' נעשה מאליו, וכיוון שזיכינו לדרשא זו, שוב נפשט לנו טעמא דבב'ח שהוא מעשה טעם אמרה תורה לא תשבל, וכן שפיר פריך א'כ מעשה שבת נמי ליתסר, ע"ז קמשנה, דעתך לנו קרא והיא קודש ואין מעשייה קודש, וכיון שזיכינו לדרשא זו, שוב נפשט לנו טעמא דבב'ח שהוא מתוועב בעצם, דאל'כ למה אמרה תורה לא'ת כל תועבה דאתה על בב'ח, דמ"ש מעשה שבת, וממילא כאשר הקשה לו מחורש וחומס, השיב לו ק'ו' משפט להתייר, לרוחא דמלטה קאמר ל' האי ק"ז, דבלאי'ה כבר נפשט לנו דرك אם העני בעצם הוא תועבה כבב'ח, שיק' הללו דל'ת כל תועבה, ולא אם על מעשה האדם קפיד מטעם שביתת גופו או שלא להתחזיר וכדומה, אבל דרך הש'ס לטעמך אילפota תמיד, והרי תראה דחש'ס פריך אח'כ מאותו ואת בנו ומשילוח הקן דליתסרו, שכתב רשי' ז'ל בעצמן דלא קשי' דמצוי למילך משפט דשתי, ולפי ביאורנו הי' מציע לדוחות מסבירה דין כאן תועבה בגין העני וכמעשה שבת. ודע לדפי הדברים קושי' התוס' ד"ה היא קודש, דלמה ל' לר'י הסנדLER קראDKודש היא לאסור מעשה שבת, תפ'ל מל'ת כל תועבה, וכן קושי' המהרש"א ז'ל דלר'י הסנדLER תקשה חורש בשור וחמור הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין,

בעלים, או באם אין עני או בהיקש וסמכים, שכל הני אין דרישות גמורות למלכות כМОון, ולכן כולם צרכין להא דר' אשוי ולאיסורה, ואני אח'כ הני דרישות למלכות, כך ה' מקום לומר אלא דדוחק גדול לומר בהצטרפות לאו שבכללות בלאו שבאים אין עני איכא מלכות, דהא דלא מליקין אלאו שבכללות ואלאו דבאים אין עני, הכל טעמא, מושם דלא ברירה לנו דהכא אתה, וא'כ ה'ה בשני דרישות דלא ברירה לנו נמי לא מליקין, ואני זה דומה להא דכתבו הפוסקים דשני סימנים שאינם מובהקים חשבו כסימן מובהק, דהתמס שני הסימנים מורים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כМОון, וגם מה שהביא ק'ז החחת'ס ז'ל ראי' מותס' ע"ז ס'ו ע"א, אין עניינו לכאן כМОון לכל רואה, ובבלאי'ה קושי' התוס' דשם לפע'ד לק'ם, שהקשו לר'ם דקאמר איסורי מצטרפין לכזית מושם ל'ת כל תועבה והקשוי, הא הויה לאו שבכללות, נראה דסבירו דלר'מ נמי מותפרש הרא דאיתא להוציא לאו על כל איסורי אכילה שבתורה, והוה לאו שבכללות לכון נתקשו, אך אפשר ללקות עליו אבל לפע'ד לויל שאני כדי אני אומר דלר'ם לא איתא הקרא להוציא לאו חדש בכללות, אלא אתא לממנו שכל איסורי מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבכללות והבון. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב'ס ז'ל פשיטה דין להכניס את זאת, דמה שהכח'ם שם בס' פ"א מותס' מ כתוב, דמהא דל'ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז'ל הדר ב' מיד, שכותב א'י' מושם דכדי' שלא יבא לאכול, אסורה התורה אפיקו הבישול והוא האמת דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב'ס ז'ל. ובחנוך תמהו על הרמב'ס ז'ל, מהו הנייה כל הני דרישות שבש'ס והביא מהרחק לחומו ממדרשי רביה. דלפע'ד ברור דרmb'ס ז'ל ה' קשה, דכלל הני דרישות דעיקר הלאו איתא לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבכללות דל'ת כל תועבה, או הני באם אין עניין, או סמכים, דעל כל זה אין כדי ללקות, ואין לנו מנוס אחר אלא לומר כדעת המדרש רבה דעיקר הלאו לאכילה אתא, ובבישול נאסר רק אגב כדי להרחק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש'ס דילן עוד יפלא, מני'ל' adam נפל מאליו תפת חלב על החתיכה או שבישלו עכו'ם דלא ניכר הבישול, שי'י' אסורה באכילה ולוקין עליו, דלא מביע לר' אשוי דדרש מל'ת כל תועבה כל שתעבותי לך הוא בבל תאכל עולמית, בכל הענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, והוא דודל, דמ"ש ממעשה שבת ומחרוש בשור וחמור וחומס פי' פרה, דבכל הני דפרק ליטסרי, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר גם לכלי איןך דרישות, כיון דליך לאו מפורש אכילה, ולומר עכ'פ' דעיקר האיסור באכילה בלשון בישול כמו במעשה שבת ואתו בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה התורה האכילה, וכואנו לא אסורה בתבשילו אלא דלא תבשיל אכילה, שקשה מאי דרשות, כיון דליך לאו מפורש אכילה, ולומר עכ'פ' דעיקר האיסור באכילה בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, והוא דודל, דמ"ש טעמא דרבנן דדרש מג'פ' ל'ת, הרי הוציא בישול דרכ' שבעבר לאו דלא תבשיל אסורה התורה שלא להנות מאיסורה, ובפרט לתדרבי' דדרש מג'פ' ל'ת, הרי הוציא בישול דרכ' שבעבר לאו דלא תבשיל כן באמת, ولكن כתוב דצרכין גם לדר' אשוי כדי לידע שאפיקו לא בא בעבירה אסור. אבל מי לא יודה שדוחק לחבר שני אכילה בלשון בישול, מהו לא נימא דמש'ה הוציא בישול דרכ' שבעבר לאו דלא תבשיל אסורה התורה האכילה, ועיין בבל ארוי' שכתב כן באמת, אבל כתוב דצרכין גם הרבה רביה. וכן יפה עשה הרמב'ס ז'ל דתפס לעיקר דברי המדרש הרבה, ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, כדרא' א, דאר' א כל מקום שני' וכו' כדרך שפרט לך בנבלה וכו', דתני' וכו', הנה הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין,

לי' איסור הנאה, וכן כי' הרץ ז"ל והנה מפרש"י ז"ל משמע, דלא כמנהרא"א ז"ל, שהרי כתוב בד"ה אבל בהנאה לא, קמ"ל מהאי קרא דעתiba אזהרה דידי' גבי פסק דמה פ██ת מבושל אסור באכילה ובהנאה, דכל קדשים שאינם מכח כל פ██ול בקדושים באש בבית הרשפה עכ"ל, וזה דוחק דהאי מכח כל פ██ול בקדושים באש תשרף, ואיכא קרא אחרינו עיין בפסחים כד ע"א, אבל הלאו דאל תאכל ממנה נא ובשל מבושל במים רק באכילה קמי, והרי אינו כייל נא וממושל בהדי, ונא ודאי רק באכילה קמי, והרי אינו בשרפָה אלא שיצלהו כל צרכו, וא"כ למה לי לרשי' לכטוס בדוחק במקום שיש לפניו דרך דר"ל איסור הנאה מדרי' אבוחו, יליף, משא"כ לרבי ממש'כ המורה"ש א"ל לנו ראה לפע"ד דהכא ר"י פריך לר"ל כעורה זו ששנה רבוי, ובירושלמי פ██חים ריש פ' כל שעה מבואר, דר"י לית לי הא דרי' אבוחו, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס להסביר דאה"ה מדר' אבוחו קיליף, ולכן גם אליבא דר"ל מוכרכ רשי' ייל' לומר, דר"ל לית לי דרי' אבוחו, דאל"כ תקשה עליו קושי' ר"י, כעורה זו ששנה רבוי. אבל לדידן שפיר מצין למייר דרבי אה"ה מדרי' אבוחו נפקא.

ע"ש גמר' דברי' תנא, ל"ת גדי ג"פ אחד לאיסור אכילה ואחד לא"ה ואחד לאיסור בישול האי סדר ודאי אינו מדווקדק דאה"ה מן שלishi' יליף כਮובן והთנא דמתניתני' סיידר בריש פרkon איסור אכילה ובמשנתנו דהכא איסור בישול ואיסור הנאה, עיין לעיל בריש פרkon מה שכתבתי בזה בארכיות ודו"ק.

ע"ש גמר' תנוי איסי ב"י אומר, מנין לבב"ח שאיסור כאמור כאן כי עם קדוש וכוי' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, אמרת ק"ו וכוי' لكمון בערך הסמוך יליף ר"ש מהאי היקשא דבב"ח לטרפה איסור אכילה והיתר הנאה, והתוס' لكمון נתערכו ע"ז, אכן מצי יליף אה"ה מק"ז, כיוון דאיתקש לטרפה ע"ז ג"ש ואין ג"ש למחרча, ותריצו דהאי תנא סובר דאיתקא ג"ש ואהני ק"ז, ובעהני יפלא, דאפילו אפשר לומר מהני ג"ש ואהני ק"ז, הינו דוקא במקומות דאיaca ק"ז גם بلا ג"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס ומה לי ג"ש נילוף הכל מק"ז מערלה, וקמתרץ ק"ז פריכא הוה מחווש בשור וחמור וחוסם פי פרה, ורק אחר דאיתקא ג"ש אכילה חורן ונעור הק"ז, ואיך נאמר דק"ז כזה שהוא נפרק חורן ונעור ע"ז ג"ש, נגד הגז"ש שאינה למחרча. גם תירוץ השני שכתבו התוס' נהאה לדוחק גודל בעניין, אכן נאמר דאתא ק"ז שאינו אלא היקש שכלי, ואינו מקובל לדרש לו לדחות דרישה דגוז"ש המקובלת להקייש בב"ח לטרפה המפורש בקרא, ומכח ק"ז נайд מזה ונקייש לבשר קדשים שייצאו חזץ למחרצתן שהוא נגד הכלל דלמה שמאפרוש בקרא מקשין. אבל מה שנראה לפע"ד להוסיף קצט קמחא ומים על תי' התוס' דהנה ייל"ד דרי' אשி לעיל קאמר מנין לבב"ח שאיסור באכילה, ור"ל קאמר מנין לבב"ח שאיסור. והוא משום דר"א ייליף תחליה רק איסור אכילה מקרה דלית כל תועבה, ואח"כ אה"ה מדר' אבוחו, אבל ר"ל דיליף מיתרוא דמבושל שניהם איסור אכילה והנה יחד لكن קאמר סתם (ומזה ג"כ ראי לפרש"י ז"ל דלא מר' אבוחו יליף אה"ה אלא מפסח גופא) וא"כ איסי ב"י דיליף נמי רק איסור אכילה מגוז"ש ובעי ק"ז על אה' למה לא קאמר כר' אשי מנין לבב"ח שאיסור באכילה וקאמר סתם מנין לבב"ח שאיסור. אבל ניחא בשנאמר דהאי תנא קסמן וכל דר' אבוחו דכל מקום שנאמר לא תאכל אכילה והנהא, لكن גם ובשר בשדה טרפה לא תאכלו נמי כול הנאה כאכילה עד שצרכיך קרא דילכלב תשיכון להתר הנאה ולהוציאה מכלל אכילה. ומעטה הגז"ש דkosher דמותה לו לדלא תאכל דכתיב בטרפה נתנוו גס בבב"ח, שפיר מצין לומר לאיסור באכילה ובהנאה דהרי בכ"מ דכתיב לא תאכל אכילה

ליתשרי, דלפי הנ"ל לא קשה מידי, דלר"י הסנדל דאית ל' קרא על מעשה שבת ליתשר, היינו אם עבר הוא במאיז ש' שם מחלייה מות יומת, אבל בשוגג ומכו"כ בענשה מלאיה לא, הרי דגס לדידי' נשמע אכן כאן תועבה בענין זה, ומילא נדע דגס היוצא מן התועבה כמו בחורש בשור וחמור אין לאיסור, ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' מדאסר וחמנא מחוסר זמן לבוהו מכלל דלהדיות שרי ומאד קשיא לי הלא מחוסר זמן דהתמס דלא ריצה תוך שמוןת ימים אינו אלא לגובה, ואין זה אלא פ██ול קדשים ואיך הוה לפין קדשים מחולין לענין זה וכפי הנראה התוס' ד"ה מדאסר, רצוי לתקון זאת, אבל לא זכיתי להבין איך נתקון ודז"ק.

ע"ש שילוח הנקו ליתשר, ופירשי' כשבא לפניו אחר שעבר ונTEL וחיבנוו השלח ליתשר עולמית, ור"ל אחר שלחה, והוא תמורה לאכאר', דר"י לית לי הא דרי' אבוחו, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס לשטייטי' لكمון קמ"א ע"א, דלמ"ד קיימא דוקא תכ"ד יכול לשלוחו תקלה, אבל לאחר מכן לואה ומשלח עי"ש ניחא, דהרי מי שבא לתקון, אבל לאחר מכן לואה ומשלח עי"ש ניחא, ומ"מ חייב בשילוח ובכחה"ו לפניו כבר עבר הלאו ואין בידו לתקון, ומ"מ חייב בשילוח ובכחה"ו ליתשר, וממשני דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל מה עינה רשי' למ"ד בטלו ולא בטלו, הרי כל שלוח אפילו לא עבר אלאו כי לא נגמר הלאו עד שבטל העשה בידים, וא"כ לא מתרץ מידי, דכל שלוח אין כאן תקלה, ועיין لكمון שם בסוף ע"ב מה שכתבתי עוד בזה ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' אר"ל מנין לבשר בחלב שאיסור וכו', כאן הי' לי' למיימר ר"ל אמר מהכהא, אלא דכבר כתבנו לעיל דבלאי'ה אין דרכ' לסדר ר"ל אחר ר' אשוי, ולכן התחיליל כאן מחדש אר"ל, ובטעמא דמלתא דהקדים דברי ר"א לפניו כל הני אמוראי קדמאי וברייתנות, עיין לעיל מה שכתבנו בזה ודז"ק.

ע"ש גמר' אל' ר"י כעורה זו ששנה רבוי וכוי' ב"ח ק"ז צ"ל נדחק לתוך, דלמה לא פריך ארבע אשוי כעורה זו ששנה רבוי, ולידי' לא קשיה מידי, חדא דהרי ר"י לר"ל פדיך שהי' הרבה קודם ר"א, ועוד דודאי יותר מסתבר לילוף מל"ת כל תועבה דהוא לאו מפורש על כל שתיעובי לך, מלדריש באם אין עניין לאו דכתוב על עניין אחר, אבל ר"ל וברייתא דרבבי שניהם דריש בלאו של עניין אחר, באם אין עניין דקאי אבב"ח, אלא דרבבי דריש מלאו דלית' בדים המיותר למגרי ור"ל דרש מתיבת מבושל שמיותר, וא"כ שפיר פריך לי' ר"י דאם ריצה לדרוש באם אין עניין, יותר מסתבר דרשת דרבבי דריש דאייכא לא תאכלנו לאו גמור ודז"ק.

ע"ב גמר' ורבי בהנאה מנין לי', נפקא לי' מהכהא, נאמר כי עם קדוש אתה לה' אלוקיכם ונאמר להן, ולא יהי' קדש בבי' וכו', והא דלא יליף מאנשי קדוש תהיו לי דכתיב בטרפה כדלקמן דאייסי בן יהוד', משום דעת איסור אכילה לא צריך קרא דכך דכתיב אצל מלא תאכלנו דכתיב בדים, ולכן ע"כ דאיתקש לקדש דכתיב אצל עריות ולאיסור הנאה, ובזה מיושב קושי' התוס' דלמה לי קרא דלא תאכלנו הא מהאי היקשא דקדש קדש מצי למילך גס על אליסור אכילה, دائ' לאו האי דלא תאכלנו הוה אמרין תפסת מרווחה לא תפסת ודיליף קדוש מטרפה לאיסור בב"ח באכילה, ולא להקייש לקדש דעריות ולאיסור גס בהנאה, אבל עתה דעל אכילה כבר אית' לנו קרא דלא תאכלנו, ע"כ ההיקש הוא לקדש דעריות ולאיסור הנאה. ועל תירוץ התוס' דבלא קרא על אכילה ה"א דהנתת הגוף בלא אכילה אסר הכתוב, נתלבטו האחוריים ז"ל עיין מהרמ"ל והראש ישוף, והוא אינו מובן, והוא דלא קאמар דרבבי יליף הנאה כדרא' אבוחו בכ"מ לא תאכל ארוי הוה כדם ולא משמע במויה"א משום דבעניינן כדם כתיב הרוי הוה כדם ולא משמע

הנתת הגוף ללא אכילה עי"ש באחרונים מ"מ נדע אכילה מ"ז מערלה וכו', דתו לא מצי למידח חורש בשור וחמור יוכית, דהרי אסור בהנאה שאינה של קלוי מכח הגז"ש,叱' לא משמע לעיל לדריש האיג"ש, מושם דהאי קדש בעריות הגם חד הוא במבטא עס כי עס קדוש אתה, אבל טעמו הוא היפך קדושה, ודרכ' סגי נהור נקרא קדש וקדשה. ואולי גם בזה איזיל ר"ש בתר טעמא ולא בתר שמא כדכתיב ודוק'.

ע"ש גמר' מאי איכא בין ריויסחה"ג ור"ע וכו'. עיין בראש יוסף דלאב"א דעוז דרבנן א"ב, אז חיה לריויסחה"ג מדרבנן כר"ע וממושט מגדי עי"ש, והוא בעצמו מקתמה מהיכי תיתי נימא כן, ואיה מrownו במשנה דרויסחה"ג על עוז דרבנן פlige. ולפע"ד דלulos בחיה פligeו כדמותן מדשותיהם בפשיות, אלא דאב"א אתה לחיש דבעוז דרבנן נמי פlige רישחה"ג ארא"ע, וזה תלוי בפלוגות הראשונים בפירוש המשנה, אי ר"ע לפреш דברי ת"ק אתה או חלקוק עליון, שהוא באמת פלוגות האמוראים ר' יוסף ור' אשיש בריש פרkon כאשר ביארנו במקומו, אדם נאמר דلت"ק כל הבשר ואף עוז מדורייתא אسورו, ויליף לי' מהקיsha לבלה כמש"כ התוס' לעיל במשנתינו, וא"כ הרוי דרוש לריויסחה"ג אלא דרויסחה"ג ממעט וביצה' עוז מחלב אמו, ה"י לעוזmid דברי לריויסחה"ג אחר הת"ק שהוא קרוב לו, אלא עוז א"ב, ואח"כ דברי ר"ע דחולק עם כולם ולא מקיש בב"ח לבלה כלל, אלא דרש ג"פ גדי למעט חיה ועוז ובהמה טמאה, וכך כדי לתרץ זאת צריכין לומר דלחכי שינוי התנא הסדר והעמיד דברי לריויסחה"ג אחר ר"ע כדי להשמיינו דיש פלוגותא מיוחדת בין ר"ע לריויסחה"ג בעוז דרבנן אבל אי ר"ע לפреш דברי ת"ק אתה, אז לריויסחה"ג נמי לפреш ת"ק אתה ואיז הסדר מכובן דר"ע מפרש דת"ק בהמה דוקא וסמא לאפוקי חיה קאמיר ומשום דדרש ג"פ גדי, לריויסחה"ג מפרש דרך לאפוקי עוז קאמיר, אבל חיה בכל, ומושם דאיתיקש לבלה ומミלא לא צריכין לומר דיש עוד פלוגותא מיוחדת ביןיהם בעוז דרבנן. ומ"מ הביא אח"כ ברייתא מפורשת לריויסחה"ג פlige נמי בעוז דרבנן, ואעפ' דלמאן דמפרש דר"ע לריויסחה"ג לפреш דברי ת"ק אתה וכדפסקין כן להלכתא ליכא הוכחה זהה במשנה מ"מ כן הוא כדקטני בברייתא.

אלא באמת לשון הגמ' לא משמע כן, דהרי על האי מעשה דלווי דאייתו לקמי' רישא דטוס בחלבא. קאמיר ואמינא דאחרי דריבוב"ב הוא, ודרש להו לריויסחה"ג דאמר יצא עוז שאין לו. חלב אם - משמע בהדייא דממה דממעט מקרא עוז הותר גם מדרבנן, ועיין בלב ארוי' שרצו להומר דהאי מיעוט דרויסחה"ג מקרי מפורש בקרוא להיתר, ואין כח ביד חכמים לאסרו וכדברי הטו"ז הידועים. ואני יודע איך עלה על דעת קדשו לומר כן דהרי לדעת התוס' הת"ק באמת סובר דעוז אسور מה"ת, וכן לדעת ר"ע עכ"פ לא דריש האי בחלב אמו למיעוטו עוז, אלא ממעטו מגדי יתרא, וא"כ איך יקרא זאת מפורש בקרוא וצע"ג ודוק'.

תנוס' ד"ה המעמיד בעור של קיבת, תימא דבגמ' מפרש טעמא דאסרו גבינות עכו"ם מפני שמעמידין אותו בעור קיבת נבלה. Maiari נבלה אפי' כשרה נמי וכו' עכ"ל. וככתב מהרמ"ש ז"ל דלפי מה שכתב הרמב"ם יותר ראשונים ז"ל, דאיסור מעמיד ליכא בב"ח ממשום דהיתר בהיתר הוא לך"מ, דבעור כשרה ליכא איסור אלא בנ"ט אבל נבלה אסור ממשום מעמיד. והנה כפי הנראה התוי לא גורסו במתני' תיבת כשרה, וכן הוא בהירותה הב"ח דתנית כשרה נמקח, וא"כ מתני' דקנתני סתמא דמעמיד בעור של קבבה שהוא בגין' בין כשרה ובין נבלה קאמיר וכעפ' פשיטה דגס נבלה קאמיר, דהרי דבר ברישא מקבה של נבלה שהיא אסורה, ואח"כ כתני המעמיד בעור של קבבה, ומסתמא אדסליק מני' קאי, אלא דה"ה

והנהה במשמעותו, אלא כיון דבעניini דטרופה כתיב הוה מקשין אותו לטרופה, ולומר כי היכי דפרט כאן היתר הנהה ה"ג גבי בב"ח הדין כן, אך"ג שלא פרט היתר הנהה בפירוש, וכמש"כ המהרש"א לעיל גם דרשה דרכי דלא תאכלנו דכתיב בדם, מסתבר להקש לדם דמוות בהנאה, עי"ז מהני שפיר הק"יו מערלה שלא נkish בב"ח לטרופה, ולא מקרי זאת גז"ש למוחצה, דהרי גז"ש מהני על כלו ליתן הללו לא תאכל על בב"ח, ורק הפרט דכלכל תשליךון לא ניתן אבב"ח, ואם תרצה לדדקק יותר הרי אותו כתיב בטרופה שאתה כמעט חולין שנשחטו בעירה שהוא כטרפה שהוא חוץ למחציתו כמו שפי' רשי' ז"ל בסוגי' דחזקקי' ור' וא"כ האי אותו מצי למעט גם בב"ח ומשום הק"יו מערלה, וכל את שמעין מהה דקאמר סתם מני' לבב"ח שאסור, ולומר דסתם אכילה גם הנהה במשמעותו, אי לאו דפרט היתר הנהה. אולם ר"ש דברייתא דלקמן לית לי' דר' אבוח וס"ל דכל אכילה שבthora רק אכילה ולא הנהה במשמעותו. עיין תניש' בסוגי' דחזקקי' ור' וא' שם). ולכן עכ' גז"ש קודש קודש אתה דבב"ח כטרפה דלא תאכל בטרופה רק אכילה במשמעותו וכמו דאי"א להוציא א"ה אטרפה עי' איזה דרש דהרי מפורש היתר הנהה בו ה"ג א"א להוציא א"ה אבב"ח דאיתיקש עי' גז"ש לטרופה. כן לפיע"ד לתקן קצת תי' התוס' ודוק'.

וביצה' לי' מה שראיתי בהגהו ש"ס ווילנא בפסחים כ"ד ע"ב לאיסי ב"י דילוף הנהה בב"ח מערלה וכ"כ לא יאסר אלא בא"י ולא בחו"ל כערלה וכ"כ שאינם אלא באرض ולפי האמור ניחא דכיוון דעכ"פ אינו כטרפה להיות מותר בהנאה שוב אמרין דאכילה כולל גם הנהה וכ"ד אבוח ודוק'.

תוס' ד"ה כ"כ יוכיחו בסה"ד, ויל' דאי זה קרי הותר דדוקא חלב דכתיב כל חלב דמשמע דאפי' דחיה, והדר שרא דחיה וכו', וק"ז בעחתת"ס ז"ל היביא קושי' עצומה מהגאון ר"ד דייטש ז"ל, מש"ס מנוחות ה' ע"א דקאמר טרופה הותר מכללו במליקת עוז, ובטרופה לא כתיב כלל. וככתב הוא ז"ל דודאי איז הוותר מוציא עוז בין חולין ובין קדשים מכלל טרופה, הוה שיק' סברת התוס' דאי זה הותר מכללו כיון דלא כתיב בטרופה כל בשר, אבל הלא רק קדשים ציא, וזה פשיטה דעוז חולין בכל טרופה, ולכן שפיר מקרי יצא מכלל שאני טרופה דמשמעות הקרוא באמת בהמה מיריע, וסימן זהה ברור בעזיה"ת עי"ש. ולענין עדין התמיה במקומה עומדת, דהא גופא קשי' כיוון דציוותה, תורה למלך עוז לאו שבדשר בשדה טרופה רק מבהמה מיריע ולא מעוז, כי היכי דלא להו עוז קדשים יצא מכלל טרופה שהוא עכ"פ חידוש. ולא עוד אלא דקושי' זו קשה גם בלא סברת התוס' דאיפלו נימא דבלא "כל" נמי מקרי יצא מן הכלל שאני טרופה דמשמעות הקרוא באמת בהמה מיריע, דהרי דבר הכתוב בהוות בטרופה חית העיר והוא בבהמה דוקא ולא בעוז ולא עוד אלא דלשון טרופה שהוא נקבה אבהתה קאי, ולא אעוז שהוא לשון זכר עיין ברישי לעיל ק"ב ע"א ד"ה ה"ג ואין שחיטתה מטהרתת. ועיין לעיל בחודשנו דף נ"ו על המשנה דalgo טרופות בעוז מה שככתי שם. ואולי ייל' דלמא"ד וכדפסקין דיש שחיטתה לעוז מה"ת מהקיsha או מהלהכה וכמו שביראננו בפתחה בארכוה, ע"כ מליקה בעוז קדשים חדש הוא, וכן גם לעניין טרופה לא נימא דיצא על כל עוז דלא מיפסל בו טרופה, אבל למ"ד אין שחיטתה לעוז מון התורה באמת טרופות בעוז מנ"ל דאיסור מה"ת, והדבר צע"ג ודוק'.

ע"ב רשב"י אומר מושם ר"ש בב"ח אסור באכילה ומותר בהנאה שני' כי עם קדוש אתה ונ' ואנשי קודש תהיו לי וכו' ויש להעיר למה לא דרש ולא יהי' קדש ב"ב' כרבי דלעיל, ולאisor בהנאה, ואיפלו לפי מה שככטו התוס' לעיל דמג"ש זו לא נדע אלא

ממאליהו ולא גרו משום כשרה, אע"פ דעתך משום בב"ח ממש"כ התוס' ע"ז שם,-Decioן דהוא באישול ואין בו אלא איסור דרבנן אף"י בנ"ט, אך לא שיך כאן זירות הרחקה, ואולי גם כיון דהיתר בהיתר הוא לא שיך לנוזר משום הרחקה מעכו"ם כמובן, והא דקתני והלctaא אין מעמידין בעור קיבת נבלה, לכתלה קאמר אבל בדיעבד כשר, והה בכשרה אלא משום סיפה נקט נבלה או אולי בכשרה אף"י לכתלה כשרה משום דין בו ביישול וגם נ"ט ליכא ואין כאן איסור שמתבטל דהכל היתר, ואם ננים הדברים אז אין באוטו קונסטלאב אע"פ שנעשה מעור נבלות איסור, כיון דליך מצד מעמיד, אך בגבינות עכו"ם איסור הגבינה אבל לא האי קונסטלאב דין בו אלא אותו תמצית השלי"מיהו ששהוא המעמיד, ולא באתי בזה אלא לעורר ולהלכה ולא למעשה קאמינה ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"א רשיי ד"ה תיתסר כל אלית כבש באכילה, תמהני למה לא תיתסר כל אל"י אפיו של שור ועז, ואולי ייל' דאלית כשב באמת יותר שמנה בטבעו מלאית שור ועז עין בפסחים צ"ו ע"ב ברשיי ד"ה ואם, שהביא בשם יש מפורשים, דעת אין לו אלה אלא שכתב דעתו הוא בידם דין ייל' קרא למיועטו. ומסתמא השני י"מ לא כחשו המזיציות הנראת לעין כל, אבל דברו דאל"י שמנה מקרי אל"י דחלבו האלי"מ מקרי כדאמר ר' אש缸א, וגבי עז והה בשור אינו שמנה ומסתמא מש"ה באמת אינה קרבה בשור ועז, וכן יפה פרשיי דרך אלית כבש תיתסר, אבל ממה דמתרך הש"ס עלייך אמר קרא כל חלב שור כשב ועז דבר השוה בשור כשב ועז, אין להביא דיש חילוק באלי"י בטבעו בין מיני הבהמה, וכיוונת הש"ס דברעין חלב השוה בשור כשב ועז שיוקרב לגבוח, וכאשר כתיב בתיר הכי אשר יקריב ממנו לד', דמניין לפינן דרך מה שנקרב לד' קראו חלב ודרש הכא דרך מה שנקרב משור כשב ועז נקרא חלב אבל מה שקרב רק מכבש לחוד לא איקרי חלב ודודוק.

המהר"ם שיפ"ז בסיוף הפרק הביא דברי הג"א בראש פרקנו מובא בבב"י סי' צ"ב וקמץך דעתו להתריך כבד מיטוגנת בחמאה-Decioן דהוא בב"ח דרבנן בטל ברוב, וכל המעיין ב"י שם יראה דמפרש דברי הג"א דחותיכת עוף שנתבשלה בחלב בטלה ברוב, אבל לא דחלב מועט בטלה בשר עוף, דזה לא ניתן להאמר دقמעת מין הנמנע שייהי נבלע בחתיכת חלב כפי ערך הבשר מחיצה על מחיצה, וכן דברי המהר"ש זיל' צ"ע.

הדרן עלך פרק כל ובישר

בכשרה דיןיא הוי. וכך סברו התוס' דיןיא חילוק בין עור נבלה לכשרה, דבשניהם בגין איסור ובלא נ"ט מותר, אלא דהקשה המהר"ש זיל' לסתמן בסוף הסוגי' דקבוע הלכתא, אין מעמידין בעור קבת נבלה, דהא בכשרה נמי אין מעמידין, וכך לא שיך תירוץ התוס' עיי"ש, ועיין לבב אר"י מה שרצה לתרץ זה, וכפי אשר כתבנו דלගורת התוס' דקתוני סתמא בעור קבה במתני' וככל גם קבת נבלה, הרי מוכח גם להיפך ממנתני' דאפילו בקבת נבלה אם אין בה בנ"ט לית לנו בה והוא תימא גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"ע ואסר אף בלא נ"ט.

אבל דע דהא מלטה דמשום מעמיד קאסרין גבינת עכו"ם לא נזכר בגמ' אלא שהרמב"ם זיל' כתוב כן בפ"ג הי"ג ממ"א זיל' „אבל בימי חכמי המשנה גזו על גבינת עכו"ם וכו', ואם תאמר והלא עור הקיבה דבר קטן הוא עד מאי בחלב שעמד בו, ולמה לא יבטל במיעוטו, מפני שהוא המעמיד הגבינה וככו"ם ובפ"ט הט"ז מחלוקת בין מעמיד בעור קיבת נבלה לעור קיבת כשרה, דלבוי מעמיד בעין דלהוי איסור, וכן נארה הגבינה משום נבלה ולא משום בב"ח, אבל הראב"ד זיל' מشيخו שם וסובר דשאני גבינות עכו"ם שלא הלוכו בו חכמים אחר נתינת טעם, משום שלא פורצוו להתחבר עם העכו"ם. וקשהתו, למה לי טעמא דמעמידין בעור נבלה תפ"ל דהה בכשרה, אינה צריכה תירוץ עיי"ש, עיי"ש בכ"מ ובלח"מ שפירשו דבריו בדרכך ורוחוק. ויהי פירוש השגת הראב"ד איך שיחי, לפע"ד נראה דלעולם LICAA CAN מעד מצד הבשר, כי הבשר אין בו שום כח להעמיד החלב להיות גבינה, אלא דבעור קיבת עגל יונק יש בו עוד טור הנקרה בלשון אשכנז שלימייהו, והיא נבלעת מן אותו תמצית החלב שעיגל יונק, וכשמייבשין את העור אותו השלי"מיהו נקלפת בעור שלם, והוא כנד' כיס הקורקבין בעוף, וכן בדקין יש עור זהה, ובווי"ד ריש סי' מ"ז פסק שלא כרשב"ג דס"ל בגמ' חולין דף י' ע"א דסותם, דשם איקבע הלכתא דלא כוותי, ובסי' מ"ט לעין קורקבן יש פלפל באחרונים, אם אותו הכיס שקולפין הנשים עם המאלל שבקורקבן הוא העור השני עיין בפ"ת שם בשו"ת ק"ז בעהchatת"ס סי' נ'. ולפע"ד אפילו למ"ד דהינו העור השני מ"ט ודאי פשיטה דין לעור זה דין בשר, לא לעין נבלה ולא לעין בב"ח, והוא המעמיד את הגבינה, וכן לא שיך כאן לאיסור מצד מעמיד באיסור, והוא דאמרו בע"ז ליה ע"א דמשום דאייקום איקומם חשוב לי כבעינא היינו בקייבת עגלי ע"ז, ומכם דאית ב"י משום מעמיד נבלה או בבשר ומצד בב"ח, רק מוקם גבינת עכו"ם מפני שמעמידים בעור בנותנים בזוך החלב כל עור הקבה ואתה ב"י משום נבלה, ואע"פ שבטל גزو משום הרחקה

פרק העור והרוטב

הכל שוחטין אפיו טמא בחולין וע"י סכךן שלא נגע בבשר, וכן קתני בפ"ב דר' ל"ג דהשוחט ולא יצא דם כשרים ונאכלין בידים מסוימות, לפי שלא הוכשרו בדם. וכן שפיר שיך להאי מסכתא דיני טומאת אוכלין. אם לא שאמר דקשי' فهو למה לא סידר התננה האי פרקה אחר הפרקים העוסקים מעניini' שחיטה מיד, והמתוין עד אחר גה"ע וכל הבשר. אלא דלשונם משמע דעת עיקר הפרק דין עניינו לכך קמקשו ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"ב משנה העור והרוטב וכו' התוס' בקשר למצוא קישור להאי פרקה לשלהמעלה ונכנסו בדוחק גדול לקשרו עם הא דתנאה בפ' בהמה המקשה, שלאינה מטמא טומאת אוכלין ולא טומאת נבלה, ומהזה נראה דקשו להו דמה ענין פרק זה למסכתא חולין שאין עסקה בטומאות וטוהר. אלא בעסקי הכלש אכילתבשר, ואולם לפע"ד שפיר שיך למ"ז זו דלמאן דאוכל חולין בטהרה יש לידע דיני טומאת אוכלין וכאשר בריש פרקן לרובה ב"ע קתני

נקראת ערוםה כי הקליפה הדבוקה שהיא הסובין הוא בכל האוכל, וניהו דודאי אינו אוכל בפ"ע אבל בתוך הקמיה נאכל, אבל התוס' שכתבו דהאי דכתובות דחטה נקברת ערומה, דהיינו קאמר אף כשנקברת ערומה, ע"כ ס"ל דחטה בקליפה ההינו קליפה הדבוקה ונעשה סובין במכחת קאמר, ואע"פ שתוס' ודאי מודים דהאי קליפה נאכלת בשעת הדחק עכ"פ בתוך הקמיה, וא"כ בלואו שומר שפיר מצורף וכן אל וגידין וקרנינים וטיפים דמנני, דנאכלים בשעת הדחק דמצטרפין אע"פ שאינם שומרים, ס"ל דהני נאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל הסובין רק מעורב בקמיה נאכלין אבל בפ"ע לא. ומעטה בחטה שלמה שהקליפה החיצונה עומדת בפ"ע, לא היתה חשבתי כאוכל לולו שהיא שומר לחטה. עיין בה' ק"ז צ"ל שסתומה על התוס' שכתבו דלפעמים נקברת ערומה. הכי זורעים קמת, ולא הבנתי חמיהתו, הכי חטה קלופה מהאי קליפה הדבוקה נשאה קמיהalla החטה גם בלי הא קליפה גוש אחד הוה וביע פירור עי' תחינה ואי דקשי לי' דرك עי' תחינה והרודה מסלקין אותן נקברת ערומה" והיינו באירוע שחחתה קלופה ונזרעת כד' מ"מ יצאת בכמה לבושים, ובאמת יש לתמזה על התוס' מה החריו כתבו כאשר העתיק החת"ס ז"ל, "לפעמים ערומה" אלא כתבו "אף אם נקברת ערומה" וכן במנחות ע"ב ד"ה כדרכן כתבו, "אפיקו היהת נקברת ערומה" והיינו באירוע שחחתה קלופה ונזרעת כד' כאשר בדקה בכמה לבושים, ובדוחן שומר לשיטים השער אוכל רום' כך, לכטוס בדוחן זה, לפרש נקברת ערומה אפיקו רום' כשאיירע כד', ולא מפרשין בפשיות דלגביה הלבושים שמוציאה אח"כ, נקראת החטה ערומה אף שדבוקה בה הקליפה החיצונה, לאחר שהיא נחשת באוכל מחמת שהיא שומר ומctrוף להשלים השער אבל הני לבושים שיוצאים עליה בשבולת אין מctrופין מושם שומר כדלקמן דף קי"ט ע"ב דאין שומר עי' שומר. ואולי סברו התוס' דחוץ מקליפה הדבוקה אין לחטה רק לבוש אחת וכן נראתה מדברי חת"ס שהביא מאחד מן החיצונים שרצה לומר דכוונת ח'ל' על טירקישון וויטיצון שהוא יצא בכמה לבושים על הגבעול. אבל באמת זה הייתה דדוק ותשכח שם לחטה יש כמה לבושים י' או ד' שפיר בדקיי ואחד מתלמידי אמר לי שבספרי הפלאנצלעלערע כתוב שיש לו חמשה לבושים וח'ל' נזהרו בלשונם לכתוב כמה לבושים מושם דקשה להעמיד עליהם כמה, עכ"פ אין כאן מקום לדברי האי חיצוני כלל. ומה שכתב החת"ס דטירקישער וויטיצון אין מוציאין אותו לארעה בשום קליפה ואפיקו קליפת סובין אין עליי קורא אני עליי במחכ"ת, שמתן דברי בריבי ניכר שאין בקי בתרגולים, כי קליפת סובין ודאי יש עליי כמו לחטים, אלא שמחמת גודל הנרעין היא מועטת לערך הקמיה.

ודע דעת הרמב"ם ז"ל נמי כדעת רשי ז"ל, דבחלכ' טו"א פ"ה ה"ד כתוב אז' ול' וממן לשומרי אוכלין וכו', חטims בשעוריהן ושוררים בקליפיהן וכו' עכ"ל. הנה משנה הרמב"ם מלשון הברייתא דקתני בכלוں לשון "בקלייפיהן" וכותב אצל חטims "בשעוריהן" ועיין בערך ערך "סער" ש夷יר נקרא המוץ של התבואה (ולפי דעתך צ'ל בשעריהן בי"ד ולא בו"י) ודוקא לחטין יש להם הני לבושים חזק הקליפה הדבוקה, אבל לשוערין אין להם רק קליפה אחת הדבוקה בגרעון, אבל היא קשה ועבה, משא"כ בחטה שהיא דקה ורכה וכם"כ רשי ז"ל במנחות, ושם בסוגי יש לעין טובא בפירוש השkil וטרוי וגם במה דמחלק בשוערא בין לחות ליבשות שברש"י יש שני פירושים וברמב"ם פי' השלישי היפך מדעת רשי ז"ל, ואין כאן מקוםו להאריך בזה.

תוס' ד"ה ולא שומר לטומאה חמורה, וא"ת דאמר בפ"ש משקיין

ע"ש העור והרוטב והKİפה והאלל והלצמות והגידין והקרניות והטלפים וכו', על הסידור הזה יש לעיר דפתח בעור, והניא האלל והעצמות וכו' שהם כולן חלק הבהיר, אלא שאין בשעת קתני הרוטב והKİפה אינם שייכים כלל לבמה, והוא דקדוק עצום בישול מתחברים לבשר להיות מאכל אחד. והוא דקדוק דתニア להא דת"ר לכואו' אבל מזוה נראה לפ"ד דהוכחה הש"ס דתニア להא דת"ר שומרים לטומאה קלה ולא שומרים לטומאה חמורה. דבאה עיר דתקני במתניתן יש לפרש שני פירושים האחד דמיירי בעור הרך או שלקה וכך אמר רבב"ח לעיל ע"ז ע"ב על הבריתא דתני נבלתה ולא בעור ולא בעצמות וכו', דלא נרצה אלא שעשאן צקי קדרה וכאשר נדרב מזוה לפניו. וזאת מצטרף לטומאת אוכלין ולא לנבלות דלאו מאכל גמור הוה אלא עי' הדחק נאכל עם הבשר, ולגביה נבלת נטמעת מבנבלתה אבל לבבי טוב"א אין לנו מיעוט, لكن מצורף עכ"פ אע"ג דבפ"ע גם בל' מיעוט איינו מאכל גמור. שנית מצין לפרש דהאי עיר גמור ובל' שליקה ולא מצד שנעשה אוכל עי' שליקה אלא דמצד שומר לבשר מצטרף לטו"א, אבל לא לנבלות וכדרשין מקראי בגמרא' דשומרים לטומאה קלה ולא לטומאה חמורה. והתנא בסידורו רצה להשמיינו דמצד שומר קדרף, لكن הפסיק בין העור לאל ועצמות וגידין וכך' דהני יכול בראוין לאכול עי' הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכן הוא בפיה"מ לרמב"ם, אבל העור לאו מה"ט מצטרף אלא מצד שהוא שומר לבשר, וכן הפסיק בינוים ברוטב וKİפה וסידר תחלה העור מצד שומר, הרוטב והKİפה שהם טפחים לבשר, ואח"כ האל וכו' שכולן יש לאכלו בדוחק. וזה נכון וברור בס"ד ועייןbekמן בדיבורים הסטומיין ודוו"ק.

גמר' שומרים לטומאה קלה מנ"ל דתני' וכו' כתבו התוס' דלהכenis ולהוציא לא צריך קרא דנפיק בק"ו מיד כדמיסיק בגמ' וכי איצטרך לצירוף עכ"ל. תמייה לי טובא דהרי לקמן קב"ו ע"ב קאמר בנבלתה ולא בקהלית שחומה, וכותבו שם התוס' דע"פ דשומר הוה בסתומים, כגון חטה בקליפה התם מרביבין מקרה דזרע זרע וכו', אבל הכא גלי קרא דשומר לא הוה אלא בשאפר דגע עכ"ל, וא"כ שפיר איצטרך קרא להוציא ולהכenis עי' שומר סתומים כמו חטה בקליפה שלא נאמר דזהו כמו קולית נבלת דאיינה מטמא ואין כאן ק"ו מיד דזהו בגלי, ואין למדוד אלא על שומר בגלי, וכן שיש עליו כוית בשר. אלא דמו"ט גופא מטורץ שפיר דילפנין דשומר לנבי טו"א מצטרף, די' איינו מצטרף גם להוציא ולהכenis, לגבי חטה הסתומים מכל צד לא הי' מהני, דהרי הוא טהרה בלווע, והוא כמו קולית נבלת דאיינה מטמא, אבל אי השומר מצטרף הרי הוא חשוב כאוכל והוא הכל בגלי, ולכן בקהלית נבלת דאין השומר מצטרף, ממשיל גם להוציא לא מהני, ממי לא ממי לא מהני לא מהני וכו'.

ע"ש גמר' כדרך שב"א מוציאין לזרעה, חטה בקליפה וכו'. הנה רשי' ותוס' ז"ל פליגו בפירוש האי קליפה, דריש"י מפרש דקליפה העלונה שחחתה מונח בה בעוד שבולת, אבל הקליפה הדבוקה בחטה שמננה נעה סובין בטחינה הוא אוכל גמור, ולא בעין לפותא דמצטרף ומטעם שומר. ולפ"ז מה דאמרו בכתובות דחטה נקברת ערומה ומוציאין כמה לבושין העלונה שבבולת ואת כפשוטה דעתה שטומאה נזרעת ללא קליפה העלונה שבبولת ואת

לייתי הנך מזוערים בק"ו, משום חומר שיש בהן, דא"כ מה זו דקאמרתו לוי ליתני הנך מתנוור, דהא כבר אסיק אדעת' דאי'א איזה חומר בחנות מה שאינו בזעירין עי"ש. ואני בער ולא אדע, היכי כוונת המהרשות'א זורעים נילוף מק"ו משניהם בע"א, דזה ודאי ליתא דהא הנני שנים הוה להו שני כתובים הבאים כאחד, ואין מלמדין והוא מדה בתורה ומיעוטא, הנך אין אחרינא לא ואפלו בק"ו א"א לממוד, אלא כוונתו דלפי מה דאמרו לעיל דבר כל אחד מהני תלת יש חומר מה שאינו באחרינה, הלא יש ללימוד חדא מתרתי בק"ו והצד השווה, דהינו זורעים מנבליה בק"ו, ומה נבלה שאין טומאתו מרובה אית' לי יד ק"ו זורעים שטומאתו מרובה, ואם נפרק מה נבלה שכן טומאתה יצאה מגופה, נשיב תנור יוכיח, ואם נפרק מה לתנור שכן מטמא מאורי נשיב נבלה תוכיה, וחזר הדין וכו' אלא מה דיש להעיר על המהרשות'א הוא, דילמא רשי' ז"ל נמי כיון לכך, ומה שכנה בדכל הנך דקאמר תיתיב בע"א קאמר, כוונתו על חדא מתרתי במה הצד כנ"ל, וקרוי לי' בין אב משום דפרכינן עלי' פרכנא כל דחו, כיון דהוה חדא מתרתי וכדעליל דף קט"ז ע"א, ואשר כתוב רשי' ז"ל כאן ד"ה מה להן שכן מיטמאן ודוק'ק.

ע"ב גמר' ואב' א' סברא, מיר סבר הקשר תחלת טומאה הוא, ומ"ס לאו תחלת טומאה הוא, לכארו' נרא דפליגי בהא דאמר ר'ה בר' ר'דר' לעיל, פירות שלא הוכיחו כתנור שלא נגמרה מלאכתו דמי, דאין זה קולא זורעים, אין מקבלין טומאה בili הקשר מים, דכל זמן שלא בא עליהם מים, לא נגמרו מלאכתן, ולפ"ז ודאי אין כאן מקום לדמות הקשר לטומאה לעין יד, דמה ייעיל הקשר יד לפירות שצרכין לגמר מלאכתן ביאת מים, אבל לסתם גמר' דלעיל דחשב הקשר מים לקולא, דקיים רחמנא בזורעים, דגער' דגנמרו מלאכתן לטומאה מ"מ בעי הקשר מים, ואח'כ' נגיעה הרשות' יש מקום לומר תחלת טומאה הוה ביאת המים, וממילא כמו דבטומאה סגי בנגיעת היד ה"ה בביאת מים, ובזה ניחא נמי אדקתי בבריתיא שהביא לסייע לר'י וכש שאון מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, כך אין מקבלין הקשר אלא לכשיטלשו שנטקשו בתוס' למו תולה הקשר בטומאה ולא בהיפיך טומאה בהקשר שהוא קדום, וא"א שקיבל טומאה קודם שיוכשר, ולפי הנ"ל ניחא דגמ דין זה תליי בסברא הנ"ל,adam קר'ה דלעיל דביאת מים גמור מלאכה היא, א"כ מה לי אם באו המים עליהם אחר התילisha או קודם התילisha סמוך לה, דהרי התילisha וביאת מים שנירס מצד גמור מלאכה בעין, ומה לי אם זה קדים או זה, אבל אם תחלת הטומאה הוא אז רק אחר התילisha בעין לטומאה, ולכן אין דחתנה הקדים דיש יד להקשר כמו לטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה הוא, لكن קאמר דמה'ט נמי לא מהני הקשר במוחבר כמו הטומאה דלא מהני כו נראה לפע'ד נכו, אלא דקצת קשה דלהה לא פריך מהיא ברייתא על ר'ה בר' ר'דר' לעיל, ואדרבה כפי הנראה נתקבלו דבריו בלי חלק.

ו"ד דהא אמרינו אין מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, פרש"ז ז"ל בשם תוו'כ דאם אתה אומר מוחברין טמאין טמא את הכל וכו', וככטו התוס' דמיילא בהקשר נמי כו הוא, ולמה תלה הקשר בטומאה, ותירצטו בדוחק, עיין במהרשות'א ואני רואה דבר חדש ברמב"ס, דבפ"ב ה"א מטו"א כתוב, دائمין הגדים מן הקרקע אין מקבלין טומאה עד שיעקרו, אבל כ"ז שמחוברין אפלו בשורש קטן שיוכליין לחיות ממנו אין מקבלין טומאה עכ"ל, ולא נתן טעם לדבר כמו של' רשי' ז"ל, ואדרבה מדכתב הרמב"ס ז"ל כ"ז שיוכליין לחיות משמעו דהטעם הוא משום דחוויות מציל מן הטומאה, כמו בע"ח כתיב כי ימות מן הבימה הרי דחוויות מציל מטומאות

מיפקד פקידי ולא נטמא המשקין עם האוכל, ואמאי לא נטמא ב涅ג'ת הטומאה לחייב פקי"ל. והקשה המהרשות'א ז"ל ذקרו להו מה קרו להו, דודאי מוה"ט לא נטמא המשקין עם האוכל שבתוך האג, וכפרש"ז ז"ל שם וכוונתו דבלא קושייתם צ"ל כן, דעתין אין שם משקה עליהן להיות נטמא עם האוכל, דהרי האג והשמרין שבתוכו נטמאו ללא סברת שומר, דהרי האג בעצמו אוכל הוא ומקבל טומאה, ומה הוסיף בקושיותם שהקשו דיטמאו המשקים שבתוך האג מצד שומר כיוון דבלא"ה נטמא האג ע"כ דרכ' משום דעתין אין תורת משקה עליהן ואוכל נמי לא הוה משום דעומד לשוחות ולהיות משקה. וע"ז כתוב ק"ז צ"ל בחודשו דלק"מ, דיל' דמש"ה לא נטמא המשקין המפוקדים בתוך האג, משום דהוה טהרה בלועה ומגע בית הסתרים, ולכן הקשו דכיוון דהאג שומר למשקה והשומר בגלי שובי אין כאן טהרה בלועה, דכיוון דשומר בגליו תו לא מקרי בהדייהו, ולא זכית להבין, דסכ"ס גם ללא שומר הלא האג נטמא, משום דהוא אוכל, ולמה לא יטמא גם המשקה שבתוכו בהדייה, וע"כ לומר דלא מהתמאח בחדא משום דלאו אוכל דכוות' חשיבי בהדייהו, ואין חיבור לו כמש"כ שם רשי' ז"ל, וא"כ גם שומר לא מהני לטמא דשומר מחובר לאוכל בעין כאשר כתוב כן הרמב"ס ז"ל בפ"ה ה"ד הנ"ל ז"ל, "ומניין לשומר אוכלין שהן מהתמאין עם האוכל כשהן מחוברים בהו" הרי דבלא חיבור עס האוכל לא מיתמא ע"י השומר. ובאמת אני יותר תמה על התוס' דלמה להו לחיש דלא חל עליון ע"דין שם משקה דהוא דוחק גדול דהרי עומד לסתחות ומהשבה הלא מהני בטומאה להעשות אוכל. כי לפע'ד לא צריכין לזה דמטעם טהרה בלועה ומגע בהיה"ס לא נטמאו המשקין המפוקדים דכיוון דלאו כחדא גופה חשבין המשקה בהדי אוכל, אין יטמא אלא ע"י נגיעה בהיה"ס, ומגע בית הסתרים לאו מגע הוא, ואפלו לרביבא בפ' בהמה המקשה לעיל ע"ג ע"א, דחוורי אוכלין כמו דמפרט' דמה, ולא הוה מגע בבית הסתרים, באוכל משקה מודה דמגע בית הסתרים מקרי, ועכ"פ המהרשות'א ז"ל יפה השיג ודוק'ק היטב.

ד"ה ק"י"ח ע"א גמר' שומר דכתב רחמנא למה לי. והיינו דעל כל ער' זורע, ממש"כ רשי' ז"ל ש"מ לצרף, והנה לדעת הרמב"ס ז"ל וכמבעור בתו"כ דלהתמא טומאת עצמן לא בעין שיעור, דאיפלו כ"ש מקבל טומאה, וככאן בקרא הלא רק מטומאת אוכלין שיתטמאו דיבר הכתוב, וכדיםיים וכי יתן מים על ער' ונפל מבלטם עליו טמא הוא לכם, וקשה לומר דברים איינו עניין שדין אוכלין טמאים שמטמאין משקין או אוכלין אחרים למאן דאוכל מטמא אוכל, זאת הוה לי להש"ס להזכיר. אולם לפי מה שבירנו לעיל, גם לרמב"ס בעין הכא צירוף דכיוון דהשומר בתבואה שסובב את כל האוכל אי לאו דמצטרף הוה טהרה בלועה וביה"ס. ובזה תבון מה שכותבו התוס' ד"ה שומר, דכיוון דיד מכניס ומויציא ושומר מכניס ומויציא, שוב לעין צירוף לא בעין תרי קראי אהנסה ואהוציאה, הכוונה בזה דכיוון דלא מקרי טהרה בלועה ע"י שהשומר מצטרף, הרי דהוא אוכל ממש ולא שייך לומר בשומר שהוא מאן מכניס ומוציא, אלא כל זמן שלא ידיעין שמצטרף לשיעור האוכל, אבל לאחר שזכינו שמצטרףתו הוה לאוכל ממש ולא שייך כלל המכניס ומוציא. ועיין בלב ארי' מה שכותב על דברי התוס' ודוק'ק היטב.

ר"ש ז"ה תנור מטמא אוכלין מאויריו וכו', כל הנך דקאמר תיתיב מני' בبنין אב קאמר, וכ' המהרשות'א ז"ל לא ידעת' מי הכריחו לכך, דהא שפיר מציין למיעד ק"ו מהן פירכות דקאמר תלמודא, ועיין בבב ארי' דקמתמה על המהרשות'א דאי'ך אפשר לומר דהא דקאמר

תמה על המגיה במל"מ שרצה למדוד לעניין ברכה דלהוי כמו קבלת טומאה שלא להתחשב אף שהוא בריה, עי"ש. והנה יפה העיר, אבל לא הסביר החלוקת שבין טומאה לצירוף, אבל ההסביר הוא דחישות באיסור נמי לא מהני אלא אם תחולת ברית' הוה באיסור, עיין לעיל צ"ו ע"א בסוגי דבריה בתוס' ובפוסקים, וא"כ ה"ה בטומאה כך ד"א להיות טמא טומאה חדשה מצד בריה, כמו ד"א לחול איסור חדש על בריה בפחות מחייב, אבל לענין צירוף שומר לביצה הריאICA שיעור ביצה מתחילה ברית', וכן אף אין צירוף שומר לפחות לפחות מחייב אבל מצד חשיבות בריה, מהני גם לפחות מחייב, מפני שזה הצירוף מתחילה ברית' הוה וד"ק.

ע"ב רשי"ד ה"ה חיטין בקהליפון וכו', וה"ה לאוכל שחלקו, וה"ג הוה מצית לתרוצי בריה שני אלא תירוצא דחיקא הוא עכ"ל, בהגנותו שטמ"ק על הדף בש"ס ווילנא כתוב, דהאי וה"ג וכי עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דምפרש דברי רשי" דלשוני שטמ"ק על הדף בש"ס ווילנא כתוב, דהאי וה"ג וכי עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דםפרש דברי רשי" דלשוני בדבריו הקדושים נפלאים ממנה, דאפילו ע"צ הדוחק א"א לומר לדענין טומאה נחשוב בריה, שלא נctrץ שיעורא, דהרי עיקר לפותא דמקל זרע זרע הוא דושמר מצטרף להשלים השיעור, הרי דע"ג זרע בריה הוה, מ"מ לענין ביצה. וטעמא ממש"כ למעלה טומאה כאיסור דבענין איסור מתחילה ברית', ולכן טומאה חדשה דאנון יפה מתקנת ברית' לא מציז חיל. אבל הכא דאנון רוצים להשלים השיעור עי" השומרין, וקמבעי אי שני שומרים על שני חיצי ביצה נמי משליימין, אם ינמא אין שני שומרים על שני חיצי ביצה משליימין יליכא לחקל בין בריה לשאיינו בריה, אלא מציד דוחק גדול דהרי חישבת בריה לא מהני אלא בחזדא, אבל בתורי בריה להחשב בחזדא מהכי תית', ואדרבה בעניין פלא, איך עלה על דעת קדשו של רשי"ז, אפילו על ציד הדוחק לתרץ כן קושי' הש"ס, ולכן יפה מחק השטמ"ק כל דברי רשי" בזה, וד"ק.

תוס' ד"ה שומר אוכל שחלקו וכו', וא"ח ואמאי לא משני דאן השומרין מצטרפין, וממיiri כגן שיש בין כל הגרגירן כביצה בלבד שומרין, והשומרין מכניסין ומויצאיין וכו' עכ"ל, לפי מה שכתבו לעיל בריש פרkon דושמר הזרעים שמכסה את כל הגרעין אי לאו מצטרף לאוכל לא הי' מכניס ומויציא, מושם דוחה טהרה בלועה שאינה מקבלת טומאה ניחא, שלא מציז מתרץ כן וד"ק היבט.

ד"ג ק"כ ע"א גמר' א"ל אבי הוה עצמו יטמא טו"א, והתוס' כתבו דהוומ"ל הוא יטמא טומאת נבייה, וכתבו בא"ג דבאמות טו"ג לא מטמא, דaicא מיili טובא דמטמא טו"א ולא טו"ג, כדתנן השוחט בהמה לעכו"ם ומperfכת עכ"ל, והמהר"ס לובלן צ"ל קמתמה, מה ראי' היא זו הדתם במיתה תל' מלטא דהתורה אמרה כי ימות מן הבהמה, והוא באמות קושי' עצומה על התוס', אבל מה שנלפע"ד בזה, דתנוס' סברו דהא דאמרה תורה כי ימות עד שימות, דכ"ז שperfכת אין בה טו"ג אין הטעם מושם דחיקות מציל, אבל מושם דעתך אין אוכל גמור, דנטקשו להו כמו שהקשה הלב א"ר לסתן בדף ק"כ ע"ב א"ר, דכיוון דחיקות מציל מן הטומאה מה לא יכול יצליל נמי מטומאת אוכל, אשר מכח קושי' או מסיק הלב א"ר דבאמות טומאה זו אינה אלא מדרבןן עי"ש, אבל התוס' לא ניחא להו בזה,osal דחיקות מציל מושם דלא עבדי כען בשער עד שמתה למורי, ולכן שפיר יש מקום לחלק דרכן לענין טו"ג לא מקרי בש"ר, אבל לגבי טו"א אוכל סתם מקרי, ולכן ראייתם מכוננת, אלא דמ"מ "ל דגם התוס' לא כתבו כן אלא בדף ס"ד, וכך לישב דלמה

גבילות, ואע"פ שוגסשת ומperfכת מ"מ כל זמן שהוא חי אין כאן טומאה, מכש"כ בטו"א שהוא טומאת נגעה הבאה מחוץ לה שלא תטמא כ"ז שמחובר לפרק שהוא חיות הצומח, והא דבשחיטה כשרה מperfכת מטמא טו"א, עיין לקמן קכ"א ע"ב בלב אר"י ד"ה שם ור"יא ישנה לאברים דבאמות אין זה אלא מדרבןן ועיין מה שאכתב אני בזה לקמן בס"ד. אבל בראש פי"ב לענין הקשר כתוב דבענין הקשר דוקא אחר שנעקרו מושם הראקע שהדבר ידע הוא שאין לך זרע שלא בא עליו מים כשהוא במחובר, לא נאמר וכי יתן מים על זרע אלא לאחר שנעקרו האוכlein וכור עכ"ל, הנה כאן הביא האי טעמא שכתבו רש"י ותוס' מזה משמע שלא דלא דהקשר תחולת טומאה וכמו דחיקות מציל מטומאה כמו כן מהקשר שהוא תחולת טומאה, והוא לכארו" דלא כר"י דס"ל יש יד להקשר כמו לטומאה וכאשר כן פסק הרמב"ס צ"ל, אבל בזה י"ל דכיוון דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פליינ', אי דרשין גם אלפיני פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דהקשר תחולת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בר"י דר"י לית לי" האיסברא, لكن בחר הרמב"ס צ"ל בהקשר דלא סגי במחובר בטעמא דא"כ הקשרת את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, מושם דבאמות אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחיקות מציל והשמיט הרמב"ס צ"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא דלא בענין האי הוכחה דהא כיון דלא מקבלו הקשר במחובר, מミילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי התוס'. אבל מה דקרה על האי הוכחה בהקשר שתכתב הרמב"ס, הוא ממה שכתב המהרש"א צ"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פרי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמיים עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמיים, ואדרבה בימי קוצר חטים גשמיים סימן רע המה, אולם י"ל דהרבנן"ס צ"ל סובר אדרבה היא הנותנת דלא דבר מגשמי שנסflo על פירות גמורים בעודם מחוברים dazu הנשים שלא לרצון, אלא דלשון הרמב"ס צ"ל משמע דאפילו הנשים הרצינן להשלמת הגרעין הי' מכשיך דזא כבר איכא זרע אלא לא נגמרה למורי וצ"ע וד"ק.

ע"ש גמר' איר אין יד לפחות מכך, עיין בראשי ותוס' דפליינו אי בעין כביצה אוכלן במחובר דוקא, או סגי לי' בנגעה שלמטה לצרפן, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בזה. והנה יש לפע"ד ראי' ברורה דלא בעין חיבור לצירוף אוכlein, מהה דאית בפסחים מה"ע, אמר עלא ל"ש אלא בעריבה אבל בבית חיב לבער, מ"ט זימינן דמכניס להו ונפלו לגבי הדדי הרוי מפורש אומר, דגבוי חמץ דעובר אכיזת דוקא, סגי בניגעת שני חצי זיתים, ולא עבי חיבור גמור, ואין לומר דבל יראה וחיבור ביפור תלי באיסור אכילה, וכיון דaacilia עובר באוכל בהפסקה רק שהיה' בתוך כדי אכילת פרס, لكن גם חיבור ביפור חל על כיון מרדך, אלא דהא אינו א"כ אפילו אינו מונחים יחד סמכים צל"ז נמי עברו ויתחייב ביפור, והרי הש"ס לא קאמר אלא מושם דזימינן דכינוי אהדי דמזה משמע דמדאוריתיא לא מתחייב ביפור בשאים נוגעים החלקים צב"ז, ומ"מ בדכינוי לחו אז איכא חיבור ביפור מה"ת. אולם באמות הדבר צרייך טעם דמה לי אם שני חצאי זיתים מונחים סמכים ווגעים אהדי או רוחקים זמ"ז כיון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תזוז כדי אכילת פרס, וצ"ע כתע וד"ק.

ד"ט ק"ט ע"א גמר' ת"ש על כל זרע זרוע כדריך שב"א מוצאיין בריה שני איני, עיין בלב אר"י דא"פ דברי אינו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לענין צירוף שומר שפיר מהני בדיה, ולכן

חייבים עליו משות חנוך מהקיים למצה, ובמצה הרי כתיב לחם עוני, ודוחה מכח האי ברייתא דהמחחו וגמרו, אלא ה"ט דמי פירות אין מחמיצין עיי"ש, וצ"ל האי הקישא לא מהני אלא על גוף עניון חמצ ומצו להשותם, אבל לא לענין פרטני דיניו דכתבי בקראי אחרינה, ולכן אין הוה מקשהanca מ"ש מצה מחמצז דהרי בשניות כתיבocab אכילה, לא ה"י מספק לו התירוץ דבחמצ אתה نفس לרביוי ולגלוות דאכילה דקאמר הד"ה השתייה דזע עידיין לא מיתרך אמריא לא נקי ש biome מצה לחמצ, דכמו דהאי אכילה כולל גם שתיהה ה"ג במצה כן הוא, לכן קאמר מיד דהא לא קשה לי' Dunnikש מצה לחמצ לעניון זה, דהרי במצה כתיב קרא אחרינה לחם עוני ולגביה זה לא מהני ההיקש, אבל קשה לי' דהא בחמצ אכילה כתיב ומניין לנו לומר דה"ה שתיהה. וממה שאמרנו ג"כ מוכח דהאי יפותא דנפש רק גלו מילתא בעלמא הוא, דאכילה דקרא כולל גם השתייה ולא דילוף זאת ורק מריבוי, וכמ"כ בדיבור הקודם ודוק"ק היטב.

ע"ש נבלה לא אתה מנין שכן עמוש כרת, האי פרכה קלישטא טובא ואני דומה לשאר פרכה של קולא וחומרא, דהרי בחלב אפלו כרת וחטאת נמי מתחייב על השתייה, הרי דהוה ממש באכילה אפלו לכרת ומכם"כ בмеди דלית בי' אלא לאו ולמלכות וצ"ע.

תנוס' ד"ה מה להנק בסה"ד, ואפלו למ"ד לאו לאברים עומדת הי' באיסור שאינה זבוחה, עיין בבב ארוי מה שכ' לעניין אישור אינה זבוחה בעוף דנסתפק הfrmג' אי אית בי' ומכם"כ דהכא ל"ל קיימין דס"ל אין שחיטה לעוף מן התורה, עיי"ש. ואני בל"ה ביארתי בפתחה דבכל הני קראי דכתבי ב"ד ספרים שנאמרו להם במדבר לא שיז' כלל אייסור עשה דאי', דהרי במדבר לא נצטו על הזביחה, ואפלו נחרה לדעת ר"ע דהלהכתא כוות', ואולם בל"ה נמי יש לתמורה על התוס' שכתו בדלא ה' להם שעת הcores מכך אישור אבמה"ח או עשה דאי', הלא האי קרא דນבלת עוף טהור לא דבר כלל מאיסור אכילה, אלא מטומאת אדם באוכל נבלות עוף טהור, ולגביה טומאה ודאי ה' לה שעת הcores דאבמה"ח נמי מטמא לנבלה, היינו דוקא בהמה ובגנעה מדכתיב כי ימות מן הבהמה וכדלקמן קכ"ח ע"ב אבל אבמה"ח דועף לא שמעין דמטמא בבית הבליה ודוק"ק.

ע"ב גמר' ובכוורים גופיהו מנ"ל דתני ר' יוסי, פרי, פרי אתה מביא ואי אתה מביא משקה, הביא ענבים ודרכו מנין ת"ל תביה. הנה האי ברייתא מתחלת הבאה מדברת וקאמר דין מביין רק פרי ולא משקין היוציאים מהם, חז' מן הענבים ובכ"מ שם, גם משקה שלhn, ועיי ברמב"ס ריש פ"ב מבכוורים ובכ"מ שם, ולכן תימא רבתה הוא שמביא ראי' לסתור, ובבל"ה כל הסוגי' קשה להולמה, שמערב הדברים, כי מיחוי של חמצ חלב ונבלה שהוא המשם אין למדוד ממנה למשקה היוצא מן הפירות שהוא רק זיעא בעלמא וכמ"כ גם התוס' חילוק זה, ויש באה מיבורה גדולה באחרונים בפ"י בקונטרס האחרון לאיסור חדש, ובכח"צ בתשו', ובתשובה גם אני הארתקתי ואכ"מ, להאריך יותר ודוק"ק.

ד"ג קכ"א ע"א גמר' האי בשק שפלטו סיכון היכי אי דחשב עלי' אפי' באפני נפשי מיטמא, ופרש"י ז"ל ליטמא טוי' א' וכו', אבל טומאות נבלות ודאי לא מהני מחשבה אחר שהעור מבטלן ומהשכבה שאח"כ לא מהני לעשותו בשך רך אוכל בעלמא. ועיין ברמב"ס פ"ב ה"ג מיטאן שהביא דין זה שהאל אם חישב עלי' לאכילה מכבול טוי' א', והכ"מ ציין על זה הסוגי' דהכא, וכותב דקאי אהא דאמר ר' אל המוכנס אם שצית ב"מ"א חייב וכו' עכ"ל, וטעות פלטו קולמסו דלא קאי אהיא דר' יהודה דמייר' באל

לא פריך דאף טו"ג יטמא ولكن כתבו דלא ברירה להקשوت כן, אבל לא דס"ל דבאמת אין בשום של נבלה משום טו"ג, ודוק"ק.

ע"ש גמר' תנן התם וכו' אלא מהנה את החלב וגמרו, אכילה כתיב בי', אר"ל אמר קרא נש לבנות את השותה, ואני תהה איך יתחייב חטאת על ריבוי צו דהוא פחות אפיקו מאיסור עשה, וקרי לי' לרמב"ס דברי סופרים, כמו ח"ש, דלענינו אחע"א לא חשבין ח"ש כאיסור אינה זבוחה מבואר בתוס' וברמב"ס בסוגי' דחחע"א, ועיין בלח"מ ריש פ"א מחמצז ומוצה שהביא דברי הרמב"ס בפ"ג מאבה"ט דכתב הטעם בהמחה נבלת עוף טהור דמטמא את האכלו משום דשתיה בכל אכילה, וכן משמע מסתימת לשונו בהלכ' ח"מ דכתב אחד האוכל ואחד המחה ושותה דמשמעו דשווין ה'ן מצד שחייה בכל אכילה, וקמתמה הלח"מ שזה נגד דברי הש"ס כאן דיליף ר"ל מנפש דחיב גם על השותה, ולא מטעם שח'י בכפל אכילה וכמ"כ התוס' הכא דבמידי דאכילה לא מצינו דמיליף מותירוש וצ'ה, ונתקח הלח"מ לומר דגם הרמב"ס ז"ל של ה'א דר"ל דמכח קרא דນבלת גלי' בן דגס במידי דאכילה שתהיה בכל אכילה. ואני תהה איך לא הרגיש דהרבנן ז"ל דסובר לכל מה דאתה מריבוי הכתובים אין לוקין עליהם, לא מצי מחיב כרת וחטאת ומלקות מכח האי דרשאה דນבלת לרבות את השותה, וכן נראה ברור דדעת הרמב"ס דהאי לפותא דשבועות מזכיר לי' לתירוש וצ'ה אכילה מהני גם לחלב וחמצ וצדמה, כל שהמחה גופו המאכל עד שעשו משקה דשתיה בכל אכילה, אלא לעומת ההוו"א דין דרך אכילה צו כדרך אכילתון, דריש ר"ל האי נפש לרבות השותה אבל גם בלא קרא מסתבר לומר בן דכין דיש הרבה הרבה בא"ה שאין להם شيئا' וממחים מאכליהם להקל אכילתון, לא מסתבר כלל לומר דזה מקרי שלא כדרך אכילתון, ותடע דהרי לגביה בישול שבת וכן בישול בב"ח סגי' כמאכל בן דרושא', עיין בפתחה ב"ח לpermג' ואע"פ שרך לבן דרושא' וחבריו רואי לאוכל, אבל לרוב בא"ה הוא קשה לলעת, מ"מ לא מקרי שלא כדה"ג, וכן אמרה תורה בפסח אל תאכל ממנו נא, ולא מקרי ابن רואי', רק מה שבטלת דעתו אצל כל אדם כמו אוכל חלב כי בפסחים כ"ח ע"ב וכן מכ"כ דהמחה חמץ או חלב ונemu דלא מקרי שלכלדה"ג ור' וכלן מכם"כ דמלטה אסמייך ר"ל דבר זה בריבוי דנפש, והג' דריש צריכותא משמע דדרשה גמורה, הרמב"ס ז"ל לא שת לבו זהה, מפני הכלל שבידו שMRIIVI הכתובים אין לוקין ואין מביאין חטאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' בשלמא אם מצה היא וכו', לחם עוני אמר רחמנא וכו', וכתבו התוס' דהוומ"ל נמי אכילה כתיב והוא באמת קושי' עצומה על בעל המסדר, דלמה לי' להביא ממරחק לחמו ולא פריך מני' וכו', מ"ש חמץ ממצאה דהכא כתיב אכילה והכא כתיב אכילה, והת"ח רצה לומר מכך זה דלגי מצה יוצא נמי בשלא כדה"ג וכבר דחו האחוריים את דברי, דוזאי אין חילוק בהז בין עשה ללי'ת. והנה לפי האמור לעלה ה' לי' מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלכלדה"ג הינו למי שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעועס ולכך המהה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, וכן הכא דקתני דהמחה ונemu דלא יצא ידי' חובת מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי' לי' לומר דמשום אכילה דכתוב במקרה לא יצא, תינח למאן דיש לו شيئا' לעועס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, וכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה' ע"ב רצה לומר דהנילוש במ"י פירות אין

דנית מדם השחיטה על הדלעת בין סימן לסייעו, והאי דם ודאי ניתז בחים דהרי הוא בין סימן לסייעו, וכי מתה עמוד ושותט ואיך יקשר לדעתו דבעינן גם בשחיטה דם היוצא לאחר יציאת דם הנפש שכבר מתה, והוא תמייה רבתה. ועיין לעיל שם שכבתבי בזה ודוק'. אבל דעתם מותוק האי סוג' נצחים קושי עצומה על שיטת הרמב"ם דסביר דשחיתת נכריה אינה נבללה מה"ת, לדעתו מה ליבן בהרומה טמאה לטהורה, ובין ישראל ליכרי וצעיג' ליישב. ע"ב גמר' אמר חזקיי הויאל וכיקול לנורורה ולהעמיד על פחותה מכזית, עיין לבב ארוי זיל דזחו דבר הנגע קצר שיאכלנה כולה וудין תה' מפרקסט. ואני תמה על לשונו שכבתב שהוא נמנע קצר, הלא כבר ביארנו לעיל דף לע"ב ובשאר מקומות דעתל הלב לחוד מתה גמורה היה כמו הותז הראש, ואיך יעלה על הדעת לאכול כל בשרה עד שלא תשאר אפיקו צית בשר והיא עדין חי' ופרקסט. ולכן נראה לפע"ד דכונות חזקיי הוא לומר שלא דלא שיק' כאן סופה לטמא טומאה חמורה כמו נבלות עוף טהור, דהאי כאשר הוא עתה מצי לטמא טומאה חמורה עיי' אכילה, אבל בהרומה מפרקסט דוחיות מציל מן הטומאה, ע"פ סופה למות ואז תטמא אין זה מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, וכאשר לסברא או כיונו בתוס' ד"ה ולהעמידה, ולהזק סברא זו קאמר הויאל וכיקול לנוררה וכו', ור' דלו' ה' במציאות לגרירה חתיכות לא דתמה באה לאידי טומאות נבלות כלל, וניהו דאינו במציאות מ"מ מהני דעתה בעודה בחיותה לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה. ומפני שסבירא זו דחוקה יפה עשה הרמב"ם זיל דדוחה מהלכה ודוק'.

ע"ש גמר'ומי אמר חזקיי הכי, והא איתמר וכו', חזקיי אמר אינהxABרים מותה היא וכו' יצאה מכלח חיים ולכלול מתה לא באה עכ"ל הגם'. והנה הת"ח קמתמה דחזקקי' למה לי מחשבה כלל כיון דהוא אוכל גמור לבג', והלב ארוי' מושיף בתימה דמ"ש בנכרי דטמא לא, כיון שאין בה אישור אבמה"ח. והוא נדחק מעד עי"ש. ואני מושיף בתימה דמ"ש שחיטה דהא נפסקו או עקרו הסימנים נמי הדין כן. אולם לפע"ד נראה ברור דרא דס"ל להזקיי דשחיתת בה שניים יצאה מכלח חיים דזוקא בשחיטה הוגנת הדין כן אבל שהה ודרס ומכ"ש נחר או עקר הסימנים אינה אלא כטרפה בעלמא, ולא דזוקא אליבא דרי' קאמר כן לקמן בגין' אלא חזקיי נמי מודה לה, דעיקר טעם דחזקקי' הוא מדרשי כן לאכול אחר השחיטה מיד קודם שתצא נפשה (וכאשר ביארנו בפתחה דהיתר זה לר"ע מוכח מקרה עי"ש) מזה דן דשחיטה הוגנת משווה לה כיינה חייה עכ"פ, لكن אין בה משום אבמה"ח והתנא במשנתינו אשמעין דהה בטמאו כשחיתת ישראל או בטהורה כשחיתת נכריה דיש בו צד שחיטה או מצד השוחט או מצד הנשחט, משוו' לי' אוכל לא לטמא טוי' ואומילא ה' שלא לחיבב אבר מה"ח ור' אסי מבואר לנו דבעינן נמי מחשבה להאכילה כדי שתתחשב אוכל לגבי טו"א, וממילא גם שלא תהא בה משום אבמה"ח. או נאמר דלה לא בעינן מחשבה כלל, דההמשה שחותך ממנה אבר לאכלו חשובה יותר מחשבה, אבל כל זאת רק בנסיבות שחיטה הוגנת ובישראל בטמא ובנכרי בטהורה, אבל בשחזר אחת מהני תנאים אין בו אלא מעשה טרפות בעלמא, ע"ג דנפסקו שני הסימנים, וכח' תחשב הן לגבי טוי' והן לגבי אישור אבמה"ח.

אבל מה דקשה על דעת חזקיי הוא, כיון דגס לדידי' רק בשחיטה הוגנת הדין כן, ומכח גזה'כ דהתיר ה תורה לאכול מיד בעודה מפרקסט, מניל' דהדין כן גם לגבי טוי' והעמדת והערקה ולגביה הרבעה דלכל מיל' חשיבא כיינה חייה, דלמא רק לגבי אישור אבמה"ח.

שכנוסו כדאמר ר'ה, אז מטמא גם טומאת נבלות, אלא קאי על אל דעתך דעתך לטמא טוי'א, ע"ז קאמר בגמ'adam חישב עלייו גם בפ"ע מטמא טוי'א בלא צירוף, ודוק' ועיין עוד לקמן בדף הסיום.

ע"ש גמר' אמר אסי שנין ישראל בטומאה ווע"כ בטהורה צריכין מחשבה והקשר מים ממ"א, מפשtot הענן גראה דהאי מחשבה היא לא האכילה בעודה מפרקסט, דאי להאכילה לאחר פירוכס ולא מחשבה נמי עומדת לאכילה, ועוד דאי מחשבה להאכילה לאחר, פירוכס איך משוו' לי' אוכלא קודם פירוכס. אלא דמתוך דברי הרמב"ם זיל לא נראה כן, שכתב בפ"ג מאבה"ט ה"ד, דישראל ששחיתת טמאה לעכו"ס, ה"ז מטמא טוי'א כי' שפרקסט. ואני צריכה מחשבה שהר' ישראל שחתה לאכילת עכו"ם, ואני לך מחשבה גדולה מזו, ואני צריכה הכשר שהר' סופה לטמא טומאה חמורה עכ"ל. והכ"מ תמה עליו למה פסק דלא כר' אסי לעניין הקשר, וكمתרץ דס"ל דנדחה מכח סוג' דם שחיטה, וכקושי' התויס' لكمן דה' ולהעמידה פחותה מכזית. אבל על הא דפסק דלא צריך מחשבה לא הקשה כלל, ועיין לבב ארוי' שהתעורר בזאת لكمן בד"ה בפרש"י זיל אל מודה חזקיי'. ובאמת לך' מ' דה' סובר דהאי מחשבה דקאמר ר' אסי אינה להאכילה בעודה מפרקסט, אלא סתום להאכילה לעכו"ם, וכן עכו"ם בטהורה סתום להאכילה לישראל וכפרש"י لكمן ע"ב ד"ה מטמא טוי'א ודלא כתוס' שס דה' ווע"כ והא דקאמר ר' אסי צריכין מחשבה ע"ג דמסתמא כן הוא מושם דהוא לא הזכיר שחתה הישראלי לעכו"ם והעכו"ם לישראל, אלא שוני לישראל ולעכו"ם בטהורה, שכן מוכרכח לי' לומר צריכין מחשבה והיינו שישחוט הישראל לצורך עכו"ם והעכו"ם לצורך ישראל, אבל הרמב"ם שכתב בפירוש דישראל צריכין לעכו"ם וכן עכו"ם לישראל שפיר קאמר דלא צריכה מחשבה אחרת דהינו רק מחשבה דקאמר ר' אסי, וכן לא נתקשה לי' להכ"מ רק על מה שפסק דלא בעי' ההקשר מים משום דסופה לטמא טומאה חמורה, דזה דלא כר' אסי.

אבל מה דיש להעיר על האי פסק של הרמב"ם זיל הוא אכן לא בעי' ההקשר מים לגבי עכו"ם בטהורה, לפי מה שכתב הרמב"ם זיל בפ"ב ה"י מאבה"ט, דשחיתת נכר' אין בו טומאות נבלות, א"כ אין סופה לטמא טומאה חמורה. ובוח' ק"ז ציל כתוב בפשיטות דהדין כן ד女兒 בטהורה צריכה הקשר ותמה אין איך לא הרגיש כי הוא נגד פסק הרמב"ם דפסק בפירוש ד女兒 בטהורה אינה יסתרו פסקי, דינויו דין סופה לטמא טומאה חמורה מ"מ אינה צריכה הקשר. אבל מה שנוראה לפע"ד לישיב דעת הרמב"ם דלא נכר' מה"ת שחיטה הוה לטהר מידי נבללה שוב לידיון הדם כדם שחיטה להקשר. והן אמרת דההרבנן זיל כתוב בפ"י ה"ג מטו"א דאו' בدم שחיטה דם הקילוח אין מכך מר' פפני שעדיין חיים הנו אלא דם השותת לאחר קילוח, וא"כ אין במציאות שיוכשר הבשר בעודה מפרקסט מדהה, דדם הקילוח הוא דם שהנפש יצא בו, וכמ"ש"כ הרמב"ם זיל בפירוש בפ"ו מ"א, וא"כ לאחר שי יצא דם הקילוח הוה כמתה גמורה ומטמא טוי' כ' הפירוכס אחר יציאת דם הנפש אין אלא כפירוכס לאחר התזוז הראש, שאינו אלא צניב הלהטאה אלא כבר תמהו הראש יוסף והלב ארוי' על פסק הרמב"ם בזאת עיין לעיל דף לע"ז דהא דממעט שס דם חללים ישתה דיצא דם הקילוח הינו בדם הקזח, אבל לא דם שחיטה דמזכיר מקרה דעת הארץ גמורה ומטמא טוי' כ' הפירוכס לאחר עי"ש בלב ארוי' היטב. ואני הוסיףתי בתימה על הרמב"ם זיל דמנ' ובי' הביא את הדין

מתה כל מה דפorsch ממנה ודאי גם بلا קרא כנבה תחשב, דהא גם היא עומדת למות מי.

ועיין בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל של' לפי דעת הרמב"ס דנקה"ו^ו נבלה מחיים אלא שאינו מטמא מחייבים, וממש"כ שחת בתניים וכי לפ"ז בנכרי בטורה וምרכסת ואכל צוית ממנה יש בו איסור אבמה"ח ואיסור נבלה עכ"ל. ואם לדבריו כן כי, אז אפילו לר' יוחנן נמי הדין נוטן דברש מן המpercסט כזו שכבר אית עלייה איסור אכילת נבלה אלא שהחיות מציל מן הטומאה אם חתך ממנה צוית בשר קרי ב' כל אשר יגע בנבלתם לטמא, דהרי על האי בשר שם נבלה הוה ואין בו חיות כדי שתצליל מן הטומאה, ואין זה דומה לשארבשר מה"ח שאין בו טומאה, דהרי אין עליו שם נבלה, משא"כ עלبشر זה שלוקין עליו משום נבלה. אבל דעת ר' צ"ל נמיש בזה אחריו מפרש הרמב"ס אשר ביארתי בפתחה ובסוגי" דמסוכנת לעיל דף ל"ז ע"א, שבמחלוקת לא נתנו לדעת הרמב"ס כי הרמב"ס בפירוש כתוב גם לגבי איסור אכילת נבלה בעין דוקא מטה גמורה, וכאשר מוכח כן מסוגי" דמסוכנת עיין בלב ארי שם, אלא דעת הרמב"ס דטרפה ונבלה חד לאו הוא וכאשר כתוב פ"ד ממ"א, דמצטרפין מה"ט משום דטרפה תחולת נבלה ולא חלקון הכתוב לשנים אלא משום אדם שחט את הטרפה ולא בא הנבלות לידי גמור, מ"מ לוקין גם על הטרפה לחוד שהיא תחולת נבלות, אמר מעתה בנקה"ו ופסחה ופסחה"ג דתו לא מצינו שחיטה המטהרת מידי נבלה, הרי מיד קרי נבלה ע"ש סופה, ככל דבר שסופו להיות נן בלי שפק, לכ"ע אמרין אגמלל"מ, ואי גם בסנקה"ו בנקה"ה הלא יכול לגרה החטויות כמו שאמר חזקיי כאן עד שלא Tabא לידי נבלות לעולם, הלא הרמב"ס צ"ל דחיה זאת מוליכה כמו שהבאתי לעיל, וס"ל דמקרי סופה לטמא טומאה חמורה, ולא בעי הבשר, וכmesh"כ למעלת דזה דבר שא"א תשחיה כל כך, אולם אם חתך צוית ממנה האי צוית ודאי יצא מן הכלל של הבעיה, דהרי האי צוית הוא בשר מה"ח ולא נבלה, אבל טרפה הוה אלא דבמה"ח וטרפה חד לאו הוה וכרכ"י לעיל ק"ב ע"ב, וכמו שפסק הרמב"ס צ"ל, אבל בחותך אחר ממנה הרי זה טרפה וגם אבמה"ח, שהם תרי לאו דלא סטרו אהדדו, אבל אבמה"ח ונבלה מהה תרתי דטרפו וא"א לעבור על חד אבר בשני לאוין אלו, דנבלה הוה בשר מן המת, ואבר מה"ח הוא מן החי דוקא. וכל זאת לר' צ"ל דpercסט תקופה לאחר שחיתות הסימני" עדין היא חי לכדר, אבל לחזקיי דמשוי' לח לאחר שחיתות הסימנים לאינה חי, לייא בהמה שנשחטה בפייסול, לא משום נבלה וגם לא משום טרפה, דבנבלת כתיב כי ימות זאת גם לאיסור אכילת נבלה כן הוה, וגם טרפה אינה דטרפה לא מקרי אלא בעשה בה מעשה שסופה למota אחר זמן, אבל האי שחיתות שני סימנים עושים אותה אינה חי מיד, דהרי לדידי" יצאה מכלל חייה, ואין בה אלא איסור שאין זוכה עד שנות לנמי, דאו מהי נבלה גמורה הון לעין אכילה והן לעין טומאה, וא"כ כל החותך צוית בשר מבהמה שנפשלת, לא ה' בה לאו רק איסור עשה דאי", ואית מן התמייא לומר כן, אבל אם נאמר דחזקקיי כל שיצאה מכלל חייה גם בלי שום קרא בשר הפורש ממנה נבלה ולא בשר מה"ח ממש"כ למעלת ניחא טובא, ולכן יפה כתוב רשי"זיל דזוקא גוררו לחטויות קטנות בפחות מכך ודו"ק היטב כי הדברים אמיתיים וקיים לעניין בס"ד.

גמר' ר"א האל וכוי, א"ה והוא שכנסו, ופרש"י צ"ל דע"י שכנסו גלי דעתך דלא בטלה מעיקרא, אבל נוכנס מאלו, וכן שכנסותו תינוקות וכו' עכ"ל, הנה ה"ה אם כניסה גדול בכונה אם אינו המפשטע במpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל חייה אלא דעתך לא בא את לכלל

אבמה"ח התירה התורה, ואי כדי שלא תהי גזה"כ ילפין ממש לכל מיili יצאה מכלל חייה, סכ"ס גזה"כ הוא דזוקא בשחיטה הונגת יצאה מכלל חייה אבל בנחרה או עקירה לא ע"ג דבטבע העניין אין שום נפקota בהזאת איש או נחר ועקר, ועיין עוד לקמן אלiba דרי יוחנן בהזאת ודוי"ק.

ע"ש ר' אמר ישנה לאברים, לאו מתה היא. פי' אלאichi לכל דבריה לעין אבמה"ח וכן לעין הרבעה ולעין העמדה והערכה, אלא לעין טו"א בלבד הוה כמותה וכן שלא תצליל הבלועין בתוכה באחול המת כדלקמן. ועיין בלב אר"י דקמתמה למה לא תצליל החיות גם מטו"א, ומ"ש מגדים ובן פקועה דין טו"א ע"ב ד"ה ומ"מ החיות מצלת מט"א וכmesh"כ התוס' לעיל פ"א ע"ב ד"ה הוαι, ולכן יצא לחוד בדבר החדש דהאי דמקבל טומאת אוכלי בעודהpercסט באמת רק מדרבנן הוא, הוαι ונראית כשותפה, ומ"ה בנהירה אינה מקבלת טו"א דאקדמי אדאורייתא דחוויות מציל, ומוסלק בהזאת מה שעמד בו הראב"ד צ"ל פ"ג מטו"א, אבל לחזקיי דס"לpercסט אינה כוחה באמת מקבל טו"א מה"ת עכ"ק עי"יש. ואני תמה דלפי דבריו לחזקיי באמת אין חילוק בין שחיטה לנחרה, ובין טמאה ונכרי לטהורה ושישראל וזה ודאי ליתא כמו שביארנו, והוא צ"ל לשיטתו" איל שכתב למעלה דגס לחזקיי אסורהpercסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של עוף לרמב"ס. וכל זה דזוקא אחר דזוקא ואחריו כל הדזוקים עדין לא יתישב ומה נכרי בטמאה לא מהני מחשבת עצמו לאכלה להיות משוי"ו אוכלי. הא חדא שנית קשה לי על דבריו דמשמעו דלא קשי לי על ישראל בטהורה כלום וכן ניחא לי דמדרבנן החמירו בישראל ולנכרי בטהורה דנראה כשותפה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ובאמת לפ"י קושיתו זה ליתא דגס בשחיטה כשרה בעודהpercסט תקופה מ"ש מגדים ובן פקועה דחוויות מצלת מטו"א. וזה ה' מקום לישב לדעת התוטי לעיל פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה דסבירו, ובאמת לאו מהני מחשבת עצמו לאכלה לעין הרבעה ולא לעין העמדה והערכה דבאה דתיריה התורה לאכול בחותך צוית ממנה בעודהpercסט, גلتהلن דחשחיטה הcarsה משוי"ו לה כמותה לגמרי וממילא לכל מיili, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס צ"ל דס"ל דגס בשחיטה כשרה הוה כוחה לכל דבריה כמבואר מtopic פסקיו בפ"א מהל" א"ב ובפ"א מאבה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה תנטא מה"ת ולא נראה לפע"ד דבון לחזקיי ובין הא לשאר מיili הוה חי". וכך נראה לפע"ד דבון לחזקיי ובין לר"י, האpercסט הון בטהורה והן בטמאה בשחיטה כשרה ע"י ישראל דטמא טומאות אוכלי מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מיili הוה כחי, מ"מ המעשה והמחשבה משוי"ו לי אוכלי, ואין לדומות זאת לדגמים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשוותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס צ"ל דבון פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיטה מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי" ודו"ק.

תוס' ד"ה הוαι ויכול לגרה ולהעמידה חפות מכזית, פ"ה וכוי' ולא ה' צריך לפרש כן אלא אפיילו חתיכות גדיות ובלבד שלא יהיו" אברים, דבמה"ח לא מטמא וכו' עכ"ל. ולפע"ד נראה דבזקזק גדול פי' רשי"זיל דזוקא חתיכות קטנות דהא לחזקיי קיימין כאן דס"ל דיצאה מכלל חייה, וא"כ אין כאן לא אבמה"ח ולא במא"ח אלא נבלה, ורק בבשר מה"ח אמרין דאיינו מטמא דגס אבמה"ח לויל קרא דכי ימות מן הבמה דמנוי" דרשין لكمן קכ"ח ע"ב דבמה"ח מטמא נבלה לא הוה ידעין דאית ב' טומאה, אבלpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל חייה אלא דעתך לא בא את לכלל

הקריעה, ג"כ לטהורה תחשב ואינה מטמא הטהרות שנגעה בה, משום דסופה להקרע לגמרי ונידון ע"ש סופה הן לענין קבלת טומאה שלא ליטמא חלק אחד בגעית הטומאה של חבירו, והן היהות טהורה בעודה מחוברים לקרעים במקצת, משום דהריר עוסק הוא בקריעה, ורובה כולה משום דסופה להיות כן, אלא אם נפרש המשנה כן, אין מקום לדבר ר"ג דאמר ל"ש וכו', דהה לא מיררי כלל מקרייה כדי לטהרה דהרי ה"ה בטלית טהורה דשובה אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, ומה שמייך לומר דחס עליה לקורואה כיון דחצינן שהתחיל ולא פסק מלקרוע עד שגמר כל הקריעת אלא דבנתים נגע שרעץ בה או אם היא טמאה ונגע טהרות בטלית זו קודם גמר הקריעת. וכן אין מוכרים לפרש"ז"ל דמיררי דוקא בטלית טמא וקורואה כדי לטהרה מטמאתה, ורובה סגי לטהרה שיבר קרע רובה, דהרי חס עליה ואני קורע אלא מה שצרכיך כדי לטהרה, אלא דלפирוש זה רבו הדקדוקים והקשיות, חדא מה זה דקתני טלית שהתחיל לקורואה ומה שכתבו התוס' דטהורה למפרע מתחילה הקריעת, האי דינא בעצמו יש לתמורה עליון, אדם ממחבתו לבטלה מתורת כל' מהני א"כ גם בלא התחלת הקריעת תhani למפרע כשחישב עליה לקורואה ולבטלה, וא"כ דבענין דוקא ביטול ממש מה מהני תחלת הקריעת כיון שעדיין עומדת לתשמשה ולא עוד אלא דהמשנה בעצמה אומרת כיון שנקרע רובה שב איןנו חיבור, הרי ברור מללו דרך אחר שנקרה רובה אין לו חיבור. וכפי הנראה רשי"ז"ל הרגש בחומר לשון זה דטלית שהתחיל בה לקורואה, ורצה לתקן במוה שמספרש דבא לקורואה כדי לבטלה מתורת טלית. אלא דאי"כ הוסיף חומר על חומר דלפ"ז אם היה קורואה לא כדי לטהרה אלא מטעם אחר או שנקרעה מעצמה, נמי הدين כן דטהורה, דהרי שוב אינה עומדת להשתמש בה לתשמשה הריאונה. ולמה קתני התנא האי לישנא דהачילה בה לקורואה. ואני לנו מנוס אחר אלא לומר דאם נקורעה מעצמה לעולם סגי ברובה, אבל אם הוא התחיל לקורואה כדי לטהרה בעין כולה דוקא מחששא דר"ג, דילמא חס עליה ולא אני למייבוד רובה, אבל מ"מ גם בזיה סגי ברובה בטלית טבולות יוס ונזזה הוכיח ר"ג דינו דכיוון דהתנא אתה לא אשמעין אפילו בהתחיל לקורואה כדי לטהרה סגי ברובה ולא חיישין שחס עליה ולא יקרע רובה, ע"כ בטבולות יוס מיררי. ומפני לא יודא דהוא דוחק על דוחק, דמסתמא מתפרש המשנה להיפך, גם בהתחיל לקורואה סגי ברובה, ואיך נכנס בדרכי התנא היפך מזה דבאמת חיש חס עליה ובعين הכול, אלא דבטבולות יוס סגי ברובה כמו בנקרע מעצמה שנית גם היא דקתני אינו חיבור לפי פרש"ז"ל אינו מודקדק כלל, הלא אין זה הטעם שאין כאן חיבור, אלא משום דבטל מתורת טלית, כמו כי רhrs שניקב כמושcia זית טהור, שבת דף צ"ה ע"ב. והכי הוליל כיון שנקרע רובה בטלה וטהורה. אלומ דעת הרמב"ס ז"ל חלק הרבה משיטות רשי"ז ותוס' ז"ל בפ"כ מג' כלים בסופו, טלית שהיא מדรส והטבילה וקדום שיעיריב שימושה להקרע ממנה קרע, כיון שנקרע בה רובה אינה חיבור וטהרה כולה וכו' שהרי הוא טהור שרוצה לקורואה לשינויים, כיון שהגיע לרוב הטלית וא"ז נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נתמא החלק השני, ע"ג דעתינו לא נחלקה לשינויים, כיון דעסוק עתה לחלקם לשנים הוה רובה כולה והוא להם חיבור לענין קבלת טומאה. אלא דכאן הוסיף הש"ס תיבת „וטהורה" ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעתינו יש לומר דתרתי קאמר דכיון שהגע לרובא שוב אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

בעצמו שאין כאן גilio דעת דלא בטליה, לא מהני להחשב בשר לטמא טומאות נבלות, כאשר מסביר לו רשי"ז"ל דמחשבה שאח"כ מהני דוקא לשוו', אוכלה לקבל טו"א, אבל לא לשוו' אבל נתקנס מאילו ע"י תינוקות אורחא דמלתא נקט אבל ה"ה ננסו אחר שלא הפשיט, ומילא דוקא בפלטו סכך אבל בפלטו חיה לא מהני להננס בפלטו שלו' בשר, דכאן לא שידי גilio מלטה למפרע, אלא דלפי מה דמסיק דר"י אליבא דר' ישמעאל אמר למלאי, דס"ל דעור לא מבטל, א"כ בפלטו חיה בלאו כינוס מטמא נבלה ורק בפלטו סכך עיין כינוס מושום דבטלו מדעת, וא"כ לכ"ע דהעור בעצמו בלי מחשبة מבטל הני חצאי בשר, אין לדין דר' יהוד' שום מקום, אבל הרמב"ס בפ"א מאהבה"ט פסק כר"ע מ"מ פסק הא דר"י וכדמפרש ר"ה והוא שכנסו, וככתב דבין פלטו חיה ובין פלטו סכך מהני הcinos לשwo' נמי בשר, ולידי"כ כל שמתכנס ע"י גדול ומדעת אפילו איינו המפשיט מהני וכבר השיגו הראב"ז ז"ל, ועיין בכ"מ ובלב ארוי מה שכתבו בזה. והעיקר דהרבב"ס ז"ל מפרש דהגמר' במסקנא דקאמר ור"ה דאמר כר"ע על כל השני מימרות קאי, וא"ג דר"ע סובר דהעור מובלן, מהני הcinos לשwo' בשר לטמא טומאות נבלות, ואם נתכנס בלא מחשبة מאילו אפיו טו"א איינו מיטמא וכדאמיר לעיל, והסוגי מתפרש בדוחק, אבל גם לפרש"ז"ל הסוגי ז"ל הסוגי אין לו פירוש מרוחות, וכאשר נדחקו התוס' בקושיותם כאשר תראה ודוק היטב.

דף קכ"ב ע"א משנה אלו שעורותיהם כבשרן וכו', ר' יהודה אומר וכו', גירסת הרמב"ס וכן איתתי' במשניות ר' יוסי. ואולי משום איזה דר' יהוד' גרשין תרי פעומים ר"י למה לי, אבל זה ליאת דלעיל רק הא דאך עור חזיר הבור, דברי ר"י המה, אבל עור חטרת וכו' חזיר לדבורי ת"ק, ורק הפסיק בדברי ר"י שחולק על הא דמדייק הת"ק בחזיר דוקא של ישוב, להוסיף אף חזיר הבר, וא"כ חזיר בדברי ת"ק, וכן הוא بما שתנא אחרי דברי ר"י בתרא, וכולן שעבדן וכו' שהשם דברי הת"ק סתום מתני' אלא שהפסיק בדברי ר"י שחולק על הלטאה. אבל דברי ריב"ע שאומר שמנת שרצים וכו' הנini לכלך אחר שישים דברי הת"ק, כי לא רצה להפסיק כל כך בדברי הת"ק, ומישב בזה מה שדקדק מהרש"ש בהגותיו ודוק היטב.

תוס' דה עורות אביו ואמו שטיחין, וא"ג דמות אסור בהנאה וכו', מ"מ לא י"גزو רבנן משום ה"ז חשא וכו', והא דלא קשי' להו כיון ד אסור בהנאה למה להו לגוזר טומאה, דבימוא כ"ג ע"ב אמרו דחמירiy להו טהרת כלים יותר מהורג את הנפש ועיין פשחים פ"ה ע"א.

תוס' דה עור הראש של עגל הרך על מעשה הי' שואל וכו' ואני מסתפק ושואל אם בימי ר'יל ור' עדיין הי' נהוג טומאות וטהרות וכעת אין הפנאי לחפש אחר הדבר.

דף קכ"ג ע"א גמר' תנן התם טלית שהתחיל לקורואה כיון שנקרע רובה שב איןו חיבור וטהורה עכ"ל, הא תיבת „וטהורה" ליאת בתני' דכליס, והברטנורא שם מפרש איןו חיבור דאם נתמא הקצה האחד לא נתמא הקצה השני, והכי פירושה של המשנה טלית טהורה שרוצה לקורואה לשינויים, כיון שהגיע לרוב הטלית וא"ז נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נתמא החלק השני, ע"ג דעתינו לא נחלקה לשינויים, כיון דעסוק עתה לחלקם לשנים הוה רובה כולה והוא להם חיבור לענין קבלת טומאה. אלא דכאן הוסיף הש"ס תיבת „וטהורה" ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעתינו יש לומר דתרתי קאמר דכיון שהגע לרובא שוב אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

והא דלא פריך מכל שחיקות דעתם דוקימל' דודובא סגי, דילג'זור דילמא לא אותו למייעבד רובה, משום דהותם לא שייך לומר דחס משלוחות הרוב כמו בטלית דחישס מלקרוע, אבל גבי עולת העור שפיר חיש משום דאסור להבדיל כולן עיישי. ולכאורה' דבריו תמווןין, דס"כ'ס אם יארע דלא שחת רק מהצה הסימנים יהיו חס להטריף את הנשחת, וدمמה על המכחשה שהוא רוב ושפיר הי' מקום לגורר דינבעי כל הסימן, והי' מקום לישיב איז את עפ' דברי הרשות'א זיל' בריש מכילתן שכ' על הא דרבא אמר, מומר אוכל נבלות מותר לאכול משחיטתו עי' בדיקת סיכון, משום דלא שבך התירא ואכל איסורה והקשה הוא זיל' עדין ניחוש דילמא לא שחית רוב הסימנים דבזה לא מהני מומחה דהרי לא בדק בסימנים נבלה, ותירץ דמסתמא יבודק מיד וישלים את הרוב אם ימצא שעדיין לא נשחת, וא"כ ה"ג ייל' דלא מצאו כאן ליגוזר משום דלא חיש לשחוות אפילו כולן, ואם ימצא מצומצם הלא תוק שיעור שהי' יכול להשלים, ולא יכנס בספק, ואם בשביב שיארע שיזהה בבדיקה הסימנים עד לאחר שיעור שהי' הוא מלטה דלא שכיח ולא גרוו בה. אלא דא"כ נצמחה לנו קושי' עצומה על פסק בעלי השוע' בי"ד ריש סי' כ"א, דסגי ברוב מצומצם עיישי' בטוו'ז הא לדידן דמחמרין בשהי' משחו ומיכש'כ בעוף דלכמה פוסקים מעיקר הדין במשהו, איך נסmock ארוב ולא נגזר כדגזר ר"ג הכי בטלית שאינה טבולת יום דבעינן דוקא קריעת כולה, משום דילמא יאמר על מהצה שהוא רוב והוא קושי' עצומה.

וז"ע דהא דפסק המחבר דרוב מצומצם נמי סגי והוא דעת הר"ג והרשב"א זיל' וכמו שהביא שם הטו'ז בלאה' מן התימא, לפי מה שכתב הרמב"ס זיל' בפיה'מ לעיל ל"ב ע"א ר"ש כד' ביקור (טבח חכם למפרש בגמ') דהינו ביקור השחיטה לדעת אם נשחת השיעור שחביב או לא עיישי', ואני ביארתי שס' ובדף ט' דיפה דיבור הרמב"ס זיל' בזה דבשחתה מצומצמת קמיiri דבעי הבנת הלב ודקדוק עצום לשער אם הוא מהצה או כ"ש יותר, וצריך דוקא חכם כמו בבדיקה הסיכון על פגימה כל דחו הנרגשת ולא אוגרת, והרמב"ס ס'ל' דמשום לתא דאייסורה ולא משום כבונו של חכם בעין דוקא חכם, וא"כ הוי לו להמחבר לחוש לדעת הרמב"ס לחומר באיסורה דאוריתא, ולהתנות עכ'פ' דבעי להביא שחיטה מצומצמת לפני החכם. אבל הקושי' דלעיל דלמה לא נctrיך כל הסימנים כמו הכי דבעינן קריעת כל הטלית דהרי ודאי חס להטריף בהמתנו כמו שחס ליקרע הטלית באמת ל�'ם, אלא דברי המהרמ' זיל' במקצת' נדרים וקושיותו אין לה מקום.

דינהנה הא דגزو על טלית שאינה טבולת יום דבעינן קריעת כולה ולא סגי ברובה ואפילו רוב הנראה לעיניים לא, (זה מוכח מדלא מוקי בסתם טלית ורובה רוב הנראה לעיניים קאמר) ע"כ אינו אלא במלטה דבידו הוא לעשות דהרי מצי לקרעה כולה אם רוצה לטהרה, וממילא גם בדיעבד אם לא עשה כן ונגעו בה טהרונות נטמאו, אבל כיון דגزو טומאה עלייה עד שנקרעה כולה הוא דבר דעתא ממילא, אבל לפסול דבר מפני גירה כזו במקומות שלא ה' חס בעשיי', אלא דראייך כך שלא נגמר ולומר דמשום דילמא יאמר על מהצה שהוא רובי, זה דבר זר דהרי בזה סגי להצrik רוב הנראה לעיניים, או שיכריע בדבר איש אחר שאינו חס על הפסוד, אבל אין לו טעם לאסור ולהפסיד מכל וכל וכן בכל שחיתה דעתם לא מצי פריך מיידי דלכתחלה בעין באמות כל השני סימנים, ולדעת הרמב"ס אפילו בעוף וכדמבעואר בריש פ' השוחט דרבא כמו שהוא אין אלא בדיעבד, ואי בדיעבד כיון דהוא לא מחמתה שהי' חיש עלייה, לא שחית כולם אלא מחמת שאירע כן ע"פ' שכונתו הי'

מעיקר הטלית, והעיקר הרבותה הוא דהנשאר במשמעותו והוא כדי מעפורת נמי טהור, וכי האי "אינו חיבור" על המיעוט של הטלית שעדיין לא נקרו על קרעים, שג' הוא אין לו חיבור מפני שהוא קורע והולך, וחשוב גם האי מייעוט כרוך לחתיות פחות מכדי מעפורת ונתרה ע"ש סופו. ועיין במיל'ם שם שכטב לדעת הרמב"ס צrisk להגיה בגמ' בדברי ר'ג וקרע לה כולה" וכן "גזרה דילמא לא אתי למקראה כולה" והמל'ם שכח לומר דמס תיבת "גזרה" צריך למחקיה דהא עדין באמת לא קרעה כולה, ולא שייך לומר גזרה אלא חיישין דילמא יחווש על הטלית בגמר קריעתו ושאיר כדי מופורת ממנה. וגם לשון "אינו חיבור" קשה לשמעו, דיתור הויל' שוב סופה להקרע וכקרוע יחשב. וגם אחר כל ההגחות והדוחוקיס, המימרא דר'ג גופא קשה לשמעו, דכיוון דקרע רוב הטלית לקרעים בכונה לקרעה כולה, איך ניחוש דבמעירות האחורי יחוור מהחabitו מפני שיש חט על המיעוט אחר שלא ה' חס על הרוב וגם הסוגי' משולל הבנה דמה קשי' מעולת העור ומפשיט בהמה לשוטח וכאריך האריך בזה המיל'ם וצע'ג וד' יאיר עני ועיין עוד לפניו ודוק'.

ע"ש גמר' ארבע' א, ל"ש אלא בטלית טבולת יום וכו'. והנה מאיד יש לתמונה איך מצרי ר'ג להכניס במשנה ברורה דקתני טלית שנקרעה רובה טהורה, דמיiri בטלית טבולת יום דוקא, ובטלית דהmins קשים לה דוקא אשר אין זהו שום רמז רמייא בלשון המשנה, וכל זאת בלי שום הכרע, דעתמא גזרה דילמא לא ATI למיעבד רובה הוא גזרה חדשה, והיתכן דהנתנא שלא הזכיר גזרה זו כלל, ישנה סתם דטלית שנקרעה רובה טהורה ויסmock על המבין שיבין מಡעתו דנפשיה, שכאן יש מקום לגורר דחס ולא יקרע הרוב וידמה בנפשו דאייכא רובי, וכורא אני על זה וכיווץ באזה, דברי הגמ' ל�מן דך קכ"ד ע"א, האלקים אי אמר לי יהושע בן נון מפומי לא ציתינא לי'.

אבל כבר ברرتاي לך כל גדול בזה בהרבה מקומות בש"ס, והעיקר לעיל נ"ה ע"א בסוגי' דבשר שתנטעלם מון העין דרב אוסר בשר שתנטעלם מון העין, ומבואר בירושלמי דעפ' מעשה שראה רב מקילין בשבר ליקח מון העכו'ם, עמד וגזר על כל בשר שתנטעלם מון העין ובכל זאת בש"ס דילן מקשה על רב מכמה משניות וברייתות ומתרכין להסכים עם גיורת רב, והוא דבר כתוב הטוי' יו"ד מזה דרב גזר גזרה זו. אבל העניון הוא דכמו שכתוב הטוי' יו"ד ריש סי' קי"ז דכל דמפורש להיתר בקרה אין כה ביד חז'ל לאיסרו, כן הוא גם לגבי אמוראים דין להם כה לחיש איסור נגד היתר מפורש במשנה או בריתא, ולכן מקשין על איסורו של רב דאמור סתם בשנמה'ע אסור ולא קאמר דהוא תיקון כן להוראת שעה או לעירו זמנו מצד תקנה אלא איסור לכל העולם ולכך זמן קאמר וכזאת א"א לחחד אס מפורש להיפך במשנה או בריתא הקודמת לו בזמן, ולכן הוצרך לשנות שאין היתר זה מפורש משום דיש לדחוק ולפרש המשנה להתאים עם דינו ואע'פ' דPsiṭṭa דמעולם לא כיון התנאה זהה, אבל דילן בדוחק זה שלא ה' מפורש להיפך, וכן כתบทי ברייש פ' כל הבשר לעניין דמקי מותני בדכאי' ל' עינא עיישי', וחדר מלמידי אמר לי שמובא בשם הגאון ר'ג ווילנא זצ'ל שכתב כדברי על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני شبש'ס וכדומה מן הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה ונחנתי מאד, אבל אפילו לא ה' נמצא זאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי זאת אין הדעת מצי לסביר דוחוקים כאלו בפירוש המשנה ועיין עוד לקמן מה שאכתוב בזה ע"ד פסקי הרמב"ס זיל' ודוק'.

ע"ב גמר' עולת העור לרaber'ש ליגזר וכו', וכותב המהרמ' זיל'

ועוד אני אומר דיפה דחה הרמב"ס ז"ל האי תירוץ שבש"ס דברותמה דרבנן מيري, כי על תירוץ זה יש תימה רבתא, דא"כ ר"ג העמיד דין על משנה דכלים שהוא בסדר טהרות האחרון שבסדרי משנה, ואמר לא שנו וכו', למה לא העמיד דבריו על משנתינו הקודמת לומר לא שנו יותר מכדי אחיזה תהיר אלא בטומאה דרבנן, אבל בטומאה אורתיתא בעין כולה, והוא הוכחה גמורה דלא מוקמן באמת המשנה בטומאה דרבנן. ובאליה' כבר כתבו לעיל דעתך הגזירה ר"ג בשם רביה ב"א חדש לנו, ולא הייתה בימי המשנה, ועיקרו שקל וטרוי הוא כדי שלא תהיה מפורשת נגדו, וא"כ הוא אין לנו לקבל האגירה רק במקרה דהינו בקורס טלית כדי לטהרה, אבל לא נלמד מטלית על מפשיט עור וכען שאמרו קנסא לא יפלין אפילו הוא דומה, כן גירה מגירה לא נילוף אלא דעת ר"ג פריך ממשם דאמר דין בו לשון לא שנו, וכאלו הוא מפרש המשנה כן, א"כ יפרנס המשנה ומפשיט, ומה תאמיר דהatoms לא גרו, א"כ מנ"ל דעתלית גרו, אבל כיוון דאנן באמת אמרינו שהגירה היא חדשה שנתחדשה בימי אמראים, אע"ג דר"ג אמרה בלשון לא שנו. וכען מימרא דרב דמביא הש"ס לעיל צח"ע ע"א בלשונו אסור בשר שנמה"ע אסור ולא הזכיר דהוא גור עלי עד שפרק בשביב זה עליו ממשניות ובריותות כמו כן הכא, אבל באמת הוא גורה חדשה, ולא נילוף מטלית על מפשיט בטומאה, אפילו לא דעת חלק בינם, דהרי חזין דר"ג בטלית קאמר ועל משנתינו לא קאמר מיד', וד"ק היטב.

רש"י ד"ה בטרפה בסה"ד והיא מטמאו אם נוגע בה כדםפרש ואיזיל. ד"ה מטמאה במקודשין, ככלומר אם של מוקדשין היא עכ"ל. הנה רשי ז"ל מפרש דהאי אמר אבוח דشمואל דעתפה מטמא במקודשים, היינו אם הטרפה מוקדשין היא ואז מטמא את האדם ואת הטהרות אפילו חולין והחרכה לאה משום דעתו דהו רטהור בטומאה דהינו אדם טהור. אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דמה ראו ח"ל ליגוזר טומאה על הטרפה אם היא מוקדשין אין בה שום מעלה בקדושים ולשון הגמ' כאן ולעיל דר"ג ע"א, רק אמר טרפה בת טמאה היא, אין דcaboh דshmuaל אמר טרפה ששחתה מטמא במקודשין, משמע דלא כרש"י, דאי כרש"י דודוקא בטומאה קדושה אמר דמטמא, הכי הוול"ל הב"ע בבהמה קדושה וכabhängig דshmuaל. וכן הרמב"ס בפ"ב ה"ח מאבה"ט כתוב בפירוש דלא כרש"י וז"ל: "טרפה שנשחתה ע"פ שהיא טהורה מה"ת, אם נגע בה הקדש נתמא מד"ס, וזה מעלה יתרה שעשו בקדוש"ע כל הרוי דלא הזכיר כלל שהטרפה צריכה להיות קודש ומטמא אח"כ גם את החולין. וכן פרשי ז"ל צע"ג, ובגמ' צרכין אנו לדוחקי דעתו בטומאה היינו טהרות קדשים ולא אדם טהור דהוא ודאי לא נתמא מן הטרפה.

והנה חד מתלמידי הקשה על הא דcaboh דshmuaל למה לא מינה התנא בפ' חומר בקודש בין הני מעילות קודש יtar על התמורה, דעתפה מטמא את הקודש ולא את התמורה ואם נאמר כדעת רשי"ד דהכא הי ניחא דעתו זה מעלה בקדוש כשאר המעילות שמנה שם. וגם קושי' זו צרכיה נגר דיפרנקנו וד"ק.

ד"ה קכ"ד ע"א גמור' אל' אל' אל' אל' אל' יחווש בע"ג מפומי' לא צייתנא ליה. עיין בחדושי ק"ז בעחתת"ס ז"ל שהביא דבר הרב"י י"ד סי' רמ"ב דמוכחים מכאן, דעתו אף' אמרה משה רביינו. וכותב הוא ז"ל דעת מוכחה מהכא מידי, אבל אמר משה מפי עצמו ומסברא דנפשי' דבר שלא נשמע איינו מחויב לקבלו, אבל הכא עולא משמי' דר"י אמר ואהא אמר אף' אי יהושע בן נוע משמי' דמשה אמרה לא צייתנא לי', אבל אי משה רבינו משמי' דרבי'

על כל הסימן לא נاصر לו בדיעבד ואם יש לו שחות להשלים תוק שיעור שהי' ודאי מחייב לעשות כן, ולhidin דמחמרין בשהי' משחו, מה יעשה ולא נاصر מושם זה את הנשחט, אם יש כאן רוב הנראה לעיניהם או אם החכם יאמור דaicca רוב מצומצם, משא"כ על עולת העוף לרابر"ש פריך, מאחר דאסור להבדיל וחוסר שלא ימלוק כולו, ה"ל לתוך שימליך לכתחלה עכ"פ רוב הנראה לעיניהם וכארש כתבו התנוס', דע"כ בלאיה צרכין לפреш כן, דהרי אסור להבדיל, וגם זאת לא מכך לממיר דקשי' לי' שנפסול בדיעבד אם לא מלך רוק רוב מצומצם, דמהיכי תיתי נביא קדים לביה"פ משום האי גורה, וע"כ הקושי' אינה אלא שהול"ל דימליך לכתחלה רוב הנראה לעיניהם, וא"כ בשיטתה דעלמא דבאות הדין כן נדרש להדר לשחות כל הסימנים מה ה"י לו להקשות, זה ברור ואמת לפע"ד, ובזה נבון ג"כ דברי התנוס' ד"ה דילמא לא ATI למייעבד כדי אחיזה שהקשו. דמאי פריך הא לא חיש עלה דמשפט הבמהה ורוצח שהי' כולה מופשט וכו', והוא ג"כ תמהה לכארו', דנヒו דלא חס מלחשיט אבל אם אירע טומאה בנתים שנגעו טהרות או אדם טהור בעור שאינה מופשת רוק כדי אחיזה, הוא ייחס שלא יטמא ויאמר שהוא יותר מכדי אחיזה, אלא ודאי כדארן דח"ל לא גרו או דינגור בדיעבד רק אלכתילה במקומות דעהשה במצוצים וחס לעשות יותר, שלא נספיק על זה כיוון כלל כנ"ל ולכן קשי' להו שפיר דכאן בהפשטה דלא חס מלחשיט יותר דהרי רוצח להפשיט כולה אם הוא מפשיט יותר מכדי אחיזה, ומניח כך למה לא נספיק לומר דעתה כל הנוגע בעורה המתפשט טהור, דהרי הוא יותר מכדי אחיזה, מה תאמיר דילמא ידמה על כדי אחיזה שהוא יותר כדי שלא יצטרך להפשיט יותר, דהרי כך לי' אם ישוט קצת יותר או לא, ואי דינגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה טמא, על דיעבד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיש דרוצה להניח כך זמן מה דנוח לו לטלטל ולהפשיט אם לא הופשط הרבה, ולכן יש מקום לנזרו שלא יתרה בהפשטה זו דחס עליה שלא להפשט בשופי אלא במצוצים עד שיפשיט את כולה וממילא אם נגע בה טהרות קודם שהופשט כולה טמאים כמו בטלית. הן אמרת כי עדין יש לבעל דין לחולק ולומר דשאני טלית דהקרעה היתה כדי לטהרה ולכן שייך לנזר שיקרע כולה אם ירצה לטהרה ולא רובה, אבל כאן בהפשטה לא כדי לטהר העור הוא מפשיט אלא הוא מפשיט כדרכו ומפסיק בנתים, או דירע בשעת הפשטה נגע אדם טהור או טהרות באיה עיר וא"כ לעולם הנידון כאן אדיעבד ולא אלכתילה, וא"כ לא ה"י פריך הש"ס מיד' מהאי משנה דמשפט בטומאה. ואולי באמות מה"ט לא שית הרמב"ס ז"ל להאי תירוץ דמותץ הש"ס דמיiri בטומאה דרבנן ופסק סתם דיוטר מכדי אחיזה טהור, משום דבאות אין דומה כל הא דמשפט להא דעתית, דשם גרו על הקרעה שיקרע יותר אם ירצה לטהרה וכאן לא שייך שניגزو על הפשטה כיוון דאין מפשיט כדי לטהרה אלא דהש"ס לא נחתת זהה ומדחה בדוחק. ובלאיה הלא לפי תירוץ התנוס' כפי שפירש דבריהם המה"ס לובלין ז"ל, לא שייך חס בהפשטה אלא ברוצח להפשטה עתה ולגמר הפשטה לאח"י, וא"כ בסתם מפשיט שמפשיט והולך עד גמירה דלא שייך חס אם נגע טהרות בעור בעודה לא הופשט רוק יותר מכדי אחיזה, למה לא נטהר, וא"כ למה לי לאוקמי בטומאה דרבנן כיון דמצוי לאוקי בסתם הפשטה ולומר דכיוון דaicca מציאות שייה' חס מלחשיט יותר מכדי אחיזה לנו גרו בכל גוונא, זה דוחק עד להפליא, דמנ"ל זאת כדי להקשות על ר"ג וע"כ גם לפ"י דבר הטעס' צרכין לומר, דאה"ג קושי' הש"ס לא קשה מה"ט ורק להרואה דמלטה תירוץ ומוקי בטומאה דרבנן.

ע"ש משנה קולית המת פרשי ז"ל טמא דהא עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא כדכתיב או בעצם אדם עכ"ל, אין רצונו הפרש האי טמא דקתני במתני' אז הוו"ל לצין על תיבת טמא דקתני במשנה בדף הסמוך, כי מה דקתני במתני' הנוגע טמא, או דהפרירוש הוא דחאה לאפוקי דמאהיל אינו טמא או קר"י דמפרש נוגע היינו מהายיל כדלקמן בגמ' ורש"י ז"ל לא נכנס כלל עתה לפرش דינא דמשנה רק להקדמה כתוב על קולית המת בטמא, כלל עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא, והכא דקתני בקולית המת דהנוגע בו טמא, ודאי לאו האי דינא אתה לאשמעין, חדא דין דרכו של תנא לשנות במשנה דבר המפורש בקרא, דין זה תורה שבע"פ אלא מקרה מלא, ולא עוד אלא דמ"ש קולית דעתך, הלא בכל עצם הדין כן וכשלורה מכל עצם מטמא במגע וחמי הדור, וא"כ מה לי משה ומה ליהושע,adam נאמר דיהושע חי זרחה חכמו ית', שהותשבע"פ תהיה נמסר ע"פ הענין ולא המלות, יישר אל ע"פ הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, ואפילו כתעות של חי זרחה חכמו ית', וכן הוא ביהושע אם לא שנאמר דשאני משא דלא מצי טעה במשמעותו מושום כתיב ב' בכל ביתך נאמנו הוא ועין בהקדמה של שכתבתי בענין הנعلا הלה בארכיות ודוק.

תוס' ד"ה אבל פלטו סכין בטל וא"ת וכי אין לדידי ר' יהודה פlige אר"י ור"ע וס"ל בכזית אפילו פלטו סכין לא בטל וכ"כ, ולא אדע א"כ למה לי כינוי שיש כזית במקום אחד, ועין לעיל בסוגי' שם ובמה שכחתבי ודוק.

ד"ה שם תחובים בקיסם והסיטון, וה"ה بلا תחובין ונגע בהן עצם שיש בו מוח שיטמא מושום שימש נותר, אבל אי לא הי' עצם המת מטמא לא הי' מציז גزو טמאה על קולית המקדשין שייהי' חמור מקולית נבלה. וכך הzcיר קולית המת עם קולית המקדשין דשנים מטמאין סתוםים, משא"כ קולית נבלה ושרץ לדולוי קולית המת דטמא במגע הי' צריכין לגוזר גם על קולית הנבלה והשרץ שיטמאו סתוםים, כדי שיתקיים גזירותם בקולית המקדשין הכלפ"ד נכון בס"ד ודוק.

ד"ר ק"ה ע"א גמר' נוגע אין מהายיל לא לאכזר' הפירוש הפshoot הדחש"ס מדיק מהายיל לא דאל"כ פשיטה מטמא במגע וכי מקרא אתה לאשמעין, אלא דא"כ מי קמורתץ דליך צוית בשר הרי הדרא קושי' לדוכתי' מי קמ"ל דاز שני הדינים פשיטה, הן מטמא במגע מושום עצם והן דלא מטמא באוהל מושום דליך צוית בשר או מוח, אלא דחת"ח ז"ל מקיים פ' זה בגמ' עי"ש, אבל התוס' לא סבורו כן דהרי הקשו דילמא באמת אייכא גס מהายיל, ולא קתני לי' כמו דלא קתני דטמא במשא. ולפי מה שכתבנו למעלה ניחא, דלא פריך הש"ס מצד פשיטה דע"כ מהายיל לא, ד"י' דנקט לי' קולית המת כדי לתחרץ איך גزو על שימוש נותר יותר משימוש נבלה. וע"ז קתני דעשהה בקולית המת. אלא דלפ"ז קשה להלום תי' התוס' על קושיותם. וגם מגמי' דלקמן ומדברי התוס' דלקמן נראה דבעין למוצה איזה רבותה בהא דקולית המת דוגע בו מטמא וצ"ע ודוק.

תוס' ד"ה נוגע אין מהายיל לא באמצעות הדיבור וא"ג דלא הוה אוחל דומי' דוגע, דוגע בכ"מ טמא אבל מהายיל לא מטמא אלא בכגד המוח וכי עכ"ל. וקמונתמה המהורש"א ז"ל דהרי לעיל גבי שני עצמות ועליהם שני חצי איזים מוכח גם במנוחיים השניים חז' לאוחל אלא שראשי השנים נכנסו לאוחל נתמא מושום דיד ושומר מכenis טומאה לאוחל, וא"כ היה הכא דהושומר מכenis הטומאה אם

מטמא במגע למה לאITEM במשא. ועין ברמב"ם בפ"א הי' מאבה"ט, דפסק באמות דזוקא במשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט, דפסק באמות דזוקא במשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט עי' אדם חיבור, וא"ג דבריש דבריו שהביא דין דשני חזאי זיתים על העור, כתובrical שאיינו מטמא במגע אין מטמא במשא, עיין בכ"מ שקמונתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא מושום דהעור מבטלן וכגדמייק בגמ' אבל לויל זאת אפשר דטמא במשא ולא במגע וצ"ע ודוק.

ע"ב גמר' אל' עירובא פרח וכו'. אל' אני היומ סמכוני באישיות וכו' עיון בלב אר"י וחדשי ק"ז זצ"ל. ואני אומר מלטה עדיפה מהא דמণיינו בס"ד, והוא ספרי המקובלים כתבו, דלאו דאדוק בדבוקות למעלה ית', מראין לו תמיד הדרך אשר ילך בה והמעשה אשר עשה. והנה הארי רביה בר"ה הי' עיר' מטורח הדרשה וקשה לו להשיב לשואל דבר דבעי טעמא כמו שפרש"י ז"ל ולמנוע לימוד למי שבא ותאב לשימוש הוא אכזריות, כמו למי שמנע בר ומazon לרעב המשכים לפתחו. ולכן ר' רביה נובך בדבר אם יפה עשה למנוע התשובה להאי שואל מחייב חולשת גוףיו או לא, והראו לו מן השמים עירובא פרח לפני ונדתךיב ולבני עירובא אשר יקרחו, הוא המתאכזר גם נגד ילידו וכדכתיב ולבני עירובא פרח וזה סימן שנונתנים לי להתאכזר נגיד לבתיה השב לך למדך מפני שיש לי לחוש על גופי העייף מטורח הדרשה והוא דבר נחמד בס"ד.

דנוגע בחזי שعروה עצם ומאהיל על חזי כזית בשר דליקא כאן שום טומאה וכיון שכן ע"כ האי נוגע בקולית המת מצד נוגע במות נמי אית בי, דלא"כ דרך מושם נוגע בעצם הוה נשמע דנוגע בעצם מצטרף עם מאהיל על המת בדאליכא בכל או"א חזי שיעור, וזה ליתא כדכתיבנא, וזה כוונת התוס', דאי הוה קתני דין זה בשר מן המת, לא הוה ידעינו אלא בשער המת דטמא באוהל כמו במגע, אבל בקהלית אי אית בי חזי זית מוח המתקשש, הו"א דגנעה בו ומאהיל על חזי זיתبشر אחר, אינו מצטרף כי האי קולית לא מצי לבוא לידי טומאת אוהל אלא ע"י צירוף והוא אמינה בדברג'ו"ו אינו מטמא וכען שכתבו התוס' לעיל קכ"א ע"ב ב"ה ולהעמידה על פחות מכך, דאע"פ דעת חזי זית אחר מצטרף, מ"מ בסופה לטמא טומאה חמורה לא סגי בחזי זית עי"ש, וה"הanca הוו"א דאין כאן גנעה במוח מושם דאפשר ליטמא באוהל ע"י צירוף, קמ"ל דמ"מ מצטרף, אלא באמת אני מסתקפ טובא בדיון זה אם מצטרף בכחגו"ו, דחא האי גנעה בעצם שתהיה' חסובה גנעה במוח עצמו הוא מטעם שומר דמקניס ומוציא, וזה אינו בעצם סתום מכל צד דהוה טומאה בלועה, ורק מטעם דטמא בוקעת ועולה, והנה לא מבעי לפי מה שקיימנו לעלה הלב אר' דלא מהני זאת לשוי' שומר להכenis ולהוציא מפני שرك עולה למעלה ולא להמשיך לצדדין, אלא אפילו נאמר כדעת הגהות רעך"א ומהרשות' שמקיימין דברי המהרש"א דמהני ג"כ להמשיך הטומאה, ושפיר היה נוגע בעצם נוגע במוח, מ"מ כיוון דכל זאת נבנה על הכלל טומאה בוקעת ועולה ולכן אין להזהה בטומאה בלועה, אבל כאן בחזי זית מוח המתקשש בתוכו אין שיעור טומאה, מנ"ל לומר כל בית טומאה בוקעת ועולה, ואין זה דומה להה ועולה, ואין זה דומה להאלקמן ע"ב דאמר ר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים דמיירי נמי בחזי שיעור, ומ"מ אמרין דמצד הללמ"ס טומאה רצוצה בוקעת ועולה עד לרקע גם בחזי זית הדיון כן, דשאני התם דaina בלוועה אלא רצוצה וגלו', יכול לנוגע בה ומהני האי דרוצואה דהוה האoir כמלא ממנה ואס נוגע בידו אחת בחזי זית ומאהיל בידו שנייה על האי חזי זית שבין המגדלים, חשבין כגע בית שלם ב"ב, אבל כאן בקהלית דסתום והסתימה משה את הטומאה לטהרה דגניעת בית הסתרים אינו מטמא, וצריכין אנו לשלק האי סתימה ע"י שנאמר דהטומאה בוקעת את העצם הסותם וmpsik, כיון דרך חזי זית איך דאין בו טומאה, מנ"ל דאמרין בה נמי דבוקע את העצם ועולה, והדבר צריך תלמוד ועינו רב לפע"ד וד"ק.

ע"ב גמר' אר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים עסקין וכו' סוג' זו מקשי' הבנה. א"י מה לו לר"ז לנוד מן הפשו' ומובואר במשנה עצמה דרישא מיררי במאהיל הוא עצמו, והוא הוה כען מגע ומctrף, וסיפא באוהל דהמשכה כדקתו' ודבר אחר מאהיל עליו ועל חזי זית, וכדרבא לפקון. ב') למה לא הביא הש"ס באמת אוקמתא דרבא הכא, כדי לקיים תירוץ ר' יוחנן דנוגע היינו מאהיל, כי כן הוא דרך השקיל וטרוי' בנל מקום. ולא עוד אלא דחא אבוי' ורבע לא היה להביא כלל כאן לתרץ סתירת רישא וסיפא דהאי משנה, רק על הברית' דר' יוסי ושם על הברית' לא הביא אוקמתא דר"ז. ג') משלו הנג'י, "מאן האי תנא דקי' לאוּהָל נוגע" משמע דקיים תירוץ דר"ז דלעיל דמוקי' נוגע דמתני' דהיא' נמי מאהיל, והרי לפי פי' רשי' ותוס' ע"י תירוץ של ר"ז נדחה תירוץ דר"ז, דהרי דוקא בטומאה רצוצה קרי לאוהל נוגע ולא כמו שפי' רשי' ז"ל דלר"ז ליכא סייעחא דהרי רישא דוקא בטומאה רצוצה קאמר דמצטרף אבל בשאר טומאות אוהל קתני סיפא דלא מצטרף. ואם נפרש דעת אוקמתא דר"ז בטומאה רצוצה

מאהיל עליו אפילו שלא כנגד המוח, ועיין בהගות ק"ז רעכ"א ז"ל בהגהות על המשניות ובגהות מהרש"ש ז"ל, דאע"ג דכל שא"א ליגע לא מטמא משום שומר, מ"מ כאן דאפשר לבוא לידי מאהיל כנגד המוח משום דטומאה בוקעת ועולה, והוא כמו מגע כדאר'י, ומהרש"ש מוסיף דגם לולי ר"י, וכיון דאתא לכל טומאת אוהל סגי כאן, כיון דעל טומאות אוהל דין. אלא דכל דבריהם ז"ל נדחים בוהו שכתוב הלב אר' ז'ל. ואני אסביר את דבריו הקודושים דשאני הכא, דהרי האי עצם אף שהוא שומר מ"מ כיוון דהוא סתום מכל צד הר' הוא מעכבר מלטמא, דטמא בלוועה הוא שאינה מטמא כלל. אלא אדם אין כאן פותח טפח קימ"ל דטומאת מת בוקעת ועולה, אבל רק עולה ולא לצדין ואנו בעין כאן שקודם שבוקעת לעלות לחוץ תמשוך לאורך העצם כדי שתבואו לתוך האוהל ועת א"א דהרי הסתימה של העצם מעכבר את הטומאה מלטמא ולכן אויר העצם החலול בלי מוח לא נטמא מן הטומאה כיוון שטומאה בלועה היא, אלא בוקעת ועולה למעלה וכיון שהוא חוץ לאוהל מאו יכינסה לתוך האוהל. והדברים אמיתיים וקילוריין לענין ולכן קושי' המהרש"א על התוס' לך"מ ודרכי ק"ז בעחחת'ס ז"ל בחודשו כאן לא זכיתי להבini וד"ק.

בא"ד וא"ת ולשוני לי הא מנין ר' יוסי דל"ל טומאה בוקעת ועולה لكمן בשמעתן, ושם לא מסתבר לי לאוקמא קר"י עכ"ל וכותב המהרש"א ז"ל דה"ה דהוומ"ל דגם ר"י מודה כאן בקהלית דהוה כמות בסוסתו כמש"כ התוס' لكمן, ועיין لكمן על דברי התוס' במהרhom"ל ז"ל מה שכתוב ביה ובאמת ע"כ הש"ס דהכא לא נחות להאת דלהה לי ליפורך וא' דaicא כזית מוח טומאה בוקעת ועולה, דבר דתלי בפלוגתא, ולא פריך הא מת בסוסתו הו, דבר דהכל מודים בה ובוגוף סברת התוס' עיין لكمן מה שאכתב בזה וד"ק.

בד"ה וא' מוח שבפנים מעלה ארכוה מבחו' פי' ה'ק' אע"ג דליך מוח כל זה דחקו וכוי עכ"ל, והנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב لكمן בד"ה נבליה כיוון דמתתקשח הוא בסה"ד דהשתא גרע מוקלית שיש בה בכעדה מוח לת', דההיא מעלה ארכוה הוא עכ"ל, והתוס' כאן הוסיף על דברי רשי' ז"ל תיבת, "כלל ז"ל תיבת" מה שליחא בראשי' שלפנינו וא"כ גם הכא כוונת רשי' ז"ל במא שכתוב, "אע"ג דליך מוח" ר"ל שעור כזית אבל עדשה ע"כ איקא דלהכא קתני קולית. ולא עוד אלא בדליך מוח כל אל"א לאוקמי, דא"כ מה קמ"ל, והרי הש"ס ג"כ מהדר לפרש האי קולית המת שייה' בו שום רבותה ולפי דרכם של תוס', דרש"י ז"ל מפרש דבלא מוח כלל קאמר דיאינו מעלה ארכוה, י"ל דחקרו של רשי' ה'י ממה דפרק הש"ס, ותו קולית נבליה קולית השרצ' כי נקבו אמאי מטמא. ועיין בגליון הש"ס שכ' דעיקר הפירכא מנבליה, ושרץ דנטקט הוא שיגרא דלישנא, ולפי פרש"י ז"ל אין צורך זה כיון דמיירי בלית ב' מוח כל דבאיית ב' מוח בכעדה לכ"ע מעלה ארכוה לבשר בחוץ וד"ק.

ד"ה אה' מוקדשין וכו', פירוש בשלמא אי אירוי בדאליכא כזית אש' מוקדשין, אפילו למ"ד בפסחים נותר בככיבת דכל חד אירוי בשיעור דידי' וכו', ויתר הול"ל דלמ"ד נותר בככיבת ה'ה האי קולית המת מצי מיררי בככיבת, אדם בכזית אינו מטמא באוהל ה'ה בככיבת וד"ק.

תוס' ד"ה ומאי נוגע דקתו' הינו מאהיל וקמ"ל דנוגע הינו מאהיל ומctrףין, וא"ת ולתני כיית מן המת וכו', י"ל דלא הוה שמיינן מהכא וכו', כל דברי התוס' מוקשים וקשיים להולמס עיין במהרhom"ל ובת"ח ובבל אר' מה שהאריכו בדיבור זה, ולפע"ד בפירוש דבריהם הוא, דחא דנוגע ומאהיל מצטרפין ודאי אינו אלא בוגע ומאהיל על בשער המת דטמא באוהל, אבל פשיטה

ולע' דבמהרש"א איכא טוות סופר דמוכח, בסה"ד חיבת "אינה" צריך למחוק והלב אר"י העתק הטוות כmoות שהוא.

תוס' ד"ה מאן תנא דפליג עלי' דר"י, ר"ש היא פ"ה וכו', וקשה החתם אפילו ר"י מודה בין אבי ובין לבב, דהה לעמלה מטפה אוhole בהמשכה היא, ועיין בלב אר"י שדברי התוס' אינם מודוקדים דמנ"ל דלמעלה מטפה אוhole קמיiri, אלא דאייא לאוקמי לאבי בהכי, ולרבה בפשיות אתה שפיד דהה מאמורש אוhole מהמשכה, וכן הוא בחידושי הר"ץ עכ"ז, ואני אומר אוhole דלהמשכה אין חילוק בין לעמלה מטפה או למטה, כמו בטומאה רצוצה מיiri, אלא שהוא בעדי המשכה שוב בטל הרצוצה ואין כאן מגע וכמוש"כ התוס' לעיל בעין דהוא כרוחב ואורך טפח מגוף ולמעלה דרך מההיל, וכיון דאייא שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאות ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאות ולא שיעורא שיעורא ולא כומאתו אים מצטרפין, ולמה לצד הקל שבשניותם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מההיל, כיון דאין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי' ולא כרבא אלא דכל נגע ומאהיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מההילות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי' דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוו"ק.

בא"ז ונראה לפיש, דאםאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחשייב לאוהל נגעה ר' יוסי מככל דאייא דפליג עליה, וקאמר מאן הוי האי תנא עכ"ל, ולקי שטה טובא גם על פירושים, דמנ"ל דר"ש פלייג דמدادמר דבתרודך רקב ליכא מגע רקב אוhole ומישא, ליכא למישמע מני' דפליג לומר דאוhole בטומאה רצוצה או בפותחות מטפה או לרבע אפי' לעמלה מטפה אינס מצטרף עם נגעה, דשפיר מציז מודה להא דר' יוסי, אבל הוא נגעה ממש אתה למעט, ואתה גם ר' מודה כדלעיל, דהרי לא מציז נגע בכולי' ועיין לעיל בלב אר"י שהרגיש בהז' צ"ע וזוו"ק.

ע"ב ר"ש' ד"ה ונבלתה ולא בקולית שחומה מהאי קרא נמי ממעטינן דר"י דמלא תרודך רקב בטומאה במגע דקרוי' לאוהל מגע עכ"ל, דברי ר"ש' אלו ציריכין עיון, דבמה דפתח לא סייס דהתחל דאייא מטמא במגע ממש דאייא נגע בכולן וזה גם ר' יוסי מודה, ואיך כתוב שוב והיינו דפליגי דר"י וכו' ועיין לעיל ודוו"ק.

תוס' ד"ה נבלתה ולא בקולית שחומה מהאי קרא נמי ממעטינן וכו' וקשה וכו' ע"פ דשותר המרבית הוי בסתוום (ולא בסתוום) כgon חטה בקליפה התם מרביבין מקרה דזרע אשר יזרע וכו' עכ"ל, עיין לעיל בריש פרkon במה שכותבו ותמצאו פירוש נכוון לדברי התוס', והוא כי התם מרביבין שומר, לא להכנס ולחותcia דזה נדע מק"ו DID אלא לצרף בעין האי ריבוי', וכיון דהשומר מצטרף להיות כאוכל שוב מה איכפת לך מה שהוא סותם את האוכל כיון דהשומר עצמו כאוכל יחשב, משא"כ כאן בקולית נבלה דלטומאה חמורה לא מצטרף השומר להיות קורי בשר, אלא להכנים ולהוציא שוב מעכבר הסתימה מליטמאו, דהרי הוה טומאה בלועה שאינה מטמא עי"ש היטב, ואע"פ דלשון התוס' דהכא איננו מורה על עניין זה שכתבנו אבל הדבר בעצמותו אמת לאמתיו אם כיוונו התוס' לכך או לא, כי האמת עד לעצמו ודוו"ק.

ע"ש משנה עבר חציו בשר וחציו אדמה וכו' עיין בפייה"מ לרמב"ס ז"ל שאע"פ שמצוות בע"ח זה דבר מותמייה הו, מ"מ שמע מגידים אין מספר שרואו בעיניהם בריה זו, ועיין בתפרט ישראלי שכותב נגד המלgalים והמחכים מציאות האי בರיה שמצוה בספר מחכם מחכמי האומות המפורס שמצוה בರיה זו בארץ מצרים ושמה בלשון מצרי דיפוס ואקוולוס ובלשון אשכנז שפריגנומי. והתו"ט שם כתב לדעתו האי ברייה הוא טעונה גדרה על מאמיניו הקדמות. והתפארת ישראל כתוב דכוונתו דאם נהרווה היה חדשנה מדונה בלא פ"ר הוא כיון מעשה בראשית.

קפריך, ומאן האי תנא, וע"ז קאמר דר' יוסי הוא דקאמר דמלא תרודך רקב מטמא במגע ובמשא ובוואל, וע"כ האי נגע מההיל הוא ובטומאה רצוצה כדרכ"ז ודמחייב' דאהלות, א"כ מאן פריך והא כתני מההיל, הלא כבר ידע דאייא תרי מיני מההיל, מההיל בטומאה רצוצה ושאר מההיל. ז') הלא הסברא בעצמה דחוקה מאי דנייהו בטומאה רצוצה בוקעת ועולה, א"כ איז יצטרף אפילו בין שני המגדלים, ודאי לא טמא כלו נגע בטומאה, ודוקא מההיל דהינו עכ"פ כמעט טפח בעין, וא"כ איז יצטרף אפילו איז קרי לי' נגעה ממש דאית בי' נמי צד נגעה, מ"מ שיעורא אינו שווה דבגנעה סגי מן הצד ובכ"ש מן גופו, ובטומאה רצוצה בעין דוקא כרוחב ואורך טפח מגוף ולמעלה דרך מההיל, וכיון דאייא שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאות ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאות ולא שיעורא שיעורא ולא כומאתו אים מצטרפין, ולמה לצד הקל שבשניותם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מההיל, כיון דאין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי' ולא כרבא אלא דכל נגע ומאהיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מההילות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי' דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוו"ק.

תוס' ד"ה קסביר ר' יוסי טומאה אינה בוקעת ועולה וא"ת וכו' וע"ל ע"ג דסביר ר' יוסי טומאה טמונה אינה בוקעת, מודה בקולית סתוומה שמטמא באוהל כמו מת בכסותו דמוודה ר' יוסי מטמא עכ"ל, ואני בער ולא אדע דמת בכסותו איינו סתוום ובלועה, ולכן אין הכסות מפסיק, אבל האי קולית דסוטם את המוח מכל צד והוה טומאה בלועה שאינה מטמא, ובוקעת ועולה לית ל' לר' יוסי, א"כ איז יטמא ואפילו ה' שייך בעצם שהוא לבוש בתולדה ביטול, כמו בכסות מ"מ לשווין האי עצם כמוبشر ע"י ביטול אל"א כמו שפרש"ז ז"ל לעיל קכ"א ע"ב ד"ה והוא שכנסו, ועוד בשאר מקומות דבטול מהני לשווין ואכלא אבל בטומאה חמורה לשווין בשר לא מהני מחשבה, ולכן דבורי התוס' צ"ע ג בעניין ודוו"ק.

דפ' קכ"ז ע"א גמר' ורמי דר"י אדר"י דעתך הכלב שאכל בשר המות ומית הכלב ומוטל על האסקופה רמ"א וכו', הנה מדקתני מוטל על האסקופה משמע דאלו בתוך הבית לעולם הבית טמא, וכן מהה דאמר ר' יוסי מביא את הטומאה ואיינו מביא את הטומאה נמי משמע, דהטומאה חזק בית וצריך להביא ע"י אוhole הצואר שהוא פותח טפח. אבל ר' יוסי דקאמר רואין את הטומאה אם הוא מכגד המשקוף עכ"ב דתלי אי הטומאה בבית, ולכן לא כתני מביא ואינו מביא, אלא הבית טמא והבית טהור, ומהנה מוכיח דר' יוסי סובר בטומאה רצוצה וטמונה בוקעת ועולה. אלא דמוהרשי ז"ל נתקשה בזה דאם צואר הכלב חשוב דבר המקובל טומאה, למה לי טומאה בוקעת ועולה, תפ"ל-DD בדרכ' המקובל טומאה אין חוץ מפני הטומאה עיין במרהש"א ומהר"ס' ומרהר"ס' לבילין ולב אר' ז"ל שהראיינו בפירוש דברי התוס' והגמ', אולם לפער' דהא דהא דבדרכ' המקובל טומאה איינו חוץ מפני הטומאה הוא משום דכיון דמקובל טומאה מן המת ממילא לא מציז חוץ אולם האי בשר המת בתוך הכלב כיון שהוא טומאה בלועה ורצואה, אי לאו דבוקעת ועולה לא מציז ממש את בשר הכלב טו"א, בטומאה בלועה אינה מהטומאה וזה דהרי מגע בית הסתרים הו, וא"כ שפיר חוץ מפני הטומאה וזה ברור ואמת בעניין, ומקום הניחו ליהתגדר בו ודוו"ק היטב.

קאמר יושבי חلد כי אדם יש גם בים ודו"ק. ע"ש גMRI כל שתשミニון ועיבורן שווה, ופרש"י שימושין שניהם פנים וננד פנים כגו אדם, ובבכורות אמרינו דאי בכל בע"ח שימושין פנים ננד פנים אלא אדם דג ונחש ושמעתיה שיש מכון תשובה להאמרות שהאדם שרשו מון הקוף וברבות העתים נזדקך דהרי האדם והקוף אין תשמשן שווה.

ע"ש משנה האבר והבשר המודולדים בהמה מטמאן טו"א במקומון וכו', ובגמ' מדיק הא טומאת נבלה לא, ויש להעיר למה לא קתני זאת בפירוש כמו דתנה באידך משנה ל�מן, האבר והבשר המודולדים באדם טהורין מטה האדם וכו' והכא נמי הדין כן, ולמה השמייט כאן עיקר הדין דבר המודולDEL אין בו מושום אבמה"ח ע"פ שאינו מעלה ארוכה וועוד לפול. ונראה לפע"ד עפ"י מה שבאי בא מלאת שלמה על המשנה דפוס ווילנא ז"ל הר'ם בכריתות פ"ג נסתפק ר"ע בזה ושאל לר"ג ור"י ע"ז, והכא פשיטה לי, פ"י הראב"ד בפי התו"כ בתור דשמעינו ר"ע מינינו קבעינו במתני' ואגמירנו לתלמידיו עכ"ל, ועיין בתו"ט שם על הא דרואין אלו ק"ז מאים ז"ל, ובפ"ט דחולין לפינן לה מקרה דכתיב כי יפול עד שיפול ולא דטרח למכתב מלטה דאי" בק"ז, שהרי כתבתי שם דעתיך קרא למיתה עשו ניפול ואבר המודולDEL מAMILIA משמע"ע עכ"ל. ופלא והപלא איך לא הרגש דא"כ מה נסתפק ר"ע ומה השיבו לו ק"ז מאים, כיון דאית לך קרא על מיתה עשו ניפול, וע"כ לומר דהו ר"ע והוא ר"ג ור"י לא ידעו מהאי דיאנה דמייה עשו ניפול, אלא שמעו באדם ובלי לידע מנין, ובמה למדז"ז, יחש, ולמדו ממוני להמה מז"ז ועפ"י סידר ר"ע, שאליבי' נסdro כל משניות, הני תרתי משניות דהכא, חדא בהמה וחדא באדם וכיוון דגוף הדין שמעו באדם ובלי לידע מנין, ובמה למדז"ז, لكن שפיר עבר ר"ע דבבמה תנא דמטמא טוי"א ולא תנא בפירוש טהורים מטומאת נבלות, וסמן רך אידיוקי כדי להשמעינו דעתיך האי דיאנה באדם שמעינה ורך ממש נלמד מז"ז אבמה. אולם התנאים שאחריהם צכו לילופota דכי יפול מהם במותם דמייה עשו ניפול דהרי בסיפה קטני דמותה הברמה האבר מטמא משום אבמה"ח ולא משום נבלה אז דברי ר"מ כדקתי נאה"ז דהא "דaber ר"ע שהוא סידר רישא דמטאי" וכון הוא במסנה שאח"ז דהא "דaber והבשר המודולדין באדם טהורים" דברי ר"ע יסוד המשנה והא דאח"כ מות האדם וכו' והابر מטמא משום אבמה"ח דברי ר"מ. ואחר שזקינו לדברי ר"מתו לא צריכין לק"ז הניל' דארדרה בהמה, ידיעין מקרא ואדם נילוף מבמה. ולפ"ז ה"י לו לרביינו הקדוש לשנות כאן בפירוש דבר המודולDEL טהורין אלא דהמשנה לא זהה מקומה כאשר נשנית מר"ע יסוד המשנה CIDUZ אבל מ"מ הש"ס פריך שפיר טומאת נבלה ליטמא ולא סגי לי בק"ז מאים, דהרי מותוך דברי ר"מ מוכחה דעתיך הדין בהמה ולא מז"ז אלא דלפ"ז קשה מניל' למילף אדם מבהמה דילמא שאני אדם דמטמא מהחים וכקו"ז של ר"ג ור"י דשם בכריתות, וקושי זו באמת הקשו התו"ס' שם בכריתות והניחו בליא יישוב. ולכאורה ל�"מ לפי מה שכי התו"ס' לממן סוף פרקו ד"ה כיitz דלכאר' נרא אבמה"ח באדם דמטמא מבניין אב דשרצים ובהמה אני עיי"ש, וא"כ הוא לא מצין להחמיר באדם יותר מבהמה, כדי לבא מה"ד להיות ננדון, אלא דהנתוס' בעצם כתבו דמתוך המשנה דפלוgo בה ר"א ור"י לא משמעו כן, ועיין בלב ארי' שם דתפס שנעלמו מההתו"ס' ברייתא מפורשת נזיר דף"ג והוא מדברי הספרי ופסקו הרמב"ס בפ"ב מטו"מ דדרשו בחל חרב זה אבמה"ח שלפטו כרב עיי"ש, וא"כ הדרה הקושי" לדוכתי' מניל' דאיינו מטמא במקומו קודם שנתלש

ולפי דעתינו הנהפוך הוא דלפי חכמי הטבע שאומרים דאי שום מציאות בעולם להווית חיות חדש רק ע"י הטלת ביצים ופו"ר יש תשובה גדולה נגד מאמיini הקדמות, דחוית הראשון מתברא. תוס' ד"ה יכול אף לא ריקמה, וא"ת ולרכמה ל"ל קרא לעניין טומאה, הא לעניין אכילה פשוטא לנו לעיל ס"ד ע"א بلا קרא שams רקמה ואכלת דלקה, ועיין בלב ארי' ולא הבנתי סוף דבריו דאי' שכתבו התו"ס' מכוכו שפיר בשיטות דלעיל. אבל מה שיש מן העיון הוא לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דבצוי טמאים ושרצים לית בהו מלכות אלא אסור בעלמא בח"ש משום דכל אתה מריבוי הכתובים איון בהם מלכות, וא"כ אם לא נדע ביצה מושקת דטמאה הן לעניין טומאה והן לעניין אכילה, אלא מריבוי דהטמאים כאשר נראה מהאי ת"ר שהביא כאן מלכות מניל' אבל עז דלשון המשנה מהופך הוא מלשון הברייתא דת"ר, דבמשנה כתני דבצית השרץ המוקמת תהורה, ניקבה כ"ש טמא, הרי דלא אתה לאשמעין כלל דריוקים טמא כמו השרץ השורץ על הארץ, דזה דבר פשוט ולא צרך קרא, ומימילא גם התנה לא איתטרך לי' לשנות, ורק אדרבה דכל שלא ניקב דטהורה אתה לאשמעין ואתה נלמד מהא דלעיל בקולית סתוםה הן בנבלה והן בשער דטהורה וביצת השוץ שركמה הני הך, דסתומה היא מכל צד, וכך איז בה טומאה לא בגע ולא במשא וכדლעיל, ומה דקטני האי דיאנה ביבצת השרץ כל עקר, ולא סמך אדלעיל בקולית סתוםה, למדתי מדברי הרמב"ס ז"ל יישוב ע"ז ז"ל בפ"ד ה"ז מאבاه"ט, "ביבצת השרץ המוקמת ע"פ שהשרץ נראית מותכה תהורה" עכ"ל, והוסיף על דברי המשנה, "ע"פ שהשרץ נראית מותכה" למדנו זאת הוא הרבותא נגד קולית השרץ שהביא קודם לכן, דהו"א בביבצא שהקרים צלול ונראה השרץ מותכה לא מקרי סתוםה. אולם הברייתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביבצת השרץ, יכול אפילו לא ריקמה ת"ל השרץ וכו', והוא נגד המשנה דאל ה"י בעי קרא על ריקמה דמטמא לא ה"י שותק התנה דמתניתין מזה, אבל כוונת התנה דברייתא הוא למוד תהורה על לא ריקמה הו"א כמו לעניין אכילה דיש לנו יפותוא דכל היוצא מן הטמא טמא, כמו כן נימה גם לעניין טומאה דהיו צא מן הטמא מטמא כמו הטמא וביצת השרץ טמא כמו השרץ במותה ע"ז מביא הדרישה דהטמאים לרבות ביבצת השרץ והוא לאכילה אסורה כמו השרץ אבל יכול לעניין טומאה נמי כן ת"ל השרץ. ובאמת כל אלו הדרשות אסמכות הנה, כי העיקר נבנה על הסברא והשכל הישר דלענין טומאה שאני דמחייב ליכא טומאה דהרי לעניין טומאה הוה יוצא מן הטהרה לנו ליכא טומאה בביבצת השרץ כל והא גדרסינן הכא בברייתא גם קולית השרץ, עיין בלב ארי' דבתוכ"כ ליתא, ובאמת אין כאן מקום לקולית השרץ דמה עי קרא דמות הוה כבשר אתמהה ודז"ק היטב.

דף קכ"ז ע"א ת"ר כל מה שיש ביבשה יש בים חוץ מן החולדה, אר"ז Mai קרא האזינו כל יושבי חלד. ולכוארה תימא דהרי גם אדם לא נברא רק על הארץ ולא בים אבל עיין ב מהרש"א ח"א שכ' דבמאמור זה דימה את האדם לחולדה שאין לו יישוב אלא בארץ, ואם מביא מבול לעולם יכלה מן האדם כלו וגרע משאר בע"ח שנשאר מינים בים. ועדין צ"ע ודז"ק.

שוב ראייתי בgem' בכורות דף ח' ע"א, הדולפנין פרין ורבין בני אדם, אר"ז Mai Dolfenin בני ימא פרשי' דגס יש בים שחצין צורת אדם וחצין צורת דג. ועיין בתו"כ פ' שמיini על קרא דאדם כי מות באוהל למיועטי הסילונית שהוא דג שחציו אדם. וא"כ שפיר

בנהו משניות ר"ע שנאן, והוא לא ידע מדין דמייה עשוה ניפול ודוק'.

ע"ש גמר' נשחתה הבמה הוכשרו בדינה וכוי' במא' קמיפלגי וכוי' לכאר' נראה דהפשט כמו שאמר ר"א בסוף הסוגי' דבחיטה המכשרת ולא דם פליגו דלר"מ דהדים מכשיר נתשר גם האבר והבשר המודולל דבחיטה נעשית יד לאבר, אבל ר"ש דסובר בחיטה מכשרת ולא דם, לגבי הקשר השחיטה לא שייך יד, בשלהמא בהקשר משקין ייל' דכל דנפל מים על היד חשוב כלו נסל על האוכל בעצמו, אבל לגבי הקשר השחיטה, כיוון שאין השחיטה מתרת האבר והבשר לדעת הרמב"ם מה"ת ולדעת התוס' ורש"י מדרבנן, הרי הא'i הקשר א"א לבוא כלל על הא'i אבר ואיך תhani מה שנותר הבמה להכשר את האבר, וסבירא זו ברורה כל כך, עד שקשה לומר דהני אמוראי דלא קאמרי כר"א יחלקו על סברא זו. וא"פ שהתוס' כתבו כן דהני סברו גם בשחיטה שייך יד להכשר לולי דבריהם הי' נראה לי, דאפילו נאמר דיידעו מהא ברייתא דלעיל דף ל"ו ע"א דלר"ש השחיטה מכשרת ולא דם, מ"מ נראה להם דר"ש כאן דמהדר לדברי ר"מ דאותם הוכשרו בדינה, לדבורי קמשיב דאפילו לשיטוך דהדים מכשיר לא הוכשרו האברים והבשר המודוללים ומטעמים דקאמרו הני אמוראי כא"א לפי דרכו, Dai משום דס"ל השחיטה מכשרת ולא הדם כבר נשנית לעיל במשנה ובברייתא דעת ר"ש, ומה שייך הכא ולא עוד אלא דהשון נמי מורה דאהכשר דם דקאמר ר"מ קפיג דהני המודוללים לא הוכשרו, מדקאמר לא הוכשרו דמשמע הם לא הוכשרו אבל הבמה הוכשרה Dai משום דاعتיק הקשר דם פלייג הוליל' לשחיטה מכשרת ולא דם וממילא הוה שמיין דלא שייך על המודוללים הא'i הקשר וכסבירת ר"א דעל זו לא פלייג שום אדם כנפעד' ודוק'.

ד"ה ק"ח ע"א גמר' רמ"א אם אווח' בקטן וגadol עליה עמו הרוי הוא כמוחו, התוס' הביאו המשנה בטבול יום שם אם אווח' בגדו' וקטן עליה עמו. ולפ"ז צריך לומר דרי' יוחנן לאו דוקא באוח' בקטן ואין גдол עליה עמו אלא באוח' בגדו' ואין קטן עליה עמו נמי לר"מ הויה כמחובר וזה לא משמע הכא. עכת"ד התוס', והוא לפלא בעיני דהרי' באבר המודולל אפילו מחובר בחוט השערה סגי, ובכל אופן קתני במתני' דהוכשרו בדינה לר"מ ואיך אפשר לומר דברון דלא מיטלטל ע"י הבמה וע"כ דעפ"י הרוב דבר דאיינו דבעינן לר"מ דוקא בחיבור שה아버 עליה עמה. ועיין במשנה כיריות פ"ג שם הגירסת, "עד שהוא מניח בו כشعורה" אלא דהתוס' חדש מגניה, "כشعורה" עפ"י הש"ס ותו"כ ובאמת מכאן משמע דבעינן unic' פ' חיבור כדי שהקטן יעלה עם הגדו' וצע"ג.

שוב נתיבתי דגם באוקימיא דרביה דמווי' ביש יד לאבר ע"י בהמה צrisk לעיון איך קתני דהוכשרו מטעם יד הלא בחיבור כ"ש כחות השערה שאין האבר עליה עם הבמה איזה יד אייכא כאן כיון דלא מיטלטל ע"י הבמה וע"כ דעפ"י הרוב דבר דאיינו מודולל עד כחות השערה או אולי הא'i כחות השערה חז' מן העור קאמר דעור לא שייך כלל לבשר וצע"ג.

ע"ש ר'আتا בר'י' דרב איקי אמר בנתקנעה הדם בין סימן לסייע קמיפלגי. אקורטמא זו דבר תימא עד להפליא הוא, דחוץ ממה שצרכין להכנס במשנה דברים שאין עליהם שום רמאי, דמיירי בניתז' דם בין סימן לסייען על המודוללים ונתקנעה קודם גמר השחיטה, עד מן התימא מה שייכות יש לפולותא זו אם ישנה לשחיטה מתוע"ס או אין לשחיטה אלא לבסוף לכראן דין לעסק בדיני שחיטה, ועיין באזכאים ל' ע"א דרבא ס"ל לר"מ אין לשחיטה אלא לבסוף ודוק'.

לגמר' וצע"ג ודוק'.

ע"ב גמר' תניה האבר והבשר המודוללים בבהמה יכול יטמאו טומאת נבלה וכו'. כתוב הת"ח נקט בשער ע"ג דבר כ' יפול נמי אינו מטמא, לאשמעין דדוקא טו"ג אבל טו"א מטמא עכ"ל לא ידעת למה לי להשミニינו את זאת, כי לא נדע זאת מאבר דמ"ש בשער מאבר לעין טו"א, ובלא"ה נראה דהאי, "ואפ"ה טו"א מיטמו" אינו משלו הברייתא אלא דהgeom' מוסיף זאת לתרץ המשנה, דאפ"ה יפה קאמר התניא דמטמא טו"א. אבל לפע"ד נראה לומר דנקט בשער דמטמא עכ"פ בקדשים כשר טרפה, וכדעליכ' ג' ע"ב, וא"ג דטומאה זו רק מדרבן, מ"מ שפיר כללו בהדי אבר לומר, יכול יטמאו טו"ג האבר מזורייתא והבשר מדרבן בקדשים. ולעיל נמי קאמר לשון רבים אי דאי מעלה אורוכה אפילו טו"ג נמי ליטמו. וכי על אבר ובשר ומתיישב לפי תירוץ ולא לפ' תי' הת"ח ודוק'.

ע"ש גמר' מסיע לי' לרחב'א וכו', והחולש מהן בשבת חמיב', עיין בת"ח שכותב דלא אגופה דדיןיא מסיע, דдельמא נמקו לא הוהCMDOLDELIIM, אלא אהא דקאמר דיש דבר דהויה כתולש לעין טו"א ולא לשאר מיili, מייתי ראי עיי'יש. ולפע"ד לא נראה כן דהרי הש"ס לא מכח סתירת הדיניס פריך מ"ש לגבי טו"א דחשוב כתולש ולטומאות אבמה"ח חשוב כמחובר דיאת ל�"מ, דהרי בריש פרkon כתני לגבי מפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה, אבל לגבי נבלות חשובה כחיה, דריבבה לטמא טו"א ממה שוויבר לטמא טו"ג כדקנתני במתני' שם, אלא דפרק אי דמעלה אוורה הרוי הוא מחובר ממש ולמה יטמא טו"א ואי דמיירי ללא מעלה אורוכה, ותלי רק בחוט השערה, ומה לא נחשבו כתולש יטמא משום אבמה"ח, ע"ז קאמר דיש לנו קרא דכי יפול דאתה נגד הסברא החיצונה. וא"כ הוא, אי לאו דשומאל מהכי ילך נמי לעין שבת דחשוב בצמכו כמחובר, באמת מנ"ל הא'i דינא לחיבבו חטא את נגד הסברא החיצונה, אלא ודאי דמשם ילך ע"ז קאמר מסיע לי'. ועוד זאת אי כדעת הת"ח הרוי התוס' הקשו למה לא הביא סייעטה משניתינו ותירצ'ו משום Dai מפורש במשנה דריש מטמא טו"ג אלא מדיוקין, וудין קשה למה לא מביא המשנה דריש פרkon דשם מפורש במפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה ולגביו טו"ג כחיה, וצ"ל משום דמשם ליכא סייעטה על גוף הדין. אבל הא ודאי אמת דעתך אין ראי' דצמכו הוה כמחובר, אבל מהכא שפיר איכא ראי' כמודוללים לעין טו"א, דאפשר דהויה כמחובר יותר מחוחר ממה שוויבר מודולליים לעין טו"א, ע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' האבר התלוי בחוט השערה, וע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' מונופטה דירקות שצמכו באביבו וכמוש'כ התוס' דה' לימה. באופן דמסיע לי' הראשו הוא על סוף דינו דהחולש מהן בשבת חמיב', ור"ל דמקרא דכי יפול עד שיפול נוכל למילך לכל מיili דאפילו חיבור כל שהוא חשוב כמחובר, ואתה פשיטה, אבל עדי צמכו אין חיבור פחות מהיבור אבר לגוף התלוי בחוט השערה, אבל עדי אפשר לומר דצמכו הוה חשוב חיבור יותר ולא יקבל טו"א וע"ז מייתי מתופטה דירקות שצמכו, ודוק'.

תולס' דה' דרhamna אמר כי' יפול עד שיפול תימא מי' משמע כי' יפול לעין זה וכו'. הנה רשי' ז"ל כי' דאיינו קרי' נבלה עד שיפול והוסיף תיבת מובלתם דלא מכி יפול דריש אלא מובלתם דלא מקרוי נבלה כל זמן שיש לו קצת חיota, וכען זה ממש פי' לקמן במתני' דaber ובשר המודוללים באדם טהורם פרשי' משום דכתיב כי' ימוס ודקוקות מעט מצליל מן הטומאה וכן פי' הברטנורא, והתווע"ט נתקה שם ופי' כתוס' דהכא, דמוציא יפול מהם במתום קדרש. ועיין שם וכן לעיל במשנה מה שכתבתי דכל זאת ליתא דהרישא

הרמב"ם עיין לקמן.

אבל מה שיש להעיר דמן"ל דבר אחר הון מה"ח והן מן הנבללה לא בעין כזית בין הכל בצירוף גדיין ועכמות, דילמא לעולם כאית. בעין וכמו לעניין אכילהDK אמר רב לעיל ק"ב ע"א דאממה"ח צרייך כזית אכילה כתיב בי, ולמה יהי חלוק שיעור טומאה משיעור אכילה באבר, וממצאתה שהעיר בזה בעל משנה אחרונה במשניות ווילנא שם באוהלות פ"א מ"ז, וסימן ז"ל, וצ"ל דעיקרו הלכה היא וכן משמע פ"ז דעתות שהשيب ר"א לא אמרו אלאابر מה"ח ולא חייש לק"ו דילפי חכמים משום דהלהה היא ואין דינן ק"ו מלהכה" עיכ"ל ולכאורה" אדרבה מ"ר יחשע דין בק"ו והלכ' כמוותו נשמע דאית ל' קרא, יישוב ע"ז עיין בדיבור הסמור.

ועכ"פ היוצא לנו מן האמור דלר"א דס"ל באדם דוקאابر מה"ח ולאابر מן המת, ע"כ גם בבהמה ס"ל כך דוקא אבמה"ח מטמא אבל מנבלה לא אם נאמר דגס בבהמה עיקרו מהלהה, עיין בדיבור הסמור.

ע"ש גמר' אבר מה"ח דמטמא Mai קרא אר"י א"ר, וכי ימות מן הבהמה, והאי מביע לי לאידך דרי"ר וכו', א"כ לכתוב רחמנא מבהמה Mai מן הבהמה ש"מ תרתי עכ"ל הש"ס ומיא לא יכיר דין דרשה צו כדי לסמוך עליה לשຽוף תרומה וקדשים וללקות ולהייב קרבן על טומאת מקדש וקדשו ורמארש"ש בהגחותיו כתוב וז"ל, "כתב מהבהמה וכו' אם זה דקדוק, ק"ל קרא דפ"נ מהעו"ף למנחו וכן מהבהמה למינה ועוד קראי טובא" עכ"ל, ועיין בתורה תמיימה על דרשה זו שהביא דברי הרמב"ן ז"ל בסה"מ שכתב בכל מקום דקאמר בגמ' „מאי קרא" הוא דרבנן והקרא איינו אלא אסמכתא בעלמא, ותמה לפ"ז דהא הכא ודאי מדי תורה אבמה"ח מטמא ולכן כתובatz"ל דעיקר דין זה מהלהה ומ"מ רצה הש"ס לסמכה אקרה, והוא ממש"כ בעל משנה אחרונה שהבאתי לעיל, ומעתה לר"א דל"ל באדם רק אבמה"ח ולאابر מן המת, ה"ה בבהמה ליח לי" דברן מן הנבללה תטמא, ולפ"ז הוול"ל לקמן דפרק על ר"ש דמתהר ממ"נ דס"ל קר"מ דמטהר אבר מן הנבללה, וכן שמתרכז לקמן על דמתהר באדם ויל"ו ודוו"ק.

ע"ש גמר' וכי ימות מן הבהמה וכו' זו טרפה ששחתה, בפ' בהמה המקשה ובפתיחה הוכחתו, דاع"פ דשחיטה כשרה מטהר את הטרפה מטומאות נבלה אבל אבר המודולד בה לא ניתר, כי גם החותך אבר ממנו אחר שחיטתה אית' ב' אבמה"ח, כי רק מיתה מוציאה מיד' אבמה"ח, ודבר זה הוא נגד דעת התוס' ויתר הראשונים, אבל מ"מ האמת כן הוא כאשר ביארתי שם בארכוה דוק ותשכח.

ע"ש גמר' בין רבינו לר"ע איקא בגיןיהן ארוכובה, עיין בתוס' ואני תמה דהא כי כל הנוגע בנבללה כתיב וקיים נמי על אבר דמרביבן מוכי ימות מן הבהמה, ומובללה ממעיטין לעיל ולא בעכמות, ואיך אפשר שארוכובה שאין עליו בשער כלל תטמא כיון דעל עצמות אין עליו שם נבלה, וצ"ע ודוו"ק.

ד"נ קכ"ט ע"א גמר' אמר אביי הרי אמדנו כופת שואר שיחדה לישיבה טומאותו לאו אורייתא והתוס' התミיה, דא"כ אמאבי בטלה מתורת חמץ ומותר להניחה בבבתו וכותב ק"ז ז"ל דמיiri בביטול דסגי מדאוריתא, ולא הבנתי דהרי כיון שיחדה לישיבה הרי לא כיון עלייה בביטול חמוץ, אם לא שנאמר שבפירוש ביטול הא חדא, אבל יותר תמורה דהרי משמע דשרי להשתמש בה בפסח לישיבה ואין לך חזקה מן הביטול יותר מזו, אלא דיל' דלגי חמי' דההורה גילתא ביטול בלב ובמוחשנה מהני להנצל מלאו

ע"ש עיי' הרבה בהמה מהו שתעשה יד לאבר, עיין בת"ח ובהගות המהרש"ש דהן לעניין טומאה והן לעניין הקשר קמבעי, וכן משמע מדברי הרמב"ם ודלא כרש"י שכטב דהיכא דהוכשר במים לאחר לדולו קמבעי אם נגע טומאה בבהמה מהו שתעשה יד להכנס טומאה על האבר בעודה בחיה, והנה מה ראה רש"י ז"ל כהה לחלק בין טומאה להקשר, אולם לפע"ד רש"י ז"ל והוכיח זאת מונתני די בהקשר נמי קמבעי, הלא נפשט ממתני דקთני פלוגתת ר"מ ור"ש ולדעת רבה בעל האיבעி בבהמה נעשה יד לאבר קמייפלגי, א"כ למה נקט פלוגתת בנטחטה הבהמה ונתקשרה בדמייה, ולא נקט נכרהה הבהמה בחיה ע"י מים, כי הלא הרישא דקתני מטמאן טו"א במקומו וצריך הקשר מביחיה קאמר, והויל' להביא ע"ז פלוגתת ר"מ ור"ש אי הקשר מים ומגע שרך על הבהמה מהני לאבר, ומAMILא נדע דהה לאחר שחיטתה בהקשר דס דפליגו אי מהני על הדולדלים, וכדי לישב זאת הוכיח רש"י ז"ל דלגי הקשר ודאי דלא הוה הבהמה בחיה יד לאבר, لكن לא פליינו אלא בנשחטה הבהמה. וטעמא חלק בין טומאה לעניין זה ודאי קשה, אלא דרביה בעל האיבעி ע"כ הי' סובר איזה סברה, חלק, וזה שמדדיק רש"י ז"ל וצ"ל, "רבה אוקים פלוגתיהו לעיל בבהמה נשית יד לאבר, עיי' רבה וכו'", ולכאורה' לרוב אוקימות דלעיל צ"ל דעתמא דר"מ הוא דס"ל בבהמה נשית יד לאבר, אבל להנץ מ"ד כיון דר"ש החולק טעמא אחרת איית לי ובפרט לר' אש' דהוא אוקימתה הייתר פשוטה ממש"כ למעלה, ר"ש חולק מושום דס"ל שחיטתה מכשרות ולא דם, ולדידחו באמת האיבעி דרביה אם בבהמה בחיה נשית יד לאבר אליו ארא דר"מ מציא קאי נמי אחשר, דלדידחו לא מצין למיפשט ממותני כלום כמובן, ולכו' הרמב"ם ז"ל דעתמא פסק קר' אש' אוקימתא בתראי' בגמר', שפיר כתוב אדם בבהמה בחיה נשית יד לאבר אפילו אחשר מסתפק בגמ' ודוו"ק.

ודש דאפיקו נעשה הבהמה בחיה יד לאבר לעניין הקשר וטומאה לא סגי ביאת מים ונגיעה שרך על עורה, דהרי העור רק שומר לבשר ושומר ליד ודאי לא אמרין מ"ז דושמר על גב יד דלא, אלא צריך ביאת כدلעיל קי"ט ע"ב, מכש"כ דושמר על גב יד דלא, אבל בשתיית מים קשה ודאי מים במקומות הדולדול על צד הבהמה, אבל בשתיית מים קשה ודאי לומר דליהו הקשר על המולדלים ודוו"ק.

ע"ב גמר' מותה הבהמה: Mai איקא בין אבמה"ח לאבר של נבלה וכו', הנה גם שניהם מטמאן בכל שהוא וכדנתן בפ"ק דאוולות דאייריים אין להם שייעור הון במת והן בנבלה ושרצים, והנה באבמה"ח דרש לקמן מקרא דכי ימות מן הבהמה דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא אבל מנבלה לא פריך הש"ס מנ"ל דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא כמו במת ותלו בפלוגתא דר' אליעזר ור' יחשע כדלקמן סוף פרקון דר"א לא שמע אלא אבמה"ח ולא אבר מן המת, ור"י אומר ק"ז מה Chi שהוא טהור אבר הפורש ממנה מטה שהוא טמא לא כס"כ, וא"כ בבהמה נמי רך לר' יחשע אבר מנבלה דמטמא ומוק"ז מאבמה"ח, ואס תקשה לך א"כ איך אפשר דבר מנבלה יהי חמור מאבמה"ח דהא די לבא מן הדין להיות כנדון, ואס בשער הפורש מן אבמה"ח טהור איך בפירוש מאבר מות יהי טמא, לא מהכמה שאלת את זאת, דהרי באבר שיש עליו כזית בשער לא בעין ק"ז לטמאתו, דהרי לא גרע מכזית בשער דנבלה בעלמא דמטמא, כי רק על אבר שאין עליו כזית בשער בגין הק"ז מאבמה"ח, אולם לפי פ"י הרמב"ם בפיה"מ דלקמן וכן פ"י הרעב"ט במשניות, דר"ש דמטהר בצעית בשער ועכט בשער התיינו בפירושים מאבר מן המת יש מקום לקושי' או אלא דבר התמייהו רבים וכן שלמים על פיה"מ

התנה דסיפה, אינו מטעם מיתה עשוה ניפול אלא אדם כי מות כתיב, דמזה יש לדרש דכל המודולל אינו מטמא, כיון שלא מות גמור מקרי וכעון דדרשין בנזיר מג ע"א במתעם לאפקי גוסס הררי דאפשר קצת חיות מציל ה"ה האי חיבור כ"ד של האבר מציל דאינו בכלל ימות דבעין מיתה ממש, וניהו דעת בשר לא צריך קרא אבל כיון דלאחר מיתת האדם הבשר נמי מטמא נקט גם בשר.

ו"ג דיש מקום עיוון, דמנין לנו באדם דבמה"ח טהור דהרי על אבמה"ח שהוא טמא, לא כמש"כ התוס' כאן דמנבנין אב משרצים ובמהמה ילפין אלא מקרה דבחلل חרב וכמו שהבאה כאן הלב ארוי גמור" ארוכה כ"ג והוא מספרי ואשר כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"ב מהל' ט"י דבחלל חרב זה אבמה"ח שפלטו חרב וקשה טובא אבר מי כתיב כאן, ולמה לא קאמר ה"ה חרב שפלטו בשר מן האדם דהרי בחמה נמי פריך לעיל נימא דגס במה"ח מטמא, ודרכו הני תנאים כאו"א למעט בשר מה"ח אבל כאן איזה מיעוט איכא למעט במה"ח באדם, אבל אם נאמר אדם כי מות כתיב ובעין ריבוי דחלל חרב דומי" דאדם ואז הוה ממש כדעליל, וא"כ הוא ניחא בפשיטות מה דנקט רשי" ז"לadam כי ימות כתיב, דבעין האי דרשנה כדי לטהר הבשר אחר מיתת האדם, דקתני אח"כ דמת האדם הבשר טהור דלא סגי לי בטעמא דמיתה עשוה ניפול, אלא בעין עוד דרשזה זו דאמן כי ימות לטהר במה"ח ודוק".

ע"ש גמר' א"ל ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקו"ח וכו', כתוב במגילת תענית פשחא עיריא דלא למספ"ד הא רביה למספ"ד וכו', במשנה עדויות ליתה האי ראי' דמגילת תענית, והנה כבר כתבנו לעיל דע"כ עיקר הני דינים דאמ"ח מטמא הון בחמה והון באדם הללמ"ס הס וכע"פ הני תנאים הראשוניים ודאי לא ידוע לא מדרשה דחלל חרב באדם, ולא מדרשה דמן הbhmbה דהרי ר"א אמר שמעתי שאמה"ח מטמא, והיינו מפני השמיעה ולא מדרש הכתובים ור' יהושע השיב לו דבר המת איכה ק"ו, ומה זה תשובה הלא אין למדים ק"ו מהלכה, ואם אבמה"ח הלכה אז אין זה מספיק ואיכא ק"ו על אבר מן המת, אבל הווסף לו כתוב במגילת תענית וכי ושם הוא יותר מק"י, והוא כמו בת מבת דלקין עליו CID, והה דקען זה ילפין שפיר גס מהלכה, ומ"מ השיב לו ר"א כך שמעתי מן החי ולא מן המת דין ללימוד גס זאת מק"י ודוק".

ע"ש השתא דأتית להכי בין ת"ק לר"ש נמי כזית בשר ועצם כשבורה א"ב, ופרש"י ז"ל דעת בשר ועצם הפורש מאמה"ח קמתרה ר"ש בשניהם, וכר' יהושע דמתרה בשניהם, ות"ק מטמא באחת מהן או כר"ע או כר"ג, ועיין בתינוי"ט דנראה דוחק דהיה" כאן ההלכה קר"ש נגד ר"מ, ולפ"ע"ד עוד יותר דוחק לומר דיפלגו תנאים האחוריים בפלוגת תנאים הראשונים ר"א ר"ר ור"ג בעדיות פ"ו, יותר דוחק דהרי בדברי ר"מ לא נשמע כלל דמטמא בחדא כר"א או כר"ג דأدربה אם מתרה בשניהם כר' יהושע יותר ניחא ואיך קאמר ר"ש מתרה דבר דלא שמעין מתנה שלפנוי דמטמא ודרכי התינוי"ט דין כאן דוחק אחר אלא דיהי הלכה קר"ש נגד ר"מ תומוהים מעד וזאת הכריח להרמב"ס בפיה"מ ואחריו הברטנורא לפреш דעת אבר מן המת קאי. אבל כבר צוחחו על פי' זה כולם כאחד, כזית בשר מאבר מות הינו כזית מן המת, ואיך אפשר לטהר ויפה דחחה הלב ארוי" דברי התינוי"ט זהה, ודרך לומר גדולה מזו מצין דר"א מתרה אבר מן המת ומטמא אבמה"ח, וככתוב שאין דמיינו עליה יפה, דתתס באין באברים כזית ומת מהי מק"ו וכמש"כ לעלה מושם דין למדין ק"ו מהלכה, אבל הכא הלא כזית בשר מאבר מות הינו הך דהרי הוא מן המת.

דבל נראה מכש"כ שיחוד לשינה בתנאי לבטו מטורת חמץ, אלא דלפ"ז אין זה אלא לשיטת רשי" ורמב"ס ז"לDKרא דתשביתו אתה לביטול, אבל התוס' דסביר דביתול הוא מטעם הפקר ולא מקרי, לא שיקך כאן האי ביתול מטעם הפקר, דהרי משתמש בו ושוב מצאת מקצת דברי בלב ארוי ודוק".

ע"ב א"ל אמצעיתא, נשחתה הbhmbה הוכשרה בדמי' וכו' ועיין בבב ארוי, ולפ"ע"ד נראה דלנכרי ודאי לא שייך לומר מיתה עשוה ניפול, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה ולא לב"ג, אלא דלב"ג בלבד, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה לא בלאה"ה, דהרי מכח סברא פשוטה פריך לעיל כך"ז ע"ב אי דאין מעlein דכל שאין האבר מצי אבמה"ח) נמי ליטמא, הרוי דס"ל להש"ס דכל שאין אבמה"ח, אלא דקראי כתיב כי להעלות ארוכה כתלוש דמי לענן אבמה"ח, אלא דקראי כתיב כי יפול עד שיפול, וזה ודאי רק לשישראל נאמרה אבל לב"ג אהדרין לשברא חיצונה דכל שעומד ליפול כנפול דמי, אלא דיש לעין בדבר דהרי בשחיטה ניתרים המודולדים מה"ת לשישראל, וממילא גם לנכרி מכח מי איכא מיד, וע"כ לומר דגס לנכרי בעין עד שיפול דמכך מי איכא מיד אנו מוכרים לומר דגס לנכרי נאמר האי דין דע"ד שיפול אבל אס מטה הbhmbה ודאי לב"ג מותרין כנבלה עצמה, דמיתה עשוה ניפול מנ"ל אצל ב"י, וא"כ קשה טובא איך קאמר הש"ס דאסיפה קאי אמתה הbhmbה הבשר צרך הכהר, וע"ז פליג ר"ש דאיין זהائق הרואי לאחרים, ואמאי איזו ראי לעין ושאנו מנוס מקושי" ז, אם לא שנאמר דמסברא נמי מיתה שעשוה ניפול, ורק דרך אסמכתא סמכו דבר זה אקראי דכי יפול מהם במתום ודוק".

משנה האבר והבשר המודולדים באדם טהורין, ופרש"י ז"ל דכי ימות כתיב והברטנורא במשניות מוסיף, "אדם כי ימות כתיב" והתינוי"ט קמתרה כיון דבסמוך קטני דמות האדם הבשר טהור דמיתה עשוה ניפול, ממילא שמעין דבר ובשר המודולדים טהורין עליון, ולא עד דהה אין לנו קרא על מיטה עשוה ניפול טהורין עיי"ש, ולא עד דהה אין לנו ילפין גם באדם, ולפי מה שכתבנו באדם אלא בחמה, ומשם ילפין גם באדם, ונע דבאים לעיל סברא היא ולא בעי קראי, אבל כל זמן שהוא הוא מערוה קצת אין זה אבמה"ח, העניין דוקא ניפול, אבל אם נילפין לא נע דבאים להאי כי יפול הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף אדם מבהמה, וכבר כתבנו לעיל דממה שהנתנה השמייט האי דין לאUi להלכלה שבבמה, ולא קטני בפירוש האבר והבשר המודולדים בבחמה טהורין, כמו דקתני כאן באדם מוכח דהני משניות ר"ע שנאן דלא ידע כלל מדרשה דמיתה עשוה ניפול, דהרי שאל לר"ג ור"י בפ"ג דכՐתיות עלابر המודולל בבחמה מה"ת ר"ע אמרה באדם ומשם יש ק"ו על בחמה, ולכן העמיד התנא שהוא ר"ע עיקר דין זה באדם, ובבחמה נלמד מק"י, והסיפה דמתני" דלעיל וודהכא לאו ר"ע אמרה דהוא לא ידע מימותה עשוה ניפול, עיין היטב לעיל, וכעת אני רואה עוד ראי לדברינו אלו, דהרי האי "בשר" דנקט התנא אינו מדויק, דהרי עיקר דין הכא הוא, דהჩיבור הכל שהוא מצלן מן הטומאה, והרי הבשר גם אם לא מהני החיבור טהור הוא וזה מטמא, ולמה קטני כלל בשר בהדי אבר, ואי מושם סייפה דמות האדם הבשר טהור, הלא גם זאת לא צורך, דאי היה קטני רק האבר מטמא מושם אבמה"ח DNSMU מזה דמיתה עשוה ניפול, ממילא נע דע דהבשר טהור, אבל אם נאמר דר"ע אמרה והוא לא ידע מימותה עשוה ניפול, אז ניחא דליידי" אם מות האדם הון האבר והון הבשר המודולל מטמא מושם אבר ובשר מן המת וריך כל זמן שאדם חי גס שניהם טהורין, ולכן פרש"י ז"ל מודדק היטב שכטב דעתמא דהאי תנא קמא שהוא ר"ע, ולא

במגע ובמשא ואוהול כמוות, והוא שיהי שלס כבריתו בשר גידין ואבמה"ח איכא גם באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا דרשה דבחל חרב, אבל על אבר המת כתוב סטם דטמא כמוות בלי להביא דרשה Dao במת דכתיב שם על אבר מן המת, ואין ספקacial דבכוונה השמייט האי דרשה מושם דפסק קר' יהושע נגד ר'א דקאמר ק"ו מן החרי מכש"כ מן המת. הרוי דסובר הרמב"ס דר"א ור'ג נס שנייהם ידעו ודרשו האי בחחל חרב על אבר המת, אבל האי, "DAO במת" לא דרשו על אבר מן המת. והי' מקום לומר DAO במת אתה על נפל שלא תקשרו אבריו בגינדי וכאשר מפרש ר' יוחנן המשנה נזיר נ' ע"א דקתני על המת ועל צוית מן המת, אלא דומה נעשה בהאי, "או במת" השני דכתיב אצל מגע, דשם א"א לפרש לנפל, דהרי הנפל מטמא נמי באוהל ושם ע"כ באבר שאין בו להעלות ארוכה ודומיי" דחל וא"כ מהיקי תיתי לא נפרש גם כאן דמדבר מטומאת אזהר וקאמר בחחל דהינו אבמה"ח, DAO במת היינו אבר מן המת. והדבר אצל הפלא וללא.

ודע דגס באלא"ה תהיו קחיזנא בהני פסקי הרמב"ס שכטב דחל חרב היינו שפלותו חרב דאל"כ מה לי חרב מה לי אבן או דבר אחר ובאמת בגמ' שם בנזיר מבחל לחוד קדריש, דחל בכ"מ הוא הנחרג ע"י אדם ולמה לא אמר במת שכולל הכל גם במת מיתה טבעית, لكن דרישין בחחל זה אבר הנחלן מן החרי, (כך גירסת רשי' שם) וחרב דכתיב ATA דחרב הרוי הוא בחחל, וכן אצל מגע לא כתיב חרב, דחרב מטמא גם באוהל, אבל בחחל כתיב דקיי על אבמה"ח שאין בו כדי להעלות ארוכה, ולא ידעתו למהamina הרמב"ס זיל' באזהה מדרש חז"ל.

עוד זאת בהליך ג' באבמה"ח כתוב חסר מן העצם של האבר כ"ש הרוי האבר יכול טהור חסר מבשרו אם נשאר עליו כדי להעלות ארוכה בחו"ה ויתרפה וישלים ה"ז מטמא במגע ומשא ואוהל, ואם לאו מטמא במגע ובמשא ואני מטמא באוהל. ובHAL' ד' אצל אבר מן המת כתיב, חסר עצמו אם נשאר עליו בשר צוית מטמא כמוות שלם חסר הבשר ולא חסר העצם אם נשאר עליו כדי להעלות ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדריש בתל חרב שזיה אבמה"ח שפלותו חרב. אבל האמת שהתיימה חוותות עליהם דאיך עליה על דעתם דר"א ור' דפליגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' כ' באבמה"ח וכיידין שם בגמ' DAO במת" על אבר מן המת שאין בו בשר כדי להעלות ארוכה דבבון פג"ב ובל"ב, ואלו שמטמאין במגע ובמשא ואני בעצמו פסק כן לקמן פג"ב, ואלו שמטמאין במגע ובמשא ואני מטמאין באוהל אבל אבמה"ח שחסר בשרו וכו' ואבר מן המת שחסר בשרו או עצמו וכו' עכ"ל, ואיך כתיב כאן אDEM חסר הבשר וזה בו כדי להעלות ארוכה, הרוי הוא כאשר עצמות המתים, והיינו דבעי עכ"פ שיעור עצם כشعורה וזה ליתא, לכל שהוא אבר לא עלי שיעור, ואיפלו בפחות משעורה מטמא במגע ובמשא. וכמודומה לי דלאת כיוון הראב"ד זיל' בהשגתנו וא"ג דלשוינו מגומג, והרבה טעויות נפלו בו, ולא כמו שהבון הכר"מ דהשגת הראב"ד קאי על שניאר בו צויתبشر, אלא על שפסק הרמב"ס דחסר מן העצם או מן הבשר דטהור אDEM אין בו כדי להעלות ארוכה, וזה אינו והוא עצמו לא פסק כן לקמן ננ"ל ודוק'ק.

בא"ד אבל אי מבניינא דשרצים ודבמה"ח אמא אמרו לי לר"א מ"ט מורה בשר וממעט עצם עכ"ל, ועיין מהרש"ל ומהרש"א זיל' ואני הלא כבר כתבתי למלילה דר"א דבר מן המת טהור ה"ה אבל מונבלת דטהור דמ"ש. אבל מה דקשי' לי הוא דאמאי מבניין אב' ילפנינו, איך שיק' לדריש פסוקים לאוקם על הבינו אבל תורה שבכתב איך יפרש דבר שהוא מפי השמועה תושבע"פ כי צואת לא

ובוגראה לפ"ד לתרץ פי' הרמב"ס זיל' הו, דהנה טומאת אבמה"ח איכא גם באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا רק באבר שאין עליו צוית בשר, כי רק אז איכא עליו שם טומאת אבר טהור ורק בהדי אבר מטמא, אבל טומאת אבר מן המת ליתא מות מצד צוית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכא בין אבמה"ח לאבר מן המת היינו לאבר מן המת שאין עליו צוית בשר אשר אז אית ב' טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליו בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליו שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחבבו לבשר מן המת להיות צוית ע"פ שהזיה בשר שני מינים מצטרפין מבואר ברמב"ס בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי' עליו שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב מצטרך לטומאת בשר המת דביני שעור כזיה מקרי אין שייעורו שווה דהאי חציzeit של האבר הי' מוחלה מטמא בצריך עצם וגינדי גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שייעורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר' ש כנפער' דליישב שיטת הרמב"ס זיל' לפי חומר העניין, והדוחק מתגדר בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השטא דאיתית להכى, כיון שכבר נתישב טמא דר"ש דס' כל קר'א ומזהר באבר המת, והבן.

ודע דלפי פי' הרמב"ס זיל' לפי מה דמסיק דר"ש מטהר בשר הפירוש מאבר המת שאינו מטמא משום בשר המת, מיליא גם במשנה דלעיל דטהור דר"ש בנהלה נמי מפרשין כן דבשר הפירוש מאבר נבלה איינו מצטרף לטמא משום בשר נבלה, והש"ס לא חשב להאריך ולהזכיר אשלהעלת בדבר שמיליא משטע ובירט שלידינה אין כאן נפקota דאין הלכה קר'ש ודוק'ק.

תוס' ד' דזה צוית בשר הפירוש מה"ח ר'א מטמא, לכאר' נרא דאבר האדם מה"ח מב"א דשרצים ובחמה את' וכו'. כבר כתבנו לעמלה שתפסו האחוריים זיל' דמעני בעלי התוס' נעלמו גמר' ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדריש בתל חרב שזיה אבמה"ח שפלותו חרב. אבל האמת שהתיימה חוותות עליהם דאיך עליה על דעתם דר"א ור' דפליגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' כ' באבמה"ח דכתיב שם על אבר הנחלן מה"ח והוא מוכחה לדריש אDEM בחיל קאי על אבר הנחלן מן החלל א'כ האי או במת נמי על אבר מן המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח'כ בקרא, ועל הנגע בעצם או בחיל או במת" דרישין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כشعורה או בחיל זה אבר הנחלן מה"ח ואין בו כדי להעלות ארוכה או במת, זה אבר הנחלן מן המת ואין בו כדי להעלות ארוכה" ושם ודאי מוכחה לפירוש כן דהרי הני ר'ק במגע ומשא מטמאין ולא באוהל, ואי' ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר'א שלא שמע רק מאבמה"ח דטמא ולא אבר המת, ואי' השיב לו ר' יהושע מק'ו אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמאיו דדריש בחיל על אבמה"ח מוכחה לדריש או במת על אבר מן המת.

אבל ראה זה פלא והפליא כי תמיית סיובבת נס על הרמב"ס זיל' דזיל' בפ"ב ה"ג מט"א, "אבר שנחתק מן האדם הרי הוי הוא כמוות שלם וכו' שאברים אין להם שיעור שמי' כל אשר יגע ע"פ השدة בחיל חרב, הדבר ידוע שדין חיל חרב כדין חיל אבן, או חיל שאר דברים מפי השמועה למדו שלא בא זה אלא לטמא נגע באבר שפלותו חרב וכו', הלכה ד' אבר הפירוש לאבר המת מטמא

דיפליגו ר"מ ור"ש בפלוגתא דתנאים הראשונים הוא ג"כ דבר זר שלא מצין כמווהו, ואשר כתבנו לעללה דמה"ט נайд הרמב"ם והברטנורא מפי זה ודוק.

הדרן עלך פ' העור ורוביון

נמצא, וכן גם נאמר דמהלכה ידעו דאמנה"ח מטמא, ג"כ לא שידך לדרוש פסוקים לפרש את ההלכה שהוא תושבע"פ ודוק.

תוס' ד"ה בין ת"ק לר"ש כזית בשור ועטם כשרה א"ב, פ"י או עצם כשרה דבתרויהו לכיא למימר לת"ק טמא וכו' ובלאי"ה נמי איך יחולק הת"ק שהוא ר"מ על כל הנני תנאים הראשונים ר"א ור"י ור"ג בעדיותם ויהי' שלא יחד מיניהם, אלא דאפיילו הא גופא

פרק הארץ והלחיים

בחול' נמסר ההוראה לכהנים להיות מורי משפטים ותורה לישראל, וכאשר הבא ק"ז בעחתת"ס צ"ל בתשובה אחרונה לא"ח בשם הגאון מהרצ"ח ז"ל והגם שהוא דחאו, לפחות מכאן אכן ראי' ברורה לדבריו, ולא עוד אלא שהפסק מסיים לעמוד לשרח וכוי' כל הימים. ודורש בספריו כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל. וראיתי בתורה תミימה שכותב דוגנעם הדבר לנשיאות כפים שצורך להיות בעמידה עי"ש. ובמחלוקת מכבוזו דבר בטל דבר דדרבה דחרי מאן דיליף בגין' שהוא בעמידה משום דכתיב בפ' עקב לשרטו ולברך בשמו, מה שרוט בעמידה אף ברכיה בעמידה, הרי מוכח דנ"כ לא מקרי שירות, וכן הא כתיב לעמוד לשרת ומאן דיליף מלאה עמדו לברך את העם, מה להלן בעמידה וכו' מוכח נמי דס"ל דנ"כ אין זה עבודה ושורת דאי עבודה היאala בעבודה בישיבה מחוללת כמבואר באזכים ט"ו ע"ב. אבל הדבר ברור לדעומוד ולשרת הגם דעיקרו בעובד בביהמ"ק קאי דלכןBei עמידה וכפרשי"ע Uh"ת שם דאיין שירות אלא מעומד, אבל כיון דמסיים כל הימים דקאי על חול' ושלא בפני הבית רצה לרבות שיות הכהנים באזה"ז דחוא בא' בדורות וטומיאת הון פנויים ממלאכה וועסוקים במלאת שמים, לדון ולהורות, וממיילא הון קניין דהנאה ורשות הכהנים באזה"ז דחוא וצריכין להחזקת העס. אלא דטרומה מ"מ ממועט דאסיר טבל וטרומה שהוא בכרת ובmittah ודי לא שייך בחו"ל, ובמתנות ורחה"ג פליגו תנא דמשנתינו ור' אילעאי דلتנא דמשנתנו ניהו דטרומה בתורת קדושת טרומה ליתא בחו"ל, אבל מ"מ ודאי אכן מצות נהינה לכהן העומד על משמרות הקודש בחו"ל לתת לו די מחסורו, וכן במתנות ורחה"ג דגם בארץ לית בחנו קדושה, במקומה עומדת הא' עשה דתנן לו, ור' אילעאי סובר דכמו דטרומה בטלה בחו"ל כי' הנני ממתנות אין המוצה דוקא באלו אלא דבכלל ודאי אכן מצות להחזיק כהני ד' המוחזקים בתורת ד' ולומדים את העס דרכיו ד', ומקרה דחכא דכתיב כל הימים לרבות חול' לשירות וכיוון דעל הכהן מוטל הא' חיובא לשרת גם בחו"ל, ממיילא נשמע דעל העם מוטל פרנסו אבל לאו דוקא במתנות אלו.

ו^{ל"ע} דחא דמרבה בספריו מן כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל איןנו מודוקדק דרביבוי הוא על הזמן, וצריך לומר דכוונתו בין בזמן שישראל שרוין על אדמותם ובין בגאותם ודוק.

רש"י ד"ה כל הקדשים שקדום מום קבוע להקדשן וכו' וכל זמן שלא נפדו לא, כדאמר בבכורות דסבירαι תנא קד"ד מדחה מן הבכורה דאיון קדושה חלה על קדושה עכ"ל. עיין מה שאכתוב באזה' לקמן אמשנה בכור שנתערב במאה בסוף הדיבור ד"ה ועוד ועד ודוק.

תוס' ד"ה תיתני מלכות ויתום הוומ"ל נמי תיתני מכךאים וטרפה וכו', רבים מותמיים על התוס' הלא טרפה פטורה ממתנות כدمבוואר لكمון. ולפע"ד פשט דעיקר דקדוק

ד"ל ע"א משנה הארץ והולה"ק נוהגין בארץ ובחול' וכו', ופרש"י ז"ל דמשום דברי למייר בחולין ולא במוקדשין נקט להו, ומהרשה"א התמיה על רשי"ד דהלא בראש פ' שילוח הקון אמר דברראשית הגז איצטרכ' בחו"ל לאפוקי מדר' אילעוי וה'ה במתנות כפרשי"ע ז"ל שט, ועיין באחרונים מה שהאריכו בהז, ולפע"ד נראת בפשיטות דלאפוקי מדר' אילעאי דדורש נתינה נתינה מתרומה לא איצטרכ' התנא לאשמיינו, דבלאי"ה נדע דתנתנא לית לי' דאי אית לי' האי דרשה אשר מכחה נפטר בחו"ל, נגד הכלל שבידנו דמצואה שאינה תלוי בארץ נוהגת גם בחו"ל, אז ה' מחייב להשמיינו זאת, ולא עוד אלא אתה התנא להשמיינו לאפוקי מהאי דרשה דעתינה נתינה מתרומה הויל' לפרש זאת כמו שמספר לחולין ולא במוקדשין שה' בדין וכו' ת"ל ואtan אוטם. מה תאמר שאני ק"ו אדם דין מעצמו צריך התנא לתת טעם דaicaca קריא לאפוקי מק"ו, אבל בנתינה נתינה דהוא גז"ש דין מעצמו לא צריך לתת טעם למה לא דין גז"ש זו, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי דלא איצטרכ' התנא להשמיינו כל האי דינא, דאי היה מקבל מרבו ודאי ה' שונה אותן וכל דשתק מנ"י הרי הוא כמפרש דלא דין האי גז"ש. והש"ס דקאמר לךון דראשת הגז וה'ה מתנות הם לצורך לאפוקי מדר' אילעאי, אין הכוונה דתנתנא שנאן לאפוקי מדהא, אלא אכן דשמעינו דר' אנו למדין דתנתנא לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש זו, מפני שרבענו הקודש לא קיבל דהרי לא ראיינו ולא שמעינו איינו ראי' דהרי במס' עדויות מלא המסכתא מן ההלכות שקיבלו עיז' עדות ואפיילו של גרדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ש זו מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, וכע"פ הא פשיטה לי דתנתנא לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התליות בארץ רבותא הרבה את בהו להשמיינו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצוות, זה משפט הכהנים מאית העם ונתן לכהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגנך וראשית גז'אנק תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיך מכל שבטיך לעמוד לשרת בשם ד' הוא ובנו כל הימים" ויזועו לכל והכי דרטעם המוצה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טעמא דקרא, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשרת בשם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככהן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשרת עד שבאמת יש לתמורה על התנא דמשנתינו מה שהיא על כהה לחיבב בחו"ל במלחין בארץ, תפ"ל דאיון בחו"ל שטם ליתן לכהן. אולם טעמא דהא מלהתא הוא לפע"ד כמו שנראה מפסוקי התורה, דגם

לי, אבל עין בדיבורים הבאים ויתגלה לך סוד הענן על בורי' ודודוק'.

ע"ש גופה אר"ח וכו', אב"א משום דכתיב זה, ואב"א משום דזהו ממו שאי לו טובען עכ"ל הגמ', ולכאו' תימא רבתא אייא כאן דבכ"מ דקאמר תרי תירוצים האחד איינו סובר את השני, אבלanca הרוי דקאמר משום דכתיב זה, ע"כ נמי סובר דזהו לי' ממון שאין לו טובען, דעל זה א"א לחוק דמן יתבע ולמי ישלם, וא"כ האי „זה” למה לי ולומר דבמカリ כהונה וכדאמרין גיטין דף לי ע"א דזהו כמו אתה לדידי, ושפיר אית ל' טובען ועל זה אתה קרא דזהה לפטרו. דזה פשיטה ליטתא, دقין דזהו קטנו לדידי דכהן, אמא יפטור התורה את המזיק ואת האוכל. והנה כפי הנראה התוס' הרגישו בחומר קושי זו, ולכן כתבו דאייא בין הני תרי לישני דלישננא משום אין לו טובען ניהו דין יכול לתבעו בדיינם, בדיינ שמים מיהא מחיב, אבל לילך'DDRISH לי' מ'זורה' אפי' בדיינ' נמי לא מחייב עכ"ל. אבל הר' ז' דעת אהרת עמו דנטקשי' לע' על מה דקאמר משום דזהו ממון שאין לו טובען דמאי ארי' מזיק אפי' אתנייהו נמי אין להם טובען, ולכן פ' דהכי קאמר כיוון דמתנות כהונה ממון שאין לו טובען הוא, ניהו וכי אותנייהו בענייהו מחייב משום מצוה, כי ליתנייהו אין לו טובען הוא, ולא דין ממון הלך פטור לנמרי, ולכן לא נתחוור ל' מה ש' התוס' דלאצאת ידי' שמים חיב, دقין דליך כאן מצוה דהרי ליתנייהו שוב אין כאן שום חיוב אפילו לצאת ידי' שמים, מיהא משום מידת חסידות ודאי מחייב גם לשני הלשונות וליכא שום חילוק בין הני תרי לישנא, אלא משום דאייצרך „זה“ לדרשה אחריתא, לכן קאמר ובב"א עכט' ז' של הר' ז' ליל, וכל דבריו אינם אלא דברי תימא, דלי פיירשו עיקר חסר מן הספר, דהא דזהו ממון שאין לו טובען לא מצליל לי' בדאיתנייהו, וממילא גם בליתנייהו לא מצליל לי', אלא משום דבליתנייהו אין מצוה, וזהות הול'ל, "משום דמתנות אין לו טובען", אבל מדקאמר „ממון“ משמעו דאית בה דין ממון גם בדליתנייהו, אלא שאין לו טובען, ובಗו' העניון הדיון עם התוס' דניתנו דודאי יפה כתוב הר' ז' דגס באיתנייהו הול'ל אין לו טובען אבל מ"מ מצינו לכופו משום מצות נתינה שעלי' וכמו שכופין על כל המצוות דעתמא אם איינו רוצה לקיימן, אבל מה שכתב בدلיחנייהו דשוב ליכא גמ' מזיקה אין כאן מקום לכופו לשם דמדין ממון בלבד לא הי' עלי' חיבור גמ' מעיקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן שיתבענו, אפילו הי' יחיד בעולם - (דכך כוונתו) זה ליטתא, דמכח המצווה שעלי' נתהווה חייב מומ�נא לגבי השבט, דהרי אכן פסקין כמ"ד בקידושין דף י"ג ע"ב דמלואה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמי, ונשתבעדו נכסיו למצוא זו המוטלת עלי', עד שגס לאחר מותו יורדים לנכסיו, וכן פסק הרמב"ם במחושרי כפירה פ"א הי' ג' האי דינא וז"ל „האהשה שהביהה חטאנה ומטה יביאו הירשים עלתה הע"פ שלא הפרישה אותה מחיים, כבר נשטעבדו נכסיה לקרבן והשיעבוד דין תורה היא" עכ"ל, והנה תראה דחטאנת אם לא הביאה ומטה אין להביא דזהו לי' חטאנת שמתה בעלייה, ומכם"כ שעלהה מבייאן ואפי' מפרישן מונכסיה שהניחה, ועיין בשבועות דף ח' ע"אDKRBN YOLDAT AIINA BAHA ALA LEHCHSHERA LAACOL BKDASHIM, וא"כ כיוון שמתה אין לך בטל המצווה יותר מזו, ואיך כופין את הירשין להפריש עולה שהיתה אמס' מחייבת מצד המצווה וכדי להכשרה לאכול בקדושים, עתה אחר שמתה ואין כאן מצוה ואין כאן טעם המצווה שהי' עלייה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי דמוכח המצווה שהי' עלייה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, מלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר ונתחוויה דבר זה כתוב על

התוס' על הש"ס הווא, דהנה בביברות שס' קתני תחלה דלקוח פטור ממערש, ואח"כ קתני במשנה שאח"ז הכל נכסין לדיר להתעורר חז' מן הכלאים והטרפה ויזא דוף ומחוסר זמן והיחסים ונטקשו להו לאחר התרנה אחר לקווח דשנינת קודם כלאים שאחריו ודילג את כלום רק נקט יתום דתקני בסוף ולא קשי' לחו רק שתרומות יתום הול'ל כלאים או תרתי מאותו המשנה גופה חז' מלכות דלא קתני שם בהדי איןך, אבל מעולם לא עלתה ע"ד התוס' שיאמר תתי טרפה. אבל לפע"ד דקדוקם לך' מחתנה נקט לקוח דקתני תחלה ויתום קתני לבסוף משום דבאמת פריך מכולם והוא כמו דאמר מלכות וכו' עד וחום רוק מקצר ואומר לךו ויתום, ועיין בה' ק"ז צ"ל שרצה לטרץ דברי התוס' دمشقת טרפה דמותרת בשקף טרפה בתוך העדר דבטל מה'ת ברוב ומקריבין ג' ע"ג מזבח, ומ"מ איינו במעטר דעשורי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק. דבר זה במחכ"ת איינו, וכאשר הארכתי בזה בפתחה דודק א בקפץ מן המנויים שכבר נפטר ממעשר בהז אמרין דלא מהני הביטול משום דלעומם הביטול משווה את המזיאות להעדר ולא להיפך מן ההעדר לא יתהוו מזיאות, ולכן כל שפטור שהוא החדר לא יתחייב ע"י ביטול שמי' ביטול שמי' במטיעות ממעשר אינה בעצם פטורה אלא דהטרפות הוא הפסול אותו מהלעתשר מחותם איסורו וזה הוה מזיאות, דהינו איסור הטרפות וכל שנתבטל וuber הטרפות ונעשה מותר באכילה ואףלו להקרבה ממש'כ החת"ס ז' בעצמו מהיכי תיתי לא יתחייב במעטר, כי כל שנסתלק המנעה הרי הוא כשר הבהמות שבעדר, וזה ברור ואמת לאמתו בס"ד.

ע"ב גמר' אי אגואי כא מעיל חולין לעזרה, ק"ז ז' בחדשיו קמותミיה איך אפשר דכל זובייח זבח בריחוק מקום יביאו חז' ושוק לעזרה, אלא משׂו'ה הותר לו בשער תאوة משום כי ריחק ממך המוקם, ואפי' למ"ד דלא דרש כן לעיל י"ז ע"א, אבל דרכיה דרכי נועם כתיב עי'יש. ובמחכ"ת ל'ק' מדהאי תנופה אפי' בקדשים אינה אלא למצוה ולא לעכב ומכם"כ בחולין ולכן בריחוק מקום יתנס לכחן ויאכלם בני תנופה, אבל הש"ס מדיק שפיר דאם בחולין אין לתנופה שום מזיאות, אז מוכח דלא נאמרה מצות חז' ושוק בחולין כלל, וזה פשוט וברור ודוק'.

ע"ש אלא „זה“ למה לי, לדרכ' דאר"ח המזיק מתנות כהונה או שאכלן פטור משללים. מתנות דקאמר הכא הינו זרע ולהלה"ק וכן כתוב הרמב"ם בראש פ"ט מבקרים דלארעד ולהלה"ק קראו חכמים מותנות סתם, וכן מוכח בפרקן בלשון הגמ', ויש ליתן טעם בקראייה זו משום דלעומת תרומות ומעשרות וחללה וביכורים דבכלן אכן בהן מזות הפרשה אשר על ידה נתקדשו ואין לבעלים בהם אלא טה' של מזות נתינה, קרו' זרע ולהלה"ק מזות שאן בהן מזות הפרשה ורק נתינה בלבד והוה מתנה ממש, דקדושה לית בהו, וראשית הגז דכוותי אלא דין זה מידי דאכילה, לכן לא קחشب בהדייהו דין ואיך נקרא ראשית הגז, והנה אם טעמא דר"ח מקרא דזהה כדאמר בחד אב"א, ניחא דקאמר עירק דין על זרע ולהלה"ק, ושאר מזות כהונה נילוף מננייהו, אבל אי טעמא משום דזהה ממון שאין לו טובען כדי אב"א שהוא העיקר, וכאשר פסק נמי הרמב"ם בפ"ט ה"י' למה אמר ר"ח דין בהני ולא בכל מזות כהונה והכי הול'ל, כל מזות כהונה שאכלן או היזק פטור מלשלם, וכן מוכח מ' פסק הרמב"ם שהביא דין זה רק בכואן שכתב עבר ואכלן או היזק או מכרו איינו חייב לשלם, ולא עוד אלא שמה שפסק בריש הל'כ' מעשר האי ברייתא דלקמן מניין לע"ב שהליך פירוטיו טבלים וכו' בסתם ודלא אקומה דגמי' בדאותו לדי' בטבלייהו, מוכח דלא מטעם דין לו טובען פטור

שביירנו לעיל, ולא חזק שיעבודו' של חבירו אבל כאן דהבעלים כבר נסתלקו וקיים מה שנצטו לעני ולגר תעוזב אותם, מי שבא ולוקט שלא כדין ודאי מזיך את הענים הוא וחיבר מדין ממען אלא שאין לו טובען, וא"כ מהכי תיתי לא יתחייב ב"יש אם לא שנאמר דעת מעשה עני המותחلك בתוך הבית קאי דחתה"ג נ"כ לבעלים, אבל גם בעזה אני אומר בשעה שהבהעה"ב נוון לו הרי סילק את עצמו ממנו, והאי עשיר שמקבלו במקומות שעומדים שם עניים גוזל ענים הוה בלתי ספק, דבראותו רגע שהבהעה"ב סילק את עצמו הרוי הוא ממון ענים ולפ"ז בא דקאמר ר"ח מدت חסידות שניי כאן ע"כ הפירוש לצ"ש ולא מדת חסידות בעלמא. והסוגי בלא"ה תנומה כאשר קמתהה עלי' החל ארי' ז"ל דמה זה דקאמר מדר"א ליקום וליתוב, הלא החכמים לא פליגו עלי' מטעם דהוא ממון שא"ל טובען, אלא משום דעתו הוא באותו שעה, ומצד הדין מגיע לו כשר ענים, ועיין בח' ק"ז ז"ל שהביא הרושלמי לדידי' הוה ממון של"ת דענין העיר יכולן לתבעו, וצע"ג וד' יאיר עני ודודו'ק.

אחרי כתבי כל זאת ראיتي בח' הריטוב' ז"ל שכטב ז"ל, "ודוקא הוא ודכוותי" ר"ל מזיך מתנות כהונה ודכוותי' אבל המזיך הקדש עניים או שאכלו חיב לשלהם דמונוא הוא גמור וכו',ומי שיש בידו ממון ענים הרוי הגابر שלחן יכול לתבעו ממנו וזה כל אחד מן הענים וכו' וזה דבר ברור והוצרכתי לכטבו מפני שטעו בו מקצת חכמים" עכ"ל ולא הבנתי איך פרנס הסוגי' דפריך מלשו"פ אמריא שלם דמ"ש הא משאר ממון ענים וצע"ג.

ע"ש ת"ש מנין לבע"ב שאכל פירותיו טבלין, וכן בן לו שאכל מעשרותיו טבלין שפטור מן התשלמיין, ת"ל ולא יחלו וכו', הא משעת הרמה ואילך מיהא משלם וכו'. כאן אני עomid ומשתומם הרוי תרומה, עכ"פ דלאআתא ליא'יך כהן התורה חייבה בפירוש בקרא דאיש כי יאכל קודש בשגגה ויסוף חמישתו עלי', ונתן כהן את הקודש עין ריש פ"י מותרונות במיל"ם שם, וניהו דזה בשוגג נאמר הלא במצויד בלא"ה פטור משום דאיינו לוקה ומשלם, ז"ל הרמב"ס בפ"ו ה"ו שם זר שאכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה שאכל שאינו לוקה ומשלם עכ"ל. אלא אפיקו בדלא אתרו בי' ונידון לגבי תשולמיין בשוגג וחיביו מלוקות שוגגי חיבין בתשלמיין, מ"מ לא פריך הכא מידי כי לדעת הרמב"ס ז"ל ביארתי שטסוגי' דאוכל תרומה חמץ דגס באוכל תרומה במצויד אף שלא הגע ליה כהן חייבה עליה התורה לשלם, כי הרמב"ס שם בפ"י הייח' פסק בדיון באכל שוגג בין באכל מציד משלם, ואינו משלם אלא חולין מותוקנים. ועכ"ס' דבשוגג רק החומש לכפירה אתוי, אבל הקרן מחזיב גם במצויד, והקרא מסיע' לי' דכתיב ויסוף חמישתו עלי' ונתן לכחן את הקודש, והוא מהופך דהollow'ל ונתן לכחן את הקודש וחמישתו יוסף עלי', כמו דכתיב והשיב אשמו בראשו וחמישתו יוסף עלי', אלא ודאי דאתא קרא למדנו דרכ היחס לכפירה אתא אבל הקרן משלם גם במצויד בלא אתרו בי', וכן משמע מהה שכתב הרמב"ס בהלי' ה' אכל תרומה במצויד וכו', משלם את הקרן ואינו משלם את החומש עכ"ל. וכי אידעליל דבריש פ' דבר מאלל תרומה בשוגג שדיבר מתרומה בין הנעה ליד כהן או לא וכמו שכ' שם המיל"ם ואח"כ דבר מאכל במצויד שחייב רק הקרן ולא החומש, ואי הוה ס' דבמצויד הוה לי' ממון שאין לו טובען ורק בהגע ליד כהן חייב מדין גזלן, לא הוה רשאי לכתוב סתם אבל תרומה במצויד אשר עד עתה דבר מתרומה אף דלא אתא ליד כהן, ובסוגי' שם האררכי' בדבר זה בתכלית הארכיות. ואם כניס דבורי הרמב"ס נבון הינו היטב למזה דבר ר"ח רק מותנות לפטור האוכל והמזיך מותשלמיין ולא דבר מרוי'ם משום דבתרומה לעולם חייב, דלית לי' להאי לישנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

נכשיה, ואע"פ שע"י מיתה בטלה המצווה, אבל החוב כדקימא קיימא, וא"כ הכא ממש דכוותי' הוא דכיוון דבדאיתנייה בעין היה עלי' חיב מצוחה ליתנס לכהן דהיאנו לאחד מן השבות הרוי נשאה עלי' כתוב לגבי השבט משום דמלואה הכתובת בתורה הוה כתובה בשטר, כמו דהגבוה זכה בחוב עולה של הילדה דין עלי' אלא משום מצוחה להכשרה באכילת קדשים, מ"מ נשאה זה כתוב לגביה ונשתעבדו נכסיה וגם אחר אכילת או איבוד הזה על נכסיה להוציאה מירושה כמו כן אחר אכילת או איבוד המותנות, הרוי האוכל או המזיך נידון כמזיך שעובדו של השבט שחיב לשלם כי הני מתנות מכח המצווה ה' משועדים לשפט ולכן אם השבט ה' יחיד וכמו הקדש שפיר ה' לתבעו ולהוציא בדייניהם היזק שיעובדו, וכן יפה כתבו התוס' דעכ"פ מדיני שמים חיב לשלם, דהרי אכן כאן גזל השבט מצד מזיך שיעובדו שה' לו על המתנות מכח המצווה דתנתן לו, וזה ברור כמשמעותם, וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל שכטב עבר ואכלו וכו' אין חיב לשפט מהו שאין לו טובע ידוע עכ"ל הרוי כתוב פירוש דآخر דלייניהו הוה לי' ממון שאין לו טובע ידוע, אבל גזל השבט אכן, וממילא דב"ש חייב, אבל מה שיש מן התמיा על התוס' ה' הוא להיפך דכיוון דכל זאת אמרתך וצדך להאי לישנא דמשום דזהה ממון שאין לו טובען, אך נאמר דמן דדרש מ"ז, פוטר גם מדיני שמים, דקשה מאד לדרש הקרה לפטרו מגזל השבט שלא יצטרך לצאת ידי' שמים, דה' דחוומ'ל דאתא קרא לפטרו גם במכיריה כהונא אי אכלן, עכ"ג דאיaca תובע שלא יצטרך לשפט, וכן יותר נראה בא כדעת הר"ז ז"ל דליקא לדינה שום נפקותא בין הני תרי לישנא, אלא דקשיין לא דכיוון דכל' ע' הוה לי' ממון שאין לו טובען, למה קאמар בלישנא קמא דדרש מזזה לפטרו דרשאה שאינה צרכיה, אבל מה שנראה לפ"ד דlishana קמא ה' סובר כיון דמתנות אלו חולין נינחו גם אחר נתינה וביד הכהן למכרן למישריצה, וא"כ הו'יא דמה לי' הן ומה לי' דמיון וכאשר פסקין בחומר'ם סי' רמ"א דהחרצת דמים הוה חזרה ואפי' בגזלה ס' להתוס' ב"מ קט'ו ע"א ד' וחיב משום ב' כלים, דמקיים מצות והשיב בחזרת דמים יצא, אלא דהרבנן' לא ס' כן דבריש הלו' גזלה כתוב דבנשך הצעלה נמי איינו לוקה משלם דניתן אבל העשה דזהביף לו קיים ובכמה סוגי' האררכי' בזה וא"כ שפיר מצי' לקיים האי מצוחה גם בתשלמי ממון וממילא דכופין אותו לקיים המצווה בדמיון, וכן ב夷' קרא דזהה דאיו המצווה אלא בעודן בעין אבל בתשלומי מעות ליכא מצוחה, ואידך לישנא סובר דמסברא ידעין דהמצווה דוקא בהן ולא בחלופיהן, עכ"ג דהכהן מצי' להחליפן ולמכרן וזה נכו' בפירוש הנני תרי אב"א, אבל לעני' דינא שווין, דלצתת ידי' שמים מחזיב ליתוב. לאיזה כהן או לכמה כהנים את שווין ודוק' היטוב.

ע"ש ת"ש בעה"ב שה' עובר מקום לצורך וצריך ליטול לקט שכחה ופה ומעשר עני, נוטל ולכשיזור ישלים וכו', הפר' ה' הבהיאראי' משקל וטורי' זאת לדעת הר"ן דאך עצת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן עכ' גם הר' י"ז מודה דחיב עכ"פ עצת י"ש, דבשלמא במתנות דאיתנייהו ביד הבעלים סובר הר' ז' דליקא עליהם חוב ממון ושיעבוד לשפט, אלא חוב מצוחה וכל שנאבדו מן העולם ובטל המצווה, לית כאן דין ממון כלל, אמונם בהני מותנות עניים דהבעלים כבר סלקו ידיהם, והוא הפרק לעניין, מי שבא ליטול שלא כדי פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטרו אלא מיטעם דאיו כאן טובע פרטי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חייב ומה"ט גם על התוס' סובב תמייה' שכתבו דל"ק דפוטר ר"ח מקרו דזהה פריך שפיר דלהה לא פטור גם הכא לממרי, והוא פלא במתנות פטור הקרה את הטבח משום דלית בה עדין דין ממען דלית לי' להאי לישנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

טבליים, אם מלחמת שהוא חייב להן צריך להוציא עליהן מעשרות" וכיו' עכ"ל, הרי מבואר דחויב מצות מעשרות על המוכר, וה"ה אם ללח בית המלך את הטבל בחובו דהוה נמי מכוכר. וא"כ מה פריך הכא לר"ח שהוא מדבר ממתנות שנאבדו מן העולם, דיליכא כאן חיוב תשלומיין מצד גאל השבט, משום דהוה ממון שאין לו טובעין, אבל כאן במוכר או נלקח מבית המלך בחובו, דהוה כמו כור והתבואה עדין קיימת ואיכא כאן חיוב מצותתו, מכך דקנתני דחויב לעשר לא מצד חיוב מצות מעשר. ורש"י ז"ל נראה דהרגש בזה ורצה לתוך הדבר בפירושו שכותב ז"ל, "קנתני מירית אם בחובו חייב לעשר אלמא יש לו טובעין דאי לאו דין הוא שישלים לו, ע"כ מאוי חיוב מצוח איכא הא לא פש בגבי מידיה" עכ"ל. אבל לא זכית להבון אי ליכא כאן חיוב מצוח, איך קתני חייב לעשר דהינו לתקן מן הטבל שבידו על הטבל שלקח בית המלך, והוא געשה תרומה ומעשר וכן כתוב הרמב"ם, "צריך להוציא עליון מעשרות" ואיך אפשר לעשר דבר שאין עליו חייב מצוח וرك מדין גול השבט, dazu ליכא רק חייב תשלומיין ממון, ולא חייב להוציא עליון מעשרות מן הטבל שבידו דהרי מائق טבל לכחן ולוי. ובלב אר"י ז"ל קמתמה להיפך דמה פיריך הנגי' על ר"ח דהא כאן קודם הרמה מירי דין לכהנים שום אכות בהם. ואיך עליה ע"ד המקשן דחויב כאן משום מזיק לכחן דהרי לעיל כבר דרשו דאוכל טבליו פטור דין להם אcout עד אחר הרמה.

אבל לפע"ד כך הון הצעת הדברים. דהנה בב"מ פ"ח ע"ב דרשו عشر תעשר ואכלת ולא מוכר, חובות זרעך ולא לוקה, הרי דמוכר ולוקח שנייהם פטורין מעשר גול השבט, ורק מדרבנן נתחייבו, וכן פסק הרמב"ם ז"ל בראש פ"ב ממעשר ז"ל, "אינו חייב להפריש מה"ת אלא הגומר פירוטיו לאוכלו לעצמו, אבל הגומרן למכרן פטור מה"ת וחייב מדבריהם שנ' וכו'" עכ"ל, עיין במניח מצוח שצ"ה שכותב דמפשטה דגמ' בב"מ נראה דמוכר טבל פטור, אבל דעת הרמב"ם הוא דתלוי במחשבתו בשעת גמר מלאכתו, ולא ידע מנ"ל לרמב"ם זאת עי"ש. ולפע"ד לא עליה ע"ד הרמב"ם לפטור האוכל אחר שמרן למוכר, ולהיב המוכר אחר שמרן לאכלן, אלא משום דחויבתו עי"ש בא בגמר מלאכתן מבואר זאת בכל הש"ס, ולא מסתבר דהתורה יתנו מכשול לפניו שיחזק בטבליו כל השנה, ישרר בכל פעם ופעם דדומה זה להא דאמרו חז"ל לא אמרה תורה שלח תקללה, וכמו שכתבונו מזה בפתחה דע"פ' דבטל האי צפור ברובה דעתלמא, מ"מ לא יצוה התורה לבטל לכתלה, ואף כאן ע"פ' דהא דלא להשות איסורא דחיישין לתקלה הוא רק חש שדרבנן, אבל התורה לא יתרה את בפירוש בדבר שהוא נהוג בכל איש ובכל יומם תמייד, שישחה טבלו בвитו כל ימות השנה, ויעשר בכל פעם שיטחון לצורכי ביתו, ומרקא מלא דבר הכתוב דבכל שנה ושנה ישר בפעם אחת, וכן כתיב ראשית דגנך וראשית גזע כל המתניתות בטל בעליך"ן ובחלכ' בתרומות נאשין התשלומיין קודש מגוז"כ, אבל מזיד לא נעשיין קודש. ומעתה הו"א גם בעודה טבל כיון דפטימי בי' תרומה כדאיתני בגמי ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה"ה לערלה בשתיים, ישלם האוכל התרומה שבו בפירות כמו בתרומה שהורמה, וע"ז אתא קרא דאשר ירימו דין לך בהן כלום עד שירימו ממש, וזה ש"כ הרמב"ם ז"ל, "ואעפ"ז שהן חייבין מיתה לשמיים" הרי לך דחויבין אוכל טבל כאוכל תרומה לעניין עונש לשמיים, יכול גם לעניין תשלומי תרומה האוכל טבל כאוכל תרומה דבון ובזיד ובין בשוגג ישלם פירות הראיין כפי מה שאכל, מ"מ, "אין משלמיין המתניתות בעליך"ן" ובדקדוק עצוםrina לשונו ולא כתוב פטור או אינו חייב דזה פשוטה דין אוינו חייב משום גול השבט דהרי הוא כשר מזיק מתניתות כהונה או שאכלן שפטור, אבל כאן הי' מקום לומר דaicא משום תשלומי תרומה דמשעת הרמה ואילך באמות משלם הוא בשוגג והן מזיד ולא משום גול השבט דהרי במציק גם בתרומה פטור אלא באוכל דוקא מצד הקרא ו/or כי יכול קודש. והרי תראה דבריש פ' עשרי מתרומות כתוב ג"כ זר שאכל תרומה משלם קרו וחומש ולא כתוב חייב לשלים, ובחלכ' ה' כ'أكل תרומה במזיד וכי' משלם הקרן ואינו משלם החומש ולא כתוב חייב לשלים. וזה ברור ואמת בכוונות הרמב"ם ז"ל, אלא דפל"ז אין אנו יודעים לפירוש הסוגי' בגין דמה פיריך הכא ל"ח כנ"ל וצ"ל דרשוגי' באמות לא ס"ל דאוכל תרומה מזיד צוריך לשלים פירות מזיד אוכל כמו בשוגג דזה תלוי בנסיבות תנאים ואמוראים אי גם הקרן שיק לכפרה או לא אבל הרמב"ם לפי ההלכתא מפרש ספר הברייתא כנ"ל, ומミלא לא שיק כאן הא דר"ח כל ודוק' היטב.

ד' קלא"א גמר' ת"ש הרי שאנסו בית המלך גרכנו אם בחובו חייב לעשר, ואם באנפרות פטור ממעשר. קושי' זו קשה מאד להולמה, דהרי חייב לעשר קתני ולא חייב לשלים, וכיון דמצוי ממעשר מטבל אחר שעליו ונעשה תרומה וממעשר, ע"כ דaicא מצוח עליו לעשר כשאר טבל שבידי, דהרי הוא כמוכר, וכאשר פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ז ה"ט מהל' מעשר ז"ל: "אין פורען חוב מן הטבל מפני שהוא מכוכרו". וכותב הכך' שם, שדין זה נלמד ממה שיבוא בסמוך והוא בהלכה י"ד ז"ל, "מי שלקוו בית המלך את פירותיו והם

דכל שמוסר מתנות לתנוקות להוליכם לכהן ודאי איןו מקפיד על כהן ידוע רק שיגיע ליד כהן כדי לתקן בהמותו, כי מאחר שדרך הכהנים לחזור אחר מתרונות ולחותפן וכאשר אמר אבוי לקמן קל"ג ע"א מריש היה החטפנא מתנתה הרי הכהנים היו רגילים בכך, ולכן אם הבעה"ב ה' מקפיד שיגיעו דיקי ליד כהן יידע ה' מוסרנו ביד גודל היודע לשמרן מן הכהנים הלהוטים לחוטפן, אבל מי שמסרן רקטן מסתמא לא ציווה לו כלל לתתם לכהן יידע אלא לכהן שימצא ראשון, ולכן אין זה לא משום גזל הכהן שלחו אליו, ולא משום טו"ה של הבעלים, וזה נראה לפ"ד ברור בכוונת רש"י ז"ל וד"ק.

ועל"ד הפלוגתא שבין הב"ח והש"ך ז"ל בס"י ס"א, אי לוי בר קבולי מתנות הוות למ"ד דאיינו בכלל עס, עיין באחרונים מה שהאריכו בהז, והנה הסברא גותנת דגם ללו שאין לו חלק בארץ ועומד לשרת שם בקדוש, וعليו נאמר ירו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ואשר התורה כתה לו מעשר חבות הארץ, שרואוי ליתן לו גם חלק במתנותبشر, כי לא על הלחת לבדו יחי' האדם, ומה דכתיב וזה משפט הכהנים מאת העם אם עם איןו כולל שבט לו דאיינו בכלל העם, מפני שהוא עומד לשרת בקדוש, א"כ שפיר הוא בכל כהנים לעומת העם וכדכתיב ובני דוד הכהנים. והוא דלא אמר אי לא איקרו עם מיחטו נמי ליחטו, דבכוב"כ לאו שפיר עבר בדליך קל"ג ע"א, דדרש ונtru ולא שיטול מעצמו וד"ק.

ע"ב אמר לך רב, תנאי היא, דתני וכוי דמר סבר איקרו עם ומר סבר לא איקרו עס. לכארו' ה' מכאןראי נגד הב"ח הנ"ל דלפי דעתוadam לא איקרו עס הוא בכלל הכהנים, למה לא אמר דמן דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים בכלל הכהנים, אלא דזה ליתא דא"כ אידך דמוקי אלויים ס"ל דאיינט לא בכלל הכהנים ולא בכלל עם הקהיל, א"כ רב דספוקי מספקא לי' דלא כמוון, ואם אמר דרב ספוקי מספקא לי' בהאי תנא דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים אי משום דחוו בכלל הכהנים אי דחוו בכלל עם הקהיל, דاز לא הוה לי' לרבע לפ██וק כהאי תנא כיון דלאידך ודאי לא הוה בכלל הכהנים או עס וביטה פטור ממתנות, ולאידך אפשר דאפיון בכלל הכהנים המה ואיך קאמר מסתומים דלא שקין מני' דחא בדין הוא דלא שקין מני', אלא דעל רב גופא קשה דילמא באמות האי תנא דדרש יכפר על עבדים ס"ל דלוויים הו בכלל הכהנים וצע"ג וד"ק.

ד"נ קל"ב ע"א גמור אר"ה בר חייא Mai חייב נמי, דקאמר חייב בחצי מותנות, עיין בלב אר"י שהקשה דמ"ש מספק ויבם שבאו לחלק בנכסי סבא דאמירין דהכל של יבם משום דאיון ספק מוציא מיידי ודאי בפ' החולץ. וכעין שהקשוש התוס' ריש מס' בב"מ, בזה אמר כולה של' זה אמר ח齊ה של' עי"ש מה שהאריך, ולידי' לק"מ דשאני התם דלולי האי ספק היה היבם היירוש ייחידי, וכן בב"מ שם דלולי האי טענת ח齊ה של' ה' אידך מכח מציאתו זוכה בכולה וכן ש"ץ לומר דאיון הספק יכול להחליש את הוראי שהי' לולי הספק, אבל בכבי הבא על התהיישאה מה תאמיר דלולי הצבי ה' האי ולד כולה שה, הלא לולי הצבי לא ה' נולד מידי, כי בלא אב אין הרינו ולידה, וא"כ האי ספק ספק דמעיקרא הוא והשיות נולד במומו עמו בספק זרע האב שהוא צבי וזה ברור ואמתה וד"ק.

משנה בכור שנטערב במאה בזמן שמה שאוחטין את כולן פטור את כלם, ותימא רבתא תמהתי הלא מה"ת חד בתרי בטל אפי' בע"ח, וא"כ ליכא כאן שום קדושות בכור ומותרין כולן חולין גמורים העובדה ולמה לא יתחייבו כולן במתנות כיון דכולן חולין גמורים מהה לכל מיל' מה"ת עכ"פ, ובעינוי מתחתתי את ספרא דק"ז החת"ס

הבית, ולכן כתוב דאפיון נקבע בששה דברים בגורו, איןו לוכה על אכילתו עד שיקבע בכניסה לביתו. והנה עיקר הפרשת תומ"ה הוא בגורו, והרי הרמב"ם ז"ל בעצמו פסק בפ"ב ה"י מתרומות דין ישראל חייבן ליטפל בתרומה ולהביאה מן הגורו לעיר ומון הדבר לשישוב, אלא הכהנים יוצאים לגרנות וישראל מותנים להם חלקו שם. והוא מברייתא סוף פרקן, ומעתה איך יתאמתו שני דברים אלו, הלא מה"ת אין הגורו קובל לתומ"ה אלא הכנסה לבית, ואיך יפריש בעודם פטורי, אלא ודאי דכל שגומר מלاكتון כדי להכנסים בבית שוב וכי מפריש עליה מה"ת ועיין במנ"ח. אבל גומון ע"מ מבית הרמב"ם ז"ל, אם מוכרכן לבסוף אחר שגמרן לאכילה, ולא הפריש אז, דפטור מה"ת וכן משמע מלשונו שנ' בפ"ד הנ"ל "וכן האוכל מפיירות שדעתו להוליכן לשוק אחר שנגמרה מלاكتון, איןו לוכה אלא מכת מרדות כמו שביארנו שאין הגומר למכור חייב במעשר אלא מדבריהם עכ"ל. והנה אחר שנגמרה מלاكتון שכותוב ע"כ קאי אוכל מפיירות, וכמו דאמור האוכל פירות אחר שנגמרה מלاكتון. ונגמרה מלاكتון היינו כניסה לבית דאי קודם לכן בלא"ה איןו אכן מלקות על טבל. וא"כ ה' לו לכתוב,,שהיה דעתו להוליכן לשוק" ולא,, שדעתו להוליכן לשוק,, עתה הרדי דס"ל דזוקא אם עדיין דעתו להוליכן לשוק פטור מה"ת באוכל ארעי, אבל אם חזם ממחשבתו, ע"פ שבעת גמר מלاكتו ה' דעתו למוכרן, לא מהני האי מחשבה שנטבעלה לפטרו מעשר. ועכ"פ ה' איך שייה' האי דין דקתני כאן בבריתא, דאנס המלך גורנו בחובו דחיביב לעשר, ע"כ רק מדרבנן חייב, דהרי הוא כמוכרו לו ומוכר פטור מעשר ואפי' תפיש דברי הרמב"ם כמו שהבין המנ"ח, דזוקא אם חייב בשעות גמר מלاكتו למוכרן, אז פטור מה"ת, אבל חישב לאכלו חייב הלא הכא אנס את גורנו כתני, והוא קודם שהכניםו לביתו שלדעת הרמב"ם אין כן חייב מעשר מה"ת עדיין.

ולפ"ז ה' סובר המקשן דהא דחיבבו רפנן את המוכר לעשר הוא מטיעס גזל שבט, שלא יפסידו הכהנים חלוקם וא"פ דעתך לא הורמו ובטבל ליכא משום גזל השבט כדלעיל, התם כבר נאכל וליכא לחיבבו בהפרשה ונתנית תומ"ה, لكن גם תשולםן לא תקנו חכמים דהא בלא"ה איכא עלי' חיזוב מיתה על אכילתו אבל הכא כיון דהittel בעין ואייכא לחיבבו בהפרשה ונתניתה חייבורו רבנן, משום שלא יפסידו הכהנים חלוקם. וכך פריך במתנות נמי ניהו דליתנייהו וא"א לחיבבו בנתינה, אבל כיון דליך איסור באכילתון הויל לחזיל לחיבבו מדרבנן בתשלומי המתנות משום פסידא דכחון, דחווה כמוכר, כמו שחייבו מדרבנן לעשר במוכרן, אלא משום שלא ה' כאו"א מוכר דכחון חייבורו לעשר במוכרן, אלא משום שלא ה' כאו"א מוכר ולוחק שישתרשו לי' התומ", لكن הוכרח חזיל לחיבוב המוכר והלוחק בתומ", אבל כיון במתנות הרוי הוא עובר אבטול מ"ע אם אוכל או מזיך המתנות, וא"כ אין כיון מקום לחיבוב בתשלומין כדי שלא יאכלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים כנפלו"ד לפי חומר הענין ליישב הסוגי' וממלא מטורצת קושי' התוס' דהא גם באוכל מתנות אישתרשי לי', כМОבן וד"ק היטב.

ע"ש גמר ההוא ליוואה דחווה חטף מותנתא, ופרש"י ז"ל כשהיו התינוקות מוליכין הזרע והלהו"ק לכחן, חוטפים מידייהם עכ"ל, עיין בח' ק"ז זכ"ל, דבער רשי ז"ל בהז לא ה' גזל גמור לא מצד הכהן שנשלח לו, ולא מצד הבעלים שיש להם טו"ה, ולכן קאמר דשלח עי' תנוקות דלא צבי לכחן עי"ש. ובעינוי תמורה לומר דכל שולח אדם מתנה לחברו עי"ז קטן אין בו משום גזל אהמה, אבל לפ"ד נראה

אף פסחמה"ק וכו', אל' למאי מגדמת להו, אי לחולין אווא"ב נהוג בו, ואיל' לקדשים אווא"ב נהוג בו, אל' אי הכל' גבי חלב נמי נימא הכל' וכו', לאו מי אמורת אך ולא חלבן אימא נמי אך ולא אווא"ב, עכ"ל הנם' הנה היוצאה לנו מתוך האי סוני' דלאו מצד קדושה אסור גיזה ועובדיה פוטרין אותן ממכורה וממתנות, דאי' כ' למה לי אך חלק דلغבי אווא"ב וחלב אין לו דין צבי ואיל' וכאשר פריך שם דברין חולין ובין קדשים הני נהוגין בהן, אלא משום דמגזה"כ פסחמה"ק שעאן הכתוב צבי ואיל', עיין שם בתוס' דמה"ט מנחיג שור פסחמה"ק לוקה משום מנחיג כלאים. וכן מה"ט אין פודין בפסחמה"ק פטר חמורה, והתוס' הקשו שם דנימא נמי דלבעי CISIOI בשחיתה, ותירצ'ו משום דכתיב בפסחמה"ק על הארץ תשפננה כמים, עי"ש. ואל יישב קושי' ז' אלא לומר כיון דעתך פ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצאו אסורים כולם בגיןה ועובדיה מדרבנן הם פטרוה ממתנות שלא יבואו לזלزل בגיןה ועובדיה וכו' עכ"ל העתקתי לשונו הטהורה כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היתכן שחכמי התלמוד יעברו בשתייה על משנה צו שלאל לפרש דעתמא דפטורי משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש ניזה ועובדיה, וגם גורו הגורה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמת מותרין כל גזירה ועובדיה, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גורה גורה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלהה וחיבב בכיסוי חיה ואסור חלהה כבמה והחות"ס הרגיש באיה וכותב דעשו חיזוק לדבריהם יותר مثل תורה. אבל לא מצין דוגמא לאה שעקרו מ"ע כדי לעשות חיזוק יותר مثل תורה, עכ"פ עיין זה הי' להגמ' לפרש בשקל וטרי' ולא לשתוκ מני' וגם הרשונים ז' לא היו מניחים חידוש זהה לאחד מן האחרנים שבאחרונים להתגרר בו.

הפלא אני רואה הרמב"ם ז' דלא נוחות זאת, ז' בפ"ה המכורות ה"ח כל הקדשים וכו' ואס קדם מום עובר להקדשן או שהקדשין תמיימים ואח"כ נולד מום קבוע ונפדו, פטורין מן הבכורה שהרי לא יצאו לחולין לכל דבר מפנייהם אסורים בגיןה ועובדיה עכ"ל וזה נגד הגמ' הנ"ל דדרשין מכבי ואיל' דהוה צבי ואיל', ולא משום צד קדושה דאית בהו, והרי בהא דאי' פודין בהם פטר חמור דאמרין בבכורות דף י"ב ע"א נמי מטעם דהוה צבי ואיל' והרמב"ם בפ"ב מבקרים ה"ט כתוב פודין בגין פקועה אבל לא בפסחמה"ק שהרי נאמר בהן צבי ואיל', מה צבי ואיל' אין פודין אף פסחמה"ק אין פודין בהן עכ"ל, וכיוון דבחדא בא עס בגין פקועה נקט דין דפסחמה"ק, ע"כ חדך טעם אית ברו בזה פודין ובזה דין פודין, והרי בגין פקועה פליגו ר"א ומර' זוטרא לעיל דש ע"ב אי'שה מעליה היא או לא, ופסק הרמב"ם ז' קר"א דכיון דרحتיט ואיזיל שה מעליה קרינן בי' ע"ג דלענין איכילה כבשרה בדיקולא חשוב וכן וכן אבל פודין, אבל בפסחמה"ק אין פודין דלא הוה שה מעליה דהרי איתתקש לצבי ואיל', ואיך שינה הרמב"ם ז' לטמו הכא גבי האיסור, שוב ממילא ראוי לקרבן. וא"כ לכארו' הכא דכוותי' דבקדשים אין מנתנות נהוגין בהן משום דמייעת רחמנא קדשים ממתנות ומעתה אם נתבטל הבkor בשאר בהמות חולין עד שפרק הקדושה ממן מכל וכל והותר בגיןה ועובדיה, ממילא חזר להיות כחולין גמורים, ולמה לא יתחייב במתנות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הtot איזיך ושמע דבכור שהומס וכן כל פסולין מקדשים שנפדו דפטוריים מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקשו לצבי ואיל' דהינו דהתורה אמרה דפסח"מ מה מה כהיה ממש לעניין הני דברים, עי' ברכות דף ט"ו ע"א, דקתני התרם בבריתא דמה צבי ואיל' פטורין מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, ואח"כ קאמר אי מה צבי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"פ לאבוי اي מה צבי ואיל' אין אווא"ב נהוג בהן

ז' ומצאתי שהוא ז' ישב על מדוכה זו, וכותב ז' הנה צל"ע הא מה"ת אפי' בע"ח ודבר חשוב בטל ברוב ואי היל' התערבותות או"ה היל' בטל אפי' היתר באיסור דס"ל לרמב"ן בعلמא אין דרך היתר להתבטל מ"מ הינו להתבטל ולהזור ההיתר לאסרו אבל כל דפריש מורה פריש אמרין וכו' האמנים מבואר בחו"מ סס"י רל"ב, בהאי דינא ממש חזקת ממון של בעליים עדי', וזה בכל און הולcin בממון אחר הרוב (ר"ל דלא אמרין כל דפריש מרובה פריש), אך מ"מ מבואר لكمון קל"ד ע"א אפי' בספק השkol לא מהני חזקת ממוון של בעליים נגד מתנות כהונה דאמרין צדק משליך ותן לו, מכש"כ היכי דרובא מסיע לכחן וכו', וצע"ג לפע"ד ואין לי מקום לישב קושי' ז' אלא לומר כיון דעתך פ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצאו אסורים כולם בגיןה ועובדיה מדרבנן הם פטרוה ממתנות שלא יבואו לזלزل בגיןה ועובדיה וכו' עכ"ל העתקתי לשונו הטהורה כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היתכן שחכמי התלמוד יעברו בשתייה על משנה צו שלאל לפרש דעתמא דפטורי משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש ניזה ועובדיה, וגם גורו הגורה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמת מותרין כל גזירה ועובדיה, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גורה גורה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלהה וחיבב בכיסוי חיה ואסור חלהה כבמה והחות"ס הרגיש באיה וכותב דעשו חיזוק לדבריהם יותר مثل תורה. אבל לא מצין דוגמא לאה שעקרו מ"ע כדי לעשות חיזוק יותר مثل תורה, עכ"פ עיין זה הי' להגמ' לפרש בשקל וטרי' ולא לשתווק מני' וגם הרשונים ז' לא היו מניחים חידוש זהה לאחד מן האחרנים שבאחרונים להתגרר אבל דע דהאמת כמו ש' החת"ס בשם הרמב"ן, דהיתר באיסור לא מתבטל ואשר הארכתי בהז' בפתחה, וכן לעיל בריש פרkon על התוס' ד"ה תיתני, דלעולם לא נעשה מהיתר שהוא ההעדר להתחפה עי' ביטול לאיסור שהוא המציגות, ואת נלמד מהא דאמרו בב"מ בקפץ אחד מן המנוין לתוכה דכוכן פטורין ממעשר משום דעשרי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, ולא שדרשין זאת מקרה ובמעשר בהמה דוקא, אלא דבכ"מ דאי' חד פטור ממצוותה ונתערב בכמה שחיבים שוב א"א לקיים המצווה ודאי אלא ספק, אלא דיש חילוק בדבר אם הפטור הוא בעצם זאת שיק' סברה הנ"ל, דאי' להעשות חיוב מן הפטור עי' ביטול, אבל אם הפטור הוא עי'izia פסול או איסור שוב כל שנטבטל הפטול והאיסור, מימי לא נעשה ראי' למוצה, ומה"ט בריש פ' כל האחים בטיפה שנתערב בזבחים פריך ונבטיל ברובא וככשניהם דניידי', משום דטרפה הוה פסול לגביה מקרה דמן הבkor להוציא את הטרפה, ולא בעצם איינו ראוי לקרבן, וכן כל שע"י הביטול נסתלק הטרפות לגבי האיסור, שוב ממילא ראוי לקרבן. וא"כ לכארו' הכא דכוותי' דבקדשים אין מנתנות נהוגין בהן משום דמייעת רחמנא קדשים ממתנות ומעתה אם נתבטל הבkor בשאר בהמות חולין עד שפרק הקדושה ממן מכל וכל והותר בגיןה ועובדיה, ממילא חזר להיות כחולין גמורים, ולמה לא יתחייב במתנות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הtot איזיך ושמע דבכור שהומס וכן כל פסולין מקדשים שנפדו דפטוריים מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקשו לצבי ואיל' דהינו דהתורה אמרה דפסח"מ מה מה כהיה ממש לעניין הני דברים, עי' ברכות דף ט"ו ע"א, דקתני התרם בבריתא דמה צבי ואיל' פטורין מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, ואח"כ קאמר אי מה צבי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"פ לאבוי اي מה צבי ואיל' אין אווא"ב נהוג בהן

בו, הגם שרהיט ואזיל כשה מעלה והבן. ודע עוד דגם מרשיי ז"ל יש להוכיח דסובר כדעת הרמב"ם דפטור בכורה ומנתנות בפסה"מ הוא מטעס קדושה דעתית בהו, דהיינו איסור גיצה וعبادה, דבריש פרkon במשנה שם ד"ה כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן בסה"ד כתוב וז"ל קסביר הא תנא קדושת דמים מדחה מן הבכורה, דין קדושה חלה על קדושה עכ"ל. ועיין בטז"ז י"ד סי' ס"א סק"א דנטקשה לי' בדמתנות הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשיזיא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת בירושה דההיתר מה"ת לא נטבטל ולא נתהפק להיות כאיסור, שוב הויה לי' קבוע דאוריתא וכמחצה על מחזה דמי. וראי' ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוך הcis דלב"ע מועל בשיזיא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעס שביארתי בריש פ' שלוח הקון, שוב הויה קבוע וכמחצה על מחזה ע"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דnidon חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיצה וعبادה ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה"כ להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לכחן איתי ראי" דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה לקמן דפרה בחזקת פטורה קיימה וכמה בחזקת חייבא קיימת, ועיין מה שכתב דאי צ"ל דלו קחן כל כתוב זה בזאת רק ספק מ"מ דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קאמר אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר ע"ג דנולדلن ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על החיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירותו, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר בנתנות הרוי דומה ממש לפרה של גר דמהה לי אס מצד דמהה לשאול הפרה חיה הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חיה ואני בת חיובא, והרי כאן טועו כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חייבא כלו בגור. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדרין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כלו פטורין ואס אחד שוחט את כלו לא ישלם עבור הבכור בע"מ משום דנטבטל ואני בו אישור גיצה וعبادה, דהאי צרכי יחס ולא יתהוו להיות כשה ע"י הביטול, ע"פ שמותר בכיר בגיצה וعبادה מה"ת. אבל בכור תס שנטערב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גם על הבכור, דהרי מה"ת בת ברוב חולין ופקע הקדושה מנני' ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מנני' למה לא יתחייב בנתנות, אלא דכוון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולו ירעו עד שישטאבו, אין לדין זה מציאות.

והנה הא דכתב הטור והשו"ע סי' ס"א ט"ו, "ואינה נהגת בקדשים ולא בכור", הוא חתום וסתום מאד, בכור ודאי בע"מ קאמרא, דברו תס הוא יכול לומר לך מהו גורם קדשיהם דאיין כאן חיוב מנתנות ובקדשים אם נמי בע"מ קאמר למה חילוק לשנים, הכי הול"ל בפסולי המוקדשין אין נהגות ונכלל בזה גם בכור בע"מ וחד טעמא אית להו דנטקש לצבי ואיל. אלא ודאי דאיין קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני קאמר דקתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא בגבי חלב ואיל וא"ב ופטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן משום דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואולי גם לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותפ לעניין אבמה"ח שלא נפדה

וא"כ כל שלקה הויה כלכך מן הקבוע ולא תימא דהרי הוא קבוע שאינו ניכר דאיו אלא מדרבען, דזה ליתה דעתא דעתא קבוע שאינו ניכר רק מדרבען, משום דמה"ת בטל מילא הויה הקביעות רק דרבנן אבל בהיתר באיסור דההיתר מה"ת לא נטבטל ולא נתהפק להיות כאיסור, שוב הויה לי' קבוע דאוריתא וכמחצה על מחזה דמי. וראי' ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוך הcis דלב"ע מועל בשיזיא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעס שביארתי בריש פ' שלוח הקון, שוב הויה קבוע וכמחצה על מחזה ע"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דnidon חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיצה וعبادה ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה"כ להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לכחן איתי ראי" דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו קחן כל כתוב זה רק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה קיימת, ועיין דפרה בחזקת פטורה קיימת וכמה בחזקת חייבא קיימת, מה שכתב דאי צ"ל דלו קחן כל כתוב זה רק ספק מ"מ דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קאמר אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר ע"ג דנולדلن ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על החיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירותו, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר בנתנות הרוי דומה ממש פרה של גר דמהה לי אס מצד דמהה לשאול הפרה חיה והפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חיה ואני בת חיובא, והרי כאן טועו כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חייבא כלו בגור. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדרין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כלו פטורין ואס אחד שוחט את כלו לא ישלם עבור הבכור בע"מ משום דנטבטל ואני בו אישור גיצה וudad ופקע הקדושה מנני' ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מנני' למה לא יתחייב בנתנות, אלא דכוון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולו ירעו עד שישטאבו, אין לדין זה מציאות.

וזע דלענין פודין פטור חמור דפסק הרמב"ם ז"ל קר"א דפודין בגין פקועה אייכא מאן דגרס ברmb"ס דאיין פודין וכמר זוטרא עין לעיל בפסקים ובפרשיות הש"ס שם. והנה באמת יותר מסתבר לפסק דאיין פודין דמ"ש מפסחא"ק דאלין שאר מיל שפה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשה לצבוי ואיל, ע"ג דלענין שאר מיל שפה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשה לגבוי חלב ואיל וא"ב ופטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן משום דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואולי גם לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותפ לעניין אבמה"ח שלא נפדה

لطבה אינו יכול לדוחתו ולומר לו לך לבעלים, ואני יכול להבון כוונתם בזיה, סכ"ס כיון דעתו להבעלים הרי אינו יכול ליתן לכהן התבאו ובלאי"ה הלא אמרו لكمן דין לכהן לתבעו חלקו בפה ולא עוד דהרי י יכול לדוחתו שיתנתנו לכהן אחר, ולעיל ד"ר מ"ד ע"ב כתבתי על האDDRשו מה אמר יחזקאל ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכל מבמהה שלא הורמו מתנותיה, דמש"ה קרי לי בשיר פיגול כיון דהדין עם הטבה, והכוונה שהטבה מוזהר שלא ישנות לבעלים עד שיחי בטוח שיתנתו לכהן, וכל ששותת בל' שחשב על הכהן שיגיע לחלקו, הוא השחיטה כעין פיגול, דהמחייב פוסלת בקדשים עיי"ש, וכיון שאין זה אלא חומרא בעלמא שמשתבח בז' חזקאל لكن לא הביאו הרמב"ם ז"ל להלכה, כלפ"ע ז"ד וד"ק.

ע"ש גמר' דרש רبا מאת העם, ולא מאות הכהנים מאת זובייח' הזבח הי אומר אפילו טבח כהן במשמעו. והנה רשי ז"ל פירש Adams כהן נעשה טבח למכור חייב מה'ית ליתן מתנות לכהן אחר. והתוס' הקשו עליו דאי'יך פטרוחו שנים או שלושה שבועות, ועיין בראשונים שתירצ'ו זאת, אבל ק"ז ז"ל קמתמה דעכ"פ מ"ש מתרומות תבאותו דסגי בהפרשה, אבל אינו נותן לכהן אחר, ולעיל תנינן בפירוש דין מוציאין מכון לכהן.

ומה שנראה לפע"ד בזיה הוא עפ"י הכלל שהזכרתי כ"פ דח"ל DRשו המקראות להשווות לסבירתם, והנה נראא עד כמה רחוק הדמיון של תומ"מ מן התבואה, למנותות מזביחת הזבח. דבתבואה לפי שהקרע נחלהק היהת שוה בשווה ואני נמכתה לחולטין, סתמא דמלטה לא הי' לשום בעל הקרע יתרון גדול למכור לאחרים, ולכן פטרוחו את המוכר למגורי כמו שהבאתי לעיל DRשת ח"ל בב"ב פ"ח ע"ב, ואכלת ולא מוכר תבאותزرעך ולא לוקח. ולעומת זה בשבר הנפק כי סתמא דמלטה אין בעל הבמה שוחט לעצמו כי חז' ממה שהוא טרחה יתירה וצריכה אומנות לשוחט ולפשות ולחלק לחתיות, אין לבע"ב אחד צורך לבהמה שלמה, בפרט לשור, ולכן כאן לא הקפידה תורה לחיב' דוקא בשוחט מעדרן מבקרו וצאנו למיועטה לוקח, דהרי לא כתיב מאות העם זובייח' בקרים וצאנם כדי למיועטה לוקח וזובת, אלא מאות זובייח' הזבח סתמא כתיב, שהם הטבחים הלווקחים בהמות בשוק מן המגדלים בקר וצאן ועל הטבחים הטיל את החיוב ליתן מתנות לכהן, ואין זה חס על הטבחים אלא על העם המוכר לטבח, כי הטבח מחשב שווי' של בהמה לשחיטה כמה ליטרא בשער יש בה למכור וכיוון דמתנות מגע לכהנים ינכה זאת משוי' וזה פשוט, ומעטה אם הכהן טבח יפטר מליתן מתנות, הוא יקח את הבמה בשוק ביוטר ממה שיקח אותה הטבח ישראל, מפני שלדי'י שווי' יותר, ואם יקח בשווה עם חברו ישראל, אז הוא ירוי יותר במסחרו מן הישראל חברו וזה דבר שאינו מן הרואין, ולכן צרכין לנו חלק ולומר אם בעל הבמה שוחט כאשר באקרי ארעה זאת דשות ומחلك היתר לשכניינו, אז הישראל חייב במנותות והכהן פטור, וכן מהו בשר באיטלי, אז מה לי כהן ומה לי ישראל, כי אין הכהן הנוטן רק הבעלים של הבמות, או לוקחי הבשר כי הטבח מנכה בעל הבמה מן דמי שווי' את משקל המתנות, או טיל את מחרים על הלווקחים, ורבא הנקnis את זאת במלות הקרה הפלא ופלא דהקרה הטיל מס זה על העם דכתיב מאות העם ר"ל אם באקרי ישחות בעל הבמה מבקרו וצאנו, או יקח לעצמו לאכול ולחלק לשכניו, ואז יצאו הכהנים מחייב זה, ולכן דרישן מעתה העם ולא מן הכהנים, ואח"כ אמר ומאת זובייח' הזבח שהם הטבחים שאומנותם בכ' ליקח בהמות ולמכרן באיטלי ובזה גם מושם לדיניא אין שום נפקותא בדבר דהרי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו לממר דין טויה לבעלים אלאadam כהן בא לתבעו

דאותם נתמעטו ממתנות, ובכור בע"מ משום דאיתקש לצבי ואיל. ומה שכותב שם הטו"ז סק"א דרש"י כתוב הטעם דין קדושה חלה אקדושה הוא פלא והפלא דרש"י ז"ל כתוב כן אקדשי בה"ב דקדושים מום קבוע להקדשו, וגם זה ליתא אלא הטעם ממש"כ התוס' בביברות דמתה העם כתיב ולא מאת הגבוחה, דהוה כשותת לכהן ולעכו"ם, אבל אקדשים תמיימים הטעם דכתיב אותם. ובאמת כל עיקר דין זה דאי'נו נוהגות בקדשים לא ידעתו למה הביאו הטור והמחבר, דהרי אין קדשים נוהגים בזיה' והוא תראה דכל הני בחולין ובמקדשים ובחולין ולא במקדשין דהאי מסכתא לא הזכיר הטור והשוו"ע כלל דוק ותשכח ורק הרמב"ם האקרים, וכן כאן במתנות נמי השמיטו בעלי השו"ע את יתר דיני המשנה בעניין קדשים, כמו דין שכותב הרמב"ם בפ"ט ה"ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונpendo חיבים במתנות, וע"כ לומר דהביאו כאן דאי'נו נוהגות בקדשים אותו בכור קתני, וזאת הי' בעוכרי הטו"ז וכן הפרישה על הטור שכותב ג"כ הטעם דין קדושה חלה על קדושה כדי שיהי חד טעמא לבכור בע"מ עם קדשים תמיימים. אבל מאחר שברורתי זהה ליתא, דשני דין משני טעמיים הם. א"כ באמת לא הי' להטור והשוו"ע להביא כלל האי דין דאי' נוהגות במוקדים, כמו שלא הביא זאת, לא באוא"ב ולא בגה"ג ולא בראשית הגז ולא בשילוח הקון, והוא תמיा רבטא על הטור והמחבר ונתן מקום לאחרוניים לטעויות זה חד טעמא אית' לקדשים תמיימים ולבכור בע"מ וד"ק.

ע"ש במשנה בזמן שמהא שוחטין את כולן וכו', אחד שוחט את כולם וכו', מלשון המשנה משמע דהכל תלוי בשוחט אם מאה שוחטין או אחד שוחט, אבל של מי המה כך לי אם של אחד או של מאה, ולזה הי' מקום לפי מה שאמר רבא דהדין עם הטבח, א"כ אם שחט הוא לכל מאה שוחט לא מצי מיפותרי אלא מחדא אבל אין כולן צריך ליתן לכהן דהרי אין כאן ספק לגבי הטבח בשחט רק אחד שהוא בכור והשאר כולן חיבים. אלא דמלשון הרמב"ם ז"ל מבואר לנו כן שהזוא ז"ל شيئا' מלשון המשנה וכותב ז"ל, "ברמת קדשים שנפסלה במומה ואני חיבת במתנות שנטערבה בברבות אחרות אפילו לכהן בזמן של באה בזמנן מוחם לאחד כול פטורים וכו', היה אחד הוא השוחט את כול פטור מותר בין שוחט אחד את כול או אחד מהן בלבד" עכ"ל, הנה ברור מילו בחולקה ראשונה דאם כל בהמה יש לו בעל אחר. ככלו פטוריין בין שוחט אחד את כול או כל א"א שוחט לעצמו, כי לא דבר מן השוחט כלל, אלא אם של בעלים הרבה המה ונינוי דהדין עם הטבח, מ"מala השוחט לכהן ולנכרי פטור, מפני שרך אז דין עם הטבח אם שחט למי שחייב במתנות, ומעתה אם בעל הזבח מצי פטור את עצמו באומר דילמא הזבח של הי' הבכור, הרי ממילא גם הטבח אין עלי שום די', אלא דבחולקה שנייה לנוינו אינו מודוק שכותב היה האחד הוא השוחט את כול, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הוליל' הי' כולן של אחד לא פטור אלא מתנות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו הוא דאם של אחד המה ואחד הוא השוחט את כול היינו דשלו המה, אבל מעשה הזביחה מצי עבדי מהא שוחטין וד"ק.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת דין על הטבח, לעיל קאמר אליבא דר"א דיליף זאת מאות זובייח' הזבח, וכותב בחודשי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי DRשו מדכתיב זובייח' ולא זובייח' משמעו להו תרתי דשות. אלא דאי' רואה דהרבmb"ם ז"ל השמשת הא דרבא דהדין עם הטבח, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי דהרי לא מטען חולק עליו בגמר'. אלא דלפ"ע ז"ל השמיטו מושם לדיניא אין שום נפקותא בדבר דהרי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו לממר דין טויה לבעלים אלא adam כהן בא לתבעו

ודוק' היטב.

ע"ש גמר' ואראח כ"ד מתנות כהונה כל כהן שאינו בקי בהן אין נותנין לו מיתה, ולאו מלטה היא דתני ריש"א אומר כל כהן שאינו מודה העובדה וכו' ופירש"י שאמר בלבו דברי הבל הן ולא צוה המקום וכו', ולכן תמורה דמנא ידעינן שאומר כן בלבו כדי שלא ניתן לו חלק בקדושים, ואולי מה"ט אראח כל כהן שאינו בקי בהן דמנא דלא בקי, מסתמא משום דאיינו מודה בה, והש"ס דוחה ולאו מלטה היא, אלא בעין היכר אחר דאיינו מודה בעובדה דמאלל בעובדה וכדומה. והוא דלא מפרש ריש"ז"ל דבאומר בפה מלא משום דעתמא דמלטה כהן מקבל מתנות כהונה וכל מהיתו מקדי' ד' לא גלה את לבו להכחיש בעובדה אלא שמחשבתו ניכרת מותוק מעשיו וד"ק.

ד"ג קליג ע"א גמר' בדק לנו ר' יוסף האי כהנא דחטיף מתנותא חובי קמחבב מצוחה או זלאיל' קmaiיל' במצוחה, לא הבנתי איך מצוחה קעבד כהן בקבלת ואכילת צורע ולחמים וקבה כי אכילת תרומה מצין דאיקרי עבודה בפסחים ריש דף ע"ג, אמר לו הרי הוא אומר עבודות מתנה את כהונתכם וזהו הקרב ימות, עשו אכילת תרומה בגבליין בעבודת ביהם'ק, משמע דוקא אכילת תרומה, אבל לא אכילת צורע והלו'ק' שהוא חולין ונأكل גם לנכרי ולכלבים, ולעיל דאמר ר'ח מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי ובחדרל מ"ט אמר קרא למשחה לדולח, דמייה משמע דאכילת המתנות למצויה יחשב גם עליון אני דן דמן'ל, דהאי קרא קאי נמיamatנות דצורע והלו'ק' כי שם כתיב בפ' קרא, "ואני הנה נתני לך את משמרת תרומותיך לכל קדשי ב"י לך מתנות למשחה ובבניך לחך עולם" ושם מונה והולך כל המתנות כהונה, אבל מזערע ולחמים וקבה אין ذכר למו, כי היא מצוחה המחדשת במשנה תורה פ' שופטים, וכל הגני דמנה בפ' קרח אית' בהו קדושה ונאכלות דוקא בטהרה ולכהנים או לב"ב דוקא, אבל הני מתנות מן הזובי זבחיהם חולין גמורים, ונאכלין אפילו לכלבים מנ"ל לר'ח דאיכא באכילתן שום מצוחה כדי לדרוש האי למשחה דכתיב בפ' קרח על תרומה וקדושים, גם על הגני מתנות חולין דכתיבו בפ' שופטים, ולהיפך נמי קשה לי אי אכילת הגני מתנות מצוחה איך רשאי למקרים לנכרי ולבטל מצוחה זו בידים, וצ"ע בעת ודוו'ק.

ע"ש גמר' כיון דשמעنا להא דתני הצניעים הושינוי את ידיהן וכו' משקל נמי לא שקיןנה לבר ממעלין יומאDCFורי לאחיזוק נפשאי בכחני, ולפרוס דידה אונס' ל' עידניתה עכ'ל, הנה הרמב"ם והטור השמייטו כל השקיל וטרוי ופסקו האי דינה בזה"ל, "לא יחתוף הכהן המתנות ולא ישאל בפיו אלא א"כ נותנין לו בכבוד ובזמן שהם רבים בביהם'ט הצניעים מושכין ידים והגרגנינים נוטלין, ואם ה' כהן צנענו ואין מכירין אותו שהוא כהן ה' אין נוטל כדי שיודיע לכל שהוא כהן" עכ'ל הרמב"ם, וקרוב זהה ממש לשון הטור, ועיין מה שהאריכו בזה הדרשיה הב"ח והתו'ז' ואחריהם הלב אר'י ז'ל, ובאמת הסוגי' תמורה מад, דהא דאבי לא שkill מפני שמע האי ברייתא דצניעים מושכין ידיהן בתילוק לחם הפנים לאור' אינו מספיק כלל, דלמה לא שkill אם שלחו לו לבתו בדרך כגד, וע"כ לומד דלא הי' הדרך לשולח המתנות לשום כהן אלא מתחלקות בשוק של טבחים שיש מתאפסים הכהנים, כמו בלחה"פ שנטאפסו בערלה, ומה דשקל במעלי יומא אוחרא כתבו התו'ז' משום דהאי יומא המתנות מרובות, והכהנים מתאפסין, ואלו לא הי' נוטל הי' אומרים שאינו כהן עכ'ל ור'ל שאז' מפני רוב המתנות לא היו חוטfine משום דהיא מתנות לרוב כדי שיגיע לכל או"א ככל הצורך ולכן אז הלו' גס הצניעים שמשכו ידים כל השנה, אבל במעלי

ב' וג' שבועות דפטרוهو לכחן הינו בدلالة קבע מסכתא כדאמר בgeom' ואז מדין תורה הי' פטור לעולם, דהרי הוא כשותח עצמו ומחלק היתר לשכנו בלי להיות טבח קבוע למכור באיטליין, אלא כדי שלא יתחכם לעשות כן תמיד הטילו חכמים עליו שלם אחר ב' וג' שבועות לפי ראות עיני השופט והדין'ים, אבל בקבוע מסכתא דחיב מיד הוא דין תורה דהרי הוא בכלל זובי הזבח שהמה הטבחים. והוא נכון ואמת בס"ד.

ע"ש גמר' ואמר רב"א אר'י כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, ולית הלכתא כוותי. כבר כתבתי לעלה דכיו שחדין עם הטבח הרוי מלחשות לו, בידעו שאינו נותן מתנות, ולכן שחייבטו פיגול אלא דלית הלכתא כוותי, ואולי משום דלעיל דף מ"ד ע"ב ר' נתן אמרו דבר שפיגול דקאמר חזקאל, הוא בהמה שלא הורמו מתנותיה, אבל הת"ק פליג שם ואמר שהוא בהמה שהורה בה חכם, והתוס' כתבו דכלו אוכל טבלים ממש, דמתנות לפין נתינה מתרומה. ולא זכתי להבין דהא גם בתמורה אין הנתינה מעכבות להיות הכרוי טבל, רק ההפרשה מעכבות וכאן הלא המתנות מהה מופרשים ועומדים, וליכא אלא מצות נתינה ואיך יהי' חמור יותר מן הטבל דשם הנתינה אינה מעכבות, וכאן תעכבר, ואולי כוונת התוס' לומר דמן דיכול מן המתנות עצמן קאמר אלא דז' הווליל' כאלו אוכל תרומה, וצ"ע ודוו'ק.

רש"י דה' כהן אומרם לו עשה סוכה שעשה לולב שאין בהם חסרון כס' כולי האי. ועיין בלב אר'י, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל שכטב דריש' ז'ל רמז למהSCI הש"ז י"ד קני' סק"ג דבמ"ע אין צריד לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא זה כיוון ריש' ז'ל, דהרי גם בהני מצות מצי להיות עני ואני השוו בפ' לעשרות, והרי שנינו בע"פ דאפי' עני הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח ארבע כסות, אבל בשאר מצוחה לעשרות סוכה או לולב, אין העני מחייב להוציאו הוצאה שאין לפי יכולתו, אבל כוונה אחרת היתה עם ריש' ז'ל, דהרי מי שאינו עושה סוכה לולב וציצית מפני חסרון כס', אבל לפיה אומדן סיפוק בידו לעשרות, הרי יורדין לנכסיו וושין לו סוכה ולוקחין לו לולב וציצית ואין מכך צורך להלקות עד שתצטא נפשו, וכאשר שניינו שם בכתובות פ"ו ע"א לענין פריעת בע"ח דגובין חובו מנכסיו, וא"כ כאן נמי נמי הכי, דעתוון לו סוכה לולב וציצית, וכן פרש"י ז'ל דכיוו דהני מצות לית בהו חסרון כס' כולי האי, כי היכי דנייא דמפני חסרון כס' נמנע מלעשותון, אלא ודאי דבוצעת בהם ואינו רוצה לקיים ומילא אפילו נעשה לו סוכה לא ישב בה, ואפייל נושיב אותו ע"כ בה מ"מ לא יציא ידי חובתו, דעה"פ ש吉利ה דעתו דלא ניחא לי' לקיים המצוחה לא מהני הכפיה, דעה"פ דאיין מצות צ'יכ' אבל היפך כוונה מבטלה لكن מוכרים להכותו אותו עד שייאמר בפיו רואה אני, ואז מחשבתו הרעה נתבטלה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ס ז'ל הידוע, משא"כ בפריעת בע"ח דאן סהדי דרך מחמת חסרון כס' אינו רוצה להקיא מצות פריעת בע"ח, ומילא כל שאנו יורדין לנכסיו ופורען את חובו שמילא ניחא לי' בזכות המצוחה דבכוב'כ' מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתי שס' דתכלית המצוחה שישיג המלוה מעותיו השגנו גם אם הוא לא קיים המצוחה המוטלת עליו, משא"כ בסוכה וכדומה אי לא קיים הוא המצוחה אי אכן תכלית זלוטו. אורם במצבה דאיכא חסרון כס' הרבה, באופן שלפי האומד משום דהיא נמנע הרי אם נרד לנכסיו ונינח לו הלולב באلف ז'ז' ונותנים בידו, ע"כ אין סהדי דרוצה בגוף המצוחה רק מחמת חסרון כס' לא רצה בה ולמה נלקח אותו במקומות דאפשר לבוא לתכלית הנרצחה ללא מכות

האי הסבר עדין קשה כי כאשר פריך הש"ס מאידך ברייתא דעתך מהני למה לי לתרץ דפלוינו אי ע"י שירא הוא דיויתר מסתבר לומר דלא"ע לאו שירא דלשון ע"מ מורה על תנאי, אלא דלמאן דמהני ס"ל דעתשה כאומר ע"מ שתtanן ל' המתנות.

אולם התוס' ס"ל דתנתני באזה, בגין אם אמר ע"מ שם שליל, ובין שאמר ע"מ שתנתנס לי, לא מהני משום דהוה מתנה ע"מ שכתוב בתורה, דתורתה הרשותו ליתנים לכל כהן שירצה, ואת קשה מאד להבון אם לא שנאמר דכוונת התוס' דהוה כמו כוכר הטו"ה לכחן זה שהוא אסור מן התורה, כמו שפסק הרמב"ם בפי"ב מטורמות ה"יח דאסור לכהנים ולווים ולסייע בבהיה"ג ואסור לכהנים לחטוף תום"מ ואפילו לשאול בפיהם והכי דמוכר ע"מ שיתנו לו המתנות עוד גרע מזה דמכךricht את הלוקח ליתן לו המתנות, אלא דלשון התוס' לא שמען כן, ולשון הרמב"ם סתום שכabb "הואיל ולא שיר לו בהן שותפות לא קנאן בתנאי זה" ולא קמפרש מ"ט לא קנאן בתנאי זה וצ"ע ודוק.

ע"ש גמר' אמר רב ל"ש אלא שקל לעצמו אבל שקל לו הטבה הדין עם הטבה וכו', הכהן במתנות כהונה נגילת קמיפלא וכו', עכ"ל. הנה הרמב"ם פסק כהא דר"ח דלעיל, דמייק מתנות כהונה או שאכלן פטור, אלא דחויסיף ג"כ או מכרן, ומסתמא אפילו הם עדיין בעין,adam נתקבלו מה חידוש אתה לא שמעין דמ"ש אכלן בעצמו ממכרן לאחר והליך אכלן, כי קשה למור דמשום דברמכרן מקרי אישתרשי ל' ולא באכלן וכמוש"כ התוס' לעיל, דבאכלן לא מקרי אישתרשי ל', דה' מצי להתענות דאם هي הרמב"ם סובר שיש לחייב בזה אלא שהוא דוחה חילוק זה מסברא דעתPsi, הוול"ל וראה לי דה' מכרן כדרכו בכל"מ. וכיון שכן קשה טובא איך פסק adam מכרן במשקל נותנים לכחן ומזכה לטבח מן הדברים, דהא הטבה כבר גזין ופטור משלם, ואיך היא להאי לוקח בח על הטבה להוציא ממנו ממון. ובעצמו כתוב בהלכ' י"ד adam עבר ולחקון ה"ז מותר לאכלן מפני שמתנות כהונה נגילות, וצ"ל בדוחק דס"ל לרמב"ם דניחו adam מכרן הטבה מותר לлокח לאכלן אע"פ דעבד איסורה בלקיחה וה恂ור במכירה מ"מ במתני" דמייר' במכר לו בני מעי של הבמה ולא כיון לגוזל המתנות יתנו המתנות לכחן ומזכה בזה את הטבה במצבה על כרחו דהינו אפילו הטבה רצחא לגוזל המתנות כנראה בימה שקלן במשקל בتوزן שאר ה"ב", וכיון דתบทva זכה במצבה אפילו שלא מרצינו, יכול לנכות הדברים ממשנו ועדין הדבר צ"ע אצלי כי מפשטות הסוגי' נראת דלית לי' רב הא דר"ח דלעיל דהוה ממון שאלא"ת ודוק.

ע"ש משנה ג' שנטגיאר וכו' ספק פטור דהממע"ה, האי ذكري לי' ספק, משום דליקא כאן חזקה דמעיקרא דלמא השთא הוה נשחתה דין אנו יודעים למצום הזמן, לא של הגירות ולא של השחיטה וכן ליכא כאן חזקה דהשתא לומר דפרה השთא הוה דאישתחה דכמו כן נימא דגם השתא הוה דאגיר, והוא ממש כמו לעיל דף י"ז ע"א בשחת את הושט ונמצאה הגרגרת שמטה, ואני יודע אם קודם או לאחר שחייטה נשפט דהוה ספק והקהל דעת שני מעשים אלו דוקא וכאשר אבאר لكمן פרה בחזקת דמעיקרא ועיין לעיל בחודשנו שם, ומה דקאמר لكمן פרה בחזקת פטודה קיימת לאו דוקא וכאשר אבאר لكمן פרה בחזקת

ע"ש גמר' אמר רבא הכא פרה בחזקת פטורה קיימת. כמה בחזקת חיווא קיימת. הנה כתבתاي לעיל דבפרה אכן ספק השקול דעת שני המעשים של הגירות והשחיטה שנעשה בזמן אחת בקרוב וכמוש"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

יוםא דכיפורין הילכו כולם, אלא דא"כ למה נתן אבוי כדי לאחזקי בכחני, תפ"ל דהיל כמו כל הצניעים שהלכו א"ז מפני שהי' די' סיוףוק לכולם. אבל הנראה לפע"ד בהז דהן אמת שבינם הזה ה' המתוות מרווחת לבן הילכו גם הצניעים, אלא דע"י שהלכו שוב ה' בא לידי חטיפה, ואולי כדי להקדים עד שלא היה דרך כבוד לעמוד שם ולקבל מתנות ומ"מ עמד אבוי שם כדי לאחזקי נפשי' בכחני, אלא דא"כ גם על שאר צניעים סובבת הקושי' דפריך הש"ס ולפרוס כפוי, ולא יצטרכו לבוא לידי ביון, וכן צריכין אנו חלק בין שאר כהנים לאבוי, דודאי סתם כהן שאינו אדם מסוימים ונכבד בעירו אם עלה לדוכן בין אחיו הכהנים מלטה דלא רמי' על הצבור הוא, לידע אם הוא ג"כ בתוך העולים, או לא, לבן כל הצניעים הי' מוכרים לקבל מתנות בעיוה"כ כדי לאחזקי בכחני ולא מהני فهو הדוכן, אבל על אבי דהוה הי' מסוייא ונכבד בעירו, פריך שפיר דעליתו לדוכן ודאי עשרה רושם על הצבור, והוא לא היה בטל בתוך שאר הכהנים פשוטי העם וע"ז הוצרך לתוך דאונס' לי' עידנא ולפ"ז יפה הוציא הרמב"ם ז"ל מתוך האי שkill וטררי' דודקה במקומות דaicca חש בזין כבוד הכהן יש למשך מלקבב, אבל אם מכירין אותו ר"ל שאין איש מסוים ראוי לקבל כדי לאחזקי נפשי', ודוק' היב.

ד' קל"ד עד ע"א גמר' ע"מ אחוזך קרמית, חז' שירא ע"מ לאו שירא, עיין בי"ז ס"י ס"א סע' י"ד וו'ז, מה שתתמהו על הרמב"ם ז"ל שפסק כאן דע"מ לאו שירא והנתני בטל, ובפ"ז מעשר בבן לי' שマー שדה לישראל ע"מ שהמעשר שלו פסק דשפיר קיים התנאי והמעשר של המוכר דשיורי' משעיר בשדה וכמובאר בגמ' ב"ב, והאחרוניים כולן נתקשו מכך לישב סתרה זו, וגם אני עננה חלקו, והוא דהתמס בשדה לא ה' מצי למוכר לו חז' מחיל העשيري שבו דאי לא ה' הלוקח חורש וזרע וקוצר את חיל העשيري, והאי מוכר הלא רצה לקבל התבואה מכלק העשيري ביל עמל וטורח, וכן שמספר אמרין דלעולס לשירא קמכוין ומה דאמר בלבו ע"מ משום דהרי רצחא שהלוקח יעבד את כל השדה וייתן לו מפרות חלק העשيري, אבל כאן במתנות אי לשיעורא קמכוין למה לא אמר חז' מן המתנות שאינו מוכר לו, כי הלא הינה עומדים מוכרים לו ולא צרי' להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צרי' לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גופו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצמרן כאשר פסק הרמב"ם והשוו"ע, لكن כאן ע"מ דקאמר לתנאי איכזון שיזכה הлокח בכל הבמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דיקי' לו ולא לאחר, כנפער' נכו' לפי חומר הענן.

אולם בוגר הדין דלא מהני כאן תנאי דעתך, יש כאן פלוגתא בין רשי' ותוס' דרש"י ז"ל כתוב דהטעם מפני שהמתנות אינם שלו אלא של הנים ורק הטו"ה שלו, אך לא מצי לאתוני' שיתנס דיקי' לו.ומי כחכם יודע פשר זה דלא מבעי אי טו"ה ממון דמצוי שפיר להתחייב ליתנים להאי כהן ולא לאחריתא דהרי מצוי ליקח סלע מכו' ביתו של כהן בשביל טו"ה, אלא אפילו איינו ממון מ"מ למה לא מצי להתחייב שיתנס לו כיון דהוא דבר שבדו' לעשות.

אבל הנראה לפע"ד דלשטי' אי הוה מתנה ע"מ שיתנו לו המתנות הוה מהני שפיר, אלא דכיו' דאמר ע"מ שהמתנות של תיב שהוא דבר שא"א שהרי אין לlokח כלל טו"ה ולא גוף המתנות, ואין אפשר שיהיו שלו דהлокח יסלק את עצמו מהם והוא מלילא שלו זה א"א, גם אם הлокח יסלק מהם הרי' הם של השבט, וכל כהן הקודם בהם זכה בהם, וכמו בכל המתנות שאין בהם טו"ה לבלים וכמוש"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

להפרישה כדי לתקן העיטה מאיסור טבל, עיין בתפארת ישראל על המשניות שנ복 בזיה. וא"כ אין כאן פסידה דממונה, ומ"מ דוקא בספק איסור מיתה חיב להפריש ולא בספק איסור לאו, אלא דיל' דסובר רשי' דכי היכי סברת פרה בחזקת פטורה קיימה לשלק הא夷 עשה דעתך מלך ה"ה דעתך שפק איסור לאו, ולא ס"ל כמו שתבנו דין כאן שום חזקה אלא דעל חוב צדק משך גופא אנו מסופקים אם יש עליו דבאמת סבירה זו קלישטה דהרי עתה באשר דין עליו הרוי הוא גור וחיב לקיים צדק משך ע"כ הפ' דפרה בחזקת פטורה קיימת כמו שתבנו לעיל במשנה דבכור שנתעורר וצ"ע.

ע"ב גמר' א"ל לעני ולגר תעוזב אותם ולא לעורבים ולא להטלפים, יש להעיר נינו דפטור מן העשה, אבל הלא דלא תלקט מנ"ל דלתיא, אבל מזה יש ראי' ברורה למה שכבתתי לעיל דף י"ז ע"א לפרש הגם' יוניא אמרין שם דלא תלקט וכן לאו דנבלת לאו לאי מעליה נינהו דלא כפרש' ותוס' משום דעתך לעשה, אלא משום דכל עצמיות הלאו נצמה מן העשה עי"ש היב. וא"כ גם כאן ניחא דכל דיליכא עשה דתעוזב אותם ממילא דיליכא לאו דלא תלקט ודוק'.

ועיין בהגנות מהרש"ש מה שתפס על הש"ך י"ד סי' של"ב שכתב דרך בחול' דמתנות ענים אינם אלא מדרבני. דסידור לשון הטור אטועתי. וכ"ז צ"ל בחודשו כתוב דזהאי דרשה תוספתה היא ולא הביאה הש"ס משום דלית הלכתא כוותה דין דרישין לא תלקט לעני להזיר העני על שלו, אבל בחול' דרבנן מקלין כהאי תוספתה ולוי דזרע בקשר חול' הוה עי"ש. והנה לומר דלית הלכתא כהאי תוספתה משום דרישין לא תלקט לעני להזיר על שלו הוה דבר שאין, כי דרשה זו דלעני ולא לעורבים היא פשוטה. ומסתבר ולא נדחת מפני האי סמכין דלעני אדלעיל קאי אלא תלקט, ולא עוד אלא משום דדרשין אדלעיל הכי יצאה המקרא מידי פשוטה דaicא עשה דלעני ולגר תעוזב אותם, וממי לא נשמע במקומות דיליכא ענים אין כאן מצות עזיבה, וכל המעין בלשון הרמב"ם צ"ל יראה שאין זה דרשה משום איזה יי'טור, אלא מכח הסברא מפרשן הקרא כך. ועוד זאת אי משום דרבנן הי' מושיב לו ר' ששת דלא לעורבים ולא לטלפים, מה פריך לי' מותרומה וממתנות דדאוריתא הם, لكن ודאי דברי הש"ך תמהין ועומדים ודוק'.

הדרן על פרק הזרע והחלים

ואין אנו יודעים גם על אחת מהם צמצום הזמן לומר דגירות נעשה בחזות היום והספק על השחיטה אי קודם חוץ או לאחריו דاز הווה מוקמינן הפרה בחזקת חי ולآخر חוץ אישחט ואם להיפך דהשחיטה הייתה בחזקת דגירות גיטתו ואמרין דלאחר חוץ אי קודם אי לאחריו הווה מוקמינן אותו בחזקת גיטתו ואמרין דלאחר חוץ אי תגיגיר אבל האי ספק דמתני' מיררי באין אנו יודעים שום אחת מהם מתי נעשה לנו ספק השkol מקרין, וכן בקמה דאנו מסופקים על הנני חיטים שמצוינו בחתונותים אם המה לקט או לא, הוא ספק השkol ומ"מ קאמר רבא דמנני שהתורה אמרה עני ורש הצדיקו צדק משך וتون לו, ע"ג דבר שאמר ממן כל ספק להקל להנטבע, אבל לגבי עניים אמר התורה הסתלק גם מן הספק, אבל זה דוקא אם עכ"פ הגברא בקח חיבא בודאי, אבל כאן בגר על זה גופא אנו דין אם הי' עליו האי חיבא דעני ורש הצדיקו, באין אמרה התורה שיחמיר על עצמו. ולפ"ז האי פרה בחזקת פטורה והמה בחזקת חיבא שניהם לאו דוקא, אלא אגרבר קאי דבפרה הגברא גופא הי' פטור אף מקרא דעני ורש הצדיקו, אבל בקמה הגברא אית' ב' חיבא דעני ורש הצדיקו. ואם כן הוא, אז לכואר' יפה הקשה ק"ז צ"ל לעיל על המשנה דבচור שנתעורר במאה דלמה לא יתחייב قولן משום עני ורש הצדיקו, דהרי עכ"פ ספק הוה ולחומרה במתנות כמו שאמרו כאן. וליתא מהו שכבתתי למלחה דומה לפרט, דהרי אין כאן חיב בברור כלל משא"כ בקמה דaicא עכ"פ חיב על הקמה, דלפי ביאורנו אין הכוונה משום דאיכא חיב לקט על הקמה דהרי רק אז איכא חיבא אי איכא לקט על הנני חיטים און מסופקים אי מלקט Kata. אבל מ"מ נראה לי דוקשי' ק"ז צ"ל לעיל לק"מ דהתרם כיוון דעכ"פ איכא חד גברא בטח דפטור למגררי, כל או"א מצי אמר אני הוא, ולא שייך עני ורש הצדיקו אלא במקומות דלא נוציא בודאי ממו שלא כדיין, אבל בהני מאה ששותחים כיוון אדם נחיב כל או"א ודאי נחיב אחד מהם שלא כדיין ונגוזל את האחד בודאי, בה לא מסתבר דמשום עני ורש הצדיקו לעות את הדין נגד אחד בק�"ע, וזה ברור לפע"ד בס"ד ודוק'.

ע"ש א"ל אבי והרי עיטה, א"ל ספק איסורה לחומרה ופרש' ז"ל שיש בה עז מיתה הלך לא סמיכין אחזקה יש למדוד מדברי רש"י אלו דבספק לאו לא איזין לחומרה והוא פלא אלא דיל' דכאן כיוון דaicא חזקת פטור כדאמרין פרה וה'ה עיטה בחזקת פטורה קיימת, הי' סובר רשי' ז"ל דלא מסתבר להחמיר בספק, אלא דלפי שביארנו לעיל אין כאן שום חזקה רק ספק השkol. ובאמת לא בעי ליתן חלה כהן אלא מצי מכחה, אלא צריך

פרק ראשית הגז

דיתנו מן המובהר, אבל הקושי' העיקרי ליתא דהרי פסוק זה במשנה תורה כתיב ומסתם לצרכו הוכפל מצות נתינת תועם, ואן לא כתיב חלב אלא קרי לי' ראשית משום דבעינו מן המובהר, ואן כאן שום יי'טור וגס הספרי לא כיוון לומר דמכאוי אנו ילפינו דבעינו מן המובהר, אלא דמפרש תיבת ראשית. אמן מצות ראשית הגז היא מצוה מחודשת במשנה תורה דלא נמצא בפ' קרח שモונה שם כל המתנות, ובודאי אתה האי שם ראשית דיתנו לו מן המובהר שבגיהה, אלא דלא נמצא דרשה זו לא בגמ' ולא בספרי,

דף קל'ה ע"א משנה ראשית הגז וכו' הא דקראי לי' ראשית או דאתה על הזמן שיהי' מן הקודם בזמןן, או באיכות שיהי' מן המובהר. והנה על ראשית דגנד' דרישין בספרי שיאין תורמיין אלא מן המובהר, וכן פסק הרמב"ם ריש פ"ה מתורות דאן תורמיין אלא מן היפה, אלא שambil קרא אחרינה מפ' קרח בהרימכים את חלבו ממנה. וראיתי בת"ת עה"ת דנתערור ע"ז, וככתב דזהאי לאו, ואידך לעשה, ולא נראה כן מרמב"ם שיהי' בלאו ועשה. ובלא"ה לא ידעת מה הוועיל בתירוץ הלא כמה פעמים כתיב שם בפ' כל חלב דגן תירוש ויכהר ואת חלבו ממנה וכdomה, הרי איכא עשה טובא

להתורא לא כתוב קרא כבימות ריש דף ע"ח, וכותב עוד משום דוחה מהבב"ע, הנה טעם זה האמור לא הבנתי דהרי בשופר של עליה לברור דמעל דנפקא לחולין יצא כדאמרין בר"ה כ"ח ע"א, וליכא משום מהבב"ע, והכא בגז עלה להחזיק בגזיה הרי מעל ויצאה הגזיה לחולין, ולמה יפטור משום מהבב"ע הא חדא, שניית לא שמענו מעולם לפטור אדם מהיובה דרמי' עליה משום מהבב"ע אלא דאמרין לא יצא וכך רק לקיים המצווה בדבר אחר, אבל לפטרו מהיובה דעתו פשיטה דלא, שלא יהי חוטא נשכר. כמו שלא נפטר את הנושא נשים בעבירה ואפילו חיבי כרויות מלמול ולפדות את בנו דנולד בעבירה. ומה שאמרו הרוי שגוז סאה חיטים טחונו ואפאו וمبرך אין זה אלא מנאץ כבר כתבו דלא אותו חז"ל לפטרו מברכת המזין או מברכת הנהנו בשלב שלחמו בא מן הגז אל לומר שלא יעלה לרצון לפני יות' אבל לעולם חייב לבך. והכא ודאי פשיטה דלא יפטור מליתן לכהן הגזיה משום דבר עברה במא דגוז כאן קדשים, אבל טעונה קמא די לחתירה לא כתוב קרא נכון הוא, וא"כ הא צאנק ע"כ לאו למיעוט קדשי מזבח אתה, אלא דמ"מ הדין דין אמרת דפטורין אדם נמעט מצאנק צאן שותפות של ישראל או של נכרי כדלקמן אז ממילא דשל קדשים נמי איתמעט דלא גרע משאר שותפות דאפילו לריו"ג קדושים קלים ממון בעליים הם, מ"מ הרי עכ"פ אית לגבוה חלק בהן עד שלא מקרי צאנק. וא"כ לכארוי קשה למה לא מצי מيري בקדשי מזבח ובעבר וגוז, והקרא באמת לא אתה אקדשים אלא אשותפות וקדשים קדושים ורק ממילא נשען ממיעוט דשותפות א"כ גם התנה די לאשמעינו עיקר הדין דשותפות ישראל או נכרי פטור אשר זאת נלמד מקרה צאנק, וקדשים ממילא נשען, וגם אין לפреш דלא במוקדשין היינו בפסחמן"ק, דפסחמן"ק לא נקרוא קדשים דחולין הנהו לכל דבר, אלא אסורים בגזיה ועובדיה, אולם התוספתא דלא קתני האי דאיו נהוג במוקדשין שפיר עבי הני תרתי דקדם ממון להקדש ונפדו דחיבי ברה"ג, כדי לדיק>Dבלא נפדו פטורין ומיטעם שפטור במתנות, אלא דרש"י ותוס' שם בבכורות פליגו בהא דקאמר בגמ' שם דקדושת דמים נמי מדח"י הפירוש דילפין קדושת דמים מפסחמן"ק דנתמעט ודאתקשו לצבי ואיל, והתוס' סברו דמאת העם כתיב ולא מאת ההקדש, וכאשר הארכתי בזה למלعلا בפ' הזרוע. וא"כ קתני דבהקדשן קדם לממון ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטור ואע"ג אסורים בגזיה מ"מ הקרא דאיתקשו לצבי ואיל לאו לרה"ג אתה אלא לכל שאר מילוי וממילא גם רה"ג בכלים, אין שום חדש ונפדו אין נהוג בהן וכגדמייך כן שם בבכורות י"ד לדיקא דקודם שנפדו אין נהוג בהן ובדבורה לא במקדשים ע"א דalgo ברישא דמותני" דקטני נהוג בחולין אבל לא במקדשים מזבח מيري, מבואר במשנתינו לעיל דלאפוקי מק"ו אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במוקדשין עכ"פ אית צאנק בה"ב קאי דמקדשי מזבח אסורים בגזיה וכמבואר בgem', א"כ הא דינא אדים נפדו ופקע קדושתייה למורי דחיבי הוא משנה שאינה זrica. ודין השני דקדם הקדשן את מומס ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטורים מרה"ג הרי היינו הך קדשי מזבח דפריך עלייהו בגמ' טעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה לא קתני כל האי רישא דמותני" דנותג בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא קתני מאומה מדין קדשים ורק בהאי דינא דהמשתתף עם הכהן צריך לרשות קתני בפסחמן"ק א"כ לרשות) וכן קתני בקדשי בה"ב שנפדו דחיבי, וממילא נדע דבשלא נפדו פטור. והא דקתני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור אע"פ אסורים בגזיה מ"מ בעבר וגוז משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי להש"ס לאוקמא מותני" בקדשי מזבח ובעבר וגוז, כתוב בה' ק"ז זכ"ל, משום די

ולעומת זה כתוב הרמב"ם בהכל' ט"ו, "רה"ג מצופה בתחילת, ואם הפריש בין באמצע ובין בסוף יצא" עכ"ל, והוא מותספתה כאשר הביא שם ה"כ". ויש לתמונה למה לא נדרש גם האי ראשית בגז כמו רاشית דכתיב בדגו דבעין מן היפה והmobach, ולא על הזמן שגוז בתחילת יתנו לכהן.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דמכאן אכן ראי למה שהסבירו הפסיקים האחרונים ذריזין ומקידין למצואה בעדי מזבח מזבח מזבח מזבח. וכך יותר מסתבר לדרש ראשית בגז דיתן לו מידי כשგוז כשיורו נתינה לכהן ולא ימתין עד גמר הגזיה כדי ליתן לו מידי המובהר שבגוזה אבל בדגו דבעין מירוח ודגן א"א לומר בראשית קאי על הזמן שיתן לו בתרתת המירות דהרי אין תורמי מזבח שנגמר מלאכתו למה שלא נגמר מלאכתו כמו שפסק הרמב"ם תרומות פ"ה ה"ד, וכך מוכרכין לדרש דעל איכות התבואה קאי שתהיי התורמה מן המובהר והיפה ואולי גם פשוטות לשון ראשית הדין ذריזין ומקידין עדיף ממצואה מן המובהר נשמע מקרא זה, דכוון דעתו הדרישה להקדים הנתינה ולא הקפידה יותר שהיא מוחלבו. וליכא מלטא דלא רמייה באוריינט ודוו"ק.

ע"ש בחולין אבל לא במוקדשין הרמב"ם בריש פ"י מהל' בכורים מפרש, "יכיז הרוי שהקדיש בהמות לה"ב וגוזין, יכול יהי חייב לפדות וליתן לכהן, או שהקדיש בהמה חוץ מגזיתה יכול יהי חייב בראשית הגז, ת"ל צאנק אין אלו צאננו" עכ"ל ועיין בכ"מ מה שהביא בשם הר"י קורוקס שתמה עליון, ומה שכתו האחים ז"ל.

וגם אני ענה חלקי כדיורים הבאים ביישוב הני פסקי הרמב"ם אבל בעת אעורר על קושי חדש שלא נתעוררו שום אחד מן האחרונים ונושאי כליו, והוא דהרבנן"ס הוסיף עוד מה שלא נזכר במשנה. דכל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשון ונפדו שחיברים בהרבה"ג, אבל אם קדם הקדשן את מומס ונפדו פטורין מורה"ג. והכ"מ ציין לדין זה משנה דריש פ' הזרוע ופ"ב דבכורות כי לעין זרוע והלו"ה"ק, וכן לעין בכורות תנא התנה דמשניות הני דיןין, ובגהה שם כתוב דהנתנה דמתני לא נחות לאשמעין דיןין אלו ברה"ג, אבל מוקדם בתוספתא שהרמב"ם היבא ממש לשון התוספתא. והנה הא דתנה דין לא נחות לדינים אלו ברה"ג כמו במוניות לעיל ובבכורות, י"ל משום דחיב רה"ג בקדושים בה"ב שפדו שהן חולין גמורין לכל דבר אפילו לגזיה ועובדיה ולהאכלין לכליים, אין שום חדש ולא קתני فهو לעיל ובבכורות אלא לדיקא דקודם שנפדו אין נהוג בהן וכגדמייך כן שם בבכורות י"ד ע"א דalgo ברישא דמותני" דקטני נהוג בחולין אבל לא במקדשים מזבח מירי, מבואר במשנתינו לעיל דלאפוקי מק"ו אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במוקדשין עכ"פ אית צאנק בה"ב קאי דמקדשי מזבח אסורים בגזיה וכמבואר בgem', א"כ הא דינא אדים נפדו ופקע קדושתייה למורי דחיבי הוא משנה שאינה זrica. ודין השני דקדם הקדשן את מומס ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטורים מרה"ג הרי היינו הך קדשי מזבח דפריך עלייהו בגמ' טעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה לא קתני כל האי רישא דמותני" דנותג בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא קתני מאומה מדין קדשים רק בהאי דינא דהמשתתף עם הכהן צריך לרשות קתני בפסחמן"ק א"כ לרשות) וכן קתני בקדשי בה"ב שנפדו דחיבי, וממילא נדע דבשלא נפדו פטור. והא דקתני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור אע"פ אסורים בגזיה מ"מ בעבר וגוז משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי להש"ס לאוקמא מותני" בקדשי מזבח ובעבר וגוז, כתוב בה' ק"ז זכ"ל, משום די

שיהי', ה' מקום לומר דאסור לבוש בגד ממנה קודם שנtran לכהן חלקו. אלא דיש לעין למה לי לרמב"ם ליתן האי טעמא בהמה שלא הורמו עתנותיה דהרי בטבל דגון איתן לו קרא דלא יחללו את קדשי ב"י אשר רימנו, שימוש יעדינו איסור טבל, אבל כאן הלא לית לו קרא, ומה דעתא מ"ד דהאכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה אבל אוכל טבלים כתבענו למעלה, שהוא מצד השחיטה דחידין על הטבת, וכל שלא ה' רשאי לשוחות עד שידע שייתנו המתנות להן שחיטתו פיגול לא ירצה וצ"ע ודוק".

ע"ש גמר' ה"ב"ע בקדשי בה"ב וכוכ' ס"ד"א ליפורוט וליתוב לי וכוכ' עכ"ל הגמר', האי אוקמתא ע"כ לית לי להא דרבא לקמן דיצה מאחוsur גוזה פ"ד" ונתינה דהרי מקרא דצאנך ולא של הקדש קממעט, וזה נראה לי טעמא דרמב"ם ז"ל דהשמיtin הא דרבא, דהרי הוא לא חס לפירכת הש"ס וקבעו העמדה והערכה, ויפה כתוב באזה ק"ז צ"ל ד"ע"ג ד"ס"ל לרמב"ם דקדשי בה"ב בכל העמדה והערכה, אבל הגיזה עומדת לגוזו נגוז דמי, וכוקשי התוס' דהוה מקדייש עצים ואבנין. אע"ג Adams הקדיש בהמה סתם כל המחבר לה בכל הקדשו, אבל לעניין העמדה והערכה אין הגיזה בכלל, וא"כ קיימת האי אוקמתא ונתמעט מצאנך, וכאשר כתוב הרמב"ם דלאו צאנו הווא ע"כ דל"ל דרבא ופסק כאוקימתא דגמי' דמצאנך נתמעטו קדשי בה"ב, ואי קשי' לך, הלא לעניין כייסוי הדם וכן לעניין כתיבת גט במחובר פסק הרמב"ם כהאי דרשיה דקרא, דושפיך וכסה יצא מחוסר פדיי, וכותב ונתן יצא מחוסר קציצה. ולפע"ד נראה לדדרשה זו אין לה מקום אלא בשני פעלים זאת, ושפיך וכסה, וכותב ונתן וכדומה, דזאת מורה על תכיפות שני המעשים שלא יהיו צורך להפסיק בינוים באיה תיקון וכן מצאתי כתוב בת"ת עה"ת בפ' אחריו על דרשיה זו דושפיך וכסה עיי"ש, אבל כאן ברה"ג דכתיב ראשית גז צאנך חתנו לו, אין מקום לדרשיה זו וכן לא פסקו הרמב"ם ז"ל, ודוק".

ע"ש אר"מ ב"פ משום ר' ינאי הכא במקדייש בהמותו בה"ב חז מגיזותי וכוכ' דאמר חז מגיזה וכחישה עכ"ל, גם כאן תפסו על הרמב"ם ז"ל שכטב בהקדיש בהמותו חז מגיזותיה, והشمיט הא דכחישה. ולפע"ד נראה דכל שמקדייש צאנו חז מגיזותיה היינו דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הגוזו להקדש, דהרי לא אמר חז מצמירה אלא מגיזותיה שהוא הצמר התלוש, וע"כ כוונתו לנוז תחלה, וא"כ הא דאמר בגמי' דאמר חז מגיזה וכחישה לאו דוקא, אלא דהוא כאמר דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הגוזו, וזה נכון מאי אולם מכח זה נצחה לי קושי' עזומה על הרמב"ם שפסק בליך גז צאנו של עכו"ם דפטור דוקא בליך אחר שנגן עכו"ם, אבל לך הצאן לגוזו ע"פ שחזרן הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב, שכן החזיב אלא בשעת הגיזה עיי"ש בכ"מ וכוונת הרמב"ם ז"ל מבוארת, דמי' שליך לגוז צאן של עכו"ם, הרי הצאן שלו מקרי עד אחר הגיזה, דהרי אכן כחשיך צאנך ולא יכול בעל הצאן לעכב לנוון קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאינו מחויב ליהן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דפשיטה ל' ד"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלולה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעלה אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכהן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי אינו טובל, עד שמקיים מצות נתינה לכהן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ז"ל, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועומדין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיזה מוטל חזיב נהינה ממינו מאיה

חדשין הן של מזבח והן של בה"ב לא נתמעטו מה, וכמו שהארכנו לעמלה בפ' הזروع ולכן בעין כאן קרא דצאנך למיועטה קדשי בה"ב וגם קדשי מזבח בעבר וגוז אלב הרמב"ם מזכה כאן שטרוי לבי' תרי לפ' שיטותו נג"ל וצ"ע ודוק".

ע"ש משנה מלובן ולא צוא, ופרש"י שלא נתלבן עדין כלו. כוונתו دقינו דקתיini מלובן פשיטה דלא צואו لكن מפרש דלא נתלבן כלו ודוק".

ע"ש לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ופרש"י ז"ל דקני' בשינוי והוא לי' מזיק מתנות כהונה או שאכלן עכ"ל, הנה הגם דבגמי' ב"ק ס"ו ובשאר מקומות הביא האי דינא לעניין שינוי כוונה, מ"מ נראה לפע"ד דלא שייך כאן לומר דקני' בשינוי דהא גם לפני השינוי דידי' הוא, דהא רק מצות נחינה עליון, ולא עוד אלא דעכ"ב בצבוע כל הגיזה דוקא פטור כמש"כ התוס' בבב"ק וכן ביאר המל"מ בפי' ה"ה מבקרים, וא"כ איה קני' שידי' בשלו, ועוד דלא משמעו כלל שצבעו כדי לוז השבט, אלא אירע שלא הספיק ליתן עד שצבעו, וכי נימה דבפקדו נמי יקנה הנפקד את החפש ע"י שינה ויכול להחזיק בחפש של חבריו ושילם שווו אטמה? אבל הכוונה כאן דכל שנשתנה שצבעו לא נקרהתו גיהה, וממילא פקע החזיב נתינה ממשנו, דגוז אמר רחמנא ולא צמר צבעו דלא נקרה גז. וממילא שמעין מני' דלענין גזלו נמי تو לא קריין בי' והשיב את הגזלה אשר גזל עיין שגאל, ולכן מה שכטב רשי' ז"ל דקני' בשינוי לאו דוקא אלא נפטר ממצות נתינה ע"י השינוי והא דלא מהני השינוי, לפטו מות"ם ואפילו ייון ונעשה חומץ דודאי שינוי גמורה היא, משום דחתם אישור טבל לא פקע ע"י שינוי ומזה אيكا ראי' גמורה נגד דעת רבנו יונה שמתייר אסורי ע"י שינוי ומכאן מוכח דליתא והחולוק שבין אישור טבל לחזיב נתינה הוא דיסורי תורה אישורי החפツה נינהו ולא פגמו ע"י שינוי, משא"כ מצות שהמה חיזובי גברא כל שנשתנה החפשתו ליכא חיזוב אגברא, ולפי מה שביארנו במ"א באיסורי חפツא ג"כ רק מטעם יוצא מן הטמא טמא לא מהני השינוי, ולדעת הרמב"ם דאין באיסורי יצאה מלוקות אלא אישור בעלמא באמות יש לעניין בין טבל שנעשה חומץ אי אيكا בי' לאו מעלי' של טבל וצ"ע. ודע דמה שלא הקשתי על טבל דגון אדם טහנו ואפאו דודאי שינוי הוא דשאני טבל שנעשה חומץ דילאה תורה אכילת טבל כדרכך אכילה אסרו דהינו לאכול הפת ממנו או התבשיל כדרכו אבל בין יונתא וחומץ שפיר יש מקום עיון בהזאה ולפ"ז ביון טבל שנעשה חומץ יש לעיין אם יכול לתקן ע"י הפרשה, כי על חומץ אין כאן מצות הפרשת תומ", ורק אישור טבל עליון מצד יוצאת מין טבל וצ"ע ואכ"מ להאריך ודוק".

ועל מה שכטב רשי' ז"ל דהזה לי' מזיק מתנות כהונה שפטור מלשלם, הקשו התוס' לקמן קל"ע ע"ב דא"כ הא דר"ח מתני' היא ומה קמ"ל. ולפע"ד נראה פשוט דרש"י ז"ל פטור ממצות נתינה לכחן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאינו מחויב ליהן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דפשיטה ל' ד"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלולה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעלה אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכהן לעין קאמר, לפ' מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ז"ל, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועומדין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיזה מוטל חזיב נהינה ממינו מאיה

שוכן אין יכול בנסיבות אלה אלא באמצעות דיבורו של שותפות, ר"ל כיוון דחויבא דדברא תלוי בקנין צאן.

ועתה נחזה בשותפות עכו"ם מה דינו, הנה בגין מוגע כשיעור על חלקו של ישראל פשיטה דפטור לכ"ע ובלא שום קרא, דבר אשר נאמר דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, והן אף אמר דעל שם כאו"א מתחלק הקניין בנסיבות, אין כאן חיבר מבון, וע"כ הא דמעמידין שותפות עכו"ם לכ"ע כפי הא ס"ד שבגמר ר' בדאיقا כשיעור לישראל בהאי שותפות. ועתה נראה לפי דרך הראשון שהחכמים מחייבין בישראל גם בדיליכא שעור לכאו"א ומטעים דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, שפיר פטור בשותפות עכו"ם אפילו מגיע לישראל כשיעור מה"ט גופא דהרי בהאי מושג השותפות פתיכי בי טכו"ם דלאו בר מייבדק מצוה הוא אבל לר' אלא עלייא דפטור בשותפות ישראל בדיליכא שעורה לכאו"א, משום דיש קניין פרטី בנסיבות לכל שותף ושותף בשותפות עכו"ם בדאיقا כשיעור לכל או"א אין כאן טעם לפטור את חלקו של ישראל, אס לא מגזה"כ, ולכן יפה מתפרש כפשוות מה דפרק הש"ס ולר' אלא עלייא שותפות העכו"ם מנ"ל אף דבר דרש מצאנך לפטור שותפות דישראל משום דהאי שותפות דישראל לית בי שעור לכאו"א, אבל היא שותפות דנכריอาทית בי שעורה ומסבראה ה"י חיבר אלא מגזה"כ פטור, ולהחכמים דמחייב בשותפות ישראל בדיליכא שעורה פשיטה דפוטרין שותפות עכו"ם גם بلا קרא מה"ט גופא דהרי השותפות מושג בפ"ע ופתיכי בי עכו"ם אבל אם נפרש דelogותם בדאיقا שעורה לכאו"א ופליגו בהאי סברא, אי שותפות עכו"ם דבב"ע או לא דלחכמים דמחייב בשמגען שעור על כאו"א ופוטרין בדיליכאشعיר לכאו"א, ע"כ משום דס"ל דכל שותף יש קניין בפ"ע בחילקו הגם שאינו מצזין ומ"מ פוטרי בשותפות עכו"ם הגם דיש לישראל כשיעור חמץ אזן לחילקו, הרי זה מגזה"כ מלטא بلا טעה ר' אלא עלייא דפטור אפילו בשותפות ישראל משום דשם השותפות מושג בפ"ע והتورה לא חיבה רק אישים נפרדים. הא דפרק הש"ס ור' א שותפות דעכו"ם מנ"ל הפירוש,adam אין לו קרא לעט שותפות דעתכו"ם דלמא צאנך למעט שותפות דעתכו"ם, אבל דישראל חייב震ען פ"ש השותפות מושג בפ"ע מ"מ חיבת התורה.

והנה כמה דקתני בברייתא בהמות השותפות חייב ולא ע"כ דעת האדם קאי והי' לו לומר חייבן, וכן הוא ברמ"ס שכתב השותפות חייבין ברה"ג, ע"כ בכוונה קתני ה כי, שלא נטעה לומר דמייר' דבין הכל איכה רק חמש צאן וחיבון השותפות כמו איש יחידי ברה"ג, שכן כתני חייב, ותו לא צריך לפרש דהינו דוקא בדבריא שיעורא לכל חד וחוד, אבל הרמב"ס שכ' השותפות חייבין החזק לפרש והוא שיהי' בכל חלק מהן כשייעור. ע"ז עordanו בני הרב מ"ה עקיבא שיחי' ויפה דבר, וכן יש ראי' לאזה דפריך שהש"ס מ"ט דר' אלעאי ולא מ"ט דרבנן, דאי פלוגתיהם הי' באין בין הכל רק שייעור חמיש, אז אדרבה עפ"י סברא החיצונה הי' לו לפטור ומאן דמחייב בעי טעמא. ולפ"ז לחכמים אליבא דרבנן בשותפות ישראל חייב בדבריא בחלק כא"ו כשייעור, אבל בדילא כשייעור ורק בין הכל פטור, ובלא קרא כלל דכיוון דחabitין כא"ו לביע"ב בפ"ע, הרי אין לו שייעור ולמה יתחייב ולכן תמהני על הכל כ"מ שכ' דהרמב"ס למד דין זה מדיין חלה בב' נשים שננתנו לנחתום, וכבר צוחת הלב ארוי ע"ז, דאדרכה בחלה בעיסת השותפות חייב כמבואר ברמ"ס בפ"ז הי' ממכורום, והוא ע"כ אפיקלו כש-bin הכל רק שעור אחת עיין בלב ארוי. ולא עוד אלא גם במתנות זרע והולאהק חייב בהמות השותפות, ולמה יפטור כל שאין כתני ה כי, אבל באמת ל"ק"מ דבלא שום קרא פטור כל שאין כתני ה שייעור לכל חד וחוד כי על השותפות לא מצין להטיל חייבה רק במקום דאיכה קרא

כאן אנו רוצים לחיב את המקדיש דחצאן שלו שיפדה את הגזיה
ויתן מגיה של צאנו כיון דבריו הוא לפדות, ואילך דקשי' לי' כיון
דבשעת הגזיהה הגזיהה של הקדש ופטור, אך יתרחב לפדות, הלא
קשה' זו קושי' החוטס' הוא בד"ה רה"ג לירוק וליתיב' לי', דקשי' זו
קשה אקומותא דלעיל וה"ה אקומותא דרבא, וכק"ז זל' תפס בצד
ראשונה של הקושי' דלא הקדש חלקו של כהן כמו במכר, אלא
דמ"מ בלא פדי' לא מazi ליתן לכהן גזיה אחות מבין הגזיות ממשום
ברירה עיי'ש, ובמחייב'ת כד שכב ונויים כתוב דבר זה, דברירה לא
שיך אלא בשאנו דניין על הדבר קודם שהובר כמו בשני לוגין
שאני עתיד להפריש, אם מותר לשותות על סמך שיזכר אח"כ,
וכן הוא בכלל ברירה שבשב"ס, אבל לאחר שהובר לכ"ע מהני
אפילו אלמפרע ומכו'ש אלהבא דלית כאן ממשום חשש ברירה והוא
פשו'ות יותר מרבעיא בכותחא. ואפילו אם הי' כדברי ק"ז זל' ג'כ'
לא הוועיל בתירוץ כלים, אז קשה דהה' להמשנה לחلك במוקדשין
כמו במכרadam שיר לעצמו חיב המקדיש ליתן מגז' ששייר, ואיך
קתני סטמא דבמקדשין איינו נוגה.

ועכ"פ מתוך הדברים נזכר לנו תירוץ מרוחק למה השמי הرمבי"ס זיל הא דרבא, דהרבמ"ס סובר לדרבא ע"כ לית לי' דלא מכיר או מקדיש חלקו של כהן, אבל הرمבי"ס דפסק בפירוש בפ"ז הי' בלוקח גז צאנו של חבריו דאם המוכר שיר לעצמו, המוכר חייב ליתן אפי' בא התחליל לגוז, משום דחזקאה אין אדם מוכר מתנות כהונה, ואם לא שייר הלוקח חייב להפריש עי"ש, א"כ ממילא דינו של רבא נדחה וחיב בהקדיש הגיהה ליתן לכחן חלקו שלא הקדיש, עניין עוד מה שאכתבו בסוף פרקנו בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא צאנך למאי אתה לכדתני' בהמת השותפין חייב ברה"ג, ור' אלעאי פטור מ"ט דרא"א, א"ק צאנך ולא של שותפות ורבנן למיעוטא שותפות ע"כ וכרי עכ"ל הנם', הנה האי בהמת השותפין דפליגו בה חכמים ור' אלעאי לא ידענו מה היא, אם גם באין בכל השותפות יותר מחמש רחלות הצירכות כדי להתחייב נמי חינבו חכמים, ור' אלעאי פטור משום שלא מגיע לכל שותף כדי להתחייב אבל בדיאכה בשותפות חמיש לכל שותף גם ר"א מודה דחיבין, וטעמא דחכמים דמחיבי אף בדיליכא שייעור לכל שותף, משום דהאי שותפות אנו מחשבין כבר' שיש לו כמה ראיון אבל הוא איש אחד, ובleshon אשכזב איינע יורדיישע ערוזאן, וכאשר אבאר لكمן דמה"ט חשבינו איך שחלקו לקלוחות, דהינו שכאו"א לקחו מן השלישי, דהינו השותפות, ובשותפות שאינו עומד להתחalk רך אחר שנים הרבה ועד אותן זמונן לוקח כל או"א מן השותפות כפי צורכי بيתו, ולבסוף באים להסביר ומתחALKים עם הנמצא אז. אפילו למ"ד יש ביריה הדין כן, כי הלא הגיזות אין עומדות להתחalk בין השותפין, הרי דיש לכל הגיזות רק בע"ב אחד והוא השותפות, ולכן חייבו חכמים דרא"א גם בדיליכא רק חמיש בכל השותפות. ויש דרך אחרת לומר בדיליכא בכל השותפות רק חמיש להחכמים פטורין כמו לר"א משום דס"ל דהשותפות אינו בעל קניין בפ"ע, אלא גם באין עומד להתחalk בפריות השותפות מיד, מ"מ לעניין הקניין שם כא"י לבדו נקרא עליו כפי חלקו למחיצה שליש ורביע, וכך כל שאין מגיע לכל או"א שייעור אין כאן חיבור לא על ראהון ולא על שמעון, אבל בדיאכה שייעור לכל או"א מחיבין מה"ט גופא, דהרי יש לכאו"א בפ"ע חמיש, הגם שאינו מצוייןizia המשם שלו, אין בכך כלום דיש קניין גם בדבר שאיןיו מצויין במקום, ור' אלעאי פטור אפילו ביש שייעור לכאו"א ומכח"כ בדיליכא שייעור משום דס"ל דין קניין בנסיבות לשום אחד אלא שם השותפות נקרא על הכל, והתוර לא ציווה מצוותה אלא לאנשים מיוחדים, ולא לשוחחות שהוא בפ"ע שיש לו כמה ראשין, וממעט זאת

שחלקו כלקוות, וכמו שאמרו באחין שחלקו דאין מביאין בכוראים דהוה כלקוות וחזרין ביובל, וא"כ בתורה מה"ד א"ב הוה אחר החלוקה כא"א כלוקח ופטור מה"ת, אלא דמדרבנן חיב, אבל לא לוקח מן הנכרי דפטור אף מדרבנן מבואר ברמב"ם ריש הל' תרומות וbos"u סי' של"א. אלא דמה שאמר רבינו דטבל וחולין מעורבין זב"ז, זה אינו אם נפרש אין ביריה היינו דין כל חטה וחטה שאין בו חלק של שניים, כי מאן דמפרש כן, אז עד חלק שבתלי מתחלק אנו אומרים כן וכאשר כתבנו על מעלה דאנו משווין הני תרי שותפין נכרי וישראל כאיש אחד דשם השותפות על כל חלק קטן שבקטנים דין להז ואין להז כלום בנסיבות, אלא באיכות הנקין יש לכל א"א חלק, וכאשר חלקו בנסיבות אנו משווין כא"א ככלו הם קונים מן השוק שבאו לкупנות מן השותפות, וא"כ אין כאן חיובתו יומי לא על חלקו של נכרי ולא על חלקו של ישראל, ואפיו מדרבנן, כי לקחו מן שותפות גוי וישראל שהיו פטוריין. אבל האי תנא דאמר דטבל וחולין מעורבים זב"ז, מפרש האי דין ביריה בע"א וכמו שכתו התוס' גיטין ס"פ השולח דاضר שחלקו המגע לו בשעת חלוקה ה"י מעותך לחבירו, ועתה נתחלו ואפשר כלו או מקצתו נתחלף, ואין אתנו יודע עד מה, אז ודאי יפה כתוב המהרש"א דלחומרא צרכין לעשר כל חלק וחולק, אבל לא די בחציא לא לפיו כלו, והנה דבר זה דברירה הוא עניין עמוק מילא ימצענו ואני כתבתי ע"ז קונטרס מיוחד ועיין גם מה שכבתבי לעיל בפ"ק ז"ד בסוגי' דשותה בשבת מזה, ותמצית עניין ביריה תלוי בידיעה ובחירה הנראה כסותרים א"ז, ולכן אין בהזקיעת הלכתא אלא דבדאוריתיא פסקין א"ב ולחותمرا, ובדרבנן פסקין יש ביריה ולוקלא ופסקין הדיניםanca בעינן תומ"ק קשה להולמים, ולא אריך עתה בהז ודו"ק.

ע"ש ואב"א תרווייה לר' אלעאי מצאנך נפ"ל, שותפות דעתכו"ם מיט' משום דלא מייחדא לי' דישראל נמי לא מייחדא לי'. לפ"ד נראה דהני תרי לשנא אי דשל ישראל דומה של עכו"ם ומיצינן למייעוטי מחד קרא או לא, נמי תלוי בסברא שנזכרת לעלה דאם נאמר דשותפות אין לשום אחד חלק בנסיבות אלא באיכות, א"כ מה לה שותפות ישראל או שותפות עם נכרי דכיון דנון לשום אחד חלק בנסיבות, הרי לא מצי מתחייב אפילו אי אילא כאן שיעור גдол לחיב שניות, אם ה"י נפרדים אבל כ"ז שהשותפות קיים אין לחיב האישים הנפרדים כיוון דין לשום אחד חלק בנסיבות רק על כל חלק קטן שבקטנים שם של השותפות עלי, אבל אם בכל השותפות אנו מכין לכל א"א חלקו בנסיבות לפי ערך חלקו, אלא שאין חלקו מבורר אליה הוא, אם בcz'ונה או בדרומה ואם צאן זה שלו, אי אידך אבל איתת לכל אחד חלק בנסיבות אז יש לחלק בין שותפות ישראל לעכו"ם ובאופן שיש בכל הנסיבות כדי לחיב שניות, אז בישראל חיים גם שניות, דמה איכפת לי דין חלק כא"א במבורר מקומו, סכ"ס לכל אחד יש לו בנסיבות כל כך כדי לחיבו, משא"כ בשותף נכרי כיוון דכל זמן שהשותפות קיים אין חלקו של ישראל מבורר אין כאן מקום לחול החוב על החוץ, דעת הספק לא מצי חיל חיבואה, ע"ג DAGGERIA מצי חיל, אבל אחפצא לא מצי חיל ודו"ק.

ד"נ קל"ו ע"א גמר' מנתנות ע"ג דכתב רחמנא ונtru, אייכא למימר יליף נתינה מרה"ג וכוי' כתוב רחמנא מנת זובייח הzbach ווכו', אה"נ מאת זובייח הזבח ליל לכדרבא וכוי', ותמונה על הרמב"ם ז"ל שכטב דבהתמזה השותפי חיבת במתנות דמת זובייח הzbach ה"ז ז"ל שכטב דבהתמורה כתיב דגנץ והרי אחורי החלוקה הרי הוא דגנץ גם למ"ד א"ב במחכח"ת זה ליתא דהא גם בתורה מעשרות כתיב תבאות זרעך אשר מני' ממעתיקו בב"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכר, וא"כ למאי' א"ב והוה להז שותפין

מיוחד ע"ז, ולכן הביא הרמב"ם קרא במתנות מנת זובייח הzbach וכאשר נברר לפניו בס"ד, ולכן כאן ברה"ג דליך קרא לחיבור בשותפות בגין שיעור לכוא"א, פטור מסברה. אולם בשותפות עכו"ם ובדאיכא שיעור לישראל דנתמעט לפי מה שאמר כאן מצאנך לחכמים, מזה לא הזיכר הרמב"ם כלום, ואדרבה נהא דחיבך דרכ לרבע אתה צאנך למעט שותפות דעתכו"ם דאע"ג שהוא נגד הסברה לפי מה שביארנו, אבל כיוון דין לא מעט מצאנך ד"א רק שותפות דעתכו"ם, מוקמין הקרא להכי גם נגד הסברה, אבל לפי הני אוקימות דלעיל וכאשר פסק הרמב"ם כלום, צאנך אתה למעט צאן שהקדיש להב"ב לא פליגו חכמים ור' אלעאי בדרשה דקרה כלל, אלא דחכמים מחיבין השותפות בין של ישראל ובין של נכרי ובדאיכא כשיעור לכוא"א כמו בחו"מ דדרשו דגנץ על דיגון עכו"ם דלא, ומחייב גם שותפות עכו"ם בלבד שמ קרא ור' אלעאי הוא דדרש דגנץ צאנך הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדאמר בגמי' لكمן בא"א האחורי, דמהוד קרא נפקא, "יל דלמאן דאיצטרך קרא דגנץ ודצאנך נ"ל גם ר' אלעאי לאו אקרא לבז קסמק לפטור אלא דמסברא אין צווי שותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمן מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ם ז"ל ודוד"ק היבט.

ע"ב גמר' ור' אלעאי אידי דהאי קדושת דמים והאי בדה"ג פסוק فهو והדר ערבי להו. בני הרב הנל' שיחי' עורני לפי מה שכבתבי בראש פרקן דהני תרי ראשית אין פירושם שוה, דראשית דגנץ הינו מן המובהר שבדגנץ וראשית גז צאנך היינו תחולת הגיזה, ולהקדמת הזמן קאטא ע"י'ש, נחאת טובא למה כפל האי ראשית. ויהי כיוון פלא דחש"ס לא נחית להז, כי כפי הנראה הוא פשוט. ומה דקאמר לעיל לא נכתב לא ראשית ולא וכו', אין ר'ל דיכתוב גז צאנך بلا וכו' דהרי בעי לחבבו עם ראשית שבתחלת הקרה, אלא דו"יו של וצחרך הוא הנוספת דהוו"ל לכתוב ראשית דגנץ תירושך יצחרך וגז צאנך תחן לו, והוה מיותר ראשית השמי וכו' דו"ח. אבל מה דקשי' לי הוא אדם לא ה' כתיב ראשית אצל צאנך כלל, דהרי תראה דלא דרשין תירושך וצחרך רק דגנץ ע"כ משום דנקט הני בסוף שום דגנץ, א"כ גז צאנך נמי כו' דגנץ. ורק ע"י שהפסיק בראשית מצין למידרש צאנך כמו דגנץ. וצ"ע ודוד"ק.

ע"ש ואב"א שותפות עכו"ם בתמורה רבנן חיובי מחיבי וכו', ופרשי' דחלקו של ישראל חייב וחלקו של נכרי פטור, דגנץ ממש דפליג דמי וכותב המהרש"א דלרשב"ג דס"ל יש ביריה כל זה ניחא, אבל לרבי דאי ביריה, בשל נכרי למה פטור למורי אם לקחה ישראל, ובשל ישראל למה夷 שער על הכל, כיוון דבעל חטה וחטה יש לשניהם חלק, ולמה נימא ממש דפליג דמי. ועיין בח' ק"ז צ"ל שכטב ע"ז ז"ל „ולפע"ד לא נחית רשי"י לך. אלא הכי פירשו, בשלמה בתמורה אפשר למיליג הדגן, יהי יש ביריה או א"ב, עכ"פ עתה חלקו הדגן ומקרי דגנץ ממש מאין דאי ע"ג שלא הוברר למפרע, והה"ע אי הוה כתיב ראשית גז ה' דומה לרראשית דגנץ מכיוון שחלקו הצע הוה גז של ישראל, אבל הכא כתיב צאנך ותלי' צאנך ולא בגזיה וכו' עכ"ל, הנה כאן הודה ק"ז ז"ל להא דכתבתו לעיל דלא שיך ביריה אלא לדוק על הזמן שקדם הבירור, אבל לאחר שהBORR ודי דמהני הבירור. אלא דכאן לא העיל בהז דגנץ גם למ"ד א"ב במחכח"ת זה ליתא דהא גם בתורה מעשרות כתיב תבאות זרעך אשר מני' ממעתיקו בב"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכר, וא"כ למאי' א"ב והוה להז שותפין

הצאן קני לולוח עולמית, רק עד אחר הגזיה ובשניהם קנווים לו כדי לגזון דהינוו שלא יוכל המוכר לעכב הגזיה מפני חשי דעתן, ולומר לולוח שימתין עד שישחט הצאן. אבל לדעת הרמב"ם מובן היטוב החילוק דבלוק גז צאנו אחר שנגוז אין לו שום שייכות עם הצאן, אבל לך כדי לגזון הרוי הצאן משועבד לו לגזיה ומקרי גז צאנך, אלא דלפי פירושו עיקר הדין דמתניתין הוא משנה שא"ז דמהיכי תיתי הו"א דמי שלוך גזזה תלושה מן העכו"ם יהי' חיב ברה"ג, אבל גם לפירושו צ"ל דלקח הגזיה מן העכו"ם קודם שנגזה לאחר גזיה דהינו שעהכו"ם ימסרים לאחר גזיה והוא"א דרך שליחותי דלקח קבוע, והוא"ג גם כאן הצאן משועבד לולוח לגזיה קמ"ל דלא ודוו"ק.

ודע דקושי התוס' דלקמן ע"ב ד"ה שהמתנות נוהגות, דליתני נמי הא דלקח גז צאנו קבוע, בין חומריו בזרוע והלו"ק לרה"ג. לפירוש הרמב"ם לק"מ ודוו"ק.

תנוס' ד"ה אמי מה תרומה חיבורין עליה מיתה וחומש, וא"ג דברה"ג לא שייכא בי' אכילה הנאת רה"ג היא אכילתה עכ"ל. וудין אינו מתיישב דהא אין כאן הנאה של כל"י ועל מה יוסיף חומש, כיון דמצוי ליתן אותה עצמה לכהן, ובאל"ה נמי קשה כיון כבר מיעוט דין רה"ג טובלת, הרי ע"כ ממש דין אין בו קדושת תרומה דמשום דפטיכי בי' טובלת. וע"כ לומר דדרך הש"ס להסמיד אקריא גם מה דפשות בלא קרא, והא גוף דרחה"ג אינו טובلت נמי לא בעי קרא,adam נאמר דטובלת תה"י חמורה מתרומה דחררי לא כתיב בי' הפרשה אלא נתינה ובתרומה לאחר הפרישה אף דלא נתנה לכהן הכרוי מתוקן, וכאן יהי' כל הגזיה טבל, עד שיתן ראשיתה לכהן, אלא גם זאת רק לרוחוא דמלתא קמסמץ אקריא, ובזה מיושב מה שהעיר הלב אר"י דלפי מה חדש כאן מראית דאיינה טובלת, איך קאמר לעיל דלא איצטריך ראשית אלא ממשום דהאי קדה"ג והאי קד"ד ודוו"ק היטוב.

ע"ב גמר' חומר בזרוע וכו', וליתני אמר רבינא ה"מ ר"ש פטור את משא"כ במתנות, אמר רבינא ה"מ ר"ש פטור את התרופות מרה"ג.

הנה הרמב"ם ז"ל פסק דרה"ג נוהג בתרופות, וכותב הר"ץ ז"ל דלא כאר"י הו"ל למיפסק כר"ש מאחר דתננא דמשנתינו סתם כוותי, יעין לבב אר"י מה שהאריך בזה להצדיק את הרמב"ם, דמכח סוג'ינדזה דחיה תירצשו של רבינא עי"ש מה שהאריך, ויפה דבר לפי דעת הר"ץ שהקשה ולפי דעת כל הפוסקים שהעבiron עינם משיטת הרמב"ם כאן ובהלכ' כיסוי הדם, כי אני אומר דעת הרמב"ם ז"לograms במתנות חיב בטרפה בכברשה. דנהה הרמב"ם לא הביא דין זה דפטור בטרפה במתנות הנם שהוא דין מפורש כאן בגמ' ובספרי דדרש מאת זובי היזבח ולא את הטרפה, ולעומת זה משתייחסות לשונו משמעו דגם בטרפה חייב, דכך כתוב בראש פ"ט מבקרים מ"ע ליתן כל זובי בהמה טהורה לכהן, ואם דוקא בשחיטה ראוי' לאכילה קאמර, מה לו להוסיף האי טהורה על מגן דהלא אין זובי היטהה, אם לא שכונתו למדינו דכל שזובי בהמה טהורה ע"פ שהיא טרפה כיוון הלוקח גז צאן עי"כ פטור מרה"ג, הא צאנו גםוז חיב ופרשי ז"ל דהлокח גז קודם שנגזה פטור, אבל לך העדר יכול ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם ז"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנגוז עכו"ם הפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן עי"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב עי"ש. והנה גם רש"ז ז"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרך עד שנגזה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפשרו עד שלא גזה ולקחה לגוזן דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

לפי ההלכתא שהוא דלא כרבא, החכמים לא מוחיבין ברכה"ג אלא בדאיכה שיעורא לכל שותף ושוחף, ובתו"מ חיבבו השותפות ואפיקו של עכו"ם כיון דלא בעין שיעורא, ומשום דס"ל דכל שוחף יש לו חלקו בכמות נ"ל, וא"כ מה"ט גופא ה'ין לפטור במתנות בהמה משום דין כל א"ו"א אלא החצי, לוili הקרא דמתאות זובי היזבח, וכן הדין בחלה ומשום דכתיב עристותיכם, והלב אר"י ראה קצחו של הדברים ולא כלו ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא גנד למאי אתה למיועטי בתי' כנסיות ובותי מדירות, נתעורرت עלי מה דפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהל' בה"ב ה"ג דבහיכל ה'י' כ' אמות מעקה והוא ממשנה מדות, והלא כאן מעיטין בתי' כנסיות ממוקה, וכבר עמד בזה המלבים'ס וכן המנ"ח מצה חקמ"ז והוא הקשה, דיוטר יש למעט של הקדש כדדרשינו בכ"מ היכי דכתיב ב"י חיס הקניין לך, ולא של הקדש, וכלא כאר"י מקומ' לומר דמשום הא לא אר"י, דהרי גגון וועלויות לא נתקדשו, אלא דזה ליתא דנייהו דלא נתקדשו קדושת עירא והיכל, אבל קדושת בה"ב הלא הי' עליים, دمشל הקדש בנבו אבל אמרתי לישב דבלאי"ה קשה הלא מעקה סגי בי"ד טפחים כאשר מבואר בש"ע ולמהו כאן ברכבל ג' אמות, אלא דשם במשנה וברמב"ם איתני דג' אמות מעקה ואמהacha את טס של ברכל כמו סייף ע"ג המעקה סביב כד' שלא ניחו עליו העופות והוא נקרא אלה ערבית רשי' שם במשנה כתוב כי ה' חד מאי והעופות חותכין רגילהם על האי טס ולפי"י ניחא ניחו דפטור ההיכל ממוקה, אבל לעשות מזיק בידים פשיטה אסורה. וידוע דאריך האדים כשמגביה את ידי ה' הוא ד"א עירובין מ"ח תנוס' ד"ה גוף של אדם ג' אמות, וא"כ היו מוכרחים להגביה את האי כליה ערבית עד ד"א, כדי שלא ליתן מכשול לאותם המשתמשים שם בגג שלא יחתכו ידים, ומה דאייתי בספרי בית לרבות גג ההיכל עי"ש במלבי"ס שהוא עפ"י האי משנה דמדות והוא גירסת מוטעית דהגן ה' ז"ל מגיה בית פרט לאולם עי"ש, והדבר ברור דכן הוא.

ודע דרש"י ז"ל כתוב בטעמא דמיועטה בתי' כנסיות ומדירות, משום שאין חלק לאחד מהם בו שאף לבני עבר הים הוא, ועוד שאינו בית דירה עכ"ל, והנה טעם הראשון אין בו טעם דהרי מש"ה לא כמעט מגנט שותFINE מדקתי כי יפול הנופל ממנו, ור"ל דחו"ל לא דרשו מלטא ללא טעמא דכו"ן דמובואר טעם המצווה בקרא דעשית מעקה הוא כדי שלא יפול הנופל ממנו, מה לי בית מיוחד לאחד או לשניים, וממילא גם לרבים ואפיקו של כל העולם אין לבנות בית ללא מעקה, כדי שלא יפול הנופל. אבל הטעם השני קרוב לשימוש דאיינו בית דירה, ולכן אין משתמש על גנות של בתי' כנסיות ומדירות, אלא לעתים רוחקים וממילא דגס בגג ההיכל ע"פ שהאמנים ה' מניחים כליהם שם כמבואר בפסחים ذר"ס ע"א מ"מ תשמשם שם ה' ארעי וחשש נפילת קלישטה, ויש לרמז זאת בלשנא דקרה דכי יפול הנופל כתיב, והנופל מורה על התמידית שהוא עלול ליפול וזאת דוקא בתשmiss קבע ולא ארעי, ודוו"ק.

ע"ש גמר' והתנן הלוקח גז צאן עי"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לאגוז חיב ופרשי ז"ל דהлокח גז קודם שנגזה פטור, אבל לך העדר יכול ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם ז"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנגוז עכו"ם הפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן עי"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב עי"ש. והנה גם רש"ז ז"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרך עד שנגזה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפשרו עד שלא גזה ולקחה לגוזן דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

ומוכרח לשנות דהשותט את הטרפה פטור ולא השוחט וננתנה בידו. הרי ברור דגש כאן פליגו ר"מ ור"ש כמו באוא"ב ולא הביאה פלוגתא זו כאן כמו שלא הביאה בפ' כסוי הדם משום דקסקמה על מה שהביאה פלוגתא זו בפ' אוא"ב כי חד טעמא חד דינה בכל הנני שלשה אוא"ב כסה"ד ומנתנות, דבשותט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש. ע"כ הא שקליל וטררי שבגמי כאן לאו דסמא הוא. ואל תמהה על הדבר שהרמב"ם דחה השקליל וטררי שבגמי לומר, דשלא בדקוק פריך הש"ס וליתנא וכו' דראה זה בהאי עניינה ממש דכוותי הפלא ופלא, שכל הפסוקים הראשוניים העבירו עניינם הזרווע בהגות מלא הרועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששא"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דהש"ס כאן דפרק על סתם מונע' דאת' ר"מ ע"ב דס"ל דגש דהש"ס יתמעט טרפה מנתנות ומונל' דהוא ס"ל ששא"ר לש"ש ולא מצינן כמעט זביתה טרפה, لكن הוכחה רשי"ז ללהמציא האי דרש דלו ולא לכלבו, דגם ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כלום בזה דאם נאמר דהוא דרשה פשוטה עד שהגמי' סמך עליה בפשיטות ליפרק וליתני וכו' למה לי' לספרי שהוא ר"ש לדריש את מזובייח והוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלאה' איננו מיותרת כלל ולמה לדריש דרשה שר"מ בר פלוגתא לית לי' אם מצינן למידרש נתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אין לית לנו דרשה זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תחן לו ולא לאורי, ופרק עלי' והא חורום מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומכח"ב מן הטמא מנין וב"י דלכתלה צrisk לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשניע ע"ז דלא ממוטין אלא דבר שלא הייתה לה שע"כ וכגון דחומר במחובר עיין תוס' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חייב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצוץ דלו ולא לאורי, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שהי' שיריה ניכרין עיי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשوت בפשיטות דפטר מנתנות מונען לכחן דרשה שהיא דחו"י גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דادرשה דספרי קסמן להקשות וליתני וכו', והגמי' לא נחות בהאי שkil וטרדי דרשה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי' דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברה"ג מנתנות, דבשניהם חייב בטרפה כך היה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בחרים וחולין מן התופטה.

דלהנה כבר ביארתי לך לעיל דהטופטה לא ידעה ולא סברהαι הכרעה דרבינו שנה באוא"ב ר"מ ובכסה"ד ר"ש. ושם בכסה"ד ביארתי דבאמת עיקר פלוגתא ישנה של ר' ישמעאל הני קראי הוא, אלא דפלוגתת תלוי בפלוגתא דלהנה ר' ישמעאל ור"ע דר"מ כרי"ש דלא הותר נחרה מעולם, רק שחיטה היהת גם במדבר ומה נצמָה דלית ל' ג"כ היתר מפרקסט, אלא ס"ל דבעין מיתה שע"י שחיטה, ולא מתרת שחיטה איסור אבמה"ח אלא מטהרת מידי נבלה, ומה נצמָה שום חילוק, דשניתם מטהרים מידי נבלה, ובשניהם לאינה ראוי אין שום חילוק, ע"כ דחאה מהלכה ולגביה כסה"ד דיקי והדין עמו כי ד' עמו שהלכה כמותו בכ"מ וכל הפרש ממנה ומהלכתיו כאלו פורש מן החיים.

ולפ"ז אכן דקיימ"ל כר"ע נגד רי"ש הוה לנו למייסך כר"ש נגד ר"מ בשא"ר דהרי תולין זב"ז וללא ריאתי כי בתופטה בק' פ' מרווחה קתני בשוחט שחיטה שא"ר דחיב בד' וה' דברי ר"מ אבל חכמים אומרים עד שישוחט שחיטה הרואין לאכילה. הרי לך דתופטה

על זה שום פוסק או מפרש ורק בתורה תמיימה על התורה ריאתי כי המחבר מתמיה על הרמב"ם שלא הביא דין זה דטרפה פטור מן המנתנות השנו' בספרי, וכן בסוגי' שלפנינו בפשיטות, עד דפרק' בלי להביא האי ספרי וליתני חומר ברה"ג מנתנות כאלו היא משנה שא"צ דטרפה פטור מנתנות.

והנה רשי"ז'יל מפרש דטרפה אינה בכלל מנתנות דכתיב תנתנו לו ולא לכלבו, והר"ז ז'יל מגיה ונתן לכחן לו ולא לכלבו. ולכאר' גם רשי"ז'יל העבר עניינו מהאי ספרי, אבל עין לעיל בריש פרק הזרווע בהגות מלא הרועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששא"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דהש"ס כאן דפרק על סתם מונע' דאת' ר"מ ע"ב דס"ל דגש דהש"ס יתמעט טרפה מנתנות ומונל' דהוא ס"ל ששא"ר לש"ש ולא מצינן כמעט זביתה טרפה, لكن הוכחה רשי"ז ללהמציא האי דרש דלו ולא לכלבו, דגם ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כלום בזה דאם נאמר דהוא דרשה פשוטה עד שהגמי' סמך עליה בפשיטות ליפרק וליתני וכו' למה לי' לספרי שהוא ר"ש לדריש את מזובייח הוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלאה' איננו מיותרת כלל ולמה לדריש דרשה שר"מ בר פלוגתא לית לי' אם מצינן למידרש נתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אין לית לנו דרשה זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תחן לו ולא לאורי, ופרק עלי' והא חורום מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומכח"ב מן הטמא מנין וב"י דלכתלה צrisk לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשניע ע"ז דלא ממוטין אלא דבר שלא הייתה לה שע"כ וכגון דחומר במחובר עיין תוס' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חייב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצוץ דלו ולא לאורי, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שהי' שיריה ניכרין עיי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשوت בפשיטות דפטר מנתנות מונען לכחן דרשה שהיא דחו"י גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דادرשה דספרי קסמן להקשות וליתני וכו', והגמי' לא נחות בהאי שkil וטרדי דרשה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי' דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברה"ג מנתנות, דבשניהם חייב בטרפה כך היה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בחרים וחולין מן התופטה.

דלהנה התופטה בפה הביאה פלוגתא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה או שוחט ונמצא טרפה, דר"מ אסור משום אוא"ב, ור"ש מותיר, ואח"כ קתני השוחט לרפואה לאכילת עכו"ם ולאכילת כלבים אסור משום אוא"ב, השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, ובפ"ז' קתני השוחט עכ"ל כאן לא הביאה פלוגתא ר"מ ור"ש בשוחט וכו' פטור מלכוסות עכ"ל קתני השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, את הטרפה כתנא דמשנתינו, מזה מוכח דבעל התופטה לא סבר כהאי הכרעה של רבינו באוא"ב בלשון חכמים כדברי ר"מ, ובכסה"ד בלשון חכמים כדברי ר"ש, וכן קסמן שלא להביא גבי כסה"ד פלוגתא ר"מ ור"ש על מה שכבר תנא בפ' הקודם באוא"ב, כי משם נלמד גם לכך כי בשוחט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, דאל"כ אלא דהטופטה ידעה וסבירה כהאי הכרעה דרבינו, אך תנא השוחט וננתנה בידו דפטר מלכוסות, אשר מני' משמע אבל בנמצאת טרפה חייב לכוסות, והקדמה זו אמת לאמתה ואין לפkap עלייה בשום אופן, אמור מעתה בפ"ט שהביאה התופטה כמו כן ממש כלשון שבפ' כסה"ד "השוחט לרפואה וכו' חייב בנתנות השוחט וננתנה בידו וכו' פטור מן המנתנות" אם אכן בנתנות לב"ע בין לר"י' ובין לר"ש פטור בשוחט את הטרפה, הלא ה'י

מודה בשוחט לרפואה ולכלבים דאיינו בכלל שא"ר, لما משמענו זאת בב"ק שאון עיקר עסקו בענייני שחיטה רק דרך אגב, והשmittiy זאת כאן במקילתן שהוא עיקר עסקו בדייני שחיטה. אולם אם אמר דרבנן דדרש בכסה"ד אשר אכן פוטר גם בשוחט לרפואה ולכלבים השmittiy מדעת האי דין, די היה קתני לי במקילתן הוויל למיינטי באוא"ב כמו בב"ק לגבי גנוב וטבה דר"ש פוטר בשני אלו, ובמשנה בכסה"ד וחכמים פוטריין בכל אלו ובאמות ר"ש ששנה כאן בלשון חכמים לא הזכיר זאת בפירוש כל דהרי בכסה"ד לא הי' מחולק עס ר"מ מעולם כ"א באוא"ב, וממש אינו למדין דפליגו גם בכסה"ד וכאשר באמות בתוספתא לא נזכר פולגותתם רק באוא"ב ואנו ידיעין מAMIL דגס בשאר דיני תורה לר"מ בכ"מ שא"ר ש"ש, ולר"ש בכ"מ שא"ר לש"ש. וא"כ רבינו דחידש בכסה"ד בלא"ה פטור מכיסוי ממשום דאשר יאלל כתיב, לא רצחה לתלות דבר זה בחכמים דבר דר"ש גופא לא אמרה, דמנל"ר רבינו דס"ל לר"ש דהאי אשר יאלל אתא למיעוטא כל שוחט שלא לצורך אכילה ולשנות דין דשוחט לרפואה באוא"ב ולהשmittiy בכסה"ד ודאי לא רצחה זאת נשמע מזה דשוחט לרפואה חייב בכיסוי כמו באוא"ב لكن שיכל את ידיו והשmittיו הן באוא"ב והן בכסה"ד. ואחריו נמשך הרמב"ם והשmittiy האי דין בכסה"ד וכן השוחט וצריך לדם, ממשום לדעת רבינו פטור בכל hei מכיסוי, וזה אמת לאmittio שכך דעת הרמב"ם. והטור והשו"ע אלו hei נוחותים להה ודי לא העמידו דין זה לחיב בכיסוי, ובברכה אשר לדעת הרמב"ם הוא ברכה לבטלה. ומוקם הניחו לי להתגדר בו ודוד"ק היטיב.

אחרי כתבתי כ"ז, ראייתי בח"י ק"ז ל"ש שכטב ג"כ דהרבנן"ם וגם הראב"ד משמע דס"ל בטרפה הייב במתנות, אלא ש'ך' דתחן לו דדרש רשי' ליאתא והר"ץ שmagiga ונתן לכחן אין כן יתור לדירוש עי"ש ואין צrisk לכל זאת, דתחן לו בתרומה נמי לא דרישן כנ"ל. ודוד"ק.

על"ש גמור, וכל אשר יעבור תחת השבט פרט לטרפה שאינה עברת, ופרש"י ז"ל כגון נתכו רגליה מן הארכובה ולמעלה, ומני' לפינן שאר טרופות, ובתוס' התמיוחו דגס מן הארכובה ולמטה אינה עברת, וכתבו שמא באמות גס היא אינה נכתנת לדיר להתעשר, וכל זאת פלא והפלא אדם נימא כמו שעלה ע"ד התוס' דא"פ מן הארכובה ולמטה נתמעט, מה עניין זה אצל טרופות דהרי הכל תלוי ביכולתה לעבור, ואם כפרש"י דוקא מן הארכובה ולמעלה התימא שבתוס' במקומה עומדת, דלמה דוקא מן הארכובה ולמעלה וה"ה שאר טרופות, דלמה כפשו דגס מארכובה ולמטה וממייל דאיון לו עניין לטroppות כלל, אבל דעתם מכאן איכא ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם ז"ל שביארונו בפתחה לטroppות, טרפה המפורשת בקרא היא שהוכתה מכחה שאינה יכולה להתרפא ממנה ואיינה יכולה לעמוד מחמתה על רגליה, כי רק אז היא ראוי' לכלב דאיינה עומדת לכלום רק לכלב, אבל בהוכתה מכחה שאין לה תרופה וסופה במותה ממשנה אחר עידין וידינן, אבל הולכת ואוכלת כשאר בראות אני אסורה בלאו דטרפה, אלא מכח העשה דחיה אוכל שא"ח ל"ית, שעליה בא ההלכה של ח"ט וא"כ בכל מקום שהקראatti לטעט טרפה לא על טroppות של הלהקה אתה אלא על הטרפה המפורשת בקרא אשר מה"ט כתוב ג"כ הרמב"ם דטרפה אסורה לגביה מקרא דהקרבו נא לפחתיך, אע"פ דבגמ' ממעניין את הטרפה מקרא דמן הבקר ממשום דהאי למיעוטא אטרפה המפורשת בתורה אתה, אבל לאסור מה שאנו קורין טרפה צריך קרא דברי קבלה דהקרבו נא לפחתיך עי"ש אריכות דברים בזה. וא"כ הכא דכוותי הוא דהנה חז"ל בכל דרשאותהן השתטא עכ"פ הסברה, וכן דכל אשר יעבור, אמות דיש שני דרכים לפנינו או למעט טרפה

הכריע להלכה כר"ש בכ"מ ושנאו בלשון חממים. היפך מסברת רבינו שהכריע בכ"מ כר' מאיר ורוק בכסה"ד כר"ש אבל רבוי מ"מ פסק כר"מ ולא מטעמי אלא משום דראיה לפסוק כמותו וללמידה מש"ח דשנא"ר ש"ש, ומ"מ פסק כר"ש בכסה"ד ג"כ לא מטעמי דר"ש דס"ל שא"ר לש"ש, אלא משום דעתך אשר יאלל וראה רבוי לפרש האי אשר יאלל לא למיעוט עוף טמא דזוקא, אלא ה"ה טרפה שא"ר לאכילה, וא"כ גם כל שאין כוונת השוחט לצורך אכילה נמי יש כמעט דהרי בטרפה לאו מצד שא"ר קאתיין עליה, דהרי אנו למדין מש"ח דשם שחיטה, אלא משום דלא לצורך אכילה שחיטה, ומ"ש אי מציא אכלי ממשנו או לא מציא אכלי ממשנו, ולכן קושי הגמי על רבינו איך אמר לר"ח שקול וחוות על בוביאתה דמי' מtosftata הנ"ל לא קשה מיד, דהרי התוספתא לא ס"ל האי הכרעה דרבינו אלא דר"מ ור"ש בכ"מ פליגו, אי שא"ר ש"ש או לא, וליכא שום חילוק בין כסה"ד לאוא"ב דהאי לא יאלל גם לר"ש רק למיעוטה עוף טמא הוא דאתא דאיון במיינו שחיטה, וא"כ שפיר סבירה לי' לתוספתא דבשותה וצריך לדם או בשוחט לרפואה לכ"ע חייב לכיסות, וכן שחייב באוא"ב בשוחט לרפואה כdmporush בתוספתא אולם לרבי דפסק בכסה"ד כר"ש ולא מטעמי, אלא משום דדרש אשר יאלל דאע"ג דשוחט את הטרפה שמה שחיטה כמו שילפין מש"ח, אבל כאן לא חייבה תורה בכיסוי אלא השוחט כדי לאכול ולא כדי להשליך לכלבים, וא"כ מה לי אם משליך לכלבים ממשום שהוא טרפה או משום דהוא שחיטה לצרכם. ולא צרכננא לתרץ דברי רבינו, דצא וטורף או צא ונחור אמר לר"ח. והש"ס לא נחות ליה אבל האמת כן הוא דרבינו צא וחוות אמר דהו לא לשיטתי'DDRASH אשר יאלל כנ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד דאשלעמה"ת עי"ש בתוס' ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ ATI' דהרי קאמר כיצד עשה נהרו או עקרו, ולא קאמר טרפנו, וכן לא נוכל לתרץ כמ"ש בגמ' פ"ז ע"א שלא מביע טרוף כלל בעי כייסוי, אלא אפילו נהר לאפוקי למ"ד אשלהמה"ת דהרי קאמר או עקרו ותומרתו ודאי הול"ל טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ כר' ישמעאל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשלהמה"ת דرك אליבא דר"ע מציא אמר כי מהאי תוספתא ATI' כר"מ, אלא דגס שם צ"ל דהש"ס שקליל וטרי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקשי' בלאייה לך"מ, עיין שם במה שכתבת. ומה"ט השmittiy הרמב"ם האי תוספתא בכסה"ד,

ויש לי עוד ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם. מהה דרבינו הקדוש השmittiy במשניות דואוא"ב וכסה"ד את הדין דשוחט לרפואה וכי' דבאמת איכא באה רבותא שלא תאמר דר"מ ור"ש פליגו גם באה מטעם הנ"ל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין כן מצות זבחת, וכן כתבו התב"ש והפר"ח דאיין צrisk ברכבת השחיטה, והי' מקום לומר דבשחיטה שאינה של מצוה, אין כאן יותר איסור אבמה"ח, וממילא הוה כשוחט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה התוספתא להשミニינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מתרת גס מיד, והדבר מובן דכל של שיאלכל ממנה אגמל'ם דשחיתתו מצוה הוה, וממילא דיניה שחיטה הרואוי' גם לעניין באוא"ב, וכל שאר מילויו. אם כן קשה למא השmittiy תנא דידן את האי רבותא להשミニינו, ואל תשיבנו דתנאי דמשנתינו לא חס להשミニינו זאת מרוב פשיטתו הרוי אראך דב"ק דף ע' ע"א במשנה כתני לה בא"ל: „גנוב וטבה לרפואה או לכלבים והשוחט ונמצאת טרפה השוחט חולין בעירה משלם תלומי ד' וה' ר"ש פוטר בשני אליו", עכ"ל. ומלי לא יודה שהוא תמייה רבתא, אדים רבי מצא בו צורך להשミニינו דר"ש דפוטר משום דס"ל שא"ר לש"ש

שאני טוענת הטבל וטריפות הנשכנות שהמה סיבות ע"י מאורעות ואין הסברה נותנת דהתורה הוציאם מן הכלל בשליב סיבה שאירע, אבל גז שור שאין מינו ראוי ללבישة מסתבר להוציא שפיר, והקרא אסמכתה בעלמא ודבר זה הוא כלל גדול בדרכי ח"ל כאשר כתוב כאן הרמב"ם בפיה"מ, ושמור לך כלל זה בכ"מ ודוח"ק.

ע"ש גמר' בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן, אלא לב"ה מ"ט, אר"כ אמר קרא עשוויות וכו', הנה צאן כל גдол בדרכי ח"ל כאשר אופן על אחת מן המין لكن צרכיך אנו לידע כמה בעינן כדי לחיב ברה"ג, ואמרו ב"ש דמארח דמצין בדברי הנביא שקורא שתים צאן ואין לנו קבלה מכמה חיב מסתמא כל שנופל עליהם שם המין צאן חיב והוא שתים, ולכן פריך הש"ס שפיר, בשלמא ב"ש דלא לממד מהאי קרא דישע רך שגד על שתים נופל לשון צאן והחivist ברה"ג לא לממד ממש, אלא דכיון דלא גלח התורה כמה מסתמא גם שנים חיבים כיוון דקרו צאן ניחא. אבל לב"ה שבמיטין קרא דשמדו, דחמש צאן עשוויות, מה רצוי בהז דכבר הוכיחו ב"ש דגש שנים איקרו צאן ומכח"כ חמץ, אבל מניין דבעינן דזוקא חמץ, וע"ז קמתרץ דדרש תיבת עשוויות שמעשות את בעליין העשות מצוה. והנה כאן ודאי קשה דאית נילוף מדרבי קבלה שעיר החיוב רה"ג, ועוד דאתא שמואל מנא ידעו, וע"כ לומר דודאי היה שיעור זה הקלה בידם כשאר שיעורי התורה, אלא דכאן מצאו רמז על האי שיועර אבל מה דקשי"ט טובא הוא, דעת ר' יוסי קלסלי" רבי דקאמר ד' מדקטיב וארבע צאן תחת השה, עליו נשארה קושי' הגמר' שהקשה על ב"ה מ"ט, דהלא ב"ש יפה בבררו דגש על שנים נופל לשון צאן, וכי מצין לדחות זאת משום דמצין בתורה על ארבע גב' לשון צאן אתמנה? ואולי מה"ט דחה הרמב"ם זיל' קלוסי' דרב, וגם דברי ר' יוסי' שאמר שמי' שמועה מחגי זכר'י ומלאכי אמרה מהלה ופסק כב"ה דבעינן חמץ. אבל מ"מ צרכיך אנו לישיב סוג' הש"ס פריך על ב"ה מ"ט, ולא פריך על ר' יוסי מ"ט. ואולי ייל' דר' יוסי באמת לא הי' קבלה מהלמלמ"ס כשר שיעורי התורה, ולכן קאמר דהתורה דלא נתנה שיעור ע"כ סמכה Dunnud מקרא ארבע צאן איז דמקרה דבעינן ד' דבחפות מרבע לא מצין בתורה דיהי' נקרא צאן, ואי דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן, אבל עד דאתא ישע' לא נקבע זאת בלשון האומה לקרוא לשנים צאן. וудין לא נתפרק דעתך בהז וצ"ע ודוק"ק.

ע"ב ותוס' דה עד שבעעו פטור, עיין מה שכתבת ע"ז במשנה ברשי" שם, - והנה הא דהביאו התוס' מפרש"י מכ"ש שפירש שקדום שגוז חמץ צבע, והעביר לעליי קולמוס דמשמע מתוס', דלפי פי' זה לא הי' קשה קושיות מה קמ"ל ר' מתני' היא, זהה אינו דעתמא דרש"י זיל' שמק פירוש זה, משום דבגמי' לקמן פליינו ר'ח ורבנ'ה בגז' ומכר, ר'ח מחייב ורבנ'ה פטור, ופלוגתא זו על האי משנה איתמר, דהרי הציוון שבגמ' הוא, לא הספיק ליתנו וכו', ופליגו בפירוש המשנה דר'ח מפרש אפילו בצעעו אחר גמר הגיה ופטור משום מזיק מתנות כהונה כشماعت' דאלו משום דצעעו קודם חיובא מעט מעט, בהז לא נפטר הגז' ומכר חייב, ורבנ'ה ס"ל דמתני' בצעעו מעט מעט קודם דatoi לידי חיובא בגז' ומכר פטור, וכן מחיק ר'ש"י פירוש זה שהוא דלא כר'ח אלא דלפ"ז מישבת קושי' התוס' דהרי ר'ח מפרש המשנה כشماعت', אבל אין הכרע זהה, דהרי רבנ'ה פליין, וקרוב לדברים אלו כתבו התוס' בעצם אלא שלא ביארו דבריהם כלל ה蟲ך, דהינו דשני מ"ד דלקמן פליינו בפי' המשנה וחדר מיניהם ר'ח בפירוש המשנה כشماعت', ודוק"ק עיין עוד בדיור שלآخر זה.

ד"ה קל"ח ע"א גמר' איתמר גז' ומוכר ראשונה ר'ח'א חייב רבנ'ה אמר פטור. כבר כתבתني בדיור הקודם דר'ח כشماعت' אמרה

המופרשת בתורה שהיא אינה עוברת, או נא' קרא כדכתיב דאפילו אינה עוברת מלחמות חתיכת רgel למטה מן הארץ והיא זلت זאת שלמה ובריאה נמי אינה מתעשרה, אלא דפירוש האחrown הלה הוא נגד הסברה, דהרי אין בחתיות רgel זהה אלא מום בעלמא, והרי בענשר בהמה לא הקפידה תורה על המומין דבפירוש אמרה לא יברך בין טוב לרע, וכל מום רע נכנס לדיר להתעשר, ולמה נוציא דוקא פיסח, וכן פשיטה לח"ל דעל הטרפה אתה, ומזה כתוב לעבור לאפוקי אינה עוברת מושם דכל טרפה אינה עוברת.

ומה מאד מיושבת זהה ג"כ קושי' התוס' ד"ה למילף צאן צאן מבכור, שהקשו דל"ג גז' לשחיב טרפה ברה"ג דמהיכי תיתני לא ירגג בטרפה, ותויזט לא זכיית להבון דאם נאמר דאין זה גז' רק גילי מלטה בעלמא היאך פוטר ר'ש מכח האי גيلي מלטה טרפה מריה"ג נגד הסברא החיצונה. אבל לפ' האמור למלטה דמטרפה שאינה יכולה לעמוד מחמת שהיא גוססת ועומדת למות ממעטין ניחא, דהנה בתוספתא כתני רה"ג נהוג בטרפה אבל לא במותה ומסתמא הטעם דמתה לאו צאן מקרי אלא בשיר, וכדרשינו בב"ק דלא יכול את בשרו דושא"ג אתה בעבדי' כעון בשיר, הרי שור או צאן לא מקרי אחר המיתה, וא"כ הו"א דהה טרפה הגוססת שעומדת למות מיד, נידון כמתה ופטור מריה"ג, ובאמת אין דרך לגז' אלא צאן העומד על רגליו, אבל לא המושב על הארץ וכן שפיר בעינן גז' לשירות דטרפה שאינה עומדת על רגלייה אינה חשובה כמותה לעין זה. וכאשר ביארתי בפתחה לדעת הרמב"ם טרפה ונבלה חד לאו הוא, ובפ' משפטים דכתיב טרפה ולא נבלה משום דטרפה שהיא תחולת נבלות כולל נבלה ג'כ, ובמשנה תורה דכתוב נבלה ולא טרפה משום דכל, מרבה את הטרפה כדשנו בספר. וכיון דnable פטורה מריה"ג, שפיר בעינן גז' לשירות דטרפה חייבת, ודוק"ק היטב.

ד"ג קל"ז ע"א גמר' מנח"מ, אר"ח אחיא גיזה גיזה, וכתבו התוס' אע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפין, גileyi מלטה בעלמא הוא וכו', ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ דאין זה אלא רמז בעלמא, אלא לפ' שאצלם אינו ראוי למלbos צמר אחר זולת צמר כבשים, لكن ממעטין, וכבר ביאר זאת בתקלת חיבור זה עי"ש. והנה מכאן ג"כ תראה כי ח"ל על סברתם סמכו לרבות ולמעט ותלו הדבר באיזה דרישה כמות שהיא, וראה זה פריך כאן ונילוף גיזה גיזה מיבורו, ומתרץ דנאמר תנן לו ולא לשקו, הנה כבר כתבתني גיזה גיזה תרומה לא דרשינו תנן לו ולא לשקו, אבל באמת לעללה דלגי' תרומה לא דרשינו תנן לו ולא לשקו, אבל באמת גס כאן רק דרך רמז בעלמא מшиб' דמתנן לו נידחה הילposta מבכור, דהנה בבכור דכתיב לא תעבוד בבכור שורך ולא תנז' בכור אכן, מסתבר דדי'bert הכתוב בהזה, משום דרך לעבוד בשור, ולגוז הצאן, אבל רה"ה ומכח"כ בשעבוד בצאן וגוז' השור, פשיטה דחילל את קדושת הבכור בהז, אך אם שהוא כדרכו אסורה התורה, מכח"כ עבודה וגיזה שלא כדרכו, אבל כאן ברא"ג הסברה נותנת ההיפך, דמה שהוא הווה לגז' חיבת התורה ליתן לך, אבל ממה שאין דרכו לגז' מהיכי תיתכי. ובכל זאת פריך הש"ס נילוף גיזה גיזה מבכור, ולא מшиб' לו שהנושאים מורים על ההיפך, אלא דמשיב' לו תנן לו ולא לשקו, ואין זה עיקר הטעם אלא העיקר הוא דהסבירא נותנת ההיפך, והנה לעיל כתבנו דבמוניות לא מצין לטערת טרפה מכח תנן לו כמש"כ רשי" זיל', דמ"ש מתרומה דלא דרשינו כן, ואע"פ דכאן דרשינו לו ולא לשקו, אלא דבאמת הכל תלוי בסברה, ובittel ומוניות בשינויים אין סברה למעט טרפה דניהם דכוונות התורה בנטינה זו הייתה כדי שישי' לכחן לחם ובשר לשבעו ולא לארו ולא לכלבו, כמו אבל ברא"ג דהתקלית ה' שישי' לכחן להלבש גופו, ולא לשקו אבל

לפי הרמב"ם ז"ל בהא דלעיל דהלווקה גז צאנו של עכו"ם דמייר שאחר שגazon, דמסתמא בחד גוona מיירי עם הסיפה דהלווקה גז צאנו של חבירו ובכאן ע"כ מيري שלקה הגז אחר גיזוזין אט קודם ניזון כמו שפי' רשי ז"ל, מ"ש בעכו"ם דפטור ומ"ש בחבירו דחיב, דחרבי בשניהם הלוקח שהוא הגז פטור דין לו גז והרי גז צאנך כתיב, והמורט פטור דין לו גז שהרי מכרו, ולא אתה לכל חיב כל מפני שלאחד אין לו גז ואחד אין לא גז, וזה ראי' ברורה לשיטת הרמב"ם ז"ל ודוק' היטב.

וראיתי להזכיר כאן מה שرأיתי בפתח יו"ד שכ"ב אות ב' וז"ל, "כתב בר"י על אודות האשעה שהפרישה חלה והנחתה עצלה, אדהכי בא עזף ואכל החלה שהפרישה. הדבר ברור דעתן שהי' נוגנים החלה לכחן, הייתה חיבת באחריותה כמו ברה"ג סי' של"ג ס"ה. והיתה מחויבת להפרישנית וכוכ' עכ"ל". וכל רואה ישנותם כי הוא שגנת הורה, דחרבי הלכה רוחות דafilו מזיק בידם מת"כ פטור קר"ח. ושאני ברה"ג דליך מצוות הפרשה רק מצוות נתינה מצד המצווה חיב באחריות. אבל בחלה שהיא כתרומה, אין כאן השפה אחר הפרשה והוא פשוט ודוק'.

הדרן עליך פרק ראשית הגז

למלת"י דס"ל דמייך מתנות כהונה פטור, אבל מזי לפרש המשנה דהפטור הוא משום מזיק מתנות כהונה, אבל אין לו הכרח לפреш כן, דאי היה ס"ל גז וממר ראשונה פטור היה מזיך לפреш המשנה כן, דצבעו לאט לאט קודם דאתא לידי חיבא, ולא תקשה לי' דבלא"ה נמי פטור, ואפלו צבעו בב"א משום מזיק מתנות כהונה, דהא ליתא דעתך מזיך מתנות כהונה לא מיפטר אלא בצעע כל גיזוטיו שיש לו, אבל שיר קצת בלי צביעה חייב ליתן מן השior גם על מה שצבע כמו אמרין גבי מוכר אם שיר לעצמו עליו ליתן משום דמסתמא לא מכר חלקו של כהן, וה"ה בצעע הדיןכו דמי"ש, ולכן לא נפטר משום מזיך מת"כ אלא בצעע הכל, אבל צבע קודם שבא לידי חיבא מה שצבעתו לא מתחייב. וממילא רנ"ה דבאמת מפרש בן המשנה שפיר מזיך לדינה דר"ח דמייך מזיך פטור אלא דמתני לא מيري בדלא שיר כלום ללא צביעה, אלא דשיר ומי' על מה שצבע קודם שהי' חמש גיזות בב"א פטור ליתן מהאינו צבואה עליהם, ומש"ה לא מזכיר כאן הש"ס דר"ח כמשמעותי אמרה למלאי ודוק'.

ע"ש גמ' הלוקח גז צאנו של חבירו וכו', מאן תנא דהיא דaicא שיורא גבי מוכר בתור מוכר אולין וכו', ומסיק רבא דעתמא דמתני' הוא דמותנות דבחן מסתמא לא מזוני' אישי. הנה מזה ראי' ברורה

פרק שלוחה הקן

אלא בנקבות כתוב הלב ארוי ז"ל דין זה קולא בשח"ק, דכיוון דמצوها בשנים אם ובנים הא אב ובנים ליכא בעופות. ותמהני עליו הרי אם רובצת על בגין עצמה דוקא, הלא גם על בגין חברתה נמי, וא"כ אם ארער שעוף זכר רובץ על בגין ה"י אפשר למצות שה"ק, ומ"מ פטור דבעינן נקבה דוקא ולא זכר ודוק'.

ע"ש גמ' במוקדשין אמראי לא, דאמר קרא שלח תשלח את האס במני שאחמה מצווה שלחו, יצא זה שא"א מצווה שלחו לא להביאו לידי גבר. התוס' הביאו בשם רשי"ד דעתמא משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה. והקשו דלשניא לא משמע הibi ו/or דהollow'ל כל שאתה רשאי שלחו יצא זה שאינו רשאי שלחו לתקלה. ויתר ה"י להם לתמורה, דלמה מביא קרא דשלח תשלח ליה, דבלא שום דרשיה מקרא, הולול'ל דמקדשין לא, דלא אמרה תורה שלח לתקלה. ועוד זאת דלפירותם דפשטי"ד קרא קדריש, דמשמע דבמידי דיכול שלחו ולא במה מצווה להביאו ליד גבר סכ"ס למה לי האז' דרשיה כיוון דגס איסורה איכה ומסתמא לא אמרה תורה שלח לתקלה. אבל מה שנראה לפע"ד דבלא"ה קשה למה לא נימא בקדשי בה"ב, דיפרנקהו יישלחנו וכאשר פדייך כן בריש פרק רה"ג, ליפריך וליתיב ה"ג ליפורק ולשלוח, ולכן צרייך גם כאן דרשיה לאפוקי שלא מחויב ליפורק תחילה וקדרש שפיר משלוח תשלח שהמקור בחיבור הציווי מורה שעומד לשילוח ולא להביאו תחילה ליד גבר או בעצם או לפדוון, ואי דנימא שישלחנה אף שהוא הקדש, ע"ז כתוב רשי"ז' דPsiṭṭaḥ דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל הדרשיה בעינן דלא נימא ליפורק ולשלוח, ומושב שפיר דבעוף הורג את הנפש סני לי' בהא מצווה להביאו לב"ד

ד"ג קל"ח ע"ב משנה שלוחה הקן נהוג וכו' בחולין אבל לא במוקדשין ופרש"י בגמ' מפרש הicy מזיך. ור"ל דמפרש אייזה מציאות איכא דיה' שיק' מצוות שה"ק במוקדשין ויפורק, משום דבאי להביאו לידי גבר ולא שלחו, וכדפרק אח"כ הש"ס בדף הסמוך הני מוקדשין הicy דמייך. אבל אין לפреш אבל לא במוקדשין מזיך דבאמת ליכא מציאות שיתחייב במוקדשין. דהרי לא משום מוקדשין איינו חיב אלא מטעם אחר וכדמפרש בגמ' ודוק'.

ע"ש חומר בכחה"ד משח"ק וכו', ולכאורה' מה עניין בסה"ד לשח"ק עד שהתנא מעמיד זה כנגד זה. אבל ניחא לפי מה שכתב הרמב"ן ז"ל בפ' כסא"ד דהטעם ג"כ מזיך אוצריות כי אין לאדם לשפוך דם בע"ח גם לצרכו, ובquo' התירה התורה אכילת בשר לאדם, ובשר בהמה על הרוב נזרק הדם על המזבח ומשולחן גבוה קזci בבשר לאכול, וחיה וועף שאין במנינו זולת תורים וב"י שמרקיבות ציוויה התורה עכ"פ לכוסות דם הנשפק מהם עיי"ש. וא"כ הוא דומה מצוות כסח"ד בטעם לא ממצוות שה"ק שהא ג"כ מזיך שלא נתאזר ליקח ולאכול האם על הבנים, וכmarsh"כ ג"כ הרמב"ן ז"ל במקומו. ולכן קאמר דכסה"ד נהוג בין במזמון ובין באינו מזמון, והוא דקאמר דשה"ק אינו נהוג אלא אבל שה"ק רק באינו מזמון, והא דקאמר דשה"ק אינו נהוג אלא בעוף ולא בחיה, ולכאורה' איך שיק' בחיה, אבל ר"ל דבחיה לא הקפידה התורה לשפוך דם דחיה ובניה בב"א, כי אווא"ב לא אסרה התורה אלא בשור ושה, ושה"ק הוא כען אווא"ב, וכאשר מדומה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב. ועל מה שהקשו התוס' דליתני חומר בכחה"ד דנוהג בין בזכרים בין בנקבות, ושה"ק אינו נהוג

מעילה מן דבר שמי". אבל כשהגעתי לשקל ולטרוי דהכא, ראיתי כי הקושי' מעיקרה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן דלד' הארץ ומולאה, וכל היכי דאיתני להקדש ב"גיא דרחמנא איתני, ואפלו עוף שברח למדבר ומטבע שנפלה לים הגודל לא זכה בהן המוצא, ולא נפקע מקדושה מושום של' הארץ ומולאה וא"כ הר' ביטול חד בתרי עדיף מזותו של ים אטמרה. וכך כל של הקדש אין לו מציאות לצאת מרשות נבואה בכל מקום שהוא. ובאמת hei מציא הש"ס לפrox על רב ור' ל' דלא נחטו לסבירא הלאו, מהאי משנה דנפלה פרוטה של הקדש לתוך הכיס דמעולין בה, אלא דבלא"ה הדר ר' ל' וקיבול דברי ר'.

ויש להוסיף הסבר על הדבר כי אכן לא שייך ביטול בשל גובה, לכל הארץ ומולאה לד' ולולוי' דעתן הארץ לבני אדם היו מועלין בכל. וכך אמרו חז"ל בברכות לישוב סתרת הנני שני כתובים, כאן קודם ברכה וכאן לאחר ברכה, הרי דלהונת מעוז'ץ צרך הורמנה ורשותא כי הכל לגבוה. ומעתה איך יתבטל מה שבאמת הקדשו לגבוה, בחולין שהוא ג"כ של גבוה, אלא דהתורה התרה לנו ודי להפקידו את עצמו ולא שיגורר את של גבוה עמו ור' ע' דס"ל דמעול אפיו בהוציאה פרוטה אחת מן הכיס עין לעיל קל"ב' במשנה דברו שנתעורר במאה שבארתוי דכל שלא בטל היה קבוע אף שאינו ניכר. ואם תשאל אל'כ בנאבדה מطبع של הקדש בעולם, אסורו כל המטבחות שבועלם, מחמת האי תעבורות עד שיפדוו בכ"מ שהוא, לא מכך שאלת את זאת דדוקא במקום דאיתחזק איסורה אמרין כל קבוע עם"מ, אבל לא שמא בא האיסור לכאן לידי או ליד חבירו והוא פשוט ועכ"פ העניין הוא עניין נעלם דהקדש לא שייך ביטול מה"ת ומקום הניחו לי להתגדר בו תלית' וד"ק היטב.

ובני הרב מו"ה עקיבא שיחי אמר ד"יל' דמש"ה פרוטה של הקדש אינה בטלה ברוב מושום דבכל בטל דעת בעלים כאשר כתוב הרמב"ן בח' ע"ז ובהקדש הרוצה שיתבטל היינו שיפקע שם הקדש וכי ניס לרשوت הדיווט היינו המעילה ובמידה הלא איןียว יצאה חולין אל'כ א"א לבטל דבלא דעת בעלים לא מתבטל דעת בעלים וזה מעילה במאיד דפת"ח וד"ק.

ע"ב גמר' ת"ר כי יקרה ק"צ לפניך מה ת"ל לפי שנ' שלח תשלח יכול יחוור בהרים וגבאות כדי שימצא קו וכו'. מכאן הוכיח החוי' שהבאתי לעיל דאפיו אינו רוצה ליקח מאומה מצואה עלי' לשלח את האם ולוקח את הבנים, דהרי דרש כי יקרה כדי לפטרו שלא יחוור בהרים וגבאות אחר מצוא זו. ואני תמה דהרי היא מה שאמרו שלא תאמור שהיא מצואה החלטות לחזר אחריה מפני כתיב שלח תשלח וכפרש"י ואז' וdae היהת חייבת ומוחלתת, אבל להכי כתיב כי יקרה שלא תאמר כך, וממילא גם אם יקרה רוב לא התכוונו לשלח האם רק אם רוצה ליקח הבנים. והחוי' הביא שם דבריו הואה"ק שטעם המצואה כדי שאם העיפה תצער ותפרח ממוקם למקום לבקש את בניה. ועי' יתעוררו רחמי המקום ית' על בנין שבגלות עיי"ש. אבל ידוע כי הטעמים שעפ"י הסוד עפ"י רוב לא התכוונו אל הלהכה כי כן הראותך בגה"ג דעפ"י זהה הוא לתקן חטא של שתי אחיות שנשא יעקב שהוא מכון לגה"ג בין השס"ה גידין שהמה נשגד השס"ה לאוין, וזאת יצדק לר' דסובר גה"ג אינו נהוג אלא באחת ולא לחכמים דנוהג בשתייה, וכן טעם התפילין על יד כהה משומש דהוא נגד הלב אינו כהלה דלפי טעם זה באיטר יד הוא לך למיזיל בתר שמאל דעלמא, וכן הרבה, וגם מדברי חידושים הר'ז'ן מוכח דלא כהוי' וד"ק.

בלי דאית בי שלח לתקללה, דבಹקדש באמת ליכא עלי' שאינו בעלוי, לא מצות פדי' ולא מצוחה להביאו ליד גבור אלא משום מצותהשה'ק קאמר דה' עלי' מצוחה לפודתו כדי לקיים מצותהשה'ק כמו ברה"ג אי לאו קרא דמחוסר פדי' וד"ק.

ד' קל"ט ע"א גמר' אבל במקדיש תרגולתו לה'ב' דקדשות דמים בعلמא הוא כיון דמרודה פקעה קדשותהיהו, והקשה הר' בחדישוי, וא"ת' וקדושא שבחו להיכן הלכה, ות' ביוון דנטיאש הגבר מחייב שמרדו הוה כהפרק עיי"ש, ואין לפרש דמכח יאוש קאטינו עלי', דהרי כיון שניכרת ובאתה ליד המשתרmr כלתת האישוש, ושוב חייב להחזיר להקדש דהרי בייאוש בעינן אתה ליד זוכה דוקא וכן בהקדש אם נימא דקינה מצד יאוש הר' היא המעליה דקינה מנו הרהקדש, אבל הכוונה דזהה כהפרק גמור ווד קודם שבא ליד זוכה יצא מרותות הקדש, כי ברחה ומרודה הוה כמו זוטי של ים דפקע מינין' שם בעלים עוד קודם דאתא ליד זוכה, וכן מוכח מהה שכתבו התוס' דאווזין ותרגולים שברחו מבעליהם הוה הפרק והמחזק בהן זוכה בהן, ולא מטעם מציאה אלא מטעם הפרק ממש וד"ק.

ע"ש גמר' אלא דחזא כן בعلמא ואקדשי', ובה' ק"ז הקשה דילמא בתוק' ד"א אקדשי', והנה לפי דעת החוי' תש' ס"ז דחויב מצותה שליחות היא החלטות אף שאינו רוצה ליקח מאומה, בלבד לא מצי מיריב בהכי, דמיד כשחיזי הקון מוטל עליו חובא דשה'ק קודם דאקדשנהו, ובכפריך הגמר' אנטל האם ואקדשה, מעיקרה אי חיב בשלוח מקמי' דאקדשי' ובגוף דברי החוי' עיין עוד لكمן מה שאכתב באזה וד"ק.

ע"ש גמר' ושמואל אמר כל היכי דאית' ב' גיא דרחמנא איתני דכתיב לד' הארץ ומולאה, והכי הלכתה דר' נמי אמר הци' ור' בר פלוגתני קובל'י אחר דשםע' מורי' ולכן משנתינו בקדשי' בה'ב' שמרדו ולילדי דאקדשי הוי הפרק ואינו מזמין וראוי לשילוח, וכמוש'כ התוס' דבחולין כהגו' אף שמכיר המזא אווזין ותרגולים שמרדו בבעליהם, כל המחזיק בהם זוכה בהן, דהאי מרידה דאזוilo לעלמא לחלוון שלא לחזור עוד لكن שלחים, הוה כמו זוטו של ים דכל המציג ממנו זוכה, מ"מ לגבי הkadsh דלה' הארץ ומולאה לא זוכה דכל היכי דאית' ב' גיא דרחמנא איתני, ומסתמא הה' בנפלה מطبع של הקדש בזוטו של ים, מי שמצויה לא זוכה בה, וצריך להביאה ליד הגזבר כי לעולם אין הkadsh מעילות או עי' פדיון, וזה אמת או עי' מעילה בשוגג שמביא קרבן מעילות או עי' פדיון, וזה אמת או ראה זה מציאה מצאתי כמצויה של רב לישוב בזה עצומי' וחמורה שתגלווה בה בעלי התוס', ואחריהם כל המפרשים ולא מצאו מענה המתישבת על הלב, והוא בסוף מעילה דשנינו במשנה פרוטה של הקדש שנפלה לכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש דמעול לר'ע' שהוחזיא את הראשונה ולהחכמים כשהוחזיא כל היכיס, והקשרו בתוס' למה לא בטל האי פרוטה של הקדש כשאר איסור דעלמא עיי"ש. וכל הנאמר בזה אין לו שום התחלה, ועיין בשווית מהר'ס שיק ז' ל' י"ד ס' ק"ל שפה העיר דלא די ש캐ה דמה"ת בטל האי פרוטה ברוב, אלא דין מהני פדיון על דבר שכבר בטל ופקע איסורי', ואין לו פדיון על מה לחול והוא אמת וצדקה, וגם כל מה שדנו דמונו דאחרים א"א ליבטול ג"כ בורכת הוא דודאי גם ממונו של ביררו שנפל לכיסו דגולה דמונו בעי לשלומי, אבל החפש עצמו שפיר קנה עי' שינוי או יאוש דגולה דמונו בעי לשלומי, אבל החפש עצמו של ביררו כמי כו' ביטול, אבל שאינו ניכר הוה לנפל יט' של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דנתענש במומו של ביררו אישעתבד לשלומי לי' שווי' מכיסו, וא"כ בפרטה של הקדש נמי ניהו דבמי לשלומי להקדש כמו להדיות אבל

ובגוף הקושי יותר ה' להמקשן להקשות למה לא יליף מחלב דהתרה התורה כדי ליפ בלבירות דף י' ע"ב, ודלמא הפה טרפה הוה, אבל לפיה שביarity בסוג' דרוב מהיתר איסורים לא מצי למיליף כלל, דילמא מכח ספקא לקולא וכמ"כ מחלב וביצים לדעת הרמב"ם אין בהם אלא איסור בלא מלוקות חצי שיעור, דוידי פשיטה דספקא שלחן עכ"פ מה"ת מותרין ודוק.

ע"ש עופ טמא רובץ וכו', בשלמא עופ טמא וכו', כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך, ה"ג תקה לך ולא לכלביך, והיכא איתמר דר"כ אהא דתני, אס טרפה חייב בשילוח אפרוחים טרופות פטור משילוח, מנה"מ אר"כ אמר קרא תקה לך ולא לכלביך עכ"ל הגמ', ותמייה לי, ומה העמיד ר"כ דרישו דליך ולא לכלביך על הברייתא ולמעט אפרוחים טרופות, ולא על המשנה דעופ טהור רובץ על ביצים טמאים, שב ראיתי שהת"ח הקשה בהז וחזרו אינו מספיק דהרי מדקנינו דנוגה בטהור ולא מטמא נמי נשמע דעתך טרפה חייב.

אבל מה שנראה לפע"ד בא דלפי מה שכתבתי למפללה בפ' רה"ג קל"ז ע"ב, על הא דדרש תנתן לו, ולא לשקו, דאע"ג דלו ולא לאورو בתמורה לא דרישין, וכן נתנו להן ולן לכלבוי גבי מתנות זועו ולזה"ק נמי לא דרישין, דרמב"ם חייב אף בטרפה במתנות, מ"מ לו ולא לשקו דרישין, ומשום דלא ממיעין אלא מני שאינו ראוי להיות נוגה בו, אבל ממיעין דבר שرك במרקחה אינו ראוי לנחינה כי מסתבר דלא פלוג התורה לפטור מהפרשת תרומה ע"י שארען סיבה שנטמא הטבל או לפטור ממתנות ע"י שנמצאה בהמה טרפה דעל העוף דיבר הקרא, אבל לו ולא לשקו ממיעין מין שאינו ראוי לבגדים, כונן שעור עי"ש לעיל, וא"כ קשה איך ממיעט כאן מותקה לך ולא לכלביך אפרוחים טרופות דזוקא בגין עופ טמא יש למעט שהוא מין טמא, אבל לא אפרוחים טרופות דרך עי"ש סיבה נטרפו. אבל ייל' דשאני הכא דעופ טהור שהי' רובץ על בגין עופ טמא בלי עשיית אדם אלא ממילא דהרי באינו מזומן דבר כתוב, הוא כמעט מן הנמנע, והמשנה דקANTI דין זה הוא על מציאות רחוק אם אירע שאדם הושיב עופ טהור של לפקר על בגין עופ טמא של הפקר. אבל לדריש הרא ע"ז במקום שיש למעט אפרוחים טרופות שהוא עכ"פ יותר שכית, ודאי עדיף לדרשו עי"ז, ומילא נדע גם דין זה דבצוי עופ טמא, ולא שייך כאן לומר דבר שהוא רק במרקחה אי מדרבה אינו מדרבה והוא האזורה שכח כליה. אבל לדריש הרא ע"ז במקומו יiotר מזה שיחחה בטליה, כי ביצים טרופות אינם פטורין משה"ק, דהרי במשנה רק רובץ על בגין עופ טמא, ולא בגין טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קטני בבריתא דפטור, וביצים מזורות קתני במתני' דלקמן דפטור ומישום דיןינו בני קיינא דהינו שעינם יכולים להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים גדל אפרוחים, ומאחר דביצות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ג ממי"א הי"א אפרוח שנולד מביצ טרפה מותר שכן בימי טמא עכ"ל, אין כמעט מותקה לך ולא לכלביך דהרי שפיר ראוי לך לגדל אפרוחים ואין שום פוסק הזכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומטעם לך ולא לכלביך. ותדע דמתני' דיבר מביצ עופ טמא ולא מביצ טרפה והברייתא דיברה מטropa נקעה אפרוחים ולא ביצים וזה ברור ואמת.

ע"ב גמר' א"כ ציפור למעוטי עופ טמא למה לי. לפי מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ן זיל' דכמה תנאים לא ס"ל דצפור טהור במשמע, א"כ להני תנאים באמת גם אם טרפה אינה חייבת לשלהה, עפ"י כתוב קודש זקי נז"ל דמה"ט פוטר הרמב"ם מלוקות גם בסам טרפה, מושם דלא ברירה לי' הא מלטה. ולא אוכל ליריד לסוף דעת קדשו, דאייך רוצה לפרש דמה שכי' הרמב"ם בהליך י"ב בשחת מקצת סיימנים וכו'. ואס לא שלח איינו לוכה, דקאי נמי אدلעיל מנני' בהליך י"א דהיתה האט טרפה חייב לשלהה. זה ממש' ליתא דאי מפרש כדעת הטור דשחת מקצת סיימנים אס קאי אז ודאי לעיל מנני' באט טרפה הו"ל לומר דאיינו לוכה, ונדע ממילא גם בדי' שלabhängig ואס נאמר דהאי גרע, מושם דהוא עשה טרפה, עי" מעשיינו אינה בת שליחות, א"כ קשה איך סמך הרמב"ם ברישא באט טרפה על הסיפה בעשאה טרפה לכטוב שם אינו לוכה. ואס נפרש כדעת ה' מ' וכאשר כן האמת דהרמב"ם נמי

ע"ש מנה"מ, אר"י דאמר קרא כי יקרה כן ציפור לפנייך, עופ ממשען בין טהור ובין טמא, צפור טהור אשכחן דאייך צפור, טמא לא אשכחן דאייך ציפור. תמייה לי איה משכח דטהור איקרי צפור לחוד, אדרבה בכ"מ דבעין טהור כתיב ב' טהור או טהרות, ובמקום דדייבור בין מטהור ובין מטמא כתיב ציפור סתם, אלא דהרבנן בשקל וטרוי נדחק בפירוש הכתובים לומר דבמקום דכתיב צפור סתם, אתה כנף לרבות חביבים וגם טהורות ובמקום דכתיב טהור או טהרות למלטה אהיריתא אתה. אלא דהרבנן עה"ת מביא דאייך באזה פלוגתא דתנאי, או שם צפור כולל הוא שם עופ בין טהור ובין טמא, ונפ"מ לדינא ה' עופ טרפה אי חייב בשילוח או לא, ועיין בה' ק"ז זיל' ועיין בדברנו זהה לקמן ודוק.

דפ' ק"מ ע"א גמר' אי טרפה בהדי' כתיב ופרש' נו"ט לא יاقل לטמאה בה ובגהות מהרשות' קמתמה דהרי האי קרא לעניין טומאה זההיר כמו שפרש' בעצמו שם עה"ת ולמה סגי לי מקרו דבשער בשדה טרפה ל"ת. ואני אומר דיפה כתיב רשי' זיל' מקרו דבבלה וטרפה דازהיר על טומאת נבלות עופ טהור דיש במינו טרפה שמעין דשיך טרפה בעוף, אבל מקרו דבשער בשדה טרפה לא שמעין דסתמא דקרו בהמה איירידי דפי' המקרו הוא בשער בשדה מן הטרפה דבשער לשון זכור אבל קאי על בהמה שנטרפה ואח"כ שחתה שלא נاقل מבשר של בהמה הטרפה. ולכן רק מקרו דנו"ט לא יاقل לטמאה בה נדע דבעוף טהור יש טרפה ודוק.

ע"ש טרפה מוחית נפקא הניחא למ"ד טרפה חייה וכו'. עיין במה שכתבת בריש פרק אלו טרופות זה.

ע"ש בגמי בשלמא עופ טמא וכו' אבל עופ טהור רובץ על בגין עופ טמא הא צפור הוא, כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך. ב' ק"ז זיל' הביא קושי' מספר שיחית חולין דילוף דאלין בתר רובה מכוה דאמורה תורה תקה לך ולא לכלביך, ואי דלא אליוין ב"ה, דלמא הביצים שתחתיה נגמרה לאחר שנטרפה אמה, והיא נשלחת וא"א לבדקה עי"ט טעינה שנייה. והנה קושי' זו היא במחכ"ת שיחית חולין וייתר מזה שיחחה בטליה, כי ביצים טרופות אינם פטורין משה"ק, דהרי במשנה רק רובץ על בגין עופ טמא, ולא בגין טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קטני בבריתא דפטור, וביצים מזורות קתני במתני' דלקמן דפטור ומישום דיןינו בני קיינא דהינו שעינם יכולים להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים גדל אפרוחים, ומאחר פסק הרמב"ם בפ"ג ממי"א הי"א אפרוח שנולד מביצ טרפה מותר שכן בימי טמא עכ"ל, אין כמעט מותקה לך ולא לכלביך דהרי שפיר ראוי לך לגדל אפרוחים ואין שום פוסק הזכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומטעם לך ולא לכלביך. ותדע דמתני' דיבר מביצ עופ טמא ולא מביצ טרפה והברייתא דיברה מטropa נקעה אפרוחים ולא ביצים וזה ברור ואמת.

ולפי האמור יש לתמורה נס אתו' דעיל ס"ד ע"א ד"ה שם דקמיה שכתבו דביצה דשרי' ולא הוה אבמה' ח' דעינן מותקה לך ולא לכלביך, והוא פלא שוב רב ראיתי בח' הרין זיל' שכ' ביצים מזורות שאין אפרוח נולד מהם ובDSL פנא מאראע ואצל' אס הביצים נוצר בהם אפרוח שזיה אינו חייב לשלח דכיוון דהביצים אסוריות קרי ב' תקה לך ולא לכלביך, אלא שיל' שאם ה' יכול לשום הביצים תהיך עופ אחר חייב לשלח עכ"ל, ושמחתי כעל כל הון וכמוץ שלל רב שכונתי לדעת קדשו והוא האמת דכל שרואין להוציא מהן אפרוח אף שאסורים באכילה שפיר קריין ב' לך ולא לכלביך ודוק.

לדרוש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנא נקט ד' וה' דאי אדרשה קסמייך ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דממילא נדע דה' ה' יותר ויתור אז ה' לו לתנא לנוקט אפיל מאה, אבל לא ד' וזה שאנין זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאן מטעות דלא מריבוי דתשלח מרבה חדא ואידך מסברה, אלא שלא שלח לחוד הרבה משמע ונקט התנא ד' וה' לרמז על הריבוי חדבזה יידע גם על מהאה. ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא המשנה כצורתה מלאה במלחה ולא שת ליבבו על האי פירושא דרבא דבגמ' דמשלח לחוד קרבינן ואפי' מאה פעמים, ובhalbכות גולה ואבדה פ"א ה'ז' שינה מלשון שהוא ממש כמו案 עפ"י תיקונו של רבא ז"ל: „החוירה וברחה אפי' ק' פעמים חיב להחזר שנאמר השב תשיבם השב אפי' ק' פעמים וכו' עכ' הלала דבר הוא. ומה שנראה לפע"ד וזה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

בשחת מקצת סימנים של האפרוחים, וכפרשיי, וא"כ הא דאיינו לוקה כאן הוא משום דהוא איבעי' שלא איפשטי'. ומה שייקות יש להה' עם הדין של אס טרפה השני בהלכה הקודמת, ולכן אין ספק שהרמב"ם לא חש להני תנאים דלא הזכיר בוגמ' כאן משום דסתם מתניתין נמי מסיע להאי ברייתה אס טרפה חייב בשילוח, דכיוון דקתוין במשנה עוף טמא פטור משליח הדיקוק מני' דעוף טרפה חייב, וכאשר בתבנו למעלה דעוף טמא על ביצים טהורים במקומם הפקר הוא כמעט מן הנמנע, ואי התנא ה' סובר דה' עוף טרפה פטור משילוח ה' נקט מה דשכיה יותר. ועל מה שיש להפליא, הוא ה' הפימ'ש לרמב"ם שכ' דצפור נופל רק על עוף טהור שי' כל צפור טהורה עכ'ל, והוא פלא דדרביה מהאי קרא קשה על כלל זה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

ומה שכ' ק"ז ז"ל כאן דף ק"ס דהכ"מ כיוון بما שכתב דהගירסא האmittית ברמב"ם הוא דשcht מקצת הסימנים. (והג'ה שם לא הבין מה תילקו), שכונתו משום דסימנים לשון רבים עכ' אפרוחים קאי, דאס דהכשרה בס' אחד, לא הוול"ל דעוף השרו מקצת סיימון דאושט קאי, לא הבנתי מה רצה זהה שכ' דעוף השרו בס' אחד, דהרי הרמב"ם הוא דס'ל דגס עוף עבי לכתיה שנוי סימנים שלמים ומה"ת, אבל ודאי דכאן מקצת ולא מרוב דבר, וממילא דלא קאי על הקנה רק על השוט, אבל בשביל זאת מ"מ דרך לדבר על ב' הסימנים אפילו אם המדבר מונחת אחד משום דהקנה לעולם נשחת תחללה, והרי שהה במיעוט סימנים והחליד במיעוט סימנים דלעיל ד' ל' ול"א ולמן דמפרש דמייעוט קמא קאי, נמי כתני סימנים לשון רבים, ולא קאי אלא השוט, דבנה לית לנו בה. אבל כוונת ה'ם לאפוקי מגירסת הטור שהבאיה, "שחט במיעוט סמניה" דלפי גירסא זו עכ' אס קאי הגיה ה'ם, "מקצת סימנים" דז' אפשר לפרש דאפרוחים קאי ודוק'.

ע"ש במשנה היו שם אפרוחים מפריחין או ביצים מוזרות פטור משלוח וכו', מה אפרוחים בני קיימת אף ביצים בני קיימת. ור"ל אפרוחים בני קיימת לאפוקי טרופות דאים בני קיימת ונוטעטו מתקח לך ולא לכלביך, אף ביצים בעין ראיין להolid לאפוקי מוזרות, ואע"ג דהתנא דמתני' לא תנא בפירוש אפרוחים טרופות לפטור, נשמע זאת מהא דקתוין עוף טהור על ביצי עוף טמא דפטור, חד טעמא איקא דליך ולא לכלביך ובדאמר בגמ' לעיל, עין ברמב"ם ז"ל שכתב בהל' ט' וז"ל: "היו אפרוחים טרופות הר' אלו בכיביצים מוזרות ופטור משלוח", עכ'ל. ולא הבנתי הלא אפרוחין טרופות נטמעטו מתקח לך ולא לכלביך, אבל ביצים מוזרות נפש היפה תאכלם, אבלطعم הפטור משום דאים ראיין להolid ולא בני קיימת נינחו, ואיך תולה הרמב"ם אפרוחין טרופות בכיביצים מוזרות. וצ"ע כתת ודו"ק.

ד' קמ"א ע"א שלחה וחורה אפילו ב'פ' וה' פעמים חיביב, שנ' שלח תשלח את האס עכ'ל המשנה, וכצורתה תנן נמי ב'ב' מ' דף ל' לעניין השבת אבודה. והאי מדרבנן דאמר לי' לרבע ואימא שלח חדא זימנא תשלח תרי זימנא, ה' סובר דד' וה' דנקט היא דוקא ולא יותר, لكن פריך דמן"ל לרבות מיתורא דתשלח יותר מתריז' זימנא, דאי ידע דה' ד' וה' לאו דוקא ואפילו מהא פעמים נמי מה פריך דילמא באמות לא מצינן לרבות מיתורא רק עוד הפעם, אבל מ"מ נדע מהה' מהא פעמים דמן"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד העש הפעם לשלח מה ל' פעמים ומה ל' מאה פעמים, אלא דלפי' ה' ד' לתרץ לו דה' ד' וה', לאו דוקא דה' מהא ולעולם מרים ביון תשלח לאו ליכא ועשה איכא, ולפי' דברי החכ'ץ, הלא בPsiות הול'ל דכל שנוטל רק האס ליכא לאו רק עשה. והנה אני רואה כי

אם מצوها קלה שהיא כאיסר וכי' וαι על שלוחה האם קאי הלא הי' מוכרכה לשולח שלא ל蹶ה, ואפיו שלא בתורתה הרוי הוא רשות ונפסק לעדות ולשבועה, ומה הוה ל' למיעבד אלא ודאי או דקיי אליבא דרי', והוא מצי ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשות בלא הבנים, ולא עבר אלא אעשה כי אליבי' דוקא בלקיחת שנייהם איכא לאו דלא תkich וכבדעת החכ'צ' הנל', או דרבנן על המניעה מכל וכל קאי והויה מצי לשולח האם וליקח הגולות, והוא נמנע מהה והפסיד כאיסר שוו' הגולות.

ועתה אריך איך פסקו הרמב"ם ז"ל מכוונים לכל מה שכתנו דהנה בריש הל"ש בשມונה המצוות כתוב "שלא ליקח האם על הבנים, לשלח האם אם לקחה עמו הבנים", הרי דלא הזכיר שי' שה'ק' מצואה מוחלטת, וגם לא מצואה תנאיות דהינו אם ירצה ליקח הבנים וכמו שחייבת האם ירצה לאכול אלא שהיא המתknת עויתו אם לקחה, וכן מבואר בפסקיו בפי' שכתב הлокח אם על הבנים (והיינו מעל הבנים) ושחתה לוקה על שחיתת האם שנ' וכי' (דהינו מושם דעת' שחיתה ביאל המ"ע בידים זאת אפילו למ"ד בטלו ולא בטלו) וכן אם מטה קודם שישלחנה לוקה (והיינו כמ"ד קיימו ולא קיימו דפסק כוותי'), "ואם שלחה אחר שלקהה פטור", פטור אבל אסור כמו אסור להחותר ע"מ שישראל הנוטר וזה ברור בדבריו, והוסיף בהלכה ב', וכן כל מצות ל"ת שנתקע לעשה וכו', הרי ذكري ל' מוצות ל"ת מה שלקה האם קרי ל' ניתוק לעשה מה שלחה אחר שלקהה, אבל ממ"ע בא לא שעבר תחלה אין זכר במון, ואדרבה כתב בהל' ג', "בא אחר וחטף האם מידיו או שברחה מידיו שלא מודיעו לוקה שנ' שלח תשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ'ל, הרי דמפרש האי תשלח המiyor בקרא, שאם לא קיים בעצמו העשה המתknת עויתו לוקה ע"פ שנותק'ים העשה ממילא, וזה נגד הגמ' שמספרת האי תשלח בלקיחה ע"מ לשלה דליך לאו אלא עשה, וחייב על העשה אפילו אצידק ל' לטהרת מצורע שהוא חמורה, הרי שלך לפניו דלדעת הרמב"ם זה ליתא, אכן ניחא דרישאי, לעבור על לאו דלא תח ע"מ לקיים העשה המתknת הלאו, כמו דלא נימא דמותר לגוזל או להותיר כדי לקיים והשיב, או באש תשרוףו, אלא העשה בא כאן שאם עבר ולכך לתקן את הלאו שעבר. הרי דפסק בחכמים דליך כאן עשה בלי לאו, אבל איכא עשה המתknת את הלאו, ובhalbca י"ט הביא דין של המשנה האחרון וז"ל, "אסור ליטול אם על בנים אפילו לטhor בהן את המצורע שהוא מצוה, ואם לך חיב לשלה, ואם לא שלח לוקה שאין עשה דוחה ל"ת ועה וכו'" עכ'ל, הנה לא האיך כל דינא דליך ע"מ לשלה דליך רק האם על בנים אפילו מוחלט בלקיחת האם לחוד עובר, لكن מوطב שלא יגע בקון זה כלל, והעשה דשלח לא בא אלא לתקן הלאו אם נטל האם מעל הבנים, וכך והשיב את הגזלה דבאה העשה לתקן הלאו דלא תגוזל, כן מתפרש גם כאן הקרה דשלח תשלח אם עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא ליקח כלל האם מעל הבנים, כמו בכל לאו הנתקע דאיכא רשות לגוזל כדי לקיים והשיב, או להותיר מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שריפת נותר, וכן הדין נוטן לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ואבע"ז יותר מפרשי טעמי המצוות, כי מצד שלא נתאזר בלקיחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וה'ק' המניעה היא המצוות ועליה קבעה התורה השכר למנעו ייטב לך והארכת ימיים, אבל שליחת האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא ל蹶ה, אלום לר' יהודה דשלח מעיקרא משמע איכא מצוה החלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשלה, ועפ' טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי' איזלה האי עובדא דסוף פרkon, بما שעלה לברא להביא נזירות ושלח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו ע"פ שהיה עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דבן הוא, דהרי קתני בה ומה

גם החוי' ה' מפרש על הבנים עם הבנים כחכ'צ'adam קרשי' דעל האם לחוד איזהיר שלא ליקח מעל הבנים, איך מצי לפרש שהעשה דשלח תשלח היא עשה מוחלטת, אך ישלח בלבד התרה אמרה לא תח האם מעל הבנים, וא"א לשלח בלי לעבור אלו דלא תחק, אבל הקרה לא מתישב בשום אופן הכி, דאייפכא הוול' תחלה המוצה מוחלטת דשלח תשלח את האם, וא"כ הלאו דל'ת האם מעל הבנים להחיק בה לאכלה, וכ"פ אם הקדמים הלאו דלא תח הוו'ל לפרש לא תח האם מעל הבנים להחיק, כי סתם לא תח איינו במשמעותו הוא משום שמסלול אותה מן לידיה שמרחפת עליוון לשמרן, וכאשר כתוב הרמב"ם בהל' ז' ו'ל: "לא אסורה התורה אלא לצוד אותה והיא יכולה לפרוח בשביב הבנים שהוא מרחפת עליוון שלא ילכו, שנ' והאם רובצת על האפרוחים" וכי' עכ'ל, וא"כ טרם שנעד ההתר דשלח תשלח לצורך לקיחת הבנים, ודאי הינו מפרש לא תח האם מעל הבנים כלל, אלא ע"כ דחוי' ג'כ' ה' מפרש דל'ת האם על הבנים עם הבנים, וליכא לאו רק בלקיחת שנייהם, ואם מודוקדק העשה אחריו הלאו לומר, אבל שלח תשלח את האם והבנים תח לך אם תרצה, ואז השילוח הוא החלטי ולא תנאי שאם תרצה ליקח הבנים אז תשלח האם, אלא שלח תשלח לחלוון ואם תרצה תח לך הבנים. ומעתה אני אומר כי בדבר זהה האם פירוש על הבנים הוא עם הבנים היא הפלוגתא שבין ר'וי ווחכים במשנה שאח'ז', דרי' אומר הנוטל אם על הבנים לוקה ואני משלח, ומפרש בגמ' דסובר שלח מעיקרא ממשמע והיינו דפרש דשלח הבנים הוא עם הבנים, וכן כל שעבר על זה ולכך האם על הבנים גם שנייהם עבר אלiao זה ותו ליכא שום מצוה כדי לתקן את הלאו, דמה דעתך אח'כ שלח תשלח את האם ואת הבנים תח לך מעיקרא ממשמע, דהינו עשה מוחלטת לשלה האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין הפרש דהכל רשות שאם תרצה תוכל לשלה את האם וליקח את הבנים, דא"כ גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלחalo להניח את הבנים דגס אז לא עבר אלiao דלא לתקח האם עם הבנים, ולכן ע"כ הפ' דשלח תשלח למ"ע אתה, ואם לך הנית הבנים או שלח עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר'וי ואומרים משלח ואני ל蹶ה, ודנו אותו לאו הנתקע לעשה כדקטני במתוני', מפרשים הלאו דל'ת האם על הבנים כפרשי' מעל הבנים, והלאו מוחלט בלקיחת האם לחוד עובר, لكن מוטב שלא יגע בקון זה כלל, והעשה דשלח לא בא אלא לתקן הלאו אם נטל האם מעל הבנים, וכך והשיב את הגזלה דבאה העשה לתקן הלאו דלא תגוזל, כן מתפרש גם כאן הקרה דשלח תשלח אם עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא ליקח כלל האם מעל הבנים, כמו בכל לאו הנתקע דאיכא רשות לגוזל כדי לקיים והשיב, או להותיר מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שריפת נותר, וכן הדין נוטן לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ואבע"ז יותר מפרשי טעמי המצוות, כי מצד שלא נתאזר בלקיחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וה'ק' המניעה היא המצוות ועליה קבעה התורה השכר למנעו ייטב לך והארכת ימיים, אבל שליחת האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא ל蹶ה, אלום לר' יהודה דשלח מעיקרא משמע איכא מצוה החלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשלה, ועפ' טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי' איזלה האי עובדא דסוף פרkon, بما שעלה לברא להביא נזירות ושלח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו ע"פ שהיה עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דבן הוא, דהרי קתני בה ומה

לא קשהaimא חשלח תרי זימנא ותו לא, אלא להיפך קשה מה קמ"ל פשיטה Adams חזרה איכה הלאו דלא תחק מקודם, ומק"ו כמו שכתבנו בריש דברינו ולכן ה' די לרמב"ס לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוסיף עלי מאומה, משא"כ שם בב"מ לענין מצות השבת אבידה דהיא מצוה החלהית שם מבאר כתירוץ של רבא ודוק' היטב בכל הדברים שכתבתתי כי הן קילורין לענין ואמייניטים להלכה בס"ד.

גמר' ותו לר"י דאמר שלח מעיקרה משמע אפילו עשה נמי ליכא לפי מה שביארנו למעלה לר"י דשלח מעיקרה משמע, הרי הוא מצוה החלティ ליקח את האם מעל הבנים ושלחה, כאשר קתני במתני' אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, ובמשנה שבמשניות כתני חיב לשלח, והנה שתי הגירושות אמיטיות דלחכים דר"י דאמרו משלח ואין לוקה למ"ד קיימו ולא קיימו, וכפרשי' תנך כ"ד אם לוקה האם ולא שלחה מיד חיב מלכות וחיב לשלח, ולר"י דס"ל שלח מעיקרה משמע חיב לשלח אצל איןו לוקה וכדעת החכ"ז זיל, דהרי לא לוקה עם הבנים, וא"כ מייקאמ, ותו לר"י אפילו עשה אין כאן, אבל ניחא בשנאמר דהא דאמר דתשלח אתה להיכא דubar וסקלי' לאם דלאו עבר', היינו לחכים, אבל לר"י מירידי דשקל גם שניהם האם עם הבנים, ואז לר"י לוקה ואני משלח, אלא דלר"י לא צרכין לאוקמא תשלחblkach שיחסם אלא דתשלח אתה שאפילו לஹרת מצורע לא יקח האם לחודה, דין בה אלא עשה עבר על שלח, וכחכ"ז וכתרוץ של מ"ר בר"א דאמר כגון שנטלה ע"מ לשלחזה דהוא לחחים, נכלל גם לר"י דלא צרכין לדידי' כלל לו מ"ר דנטלה אלא דמעיקרה אין כאן אלא עבירה עשה האם נוטל האם בלבד. אבל רשי זיל לא פירש וכן ונתקח טובא הון בקושי' הגמ' לפרש דלר"י בנטלה האם לחוד ג"כ לוקה ואני משלח, ואם לוקה ע"מ לשלחזה גם לר"י לא עבר אלא, וממילא גם לא על העשה.ומי כחכם ויבין את זאת, ואמת דlisnia דגמ' דחוק לפ' פירושינו אבל מ"מ האמת כן הוא ודוק'.

תוס' ד"ה לא צרכין דubar וסקלי' מכאו קשה לפ' ריב"א וכו', קושי' התוס' קשה להולמה, דהקשה לדעת הריב"א דהלאו לעולם נרחה ולא נשאר רק עשה, לעולם צרכין קרא דתשלח להורות דכאן ילקה אם עבר ולקחה לטהרת מצורע, והוא פלא דס"ס אין זה יותר מעשה דתשלח ואיך נלקה עשה אפילו כתיבא כמה פעמים, וצ"ע ודוק'.

משנה הנוטל אם על בניים ר"י לא לוקה ואני משלח בתוספתא הגירושא נוטל האם מעל הבנים, ולפי ביאורינו לעלה גירסא זו משובשת דר"י איןו לוקה אלא בנטול שניהם.

ע"ב **גמר'** עד כמה משלחה, ופרש"י אם נטלה. ולא ידעת מה רצתה בהז' ואולי יש לומר דחוק לאחמים קמבעלי' דס"ל דשלח לאחר שuber ונטלה סגי לי' עד שתצא מת'י, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע בענין שלוח לחלוין, והטעם דלחכים דכבר עבר אלא דלא תחק, אלא שמתוקן בשילוח, כל שישצאה מת'י, כבר קיים העשה ויכול אח"כ לתפשה, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע מצוה הכרחית היא והוא מטעם שכטב הזוהר כדי שתחזרו ותבקש את בניה ויתעוררעו ע"ז רחמי שמים על ישראל בגלותם, א"כ לא נגמר העשה במה שיצאה מת'י כਮובן אלא דקשה להכניס זאת בכוונת רשי זיל, כיון שלא הזכיר מכל זה מאומה וצ"ע.

אולם הרמב"ס זיל לא מפרש כפרש"י דأتא לאשמעין דסגי בשיצא מת'י ומותר אח"כ לתפשה דלא האזכיר מזה כלום אלא

מהלכ' דלאו סמכה הוא, וממצאי בח' ק"ז זצ"ל שכ' על הא דאמרו בגין' שנטלה ע"ד שלח דלאו ליכא וכו', אין להשתבש וללמוד מהו זה דמותר לכתילה לעבור על הלאו לקיים העשה, ומותר להחותיר ע"מ לשורוף הנורת, ولكنות חמץ בפסח ע"מ לבعرو וכו' איך קאמר שנטלו בידו לשחו דלהרמב"ס צrisk ליטלו בגפו או ברגלו ולשלחו, ולרש"י נהי דסגי בעקבות הkon שטרפה, מ"מ אס משלחו בידו שפיר דמי ואז אחר שהיתה בידו לשלהה נדע לו שהוא צrisk לטהרת מצורע, ומסיים וזה אמת ברור ונכוון ואל תשח相反, והנה לא ידעת מה תיקון בכל דבריו, האם אמת דלדעת חכמים אין כאן עשה הקודמת להלאו, אלא דהאי שלוחה הוא תיקון הלאו שעבר, כמו שrifת נותר, אז א"א ליטול האם מן הבנים בלי לעבור אלeo דלא תחק, דמי התהי לו השילוח כי השילוח בעצמו הוא ע"כ ע"י עברת הלאו נעשה, ואיך נאמר דלא עבר אלeo ע"י שלוחה מעל הבנים שהוא ג"כ לקיחה מעל הבנים, אלא דהוא כעובר אלeo ומקיים התקין בב"א, ואולי גרע דהוא מצוה הבא בעבירה וליכא תיקון כלל, ועכ"פ פשיטה דלהרמב"ס זיל סובר דהאי דברי מר בר"א לאו דסמכה הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפי דעת הרמב"ס איכה תיקון הלאו כ"ז שמשלו, אשר על כן לא פסק הרמב"ס כהאי תירוצא שבגמ' דקרו דתשלח אתה לחיב בשילוח בדאייה עשה לחוד נגד עשה למצורע, וקרו דתשלח אתה לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידו דלא תיקון בזה הלאו, וק"ז זיל בעצמו הרגש לעיל מני' בזה, בד"ה לדבר מצוה מנין תיל' תשלח, שכ' דאי הוה רבע סובר לצrisk לאחזה בגופה או רגליה ושלחה בידיו, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא ה' צrisk לשינוי כל heiени' דחיקא, בנטלה ע"מ לשלחזה גם כל שינוי דשי' דלעשות שלם בין איש לאשתו וכו' עכ"ל, הרי לך ברור ואמת דלהרמב"ס הי' מדחה כל השקיל וטרי' הלאו מהלהקה, וגם הריב"ז זיל לא הביאה. ולכן תמה אקרוא על יתר הראשונים, החינוך והטור ואחריהם הבית יוסף בש�' כולם, מסמידור דבריהם נשמע דaicaca בש"ק מצוה החלティ, שזה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה משמע, ונמשכו כולם אחר פשוטות הסוגי' שלפניו וגם אחר האי' אגדה דסוסף פרקן יותר לשונות שבגמ', דמשמעותה בשילוח הkon עכ"פ כמו שחיטה למי שרוצה לאכול, כן במי שרוצה ליקח הבנים שומרת לכתילה ומזכזה עלי' ליקח האם ושלחה תחליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אינו אלא לר"י ולא לחחים, וזה הפלא ולא, והבי' בכם שלו בעצמו הרגש לדעת הרמב"ס ליכא עשה כ"ז שלא לוקח, ומ"מ לא שת ליבו בפסקין שו"ע שלו על האי עני' גדול וקבוע הלכה נגד דעת הריב"ז והרמב"ס זיל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני' דינם כתני' במשנתינו הטעם משום שני' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האדם אם על הבנים אפי' לטהר את המצורע לא מסיים משום שני' שלפנינו. ועתה דלא צrisk להאי דינה דרשעה דתשלח שאמרו בגמ' שלפנינו. ונשוב למה שהחילנו דלהרמב"ס זיל גם בהאי דינה דשלחה וחורה אפי' ד' זה' פעמים לא שת לבו לתקן המשנה עפ' תירוצו של רבא דאפי' מהא פעמים ומשלח לחוזא, כי לפי ביאורינו לדעת חכמים דאיון כאן מצוה שלוח אלא תיקון הלאו שuber וטוב מהו ולא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמות ציל שום יפותא שלא יטול האם אחר שחורה על בניה פשיטה דהלאו במקומו עומד, וזאת שאyon כאן מצוה אלא תיקון מתשלח נשמע לצrisk דוקא בידי' לשחו, ואם לא אז נלקה על הלקיחה, והמשנה באמות בין לר"י ובין לחחים נשנית, ולהחחים שפסק חכמים לא חז להאריך על הלאו כשותה, ולכן הרמב"ס שפסק חכמים לא חז להאריך בהאי פירושא דרבא דעיקרו צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא ידחו

והנה קושי זו גם לחכמים קשה לאוצרו דכל שלוח לבסוף הרי תיקון הלאו וליכא תועבה, ומ"ל יותר אם לkerja ושותה דבר השם מותר כמש"כ הרמב"ם בירוש פ"ג, וניהו דרש"י דלמ"ד קיימו ולא קיימו בעין דוקא תכ"ד אבל אה"כ לוכה ומ"מ משלח ניחא, מ"מ לרמב"ם דס"ל דמצוי לקיים העשה כל זמן שהאמ קיימת קשה, וגם לרשי"י קשה למ"ד בטלו הרי כל שלוחה ליכא תועבה, ע"כ לומר דריש"ס שם שהקשה שה"ק ליתסר הי' סובר, אע"פ שנטוקן הלאו ע"י שלוחה הינו דנפטר מעונש מלכות אבל מ"מ איסורה דעתך עבד ומקרי תועבה אף דאיו לוכה, הכי נמי י"ל לר"י לפי מה שבארנו לדידי' בנטול האם בלבד הבנים עובר רק העשה דשלוח וועליו לשלו כלazon שהיא בידו, זאת קתני במשנה אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים דחיב לשלוח, וזה בין לחכמים ובין לר"י וא"כ גם לר"י עבר אעשה במה שלקחה ע"מ להחיזק בה ונעשה תועבה ומ"מ אמרה תורה שלוח גם אחר שעבר אעשה - כן יש לדחוק - ודוק'.

ד"ר קמ"ב ע"א משנה לא יטול אדם אם על בנים אפילו לטהר את המצווע. האי דין נשנה לכ"ע בין לר"י ובין לחכמים לר"י דשלוח מייקרא ממשמע א"כ כל שנוטל אם על בנים עבר הלאו ועשה בב"א, ולא אתה עשה דמצועע לדוחות לאו ועשה וליקח האם בלבד דליקא לר"י אלא עשה דשלוח, גם זאת נתמעט לר"י מותשלח יתרה כמש"כ במלعلا, ולחכמים דליקא עשה מייקרא אלא לאו דלא תקח, מ"מ כיוון דאם לך אייכא עליו עשה לתקן הלאו חשוב בעשה ול"ת, ולא נדחה מפני עשה דמצועע, ולידיוח לא צריך תשלוח על זה כמש"כ לעיל, ומהשנה מוכיח כן דכמו דבדינים של מעלה כתני במשנה משום שנאמר שלח חשלח, ה"ג הוול"ל אהאי משום שנ' תשלוח ואפילו לדבר מצוה, אלא ודאי דבלא שום דרישה קامر דאיו נדחה מפני עשה דמצועע משום דזהה עשה ול"ת, וכן פסק הרמב"ם וכמו שהארכו לעיל.

ואח"כ אמר ומה מצוה קלה שהיא כאיסר וכו' גם זאת מתפרשת לכל או"א באופן אחר לר"י מותפרשת, אם משלח האם ואני נוטלה, שלא ה' עובר בנסיבות האם בלבד רק עשה והוא מקיים העשה ומשלחה אינה נוטלה אבל על שאינו נוטל האם עם הבנים גם שניהם ומיניהם הרי ביטול מ"ע, לדידי' יש חיוב הכרחי לשלח אבל לחכמים כל שלוח את האם ושלח ונטל את בנייה, איינו מגייע לו שכර דהרי אדרבה עבר עבירה בליך לא שתקהנו ע"י השילוח כל שעבר ל"ת וקיים אה"כ העשה המנתקת הלאו איינו מן הדין שיקבל שכר,ומי שלא עבר כלל כשבא הלאו לא יוכל שכר, אלא גם כאן הכוונה אליבא דחכמים שמי שקרה לו קן ציפור והניחו ולא נגע בו, לא באם ולא בבניה מקבל שכר זה הקבוע לו על שקיים מצוות ל"ת דלא תקח האם מעל הבנים, וכאשר אמרו בקידושין סוף פ"ק דמי דעתך לו עבירה וכבש צרו ולא עברה נוותנים לו שכר אבל קיים מצוה בידים. כן כמות פרש האי משנה לפ"ז דעת הרמב"ן שהארכו בו לעיל ודוק'.

גמר' תני ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומזכה שמתן שכרה בצדה שאון תחה"מ תלוי בה. עיין بما שכתבתי בארכות בעניין זה לעיל דף ק"י ע"ב ודוק'.

שכתב בהלכ' ג' ו"ל "בא אחר וחטף האם מתחת ידו ושלחה, או שברחה מות"י שלא מדעתו לוכה, שנ' שלח תשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ"ל, והכ"מ ז"ל עמד על הלכה זו ולא צין אליה מקומה בಗמ'. ולפע"ד נראה ברור הרמב"ם ז"ל מפרש כן דברי רב יהודה דamar, כדי שתצא מות"י דהינו שישלח הוא בעצמו ולא אחר שחטף אותה מות"י או שברחה שלא מדעתו, ודרש זאת מקרא יתירא דתשלח ודלא כרבא דעליל דדריש חכמים דליקאafi' לדבר מצוה וכמו שהארכתי לעיל והוא לדעת חכמים דליקא מציאות עשה بلا לאו. ولكن אתה תשלח על האי דין אadam עבר ונטה יוכל לתקן הלאו דוקא ע"י שלוח מתחת ידו ממש, אבל לא מתוקן הלאו אם אחר חטף ושלח או ברחה מעצמה, אבל לר"י דס"ל שלח מעיקרא ממשמע אם חטף אחר או ברחה מידו הרוי לא עבר אלאו, דלא לךה עם הבנים ואעשה נמי לא עבר דהרי סכ"ס נשלח מה מילא, ולר"י ודאי אתה קרא דתשלח אפילו לדבר מצוה לדידי' בלקיחת האם לחודא אין כאן אלא ביטול עשה דשלוח, והוא"א דעשה דמצועע החמורה תדחה עשה דשלוח ולפ"ז גם אידך מימרא דבמה משלחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ לחכמים נאמר, ובעבר ולכך אבל לר"י אי לך האם עם הבנים כבר עבר ולוכה ואין משלח, ואם עדיין לא לך יכול לקיים מצוות שלוח גם בס מקיש על הקון שתפרח האם, שהאי תשלח לר"י לא אתה שבעין דוקא מתחת ידו, אלא דאפילו לדבר מצוה כנ"ל, וא"כ בכל גוונא שתפרח נתקיים העשה ודוק'.

ע"ש גמר' האי דגינחו לבגה ושלחה ואח"כ תפשה נגדי ר"י וכו', עיון במל"מ פ"ג הי' מהל' עבדים דקמתמה מכון על שיטת מקטצת ראשונים דאפילו בלאו הנחיק לעשה כמו הענק תעניק כיון דמתן שכחה בצדיה אין ב"ד קופין עלי', אך נגדי ר"י להאי. ותמה אני על תמייתו דשאני הטע דהלאו אין בו מעשה ובלא"ה אין לוקין עליו, וחקרו אי קופין על העשה מצד שמ"מ מנטקה ומתקנת הלאו, או גם בזאת אמרין דין אין קופין כיון שמתן שכחה בצדיה, אבל כאן הלא עבר הלאו דלא תקח שהוא בקו"ע ופשיטה דкопין על העשה לתקן הלאו. וכאשר באמת ציווה עלי זיל רבבי לה גדרה ושלחה, ומה נגדי ג"כ הלא פריך עליו הש"ס ומשני דברבן ומכת מרוזות משום דתחכם לעבור על הלאו ולתקן ברמיה, זה פשוט וברור ואין כאן מקום להקשות מיידי ודוק'.

ע"ש גמר' וליחס לחשדא. וקשה לי הא לא הורה רבא מידי דהרי אל האיל לא ידיע לך מתני' היא דאפי' ביצה אחת חייב לשלח, ואי דתימה עוף טהור הוא הלא גם זאת דרך מותימה ה"י מפורסם ידע האigner דעוף טהור הוא, והי' אוכلين אותה אם לא שנאמר דמאחר לכל דעוף טהור הוא, והי' אוכלי תלו בפלוגתא דר"י ורבנן, لكن מקרי הוראה מה שחייב רבא לשלחו בחכמים ודוק'.

ולהשלמת העניין אציע כאן קושי' אחד הנה ק"ז ז"ל מבנו הנה"ק מוי'ה שמעון זצ"ל בעודוILD שעשועים וכן היא בהגותה ק"ז רעכ"א ז"ל על המשניות והוא דרש"י דס"ל שלח מעיקרא ממשמע וכל שלוח לוכה ואני משלח, נשאר קושי' הש"ס לעיל קט"ו ע"א שה"ק ליתסר מצד כל שתעבטי לך, ותירץ הש"ס דשם שלא אמרה תורה שלח לתקלה ליתה, דרש"י לא אמרה תורה שלח אלא קודם שנעשה העבירה והנחת הקושי' בצע"ע עי"ש.

א מ ר ה מ ח ב ר

מקום ATI להציג פה הערכה מבני הרב מוו"ה עקיבא שיחי' והשיכת לסוף סוג' דשיכלא קמא פרק אלו טרפות ואיזהו תשובה שערכתי אליו בעגין אבל המודול דנווה בטמאה סוף פגה'ן.

של טרפה ובלא מלכות אין מקום לאיבעי' הגמ' מהו למגווע חלבו וכוקשיינו דבאסור דלית ב' מלכות לא שייך ב' איסור היוצא מן הטמא, ואין לתרץ כתירוץ הנ'ל, דהוא ציר של אמה'ח דהא איסור אמה'ח כבר אזהה לה עי' שחיטת האם גם מאבר היוצא לשיטת הרמב'ס וرك בנוולד כיוון דיש איסור אמה'ח על הולך כלו יש מקום לאיבעי' דכיון דלהאי אבר היוצא אין לו היתר אכילה אחר השחיטה ממילא החלב שלו קודם השחיטה אין מותר כחלב דעתמא והוא ציר של אמה'ח.

וראה זה דבר נפלא דהרבמ'ס בהי'ב כת' באזה'ל: עobar שהוציא אבר ונארס **"ואח'ב נולדי"** ותק מלמר או נשחת כמו שכתב בהלי' ט', ובש"ע יוז' סי' י"ד כתוב עobar שהוציא אבר ונארס **"ואחר נשחתה"** ולא נקט נולד, והוא ממש היפך לשון הרמב'ס ומ' לא יודה כי ישינו זה בלשון הש"ע מלשון הרמב'ס יסודו בפוגות' הש"ע והרמב'ס במה שכתבתי לעיל, והצעתי דבר זה לפני הגאון מראדמישל וקלסי' מאד.

אלא דלפי מה שהוציא אמו'ר הגאון שליט'א בחיבורו דלשיטת הרמב'ס כל שהפריס עג' קרע בעי' נמי שחיתה מה'ית עין היטב בפניהם אז לשיטתו ליכא חילוק בין הנולד או נשחתה אמו'ר דכל שנתגדלה ונחלבת ממילא בעי' שחיתה ויש היתר לאיסור אמה'ח של אבר היוצא נמי ולא נשר רק איסור של טרפה שאין בו מלכות, ולפ' צ'ל דהרבמ'ס באמת לאו דוקא נקט נולד וה'ה לנשחתה אמו'ר וגדר הולך שהוא כמו נולד להרמב'ס דבכל אופן בעי' שחיתה מה'ת, ועיין בבי' סי' י"ד שכתב על הטור שהביא לשון הרמב'ס בנולד, וכותב עלי' הב' דה'ה אם נשחתה אמו'ר והוציאווחי' י' ורבנו חד מאנויו נקט עכ'ל והוא פלא דרך אי נאמר דרמב'ס כשהוציאווחי' ח' ונתגדל בעי' שחיתה מה'ת אז שפיר יש לומר נולד וה'ה נשחתה דמ'ש כיוון דשניהם דין אחד יש להם אבל להב' דלא ס'ל כן בשיטת הרמב'ס וס'ל דבנשחתה האם עע'פ' שנתגדל הולך לא בעי' שחיתה מה'ת אז בנשחתה באמת החלב מותר וכוקשיינו. ואיך אפשר לומר דהרבmb'ס נקט נולד וה'ה נשחתה הלא נולד בעי' שחיתה מה'ת ונשחתה האם לא בעי' רק מדרבנו ואיך אפשר לכלול היא בהא, שני דברים שונים והוא פלא ודוק'.

תשובה א'

ב"ה מוש'ק פ' ויצא תרע'ה לפ'ק קל'ב יצ'ו

הי' שלום בחילך שלוחה בארמנטייך לך אהובי בני רחומי' הרה'ג ח'וב' טובא מופלא בהפלגת חכמים ונבונים בש'ת מוו'ה עקיבא שיחי' רב דק'ק ט'ם והגילדות

אחרש'ה וכו' וע"ד מה שרצית לישב קושי' החמורה שהקשתי' איך קאמר בחולין ק'ג ע"א דלא'ם תלש אבר וטרפה בה דaicא על האבר אמה'ח וטרפה משום דבחדி הדדי קאחו הלא

אמר בן המחבר הגאון שליט'א! הקושי' שהקשה אמא'ר הגאון שליט'א לשיטת הרמב'ס דס'ל דאיסור יוצא מן הטמא לא שייך רק באיסור מלכות אבל לא באיסור עשה א'כ הלא החלב מותר כיון דאיינו אלא יוצא מן הטמא שאין בו מלכות איך פרנס הא דיבעי' בגמ' חולין ס'ט מהו למגווע חלבו של בהמה דאית לה אבר היוצא. הנה קושי' עצומה הלווא הקשתי' מדונפשי' וכשצחתי' להיות בצל אדמור' הגאון העצום מראדמישל שליט'א הצעתה לפניו והשיב לי ממש בדברי אמא'ר הגאון שליט'א דוכנות הש"ס היה דכיוון דאיין להאי אבר היתר עי' שחיתה ממילאתו הווה על החלב של האי אבר היוצא שם איסור של ציר אמה'ח כמו על חלב דעלמא אלא דחלב דעלמא כיון דאית לוי' היתר עי' שחיתה מותר אבל חלב של אבר היוצא כיון דאיין לו היתר עי' שחיתה לא פקע מיני' איסור של ציר אמה'ח. ואני הבאת ראי' מכרחות לאמתת סברא זו.

דנהנה הראשונים ז'ל פלגי اي האבר היוצא איסור אמה'ח יש בו או איסור טרפה, עיין בפמ'ג סי' י"ד במשבצות ס'ק'ב שהאריך בהז' לבאר שיטתו הראשונים ז'ל ותמצית דבריו היא דלשיטת הרשב'א וב'י משום אמה'ח נגעה בי' ומשום דלא הוועלה שחיטתה האם להאי אבר היוצא, ולרמב'ס ליכא כלל משום אמה'ח דשחיטתה האם מועלת לסליק איסור אמה'ח אפילו מאבר היוצא אלא דין טרפה יש בו מקרה דבר שבדה טרפה בשר שיצא חוץ למחיצתו. ולפנ'ע' דנראה דבזה גופה תלי' ג' מה דפליגו ב'י' ושאר ראשונים בהא אי נולד הולך באבר היוצא بلا שחיטתה האם אי אית ל' תקנה להאי אבר עי' שחיטת עצמו של הולך או לא, עיין ברמב'ס פ' מה' מ"א ה'ט שכטב שם דבנשחת או נולד הולך אותו האבר אסור משום טרפה, וכותב עלי' ה'כ' מ' דעתות הוא לומר בדעת הרמב'ס דבנולד بلا שחיטתה אמו'יה ג'כ' איסור וכשיטת הכלבו אלא דבנולד כיון שיש לו שחיטתה עצמו השחיטה מועלת גם לאבר היוצא, וכוונת הרמב'ס שכטב נולד היא שהוציאו את הולך ח' לאחר שחיטתה האם עי'יש', ולא זכיית להבין דברי ה'כ' מ' ולפנ'ע' דנראה בדור דבז'ה זה תלי' בהא דאייזה שאמ'ר איכא על אבר היוצא דודאי' לשיטת הרשב'א ודעמי' מצא איסור אמה'ח קאtinyן עלה שפיר י'ל דבנולד כיון דיש לו שחיטתה עצמו ממילא ניתר האבר עצמו דמ'ש, אבל לשיטת הרמב'ס מצא איסור טרפה קאtinyן עלה איך תועל שחיטת הולך לסליק איסור טרפה של אבר היוצא.

ואם כנים אנחנו בדברים הללו נצמחה מזה נפקותא גדולה לגבי הלב של אבר היוצא דלשיטת הב' ורשב'א אין שום מקום לאיבעי' הש'ס על הולך של אבר היוצא בולך הנולד דכיוון דיש לו שחיטתה עצמו ומהני לסליק גם איסור אמה'ח של האבר היוצא ממילא גם חלבו מותר מועלה מוש'ק דמ'ש, ולומר דאייזה הש'ס דוקא בנשחתה האם באופן דגס הולך ניתר דז' ליכא תקנה להאי אבר היוצא ואיסור הולך מצד ציר של אמה'ח וכ'ל. אבל לרמב'ס מצא איסור טרפה קאtinyן עלה היא להיפך דבנשחתה האם כיון דאייזה אמה'ח אזהה לה גם מהאבר היוצא ואין כאן רק איסור גרידא

כל שנטלש האבר איך יתחייב משום טרפות הבהמה שאון לאבר שום שייקות בה והלא אמרה"ח וטרפה של ח"י טרפות המה דברים המתנגדים ז"ז וא"א לבוא ב"ב" דטרפה הוה ל"י מחייב דכן אמרו בגמי חולין דף ל"ב ע"ב ובחים ע' וא" ואבמה"ח היא לאחר מיתה דכן דרישנו קרא לאבמה"ח בחולין דף קכ"ח ע"ב וכי ימות מן הבהמה זה אבמה"ח דטמא כנבלא ואיך יחול טרפה של בע"ח עלابر מות שנפרש ממנו.

וע"ז השבת לי דכוונת הש"ס אינו שתלשו למגורי ב"ב" אלא שעאו תhalbת האבר המודולן ונוהו דעדין לכוא אמה"ח אם תהי נשחתת אבל עכ"פ כמו למ"ד לאברים עומדת דמקרי אמה"ח בעודה שלמה משם דעומדת לאברים ה"ה למ"ד לאו לאברים עומדת עכ"פ באבר המודולן מודה דהרי עומד לפול אלא כיון עדין מעורה עד שהשחיטה פועלת עליו להתרו מה"ת עכ"פ ממילא ה"הadam הבהמה נתרפה שהאבר נתרפ עמו מכון דהשחיטה פועלת על האבר ג"כ, ותדע דכן הוא דהא גם בכל אבר המודולן דקייל דמיתה עושה ניפול יש להקשות איך יש אבמה"ח לאחר מיתה אלא ודאי דאבמה"ח עוד מחייב חיל גם למ"ד לאו לאברים עומדת דהאי אבר המודולן ודאי לאבר עמד עכ"ד.

ולפום ריהטה יפה כתבתת ודבר שכלי אמרת אבל אחרי העין נראה דאיין מקום לדבריך, ובסוף דבריך אתה נتفس דהאי דמיתה עושה ניפול הכוונה לדרע אחד קודם המיתה חשבין שהאבר או נפל מן החי אבל בשחיטה לא חשבין כnipol רגע קודם השחיטה דהא לא עשה דבר אבל במיתה טבעית ידע דברים החיצונים מותים תחלה ואח"כ הלב והראש ולכן האי חיבור קל של אבר המודולן שהוא ע"כ אבר חיצוני לאבר חיצוני יופרד קודם מיתת הלב והראש משכנן החיות, וכלל זה תקח בידך דbullet מקום שדרשו חיציל"ה להם סבירה שכילת על העניין דאפילו למעשה דריש טעמא דקרה אבל דרישות ח"ל צרכין טעמא דרישחה וחקירה וכל זמן שלא הגענו לטעמא דמלטה נשחש באפיליה, וכן הכא עכ"פ שדורשין כי יפול מהם במותם על מיתה עושה ניפול ואין שהשחיטה ד"ה דרומנה כי האי דרש היא מאי דרש והרואה מאי השחיטה היא נפלאה ואמתית, ומעתה לדבריך מה בין השחיטה למיתה הלא שניים מיטלים איסור אבמה"ח, ר"ל דלאחר מיתה או שהשחיטה לא שייךתו אבמה"ח ואם במיתה אנו אמרים שלא מהני לאבר המודולן משום דבר חיל למפרע למה לא נאמר כן בשחיטה, אלא ודאי דאפילו למ"ד לאברים עומדת אין הכוונה דaicא איסור מוחלט מחייב אלא דaicא איסור לחתוכ ממן אבר ואם לבסוף לא נחתק ונשחט או מות אין כאן שום איסור ללא חתיכה ומ"מ באבר המודולן חשבין כנחתק רגע קודם מיתה, וזה ברור.

וממילא גם מה שכתבתת דבابر המודולן גם למ"ד בהמה לאו לאברים עומדת מודה דלאבר עומד זה איינו דכוון דמחוסר חתיכה דעד שיפול אמרה תורה ואפשר בשחיטה מהיכי תית לומר דלאבר עומד דהינו לחתיכה מחייב או למיתה אבל אפילו נניח לך סברתך מ"מ קושייתי במקומה עומדת דאי"א דחול איסור טרפה על אבר המודולן והוא מוכרכ ממה דאמר ר"ל דף ל"ב דשחטת הקנה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה דרייה כמאן דמנחא בדיקולא דמי" הריא דרייה כיון דהיא לר"ל כאשר המודולן לא מיטרפי תו אס נקבה ואע"ג דשחיטת הוושת מועלת ע"כ גם על הריאה להתרה מ"מ تو לא מיטרפי בנקבתה וא"כ ק"יו דלא מטרפי הריא בנקבת הדקין, ונוהו דאנן ל"ל להא דר"ל הינו משום דאן לא ס"ל דלגבוי קנה כמו אן דמנחא בדיקולא אבל עיין בו"ד סי"כ"ז דלגבוי קנה גם לדידן תו לא שייך טרפות כיון דקנה גם לדידן כמאן דמנחא

בדיקולא ואני בקונטראס הילכה למשה השגתי על גוף הדין הילא משום דברתני דlidin גם הקנה אינה כמו דמנחא בדיקולא אבל באבר המודולן דליך"ע כמנחא בדיקולא ע"פ שהשחיטה מועלת מנגזה"כ גם על האבר אבל טרפות לא שייך בו כדמות מר"ל הרי דחיבור זה לא מהני להיות נטרף לא הבמה ולא הריאה עצמה ע"ג דפסקין יש טרפות לחץ חיים ואם לא מהני נקובת הריאה על עצמה מכש"כ דנקובת הדקין לא תhani עלי' שתאסור והטעם מבואר דהא אפיilo חצי חיים אין בו אלא דמגוז"כ מהני השחיטה עלי', ולכן כל פסה"ג אין הריאה נתרפה עם הבמה אלא היה אבר המודולן, וכן אנו מוכרכים לומר לדעת הרמב"ז ז"ל בסוגי" דארכובה דף ע"ו דחתחכו מכאן ומיתה וחתחכו מכאן וחיה מה תהי" באותה חתיכת גגל במקומות צוה"ג אם חתק אח"כ למלעה היכי נאמר גם אותה החתיכת חזרת להכשרה אלא ודאי דלא נאסרה מצד טרפה לעולם.

ובפרט לדעת הרמב"ם דאייכא על אבר המודולן עכ"פ איסור תורה לאכלו א"כ ייל' דגס אינה זבוחה אית' בי' אלא דלא הוה בימה"ח ללקות עלי' מארח דהבהמה נשחתה ולא שייך לומר דנטלש מה"ח ואפיilo לדידן דאייכא בו מה"ת שום איסור יש לומר דאייכר עשה דאייכו זבוחה لكن אין באבר זה משום דהאי איסור בשרשיו אינו על החפש אלא חיברא דגברא דאמרה תורה אם תרצה לאכול מצוחה עלי' לזבוח ומהאי מצוחה דגברא נתהווה איסור על הבשר דהינו איסור עשה דאייכו זבוח ולכך כל שקיים המצוחה ושחטת את הבע"ח ניחו דלא פעל על אבר המודולן איזה חטטו כלום אבל חיבוא דגברא נתקיים ומימילא ליכא איסור על אבר המודולן, ולפ"ז גם באבמה"ח גופה אויל' ליכא איסור עשה דאי"ז דעשה לא שייך רק אגרבא לשחטו וכל שאפשר לקיימו עדין איך הי' על האבר שנטלש איסור עשה ובזה הי' מקום לישיב קושי" התוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל שהקשו איך חיל איסור אבמה"ח על עשה דאי"ז ודוק' הקיט.

תשובה ב' בעניין הנ"ל להנ"ל

אחדש"ה וכו' ומה שכתבתת דלפי דברי איך תהי באבר המודולן אם מותה הבהמה ע"י הכהה על ראה או תחיבת סכין בלבה באופן שמתה בפ"א האם לא נאמר כאן מיתה עושה ניפול, הנה לא דקדמת בלשונך כי בהכהה על ראה או תחיבת סכין בלבה אינה מותה מיד אלא בהתאי ראה או חתק כל הלב מגופה כי אז מותה מיד והפורטס היו צנבע הלהטה.

הנה בזה יפה הערת ותיתני לי כי בשעת כתיבת תשובי הראשה עלה בדעתך חיקירה או אבל יישבתי לי את הדבר עפ"י מה דאמרו בחולין ל"ז ע"ב דאפיilo בשאה גיסטרוא א"א דלא להי מסכנת פורתא מקמא דלייפסק לרובא וא"כ ה"ה בהזאת הראש וחתיכת הלב מגופה ג"כ איכא קצית המשך למשה זו עד דשייך לומר דביהאי רגע כמיירא קודם גמר ההतזה נשעה האבר המודולן ניפול והוא אמרת ונכוון.

ומה שכתבתת עוד הנה עירובם דברים ראייתי כאן כי בפירוש כתבותי דל"ל דניקבה ריאה בין סימן לשימן כשר ה"ה דלא נטרפת ע"י נקיית הדקין וכן פסה"ג דטרפה הבהמה אבל הריאה לא נטרפת עמה וכקושיתית אבל פשיטה דרייה אסורה מצד אבמה"ח דמיתה עושה ניפול, ואפיilo שחטה הלא שחיטת טרפה אינה מטהרת מידי אבמה"ח וכמו שהוחתכי דבר זה בארכיות בקונטראס הילכה למשה.

חחי ולפר"ח נ饥ר בשחיטה עצמו וכו' עי"ש. הרי דהפרמ"ג עכ"פ דרך לכאו' כתוב דברו שנמצא במעי טרפה שנשחתה אכן אבר מן החי ואם הדין כן בעבור ה"ה באמו דכל מה שפעלה השחיטה על אמה פולה גם על ערבה, ואיך אפשר דברמה ליכא אבר מן החי ובולדה אילו, ועכ' למור דעל חולד אילו איכא אבר מן החי דאייה איסור יהי' דהא איסור אינה זוכה נמי ליכא דהא נשחתה אמה והוא עמה ומכם"כ לר"מ דס"ל שחיטה שאינה רואה שם שחיטה אבל האמת עד לעצמו שחיטה אינה פולת אלא שלא תטמא כנבלה אבל אילו אבר מן החי בעודה מפרקסת וכן בולדה כל מן חי ואמ' מטה אסורה כנבלה, היא גם ולדה משום נבלה אלא דאיינו מטמא כי איסור נבלה ואבר מן החי וטומאת נבלה ואבר מן החי מני נינהו וממילא גם באבר המודלד מהני שחיטת הטרפה על האבר להוציאו מיד' טומאת אבר מן החי כי טומאת אבר מן החי לפין מקרה דוכי ימות מן הבבמה וכל שעיקר הbhמה לית בה טומאה בmittata שחיטתה ה"ה באבר המודלד בה נמי ליכא טומאת אבר מן החי דח' דינא אית' לחו אבל לגבי איסור אבר מן החי לאכילה לא מהני שחיטתה כמו דלא מהני על אמה ומה דנסתפק לי' להפרמ"ג פשיטא לי' והוא אמת לאמינו וכל החולק ע"ז מתעקש ומשתבש כי לoli זאת לא מצין ידנו ורגלו בבי' מירמא דר'ח בגין פקועה בטהור מלטמא וטוען שחיטה וכאשר הארץ בזה וממנו אין לו.

כ"ד אביך הנאמן דש"ת

ה"ק משה שמואל גלאזנר

אב"ד דפה קהלתו והגליל

ומוה' שככetta דהה' פריכא דשאני ניקבו הדקין דהבהמה נטרפת לכון נטרפת הריה עמה אבל בניקבה הריה דהבהמה אינה נטרפת משום דכמאן דמוני בדיקולי דמי' איך טרפ' הריה, הנה הלא ע"ז סובבים דברי דאס ניקבו הדקין יפלו גם על הריה עכ"פ דכמאן דמוני בדיקולי דמי' משום הדלול והחיבור מעט שיש לה א"כ קי' שהנקב בריה עצמה תפועל עלי' עכ"פ ואיך אפשר שתכחש הריה זהה קי' שאין לו פירכא לפען'ך.

תשובה ג' בעניין הניל להניל

חדש"ה שמחתי במכתבך בראותי כי עדיין לא נח דעתך ולא שקטה רוחך במא שככetta ולא נסגת אחריו גם אחרי דברי כבושין שככetta לך על קשיות ערך כי כך דרכ' החכמים שאין מחניפים בתורה ומקבלים האמר ממי שאמרו ודוחין השקר ממי שאמרו, והנה לפי דעתך מציאה מצאת נגד מה שככetta דאיין אבל המודלד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמריו להם ר"מ אם טהרה שחיטת טרפה אותה ואת אבר המודלד בה וכי' ובדף עי' ע"ב מוכzia מהא דאיון שעשו ניפול הרי' דאיין כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דמיליא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגס מה שחדרתי שחיטת טרפה לא מהני' זו דכיוון דמהני על אבר המודלד להתריר איסור אבר ממכם' על עצמה, וככתבת שנעלם ממנה לפי שעה אותה סוג'.

ופלא עלייך איך עלה זאת על דעתך הלא הבאת ב麥כתבי בריתיא זו, והנה אוראך כי כפי הבנתך גם מפרמ"ג נעלמה הסוג' דז"ל בס"י י"ד במשבצות סק"ב: והנה שוחט טרפה ונמצא אבר טהור הוא מלטמא מבואר ולענין איסור לכאו' דיש בו אבר מן החי לכל העובר בפנים אשר לעיין בי' ואם הוציאה עובר את ידו היא מחלוקת, היב' והש"ך סברו דאיון תקנה לאוטו אבר והוא אבר מן

ת' ו' שי ל' ב' ע'

נעשה ונגמר עי' מסדרי האותיות העוסקים במלאת הקודש

ה"ק יחזקאל שרנא שפיטץ מכפר אמבאץ

ה"ק יהושע וויסי מער קלוייזנבורג

ה"ק מרדכי פארקאש מער קלוייזנבורג

ועי אומן-מכונות: ה"ק יעקב צבי שאלאמן מער קלוייזנבורג